Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

Deutsch—Däniſches-Norwegiſches

Hand-Wörterbuch

von

J. Kaper.

Zweite vermehrte und verbeſſerte Ausgabe.

Kopenhagen.

Verlag der Gyldendalſchen Buchhandlung (F. Hegel & Sohn).

Græbe's Buchdruckerei.

1885.

Tyſk—Danſk-Norſk

Haand-Ordbog

ved

J. Kayer.

Anden forbedrede og forøgede Udgave.

Kjøbenhavn.

Gyldendalſke Boghandels Forlag (F. Hegel & Søn).

Græbes Bogtrykkeri.

1885.

Forord.

Det har været min Bestræbelse ved en betydelig Udvidelse og en omhyggelig Revision at gjøre min Ordbog saa god og hensigtssvarende som muligt. Hvor megen Tid og Flid jeg har anvendt derpaa, er i og for sig ligegyldigt; det kommer Publikum kun an paa Resultatet; og det er mit Haab, at dette maa svare til Hensigten. Jeg har villet levere en Haandordbog, der uden at være et Faglexikon, kunde give de nødvendige Oplysninger og Forklaringer ved Læsningen baade af ældre og nyere tyske Forfattere. Medens jeg ved Udarbejdelsen af første Udgave lagde: „Handwörterbuch der deutschen Sprache von Dr. Daniel Sanders" til Grund, har jeg nu ved anden Udgave helt igjennem gjennemgaaet og sammenlignet: „Hand- und Schulausgabe" af „Dr. Karl Sachs' Deutsch-Französisches Wörterbuch", en af alle som fortrinlig anerkjendt Ordbog. At jeg desuden har benyttet mine egne betydelige Samlinger og mangfoldige andre Værker end de ovennævnte, er en Selvfølge. Stor Gavn har jeg ved den sidste Halvdel af mit Arbejde for de danske Ords Vedkommende haft af „Sundbys og Baruël's Dansk-norsk—franske Haandordbog".

Hvad den tyske Orthografi angaar, saa findes Ordene i denne Udgave stavede baade efter den gamle og nye Retskrivning, kun maa jeg bemærke, at jeg alle Vegne i Stedet for de gamle Endelser: „niß og thum" har skrevet „nis og tum"; med Hensyn til den nye Ortografi har jeg rettet mig efter „Dudens orthographischer Wegweiser".

Det er mit Haab, at denne nye Udgave af min Tysk—Dansk-Norske Haandordbog vil blive modtagen med samme Velvilje, som den forrige; og jeg benytter Lejligheden til at sige de mange, der har givet mig gavnlige Vink og Oplysninger, min bedste Tak.

Kjøbenhavn, i April 1885.

J. Kayer.

Forklaring

over de i denne Ordbog brugte Tegn og Forkortelser.

*	norsk.
†	sjælden.
×	provincielt, dagligdags.
‡	forældet.
1.	svage Konjugation.
2.	stærke Konjugation.
|	Sammensætning.
Acc.	Akkusativ.
adj.	Adjektiv. *
adv.	Adverbium.
c.	Fælleskjøn.
conj.	Konjunktion.
Dat.	Dativ.
Dim.	Formindskelsesord.
Eim.	Einem.
Etw.	Etwas.
f.	Femininum.
fig.	figurlig.
Gen.	Genitiv.
ins.	som ikke adskilles.
interj.	Interjektion.
m.	Maskulinum.
m. h.	med haben.
m. s.	med sein.

* Efter et tysk Substantiv betyder det, at Substantivet deklineres som et Adjektiv.

n.	Nevtrum.
num.	Talord.
partic.	Participium.
pl.	Pluralis.
pl. ſ. sg.	Pluralis ſom Singularis.
pron.	Pronomen.
pron. dem.	demonſtrativt Pronomen.
pron. indef.	ubeſtemt Pronomen.
pron. interrog.	ſpørgende Pronomen.
pron. pers.	perſonligt Pronomen.
pron. poss.	Ejendomspronomen.
pron. rel.	relativt Pronomen.
præp.	Præpoſition.
sep.	ſom adſtilles.
sg.	Singularis.
v.	Verbum.
v. i.	intranſitivt Verbum.
v. imp.	uperſonligt Verbum.
v. r.	reflexivt Verbum.
v. t.	tranſitivt Verbum.

Fuldstændig alfabetisk Fortegnelse over de stærke og fra 1ste Konjugation afvigende Verber.

Anm. 1) Tallene vise hen til de neden under staaende Anmærkninger.

2) med s. betyder, at Verbet i Perfektum og Plusquamperfektum bruger Hjælpeverbet **sein**, de øvrige bruge **haben**.

3) Alle med Partikler sammensatte Verber maa søges under Stamverbet.

Præsens Infinitiv.	Imperfektum.		Imperativ anden Person sg.	Perfektum Particip.
	Indikativ.	Konjunktiv.		
Backen 1)	buk	büke	backe	gebacken.
Befehlen 2)	befahl	befähle, befähle	befiehl, pl. befehlet	befohlen.
Befleißen	befliß	befliffe	befleiße	befliffen.
Beginnen	begann	begänne, begönne	beginne	begonnen.
Beißen	biß	bisse	beiße	gebissen.
Bergen 3)	barg	bärge	birg, pl. berget	geborgen.
Bersten 4)	barst, borst	bärste, börste	birst	geborsten, m. s.
Besinnen	besann	besänne, besönne	besinne	besonnen.
Betrügen	betrog	betröge	betrüge	betrogen.
Bewegen	bewog	bewöge	bewege	bewogen.
Biegen	bog	böge	biege	gebogen.
Bieten 5)	bot	böte	biete 6)	geboten.
Binden	band	bände	binde	gebunden.
Bitten	bat	bäte	bitte	gebeten.
Blasen 7)	blies	bliese	blase	geblasen.
Bleiben	blieb	bliebe	bleibe	geblieben, m. s.
Bleichen	blich	bliche	bleiche	geblichen, m. s.
Braten 8)	briet	briete	brate	gebraten.
Brechen 9)	brach	bräche	brich, pl. brechet	gebrochen.
Brennen	brannte	brennte	brenne	gebrannt.
Bringen	brachte	brächte	bringe	gebracht.
Denken	dachte	dächte	denke	gedacht.

1) Præsens Indikativ: ich backe, du bäckst, er bäckt. Backen konjugeres sædvanlig efter 1., især som v. t. — 2) Præs. Ind. ich befehle, du befiehlst, er befiehlt. — 3) Præs. Ind. ich berge, du birgst, er birgt. — 4) Præs. Ind. ich berste, du birstest, er birst (berstest, berstet). — 5) Præs. Ind. ǂ du beutst, er beut. — 6) ǂ beut. — 7) Præs. Ind. ich blase, du bläsest, er bläst. — 8) Præs. Ind. ich brate, du brätst, er brät (du bratest, er bratet); ogsaa helt efter 1. — 9) Præs. Ind. ich breche,

Præsens Infinitiv.	Imperfektum. Indikativ.	Imperfektum. Konjunktiv.	Imperativ anden Person sg.	Perfektum Particip.
Dingen 1)	dung	dünge	dinge	gedungen.
Dreschen 2)	drosch 3)	drösche	drisch, pl. dreschet	gedroschen.
Dringen	drang	dränge	dringe	gedrungen, m. ſ.
Dünken	deuchte († däuchte)	deuchte († däuchte)	—	gedeucht († gedäucht).
Dürfen 4)	durfte	dürfte	—	gedurft.
Empfangen 5)	empfing	empfinge	empfange	empfangen.
Empfehlen 6)	empfahl	empfähle, empföhle	empfiehl, pl. empfehlet	empfohlen.
Empfinden	empfand	empfände	empfinde	empfunden.
Erbleichen	erblich	erbliche	erbleiche	erblichen, m. ſ.
Erküren	erkor	erköre	erküre	erkoren.
Erlöſchen 7)	erloſch	erlöſche	erliſch, pl. erlöſchet	erloſchen.
Erſchallen 8)	erſcholl	erſchölle	erſchalle	erſchollen, m. ſ.
Erſchrecken 9)	erſchrak	erſchräke	erſchrick, pl. erſchrecket	erſchrocken, m. ſ.
Erwägen	erwog	erwöge	erwöge	erwogen.
Eſſen 10)	aß	äße	iß, pl. eſſet	gegeſſen.
Fahen 11)	—	—	fahe	gefahen.
Fahren 12)	fuhr	führe	fahre	gefahren, m. ſ.
Fallen 13)	fiel	fiele	falle	gefallen, m. ſ.
Falten	faltete	faltete	falte	gefalten 14)
Fangen 15)	fing	finge	fange	gefangen.
Fechten 16)	focht	föchte	ficht, pl. fechtet	gefochten.
Finden	fand	fände	finde	gefunden.
Flechten 17)	flocht	flöchte	flicht, pl. flechtet	geflochten.
Fliegen 18)	flog	flöge	fliege 19)	geflogen, m. ſ.
Fliehen 20)	floh	flöhe	fliehe 21)	geflohen, m. ſ.
Fließen 22)	floß	flöſſe	fließe 23)	gefloſſen, m. ſ.
Freſſen 24)	fraß	fräße	friß, pl. freſſet	gefreſſen.
Frieren	fror	fröre	friere	gefroren.
Gären 25)	gor	göre	gäre	gegoren.
Gebären 26)	gebar	gebäre	gebäre 27)	geboren.
Geben 28)	gab	gäbe	gib (gieb), pl. gebet	gegeben.
Gedeihen 29)	gedieh	gediehe	gedeihe	gediehen, m. ſ.
Gehen	ging	ginge	gehe	gegangen, m. ſ.
Gelingen	es gelang	es gelänge	gelinge	gelungen, m. ſ.
Gelten 30)	galt	gälte, gölte	gilt, pl. geltet	gegolten.
Geneſen 31)	genas	genäſe	geneſe	geneſen, m. ſ.
Genießen 32)	genoß	genöſſe	genieße 33)	genoſſen.
Geſchehen 34)	es geſchah	es geſchähe	—	geſchehen, m. ſ.
Gewinnen	gewann	gewänne, gewönne	gewinne	gewonnen.

du brichſt, er bricht. — 1) ogſaa efter 1. — 2) Præs. Ind. ich dresche, du drischeſt, er drischt; † helt efter 1. — 3) † drasch. — 4) Præs. Ind. ich darf, du darfſt, er darf, wir dürfen; Konj. ich dürfe. — 5) Præs. Ind. ich empfange, du empfängſt, er empfängt. — 6) Præs. Ind. ich empfehle, du empfiehlſt, er empfiehlt. — 7) Præs. Ind. ich erlöſche, du erliſcheſt, er erliſcht. — 8) ogſaa efter 1. — 9) Præs. Ind. ich erſchrecke, du erſchrickſt, er erſchrickt. — 10) Præs. Ind. ich eſſe, du iſſeſt, er iſſet (ißt). — 11) Præs. Ind. ich fahe, du fähſt, er fäht. — 12) Præs. Ind. ich fahre, du fährſt, er fährt. — 13) Præs. Ind. ich falle, du fällſt, er fällt. — 14) ogſaa: gefaltet. — 15) Præs. Ind. ich fange, du fängſt, er fängt. — 16) Præs. Ind. ich fechte, du fichſt, er ficht, ogſaa efter 1. — 17) Præs. Ind. ich flechte, du flichſt, er flicht. — 18) Præs. Ind. † du fleugſt, er fleugt. — 19) † fleug. — 20) Præs. Ind. † du fleuchſt, er fleucht. — 21) † fleuch. — 22) Præs. Ind. † du fleußeſt, er fleußt. — 23) † fleuß. — 24) Præs. Ind. ich freſſe, du friſſeſt, er frißt. — 25) ogſaa efter 1. — 26) Præs. Ind. ich gebäre, du gebierſt, er gebiert el. efter 1. — 27) ogſaa gebier. — 28) Præs. Ind. ich gebe, du gibſt (giebſt), er gibt (giebt). — 29) ogſaa efter 1. — 30) Præs. Ind. ich gelte, du giltſt, er gilt. — 31) ogſaa efter 1. — 32) Præs. Ind. † du geneußeſt, er geneußt. — 33) † geneuß. — 34) Præs.

Präsens Infinitiv.	Imperfektum. Indikativ.	Imperfektum. Konjunktiv.	Imperativ anden Person sg.	Perfektum Particip.
Gießen 1)	goß	gösse	gieße 2)	gegossen.
Gleichen	glich	gliche	gleiche	geglichen.
Gleiten 3)	glitt	glitte	gleite	geglitten, m. ſ.
Glimmen 4)	glomm	glömme	glimme	geglommen.
Graben 5)	grub	grübe	grabe	gegraben.
Greifen	griff	griffe	greife	gegriffen.
Haben 6)	hatte	hätte	habe	gehabt.
Halten 7)	hielt	hielte	halte	gehalten.
Hangen 8)	hing	hinge	hange	gehangen.
Hauen 9)	hieb	hiebe	haue	gehauen.
Heben	hob, † hub	höbe, † hübe	hebe	gehoben.
Heißen	hieß	hieße	heiße	geheißen.
Helfen 10)	half	hälfe, hülfe	hilf, pl. helfet	geholfen.
Keifen 11)	kiff	kiffe	keife	gekiffen.
Kennen	kannte	kennete	kenne	gekannt.
Kleiben	klieb	kliebe	kleibe	geklieben.
Klieben 12)	klob	klöbe	kliebe	gekloben, m. ſ.
Klimmen 13)	klomm	klömme	klimme	geklommen, m. ſ.
Klingen	klang	klänge	klinge	geklungen.
Kneifen (kneiben) 14)	kniff (knipp)	kniffe (knippe)	kneife (kneipe)	gekniffen (geknippen)
Kommen	kam	käme	komm	gekommen, m. ſ.
Können 15)	konnte	könnte	—	gekonnt.
Kriechen 16)	kroch	kröche	krieche 17)	gekrochen, m. ſ.
Küren	kor	köre	küre	gekoren.
Laben 18)	lud	lüde	labe	geladen.
Laſſen 19)	ließ	ließe	laß	gelaſſen.
Laufen 20)	lief	liefe	lauf	gelaufen, m. ſ.
Leiden	litt	litte	leide	gelitten.
Leihen	lieh	liehe	leihe	geliehen.
Leſen 21)	las	läſe	lies, pl. leſet	geleſen.
Liegen	lag	läge	liege	gelegen.
Lügen 22)	log	löge	lüge 23)	gelogen.
Mahlen	mahlte	mahlte	mahle	gemahlen.
Meiden	mied	miede	meide	gemieden.
Melken 24)	molk	mölke	milk, pl. melket	gemolken.
Meſſen 25)	maß	mäße	miß, pl. meſſet	gemeſſen.
Mögen 26)	mochte	möchte	—	gemocht.
Müſſen 27)	mußte	müßte	—	gemußt.
Nehmen 28)	nahm	nähme	nimm, pl. nehmet	genommen.
Nennen	nannte	nennete	nenne	genannt.
Pfeifen	pfiff	pfiffe	pfeife	gepfiffen.
Pflegen	pflog	pflöge	pflege	gepflogen.

Ind. es geſchieht. — 1) Præs. Ind. † du geußeſt, er geußt. — 2) † geuß. — 3) ogſaa efter 1. — 4) ogſaa efter 1. — 5) Præs. Ind. ich grabe, du gräbſt, er gräbt. — 6) Præs. Ind. ich habe, du haſt, er hat; Konj. ich habe, du habeſt, er habe. — 7) Præs. Ind. ich halte, du hältſt, er hält. — 8) Præs. Ind. ich hange, du hängſt, er hängt. — 9) ogſaa efter 1. — 10) Præs. Ind. ich helfe, du hilfſt, er hilft. — 11) ogſaa efter 1. — 12) ogſaa efter 1. — 13) ogſaa efter 1. — 14) ogſaa efter 1. — 15) Præs. Ind. ich kann, du kannſt, er kann, wir können; Konj. ich könne. — 16) Præs. Ind. † du kreuchſt, er kreucht. — 17) † kreuch. — 18) ogſaa efter 1. — 19) Præs. Ind. ich laſſe, du läſſeſt, er läßt. — 20) Præs. Ind. ich laufe, du läufſt, er läuft. — 21) Præs. Ind. ich leſe, du lieſeſt, er lieſet el. lieſt. — 22) † du leugſt, er leugt. — 23) † leug. — 24) Præs. Ind. ich melke, du melkſt (milkſt). er melkt (milkt); hele Verbet ogſaa efter 1. — 25) Præs. Ind. ich meſſe, du miſſeſt, er miſſet (mißt). — 26) Præs. Ind. ich mag, du magſt, er mag, wir mögen; Konj. ich möge. — 27) Præs. Ind. ich muß, du mußt, er muß, wir müſſen; Konj. ich müſſe. — 28) Præs. Ind. ich

Præsens Infinitiv.	Imperfektum. Indikativ.	Imperfektum. Konjunktiv.	Imperativ 2den Person sg.	Perfektum Particip.
Preiſen 1)	pries	prieſe	preiſe	geprieſen.
Quellen 2)	quoll	quölle	quill, pl. quellet	gequollen, m. ſ.
Rat(h)en 3)	riet(h)	riet(h)e	rat(h)e	gerat(h)en.
Reiben	rieb	riebe	reibe	gerieben.
Reißen	riß	riſſe	reiße	geriſſen.
Reiten	ritt	ritte	reite	geritten, m. ſ.
Rennen	rannte	rennete	renne	gerannt, m. ſ.
Riechen	roch	röche	rieche	gerochen.
Ringen	rang	ränge	ringe	gerungen.
Rinnen	rann	rönne, ränne	rinne	geronnen, m. ſ.
Rufen	rief	riefe	rufe	gerufen.
Salzen	ſalzte	ſalzte	ſalze	geſalzen.
Saufen 4)	ſoff	ſöffe	ſaufe	geſoffen.
Saugen 5)	ſog	ſöge	ſauge	geſogen.
Schaffen	ſchuf	ſchüfe	ſchaffe	geſchaffen.
Scheiden 6)	ſchied	ſchiede	ſcheide	geſchieden, m. ſ.
Scheinen	ſchien	ſchiene	ſcheine	geſchienen.
Scheißen	ſchiß	ſchiſſe	ſcheiße	geſchiſſen.
Schelten 7)	ſchalt	ſchälte, ſchölte	ſchilt, pl. ſcheltet	geſcholten.
Scheren 8)	ſchor	ſchöre	ſchere	geſchoren.
Schieben	ſchob	ſchöbe	ſchiebe	geſchoben.
Schießen 9)	ſchoß	ſchöſſe	ſchieße 10)	geſchoſſen.
Schinden	ſchund	ſchünde	ſchinde	geſchunden.
Schlafen 11)	ſchlief	ſchliefe	ſchlafe	geſchlafen.
Schlagen 12)	ſchlug	ſchlüge	ſchlage	geſchlagen.
Schleichen	ſchlich	ſchliche	ſchleiche	geſchlichen, m. ſ.
Schleifen	ſchliff	ſchliffe	ſchleife	geſchliffen.
Schleißen	ſchliß	ſchliſſe	ſchleiße	geſchliſſen.
Schliefen	ſchloff	ſchlöffe	ſchliefe	geſchloffen, m. ſ.
Schließen 13)	ſchloß	ſchlöße	ſchließe 14)	geſchloſſen.
Schlinden	ſchlund	ſchlünde	ſchlinde	geſchlunden.
Schlingen	ſchlang	ſchlänge	ſchlinge	geſchlungen.
Schmalzen	ſchmalzte	ſchmalzte	ſchmalze	geſchmalzen.
Schmeißen	ſchmiß	ſchmiſſe	ſchmeiße	geſchmiſſen.
Schmelzen 15)	ſchmolz	ſchmölze	ſchmilz, pl. ſchmelzet	geſchmolzen, m. ſ.
Schnauben 16)	ſchnob	ſchnöbe	ſchnaube	geſchnoben.
Schneiden	ſchnitt	ſchnitte	ſchneide	geſchnitten.
Schnieben	ſchnob	ſchnöbe	ſchniebe	geſchnoben.
Schrauben 17)	ſchrob	ſchröbe	ſchraube	geſchroben.
Schreiben	ſchrieb	ſchriebe	ſchreibe	geſchrieben.
Schreien	ſchrie	ſchrie	ſchreie	geſchrien.
Schreiten	ſchritt	ſchritte	ſchreite	geſchritten, m. ſ.
Schroten	ſchrotete	ſchrotete	ſchrote	geſchroten.
Schwären	ſchwor	ſchwöre	ſchwäre	geſchworen, m. ſ.
Schweigen	ſchwieg	ſchwiege	ſchweige	geſchwiegen.

nehme, du nimmſt, er nimmt, wir nehmen. — 1) ogſaa efter 1. — 2) Præs. Ind. ich quelle, du quillſt, er quillt. — 3) Præs. Ind. ich rat(h)e, du rät(h)ſt, er rät(h). — 4) Præs. Ind. ich ſaufe, du ſäufſt, er ſäuft. — 5) ogſaa efter 1. — 6) ogſaa efter 1. — 7) Præs. Ind. ich ſchelte, du ſchiltſt, er ſchilt. — 8) Præs. Ind. ich ſchere, du ſchierſt, er ſchiert; el. ſcherſt, ſchert. — 9) Præs. Ind. ≠ du ſcheußeſt, er ſcheußt. — 10) ≠ ſcheuß. — 11) Præs. Ind. ich ſchlafe, du ſchläfſt, er ſchläft. — 12) Præs. Ind. ich ſchlage, du ſchlägſt, er ſchlägt. — 13) Præs. Ind. ≠ du ſchleußeſt, er ſchleußt. — 14) ≠ ſchleuß. — 15) Præs. Ind. ich ſchmelze, du ſchmilzeſt, er ſchmilzt; v. t. ogſaa efter 1. — 16) ogſaa efter 1. — 17)

Præsens Infinitiv.	Imperfektum. Indikativ.	Imperfektum. Konjunktiv.	Imperativ anden Person sg.	Perfektum Particip.
Schwellen 1)	ſchwoll	ſchwölle	ſchwill, pl. ſchwellet	geſchwollen, m. ſ.
Schwimmen	ſchwamm	ſchwämme	ſchwimme	geſchwommen, m. ſ.
Schwinden	ſchwand	ſchwände	ſchwinde	geſchwunden, m. ſ.
Schwingen	ſchwang	ſchwänge	ſchwinge	geſchwungen.
Schwören	ſchwur, ſchwor	ſchwüre, ſchwöre	ſchwöre	geſchworen.
Sehen 2)	ſah	ſähe	ſieh, pl. ſehet.	geſehen.
Sein 3)	war ·	wäre	ſei	geweſen, m. ſ.
Senden 4)	ſandte	ſendete	ſende	geſandt.
Sieden	ſott	ſötte	ſiede	geſotten.
Singen	ſang	ſänge	ſinge	geſungen.
Sinken	ſank	ſänke	ſinke	geſunken, m. ſ.
Sinnen	ſann	ſänne, ſönne	ſinne	geſonnen.
Sitzen	ſaß	ſäße	ſitze	geſeſſen.
Sollen 5)	ſollte	ſollte	—	geſollt.
Spalten	ſpaltete	ſpaltete	ſpalte	geſpalten.
Speien	ſpie	ſpie	ſpeie	geſpien.
Spinnen	ſpann	ſpänne, ſpönne	ſpinne	geſponnen.
Spleißen	ſpliß	ſpliſſe	ſpleiße	geſpliſſen.
Sprechen 6)	ſprach	ſpräche	ſprich, pl. ſprechet	geſprochen.
Sprießen 7)	ſproß	ſpröſſe	ſprieße 8)	geſproſſen, m. ſ.
Springen	ſprang	ſpränge	ſpringe	geſprungen, m. ſ.
Stechen 9)	ſtach	ſtäche	ſtich, pl. ſtechet	geſtochen.
Stecken 10)	ſtak	ſtäke	ſtecke	geſteckt.
Stehen	ſtund	ſtände, ſtünde	ſtehe	geſtanden.
Stehlen 11)	ſtahl	ſtähle, ſtöhle	ſtiehl, pl. ſtehlet	geſtohlen.
Steigen	ſtieg	ſtiege	ſteige	geſtiegen, m. ſ.
Sterben 12)	ſtarb	ſtärbe, ſtürbe	ſtirb, pl. ſterbet	geſtorben, m. ſ.
Stieben 13)	ſtob ·	ſtöbe	ſtiebe	geſtoben, m. ſ.
Stinken	ſtank	ſtänke	ſtinke	geſtunken.
Stoßen 14)	ſtieß	ſtieße	ſtoße	geſtoßen.
Streichen	ſtrich	ſtriche	ſtreiche	geſtrichen.
Streiten	ſtritt	ſtritte	ſtreite	geſtritten.
Thun 15)	that	thäte	thue	gethan.
Tragen 16)	trug	trüge	trage	getragen.
Treffen 17)	traf	träfe	triff, pl. treffet	getroffen.
Treiben	trieb	triebe	treibe	getrieben.
Treten 18)	trat	träte	tritt, pl. tretet	getreten, m. ſ.
Triefen 19)	troff	tröffe	triefe 20)	getroffen.
Trinken	trank	tränke	trink	getrunken.
Trügen, triegen	trog	tröge	trüge	getrogen.
Verderben 21)	verdarb	verdärbe, verdürbe	verdirb, pl. verderbet	verdorben, m. ſ.

ogſaa efter 1. — 1) Præs. Ind. ich ſchwelle, du ſchwillſt, er ſchwillt. — 2) Præs. Ind. ich ſehe, du ſiehſt, er ſieht. — 3) Præs. Ind. ich bin, du biſt, er iſt, wir ſind, ihr ſeid, ſie ſind; Konj. ich ſei. — 4) ogſaa efter 1. — 5) Præs. Ind. ich ſoll, du ſollſt, er ſoll; Konj. ich ſolle. — 6) Præs. Ind. ich ſpreche, du ſprichſt, er ſpricht. — 7) Præs. Ind. ǂ du ſpreußſt, er ſpreußt. — 8) ǂ ſpreuß. — 9) Præs. Ind. ich ſteche, du ſtichſt, er ſticht. — 10) ſædvanlig efter 1. — 11) Præs. Ind. ich ſtehle, du ſtiehlſt, er ſtehlt. — 12) Præs. Ind. ich ſterbe, du ſtirbſt, er ſtirbt. — 13) ogſaa efter 1. — 14) Præs. Ind. ich ſtoße, du ſtößeſt, er ſtößt. — 15) Præs. Ind. ich thue, du thuſt, er thut, wir thun, ihr thut, ſie thun; Præs. Konj. ich thue. — 16) Præs. Ind. ich trage, du trägſt, er trägt. — 17) Præs. Ind. ich treffe, du triffſt, er trifft. — 18) Præs. Ind. ich trete, du trittſt, er tritt. — 19) Præs. Ind. ǂ du treufſt, er treuft. — 20) ǂ treuf. — 21) Præs. Ind. ich verderbe, du verdirbſt, er verdirbt. —

Præsens Infinitiv.	Imperfektum. Indikativ.	Imperfektum. Konjunktiv.	Imperativ anden Perſon sg.	Perfektum Particip.
Verdrießen 1)	verdroß	verdrösse	—	verdroſſen.
Vergeſſen 2)	vergaß	vergäße	vergiß, pl. vergeſſet	vergeſſen.
Verlieren	verlor	verlöre	verliere	verloren.
Verlöſchen 3)	verloſch	verlöſche	verliſch, pl. verlöſchet	verloſchen, m. ſ.
Verſiegen 4)	verſieg	verſiege	verſiege	verſiegen.
Verwirren	verwirrte	verwirrte	verwirre	verworren, m. ſ. 5)
Wachſen 6)	wuchs	wüchſe	wachſe	gewachſen, m. ſ.
Waſchen 7)	wuſch	wüſche	waſche	gewaſchen.
Weben 8)	wob	wöbe	webe	gewoben.
Weichen	wich	wiche	weiche	gewichen, m. ſ.
Weiſen	wies	wieſe	weiſe	gewieſen.
Wenden 9)	wandte	wendete	wende	gewandt.
Werben 10)	warb	wärbe, würbe	wirb, pl. werbet	geworben.
Werden 11)	wurde 12)	würde	werde	geworden, m. ſ.
Werfen 13)	warf	würfe	wirf, pl. werfet	geworfen.
Wiegen	wog	wöge	wiege	gewogen.
Winden	wand	wände	winde	gewunden.
Wirren 14)	worr	wörre	wirre	geworren.
Wiſſen 15)	wußte	wüßte	wiſſe	gewußt.
Wollen 16)	wollte	wollte	wolle	gewollt.
Wringen	wrang	wränge	wringe	gewrungen.
Zeihen	zieh	ziehe	zeihe	geziehen.
Ziehen 17)	zog	zöge	ziehe 18)	gezogen.
Zwingen	zwang	zwänge	zwinge	gezwungen.

1) Præs. Ind. † es verdreußt. — 2) Præs. Ind. ich vergeſſe, du vergiſſeſt, er vergißt. — 3) Præs. Ind. ich verlöſche, du verliſcheſt, er verliſcht. — 4) ſædvanlig efter 1. — 5) ogſaa verwirrt. — 6) Præs. Ind. ich wachſe, du wächſeſt, er wächſt. — 7) Præs. Ind. ich waſche, du wäſcheſt, er wäſcht. — 8) ogſaa efter 1. — 9) ogſaa efter 1. — 10) Præs. Ind. ich werbe, du wirbſt, er wirbt. — 11) Præs. Ind. ich werde, du wirſt, er wird. — 12) el. ich ward, du wardſt, er ward, wir wurden. 13) Præs. Ind. ich werfe, du wirfſt, er wirft. — 14) ogſaa efter 1. — 15) Præs. Ind. ich weiß, du weißt, er weiß, wir wiſſen; Konj. ich wiſſe. — 16) Præs. Ind. ich will, du willſt, er will, wir wollen; Konj. ich wolle. — 17) Præs. Ind † du zeuchſt, er zeucht. — 18) † zeuch.

A.

A, n. A, n.; **noch beim — ſtehen**, endnu være ved Begyndelſen; **von — bis Z**, fra A til Ø; **wer — ſagt, muß auch B ſagen**, naar man har ſagt —, maa man ogſaa ſige B.

Aal, n. **-es -e** (**Aake**, f. **-n**) Flodſtib, n. (paa Rhinen); Kaag, c.

Aal, m. **-s -e** († **Ale**), (Dim. **Älchen**, n.) Aal, c.; Infuſionsdyr, n.; Fold, Aal, c.; **da wirft ſich ein — auf**, der viſer ſig en Mulighed. | **Aal-ähnlich**, aaleagtig; **-angel**, f. Aaletrog, c.; **-artig**, aaleagtig; **-baum**, m. bunet Gedeblad, n. (Lonicera xylosteum); **-beere**, f. ſe **Alantbeere**; **-bock**, m. Helt, c. (Salmo lavaretus); **-brut**, f. Aaleyngel, c.; **-eiſen**, n. ſe **-gabel**; **-fang**, m. Aalefangſt, c., Aalefiſteri, n.; **-fänger**, m. Aalefanger, Aalefiſſer, c.; **-flete**, **-flöte**, f. ſe **-gabel**; **-förmig**, aaledannet, bugtet; **-gabel**, **-gehre**, f. Aalefiang, Lyſter, c.; **-haut**, f. Aalefkind, n.; **-horde**, f., **-kaſten**, m. Aalegærde, n.; **-korb**, m. Aalekiſte, c.; **-lege**, f. ſe **-horde**; **-mutter**, f. Aalekvabbe, c. (Blennius viviparus); **-netz**, n. Aalegarn, n.; **-paſtete**, f. Aalepoſtej, c.; **-quappe**, **-raupe**, f. Knubbe, *Lake, c. (Gadus lota); **-renſe**, f. Aalerenſe, c.; **-ruppe**, **-rutte**, f. ſe **-quappe**; **-ſprung**, m. ſe **-horde**; **-ſtachel**, **-ſtecher**, m. ſe **-gabel**; **-ſtreif**, **-ſtrich**, m. en mørk Stribe (iſær paa Ryggen af Heſte), *Aal, c.; **-ſtube**, f. ſe **-horde**; **-ſuppe**, f. Aaleſuppe, c.; **-teich**, m. Aaledam, c.; **-wehr**, n. ſe **-horde**.

Aalen, v. i. 1. m. h. fange Aal; v. t. renſe et tilſtoppet Rør ved at lade en Aal krybe igjennem.

Aalicht, adj. aaleagtig.

Aam, n. ſe **Ahm**.

Aar, m. **-s -e** († **-en**, **-en**) enhver ſtor Rovfugl, iſær Ørn, c. | **Aar-flügel**, m. Ørnevinge, c.

Aas, n. **-es** pl. **Äſer** (Dim. **Äschen**, n.) Aadſel, n.; Lokkemad, c., Agn, n. | **Aas-fliege**, f. Spyflue, c.; **-geier**, m. Aadſelgrib, c.; **-geruch**, **-geſtank**, m. Aadſellugt, c.; **-grube**, f. Aadſelgrube, Rakkerkule, c.; **-käfer**, m. Aadſelbille, c. (Silpha); **-ſeite**, f. Kjødſiden paa et Skind; **-volk**, **-zeug**, n. Rakkerpak, Rakkertøj, n.

Aaſen, v. i. 1. m. h. ſvine med noget; v. r. tilſøle ſig; v. t. ſtrabe Kjødet af Skindet; fig. behandle ſom et Aadſel, ſtjælde ud.

Aaſen, **äſen**, **äßen**, v. t. 1. ede; fange med Lokkemad. — **Aſung**, **Äſung**, **Äßung**, f. Ede, c.; Føde, Foder, n.

Aashaft, **aaſig**, adj. aadſelagtig; afſtyelig, leb. — **Aashaftigkeit**, f. Aadſelagtighed, c.

Ab, adv. af, fra, bort, ned; **auf und** —, op og ned; — **und zu**, frem og tilbage; nu og da, fra Tid til anden.

Abächzen, v. r. 1. hulke ſig træt, ſtønne ſig træt.

Abackern, v. t. 1. bortpløje.

Abänderlich, adj. foranderlig, deklinabel.

Abändern, v. t. 1. forandre, rette, forbedre; deklinere.

Abänderung, f. **-en** Forandring, Rettelſe; Deklination, c.; Afart, c. | **Abänderungs-vorſchlag**, m. Ændringsforſlag, n.

Abängſtigen, **abängſten**, v. t. 1. forſtrække i høj Grad; **ſich** —, ængſte ſig, pine ſig; **Eim. etwas** —, afvinge en noget ved Angeſt. — **Abängſtigung**, f. ſtor Bekymring, c.

Abarbeiten, v. t. 1. afarbejde, læsne ved Arbejde, afſlide; afbetale ved Arbejde; **einen Stein, einen Balken** —, tilhugge en Sten, en Bjælke; **ſich** —, arbejde ſig træt; v. i. m. h. gjære færdig, afgjære (om Vinen).

Abärgern, v. t. 1. ærgre i høj Grad; v. r. ærgre ſig i høj Grad.

Abart, f. **-en**. Afart, Varietet, c.

Abarten, v. i. 1. m. ſ. udarte.

Abäſchern, v. t. 1. afgnide med Aſke; **ſich** —, anſtrænge ſig, arbejde ſig træt.

Abasen, v. r. 1. udmatte sig ved snavset Arbejde.

Abäßen, v. t. 1. afæde, afgræsse.

Abästen, v. t. 1. afklappe Grenene.

Abäthmen, v. t. 1. afdampe.

Abätzen, v. t. 1. afætse, borttage ved Ætsning.

Abäugeln, v. t. 1. læse noget ud af ens Øjne, aflure; fralokke ved venlige Øjekast; (Jagt) opsøge Vildtets Spor med Øjnene.

Abbacken, v. i. 2. m. h. holde op at bage; bage færdig; **das Brot ist abgebacken**, Brødet er faldet fra.

Abbaden, v. t. 1. aftvætte; v. i. m. h. ophøre at bade.

Abbaken, v. t. 1. forsyne med Sømærker.

Abbalgen, v. t. 1. afbælge, flaa; **sich** —, slaas.

Abbälgen, v. t. 1. se **abbalgen**, v. t.

Abbarbi(e)ren, v. t. 1. afbarbere, afrage.

Abbasten, v. t. 1. flaa Basten af, afbaste.

Abbau, m. -s ub. pl. Forfald, n.; **in — bringen**, lade forfalde; Udflytning, Udflyttergaard, c. (pl. **-ten**).

Abbauen, v. t. 1. tage fra hinanden, nedrive; standse Driften; (Bjærgv.) drive i Dybden; betale ved Udbytte; v. i. m. h. flytte ud.

Abbaumen, v. i. 1. m. s. flyve ned fra et Træ (Jagt).

Abbäumen, v. t. 1. afbomme, tage Tøjet af Væverbommen.

Abbeeren, v. t. 1. afplukke Bærrene, tømme (en Busk).

Abbefehl, m. -s -e. Kontraordre, c., Afbud, n.

Abbefehlen, v. t. 2. tilbagekalde en Befaling, afbestille, affige.

Abbehalten, v. t. 2. beholde af.

Abbeißen, v. t. 2. afbide; **er hat aller Scham den Kopf abgebissen**, han har bidt Hovedet af al Skam; **sich** —, bides, bide sig træt.

Abbeizen, v. t. 1. afbejse.

Abbekommen, v. t. 2. faa af, stille fra, tage bort; **ich habe nichts** —, jeg har ikke faaet noget deraf.

Abbersten, v. i. 2. m. s. briste af, springe af.

Abberufen, v. t. 2. tilbagekalde, bortkalde.

Abberufung, f. **-en**. Tilbagekaldelse, Bortkaldelse, c. | **Abberufungs-ordre**, f. Tilbagekaldelsesordre, c.; **-schreiben**, n. Tilbagekaldelsesskrivelse, c.

Abbestellen, v. t. 1. afbestille, affige. — **Abbestellung**, f. Kontraordre, c.

Abbeten, v. t. 1. bede, fremsige; afbede.

Abbetteln, v. t. 1. aftigge, aftrygle.

Abbetten, v. t. 1. **einen Fluß** —, afsede.

Abbeugen, v. t. 1. se **abbiegen**.

Abbezahlen, v. t. 1. afbetale. — **Abbezahlung**, f. Afbetaling, c.

Abbiegen, v. t. 2. afbøje, bøje løs; v. i. m. s. bøje af, bøje til Side.

Abbieten, v. t. 2. overbyde; **ein Brautpaar** —, lyse for et Brudepar.

Abbild, n. **-es -er**. Billede, n., Kopi, c.

Abbilden, v. t. 1. afbilde, kopiere. — **Abbildung**, f. Afbildning, c.; Billede, n.

Abbinden, v. t. 2. gjøre løs, løsne; **ein Kalb** —, vænne en Kalv fra; **ein Faß** —, samle en Tønde; **einen Bären** —, betale en Gjæld; **kurz abgebunden sein**, være kort for Hovedet.

Abbiß, m. -sses **-sse**. et afbidt Stykke; Lokkemad, c.; Djævelsbid, n. (Scabiosa succisa).

Abbitte, f. **-n**. Afbigt, c.; — **thun**, gjøre Afbigt.

Abbitten, v. t. 2. **Einen etwas** —, bede en om Forladelse for noget; faa noget fra en ved at bede; **eine Strafe** —, afvende en Straf ved Bøn.

Abblasen, v. t. 2. afblæse, bortblæse; **ein Lied** —, blæse en Melodi; **eine Kanone** —, afblæse en Kanon; v. i. m. h. blæse til Tilbagetag.

Abblassen, v. i. 1. m. s. falme.

Abblatten, v. t. 1. afblade, blade. — **Abblattung**, f. Afbladning, c.

Abblättern, v. t. 1. afblade, blade; v. r. miste Bladene; falde af. — **Abblätterung**, f. Afbladning, c., Løvfald, n.; Afskalning, c.

Abbläuen, v. t. 1. gjøre blaa, blaane, farve blaa; **Einen** —, gjennemprygle en.

Abbleichen, v. t. 1. blege, afblege; v. i. 2. m. s. falme

Abblitzen, v. i. 1. m. h holde op at lyne; m. s. falde af; fig. falde igjennem, faa en lang Næse; **Einen — lassen**, afvise en.

Abblühen, v. i. 1. m. h. († m. s.) afblomstre.

Abborgen, v. t. 1. laane af.

Abböschen, v. t. 1. afskjønse, give Skraaning. — **Abböschung**, f. Afskraaning; Skraaning, skraa Jordflade, c.

Abbosseln, **abbossi(e)ren**, v. t. 1. modellere i Voks.

Abbrändler, m. -s pl. s. sg. brandlidt, c.

Abbrauchen, v. t. 1. afbruge, afbenytte.

Abbrausen, v. i. 1. m. h. holde op at bruse.

Abbrechen, v. t. 2. afbrække, afbryde; **ein Haus** —, nedbryde et Hus; **eine Blume** —, afplukke en Blomst; **den Verkehr** —, afbryde Omgangen; **die Belagerung** —, ophæve Belejringen; **eine Rede** —, afbryde en Tale; **Einen etwas** —, afkorte en noget; (til Søs) ophugge; v. i. m. s. brydes af, gaa i Stykker, gaa itu. — **Abbrechung**, f. Afbrydelse, Nedbrydning, Afbrækning, Afplukning, c.

Abbrennen, v. t. 1. (**brannte, gebrannt**) afbrænde; **ein Haus** —, afbrænde et Hus; **ein Geschütz** —, affyre en Kanon; **den Kaffee** —, brænde Kaffen færdig; **abgebrannt**, brandlidt, fig. uden Penge; v. i. m. s. brænde op, afbrænde; **die Mühle ist abgebrannt**, Møllen er brændt;

das Pulver brennt ab, Krudtet futter af. — **Abbrennung**, f. Afbrænding, c.

Abbreviatur, f. **-en**. Afkortelse, c.

Abbrevii(e)ren, v. t. 1. afkorte.

Abbringen, v. t. 1. (**brachte, gebracht**) bringe bort; **Einen von etwas** —, bringe en fra noget, faa en fra noget; **eine Sitte** —, afskaffe en Skik. — **Abbringung**, f. Bortbringelse, Afskaffelse, c.

Abbröckeln, abbrocken, v. t. 1. brybe af i smaa Stykker, smule; v. i. m. f. og r. smulre af, smulre bort.

Abbruch, m. **-es -üche**. Afbrydelse, Nedbrydelse, c.; **ohne** —, uden Afbrydelse; **ein Haus auf den — kaufen**, kjøbe et Hus til Nedbrydning; **Eim. — thun**, gjøre en Afbræk; — **leiden**, lide Afbræk.

Abbrüchig, adj. som let afbrydes, skjør.

Abbrühen, v. t. 1. afskolde; **gegen alles abgebrüht sein**, være hærdet mod alt.

Abbrüllen, v. t. 1. brøle; v. r. brøle sig træt.

Abbrüten, v. i. 1. m. h. holde op at ruge.

Abbügeln, v. t. 1. afstryge.

Abbürden, v. t. 1. afsæsse.

Abbürsten, v. t. 1. afborste.

Abbüßen, v. t. 1. afsone. — **Abbüßung**, f. Afsoning, c.

Abc, n. **-s** ub. pl. Abc, n. | **Abc-buch**, n. Abcbog, c.; **-schütz**, m., **-schüler**, m. Skolepog, c.

Abdachen, v. t. 1. tage Taget af; gjøre skraat, afskalke; **sich** —, skraane, hælde. — **Abdachung**, f. Skraaning, Skraahed, c.

Abdämmen, v. t. 1. afdæmme, aflede. — **Abdämmung**, f. Afdæmning; Afledning, c.

Abdampfen, v. i. 1. m. s. og h. fordampe, dampe bort.

Abdämpfen, v. t. 1. afdampe. — **Abdämpfung**, f. Afdampning, c.

Abdanken, v. t. 1. afkalke, afskedige; v. i. m. h. takke af. — **Abdankung**, f. Afskalken, Afskalkning, Takken af, Afskedigelse, c.

Abdarben, v. t. 1. afknappe.

Abdecken, v. t. 1. afdække, blotte; **den Tisch** —, tage af Bordet; **ein Tier** —, flaa et Dyr. — **Abdeckung**, f. Afdækning, Flaaning, c.

Abdecker, m. **-s** pl. s. sg. Rakker, c. | **Abdecker-karren**, m. Rakkerkarre, c.; **-knecht**, m. Rakkerknægt, c.

Abdeckerei, f. **-en**. Rakkerforretning, Rakkerbolig, Rakkerkule, c.

Abdeichen, v. t. 1. afbige, afdæmme.

Abdichten, v. t. 1. tætte.

Abdicken, v. t. 1. koge tyk; sætte Jævning paa.

Abdienen, v. t. 1. aftjene.

Abdingen, v. t. 2. aftinge, afprutte.

Abdocken, v. t. 1. afvikle.

Abdonnern, v. t. 1. udtordne; affyre; v. i. m. h. holde op at tordne.

Abdorren, v. i. 1. m. s. tørres bort, bortvisne.

Abdörren, v. t. 1. gjennemtørre.

Abdraht, m. **-es** ub. pl. Tinspaaner, pl.

Abdrängen, v. t. 1. afpresse, aftvinge.

Abdrechseln, v. t. 1. afdreje.

Abdrehen, v. t. 1. afdreje; dreje bort, vende bort. | **Abdreh-bank**, f. Drejebænk, c.; **-eisen**, n. Drejejærn, n.

Abdreschen, v. t. 2. aftærske; fig. fortærske, se **abgedroschen**; v. i. m. h. holde op at tærske.

Abdrieseln, v. t. se **abdrehen**.

Abdrift, f. se **Abtrift**.

Abdringen, v. t. 2. aftvinge, afpresse, afnøde.

Abdrohen, v. t. 1. aftrue.

Abdruck, m. **-es -ücke**. Aftrykning, c., Aftryk, n., Kopi, c.; **einen — nehmen**, tage et Aftryk; **der — einer Flinte**, Aftrækkeren paa en Bøsse. | **Abdruck-papier**, n. Korrekturpapir, n.; **-stange**, f. Spærrefjeder, c. (i en Geværlaas).

Abdrucken, v. t. 1. aftrykke.

Abdrücken, v. t. 1. aftrykke, afknuge, trykke af, trække af; **Eim. etwas** —, afpresse en noget; **es drückt mir das Herz ab**, det faar mit Hjærte til at briste; **sich** —, liste sig bort, slikke af.

Abdudeln, v. t. 1. blæse baarlig.

Abdunsten, v. i. 1. m. s. dunste bort, fordampe.

Abdünsten, v. t. 1. lade bortdunste, lade fordampe. — **Abdünstung**, f. Fordampning, c.

Abeb(e)nen, v. t. 1. jævne, gjøre jævn. — **Abeb(e)nung**, f. Jævneise, c.

Abeggen, v. t. 1. afharve.

Abeifern, v. r. ivre sig træt.

Abeilen, v. i. 1. m. s. ile bort.

Abeisen, v. t. 1. ise, tage Isen bort.

Abele, f. **-n**. Sølvasp, c. (Populus alba), se **Weißpappel**.

Abelenze, f. **-n**. × Ring til at hænge Ogernes Aag paa Vognstangen.

Abend, m. **-s -e**. Aften, c.; Vest, c.; Aftenselskab, n.; **gegen** —, hen imod Aften, mod Vest; **gestern** —, i Gaar Aftes; **vorgestern** —, i Forgaars Aftes; **heute** —, i Aften; **des -s**, om Aftenen; **guten** —, god Aften; **am heiligen** —, paa Helligaften; **einen — geben**, holde et Aftenselskab; **es ist noch nicht aller Tage** —, Enden er ikke endda. | **Abend-andacht**, f. Aftenbøn, c.; **-arbeit**, f. Aftenarbejde, n.; **-blatt**, n. Aftenblad, n.; **-brot**, n. Aftensmad, c.; **-dämmerung**, f. Aftendæmring, Aftenskumring, Mørkning, c., Tusmørke, n.; **-essen**, n. Aftensmad, c., Aftensmaaltid, n.; **-falter**, m. Aftensværmer, c.; **-feier**, f., **-gebet**, n. Aftenbøn, c.; **-gegend**, f. Vesterled, en Egn mod Vest; **-geläute**, n. Aftenringning, c.; **-gesellschaft**, f. Aftenselskab, n.; **-glocke**, f. Aftenklokke, c.; **-imbiß**, m. Aftensmad, c.; **-kühle**, f. Aftenkøling, c.; **-land**, n. Occident, c.; **-länder**, m. Occidentaler, c.; **-licht**, n. Aftenlys, n.; **-lied**, n.

Aftensalme, c.; **-luft**, f. Aftenluft, c.; **-mahl**, se neden for; **-mahlzeit**, f. Aftensmaaltid, n.; **-musik**, f. Aftenmusik, c.; **-regen**, m. Aftenregn, c.; **-rot**, n., **-röte**, f. Aftenrøde, c.; **-schmaus**, m. Aftengilde, n.; **-schimmer**, m. Aftenglands, c.; **-sonne**, f. Aftensol, c.; **-stern**, m. Aftenstjærne, c.; **-stunde**, f. Aftentime, c.; **-tau**, m. Aftendug, c.; **-tisch**, m. Aftensbord, n.; **-unterhaltung**, f. Aftenunderholdning, c.; **-vogel**, se **-falter**; **-wärts**, mod Vest; **-wind**, m. Aftenvind, Vestenvind, c.; **-zeit**, f. Aftentid, Aftenstund, c.; **-zeitung**, f. Aftenavis, c.; **-zirkel**, m. Aftenselskab, n.; **-zug**, m. Aftentog, n.

Abendländisch, adj. occidentalsk.

Abendlich, adj. hvad der sker om Aftenen; vestlig.

Abendmahl, n. **-s -e**. Aftensmaaltid, n.; (sædv.) Nadvere, c., Alterens Sakramente, n.; **zum — gehen**, gaa til Alters. | **Abendmahls-brot**, n. Nadverbrød, n.; **-feier**, f. Altergang, c.; **-gast**, **-gänger**, m. Kommunikant, c.; **-wein**, m. Altervin, c.

Abends, adv. om Aftenen.

Abenteuer, n. **-s** pl. ſ. sg. Æventyr, n.

Abenteuerin, f. **-nen**. Æventyrerske, c.

Abenteuerhaft, **abenteuerlich**, adj. æventyrlig. — **Abenteuerlichkeit**, f. Æventyrlighed, c.

Abenteuern, v. i. 1. m. h. gaa paa Æventyr.

Abenteurer, m. **-s** pl. ſ. sg. Æventyrer, Lykkeridder, c. | **Abenteurer-leben**, n. æventyrligt Liv, n.

Aber, adv. † atter, igjen, endnu en Gang.

Aber, conj. men; **es ist ein — dabei, die Sache hat noch ihr —**, der er en Hage (et Men) derved, den Sag har en Hage.

Aber, adj. × † aaben, synlig.

Aberacht, f. ub. pl. † stærpet, gjentagen Bandsættelse.

Aberglaube, m. **-ns** ub. pl. Overtro, c.

Abergläubig, **abergläubisch**, adj. overtroisk.

Aberkennen, v. t. 1. (**kannte**, **gekannt**) fradømme, frakjende. — **Aberkennung**, f. Frakjendelse, c.

Abermal, **-s**, adv. igjen, atter, endnu en Gang.

Abermalig, adj. gjentagen.

Abername, m. **-ns -n**. † Øgenavn, n.

Abernten, v. t. og i. 1. m. h. afhøste.

Aberraute, f. **-n**. Bynke, c. (Artemisia abrotanum).

Aberwitz, m. **-es** ub. pl. Afsindighed, c., Vrøvl, n.

Aberwitzig, adj. uklog, afsindig, vrøvlagtig.

Abeschern, v. t. se **abäschern**.

Abessen, v. t. 2. afspise, spise op; v. i. m. h. afspise, holde op at spise.

Abessinier, m. **-s** pl. ſ. sg. Abessinier, c.

Abessinisch, adj. abessinsk.

Abfächeln, v. t. 1. vifte bort.

Abfachen, v. t. 1. afdele i Fag, ordne. — **Abfachung**, f. Ordning efter Fag, c.

Abfädeln, v. t. 1. afrive, trævle.

Abfahren, v. i. 2. m. ſ. kjøre bort, fare bort, sejle bort, springe af, ryge af; **Einen — lassen**, afvise en; v. t. **ein Rad —**, kjøre et Hjul af; **eine Schuld —**, afbetale en Gjæld ved Kjørsel; **die Pferde —**, kjøre Hestene til Skamme.

Abfahrt, f. **-en**. Affart, Bortkjørsel, Bortsejling, Afsejling, Afrejse, Afgang, c. | **Abfahrts-geld**, n. Rejsepenge, pl.; **-halle**, f. Afgangsstation, c.; **-zeichen**, n. Tegn til Affart, n.; **-zeit**, f. Afgangstid, c.

Abfall, m. **-s -älle**. Frafald, Affald, n.; Skraaning, Hældning, c.; **der — der Blätter**, Løvfald, n.; **der — der Straße**, Landevejens Skraaning; **allerlei —**, allehaande Affald; † Kontrast, Modsætning, c.; **der — eines Schiffes**, et Stibs Afdrift, c. | **Abfalls-faß**, n. Affaldstønde, c.; **-kragen**, m. nedfaldende Krave, c.; **-seife**, f. Udskudssæbe, c.

Abfallen, v. i. 2. m. ſ. falde af, falde fra; **hier fällt die Straße ab**, her straaner Vejen; **er fällt ab**, han falder af, bliver mager; **das Schiff fällt ab**, Stibet falder af; **sich den Hals —**, brække Halsen.

Abfällig, adj. skraanende, skraa; affældig; frafalden; afvigende; dadlende; — **bescheiden**, afslaa.

Abfangen, v. t. 2. fange; **einen Hirsch —**, dræbe en Hjort med Jagtkniven; (i Bjærgv.) afstive.

Abfärben, v. i. 1. m. h. smitte af; v. t. farve færdig.

Abfasern, v. t. 1. trævle.

Abfassen, v. t. 1. afsatte, forfatte, udarbejde; **einen Verbrecher —**, gribe en Forbryder. — **Abfassung**, f. Affattelse, c.

Abfasten, v. t. 1. afsone ved Faste; v. r. udmattes ved Faste.

Abfaulen, v. i. 1. m. ſ. raadne af.

Abfäumen, v. t. 1. se **abfeimen**.

Abfedern, v. t. 1. tage Fjedrene af, plukke; v. i. m. h. miste Fjedrene.

Abfegen, v. t. 1. afseje, feje bort.

Abfeilen, v. t. 1. affile.

Abfeilicht, n. **-es** ub. pl. Filspaaner, pl., Filstøv, n.

Abfeilschen, v. t. 1. afstinge, afprutte.

Abfeimen, v. t. 1. afslumme, stumme; fig. se **abgefeimt**.

Abfeinen, v. t. 1. rense, raffinere.

Abfertigen, v. t. 1. affærdige; **einen Boten —**, expedere et Bud; **Einen kurz —**, affærdige en kort. — **Abfertigung**, f. Affærdigelse, c.

Abfeuchten, v. t. 1. afdampe; v. i. m. h. fugte af.

Abfeuern, v. t. 1. affyre. — **Abfeuerung**, f. Affyring, c.

Abfiedeln, v. t. 1. spille flet, gnide af.

Abfieren, v. t. 1. fire, stikke ub.

Abflitzen, v. t. 1. tage Filten af; fig. **Einen —**, læse en Texten.

Abfinden, v. t. 2. affinde; **ſich mit einem —**, affinde ſig med en.

Abfindung, f. **-en**. Affindelſe, c. | **Abfindungsſumme**, f. Affindelsesſum, c.

Abfiſchen, v. t. 1. affiſe, bortfiſte; afſkumme.

Abflachen, v. t. 1. jævne, gjøre flad.

Abflattern, v. i. 1. m. ſ. flagre bort, flagre ned.

Abflaue(r)n, v. t. 1. ſtylle. | **Abflau-faß**, n. Skyllekar, n.

Abfechten, v. t. 2. løſe (noget flettet).

Abfleiſchen, v. t. 1. flænſe, flænge Kjødet af. | **Abfleiſch-meſſer**, n. Skrabejærn, n.

Abfleuzen, v. t. 1. flænſe, afflænſe.

Abfliegen, v. i. 2. m. ſ. flyve ned, flyve bort.

Abfließen, v. i. 2. m. ſ. flyde af, flyde ned, flyde bort.

Abflößen, v. t. 1. flaade bort.

Abflug, m. **-es -üge**. Bortrejſe, Afrejſe, c.

Abfluß, m. **-ſſes -üſſe**. Afløb, n. | **Abflußgraben**, m. Afløbsgrøft, c.; **-rinne**, f. Afløbsrende, c.

Abfolgen, v. i. 1. **Etw — laſſen**, udlevere noget. — **Abfolgung**, f. Udlevering, c.

Abfoltern, v. t. 1. afpine.

Abfordern, v. t. 1. affordre, afkræve, afæſte. — **Abforderung**, f. Affordring, c.

Abform, f. **-en**. Form, Støbeform, c.

Abformen, v. t. 1. afforme. — **Abformung**, f. Formning, Støbning, c.

Abforſchen, v. t. 1. afſritte.

Abfragen, v. t. 1. afſritte, udſpørge.

Abfreſſen, v. t. 2. afæde, bortæde, fortære; **der Gram frißt ihm das Herz ab**, han fortæres af Sorg.

Abfrieren, v. i. 2. m. ſ. affryſe.

Abfröhnen, v. t. 1. afbetale ved Hoveritjeneſte.

Abfuchteln, v. t. 1. gjennemfugtle.

Abfühlen, v. t. 1. erfjende ved at føle.

Abfuhr, f. ub. pl. Bortkjørſel, c.; Renovation, c. | **Abfuhr-karren**, m. Renovationsvogn, c.; **-ſyſtem**, n. Renovationsſyſtem, n.

Abführen, v. t. 1. føre bort, lede bort; **Schulden —**, afbetale Gjæld; **Einen —**, afvise en kort; **Metalldraht —**, trække Metaltraad ud; **ſich —**, liſte ſig bort; **Hunde —**, afrette Hunde; v. i. m. h. føre af. | **Abführ-arbeit**, f. Metaltrækkerarbejde, n.; **-eiſen**, n. Traadbinde, c.

Abführung, f. **-en** Bortførelſe, c.; Afføring, c. | **Abführungs-mittel**, n. Afføringsmiddel, Laxativ, n.

Abfüllen, v. t. 1. afhælde, aføſe.

Abfurchen, v. t. 1. afdele ved Furer.

Abfüttern, v. t. 1. afſodre. — **Abfütterung**, f. Affodring, c.

Abgabe, f. **-n**. Afgivelſe, Aflevering, c.; Afgift, Skat, c.; **ſeine -n entrichten**, betale ſine Afgifter. | **Abgaben-frei**, ſkattefri; **-freiheit**, f. Skattefrihed, c.; **-pflicht**, f. Skattepligt, c.; **-pflichtig**, ſkattepligtig.

Abgaffen, v. t. 1. **Einem etw —**, afgloe en noget.

Abgang, m. **-es -änge**. Afgang, Bortgang, c.; **die Ware findet —**, Varen finder Afſætning; Tab, n.; Affald, n. | **Abgangs-prüfung**, f. Afgangseramen, c.; **-zeit**, f. Afgangstid, c.; **-zeugniß**, n. Afgangsvidnesbyrd, n.

Abgängig, adj. affættelig, ſøgt; **-e Kleider**, forſlidte Klæder; † — **ſein**, mangle.

Abgängſel, n. **-s** ub. pl. Affald, n.

Abgären, v. i. 2. m. h. holde op at gjære.

Abgeben, v. t. 2. afgive, aflevere; **ein Urteil —**, afgive en Dom; **ſeine Stimme —**, afgive ſin Stemme; **einen ſtummen Zuſchauer —**, agere, være ſtum Tilſkuer; **wer angiebt, muß auch —**, den, der begynder at give, giver ogſaa af; **ſich mit etw. —**, give ſig af med noget; **ſich mit einem. —**, give ſig af med en, indlade ſig med en.

Abgedroſchen, adj. fig. fortærſket, forſlidt. — **Abgedroſchenheit**, f. Fortærſkethed, c.

Abgefeimt, adj. fig. ſnu, forſlagen, underfundig. — **Abgefeimtheit**, f. Snuhed, Forſlagenhed, c.

Abgehen, v. i. 2. m. ſ. afgaa, gaa af, gaa bort; **auf und —**, gaa frem og tilbage; **das Geſchütz geht ab**, Kanonen gaar af; **von einer Gewohnheit —**, opgive en Vane, afſtaa fra en Vane; **der Poſtmeiſter iſt abgegangen**, Poſtmesteren er gaaet af; **mit Tode —**, afgaa ved Døden; **die Ware geht gut ab**, Varen gaar godt af; **davon geht noch etwas ab**, derfra gaar endnu noget; **es ging gut ab**, det løb godt af; **es geht ihm vieles ab**, han mangler meget; **ſich nichts — laſſen**, ikke lade det mangle paa noget, tage rigelig; v. t. afſlide; afmaale ved at gaa.

Abgeigen, v. t. 1. ſpille (paa Violin).

Abgeizen, v. t. 1. nægte af Gjerrighed, afknappe.

Abgekommen, adj. gaaet af Brug.

Abgelebt, adj. udlevet, affældig. — **Abgelebtheit**, f. Affældighed, c.

Abgelegen, adj. afſides liggende. — **Abgelegenheit**, f. afſides Beliggenhed, c.

Abgeloben, v. t. 1. forſværge.

Abgemeſſen, adj. afmaalt. — **Abgemeſſenheit**, f. Afmaalthed, c.

Abgeneigt, adj. utilbøjelig, uvillig; **Eim. — ſein**, være ugunſtig ſtemt mod nogen. — **Abgeneigtheit**, f. Utilbøjelighed, Uvilje, Averſion, c.

Abgenutzt, adj. for meget ſlidt, afſlidt; fig. forſlidt, fortærſket.

Abgeordnet, adj. afſendt; **der -e**, Rigsdagsmand, Deputeret, c. | **Abgeordneten-haus**, n. Deputeretkammer, n., **Rigsdag**, c.; **-wahl**, f. Rigsdagsvalg, n.

Abgerben, v. t. 1. tage af ved at garve; × gjennemprygle.

Abgerissen, adj. pjaltet, laset. — **Abgerissenheit**, f. Pjaltethed, Lasethed, c.; Mangel paa Sammenhæng, c.

Abgesagt, adj. afsagt, erklæret, aabenbar.

Abgesandt, adj. afsendt; **der -e**, Sendebud, n., Gesandt, c.

Abgeschieden, adj. afsondret, ensom; død, afdød, hedensaren; **die -en**, de afdøde. — **Abgeschiedenheit**, f. Ensomhed, c.

Abgeschliffen, adj. afsleben; fig. sleben, artig. — **Abgeschliffenheit**, f. et slebent Væsen.

Abgeschlossen, adj. afsluttet.

Abgeschmackt, adj. uden Smag, flov; fig. smagløs. — **Abgeschmacktheit**, f. Smagløshed, c.

Abgesondert, adj. afsondret, afskilt. — **Abgesondertheit**, f. Afsondrethed, Isolering, c.

Abgespannt, adj. afspændt; fig. udmattet, træt, slov. — **Abgespanntheit**, f. Træthed, Udmattelse, c.

Abgestanden, adj. flov, doven.

Abgestorben, adj. afdød; **jeder Freude — sein**, være død for enhver Glæde.

Abgestumpft, adj. sløvet, flov. — **Abgestumpftheit**, f. Sløvhed, c.

Abgewinnen, v. t. 2. afvinde, vinde fra; **Eim. —**, overvinde en; **Eim. etw. —**, vinde noget fra en; **sich etw. —**, tvinge sig til noget.

Abgewöhnen, v. t. 1. afvænne; **sich etw. —**, vænne sig af med noget. — **Abgewöhnung**, f. Afvænnen, Vænnen fra.

Abgezehrt, adj. udtæret.

Abgezogen, adj. aftrukket, afsondret, ensom. — **Abgezogenheit**, f. Afsondring, Ensomhed, c.

Abgießen, v. t. 2. afhælde, hælde bort; **einen Kopf —**, afstøbe et Hoved. — **Abgießung**, f. Afhældning, Afstøbning, c.

Abgittern, v. t. 1. afsondre ved et Gitter.

Abglanz, m. **-es** ub. pl. Gjenskin, n.; fig. Afglans, c.

Abglätten, v. t. 1. afglatte. — **Abglättung**, f. Afglatning, c.

Abgleichen, v. t. 1. gjøre lige, jævne, udjævne, likvidere. — **Abgleichung**, f. Udjævning, Afregning, Likvidation, c.

Abgleiten, v. i. 2. m. s. glide af.

Abglimmen, v. i. 2. m. h. holde op at ulme, hendø.

Abglitschen, v. i. 1. m. s. glide af.

Abglühen, v. t. 1. gløde tilstrækkelig; udbrænde; v. i. m. h. holde op at gløde.

Abgott, m. **-es -ötter**. Afgud, c. | **Abgottskäfer**, m. Mariehøne, c. (Coccinella); **-schlange**, f. Kæmpeslange, c. (Boa constrictor).

Abgötterei, f. ub. pl. Afgudsdyrkelse, c.

Abgötterer, m. **-s** pl. s. sg. Afgudsdyrker, c.

Abgöttisch, adj. afgudisk.

Abgraben, v. t. 2. afgrave, afgrøfte, aflede; **eine Schuld —**, afbetale en Gjæld ved at grave. — **Abgrabung**, f. Afgravning, Afgrøftning, c.

Abgrämen, v. r. 1. græmme sig, hentæres af Sorg.

Abgrasen, v. t. 1. afgræsse. — **Abgräsung**, f. Afgræsning, c.

Abgreifen, v. t. 2. afslide ved hyppig Brug; **abgegriffen**, forslidt.

Abgrenzen, v. t. 1. afgrænse. — **Abgrenzung**, f. Afgrænsning, c.

Abgrund, m. **-es -ünde**. Afgrund, c. | **Abgrund-wärts**, mod Afgrunden.

Abgucken, v. t. 1. afkige, aflure ved at se.

Abgunst, f. ub. pl. Ugunst, Unaade, c.

Abgünstig, adj. ugunstig, unaadig, ugunstig stemt.

Abgürten, v. t. 1. spænde af, løse.

Abguß, m. **-sses -üsse**. Afhældning; Afstøbning; Afløbsrende; Svampedaase, c.

Abhaaren, v. i. 1. m. h. miste Haar, fælde; v. t. tage Haarene af.

Abhacken, v. t. 1. afhakke. — **Abhackung**, f. Afhakning, c.

Abhageln, v. i. 1. m. h. holde op at hagle.

Abhägen, v. t. 1. afhegne, afgærde. — **Abhägung**, f. Afhegning, c.

Abhäkeln, v. t. 1. afhægte, afhage, hækle færdig.

Abhaken, v. t. 1. afhage; tage ned fra en Krog.

Abhalten, v. t. 2. afholde, holde tilbage; **Einen von etwas —**, afholde en fra noget; **eine Sitzung —**, afholde et Møde; **einen Stoß —**, udholde et Stød; (til Søs) holde af; **von der Küste —**, holde af fra Kysten; **ein Kind —**, holde et Barn frem. — **Abhaltung**, f. Afholdelse, Forhindring, c.

Abhandeln, v. t. 1. afhandle, afkjøbe; **eine Sache gründlich —**, afhandle, drøfte en Sag grundig; **Eim. ein Pferd —**, afkjøbe en en Hest; **ich habe eine Krone abgehandelt**, jeg har tinget, pruttet en Krone af. — **Abhandlung**, f. Afhandling, c.

Abhanden, adv. ub af Hænderne, bort; **das Buch ist mir — gekommen**, Bogen er bleven borte for mig.

Abhang, m. **-es -änge**. Skrænt, Skraaning, Brink, c.

Abhangen, v. i. 2. m. h. hænge ned; skraane, hælde; afhænge, være afhængig; **es hängt von mir ab**, det beror paa mig.

Abhängen, v. t. 1. tage noget, som hænger, ned.

Abhängig, adj. nedhængende; skraa; afhængig.

Abhängigkeit, f. ub. pl. Afhængighed, c. | **Abhängigkeits-gefühl**, n. Afhængighedsfølelse, c.

Abhären, v. i. og t. se **abhaaren**.

Abhärmen, v. r. 1. græmme sig, hentæres af Sorg.

Abhärten, v. t. 1. hærde, gjøre haard; **ſich —**, hærde ſig. — **Abhärtung**, f. Hærdelſe, c.

Abhaſchen, v. t. 1. fraſnappe.

Abhaſpeln, v. t. 1. afhaſpe. — **Abhaſpelung**, f. Afhaſpning, c.

Abhauben, v. t. 1. tage Hætten af.

Abhauen, v. t. 2. afhugge, hugge af. — **Abhauung**, f. Afhugning, c.

Abhäuten, v. t. 1. ſlaa, trække Huden af; v. i. m. h. kaſte Hud, ſtyde Ham.

Abheben, v. t. 2. løfte af, løfte ned, aftage; (i Kort) tage af; v. r. træde frem. — **Abhebung**, f. Aftagelſe, c.

Abhefteln, v. t. 1. afhage. afhægte.

Abheilen, v. i. m. ſ. falde af, ibet det læges.

Abhelfen, v. i. 2. m. h. hjælpe af, hjælpe ned; **einer Sache —**, afhjælpe en Sag; **dem iſt abzuhelfen**, det er der Raad for; v. t. **Eim. einen Mantel —**, hjælpe en af med en Kappe.

Abhellen, v. t. 1. klare, gjøre klar.

Abherzen, v. t. 1. kjærtegne.

Abhetzen, v. t. 1. jage træt, jage til Døde; forjage.

Abheucheln, v. t. 1. faa ved Hykleri.

Abheuern, v. t. 1. ſe **abmiethen**.

Abhilfe, f. ub. pl. Hjælp imod.

Abhinken, v. i. 1. m. ſ. halte af Sted.

Abhobeln, v. t. 1. afhøvle; fig. × afhøvle, ſætte Stik paa. — **Abhobelung**, f. Afhøvling, c.

Abhold, adj. ugunſtig, ugunſtig ſtemt.

Abholen, v. t. 1. afhente. — **Abholung**, f. Afhentning, c.

Abholzen, v. t. 1. afſkove, ſkove bort. — **Abholzung**, f. Afſkovning, c.

Abholzig, adj. ſvag, blød (om Træer).

Abhorchen, v. t. 1. aflure.

Abhören, v. t. 1. aflure, lære ved at høre; **Zeugen —**, afhøre Vidner. — **Abhörung**, f. Afhøreſe, c.

Abhub, m. -s ub. pl. Levninger, pl., Affald, n.

Abhülfe, f. ſe **Abhilfe**.

Abhülſen, v. t. 1. afbælge.

Abhungern, v. t. 1. udhungre.

Abhüpfen, v. i. 1. m. ſ. hoppe af, hoppe bort.

Abhuſchen, v. i. 1. m. ſ. ſmutte bort.

Abhuſten, v. r. hoſte ſig træt.

Abhüten, v. t. 1. afgræſſe. — **Abhütung**, f. Afgræsning, c.

Abirren, v. i. 1. m. ſ. afvige fra. — **Abirrung**, f. Afvigelſe, c.

Abiturient, m. -en -en. Demittent, c. | **Abiturienten-prüfung**, f. Afgangseramen, n.; -zeugniß, n. Afgangsbidnesbyrd, n.

Abjagen, v. t. 1. afjage, jage træt, forjage; jage bort; **eine Arbeit —**, afjaſte et Arbejde; **Eim. etw. —**, afjage en. noget; **Eim. eine Angſt —**, indjage en en Skræk; v. i. m. h. ende Fagten; v. r. løbe ſig træt.

Abjochen, v. t. 1. aftage Aaget.

Abkalben, v. i. 1. m. h. ende Kælvningen.

Abkämmen, v. t. 1. aftæmme.

Abkämpfen, v. t. 1. fratage ved Kamp.

Abkanzeln, v. t. 1. tillyſe fra Prækeſtolen; **Einen —**, læſe en Texten.

Abkappen, v. t. 1. tage Hætten af; **Bäume —**, kappe Træer; × **Einen —**, ſtjælbe en ud.

Abkargen, v. t. 1. afknappe.

Abkarten, v. t. 1. **mit eim. etw. —**, hemmelig aftale noget med en.

Abkasteien, v. r. ſpæge ſig i høj Grad.

Abkauen, v. t. 1. afſtygge, afgnave; v. i. m. h. blive færdig med at tygge, tygge af.

Abkauf, m. **-es -äufe**. Afkjøb, n.

Abkaufen, v. t. 1. afkjøbe; **eine Strafe —**, kjøbe ſig fri for en Straf; **ſich —**, kjøbe ſig løs, fri. — **Abkaufung**, f. Afkjøbning, c.

Abkäufer, m. -s pl. ſ. sg. Kjøber, m.

Abkäuflich, adj. hvad man kan kjøbe ſig fri for.

Abkehlen, v. t. 1. ſkære Struben over paa.

Abkehr, f. ub. pl. Bortvenden, c.

Abkehren, v. t. 1. affeje; afvende; **ſich —**, vende ſig bort. — **Abkehrung**, f. Affejning, Bortvenden, c.

Abkehricht, n. -es ub. pl. Fejeſkarn, n.

Abkeifen, v. t. 2. faa noget ved Skjænderi; v. r. blive træt ved at ſkjænde.

Abkeltern, v. t. 1. aſperſe, aſpreſſe.

Abketten, v. t. 1. befri for Lænke, løsne.

Abkichern, v. r. 1. ſnife ſig træt.

Abkimmen, v. t. 1. afhugge Kanterne af Tønbeſtaver.

Abklappen, v. t. 1. brække Spidſen af, afkappe; v. i. m. ſ. tabe Ligevægten, ſlaa over.

Abklaftern, v. t. 1. fadnſætte.

Abklang, m. **-es -änge**. Mislyd, Disſonans, c.

Abklären, v. t. 1. afklare. — **Abklärung**, f. Afklaring, c.

Abklatſch, m. **-es -ätſche**. Cliché, c.; Aftryk, n.

Abklatſchen, v. t. 1. clichere; tage et Aftryk.

Abklauben, v. t. 1. afpille, afgnave.

Abkleiden, v. t. 1. afkløde; **ein Zimmer —**, afdele ved en Skillevæg. — **Abkleidung**, f. Afklædning, c., Skillerumsvæg, c.

Abklemmen, v. t. 1. afklemme, afknuge.

Abklingen, v. i. 2. m. h. hendø (om Klangen).

Abklopfen, v. t. 1. afbanke; × gjennemprygle.

Abknabbern, v. t. 1. afgnave.

Abknallen, v. t. 1. og i. m. ſ. knalde af.

Abknappen, v. t. 1. afknappe, afknibe.

Abknaupeln, v. t. 1. afgnave.

Abknaufern, v. t. 1. afknappe.

Abkneifen, v. t. 2. afknibe; **den Wind —**, holde ſaa nær ſom mulig til Vinden, afknibe Vinden.

Abkneipen, v. t. 1. ſe **abkneifen**.

Abknicken, v. t. 1. afknække, afbryde.

Abknickern, v. t. 1. afknappe.
Abknöpfen, v. t. 1. knappe op.
Abknüpfen, v. t. 1. afløse, løsne.
Abkochen, v. t. 1. afkoge; koge færdig. — **Abkochung**, f. Afkogning, c.
Abkomme, m. **-n -n.** se **Abkömmling**.
Abkommen, v. i. 2. m. ſ. komme bort fra; ſlippe; **mit einer geringen Strafe** —, ſlippe med en ringe Straf; gaa af Brug; ✝ nedſtamme.
Abkommen, n. **-s** pl. ſ. sg. Overenskomſt, c.
Abkömmling, m. **-s -e.** Efterkommer, Æt-ling, c.
Abkommnis, n. ✝ se **Abkommen**.
Abköpfen, v. t. 1. hugge Hovedet af; afkappe.
Abkoppeln, v. t. 1. ſpænde fra Vaget, løsne, ſlippe løs.
Abkörnen, v. t. 1. afkærne, afpille.
Abkramen, v. t. 1. afryddе, gjøre ryddelig.
Abkratzen, v. t. 1. afkradſe; v. i. m. ſ. × ſtikke af, kradſe af (dø). — **Abkratzung**, f. Afkradsning, c.
Abkreisend, adj. excentriſk.
Abkriechen, v. i. 2. m. ſ. krybe af.
Abkriegen, v. t. 1. tage ved Krig.
Abkriegen, v. t. 1. × faa noget af.
Abkrüſchen, v. t. 1. ſtege lidt, riſte.
Abkrümeln, v. t. 1. brække af i Smuler; v. i. m. ſ. og r. ſmulre af.
Abkühlen, v. t. 1. afkøle, ſvale; v. i. m. ſ. afkøles, blive afkølet, kølnes. | **Abkühl-faß**, n. Svalefar. n.; **-keſſel**, m. Svalekjedel, c.
Abkühlung, f. **-en** Afkøling, c. | **Abkühlungs-zimmer**, n. Afkølelſesværelſe, n.
Abkündigen, abkünden, v. t. 1. tilſige, forkynde fra Præſtestolen. Scenen, o. ſ. v. — **Abkündigung**, f. Tilſigning. Bekjendtgjørelſe, c.
Abkunft, f. ub. pl. Herkomſt, Æt, c.; ✝ Overenskomſt, c.
Abkupfen, abkuppen, v. t. 1. ſkære Spidſen af.
Abkürzen, v. t. 1. afkorte, forkorte, afknappe.
Abkürzung, f. **-en.** Afkortelſe, Forkortelſe, c. | **Abkürzungs-zeichen**, n. Forkortelſestegn, n.
Abküſſen, v. t. 1. bortkyſſe; v. r. kyſſes tilgavns.
Ablachen, v. r. 1. le ſig træt.
Abladen, v. t. 2. afkæſſe, løſſe. — **Abladung**, f. Afkæſning, c.
Abladen, m. **-s** pl. ſ. sg. En, ſom kæſſer af; ogſaa: Afſender. c.
Ablage, f. **-n.** Afkæggelſe, c.; Oplagsſted, n.; (jurid.) Arvedeling, c.
Ablagern, v. t. 1. afkagre: v. r. afleire ſig. — **Ablagerung**, f. Afkagring, Afleiring, c.
Ablang, adv. ✝ aflang.
Ablaß, m. **-ſſes -äſſe.** Afløb. Udløb, n.; Aflad, c.: **ohne** —, uafladelig. | **Ablaß-brief**, m. Afladsbrev, n.; **-geld**, n. Afladspenge, pl.; **-graben**, m. Afledningsgrøft, c.; **-jahr**, n. Jubelaar, n.; **-handel**, m. Afladshandel, c.; **-krämer**, m. Afladskræmmer, c.
Ablaſſen, v. t. 2. lade blive af; lade udløbe; overlade; **einen Teich** —, afledе en Dam; **ein Faß** —, afſtappe en Tønde; **Einen. etw.** —, overlade noget til en; **etw. an der Forderung** —, afſlaa noget af Fordringen; **Eim. Waren** —, overlade Varer til en; v. i. m. h. afladе, afſlaa; **von etw.** —, afſtaa fra noget; opgive noget; **vom Weinen** —, holde op at græde; **ſein Weinen läßt ab**, hans Graad ſtandſer.
Ablativ, m. **-s -e.** Ablativ, c.
Ablauben, v. t. 1. afløve.
Ablauern, v. t. 1. afſure.
Ablauf, m. **-s -äufe.** Afløb, Udløb, n.; **der — des Waſſers.** Vandets Afløb; **vor — dieſer Woche**, for Udgangen af denne Uge; **nach — dieſer Friſt**, efter Udløbet af denne Friſt. | **Ablauf(s)-friſt**, f. Udløbsfriſt, Forfaldstid, c.; **-rinne**, f. Spygat, n.; **-zeit**, f. ſe **-friſt**.
Ablaufen, v. i. 2. m. ſ. afløbe, løbe af; **das Schiff läuft ab**, Skibet løber af; **die Uhr iſt abgelaufen**, Uret er udløbet; **der Wechſel, die Friſt iſt abgelaufen**, Vexelen, Friſten er udløbeu; **die Sache läuft glücklich ab**, Sagen løber lykkelig af; **Einen — laſſen**, afvise en; v. t. **die Läden** —, gjennemløbe Butikerne; **die Schuhe** —, ſlide Skoene op; **ſich die tollen Hörner** —, løbe Hornene af ſig; **Eim. den Rang** —, tage Luven fra en, overgaa en; v. r. løbe ſig træt.
Ablaugen, v. t. 1. udlude, bvge.
Ablängnen, v. t. ſe **ableugnen**.
Ablauſchen, v. t. 1. afſure.
Ablaut, m. **-cs -e.** Omlyd, c.
Ablauten, v. t. 1. give Omlyd.
Abläutern, v. t. 1. klare, gjøre klar.
Ableben, v. i. 1. m. ſ. dø; v. t. opleve.
Ableben, n. **-s** ub. pl. Død, Bortgang, c.
Ablecken, v. t. 1. afſlikke.
Ableckern, v. t. 1. × gjennemprygle.
Ableeren, v. t. 1. tømme.
Ablegen, v. t. 1. afſlægge; **eine Gewohnheit** —, **einen Eid** —, afſlægge en Vane, en Ed; **das legt ſich nicht ſo leicht ab**, det afſlægger man ikke ſaa let; **wollen Sie nicht** —, vil De ikke lægge Tøjet; **abgelegte Kleider**, afſlagte Klæder; **etw. mit eim.** —, afſtole noget med en; jætte Afſlæggere; v. i. aftage; **das Gedächtniß legt mir ab**, min Hukommelſe tager af. — **Ablegung**, f. Afſlæggelſe, c.
Ableger, m. **-s** pl. ſ. sg. Afſlægger, c.
Ablehnbar, adj. hvad der kan tilbagevises, forkaſtelig.
Ablehnen, v. t. 1. afſlaa, tilbagevise; **der Reichstag hat den Antrag abgelehnt**, Rigsdagen har forkaſtet Forſlaget; **Eim. etw.** —, laane noget af en. — **Ablehnung**, f. Afſlag, n.; Forkaſtelſe, c.
Ablehren, v. t. 1. nænne af med.
Ableiern, v. t. 1. opramſe.

Ableihen, v. t. 2. laane af en.

Ableisten, v. t. 1. aflægge; aftjene. — **Ableistung**, f. Aflæggelse, Aftjening, c.

Ableitbar, adj. hvad der kan afledes.

Ableiten, v. t. 1. aflede, bortlede, udlede. — **Ableitung**, f. Afledning, Derivation, c.

Ableiter, m. -s pl. ſ. sg. Afleder, c.

Ablenken, v. t. 1. aflede, bortlede; v. i. m. h. dreje af. — **Ablenkung**, f. Afledning, Bortledelse, c.

Ablernen, v. t. 1. lære af en.

Ablesen, v. t. 2. aflæse, affange, afplukke; opiæse; **Eim. etw. an den Mienen** —, læse noget af ens Miner; opſlide ved at læſe. — **Ablesung**, f. Afplukning, Opſamling; Opiæsning, c.

Ableugnen, v. t. 1. nægte, benægte, fragaa. — **Ableugnung**, f. Benægtelſe, c.

Abliefern, v. t. 1. aflevere; **etw. an einen** —, aflevere noget til en. — **Ablieferung**, f. Aflevering, c.

Abliegen, v. i. 2. m. h. ligge affides; ligge ſin Tid; † ødelægges ved at ligge, overligge.

Ablisten, v. t. 1. fraliſte.

Abloben, v. t. 1. love at holde op med noget, forſværge.

Ablocken, v. t. 1. fralokke, aflokke.

Ablohnen, v. t. 1. aflønne, afſkedige. — **Ablohnung**, f. Aflønning, Afſkedigelſe, c.

Ablöſchen, v. t. 1. afkøle, ſlukke, udſlette; læſte færdig. — **Ablöſchung**, f. Afkøling, Slukning, c.

Ablöſen, v. t. 1. afløſe; **die Wache** —, afløſe Vagten; **ein Glied** —, afſætte et Lem; **die Frohnden** —, afløſe Hoveritjenesten; † indløſe, indfri; † **ein Geſchütz** —, affyre en Kanon; v. r. løsne ſig, gaa af. — **Ablöſung**, f. Afløsning, c.

Ablösbar, **ablöslich**, adj. ſom kan ſtilles fra; ſom kan afløſes.

Ablöſer, m. -s pl. ſ. sg. Afløſer, c.

Abluchſen, **ablugſen**, v. t. 1. aſtue.

Abmachen, v. t. 1. løsne, aftage; **eine Sache** —, afgjøre en Sag; **das iſt abgemacht**, det er afgjort, faſtſlaaet; **die Suppe mit einem Ei** —, jævne Suppen med et Æg. — **Abmachung**, f. Afgjørelſe, c.

Abmagern, v. t. 1. udmagre; v. i. m. ſ. blive mager, afmagres, falde af. — **Abmagerung**, f. Afmagring, c.

Abmähen, v. t. 1. afmeje. — **Abmähung**, f. Afmejning, c.

Abmahlen, v. t. 1. (partic. **-gemahlen**) male færdig.

Abmahnen, v. t. 1. **Einen von etw.** —, fraraade en noget. — **Abmahnung**, f. Fraraaden, c

Abmarken, v. t. 1. afgrænſe.

Abmalen, v. t. 1. afmale.

Abmärgeln, v. t. ſe **abmergeln**.

Abmarſch, m. **-es -ärſche**. Afmarſch, c.

Abmarſchi(e)ren, v. i. 1. m. ſ. afmarſchere.

Abmartern, v. t. 1. afpine, pine i høj Grad.

Abmatten, v. t. 1. udmatte. — **Abmattung**, f. Udmattelſe, c.

Abmeißeln, v. t. 1. afmejſle.

Abmelden, v. t. 1. affige, afmelde, udmelde.

Abmergeln, v. t. 1. gøde med Mergel; fig. udpine.

Abmerken, v. t. 1. **Einem etw.** —, mærke noget paa en.

Abmeſſen, v. t. 2. afmaale; **andere nach ſich** —, dømme andre efter ſig ſelv. — **Abmeſſung**, f. Afmaaling, c.

Abmiet(h)en, v. t. 1. leje af.

Abmiet(h)er, m. -s pl. ſ. sg. Lejer, c.

Abmodeln, v. t. 1. afmodellere.

Abmoofen, v. t. 1. renſe for Mos.

Abmüden, v. t. 1. udmatte, trætte.

Abmühen, v. r. anſtrænge ſig, gjøre ſig Umage.

Abmüßigen, v. t. 1. afvinge; **ſich von etw.** —, frigjøre ſig for noget; **ſich eine Zeit** —, binde Tid til noget.

Abnagen, v. t. 1. afgnave; **es nagt mir das Herz ab**, det knuſer mit Hjærte. — **Abnagung**, f. Afgnavning, c.

Abnähen, v. t. 1. gjennemſy; **ein Muſter** —, ſy efter et Mønſter; afbetale ved Syning.

Abnahme, f. ub. pl. Nedtagelſe; Modtagelſe; Afſætning, c.; Aftagen, Forminbſkelſe, Forfald, c.; **in — kommen**, tage af, forfalde; Afteat, c.

Abnehmen, v. t. 2. aftage, tage, af, fratage, berøve; **Eim. einen Eid** —, tage en i Ed; **Eim. ein Verſprechen** —, tage et Løfte af en; **er iſt abgenommen worden**, han er bleven tagen af; **etw. aus einer Sache** —, ſlutte noget af en Sag; v. i. m. h. tage af, aftage; **der Mond nimmt an Größe ab**, Maanen aftager i Størrelſe; **beim Stricken** —, tage af. — **Abnehmung**, f. Aftagelſe, Aftagen, c.

Abnehmer, m. -s pl. ſ. sg. Kunde, c.; Hæler, c. | **Abnehmer-kreis**, m. Afſætningskreds, c.

Abneigen, v. t. 1. vende bort; **ſich** —, ſtraane, **ſich von eim.** —, faa noget imod en; **ich bin nicht abgeneigt**, jeg er ikke utilbøjelig. — **Abneigung**, f. Skraaning, Hælding; Utilbøjelighed, Uvilje, Averſion, c.; — **gegen etw. haben**, have Utilbøjelighed til, Averſion mod noget.

Abnorm, adj. abnorm.

Abnormität, f. **-en**. Abnormitet, c.

Abnöt(h)igen, v. t. 1. afnøde, afvinge.

Abnutzen, **abnützen**, v. t. 1. afſlide, ſlide op; † bruge, benytte; **abgenutzt**, forſlidt. — **Abnutzung**, f. Brug, c.; Opſlidning, Slid, c.

Abören, v. t. 1. bringe i Forfald, forringe.

Abolk(e)ren, v. t. 1. ophæve, afſtaffe. — **Abolition**, f. Ophævelſe, Afſtaffelſe, c.

Abonnement, n. -s ub. pl. Abonnement, n. | **Abonnements-karte**, f. Abonnementskort, n.

Abonnent, m. **-en -en**. Abonnent, c.

Abonni(e)ren, v. i. 1. m. h. abonnere; **auf einen Theaterplatz** —, abonnere paa en Plads i Theatret.

Abordnen, v. t. 1. afsende. — **Abordnung**, f. Afsendelse, c.

Abort, m. **-es -e**. afsides liggende Sted; især: Retirade, c.

Abörtern, v. t. 1. afgjøre ved Retten.

Aborti(e)ren, v. i. 1. m. h. abortere.

Abortus, m. ub. pl. Abort, c.

Abpaaken, v. t. 1. afbælge, bælge.

Abpaaren, v. t. 1. fordele parvis, parre.

Abpachten, v. t. 1. forpagte af. — **Abpachtung**, f. Forpagtning, c.

Abpacken, v. t. 1. pakke af, aflæsse. — **Abpackung**, f. Aflæsning, c.

Abpaschen, v. t. 1. kaste højere Tærninger; v. i. m. f. × stikke af.

Abpassen, v. t. 1. afpasse. — **Abpassung**, f. Afpasning, c.

Abpeinigen, v. t. 1. afpine.

Abpeitschen, v. t. 1. afpiske.

Abpelzen, v. t. 1. flaa; pode; × gjennemprygle.

Abpfählen, v. t. 1. afpæle. — **Abpfählung**, f. Afpæling, c.

Abpfänden, v. t. 1. afpante, borttage ved Udpantning. — **Abpfändung**, f. Udpantning, c.

Abpflücken, v. t. 1. afplukke.

Abpflügen, v. t. 1. afpløje; betale ved at pløje; v. i. m. h. holde op at pløje.

Abpicken, v. t. 1. afpikke, afhakke.

Abplacken, v. r. se **abplagen**, v. r.

Abplagen, v. t. 1. afpine, aftrygle; **sich** —, pine sig i høj Grad.

Abplaggen, v. t. frælle Græstørv af en Mark.

Abplärren, v. t. fremsnøvle.

Abplatten, v. t. 1. jævne, gjøre flad; **abgeplattet**, fladtrykt. — **Abplattung**, f. Fladtrykning, c.; Aplatisjement, n.

Abplätzen, v. t. (Skovv.) mærke. — **Abplätzung**, f. Træers Mærkning, c.

Abplatzen, v. i. 1. m. f. springe af, briste fra; revne af.

Abplündern, v. t. fratage, frarøve; plyndre.

Abpochen, v. t. 1. banke løs, banke af, slaa af; banke stærkt; v. i. m. h. holde op at banke.

Abprägen, v. t. 1. afpræge. — **Abprägung**, f. Afprægning, c.

Abprallen, v. i. 1. m. f. springe tilbage, kastes tilbage. — **Abprallung**, f. Tilbagekastning, c.

Abprellen, v. t. 1. faa til at springe tilbage; v. i. m. f. kastes tilbage.

Abpreschen, v. t. 1. overanstrænge (en Hest).

Abpressen, v. t. 1. afpresse, afknuge, aftrykke; **Eim. etw.** —, afnøde en noget; presse færdig. — **Abpressung**, f. Afpresning, c.

Abprotzen, v. t. 1. protse af.

Abprügeln, v. t. 1. afprygle.

Abpuffen, v. t. 1. afprygle; flaa; v. i. m. f. futte af.

Abpuffer, m. **-s** pl. f. sg. Rakker, c.

Abpumpen, v. t. 1. udpumpe; fig. laane af.

Abputz, m. **-es** ub. pl. Pudsning, c. (en Murs).

Abputzen, v. t. 1. afpudse; **das Licht** —, pudse Lyset; glatte, jævne, beskære; × give en Visker, en Taraf.

Abquälen, v. t. 1. afpine, afnøde; **sich** —, plage sig, pine sig.

Abquetschen, v. t. 1. afpresse, afknuge; **den Finger** —, klemme Fingeren af.

Abquicken, v. t. 1. udstille ædle Metaller af Ertz (kemist). — **Abquickung**, f. Udstillelse, c.

Abquirlen, v. t. 1. sætte Jævning paa.

Abraffen, v. t. 1. rive af; bortsnappe.

Abrahmen, v. t. 1. afstumme, stumme.

Abränden, abranden, v. t. 1. stære Kanterne af.

Abranken, v. t. 1. afstære Ranker af Vinstokken.

Abrascheln, v. i. 1. m. f. falde raslende af, fjærne sig raslende.

Abrasen, v. i. 1. m. h. ubrase; v. t. tage Grønsæret bort.

Abraspeln, v. t. 1. afraspe.

Abrat(h)en, v. t. 2. fraraade; **Einen von etw.** —, fraraade en noget. — **Abrat(h)ung**, f. Fraraaden, c.

Abrauben, v. t. 1. frarøve.

Abrauchen, v. i. 1. m. f. opløse sig i Røg; ophøre at ryge.

Abraufen, v. t. 1. afruste.

Abrauhen, v. t. 1. afglatte (Støbegods).

Abraum, m. **-s** ub. pl. Affald, n., Levninger, pl., Grus, n.; Uryd, n.

Abräumen, v. t. 1. bortryddе, ryddе til Side, skaffe bort, gjøre ryddelig. — **Abräumung**, f. Bortryddelse, Ryddeliggjørelse, c.

Abraupen, v. t. 1. tage Ormene af.

Abrauschen, v. i. 1. m. h. holde op at bruse.

Abrechen, v. t. 1. afrive; **ein Bett** —, rive et Bed.

Abrechnen, v. t. 1. aftrække, trække fra, fradrage; **das abgerechnet**, det fraregnet; v. i. m. h. **mit Eim.** —, gjøre Afregning med en. — **Abrechnung**, f. Afregning, c.

Abrechten, v. t. 1. fratage ved Rettergang.

Abrede, f. **-n**. Aftale, c.; **der — nach**, efter Aftale; **etw. in — stellen (ziehen, nehmen, sein)**, nægte, fragaa noget.

Abreden, v. t. 1. aftale; **abgeredetermaßen**, efter Aftale; † **Eim. etw.** —, snakke en fra noget, fraraade. — **Abredung**, f. Aftale, c.

Abregeln, v. t. 1. regulere.

Abregnen, v. i. 1. m. h. afregne, holde op at regne; v. t. regne af.

Abreiben, v. t. 2. afgnide, gnide rent; slide op ved at gnide.

Abreichen, v. t. 1. trække ned; naa.

Abreifen, v. i. 1. m. ſ. fuldmodnes.

Abreifen, v. t. 1. tage Tøndebaandene af.

Abreihen, v. t. 1. trække af en Snor.

Abreiſe, f. **-n**. Afrejse, c.

Abreiſen, v. i. 1. m. ſ. afrejse.

Abreiben, v. t. 2. afride, løsribe; nedribe; ribe itu; afridje; v. r. rive sig løs; v. i. m. ſ. løsne sig, gaa af. — **Abreißung**, f. Afridelse, Løsridelse, Nedridelse, c.

Abreiten, v. t. 2. ride træt; tilride; **die Grenze** —, ride langs med Grænsen; v. i. m. ſ. afride, ride bort.

Abrennen, v. i. 1. m. ſ. (**rannte**, **gerannt**) rende bort, løbe bort; v. t. løbe af; **Einen** —, løbe forbi en; v. r. løbe sig træt.

Abrichten, v. t. 1. afrette; **einen Hund** —, afrette en Hund; stille, rette, give den tilbørlige Retning. | **Abricht-hammer**, m. Hammer til at udhamre Jærnstænger med, c.; **-ſtab**, **-ſtock**, m. Ambolt til Udhamring af Jærnstænger, c.

Abrichtung, f. ub. pl. Afrettelse, c.

Abriegeln, v. t. 1. lukke med Slaa.

Abrieſeln, v. i. 1. m. ſ. risle ned.

Abrinden, v. t. 1. skrælle Barken af, afbarke; tage Skorper af.

Abrindig, adj. frafaldet (om Brødet).

Abringen, v. t. 2. fravriste; **die Wäſche** —, afvride Tøjet.

Abrinnen, v. i. 2. m. ſ. rinde ned, rinde bort.

Abriß, m. **-ſſes -ſſe**. Afridš, Omridš, Udkast, n.

Abritt, m. **-es** ub. pl. Bortriden, c.

Abrohren, v. t. 1. skære Rørene af; **eine Wand** —, beklæde en Væg med Rør.

Abrollen, v. t. rulle ned, trille ned; v. i. m. h. afrulle, holde op med at rulle.

Abroſten, v. i. 1. m. ſ. afruste.

Abröſten, v. t. 1. riste færdig.

Abrót(h)en, v. t. 1. farve rødt.

Abrücken, v. t. 1. rykke bort, flytte til Side; afsætte; v. i. m. ſ. flytte bort.

Abrudern, v. i. 1. m. ſ. ro bort.

Abruf, m. **-es** ub. pl. Bortkaldelse, Tilbagekaldelse, c.

Abrufen, v. t. 2. bortkalde, tilbagekalde; **die Stunden** —, raabe Timerne; **Einen** — **können**, kunne raabe en op; **ſich** —, raabe sig træt; v. i. m. h. raabe for sidste Gang.

Abrüffeln, v. t. 1. × afrøsle. — **Abrüffelung**, f. Afrøsling, c.

Abrufung, f. ub. pl. Bortkaldelse, c. | **Abrufungs-ſchreiben**, n. Tilbagekaldelsesskrivelse c.

Abrühren, v. t. 1. røre færdig, legere, røre ud i.

Abrunden, **abründen**, v. t. 1. afrunde. — **Abründung**, f. Afrunding, c.

Abrupfen, v. t. 1. afplukke, plukke. — **Abrupfung**, f. Afplukning, c.

Abrüſten, v. i. 1. m. h. afvæbne. — **Abrüſtung**, f. Afvæbning, c.

Abrutſchen, v. i. 1. m. ſ. glide ned i stærk Fart.

Abrütteln, v. t. 1. afryste.

Abſäbeln, v. t. 1. afhugge med Sabelen.

Abſacken, v. t. 1. fylde i Sække; **einen Wagen** —, tage Sækkene af en Vogn; v. i. m. ſ. (til Søs) sakke i Læ.

Abſage, f. **-n**. Afbud, n., Opsigelse, Tilbagekaldelse, c. | **Abſage-brief**, m. Fejdebrev, n.

Abſagen, v. t. 1. opsige, afsige, afbestille; **ein abgeſagter Feind**, en erklæret Fjende; — **laſſen**, sende Afbud; **die Stunde** —, afsige Timen; † afslaa; v. i. m. h. **einer Sache** —, frasige sig, forsage, opgive, give Afkald paa noget. — **Abſagung**, f. se **Abſage**.

Abſägen, v. t. 1. afsave, * afsage. — **Abſägung**, f. Afsavning, c.

Abſahnen, v. t. 1. afstumme, stumme.

Abſalzen, v. t. 1. salte stærkt.

Abſatteln, v. t. 1. afsadle. — **Abſattelung**, f. Afsadling, c.

Abſatz, m. **-es -ätze**. Afbrydelse, Afsætning; Affats; Hæl, c.; **ohne** — **austrinken**, tømme uden Afbrydelse, Standsning; — **der Waren**, Varernes Afsætning; — **einer Münze**, Nedsættelse, Reduktion af en Mønt; **der** — **einer Treppe**, Trappeaffats; — **eines Halmes**, Led i Straa; **ſich auf dem** — **umdrehen**, dreje sig om paa Hælen. | **Abſatz-markt**, m. Marked til Varers Afsætning, n.; **-weg**, m. Vej til Afsætning, c.; **-zwecke**, f. Hæleſøm, n.

Abſäubern, v. t. 1. rense, aftørre.

Abſaufen, v. t. 2. drikke op.

Abſaugen, v. t. 2. afsuge.

Abſäugen, v. t. 1. give tilstrækkelig Die; vænne fra; indvande.

Abſcheß, m. **-ſſes -ſſe**. Bytd, c.

Abſchaben, v. t. 1. afstrabe, glatte; **ein abgeſchabter Rock**, en luvslidt Frakke.

Abſchabſel, n. **-s** ub. pl. Afstrab, Affald, n.

Abſchachern, v. t. 1. afstakre.

Abſchachteln, v. t. 1. afstave, afgnide med Skavgræs.

Abſchaffen, v. t. 1. afskaffe. — **Abſchaffung**, f. Afskaffelse, c.

Abſchaken, v. t. 1. afstage, stage (til Søs).

Abſchälen, v. t. 1. afskalle. — **Abſchälung**, f. Afskalning, c.

Abſchärfen, v. t. 1. skærpe, give den sidste Slibning; gjøre sløv, gjøre stump, sløve.

Abſcharren, v. t. 1. afstrabe.

Abſcharricht, **Abſcharrſel**, n. **-s** ub. pl. Afstrab, n.

Abſchatten, **abſchatti(e)ren**, v. t. 1. afskygge. — **Abſchattung**, f. Afskygning, c., Skyggebillede, n.

Abſchätzen, v. t. 1. vurdere, taxere; nedſætte Værdien af noget. — **Abſchätzung**, f. Vurdering, Taxation; Værdiforringelſe, c.

Abſchätzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Vurderingsmand, c.

Abſchätzig, adj. foragtelig, ringeagtet; af ringere Værdi.

Abſchaufeln, v. t. 1. afſkovle, ſkovle bort, ſluſſe bort.

Abſchaum, m. **-es** ub. pl. det afſkummede, Skum, n.; fig. Affſum, n.; **der — der Geſellſchaft**, Samfundets Bærme.

Abſchäumen, v. t. 1. afſkumme. — **Abſchäumung**, f. Affſkumning, c.

Abſcheiden, v. t. 2. udſtille, affondre; **ſich —**, ſtille ſig fra; v. i. m. ſ. bortijærne ſig; fig. dø. — **Abſcheidung**, f. Udſtillelſe, Udſtilleiſe, c.

Abſcheren, v. t. 2. afrage, afklippe.

Abſcheu, m. **-s** ub. pl. Affſky, c.; — **vor etw. haben, hegen**, nære Affſky for noget; **er iſt mir ein —**, han er mig en Vederſtyggelighed.

Abſcheuchen, v. t. 1. bortſkræmme.

Abſcheuern, v. t. 1. afſkure.

Abſcheulich, adj. afſkyelig, vederſtyggelig. — **Abſcheulichkeit**, f. Affſkyelighed, Vederſtyggelighed, c.

Abſchichten, v. t. 1. lægge i Lag, afdele i Lag. — **Abſchichtung**, f. lagvis Afdeling, c.

Abſchicken, v. t. 1. affende. — **Abſchickung**, f. Affendelſe, c.

Abſchieben, v. t. 2. ſkyde af, ſkyde bort.

Abſchied (≠ **Abſcheid**), m. **-s -e**. Affſed, c.; **von eim. — nehmen**, tage Affſed med en; **den — fordern**, forlange ſin Affſed; Overſigt over en Forſamlings Beſlutninger, c. **Abſchieds-becher**, m. Affſedsbæger, n.; **-beſuch**, m. Affſedsbeſøg, n.; **-brief**, m. Affſedsbrev, n.; **-feſt**, n. Affſedsfeſt, c.; **-geſuch**, n. Affſedsbegjæring, Anſøgning om Affſed, c.; **-gruß**, m. Affſedshilſen, c.; **-kuß**, m. Affſedskys, n.; **-predigt**, f. Affſedsprædken, c.; **-ſchmaus**, m. Affſedsgilde, n.; **-ſtunde**, f. Affſedstime, c.; **-trunk**, m. Affſedsdrik, c.; **-wort**, n. Affſedsord, n.

Abſchiefern, v. t. 1. afſtalle, tage af i tynde Blade; v. i. m. h. ſtalle af. — **Abſchieferung**, f. Affſtalning, c.

Abſchienen, v. t. 1. tage Skinnerne af; forſyne godt med Skinner.

Abſchießen, v. t. 2. afſkyde, affyre; **einen Vogel —**, ſkyde en Fugl ned; **Einen —**, ſkyde bedre end en anden; v. i. m. ſ. ſtyrte ned, fare ned, ſkyde ned; gaa brat ned; (om Farver) falme.

Abſchiffen, v. t. 1. afſtibe; v. i. m. ſ. ſejle bort. — **Abſchiffung**, f. Affſtibning, c.

Abſchildern, v. t. 1. afſtildre, ſtildre. — **Abſchilderung**, f. Affſtildring, c.

Abſchilfern, v. i. 1. m. h. ſtalle af. — **Abſchilfrung**, f. Affſtalning, c.

Abſchinden, v. t. 2. flaa; **Einen —**, udmatte en ved alt for ſtrængt Arbejde.

Abſchirren, v. t. 1. tage Seletøjet af.

Abſchlachten, v. t. 1. ſlagte; v. i. m. h. ſlagte færdig.

Abſchlag, m. **-es -äge**. Affſlag, n.; Affald, n.; Affluſke, n.; Afledning, Ledning, Kanal, c.; Afdrag, n., Afbetaling, c.

Abſchlagen, v. t. 2. afſlaa, ſlaa af; afledе; **ſein Waſſer —**, lade Vandet; **einen Angriff —**, afſlaa et Angreb; trække fra; **Eier —**, piſte Æg; **Eim. eine Bitte —**, afſlaa ens Bøn; **einen Raum —**, ſtille et Rum af; **ſich von der Straße —**, fjærne ſig fra Vejen; v. i. m. h. aftage, falde i Pris; **etwas ſchlägt ab**, noget mislykkes; **die Ware ſchlägt im Preis ab**, Varen falder; **der Wein ſchlägt ab**, Vinen taber i Godhed; **die Kuh ſchlägt ab**, Koen binder op; **die Hitze ſchlägt ab**, Heden aftager.

Abſchlägig, († **abſchläglich**), adj. afſlaaende; **eine -e Antwort**, et afſlaaende Svar, Affſlag; til Afdrag, i Afdrag; **eine -e Zahlung**, et Afdrag.

Abſchlämmen, v. t. 1. opmudre; ſlæmme (Ertз). — **Abſchlämmung**, f. Opmudring, c.; Udvaſkning, c.

Abſchleichen, v. i. 2. m. ſ. ſnige ſig bort; v. t. fraliſte, fralokke.

Abſchleifen, v. t. 2. afſlibe; **ein abgeſchliffenes Weſen**, et ſlebent Væſen. — **Abſchleifung**, f. Affſlibning, c.

Abſchleifen, v. t. 1. ſlæbe bort.

Abſchleifſel, n. ub. pl. det afſlebne.

Abſchleimen, v. t. 1. renſe for Slim.

Abſchleißen, v. t. 2. afſlide.

Abſchlendern, v. i. 1. m. ſ. drive af Sted.

Abſchlenkern, v. t. 1. afryſte, bortſlænge.

Abſchleppen, v. t. 1. afſlæbe, ſlæbe bort; v. r. ſlæbe ſig træt.

Abſchleudern, v. t. 1. ſlynge bort.

Abſchlichten, v. t. 1. afglatte, jævne, planere. — **Abſchlichtung**, f. Afglatning, c.

Abſchließen, v. t. 2. afſlutte, afſlutte; **einen Hund —**, luſlade en Hund; **eine Thür —**, afſlutte en Dør; **mit etw. —**, ſlutte med noget; **einen Vertrag, einen Handel —**, afſlutte et Forlig, en Handel; **eine Rechnung —**, opgjøre et Regnſkab. — **Abſchließung**, f. Afſlutning, c.

Abſchlüpfen, v. i. 1. m. ſ. ſmutte af.

Abſchluß, m. **-ſſes -üſſe**. Afſlutning, c.; **etw. zum — bringen**, bringe noget til Afſlutning; **beim — der Bücher**, ved Opgjørelſen af Bøgerne.

Abſchmack, m. **-es** ub. pl. Affmag, c.

Abſchmatzen, v. t. 1. kyſſe tilgavns; v. r. kyſſes.

Abſchmecken, v. t. 1. erkjende ved at ſmage; **-d**, adj. afſmagende.
Abſchmeckig, adj. afſmagende.
Abſchmeicheln, v. t. 1. ſmigre fra.
Abſchmeißen, v. t. 2. afſmide, afkaſte.
Abſchmelzen, v. t. 1. (2.) afſmelte. — **Abſchmelzung**, f. Afſmeltning, c.
Abſchmelzen, v. i. 2. afſmeltes, ſmelte.
Abſchmieren, v. t. 1. ſmøre af; **Einen** —, × ſmøre en; v. i. m. h. ſmøre af, ſmitte af.
Abſchmierer, m. **-s** pl. ſ. sg. Afſmører, c.
Abſchmutzen, v. i. 1. m. h. ſmudſe af, ſmitte af.
Abſchnäbeln, v. r. næbbes.
Abſchnallen, v. t. 1. afſpænde, ſpænde af.
Abſchnappen, v. i. 1. m. ſ. ſmække i, ſpringe af; ſtandſe pludſelig; v. t. ſmække i.
Abſchneiden, v. t. 2. afſtære, afklippe; **dem Feinde den Rückzug** —, afſtære Fjenden Tilbagetoget; **das Geſpräch** —, afbryde Samtalen; **Eim. das Wort** —, tage Ordet fra en, afſtære en Ordet; **Eim. die Ehre** —, berøve en Æren; v. i. m. h. og r. adſkille ſig ſkarpt. — **Abſchneidung**, f. Afſtæring, c.
Abſchneider, m. **-s** pl. ſ. sg. Afſtærer, c.
Abſchnellen, v. t. 1. lade fare af; v. i. m. ſ. ſpringe af.
Abſchnitt, m. **-es -e**. et afſtaaret Stykke; Afſnit, n.; **ein — der Geſchichte**, et Afſnit i Hiſtorien; † Kontraſt, c. | **Abſchnitt(s)-eintheilung**, f. Inddeling efter Afſnit, c.; **-ſchein**, Kupon, c.; **-weiſe**, efter Afſnit.
Abſchnittling, **Abſchnitt**, m., **-es -e**. **Abſchnitzel**, m. (n.) **-es** pl. ſ. sg. et afſtaaret Stykke; Affald, n.
Abſchnitzeln, **abſchnitzen**, v. t. 1. afſnitte.
Abſchnüren, v. t. 1. ſnøre løs. løsne.
Abſchöpfen, v. t. 1. aføſe, afſtumme; (til Søs) lænſe.
Abſchoß, m. **-ſſes** ub. pl. Skat, ſom betales af Penge, der gaa ub af Landet; † Skud, n., Spire, c.
Abſchößling, m. **-s -e**. Skud, n., Spire, c.
Abſchrägen, v. t. 1. gjøre ſtraa, afſtalke. — **Abſchrägung**, f. Skraaning, c.
Abſchrauben, v. t. 2. afſtrue.
Abſchrecken, v. t. 1. afſtrække; **ſich — laſſen**, lade ſig afſtrække; **ein -des Beiſpiel**, et afſtrækkende Eksempel. — **Abſchreckung**, f. Afſtrækkelſe, c.
Abſchreiben, v. t. 2. afſtrive; **eine Feder** —, opſlide en Pen; afbetale ved at ſtrive; afſige ſtriftlig. — **Abſchreibung**, f. Afſtrivning, c.
Abſchreiber, m. **-s** pl. ſ. sg. Afſtriver, c.
Abſchreiberei, f. **-en**. Afſtriveri, n.
Abſchreien, v. t. 2. udraabe; **Einen** —, ſtrige en op; v. i. m. h. holde op at ſtrige.
Abſchreiten, v. t. 2. afſtridte, afmaale ved Skridt; v. i. m. ſ. ſtride bort fra; afvige.
Abſchricken, v. t. 1. (til Søs) ſire ſaa ſmaat.
Abſchrift, f. **-en**. Afſtrift, c.
Abſchriftlich, adj. i Afſtrift.
Abſchröpfen, v. t. 1. **Eim. Blut** —, aftappe ens Blod ved Kopſætning; fig. udplyndre; ſlaa Spidſen af Kornet af med en Segl.
Abſchrote, f. **-n**. Mejſel. c., Stemmejærn, n.
Abſchroten, v. t. 1. rulle et Fad ned i Kjælderen; afhugge med en Mejſel; ſtraa (Korn).
Abſchuppen, v. t. 1. ſtrabe Skællene af; v. i. m. h. og r. ſtalle af. — **Abſchuppung**, f. Aftagning af Skæl; Afſtalning, c.
Abſchuß, m. **-ſſes -üſſe**. Afſtydning, c.; Nedløb, n.; ſtejl Skrænt, c.
Abſchüſſig, adj. ſtejl, brat. — **Abſchüſſigkeit**, f. Stejlhed, c.
Abſchütteln, v. t. 1. afryſte; fig. **etw.** —, ryſte noget af ſig.
Abſchütten, v. t. 1. afhælde.
Abſchützen, v. t. 1. ſtæmme (Vandet).
Abſchwächen, v. t. 1. ſvække, forringe. — **Abſchwächung**, f. Svækkelſe, c.
Abſchwären, v. i. 2. m. ſ. bulne af.
Abſchwärmen, v. i. 1. m. h. ſværme af.
Abſchwärzen, v. i. 1. m. ſ. ſværte af.
Abſchwatzen, **abſchwätzen**, v. t. 1. fraſnakke; **etw. mit einander** —, aftale med hinanden.
Abſchweben, v. i. 1. m. ſ. ſvæve bort.
Abſchweifeln, v. t. 1. ſvovle. — **Abſchwefelung**, f. Svovling, c.
Abſchweifen, v. i. 1. m. ſ. afvige, ſteje ud; v. t. ſtylle: udſtære krumt. — **Abſchweifung**, f. Afvigelſe, Udſtejelſe, c.
Abſchwemmen, v. t. 1. afſtylle, ſtylle, bortſtylle.
Abſchwenden, v. t. 1. afſvie (Krat).
Abſchwenken, v. i. 1. m. ſ. el. r. ſvinge af, ſvinge til Side; v. t. afſtylle, afryſte. — **Abſchwenkung**, f. Svingning, c.
Abſchwimmen, v. i. 2. m. ſ. ſvømme bort.
Abſchwindeln, v. t. 1. afliſte, fraliſte.
Abſchwinden, v. i. 2. m. ſ. ſvinde bort, ſvinde hen.
Abſchwingen, v. t. 2. ſvinge af, ryſte af; v. r. ſvinge ſig ned.
Abſchwitzen, v. t. 1. ſvede bort, ſvede af; v. i. m. h. holde op at ſvede.
Abſchwören, v. t. 2. afſværge; **ſeine Religion** —, afſværge ſin Religion; **einen Eid** —, aflægge en Ed; **ſich von etw.** —, ſværge ſig fra noget; **Eim. etw.** —, fratage en noget ved at ſværge; **dem Trunk** —, forſværge at drikke; **die Seligkeit** —, fraſværge ſig ſin Saligheb; **mein abgeſchworener Feind**, min ſvorne Fjende. — **Abſchwörung**, f. Afſværgelſe, Forſværgelſe, c.
Abſchwung, m. **-s -ünge**. Nedſvingning, c.
Abſegeln, v. i. 1. m. ſ. afſejle. — **Abſegelung**, f. Afſejling, c.
Abſehbar, adj. overſituelig.
Abſehen, v. t. 2. afſe; overſe, overſtue; indſe; **Eim. etw. an den Augen** —, ſe noget paa ens

Dine; **ich ſehe den Nutzen davon nicht ab**, jeg indſer ikke Nytten deraf; **Einn. etwas** —, lære noget af en (ved at ſe); **es iſt darauf abgeſehen**, det har til Hensigt, det ſigter til; **es iſt auf Sie abgeſehen**, det er mentet paa Dem; **die Gelegenheit** —, tage Lejligheden i Vare, paſſe ſit Snit; **davon abgeſehen**, aſſet fra; **ein Zank ohne — und Ende**, en endeløs Strid.

Abſeifen, v. t. 1. aſſæbe. — **Abſeifung**, f. Aſſæbning, c.

Abſeihen, v. t. 1. aſſi, *aſſile. — **Abſeihung**, f. Aſſining, c.

Abſein, n. -s ub. pl. Fraværelſe, c.

Abſeit, adv. aſſides.

Abſeite, f. -n. Bagſide, c.

Abſeiten, præp. med Genitiv: fra, af, fra ens Side.

Abſeits, adv. aſſides.

Abſenden, v. t. 1. (**ſandte, geſandt**), aſſende. — **Abſendung**, f. Aſſendelſe, c.

Abſender, m. -s pl. ſ. sg. Aſſender, c.

Abſengen, v. t. 1. affvie.

Abſenken, v. t. 1. ſænke; **einen Schacht** —, uddybe, aſſænke en Skakt; forplante ved Aflægger, aflægge; v. r. ſænke ſig, ſkraane. — **Abſenkung**, f. Sænkning, Fordybning, Skraaning, c.

Abſenker, m. -s pl. ſ. sg. Aflægger, c.

Abſetzbar, adj. aſſættelig, ſælgelig. — **Abſetzbarkeit**, f. Aſſættelighed, c.

Abſetzen, v. t. 1. aſſætte, ſætte af; **einen Tiſch von der Wand** —, ſætte et Bord ud fra Væggen; **das Gewehr** —, tage Geværet fra Kinden; **ohne abzuſetzen**, uden at ſætte fra Munden, uden Standsning; **Waren** —, aſſætte, ſælge Varer; **einen Beamten** —, aſſætte en Embedsmand; **abgeſetzte Kleider**, aflagte Klæder; **Münzen** —, nedſætte i Værdi; **ein Kalb** —, væne en Kalv fra; **ein Manuſcript** —, aſſætte et Manuſcript; **es ſetzt etwas ab**, der vanker noget; ſich —, aſſættes, aſſætte ſig. — **Abſetzung**, f. Aſſættelſe, c.

Abſetzling, m. -es -e (**Abſetzkalb**). Kalv, ſom er vænnet fra.

Abſicht, f. -en. Hensigt, c.; Hensyn, n.; **etw. mit — thun**, gjøre noget med Vilje, med Forſæt; **in der** —, i det Øjemed; — **auf etwas haben**, have Planer med noget; **etw. zur — haben**, have noget til Hensigt; **in — auf dich, in — deiner**, med Hensyn til dig. | **Abſichts-los**, uden Hensigt, ikke med Vilje, uforſætlig; **-loſigkeit**, f. Uforſætlighed, c.; **-voll**, med Vilje, med Forſæt.

Abſichten, v. t. 1. aſſigte.

Abſichtlich, adj. forſætlig; **etw. — thun**, gjøre noget med Vilje, med Forſæt. — **Abſichtlichkeit**, f. Forſætlighed, c.

Abſickern, v. i. 1. m. ſ. aſſive.

Abſieden, v. t. 1. aſſi, aſſigte, *aſſile.

Abſieden, v. t. 2. aftoge.

Abſingen, v. t. 2. aſſynge; v. i. m. h. aſſynge, holde op at ſynge; v. r. ſynge ſig træt. — **Abſingung**, f. Aſſyngelſe, c.

Abſinken, v. i. 2. m. ſ. ſynke ned; v. t. (Bjærgv.) uddybe.

Abſinth, m. -s ub. pl. Abſinth, c.

Abſitzen, v. i. 2. m. ſ. ſidde aſſides; **die Dragoner ſitzen ab**, Dragonerne ſidde af; v. t. **eine Schuld** —, affone en Brøde (i Fængſel); **ſeine Zeit** —, ſidde ſin Tid.

Abſolut, adj. abſolut.

Abſolution, f. ub. pl. Abſolution, c.

Abſolutismus, m. ub. pl. Abſolutisme, c.

Abſolutiſt, m. **-en -en**. Abſolutiſt, c.

Abſolutiſtiſch, adj. abſolutiſtiſk.

Abſolvi(e)ren, v. t. 1. abſolvere, frikjende; **ein Examen** —, tage en Examen.

Abſonderlich, adj. beſynderlig, ſæregen, ſær, forunderlig; ✝ aſſondret, alene; adv. iſær, fortrinsvis. — **Abſonderlichkeit**, f. Forunderlighed, Beſynderlighed, Særegenhed, c.

Abſondern, v. t. 1. aſſondre, fraſtille; **ſich** —, aſſondre ſig. — **Abſonderung**, f. Aſſondring, Abſtillelſe, c.

Abſonnig, adj. ſkyggefuld.

Abſorbi(e)ren, v. t. 1. abſorbere.

Abſpalten, v. t. 1. aſkløve, afhugge; v. i. m. ſ. revne fra, ſprække fra, ſpringe af.

Abſpänen, v. t. 1. vænne fra; gjøre fremmed.

Abſpannen, v. t. 1. afſpænde, ſpænde af, ſpænde fra; **den Wagen** —, ſpænde fra; **die Saiten** —, ſlappe Strængene; ✝ fralokke, gjøre utro; **abgeſpannt**, udmattet, ſlov, træt. — **Abſpannung**, f. Spænden fra, Spænden af; Udmattelſe, Trætheð, c.

Abſpänſtig, adj. ſe **abſpenſtig**.

Abſparen, v. t. 1. ſpare fra, afknibe.

Abſpeiſen, v. t. 1. ſpiſe op; **Einen mit leeren Worten** —, afſpiſe en med tomme Ord; v. i. m. h. afſpiſe, være færdig med at ſpiſe.

Abſpenen, v. t. ſe **abſpänen**.

Abſpenſtig, adj. utro, troløs, oprørſk; — **machen**, lokke til at forlade Tjenesten.

Abſperren, v. t. 1. afſpærre. — **Abſperrung**, f. Afſpærring, c.

Abſpiegeln, v. t. 1. afſpejle. — **Abſpiegelung**, f. Afſpejling, c.

Abſpielen, v. t. 1. ſpille; **ein Tonſtück vom Blatte** —, ſpille et Stykke fra Bladet; **eine Scene ſpielt ſich ab**, en Scene ſpilles; **Einn. etw.** —, vinde noget fra en i Spil; v. i. m. h. afſpille.

Abſpinnen, v. t. 2. afſpinde; v. i. m. h. blive færdig med at ſpinde.

Abſpitzen, v. t. 1. tage Spidſen af. — **Abſpitzung**, f. Aftagelſe af Spidſen, c.

Abſplittern, v. t. 1. afſplintre; v. i. m. ſ. ſplintre, ſplintres.

Abſprache, f. ub. pl. Aftale, c.

Abſprechen, v. t. 2. fraſjende; aftale; **Einn.**

etw. —, fraſende, fradomme en noget; **etw.** —, afhandle noget, aftale noget; † nægte noget; v. i. m. h. domme utidig.

Abſprecherei, f. ub. pl. utidig Dommen; Paastaaelighed, Anmasselse, c.

Abſprecheriſch, adj. anmasſende, næsvis, paastaaelig.

Abſprengen, v. t. 1. afsprænge; v. i. m. ſ. galopere af Sted.

Abſprießen, v. i. 2. m. ſ. afstamme, nedstamme.

Abſpringen, v. i. 2. m. ſ. springe af; springe til Side; **von einer Sache** —, springe fra noget; v. r. springe sig træt.

Abſpritzen, v. t. 1. afsprøjte.

Abſproſſen, v. i. 1. m. ſ. afstamme, nedstamme.

Abſprößling, m. **-es -e.** Efterkommer, Ætling, Descendent, c.

Abſprung, m. **-es -ünge.** Afspring, Sidespring, n.; Frafald, n.; Afvigelse, c.

Abſpulen, v. t. 1. afspole.

Abſpülen, v. t. 1. afskylle; (til Sos) **das Deck** —, spule Dækket. — **Abſpülung**, f. Afskyling, c.

Abſtamm, m. **-es** ub. pl. Afstamning, c.

Abſtammen, v. i. 1. m. ſ. afstamme, nedstamme. — **Abſtammung**, f. Afstamning, Afledning, c.

Abſtämmen, v. t. 1. afhugge af Stammen.

Abſtämmling, m. **-es -e.** Ætling, Efterkommer, c.

Abſtampfen, v. t. 1. afstampe.

Abſtand, m. **-es -ände.** Afstand, Frastand, c.; Kontrast, Modsætning, c.; **von etw.** — **nehmen**, afstaa fra noget, opgive noget; Afstaaelse, Aftrædelse, c. | **Abſtands-friſt**, f. Afstaaelsesfrist, c.; **-geld**, n. Afstaaelsespenge, pl.; **-ſumme**, f. Afstaaelsessum, c.

Abſtänder, m. **-s** pl. ſ. sg. udgaaet Træ, n.; udneligt Husdyr.

Abſtändig, adj. udgaaet, bisſen; fig. forbærret, udelagt.

Abſtatten, v. t. 1. aflægge; **einen Beſuch, einen Bericht** —, aflægge et Besøg, en Beretning; **ſeinen Dank** —, aflægge sin Tak; **die letzte Ehre** —, vise en den sidste Ære; **einen Gruß** —, bringe en Hilsen; **† eine Schuld** —, betale en Gjæld. — **Abſtattung**, f. Aflæggelse, c.

Abſtäuben, v. t. 1. afstøve. — **Abſtäubung**, f. Afstøvning, c.

Abſtäuben, v. t. 1. kagstryge.

Abſtechen, v. t. 2. afstikke; **einen Platz** —, afstikke en Pladš; **ein Kalb** —, stikke en Kalv; **den Teich** —, afsede Dammen; **Wein** —, aftappe Vin; (i Kort) stikke over; **ein Muſter** —, stikke et Mønster efter; v. i. m. h. stikke af; **gegen, von, zu, mit etw.** —, stikke af imod noget.

Abſtecher, m. **-s** pl. ſ. sg. Afstikker, c.; **einen — machen**, gjøre en Afstikker.

Abſtecken, v. t. 1. afstikke; **einen Platz** —, afstikke en Pladš; **das Haar** —, tage Haaret ned; **ein Junges** —, vænne en Unge fra. | **Abſteck-kette**, f. Landmaalerkæde, c.; **-leine**, f. Snor til at afstikke efter; **-pfahl**, m. Landmaalerstang, c.; **-ſchnur**, f. se **-leine**; **-ſtab**, m., **-ſtange**, f. se **-pfahl**.

Abſtehen, v. i. 2. m. ſ. staa afsides; **abgeſtandene Fiſche**, både Fisk; blive baven, fordærves; **von etw.** —, afstaa fra noget, opgive noget; v. t. afstaa; **Eim. etw.** —, afstaa noget til en; **ſeine Zeit** —, staa sin Tid.

Abſteher, m. **-s** pl. ſ. sg. Overdrager; den, der afstaar noget.

Abſtehlen, v. t. 2. frastjæle; aflure en noget.

Absteifen, v. t. 1. afstive. — **Abſteifung**, f. Afstivning, c.

Absteig, m. **-es** ub. pl. Nedstigning, c.

Absteigen, v. i. 2. m.ˢ ſ. stige af; **in einem Gaſthofe** —, tage ind i en Gjæstgivergaard; **-de Linie**, nedstigende Linje. | **Abſteige-quartier**, n. Aftrædelsesværelse, n.

Abſtieg, m. **-es** ub. pl. Nedstigning, c.

Abſtellen, v. t. 1. stille afsides, stille ned, sætte ned; **ein Übel** —, afhjælpe, ophæve et Onde. — **Abſtellung**, f. Ophævelse, Afskaffelse, c.

Abſtempeln, v. t. 1. stemple.

Abſterben, v. i. 2. m. ſ. dø, hendø, bortdø; **ein abgeſtorbener Zweig**, en uddød Green; **der Welt** —, dø for Verden. — **Abſterben**, n. Død, Bortgang, c.

Abſteuern, v. t. og i. 1. m. ſ. styre bort fra.

Abſtich, m. **-es -e.** Afstik, Afstryk, n.; Modsætning. Forskjel, c.

Abſtieſeln, v. i. 1. m. ſ. tøsle af.

Abſtimmen, v. i. 1. m. h. afstemme; v. t. stemme: nedstemme; † overstemme.

Abſtimmung, f. **-en.** Afstemning, c.; † Forkastelse, c. | **Abſtimmungs-zettel**, m. Stemmeseddel, c.

Abſtimmig, adj. ikke samstemmende, uharmonisk.

Abſtippen, v. t. 1. **einen Teller** —, tage Dyppelsen bort af en Tallerken med Brød.

Abſtolpl(e)ren, v. i. 1. m. ſ. spankulere af Sted.

Abſtoppeln, v. t. 1. rense for Stubbe.

Abſtoßen, v. t. 2. afstøde; **die Hörner** —, støde Hornene af; **Kleidungsſtücke** —, afslide Klædningsstykker; **das Boot** —, støde Baaden fra; **Schulden** —, afbetale Gjæld; **das ſtößt mir das Herz ab**, det knuser mit Hjærte; **etw. -des an ſich haben**, have noget frastødende ved sig; v. i. m. ſ. støde fra.

Abſtrafen, v. t. 1. afſtraffe. — **Abſtrafung**, f. Afſtraffelſe, c.

Abſtrahi(e)ren, v. t. og i. 1. abſtrahere.

Abſtrakt, adj. abſtrakt.

Abſtraktion, f. **-en**. Abſtraktion, c.

Abſtraktum, n. **-s -kta**. Abſtraktum, n.

Abſtrahlen, v. t. 1. afſtraale, afſpeile; v. i. m. ſ. afſpejles. — **Abſtrahlung**, f. Afſpejling, c.

Abſtreben, v. i. 1. m. h. ſtræbe bort fra.

Abſtreich, m. **-es -e**. Strygeholt, Strygetræ; Skrabejærn, n.; × Licitation, c.

Abſtreichen, v. t. 2. afſtryge; **ein Feld** —, afſøge en Mark; v. i. m. ſ. ſtryge bort, ſlybe bort; m. h. (om Fiſt) holde op at lege. — **Abſtreichung**, f. Afſtrygning, c.

Abſtreicher, m. **-s** pl. ſ. sg. ſe **Abſtreich**.

Afſtreifen, v. t. 1. ſtryge af, ſmøge af, afkrænge, ſlaa; v. i. m. ſ. ſtøjfe bort, ſtrejfe bort. — **Abſtreifung**, f. Afſtrygning, Afkrængning, Flaaning, c.

Abſtreifer, m. **-s** pl. ſ. sg. Skrabejærn, n.

Abſtreiten, v. t. 2. afſtride, afkætte; afdispytere.

Abſtrich, m. **-es** ub. pl. det afſtrøgne, det afſtummede; Strygeholt, Strygetræ, n.

Abſtricken, v. t. 1. ſtrikke af; v. i. m. h. holde op at ſtrikke.

Abſtriegeln, v. t. 1. afſtrigle.

Abſtrömen, v. i. 1. m. ſ. ſtømme ned, ſtømme bort; v. t. ſlaabe bort; bortſtylle.

Abſtucke(l)n, v. t. 1. afbryde i Smaaſtykker.

Abſtufen, v. t. 1. afſjugge Ærts; afdele; afſkygge, nuancere. — **Abſtufung**, f. Afſtygning, Nuance, c., Trin, n.

Abſtumpfen, v. t. 1. afſtumpe, ſløve; **abgeſtumpft**, ſløvet, ſløv. — **Abſtumpfung**, f. Afſtumpning; Sløvhed, c.

Abſtürmen, v. i. 1. m. ſ. ſtorme af Sted, fare af Sted; m. h. afſtorme, holde op at ſtorme; v. t. afblæſe.

Abſturz, m. **-es -ürze**. Nedſtyrtning, c., Fald, n.; Skrænt, Brink, ſtejl Skraaning, c.

Abſtürzen, v. i. 1. m. ſ. ſtyrte ned; v. t. nedſtyrte; **ſich den Hals** —, brække Halſen.

Abſtutzen, v. t. 1. afſtudſe.

Abſtützen, v. t. 1. afſtive. — **Abſtützung**, f. Afſtivning, c.

Abſuchen, v. t. 1. afſøge, affanke; **ein Gebüſch** —, afſøge et Krat; **die Raupen** —, afſanke, afſamle Ormene.

Abſud, m. **-es** ub. pl. Afkogning, c.; Afkog, n.

Abſudeln, v. t. 1. afſmøre.

Abſurd, adj. abſurd, urimelig.

Abſurdität, f. **-en**. Abſurditet, Urimelighed, c.

Abſüßen, v. t. 1. gjøre tilſtrækkelig ſød; (kemiſt) udſtille de ſalte og ſure Beſtanddele af noget.

Abt, m. **-es Äbte**. Abbed, c.; **den — reiten laſſen**, × more ſig; Kegleſnekke (Abbeden) (Conus abbas), c.

Abtafeln, v. i. 1. m. h. blive færdig med at ſpiſe.

Abtäfeln, v. t. 1. panele, beklæde.

Abtakeln, v. t. 1. afſtakle. — **Abtakelung**, f. Afſtakling, c.

Abtanzen, v. i. 1. m. h. afdanſe; m. ſ. danſe bort; v. t. danſe itu; **ſich** —, danſe ſig træt.

Abtauen, v. i. 1. m. ſ. tø af.

Abtaumeln, v. i. 1. m. ſ. rave bort.

Abtei, f. **-en**. Abbedi, n.

Abteil, m. (n.) **-es -e**. Del, Andel, Apanage, c.

Abteilen v. t. 1. afdele, inddele, dele; **Einen** —, **mit Eim.** —, affinde ſig med en.

Abteilung, f. **-en**. Afdeling, c. | **Abteilungsvorſteher**, m. Afdelingschef, c.; **-zeichen**, n. Skilletegn, n.

Abteilich, adj. hørende til et Abbedi.

Abteufen, v. t. 1. afdybe. — **Abteufung**, f. Afdybning, c.

Abthauen, v. i. ſe **abtauen**.

Abtheil, **abtheilen**, **Abtheilung**, ſe **Abteil**, **abteilen**, **Abteilung**.

Abthun, v. t. 2. borttage; tage af, aflægge; **die Hand von eim.** —, ſlaa Haanden af en; **die Hand von etw.** —, opgive noget; bræbe, ſlaa ihjel; afſtaffe, udrydde; **die Geſchäfte** —, afgjøre, tilendebringe ſine Forretninger; **ſich von eim.** —, ſtilles, fjærne ſig fra en; **ſich einer Sache** —, frigjøre ſig for noget; **die Sache iſt abgethan**, den Sag er afgjort.

Abtiefen, v. t. 1. ſe **abteufen**.

Abtiſſin, f. **-nen**. († **Äbtin**) Abbedisſe, c.

Abtlich, adj. abbedlig.

Abtoben, v. i. 1. m. h. afraſe, udraſe.

Abtödten, v. t. ſe **abtöten**.

Abtönen, v. t. 1. nuancere, give en Afſtygning. — **Abtönung**, f. Nuance, Farvernes gradviſe Overgang, c.

Abtrab, m. **-es -e**. Deling, c.

Abtöten, v. t. 1. døde, ſpæde. — **Abtötung**, f. Spædelſe, c.

Abtraben, v. i. 1. m. ſ. trave af Sted.

Abtrag, m. **-es -äge**. Bortrydning, c.; Afdrag, n.; Erſtatning; Godtgjørelſe, c.; **Eim. — thun**, gjøre en Afbræk, Skade; **der — eines Gebäudes**, Nedbrydningen af en Bygning; × Forſtjel, c.

Abtragen, v. t. 2. bære bort; **die Tafel** —, tage af Bordet; **das Terrain** —, jævne Terrainet; **einen Wall** —, ſløjfe en Vold; **ein Gebäude** —, nedrive en Bygning; **eine Schuld** —, afbetale en Gjæld; **einen Rock** —, afſlide, opſlide en Frakke; **abgetragene Kleider**, ſlidte Klæder; × erſtatte, godtgjøre. — **Abtragung**, f. Bortbæring; Nedtagelſe, Jævning, Sløjfning, Nedrivelſe, Afbetaling, Opſliden, c.

Abträglich, adj. × ſkadelig.

Abtrampeln, v. t. 1. aftrampe; i. m. ſ. trampe af Sted.

Abträufeln, v. i. 1. m. ſ. dryppe ned.

Abtreiben, v. t. 2. drive bort, fordrive; **Würmer** —, afdrive Orme; (kemiſk) afdrive; **einen Wald** —, afdrive, ombygge en Skov; **eine Wieſe** —, afgræsſe en Eng; **Vieh** —, afdrive Kvæg, drive for ſtærkt; v. i. m. ſ. (til Svs) drive af; drage bort med en Hjord. — **Abtreibung**, f. Bortdrivelſe, Fordrivelſe, c.

Abtrennbar, adj. afſtillelig.

Abtrennen, v. t. 1. fraſtille, udſtille, ſtille; afſprætte, ſprætte fra. — **Abtrennung**, f. Fraſtillelſe, Afſprætning, c.

Abtrennlich, adj. afſtillelig.

Abtreten, v. i. 2. m. ſ. træde af, aftræde, fratræde; **von ſeinem Amte** —, fratræde ſit Embede; **bei ein.** — tage ind hos en; **Einen** — **laſſen**, lade en træde af; v. t. træde af, afſtaa; **den Schnee** —, træde Sneen af; **ein Beet** —, afmaale et Bed; **den Abſatz** —, træde Hælen af; **Eim. etw.** —, afſtaa noget til en. — **Abtretung**, f. Aftrædelſe, Afſtaaelſe; Bortgang, c.

Abtrieb, m. **-s** ub. pl. Hugſt, Rydning, c.; † Forfjobsret, c.; Kvægets Nedbrivning fra Alperne.

Abtriefen, v. i. 2. m. ſ. dryppe ned.

Abtrift, f. ub. pl. Græsningsret, c.; Forfjobsret, c.; (til Svs) Afdrift, c.

Abtrinken, v. t. 2. drikke ud; tømme.

Abtritt, m. **-es -e.** Aftrædelſe, Afſtaaelſe, Fratrædelſe; Bortgang, Død, c.; Affalds, c.; ſædv. Retirade, c., Vandhus, n. | **Abtrittbrille**, f. Latrinhul, n.; **-deckel**, m. Latrinlaag, n.; **-feger**, m. ſe **-räumer**; **-grube**, f. Latrinkule, c.; **-kehrer**, **-leerer**, **-räumer**, **-reiniger**, m. Renovationskarl, Natmand, c.

Abtrocknen, v. t. 1. afſtørre; v. i. m. ſ. tørres, afvisne, visne bort. — **Abtrocknung**, f. Afſtørring, c.

Abtrollen, v. i. 1. m. ſ. pille af, ſtikke af.

Abtrommeln, v. t. 1. aftromme; v. i. m. h. holde op at tromme.

Abtropf, m. **-es -öpfe.** Afløbsrør for opvaſket Køkkentøj, c.

Abtröpfeln, v. i. 1. m. ſ. dryppe ned.

Abtropfen, **abtröpfen**, v. t. 1. lade dryppe ned; v. i. m. ſ. dryppe ned.

Abtrotzen, v. t. 1. afprotje.

Abtrumpfen, v. t. 1. fjære Bjælker af; **Einen** —, ſtikke over med Trumf; fig. afvise, afværdige kort.

Abtrünnig, adj. troløs, frafalden, oprørſt; **ein -er**, en frafalden, en Oprører. — **Abtrünnigkeit**, f. Troløshed, c., Frafald, n.

Aburt(h)eilen, v. t. 1. (**aburteln**), fordømme, fraſige; **Einen** —, **über einen** —, fælde den endelige el. afgjørende Dom; dømme anmasſende.

Abverdienen, v. t. 1. aftjene; **Eim. etw.** —, tjene noget af en.

Abverlangen, v. t. 1. **Eim. etwas** —, forlange noget af en.

Abvieren, v. t. 1. gjøre firkantet; (til Sos) affire; fig. **ein abgevierter Kerl**, en ſnu, forſlagen Karl.

Abwachen, v. r. 1. vaage ſig træt.

Abwachſen, v. i. 2. m. ſ. holde op at voxe.

Abwacheln, v. t. 1. × gjennemprygle, afbanke.

Abwägen, v. t. 1. (2.) afveje, afmaale; **ſeine Worte** —, veje ſine Ord; **Eim. etw.** —, tilveje en noget. — **Abwägung**, f. Afvejning, c.

Abwalken, v. t. 1. valte; fig. afbanke, gjennemprygle.

Abwällen, v. i. 1. m. ſ. bølge ned; vandre ned, vandre bort.

Abwällen, v. t. 1. afkoge.

Abwälzen, v. t. 1. vælte ned, vælte af; **alles von ſich** —, vælte alt fra ſig.

Abwamſen, v. t. 1. × afbanke, gjennempryale.

Abwandelbar, adj. bøjelig (Gramm.)

Abwandeln, v. i. 1. m. ſ. vandre bort; v. t. **ein Wort** —, bøje et Ord; † **etw.** —, bøde for noget; † **Einen** —, afſtraffe en. — **Abwandelung**, f. Bøjning, c.

Abwandern, v. i. 1. m. ſ. vandre bort.

Abwarten, v. t. 1. afvente, oppebie; paaſe, rogte, pleje. — **Abwartung**, f. Afventen, Paasning, Rogt, Pleje, c.

Abwärts, adv. nedad, ned; afſides, borte; — **des Weges**, ned ad Vejen.

Abwaſchen, v. t. 2. afvaſke, aftvætte. — **Abwaſchung**, f. Afvaskning, c.

Abwäſſern, v. t. 1. udtørre, aflede Vandet; udbløde. — **Abwäſſerung**, f. Udtørring, Udblødning, c.

Abweben, v. i. 2. m. h. holde op at væve.

Abwechſel, m. **-s** pl. ſ. sg. Afvexling, c.

Abwechſeln, v. i. 1. m. h. afvexle, ſkifte, ſkiftes til; **-d**, afvexlende, ſkiftevis; v. t. omſkifte, vexle. — **Abwechſ(e)lung**, f. Afvegling, c.

Abweg, m. **-es -e.** Afvej, c.; **auf -e geraten**, komme paa Afveje.

Abwegig, **abwegſam**, adj. borte fra den rette Vej.

Abwegs, adv. afſides.

Abwehen, v. t. 1. afblæſe; v. i. m. h. blæſe af; holde op at blæſe; (til Sos) løje af.

Abwehr, f. ub. pl. Afværgelſe, Beſkyttelſe, c.; Modværge, n.

Abwehren, v. t. 1. afværge, afbøde, holde tilbage; v. i. m. h. **einer Sache** —, afværge, forhindre, hindre noget. — **Abwehrung**, f. ſe **Abwehr**.

Abweichen, v. t. 1. opbløde, borttage ved at bløde; v. i. m. ſ. opblødes.

Abweichen, v. i. 2. m. ſ. afvige, vige bort;

eine -de Ansicht, en afvigende Mening; **abgewichen**, † forløben. — **Abweichung**, f. Afvigelse, c.; **die — der Magnetnadel**, Magnetnaalens Misvisning.

Abweiden, v. t. 1. afgræsse.

Abweifen, v. t. 1. afhaspe.

Abweis, m. **-es -e**. Afvisning, c.

Abweifen, v. t. 2. afvise, tilbagevise. — **Abweifung**, f. Afvisning, Tilbagevisning, c.

Abweifer, m. **-s** pl. ſ. sg. Afviser, c.

Abweisſtein, m. **-es -e**. ſe **Abweiſer**.

Abweißen, v. t. 1. hvidte; v. i. m. h. smitte af.

Abwelken, v. i. 1. m. ſ. afvisne.

Abwendbar, adj. hvad der kan forhindres.

Abwenden, v. t. 1. (**wandte, gewandt**), afvende, vende bort, afværge, forhindre; **ſich —**, vende ſig bort.

Abwendig, adj. troløs, utro, oprørſk.

Abweſend, adj. fraværende; fig. aandsfraværende; **der -e muß Haare laſſen**, det gaar ud over den fraværende.

Abweſenheit, f. **-en**. Fraværelse, c.

Abwetten, v. t. 1. vinde fra en i Væddemaal.

Abwetzen, v. t. 1. afſlibe, afhvæsse; hvæsse, ſlibe; † afſlibe.

Abwichſen, v. t. 1. blanke; fig. × afbanke, gjennemprygle.

Abwickeln, v. t. 1. afvikle; **ein Geſchäft —**, afgjøre en Forretning. — **Abwickelung**, f. Afvikling, Opgjørelse, c.

Abwiegeln, v. t. 1. dæmpe, berolige. — **Abwiegelung**, f. Beroligelse, c.

Abwiegen, v. t. 2. ſe **abwägen**.

Abwinden, v. t. 2. afvinde, afhaspe; hisse ned (med en Vinde).

Abwipfeln, v. t. 1. hugge Toppen af.

Abwirken, v. t. 1. gjennemælte; bæve færdig; ſlaa.

Abwiſchen, v. t. 1. afviſte, aftørre; v. i. m. ſ. smutte bort. | **Abwiſch-lappen**, m., **-tuch**, n. Viſtelklæde, n., Støveklud, c.

Abwittern, v. i. 1. m. h. holde op at tordne.

Abwuchern, v. t. 1. vinde fra en ved Ager.

Abwürdigen, v. t. 1. nedſætte, forringe; fig. nedværdige. — **Abwürdigung**, f. Nedſættelse, Nedværdigelse, c.

Abwurf, m. **-es** ub. pl. Afkaſtning, c.; det afkaſtede.

Abwürfling, m. **-s -e**. bortkaſtet Stykke, n., Stump, c.

Abwürfeln, v. t. 1. vinde fra en ved Tærningeſpil.

Abwürgen, v. t. 1. kvæle; v. r. anſtrænge ſig.

Abwürzen, v. t. 1. krydre tilſtrækkelig.

Abwuſmen, v. i. 1. m. ſ. smutte bort.

Abwüt(h)en, v. i. 1. m. h. afraſe, udraſe.

Abyſſinien, n. ub. pl. Abyſſinien, n.

Abyſſinier, m. **-s** pl. ſ. sg. Abyſſinier, c.

Abyſſiniſch, adj. abyſſiniſk.

Abzahlen, v. t. 1. afbetale, afgjøre; **Einen —**, udbetale en. — **Abzahlung**, f. Afbetaling, Afgjørelse, c.

Abzählen, v. t. 1. aftælle; **das kann man an den Fingern —**, det er ſolieklart. — **Abzählung**, f. Aftælling, c.

Abzahnen, v. i. 1. m. h. overſtaa Tandperioden.

Abzanken, v. t. 1. aftrætte, afdisputere.

Abzapfen, v. t. 1. aftappe; fig. × udplundre. — **Abzapfung**, f. Aftapning, c.

Abzappeln, v. r. 1. ſprælle ſig træt.

Abzäumen, v. t. 1. aftomme.

Abzäunen, v. t. 1. afgærde, indhegne; **Eim. etw.** —, fratage ved et Gærde. — **Abzäunung**, f. Afgærdning, c.

Abzauſen, v. t. 1. afruſte.

Abzehnten, v. t. 1. betale Tiende af.

Abzehren, v. t. 1. fortære; **eine -de Krankheit**, en tærende Sygdom; v. i. m. ſ. og r. hentæres, ſvinde hen. — **Abzehrung**, f. Hentæring, Tæring, c.

Abzeichen, n. **-s** pl. ſ. sg. Kjendetegn; Mærke, n., Plet, c.

Abzeichnen, v. t. 1. afregne, mærke. — **Abzeichnung**, f. Afregning, c.; Kjendetegn, Mærke, n.

Abzerren, v. t. 1. afruſke, afrive.

Abziehen, v. t. 2. aftrække, afdrage; tage bort, tage af; trække af, trække fra; ſtryge af; **das Fell —**, ſlaa Huden af; **die Kleider —**, tage Klæderne af; **ſich —**, klæde ſig af; **die Hand von etw. —**, ſlaa Haanden af en; **Eim. etw. —**, fradrage en noget; **eine Summe —**, trække en Sum fra; **ein abgezogener Begriff**, et abſtrakt Begreb; **Einen von etw. —**, drage en bort fra noget; **Wein, Bier —**, aftappe Vin, Øl; **Waſſer —**, afſede Vand; **einen Bogen —**, aftrække et Ark; **ein Meſſer —**, aftrække, afſtryge en Kniv; **einen Tiſch —**, trække et Bord af; **ein Gewicht —**, juſtere en Vægt; **Branntwein —**, deſtillere Brændevin; **abgezogene Waſſer**, Spirituoſa; v. i. m. ſ. drage bort, flytte bort, reiſe bort; **mit einer langen Naſe —**, faa en lang Næſe. | **Abzieh-blaſe**, f. Deſtillerkolbe, c.; **-eiſen**, n. Skrabejærn, n.; **-feile**, f. Glatfil, c.; **-ſtein**, m. Hvæsſeſten, * Hen, c.

Abzielen, v. i. 1. m. h. ſigte til; **es iſt auf dich abgezielt**, det er møntet paa dig, ſigter til dig; v. t. vælge ſom Maal.

Abzirkeln, v. t. 1. afcirkle, afſætte med Paſſer.

Abzucht, f. **-ächte**. Afløbsrende, Kloak, c.; Tillæg, n. (af Dyr).

Abzug, m. **-es -üge**. Bortgang, Afmarſch, c.; Bortløben, Skiften Tjeneſte; Afdrag, Fradrag, n., Afkortning, c.; Afſætning, c.; Aftryk, Aftræk, n.; Aftrækker; Afløbsrende, c.; **in — bringen**, trække fra. | **Abzugs-bogen**, m. Korrekturark, n.; **-freiheit**, f. Flyttefrihed, c.; **-graben**, m. Af-

Isbsgrøft, c.; **-kanal**, m. Afløbskanal, Kloak, c.; **-loch**, m. Afløbshul, n.; **-predigt**, f. Afskedsprædken, c.; **-rinne**, f. Afløbsrende, c.; **-rohr**, n. Afledningsrør, n.; **-zeit**, f. Skiftetid, Farbag, c.

Abzüglich, adv. med Fradrag af.

Abzupfen, v. t. 1. afpille, afplukke.

Abzwacken, abzwicken, v. t. 1. afnappe, afknibe, **Eim. etw.** —, aftvinge.

Abzwecken, v. i. 1. m. h. sigte til.

Abzweigen, v. r. 1. forgrene sig. — **Abzweigung**, f. Forgrening, c.

Abzwingen, v. t. 2. aftvinge.

Abzwirnen, v. t. 1. afvinde Traad.

Aca, se **Aka**.

Accent, m. **-es -e**. Accent, c. | **Accent-lehre**, f. Accentlære, c.

Accentui(e)ren, v. t. 1. accentuere, betone.

Acceptant, m. **-en -en**. Acceptant, c.

Accepti(e)ren, v. t. 1. antage, acceptere.

Accidens, n. **-entien**. Biindtægt, Sportel, c.

Accisbar, adj. accisepligtig.

Accise, f. **-n**. Accise, c.

Acclimatisi(e)ren, v. t. 1. akklimatisere. — **Acclimatisi(e)rung**, f. Akklimatisation, c.

Accommodi(e)ren, v. t. 1. akkommodere.

Accompagnement, n. **-s**. Akkompagnement, n.

Accompagni(e)ren, v. t. 1. akkompagnere.

Accord, m. **-es -e**. Akkord, c.

Accordi(e)ren, v. i. 1. m. h. akkordere.

Accreditі(e)ren, v. t. 1. akkreditere.

Accreditiv, n. **-es -e**. Akkreditiv, n.

Accurat, adj. akkurat, nøjagtig, nøje.

Accuratesse, f. ub. pl. Akkuratesse, Nøjagtighed, c.

Ach, interj. ak! — **so, saa**, virkelig; — **was da, ah** Snak; — **und Weh schreien**, raabe ak og ve.

Achat, m. **-es -e**. Agat, c. | **Achat-schleifer**, m. Agatsliber, c.

Achäer, m. **-s** pl. ſ. sg. Akæer, c.

Achäisch, adj. akæisk.

Achel, f. **-n**. Avne, Skjæve, c.; Braad, c.

Achse, f. **-n**. Axe, Axel, c.; **die — der Erde**, Jordagen; **per —**, til Vogns. | **Achsen-(Achs)-arm**, m. Axelarm, c.; **-blech**, n. Axelplade, c.; Slidejærn, n.; **-büchse**, f. Bøsning, c.; **-nagel**, m. Lundstikke, c.; **-pfanne**, f. Axelmule, c.; Mulejærn, n.; **-ring**, m. Mulering, c.; **-schiene**, f. se **-blech**.

Achsel, f. **-n**. Axel, Skulder, c.; **Einen über die — ansehen**, se en over Hovedet; **mit eim. über die — gespannt sein**, staa paa en spændt Fod med en; **die -n (mit den -n) zucken, ziehen**, trække paa Skulderen; **etw. auf die leichte — nehmen**, tage en Sag let; **auf beiden -n tragen**, bære Kappen paa begge Skuldre. | **Achsel-band**, n. Axelbaand, Skulderbaand, n.; **-bein**, n. Skulderben, n.; **-brüse**, f. Axelkjertel, c.; **-fleck**, m. Axelstykke, Skulderstykke, n.; **-gelenk**, n. Axelled, Skulderled, n.; **-grube (-höhle)**, f. Axelhule, c.; Armhul, n.; **-klappe**, f. Skulderklap, c.; **-naht**, f. Skulderſøm, c.; **-stück**, n. Skulderstykke, n.; **-träger**, m. Hykler, c.; **-trägerei**, f. Hykleri, n.; **-zucken**, n. Trækken paa Skulderen.

Achseln, v. t. 1. tage paa Skulderen, skuldre.

Acht, num. otte; **die —**, Ottetallet. | **Achtbeinig**, ottebenet; **-eck**, n. Ottekant, c.; **-eckig**, ottekantet; **-ender**, m. Hjort med 8 Spidser; **-fach, -fältig**, ottefold; **-füßig**, ottefødet; **-hundert**, otte Hundrede; **-jährig**, otte Aars; **-pfünder**, m. Ottepunder, c.; **-pfündig**, ottepundig; **-mal**, otte Gange; **-malig**, otte Gange gjentagen; **-seitig**, ottekantet, ottesidet; **-spännig**, forspændt med otte Heste; **-stündig**, otte Timers; **-tägig**, otte Dages; **-tausend**, otte Tusend; **-wöchig**, otte Ugers; **-zehn**, atten; **-zehnte**, attende.

Acht, f. ub. pl. Agt, Opmærksomhed, c.; † Anseelse, Agtelse, c.; † Skjøn, n.; **auf etw. — haben, geben**, give Agt paa noget; **einer Sache — geben**, lægge Mærke til, give Agt paa noget; **etw. in — behalten**, huste noget; **sich in — nehmen vor**, tage sig i Agt, i Vare for; **Etw. aus der el. außer — lassen**, glemme, forsomme noget. | **Acht-los**, uagtsom, skjødesløs; **-losigkeit**, f. Uagtsomhed, Skjødesløshed, c.

Acht, f. **-en**. Att, Vand, Fredløshed, c.; **Einen in die — thun**, sætte en i Vand, erklære en for fredløs; bandlyse. | **Achts-brief**, m. Vandbrev, n.; **-erklärung**, f. Vandlysning, c.

Ächt, adj. se **echt**.

Achtbar, adj. agtværdig. — **Achtbarkeit**, f. Agtværdighed, c.

Achte, num. ottende.

Achtel, n. **-s** pl. ſ. sg. ottende Del.

Achten, v. t. 1. agte, ænse, give Agt, bryde sig om; **Einen hoch —**, agte en højt; **ich achte es für eine Schande**, jeg anser, holder det for en Skam; **er achtet meiner Warnung nicht**, el. **nicht auf meine Warnung**, han ænser ikke, bryder sig ikke om min Advarsel; **achte auf ihn**, læg Mærke til ham; † **sich nach etw.** —, rette sig efter noget.

Ächten, v. t. 1. bandsætte, bandlyse. — **Ächtung**, f. Bandsættelse, Bandlysning, c.

Achtens, adv. for det ottende.

Achter, adv. × bag ved, bag. | **Achter-steven**, m. Agterstavn, c.

Achter, m. **-s** pl. ſ. sg. Otter, c.; et Vers med otte Linjer; en Hjort med 8 Spidser, ottende Del, c.

Achter, m. **-s** pl. ſ. sg. en fredløs, en bandlyst.

Achtling, m. **-es -e**. et Vers med otte Linjer.

Achtsam, adj. agtsom, agtpaagivende, omhyggelig. — **Achtsamkeit**, f. Agtsomhed, Agtpaagivenhed, Omhu, c.

Achtung, f. ub. pl. Agt, Opmærksomhed; Agtelse, Anseelse, c.; —! giv Agt! **auf etw. — geben**, give Agt paa noget; **— gegen, für einen, vor cim. hegen**, nære Agtelse for en; **sich bei cim. in — setzen**, sætte sig i Respekt hos en. | **Achtungs-beweis**, m. Bevis paa Agtelse, n.; **-voll**, agtelsesfuld, ærbødig; **-wert(h)**. **-würdig**, agtværdig; **-widrig**, uærbødig, stridende mod Agtelsen; **-zeichen**, n. Tegn paa Agtelse, n.

Achtzig, num. firsindstyve; * otteli. | **Achtzig-jährig**, firsindstyveaarig.

Achtzigst, adj. den firsindstyvende.

Achtzigstel, n. -s pl. ſ. sg. Firsindstyvendedel, c.

Achtzigstens, adv. for det firsindstyvende.

Ächz, m. **-es -e**. Suk, n.

Ächzen, v. i. 1. m. h. sukke, stønne, gispe; knirke.

Ächzer, m. -s pl. ſ. sg. Suk, n.; en, som sukker.

Acker, m. -s **Äcker**. Ager, c.; et Maal: en Tønde. | **Acker-arbeit**, f. Markarbeide, n.; **-bau**, m. Agerdyrkning, c.; **-bauer**, m. Agerdyrker, c.; **-baugesellschaft**, f. Landhusholdningsselskab, n.; **-bauschule**, f. Landvæsensinstitut, n.; **-beere**, se **Brombeere**; **-boden**, m. Agerbund, c.; **-distel**, f. Agertidsel, c. (Carduus arvensis); **-ehrenpreis**, m. Agerærenpris, c. (Veronica agrestis); **-feld**, n. Pløjejord, c.; **-fuchsschwanz**, m. Agerrævehale, c. (Alopecurus agrestis); **-furche**, f. Agerfure, c.; **-galle**, f. Agersump, c.; **-gänsedistel**, f. Agergaasetidsel, c. (Anthemis arvensis); **-gaul**, m. Pløjehest, c.; **-gerät(h)**, n. Markredskab, n.; **-hof**, m. Avlsgaard, c.; **-huhn**, n. se **Feldhuhn**; **-klette**, f. Skræppe, c. (Rumex); **-knecht**, m. Avlskarl, c.; **-kohl**, m. Agerkaal, c. (Brassica campestris); **-land**, n. Agerland, n.; **-lerche**, f. se **Feldlerche**; **-lohn**, m. Pløjeløn, c.; **-männchen**, n. gul Vipstjært, * Saaerle, c. (Motacilla flava); **-münze**, f. Agermynte, c. (Mentha arvensis); **-rain**, m. Agerren, c.; **-ried**, n. Agersump, c.; **-rixe**, f. Vagtelkonge, * Agerrikse (Rallus crex); **-schachtelhalm**, m. Agerpadderokke, c. (Equisetum arvensis); **-senf**, m. Agersennep, c. (Sinapis arvensis); **-täschelkraut**, n. Agerhyrdetaske, c. (Thlaspi arvense); **-trappe**, f. Trappgaas, c. (Otis tarda); **-trespe**, f. Agerhejre, c. (Bromus arvensis); **-vogt**, m. Markvogter, c.; **-walze**, f. Tromle, c.; **-weg**, m. Markvej, c.; **-werk**, n. Markarbejde, n., Avlsbrist, c.; **-wesen**, n. Agerbrug, n.; **-winde**, f. Agersnerle, c. (Convolvulus arvensis); **-wirt(h)**, m. Agerdyrker, Landmand, c.; **-wirt(h)schaft**, f. Agerbrug, n.; **-wurz**, f. Kalmus, c. (Acorus calamus); **-zins**, m. Jordskyld, Grundskat, c. — **Ackers-mann**, m. Agerdyrker, Landbruger, c.

Ackerbar, adj. pløjelig.

Ackerer, m. -s pl. ſ. sg. Agerdyrker, m.

Ackern, v. t. 1. pløje. — **Ackerung**, f. Pløjning, c.

Adam, m. -s. Adam; **den alten — ausziehen**, afsægge den gamle Adam; **nach — Riese**, efter Søren Matthiesen. | **Adams-apfel**, m. Paradisæble, n.; Adamsæble, n.; **-feige**, f. Pisang, c. (Musa paradisiaca); **-kind**, n. Menneskebarn, n.

Adäquat, adj. adækvat.

Adel, m. -s ub. pl. × Gødningevand, n.

Adel(e)ren, v. t. 1. addere.

Addition, f. ub. pl. Addition, c.

Ade, interj. lev vel, far vel!

Adebar, Adebär, m. -s -s. × Stork, c.

Adel, m. -s ub. pl. Adel, c. | **Adel-herrschaft**, f. Adelsherredømme, n.; **-stand**, m. Adelsstand, c.; **-stolz**, m. Adelsstolthed, c.; **-stolz**, adelsstolt. — **Adels-brief**, m. Adelsbrev, n.; **-diplom**, n. Adelsdiplom, n.; **-lexikon**, n. Adelslexikon, n.; **-rang**, m. Adelsrang, c.

Adel, f. -n. × Neglerod, c.

Adelig, adlig, adj. adelig.

Adeln, v. t. 1. adle.

Adelschaft, f. ub. pl. Adel, c.

Adelstum, n. -s ub. pl. Adel, c. Aristokrati, n.

Adept, m. **-en -en**. Adept, c.

Ader, f. -n. (Dim. **Äderchen**, n.) Aare, c.; **Cim. zur — lassen**, aarelade en; **die goldene —**, den gyldne Aare, Hæmorrhider. | **Ader-binde**, f. Aarebindsel, n.; **-bruch**, m. Aarebrok, n.; **-geschwulst**, f. Aarehævelse, c.; **-haut**, f. Aarehinde, c. (tunica choroidea); **-knoten**, m., **-kropf**, m. Aareknude, c.; **-presse**, f. Aarepresse, c.; **-schlag**, m. Aareslag, Pulsslag, n.; Aareladning, c.

Aderig, adrig, äderig, adj. aaret, * rikket.

Aderlaß, m. **-sses -ässe**. Aareladning, c. | **Aderlaß-bäuschchen**, n. Kompres, c.; **-becken**, n. Aareladebækken, n.; **-eisen**, n. Aareladejærn, n.; **-kunst**, f. Kunsten at aarelade; **-schnäpper**, m. se **-eisen**.

Adern, ädern, v. t. 1. forsyne med Aarer, male Aarer paa noget; **geädert**, aaret.

Adjektiv, n. **-es -e**. Adjektiv, n.

Adjektivisch, adj. adjektivisk.

Adjunkt, m. **-en -en**. Adjunkt, c.

Adjutant, m. **-en -en**. Adjutant, c.

Adler, m. -s pl. ſ. sg. (Dim. **Adlerchen**, n.) Ørn, c. | **Adler-auge**, n. Ørnøje, n.; **-blick**, m. Ørneblik, n.; **-farn**, m. Ørnebregne, c. (Pteris aquilina); **-feder**, f. Ørnefjer, c.; **-flug**, m. Ørneflugt, c.; **-flügel**, m. Ørnevinge, c.; **-horst**, m. Ørnerede, c.; **-klaue**, f. Ørneklo, c.; **-nase**, f. Ørnenæse, c.; **-nest**, n. Ørnerede, c.; **-schnabel**, m. Ørnenæb, n.

Administration, f. **-en**. Administration, c.

Administrator, m. -s **-en**. Administrator, c.

Administri(e)ren, v. t. 1. administrere.

Admiral, m. **-es -e**. Admiral, c. | **Admirals-**

flagge, f. Admiralsflag, n.; **-ſchiff**, n. Admiralſkib, n.

Admiralität, f. ub. pl. Admiralitet, n. | **Admiralitäts-gericht**, n. Admiralitetsret, c.

Adoptiˈeren, v. t. 1. adoptere.

Adoptivkind, n. **-es -er**, Adoptivbarn, n.

Adoptivvater, m. **-s -väter**, Adoptivfader, c.

Adreſſe, f. **-n**, Adreſſe, c. | **Adreß-buch**, n. Vejviſer, c.; **-haus**, n. Aſſiſtentshus, n.; **-kontoir**, n. Adreſſekontor, n.

Adreſſiˈ(e)ren, v. t. 1. adreſſere.

Adriatiſch, adj. adriatiſk; **-es Meer**, Adriaterhavet.

Advent, m. **-s** ub. pl. Advent. | **Adventszeit**, f. Adventstid, c.

Adverbum, n. **-s -bien**, Adverb, Biord, n.

Advokat, m. **-en -en**, Advokat, Sagfører, c. | **Advokaten-gebühr**, f. Advokatgebyr, n.; **-kniff**, m. Prokuratorkneb, n.; **-ſtand**, m. Advokatſtand, c.

Advokatur, f. **-en**, Advokatur, c.

Affaire, f. **-n**, Affære, c.

Affe, m. **-n -n**. (Dim. **Äffchen**, **Äfflein**, n.) Abe, Abekat, c.; **Eim. den -n weiſen, drehen**, holde en for Nar; **ſeinem -n Zucker geben**, være overſtadig lyſtig; **einen -en an eim. gefreſſen haben**, være forgabet i en; **den -n zum Kater tragen**, kvæle Abekatten; **das Äffchen**, × Rus, c.; Storkenæb, n. (Inſtrument); Havmus, c. (Chimæra). | **Affen-art**, f. Abeart, c.; **-artig**, abeagtig; **-beere**, f. Krækling, c. (Empetrum nigrum); **-fratze**, f., **-geſicht**, n. Abeſiæs, n.; **-liebe**, f. Abekjærlighed, c.; **-mäßig**, abeagtig; **-ſeil** i: **Einen am — führen**, tage en ved Næſen; **-ſpiel**, n. Abeſpil, n.; **-weibchen**, n. Hunabe, c.; **-weſen**, n. Abevæſen, n.

Affekt, m. **-es -e**. Affekt, c.

Affektation, f. ub. pl. Affektation, c.

Affektiˈ(e)ren, v. t. 1. affektere.

Affektiˈ(e)rt, adj. affekteret.

Äffen, v. t. 1. gjække, narre, drille.

Afferei, f. **-en**. Abeſpil, n., Gjækkeri, n.

Affiˈci(e)ren, v. t. 1. afficere.

Äffin, f. **-nen**. Hunabe, c.

Äffiſch, adj. abeagtig.

Afrika, n. **-s** ub. pl. Afrika, n.

Afrikaner, m. **-s** pl. ſ. sg. Afrikaner, c.

Afrikaniſch, adj. afrikanſk.

After, præp. † bag, bag ved.

After, m. **-s** pl. ſ. sg. Bagdel, Rumpe, c.; (n.) Udſtub, Snavs, n.; Slagger, pl. | **Afterarzt**, m. Kvakſalver, c.; **-bier**, n. baarligt Øl; **-beredſamkeit**, f. uægte Veltalenhed, c.; **-bürge**, m. Kontrakantioniſt, c.; **-darm**, m. Endetarm, c.; **-erbe**, m. Udarving, c.; **-floſſe**, f. Halefinne, c.; **-geburt**, f. Efterbyrd, c.; **-gelehrſamkeit**, f. falſk Lærdom, c.; **-gelehrte**, adj. falſk Lærd, c.; **-glaube**, m. falſk Tro, c.; **-heu**, n. Efterſlæt, c.; **-jungfer**, f. Myreløve, c. (Myrmeleo); **-kind**, n. Barn født efter Faderens Død, n., Poſthumus, c.; **-klaue**, f. Bitaa, c.; **-könig**, m. uretmæſſig Konge, c.; **-korn**, n. baarligt Korn, n.; **-lehen**, n. Len paa anden Haand, n.; **-lehre**, f. Vranglære, c.; **-miet(h)e**, f. Fremleje, c.; **-papſt**, m. falſk Pave, c.; **-prophet**, m. falſk Profet, c.; **-rede**, f. Bagtaleliſe, c.; **-ſpinne**, f. Mejer, c. (Phalangium); **-weisheit**, f. falſk Visdom, c.; **-wiß**, m. tom Vittighed, c.; **-wurm**, m. Spolorm, c.; **-zehe**, f. Bagtaa, c.

Aſtern, pl. Bitæer, pl.

Agat, m. ſe **Achat**.

Agave, f. **-n**. Agave, c.

Age, f. **-n**. ſe **Achel**.

Agende, f. **-n**. Agende, c.

Agent, m. **-en -en**. Agent, c.

Agentur, f. **-en**. Agentur, c.

Agio, n. **-s** ub. pl. Agio, Opgjæld, c.

Agiˈ(e)ren, v. t. 1. agere.

Aglaſter, f. **-n**. × Skabe, c.

Aglei, m. ſe **Akelei**.

Agnat, m. **-en -en**. Agnat, c.

Agraffe, f. **-n**. Agraf, Hatteſløjfe, c.

Agter, adv. ſe **achter**.

Agtſtein, m. **-es** ub. pl. Rav, n.

Ägypten, n. Ægypten, n.

Ägypter, m. **-s** pl. ſ. sg. Ægypter, c.

Ägyptiſch, adj. ægyptiſk.

Ah, aha! interj. a, aha, ej!

Ahl, m. (n.) **-s -e**. ſe **Ahle**.

Ahle, f. **-n**. Syl, c.; (hos Bogtryk.) Aal, c.

Ahlkirſche, f. **-n**. Hægebær, n., Kræge, c., Hæg (Prunus padus).

Ahm, m. (n.) **-es -e**. **Ahme**, f. **-n**. Ame, c. (Vinfad); Anming, c.

Ahmen, v. t. udmaale (en Tønde).

Ahmung, f. **-en**. Anming, c.

Ahn, m. **-en(s) -en**. Bedſtefader, Stamfader, c.; pl. Aner, Forfædre. | **Ahn-frau**, f. Stammoder, c.; **-herr**, m. Stamherre, c. — **Ahnenbild**, n. Billede af Aner, n.; **-reihe**, f. Anernes Række, c.; **-ſtolz**, m. Anefoldtheb, c.; **-ſtolz**, anefoldt; **-tafel**, f. Anetavle, c.

Ahnd, adv. ‡ og × ondt; **es thut mir —**, det gjør mig ondt.

Ahnden, v. t. 1. revſe, ſtraffe, hævne; † ane. — **Ahndung**, f. Straf, Revſelſe, Hævn, c.

Ahndig, adj. × gnaven, fortrædelig.

Ahne, f. **-n** (**Ahnin**, f. **-nen**). Stammoder, Bedſtemoder, c.

Ahne, f. **-n**. ſe **Achel**.

Ähneln, v. i. 1. m. h. ligne: **eim.**

Ahnen, v. t. 1. ane; † ſe **ahnden**; v. i. m. h. **mir ahnt etwas Böſes**, jeg aner Uraad.

Ähnlich, adj. lignende; **er iſt ſeinem Vater —**, han ligner ſin Fader; **er ſieht ſich nicht**

mehr —, han ligner ikke sig selv. — **Ähnlichkeit**, f. Lighed c.

Ähnlichen, v. i. 1. m. h. ligne: **eim.**; v. t. gjøre lig.

Ahnung, f. **-en.** Anelse, c.; **keine — von etw. haben**, ikke have nogen Anelse om noget. | **Ahnungs-grauend**, fuld af mørke Anelser; **-los**, uden Anelse om noget, intet anende.

Ahorn, m. **-es -e.** Ahorn, c. (Acer).

Ahornen, adj. af Ahorntræ.

Ähre, f. **-n.** Ax, n. | **Ähren-bekränzt**, bekranset med Ax; **-feld**, n. Kornmark, Bang, c.; **-förmig**, axformig; **-kranz**, m. Axekrans, Høstkrans, c.; **-lese**, f. Axesankning, c.; **-lesen**, m. Axesanker, c.

Ähren, v. t. og i. m. h. sanke Ax; × pløje; v. r. sætte Ax.

Ährig, adj. forsynet med Ax.

Aï, n. **-s -s.** Dovendyr, n. (Bradypus tridactylus).

Aichen, v. t. se **eichen**.

Akademie, f. **-n.** Akademi, n.

Akademiker, m. **-s** pl. s. sg. Akademiker, c.

Akademisch, adj. akademisk.

Akazie, f. **-n.** Akasie, c. | **Akazien-baum**, m. Akasietræ, n.; **-zweig**, m. Akasiegren, c.

Akelei, f. **-en.** Akelesje, c. (Aquilegia vulgaris).

Akrobat, m. **-en -en.** Akrobat, c.

Akt, m. **-es -e.** Akt, c.

Akte, f. **-n.** Aktstykke, Dokument, n.; pl. Akterne. | **Akten-bündel**, n. Bundt Akter, n.; **-stück**, n. Aktstykke, n.

Aktie, f. **-n.** Aktie, c. | **Aktien-abschnitt**, m. Kupon, c.; **-gesellschaft**, f. Aktieselskab n.; **-kapital**, n. Aktiekapital, c.; **-schwindel**, m. Aktiesvindel, c.

Aktion, f. **-en.** Aktion, Handling, c.

Aktionär, m. **-s -e.** Aktionær, c.

Aktiv, adj. aktiv; **Aktiven**, Aktiver.

Aktivität, f. ub. pl. Aktivitet, c.

Aktivum, n. **-s -va.** Aktivum, n.

Aktrice, f. **-n.** Aktrice, Skuespillerinde, c.

Aktualität, f. ub. pl. Aktualitet, c.

Aktuar, m. **-s -e.** Aktuar, Tingskriver, c.

Aktuell, adj. aktuel.

Akustik, f. ub. pl. Akustik, c.

Akut, adj. akut.

Akut, m. **-es -e.** Akut, c.

Alabaster, m. **-s** ub. pl. Alabaster, n.

Alabastern, adj. af Alabaster.

Aland, m. **-es -e.** Emden, (Leuciscus Idus).

Alane, m. **-n -n.** Alaner, c.

Alant, m. **-es -e.** Alant, Ellensrod, (Inula). | **Alant-beere**, f. Solbær, n.; **-beerstrauch**, m. Solbærbusk, c.

Alarm, m. **-es** ub. pl. Alarm, c.

Alarmi(e)ren, v. t. 1. alarmere.

Alaun, m. **-es -e.** Alun, n. | **Alaun-bad**, n. Alunbad, n.; **-bergwerk**, n. Alunbjærgværk, n.; **-bruch**, m. Alunbrud, n.; **-erde**, f. Alunjord, c.; **-leder**, n. Alunskind, n.; **-quelle**, f. Alunkilde, c.; **-sieder**, m. Alunkoger, c.; **-siederei**, f. Alunkogeri, n.; **-werk**, n. Alunværk, n.

Alaunen, v. t. 1. alune.

Alaunig, adj. alunagtig, indeholdende Alun.

Alb, f. **-en.** se **Alm.**

Albanese, m. **-n -n.** el. **Albaneser**, m. **-s** pl. s. sg. Albaneser, c.

Albanisch, adj. albanesisk.

Albatros, m. **-es -e.** Albatros, c. (Diomedea).

Albe, f. **-n.** Løjer, c. (Cyprinus alburnus).

Albe, Alber, f. **-n.** Sølvpoppel, c. (Populus alba).

Albe, f. **-n.** Messeskjorte, c.

Alberei, f. **-en.** Fjanteri, n., Taabelighed, c.

Alberig, adj. se **albern.**

Albern, adj. fjantet, tosset, pjanket, enfoldig; taabelig; **-es Zeug.** Vrøvl. — **Albernheit**, f. Fjanteri, n., Taabelighed, Fjantethed, c.

Albern, v. i. 1. m. h. være fjantet, taabelig, tosset.

Albino, m. **-s -s.** Albino, c.

Album, n. **-s -s.** Album, n.

Alchimie, Alchymie, f. ub. pl. Alkemi, c.

Alchimist, Alchymist, m. **-en -en.** Alkemist, c.

Alemanne, m. **-n -n.** Alemanner, c.

Alemannisch, adj. alemannisk.

Aleuten, pl. Aleuterne.

Alfanz, m. **-es -e.** † Gjøgler, Bedrager, Nar, c.; Gjøgleri, Bedrageri, n.; Dumhed, Taabelighed, Naragtighed, c.

Alfanzen, v. i. 1. m. h. † gjøgle, være naragtig; v. t. bedrage.

Alfanzerei, f. **-en.** se **Alfanz.**

Alge, f. **-n.** Tarre, c. (Alga).

Algebra, f. ub. pl. Algebra, c.

Algebraisch, adj. algebraisk.

Alk, m. **-es -e.** Alk, Svartfugl, c. (Alca).

Alkali, n. **-s -en.** Alkali, n.

Alkalisch, adj. alkalisk.

Alkohol, m. **-s -s.** Alkohol, n.

Alkoran, m, **-s -e.** Alkoran, Koran, c.

Alkoven, m. **-s** pl. s. sg. el. **Alkov**, m. **-es -e.** Alkove, c.

All, (**-er, -e, -es**) adj. al, alle; — **und jeder**, alle og enhver; **alle schönen Blumen**, alle smukke Blomster; **alle Tage**, hver Dag, daglig; **alle vier Tage**, hver fjerde Dag; **alle beide**, begge to; **alle Welt**, hele Verden; **mein -es**, mit alt; **wenn das -es ist**, naar det er det hele; **-es in -em**, alt i alt; **er ist sein -es**, han er alt hos ham; **um -es in der Welt**, for alt i Verden; **wer -es**, hvem dog; **-es zu seiner Zeit**, alting har sin Tid; **bei, mit, trotz -edem**, desagtet; adv. færdig, til Ende, sluppen op; **mein**

Geld ist -e, mine Penge ere brugte op; **der Wein ist -e**, Vinen er fortæret. | **All-abendlich**, hver Aften; **-barmherzig**, albarmhjærtig; **-bereits**, † allerede; **-erbarmer**, m. den alforbarmende; **-da**, ‡ der; **-dieweil**, ‡ saafom, efterfom; **-dort**, ‡ der; **-fällig**, **-fallsig**, mulig forekommende; **-gegenwart**, f. Allestedsnærværelse, c.; **-gegenwärtig**, allestedsnærværende; **-gemach**, **-gemächlich**, efterhaanden, lidt efter lidt; **-gemein**, almindelig, fælles; **-gemeinbefinden**, n. Almenbefindende, n.; **-gemeinheit**, f. Almindelighed, c., Fællesskab, n.; **-gemeinhin**, i Almindelighed; **-gemeinzustand**, m. se **-gemeinbefinden**; **-genugsam**, som er sig selv nok i enhver Henseende, absolut; **-gewalt**, f. Alvælde, Almagt, c.; **-gewaltig**, alvældig, almægtig; **-güte**, f. Algodhed, c.; **-gütig**, algod; **-hier**, her; **-immer**, altid; **-jährlich**, aarlig, hvert Aar; **-liebend**, altjærlig; **-macht**, f. Almagt, c.; **-mächtig**, almægtig; **-mählich**, efterhaanden, lidt efter lidt; **-nächtlich**, hver Nat; **-orts**, alleevegne; **-sehend**, alseende; **-seitig**, allidig; **-seitigkeit**, f. Allidighed, c.; **-stund**, altid, stadig; **-tag**, se ueden for; **-tägig**, daglig; **-täglich**, hverdags; × daarlig; **-täglichkeit**, f. Hverdagsagtighed, c.; **-vater**, m. Allfader, c.; **-verbreitet**, overalt udbredt; **-vermögend**, allormaaende, almægtig; **-waltend**, allstyrende; **-weise**, alvis; **-wissend**, alvidende; **-wissenheit**, f. Alvidenhed, c.; **-wisser**, m. en, der veed alt; **-wisserei**, f. Viden om alt, c.; **-wo**, ‡ hvor; **-zeit**, altid; **-zu**, alt for; **-zugleich**, alle paa een Gang; **-zumal**, alle tilsammen, samtlige, alle. — **Alle-mal**, altid, hver Gang; **ein für allemal**, en Gang for alle; **-samt**, alle til Hobe, alle tilsammen; **-wege**, ‡ alle Vegne, aldeles, fuldkommen; **-weile**, nu, lige i Øjeblikket; **-zeit**, altid, stedse, bestandig. — **Allerbest**, allerbedst; **-dings**, vistnok, rigtig nok, til visse, visselig, † ganske, fuldstændig; **-erst**, allerførst, først og fremmest; **-gnädigst**, allernaadigst; **-hand**, alle Haande, alle Slags; **-heiligen**, m. Allehelgensdag, c.; **-heiligste**, adj. det allerhelligste; Hostie, c.; **-höchst**, allerhøiest; **-lei**, alle Haande, alle Slags; **-lei**, n. Alleshaande, n.; **-liebst**, allerkjærest, nydelig, yndig; **-maßen**, i alle Maader, aldeles; efterfom, efterdi; **-meist**, allermest; **-nächst**, allernærmest; **-orten**, **-orts**, alle Vegne, overalt; **-seits**, paa alle Sider, alle Vegne; **-unterthänigst**, allerunderdanigst; **-wärts**, **-wegen**, overalt, alle Vegne; **-weltsfreund**, m. Allemandsven, c.; **-weltshure**, f., **-weltsmädchen**, n. Skjøge, c.

All, n. **-s** ub. pl. Alt, Univerſum, n.

Allee, f. **-n**. Allé, c.

Allegorie, f. **-n**. Allegorie, c.

Allegorisch, adj. allegoriſt.

Allein, conj. men.

Allein, adv. ene, alene; **einzig und —**, ene og alene; **nicht —, sondern auch**, ikke alene — men ogsaa. | **Allein-handel**, m. Enehandel, c.; **-herrschaft**, f. Eneherredomme, n.; **-herrscher**, m. Eneherſker, c.; **-seligmachend**, eneſaliggjørende; **-verkauf**, m. Enehandel, c.

Alleinig, adj. eneſte; † alene.

Allemal, adv. altid; **ein für —**, en Gang for alle.

Allenfalls, adv. i alt Fald, i hvert Fald, maaſke.

Allenfallsig, adj. mulig.

Allenthalben, adv. overalt, alle Vegne.

Allheit, f. **-en**. Helhed, c.

Allianz, f. **-en**. Alliance, c., Forbund, n.

Alligator, m. **-s -en**. Alligator, c.

Allii(e)ren, v. t. l. alliere; **die Alliierten**, de allierede, de forbundne.

Allit(t)eration, f. **-en**. Bogſtavrim, c.

Allmande, **Allmende**, f. **-en**. Alminding, c.

Allodialerbe, m. **-n -n**. Allodialarving, c.

Allodialgut, n. **-es -güter**. Allodialgods, n.

Allotria, pl. Allotria, Biting, pl.

Alludi(e)ren, v. i. l. m. h. alludere.

Allusion, f. **-en**. Allusion, Hentydning, c.

Alm, f. **-en**. Alpegræsgang, c.

Almanach, m. **-es -e**. Almanak, c.

Almer, m. **-s** pl. j. sg. Alpehyrde, Sæterhyrde, c.

Almerin, f. **-nen**. Sæterpige, c.

Almosen, n. **-s** pl. j. sg. Almisse, c. | **Almosen-amt**, n. Fattigforſtanderembede, n.; **-büchse**, f., **-kasten**, m. se **-stock**; **-pfleger**, m. Fattigforſtander, c.; **-sammler**, m. Almisseſamler, c.; **-stock**, m. Fattigblok, Kirkeblok, c.

Almosenier, m. **-s -e**. Almisseuddeler, c.

Aloe, f. **-n**. Aloe, c.

Aloſe, f. **-n**. se **Alse**.

Alp, m. **-es -e**. Mare, c. | **Alp(en)-drücken**, n. Mareridt, n.; **-fuß**, m. Marekors, n.; **-kraut**, n. Hjortetrøſt, c. (Eupatorium); **-rauch**, m. Jordrøg, c. (Fumaria officinalis); **-zopf**, m. Marelok, c.

Alp, f. **-en**. Alpegræsgang, c.; **zu — fahren**, drage op paa Alpegræsgangene. | **Alp(en)-fahrt**, f. Rejſe op paa Alpegræsgangene, c.; **-hase**, m. Alpehare, c (Lepus variabilis); **-hirt**, m. Sæterhyrde, Alpehyrde, c.; **-horn**, n. Alpehorn, n., Lur, c.; **-hütte**, f. Sæterhytte, c.; **-wirt(h)schaft**, f. Sæterdrift, c.

Alpen, pl. Alperne. | **Alpen-bewohner**, m. Alpeboer, c.; **-erdbeere**, f. Rakkebær, n. (Fragaria collina); **-forelle**, f. * Rør, c. (Salmo alpinus); **-führer**, m. Alpefører, c.; **-gebirge**, n. Alpekjæde, c.; **-glühen**, n. Alpeglød, c.; **-horn**, n. Alpetop, c.; **-jäger**, m. Alpejæger, c.; **-klub**, m. Alpeklub, c.; **-kraut**, n. Alpeurt, c.; **-pfad**, m. Alpeſti, c.; **-pflanze**, f. Alpeplante, c.; **-reise**, f. Alperejſe, c.; **-rose**, f. Alperoſe, c. (Rhododendron); **-stock**, m. Alpeknude, c.; Alpeſtok, c.; **-straße**, f. Alpevej, c.; **-veilchen**, n. Alpeviol, c.; **-welt**, f. Alpeverden, c.

Alpen, v. i. 1. m. h. drive Kvægavl paa Alperne.

Alphabet, n. -s -e. Alfabet, n.

Alpisch, adj. vedkommende Alperne.

Alpler, m. -s pl. ſ. sg. Alpeboer, c., Sæterhyrde, c.

Alraun, m. -es -e. Nisſe, c.; Alrune, c. (Atropa mandragora).

Alraune, f. -n. Spaakvinde, Alrune, c.

Als, conj. da, end, ſom; — **dieſes geſchah**, da dette ſkete; **er kam — Geſandter**, han kom ſom Sendebud; **du biſt größer — ich**, du er ſtørre end jeg; — **wenn**, — **ob**, ſom om; **er iſt zu klug — daß er**, han er for klog til at; **ſowohl — auch**, baade — og; **nichts — der Tod**, intet uden Døden; **kaum war er angelangt, — ich es erfuhr**, næppe var han ankommen, førend jeg fik det at vide.

Alsbald, **alſobald**, adv. ſtrax, øjeblikkelig; † conj ſaa ſnart ſom.

Alsbaldig, adj. øjeblikkelig.

Alsdann, adv. da, derpaa, derefter, ſiden.

Alſe, f. -n. Stamſild, c. (Alosa vulgaris).

Alſo, adv. ſaaledes, paa denne Maade; altſaa, derfor, følgelig.

Alſter, f. ub. pl. Alſteren.

Alſter, f. ſe **Elſter**.

Alt, adj. gammel; -e **Leute**, gamle Folk; -er **Junge**, gamle Ven; — **und jung**, gamle og unge; **der Alte**, den gamle, ˚ Gamlingen; **die Alte**, den gamle (Kone), × Fordemoderen; **die Alten**, de gamle; **unſere Alten**, vore Forfædre; **die Alten leſen**, læſe de gamle; **wie die Alten ſungen, zwitſchern die Jungen**, ſom de gamle ſjunge, pibe de unge; **auf meine -en Tage**, for mine gamle Dage; **für den -en Mann ſorgen**, ſørge for Alderdommen; **mein Älteſter**, min ældſte Søn; **jung gewohnt, — gethan**, hvad man i Ungdommen nemmer, man ej i Alderdommen glemmer; **es bleibt beim Alten**, det bliver ved det gamle; **alles beim Alten laſſen**, lade alt blive ved det gamle. | **Altadelig**, gammeladelig; -**backen**, gammel, gammeldags; -**bekannt**, bekjendt fra gammel Tid; -**berühmt**, berømt fra gammel Tid; -**deutſch**, gammeltyſk; -**eiſler**, m. Færnkræmmer, c.; -**flicker**, Lappeſomager, Lappeſtræbber, c.; -**fränkiſch**, gammeldags; -**geſell**, m. Oldgeſel, c.; -**gläubig**, orthodox; -**gewandler**, m. Marſchandiſer, ſom handler med gamle Klæder, c.; -**händler**, Marſchandiſer, c.; -**hergebracht**, -**herkömmlich**, fra gamle Dage, fra gammel Tid; nedarvet; -**herr**, m. † Raadsherre, c.; -**jüngferlich**, gammeljomfruagtig; -**käufer**, m Marſchandiſer, c.; -**klug**, gammelklog; -**klugheit**, f. Gammelklogſkab, c.; -**landammann**, m. forhenværende Amtmand, c.; -**lapper**, -**macher**, ſe -**flicker**; -**meiſter**, m. Ældermand, Lavsmeſter, c.; -**modiſch**, gammeldags; -**mutter**, f. Bedſtemoder; × gammel Kælling, c.; -**nordiſch**, gammelnordiſk; -**nordiſches Muſeum**, Oldſagsſamling, c.; -**reiß**, m. ſe -**flicker**; -**römiſch**, gammelromerſk; -**ſitz**, m. ſe **Altenteil**; -**ſtadt**, f. den gamle By; -**teſtamentlich**, gammeltestamentlig; -**vater**, m. Bedſtefader; Stamfader, Patriark; c.; -**väteriſch**, -**väterlich**, gammeldags; -**vettelig**, kælingeagtig; -**vordern**, pl. Forfædre, pl.; -**weibergeſchwätz**, -**weibergewäſch**, n. Kælingeſnak, c.; -**weiberſommer**, m. flyvende Sommer, c.; -**weibiſch**, kællingeagtig.

Alt, m. -es ub. pl. Alt, Altſtemme, c.

Altan, m. -es -e. (**Altane**, f. -n). Altan, c.

Altar, m. -es -e. (-täre), Alter, n. | **Altarbild**, n. Alterbillede, n.; -**blatt**, n. Altertavle, c.; -**kerze**, f. Alterlys, n.; -**platte**, f. Alterſten, c.; -**tuch**, n. Alterklæde, n.

Älte, f. ub. pl. × Alderdom, c.

Älteln, v. i. 1. m. h. blive lidt gammel, ældes lidt.

Alten, v. i. 1. m. h. ſe **altern**.

Altent(h)eil, n. -s -e. Aftægt, c.

Altent(h)eiler, **Altenſitzer**, m. -s pl. ſ. sg. Aftægtsmand, c.

Alter, n. -s pl. ſ. sg. Alder, Alderdom, c.; **von -s her, vor -s, ſeit -s**, fra gammel Tid af, fordum, i gamle Dage, fra Arilds Tid. | **Alter(s)folge**, f. Anciennitet, c.; -**genoß**, m. Jævnaldrende, c.; -**grau**, graanet; -**klaſſe**, f. Aldersklaſſe, c.; -**präſident**, m. Alderspræſident, c.; -**ſchwach**, alderdomsſvag; -**ſchwäche**, f. Alderdomsſvaghed, c.; -**ſtufe**, f. Alderstrin, n.; -**verſorgung**, f. Alderdomsforſørgelſe, c.; -**verſorgungsanſtalt**, Alderdomsforſørgelſesanſtalt, c.

Alteri(e)ren, v. r. 1 blive altereret.

Altermann, (**Ältermann**), m. -es -**männer**, (-leute). Oldermand, c.

Altern, (**ältern**), v. i. 1. m. h. blive gammel, ældes.

Ältermutter, f. -**ütter**. Oldemoder, c.

Ältern, pl. ſe **Eltern**.

Alternative, f. -n. Alternativ, n.

Altertum, n. -s ub. pl. Oldtid, c.; † Oldſag, c. | **Altertums-forſcher**, m. Oldgranſter, Arkæolog, c.; -**geſellſchaft**, f. arkæologiſk Selſkab, n.; -**händler**, m. Antikvitetshandler, c.; -**kongreß**, m. arkæologiſk Kongres, c.; -**kunde**, f. Arkæologi, Oldkyndighed, c.

Altertümelei, f. -**en**. kunſtlet Efterligning af Oldtiden.

Altertümeln, v. i. 1. m. h. fremkunſtle Oldtiden.

Altertümer, pl. Oldſager, pl.; **die Sammlung der —**, Oldſagsſamlingen.

Altertümer, m. -s pl. ſ. sg. Oldgranſter, Arkæolog, c.

Altertümlich, adj. gammeldags.

Ältervater, m. -s -**äter**. Oldefader, c.

Älteste, adj. den ældste.
Altist, m. **-en -en**. Altsanger, c.
Ältlich, adj. aldrende, gammelagtig.
Am, præp. = **an dem**.
Amalgami(e)ren, v. t. 1. amalgamere.
Amanuensis, m. — **-sen**. Amanuensis, c.
Amarant, m. **-es -e**. Amarant, c. (Amarantus); × Rævehale, c. | **Amarant-farbe**, f. Amarantfarve, c. (rød).
Amarelle, f. **-n**. Slags Kirsebær.
Amazone, f. **-n**. Amazone, c. | **Amazonenhaft**, amazonagtig; **-königin**, f. Amazondronning, c.; **-strom**, m. Amazonfloden; **-tracht**, f. Amazondragt, c.
Ambe, f. **-n**. Ambe, c.
Amber, m. **-s** ub. pl. se **Ambra**.
Ambition, f. ub. pl. Ambition, c.
Amboß, m. **-sses -sse**. Amboldt, c. | **Amboßblock, -stock**, m. Amboldstok, c.
Ambra, m. (n.) **-s** ub. pl. Ambra, c.
Ambrosia, f. ub. pl. Ambrosia, c.
Ambrosisch, adj. ambrosisk.
Ambulanz, f. **-en**. Ambulance, c. | **Ambulanz-wagen**, m. Ambulancevogn, c.
Ameise, f. **-n**. Myre, c. | **Ameisen-bad**, n. Myrebad, n.; **-bär**, m. se **-fresser**; **-ei**, n. Myreæg, n.; **-fresser**, m. Myresluger, c. (Myrmecophaga); **-haufe**, m. Myretue, c.; **-kriechen**, n. Myrekryben, c.; **-larve, -puppe**, f. Myrelarve, c.; **-löwe**, m. Myreløve, c. (Myrmeleo); **-säure**, f. Myresyre, c.
Amelkorn, n. **-s** ub. pl. Spelt, c.
Amen, n. **-s** ub. pl. Amen, n.
Amendement, n. **-s -s**. Ændringsforslag, n.
Amerika, n. **-s** ub. pl. Amerika, n.
Amerikaner, m. **-s** pl. ſ. sg. Amerikaner, c.
Amerikanisch, adj. amerikansk.
Amethyst, m. **-es -en**. Amethyst, c.
Amidam, n. **-s** ub. pl. Stivelse, c.
Ammann, m. se **Amtmann**.
Amme, f. **-n**. Amme, c. | **Ammen-märchen**, n. Ammestueæventyr, n.
Ammen, v. t. 1. amme, give Die; v. i. m. h. tjene som Amme.
Ammer, f. **-n**. Værling, c. (Emberiza); Morel, c. (Slags Kirsebær); pl. Emmer, pl.
Ammoniak, n. **-s** ub. pl. Ammoniak, c.
Ammonshorn, n. **-s -örner**. Ammonit, c.
Ammunition, f. ub. pl. Munition, c.
Amnestie, f. ub. pl. Amnesti, c.
Amnesti(e)ren, v. t. 1. amnestere, benaade.
Amortisi(e)ren, v. t. 1. amortisere.
Ampel, f. **-n**. Hængelampe, c. (især paa Hsjalteret); hængende Blomsterstaal, c. | **Ampel-licht**, n. Lampelys, n.
Ampeln, v. i. 1. m. h. × sprælle efter noget.
Ampfer, m. **-s** pl. ſ. sg. Skræppe, c. (Rumex); især Syre, c. (Rumex acetosa).
Amphibie, f. **-n**. Amfibium, n.
Amphibisch, adj. amfibisk.
Amphitheater, n. **-s** pl. ſ. sg. Amphitheater, n.
Amputation, f. **-en**. Amputation, c.
Amputi(e)ren, v. t. 1. amputere.
Amse, f. se **Emse**.
Amsel, f. **-n**. Drosel, * Trost, c. (Turdus).
Ämsig, adj. se **emsig**.
Amt, n. **-es Ämter**. (Dim. **Ämtchen**, n.). Embede, n.; Amt, Amtshus, n.; Lav, Laug, n.; **das heilige** —, Inkvisitionen; Nadver, Messe, c.; **das — halten, singen**, læse Messe. | **Amtgeld**, n. Lensafgift, c.; **-haus**, n. Amtshus, n.; Amtstue, c., Lavshus, n.; **-mann**, m. Amtmand, c.; — **eines Gutes**, Godsforvalter, c.; × Politibetjent, c.; **-männin**, f. Amtmandens Kone, c.; **-mannschaft**, f. Amtmandsstab, n.; **-meister**, m. Lavsmester, Laugsmester, Oldermand, c. — **Amts-alter**, n. Embedsalder, c.; **-befugnis**, f. Embedsmyndighed, c.; **-bericht**, m. Embedsberetning, c.; **-bewerber**, m. Ansøger om et Embede, c.; **bezirk**, m. Embedsdistrikt, n.; **-blatt**, n. officiel Avis, c.; **-bote**, m. Amtsbud, n.; **-brief**, m. Embedsbrev, n.; **-bruder**, m. Embedsbroder, Kollega, c.; **-ehre**, f. Embedsære, c.; **-eid**, m. Embedsed, c.; **-eifer**, m. Embedsiver, c.; **-einkünfte**, pl. Embedsindtægter, pl.; **-führung**, f. Embedsforelse, c.; **-gebühr**, f., **-gefälle**, pl. Afgift til Amtet, c.; **-geheimnis**, n. Embedshemmelighed, c.; **-geschäft**, n. Embedsforretning, c.; **-gesicht**, n. se **-miene**; **-gewalt**, f. Embedsmyndighed, c.; **-lade**, f. Lavskrin, n.; **-meister**, m. Lavsmester, c.; **-miene**, f. Embedsmine, c.; **-mißbrauch**, m. Misbrug af Embedsmyndighed, c.; **-person**, f. Embedsmand, c.; **-pflege**, f. Embedsbesørgelse, c.; **-pflicht**, f. Embedspligt, c.; **-schreiber**, m. Amtsskriver, c.; **-siegel**, n. Embedssegl, n.; **-stube**, f. Amtstue, c.; **-verwalter**, m. Amtsforvalter, c.; **-verweser**, m. Bestyrer af et Embede; **-vogt**, m. Foged, Landfoged, c.
Amtei, f. **-en**. × Amtmandsbolig, c.; Amt, Fogderi, n.
Amten, v. i. 1. m. h. bestyre et Embede.
Amtlich, adj. Embeds —, paa Embeds Vegne, tjenstlig, officiel; **der -e Bericht**, den officielle Beretning.
Amulett, n. **-es -e**. Amulet, c.
Amüsant, adj. amusant, morsom.
Amüsi(e)ren, v. t. 1. amusere, more.
An, 1) præp. a) med Dat. veb: — **der Thür stehen**, — **dem Hofe leben**, **es ist nichts — ihm**; paa: **die Sterne am Himmel**, — **diesem Tage**, **es ist — der Zeit**, **er ist arm, reich — Kenntnissen**, — **einem Buche arbeiten**, **sich — einem rächen**; i: — **der Spitze gehen**, — **und für sich**, — **ihm ist viel verloren**, **teil nehmen — einem Unglücke**, **Vergnügen**

finden — einer Sache; af: — **einer Krankheit leiden, sterben**; til: — **einem Orte ankommen**; om: — **einer Sache zweifeln**; hos: **die Schuld liegt — mir.** b) med Akk. ved, hen ved: **sich — das Fenster stellen, — die Hand nehmen**; paa: — **die Tafel schreiben, — ihn denken, — die Unsterblichkeit glauben**; til, op til, hen til: — **den Pfahl binden, — die Blume riechen, — einen Freund schreiben**; i: **sich — die Spitze stellen, aus Land gehen**; om: — **eine Sache erinnern, der Gedanke — sein Glück, sich — eine Sache kehren.** 2.) adv. **von Jugend —**, fra Ungdommen af; **von nun —**, fra nu af; **Berg —**, op ad Bjærget; **Himmel —**, mod Himmelen; **oben —**, ovenfor; **— zehn**, henved, næsten ti.

Anabaptist, m. **-en -en.** Gjendøber, c.

Anachronismus, m. pl. **-men.** Anakronisme, c.

Anähneln, v. t. 1. ligne lidt.

Analog, analogisch, adj. analog.

Analogie, f. **-n.** Analogi, c.

Analyse, f. **-n.** Analyse, c.

Analysi(e)ren, v. t. 1. analysere.

Analytisch, adj. analytisk.

Ananas, f. pl. s. sg. Ananas, c.

Anarchie, f. **-n.** Anarki, n.

Anarchisch, adj. anarkisk.

Anarchist, m. **-en -en.** Anarkist, c.

Anarten, v. i. 1. m. h. slægte paa; **angeartet**, medfødt.

Anäsen, anätzen, v. t. 1. lokke.

Anat(h)men, v. t. 1. aande paa.

Anatom, m. **-en -en.** Anatom, c.

Anatomie, f. **-n.** Anatomi, c.

Anatomiker, m. **-s** pl. s. sg. Anatom, c.

Anatomisch, adj. anatomisk.

Anbahnen, v. t. 1. indlede, bane Vejen for.

Anballen, v. r. klumpe sig sammen, hobe sig sammen.

Anbandeln, v. t. 1. tilknytte, knytte en Forbindelse med.

Anbannen, v. t. 1. hexe paa, tryllefast, mane fast; **sie standen wie angebannt**, de stode som fasttryllede.

Anbau, m. **-es** ub. pl. Dyrkning, Opdyrkning; Bosættelse, c.; Tilbygning, Sidebygning, c.

Anbauen, v. t. 1. dyrke, opdyrke; bygge til; **sich —**, bosætte sig.

Anbauer, m. **-s** pl. s. sg. Nybygger, Kolonist, c.

Anbefehlen, v. t. 2. befale; † anbefale. — **Anbefehlung**, f. Befaling, c.

Anbeginn, m. **-es** ub. pl. † Begyndelse, Oprindelse, c.

Anbeginnen, v. t. 2. † begynde.

Anbehalten, v. t. 2. beholde paa.

Anbei, adv. herved, herhos.

Anbeißen, v. t. 2. bide, bide i; v. r. bide sig fast; v. i. m. h. bide paa, bide paa Krogen.

Anbelang, m. **-es** ub. pl. † Henseende, c.

Anbelangen, v. imp. angaa; **was mich anbelangt**, hvad mig angaar.

Anbelfern, v. t. 1. gø ad.

Anbellen, v. t. 1. gø ad; v. i. m. h. begynde at gø.

Anbequemen, v. t. 1. tilpasse; v. r. føje sig, lempe sig efter, akkommodere sig. — **Anbequemung**, f. Akkommodation, c.

Anberahmen, anberaumen, v. t. 1. beramme, fastsætte, bestemme. — **Anberaumung**, f. Fastsættelse, c.

Anberegt, adj. omtalt.

Anberg, m. **-es -e.** Høj, Bakke, c.

Anbeten, v. t. 1. tilbede.

Anbeter, m. **-s** pl. s. sg. Tilbeder, c.

Anbeterin, f. **-nen.** Tilbederinde, c.

Anbetracht, m. **-s** ub. pl. Betragtning, c.; **in — dieses Umstandes**, i Betragtning af denne Omstændighed.

Anbetreff, m. **-s** ub. pl. Henseende, c.; **in — dieses Menschen**, angaaende dette Menneske.

Anbetreffen, v. t. 2. angaa; † **was mich anbetrifft**, hvad mig angaar.

Anbetteln, v. t. 1. tigge hos.

Anbetung, f. ub. pl. Tilbedelse, c. | **Anbetungs-wert(h), -würdig**, tilbedelsesværdig.

Anbiegen, v. t. 2. bøje op til; vedlægge, hosføje.

Anbieten, v. t. 2. tilbyde; v. i. m. h. gjøre første Bud. — **Anbietung**, f. Tilbud, Forslag, n.

Anbilden, v. t. 1. lære, meddele, vænne til.

Anbinden, v. t. 2. binde til, binde fast; **den Verbrecher an den Pfahl —**, binde Forbryderen til Pælen; **Einen etw. —**, binde en noget paa Ærmet; **Bären —**, gjøre Gjæld; **Einen —**, binde en fast (for at han skal fri sig ved en Gave); **Einen zum Namenstage —**, give en en Foræring til hans Fødselsdag; **ein Kalb —**, lægge en Kalv til; **ein Verhältnis —**, knytte et Forhold; **mit eim. —**, binde an med en; **kurz angebunden**, kort for Hovedet. | **Anbinde-kalb**, n. Tillægskalv, c.

Anbiß, m. **-sses -sse.** Bid, n.; Stedet, hvor der bides; Lokkemad, c.; × Mellemmad, c.

Anblaken, v. t. 1. sværte.

Anblasen, v. t. 2. blæse paa; **das Feuer —**, puste til Ilden; **Einen —**, modtage med Hornmusik; **die Jagd —**, aabne Jagten ved Signal paa Hornet.

Anblatten, v. t. 1. indfælde, skarre ind i.

Anblecken, v. t. 1. vise en Tænderne.

Anblick, m. **-es -e.** Syn, n.; **der — dieses Mannes**, Synet af denne Mand; **mein —**, Synet af mig; **beim ersten —**, ved første Øjekast.

Anblicken, v. t. 1. se paa.

Anblinken, v. t. 1. straale i Møde; blinke ab.
Anblinzeln, **anblinzen**, v. t. 1. blinke ab.
Anblitzen, v. t. 1. se paa en med lynende Øjne.
Anblöken, v. t. 1. bræge ab.
Anbohren, v. t. 1. begynde at bore; **ein Faß —**, bore Hul paa.
Anborden, v. t. 1. entre.
Anbraten, v. t. 2. begynde at stege.
Anbrausen, v. i. 1. m. h. bruse frem.
Anbrechen, v. t. 2. bryde Hul paa, tage Hul paa; v. i. m. s. bryde frem; **der Tag bricht an**, Dagen bryder frem; **mit dem -den Tage**, ved Daggry; begynde at raadne; **angebrochen**, raadden, bedærvet.
Anbrennen, v. t. 1. (**brannte**, **gebrannt**), tænde, antænde; brænde, indbrænde; **das Essen —**, svie Maden; v. i. m. s. begynde at brænde, tændes, svie; **angebrannt riechen**, lugte svedent.
Anbringen, v. t. 1. (**brachte**, **gebracht**), anbringe, faa anbragt, placere, afsætte; **die Tochter —**, faa Datteren anbragt; fremsætte, melde, angive. — **Anbringung**, f. Anbringelse, c.
Anbringer, m. **-s** pl. s. sg. Angiver, c.
Anbringerei, f. **-en**. Angiveri, n.
Anbruch, m. **-es -üche**. Frembrud, n., Begyndelse, c.; et afbrudt Stykke; Brud, n.; Raaddenstab, n.
Anbrüchig, adj. raadden, bedærvet; — **sein**, have en Tanke. — **Anbrüchigkeit**, f. Raaddenstab, c.
Anbrüllen, v. t. 1. skolde, koge.
Anbrüllen, v. t. 1. brøle ab.
Anbrummen, v. t. 1. brumme ab.
Anbrüten, v. t. 1. begynde at ruge; **ein angebrütetes Ei**, et halvtudruget, fordærvet Æg.
Anchove, f. **-n**. Ansjos, c.
Anciennität, f. ub. pl. Anciennitet, c.
Andacht, f. ub. pl. Andagt, Andagtsøvelse, Bøn, c. | **Andachts-buch**, n. Andagtsbog. Bønnebog, c.; **-los**, uden Andagt; **-stunde**, f. Andagtstime, c.; **-übung**, f. Andagtsøvelse, c.; **-voll**, andægtig, andagtsfuld.
Andächtelei, f. ub. pl. falsk Andagt, c., Hykleri, n.
Andächteln, v. i. 1. m. h. stille sig andægtig an, hykle.
Andächtig, adj. andægtig.
Andächtler, m. **-s** pl. s. sg. Hykler, c.
Andalusier, m. **-s** pl. s. sg. Andalusier, c.
Andalusisch, adj. andalusisk.
Andämmen, v. t. 1. bæmme for, faa Vandet til at stige ved en Dæmning.
Andampfen, v. t. 1. anlobe med et Dampstib; tænde; v. i. m. s. komme dampende.
Andauer, f. ub. pl. Varighed, Vedholdenhed, c.
Andauern, v. i. 1. m. h. vedvare, vedblive.
Andem adv. saaledes, sandt, saa vidt; **es ist —**, det er saaledes.
Anden, pl. Andesbjergene.
Andenken, v. i. (kun i Imperativ og Particip.) erindre, ihukomme; **denk an**, tænk engang!
Andenken, n. **-s** ub. pl. Erindring, c., Minde, n., Ihukommelse, c.; **zum —**, til Erindring; **er steht bei mir in gutem —**, jeg bevarer en venlig Erindring om ham; **sein — lebt noch**, hans Minde lever endnu.
Ander, adj. anden, andet; **der -e**, den anden; **Einer um den -n**, den ene efter den anden; **das eine Mal über das -e**, den ene Gang efter den anden, atter og atter, idelig. | **Ander-artig**, anderledes; **-mal**, en anden Gang; **-malig**, gjentagen; **-orts**, andetsteds; **-ortig**, værende andetsteds; **-seits**, paa den anden Side; **-seitig**, anderledes, paa den anden Side, anden; **-wärts**, **-wegen**, andetsteds; **-wärtig**, værende andetsteds, anden; **-weit**, **-weitig**, andetsteds, anderledes, anden, til anden Tid. — **Andern-falls**, ellers, i modsat Tilfælde; **-t(h)eils**, paa den anden Side.
Änderbar, adj. foranderlig.
Ändern, v. t. 1. ændre, forandre, rette; **sich —**, forandre sig.
Änderei, f. **-en**. idelig Forandring, c.
Anderns, adv. ≠ for det andet.
Anders, adv. anderledes, paa anden Maade; ellers; **wenn —**, **wo —**, om ellers; **Jemand —**, en anden; **Niemand —**, ingen anden; **Nichts —**, intet andet. | **Anders-denkend**, anderledes tænkende; **-farbig**, af anden Kulør; **-glaubend**, **-gläubig**, anderledes troende; **-wie**, paa anden Maade; **-wo**, andetsteds; **-woher**, andetsteds fra; **-wohin**, andetsteds hen.
Anderthalb, num. halvanden.
Änderung, f. **-en**. Forandring, Ændring, c. | **Änderungs-sucht**, f. Forandringslyst, c.; **-süchtig**, forandringslysten; **-vorschlag**, m. Ændringsforslag, n.
Andeuten, v. t. 1. antyde, henhyde til, betegne, tilkjendegive, paapege.
Andeutung, f. **-en**. Henhydning, Antydning, c. | **Andeutungs-weise**, henhydningsvis.
Andichten, v. t. 1. paadigte, lyde paa. — **Andichtung**, f. Paadigtning, c.
Andonnern, v. t. 1. tordne imod; tiltale med Tordenstemme.
Andorn, m. **-s -en**. Marrube, c. (Marrubium vulgare).
Andrang, m. **-es** ub. pl. Tilløb, n., Stimmel, Trængsel, Tilstrømning, c.
Andrängen, v. t. 1. trænge op til, trykke op til; **sich —**, trænge sig paa.
Andräuen, v. t. se **androhen**.
Andrechseln, v. t. 1. dreje paa.
Andrehen, v. t. 1. dreje paa, strue paa; **Einem eine Nase —**, sætte en en Vognæse paa.
Andringen, v. i. 2. m. h. trænge ind paa, trænge frem.

Andringlich, adj. paatrængende. — **Andringlichkeit**, f. Paatrængenhed, c.

Androhen, v. t. 1. true en med; v. i. nærme sig truende.

Andrucken, v. t. 1. trykke til.

Andrücken, v. t. 1. trykke op til, trykke imod, presse imod.

Anduften, v. t. 1. dufte i Møde.

Anduld, adv. † herved, derved.

Anduven, v. t. 1. anduve.

Aneifern, v. t. 1. opmuntre. — **Aneiferung**, f. Opmuntring, c.

Aneignen, v. t. 1. tilegne; **ich eigne es mir an**, jeg tilegner mig det; v. r. **ſich eim.** —, hengive sig til en, hellige sig til en. — **Aneignung**, f. Tilegnelse, c.

Aneinander, adv. sammen. | **Aneinanderbinden**, sammenbinde; **-fügen**, sammenføje; **-fügung**, f. Sammenføjning, c.; **-grenzen**, grænse til hinanden; **-hangen**, hænge sammen; **-heften**, hidse sammen; **-kleben**, klistre sammen; **-prallen**, støde sammen; **-reiben**, gnide imod hinanden; **-ſetzen**, sammensætte; **-ſtoßen**, støde sammen.

Anekdote, f. **-n**. Anekdote, c. | **Anekdotenſammlung**, f. Anekdotsamling, c.

Ankeln, v. t. 1. volde Vemmelse; **es ekelt mich** († **mir**) **an**, jeg vemmes derved.

Anemone, f. **-n**. Anemone, c. (Anemone); **blaue** —, * Blaaveis, c. (Anemone pratensis).

Anempfehlen, v. t. 2. anbefale. — **Anempfehlung**, f. Anbefaling, c.

Anerbe, m. **-n -n**. nærmeste Arving, Hovedarving, c.

Anerben, v. t. 1. meddele som Arv; v. i. m. ſ. være medfødt; **angeerbt**, arvet, arvelig, medfødt.

Anerbieten, v. t. 2. tilbyde.

Anerbieten, n. **-s** pl. ſ. sg. Tilbud, n.

Anerkennen, v. t. 1. (**erkannte**, **erkannt**), anerkjende, paaskjønne, godkjende, vedkjende sig, bebaa.

Anerkenntnis, f. (n.) **-ſe**. Anerkjendelse, Tilstaaelse, c.

Anerkennung, f. **-en**. Anerkjendelse, Paaskjønnelse, c. | **Anerkennungs-wert(h)**, **-würdig**, paaskjønnelsesværdig.

Anerle, f. **-n**. Navrahorn, c. (Acer campestris).

Anerſchaffen, v. t. 2. give ved Skabelsen; **anerſchaffen**, medfødt.

Anfabeln, v. t. 1. paabigte.

Anfächeln, v. t. 1. vifte paa, blæse paa.

Anfachen, v. t. 1. puste til; oppuste, opflamme; **den Mut** —, oplive, opflamme Modet.

Anfädeln, v. t. 1. trække paa Traad; fig. indlede, knytte.

Anfaben, v. t. 1. ſe **anfangen**.

Anfahr, n. † ſe **Anfuhrt**.

Anfahren, v. t. 2. kjøre noget hen til et Sted; **Einen** —, overkjøre en; v. i. m. ſ. kjøre til et Sted, ſejle til et Sted, laade; kjøre fast, ſejle fast; kjøre paa, ſejle paa; **übel** —, komme galt af Sted.

Anfahrt, f. **-en**. Kjøren til, Sejlen til, Ankomſt, c.; Opkjørſel en.; Landingsſted, n.; Nedſtigning i et Bjærgværk, c.

Anfall, m. **-es -älle**. Anfald, Angreb, Anſtød, n.; (i Bjærgv.) Afſliver, c.; Arv, c. | **Anfalls-geld**, n. Arveafgift, c.; **-recht**, n. Arveret, c.

Anfallen, v. t. 2. angribe, anfalde; **die Fährte** —, følge Sporet; v. i. m. ſ. falde paa, falde, ophobe ſig; ſtyde til; **ein Erbe iſt ihm angefallen**, en Arv er tilfalden ham.

Anfällig, adj. hvad der kan tilfalde en.

Anfang, m. **-es -änge**. Begyndelſe, c.; **den — machen**, gjøre Begyndelſen; **im -e**, **-s**, i Begyndelſen; **von — an**, fra Begyndelſen af. | **Anfangs-buchſtabe**, m. Begyndelsesbogſtav, n.; **-geſchwindigkeit**, f. Begyndelseshaſtighed, c.; **-gründe**, pl. Begyndelsesgrundene, pl.; **-punkt**, m. Begyndelsespunkt, n.; **-zeile**, f. Begyndelseslinje, c.

Anfangen, v. t. 2. begynde, paabegynde, tage fat paa; **was fangen wir nun an**, hvad ſkulle vi nu gjøre, gribe til; **mit ihm iſt nichts anzufangen**, med ham kan man ikke komme nogen Vegne; **was iſt dabei anzufangen**, hvad er herved at gjøre; **wie fang' ich's an**, hvorledes ſkal jeg bære mig ad; v. i. m. h. begynde, tage ſin Begyndelſe; **mit nichts** —, begynde med intet.

Anfänger, m. **-s** pl. ſ. sg. Begynder, c.

Anfängerin, f. **-nen**. Begynderſte, Begynder, c.

Anfänglich, adj. førſt; adv. i Begyndelſen.

Anfangs, adv. i Begyndelſen.

Anfärben, v. t. 1. farve, male.

Anfaſſen, v. t. 1. tage fat, gribe fat, angribe; **Perlen** —, trække Perler paa en Traad.

Anfaulen, v. i. 1. m. ſ. begynde at raadne, faa en Tanke.

Anfechtbar, adj. angribelig.

Anfechten, v. t. 2. anfægte, angribe; friſte; **es ficht mich nichts an**, det rører, anfægter mig ikke; **was ficht ihn an**? hvad gaar der af ham? **eine Meinung** —, angribe, bestride en Mening. — **Anfechtung**, f. Anfægtelſe, c.; — **eines Teſtamentes**, Bestridelse af et Teſtamente.

Anfehden, v. t. ſe **anfeinden**.

Anfeilen, v. t. 1. begynde at file paa.

Anfeinden, v. t. 1. vise Fjendſtab imod, bekæmpe, angribe. — **Anfeindung**, f. Fjendſtab, Angreb, n.

Anfertigen, v. t. 1. forfærdige, lave, udfærdige. — **Anfertigung**, f. Forfærdigelſe, Udfærdigelſe, Affattelſe, c.

Anfertiger, m. **-s** pl. ſ. sg. Forfærdiger, c.
Anfeſſele, v. t. 1. lænke til, lænke, lænkebinde. — **Anfeſſelung**, f. Lænken, c.
Anfeuchten, v. t. 1. fugte, befugte, bæde lidt. — **Anfeuchtung**, f. Fugten, c.
Anfeuern, v. t. 1. gjøre Ild paa, ophede, opvarme; fig. opflamme, opildne, ægge. — **Anfeuerung**, f. Opflammelſe, Opmuntring, c.
Anfinden, v. r. 2. findes.
Anflammen, v. t. 1. brænde lidt, ſvie lidt; fig. opflamme, ophidſe.
Anflattern, v. i. 1. m. ſ. flagre imod.
Anflechten, v. t. 2. flette til. — **Anflechtung**, f. Tilfletning, c.
Anflehen, v. t. 1. anraabe, paakalde; **Einen um etw.** —, bønfalde en om noget. — **Anflehung**, f. Anraabelſe, Paakaldelſe, c.
Anfletſchen, v. t. 1. viſe Tænder imod.
Anflicken, v. t. 1. flikke til, lappe til, ſøge til; fig. **Eim. etw.** —, ville en til Livs, angribe en. — **Anflickung**, f. Tilføgning, c.
Anfliegen, v. i. 2. m. ſ. flyve hen til, flyve imod; **angeflogen kommen**, komme flyvende.
Anfließen, v. i. 2. m. ſ. flyde hen til, flyde imod.
Anflößen, v. t. 1. flaade til, flaade hid. — **Anflößung**, f. Flaadning, c.
Anflößungsrecht, n. **-es** ub. pl. Ret til Ting, ſom Strømmen har tilført.
Anfluchen, v. t. 1. **Eim. Böſes** —, ønſte ondt over en.
Anflug, m. **-es -üge**. Flyven hen til, Flugt, c.; Anſtrøg, Stænk, n., Antydning, c.; Anfald, n.; **ein — von Ironie**, et Anſtrøg af Ironi; den unge Skovopvæxt.
Anfluß, m. **-ſſes -üſſe**. Tilſtrømning, c., Tilløb, n.; opfyllet Fjord.
Anfo(r)dern, v. t. 1. kræve, gjøre Fordring paa. — **Anfo(r)derung**, f. Krav, n. Fordring, c.; **eine — an einen, an (auf) etw. haben**, have en Fordring paa en, Krav paa noget.
Anfrage, f. **-n**. Foreſpørgſel, c., Spørgsmaal, n.; (i Lhombre) Spørgeſpil, n.
Anfragen, v. i. 1. m. h. foreſpørge ſig, ſpørge.
Anfrager, m. **-s** pl. ſ. sg. Foreſpørger, Spørger, c.
Anfreſſen, v. t. 2. begynde at æde, angribe, gnave paa; **ein angefreſſener Zahn**, en ormſtukken Tand.
Anfrieren, v. i. 2. m. ſ. fryſe til, fryſe faſt.
Anfriſchen, v. t. 1. opfriſke, forbedre, forny; **Einen zu etw.** —, opmuntre en til noget. — **Anfriſchung**, f. Opfriſkning, Forbedring, Opmuntring, c.
Anfuge, f. **-n**. † Tillæg, Bilag, n.
Anfugen, v. t. 1. fælde til, ſtarre ind i, føje til.
Anfügen, v. t. 1. tilføje, vedføje, vedlægge. — **Anfügung**, f. Tilføjelſe, Vedføjelſe, c.

Anfühlen, v. t. 1. føle paa; **es fühlt ſich hart an**, det er haardt at føle paa.
Anfuhr, f. **-en**. Hidkjørſel, c.
Anführen, v. t. 1. anføre, kommandere; vejlede, underviſe, lede; **Einen** —, narre en, holde for Nar, ſnyde, bedrage; **Steine** —, † kjøre Sten hid; **Jemandes Worte** —, anføre, fremføre, citere ens Ord.
Anführer, m. **-s** pl. ſ. sg. Anfører, c.
Anführung, f. **-en**. Anførſel; Vejledning, c.; Citat, n. | **Anführungs-zeichen**, n. Anførſelstegn, n.
Anfuhrt, f. ſe **Anfurt**.
Anfüllen, v. t. 1. fylde, opfylde. — **Anfüllung**, f. Fyldsen, Fyldning, Opfyldning, c.
Anfurt, f. **-en**. Landingsſted, n.; † Opkjørſel, c.
Angabe, f. **-n**. Angivelſe, c.; **nach ſeiner** —, efter hans Angivelſe, Udſagn; Beretning, Melding, c.; Opgiveiſe; Plan, c., Udkaſt, n.; Haandpenge, pl.; Udbetaling, c.
Angaffen, v. t. 1. glo paa.
Angähnen, v. t. 1. gabe en i Anſigtet; gabe en i Møde.
Angeartet, adj. medfødt.
Angebären, v. t. 2. give med ved Fødſelen; **angeboren**, medfødt.
Angeben, v. t. 2. give paa; angive; **Eim. einen Rock** —, give en en Frakke paa; **eine Summe** —, give ſom første Udbetaling, udbetale en Sum; **Einen als Dieb** —, angive, melde en ſom Tyv; **ein Gebäude** —, udlaſte Planen til en Bygning; **den Ton** —, angive Tonen; **Späße** —, drive Løjer; **tolle Streiche** —, gjøre gale Streger; (i Kort) begynde at give; **ſich** —, melde ſig, tilbyde ſig; **ſich zum Huſaren** —, lade ſig hverve til Huſar. — **Angebung**, f. Angivelſe, c.
Angeber, m. **-s** pl. ſ. sg. Angiver, Anklager, c.; — **eines Plans**, Ophavsmand til en Plan.
Angeberei, f. **-en**. Angiveri, n.
Angeberin, f. **-nen**. Angiverſte, c.
Angeberiſch, adj. opfindſom.
Angebinde, n. **-s** pl. ſ. sg. Fødſelsdagsforæring, Fødſelsdagsgave, c.
Angeblich, adj. foregiven; adv. efter Opgivende.
Angebogen, adj. vedføjet, vedlagt.
Angeboren, adj. medfødt.
Angebot, n. **-es -e**. Tilbud, n.; første Bud (paa Auktion).
Angedeihen, v. i. 2. — **laſſen**, forunde, tilſlaa, lade vederfares.
Angedenken, n. ſe **Andenken**.
Angedonnert, adj. lynſlagen.
Angehänge, **Angehenke**, n. **-s** pl. ſ. sg. ſe **Anhenker**.
Angehen, v. i. 2. m. ſ. gaa opad; begynde; **das Schauſpiel geht an**, Skuespillet begynder; **ein -der Künſtler**, en begyndende Kunſtner; **ein**

-der Bierziger, en, der lige er traadt ind i Fyrretyverne; **bei -er Nacht**, ved Nattens Frembrud; **das Feuer geht an**, Ilden tager fat; **der Apfel geht an**, Æblet begynder at raadne; **das geht an**, det gaar an, det er taaleligt; **es geht nicht an**, det gaar ikke an, lader sig ikke gjøre; **wider einen** —, gaa los imod en; v. t. **den Berg** —, gaa op ad Bjærget; **den Kampf** —, begynde Kampen; **es mit eim.** —, optage Kampen med en; **Einen mit Bitten** —, henvende sig til en med Bøn; **von einem Bettler angegangen werden**, blive anmodet af en Tigger om noget; **was mich angeht**, hvad mig angaar; **es geht ihn nicht an**, det vedkommer, angaar ikke ham.

Angehören, v. i. 1. m. h. tilhøre.

Angehörig, adj. tilhørende, beslægtet; **meine -en**, mine paarørende. — **Angehörigkeit**, f. Tilhøren, c.; Slægtskab, n.

Angeifern, v. t. 1. fnyse imod en.

Angel, f. **-n.** Hængsel, Dørhængsel, n.; Medekrog, c.; ✝ Spids, Brod, c.; **zwischen Thür und — stecken**, være i Knibe el. have Hastværk.

Angel-band, n. Stabel, Dørstabel, c.; **-bissen**, m. Lokkemad, c.; **-fischer**, m. en, som meder; **-haken**, m. Medekrog, c.; **-leine**, f. se **-schnur**; **-macht**, f. Hovedmagt, c.; **-maus**, se **Spitzmaus**; **-offen**, paa vid Gab; **-punkt**, m. Hovedpunkt, n.; **-rut(h)e**, f. Medestang, c.; **-schnur**, f. Medesnor, c.; **-stange**, f. se **-rute**; **-stern**, m. Polarstjerne, c.; **-tugend**, f. Hoveddyd, c.; **-weit**, paa vid Gab; **-winde**, de 4 Hovedvinde.

Angelangen, v. i. 1. m. s. ankomme, komme til; se **anbelangen**.

Angeld, n. **-es** ub. pl. Haandpenge, Fæstepenge, pl.; første Udbetaling.

Angelegen, adj. magtpaaliggende, vigtig; **sich eine Sache — sein lassen**, lade noget være sig magtpaaliggende.

Angelegenheit, f. **-en.** Anliggende, n.

Angelegentlich, adj. vigtig; indstændig, ivrig. — **Angelegentlichkeit**, f. Inderlighed, Iver, c.; Vigtighed, c.

Angeler, m. **-s** pl. s. sg. en, som meder.

Angeln, v. t. og i. 1. m. h. mede, angle; fig. **nach etw.** —, fiske efter noget.

Angeln, n. Angel, n.

Angeloben, v. t. 1. love højtideligt.

Angelöbnis, n. **-ses -se.** Højtideligt Løfte, n.

Angelsachse, m. **-n -n.** Angelsaxer, c.

Angelsächsisch, adj. angelsaxisk.

Angemessen, adj. tilvarende, passende, overensstemmende. — **Angemessenheit**, f. Overensstemmelse, Passelighed, Anvendelighed, c.

Angenehm, adj. behagelig, yndig; **Sie sind mir immer** —, De er mig altid velkommen. — **Angenehmheit, Angenehmlichkeit**, f. Behagelighed, c.

Anger, m. **-s** pl. s. sg. (**Änger**) grøn Plads, Grønning, Fælled, Eng, c. | **Anger-blume**, f. Engblomst, c.; **-häusler**, m. Husmand, c.; **-kraut**, n. Vejbred, c. (Plantago).

Angeregtheit, f. ub. pl. Livlighed, Bevægelse, c.

Angeriffen, adj. × lidt beruset.

Ängerling, m. se **Engerling**.

Angesehen, adj. anset, agtet. — **Angesehenheit**, f. Anseelse, c.

Angesehen, conj. og præp. ✝ i Betragtning af, i Henseende til.

Angesessen, adj. bosiddende, bosat.

Angesicht, n. **-es -er.** Ansigt, Aasyn, n.; **etw. im — haben**, have noget for Øje; **im -e des Heeres**, i Paasyn af Hæren; **-s**, i Paasyn af; **-s des Dorfes**, med Landsbyen i Sigte, med Landsbyen for Øje; **Einen von — kennen**, kjende en af Udseende.

Angesichtlich, adv. i Paasyn af; personlig, af Udseende.

Angesichts, adv. i Paasyn af, i Betragtning af.

Angestammt, adj. nedarvet, oprindelig.

Angestellt, adj. ansat.

Angestrengt, adj. anstrængt. — **Angestrengtheit**, f. Anstrængelse, c.

Angethan, adj. beskaffen, have Udseende af; iført, se **anthun**.

Angetrunken, adj. beruset. — **Angetrunkenheit**, f. Rus, c.

Angewöhnen, v. t. 1. vænne til; **Eim. etw.** —, vænne en til noget. — **Angewöhnung**, f. Vane, c.

Angewöhnis, n. **-ses -se.** Vane, c.

Angewohnheit, f. **-en.** Vane, c.

Angewohnt, adj. tilvant, vant.

Angieren, v. t. 1. se graadig paa.

Angießen, v. t. 2. hælde til, vande lidt, fugte; begynde at fjænke af; støbe til: **der Rock sitzt wie angegossen**, Frakken sidder som støbt.

Angirren, v. t. 1. kurre til.

Anglänzen, v. t. 1. straale i Møde, straale paa.

Angleiten, v. i. 2. m. s. glide imod.

Anglimmen, v. i. 2. m. s. begynde at brænde, tændes.

Anglotzen, v. t. 1. glo paa, stirre paa.

Anglühen, v. i. 1. m. s. begynde at gløde, tændes.

Angränzen, v. i. se **angrenzen**.

Angreifbar, adj. angribelig, hvad der kan angribes.

Angreifen, v. t. 2. angribe, gribe fat paa, tage fat paa; **etw. verkehrt** —, gribe noget galt an, tage galt fat paa noget; **es hat mich sehr angegriffen**, det har angrebet mig meget; **angegriffen aussehen**, se medtagen ud; **sich** —, anstrænge sig.

Angreifer, m. **-s** pl. s. sg. Angriber, c.

Angreifisch, adj. **-e Waren**, søgte Varer.

Angreiflich, adj. se **angreifbar**.

Angrenzen, v. i. 1. m. h. grænse til, stode til: **an etw.** —, grænse til noget; **-nd**, tilstødende, tilgrænsende. — **Angrenzung**, f. Grænsen til.

Angrienen, v. t. 1. se **angrinsen**.

Angriff, m. **-es -e**. Angreb, n.; **einen — auf einen machen**, gjøre et Angreb paa en; **etw. in — nehmen**, begynde paa noget, tage fat paa noget; **der — des Geschäftes**, Begyndelsen af Forretningen. | **Angriffs-art**, f. Angrebsmaade, c.; **-krieg**, m. Angrebskrig, c.; **-plan**, m. Angrebsplan, c.; **-punkt**, m. Angrebspunkt, n.; **-waffe**, f. Angrebsvaaben, n.; **-weise**, f. Angrebsmaade, c.; **-weise**, angrebsvis, offensiv, angribende.

Angrinsen, v. t. 1. grine til en.

Angrunzen, v. t. 1. grynte ad.

Angst, f. pl. **Ängste** (**Ängsten**). Angest, Ængstelse, c.; — **vor dem Tode haben**, have Frygt for Døden; **Jemandem — machen, einen in — setzen**, forskrække en, gjøre en bange; **ich habe — um (für) ihn**, jeg er bekymret for ham; **schwere —**, Ligsald, n.; Fødselsveer, pl. | **Angst-ausruf**, m. Angestraab, n.; **-beklommen**, angestbeklemt; **-erfüllt**, opfyldt af Angest; **-gefühl**, n. Følelse af Angest, c.; **-geschrei**, n. Angestskrig, n.; **-mann**, m. × Skarpretter, Bøddel, c.; **-schweiß**, m. Angestsved, c.; **-voll**, ængstelig.

Angst, adj. bange, ængstelig; **mir ist —**, jeg er bange; **Eim. — machen**, gjøre en bange; **mir wird —**, jeg bliver bange.

Angstbar, angsthaft, ängstig, adj. ængstelig.

Ängsten, ängstigen, v. t. 1. gjøre angest, gjøre bange; **sich um etw. —**, være bekymret for noget, ængste sig over noget. — **Ängstigung**, f. Ængstelse, c.

Ängstlich, adj. ængstelig, frygtsom. — **Ängstlichkeit**, f. Ængsteligheb, c.

Angucken, v. t. 1. kige paa.

Angürten, v. t. 1. omgjorde, spænde paa, spænde om.

Anhaben, v. t. have paa, bære; **Eim. etw. — können**, kunne gjøre en noget, kunne skade en.

Anhacken, v. t. 1. begynde at hakke; **die Erde an die Kartoffeln —**, hyppe Kartoflerne.

Anhaften, v. i. 1. m. h. hænge ved, hænge fast, klæbe ved.

Anhäkeln, v. t. 1. befæste med Hage; hækle til.

Anhaken, v. t. 1. hage fast; hænge op paa en Krog; **sich an eine Sache —**, hage sig fast til noget.

Anhalt, m. **-es** ub. pl. Tilhold, n., Holdepunkt, n.; Støtte, c.; Holdeplads, c., Staldrum, n. | **Anhalts-, Anhalte-punkt**, m. Holdepunkt, n.

Anhalten, v. t. 2. holde til, holde fast; **sich an etw. —**, holde sig fast ved noget; **den Flüchtling —**, standse, stoppe, arrestere Flygtningen; **Güter —**, lægge Beslag paa Varer; **sich —**, betvinge sig; **Einen zur Arbeit —**, holde en til at bestille noget; v. i. m. h. **beim Wirtshause —**, holde, standse ved Kroen; **in der Arbeit —**, standse Arbejdet; **+ mit dem Schreiben —**, holde ved at skrive, vedblive at skrive; **es hielt lange an**, det varede længe; **bei eim. um etw. —**, anholde hos en om noget, anmode en om noget; **um ein Mädchen —**, bejle til en Pige; **um ein Amt —**, søge et Embede; **-nd**, vedvarende, vedholdende, uafbrudt. — **Anhaltung**, f. **Anhalten**, n. Holden, Standsning; Vedvaren, Vedholdenhed; Begjæring, Bøn, c.

Anhaltsam, adj. udholdende, vedholdende. — **Anhaltsamkeit**, f. Udholdenhed, c.

Anhämmern, v. t. 1. hamre til.

Anhang, m. **-es -änge**. Tillæg, Bilag, Appendix, n.; Tilhæng, Parti, Slæng, n.

Anhangen, v. i. 2. m. h. hænge ved, vedhænge; **Eim. —**, hænge ved en, holde fast ved en.

Anhängen, v. t. 1. hænge paa, hæfte paa; tilføje; **Eim. eine Krankheit —**, smitte en med en Sygdom; **einen Schimpf —**, tilføje en Fornærmelse; **Eim. eins —**, spille en et Puds, give en en over Næbbet; **sich eim. —**, slutte sig til en, hænge paa en.

Anhänger, m. **-s** pl. ſ. sg. Tilhænger, c.

Anhängerin, f. **-nen**. Tilhængerinde, c.

Anhängerschaft, f. **-en**. Tilhæng, Parti, Slæng, n.

Anhängig, adj. tilhørende, vedkommende; **eine Sache — machen**, bringe en Sag for Retten, paaklage noget.

Anhänglich, adj. vedhængende, hengiven. — **Anhänglichkeit**, f. Hengivenheb, c.

Anhängsel, n. **-s** pl. ſ. sg. Tillæg, n.; se **Anhenker**.

Anhalspen, v. t. 1. fastgjøre med en Krog.

Anhauch, m. **-es** ub. pl. Aandepust, n., sagte Luftning, c.

Anhauchen, v. t. 1. aande paa.

Anhauen, v. t. 2. begynde at hugge paa; hugge lidt af.

Anhäufeln, v. t. 1. hyppe.

Anhäufen, v. t. 1. ophobe, opdynge. — **Anhäufung**, f. Ophobning, Sammenhobning, c.

Anheben, v. t. og i. 2. m. h. begynde; **der Streit hub (hob) an**, Striden begyndte; v. r. begynde.

Anheften, v. t. 1. hæfte til, hæfte paa; ri til. — **Anheftung**, f. Paahæftning, c.

Anheilen, v. t. 1. læge sammen; v. i. m. ſ. læges, gro til.

Anheim, adv. + hjem. | **Anheim-fallen**, tilfalde; **-geben, -stellen**, overlade, overgive til Afgjørelse, til Raadighed.

Anheimeln, v. t. 1. tiltale, forekomme hyggelig, hjemlig.

Anheischig, adj. **sich gegen einen zu etw. — machen**, forpligte sig lige over for en til noget.

Anheitern, v. t. 1. gjøre lystig; **angeheitert**, lidt beruset, munter.

Anheizen, v. t. 1. begynde at ophede.

Anhelfen, v. t. 2. hjælpe paa.

Anhenken, v. t. 1. hænge paa.

Anhenker, m. **-s** pl. ſ. sg. Halssmykke, n.

Anher, ✝ **anhero**, adv. her, herhid, herhen.

Anherig, adj. hidtilværende, hidtidig.

Anherrſchen, v. t. 1. tiltale byhende, overfuſe.

Anhetzen, v. t. 1. hidſe paa; fig. **Einen zu etw.** —, ophidſe, ægge en til noget. — **Anhetzung**, f. Ophidſelſe, Æggen, c.

Anheyer, m. **-s** pl. ſ. sg. Opægger, Agitator, c.

Anheulen, v. t. 1. hyle ad; v. i. **angeheult kommen**, komme hylende.

Anheute, adv. ✝ i Dag.

Anhexen, v. t. 1. hexe en noget paa.

Anhieb, m. **-es -e**. første Slag, første Hug, n.; Stedet, hvor man begynder at hugge.

Anhöhe, f. **-n**. Høj, Bakke, c.

Anholen, v. t. 1. hale til ſig; **die Schoten** —, hale Skjødene til.

Anhören, v. t. 1. høre paa, laane Øre til; **Einen** —, høre paa en; **Eim. etw.** —, høre noget paa en; **es hört ſich gut an**, det lyder godt. — **Anhörung**, f. Høren; **nach** —, efter at have hørt.

Anhüpfen, v. i. 1. m. ſ. hoppe hen, hoppe til.

Anilin, n. ub. pl. Anilin, c.

Animaliſch, adj. animalſk.

Animi(e)ren, v. t. 1. animere, opmuntre.

Animoſität, f. ub. pl. Animoſitet, c.

Anis, m. **-es** ub. pl. Anis, c.

Anist, **aniso**, adv. ✝ ſe **anjetzt**.

Anjagen, v. t. 1. jage frem, begynde at jage; v. i. m. h. komme jagende.

Anjetzt, **anjetzo**, **anjetzund**, adv. ✝ nu.

Anjochen, v. t. 1. ſpænde i Aaget.

Ankämpfen, v. i. 1. m. h. kæmpe imod.

Ankarren, v. t. 1. kjøre hid paa en Karre.

Ankauf, m. **-es -äufe**. Kjøb, Indkjøb, n.; det kjøbte; × Forkjøbsret, c.; × første Ubbetaling, c.

Ankaufen, v. t. 1. kjøbe; **ſich** —, kjøbe en Ejendom for at boſætte ſig der.

Ankäufer, m. **-s** pl. ſ. sg. Kjøber, c.

Ankel, (**Änkel**), m. **-s** pl. ſ. sg. ✝ Ankel, c.

Anker, m. (n.) **-s** pl. ſ. sg. Anker, n. (Maal).

Anker, m. (n.) **-s** pl. ſ. sg. Anker, Stibsanker, Muranker, n.; **den — lichten**, lette Anker; **vor — treiben**, drive for Anker; **vor — gehen**, gaa til Ankers; **— werfen**, kaſte Anker; **vor — liegen**, ligge for Anker. | **Anker-arm**, m. ſe **-flügel**; **-auge**, n. Ring, c.; **-boje**, f. Ankerbøje, c.; **-fliege**, f., **-flügel**, m. Ankerflig, c.; **-förmig**, ankerformet; **-fütterung**, f. ſe **-ſcheuer**; **-geld**, n. Havnepenge, pl.; **-grund**, m. Ankerbund, c.; **-gut**, n. Grundtakelage, c.; **-hand**, f. Ankerflig, Ankerklo, c.; **-kette**, f. Kjætting, c.; **-kreuz**, n. Ankerkryds, n.; **-platz**, m. Ankerplads, c.; **-ring**, m. Ankerring, c.; **-röring**, f. Røring, c.; **-rut(h)e**, f. ſe **-ſchaft**; **-ſchaft**, m. Ankerſtaft, n.; **-ſchaufel**, f. ſe **-hand**; **-ſcheuer**, f. Ankerforing, c.; **-ſchmied**, m. Ankerſmed, c.; **-ſchmiede**, f. Ankerſmedje, c.; **-ſchuh**, m. Ankerſko, c.; **-ſtick**, m. Ankerſtik, c.; **-ſtock**, m. Ankerſtok, c.; **-tau**, n. Ankertov, n.; **-wacht**, f. Ankervagt, c.; **winde**, f. Ankerſpil, n.

Ankerben, v. t. 1. karve.

Ankern, v. i. 1. m. h. ankre, kaſte Anker; v. t. forſyne med Anker.

Anketten, v. t. 1. lænke til, ſammenkjæde med; **angekettet**, lænkebunden. — **Ankettung**, f. Lænkning, c.

Ankeuchen, v. i. 1. m. ſ. **angekeucht kommen**, komme ſtønnende.

Ankind, n. **-es -er**. Adoptivbarn, n.

Ankinden, v. t. 1. adoptere. — **Ankindung**, f. Adoption, f.

Ankirren, v. t. 1. lokke. — **Ankirrung**, f. Lokkelſe, c.

Ankitten, v. t. 1. kitte til.

Anklage, f. **-n**. Anklage, Klage, Beſtyldning, c. | **Anklage-bank**, f. Forbryderbænk, c.; **-punkt**, m. Klagepunkt, n.; **-ſchrift**, f. Klageſkrift, n.

Anklagen, v. t. 1. anklage, beſtylde; **Einen des Diebſtahls** —, anklage en for Tyveri.

Ankläger, m. **-s** pl. ſ. sg. Anklager, Klager, c.

Anklägeriſch, adj. anklagende.

Anklammern, v. r. klamre, klynge ſig til.

Anklang, m. **-es -änge**. Klang, første Tone; Gjenklang, c.; — **finden**, finde Gjenklang.

Ankleben, v. i. 1. m. ſ. klæbe ved, hænge ved; v. t. klæbe faſt, kliſtre paa, kline paa.

Ankleber, m. **-s** pl. ſ. sg. Opklæber, c.

Ankleiben, v. t. ſe **ankleben**.

Ankleiden, v. t. 1. klæde paa; **ſich anders** —, klæde ſig om; **beim** —, ved Paaklædningen. | **Ankleide-raum**, m., **-zimmer**, n. Paaklædningsværelſe, n.

Ankleiſtern, v. t. 1. kliſtre paa, kliſtre faſt.

Anklemmen, v. t. 1. klemme til, klemme op til.

Anklettern, v. t. 1., **anklimmen**, v. t. 2. klatre op paa, klavre op paa.

Anklingeln, v. i. 1. m. h. ringe paa; fig. føle ſig for hos en.

Anklingen, v. i. 2. m. h. begynde at klinge; finde Gjenklang; give Gjenklang, minde om; **dieſe Weiſe klingt an die Wacht am Rhein**

an, denne Melodi minder om „die W. a. R.“; v. t. klinke (med Glas).

Anklopfen, v. t. 1. m. h. banke paa; **an die Thür** —, banke paa Døren; **bei Einem** —, sole sig for hos en; v. t. banke fast. — **Anklopfung**, f. Banken paa, c.

Anklopfer, m. -s pl. ſ. sg. Dørhammer, c.

Anknallen, v. t. 1. **die Pferde** —, ſlynde paa Hestene ved at knalde; v. i. **angeknallt kommen**, komme knaldende.

Anknebeln, v. t. 1. knevle.

Ankneipen, v. t. 1. begynde at knibe; v. i. m. h. × **wo** —, tage ind for at drikke; **angekneipt ſein**, være fuld.

Anknöpfen, v. t. 1. knappe paa, knappe til.

Anknüpfen, v. t. 1. knytte til, ſammenknytte; **ein Geſpräch, eine Bekanntſchaft** —, indlede en Samtale, et Bekjendtſkab; **mit einem** —, binde an med en.

Anknüpfung, f. **-en**. Tilknytning, c. | **Anknüpfungs-punkt**, m. Tilknytningspunkt, n.

Ankurren, v. t. 1. knurre ad.

Anködern, v. t. 1. ſe **ankörnen**.

Ankommen, v. i. 2. m. ſ. ankomme; **an einem Orte, in einer Stadt** —, ankomme paa et Sted, i en By; **er kam mir grob an**, han tiltalte mig grovt, overfuſede mig; **man kann ihm nicht** —, man kan ikke faa fat i ham; **es kommt mir (+ mich) eine Luſt an**, der paakommer mig en Lyſt; **es kommt ihm ſchwer, ſauer an**, det falder ham vanſtelig, besværlig, tungt; **was kommt Ihnen an**, hvad gaar der af Dem; **ich will es auf dich — laſſen**, jeg vil lade det komme an paa, bero paa dig; **es darauf — laſſen**, lade det komme an derpaa; **es kommt ihm nicht auf einige Mark an**, det kommer ham ikke an paa nogle Mark, **gut** —, faa det godt; **ſchön** —, komme godt (galt) af Sted; **übel** —, fare ilde; + **Einem** —, møde en.

Ankömmling, m. **-es -e**. den nyankomne.

Ankoppeln, v. t. ſe **ankuppeln**.

Ankörnen, v. t. 1. lokke (med Lokkemad).

Ankrähen, v. t. 1. gale ad.

Ankrallen, v. t. 1. gribe med Klørne; **ſich** —, klamre ſig faſt.

Ankränkeln, v. i. 1. m. h. begynde at ſkrante.

Ankratzen, v. t. 1. kradſe paa.

Ankreiden, v. t. 1. fig. ſkrive paa Regning.

Ankreiſchen, v. t. 1. ſkrige ad, ſkrige til, hvine ad.

Ankriechen, v. i. 2. m. ſ. krybe hen til, krybe op ved.

Ankriegen, v. t. 1. × faa paa.

Ankünden, ankündigen, v. t. 1. anmelde, forkynde, bekjendtgjøre, kundgjøre. — **Ankündigung**, f. Anmeldelſe, Forkyndelſe, Bekjendtgjørelſe, c.

Ankündiger, m. -s pl. ſ. sg. Anmelder, c.

Ankunft, f. ub. pl. Ankomſt, c. | **Ankunfts-halle**, f., **-ſtation**, f. Ankomſtſtation, c.; **-ort**, m. Ankomſtſted, n.

Ankuppeln, v. t. 1. koble til, koble ſammen. — **Ankuppelung**, f. Sammenkobling, c.

Anlächeln, v. t. 1. ſmile til.

Anlachen, v. t. 1. le til.

Anlage, f. **-n**. Anlæggelſe, c.; Anlæg, n.; Plan, c.; Udkaſt, n.; **bei der — des Gartens**, ved Anlæggelſen af en Have; — **eines Kapitals**, Anbringelſen af en Kapital; **natürliche -n zu etw. haben**, have af Naturen Anlæg, Evner til noget; Tillæg, Vilag, n.; Geværanlag, n.; Fodſtykke, n. | **Anlage-kapital**, n. Driftskapital, c.; **-koſten**, pl. Anlægsomkoſtninger, pl.

Anlände, f. **-n**. Landingsplads, c.

Anlanden, v. i. 1. m. ſ. lande. | **Anlande-platz**, m., **-ſtelle**, f. Landingsſted, n.; **-zeit**, f. Landingstid, c.

Anlandung, f. **-en**. Landing, c.

Anlangen, v. i. 1. m. ſ. ankomme; v. imp. angaa; **was mich anlangt**, hvad mig angaar.

Anlappen, v. t. 1. lappe til.

Anlaß, m. **-ſſes -äſſe**. Skin, Udſeende, n.; Anledning, c.; **es hat den** —, det ſer ud ſom, det lader ſom; — **zu etw geben, nehmen**, give, tage Anledning til noget.

Anlaſſen, v. t. 2. lade blive paa, lade ſidde; lade komme til; **die Hunde** —, ſlippe Hundene løs; **Waſſer** —, lade Vandet løbe ind; **eine Maſchine** —, ſætte en Maſkine i Gang; **Stahl** —, lade Staal løbe an; **Einen hart** —, tiltale en haardt, overfuſe en; v. r. tegne til, ſe ud til; **ſich gut** —, tegne godt.

Anläßlich, adv. i Anledning af.

Anlatſchen, v. i. 1. m. ſ. komme ſlæbende.

Anlauf, m **-es -äufe**. Tilløb; Angreb, Stormløb, n.; **der — des Waſſers**, Vandets Stigning; **einen — nehmen**, tage et Tilløb; ſtraa Fladе, c.

Anlaufen, v. t. 2. anløbe, ſtorme; **einen Hafen** —, anløbe en Havn; **einen Ort** —, angribe, ſtorme en Stad; v. i. m. ſ. løbe til; **angelaufen kommen**, komme løbende; **gegen etw.** —, løbe imod noget; **das läuft gegen das Geſetz an**, det ſtriber imod Loven; hœve, ſtige, løbe op; **auf 100 Kronen** —, løbe op til 100 Kroner; **die Fenſter laufen an**, Ruderne løbe an, dugges; broncere; **eine Maſchine — laſſen**, ſætte en Maſkine i Gang; **übel, ſchlimm** —, komme galt af Sted; **Einen ſchön, gehörig — laſſen**, vise en ordentlig til rette; **Einen blau — laſſen**, bilde en noget ind.

Anlaut, m. **-es -e**. den første Lyd.

Anläuten, v. i. 1. m. h. begynde at lyde.

Anläuten, v. i. 1. m. h. ringe paa; v. t. forkynde ved at ringe.

Anlegen, v. t. 2. lægge til, lægge paa; **den Nachen** —, lægge Baaden til; **Feuer** —, sætte Ild paa; **das Gewehr auf einen** —, lægge med Geværet an paa en; **Hand ans Werk** —,

lægge Haand paa Værket; **die Hand an einen** —, lægge Haand paa en; **einen Hund** —, lægge en Hund i Lænke; **den Zügel** —, lægge Tomme paa; **ein Kleid** —, isøre sig en Kjole, tage paa; **Trauer** —, anlægge Sorg; **einen Garten, eine Fabrik** —, anlægge en Have, en Fabrik; **der Plan ist darauf angelegt**, Planen er lagt an derpaa; **es war auf Euch angelegt**, det var muntet paa Eder; **sein Geld in Staatspapieren, in einem Geschäfte** —, sætte sine Penge i Statspapirer, i en Forretning; **seine Zeit gut** —, anvende sin Tid godt; **sich** —, lægge sig op til, sætte sig paa; **sich mit einem.** —, binde an med en; v. i. m. h. lægge an, lægge til. — **Anlegung**, f. Anlæggelse, c.

Anlegeschloß, n. **-sses -schlösser.** Hængelaas, c.

Anlehen, n. **-s** pl. ſ. sg. Laan, n.

Anlehnen, v. t. 1. læne op til; **die Thür** —, sætte Døren paa Klem; **die Thür ist angelehnt**, Døren staar paa Klem.

Anlehren, v. t. 1. **Einen. etw.** —, lære en noget.

Anleihe, f. **-n.** Laan, n.; **eine — machen**, gjøre et Laan.

Anleihen, v. t. 2. laane, gjøre et Laan.

Anleimen, v. t. 1. lime til.

Anleiten, v. t. 1. lede hen; **Hopfen** —, binde Humle op. **Einen** —, vejlede en. — **Anleitung**, f. Vejledning, Anvisning, c.

Anleiter, m. **-s** pl. ſ. sg. Vejleder, c.

Anlernen, v. t. 1. tillære; **angelernt**, tillært.

Anleuchten, v. t. 1. belyse.

Anliegen, v. i. 2. m. h. ligge op til, støde til, slutte sig til, slutte godt; **es liegt mir an**, det ligger mig paa Hjærte; **Einen. um etw.** —, bede en indstændig om noget; (til Sos) ligge an.

Anliegen, n. **-s** pl. ſ. sg. Bøn, Anmodning, Begjæring, c.; Anliggende, n.

Anliegenheit, f. se **Anliegen.**

Anlispeln, v. t. 1. hviske til.

Anloben, v. t. 1. anprise, rose, anbefale; † love.

Anlocken, v. t. 1. lokke til, tiltrække. — **Anlockung**, f. Tillokkelse, Tiltrækning, c.

Anlöt(h)en, v. t. 1. lodde til. — **Anlöt(h)ung**, f. Tillodning, c.

Anlügen, v. t. 2. **Einen** —, lyve for en; **Eim. etw.** —, lyve en noget paa.

Anlyven, v. i. 1. m. h. sejle bi de Vind.

Anmachen, v. t. 1. sætte til, lukke til, sætte til; **Wein** —, blande Vinen; **Feuer** —, gjøre Ild paa; **Speisen** —, tillave Spiser; **Kalk** —, lave Kalk til; v. r. trænge sig paa; tage fat paa.

Anmächtigen, v. r. 1. bemægtige sig, forbryde sig til: **einer Sache.**

Anmähen, v. i. 1. m. h. begynde at meje.

Anmahnen, v. t. 1. formane til, minde om. — **Anmahnung**, f. Formaning, Paamindelse, c.

Anmalen, v. t. 1. male.

Anmarsch, m. **-es -ärsche.** Anmarsch, c.

Anmarschi(e)ren, v. i. 1. m. ſ. rykke frem.

Anmaßen, v. t. og r. 1. anmasse, tilegne, formaste sig, forbryde sig; **ich maße mir etw. an**, † **ich maße mich einer Sache an**, jeg tilegner mig noget; —**d**, anmassende, ubesseden, arrogant. — **Anmaßung**, f. Anmasselse, Arrogance, c.

Anmaßlich, adj. anmassende, arrogant, egenraadig; adv. paa en anmassende Maade. — **Anmaßlichkeit**, f. Anmasselse, Arrogance, c.

Anmauern, v. t. 1. mure til.

Anmelden, v. t. 1. anmelde, melde, meddele. — **Anmeldung**, f. Anmeldelse, Melding, c.

Anmelder, m. **-s** pl. ſ. sg. Anmelder, c.

Anmengen, v. t. 1. blande til.

Anmerken, v. t. 1. anmærke, optegne, iagttage; **Eim. etw.** —, mærke noget paa en. — **Anmerkung**, f. Anmærkning, Bemærkning, Optegnelse, Jagttagelse, c.

Anmessen, v. t. 2. maale, tilmaale, tilpasse, indrette efter; **sich einen Rock — lassen**, lade sig tage Maal til en Frakke.

Anmischen, v. t. 1. blande til.

Anmit, adv. † hermed.

Anmuntern, v. t. 1. opmuntre.

Anmut(h), f. ub. pl. Ynde, Yndighed, c. | **Anmut(s)-los**, uden Ynde; **-reich, -voll**, yndig, yndefuld.

Anmut(h)en, v. t. 1. anmode; **Eim. etw.** —, anmode en om noget, forlange noget af en; **es mutet mich an**, det tiltaler mig; **-d**, tiltalende.

Anmut(h)en, n. se **Anmuthung.**

Anmut(h)ig, adj. tiltalende, yndig; yndefuld, behagelig, dejlig. — **Anmut(h)igkeit**, f. Ynde, Behagelighed, c.

Anmut(h)ung, f. **-en.** Anmodning, c.; Forlangende, n.

Annadeln, v. t. 1. stikke fast med Naale.

Annageln, v. t. 1. nagle fast, spigre fast; **er stand wie angenagelt**, han stod som fastgroet.

Annagen, v. t. 1. begynde at gnave paa.

Annahen, v. i. 1. m. ſ. nærme sig, stunde til.

Annähen, v. t. 1. sy til.

Annähern, v. t. 1. nærme til, bringe nærmere; **sich** —, nærme sig; **-d**, tilnærmelsesvis.

Annäherung, f. **-en.** Tilnærmelse, c. | **Annäherungs-kraft**, f. Tiltrækningskraft, c.; **-versuch**, m. Forsøg paa Tilnærmelse, n.; **-weise**, tilnærmelsesvis.

Annahme, f. **-n.** Modtagelse, Antagelse, c.

Annalen, pl. Annaler, Aarbøger, pl.

Annehmbar, adj. antagelig. — **Annehmbarkeit**, f. Antagelighed, c.

Annehmen, v. t. 2. modtage, antage, overtage, paatage sig; tage paa; **eine Einladung** —, tage imod en Indbydelse; **das Christentum**

—, antage Kristendommen; **Einen an Kindes Statt** —, tage en i Barns Sted; **einen Rat** —, tage imod et Raad; **eine Gestalt** —, paatage sig en Skikkelse; **ein angenommener Name**, et paataget Navn; **ich nehme an, daß**, jeg antager, at; **angenommen daß**, forudsat at; **ich nehme mir etw. an**, jeg henfører noget til mig; **etw. für Ernst** —, tage noget, anse noget for Alvor; v. r. **sich eines Menschen** —, tage sig af, sørge for et Menneske.

Annehmer, m. -s pl. ſ. sg. Modtager, c.

Annehmlich, adj. antagelig, behagelig, yndig. — **Annehmlichkeit**, f. Behagelighed, Yndighed, c.

Anneigen, v. t. 1. bøje hen til.

Annekki(e)ren, v. t. 1. annektere.

Annetzen, v. t. 1. væde, fugte.

Annicken, v. t. 1. nikke til.

Annieten, v. t. 1. nette til, klinke til.

Annisten, v. r. 1. bygge Rede op til; fig. bosætte sig.

Annoch, adv. ✝ endnu.

Annonce, f. -n. Annonce, c., Avertissement, n. | **Annoncen-zeitung**, f. Avertissementstidende, c.

Annonci(e)ren, v. t. 1. annoncere.

Annulli(e)ren, v. t. 1. annullere. ophæve.

Anölen, v. t. 1. smøre med Olie; fig. × bedrage, snyde; v. r. × berose sig, drikke sig fuld.

Anomal, adj. anomal, uregelmæssig.

Anomalie, f. -n. Anomali, Uregelmæssighed, c.

Anomalisch, adj. se **anomal**.

Anonym, **anonymisch**, adj. anonym.

Anonymität, f. ub. pl. Anonymitet, c.

Anordnen, v. t. 1. anordne, ordne; arrangere; bestemme, befale. — **Anordnung**, f. Anordning, Ordning, Bestemmelse, Indretning, c.

Anordner, m. -s pl. ſ. sg. Anordner, c.

Anpacken, v. t. 1. gribe haardt fat.

Anpassen, v. t. 1. prøve, tilpasse, tillempe; v. i. m. h. passe, slutte sig til; -d. passende, tilsvarende.

Anpfählen, v. t. 1. gjøre fast til en Pæl, spidde; gjøre fast med Pæle.

Anpfeifen, v. t. 1. pibe imod; v. i. **angepfiffen kommen**, komme pibende.

Anpflanzen, v. t. 1. plante; beplante, opdyrke; **sich** —, bosætte sig. — **Anpflanzung**, f. Plantning, Beplantning; Nybygd, Kolони, c.

Anpflöcken, v. t. 1. gjøre fast med Pløkke.

Anpfropfen, v. t. 1. pode til; stoppe, proppe.

Anpichen, v. t. 1. bege, kline paa med Beg.

Anpicken, v. t. 1. pikke paa, pikke Hul paa.

Anpinseln, v. t. 1. overſmøre, overmale.

Anplätschern, v. t. 1. plaske imod.

Anpochen, v. i. 1. m. h. banke paa.

Anprall, m. -es -älle. Stød, n.

Anprallen, v. i. 1. m. ſ. støne imod.

Anpreisen, v. t. 2. anprise, anbefale. — **Anpreisung**, f. Anprisning, Anbefaling, c.

Anprellen, v. i. se **anprallen**.

Anpressen, v. t. 1. presse imod.

Anproben, **anprobi(e)ren**, v. t. 1. prøve.

Anpumpen, v. t. 1. × **Einen** —, laane af en, ville laane af en.

Anpusten, v. t. 1. puste paa.

Anputz, m. se **Ausputz**.

Anputzen, v. t. 1. pynte, udpynte.

Anquellen, v. i. 2. m. ſ. svulme op.

Anquetschen, v. t. 1. se **anpressen**.

Anrahmen, v. i. 1. m. h. rage paa Grund (til Søs).

Anranken, v. t. 1. ranke op, binde op; v. r. slynge sig, sno sig op.

Anranzen, v. t. 1. overfuse.

Anraspeln, v. t. 1. begynde at raspe paa.

Anrasseln, v. i. 1. m. ſ. **angerasselt kommen**, komme raslende.

Anrat(h)en, v. t. 2. tilraade; **auf mein** —, paa mit Raad. — **Anrat(h)ung**, f. Raad, n.

Anrauchen, v. t. 1. tvære; **eine Pfeife** —, tvge en Pibe til.

Anräuchern, v. t. 1. tilrøge, tvære; fig. × **Einen mit etw.** —, narre en med noget.

Anrechnen, v. t. 1. skrive paa Regning; **Einem etw.** —, skrive noget paa ens Regning, tilregne, tilskrive, tillægge; **etw. hoch** —, sætte højt, regne højt, sætte megen Pris paa. — **Anrechnung**, f. Skriven paa Regning, Tilregnelse, c.

Anrecht, n. -es -e. Ret, Adkomst, c.; **ein** — **an, auf eine Sache, zu etw. haben**, have Ret, Adkomst til noget.

Anrede, f. -n. Tiltale, c.

Anreden, v. t. 1. tiltale; **er redete mich an**, han tiltalte mig; **Einen um etw.** —, anmode en om noget; **Einem etw.** —, paasnakke en noget.

Anregen, v. t. 1. tilskynde, opmuntre, animere, vække; **eine Sache** —, bringe en Sag i Erindring, paa Bane; **ein anregender Vortrag**, et vækkende Foredrag; **es regte ihn sehr an**, det satte ham i stor Bevægelse. — **Anregung**, f. Tilskyndelse, Bevægelse, Vækkelse, Impuls, c.; **etw. in** — **bringen**, bringe noget i Gang, paa Bane.

Anreiben, v. t. 2. begynde at gnide paa; **ein Zündholz** —, ribe en Svovlstik af.

Anreihen, v. t. 1. sætte i Rad, trække paa Traad; søge til, ri til; **sich** —, slutte sig til; fig. begynde at bruge, tage Hul paa.

Anreißen, v. t. 2. begynde at rive itu; v. r. × berose sig.

Anreißer, m. -s pl. ſ. sg. Skrabejærn, n.

Anreiten, v. t. 2. ride imod, ride paa, ride hen til; v. i. m. ſ. **angeritten kommen**, komme ridende.

Anreiz, m. -es -e. Tillokkelse, c.

Anreizen, v. t. 1. lokke, tilſtynde, opægge. — **Anreizung**, f. Tillokkelſe, Tilſtyndelſe, c.

Anrennen, v. i. 1. m. ſ. (**rannte**, **gerannt**), løbe imod, løbe paa; **angerannt kommen**, komme løbende; v. t. ſtorme, løbe ind paa.

Anrichte, f. **-n**. Anretningsbord, n.

Anrichten, v. t. 1. anrette; **das Essen** —, rette Maden an; **Schaden** —, anrette, gjøre Skade. | **Anrichte-löffel**, m. Patageſte, c.; **-tisch**, m. Anretningsbord, n.; **-zimmer**, n. Anretningsværelſe, n.

Anrichtung, f. **-en**. Anretning; Anrettelſe, c.

Anrichter, m. **-s** pl. ſ. sg. den, der retter an; Opheavsmand, c.

Anriechen, v. t. 2. lugte til, lugte paa; **man riecht es ihm an, wo er gewesen ist**, man lugter paa ham, hvor han har været.

Anringeln, v. t. 1. faſtgjøre med Ringe.

Anritt, m. **-es** ub. pl. Fremriden, Ankomſt til Heſt, c.; Angreb til Heſt, n.

Anritzen, v. t. 1. begynde at ridſe, ridſe lidt, krabſe lidt.

Anrollen, v. t. 1. rulle imod, rulle paa; v. i. m. ſ. komme rullende, trillende, rulle frem.

Anrosten, v. i. 1. m. ſ. ruſte til, ruſte faſt.

Anrüchig, **anrüchtig**, adj. lidt berygtet, mistænkelig. — **Anrüchigkeit**, f. Berygtethed, c.

Anrücken, v. i. 1. m. ſ. rykke frem, nærme ſig; m. h. **die Uhr hat angerückt**, Uret falder i Slag; v. t. ſtykke nærmere; ſtykke hen til; † angribe. — **Anrückung**, f. Fremrykning, c.

Anrudern, v. i. 1. m. ſ. ro hen til, ro imod.

Anruf, m. **-es -e**. Tilraab, Raab, n., Paakaldelſe, c.

Anrufen, v. t. 2. anraabe, raabe til; paakalde, kalde; **Einen um Hilfe** —, anraabe en om Hjælp; **Einen zum Zeugen** —, kalde en til Vidne; **das höchste Gericht** —, appellere til Højeſteret. — **Anrufung**, f. Tilraab, n., Anraaben, Paakaldelſe, c.

Anrühmen, v. t. 1. ſe **anpreisen**.

Anrühren, v. t. 1. berøre, røre ved; ſammenrøre, blande, udrøre. — **Anrührung**, f. Berørelſe, Sammenrøren, c.

Ansäen, v. t. 1. tilſaa; begynde at ſaa.

Ansage, f. **-n** Tilſigelſe, Melding, Forkyndelſe, c. | **Ansage-zettel**, m. Tilſigelſesſeddel, c.

Ansagen, v. t. 1. melde, meddele, forkynde, bekjendtgjøre, tilſige. — **Ansagung**, f. ſe **Ansage**.

Ansägen, v. t. 1. begynde at ſave paa.

Ansammeln, v. t. 1. ſamle, ophobe, opdynge. — **Ansammlung**, f. Samling, Opbobning, c.

Ansässig, adj. boſiddende, boſat. — **Ansässigkeit**, f. det at være boſiddende.

Ansatz, m. **-es -ätze**. Tilſætning, Tilføjning, c.; Mundſtykke, n.; Regning, Pris, c.; Overſlag, n.; Anſættelſe, c.; Tilløb, n.; Anlæg, n., Begyndelſe, c.

Ansäuern, v. t. 1. ſyre.

Ansaugen, v. t. 2. ſuge faſt, ſuge til; v. i. m. h. begynde at ſuge.

Anschäuseln, v. t. 1. ſuſe imod, viſte imod; v. r. drikke ſig en lille Hat.

Ansausen, v. t. 1. ſuſe imod; v. i. m. ſ. **angesaust kommen**, komme ſuſende.

Anschaffen, v. t. 1. anſkaffe, forſkaffe. — **Anschaffung**, f. Anſkaffelſe, c.

Anschaffen, v. t. 2. ſe **anerschaffen**.

Anschäften, v. t. 1. ſkæfte. — **Anschäftung**, f. Skæftning, c.

Anschälen, v. t. 1. begynde at ſkrælle.

Anscharren, v. t. 1. krabe lidt, krabe til.

Anschau, f. ub. pl. Beſkuelſe, Betragning, c.

Anschauen, v. t. 1. beſkue, betragte, ſkue paa.

Anschaufeln, v. t. 1. ſkovle til.

Anschaulich, adj. anſkuelig. — **Anschaulichkeit**, f. Anſkueligheb, c.

Anschauung, f. **-en**. Anſkuelſe, c. | **Anschauungs-unterricht**, m. Forſtandsovelſe, c.; **-weise**, f. Betragtningsmaabe, c.

Anschein, m. **-s** ub. pl. Skin, Udſeende, n.; **dem — nach**, tilſyneladende; **es hat den** —, det ſer ud til, det ſyneS ſom om; **sich den — geben**, give ſig Udſeende af.

Anscheinen, v. t. 2. ſkinne paa; v. i. vise ſig, ſyneS; **-d**, tilſyneladende.

Anscheinlich, adj. tilſyneladende.

Anscheinung, f. **-en**. Skin, Udſeende; Tegn, Varſel, n.

Anschellen, v. i. 1. m. h. ringe paa.

Anschere, f. **-n** Rending, c.; Rendegarn, n.

Anscheren, v. t. 2. begynde at klippe, klippe lidt.

Anscheren, v. t. 1. rende, ſlaa Rendingen op. | **Anscher-pfahl**, m. Pæl paa en Reberbane, Mikkepæl, c.

Anschichten, v. t. 1. opſtable.

Anschicken, v. r. 1. lave ſig til, gjøre ſig færdig til, begynde; v. t. ‡ indrette, ordne.

Anschieben, v. t. 2. ſtyde hen til, ſtykke op til; v. i. m. h. kaſte forſt (i Kegleſpil).

Anschieber, m. **-s** pl. ſ. sg. Tilſætning, Tilføjning, c.

Anschielen, v. t. 1. ſtele til, ſlotte til.

Anschienen, v. t. 1. ſætte til veb Skinner.

Anschießen, v. i. 2. m. ſ. fare frem, fare til, fare løs paa; **Krystalle schießen an**, der danner ſig Krykſtaller; ſtyde forſt; v. t. **ein Fest** —, ſtyde en Feſt ind; **eine Büchse** —, indſtyde en Bøsſe; **ein angeschossener Hirsch**, en anſkudt, ſaaret Hjort; **angeschossen sein**, være ſkudt, være forelſket; × have en Skrue løs; (ogſaa) have en Hat. — **Anschießung**, f. Krykſtalliſering, c.

Anschiffen, v. t. 1. lægge til, ſejle hen til; v. i. m. ſ. komme ſejlende.

Anschimmeln, v. i. 1. m. ſ. begynde at ſtimle, at mugne.

Anschirren, v. t. 1. lægge Seletøjet paa, ſpænde for. — **Anschirrung**, f. Forſpænding, c.

Anſchlag, m. **-es -äge**. Opſlaaen, c.; Anſlag; Opſlag, n.; Plakat, c.; Overſlag, n.; **ein Haus iſt im —**, et Hus er opſlaaet til Salgs; **der — des Gewehrs**, Geværets Kolbe, c.; **ich liege im —**, jeg ligger i Anlægsſtilling; **ein — auf mein Leben**, et Anſlag paa, en Plan mod mit Liv; **ein — der Koſten**, et Overſlag over Omkoſtningerne; **etw. in — bringen**, tage noget med i Beregningen, tage Hensyn til noget, tage noget meb i Betragtning; **in — kommen**, komme i Betragtning. | **Anſchlag-faden**, m. Ritraab, c.; **-ſumme**, f. Overſlagsſum, c.; **-zettel**, m. Plakat, c.

Anſchlagen, v. t. og i. m. h. 2. ſlaa paa, ſlaa imod; ſlaa Hul paa; ſlaa faſt, faſtgjøre; lægge an; ſlaa forſt; anſlaa; ſpille Klint; † kjøbe; † ſælge: **eine Saite —**, ſlaa en Streng an; **ein Gewehr —**, lægge an; **ſchlagt an**, læg an! **Feuer —**, ſlaa Ild; **die Segel —**, underſlaa Sejlene; **der Hund ſchlägt an**, Hunden begynder at gø; **die Nachtigall ſchlägt an**, Nattergalen begynder at ſlaa; † **einen Kauf —**, afſlutte et Kjøb; **etw. hoch, gering —**, anſlaa, vurdere noget højt, lavt; **das Mittel ſchlägt gut an**, Midlet ſlaar godt an, hjælper godt.

Anſchläger, m. **-s** pl. ſ. sg. Hammer, c. (paa et Fortepiano).

Anſchlägig, adj. ſnild, klogtig, opfindſom; hvad der ſlaar an, virkſom; ſtemmende meb Overſlaget.

Anſchlägiſch, adj. ſnild, klogtig.

Anſchläglich, adj. hvad der ſtemmer meb Overſlaget.

Anſchlämmen, v. t. 1. fylde meb Dynd.

Anſchleichen, v. i. 2. m. ſ. og r. ſnige hen, komme ſnigende, liſte ſig nærmere.

Anſchleifen, v. t. 2. begynde at ſlibe, ſlibe til.

Anſchleifen, v. t. 1. ſlæbe hen, ſlæbe hid.

Anſchlendern, v. i. 1. m. ſ. **angeſchlendert kommen**, komme bribende.

Anſchleppen, v. t. 1. ſlæbe til.

Anſchleudern, v. t. 1. ſlynge imod.

Anſchließen, v. t. 2. ſlutte til; vedlægge, hoſſøje; lænke til, binde til; **ſich eim. el. an einen —**, ſlutte ſig til en; **ſich an einander —**, ſlutte ſig ſammen; v. i. m. h. **die Thür ſchließt gut an**, Døren ſlutter godt.

Anſchlingen, v. t. 2. ſlynge til, fæſte til; **ſich —**, klynge ſig til, ſno ſig faſt.

Anſchluß, m. **-ſſes -üſſe**. Tilſlutning, Tilføjning, c.; Bilag, Tillæg, n.; **der Rock hat einen guten —**, Frakken ſlutter godt. | **Anſchlußbahn**, f. Forbindelsesbane, Sidebane, c.

Anſchmecken, v. t. 1. ſmage paa; **einer Sache etw. —**, ſmage noget paa en Ting.

Anſchmeicheln, v. t. 1. tiltale paa en ſmigrende Maabe; tillægge en noget paa en ſmigrende Maabe; v. r. indſmigre ſig; trykke ſig op til.

Anſchmeißen, v. t. 2. ſe **anſchmettern**.

Anſchmelzen, v. t. 2. (1) begynde at ſmelte; ſmelte til. — **Anſchmelzung**, f. Tilſmeltning, c.

Anſchmettern, v. t. 1. ſmide, kaſte haardt imod.

Anſchmieden, v. t. 1. ſmedde til. — **Anſchmiedung**, f. Smedden til, c.

Anſchmiegen, v. t. 1. trykke op til; **ſich —**, klynge ſig op til, trykke ſig op til, bøje ſig efter.

Anſchmieren, v. t. 1. ſmøre paa; **den Wein —**, forſtære Vinen; **Einen —**, ſnyde, bedrage en; **Eim. etw. —**, narre en meb noget; **ſich —**, indſmigre ſig. — **Anſchmierung**, f. Snyderi, Bedrageri, n.

Anſchmitzen, v. t. 1. tilſmudſe, tilſøle.

Anſchmunzeln, v. t. 1. ſmiſke til en.

Anſchnallen, v. t. 1. ſpænde paa; v. r. × lægge ſig noget til.

Anſchnarchen, anſchnarren, v. t. 1. ſe **anſchnauzen**.

Anſchnauben, v. t. 2. ſnyſe imod, buſe ud imod.

Anſchnauzen, v. t. 1. fare imod, overfuſe.

Anſchneiden, v. t. 2 ſkære Hul paa, begynde at ſkære; × ſætte paa Regning.

Anſchnellen, v. t. 1. lade ſpringe imod; drive imod; v. i. m. ſ. ſpringe imod, fare imod.

Anſchnitt, m. **-es -e**. Snit, Skaar; afſkaaret Stykke, n., Endeſtive, c.

Anſchnüffeln, v. t. 1. ſnuſe til.

Anſchnüren, v. t. 1. ſnøre til, ſnøre faſt. — **Anſchnürung**, f. Tilſnøren, c.

Anſchovis, m. — — Anſjos, c.

Anſchrauben, v. t. 2. (1) ſkrue til, ſkrue paa. — **Anſchraubung**, f. Tilſtruen, c.

Anſchreiben, v. t. 2. opſkrive, ſkrive paa; **Eim. etw. —**, ſkrive noget paa ens Regning; **gut angeſchrieben ſein, ſtehen**, være vel anſkreven. — **Anſchreibung**, f. Opſkriven, Optegnelſe. Skriven, c.

Anſchreiber, m. **-s** pl. ſ. sg. Opſkriver, c.

Anſchreien, v. t. 2. ſkrige til, anraabe; (til Søs) praje.

Anſchreiten, v. i. 2. m. ſ. ſkride hen til, ſkride frem, ſkride op.

Anſchrote, f. **-n**. Liſt, Klædelist, c.

Anſchroten, v. t. 1. vælte frem; ſætte en Liſt paa.

Anſchub, m. **-s** ub. pl. forſte Kaſt, n. (i Keglespil).

Anſchuhen, v. t. 1. ſætte Sko paa, forſødde.

Anſchuldigen, v. t. 1. ſe **beſchuldigen**.

Anſchuldigung, f. **-en**. Beſkyldning, c.

Anſchüren, v t. 1. rage op i, opfriſke; opflamme, puſte til, opildne.

Anſchürer, m. **-s** pl. ſ. sg. Fyrbøder, c.; fig. Ophidſer, c.

Anſchuß, m. **-ſſes -üſſe** forſte Skud; Skudſaar; Stedet, hvor et Dyr ſkydes; Tilvæxt, n., Kryſtalliſering, c.

Anſchutt, Anſchütt, f. **-en**. opſtyllet Land, n.

Anſchütten, v. t. 1. hælde op til, hælde fuld, fylde.

Anſchützen, v. t. 1. lade Baadet ſtige (ved et Stibord).

Anſchwängern, v. t. 1. besvangre, gjøre ſvanger med. — **Anſchwängerung**, f. Besvangrelſe, c.

Anſchwanken, v. i. 1. m. ſ. **angeſchwankt kommen**, komme vaklende, svajende.

Anſchwänzeln, v. t. 1. nærme ſig logrende; v. r. indſmigre ſig hos en.

Anſchwärmen, v. i. 1. m. ſ. komme sværmende; begynde at sværme.

Anſchwärzen, v. t. 1. sværte; smugle; **einen —**, sværte, bagtale en. — **Anſchwärzung**, f. Bagtalelſe, Sværten, c.

Anſchwärzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Bagtaler, c.

Anſchwärzerei, f. **-en**. Bagtalelſe, c.

Anſchwatzen, v. t. 1. paasnakke.

Anſchwefeln, v. t. 1. svovle.

Anſchweif, m. **-es -e**. Rending, c., Rendegarn, n.

Anſchweifen, v. t. 1. rende, slaa Rendingen op.

Anſchweißen, v. t. 1. svejtſe til; (Jagtſpr.) saare ved Skud.

Anſchwellen, v. i. 2. m. ſ. svulme, svulme op, stige, vorе; ophovne. — **Anſchwellung**, f. Svulmen, Stigen, Stigning; Hævelſe, Svulſt, c.

Anſchwellen, v. t. 1. oppuſte, fylde.

Anſchwemmen, v. t. 1. opſtylle. — **Anſchwemmung**, f. Opſtylling, c.; opſtyllet Land, n.

Anſchwimmen, v. i. 2. m. ſ. svømme til.

Anſchwindeln, v. t. 1. **Einen etw. —**, narre en til at kjøbe noget.

Anſegeln, v. i. 1. m. ſ. ſejle til, komme ſejlende; v. t. anlobe; ſejle paa, løbe imod. — **Anſegelung**, f. Opſejling, Paaſejling, c.

Anſehen, v. t. 2. ſe paa; ſe til; betragte; anſe; **ein Schauſpiel —**, ſe et Skuespil; **etw. mit dem Rücken —**, vende Ryggen til noget; **Einen für einen braven Mann —**, anſe, holde en for en brav Mand; **eine Summe nicht —**, ikke ſe paa, ikke ænſe en Sum; † **Einen —**, ſtraffe en; **Einen etw. —**, ſe noget paa en; **es iſt darauf —**, det ſigter dertil, det er lagt an derpaa; **es ſieht ſich an, als wenn**, det ſer ud, ſom om; **angeſehen**, anſet.

Anſehen, n. **-s** ub. pl. Betragtning, Beſkuelſe, c.; Udſeende, n.; Anſeelſe; Myndighed, c.; **beim erſten —**, ved det første Syn; **ein vornehmes — haben**, have et fornemt Udſeende; **Einen von — kennen**, kjende en af Udſeende; **ſich das — geben**, give ſig Skin, Udſeende af; **ohne — der Perſon**, uden Perſonsanſeelſe; **väterliches —**, faderlig Myndighed; **in —, daß**, med Hensyn til at, i Betragtning af, at.

Anſehnlich, adj. anſelig, betydelig. — **Anſehnlichkeit**, f. Anſelighed, Betydelighed, c.

Anſehung, f. ub. pl. Betragtning, c.; **in — dieſes Umſtandes**, i Betragtning af denne Omſtændighed.

Anſengen, v. t. 1. svie lidt.

Anſetzen, v. t. 1. sætte til, føje til; ansætte, vurdere; fastsætte, bestemme; **eine Trompete —**, sætte en Trompet for Munden; **die Feder —**, sætte Pennen til Papiret; **Ähren —**, sætte Ax; **Fleiſch —**, sætte Kjød; **ſich —**, sætte sig fast; **Einen —**, ansætte en; **die Ladung —**, drive Patronen ned med Ladestokken; **eine Zeit —**, fastsætte, beramme en Tid; **etw. —**, føre noget i Regning, vurdere; v. i. m. h. begynde at sætte; begynde, angribe; tage et Tillob; blive fed, trives. | **Anſetz-blatt**, n. Ansætningsside, c.; **-kolben**, m. Ladestok til en Kanon, Sætter, c.; **-ſtück**, n. tilføjet Stykke, n.

Anſetzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Ladestok, c.; den, der begynder at sætte.

Anſicht, f. **-en**. Beskuelſe, Betragtning; Anſkuelſe, c.; Prospekt, n.; **Bücher zur — ſchicken**, sende Boger til Gjennemsyn; **was iſt Ihre — darüber**, hvad er Deres Mening derom? **eine — von Rom**, et Prospekt af Rom.

Anſichtig, adj. vaer; **Jemandes** el. **jemand — werden**, faa Øje paa en, blive en vaer.

Anſiedelei, f. **-en**. Nybygd, Koloni, c.

Anſiedeln, v. r. 1. nedsætte sig, besætte sig. — **Anſiedelung**, f. Besættelſe, c.; Nybygd, Koloni, c.

Anſiedler, m. **-s** pl. ſ. sg. Nybygger, Kolonist, c.

Anſingen, v. t. 2. modtage syngende.

Anſinnen, v. t. 2. anmode, forlange; **Einen. etw. —**, forlange noget af en. — **Anſinnung**, f. Anmodning, c., Forlangende, n.

Anſitz, m. **-es -e**. Stade, Skydeſtade, n. (Jagt).

Anſpalten, v. t. 1. begynde at kløve, slaa Hul paa.

Anſpann, m. **-es -e**. Spænd, Forspænd, n.

Anſpannen, v. t. 1. stramme, trække stramt, spænde; spænde for; anspænde, anstrænge; **die Pferde, den Wagen —**, spænde Hestene for, spænde for Vognen; **alle Kräfte —**, anspænde alle Kræfter. — **Anſpannung**, f. Spænden for; Stramning, Anspændelſe, Anstrængelſe, c.

Anſpanner, Anſpänner, m. **-s** pl. ſ. sg. Overbonde, c.

Anſpeien, v. t. 2. spytte paa. | **Anſpeiens-wert**, værd at spytte paa.

Anſpicken, v. t. 1. spække.

Anſpiel, n. **-s** ub. pl. Udspil n. (i Kort).

Anſpielen, v. t. og i. m. h. 1. begynde at spille, slaa an; **Empfindungen —**, anslaa Følelſer; **eine Farbe —**, spille først en Kulør; **auf etw. —**, hentyde til, alludere til, slaa paa noget. — **Anſpielung**, f. Hentydning, Allusion, c.

Anſpieler, m. **-s** pl. ſ. sg. Udspiller, c.

Anſpießen, v. t. 1. sætte paa Spid, spidde. — **Anſpießung**, f. Spidden, c.

Anſpinnen, v. t. 2. ſpinde ſammen, ſpinde til; fig. opſpinde, anſtifte, opvække, ſtifte. — **Anſpinnung**, f. Opſpind, n., Anſtiftelſe, c.

Anſpitzen, v. t. 1. ſpidſe; × **angeſpitzt ſein**, have en Hat.

Anſpliſſen, v. t. 1. ſammenſplidſe.

Anſporn, m. **-s** ub. pl. Tilſtyndelſe, Drivfjeder, Spore, c.

Anſpornen, v. t. 1. ſpore; fig. anſpore, tilſtynde, drive frem. — **Anſpornung**, f. Tilſtyndelſe, c.

Anſprache, f. **-n**. Tiltale, c.; † Fordring, c., Krav, n.

Anſprechen, v. t. 2. tiltale; **ein Schiff —**, praje et Skib; **Einen um etw. —**, anmode, bede en om noget; **Einen auf einen Diebſtahl —**, anklage en for Tyveri; × **etw. —**, fordre, kræve noget; **es ſpricht mich** († **mir**) **an**, det tiltaler mig, behager mig; **-d**, tiltalende; v. i. m. h. **bei eim. —**, tage ind hos en, besøge en; tone, lyde.

Anſprengen, v. t. 1. begynde at ſprænge; overſtænke, væde; v. i. m. ſ. fare løs paa, galopere imod; **angeſprengt kommen**, komme i Galop.

Anſpringen, v. i. 2. m. ſ. ſpringe imod, fare imod, ſpringe løs paa, ſpringe hen til.

Anſpritzen, v. t. og i. 1. ſprøjte paa, overſprøjte. — **Anſpritzung**, f. Overſprøjtning, c.

Anſpruch, m. **-es -üche**. Tiltale, Fordring, c.; **Einen über (wegen) etw. in — nehmen**, tiltale, ſtævne en for noget, anklage, beſkylde, dadle for noget; — **auf etw. machen**, gjøre Fordring paa noget; **große Anſprüche machen**, ſtille ſtore Fordringer; **etw. in — nehmen**, lægge Beſlag paa noget, gjøre Krav paa noget. | **Anſpruchs-frei**, **-los**, fordringsfri, fordringsløs; **-loſigkeit**, f. Fordringsløshed, c.; **-reich**, **-voll**, fordringsfuld.

Anſprühen, v. t. 1. ſprøjte imod, ſprutte imode.

Anſprung, m. **-es -ünge**. Tilløb, n., Spring, Angreb, n.; Arp, Mælkeſtorpe, c.

Anſpucken, v. t. 1. ſpytte paa.

Anſpülen, v. t. 1. opſtylle; v. i. m. h. ſtylle imod. — **Anſpülung**, f. Opſtylning, c.

Anſtacheln, v. t. 1. drive frem ved at ſtikke med en Braad; fig. opægge, ægge til, opirre.

Anſtalt, f. **-en**. Anſtalt, Tilberedelſe, Forberedelſe, Foranſtaltning, c.; Anſtalt, c., Inſtitut, n.

Anſtammen, v. t. ſe **angeſtammt**.

Anſtämmen, v. t. ſe **anſtemmen**.

Anſtampfen, v. i. 1. m. h. ſtampe imod.

Anſtand, m. **-es -ände**. Anſtand, Sømmelighed; Plads, c., Stade, n., Lur, c.; Henſtand, Opſættelſe, c.; † Vaabenſtilſtand, c.; Betænkelighed, Tvivl, Vanſkelighed, c.; — **verlangen**, forlange Henſtand; **die alten Anſtände bezahlen**, betale den gamle Gjæld; — **nehmen**, tage i Betænkning; **es hat durchaus keinen —**, det er der aldeles ingen Tvivl om; **etw. in — ziehen**, nære Tvivl om noget. | **Anſtands-dame**, f. Duenna, c.; **-gefühl**, n. Sømmelighedsfølelſe, c.; **-verletzung**, f. Krænkelſe af Anſtand, af Sømmelighed; **-voll**, ſømmelig, fuld af Anſtand; **-widrig**, uſømmelig.

Anſtändig, adj. anſtændig, ſømmelig, paſſende; ‡ behagelig. — **Anſtändigkeit**, f. Anſtændighed, Sømmelighed, c.

Anſtapeln, v. t. 1. opſtable imod.

Anſtarren, v. t. 1. ſtirre paa.

Anſtatt, præp. med Genit. († Dativ) i Stedet for; — **meiner**, i Stedet for mig, i mit Sted; — **zu**, — **daß**, i Stedet for at.

Anſtauben, v. i. 1. m. ſ. tilſtøves.

Anſtäuben, v. t. 1. tilſtøve.

Anſtauen, v. t. 1. opſtuve, opdæmme. — **Anſtauung**, f. Opſtuvning, Opdæmning, c.

Anſtaunen, v. t. 1. ſe med Forundring paa, ſtirre forundret paa.

Anſtechen, v. t. 2. **ſtikke i**, ſtikke Hul paa, tage Hul paa, begynde paa; **mit etw. angeſtochen kommen**, komme ſtikkende med noget; **Einen —**, pumpe en; ſtikke paa en; **etw. ſticht mich an**, noget lokker mig; × **angeſtochen ſein**, have en Rus.

Anſtecken, v. t. 1. ſtikke paa, ſtikke faſt, ſætte faſt; **ein Licht —**, tænde et Lys; **ein Haus —**, ſtikke Ild paa et Hus; **Einen —**, ſmitte en; **von einer Krankheit angeſteckt werden**, blive ſmittet af en Sygdom; **-d**, ſmitſom.

Anſteckung, f. ub. pl. Smitte, c. | **Anſteckungs-fähig**, ſmitſom; **-gift**, n., **-ſtoff**, m., Smitſtof, n.

Anſtehen, v. i. 2. m. h. og ſ. ſtaa hos, ſtaa ved, ſtaa op til; ſtaa paa Lur; tiltræde; **mit eim. —**, gaa i Kompagni med en; es **ſteht ihm gut an**, det klæder ham godt, ſommer ſig, paſſer ſig for ham; **das Haus ſteht mir an**, jeg ſynes godt om dette Hus; **etw. — laſſen**, lade noget ſtaa hen, opſætte noget; **es wird noch lange —, bis**, det vil endnu vare længe, indtil; **ich ſtehe an es zu thun**, jeg nøler med at gjøre det, har Betænkelighed ved.

Anſteigen, v. i. 2. m. ſ. ſtige op, hæve ſig, blive højere; **angeſtiegen kommen**, komme anſtigende.

Anſtellen, v. t. 1. ſtille hos, ſtille op til; **Betrachtungen —**, anſtille Betragtninger; **Einen —**, anſætte en; **angeſtellt ſein**, være anſat; **etw. —**, foranſtalte, iværkſætte noget; **Waren —**, tilbyde Varer; **wie willſt du es —**, hvorledes vil du bære dig ad? **ſich —**, anſtille ſig, lade ſom, te ſig, give ſig Udſeende af.

Anſteller, m. **-s** pl. ſ. sg. Ophavsmand, c.

Anſtellig, adj. duelig, dygtig, brugelig, flink. — **Anſtelligkeit**, f. Dueligheb, c.

Anſtellung, f. **-en**. Anſættelſe, c.; **der Großhändler hat mir eine — gemacht**, Grosſereren

har gjort mig et Tilbud, en Offerte, en Anstilling. | **Anstellungs-berechtigt**, berettiget til Ansættelse; **-fähig**, duelig til en Ansættelse; **-patent**, n. Ansættelsespatent, n.

Anstemmen, v. t. 1. stemme imod, holde imod.

Ansterben, v. i. 2. m. s. tilfalde ved Arv.

Anstenern, v. t. 1. styre imod.

Anstich, m. **-es** ud. pl. Stikken Hul paa; Hul, n.

Ansticken, v. t. 1. brodere paa.

Ansticfeln, v. t. give Støvler paa; v. r. tage Støvler paa; v. i. **angestiefelt kommen**, komme gaaende med lange Skridt, komme anstigende.

Anstieren, v. t. 1. se **anstarren**.

Anstiften, v. t. 1. anstifte, afstedkomme, foraarsage, volde; ægge, drive. — **Anstiftung**, f. Anstiftelse; Opæggen, c.; pl. Rænker.

Anstifter, m. **-s** pl. s. sg. Ophavsmand, c.

Anstimmen, v. t. 1. istemme. — **Anstimmung**, f. Istemning, c.

Anstöhnen, v. t. 1. tale stønnende til en.

Anstolpern, v. i. 1. m. h. snuble imod, komme stavrende.

Anstopfen, v. t. 1. proppe, stoppe fuld; **sich** —, proppe sig.

Anstoß, m. **-es -ße**. Stød, Anstød, n.; **er lieft ohne** —, han læser flydende; — **einer Krankheit**, Anfald af en Sygdom; — **an einer Sache nehmen**, tage Forargelse af noget; — **geben**, give Forargelse; **ein Stein des -es**, en Anstødssten; † Dgning, c.

Anstoßen, v. t. 2. støde til; **Einen** —, støde til en; **die Gläser** —, klinke med Glassene; **einen Tiſch** —, sætte et Bord til; **die Erde** —, stampe Jorden fast; **den Ärmel** —, øge et Ærme til; **Bretter** —, fælde Bræder sammen; **die Jagd** —, give Tegn til Jagten; † **die Krankheit ſtößt ihn an**, Sygdommen griber ham; † antænde; v. i. m. h. støde imod, støde til; **bei eim.** —, forarge en, støde an hos en; **bei etw.** —, standse; **wider etw.** —, støde an imod noget; **im Reden** —, stamme; **das Obſt iſt angeſtoßen**, Frugten er stødt; **an einen Garten** —, støde til, grænse til en Have.

Anstößer, m. **-s** pl. s. sg. † Nabo, c.

Anstößig, adj. stødende, anstødelig, forargelig. — **Anſtößigkeit**, f. Anstødelighed, Forargelighed, c.

Anstottern, v. t. 1. tale stammende til en.

Anstrahlen, v. t. 1. straale paa, kaste sine Straaler paa.

Anstranden, v. i. 1. m. s. strande paa.

Anſträngen, v. t. 1. spænde for, spænde til.

Anstreben, v. t. 1. tilstræbe, stræbe efter; v. i. m. h. **hoch** —, stræbe højt; **gegen etw.** —, stræbe, kæmpe imod noget.

Anstreichen, v. t. 2. overstryge, overmøre, male, farve; stryge paa; smink; **Eim. den Rücken blau** —, smøre ens Rygstykker; **etw.** —, understrege noget, sætte et Tegn ved noget; **das werde ich dir** —, det skal jeg nok huske dig; v. i. m. h. stryge imod, strejfe imod; v. r. trykke sig op til; fig. indsmigre sig.

Anstreicher, m. **-s** pl. s. sg. Maler, c. (Haandværker).

Anstreifen, v. i. 1. m. s. strejfe imod, stryge imod.

Anſtrengen, v. t. 1. anstrænge; **eine Klage, einen Prozeß gegen einen** —, anlægge en Sag imod en; **angeſtrengte Arbeit**, anstrængende Arbeide; **angeſtrengt arbeiten**, arbejde anstrængende. — **Anſtrengung**, f. Anstrængelse, c.

Anstrich, m. **-es -e**. Overstrygning, Overmaling, c; fig. Anstrøg, Skin, Udseende, n.

Anstricken, v. t. 1. strikke til; † binde til med et Reb.

Anſtrömen, v. i. 1. m. s. strømme til; v. t. strømme imod; **opſtylle**. — **Anſtrömung**, f. Tilstrømning, c.

Anstückeln, anstücken, v. t. 1. sætte et Stykke til, øge til.

Ansturm, m. **-es -ürme**. Angreb, Stormløb, n.

Anſtürmen, v. i. 1. m. s. storme imod, storme løs paa: **auf etwas**.

Ansturz, m. **-es -ürze**. Fremstyrten, c., Stormløb, Angreb, n.

Anſtürzen, v. i. 1. m. s. styrte imod, falde imod, storme imod; **er kam angeſtürzt**, han kom styrtende; v. t. kaste imod.

Anstutzen, v. t. 1. betragte med Forbavselse.

Anſtützen, v. r. støtte sig til.

Anſuchen, v. t. 1. og i. m. h. ansøge; **Einen** el. **bei eim. um etw.** —, ansøge hos en om noget, anmode en om noget. — **Anſuchung**, f. Ansøgning, c.

Anſuchen, n. **-s** pl. s. sg. Ansøgning, Anmodning, c.

Anſucher, m. **-s** pl. s. sg. Ansøger, c.

Anſummen, v. t. se **aufſummen**.

Anſummen, v. i. 1. m. s. komme summende, komme brummende.

Anſüßen, v. t. 1. søde, gjøre sød.

Antagoniſt, m. **-en -en**. Antagonist, Modstander, c.

Antakeln, v. t. 1. tiltakle.

Antanzen, v. i. 1. m. h. begynde at danse; komme dansende; v. t. paadrage sig ved Dans.

Antaſten, v. t. 1. føle paa, tage fat paa, antaste, angribe. — **Antaſtung**, f. Antastelse, c.

Antaumeln, v. i. 1. m. s. komme rabende.

Anthal, n. **-es -e**. Vinmaal i Ungarn, n.

Ant(h)eeren, v. t. 1. tjære.

Ant(h)eil, m. (n.) **-es -e**. Andel; Deltagelse, c.; — **an einer Sache nehmen**, tage Del i noget. | **Ant(h)eil(s)-haber**, m. Parthaver, c.; **-los**, udeltagende; **-ſchein**, m. Aktie, c.; **-voll**, deltagende.

Anthologie, f. **-n**. Anthologi, c.

Anthun, v. t. 2. tage paa, iføre ſig; **ſich Zwang** —, paalægge ſig Tvang; **thue mir die Liebe an**, gjør mig den Tjeneſte; **thue mir das nicht an**, gjør det ikke imod mig; **es eim.** —, fortryde, forhexe en.

Antichriſt, m. **-s -e (en)**. Antikriſt, c.

Antichriſtlich, adj. antikriſtlig.

Antik, adj. antik, gammeldags.

Antike, f. **-n**. Antike, Antikvitet, c. | **Antikenſammlung**, f. Oldſagsſamling, c.

Antillen, pl. Antillerne.

Antilope, f. **-n**. Antilope, c. | **Antilopenjagd**, f. Antilopjagt, c.; **-kalb**, n. Antilopkalv, c.

Antipathie, f. ub. pl. Antipathi, c.

Antipathiſch, adj. antipathiſk.

Antipode, m. **-n -n**. Antipode, c.

Antippen, v. t. 1. berøre let.

Antiquar, m. **-s (en) -e (en)**. Antikvar, c.

Antiquariat, n. **-es -e**. antikvariſt Boghandel, c.

Antiquariſch, adj. antikvariſk.

Antiquität, f. **-en**. Antikvitet, c.

Antizipi(e)ren, v. t. 1. anticipere.

Antlitz, n. **-es -e**. Aasyn. n.

Antoben, v. i. 1. m. ſ. raſe imod; komme ſtøjende.

Antönen, v. i. 1. m. h. begynde at lyde; v. t. lade lyde; tone imod.

Antraben, v. i. 1. m. ſ. komme travende.

Antrag, m. **-es -äge**. Forſlag, Andragende; Tilbud, n. | **Antrag-ſteller**, m. Forſlagsſtiller, c.

Antragen, v. i. 2. m. h. foreſlaa; **auf etw.** —, andrage paa, foreſlaa noget, bringe i Forſlag; v. t. bære hen til, lægge paa; tilbyde, foreſlaa.

Antrauen, v. t. 1. vie til; **angetrautes Weib**, ægteviede Huſtru; betro.

Antreffen, v. t. 2. træffe, ſtøde paa; † angaa, vedkomme.

Antreiben, v. t. 2. drive hen, drive hen imod, drive frem, ſtynde paa; **Einen zu etw.** —, drive, opmuntre, tilſtynde en til noget; v. i. m. ſ. drive hen til, ſvømme hen til; m. h. (om Planter) begynde at ſpire. — **Antreibung**, f. Driven, Opmuntring. Tilſtyndelſe, c.

Antreten, v. t. 2. træde faſt, træde ſammen; **Einen** —, træde en i Møde; **der Hunger tritt mich an**, Sulten overfalder, griber mig; **ein Amt, ein Reiſe** —, tiltræde et Embede, en Reiſe; v. i. m. ſ. træde nærmere, træde an; **bei eim.** —, tage ind hos en; (hos Bryggere) ſtumme. — **Antretung**, f. Tiltrædelſe, c.

Antrieb, m. **-es -e**. Tilſtyndelſe, Driſt, Bevæggrund, c.; **aus eigenem —e**, af egen Driſt; † Stormløb, n.

Antrinken, v. i. 2. m. h. begynde at drikke; v. r. beruſe ſig; **angetrunken ſein**, være beruſet, fuld; v. t. **ſich einen Rauſch** —, drikke ſig fuld.

Antritt, m. **-es -e**. Tiltrædelſe, c.; første Skridt, n.; Trin, n., Skammel, c.; Trædebræt, n.; Forværelſe, n. | **Antritts-predigt**, f. Tiltrædelſesprædken, c.; **-rede**, f. Tiltrædelſestale, c.; **-ſchmaus**, m. Tiltrædelſesgilde, n.

Antrocknen, v. i. 1. m. ſ. begynde at tørres; tørre faſt til.

Antüdern, v. t. 1. tvjre.

Antwort, f. **-en**. Svar, n.; **— auf eine Frage geben**, give Svar paa et Spørgsmaal; **zur — geben**, give til Svar. | **Antwort(s)-adreſſe**, f. Svaradreſſe, c.; **-ſchreiben**, n. Svarſkrivelſe, c.

Antworten, v. i. m. h. og t. 1. ſvare; **Eim. auf ſeine Frage** —, ſvare en paa hans Spørgsmaal; ‡ ſvare til.

Anverſuchen, v. t. 1. prøve.

Anvertrauen, v. t. 1. betro, anbetro; **ſich eim.** —, betro ſig til en.

Anverwandt, adj. beſlægtet; **Eim.** — **ſein**, være beſlægtet med en; **der (die)** —e, Slægtning, c. — **Anverwandtſchaft**, f. (‡ **Anverwandtniß**, f.) Slægtſkab, n.; Slægt, Familie, c.

Anwachs, m. **-es** ub. pl. Tilvæxt, Forøgelſe, c.

Anwachſen, v. i. 2. m. ſ. voxe ſammen, voxe til; voxe, tiltage, forøges, formeres, ſtige; ‡ opſtaa. — **Anwachſung**, f. Tilvæxt, Forøgelſe, c.

Anwackeln, v. i. 1. m. ſ. komme vaklende.

Anwalt, m. **-s -e (-älte)**. Sagfører, Prokurator, c.

Anwaltlich, adj. angaaende en Sagfører.

Anwaltſchaft, f. **-en**. Sagførerembede, n., Sagførerſtilling; Sagførerſtand, c.

Anwälzen, v. t. 1. vælte til, rulle til.

Anwand, f. **-wände**. Agerren, Agerſkjel, Markgrænſe, c.

Anwandeln, v. i. 1. m. ſ. komme vandrende; v. t. paakomme, overfalde; **was wandelte den Ritter an**, hvad gik der af Ridderen. — **Anwandlung**, f. Anfalb, Anſtød, n.

Anwänder, m. **-s** pl. ſ. sg. Nabo, c. (paa Marken).

Anwandern, v. i. 1. m. ſ. komme vandrende.

Anwärter, m. **-s** pl. ſ. sg. Expektant, c.

Anwärts, adv. opad.

Anwartſchaft, f. **-en**. Expektance, c.

Anwäſſern, v. t. 1. vande.

Anwatſcheln, v. i. 1. m. ſ. komme vraltende.

Anweben, v. t. 2. væve til.

Anwedeln, v. t. 1. logre for.

Anwehen, v. t. 1. blæſe paa; viſte paa; blæſe ſammen.

Anweichen, v. t. 1. bløde, væde.

Anweinen, v. t. 1. græde for en.

Anweisbar, adj. ſom kan anviſes, anviſelig.

Anweiſen, v. t. 2. anviſe, give Anviſning paa; lede, vejlede; **Eim. Arbeit** —, anviſe en Arbejde; **Holz** — udviſe Brænde; **Geld** —, anviſe Penge. — **Anweiſung**, f. Anviſning, Vej-

ledning, c.; **eine — auf (von) 100 Kronen**, en Anvisning paa 100 Kroner.

Anweiser, m. **-s** pl. ſ. sg. Vejleder, Fører, c.; den, der udſteder en Anvisning, Trassent, c.

Anwellen, v. i. 1. m. ſ. begynde at visne.

Anwenden, v. t. 1. (**wandte, gewandt**), anvende, bruge, benytte. — **Anwendung**, f. Anvendelſe, c.

Anwendbar, adj. anvendelig, brugelig. — **Anwendbarkeit**, f. Anvendelighed, Brugbarhed, c.

Anwerben, v. t. 2. hverve; v. i. m. h. fri, bejle; **um ein Mädchen —**, bejle til en Pige. — **Anwerbung**, f. Hverving, c.; Frieri, n.

Anwerber, m. **-s** pl. ſ. sg. Hverver; Frier, Bejler, c.

Anwerfen, v. t. 2. kaſte imod, kaſte over, kaſte paa; v. i. m. h. kaſte først, begynde at kaſte; — **ſpielen**, ſpille Klink.

Anweſen, n. **-s** pl. ſ. sg. Opholb, n., Bolig, c.; Ejendom, Bedrift, Forretning, c.; † Nærværelſe.

Anweſend, adj. nærværende, tilſtedeværende. — **Anweſenheit**, f. Nærværelſe, Tilſtedeværelſe, c.

Anwidern, v. t. 1. volde Væmmelſe; **es widert mich** († **mir**) **an**, jeg væmmes derved.

Anwiehern, v. i. 1. m. h. vrinſke i Møde.

Anwimmern, v. t. 1. klynke for.

Anwinken, v. t. 1. vinke hid.

Anwinſeln, v. t. 1. klynke for.

Anwirken, v. t. 1. væve til, væve ſammen; **gegen einen —**, arbejbe imod en.

Anwittern, v. t. 1. ſnuſe til; **es wittert mich an**, jeg faar Lugten deraf.

Anwohnen, v. i. 1. m. h. bo nærved; † overvære.

Anwohner, m. **-s** pl. ſ. sg. Nabo, c.

Anwuchs, m. **-es -üchſe**. Tilvæxt, Forøgelſe, Formerelſe; Opvæxt; Genvæxt, Udvæxt, c.

Anwünſchen, v. t. 1. ønſke, tilønſke.

Anwurf, m. **-es -ürfe**. ſørſte Kaſt, n.; Paakaſtning, Opkaſtelſe, c.; tyndt Lag, n., Puds, c.; Klædeliſt; Klinke, c.

Anwurzeln, v. i. 1. m. ſ. ſlaa Rod, fæſte Rod, rodfæſte ſig; **wie angewurzelt ſtehen**, ſtaa ſom faſtnaglet.

Anzahl, f. ub. pl. Antal, n.

Anzahlen, v. t. 1. gjøre ſørſte Udbetaling. — **Anzahlung**, f. ſørſte Udbetaling. c., Afdrag, n.

Anzählen, v. i. 1. m. h. begynde at tælle.

Anzapfen, v. t. 1. begynde at tappe, ſtikke Hul paa; **Einen —**, × laane hos en, udfritte en; ſtikle paa en. — **Anzapfung**, f. Stikken Hul paa; Laanen; Udfritten; Stiklen, c.

Anzaubern, v. t. 1. tryſle paa, paaføre ved Trolddom. — **Anzauberung**, f. Fortryllelſe, c.

Anzäumen, v. t. 1. optømme.

Anzeichen, n. **-s** pl. ſ. sg. Tegn, Kjendetegn, Varſel, Forbud, n.

Anzeichnen, v. t. 1. mærke, anmærke, betegne, optegne, anlegne. — **Anzeichnung**, f. Betegnelſe, Optegnelſe, Antegnelſe, c.

Anzeige, f. **-n**. Angivelſe, Anmeldelſe, Melding, Beretning, c.; Kjendetegn, Varſel, Forbud, Tegn, n.; Avertisſement, n., Bekjendtgjørelſe, c. | **Anzeige-blatt**, n. Avertisſementstidende, c.

Anzeigen, v. t. 1. angive, anmelde, melde, bekjendtgjøre, lade vide, viſe, anviſe; varſle, bebude; **ſich —**, melde ſig, bebude ſin Ankomſt, varſle om ſig. — **Anzeigung**, f. ſe **Anzeige**.

Anzeiger, m. **-s** pl. ſ. sg. Angiver, Anmelder, c.; Avertisſementstidende, c.

Anzettel, m. **-s** pl. ſ. sg. Rendegarn, n., Rending, c.

Anzetteln, v. t. 1. rende, ſætte i Bæven; fig. anſtifte, opſpinde. — **Anzettelung**, f. Rending; Anſtiftelſe, c.

Anzettler, m. **-s** pl. ſ. sg. Anſtifter, Ophavsmand, c.

Anziehen, v. t. 2. klæde paa; tage paa, iføre ſig; **ſich —**, klæbe ſig paa; **einen neuen Menſchen —**, iføre ſig et nyt Menneſke; **die Glocke —**, trække i Klokken; ſpænde, ſtramme; **das Gewehr —**, ſkuldre Geværet; **Einen zu etw. —**, drage en hen til noget, tage en med; tiltrække; **ſehr —d**, meget tiltrækkende; **ich ziehe mir etw. an**, jeg henfører noget til mig, jeg tager mig noget nær; **Pflanzen —**, opelſke Planter; **Tiere —**, opdrætte Dyr; **Zöglinge —**, opdrage Elever; **etw. —**, henvise til noget; v. i. m. h. begynde at trække; **die Pferde ziehen an**, Heſtene trække til; **der Thee zieht an**, Teen begynder at trække; **das Wetter(es) zieht an**, det begynder at blive koldere, at fryſe; rykke frem, nærme ſig; drage hen; tiltræbe en Tjeneſte.

Anzieher, m. **-s** pl. ſ. sg. Skohorn, n., Stovlehage, c.

Anzieherin, f. **-nen**. Paaklædningskone, c.

Anziehung, f. **-en** Tiltrækning, c. | **Anziehungs-kraft**, f. Tiltrækningskraft, c.

Anziſchen, v. t. 1. hvisle imsde, hvæſſe ad.

Anzucht, f. ub. pl. Opelſkning, c.; ung Plantage, c.; Tillæg, n.; Kanal, Rendeſten, c.

Anzug, m. **-es -üge**. Dragt, Klædning, c.; Fremrykken, Anmarſch; Tiltrædelſe, c.; ſørſte Træk, n. (i Skakſpil); **ein Gewitter iſt im —e**, et Tordenvejr nærmer ſig, er ved at bryde løs. | **Anzugs-predigt**, f. Tiltrædelſesprædken, c.; **-rede**, f. Tiltrædelſestale, c.; **-ſchmaus**, m. Tiltrædelſesgilde, n.; **-tag**, m. Tiltrædelſesdag; Skiftedag, c.

Anzügig, adj. tiltrækkende. — **Anzügigkeit**, f. Tiltrækning, c.

Anzüglich, adj. nærgaaende, fornærmende, fornærmelig; ‡ tiltrækkende. — **Anzüglichkeit**, f. Fornærmelſe, Skøſe, c.

Anzünden, v. t. 1. antænde, ſtikke i Brand. — **Anzündung**, f. Antændelſe, c.

Anzwacken, v. t. 1. angribe, ſtikle paa.

Anzwecken, v. t. 1. fastpikke.
Anzweifeln, v. t. 1. betvivle, tvivle om.
Anzwingen, v. t. 2. paatvinge, paanøde.
Anzwirnen, v. t. 1. tvinde sammen.
Apanage, f. -n. Apanage, c.
Apathie, f. ub. pl. Apathi, c.
Apathisch, adj. apathisk.
Apenninen, pl., Apenninerne.
Apfel, m. -s Äpfel. Æble, n.; **in den sauren — beißen müssen**, at maatte bide i det sure Æble; **der — fällt nicht weit vom Stamme**, Æblet falder ikke langt fra Stammen. | **Apfelartig**, æbleagtig; **-baum**, m. Æbletræ, n.; **-bein**, n. Kindbuegren, c.; **-blüte**, f. Æbleblomst, c.; **-brecher**, m. Æbleplukker, c.; **-brei**, m. Æblegrød, c.; **-förmig**, æbledannet; **-frau**, f. Æblekone, c.; **-garten**, m. Abildgaard, Æblehave, Frugthave, c.; **-grau**, abildgraa; **-griebs, -grübs**, m. Æblekjærnehus, n.; **-grün**, æblegrøn; **-kern**, m. Æblekjærne, c.; **-kuchen**, m., **-kräpflein**, n. Æblestive, c., *Munker, pl.; **-most**, m. Æblemost, c.; **-mus**, n. Æblegrød, c.; **-pflücker**, m. se **-brecher**; **-quitte**, f. Æblekvæde, c.; **-rund**, æblerund; **-sauer**, æblesur; **-säure**, f. Æblesyre, c.; **-schale**, f. Æbleskal, c.; **-schimmel**, m. Æbleskimmel, c.; **-schnitte**, f., **-schnitz**, m., **-straube**, f. se **-kuchen**; **-torte**, f. Æblekage, c.; **-wein**, m. Æblevin, c.
Apfelsine, f. -n. Apelsin, c. | **Apfelsinenschale**, f. Apelsinskal, c.
Aphoristisch, adj. aforistisk.
Apodiktisch, adj. apodiktisk.
Apokalypse, f. -n. Apokalypse, c.
Apokryph(isch), adj. apokryfisk.
Apologie, f. -n. Apologi, c.
Apoplektisch, adj. apoplektisk.
Apoplexie, f. ub. pl. Apoplexi, c.
Apostel, m. -s pl. s. sg. Apostel, c.; **auf dem -pferde reiten**, kjøre med Apostlenes Heste. | **Apostel-amt**, n. Apostelembede, n.; **-geschichte**, f. Apostlenes Gjerninger.
Apostelhaft, adj. apostelagtig.
Apostelschaft, f., **Apostelstum**, n. ub. pl. Apostelembede, n.
Apostolisch, adj. apostolisk.
Apostroph, m. -s -e. Apostrof, c.
Apotheke, f. -n. Apothek, n.
Apotheker, m. -s pl. s. sg. Apotheker, c. | **Apotheker-büchse**, f. Apothekerøste, c.; **-gehilfe**, m. Medhjælper paa et Apothek, c.; **-gewicht**, n. Apothekervægt, c.; **-latein**, n. Apothekerlatin, c.; **-lehrling**, m. Apothekerdreng, c.; **-rechnung**, f. Apothekerregning, c.; **-taze**, f. Apothekertaxt, c.
Apothekerhaft, apothekerlich, adj. apothekeragtig.
Apothekern, v. i. 1. m. h. medicinere; smage af Medicin.
Apparat, m. -s -e. Apparat, n.
Appell, m. -s -e. Appel, c.
Appellation, f. -en. Appellering, c. | **Appellations-gericht**, n., **-hof**, m., **-tribunal**, n. Appellationsret, c.
Appelli(e)ren, v. i. 1. m. h. appellere.
Appetit, m. -s -e. Appetit, c.; — **auf etw. haben**, have Appetit til noget. | **Appetit-los**, uden Appetit; **-losigkeit**, f. Mangel paa Appetit, c.
Appetitlich, adj. appetitlig.
Applaudi(e)ren, v. i. m. h. og t. 1. applaudere.
Applaus, m. -es -e. Bifald, n.
Applici(e)ren, v. t. 1. applicere.
Apporti(e)ren, v. t. 1. apportere.
Apposition, f. -en. Apposition, c.
Approbi(e)ren, v. t. 1. approbere.
Aprikose, f. -n. Aprikos, c. | **Aprikosenbaum**, m. Aprikostræ, n.
April, m. -s -e. April, Aprilmaaned, c.; **Einen in den — schicken, führen, sprengen, zum — schicken**, narre en April; **in den — gehen**, løbe April. | **April-blume**, f. hvid Anemone, c. (Anemone nemorosa); **-glück**, n. ustadig Lykke, c.; **-narr**, m. Aprilsnar, c.; **-wetter**, n. Aprilsvejr, n.
Apriorisch, adj. apriorisk.
Aquarell, n. -s -e. Akvarel, c.
Aquarium, n. -s -rien. Akvarium, n.
Äquator, m. -s -en. Ækvator, c. | **Äquatorgegend**, f. Ækvatorialegn, c.
Araber, m. -s pl. s. sg. Araber, c.
Arabeske, f. -n. Arabeske, c.
Arabien, n. Arabien, n.
Arabisch, adj. arabisk.
Arrak, m. -s -s. Arrak, c.
Arbeit, f. -en. Arbejde, n.; **an die — gehen, sich an die — machen**, tage fat; **auf — gehen**, gaa paa Arbejde; **aus der — gehen**, gaa fra sit Arbejde; **in — sein**, være i Arbejde; **eine schriftliche —**, et stiftligt Arbejde; **der Wein ist in —**, Vinen er i Gjæring. | **Arbeit-geber**, m. Arbejdsgiver, c.; **-nehmer**, m. Arbejdstager, c. — **Arbeits-anzug**, m. Arbejdsdragt, c.; **-aufseher**, m. Opsynsmand, c.; **-beutel**, m. Arbejdspung, c.; **-biene**, f. Arbejdsbi, c.; **-einstellung**, f. Arbejdsnedlæggelse, c.; **-fähig**, arbejdsdygtig; **-feld**, n. Arbejdsmark, c.; **-frau**, f. Daglejerste, c.; **-gliederung**, f. Arbejdsdeling, c.; **-haus**, n. Arbejdshus, n.; **-kittel**, m., **-kleid**, n. Arbejdsdragt, c.; **-korb**, m. Skjurv, c.; **-kraft**, f. Arbejdskraft, c.; **-kräftig**, arbejdsdygtig; **-leute**, pl. Arbejdsfolk; **-lohn**, n. (m.) Arbejdsløn, c.; **-los**, arbejdsløs, uden Arbejde; **-losigkeit**, f. Arbejdsløshed, c.; **-mann**, m. Arbejdsmand, c.; **-pferd**, n. Arbejdshest, c.; **-rock**, m. Arbejdsfrakke, c.; **-scheu**, arbejdsky, doven; **-stube**, f. Arbejdsstue, c.; **-stunde**, f. Arbeidstime, c.; **-tasche**, f. Arbejdstaske, c.; **-teilung**, f. Arbejdsdeling, c.; **-tisch**, m. Arbejdsbord, n.; **-unfähig**, uduelig til Arbejde; **-wagen**, m. Ar-

bejdsvogn, c.; **-zeug**, n. Arbejdstøj, Haandværkstøj, n.; **-zimmer**, n. Arbejdsværelse, n.

Arbeiten, v. i. l. m. h. arbejde; **an einem Buche** —, arbejde paa en Bog; **in Gold** —, arbejde i Guld; **der Most, das Bier arbeitet**, Mosten, Ølet arbejder, gjærer; v. t. arbejde, forarbejde; **sich zu Tode, müde** —, arbejde sig ihjel, træt; † **sich** —, anstrænge sig.

Arbeiter, m. **-s** pl. ſ. sg. Arbejder, c. | **Arbeiter-bund**, m. Arbejderforbund, n.; **-familie**, f. Arbejderfamilie, c.; **-freund**, m. Arbejderven, c.; **-kaserne**, f. Arbejderkaserne, c.; **-verein**, m. Arbejderforening, c.

Arbeiterin, f. **-nen**. Arbejderske, c.

Arbeiterſchaft, f. **-en**. Arbejderstand, c.

Arbeitſam, adj. arbejdsom, driftig; † møjsommelig, besværlig. — **Arbeitſamkeit**, f. Arbejdsomhed, Driftighed, c.

Arche, f. **-n**. Kasse, c.; Flodskib, n.; **Noahs** —, Noahs Ark, c.

Archipelagus, m. ub. pl. Arkipelagus, n.

Architekt, m. **-en -en**. Arkitekt, c.

Architektoniſch, adj. arkitektonisk.

Architektur, f. **-en**. Arkitektur, c.

Architrav, m. **-s -e** (**Architrave**, f. **-n**). Arkitrav, c.

Archiv, n. **-es -e**. Arkiv, n. | **Archiv-beamter**, adj. Arkivembedsmand, c.; **-gebäude**, n. Arkivbygning, c.

Archivar, m. **-s -e**. Arkivar, c.

Ardennen, pl. Ardennerne.

Areal, n. **-s -e**. Areal, n.

Arg, adj. (**ärger, ärgſt**). ond, slet, slem, gal; ubehagelig, ærgerlig; **der -e**, den onde; **die Welt liegt im -en**, Verden ligger i det onde; **an nichts -es denken**, ikke tænke paa noget ondt; **ohne — ſein**, være uden Mistanke; **kein — daran, daraus, dabei haben**, ikke have ondt af noget, ikke have nogen Mistanke, ikke ane Uraad, ikke finde noget ondt deri; **das iſt zu** —, det er for galt; **etwas ärger machen**, gjøre noget værre; **den muß es nicht — preſſieren**, han maa ikke have stort Hastværk; — **nach, hinter etw.** — **herſein**, være opsat paa, begjærlig efter noget. | **Arg-liſt**, f. Træsthed, Underfundighed, c.; **-liſtig**, træst, underfundig; **-liſtigkeit**, f. se **-liſt**; **-los**, troskyldig, godtroende; **-loſigkeit**, f. Troskyldighed, Godtroenhed, c.; **-mütig**, ond, træst; **-wille**, m. ond Villie, c.; **-willig**, ond, ondskabsfuld; **-willigkeit**, f. Ondskabsfuldhed, Træsthed, c.; **-wohn**, m. Mistanke, c.; **-wohnen, -wöhnen**, v. t. mistænke, have mistænkt, være mistænksom; **-wöhniſch (-wöhnig)**, mistænksom mistroisk; † mistænkelig, mistænkt.

Ärger, m. **-s** ub. pl. Ærgrelse, Fortrædelighed, c.

Ärgerlich, adj. ærgerlig, vred, gnaven; — **auf einen ſein**, være vred paa en; **eine -e Geſchichte**, en ærgerlig, ubehagelig, forargelig Historie. — **Ärgerlichkeit**, f. Gnavenhed, Ærgrelse, Ubehagelighed, Fortrædelighed, c.

Ärgern, v. t. l. ærgre, forarge; **ſich über** (**an**) etw. —, ærgre sig over noget; **es ärgert mich**, det ærgrer mig; **ärgert dich dein rechtes Auge**, forarger dit højre Øje dig; † gjøre ærre.

Ärgernis, n. **-ſes -ſe**. Forargelse; † Ærgrelse, c.; — **an einer Sache nehmen**, tage Forargelse af noget.

Argument, n. **-es -e**. Argument, n.

Arie, f. **-n**. Arie, c.

Arier, m. **-s** pl. ſ. sg. Arier, c.

Ariſch, adj. ariſt.

Ariſtokrat, m. **-en -en**. Aristokrat, c.

Ariſtokratie, f. **-n**. Aristokrati, n.

Ariſtokratiſch, adj. aristokratisk.

Arithmetik, f. ub. pl. Arithmetik, c.

Arithmetiſch, adj. arithmetisk.

Arkade, f. **-n**. Arkade, c.

Arm, m. **-s -e**. Arm, c.; **die -e des Kreuzes**, Korsets Arme; **der — eines Kronleuchters**, Armen paa en Lysekrone; — **in** —, Arm i Arm; **eine Dame am -e führen**, føre en Dame under Armen; **ſich eim. in die -e werfen**, kaste sig i Armene paa en; **mit offenen -en, offenen -es**, med aabne Arme; **Eim. unter die -e greifen**, fig. tage en under Armene. | **Arm-band**, n. Armbaand, n.; **-bein**, n. se **-knochen**; **-binde**, f. Armbind, n.; **-bruch**, m. Brud paa Armen, n.; **-bruſt**, se neden for; **-dick**, armtyk; **-feile**, f. Grovfil, c.; **-geige**, f. Bratsch, c.; **-geſchmeide**, n. Armsmykke, n.; **-höhle**, f. Armhul, n., Armhule, c.; **-knochen**, m. Armben, n., Armknogle, c.; **-korb**, m. Hønkekurv, c.; **-lehne**, f. Armstød, n.; **-leuchter**, m. Armstage, c.; **-muſkel**, m. Armmuskel, c.; **-ring**, m. Armring, c.; **-röhre**, f. Armpibe, c.; **-ſäule**, f. Vejviser, c.; **-ſchiene**, f. Armskinne, c.; Spoleben, n. (radius); **-ſchlinge**, se **-binde**; **-ſeſſel, -ſtuhl**, m. Lænestol, c.; **-ſpange**, f. Armspænde, n. — **Arms-dick**, armtyk; **-dicke**, f. Tykkelse som en Arm, c.

Arm, adj. fattig, trængende; stakkels, ulykkelig, arm; **ſtakkars**; — **an Wäldern**, fattig paa Skove; — **wie eine Kirchenmaus**, fattig som en Kirkerotte; **-er Teufel**, fattig Djævel, stakkels Djævel; **der Arme**, den fattige, den Stakkel; ***Stakkar**, c. | **Armen-anſtalt**, f. Fattiganstalt, c.; **-arzt**, m. Fattiglæge, c.; **-beiſtand**, m. Fattigunderstøttelse, c.; **-beitrag**, m. Fattigbidrag, n.; **-büchſe**, f. Fattigbøsse, c.; **-haus**, n. Fattighus, n.; **-kaſſe**, f. Fattigkasse, c.; **-ordnung**, f. Fattigforsørgesesslov, c.; **-pflege**, f. Fattigforsørgelse, c.; **-pfleger**, m. Fattigforstander, c.; **-ſäckel**, m. se **-kaſſe**; **-ſchule**, f. Fattigskole, c.; **-ſünderbank**, f. Forbryderbænk, c.; **-ſünderglocke**, f. Klokke, hvormed der ringes ved

en Heuretteſſe; **-ſünderhemd**, n. Forbryderdragt, c.; **-ſünderkarren**, m. Bøddelens Karre, c.; **-ſündermiene**, ynkelig Mine, c.; **-ſünderſtuhl**, m. ſe **-bank**; **-ſtuck**, m. Fattigblok, c.; **-vater**, m. Fattigforſtander, c.; **-vogt**, m. Stodderkonge, c.; **-weſen**, n. Fattigvæſen, n.

Armatur, f. ub. pl. Armatur, c.

Armee, f. **-n**. Armé, Hær, c. | **Armee-befehl**, m. Armebefaling, c.; **-korps**, n. Armekorps, n.

Armbruſt, f. **-üſte**. Armbrøſt, Bue, Flitsbue, c.

Armbrüſtler, **Armbruſter**, m. **-s** pl. ſ. sg. Buemager; Bueſkytte, c.

Ärmel, m. **-s** pl. ſ. sg. Ærme, n.; **am — zupfen**, tvække i Ærmet; **Einen etw. auf den — heften, binden**, binde en noget paa Ærmet; **aus dem — ſchütteln**, fig. ryſle ub af Ærmet. | **Ärmel-knopf**, m. Ærmeknap, c.; **-loch**, n. Ærmegab, n.

Armen, v. t. 1. gjøre fattig; forſyne med Arme.

Arment(h)um, n. **-s** ub. pl. Proletariat, n.

Ärmlich, adj. fattig, ringe, daarlig, uſſel. — **Ärmlichkeit**, f. Ringhed, Daarlighed, Uſſelhed, c.

Armſelig, adj. meget fattig, uſſel, ynkelig, daarlig. — **Armſeligkeit**, f. Uſſelhed, Ynkelighed, c.

Armut(h), f. († n.) ub. pl. Fattigdom, Armod, Trang, c.; (n.) Fattigfolk, pl. | **Armut(h)s-ſchein**, m. Fattigdomsbevis, n.

Ärnte, f. ſe **Ernte**.

Arom, n. (m.) **-s -e**. Aroma, c.

Aromatiſch, adj. aromatiſk.

Arrangi(e)ren, v. t. 1. arrangere.

Arreſt, m. **-s** ub. pl. Arreſt, c., Fangenſkab, n.; **mit — belegen**, belægge med Arreſt; lægge Beſlag paa.

Arreſtant, m. **-en -en**. Arreſtant, c.

Arreſti(e)ren, v. t. 1. arreſtere, fængſle.

Arroganz, f. ub. pl. Arrogance, c.; Hovmod, n.

Ars, **Arſch**, m. **-es -e** (**Ärſche**), Rumpe, Bag, Bagdel, Ars, c. | **Arſch-backe**, f. Arsballe, c.; **-leder**, n. Arslæder, n.; **-loch**, n. Rumpehul, n.; **-pauker**, m. Rumpevifter, c.

Arſenal, n. **-es -e** (**-äle**). Arſenal, Tøjhus, n.

Arſenik, m. (n.) **-s** ub. pl. Arſenik, c., Rottekrud, n. | **Arſenik-haltig**, arſenikholdig; **-vergiftung**, f. Arſenikforgiftelſe, c.

Art, f. **-en**. Art, c., Slags, n.; Maade, Vis, Beſtaffenhed; Skik, Brug, Mauer, c.; Væſen, n.; **eine — von Menſchen**, et Slags Mennesker; **in ſeiner —**, i ſit Slags; **auf dieſe —**, paa denne Maade; **daß es eine — hat**, at det har Skik; **es hat keine —**, det har ingen Art, det har ingen Fynd og Klem; **aus der — ſchlagen**, vanslægte; — **läßt nimmer von —**, Ⓥbletfalder ikke langt fra Stammen; **das iſt ſo ſeine —**, det er hans Maner. | **Arten-reich**, rig paa Arter.

Art, f **-en**. † Plojning, c.; den plojede Jord. | **Art-acker**, m. Plojemark, c.; **-bar**, flikket til at plojes, dyrkelig; **-feld**, n. Plojejord, c.; **-lohn**, m. Betaling for Plejning, c.

Arten, v. i. 1. m. ſ. ef. † v. r. arte, ſlægte paa, ligne; ſlaa an, lykkes; **nach etw.** —, ſlægte en paa; † v. t. opdyrke.

Arterie, f. **-n**. Pulsaare, c.

Arthaft, adj. dyrkelig; kraftig, ejendommelig.

Artig, adj. artig; venlig, vakker, pæn, ſmuk, yndig. — **Artigkeit**, f. Artighed, Vakkerhed, Ynde, c.; **-en**, Artigheder, pæne Ord.

Artikel, m. **-s** pl. ſ. sg. Artikel, c.

Artillerie, f. ub. pl. Artilleri, n. | **Artillerie-general**, m. Artillerigeneral, c.; **-hauptmann**, m. Artillerikaptejn, c.; **-park**, m. Artilleripark, c.

Artilleriſt, m. **-en -en**. Artilleriſt, c.

Artiſchocke, f. **-n**. Artiſkok, c.

Artiſt, m. **-en -en**. Artiſt, c.

Arve, f. **-n**. Cembrafyr, c. (Pinus cembra).

Arzen, v. t. ſe **arzencien**. — **Arzung**, f. Lægebehandling, c.

Arz(e)nei, f. **-en**. Medicin, c., Lægemiddel, n.; † Lægevidenſkab, Medicin, c. | **Arzeneibereitung**, f. Tillavning af Medicin; **-büchſe**, f., **-glas**, n. Medicinglas, n.; **-käſtchen**, n. Medicinkaſſe, c.; **-kraut**, n. Lægeurt, c.; **-kügelchen**, n. Pille, c.; **-kunde**, f. Lægevidenſkab, Medicin, c.; **-mittel**, n. Lægemiddel, n.; **-ſchrank**, m. Medicinſkab, n.; **-taxe**, f. Apothekertaxt, c.; **-trank**, m. Lægedrik, c.

Arzeneien, v. t. 1. behandle, tage under Behandling; v. i. m. h. bruge Lægemidler, medicinere.

Arzeneilich, adj. medicinſk.

Arzt, m. **-es**. **Ärzte**. Læge, c. | **Arzt-finger**, m. Ringfinger, c.; **-gebühr**, f. Lægehonorar, n.

Ärztin, f. **-nen**. kvindelig Læge, c.

Ärztlich, adj. angaaende Lægen; medicinſk; Læge- **-e Behandlung**, Lægebehandling, c.

As, n. ſe **Aß**.

Aſant, m. **-es** ub. pl. Dyvelsdræk, c. (assa foetida).

Asbeſt, m. **-es** ub. pl. Asbeſt, c.

Aſch, m. **-es**. Aſche. Leerkar, Lerfad, n.

Aſch, m. **-en -en**. langagtig Baad, c. (i Baiern).

Aſch, m. **-es** (**-en**) **-en**. Stalling, c. (Salmo thymallus).

Aſche, f. **-n**. ſe **Aſch**.

Aſche, f. **-n**. Aſte, c.; × **ungebrannte —**, Pryal. | **Aſch-becher**, m. Aſkebæger, n.; **-bleich**, **-fahl**, **-farben**, **-grau**, aſkegraa; **-grube**, f. Aſkefang, n.; **-huhn**, n. Bekkaſin, c. (galinago cinerea); **-krähe**, f. ſe **Nebelkrähe**; **-kraut**, n. Fnokurt, c. (cineraria); **-lauch**, m. ſe **Scha-**

lotte. — **Aschen-becher**, m. Askebæger, n.; **-brenner**, m. Askebrænder, c.; **-brödel**, **-brüdel**, **-buttel**, m. (n. f.) Askepot, c.; *Askeladd, c.; **-brot**, n. Brød, bagt i Aske; **-fach**, n. Kakkelovnsskuffe, c.; **-fall**, m. Askefang, n.; Askeregn, c.; **-hauſe**, m. Askehob, c.; **-kaſten**, m. se **-fach**; **-krug**, m. Askekrukke, Urne, c.; **-lauge**, f. Askelud, c.; **-loch**, n. Askehul, n.; — graa Plet paa Jærn eller Staal; **-puttel**, se **-brödel**; **-regen**, m. Askeregn, c.; **-ſalz**, n. Potaske, c.; **-tuch**, n. Askepose, c.; **-urne**, se **-krug**.

Äſche, f. **-n.** se **Aſch**.

Aſchel, m. **-s** pl. ſ. sg. Smalt, c.; Plet i Jærn eller Staal, c.

Aſchermittwoch, m. **-s -e.** Askeonsdag, c.

Äſcher, m. -S pl. ſ. sg. Blanding af Aske og Kalk til Lud. | **Äſcher-faß**, n. Ludkar, n.; **-tuch**, n. Askepose, c.

Äſchern, v. t. 1. lægge i Aske; brænde; labe Aske; bestrø med Aske; lægge i Lud.

Aſchicht, adj. indeholdende Aske; askelignende.

Aſchig, adj. se **aſchicht**.

Äſchling, m. **-es -e.** Stalling, c. se **Aſch**.

Äſen, v. t. 1. æde, græsse.

Aſiat, m. **-en -en.** Asiater, c.

Aſiatiſch, adj. asiatisk.

Aſien, n. Asien, n.

Aſket, m. **-en -en.** Asket, c.

Asketiſch, adj. asketisk.

Äſpe, f. se **Espe**.

Äſpern, v. t. 1. pine, plage, ængste.

Aſphalt, m. **-s** ub. pl. Asfalt, c.

Aſpirant, m. **-en -en.** Aspirant, c.

Aß, n. **-ſſes -ſſe.** Es, n.; Ettal i Tærningespil; $^1/_{15}$ Gran; Apothekerpund, n.

Aſſekurandeur, m. **-s -e.** Assurandeur, c.

Aſſekuranz, f. **-en.** Assurance, Forsikring, c.

Aſſekuri(e)ren, v. t. 1. assurere.

Aſſel, f. **-n.** Fisopod, c. (Isopodum).

Aſſenti(e)ren, v. t. 1. udskrive. — **Aſſentierung**, f. Udskrivning, c.

Aſſeſſor, m. **-s -en.** Assessor, c.

Aſſignat, m. **-en -en.** Assignat, c.

Aſſignat, n. **-es -e** (**Aſſignate**, f. **-n**). Assignat. Anvisning, c.

Aſſiſtent, m. **-en -en.** Assistent, c.

Aſſiſtenz, f. **-en.** Assistance, c.

Aſſiſti(e)ren, v. t. 1. assistere.

Aſſyrer, m. **-s** pl. ſ. sg. Assyrier, c.

Aſſyrien, n. Assyrien, n.

Aſſyriſch, adj. assyrisk.

Aſt, m. **-es Äſte** (**Äſtchen**, **Äſtlein**, n.) Gren, c.; Knude, Knort, Pukkel, c. | **Aſt-knorren**, **-knorz**, m. Knast, Knort, c.; **-loch**, n., **-lücke**, f. Hul i et Bræt, hvor der har siddet en Knast; **-los**, uden Grene; **-reich**, **-voll**, fuld af Grene; **-werk**, n. Grene, pl.

Aſten, **äſten**, v. r. og i. 1. forgrene sig; v. t. afhugge Grenene.

Aſter, f. **-n.** Asters, c.

Äſthetik, f. ub. pl. Æsthetik, c.

Äſthetiſch, adj. æsthetisk.

Äſtig, **äſtig**, adj. grenet; knortet.

Äſtling, m. **-s -e.** ung Fugl, der kan flyve fra Gren til Gren.

Aſtrolog, m. **-en -en.** Astrolog, c.

Aſtrologie, f. ub. pl. Astrologi, c.

Aſtrologiſch, adj. astrologisk.

Aſtronom, m. **-en -en.** Astronom, c.

Aſtronomie, f. ub. pl. Astronomi, c.

Aſtronomiſch, adj. astronomisk.

Aſyl, n. **-s -e.** Asyl, n.

Atelier, n. **-s -s.** Atelier, n.

Atem (**Aten**), m. **-s** ub. pl. Aande, c., Aandedræt, Aandedrag, Vejr, n., *Puſt, c.; — **holen**, — **ſchöpfen**, drage Aande, trække Vejret, *trække Pusten; **Eim. den — verſetzen, nehmen**, tage Vejret fra en; **außer — kommen**, tabe Vejret, blive forpustet. | **Atem-beſchwerde**, f. Aandedrætsbesværlighed, c.; **-blatt**, n. † Strubelaag, n. (epiglottis); **-holen**, n. Aandedræt, n.: **-los**, aandeløs, forpustet; **-loſigkeit**, f. Aandeløshed, c.; **-not**, f. Aandenød, c.; **-zäpfiein**, **-zünglein**, n. † se **-blatt**; **-zug**, m. Aandedrag, Aandedræt, n.

Atheismus, m. ub. pl. Atheisme, c.

Atheiſt, m. **-en -en.** Atheist, c.

Atheiſtiſch, adj. atheistisk.

Athem, m. se **Atem**.

Athener, m. **-s** pl. ſ. sg. Athenienser, c.

Atheniſch, **athenienſiſch**, adj. atheniensisk.

Äther, m. **-s** pl. ſ. sg. Æther, c.

Ätheriſch, adj. ætherisk.

Äthiopien, n. Æthiopien, n.

Äthiopier, m. **-s** pl. ſ. sg. Æthiopier, c.

Äthiopiſch, adj. æthiopisk.

Athmen, **athmig**, **Athmung**, se **atmen**, **atmig**, **Atmung**.

Atlantiſch, adj. atlantisk; **-es Meer**, Atlanterhavet.

Atlas, m. **-ſes -ſe.** (**-ante**) Atlas, n.; Ringhvirvel, c. (atlas).

Atlas, m. **-ſes -ſe.** Atlask, n. | **Atlas-band**, n. Atlaskbaand, n.; **-kleid**, n. Atlaskjole, c.; **-weber**, m. Atlaskvæver, c.

Atlaſſen, adj. atlasces.

Atmen, v. i. 1. m. h. og t. aande, indaande; udaande, udstrømme; **alles atmet Freude**, alt aander af Glæde.

Atmig, adj. pustende, stakaandet.

Atmung, f. ub. pl. Aandedræt, n. | **Atmungs-beſchwerde**, f. Aandenød, c.; **-organ**, n. Aandedrætsorgan, n.; **-prozeß**, m. Aandedrætsproces, c.; **-werkzeug**, n. se **-organ**.

Atmosphäre, f. **-n**. Atmosphære, c.
Atmosphärisch, adj. atmosphærisk.
Ätna, m. **-s**. Ætna, c.
Atom, n. (m.) **-es -e (-en)**. Atom, n.
Attentat, n. **-es -e**. Attentat, n.
Attentäter, m. **-s** pl. ſ. sg. Udøver af et Attentat, c.
Attest, **Attestat**, n. **-es -e**. Attest, c.
Attesti(e)ren, v. t. 1. attestere, bevidne.
Attich, m. **-es -e**. Sommerhyld, c. (Sambucus ebulus).
Attisch, adj. attisk.
Attribut, n. **-es -e**. Attribut, n.
Aß, m. (f.) **-es** ub. pl. Lokkemad, c.; Fober, n., Mad, c.
Atzel, f. **-n**. Skade, c., se **Elster**; Paryk, c.
Atzen, (**ätzen**), v. i. 1. m. h. æde, græsse; v. t. fodre; lokke. — **Atzung**, **Ätzung**, f. Fode, Spiſe, c.; Lokkemad, Madding, c.
Ätzen, v. t. 1. ætse; radere. | **Ätz-brett**, n. Raderbræt, n.; **-kunſt**, f. Raderkunſt, f.; **-nadel**, f. Radernaal, c.; **-ſtein**, m. Helvedesſten, c.; **-waſſer**, n. Skedevand, n.
Ätzung, f. **-en**. Ætsning, c.
Au, f. **-en**. Eng, Græsgang; Ø i en Flod; Torvemoſe, c.; ǂ Aa, Bæk, c.
Au, f. **-en**. × Faar, n.
Au, interj. av.
Auch, conj. ogſaa, ligeledes; endog, end, endogſaa; — **nicht**, heller ikke; **wenn** —, om end og.
Audienz, f. **-en**. Audiens, c.
Auditeur, m. **-s -e**. Auditør, c.
Auditorium, n. **-s -rien**. Auditorium, n.
Aue, f. **-n**. ſe **Au**.
Auer, m. **-s** pl. ſ. sg. Urokse, c. | **Auerochs**, m. Urokse, c.
Auer, m. **-s** pl. ſ. sg. † Tiur, c. | **Auerhahn**, m. Tiur, c. (Tetrao urogallus); **-henne**, f. Roj, c.
Auf, 1) præp. a) med Dat. paa: — **dem Berge wohnen**, **ankommen**, — **dem Pferde ſitzen**, **es beruht** — **mir**, **er iſt** — **meiner Seite**, — **der Harfe ſpielen**, — **ſeiner Hut ſein**, være paa ſin Poſt; — **ſeinem Kopfe beſtehen**, ſtaa paa ſin Mening; i: — **der Welt**, — **dem Dorfe**, — **dem Baume**, — **einer Lüge ertappen**, gribe i en Løgn: — **den Fersen folgen**; ved: — **der Hochzeit**; b) med Akk. paa, hen paa, op paa, ud paa: — **das Papier ſchreiben**, — **die Jagd gehen**, — **den Baum klettern**, — **die Wieſe gehen**; paa: — **einen hoffen**, **harren**, **warten**, **achten**, **bauen**, **vertrauen**, **ſich verträſten**, **ſich verlaſſen**, **ſchelten**, **ſchimpfen**, **ſchmähen**, **zürnen**, — **einen ſtolz**, **böſe**, **eiferſüchtig ſein**, — **etwas ſehen**, **hören**, — **eine Frage antworten**, **es kommt** — **mich an**, — **meine Koſten**, — **meine Verantwortung**, — **meinen Wunſch**, — **meinen Befehl**, — **die Minute kommen**, — **einen Thaler gehen** 96 **Schilling**, — **dieſe Weiſe**; oven paa, efter: — **die Mahlzeit muß man 1000 Schritt gehen**; — **eine Sache begierig ſein**; til: — **die Univerſität gehen**, **es geht** — **3 Uhr**, **die Reiſe iſt** — **dieſen Tag feſtgeſetzt**, **Einen** — **den Mittag einladen**, **ich freue mich** — **dieſes Feſt**, **es geht** el. **es zielt** — **mich**, ſigter til mig, **er bezieht ſich** — **ſein Letztes**, henholder ſig til; i: — **alle Fälle**, **Schlag** — **Schlag**; af: **er iſt ſtolz** — **ſein Vermögen**; om: **Hoffnung** — **beſſere Zeiten**; for: **er liegt** — **den Tod**; — **zu**, hen imod: **er kam** — **mich zu**; **bis** —, indtil: — **weiteres**, **-'s Wiederſehen**; 2) adv. op, op ad, fra, af, henved: **von klein** —, fra lille af; **von unten** —, nedenfra op; **Berg** —, opad; — **und ab**, op og ned. 3) cj. med **daß**: paa det at. 4) interj. op!
Aufächzen, v. i. 1. m. h. ſtønne, sukke højt.
Aufackern, v. t. 1. oppløje. — **Aufackerung**, f. Oppløjning, c.
Aufarbeiten, v. i. 1. m. h. arbejde ſig frem; blive færdig med Arbejdet; v. t. opbruge; aabne ved Arbejde, faa op; v r. arbejde ſig frem.
Aufat(h)men, v. i. 1. m. h. aande dybt, trække Vejret dybt, aande op igjen.
Aufätzen, v. t. 1. fortære; opdrætte; ætſe op.
Aufbahren, v. t. 1. lægge paa Baare. — **Aufbahrung**, f. Læggen paa Baare.
Aufbanſen, v. t. 1. opſtable i Laden.
Aufbau, m. **-s** ub. pl. Opbygning, Opførelſe, c.; fremſtaaende Bygning, c.
Aufbauen, v. t. 1. opbygge. — **Aufbauung**, f. Opbygning, c.
Aufbäumen, v. i. 1. m. h. ſtyve el. ſpringe op i et Træ.
Aufbäumen, v. r. 1. ſtejle; v. t. rejſe i Vejret; ſætte paa Væverbommen; v. i. m. h. ſe **aufbauen**.
Aufbauſchen, **aufbauſen**, v. t. 1. oppuſte, bringe til at ſvulme; v. i. m. h. ſvulme, oppuſtes, bruſe.
Aufbegehren, v. i. 1. m. h. ſtjænde, kives, gjøre Skandale.
Aufbegehrriſch, adj. trættekjær, fordringsfuld.
Aufbehalten, v. t. 2. beholde paa; holde aaben; gjemme.
Aufbeißen, v. t. 2. bide op, aabne ved at bide.
Aufbekommen, v. t. 2. faa op; faa paa; faa for.
Aufberſten, v. i. 2. m. ſ. briſte op, revne.
Aufbeſſern, v. t. 1. forbedre. — **Aufbeſſerung**, f. Forbedring, c.
Aufbewahren, v. t. 1. opbevare, gjemme. — **Aufbewahrung**, f. Opbevaring, c.
Aufbiegen, v. t. 2. høje op.
Aufbieten, v. t. 2. opbyde; **alle Kräfte** —, opbyde alle Kræfter; **ein Brautpaar** —, lyſe

for et Brudepar; **zum Tanze** —, byde op til Dans; × læse en Texten, stjælde ud. — **Aufbietung**, f. Opbydelse; Lysning, c.

Aufbinden, v. t. 2. løsne, løse; binde op, binde paa, paabinde; fig. **Einem etw.** —, binde en noget paa Ærmet.

Aufblähen, v. t. 1. blæse op, puste op. oppuste; fig. **sich** —, puste sig op. — **Aufblähung**, f. Oppustning, c.

Aufblasen, v. t. 2. blæse op, puste op, udspile; v. i. m. h. **zum Tanze** —, spille op til Dans; fig. **sich** —, puste sig op, blære sig.

Aufblättern, v. t. 1. slaa op, aabne Bladene; udfolde.

Aufbleiben, v. i. 2. m. s. blive oppe; forblive aaben.

Aufblick, m. **-s -e**. Blik opad, n.; Glimt, n.

Aufblicken, v. i. 1. m. h. se op, skue i Vejret; glimte.

Aufblinken, v. i. 1. m. h. blinke, glimte, lyne, blusse i Vejret.

Aufblitzen, v. i. 1. se **aufblinken**.

Aufblühen, v. i. 1. m. s. springe ud, opblomstre, udfolde sig.

Aufbohren, v. t. 1. aabne ved at bore, bore op.

Aufborgen, v. t. 1. laane sammen, opdrive.

Aufbrassen, v. t. 1. brase op.

Aufbraten, v. t. 2. stege igjen, opvarme.

Aufbrauchen, v. t. 1. opbruge, forbruge.

Aufbrausen, v. i. 1. m. h. og s. bruse op, bruse i Vejret, fig. bruse op, farc op.

Aufbrechen, v. t. 2. bryde op, brække op, aabne, sprænge; **einen Acker** —, pløje en Ager; v. i. m. s. brude op, springe op, aabne sig, gaa op, briste; **wir brachen bald auf**, vi brød snart op.

Aufbreiten, v. t. 1. brede paa, udbrede, udfolde.

Aufbrennen, v. t. 1. (**brannte, gebrannt**). opbrænde, brænde op; aabne ved at brænde; brænde paa; **dem Fasse ein Zeichen** —, brænde et Mærke i Tønden; **Einem eins** —, stybe en paa Pelsen; **Wein** —, svovle Vin; v. i. m. s. brænde op, blusse op, lue op.

Aufbringen, v. t. 1 (**brachte, gebracht**). bringe op, opbringe; aabne; **einen Kranken** —, bringe en syg paa Benene; **Wild** —, opjage Vildt; **Geld** —, opdrive Penge; **Beute** —, gjøre Bytte; **ein Schiff** —, opbringe, kapre et Skib; **ein Gewerbe** —, arbejde en Forretning op; **ein Kind** —, opdrage et Barn; **etwas Neues** —, indføre noget nyt; **Einen** —, opirre en, gjør en vred; **aufgebracht sein** —, være opbragt. — **Aufbringung**, f. Opbringelse. Tilvejebringelse; Aabning, Indførelse, c.

Aufbrocken, v. t. 1. bryde i Smaastykker.

Aufbrodeln, v. i. 1. se **aufwallen**.

Aufbruch, m. **-es** ub. pl. Opbrud, n.; Opbrydning, c.; Vildtets Indvolde, pl.; Brakmark, c.

Aufbrüllen, v. t. 1. og i. m. h. brøle op.

Aufbrummen, v. i. 1. m. h. brumme høit; v. t. † **Einem eins** —, fornærme en.

Aufbügeln, v. t. 1. stryge paa ny.

Aufbuttern, v. i. 1. m. h. stige buldrende op.

Aufbürden, v. t. 1. paabyrde, bebyrde med, læsse paa; fig. bestylde en for noget. — **Aufbürdung**, f. Paabyrdelse, c.; Bestyldning, c.

Aufbürsten, v. t. 1. børste i Vejret; børste paa ny.

Aufdamen, v. t. 1. gjøre en Brik til en Dam (i Damspil).

Aufdämmen, v. t. 1. opdæmme, dæmme for.

Aufdämmern, v. i. 1. m. s. begynde at dæmre; dæmre frem, vise sig utydelig, glimte frem.

Aufdampfen, v. i. 1. m. s. dampe op.

Aufdecken, v. t. 1. dække, lægge paa, brede over; blotte, aabne, aabenbare, afsløre. — **Aufdeckung**, f. Paalæggelse; Aabenbarelse, Afsløring, c.

Aufdichten, v. t. 1. se **andichten**.

Aufdienen, v. i. 1. m. h. og r. tjene sig op.

Aufdingen, v. t. 2. sætte i Lære.

Aufdocken, v. t. 1. dikle op; sætte i Dynge.

Aufdonnern, v. i. 1. m. h. begynde at tordne; v. t. opstræmme, pynke ved at tordne; v. r. udmaje sig.

Aufdoppeln, v. t. 1. fordoble.

Aufdorren, -dörren, v. t. 1. turre.

Aufdrängen, v. t. 1. trænge op; trykke op; paanøde, paatvinge; **sich** —, trænge sig paa, paanøde sig en.

Aufdrehen, v. t. 1. dreje op, dreje opad, paadreje; **Einem etw.** —, binde en noget paa Ærmet.

Aufdreschen, v. t. 2. tærske færdig.

Aufdrieseln, v. t. 1. se **aufdrehen**.

Aufdringen, v. t. 2. paanøde, paatvinge; **sich einem.** —, trænge sig paa en, paanøde sig en; v. i. m. s trænge opad.

Aufdringlich, adj. paatrængende. — **Aufdringlichkeit**, f. Paatrængenhed, c.

Aufdringling, m. **-s -e**. et paatrængende Menneske.

Aufdröseln, v. t. 1. se **aufdrehen**.

Aufdrucken, v. t. 1. paatrykke.

Aufdrücken, v. t. 1. paatrykke; trykke op, aabne ved at trykke. — **Aufdrückung**, f. Paatrykning, c.

Aufducken, v. i. 1. m. s. dukke op, dukke frem.

Aufdunsen, v. t. 1. og i. m. s. spænde, fylde, svulme, opsvulme.

Aufeggen, v. t. 1. harve paa ny, opharve.

Aufeinander, adv. paa hinanden, efter hinanden, det ene paa det andet. | **Aufeinander-**

folge, f. Nækkefølge, c.; **-stoß**, m. Sammenstød, n.; **-t(h)ürmung**, f. Optaarning, c.

Aufeisen, v.t. 1. ise, ophugge. — **Aufeisung**, f. Ophugning, c.

Aufenthalt, m. **-es** ub. pl. Ophold; Opholdssted, n.; † Forsinkelse, Standsning, c.; ‡ Underhold, n. | **Aufenthalts-bewilligung**, f. Opholdstilladelse, c.; **-bauer**, f. Opholdstid, c.; **-karte**, f. Opholdsbevis, n.; **-ort**, m. Opholdssted, n.; **-zeit**, f. Opholdstid, c.

Auferbauen, v. t. 1. paalægge, paabyrde. — **Auferlegung**, f. Paalæggelse, Paabyrdelse, c.

Auferstehen, v. i. 2. m. ſ. opstaa (fra de døde).

Auferstehung, f. **-en**. Opstandelse, c. | **Auferstehungs-feld**, n. Kirkegaard, c.; **-freude**, f. Opstandelsesglæde, c.; **-morgen**, m. Opstandelsesmorgen, c.; **-wonne**, f. Opstandelsesfryd, c.

Auferwachen, v. i. 1. m. ſ. opvaagne (især fra de døde).

Auferwecken, v. t. 1. opvække (fra de døde). — **Auferweckung**, f. Opvækkelse, c.

Auferziehen, v. t. 2. opdrage. — **Auferziehung**, f. Opdragelse, c.

Aufessen, v. t. 2. spise op.

Auffädeln, v. t. 1. trække paa Traad; optrøvle.

Auffahren, v. i. 2. m. ſ. fare op, fare i Vejret, springe op; kjøre op; **kjøre** paa, sejle paa, løbe paa Grund, støde paa; **auffahrend**, opfarende; v. t. **den Weg** —, opkjøre Vejen; **Geschütz** —, kjøre op med Kanoner; **Kies** —, kjøre Grus paa.

Auffahrisch, adj. × opfarende, hidsig.

Auffahrt, f. **-en**. Opkjørsel, Opsejling, Opfart, c.; Optog, Indtog, n.; Himmelfart, c.; Opkjørsel, c. (Vej).

Auffallen, v. i. 2. m. ſ. falde paa, falde op paa; slaa ned paa; falde op, aabne sig; være paafaldende; **sein Anzug fiel mir auf**, hans Paaklædning var mig paafaldende; **-d**, paafaldende; v. t. falde imod.

Auffallenheit, f. † se **Auffälligkeit**.

Auffällig, adj. paafaldende. — **Auffälligkeit**, f. det paafaldende; Besynderlighed, c.

Auffangen, v. t. 2. opfange, fange, gribe, opsnappe.

Auffärben, v. t. 1. opfarve, farve paa ny.

Auffasern, v. t. 1. optrævle.

Auffassen, v. t. 1. optage; opfatte, fatte, forstaa, begribe.

Auffassung, f. **-en**. Opfattelse, Opfatning, c. | **Auffassungs-art**, f. se **-weise**; **-fähigkeit**, **-gabe**, **-kraft**, f., **-vermögen**, n. Fatteevne, c.; **-weise**, f. Opfattelsesmaade, c.

Auffeilen, v. t. 1. file op.

Auffeuchten, v. t. 1. fugte paa ny.

Auffiedeln, v. t. 1. spille op (paa Violin).

Auffinden, v. t. 2. opdage, udfinde. — **Auffindung**, f. Opdagelse, c.

Auffinder, m. **-s** pl. ſ. sg. Opdager c.

Auffischen, v. t. 1. opfiske; fig. opsnappe.

Auffladern, v. i. 1. m. ſ. lue op, blusse op.

Aufflammen, v. t. 1. opflamme, opildne, ophidse; v. i. m. ſ. blusse op, antændes; fig. blusse op, fare op.

Aufflattern, v. i. 1. m. ſ. flagre op.

Aufflechten, v. t. 2. flette op, fætte op; opløse, løse, tage ned.

Auffliegen, v. i. 2. m. ſ. flyve op, flyve i Vejret, springe i Luften; springe op; **eine Unternehmung fliegt auf**, et Foretagende ryger i Luften; **etw. — lassen**, fig. opgive noget.

Aufflimmern, v. i. 1. m. h. blusse op, glimte op.

Aufflug, m. **-es** ub. pl. Opflyvning, c., Opsving, n.

Auffo(r)dern, v. t. 1. opfordre, opmuntre, indbyde; **eine Dame** —, engagere en Dame; **die Bank** —, sprænge Banken. — **Aufforderung**, f. Opfordring, c.

Auffressen, v. t. 2. opæde, fortære.

Auffrischen, v. t. 1. opfriske; **Einen zu etw.** —, opmuntre en til noget; v. i. m. h. **der Wind frischt auf**, Blæsten tager til, fristes i. — **Auffrischung**, f. Opfriskning, c.

Aufführbar, adj. til at opføre.

Aufführen, v. t. 1. opføre; **ein Gebäude** —, opføre en Bygning; **ein Stück** —, opføre et Stykke; **Zeugen** —, fremføre Vidner; v. r. opføre sig. — **Aufführung**, f. Opførelse; Opførsel, c.

Auffüllen, v. t. 1. opfylde, fylde op, fylde. — **Auffüllung**, f. Opfyldning, c.

Auffurchen, v. t. 1. fure paa ny.

Auffuttern, **auffüttern**, v. t. 1. opfodre, opføde. — **Auffutterung**, **Auffütterung**, f. Opfodring, c.

Aufgabe, f. **-n** Opgave, c.; Lektie, Stil, c.; Opgivelse, c.; — **des Geschäfts**, Opgivelse af Forretningen; **laut Ihrer** —, i Følge Deres Opgivelse. | **Aufgaben-sammlung**, f. Samling af Opgaver, c.

Aufgabeln, v. t. 1. tage med en Gaffel; fig. opsnappe.

Aufgang, m. **-es -änge**. Opgang, Opstigning, c.; **der — der Sonne**, Solens Opgang; **der — des Eises**, Isens Opbrud; † Forbrug, n., Omkostninger, pl.

Aufgären, v. i. 2. m. ſ. gjære op, bruse op.

Aufgattern, v. t. 1. fig. opsnappe, opdage.

Aufgeben, v. t. 2. opgive; række op, fætte op; **einen Brief** —, aflevere et Brev; **das Essen ist aufgegeben**, Maaden er serveret; **ein Amt, den Geist, einen Kranken** —, opgive et Embede, Aanden, en Syg; **Einem etw.** —, opgive, paalægge en noget, give for. — **Aufgebung**, f. Opgivelse, c.

Aufgeblasen, adj. opblæst, hovmodig. — **Aufgeblasenheit**, f. Opblæsthed, c.

Aufgebot, n. -s -e. Opbud, n.; Opbydelse, c.; **mit — aller Kräfte**, med Opbydelse af alle Kræfter.

Aufgebracht, adj. opbragt, fortørnet.

Aufgedinge, n. -s ub. pl. Lærepenge, pl.

Aufgedunsen, adj. opbovnet, oppustet; fig. opblæst. — **Aufgedunsenheit**, f. Opbovnethed, Opblæsthed, c.

Aufgehen, v. i. 2. m. s. gaa op, gaa i Vejret, opgaa, staa op, stige op, hæve sig, svulme op, aabne sig; **die Saat geht auf**, Sæden kommer op; **der Frühling geht auf**, Vaaren begynder; **Dampf ging auf**, Damp steg op; **das Eis geht auf**, Isen bryder op; **die Schiffahrt geht auf**, Skibsfarten aabnes; **der Teig geht auf**, Dejen gaar op, rasles; **die Blume geht auf**, Blomsten aabner sig; **der Mond geht auf**, Maanen staar op; **ein Licht ging mir auf**, der gik et Lys op for mig; **die Augen gingen ihm auf über etw.**, hans Øjne bleve aabnede angaaende noget; **in Feuer** —, gaa op i Ild; **es geht auf**, det gaar op (i Regning); **in etw.** —, gaa op i noget; **viel — lassen**, bruge meget.

Aufgeien, v. t. 1. (til Søs) opgi.

Aufgeigen, v. t. 1. se **aufspielen**.

Aufgeklärt, adj. oplyst. — **Aufgeklärtheit**, f. Oplysning, c.

Aufgekratzt, adj. × oprømt. — **Aufgekratztheit**, f. Oprømthed, c.

Aufgeld, n. -es ub. pl. Opgjæld, c.

Aufgelegt, adj. oplagt, disponeret. — **Aufgelegtheit**, f. Oplagthed, c.

Aufgeräumt, adj. oprømt. — **Aufgeräumtheit**, f. Oprømthed, c.

Aufgeregt, adj. oprørt, bevæget, livlig. — **Aufgeregtheit**, f. bevæget Tilstand, c.

Aufgeschwämmt, adj. opbovnet.

Aufgeweckt, adj. opvakt, livlig. — **Aufgewecktheit**, f. Opvaktheb, c.

Aufgeworfen, adj. opstaaende.

Aufgießen, v. t. 2. hælde paa, skjænke paa, øse paa. — **Aufgießung**, f. Paahældning, Skjænken paa, c.

Aufglänzen, v. i. 1. m. s. begynde at glimre, straale.

Aufglätten, v. t. 1. glatte paa ny.

Aufglimmen, v. i. 2. m. s. glimte op.

Aufglitzern, v. i. 1. se **aufglänzen**.

Aufglühen, v. i. 1. m. s. gløde op, gløde paa ny, optændes.

Aufgraben, v. t. 2. opgrave; aabne ved at grave; indgravere. — **Aufgrabung**, f. Opgravning, c.

Aufgrasen, v. t. 1. græsse op.

Aufgreifen, v. t. 2. gribe, opsamle, tage op, paagribe, opsnappe.

Aufgrünen, v. i. 1. m. s. spire frem.

Aufgürten, v. t. 1. spænde paa; opgjorde, opkilte; løse Bæltet, løse Gjorden. — **Aufgürtung**, f. Opgjorden, Løsnen, c.

Aufguß, m. sses -üsse. Paahældning, Paagydning, Skjænken paa, c. | **Aufguß-t(h)ierchen**, n., Infusionsdyr, n.

Aufhaben, v. t. 1. have paa; have aaben; bære; have for; **es hat nichts auf sich**, det siger, det betyder ikke noget.

Aufhacken, v. t. 1. hakke op. — **Aufhackung**, f. Ophakning, c.

Aufhäkeln, v. t. 1. hægte op; hækle op.

Aufhaken, v. t. 1. hage løs; sætte paa Krog.

Aufhalsen, v. t. 1. paabyrde, paalæsse.

Aufhalt, m. -es ub. pl. Opholb, n., Forsinkelse; Standsning, c.

Aufhalten, v. t. 2. holde op; holde aaben, reservere; holde oppe, holde i Vejret; opholde, standse, forsinke, forhale; v. r. opholde sig; **sich an einem Orte** —, opholde sig paa et Sted; **sich über etw.** —, opholde sig over noget, have noget at udsætte derpaa.

Aufhalter, m. -s pl. s. sg. Halerem, c.; Bringkobbel, c.

Aufhältlich, adj. — **sein**, opholde sig.

Aufhämmern, v. t. 1. hamre paa, staa paa; hamre op, staa op, aabne; bække ved at hamre.

Aufhängen, v. t. 1. hænge op, ophænge; **einen Dieb** —, hænge en Tyv; **Eim. etw.** —, hænge noget paa en; fig. overtale en til at tage, kjøbe noget. — **Aufhängung**, f. Ophængning, c.

Aufharken, v. t. 1. rive op.

Aufhaschen, v. t. 1. opsnappe, opfange.

Aufhaspeln, v. t. 1. haspe op; fig. × **sich** —, komme igjen paa Benene.

Aufhauchen, v. t. 1. puste op, blæse op.

Aufhauen, v. t. 2. ophugge, hugge op, hugge Hul i; **eine Feile** —, stærpe en Fil; **Blech** —, udhugge Figurer i Blik.

Aufhäufeln, v. t. 1. hyppe, sætte i smaa Hobe.

Aufhäufen, v. t. 1. ophobe, opdynge, opstable. — **Aufhäufung**, f. Ophobning, c.

Aufhäufer, m. -s pl. s. sg. Ophober, c.

Aufheben, v. t. 2. opløfte, løfte op, rejse, hæve, hæve op, tage op; gjemme, opbevare; ophæve, afskaffe; **den Arm** —, opløfte Armen; **die Stimme** —, løfte Stemmen; ‡ **Geld** —, hæve Penge; **eine Bande** —, fange en Bande; **einen Posten** —, overrumple en Post; **die Tafel, die Belagerung, die Sitzung** —, hæve Tafset, Belejringen, Mødet; **das eine hebt das andere auf**, det ene hæver det andet; **einen Bruch** —, forkorte en Brøk; **etw. für einen (Eim.)** —, gjemme noget for en; **hier ist man gut aufgehoben**, her har man det godt; **ein Gesetz** —, ophæve en Lov; **aufgeschoben ist nicht aufgehoben**, gjemt er ikke glemt. — **Aufhebung**, f. Opbevaring, Ophævelse, c.

Aufheben, n. -s ub. pl. Ophævelse, c.; **viel el. ein großes — von (aus, mit) etw. machen**,

gjøre mange Ophævelser over, meget Væsen af noget.

Aufhefteln, v. t. 1. hægte op.

Aufheften, v. t. 1. hæfte paa, paahæfte, fæste paa; fæste op, sætte op; **Eim. etw.** —, binde en noget paa Ærmet. — **Aufheftung**, f. Paahæftning, Opheftning, c.

Aufheitern, v. t. 1. opklare; **ſich** —, opklares, *klarne; fig. opmuntre, oplive. — **Aufheiterung**, f. Opklaring, Opmuntring, c.

Aufhelfen, v. t. 2. hjælpe paa; v. i. m. h. ophjælpe, hjælpe op; **Eim.** —, hjælpe en op.

Aufhelfer, m. -s pl. ſ. sg. Sengebaand, n.

Aufhellen, v. t. 1. opklare, oplyſe; v. r. opklares, *klarne.

Aufhenken, v. t. 1. hænge.

Aufhetzen, v. t. 1. opjage, opbrive; fig. ophidſe, opægge, opirre. — **Aufhetzung**, f. Ophidſelſe, Opæggelſe, c.

Aufhetzer, m. -s pl. ſ. sg. Ophidſer, c.

Aufhetzerei, f. -en. Ophidſeri, n.

Aufhilfe, f. ub. pl. Ophjælpen, Underſtøttelſe, c.

Aufhiſſen, v. t. 1. heiſe, hiſſe op.

Aufhocken, v. t. 1. tage paa Ryggen; ſætte i Trave; v. i. m. ſ. ſtige op paa Ryggen.

Aufhöhen, v. t. 1. forhøje.

Aufholen, v. t. 1. hente op; hale op.

Aufhör, f. kun i: **ohne** —, uophørlig, uafladelig.

Aufhorchen, v. i. 1. m. h. lytte med ſpændt Opmærkſomhed; ſtudſe ved noget.

Aufhören, v. i. 1. m. h. holde op, ophøre, ſtandſe; **mit etw.** —, holde op med noget; **ohne** —, uafladelig, uafbrudt; † ſe **aufhorchen**.

Aufhülfe, f. ſe **Aufhilfe**.

Aufhüllen, v. t. 1. afhylle, afſløre.

Aufhüpfen, v. i. 1. m. ſ. hoppe op, hoppe i Vejret.

Aufhuſten, v. t. 1. hoſte op; v. i. m. h. hoſte højt.

Aufjagen, v. t. 1. opjage, opbrive, opſkræmme; v. i. m. ſ. fare op.

Aufjammern, v. i. 1. m. h. jamre ſig højt.

Aufjauchzen, v. i. 1. m. h. juble højt.

Aufjubeln, v. i. 1. m. h. juble højt.

Aufkämmen, v. t. 1. kæmme i Vejret, kæmme op.

Aufkanten, v. t. 1. ſtille paa Kant.

Aufkauf, m. **-es -äufe**. Opkjøb, n.

Aufkaufen, v. t. 1. opkjøbe. — **Aufkaufung**, f. Opkjøb, n.

Aufkäufer, m. -s pl. ſ. sg. Opkjøber, c.

Aufkeimen, v. i. 1. m. ſ. ſpire frem, komme op.

Aufkippen, v. i. 1. m. h. og t. vippe op, vippe i Vejret.

Aufkitten, v. t. 1. kitte paa.

Aufklaffen, v. i. 1. m. h. gabe.

Aufklaftern, v. t. 1. favnſætte.

Aufklappen, v. t. 1. klappe op, ſlaa op; v. i. m. ſ. ſpringe op.

Aufklären, v. t. 1. opklare, klare, oplyſe; **Einen über etw.** —, opklare, oplyſe en om noget; v. r. opklares; **es wird ſich ſchon** —, det ſkal nok blive opklaret; **das Wetter klärt ſich auf**, det klarer op, *bet klarner. — **Aufklärung**, f. Opklaring, Forklaring, Oplyſning, c.; **das Zeitalter der** —, Oplyſningstiden.

Aufklauben, v. t. 1. pille op, ſanke op, opſanke.

Aufkleben, v. t. 1. kline paa, kliſtre paa, paakliſtre.

Aufkleck(ſ)en, v. t. 1. klatte paa.

Aufkleiben, v. t. ſe **aufkleben**.

Aufkleiſtern, v. t. 1. kliſtre paa, paakliſtre.

Aufklettern, v. i. 1. m. ſ. klatre op.

Aufklimmen, v. i. 2. m. ſ. klatre op.

Aufklinken, v. t. 1. **eine Thür** —, aabne Klinken paa en Dør.

Aufklopfen, v. t. 1. aabne ved at banke itu, knække; banke op; v. i. m. h. banke paa.

Aufknacken, v. t. 1. knække.

Aufkneipen, v. t. 1. aabne med en Knibtang.

Aufknöpfen, v. t. 1. knappe op, opknappe. — **Aufknöpfung**, f. Opknapning, c.

Aufknoſpen, v. i. 1. m. ſ. ſætte Knopper, udfolde ſig.

Aufknüpfen, v. t. 1. hænge; løsne; **einen Dieb** —, hænge en Tyv; **einen Knoten** —, løsne en Knude. — **Aufknüpfung**, f. Hængning; Oplosning, c.

Aufkochen, v. t. 1. opkoge, koge igjen, opvarme; v. i. m. h. begynde at koge, opbruſe. — **Aufkochung**, f. Opkogning, c.

Aufkollern, v. i. 1. m. h. bruſe op, buldre op.

Aufkommen, v. i. 2. m. ſ. komme op; komme i Vejret; reiſe ſig; **wieder** —, komme op igjen; **von ſeinen Wunden** —, komme ſig efter ſine Saar; **die Saat kommt auf**, Sæden kommer op; **neue Sitten ſind aufgekommen**, nye Sæder ere opkomne; **Wunſche, Zweifel kommen in uns auf**, Ønſker, Tvivl opſtaa i os; **gegen (wider) einen** —, maale ſig med en, hamle op mod en; **Eint. für einen Verluſt** —, indeſtaa en for et Tab; **die Schiffahrt kommt auf**, Skibsfarten aabnes.

Aufkömmling, m. † ſe **Emporkömmling**.

Aufköpfen, v. t. 1. ſætte Hoved paa.

Aufkoppeln, v. t. 1. koble.

Aufkrähen, v. i. 1. m. h. gale højt.

Aufkramen, v. t. 1. rydde op, ryddeliggjøre.

Aufkrämpen, v. t. 1. krampe op, ſlaa op, ſætte op.

Aufkratzen, v. t. 1. krabſe op; krabſe Hul paa; krabſe paa ny; karte paa ny. — **Aufkratzung**, f. Opkradsning, c.

Aufkräuſeln, v. t. 1. kruſe op, opkruſe.
Aufkrauſen, v. t. 1. ſe **aufkräuſeln**.
Aufkreiſchen, v. i. 1. m. h. ſtrige op, ſtrige højt.
Aufkrempen, v. t. 1. ſe **aufkrämpen**.
Aufkriechen, v. i. 2. m. ſ. krybe op.
Aufkriegen, v. t. 1. aabne, faa op; † faa for.
Aufkünd(ig)en, v. t. 1. opſige.
Aufkündigung, f. **-en**. Opſigelſe, c. | **Aufkündigungs-recht**, n. Opſigelſesret, c.; **-termin**, m., **-zeit**, f. Opſigelſestid, c.
Aufkunſt, f. **-künſte**. Opkomſt, c.; † Udbytte, n.
Aufküſſen, v. t. 1. kyſſe vaagen; aabne ved at kyſſe.
Auflachen, v. i. 1. m. h. ſlaa en Latter op.
Aufladen, v. t. 2. paalæſſe, paabyrde, læſſe paa.
Auflader, m. **-s** pl. ſ. sg. Paalæſſer, Fragtkarl, c.
Auflaadung, f. **-en**. Paalæsning, c. | **Auflaadungs-plaz**, m. Paalæsningsſted, n.
Auflage, f. **-n**. Paalæg, n.; Skat, Afgift, c.; Befaling, c.; Oplag, n.; † Beſtyldning, c.; Landsforſamling, c.; Gilde, n.
Auflangen, v. t. 1. række op, lange op.
Auflanger, m. **-s** pl. ſ. sg. Oplænger, c., Stotholt, n.
Auflappern, v. i. 1. m. ſ. løbe op.
Auflaſſen, v. t. 2. lade komme op; lade blive oppe; lade aaben; lade ubeſat; † opgive, afſtaa; × **ſich** —, brydte, prale.
Auflaſſig, adj. opgiven, forladt.
Auflauerer, **-s** pl. ſ. sg. Lurer, c.
Auflauern, v. i. 1. m. h. lure paa, efterſtræbe; **der Räuber lauerte dem Reiſenden auf**, Røveren lurede paa den rejſende. — **Auflauerung**, f. Luren, c.
Auflauf, m. **-es -äufe**. Opløb, n.; Tilvæxt, Sum, c.; Æggekage, Fromage, c.
Auflaufen, v. t. 2. løbe op, ſprænge; løbe itu; opſlide; v. i. m. ſ. løbe op, løbe i Veiret; ſvulme op, hæve ſig, hovne; **aufgelaufene Zinſen**, paaløbne Renter.
Auflaufer, m. **-s** pl. ſ. sg. halvbefaren Matros, c.; Æggekage, Fromage, c.
Auflauſchen, v. i. ſe **aufhorchen**.
Aufleben, v. i. 1. m. ſ. leve op igjen; v. t. opfriſte.
Auflecken, v. t. 1. opſlikke.
Auflegen, v. t. 1. lægge paa, paalægge; lægge op, oplægge; **ein Tiſchtuch** —, lægge en Dug paa; **Zeitungen** —, lægge Aviſer frem; **ein Achtel** —, ſætte en lille Tønde Øl frem; **Maſchen** —, ſlaa Masker op; **den Kiel** —, lægge Kjølen; **Bank** —, lægge Bank; **ein Schiff** —, lægge et Skib op; **dem Volke neue Steuern** —, paalægge Folket nye Skatter; **ein Buch neu** —, lægge en Bog op paa ny; **ſich wider etw.** —, ſætte ſig op imod noget; **ſich für etw.** —, træde op for noget; **aufgelegt**, oplagt. — **Auflegung**, f. Paalægning, Oplægning, Paalæggelſe, c.
Auflehnen, v. t. 1. læne paa, ſtøtte paa; **ſich wider einen** —, ſætte ſig op imod en; **das Pferd lehnt ſich auf** —, Hesten ſtejler, reiſer ſig. — **Auflehnung**, f. Opſætſighed, c., Oprør, n.
Aufleihen, v. t. 2. laane ſammen.
Aufleimen, v. t. 1. lime paa.
Aufleſen, v. t. 2. opſanke, opſamle. — **Aufleſung**, f. Opſamling, c.
Aufleuchten, v. i. 1. m. h. bluſſe op, glimte.
Aufliegen, v. i. 2. m. ſ. ligge paa; ligge aaben; ligge fremme; **es liegt mir auf**, det paaligger mig, det ligger mig paa Hjærte; ligge ledig; v. r. ligge Huſ paa ſig.
Auflockern, v. t. 1. løsne, ophakke, ſmulre.
Auflodern, v. i. 1. m. ſ. lue op, bluſſe op, flamme op.
Auflohen, v. i. ſe **auflodern**.
Auflösbar, adj. opløſelig. — **Auflösbarkeit**, f. Opløſelighed, c.
Auflöſen, v. t. 1. opløſe, løſe; hæve; **einen Knoten** —, løſe en Knude; **eine Aufgabe, ein Räthſel** —, løſe en Opgave, en Gaade; **eine Verſammlung** —, hæve en Forſamling; **den Reichstag** —, opløſe Rigsdagen; **ſich in Wohlgefallen** —, ende godt; **ſich in Thränen, in Wehmut** —, ſmelte hen i Graad, i Vemod; **ein -des Mittel**, et opløſende Middel. — **Auflöſung**, f. Opløsning, c.
Auflöslich, adj. opløſelig, til at opløſe, løſe. — **Auflöslichkeit**, f. Opløſelighed, c.
Auflöt(h)en, v. t. 1. lodde paa.
Aufmachen, v. t. 1. lukke op, aabne; opſlaa; opgjøre; **eine Thür** —, aabne en Dør; **ein Bett** —, opſlaa en Seng; **ein Feuer** —, tænde et Baal; **die Rechnung** —, opgjøre Regnſkabet; **ſich** —, bryde op, begive ſig paa Vejen; **ſich auf und davon machen**, ſtikke af, løbe bort; × **einen Tanz** —, ſpille op til Dans; × give ud, bortødsle.
Aufmahnen, v. t. 1. opmuntre, opfordre.
Aufmalen, v. t. 1. opfriſte, male paa ny; opbruge ved at male.
Aufmarſch, m. **-es -ärſche**. Opmarſch, c.
Aufmarſchi(e)ren, v. i. 1. m. ſ. opmarſchere.
Aufmaß, n. **-es** ub. pl. Topmaal, n., Tilgift, c.
Aufmauern, v. t. 1. opmure; opbruge ved at mure. — **Aufmauerung**, f. Opmuring, c.
Aufmerken, v. t. 1. optegne, notere; v. i. m. h. give Agt, paaſe paa; være opmærkſom.
Aufmerkſam, adj. opmærkſom, agtpaagivende; høflig, forekommende; **Einen auf eine Sache — machen**, gjøre en opmærkſom paa noget. — **Aufmerkſamkeit**, f. Opmærkſomhed, c.
Aufmeſſen, v. t. 2. opmaale; **Eim etw.** —, tildele, tilmaale en noget.

Aufmiſchen, v. t. 1. blande.

Aufmucken, v. i. 1. m. h. **gegen einen** —, være muggen, ubehagelig imod en.

Aufmuntern, v. t. 1. opmuntre. — **Aufmunterung**, f. Opmuntring, c.

Aufmüſſen, v. i. 1. m. h. ſtulle op.

Aufmutzen, v. t. 1. fremhæve dadlende; **Eim. etw.** —, bebrejde en noget; † oppudſe, udpynte, udmaje.

Aufnageln, v. t. 1. paanagle, ſlaa paa.

Aufnähen, v. t. 1. ſy paa, paaſy; opbruge ved at ſy. — **Aufnähung**, f. Paaſyning, c.

Aufnahme, f. **-n.** Optagelſe, Modtagelſe; Opfattelſe; Opkomſt, Fremme, Forbedring, c.; **die — in eine Geſellſchaft**, Optagelſe i et Selſkab; **die — eines Gaſtes**, Modtagelſen af en Gjæſt; **die — von Kapitalien**, Optagelſen af Kapitaler; **— eines Protokolls**, Optagelſen af en Protokol; **in — ſein**, være i Opkomſt. | **Aufnahme-protokoll**, n. Forhandlingsprotokol, c.

Aufnaſchen, v. t. 1. ſlikke op.

Aufnehmen, v. t. 2. optage, tage op; modtage; **den Kampf** —, optage Kampen: **es mit eim.** —, tage det op med en; **den Faden** —, optage Traaden; **etw. in ſich** —, optage i ſig, rumme, indeſlutte; **Einen freundlich** —, modtage en venlig; **etw. für (als) Ernſt** —, optage noget ſom Alvor, tage for Alvor; **Geld** —, optage Penge; **ein Verhör, ein Protokoll, Kne Gegend** —, optage et Forhør, en Protokol, en Egn; **ſich** —, tage ſig op, trives, tiltage. — **Aufnehmung**, f. ſe **Aufnahme**.

Aufnieten, v. t. 1. nitte paa.

Aufnöt(h)igen, v. t. 1. paanøde. — **Aufnöt(h)igung**, f. Paanøden, c.

Aufopfern, v. t. 1. opofre; **die -dſte Liebe**, den meſt opofrende Kjærlighed.

Aufopferung, f. **-en.** Opofrelſe, c. | **Aufopferungs-fähig**, i Stand til at opofre ſig; **-freudig**, glad ved at opofre ſig; **-voll**, opofrende.

Aufpacken, v. t. 1. pakke paa, læſſe paa; pakke ud; løſte op; bryde op. — **Aufpackung**, f. Paalæſning, Oppakning, Udpakning, c.

Aufpäppeln, v. t. 1. opflaſke.

Aufpappen, v. t. 1. kliſtre paa; opflaſke.

Aufpaſſen, v. i. 1. m. h. lure paa, efterſtræbe, paſſe op; **Eim.** —, lure paa en; v. t. paſſe til, bringe til at paſſe. — **Aufpaſſung**, f. Luren paa; Tilpasning, c.

Aufpaſſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Lurer, Spejder, c.

Aufpaſſerei, f. **-en.** Lureri, n.

Aufpaſſeriſch, adj. lurende, ſpejdende.

Aufpeitſchen, v. t. 1. piſke op; **Eim. eins** —, give en et Piſkeſlag.

Aufpfählen, v. t. 1. ſætte paa Pæl.

Aufpflanzen, v. t. 1. opplante. — **Aufpflanzung**, f. Opplantning, c.

Aufpflaſtern, v. t. 1. klæbe paa; brolægge paa ny.

Aufpflügen, v. t. 1. oppløje.

Aufpfropfen, v. t. 1. pode paa.

Aufpichen, v. t. 1. kliſtre paa med Beg.

Aufpicken, v. t. 1. pikke Hul paa; pikke op, ſanke op.

Aufplätten, v. t. 1. ſtryge paa ny.

Aufplatzen, v. i. 1. m. ſ. revne, briſte.

Aufpluſtern, v. r. 1. puſte ſig op.

Aufpochen, v. t. 1. banke op; v. i. m. h. banke paa.

Aufpoli(e)ren, v. t. 1. polere op.

Aufpoltern, v. t. 1. banke op.

Aufprägen, v. t. 1. præge paa.

Aufprallen, v. i. 1. m. ſ. ſtøde paa, ſtøde imod; ſpringe tilbage, ſpringe i Vejret.

Aufpraſſeln, v. i. 1. m. ſ. braſe op, ſprutte i Vejret.

Aufprellen, v. i. ſe **aufprallen**.

Aufpreſſen, v. t. 1. preſſe paa, paatrykke; preſſe op; preſſe paa ny.

Aufprotzen, v. t. 1. protſe paa.

Aufpuffen, v. t. 1. puſte op, ſaa til at ſvulme op.

Aufpumpen, v. t. 1. pumpe op, poſte op.

Aufputſchen, v. t. 1. ophidſe, opægge.

Aufputz, m. **-es** ub. pl. Pynt, Stads; Oppudsning, Udmajen, c.

Aufputzen, v. t. 1. pynte op, udpynte; pudſe op, afpudſe. — **Aufputzung**, f. Udpyntning, Oppudsning, c.

Aufquellen, v. i. 2. m. ſ. vælde op, vælde frem; ſvulme op, bulne ud.

Aufquellen, v. t. 1. lægge i Blød.

Aufraffen, v. t. 1. ſamle op, opſamle, tage hurtig op, ſnappe op; **ſich** —, ſpringe op; fig. tage ſig ſammen.

Aufragen, v. i. 1. m. h. rage op.

Aufranken, v. r. 1. ſno ſig opad, ſlynge ſig opad; v. t. binde op.

Aufraſſeln, v. i. 1. m. ſ. ſpringe raslende op.

Aufrauchen, v. t. 1. opræge; v. i. m. ſ. ſtige op ſom Røg.

Aufrauhen, v. t. 1. opkradſe, gjøre ſlosſet.

Aufräumen, v. t. 1. ryddе op; gjøre ryddelig; ryddе bort, bortſkaffe; **ein Lager** —, udſælge et Lager; **aufgeräumt**, oprømt. — **Aufräumung**, f. Ryddeliggjørelſe, Oprydning, c.

Aufrauſchen, v. i. 1. m. ſ. hæve ſig bruſende.

Aufkräuſpern, v. t. 1. harke op.

Aufrechen, v. t. 1. rive op, rive ſammen.

Aufrechnen, v. t. 1. opregne; gjøre Afregning.

Aufrecht, adv. oprejſt, lige; — **ſtehen**, ſtaa oprejſt; — **halten**, opretholde, vedligeholde, haandhæve. | **Aufrecht-haltung**, f. Opretholdelſe, Haandhævelſe, Vedligeholdelſe, c.

Aufreden, v. t. 1. ophidſe, opægge; **Eim. etw.**

—, bilde en noget ind, binde en noget paa Ermet; snakke en noget paa. — **Aufredung**, f. Ophidselse, c.

Aufregen, v. t. 1. sætte i Bevægelse, bringe i Bevægelse; opirre, opægge, ophidse; **er sah sehr aufgeregt aus**, han saae meget ophidset ud. — **Aufregung**, f. stærk Bevægelse, Sindsbevægelse, Ophidselse, c.

Aufreiben, v. t. 2. gnide paa; gnide itu; ribe op; opribe; **das ganze Heer ist aufgerieben**, hele Hæren er opreben, tilintetgjort; **sich** —, slide sig op. — **Aufreibung**, f. Opribning, Tilintetgjørelse, c.

Aufreihen, v. t. 1. trække paa en Snor.

Aufreißen, v. t. 2. ribe op, opribe; **das Maul** —, spile Munden op; **die Augen** —, spile Øjnene op; **eine Wunde wieder** —, oprippe et Saar; **sich** —, aabne sig, revne; ribse, afribse; v. i. m. s. aabne sig, revne, briste. — **Aufreißung**, f. Opribning, Opspiling, Ribsning, c.

Aufreiten, v i. 2. m. s. ride op; v. t. ride Hul paa, ride fordærvet.

Aufreizen, v. t. 1. opægge, opirre, ophidse. — **Aufreizung**, f. Ophidselse, c.

Aufrennen, v. t. 1. (**rannte, gerannt**) rende op, sprænge; rende paa, lobe paa; **er ist so dumm, daß man mit ihm Thür und Thor — kann**, han er saa dum, at man kan rende Døre op med ham.

Aufrichten, v. t. 1. rejse op; opføre; oprette; **ein Denkmal** —, opreise et Mindesmærke; **ein Gebäude** —, rejse, opføre en Bygning; **einen Bund** —, oprette et Forbund; fig. **Einen** —, opmuntre, trøste en; **sich** —, rejse sig igjen, rette sig. — **Aufrichtung**, f. Oprejsning, Opførelse, Oprettelse, c.

Aufrichtig, adj. oprigtig, ærlig, aaben, sand; † uforfalsket. — **Aufrichtigkeit**, f. Oprigtighed, Ærlighed, c.

Aufriegeln, v. t. 1. aabne, lukke op (ved at tage Slaaen fra).

Aufringeln, v. t. 1. oprulle, sno.

Aufriß, m. **-sses -sse**. Afrids, Opribs, n.

Aufritzen, v. t. 1. opridse, ridse Hul paa.

Aufrollen, v. t. 1. oprulle, rulle op, rulle sammen; oprulle, rulle fra hinanden.

Aufruck, m. **-es -ücke**. † Bebrejdelse, c.

Aufrücken, v. t. 1. oprykke, rykke op; ribe op; **Eim. etw.** —, bebrejde en noget; v. i. m. s. rykke op, forfremmes.

Aufruf, m. **-es -e**. Opraab, n., Opfordring, c.; † Tilbagekaldelse, c.

Aufrufen, v. t. 2. opraabe; raabe op; † tilbagekalde; v. i. m. h. raabe op. — **Aufrufung**, f. Opraaben, c.

Aufruhr, m. **-s -e**. Oprør, n.; stærk Bevægelse; Opstand, c. | **Aufruhrs-prediger**, m. Oprørsprædikant, c.; **-stifter**, m. Oprørsstifter, c.; **-versuch**, m. Oprørsforsøg, n.

Aufrühren, v. t. 1. oprøre, rore op i; rippe op i; ophidse, opægge.

Aufrührer, m. **-s** pl. s. sg. Oprører, c.

Aufrührisch, aufrührerisch, aufrührig, adj. oprørsk.

Aufrüsten, v. t. 1. opreise, opstille; indrette; udsmykke.

Aufrütteln, v. t. 1. ruske op, ryste op.

Aufsacken, v. t. 1. læsse paa, paabyrde.

Aufsagen, v. t. 1. fremsige, opramse; opsige. — **Aufsagung**, f. Fremsigelse; Opsigelse, c.

Aufsagen, v. t. 1. save op.

Aufsammeln, v. t. 1. opsamle, opsanke, samle sammen; **sich** —, rejse sig op.

Aufsässig, adj. opsætsig, gienstridig, oprørsk; fiendsk, hadsk. — **Aufsässigkeit**, f. Opsætsighed, Gjenstridighed, Fiendtlighed, c.

Aufsatteln, v. t. 1. opsadle.

Aufsatz, m. **-es -ätze**. Opsats, Bordopsats, c.; Porcellainsfstel, n.; Hovedtøj, n., Hovedpynt, c.; Stil, Udarbejdelse, Afhandling, Opgave, c.; † Skat, c.

Aufsässig, adj. se **aufsässig**.

Aufsäubern, v. t. 1. rense.

Aufsaufen, v. t. 2. drikke op, svire op.

Aufsaugen, v. t. 2. opsuge, suge op.

Aufsäugen, v. t. 1 opamme.

Aufschaben, v. t. 1. strabe op; aabne ved at strabe.

Aufschanzen, v. t. 1. opbynge, opstable.

Aufschärfen, v. t. 1. skærpe paa ny; ribe Hul paa.

Aufscharren, v. t. 1. opkradse, kradse op, strabe op.

Aufschauen, v. i. 1. m. h. skue op, se op, slaa Øjnene op.

Aufschaufeln, v. t. 1. skuffe op, skovle op.

Aufschäumen, v. i. 1 m. s. skumme i Vejret.

Aufschellen, v. t. 1. ringe op.

Aufschenken, v. t. 1. skjænke op; (i Boldspil) kaste i Vejret.

Aufscheren, v. t. 1. sætte Rendegarnet paa Bæven.

Aufscheuchen, v. t. 1. opskræmme, opjage.

Aufscheuern, v. t. 1. skure paa ny, skure bort.

Aufschichten, v. t. 1. opstable, ophobe, opbynge. — **Aufschichtung**, f. Opstabling, c.

Aufschieben, v. t. 2. skyde op, skubbe op; aabne ved at skyde; opsætte, udsætte, forhale. — **Aufschiebung**, f. Opsættelse, c.

Aufschießen, v. t. 2. skyde op, aabne ved Skud; v. i. m. s. skyde op, fare op, lobe op; **es schießt mir auf**, † det forbavser mig i høieste Grad.

Aufschinden, v. t. 2. fig. slide op.

Aufschlag, m. **-es -äge**. Opslaaen, e.; Opslag, n.; Opløftning, c.; Opspring, n.; **der — eines Rockes**, Opslag paa en Frakke; Rende-

garn, n.; Done, c.; Forhøjelse, Stigning, c.; Auktion, c.; Skat, Afgift, c.

Aufſchlagen, v. t. og i. m. ſ. 2. ſlaa op, opſlaa, ſlaa i Vejret; **den Schleier** —, ſlaa Sløret op; **die Bombe ſchlägt auf**, Bomben ſpringer op; **der Same ſchlägt auf**, Frøet kommer op; **die Flamme ſchlägt auf**, Flammen ſlaar i Vejret; **ein Gelächter** —, ſlaa en Latter op; **der Preis, die Ware ſchlägt auf**, Prisen, Varen ſtiger; **Zelte** —, opſlaa Telte; **Nüſſe** —, knække Nødder; **die Augen, ein Buch** —, opſlaa, aabne Øjnene, en Bog; ſlaa imod, tørne imod; **den Ärmel** —, opſmøge Ærmet.

Aufſchläger, m. **-s** pl. ſ. sg. † Toldoppebørſelsbetjent, c.

Aufſchleifen, v. t. 2. ſlibe paa.

Aufſchleifen, v. t. 2. opſlibe, ſlibe op.

Aufſchließen, v. t. 2. lukke op, aabne; **Eim. ſein Herz** —, aabne ſit Hjærte for en; **ſich** —, aabne ſig, udfolde ſig. — **Aufſchließung**, f. Oplukning, Aabning, c.

Aufſchlingen, v. t. 2. ſlynge op; opſluge.

Aufſchlitzen, v. t. 1. opſpliitte, opſprætte, opſlære.

Aufſchlucken, v. t. 1. opſluge.

Aufſchlürfen, v. t. 1. ſlubre op, ſlubre i ſig.

Aufſchluß, m. **-ſſes -üſſe**. Oplysning, Forklaring, c.; **Eim. Aufſchlüſſe geben**, give en Oplysninger; † Oplukning, Aabning, c.

Aufſchmauchen, v. t. ſe **aufrauchen**.

Aufſchmauſen, v. t. 1. opæde, fortære.

Aufſchmeicheln, v. t. 1. paaliſte ved at ſmigre; **ſich eim.** —, indſmigre ſig hos en.

Aufſchmelzen, v. i. 2. m. ſ. ſmelte til; ſmeltes op; v. t. 1. ſmelte op, ſmelte til; ſmelte paa ny.

Aufſchmieden, v. t. 1. ſmedde paa; opſmedde.

Aufſchmieren, v. t. 1. ſmøre paa; opſmøre.

Aufſchmoren, v. t. 1. ſe **aufbraten**.

Aufſchmücken, v. t. 1. opſmykke, opphynte, oppudſe.

Aufſchnabeln, v. t. 1. opſnappe, opſamle.

Aufſchnallen, v. t. 1. ſpænde paa; opſpænde, ſpænde op, løsne.

Aufſchnappen, v. t. 1. opſnappe, ſnappe op, gribe, opfange; v. i. m. ſ. ſpringe op, fare op.

Aufſchneiden, v. t. 2. opſkære, ſkære op; opſprætte; v. i. m. h. prale, brøde, overdrive, lyde.

Aufſchneider, m. **-s** pl. ſ. sg. Pralhals, Skryder, c.

Aufſchneiderei, f. **-en**. Praleri, Skryderi, n.

Aufſchneiderifch, adj. praleriſk, overdreven; pralende.

Aufſchnellen, v. i. 1. m. ſ. ſpringe op, vippe op; v. t. vippe, kaſte op, ſlynge i Vejret.

Aufſchnitt, m. **-es -e**. Snit, Indſnit, Skaar, n.; Aabning, Split, c.

Aufſchnitzeln, v. t. 1. ſnitte op.

Aufſchnobern, v. t. 1. opſnuſe.

Aufſchnupfen, v. t. 1. ſnuſe op, opſnuſe.

Aufſchnüren, v. t. 1. ſnøre paa, ſpænde paa; hænge op, ſnøre op, opſnøre; trække paa en Snor. — **Aufſchnürung**, f. Spænden paa; Opſnøring, c.

Aufſchobern, v. t. 1. ſtakke, ſtakſætte, ſætte i Hæs.

Aufſchöpfen, v. t. 1. øſe op.

Aufſchößling, m. **-s -e**. Skud, n., opløben Spire; fig. et ungt opløbet Menneſke.

Aufſchrauben, v. t. 2. (1). ſtrue op, ſtrue i Vejret, opſtrue; ſtrue paa, paaſtrue; ſtrue løs.

Aufſchrecken, v. i. 2. m. ſ. fare op, ſpringe forſtrækket op; v. t. 1. opſtræmme.

Aufſchrei, m. **-s -e**. pludſeligt Skrig, n.

Aufſchreiben, v. t. 2. opſkrive, ſtrive op, optegne, notere; † opſige ſkriftlig.

Aufſchreien, v. i. 2. m. h. ſkrige op, ſkrige højt; v. t. bække ved at ſkrige.

Aufſchrift, f. **-en**. Opſkrift, Udſkrift, Paaſkrift, c.

Aufſchub, m. **-s** ub. pl. Opſættelſe, Udſættelſe, Henſtand, Friſt, c.

Aufſchultern, v. t. 1. tage paa Skulderen.

Aufſchüren, v. t. 1. røre op i Ilden; fig. opirre, ppægge.

Aufſchürzen, v. t. 1. opſtjørte, opkilte. — **Aufſchürzung**, f Opſtjørtning, Opkiltning, c.

Aufſchürzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Kjolerem, c.

Aufſchüſſeln, v. t. 1. ſætte paa Bordet, ſætte frem; **Eim.** —, beværte en.

Aufſchütteln, v. t. 1. ryſte op, ryſte om.

Aufſchütten, v. t. 1. hælde paa, øſe paa, ryſte paa, ſtrø paa; opdynge, ophobe; opkaſte. — **Aufſchüttung**, f. Paahældning; Ophobning; Opkaſtning, c.

Aufſchütter, m. **-s** pl. ſ. sg. Slo, c. (i en Mølle).

Aufſchwämmen, v. t. 1. bringe til at ſvulme op.

Aufſchwänzen, v. t. 1. oprumpe, binde Halen op.

Aufſchwatzen, v. t. 1. paaſnakke, paanøde.

Aufſchweben, v. i. 1. m. ſ. ſvæve op, ſvæve i Vejret.

Aufſchweifen, v. t. 1. ſe **aufſchwänzen**.

Aufſchwelgen, v. t. 1. opſluge.

Aufſchwellen, v. i. 2. m. ſ. ſvulme op, hovne op, ſtige, hæve ſig; v. t. 1. bringe til at ſvulme op, udvide, fylde, opblæſe. — **Aufſchwellung**, f. Opſvulmen, Stigning, c.

Aufſchwemmen, v. t. 1. ſlaade i Land, opſkylle, optaſte; bringe til at ſvulme op.

Aufſchwingen, v. t. 2. ſvinge op, ſvinge i Vejret; **ſich** —, ſvinge ſig op; arbejde ſig op.

Aufſchwören, v. t. 2. ſværmane.

Aufſchwung, m. **-es** ub. pl. Opſving, Sving, n., Flugt, c.

Aufſegeln, v. i. 1. m. ſ. og h. ſejle opad, løbe paa Grund.

Aufſehen, v. i. 2. m. h. ſe op, ſe i Vejret, ſlaa Øjnene op; + have Opſyn med noget.

Aufſehen, n. -s ub. pl. Opſigt, c.; † Opſyn, Tilſyn, n.; — **erregen, machen**, gjøre Opſigt.

Aufſeher, m. -s pl. ſ. sg. Opſynsmand, Tilſynsmand, c.

Aufſeherin, f. -nen. Opſynskone, c.

Aufſein, v. i. 2. m. ſ. være oppe; være aaben; være opbrugt.

Aufſenden, v. t. 1. (**ſandte, geſandt**) opſende, ſende op, ſende i Vejret.

Aufſetzen, v. t. 1. ſætte paa, paaſætte; ſætte op, opſætte; **ſich** —, ſætte ſig op; **den Hut** —, ſætte Hatten paa; **eine Miene** —, ſætte en Mine op; **das Eſſen** —, ſætte Maden paa Bordet; ſætte over; **dem Gebäude die Krone** —, ſætte Kransen paa Bygningen, lægge ſidſte Haand paa Værket; **Leib und Leben** —, ſætte Livet paa Spil; **eine Schrift** —, opſætte, forfatte et Skrift; **ein Faß** —, lægge et Fad; **Holz** —, opſtable Tømmer; **Kegel** —, rejſe Kegler; **eine Dame** —, friſere en Dame. — **Aufſetzung**, f. Opſætten, Paaſætten, Opſtilling, Opſtabling, c.

Aufſeufzen, v. i. 1. m. h. ſukke, udſtøde et Suk.

Aufſicht, f. ub. pl. Opſyn, Tilſyn, n. | **Aufſichts-behörde**, f. Kontrolkomité, c.; **-rat**, m. ſe **-behörde**; **-recht**, n. Tilſynsret, c.

Aufſieden, v. t. 2. opkoge, koge paa ny; v. i. m. ſ. bruſe op, koge op.

Aufſiegeln, v. t. 1. ſe **entſiegeln**.

Aufſingen, v. i. 2. m. h. (til Søs) opſynge; **das** —, Opſang, c.

Aufſitz, m. -es ub. pl. Opſidden, c. | **Aufſitz-brettchen**, n. Flyvebræt, n.; **-ſtange**, f. Fuglepind, Hønſepind, c.

Aufſitzen, v. i. 2. m. h. og ſ. ſidde op, ſidde opreiſt, ſidde oppe; ſidde op, ſtige til Hest; ſidde paa.

Aufſpähen, v. t. 1. opſnuſe, udſpejde.

Aufſpalten, v. t. 1. ſpalte, kløve, ſplitte op; v. i. m. ſ. kløves, revne.

Aufſpannen, v. t. 1. ſpænde paa, trække paa; ſpænde op, opſpænde; **alle Segel** —, ſætte alle Seilene til. — **Aufſpannung**, f. Spænden paa, Spænden op, c.

Aufſparen, v. t. 1. opſpare, opbevare; opſætte. — **Aufſparung**, f. Opſparelſe, c.

Aufſpeichern, v. t. 1. opdynge, ophobe, oplægge. — **Aufſpeicherung**, f. Oplægning, Ophobning, c.

Aufſpeilen, v. t. 1. udſpile, opſpile.

Aufſpeiſen, v. t. 1. opſpiſe, fortære.

Aufſperren, v. t. 1. aabne paa vid Gab; opſpile. — **Aufſperrung**, f. Opſpiling, c.

Aufſpielen, v. i. 1. m. h. ſpille op (til Dans); v. t. ſpille.

Aufſpießen, v. t. 1. ſpidde, ſætte paa Spid.

Aufſpinnen, v. t. 2. opſpinde, ſpinde op.

Aufſplittern, v. t. 1. ſplintre, aabne; v. i. m. ſ. ſplintres.

Aufſpreiten, v. t. 1. udbrede, aabne; v. r. fig. gjøre ſig tyk.

Aufſpreizen, v. t. 1. ſe **aufſpreiten**.

Aufſprengen, v. t. 1. ſprænge, ſprænge op; opjage, opſtræmme.

Aufſprießen, v. i. 2. m. ſ. fremſpire, ſpire frem, ſtyde frem.

Aufſpringen, v. i. 2. m. ſ. ſpringe op; ſpringe i Vejret; **die Thür ſprang auf**, Døren ſprang op; briſte, revne; aabne ſig.

Aufſpritzen, v. t. og i. m. ſ. 1. ſprøjte op.

Aufſproſſen, v. i. 1. ſe **aufſprießen**.

Aufſprößling, m. -s -e. Spire, c., Skud, n.

Aufſprudeln, v. i. 1. m. ſ. vælde frem, vælde op, bruſe op; fig. fare op, bruſe op.

Aufſprühen, v. i. 1. m. ſ. ſprutte op, ſprutte frem.

Aufſprung, m. -es **-ünge**. Opſpring, Spring i Vejret, n.

Aufſpülen, v. t. 1. opſkylle.

Aufſpunden, **aufſpünden**, v. t. 1. aabne Spunſen.

Aufſpüren, v. t. 1. opſpore, opſnuſe.

Aufſtacheln, v. t. 1. opægge, opirre.

Aufſtallen, v. t. 1. opſtalde.

Aufſtämmen, v. t. ſe **aufſtemmen**.

Aufſtampfen, v. t. 1. ſtampe op, aabne ved at ſtampe; ſtampe, træde haardt til.

Aufſtand, m. -es **-ände**. Opſtand, c., Oprør, n. | **Aufſtands-verſuch**, m. Oprørsforſøg, n.

Aufſtändig, **aufſtändiſch**, adj. oprørſk; **die -en**, Oprørerne, Inſurgenterne.

Aufſtapeln, v. t. 1. opſtable. — **Aufſtapelung**, f. Opſtabling, c.

Aufſtarren, v. i. 1. m. h. ſtirre opad; rage frem, fnejſe.

Aufſtäuben, v. t. 1. bringe til at ſtøve.

Aufſtauben, v. i. ſe **aufſtieben**.

Aufſtauchen, v. t. 1. ſtemme, opſtemme (Vandet).

Aufſtauen, v. t. 1. opſtable, ſtuve ſammen; ſe ogſaa **aufſtauchen**.

Aufſtechen, v. t. 2. opſtikke, ſtikke op, ſtikke Hul paa; aabne ved at ſtikke; ſpidde; **Korn** —, omſtikke, ſtøvle Korn; **Eim. etw.** —, bebreide en noget; (til Søs) ſtikke op, ſtikke paa.

Aufſtecken, v. t. 1. ſætte op, opſætte, opplante; **ein Ziel** —, ſætte et Maal; fig. **etw.** —, opgive noget; **nicht viel bei etw.** —, ikke tjene meget derved.

Aufſtehen, v. i. 2. m. ſ. og h. ſtaa aaben, ſtaa aven paa; rage frem; ſtaa op, opſtaa; **aus dem Bette** —, ſtaa op af Sengen; **wider einen** —, rejſe ſig imod en; **vom Tode** —, opſtaa fra Døden; **der Wind ſteht auf** —, Vinden rejſer ſig; **wer den anführen will, muß frühe** —, hvo der vil narre ham, maa ſtaa tidlig op.

Aufſteifen, v. t. 1. ſtive op.

Aufsteigen, v. i. 2. m. ſ. ſtige op, ſtige i Vejret, reiſe ſig, opſtaa; **es ſteigt ein Ungewitter auf**, et Uvejr nærmer ſig. — **Aufſteigung**, f. Opſtigning, c.

Aufſtellen, v. t. 1. opſtille, ſtille op; **Soldaten** —, opſtille Soldater; **Fragen, Beweiſe** —, opſtille Spørgsmaal, Beviſer; **wegen (nach) etw.** —, have ſin Opmærksomhed henvendt paa noget; **damit iſt nicht viel aufzuſtellen**, dermed er ikke meget at ſtille op. — **Aufſtellung**, f. Opſtilling, c.

Aufſtemmen, v. t. 1. ſtøtte, læne til noget; ſtøtte imod.

Aufſtempeln, v. t. 1. ſtemple paa.

Aufſticken, v. t. 1. brodere paa.

Aufſtieben, v. i. 2. m. ſ. ſtige op ſom Støv.

Aufſtieg, m. **-eS -e**. Opſtigning, c.

Aufſtiften, v. t. 1. ophidſe, opægge.

Aufſtöbern, v. t. 1. ſtøve op, opſnuſe, opſpore, opjage.

Aufſtöhnen, v. i. 1. m. h. ſtønne højt.

Aufſtören, v. t. 1. rage op i; forſtyrre, opjage, opirre.

Aufſtoßen, v. t. 2. ſtøde op, aabne ved at ſtøde; kaſte op, opkaſte; **das Glas** —, ſtøde Glaſſet paa Bordet; v. i. m. ſ. ſtøde op; ſtøde paa; gaa i Gjæring, blive ſur; **die Speiſe ſtößt mir auf**, Maden ſtøder op; **ein Fuchs ſtieß mir auf**, jeg ſtødte paa en Ræv; **aufgeſtoßener Wein**, Vin, ſom er bleven ſur; **der Schiffer hat aufgeſtoßen**, Skipperen er løben paa Grund.

Aufſtößig, adj. ſur, bedærvet; upaaſelig.

Aufſtrahlen, v. i. 1. m. h. begynde at ſtraale.

Aufſtreben, v. i. 1. m. h. ſtræbe opad.

Aufſtrecken, v. t. 1. ſtrække op, ſtrække i Vejret.

Aufſtreich, m. **-es -e**. Auktion, c.

Aufſtreichen, v. t. 2. beſtryge, ſtryge paa, ſmøre paa; ſtryge opad.

Aufſtreifen, v. t. 1. ſmøge op, ſlaa op, ſlaa tilbage; **ſich die Haut** —, ridſe Hul paa ſin Hud; v. i. m. ſ. ſtreife tæt forbi.

Aufſtreuen, v. t. 1. ſtrø paa, drysſe paa, komme paa.

Aufſtrich, m. **-es -e**. Opſtrøg, n.; Strygen opad, c.

Aufſtülpen, v. t. 1. ſlaa op, ſlaa tilbage; lægge et Laag paa; **eine aufgeſtülpte Naſe**, Opſtoppernæſe, c.

Aufſtürmen, v. i. 1. m. ſ. ſtorme opad; v. t. aabne ſtormende.

Aufſtürzen, v. t. 1. lægge paa; lægge over; v. i. m. ſ. ſtyrte paa, ſtyrte imod, ſtorme løs paa.

Aufſtutzen, v. i. 1. m. h. ſe forbavſet op; v. t. opſtudſe, tilſtudſe; fig. oppudſe, opphynte.

Aufſtützen, v. t. 1. ſtøtte paa.

Aufſuchen, v. t. 1. opſøge, opſpede, lede efter. — **Aufſuchung**, f. Opſøgen, c.

Aufſummen, v. r. og i. m. ſ. 1. løbe op, blive til en Sum.

Auftafeln, v. t. 1. × bække op for, ſætte frem for, opvarte med.

Auftagen, v. t. 1. opſætte til den næſte Dag.

Auftakeln, v. t. 1. tiltakle; fig. udhynte, udmaje.

Auftakt, m. **-eS -e**. Optakt, c.

Auftanzen, v. i. 1. m. h. begynde at danſe; danſe efter ens Befaling; fig. ſtaa paa Pinde for; v. t. danſe itu, ſlide op ved at danſe.

Auftauchen, v. i. 1. m. ſ. dukke op, komme frem.

Auft(h)auen, v. t. 1. optø, ts op, ſmelte; v. i. m. ſ. ts op, ſmelte. — **Auft(h)auung**, f. Optøen, c.

Aufthuerisch, adj. ſtorpralende, brovtende.

Aufthun, v. t. 2. aabne, lukke op; ſætte paa; **einen Haſen** —, opjage en Hare; v. r. aabne ſig; viſe ſig; × prale, brøvte.

Aufthürmen, v. t. 1. ſe **auftürmen**

Auftiſchen, v. t. 1. ſætte paa Bordet; fig. diſke op med.

Auftrag, m. **-eS -äge**. Ærende, Hverv, Paalæg, n.; **im -e jemandes**, efter ens Befaling, for en; **einem Fabrikanten einen — geben**, give en Fabrikant en Ordre; **Ihrem -e gemäß**, i Følge Deres Ordre; **einen — an einen haben**, have et Ærende til en; † Beſtrygning med Farve; † Opſats, c.; Rendegarn, n.

Auftragen, v. t. 2. bære op; bære paa Hovedet; opſlide ved at bære; ſætte paa Bordet; **eine Farbe** —, lægge Farve paa; fig. **zu ſtark** —, ſmøre for tykt paa; **Eim. etw.** —, paalægge, overdrage en noget; v. i. m. h. lægge ſig ud.

Aufträufeln, v. t. 1. drysse paa.

Auftreiben, v. t. 2. drive op, drive i Vejret; drive paa; ſtøde op, ſprænge; ploje; **Pflanzen** —, drive Planter; opjage, bringe paa Benene; **Geld** —, opdrive Penge; **ein aufgetriebener Magen**, en udſpændt Mave; v. i. m. ſ. drive op; drive paa Grund.

Auftrennen, v. t. 1. opſprætte; v. r. løbe op.

Auftreten, v. i. 2. m. ſ. optræde, træde op; træde frem; **leiſe** —, træde ſagte til; **als Schauſpieler** —, optræde ſom Skuespiller; **mit etw.** —, træde frem, komme frem med noget; v. t. lukke op ved at træde, træde itu; ſætte i Bevægelse ved at træde. — **Auftreten**, n. Optræden, c.

Auftrinken, v. t. 2. drikke op.

Auftritt, m. **-eS -e**. Optræden, Fremtræden, c.; Optrin, n., Scene, c.; Begivenhed, c.; Forhøjning, Skammel, c., Trin, Trappetrin, n.

Auftrocknen, v. t. 1. optørre, tørre op; v. i. m. ſ. borttørre, blive tør. — **Auftrocknung**, f. Optørring, c.

Auftrommeln, v. t. 1. tromle op

Auftröpfeln, auftropfen, v. t. 1. drysse paa.

Auftrumpfen, v. t. 1. trumfe ud; v. i. m. h. fig. **Eim.** —, trumfe for en.

Auftuchen, v. t. 1. (til Sss) opbuge.
Auftürmen, v. t. 1. optaarne, ophobe, opbynge.
Aufwachen, v. i. 1. m. ſ. vaagne, vaagne op.
Aufwachs, m. ſe **Aufwuchs**.
Aufwachſen, v. i. 2. m. ſ. opvoxe, voxe op.
Aufwagen, v. r. bove ſig op.
Aufwägen, v. i. 1. ſe **aufwiegen**.
Aufwallen, v. i. 1. m. ſ. koge op, bruſe op, opbruſe. — **Aufwallung**, f. Opbruſning, c.
Aufwälzen, v. t. 1. vælte op, rulle op; vælte paa; fig. **Eim. etw.** —, vælte noget over paa en.
Aufwand, m. **-es** ub. pl. Omkoſtning, Bekoſtning, Udgift, c.; **mit großem** —, med ſtor Bekoſtning; — **machen**, leve overdaadig; **mit großem** — **von Zeit**, med ſtor Tidsſpilde; **mit** — **ſeiner Erfahrung**, med Anvendelſe af hans Erfaring.
Aufwärmen, v. t. 1. opvarme; fig. **eine Sache** —, rippe op i en Sag. — **Aufwärmung**, f. Opvarmelſe, c.
Aufwarten, v. i. 1. m. h. varte op, opvarte; **Eim.** —, opvarte en, gjøre ſin Opvartning for en; **Eim. mit etw.** —, opvarte en med noget; **aufzuwarten**! til Tjeneſte! | **Aufwarte-burſch**, m. Opvarter, c.; **-geld**, n. Penge for Opvartning; **-magd**, f., **-mädchen**, n. Opvartningspige, c.
Aufwärter, m. **-s** pl. ſ. sg. Opvarter, c.
Aufwärterin, f **-nen**. Opvarterſte, Opvartningspige, c.
Aufwärts, adv. opad.
Aufwartſam, adj. tjenſtvillig.
Aufwartung, f. **-en**. Opvartning, c.; **Eim. ſeine** — **machen**, gjøre en ſin Opvartning.
Aufwaſchen, v. t. 2. vaſke op, opvaſke; × **es iſt ein** —, det kommer ub paa et. | **Aufwaſch-lappen**, m., **-tuch**, n., Karklub, c.; **-waſſer**, n. Opvaſkevand, Skyllevand, n.
Aufwäſcherin, f. **-nen**. Opvaſkerpige, c.
Aufwaſchung, f. **-en**. Opvaſkning, c.
Aufweben, v. t. 2. væve op, opbruge ved at væve.
Aufwechſel, m. **-s** ub. pl. ſe **Aufgeld**.
Aufwechſeln, v. t. 1. vexle, indvexle.
Aufwecken, v. t. 1. vække, opvække, opmuntre; **aufgeweckt**, opvakt. — **Aufweckung**, f. Opvækkelſe, c.
Aufwehen, v. t. 1. blæſe op, aabne ved at blæſe; blæſe i Vejret; blæſe ſammen, ophobe; v. i. m. ſ. blæſe op, fare op.
Aufweichen, v. t. 1. opbløde; v. i. m. ſ. opblødes. — **Aufweichung**, f. Opblødning, c.
Aufweifen, v. t. 1. ophaſpe. — **Aufweifung**, f. Ophaſpning, c.
Aufweinen, v. i. 1. m. h. begynde at græde.
Aufweiſen, v. t. 2. oppiſe, fremviſe, forevиſe. — **Aufweiſung**, f. Oppiſning, Fremviſning, c.
Aufwenden, v. t. 1. (**wandte**, **gewandt**). vende op, dreje opad; anvende, bruge; bekoſte, koſte paa. — **Aufwendung**, f. Anvendelſe, c.
Aufwerfen, v. t. 2. opkaſte, kaſte op; aabne ved at kaſte; **Erde** —, opkaſte Jord; **Karten** —, kaſte Kort op; **eine Frage** —, opkaſte et Spørgsmaal; **Einen zum Hauptmann** —, opſtille en ſom Anfører; **ſich zum Richter** —, opkaſte ſig til Dommer; **Staub** —, opvække Støv; fig. vække Opſigt; **den Kopf** —, ſlaa med Nakken; **die Naſe** —, ſtikke Næſen i Sky; **aufgeworfene Lippen**, tykke Læber; **das Brett wirft ſich auf**, Brættet kaſter ſig. — **Aufwerfung**, f. Opkaſtning, c.
Aufwichſen, v. t. 1. vøxe op; fig. **ſich** —, pynte ſig; v. i. m. h. **Eim.** —, bække godt op for en.
Aufwickeln, v. t. 1. vikle op, opvikle; vikle paa; løsne.
Aufwiegeln, v. t. 1. ophidſe, forlede til Oprør. — **Aufwiegelung**, f. Ophidſelſe, c.
Aufwiegelei, f. **-en**. Oprørsbeſtræbelſe, Agitation; Ophidsning, c.
Aufwiegeler, m. **-s** pl. ſ. sg. Agitator, Oprører, c.
Aufwiegleriſch, adj. ophidſende, oprørſk.
Aufwiegen, v. t. 2. opveje, veje op imod.
Aufwiehern, v. i. 1. m. h. begynde at vrinſte.
Aufwinden, v. t. 2. vinde op, ſno op, ſno i Vejret.
Aufwirbeln, v. t. 1. hvirvle op, hvirvle i Vejret; v. i. m. ſ. hvirvles op.
Aufwirken, v. t. 1. væve op; **das Brot** —, ſlaa Brødet op; **ein Tier** —, ſprætte et Dyr op.
Aufwirren, v. t. 1. ſe **entwirren**.
Aufwiſchen, v. t. 1. opviſte, optørre, viſke op.
Aufwittern, v. t. 1. opſnuſe, opſpore.
Aufwuchs, m. **-es** ub. pl. Opvæxt, c.
Aufwühlen, v. t. 1. oprode, rode op, rode frem. — **Aufwühlung**, f Oprodning, c.
Aufwurf, m. **-es -ürfe**. det opkaſtede; den opkaſtede Jord; Dæmning, Vold, c.
Aufzählen, v. t. 1. optælle, opregne. — **Aufzählung**, f. Optælling, Opregning, c.
Aufzaubern, v. t. 1. aabne ved Trolddom; tryllе frem.
Aufzäumen, v. t. 1. optømme. — **Aufzäumung**, f. Optømning, c.
Aufzechen, v. t. 1. ſpire op.
Aufzehren, v. t. 1. fortære.
Aufzeichnen, v. t. 1. optegne, notere; **ein Muſter** —, tegne et Mønſter paa. — **Aufzeichnung**, f. Optegnelſe; Paategning, c.
Aufzeigen, v. t. 1. oppiſe, fremviſe, forevиſe. — **Aufzeigung**, f. Fremviſning, c.
Aufziehen, v. t. 2. trække op, trække i Vejret; **Waſſer** —, trække Vand op; **eine Schleife** —, trække en Sløjfe op; **die Thür** —, trække Døren

op; **die Uhr** —, trække Uret op; **den Hahn** —, spænde Hanen; **die Segel** —, hejse Sejlene; **Saiten** —, trække Strænge paa; **andre (gelindere) Saiten** —, fig. give Kjøb; **Pflanzen** —, opelske Planter; **Tiere** —, opdrætte Dyr; **Einen** —, trække en op, holde for Nar; v. i. m. s. trække op, drage op; **auf und davon ziehen**, drage bort; **die Wache zieht auf**, Vagten trækker op; **ein Ungewitter zieht auf**, et Uvejr trækker op; **mit etw. aufgezogen kommen**, komme frem med noget.

Aufziſchen, v. i. 1. m. ſ. fare hvislende op.

Aufzucken, v. i. 1. m. h. fare op, blusse op.

Aufzug, m. **-es -üge**. Optog, n., Procession, c.; Binde, c.; Rendegarn, n.; Sæbe paa en Kerſtol, n.; ǂ Opſættelſe, c.; Optrækken, Optrækning, Spænding, c.

Aufzupfen, v. t. 1. opplukke, plukke op.

Aufzwängen, v. t. 1. opbryde, bryde op.

Aufzwingen, v. t. 2. paatvinge, paanøde.

Auge, n. **-s -n**. (Dim. **Äug(e)lein, Äugelchen**, n.) Øje, n.; **die -n der Karten, der Würfel**, Øjnene paa Kort, Tærninger; **die -n der Suppe, des Käſes, der Nabel, des Strauches**, Øjnene paa Suppe, i Oſt, i Naalen, paa Busken; **mit einem blauen — davon kommen**, slippe med et blaat Øje; **ganz, (nur, lauter)** — **ſein**, være lutter Øje; **große -n machen**, gjøre store Øjne; **gute -n haben**, have gode Øjne; **das liegt vor -n**, det er soleklart; **es geſchah vor meinen -n**, det skete i mit Paasyn; **Einen ſcharf ins — faſſen**, tage en Karpt i Øjesyn; **Einen im -e behalten**, holde Øje med en; **Einen aus den -n verlieren**, tabe en af Syne; **etw. aus den -n ſetzen**, forsømme noget; **mit bloßen -n**, med blotte Øjne; **es fällt (ſpringt) in die -n**, det falder i Øjnene; **das Gold ſtach ihm in die -n**, Guldet stak ham i Øjnene; **gehe mir aus den -n**, gaa bort fra mine Øjne; **ſeine -n überall haben**, have sine Øjne overalt; **ein — zudrücken**, lukke Øjnene for noget; **ein — auf etw. werfen**, kaste Øjnene paa noget; **er hat ein — auf ſie**, han har et godt Øje til hende; **Einem die -n öffnen**, aabne Øjnene paa en; **Einem Sand in die -n ſtreuen**, putte en Blaar i Øjnene; **aus den -n, aus dem Sinn**, ude af Øje, ude af Sind; **Einem etw. an den -n abſehen**, læse noget i ens Øjne; **der Geiz ſieht ihm aus den -n**, Gjerrigheden lyser ham ud af Øjnene; **komm mir nicht mehr unter die -n**, kom ikke mer for mine Øjne; **der Gefahr unter die -n treten**, træde Faren kjækt i Møde; **auf ſeinen neun -n beharren**, holde haardnakket fast ved noget. | **Aug-apfel**, m. Øjesten, c.; **-braue**, (**-braune, -brane**, f. **-bran, -bram**, n.) Øjenbryn, n. — **Augen-arzt**, m. Øjenlæge, c.; **-betrug**, m. Øjenbedrag, n., Øjensforblindelse, c.; **-binde**, f. Bind for Øjnene, n.; **-blende**, f. Øjeklap, c.; **-blick**, m. Øjeblik, n.; ǂ Blik, n.; **den — —**, paa Øjeblikket; **im — —**, øjeblikkelig, for et Øjeblik siden; **jeden — —, alle — -e**, hvert Øjeblik; **-blicklich**, øjeblikkelig; **-bogen**, m. Regnbuehinde, c. (Iris); **-braue**, f. Øjenbryn, n.; **-butter**, f., **-but**, m. Øjevædske, c.; **-deckel**, m. se **-lid**; **-diener**, m. Øjentjener, c.; **-dienerei**, f., **-dienſt**, m. Øjentjeneſte, c.; **-fällig**, i Øjne faldende; **-fiſtel**, f. Øjesiſtel, c.; **-förmig**, øjeformet, øjedannet; **-glas**, n. Øjeglas, n.; **-heilkunde**, f. Oftalmologi, c.; **-höhle**, f. Øjehule, c. (orbita); **-kammer**, f. Øjekammer, n.; **-klappe**, f. se **-leder**; **-klinik**, f. Øjenklinik, c.; **-kranker**, adj. øjensyg; **-krankheit**, f. Øjensygdom, c.; **-leder**, n. Øjellap, c.; **-licht**, n. Øjelys, n.; **-lid**, n. Øjelaag, n.; **-luſt**, f. Øjenslyst, c.; **-maß**, n. Øjemaal, n.; **-merk**, n. (m.) Øjemed, n.; **-muſkel**, m. Øjemuskel, c.; **-paar**, n. Par Øjne, n.; **-pflaſter**, n. Øjenplaster, n.; **-pulver**, n. Øjenpulver, n.; **-punkt**, m. Synspunkt, n.; **-ſalbe**, f. Øjensalbe, c.; **-ſchein**, m. Øjesyn, n.: **etw. in — — nehmen**, tage noget i Øjesyn; × Synsforretning, c.; Synsmændene, pl.; **-ſcheinlich**, øjensynlig, indlysende; † med egne Øjne; **-ſcheinlichkeit**, f. Øjensynlighed, c.; **-ſchirm**, m. Øjenskjærm, c.; **-ſchmaus**, m. Øjenglæde, c.; **-ſchmerz**, m. Øjensmerte, c.; **-ſpiegel**, m. Øjenspejl, n.; **-ſpiel**, n. Øjenspil, n.; **-ſprache**, f. Øjensprog, n.; **-ſproß**, m., **-ſproſſe**, f. den nederſte Ende af Hjortetakkerne; **-ſtern**, m. Øjesten, c.; **-täuſchung**, f., **-trug**, m. Øjensforblindelse, c.; **-troſt**, m. Øjentrøst, c. (Euphrasia officinalis); **-verblendnis, verblendung**, f. se **-täuſchung**; **-waſſer**, n. Øjenvand, n.; **-weide**, f. se **-ſchmaus**; **-wimper**, f. Øjenhaar, n.; **-wink**, m. Øjenvink, n.; **-winkel**, m. Øjevig, c.; **-zahn**, m. Øjentand, c.; **-zeuge**, m. Øjenvidne, n.; **-zier**, f. Øjegeogetunge, c. (Anchusa officinalis); **-zinke**, f. se **-ſproß**.

Äugelei, f. **-en**. Øjenspil, n.

Äugeler, m. **-s** pl. ſ. sg. Øjentjener, c.

Äugeln, v. i. 1. m. h. øjne, se; blinke med Øjnene; ølulere.

Augen, v. i. 1. m. h. øjne, se; v. t. ǂ lade se, vise, henvise.

Augment, n. **-es -e**. Augment, n.

Augſt, m. **-es -e**. × Høst, c.

Augur, m. **-en (-s) -en**. Augur, c.

Auguſt, m. **-es** ub. pl. Auguſtmaaned, c.

Auktion, f. **-en**. Auktion, c. | **Auktionshammer**, m. Auktionshammer, c.; **-lokal**, n. Auktionslokale, n.

Auktionator, m. **-s -en**. Auktionator, Auktionsholder, c.

Aurikel, f. **-n**. Aurikel, c. (Primula).

Aus, 1) præp. med Dat. af, fra, ud af, ud fra: — **dem Hauſe**; — **dem Wege**; **der Tiſch iſt — Holz gemacht**; **es wird etwas Großes — ihm**; — **etw. ſchließen, folgen**; — **Haß, — Liebe, — Neid**; **er iſt — Schweden**; — **einander gehen**, gaa fra hinanden. 2. adv. ude,

forbi, til Ende; **es ist — mit ihm**; **die Predigt ist —**; **ich weiß weder — noch ein**, jeg veed hverken ud eller ind; **jahr —, jahr ein**, Aar ud, Aar ind; **von Grund —**, fra Grunden af.

Ausäffen, v. t. 1. gjøre Nar ad.

Ausantworten, v. t. 1. udlevere, overlevere; v. i. m. h. fuldende sit Svar. — **Ausantwortung**, f. Udlevering, c.

Ausarbeiten, v. t. 1. udarbejde; udhule; v. r. uddanne sig; v. i. m. h. holde op at arbejde, blive færdig med Arbejdet. — **Ausarbeitung**, f. Udarbejdelse, c.; Afhandling, c.

Ausarten, v. i. 1. m. s. udarte, vanarte, vanslægte. — **Ausartung**, f. Udartning, Vanslægten, c.

Ausästen, v. t. 1. tage Grene bort; v. r. forgrene sig.

Ausat(h)men, v. t. 1. udaande, uddufte; v. r. faa Vejret igjen; v. i. m. h. udaande, bø. — **Ausat(h)mung**, f. Udaanden, c.

Ausätschen, v. t. 1. forhaane.

Ausbacken, v. t. 1. bage færdig, gjennembage; v. i. 2. m. s. blive gjennembagt; m. h. blive færdig med at bage.

Ausbaden, v. t. 1. stylle; fig. **etw.** —, bøde for noget; v. i. m. h. blive færdig med at bade.

Ausbaggern, v. t. 1. opmudre. — **Ausbaggerung**, f. Opmudring, c.

Ausbalgen, ausbälgen, v. t. 1. udstoppe.

Ausbau, m. **-es -e**. Fuldendelse af en Bygning; Udbygning, c.

Ausbauchen, v. t. 1. udbue, udvide.

Ausbauen, v. t. 1. bygge færdig; udvide; fuldende en Bygning indvendig; v. i. m. h. blive færdig med at bygge.

Ausbedingen, v. t. 2. betinge sig, forbeholde sig; undtage. — **Ausbedingung**, f. Forbehold, n.

Ausbeichten, v. t. 1. skrifte fuldstændig; bekjende helt.

Ausbeißen, v. t. 2. bide ud; bide Hul paa; fig. **Einen** —, fortrænge en.

Ausbeizen, v. t. 1. borttage ved at ætse.

Ausbeuen, v. i. 1. m. h. blive færdig med at gø.

Ausbersten, v. i. 2. m. s. briste ud.

Ausbessern, v. t. 1. udbedre. — **Ausbesserung**, f. Udbedring, c.

Ausbeten, v. i. 1. m. h. ende sin Bøn.

Ausbetten, v. t. 1. udkvartere.

Ausbeugen, v. t. 1. se **ausbiegen**.

Ausbeute, f. ub. pl. Udbytte, n.; ✝ Del, Andel, c.

Ausbeuteln, v. t. 1. punge ud med; **Einen** —, udplyndre en; (Mel) sigte.

Ausbeuten, v. t. 1. udbytte, udnytte; udplyndre, udtømme, udsuge.

Ausbezahlen, v. t. 1. udbetale. — **Ausbezahlung**, f. Udbetaling, c.

Ausbiegen, v. t. 2. bøje til Side, bøje ud; v. i. m. h. **Eim.** —, gaa af Vejen for, vige til Side for, undgaa en. — **Ausbiegung**, f. Bøjning, c.

Ausbieten, v. t. 2. udbyde, falbyde; overbyde en; udfordre; byde en at gaa. — **Ausbietung**, f. Falbydelse, c.; Overbud, n.; Udfordring, c.

Ausbilden, v. t. 1. uddanne. — **Ausbildung**, f. Uddannelse, c.

Ausbinden, v. t. 2. løsne, tage frem; binde uden paa; binde færdig.

Ausbitten, v. t. 2. udbede; bede fri; **wir sind heute ausgebeten**, vi ere inviterede ud i Dag.

Ausblähen, v. t. 1. oppuste, fylde.

Ausblasen, v. t. 2. udblæse, blæse ud, puste ud; **das Licht** —, puste Lyset ud; **den Hochofen** —, lade Ilden i Ovnen gaa ud; udbasune; spille færdig; v. i. m. h. ophøre at blæse. — **Ausblasung**, f. Udblæsning, Udbasunen, c.

Ausblassen, v. t. 1. afblege.

Ausblättern, v. t. 1. gjennemblade.

Ausbleiben, v. i. 2. m. s. udeblive; **ikke komme, ikke** ste. — **Ausbleiben**, n. Udeblivelse, c.

Ausbleichen, v. i. 2. m. s. falme.

Ausbleichen, v. t. 1. blege, bringe til at falme; v. i. m. h. blive færdig med at blege.

Ausblühen, v. i. 1. m. h. **es hat ausgeblüht**, det har holdt op med at lyne.

Ausblühen, v. i. 1. m. h. og s. afblomstre; visne. — **Ausblühung**, f. Afblomstring, c.

Ausbluten, v. i. 1. m. h. miste alt Blod; forbløde; afbløde; v. t. opgive med Blodet.

Ausbohren, v. t. 1. udbore. — **Ausbohrung**, f. Udboring, c.

Ausborgen, v. t. 1. udlaane. — **Ausborgung**, f. Udlaaning, c.

Ausbracken, v. t. 1. udskyde det daarlige, afsondre Braggods.

Ausbraten, v. i. 2. m. s. steges ud af, steges færdig; v. t. stege færdig, stege ud.

Ausbrauchen, v. t. 1. bruge helt, forbruge, opbruge, afbruge.

Ausbrauen, v. t. 1. brygge færdig.

Ausbrausen, v. i. 1. m. h. og s. bruse ud, bruse færdig; v. t. udbruse, bruse ud med.

Ausbrechen, v. t. 2. udbrække, afbrække, bryde af; kaste op; v. i. m. s. bryde ud, udbryde; bryde løs; **der Dieb ist ausgebrochen**, Tyven er brudt ud; **in Vorwürfe, Thränen, Lachen** —, bryde ud i Bebrejdelser, Taarer, Latter. — **Ausbrechung**, f. Udbrud, n., Udbrækken, c.

Ausbreiten, v. t. 1. udbrede, udstrække, udfolde; udsprede; udvide; **sich** —, udbrede sig; **sich über eine Sache** —, udbrede sig over noget. — **Ausbreitung**, f. Udbredelse, c.

Ausbrennen, v. t. 1. (**brannte, gebrannt**) udbrænde; brænde færdig; rense ved at brænde; **Kalk** —, brænde Kalk færdig; v. i. m. s. holde

op at brænde; **das Licht ist ausgebrannt**, Lyset er udbrændt. — **Ausbrennung**, f. Udbrænding, c.

Ausbringen, v. t. 1. (**brachte, gebracht**) bringe ud, bringe frem; **ein Boot** —, sætte en Baad i Vandet; **Metall** —, udsmelte Metal; **Junge** —, udruge Unger; **Flecken** —, borttage Pletter; **den Becher** —, tømme Bægeret; **eine Gesundheit, einen Toast** —, udbringe en Skaal; **ein Geheimnis** —, røbe en Hemmelighed; **ein Gerücht** —, udsprede et Rygte, bringe det ud blandt Folk. — **Ausbringung**, f. Udbringelse, c.

Ausbruch, m. **-es -üche**. Udbrud, Frembrud, n.; **der — des Vesuvs, des Feuers**, Udbruddet af Vesuv, af Ilden; **zum — kommen**, komme til Udbrud, udbrydе; den bedste Vin, som først kommer fra de mest modne Druer.

Ausbrühen, v. t. 1. udskolde.

Ausbrüllen, v. t. 1. udbrøle; v. i. m. h. holde op at brøle.

Ausbrummen, v. i. 1. m. h. holde op at brumme, være færdig med at brumme.

Ausbrunsten, ausbrünsten, v. i. 1. m. h. være færdig med Brunsten.

Ausbrüten, v. t. 1. udruge, udklække; **Pläne** —, udruge Planer; v. i. m. h. holde op at ruge.

Ausbuddeln, v. t. 1. udgrave.

Ausbügeln, v. t. 1. udstryge; stryge færdig. — **Ausbügelung**, f. Udstrygning, c.

Ausbund, m. **-es** ub. pl. det, som ved en Varepakke ligger yderst; det fortrinligste; Mønster, n.; **ein — von Tugend**, et Mønster paa Dyd; **ein — von Schlechtigkeit**, et Mønster paa Slethed, et Afskum, Udskud, n.

Ausbündig, adj. fortræffelig, overordentlig, udmærket, fortrinlig.

Ausbürger, m. **-s** pl. ſ. sg. en fremmed; en udenfor Byen boende Borger.

Ausbürsten, v. t. 1. udbørste.

Ausbuschen, ausbüschen, v. t. 1. rydde Underskoven bort.

Ausbüßen, v. t. 1. bøde paa, udbedre, reparere; bøde for, lide for; v. i. m. h. holde op at bøde for, at lide. — **Ausbüßung**, f. Udbedring, Afsoning, c.

Ausdampfen, v. i. 1. m. ſ. uddampe, dampe bort, fordampe; m. h. holde op at dampe.

Ausdämpfen, v. t. 1. afdampe; **Feuer** —, slukke Ilden; **Füchse, Bienen** —, udrøge Ræve, Bier. — **Ausdämpfung**, f. Afdampning, Udregning, c.

Ausdärmen, v. t. 1. tage Indvoldene ud.

Ausdauer, f. ub. pl. Udholdenhed, Vedholdenhed, Standhaftighed, c.

Ausdauern, v. i. 1. m. h. holde ud, vedholde, vedblive, vedvare; v. t. udholde, taale, overstaa.

Ausdehnbar, adj. udvidelig. — **Ausdehnbarkeit**, f. Udvidelsesevne, c.

Ausdehnen, v. t. 1. udvide, udstrække; udbrede; **ein ausgedehntes Thal**, en udstrakt Dal; **sich** —, udvide, udstrække sig. — **Ausdehnung**, f. Udvidelse, Udstrækning, c.

Ausdenken, v. t. 1. (**dachte, gedacht**) udtænke, udgrunde, udfinde.

Ausdeuten, v. t. 1. udtyde. — **Ausdeutung**, f. Udtydning, c.

Ausdichten, v. t. 1. digte, opdigte; v. i. m. h. holde op at digte.

Ausdienen, v. i. 1. m. h. udtjene; **ein ausgedienter Soldat**, en udtjent Soldat.

Ausdifteln, v. t. 1. udspekulere.

Ausdingen, v. t. 2. se **ausbedingen**.

Ausdonnern, v. i. 1. m. h. holde op at tordne.

Ausdorren, v. i. 1. m. ſ. tørres, udtørres, tiene.

Ausdörren, v. t. 1. udtørre, tørre.

Ausdrängen, v. t. 1. fortrænge, trænge bort.

Ausdrechseln, v. t. 1. uddreje.

Ausdrehen, v. t. 1. uddreje, dreje; vride ud; **eine Gasflamme** —, slukke en Gasflamme; v. r. smutte bort.

Ausdreschen, v. t. 2. udtærske, tærske ud; **Einen** —, gjennemprygle en; v. i. m. h. blive færdig med at tærske.

Ausdruck, m. **-es -ücke**. Udtryk, n.; **einen passenden — wählen**, vælge et passende Udtryk; **über allen Ausdrücken**, ufigelig, mageløs; **der — des Gesichtes**, Udtrykket i Ansigtet. | **Ausdrucks-art**, f. Udtrykсmaade, c.; **-leer, -los**, udtryksløs; **-voll**, udtryksfuld; **-weise**, f. Udtrykсmaade, c.

Ausdrucken, v. t. 1. trykke færdig; trykke helt ud; opslide ved at trykke.

Ausdrücken, v. t. 1. trykke ud, udpresse; udtrykke; **sich undeutlich** —, udtrykke sig utydelig. — **Ausdrückung**, f. ǂ se **Ausdruck**.

Ausdrücklich, adj. udtrykkelig, bestemt.

Ausdrusch, m. **-es** ub. pl. Udtærskning, c.; det udtærskede Korn.

Ausduften, v. i. 1. m. ſ. uddufte.

Ausdüfteln, v. t. se **ausdifteln**.

Ausdulden, v. t. 1. udholde, bære, taale; v. i. m. h. udstride.

Ausdunsten, ausdünsten, v. t. 1. uddunste; v. i. m. h. dunste ud. — **Ausdünstung**, f. Uddunstning, c.

Auseinander, adv. fra hinanden, fra hverandre. | **Auseinander-gehen**, gaa fra hinanden, skilles ad; **-setzen**, sætte ud fra hinanden, forklare, tydeliggjøre; **-setzung**, f. Forklaring, c.

Auseisen, v. t. 1. ise ud; fig. **sich** —, befri sig.

Auserkiesen, v. t. 1. udvælge, udkaare.

Auserküren, v. t. 2. udkaare, udvælge; **auserkoren**, udvalgt.

Auserlesen, v. t. 2. udsøge; partic. **auserlesen**, udsøgt.

Ausersehen, v. t. 2. udse, udsøge, udvælge.

Ausersinnen, v. t. 2. udtænke, udfinde.

Auserwählen, v. t. 1. udvælge. — **Auserwählung**, f. Udvælgelse, c.

Auserzählen, v. t. 1. fortælle til Ende.

Auserziehen, v. t. 2. opdrage helt, opdrage færdig.

Ausessen, v. t. 2. spise op; v. i. m. h. blive færdig med at spise.

Ausfachen, v. t. 1. forsyne indvendig med Rum.

Ausfädeln, ausfädmen, v. t. 1. **eine Nadel** —, trække Traaden ud af en Synaal; udtrævle.

Ausfahren, v. i. 2. m. s. fare ud; kjøre ud; sejle ud; **im Gesichte ausgefahren sein**, være udslaaet i Ansigtet; **das Messer fuhr ihm aus der Hand**, Kniven gled ham ud af Haanden; v. t. optjøre, kjøre Huller i; bortkjøre, bortføre, udføre.

Ausfahrt, f. **-en**. Udkjørsel, Udfart, c.; Udkjørsel, Port, c.

Ausfall, m. **-es -älle**. Udfald, n.; Deficit, c., det manglende; **der — eines Postens in der Rechnung**, Udeladelsen af en Post i Regnskabet; **einen — thun**, gjøre et Udfald; **der — der Bärmutter**, Livmoderens Fremfald; **der — der Wahlen**, Valgenes Udfald. | **Ausfalls-thor**, n. Udfaldsport, c.

Ausfallen, v. i. 2. m. s. falde ud; **die Zähne fallen aus**, Tænderne falde ud; **die Schule fällt heute aus**, der er ingen Skole i Dag; **die Belagerten fielen aus**, de belejrede faldt ud, gjorde et Udfald; **gut** —, falde godt ud, faa et godt Udfald; v. t. **sich einen Zahn** —, slaa en Tand ud ved at falde.

Ausfällig, adj. grov, uforskammet.

Ausfärben, v. t. 1. farve færdig.

Ausfäseln, ausfasen, ausfasern, v. t. 1. udtrævle.

Ausfaulen, v. i. 1. m. s. raadne ud.

Ausfechten, v. t. 2. udfægte, afgjøre; v. i. m. h. holde op med at fægte.

Ausfegen, v. t. 1. udfeje, feje ud. — **Ausfegung**, f. Udfejning, c.

Ausfeilen, v. t. 1. udfile. — **Ausfeilung**, f. Udfiling, c.

Ausfenstern, v. t. 1. × udskjælbe.

Ausfertigen, v. t. 1. udfærdige, udfiede. — **Ausfertigung**, f. Udfærdigelse, Udstedelse, c.

Ausfertiger, m. **-s** pl. s. sg. Forfatter, Udsteder, c.

Ausfetten, v. t. 1. tage Fedtet ud af.

Ausfeuern, v. t. 1. ophede, opgløde.

Ausfilzen, v. t. 1. besætte med Filt; udstoppe; fig. **Einen** —, stjælbe en Huden fuld.

Ausfinden, v. t. 2. udfinde, opdage.

Ausfindig, adj. i: — **machen**, udfinde, opdage, opspore.

Ausfischen, v. t. 1. udfiske; opfiske; v. i. m. h. holde op at fiske.

Ausflackern, v. i. 1. m. s. gaa ud, slukkes.

Ausflammen, v. i. 1. m. h. holde op at flamme; v. t. **ein Gewehr** —, afbløse et Gevær.

Ausflattern, v. i. 1. m. s. flagre ud.

Ausflechten, v. t. 2. forsyne indvendig med Fletværk; **die Haare** —, løse Haaret, tage Haaret ned; **sich** —, trække sig ud af noget.

Ausfleischen, v. t. 1. rense en Hud for Kjødtrævler.

Ausflicken, v. t. 1. lappe, ubbedre.

Ausfliegen, v. i. 2. m. s. flyve ud.

Ausfließen, v. i. 2. m. s. flyde ud, udflyde, udstrømme, udgaa.

Ausflucht, f. **-üchte**. Udgang (paa en Rævehule, osv.), c.; Flyvehul, n.; fig. Udflugt, c.; **leere Ausflüchte**, tomme Udflugter.

Ausflug, m. **-es -üge**. Udflugt, c.; **Ausflüge in die Umgegend machen**, gjøre Udflugter i Omegnen; Flyvehul, n.

Ausfluß, m. **-sses -üsse**. Udflyden, Udflydning, c.; Munding, c.; **Udløb**, Udflod, n.

Ausfluten, v. i. 1. m. s. strømme ud.

Ausfolgen, v. t. 1. udlevere.

Ausfoppen, v. t. 1. drille.

Ausfo(r)dern, v. t. 1. udfordre. — **Ausfo(r)derung**, f. Udfordring, c.

Ausfo(r)derer, m. **-s** pl. s. sg. Udfordrer, c.

Ausfördern, v. t. 1. befordre ud, flaffe ud.

Ausformen, v. t. 1. se **ausbilden**.

Ausforschen, v. t. 1. udforske, udgranske. — **Ausforschung**, f. Udforskning, Udgranskning, c.

Ausfracht, f. **-en**. udgaaende Fragt, c.

Ausfragen, v. t. 1. udspørge, udfritte.

Ausfräsen, v. t. 1. fræse, bore.

Ausfressen, v. t. 2. æde ud; udgrave, udhule, **Einen** —, † jage en ud af Landet; v. r. æde sig fed; v. i. m. h. blive færdig med at æde.

Ausfrieren, v. i. 2. m. s. fryse stærkt: **ganz ausgefroren**, helt forfrøsen; **abelægges** ved Frost; m. h. holde op at fryse.

Ausfrischen, v. t. 1. lægge i Blod.

Ausfuchteln, v. t. 1. gjennemsugtle.

Ausfühlen, v. t. 1. opdage ved at føle.

Ausfuhr, f. **-en**. Udførsel, c. | **Ausfuhrhandel**, m. Exporthandel, c.; **-steuer**, f. se **-zoll**; **-verbot**, n. Forbud mod Udførsel, n.; **-zoll**, m. Udførselstold, c.

Ausführbar, adj. udførlig. — **Ausführbarkeit**, f. Udførlighed, c.

Ausführen, v. t. 1. udføre, føre ud; **einen Plan, ein Vorhaben** —, udføre en Plan, et Forehavende. — **Ausführung**, f. Udførelse, c.

Ausführlich, adj. udførlig, fuldstændig. — **Ausführlichkeit**, f. Udførlighed, Fuldstændighed, c.

Ausfüllen, v. t. 1. udfylde, opfylde; fylde ud, hælde ud; **seinen Platz** —, udfylde sin Plads. — **Ausfüllung**, f. Udfyldelse, Udfyldning, c.; Hælden ud, c.

Ausfuttern, ausfüttern, v. t. 1. udfore, fore, sætte Foer i; forsyne med Foder, Føde; fodre tilstrækkelig; æde op, tømme.

Ausgabe, f. **-n**. Udlevering; Udgift; Udgave, c.; **die — der Briefe**, Udleveringen af Brevene; **— und Einnahme**, Udgift og Indtægt; **die neue —**, den nye Udgave. | **Ausgabe-buch**, n. Udgiftsbog, c.; **-budget**, n. Udgiftsfiden paa Budgettet.

Ausgang, m. **-es -änge**. Udgang, c.; Udfald, n.; Ende, Slutning, c.; Udgangssstedet; **beim — aus dem Hause**, ved Udgangen fra Huset; **mein erster —**, min første Udflugt; **das nimmt keinen guten —**, det faar intet godt Udfald, det ender ikke godt; **im -e (-s) nächster Woche**, i Slutningen af næste Uge; **das Theater hat mehrere Ausgänge**, Theatret har flere Udgange. | **Ausgangs-punkt**, m. Udgangspunkt, n.; **-silbe**, f. Endestavelse, c.; **-thor**, n. Udgangsport, c.; **-thür**, f. Udgangsdør, c.; **-zoll**, m. Udførselstold, c.

Ausgären, v. i. 2. m. h. udgjære.

Ausgäten, v. t. 1. udluge, luge bort. — **Ausgätung**, f. Udlugning, c.

Ausgattern, v. t. 1. udspejde.

Ausgeben, v. t. 2. give ud, udlevere, afgive; **Geld —**, give Penge ud; **eine Tochter —**, bortgifte en Datter; **die Karten —**, uddele Kortene; **der Roggen giebt das zehnte Korn aus**, Rugen giver tifold; **das Stück konnte nicht ausgegeben werden**, Stykket kunde ikke spilles til Ende; **sich für etw. —**, give sig ud for noget; **sich —**, blotte sig for Penge.

Ausgeber, m. **-s** pl. ſ. sg. Udgiver; Husholder, Forvalter, c.

Ausgeberin, f. **-nen**. Husholderske, c.

Ausgebot, n. **-es -e**. Udbyden til Salgs; første Bud, n.

Ausgebrauchen, v. t. 1. forbruge.

Ausgeburt, f. **-en**. Foster, Produkt, Aandsfoster, n.

Ausgeding, n. **-es -e**. Aftægt, c. | **Ausgedinghütte**, f. Aftægtsbolig, c.

Ausgefeimt, adj. se **abgefeimt**.

Ausgehen, v. i. 2. m. ſ. gaa ud, udgaa; **aus und eingehen**, gaa ud og ind; **auf Abenteuer —**, drage ud paa Æventyr; **frei, ungestraft, ohne Strafe —**, slippe for Straf; **leer, ledig, los —**, gaa tomhændet bort; **das Geld ist mir ausgegangen**, mine Penge ere sluppne op; ✝ **das Feuer geht aus**, Ilden gaar ud; **die Geduld geht mir aus**, nu forgaar min Taalmodighed; **der Atem geht mir aus**, jeg mister Vejret; **die Kräfte gehen ihm aus**, han taber Kræfterne; **nun geht mein Traum aus**, nu gaar min Drøm i Opfyldelse; **es geht nicht gut aus**, det ender ikke godt; **der Gang geht aus**, Gangen ender; **etw. im Druck — lassen**, udgive noget i Trykken; **einen Befehl — lassen**, udstede en Befaling; **das geht an ihm (über ihn) aus**, det gaar ud over ham selv; **in eine Spitze —**, løbe ud i en Spids; **von einer Annahme —**, gaa ud fra en Antagelse; v. t. udtræde; gaa igjennem.

Ausgelassen, adj. kaad, overgiven. — **Ausgelassenheit**, f. Overgivenhed, Kaadhed, c.

Ausgemacht, adj. afgjort, bestemt, sikker.

Ausgenießen, v. t. 2. nyde til Bunds.

Ausgenommen, adv. undtagen.

Ausgerben, v. t. 1. garve færdig; × gjennemprygle.

Ausgezeichnet, adj. udmærket, fortrinlig.

Ausgiebig, adj. indbringende, som giver godt af sig; rigelig; udmærket.

Ausgießen, v. t. 2. hælde ud, gyde ud, udøse, udgyde; støbe; **seinen Zorn in die bittersten (in den) Vorwürfe(n) —**, give sin Vrede Luft i de bitreste Bebrejdelser; **seinen Unmut über einen —**, udøse sin Harme over en; **sein Herz —**, udøse sit Hjærte; **das Feuer —**, slukke Ilden ved Vand; **Eisen gießt sich leicht aus**, Jærn kan let støbes. — **Ausgießung**, f. Udhældning, Udøsning, Udgydelse, c.

Ausglätten, v. t. 1. glatte.

Ausgleich, m. **-es -e**. Forlig, n., Udjævning, c.

Ausgleichen, v. t. 2. jævne, udjævne; **einen Streit —**, jævne en Strid; **die Streitenden —**, forlige de Stridende; **eine Rechnung —**, likvidere; **damit ist die Rechnung ausgeglichen**, dermed er Regningen afgjort. — **Ausgleichung**, f. Udjævning, c.; **zur — der Rechnung**, til Afslutning af Regnskabet.

Ausgleiten, v. i. 2. m. ſ. glide ud.

Ausglimmen, v. i. 2. m. ſ. gaa lidt efter lidt ud.

Ausglitschen, v. i. 1. se **ausgleiten**.

Ausglühen, v. t. 1. udgløde; v. i. m. h. holde op at gløde. — **Ausglühung**, f. Udglødning, c.

Ausgraben, v. t. 2. udgrave, opgrave, udhule. — **Ausgrabung**, f. Udgravning, c.

Ausgräten, v. t. 1. tage Benene ud.

Ausgreifen, v. t. 2. gribe ud, udtage, udvælge; slide; **ein Huhn —**, finde en Høne; v. i. m. h. løbe af alle Kræfter, hale ud.

Ausgrollen, v. i. 1. m. h. holde op at vredes.

Ausgrübeln, v. t. 1. udgrunde.

Ausgründen, v. t. 1. uddybe; udgrunde, udforske, udgranske.

Ausguck, m. **-s** ub. pl. **Udkig**, n.; — **halten**, holde Udkig.

Ausgucken, v. i. 1. m. h. ligge ud.

Ausgucker, m. **-s** pl. ſ. sg. Udkigsmand, c.

Ausgurgeln, v. t. 1. udskylle, skylle.

Ausguß, m. **-ſſes -üſſe.** Udsnitning, Udhælding, Udgydelse, c.; Afſtobning, c.; Munding, c.; Rendeſten, Vaſk, Tud, c.

Aushacken, v. t. 1. udhakke, udhugge; udtunge; **eine Krähe hackt der andern die Augen nicht aus**, den ene Ravn hugger ikke Øjnene ud paa den anden. — **Aushackung**, f. Udhakning, Udhugning, c.

Aushacker, m. **-s** pl. ſ. sg. Værktøj til at hugge ud med.

Aushageln, v. i. 1. m. h. holde op at hagle.

Aushaken, v. t. 1. tage af Krogen, aftage.

Aushallen, v. i. 1. m. h. og ſ. hendø.

Aushalten, v. t. 2. udholde, udſtaa, taale, fordrage; **ich kann es nicht** —, jeg kan ikke holde det ud; † ægge ved ſelv at være rolig; † **eine Perſon** —, underholde en Perſon; **Holz** —, udſondre Tømmer; × **ſich etw.** —, forbeholde ſig noget; v. i. m. h. holde ud, vare ved, være ſtandhaftig.

Aushämmern, v. t. 1. udhamre.

Aushändigen, v. t. 1. udlevere, overlevere. — **Aushändigung**, f. Udlevering, Overlevering, c.

Aushangen, v. i. 2. m. h. hænge ude.

Aushängen, v. t. 1. udhænge, hænge ud; tage ned fra Krogen el. Hængſlerne. | **Aushängebogen**, m. Udhængsark, n.; **-ſäge**, f. Bueſav, c.; **-ſchild**, n. Udhængsſkilt, n.

Ausharken, v. t. 1. udrive.

Ausharren, v. i. 1. m. h. holde ud.

Ausharrig, adj. udholdende, vedvarende.

Aushau, m. **-es -e.** Udhugſt; Udhugning, c., Udhug, n.

Aushauch, m. **-es -e.** Puſt, n.

Aushauchen, v. t. 1. udaande.

Aushauen, v. t. 2. udhugge; **den Wald** —, udhugge Skoven; **ein Standbild** —, udhugge en Buſte; **Fleiſch** —, udhugge Kjød; **Einen** —, gjennemprygle en; (i Kort) tage alle Stikkene fra en. — **Aushauung**, f. Udhugning, c.

Ausheben, v. t. 2. løfte ud; tage ud; tage op; udvælge; **Thüren, Fenſter** —, tage Døre, Vinduer af; **ein Neſt** —, plyndre en Rede; **ſich die Schulter** —, forſtuve Skuldren; **Soldaten** —, udſkrive Soldater; **ſich** —, udmærke ſig; v. i. m. h. begynde.

Aushebung, f. **-en** Løften ud, Udtagelſe, Aftagelſe, c.; Udſkrivning, c. | **Aushebungs-arzt**, m. Seſſionslæge, c.; **-bezirk**, m. Udſkrivningsdiſtrikt, n.; **-kommiſſion**, f. Udſkrivningskommiſſion, c.; **-vorrichtung**, f. Stopper i et Maſkineri, c.

Ausheckeln, v. t. 1. hegle godt igjennem; ogſaa fig.

Aushecken, v. t. 1. udklække, udruge.

Ausheilen, v. i. 1 m. ſ. blive fuldſtændig lægt; v. t. helbrede.

Ausheimiſch, adj. fremmed, udenbys, udenlandſk.

Ausheitern, v. t. 1. opklare.

Ausheizen, v. t. 1. udtørre.

Aushelfen, v. t. 2. hjælpe af; **Einem den Rock** —, hjælpe en Frakken af; v. i. m. h. **Einem** —, hjælpe en (ud af en Forlegenhed).

Aushelfer, m. **-s** pl. ſ. sg. Hjælper, c.

Aushellen, v. t. 1. opklare.

Aushetzen, v. t. 1. jage ud med Hunde.

Aushieb, m. **-es -e.** Udhugning, c.; Udfald, n.

Aushilfe, f. ub. pl. Udhjælp, Hjælp, Biſtand, c.

Aushilflich, adj. tjenende ſom Hjælp.

Aushobeln, v. t. 1. høvle ud.

Aushöhlen, v. t. 1. udhule. — **Aushöhlung**, f. Udhuling, c.

Aushöhnen, v. t. 1. forhaane, ſpotte. — **Aushöhnung**, f. Forhaanelſe, c.

Aushöke(r)n, v. t. 1. udhøkre.

Ausholen, v. t. 1. hente ud; **Einen** —, fig. udfritte, udforſke en; v. i. m. h. **zum Schlage** —, løfte Armen for at ſlaa; **weit** —, fig. gaa langt tilbage. — **Ausholung**, f. Henten ud; Svingning, c.; udfrittende Spørgsmaal, n.

Aushorchen, v. t. 1. udfritte, udforſke.

Aushören, v. t. 1. høre til Ende; udfritte, udforſke.

Aushub, m. **-s** ub. pl. Udſtrivning, c.; det udſtrevne Mandſkab; det bedſte, det fortrinligſte.

Aushülfe, f. ſe **Aushilfe**.

Aushülſen, v. t. 1. afbælge, pille.

Aushungern, v. t. 1. udhungre.

Aushunzen, v. t. 1. × udſkjælde.

Aushuſchen, v. i. 1. m. ſ. ſmutte ud.

Aushuſten, v. t. 1. hoſte op; v. i. m. h. holde op med at hoſte.

Ausjagen, v. t. 1. udjage, jage ud.

Ausjäten, v. t. 1. ſe **ausgäten**.

Ausjauchzen, v. t. 1. forkynde jublende; v. i. m. h. holde op med at juble.

Ausjochen, v. t. 1. ſpænde ud af Aaget.

Ausjubeln, v. t. 1. ſe **ausjauchzen**.

Auskämmen, v. t. 1. udkæmme.

Auskämpfen, v. t. 1. udkæmpe; v. i. m. h. holde op at kæmpe.

Auskarren, v. t. 1. trille ud paa en Trillebør.

Auskauen, v. t. 1. gjennemtygge; v. i. m. h. holde op at tygge.

Auskauf, m. **-s** ub. pl. Opkjøb, n.; Løskjøbelſe, c.

Auskaufen, v. t. 1. opkjøbe; **einen Laden** —, kjøbe alt, hvad der er i en Butik; **Einen** —, udkjøbe en; **etw.** —, løskjøbe ſig fra noget; fig. **die Gelegenheit, die Zeit** —, benytte Leilighedeu, Tiden godt.

Auskegeln, v. t. 1. bortſpille ved Kegleſpil.

Auskehlen, v. t. 1. gjælle; rifle, furre. — **Auskehlung**, f. Gjællen; Rifling, Furen, c.

Auskehren, v. t. 1. vende ud, vende ud ad;

das Rauhe —, vende det laadne ud; feje ud, udfeje; **Eim. eine Summe** —, udbetale en en Sum.

Auskehricht, n. (m.) **-es** ub. pl. Fejestarn, n.

Auskeifen, v. t. 2. fjælde ub.

Auskeilen, v. t. 1. danne kileformet; forstuve, forvride.

Auskeltern, v. t. 1. udperse; v. i. m. h. holde op med at perse.

Auskerben, v. t. 1. karve.

Auskernen, v. t. 1. udpille Kjærnen.

Auskiesen, v. t. 1. udkaare, udvælge.

Auskitten, v. t. 1. tætte med Kit, kitte inden i.

Ausklaftern, v. t. 1. udmaale (ved Favnemaal).

Ausklagen, v. t. 1. drive en ved Proces ud af hans Ejendom; **sich** —, **das Herz** —, udøse sit Hjærte; v. i. m. h. holde op at klage.

Ausklären, v. t. 1. opklare, gjøre klar, klare.

Ausklari(e)ren, v. t. 1. udklarere.

Ausklatschen, v. t. 1. sladre med noget, røbe; **einen Schauspieler** —, udpibe en Skuespiller.

Ausklauben, v. t. 1. udpille, pille ud; fig. **Etw.** —, udklække noget.

Auskleben, auskleiben, v. t. 1. bekline, overkline, beklæde.

Auskleiden, v. t. 1. afklæde, klæde af; udklæde, beklæde. — **Auskleidung**, f. Afklædning, Forklædning, Beklædning, c.

Auskleistern, v. t. 1. se **auskleben**.

Ausklingeln, v. t. 1. udraabe; bekjendtgjøre ved Ringning.

Ausklingen, v. i. 2. m. h. hendø.

Ausklopfen, v. t. 1. udbanke. — **Ausklopfung**, f. Udbankning, c.

Ausklügeln, v. t. 1. udklække, udspekulere.

Ausknaifen, v. i. 2. m. f. knibe ud.

Ausknetcn, v. t. 1. ælte ud.

Auskochen, v. t. 1. udkoge, koge ud; koge mør; v. i. m. h. koges færdig.

Auskommen, v. i. 2. m. f. komme ud; **er kommt viel aus**, han kommer meget ud; **das Geheimnis kommt aus**, Hemmeligheden er kommen ud, er bleven røbet; **wie willst du** —, hvorledes vil du slippe ud deraf; **mit wenig** —, komme ud af det med lidt; **mit ihm ist nicht auszukommen**, med ham er der intet Udkomme; **mit Eim.** —, komme ud af det med en.

Auskommen, n. **-s** ub. pl. Udkomme, n.; **sein gutes — haben**, have sit gode Udkomme; **ich sehe kein — dazu**, jeg ser ingen Udvej dertil; **mit ihm ist kein** —, med ham er intet Udkomme; **ein — treffen**, finde en Udvej.

Auskömmlich, adj. tilstrækkelig.

Auskörnen, v. t. 1. udpille, udtærske.

Auskosten, v. t. 1. vælge ved at smage; nyde fuldstændig; † bøde for.

Auskröt(h)en, v. t. 1. forvride Foden (om Hesle).

Auskrotzen, v. t. 1. kaste op.

Auskrähen, v. t. 1. forkynde ved at gale; v. i. m. h. holde op at gale.

Auskramen, v. t. 1. udkramme; rydde.

Auskratzen, v. t. 1. udkradse, kradse ud; v. i. m. f. stikke af, smøre Haser. — **Auskratzung**, f. Udkradsning, c.

Auskriechen, v. i. 2. m. f. udkryde, kryde ud; v. t. kryde helt igjennem.

Auskriegen, v. t. 1. faa ud, faa af.

Auskrümeln, v. t. 1. udsmulre.

Auskühlen, v. t. 1. afkøle; v. i. m. f. blive afkølet.

Auskündigen, v. t. 1. forkynde, bekjendtgjøre.

Auskundigen, auskunden, v. t. 1. udspejde.

Auskundschaften, v. t. 1. udspejde.

Auskunft, f. **-künfte**. Oplysning, Underretning, c.; † Udkomme, n.; **Eim. eine — über eine Sache geben**, give en en Oplysning om en Sag.

Auskunfts-mittel, n. Udvej, c.

Auskünfteln, v. t. 1. fremkunstle, kunstle.

Ausküren, v. t. 2. udkaare, udvælge.

Auslachen, v. t. 1. udle; **sich** —, le sig mæt; v. i. m. h. le ud.

Ausladen, v. t. 2. løsse, udlosse, udskibe; **ein Gewehr** —, tage Ladningen ud af; **eine Leidener Flasche** —, udlade en Leydener Flaske; lade fremtræde; indbyde. | **Auslade-ort**, m., **-platz**, m., **-stelle**, f. Losseplads, c.

Ausläder, m. **-s** pl. f. sg. Udlader, c.

Ausladung, f. **-en**. Udløsning, Udskibning; Udladning; Udbygning; Indbydelse, c.

Auslage, f. **-n**. Udlæg, n.; fremlagte Varer; Dist, c.; Stjerteindlæg, n.

Ausland, n. **-es** ub. pl. Udland, n.

Ausländer, m. **-s** pl. f. sg. Udlænding, fremmed, c.

Ausländerin, f. **-nen**. Udlænding, c.

Ausländisch, adj. udenlandsk, fremmed.

Auslangen, v. t. 1. række ud, række frem; v. i. m. h. slaa til, strække til.

Auslassen, v. t. 2. udelade, udlade, lade gaa ud, løslade; smelte; lægge ud; **Wörter** —, udelade Ord; **das Vieh** —, slippe Kvæget ud; **seine üble Laune über etw.** —, lade sit onde Lune gaa ud over noget; **seine Wut an eim.** —, lade sit Raseri gaa ud over en; **seine Gefühle** —, lytte sine Følelser; **sich über etw.** —, udtale sig om noget; **Fett** —, smelte Fedt; **einen Rock** —, lægge en Frakke ud; **den Ofen** —, lade Ilden i Ovnen gaa ud; **ausgelassen**, se oven for. — **Auslassung**, f. Udeladelse, Laden ud; Ytring; Smeltning, c.

Auslauern, v. t. 1. udspejde, aflure.

Auslauf, m. **-es -läufe**. Udløb, n.; Munding, c.; Udløben, c.; Udløber, Sidegren, c.

Auslaufen, v. i. 2. m. . løbe ud; udbrede

sig; rage frem; **das Schiff ist ausgelaufen**, Skibet er løbet ud; **die Uhr ist ausgelaufen**, Uret er løbet ud; **das Gebirge läuft in ein Vorgebirge aus**, Kjæden løber ud i et Forbjærg; v. t. gjennemløbe, løbe til Ende; **sich —**, løbe sig træt.

Ausläufer, m. -s pl. ſ. sg. Bydreng, c.; Udløber, Sidegren, c.; Rodskud, n.

Auslaugen, v. t. 1. udlude.

Auslaut, m. **-es -e.** Endelyd, c.

Auslauten, v. i. 1. m. h. ende.

Ausläuten, v. t. 1. ringe ud, forkynde ved Ringning; v. i. m. h. ophøre at ringe; ringe ud, ringe af.

Ausleben, v. t. 1. gjennemleve; v. i. m. h. ende Livet.

Auslecken, v. t. 1. udslikke, slikke ud; v. i. m. ſ. dryppe ud.

Ausleeren, v. t. 1. **udtømme, tømme.** — **Ausleerung**, f. Udtømmelse, c.

Auslegen, v. t. 1. lægge ud; udlægge, udtyde, forklare; lægge ud; gjøre Udlæg; **zum Verkaufe —**, lægge ud, frem til Salg; **einen Spruch —**, udlægge et Skriftsted; **für einen —**, lægge ud for en; **er legt aus**, han lægger sig ud. — **Auslegung**, f. Udlægning, Fortolkning, c.

Ausleger, m. **-s** pl. ſ. sg. Udlægger, Udtyder, c.; Vagtskib, n.

Auslegerin, f. **-nen.** Spaakvinde, c.

Auslehnen, v. t. 1. se **ausleihen**.

Auslehren, v. t. 1. undervise en fuldstændig.

Ausleiden, v. i. 2. m. h. udlide; **er hat ausgelitten**, han har udstridt.

Ausleihen, v. t. 2. udlaane, udleje. — **Ausleihung**, f. Udlaan, n., Udlejning, c.

Ausleiher, m. **-s** pl. ſ. sg. Udlaaner, Udlejer, c.

Auslenken, v. t. 1. breje af, dreje ud af Sporet.

Auslernen, v. t. 1. lære til Ende, lære fuldstændig; **ein Handwerk —**, lære et Haandværk fuldstændig; v. i. m. h. **ausgelernt haben**, have udlært; **auf eine** el. **in einer Sache ausgelernt sein**, være udlært i noget.

Auslese, f. **-n.** Udvalg, n.

Auslesen, v. t. 2. udsøge, udvælge; **ein Buch —**, læse en Bog ud. — **Auslesung**, f. Udvalg, n., Udsøgelse, c.

Ausleuchten, v. t. 1. og i. m. h. lyse ud; fig. **Eim. —**, lyse en hjem; **Eim. die Augen —**, forbunkle, overstraale en.

Auslichten, v. t. 1. udtynde. — **Auslichtung**, f. Udtynding, c.

Auslieferer, m. **-s** pl. ſ. sg. Udleverer, c.

Ausliefern, v. t. 1. udlevere.

Auslieferung, f. **-en.** Udlevering, c. | **Auslieferungs-schein**, m. Udleveringsseddel, c.; **-vertrag**, m. Overenskomst om Udlevering af Forbrydere, c.

Ausliegen, v. i. 2. m. h. ligge sin Tid (om Vinen); v. t. ligge noget hult.

Auslieger, m. **-s** pl. ſ. sg. Vagtskib, n.

Auslöchern, v. t. 1. gjennemhulle.

Auslocken, v. t. 1. lokke ud, lokke frem, faa ud af.

Auslöffeln, v. t. 1. spise op med Ske.

Auslogi(e)ren, v. t. 1. udkvartere.

Auslohnen, v. t. 1. betale Lønnen.

Auslootſen, v. t. 1. se **auslotſen**.

Auslöſchen, v. i. 2. m. ſ. slukkes, gaa ud.

Auslöſchen, v. t. 1. slukke, udslukke; udslette; tilintetgjøre. — **Auslöſchung**, f. Slukning; Udslettelse; Udrydbelse, c.

Auslosen, v. t. 1. vælge ved Lodkaſtning; bortlodde, udlodde.

Auslöſen, v. t. 1. udløse, befri, løskjøbe, frikjøbe; indfri, indløse. — **Auslöſung**, f. Udløsning, Befrielse, Indfrielse, c.; Skydepræmie, c.; Omkostninger pl.; ∔ Regningen i en Kro.

Auslotſen, v. t. 1. lodse ud, føre ud.

Auslüften, v. t. 1. udlufte. — **Auslüftung**, f. Udluftning, c.

Ausmachen, v. t. 1. tage ud, borttage; fuldende, gjøre færdig; udslukke; tømme; afgjøre, fastsætte; **Flecken —**, tage Pletter bort; **Erbſen —**, pille Ærter; **ein Spiel —**, gjøre et Spil færdigt; **das Feuer —**, slukke Ilden; **ein Glas —**, tømme et Glas; **es mit Eim. —**, gjøre det af med en; **wir wollen erſt —**, vi ville først fastsætte, afgjøre; **etw. bei ſich —**, komme paa det rene med noget; **ausgemacht**, afgjort, bestemt; **ein ausgemachter Schelm**, en Mærkgadtyv; **Eim. etw. —**, testamentere en noget; **Einen —**, skjælde en ud; **das macht ſo viel aus**, det udgjør, betøber sig til saa meget; **das macht nichts aus**, det har intet at betyde; ∔ udsmykke, pynde. — **Ausmachung**, f. Bortskjældelse; Fuldendelse; Slutning; Tømning; Afgjørelse, c.; Legat, n.; Forhaanelse, c.; Besætning, Udsmykning, c.

Ausmagern, v. t. 1. udmagre; **ausgemagert**, udmagret.

Ausmahlen, v. t. 1. (**gemahlen**) male færdig; udmale, skaffe bort ved en Mølle; v. i. m. h. holde op at male.

Ausmalen, v. t. 1. male færdig; udføre; illuminere; fig. udmale, skildre udførlig. — **Ausmalung**, f. Udmaling, c.

Ausmarſch, m. **-es -ärſche.** Udmarschering, c.

Ausmarſchi(e)ren, v. i. 1. m. ſ. marschere ud.

Ausmästen, v. t. 1. fede til Gavns.

Ausmauern, v. t. 1. mure indbendig.

Ausmeißeln, v. t. 1. udhugge med en Mejsel; fig. udarbejde meget fint.

Ausmelken, v. t. 2. (1) udmalke.

Ausmergeln, v. t. 1. udmarve, udpine, svække. — **Ausmergelung**, f. Udpining, c.

Ausmerzen, v. t. 1. brage, forkaste, udstøde; † rense.

Ausmessen, v. t. 2. udmaale; udstykke, udsælge i smaa Partier. — **Ausmessung**, f. Udmaaling, c.

Ausmieten, v. t. 1. tage ud af en Stald, en Hob.

Ausmiet(h)en, v. t. 1. udleje, bortleje; fortrænge en ved at give højere Leje; sætte ud.

Ausmisten, v. t. 1. muge, rense.

Ausmitteln, v. t. 1. opspørge, udfinde, opdage. — **Ausmittelung**, f. Opdagelse, c.

Ausmöbli(e)ren, v. t. 1. udmøblere.

Ausmünden, v. i. 1. m. h. udmunde. — **Ausmündung**, f. Udmunding, c., Udløb, n.

Ausmünzen, v. t. 1. udmønte. — **Ausmünzung**, f. Udmøntning, c.

Ausmustern, v. t. 1. gjennemmønstre, udsøge; udstille, forkaste. — **Ausmusterung**, f. Gjennemmønstring, Udstillelse, c.

Ausnähen, v. t. 1. udsy, brodere.

Ausnahme, f. **-n.** Undtagelse, c. | **Ausnahms-fall**, m. Undtagelsestilfælde, n.; **-los**, uden Undtagelse; **-weise**, undtagelsesvis.

Ausnaschen, v. t. 1. tømme ved at slikke.

Ausnecken, v. t. 1. drille.

Ausnehmen, v. t. 2. tage ud, udtage; udvælge; udskrive; undtage; v. r. tage sig ud; **ein Nest** —, tage en Rede ud; **Waren** —, udvælge Varer; **Soldaten** —, udtage, udskrive Soldater; **ich nehme ihn aus**, jeg undtager ham; **ausgenommen**, undtagen; **Niemand weiß es ausgenommen du und dein Vater**, el. **dich und deinen Vater** —, ingen veed det med Undtagelse af dig og din Fader; **das nimmt sich gut aus**, det tager sig godt ud; **ausnehmend**, fortrinlig, udmærket, særdeles. — **Ausnehmung**, f. Udtagelse, Udvælgelse, Udskrivning, c.

Ausnehmer, m. **-s** pl. ſ. sg. Afstægtsmand, c.

Ausniesen, v. i. 1. m. h. nyse ud.

Ausnüchtern, v. r. 1. blive ædru.

Ausnutzen, ausnützen, v. t. 1. udnytte, benytte til det sidste, udbytte. — **Ausnutzung**, f. Udbytning, c.

Auspachten, v. t. 1. bortforpagte.

Auspacken, v. t. 1. udpakke, pakke ud. — **Auspackung**, f. Udpakning, c.

Auspauken, v. t. 1. udbasune; afgjøre ved en Duel.

Aupeilen, v. t. 1. pejle, lodde.

Aupeitschen, v. t. 1. udpiske, gjennempiske. — **Auspeitschung**, f. Gjennempisking, c.

Auspfählen, v. t. 1. pilotere.

Auspfänden, v. t. 1. udpante. — **Auspfändung**, f. Udpantning, c.

Auspfeifen, v. t. 2. udpibe, pibe ud.

Auspflanzen, v. t. 1. udplante. — **Auspflanzung**, f. Udplantning, c.

Auspflastern, v. t. 1. brolægge. — **Auspflasterung**, f. Brolægning, c.

Auspflügen, v. t. 1. pløje op af; pløje ud af; pløje færdig; v. i. m. h. holde op at pløje.

Auspiecheln, v. t. 1. se **ausſaufen**.

Auspichen, v. t. 1. bege; **ein ausgepichter Magen**, en garvet, barket Mave.

Auspicken, v. t. 1. pikke ud, hakke ud.

Ausplappern, v. t. 1. se **ausplaudern**.

Ausplätten, v. t. 1. strygе ud.

Ausplatzen, v. i. 1. m. ſ. briste ud, udbryde; revne, briste.

Ausplaudern, v. t. 1. udpludre, røbe; v. i. m. h. holde op at pludre. — **Ausplauderung**, f. Udpludring, c.

Ausplündern, v. t. 1. udplyndre. — **Ausplünderung**, f. Udplyndring, c.

Auspochen, v. t. 1. udpibe.

Auspolstern, v. t. 1. udstoppe. — **Auspolsterung**, f. Udstopning, c.

Auspoltern, v. i. 1. m. h. rase ud.

Ausposaunen, v. t. 1. udbasune.

Ausprägen, v. t. 1. udpræge; **ausgeprägt**, udpræget, tydelig. — **Ausprägung**, f. Udprægning, c.

Auspressen, v. t. 1. udpresse, udperse; **Einen, etw.** —, afpresse en noget. — **Auspressung**, f. Udpresning, c.

Ausproben, ausprobi(e)ren, ausprüfen, v. t. 1. undersøge grundig, prøve.

Ausprügeln, v. t. 1. prygle ud af; gjennemprygle.

Auspumpen, v. t. 1. udpumpe.

Auspusten, v. t. 1. udpuste, puste ud.

Auspuţ, m. **-es** ub. pl. Udpyntning, c.; Pynt, Stads, c.

Ausputzen, v. t. 1. pudse ud; flukke; pynte; rense, pudse; tømme; **das Licht** —, pudse Lyset ud; **das Gewehr** —, rense Geværet; **Einen († eim.)** —, kjæle en ud; **Schüſſeln** —, tømme Fade.

Ausputzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Krabser, c.; Bister, Krettesætteſe, c.

Ausquarti(e)ren, v. t. 1. udkvartere.

Ausquetſchen, v. t. 1. udpresse, presse ud.

Ausrabi(e)ren, v. t. 1. udradere.

Ausrahmen, v. t. 1. tage ud af Rammen.

Ausrangi(e)ren, v. t. 1. udstille, forkaste; **ein ausrangi(e)rtes Pferd**, en Udsætterhest.

Ausrasen, v. i. 1. m. h. udrase.

Ausraſten, v. i. 1. m. h. udhvile sig.

Ausrauben, v. t. 1. udplyndre.

Ausrauchen, v. t. 1. rygе ud; v. i. m. h. rygе ud.

Ausräuchern, v. t. 1 gjennemrøge, røge tilstrækkelig. — **Ausräucherung**, f. Gjennemrøgning, c.

Ausraufen, v. t. 1. udrufe, udrykke; v. r. slaas, til man bliver træt. — **Ausraufung**, f. Udrykning, c.

Ausräumen, v. t. 1. rydde, rømme ud; **die**

Pfeife —, rense Piben. — **Ausräumung**, f. Udrømning, Udfhtning, c.

Ausräumer, m. **-s** pl. f. sg. Krabser, Udkrabser, c.

Ausräuspern, v. t. 1. harke ud.

Ausrechen, v. t. 1. rive ud.

Ausrechnen, v. t. 1. udregne. — **Ausrechnung**, f. Udregning, c.

Ausrecken, v. t. 1. udstrække, udspænde.

Ausrede, f. **-n**. Udflugt, Undfhldning, c.; Paaskud, n.; ✝ Udtale, c.

Ausreden, v. t. og i. m. h. 1. udtale, tale ud; **sein Herz** —, udøse sit Hjærte; **sich** —, udtale sig fuldstændig; **frei** —, tale frit; † afgjøre; undfhlde; **Eim. etw.** —, snakke en fra noget, snakke en noget ud af Hovedet; **sich** —, snakke sig fra noget.

Ausregnen, v. i. 1. m. h. regne af.

Ausreiben, v. t. 2. udgnide, gnide ud; **den Schlaf aus den Augen** —, gnide Søvnen ud af Øinene; v. i. m. h. ophøre at gnide.

Ausreichen, v. i. 1. m. h. slaa til, række til, strække til, være tilstrækkelig; **mit etw.** —, komme ud af det med noget; **-d**, tilstrækkelig; v. t. † opfatte fuldkomment, fatte.

Ausreinigen, v. t. 1. udrense. — **Ausreinigung**, f. Udrensning, c.

Ausreise, f. **-n**. Udrejse, c.

Ausreisen, v. i. 1. m. f. rejse ud; m. h. holde op med at rejse.

Ausreißen, v. t. 2. udrive, rive ud, rykke ud; v. i. m. f. gaa itu; forgaa; **die Geduld reißt mir aus**, min Taalmodighed brister; løbe bort, desertere; **die Pferde reißen aus**, Hestene løbe løbsk.

Ausreißer, m. **-s** pl. f. sg. Desertør, c.

Ausreißerei, f. **-en**. Rømning, Desertering, c.

Ausreiten, v. i. 2. m. f. ride ud, ride en Tur; v. t. tilride; **das Korn** —, udtærske Kornet ved at ride; **ein Pferd** —, tøre en Hest; **einen Platz** —, gjennemride en Plads.

Ausreiter, m. **-s** pl. f. sg. ridende Politibetjent, c.

Ausrenken, v. t. 1. forvride, vride af Led. — **Ausrenkung**, f. Forvridning, c.

Ausrennen, v. i. 1. m. f. (**rannte**, **gerannt**) rende ud.

Ausreuten, v. t. 1. rydde, udrydde.

Ausrheden, v. t. 1. udruste et Skib.

Ausrichten, v. t. 1. rette; udspore, opdage, opspore; udrette, besørge, udføre, forrette; foranstalte, holde; **einen Auftrag** —, udrette et Ærende; **einen Gruß** —, besørge en Hilsen; **ein Fest, einen Schmaus** —, holde en Fest, et Gilde; **eine Hochzeit** —, gjøre et Bryllup. — **Ausrichtung**, f. Udførelse, Besørgelse, c.; Brylupsgilde, Daabsgilde, n.

Ausrichtig, ausrichtsam, adj. dygtig, paalidelig, sikker.

Ausriefen, v. t. 1. rifle.

Ausringen, v. t. 2. forvride; vride, vride ud; **Eim. etw.** —, vride noget ud af ens Haand; **einen Kampf** —, ende en Strid; v. i. m. h. udstride; **er hat ausgerungen**, han har udstridt.

Ausringe-maschine, f. Vridemaskine, c.

Ausrinnen, v. i. 2. m. f. rinde ud, flyde ud.

Ausritt, m. **-es** ub. pl. Ridetur, c.

Ausrücheln, v. i. 1. m. h. holde op at ralle; udaande, dø.

Ausroden, v. t. 1. rydde.

Ausrohren, v. t. 1. beklæde med Rør.

Ausrollen, v. t. 1. rulle ud, trille ud.

Ausrotten, v. t. 1. udrydde, ødelægge. — **Ausrottung**, f. Udrydbelse, c.

Ausrücken, v. t. 1. flytte, sætte ud; v. i. m. f. rykke ud, marschere ud. — **Ausrückung**, f. Udrykning, Udmarsch, c.

Ausruf, m. **-es** ub. pl. Udraab, n.

Ausrufen, v. t. 2. udraabe; **Einen zum Könige** —, udraabe en til Konge; **eine Nachricht** —, forkynde en Efterretning; **ein Brautpaar** —, lyse for et Brudepar; **Einen für etw.** —, udstrige en for noget; v. i. m. h. holde op at raabe; udraabe, udbryde; **er rief aus**, han udbrød.

Ausrufer, m. **-s** pl. f. sg. Udraaber, c.

Ausrufung, f. ub. pl. Udraab, n. | **Ausrufungs-zeichen**, n. Udraabstegn, n.

Ausruhen, v. i. 1. m. h. hvile, udhvile sig; v. t. udhvile. — **Ausruhung**, f. Udhvilen, Hvile, c.

Ausrühren, v. t. 1. røre ud.

Ausrunden, ausründen, v. t. 1. udhule, udrunde; afrunde. — **Ausrundung, Ausründung**, f. Afrunding, c.

Ausrupfen, v. t. 1. udrykke, udplukke, udrive. — **Ausrupfung**, f. Udplukning, c.

Ausrüsten, v. t. 1. udruste. — **Ausrüstung**, f. Udrustning, c.

Aussaat, f. **-en**. Udsæd; Udsaaning, c.

Aussacken, v. t. 1. tage ud af Sækken; tage op af Lommen.

Aussäen, v. t. 1. udsaa, saa, udstrø. — **Aussäung**, f. Udsaaning, c.

Aussage, f. **-n**. Udsagn, Udsigende, n.; Prædikat, Omsagnsord, n.

Aussagen, v. t. 1. udsige, bidne; sige helt; **etw. von einer Person** —, udsige noget om en.

Aussägen, v. t. 1. udsave.

Aussatz, m. **-es** ub. pl. Læggen ud (i Billard), c.; Udlæg, n.; Indsats, c.; Spedalskhed, c.; (lepra).

Aussätzig, adj. spedalsk.

Aussäubern, v. t. 1. udrense.

Aussäuern, v. t. 1. trække Syren ud.

Aussaufen, v. t. 2. drikke ud, tømme.

Aussaugen, v. t. 2. udsuge, udpatte; fig. **Einen** —, udsuge en. — **Aussaugung**, f. Udsugelse, Udsugning, c.

Ausschaben, v. t. 1. udstrabe.

Ausschaffen, v. t. 1. skaffe bort, skaffe ud, jage bort; tomme.

Ausschaffen, v. t. 2. fuldende, skabe færdig.

Ausschalen, v. t. 1. beklæde indbendig med Brædder; tage Skallen af.

Ausschälen, v. t. 1. strælle, tage Huden af, pille; **Einen** —, udplyndre en.

Ausschämen, v. r. 1. miste al Skam; skamme sig grundig.

Ausschank, m. -es ub. pl. Udskjænkning, c., Krohold, n.

Ausscharren, v. t. 1. udstrabe, strabe ud; **Einen** —, pibe en ud; v. i. m. h. strabe ud.

Ausschau, f. ub. pl. Udsig, n. | **Ausschauloch**, n. Udsigshul, n.

Ausschauen, v. t. 1. m. h. skue ud, se ud; **wie schaust du aus**, hvorledes ser du ud.

Ausschaufeln, v. t. 1. udskovle, skuffe ud.

Ausschäumen, v. t. 1. udkaste Skum; udstøde, fremstøde i skummende Brede; v. i. m. h. holde op at skumme; fig. udrase.

Ausscheiden, v. i. 2. m. s. træde ud, træde tilbage; v. t. 1. udsondre, udstille. — **Ausscheidung**, f. Udsondring, Udstillelse, c.

Ausschellen, v. t. 1. udraabe, bekjendtgjøre ved Ringning.

Ausschelten, v. t. 2. udskjælde, skjænde paa; v. i. m. h. ophøre at skjælde; **sich** —, skaffe sig Luft ved at skjælde ud.

Ausschenken, v. t. 1. udskjænke, skjænke ud. — **Ausschenkung**, f. Udskjænkning, Udstjænt, c.

Ausscheren, v. t. 2. udklippe.

Ausscheuern, v. t. 1. skure ren; borttage ved at skure.

Ausschicken, v. t. 1. udsende, bortsende; **nach Eim.** —, sende Bud efter en. — **Ausschickung**, f. Udsendelse, c.

Ausschieben, v. t. 2. skyde ud, skubbe ud; lægge for.

Ausschieber, m. -s pl. s. sg. Skydeklap (paa et Bord), c.

Ausschießen, v. t. 2. skyde ud, udskyde; **die Kugel** —, skyde Kuglen ud; **Eim. ein Auge** —, skyde Øjet ud paa en; **ein Gewehr** —, skyde et Gevær ud; **Blätter** —, skyde Blade; udskyde, forkaste; udvælge; **Gräben** —, grave Grøfter; v. i. m. s. skyde ud, fare ud, slaa ud; rage frem.

Ausschiffen, v. t. 1. udskibe; v. i. m. s. sejle ud. — **Ausschiffung**, f. Udskibning, c.

Ausschimpfen, v. t. 1. udskjælde, skjælde ud; v. i. m. h. holde op at skjælde ud.

Ausschirren, v. t. 1. spænde fra.

Ausschlafen, v. i. 2. m. h. sove ud; v. t. **einen Rausch** —, sove en Rus ud.

Ausschlag, m. -es -äge, det første Slag, Hug; Plantefkud, n.; Udslet, n.; Beklædning, c., Betræk, n.; Svingning, c.; Udslag, n.; **den — geben, machen**, gjøre Udslaget.

Ausschlagen, v. t. 2. slaa ud; **Eim. einen Zahn** —, slaa en Tand ud paa en; **Einen** —, ǂ gjennembanke en; **einen Hieb** —, parere et Hug; **die Arme** —, brede Armene ud; **die Wäsche** —, brede Linnedet ud; **Öl** —, udpresse Olie; **ein Zimmer** —, beklæde et Værelse; **eine Einladung** —, afslaa en Indbydelse; **eine ausgeschlagene Stunde**, en hel Time; **den ganzen ausgeschlagenen Tag**, den udslagne Dag; **die Pflanze schlägt Blätter aus**, Planten skyder Blade; v. i. m. s. og h. slaa ud; slaa først; **das Herz hat ausgeschlagen**, Hjærtet har holdt op at slaa; **mit der Hand** —, slaa ud med Haanden; **die Wagschale schlägt aus**, Vægtskaalen svinger; **das Feuer schlägt aus**, Ilden slaar ud; **ausgeschlagen sein**, være udslaaet, have Udslæt; **die Wand schlägt aus**, Væggen er fugtig; **es schlägt glücklich aus**, det løber godt af, faar et godt Udfald, falder heldig ud. — **Ausschlagung**, f. Udslaaen, c., Afslag, n., Forkastelse, c.

Ausschläger, m. -s pl. s. sg. Hest, som slaar, c.

Ausschlämmen, v. t. 1. opmudre.

Ausschleifen, v. t. 2. udslibe; slibe hult.

Ausschleifen, v. t. 1. slæbe ud.

Ausschleudern, v. t. 1. udslynge, slynge ud.

Ausschlichten, v. t. 1. glatte, udjævne, planere.

Ausschliefen, v. i. 1. se **ausschlüpfen**.

Ausschließen, v. t. 2. lukke ud; lukke ude; udelukke; **das eine schließt das andere aus**, det ene udelukker det andet; **keinen ausgeschlossen**, ingen undtagen; **ausschließend**, udelukkende; **etw. ausschließend besitzen**, eje noget alene. — **Ausschließung**, f. Udelukkelse, c.

Ausschließlich, adj. udelukkende.

Ausschlummern, v. i. 1. m. h. sove ud.

Ausschlüpfen, v. i. 1. m. s. smutte ud.

Ausschlürfen, v. t. 1. søbe ud.

Ausschluß, m. -sses -üsse. Udelukkelse, Undtagelse, c.; **mit — dieses Mannes**, med Undtagelse af denne Mand.

Ausschmähen, ausschmähten, v. t. 1. udskjælde.

Ausschmauchen, v. t. 1. udrøge, udsmøge.

Ausschmeißen, v. t. 2. udsmide, smide ud.

Ausschmelzen, v. t. 1. udsmelte. — **Ausschmelzung**, f. Udsmeltning, c.

Ausschmelzen, v. i. 2. m. s. smelte ud, udsmeltes.

Ausschmieden, v. t. 1. udhamre.

Ausschmieren, v. t. 1. smøre indbendig; fig. udstrive, afstrive; **Einen** —, smøre, banke en.

Ausschmuck, m. -es ub. pl. ǂ Udsmykning, c.

Ausschmücken, v. t. 1. udsmykke. — **Ausschmückung**, f. Udsmykning, c.

Ausschmuggeln, v. t. 1. smugle ud af Landet.

Ausschnallen, v. t. 1. opspænde, spænde fra.

Ausschnappen, v. i. 1. m. ſ. ſpringe ud, fare ud.

Ausschnarchen, v. i. 1. m. h. holde op at ſnorke.

Ausschnauben, v. i. 2. m. h. og r. puſte ud, faa Veiret igjen; v. t. ſnyde, pudſe.

Ausschnaufen, v. i. 1. ſ. **ausſchnauben**.

Ausschnäuzen, v. t. ſ. **ausſchneuzen**.

Ausschneiden, v. t. 2. ſkære ud, udſkære; udklippe; beklippe, beſkære; **ein tief ausgeſchnittenes Kleid**, en dybt nedringet Kjole; **Sie ſind recht dazu ausgeſchnitten**, De er ſom ſkabt dertil; ſkære ud i ſmaa Partier.

Ausschneuzen, v. t. 1. ſnyde; **das Licht** —, pudſe Lyſet ud; **ſich** —, ſnyde ſin Næſe. — **Ausſchneuzung**, f. Snyden, Udſlukning, c.

Ausschneien, v. i. 1. m. h. holde op at ſne.

Ausschnitt, m. **-es -e.** Udſnit, n.; Detail, c.; **im — verkaufen**, ſælge i Detail. | **Ausſchnitt-händler**, m. Detailhandler, Manufakturhandler, c.; **-warenhandlung**, f. Manufakturhandel, c.

Ausschnitze(l)n, v. t. 1. udſnitte, udſkære.

Ausschnüffeln, v. t. 1. opſnuſe.

Ausſchnüren, v. t. 1. opſnøre.

Ausſchöpfen, v. t. 1. øſe ud. — **Ausſchöpfung**, f. Udøsning, c.

Ausſchoten, v. t. 1. pille ud af Bælgen, bælge.

Ausschrauben, v. t. 2. udſkrue, ſtrue ud. — **Ausſchraubung**, f. Struen ud, c.

Ausſchreiben, v. t. 2. udſkrive, ſtrive ud; ſtrive færdig; udſtrive, paadyde; **die Rollen** —, afſtrive Rollerne; **die Rechnung** —, udſtrive Regningen; **ſich** —, ſtrive ſig træt; **einen Reichstag** —, udſtrive en Rigsdag; v. i. m. h. holde op at ſtrive. — **Ausſchreibung**, f. Udſtrivning, c.

Ausſchreiben, n. **-s** pl. ſ. sg. Skrivelſe, Bekjendtgjørelſe, c.

Ausſchreiber, m. **-s** pl. ſ. sg. Plagiator, c.

Ausſchreien, v. t. 2. udſkrige, udraabe; **ſich** —, ſkrige ſig hæs; v. i. m. h. holde op at ſkrige.

Ausſchreier, m. **-s** pl. ſ. sg. Udraaber, c.

Ausſchreiten, v. i. 2. m. ſ. ſtride ud; fig. ſteje ud; v. t. afſtridte. — **Ausſchreitung**, f. Udſtejelſe, c.

Ausſchroten, v. t. 1. udhule; **Fleiſch** —, udſælge Kjød; **Wein** —, ſælge Vin i Fade; **Faſſer** —, dvæle, rulle Fade ud af Kjælderen.

Ausſchuß, m. **-ſſes -üſſe.** Udvælgelſe, c.; Udſkud, Draggods, n.; Udvalg, n.; Elite, c.; Udvalg, n., Komité, c. | **Ausſchuß-antrag**, m. Udvalgsbetænkning, c.; **-mitglied**, n., Medlem af et Udvalg, n.; **-ware**, f. Udſkudsvare, c.

Ausſchütteln, v. t. 1. udryſte. — **Ausſchüttelung**, f. Udryſtning, c.

Ausſchütten, v. t. 1. hælde ud, ryſte ud, udgyde; **ſein Herz, —, ſich** —, udøſe ſit Hjærte; **ſich vor Lachen** —, le af alle Kræfter. — **Ausſchüttung**, f. Udryſtning, Udøsning, Udgydelſe, c.

Ausſchwanken, v. i. 1. m. ſ. vakle ud.

Ausſchwären, v. i. 2. m. ſ. bulne ud.

Ausſchwärmen, v. i. 1. m. ſ. ſværme ud; m. h. holde op at ſværme.

Ausſchwärzen, v. t. 1. ſværte indvendig; ſmugle ud.

Ausſchwatzen, **ausſchwätzen**, v. t. 1. udpludre, røbe; **ſich** —, ſnakke ſig ud.

Ausſchweifeln, v. t. 1. udſvovle, ſvovle ud.

Ausſchweif, m. **-es -e.** Udbugning, c.; fig. Udkjejelſe, Digreſſion, c.

Ausſchweifen, v. t. 1. gjøre noget udbuet, udringe; udſtylle, ſtylle; v. i. m. ſ. ſteje ud, afvige; **-nd**, udſvævende; **-nd ſein**, ſteje ud, være udſvævende. — **Ausſchweifung**, f. Udſtejelſe, Udſvævelſe, c.

Ausſchwemmen, v. t. 1. udvaſke, udhule.

Ausſchwenken, v. t. 1. ſtylle ud, ſtylle ren.

Ausſchwimmen, v. i. 2. m. ſ. ſvomme ud.

Ausſchwingen, v. t. 2. ſvinge ud, ſvinge; **Flachs** —, ſvinge Hør; **Korn** —, kaſte Korn.

Ausſchwitzen, v. t. 1. ſvede ud, udſvede; v. i. m. h. ſvede ud, holde op at ſvede. — **Ausſchwitzung**, f. Udſvedning, Sved, c.

Ausſegeln, v. i. 1. m. ſ. ſejle ud.

Ausſehen, v. t. 2. ſe til Ende; udſe, udſøge, udvælge; v. i. m. h. ſe ud; **nach eim.** —, ſe ud efter en; **es ſieht aus nach Regen**, det ſer ud til Regn; **es ſieht mit ihm (um ihn) etwas traurig aus**, det ſer noget ſorgelig ud med ham; **weit -d**, havende lange Udſigter; **wohl -d**, med et godt Udſeende.

Ausſehen, n. ub. pl. Udſeende, n.; **ſie hatte nicht das — einer Sklavin**, hun ſaa ikke ud ſom en Slavinde.

Ausſeihen, v. t. 1. afſi.

Ausſeimen, v. t. 1. renſe.

Ausſein, v. i. 2. m. ſ. være borte, være ude; være forbi.

Außen, adv. ude; **von —**, udefra; **nach —**, udad til. | **Außen-deich**, m. Yderdige, n.; **-ding**, n. en ydre Genſtand; **-gebiet**, n. det ydre Gebet; **-graben**, m. Ydergrav, c.; **-hafen**, m. den ydre Havn; **-linie**, f. den ydre Linje; **-rhede**, f. Yderred, c.; **-ſchale**, f. Yderſkal, Yderſtorpe, c.; **-ſeite**, f. Yderſide, c.; **-temperatur**, f. den ydre Temperatur; **-vor**, udenfor; **-wand**, f. Ydervæg, c.; **-welt**, f. Yderverden, c.; **-werk**, n. Udenværk, n.

Außenden, v. t. 1. (ſandte, geſandt) udſende. — **Außendung**, f. Udſendelſe, c.

Außendling, m. **-s -e.** Udſending, c.

Außer, 1) præp. med Dativ; uden for, uden, foruden; — **ſich vor Freude ſein**, være ude af ſig ſelv af Glæde; — **mir fehlt niemand**, foruden mig mangler ingen; — **Gefahr ſein**, være uden for Fare; — **der Stadt**, uden for Byen; med Genitiv: — **Landes ſein**, være udenlands;

med Akkusativ: uden for; — **Fassung setzen**, bringe ud af Fatning; — **Stand setzen**, sætte ud af Stand; 2) conj. undtagen. | **Außer-amtlich**, uden for Embede; **-dem**, desuden; † ellers; **-dienstlich**, udenfor Tjenesten; **-ehelich**, uægte; **-gerichtlich**, uden for Retten; — **-er Vergleich**, Akkord uden Rettens Mellemkomst; **-gewöhnlich**, usædvanlig; **-halb**, præp. med Genitiv: uden for; **-irdisch**, overjordisk, overnaturlig; **-kirchlich**, uden for Kirken; **-natürlich**, unaturlig, overnaturlig, **-ordentlich**, overordentlig, usædvanlig; **-sinnlich**, oversanselig; **-weltlich**, overjordisk; **-wesentlich**, uvæsentlig, tilfældig.

Äußer, adj. udvortes, ydre; **die -e Seite**, den ydre Side; **das -e**, det ydre; **der Minister des Äußeren**, Udenrigsministeren, **der -ste**, den yderste, den højeste, den største; **im -sten Falle**, i yderste, værste Tilfælde; **sein Äußerstes thun**, gjøre sit bedste; **die Dinge aufs äußerste treiben**, drive noget til det yderste; **wenn es zum Äußersten kommt**, naar det kommer til det værste.

Äußerlich, adj. yderlig; udvortes. — **Äußerlichkeit**, f. Yderlighed, c.

Äußern, v. t. 1. ytre; **sich** —, ytre sig, vise sig; **sich über etw.** —, ytre sig om noget. — **Äußerung**, f. Ytring, c.

Äußerst, adv. yderst.

Aussetzen, v. t. 1. udsætte, sætte ud; besætte, beklæde; **ein Boot** —, sætte en Baad ud; **Mannschaft** —, udskibe Mandskab; **Wachen** —, udstille Vagter; **sich der Gefahr** —, udsætte sig for Faren; **den Ball** —, lægge ud; **einen Preis** —, udsætte en Præmie; **die Reise für (auf) einige Tage** —, opsætte Rejsen nogle Dage; **es setzte ein wenig aus**, det varede lidt; **etw an eim.** —, udsætte noget paa en; **eine Melodie** —, udsætte en Melodi. — **Aussetzung**, f. Udsættelse, c.

Aussicht, f. **-en**. Udsigt, c.; **gute -n haben**, have gode Udsigter.

Aussichten, v. t. 1. sigte fra.

Aussickern, v. i. 1. m. s. sive ud.

Aussieden, v. t. 1. sigte fra, rense.

Aussieden, v. t. 2. se **auskochen**.

Aussingen, v. t. 2. synge ud, synge til Ende; v. i. m. h. ophøre at synge.

Aussinnen, v. t. 2. udtænke, udgrunde, udpønse. — **Aussinnung**, f. Udgrundelse, c.

Aussitzen, v. i. 2. m. s. sidde ude; v. t. sidde til Ende; **seine Zeit** —, sidde sin Tid ud; **Eier** —, udruge Æg.

Aussöhnen, v. t. 1. udsone; **Einen** —, forsone en; **sich mit eim.** —, udsone sig med en. — **Aussöhnung**, f. Udsoning, Forsoning, c.

Aussöhner, m. **-s** pl. s. sg. Forsoner, c.

Aussömmern, v. t. 1. sole.

Aussondern, v. t. 1. udsondre, udvælge. — **Aussonderung**, f. Udsondring, c.

Aussonnen, v. t. 1. sole.

Aussorgen, v. i. 1. m. h. sørge ud, holde op at sørge.

Ausspähen, v. t. 1. udspejde. — **Ausspähung**, f. Udspejdning, c.

Ausspäher, m. **-s** pl. s. sg. Spejder, Spion, c.

Ausspann, m. (f.) **-es** ub. pl. Fraspænden; Kro, c., Bedested, n.

Ausspannen, v. t. 1. udspænde, udstrække, udbrede; spænde fra, spænde løs. — **Ausspannung**, f. Udspænden, Udbreden; Spænden fra, c.; Bedested, n.

Aussparen, v. t. 1. opspare; benytte sparsomt.

Ausspazieren, v. i. 1. m. s. spasere ud.

Ausspeien, v. t. 2. og i. m. h. udspytte, spytte ud; udspy, spy op.

Aussperren, v. t. 1. udbrede, udspile; spærre ude, udelukke. — **Aussperrung**, f. Udspiling; Udelukkelse, c.

Aussperren, v. t. 1. udspække.

Ausspiel, n. **-s -e**. Udspil, n.

Ausspielen, v. t. 1. spille til Ende; udspille; spille ud; **den letzten Trumpf** —, spille sin sidste Trumf ud; **etw.** —, spille noget bort; v. i. m. h. spille ud; holde op at spille. — **Ausspielung**, f. Udspil, n., Bortspillen, c.

Ausspinnen, v. t. 2. udspinde; fig. udspinde, udtvære; udspekulere.

Ausspion(e)ren, v. t. 1. udspejde.

Ausspotten, v. t. 1. udspotte, forhaane. — **Ausspottung**, f. Forhaanelse, c.

Aussprache, f. **-n**. Udtale, c.; † Udtalelse, c.

Aussprechen, v. t. 2. udtale; **sich über etw.** —, udtale sig om noget; **sich** —, udøse sit Hjærte; ytre sig, vise sig, aabenbare sig; **die ausgesprochenste Neigung**, den mest afgjorte Tilbøjelighed; v. i. m. h. holde op at tale. — **Aussprechung**, f. Udtalelse, Ytring, c.

Ausspreiten, ausspreizen, v. t. 1. udspile, udstrække, udbrede.

Aussprengen, v. t. 1. sprænge ud; **ein Pferd** —, sætte en Hest i Galop; fig. **etw.** —, udsprede, udbrede noget. — **Aussprengung**, f. Sprængning, c.; Udspredning, Udbredelse, c.

Aussprießen, v. i. 2. m. s. spire, springe ud, style Knopper.

Aussspringen, v. i. 2. m. s. springe ud; briste ud; springe frem; m. h. ophøre at springe; v. r. springe sig træt.

Ausspritzen, v. t. 1. udsprøjte; v. i. m. s. sprøjte frem, sprøjte ud, fare ud. — **Ausspritzung**, f. Udsprøjtning, c.

Aussprossen, v. i. 1. se **ausspriessen**.

Aussprößling, m. **-es -e**. Skud, n., Spire, c.

Ausspruch, m. **-es -üche**. Udsagn, n., Udtalelse, c.; Dom, Kjendelse, c.

Ausſprudeln, v. t. 1. lade ſprudle ud, udſprøjte; v. i. m. ſ. ſprudle ud, ſprøjte frem.

Ausſprühen, v. t. 1. udſprude, udſprutte, udſprøite.

Ausſpucken, v. t. 1. udſpytte, udſyl.

Ausſpülen, v. t. 1. ſtylle ud, kaſte ud; udhule, udvaſte; udſtylle, ſtylle.

Ausſpüren, v. t. 1. udſpore, opſpore. — **Ausſpürung**, f. Opſporing, c.

Ausſtaffi(e)ren, v. t. 1. udſtaffere. — **Ausſtaffi(e)rung**, f. Udſtaffering, c.

Ausſtand, m. **-es -ände**. udeſtaaende Fordring, c., Tilgodehavende, n.; **Henſtand**, c.; Udſættelſe ved Seſſionen, c.

Ausſtändig, adj. udeſtaaende; tagende Udſættelſe ved Seſſionen.

Ausſtatten, v. t. 1. udſtyre; **mit etw. ausgeſtattet ſein**, være udſtyret med noget.

Ausſtattung, f. **-en**. Udſtyrelſe, c., Udſtyr, n. | **Ausſtattungs-koſten**, pl. Udſtyrsomkoſtninger, pl.; **-ſtück**, n. Udſtyrsſtykke, n.

Ausſtäuben, v. t. 1. ſtøve ud, ſtøve af; opſtøve, opſnuſe.

Ausſtäubern, v. t. 1. ſe **ausſtöbern**.

Ausſtäupen, v. t. 1. kagſtryge. — **Ausſtäupung**, f. Kagſtrygning, c.

Ausſtechen, v. t. 2. ſtikke ud; **Einem die Augen** —, ſtikke Øinene ud paa en; **ein Glaß** —, ſtikke et Glas ud; **einen Termin** —, beſtemme, faſtſætte en Termin; udgravere; **Einen** —, ſtikke en ud, fortrænge en. — **Ausſtechung**, f. Udſtikning, Udgravering, c.

Ausſtecken, v. t. 1. ſtikke ud, hænge ud.

Ausſtehen, v. i. 2. m. ſ. og h. ſtaa ud, ſtige ud; † ſtyre bort; ſtaa ude, ſtoa frem; **-de Forderungen**, udeſtaaende Fordringer; **etw. -d haben**, have noget udeſtaaende; **ſeine Lehrzeit** —, ſtaa ſin Tid ud; v. t. udſtaa, udholde, taale; **Einen nicht — können**, ikke kunne udſtaa, lide en.

Ausſteigen, v. i. 2. m. ſ. ſtige ud, udſtige.

Ausſtellen, v. t. 1. udſtille; udſtede; **Poſten** —, udſtille Poſter; **Einen dem Tadel** —, udſætte en for Dadel; **etw. an eim.** —, udſætte, dadle noget paa en; **Wechſel, Zeugniſſe** —, udſtede Vegler, Vidnesbyrd.

Ausſteller, m. **-s** pl. ſ. sg. Udſtiller; Udſteder, c.

Ausſtellung, f. **-en**. Udſtilling; Udſættelſe, Dadel; Udſtedelſe, c. | **Ausſtellungs-gebäude**, n. Udſtillingsbygning, c.; **-gegenſtand**, m. Udſtillingsgjenſtand, c.; **-tag**, m. Udſtillingsdag; Udſtedelſesdag, c.

Ausſterben, v. i. 2. m. ſ. uddø.

Ausſteuer, f. **-n**. Udſtyr, n.

Ausſteuern, v. t. 1. udſtyre; v. i. m. ſ. ſtyre ud, ſejle ud. — **Ausſteuerung**, f. Udſtyrelſe, c.

Ausſtich, m. **-es -e**. det bedſte, det fortrinligſte (iſær om Vin).

Ausſtieben, v. i. 2. m. ſ. ſtøve, rejſe ſig ſom Støv.

Ausſtöbern, v. t. 1. ſtøve op, opſnuſe.

Ausſtochern, v. t. 1. ſtange.

Ausſtocken, v. t. 1. rydde Trærødderne i en Skov.

Ausſtopfen, v. t. 1. udſtoppe. — **Ausſtopfung**, f. Udſtopning, c.

Ausſtören, v. t. 1. opſpore, opjage.

Ausſtoß, m. **-es -öße**. Udfald, n.

Ausſtoßen, v. t. 2. udſtøde, ſtøde ud; **Eim. ein Auge** —, ſlaa et Øje ud paa en; **Seufzer** —, udſtøde Suk; v. i. m. h. falde ud; holde op at ſtøde; fare frem. — **Ausſtoßung**, f. Udſtødelſe, c.

Ausſtrahlen, v. t. 1. udſtraale. — **Ausſtrahlung**, f. Udſtraaling, c.

Ausſtrecken, v. t. 1. udſtrække, udbrede; udvide. — **Ausſtreckung**, f. Udbredelſe, c.

Ausſtreichen, v. t. 2. udſtryge, glatte ud; male indvendig; fig. † **etw.** —, fremhæve, roſe noget; **einen Verbrecher** —, kagſtryge en Forbryder; **ein Wort** —, ſtryge et Ord ud, ſlette ud, ſtrege over; v. i. m. ſ. ſtryge omkring, ſtrejfe ud. — **Ausſtreichung**, f. Udſtrygning; Kagſtrygning; Udſlettelſe, c.

Ausſtreifen, v. t. 1. afbælge; v. i. m. ſ. ſtrejfe ud, ſtrejfe omkring.

Ausſtreifen, v. t. 2. udkæmpe, føre til Ende, ſtride til Ende; v. i. m. h. udſtride, holde op at ſtride.

Ausſtreuen, v. t. 1. udſtrø, ſtrø ud; udbrede; uddele; udſprede.

Ausſtriegeln, v. t. 1. ſtrigle ud.

Ausſtrömen, v. i. 1. m. ſ. ſtrømme ud, udſtrømme; v. t. udgyde, udbrede. — **Ausſtrömung**, f. Udſtrømning, c.

Ausſtückeln, v. t. 1. udſtykke. — **Ausſtückelung**, f. Udſtykning, c.

Ausſtudi(e)ren, v. t. 1. udſtudere, udgrunde, udtænke; v. i. m. h. -blive færdig med at ſtudere.

Ausſtürmen, v. i. 1. m. ſ. ſtorme ud, ſtorme frem, fare ud; m. h. **raſe** ud, holde op at ſtorme.

Ausſtürzen, v. i. 1. m. ſ. ſtyrte ud, ſtyrte frem; v. t. vælte ud, tømme.

Ausſuchen, v. t. 1. udſøge; **ausgeſucht**, udſøgt, fortrinlig. — **Ausſuchung**, f. Udſøgning, c.

Ausſühnen, v. t. 1. udſone, afſone.

Ausſtäfeln, v. t. 1. panele. — **Ausſtäfelung**, f. Paneling, c.

Ausſtanzen, v. t. 1. danſe til Ende, danſe ud; v. i. m. h. danſe ud; ophøre at danſe.

Ausſtaumeln, v. i. 1. m. ſ. rave ud.

Ausſtauſch, m. **-es -e**. Ombytning, Udvegling, c.

Ausſtauſchen, v. t. 1. ombytte, udvegle. — **Ausſtauſchung**, f. Udvegling, c.

Auster, f. **-n**. Østers, c. (Ostrea edulis); **Auster(n)-bank**, f. Østersbanke, c.; **-fang**, m. Østersfangst, c.; **-fischerei**, f. Østersfiskeri, n.; **-fischer**, m. Østersfisker, c.; Strandskade, *Kjeld, c. (Hæmatopus ostralegus); **-keller**, m. Østerskjælder, c.; **-messer**, n. Østerskniv, c.; **-pastete**, f. Østerspostej, c.; **-schale**, f. Østersskal, c.

Aust(h)eeren, v. t. 1. tjære indvendig.

Aust(h)eilen, v. t. 1. uddele. — **Aust(h)eilung**, f. Uddeling, c.

Aust(h)eilen, m. **-s** pl. ſ. sg. Uddeler, c.

Austhun, v. t. 2. tage af; **ſich —**, klæbe ſig af; **Lichter —**, ſlukke Lys; udſlette, ſlette ud; **ein Kind —**, ſætte et Barn i Pleje; forkaſte; fortrænge; overlade, bortleje; **ſich —**, ytre ſig, udtale ſig.

Austiefen, v. t. 1. uddybe. — **Austiefung**, f. Uddybning, c.

Austifteln, v. t. ſe **ausbifteln**.

Austilgen, v. t. 1. udſlette, udryddе. — **Austilgung**, f. Udſletning, Udryddning, c.

Austoben, v. i. 1. m. h. udraſe.

Austollen, v. i. 1. m. h. udraſe.

Austönen, v. i. 1. m. h. hendø.

Austoſen, v. i. 1. m. h. udraſe.

Austraben, v. i. 1. m. ſ. trave ud.

Austrag, m. **-es -äge**. Afgjørelſe, c.; **zum -e bringen**, bringe til Afgjørelſe; Udfald, n.; Kjendelſe, Dom, c.; Domſtol, c.; Aſtægt, c. | **Austrags-haus**, n. Aſtægtshus, n.; **-ſtüblein**, n. Aſtægtskammer, n.

Austragen, v. t. 2. bære ud, udbære; bringe ud blandt Folk, udpludre; **Einen —**, bagtale en; **Kleider —**, opſlide Klæder; udholde, taale; bringe noget til Afgjørelſe, afgjøre; **es trägt nicht viel aus**, det indbringer ikke meget. — **Austragung**, f. Udbæring; Afgjørelſe, c.

Austräger, **-s** pl. ſ. sg. Sladderhank, c.

Austräglег, m. **-s** pl. ſ. sg. Aſtægtsmand, c.

Austräglich, adj. indbringende.

Auſtralien, n. **-s** ub. pl. Auſtralien, n.

Auſtraliſch, adj. auſtraliſk.

Auſtralier, m. **-s** pl. ſ. sg. Auſtralier, c.

Austrauern, v. i. 1. m. h. ophøre at ſørge.

Austräufeln, **austräufen**, v. i. 1. m. h. dryppe ud.

Austräumen, v. i. 1. m. h. holde op at drømme, drømme ud; v. t. drømme til Ende; drømme ſig til noget.

Austreiben, v. t. 2. udbrive, drive ud; **den Schweiß —**, drive Sveden ud. — **Austreibung**, f. Udbrivelſe, c.

Austrennen, v. t. 1. ſprætte fra.

Austreten, v. i. 2. m. ſ. træde ud, udtræde; † deſertere; **der Fluß iſt ausgetreten**, Floden er traadt over ſine Bredder; v. t. træde ud, udtræde; **Trauben —**, ſtampe Druer; **Schuhe —**, udtræde Sko; **eine Treppe —**, opſlide en Trappe; **einen Funken —**, ſlukke en Gniſt ved at træde derpaa.

Austreter, m. **-s** pl. ſ. sg. † Deſertør, c.

Austrinken, v. t. 2. drikke ud, tømme; v. i. m. h. ophøre at drikke.

Austritt, m. **-es -e**. Udtrædelſe, Udgang; Overſvømmelſe; Undvigelſe, c.; Trappetrin, n., Balkon, Altan, c.

Austrocknen, v. t. 1. udtørre; v. i. m. ſ. udtørres, blive tør. — **Austrocknung**, f. Udtørring, c.

Austrommeln, v. t. 1. bekjendtgjøre ved Trommeſlag; udraabe; udpibe.

Austrompeten, v. t. 1. udbasune.

Austropfen, **auströpfeln**, v. i. 1. m. h. dryppe ud.

Austunken, v. t. 1. tømme ved at dyppe.

Ausüben, v. t. 1. udøve; **ausübend**, udøvende; **ausgeübt**, øvet. — **Ausübung**, f. Udøvelſe, c.

Ausverkauf, m. **-s -käufe**. Udſalg, n.

Ausverkaufen, v. t. 1. udſælge; **das Buch iſt ausverkauft**, Bogen er udſolgt.

Ausverſchämt, adj. uforſkammet.

Auswachſen, v. i. 2. m. ſ. og h. udvoxe, voxe ud; **ausgewachſen**, vogen.

Auswagen, v. r. 1. vove ſig ud.

Auswägen, v. t. ſe **auswiegen**.

Auswahl, f. **-en**. Udvalg, n.; Udvælgelſe, c.

Auswählen, v. t. 1. udvælge, udſøge; **ausgewählt**, udvalgt, udſøgt. — **Auswählung**, f. Udvælgelſe, c.

Auswalken, v. t. 1. udvalke; fig. **Einen —**, gjennemprygle en.

Auswalzen, v. t. 1. udvalſe.

Auswanderer, m. **-s** pl. ſ. sg. Udvandrer, c. | **Auswanderer-ſchiff**, n. Udvandrerſkib, n.

Auswandern, v. i. 1. m. ſ. udvandre. — **Auswanderung**, f. Udvandring, c.

Auswärmen, v. t. 1. gjennemvarme.

Auswarten, v. t. 1. vente til Ende.

Auswärtig, adj. udenbys, udenlandſk, fremmed.

Auswärts, adv. udad, ud, udad til; andensteds, udenbys, udenlandſk.

Auswaſchen, v. t. 2. udvaſke; vaſke ud; **ein ausgewaſchenes Kleid**, en falmet Kjole; **ein ausgewaſchener Felſen**, en udhulet Klippe; fig. **Einen —**, give en en bred Fretteſættelſe; † **etw. —**, udpludre noget. — **Auswaſchung**, f. Udvaſkning, c.

Auswäſſern, v. t. 1. udvande. — **Auswäſſerung**, f. Udvanding, c.

Auswechſeln, v. t. 1. udvexle; **ganz ausgewechſelt ſcheinen**, ſynes ganſke forandret. — **Auswechſelung**, f. Udvexling, c.

Ausweg, m. **-es -e**. Udvej, Udgang, c.; **einen — finden**, finde en Udvej.

Ausweiche, f. **-n**. Sporſtifte, n.

Ausweichen, v. i. 2. m. ſ. vige ud, bøje ſig ud, hælde ud; vige til Side, undvige, gaa af Vejen for, undgaa. — **Ausweichung**, f. Undvigelſe, Undvigen, c.

Ausweichen, v. t. 1. ubbløde, lægge i Blød. — **Ausweichung**, f. Ubbløbning, c.

Ausweiden, v. t. 1. tage Indvoldene ud.

Ausweihen, v. t. 1. give den sidste Indvielse.

Ausweinen, v. t. 1. udgræde; **seinen Kummer** —, udgræde sin Sorg; **sich** —, græde ud; v. i. m. h. græde ud.

Ausweis, m. **-es -e.** Bevis, n.; Legitimation, c.; Oplysning, c.

Ausweisen, v. t. 2. udvise, vise ud; **sich** —, legitimere sig. — **Ausweisung**, f. Udvisning, c.; Legitimation, c.

Ausweißen, v. t. 1. hvidte.

Ausweiten, v. t. 1. udvide, vide ud. — **Ausweitung**, f. Udvidelse, c.

Auswendig, adj. udvendig, ydre; **etw.** — **lernen, können**. lære, kunne noget udenad.

Auswerfen, v. t. 2. udkaste, kaste ud; **den Anker** —, kaste Ankeret ud; **kaste op; ein Tier** —, tage Indvoldene ud af et Dyr; **kastrere; einen Graben** —, grave en Grøft; kaste til Side, udsondre; **eine Summe** —, fastsætte, bevilge en Sum; **Sim. etw.** —, udsætte noget for en, anvise en noget; v. i. m. h. kaste først; ende Spillet. — **Auswerfung**, f. Udkastning, c.

Auswert(h)en, v. t. 1. udnytte.

Auswettern, v. i. 1. m. h. holde op at tordne; **ausgewettert**, vejrslagen.

Auswetzen, v. t. 1. udslibe; fig. **eine Scharte** —, fig. oprette et Tab.

Auswickeln, v. t. 1. udvikle, vikle ud. — **Auswickelung**, f. Udvikling, c.

Auswiegen, v. t. 2. veje ud, sælge efter Vægt; **ausgewogen**, udsøgt, fortrinlig.

Auswinden, v. t. 2. hejse ud; vride ud, vriste ud.

Auswintern, v. t. 1. overvintre; udsætte noget for Kulden; v. r. og i. m. h. overvintre.

Auswirken, v. t. 1. udvirke; udarbejde, gjennemarbejde, danne, forme; tage Indvoldene ud; v. i. m. h. holde op at virke. — **Auswirkung**, f. Udvirkelse, c.

Auswirren, v. t. 1. ordne.

Auswischen, v. t. 1. viske bort, tørre bort; viste ud, tørre af; **die Augen** —, tørre Øjnene; udviste, udslette; **Sim. eins** —, give en et Slag, et Hug; v. i. m. s. undslippe, slippe bort. — **Auswischung**, f. Aftørring, Udslettelse, c.

Auswittern, v. i. 1. m. s. være udsat for Vejret; udluftes; opløses, hensmulre; m. h. holde op at tordne; v. t. udlufte; opsnuse, opspore, opstøve.

Auswuchs, m. **-es -üchse.** Udvæxt, c.

Auswühlen, v. t. 1. rode frem, rode ud; udhule.

Auswurf, m. **-es -ürfe.** Udkastning, c.; Udkast, n.; det udkastede; Slim, c.; Skarn, n.; fig. Udstud, n.

Auswürfeln, v. t. 1. bortspille ved Tærningspil.

Auswürfling, m. **-es -e.** Udstud, Braggods, n.

Auswurzeln, v. t. 1. se **entwurzeln**.

Auswüt(h)en, v. i. 1. m. h. udrase.

Auszacken, v. t. 1. forsyne med Takker.

Auszahlen, v. t. 1. udbetale. — **Auszahlung**, f. Udbetaling, c.

Auszählen, v. t. 1. udtælle; udsælge efter Tal. — **Auszählung**, f. Udtælling, c.

Auszahler, m. **-s** pl. ſ. sg. Udbetaler, c.

Auszahnen, v. t. 1. forsyne med Tænder; trække Tænder ud; v. i. m. h. ophøre at faa Tænder.

Auszanken, v. t. 1. skjælde ud, skjænde paa; v. i. m. h. holde op at skjænde.

Auszapfen, v. t. 1. udtappe, tappe af; udskjænke. — **Auszapfung**, f. Udtapning, c.

Auszappeln, v. i. 1. m. h. holde op at sprælle.

Auszausen, v. t. 1. udrykke, ruske ud.

Auszechen, v. t. 1. tømme, drikke ud; v. i. m. h. holde op svire.

Auszehren, v. t. 1. udtære, afkræfte, udmatte. — **Auszehrung**, f. Tæring, Udtæring, Svindsot, c.

Auszeichnen, v. t. 1. tegne færdig; **Bäume** —, udvise Træer; fig. **Einen** —, udmærke en; **sich** —, udmærke sig; **ausgezeichnet**, udmærket, fortrinlig. — **Auszeichnung**, f. Udmærkelse, c.

Auszerren, v. t. 1. udrive, rive ud.

Auszieben, v. t. 2. udtrække, trække ud; udbrage; **Einen** —, afklæde en; **Einen rein** —, afklæde en fuldstændig; **sich** —, klæde sig af; **die Stiefel** —, trække, tage Støvlerne af; **das Schwert** —, drage Sværdet; **Zähne** —, trække Tænder ud; **den Schlüssel** —, tage Nøglen af; **den Inhalt** —, uddrage Indholdet; **eine Schrift** —, gjøre et Uddrag af et Skrift; **den Acker** —, udpine Ageren; **einen Schluß** —, drage en Slutning; udstrække, strække, udhule; v. i. m. s. drage ud; drage bort, flytte. — **Auszieh ung**, f. Udtrækning, Afklædning; Bortdragning, Flytning, c.

Auszieren, v. t. 1. udsmykke, udpynte. — **Auszierung**, f. Udsmykning, Udpyntning, c.

Auszimmern, v. t. 1. beklæde med Træværk.

Auszinnen, v. t. 1. fortinne.

Auszirkeln, v. t. 1. udmaale med en Passer. — **Auszirkelung**, f. Udmaaling med Passer, c.

Auszischen, v. t. 1. kidpibe.

Auszug, m. **-es -üge.** Bortdragning, Bortgang, c., Udtog, n.; Udtræk, n.; Udtrækning, c.; — **aus einem größeren Werke**, et Udtog af et større Værk; det bedste, det fortrinligste, Extrakt, c.; Aftægt, c. | **Auszugs-weise**, udtogsvis, i Udtog.

Auszügler, m. **-s** pl. ſ. sg. Aftægtsmand, c.

Auszüglich, adv. i Udtog.

Auszupfen, v. t. 1. udplukke.
Auszürnen, v. i. 1. m. h. holde op at vredes.
Authentie, (**Authenticität**) f. Authenti, c.
Authentisch, adj. authentisk.
Autodidakt, m. **-en -en**. Autodidakt, c.
Autodidaktisch, adj. autodidaktisk.
Autographi(e)ren, v. t. 1. autografere.
Autographisch, adj. autografisk.
Autokrat, m. **-en -en**. Autokrat, c.
Autokratisch, adj. autokratisk.
Automat, m. (n.) **-en** (**-s**) **-en** (**-e**). Automat, c.
Automatisch, adj. automatisk.
Autor, m. **-s -en**. Autor, Forfatter, c. | **Autor-gewissen**, n. Forfatterssamvittighed, c.; **-stolz**, m. Forfatterstolthed, c. — **Autoren-eitelkeit**, f. Forfatterforfængelighed, c.; **-freiheit**, f. Forfatterfrihed, c.

Autorität, f. **-en**. Autoritet, c. | **Autoritäts-glaube**, m. Autoritetstro, c.
Autorschaft, f. ub. pl. Forfatterskab, n.
Avance, f. **-n**. Avance, Forbel, Fortjeneste, c.
Avanci(e)ren, v. i. 1. m. s. avancere.
Averti(e)ren, v. t. 1. advertere.
Avis, m. pl. s. sg. Avis, Beretning, Efterretning, Melding, c. | **Avis-** el. **Aviso-boot**, n. Avisobaad, c.; **-dampfer**, m. Avisodamper, c.
Axe, f. se **Achse**.
Axt, f. **Äxte**. (Dim. **Äxtchen**, **Äxtlein**, n.) Øxe, c. | **Axt-auge**, n. Øxeøje, n.; **-blatt**, n. Øxeblad, n.; **-hammer**, m. Øxehammer, c.; **-stiel**, m. Øxeskaft, n.
Azoren, pl. Azorerne, de azoriske Øer.
Azur, n. (m.) **-s -en**. Asur, c., Blaat, n.
Azuren, adj. himmelblaa, asurblaa.

B.

Ba, bah! interj. ha! bah!
Bä! interj. bæ!
Backe, f. se **Bake**.
Baal, m. **-s** ub. pl. Baal, c. | **Baals-dienst**, m. Baalstjeneste, c.; **-pfaffe**, **-priester**, m. Baalspræst, c.
Baar, adj. se **bar**.
Baas, m. **-es -e**. (til Søs) Mester, c.
Babbeln, v. i. 1. m. h. pjatte.
Babusche, f. **-n**. Vampusse, c.
Babylonier, m. **-s** pl. s. sg. Babylonier, c, **Babylonisch**, adj. babylonisk.
Bacchanal, n. **-s -ien**. Bacchanal, n.
Bacchant, m. **-en -en**. Bacchant, c.
Bacchantisch, adj. bacchantisk.
Bach, m. **-es -äche**. (Dim. **Bächlein**, n.) Bæk, Aa, c. | **Bach-bunge**, f. Vandarve, c. (Veronica Beccabunga); **-fahrt**, **-furche**, f. Hulvej, c.; **-holder**, **-holunder**, m. almindelig Kvalkved, Vandhyld, c. (Viburnum opulus); **-hund**, m. Grævlingehund, c.; **-kresse**, f. se **Brunnenkresse**; **-stelze**, f. Vipstjært, c. * Linerle, Ringerle, c. (Motacilla); **-ufer**, n. Aabred, c.
Bache, f. **-n**. Hunvildsvin, n.
Bacher, m. **-s** pl. s. sg. vild Orne, c.
Back, n. **-es -e**. Bak, c. | **Back-bord**, m. Bagbord, c. — **Backs-genossenschaft**, f. Stibsmandsbakke, Baadsmandsbakke, c.; **-gesell**, **maat**, m. Bakskammerat, c.
Back, adv. bagud, agterud.
Backe, f. **-n** (**Backen**, m. **-s** pl. s. sg.) Kind, c., Rumpeballe; Hulningen paa Geværkolben, c.; **die -n voll nehmen**, tage Munden fuld. | **Backen-bart**, m. Kindskjæg, n.; **-bein**, n., **-knochen**, m. Kjæbeben, n.; **-schlag**, **-streich**, m. Ørefigen, n., Kindhest, c.; **-tasche**, f. Kjævepose, c.; **-zahn**, m. Kindtand, c.
Backen, v. t. 1. bage; tørre; v. i. 2. m. s. bages, tørres, brændes. | **Back-apfel**, m. tørret Æble, n.; **-böse**, f. se **-mulde**; **-fisch**, m. stegt Fisk, c.; fig. en halvvorgen Pige, stor Tøs, c.; **-gast**, m. Kunde hos en Bager, c.; **-geld**, n. Bagerpenge, pl.; **-gerechtigkeit**, f. Bagerrettighed, c.; **-haus**, n. Bagers, n.; **-mulde**, f. Dejtrug, n.; **-obst**, n. tørret Frugt, c.; **-ofen**, m. Bageovn, c.; **-rad**, n. Kagehjul, n.; **-schaufel**, **-scheibe**, **-schieße**, f. Brødstage, c.; **-stein**, m. Teglsten, c.; **-trog**, m. Dejtrug, n.; **-werk**, n. Bagværk, n.
Bäcker, m. **-s** pl. s. sg. Bager, c. | **Bäcker-brot**, n. Bagerbrød, n.; **-bursch**, m. Bagersvend, c.; **-gesell**, m. Bagersvend, c.; **-handwerk**, n. Bagerhaandværk, n.; **-knecht**, m. Bagersvend, c.; **und wenn's — -e schneit**, selv om det regner med Skomagerdrenge; **-lehrling**, m. Bagerlærling, c.; **-meister**, m. Bagermester, c.; **-zunft**, f. Bagerlav, n.
Bäckerei, f. **-en**. Bageri, n.; Bagerhaandværk, n.; Kager, pl.
Bäckerin, f. **-nen**. Bagerkone, c.
Backfen, v. t. 1. rette Kanonen, bøge.
Backung, f. **-en**. Baguing, c.
Bad, n. **-es -äder**. Bad, n.; Badested, n.; **Eim. ein — rüsten**, tillave en et Bad; **das Bad austragen**, fig. bøde for andre.
Baden, v. t. 1. og i. m. h. bade fig; **in Thrä-**

nen gebadet, badet i Taarer. | **Bade-anſtalt**, f. Badeanſtalt, c.; **-arzt**, m. Badelæge, c.; **-floß**, n. Svømmefaade, c.; **-frau**, f. Badekone, c.; **-gaſt**, m. Badegjæſt, c.; **-gemach**, n. Badeværelſe, n.; **-haus**, n. Badehus, n.; **-karren**, m. Badevogn, c.; **-kur**, f. Badekur, c.; **-mantel**, m. Badekappe, c.; **-meiſter**, m. Bademeſter, c.; **-muhme**, **-mutter**, f. Badekone; ogſaa Fordemoder, c.; **-ort**, m. Badeſted, n.; **-platz**, m. Badeplads, c.; **-ſchwamm**, m. Vaſteſvamp, c.; **-ſtelle**, f. Badeſted, n.; **-ſtube**, f. Badſtue, c., Badeværelſe, n.; **-wanne**, f. Badekar, n.; **-zeit**, f. Badetid, c.; **-zelle**, f. Badekammer, n.

Badener, **Badenſer**, m. **-s** pl. ſ. sg. Badenſer, c.

Badenſiſch, adj. badiſt.

Bader, m. **-s** pl. ſ. sg. Barber, c.; ✝ Ejer af en Badſtue, c.

Baderei, f. **-en**. Badſtue, c.; Barberſtue, c., Barberhaandværk, n.

Badiſch, adj. badiſt.

Bafel, m. **-s** ub. pl. Udſtud, Snavs, n.

Bäffchen, n. **-s** pl. ſ. sg. Flip, c.

Bäffen, v. i. 1. m. h. bjæffe.

Bagage, f. ub. pl. Bagage, c.; Pak, liderlige Folk, pl.

Bagatelle, f. **-n**. Bagatel, c.

Bagger, m. **-s** pl. ſ. sg. Muddermaſkine, c.

Baggern, v. t. 1. opmudre.

Bähen, v. t. 1. varme; riſte; gnide med varme Klæder; røge; lægge varmt Omſlag paa. — **Bähung**, f. Varmen, Gnidning, c.

Bahn, f. **-en**. Bane, banet Vej, Jærnbane, c.; **die — brechen**, bryde Banen; **die — auf dem Eiſe**, Glidebanen; den glatte, jævne Flade, Bane paa en Hammer, Ambolt o. ſ. v.; Bredde, c.; **das Kleid hat 4 -n**, Kjolen har 4 Bredder. | **Bahn-aufſeher**, m. Banevogter, c.; **-brechend**, banebrydende; **-brecher**, m. Banebryder, c.; **-brücke**, f. Jærnbanebro, c.; **-damm**, m. Jærnbanedæmning, c.; **-geleiſe**, n. Jærnbaneſpor, n.; **-hof**, m. Banegaard, c.; **-hofshotel**, n. Banegaardshotel, n.; **-linie**, f. Jærnbanelinje, c.; **-los**, uvejſom; **-meiſter**, m. Banemeſter, c.; **-netz**, n. Banenet, n.; **-ſchwelle**, f. Jærnbaneſvelle, c.; **-ſtollen**, m. Jærnbanetunnel, c.; **-ſtrecke**, f. Jærnbaneſtrækning, c.; **-wächter**, m. Banevogter, c.; **-wächterhaus**, n. Banevogterhus, n.; **-wärter**, m. Banevogter, c.; **-zug**, m. Banetog, n.

Bahnen, v. t. 1. bane, jævne; **ſich einen Weg —**, bane ſig en Vej; **gebahnt**, banet.

Bahre, f. **-n**. Baare, Bør, c.; fig. **von der Wiege zur —**, fra Vuggen til Graven. | **Bahrtuch**, n. Ligklæde, n.

Bai, f. **-en**. Havbugt, c.

Baſaz, m. **-es -e**. Bajads, c.

Bajonett, n. **-es -e**. Bajonet, c. | **Bajonettfechten**, n. Bajonetfægtning, c.

Bake, f. **-n**. Bøje, c.

Bakel, m. **-s** pl. ſ. sg. Stok, c., Ris, n.

Bakeln, v. t. 1. ſlaa, banke med Stokken.

Baken, v. t. 1. udlægge Bøjer.

Bakterie, f. **-n**. Bakterie, c.

Balance, f. **-n**. Balance, c.

Balanci(e)ren, v. t. og i 1. balancere.

Bald, adv. ſnart, om kort Tid; hurtig; tidlig, næſten; **ich hätte es — vergeſſen**, jeg havde nær (næſten) glemt det; **ſo bald als**, ſaa ſnart ſom.

Baldachin, m. **-s -e**. Baldakin, c.

Bälde, f. ub. pl. **in —**, ſnart.

Baldig, adj. ſnarlig, nær foreſtaaende.

Baldigſt, adv. ſnareſt, ſnareſt mulig.

Baldrian, m. **-s** ub. pl. Baldrian, c. (Valeriana).

Balearen, pl. Balearerne.

Balg, m. **-es -älge**. Skal, Bælg; Hud, Ham; Blæsebælg, Bælg, c.; Unge, c., Skarn, n., Tøs, c.; **der garſtige —**, den ſnavs Unge. | **Balggeſchwulſt**, f. Sækſvulſt, c.; **-frucht**, f. Bælgfrugt, c.; **-kapſel**, f. Frøhus, n. — **Balgendieſe**, **-lieſe**, f. Bælgpibe, c.; **-treter**, m. Bælgetræder, c.

Balge, f. **-n**. × Balje, c.

Balgen, v. r. 1. ſlaas, brydes.

Balgen, v. t. 1. trække Huden af, ſlaa; v. r. ſtifte Ham.

Balger, m. **-s** pl. ſ. sg. Slagsbroder, c.

Balgerei, f. **-en**. Slagsmaal, n.

Balje, f. **-n**. ſe **Balge**.

Balkan, m. **-s**. Balkan. | **Balkan-halbinſel**, f. Balkanhalvø, c.

Balken, m. **-s** pl. ſ. sg. Bjælke, c.; **lügen, daß ſich die — biegen**, lyve ſaa ſtærkt, ſom en Heſt kan rende. | **Balken-anker**, m. Bjælkeanker, n.; **-decke**, f. Bjælkeloft, n.; **-haus**, n. Bjælkehus, n.; **-hoch**, op til Loftet; **-kopf**, m. Bjælkehoved, n.; **-lage**, f. Bjælkeværk, n.; **-ſchleuſe**, f. Bjælkeſluſe, c.; **-ſtein**, m. Kragſten, c.; **-wage**, f. Bismer, c.; **-werk**, n. Bjælkeværk, n. — **Balkweger**, m. (til Sss) Bjælkevæger, c.

Balkon, m. **-s -e** (**-s**) Balkon, c. | **Balkonfenſter**, n. Balkonvindue, n.; **-thür**, f. Balkondør, c.

Ball, m. **-es -älle**. Bal, n.; Bold, c.; Bal, Kugle, c.; **einen — geben**, give et Bal; — **ſpielen**, ſpille Bold; **einen — machen**, gjøre en Bal. | **Ball-abend**, m. Balaften, c.; **-anzug**, m. Baldragt, c.; **-dame**, f. Baldame, c.; **-kelle**, f. Boldtræ, n.; **-kleid**, n. Balkjole, c.; **-könig**, m. Balkonge, c.; **-königin**, f. Baldronning, c.; **-rakett**, n. ſe **-ſchuh**; **-ſaal**, m. Balſal, c.; **-ſchlägel**, m. Boldtræ, n.; **-ſchuh**, m. Raket, c. (til Fjederboldſpil); Danſeſko, c.; **-ſpiel**, n. Boldſpil, n.; **-tafelſpiel**, n. Billardſpil, n.; **-tafelſtock**, m. Queue, c.

Ballade, f. **-n**. Ballade, c.

Ballaſt, m. **-es** ub. pl. Ballaſt, c.

Ballaſten, v. t. 1. ballaſte.

Ballei, f. -en. Ordensdistrikt, Amt, n.

Ballen, m. -s pl. ſ. sg. Balle, Vareballe, Pakke, c.; Haandballe, Fodballe; Dyp paa en Floret; Sværteballe, c.; **ein — Papier**, en Balle Papier.

Ballen, v. t. 1. trykke ſammen; knytte; **die Hand —**, knytte Næven; **der Schnee ballt ſich** Sneen klumper ſig.

Ballern, v. i. 1. m. h. gjøre Spektakel.

Ballett, n. -s -e. Ballet, c. | **Ballett-meiſter**, m. Balletmeſter, c.; **-muſik**, f. Balletmuſik, c.; **-tänzer**, m. Balletdanſer, c.; **-tänzerin**, f. Balletdanſerinde, c.

Ballon, m. -s -s. Ballon, c. | **Ballon-poſt**, f. Ballonpoſt, c.

Ballotti(e)ren, v. i. 1. m. h. ballottere.

Balſam, m. -s -e. Balſam, c.; fig. Troſt, Lindring, c.

Balſamine, f. -n. Balſamine, c.

Balſami(e)ren, v. t. 1. balſamere. — **Balſamie(e.rung**, f. Balſamering, c.

Balſamiſch, adj. balſamiſk, vellugtende; fig. vederkvægende, ſtyrkende.

Baltiſch, adj. baltiſk; **das -e Meer**, Østerſøen.

Balz, f. ub. pl. (Jagt.) de større Fugles Parring.

Balzen, v. i. 1. m. h. parre ſig (om større Fugle; ogſaa om Katte).

Bambus, m. -ſes -ſe. Bambus, c. | **Bambus-rohr**, n. Bambusrør, n.; **-ſtock**, m. Bambusſtok, c.

Bämme, f. -n. ſe **Butterb-**.

Bammel, f. -n. nedhængende Kvaſt, c.

Bammeln, v. i. 1. m. h. dingle, gynge, vippe, klinge.

Bämmeln, v. i. 1. m. h. kaſte Smut.

Bams, m. -es -e. en udſtoppet Sadbelpude.

Bamſen, v. t. 1. ubbanke.

Banane, f. -n. Banan, c.

Banat, n. -s -e. Banat, n.

Banauſiſch, adj. gemen, ſimpel.

Band, m. -es **-ände**. (Dim. **Bändchen**, n.) Bind, n. | **Band-weiſe**, bindvis, Bind for Bind. — **Bänder-reich**, bindſtærk, bindrig.

Band, n. -es **-änder**. (Dim. **Bändchen**, n.) Baand, n.; Bændel; Tøndebaand, n.; pl. **Bande** Baand i fig. Bethydning; Lænke; **die -e des Blutes**, Blodets Baand; **in -e legen**, lægge i Lænker. **Band-eiſen**, n. Baandjærn, n.; **-fabrik**, f. Baandfabrik, c.; **-fiſch**, m. Baandfiſk, c.; **-geſchäft**, n. Baandforretning, c.; **-haken**, m. Baandhage, c.; **-händler**, m. Baandkræmmer, c.; **-meſſer**, n. Baandkniv, c.; **-mühle**, f. Baandfabrik, c.; **-reif**, m. Tøndebaand, n.; **-roſe**, f. Baandroſe, c.; **-ſchleife**, f. Baandſløjfe, c.; **-weber**, **wirker**, m. Baandvæver, c.; **-weide**, f. Baandpil, c. (Salix viminalis); **-wurm**, m. Bændelorm, c. (Tænia). — **Banden-frei**, **-los**, lænkefri.

Bandage, f. -n. Bandage, c.

Bande, f. -n. Rand, c. (om et Billard); Siden af et Skib; Bande; Trup, c.

Bandelier, n. -s -e. Bandeler, Gehæng, n.

Bändel, n. -s. pl. ſ. sg. Baand, Bændel, n.

Bänder, m. -s pl. ſ. sg. † Bøtker, c.

Bändig, adj. tæmmelig, ſom lader ſig tæmme; **ein Tier — machen**, tæmme et Dyr.

Bändigen, v. t. 1. tæmme, betvinge. — **Bändigung**, f. Tæmning, Betvingelſe, c.

Bändiger, m. -s pl. ſ. sg. Tæmmer, Betvinger, c.

Bandit, m. -en **-en**. Bandit, Snigmorder, c.

Bang, adj. bange, ræd, frygtſom, bekymret, ængſtelig; ængſtende, bedrøvende, grulig, ræbſom; **ich bin —, mir iſt —**, jeg er bange; **mir wird —**, jeg bliver bange; **mein eigen Schickſal macht mir** (mich) —, min egen Skæbne gjør mig bange. | **Bang-haſe**, m. Krybſer, Kujon, c.

Bange, f. ub. pl. Bangheb, Ængſtelighed, c.

Bangen, v. i. 1. m. h. være bange, føle Bangheb, Angeſt; **ich bange**, ſædv. uperſ. **mir bangt vor der Zukunft**, jeg frygter for, er bange for Fremtiden; v. t. gjøre bange.

Bangigkeit, f. ub. pl. Bangheb, Frygt, Angeſt, c.

Bangheit, f. ub. pl. Bangheb, Ængſtelſe, c.

Bänglich, adj. lidt bange, lidt frygtſom. — **Bänglichkeit**, f. Bangheb, c.

Bangnis, n. -ſes -ſe. Bangheb, Frygt, Ængſtelſe, c.

Bangſam, adj. ængſtelig, bange.

Bank, f. **-änke**. (Dim. **Bänkchen**, **Bänklein**, n.) Bænk, c.; Banke, Diſt, c.; pl. **-en**.: Pengebank, c.; **etw. auf die lange — ſchieben**, opſætte, forhale noget; **durch die —**, i Længe, uden Undtagelſe; **Einen zur — hauen**, bagtale en; **— halten, — legen**, holde, lægge Bank op; **die — ſprengen**, ſprænge Banken; **ein von der — gefallenes Kind**, et uægte Barn. | **Bank-aktie**, f. Bankaktie, c.; **-anweiſung**, f. Bankanviſning, c.; **-billet**, n. ſe **-note**; **-bruch**, m. Fallit, c.; **-brüchig**, fallit, bankerot; **-halter**, m. Bankholder, c.; **-hammer**, m. Slethammer, c.; **-hobel**, m. Bødkerhøvl, c.; **-horn**, n. Hornambolt, c.; **-lehne**, f. Rygſtød (paa en Bænk) n.; **-meſſer**, n. Flæſſerkniv, Køkkenkniv, c.; **-note**, f. Banknote, c.; **-ſchein**, **-zettel**, m. ſe **-note**. — **Bänkel-lied**, n. uægte Barn, n.; **-krämer**, m. lille Kræmmer, c.; **-ſänger**, m. Gadeſanger, c.; **-ſängerlied**, n. Gadeviſe, c.; **-ſängerton**, m. Gadeſangermaner, c.; **-ſohn**, m. uægte Søn, c.; **-tochter**, f. uægte Datter, c.

Bankart, **Bankert**, m. -s -e. uægte Barn, n.; Baſtard, c.

Bankerott, adj. bankerot.

Bankerott, m. -es -e. Bankerot, Fallit, c.; Opbud, n.

Bankerottierer, m. -s pl. ſ. sg. Bankerotſpiller, Fallent, c.

Bankett, n. **-es -e.** Banket, højtideligt Gjæstebud, n.

Bankett(e)ren, v. i. m. h. holde Festmaaltid.

Bankier, m. se **Banquier.**

Bänkling, m. **-es -e.** uægte Barn, n.

Bann, m. **-es** ub. pl. Band, **Kirkeband**, n.; **Einen in den — thun**, sætte en i Band; Øverighedsbefaling, c.; Opbud til Krig, n.; Jurisdiktion, c., Gebet, n.; Landsforvisning, c.; Trældom, c. | **Bann-brief**, m., **-bulle**, f. Bandbrev, n., Bandbulle, c.; **-fluch**, m. Bandlysning, c.; **-forst**, m. fredet Skov, c.; **-friede**, m. Indhegning, c.; **-herr**, m. Herremand, c. (som har Øverighedsret); **-meile**, f. en Byes Distrikt, Omraade, n.; **-recht**, n. (**-gerechtigkeit**, f.) Rettigheder inden for et vist Omraade; **-stein**, m. Grænsesten, c.; **-strahl**, m. Bandstraale, c.; **-wald**, m. fredet Skov, c.; **-wart, -wärter**, m. Markvogter, c.

Bannen, v. t. 1. bandlyse, bandsætte; forvise; betvinge, tvinge, fortrylle; mane, bortmane. — **Bannung**, f. Bandlysning, Forvisning, Bortmanelse, c.

Banner, m. **-s** pl. ſ. sg. Besværger, c.

Banner, n. **-s** pl. ſ. sg. Banner, n.; Krigsfane, c. | **Banner-herr**, m. Bannerherre, c.

Banquier, m. **-s -s.** Vegeleerer, Banquier, c.

Banse, Banze, f. **-n.** Ladegulv, n. (paa begge Sider af Logulvet, hvor Kornet er opbygget); en stor firkantet Kurv.

Bansen, banzen, v. t. 1. pakke, lægge fast paa hinanden; lægge i Laden.

Bansen, Banzen, m. **-s** pl. ſ. sg. Vom, c. (første Mave hos drøvtyggende Dyr).

Baptist, m. **-en -en.** Baptist, Gjendøber, c.

Bar, adj. bar, blot, nøgen; **-es Geld**, rede, kontante Penge; **etw. für -en Ernst nehmen**, tage noget som ramme Alvor; **du bist des Tadels —**, du er fri for Dadel; **aller Ehre —**, al Ære berøvet. | **Bar-beinig**, barbenet; **-frost**, m. Barfrost, c.; **-fuß, -füßig**, barfodet, barbenet; **-füßele**, n. Barbene, c.; **-füßermönch**, m. Franziskanermunk, c.; **-händig**, barhændet; **-haupt, -häuptig, -kopf, -köpfig**, barhovedet.

Bär, m. **-en -en.** Bjørn, *Bamse, c.; **der große und kleine —**, den store og lille Bjørn; fig. et groft, trættekjært Menneske; **einen -en anbinden, losbinden**, gjøre Gjæld, betale Gjæld; **Eim. einen -en aufbinden**, binde en en Historie paa Ærmet; Blok paa en Rambuk; muret Tværhæmning i en Fæstningsgrav, c. | **Bär-beißer**, m. Bulbiter, c.; **-beißig**, gnaben, trættekjær, bidsk; **-lapp**, m. Ulvefod, c. (Lycopodium); **-lauch**, m. Ramsløg, n. (Allium ursinum). — **Bären-beißer**, m. se **Bärbeißer**; **-binder**, m. en, der gjør Gjæld; **-fang**, m. Bjørnefangst, c.; **-führer**, m. Bjørnetrækker, c.; **-haut**, f. Bjørneskind, n.; fig. **auf der — — liegen**, ligge paa den lade Side; **-häuter**, m. Dagdriver, Ledigganger, c.; **-klaue**, f. Bjørneklo, c. (Heracleum Sphondylium); **-mütze**, f. Bjørneskindhue, c.; **-pelz**, m. Bjørneskindspels, c.; **-spinner**, m. Bjørnespinder, c. (Bombyx Caja); **-tatze**, f. Bjørnelav, c.

Baracke, f. **-n.** Barakke; Soldaterhytte, c.; Rønne, c.

Baranke, f. **-n.** Baranke, (Skind af ufødte el. nyfødte Lam).

Barbar, m. **-en -en.** Barbar, c.

Barbarei, f. **-en.** Barbari, n., Grusomhed, Vildhed, c.

Barbarisch, adj. barbarisk, vild, raa.

Barbe, f. **-n.** Skjæglarve, Barbe, c. (Cyprinus barbatus); Strimmel, Knipling paa en Fruentimmerkappe.

Barbier, m. **-s -e.** Barber, c.

Barbieren, v. t. 1. barbere, rage; fig. × bedrage (**über den Löffel barbieren**).

Barchent, m. **-es -e.** Barkent, Olmerdug, c.

Barchenten, adj. Olmerdugs, af Olmerdug.

Bardale, f. **-n.** Lærke; fig. Sangerinde, c.

Bardaus! interj. × bump! bomp!

Barde, m. **-n -n.** Barde, Skjald, Digter, c. | **Barden-gesang**, m. Skjaldekvad, n., Bardesang, c.

Bardiet, Bardit, n. **-es -e.** se **Bardengesang.**

Bare, f. ub. pl. Barfrost, c.

Baret, n. **-es -e.** Baret, Doktorhat, c.

Barg, m. **-es -ärge.** Galt, c.

Bärin, f. **-nen** Hunbjørn; *Vingse, Binne, c.

Barke, f. **-n.** Barkstib, n.

Barkasse, f. **-n.** Barkasje, c.

Bärme, f. ub. pl. Bærme, c., Ølskum, n.

Barmen, v. t. 1. m. h. × jamre, klage.

Barmherzig, adj. barmhjærtig; ∓ ynkværdig, ynkelig, usel. — **Barmherzigkeit**, f. Barmhjærtighed, c.

Bärmutter, f. **-mütter.** Moder, c. (Fosterets Leje).

Barn, m. **-es -e.** × Krybbe, c.; Ladegulv, n.; Net, n. | **Barn-beißer**, m. Krybbebider, c.

Barok, adj. (om Perler) skjævrund; barok, sælsom, latterlig, modsigende.

Barometer, n. **-s** pl. ſ. sg. Barometer, Vejrglas, n. | **Barometer-schwankung**, f. Barometersvingning, c; **-stand**, m. Barometerstand, c.

Baron, m. **-s -e.** Baron, Friherre, c.

Baronesse, f. **-n** (**Baroneſſin**, f. **-nen**). Baronesse, Friherrinde, c.

Baronei, f. **-en** (**Baronie**, f. **-n**). Baroni, Friherskab, n.

Baronisi(e)ren, v. t. 1. baronisere.

Barre, f. **-n** (**Barren**, m. **-s** pl. ſ. sg.) Barre, Stang, c.; Metalstang; Bom, Slagbom; Sandbanke, c.

Barriere, f. **-n.** Barriere, Slagbom, c.; Stakit, n.

Barrikade, f. **-n.** Barrikade, c.

Bars, Barsch, m. **-es -ärsche.** Aborre, c. (Perca fluviatilis).

Barsch, adj. barst, haard, grov. — **Barschheit,** f. Barstheb, Grovhed, c.

Barschaft, f. mest pl. **-en.** rede Penge.

Bart, m. **-es -ärte.** Skjæg, n.; Skjæghaar; Axestjæg, n.; **der — einer Feder,** Skjægget paa en Fjeder; **der — eines Schlüssels,** Kammen paa en Nøgle; **in den — brummen,** brumme i Skjægget; **Einen den — streicheln, einem um den — gehen,** lirke for en, kjæle for en; **Einen — von Stroh (Flachs) machen,** tage en ved Næsen. | **Bart-bürste,** f. Skjæggebørste, c.; **-fäden,** pl. Skjægtræder, pl.; **-geier,** m. Lammegrib, c. (Gypaëtus barbatus); **-haar,** n. Skjæghaar, n.; **-karpfen,** m. Skjækarpe (Cyprinus barbatus); **-kratzer,** m. Skjæggestraber, c.; **-los,** skjægløs; **-meise,** f. Skjægmejse c. (Parus biarmicus); **-messer,** n. Rageknib, c.; **-putzer,** m. se **-kratzer;** **-scherer,** m. Barber, c.; **-seife,** f. Skjæggesæbe, c.; **-wachs,** n. Skjæggevox, n.

Barte, f. **-n.** Hvalfiskebarde, c.; Tømmermandsøxe, c. | **Barten-wal,** m. Barbehval, c.

Bärtig, adj. skjægget.

Barutsche, f. **-n.** en tohjulet Vogn med Kalesche over i Østerrig.

Basalt, m. **-es -e.** Basalt, Sojlesten, c.

Base, f. **-n.** (Dim. **Bäschen,** n.) Moster, Faster (Tante), c.; ogiaa Søstendebarn, n. (Kusine); enhver kvindelig Slægtning; Sladdersøster, Sladderkælling, c.

Base, f. **-n.** se **Basis.**

Basenhaft, adj. sladderagtig.

Baserei, f. ub. pl. Sladderagtighed, c.

Basilisk, m. **-en -en.** Basilisk, c.

Basi(e)ren, v. t. 1. basere.

Basis, f. **-sen.** Basis, Grundlinie, Grundflade, c.

Baske, m. **-n -n.** Basker, c.

Basrelief, m. (n.) **-s -s.** Basrelief, n.

Baß, adv. godt, dygtig, brav; bedre, mere.

Baß, m. **-sses -ässe.** Basstemme, Bas, c. | **Baß-geige,** f. Bas, Bassiol, c.; **-geiger,** m. Basspiller, c.; **-sänger,** Bassanger, Bassist, c.; **-schlüssel,** m. Basnøgle, c.; **-tölpel,** m. Havsule, c. (Sula Bassana).

Bassett, m. **-s -e (-s).** Baset, c. | **Bassett-spiel,** n. Basetspil, n.

Bassin, m. (n.) **-s -s.** Bassin, n.

Bassist, m. **-en -en.** Bassist, Bassanger, c.

Bast, m. (n.) **-es -äste.** Bast, c.; den yderste Hud paa Planter el. paa dyriske Legemer; Halvsilke, c. (Tøj af Silke og Kamelhaar). | **Bastdecke,** f. Basttæppe, n.; **-hut,** m. Basthat, c.; **-matte,** f. Bastmaatte, c.; **-schuh,** m. Bastsko, c.; **-seil, -tau,** n. Bastreb, n.

Basta, interj. basta.

Bastard, m. **-es -e.** Bastard, c., uægte Barn, n.

Bastei, f. **-en.** Bastion, c.

Basteln, v. t. og i. 1. m. h. lappe, flikke.

Basten, adj. Bast-, som er af Bast.

Bastion, n. **-s -en** (f. **-en**). Bastion, c.

Bästling, m. **-s -e.** Slæthamp, c.

Bastonnade, f. **-n.** Bastonnade, c.

Bataillon, n. **-s -e.** Bataillon, c.

Baten, batten, v. t. 1. m. h. ✝ batte, forslaa.

Bäting, m. **-s -e.** Bedding, c.

Batist, m. **-es -e.** Batist, c. (fint hvidt Lærred, n).

Batterie, f. **-n.** Batteri, n.

Batzen, m. **-s** pl. ſ. sg. Mønt paa 4 Kreuzer.

Bau, m. **-es -e.** Bygning, c.; **im — begriffen sein,** være under Bygning; Struktur, Vært, Skikkelse, c.; Dyrtning, Avl, c.; **der — des Fuchses,** Rævehulen; **der — des Dachses,** Grævlingens Hule; Fæstningsarbejde, n. | **Bauamt,** n. Bygningskommission, c.; Bygmesterembede, n.; **-anschlag,** m. Bygningsoverslag, n.; **-arbeit,** f. Byggearbejde, n.; Fæstningsarbejde, n.; **-art,** f. Bygningsmaade, c.; **-behörde,** f. se **-amt;** **-fähig,** dyrkelig; **-fällig,** brøstfældig; **-fälligkeit,** f. Brøstfældighed, c.; **-feld,** n. dyrket Mark, c.; **-fluß,** n. Tømmerflaade, c.; **-führer,** m. Bygningskonduktør, c.; **-gefangener,** adj. Slave, c.; **-gerüst,** n. Bygningsstillads, n.; **-gesellschaft,** f. Byggefællesskab, n.; **-handwerk,** n. Bygningshaandværk, n.; **-handwerker,** m. Bygningshaandværker, c.; **-herr,** m. Bygherre, c.; **-holz,** n. Bygningstømmer, n.; **-knecht,** m. Avlskarl, c.; **-kosten,** pl. Bygningsomkostninger, pl.; **-kunst,** f. Bygningskunst, c.; **-leute,** pl. Bygningsfolk, pl.; **-lust,** f. Byggelyst, c.; **-mann,** m. × Gaardmand, c.; × Avlskarl; Byggearbejder, c.; **-meister,** m. Bygmester, c.; **-ordnung,** f. Byggelov, c.; **-platz,** m. Byggeplads, c.; **-rat(h),** m. Bygningsraad, c.; **-rede,** f. Tale ved et Rejsegilde, c.; **-riß,** m. Grundrids, n.; **-schule,** f. Skole for Arkitekter, c.; **-tischler,** m. Bygningssnedker, c.; **-unternehmer,** m. Bygningsentreprenør, c.; **-verständig,** bygningskyndig; **-werk,** n. Bygningsværk, n.; **-wesen,** n. Bygningsvæsen, n.

Bauch, m. **-es -äuche.** Bug, Mave, c.; Underliv, n., Vom, c.; **der — eines Schiffes,** Bugen paa et Skib. | **Bauch-anker,** m. Buganker, n.; **-diener,** m. Fraadser, c.; **-dienst,** m. Fraadseri, n.; **-fell,** n. Bughinde, c. (Peritonæum); **-flosse, -finne,** f. Bugfinne, c.; **-flösser,** m. bugfinnet Fisk, c.; **-fluß,** m. Diarrhe, c.; **-gordingen,** pl. (til Søs) Buggaarding, c.; **-grimmen,** n. Bugvrid, n.; **-gurt,** m. Buggjord, c.; **-höhle,** f. Bughule, c.; **-redner,** m. Bugtaler, c.; **-rednerei,** f. Bugtalerkunst, c.; **-riemen,** m. Bugrem, c.; **-schmerzen,** pl. se **-weh;** **-seising,** f. Bugsejsing, c.; **-weh,** n. Mavepine, c.

Bäuche, f. **-n.** Byg, n.

Bäuchen, v. t. 1. byge.

Bäuchen, v. t. 1. forsyne med Bug, gjøre buget.

Bauchig, **bäuchig**, adj. buget.

Bäumling, m. **-s** -e. Fraadser, c.

Bäuchlings, adv. paa Bugen, paa Maven.

Baude, f. **-n**. (i Schlesien) Hus, n.; (paa Alperne) Hyrdehytte, c.

Bauen, v. t. 1. dyrke, drive; bygge; **das Land** —, dyrke Landet; **Getreide** —, dyrke Korn; **ein Bergwerk** —, drive et Bjærgværk; **eine Wohnung** —, bygge en Bolig; **die Straße** —, anlægge en Gade, † færdes meget paa Gaden; **die See** —, færdes meget paa Søen; v. i. m. h. **auf etw.** —, bygge paa noget, stole paa noget.

Bauer, n. († m.) **-s** pl. ſ. sg. Bur, n.

Bauer, m. **-s** (**-n**.) **-n**. (Dim. **Bäuerlein**, **Bäuerchen**, n.) Bonde, c. | **Bauer(n)-adel**, m. Bondeadel, c.; **-arbeit**, f. Bondearbejde, n.; **-bengel**, m. Bondeknold, c.; **-bursche**, m. Bondeknøs, c.; **-birne**, f. Bondetøs, Bondepige, c.; **-dorf**, n. Bondeby, c.; **-fänger**, m. Bondefanger, c.; **-flegel**, m. Bondeknold, c.; **-frau**, f. Bondekone, c.; **-freund**, m. Bondeven, c.; **-gans**, f. Gaas, c.; × Lommeknib, c.; **-gut**, n. Bondegaard, c.; **-haus**, n. Bondehus, n.; **-hof**, m. Bondegaard, c.; **-hund**, m. Bondekster, c.; **-hütte**, f. Bondehytte, c.; **-junge**, **-knabe**, m. Bondedreng, Bondeknøs, c.; **-kittel**, m. Bondekofte, c.; **-knecht**, m. Bondekarl, c.; **-krieg**, m. Bondekrig, c.; **-mädchen**, n. Bondepige, c.; **-pferd**, n. Bondehest, n.; **-placker**, **-schinder**, m. Bondeplager, c.; **-sprache**, f. Bondesprog, n.; **-stand**, m. Bondestand, c.; **-stolz**, bondestolt; **-stolz**, m. Bondestolthed, c.; **-tracht**, f. Bondedragt, c.; **-tölpel**, m. Bondelømmel, c.; **-volk**, n. Bønderfolk, pl.; **-weihrauch**, m. Graahørpix, c. — **Bauers-leute**, pl. Bønderfolk, pl.; **-mann**, m. Bondemand, c.

Bäuerin, f. **-nen**. Bondekone, c.

Bäuerisch, adj. bondeagtig.

Bäuerlich, adj. landlig.

Bauer(n)schaft, f. **-en**. ſamtlige Bønder i en By; Bondestand, c.

Bauersame, f. **-n**. × ſe **Bauerschaft**.

Baulich, adj. arkitektoniſk; beboelig. — **Baulichkeit**, f. Bygning, c.; Beboelighed, e.

Baum, m. **-es** -äume. (Dim. **Bäumchen**, **Bäumlein**, n.) Træ, n.; Bom, c.; **das geht über die Bäume**, det er for galt. | **Baum-anger**, m. en med Træer beplantet Eng; **-ast**, m. Træast, c.; **-blüte**, f. Træblomſt, c.; **-brand**, m. Træbrand, c.; **-falke**, m. Dværgfalk, c. (Falco æsalon); **-frucht**, f. Træfrugt, c.; **-garten**, m. Træhave, c.; **-hacker**, m ſe **-läufer**; **-harz**, m. Træharpix, c.; **-lang**, meget lang; **-läufer**, m. Træpikker, c. (Certia familiaris); **-leiter**, f. Havestige, c.; **-lerche**, f. Skovlærke, c. (Alauda arborea); **-marder**, m. Skovmaar, c. (Mustela martes); **-maſt**, f. Olden, c.; **-meſſer**, n. Havekniv, c.; **-moos**, n. Træmos, n.; **-öl**, n. Bomolie, c.; **-pflanzung**, f. Træplantning, Træplantage, c.; **-pieper**, m. Træpiber, Piplærke, c. (Anthus arboreus); **-rinde**, f. Træbark, c.; **-säge**, f. Havesav, c.; **-schere**, f. Havesax, c.; **-schlag**, m. Træart, c.; **-schröter**, m. Egbjort, c. (Lucanus cervus); **-schule**, f. Træſkole, c.; **-seide**, f. Bommeſi, n.; **-stark**, bomſtærk; **-still**, bomſtille; **-wachs**, n. Trævox, n.; **-wolle**, f. Bomuld, c. ſe neben for; **-wuchs**, m. Træbæxt, c.; **-wurzel**, f. Træxod, c.; **-zucht**, f. Træavl, c.

Baumel, f. **-n**. Kvaſt, c.

Baumeln, v. i. 1. m. h. dingle.

Baumen, v. i. 1. m. h. ſtyve, klatre, ſpringe op i et Træ.

Bäumen, v. t. 1. forsyne, befæſte med Læsetræ; reise i Vejret; (hos Væverne) bomme; **ſich** —, (om Heſte) ſtejle.

Baumwolle, f. ub. pl. Bomuld, c. | **Baumwollen-acker**, m. Bomuldsmark, c.; **-bau**, m. Bomuldsavl, c.; **-garn**, n. Bomuldsgarn, n.; **-kleid**, n. Bomuldskjole, c.; **-pflanze**, **-staude**, f. Bomuldsplante, c.; **-weber**, m. Bomuldsvæver, c.; **-zeug**, n. Bomuldstøj, n.; **-zucht**, f. ſe **-bau**.

Baumwollen, adj. Bomulds-, af Bomuld.

Bausch, m. **-es** -äusche. Halvrund Fremragen, Pude; Bærekrans; Bylt; Kompres, c.; udſtoppet Bryſt (paa Klæder), bruſende Kjoleærme, n.; **in — und Bogen kaufen**, kjøbe Rub og Stub.

Bausche, f. **-n**. ſe **Bausch**.

Bauschen, v. i. 1. m. h. hæve ſig, ſvulme op. | **Bausch-ärmel**, m. vidt Ærme, Puſærme, n.

Bauschig, adj. ſvulmende, bruſende, oppuſtet.

Bause, f. **-n**. Udkaſt, Omrids, n.; Gjennemtegning, n.

Bausen, v. t. 1. gjennemtegne; v. i. m. h. hæve ſig, ſvulme. | **Baus-back**, m. pluſkjævet Menneſte; **-backe**, f. Pluskjæve, c.; **-backig**, pluskjævet; **-papier**, n. Papir til Gjennemtegning, n.

Baute, f. **-n**. Bygning, c.

Bavian, m. **-s** -e. Bavian, c., ſe **Pavian**.

Bazen, v. i. 1. m. h. baze.

Bazerer, m. **-s** pl. ſ. sg. Bazer, c.

Bayer, m. **-s** **-n**. Bajer, c.

Bayerisch, adj. bajerſk.

Bazar, m. **-s** -e. Baſar, c.

Beabsichten, **beabsichtigen**, v. t. 1. have til Hensigt, agte.

Beachten, v. t. 1. agte paa, give Agt.

Beachtung, f. **-en**. Hensyn, n. | **Beachtungswert(h)**, værd at lægge Mærke til.

Beackern, v. t. 1. pløje, oppløje, dyrke.

Beamter, adj. Embedsmand, c. | **Beamtenherrschaft**, f. Embedsvælde, c.; **-stand**, m. Embedsſtand, c.; **-würde**, f. Embedsværdighed, c.

Beängstigen, **beängsten**, v. t. 1. ængſte. — **Beängstigung**, f. Ængſtelſe, c.

Beanspruchen, v. t. 1. gjøre Fordring paa. — **Beanspruchung**, f. Fordring, c.

Beanstanden, v. t. 1. rejse Betænkeligheder, Indvendinger imod noget. — **Beanstandung**, f. Indsigelse, Indvending, Betænkelighed, c.

Beantragen, v. t. 1. foreslaa, stille et Andragende.

Beantworten, v. t. 1. besvare. — **Beantwortung**, f. Besvarelse, c.

Bearbeiten, v. t. 1. bearbejde; ✝ **sich** —, bestræbe sig for. — **Bearbeitung**, f. Bearbejdelse, c.

Bearbeiter, m. -s pl. ſ. sg. Bearbejder, c.

Beargwohnen, v. t. 1. mistænke. — **Beargwohnung**, f. Mistanke, c.

Beaufsichtigen, beaufsichten, v. t. 1. have Opsyn med; tage under Opsyn. — **Beaufsichtigung**, f. Opsyn, n.

Beauftragen, v. t. 1. give et Hverv. — **Beauftragung**, f. Overdragelse af et Hverv, c.

Beäugeln, v. t. 1. betragte nøje, med forlibte Øjne.

Beaugen, beäugen, v. t. 1. bese, syne.

Beaugenscheinigen, v. t. 1. tage i Øjesyn. — **Beaugenschein(ig)ung**, f. Syn, Eftersyn, n.

Bebändern, v. t. 1. forsyne, pryde med Baand.

Bebauen, v. t. 1. bebygge, opdyrke, drive. — **Bebauung**, f. Bebyggelse, Opdyrkning, c.

Beben, v. i. 1. m. h. bæve, skjælve; **ich bebe für dich**, jeg er bange for din Skyld; **ich bebe vor dir** —, jeg frygter for, at du skal gjøre mig Fortræd; **ich bebe um dich**, jeg er bekymret for dit Vel. | **Bebe-land, -moor**, n. Hængebynd, n.; **-ſchwanz**, m. Vipstjært, c.

Bebern, v. i. 1. m. h. bævre, skjælve. | **Beberesche**, f. Bævreasp, c.

Bebildern, v. t. 1. smykke med Billeder, pryde.

Bebinden, v. t. 2. ombinde.

Beblättern, v. r. 1. beklæde sig med Blade, springe ud.

Beblümen, v. t. 1. bedække, smykke med Blomster.

Bebluten, v. t. 1. overblode.

Beborden, v. t. 1. forsyne med Bort.

Bebrämen, v. t. 1. garnere.

Bebrillen, v. t. 1. forsyne med Briller.

Bebrücken, v. t. 1. slaa en Bro over.

Bebrüten, v. t. 1. ruge paa, ruge over.

Bebürden, v. t. 1. bebyrde.

Becher, m. pl. ſ. sg. Bæger, n., Kalk, c. | **Becher-blume**, f. blodstillende Bibernelle, c. (Poterium sanguisorba); **-förmig**, bægerdannet; **-glas**, n. Bægerglas, n.; **-klang**, m. Bægerklang, c.; **-ſpiel**, n. Bægerspil, Tæringespil, n.

Bechern, v. i. 1. m. h. svire, pokulere.

Becken, n. -s pl. ſ. sg. Bækken, n.; Bassin, n.; (i Anatom.) Bækken (pelvis). | **Beckenbein**, n. Bækkenben, n.; **-höhle**, f. Bækkenhule, c.

Bedaaren, v. i. 1. m. ſ. (til Søs) bedage sig.

Bedachen, v. t. 1. forsyne med Tag. — **Bedachung**, f. Forsynen med Tag, c.; Tag, n.

Bedacht, m. -es ub. pl. Betænksomhed, Eftertanke, c., Overlæg, n.; **ohne** —, uden Betænkning; **mit** —, forsigtig, betænksom, med Overlæg.

Bedacht, adj. betænksom; **auf eine S. — ſein**, være betænkt, belavet paa, sørge for noget.

Bedächtig, adj. forsigtig, varsom. — **Bedächtigkeit**, f. Forsigtighed, Varsomhed, c.

Bedachtſam, adj. betænksom, forsigtig. — **Bedachtſamkeit**, f. Betænksomhed, Forsigtighed, c.

Bedanken, v. r. 1. **ſich für etw. bei einm.** —, takke en for noget; **ſich** —, betakke sig, sige nej, ikke ville.

Bedarf, m. -s ub. pl. Fornødenhed, c.; Nødtørft, c. | **Bedarfs-fall**, m. **im** —, i fornødent Tilfælde.

Bedauerlich, adj. beklagelsesværdig.

Bedauern, v. t. 1. beklage, ytre Medlidenhed, Bedrøvelse, Deltagelse. | **Bedauerns-wert(h), -würdig**, beklagelsesværdig, ynkværdig.

Bedecken, v. t. 1. bedække, tildække, tilhylle, stjule; **bedeckter Himmel**, overtrukken Himmel; **ſich** —, sætte Hatten paa; fig. beskytte, forsvare; dække, sikre; (om Hefte og Hjorte) bedække; (i Mathem.) dække, kongruere. — **Bedeckung**, f. Bedækken, Bedækkelse, Bedækning, Beskyttelsesvagt, c.

Bedenk, m. -s ub. pl. ✝ Betænkning, c.; **etw. in — nehmen**, tage noget under Overvejelse; **in — ſtehen, ob**, tage i Betænkning om. | **Bedenk-friſt, -zeit**, f. Betænkningstid, c.

Bedenken, v. t. 1. (**bedachte, bedacht**), betænke, overveje; **ſich** —, betænke sig, være tvivlraadig; **ſich wieder anders** —, tage en anden Beslutning; **ſich eines Beſſern** —, komme paa bedre Tanker; **eine S. —, auf eine S. bedacht ſein**, sørge for, være betænkt paa noget; **Einen** el. **ſich** —, betænke, ikke glemme, sørge for sin Fordel.

Bedenken, n. -s pl. ſ. sg. Overlæg, n., Eftertanke, Betragtning, c.; **eine S. in — ziehen**, tage under Overvejelse; Betænkning, Betænkelighed, Tvivl, Skrupel, Vanskeligheder, c.; — **tragen**, tage i Betænkning; **ſich** (Dat.) **über eine S. — machen**, gjøre sig Skrupler over; **das — über eine S.**, Betænkningen angaaende en Sag.

Bedenklich, adj. eftertænksom, tankefuld; betænkelig, mistig, farlig. — **Bedenklichkeit**, f. Eftertænksomhed, Tvivlraadighed, Ubesindighed; Vanskelighed, Farlighed; Tvivl, Betænkelighed, Indvending, c.

Bedeuten, v. t. 1. betyde; belære, oplyse, vise til rette; **Einm. eine S.** —, give en noget at

forstaa; beordre, bemærke, tilkjendegive; **viel** —, være vigtig, af Anseelse; have Følger; **være af Betydenheb.**

Bedeutend, adj. betydelig, vigtig, af Vigtighed, synderlig.

Bedeutung, f. **-en.** Betydning, c.; **ein Mann von** —, en indflydelsesrig Mand. | **Bedeutungslos**, betydningsløs, ubetydelig; **-reich, -schwer, -voll**, betydningsfuld.

Bedeutsam, adj. betydningsfuld, betydelig, meget sigende. — **Bedeutsamkeit**, f. Betydningsfuldhed. Vigtighed, c.

Bedienen, v. t. 1. betjene, tjene, opvarte; **ein Amt** —, forvalte et Embede; **die Kanonen** —, betjene Kanonerne; **was** — **Sie**, hvilken Stilling indtager De? **Farbe** —, betjende Kulør; **Eim. bedient sein**, være ens Tjener; **sich einer S.** (Gen.) —, betjene sig af. benytte noget; — **Sie sich**, vær saa artig.

Bedienſteter, adj. Bestillingsmand, c.

Bedienter, adj. Betjent, Tjener, Opvarter, c. | **Bedienten-glocke**, f. Tjenerklokke, c.; **-ſeele**, f. Tjenersjæl, c.; **-ſtand**, m. Tjenerstand, c.; **-tracht**, f. Tjenerklædning, c.

Bedienung, f. **-en.** Betjening, Opvartning, c.; Husstyende, Tjenerskab, n., Husfolk, pl.; Embede, n.; Tjeneste, c. | **Bedienungs-mannſchaft**, f. Betjeningsmandskab, n.

Bedingung, m. (n.) **-s -e.** Betingelse, c., Vilkaar, n.; **auf den** —, **daß**, under den Betingelse, at.

Bedingen, v. t. 2. aftale, afgjøre, fastsætte, bestemme; **eine Arbeit bei eim.** —, bestille, **akkordere** om et Arbejde; **mir eine S.** —, betinge mig noget; gjøre noget til Betingelse; **es iſt davon bedingt**, det er betinget, afhængigt deraf.

Bedingniß, f. **-ſe.** Betingelse, c.

Bedingung, f. **-en.** Betingelse, c., Vilkaar, n.; **unter einer** —, paa en Betingelse. | **Bedingungslos**, uden Betingelse; **-ſatz**, m. Betingelsessætning, c.; **-weiſe**, betingelsesvis.

Bedornen, v. t. 1. forsyne med Torne; fig. gjøre besværlig; **bedornt**, tornefuld.

Bedrängen, v. t. 1. trænge haardt; fig. ængste, bedrøve, bekymre, undertrykke; **bedrängte Lage**, betrængt, trykket, kummerfuld Stilling; **bedrängte Verhältniſſe**, trange Kaar. — **Bedrängung**, f. Trængsel, Nød, Forlegenheb, c.

Bedränglich, adj. trykkende, trængende.

Bedrängniß, f. **-ſe.** Trængsel, Nød, Forlegenheb, Trang, c.

Bedrängtheit, f. **-en.** Betrængtheb, Trængsel, Trang, c.

Bedrohen, bedräuen, v. t. 1. true meb. — **Bedrohung**, f. Trusel, c.

Bedrohlich, bedrohſam, adj. truende.

Bedruck, m. † se **Bedrückung.**

Bedrucken, v. t. 1. trykke fuldt.

Bedrücken, v. t. 1. trykke; fig. plage, ængste, undertrykke. — **Bedrückung**, f. Undertrykkelse, c., Tryk, n.; Underkuelse, c.

Bedrücker, m. **-s** pl. ſ. sg. Undertrykker, Underkuer, c.

Beduine, m. **-n -n.** Beduin, c.

Bedüngen, v. t. 1. forsyne meb Gødning; gøde.

Bedünken, († **bedünkeln**) v. impers. **mich (mir) bedünkt, es bedünkt mich, es will mich** —, mig synes, forekommer, efter min Mening; **ich laſſe mich bedünken**, jeg mener, holder for. — **Bedünken**, n. Mening, Formening, c.; **meines Bedünkens**, efter min Mening.

Bedürfen, v. i. 1. m. h. (**bedarf, bedurfte, bedurft**) **einer S.** (Gen.) el. **etw.** —, behøve, have nødig, trænge til noget.

Bedürfniß, n. **-ſes -ſe.** Trang, Fornødenheb, c.

Bedürftig, adj. trængende, fattig; **einer Sache** — **ſein**, trænge til noget. — **Bedürftigkeit**, f. Trang, Fattigdom, c.

Beduſelt, adj. svimmel, beruset.

Bedutzt, adj. forbavset, forskræbet, befippet.

Beeggen, v. t. 1. harve.

Beehren, v. t. 1. bearre; **Einen mit, durch etw.** —, hædre, bearre en meb noget. — **Beehrung**, f. Hædren, Bearen, Æresbevisning, c.

Beeiden, beeidigen, v. t. 1. beedige, bekræfte meb Ed; **Einen** —, tage en i Ed, forbinde ved en Ed. — **Beeidigung**, f. Beedigelse, Edstagelse, c.

Beeifern, v. r. 1. ivrig bestræbe sig, gjøre sig Umage. — **Beeiferung**, f. Iver, Ivrighed, c.

Beeilen, v. r. 1. skynde sig; v. t. fremskynde.

Beeinfluſſen, v. t. 1. have Indflydelse paa, paavirke. — **Beeinfluſſung**, f. Paavirkning, c.

Beeinträchtigen, v. t. 1. forurette, forulempe, forfordele, gjøre Indgreb i ens Rettigheder, skade. — **Beeinträchtigung**, f. Forurettelse, Skade, c.

Beeiſen, v. t. 1. bedække meb Is; fødv. blot partic. **beeiſet**, bedækket meb Is.

Beekeln, v. t. 1. føle Væmmelse ved noget.

Beenden, beendigen, v. t. 1. ende, bringe til Ende. — **Beendigung**, f. Tilendebringelse, c.

Beengen, v. t. 1. indstrænke; bringe i Knibe, i Forlegenheb. — **Beengung**, f. Indstrænkelse, c.

Beerben, v. t. 1. arve; arve efter en; forskyne meb en Arv; **er iſt beerbt**, han har Livsarvinger; † **etw.** —, arve noget; † **etw. auf einen** —, labe noget gaa i Arv til en.

Beerdigen, v. t. 1. begrave, jorde. — **Beerdigung**, f. Begravelse, Jordfæstelse, c.

Beere, f. **-n.** Bær, n. | **Beeren-hüter**, m. Bevogter af en Vingaard, c.; **-muſt**, m. Forbraaber ved Vinens Persning, pl.; **-reis**, n. Limpind meb Rønnebær, c.

Beet, n. **-es -e.** Bed, n.

Beeten, v. t. 1. afbele i Bede.

Befähigen, v. t. 1. gjøre duelig, gjøre stikket;

befähigt, duelig, stikket, egnet. — **Befähigung**, f. Dueligheb, Evne, c.

Befahren, v. t. 2. befare, besejle, ofte kjøre el. sejle paa; **eine Grube** —, besøge, fare ned i en Grube; **das Feld mit Mist** —, kjøre Gødning ud paa Marken.

Befahren, v. t. 1. † frygte, befrygte.

Befahren, adj. (til Søs) befaren.

Befallen, v. t. 2. anfalde, angribe; **von einer Krankheit — werden**, blive angreben af en Sygdom; paakomme, hænde, tilstøde; **es befiel mich ein Unglück**, der hændte mig en Ulykke; **eine Furcht befällt mich**, en Frygt paakommer, overfalder, griber mig.

Befangen, v. t. 2. forvikle; **sich mit etw.** —, indlade sig, give sig af med noget; bringe paa sin Side.

Befangen, adj. hildet, forud indtagen, fordomsfuld, tvungen, forlegen, frygtsom. — **Befangenheit**, f. Ængstelighed, Forlegenhed, Fordomsfuldhed, c.; Fordom, c.

Befassen, v. r. 1. befatte sig med, give sig af med, blande sig i; v. t. † omslutte, slutte i sig.

Befehden, v. t. 1. befejde, bekrige. — **Befehdung**, f. Angreb, n.

Befehl, m. -s -e. Befaling, c.; Bud, n.; Ordre, Kommando, c.; **was ist zu Ihrem -e**, hvad befaler De? | **Befehls-haber**, m. Befalingsmand, Anfører, Kommandant, c.; **-haberisch**, bydende, myndig; **-weise**, paa en bydende Maade, som Befaling.

Befehlen, v. t. 2. befale, byde, beordre; anbefale, befale, overgive; **Gott seine Seele** —, give Gud sin Sjæl i Vold; **Gott befohlen**, Gud være med Dem! herske, beherske, kommandere; **über ein Land** —, byde over et Land; **über sein Vermögen zu — haben**, raade over sin Formue; **was befehlen Sie**? hvad ønsker De?

Befehlerisch, adj. bydende, myndig.

Befehligen, v. t. 1. beordre; anføre, kommandere.

Befehliger, m. -s pl. ſ. sg. Befalingsmand, c.

Befeinden, v. t. 1. vise Fjendskab imod, angribe. — **Befeindung**, f. Angreb, n.

Befestigen, v. t. 1. fæste, gjøre fast; **einen Gegenstand an einen andern** —, gjøre en Gjenstand fast til en anden; **eine Stadt** —, befæste en By; **sich in der Freundschaft eines Menschen** —, befæste sig, sætte sig fast i et Menneskes Venskab.

Befestigung, f. -en. Befæstelse, c. | **Befestigungs-kunst**, f. Befæstningskunst. c.

Befeuchten, v. t. 1. væde, gjøre fugtig.

Befeuern, v. t. 1. opflamme, gjøre ivrig, hidsig, modig.

Befiedern, v. t. 1. befjedre, forsyne med Fjer; **sich** —, faa Fjer.

Befinden, v. t. 2. befinde, finde, erfare, erkjende, anse, holde for, synes om; **sich** —, befinde, opholde sig; **die Sache befindet sich anders**, Sagen forholder sig anderledes; **sich wohl, übel** —, befinde sig vel, ilde; **wie — Sie sich**, hvorledes har De det?

Befinden, n. -s ub. pl. Befindende, n., Beskaffenhed, c.; Skjøn, n.; **sich nach dem — jemandes erkundigen**, spørge til ens Befindende; **nach — der Umstände**, efter Omstændighedernes Beskaffenhed; **thun Sie es nach** —, gjør det efter et Skjøn.

Befindlich, adj. som opholder, befinder sig, er tilstede, findes; nærværende.

Befingern, v. t. 1. fingerere paa noget, befingre.

Beflechten, v. t. 2. omflette, belægge med Fletning.

Beflecken, v. t. 1. beplette, tilsmudse, gjøre Pletter paa; besmitte, vanhellige, skjænde, nedsætte, forklejne; **Schuhe** —, bagklikke. — **Befleckung**, f. Bepletteise, Besmittelse, c.

Befleißen, v. r. 2. beflitte sig paa, lægge Vind paa, studere; **einer S.** (Gen.) (undert. **auf eine S.**) **befliſſen sein**, studere, lægge sig efter noget; **befliſſen**, tjenstvillig.

Befleißigen, v. r. 1. se **befleißen**.

Befliegen, v. t. 2. flyve hen over, gjennemflyde.

Befließen, v. t. 2. flyde hen over, gjennemflyde.

Befliſſenheit, f. ub. pl. Omsorg, Bestræbelse, Umage, c.; Tjenstvilligheb, c.

Beflittern, v. t. 1. bedække med Flitterstads.

Befloren, v. t. 1. forsyne med Flor.

Beflügeln, v. t. 1. bevinge, forsyne med Vinger; fig. fremskynde, drive hurtig afsted, bevinge.

Befolgen, v. t. 1. følge, adlyde, efterkomme. — **Befolgung**, f. Følgen, Adlydelse, Efterkommen, c.

Beförderlich, adj. behjælpelig, gavnlig, nyttig, fordelagtig.

Befördern, v. t. 1. befordre, fremme, forfremme, besørge; **die Kunst** —, fremme Kunsten; **einen Beamten** —, forfremme en Embedsmand; **einen Brief** —, befordre et Brev; **dies hat seinen Tod befördert**, dette har fremskyndet hans Død. — **Beförderung**, f. Befordring, Forfremmelse, c.

Beförderer, m. -s pl. ſ. sg. Befordrer, Fremskynder, c.

Beforsten, v. t. 1. drive forstmæssig.

Befragen, v. t. 1. befragte, forsyne med Fragt. — **Befrachtung**, f. Befragtning, c.

Befrachter, m. -s pl. ſ. sg. Befragter, c.

Befragen, v. t. 1. adspørge, udspørge; **Einen um** el. **über etw.** —, spørge, udfritte en angaaende noget; **sich bei einem** —, erkyndige sig, spørge til Raads, spørge sig for, raadspørge en.

Befransen, befranzen, v. t. 1. forsyne med Frynser.

Befreien, v. t. 1. befri, gjøre fri, udløse, frelse, lade være fri for; † bortgifte; † **sich** —, gifte sig.

Befreier, m. **-s** pl. ſ. sg. Befrier, c.

Befreierin, f. **-nen**. Befrierinde, c.

Befreiung, f. ub. pl. Befrielse, c. | **Befreiungs-krieg**, m. Befrielseskrig, c.

Befremden, v. t. 1. forundre, overraske, forbavse, forekomme besynderlig, utrolig. — **Befremdung**, f. Forundring, Forbavselse, Overraskelse, c.

Befremdlich, adj. forunderlig, forbavsende, overraskende, paafaldende. — **Befremdlichkeit**, f. Forunderlighed, c.

Befremdnis, f. ſe **Befremdung**.

Befreunden, v. t. 1. og r. gjøre til Ven; **Einen mit eim.** —, gjøre dem til Venner; **ſich mit eim.** —, blive ens Ven; **mit eim. befreundet ſein**, staa i venskabeligt Forhold til; **ſich mit eim.** —, træde i Venskabsforhold, i Slægtskab med en; **ſich mit etw.** —, gjøre sig fortrolig med noget; **der Befreundete**, Vennen, den beslægtede, Slægtning, c.

Befried(ig)en, v. t. 1. indhegne; berolige; tilfredsstille; **ein Feld** —, indhegne en Mark; **einen Krieg** —, ende en Krig; **einen Streit** —, bilægge en Strid; **ein Land** —, berolige et Land; **ſich mit eim.** —, udsone sig med en; **ſeinen Wunſch** —, tilfredsstille hans Ønske. — **Befriedigung**, f. Indhegning, c.; Tilfredsstillelse, c.

Befrieren, v. i. 2. m. ſ. fryse til.

Befriſten, v. t. 1. give Frist, give Henstand.

Befrohnen, v. t. 1. paabyrde Hoveritjeneste.

Befruchten, v. t. 1. befrugte, gjøre frugtbar. — **Befruchtung**, f. Befrugtning, Befrugtelse, c.

Befugen, v. t. 1. besøje, berettige; **zu etw. befugt ſein**, være besøjet, berettiget til noget.

Befugnis, f. (n.) **-ſe**. Besøjelse, Berettigelse, c.

Befühlen, v. t. 1. besøle. — **Befühlung**, f. Besøling, c.

Befund, m. **-es** ub. pl. Befindende, n., Beskaffenhed, c.

Befurchen, v. t. 1. fure.

Befürchten, v. t. 1. befrygte. — **Befürchtung**, f. Befrygten, Frygt, c.

Befürworten, v. t. 1. anbefale. — **Befürwortung**, f. Anbefaling, c.

Begaben, v. t. 1. begave, forsyne, udruste med, give Foræringer. — **Begabung**, f. Begavelse, c.

Begabnis, f. ub. pl. Begavelse, c.

Begabt, adj. begavet. — **Begabtheit**, f. Begavelse, c.

Begaffen, v. t. 1. beglo, stirre paa.

Begangenſchaft, f. **-en**. Gjerning, Handlina, c.

Begängnis, n. (f.) **-ſes -ſe**. Ligbegængelse, Processjon, c.

Begatten, v. r. 1. parres.

Begattung, f. **-en**. Parring, c. | **Begattungs-trieb**, m. Parringsdrift, c.; **-zeit**, f. Parringstid, c.

Begeben, v. r. 2. begive sig, forføje sig; **es begiebt ſich**, begiver, tildrager sig; hændes, ske; **ſich einer S.** (Gen.) —, afstaa fra, lade fare, opgive, staa af Tankerne, give Slip paa noget; v. t. give bort, hengive, indvie; **eine Ware** —, sælge en Vare; **ein Mädchen** —, bortgifte en Pige. — **Begebung**, f. Afstaaelse, c.

Begebenheit, f. **-en**. Begivenhed, Tildragelse, Hændelse, c.

Begebnis, n. (f.) **-ſes -ſe**. Begivenhed, c.

Begegnen, v. i. 1. m. ſ. møde, komme i Møde; **ſich** —, mødes; **es begegnete mir ein Unglück**, der ramte, mødte, hændte, tilstødte mig en Ulykke; **Einem wohl, übel** —, behandle, omgaas en godt, ilde; **einem Unglücke, einer Gefahr** —, møde, forebygge, afværge en Ulykke, en Fare; **es ſoll nicht mehr** —, det skal ej mere ske; **es begegnet oft**, det sker, hændes ofte. — **Begegnung**, f. Møde, n.; Behandling; Hændelse, Begivenhed, c.

Begegnis, n. (f.) **-ſes -ſe**. Møde, n.; Hændelse, Tildragelse, c.

Begehen, v. t. 2. betræde; **die Grenzen** —, eftersе, syne Grænserne; **ein Feſt** —, højtideligholde. fejre en Fest; **eine Sünde** —, begaa en Synd; **ſich gut mit einander** —, forliges godt; **ſich** —, parres.

Begehung, f. **-en**. Betrædelse, c.; Eftersyn, n.; Overtrædelse, c. | **Begehungs-ſünde**, f. Overtrædelsssynd, c.

Begehr, m. (n.) **-es** ub. pl. Forlangende, n., Begjæring, c.

Begehren, v. t. 1. attraa, begjære, forlange, fordre, ønske.

Begehren, n. **-s** ub. pl. Forlangende, n., Fordring, Attraa, c., Ønske, n. | **Begehrens-wert(h)**, **-würdig**, attraaelsesværdig.

Begehrlich, adj. begjærlig, graadig; attraaelsesværdig. — **Begehrlichkeit**, f. Begjærlighed, c.

Begehrnis, n. (f.) **-ſes -ſe**. Attraa, Begjærlighed, c.

Begehrung, f. **-en**. Forlangende, n., Begjæring, Fordring, c.; pl. † Begjærligheder. | **Begehrungs-los**, uden Begjærlighed; **-vermögen**, n. Begjærevne, c.

Begeifern, v. t. 1. besudle med Fraade; fig. tale ilde om, nedsætte.

Begeiſtern, v. t. 1. besjæle, styrke, begejstre. — **Begeiſterung**, Begejstring, c.

Begier, f. ub. pl Begjærlighed, Attraa, c.

Begierde, f. **-n**. Begjærlighed, Attraa, Lyst, Lidenskab, c.

Begierig, adj. begjærlig. — **Begierigkeit**, f. Begjærlighed, c.

Begierlich, adj. begjærlig; attraaelsesværdig.

Begießen, v. t. 2. overøse, væde; bestænke, vande; **wie ein begossener Hund**, som en vaad Hund; **sich die Nase** —, drikke sig fuld. — **Begießung**, f. Overøsning, Vanding, c.

Beginn, m. -es ub. pl. Begyndelse, c.

Beginnen, v. t. 2. begynde; foretage sig, gribe til; v. i. m. h. begynde, tage sin Begyndelse.

Begipsen, v. t. 1. overstryge med Gibs.

Begittern, v. t. 1. forsyne med Gitter.

Beglänzen, v. t. 1. bestinne, ubbrede Glans over.

Beglasen, v. t. 1. sætte Glas i.

Beglauben, **beglaubigen**, v. t. 1. stadfæste, bekræfte, bevise, gjøre troværdig, akkreditere, verificere; **sich** —, legitimere sig.

Beglaubigung, f. -en Stadfæstelse, Bekræftelse, c. | **Beglaubigungs-brief**, m., **-schreiben**, n. Kreditiv, n.

Begleichen, v. t. 2. jævne, ordne, betale.

Begleit, n. -es ub. pl. Ledsagelse, c. | **Begleit-erscheinung**, f. ledsagende Fænomen, n.; **-schein**, m. Fragtbrev, n.; **-schreiben**, n. Ledsagelsesskrivelse, c.

Begleiten, v. t. 1. ledsage, følge; hosføje, lade følge med; **akkompagnere**. — **Begleitung**, f. Ledsagelse, Følgen, c.; Følge, n.; Akkompagnement, n.

Begleiter, m. -s pl. ſ. sg. Ledsager, Beskytter, c.

Begleiterin, f. **-nen**. Ledsagerinde, c.

Begliedern, v. t. 1. forsyne med Lemmer el. Led.

Beglücken, v. t. 1. gjøre lykkelig, lykksaliggjøre; velsigne, lade lykkes. — **Beglückung**, f. ub. pl. Lykksaliggjørelse, c.

Beglücker, m. -s pl. ſ. sg. Lykksaliggjører, c.

Beglückt, adj. lykkeliggjort, lykkelig. — **Beglücktheit**, f. Lykke, c.

Beglückwünschen, v. t. 1. lykønske. — **Beglückwünschung**, f. Lykønskning, c.

Begnadigen, **begnaden**, v. t. 1. benaade for Straf; **Einen mit etw.** —, skjænke en noget som en Naade.

Begnadigung, f. **-en**. Benaadning, Benaadelse, c. | **Begnadigungs-gesuch**, n. Ansøgning om Benaadning, c.; **-recht**, n. Benaadningsret, c.

Begnügen, v. r. 1. lade sig nøje, være tilfreds; v. t. tilfredsstille; **begnügt**, tilfreds; v. i. m. h. † være tilstrækkelig, være nok.

Begnügig, **begnüglich**, adj. † nøjsom.

Begnügsam, adj. nøjsom.

Begonie, f. **-n**. Begonia, c. (Begonia).

Begraben, v. t. 2. begrave; nedgrave; **da liegt der Hund** —, det er netop Knuden.

Begräbnis, n. -ses -se. Begravelse, Ligbegængelse, c.; Begravelsessted, n. | **Begräbnis-bitter**, m. Bedemand, c.; **-feier**, f. Ligbegængelse, c.; **-kosten**, pl. Begravelsesomkostninger, pl.; **-platz**, m. Begravelsesplads, c.; **-schmaus**, m. Gravøl, n.; **-stätte**, f. Begravelsessted, n.; **-tag**, m. Begravelsesdag, c.

Begrasen, v. t. 1. afæde Græsset; slaa Græsset; **sich** —, blive sed ved at æde Græs; blive begroet med Græs; **begrast**, begroet med Græs.

Begraut, adj. graa af Ælde.

Begreifbar, adj. begribelig. — **Begreifbarkeit**, f. Begribelighed, c.

Begreifen, v. t. 2. begribe, fatte, forstaa; † gribe, gribe fat paa; besøle, samle paa; **sich** —, fatte sig, komme til sig selv; **in einer S. begriffen sein**, være i Færd med, beskæftige sig med noget; **in sich** (Dat.) —, indbefatte, indeholde, rumme.

Begreiflich, adj. begribelig, forstaaelig, fattelig. — **Begreiflichkeit**, f. Begribelighed, Fattelighed, c.

Begreiflicherweise, adv. begribeligvis

Begrenzen, v. t. 1. forsyne med Grænser, indhegne; begrænse, indstrænke. — **Begrenzung**, f. Indhegning, Begrænsning, c.

Begrenzt, adj. begrænset, indstrænket. — **Begrenztheit**, f. Indstrænkethed, c.

Begriff, m. -es -e. Begreb, n., Forestilling, c.; **ich habe keinen** — **davon**, jeg har ingen Forestilling derom; **in** — **sein**, **stehen**, være i Begreb med, i Færd med. | **Begriffs-bestimmung**, f. Bestemmelse af Begreb, Definition, c.; **-gemäß**, **-mäßig**, begrebsmæssig; **-verwechselung**, f. Begrebsforvexling, c.; **-verwirrung**, f. Begrebsforvirring, c.

Begründen, v. t. 1. begrunde, grundlægge; stadfæste, bevise. — **Begründung**, f. Begrundelse, Grundlæggelse, c.

Begründer, m. -s pl. ſ. sg. Grundlægger, c.

Begrünen, v. t. 1. bekkæde med grønt; **begrünt**, grønkledt.

Begrüßen, v. t. 1. hilse, ønske velkommen; **Einen um etw.** —, af Høflighed spørge om Tilladelse, give en et Ord for noget. — **Begrüßung**, f. Hilsen, Velkomsthilsen, c.

Begucken, v. t. 1. betige, beglo.

Begünstigen, v. t. 1. begunstige, befordre, fremme, være til Fordel for, hjælpe. — **Begünstigung**, f. Begunstigelse, c.

Begürten, v. t. 1. omgjorde.

Begruß, m. -sses -üsse. Overhælbning, c.

Begutachten, v. t. 1. afgive sit Skjøn, sin Dom. — **Begutachtung**, f. Skjøn, n.

Begüten, v. t. 1. se **begütigen**.

Begütern, v. t. 1. forsyne med Midler, begave, berige; **begütert**, bemidlet, velhavende, velstaaende.

Begütigen, v. t. 1. formilde, gjøre god igjen, berolige.

Behaaren, v. t. 1. forsyne med Haar; **sich** —, faa Haar; **behaart**, haaret, haarklædt. — **Behaarung**, f. Haarklædning, c.

Behaben, v. r. 1. befinde sig, opføre sig.
Behaben, n. -s ub. pl. Befindende, n., Opførsel, c.
Behäbig, adj. vel tilfreds, velstaaende; hyggelig. — **Behäbigkeit**, f. Tilfredshed, Velbehagelighed; Hyggelighed, c.
Behacken, v. t. 1. hakke paa, hakke, bearbejde med Hakke; hugge til, hugge bort; **den Kohl** —, hyppe Kaalen.
Behaftet, adj. beladt, bebyrdet, besængt, plaget, besat.
Behagen, v. i. 1. m. h. behage, anstaa, hue; **es behagt mir nicht**, det behager mig ikke.
Behagen, n. -s ub. pl. Behag, Smag, Lyst, n.; — **an einer S. finden**, finde Behag i noget; **es geht ihm nach** —, efter Ønske.
Behaglich, behäglich, adj. behagelig, bekvem; føjelig. — **Behaglichkeit**, f. Behagelighed, c.
Behalten, v. t. 2. beholde, holde tilbage, ikke lade komme fra sig; **bei sich** —, fig. holde hemmelig, tie med; **im Gedächtniſſe** —, huske, erindre; ‡ bevare, vedligeholde; **behalten**, beholden, i god Behold, usladt.
Behälter, m. (n.) -s pl. ſ. sg. Gjemmested, n.; (især) Hyttefad, n.
Behältnis, n. -ſes -ſe. Gjemme, Gjemmested, Opbevaringssted, n.
Behaltſam, adj. som kan huske noget.
Behämmern, v. t. 1. hamre paa, bearbejde med Hammeren.
Behandeln, v. t. 1 bearbejde, behandle; **Einen gut, übel** —, behandle en godt, ilde; **eine Ware** —, handle, kjøbslaa om en Vare. — **Behandlung**, f. Behandling, c.
Behängen, v. t. 1. tilstille, overgive. — **Behändigung**, f. Overgivelse, Overlevering, c.
Behandſchuhen, v. t. 1. beklæde med Handsker.
Behang, m. -es ub. pl. (**Behänge**, n. -s ub. pl.) (Jagt.) Hundens nedhængende Øren.
Behängen, v. t. 1. behænge; **der Hund iſt wohl behängt**, har lange nedhængende Øren; **ſich mit etw.** —, give sig af med, befatte sig med.
Beharken, v. t. 1. rive over.
Beharniſchen, v. t. 1. beklæde med Harnisk; **beharniſcht**, harniskklædt.
Beharren, v. i. 1. m. ſ. forblive, tøve, opholde sig; **auf ſeiner Meinung** —, staa paa sin Mening, holde fast ved sin Mening; **im Laſter** —, fremture i Lasten.
Beharrlich, adj. standhaftig, vedholdende, stædig. — **Beharrlichkeit**, f. Standhaftighed, Vedholdenhed, c.
Beharrung, f. ub. pl. Vedholdenhed, c. | **Beharrungs-vermögen**, n. Inerti, Ubevægelighed, c.; **-zuſtand**, m. Forbliven paa et Sted, c.
Beharſchen, v. i. 1. m. ſ. blive haard, (især om flydende Ting) stivne, fryse.
Behauchen, v. t. 1. aande paa, puste paa.
Behauben, v. t. 1. iføre en Hue, en Hætte.
Behauen, v. t. 2. tilhugge. — **Behauung**, f. Tilhugning, c.
Behäufen, behäufeln, v. t. 1. hyppe.
Behaupten, v. t. 1. paastaa; forsægte; forsikre; haandhæve, forsvare; **eine Feſtung** —, holde en Fæstning; **eine Stellung** —, hævde en Stilling; **ſich** —, staa sig, holde sig. — **Behauptung**, f. Paastand; Hævden, Fastholdelse, c.
Behauſen, v. t. 1. huse, laane Hus. — **Behauſung**, f. Huſen, c.; Husly, n.; Hus, n.; Vaaning, c.
Behäften, v. t. 1. hæfte.
Behelf, m. -s -e. Udflugt, c., Vaastud, n.; Nødhjælp, c.
Behelfen, v. r. 2. behjælpe sig; staa sig igjennem, lade sig nøje.
Behelligen, v. t. 1. falde besværlig, ulejlige. — **Behelligung**, f. Forulejligelse, c.
Behelmen, v. t. 1. behjælme; forsyne, bedække med Hjælm.
Behende, behend, adj. behændig; flink, snild. — **Behendigkeit**, f. Behændighed, Flinkhed, Snildhed, c.
Beherbergen, v. t. 1. herberge, huse. — **Beherbergung**, f. Huſen, c.; Herberge, Kvarter, n.
Beherrſchen, v. t. 1 herske, styre, regere, overvinde, holde i Tømme. — **Beherrſchung**, f. Beherskelse, Styrelse, Regering, c.
Beherrſcher, m. -s pl. ſ. sg. Behersker, Styrer, Regent, c.
Beherrſcherin, f. -nen Beherskerinde, c.
Beherzigen, v. t. 1. lægge paa Hjærte, lægge paa Sinde; betænke, overveje. | **Beherzigenswert(h)**. **-würdig**, værd at lægge sig paa Sinde.
Beherzigung, f. ub. pl. Læggen paa Hjærte.
Beherzt, adj. behjærtet, modig, uforfærdet. — **Beherztheit**, f. Behjærtethed, c., Mod, n.
Behexen, v. t. 1. forgjøre, fortrylle.
Behilflich, adj. behjælpelig, hjælpsom; **Eim. zu etw.** — **ſein**, hjælpe en til noget.
Behindern, v. t. 1. forhindre, staa i Vejen for. — **Behinderung**, f. Hindring, c.
Behner, m. -s pl. ſ. sg. en oval Kurv.
Behobeln, v. t. 1. tilhøvle.
Behoflen, adj. behjælpsom, som let veed at hjælpe sig.
Behör, f. (n. m.) ub. pl. Tilbehør, n ; Sømmelighed, c.
Behorchen, v. t. 1. belure, lytte efter; give Agt paa.
Behörde, f. -n. Øvrighed, c., høiere vedkommende, Domstol, c.; **die örtlichen -n**, de stedlige Myndigheder.
Behördlich, adj. vedkommende Øvrigheden.
Behörig, adj. behørig, tilbørlig, tilhørende, vedkommende, passende.
Behuf, m. -s -e. Brug, Nytte, Fordel, Be-

Bemmelighed, c.; **-s** el. **zum — eines Neubaues**, til Brug ved en Nybygning.

Behuft, adj. som har Hav.

Behülflich, adj. se **behilflich**.

Behüllen, v. t. 1. indhylle, tildække.

Behüten, v. t. 1. bevare, bevogte, beskjærme, beskytte; **Gott behüte uns**, Gud bevare os; **eine Wiese** —, drive Kvæg ud paa en Eng.

Behutsam, adj. varsom, forsigtig. — **Behutsamkeit**, f. Varsomhed, Forsigtighed, c.

Bei, præp. m. Dat. ved: **er wohnt — der Kirche**, **die Schlacht — Salserino**, **er nannte mich — meinem Namen**, **es bleibt — unserer Verabredung**, — **allen Heiligen**, — **Gott**; hos: — **einem sitzen**, **er wohnt — meinem Nachbar**, **ich habe kein Geld — mir**; trods, uagtet (med): — **all' dem** el. — **dem allen**, — **aller seiner Gelehrsamkeit ist er doch ungebildet**, — **allem seinem Fleiße hat er doch kein Vermögen erworben**; under: — **Strafe**, — **Verlust meiner Gnade**; paa: — **Wasser und Brot sitzen**; i: — **Zeiten**, — **hellem Mondschein spazieren**; om: **er hat weder — Tage noch — Nacht Ruhe**; — **Tausenden**, i Tusendvis; — **Paaren**, parvis; **Mann — Mann**, Mand for Mand; — **Leibe nicht**, for Guds Skyld ikke.

Bei, m. **-en -en** Bej, c. (Regenten i Tunis).

Beian, adv. tæt ved.

Beiarbeiter, m. **-s** pl. ſ. sg. Medarbejder, c.

Beibehalten, v. t. 2. bibeholde, beholde, vedligeholde. — **Beibehaltung**, f. Bibeholdelse, c.

Beibiegen, v. t. 2. hosføje.

Beibinden, v. t. 2. binde til.

Beiblatt, n. **-es -ätter**. Tillægsblad, n.

Beibleiben, v. i. 2. m. ſ. blive ved.

Beibote, m. **-n -n**. Extrabud, n.

Beibringen, v. t. 1. (**brachte**, **gebracht**), tilvejebringe; **Eim. etw.** —, bibringe, meddele en noget. — **Beibringung**, f. Bibringelse, c.

Beichte, f. **-n**. Skrifte, n., Skriftemaal, n.; Tilstaaelse, c. | **Beicht-geld**, n., **-groschen**, m. Skriftepenge, pl.; **-kind**, n. Skriftebarn, n.; **-opfer**, n., **-pfennig**, m. Skriftepenge, pl.; **-schein**, m. Skrifteseddel, c.; **-sohn**, m. Skriftebarn, n.; **-stuhl**, m. Skriftestol, c.; **-vater**, m. Skriftefader, c.; **-zettel**, m. se **-schein**.

Beichten, v. t. 1. skrifte, aflægge Skriftemaal, bekjende.

Beichtiger, m. **-s** pl. ſ. sg. Skriftefader, c.; † Skriftebarn, n.

Beide, adj. begge; **wir** —, vi to; **alle** —, begge to; **diese -n**, disse to; **eins von -n**, et af to, en af Delene; **keins von -n**, ingen af Delene; **-s**, begge Dele. | **Beid-lebig**, levende paa Land og i Vand; **ein — -es Tier**, et Amphibium. — **Beider-lei**, begge Slags; **-seitig**, **-seits**, fra (paa) begge Sider, gjensidig, indbyrdes, fælles; **-wand**, n. (m. f.) Huergarn, n.

Beidrehen, v. t. 1. (til Sss) dreje til, lægge bi.

Beidrucken, v. t. 1. trykke til, hostrykke.

Beiern, v. t. 1. klemte, kime; fig. halte.

Beiessen, n. **-s** pl. ſ. sg. Biret, c.

Beifall, m. **-es** ub. pl. Bifald, Samtykke, Minde, n. | **Beifalls-äußerung**, f. Bifaldsytring, c.; **-bezeigung**, f. se **-äußerung**; **-donner**, m. Bifaldsstorden, c.; **-gemurmel**, n. Bifaldsmumlen, c.; **-klatschen**, n. Bifaldsklap, n.; **-ruf**, m. Bifaldsraab, n.; **-sturm**, m. Bifaldsstorm, c.

Beifallen, v. i. 2. m. ſ. falde ind, indde i Hu; **laß dir das nicht** —, lom ikke paa saadanne Tanker; **es will mir nicht** —, jeg kan ikke huske det; **Eim. el. einer S.** —, bifalde, give sit Samtykke, sit Minde til, være af samme Mening, holde med, billige; tage ens Parti.

Beifällig, adj. † hvad der falder en ind; **es ist mir nicht** —, jeg erindrer det ikke; favorabel, gunstig, bifaldende; † tilfældig.

Beifeste, **Beifestung**, f. **-en**. en lille Fæstning ved et Sted, Citadel, n.

Beifolgen, v. i. 1. m. ſ. hosfølge; **-des Schreiben**, hosfølgende Skrivelse.

Beifuge, f. **-n**. Bilag, n.

Beifügen, v. t. 1. hoslægge, vedlægge, tilføje; **sich eim.** —, forene sig med en.

Beifuß, m **-es** ub. pl. Bynke, c. (Artemisia vulgaris).

Beigabe, f. **-n**. Tilgift, c.

Beige, f. **-n**. × Brændestabel, c.

Beigeben, v. t. 2. give til, føje til; give til Hjælp. adjungere; **klein** —, lægge til (i Kort); fig. falde til Føje, give efter.

Beigehen, v. i. 2. m. ſ. være hosfølgende, vedlagt; **-d erhalten Sie**, hoslagt modtager De; **sich eine S. — lassen**, lade komme i Tankerne, lade falde sig ind, understaa sig.

Beigen, v. t. 1. stable.

Beigericht, n. **-es -e**. Biret, c.

Beigeruch, m. **-es -üche**. Bilugt, c.

Beigeschmack, m. **-es** ub. pl. Bismag, c.

Beigesellen, v. t. 1. give som Ledsager, som Medhjælper; v. r. slutte sig til, gjøre Selskab med.

Beigethan, adj. hengiven, bevaagen, gunstig.

Beihanden, adv. til Stede, ved Haanden.

Beihelfen, v. i. 2. m. h. hjælpe, understøtte.

Beiher, adv. ved Siden af; som Bisag.

Beihilfe, f. ub. pl. Medhjælp, Bistand, fælles Understøttelse, c.; Bidrag, n.

Beikommen, v. i. 2. m. ſ. komme ind paa Livet, komme nær; **ihm ist nicht beizukommen**, ham kan man ikke komme til Livs; **Eim. an** el. **in etw.** —, svare til, ligne, komme nær, kunne maale sig med en i noget; **einem Schaden** —, erstatte, oprette et Tab; **wie können Sie sich das — lassen**, hvorledes kan det falde Dem

ind? **-des Schreiben**, hosfølgende, hoslagte, vedlagte Skrivelse.

Beil, n. **-s -e**. (Dim. **Beilchen**, n.) Bil, Øxe, c. | **Beil-brief**, m. Bilbrev, n.; **-fertig**, bilfærdig.

Beilade, f. **-n**. Siderum, n.

Beilage, f. **-n**. Bilag, Tillæg, n.; † Depositum, n.; **Fleiſch mit —**, Kjød med Grønt.

Beilager, n. **-s** pl. ſ. sg. Bilager, n.

Beilaſſen, v. t. 2. ſe **zulaſſen**.

Beiläufer, m. **-s** pl. ſ. sg. Bydreng, c.; Bud, n.; Bilober, c.

Beiläufig, adj. i Forbigaaende; ſom Bilag, løſelig; × omtrent, henved, næſten.

Beilegen, v. t. 1. vedlægge, hosføje, lade følge med; **eine S. —**, lægge noget til Side, henlægge, lægge bort; **einen Streit —**, bilægge, jævne en Strid; **Eim. etw. —**, tillægge, tilſtrive en noget; v. i. m. h. **Eim. —**, give en Ret, tiltræde ens Mening; (til Søs) lægge bi. — **Beilegung**, f. Vedlæggelſe, Bilæggelſe, Tillæggelſe, c.

Beileibe, adv. — **nicht**, for Guds Skyld ikke.

Beileid, n. **-s** ub. pl. Deltagelſe, Medfølelſe, Kondolence, c. | **Beileids-beſuch**, m. Kondolencevisit, c.; **-bezeigung**, f. Bevidnelſe af Deltagelſe, c.; **-ſchreiben**, n. Kondolenceſtrivelſe, c.

Beiliegen, v. i. 2. m. h. ligge hos, være vedlagt; (til Søs) ligge bi; **beiliegend**, vedlagt, hermed.

Beilken, v. i. 1. m. h. ſpille tyſt Billard (et Kugleſpil).

Beim, (for **bei dem**) ſe **bei**.

Beimengen, v. t. ſe **beimiſchen**.

Beimeſſen, v. t. 2. tillægge, tilſtrive; **Eim. Glauben —**, fæſte Tro til en.

Beimiſchen, v. t. 1. blande ind i. — **Beimiſchung**, f. Iblanding, c.

Bein, n. **-s -e**. (Dim. **Beinchen**, n.). **Ben**, n.; **es geht durch Mark und —**, det gaar igjennem Marv og Ben; **Stein und — ſchwören**, ſværge ved alt, hvad der er helligt; **ſich auf die -e machen**, begive ſig paa Vejen; **die -e in die Hand nehmen**, tage Foden paa Nakken; **Eim. -e machen**, faa en til at ſtynde ſig; **Eim. ein — ſtellen**, ſpænde Ben for en. | **Bein-arbeiter**, m. Benarbejder, c.; **-aſche**, f. Benaſke, c.; **-bohrer**, m. Benbor, n.; **-brecher**, m. ſe **Seeadler**; **-bruch**, m. Benbrud, n.; **-brüchig**, ſom har brækket Benet; **-drechsler**, m. Benbrejer, c.; **-feile**, f. Benfil, c.; **-fraß**, m., **-fäulnis**, f. Benedder, c.; **-gerippe**, n. Benrad, c.; **-glas**, n. Benglas, n.; **-harniſch**, m. Benſtinne, c.; **-hart**, benhaard; **-haus**, n. Benhus, n.; **-haut**, f. Benhinde, c. (Periosteum); **-kleid**, n. Benklæder, pl.; **-mehl**, n. Benmel, n.; **-ſchelle**, f. Fodjærn, n.; **-ſchiene**, f. Benſtinne, c.; **-ſchrot**, n. Benſplint, c.; **-ſchwarz**, n. Benſort, n.

Beinahe, adv. næſten, henved.

Beiname, m. **-ns -n**. Tilnavn; Øgenavn, n.

Beineben, adv. ved Siden af.

Beinern, adj. Ben-, af Ben.

Beinicht, adj. benet.

Beiordnen, v. t. 1. ſætte ved Siden af, koordinere, tilforordne. — **Beiordnung**, f. Tilforordning, c.

Beipacken, v. t. 1. pakke med i, vedlægge.

Beipferd, n. ſe **Handpferd**.

Beipflichten, v. i. 1. m. h. give Ret, billige, være af ſamme Mening.

Beirat(h), m. **-es** ub. pl. Raab, n.

Be-irren, v. t. 1. føre vild, bringe i Vildfarelſe, forſtyrre.

Beiſammen, adv. ſammen, tilſammen, hos hinanden.

Beiſaß, m. **-ſſes -ſſe**. Biſidder, c.; Aſſeſſor, c.; Indſidder, c., Metk, c.

Beiſatz, m. **-es -ätze**. Tilſætning, c.

Beiſchaffen, v. t. 1. ſtaffe hid, tilvejebringe; † ſtaffe til Side.

Beiſchießen, v. t. 2. ſtyde til.

Beiſchlaf, m. **-s** ub. pl. Samleje, n.

Beiſchläfer, m. **-s** pl. ſ. sg. Boler; Sovekammerat, c.

Beiſchläferin, f. **-nen**. Bolerſte, Frille, c.

Beiſchlag, m. **-es -äge**. en falſt Mønt; ſig. alt ſlet, uægte, iſær et uægte Barn; Biſlag, n.

Beiſchlagen, v. i. 2. m. h. **Eim. —**, give en Ret; biſalde.

Beiſchließen, v. t. 2. hosføje, vedlægge.

Beiſchluß, m. **-ſſes -üſſe**. Bilag, hoslagte, n.

Beiſchlüſſel, m. ſe **Nachſchlüſſel**.

Beiſchmack, m. ſe **Beigeſchmack**.

Beiſchrift, f. **-en**. ſkriftlig Tilføjelſe, c.

Beiſegel, n. **-s** pl. ſ. sg. lille Sejl, n.

Beiſein, n. **-s** ub. pl. Nærværelſe, Tilſtedeværelſe, c.

Beiſeit(s), adv. afſides; for ſig ſelv, i Enrum.

Beiſetzen, v. t. 1. ſætte noget hos, ved, føje noget til; **eine Leiche —**, biſætte, begrave et Lig; **die Segel —**, tilſætte Sejlene. — **Beiſetzung**, f. Biſættelſe, c.

Beiſichtig, adj. nærſynet.

Beiſitzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Biſidder, Aſſeſſor, c.; † Sidemand, c.

Beiſitzen, v. i. 2. m. h. være Biſidder i en Ret.

Beiſpannen, v. t. 1. ſpænde hos, ſpænde til.

Beiſpiel, n. **-s -e**. Exempel, Mønſter, n.; **zum —**, for Exempel. | **Beiſpiel-los**, exempelløs, uhørt; **-loſigkeit**, f. Exempelløshed, c.; **-(s)weiſe**, til Exempel.

Beiſpringen, v. i. 2. m. h. ſpringe til Hjælp; hjælpe, underſtøtte.

Beiſtand, m. **-es -ände**. Biſtand, c.; **Eim. — leiſten**, ſtaa bi, hjælpe en; Hjælper, Sekundant; Forſvarer, Defenſor, c.

Beiſtecken, v. t. 1. ſtikke til, putte til; ſtikke til Side; **Einen — laſſen**, × lade en arreſtere.

Beistehen, v. i. 2. m. h. staa bi, hjælpe.
Beisteuer, f. **-n**. Sammenskud, Bidrag, n.
Beisteuern, v. t. 1. give Bidrag.

Beistimmen, v. i. 1. m. h. give sit Bifald, give Ret, være af samme Mening. — **Beistimmung**, f. Bifald, n.
Beistrich, m. **-s -e**. Komma, n.
Beißen, v. t. og i. m. h. 2. bide; **der Hund beißt**, Hunden bider; **ich biß mir (mich) auf die Lippen**, jeg bed mig i Læberne; **ins Gras —**, bide i Græsset; **nichts zu — noch zu brechen haben**, at have hverken at bide eller at brænde, hverken at have vaadt eller tørt; **etw. in sich —**, æde noget i sig; **sich mit einem um etw. —**, bides med en om noget; **der Rauch beißt in die Augen**, Røgen bider i Øjnene; **-der Spott**, bidende Spot. | **Beiß-korb**, m. Mundkurv, c.; **-zahn**, m. Fortand, c.; **-zange**, f. Knibtang, c.
Beißer, m. **-s** pl. ſ. sg. Dyndsmærling, c. (Cobitis).
Beißig, adj. bidſt; bidende.
Beißker. **Beißger**, m. ſe **Beißer**.
Beitasche, f. **-n**. Sidelomme, Sidetaske, c.
Beithun, v. t. 2. føje til; gjemme; bringe i Forvaring.
Beitisch, m. **-es -e**. Sidebord, n.
Beitrag, m. **-es -äge**. Bidrag, Tilskud, n.
Beitragen, v. t. 2. bidrage, medvirke, hjælpe til, give Bidrag.
Beiträger, m. -s pl. ſ. sg. Medarbejder, c.
Beitreiben, v. t. 2. inddrive. — **Beitreibung**, f. Inddrivelse, c.
Beitreten, v. i. 2. m. ſ. tiltræde, slutte sig til; **alle traten seinem Vorschlage bei**, alle tiltraadte hans Forslag.
Beitritt, m. **-es** ub. pl. Tiltræden, Tiltrædelse, c.; Samtykke, Bifald, n.
Beiurt(h)eil, n. **-s -e**. Kjendelse over et enkelt Punkt i Sagen.
Beiwache, f. **-n**. Feltvagt om Natten, c.; Bivuak, n.
Beiwagen, m. **-s** pl. ſ. sg. Bivogn, c.
Beiweg, m. **-es -e**. Bivej, c.
Beiweg, adv. ved Siden af.
Beiwerk, n. **-es -er**. Medhjelp, Frille, c.
Beiwerk, n. **-es -e**. Bivært, n.
Beiwesen, n. **-s** pl. ſ. sg. Biting, Bisag, c.
Beiwohnen, v. i. 1. m. h. bivaane, være tilstede ved, overbære; **einem Balle —**, overbære et Bal; **einer Person —**, have Samleje med en Person. — **Beiwohnung**, f. Overbærelse, c.; Samleje, n.
Beiwort, n. **-es -örter**. Tillægsord, Adjektiv, n.
Beiwörtlich, adj. adjektiviſt, som Adjektiv.
Beizählen, v. t. 1. tælle med, regne til.
Beize, f. **-n**. Bejtsning, c.; Fernis, Bædske til Bejtsning, c.; Lokkemad, c.; Fuglejagt med Falke, c. | **Beiz-hund**, m. Støverhund, c.; **-mittel**, n. Bædske til Bejtsning, c.
Beizeichen, n. **-s** pl. ſ. sg. Bitegn, Attribut, n.
Beizeit, beizeiten, adv. i Tide, betids, i rette Tid.
Beizen, v. t. bejtse; *bejte; lokke; jage med Jagtfalke.
Bejagen, v. t. 1. jage paa, jage i.
Bejahen, v. t. 1. bejae, bekræfte, stadfæste, tilstaa. — **Bejahung**, f. Bejaelse, Bekræftelse, c.
Bejahrt, adj. bedaget, alderstegen. — **Bejahrtheit**, f. Bedagethed, c.
Bejammern, v. t. 1. bejamre, jamre over, beklage. | **Bejammerns-wert(h)**, **-würdig**, beklagelsesværdig, ynkværdig.
Bejauchzen, v. t. 1. juble over.
Bejochen, v. t. 1. spænde i Aag.
Bejubeln, v. t. 1. juble over.
Bekajer, m. -s pl. ſ. sg. (til Sø) Bekajer, Nedhaler, c.
Bekämpfen, v. t. 1. bekæmpe, kæmpe imod, søge at overvinde. — **Bekämpfung**, f. Bekæmpelse, c.
Bekannt, adj. bekjendt; vitterlig; **es ist mir —**, det er mig bekjendt; **ich bin in Berlin —**, jeg er kjendt i Berlin; **ein Bekannter**, en Bekjendt, *en Kjending; pl. *Kjendtfolk; **eine Sache — machen**, gjøre noget bekjendt, bekjendtgjøre noget. — **Bekanntheit**, f. Kjendſtab, Bekjendtſtab, n.
Bekanntlich, bekanntermaßen, adv. som bekjendt, vitterlig, som man veed.
Bekanntſchaft, f. **-en**. Bekjendtſtab, Kjendſtab, n.
Bekanntmachung, f. **-en**. Kundgjørelse,* Bekjendtgjørelse. c.
Bekanten, v. t. 1. kante, omkante.
Bekappen, v. t. 1. forſyne med en Hue, en Kappe.
Bekaſſine, f. **-n**. Bekaſsin, c.
Bekehren, v. t. 1. omvende; **ſich —**, omvende ſig.
Bekehrer, m. **-s** pl. ſ. sg. Omvender, c.
Bekehrung, f. **-en**. Omvendelse, c. | **Bekehrungs-eifer**, m. Omvendelsesiver, c.; **-geſchichte**, f. Omvendelseshistorie, c.; **-ſucht**, f. Omvendelsesſyge, c.; **-verſuch**, m. Omvendelsesforsøg, n.; **-wut(h)**, f. Omvendelsesraseri, n.
Bekelcht, adj. forſynet med Bæger.
Bekennen, v. t. 1. (**bekannte, bekannt**) bekjende, tilstaa, indrømme; **ſeine Sünden —**, bekjende, tilstaa sine Synder; **der Dieb hat bekannt**, Tyven har bekjendt; **ſich zu etw. —**, bekjende ſig til, vedkjende ſig noget; (i Kortſpil) bekjende.
Bekenner, m. pl. ſ. sg. Bekjender, c.
Bekenntnis, n. **-ſes -ſe**. Bekjendelse, Tilstaaelse, c.; **ein — thun, ablegen**, aflægge en Bekjendelse, Tilstaaelse.

Beklagen, v. t. 1. beklage; **ſich über einen** —, beklage ſig over en; **Einen** —, beklage, ynke en. | **Beklagens-wert(h)**, **-würdig**, beklagelſesværdig.

Beklagter, adj. Anklaget, Indſtævnet, c.

Beklatſchen, v. t. 1. beklappe, applaudere; × bagtale.

Beklauben, v. t. 1. pille paa.

Bekleben, v. t. 1. bekline, overtrække.

Beklecken, **bekleckſen**, v. t. 1. bekladde, beplette, besmudſe.

Bekleiden, v. i. 1. m. ſ. klæbe ved, hænge ved; ſtaa an, lykkes, fæſte Rod; v. t. bekline.

Bekleiden, v. t. 1. forſyne med Klæder, klæde; bekkæde, betrække, overtrække; **Einen mit etw.** —, bekkæde en med noget; **ein Amt** —, bekkæde et Embede. — **Bekleidung**, f. Bekkædning, c., Klæder.

Bekleiſtern, v. t. 1. belliſtre.

Beklemmen, v. t. 1. bringe i Forlegenheb, ængſte; trykke; **beklemmt**, beklemt. — **Beklemmung**, f. Beklemmelſe, c.

Beklettern, v. t. 1. klatre op paa.

Beklommen, adj. beklemt; trykkende, lummer; **-e Luft**, trykkende Luft. — **Beklommenheit**, f. Beklemthed, Lummerhed, c.

Beklopfen, v. t. 1. banke paa.

Beklügeln, v. t. 1. kritiſere ſelvklogt.

Beknabbern, **beknappern**, **beknaupeln**, v. t. 1. gnave paa.

Beknеifen, v. r. 1. (til Sos) beknibe ſig.

Beknеipen, v. t. 1. × beſøge; v. r. drikke ſig fuld; **beknеipt**, fuld.

Bekódern, v. t. 1. ſætte Maling paa.

Bekommen, v. t. 2. faa, erholde, modtage; paadrage ſig; v. i. m. ſ. bekomme; **es bekommt mir wohl**, **übel**, det bekommer mig vel, ilde; **wohl bekomm's!** vel bekomme! v. r. trives, komme ſig, blive raſk.

Bekorken, v. t. 1. ſætte Propper i, proppe.

Bekóſtigen, v. t. 1. forſyne med Koſt, beſpiſe; † bekoſte, have Omkoſtninger med.

Bekóſtigung, f. ub. pl. Koſt, c., Underhold, n. | **Bekóſtigungs-geld**, n. Koſtpenge, pl.

Bekräftigen, v. t. 1. bekræfte, ſtadfæſte. — **Bekräftigung**, f. Bekræftelſe, Stadfæſtelſe, c.

Bekränzen, v. t. 1. bekranſe. — **Bekränzung**, f. Bekranſning, c.

Bekratzen, v. t. 1. kradſe paa.

Bekreiſen, v. t. 1. beſkrive en Kreds, gaa rundt om.

Bekreuzen, v. t. 1. ſætte Kors paa; forſyne med Kors, bekorere; v. r. korſe ſig.

Bekreuzigen, v. r. 1. korſe ſig.

Bekriechen, v. t. 2. krybe op paa.

Bekriegen, v. t. 1. befejde, paaføre Krig; bekrige.

Bekritteln, v. t. 1. ſmaalig bedømme, ubillig dadle, kritiſere.

Bekritzeln, v. t. 1. gnidre paa, male Kragetæer.

Bekrusten, v. r. 1. ſætte Skorpe.

Bekümmern, v. t. 1. bedrøve, volde Sorg, gjøre ſorgmodig; **um etw. bekümmert ſein**, være bekymret for noget; **über etw. bekümmert ſein**, være bekymret, bedrøvet over noget; **das bekümmert mich nicht**, det bryder jeg mig ikke om; **was bekümmert's dich**, hvad kommer det dig ved? v. r. bekymre ſig, bryde ſig om, ſørge over; **ſich um etw.** —, bryde ſig om noget. — **Bekümmerung**, f. Bekymring, c.

Bekümmernis, f. **-ſe**. Bekymring, Sorg, c.

Bekunden, v. t. 1. kundgjøre; v. r. viſe ſig.

Belächeln, v. t. 1. ſmile over; ∓ ſmile til.

Belachen, v. t. 1. bele, le over; ∓ le til.

Beladen, v. t. 2. belæſſe, beøvrde; **ſich mit etw.** —, belæſſe, bebyrde ſig med noget. — **Beladung**, f. Belæſſelſe, Bebyrdelſe, f.

Belag, m. **-es -äge**. ſe **Beleg**.

Belagerer, m. **-s** pl. ſ. sg. Belejrer, c.

Belagern, v. t. 1. belejre.

Belagerung, f. **-en**. Belejring, c. | **Belagerungs-geſchütz**, n. Belejringsſtyts, n.; **-heer**, n. Belejringshær, c.

Belang, m. **-es** ub. pl. Vigtighed, Betydenhed, c.; **von keinem** —, uden Betydning.

Belangen, v. t. 1. angaa, vedkomme; **was mich belangt**, hvad mig angaar; **Einen gerichtlich** —, anklage, indſtævne, ſagſøge en.

Belappen, v. t. 1. forſyne, behænge en Klude; (Jagt.) **ein Gehölz** —, omgive med ophængte Kluder for at ſtræmme Vildtet.

Belaſſen, v. t. 2. lade blive; lade det have ſit Forblivende. — **Belaſſung**, f. at lade blive.

Belaſten, v. t. 1. forſyne med Ladning, lade; belæſte; bebyrde, betynge; debitere; **ein Konto mit einer Summe** —, debitere en Konto med en Sum; anklage, beſtyldе. — **Belaſtung**, f. Overlæſtelſe; Anklage, c.

Beläſtigen, v. t. 1. bebyrde; beſvære, forulejlige, være til Byrde. — **Beläſtigung**, f. Ulejlighed, c., Beſvær, n

Belatten, v. t. 1. belægge med Lægter.

Belauben, v. t. 1. bekkæde med Løv; **ſich** —, faa Løv. — **Belaubung**, f. Løvſpring, n.

Belauern, v. t. 1. belure; × bedrage.

Belauf, m. **-es** ub. pl. Beløb, n.

Belaufen, v. t. 2. befare, bereiſe, gaa omkring for at beſe; (om Hunde) løbe; **ſich auf eine gewiſſe Summe** —, beløbe ſig til, udgjøre en vis Sum.

Belauſchen, v. t. 1. belure, lytte efter.

Belche, f. **-n**. Vandhøne, c.

Beleben, v. t. 1. levendegjøre, bringe til Live; oplive, opmuntre. — **Belebung**, f. Oplivelſe, c.

Belebt, adj. levende, livlig, munter; **eine -e Straße**, en livlig Gade. — **Belebtheit**, f. Livlighed, c.

Beleg, m. **-es -e**. skriftlig Bevis, Bilag, Dokument, n.; Attest, Kvittering, c. | **Beleg-stelle**, f. Bevissted, n.

Belegen, v. t. 1. belægge; bedække; **einen Platz** —, lægge Beslag paa en Plads, sikre sig Plads; **die Zunge ist belegt**, Tungen er belagt; **Eisen mit Ketten** —, lægge en i Lænker; **mit Steuern** —, belægge med Skatter; **ein Bergwerk** —, besætte et Bjærgværk med Arbejdere; **die Straße** —, spærre Vejen; **eine Rechnung** —, belægge, godtgjøre, bevise et Regnskab; **sein Geld in Häusern** —, sætte sine Penge i Huse; **ein Weibchen** —, parre sig; (til Svs) gjøre fast, laste til. | **Beleg-holz**, n. Krydsholt, n.; **-klampe**, f. Tilkastningsklampe, c.

Belegen, adj. beliggende. — **Belegenheit**, f. Beliggenhed, c.

Belegschaft, f. **-en**. samtlige Arbejdere i et Bjærgværk.

Belehnen, v. t. 1. belene, forlene. — **Belehnung**, f. Forlening, c.

Belehner, m. **-s** pl. ſ. sg. Lensherre, c.

Belehren, v. t. 1. belære, underrette; **sich eines andern, eines Bessern — lassen**, blive anderledes, bedre underrettet. — **Belehrung**, f. Belæreliſe, Underretning, c.

Beleibt, adj. vel ved Magt, før, tyk. — **Beleibtheit**, f. Førhed, c.

Beleidigen, v. t. 1. fornærme, krænke; gjøre Fortræd, saare. — **Beleidigung**, f. Fornærmelſe, c.

Beleidiger, m. **-s** pl. ſ. sg. Fornærmer, c.

Beleihen, v. t. 2. forlene. — **Beleihung**, f. Forlening, c.

Beleisten, v. t. 1. forſyne med Lister, liste.

Belemmern, v. t. 1. (til Svs) belemre. — **Belemmerung**, f. Belemring, c.

Belemnit, m. **-en -en**. Tordensten, Belemnit, c.

Belesen, adj. belæſt, lærd. — **Belesenheit**, f. Belæſtheb, c.

Beleuchten, v. t. 1. oplyse; belyse, lyse for; fig. prøve, undersøge, belyse, oplyse. — **Beleuchtung**, f. Oplysning, Belysning, c.

Belfern, (**belfen**) v. i. 1. m. h. bjæffe; fig. × stjænde, knurre; kives.

Belgier, m. **-s** pl. ſ. sg. Belgier, c.

Belgisch, adj. belgiſk.

Belieb, n. ub. pl. ſe **Belieben**.

Belieben, v. i. 1. m. h. behage, finde for godt; **thun Sie, was Ihnen beliebt**, gjør, som De behager; **wie beliebt**, hvad behager; v. t. have Lyst til, ville, ønske; — **Sie noch etw.**, ønsker De endnu noget?

Belieben, n. **-s** ub. pl. Behag, n., Tilbøjelighed, c., Godtbefindende, n.; **an etw.** — **haben, finden**, finde Behag i noget; **nach** —, efter Behag; **das steht in deinem** —, som du selv vil.

Beliebig, adj. efter Behag, efter Forgodtbefindende, vilkaarlig, hvilken som helſt; ‡ behagelig, velbehagelig.

Beliebt, adj. afholdt, elſket, yndet, behagelig. — **Beliebtheit**, f. ub. pl. Yndeſt, c.

Beliebung, f. **-en**. ſe **Belieben**; × Beſluttning, c.

Beliften, v. t. 1. overliſte, bedrage.

Bellen, v. i. 1. m. h. gø; **der Magen bellt**, Tarmene strige af Sult.

Belletrist, m. **-en -en**. Belletriſt, Skjønaand, c.

Belletristisch, adj. belletriſtiſk.

Bellis, f. pl. ſ. sg. Tusindfryd, c.

Belohen, v. t. 1. omtale med Ros, rose. — **Belobung**, f. rosende Omtale, c.

Belohnen, v. t. 1. belønne; give Løn. — **Belohnung**, f. Belønning, Løn, c.

Belohner, m. **-s** pl. ſ. sg. Belønner, c.

Belt, m. **-es -e**. Bælt, Sund, n.; **der große, kleine** —, det store, lille Bælt.

Beluchsen, v. t. 1. × bedrage, snyde, bestjæle; † stjæle.

Belugen, v. t. 1. beskue, betragte nøje.

Belügen, v. t. 2. lyve for en; ‡ lyve paa, bagtale.

Belustigen, v. t. 1. fornøje, forlyste, more; **sich mit etw.** —, more sig med noget; **sich an einer Sache, über eine Sache** —, more sig over noget. — **Belustigung**, f. Fornøjelſe, Forlystelſe, Morstab, c.

Bemächtigen, v. r. 1. bemægtige sig, sætte sig i Besiddelſe af; **die Feinde bemächtigten sich des Waldes**, Fjenderne bemægtigede sig Skoven. — **Bemächtigung**, f. Bemægtigelſe, c.

Bemäkeln, bemakeln, v. t. 1. ſe **bekritteln**.

Bemalen, v. t. 1. bemale, overmale.

Bemängeln, v. t. 1. kritisere, dadle. — **Bemängelung**, f. Kritik, c.

Bemannen, v. t. 1. bemande. — **Bemannung**, f. Bemanding, c.; Mandskab, n.

Bemänteln, v. t. 1. bedække med en Kappe; fig. × besmykke, undskylde. — **Bemäntelung**, f. Besmykkelſe, c.

Bemasten, v. t. 1. forſyne med Mast. — **Bemastung**, f. Forſynen med Mast; Masten, samtlige Master.

Bemausen, v. t. 1. knibe fra, bestjæle.

Bemeistern, v. t. 1. betvinge, beherske; v. r. bemestre, bemægtige sig, gjøre sig til Herre af; **sich einer Sache** —, bemægtige sig noget; † **sich** —, beherske sig.

Bemeldet, adj. bemeldt, ommeldt, omtalt.

Bemengen, v. r. 1. bemænge sig, besatte sig med, blande sig i.

Bemerkbar, adj. bemærkelig, mærkelig, kjendelig. — **Bemerkbarkeit**, f. Bemærkelighed, c.

Bemerken, v. t. 1. bemærke, ſe, blive vaer, saa Øje paa; lægge Mærke til; anmærke, bemærke, omtale; mærke. | **Bemerkens-wert(h)**, **-würdig**, værd at bemærke.

Bemerklich, adj. se **bemerkbar**.

Bemerkung, f. **-en**. Bemærkning, Anmærkning, Notits, c.

Bemessen, v. t. 2. maale, afmaale.

Bemessen, adj. afmaalt, værdig. — **Bemessenheit**, f. Afmaaltheb, c.

Bemiſten, v. t. 1. bemøge, føre Mog ud paa.

Bemitleiden, v. t. 1. ynke, beklage, have Medlidenheb meb. | **Bemitleidens-wert**(ħ), **-würdig**, ynkværdig.

Bemittelt, adj. bemidlet, rig.

Bemoosen, v. t. 1. beklæbe meb Mos; **bemoost**, mosbegroet; **bemooſtes Haupt**, gammel Student.

Bemörteln, v. t. 1. gibſe.

Bemühen, v. t. 1. forulejlige, bebyrde, besvære, falde besværlig; **ſich —**, ulejlige ſig; **ſich um etw. —**, bestræbe ſig, gjøre ſig Umage for noget; **bemüht ſein**, anstrænge ſig, gjøre ſig Ulejlighed, bestræbe ſig. — **Bemühung**, f. Ulejlighed, Umage, c., Besvær, n.

Bemüßigen, v. t. 1. tvinge, nødsage, foranledige.

Benachbaren, v. r. 1. **ſich mit eim.** —, blive ens Nabo; **benachbart**, Nabo-, nærliggende.

Benachrichten, **benachrichtigen**, v. t. 1. underrette, give Efterretning om; **ich habe ihn davon benachrichtigt**, jeg har underrettet ham derom. — **Benachrichtigung**, f. Underretning, c.

Benacht(ħ)eiligen, v. t. 1. tilføje Skade, forurette, forfordele. — **Benacht(ħ)eiligung**, f. Forurettelse, c.

Benageln, v. t. 1. beſlaa meb Søm, ſlaa Søm i, nagle.

Benagen, v. t. 1. gnave paa, begnave.

Benähen, v. t. 1. besy, indsy i.

Benamen, **benamſen**, v. t. 1. benævne, give Navn.

Benarbt, adj. fuld af Ar, arret, ſtrammet.

Benaſchen, v. t. 1. ſlikke af, ſmage af.

Benäſſen, v. t. 1. gjøre vaab, væbe.

Benebeln, v. t. 1. omgive meb Taage; omtaage, ſløve; × **ſich —**, drikke ſig en Rus; **benebelt**, beruſet, fuld, drukken.

Benebſt, adv. se **nebſt**.

Benedeien, v. t. 1. ǂ love, prise; velsigne.

Benefiz, n. **-es -e**. Velgjerning, Benefice, Begunſtigelſe; Nytte, Fordel, c.

Benehmen, v. t. 2. berøve; betage; **Eim. die Hoffnung —**, betage, røve en Haabet; **Einen —**, bedøve en; **ganz benommen ſein**, være ganſte betaget; v. r. opføre, forholde, te ſig, bære ſig ad; **ſich mit eim. —**, komme i Forſtaaelſe meb en, blive enig.

Benehmen, n. **-s** ub. pl. Opførſel, Adfærd, c., Forhold, n.

Beneiden, v. t. 1. misunde; **Eim. eine S. —**, **einen um eine** el. **wegen einer S. —**, misunde en noget. | **Beneidens-wert**(ħ), **-würdig**, misundelsesværdig.

Beneidung, f. ub. pl. Misundelse, c.

Benennen, v. t. 1. (**benannte**, **benannt**) benævne, navngive, kalde; **Eim. Zeit und Ort —**, bestemme, fastsætte Tid og Sted for en; **an dem benannten Tage**, paa den bestemte Dag; **benannte Zahlen**, benævnte Tal. — **Benennung**, f. Navngivelse, Benævnelse, c., Navn, n.

Benetzen, v. t. 1. bæde, fugte.

Bengaler, m. **-s** pl. ſ. sg. Bengaler, c.

Bengaliſch, adj. bengalſk.

Bengel, m. **-s** pl. ſ. sg. Brygl, Knippel, c.; fig. Bængel, Laban, Slubbert, c.

Bengelhaft, adj. bængelagtig, tølperagtig, klodset.

Bengeln, v. t. 1. hænge en Stok om Halſen (paa Hunde); ſlaa meb en Knippel.

Benicken, v. t. 1. nikke til noget.

Benennen, v. t. 1. × ſe **benennen**.

Benieſen, v. t. 1. nyſe paa, bekræfte ved Nyſen.

Benne, f. **-n**. ſlettet Kurv, Kryhbe, Kurvevogn, c.

Benommen, adj. betaget. — **Benommenheit**, f. Betagetheb, c.

Benütz(ħ)igen, v. t. 1. tvinge, nøde; **einer S. benütz(ħ)iget ſein**, have Behov, have nødig, trænge til noget.

Benutzbar, adj. brugelig. — **Benutzbarkeit**, f. Brugeligheb, c.

Benutzen, **benützen**, v. t. 1. benytte, bruge, afbenytte. — **Benutzung**, **Benützung**, f. Benyttelſe, Afbenyttelſe, Brug, c.

Benzin, n. **-s** ub. pl. Benzin, c.

Benzoe, f. ub. pl. Benzoe, c. (en Art vellugtende Gummi).

Beobachten, v. t. 1. iagttage, lægge Mærke til, holde Øje meb, paſſe paa; efterkomme, opfylde; **ein tiefes Stillſchweigen —**, iagttage dyb Tavshed; **die Geſetze —**, opfylde Lovene.

Beobachter, m. **-s** pl. ſ. sg. Jagttager, c.

Beobachterin, f. **-nen**. Jagttagerinde, c.

Beobachtung, f. **-en**. Jagttagelſe, c. | **Beobachtungs-gabe**, f. Jagttagelſesevne, c.

Beölen, v. t. 1. komme Olie paa; **ſich —**, × drikke ſig fuld.

Beordern, v. t. 1. beordre, befale, give Befaling, paalægge.

Bepacken, v. t. 1. bepakke.

Bepanzern, v. t. 1. bepanſre.

Beperlen, v. t. 1. ſmykke meb Perler.

Bepfählen, v. t. 1. besætte meb Pæle.

Bepflanzen, v. t. 1. beplante. — **Bepflanzung**, f. Beplantning, c.

Bepflaſtern, v. t. 1. brolægge; **eine Wunde —**, lægge Plaſter paa et Saar.

Bepflügen, v. t. 1. pløje.

Bepfropfen, v. t. 1. ſe **bekorken**.

Bepinſeln, v. t. 1. overpensle.

Beplanken, v. t. 1. ſætte Plankeværk eller Stakit om.
Beplaudern, v. t. 1. ſnakke, ſladre om.
Bepolſtern, v. t. 1. udſtoppe.
Bepudern, v. t. 1. bepudre, pudre.
Bepunkten, v. t. 1. betegne med Punkter, punktere, tattovere.
Bepurpern, v. t. 1. farve med Purpur.
Bepuſten, v. t. 1. puſte paa, blæſe paa.
Bequem, adj. bekvem, ſtikket, paaſende, tjenlig, belejlig; doven, magelig, uvirkſom; magelig, ugenert, ſom ikke generer.
Bequemen, v. t. 1. gjøre bekvem, indrette, lempe; **ſich nach etw.** —, bekvemme, lempe, rette ſig efter, ſtikke ſig i noget; **ſich zu etw.** —, bekvemme ſig til, finde ſig i at gjøre noget.
Bequemlich, adj. bekvem, magelig. — **Bequemlichkeit**, f. Bekvemhed, Magelighed, Bekvemmelighed, Behagelighed, c.; † Ladhed, Magelighed, c.; Lokum, n.
Berahmen, v. t. 1. forſyne med Ramme; beramme, anſætte; ſe **anberahmen**.
Berändeln, beranden, berändern, v. t. 1. forſyne med Rand.
Berappen, v. t. 1. udſpække, overtrække med Kalk; × forſyne med Mønt. — **Berappung**, f. Puds, Kalkpuds, n.
Berafen, v. t. 1. beklæde med Grønſvær.
Berat(h)en, v. t. 2. † forſyne med det nødvendige, udſtyre; give Raad, raade; **ſich mit etw. über eine S.** —, raadſlaa, raadføre ſig med en om noget; **wohl, übel** — **ſein**, være bel, ilde faren. — **Berat(h)ung**, f. Raadſlagning, c., Raad, n.
Berat(h)er, m. -s pl. ſ. sg. Raadgiver, c.
Berat(h)ſchlagen, v. r. 1. raadſlaa, raadføre ſig. — **Berat(h)ſchlagung**, f. Raadſlagning, c.
Berauben, v. t. 1. beſtjæle, udplyndre; **Einen einer Sache** —, berøve, fratage en noget. — **Beraubung**, f. Udplyndring, c.
Berauber, m. -s pl. ſ. sg. Røver, c.
Beräuchern, v. t. 1. tilrøge, røge med Røgelſe.
Beraucht, adj. tilrøget.
Berauſen, v. t. 1. plukke.
Beraumen, v. t. 1. beramme, faſtſætte, beſtemme.
Berauſchen, v. t. 1. beruſe; **ſich** —, beruſe ſig; **berauſcht**, beruſet, fuld; v. r. (om Vildſvin) parre ſig.
Berber, m. -s pl. ſ. sg. Berber, c.
Berberei, f. ub. pl. Berberiet.
Berberitze, f. -n. Berberis, c.
Berechen, v. t. 1. rive ſammen, gaa over med en Rive.
Berechenbar, adj. beregnelig. — **Berechenbarkeit**, f. Beregnelighed, c.
Berechnen, v. t. 1. beregne, ubregne, gjøre Overſlag over; føre paa Regning; **ſich mit etw.** —, gjøre Afregning med en, likvidere; **berechnet ſein**, være beregnet. — **Berechnung**, f. Beregning, Afregning, c.
Berechner, m. -s pl. ſ. sg. Beregner, c.
Berechtigen, v. t. 1. berettige, beføje, give Ret til. — **Berechtigung**, f. Berettigelſe, Beføjelſe, c.
Bereden, v. t. 1. tale om; overtale, tilſtynde; **Einen einer S.** —, † overbevise, overtyde en om noget; **ſich mit etw.** —, tale ſammen, aftale noget med en; **Einen zu etw.** —, overtale en til noget; **Einen** —, omtale, dadle, bagtale nogen. — **Beredung**, f. Aftale, Overtalelſe, Indbildning, c.
Beredſam, adj. veltalende. — **Beredſamkeit**, f. Veltalenhed, c.
Beredt, adj. veltalende. — **Beredtheit**, f. Veltalenhed, c.
Beregnen, v. t. 1. regne paa.
Beregt, adj. omtalt, omſpurgt.
Bereiben, v. t. 2. gnide paa.
Bereich, m. -s ub. pl. Omfang, Omraade, n.; **in dem -e der Kanonen**, inden for Kanonernes Rækkevidde.
Bereichern, v. t. 1. berige. — **Bereicherung**, f. Berigelſe, c.
Bereifen, v. t. 1. bedække med Rimfroſt; forſyne med Tøndebaand
Bereimen, v. t. 1. beſynge; bedække med Rim.
Bereinigen, v. t. 1. bringe paa det rene; renſe fuldſtændig.
Bereiſen, v. t. 1. berejſe; **die Meſſe** —, beſøge Meſſen. — **Bereiſung**, f. Berejſen, c.
Bereit, adj. færdig, beredt, rede; villig.
Bereiten, v. t. 1. berede, tilberede, tillave; **ſich zu etw., auf eine S.** —, berede, forberede ſig til noget, belave ſig paa. — **Bereitung**, f. Tillavning, Tilberedelſe, c.
Bereiten, v. t. 2. ride omkring paa, gjennemride; tilride; gjøre bereden; **beritten ſein**, være bereden, til Hest; **ein Berittener**, en Rytter.
Bereiter, m. -s pl. ſ. sg. Berider, c.
Bereits, adv. allerede.
Bereitſchaft, f. ub. pl. Beredſtab, n.; **in — halten**, holde rede, parat.
Bereitwillig, adj. beredvillig, redebon. — **Bereitwilligkeit**, f. Beredvilligheb, Redebonheb, c.
Berennen, v. t. 1. angribe, beſtorme; **eine Stadt** —, indeſlutte en By.
Berenten, v. t. 1. give Rente el. Penſion.
Bereuen, v. t. 1. angre, fortrybe. — **Bereuung**, f. Anger, Fortrydelſe, c.
Berg, m. **-es -e** (Dim. **Berglein**, n.) Bjærg, n.; **wir ſind noch nicht über den** —, vi ere endnu ikke over det værſte; **hinter dem -e mit etw. halten**, holde noget hemmeligt; **er iſt über alle -e**, han er ſtukken af; **die Ochſen ſtehen am -e**, der møder en ſtor Hindring; **die Haare ſtehen zu -e**, Haarene reiſe ſig paa Hovedet;

Eim. goldene -e verſprechen, love Guld og grønne Skove. | **Berg-ab**, ned ad Bjærget, ſtraat ned ad; **-ader**, f. Bjærggang, Ertsaare, c.; **-ahorn**, m. Løn, c. (Acer pseudoplatanus); **-amt**, n. Bjærgret, c. (højeſte Inſtans for Bjærgværksſager); **-an**, op ad Bjærget, ſtejlt op ad; **-arbeit**, f. Bjærgarbejde, n.; **-arbeiter**, m. Bjærgmand, c.; **-art**, f. Bjærgart, c.; **-auf**, op ad Bjærget; **-bau**, m. Bjærgbrug, Bjærgdrift, Bjærgværksdrift, c.; **-beamter**, adj. Bjærgembedsmand, c.; **-behörde**, f. Bjærgværksøvrighed, c.; **-bewohner**, m. Bjærgboer, c.; **-blau**, n. Bjærgblaat, n.; **-bock**, m. Stenbuk, c.; **-bohrer**, m. Bjærgbor, n.; **-borf**, n. Landeby i Bjærgene; **-ebene**, f. Højſlette, c.; **-ente**, f. Bjærgand, c. (Anas marila); **-fahrt**, f. Bjærgreiſe, c.; **-fall**, m. Bjærgſkred, n.; **-fertig**, ſe **-ſüchtig**; **-feſtung**, **-feſte**, f. Bjærgfæſtning, c.; **-finke**, m. Kvækerfinke, *Bjærgfinke, c. (Fringilla montefringilla); **-fläche**, f. Bjærgſlette, f.; **-fuchs**, m. Bjærgræv, c.; **-flecken**, m. Bjærgby, c.; **-gefälle**, pl. Udbytte af et Bjærgværk, n.; **-gegend**, f. Bjærgegn, c., bjærgrig Egn; **-gelſt**, m. Bjærgaand, c.; **-gelb**, n. gul Okker, c.; **-geſell**, m. ſe **-knappe**; **-geſetz**, n. Bjærgværkslov, c.; **-geſpenſt**, n. Bjærgaand, c.; **-gezäh**, **-gezau**, **-gezeug**, n. Bjærgmændenes ſamtlige Haandværkstøj, n.; **-grube**, f. Grube, c.; **-grün**, n. kuſiurt Kobbergrønhydrat; **-gruß**, m. Bjærgmandshilſen, c.; **-halde**, f. Bjærgſtraaning, Bjærgſtrænt, c.; **-hänſling**, m. Bjærgirisk; *Knøtter, c. (Fringilla montium); **-harz**, n. Jordbeg, n.; **-häuer**, m. Bjærgmand, c.; **-hauptmann**, m. Berghauptmand, Bjærgværksbeſtyrer, Bjærgmeſter, c.; **-holunder**, m. Bjærghyld, c. (Sambucus racemosa); **-höhle**, f. Bjærghule, c.; **-horn**, n. Bjærgſpids, c.; **-hund**, m. lav Vogn i et Bjærgværk, c.; **-junge**, m. Bjærgmandsdreng, c.; **-kamm**, m. Bjærgaaas, Bjærgryg, c.; **-keſſel**, m. dyb Bjærgdal, c.; **-kette**, f. Bjærgkjæde, c.; **-kluft**, f. Bjærgkloft, c.; **-knappe**, m. ung Bjærgmand, c.; **-knappſchaft**, f. Bjærgmændenes Selſkab, Lav, Forſamling; **-kryſtall**, m. Bjærgkrystal, c.; **-kuppe**, f. Bjærgtop, *Knaus, Knause, c.; **-kuz**, f. Bjærgværksaktie, c.; **-lachter**, n. et Længdemaal i Bjærgene: Favn, c.; **-land**, n. Bjærgland, c.; **-läufig**, brugelig i Bjærgene; **-leite**, **-leſine**, f. Bjærgſtraaning, Bjærglibe, c.; **-leute**, ſe **-mann**; **-lilie**, f. Turbanlilie, c. (Lilium martagon); **-luft**, f. Bjærgluft, c.; **-mann**, m. Bjærgbo, Bjærgmand, c.; **-männchen**, n. Bjærgtrold, c.; **-männiſch**, paa Bjærgmandsvis; Bjærgmænd angaaende; **-maus**, f. Lemming, c.; **-meiſter**, m. Bjærgmeſter, c.; **-mönch**, m. Bjærgaand, c.; **-öl**, n. Bjærgolie, c.; **-pfad**, m. Bjærgſti, c.; **-pech**, n. Jordbeg, n.; **-predigt**, f. Bjærgpræken, c.; **-rat(h)**, m. Bjærgraad, c. (Titel); **-reihe**, f. Bjærgrad, Bjærgkjæde, c.; **-riſpengras**, n. Bjærgrajgræs, c. (Poa alpina); **-rücken**, m. Bjærgryg, c.; **-ruhrkraut**, n. Tvebo Evighedsblomſt, c. (Gnaphalium dioicum); **-rut(h)e**, f. Huſkeviſt, c.; **-ſache**, f. Bjærgværksſag, c.; **-ſalz**, n. Stensalt, n.; **-ſchlag**, m. Bjærgſlade, Bjærgſlette, c.; **-ſchloß**, n. Bjærgſlot, n.; **-ſchlucht**, f. Bjærgkloft, c.; **-ſchrund**, **-ſchrunde**, f. Bjærgkloft, Fjældkloft, c.; **-ſchüſſig**, blandet med Sten, ſom intet Ertз indeholder; **-ſchwaden**, m. kvælende Gasart i Gruberne, c.; **-ſegen**, m. Indkomſt af et Bjærgværk, c.; **-ſtraße**, f. Bjærgvej, c.; **-ſtrom**, m. Bjærgſtrøm, Bjærgfos, c.; **-ſucht**, f. en Art Svindſot, der hjemſøger Bjærgfolk; **-ſüchtig**, ſvindſottig; **-thal**, n. Bjærgdal, c.; **-tief**, bjærghøj; **-unter**, ned ad Bjærget, ned ad; **-wald**, m. Bjærgſkov, c.; **-wand**, f. Bjærgvæg, c.; **-wärts**, hen mod Bjærgene; **-waſſer**, n. Bjærgſtrøm, c.; **-weg**, m. Bjærgvej, c.; **-weide**, f. Græsgang paa Bjærgene; **Skovpil**, c. (Salix caprea); **-werk**, n. Bjærgværk, n.; Bjærgvæſen, n.; **-wetter**, n. Luft i et Bjærgværk, c.; **-wurzel**, f. Bjærgfod, c.; **-zug**, m. Bjærgtjæde, c.

Bergamotte, f. **-n**. Bergamotte, c.

Bergen, v. t. 2. bjærge, redde, frelſe, bringe i Sikkerhed; **geſtrandete Güter** —, bjærge Strandingsgods; † ſjule, bølge. | **Berg-geld**, n. Bjærgeløn, c.; **-gut**, n. hjærget Gods, n.; **-hölzer**, pl. (til Søe) Barkholter, pl.; **-lohn**, m. Bjærgeløn, c.

Berger, m. **-s** pl. ſ. sg. Bjærger, c.

Bergerfiſch, m. **-es -e**. Bergfiſt, Lubfiſt, c.

Bergig, **bergicht**, adj. bjærgfuld, bjærgrig.

Bergler, m. **-s** pl. ſ. sg. Bjærgbo, c.

Bericht, m. **-es -e**. Beretning, Underretning; Beſked, c.; — **abſtatten**, aflægge Beretning. | **Bericht-erſtatter**, m. Referent, c.

Berichten, v. t. 1. underrette, belære; **Eim. etw.** —, berette, melde, fortælle en noget; **einen Kranken** —, berette en ſyg; **einen Falken** —, afrette en Falk.

Berichtigen, v. t. 1. berigtige, rette, forbedre; **eine Rechnung** —, afgjøre, betale, klarere en Regning. — **Berichtigung**, f. Berigtigelſe, Rettelſe, Forbedring, Afgjørelſe, c.

Berlechen, v. t. 2. lugte til. — **Berlechung**, f. Lugten, c.

Berleſeln, v. t. 1. overriſle. — **Berleſelung**, f. Overriſling, c.

Berlingen, v. t. 1. forſyne med en Ring.

Berlitt, m. **-es -e**. Diſtrikt, ſom en har at afride, n.; Deling, c. (Heſtfolk).

Berlitten, adj. bereden; forſynet med Heſt; **wohl — ſein**, have en god Heſt.

Berkan, m. **-es -e**. Barakan, c. (et Slags Tøj).

Berline, f. **-n**. Berlinervogn, c.

Berliner, m. **-s** pl. ſ. sg. Berliner, c.

Berliniſch, adj. berlinſk.

Berlocke, f. **-n**. Berlok, .

Berme, f. **-n**. Voldrand, c. (en smal Gang mellem Graavene og Foden af en Vold).

Bermudasinseln, pl. Bermudasøerne.

Bernstein, m. **-s** ub. pl. Rav, c. | **Bernstein-arbeiter**, m. Ravarbejder, c.; **-dreher**, m. Ravdrejer, c.; **-fang**, m., **-fischerei**, f. Ravfisteri, n.; **-firniß**, m. Ravfernis, c.; **-öl**, n. Ravolie, c.; **-perle**, f. Ravperle, c.; **-säure**, f. Ravsyre, c.; **-spitze**, f. Ravspids, c.

Bernsteinen, **-ern**, adj. Rav-, som er af Rav.

Beruben, v. t. 1. hyppe.

Berohren, v. t. 1. røre, beklæde med Rør.

Berosten, v. i. 1. m. s. blive rusten.

Berschkahl, m. **-s** ub. pl. se **Wirsing**.

Berserker, m. **-s** pl. s. sg. Berserker, c. | **Berserker-wut(h)**, f. Berserkergang, c.

Bersten, v. i. 2. m. s. briste, sprække, revne; **vor Lachen** —, revne af Latter.

Berüchtigen, v. t. 1. bringe i ondt Rygte; **berüchtigt**, berygtet, som har et slet Rygte.

Berücken, v. t. 1. fange med Net; fig. overfalde, overraske; bedrage, besnære, snuse.

Berücksichtigen, v. t. 1. tage Hensyn til. — **Berücksichtigung**, f. Hensynstagelse, c.; **in — seiner Lage**, i Betragtning af hans Stilling.

Beruf, m. **-es** ub. pl. Kald, n.; **einen — wählen**, vælge et Kald, en Bestilling; — **zu etw. fühlen**, føle Kald til noget. | **Berufs-arbeit**, f. Kaldsarbejde, n.; **-genoß**, m. Kaldsfælle, c.; **-pflicht**, f. Kaldspligt, c.; **-treue**, f. Troskab i sit Kald, c.

Berufen, v. t. 2. kalde, udnævne; † appellere; **zu sich** —, kalde til sig, stævne til sig; **die Gemeine** —, sammenkalde Menigheden; **sich auf etw.** —, beraabe sig paa, henholde sig til noget; **Einen** —, gjøre en til Gjenstand for Omtale; † iretteſætte, dadle; forgjøre noget ved at omtale det rosende; **wohl berufen**, havende et godt Rygte; **übel** —, berygtet. — **Berufung**, f. Kaldelse, c.; Appel, c.; — **an den Papst einlegen**, appellere til Paven.

Beruhen, v. i. 1. m. h. bero; **es beruht auf mir**, det beror paa mig; **etw. — lassen**, opgive, udsætte noget; **etw. auf sich — lassen**, lade det blive berørt, opgive noget.

Beruhigen, v. t. 1. berolige, bringe til Roligheb, stille tilfreds; **sich bei (wegen, über) etw.** —, berolige sig, slaa sig til Ro ved noget. — **Beruhigung**, f. Beroligelse, c.

Berühmen, v. r. 1. rose sig; **sich einer** el. **mit etw.** —, rose sig, gjøre sig til, prale af noget.

Berühmt, adj. berømt, navnkundig. — **Berühmtheit**, f. Berømthed, Navnkundighed, c.

Berühren, v. t. 1. berøre. røre ved; støde op til; **etw.** —, berøre, løselig omtale noget; **es berührte ihn schmerzlich**, det traf ham smertelig. — **Berührung**, f. Berørelse, Berøring, c.

Berührig, adj. rørig, flink, bevægelig.

Berupfen, v. t. 1. plukke.

Berußen, v. t. 1. tilsmøre med Sod; **berußt**, sodet.

Beryll, m. **-es -e**. Beryl, c.

Besacken, v. t. 1. belæsse.

Besäen, v. t. 1. besaa, tilsaa. — **Besäung**, f. Tilsaaning, c.

Besage, præp. med Gen. i Følge, i Forlydende af.

Besagen, v. t. 1. melde, omtale, bevidne, udsige; **besagt**, ommeldt, forommeldt, ovennævnt; betyde, have paa sig; **das will nichts** —, det har intet at betyde.

Besalben, v. t. 1. forsyne med Strænge.

Besalben, v. t. 1. salve; **sich** —, tilsøle sig; fig. bedrage.

Besamen, v. t. 1. besaa; befrugte; **sich** —, sorplantes ved Frø.

Besan, m. (f.) **-s -e**. Mesan, c. | **Besans-mast**, m. Mesansmast, c.; **-ruten**, pl. Mesansrøst, n.; **-stag**, n. Mesansstag, n.; **-stagsegel**, n. Mesansstagsejl, n.; **-top**, m. Krydsmærs, n.

Besänftigen, v. t. 1. berolige, formilde, stille tilfreds; betvinge, dæmpe, tæmme; **den Schmerz** —, lindre, mildne Smerten. — **Besänftigung**, f. Beroligelse, Formildelse, Lindring, c.

Besatz, m. **-es -ätze**. Besætning, c. | **Besatzband**, n. Besætningsbaand, n.

Besatzung, f. **-en**. Mandskab, n., Besætning, Garnison, c.; Laasegang, Laasgænge, c.

Besaufen, v. t. 1. føle til, fuine til.

Besaufen, v. t. 2. drikke fuld; **besoffen**, fuld, drukken.

Besaugen, v. t. 2. suge paa.

Besäumen, v. t. 1. forsyne med en Søm, kante.

Beschaben, v. t. 1. skrabe paa.

Beschädigen, v. t. 1. beskadige, skade; fordærve, ødelægge. — **Beschädigung**, f. Beskadigelse, c.

Beschaffen, v. t. 1. tilvejebringe. — **Beschaffung**, f. Tilvejebringelse, c.

Beschaffen, adj. beskaffen; **es ist übel mit ihm**, —, det staar sig slet med ham.

Beschaffenheit, f. **-en**. Beskaffenheb, c. | **Beschaffenheits-wort**, n. Tillægsord, n.

Beschäftigen, v. t. 1. bestæftige, sysselsætte, — **Beschäftigung**, f. Bestæftigelse, Syssel, c.

Beschalen, v. t. 1. sætte Skal paa; **die Decke eines Zimmers** —, forskalle (forskale).

Beschälen, v. t. 1. afstalle, pille Skallen el. Barken af; (om Hingste) bedække, bestele. — **Beschälung**, f. Bedækning, c.

Beschäler, m. **-s** pl. s. sg. Stodhingst, Besteler, c.

Beschämen, v. t. 1. bestæmme, gjøre skamfuld, gjøre til Skamme. — **Beschämung**, f. Bestæmmelse, c.

Beschatten, v. t. 1. bestygge, overskygge. — **Beschattung**, f. Bestyggelse, Overskyggelse, c.

Beſchatzen, v. t. 1. belægge med Skat, lægge Skat paa, beſtatte.

Beſchau, f. ub. pl. Beſtuelſe, c., Syn, n.

Beſchauen, v. t. 1. beſtue, beſe; betragte nøje, undersøge, ſyne. — **Beſchauung**, f. Beſtuelſe; Undersøgelſe, c., Syn, n.

Beſchauer, m. -s pl. ſ. sg. Beſtuer, Betragter, Undersøger, Synsmand, c.

Beſchaulich, adj. beſtuelig, anſtuelig, iøjnefaldende; **ein -liches Leben führen**, føre et beſtueligt, kontemplativt Liv. — **Beſchaulichkeit**, f. Beſtuelſe, c.

Beſchäumen, v. t. 1. bedække med Skum.

Beſcheid, m. **-es -e**. Beſked, c., Svar, n., Kjendelſe, Dom, c.; Oplysning, c.; — **auf eine Frage geben, erteilen**, give Beſked paa et Spørgsmaal; **Eim.** — **thun**, gjøre Beſked, drikke med en; **mit etw., um etw.** — **wiſſen**, vide Beſked med, være underrettet om noget.

Beſcheiden, v. t. 2. tildele, meddele, udvise, ſkjænke, beſtjære; **Einen an einen Ort** —, kalde, ſtævne en til et Sted; **Einen einer Sache, über etw.** —, belære, underrette, give Beſked angaaende noget; **Einen abſchlägig** —, give en Afſlag; **ſich einer Sache** —, afſlaa fra noget, give Afkald paa noget; **ſich mit etw.** —, være tilfreds, nøjes med noget; **ſich** —, **daß**, indrømme, at.

Beſcheiden, adj. beſkeden, fordringsløs, fordringsfri, jævn. — **Beſcheidenheit**, f. Beſkedenheb, Fordringsløsheb, Jævnheb, c.

Beſcheidentlich, adv. beſteden.

Beſcheider, m. -s pl. ſ. sg. opſynshavende Møllersvend, c.

Beſcheinen, v. t. 2. beſtinne, ſtinne paa.

Beſcheinen, beſcheinigen, v. t. 1. bevidne, attestere. — **Beſcheinigung**, f. ſtriftligt Bevis, n.; Attest, c.

Beſcheißen, v. t. 2. ſtide paa; tilſnavſe; fig. ſnyde, bedrage.

Beſchelten, v. t. 2. dadle, ſtjælde ud.

Beſchenken, v. t. 1. give Foræringer; **Einen mit etw.** —, forære en noget; **reichlich beſchenkt**, meb mange Gaver.

Beſcheren, v. t. 1. beſtjære, ſtjænke, forære. — **Beſcherung**, f. Foræring, Present, Julegave, c.; × **eine ſchöne** —, en dejlig Redelighed.

Beſcheren, v. t. 2. beklippe.

Beſcherzen, v. t. 1. ſpøge over.

Beſchicken, v. t. 1. ſende Bud til en, ſende Bud efter en; ſende en et Steds hen; **eine Verſammlung** —, ſende Afſendinge til en Forſamling; beſørge, ordne, bringe i Orden; **ſich** —, lave ſig til, gjøre ſig rede; **Metall** —, legere, blande Metal; **das Vieh** —, tøgte Kvæget, * ſtelle Buſtapen; **ſeine Sachen** —, ordne ſine Ting, ſine Anliggender. — **Beſchickung**, f. Afſendelſe af Afſendinge; Tillavning, Ordning, Beſørgelſe, Røgt, c.

Beſchieden, adj. tilbelt, tilmaalt, beſtaaret.

Beſchienen, v. t. 1. belægge med Skinner.

Beſchießen, v. t. 2. beſkyde; indſkyde; **eine Stadt** —, beſkyde en By; ‡ **Gewehre** —, indſkyde Geværer; v. i. blive overtrukket paa Overfladen. — **Beſchießung**, f. Beſkydning, c.

Beſchiffen, v. t. 1. beſejle. — **Beſchiffung**, f. Beſejling, c.

Beſchilfen, v. t. 1. bedække, tække meb Siv; **beſchilft**, ſivgroet.

Beſchimmeln, v. i. 1. m. ſ. blive overtrukket meb Skimmel, ſtimle.

Beſchimmern, v. t. 1. beſtraale, beſtinne.

Beſchimpfen, v. t. 1. beſkæmme, forhaane, fornærme. — **Beſchimpfung**, f. Beſkæmmelſe, Forhaanelſe, Fornærmelſe, c.

Beſchirmen, v. t. 1. beſtjærme, beſkytte, værne, forſvare. — **Beſchirmung**, f. Beſtjærmelſe, Beſkyttelſe, c.

Beſchirmer, m. -s pl. ſ. sg. Beſkytter, c.

Beſchlafen, v. t. 2. ſove paa; **eine Perſon** —, beſove, beſvangre nogen.

Beſchlag, m. **-es -äge**. Beſlag, n.; **der — einer Thür**, Beſlaget paa en Dør; Overtræk, n., Fugtighed, Skimmel, c.; — **auf etw. legen, etw. mit — belegen, etw. in — nehmen**, lægge Beſlag paa noget. | **Beſchlag-legung, -nahme**, f. Beſlaglæggelſe, c.

Beſchläge, n. -s pl. ſ. sg. ſe **Beſchlag**.

Beſchlagen, v. t. 2. beſlaa; tilhugge, tildanne; lægge Beſlag paa; **ein Pferd** —, beſlaa en Hest; **ein Segel** —, beſlaa et Seil; **Balken** —, tilhugge Bjælker; **etw. mit Leinwand** —, overtrække, beklæbe noget meb Lærred; **in einer Sache gut — ſein**, være vel bevandret i noget; (Jagt.) (om Hjorte og Vildsvin) befrugte; v. i. m. ſ. og r. Lobe an, blive bugget, ſtimle, mugne. — **Beſchlagung**, f. Beſlaaen, Tilhugning, c., Beſlag, n.

Beſchlageleine, f. **-n**. Beſlagſejſing, c.

Beſchlecken, v. t. 1. ſe **beklecken**.

Beſchleichen, v. t. 2. liſte ſig ind paa; overliſte, beſnære, overraſke, overrumple. — **Beſchleichung**, f. Overliſtning, Overraſkelſe, c.

Beſchleiern, v. t. 1. tilſlore.

Beſchleimen, v. t. 1. bedække meb Slim.

Beſchleunigen, v. t. 1. fremſtynde, befordre. — **Beſchleunigung**, f. Fremſtyndelſe, c.

Beſchließen, v. t. 2. beſlutte, beſtemme, faſtſætte; ſlutte, ende, tilendebringe; ‡ tillukke, indelukke, indeſlutte. — **Beſchließung**, f. Beſlutning, c.

Beſchließer, m. -s pl. ſ. sg. Husholder, Beſtyrer, c.

Beſchließerin, f. **-nen**. Husholderſke, c.

Beſchluß, m. **-ſſes -üſſe**. Beſlutning; Slutning, Ende; Forvaring, c.; **einen — faſſen**, fatte en Beſlutning; **zum** —, til Slutning; **etw. unter (in) ſeinem — haben**, have noget i Forvaring, gjemme noget. | **Beſchluß-fähig**, i Stand

til at fatte en Beslutning; **-freiheit**, f. Beslutningsfrihed, c.; **-reif**, moden til Beslutning.

Beschmaddern, v. t. 1. tilsmøre.

Beschmähen, v. t. 1. se **beschimpfen**.

Beschmausen, v. t. 1. være til Gilde hos en; **etw.** —, gjøre Gilde for noget.

Beschmeißen, v. t. 2. smide paa, overstænke, tilsmudste, tilsøle; (om Insekter) overtrøje.

Beschmieren, v. t. 1. smøre paa; tilsmøre. — **Beschmierung**, f. Smørelse, Tilsmørelse, c.

Beschmitzen, v. t. 1. se **beschmutzen**.

Beschmutzen, v. t. 1. tilsmudse, tilsøle. — **Beschmutzung**, f. Tilsmudsning, Tilsøling, c.

Beschnauben, v. t. 2. **beschnaufen**, v. t. 1. snuse til.

Beschneiden, v. t. 2. beskære, beklippe, skære af, klippe af; (hos Jøderne) omskære; **den Wein** —, forskære Vinen. | **Beschneide-bank**, f. Beskærebræt, n.; **-hobel**, m. Beskærehøvl, c.; **-presse**, f. Beskærepresse, c.

Beschneidung, f. **-en**. Beskæring; Omskærelse, c.

Beschneien, v. t. 1. oversne, tilsne.

Beschneiteln, v. t. 1. beskære, beklippe.

Beschnellen, v. t. 1. bebrage, forfordele, snyde.

Beschnipfeln, beschnipfen, beschnippeln, beschnippen, beschnippern, beschnitzeln, v. t. 1. beskære.

Beschnobern, beschnopern, beschnüffeln, beschnuppern, v. t. 1. snuse til.

Beschnüren, v. t. 1. besætte med Snore; tilsnøre.

Beschocken, v. t. 1. belægge med Slat, beslatte.

Bescholten, adj. bebrejdet.

Beschönen, beschönigen, v. t. 1. besmykke, sjøge at undskylde, at retfærdiggjøre. — **Beschönigung**, f. Besmykkelse, c.

Beschopft, adj. toppet.

Beschottern, v. t. 1. belægge med Smaasten, grusе. — **Beschotterung**, f. Grusning, c.

Beschränken, v. t. 1. indskrænke, begrænse; **ein beschränkter Kopf**, et indskrænket, borneret Hoved; **sich auf etw.** —, indskrænke sig til, lade sig nøje med noget. — **Beschränkung**, f. Indskrænkning, c.

Beschränkt, adj. indskrænket, borneret. — **Beschränktheit**, f. Indskrænkethed, Bornerthed, c.

Beschreiben, v. t. 2. beskrive; **einen Bogen Papier** —, skrive et Ark Papir fuldt, fylde; **eine Begebenheit** —, beskrive, skildre en Begivenhed; **eine Bahn** —, beskrive, tilbagelægge en Bane; **einen Kreis** —, beskrive en Cirkel. — **Beschreibung**, f. Beskrivelse, c.

Beschreiber, m. **-s** pl. ſ. sg. Beskriver, c.

Beschreien, v. t. 2. skrige over, beklage, bejamre; bringe i ondt Rygte, bagtale; **beschrien**, ilde omtalt, berygtet; **ein Kind** —, rose et Barn for meget.

Beschreiten, v. t. 2. betræde, bestige; **ein Roß** —, bestige en Hest.

Beschroten, v. t. 1. beskære, forkorte.

Beschuhen, v. t. 1. sko, forsyne med Sko.

Beschuldigen, v. t. 1. bestylde, give Skyld for; anklage; **Einen eines Verbrechens** —, bestylde en for en Forbrydelse; **der Beschuldigte**, den anklagede. — **Beschuldigung**, f. Bestyldning, c.

Beschuldiger, m. **-s** pl. ſ sg. Anklager, c.

Beschummeln, v. t. 1. × snyde, bedrage.

Beschuppen, v. t. 1. beklæde med Skæl; **beschuppt**, skælklædt; × bedrage.

Beschütten, v. t. 1. overøse, overstænke; **mit Erde** —, bestrø, bedække med Jord.

Beschützen, v. t. 1. beskytte, sjærme, sikre, frede, forsvare. — **Beschützung**, f. Beskyttelse, c., Forsvar, n.

Beschützer, m. **-s** pl. ſ. sg. Beskytter, Forsvarer, c.

Beschützerin, f. **-nen**. Beskytterinde, c.

Beschwängern, v. t. 1. besvangre. — **Beschwängerung**, f. Besvangrelse, c.

Beschwänzen, v. t. 1. forsyne med en Hale.

Beschwatzen, v. t. 1. besnakke, overtale; tale om, snakke om.

Beschwefeln, v. t. 1. svovle.

Beschwer, Beschwerde, f. **-n**. Besværlighed, c., Bryderi, n., Vanskelighed; Byrde; Lidelse, Sygdom; Klage, Anke, c.: **ohne** —, uden Vanskelighed; — **über etw. führen**, anke, klage over noget. | **Beschwerde-buch**, n. Ankeprotokol, c.; **-schrift**, f. Klageskrift, n.

Beschweren, v. t. 1. besvære, betynge, belæsse, bebyrde; falde til Besvær; plage, pine; **sich über etw.** —, besvære, beklage sig, anke paa, klage over noget. — **Beschwerung**, f. Besværing, Klage, c.; Byrde, Afgift, Forpligtelse, c.

Beschwerer, m. **-s** pl. ſ. sg. Brevpresser, c.

Beschwerlich, adj. besværlig. — **Beschwerlichkeit**, f. Besværlighed, c.

Beschwernis, f. **-se**. se **Beschwerde**.

Beschwichtigen, v. t. 1. bringe til at tie, berolige. — **Beschwichtigung**, f. Beroligelse, c.

Beschwimmen, v. t. 2. svømme i, svømme paa.

Beschwindeln, v. t. 1. bedrage, snyde.

Beschwingen, v. t. 1. bevinge, forsyne med Vinger; **beschwingt**, bevinget.

Beschwitzen, v. t. 1. væde med Sved.

Beschwören, v. t. 2. besværge, bekræfte med Ed; **Geister** —, besværge, mane Aander; **Einen** —, besværge, bede indstændig.

Beschwörer, m. **-s** pl. ſ. sg. Besværger, Maner, Hexemester, c.

Beschwörung, f. **-en**. Besværgelse, c. | **Beschwörungs-formel**, f. Besværgelsesformular, c.

Beseelen, v. t. 1. besjæle, oplive, begejstre; **beseelt**, besjælet. — **Beseelung**, f. Besjæling, c.

Beſegeln, v. t. 1. beſejle; **die Linie** —, paſſere Linjen; **ein Schiff** —, forſyne et Skib med Sejl.

Beſehen, v. t. 2. beſe, tage i Øjesyn, syne; **ſich** —, × ſe ſig om. — **Beſehung**, f. Beſigtelſe, c., Syn, Eftersyn, n.

Beſeher, m. **-s** pl. ſ. sg. ſe **Beſchauer**.

Beſeitigen, v. t. 1. ryddе af Vejen; bortrydde, ſtaffe til Side; hæve, bilægge. — **Beſeitigung**, f. Bortrydbelſe, c.

Beſeligen, v. t. 1. lyksaligajøre, saliggjøre. — **Beſeligung**, f. Lyksaliggjørelſe, Saliggjørelſe, c.

Beſeliger, m. **-s** pl. ſ. sg. Saliggjører, c.

Beſem, m. **-s** pl. ſ. sg. Kost, Fejekost, c.

Beſemen, v. t. 1. feje.

Beſemer, m. **-s** pl. ſ. sg. Kostebinder, c.; Bismer, c.

Beſen, m. **-s** pl. ſ. sg. Kost, Fejekost, c.; fig. × Tjenestepige; **neue — kehren gut**, nye Koste feje godt. | **Beſen-binder**, m. Kostebinder, c.; **-markt**, m. Kostetorv, n.; **Einen über den — — jagen**, kagstryge en; **-ſtiel**, m. Kosteſkaft, n.

Beſenden, v. t. ſe **beſchicken**.

Beſeſſen, adj. beſat. — **Beſeſſenheit**, f. Beſathed, c.

Beſetzen, v. t. 1. beſætte. — **Beſetzung**, f. Beſættelſe, c.; Beſætning, c.

Beſeufzen, v. t. 1. beklage med Suk, jukke over.

Beſichtigen, v. t. 1. beſe, efterſe, syne, tage i Øjesyn; visitere, undersøge.

Beſichtiger, m. **-s** pl. ſ. sg. Synsmand, c.

Beſichtigung, f. **-en**. Syn, n., Beſigtelſe, c. | **Beſichtigungs-bericht**, m. Synsberetning, c.; **-reiſe**, f. Inſpektionsreiſe, c.

Beſiedeln, v. t. 1. opdyrke, bebygge, koloniſere. — **Beſiedelung**, f. Opdyrkning; Nybygd, Koloni, c.

Beſiedeler, m. **-s** pl. ſ. sg. Nybygger, c.

Beſiegbar, adj. overvindelig. — **Beſiegbarkeit**, f. Overvindelighed, c.

Beſiegeln, v. t. 1. beſegle, forſegle; fig. ſtadfæſte. — **Beſiegelung**, f. Beſegling, c.

Beſiegen, v. t. 1. beſejre, ſejre over, overvinde. — **Beſiegung**, f. Overvindelſe, Beſejring, c.

Beſieger, m. **-s** pl. ſ. sg. Overvinder, Sejrherre, c.

Beſing, m. **-s -e** (**Beſinge**, f. **-n**). Bær, n.; **ſchwarze -e**, Blaabær, n.; **rote -e**, Jordbær, n. | **Beſing-ſuppe**, f. Blaabærſuppe, c.

Beſingen, v. t. 2. beſynge.

Beſinnen, v. r. 2. huſke, erindre, mindes; **ſich eines Dinges** —, huſke noget; **ſich auf etw.** —, beſinde, huſke paa, ſøge at huſke; overlægge, betænke ſig; **ſich eines anderen, eines Beſſeren** —, komme paa andre, paa bedre Tanker; komme til ſig ſelv, ſatte ſig.

Beſinnung, f. **-en**. Beſindelſe, Eftertanke, c., Overlæg, n., Fatning, c.; **die — verlieren**, tabe Beſindelſen, (ogſaa) tabe Bevidſtheden; **zur — kommen**, komme til ſig ſelv. | **Beſinnungs-los**, uden Beſindelſe, bevidſtløs; ubeſindig; **-loſigkeit**, f. Bevidſtløshed, c.

Beſippt, adj. beſlægtet.

Beſitz, m. **-es** ub. pl. Beſiddelſe, Ejendom, c.; **— von etw. nehmen, etw. in — nehmen**, tage noget i Beſiddelſe. | **Beſitz-anzeigend**, Eje-; **— -es Fürwort**, Ejeſtedord, n.; **-ergreifer**, m. den, der tager noget i Beſiddelſe; **-ergreifung**, f. Tagen i Beſiddelſe, c.; **-los**, ejendomsløs; **-loſigkeit**, f. Ejendomsløshed, c.; **-nahme, -nehmung**, f. ſe **-ergreifung**; **-recht**, n. Ejendomsret, c.

Beſitzen, v. t. 2. beſidde, eje, have, være forſynet med; **Eier** —, ſidde paa Æg.

Beſitzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Beſidder, Ejer, c.

Beſitztum, n. **-es -tümer**. Ejendom, Beſiddelſe, c., Gods, n.

Beſitzung, f. **-en**. Ejendom, Beſiddelſe, c.

Beſoffen, adj. beſtjænket, fuld, drukken. — **Beſoffenheit**, f. Drukkenſtab, c.

Beſohlen, v. t. 1. forſaale.

Beſolden, v. t. 1. lønne, give Sold, gagere, have i ſin Sold.

Beſoldung, f. **-en**. Lønning; Sold, Løn, c. | **Beſoldungs-erhöhung**, f. Gageforhøjelſe, c.; **-zulage**, f. Gagetillæg, n.

Beſonder, adj. særegen, særſtilt, ſærdeles, enkelt; udmærket, fortrinlig, uſædvanlig; × beſynderlig, ſælſom, forunderlig. — **Beſonderheit**, f. Særegenhed, Sjældenhed, Beſynderlighed, c., Egenhed, særegen Omſtændighed, Detail.

Beſonders, adv. enkelt, affondret, for ſig ſelv; fortrinlig, ſærdeles, iſær, fortrinsvis, fornemmelig, overmaade, i Særdeleshed, i høj Grad.

Beſonnen, adj. beſindig, rolig, ſattet. — **Beſonnenheit**, f. Sindighed; Aandsnærværelſe, Ro, c.

Beſonnt, adj. ſolbeſtinnet.

Beſorgen, v. t. 1. beſørge, ſørge for, drage Omſorg for, forrette, foranſtalte, paſſe, anordne; **etw. unangenehmes** —, bekymre ſig ſelv. | **Beſorgnungslos

Beſpicken, v. t. 1. beſpække; × fig. berige.
Beſpiegeln, v. t. 1. viſe i et Spejl; **ſich** —, ſpejle ſig.
Beſpinnen, v. t. 2. overſpinde, bedække med Spind.
Beſpitzt, adj. beruſet.
Beſpötteln, **beſpotten**, v. t. 1. beſpotte. — **Beſpöttelung**, **Beſpottung**, f. Beſpottelſe, Forhaanelſe, c.
Beſprechen, v. t. 2. afhandle, aftale; **ein Buch** —, anmelde en Bog; † **einen Platz** —, beſtille en Plads; **Eim. eine Krankheit** —, helbrede en Sygdom ved at tale (læſe) over den; ‡ **Einen um etw.** —, anmode en om noget; ‡ tiltale for Retten; **ſich mit eim. über etw.** —, tale med. raadſlaa, gjøre Aftale om noget med en. — **Beſprechung**, f. Samtale, Forhandling; Anmeldelſe, c.; det at tale (læſe) over noget.
Beſprengen, v. t. 1. beſtænke, beſprøjte, væde; beſtrø; **mit Salz** —, ſprænge. — **Beſprengung**, f. Overſtænkning, c.
Beſpringen, v. t. 2. ſpringe, bedække.
Beſpritzen, v. t. 1. beſprøjte, overſprøjte. — **Beſprützung**, f. Beſprøjtning, Overſprøjtning, c.
Beſprudeln, **beſprühen**, v. t. 1. overſprøjte.
Beſpucken, v. t. 1. beſpytte.
Beſpülen, v. t. 1. beſkylle.
Beſſer, adj. (Kompar. af **gut**) bedre; **Einen eines -en belehren**, lære en noget bedre.
Beſſern, v. t. 1. bedre, forbedre; iſtandſætte, reparere; **ſich** —, forbedre, komme ſig; **es beſſert ſich mit ihm**, det bliver bedre med ham.
Beſſerung, f. **-en**. Forbedring, Udbedring, Reparation; Bedring, Omvendelſe, c. | **Beſſerungs-anſtalt**, f. Forbedringsanſtalt, c.; **-fähig**, forbederlig, i Stand til at forbedres; **-haus**, n. Forbedringshus, n.; **-trieb**, m. Drift til Forbedring, c.
Beſt, adj. (Superl. af **gut**) bedſt; **der -e**, den bedſte; **ein Glas vom -en**, et Glas af bedſte; **beim -en Willen**, med den bedſte Vilje; **ſo geht's am -en**, ſaaledes gaar det bedſt; **das Beſte**, det bedſte; Gavn, n., Fordel, Nytte, c.; **das gemeine -e**, det fælles bedſte; **er will nur ener -es**, han vil kun eders bedſte; **Einen zum -en haben**, have en til bedſte, holde en for Nar; **etw. zum -en geben**, give noget til bedſte, give noget ud; **etw. zum -en kehren**, udlægge noget paa det bedſte, vende noget til det gode; **ſein -s thun**, gjøre ſit bedſte; **ſich aufs -e empfehlen**, anbefale ſig paa det bedſte.
Beſtählen, v. t. 1. belægge med Staal.
Beſtallen, v. t. 1. indſætte, beſtille.
Beſtallung, f. **-en**. Beſtalling, c. | **Beſtallungs-brief**, m., **-urkunde**, f. Beſtalling, c.
Beſtand, m. **-es -äude**. Varighed, Beſtandighed; Beholdning, Beſætning; Status, Kaſſebeholdning; × Forpagtning, c.; Stykke, n., Del, c. | **Beſtand-buch**, n. Kaſſebog, Lagerbog, c.; **-geld**, n. × Forpagtningsafgift, c.; **-herr**, m. × Ejer af en Forpagtning, c.; **-inhaber**, m. × Forpagter, c.; **-los**, uvedſtandig; **-mühle**, f. × bortforpagtet Mølle, c.; **-müller**, m. × Mølleforpagter, c.; **-ſtück**, n., **-t(h)eil**, m. Beſtanddel, c.; **-vertrag**, m. × Forpagtningskontrakt, c.; **-zeit**, f. × Forpagtningstid, c.
Beſtänden, v. t. 1. × forpagte.
Beſtänder, m. **-s** pl. ſ. sg. × Forpagter, c.
Beſtändig, adj. beſtandig, uafbrudt, ſtadig, vedvarende, ſtedſevarende, varig, ſtandhaftig, uforanderlig; adv. ſtedſe, altid, beſtandig. — **Beſtändigkeit**, f. Beſtandighed, Standhaftighed, c.
Beſtärken, v. t. 1. beſtyrke; bekræfte, ſtadfæſte; **Einen in einer S.** —, beſtyrke en i noget. — **Beſtärkung**, f. Beſtyrkelſe, c.
Beſtätigen, v. t. 1. ſtadfæſte, bekræfte; **ſich** —, ſtadfæſte ſig.
Beſtätigung, f. **-en**. Stadfæſtelſe, Bekræftelſe, c. | **Beſtätigungs-recht**, n. Stadfæſtelsesret, c.
Beſtatten, v. t. 1. ſtede til Jorden, jordfæſte, jorde; **eine Tochter** —, udſtyre en Datter; **den Acker** —, dyrke Ageren. — **Beſtattung**, f. Begravelſe, c.
Beſtauben, v. i. 1. m. ſ. blive ſtøvet.
Beſtäuben, v. t. 1. beſtøve, tilſtøve.
Beſtauben, v. r. 1. buſſes, faa Skub.
Beſtaunen, v. t. 1. betragte med Forbabſelſe.
Beſtechbar, adj. ſe **beſtechlich**.
Beſtechen, v. t. 2. beſtikke, ſtikke ofte i; **Einen** —, beſtikke, underkjøbe en.
Beſtechlich, adj. beſtikkelig. — **Beſtechlichkeit**, f. Beſtikkelighed, c.
Beſtechung, f. **-en**. Beſtikkelſe, c. | **Beſtechungs-kunſt**, f. Kunſten at beſtikke; **-verſuch**, m. Forſøg paa Beſtikkelſe, n.
Beſteck, n. **-es -e**. Beſtik, n.
Beſtecken, v. t. 1. ſtikke i, ſtikke paa, beſtikke.
Beſtehen, v. t. 2. beſtaa, overſtaa, udholde; **einen Kampf** —, beſtaa en Kamp; **einen Feind** —, modſtaa en Fjende, ſtaa ſig imod en Fjende; **eine Probe** —, beſtaa en Prøve; † **ein Schiff** —, beſtige et Skib; **von Bäumen beſtanden ſein**, være bevoxet med Træer; × leje, forpagte; v. i. m. h. beſtaa, ſtaa ſig, udholde Prøve; holde Stand, være varig, gyldig; **auf einer Sache** († **auf eine Sache**) —, ſtaa paa noget, holde faſt ved noget; **auf ſeinem Kopfe** —, blive haardnakket ved ſin Mening; **wider einen** —, ſtaa ſig imod en; **vor eim.** —, beſtaa for en; **in einer Prüfung** —, beſtaa i en Examen; **aus etw.** —, beſtaa af noget; **in etw.** —, beſtaa i noget; † ſtørkne, blive faſt, ſtivne. — **Beſtehung**, f.; **nach** — **der Prüfung**, efter at have beſtaaet Examen.
Beſtehlen, v. t. 2. beſtjæle; **Einen um etw.** —, beſtjæle en for noget, ſtjæle noget fra en.
Beſteigen, v. t. 2. beſtige. — **Beſteigung**, f. Beſtigning, c.
Beſteiger, m. **-s** pl. ſ. sg. Beſtiger, c.
Beſtellen, v. t. 1. beſætte; bearbejde, dyrke,

ordne, beſorge, beſtikke; udrette, beſtille; udnævne, indſætte, beſtikke; **den Tiſch mit Eſſen** —, beſætte Bordet med Mad; **es iſt ſo um ihn beſtellt**, det er saaledes fat med ham; **das Land** —, dyrke Jorden; **ſein Haus** —, ordne, beſtikke ſit Hus; **Grüße** —, udrette Hilsener; **eine Droſchke** —, beſtille en Droſke; **Einen** —, beſtille en eilsteds hen; **einen zum Vormund** —, indſætte en til Formynder. | **Beſtell-gebühr**, f. **-geld**, n. Poſtpenge, pl.; **-zeit**, f. Pløjetid, c.

Beſtellung, f. **-en**. Beſtillen, Beſtilling, c.; **auf — arbeiten**, arbejde efter Beſtilling; Beſørgelſe, Dyrkning, c. | **Beſtellungs-buch**, n. Ordrebog, c.; **-zettel**, m. Tilſigelſesſeddel, c.

Beſteuerpeln, v. t. 1. ſtemple.

Beſtens, adv. paa bedſte Maade, bedſt, paa det bedſte.

Beſternen, v. t. 1. forſyne med Stjærner; **beſternt**, belovereet.

Beſteuern, v. t. 1. belægge med Skat, paalægge Skat; † ſtyre. — **Beſteuerung**, f. Paalæggelſe af Skat; Styrmandskunſt, c.

Beſtialiſch, adj. beſtialſk, dyriſk, fæiſt; dum; umenneſkelig, grum.

Beſtialität, f **-en**. Beſtialitet, Dumhed, Fæiſthed; Umenneſkelighed, Grumhed, c.

Beſticheln, v. t. 1. ſtikke paa.

Beſticken, v. t. 1. brodere paa, forſyne med Broderi.

Beſtie, f. **-n**. Bæſt, Dyr, Fæ, n.

Beſtiefeln, v. t. 1. beſtøvle, forſyne med Støvler.

Beſtimmbar, adj. beſtemmelig.

Beſtimmen, v. t. 1. beſtemme, betegne; faſtſætte, beramme; **Einen zu einem Entſchluſſe** —, formaa en til en Beſlutning; **ſich** —, beſtemme ſig, fatte en Beſlutning; afgjøre; **Etw. etw.** —, beſtemme, udſætte for, tiltænke en noget; **etw. zu etw.** —, beſtemme til noget.

Beſtimmt, adj. beſtemt, faſtſat, nøje, nøjagtig, ſikker, vis. — **Beſtimmtheit**, f. ub. pl. Beſtemthed, Nøjagtighed, c.

Beſtimmung, f. **-en**. Beſtemmelſe, Hensigt, c., Øjemed, n., Skæbne, c.

Beſtirnen, v. t. 1. ſe **beſternen**.

Beſtöbern, v. t. 1. ſyge til, bedække; ſnuſe til.

Beſtocken, v. t. 1. beplante, beſætte; v. r. ſætte Stamme.

Beſtöhnen, v. t. 1. ſtønne, ſukke over.

Beſtöpſeln, v. t. 1. ſe **bekorken**.

Beſtoßen, v. t. 2. ſtøde imod; file, høvle, glatte, jævne; beſtadige ved at ſtøde, afſtøde. | **Beſtoß-hobel**, m. Strubhøvl, c.

Beſtrafen, v. t. 1. afſtraffe, straffe.

Beſtrafung, f. **-en**. Afſtraffelſe, c. | **Beſtrafungs-wert(h)**, ſtrafværdig.

Beſtrahlen, v. t. 1. beſtraale.

Beſtreben, v. r. 1. beſtræbe ſig, beſlitte ſig, gjøre ſig Umage, tragte efter. — **Beſtrebung**, f. Beſtræbelſe, c.

Beſtrebſam, adj. ſtræbſom.

Beſtreifen, v. t. 1. forſyne med Striber; ſtryge hen over.

Beſtreichen, v. t. 2. beſtryge, overſtryge, bemale; beſmøre, overſmøre; berøre, ſtreife imod; beſtyde, beſtryge. — **Beſtreichung**, f. Beſtrygning, c.

Beſtreitbar, adj. omtviſtelig. — **Beſtreitbarkeit**, f. Omtviſtelighed, c.

Beſtreiten, v. t. 2. beſtride, ſtride imod, angribe, bekrige; bekæmpe, overbinde; modſtaa, gjendrive; **die Koſten** —, beſtride, overkomme, udrede Omkoſtningerne; **eine Arbeit** —, overkomme et Arbejde. — **Beſtreitung**, f. Beſtridelſe, c.

Beſtreuen, v. t. 1. beſtrø. — **Beſtreuung**, f. Beſtrøelſe, c.

Beſtricken, v. t. 1. omgive med Reb, tilſnøre, ſnøre om; † fængſle, arreſtere, lægge i Lænker; fig. beſnære, hilde, bedaare, forblinde. — **Beſtrickung**, f. Omvikling; Beſnærelſe, Bedaarelſe, c.

Beſtrömen, v. t. 1. overſtrømme.

Beſtücken, v. t. 1. beſætte med Kanoner; **beſtückt**, beſtykket. — **Beſtückung**, f. Beſtykning, c.

Beſtürmen, v. t. 1. beſtorme, ſtorme ind paa, angribe, løbe Storm imod; fig. **Einen mit Bitten** —, beſtorme, overhænge en med Bønner. — **Beſtürmung**, f. Beſtormelſe, c.

Beſtürmer, m. **-s** pl. ſ. sg. den ſtormende.

Beſtürzen, v. t. 1. forſærde, forſtrække; gjøre forlegen, forvirre. — **Beſtürzung**, f. Beſtyrtelſe, Forſærdelſe, c.

Beſtürzt, adj. beſtyrtet, forſærdet, forundret, forlegen. — **Beſtürztheit**, f. Beſtyrtelſe, Forfærdelſe, c.

Beſuch, m. **-es -e**. Beſøg, n.; **Eim. einen — machen, abſtatten**, aflægge en et Beſøg; **wir haben** —, vi have fremmede; Beſøgelſe, c.; (Jagt.) Opſøgelſe af Vildt ved Sporhund. | **Beſuch-karte**, f. Viſitkort, n.; **-zeit**, f. Beſøgstid, Viſittid, c.; **-zimmer**, n. Modtagelsesværelſe, n.

Beſuchen, v. t. 1. beſøge; opſøge Vildt.

Beſucher, m. **-s** pl. ſ. sg. Beſøger, c.

Beſudeln, v. t. 1. beſudle, beplette. — **Beſudelung**, f. Beſudling, c.

Betäfeln, v. t. 1. belægge med Brædder, panele, lægge Gulv.

Betagen, v. t. 1. faſtſætte en Dag; ſtævne for Retten.

Betagt, adj. bedaget, meget gammel; **ein -er Wechſel**, en forfalden Vexel.

Betakeln, v. t. 1. tiltakle.

Betaſten, v. t. 1. føle paa, beføle, berøre. — **Betaſtung**, f. Beføling, c.

Betäuben, v. t. 1. bedøve, døve; fig. bedøve,

forvirre, fortumle. — **Betäubung**, f. Bedøvelse, c.

Betäubt, adj. bedøvet. — **Betäubtheit**, f. Bedøvelse, c.

Betauen, v. t. 1. bedugge; **betaut**, dugget, vædet med Dug.

Betaumeln, v. t. 1. fortumle, gjøre fortumlet.

Bete, f. (n.) **-n**. Bet, c.; — **werden**, blive Bet; — **machen**, gjøre Bet.

Beteidigen, v. t. 1. † afgjøre, bilægge. — **Beteidigung**, f. Afgjørelse, c.

Beteilen, v. t. 1. tildele, gjøre delagtig i, forsyne.

Beteiligen, v. t. 1. gjøre til Deltager i, lade tage Del i; v. r. tage Del i; **bei etw. beteiligt sein**, være delagtig i noget, have Del i noget, være med ved, være Deltager, Interessent; **der Beteiligte**, den vedkommende, Deltageren. — **Beteiligung**, f. Deltagelse, c.

Betel, m. **-s** pl. ſ. sg. Mejsel, c.; Betel, c.

Beten, v. i. 1. m. h. bede. | **Bet-altar**, m. Bedealter, n.; **-bruder**, m. Pietist, c.; **-fahrt**, f. Valfart, c.; **-gemach**, n. Bedeværelse, n.; **-glocke**, f. Bedeklokke, c.; **-haus**, n. Bedehus, n.; **-kammer**, f. Bedekammer, n.; **-pult**, n. Bedepult, c.; **-saal**, m. Bedesal, c.; **-schemel**, m. Bedeskammel, c.; **-schwester**, f. Bedesøster, c.; **-stuhl**, m. Bedestol, c.; **-stunde**, f. Bedetime, c.; **-tag**, m. Bededag, c.; **-zimmer**, n. se **-gemach**.

Beter, m. **-s** pl. ſ. sg. En, der beder.

Beteuern, v. t. 1. højtidelig forsikre. — **Beteuerung**, f. højtidelig Forsikring, c.

Bethätigen, v. t. 1. iværksætte, bevise i Gjerningen, opfylde. — **Bethätigung**, f. Iværksættelse, Virksomheb, c.

Bethauen, v. t. se **betauen**.

Betheidigen, v. t. se **beteidigen**.

Betheilen, **betheiligen**, v. t. se **beteilen**, **beteiligen**.

Betheuern, v. t. se **beteuern**.

Bethören, v. t. 1. bedaare, forblinde, forføre, skuffe. — **Bethörung**, f. Bedaarelse, c.

Bethörer, m. **-s** pl. ſ. sg. Bedaarer, c.

Bethört, adj. bedaaret. — **Bethörtheit**, Bedaarelse, Forblindelse, c.

Bethränen, v. t. 1. væde med Taarer; begræde; **bethränt**, taarevædet.

Bethulich, adj. gjørlig, udførlig; ivrig, virksom; venlig imødekommende.

Bethun, v. t. 2. gjøre; v. r. opføre sig, nærme sig, være imødekommende; † lave paa sig.

Betürmen, v. t. 1. se **betürmen**.

Beting, f. **-en**. (til Sss) Beding, c.

Betiteln, v. t. 1. betitle.

Betölpeln, v. t. 1. snyde, tage ved Næsen.

Beton, m. **-s** ub. pl. Beton, c.

Betonen, v. t. 1. betone, accentuere. — **Betonung**, f. Betoning, c.

Betracht, m. **-s** ub. pl. Betragtning, Hensende, c., Hensyn, n.; **in — seiner Jugend**, i Betragtning af hans Ungdom; **in — ziehen**, tage i Betragtning; **in — kommen**, komme i Betragtning; **außer — lassen**, lade ude af Betragtning.

Betrachten, v. t. 1. betragte, se paa, bese; fig. betragte, overveje, tage i Betragtning, tage Hensyn til; **Einen als seinen Freund —**, betragte som, anse for sin Ven.

Betrachter, m. **-s** pl. ſ. sg. Betragter, Beſuer, c.

Beträchtlich, adj betydelig, anselig, vigtig. — **Beträchtlichkeit**, f Betydelighed, Anselighed, Vigtighed, c.

Betrachtung, f. **-en**. Betragtning, Overvejelse, Foreſtilling, c.; **-en über etw. anstellen**, anstille Betragtninger over noget; **in — ziehen, nehmen**, tage i Betragtning. | **Betrachtungs-art**, **-weise**, f. Betragtningsmaade, c.

Betrag, m. **-es -äge**. Beløb, n.

Betragen, v. r. 2. opføre, forholde, te sig; v. i. m. h. belobe sig til, udgjøre.

Betragen, n. **-s** ub. pl. Opførsel, c., Forhold, n.

Betrauen, v. t. 1. betro. — **Betrauung**, f. Betroelse, c.

Betrauern, v. t. 1. sørge over, beklage. | **Betrauerns-wert(h)**, **-würdig**, bellagelsesværdig.

Beträufeln, v. t. 1. dryppe paa.

Betreff, m. **-s** ub. pl. Hensende; **in — dieses Umstandes**, i Hensende til, angaaende denne Omstændighed.

Betreffen, v. t. 2. træffe, gribe; tilstøde, overfalde, paakomme; angaa, vedkomme; **Einen über, bei der That —**, gribe en paa ferſt Gjerning; **ein Unglück betraf ihn**, en Ulykke tilstødte, ramte ham; **was mich betrifft**, hvad mig angaar; **das betrifft dich**, det vedkommer dig; **-d**, angaaende, vedkommende.

Betreffs, præp. med Gen. i Hensende til, angaaende.

Betreiben, v. t. 2. bedrive, drive; **ein Feld mit Vieh —**, drive Kvæg ud paa en Mark; **etw. —**, drive noget, forfølge noget, fremskynde noget. — **Betreibung**, f. Driven, Fremskynden, c.

Betreten, v. t. 2. betræde, træde paa, træde ind i, komme ind i; (om Fugle) træde; **Einen auf frischer That —**, træffe, gribe en paa ferſt Gjerning.

Betreten, adj. overrasket, forlegen, forbavset, forundret. — **Betretenheit**, f. Forlegenheb, Overraskelse, Forbavselse, c.

Betretung, f. ub. pl. Betrædelse, c. | **Betretungs-fall**, m. Tilfælde, naar en gribes paa ferſt Gjerning.

Betrieb, m. **-s** ub. pl. Drift; Tilskyndelse, c.; Forretning, c. | **Betriebs-direktor**, m. Driftsbeſtyrer, c.; **-geld**, n. se **-kapital**; **-in-**

spektor, m. Driftsinspektør, c.; **-jahr**, n. Driftsaar, n.; **-kapital**, n. Driftskapital, c.; **-kosten**, pl. Driftsomkostninger, pl.; **-stockung**, f. Standsning af Driften, c.

Betriebsam, adj. driftig, driftsom, virksom, vindskibelig, arbejdsom. — **Betriebsamkeit**, f. Driftighed, Driftsomhed, Virksomhed, Vindskibelighed, Arbejdsomhed, c.

Betriegen, v. t. se **betrügen**.

Betrinken, v. t. 2. drikke fuld.

Betroffen, adj. forvirret, overrasket, forlegen, slaaet. — **Betroffenheit**, f. Forvirring, Overraskelse, Forlegenhed, c.

Betröpfeln, betropfen, v. t. 1. dryppe paa.

Betrüben, v. t. 1. bedrøve; **sich über eine S.** —, bedrøves, blive bedrøvet over noget; † gjøre plumret, plumre.

Betrübnis, f. (n.) **-se**. Bedrøvelse, Bekymring, Sorg, c.

Betrübsam, adj. bedrøvelig, sørgelig.

Betrübt, adj. bedrøvet, bekymret, sørgmodig; bedrøvelig, sørgelig. — **Betrübtheit**, f. Bedrøvelse, Sorg, c.

Betrug, m. **-es** ub. pl. Bedrageri, Bedrag, n., List, Svig, c.

Betrügen, v. t. 2. bedrage, snyde, svige, skuffe, trække op; **Einen um etw.** —, bedrage en for noget; **sich** —, narres, skuffes, tage fejl.

Betrüger, m. **-s** pl. ſ. sg. Bedrager, Snyder, c.

Betrügerei, f. **-en**. Bedrageri, Snyderi, Bedrag, n., List, Svig, c.

Betrügerisch, adj. bedragerſk, skuffende, falsk, rænkefuld, listig.

Betrüglich, adj. bedragerſk, falsk, svigefuld. — **Betruglichkeit**, f. Svigefuldhed, Falskhed, c.

Betrunken, adj. drukken, fuld, beruset. — **Betrunkenheit**, f. Fuldskab, Beruselse, c.

Bett, n. **-es -en**. (Dim. **Bettchen, Bettlein**, n.) Seng, c.; Leje, Hvilested, n.; **das — hüten**, holde Sengen; **das — machen**, rede Sengen; **ein — aufschlagen**, rede en Seng op; **außer — sein**, være oven Senge; **zu —, ins — gehen**, gaa til Sengs; **zu — liegen**, ligge til Sengs; Sengeklæder, pl.; fig. Flodseng, c., en Flods Leje, n. | **Bett-aufhelfer**, m. Sengebaand, n.; **-bank**, f. Slagbænk, c.; Skammel foran Sengen, c.; **-behang**, m. Sengeomhæng, n.; **-becken**, n. Stikbækken, n.; **-decke**, f. Sengetæppe, n., Dyne, c.; **-feder**, f. Sengefjeder, c.; **-flasche**, f. Varmeflaske, Varmebunk, c.; **-gardine**, f. Sengegardin, n.; **-genoß**, m. Sovekammerat, c.; **-gerät(h)**, n. Sengeklæder, pl.; **-gesell**, m. Sovekammerat, c.; **-gestell**, n. Sengested, n.; **-gewand**, n. Lagen, n.; **-himmel**, m. Sengehimmel, c.; **-kammer**, f. Sovekammer, n.; **-kasten**, m. Sengested, n.; **-kissen**, n. Sengepude, c.; **-lade**, f. Sengested, n.; **-lägerig**, sengeliggende; **-laken**, n. Sengelagen, n.; **-mönch**, m., **-pfanne**, f. Sengevarmer, c.; **-pfosten**, m. Sengestolpe, Sengestok, c.; **-pfühl**, m. Hovedpude, c.; **-quast**, m. Sengebaand, n.; **-schirm**, m. Skjærmbræt, n.; **-spende, -statt, -stelle**, f. Sengested, n.; **-stollen**, m. Fodende af Sengen, c.; **-stroh**, n. Sengehalm, c.; Snerre, c. (galium); **-tisch**, m. Slagbænk, c.; Natbord, n.; **-tuch**, n. Lagen, n.; **-überzug**, m. Betræk, Vaar, Dynevaar, n.; **-vorhang**, m. Sengeomhæng, n.; **-wanze**, f. Væggelus, c.; **-wärmer**, m. Sengevarmer, c.; **-zeit**, f. Sengetid, c.; **-zieche**, f. se **-überzug**; **-zeug**, n. Sengeklæder, pl.; **-zopf**, m. Sengebaand, n.

Bettel, m. **-s** pl. ſ. sg. Ubetydelighed, Bagatel, c., Lapperi, n.; Tiggeri, Betleri, n. | **Bettel-arm**, tiggefærdig; **-armut(h)**, f. Tiggefærdighed, stor Fattigdom, c.; **-brief**, m. Tiggerbrev, n.; **-brot**, n. Tiggerbrød, n.; **-bruder**, m. Tigger; Tiggermunk, c.; **-bube**, m. Tiggerdreng, c.; **-frau**, f. Tiggerkælling, c.; **-gesindel**, n. Tiggerpak, n.; **-haft**, tiggeragtig, usſel, fattig; **-handwerk**, n. Tiggerhaandværk, n.; **-herberge**, f. Tiggerherberg, n.; **-junge, -knabe**, m. Tiggerdreng, c.; **-könig**, m. Stodderkonge, c.; **-leute**, pl. Tiggerfolk, pl.; **-mann**, m. Tigger, Stodder, c.; **-mönch**, m. Tiggermunk, c.; **-orden**, m. Tiggermunkenes Orden, c.; **-ranzen**, m., **-sack**, m. Tiggerpose, c.; **-staat**, m. Tiggerpragt, Stodderstads, c.; **-stab**, m. Tiggerstav, c.; **-stolz**, m. latterlig Stolthed, Tiggerstolthed, c.; **-vogt**, m. Stodderkonge, Fattigfoged, c.; **-volk**, n. Tiggerpak, n.

Bettelei, f. **-en**. Tiggeri, n.; Lapperi, n., Bagatel, c.

Betteln, v. t. og i. m. h. 1. tigge; — **gehen**, gaa ud at tigge; **Almosen** —, bede om Almisse.

Betten, v. i 1. m. h. rede Seng for; v. t. lægge til Sengs, berede et Sovested, en Seng; **sich gut** —, fig. sørge for sin Fordel; **wie man sich bettet, so schläft man**, som man reder, saa ligger man.

Bettler, m. **-s** pl. ſ. sg. Tigger, Stodder, c. | **Bettler-herberge**, f. Tiggerherberg, n.; **-mantel**, m. Tiggerkappe, c.; almindelig Løvefod, c. (Alchemilla vulgaris); **-sack**, m. Tiggerpose, c.; **-sammet**, m. Pluds, n.

Bettlerin, f. **-nen**. Tiggerske, Tiggerkone, Tiggerpige, c.

Bettung, f. **-en**. Underlag, Bjælkeleje, Bjælkeværk under Sluser, n.; Bedding, c.; Reden af Senge, c.

Betünchen, v. t. 1. kalke, hvidte.

Betüpfeln, betupfen, v. t. 1. forsyne med Pletter; berøre, bede.

Betürmen, v. t. 1. forsyne med Taarn.

Betz, m. **-es -e**. Bjørn, Bamse, c.; Hund, c.

Betze, f. **-n**. Tæve, Ulvinde, c.; fig. Tæve.

Beuche, f. **-n**. Byg. Bygning, Ludvask, c. | **Beuch-faß**, n. Bygekar, n.

Beuchen, v. t. 1. byge. lægge i Lud.

Beuge, f. **-n**. Krum, bøjet Flade; Bøjning, Krumning, Bug, c.; × se **Beige**; **aus der**

Krümme in die — kommen, komme fra Aften i Ilden.

Beugen, v. t. 1. bøje, krumme, bukke; **den Nacken —**, bøje Nakken; **das Recht —**, bøje, forbreje Retten; **ſich —**, bøje ſig, bukke ſig. — **Beugung**, f. Bøjning, Krumning, c., Buk, n.

Beugſam, adj. bøjelig, ſmidig, fleksibel. — **Beugſamkeit**, f. ub. pl. Bøjelighed, Smidighed, c.

Beule, f. **-n**. Bugle, Hævelſe, Bvld, c.

Be-unruhigen, v. t. 1. forurolige; beſvære; ængſte, overhænge. — **Be-unruhigung**, f. Forurolegelſe, Beſværing, c.

Be-urbaren, v. t. 1. opdyrke. — **Be-urbarung**, f. Opdyrkelſe, c.

Be-urkunden, v. t. 1. belægge, bevise ved Dokumenter. — **Be-urkundung**, f. Bevisførelſe ved Dokumenter, c.

Be-urlauben, v. t. 1. hjemſende, give Permiſſion, Afſked; **ſich bei einem** —, tage Afſked med en, anbefale ſig. — **Be-urlaubung**, f. Hjemſendelſe, Permiſſion, Afſked, c.

Be urt(h)eilen, v. t. 1. bedømme; beſtemme, ajmaale, vurdere.

Be-urt(h)eiler, m. **-s** pl. ſ. sg. Bedømmer, Kritiker, Recenſent, c.

Be-urt(h)eilung, f. **-en**. Bedømmelſe, Recenſion, c. | **Be-urt(h)eilungs-gabe**, **-kraft**, f., **-vermögen**, n. Dømmekraft, c.

Beute, f. **-n**. Bytte, Rov, n., Fangſt, c.; ſtort Dejtrug, n.; Bifade af Træ, n.; — **machen**, gjøre Bytte. | **Beute-ant(h)eil**, m. Del af Byttet, c.; **-gierig**, **-luſtig**, **-ſüchtig**, byttelyſten; **-zug**, m. Røvertog, n.

Beutel, m. **-s** pl. ſ. sg. Pung, Poſe, Fold, c.; Tærſkel, c. (til at banke Hørren med); (hos Møllerne) Melſigte, c. | **Beutel-förmig**, pungformet; **-bär**, m. Pungbjørn, c. (Phascolarctos); **-herr**, m. Rentemeſter, c.; **-marder**, m. Pungmaar, c. (Dasyurus); **-meiſe**, f. Pungmeiſe, c. (Parus pendulinus); **-nager**, m. Punggnaver, c. (Phascolomys); **-ratte**, f. Pungrotte, c. (Didelphys); **-ſchneider**, m. Lommetyv, Gavtyv, c.; **-ſchneiderei**, f. Lommetyveri, n.; **-t(h)ier**, n. Pungdyr, n.; **-tuch**, n. Sigtedug, c.; **-wolf**, m. Pungulv, c. (Thylacinus).

Beuteln, v. t. 1. ſigte; ryſte; banke (Hør); **ſich —**, ſlaa Folder, poſe

Beuten, v. t. 1. gjøre Bytte; beſætte med Skovbier.

Beuten, m. **-s** pl. ſ. sg. Bifade af Træ, n.

Beutler, m. **-s** pl. ſ. sg. Handſkemager, c.

Beutner, m. ſe **Zeidler**.

Bevogten, v. t. 1. × beherske.

Bevölkern, v. t. 1. befolke. — **Bevölkerung**, f. Befolkning, c.

Bevollmächtigen, v. t. 1. befuldmægtige, bemyndige, give Fuldmagt til; **der -igte**, befuldmægtiget, c., Mandatarius, c. — **Bevollmächtigung**, f. Befuldmægtigelſe, Bemyndigelſe, c.

Bevor, conj. førend, før; ‡ adv. forud, fremfor; **Einem — kommen**, komme en i Forkjøbet, forekomme; **Einem etw. — thun**, overgaa en i noget.

Bevormunden, v. t. 1. give Formynder; være Formynder for; agere Herre over. — **Bevormundung**, f. Formynderſkab, n.

Bevorrechten, **bevorrechtigen**, v. t. 1. give Forret, privilegere. — **Bevorrechtung**, f. Privilegering, c.

Bevorſtehen, v. i. 2. m. h. foreſtaa, være tilkommende; **in -der Woche**, næſtkommende Uge; **es ſteht mir ein Unglück bevor**, der foreſtaar, truer mig en Ulykke.

Bevort(h)eilen, v. t. 1. forfordele, gjøre Uret, bedrage, beſvige; ‡ begunſtige. — **Bevort(h)eilung**, f. Beſvigelſe, Forfordeling, c.

Bevorworten, v. t. 1. forſyne med Forord; anbefale.

Bevorzugen, v. t. 1. foretrække, begunſtige; **bevorzugt**, begunſtiget. — **Bevorzugung**, f. Begunſtigelſe, Forrettighed, c.

Bewachen, v. t. 1. bevogte, vaage over. — **Bewachung**, f. Bevogtning, c.

Bewacher, m. **-s** pl. ſ. sg. Bevogter, c.

Bewachſen, v. t. 2. begro, bevoxe; **bewachſen mit**, bevoxet, begroet med.

Bewadet, adj. forſynet med Lægge.

Bewaffnen, v. t. 1. bevæbne, væbne; **ſich —**, væbne ſig; **ſein Auge —**, væbne ſit Øje. — **Bewaffnung**, f. Bevæbning, c.

Bewahren, v. t. 1. forvare, gjemme; **etw. —**, bevare, bevogte, beſkytte, vedligeholde noget; **etw. im Keller —**, opbevare, gjemme noget i Kjælderen; **Feuer und Licht —**, paſſe paa Ild og Lys; **ein Haus —**, beſtjærme et Hus; **Gott bewahre mich!** Gud bevare mig! **Gott bewahre!** Gud fri os! — **Bewahrung**, f. Bevaring, Opbevaring, Beſkyttelſe, Sikkerhed, c.

Bewähren, v. t. 1. bevise, beſtyrke, bekræfte, ſtadfæſte, godtgjøre; **ſich —**, ſlaa Prøve, ſtadfæſtes, vise ſig ſom ſikkert, ſandt, troværdigt. — **Bewährung**, f. Bekræftelſe, Stadfæſtelſe, c.

Bewahrheiten, v. t. 1. bekræfte, godtgjøre Sandheden. — **Bewahrheitung**, f. Bekræftelſe, Stadfæſtelſe, c.

Bewährt, adj. prøvet; ſikker; ſtandhaftig; troværdig. — **Bewährtheit**, f. Prøvetheb, Sikkerheb, Troværdighed, c.

Bewalden, v. t. 1. bedække med Skov; **bewaldet**, ſkovklædt. — **Bewaldung**, f. Skov, c.

Bewallen, v. t. 1. hyppe.

Bewältigen, v. t. 1. betvinge, overvinde, beſejre, faa Bugt med, overkomme. — **Bewältigung**, f. Overvindelſe, Betvingelſe, c.

Bewandern, v. t. 1. gjennemvandre.

Bewandert, adj. bevandret, erfaren, kyndig,

duelig, adv. — **Bewandtheit**, f. Erfarenhed, Kyndighed, c.

Bewandt, adj. beſkaffen; **bei ſo bewandter Sache**, ſaaledes, ſom Sagen nu ſtaar.

Bewandtnis, f. ub. pl. Sammenhæng, Omſtændighed, c.; **es hat damit eine ſolche** —, det hænger ſaaledes ſammen.

Bewäſſern, v. t. 1. vande, ſætte under Vand. — **Bewäſſerung**, f. Vanding, c.

Bewegen, v. t. 1. bevæge, flytte, røre, rokke, rydſe, oprøre; **ſich** —, gjøre ſig Motion; fig. **Einen** —, røre, bevæge; v. t. 2. bevæge, formaa til. | **Beweg-grund**, m. Bevæggrund, Drivfjeder, Tilſkyndelſe, c.; **-kraft**, f. bevægende Kraft, Drivkraft, c.

Beweglich, adj. bevægelig, rørig, ſom kan bevæges, flyttes; rørende, ynkelig; **-e Habe**, rørlig Ejendom, c., Løsøre, n. — **Beweglichkeit**, f. Bevægelighed, Rørlighed, c.

Bewegung, f. **-en**. Bevægelſe, Motion, c.; **ſich — machen**, ſkaffe ſig Bevægelſe; **etw. in — ſetzen**, ſætte noget i Gang, bringe i Drift; Uroligheb, Beſtyrelſe, Forbavſelſe; Bevægelſe, Rørelſe, Følelſe, Lidenſkab, c.; **etw aus eigener — thun**, gjøre noget af egen Drift. | **Bewegungsgeſetz**, n. Bevægelſeslov, c.; **-grund**, m. † Bevæggrund, c.; **-kraft**, f. bevægende Kraft, c.; **-los**, ubevægelig; **-loſigkeit**, f. Ubevægelighed, c.; **-richtung**, f. Bevægelſens Retning, c.

Bewehen, v. t. 1. blæſe hen over.

Bewehren, v. t. 1. bevæbne, forſyne med Bærge; udruſte. — **Bewehrung**, f. Bevæbning, Udruſtning, c.

Beweiben, v. t. 1. forſyne med Kone; **ſich** —, gifte ſig.

Beweiden, v. t. 1. græſſe paa.

Beweinen, v. t. 1. begræbe. | **Beweinenswert(h)**, **-würdig**, begrædelſesværdig, beklagelſesværdig.

Beweis, m. **-es -e**. Bevis, Vidnesbyrd, Argument, n. | **Beweis-antretung**, f., **-antritt**, m. Begyndelſe til en Bevisførelſe, c.; **-führer**, m. den, der fører Beviſet; **-führung**, f. Bevisførelſe, c.; **-grund**, m. Bevisgrund, c.; **-kraft**, f. Bevispraft, c.; **-mittel**, n. Bevismiddel, n.; **-ſchrift**, f. bevisende Dokument, n.; **-ſtelle**, f. Bevisſted, n.; **-verfahren**, n. Bevismaade, c.

Beweisbar, adj. bevislig. — **Beweisbarkeit**, f. Bevislighed, c.

Beweiſen, v. t. 2. bevise, godtgjøre; **Aufmerkſamkeit** —, udvise, vise Opmærkſomhed; **ſich mutig** —, vise ſig modig; † **das beweiſt für mich**, det vidner for mig.

Beweislich, adj. bevislig, ſom lader ſig bevise.

Beweistum, n. **-es -ümer**. Bevis, Argument, n.

Beweißen, v. t. 1. hvidte.

Bewenden, v. i. 1. (**bewandte**, **bewandt**). bero, forblive; **es bei, mit etw.** — **laſſen**, lade det blive derved, lade det bero derved; **es hat dabei, damit ſein B-**, det bliver derved, det har ſit Forblivende derved.

Bewerb, m. **-es -e**. Beſtræbelſe, Umage; Forretning, c., Hverv, n.

Bewerben, v. r. 2. ſøge; bejle, fri; **ſich um etw.** —, ſøge at faa noget, anſøge om noget; **ſich um ein Mädchen** —, fri, bejle til en Pige. — **Bewerbung**, f. Anſøgning, Søgen, Bejlen, c.; Frieri, n.

Bewerber, m. **-s** pl. ſ. sg. Anſøger; Bejler, Frier, c.

Bewerfen, v. t. 2. kaſte paa; udſpække; overkaſte. — **Bewerfung**, f. Paakaſtning, Udſpækning, c.

Bewerkſtelligen, v. t. 1. iværkſætte, udføre; fuldbringe. — **Bewerkſtelligung**, f. Iværkſættelſe, Udføreſe, c.

Bewickeln, v. t. 1. bevikle, omvikle. — **Bewickelung**, f. Omvikling, c.

Bewilligen, v. t. 1. bevilge, tilſtaa, forunde. — **Bewilligung**, f. Bevilling, Tilladelſe, c., Samtykke, Bifald, n.

Bewillkomm(n)en, v. t. 1. ønſke velkommen, byde velkommen. — **Bewillkomm(n)ung**, f. Velkomſt, høflig Modtagelſe, c.

Bewinden, v. t. 2. bevikle, omvikle, emballere. — **Bewindung**, f. Omvikling, c.

Bewirken, v. t. 1. bevirke, tilvejebringe, foraarſage.

Bewirt(h)en, v. t. 1. beværte, traktere. — **Bewirt(h)ung**, f. Beværtning, Traktering, c.

Bewirt(h)ſchaften, v. t. 1. drive, beſtyre, forvalte. — **Bewirt(h)ſchaftung**, f. Drift, Beſtyrelſe, Forvaltning, c.

Bewitzeln, v. t. 1. gjøre Vittigheder over.

Bewohnbar, adj. beboelig. — **Bewohnbarkeit**, f. Beboelighed, c.

Bewohnen, v. t. 1. bebo. — **Bewohnung**, f. Beboelſe, c.

Bewohner, m. **-s** pl. ſ. sg. Beboer, c.

Bewohnerſchaft, f. **-en**. ſamtlige Indbyggere.

Bewohnlich, adj. beboelig.

Bewölken, v. t. 1. bedække med Skyer; mørkne; omtaage; v. r. blive overtrukken, formørkes.

Bewundern, v. t. 1. beundre. | **Bewundernswert(h)**, **-würdig**, beundringsværdig.

Bewunderer, m. **-s** pl. ſ. sg. Beundrer, c.

Bewunderung, f. **-en**. Beundring, c. | **Bewunderungs-wert(h)**, **-würdig**, beundringsværdig.

Bewurf, m. **-s -ürfe**. Puds, Kalkpuds, c.

Bewußt, m. ub. pl. Vidende, n.; **mit meinem** —, med mit Vidende; **ohne meinen** —, uden mit Vidende.

Bewußt, adj. bevidſt, bekjendt; **auf dem dir -en Wege**, paa den dig bekjendte Vej; **die — e Sache**, den bevidſte, bekjendte, omtalte Sag; **es iſt mir** —, det er mig bekjendt, vitterligt; **ſich**

(Dat.) **einer S.** (Gen.) — **sein**, være sig noget bevidst, vide om noget; **sich seiner selbst — sein**, være ved sin Bevidsthed; **sich einer S. — werden**, komme til Bevidsthed om noget, erindre, huske paa noget. | **Bewußt-los**, bevidstløs; **-losigkeit**, f. Bevidstløshed, Afmagt, c.; **-sein**, n. Bevidsthed; Sans og Samling; Erindring, c.; **-voll**, selvbevidst.

Bewußtheit, f. ub. pl. Bevidsthed, c.

Bezahlbar, adj. forfalden, som skal betales.

Bezahlen, v. t. 1. betale, udbetale; gjengjælde; **Einen —**, betale en; **sich mit, an einer S. bezahlt machen**, gjøre sig betalt med, i noget; **es macht sich bezahlt, es bezahlt sich**, det betaler sig.

Bezahler, m. **-s** pl. ſ. sg. Betaler, c.

Bezahlung, f. **-en**. Betaling, c. | **Bezahlungstag**, m. Betalingsdag, c.

Bezähmbar, adj. tæmmelig, som kan tæmmes.

Bezähmen, v. t. 1. tæmme, gjøre tam; **sich —**, betvinge, beherske, styre sig; × **Einen — lassen**, lade en raabe, have sin Vilje; × **sich etw. —**, unde sig noget, anvende noget paa sig selv.

Bezahnen, v. t. 1. forsyne med Tænder, Takker.

Bezauberer, m. **-s** pl. ſ. sg. Fortryller, c.

Bezaubern, v. t. 1. forhexe, fortrylle. — **Bezauberung**, f. Fortryllelse, c.

Bezäumen, v. t. 1. lægge Tømme paa.

Bezäunen, v. t. 1. omgærde.

Bezechen, v. r. 1. beruse sig.

Bezeichnen, v. t. 1. betegne, forsyne med Tegn, mærke, gjøre kjendelig; **Eim. etw. —**, betegne en noget; **-d**, betegnende, udtryksfuld, karakteristisk.

Bezeichnung, f. **-en**. Betegnelse, Betegning, c.; Mærke, n. | **Bezeichnungs-art, -weise**, f. Betegnelsesmaade, c.

Bezeigen, v. t. 1. vise, bevise, lægge for Dagen, ytre, bevidne; **sich als etw. —**, opføre, forholde, vise sig som noget. — **Bezeigung**, f. Bevidnelse, Ytring, c.

Bezeigen, n. **-s** ub. pl. Bevidnelse, Opførsel, Adfærd, c.

Beziehen, v. t. 2. bestylde, sigte; **Einen des falschen Spiels —**, bestylde, sigte en for falsk Spil.

Bezeugen, v. t. 1. bevidne, bekræfte med Vidnesbyrd; forsyne med Vidner; † være Vidne til; **Eim. etw. —**, forsikre, bevidne, bekræfte noget for en; **Einen —**, give en et Vidnesbyrd, paakalde en som Vidne. — **Bezeugung**, f. Bevidnelse, Bekræftelse, Forsikring, c.

Bezicht, m. (f.) **-es -e**. Bestyldning, c.

Bezichtigen, v. t. 1. bestylde; **Einen des Diebstahls —**, bestylde en for Tyveri. — **Bezichtigung**, f. Bestyldning, c.

Beziehen, v. t. 2. betrække, overtrække; flytte ind; forstrive; trække; **Wolken — den Himmel**, Himmelen overtrækkes med Skyer; **ein Instrument —**, trække, spænde Strænge paa et Instrument; **ein Bett —**, overtrække en Seng; **ein Zimmer —**, flytte ind i et Værelse; **die Messe —**, besøge Markedet; **die Universität —**, gaa til Universitetet; **ein Land mit Krieg —**, paaføre et Land Krig; **einen Wechsel —**, trække en Vexel; **der Bezogene**, Trassaten; **ein Gehalt —**, trække en Gage; **seinen Wein aus Frankreich —**, tage, forstrive sin Vin fra Frankrig; **etw. auf einen —**, henføre noget til en; **es bezieht sich auf mich**, det gaar paa mig, sigter, refererer sig til mig.

Beziehentlich, adj. se **beziehlich**.

Beziehlich, adj. relativ, havende Hensyn til; adv. i Henhold til, henholdsvis.

Beziehung, f. **-en**. Overtrækning, Beklædning, c.; Hensyn, Henhold, n., Henseende; **in vielen -en**, i mange Henseender; **in — auf eine Sache**, med Hensyn til, i Henhold til, i Henseende til noget. | **Beziehungs-los**, uden Hensyn til; **-weise**, henholdsvis, relativ.

Beziehen, v. t. 1. sigte til, have til Hensigt.

Beziffern, v. t. 1. forsyne med Ziffre, paginere.

Bezirk, m. **-es -e**. Omkreds, c., Strækning, c., Distrikt, Omraade, n. | **Bezirks-vorsteher**, m. Distriktsforstander, c.

Bezirken, v. t. 1. bestemme Grænsen, indstrænke.

Bezoar, m. **-s -e**. Modgift; Bezoarsten, c.

Bezüchtigen, v. t. se **bezichtigen**.

Bezuckern, v. t. 1. overstrø med Sukker.

Bezug, m. **-es -üge**. Betræk, Overtræk, n., Strængene, pl.; Hensyn, Henhold, n.; **mit — auf**, i Henhold til; **— auf etw. nehmen**, henholde sig til noget. | **Bezug-nahme**, f. Hensyn, Henhold, n. — **Bezugs-quelle**, f. Stedet, hvorfra man forstriver Varer; **-weise**, henholdsvis.

Bezweckeln, v. t. 1. have til Hensigt, sigte til; beslaa med Plukke el. Stopinde.

Bezweifeln, v. t. 1. betvivle, omtvivle, drage i Tvivl. — **Bezweifelung**, f. Tvivl, c.

Bezwingbar, adj. betvingelig, som kan betvinges.

Bezwingen, v. t. 2. betvinge, overvinde, underkue; styre, tæmme, dæmpe. — **Bezwingung**, f. Betvingelse, c.

Bezwingen, v. t. 1. forsyne med Dupsto.

Bezwinger, m. **-s** pl. ſ. sg. Overvinder, Betvinger, c.

Bezwinglich, adj. betvingelig; som kan betvinges, overvindes.

Bezwisten, v. t. 1. gjøre stridig.

Bibel, f. **-n**. Bibel, c. | **Bibel-ausleger**, m. Bibelfortolker, c.; **-auslegung**, f. Bibelfortolkning, c.; **-erklärung**, f. Bibelfortolkning, c.; **-fest**, bibelfast; **-freund**, m. Bibelven, c.; **-gesellschaft**, f. Bibelselskab, n.; **-kundig**, bibelkyndig; **-sprache**, f. Bibelens Sprog, n.; **-spruch**,

m. **Bibelsprog**, Skriftsted, n.; **-stelle**, f. Skriftsted, n.; **-stunde**, f. Bibellæsning, c.; **-übersetzung**, f. Bibeloversættelse, c.

Biber, m. **-s** pl. ſ. sg. Bæver, c. (Castor fiber). | **Biber-bau**, m. Bæverbo, c.; **-falle**, f. Bæverfælde, c.; **-fang**, m. Bæverfangſt, c.; **-fell**, n. Bæverſtind, n.; **-geil**, n. Bævergel, n.; **-haar**, n. Bæverhaar, n.; **-hären**, Bæverhaars-, forfærdiget af Bæverhaar; **-hode**, f. Vorterod, c. (Ranunculus ficaria); **-hut**, m. Kaſtorhat, c.; **-klee**, m. ſe **Bitterklee**; **-ſchwanz**, m. Bæverhale, c.; en Slags Tagſten.

Bibliograph, m. **-en -en**. Bibliograf, c.

Bibliothek, f. **-en**. Bibliothek, n. | **Bibliothekgebäude**, n. Bibliotheksbygning, c.

Bibliothekar, m. **-s -e**. Bibliothekar, c.

Bibliſch, adj. bibelſk.

Bickbeere, f. **-n**. Blaabær, n.

Bicke, f. ſe **Picke**.

Biderb, adj. ſe **bieder**.

Bieder, adj. brav, dygtig, retſkaffen, ærlig, bakker, gjæv; † plump, grov, ubehovlet. | **Biederfrau**, f. Dannekvinde, hæderlig Kone, c.; **-herz**, n. det ærlige Hjærte; **-herzig**, inderlig god, hjærtensgod; **-mann**, m. Hædersmand, Dannemand, en brav Mand; **-ſinn**, m. retſkaffen Tænkemaade, hæderligt Sind.

Biederkeit, f. ub. pl. Retſkaffenhed, Hæderlighed, c.

Biege, f. **-n**. bøjet Flade, Krumning, Bøjning, c., Led, n.

Biegen, v. t. 2. **böje, krumme; ſich** —, böje, krumme ſig, bøjes, blive krum, dreje ſig, ſno ſig; v. i. m. ſ. bøjes, krummes; **das muß — oder brechen**, det maa briſte eller børe. — **Biegung**, f. Bøjen, Bøjning, Krumning; (i Grammat.) Bøjning, Flexion, c.

Biegſam, adj. bøjelig, ſmidig; føjelig. — **Biegſamkeit**, f. Bøjelighed, Smidighed, Føjelighed, c.

Biene, f. **-n**. (Dim. **Bienchen, Bienlein**, n.) Bi, c. | **Bienen-bau**, m. Bigl, c.; **-beute**, f. Biſtade, n.; **-brot**, n. Bibrød, n.; **-brut**, f. Bihyngel, c.; **-erz**, n. bullet Ertſ, c.; **-fänger, -feind, -freſſer**, m. ſe **-ſpecht**; **-harz**, n. Forvox, Limvox, n.; **-haube**, f. Bihætte, c.; **-haus**, n. Bihus, n.; **-kappe**, f. Bihætte, c.; **-königin**, f. Bidronning, c.; **-korb**, m. Bikube, c.; **-kraut**, n. Hjærtensfryd, c. (Melissa officinalis); **-mann, -meiſter**, m. ſe **-vater**; **-mutter**, f. Bidronning, c.; **-pflege**, f. Biavl, c.; **-ſchabe**, f. Bimøl, n. (Tinea mellonella); **-ſchwarm**, m. Bisværm, c.; **-ſpecht**, m. Bigder, c. (Merops apiaster); **-ſtachel**, m. Braad af en Bi, c.; **-ſtich**, m. Biſtik, n.; **-ſtock**, m. Biſtade, n.; Bierne deri; **-vater, -vogt**, m. ſe **-wärter**; **-wabe**, f. Vokſtive, Honningſkive, c.; **-wärter**, m. Bivogter, c.; **-weiſel**, m. Bidronning, c.; **-wirt(h)**, m. Bieier, c.; **-wolf**, m. ſe **-ſpecht**; **-zeidler**, m. ſe **-züchter**; **-zucht**, f. Biavl, c.; **-züchter**, m. Biavler, c.

Biener, m. pl. ſ. sg. Biavler, c.

Bier, n. **-es -e**. Øl, n.; **zu -e gehen**, gaa paa Ølhus. | **Bier-amſel**, f. ſe **Pirol**; **-bank**, f. Øldſalg, n.; **-baun**, m. Ølmonopol, n.; **-faß**, m. Ølbas, c.; **-bottich**, m. Ølkar, Bryggerkar, n.; **-brauer**, m. Ølbrygger, c.; **-brauerei**, f. Ølbryggeri, n.; **-bruder**, m. Øldrikker, Øipimper, c.; **-faß**, n. Øltønde, c.; **-fiedler**, m. Birkfidler, c.; **-gäſcht**, m. Øiſtum, n.; **-geld**, n. Øiſkat, c.; Drikkepenge, pl.; **-glas**, n. Øiglas, n.; **-haus**, n. Øihus, n.; **-hefe**, f. Øigjær, n.; **-held**, m. ſe **-ſäufer**; **-kaltſchale**, f. ſe **-märte**; **-kanne**, f. Øikande, c.; **-kegel**, m. Øihus med Keglebane, n.; **-keller**, m. Øikjælder, c.; **-krug**, m. Øikrus, n.; Ølhus, n.; **-märte**, f. Øiøldſkaal, c.; **-probe**, f. Øiprøve, c.; **-ſäufer**, m. Øidrukker, c.; **-ſchank**, m. Ret til at udſkjænke Øl; **-ſchenk**, m. Øitapper, c.; **-ſchenke**, f. Øikro, c.; **-ſchild**, n. Øitapperſtilt, n.; **-ſeidel**, m. Øiglas, n.; **-ſteuer**, f. Øiſkat, c.; **-ſuppe**, f. Øibrød, n.; **-wagen**, m. Øivogn, c.; **-wiſch**, m. Øitapperſtilt, n.; **-würze** f. nybrygget Øl førend Gjæringen; **-zapfer**, m. Øitapper, c.; **-zeche**, f. Øiregning, c.; **-zeichen**, n., **-zeigel, -zeiger**, m. Øitapperſtilt, n.; **-zwang**, m. Øimonopol, n.

Bieſen, v. i. 1. m. h. bise.

Bieſt, m. ub. pl. Raamælk, c. | **Bieſt-kuchen**, m. Raamælkskage, c.; **-milch**, f. Raamælk, c.

Bieſter, adj. biſter; mørk, øde, vild.

Bieſter, n. **-s** pl. ſ. sg. Sodfarve, ſort Malerfarve, c.

Bieten, v. t. 2. byde; **Eim. eine S** —, tilbyde en noget; **Eim. einen guten Tag** —, ønſke god Dag; **auf eine Ware** —, gjøre Bud, byde paa en Vare; **Eim. die Stirn, die Spitze, Trotz** —, byde en Trods; **Schach** —, byde Skak; **eine Ware um einen Preis** —, tilbyde en Vare for en vis Pris.

Bieter, m. **-s** pl. ſ. sg. Byder, c.

Biez, m. **-es -e**. × Vorte, c. (paa Fruentimmernes Bryſt); Fruentimmerbryſt, n.

Biezen, v. i. 1. m. h. × patte.

Bigamie, f. ub. pl. Bigami, n.

Bigott, adj. ſtinhellig, hyklerſk.

Bigotterie, f. ub. pl. Bigotteri, n.

Bilanz, f. **-en**. Balance, c.

Bilch, m. **-es -e**. Syvſover, c. (Myoxus glis). | **Bilch-maus**, f. ſe **Bilch**.

Bild, n. **-es -er**. (Dim. **Bildlein, Bildchen**, n.; × pl. **Bilderchen**) Billede, n. | **Bild-gießer**, m. Billedſtøber, c.; **-hauer**, m. Billedhugger, c.; **-hauerei**, f. Billedhuggeri, n.; **-hauerkunſt**, f. Billedhuggerkunſt, c.; **-ſäule**, f. Billedſtøtte, c.; **-ſchnitzer**, m. Billedſkærer, c.; **-ſchön**, meget ſkjøn; **-ſtock**, m. Billedſtøtte, c.; **-werk**, n. Billedværk, n.; **-wirker, -weber**, m. Damaſtvæver, c. — **Bilder-anbeter**, m. Billeddyrker, c.; **-anbetung**, f. Billeddyrkelſe, c.; **-bibel**, f.

Billedbibel, c.; **-blende**, f. Nische til en Billedstatte, c.; **-bogen**, m. Billedark, n.; **-buch**, n. Billedbog, c.; **-diener**, m. Billeddyrker, c.; **-dienst**, m. Billeddyrkelse, c.; **-galerie**, f. Billedgalleri, n.; **-halle**, f. Billedhal, c.; **-handel**, m. Billedhandel, c.; **-händler**, **-krämer**, m. Billedhandler, c.; **-rahmen**, m. Billedramme, c.; **-rät(h)sel**, n. Rebus, c.; **-reich**, billedrig; **-saal**, m. Billedsal, c.; **-sammlung**, f. Malerisamling, c.; **-schrift**, f. Billedskrift, c.; **-sprache**, f. Billedsprog, n.; **-streit**, m. Billedstrid, c.; **-sturm**, m. Billedstorm, c.; **-stürmer**, m. Billedstormer, c.; **-verehrer**, m. Billeddyrker, c.; **-verehrung**, f. Billeddyrkelse, c.; **-werk**, n. illustreret Værk, n.

Bilden, v. t. 1. danne, forme, fremstille; **die Straßen — einen Stern**, Gaderne danne en Stjærne; **die -den Künste**, de billedende Kunster; fig. danne; **ein gebildeter Mensch**, et dannet Menneske.

Bilder, m. **-s** pl. ſ. sg. se **Bildner**.

Bildern, v. i. 1. m. h. blade efter Billeder i en Bog; bruge Billeder i sin Tale.

Bildlich, adj. billedlig, figurlig.

Bildner, m. **-s** pl. ſ. sg. Kunstner, c.

Bildnerei, f. **-en**. en Kunstners Virksomhed, c.

Bildnis, n. **-ſes -ſe**. Billede, Portræt, n., Afbildning, c.

Bildſam, adj. dannelig, som kan dannes, formes; opdragelig; bøjelig. — **Bildſamkeit**, f. Dannelighed; Dannelsesevne, c.

Bildung, f. **-en**. Dannelse, Oplysning; Forbedring; Skabning, Form, Skikkelse, c.; Udseende, n. | **Bildungs-anſtalt**, f. Dannelsesanstalt, c.; **-art**, f. Dannelsesmaade, c.; **-beſtreben**, n. Dannelsesdrift, c.; **-fähig**, i Stand til at modtage Dannelse, opdragelig; **-fähigkeit**, f. Opdragelighed, c.; **-fehler**, m. Dannelsesfejl, c.; **-gabe**, f. Dannelsesevne, c.; **-geſetz**, n. Dannelseslov, c.; **-mittel**, n. Dannelsesmiddel, n.; **-ſinn**, m. Sans for Dannelse, c.; **-ſtufe**, f. Dannelsestrin, n.; **-trieb**, m. Dannelsesdrift, c.

Bill, f. **-s**. Lovforslag, n., Bill, c.

Billard, n. **-s -e (-s)**. Billard, n.

Bille, f. **-n**. Bild, c., Bildejærn, n.

Billen, v. t. 1. bilde.

Billett. n. **-s -e (-s)**. Billet, c.

Billig, adj. billig; **eine -e Belohnung**, en passende Belønning; **eine -e Forderung**, en billig, besteden Fordring; **ein -er Preis**, en billig Pris; **eine -e Strafe**, en lempelig Straf; **was dem einen recht iſt, iſt dem andern —**, lige for lige; **-erweiſe**, billigvis. — **Billigkeit**, f. Billighed, Retfærdighed, Maadeholdenhed, Rimelighed, c.

Billigen, v. t. 1. billige, bifalde; samtykke i. — **Billigung**, f. Billigelse, c., Samtykke, n.

Billion, f. **-en**. Billion, c.

Bilſe, f. **-n**. Bulmeurt, c. (Hyoscyamus niger). | **Bilſen-kraut**, n. Bulmeurt, c.

Bilz, m. **-es -e**. se **Pilz**.

Bimmel, f. **-n**. en lille Klokke.

Bimmeln, v. i. 1 m. h. ringe.

Bimsſtein, m. **-es** ub. pl. Pimpsten, c.

Binde, f. **-n**. (Dim. **Bindchen**, **Bindlein**, n.) Bind, Bindsel, n., bredt Baand; Linning, c.

Binden, v. t. 2. binde; **etw. an eine S. —**, binde noget til en Gjenstand; **ein Tuch um die Augen —**, binde et Tørklæde for Øjnene; **Einen —**, fængsle, binde en; **Beſen, Bürſten, Fäſſer —**, binde Koste, Børster, Fade; **ſchnell -der Mörtel**, Kalk, som binder hurtig; **Eim. die Zunge —**, binde Tungen paa en; **Eim. etw. auf die Seele —**, lægge en noget paa Hjærte; **die Wärme —**, binde Varmen; **gebundene Rede**, bunden Stil. | **Bind-art**, f. Bindorge, c.; **-balken**, m. Tværbjælke, c.; **-draht**, **-faden**, m. Sejlgarn, n.; **-holz**, n. Bindingstræ, n.; **-loch**, n. Snørehul, n.; **-riemen**, m. Binderem, c.; **-werk**, n. Bindingsværk, n. — **Binde-band**, n. Bindebaand, n.; **-gewebe**, n. Bindevæv, c.; **-glied**, n. Bindeled, n.; **-mittel**, n. Bindemiddel, n.; **-ſchlüſſel**, m. Bindenøgle, c.; **-ſohle**, f. Sandal, c.; **-ſparren**, m. Bindingsparre, c.; **-ſtein**, m. Bindesten, c.; **-ſtrich**, m. Bindestreg, c.; **-werk**, n. Bindingsværk, n.; **-wort**, n. Bindeord, n.; **-zeichen**, n. Bindetegn, n.

Binder, m. **-s** pl. ſ. sg. en, som binder; Bindingsparre, Bindingssten, c.

Bindung, f. **-en**. Binden, c.

Bingelkraut, n. **-es -äuter**. Bingelurt, c. (Mercurialis).

Binnen, præp. med Gen. og Dat. inden, førend; (undert.) inden for, i. | **Binnen-deich**, m. Dige inde i Landet, n.; **-gewäſſer**, n. Indsø, c.; **-hafen**, m. Inderhavn, c.; **-handel**, m. Indenrigshandel, c.; **-land**, n. Indland, n.; et Land, som ikke ligger ved Havet; **-länder**, m. Beboer af et ikke ved Havet liggende Land; **-ländiſch**, liggende inde i Landet; **-meer**, n. Indlandshav, n.; **-ſchote**, f. Inderſtjøde, n.; **-ſee**, m. se **-waſſer**; **-ſteven**, m. Inderstevn, c.; **-waſſer**, n. Indsø, c.

Binſe, f. **-n**. Siv (Juncus) n. | **Binſen-decke**, f. Sivtæppe, n.; **-gras**, n. leddet Siv (Juncus articulatus); **-korb**, m. Sivkurv, c.; **-matte**, f. Sivmaatte, c.; **-plan**, m. sivgroet Slette, c.; **-ſtuhl**, m. Sivstol, c.

Binſicht, n. **-es -e**. sivgroet Plads, c.

Binſicht, **binſig**, adj. sivagtig, fuld af Siv, sivbevoxet.

Biograph, m. **-en -en**. Biograf, c.

Biographie, f. **-n**. Biografi, c.

Biographiſch, adj. biografisk.

Biolog, m. **-en -en**. Biolog, c.

Biologie, f. **-n**. Biologi, c.

Biologiſch, adj. biologisk.

Birk, n. **-es -e**. (i Slesvig) Birk, Distrikt, n. | **Birk-vogt**, m. Birkedommer, c.

Birke, f. **-n**. Birk, c., Birketræ, n., *Bjerk, Bjørk, c. | **Birk-hahn**, m. Urhane, c. (Tetrao tetrix); **-huhn**, n. Urhøne, c.; **-wild**, n. Urhøns. — **Birken-baum**, m. Birketræ, n.; **-beſen**, m. Birkekoſt, c.; **-gebüſch**, n. Birkekrat, n.; **-holz**, n. Birketræ, n.; **-reis**, n., **-rut(h)e**, f. Birkeris, n.; **-wald**, m. Birkeſkov, c.; **-waſſer**, n., **-wein**, m. Birkevand, n.

Birken, adj. Birketræs —, af Birketræ.

Birmane, m. **-n -n**. Birmaner, c.

Birmaniſch, adj. birmaniſt.

Birne, f. **-n**. (Dim. **Birnchen**, **Birnlein**, n.) Pære, c. | **Birn-baum**, m. Pæretræ, n.; **-förmig**, pæredannet; **-moſt**, m. Pæremoſt, c.

Birſch, f. **-en**. Jagt, c. | **Birſch-hund**, m. Jagthund, c.

Birſchen, v. t. l. jage.

Bis, adv. indtil, til (baade om Tid og Sted); — **auf eine S.**, paa een Ting nær, med Undtagelſe; **drei — vier**, 3 til 4; — **zehn Thaler**, henved ti Daler; conj. indtil, saa længe indtil, førend. | **Bis-her**, hidtil, indtil nu; **-herig**, hidtilværende; **-jetzt**, hidtil; **-lang**, hidtil; **-weilen**, undertiden, af og til, nu og da.

Biſam, m. **-s -e**. Moſus, Desmer, c. | **Biſam-apfel**, m. Moſusæble, n.; **-affe**, m. Kapuzinerabe, c. (Simia capucina); **-büchſe**, f. Moſusæſke, c.; **-cnte**, f. Moſusand, c. (Anas moschatus); **-hirſch**, m. Moſushjort, c. (Moschus Moschiferus,; **-katze**, f. Desmerkat, c. (Viverra Zibetha); **-kugel**, f. Desmerpille, Moſuspille, c.; **-ochſe**, m. Moſusoxe, c. (Bos moschatus); **-ratte**, f. Bæverrotte, c. (Fiber Zibethicus); **-roſe**, f. Desmerroſe, c. (Rosa moschata); **-t(h)ier**, n. se **-hirſch**.

Biſchen, n. pl. ſ. sg. Smule, c.; **ein** —, en Smule.

Biſchof, m. **-es -öfe**. Biſkop, Bilp; Biſkop, c. (en Drik). | **Biſchofs-amt**, n. Biſpeembede, n.; **-hut**, m. Biſpehat, c.; **-mantel**, m. Biſpekaabe, c.; **-mütze**, f. Biſpehat, c.; **-ſtab**, m. Biſpeſtav, Krumſtav, c.

Biſchofen, v. i. l. m. h. drikke Biſkop.

Biſchöflich, adj. biſkoppelig, epiſkopal.

Biſchoftum, n. **-es -ümer**. Biſpedomme, n.

Biſe, f. **-n**. × Nordenvind, c.

Biskuit, n. **-s -e**. Biskuit, c.

Biſmer, m. **-s** pl. ſ. sg. Biſmer, c.

Biſmut(h), m. se **Wismut(h)**.

Biſon, m. **-s -s**. Biſonoxe, c.

Biß, m. **-ſſes -ſſe**. Biden, c.; Bid, Stik, n.; Saar af et Bid el. Stik; Stedet, hvor noget er afbidt.

Biſſen, m. **-s** pl. ſ. sg. Bid, Mundfuld; Smule, c., lille Stykke, n.; **ſchmale** —, smal Koſt.

Biſſig, adj. bidſt. — **Biſſigkeit**, f. Bidſthed, c.

Biſten, v. i. l. m. h. × kalde ab ved at raabe bſt.

Biſtum, n. **-s -ümer**. Biſpedomme, n.

Bitte, f. **-n**. Bøn, Begjæring, Anmodning, c.; **eine — an einen um etw. thun**, rette en Bøn til en om noget. | **Bitt-brief**, m. Bønſtrift, n.; **-gang**, m. Proceſſion, c.; **-gänger**, m. en, der gaar i en Proceſſion; **-geſuch**, **-ſchreiben**, n., **-ſchrift**, f. Bønſtrift, n.; **-ſteller**, m. Anjøger, Supplikant, c.; **-weiſe**, paa en bedende Maade, bønlig.

Bitten, v. t. 2. bede, anmode; **Einen um eine Sache** —, bede en om noget; **für einen — laſſen**, lade bede i Kirken for en; **Einen zu etw., auf etw.** —, bede, indbyde en til noget; **bitte, bitte**, jeg beder!; **bitte, die Sache verhält ſich anders**, undſkyld, Sagen forholder ſig anderledes.

Bitter, m. **-s** pl. ſ. sg. Anjøger, Supplikant; Indbyder, c.

Bitter, adj. bitter, bedſt; ubehagelig; bidende, fornærmelig, hadſt, ſjendſt; **einen Bitteren trinken**, drikke en Bitterſnaps; **-e Feinde**, dødelige Fjender: **es iſt -er Ernſt**, det er romme Alvor. | **Bitter-bier**, n. Bitterøl, n.; **-böſe**, biſter, meget vred; meget ond; **-erde**, f. Magneſia, c.; **-holz**, n. Kvaſſia, c.; **-kalt**, meget kold; **-klee**, m. almindelig Vurkeblad, n., *Gedekløv, c. (Menyanthes trifoliata); **-kraut**, n. Bittermælk, c. (Picris); **-ſalz**, n. Bitterſalt, n.; **-ſüß**, bitterſød; **-ſüß**, n. Natſtygge, c. (Solanum); **-waſſer**, n. Bittervand, n.; **-wurz**, f. gul Enſian, c. (Gentiana lutea).

Bitterkeit, f. **-en**. Bitterhed, Beſtfed, c.; **-en**, pl. bitre Ord.

Bitterlich, adj. lidt bitter; bitter, ſmertelig, bitterlig; — **weinen**, græde bitterlig

Bitterling, m. **-s -e**. Bittervandskilde, c.

Bittern, v. t. l. gjøre bitter; v. i. være bitter.

Bitternis, f. **-ſe**. se **Bitterkeit**.

Bittlich, adj. bedende, bønlig; paa bønlig Maade.

Bitumen, m. **-s** ub. pl. Jordbeg, n.

Bitzeln, v. i. l. m. h. bide paa Tungen.

Bivouak, n. (m.) **-s -s**. Bivuak, c.

Bivouakſ(e)ren, v. i. l. m. h. bivuakere.

Bizarr, adj. lælſom, underlig, ſær.

Blach, adj. flad, flet, jævn. | **Blach-feld**, n., flab Mark, Slette, c.; **-froſt**, m. Barfroſt, c.

Blache, f. **-n**. Slette, c.; ſe ogſaa **Blahe**.

Blackfiſch, m. **-es -e**. Blæksprutte, c. (Sepia officinalis).

Blaffen, v. i. l. m. h. bjæffe, gø.

Blaffert, m. **-s -e**. lille Stillemont, c.

Blahe, f. **-n**. grodt Lærred, n., Preſenning, c.

Blähe, f. **-n**. ſe **Blähung**.

Blähen, v. t. l. blæſe op, puſte op; **der Wind bläht die Segel**, Vinden fylder Sejlene;

fig. **sich** —, kro sig, hovmode sig, blive stolt. | **Bläh-sucht**, f. Trommesyge, c. (Tympanitis).

Blähung, f. **-en**. Opblæsning, c.; Vind, c., især pl. Vinde. | **Blähungs-mittel**, n. Middel mod Vinde, n.

Blak, m. **-s** ub. pl. × den med Røg blandede Flamme.

Blaken, v. i. 1. m. h. ose, brænde og ryge stærkt.

Blaker, m. **-s** pl. ſ. sg. Lyſeplade; Hængestage, c.

Blakerig, blakig, adj. hvad der smager eller lugter af Røg.

Blame, f. ub. pl. Blamage, c.

Blami(e)ren, v. t. 1. blamere.

Blank, adj. blank, glinsende; (om Vin) hvid; × nøgen, blot, ubedækket, bar, dragen; **die Wiesen stehen** —, Engene ere oversvømmede; **— waschen**, vaske ren; fig. **— stehen**, leve i aabent Fjendskab; staa til Skue; staa Fadder.

Blanke, f. se **Planke**.

Blänken, v. t. 1. blanke, gjøre blank.

Blänkern, v. i. 1. m. h. × blinke, skinne; (om de lette Tropper) være i spredt Fægtning.

Blankett, n. **-es -e**. Blanket, c.

Blappert, m. se **Blaffert**.

Blärren, v. i. se **plärren**.

Blaſe, f. **-n**. (Dim. **Bläschen**, n.) Blære, Boble, c.; **-n werfen**, boble, ſtyde Bobler; **-n im Brote**, Huller, Piber; Bable, Blegn, c., Blæren; Deſtillerpande, c.; × Klikke, c.; | **Blasenbandwurm**, m. Blæreorm, c.; **-bildend**, dannende Blærer; **-bildung**, f. Blæredannelse, c.; **-bruch**, m. Blærebrok, c.; **-entzündung**, f. Blærebetændelſe, c.; **-förmig**, blæredannet; **-gries**, m. Blæregrus, n.; **-helm**, **-hut**, m. Hætte paa en Deſtillerpande, c.; **-käfer**, m. ſpanſk Flue, c.; **-krampf**, m. Blæretrampe, c.; **-kuchen**, m. Omelette ſouffée, c.; **-pflaſter**, n. Trækplaſter, n.; **-ſtein**, m. Blæreſten, c.; **-zieher**, m. ſpanſk Flue, c.; **-zug**, m. Trækplaſter, n.

Blaſen, v. t. 2. blæſe, puſte; **die Flöte —, auf der Flöte** —, blæſe, ſpille paa Fløjte; **zur Tafel, zum Aufbruche** —, blæſe til Taffels, til Opbrud; **Glas —**, puſle Glas; **Eim. etw. in die Ohren** —, hviſte en noget i Orene; **Eim. Staub in die Augen** —, ſtikke en Blaar i Øjnene; **mit eim. in ein Horn** —, være enig med en; **ich werde ihm etw.** —, jeg blæſer ham et Stykke; v. i. m. h. blæſe; **woher bläſt der Wind**, hvorfra kommer Vinden? **Blaſe-balg**, m. Blæſebælg, c.; **-horn**, n. Horn, Blæſeinſtrument, n.; **-inſtrument**, n. Blæſeinſtrument, n.; **-loch**, n. Blæſehul, n.; **-rohr**, n. Blæſerør, Puſterør, n.

Blaſig, adj. blæret, fuld af Blærer.

Blaſi|e,rt, adj. blaſeret.

Blasphemie, f. **-n**. Blasphemi, Gudsbeſpottelſe, c.

Blaß, adj. bleg; lys; **das Blaß**, Bleghed, c. **Blaß-blau, -gelb, -rot(h)**, lyseblaa, -gul, -rød.

Bläſſe, f. **-n**. Bleghed, Blis, c. (hvid Plet); en blisset Hest, Ko, en Blis. | **Bläs-huhn**, n. ſort Vandhøne, c. (Fulica atra).

Bläſſeln, v. i. 1. m. h. være bleg; være sygelig.

Blaſſen, v. i. 1. m. ſ. blegne, blive bleg.

Blaßlich, adj. lidt bleg.

Bläßling, m. **-s -e**. et blisset Dyr, Blis, c.

Blatt, n **-es -ätter**. (Dim. **Blättchen, Blättlein**. n.) Blad, n.; **die Blätter des Baumes**, Træets Blade; **ein leeres —**, et tomt Blad; **vom — ſpielen**, ſpille fra Bladet; **es ſteht in den Blättern**, det staar i Bladene; Skulderblad; Bredde, c. (af Tøj); Rit, n., * Sle, c.; Lokkeroſt, Lokkeſtemme, c.; **der Hirſch kommt aufs —**, Hjorten følger Lokkeſtemmen; **das wandernde —**, det vandrende Blad (Phyllium); **kein — vor den Mund nehmen**, tage Bladet fra Munden; **das — wendet ſich**, Vinden har vendt sig. Piben har faaet en anden Lyd; **das — ſchießt mir**, jeg bliver overraſket; (ogsaa) mine Øjne aabnes. | **Blatt-achſel**, f. Bladhjørne, n.; **-ähnlich**, bladlignende; **-auge**, n. Bladøje, n.; **-binder**, m. Ritbinder, *Skebinder, c.; **-förmig**, bladdannet; **-gold**, n. Bladguld, n.; **-käfer**, m. Guldbille, c. (Chrysomela); **-laſm**, bovlam; **-laus**, f. Bladlus, c. (Aphis); **-los**, bladløs; **-naſe**, f. Bladnæse, c. (Phyllostoma); **-pflanze**, f. Bladplante, c.; **-roller**, m. se **-wickler**; **-ſcheide**, f. Bladſlede, c.; **-ſcheu**, meget sky; **-ſeite**, f. Pagina, c.; **-ſilber**, n. Bladsølv, n.; **-ſtiel**, m. Bladſtilk, c.; **-weiſe**, bladvis; **-wender**, m. Redskab til at vende Nodeblade, n.; **-wickler**, m. Bladvikler, c.; **-winkel**, m. Bladhjørne, n.; **-zeichen**, n. Bogmærke, n.; **-zinn**, n. Staniol, c. — **Blätter-binder**, m. Ritbinder, *Skebinder, c.; **-erz**, n. rent Sølverts i Blade; **-gebackues**, adj. Butterdej, c.; **-gold**, n. Bladguld, Bogguld, n.; **-los**, bladløs; **-magen**, m. Bladmave, c.; **-reich**, bladrig; **-tabak**, m. Bladtobak, c.; **-teig**, m. Butterdej, c.; **-werk**, n. Løvværk, n.

Blatten, v. t. 1. blæde, afpille Bladene; blade (efterligne Hindens Lokkeſtemme).

Blatter, f. **-n**. (Dim. **Blätterchen, Blätterlein**, n.) Blegn, c.; **-n, Kopper, Bornekopper**, pl.; **die ſchwarzen -n**, de sorte Kopper; **an den -n ſterben**, dø af Kopper. | **Blatter-grube, -narbe**, f. Kopar, n.; **-narbig**, koparret. — **Blatternepidemie**, f. Koppeepidemi, c.; **-gift**, n. Koppegift, c.; **-impfung**, f. Kokoppeindpodning, c.; **-krank**, syg af Kopper.

Blatterig, adj. fuld af Kopper, fuld af Blegner.

Blätterig, adj. fuld af Blade, bladet, bladlignende.

Blattern, v. i. 1. m. h. have, faa Kopper.

Blättern, v. i. 1. m. h. blade, vende Bladene

om; **in einem Buche** —, blade i en Bog; **sich** —, fille sig ad i Form af tynde Blade.

Blau, adj. blaa; **Eim. einen -n Dunst (Dampf, Nebel) vormachen**, sætte en Blaar i Øjnene, bilde noget ind; **-en Montag machen**, holde Frimandag; **mit einem -en Auge davon kommen**, slippe med et blaat Øje; **-e Bohne**, Kugle; **wie wird die -e Grütze schmecken?**, hvorledes smager Arbejdet efter Hvilen?; **sein -es Wunder sehen**, se noget meget forbavsende; **das** —, blaa Farve, c., Blaat, n.; **das -e vom Himmel herunter lügen**, lyve saa stærkt, som en Hest kan rende; **ins -e**, hen i Taaget, hen i Vejret. | **Blau-äugig**, blaaøjet; **-bart**, m. Blaaskjæg, c.; **-beere**, f. Blaabær, n.; **-blut**, n. adeligt Blod; **-ente**, f. Vildand, c.; **-farbe**, f. blaa Farve, c., Blaat, n.; **-färber**, m. en, som farver blaat; × Løguer, c.; **-fölchen**, n. Helt, c. (Corregonus lavaretus); **-grau**, blaagraa; **-holz**, n. Kampechetræ, n.; **-kehlchen**, n. Blaahals, c. (Luscinia suecica); **-krähe**, f. se **-racke**; **-meise**, f., **-müller**, m. Blaamejse, c. (Parus coeruleus); **-racke**, f. almindelig Ellekrage, *Blaakraake, c. (Coracias garrula); **-rock**, m. Blaakjole; Soldat, c.; **-rot(h)**, blaarød; **-säure**, f. Blaasyre, c.; **-schimmel**, m. Blaaskimmel, c.; **-schwarz**, blaasort; **-specht**, m. Spætmejse, c. (Sitta cæsia); **-strumpf**, m. Blaastrømpe, c.; + Politibetjent, c.; **-sucht**, f. Blaasyge, c.

Bläue, f. ub. pl. Blaat, n.; Lakmus. c., Blaastivelse, c.

Bläuel, m. -s pl. ſ. sg. Banketærskel, c.; Blaastivelse, c.

Bläuen, blauen, v. t. 1. blaane, gjøre blaa, farve blaa; banke, prygle; v. i. være blaa, blive blaa.

Bläulich, adj. blaalig, blaaagtig.

Blausel, n. -s ub. pl. Blaastivelse, c.

Blech, n. **-es -e**, Blik, n.; × Penge; **das ist reines** —, × det er Brøvl. | **Blech-dach**, n. Bliktag, n.; **-fabrik**, f. Blikfabrik, c.; **-gefäß**, n. Blikkar, n.; **-hammer**, m., **-hütte**, f. Blikfabrik, c.; **-knopf**, m. Blikknap, c.; **-münze**, f. Brakteat, c.; **-schläger, -schmied**, m. Blikkenslager, c.; **-waren**, pl. Blikvarer, pl.

Blechen, v. t. 1. × punge ud, spytte i Bøssen.

Blechern, adj. Blik-, af Blik.

Blecken, v. t. 1. vise, blotte; **die Zähne** —, vise Tænder; v. i. vise sig, fremtræde.

Bleckzahn, m. **-es -zähne**. en fremstaaende Tand.

Blei, n. -s ub. pl. Bly, n.; (Jagt.) Kugle, c., Hagl, n.; Blylod, n. Blyantspen, c. | **Bleiader**, f. Blyaare, c.; **-arbeit**, f. Blyarbejde, n.; **-asche**, f. Blyaske, c.; **-dach**, n. Blytag, n.; **-decker**, m. Blytækker, c.; **-erz**, n. Blyerts, n.; **-essig**, m. Blyeddike, c.; **-farbe**, f. Blyfarve, c.; **-feder**, f. Blyantspen, c.; **-gang**, m. Blyaare, c.; **-gewicht**, n. Blyvægt, c.; **-gießer**, m. Blystøber, c.; **-glanz**, m. Blyglans, c.; **-grube**, f. Blygrube, c.; **-haltig**, blyholdig; **-hütte**, f. Blyhytte, c.; **-kalk**, m. Blykalk, c.; **-kolik**, f. Blykolik, Malerkolik, c.; **-kugel**, f Blykugle, c.; **-lot(h)**, n. Blylod, n.; **-meſſer**, n. Blyknib, c.; **-mine**, f. Blymine, c.; **-platte**, f. Blyplade, c.; **-recht**, lodret, perpendikulær; **-röhre**, f. Blyrør, n.; **-rot(h)**, n. se **Mennig**; **-salz**, n. Blysalt, n.; **-schaum**, m. Blyskum, n.; **-schlacke**, f. Blyslagger, pl.; **-schnur**, f. Blylod, n.; **-schwer**, blytung; **-siegel**, n. Blysegl, n.; **-stift**, m. Blyant, Blyantspen, c.; **-stiftzeichnung**, f. Blyantstegning, c.; **-stufe**, f. Blyerts, c.; **-wage**, f. Vaterpas, n.; **-waſſer**, n. Blyvand, n.; **-weiß**, n. Blyhvidt, Bleghvidt, n.; **-winde**, f. Blyrør, Blystrue, c.; **-wurf**, m. Blylod, n.; **-zeichen**, n. se **Siegel**; **-zucker**, m. Blysukker, n.; **-zug**, m. se **-winde**.

Bleiben, v. i. 2. m. ſ. blive, forblive, vedblive at være; **-b**, varig; **stehen** —, **liegen** —, blive staaende, liggende; **laß es** —, lad det være; **in der Schlacht** —, falde i Slaget, blive paa Valpladsen; **ich begreife nicht, wo er bleibt**, jeg begriber ikke, hvor han bliver af; **von seinem Reichtume ist ihm nichts geblieben**, af hans Rigdom har han ikke beholdt noget; **ich bleibe des Entschlusses**, jeg holder fast ved den Beslutning.

Bleich, adj. bleg, lys, falmet.

Bleiche, f. **-n**. Blegheb; Blegeplads, Bleg, Blegdam, c.; saa meget Linned, som bleges paa en Gang, Bleg; Lerbæg, c.; Præsenning, c.

Bleichen, v. t. 1. blege, gjøre hvid; v. i. m. ſ. 2. bleges, blive hvid. | **Bleich-anſtalt**, f. Blegeanstalt, c.; **-plan**, m., **-platz**, m. Blegeplads, c.; **-ſucht**, f. Blegsot, c.; **-ſüchtig**, blegsottig.

Bleicher, m. -s pl. ſ. sg. Bleger, Blegmand, c.; lys Vin, c.

Bleicherei, f. **-en**. Blegeplads, c.

Bleichert, Bleichart, m. **-s -e**. Vin af en lys Farve.

Bleie, Bleihe, m. (f.) se **Brassen**.

Bleien, v. t. 1. plombere; lodde; fig. trykke ned, besvære.

Bleiern, adj. af Bly; blytung; tung, trykkende; værdiløs, plump.

Blende, f. **-n**. Skyklap, c.; Skillerum, n., spansk Væg, c.; Nische, blindt Vindue, en blind Dør; (til Søs) Lænseport, c.

Blenden, v. t. 1. gjøre blind, blinde; forblinde, blænde. | **Blend-fenſter**, n. blindt Vindue, n.; **-laterne**, f. Blændlygte, c.; **-leder**, n. Skyklap, c.; **-rahmen**, m. Blindramme, c.; **-tritt**, m. falsk Spor, n.; **-werk**, n. Blændværk, n.

Blendling, m. -s **-e**. en, som stuffer; Bastard, Blanding, c.

Blendnis, n. **-ſes -ſe**. Blændværk, n.

Blendung, f. **-en**. Blinding, Blændelse, Forblindelse, c.

Bleſſi(e)ren, v. t. 1. blesſere, saare.

Bletten, v. t. 1. lappe.

Bleuel, m. se **Bläuel**.

Blick, m. **-es -e**. Blink, Glimt, hastigt Skin; Blik, Øjekast; Syn, Øjesyn, n.: **auf den erſten —**, ved første Øjekast. | **Blick-feuer**, n. Blinkild, n.; **-geld**, n. Guld, blandet med Sølv; **-ſilber**, n. rent Sølv.

Blicke, f. **-n**. Skalle, c.

Blicken, v. i. 1. m. h. give et hastigt Skin fra sig, glimte, blinke; se, skue; **nach etw. —**, se efter noget; **der Geiz blickt ihm aus jeder Miene**, Gjerrigheden fremlyser af alle hans Miner; **ſich — laſſen**, lade sig se; **etw. — laſſen**, ytre, vise, lægge for Dagen, røbe noget.

Blind, adj. blind, uden Syn; dunkel, mat, uden Glans; uigiennemsigtig; tilsyneladende, falsk; **der Spiegel iſt —**, Spejlet er anlobet; **die -e Nacht**, den mørke Nat; **im -en tappen**, rave om i Blinde; **eine -e Thür**, en blind Dør; **ins Blinde hinein**, hen i Taget, hen i Vejret; **-er Angriff**, et Skinangreb; **ein -er Paſſagier**, en blind Pasager; **Whiſt mit dem Blinden ſpielen**, spille Whist med den blinde; **-e Kuh** el. **-e Maus ſpielen**, lege Blindebuk; — **geladen**, ladet med løst Krudt. | **Blind-darm**, m. Blindtarm, c.; **-geboren**, blindfødt; **-gläubig**, blindthen troende; **-ſchleiche**, f. Staalorm, c. (Anguis fragilis). — **Blinde-kuh**, f. Blindebuk, c. — **Blinden-anſtalt**, f. Blindeanstalt, c.

Blindheit, f. ub. pl. Blindhed, c.

Blindlings, adv. blindthen, i Blinde, uoverlagt.

Blink, adj. glimrende, blank, straalende.

Blinken, v. i. 1. m. h. glinse, glimre, blinke, skinne; blinke med Øjnene.

Blinzen, blinzeln, v. i. 1. m. h. blinke med Øjnene.

Blitz, m. **-es -e**. Lyn, n., Lynild, c.; Glimt, Blink, Blik, n.; **ſchnell wie der —**, hurtig som Lynet. | **Blitz-ableiter**, m. Lynafleder, c.; **-blau**, mørkeblaa; **-bube**, m. Pokkers Dreng, c.; **-dumm**, meget dum; **-geſchwind**, lynsnar; **-junge**, m. Pokkers Dreng, c.; **-kerl**, m. Pokkers Karl, c.; **-mädchen**, n. Pokkers Tøs, c.; **-ſchnell**, lynsnar; **-ſtrahl**, m. Lynstraale, c.; **-verliebt**, meget forelsket; **-wenig**, Pokkers lidt. — **Blitzes-eile, -ſchnelle**, f. Lynets Fart, c.

Blitzen, v. i. 1. m. h. lyne; blinke, glimte, straale; fig. bande, tordne.

Blitzern, v. i. 1. m. h. blinke, glimre, glinse, funkle.

Block, m. **-es -öcke**. Blok, Klods, Bul, Tallieblok, c.; Fængsel, Slaveri, n.; **Stock und —**, Bolt, Lænker; **in den — legen**, lægge i Blokken. | **Block-blei**, n. Klumpebly, n.; **-breher**, m. Blokdrejer, c.; **-haus**, n. Blokhus, n.; **-holz**, n. Blokstræ, n.; **-karren**, m. Blokvogn, c.; **-rad**, n. Blokhjul, n.; **-ſcheibe**, f. Blokskive, c.; **-ſchiff**, n. Blokskib, n.; **-wagen**, m. Blokvogn, c.; **-zinn**, n. Blokkin, n.

Blockade, f. **-n**. Blokade, c.

Blöcken, v. t. 1. blokke, ubblokke; lægge i Lænker, indespærre; v. i. se **blöken**.

Blöckig, blöckiſch, adj. klodset, plump.

Blöcki e)ren, v. t. 1. blokere.

Blöde, adj. svag, sløv; frygtsom, undselig, bly; fejg, mobles, forsagt. | **Blöd-ſichtig**, svagsynet, kortsynet; **-ſichtigkeit**, f. Svagsynethed, Kortsynethed, c.; **-ſinn**, m. Idiotisme, Sløvhed, Dumhed, c.; **-ſinnig**, sløv, idiotist, dum, stupid; **-ſinnigkeit**, f. se **-ſinn**.

Blödigkeit, f. ub. pl. Sløvhed; Svaghed; Ængstelighed, Undseelse, Forsagthed, c.

Blödheit, f. se **Blödigkeit**.

Blokade, f. se **Blockade**.

Blöken, v. i. 1. m. h. bræge, bege, brøle.

Blond, adj. blond. — **Blondheit**, f. Blondhed, c.

Blonde, f. **-n**. Blonde, c.; × **eine kühle —**, stort Glas Hvidtøl. | **Blonden-ſchleier**, m. Knipling-sliør, n.

Blondine, f. **-n**. Blondine, c.

Bloß, adj. blottet, bar, nøgen, ubedækket; blot, alene, kun; **in -em Hemde**, i bar Skjorte; **der -e Verdacht**, den blotte Mistanke; **nicht —, ſondern auch**, ikke alene, men ogsaa; **mit -en Füßen**, med bare Ben; **alles Mutes —**, blottet for al Mod. | **Bloß-geben, -legen, -ſetzen, -ſtellen**, blotte; **-gebung, -ſtellung**, f. Blottelse, c.

Blöße, f. **-n**. Nøgenhed, Barhed, c.; Blottelse, svag Side, c.; **ſeinem Gegner eine — geben**, give sig blot for sin Modstander; Lysning, c., bart Sted i en Skov; ugarnet Skind uden Haar.

Blößen, v. t. 1. blotte.

Blouſe, f. **-n**. Bluse, c.

Blühen, v. i. 1. m. h. blomstre, florere. | **Blühe-ſtand**, m. blomstrende Tilstand, c.

Blume, f. **-n**. (Dim. **Blümchen, Blümlein**, n.) Blomst, c.; Blis, Top paa en Hyld, c.; Negleryd, c.; Halespids (paa Ræve, Ulve); Hale (paa Hjorte, Harer); Skum, n.; Buket (Vinens), c.; Duft, Flødeskjæg, n., Uld, c.; **Eim. etw. durch die — ſagen**, sige en noget forblommet. | **Blumen-ampel**, f. Blomsterskaal, c.; **-anlage**, f. Blomsteranlæg, n.; **-aſch**, m. Blomsterpotte, c.; **-au**, f. Blomstereng, Blomstermark, c.; **-auge**, n. Blomsterknop, c.; **-ausſtellung**, f. Blomsterudstilling, c.; **-bau**, m. Blomsterdyrkning, c.; **-bect**, n. Blomsterbed, n.; **-blatt**, n. Blomsterblad, n. (Petalum); **-brett**, n. Blomsterbræt, n.; **-buſch**, m. Buket, c.; **-büſchel**, m. Blomsterklase, c.; **-duft**, m. Blomsterduft, c.; **-fabrik**, f. Blomsterfabrik, c.; **-feld**, n. Blomstermark, c.; **-flor**, m. Blomsterflor, c.; **-flur**, f. Blomstermark, c.; **-freund**, m. Blomsterven, c.; **-garten**, m. Blomsterhave, c.; **-gärtner**, m. Blomster-

gartner, c.; **-gehänge**, n. Blomsterguirlande, c.; **-geschirr**, n. Blomsterpotte, c.; **-gewinde**, n. Blomsterguirlande, c.; **-griffel**, m. Griffel, Pistil, c.; **-honig**, m. Blomsterhonnina, c.; **-kelch**, m. Blomsterbæger, n.; **-kohl**, m. Blomkaal, c.; **-korb**, m. Blomsterkurv, c.; **-kranz**, m. Blomsterkrans, c.; **-krone**, f. Blomsterkrone, c.; **-lese**, f. Blomsterſamling, c.; **-macher**, m. Blomsterfabrikant, c.; **-mädchen**, n. Blomsterpige, c.; **-monat**, m. Blomstermaaneb, c., Mai Maaneb; **-reich**, blomsterrig; **-same**, m. Blomsterfrø, n.; **-sprache**, f. Blomsterſprog, n.; **-ständer**, m. Blomsterkäſe, c.; **-staub**, m. Blomsterſtøv, n.; **-stengel**, **-stiel**, m. Blomsterſtilk, c.; **-stock**, m. Blomst, c.; **-strauß**, m. Blomsterkoſt. Buket, c.; **-stück**, n. Blomsterbeb, Blomsterparti, Blomsterſtykke; Rumpeſtykket paa en Øge; **-tisch**, m. Blomsterbord, n.; **-topf**, m. Blomsterpotte, c.; **-zeit**, f. Blomſtertid, c.; **-zucht**, f. Blomsteravl, Blomsterdyrkning, c.; **-zwiebel**, f. Blomsterløg, n.

Blümen, **blumen**, v. t. 1. forſyne meb, pryde meb Blomster; **geblümt**, blomſtret.

Blumenhaft, adj. blomsteragtig.

Blumig, **blümig**, adj. rig paa Blomſter; blomſtrende; ſirlig.

Blumiſt, m. **-en -en**. Blomſterven, Blomſtergartner, c.

Blumiſterei, f. ub. pl. Blomſtergartneri, n.

Blüſe, f. **-n**. Fyr, n.

Blut, n. **-es** ub. pl. Blob, n.; **ein junges —**, et ungt Menneſke; **es liegt im —e**, bet ligger i Blobet; **heißes — haben**, have hebt Blob; **das macht böſes —**, bet fætter ondt Blob; **mein Fleiſch und —**, mit eget Kjøb og Blob. | **Blut-abgang**, m. Blobafgang, c.; **-acker**, m. Blobager, c.; **-ader**, f. Blobaare, Vene, c.; **-arm**, fattig paa Blob; fig. yderlig fattig; **-armut(h)**, f. Blobmangel, c.; **-auswurf**, m. Blobſyytning, c.; **-bad**, n. Blobbab, n.; **-bann**, m. Ret over Liv og Død, c.; **-befleckt**, blodbeſmittet; **-bildung**, f. Blobdannelſe, c.; **-brechen**, n., **-brechung**, f. Blobbrækning, c.; **-bruder**, m. Fosſbroder, c.; **-buche**, f. Blobbøg, c.; **-bühne**, f. Skafot, Retterſted, n.; **-druck**, m. Blobtryk, n.; **-durſt**, m. Blobtørſt, Grusomhed, c.; **-dürſtig**, blodtørſtig, grusom; **-egel**, m. Blodigle, Igle; fig. Blodſuger, c.; **-erbrechen**, n. Blodbrækning, c.; **-erzeugung**, f. Blobdannelſe, c.; **-fahne**, f. Blobfane, c.; **-farbe**, f. Blobfarve, c.; **-feind**, m. Dødsfjende, c.; **-fink**, m. Dompap; Rødfinke, c.; **-fleck**, m. Blobplet, c.; **-fluß**, m. Blobgang, c.; **-gang**, m. Blobgang, c.; **-gefäß**, n. Blobkar, n.; **-geld**, n. Blodpenge; **-gericht**, n. Blodret, c.; **-gerüſt**, n. Skafot, n.; **-geſchwür**, n. Blobbyld, c.; **-gier**, f. Blodgierrighed, Grusomhed, Myrdelyſt, c.; **-gierig**, blodbegjærlig, mordlyſten; **-hänfling**, m. Tornirisſt, c. (Fringilla cannabina); **-harnen**, n. Blodpis, c.; **-hochzeit**, f. Blodbryllup 1572; **-hund**, m. Blodhund, c.; **-huſten**, m. Blodhoſte, c.; **-igel**, m., ſe **-egel**; **-jung**, meget ung, pur ung; **-kaſten**, m. (Jagt.) Hjærte, n.; **-körperchen**, n. Blodlegeme, n.; **-kraut**, n. Kattehale, c. (Lythrum salicaria); **-kreislauf**, m. Blodkredsløb, n.; **-kuchen**, m. Blodklump, Blodkage, c.; **-kügelchen**, n. Blodkorn, n., Blodkugle, c.; **-laſſen**, n. Aareladning, c.; **-lauf**, m. Blodløb, n., Blodgang, c.; **-leer**, blodløs; **-liebe**, f. Blodbegjærlighed, c.; Kjærlighed imellem Slægtninge, c.; **-lohn**, m. Blodpenge, pl.; **-los**, blodløs; **-mal**, n. Blodplet, c.; Ar, n.; **-mangel**, m. Blodmangel, c.; **-rache**, f. Blodhævn, c.; **-rächer**, m. Blodhævner, c.; **-rat(h)**, m. Mordplan, c.; **-regen**, m. Blodregn, c.; **-reinigend**, blodrensende; **-reinigung**, f. Blodrenſelſe, c.; **-richter**, m. Dommer over Liv og Død, c.; Skarpretter, c.; **-rot(h)**, blodrød; **-rünſtig**, blodig, blodende; **-ſauer**, meget ſur, møjſommelig, beſværlig; **-ſauger**, m. Blodſuger, c.; Vampyr, c.; **-ſaugeret**, f. Blodſugeri, n.; **-ſchande**, f. Blodſkam, c.; **-ſchänder**, m. Blodſkænder, c.; **-ſcheu**, blodſky; **-ſchuld**, f. Blodſkyld, c.; **-ſpeien**, n. Blodſpytning, c.; **-ſtallen**, n. ſe **-harnen**; **-ſtein**, m. Blodſten, c.; **-ſtillend**, blodſtillende; **-ſtillung**, f. Blodſtandsning, c.; **-ſtockung**, f. Standsning af Blodløbet, c.; **-ſtrahl**, m. Blodſtraale, c.; **-ſtriemen**, f., **-ſtriemen**, m. blodig Stribe, c.; **-ſtrom**, m. Blodſtrøm, c.; **-ſturz**, m. Blodſtyrtning, c.; **-taufe**, f. Blobdaab, c.; **-that**, f. Blodgjerning, c.; Mord, Drab, n.; **-triefend**, blodbryppende; **-tropfen**, m. Blodsdraabe, c.; **-umlauf**, m. Blodomløb, n.; **-urt(h)eil**, n. Blobdom, c.; **-vergießen**, n. Blodsudgydelſe, c.; **-verluſt**, m. Blodtab, n.; **-wärme**, f. Blodvarme, c.; **-waſſer**, n. Blodvand, n.; **-wenig**, overmaade libt, ubetydelig; **-wurſt**, f. Blodpølſe, c.; **-wurz**, f. Tormentil, c. (Tormentilla); **-zehent**, m. Kvægtiende, c.; **-zeuge**, m. Blodvidne, n., Martyr, c.; **-zwang**, m. Blodgang, c. — **Bluts-freund**, m. en nærbeſlægtet, en paarørende; **-freundſchaft**, f. nært Slægtſkab, n.; **-verwandte**, adj. ſe **-freund**; **-verwandtſchaft**, f. ſe **-freundſchaft**.

Bluten, v. i. 1. m. h. bløde; **ſich zu Tode —**, forbløde ſig; **er wird — müſſen**, han ſkal komme til at bløde derfor. — **Blutung**, f. Blødning, c.

Blüte, **Blüthe**, f. **-n**. Blomſt, c.; Blomſter, n.; Blomſtring, c.; **blaue —**, Syren, c.; **in — ſtehen**, ſtaa i Blomſt. | **Blüten-alter**, n. Blomſtringsalder, c.; **-aſt**, m. blomſtrende Green; **-baum**, m. blomſtrende Træ, n.; **-bolde**, f. Blomſterkaſe, c.; **-duft**, m. Blomſterduft, c.; **-knoſpe**, f. Blomſterknop, c.; **-regen**, m. Blomſterregn, c.; **-ſtand**, m. blomſtrende Tilſtand, c.; **-ſtaub**, m. Blomſterſtøv, n.; **-zeit**, f. Blomſtertid, Blomſtringstid, c.

Blutig, adj. blodig.

Bö, f. ſe **Böe**.

Bobbel, f. **-n**. Boble, c.

Bobbeln, v. i. 1. m. h. boble.

Boberelle, f. **-n**. Jødekirsebær, n.

Bock, m. **-es -ăcke**. (Dim. **Böckchen**, **Böcklein**, n.) Buk, især Gedebuk, c.; fig. et ubisbævende Menneske; Sækkepibe; Murbrækker (Aries); fig. Fejltagelse, Forseelse, Bommert, Buk; **einen — schießen, machen**, gjøre en Buk; Kran; Dentkraft; Hæsebom; Buk paa en Karret; Blok, c.; **in den — spannen**, spænde i Blokken; et Slags stærkt Øl; **den — zum Gärtner, auf die Haferkiste setzen**, sætte Ræven til at vogte Gæs; **weinen, schluchzen, daß einen der — stößt, als ob einen der — steche**, græde, hulke krampagtig. | **Bock-beinig**, stivbenet; **-bier**, n. en Slags stærkt Øl; **-decke**, f. Bukdækken, n.; **-fell**, n. Bukkeskind, n.; **-flöte**, f. Hyrdefløjte; Sækkepibe, c.; **-fuß**, m. Bukkefod, c.; **-füßig**, bukkebenet; **-käfer**, m. Træbuk, c. (Cerambyx); **-lamm**, n. Bukkekid, Bukkelam, n.; **-leder**, n. Bukkelæder, n.; **-ledern**, Bukkelæders-; **-mühle**, f. Stubmølle, c.; **-pfeife**, f. Sækkepibe, c. — **Bocks-auge**, n en Person, hvis ene Øje er mindre end det andet; **-bart**, m. Bukkeskjæg, n.; Gedeskjæg, n. (Tragopogon); **-beere**, f. Stor Konval, c. (Convallaria multiflora); **-beutel**, m. Steinwein fra Würzburg, c.; gammel Slendrian, gammel latterlig Skik, c.; **-beutelei**, f. Pedanteri, n.; **-horn**, n. Bukkehorn, n.; **Einen in das — — jagen**, jage en i et Musehul; **-sprung**, m. Bukkespring, n., Kapriol, c.

Böckeln, v. i. 1. m. h. lugte som en Buk.

Bocken, v. i. 1. m. h. være buktegejl; stinke som en Buk; gjøre Bukkespring; være gjenstridig, egensindig; støde som en Buk; (om Skibe) bave op og ned.

Böcken, v. t. 1. sætte i Stak.

Bockenzeug, bocksen, v. i. se **böckeln**.

Bockig, böckig, bockisch, böckisch, adj bukkeagtig; stinkende; stiv; egensindig, gjenstridig; udspærende.

Boden, m. **-s** pl. ſ. sg. (**Böden**) Bund, Grund; Jord, Jordbund, c.; Gulv, n.; Loft, n.; **der — des Meeres**, Havets Bund; **festen — unter den Füßen haben**, have fast Bund under Fødderne; **der — eines Glases, eines Fasses**, Bunden af et Glas, en Tønde; **fruchtbarer —**, frugtbar Jordbund; **der — eines Zimmers**, Gulvet i et Værelse; **auf den — gehen**, gaa op paa Loftet; **zu — werfen, schlagen, stoßen**, kaste, slaa, støde ned, til Jorden; **zu Grund und — gehen**, gaa til Grunde; **in Grund und — verdorben**, fordærvet i Bund og Grund. | **Boden-beschaffenheit**, f. Jordbundens Beskaffenhed, c.; **-ertrag**, m. Udbytte af Jorden, n.; **-fell**, n. Bundskytte paa en Kanon, n.; **-fenster**, n. Loftsvindue, n.; **-gericht**, n. se **-schneise**; **-geschoß**, n. Stueetage, c.; **-kammer**, f. Loftskammer, n.; **-los**, bundløs; **-matte**, f. Gulvmaatte, c., Gulvtæppe, n.; **-satz**, m. Bundfald, n.; **-schlüssel**, m. Loftsnøgle, c.; **-schneise**, f. Donesti, c.; **-schrumpf**, m. Svind paa et Korngloft, n.; **-thür**, f. Loftsdør, c.; **-treppe**, f. Loftstrappe, c.; **-zoll**, m. Afgift af flydende Varer, c.

Bödmen, v. t. 1. tage paa Bodmeri.

Bödmen, v. t. 1. sætte Bund i; lægge Gulv el. Loft.

Bodmerei, f. **-en**. Bodmeri, n. | **Bodmereibrief**, m. Bodmeribrev, n.; **-geld**, n. Bodmeripenge, pl.

Böe, f. **-n**. Vindstød, n., Byge, c.

Bofist, m. **-es -e**. Støvbolt, c. (Lycoperdon bovista).

Bogen, m. **-s** pl. ſ. sg. (**Bögen**) Bue, c., Hvælving; Krumning, Bugt, c.; Bue, Flitsbue, c.; Ark, n. (pl. **Bogen**); **den — spannen**, spænde Buen; **ein — Papier**, et Ark Papir. | **Bogen-decke**, f. hvælvet Loft, n.; **-fahrt**, f. Kjøb og Salg paa Slump; **-fenster**, n. Buevindue, n.; **-fläche**, f. Hvælvingsflade, c., **-förmig**, buedannet; **-gang**, m. Buegang; Arkade, c.; **-gerüst**, n. Stillads, over hvilket en Hvælving opmures; **-gewölbe**, n. Buehvælving, c.; **-größe**, f. et Arks Størrelse, Folio, c.; **-laube**, f. Allé, c.; **-lehre**, f. se **-gerüst**; **-linie**, f. Buelinje, c.; **-macher**, m. Buemager, c.; **-säge**, f. Buesav, c.; **-schluß**, m. Slutsten i en Hvælving, c.; **-schuß**, m. Buestub, n.; **-schütze**, m. Buestyttе, c.; **-sehne**, f. Buestræng, c.; **-strang**, m Buestræng, c.; **-stirn**, f. hvælvet Pande, c.; **-strich**, m Buestrøg, n.; **-weise**, i Form af en Bue el. Hvælving; arkvis; **-weite**, f. et Buestubs Afstand, c.; **-wölbung**, f. Buehvælving, c.; **-zahl**, f. Arketal, n.; **-zeichen**, n. Signatur, c.

Bogener, m. **-s** pl. ſ. sg. Buemager, c.

Bogig, adj. buet, ubbuet; tunget, takket.

Bogspriet, n. se **Bugspriet**.

Bohl, n. **-es -e**. (i Sledvig) Bol, Bolsted, n. | **Bohls-mann**, m. Bolsmand, c.

Bohle, f. **-n**. Planke, c.

Bohlen, v. t. 1. belægge med Planker.

Böhme, m. **-n -n**. Bøhmer, c.

Böhmisch, adj. bøhmisk; **das sind ihm -e Dörfer**, det er Hebraisk for ham.

Bohne, f. **-n**. (Dim. **Böhnchen**, n.) Bønne, c.; **blaue -n**, blaa Bønner (Kugler); sort Plet paa Hestens Hjornetænder indtil dens 8de Aar.

Bohnen-acker, m. Bønneager, c.; **-bau**, m. Bønneavl, c.; **-baum**, m. se **Goldregen**; **-blüte**, f. Bønneblomst, c.; **-fest**, n. Bønnefest, c. (en Folkefest i Tyskland); **-hülse**, f. Bønnestal, c.; **-keim, -kern**, m Plet paa Hestens Hjornetænder, c.; **-königin**, f. Festdronning, c. se **-fest**; **-mehl**, n. Bønnemel, n.; **-schuß**, m. se **-keim**; **-stange**, f. Bønnestang, c.; **-stroh**, n. Bønnehalm, c.; **grob wie — —**, umaadelig grov; **-suppe**, f. Bønnesuppe, c.

Bohnen, v. t. 1. bone, blanke. | **Bohn-bürste,**

f. Polerbørste, Gnidebørste, c.; **-lappen**, m. Boneklud, c.

Bohner, m. -s pl. ſ. sg. Polerer, c.; Polerbørste, c.

Bøhnhaſe, m. -n -n. × Bønhas, Fuſter, c.

Bohr, m. -s -e. Bor, n. | **Bohr-bank**, f. Boremaſkine, c.; **-eiſen**, n. Borejærn, n.; **-geſtell**, n. Boremaſkine, c.; **-loch**, n. Borehul, n.; **-mehl**, n. Boremel, n.; **-muſchel**, f. Pæleorm, Ormmusling, c. (Teredo); **-pfriem**, m. Syl, c.; **-ſpäne**, pl. Boremel, n.; Boreſpaaner, pl.; **-ſtuhl**, m. Bryſtbræt til et Bor, n.; **-wurm**, m. ſe **-muſchel**.

Bohren, v. t. 1. bore; **ein Schiff in Grund —**, bore et Skib i Sænk.

Bohrer, m. -s pl. ſ. sg. Borer, c. (en, ſom borer); Bor, n. (Værktøj).

Boj, Boy, m. -es ub. pl. Boj, n. (et Slags groft uldent Tøj).

Bojar, m. -en -en. Bojar, c.

Bøje, f. -n. Bøje, Ankerbøje, c.

Bojer, m. -s pl. ſ. sg. Bojert, c. (lille enmaſtet Skib med flad Bund).

Bokal, m. ſe **Bokal**.

Bökel, m. ſe **Pökel**.

Bole, f. ſe **Bohle**.

Boleine, Bollen, f. -n. Bugline, c.

Boll, adj. × haard, ſtiv, ubøjelig; rund, rundagtig; hul, hullet.

Bolle, f. -n. Frøkapſel (iſær Hørrens); Kugle, Bold, en rundagtig Rod (iſær Løg), Knop, c.

Bolleiſen, n. -s ub. pl. ſprødt Stangjærn, n.

Böller, m. -s pl. ſ. sg. lille Mortér, c.

Böllern, v. i. 1. m. h. ſkyde med ſmaa Kanoner.

Bollig, adj. ſe **boll**.

Bollwerk, n. -es -e. Bulværk, n.; Forſkansning; Baſtion, c.

Bolz, m. -es -e. (**Bölze**) ſe **Bolzen**.

Bolze, m. -n -n × Hankat, c.

Bolzen, m. -s pl. ſ. sg. Bolt, Nagle, c.; Pil til Flitsbuer; Strygebolt, Pibebolt, Vindebolt, Vognbolt; Kile, c. | **Bolzen-gerade**, ſtiv ſom en Pæl; **-ſchießen**, n. Bueſkydning, c.; **-ſchloß**, n. cylinderformet Hængelaas, c.

Bombarde, f. -n. Blide, c.

Bombardement, n. -s -s. Bombardement, n.

Bombardier, m. -s -e. (**Bombardierer**, m. -s pl. ſ. sg.) Bombarder, c.

Bombardi(e)ren, v. t. 1. bombardere.

Bombaſin, m. -s -s. Bombaſin, n.

Bombaſt, m. -es ub. pl. Svulſt, Opſtyltethed, c.

Bombaſtiſch, adj. ſvulſtig, opſtyltet.

Bombe, f. -n. Bombe, c. | **Bomben-feſt**, bombefaſt; **-feuer**, n. Bombardement, n.; **-frei**, ſe **-feſt**; **-kanone**, f. Granatkanon, c.; **-rühre**, f. Fængrør, n.; **-ſplitter**, m. Bombeſplint, c.; **-werfen**, n. Bombekaſtning, c.

Bon, m. -s -s. Anviſning, c., Interimsbevis, Modtagelsesbevis, n.

Bonbon, m. -s -s. Bonbon, Sukkergodt, n.

Bonität, f. -en. Bonitet, c.

Bonne, f. -n. Bonne, c.

Bonze, m. -n -n. Bonze, c.

Boot, n. -es -e. (Büte) Baad, c. | **Bootsanker**, m. Baadsanker, n.; **-führer**, m. Baadsfører, c.; **-geſell**, m. ſe **-knecht**; **-haken**, m. Baadshage, c.; **-knecht**, m. Baadskarl, c.; **-landung**, f. Baadsbro, c.; **-leute**, pl. Baadsfolk, pl.; **-mann**, m. Baadsmand, c.; **-ſtange**, f. Baadsſtang, c.

Bootier, m. -s pl. ſ. sg. Bootier, c.

Bootiſch, adj. bøotiſk.

Borax, m. -es ub. pl. Borax, c.

Bord, m. (n.) -es -e. Rand, Kant, c.; Bord, Skibsbord; **an — gehen**, gaa om Bord; **an — des Schiffes**, om Bord paa Skibet; **über — fallen**, falde over Bord. | **Bord-linie**, f. Vandlinje, c.

Borde, f. ſe **Borte**.

Börde, f. -n. frugtbar Slette ved et Vand.

Bordell, n. -es -e. Bordel, n.

Borden, v. t. 1. kante, indfatte; borde.

Bordi(e)ren, v. t. 1. garnere, bræmme. — **Bordi(e)rung**, f. Garnering, Kant, Indfatning, c.

Bording, m. -s -e. Pram, c.

Borg, m. -es -e. Galt, c.

Borg, m. ub. pl. Borg, Kredit; **Waren auf — nehmen**, tage Varer paa Borg. | **Borg-friſt**, f. Laanetid, c.; **-weiſe**, paa Borg.

Borgen, v. t. 1. laane; tage paa Borg; **Eim. etw. —**, laane, borge, give paa Kredit.

Borger, m. -s pl. ſ. sg. Laaner, c.

Borgerei, f. -en. Laaneri, n.

Borke, f. -n. Bark. Skorpe, Roe, *Ru, Rur, c. | **Bork(en)-bach**, n. Barktag, n.; **-haus**, n. Barkhus, n.; **-käfer**, m. Barkbille, c. (Bostrichus); **-t(h)ier**, n. Barkdyr, n. (Rhytina).

Borkig, adj. barket.

Born, m. -s -e. (**Börne, Börner**) Kilde, Brønd, c.; Saltkilde, c. | **Born-block**, m. Vandinastrug, n.

Borni(e)rt, adj. borneret. — **Borni(e)rtheit**, f. Bornerthed, c.

Börs, m. -es -e. Aborre, c.

Börſe, f. -n. Børs, c.; Pengepung, c. | **Börſen-bericht**, m. Børsberetning, c.; **-beſuch**, m. Beſøg paa Børſen, n.; **-makler**, m. Børsmægler, c.; **-nachricht**, f. Børseiterretning, c.; **-ſchwindel**, m. Børsſvindel, c.; **-ſpiel**, n. Børsſpil, n.; **-ſtunde**, f. Børstime, c.; **-tag**, m. Børsdag, c.; **-zeit**, f. Børstid, c.; **-zeitung**, f. Børstidende, c.

Borſt, m. -es -e. Revne, Sprække, Riſt, c., Bræt, n.; Børſte, c. | **Borſt-beſen**, m. Gulvſtruppe, c.; **-wiſch**, m. Støvekoſt, c.

Borſte, f. -n. Børſte, Svinebørſte, c. | **Borſten-artig**, børſteagtig; **-igel**, m. Børſteſvin, n.

(Centetes); **-t(h)ier**, n. Svin, n.; **-wurm**, m. Børsteorm, c. (Chætopodon).

Borsten, v. r. l. reise Børster; v. i. m. ſ. briſte, revne.

Borſtig, adj. forſynnet med Børſter, børſtet; børſteagtig; fig. — **werden**, × blive vred.

Borte, f. **-n**. Bord, Rand, Indfatning, Kant, Liſte, c.; — **eines Kleides**, Borten paa en Kjole; Friſe, c. | **Borten-arbeit**, f. Poſſementmagerarbejde, n.; **-macher**, **-wirker**, m. Poſſementmager, c.

Böſchen, v. t. l. (i Fortefik.) gjøre ſkraa, afſkatte, ſtakke. — **Böſchung**, f. Skraaning, Skakning, c.

Boſe, f. **-n**. Bundt Hør, n.; Pennepoſe, c.

Böſe, **böſ**, adj. ond; ſlem; ſtammelig; daarlig, ſlet, forſalſket, ubrugelig; ubehagelig; vred, vredagtig, bidſk, arrig; ſkadelig, farlig; **Eim.**, **auf einen — ſein**, være vred paa en; × **das — Weſen**; **die — Krankheit**, Epilepſi, c.; **der —**, den Onde, Djævelen; **das —**, Onde, n., Ubehagelighed, Skade, Ulykke, Synd, c.; **Eim. -s thun**, gjøre en Fortræd. | **Böſ-artig**, ondſkabsfuld, ondartet, ſlem, farlig; **-artigkeit**, f. Ondſkabsfuldhed, Ondartethed, Farlighed, c.; **-geſinnt**, ondſindet; **-gewillt**, ondſindet; **-herzig**, ond af Hjærte, ond, ondſkabsfuld; **-willig**, med ond Vilje, ondſkabsfuld, ond; **-williglkeit**, f. Ondſkabsfuldhed, c.

Boſen, v. t. l. ærgre, forbitre.

Böſewicht, m. **-es -er** (-e). Skurk, Nidding, c., Skarn, Affalm, n.

Boshaft, adj. ondſkabsfuld, ond, ſlettænkende; vredagtig, hævngjerrig; ſkadefro. — **Boshaftigkeit**, f. Ondſkabsfuldhed, Ondſkab, c.

Bosheit, f. **-en**. Ondſkab, Nedrighed; Vrede, Arrighed. Hævngjerrighed, c.; Nederdrægtighed, Forbrydelſe, Synd, c.

Boſket, n. **-es -e**. Lund, Lyſthſon, c., Boſket, n.

Böslich, adv. ondſkabsfuld, ond, af Ondſkab, med ond Vilje.

Bosnier, m. **-s** pl. ſ. sg. Bosnier, c.

Bosniſch, adj. bosniſk.

Bosporus, m. nom. pr. Bosporus, n.

Boßel, f. **-n**. Keglekugle, c. | **Boßel-bahn**, f., **-platz**, m. Keglebane, c.; **-ſchub**, m. Keglespil, n.; Keglebane, c.

Boßelig, adj. rund, trind.

Boßeln, v. i. l. m. h. ſpille Kegler; v. t. binde Hæren i Knipper.

Baſſeln, v. i. l. m. h. ſpille Kegler.

Baſſen, **boſſeln**, v. t. ſe **boſſieren**.

Boſſi(e)ren, v. t. l. bosſere (afbilde i Gibs el. Vox). | **Boſſi(e)r-holz**, n. Modelerſtok, c.; **-wachs**, n. Bosſervox, n.

Bot, n. (m.) ſe **Gebot**.

Botanik, f. ub. pl. Botanik, Plantelære, c.

Botaniker, m. **-s** pl. ſ. sg. Botaniker, c.

Botaniſi(e)ren, v. i. l. m. h. botaniſere. | **Botaniſi(e)r-trommel**, f. Botaniſerkaſſe, c.

Bote, m. **-n -n**. Bud, Sendebud, n.; **-n ſchicken**, ſende Bud; **-n gehen**, gaa Bud, gaa Ærender. | **Boten-blech**, n. ſe **-ſchild**; **-frau**, f. kvindeligt Bud, n.; **-gänger**, m. en, ſom gaar Bud; **-geld**, n. ſe **-lohn**; **-jäger**, m. Ordonnans, c.; **-lohn**, n. (m.) Budløn, n.; **-ſchild**, n. Budſkilt, n.; **-ſtab**, m. et Buds Stok, c.; **-ſtelle**, f. Budtjeneſte, c.

Botin, f. **-nen** kvindeligt Bud, n.

Botmäßig, adj. bydende, befalende, herſkende; † forpligtet til at adlyde. — **Botmäßigkeit**, f. Herredømme, n., Magt, Befaling, c.

Botſchaft, f. **-en** Budſkab, n., Efterretning, c.; Budtjeneſte, c.; Bud, Sendebud, n., Geſandt, c.; Geſandtſkab, n.

Botſchafter, m. **-s** pl. ſ. sg. Geſandt, c., Sendebud, n.

Böttcher, **Böttticher**, m. **-s** pl. ſ. sg. Bødker, c. | **Böttcher-arbeit**, f. Bødkerarbejde, n.; **-handwerk**, n. Bødkerhaandværk, n.; **-zange**, f. Baandhage, c.

Böttcherei, f. **-en**. Bødkerhaandværk, n., Bødkerværkſted, n.

Bottich, **Bottig**, m. **-es -e**. ſtort Kar, Bryggekar, n.

Böttiger, m. ſe **Böttcher**.

Bouillon, f. (n.) ub. pl. Bouillon, Kjødſuppe, c.

Boulevard, m. **-s -s**. Bulevard, c.

Bouquet, n. **-s -s**. Buket, Blomſterkoſt, c.

Bouſſole, f. **-n**. Kompas, n.

Bouteille, f. **-n**. Bouteille, Flaſke, c.

Bouſt, m. ſe **Boſt**.

Boxen, v. i. l. m. h. boxe.

Boxer, m. **-s** pl. ſ. sg. Boxer, c.

Brabanter, m. **-s** pl. ſ. sg. Brabanter, c.

Brabantiſch, adj. brabantiſk.

Brach, adj. brak, uplojet, ubejaget; ubearbeidet, ubenyttet; — **liegen**, ligge brak. | **Brach-acker**, m. Brakmark, c.; **-feld**, n. Brakmark, c.; **-korn**, n. Brakkrugt, c.; **-monat**, m. Juni Maaned, c.; **-pflügen**, brakploje; **-pieper**, m. ſe **Feldlerche**; **-ſchnepfe**, f., **-vogel**, m. Regnſpove (Numenius).

Brache f. **-n**. Brak, Brakning, c.; Brakland, n., Brakmark; Brakplojning, c.

Brachen, v. t. l. lade ligge brak; brakploje.

Brachs, m. **-es -e**. **Brachſe**, f. ſe **Braſſen**.

Brack, m. **-en -en**. Støverhund, c.

Brack, **Brak**, n. (m.) **-es -e**. Udſkud, Braggods, n.; Digebrud, n.; Hørbrydе, Hørbrage, c. | **Brack-gut**, n. Braggods, n.; **-waſſer**, n. Brakvand, n.

Bracken, v. l. brage, udſondre; bryde Hør.

Bracker, m. **-s** pl. ſ. sg. Brager, c.

Brackig, **brakiſch**, adj. brak; **-es Waſſer**, Brakvand, n.

Brägeln, v. i. l. m. h. og t. ſtege, braſe.

Brägen, m. -s pl. ſ. sg. Hjærne, c.
Brahmine, m. -n -n. Brahmin, c.
Brahne, f. -n. Skovbryn, n., Skovrand, Skovgrænſe, c.
Bramarbas, m. -es -e. Storpraler, c.
Bramarbaſi(e)ren, v. i. 1. m. h. prale, brøvte.
Bräme, f. -n. Bræmme, Kant, Indfatning, Beſætning, c., Broderi, n.
Brämen, v. t. 1. bræmme, kante, indfatte, beſætte.
Bramfall, m. -s. Bramfald, n.
Bramrah, f. -en. Bramraa, c.
Bramſahlung, f. -en. Bramſaling, c.
Bramſchoten, pl. Bramſkjøder, pl.
Brämſe, f. ſe **Bremſe**.
Bramſegel, n. -s pl. ſ. sg. Bramſejl, n.
Bramſtag, n. -es -e. Bramſtag, n.
Bramſtenge, f. -n. Bramſtang, c.
Bramtop, m. -es. Bramtop, c.
Bramtuch, n. -s ub. pl. Brambug, c.
Bramwanten, pl. Bramvanter, pl.
Brand, m. -es -ände. Brand, Lue, Ild; Indbrænding; Koldbrand; Brand, Ruſt (paa Træer og Korn); Brand, c. (et brændende Stykke Træ); × Brænde, n., Ildebrand, c.; **ein — Ziegel**, en Brænding Tegliten; **in — geraten**, komme i Brand; **in — ſtecken**, ſtikke i Brand; **ſich aus den Bränden machen**, ſtikke af, løbe ſin Vej; **Cim. auf den Bränden liegen**, ſe en paa Fingrene. | **Brand-ader**, f. Brandaare, c.; **-aſſekuranz**, f. Brandaasſurance, c.; **-bettler**, m. en brandlidt, ſom tigger; **-blaſe**, f., **-blatter**, f. Brandblære, c.; **-bock**, m. Ildbuk, c.; **-brief**, m. Brandbrev, n.; **Truſelsbrev**, n.; **-eimer**, m. Brandſpand, c.; **-eiſen**, n. Ildbuk, c.; Brændejærn, n.; **-ente**, f. Gravand, c. (Anas Tardona); **-fackel**, f. Brandfakkel, c.; **-feſt**, ildfaſt; **-fleck**, m. Brandplet, c.; **-fuchs**, m. Brandrøv, c.; en rødbrun Hest; Rus, c. (i det 2det Semeſter); **-gaſſe**, f. Uſtand imellem to Huſe; **-gelb**, brandgul; **-geruch**, m. Brandlugt, ſveden Lugt, c.; **-geſchoß**, n. Brandkugle, Brandpil, c.; **-getreide**, n. Brandkorn, ruſtent Korn, n.; **-giebel**, m. Brandgavl, c.; **-gilde**, f. Brandforſikringsſelſkab, n.; **-glocke**, f. Brandklokke, c.; **-haken**, m. Brandhage, c.; **-hering**, m. Spegeſild i Tønder med indbrændt Mærke; **-kaſſe**, f. Brandkaſſe, c.; **-korn**, n. Brandkorn, n.; **-kugel**, f. Brandkugle, c.; **-leder**, n. Saalelæder, n.; **-leger**, m. Mordbrænder, c.; **-legung**, f. Brandſtiftelſe, c.; **-leiter**, f. Brandſtige, c.; **-mal**, n. Brændemærke. *Svimærke, n.; **-mauer**, f. Brandmur, c.; **-maus**, f. Brandmus, c. (Mus agrarius); **-meiſter**, m. Brandmeſter, Brandkaptejn, c.; **-mittel**, n. Middel mod brændt Skade, n.; **-opfer**, n. Brændoffer, n.; **-ordnung**, f. Brandanordning, c.; **-pfahl**, m. Pæl, hvorved Misbædere brændemærkes, c.; **-pfeil**, m. Brandpil, c.; **-pflaſter**, n. Plaſter mod brændt Skade, n.; **-probe**, f. Brandprøve, c.; **-rakete**, f. Brandraket, c.; **-rühre**, f. Brandrør, Fængrør, n.; **-roſe**, f. Roſen, c. (Syghom); **-rot(h)**, brandrød, ildrød; **-röt(h)e**, f. ildrød Farbe, c.; **-rut(h)e**, f. Ildbuk, c.; Ildrager, c.; **-ſalbe**, f. Brandſalve, c.; **-ſatz**, m. Brandſats, c.; **-ſchaden**, m. Brandſkade, c.; **-ſchiff**, n. Brandſkib, n., Brander, c.; **-ſchwarz**, kuliort; **-ſilber**, n. Brandſølv, n.; **-ſohle**, f. Bindſaal, c.; **-ſpritze**, f. Brandſprøjte, c.; **-ſtatt, -ſtätte**, f. Brandſted, n.; † Ildſted, n.; **-ſtelle**, f. Brandſted, n.; **-ſteuer**, f. Brandſkat, c.; **-ſtifter**, m. Mordbrænder, c.; **-ſtiftung**, f. Ildspaalæggelſe, c.; **-thür**, f. Brandør, c.; **-verſicherung**, f. Brandforſikring, c.; **-wache**, f. Brandvagt, c.; **-wunde**, f. Brandſaar, n.; **-zeichen**, n. Brændemærke, n.
Branden, v. i. 1. m. h. brydes, ſyde. — **Brandung**, f. Brænding, c.
Brander, m. -s pl. ſ. sg. Brander, c., Brandſkib, n.
Brandicht, brandig, adj. med ſveden Lugt, med ſveden Smag; ſveden; ruſten (om Korn).
Brandmalen, brandmarken, v. t. 1. brændemærke.
Brandrig, adj. ſe **brandicht**.
Brandſchatzen, v. t. 1. brandſkatte. — **Brandſchatzung**, f. Brandſatning, c.; Brandſkat, c.
Brange, f. -n. (i Sømøller) det Haandgreb, ved hvilket Saven ſættes i Bevægelſe.
Branke, Bronte, f. -n. Bjørnelap, Ulveklo, c.
Branntwein, m. -es -e. Brændevin, c. | **Branntwein-blaſe**, f. Brændevinspande, c.; **-brenner**, m. Brændevinsbrænder, c.; **-brennerei**, f. Brændevinsbrænderi, n.; **-flaſche**, f. Brændevinsflaſke, c.; **-glas**, n. Brændevinsglas, Snapsglas, n.; **-pulle**, f. Brændevinsflaſke, c.; **-ſäufer**, m. Brændevinsdranker, c.; **-kneipe**, f., **-krug**, m., **-ſchenke**, f. Brændevinskro, c.; **-ſpülicht**, n., **-trank**, m. Brændevinsbærme, Drank, c.
Branſtig, adj. ſe **brandicht**.
Braſili(an)er, m. -s pl. ſ. sg. Braſilianer, c.
Braſili(an)iſch, adj. braſilianiſk.
Braß, m. -ſſes ub. pl. en Hob unyttige Ting.
Braſſe, f. -n. (til Sss) Bras, c.
Braſſen, v. t. 1. braſe (vende ved Hjælp af Braſerne).
Braſſen, m. -s pl. ſ. sg. Braſen, c. (Brama).
Bräteln, v. i. 1. m. h. ſtege ſidt, begynde at ſtege.
Braten, v. t. 2. ſtege; v. i. m. h. ſteges. | **Brat-apfel**, m. Stegeæble, n.; **-bock**, m. Stegebuk, c.; **-ferkel**, n. Stegegris, c.; **-fiſch**, m. ſtegt Fiſk, c.; **-ofen**, m. Stegeovn, c.; **-pfanne**, f. Stegepande, c.; **-ſchmalz**, n. Stegefedt, n.; **-ſpieß**, m. Stegeſpid, Bradſpid, c.; **-wurſt**, f. Stegepølſe, Mediſterpølſe, c.
Braten, m. -s pl. ſ. sg. Steg, Brad, c.; **den**

— **riechen**, Ingte Lunten; **das ist ein fetter** —, det er en fed Bid. | **Braten-brühe**, f. Stegefedt, n.; **-kehrer**, m. se **-wender**; **-kleid**, n. Stadsfjole, c.; **-rock**, m. Stadsfrakke, c.; **-schüssel**, f. Stegefad, n.; **-wender**, m. Stegevender, c.

Brätling, m. **-s -e.** se **Breitling**.

Bratsche, f. **-n.** Kto, Lab, c.

Bratsche, f. **-n.** Bratjch, Altviolin, c.

Bratschist, m. **-en -en.** Bratschist, Bratschspiller, c.

Bratspill, n. **-s -e.** Bratspil, n.

Brätzel, f. se **Brezel**.

Brau, f. **-en.** Øjendrhn, n.

Brau, m. **-es -e.** Brug, c.

Brauch, m. **-es -äuche.** Brug, Skik, Vedtægt, c.

Brauchbar, adj. brugbar, brugelig, nyttig, anvendelig. — **Brauchbarkeit**, f. Brugbarhed, Brugelighed, Anvendelighed, c.

Brauchen, v. t. l. bruge, behøve; **darf ich dein Pferd** —, maa jeg bruge din Hest; **ich brauche dich (deiner) nicht**, jeg behøver dig ikke; **es braucht** (imp.) **hier keines Anführers (keinen Anführer)**, her behoves ingen Anfører.

Bräuchig, adj. † se **bräuchlich**; † ødsel.

Bräuchlich, adj. brugelig, hvad der er Skik og Brug; ≠ brugbar, anvendelig. — **Bräuchlichkeit**, f. Skik, Brug, Vane, c.

Braue, f. **-n.** Øjenbrhn, n

Brauen, v. t. l. brygge; v. i. m. h. bulge, hybe; **der Hase (Fuchs) braut**, Mosekonen brygger. | **Brau-gefäß**, n. Bryggerkar, n.; **-gerechtigkeit**, f. Ret til at brygge, c.; **-haus**, n. Bryghus, Bryggers, n.; **-herr**, m. Bryggær, c.; **-kessel**, m. Bryggerkjedel, c.; **-knecht**, m. Bryggerkarl, c.; **-kufe**, f. Bryggerkar, n.; **-meister**, m. Mester i et Bryggeri, c.; **-nahrung**, f. Bryggernæring, c.; **-pfanne**, f. Bryggerkjedel, c.

Brauer, m. **-s** pl. ſ. sg. Bryggær, c. | **Brauer-knecht**, m. Bryggerkarl, c.; **-innung, -zunft**, f. Bryggerlav, n.

Brauerei, f **-en.** Brygning, c.; Bryggeri, Brughus, n.

Braun, adj. brun; **das Braun**, den brune Farve; **der -e, en brun Hest; der, die -e**, et Menneske med brun Ansigts- el. Haarfarve; ogsaa Bamsen. | **Braun-äugig**, brunsjet; **-bier**, n. brunt Øl, n.; **-gelb**, brungul; **-haarig**, brunhaaret; **-kehlchen**, n. brunstrubet Digesmutte, Bynkefugl, c. (Saxicola rubetra); **-kohl**, m. Brunkaal, c.; **-kohle**, f. Brunkul, pl.; **-lockig**, med brune Krøller; **-narbig**, brunnarvet; **-rot(h)**, brunrød; **-spat(h)**, m. Brunspat, c.; **-stein**, m. Brunsten, c.

Bräune, f. ub. pl. brun Farve; Strubehoste, Halsbetændelse, c.

Braunelle, f. **-n.** Brunelle, Graairisk, c. (Accentor modularis).

Bräunen, v. t. l. brune, gjøre brun, farve brun; v. i. m. h. brunes, blive brun. — **Bräunung**, f. Brunen, c.

Bräunlich, adj. brunlig, brunagtig.

Braunschweig, n. Brunsvig, n.

Braunschweiger, m. **-s** pl. ſ. sg. Brunsviger, c.

Braunschweigisch, adj. brunsvigsk.

Braus, m. **-es** ub. pl. Brusen; Susen; Støj, Larm, c.; **in Saus und — leben**, leve i Sus og Dus.

Brausch, m. **-es -e.** (**Brausche**, f. **-n**) en med Blod underløben Bugle.

Brauschen, v. i. l. m. ſ. svulme op; m. h. bruse, vrinske.

Brauschig, adj. brusende.

Brause, f. **-n.** Gjæring, c.; Sprøjte, c., Bruse paa en Vandkande; Vandkanden selv.

Brausen, v. i. l. **m. h.** bruse, suse, larme, støje; pruste, vrinske; v. t. fremstøde under Brusen; bande. | **Brause-hahn**, m. Brushane, c. (Tringa pugnax); **-geist, -kopf**, m. Brushoved, n.; **-köpfig**, hidsig, opfarende; **-pulver**, n. Bruspulver, n.; **-wind**, m. fig. Fristfyr, Vindbøjtel, c.

Braut, f. **-äute.** (Dim. **Bräutchen, Bräutlein**, n.) Brud, c.; Kjæreste, Forlovede, c.; **wer das Glück hat, führt die — heim**, den lykkelige fører Bruden hjem. | **Braut-abend**, m. Aften før Brylluppet; **-anzug**, m. Brudedragt, c.; **-bett**, n. Brudeseng, c.; **-bitter**, m. se **-werber**; **-diener**, m. se **-führer**; **-fackel**, f. Brudeblus, n., Brudefakkel, c.; **-fahrt**, f. Brudefærd, c.; **-fest**, n. Bryllup, n.; **-führer**, m. Brudesvend, c.; **-gabe**, f. Brudegave, c.; **-gelag** n. Brylluppsgilde, n.; **-gemach**, n. Brudeværelse, n.; **-geschenk**, n. Brudegave, c.; **-geschmeide**, n. Brudesmykke, n.; **-jungfer**, f. Brudepige, c.; **-kammer**, f. Brudekammer, n.; **-kind**, n. et før Vielsen født Barn; **-kleid**, n. Brudekjole, c.; **-kranz**, m. Brudekrans, c.; **-lauf**, m. × Bryllup, n.; **-leute**, pl. Brudefolk, pl.; **-lieb**, n. Brylluppsvise, c.; **-mutter**, f. Brudens Moder, c.; **-nacht**, f. Brudenat, c.; **-paar**, n. Brudepar, n.; **-ring**, m. Forlovelsesring, c.; **-schatz**, m. Udstyr, n.; **-schau**, f. Rejse for at sjne Bruden; **-schleier**, m. Brudeslør, n.; **-schmaus**, m. Brudegilde, n.; Fæstesl, n.; **-schmuck**, m. Brudesmykke, n.; **-staat**, m. Brudestads, c.; **-stand**, m. Forlovelsesstand, c.; **-tag**, m. Brylupsdag, c.; **-werber**, m. en, som frier for en anden; **-werbung**, f. Frieri, n.

Bräutigam, m. **-s -e.** Brudgom, c.

Bräutlich, adj. som tilkommer, som sømmer sig en Brud. — **Bräutlichkeit**, f. Jomfrueligheb, c.

Brautschaft, f. **-en.** Forlovelsesstand, c.

Brav, adj. brav; gjæv, god, retskaffen, ærlig, valker; kjæk, modig, tapper. — **Bravheit**, f. Bravhed, Gjævhed, Retskaffenheb, Valkerheb, Tapperheb, c.

Bravo, interj. bravo.

Bravour, f. **-en**. Bravur, c.

Brechbar, adj. brydelig, som kan brækkes itu, kan brydes. — **Brechbarkeit**, f. Brydelighed, c.

Brecche, f. **-n**. Brydning; Hørbrydе, c.

Brechen, v. t. 2. brække, bryde; sønderbryde, bryde itu; **die Bahn** —, **das Eis** —, bryde Isen, bane Vej; bryde op, brække Is; **die Last** —, bryde Læsten; **die Zähne** —, fælde Tænderne; **einen Bogen Papier, einen Brief** —, sammenlægge, sammenfolde et Papir, et Brev; **ein gebrochenes Dach**, et brudt Tag; **eine gebrochene Treppe**, en Trappe med Afsats; **die Farben** —, blande Farverne; **den Stolz** —, bøje, knække Stolthеden; **eine gebrochene Zahl**, et brudt Tal, en Brøk; **gebrochene Worte**, afbrudte Ord; **gebrochenes Deutsch**, gebrokkent, slet Tysk; **den Frieden, den Bund, seine Zusage** —, bryde Freden, Forbundet, sit Løfte; **das Stillschweigen** —, bryde Tavsheden; **der Kummer bricht mir das Herz**, Sorgen knuser mit Hjærte; **er hat weder zu beißen noch zu** —, han har hverken at bide el. brænde; **sich** —, brække sig; **die Strahlen** — **sich**, Straalerne brydes; **die Stimme bricht sich**, Stemmen er i Overgang; **das Wetter bricht sich**, Vejret forandrer sig; v. i. m. s. briste, revne, gaa itu; **es muß biegen oder** —, det maa briste el. bære; spille Bankerot, fallere; fig. **das Herz bricht mir**, mit Hjærte brister; **aus dem Gefängnisse** —, bryde ud af Fængslet; **in ein Haus** —, bryde ind i et Hus, gjøre Indbrud; **die Augen brachen ihm**, hans Øjne brast; **dort bricht das Erz**, der bryder Malmet frem. | **Brech-arzenei**, f. Brækmiddel, n.; **-bank**, f. Hørbrydе, c.; **-bohnen**, pl. Voxbønner, pl.; **-durchfall**, m. Kolerine, c.; **-eisen**, n. Brækjærn, n.; **-hammer**, m. Brækhammer, c.; **-kartoffeln**, pl. Kartoffelmos, c.; **-meißel**, m. Brækjærn, n.; **-mittel**, n. Brækmiddel, n.; **-nuß**, f. Brækнød, c. (nux vomica); **-pulver**, n. Brækpulver, n.; **-ruhr**, f. Kolerine, c.; **-stange**, f. Brækjærn, n.; **-wasser**, n. Brælvand, n.; **-weinstein**, m. Brækvinsten, c.; **-wurz**, f. Brækrod, c.; **-zeug**, n. Brækтøj, Brækketøj, n.

Brechlich, adj. brydelig, som kan brydes, brækkes.

Brechung, f. **-en**. Brydning, c. | **Brechungsebene, -fläche**, f. Brydningsflade, c.; **-winkel**, m. Brydningsvinkel, c.

Bregang, m. (til Søs) se **Breitgang**.

Bregen, m. se **Brägen**.

Brei, m. **-es -e**. Grød, Bælling, c.; **viele Köche verderben den** —, mange Kokke forderve Suppen; **Einen zu** — **schlagen**, mørbanke en; **einen langen** — **von etw. machen**, udtvære noget; **den** — **verschütten**, ødelægge noget; **er geht wie die Katze um den heißen** —, han snuser som Katten om den varme Grød. | **Brei-hafen**, m. Grødgryde, c.; **-herzig**, blødhjærtet; **-löffel**, m. Grødske, c.; **-maul**, n. en, der snakker efter Munden; **-napf**, m. Grødskaal, c.; **-pfanne**, f. Grødpande, c.; **-umschlag**, m. Grødomslag, n.

Breihan, m. se **Broihan**.

Breiig, adj. grødagtig.

Breit, adj. bred; **eine Elle 3 Zoll** —, en Alen 3 Tommer bred; vidtløftig, omstændelig; **sich mit 'etw.** — **machen**, gjøre sig vigtig af, brodte af, prale med noget; **es ist so** —, **wie es lang ist**, det er lige saa langt, som det er bredt; **etw.** — **treten**, udtvære noget; **Einen** — **schlagen**, slaa en flad, fig. tvinge til Eftergivenhed; **Langes und -es schwatzen**, snakke vidtløftig. | **Breit-axt**, f., **-beil**, n. Bredøxe, c.; **-blätterig**, bredbladet; **-füßig**, bredfodet; **-gang**, m. (til Søs) Bredgang, c.; **-krämpig**, bredstygget; **-seite**, f. Bredside, c.; **-spurig**, bredsporet, med strædende Ben; **-schulterig**, bredskuldret; **-stirnig**, bredpandet; **-zinkig**, med brede Tænder (Rive).

Breite, f. **-n**. Bredde, c.; **die — der Straße**, Gadens Bredde; Bredde, Breddegrad, c.; **das Kleid hat 5 -en**, Kjolen har 5 Bredder; Lag, n. (Hør, Hamp); Ledrag, Skaar, n.; flad Egn, Slette, c.; **die — der Darstellung**, Bredde, Vidtløftighed i Fremstillingen. | **Breite(n)-grad**, m. Breddegrad, c.; **-meßung**, f. Breddemaaling, c.

Breiten, v. t. 1. brede, udbrede, udstrække.

Breitling, m. **-s -e**. Brisling, c. (Clupea sprattus).

Bremmer, m. **-s** pl. ſ. sg. delt Skakt, c.; × Tyr, c.

Bremse, f. **-n**. Brems, Bremse, c.; Næsejærn paa Hesten, n.; Hemsko, Bremse, c.; **Ein. eine** — **stecken**, lange en en Lusing. | **Brems-schuh**, m. Hemsko, c.; **-schwengel**, m. Bremsestang, c.; **-vorrichtung**, f. Bremseapparat, n.

Bremsen, v. t. 1. bremse; lægge Næsejærnet paa Hesten.

Bremser, m. **-s** pl. ī. sg. en, der bremser.

Brennbar, adj. brændbar. — **Brennbarkeit**, f. Brændbarked, c.

Brennen, v. t. 1. (**brannte, gebrannt**) brænde; **Holz** —, brænde Brænde; **Kalk, Kaffee, Branntwein** —, brænde Kalk, Kaffe, Brændevin; **Vieh** —, brænde, brændemærke Kvæg; **es brennt mich (mir) auf der Zunge**, det brænder mig paa Tungen; **sich an einer Sache** —, brænde sig paa noget; **sich rein (weiß)** —, fig. vaske sig ren; v. i. m. h. brænde, svide, fænge, straale, glinse; **es brennt**, det brænder; **das Dorf brennt lichterloh**, Byen staar i lyse Lue; **die Sohlen — mir**, Jorden brænder under mine Fødder; **eine -de Röte**, en blussende Rødme; **vor Zorn** —, blusse af Vrede; **sie brennt ihn wieder zu sehen**, hun brænder af Længsel efter at se ham igjen. | **Brenn-blase**, f. Brændevinskar, n.; **-bock**, m. Jydbuk, c.; **-eisen**, n. Brænde-

jærn; Krollejærn, n.; **-glas**, n. Brændeglas, n.; **-haus**, n. Brænderi, n.; **-holz**, n. Brænde, n.; **-kolben**, m. Destillerkolbe, c.; **-meister**, m. Mester i et Brænderi, c.; **-nessel**, f. Brændenælde, c. (Urtica); **-ofen**, m. Brændeovn, c.; **-öl**, n. Lampeolie, c.; **-punkt**, m. Brændpunkt, Fokus, n.; **-spiegel**, m. Brændspejl, n.; **-stoff**, m. Brændstof, n.; **-weite**, f. Brændvidde, c.

Brenner, m. **-s** pl. ĵ. sg. Mordbrænder; Brændevinsbrænder; Mester i et Brænderi; Brænder, c. (ved en Gasflamme); Kaffebrænder, c. | **Brenner-meister**, m. Mester i et Brænderi, c.

Brennerei, f. **-en**. Brænderi, n.

Brennlich, adj. brændbar. — **Brennlichkeit**, f. Brændbarhed, c.

Brenschen, v. t. 1. se **brausen**.

Brenzelig, adj. sveden.

Brenzeln, v. i. 1. m. h. lugte svedent, smage svedent.

Bresche, f. **-n** Bresche, c.

Bresthaft, adj. svagelig, lam, halt, værkbruden.

Bretagner, m. **-s** pl. ĵ. sg. Bretagner, c.

Bretagnisch, adj. bretagnisk.

Brett, **Bret**, n. **-es -er**. Bræt, *Bord, n.; Præsenterbakke, Tavle, Fjæl, c.; Spillebræt, Dambræt, Brætspil, n.; **Bretter schneiden**, stære Bræder, × snorke; **durch ein — sehen**, være skarpsindig; **Einen durch ein eichen — loben**, rose en i høj Grad; **ein — vor dem Munde haben**, ikke kunne tale; **ein — vor dem Kopfe haben**, **mit Brettern vernagelt sein**, være tykhovedet; **zu — kommen**, blive bekjendt; **etw. auf einem — bezahlen**, betale noget paa et Bræt; **bei dem — bezahlen**, betale med samme Mønt; **vors — kommen**, blive stævnet; **hoch ans — kommen**, komme højt paa Straa; **bei eim. einen Stein im — haben**, have et højt Nummer hos en; **Einen aus dem — schlagen**, dippe en af Pinden. | **Brett (Bret)-baum**, m. Træ, hvoraf der kan skæres Bræder; **-beute**, f. Bistade af Træ, n.; **-meister**, m. Mestersvend, c.; **-mühle**, f. Savmølle, c., Savbrug, n.; **-säge**, f. Brædesav, c.; **-schneider**, m. Brædesaver, c.; Mestersvend, c.; **-spiel**, n. Dambræt; Brætspil, Damspil, n.; **-stein**, m. Dambrik, c. — **Bretter-bude**, f. Fjælleboð, c.; **-bühne**, f. Fjælleboðstheater, n.; **-dach**, n. Brædetag, n.; **-decke**, f. Brædeloft, n.; **-fieber**, n. Lampefeber, c.; **-gerüst**, n. Brædestillads, n.; **-haus**, n. Brædehus, n.; **-verschlag**, m. Aflukke af Bræder, n.; **-wand**, f. Brædevæg, c.; **-werk**, n. Brædeværk, n.; **-zaun**, m. Plankeværk, n.

Bretteln, v. i. 1. m. h. spille Brætspil.

Bretterhaft, adj. passende for Scenen.

Brettern, adj. Bræde-, forfærdiget af Bræder.

Brettern, v. t. 1. belægge med Bræder.

Bretzel, f. se **Brezel**.

Breve, n. **-s -n**. Breve, n.

Brevier, n. **-es -e**. Breviarium, n.

Brezel, f. **-n** Kringle, c.; fig. Haandjærn, n.

Bricke, f. **-n** stegt og i Eddike neblagt Lampret; lille Bræt, n., Brik, c.

Brief, m. **-es -e**. (Dim. **Briefchen**, n.) Brev, Dokument, n.; Brev, n. Skrivelse, c.; **— und Siegel über etw. haben**, have Brev og Segl paa noget; **ein — an mich**, et Brev til mig; **Eim. hinter die -e kommen**, **seine -e finden**, komme efter ens Hemmeligheder; **ein — Stecknadeln**, et Brev Knappenaale; ≠ Vexel, c., Vexelbrev, n. | **Brief-abgabe**, **-annahme**, f. Brevindleveringssted, n.; **-aufschrift**, f. Udskrift paa et Brev, c.; **-ausgabe**, f. Brevudleveringssted, n.; **-beschwerer**, m. Brevpresser, c.; **-beutel**, m. Brevsæk, c.; **-bote**, m. se **-träger**; **-buch**, n. Brevbog, Kopibog, c.; **-geld**, n Postpenge, pl., Porto, c.; **-kasten**, m. Brevkasse, c.; **-kouvert**, n. Konvolut, c.; **-mappe**, f. Brevmappe, c.; **-marke**, f. Frimærke, n.; **-papier**, n. Brevpapir, n.; **-post**, f. Brevpost, c.; **-schaften**, pl. Brevstaber, Breve, Dokumenter; **-schalter**, m. se **-annahme**; **-schrank**, m. Sekretær, c.; **-schreiber**, m. Brevskriver, c.; **-steller**, m. Brevskriver; Kopist, c.; se **-buch**; **-tasche**, f. Brevtaske, c.; **-taube**, f. Brevdue, c.; **-träger**, m. Brevdrager, c., Postbud, n.; **-umschlag**, m. Konvolut, c.; **-verkehr**, m., **-wechsel**, m. Brevveksling, Korrespondance, c.; **-wechsler**, m. Brevveksler. Korrespondent, c.

Brieflich, adj. angaaende Breve; **mit eim. — verkehren**, korrespondere med en.

Briefschaft, f. **-en**. Brevstak, n.

Brigade, f. **-n**. Brigade, c.

Brigadier, m. **-s -s**. Brigadegeneral, c.

Brigantine, f. **-n**. Brigantine, c.

Brigg, f. **-en**. Brig, c. | **Brigg-kutter**, m. Kutterbrig, c.; **-segel**, n. Brigsejl, n.

Brillant, m. **-en -en**. Brillant, Diamant, c.

Brillanti(e)ren, v. t. 1. slibe til Diamant; **Stahl —**, slibe Staal som Diamanter.

Brille, f. **-n**. Briller, pl.; **Eim. -n verkaufen**, **aufsetzen**, dreje en en Knap; rundt Hul, n. | **Brillen-futter**, n. Brillefoderal, n.; **-glas**, n. Brilleglas, n.; **-macher**, m. Brillemager, c.; **-schlange**, f. Brilleslange, c. (Naja); **-schleifer**, m. Brillesliber, c.

Bringen, v. t. 1. (**brachte**, **gebracht**) bringe; **Eim. etw. —**, bringe en noget; **Einen dazu —**, bevæge, formaa, faa en dertil; **es hoch in etw. —**, bringe det vidt; **≠ etw. los**, **fertig —**, faa noget løst, færdigt; **Eim. ein Glas —**, drikke en til; **Einen an den Bettelstab —**, bringe en til Tiggerstaven; **etw. an sich —**, tilegne sig noget; **er brachte es auf achtzig Jahre**, han naaede de Firs; **sich etw. aus dem Kopfe —**, faa noget ud af Hovedet; **etw. aus eim. —**, faa noget ud af en; **beiseite —**, skaffe til Side, rydde af Vejen; **er hat es bis zum Major gebracht**,

han naaede til at blive Major; **etw. hinter ſich —**, lægge noget til Side, erhverve noget; **mit ſich —**, føre med ſig; **mein Alter bringt es mit ſich**, min Alder fører det med ſig; **Unglück über einen —**, bringe Ulykke over en; **Einen um etw. —**, ſtaffe en af med noget, fratage en noget; **etw. unter ſich —**, underkaſte ſig noget; **Einen vom Fleck —**, faa en af Stedet; **etw. (viel) vor ſich —**, udrette noget (meget); **es zu etw. —**, ſtige til Vejrs, bringe det vidt.

Brink, m. **-es -e.** Brink, Rand, Kant, Bred; Græsplet, Fælled, c.

Briſe, f. **-n.** Briſe, Kuling, c.

Brite, m. **-n -n.** Britte, Englænder, c.

Britin, f. **-nen.** Englænderinde, c.

Britiſch, adj. brittiſk, engelſk.

Britſche, f. ſe **Britſche.**

Britte, m. ſe **Brite.**

Brocke, f. ſe **Brocken.**

Bröckelig, adj. ſmulrende, ſkjør, ſprød.

Bröckeln, v. t. 1. brække i ganſke ſmaa Stykker, ſmule; v. i. m. h. ſmulre, blive til Smuler.

Brocken, m. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Bröckchen, Bröcklein**, n.) Brokke, Smule, Krumme, Lemning, c.; **gelehrte —**, lærde Brokker. | **Brocken-weiſe**, i Brudſtykker, i Smuler.

Brocken, v. t. 1. brække Brødet i ſmaa Stykker; ſmule.

Brod, n. ſe **Brot.**

Brodel, m. **-s** ub. pl. Damp, c.

Brodeln, v. i. 1. m. h. ſyde, koge.

Brodem, Brodem, m. **-s** ub. pl. Damp, Dunſt, Uddunſtning, Taage, c.

Broht, n. **-s -e.** (**einer Kanone**) Kanonbrog, c.

Broihan, m. **-es** ub. pl. en Slags Hvidtøl.

Brokat, m. **-es -e** Brokade, c., Guldenſtykke, Sølvſtykke, n.

Brombeere, f. **-n. Brombær**, n. (Rubus fruticosus). | **Brombeer-ſtaude**, f., **-ſtrauch**, m. Brombærbuſk, c.

Bronze, f. ub. pl. Bronce, c. | **Bronze-zeit**, f. Broncealder, c.

Bronzi(e)ren, v. t. broncere.

Broſam, m. (n.) **-es -e.** (**Broſame**, f. **-n.**) Brødkrumme, c.

Bro(ſ)che, f. **-n.** Broſche, c.

Bröschen, n. **-s** pl. i. sg. Briſſel, c.

Broſchi(e)ren, v. t. 1. broſchere.

Bröſel, n. ſe **Bröschen.**

Bröſeln, v. t. ſe **bröckeln.**

Brösling, m. **-s -e.** hvidt Jordbær, Havejordbær, n.

Brot, n. **-es -e** (**-öte.**) (Dim. **Brötchen, Brötlein**, n.) Brød, n.; Næring, Fode, c.; **et enkelt** Brød; **ſchwarzes —**, Rugbrød, n.; **er verſteht mehr als — eſſen**, han kan mere end ſpiſe Brød; **ſein gutes — haben**, have ſit gode Udkomme; **ein — Zucker**, en Top Sukker. | **Brot-backen**, n. Brødbagning, c.; **-bäcker**, m. Bager, c.; **-bank**, f. Bagerdiſk, c., Brødudſalg, n.; **-baum**, m. Brødfrugttræ, n.; **-beutel**, m. Brødpoſe, c.; **-brechen**, n. Brødets Brydning, c.; **-brei**, m. Brødſuppe, c.; **-dieb**, m. Brødtyv, c.; × Fuſker, c.; **-erwerb**, m. Brøderhverv, n.; **-frucht**, f. Frugt af Brødfrugttræ, c.; **-herr**, m. Husbond, Husfader, c.; **-korb**, m.: **Einen — — höher hängen**, ſætte en paa ſmallere Koſt; **-korn**, n. Brødkorn, n.; **-krume**, f. Brødkrumme, c.; **-kruſte, -kürſte**, f. Brødſtorpe, c.; **-los**, brødløs; **-meſſer**, n. Brødkniv, c.; **-neid**, m. Brødnid, c.; **-rinde**, f. Brødſtorpe, c.; **-ſchabe**, f. Kakerlak, c.; **-ſcharren**, m. Brødudſalg, n., Bagerbutik, c.; **-ſchcibe**, f. Skive Brød, c.; **-ſchieber**, m. Brødſlage, c.; **-ſchnitte**, f. ſe **-ſcheibe**; **-ſchranne**, f. ſe **-ſchrren**; **-ſuppe**, f. Brødſuppe, c., Øllebrød, n.; **-teig**, m. Brøddej, c.; **-waſſer**, n. Brødvand, n.; **-wiſſenſchaft**, f. Brødſtudium, n.; **-wurzel**, f. Maniok, n.

Brötling, m. **-s -e.** Tjeneſtetyende, ſom ſtaar i ens Brød.

Brotzeln, v. i. ſe **brutzeln.**

Bruch, m. **-es -üche.** († **Brücher**). Sump, Moſe, Myr, c. | **Bruch-beere**, f. Moſebolle, Bolle, c.; **-blutkebær**, n. (Vaccinium uliginosum); **-kraut**, n. Bridurt, c. (Herniaria glabra); **-weide**, f. ſkjør Pil, c. (Salix fragilis).

Bruch, m. **-es -üche.** Brydning, Brækning, c.; Brud, n.; Bræk, n., Revne, Rift, Sprække, c.; Brok, c. (Sygdom); et afbrudt Stykke; **Brok**, c.; **in die Brüche gehen**, gaa i Spaanerne: Fallit, c.; Forſeelſe, Brøde; Bøde, c. | **Bruch-band**, n. Brokbaand, n.; **-fläche**, f. Brudflade, c.; **-glas**, n. Glasſtaar, n.; **-mandel**, f. Krakmandel, c.; **-rechnung**, f. Brøkregning, c.; **-ſchaden**, m. Broktilfælde, n.; **-ſtein**, m. Sten af et Stenbrud; **-ſtück**, n. Brudſtykke, Fragment, n.; **-ſtückweiſe**, brudſtykkevis, fragmentariſk; **-zahl**, f. Brøktal, n.

Brüche, f. **-n.** Forſeelſe, c.; Pengebøde, Mulkt, c.

Brüchen, v. t. 1. ſtraffe med Pengebøde; mulktere.

Bruchfällig, adj. ſkyldig til at betale Mulkt; falderærdig

Bruchig, adj. ſumpet.

Brüchig, adj. ſom har Bræk; ſprød, ſkjør.

Brüchte, f. ſe **Brüche.**

Brücke, f. **-n.** (Dim. **Brückchen**, n.) Bro, c.; **hängende —**, Hængebro, c.; **eine — ſchlagen**, ſlaa en Bro; Hjærnebjælke, c. | **Brücken-balken**, m. Brobjælke, c.; **-bau**, m. Brobygning, c.; **-bogen**, m. Brobue, c.; **-geländer**, n. Rælværk (ved en Bro), n.; **-geld**, n. Bropenge, pl.; **-kopf**, m. Brohoved, n.; **-lehne**, f. ſe **-geländer**; **-meiſter**, m. Brobygger; Bromand, c.; **-pfahl**, m. Bropæl, c.; **-pfeiler**, m. Bropille, c.; **-pfennig**, m. Bropenge, pl.; **-ſchanze**, f. Broſtanſe, c.; **-wage**, f. Vejerbod, c.; **-zoll**, m. Brotold, c.

Brücken, v. t. 1. og i. m. h. ſlaa Bro; forſyne med Bro. — **Brückung**, f. Broſlagning, c.

Brudel, m. -s pl. ſ. sg. Damp, Dunſt, c.

Brudeln, v. i. 1. m. h. bruſe, koge, ſyde, bølge, ſtumme.

Bruder, m. **-es -üder**. (Dim. **Brüderchen, Brüderlein**, n.) Broder, c.; **du biſt der beſte — auch nicht**, du er juſt ikke til at ſtole paa. | **Bruder-bund**, m. Broderforbund, n.; **-hand**, f. Broderhaand, c.; **-herz**, n. Broderhjærte, n.; **-kette**, f. Broderkjæde, c.; **-krieg**, m. Broderkrig, c.; **-liebe**, f. Broderkjærlighed, c.; **-mord**, m. Brodermord, n.; **-mörder**, m. Brodermorder, c.; **-treue**, f. Brodertroſtab, c.; **-volk**, n. Broderfolk, n.; **-zwiſt**, m. Broderſtrid, c. — **Bruders-frau**, f. Broderkone, c.; **-kind**, n. Broderbarn, n.; **-ſohn**, m. Broderſøn, c.; **-tochter**, f. Broderdatter, c. — **Brüder-gemeinde**, f. Brødremenighed, c.; **-kinder**, Søſtendebørn, pl.; **-ſaal**, m. Brødreſal, c.

Brüderlich, adj. broderlig. — **Brüderlichkeit**, f. Broderlighed, c.

Brüderſchaft, f. **-en**. Broderſkab, broderligt Slægtſkab; Venſkab, Kammeratſkab, n.

Brüdern, v. t. 1. omgaas ſom, kalde hinanden Brødre.

Brühan, m. ſe **Broihan**.

Brühe, f. **-n**. Lage, Lud, Suppe, Sauce, c.; **in der — ſitzen, ſein**, være i Knibe; — **über etw. machen**, gjøre Brøl over noget. | **Brühnäpfchen**, n. Sauceſkaal, c.

Brühen, v. t. 1. ſkalde; ſvie, brænde. | **Brühfaß**, n. Skoldetrug, n.; **-futter**, n. varmt Foder, n.; **-heiß**, ſtoldhed, kogheb; **eine Nachricht — — überbringen**, overbringe en Efterretning ganſke varm; **-trog**, m. ſe **-faß**; **-warm**, ſe **-heiß**.

Brühl, m. **-es -e**. ſumpet Kratſkov, Mose, c. **Brüll**, m. **-es -e**. Brøl, n.

Brüllen, v. i. 1. m. h. brøle, bøge, *raute; buldre, larme. | **Brüll-affe**, m. Brøleabe, c.; **-ochs**, m. Tyr, c. (i en Flok).

Brumm, m. **-es -e**. Brummen, c.

Brumme, f. **-n**. Spyflue, c.

Brümmeln, v. i. 1. m. h. ſmaabrumme, ſmaaſtjænde.

Brummen, v. i. 1. m. h. brumme, brøle ſvagt; jurre, ſumme; fig. brumme, knurre, ſtjænde; ſidde indeſpærret, ſidde i Fængſel. | **Brummbär**, m. brummende Bjørn, c.; fig. Knurrepotte, Brumbaſſe, c.; **-bart**, m. fig. Knurrepotte, c.; **-baß**, m. Baß, c.; **-eiſen**, n. Mundharpe, c.; **-fliege**, f. Spyflue, c.; **-hahn**, m. ſe **Birkhahn**; **-kreiſel**, m. Brumbaſſe, Rumlepotte, c.; **-ochs**, m. Tyr, c.; **-ſtall**, m. Fængſel, n.; **-topf**, m. Rumlepotte, c.

Brummer, m. -s pl. ſ. sg. Alt hvad der brummer; Tyren i en Flok, en Brumlebi.

Brummig, brummiſch, adj. fig. knarvorn, gnaven.

Brünelle, f. **-n**. Prunel, c.

Brünette, -n. Brunette, c.

Brunſt, f. ub. pl. Brunſt, Brunſttid, c. (hos Hjorte og Vildſvin). | **Brunſt-hirſch**, m. Hjort i Brunſttiden, c.; **-zeit**, f. Brunſttid, c.

Brunſten, v. i. 1. m. h. brunſte, parre ſig.

Brunn, m. ſe **Brunnen**.

Brünne, f. **-n**. Brynje, c.; Harniſk, n.

Brunnen, m. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Brünnlein**, n.) Brønd, Kilde, c.; Sundhedsbrønd, mineralſk Kilde; gravet Brønd; **meine Pläne ſind in den — gefallen**, mine Planer ere gaaede i Vasken. | **Brunnen-ader**, f. Vandaare, c.; **-arzt**, m. Brøndlæge, c.; **-becken**, n. Brøndkiſte, c.; **-büchſe**, f. ſe **-kaſten**; **-deckel**, m. Brøndlaag, n.; **-eimer**, m. Brøndſpand, c.; **-faſſung**, f. ſe **-kaſten**; **-gaſt**, m. Brøndgjæſt, c.; **-gräber**, m. Brøndgraver, c.; **-kaſten**, m. Brøndkarm, c.; **-kette**, f. Brøndlænke, c.; **-kreſſe**, f. Brøndkarſe, c. (Nasturtium officinale); **-meiſter**, m. Brøndmeſter, c.; **-quelle**, f. Kildevæld, n.; **-rad**, n. Brøndhjul, n.; **-ſchwengel**, m. Brøndvippe, c.; **-trog**, m. Brøndtrug, n.; **-vergiftung**, f. Brøndforgiftning, c., **-waſſer**, n. Brøndvand, n.; **-zeit**, f. Brøndſaiſon, Brøndtid, c.

Brunſt, f. **-ünſte**. Brynde, Kjønsdrift, c.; Brunſt, c.; Lidenſkab; Inderlighed, Andagt, c. | **Brunſt-zeit**, f. Brunſttid, c.

Brünſtig, adj. brunſtig, parrelyſten; ivrig, lidenſkabelig, inderlig; **ein -es Gebet**, en inderlig Bøn.

Brunz, m. (**Brunze**, f.) ub. pl. Urin, c.

Brunzen, brünzeln, v. i. 1. m. h. lade ſit Vand, ſtalde.

Brünzlich, adj. lugtende af Urin.

Brüſeln, v. i. 1. m. h. riſle ſagte.

Bruſt, f. **-üſte**. (Dim. **Brüſtchen**, n.) Bryſt, n.; Barm, c.; Livſtykke, Snørliv; Bryſtværk, n. (paa Orgel); **er hat es auf der —**, han har ondt for Bryſtet; **ſich in die — werfen**, bryſte ſig, blære ſig; **die — geben**, give Bryſt, Die. | **Bruſt-arzenei**, f. Lægemiddel for Bryſtet, n.; **-baum**, m. Bryſtbom, c. (paa en Bøv); **-bein**, n. Bryſtben, n.; **-beſchwerde**, f. Bryſtſyge, c., Ondt for Bryſtet; **-bild**, n. Bryſtbillede, n.; **-binde**, f. Bryſtbælte, n.; **-bohrer**, m. Bimmelbor, n.; **-eiſen**, n. Blanchet, c.; **-entzündung**, f. Bryſtbetændelſe, c.; **-fell**, n. ſe **Zwerchfell**; **-finne**, f., **-floſſe**, f. Bryſtfinne, c., **-fleck**, m. Smæk, c.; **-geſchwür**, n. Bryſthvld, Lungehvld, c.; **-harniſch**, m. Bryſtharniſt, n.; **-höhle**, f. Bryſthulhed, Bryſthule, c.; **-kaſten**, m. Bryſtkaſſe, c. (thorax); **-kern**, m. Bryſtſtykke, n. (af en Oxe el. Kalv); **-korb**, m. ſe **-kaſten**; **-krampf**, m. Bryſtkrampe, c.; **-krank**, bryſtſyg; **-krankheit**, f. Bryſtſyge, c.; **-krauſe**, f. Kalvekrøs, n.; **-latz**, m. Bryſtdug, Bryſtſmæk, c.; **-lehne**, f. et Rækværk el. en Mur, hvortil man kan læne ſig med Bryſtet; **-leiden**, n. Bryſtſygdom, c.;

-leier, f. se **-bohrer**; **-mittel**, n. Brystmiddel, n.; **-nadel**, f. Brystnaal, c.; **-pulver**, n. Brystpulver, n.; **-riemen**, m. Brystrem, c.; **-saft**, m. Brystsaft, c.; **-schild**, m. Brystskjold, n.; **-stimme**, f. Brystslemme, c.; **-streifen**, m. Skjorte indlæg, n.; **-stück**, n. Brystsstykke; Brystharnist, n.; Brystsmykke; Brystbillede, n.; **-thee**, m. Brystte, c.; **-trank**, m. Brystdrik, c.; **-tropfen**, pl. Brystdraaber, pl.; **-tuch**, n. se **-latz**; **-übel**, n. Brystonde, n.; **-waffer**, n. Pebermyntevand, n.; **-warze**, f. Brystvorte, c.; **-weh**, n. Brystsmerter, pl.; **-wehr**, f. Brystværn, n.; **-werk**, n. Brystværk paa et Orgel, n.; **-zucker**, m. Brystsukker, n.

Brüsten, v. r. 1. bære Brystet højt; fig. **sich mit etw.** —, brysse sig af, kro sig, prale med, være stolt af noget.

Brüstling, m. se **Bluthänfling**.

Brüstung, f. **-en** Brystværk, n., brysthøjt Gitter, Brystværn, n.

Brut, f. **-en** Udruguing, c.; Kuld, n., Yngel, c.; **Junge von verschiedenen -en**, Unger af forskjelligt Kuld. | **Brut-biene**, f. Drone, c.; **-ei**, n. Rugeæg, n.; **-fleck**, m. Rugeplet, c.; **-gans**, f. Liggegaas, c.; **-henne**, f. Liggehøne, c.; **-hitze**, f. tilstrækkelig Varme til Udruguing; **-käfig**, m. Hækkebur, n.; **-ofen**, m. Udklækkeovn, c.; **-platz**, m., **-stätte**, f. Rugeplads, Yngleplads, c.; **-wärme**, f. se **-hitze**; **-zeit**, f. Rugetid, c.

Brutal, adj. brutal, fæist, dyrisk; vild, grum, grov.

Brutalität, f. **-en** Brutalitet, c.

Brüten, v. i. 1. m. h. ruge, ligge paa Æg; **auf, über eine Sache** —, ruge over noget, tænke paa noget; **auf Rache** —, tænke paa Hævn; **über seinem Gelde** —, ruge over sine Penge.

Brütig, adj. som der er ligget, ruget paa; Strut; **eine -e Henne**, en Skrukhøne; **-es Wetter**, lummert, trykkende Vejr.

Brutto, n. ub. pl. Brutto, c. | **Brutto-einnahme**, f. Bruttoindtægt, c.; **-gewicht**, n. Bruttovægt, c.

Brutzeln, v. i. 1. m. h. brase, stege.

Bst, interj. bst, hys!

Bubbeln, v. i. 1. m. h. boble.

Bubbern, v. i. 1. m. h. × **vor Frost** —, bæve, ryste af Kulde.

Bube, m. **-n -n**. (Dim. **Bübchen, Büblein**, n.) Dreng, *Gut, c.; Karl, Ungkarl, Oppasser, c.; Knægt, Krabat; Slyngel, Skurk, Nidding, c.; (i Kort) Knægt, c. | **Buben-streich**, m., **-stück**, n., **-that**, f. Skurkestreg, Slyngelstreg, Niddingsdaad, c.; **-tücke**, f. Ondskab, c.

Buben, bübeln, v. i. 1. m. h. begaa grove Udvæxelser; v. t. stjælde en ud for en Slyngel.

Büberei, f. **-en** slet Streg, Skurkestreg, Slyngelstreg, c.

Bübin, f. **-nen** snavs, starns Tøs, c.

Bübisch, adj. drengeagtig; starnagtig; stammelig, nederdrægtig.

Buch, n. **-es -ücher**. (Dim. **Büchelchen, Büchlein**, n.) Bog, c.; Værk, n.; Del, Afdeling af et Værk; **über den Büchern sitzen**, hoken, hænge over Bøgerne; **wie ein — sprechen**, tale som en Bog; — **führen**, føre Bog; — **halten**, holde Bog, Regnskab; **ein — Papier**, en Bog Papir; **ein — Gold, Silber**, en Bog udhamret Guld, Sølv; (i Kort) samtlige Kort af samme Farve; (i Whist) Bog; Bladmave, c. | **Buch-binder**, m. Bogbinder, c., se nedenfor; **-deckel**, m. Bindet om en Bog; **-drucker**, m. Bogtrykker, c., se nedenfor; **-druckerei**, f. Bogtrykkeri, n.; **-führer**, m. Bogholder, c.; **-führung**, f. Bogføring, c.; **-gelehrsamkeit**, f. Boglærdom, c.; **-halten**, n. Bogholderi, n.; **-halter**, m. Bogholder, c.; **-halterei**, f. Bogholderi, n.; **-handel**, m. Boghandel, c.; **-händler**, m. Boghandler, c.; **-handlung**, f. Boghandel, Boglade, c.; **-laden**, m. Boglade, c.; **-schuld**, f. Boggjæld, c.; **-trübler**, m. Boghøker, Antikvar, c.; **-zeichen**, n., **-zeiger**, m. Bogmærke, n. — **Bücher-bord**, m. (n.), **-brett**, n. Bogreol, Boghylde, c.; **-freund**, m. Bogven, c.; **-gelehrsamkeit**, f. Boglærdom, c.; **-gestell**, n. Bogreol, c.; **-handel**, m. Handel med gamle Bøger, c.; **-händler**, m. Antikvar, c.; **-kunde**, f. Bogkundskab, c.; **-saal**, m. Bogsal, Bibliotheissal, c.; **-sammlung**, f. Bogsamling, c.; **-schrank, -schrein**, m., **-spinde**, f. Bogskab, n.; **-sprache**, f. Bogsprog, Skriftsprog, n.; **-ständer**, m. Boghylde, c.; **-staub**, m. Bogstov, n.; **-verleiher**, m. Ejer af et Lejebibliothek, c.; **-verzeichnis**, n. Bogfortegnelse, c.; **-wurm**, m. Bogorm, c.

Buchbinder, m. **-s** pl. ſ. sg. Bogbinder, c. | **Buchbinder-gesell**, m. Bogbindersvend, c.; **-junge**, m. Bogbinderdreng, c.

Buchdrucker, m. **-s** pl. ſ. sg. Bogtrykker, c. | **Buchdrucker-ballen**, m. Bogtrykkerballe, c.; **-farbe**, f. Bogtrykkersværte, c.; **-lehrling**, m. Bogtrykkerlærling, c.; **-presse**, f. Bogtrykkerpresse, c.

Buche, Büche, f. **-n**. Bøg, c., Bøgetræ, n. (Fagus). | **Buch-ampfer**, m. Skovsyre, Surkløver, c. (Oxalis acetosella); **-baum**, m. Bøgetræ, n.; **-ecker, -eichel**, f. Bøg, Olden, c.; **-eschе**, f. se **Ahorn**; **-fink**, m. Bogfinke, c. (Fringilla coelebs); **-klee**, m. se **-ampfer**; **-kohl**, m. Høgeurt, c. (Hieracium); **-marder**, m se **Baummarder**; **-mast, -nuß**, f. se **-ecker**; **-wald**, m. Bøgeskov, c.; **-weizen**, m. Boghvede, c.; **-winde**, f. Snerle-Pileurt, c. (Polygonum convolvulus). — **Buchen-ast**, m. Bøgegren, c.; **-berg**, m. Bøgebjærg, n.; **-gang**, m. Bøgegang, Bøgealle, c.; **-hag**, m. Bøgekrat, n.; **-hain**, m. Bøgelund, c.; **-halle**, f. Bøgehal, c.; **-holz**, n. Bøgetræ, Bøgeved, n.; **-laub**, n. Bøgeløv, Bøgeblad, n.; **-wald**, m. Bøgeskov, c.; **-wipfel**, m. Bøgetop, c.

Buchel, f. **-n**. Bog, Olden, c.

Buchen, büchen, adj. Bøgetræs-, som er af Bøgetræ.

Buchen, v. t. 1. føre til Bogs, bogføre. — **Buchung**, f. Bogføring, c.

Bücherei, f. **-en**. Bibliothek, n.

Buchig, adj. × Bøgetræs-.

Buchs, m. **-es -e**. Buxbom, c. | **Buchs-baum**, m. Buxbom, c.

Buchsbäumen, adj. Buxboms-, af Buxbom.

Büchse, f. **-n**. Bøsse, c., Rifle, c.; Daase, c.; Bøsning, c.; **in die — blasen müssen**, maatte synke i Bassen; × Buxer, Benklæder, pl. | **Büchsen-futter**, n. Bøsseholster, n.; **-geld**, n. Pengene i Fattigbøssen; **-knall**, m. Bøsseknald, n.; **-kugel**, f. Bøssekugle, c.; **-lauf**, m. Bøsseløb, n.; **-macher**, m. Bøssemager, c.; **-meister**, m. Artillerist, c.; **-pulver**, n. Bøssekrudt, n.; **-ranzen**, m. Jagttasse, c.; **-rohr**, n. Bøssepibe, c.; **-sack**, m. Bøsseholster, n.; **-schaft**, m. Bøssestaft, n.; **-schäfter**, (‡ **-schifter**) m. Bøssestøtter, c.; **-schloß**, n. Bøsselaas, c.; **-schmied**, m. Bøssesmed, c.; **-schrank**, m. Bøssestab, n.; **-schuß**, m. Bøssestud, n.; **-spanner**, m. Livstutte, c. (som laber sin Herres Gevær paa Jagten); **-zieher**, m. en, der rifler Bøsser.

Büchsen, v. t. 1. sthde; smaastjæle.

Buchstabe, m. **-ns -n**. Bogstav, n.; **nach dem -n**, bogstavelig. | **Buchstaben-gläubig**, bogstavtroende; **-gleichklang**, m. Alliteration. Bogstavrim, c.; **-rät(h)sel**, n. Logogryf, c.; **-rechnung**, f. Bogstavregning, Algebra, c.

Buchstäbeln, v. i. 1. m. h. forstå mosjommelig efter et Ords Bethdning.

Buchstabi(e)ren, v. t. 1. bogstavere, stave.

Buchstäblich, adj. bogstavelig; meget nøjagtig. — **Buchstäblichkeit**, f. Bogstaveligheb, c.

Bucht, f. **-en**. Bugt, Vig; × Stillerumsbæg, c.; elendigt Leje; lille daarlig Hytte, Rønne, c.

Buchten, v. t. og r. 1. bugte sig, sno sig.

Buchtig, adj. bugtet.

Buck, m. **-es -ücke**. Buk, n.

Buckel, m. **-s** pl. s. sg. Pukkel, c.; **sich einen — lachen, sich den — voll lachen**, være ved at le sig forbærvet; **einen krummen — machen**, krumme Ryg; **ein — voll Schläge**, et Livfuld Bryst; **einen breiten — haben**, have en bred Ryg; **sich eine Rute auf den — binden**, lave et Ris til sin egen Ende. | **Buckel-ochs**, m. Pukkeloxe, c. (Bos indicus).

Buckel, f. **-n**. Bugle, c.; Bukkel, Haarbukkel, Lok, Krølle, c.; Bøjle, Ring, c., Spænde, n.

Buckelig, bucklig, adj. pukkelrygget, pukket; krum, kroget.

Buckeln, v. t. 1. × tage paa Ryggen; v. i. gjøre en Pukkel, krumme Ryg.

Bücken, v. t. 1. bøje; v. r. bukke sig.

Bucklicht, adj. se **buckelig**.

Bückling, m. **-s -e**. røget Sild, c.; × Buk, n.; **seinen — machen**, bukke, gjøre sin Kompliment.

Bude, f. **-n**. (Dim. **Büdchen, Büdlein**, n.) Bod, Fjælebod; Hytte, c. | **Buden-geld**, n., **-zins**, m. Stadepenge, pl.

Budget, n. **-es -e**. Budget, n., Finanslov, c. | **Budget-berat(h)ung**, f. Behandling af Finansloven.

Büdner, m. **-s** pl. s. sg. Husmand, c.

Büffel, m. **-s** pl. s. sg. Bøffel, c. (Bos bubalus); grovt Vadmel. | **Büffel-haut**, f. Bøffelhud, c.; **-horn**, n. Bøffelhorn, n.; **-kalb**, n. Bøffelkalv, c.; **-kuh**, f. Bøffelko, c.; **-leder**, n. Bøffellæder, n.; **-rock**, m. Frakke af tykt laadbent Tøj, Vadmelsfrakke, c.; **-ochs**, m. Bøffeloxe, c.

Büffelei, f. **-en**. Slid, n.; Plumphed, Bøffelagtighed, c.

Büffelhaft, adj. × bøffelagtig, grov, plump.

Büffeln, v. i. 1. m. h. × træle, slide, forrette grovt Arbejde.

Buffer, m. **-s** pl. s. sg. Puffer, c.

Büffett, n. **-s -s**. Buffet, c.

Büffler, m. **-s** pl. s. sg. Slider, c.

Bug, m. **-es -üge**. Krumning, Bøjning; Fold; Bov; Bug, c. | **Bug-anker**, m. Bovanker, n.; **-band**, n. Bugbaand, n.; **-feuer**, n. Bovild, c.; — **und Heckfeuer**, Stevnild, c.; **-hölzer**, pl. Bovstykker, pl.; **-lahm**, bovlam; **-spriet**, n. Bugspryd, n.; **-stag**, n. Bakstag, n.; **-stücke**, se **-hölzer**.

Büge, f. **-n**. Træbue til Bugsang i en Have, c.

Bügel, m. **-s** pl. s. sg. Bøjle, Bue, c. | **Bügel-fest**, sadelfast; **-los**, uden Stigbøjler; **-riemen**, m. Stigrem, c.; **-ring**, m. Stigbøjlering, c.; **-tasche**, f. Taske, som lukkes ved en Bøjle.

Bügeln, v. t. 1. strygе. | **Bügel-brett**, n. Strygebræt, n.; **-eisen**, n., **-stahl**, m. Strygejærn, n.; **-tuch**, n. Strygeklæde, n.

Büglerin, f. **-nen**. Strygekone, c.

Bugsi(e)ren, v. t. 1. bugsere. | **Bugsi(e)r-boot**, n. Bugserbaad, c.; **-tau**, n. Bugserline, c.

Bühl, m. **-s -e**. Forhøining, Høj, Bakke, c.; ‡ Pukkel, c.

Buhle, m. **-n -n**. Kjæreste, Elsker, Bejler, Boler, c.

Buhle, f. **-n**. Elskerinde, den elskede, Kjæreste, Bolerske, c.

Buhlen, v. i. 1. m. h. bole; **um eine Person —**, bejle, fri til; **mit einer —**, bole, have utilladelig Omgang med; fig. **um Ehre —**, stræbe efter Ære.

Buhler, m. **-s** pl. s. sg. Bejler, Boler, c.

Buhlerin, f. **-nen**. Bolerske, c.

Buhlerei, f. **-en**. Koketteri, n., Lyst til at behage; Boleri, n.

Buhlerisch, adj. bolersk, koket.

Buhlschaft, f. **-en**. Bolskab, n.; ‡ Elsker, Elskerinde, c.

Buhne, f. **-n**. Bulværk, Stæbested, n., Losseplads, c.; Gærde til Fiskefangst, n.

Bühne, f. **-n**. Stillads n.; Skueplads, Scene; Talerstol, c.; Skafot, n.; ✝ Loft, n.; Tag, n., Forraadskammer, n.; **über die — gehen**, gaa over Scenen; **von der — abtreten**, fig. træde af fra Skuepladsen. | **Bühnen-dichter**, m. Theaterdigter, c.; **-einrichtung**, f. Sceneindretning, Iscenesættelse, c.; **-gerecht**, passende for Scenen; **-held**, m. Theaterhelt, c.; **-kundig**, scenekyndig; **-leitung**, f. Ledelse af Theatret, Theaterdirektion, c.; **-maler**, m. Theatermaler, c.; **-malerei**, f. Dekorationsmaleri, n.; **-stück**, n. Theaterstykke, n.; **-veränderung**, f. Sceneforandring, c.; **-wand**, f. Kulisse, c.

Bühre, f. **-n**. Baar, Pudebetræk, n.

Buhu, m. **-s** pl. ſ. sg. × Stenugle, c.

Büken, v. t. 1. ſe **beuchen**.

Bulgar, m. **-en -en**. Bulgarer, c.

Bulgarisch, adj. bulgarisk.

Bülge, f. **-n**. × en ſvær, brusende Havbølge.

Bulge, f. **-n**. Vandkrukke af Læder, c.

Bulken, Buline, Buleine, f. **-n**. Bugline, c.

Bull, m. **-en -en**. Tyr, c. | **Bullen-beißer**, m. Bulbider, c.; **-kalb**, n. Tyrekalv, c.; **-ochs**, m. Tyr, c.

Bulle, f. **-n**. Segl, n. (paa et Dokument); Bulle, c.; Snapseflaske, Lærke, c.

Bullen, v. i. 1. m. h. bære tyregal.

Bullern, v. i. 1. m. h. larme, buldre.

Bülte, f. **-n**. × Tørvestabel, c.

Bummelei, f. **-en**. Driveri, n.

Bummeln, v. i. 1. m. h. drive; bovne. | **Bummel-fritz, -hans**, m. Driver, c.; **-leben**, n. Driverliv, n.; **-zug**, m. Godstog, n.

Bummler, m. **-s** pl. ſ. sg. Driver, c.

Bums, m. **-es -e**. × baarligt Kaffehus i en Kjælder.

Bums, interj. bums!

Bumsen, v. i. 1. m. h. bumpe neb.

Bund, n. **-es -e**. (Dim. **Bündchen, Bündlein**, n.) Bundt, Knippe, n. | **Bund-weise**, knippevis, i Bundter.

Bund, m. **-es -ünde**. Forbund, n., Pagt, Overenskomst, c.; **einen — schließen**, slutte et Forbund; **der alte —**, den gamle Pagt; Turban, c.; Baand, n.; Søsterkage, c.; Streg paa Guitarhals, c.; Ribbe i Bygning, c.; Linning, c. | **Bund-brüchig**, troløs, forræderſk; **-brüchigkeit**, f. Troløshed, c.; **-schuh**, m. Remmesko, c. — **Bundes-bruch**, m. Forbundsbrud, n.; **-brüchig**, troløs, forræderſk; **-bruder**, m. Forbundsfælle, c.; **-eid**, m. Forbundsed, c.; **-flüchtig**, ſe **-brüchig**; **-freund, -genoß**, m. Forbundsfælle, Bundsforvandt, c.; **-genossenkrieg**, m. Bundsforvandtekrig, c.; **-genossenschaft**, f. Alliance, c., Forbundsfællesskab, n.; **-heer**, n. Forbundshær, c.; **-lade**, f. Pagtens Ark, c.; **-staat**, m. Forbundsstat, c.; **-stadt**, f. Forbundsstad, c.; **-tag**, m. Forbundsdag, c.

Bündel, n. **-s** pl. ſ. sg. et lille Bundt, Knippe, n.; Bylt, c., Pakke, c. | **Bündel-jude**, m. Bisekræmmer, c. (Jøde); **-weise**, bundtvis, knippevis.

Bündeln, v. t. 1. binde i et Bundt, i en Bylt; v. i. m. h. sammensværge sig.

Bündig, adj. forbindende, stjellig, lovgyldig; grundig, overbevisende, rigtig; fyndig, kraftig. — **Bündigkeit**, f. Grundighed, Fyndighed, c.

Bündisch, adj. forbunden, bundsforvandt.

Bündler, m. ⸗ pl. ſ. sg. sammensvoren, c.

Bündner, m. **-s** pl. ſ. sg. Forbundsfælle, c.

Bündnis, n. **-ſes -ſe**. Forbund, n., Pagt; Overenskomst, c.

Bunge, f. **-n**. Tromme, c.; Fiskergarn, n.; Bung; Madkurv, c. | **Bungen-stab**, m. Trommestikke, c.

Bungen, v. i. 1. m. h. tromme.

Bunkel, m. **-s** pl. ſ. sg. en buttet Person.

Bunt, adj. broget, spraglet, kulørt; fig. broget, uordentlig, forvirret; **-e Reihe bilden**, tage Damer til Bords; **es geht — her**, det gaar broget til. | **Bunt-druck**, m. broget Tryk, n.; **-farbig**, broget, spraglet; **-fiedrig**, med brogede Fjer; **-flügelig**, med brogede Vinger; **-fütterer**, m. ✝ se **-macher**; **-gefärbt, -gefleckt**, broget, spraglet; **-gefiedert**, med brogede Fjer; **-geflügelt**, med brogede Vinger; **-gescheckt**, broget; **-gesprenkelt**, med kulørte Stænk, spraglet; **-gestreift**, med kulørte Striber; **-gewühl**, n. broget Vrimmel, c.; **-macher**, m. ✝ Buntmager, c.; **-sprenkelig**, se **-gesprenkelt**; **-scheckig**, broget, spraglet; **-specht**, m. Flagspætte, c. (Picus); **-streifig**, se **-gestreift**; **-werk**, n. ✝ Pelsværk, Graaværk, n.; **-werker**, m. ✝ se **-macher**.

Bunzel, Bunzen, m. **-s** pl. ſ. sg. Stempel, n., Punsel, Gravstikke, Pren, c. | **Bunzel-hammer**, m. Drivhammer, c.

Bürde, f. **-n**. Dragt, Byrde, c.

Bürden, v. t. 1. belæsse med, paabyrde, paalægge, paalæsse.

Bureau, n. **-s -s**. Skrivepult, c.; Kontor, Bureau, n.

Bureaukrat, m. **-en -en**. Bureaukrat, c.

Bureaukratisch, adj. bureaukratisk.

Burg, f. **-en**. Borg, Ridderborg, c., Slot, Kastel, n.; (Jagt.) Bæverens Bo, c. | **Burgbann**, m. ſe **-gebiet**; **-frau**, f. Borgfrue, c.; **-fräulein**, n. Borgfrøken, c.; **-friede**, m. Borgfred, c.; **-gebiet**, n. Gebet, der hører til en Borg; **-graben**, m. Borggrav, c.; **-graf**, m. Borggreve, c.; **-halde**, f. ſe **-stall**; **-herr**, m. Borgherre, c.; **-keller**, m. Borgkjælder, c.; **-mann**, m. Borgherre, c.; Undergiven, c.; **-ring**, m. Stensætning, c.; **-stall**, m. Borgplads, c. (Stedet, hvor en Borg har været); **-thor**, n. Borgport, c.; **-verließ**, n. Borgfængsel, n.; **-vogt**, m. Borgfoged, c.; **-wache**, f. Borgvagt, c.; **-wart**, m. Borgvægter, Kure, c.; **-warte**, f. Vagttaarn, n.

Bürge, m. **-n -n.** Borgen, Kautionist, c.; **für einen — werden**, gaa i Borgen for en.

Bürgel, n. **-s** pl. ſ. sg. lille Borg; Borgplads, c.

Bürgemeiſter, m. ſe **Bürgermeiſter**.

Bürgen, v. i. 1. m. h. borge, gaa i Borgen for, indeſtaa for.

Bürger, m. **-s** pl. ſ. sg. Borger, c. | **Bürgerbrief**, m. Borgerbrev, n.; **-eid**, m. Borgered, c.; **-freund**, m. Borgerven, c.; **-garde**, f. Borgervæbning, c.; **-gehorſam**, m. Byens Fængſel, n.; **-geld**, n. Betaling for Borgerretten; **-krieg**, m. Borgerkrig, c.; **-kranz**, m. Borgerkrans, c.; **-krone**, f. Borgerkrone, c.; **-mädchen**, n. Borgerpige, c.; borgerlig Pige; **-meiſter**, m. Borgmeſter, c.; **-meiſterin**, f. Borgmeſterinde, c.; **-nahrung**, f. borgerlig Næring, c.; **-pflicht**, f. Borgerpligt, c.; **-recht**, n. Borgerret, c.; **-rolle**, f. Fortegnelſe over Borgerne, c.; **-ſchule**, f. Borgerſkole, c.; **-ſinn**, m. Borgerſind, n.; **-ſtand**, m. Borgerſtand, c.; **-ſteig**, m. Fortov, n.; **-ſtolz**, m. Borgerſtoltheb, c.; **-ſtunde**, f. Time, uaar man ſtal forlade Værtshuſet; **-tracht**, f. Borgerdragt, c.; **-tugend**, f. Borgerdyb, c.; **-verſammlung**, f. Borgerforſamling, c.; **-wehr**, f. Borgervæbning, c.; **-weib**, n. Borgerkone, c.; **-zwiſt**, m. Strid mellem Borgerne, c. — **Bürgers-frau**, f. Borgerkone, c.; **-kind**, n. Borgerbarn, n.; **-leute**, pl. Borgerfolk, pl.; **-mädchen**, n. Borgerpige, c.; **-mann**, m. Borgermand, c.; **-ſohn**, m. Borgerſøn, c.; **-tochter**, f. Borgerdatter, c.

Bürgerin, f. **-nen.** Borgerinde, c.

Bürgerlich, adj. borgerlig.

Bürgerſchaft, f. **-en.** Borgerſkab, n.

Bürgertum, n. **-s** ub. pl. Borgerret, c.; Borgerſtab, n.

Bürgſchaft, f. **-en.** Borgen, Kaution, c.; **für einen — leiſten**, gaa i Kaution for en.

Burgunder, m. **-s** pl. ſ. sg. Burgunder, c.

Burgundiſch, adj. burgundiſk.

Burſch, m. **-en -en.** (Dim. **Bürſchchen**, **Bürſchlein**, n.) Dreng, Knøs, Gut, Ungersvend, Lærebreng, Svend, c.; (hos Soldat.) Oppasſer, c.

Bürſch, f. ſe **Birſch**.

Burſchenſchaft, f. **-en.** (paa Universiteter) Burſcheforening, c.

Burſchenſchafter, m. **-s** pl. ſ. sg. Medlem af en „Burſchenſchaft".

Burſchikos, adj. burſchagtig.

Bürſte, f. **-n.** Børſte, c.; Duſt, Top, c. | **Bürſten-binder**, m. Børſtenbinder, c.; **-macher**, m. Børſtemager, c.

Bürſten, v. t. 1. børſte; × drikke, ſpire.

Bürtig, adj. ſe **gebürtig**.

Bürzel, m. **-s** pl. ſ. sg. Stjært, Gump, Rumpe, c.

Bürzeln, v. i. 1. m. h. holde Halen, Stjærten i Vejret.

Burzel, m. ſe **Burze**

Buſch, m. **-es -üſche.** Buſk, c., lavt Krat, n.; Knippe, n., Duſk, Viſk, Lok, c.; **auf den — klopfen**, ſondere Terrænet; **hinter dem —e halten, lange um den — gehen**, være tilbageholdende. | **Buſch-affe**, m. Orangutang, c.; **-apfel**, m. Skovæble, n.; **-artig**, buſkagtig; **-baum**, m. Træ, ſom ligner en Buſk; **-bock**, m. Buſkantilope, c. (Antilope silvatica); **-holz**, n. Buſkads, Underſkov, Kratſkov, c.; Løvſkov, c.; Risbrænde, n.; **-klafter**, f. en Favn Brænde i Skoven, c.; **-klepper**, m. Stimand, Røver, c.; **-klepperei**, f. Røveri, n.; **-mann**, **-menſch**, m. Buſkmand, c.; **-ratte**, f. ſe **Beutelratte**; **-reiter**, m. ſe **-klepper**; **-ſchnepfe**, f. Skovſneppe, c.; **-ſpinne**, f. Fuglekæderkop, c. (Mygale avicularia); **-werk**, n. Buſkads, Krat, n.

Büſchel, m. (n.) **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Büſchelchen**, n.) en lille Buſk; Bundt, Knippe, n.; Kvaſt, Duſk, c. | **Büſchel-artig**, duſkagtig; **-kohl**, m. Kruskaal, c.; **-mütze**, f. Hue med en Kvaſt, *Toplue, c.; **-weiſe**, bundtvis, i Knipper.

Büſchelicht, adj. duſkagtig.

Buſchicht, **buſchig**, adj. buſket.

Buſchicht, n. **-es -e.** Buſkads, Krat, n.

Buſcht, m. **-es -e.** (hos Papirm.) en Pakke af 182 Ark.

Buſe, f. **-n.** fint Haar.

Büſe, f. **-n.** Kvaſe, c.

Buſen, m. **-s** pl. ſ. sg. Bugt, c.; Bryſt, n., Barm, c.; Fold, c.; fig. Hjærte, n.; **eine Schlange am — hegen, nähren**, nære en Slange ved ſin Barm; **etw. in den — ſtecken**, ſtikke noget ind ved Bryſtet; **in ſeinen — greifen**, gribe i ſin egen Barm. | **Buſen-band**, n. Bryſtſiløjfe, c.; **-freund**, m. Hjærtensven, Perleven, c.; **-kind**, n. Kjælebarn, n.; **-krauſe**, f. Kalvekrøs, n.; **-nadel**, f. Bryſtnaal, c.; **-ſtreif**, m. Kalvekrøs, n., Bryſtſtrimmel, c.; **-tuch**, n. Bryſtdug, c.

Buſſard, m. **-es -e.** Musvaage, c. (Buteo).

Buße, f. **-n.** Bøde, Straf, Mulkt; Bod, Pønitenſe, Anger, Syndsfortrydelſe, Omvendelſe, c.; — **thun**, gjøre Bod. | **Buß-bruder**, m. en bodfærdig; **-ermahnung**, f. Formaning til Bod, c.; **-fertig**, bodfærdig, angerfuld, angergiven; **-gebet**, n. Pønitenſebøn, c.; **-prediger**, m. Bodsprædikant, c.; **-predigt**, f. Bodspræken, c.; **-pſalm**, m. Bodspſalme, c.; **-tag**, m. Bodsdag, c.; **-thräne**, f. Angerstaare, c.; **-übung**, f. Bodsøvelſe, c.

Büßen, v. t. 1. ǂ forbedre, bøde, lappe paa; **einen Schaden —**, erſtatte, oprette; **Einen —**, ǂ paalægge Straf, paalægge Bøder, straffe; **ſeine Luſt —**, tilfredsſtille ſin Lyſt; v. i. m. h. **für etw. —**, bøde, lide Straf, undgjælde for noget.

Büßer, m. **-s** pl. ſ. sg. bodfærdig, c. | **Büßergewand**, **-kleid**, n. Bodsdragt, c.

Büßerin, f. **-nen.** bodfærdig Kvinde, c.

Büſte, f. **-n.** Buſte, c.; Bryſtbillede, n.

But, adj. but, kort, tyk; enfoldig, dum.

Butt, m. **-es -e**. Flynder, c. (Pleuronectes).

Butte, Bütte, f. **-n**. se **Butt**; Knop, c., Bøtte, c.; Kar, n.; stor Kurv til at bære paa Ryggen. | **Butten-krämer**, m. Bisætkræmmer, c.

Büttel, f. **-n**. × Flaste, c.

Büttel, m. **-s** pl. ſ. sg. Bøddel, c.

Büttelei, f. **-en**. Fængſel, n.

Butteln, v. i. l. m. h. rode (i Jorden, i Aske); × gjære, boble, ſtumme.

Butter, f. ub. pl. Smør, n. | **Butter-ampfer**, m. se **Buch-ampfer**; **-bämme**, f. Smørrebrød, n.; **-blume**, f. Smørblomſt; Koblomme, c.; **-bohrer**, m. Smørſøger, c.; **-brezel**, f. Smørkringle, c.; **-brief**, m. Smørbrev, n. (Tillabelſe til at ſpiſe Smør i Faſtetiden); **-brot**, n. Smørrebrød, n.; **ein -brot**, et Stykke Smørrebrød; **-brühe**, f. Smørſauce, c.; **-büchſe**, f. Smørdaaſe, c.; **-doſe**, f. Smørdaaſe, Smørkande, c.; **-fliege**, f. Sommerfugl, c.; **-frau**, f. Smørkone, c.; **-gebackenes**, adj. Smørbakkelſe, Butterdejsſkage, c.; **-handel**, m. Smørhandel, c.; **-händler**, m. Smørhandler, c.; **-höker**, m. Spækhøker, c.; **-hoſe**, f. et langagtigt ſmalt Fad til Smør; **-kringel**, m. Smørkringle, c.; **-kuchen**, m. Smørkage, c.; **-milch**, f. Kjærnemælk, c.; **-ſchminke**, f. Smørfarve, c.; **-ſchnitte**, f. Smørrebrød, n.; **-ſtecher**, m. Smørſtikker, c.; **-ſtempel, -ſterl, -ſtirl**, m. Kjærneſtang, c.; **-ſtolle, -ſtulle**, f. Smørrebrød, n.; **-teig**, m. Butterdej, c.; **-topf**, m. Smørpotte, Smørkrukke, c.; **-vogel**, m. se **-fliege**; **-weck**, m. Smørkage, c.; langagtigt Stykke Smør.

Buttern, v. t. l. kjærne; v. i. m. h. blive til Smør.

Buttig, adj. lille, lillebitte.

Büttner, m. **-s** pl. ſ. sg. † Bødker, c.

Butz, m. **-es -e**. Ende, Pynt, Spids, Top, c.; Tande, c.; Kjærnehus, n.; Sæbn, c. (i Øjet); Maſke, c.; Spøgelſe, Skræmmebillede, n. | **Butz-kopf**, m. Spækhugger, c. (Delphinus orca).

Butzen, m. se **Butz**.

Butzig, adj. buttet, kort, tyk, afſtumpet; uanſelig; lyſtig, løjerlig.

Bux, m. se **Buxus**.

C.

Ord, ſom ikke findes under C, maa ſøges under K.

Cab, n. **-s -s**. Kab, c. (tohjulet Vogn).

Café, n. **-s -s**. Café, c., Kaffehus, n.

Calvinismus, m. ub. pl. Kalvinisme, c.

Calviniſt, m **-en -en**. Kalviniſt, Reformert, c.

Calviniſtiſch, adj. kalviniſtiſk.

Caprice, f. **-n**. Kaprice, c.; Lune, n.

Carcer, m. (n.) **-s** pl. ſ. sg. Fængſel, n.

Cargo, m. **-s -s**. Kargo, c.

Carmen, n. **-s -mina**. Digt, n.

Carré, n. **-s -s**. Karré, c.

Carrière, f. **-n**. Karriere, c.

Caſtagnette, f. **-n**. Kaſtagnet, c.

Cäſur, f. **-en**. Cæſur, c.

Catilinariſch, adj. Katilinariſk.

Cayennepfeffer, m. **-s** ub. pl. Kayennepeber, c.

Ceder, f. **-n**. Ceder, c., Cedertræ, n. | **Ceder(n)-baum**, m. Cedertræ, n.; **-holz**, n. Cedertræ, n.

Cedern, adj. af Cedertræ, Cedertræs-.

Celebri(e)ren, v. t. l. celebrere, højtideligholde.

Celebrität, f. **-en**. Celebritet, c.

Cement, n. (m.) **-es** ub. pl. Cement, n.

Cenſi(e)ren, v. t. l. cenſurere.

Cenſor, m. **-s -en**. Cenſor, c.

Cenſur, f. ub. pl. Cenſur, c.

Cent, m. **-s -s**. Cent, c. (Mønt).

Centaur, m. **-en -en**. Centaur, c.

Centifolie, f. **-n**. Centifolie, c.

Centigramm, n. **-s -e**. Centigram, n.

Centime, f. **-n**. Centim, c.

Centimeter, m. (n.) **-s** pl. ſ. sg. Centimeter, c.

Centner, m. **-s** pl. ſ. sg. Centner, n. | **Centner-gewicht**, n. Centnervægt, c.; **-laſt**, f. Centnerlaſt, c.; fig. en meget tung Byrde; **-ſchwer**, centnertung.

Central, adj. central.

Centraliſation, f. **-en**. Centraliſation, c.

Centraliſi(e)ren, v. t. centraliſere. — **Centraliſi(e)rung**, f. Centraliſation, c.

Centrum, n. **-s -tren** (**-tra**). Centrum, Midtpunkt, n.

Centurie, f. **-n**. Centurie, c.

Cerealien, pl. Brødkorn, n.; Ceresfeſt i Rom, c.

Cerebalfieber, n. pl. ſ. sg. Hjærnefeber, c.

Ceremonialgeſetz, n. **-es -e**. Ceremonilov, c.

Ceremonie, f. **-n**. Ceremoni, c. | **Ceremonienmeiſter**, m. Ceremoniemeſter, c.

Ceremoniell, n. -s ub. pl. Ceremoniel, u.
Cerevis, n. × Studenterhue, c.; **auf —**, paa Vare.
Cernie(e)ren, v. t. 1. cernere, indeslutte.
Certepartie, f. -n. Certeparti, u. (Skibsførerens Kontrakt med Befragteren).
Certifikat, n. -s -e. Certifikat, Vidnesbyrd, n.
Cervelatwurst, f. -würste. Cervelatpølse, c.
Chagrin, m. -s ub. pl. Chagrin, c.
Chaise, f. -n. Chaise, c.
Chalcedon, m. -s -e. (**Chalcedonier**, m. -s pl. ſ. sg.) Chalcedon, c. (en Halvædelsten).
Chaldäer, m. -s pl. ſ. sg. Kaldæer, c.
Chaldäisch, adj. kaldæiſt.
Chaloupe, f. -n. Chaluppe, c.
Chamäleon, n. (m.) -s -s. Kamæleon, n.
Champagner, m. -s pl. ſ. sg. Champagnevin, c.
Champagnern, v. i. 1. m. h. drikke Champagnevin.
Champignon, m. -s -s. Champignon, c.
Chan, m. -s -e. Khan, c.
Chance, f. -n. Chance, c.
Changi(e)ren, v. i. 1. m. h. changere.
Chaos, n. (m.) indecl. ub. pl. Kaos, n.
Charade, f. -n. Karade, c.
Charakter, m. -s -e. Karakter, c.
Charakteristik, f. -en. Karakteristik, c.
Charakterisi(e)ren, v. t. 1. karakteriſere.
Charakteristisch, adj. karakteriſtiſk.
Charfreitag, m. -s -e. Langfredag, c.
Charlatan, m. -s -e. Charlatan, Markſtriger, Kvakſalver, Praler, c.
Charlatanerie, f. -n. Charlataneri, Kvakſalveri, Markſtrigeri, Fuſkeri; Praleri, Vindmageri, n.
Charpie, f. ub. pl. Charpi, c.
Charwoche, f. -n. den ſtille Uge; Dimmelugen.
Chaussee, f. -n. Chauſſé, c.
Chef, m. -s -s. Chef, c.
Chemie, f. ub. pl. Kemi, c.
Chemikalien, pl. Kemikalier, pl.
Chemiker, m. -s pl. ſ. sg. Kemiker, c.
Chemisch, adj. kemiſk.
Cherub, m. -s -s (-en). Kerub, c.
Cherusker, m. -s pl. ſ. sg. Kerusker, c.
Chiffer, f. ſe **Ziffer**.
Chikane, f. -n. Chikane, c.
Chikaneur, m. -s -s. Chikanør, c.
Chikani(e)ren, v. t. 1. chikanere.
Chimäre, f. -n. Hjærnespind, n.
China, n. ub. pl. Kina.
China, f. ub. pl. Kina, Kinabark, c.
Chinese, m. -n -n. Kineſer, c.
Chinesisch, adj. kineſiſt.
Chinin, n. -s ub. pl. Kinin, n.
Chirurg, m. -en -en. Kirurg, c.
Chirurgie, f. ub. pl. Kirurgi, Saarlægekunſt, c.
Chirurgisch, adj. kirurgiſt.
Chlor, n. -s ub. pl. Klor, n.
Chloral, n. -s ub. pl. Kloral, c.
Chloroform, n. -s ub. pl. Kloroform, c.
Chloroformi(e)ren, v. t. 1. kloroformere.
Chokolade, **Chokolate**, f. -n. Chokolade, c. | **Chokoladen-kanne**, f. Chokoladekande, c.; **-tafel**, f. Chokoladetage, c.
Cholera, f. ub. pl. Kolera, c.
Choleriker, m. -s pl. ſ. sg. Koleriker, c.
Cholerine, f. -n. Kolerine, c.
Cholerisch, adj. koleriſk.
Chor, m. (n.) -es -öre. Kor, n. (af Sangere) | **Chor-gesang**, m. Korſang, c.; **-knabe**, m. Kordreng, c.; **-sänger**, m. Korſanger, c.
Chor, n. (m.) -es -öre. Kor, n. (i Kirken) | **Chor-altar**, m. Højalter, n.; **-hemd**, n. Meſſeſkjorte, c.; **-herr**, m. Kannik, c.; **-stuhl**, m. Korſtol, c.
Choral, m. -es -äle. Koral, c.
Chorist, m. -en -en. Koriſt, Korſanger, c. | **Choristen-rolle**, f. Koriſtrolle, c.
Christ, m. -en -en. Kriſten, c. | **Christabend**, m. Juleaften, c.; **-baum**, m. Juletræ, n.; **-bescherung**, f. Julegave, c.; **-dorn**, m. Kriſtjørn, c. (Rhamnus spina Christi); **-fest**, n. Juleſeſt, c.; **-jubel**, m. Julegleede, c.; **-kind**, n. Kriſtusbarnet; **-markt**, m. Julemarked, n.; **-monat**, m. December, c.; **-liebe**, f. Kriſtenkjærlighed, c.; **-nacht**, f. Julenat, c.; **-stolle**, f. Julekage, c.; **-tag**, Juledag, c.; **-wurz**, f. Nyserod, c. (Helleborus nigra). — **Christenfeind**, m. Kriſtenfjende, c.; **-kind**, n. Kriſtenbarn, n.; **-mensch**, m. Kriſtenmenneſke, n.; **-name**, m. Kriſtennavn, n.; **-pflicht**, f. Kriſtenpligt, c.; **-sklave**, m. Kriſtenſlave, c.; **-verfolgung**, f. Kriſtenforfølgelſe, c.; **-volk**, n. kriſteligt Folk, n.
Christenheit, f. ub. pl. Kriſtenhed, c.
Christentum, n. ub. pl. Kriſtendom, c.
Christin, f. -nen. Kriſtinde, c.
Christlich, adj. kriſtelig. — **Christlichkeit**, f. Kriſteligheb, c.
Chronik, f. -en. Krønnike, c.; Aarbøger.
Chronisch, adj. kroniſt.
Chronologie, f. ub. pl. Kronologi, c.
Chronologisch, adj. kronologiſt.
Chronometer, n. (m.) -s pl. ſ. sg. Kronometer, n.
Cicerone, m. -n -n. Cicerone, Fører, c.
Cichorie, f. ub. pl. Cikorie, c. | **Cichorien-kaffee**, m. Cikoriekaffe, c.
Cider, m. -s ub. pl. Moſt, Frugtvin, c.
Ciffer, f. ſe **Ziffer**.
Cigarette, f. -n. Cigaret, c.
Cigarre, f. -n. Cigar, c. | **Cigarren-asche**, f. Cigaraſke, c.; **-fabrik**, f. Cigarfabrik, c.; **-kasten**, Cigarkaſſe, c.; **-kiste**, f. Cigartiſte, c.; **-spitze**, f. Cigarrør, n.; Cigarſpids, c.; **-stummel**,

-ſtumpf, m. Cigarſtump, c.; **-taſche**, f. Cigartaſke, c.
Cikade, f. **-n**. Faarekylling, c.
Cimber, m. **-s -n**. Cimber, c.
Cimbriſch, adj. cimbriſk.
Cinder, m. **-s -s**. Cinders, pl.
Cirka, adv. omtrent.
Cirkular, **Cirkulär**, n. **-s -e**. Cirkulære, n., Cirkulærſtrivelſe, c.
Cirkulation, f. ub. pl. Cirkulation, c., Kredsløb, Omløb, n.
Cirkuli(e)ren, v. i. 1. m. h. cirkulere, være i Omløb.
Cirkumflex, m. **-es -e**. Cirkumfleks, c.
Cirkus, m. **-ſes -ſe**. Cirkus, c.
Ciſalpiniſch, adj. ciſalpinſk.
Ciſeleur, m. **-s -e**. Ciſelør, c.
Ciſeli(e)ren, v. t. 1. ciſelere.
Ciſternienſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Ciſternienſer, c.
Ciſterne, f. **-n**. Ciſterne, c.
Citadelle, f. **-n**. Citadel, Kaſtel, n.
Citat, n. **-es -e**. Citat, n.
Citi(e)ren, v. t. 1. citere, indkalde, indſtævne; anføre Steder.
Citrone, f. **-n**. Citron, c. | **Citronen-baum**, m. Citrontræ, n.; **-gelb**, citrongul; **-öl**, n. Citronolie, c.; **-ſäure**, f. Citronſyre, c.; **-ſchale**, f. Citronſkal, c.; **-ſcheibchen**, n. Citronſkive, c.
Civil, adj. borgerlig; høflig; moderat, billig. | **Civil-ehe**, f. borgerligt Ægteſkab, n.; **-liſte**, f. Civilliſte, c.; **-proceß**, m. Civilproces, c.; **-recht**, n. Civilret, c.; **-ſtand**, m. Borgerſtand, c.; **-verſorgung**, f. Beſtilling ſom Civilembedsmand, c.
Civiliſation, f. **-en**. Civiliſation, c.
Civiliſi(e)ren, v. t. 1. civiliſere.
Cliché, n. **-s -s**. Kliché, c.
Clichi(e)ren, v. t. 1. klichere.
Clique, f. **-n**. Klike, c. (foragt.) Selſkab, Kammeratſkab, n.
Club, **Clubb**, m. **-s -s**. Klub, c.
Cochenille, f. **-n**. Kochenille, c.
Cocon, m. **-s -s**. Kokon, c.
Codex, m. **-dices**. Codex, c.
Cognak m. **-s -s**. Kognak, c.
Cölibat, n. († m.) **-s** ub. pl. Cølibat, n.
Commandeur, m. **-s -s** (**-e**). Kommandør, c.
Comment, m. **-s -s**. Skik, Brug; Lovbog, c. (hos Studenterne). | **Comment-gemäß**, efter Skik og Brug; **-widrig**, mod Skik og Brug.
Commis, m. pl. ſ. sg. Kommis, c.
Commune, f. **-n**. Kommune, c.
Compagnie, f. **-n**. Kompagni, n.
Compagnon, m. **-s -s**. Kompagnon, c.
Comptoir, **Comtoir**, n. **-s -s** (**-e**). Kontor, n.
Comptoiriſt, m. **-en -en**. Kontoriſt, c.
Concentriſch, adj. koncentriſk.
Concept, n. **-es -e**. Koncept, c.; **ſich aus dem — bringen laſſen**, gaa fra Koncepterne.
Concert, n. **-es -e**. Koncert, c.; **ins — gehen**, gaa paa Koncert.
Conchylie, f. **-n**. Konkylie, c.
Concil, n. **-s -cilien**. Koncilium, n., Forſamling; Kirkeforſamling, c.
Concipi(e)ren, v. t. 1. koncipere.
Concis, adj. kort, ſammentrængt.
Conto, n. (m.) **-s** pl. **-nti**. Konto, c. (Regning).
Contoir, n. **-s -s**. (**-e**) Kontor, n.
Contour, f. **-en**. Kontur, c.
Controlleur, m. **-s -e**. Kontrolør, c.
Convoi, m. (n.) **-s -s** (**-en**). Konvoj, c.
Corps, n. pl. ſ. sg. Korps, n.
Cotillon, m. **-s -s**. Kotillon, c.
Coulant, adj. kulant.
Couleur, f. **-en**. Kulør, Farve, c.
Couliſſe, f. **-n**. Kuliſſe, c.
Coup, m. **-s -s**. Kup, n.
Coupé, n. **-s -s**. Kupé, c.
Coupi(e)ren, v. t. og i. 1. m. h. tage af (Kortſpil).
Coupon, m. **-s -s**. Kupon, c.
Cour, f. **-en**. Kur, c.
Courant, n. **-s** ub. pl. Kurant, c.
Courtage, f. **-n**. Kurtage, c.
Couſin, m. **-s -s**. Kuſin, Fætter, c.
Couſine, f. **-n**. Kuſine, c.
Couvert, n. **-es -e**. Kuvert, c.; Konvolut, c.
Croup, m. ſe **Krupp**.
Curſus, m. (indecl.) pl. ſ. sg. Kurſus, n.
Cykladen, pl. Cykladerne.
Cyklop, m. **-en -en**. Cyklop, c.
Cylinder, m. **-s** pl. ſ. sg. Cylinder, c.
Cylindriſch, adj. cylindriſk.
Cymbel, f. **-n**. Cymbel, c.
Cyniker, m. **-s** pl. ſ. sg. Cyniker, c.
Cyniſch, adj. cyniſk.
Cynismus, m. **-men**. Cynisme, c.
Cyper, m. **-s** pl. ſ. sg. Cyper (Tøj af Bomuld og Silke).
Cypreſſe, f. **-n**. Cypres, c.
Czako, m. **-s -s** Chako, c.
Czar, m. **-en -en**. Czar, c.
Czeche, m. **-n -n**. Cheker, c.
Czechiſch, adj. chekiſk.

D.

Da, 1) adv. der; — **bin ich**, der er jeg; — **von**, der fra; — **oben**, der oppe; — **unten**, der nede; — **hinten**, der bagved; **ich blieb** —, jeg blev der; **wer iſt** —, hvem er der; da, den Gang, paa den Tid; **von — an**, fra den Tid af; da, saa, isaafald; 2) conj. da, efterdi, siden; saa; **zur Zeit, — dieſes geſchah**, paa den Tid, da dette skete; — **ich kam, ging er aus**, da jeg kom, gik han ud; **er mußte zu Hauſe bleiben**, — **ich ausgehen mußte**, han maatte blive hjemme, fordi jeg skulde ud.

Dabei, adj. derved, derhos; tillige, desuden, derhos; — **ſein**, være tilstede; være i Færd med; være med ved noget.

Dableiben, v. i. 2. m. ſ. blive der, blive tilstede.

Dach, n. **-es -ächer** (Dim. **Dächlein, Dächelchen**, n.) Tag, n.; **ein Haus unter — bringen**, bringe et Hus under Tag; fig. Hus, Husly, n.; × Hoved, n.; **Ein. auf das — geben**, give en paa Hovedet; **Ein. zu -e ſteigen, übers — kommen**, overfalde, banke en; **bei ihm iſt gleich Feuer im -e**, han bliver straz hidsig. | **Dach-balken**, m. Tagbjælke, c.; **-decker**, m. Tækker, Tækkemand, c.; **-fahne**, f. Vejrhane, c.; **-fenſter**, n. Tagvindue, n.; **-firſte**, f. Tagmønning, Tagryg, c.; **-forſt**, m., **-firſte**, f. ſe **-firſte**; **-geſchoß**, n. Kvist, Kvistlejlighed, c.; **-geſims**, n. Tagsims, c.; **-geſparr, -geſperr**, n. Tagrejsning, c., Tagværk, n.; **-kammer**, f. Tagkammer, Kvistkammer, n.; **-kehle**, f. Skotrende, c.; **-latte**, f. Taglægte, c.; **-luke**, f. Taglinge, c.; **-marder**, m. ſe **Hausmarder**; **-naſe**, f. Kvist, c.; **-pappe**, f. Tagpap, n.; **-pfanne**, f. Tagsten, c.; **-recht**, n. Tagret, Tagbrydsret, c.; **-reiter**, m. Tagrytter, c. (Taarn); **-rinne**, f. Tagrende, c.; **-ſchilf**, n. Tækkesiv, n.; **-ſchindel**, f. Tagspaan, c.; **-ſchwelle**, f. Tagbjælke, c.; **-ſpan**, m. Tagspaan, c.; **-ſparren**, m. Tagsparre, c.; **-ſpitze**, f. Rygning, Tagryg, Mønning, c.; **-ſtein**, m. Tagsten, c.; **-ſtroh**, n. Taghalm, Tækkehalm, c.; **-ſtube**, f. Kvistværelse, n.; **-ſtuhl**, m. Tagstol, c.; **-traufe**, f. Tagdrypp, n.; Tagrende, c.; **-werk**, n. Tagværk, n.; **-ziegel**, m. Tagsten, c.

Dachen, v. t. 1. forsyne med Tag.

Dachig, adj. taglagt.

Dachs, m. **-es -e** (**-ächſe**) (Dim. **Dächschen, Dächslein**, n.) Grævling, Brok; Grævlingehund, c.; × Tyste, c. | **Dachs-bau**, m. Grævlingegrav, c.; **-beinig**, ſtjævbenet, hjulbenet; **-eiſen**, n. Grævlingesax, c.; **-falle**, f. Grævlingefælde, c.; **-fell**, n. Grævlingeskind, n.; **-finder, -hund, -kriecher**, m. Grævlingehund, c.; **-röhre**, f. Grævlingegang, c.; **-ſchlieſer, -würger**, m. Grævlingehund, c.

Dächſel, m. pl. ſ. sg. Grævlingehund, c.; Tængsel, c. (Bøtker).

Dächſeln, v. i. 1. m. h. jage efter Grævlinger.

Dachſin, Dächſin, f. **-nen**. Hungrævling, c.

Dachtel, f. **-n**. Lusing, c.

Dachteln, v. t. 1. give en Lusinger, prygle.

Dachung, f. **-en**. Tækning, c.; Tag, n.

Dacier, m. **-s** pl. ſ. sg. Dacier, c.

Daciſch, adj. dacisk.

Dadurch, adv. der igjennem; derved, ved Hjælp deraf, paa den Maade.

Dafern, adv. ‡ dersom, i Fald, saafremt.

Dafür, adv. derfor; i Stedet derfor; — **halten**, holde for, mene; **ich kann nichts** —, jeg har ingen Skyld.

Dafürhalten, n. **-s** ub. pl. Menen, Mening, c.; **meines -s**, efter min Mening.

Dagegen, adj. derimod, imod samme; conj. derimod, tvært imod.

Daheim, adv. hjemme, i Hjemmet.

Daher, adv. der fra (fra et Sted); **fremd**; — **brauſen**, — **ſchreiten**, ꝛc., bruse, stride frem; **es kommt** —, det kommer deraf, af den Aarsag; × hidindtil, indtil nu; conj. derfor, af den Grund.

Dahero, conj. ſe **daher**.

Dahier, adv. ſe **allhier, hier**.

Dahin, adj. der hen; saa vidt; **bis** —, indtil den Tid; hen; — **ſtehen laſſen**, lade staa hen; bort; — **geben**, bortgive; borte, forbi; død og borte; — **ſein**, være død.

Dahinaus, adj. der ud, til den Side.

Dahinein, adv. derind.

Dahingegen, conj. ſe **dagegen**.

Dahinten, adv. tilbage, bag ved.

Dahinter, adv. bag ved; **es ſteckt was** —, der stikker noget under; **ich kam** —, jeg kom efter det, opdagede det; **er iſt ſehr — her**, han er meget opsat derpaa.

Dahlbord, m. **-s -e**. Ræling, c.

Dahlen, v. i. 1. m. h. slubre, spøge, pjanke, fjase, gantes.

Dahlie, f. **-n**. Georgine, c.

Dahlig, adj. fjasende, pjankende.

Dal, m. **-es** ub. pl. tdl. Taage, c.

Dalk, m. **-es -e**. Blækklat, c.

Dalmatier, m. **-s** pl. ſ. sg. Dalmatier, c.

Dalmatiſch, adj. dalmatisk.

Dam, m. **-es -e**. Daadyr, n. (Cervus dama). | **Dam-bock**, m. Daahjort, c.; **-geiß**, f. Daahind, c.; **-hirſch**, m. Daahjort, c.; Daadyr, n.;

-kalb, n. Daakalv, c.; **-t(h)ier**, n. Daahind, c.; **-wild**, **-wildpret**, n. Daavildt, n.

Damalig, adj. daværende.

Damals, adv. den Gang, paa den Tid.

Damascenerarbeit, f. **-en**. damasceret Arbejde, n.

Damascenerklinge, f. **-n**. Damascenerklinge, c.

Damascenerstahl, m. **-es** ub. pl. damasceret Staal, n.

Damasci(e)ren, v. t. 1. damascere.

Damast, m. **-es -e**. Damask, n. | **Damastweber**, m. Damaskvæver, c.

Damasten, adj. af Damask, damastes.

Dame, f. **-n**. Dame, c.; Dronningen i Skakspil; Damen i Kort; en Dam i Damspil; **eine — bekommen, zur —, in die — kommen**, faa en Dam; Damspil, n. | **Dam·brett**, n. Dambræt, n.; **-spiel**, n. Damspil, n. — **Damenbrett**, n. Dambræt, n.; **-handschuh**, m. Damehandske, c.; **-kleid**, n. Dameklæde, c.; **-pferd**, n. Damehest, c.; **-sattel**, m. Damesadel, c.; **-schneider**, m. Damestrædder, c.; **-schuh**, m. Damesko, c.; **-spiel**, n. Damspil, n.

Dämelei, f. **-en**. Pjank, Bvovl; Fjanteri, n.

Dämelack, m. **-s -e**. Taabe, c., fjantet Menneske, n.

Dämeln, v. i. 1. m. h. vrøvle, vaase.

Dämisch, **dämlich**, adj. fjantet, pjanket, dum, taabelig, forvirret, gal. — **Dämlichkeit**, f. Fjantetheb, Dumheb, Taabeligheb, c.

Dämling, m. **-s -e**. Taabe, c.; Daahjort, c.

Damit, 1) adv. hermed. 2) conj. for at, paa det at.

Damm, m. **-es -ämme**. Dæmning, c., Dige, n.; ophøjet, brolagt Kjørevej, Chaussé, c.; Dam, c., Mellemkjøb, n. (Peritonæum); Form, c. (ved Klokkestøbning); **auf dem -e sein**, være i godt Humør. | **Damm·bau**, m. Digebygning, c.; **-bruch**, m. Digebrud, n.; **-erde**, f. Muldjord, Frugtjord, c.; **-grube**, f. Form, c. (Klokkestøbning); **-setzer**, m. Brolægger, c.; **-straße**, f., **-weg**, m. Chaussé, Landevej, c.

Dämmeln, v. i. 1. se **dämeln**.

Dämmen, v. t. 1. dæmme; **das Wasser —**, sætte Dæmning for Vandet; brolægge; fig. dæmpe, standse, undertrykke; † traadse, spire.

Dämmer, m. **-s** pl. ſ. sg. Dæmring, Skumring, c.; Tusmørke, n. | **Dämmer·licht**, n. Dæmrelys, Dæmringslys, n.; **-röt(h)e**, f. Morgenrøde, c.; **-schein**, **-strahl**, m. Dæmringslys, n.; **-stunde**, **-zeit**, f. Dæmringstid, Mørkning, c.

Dämmerhaft, **dämmerig**, **dämmerisch**, **dämmerlich**, adj. dæmrende, skummel; drømmende; — **werden**, mørknes.

Dämmer, m. **-s** pl. ſ. sg. Brolægger, c.

Dämmerling, m. **-s -e**. Aftensværmer, c. (Sphinx).

Dämmern, v. i. 1. m. h. dæmre; gry; mørknes; **es dämmert**, Dagen gryr, det gryr ad Dag; det bliver mørkt.

Dämmerung, f. **-en**. Dæmring, c., Tusmørke, n., Dagbrækning; Skumring, c. | **Dämmerungs·falter**, m. Aftensværmer, c.; **-zeit**, f. Dæmringstid, c.

Dämon, m. **-s -en**. Dæmon, c.

Dämonisch, adj. dæmoniſk.

Dampf, m. **-es -ämpfe**. Damp; Dunst, Os, Røg; Taage, c.; Trangbrystetheb, c.; **blauer —**, se **Dunst**; **Haus —**, vigtig Nar; **Eim. den — anthun**, voldе en den Ærgrelse; † Rus, c. | **Dampf·bad**, n. Dampbad, n.; **-boot**, n. Dampbaab, c.; **-fähre**, f. Dampfærge, c.; **-gewölk**, n. Dampskyer, pl.; **-hahn**, m. Damphane, c.; **-hammer**, m. Damphammer, c.; **-horn**, n. Skrukkehorn, n.; **-kessel**, m. Dampkjedel, c.; **-klappe**, f. Dampventil, c.; **-kohle**, f. ofende Trækul; **-maschine**, f. Dampmaskine, c.; **-mühle**, f. Dampmølle, c.; **-rohr**, n., **-röhre**, f. Damprør, n.; **-schiff**, n. Dampskib, n.; **-schiffahrt**, Dampskibsfart, c.; **-schiffbrücke**, f. Dampskibsbro, c.; **-wagen**, m. Dampvogn, c., Lokomotiv, n.

Dämpfen, v. t. 1. dæmpe; **ein Feuer —**, dæmpe, undertrykke Ilden; stuve, lage ved Damp; fig. foraarsage ſvært Aandebrag, betage Vejret. — **Dämpfung**, f. ub. pl. Dæmpning, c.

Dämpfer, m. pl. ſ. sg. Damper, c.

Dämpfer, m. **-s** pl. ſ. sg. Lydskrukker; Dæmper til at sætte paa Instrumenter, c.

Dämpfig, adj. trangbrystet. — **Dämpfigkeit**, f. Trangbrystethed, c.

Dampfig, adj. fuld af Damp.

Danach, adv. derefter; **gleich —**, straks derefter; **er sieht nicht — aus**, han ser ikke ud dertil; — **die Arbeit — der Lohn**, som Arbejdet saaledes Lønnen.

Däne, m. **-n -n**. Danſk, c.

Daneben, adv. derved, derhos, i Nærheden deraf; tillige, desuden, desforuden, alligevel.

Danebrogsorden, m. **-s** pl. ſ. sg. Danebrogsorden, c.

Dänemark, n. Danmark, n.

Danieder, adv. ned, til Jorden; **krank — liegen**, ligge syg, være svag; — **schlagen**, kuldkaste; fig. gjøre modløs.

Dänisch, adj. danſk.

Dank, m. **-es** ub. pl. Tak, c.; **Eim. — für etw. wissen**, være en taknemmelig for noget; **vielen —**, mange Tak; **zu — erhalten**, modtaget med Tak; **Eim. etw. zu -e machen**, gjøre en noget tilpas; Løn, Belønning; Taksigelse; † Tanke, Hensigt, Vilje; **wider seinen —**, mod hans Vilje; Kampprís, Sejerspris, c. | **Dankadresse**, f. Takadresse, c.; **-altar**, m. Offeralter, n.; **-bestissen**, stræbende efter at vise Taknemmelighed; **-bezeigung**, **-bezeugung**, f. Bevidnelse af Taknemmelighed, c.; **-erfüllt**, opfyldt af Taknemmelighed; **-fest**, n. Takfest, c.; **-gebet**, n. Takkebøn, c.; **-gefühl**, n. Taknemmelighedsſ-

følelse, c.; **-gudstjeneste**, m. Takkegudstjeneste, c.; **-los**, utaknemmelig; **-offer**, n. Takkeoffer, n.; **-sagung**, f. Takkefølelse, c.; **-sagungsskrivelse**, n. Takkefølelsesskrivelse, c.; **-vergessen**, utaknemmelig. — **Dankes-worte**, pl. Takkeord, pl.

Dankbar, adj. taknemmelig. — **Dankbarkeit**, f. Taknemmelighed, c.; **aus** —, af Taknemmelighed.

Danken, v. i. 1. m. h. takke; **Eim. für etw.** —, takke en for noget; **Eim. etw. zu** — **haben**, have at takke for, skylde en noget; † gjengjælde en noget; † betakke sig. | **Dankens-wert(h)**, hvad der er værd at takke for.

Dann, adv. derefter, dernæst, da, paa den Tid; saa, siden; **und** —? og saa; — **und wann**, nu og da, undertiden.

Dannen, adv. der fra, bort; **von** — **gehen**, gaa bort.

Daran (**dran**), adv. deri, derpaa, dertil, derom; — **kommen**, komme til, komme for Tur; **nahe** — **sein**, være nær ved at; **ich weiß nicht, wie ich** — **bin**, jeg ved ikke, hvordan jeg er stedt, faren; — **geben**, ofre; — **gehen**, gaa til det; **er hat** — **glauben müssen**, han er død; **nun komme ich** —, nu er Turen til mig; **es liegt mir viel** —, det er mig meget magtpaaliggende; **sich** — **machen**, tage fat derpaa; — **setzen**, vove; **eifrig** — **sein**, arbejde ivrig paa; **übel** — **sein**, være ilde faren, sidde slet i det; **unrecht** — **sein**, tage fejl; **es ist nichts** —, der er intet om, det er ikke sandt, det duer ikke.

Darauf (**drauf**) adv. derpaa, dertil, derefter; — **geben**, give Penge paa Haanden; **ich gebe nichts** —, jeg giver ikke meget derfor, jeg bryder mig ikke derom; — **gehen**, × dø, blive opbrugt; **vieles Volk ist** — **gegangen**, mange Folk ere døde derved; **der Wein ist** — **gegangen**, Vinen er bleven opbrugt.

Daraus (**draus**) adv. deraf, der ud af; — **folgt**, deraf følger; **was soll ich** — **machen**? hvad skal jeg tænke derom? **ich mache mir nichts** —, jeg bryder mig ikke derom; — **wird nichts**, det bliver der ikke noget af.

Darben, v. i. 1. m. h. lide Nød, trænge.

Darbieten, v. t. 2. tilbyde, byde, række. — **Darbietung**, f. Tilbyden, c.

Darbringen, v. t. 1. (**brachte, gebracht**), bringe frem, bringe som Gave. — **Darbringung**, f. Frembærelse, Overrækkelse, c.

Dard, m. **-es -en**. † Kastespyd, n.

Dardanellen, pl. Dardanellerne.

Darein, (**drein**), adv. deri, der ind i; — **geben**, give til; opgive; **sich** — **finden, schicken**, finde sig deri; **sich** — **legen, mischen**, lægge sig imellem, blande sig deri; — **sprechen**, blande sig i Samtalen, tale med; — **schauen**, se ud; — **schlagen**, slaa løs.

Dargeben, v. t. 2. give hen, hengive, opofre.

Dargen, v. t. 1. mede.

Darhalten, v. t. 2. holde hen.

Darin (**drin**), adv. deri, i dette; **mit** — **begriffen**, medindbefattet, underforstaaet.

Darinnen (**drinnen**) adv. der inde.

Darlegen, v. t. 1. fremlægge, fremsætte, bevise, lægge for Dagen, godtgjøre. — **Darlegung**, f. Fremlæggelse, Bevisførelse, Godtgjørelse, c.

Darlehen, Darlehn, n. **-s** pl. ſ. sg. Laan, Udlaan, n.

Darlehnen, v. t. 1. se **darleihen**.

Darleihe, f. **-n**. Laan, n.

Darleihen, v. t. 2. laane.

Darm, m. **-es -ärme** († **Därmer**). Tarm, c. | **Darm-ausleerung**, f. Tarmudtømmelse, c.; **-bein**, n. nederste Del af Hoftebenet; **-blutung**, f. Tarmblødning, c.; **-bruch**, m. Tarmbrok, n.; **-brüse**, f. Tarmkjertel, c.; **-entzündung**, f. Tarmbetændelse, c.; **-fell**, n. Tarmhinde, c.; **-fistel**, f. Tarmfistel, c.; **-gicht**, f. Bugvrid, n., Kolik, c.; **-grimmen**, n. se **Bauchgrimmen**; **-inhalt**, m. Tarmindhold, n.; **-kanal**, m. Tarmkanal, c.; **-saft**, m. Tarmsaft, c.; **-saite**, f. Tarmstræng, c.; **-schluß**, m., **-verschließung**, f. Tarmtillukning, c.; **-verschlingung**, f. Tarmslyngning, c.; **-zwang**, m. Forstoppelse, c.

Darnach, adv. derefter, efter den Tid; — **es sich trifft**, eftersom det træffer sig; **ich frage nichts** —, jeg bryder mig ikke derom.

Darnieder, se **danieder**.

Darre, f. **-n**. Tørring, c.; Tørreovn, c., Tørrehus, n., Kølle, c.; Svinbsat, Tæring, c. | **Darr-brett**, n. Kølleſjæl, c.; **-fieber**, n. tærende Feber, c.; **-haus**, n., **-horde**, **-hürde**, f., **-ofen**, m. Kølle, c.; **-malz**, n. Køllemalt, n.; **-sucht**, f. Tæring, c.

Darreichen, v. t. 1. række, fremrække, overrække. — **Darreichung**, f. Fremrækning, Overrækkelse, c.

Darren, v. t. 1. tørre paa Tørreovn.

Darsetzen, v. t. 1. fremsætte. — **Darsetzung**, f. Fremsættelse, c.

Darstellen, v. t. 1. fremstille, tilvirke; fig. afbilde, skildre; **-de Geometrie**, beskriptiv Geometri. — **Darstellung**, f. Fremstilling, c.

Darsteller, m. **-s** pl. ſ. sg. Fremstiller, c.

Darstrecken, v. t. 1. strække frem; **Eim. Geld** —, forstrække en med Penge. — **Darstreckung**, f. Forstrækning, c.

Darthun, v. t. 2. bevise, godtgjøre.

Darüber, (**drüber**) adv. derover, derved; desangaaende; **es geht darunter und** —, det gaar huller til huller; **ich will mich** — **machen**, jeg vil tage fat derpaa, give mig i Færd dermed; — **bin ich hinaus, weg**, det er jeg ophøjet over; **wenn er** — **kommt**, dersom han kommer efter det; **etw.** — **geben**, give noget i Tilgift.

Darum (**drum**), adv. derom, derfor; **ich bin** — **gekommen**, jeg har mistet det, er bleven stilt derved; **es mag** — **sein**, det maa gaa, det kan være lige meget; **sei es** — (**drum**)! lad saa være! lad gaa! — **daß**, † forbi.

Darunter, (**drunter**), adv. derunder, derimellem, deriblandt; **vier Thaler und —**, fire Daler og derunder.

Darwägen, v. t. 1. (2.) tilveje.

Darzählen, v. t. 1. tiltælle, optælle.

Das, se **der**.

Dase, f. **-n**. Bremse, c. (Oestrus).

Daselbst, adv. der, paa det Sted.

Dasein, n. **-s** ub. pl. Tilværelse, Existens; Nærværelse, c.; **er that es in meinem —**, han gjorde det i min Nærværelse.

Dasein, v. i. 2. m. s. være nærværende, være tilstede, existere.

Dasjenige, se **derjenige**.

Dasig, adv. × derværende.

Dasmal, adv. den Gang.

Daß, conj. at, saa at, over at, for at, paa det at; **es ist mir lieb, — du kommst**, det er mig kjært, at du kommer; **außer —**, foruden at; **ohne —**, uden at; **ungeachtet —**, uagtet at; **so —**, saa at; **auf —**, paa det at, for at; **bis —**, indtil; **— doch dieses nichts geschehen wäre**, gid dette dog ikke var sket; **— du dich nicht rührst**, du maa ikke røre dig! **nicht —**, ikke som om.

Dassel, f. se **Daße**.

Dati(e)ren, v. t. 1. datere.

Dativ, m. **-s -e**. Dativ, c.

Dattel, f. **-n**. Daddel, c. | **Dattel-baum**, m. Daddelpalme, c.; **-kern**, m. Daddelkjærne, c.; **-palme**, f. se **-baum**.

Datum, n. **-s -s** (**-aten**). Datum, n.

Daube, f. **-n**. Stave, Tøndestave, c. | **Daubenholz**, n. Stavtræ, n.

Däuchten, v. i. 1. m. h. se **dünken**.

Dauer, f. ub. pl. Vedvarenhed, Varighed, c.; **etw. auf die — machen**, gjøre noget saaledes, at det kan holde; **es geht nicht auf die —**, det gaar ikke i Længden.

Dauer, m. **-s** pl. ſ. sg. Garver, c.

Dauerhaft, adj. varig, vedvarende; **dieses Gerüst ist nicht —**, dette Stillads er ikke stærkt. **— Dauerhaftigkeit**, f. Vedvarenhed, Varighed, Fasthed, Styrke, c.

Dauern, v. i. 1. m. h. vare, vedvare, holde sig; **er kann nicht lange an einem Orte —**, han kan ikke længe blive (holde bet ud) paa et Sted.

Dauern, v. i. 1. m. h. fortryde, ynke, ynkes; **es dauert ihn sehr**, det gjør ham meget ondt; **es dauert mich deiner, du dauerst mich**, jeg ynker dig, ynkes over dig.

Daumen, m. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Däumchen, Däumlein**, n.) Tommelfinger; Tomme; Hævearm, c.; **den — in der Hand halten**, være gjerrig; **den — rühren**, ryste ud med Penge; **der — fällt mir in die Hand**, jeg taber Modet; **Eim. den — halten**, understøtte, hjælpe en; **Eim. den — drehen**, smigre en; **Eim. den — aufs Auge setzen, halten, drücken**, knuge, undertrykke, kue en; **unter dem — sein**, være underkuet; **den besseren — haben**, have Magten, Herredømmet. | **Daum(en)-breit**, tommebred; **-breite**, f. Tommesbrede, c.; **-dick**, tommetyk; **-dreher**, m. Smigrer, c.; **-drücker**, m. Pelynder, c.; Dørklinke, c.; **-eifen**, n., **-schraube**, f., **-stock**, m. Tommestrue, c.

Däumling, m. **-s -e**. Fingerhætte; Tommelfinger i Handsker; Styring hos afstillige Haandværkere; fig. Tommeliden, c.

Daune, f. **-n**. Dun, n. | **Daunen-bett**, n., **-decke**, f. Dundyne, c.; **-weich**, blød som Dun.

Daunicht, adj. blød, svulmende, elastisk.

Daus, n. **-es -äuser**. Es, n.; fig. **ein Junge wie ein —**, en dejlig Dreng, en Pokkers Dreng.

Davidsharfe, f. **-n**. Davidsharpe, c.

Davon, adv. deraf, der fra, derom; **etw. — bringen**, opnaa noget; redde; **— bleiben**, blive fra det; **der Vogel flog —**, Fuglen fløj bort; **gut — kommen**, slippe godt der fra; **sich — machen**, løbe sin Vej, liste af, smøre Haser; **— tragen**, opnaa, gaa af med.

Davor, adv. derfor, foran; **ich kann nichts —**, jeg er ikke Skyld deri, jeg kan ikke gjøre for det.

Dawider, adv. derimod; **dafür und —**, for og imod.

Dazu, adv. dertil, saa vidt, til det, oven i Kjøbet; **thue —, daß**, gjør dit til at. | **Dazugehörig**, dertil hørende; **-kunft**, f. det, at komme til, Ankomst, c.

Dazumal, adv. den Gang, paa hin Tid, ellers.

Dazwischen, adv. derimellem, deriblandt; **— kommen**, komme i Vejen, hindre, afbryde; **sich — schlagen**, lægge sig imellem; **— reden**, falde i Talen. | **Dazwischen-kunft**, f. Mellemkomst, c.

Debatte, f. **-n**. Debat, Strid, Ordstrid, c.

Debatti(e)ren, v. t. 1. forhandle, debattere.

Debet, n. **-s** ub. pl. Debet, Skyld, Gjæld, c.

Debit, m. **-s** ub. pl. Afsætning, Salg af Varer, c.

Debiti(e)ren, v. t. 1. debitere; **Einen für etw., Eim. etw. —**, debitere en noget; **etw. —**, udbrede, fortælle noget.

Debitor, m. **-s -en**. Debitor, Skyldner, c.

Debüt, m. **-es -e**. Debut, c.

Debütant, m. **-en -en**. Debutant, c.

Debütti(e)ren, v. i. 1. m. h. debutere.

Dechant, m. **-en -en**. Dekan, Dekanus, c.

Decem, m. **-s -s**. Tiende, c.

December, m. **-s** pl. ſ. sg. December, c.

Decennium, n. **-s -nien**. Decennium, n.

Decent, adj. decent, anstændig, sømmelig.

Decenz, f. ub. pl. Decens, Sømmelighed, c.

Dechend, Dechent, m. se **Decher**.

Decher, m. **-s** pl. ſ. sg. Deger, n. (10 Stykker).

Dechsel, m. -s pl. ſ. sg. Tængsel. c.; ſe **Deichsel**.

Deck, n. -es -e. Dæk, n. | **Deck-balken**, m. Dækksbjælke, c.; **-ladung**, f. Dækslaſt, c.; **-planke**, f. Dæksplanke, c.

Decke, f. -n. Dække, Tæppe; Loft, n.; Bind paa en Bog, c.; **ſich nach der — ſtrecken**, ſætte Tæring efter Næring; **ſie ſtecken unter einer —**, de ſpille under Dække med hinanden. | **Deckengemälde**, n. Loftsmaleri, n.; **-hoch**, helt op til Loftet; **-ſtück**, n. ſe **-gemälde**.

Deckel, m. -s pl. ſ. sg. (Dim. **Deckelchen**, n.) Laag, Dækſel, n.; Bind paa en Bog, c.; × Hat, c. | **Deckel-becher**, m. Laagbæger, n.; **-glas**, n. Laagglas, n.; **-kanne**, f. Laagkande, c.; **-korb**, m. Hankekurv, c.

Deckeln, v. t. 1. forſyne med Laag; fig. iretteſætte; v. i. m. h. tage Hatten af.

Decken, v. t. 1. dække, tildække, bedække; tække; **den Tiſch —**, dække Bordet; **das Dach —**, tække Taget; **ſich —**, dække ſig, forſvare ſig; **durch dieſen Wechſel bin ich gedeckt**, ved denne Vexel er jeg dækket; **die beiden Dreiecke — ſich**, de to Trekanter dække hinanden; (Hingſt) beſtele; **Einen —**, × prygle en; **er iſt gedeckt**, × han er fuld. | **Deck-bett**, n. Overdyne, c.; **-blatt**, n. Dækblad, n.; **-feder**, f. Dækfjer, c.; **-korb**, m. Dækkekurv, c.; **-mantel**, m. Skjul, Skalkeſkjul, n., Paaſkud, n.; **-platte**, f. Plade, Flise til at dække med; **-reiſig**, n. Tækkehalm, c.

Decker, m. -s pl. ſ. sg. Tagtækker, c.

Deckung, f. -en. Dækning, c.

Dedici(e)ren, v. t. 1. dedicere.

Dedikation, f. -en. Dedikation, c.

Deduci(e)ren, v. t. 1. deducere.

Deduktion, f. -en. Deduktion, c.

Defekt, n. -es -e. Defekt, c.

Defekt, adj. defekt, mangelfuld, ufuldſtændig.

Defendi(e)ren, v. t. 1. beſendere, forſvare.

Defenſion, f. -en. Forſvar, n.

Defenſiv, adj. defenſiv. | **Defenſiv-allianz**, f. Defenſivalliance, c.

Defenſive, f. ub. pl. Defenſive, c.

Defenſor, m. -s -en. Defenſor, c.

Deficit, n. -es -e. Deficit, n.

Defini(e)ren, v. t. 1. definere.

Definition, f. -en. Definition, c.

Definitiv, adj. definitiv, afgjørende, endelig.

Defraudation, f. -en. Defraudation, c.

Degen, m. -s pl. ſ. sg. Kaarde, c.; Stribsmand, Kriger, Helt, Ridder, c. | **Degen-band**, n. Kaardebaand, n.; **-förmig**, formet ſom en Kaarde; **-futter**, n. Kaardeſlede, c.; **-gefäß**, n. Kaardefæſte, Kaardegreb, n.; **-gehenk**, n., **-koppel**, f. Kaardegehæng, n.; **-knopf**, m. Kaardeknap, c.; fig. en dygtig Kriger; en brav Mand; **-quaſte**, f. Kaardebvaſt, c.; **-ſcheide**, f. Kaardeſlede, c.; **-ſtich**, m. Kaardeſtik, n.; **-ſtoß**, m. Kaardeſtød, n.

Dehnbar, adj. udſtrækkelig, udvidelig, ſom kan ſtrækkes, hamres. — **Dehnbarkeit**, f. Udſtrækkelighed, c.

Dehnen, v. t. 1. udvide, ſtrække, udſtrække; **ſich —**, ſtrække ſig; **die Stunden — ſich**, Timerne blive lange; **etw. —**, trække noget ud; **die Wörter —**, udtale Ordene langtrukkent. — **Dehnung**, f. Strækning, Rækning, c., Ordenes lange Udtalen.

Dehnſam, adj. let at udvide, at ſtrække.

Deich, m. -es -e. Dige, n., Dæmning, c. | **Deich-bau**, m. Digeanlæg, n., Digebygning, c.; **-bruch**, m. Digebrud, n.; **-fuß**, m. Digefod, c.; **-graf**, m. Digegreve, c.; **-grund**, m. ſe **-fuß**; **-kamm**, m. Digekam, c.; **-lage**, f. Digelægning, c.; **-pfahl**, m. Digepæl, c.; **-recht**, n. Digelov, c.; **-ſchatz**, m. ſe **-ſchoß**; **-ſchlag**, m. Digeſkifte, n.; **-ſchuß**, m. Digeſkat, c.; **-weg**, m. Digevej, c.

Deichen, v. i. 1. m. h. dige.

Deicher, m. -s pl. ſ. sg. Digearbejder, c.

Deichſel, f. -n. Vognſtang, c.; Tængſel, c. | **Deichſel-arm**, m. Vognſtangsgaffel, c.; **-kette**, f. Vognlænke, c.; **-pferd**, n. Stangheſt, c.

Dein, deine, dein; pron. poss. din, dit, pl. dine.

Deinethalben, — wegen, — willen el. **um deinetwillen**, adv. for din Skyld, til dit Gavn.

Deinige, deine (der, die, das —) pron. poss. ſe **dein; das —**, dit (din Ejendom, Formue, Skyldighed); **die -n**, dine (Slægtninge, Paarørende).

Deining, f. ſe **Dünung**.

Dei(n)ſen, v. i. 1. m. h. dejſe, jakke (til Søs).

Deismus, m. ub. pl. Deisme, c.

Deiſt, m. -en -en. Deiſt, c.

Deiſtiſch, adj. deiſtiſk.

Deixel, m. × ſe **Teufel**.

Dekan, m. -es -e. Dekan, c.

Deklamation, f. -en. Deklamation, c. | **Deklamations-übung**, f. Deklamationsøvelſe, c.

Deklamator, m. -s -en. Deklamator, c.

Deklami(e)ren, v. t. 1. deklamere.

Deklari(e)ren, v. t. 1. deklarere.

Deklination, f. -en. Deklination, c.

Deklini(e)rbar, adj. bøjelig. — **Deklini(e)rbarkeit**, f. Bøjelighed, c.

Deklini(e)ren, v. t. 1. deklinere, bøje.

Dekokt, n. -es -e. Dekokt, c., Afkog, n.

Dekoration, f. -en. Dekoration, c.

Dekori(e)ren, v. t. 1. dekorere.

Dekret, n. -es -e. Dekret, n.

Dekreti(e)ren, v. t. 1. dekretere.

Deliberation, f. -en. Deliberation, Raadslagning, c.

Deliberi(e)ren, v. i. 1. m. h. deliberere.

Delikat, adj. delikat, fin, øm; velſmagende, lækker; fint følende, fint tænkende.

Delikatesse, f. **-n**. Delikatesse, Lækkerbidsken; fin Følelse, c.

Delinquent, m. **-en -en**. Delinkvent, Forbryder, c.

Deliri(e)ren, v. i. 1. m. h. tale vildt.

Delirium, n. **-s. -rien**. Delirium, n.

Delphin, m. (n.) **-es -e**. Delfin, c.

Demagog, m. **-en -en**. Demagog, c.

Demagogisch, adj. demagogisk.

Demarkationslinie, f. **-n**. Demarkationslinje, c.

Demant, m. se **Diamant**.

Demaski(e)ren, v. t. 1. demaskere, tage Masken af.

Demat, n. **-s -s**. et Fordmaal af forskjellig Størrelse.

Dementi(e)ren, v. t. 1. dementere.

Demission, f. **-en**. Demission; Afsked, c.

Demnach, adv. altsaa, følgelig, derefter, derfor, i Følge deraf.

Demnächst, adv. dernæst, derpaa, derefter, da.

Demnächstig, adj. snarlig, fremtidig, tilkommende, foreslaaende.

Demokrat, m. **-en -en**. Demokrat, c.

Demokratie, f. **-n**. Demokrati, n.

Demokratisch, adj. demokratisk.

Demoli(e)ren, v. t. 1. demolere, ødelægge.

Demonstration, f. **-en**. Demonstration, c.

Demonstri(e)ren, v. i. 1. m. h. demonstrere.

Demonti(e)ren, v. t. 1. demontere.

Demoralisation, f. **-en**. Demoralisation, c.

Demoralisi(e)ren, v. t. 1. demoralisere.

Demut(h), f. ub. pl. Ydmyghed, c.

Demüt(h)ig, adj. ydmyg. — **Demüt(h)igkeit**, f. Ydmyghed, c.

Demüt(h)igen, v. t. 1 ydmyge. — **Demüt(h)igung**, f. Ydmygelse, Krænkelse, c.

Dengeln, v. t. 1. hamre Odden paa Leer skarp. | **Dengel-hammer**, m. Hammer til at skærpe en Le med; **-zeug**, n. Værktøj til at skærpe med.

Denkbar, adj. tænkelig. — **Denkbarkeit**, f. Tænkelighed, c.

Denken, v. t. 1. og i. m. h. (**dachte, gedacht**). tænke; **etw -der Kopf**, et tænksomt Hoved; **etw.** —, tænke, overveje noget; **was denkst du davon?** hvad mener du derom? **das kann ich mir gar nicht** —, det kan jeg slet ikke forestille mig; **denke meiner**, husk paa mig; **auf etw.** —, tænke paa, pønse paa, spekulere paa, være betænkt paa; **an etw.** —, tænke paa, erindre; **ich dachte, es wäre am besten**, jeg tænkte, holdt for, at det var det bedste; **ich denke zu reisen**, jeg agter, har i Sinde, er til Sinds at rejse; **ich dachte gar**, hvorfor dog ikke; **gedachter Mann**, omtalte, ovennævnte Mand. | **Denk-art**, f. Tænkemaade, c.; **-bild**, n. Mindebillede, n.; **-blatt**, n. Mindeblad, n.; **-brot**, n. Skuebrød, n.; **-buch**, n. Dagbog, Erindringsbog, c.; **-fähig**, i Stand til at tænke, tænksom; **-fähigkeit**, f. Tænkeevne, c.; **-freiheit**, f. Tankefrihed, c.; **-kraft**, f. Tænkekraft, Tænkeevne, c.; **-kunst**, f. Logik, c.; **-mal**, n. Mindesmærke, n.; **-münze**, f. Skuemynt, c.; **-rede**, f. Mindetale, c.; **-säule**, f. Mindestøtte, c., Mindesmærke, n.; **-schrift**, f. Erindringsskrift, Memoire, n.; **-spruch**, m. Tankesprog, n.; **-stein**, m. se **-mal**; **-träge**, langsom til at tænke; **-trägheit**, f. Langsomhed i at tænke; **-übung**, f. Tankeøvelse, c.; **-vermögen**, n. Tænkeevne, c.; **-weise**, f. Tænkemaade, c.; **-würdig**, mindeværdig; **-würdigkeit**, f. Mindeværdighed, Mærkelighed, mærkværdig Begivenhed, c.; pl. Memoirer, Erindringer; **-zeichen**, n. Mindetegn, n.; **-zettel**, m. Hyldestseddel, c.; fig. Lysing, Sanselage, c.

Denker, m. **-s** pl. s. sg. Tænker, c.

Denklich, adj. tænkelig.

Denkungsart, f. **-en**. Tænkemaade, c.

Denn, conj. thi; da; **er konnte ausgehen, — ich blieb zu Hause**, han kunde gaa ud, thi jeg blev hjemme; **weshalb** —? hvorfor da? **wie — die Sache einmal ist**, som nu Sagen engang er; **wir binden dich nicht los, du singst uns — ein Lied**, vi befri dig ikke, med mindre du synger os en Sang; **wer ist reicher — er**, hvem er rigere end han?

Dennoch, conj. dog, ikke desto mindre, alligevel, desuagtet.

Denunci(e)ren, v. t. 1. denuncere, angive, forraade.

Departement, n. **-s -s**. Departement, n.

Depesche, f. **-n**. Depesche, c.

Dependi(e)ren, v. i. 1. m. h. dependere.

Deponent, m. **-en -en**. Deponent, c.

Deponi(e)ren, v. t. 1. deponere.

Depositum, n. **-s -sita**. den deponerede Ting.

Depot, n. **-es -e**. Depot, n.

Deporti(e)ren, v. t. 1. deportere.

Deprimi(e)ren, v. t. 1. deprimere.

Deputi(e)rte, adj. Deputeret, c.

Deputat, n. **-es -e**. Deputat, n.

Deputation, f. **-en**. Deputation, c.

Der, die, das, pl. **die**. 1) best. Art. Gen. **des, der, des; -en, -et**, pl. **-ne**; den, det, pl. de. 2.) pron. demonstr. Gen. **dessen, deren, dessen**; foran et Subst. som 1., denne, dette, pl. disse; den, det, pl. de. 3.) pron. relat. Gen. se 2., hvilken, hvilket, pl. hvilke; som; den som, pl. de som; **es ist an dem**, det er sandt; **mit alle dem, bei dem allen**, uagtet alt det; **vor dem**, forhen, fordum; **zu dem**, desuden; **es ist dem also**, det forholder sig saaledes; **wie dem auch sei**, hvorledes det end forholder sig; **es war an dem**, det var nær ved.

Derangi(e)ren, v. t. 1. bringe i Uorden.

Derart, adv. saa, saaledes, af den Slags.

Derartig, adj. slig, saadan.

Derb, adj. fast, tæt; bjærv, brøj, dygtig, føle-

lig; plump, grov. — **Derbheit**, f. Fasthed, Tæthed, Djærvhed, Drøjhed, Foleligheд, c.

Dereinſt, adv. engang (i Fremtiden).

Dereinſtig, adj. fremtidig, tilkommende.

Derenthalben, **derentwegen**, **um derentwillen**, adv. for dereś Skyld; derfor.

Dergeſtalt, adv. saaledeś, altsaa, paa saadan Maade, i saadan Grad, under den Betingelſe.

Dergeſtaltig, adj. saadan. slig.

Dergleichen, adj. (indecl.) deślige, saadan, slig, ligesaa; hvis Lige.

Derhalben, conj. ≠ derfor.

Derjenige, **diejenige**, **dasjenige**, pl. **diejenigen**, pron. demonstr. den, det, de.

Derlei, adj. se **dergleichen**.

Dermaleinſt, **dermaleins**, adv. engang, i sin Tid.

Dermaleinſtig, adj. fremtidig, tilkommende.

Dermalen, adv. nu, paa denne Tid; for Øjeblikket.

Dermalig, adj. nærværende, nuværende.

Dermaßen, adv. saa meget, i den Grad.

Dero, **deroſelben**, pron. dereś (kun brugelig i Høflighedsſproget i Stedet for pron. poss. **ihr** og **ihre**, i alle Kjøn, Tal og Kasuś).

Derowegen, adv. se **deswegen**.

Derſelbe, **dieſelbe**, **dasſelbe**, pl. **dieſelben**, pron. demonstr. den, det, de; den samme, det samme, de samme; **eben** —, den selv samme.

Derſelbige, **dieſelbige**, **dasſelbige**, pl. **dieſelbigen**, pron. demonstr. se **derſelbe**.

Derwegen, adv. derfor, af den Grund, desaarsag.

Derweil, **derweilen**, adv. imidlertid; conj. medenś, saalænge ſom.

Derzeit, adv. nu, øjeblikkelig, for Øjeblikket.

Derzeitig, adj. nuværende, nærværende.

Deſcendent, m. **-en -en**. Descendent, Efterkommer, c.

Deſem (**Deſemer**) m. **-s -e**. Bisмer, c.

Deſemen, v. t. 1. reje paa Bisмer.

Deſerteur, m. **-s -e**. Desertør, Rømningsmand, c.

Deſerti(e)ren, v. i. 1. m. h. desertere, rømme.

Deßfalls, **deßfalls**, adv. × derfor, af den Aarsag, i det Tilfælde, desangaaende.

Deßfallſig, **deßfallſig**, adj. vedkommende.

Desgleichen, **deßgleichen**, adj. deślige, slig; hvis lige, saadan; adv. i lige Maade, ligeledeś.

Deshalb, **deßhalb**, adv. og conj. af den Grund, af den Aarsag, desaarsag.

Deśinfektion, f. **-en**. Desinfektion, c. | **Desinfektions-mittel**, n. Desinfektionsmiddel, n.

Deśinfici(e)ren, v. t. 1. desinficere.

Deſperat, adj. desperat, fortvivlet.

Deſperation, f. ub. pl. Desperation, Fortvivlelſe, c.

Deſpot, m. **-en -en**. Despot, c.

Deſpotiſch, adj. despotiſk.

Deſpotismus, m. ub. pl. Despotisme, c.

Deſſenthalben, **deſſentwegen**, **um deſſentwillen**, adv. derfor, for denś, detś Skyld.

Deſſert, n. **-s -s**. Desert, c. | **Deſſert-löffel**, m. Desſertſke, c.; **-teller**, m. Desſerttallerken, c.

Deſſin, m. (n.) **-s -s**. Afridsning, c., Udkaſt, n., Tegning, c.; Mønſter, n.

Deſtillateur, m. **-s -e**. Destillatør, c.

Deſtilli(e)ren, v. t. 1. destillere. | **Deſtilli(e)r-blaſe**, f. Destillerkar, n.; **-kolben**, m. Destillerkolbe, c.; **-ofen**, m. Destillerovn, c.

Deſto, adv. (foran Komparat.) desto; **je . . . deſto**, jo — desto; **— mehr**, **— beſſer**, **— lieber**, **— ſchlimmer**, deś mere, deś bedre, deś hellere, deś værre.

Deśungeachtet, **deßungeachtet**, adv. desuagtet.

Deswegen, **deßwegen**, adv. og conj. derfor, desaarsag.

Deßwillen, **deßwillen**, adv. (med **um** foran) derfor, desaarsag.

Detail, n. **-s -s** Detail, c. | **Detail-handel**, m. Detailhandel, c.; **-händler**, m. Detailhandler, c.

Detailli(e)ren, v. t. 1. detaillere.

Detailliſt, m. **-en -en**. Detailhandler, c.

Deube, f. **-n**. Tyveri, n.

Deuchten, v. i. se **dünken**.

Deuker, m. **-s** pl. ſ. sg. × Djævel, c.

Deut, m. **-es -e**. Døjt, c. (en lille hollandſk Kobberment).

Deute, f. se **Düte**.

Deutelei, f. **-en**. kunſtlet Forklaring, c., Ordkløveri, n.

Deuteln, v. t. 1. udlægge paa en ſmaalig, kunſtlet Maade.

Deuten, v. t. 1. tyde, udtolke, udlægge, forklare; v. i. m. h. viſe, betegne, pege paa, tyde paa. — **Deutung**, f. Tydning, Udlægning, Forklaring, c.

Deuter, m. **-s** pl. ſ. sg. Udtyder, Udlægger; Pegepind; Pegefinger; Artikel, c.

Deutlich, adj. tydelig, forſtaaelig. — **Deutlichkeit**, f. Tydeligheд, Forſtaaeligheд, c.

Deutſam, adj. se **bedeutſam**.

Deutſch, adj. tyſk; **das — der heutigen Zeit**, det tyſke Sprog i Nutiden; **etw. ins -e überſetzen**, overſætte noget paa tyſk; **der -e**, **ein -r**, Tyſker, c. | **Deutſch-land**, n. Tyſkland, n.; **-meiſter**, m. Stormeſter ved den tyſke Orden.

Deutſcheln, v. i. 1. m. h. † ligne Tyſk; affektere Tyſkheд.

Deutſchen, v. t. 1. overſætte paa tyſk; v. i. m. h. paatage ſig tyſk Væſen.

Deutſchheit, f. **-en**. Tyſkheд, c.

Deutſchling, m. **-s -e**. en Skintyſker.

Deutſchtum, n. ub. pl. Tyſkheд, c.; tyſk Væſen, tyſk Skik.

Deutſchtümlich, adj. tyſk, tyſkagtig.

Devise, f. **-n**. Devise, c., Tankesprog, n.
Decimalbruch, m. **-es -üche**. Decimalbrøk, c.
Decimalrechnung, f. **-en**. Decimalregning, c.
Diabolisch, adj. diabolsk, djævelsk.
Diabetes, m. Sukkersyge, c.
Diadem, n. **-es -e**. Diadem, n.
Diagonal, adj. diagonal. | **Diagonal-linie**, f. Diagonallinje, c.
Diagonale, f. **-n**. Diagonal, c.
Diakon, m. **-s -en**. Diakon, Aftensangspræst, c.
Diakonisse, f. **-n**. Diakonisse, c. | **Diakonissen-anstalt**, f. Diakonisseanstalt, c.
Diakonissin, f. **-nen**. Diakonisse, c.
Dialekt, m. **-es -e**. Dialekt, Mundart, c.
Dialog, m. **-s -e**. Dialog, Samtale, c.
Diamant, m. **-s -en**. Diamant, c. | **Diamant-ausgabe**, f. Diamantudgave, c.; **-bezirk**, m. Diamantdistrikt, n.; **-bord**, **-boort**, n. Diamantstøv til Slibning, n.; **-geschmeide**, n. Diamantsmykke, n. **-grube**, f. Diamantgrube, c.; **-kette**, f. Diamantkjæde, c.; **-kreuz**, n. Diamantkors, n.; **-ring**, m. Diamantring, c.; **-schleifer**, m. Diamantsliber, c.; **-schneider**, m. Diamantskærer, c.; **-staub**, m. Diamantstøv, n.
Diamanten, adj. af Diamant; **-e Hochzeit**, Diamantbryllup, n.
Diameter, m. **-s** pl. ſ. sg. Diameter, c.
Diametral, **diametrisch**, adj. diametral.
Diarrhöe, f. se **Durchfall**.
Diät, f. ub. pl. **Diæt**, c. | **Diät-fehler**, m. Diætfejl, c.
Diäten, pl. Diæter, Tærepenge, pl.
Dicht, adj. tæt, fast, tyk, nær ved; **-es Schiff**, tæt Skib.
Dichte, **Dichtheit**, **Dichtigkeit**, f. ub. pl. Tæthed, Fasthed, c.
Dichtelei, f. **-en**. Versemageri, n.
Dichteln, v. i. 1. m. h. lave daarlige Vers.
Dichten, v. t. 1. tætte, gjøre tæt. — **Dichtung**, f. Tætning, c.
Dichten, v. t. og i. m. h. 1. digte; ponse, tænke; **sein — und Trachten**, hans hele Tanke og Bestræbelse. | **Dicht-art**, f. Digtart, c.; **-kunst**, f. Digtekunst, c., **-werk**, n. Digterværk, n.
Dichter, m. **-s** pl. ſ. sg. Digter, Skjald, c. | **Dichter-beruf**, m. Digterkald, n.; **-feuer**, n. Digterbegejstring, c.; **-nug**, m. Digterflugt, c.; **-gabe**, f. Digterbegavelse, c.; **-geist**, m. Digteraand, c.; **-könig**, m. Digterkonge, c.; **-kraft**, f. Digterkraft, Digterevne, c.; **-kunst**, f. Digtekunst, c.; **-seele**, f. Digtersjæl, c.; **-werk**, n. Digterværk, n.
Dichterin, f. **-nen**. Digterinde, c.
Dichterisch, adj. digteriſk, poetiſk.
Dichterling, m. **-s -e**. Rimsmed, Versemager, c.
Dichtung, f. **-en**. Digtning, c. | **Dichtungs-art**, f. Digtart, c.; **-gabe**, **-kraft**, f., **-vermögen**, n. Digterevne, Digterkraft, c.
Dick, adj. tyk; **einen Finger** (+ **eines Fingers**) —, en Finger tyk; **eine -e Backe**, en hoven, tyk Kind; **-e Milch**, Tykmælk; **-e Freundschaft**, inderligt Venskab; **ein -er Bauer**, en rig Bonde; **etw. — haben**, være lied af noget; — **thun**, gjøre sig vigtig, prale; **ein -es Fell haben**, være tykhudet; **einen -en Kopf haben**, være tykhovedet; **-e Ohren haben**, være tunghør, tunguem; **es — hinter den Ohren haben**, have en Ræv bag Øret; **durch — und dünn**, gjennem tykt og tyndt. | **Dick-armig**, tykarmet; **-backig**, tykkindet; **-bauch**, m. Tykiat, Tykkert, c.; **-bäuchig**, tykmavet, tykbuget; **-bein**, n. det tykke af Benet, Laar, n.; **-beinig**, tykbenet; **-belaubt**, tætløvet; **-berührt**, **-besagt**, + ofte omtalt, mærbemeldt; **-blütig**, tykblodet; **-darm**, m. Tyktarm, c.; **-erwähnt**, ofte nævnt; **-fellig**, tykhudet; **-haarig**, tykhaaret; **-halsig**, tykhalset; **-häuter**, pl. Tykhudene (Pachydermata); **-häutig**, tykhudet; **-kopf**, m. et Mennesle med et tykt Hoved, fig. Tosse, c.; **-köpfig**, tykhovedet; **-leibig**, tykmavet, for; **-leibigkeit**, f. Førhed, c.; **-mäulig**, med tykke Læber; fig. storsnudet; **-milch**, f. Tykmælk, c.; **-nasig**, tyknæset; **-schalig**, **-schälig**, tykskallet; **-schnabel**, m. Kjærnebider, c.; **-thaler**, m. en stor spansk Sølvmønt; **-thuer**, m. × Praler, c.; **-thuerei**, f. Praleri, n.; **-thuerisch**, praleriſk; **-wanst**, m. se **-bauch**; **-wanstig**, se **-bäuchig**.
Dicke, f. ub. pl. Tykkelse, Tykhed, Førhed, Tæthed, c.
Dickicht, n. **-es -e**. Tykning, c.
Dicklich, adj. lidt tyk.
Dickmals, adv. + ofte.
Dickung, f. se **Dickicht**.
Dieb, m. **-es -e**. Tyv, c.; fig. Tyv (i Lyset); **Gelegenheit macht -e**, Lejlighed gjør Tyve; **die kleinen -e hängt man, die großen läßt man laufen**, de smaa Tyve hænger man, de store lader man løbe. | **Diebes-apfel**, m. Knebel, c.; **-auge**, n. Tyveøje, n.; **-bande**, f. Tyvebande, c.; **-brut**, f. Tyvepak, n.; **-daumen**, m. Tommelfinger af en hængt Tyv, c.; **-geschmeiß**, **-gesindel**, n. Tyvepak, n.; **-glück**, n. × Svineheld, n.; **-hehler**, m. Tyvshæler, c.; **-herberge**, f. Tyvehul, n.; **-laterne**, f. Tyvelygte, c.; **-nest**, n. Tyverede, c.; **-rotte**, f. Tyvebande, c.; **-schlüssel**, m. Tyvenøgle, c.; **-sprache**, f. Tyvesprog, n.; **-volk**, n. Tyvepak, n.
Diebel, m. se **Döbel**.
Dieberei, f. **-en**. Tyveri, n.
Diebin, f. **-nen**. Tyvekvinde, c.
Diebisch, adj. tyvagtig.
Diebstahl, m. **-es -ähle**. Tyveri, n.
Diele, f. **-n**. Bræt, n., Planke, Bord, Fjæl, c.; Bræddegulv, Logulv, n., stor Forstue, c.; × Loft, n.
Dielen, v. t. 1. lægge Gulv.

Diemen, m. **-s** pl. ſ. sg. Høstak, Stak, c.

Dienen, v. i. 1. m. h. tjene; **Eim.** —, **bei eim.** —, tjene en, hos en; **als Knecht** —, tjene som Karl; **zu Fuß** —, tjene til Fods; **womit kann ich Ihnen** —? hvormed kan jeg tjene Dem? **das dient zu nichts**, det nytter intet; **damit ist mir nicht gedient**, dermed er jeg ikke tjent.

Diener, m. **-s** pl. ſ. sg. Tjener, c.; **ein stummer** —, en ſtum Tjener (Bord); **Eim. einen — machen**, bukke for en. | **Diener-kleid**, n. Tjenerdragt, c.; **-schar**, f. Tjenerſtare, c.; **-tracht**, f. Tjenerdragt, c.; **-troß**, m. Tjenerſtare, c.

Dienerin, f. **-nen.** Tjenerinde, c.

Dienerisch, **dienerlich**, adj. ſom en Tjener, tjeneragtig.

Dienern, v. i. 1. m. h. være Tjener, ſpille Tjener; bukke.

Dienerſchaft, f. ub. pl. Tjenerſtab, Tyende, n.

Dienlich, adj. tjenlig, nyttig, god. — **Dienlichkeit**, f. Nytte, c.

Dienſam, adj. † ſe **dienlich**.

Dienſt, m. **-en -en.** Tjener, c.

Dienſt, m. **-es -e.** Tjeneſte, c.; **der — habende Officier**, den tjenſtgjørende Officer; **außer** —, afſtediget; **Eim. auf den — paſſen, lauern, warten**, ſe en paa Fingrene; **Eim. einen — leiſten, thun, erweiſen, erzeigen**, gjøre en en Tjeneſte; **zu -en ſtehen**, ſtaa til Tjeneſte. | **Dienſt-alter**, n. Tjeneſtealder, c.; **-anerbietung**, f. Tilbud om Tjeneſte, n.; **-angelegenheit**, f. Tjeneſteanliggende, n.; **-antritt**, m. Tiltrædelſe, c.; **-anweiſung**, f. Inſtruktion, c.; **-arbeit**, f. Tjeneſtearbejde, n.; **-auszeichnung**, f. Udmærkelſe for tro Tjeneſte, c.; **-befliſſen**, tjenſtvillig; **-befliſſenheit**, f. Tjenſtvilligheb, c.; **-bote**, m. Tyende, n.; **-eid**, m. Tjeneſteed, Embedsed, c.; **-eifer**, m. Tjenſtiver, c.; **-eifrig**, tjenſtivrig; **-entlaſſung**, f. Afſted, Afſtedigelſe, c.; **-ergeben**, tjenſtvillig; **-fähig**, tjenſtdygtig; **-fähigkeit**, f. Tjenſtdygtigheb, c.; **-fertig**, tjenſtfærdig, tjenſtagtig; **-fertigkeit**, f. Tjenſtfærdigheb, c.; **-frei**, fri for Tjeneſte; **-geber**, m. Husbond, c.; **-gefällig**, tjenſtagtig; **-gefälligkeit**, f. Tjenſtagtigheb, c.; **-geld**, n. Hoveribetaling, c.; **-genoß**, m. Medtjener, c.; **-herr**, m. en Herre, hvem Hoveritjeneſte ydes; (ogſaa) Husbond, c.; **-holz**, n. Deputatbrænde, n.; **-jahr**, n. Tjeneſteaar, n.; **-kleid**, n., **-kleidung**, f. Embedsdragt, Uniform, Mundering, c., Livré, n.; **-knecht**, m. Tjeneſtekarl, c.; **-korn**, n. Embedskorn, n. (Deputat); **-leiſtung**, f. Tjeneſteydelſe, Tjeneſte, c.; **-leute**, pl. Tjeneſtefolk, pl.; **-lohn**, m. Tyendeløn, c.; **-los**, uden Tjeneſte; **-mädchen**, n., **-magd**, f. Tjeneſtepige, c.; **-mann**, m. Bybud, n.; † Vaſal, c.; **-mütze**, f. Tjeneſtehue, c.; **-ordnung**, f. Tyendeløn, c.; **-pfennig**, m. Husleje, c.; **-pflicht**, f. Embedspligt, c.; **-pflichtig**, tjenſtpligtig; **-reiſe**, f. Embedsreiſe, c.; **-ſache**, f. Tjeneſteſag, c.; **-tag**, m. Hoveridag, c.; **-tauglich**, tjenſtdygtig; **-tauglichkeit**, f. Tjenſtdygtigheb, c.; **-thuend**, tjenſtgjørende; **-tüchtig**, ſe **-tauglich**; **-unbrauchbar**, **-unfähig**, **-untauglich**, **-untüchtig**, utjenſtdygtig; **-unbrauchbarkeit**, **-unfähigkeit**, **-untauglichkeit**, **-untüchtigkeit**, f. Utjenſtdygtigheb, c.; **-verhältnis**, n. Tyendeforhold, n.; **-verluſt**, m. Afſted, c.; **-vertrag**, m. Tjeneſtekontrakt, c.; **-volk**, n. Tyende, n.; **-vorſchrift**, f. Tjeneſtereglement, n.; **-widrig**, reglementsſtridig, ureglementeret; **-willig**, tjenſtvillig, tjenſtfærdig; **-willigkeit**, f. Tjenſtvilligheb, c.; **-wohnung**, f. Embedsbolig, c.; **-zeit**, f. Tjeneſtetid, c.; **-zeugnis**, n. Tjeneſteatteſt, c.; **-zulage**, f. Gagetillæg, Lønningstillæg, n.; **-zwang**, m. Ret til at tvinge en anden til viſſe Tjeneſter.

Dienſtag, m. **-es -e.** Tirsdag, c.

Dienſtbar, adj. tjeneſtpligtig, tjenende, tjeneſtſtyldig; hoveripligtig; vorned. — **Dienſtbarkeit**, f. Tjeneſtſtyldighed, c., Tjeneſteforhold, n., Hoveriſtyldigheb, Vornedheb, c.

Dienſthaft, adj. tjenſtvillig.

Dienſtlich, adj. tjenſtlig, paa Embeds Vegne.

Dienſtling, m. **-s -e.** Tjener, undergiven, c.

Dienſtſchaft, f. ſe **Dienſtbarkeit**.

Dieſer, **dieſe**, **dieſes**, (forf. **dies** el. **dieß**) pl **dieſe**, pron. demonstr. denne, dette; diſſe; **den erſten dieſes**, den første dennes, i denne Maaned; **vor dieſem**, tidligere; **nach dieſem**, i Fremtiden; **dieſem nach**, altſaa, følgelig; **ohne dies**, desuden; **über dies**, desuden.

Dieſſällig, adj. paagjældende.

Dieſfalls, **dießfalls**, adv. i ſaa Fald; i dette Tilfælde.

Dieſfallſig, **dießfallſig**, adj. ſom hører til dette Tilfælde, paagjældende.

Dieſjährig, **dießjährig**, adj. i, fra nærværende Aar, dette Aars.

Dießmal, **dießmal**, adv. denne Gang, nu.

Dießmalig, **dießmalig**, adj. nærværende.

Dieſſeit, præp. meb Gen. († Dativ) paa denne Side; — **des Fluſſes**, paa denne Side af Floden.

Dieſſeitig, adj. befindende ſig paa denne Side.

Dieſſeits, adv. og præp. meb Gen. († Dativ), paa denne Side; **das** —, fig. det nærværende, jordiſke Liv.

Dietrich, m. **-es -e.** Dirik, Dirk, c.

Dieweil, conj. fordi, efterbi, ſiden, da dog; adv. ſaa længe ſom, imedens at, da, i bet.

Differenz, f. **-en.** Difference, Forſtjel, Afvigelſe, c.

Differi(e)ren, v. i. 1. m. h. differere, være forſtjellig, afvigende.

Diktat, n. **-es -e.** Diktat, n.

Dikti(e)ren, v. t. 1. diktere.

Dilettant, m. **-en -en.** Dilettant, c.

Diligence, f. **-n.** Diligence, c.

Dill, m. (n.) **-s** (**Dille**, f.) Dild, c. (Anethum).
Dille, f. **-n**. Rør, n., Pibe, Lyfepibe, c.
Dimenſion, f. **-en**. Dimenſion, c.
Dimiſſion, f. **-en**. Dimiſſion, c.
Diner, n. **-s -s**. Diner, Middagsmaaltid, n.
Ding, n. **-es** 1) pl. **-e**. Ting, c.; **das — iſt nicht übel**, den Ting er ikke ilde; **das iſt ein —**, det er det ſamme; **geſchehene -e ſind nicht gut zu ändern**, ſkete Ting, gjort Gjerning ſtaar ikke til at ændre; **unverrichteter -e**, med uforrettet Sag; **guter -e ſein**, være ved godt Mod; **aller guten -e ſind drei**, alle gode Gange ere tre; **es geht nicht mit rechten -en zu**, det gaar ikke rigtig til; **vor allen -en**, fremfor alt; † Ting, n., Ret, c. 2) pl. **-er**. Tingeſt, c.; fig. **ein artiges -lchen**, en pæn lille Pige; **ſeine Töchter ſind niedliche -erchen**, hans Døre ere nydelige Smaapiger. | **Ding-feſt**, hjemmelfaſt, vidnefaſt; **-ſtatt**, **-ſtätte**, **-ſtelle**, f. Tingſted, n.; **-ſtuhl**, m. Ting, n., Ret, c.
Dingen, v. t. 2. (1.) tinge, fæſte, leje, hyre; v. i. m. h. tinge, prutte.
Dinglich, adj. (jurib.) hvad der vedkommer en Sag, reel; tinglig. — **Dinglichkeit**, f. reel Rettighed, (jura in re).
Dinkel, m. **-s** ub. pl. Spelt, c. (Triticum spelta).
Dinſen, v. i. ſe **dunſen**.
Dinstag, m. ſe **Dienstag**.
Dinte, f. ſe **Tinte**.
Diöxeſe, f. **-n**. Stift, n.
Diphteric, f. ub. pl. Difteritis, c.
Diphthong, m. **-en -en**. Diftong, Dobbeltlyd, c.
Diplom, n. **-s -e**. Diplom, n.
Diplomat, m. **-en -en**. Diplomat, c.
Diplomatic, f. **-n**. Diplomati, n.
Diplomatik, f. **-en**. Diplomatik, c.
Diplomatiſch, adj. diplomatiſk.
Direkt, adj. direkte, ligefrem, umiddelbar.
Direktion, f. **-en**. Direktion, c.
Direktor, m. **-s -en**. Direktør, c.
Direktorium, n. **-s -rien**. Direktorium, n.
Dirigent, m. **-en -en**. Dirigent, c.
Dirigi(e)ren, v. t. 1. dirigere.
Dirne, f. **-n**. Pige, Tøs, Tjenestepige, c.
Diſciplin, f. **-en**. Diſciplin, c.
Diskant, m. **-es -e**. Diskant, c.
Diskonto, m. (indecl.) Diskonto, c.
Diskret, adj. diskret.
Diskretion, f. ub. pl. Diskretion, c.
Diskurs, m. **-es -e**. Diskurs, c.
Diskuti(e)ren, v. t. 1. diskutere.
Diskuſſion, f. **-en**. Diskuſſion, c.
Diſpenſation, f. **-en**. Diſpenſation, c.
Diſpenſi(e)ren, v. t. 1. diſpenſere.
Diſponibel, adj. disponibel.
Diſponi(e)ren, v. t. 1. diſponere.
Diſpoſition, f. **-en**. Diſpoſition, c.
Diſput, m. **-es -e**. Diſput, c.
Diſputation, f. **-en**. Diſputering, Diſputation, c.
Diſputi(e)ren, v. i. 1. m. h. diſputere.
Diſſonanz, f. **-en**. Diſſonans, c.
Diſſoni(e)ren, v. i. 1. m. h. diſſonere, ſturre.
Diſtance, f. **-n**. (**Diſtanz**, f. **-en**.) Diſtance, c.
Diſtel, f. **-n**. Tidſel, *Tiſtel, c. (Carduus) | **Diſtel-fink**, m. Stillids, c. (Fringilla carduelis); **-kopf**, m. Hoved paa en Tidſel, n.
Diſteler, m. ſe **Diſtelfink**.
Diſtrikt, m. **-es -e**. Diſtrikt, Omraade, n.
Divan, m. **-s -e**. Divan, c.
Diverti(e)ren, v. t. 1. divertere, fornøje.
Dividend, m. **-es -e**. Dividend, c.
Dividende, f. **-n**. Dividende, c.
Dividi(e)ren, v. t. 1. dividere.
Diviſion, f. **-en**. Diviſion, c.
Diviſor, m. **-s -en**. Diviſor, c.
Döbel, m. **-s** pl. ſ. sg. Døbel, c. (Cyprinus dobula); Tap, Plot, Tol, Aaretol, c.; Klinte, c.
Döbeln, v. t. 1. ſlaa Plokke i.
Doberig, adj. lummer.
Docent, m. **-en -en**. Docent, Lærer, c.
Doch, conj. dog, alligevel, men.
Docht, m. **-es -e**. Væge, c. | **Docht-garn**, n. Lyſegarn, n.
Dock, n. (m.) **-es -e** (**Docke**, f.) Dok, Skibsdok, c.
Docke, f. **-n**. Stump, Stub, kort Pille, c., Skaft, n., Klods, c.; Dukke Garn, c.; Dukke, Legedukke, c.; † Høſttidløs, c. (Colchicum autumnale).
Docken, v. t. 1. fætte i Dok; gjøre Dukker Garn; v. i. m. h. lege med Dukker, forfærdige Dukker.
Doge, m. **-n -n**. Doge, c. | **Dogen-palaſt**, m. Dogepalads, n.; **-würde**, f. Dogeværdighed, c.
Dogge, f. **-n**. Dogge, c. (Hund).
Dogger, m. **-s** pl. ſ. sg. Fiſterbaad, c.
Dögling, m. **-s -e**. Døgling, Andehval, c. (Hyperoodon rostratus).
Dogma, n. **-s -men**. Dogma, n.
Dogmatik, f. ub. pl. Dogmatik, c.
Dogmatiſch, adj. dogmatiſk.
Dohle, f. **-n**. Allike, Kaa, c. (Corvus monedula). | **Dohlen-ei**, n. Allikeæg, n.; **-neſt**, n. Allikerede, Kaarede, c.
Dohne, f. **-n**. Done, c. | **Dohnen-fang**, m. Donefangſt, c.; **-ſchneiße**, f., **-ſteig**, **-ſtrich**, m. Doneſti, c.
Doktor, m. **-s -en**. Doktor, c.; — **der Medicin**, Doktor i Medicinen. | **Doktor-diplom**, n. Doktordiplom, n.; **-grad**, m. Doktorgrad, c.; **-hut**, m. Doktorhat, c.; **-würde**, f. Doktorværdighed, c.
Doktorin, f. **-nen**. Doktorinde, c.

Doktrinär, adj. doktrinær.

Dokument, n. **-es -e**. Dokument, n.

Dokumenti(e)ren, v. t. 1. dokumentere.

Dolch, m. **-es -e**. Dolk, c. | **Dolch-klinge**, f. Dolkeklinge, c.; **-stich**, m. Dolkestik, n.; **-stoß**, m. Dolkestød, n.

Dolde, f. **-n**. Dold, c., Skjærm, c.; Top, Humlekuv, c. | **Dolden-blume**, f. Skjærmblomst, c.; **-förmig**, skjærmformet; **-gewächs**, n. Skjærmplante, c.

Dolle, f. **-n**. Tap, Pløk, Tol, Aaretol, c.; Krølle, Pibe, c.

Dölle, f. **-n**. Fordybning, c.

Dollman, **Doliman**, m. **-s -e**. Husartrøje, c.

Dolmen, m. **-s** pl. ſ. sg. Stensætning, Stendysse, c.

Dolmetſch, m. **-en -en**. Tolk, c.

Dolmetſchen, v. t. 1. tolke. — **Dolmetſchung**, f. Tolkning, c.

Dolmetſcher, m. **-s** pl. ſ. sg. Tolk, c.

Dom, m. **-es -e**. Kuppel, c.; Domkirke, c. | **Dom-bau**, m. Dombygning, c.; **-herr**, m. Domherre, Kanonikus, c.; **-herrlich**, Domherre-, Domherren vedkommende; **-kirche**, f. Domkirke, c.; **-pfaff**, m. Domherre, c.; Dompap, c. (Fugl); **-prediger**, m. Præst ved Domkirken, c.; **-probſt**, m. Domprovst, c.; **-ſchule**, f. Domskole, Kathedralskole, c.

Domäne, f. **-n**. Domæne, c., Krongods, n.

Domeſtik, m. **-en -en**. Domestik, c.

Domini(e)ren, v. t. og i. 1. dominere.

Domino, m. **-s -s**. Domino, c. (Kappe).

Domino, n. **-s -s**. Domino, c. (Spil).

Dommel, f. **-n** (m. pl. ſ. sg). Nordrum, c. (Ardea stellaris).

Donau, f. Donau. | **Donau-fürſtentum**, n. Donaufyrſtendømme, n.

Donner, m. **-s** pl. ſ. sg. Torden, c.; **von dem — getroffen**, fig. som lynslaaet. | **Donner-ampfer**, m. Tordenstræppe, c. (Petasites officinalis); **-axt**, f. Tordenkile, c.; **-bart**, m. Husløg, n. (Sempervivum tectorum); **-bohne**, f. Stenurt, c. (Sedum); **-büchſe**, f. Kanon, c.; **-gekrach**, **-gepolter**, **-geraſſel**, **-getön**, **-getöſe**, **-getümmel**, n. Tordenbrag, n.; **-gewölk**, n. Tordenskyer, pl.; **-gott**, m. Tordengud, c.; **-grün**, n. se **-bart**; **-hammer**, **-keil**, m. Tordenkile, c.; **-klang**, **-knall**, **-krach**, m. Tordenbrag, Tordenstrald, n.; **-roſe**, f. Alperose, c.; **-ſchlag**, m. Tordenstrald, Tordenbrag, n.; fig. Tordenslag, n.; **-ſtein**, m. se **-keil**; **-ſtimme**, f. Tordenstemme, c.; **-ſtrahl**, m. Lynstraale, c.; **-ſtreich**, m. se **-ſchlag**; **-wetter**, n. Tordenvejr, n.; fig. Forbandelse, Ed, c.; **-wolke**, f. Tordensky, c.; **-wort**, n. et med Tordenstemme udtalt Ord.

Donnerer, m. **-s** ub. pl. Tordener, Tordenguden, Jupiter.

Donnern, v. i. 1. m. h. tordne; fig. tordne, give Skrald, tale i Vrede; **die Kanonen —**, Kanonerne tordne.

Donnerstag, m. **-es -e**. Torsdag, c.; **der grüne —**, Skærtorsdag, c.

Dop, m. **-es -e** (Doppe, f. **-n**.) Skal, Vægge-stal, c.; lille Skaal, c.

Doppel, adj. † dobbelt. | **Doppel-adler**, m. ſlakt Ørn, c.; **-becher**, m. Dobbeltbæger, n.; **-bier**, n. dobbelt Øl, n.; **-deutig**, som kan tydes paa dobbelt Maade; tvetydig; **-ehe**, f. Bigami, n.; **-fenſter**, n. dobbelt Vindue; Forſatsvindue, n.; **-flinte**, f. Dobbelflint, c.; **-gänger**, m. Dobbeltgænger, c.; **-geſang**, m. toſtemmig Sang (Duet); **-geſchlechtig**, Tvekjøns; **-geſpann**, n. Dobbeltſpand, n.; **-gliederig**, havende den engelſte Syge; **-haken**, m. Muſkedonnet, c.; **-herzig**, lumſk, falſk; **-kinn**, n. dobbelt Hage, c.; **-läufig**, dobbeltløbet; **-laut**, m. Dobbeltlyd, Diſtong, c.; **-lauter**, m. Diſtonglegn, n.; **-lebig**, amfibiſk; **-punkt**, m. Kolon, n.; **-ſchlag**, m. Dobbeltſlag, n. (i Muſik); **-ſchnepfe**, f. se **Brachvogel**; **-ſinn**, m. dobbelt Mening, Tvetydighed, c.; **-ſinnig**, ſom har dobbelt Mening, tvetydig; **-ſinnigkeit**, f. Tvetydighed, c.; **-thür**, f. Fløjdør, c.; **-züngig**, fig. tvetunget, falſk; **-züngigkeit**, f. Tvetungethed, c.

Doppelhaft, adj. † dobbelt.

Doppelheit, f. **-en**. Dobbelthed, c.

Doppeln, v. t. 1. tage dobbelt, fordoble; v. i. m. h. ſpille Tærninger, doble. | **Doppel-becher**, m. Tærningebæger, n.; **-ſpiel**, n. Tærningeſpil, n.

Doppelt, adj. dobbelt. | **Doppelt-kohlenſauer**, tvekulſur.

Doppelung, f. **-en**. Fordobling, c.

Dorf, n. **-es -örfer** (Dim. **Dörfchen**, **Dörflein**, n.). Landsby, Bondeby, c.; **das ſind mir böhmiſche (ſpaniſche) Dörfer**, det er Hebraiſt for mig. | **Dorf-bengel**, m. Bondebreng, Bondeknøs, c.; **-bewohner**, m. Landsbybeboer, c.; **-bulle**, m. Bytyr, c.; **-flur**, f. Bymark, c.; **-geier**, m. Bisjekræmmer, c.; **-gemeinde**, f. Landsbymenighed, c.; **-hochzeit**, f. Landsbybryllup, n.; **-jugend**, f. Landsbyungdom, c.; **-junker**, m. Landjunker, Landsbyjunker, c.; **-kirche**, f. Landsbykirke, c.; **-kirmeß**, f. Kirkeindvielsesfest i en Landsby; **-krug**, m. Landsbykro, c.; **-küſter**, m. Landsbybegn, c.; **-leute**, pl. Landsbyfolk, pl.; **-mark**, f. Bygrænſe, c.; **-mäßig**, landsbyagtig; **-pfarre**, f. Landsbykald, n.; **-pfarrer**, m. Landsbypræſt, c.; **-recht**, n. Byret, c.; **-richter**, m. Dommer i Byen; **-ſchenke**, f. Landsbykro, c.; **-ſchöffe**, m. se **richter**; **-ſchule**, f. Landsbyſkole, c.; **-ſchulmeiſter**, m. Landsbyſkolemeſter, c.; **-ſchultheiß**, m., **-ſchulze**, m. Sognefoged, c.

Dörfer, m. se **Dörner**.

Dörfer, **Dörfner**, m. **-s** pl. ſ. sg. Landsbybeboer, c.

Dörflich, adj. landsbyagtig, landlig.

Dorfſchaft, f. **-en**. ſamtlige Indbyggere i en Landsby; Landsby, c.

Doriſch, adj. doriſk.

Dorlen, v. i. 1. m. h. dreje ſig.

Dörling, m. **-s -e**. Nattergal, ſom ſynger om Dagen.

Dorn, m. **-es -en**. (**-e, -örner**). Torn, Pig, c.; Top, c.; Torn (i Spænder), c.; Tjørn, c.; **er iſt mir ein — im Auge**, han er mig en Torn i Øjet. | **Dorn-apfel**, m. ſe **Stechapfel**; **-buſch**, m. Tornebuſk, c.; **-butte**, f. Skrubbe, c. (Pleuronectes flesus); **-dreher**, m. Tornſtade, c. (Lanius); **-fortſatz**, m. Torntop, c. (processus spinosus); **-gebüſch, geſträuch, -geſtrüpp**, n. Tjørnetrat, n.; **-gewehr**, n Tapriffel, c.; **-hag**, m. ſe **-hecke**; **-hai**, m. Pighaj, c. (Acanthias vulgaris); **-hecke**, f. Tjørnehæk, c.; **-roſe**, f. Hyben, c.; **-ſchere**, f. Havejax, c.; **-ſtock**, m. Tjørnekjæp, c.; **-ſtrauch**, m. Tornebuſk, c.; **-zaun**, m. Tjørnehæk, c. — **Dornen-hecke**, f. Tjørnehæk, c.; **-kranz**, m. Tornekrans, c.; **-krone**, f. Tornekrone, c.; **-ſtock**, m. Tjørnekjæp, c.; **-ſtrauch**, m. Tornebuſk, c.; **-voll**, tornefuld; **-zaun**, m. Tjørnehæk, c.

Dornen, adj. ſom er af Torne, Torne-.

Dornicht, n. **-es -e**. Tjørnekrat, n.

Dornig, dornicht, adj. tornet, tornefuld.

Dorren, v. i. 1. m. ſ. **ſtorres**, blive tør, visne.

Dörren, v. t. 1. tørre.

Dorſch, m. **-es -e**. Torſk, c. (Gadus); Kaalſtok, c.

Dort, dorten, adv. hiſt, hisſet, hiſt henne; der; **von — aus**, der fra. | **Dort-her**, der fra, fra den Kant, hiſt fra; **-hin**, der hen, dib hen, hiſt hen; **-landš**, der i Landet.

Dortig, adj. derværende.

Doſe, f. **-n**. (Dim. **Döschen, Döslein**, n.) Daaſe, c. | **Doſen-ſtück**, n. Maleri paa en Daaſe.

Döſe, f. **-n**. Træballie, c.; Daaſe, Æske, c.

Döſig, adj. × doſig. — **Döſigkeit**, f. Doſighed, c.

Doſiš, f. pl. **-oſen**. Doſis, c.

Doſt, m. **-es -e**. (**Doſten**, m., **Doſte**, f.). Merian, c. (Origanum vulgare).

Dotter, m. **-ſ** pl. ſ. sg. Blomme, Æggeblomme, c. | **Dotter-blume**, f. Smørblomſt, Koblomme, o. a.; **-gelb**, gul ſom Æggeblomme; **-weide**, f. gul Pil, c. (Salix vitellina).

Douane, f. **-n**. Duane, c.

Doublette, f. **-n**. Dublet, c.

Doubli(e)ren, v. t. 1. dubliere.

Doublone, f. **-n**. Dublon, c.

Douceur, n. **-ſ -e**. Ducer, Belønning, Gave, c., Drikkepenge.

Drache, m. **-n -n**. Drage, c.; **ſie iſt ein wahrer** —, hun er en ſand Drage; × Bjærgfos; Hvirvelvind, c.; Dragefirben, c. (Draco); Traadorm, c. (Filaria medinensis); Fjæſing, c. (Trachinus draco); Dræg, c. | **Drachen-anker**, m. Dræg, c.; **-baum**, m. Dragetræ, n. (Dracæna); **-blut**, n. Drageblod, n.; **-gift**, n. Dragegift, c.; **-kopf**, m. Dragehoved, n.; **-kraut**, n. Agermaane, c. (Agrimonia eupatoria); **-neſt**, n. Dragerede, c.; **-ſaat**, f. Dragefæd, c.; **-ſchwanz**, m. Dragehale, c.; Engkabbeleje, c. (Caltha palustris); **-zahn**, m. Dragetand, c.

Drachme, f. **-n**. Drakme, c. (et Kvint, en Mønt).

Dragoner, m. **-ſ** pl. ſ. sg. Dragon, c. | **Dragoner-pferd**, n. Dragonheſt, c.

Draht, m. **-es -ähte**. Traad, c. | **Draht-antwort**, f. Svar pr. Telegraf, n.; **-arbeit**, f. Traadarbeide, n.; **-bant**, f. Traadbinde, c.; **-bauer**, n. Traadbur, n.; **-eiſen**, n. Trækkejærn, n.; **-fenſter**, n. Vindue af Staal el. Messingtraad, n.; **-förmig**, traadformig; **-gitter**, n. Traadgitter, n.; **-hammer**, m. Staaltraadsfabrik, c.; **-händler**, m. Traadhandler, c.; **-käfig**, m. Staaltraadsbur, n.; **-klinge, -klinke**, f. Værktøj til at maale Traadens Tykkelſe; **-kugel**, f. Lænkekugle, c.; **-lehre**, f., **-maß**, n. ſe **-klinge**; **-mühle**, f. ſe **-hammer**; **-nagel**, m. Stift, c.; **-puppe**, f. Traaddukke, c., Marionet; **-ſaite**, f. Metalſtræng, c.; **-ſchere**, f. Traadſax, c.; **-ſieb**, n. Sigte med Traadbund; **-ſpinner**, m. Traadtrækker, c.; **-ziehen**, n. Traadtrækning, c.; **-zieher**, m. Traadtrækker, Guldtrækker, Sølvtrækker, c.; **-zug**, m. Traadtrækning, c., Traadvinde, c.

Drähtern, adj. af Traad, Traad-.

Drainage, f. **-n**. Dræning, c.

Drain(e)ren, v. t. 1. dræne. — **Drain(e)rung**, f. Dræning, c.

Drainrohr, n. **-es -öhre**. Dræncer, n.

Draliſne, f. **-n**. Dræſine, c.

Drakoniſch, adj. drakoniſk.

Drall, adj. drøj, tyk, fyldig, ſtram, munter, livfuld.

Drama, n. **-s -men**. Drama, n.

Dramatiker, m. **-s** pl. ſ. sg. Dramatiker, c.

Dramatiſch, adj. dramatiſk.

Dramatiſi(e)ren, v. t. 1. dramatiſere.

Dran, adv. ſe **daran**. | **Dran-gabe**, f., **-geld**, n. Haandpenge, Fæſtepenge, pl.

Drang, adj. trang, ſnæver, nær.

Drang, m. **-es** ub. pl. Trængſel; Trang, c. | **Drang-voll**, fuld af Trængſel.

Drängen, v. t. 1. trænge, trykke; preſſe, plage, pine; **gedrängt voll**, propfuld.

Dränger, m. **-ſ** pl. ſ. sg. en, ſom trænger paa; fig. Plageaand, c.

Drängerei, f. **-en**. Trængen, Trængſel, c.; Plageri, Pineri, n.

Drängnis, f. (n.) ſe **Bedrängnis**.

Drangſal, n. (f.) **-es -e**. Trængſel, Kummer, Gjenvordighed, c.

Draſtiſch, adj. draſtiſk.

Dräuen, v. i. ſe **drohen**.

Drauf, se **darauf**. | **Drauf-gabe**, **-geld**, se **Dran-**.

Dräuschen, v. i. 1. m. h. plaske; regne stærkt; pludre, snakke.

Draußen, adv. derude, der uden for.

Drechseln, v. t. 1. dreje. | **Drechsel-bank**, f. Drejerbænk, c., Drejelab, n.; **-eisen**, n., **-stahl**, m. Drejejærn, n.

Drechsler, m. -s pl. ſ. sg. Drejer, c.; Tornskade, c. | **Drechsler-arbeit**, f. Drejerarbejde, n.; **-eisen**, n. Drejejærn, n.; **-gesell**, m. Drejersvend, c.; **-handwerk**, n. Drejerhaandværk, n.; **-meister**, m. Drejermeſter, c.; **-werkstatt**, f. Drejerværksted, n.

Drechslerei, f. **-en**. Drejerhaandværk, Drejerværksted, n.

Drechslern, v. i. 1. m. h. dreje (som Dilettant).

Dreck, m. **-es** ub. pl. Skarn, Snavs, Møg, n.; fig. Stibt, n. | **Dreck-eimer**, m. se **-kübel**; **-führer**, m. se **-karrner**; **-käfer**, m Skarnbasse, c.; **-karren**, m. Skarnvogn, c.; **-karrner**, m. Skarnager, Skraldemand, c.; **-kübel**, m. Skarnbøtte, c.

Dreckeln, v. i. 1. m. h. rode i Snavset.

Dreckerei, f. **-en**. Svineri, n.

Dreckerig, **dreckig**, adj. snavset, smudsig, beſtidt.

Dreesch, adj. brak.

Dreesch, m. (n.) **-es -e (-er)**. Brakjord, Brakmark, c.

Dreeschling, m. **-s -e**. Champignon, c.

Dregg, m. **-es -e**. (**Dregge**, f.). Dræg, c.

Dreggen, v. t. 1. drægge.

Drey, m. **-s -e**. Drejning, c.

Dreybar, adj. drejelig. — **Dreybarkeit**, f. Drejeligheb, c.

Dreye, f. **-n**. Drejeſtyge, c.; × Vendepunkt, n.

Dreyen, v. t. 1. drejе; vende, ſno; **ſich aus jemandes Armen** —, ſno ſig ub af ens Arme; **aus der Hand** —, briſte ub af Haanben; **Tüten** —, lave Kræmmerhuſe; **Eim. den Rücken** —, vende en Ryggen; **Eim. eine Naſe** —, ſætte en en Bognæſe paa; v. i. dreje. | **Dreh-achſe**, f. Drejeaxe, c.; **-bahn**, f. Reberbane, c.; **-bank**, f. Drejerbænk, c.; **-baſſe**, f. Svingbasse, c.; **-baum**, m. Svingel, Svingbom, c.; **-bohrer**, m. Vimmelbor, n.; **-brücke**, f. Svingbro, c.; **-eiſen**, n. Drejerjærn, Drejerredſkab, n.; **-hals**, m. se **Wendehals**; **-haus**, n. Bur, ſom drejer ſig; **-kappe**, f. Skorſtenshætte, c.; **-kopf**, m. et Faar, ſom har Drejeſtyge; et vanſteligt Menneſke; Intrigant, c.; **-krankheit**, f. Drejeſtyge, c.; **-kreuz**, n. Tourniquet, Drejekors, n., Svingel, c.; **-lade**, f. Drejerbænk, c.; **-mange(l)**, f. Rullemaſtine, c.; **-orgel**, f. Lirekasse, c., Haandorgel, Poſitiv, n.; **-piſtole**, f. Revolver, c.; **-punkt**, m. Vendepunkt, n.; **-rad**, n. Drejehjul, n.; **-ſcheibe**, f. Drejeſtive, c.; **-ſtahl**, m. se **-eiſen**; **-ſtuhl**, m. Skruestol, Kontorstol, c.; Metalarbejdernes Drejerbænk.

Dreher, m. -s pl. ſ. sg. Drejer, c.; et Faar med Drejeſtyge; Dans, c.; Viſer paa et Ur, c.; Haandtag; Drivhjul, n.; Taphvirvel, c. (epistrophæus).

Drehling, m. se **Dreher**.

Drehung, f. **-en**. Drejning, c. | **Drehungs-achſe**, f. Omdrejningsaxe, c.

Drei, num. tre; **zu -en**, tre Mand ſtærk; **die —**, Tretal, n., Treen i Kort. | **Drei-armig**, trearmet; **-bein**, n. Skammel; Galge, c.; **-beinig**, trebenet; **-blatt**, n Kloverblad, Trekort, n.; **-blätterig**, treblabet; **-decker**, m. Tredækker, c.; **-doppelt**, tredobbelt; **-braht**, m. Drejl, n.; **-drähtig**, treſlæſtet; **-eck**, n. Trekant, c.; **-eckig**, trekantet; **-einig**, treenig; **-einigkeit**, f. Treenighed, c.; **-fach**, tredobbelt; trefold; **-fädig**, tretraadet; **-faltig**, trefoldig; **-fältig**, tredobbelt, trefold; **-faltigkeit**, f. Trefoldighed, c.; **-farbig**, trefarvet; **-fuß**, m. Trefod, c.; **-füßig**, trefodet; **-gesang**, m. Terzet, c.; **-gestrichen**, treſtreget; **-get(h)eilt**, tredelt; **-gliederig**, treleds; **-härig**, snu, forſlagen; **-herr**, **-herrſcher**, m. Triumvir, c.; **-herrſchaft**, f. Triumvirat, n.; **-hundert**, tre Hundrede; **-jährig**, treaarig; **-kantig**, trekantet; **-klang**, m. Treklang, c.; **-königsfeſt**, n. Hellig tre Kongers Feſt; **-köpfig**, ſom har tre Hoveder; **-mal**, tre Gange; **-malig**, ſom ſker tre Gange; **-männerwein**, m. ſur Vin, c.; **-maſter**, m. Tremaſter, c.; **-maſtig**, tremaſtet; **-monatlich**, tre Maaneders —; **-pfünder**, m. Trepunder, c.; **-ruderig**, treradaaret; **-ſaitig**, treſtrænget; **-ſchlag**, m. Pasgang, c.; **-ſeitig**, treſidet; **-ſilbig**, treſtavelses; **-ſitzig**, med tre Sæder; **-ſpännig**, med tre Heſte for; **-ſtimmig**, treſtemmig; **-ſtöckig**, med tre Etager; **-ſtündig**, tre Timers —; **-tägig**, tre Dages —; **-tauſend**, tre Tuſend; **-t(h)eilig**, tredelt; **-zack**, m. m. Treſork, tregrenet Gaffel, c.; **-zackig**, tregrenet; **-zahl**, f. Tretal, n.; **-zehn**, tretten; **-zehnte**, trettende; **-zehntens**, for det trettende; **-zeilig**, bestaaende af tre Linjer; **-zinkig**, tregrenet.

Dreier, m. -s pl. ſ. sg. Trepenningſtykke, n., Drilling, c.

Dreierlei, adv. tre Slags.

Dreiling, m. se **Dreier**.

Dreiſt, adj. driſtig, behjærtet; modig, kjæk. — **Dreiſtigkeit**, f. Driſtighed, Behjærtethed, c.

Dreißig, num. tredive.

Drell, adj. se **drall**.

Drell, m. -s -e. Dreil, n.

Drellbohrer, m. se **Drillbohrer**.

Dreſche, f. **-n**. Tærſkning, Tærſkemaſkine; Tærſkeplads, c.

Dreſchen, v. t. 2. tærske; **leeres Stroh** —, tærske Langhalm; × ſlaa; pludre, ſladre. | **Dreſch-boden**, m., **-diele**, f. Tærſkelo, c.; **-flegel**, m. Tærſkeplejel, c.; **-maſchine** f. Tærſkemaſkine, c.;

-tenne, f. Tærskelo, c.; **-zehent**, m. Tiende af tærsket Sæd.

Dreſcher, m. **-s** pl. ſ. sg. Tærsker, c. | **Dreſcher-lohn**, m. Tærskerløn, c.

Dreſſi(e)ren, v. t. 1. dressere, afrette.

Dreſſur, f. **-en**. Dressur, c.

Driebrachen, v. t. 1. pløje trebje Gang.

Drieſch, adj. se **dreeſch**.

Drieſch, m. se **Dreeſch**.

Drieſchen, v. t. 1. brakpløje.

Drieſel, m. **-s** pl. ſ. sg. Rulle, Hvirvel, c.

Drieſeln, v. t. 1. dreje, trille, hvirvle, twinde.

Drift, f. Drift, c. | **Drift-holz**, n. Dribtømmer, n.

Drilch, **Drill**, m. se **Drell**.

Drillbohrer, m. **-s** pl. ſ. sg. Dril, c.

Drille, f. **-n**. Bur, som drejer sig, n.

Drillen, v. t. 1. dreje om i en Kreds; drille (bore med en Dril); **Einen —**, drille, falde bespærlig; exercere, indøve Soldater.

Drillich, m. se **Drell**.

Drilling, m. **-s -e**. Trilling, c.; Drev, n.

Drin, se **darin**.

Dringen, v. i. 2. m. h. trænge, trænge ind; **-de Gefahr**, overhængende Fare; **-de Nothwendigkeit**, paatrængende Nødvendighed; **-de Geſchäfte**, presserende Forretninger; **er bat mich -d**, han bad mig inderlig, indstændig, indtrængende; **in einen —**, trænge ind paa en; **auf etw. —**, forlange noget indtrængende.

Dringlich, adj. indtrængende. — **Dringlichkeit**, f. tvingende Nødvendighed, c.

Dritte, num. trebje; **das iſt ſein -s Wort**, det har han altid i Munden; **aus -r Hand**, paa trebje Haand; **da giebt's kein -s**, der er intet andet Valg.

Dritthalb, **drittehalb**, adj. halvtrebje.

Drittel, n. **-s** pl. ſ. sg. trebje Del, c.

Dritteln, v. t. 1. dele i tre Dele.

Drittens, adv. for det trebje.

Drob, se **darob**, **darüber**.

Droben, adv. der oppe, hist oppe.

Droguerie, **Droguerei**, f. **-en**. Materialvare, Apothekervare, c.

Droguiſt, m. **-en -en**. Materialist, c.

Drohen, v. i. 1. m. h. (t.) true; **Einem mit der Hand —**, true en med Haanden; **das Haus droht den Einfall**, Huset truer med at styrte sammen; **-de Luft**, truende Luft. | **Droh-brief**, m. Truselsbrev, n.; **-note**, f. truende Note, c.; **-wort**, n. Truselsord, n.

Drohne, f. **-n**. Drone, Vanddi, c.

Drohnis, f. (n.) **-ſe**. truende Ondе, n.

Dröhnen, v. i. se **drönen**.

Drohung, f. **-en**. Trusel, truende Tale, c., Truselsord, n.

Droll, m. **-en -en**. (**Drolle**, f.). Klobs, c.

Drolle, f. **-n**. Pubs, n.

Drollig, adj. løjerlig. pubsig, pudserlig. — **Drolligkeit**, f. Løjerlighed, Pudsighed, c.

Dromedar, m. **-es -e**. Dromedar, c.

Drommete, f. **-n**. Trompet, c.

Drommeten, v. i. 1. m. h. trompete.

Drönen, v. i. 1. m. h. drøne, døne, bundre.

Dronte, f. **-n**. Dronte, c. (Didus).

Droſchke, f. **-n**. Droschke, c. | **Droſchken-kutſcher**, m. Droschkekusk, c.; **-ſtand**, m. Holdeplads for Droschker.

Dröſchen, v. i. se **dräuſchen**.

Dröſeln, v. t. 1. dreje, twinde.

Droſſel, f. **-n**. Drossel, * Trost, c. (Turdus); Strube, c.; Adamsæble, n. | **Droſſel-beere**, f. Rønnebær, n.; **-bein**, n. Nøgleben, n.; **-fang**, m. Drosselfangst, c.

Droſſeln, v. t. 1. kvæle.

Droſt, m. **-en -en**. Landdrost, c.

Droſtei, f. **-en**. Landdrostens Embedsdistrikt, n.

Drüben, adv. paa hin Side, der ovre.

Drüber, se **darüber**.

Druck, m. **-es -e**. Tryk, n.; fig. **unter einem ſchweren —**, under et svært Tryk; **eine Schrift in den — geben**, give en Bog i Trykken; **der — des Buches**, Bogens Trykning. | **Druckbogen**, m. Trykark, n.; **-buchſtabe**, m. trykt Bogstav, n.; **-erlaubniß**, f. Tilladelse til at trykke, c.; **-farbe**, f. Trykkersværte, c.; **-feder**, f. elastisk Fjer, c.; **-fehler**, m. Trykfejl, c.; **-fertig**, færdig til Trykken; **-freiheit**, f. Trykkefrihed, c.; **-jahr**, n. Trykkeaar, n.; **-koſten**, pl. Trykkeomkostninger, pl.; **-ort**, m. Trykkested, n.; **-papier**, n. Trykpapir, n.; **-preſſe**, f. Trykkerpresse, c.; **-pumpe**, f. Trykpumpe, c.; **-ſchraube**, f. Klemstrue, c.; **-ſchrift**, f. trykt Skrift, n.; **-tiſch**, m. Trykkebord, n. (til at trykke Kattuner); **-walze**, f. Trykbalse, c.; **-werk**, n. Trykværk, n., Trykpumpe, c.

Drucken, v. t. 1. trykke; **ein Buch —**, trykke en Bog; **er ſpricht wie gedruckt**, han taler som en Bog; **er lügt wie gedruckt**, han lyver som en Avis.

Drücken, v. t. 1. trykke, presse, klemme, knibe, knuge; **Einem die Hand —**, trykke en i Haanden; **es drückt mir das Herz**, det knuger mig; **eine gedrückte Lage**, en trykkende Stilling; v. r. bøje sig, trykke sig ved noget; liste sig bort; v. i. m. h. trykke, tynge, knuge; **ich drücke darauf**, jeg lægger Vægt derpaa; tøve, nøle.

Drucker, m. **-s** pl. ſ. sg. Trykker, c. | **Drucker-ballen**, m. Trykballe, c.; **-farbe**, f. se **-ſchwärze**; **-lehrling**, m. Trykkerlærling, c.; **-lohn**, m. Trykkerløn, c.; **-ſchwärze**, f. Trykkersværte, c.

Drücker, m. **-s** pl. ſ. sg. Haandtag, n., Klinke, Aftrækker, c.

Druckerei, f. **-en**. Trykkeri, n.

Druckſen, v. i. 1. m. h. × trykke sig, nøle, tøve, være nølevorn.

Drud, m. **-en -en** (**-e** f. **-n**). Mare, Hex,

Hexemester, c. | **Druden-fuß**, m. Pentagram, n.; Ulvefod; c. (Lycopodium).

Druhen, v. i. 1. m. h. × trives.

Druide, m. **-n -n**. Druide, c.

Drum, se **darum**.

Drunten, adv. der nede, hist nede.

Druſch, m. **-es -e**. Tærskning, c.

Drüſch, m. (n.) se **Dreeſch**.

Drüſchling, m. **-s -e**. Champignon, c.

Druſe, f. **-n**. Krop, c. (Hesteſygdom), Kjertel, c.; Mineral, som paa Overfladen er ſtudt ud i ſmaa Krystaller; Druekvas, n.

Druſe, m. **-n -n**. Druſer, c.

Drüſe, f. **-n**. Kjertel, c. | **Drüſen-anſchwellung**, f., **-geſchwulſt**, f. Kjertelſvulſt, Kjertelhævelſe, c.; **-krankheit**, f. Kjertelſyge, c.

Druſeln, v. i. 1. m. h. halvſove.

Druſig, adj. behæftet med Krop.

Drüſig, adj. kjertelſvag, kjertelſyg.

Druſiſch, adj. druſiſk.

Du, pron. pers. Gen. **deiner**. du; **biſt — es?** er det dig?

Dualiſmus, m. ub. pl. Dualisme, c.

Dualiſtiſch, adj. dualiſtiſk.

Dubiös, adj. tvivlſom, ubiø.

Dublette, f. **-n**. Dublet, c.

Dubli(e)ren, v. t. 1. dublere.

Dublone, f. **-n**. Dublon, c.

Ducht, f. **-en**. (til Søs) Kordel, c.

Ducken, v. t. 1. bukke, bøje Hovedet; v. r. bukke ſig ned, bøje ſig, ydmyge ſig.

Duckmäuſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Lurendrejer, Hykler, c., Hælbøre, c., Hængehoved, n.

Duckmäuſerei, f. **-en**. Lurendrejeri, n.

Duckmäuſerig, adj. lurendrejeragtig, hykleriſk.

Duckſtein, m. ſe **Tuf**.

Dudelbei, n. **-es** ub. pl. Vaas, Brøvl, n.

Dudelei, f. **-en**. Tuberi, Klimperi, n., ſlet Sang, c.

Dudeln, v. i. 1. m. h. blæſe paa Sækkepibe; klimpre, ſynge ſlet. | **Dudel-ſack**, m. Sækkepibe, c.

Dudu, m. **-s -s**. Pentagram, n.; Dronte, c. (Fugl).

Duell, n. **-es -e**. Duel, Trekamp, c.

Duellant, m. **-en -en**. Duellant, c.

Duelli(e)ren, v. i. 1. m. h. duellere.

Duett, n. **-es -e**. Duet, c.

Düffel, m. **-s** pl. ſ. sg. Doffel, n. | **Düffel-rock**, m. Doffels Frakke, c.

Duft, m. **-es -üfte**. Duft, Blomſterduft, c.; Dunſt, Taage, c. | **Duft-bruch**, m. Træ, ſom brækkes ved Rim, n.; **-gebilde**, n. Taageſtikkelſe, c.; **-wolke**, f. Sky af Vellugt, c.; **-reich**, rig paa Duft; **-voll**, fuld af Duft.

Düftelei, f. **-en**. Spidsfindighed, Smaaligsind, c.

Düfteln, v. i. 1. m. h. og t. være ſpidsfindig; handle ſmaalig.

Duften, v. i. 1. m. h. dufte, lugte.

Düften, v. t. 1. give Duft fra ſig, udbrede Duft.

Duftig, adj. duftende, givende Duft fra ſig.

Dukaten, m. **-s** pl. ſ. sg. Dukat, c. | **Dukaten-gold**, n. Dukatguld, n.

Düking, f. **-en**. Kiming, c.

Dulbbar, adj. taalelig.

Dulden, v. t. 1. taale, lide taalmodig; **hier duldet man alle Religionen**, her taaler, forbrager, tolererer man alle Religioner. — **Duldung**, f. taalmodig Liden; Taalen, Forbragen; Taalſomhed, Tolerance, c.

Dulder, m. **-s** pl. ſ. sg. taalmodig lidende, Martyr, c.

Dulderin, f. **-nen**. en taalmodig lidende Kvinde, Martyrinde, c.

Duldſam, adj. overbærende, taalſom, tolerant. — **Duldſamkeit**, f. Overbærenhed, Taalſomhed, Tolerance, c.

Dulle, f. **-n**. Aaretold, c.

Dult, m. **-es -e**. × aarligt Marked, n. | **Dultleute**, pl. Markedsfolk, pl.; **-ſtand**, m. Markedsbod, c.

Dumm, adj. dum, ſløv; ſvimmel; **eine -e Geſchichte**, en tosset, tjedelig Hiſtorie; **-es Zeug**, Brøvl, Snak. | **Dumm-bart**, m. Tosſehoved, Fæ, n.; **-bartel**, m. ſe **-bart**; **-dreiſt**, dumdriſtig; **-dreiſtigkeit**, f. Dumdriſtighed, c.; **-kopf**, m. Tosſehoved, Fæ, n., Torſk, Dosmer, Tosſe, c.; **-köpfig**, tosſet, dum; **-kühn**, dumdristig; **-kühnheit**, f. Dumdristighed, c.; **-ſtolz**, dumſtolt.

Dummerian, m. **-es -e**. Dumrian, Tosſe, c.

Dummheit, f. **-en**. Dumhed, c.

Dümmlich, adj. enfoldig. — **Dümmlichkeit**, f. Enfoldighed, c.

Dümmling, m. **-s -e**. Taabe, Fjante, c.

Dumpe(l)n, v. i. 1. m. h. dube, ſtampe (til Søs).

Dumpf, adj. dump, hul, dæmpet; **-er Schmerz**, bedøvende, ſtum, undertrykt Smerte; **ein -es Schweigen**, mørk Tavshed; **ſein Kopf iſt ganz —**, hans Hoved er ganſke forvirret, bedøvet. — **Dumpfheit**, f. Bedøvelſe, c.

Dumpfig, adj. muggen. — **Dumpfigkeit**, f. Muggenhed, c.

Dümpfel, m. ſe **Tümpel**.

Dune, f. **-n**. Dun, n. | **Dunen-bett**, n. Dunbyne, c.

Düne, f. **-n**. Klit, Sandbanke ved Havkyſten, c. | **Dünen-gras**, n., **-halm**, m. Klithalm, c., Klittetag, n.; **-ſand**, m. Klitſand, n.

Dung, m. **-es** ub. pl. Gødning, Gødſle, * Gjødſel, c. | **Dung-fliege**, f. Møgflue, c.; **-gabel**, f. Møggreb, n.; **-grube**, f. Mødding, c.

Düngen, v. t. 1. gøde. — **Düngung**, f. Gøden, Gødning, c.

Dünger, m. **-s** ub. pl. Gødning, Gødſle, * Gjødſel, c. | **Dünger-haufe**, m. Mødding, c.

Dunkel, adj. mørk; **eine -e Rede**, dunkel, uforståelig, gaadefuld Tale; **er ist von -er Herkunft**, han er af ringe, ubekjendt Herkomst; **ein dunkler Ton**, en ullar, dæmpet Tone; **das —**, Mørke, n. | **Dunkel-blond**, mørkeblond; **-braun**, mørkebrun; **-farbig**, mørk; **-gelb**, mørkegul; **-gelockt**, med mørke Lokker; **-grün**, mørkegrøn; **-haarig**, mørkhaaret; **-mähnig**, med mørk Manke; **-mann**, m. Obskurant, c.; **-rot(h)**, mørkerød.

Dünkel, m. -s ub. pl. Indbildskhed, Forfængelighed, c. | **Dünkel-voll**, indbildsk.

Dünkelhaft, adj. indbildsk. — **Dünkelhaftigkeit**, f. Indbildskhed, c.

Dunkelheit, f. **-en**. Mørke, Mørkhed, c.; Uforståelighed, c.

Dunkeln, v. t. 1 gjøre mørk; v. i. m. h. blive mørk, mørkne s.

Dünkeln, v. i. 1. m. h. indbilde sig.

Dünken, v. i. 1. m. h. (**däuchte, gedäucht**). synes, tykkes, holde for, mene; **sie dünkt mir (mich) schön**, hun forekommer, synes mig smuk; **thue, was dir (dich) gut dünkt**, gjør, hvad der synes dig godt; **du dünkst dich klug**, du tror dig klog; **es dünkt mich (mir)**, det synes mig.

Dünn, adj. tynd. | **Dünn-bärtig**, tyndskjægget; **-bäuchig**, tyndmavet; **-bier**, n. tyndt Øl; **-darm**, m. Tyndtarm, c.; **-haarig**, tynd-haaret; **-häutig**, tyndhudet; **-schallig, -schällig**, tyndskallet; **-stämmig**, tyndstammet; **-stimmig**, med fin, tynd Stemme; **-wandig**, med tynde Vægge.

Dünne, f. ub. pl. Tyndhed, c.; Lysken, c.

Dünnen, v. t. 1. gjøre tynd.

Dünnheit, f. ub. pl. Tyndhed, c.

Dünnlich, adj. lidt tynd.

Dünnung, f. **-en**. Tinding, c.; Lysken; Side, c.; Diarrhé, c.

Duns, m. **-es -e**. et indbildsk Menneske, Blære, c.

Dunsen, v. i. 1. m. h. oppustes, ophovne, opblæses, svulme; **gedunsen**, oppustet.

Dunst, m. **-es -ünste**. Dunst, c.; **Eim. einen blauen — vormachen**, binde noget paa Ærmet; (Jagt.) Spurvehagel, n. | **Dunst-bild**, n. Taagebillede, n.; **-flimmer**, m. Lygtemand, c.; **-flinte**, f. Fuglestint, c.; **-gebild**, n., **-gestalt**, f. Taagestikkelse, c.; **-gewölk**, n. Taagesky, c.; **-kreis**, m. Dunstkreds, Atmosfære, c.; **-schweif**, m. Taagehale, c.; **-streif**, m. Taagestribe, c.; **-wolke**, f. Taagesky, c.

Dunsten, v. i. 1. m. h. dunste, dampe.

Dünsten, v. t. 1. stuve, koge ved Damp.

Dunstig, adj. fuld af Dunster.

Dünung, f. **-en**. Dønning, c.

Duodez, n. **-es -e**. Duodez, c.

Dupfen, v. t. se **tupfen**.

Duplik, f. **-en**. Duplik, c.

Durch, 1) præp. med Acc. gjennem, igjennem; **ich ging — das Thor; — das Fenster sehen; es ging ihm -s Herz; Eim. — die Finger sehen**; mellem; **— einander mengen, werfen**; (en virkende Aarsag, et Middel) ved: **— ihn bin ich glücklich geworden.** 2) adv. **ich bin nicht mit dem Buche —**, færdig, til Ende; **das ganze Jahr —**, hele Aaret igjennem; **— und —**, helt igjennem; **die Strümpfe sind —**, hullede, itu.

Durchächzen, v. t. 1. ins. tilbringe sukkende.

Durchackern, v. t. 1. 1) sep. gjennempløje; pløje til Gavns; 2) ins. pløje. gjennemrode, mosjomt gjennemarbejde. — **Durchackerung**, f. Gjennempløjning, c.

Durcharbeiten, v. t. 1. sep. gjennemarbejde. — **Durcharbeitung**, f. Gjennemarbejdning, c.

Durchat(h)men, v. t. 1. ins. gjennemaande.

Durchaus, adv. ganske, aldeles, helt igjennem; endelig, uden Modstgelse, absolut.

Durchbacken, v. t. 2. sep. gjennembage.

Durchbausen, v. t. 1. sep. gjennemtegne.

Durchbeben, v. t. 1. ins. gjennembæve.

Durchbeißen, v. t. 2. 1) sep. gjennembide; **sich —**. bide sig igjennem; 2) ins. gjennembide.

Durchbeizen, v. t. 1. sep. gjennemætse.

Durchberat(h)en, v. t. 2. sep. føre en Raadslagning over noget til Ende.

Durchbeten, v. t. 1. gjennembede; 1) sep. bede til Ende. 2) ins. tilbringe med at bede.

Durchbetteln, v. t. 1. 1) sep. bette sig igjennem; 2) ins. **das Land —**, gjennembette, tigge igjennem.

Durchbeuteln, v. t. 1. sep. gjennemsigte.

Durchbilden, v. t. 1. sep. gjennembanne. — **Durchbildung**, f. Gjennembannelse, c.

Durchbittern, v. t. 1. sep. gjøre helt igjennem bitter.

Durchblasen, v. t. 2. 1) sep. blæse igjennem; **ein Tonstück —**, blæse til Ende. 2) ins. (om Vinden) gjennemblæse.

Durchblättern, v. t. 1. sep. og ins. gjennembladde.

Durchbläuen, v. t. 1. sep. blaane helt igjennem; fig. gjennemprygle.

Durchblick, m. **-es -e**. Gjennemblik, n.; Gjennemskin, n.

Durchblicken, v. 1. 1) t. ins. gjennemse, gjennemskue. 2) i. m. h. sep. se gjennem en Aabning; **es blickt Neid durch**, Misundelsen skinner frem.

Durchblinken, v. i. 1. m. h. sep. blinke igjennem.

Durchblitzen, v. 1. 1) i. m. h. sep. skinne frem; m. s. fig. falde igjennem; 2) t. sep. og ins. gjennemlyne.

Durchbluten, v. 1. 1) t. ins. gjennemvædе med Blod. 2) i. sep. m. h. bløde igjennem.

Durchbohren, v. t. 1. 1) sep. bore igjennem. 2) ins. gjennembore; **Einen mit dem Degen, den Augen —**, gjennembore en med Kaarden, med Øjnene.

Durchbraten, v. t. og i. m. ſ. 2. sep. gjennemſtege, gjennemſteges.

Durchbrauſen, v. 1. 1) i. m. ſ. sep. bruſe igjennem. 2) t. ins. gjennembruſe.

Durchbrechen, v. 2. 1) t. a) sep. gjennembryde med Magt. b) ins. gjøre Huller i; gjennembryde; **durchbrochene Arbeit**, udſlaaret, udfilet Arbejde, Filigran. 2) i. m. ſ. sep. bryde igjennem.

Durchbrennen, v. 1. (**brannte, gebrannt**) 1) i. m. h. sep. brænde igjennem; fig. kradſe af, ſtikke af, løbe ſin Vej; 2) t. ins. gjennembrænde.

Durchbringen, v. t. 1. (**brachte, gebracht**) sep. bringe igjennem; fig. **einen Kranken** —, bringe en ſyg paa Benene igjen; **Pflanzen** —, overvintre Planter; **ein Geſetz** —, føre en Lov igjennem; **ſich** —, ſlaa ſig igjennem, ernære ſig; **ſein Vermögen** —, forsøde, tilſætte ſin Formue.

Durchbruch, m. **-es -üche**. Gjennembrud, n.; Stedet, hvor Gjennembruddet er ſket; Diarrhé, c.

Durchbrüllen, v. t. 1. ins. gjennembrøle.

Durchdacht, adj. gjennemtænkt, nøje overlagt.

Durchdampfen, v. 1. 1) t. ins. gjennemdampe; 2) i. m. ſ. sep. dampe igjennem.

Durchdauern, v. i. 1. m. h. sep. vare hele Tiden.

Durchdenken, v. t. 1. (**dachte, gedacht**) sep. og ins. gjennemtænke, overveje.

Durchdienen, v. i. og t. 1. m. h. sep. tjene til Ende.

Durchdrängen, v. t. 1. sep. trænge igjennem, tvinge igjennem.

Durchdreſchen, v. t. 2. sep. tærſke til Ende; fig. × tærſke igjennem, gjennemprygle.

Durchdringen, v. 2. 1) t. ins. gjennemtrænge. 2) i. m. ſ. sep. trænge igjennem.

Durchdringlich, adj. gjennemtrængelig. — **Durchdringlichkeit**, f. Gjennemtrængelighed, c.

Durchdröhnen, v. t. 1. ins. gjennembrøne.

Durchdrücken, v. t. 1. sep. trykke igjennem; **das Pferd** —, trykke Hul paa Hesten.

Durchduften, v. t. 1. ins. gjennemdufte.

Durchdulden, v. t. 1. ins. taale til Ende.

Durcheilen, v. 1. 1) i. m. ſ. sep. ile igjennem. 2) t. ins. gjennemile.

Durcheinander, adv. mellem hverandre.

Durchfahrbar, adj. til at kjøre el. ſejle igjennem.

Durchfahren, v. 2. 1) t. a) sep. **einen Weg** —, opkjøre. b) ins. gjennemfare, kjøre igjennem. 2) i. m. ſ. sep. kjøre igjennem, ſejle igjennem, fare igjennem.

Durchfahrt, f. **-en**. Gjennemkjørſel, Gjennemrejſe, c.; Gjennemkjørſel, Port, c.

Durchfall, m. **-es -älle**. Gjennemfald, n.; Diarrhé, c.

Durchfallen, v. i. 2. m. ſ. sep. falde igjennem; fig. **bei der Wahl** —, falde igjennem ved Valget.

Durchfaulen, v. i. 1. m. ſ. sep. raadne igjennem, raadne itu.

Durchfechten, v. t. 2. sep. forſvare, ſætte igjennem; fægte til Ende; v. r. ſlaa ſig igjennem; fig. tigge ſig igjennem.

Durchfegen, v. t. 1. 1) ins. feje helt igjennem. 2) sep. feje igjennem.

Durchfeilen, v. t. 1. sep. gjennemfile.

Durchfeuchten, v. t. 1. ins. gjennemvæde, fugte helt igjennem.

Durchfeuern, v. t. sep. 1) gjennemhede; undert. fig. og ins. ophidſe. 2) i. m. h. flyde igjennem en Aabning.

Durchfinden, v. r. 2. sep. finde ſig til rette; finde igjennem.

Durchflammen, v. 1. 1) t. ins. gjennemflamme, opflamme. 2) i. m. ſ. og h. sep. bluſſe igjennem, ſlaa igjennem.

Durchflattern, v. 1. 1) i. m. ſ. sep. flagre igjennem. 2) t. ins. gjennemflagre.

Durchflechten, v. t. 2. ins. gjennemflette.

Durchfliegen, v. i. 2. m. ſ. sep. og t. ins. flyve igjennem, gjennemflyde.

Durchfließen, v. i. 2. m. ſ. sep. og t. ins. flyde igjennem.

Durchfließen, v. i. 2. m. ſ. sep. og t. ins. gjennemflyde, flyde igjennem, gjennemſtrømme.

Durchflimmern, v. 1. i. sep. og t. ins. ſe **durchſchimmern**.

Durchflößen, v. t. 1. sep. flaade igjennem.

Durchflug, m. **-es -üge**. Gjennemflyven, Gjennemflugt, c.; fig. hurtig Gjennemrejſe, c.

Durchfluß, m. **-ſſes -üſſe**. Gjennemflyden, c., Gjennemløb, n.

Durchfluten, v. t. 1. ins. og sep. gjennemſtrømme.

Durchforſchen, v. t. ins. og sep. gjennemforſke, gjennemgranſke. — **Durchforſchung**, f. Gjennemforſkning, Gjennemgranſkning, c.

Durchfragen, v. t. 1. sep. gjennemſpørge.

Durchfreſſen, v. t. 2. sep og ins. gjennemæde, gjennemgnave.

Durchfrieren, v. i. 2. m. ſ. ins. gjennemfryſe.

Durchfriſten, v. t. 1. sep. friſte; v. r. ſlaa ſig igjennem.

Durchfröſteln, v. t. 1. sep. gjennemiſne.

Durchfrosten, v. t. 1. ins. gjennemfryſe.

Durchfuchteln, v. t. 1. sep. gjennemprygle.

Durchfühlen, v. t. 1. sep. føle igjennem.

Durchfuhr, f. ub. pl. Gjennemkjørſel, Gjennemførſel, c. | **Durchfuhr-handel**, m. Tranſithandel, c.; **-zoll**, m. Tranſittold, c.

Durchführbar, adj. ſom kan føres igjennem.

Durchführen, v. t. 1. sep. føre igjennem; gjennemføre. — **Durchführung**, f. Gjennemførſel, Gjennemførelſe, c.

Durchfüllen, v. t. 1. sep. fylde, hælde igjennem.

Durchfunkeln, v. 1. 1) i. m. h. sep. ſtinne igjennem. 2) t. ins. gjennemſtraale, gjennemlyſe.

Durchfurchen, v. t. 1. ins. gjennemfure, gjennemploje.

Durchfüttern, **durchfuttern**, v. t. 1. sep. fodre Vinteren over, gjennemfodre; fore helt igjennem.

Durchgähnen, v. t. 1. ins. tilbringe gabende.

Durchgang, m. **-es -änge**. Gjennemgang, c. | **Durchgangs-gut**, n. Tranſitgods, n.; **-handel**, m. Tranſithandel, c.; **-punkt**, m. Gjennemgangspunkt, n.; **-ware**, f. Tranſitvarer, pl.; **-zoll**, m. Tranſittold, c.

Durchgängig, adj. uden Forſkjel, tilſammen, helt igjennem, overalt; i Almindelighed.

Durchgänger, m. **-s** pl. ſ. sg. En, der løber ſin Vej; Sviregaſt, c.

Durchgehen, v. 2. 1) i. m. ſ. sep. gaa igjennem; fig. ſlugte, løbe løbſt, løbe bort; **der Vorſchlag geht durch**, Forſlaget gaar igjennem; **ein -des Billet**, **ein -der Zug**, en gjennemgaaende Billet, et gjennemgaaende Tog. 2) t. a) sep. **die Füße**. **die Schuhe** —, gaa Hul paa, gaa itu; **ein Buch** —, læſe igjennem, gjennemſe; b) ins. **einen Wald** —, gaa igjennem en Skov, gaa fra Ende til anden; **ein Gedicht** —, gjennemgaa et Digt.

Durchgehends, adv. ſe **durchgängig**.

Durchgerben, v. t. 1. sep. garve igjennem; fig. **Einen** —, gjennemprygle en.

Durchgießen, v. t. 2. sep. hælde igjennem, øſe igjennem.

Durchglänzen, v. 1. 1) i. m. h. sep. ſtinne, ſtraale igjennem. 2) t. ins. gjennemlyſe, gjennemſtraale.

Durchgleiten, v. 2 1) i. m. ſ. sep. glide igjennem. 2) t. ins. **einen Raum** —, tilbagelægge glidende.

Durchglimmen, v. i. 2. m. h. sep. ſtinne igjennem.

Durchglitzern, v. i. 1. m. h. sep. blinke igjennem, ſtinne igjennem.

Durchglühen, v. t. 1. 1) sep. gjennemgløde. 2) fig. ins. gjennemtrænge, opflamme.

Durchgraben, v. t. 2. 1) ins. gjennemgrave. 2) sep. **ſich** —, grave ſig igjennem.

Durchgreifen, v. t. 2. sep. gribe igjennem; fig. gribe kraftig ind; **ein durchgreifendes Mittel**, et kraftigt Middel.

Durchgrübeln, v. t. 1. sep. og ins. gjennemgruble, gjennemgranſke.

Durchgründen, v. t. ſe **ergründen**.

Durchgucken, v. i. 1. m. h. sep. kige igjennem.

Durchguß, m. **-ſſes -üſſe**. Gjennemhældning; Skyllerende, Afløbsrende, c., Dørſlag, n.|

Durchhallen, v. t. 1. ins. gjennemtone; v. i. m. h. sep. lyde igjennem.

Durchhämmern, v. t. 1. sep. hamre igjennem, banke igjennem.

Durchhau, m. **-es -e**. Gjennemhugning, c. (i en Skov).

Durchhauchen, v. 1. 1) sep. i. m. h. aande igjennem. 2) ins. t. gjennemaande.

Durchhauen, v. t. 2. sep. og ins. hugge igjennem, gjennemhugge, gjennemprygle.

Durchhaus, n. **-es -äuſer**. Gjennemgangshus, n.

Durchhecheln, v. t. 1. sep. gjennemhegle. — **Durchhechelung**, f. Gjennemhegling, c.

Durchheizen, v. t. 1. sep. og ins. gjennemhede, gjennemvarme. — **Durchheizung**, f. Gjennemhedning, c.

Durchhelfen, v. i. 2. sep. hjælpe igjennem; fig. **Einen** —, hjælpe en ud af en Forlegenhed, hjælpe igjennem; **ſich** —, ſlaa ſig igjennem, hjælpe ſig saa godt man kan.

Durchhellen, v. t. 1. ins. gjennemlyſe, gjennemſtraale, oplyſe.

Durchherrſchen, v. t. 1. ins. ſtyre, herſke overalt.

Durchheulen, v. t. 1. ins. gjennemhyle, gjennemſtraale.

Durchhin, adv. ſe **hindurch**.

Durchhitzen, v. t. 1. sep. og ins. gjennemhede, ophede.

Durchhöhlen, v. t. 1. sep. og ins. gjennemhule.

Durchholen, v. t. 1. sep. hente igjennem; **Einen** —, fig. gjennemhegle en.

Durchhöhnen, v. t. 1. sep. forhaane meget.

Durchhüpfen, v. t. 1. 1) sep. i. m. ſ. hoppe igjennem. 2) ins. t. gjennemhoppe.

Durchirren, v. t. 1. ins. gjennemſtrøfe, gjennemvanke.

Durchjagen, v. 1. 1) t. sep. jage igjennem. 2) t. ins. gjennemjage, gjennemfare. 3) i. m. h. og ſ. jage igjennem, fare igjennem.

Durchjubeln, v. t. 1. ins. **die Nacht** —, tilbringe i Lyſtighed, gjennemſværme en Nat.

Durchkälten, v. t. 1. ins. gjennemisne.

Durchkämmen, v. t. 1. sep. kæmme igjennem, rede igjennem.

Durchkämpfen, v. t. 1. sep. kæmpe igjennem, gjennemføre.

Durchkauen, **durchkäuen**, v. t. 1. 1) sep. gjennemtygge. 2) fig. og ins. gjennemtygge, forstygge.

Durchklauben, v. t. 1. sep. og ins. gjennemgranſke.

Durchklettern, v. 1. 1) i. m. ſ. sep. klatre igjennem. 2) t. ins. **die Gebirge** —, gjennemklatre Bjærgene.

Durchklimmen, v. t. og i. 2. ſe **durchklettern**.

Durchklingen, v. i. 2. m. h. sep. lyde igjennem, lyde frem for.

Durchklopfen, v. t. 1. sep. banke igjennem; mørbanke; gjennemprygle.

Durchklüften, v. t. og i. m. s. 1. gjennemlufte.

Durchkneten, v. t. 1. sep. og ins. gjennemælte.

Durchkochen, v. t. 1. sep. og ins. gjennemkoge.

Durchkommen, v. i. 2. m. s. sep. komme igjennem; fig. blive færdig, overstaa, gaa det igjennem: **der Kranke wird nicht —**, den syge vil ikke gaa det igjennem.

Durchkosten, v. t. 1. sep. og ins. undersøge fuldstændig ved at smage.

Durchkrabben, v. t. 1. sep gjennemkradse, krabse igjennem, krabse Hul paa.

Durchkreuzen, v. t. 1. ins. gjennemkrydse, gjennemvandre paa kryds og paa tværs; **er durchkreuzte meine Pläne**, han krydsede mine Planer.

Durchkriechen, v. 2. 1) i. m. s. sep. krybe igjennem. 2) t. ins. **einen Raum —**, gjennemkrybe; fig. gjennemsøge.

Durchkriegen, v. t. 1. faa igjennem.

Durchkümmern, v. t. 1. tilbringe kummerlig; v. r. slaa sig kummerlig igjennem.

Durchkunft, f. ub. pl. Gjennemrejse, c.

Durchlangen, v. t. 1. sep. række igjennem.

Durchlärmen, v. t. 1. ins. tilbringe under Støj.

Durchlaß, m. **-ſſes -äſſe**. det at lade gaa igjennem; Gjennemgang, c.; Sold, c., Dørslag, n.

Durchlaſſen, v. t. 2. sep. lade gaa, løbe, flyde igjennem.

Durchlaucht, f. **-en**. Durchlauchtighed, c.

Durchlauchtig, adj. durchlauchtig.

Durchlauf, m. **-es -äufe**. Gjennemløb, n.; Diarrhé, c.; Gjennemløbssted, Gjennemgangssted, n.

Durchlaufen, v. 2. 1) i. m. s. sep. løbe igjennem. 2) t. sep. **die Schuhe —**, løbe Skoene itu; ins. gjennemløbe; **einen Raum —**, gjennemløbe et Rum; fig. **ein Buch —**, løbe en Bog igjennem; betragte flygtig.

Durchlauten, v. t. 1. ins. lutre til Gavns.

Durchleben, v. t. 1. sep. og ins. gjennemleve.

Durchleiten, v. t. 1. sep. lede igjennem.

Durchlernen, v. t. 1. sep. lære helt.

Durchleſen, v. t. 2. sep. og ins. gjennemlæse. — **Durchleſung**, f. Gjennemlæsning, c.

Durchleuchten, v. 1. 1) i. m. h. sep. lyse igjennem, flinne igjennem; fig. flinne frem, fremlyse, fremgaa. 2) t. ins. gjennemlyse, gjennemstraale.

Durchliegen, v. r. 2. sep. ligge sig igjennem.

Durchlöchern, v. t. 1. ins. gjennemhulle. — **Durchlöcherung**, f. Gjennemhulling, c.

Durchlodern, v. t. 1. ins. gjennemlue.

Durchlohen, v. t. 1. ins. gjennemlue.

Durchlüften, v. t. 1. sep. gjennemlufte, ublufte.

Durchlügen, v. r. 2. sep. hjælpe sig igjennem med Løgn, lyve sig frem.

Durchmachen, v. t. 1. sep. gjennemhulle; gjennemgaa, bringe til Ende, i Stand; **er hat ſchon viel durchgemacht**, han har allerede gaaet meget igjennem.

Durchmahlen, v. t. 1. sep. (partic. **gemahlen**) male færdig.

Durchmarſch, m. **-es -ärſche**. Gjennemmarsch, c.

Durchmarſchi(e)ren, v. i. 1. m. s. sep. marschere igjennem.

Durchmeiſtern, v. t. 1. sep. kritisere fuldstændig.

Durchmengen, v. t. 1. 1) sep. blande sammen. 2) ins. fig. forblande, blande med. — **Durchmengung**, f. Sammenblanding, c.

Durchmeſſen, v. t. 2. 1) sep. maale helt, udmaale. 2) ins. og sep. gjennemvandre, gjennemstride.

Durchmeſſer, m. **-s** pl. s. sg. Diameter, c.

Durchmiſchen, v. t. se **durchmengen**.

Durchmüſſen, v. i. 1. m. h. sep. (**muß, mußte, gemußt**), maatte igjennem.

Durchmuſtern, v. t. 1. sep. og ins. gjennemmønstre, undersøge nøje. — **Durchmuſterung**, f. Gjennemmønstring, c.

Durchnachten, v. i. 1. m. h. ins. overnatte.

Durchnagen, v. 1. 1) t. ins. gjennemgnave, gnave itu; 2) r. sep. gnave sig igjennem.

Durchnähen, v. t. 1. sep. og ins. sy igjennem, gjennemsy.

Durchnaß, adj. gjennemblødt.

Durchnäſſen, v. t. 1. sep. og ins. gjennemvæde, gjennembløde; v. i. m. h. sep. vædske igjennem.

Durchnehmen, v. t. 2. sep. gjennemgaa, foretage efter Tur; **Einen —**, gjennemhegle en.

Durchnetzen, v. t. 1. sep. og ins. gjennemvæde, gjennembløde.

Durchniſtern, durchnüſtern, v. t. 1. sep. og ins. gjennemsnuse, gjennemstøve.

Durchpaſſi(e)ren, v. i. 1. m. s. sep. passere igjennem.

Durchpeitſchen, v. t. 1. sep. gjennempiske; fig. ofte gjentage, gjentagende læse.

Durchpfeifen, v. 2. 1) t. sep. pibe til Ende. 2) i. m. h. sep. pibe igjennem.

Durchpflügen, v. t. 1. 1) sep. pløje igjennem, pløje itu: **den Acker —**, pløje Ageren færdig. 2) ins. gjennempløje.

Durchpicken, v. t. 1. sep. pikke Hul paa.

Durchpilgern, v. 1. 1) i. m. s. sep. vandre

ſom Pilegrim igjennem. 2) t. ins. gjennemvandre ſom Pilegrim.

Durchplagen, v. r. 1. sep. ſlaa ſig kummerlig igjennem.

Durchplaudern, v. t. 1. ins. **die Nacht** —, ſnakke hele Natten igjennem.

Durchpreſſen, v. t. 1. sep. preſſe igjennem.

Durchproben, **durchprobi(e)ren**, **durchprüfen**, v. t. 1. ins. og sep. gjøre Prøve paa; prøve helt.

Durchprügeln, v. t. 1. sep. gjennemprygle.

Durchquälen, v. r. 1. sep. ſe **durchplagen**.

Durchquetſchen, v. t. 1. sep. ſe **durchpreſſen**.

Durchranken, v. t. 1. ins. gjennemſno.

Durchraſen, v. 1. 1) i. m. ſ. sep. raſe igjennem. 2) t. ins. og sep. gjennemſtorme, gjennemile i raſende Fart; tilbringe i Raſeri.

Durchraſſeln, v. t. 1. ins. raſle igjennem.

Durchrauchen, v. 1. 1) t. ins. fylde med Røg. 2) i. m. h. sep. ryge igjennem.

Durchräuchern, v. t. 1. sep. og ins. gjennemrøge.

Durchrauſchen, v. t. 1. ins. gjennemſuſe, bruſe igjennem.

Durchrechnen, v. t. 1. sep. og ins. gjennemregne, tilbringe med at regne.

Durchregen, v. t. 1. ins. oplive.

Durchregnen, v. 1. 1) i. m. h. sep. regne igjennem. 2.) t. sep. og ins. gjennembløde.

Durchreiben, v. t. 2. sep. gnide igjennem, gnide itu, gnide Huller i.

Durchreichen, v. 1. sep. 1) t. række, give igjennem. 2) i. m. h. række igjennem, ſtrække til.

Durchreifen, v. i. 1. m. ſ. sep. blive fuldſtændig moden.

Durchreiſe, f. **-n**. Gjennemreiſe, c.

Durchreiſen, v. 1. 1) i. m. ſ. sep. reiſe igjennem. 2) t. ins. gjennemreiſe.

Durchreißen, v. 2. sep. 1) t. rive over, rive itu. 2) i. m. ſ. gjennemrives, gaa itu.

Durchreiten, v. 2. 1) i. m. ſ. sep. ride igjennem. 2) t. sep. ride Hul, ride Huden af. 3) t. ins. gjennemride.

Durchrennen, v. 1. (**rannte**, **gerannt**) 1) t. ins. gjennembore, gjennemſtikke; gjennemrende, gjennemløbe. 2) i. m. ſ. sep. rende igjennem, løbe igjennem.

Durchriechen, v. i. 2. m. h. sep. lugte igjennem.

Durchrieſeln, v. 1. 1) i. m. ſ. sep. riſle, flyde igjennem. 2) t. ins. gjennemſtrømme, gjennemriſle.

Durchrinnen, v. 2. 1) i. m. ſ. sep. rinde igjennem. 2) t. ins. gjennemløbe.

Durchritt, m. **-es -e**. Gjennemridning, c.

Durchritzen, v. t. 1. sep. og ins. ridſe igjennem.

Durchrollen, v. 1. 1) i. m. ſ. sep. rulle igjennem. 2) t. ins. gjennemrulle.

Durchroſten, v. i. 1. m. ſ. sep. og ins. ruſte helt igjennem.

Durchrücken, v. i. 1. m. ſ. sep. marſchere igjennem.

Durchrudern, v. 1. 1) i. m. ſ. sep. ro igjennem. 2) t. ins. gjennemro.

Durchrühren, v. t. 1. sep. og ins. røre om, røre i hinanden.

Durchrütteln, v. t. 1. sep. og ins. gjennemryſte, ryſte til Gavns.

Durchſägen, v. t. 1. sep. og ins. gjennemſave.

Durchſalzen, v. t. 1. (partic. **geſalzen**) sep. og ins. gjennemſalte.

Durchſauern, v. t. 1. sep. og ins. gjennemſyre.

Durchſäuſeln, **durchſauſen**, v. t. 1. ins. gjennemſuſe.

Durchſchaben, v. t. 1. sep. ſtrabe igjennem.

Durchſchaffen, v. t. 1. sep. ſtaffe igjennem.

Durchſchallen, v. 1. 1) t. ins. gjennemlyde, gjennemtone. 2) i. m. h. sep. lyde igjennem.

Durchſchauen, v. 1. 1) t. sep. og ins. gjennemſtue, gjennemſe. 2) i. m. h. sep. ſtue igjennem, ſe igjennem.

Durchſchauern, v. t. 1. ins. gjennemfare med Gyſen.

Durchſchein, m. **-s** ub. pl. Gjennemſtin, n.

Durchſcheinbar, adj. gjennemſigtig.

Durchſcheinen, v. 2. 1) i. m. h. sep. ſtinne igjennem. 2) t. ins. gjennemſtinne, gjennemſtraale.

Durchſcherzen, v. t. 1. ins. tilbringe ſpøgende, tilbringe i Spøg.

Durchſcheuern, v. t. 1. sep. ſkure itu.

Durchſchieben, v. t. 2. sep. ſtyde igjennem, ſtubbe igjennem.

Durchſchießen, v. 2. 1) t. a) sep. ſtyde igjennem. b) ins. gjennemſtyde; **ein Buch** —, gjennemſtyde en Bog med hvide Blade. 2) i. m. ſ. sep. fare igjennem.

Durchſchiffen, v. 1. 1) i. m. ſ. sep. ſejle igjennem. 2) t. sep. og ins. gjennemſejle. — **Durchſchiffung**, f. Gjennemſejling, c.

Durchſchimmern, v. 1. 1) i. m. h. sep. ſtinne igjennem. 2) t. ins. gjennemſtraale.

Durchſchlafen, v. t. 2. ins. tilbringe med at ſove.

Durchſchlag, m. **-es -äge**. Hul, n., Aabning, c.; forſtjelligt Værktøj, iſær: Dørſlag, n.

Durchſchlagen, v. 2. sep. 1) t. (ogſaa ins.) ſlaa igjennem; **Bohnen** —, ſi igjennem; gjennemprygle; **ſich** —, ſlaa ſig igjennem. 2) i. m. h. ſlaa igjennem, trænge igjennem.

Durchſchlängeln, v. t. 1. sep. og ins. gjennemløbe i Bugter, ſno ſig igjennem.

Durchſchleichen, v. i. 2. m. ſ. el. t. og r. sep. og ins. ſnige igjennem.

Durchſchleif, m. **-s -e**. Underſlæb, n.

Durchſchleifen, v. t. 2. sep. ſlibe Hul i.

Durchſchleifen, v. t. 1. sep. ſlæbe igjennem; ſmugle igjennem; **trække** igjennem ſom Sløjfe.

Durchſchleppen, v. t. 1. sep. ſlæbe igjennem.

Durchſchliefen, v. i. 1. m. ſ. sep. og ins. krybe igjennem, ſmutte igjennem.

Durchſchlingen, v. t. 2. sep. og ins. ſlynge igjennem.

Durchſchlitzen, v. t. 1. sep. og ins. ſlænge igjennem.

Durchſchlummern, v. t. 1. ins. tilbringe med at ſove.

Durchſchlüpfen, v. i. 1. m. ſ. sep. og ins. ſmutte igjennem, krybe igjennem.

Durchſchmettern, v. t. 1. ins. gjennemtrænge med ſtingrende Toner.

Durchſchmiegen, v. r. 1. sep. ſmutte igjennem.

Durchſchneiden, v. t. 2. sep. og ins. gjennemſkære.

Durchſchneien, v. i. 1. m. h. sep. ſne igjennem.

Durchſchnitt, m. **-cs -e.** Gjennemſkæring, c.; Gjennemſnit, n.; **im** —, i Gjennemſnit; Profil, c. | **Durchſchnitts-dauer**, f. Gjennemſnitsvarighed, c.; **-ertrag**, m. Gjennemſnitsudbytte, n.; **-fläche**, f. Gjennemſkæringsflade, c.; **-linie**, f. Diameter, c.; **-maß**, n. Gjennemſnitsmaal, n.; **-punkt**, m. Gjennemſkæringspunkt, n.; **-ſumme**, f. Gjennemſnitsſum, c.; **-wert(h)**, m. Gjennemſnitsværdi, c.; **-zahl**, f. Middeltal, n.

Durchſchnittlich, adv. i Gjennemſnit.

Durchſchnobern, **durchſchnüffeln**, **durchſchnuppern**, v. t. 1. sep. og ins. gjennemſnuſe.

Durchſchreien, v. 2. 1) t. ins. gjennemtrænge med Skrig. 2) i. m. h. sep. ſtrige igjennem.

Durchſchreiten, v. 2. 1) i. m. ſ. sep. ſtride igjennem. 2) t. ins. gjennemſtride.

Durchſchütteln, v. t. 1. sep. og ins. gjennemryſte, ryſte til Gavns.

Durchſchütten, v. t. 1. sep. hælde igjennem.

Durchſchüttern, v. t. ſe **durchſchütteln**.

Durchſchwärmen, v. 1. 1) i. m. ſ. sep. ſværme igjennem. 2) t. ins. gjennemſværme; tilbringe ſværmende.

Durchſchweben, v. t. 1. ins. gjennemſvæve.

Durchſchwefeln, v. t. 1. ins. gjennemſvovle.

Durchſchweifen, v. t. 1. ins. gjennemſtrejfe, gjennemløbe.

Durchſchwelgen, v. t. 1. sep. og ins. gjennemſvire.

Durchſchwimmen, v. 2. 1) i. m. ſ. sep. ſvømme igjennem. 2) t. ins. gjennemſvømme.

Durchſchwingen, v. r. 2. sep. ſvinge ſig igjennem.

Durchſchwirren, v. 1. 1) t. ins. gjennemſlyve. 2) i. m. ſ. sep. flyve igjennem.

Durchſchwitzen, v. 1. 1) t. ins. gjennemſvede. 2) i. m. h. sep. ſvede igjennem.

Durchſegeln, v. 1. 1) i. m. ſ. sep. ſejle igjennem. 2) t. ins. gjennemſejle.

Durchſehen, v. 2. sep 1) i. m. h. ſe igjennem. 2) t. gjennemſe, gjennemſkue, efterſe, gjennemgaa.

Durchſeihen, v. t. 1. sep. ſi igjennem. — **Durchſeihung**, f. Gjennemſining, c.

Durchſeiher, m. **-s** pl. ſ. sg. Si, c.

Durchſein, v. i. m. ſ. sep. være færdig med, være til Ende; **ich bin damit durch**, jeg er færdig dermed.

Durchſetzen, v. 1. sep. 1) i. m. ſ. fare igjennem, ſætte igjennem. 2) t. fig. **etw.**, **ſeine Abſicht** —, ſætte, drive igjennem.

Durchſeufzen, v. t. 1. ins. tilbringe ſukkende.

Durchſicht, f. ub. pl. Gjennemſyn, Efterſyn, n., Bedømmelſe, c.

Durchſichtig, adj. gjennemſigtig. — **Durchſichtigkeit**, f. Gjennemſigtighed, c.

Durchſickern, v. i. 1. m. ſ. sep. ſive igjennem.

Durchſieben, v. t. 1. sep. gjennemſigte.

Durchſingen, v. t. 2. 1) sep. ſynge igjennem. 2) ins. opfylde, gjennemtrænge med Sang.

Durchſinken, v. i. 2. m. ſ. sep. ſynke igjennem.

Durchſinnen, v. t. 2. sep. og ins. gjennemtænke.

Durchſintern, v. i. 1. m. ſ. sep. ſive igjennem.

Durchſitzen, v. t. 2. 1) sep. ſidde igjennem, ſidde Hul i. 2) ins. tilbringe ſiddende.

Durchſpähen, v. t. 1. ins. og sep. gjennemſpejde.

Durchſpalten, v. 1. (Partic. **geſpalten**) 1) i. m. ſ. sep. revne ganſte. 2) t. ins. kløve helt igjennem.

Durchſpicken, v. t. 1. ins. ſpække overalt.

Durchſpielen, v. t. 1. 1) sep. **ein muſikaliſches Stück** —, gjennemſpille. 2) ins. tilbringe ſpillende.

Durchſpießen, v. t. 1. sep. og ins. gjennembore, gjennemſtikke med et Spyd, et Spid, ſpidde.

Durchſprechen, v. t. 2. ins. og sep. gjennemgaa fuldſtændig, afhandle grundig.

Durchſprengen, v. 1. sep. 1) i. m. ſ. ride i fuld Galop igjennem. 2) t. ſprænge igjennem; **die Feſſeln** —, ſprænge Hul i Klipperne. 3) t. ins. **die Stadt** —, ride i fuld Fart igjennem Byen; **das Haus mit Waſſer** —, ſtænke Huſet overalt med Vand.

Durchſpringen, v. 2. 1) i. m. ſ. sep. ſpringe igjennem. 2) t. ins. gjennemſpringe.

Durchſpritzen, v. t. og i. m. h. sep. ſprøjte igjennem.

Durchſpüren, v. t. 1. sep. og ins. gjennemſnuſe, gjennemforſke, gjennemſøge.

Durchſtänkern, v. t. 1. sep. ſtinke igjennem,

opfylde med Stank; vulg. nøje gjennemsøge, have sin Næse alle Vegne.

Durchstauben, v. i. 1. m. h. sep. støve igjennem, trænge igjennem som Støv.

Durchstäubern, v. t. se **durchstöbern**.

Durchstechen, v. 2. 1) t. a) ins. gjennemstikke, gjennembore, gjennemgrave; **das Getreide** —, kaste Kornet. b) sep. stikke igjennem, bore igjennem. 2) i. m. h. sep. stikke frem igjennem.

Durchstecken, v. t. 1. sep. stikke igjennem.

Durchstehlen, v. r. 2. sep. stjæle sig igjennem, liste sig igjennem.

Durchsteigen, v. i. 2. m. s. sep. og t. ins. stige igjennem.

Durchsteppen, v. t. 1. sep. og ins. gjennemsy.

Durchstenern, v. t. 1. 1) t. sep. og ins. gjennemsejle. 2) i. m. s. sep. styre igjennem.

Durchstich, m. **-es -e**. Gjennemstikning, Gjennemgravning, Kastning, c. (Sædens).

Durchstöbern, v. t. 1. sep. gjennemsnuse, gjennemstøve, gjennemsøge.

Durchstochern, v. t. 1. sep. se **durchstöbern**.

Durchstopfen, v. t. 1. sep. stoppe igjennem.

Durchstören, v. t. se **durchstöbern**.

Durchstoßen, v. t. 2. 1) sep. støde igjennem. 2) ins. gjennemstøde, gjennemstikke, gjennembore.

Durchstrahlen, v. i. 1) t. ins. gjennemstraale, gjennemlyse. 2) i. m. h. sep. straale igjennem.

Durchstreichen, v. 2. 1) t. sep. gjennemstrege, slaa Streg over. 2) t. ins. gjennemstryge, gjennemstrøje. 3) i. m. s. sep. stryge, fare igjennem.

Durchstreifen, v. t. 1. sep og ins. gjennemstreife.

Durchstreuen, v. t. 1. sep. strø igjennem.

Durchstrich, m. **-es -e**. Tværstreg, Overstregning; Fuglenes Træk, c.

Durchströmen, v. i. 1) i. m. h. sep. strømme igjennem. 2) t. ins. gjennemstrømme.

Durchstudi(e)ren, v. t. 1. ins. studere igjennem.

Durchstürmen, v. t. 1. ins. gjennemstorme, storme igjennem.

Durchstürzen, v. i. 1) i. m. s. sep. styrte igjennem. 2) t. sep. styrte, støde igjennem; fig. ins. bevæge sig hurtig, styrtende igjennem.

Durchsuchen, v. t. sep. og ins. gjennemsøge, gjennemlede. — **Durchsuchung**, f. Gjennemsøgning, c.

Durchsüßen, v. t. 1. ins. gjennemsøde.

Durchtändeln, v. t. 1. ins. tilbringe med Fjas.

Durchtanzen, v. t. 1. 1) i. m. s. sep. danse igjennem. 2) t. sep. **die Schuhe** —, danse Hul paa Skoene; **einen Tanz** —, danse en Dans til Ende. 3) t. ins. tilbringe med at danse; **den Saal** —, danse hele Salen igjennem.

Durchtaumeln, v. i. 1. m. s. sep. og t. ins. tumle igjennem, rave igjennem.

Durcht(h)auen, v. i. 1. m. h. sep. to igjennem, gjennemto.

Durchtoben, v. t. 1. ins. og sep. tilbringe med at larme, støje; **er durchtobte das ganze Haus**, han foer støjende, rasende igjennem hele Huset.

Durchtönen, v. 1. 1) t. ins. gjennemtone, gjennemlyde. 2) i. sep. m. h. lyde igjennem.

Durchtosen, v. t. 1. ins. larme igjennem.

Durchtraben, v. 1. 1) i. m. s. sep. trave igjennem. 2) t. ins. gjennemtrave.

Durchtragen, v. t. 2. sep. bære igjennem.

Durchtrauern, v. t. 1. ins. tilbringe i Sorg.

Durchtraufen, durchträufeln, v. i. 1. m. s. sep. dryppe igjennem.

Durchträumen, v. t. 1. ins. tilbringe drømmende.

Durchtreiben, v. t. 2. sep. drive igjennem, tvinge til at gaa; fig. **etw.** —, drive, sætte en Sag igjennem.

Durchtreten, v. t. 2. sep. træde itu; træde igjennem, gjennemtræde.

Durchtrichtern, v. t. 1. sep. tragte igjennem.

Durchtrieb, m. **-es** ub. pl. Kvægets Driven over anden Mands Ejendom og Rettighed dertil.

Durchtrieben, adj. forslagen, snu, listig. — **Durchtriebenheit**, f. Forslagenhed, Snuhed, c.

Durchtriefen, v. i. 2. m. s. sep. dryppe igjennem.

Durchtrift, f. se **Durchtrieb**.

Durchtrocknen, v. 1. 1) t. ins. gjennemtørre. 2) i. m. s. sep. tørres fuldstændig.

Durchtröpfeln, durchtropfen, v. i. se **durchtraufen**.

Durchüben, v. t. 1. sep. øve helt, indøve.

Durchversuchen, v. t. 1. sep. prøve helt.

Durchwachen, v. t. 1. ins. og sep. gjennemvaage, tilbringe vaagen.

Durchwachsen, v. 2. 1) i. m. s. sep. voxe igjennem. 2) t. ins. voxe imellem el. under noget, gjennemtrænge.

Durchwagen, v. r. 1. sep. vove sig igjennem.

Durchwalken, v. t. 1. sep. gjennemvalke; × **Einen** —, gjennemprygle en.

Durchwallen, v. t. 1. ins. gjennemstrømme; gjennemvandre.

Durchwälzen, v. t. 1. sep. vælte, rulle, trille igjennem.

Durchwandeln, v. 1. 1) t. ins. gjennemvandre. 2) i. sep. m. s. vandre igjennem.

Durchwandern, v. 1. 1) t. ins. gjennemvandre. 2) i. sep. m. s. vandre igjennem.

Durchwärmen, v. t. 1. sep. og ins. gjennemvarme.

Durchwaschen, v. t. 2. sep. vaske igjennem; vaske itu, tilbringe med at vaske.

Durchwässern, v. t. 1. ins. gjennemvande, gjennemvæde, vande til Gavns.

Durchwaten, v. 1. 1) i. m. s. sep. vade igjennem. 2) t. ins. gjennemvade.

Durchweben, v. t. 2. ins. væve i med, gjennem den hele Væv, gjennemvæve; fig. blande.

Durchweg, m. **-es -e**. Gjennemvej, Gjennemgang, c.

Durchweg, adv. uden Undtagelse, bestandig, allevegne; se **durchaus**.

Durchwehen, v. t. 1) i. m. h. sep. blæse igjennem. 2) t. ins. gjennemtrænge blæsende, gjennemblæse.

Durchweichen, v. t. 1) t. ins. gjennembløde. 2) i. m. s. sep. blive gjennemblødt.

Durchweinen, v. t. 1. ins. tilbringe græbende, hengræde.

Durchwerfen, v. t. 2. sep. kaste igjennem; harpe, sigte.

Durchwettert, adj. vejrslagen.

Durchwetzen, v. t. 1. sep. slibe, hvæsse itu.

Durchwinden, v. t. 2. 1) sep. vride igjennem, sno igjennem; fig. v. r. sno sig igjennem. 2) ins. gjennemsno, gjennemflette.

Durchwintern, v. t. 1. sep. og ins. overvintre. — **Durchwinterung**, f. Overvintring, c.

Durchwirbeln, v. t. 1) t. ins. lade hvirvle igjennem, opfylde med hvirvlende Toner. 2) i. m. s. sep. hvirvle igjennem.

Durchwirken, v. t. 1. 1) sep. og ins. gjennemælte. 2) ins. gjennemvæve.

Durchwischen, v. i. 1. m. s. sep. snige igjennem, slippe igjennem.

Durchwühlen, v. t. 1. ins. gjennemrode, rode i hverandre; v. r. sep. rode sig igjennem, arbejde sig igjennem.

Durchwurf, m. **-es ürfe**. Sigte, Harpe, c.

Durchwürzen, v. t. 1. ins. og sep. gjennemkrydre.

Durchwü(h)len, v. t. 1. sep. og ins. gjennemrase.

Durchzählen, v. t. 1. sep. og ins. gjennemtælle, tælle igjennem.

Durchzausen, v. t. 1. sep. og ins. ruske, rykke stærkt.

Durchzechen, v. t. 1. sep. og ins. gjennemsvire.

Durchzeichnen, v. t. 1. sep. tegne igjennem, kalkere. — **Durchzeichnung**, f. Gjennemtegning, c.

Durchziehen, v. 2. sep. 1) i. m. s. drage, rejse igjennem. 2) t. trække igjennem; ins. gjennemdrage, drage igjennem, gjennemvandre, gjennemrejse; fig. **Einen** —, gjennemhegle.

Durchzischen, v. t. 1. ins. pibe, hvine igjennem.

Durchzittern, v. t. 1. ins. og sep. gjennembæve, gjennemfare.

Durchzoll, m. **-es -olle**. Transittold, c.

Durchzucken, **durchzücken**, v. t. 1. ins. gjennemfare.

Durchzuckern, v. t. 1. ins. gjennemsøde.

Durchzug, m. **-es -üge**. Gjennemmarsch, Gjennemrejse, c.; Harhegle, c.; Bjælke, som gaar helt igjennem et Hus, c.

Durchzwängen, v. t. 1. sep. tvinge igjennem; v. r. arbejde sig igjennem, knibe sig igjennem.

Durchzwitschern, v. t. 1. ins. gjennemsnyde kvidrende; fylde med Kvidder.

Dürfen, v. i. 1. m. h. (**darf, durfte, gedurft**) turde, maatte, have Lov til; drisle sig til, understaa sig, bove; ǂ have nødig, behøve; **ich darf es thun**, jeg tør (bover at) gjøre det; **Sie — es ihm nicht sagen**, De maa (har ikke Lov til at) ikke sige ham det; **ich darf ausgehen**, jeg maa gaa ud; † **einer Sache** —, behøve noget; **die Sache dürfte sich wohl anders verhalten**, Sagen forholder sig vistnok anderledes.

Dürftig, adj. nødlidende, trængende, fattig; tarvelig, usæl. — **Dürftigkeit**, f. Fattigdom, Nød, Trang, Mangel; Usælhed, Tarvelighed, c.

Dürr, adj. tør, tørret; **-e Beine**, magre Ben; **Eim etw. mit -en Worten sagen**, sige en noget ligefrem, uden Omsvøb. | **Dürr-beinig**, med magre Ben; **-fleisch**, n. røget Kjød, n.; **-obst**, n. tørret Frugt, c.; **-sucht**, f. Tæring, c.

Dürre, f. ub pl. Tørhed, Tørke, Ufrugtbarhed, Magerhed, c.

Durst, m. **-es** ub. pl. Tørst, c.; — **nach Geld**, Tørst, Begjærlighed, Attraa efter Penge; **einen Schluck über den — thun**, tage en Taar over Tørsten; ǂ Dristighed, Forvovenhed, Formasteliged, c.

Dürsten, **dürsten**, v. i. 1. m. s. tørste; (sædv. imp.) **es durstet mich, mich dürstet**, jeg tørster; **nach etw.** —, tørste efter noget.

Durstig, adj. tørstig, *tørst; ǂ dristig, forvoven, formasteli.g.

Duse, f. -n. Blæsebælgpibe, c.

Dusel, m. -s pl. s. sg. Døs, Svimmelhed, Bevidstløshed, c.; Rus, c.

Dusel, f. **-n**. Hunnen af smaa Fugle (Fagt.).

Duselei, f. se **Dusel**.

Duseler, m. **-s** pl. s. sg. Drømmer; en, der gaar i en Døs, c.

Duselig, adj. døsig, svimmel, bedøvet, drømmende, bevidstløs.

Duseln, v. i. 1. m. h. være svimmel, gaa i en Døs, drømme.

Dust, m. -es ub. pl. Støv, n.

Düster, adj. stummel, mørk; disig; fig. sørgmodig, mørk. — **Düsterheit**, **Düsterkeit**, **Düsternis**, f. Skummelhed, c.; Mørke, n.; Sørgmodighed, c.

Düster, n. -s ub. pl. Mørke, n.

Düsterlich, adj. se **düster**.

Düstern, v. i. 1. m. h. blive mørk, mørknes, formørkes; v. t. gjøre mørk, formørke.

Düte, f. -n. (Dim. **Dütchen**, **Dütlein**, n.) Tut, c., Krømmerhus, n. | **Düten-dreher**, m. Urtekræmmer, Svesleprins, c.

Düten, v. i. 1. m. h. tude i Horn; v. t. vikle ind, svøbe ind, lægge i Tutter.
Dutte, f. **-n**. Brystvorte, c.
Dutzend, n. **-s -e**. Dusin, n.; | **Dutzend-weise**, Dusinvis.
Duzen, v. t. 1. butte, kalde du; **sich mit eim.** —, være Dus med en. | **Duz-bruder**, m. Dusbroder, c.; **-fuß**, m. i: **mit eim. auf dem — — stehen**, butte sig med en; **-schwester**, f. Dussøster, c.
Dwarreln, v. i. 1. m. h. (til Søs) være foranderlig.
Dwars, adv. (til Søs) tværs. | **Dwars-sahling**, f. Tværsaling, c.
Dwatsch, adj. × tvær, egensindig.
Dweil, Dweitel, m. **-s**. (til Søs) Svabert, c.
Dweiteln, v. t. 1. svabre (til Søs).
Dwina, f. Dwina (Flod).
Dynamit, n. **-s** ub. pl. Dynamit, c. | **Dynamit-fabrik**, f. Dynamitfabrik, c.
Dynastie, f. **-n**. Dynasti, n.
Dynastisch, adj. dynastisk.
Dysenterie, f. ub. pl. Dysenteri, Blodgang, c.

E.

Ebbe, f. ub. pl. Ebbe, *Fjære, c.; — **und Flut**, Ebbe og Flod. | **Ebb-strom**, m. Ebbestrøm, c.; **-zeit**, f. Ebbetid, c.
Ebben, v. i. 1. m. h. blive Ebbe; fig. træde tilbage, dakle, aftage.
Eben, 1) adj. lige, jævn, glat, slet; fig. × nøje; ♯ smuk; **ein Jüngling von -er Gestalt**, en Yngling med smuk Figur; 2) blot adv. × nøjagtig, akkurat; — **damals**, — **jetzt**, just, netop den Gang, netop nu; so —, just nu, for et Øjeblik siden; — **darum**, netop derfor. | **Eben-bild**, n. udtrykte Billed, n.; **-bürtig**, jævnbyrdig; **-bürtigkeit**, f. Jævnbyrdighed, c.; **-daselbst**, paa selv samme Sted; **-derselbe, -dieselbe, -dasselbe**, den (det) selv samme; **-drähtig**, jævn i Traaden; **-erdig**, i Stueetagen; **-falls**, ligeledes, i samme Tilfælde; **-fallsig**, ligesaa bestaffen, ligeban: **-flächig**, med en jævn Flade; **-genoß**, m. Ligemand, c.; **-maß**, n. Jævnmaal, n., Symmetri, c.; **-mäßig**, symmetrisk; **-so**, ligesaa, paa samme Maade.
Ebene, f. **-n**. Slette, jævn Mark, c.; Flade, c.; **die schiefe** —, Skraaplanet.
Ebenbaum, m. **-s -äume**. Ibentræ, n. (Diospyros ebenum).
Ebenen, v. t. 1. jævne, slette; v. r. jævne sig. — **Ebenung**, f. Jævnelse, c.
Ebenheit, f. ub. pl. Jævnhed, Glathed, c.
Ebenholz, n. **-es** ub. pl. Ibentræ, n. (Ved).
Ebensam, adj. † den samme.
Eber, m. **-s** pl. ſ. sg. Orne, c. | **Eber-hirsch**, m. se **Hirscheber**.
Eberesche, f. **-n**. Røn, c. (Sorbus aucuparia).
Eberraute, f. se **Aberraute**.
Eberwurz, f. ub. pl. Balketidsel, c. (Carlina).
Eberzahn, m. **-es -ähne**. Sidestud paa en Vinranke, n.
Echappi(e)ren, v. t. 1. m. ſ. undslæbe, løbe bort.
Echauffi(e)ren, v. i. 1. m. h. gjøre meget varm, ophede, echauffere.
Echo, n. **-es** pl. ſ. sg. (-s) Ekko, n., Gjenlyd, c.
Echſe, f. **-n**. Firben, n.
Echt, adj. ægte; **-er Wein**, usofalsket Vin; **-e Kinder**, Ægtebørn, retmæssige Børn. — **Echtheit**, f. ub. pl. Ægthed, c.
Echtiaen, v. t. 1. gjøre ægte, erklære for ægte; **ein uneheliches Kind** —, legitimere et uægte Barn.
Ecke, f. **-n** (**Eck**, n. (m.) **-es -e**). (Dim. **Eckchen, Eckſein**, n.) Hjørne, n.; Krog, Vraa, c.; Klædeliſt, c.; **an allen -n und Enden** (**Kanten**), overalt, paa alle Kanter; **über** —, tværs over; **um die — biegen**, dreje omkring Hjørnet; **ſich in eine — drücken**, trække ſig tilbage i en Krog; **bläſt der Wind aus der** —, blæser Vinden fra den Kant? **Eim. nicht um die — trauen**, ikke have mindste Tillid til en; **um die — bringen**, bortføre, snigmyrde. | **Eck-band**, n. Hjørnebaand, Hjørnejærn, n.; **-feld**, n. Hjørnefelt, n.; **-fenſter**, n. Hjørnevindue, n.; **-haus**, n. Hjørnehus, n.; **-kegel**, m. Hjørnekegle, c.; **-loch**, n. Hjørnehul, n.; **-pfeiler**, m. Hjørnepille, c.; **-pfoſten**, m. Hjørneſtolpe, c.; **-platz**, m. Hjørneplads, c.; **-ſäule**, f. Hjørnepille, c.; **-ſchiene**, f. ſe **-band**; **-ſchrank**, m. Hjørneſkab, n.; **-ſchuh**, m. Hjørnebaand, n. (paa en Kaaſe); **-ſemmel**, f. Strut, c.; **-ſparren**, m. Hjørneparre, c.; **-ſpind**, n. ſe **-ſchrank**; **-ſtänder**, m. ſe **-pfoſten**; **-ſtein**, m. Hjørneſten; Afviſer, c.; **-ſtube**, f. Hjørneſtue, c.; **-tiſch**, m. Hjørnebord, n.; **-zahn**, m. Hjørnetand, c.; **-zimmer**, n. Hjørneværelſe, n. — **Eckenbeſchlag**, m. Hjørnebaand, Hjørnejærn, n.; **-ſteher**, m. Bybud, n., Sjover, c.
Ecken, v. t. 1. forſyne med Hjørner; part. **-d, geeckt**, kantet.
Ecker, f. **-n**. Agern, Bog, c.
Eckig, adj. kantet, ſom har Hjørner.

Edel, adj. ædel, adelig; fig. ypperlig, fortræffelig; kostbar; ophøjet. | **Edel-bürger**, m. Patricier, c.; **-bürtig**, adelbaaren; **-dame**, f. Adelsdame, adelig **Dame**, c.; **-falke**, m. Ædelfalk, c. (Falco); **-frau**, f. Adelsfrue, adelig Frue; **-fräulein**, n. Adelsfrøken, c.; **-geboren**, adelig født; **-gestein**, n. Ædelsten, c.; **-herzig**, ædelsindet; **-hirsch**, m. Kronhjort, c. (Cervus elaphus); **-hof**, m. adelig Gaard, Herregaard, c.; **-knabe**, m. Page, c.; **-knappe**, **-knecht**, m. Væbner, Riddersvend, c.; **-leute**, pl. Adelsmænd, pl.; **-mann**, m. Adelsmand, c.; **-männisch**, adelsmandsagtig, som tilkommer en Adelsmand; **-marder**, m. Skovmaar, c. (Mustela martes); **-mut(h)**, m. Ædelmodighed, c.; **-mütig(h)ig**, ædelmodig; **-roſt**, m. den ædle Ruſt; **-ſinn**, m. ſe **-mut**; **-ſinnig**, ædelſindet; **-ſitz**, m. Herregaard, c.; **-ſtein**, m. Ædelſten, c.; **-tanne**, f. Ædelgran, Hvidgran, c. (Abies pectinata); **-that**, f. ædel Daad; **-weiß**, n. en Alpeplante (Leontopodium alpinum); **-wild**, n. Kronvildt, n.

Edelig, m. **-s -e**. Adelig, Ædling, c.

Edeln, v. t. 1. adle, forædle.

Eden, n. **-s**. Eden, Paradis, n.

Edikt, n. **-es -e**. Edikt, n.

Edition, f. **-en**. Edition, Udgave, c. (Retsſpr.) Udlevering, c.

Effekt, m. **-es -e**. Effekt, Virkning, c.

Effekten, pl. Effekter, pl., Løsøre, n., tørlig Ejendom, c.; Tøjet, Bagage, c.

Egal, adj. egal, lige, ligedannet; **es iſt mir —**, det er mig ligegyldigt, det ſamme. — **Egalität**, f. Lighed, Ligedannethed, c.

Ege, f. ſe **Egge**.

Egel, m. **-s** pl. ſ. sg. Igle, c.

Egge, f. **-n**. Harve, c.; Liſt paa Klæde, c.; Grund, c. (i et Strømleje). | **Eggen-balken**, m. Harvebul, c.; **-haken**, m. Harvekrog, c.; **-zinken**, m. Harvetand, c.

Eggen, v. t. 1. harve.

Egle, m. ſe **Börs**.

Egoiſt, m. **-en -en**. Egoiſt, c.

Egoiſtiſch, adj. egoiſtiſk.

Egoismus, m. ub. pl. Egoisme, c.

Ehe, adv. og conj. førend, inden; **ich wollte eher ſterben als ſo handeln**, jeg vilde hellere dø end handle ſaaledes; **er iſt eher klein als groß**, han er snarere lille end ſtor; **das iſt eher möglich**, det er snarere muligt; — **um 12 Uhr**, førend Klokken tolv; **mit -ſter Gelegenheit**, med første Leilighed; **-ſter Tage**, i de første Dage; **aufs -ſte**, snareſt, med det første; **am -ſten**, tidligſt, først, bedſt.

Ehe, f. **-n**. Ægteſtab, n. | **Ehe-band**, n. Ægteſtabsbaand, n.; **-bett**, n. Ægteſeng, c.; **-brecher**, m. utro Ægtefælle; Horkarl, c.; **-brecherin**, f. utro Huſtru, Horkvinde, c.; **-brecheriſch**, ſom er utro i Ægteſtab, troløs; **-bruch**, m. Ægteſtabsbrud, n.; **-brüchig**, troløs, utro i Ægteſtabet; **-bündnis**, n., **-bund**, m. Ægteforbindelſe, Ægteforening, c.; **-fähig**, giftefærdig; **-frau**, f. Ægtekone, Ægtehuſtru, c.; **-friede**, m. Fred i Ægteſtabet, c.; **-gatte**, m. Ægtefælle, c.; **-gattin**, f. Huſtru, c.; **-geld**, n. Medgift, c.; **-gelübde**, n. Ægteſtabsløfte, n.; **-gemahl**, m. Ægtemand, c.; **-gemahlin**, f. Huſtru, c.; **-genoß**, m. Ægtemand, c.; **-genoſſin**, f. Huſtru, c.; **-gericht**, n. Domſtol i Ægteſtabsſager, c.; **-geſpons**, m. ſe **-gatte**; **-glück**, n. Ægteſtabslykke, c.; **-hälfte**, f. Ægtehalvdel, Ægtemage, c.; **-halt**, m. × Ægtemand; × Tjenſtekarl, c.; **-haltin**, f. × Huſtru, c.; × Tjeneſtepige, c.; **-herr**, m. Ægtemand, Ægteherre, c.; **-kreuz**, n. Kors i Ægteſtabet, n.; Huſtyran, c.; **-krüppel**, m. gammel Ægtemand; **-leiblich**, ægtefødt, ægtebaaren; **-leute**, pl. Ægtefolk; **-los**, ugift; **-loſigkeit**, f. ugift Stand, c.; **-luſtig**, giftesyg; **-mann**, m. Ægtemand, c.; **-paar**, n. Ægtepar, n.; **-pacht**, m. ſe **-ſtiftung**; **-pfand**, n. ſe **-ſegen**; **-ſchänder**, m. ſe **-brecher**; **-ſcheidung**, f. Ægteſtabsſtilsmisſe, c.; **-ſegen**, m. Ægtebørn; **-ſtand**, m. Ægteſtand, c.; **-ſtiftung**, f. Ægtepagt; Ægteſtabskontrakt, c.; **-teufel**, m. Ægteſtabsbjævel, c.; **-verſprechen**, n. Ægteſtabsløfte, n.; **-weib**, n. Ægtekvinde, c.

Ehedem, adv. før, forhen, fordum.

Ehegeſtern, adv. i Forgaars.

Ehegeſtrig, adj. Forgaars-, ſom var (ſkete) i Forgaars; **bei dem -en Schmauſe**, ved Gildet i Forgaars.

Eheſaft, adj. † ægte.

Ehelich, adj. ægteſtabelig; **-e Kinder**, ægte Børn.

Ehelichen, v. t. 1. ægte, tage til Ægte.

Ehemalig, adj. fordums, forhenværende.

Ehemals, adv. forhen, fordum, i forrige Tider.

Ehern, adj. Erts-, Metal-, af Erts, af Metal; fig. haard, faſt; **eine -e Stirn**, uforſkammet; **das -e Zeitalter**, Broncealderen.

Eheſte, adj. ſe **ehe**.

Eheſtens, adv. snareſt, med det første, ret snart, om kort Tid.

Ehrbar, adj. ærbar, ſædelig, anſtændig. — **Ehrbarkeit**, f. Ærbarhed, Sædelighed, Anſtændighed, c.

Ehrbarlich, adv. † ærbar.

Ehre, f. **-n**. Ære, Hæder, Anſeelſe, Værdighed, c.; **die — des Hauſes machen**, gjøre Honnør i Huſet; **Ein. — erzeigen**, viſe en Ære; **in -n halten**, holde i Ære; **in aller —**, i Tugt og Ære; **das iſt aller -n wert**, det er al Ære værd; **ich habe die —**, jeg har den Ære; **er iſt zu großen -n erhoben worden**, han er bleven forfremmet til høje Æresposter; **auf —**, paa Ære; **er hat keine — im Leibe**, han har ingen Ære i Livet. | **Ehr-abſchneider**, m. Bagvasker, c.; **-abſchneiderei**, f. Bagvaskelſe, c.; **-begier**, **-begierde**, f. Ærgjerrighed, c.; **-begierig**, ærgjerrig; **-durſt**, m. Tørſt efter Ære, Æresyge,

c.; **-hurſtig**, ærgjerrig; **-iſer**, m. Iver for Ære; **-erbietig**, ærbødig; **-erbietigkeit**, **-erbietung**, **-erbietigung**, f. Ærbødighed, c.; **-furcht**, f. Ærefrygt, c.; **-fürchtig**, **-furchtvoll**, ærefrygtsfuld; **-gefühl**, n. Æresfølelſe, c.; **-geiz**, m. Ærgjerrighed, c.; **-geizig**, ærgjerrig; **-liebe**, f. Æreſjærhed, c.; **-liebend**, ærekjær; **-los**, æreløs; **-loſigkeit**, f. Ærelyshed, c.; **-ſucht**, f. Æreſyge, c.; **-ſüchtig**, æreſyg; **-vergeſſen**, ubekymret om ſin Ære, nedrig, lumpen; **-verluſt**, m. Tab af Æren, n.; **-widrig**, ſtridende mod Æren; **-würden**, pl. (Titel.) **Ew.** —, Deres Velærværdighed; **-würdig**, ærværdig. — **Ehrenamt**, n. Æresposſt, Hædersposſt, c.; **-bahn**, f. Æresbane, Hædersbane, c.; **-bezeigung**, f. Æresbevisning, c.; **-bild**, n. Æresſtøtte, c.; **-bogen**, m. Æreport, c.; **-bürger**, m. Æresborger, c.; **-dame**, f. Hofdame, c.; **-denkmal**, n. Hædersminde, n.; **-dieb**, m. Æretyv, c.; **-erklärung**, f. Æreserklæring, c.; **-feſt**, hæderlig, brav, grundhæderlig; **-feſt**, n. Feſt til Ære for en; **-gabe**, f. Hædersgave, c.; **-gaſt**, m. Hædersgjæſt, c.; **-gedächtnis**, n. Hædersminde, n.; **-gehalt**, n. Hædersgave, c.; **-geleit**, n. Hædreſlorte, c.; **-gericht**, n. Æresret, c.; **-gerüſt**, n. Hæderstribune, c.; **-geſchenk**, n. Hædersgave, c.; **-handel**, m. Æresſag, c.; **-hüter**, m. Æresvogter, c.; **-hüterin**, f. Æresvogterſke, c., Duenna, c.; **-kette**, f. Æreskjæde, c.; **-klage**, f. Injurieklage, c.; **-kleid**, n. Hædersdragt, c.; **-kränkung**, f. Æreskrænkelſe, c.; **-kranz**, m. Æreskrans, Hæderskrans, Brudekrans, c.; **-krone**, f. Hæderskrone, Æreskrone, c.; **-legion**, f. Æreslegion, c.; **-leute**, pl. Hædersfolk, pl.; **-lohn**, m. Hædersløn, c.; **-los**, æreløs; **-loſigkeit**, f. Ærelyshed, c.; **-lüge**, f. Nødløgn, c.; **-mahl**, n. Feſtmaaltid, n.; **-mal**, n. Mindesmærke, Hædersmærke, n.; **-mann**, m. Hædersmand, c.; **-mitglied**, n. Æresmedlem, n.; **-name**, m. Hædersnavn, n.; **-pfad**, m. Hædersbane, c.; **-pfennig**, m. Skuemønt, c. (præget til Ære for nogen); Penge, henlagte til Udgifter, ſom den udvortes Stilling udkræver; **-pforte**, f. Æreport, c.; **-preis**, m. Ærespris, Hæderspris, c.; Ærenpris, c. (Veronica); **-punkt**, m. Æresſag, c. (point d'honneur); **-räuber**, m. ſe **-ſchänder**; **-rede**, f. Tale til ens Ære, c.; **-recht**, n. Æresret, c.; pl. borgerlig Ære, borgerlige Rettigheder; **-richter**, m. Dommer i Æresſager, c.; **-rettung**, f. Æresoprejsning, c.; **-rührig**, ærerørig; **-ſache**, f. Æresſag, c.; **-ſäule**, f. Æresſtøtte, c.; **-ſchänder**, m. Æreſkjænder, Bagvasker, Bagtaler, c.; **-ſchmuck**, m. Æresſmykke, n.; **-ſchuld**, f. Æresgjæld, c.; **-ſchuß**, m. Æresſkud, n.; **-ſitz**, m. Hædersplads, c.; **-ſold**, m. ſe **-lohn**; **-ſproſſe**, f., **-ſtaffel**, f. ſe **-ſtufe**; **-ſtand**, m. hæderlig Stand, c.; **-ſtelle**, f. Æresposſt, c.; **-ſtrafe**, f. Æresſtraf, c.; **-ſtreit**, m. Æresſtrid, c.; **-ſtufe**, f. Æresſtrin, n.; **-tag**, m. Hædersdag, c.; **-that**, f. Hædersdaad, c.; **-titel**, m. Æresſtitel, Hæderstitel, c.; **-trunk**, m. Æresdrik, c.; **-voll**, ærefuld; **-veſt**, ſe **-feſt**; **-wache**, f. Æresvagt, c.; **-weg**, m. Æresvej, Æresbane, c.; **-wert(h)**, Ære værd; **-wort**, n. Æresord, n.; ‡ Kompliment, c.; **-zeichen**, n. Æresſtegn, Hæderstegn, n.

Ehren, v. t. l. ære, hædre.

Ehrenhaft, adj. hæderlig. — **Ehrenhaftigkeit**, f. Hæderlighed, c.

Ehrlich, adj. ærlig; redelig, retſkaffen; ‡ rosværdig; ‡ anſet, ordentlig; **es — meinen**, mene det ærlig; — **währt am längſten**, Ærlighed varer længſt; **eine gute, -e Haut**, et godt Skind, en ſiktelig Fyr. — **Ehrlichkeit**, f. Ærlighed, c.

Ehrſam, adj. ‡ ærbar. — **Ehrſamkeit**, f. ‡ Ærbarhed, c.

Ei, interj. ih! aa! ej!

Ei, n. **-es -er**. (Dim. **Eichen**, **Eilein**, n. pl. **Eierchen**) Æg, n.; **ſie ſind ſich ſo ähnlich wie ein — dem andern**, de ligne hinanden ſom to Æg; **nicht ein ausgebliebenes — wert**, ikke en Bibe Tobak værd; **voll wie ein —**, helt fuld; **zierlich wie aus dem — geſchält**, ſom et pillet Æg; **wie auf -ern gehen**, gaa ſom paa Æg; **man muß mit ihm umgehen, wie mit einem rohen —**, man maa behandle ham ſom et raadent Æg; **ſich um ungelegte Eier kümmern**, nære utidige Bekymringer; **das Ei will klüger ſein als die Henne**, Ægget vil lære Hønen; **Nürnberger Eier**, de ældſte Lommeure; Teſtikel, Sten, c. | **Ei-dotter**, n. Æggeblomme, c.; **-form**, f. oval Form; **-förmig**, æggeformig, oval; **-land**, n. Ø, c.; **-länder**, m. Øboer, c.; **-rund**, æggerund, oval; **-weiß**, n. Æggehvide, c. — **Eier-apfel**, m. Æggeplante, c. (Solanum melongena); **-becher**, m. Æggebæger, n.; **-bier**, n. Æggeøl, n.; **-laden**, m. ſe **-kuchen**; **-frucht**, f. ſe **-apfel**; **-gelb**, æggegul; **-gelb**, n. Æggeblomme, c.; **-käſe**, m. Æggeoſt, c.; **-klar**, n. Æggehvide, c.; **-krebs**, m. Krebs med Æg under Halen, c.; **-kuchen**, m. Æggekage, c.; **-legen**, n. Æggeſætning, c.; **-markt**, m. Æggetorv, n.; **-nopf**, m. Æggebæger, n.; **-punſch**, m. Æggepunch, c.; **-rühr**, n. Røræg, n.; **-ſchale**, f. Æggeſkal, c.; **-ſchaum**, m. piſket Æggehvide, c.; **-ſpeiſe**, f. Æggeſpiſe, c.; **-ſtock**, m. Æggeſtok, c.; **-tanz**, m. Æggedans, c.; **-treter**, m. fig. et forſigtigt Menneſke.

Eia, interj. eja; **-popeja**, bisſelul!

Eibe, f. **-n** (**Eibenbaum**, m. **-es -äume**). Tarttræ, n. (Taxus baccata).

Eibiſch, m. **-es -e**. Lægeſtokroſe, c. (Althæa officinalis).

Eiche, f. **-n**. Eg. c., Egetræ, n. | **Eich-apfel**, m. Galæble, n.; **-horn**, n., **-hörnchen**, n. Egern, n. (Sciurus); **-katze**, f. ſe **-horn**; **-ochs**, m. ſe **Hirſchkäfer**. — **Eich(en)-baum**, m. Egetræ, n.; **-blatt**, n. Egeblad, n.; **-bohle**, f. Egetræsplanke, c.; **-brett**, n. Egetræsbræt, n.; **-grund**, m.

Egebal, c.; **-hain**, m. Egelund, c.; **-holz**, n. Egetræ, n. (Ved); **-laub**, n. Egeløv, n.; **-planke**, f. se **-bohle**; **-rinde**, f. Egebark, c.; **-stab**, **-stock**, m. Egestok, c.; **-stamm**, m. Egestamme. c.; **-stumpf**, m. Egestub, c.; **-wald**, m. Egeskov, c.; **-zweig**, m. Egekvist, c.

Eiche, f. **-n**. Justering, c.; justeret Vægt og Mal.

Eichel, f. **-n**. Agern, n.; (paa tyske Kort) Træfle, Klør; (forreste Del af genitalia) Glans. | **Eichel-baus**, n. Kisreš, n.; **-heher**, m. Skovskade, c. (Garrulus glandarius); **-kaffee**, m. Agernkaffe, c.; **-kelch**, m. Agernhat, c.; **-mast**, f. Agern som Svinefode; **-maus**, f. se **Haselmaus**; **-napf**, m. se **-kelch**; **-schwein**, n. Oldensvin, n.

Eichen, adj. Ege-, som er af Egetræ; **ein -er Schrank**, et Egetræsskab.

Eichen, v. t. l. justere. | **Eich-amt**, n. Justerkammer, n.; **-elle**, f. Justeralen, c.; **-herr**, m. se **Eicher**: **-maß**, n. justeret Maal, n.; **-meister**, m. se **Eicher**; **-pfahl**, m. justeret Pæl til at bestemme Vandhøjden ved Vandmøller; **-stab**, m. Justerstok, c.; **-stempel**, m. Justerstempel, n.

Eicher, **Eichner**, m. **-s** pl. ſ. sg. Justermester, c.

Eid, m. **-es -e**. Ed; Edsformular, c. | **Eid-ablegung**, f. Edsaflæggelse, c.; **-brecher**, m Meneder, c.; **-bruch**, m. Eds Brydelse, Meneb, c.; **-brüchig**, menedersk, mensvoren; **-genoß**, m. Edsforbundne, c.; **-genossenschaft**, f. Edsforbund, n.: **-genössisch**, schweizersk; **-schwur**, m. Edsaflæggelse, c.; **-vergessen**, mensvoren. — **Eides-ablehnung**, f. Vægring ved at aflægge Eb; **-formel**, f. Edsformular, c.; **-leistung**, f. Edsaflæggelse, c.; **-pflicht**, f. edelig Forpligtelse, c.

Eidam, m. **-es -e**. Svigerſøn, c.

Eidechs, m. **-en -en**. se **Eidechse**.

Eidechse, f. **-n**. Firben, n. (Lacerta).

Eider, f. nom. Eideren.

Eiderdaunen, **Eiderdunen**, pl. Ederdun, pl.

Eiderente, f. **-n** (**-gans**, f. **-änse**, **-vogel**, m. **-s -vögel**). Edersugl, c. (Anas mollissima).

Eidlich, adj. edelig.

Eifer, m. **-s** ub. pl. Iver, Nidkjærhed, c.; Hidsighed, Hestighed, c.; **er kam in —**, han blev ivrig; Misundelse, Skinsyge, c. | **Eifer-sucht**, f. Skinsyge, Iversyge, Misundelse, Avind, c.; **-süchtig**, skinsyg, iversyg, misundelig; **-voll**, fuld af Iver, meget ivrig, nidkjær.

Eiferer, m. **-s** pl. ſ. sg. Iver, Fanatiker, c.; ivrig, nidkjær Mand, c.

Eiferig, **eifrig**, adj. ivrig, nidkjær; vredagtig, hidsig, hastig.

Eifern, v. i. l. m. h. ivre, lægge Iver, Nidkjærhed for Dagen; **über etw. —**, blive vred, skjænde over noget; **lappes**; vise Skinsyge, være skinsyg; v. t. × bribe noget ivrig, sætte i Gang.

Eige, m. **-n -n**. se **Eigner**.

Eigen, adj. egen, eget; **mit meiner -en Hand**, med min egen Haand; **es war dein -er Wille**, det var din egen Vilje; **meine Eigensten**, mine nærmeste; fig. egen, særegen, ejendommelig; **es ist ihm —**, det er ejendommeligt for ham; **er hat einen -en Zug um den Mund**, han har et ejendommeligt Træk om Munden; **es ist ein -es Ding, eine -e Sache darum, damit**, det er sin egen Sag med dette; **sich etw. — el. zu — machen**, tilegne sig noget; **er ist sehr —**, han er meget kær, egen; **sehr — im Essen sein**, være meget kræsen. | **Eigen-art**, f. Ejendommelighed, c.; **-artig**, ejendommelig; **-artigkeit**, f. Ejendommelighed, c.; **-dünkel**, m. Indbildskhed, c.; **-füßig**, paa sine egne Ben; **-händig**, egenhændig; **-hilfe**, f. Selvhjælp, c.; **-hörig**, livegen; **-liebe**, f. Egenkjærlighed, Selvkjærlighed, c.; **-liebig**, egenkjærlig, selvkjærlig; **-lob**, n. Selvros, c.; **-macht**, f. Egenmægtighed, c.; **-mächtig**, egenmægtig, egenraadig, selvraadig; **-mächtigkeit**, f. Egenmægtighed, c.; **-mündig**, med egen Mund; **-name**, m. Egennavn, n.; **-nutz**, m. Egennytte, c.; **-nützig**, egennyttig; **-nützigkeit**, f. Egennyttighed, c.; **-rache**, f. Selvhævn, Selvtægt, c.; **-richtig**, selvraadig; **-ruhm**, m. Selvros, c.; **-schöpferisch**, selvskabende; **-sinn**, m. Egensindighed, Selvraadighed, c.; **-sinnig**, egensindig, selvraadig; *endvis; **-sucht**, f. Selvsyge, Egoisme, c.; **-süchtig**, selvsyg, egoistisk; **-that**, f. egenraadig Gjerning; **-thätig**, selvvirksom, egenraadig; **-wille**, m. Egenvilje, egen Vilje, Selvraadighed, c.; **-willig**, egenraadig, selvraadig.

Eigenen, **eignen**, v. t. l. tilegne; v. i. m. h. tilkomme, tilhøre; **es eignet mir**, det tilhører mig; **sich zu etw. —**, egne sig til, passe sig for; **geeignet**, egnet; **es eignet sich nicht**, det sommer sig ikke; v. r. imp. det spøger.

Eigenheit, f. **-en**. Ejendommelighed, Egenhed, c.; † Ejendomsret, c.

Eigens, adv. i Særdelesshed, udtrykkelig.

Eigenschaft, f. **-en**. Egenskab, c. | **Eigenschafts-wort**, n. Tillægsord, Adjektiv, n.

Eigent(h)um, n. **-s** ub. pl. Ejendom; Ejendomsret, c. | **Eigent(h)ums-erwerb**, m. Erhvervelse af Ejendom, c.; **-recht**, n. Ejendomsret, c.

Eigent(h)ümer, m. **-s** pl. ſ. sg. Ejer, Ejermand, c.

Eigent(h)ümerin, f. **-nen**. Ejerinde, c.

Eigent(h)ümlich, adj. ejendommelig, særegen, egen. — **Eigent(h)ümlichkeit**, f. Ejendommelighed, Særegenhed, c.

Eigentlich, adj. egentlig, ejendommelig; adv. nøje, virkelig, sandelig.

Eigner, m. **-s** pl. ſ. sg. Ejer, c.

Eignerin, f. **-nen**. Ejerinde, c.

Eiland, n. se under **Ei**.

Eile, f. ub. pl. Il, Hast, c.; **in aller —**, i al Hast; **große —**, *Braahast; — **haben**, have Hastværk; — **mit Weile**, Far i Mag. | **Eil-bote**,

m. Ilbud, n.; **-fertig**, ilfærdig; **-fertigkeit**, f. Ilfærdighed, c., Hastværk, n.; **-marsch**, m. Ilmarsch, c.; **-post**, f. Brevpost, c.; **-wagen**, m. Ilvogn, c.; **-zug**, m. Iltog, n.

Eilen, v. i. 1. m. s. og h. haste, skynde sig; **es eilt**, det haster; v. r. skynde sig; v. t. × skynde paa en.

Eilend, eilends, adv. i Hast, ilende, ilsomt, skyndsomt, hastig, i en Fart.

Eilf, num. se **elf**.

Eilig, adj. ilsom, hastig, hurtig, havende Hastværk; es — **haben**, have Hastværk. — **Eiligkeit**, f. Hastværk, n.

Eimer, m. **-s** pl. s. sg. Spand, Vandspand, c.; et Maal til flydende Ting (især Vin).

Eimerig, adj. holdende et vist Maal (**Eimer**).

Ein, eine, ein, 1) ubestemt Artik. en, et; 2) num. een, eet (**einer, eine, eins**); **sie sind ein Herz und eine Seele**, de ere uadskillelige; **in einem fort, in -em Zuge**, i et væk, uden Afbrydelse; **er ist mit mir in einem Alter**, i samme Alder; **das läuft auf eins hinaus**, det kommer ud paa et; **es ist mir eins**, det er mig lige meget: **Eim. -s versetzen**, give en et Slag; 3) pron. indefin. **einer, eine, eins**, en, nogen, man.

Ein, adv. ind; **Jahr aus, Jahr —**, Aar ud, Aar ind; **querfeld —**, tværs over Marken; **ich weiß weder aus noch —**, jeg veed hverken ud eller ind.

Einackern, v. t. 1. nedpløje, pløje ind i.

Einaktig, adj. enakts-.

Einander, pron. recipr. hinanden, hverandre.

Einängstigen, v. t. 1. indjage en Angest.

Einantworten, v. t. 1. † overantvorde, overlevere, overgive.

Einarbeiten, v. t. 1. indarbejde; **sich —**, arbejde, sætte sig ind i.

Einarmig, adj. enarmet.

Einarten, v. i. 1. m. s. antage en Maade, slaa ind paa en Maade; **eingeartet**, liggende i Naturen, medfødt.

Einartig, adj. ensartet, af samme Art.

Einäschern, v. t. 1. lægge i Aske, nedbrænde; † lægge i Askelud. — **Einäscherung**, f. Læggen i Aske.

Einat(h)men, v. t. 1. indaande. — **Einat(h)mung**, f. Indaanding, c.

Einätzen, v. t. 1. indætse.

Einäugig, adj. enøjet. — **Einäugigkeit**, f. Enøjethed, c.

Einbacken, v. t. 2. indbage; v. r. svinde (ved Bagning).

Einballen, v. t. 1. indpakke i Baller, emballere.

Einbalsamen, einbalsami(e)ren, v. t. 1. indbalsamere. — **Einbalsami(e)rung**, f. Indbalsamering, c.

Einband, m. **-es -ände**. Indbinding, c., Bind, n. | **Einband-decke**, f. Bind, n.

Einbändig, adj. bestaaende af ét Bind.

Einbansen, v. t. 1. opstable Negene i Laden.

Einbauen, v. i. 1. m. h. og r. bosætte sig, bygge sig ind.

Einbedingen, v. t. 2. gjøre med til Betingelse.

Einbeere, f. **-n**. Etbær, *Troldbær, Firblad, n. (Paris quadrifolia).

Einbegreifen, v. t. 2. indbefatte; **mit —**, medindbefatte.

Einbehalten, v. t. 2. **ikke** udlevere, tilbageholde.

Einbeinig, adj. enbenet. — **Einbeinigkeit**, f. Enbenethed, c.

Einbeißen, v. i. 2. m. h. bide ind i; fig. trænge ind, ramme.

Einbeizen, v. t. 1. indbejtse.

Einbekommen, v. t. 2. × lage ind.

Einberichten, v. t. 1. indberette. — **Einberichtung**, f. Indberetning, c.

Einberufen, v. t. 2. indkalde. — **Einberufung**, f. Indkaldelse, c.

Einbetteln, v. t. 1. sammenbetle; v. r. tigge sig ind; trygle sig ind.

Einbetten, v. t. 1. lægge i Seng.

Einbeuchen, v. t. 1. se **beuchen**.

Einbeugen, v. t. 1. **einbiegen**, v. t. 2. bøje ind, indbukke, bøje ind ad; v. i. m. s. dreje ind ad. — **Einbiegung**, f. Indbøjning, Indbukning, Indbrejning, c.

Einbilden, v. t. 1. bilde ind; **sich —**, indbilde sig, forestille sig; **ein eingebildetes Unglück**, en indbildt Ulykke; **ein eingebildeter Mensch**, et indbildsk, forfængeligt Menneske; † indprente.

Einbildung, f. **-en**. Indbildning, c., falsk Forestilling; Indbildskhed; Indbildningskraft, c. | **Einbildungs-kraft**, f., **-vermögen**, n. Indbildningskraft, Fantasi, c.

Einbinden, v. t. 2. binde ind, sysse ind; **ein Buch —**, indbinde en Bog; fig. give Fabbergave; **Eim. etw. —**, lægge paa Hjærte, indskærpe en noget.

Einblasen, v. t. 2. indblæse; **ein Kartenhaus —**, blæse et Korthus om; fig. **Eim. etw. —**, sige hemmelig, stikke en noget, indgive. — **Einblasung**, f. Indblæsning, c.

Einbläserei, f. **-en**. Indgivelse, c., Pretuberi, n.

Einblätterig, adj. enbladet.

Einblattig, adj. se **einblätterig**.

Einbläuen, v. t. 1. indprygle, prygle. — **Einbläuung**, f. Indprygling, c.

Einblick, m. **-es -e**. Indblik, n.

Einblicken, v. i. 1. m. h. stue ind.

Einblumig, adj. med én Blomst.

Einbohren, v. t. 1. bore ind.

Einbohrig, adj. som er boret én Gang.

Einbrechen, v. t. 2. nedbryde; v. i. m. s. og h. styrte ind, styrte sammen, styrte ned; bryde ind;

der Dieb hat bei uns eingebrochen, Tyven har gjort Indbrud hos os; **die Nacht bricht ein**, Natten bryder frem; **bei der Nacht**, ved Nattens Frembrud.

Einbrecher, m. **-s** pl. ſ. sg. Indbrudstyv, c.

Einbrennen, v. t. 1. (**brannte, gebrannt**) paabrænde, indbrænde, mærke; v. i. m. ſ. og h. brænde, brænde ned; v. t. ≠ indebrænde. — **Einbrennung**, f. Indbrænding, c.

Einbringen, v. t. 1. (**brachte, gebracht**). bringe ind, føre ind, kjøre ind; tage ind; **Waren** —, indføre Varer; **Gefangene** —, føre Fanger i Fængsel; **vor Gericht** —, bringe frem for Retten; **das Versäumte** —, indhente det forsømte; **den Verlust** —, erſtatte, gjenvinde, gjenoprette Tabet; **einen Vorschlag** —, indbringe et Lovforslag; **das Eingebrachte der Frau**, Konens Medgift; **dies hat mir viel Geld eingebracht**, dette har indbragt mig mange Penge. — **Einbringung**, f. Indbringelse, Indførsel, Indtagelse, Indhenten, Indgivelse, c.

Einbrocken, einbröckeln, v. t. 1. brokke i, smule i; **was er eingebrockt hat, muß er auch ausessen**, han maa spise Kaalen, som han har spyttet i.

Einbruch, m. **-es -üche**. Indbrud, n., Sammenstyrtning, c.; Fald, n.; **der — der Nacht**, Nattens Frembrud, n. | **Einbruchs-diebstahl**, m. Indbrudstyveri, n.

Einbrühen, v. t. se **brühen**.

Einbündeln, v. t. 1. binde sammen i en Bylt, pakke ind.

Einbürgern, v. t. 1. medbele Borgerret, naturalisere. — **Einbürgerung**, f. Optagen til Borger, Naturalisering, c.

Einbuße, f. **-n**. Tab, n.

Einbüßen, v. t. 1. gaa glip af, tabe, miste.

Eindammen, v. t. 1. **Holz** —, lægge Træ ind i en Dæmning.

Eindämmen, v. t. 1. inddæmme, inddige; fig. indstrænke. — **Eindämmung**, f. Inddæmning, Indstrænkning, c.

Eindämmern, v. i. 1. m. ſ. døse hen, falde hen, sove ind.

Eindampfen, v. i. 1. m. ſ. dampe hen, svinde.

Eindämpfen, v. t. 1. koge hen.

Eindeichen, v. t. 1. inddige, inddæmme. — **Eindeichung**, f. Inddæmning, c.

Eindenken, v. r. 1. (**dachte, gedacht**). tænke ſig ind i, sætte ſig ind i.

Eindicken, v. t. 1. lade indkoge til en vis Tykkelse.

Eindienen, v. i. 1. m. ſ. blive brugbarere ved længere Tjeneste.

Eindingen, v. t. 2. tinge i med, gjøre med til Betingelse, betinge ſig; leje ind, leje en Plads.

Eindocken, v. t. 1. lægge i Dok.

Eindorren, v. i. 1. m. ſ. indtørres, hentørres.

Eindörren, v. t. 1. indtørre.

Eindrang, m. **-es** ub. pl. Indtrængen, c.

Eindrängen, v. t. 1. trykke ind; v. r. trænge ſig ind. — **Eindrängung**, f. Indtrængning, c.

Eindrechen, v. t. 1. dreje ind i.

Eindrillen, v. t. 1. indexercere.

Eindringen, v. i. 2. m. ſ. trænge ind, trænge ſig ind.

Eindringlich, adj. indtrængende, eftertrykkelig. — **Eindringlichkeit**, f. Eftertryk, n.

Eindringling, m. **-s -e**. en, som trænger ſig ind; Snyltegjæſt, c.

Eindruck, m. **-es -ücke**. Indtryk, n.; — **auf einen machen**, gjøre Indtryk paa en.

Eindrücken, v. t. 1. trykke ind; indprænge, prente ind i; **die Augen** —, lukke Øjnene; **die Thür** —, trykke Døren ind, itu.

Eindrucken, v. t. 1. trykte ind i.

Eindrücklich, adj. som gjør Indtryk, eftertrykkelig, indtrængende.

Eindruſeln, v. i. se **eindämmern**.

Einebenen, v. t. 1. albeles jævne. — **Einebenung**, f. Jævnelse, c.

Eineggen, v. t. 1. nedharve.

Einen, v. t. 1. gjøre til et, forbinde, forene.

Einengen, v. t. 1. knibe sammen, indknibe, indklemme, indstrænke, indsnævre. — **Einengung**, f. Indsnævring, c.

Einer, m. **-s** pl. ſ. sg. Euer, c.

Einerlei, adj. (indecl.) en og den samme, et og det samme; af en og samme Art, samme Slags, samme; **es ist mir ganz** —, det er mig albeles det samme, ligegyldigt, lige meget.

Einerlei, n. (indecl.) Ensformighed, c.; et og det samme.

Einerleiheit, f. ub. pl. Identitet, c.

Einernten, v. t. 1. indhøste, indavle. — **Einerntung**, f. Indhøstning, c.

Einfach, adj. enkelt; simpel, tarvelig, ukunſtlet; **das ist sehr** —, det er meget simpelt, *grei; **ein -er Mann**, en jævn Mand; **ein -es Mahl**, et tarveligt Maaltid. — **Einfachheit**, f. Enkelthed, Simpelhed, Jævnhed, Tarvelighed, c.

Einfädeln, v. t. 1. træde, stikke Traaden igjennem Naalesøjet; fig. etw. —, indlede en Sag fint, anlægge fint.

Einfahren, v. t. 2. indkjøre, kjøre ind i Hus; **die Pferde** —, kjøre Hestene til; **ein Fenster** —, kjøre et Vindue i Stykker; v. i. m. ſ. kjøre ind; **in den Hafen** —, sejle ind, løbe ind i Havnen; (i Bjærgv.) stige ind i, stige ned i en Grube.

Einfahrer, m. **-s** pl. ſ. sg. Opsynsmand i et Bjærgværk, c.

Einfahrt, f. **-en**. Indkjørsel, Indsejling, Nedstigning, c.; Stedet, hvor man kjører el. sejler ind: Indkjørsel, Indsejling, c., Indløb, n.

Einfall, m. **-es -älle**. Indfald, n.; **ein feindlicher** —, et fjendtligt Indfald; **der — eines Hauses**, Faldet, Sammenstyrtningen af et Hus; **er hatte einen klugen** —, han havde et klogt Indfald; **er geriet auf den** —, han fik det Indfald. | **Einfalls-punkt**, m. Indfaldspunkt, n.; **-winkel**, m. Indfaldsvinkel, c.

Einfallen, v. i. 2. m. s. indfalde, falde ind; falde sammen; **das Haus ist eingefallen**, Huset er styrtet sammen; **die Vögel fallen ein**, Fuglene slaa ned; **die Feinde fallen ein**, Fjenderne falde ind, gjøre Indfald; **die Musik fällt ein**, Musikken falder ind; **das einfallende Tauwetter**, det indtrædende Tøvejr; **eingefallene Wangen**, indfaldne Kinder; falde en i Talen; **das fällt mir nicht im Traume ein**, det falder mig ikke i Drømme ind; v. t. slaa itu; **er hat sich den Schädel eingefallen**, han har slaaet Panden fladen itu.

Einfalt, f. ub. pl. Simpelhed, Ligefremhed, Jævnhed, c.; Enfoldighed, Dumhed, c.; **die — vom Lande**, Gudsord fra Landet. | **Einfalts-pinsel**, m. Fjog, n., Tosse, c., enfoldigt Menneske, n.

Einfältig, adj. simpel, ligefrem, jævn; enfoldig; ✝ enkelt. — **Einfältigkeit**, f. se **Einfalt**.

Einfälteln, einfalten, v. t. 1. lægge i smaa Folder.

Einfang, m. **-es -änge**. Fold, indhegnet Plads, Indhegning, c.

Einfangen, v. t. 2. fange og indespærre; paagribe; fig. omgive; stuffe i, fylde i.

Einfarbig, adj. ensfarvet. — **Einfarbigkeit**, f. Ensfarvethed, c.

Einfassen, v. t. 1. indfatte, kante, sætte i Ramme. — **Einfassung**, f. Indfatning, c.

Einfaulen, v. i. 1. m. s. raadne.

Einfehmen, v. t. 1. **die Schweine** —, drive Svinene paa Olden. — **Einfehmung**, f. Driven paa Olden.

Einfeilen, v. t. 1. indfile, file ind i.

Einfesseln, v. t. 1. lægge i Lænker.

Einfetten, v. t. 1. smøre med Fedt.

Einfeuchten, v. t. 1. fugte, væde, gjøre fugtig; stænke. — **Einfeuchtung**, f. Fugten, Stænkning, c.

Einfeuern, v. i. 1. m. h. fyre i, lægge i Kakkelovnen. — **Einfeuerung**, f. Fyren i, c.; Ildsted, n.

Einfinden, v. r. 2. indfinde sig, møde.

Einflechten, v. t. 2. sammenflette; indflette, flette imellem. — **Einflechtung**, f. Sammenfletning, Indfletning, c.

Einflicken, v. t. 1. flikke ind, lappe ind i, sætte ind, føje ind; **sich** —, slesle sig ind, forskaffe sig Adgang.

Einfliegen, v. i. 2. m. s. flyve ind.

Einfließen, v. i. 2. m. s. flyde ind i, løbe ind i; fig. **etw.** — **lassen**, flyde noget ind, lade indflyde; † **auf etw.** —, indvirke paa, have Indflydelse paa.

Einflößen, v. t. 1. hælde i, øse i, gyde i; **Eim. Mut, Hoffnung** —, indgyde en Mod, Haab; **es ist ihm eingeflößt**, det er tyllet i ham, det er sat i ham. — **Einflößung**, f. Hælden i, Øsen i, Indgydelse, c.

Einfluß, m. **-sses -üsse**. Indflyden i, Indflydelse, c.; **er hat — bei Hofe**, han har Indflydelse ved Hoffet; **das hat keinen — auf mich**, det har ingen Indflydelse, Indvirkning paa mig. | **Einfluß-los**, uden Indflydelse; **-reich**, indflydelsesrig.

Einflüsterei, f. **-en**. Hvisken, n.

Einflüsterer, m. **-s** pl. s. sg. Hvisker, c.

Einflüstern, v. t. 1. tilhvisle, indgive, indblæse, sætte i en. — **Einflüsterung**, f. Indgivelse, Indvirkning, c., Hvisken, n.

Einfordern, v. t. 1. indfordre, indkræve, indkalde. — **Einforderung**, f. Indfordring, Indkrævning, c.

Einförmig, adj. ensformig, ensdannet. — **Einförmigkeit**, f. Ensformighed, c.

Einfreien, v. r. 1. gifte sig ind.

Einfressen, v. t. 2. fluge i sig; fig. **Ärger, Verdruß** —, æde Ærgrelsen i sig, taale, finde sig i, undertrykke; **sich** —, æde sig ind; v. i. m. h. indæde.

Einfrieden, einfriedigen, v. t. 1. indfrede, indhegne. — **Einfriedigung**, f. Indhegning, c., Hegn, Gærde, n.

Einfrieren, v. i. 2. m. s. indefryse, tilfryse.

Einfugen, v. t. 1. indfalse, fælde i. — **Einfugung**, f. Indfalsning, c.

Einfügen, v. t. 1. indføje, indsætte; indhæfte, indfalse. — **Einfügung**, f. Indsættelse, c.

Einfuhr, f. ub. pl. Indførsel, c. | **Einfuhr-verbot**, n. Indførselsforbud, n.; **-zoll**, m. Indførselstold, c.

Einführbar, adj. hvad der kan indføres. — **Einführbarkeit**, f. det at kunne indføres.

Einführen, v. t. 1. indføre; **Einen in eine Familie** —, indføre en i en Familie; **Einen redend** —, anføre ens egne Ord. — **Einführung**, f. Indførelse, c.

Einführer, m. **-s** pl. s. sg. Indfører, c.

Einfüllen, v. t. 1. fylde i, fylde paa; fylde, opfylde. — **Einfüllung**, f. Fylden i, Paafylding, c.

Einfurt, f. **-en**. Indsejling, c.

Eingabe, f. **-n**. Indlevering; Ansøgning, Klage, c., Bønskrift, n., Beretning, c.

Eingang, m. **-es -änge**. Indgang, c.; **das Haus hat zwei Eingänge**, Huset har to Indgange; **er gestattet mir den** —, han tilstæder mig Adgang; fig. **meine Bitten fanden keinen** —, mine Bønner fandt ingen Indgang, intet Øre; **der — einer Rede**, Begyndelsen, Indledningen til en Tale; Indførsel; † Tilintetgjørelse,

Ophævelse, c. | **Eingangs-zoll**, m. Indførselstold, c.

Eingeben, v. t. 1. give ind; indgive, gjøre stemt for; **Eim ein Zimmer** —, overlade, indrømme en et Værelse; **es ist ihm eingegeben**, det er sat i ham, indgivet ham; **eine Bittschrift** —, indgive, indlevere et Bønskrift. — **Eingebung**, f. Indgiven, Indgivelse, Indlevering, c.

Eingebinde, n. -s pl. ſ. sg. Fadbergave, c.

Eingeboren, adj. enbaaren; indfødt; **er ist ein Eingeborner**, han er en Indfødt; **der -e Sohn Gottes**, Guds enbaarne Søn.

Eingeburt, f. ub. pl. Indigenat, n. | **Eingeburts-recht**, n. Indfødsret, c.

Eingedenk, adv. ihukommende; **einer S.** (Gen.) — **sein**, huske paa, have noget i Minde.

Eingefleischt, adj. medfødt, indgroet, inkarneret; **ein -er Narr**, en uforbederlig Nar; **der -e Teufel**, den stinbarlige Djævel.

Eingehen, v. i. 2. m. ſ. gaa ind, gaa ind i; **das ging ihm schwer (hart) ein**, det begreb han vanskelig; **mehrere Schreiben sind eingegangen**, flere Skrivelser ere indløbne; **das Geld geht ein**, Pengene komme ind; **das geht mit ein**, det gaar med i Kjøbet; **das Tuch ist eingangen**, Klædet er krøbet ind, krympet ind; **auf diese Bedingung kann ich nicht** —, paa denne Betingelse kan jeg ikke gaa ind, indlade mig; **in etw.** —, trænge ind i noget; **eine -de Besprechung**, en udførlig, detailleret, grundig Behandling; **dieser Verein ist eingegangen**, denne Forening er gaaet ind, er hævet; v. t. **etw.** —, indgaa noget, gaa ind paa noget; **ein Wild** —, omringe et Stykke Vilbt.

Eingemachtes, adj. Syltetøj, n.

Eingenommen, adj. indtagen; **gegen einen** — **sein**, være forud indtagen imod en; **von sich selbst** —, indtagen i sig selv, indbildst; **der Kopf ist** —, Hovedet er tungt. — **Eingenommenheit**, f. Indtagethed, c.

Eingerichte, n. -s pl. ſ. sg. Laasegang, Laasegænge, c.

Eingeschränkt, adj. indstrænket. — **Eingeschränktheit**, f. Indstrænkethed, c.

Eingesessener, adj. Indbygger, c.

Eingestandenermaßen, adv. som indrømmet.

Eingeständig, adj. se **geständig**.

Eingeständnis, n. se **Geständnis**.

Eingestehen, v. t. 2. tilstaa, bekjende; **Eim. etw.** —, † indrømme, tilstaa, tillade en noget.

Eingeweide, n. -s pl. ſ. sg. Indvolde, pl.; fig. Hjærte, n., Følelse, c. | **Eingeweide-wurm**, m. Indvoldsorm, c.

Eingewohnen, v. i. 1. m. ſ. være hjemme i, være vant til; **eingewohnt sein**, være husvant.

Eingewöhnen, v. t. 1. vænne til.

Eingezogen, adj. ensom, stille, tilbagetrukken, uden megen Omgang; ærbar, sædelig; † maadeholden, sparsommelig. — **Eingezogenheit**, f. ensom Levemaade, Tilbagetrukkenheb, Stilheb, Ærbarheb, c.

Eingießen, v. t. 2. hælde i, øse i, stjænke i; støbe fast, smelte fast; fig. indgive. — **Eingießung**, f. Hælden i, Istjænkning, c.; Indgivelse, Indskydelse, c.

Eingittern, v. t. 1. indhegne. — **Eingitterung**, f. Indhegning, c.

Einglaubigkeit, f. ub. pl. Overensstemmelse i Tro, c.

Eingleiten, v. i. 2. m. ſ. glide ind i.

Eingraben, v. t. 2. indgrave; **eine Schrift in Stein** —, indgrave, indgravere en Skrift i Sten; nedgrave; fig. indprente. — **Eingrabung**, f. Indgravning, Nedgravning, c.

Eingravi(e)ren, v. t. 1. indgravere.

Eingreifen, v. i. 2. m. h. gribe ind i; **eingreifend**, indgribende.

Eingrenzen, v. t. 1. begrænse, indeslutte, omslutte.

Eingriff, m. **-es -e**. Indgriben, c.; især fig. Indgreb, n.

Einguß, m. **-sses -üsse**. Indgydning, Istjænkning, c.; det, der hælbes i; Form, c.; Baar, Dyndvaar, n.

Einhacken, v. t. 1. hakke i, hakke itu.

Einhägen, v. t. 1. se **einhegen**.

Einhäkeln, v. t. 1. indhage, sætte Hage i; **sich** —, hage sig fast.

Einhaken, v. t. 1. ihægte, slaa Hage i; holde fast med en Hage. — **Einhakung**, f. Indhagning, c.

Einhalt, m. -s ub. pl. Standsning, c.; især fig. **einer S.** (Dat.) — **thun**, standse en Sag.

Einhalten, v. t. 2. standse, opholde; **sich** —, holde sig inde, hjemme; **die Zeit** —, passe Tiden; v. i. m. h. **mit etw.** —, holde inde med, holde op med noget; **mit der Bezahlung** —, standse med Betalingen. — **Einhaltung**, f. Standsning, c.; punktlig Jagttagelse.

Einhämmern, v. t. 1. indhamre.

Einhandeln, v. t. 1. tilforhanble sig, tilkjøbe sig; **etw. mit** —, indeslutte med i Kjøbet; sætte til, miste ved Handelen. — **Einhandlung**, f. Tilforhandling, c.

Einhändig, adj. enhaandet.

Einhändigen, v. t. 1. give i Hænder, overlevere, overgive. — **Einhändigung**, f. Overlevering, c.

Einhängen, v. t. 1. hænge i, hænge ind i. — **Einhängung**, f. Hængen ind i, Ophængning, c.

Einhängig, adj. (i Bygningsk.) som kun hænger ned til en Side.

Einhauch, m. **-es -e**. Indaanding, c.

Einhauchen, v. t. 1. indaande i, indblæse; **Eim. etw.** —, indaande i en; fig. indgybe, begejstre, inspirere, indaande i. — **Einhauchung**, f. Indblæsning, c.

Einhauen, v. t. 2. hugge ind i; **die Thür**

—, slaa, hugge Døren ind; **das Fleisch** —, hugge Kjødet itu til Nedsaltning; v. i. m. h. **in den Feind** —, hugge ind paa Fjenden; **in das Essen** —, tage ordentlig for sig af Maden. — **Einhauung**, f. Indhugning, c., Indhug, n.

Einhauig, adj. som kun én Gang kan mejes, slaas, hugges.

Einheben, v. t. 2. hæve ind paa, løfte ind; **eine Thür in ihre Angeln** —, sætte en Dør paa Hængslerne. — **Einhebung**, f. Indhævning, c.

Einheften, v. t. 1. hæfte ind i; indhæfte, ihæfte. — **Einheftung**, f. Indhæftning, c.

Einhegen, v. t. 1. indhegne, indgærde. — **Einhegung**, f. Indhegning, c.

Einheilen, v. i. 1. m. s. lægeś ind med, voxe ind med i Saaret; v. t. lægе med ind i Saaret.

Einheimisch, adj. indenlandsk, indfødt; **er ist hier** —, han har hjemme her.

Einheimsen, v. t. 1. indhøste; † **eingeheimst werden**, blive optagen i Familien, blive hjemme.

Einheirat(h)en, v. r. 1. gifte sig ind i.

Einheit, f. **-en**, Enhed, c., Enkelttal, n.

Einheitlich, adj. som danner en Enhed; konsekvent, sammenhængende. — **Einheitlichkeit**, f. Enhed, Konsekvens, Sammenhæng, c.

Einheizen, v. i. 1. m. h. fyre i, lægge i Kakkelovnen; **Eim.** —, gjøre en Helvede hebt. — **Einheizung**, f. Fyren i, Fyring, c.

Einheizer, m. **-s** pl. s. sg. Fyrbøder, c.

Einhelfen, v. i. 2. m. h. **Eim.** —, hjælpe en at komme ind; fig. hjælpe en paa Gleb, fuslere. — **Einhelfung**, f. Underskattelse, Hjælp, c.

Einhelfer, m. **-s** pl. s. sg. Suslør, c.

Einhellig, adj. enstemmig, samdrægtig. — **Einhelligkeit**, f. Enstemmighed, Overensstemmelse, Samdrægtighed, c.

Einhemmen, v. t. 1. standse i Løbet, lægge Hemsko paa. — **Einhemmung**, f. Standsning i Løbet.

Einhenken, v. t. 1. hænge i, hænge paa.

Einher, adv. † her ind fra et Sted. Nu blot i Forbindelse med Verber, især for at betegne en højtidelig og afmaalt Bevægelse, f. Ex. **einherschreiten, -treten**, stride, træde frem.

Einherbsten, v. t. 1. indhøste. — **Einherbstung**, f. Indhøstning, c.

Einherrig, einherrisch, adj. hvad der kun har én Herre.

Einhetzen, v. t. 1. afrette til Jagten; pudse paa noget; fig. afrette, øve. — **Einhetzung**, f. Afretteise til Jagt, Afretteise, Øvelse, c.

Einholen, v. t. 1. indhente; naa; hente ind, gaa i Møde for at føre højtidelig ind; **Nachricht über etw.** —, indhente Oplysninger om noget; **das Versäumte** —, indhente det forsømte; **die Segel** —, bjærge Sejlene; **die Stimmen** —, samle Stemmerne; (til Søs) hale ind; **ein Tau** —, hale et Tov ind. | **Einhol-talje**, f. Indhalertalje, c.

Einholung, f. **-en**. Indhentning; højtidelig Modtagelse, c.

Einhufig, adj. som har hel Hov.

Einhorn, n. **-es -örner**. Enhjørning, c.; Narhval (Monodon). | **Einhorn-fisch**, m. Narhval, c.

Einhörnig, adj. med ét Horn.

Einhufer, pl. de Enhovede.

Einhüllen, v. t. 1. indhylle, indsvøbe, svøbe ind i, skjule, bedække. — **Einhüllung**, f. Indhylling, Indsvøbning, c.

Einhundert, num. et Hundrede, hundrede.

Einhuzeln, v. i. 1. m. s. strumpe sammen.

Einig, adj. enig; fredelig, endrægtig; — **werden über etw.**, blive enige om noget; — **mit einander leben**, leve enig, samdrægtig; ‡ eneste, alene, enkelt. — **Einigkeit**, f. Enighed, Samdrægtighed, c.

Einigen, v. t. 1. gjøre til ét, forene; **sich über etw.** —, enes om, komme overens om noget.

Einiger, einige, einiges, pron. indefin. nogen, noget; pl. nogle, flere; **einige und zwanzig**, nogle og tyve; **einiges Geld**, nogle Penge.

Einigermaßen, adv. nogenlunde, nogenlebes.

Einigung, f. **-en**. Overenskomst, c. | **Einigungs-amt**, n. Forligelseskommission, c.

Einimpfen, v. t. 1. indpode. — **Einimpfung**, f. Indpodning, c.

Einjagen, v. t. 1. jage ind, indjage; **Eim. Furcht** —, indjage, forraarsage en Angest; **einen Hund** —, afrette en Hund til Jagt; v. i. m. s. fare ind, storme ind.

Einjährig, adj. enaarig, ét Aar gammel.

Einjochen, v. t. 1. spænde i Aaget.

Einkacheln, v. i. 1. m. h. fyre stærkt i.

Einkalken, v. t. 1. overstryge med Kalk.

Einkammersystem, n. **-s -e**. Ethammersystem, n.

Einkapseln, v. r. 1. indkapsle sig.

Einkassi(e)ren, v. t. 1. indkassere. — **Einkassi(e)rung**, f. Indkassering, c.

Einkauen, einkäuen, v. t. 1. putte en tygget Mad i Munden; fig. **Eim. etw.** —, tygge noget for en.

Einkauf, m. **-es -äufe**. Indkjøb, n. | **Einkaufs-preis**, m. Indkjøbspris, c.

Einkaufen, v. t. 1. indkjøbe, kjøbe ind; **sich in eine Zunft** —, kjøbe sig ind i et Laug.

Einkäufer, m. **-s** pl. s. sg. Kjøber, c.

Einkehle, f. **-n**. Skotrende, c.

Einkehr, f. ub. pl. det at tage ind (i en Gjæstgivergaard); Stedet, hvor man tager ind; Værtshus, Gjæstgivergaard; fig. Forbydelse i sig selv.

Einkehren, v. i. 1. m. s. tage ind, træde af;

in einem Wirtshause —, tage ind i en Gjæstgivergaard; fig. forbyde sig i sig selv.

Einkeilen, v. t. 1. indkile, kile fast. — **Einkeilung**, f. Indkiling, c.

Einkellern, v. t. 1. lægge ned i Kjælderen. — **Einkellerung**, f. Nedlæggelse i Kjælderen.

Einkerben, v. t. 1. indkarve, skære Karver, Ridser i; **eine Schuld** —, notere en Gjæld. — **Einkerbung**, f. Indkarvning, c.

Einkerkern, v. t. 1. indespærre. — **Einkerkerung**, f. Indespærring, Fængsling, c.

Einketten, v. t. 1. lænke.

Einkitten, v. t. 1. kitte fast i, sætte fast med Kit. — **Einkittung**, f. Indkitning, c.

Einklagen, v. t. 1. **eine Schuld** —, indbrive en Gjæld ved Retten; indstævne.

Einklammern, v. t. 1. indklamre, sætte i Parenthes. — **Einklammerung**, f. Indklamring, c.

Einklang, m. **-es** ub. pl. Samklang, Samlyd, c.; fig. Overensstemmelse; — **der Herzen**, Hjærternes Sympathi.

Einkleben, **einkleiben**, v. t. 1. indkline, indklæbe.

Einkleiden, v. t. 1. iklæde, indklæde; fig. indklæde. — **Einkleidung**, f. Iklædning, Indklædning, c.

Einkleistern, v. t. 1. klistre ind i. — **Einkleisterung**, f. Indklistring, c.

Einklemmen, v. t. 1. indklemme, indeklemme, indknibe. — **Einklemmung**, f. Indklemning, c.

Einklingen, v. i. 2. m. h. være i Samklang med.

Einklinken, v. t. 1. **eine Thür** —, lukke med Klinken; v. i. m. s. falde i.

Einklopfen, v. t. 1. banke ind. — **Einklopfung**, f. Indbankning, c.

Einknebeln, v. t. 1. sætte fast ved Hjælp af en Knevel. — **Einknebelung**, f. Indknevling, c.

Einkneifen, v. t. 2. indknibe, knibe ind.

Einkneten, v. t. 1. indælte.

Einknicken, v. t. 1. gjøre et Knæk i, knække; v. i. m. s. knække sammen, styrte sammen, gaa itu.

Einknüpfen, v. t. 1. knytte ind; **das Geld in das Schnupftuch** —, binde Pengene i Lommetørklædet; fig. **Eim. etw.** —, indskærpe, indprente en noget. — **Einknüpfung**, f. Indknytning, Indskærpning, c.

Einkochen, v. i. 1. m. s. koge ind, koge hen, formindskes ved at koge; v. t. lade koge ind, henkoge, sylte. — **Einkochung**, f. Indkogning, Henkogning, Sylting, c.

Einkommen, v. i. 2. m. s. komme ind; fig. indkomme med, fremkomme med; **mit einer Bittschrift** —, indlevere, indgive et Bønskrift; **zu Rate** —, × erklære sig for fallit; indkomme, indsibe, blive hjstet; **kein Geld ist eingekommen**, der er ingen Penge komne ind; falde ind; **was kommt ihm ein**, hvad falder ham ind; **sich etwas** — **lassen**, falde paa noget.

Einkommen, n. **-s** pl. s. sg. Indlevering af et Andragende; Venges Indgang; aarlig Indtægt, c. | **Einkommen-steuer**, f. Indkomstskat, c.

Einkömmling, m. **-s -e**. en fremmed, som ikke er bosiddende Borger.

Einkoppeln, v. t. 1. koble; indhegne. — **Einkoppelung**, f. Kobling; Indhegning, c.

Einkorn, n. **-es** ub. pl. Spelt, c.

Einkrallen, v. r. 1. slaa Kloerne i, klamre sig fast.

Einkramen, v. t. 1. indpakke, pakke sammen. — **Einkramung**, f. Sammenpakning, Indpakning, c.

Einkratzen, v. t. 1. krabse ind i.

Einkreisen, v. t. 1. indkredse; (Jagt.) omringe Vildtet.

Einkriechen, v. i. 2. m. s. krybe ind i; krybe ind, krympe sammen.

Einkriegen, v. t. 1. faa ind.

Einkrümmen, v. i. 1. m. s. krumpe sammen.

Einkrümmen, v. t. 1. trykke sammen, krumme sammen; v. r. liste sig ind.

Einkünfte, pl. ub. sg. Indtægt, c.

Einladen, v. t. 2. indlade, indstibe, laste; **Einen zu etw.** —, indbyde, invitere en til noget; **einladend**, indbydende, fristende. | **Einlade-platz**, m. Ladeplads, c.

Einlader, m. **-s** pl. s. sg. Indbyder, Bedemand, c.; Befragter, c.

Einladung, f. **-en**. Indladning, Indstibning, c.; Indbydelse, c. | **Einladungs-schreiben**, n. Indbydelsesskrivelse, c.; **-schrift**, f. Indbydelsesskrift, n.

Einlage, f. **-n**. Indlæggelse, c.; Indlæg, n.; **die — eines Briefes**, det i et Brev indlagte; indskudt Kapital, c.; Indstub, n.; Indsats, c.

Einlager, n. **-s** pl. s. sg. Indkvartering, Kantonnering, c., Kvarter, n.

Einlagern, v. t. 1. indkvartere, lægge ind; oplægge. — **Einlagerung**, f. Oplægning; Indkvartering, c.

Einländisch, adj. se **inländisch**.

Einlangen, v. t. 1. række, give ind; v. i. m. s. ankomme, indtræffe, indkomme. — **Einlangung**, f. Rækken ind, c.

Einlaß, m. **-sses -ässe**. Indladelse, c.; en lille Dør paa Stadsporten. | **Einlaß-karte**, f. Entrebillet, c., Afgangskort, n.; **-pforte**, f. Laage, c.

Einlassen, v. t. 2. indlade, lade gaa ind, lade komme ind; sætte i, strue i; hælde i, gyde i; **sich mit eim** —, give sig af med en; indlade sig med en; **sich in eine S.**, **in ein Gespräch** —, **auf einen Vorschlag** —, indlade sig i en Sag, en Samtale, paa et Forslag; **sich nicht auf etw.** —, ikke befatte sig dermed. — **Einlassung**, f. Indladelse; Hælden i, Sætten i, c.

Einlauf, m. **-es -äufe**. Indløb, n.

Einlaufen, v. i. 2. m. s. løbe ind, sejle ind;

(om Tøjer) løbe ind, krybe ind, krybe sammen; v. t. støbe op, støbe ind.

Einlaugen, v. t. 1. lægge i Lud. — **Einlaugung**, f. Læggen i Lud.

Einläuten, v. t. 1. ringe til; **die Messe** —, ringe sammen til Gudstjenesten; v. i. m. h. ringe til Kirke. — **Einläutung**, f. Ringen til, c.

Einlautig, adj. monoton.

Einleben, v. r. 1. leve sig ind i.

Einlegen, v. t. 1. lægge ind i, lægge i, indlægge; **eine Arie** —, indlægge en Arie; **die Klinge** —, lukke Kniven; **mit Elfenbein eingelegt**, indlagt med Elfenben; **sich bei eim.** —, lægge sig ind hos en, indkvartere sig hos en; **Heringe** —, neblægge Sild; **Wein** —, lægge Vin i Kjælderen; **einen Saum** —, lægge en Søm ind; **eine gutes Wort für einen** —, lægge et godt Ord ind for en; **Verwahrung** —, neblægge Protest; **eine Lanze** —, fælde en Lanse; **eine Lanze für einen** —, bryde en Lanse for en; **sich Ehre, Schande mit etw.** —, indlægge sig Ære, Skam med noget. | **Einlegeband**, n. Bogmærke, n.; **-brettchen**, n. lille Finerplade, c.; **-messer**, n. Foldeknib, c.; **-sohle**, f. Indlægssaal, c.

Einleger, m. **-s** pl. ſ. sg. Aflægger, c.

Einlegung, f. **-en**. Indlægning, Neblægning, c.

Einlehren, v. t. 1. lære en noget.

Einleimen, v. t. 1. lime ind i. — **Einleimung**, f. Indlimning, c.

Einleiten, v. t. 1. indlede, forberede; **Einen** —, føre en ind; **es leitet sich etw. ein**, der er noget i Gjære. — **Einleitung**, f. Indledning, c.

Einlenken, v. i. 1. m. ſ. dreje ind, dreie ind i Sporet; fig. vende tilbage til Sagen; tage Reb i Sejlene, blive forsigtig; v. t. bøje ind i Sporet; lebsætte.

Einlernen, v. t. 1. lære udenad.

Einlesen, v. t. 2. indsamle, indhøste.

Einleuchten, v. i. 1. m. h. fig. indlyse, være indlysende, klart, tydeligt; **dieser Grund leuchtet mir ein**, denne Grund er indlysende for mig.

Einliefern, v. t. 1. indlevere.

Einlieferung, f. **-en**. Indlevering, c. | **Einlieferungs-schein**, m. Bevis for Indlevering, n.; **-zeit**, f. Indleveringstid, c.

Einliegen, v. i. 2. m. ſ. × bo til Leje; være indkvarteret; **einliegend**, indlagt.

Einlieger, m. **-s** pl. ſ. sg. Lejer, c.

Einlogi(e)ren, v. r. 1. indlogere sig.

Einlösen, v. t. 1. indløse, indfri. — **Einlösung**, f. Indløsning, Indfrielse, c.

Einlöt(h)en, v. t. 1. lodde i, lodde fast. — **Einlöt(h)ung**, f. Indlodning, c.

Einlöt(h)ig, adj. hvad der vejer ét Lod.

Einlotsen, v. t. 1. lodse ind.

Einlullen, v. t. 1. bøvse i Søvn.

Einmachen, v. t. 1. lægge ind i, indsyrde, indvikle; sylte, nedsalte, lægge i Lage; **den Teig** —, gjennemælte Dejen; **Kalk** —, læste Kalk; **Eingemachtes**, Sylteтøj, n. — **Einmachung**, f. Indlægning, Indsyrdning, Syltning, Nedsaltning, Gjennemælтning, c.

Einmähig, adj. som kun kan mejes én Gang.

Einmahnen, v. t. 1. indkræve.

Einmaischen, v. t. 1. mæske. — **Einmaischung**, f. Mæskning, c.

Einmal, adv. én Gang, engang; — **für allemal**, en Gang for alle; **noch** —, endnu en Gang; **auf** —, paa en Gang, med et; **schon** —, allerede en Gang; engang; **es war** — **ein König**, der var engang en Konge; **endlich** —, endelig engang; **das ist nun** — (**'mal**) **so in der Welt**, det er nu engang saaledes i Verden; **wenn es** — **so sein muß**, naar det endelig skal være saaledes; **höre** —, hør engang; **er ist nicht** — **wohlhabend**, han er ikke engang velhavende.

Einmaleins, n. indecl. Multiplikationstabel, c.

Einmalig, adj. som kun sker én Gang.

Einmännig, einmännisch, adj. (i Botanik) enhannet.

Einmarsch, m. **-es -ärsche**. Indmarsch, c.

Einmarschi(e)ren, v. i. 1. m. ſ. indmarschere.

Einmaß, n. **-es** ub. pl. Svind, n.

Einmaster, m. **-s** pl. ſ. sg. enmastet Fartøj, n.

Einmastig, adj. enmastet.

Einmauern, v. t. 1. indmure, mure ind i; **einen Schatz** —, indmure en Skat. — **Einmauerung**, f. Indmuring, c.

Einmeißeln, v. t. 1. hugge ind med en Mejsel. — **Einmeißelung**, f. Indmejsling, c.

Einmengen, v. t. 1. indblande; mænge i, blande i, sammenblande; **sich** —, blande sig i. — **Einmengung**, f. Indblanding, c.

Einmessen, v. t. 2. maale i; **sich** —, forminbskes, svinde; **das Korn hat sich eingemessen**, Kornet er svundet. — **Einmessung**, f. Indmaaling, c.

Einmiet(h)en, v. t. 1. leje ind, indlogere; **sich** —, leje sig ind. — **Einmiet(h)ung**, f. Lejen, c.

Einmischen, v. t. 1. indblande, blande i; **sich** —, blande sig i. — **Einmischung**, f. Indblanding, c.

Einmonatlich, adj. hvad der varer én Maaned.

Einmummen, einmummeln, v. t. 1. indsvøbe, indhylle, indpakke.

Einmünden, v. i. 1. m. h. udmunde, munde i. — **Einmündung**, f. Udmunding, c.

Einmündig, adj. enstemmig. — **Einmündigkeit**, f. Enstemmighed, c.

Einmünzen, v. t. 1. udmønte. — **Einmünzung**, f. Udmøntning, c.

Einmustern, v. t. 1. indrullere.

Einmut(h), f. se **Einmüt(h)igkeit**.

Einmut(h)en, v. t. 1. ✝ optage i et Lav; **sich** —, anholde om at optages i et Lav.

Einmüt(h)ig, adj. endrægtig, enstemmig. — **Einmüt(h)igkeit**, f. Samdrægtighed, Enstemmighed, c.

Einnageln, v. t. 1. slaa ind i.

Einnähen, v. t. 1. **einen Ärmel** —, sy et Ærme i, til; **einen Namen** —, sy et Navn i; **ein Kleid** —, sy en Kjole ind, lægge en Kjole ind. — **Einnähung**, f. Syen i, Indsyning, Indlægning, c.

Einnahme, f. **-n**. Indtagelse, c.; Indtægt, Indkomst, c.; **die — einer Festung**, Indtagelsen af en Fæstning; **er hat eine gute** —, han har en god Indtægt; Oppebørselssted, n. | **Einnahme-buch**, n. Indtægtsbog, c.; **-budget**, n. Indtægtsiden i Finansloven.

Einnehmen, v. t. 2. tage ind, indtage; **Arzenei** —, tage Medicin ind; **Geld** —, tage Penge ind; **die Segel** —, bjærge Sejlene; **Spottreden** —, tage imod Skoser; **eine Festung** —, indtage en Fæstning; **Einen für sich** —, indtage, vinde en for sig; **ein -des Wesen**, et indtagende, tiltrækkende, vindende Væsen; **der Rausch nimmt den Kopf ein**, Rusen fortumler Hovedet. — **Einnehmung**, f. Indtagelse, Modtagelse, c.

Einnehmer, m. **-s** pl. ſ. sg. Oppebørselsbetjent, c.

Einnetzen, v. t. 1. fugte, væde; **die Wäsche** —, stænke Linnedet; **Heringe** —, lægge Sild i Blød. — **Einnetzung**, f. Fugten, Stænken, Læggen i Blød, c.

Einnicken, v. i. 1. m. ſ. sove ind.

Einnieten, v. t. 2. nitte, klinke fast i. — **Einnietung**, f. Klinkning, c.

Einnisten, einnisteln, v. r. 1. bygge Rede et Sted; fig. sætte sig fast, bosætte sig.

Einnöt(h)igen, v. t. 1. nøde i; **Eim. die Arzenei** —, nøde Medicin i en. — **Einnöt(h)igung**, f. Nøden i, c.

Einöde, adj. øde, ensom, forladt.

Einöde, f. **-n**. Ørk, Ødsk, c., ensomt Sted. | **Einöd-hof**, m. ensom Bondegaard, c.

Einölen, v. t. 1. smøre med Olie; fig. **Eim. etw.** —, faa noget til at gaa glat i en. — **Einölung**, f. Smøren med Olie, c.

Einordnen, v. t. 1. indordne. — **Einordnung**, f. Indordning, c.

Einpaarig, adj. levende i Monogami.

Einpacken, v. t. 1. indpakke, pakke sammen; v. i. m. h. pakke sammen; fig. pakke ind. — **Einpackung**, f. Indpakning, c.

Einpappen, v. t. 1. klistre fast.

Einpaschen, v. t. 1. indsmugle, smugle ind.

Einpassen, v. t. 1. indpasse, tilpasse; v. i. passe ind i. — **Einpassung**, f. Indpasning, Tilpasning, c.

Einpassi(e)ren, v. i. 1. m. ſ. indpassere.

Einpauken, v. t. 1. fig. banke ind i, tylle ind i; **sich** —, slide til Examen.

Einpauker, m. **-s** pl. ſ. sg. Manubuttør, c.

Einpeitschen, v. t. 1. piske ind i, banke ind i.

Einpelzen, v. t. 1. × indpode, pode.

Einpfählen, v. t. 1. indpæle. — **Einpfählung**, f. Indpæling, c.

Einpfarren, v. t. 1. indlemme i et Sogn; **eingepfarrte Dörfer**, Landsbyer, som høre til et Sogn.

Einpfeffern, v. t. 1. pebre, pebre ned.

Einpferchen, v. t. 1. sætte i Fold, indelukke, indesluttе.

Einpferdig, adj. se **einspännig**.

Einpflanzen, v. t. 1. indplante, plante neb, plante; **Eim. etw.** —, indprente en noget.

Einpflastern, v. t. 1. lægge med neb i en Stenbro; omgive, indesluttе med Stenbro.

Einpflöcken, v. t. 1. pløke fast, pløke til; omsluttе med smaa Pæle.

Einpflügen, v. t. 1. nedpløje, pløje neb. — **Einpflügung**, f. Nedpløjning, c.

Einpfropfen, v. t. 1. indpode; proppe ind i. — **Einpfropfung**, f. Indpodning, c.

Einpfündig, adj. hvad der vejer et Pund; et punds-.

Einpichen, v. t. 1. tilbege, gjøre fast med Beg. — **Einpichung**, f. det at klistre til med Beg.

Einpilgern, v. i. 1. m. ſ. vandre ind i.

Einplaudern, v. t. 1. bilde ind, sætte i Hovedet.

Einplumpen, einplumpsen, v. i. 1. m. ſ. plumpe i, bumpe i.

Einpökeln, v. t. 1. lægge i Lage, nedsalte, salte. — **Einpökelung**, f. Læggen i Lage, Nedsaltning, c.

Einprägen, v. t. 1. indprøve, indprente. — **Einprägung**, f. Indprøvning, Indprentning, c.

Einpredigen, v. t. 1. **Eim. etw.** —, prøve noget for en, sætte i Hovedet, indbilde en noget; **Einen** —, prøve en i Sovn.

Einpressen, v. t. 1. presse ind; presse sammen. — **Einpressung**, f. Indpresning, c.

Einprügeln, v. t. 1. prygle ind i, banke ind i.

Einpudern, v. t. 1. pudre.

Einpumpen, v. t. 1. pumpe i.

Einpuppen, v. r. 1. forpuppe sig. — **Einpuppung**, f. Forpupning, c.

Einpusten, v. t. se **einblasen**.

Einquarti(e)ren, v. t. 1. indkvartere. — **Einquarti(e)rung**, f. Indkvartering, c.

Einquellen, v. t. 1. ubløde, lægge i Blød.

Einquirlen, v. t. 1. røre ind i.

Einrahmen, v. t. 1. sætte i Ramme. — **Einrahmung**, f. Indfatning, c.; Ramme, c.

Einrammeln, einrammen, v. t. 1. nedramme. — **Einrammelung, Einrammung**, f. Nedramning, c.

Einranden, einrändern, v. t. 1. indfatte, kante.

Einrat(h)en, v. t. 2. tilraade; **auf sein —**, efter hans Raad.

Einräuchern, v. t. 1. røge, gjennemrøge, tilrøge. — **Einräucherung**, f. Røgning, c.

Einräumen, v. t. 1. ryddе, lægge til Side, lægge paa sin Plads; indrømme, tilstaa; **Eim. einen Platz —**, indrømme, overlade, tilstaa en en Plads; **er wollte es mir nicht —**, han vilde ikke indrømme mig det. — **Einräumung**, f. Indrømmelse, c.

Einraunen, v. t. 1. tilhviske.

Einrechnen, v. t. 1. regne i med, tage med i Regningen.

Einrede, f. **-n**. Indsigelse, Indvending, c.

Einreden, v. t. 1. faa til at tro, indbilde, sætte i Hovedet; overtale; **sich etw. —**, indbilde sig noget; **Eim. Mut —**, indgyde en Mod; opmuntre, formane; v. i. m. h. gjøre Indsigelse, gjøre Indvendinger; blande sig i Talen. — **Einredung**, f. Overtalelse, Indvending, c.

Einreffen, v. t. 1. rebe.

Einregnen, v. i. 1. m. h. regne ind; v. r. begynde med Regn; **eingeregnet sein**, holdes fast ved Regn.

Einreiben, v. t. 2. indgnide, gnide ind i; fig. **Eim. etw. —**, foreholde en noget, give en paa Hovedet for noget. — **Einreibung**, f. Indgnidning, c.

Einreichen, v. t. 1. indrække, række ind, indgive, indlevere, overrække. — **Einreichung**, f. Indlevering, Indgivelse, c.

Einreihen, v. t. 1. sætte i Række, indrangere; rie til. — **Einreihung**, f. Sætten i Række, Indrangering, c.; Rining, c.

Einreihig, adj. bestaaende af én Række.

Einreißen, v. t. 2. rive i, gjøre Rift i; **ein Gebäude —**, rive en Bygning ned, nedbryde; v. i. faa en Rift, rives, gaa itu, sønderrives; fig. gribe om sig, blive almindelig, tage Overhaand; **die Eitelkeit reißt ein**, Forfængeligheden griber om sig. — **Einreißung**, f. Riven itu, Sønderrivelse, Nedbrydelse, Udbredelse, c.

Einreiten, v. i. 2. m. f. ride ind, komme ridende ind; v. t. ride ned, kaste om ved at ride imod; **ein Pferd —**, ride en Hest til.

Einrenken, v. t. 1. bringe i Leb. — **Einrenkung**, f. Bringen i Leb, c.

Einrennen, v. t. 1. (**rannte, geraunt**) rende ind, støde ind el. op ved at rende paa; **sich den Kopf —**, slaa Hovedet i Stykker.

Einrichten, v. t. 1. bringe i Leb; indrette, ordne, bringe i Orden, organisere, arrangere; **sich auf etw. —**, belave sig paa noget; **sich nach etw. —**, indrette, føje sig efter noget; **sich —**, indrette sit Hus. — **Einrichtung**, f. Indretning, Ordning; Laasegang, Laasegænge, c.

Einriegeln, v. t. 1. slyde Slaaen for; **Einen —**, lukke en inde.

Einritt, m. **-es** ub. pl. Indtog til Hest, n., Indridelse, c.

Einritzen, v. t. 1. gjøre en Ridse i; ridse ind i; **seinen Namen —**, ridse sit Navn ind. — **Einritzung**, f. Indridsning, c.

Einrollen, v. t. 1. rulle ind i, rulle sammen; indrullere.

Einrosten, v. i. 1. m. f. ruste fast i, blive rusten. — **Einrostung**, f. Rusten, c.

Einrücken, v. t. 1. rykke ind, indrykke, indføre; **etw. in eine Zeitung —**, sætte, rykke noget ind i en Avis; v. i. m. f. rykke ind, drage ind; **gestern rückten die Truppen ein**, i Gaar rykkede Tropperne ind; **rykke op.** — **Einrückung**, f. Indrykning, c.

Einrudern, v. t. 1. og i. m. f. ro ind.

Einrufen, v. t. 2. kalde ind.

Einrühren, v. t. 1. røre i; røre sammen.

Eins, num. se **ein**.

Eins, f. ub. pl. Ettal, n.

Eins, adv. enig, af samme Mening; **des Handels —**, enige om Handelen; engang; **wir wollen — trinken**, vi ville drikke engang; **lassen Sie uns — plaudern**, lab os snakke en Smule; **mir ist alles —**, mig er alt ligegyldigt, ét og det samme.

Einsaat, f. ub. pl. Udsæd, c.

Einsäckeln, v. t. 1. putte i Pungen, tage ind.

Einsacken, v. t. 1. pakke i Sække, stikke til sig, putte i Lommen; v. i. synke ned, synke sammen. — **Einsackung**, f. det at fylde i Sæk, at putte i Lommen.

Einsäen, v. t. 1. saa, tilsaa.

Einsagen, v. t. 1. sige til, tilsige; × indskærpe; × mobsige, gjøre Indsigelse.

Einsalben, v. t. 1. indsalve, indsmøre, indbalsamere. — **Einsalbung**, f. Indsalvning, Indbalsamering, c.

Einsalzen, v. t. 1. (partic. **gesalzen**) indsalte, nedsalte. — **Einsalzung**, f. Indsaltning, Nedsaltning, c.

Einsam, adj. ensom, enlig, alene, ene; — **leben**, leve alene; stille, øde, forladt. — **Einsamkeit**, f. Ensomhed, c.

Einsammeln, v. t. 1. indsamle. — **Einsammlung**, f. Indsamling, c.

Einsammler, m. **-s** pl. ſ. sg. Indsamler, c.

Einsargen, v. t. 1. lægge i Ligkiste.

Einsatz, m. **-es -ätze**. Indsættelse, c.; Indsats, c.; Indskud, n.; **ein — von Schachteln, von Bechern, von Gewichten**, et Sæt Æsker, Bægere, Vægte, som sættes ind i hverandre; Sættedam, c.; Hyttefad, n.

Einsauen, v. t. 1. tilsvine, svine til.

Einsäuern, v. t. 1. syre, blande med Surdej.

Einsaufen, v. t. 2. drikke, tylle i sig.

Einsaugen, v. t. 2. indsuge; **etw. mit der Muttermilch —**, indsuge noget med Moder.

mælken; v. r. suge sig fast. — **Einsaugung**, f. Indsugning, c.

Einsäumen, v. t. 1. sømme.

Einsäuseln, v. i. 1. m. s. vifte ind, strømme ind, svære ind.

Einsausen, v. i. 1. m. s. suse ind, strømme ind, bruse ind.

Einschachteln, v. t. 1. lægge i Æske, indpakke; indelukke, indeslutte. — **Einschachtelung**, f. Indpakning, c.

Einschaffen, v. t. 2. indplante, give ved Skabelsen; **eingeschaffen**, medfødt.

Einschaffen, v. t. 1. skaffe ind, bringe ind.

Einschalig. adj. som har én Skal; énskallet.

Einschalten, v. t. 1. skyde ind, sætte ind; **ein eingeschaltetes Gedicht**, et indskudt, indlagt Digt. — **Einschaltung**, f. Indskydelse, Indsættelse, c.

Einschalter, m. -s pl. s. sg. Indskyder, Interpolerer, c.

Einschanzen, v. t. 1. omgive med Skanser.

Einschärfen, v. t. 1. indskærpe. — **Einschärfung**, f. Indskærpelse, c.

Einscharren, v. t. 1. skrabe ned, skrabe sammen; **einen todten Hund** —, nedgrave en død Hund. — **Einscharrung**, f. Nedgravning, c.

Einschätzen, v. t. 1. sætte i Skat. — **Einschätzung**, f. Skatteansættelse, c.

Einschauen, v. i. 1. m. h. skue ind, se ind.

Einschaufeln, v. t. 1. skovle ind.

Einschenken, v. t. 1. skjænke i; **das Glas** —, skjænke i Glasset. — **Einschenkung**, f. Skjænkning, c.

Einschichten, v. t. 1. pakke ind i Lag; indskyde.

Einschichtig, adj. × ensom.

Einschicken, v. t. 1. indsende. — **Einschickung**, f. Indsendelse, c.

Einschieben, v. t. 2. indskyde, skyde ind; putte ind; **ein eingeschobenes Testament**, et falsk, uægte Testamente. — **Einschiebung**, f. Indskydelse, c.

Einschieber, m. -s pl. s. sg. Indskyder, Indsætter, c.

Einschiebsel, n. -s pl. s. sg. det indskudte; Tilsætning, Tilføjning, c.

Einschießen, v. t. 2. indskyde, skyde; skyde ind; **auf einen** —, skyde løs paa en; **einen Turm** —, skyde et Taarn ned. sammen; **Gewehre** —, indskyde Geværer; **Pferde** —, vænne Heste til at staa for Skud; **sich** —, øve sig i Skydning; fig. øve sig; **das Brot** —, skyde Brødet ind i Ovnen; **Geld** —, skyde Penge ind; v. i. m. s. styrte ned, styrte sammen, synke ned.

Einschiffen, v. t. 1. indskibe; **sich** —, indskibe sig, gaa om Bord; v. i. m. s. sejle ind. — **Einschiffung**, f. Indskibning, c.

Einschirren, v. t. 1. lægge Seletøjet paa.

Einschlachten, v. t. 1. indslagte.

Einschlafen, v. i. 2. m. s. sove ind; fig. sove; **das Bein ist mir eingeschlafen**, mit Ben sover; **die Sache ist eingeschlafen**, denne Sag er sovet ind, glemt.

Einschläfern, v. t. 1. bysse i Søvn; **Einen mit falscher Hoffnung** —, gjøre en tryg ved falsk Haab. — **Einschläferung**, f. Søvndysselse; fig. Neddysselse, c.

Einschläfrig, adj. **ein -es Bett**, en enkelt Seng.

Einschlag, m. -es -äge. Indslaaen, Islæt, c.; Indlæg, n.; det vedlagte, det indlagte; Læg, n.. Fold, c.

Einschlagen, v. t. 2. slaa ind, slaa i; sønderslaa; svøbe ind, pakke ind; **Nägel** —, slaa Sømmi; **Löcher in etw.** —, slaa Huller i noget; **Eim. etw.** —, banke noget ind i en; **die Zähne** —, slaa, sætte Tænderne i noget; **etw. in ein Tuch** —, svøbe noget ind i et Tørklæde; **etw. in ein Faß** —, hælde noget paa en Tønde; **einen Brief in einen andern** —, lægge et Brev ind i et andet; **Lebensmittel** —, opbevare Levnedsmidler; **den Faden** —, slaa Traaden i; **das Kleid** —, lægge Kjolen ind; **eine Thür** —, slaa en Dør ind, sønderslaa; **einen Weg, eine Richtung** —, slaa ind paa en Vei, i en Retning; **einen Handel** —, slutte en Handel; v. i. m. h. slaa ind, slaa ned, slaa til, slaa ind i; **nach einem Dachse** —, grave efter en Grævling; **er schlug gleich ein**, han slog straxtil; **der Blitz, das Wetter hat eingeschlagen**, Lynilden er slaaet ned; **in etw.** —, slaa ind paa noget, begynde paa noget; **das schlägt in mein Fach ein**, det hører ind under mit Fag; m. s. lykkes, trives; **dieser Sohn ist gut eingeschlagen**, denne Søn har artet sig vel; **das Obst schlägt heuer ein**, Træfrugten lykkes godt i Aar; **die Farben schlagen ein**, Farverne blive blege. — **Einschlagung**, f. Islaaen, Slaaen ind, Indslaaen, c.

Einschlägig, adj. havende Hensyn til, sigtende til, betræffende, hørende til.

Einschleichen, v. i. 2. m. s. og v. r. snige ind, liste ind; **die Katze ist eingeschlichen**, Katten har listet sig ind; fig. indsnige; **Mißbräuche haben sich bei (unter) uns eingeschlichen**, Misbrug have indsneget sig hos os; v. t. indsmuale.

Einschleiern, v. t. 1. tilsløre, bedække med Slør, indhylle, skjule; **sich** — **lassen**, tage Sløret.

Einschleifen, v. t. 1. indføre paa Slæde; indsmugle. — **Einschleifung**, f. Indførsen paa Slæde, Indsmugling, c.

Einschleifen, v. t. 2. indslibe. — **Einschleifung**, f. Indslibning, c.

Einschleppen, v. t. 1. slæbe ind, smugle ind; **eine Krankheit** —, tilføre en Sygdom. — **Einschleppung**, f. Indførsel, Tilførsel, c.

Einschließen, v. t. 2. indslutte; indeslutte, indespærre, indelukke, gjemme; **die Mauern,**

die uns —, Murene, som indeslutte, omgive os; **Jemand in sein Herz** —, slutte en i sit Hjærte; **eine Stadt** —, indeslutte, cernere en By; **etw. in einen Brief** —, lægge noget ind i et Brev; **sein Geld** —, gjemme sine Penge; **er ist mit eingeschlossen**, han er medindbefattet heri; **sich** —, lukke sig inde; v. i. slutte i. — **Einschließung**, f. Indeslutning, Indespærring, Indlægning, Indpasning, c.

Einschließlich, adj. medindbefattet, med iberegnet, inklusive.

Einschlingen, v. t. 2. sluge, nedsluge; indsno, indsnære.

Einschlitzen, v. t. 1. opsprætte.

Einschlucken, v. t. 1. sluge i sig, nedsluge, nedsvælge.

Einschlummern, v. i. 1. m. s. slumre ind, falde i Slummer; fig. sove hen, dø; v. t. dysse i Slummer, faa til at slumre ind.

Einschlüpfen, v. i. 1. m. s. smutte ind.

Einschlürfen, v. t. 1. slubre ind, drikke.

Einschluß, m. **-sses -üsse**. det indeslutede, indlagte, n., Tilsøjning, c.; **mit** —, med Indbefattelse af, inklusive. | **Einschluß-zeichen**, n. Parenthes, c.

Einschmalzen, v. t. 1. indsmøre, smøre med Fedt.

Einschmeicheln, v. r. 1. **sich bei jemand** —, indsmigre sig hos en; **ein -des Wesen**, et indsmigrende Væsen. — **Einschmeichelung**, f. Indsmigring, c.

Einschmeißen, v. t. 2. smide ind, slaa ind; kaste i Fængsel. — **Einschmeißung**, f. Smiden ind, c.

Einschmelzen, v. t. 1. (2) indsmelte. — **Einschmelzung**, f. Indsmeltning, c.

Einschmelzen, v. i. 2. m. s. smelte ind, smelte sammen, svinde ind, aftage, formindskes.

Einschmettern, v. t. 1. slaa ind, sønderslaa; v. i. slaa ned (om Lynilden); stemme i med, falde ind.

Einschmieden, v. t. 1. **einen Missethäter** —, smedde en Forbryder i Lænker.

Einschmiegen, v. r. 1. trykke sig ind i; fig. liste sig ind, indsmigre sig.

Einschmieren, v. t. 1. indsmøre; **das Leder** —, smøre Læderet; tilsmøre; tilsøle. — **Einschmierung**, f. Indsmøring, c.

Einschmuggeln, v. t. 1. indsmugle.

Einschmutzen, v. t. 1. tilsøle, tilsmudske.

Einschnallen, v. t. 1. spænde ind, spænde fast. — **Einschnallung**, f. Indspænding, c.

Einschnarchen, v. i. 1. m. s. falde snorkende i Søvn.

Einschneiden, v. t. 2. skære ind i; **das Rohr** —, gjøre et Snit i Røret; **Buchstaben** —, skære Bogstaver ind; **Getreide** —, høste Kornet; v. r. skære sig ind; × svinde ind; v. i. m. h. skære ind, trænge skærende ind. — **Einschneidung**, f. Indskæring, c.

Einschneidig, adj. som kun har én Æg.

Einschneien, v. i. 1. m. s. indesne. — **Einschneiung**, f. Indsnening, c.

Einschnitt, m. **-es -e**. Indsnit, Skaar, n.; Høst, c., Høstudbytte, n. | **Einschnitt-t(h)ier**, n. Insekt, n.

Einschnittig, adj. se **einschürig**.

Einschnitzen, v. t. 1. snitte ind i.

Einschnupfen, v. t. 1. indsnuse.

Einschnüren, v. t. 1. indsnøre; **sich** —, indsnøre sig, tage Snørliv paa. — **Einschnürung**, f. Indsnøring, c.

Einschnurren, v. i. 1. se **einschrumpfen**.

Einschöpfen, v. t. 1. øse i; **Wasser in ein Gefäß** —, øse, hælde Vand i et Kar. — **Einschöpfung**, f. Indøsning, c.

Einschränken, v. t. 1. indstrænke, begrænse; **sich auf etw.** —, indstrænke sig til noget; **eingeschränkt**, fig. indstrænket. — **Einschränkung**, f. Indstrænkning; Betingelse, c., Forbehold, n.

Einschrauben, v. t. 2. skrue ind; skrue fast. — **Einschraubung**, f. Indskruning, c.

Einschrecken, v. t. 1. forskrække.

Einschreiben, v. t. 2. indskrive, indføre; **eingeschrieben**, rekommanderet. | **Einschreibe-bureau**, n. Indskrivningskontor, n.; **-gebühr**, f., **-geld**, n. Indskrivningspenge. pl.

Einschreibung, f. **-en**. Indskrivning, c.

Einschreiten, v. i. 2. m. s. skride ind.

Einschroten, v. t. 1. **ein Faß** —, rulle ned i Kjelderen.

Einschrumpfen, einschrumpeln, v. i. 1. m. s. skrumpe ind, krybe ind, faa Rynker.

Einschub, m. **-es** ub. pl. hvad der indskydes, indputtes; Indskydelse, c.

Einschüchtern, v. t. 1. kyse, gjøre bange, forknytte. — **Einschüchterung**, f. Forknyttelse, Intimidation, c.

Einschulen, v. t. 1. afrette, dressere. — **Einschulung**, f. Afrettelse, Dressur, c.

Einschürig, adj. som kun skæres, klippes, høages, mejes én Gang om Aaret.

Einschuß, m. **-sses -üsse**. Filset, c., Indslud, n.

Einschustern, v. i. 1. m. h. sætte til, tabe, libe Tab, gaa tilbage.

Einschütten, v. t. 1. øse i, hælde i. — **Einschüttung**, f. Indøsning, c.

Einschwärzen, v. t. 1. sværte, gjøre sort; indsmugle. — **Einschwärzung**, f. Sværtning, Indsmugling, c.

Einschwärzer, m. **-s** pl. s. sg. Smugler, c.

Einschwatzen, v. t. 1. faa en til at tro, sætte i Hovedet, indbilde, binde paa Ærmet; **sich bei jemand** —, indsmigre sig med Snak. — **Einschwatzung**, f. Sladren for, Indsmigren, c.

Einschweifeln, v. t. 1. svovle.

Einschwemmen, v. t. 1. skylle ind.

Einschwenken, v. i. 1. m. s. svinge ind.

Einsegeln, v. i. 1. m. s. sejle ind.

Einsegnen, v. t. 1. velsigne, give Velsignelse, indvie; **ein Brautpaar** —, vie Brudefolk; **Kinder** —, konfirmere Børn; **Brot und Wein** —, konsekrere, indvie Brød og Vin. — **Einsegnung**, f. Velsignelse, Indvielse, Vielse, c.; især: Konfirmation, c.

Einsehen, v. i. 2. m. h. se ind, ligge inb; **bei eim.** —, se ind hos en, tage ind; v. t. indse, fatte, begribe, erkjende, forstaa; **ein — haben, nehmen**, efterse noget.

Einseifen, v. t. 1. indsæbe; fig. snyde, tage ved Næsen.

Einseihen, v. t. 1. lade sive ind.

Einseitig, adj. ensidig, som kun har én Side; fig. ensidig. — **Einseitigkeit**, f. fig. Ensidighed, c.

Einsenden, v. t. 1. (**sandte, gesandt**) indsende. — **Einsendung**, f. Indsendelse, c.

Einsender, m. **-s** pl. s. sg. Indsender, c.

Einsenken, v. t. 1. sænke ned. — **Einsenkung**, f. Nedsænkning, Indsænkning, Fordybning, c.

Einsetzen, v. t. 1. sætte ind, indsætte; **Beamte** —, indsætte Embedsmænd; **Einen als Erben** —, indsætte en til Arving; **Geld** —, indsætte Penge; **seine Ehre** —, sætte sin Ære i Vant; **Zähne** —, sætte Tænder ind; **die von Christo eingesetzten Sakramente**, de af Christus indstiftede Sakramenter; **sich in den Wagen** —, sætte sig i Vognen; **sich** —, sætte sig fast; **wieder** —, gjenindsætte; v. i. m. h. **auf einen** —, fare los paa en; **die Musik setzt ein**, Musikken falder ind; **der gewöhnliche Regen setzt ein**, den sædvanlige Regn begynder. — **Einsetzung**, f. Indsættelse, Indstiftelse, Indsætning, Fastsættelse, c.

Einsicht, f. **-en**. Indsigt, c.; fig. Indsigt, Forstand, Kundskab, c., Kjendskab, n.; — **von etw. nehmen**, tage noget i Øjesyn, gjøre sig bekjendt med noget; — **annehmen**, tage imod Formnft. | **Einsichts-los**, ufornuftig, uforstandig; **-voll**, indsigtsfuld, forstandig, oplyst.

Einsichtig, adj. indsigtsfuld, forstandig.

Einsickern, v. i. 1. m. s. sive ind.

Einsiedel, m. se **Einsiedler**.

Einsiedelei, f. **-en**. Eremitbolig, Enebolig, c.

Einsieden, v. i. 2. m. s. koge ind, svinde ind; v. t. lade koge ind.

Einsiedler, m. **-s** pl. s. sg. Eneboer, c., Eremit, c. | **Einsiedler-leben**, n. Eneboerliv, n.

Einsiedlerin, f. **-nen**. Eneboerske, c.

Einsiedlisch, einsiedlerisch, adj. eremitagtig, ensom. ene.

Einsiedlerei, f. se **Einsiedelei**.

Einsiedlern, v. i. 1. m. h. leve som Eneboer.

Einsiegeln, v. t. 1. indelukke i et Brev, en Pakke ved Forsegling.

Einsilbig, adj. Enstavelses-, som kun har én Stavelse; **ein -er Mann**, en ordknap Mand. — **Einsilbigkeit**, f. Ordknapheb, c.

Einsingen, v. t. 2. synge i Søvn; v. r. sve sig i Sang.

Einsinken, v. i. 2. m. s. synke ind, synke sammen, synke ned.

Einsintern, v. i. 1. m. s. sive ind.

Einsitzen, v. t. 2. **einen Sitz** —, trykke et Sæde ned veb at sibde der paa; v. i. m. s. sætte sig ind, sibde hjemme i Stuen, bo paa et Sted.

Einsitzig, adj. ensædet.

Einsmals, adv. × engang.

Einsohlig, adj. som kun har en Saal.

Einspannen, v. t. 1. spænde i, spænde fast; **Zeug** —, spænde Tøj i Ramme; **die Pferde** —, spænde Hestene for; **den Wagen** —, spænde for Vognen. — **Einspannung**, f. Spænden i, fast, for.

Einspänner, m. **-s** pl. s. sg. en Bonde, som kun holder én Hest; Enspænder, c.

Einspännig, adj. forspændt med én Hest; fig. **ein einspänniges Bett**, en enkelt Seng.

Einsperren, v. t. 1. indespærre; indeslutte. — **Einsperrung**, f. Indespærring, c.

Einspielen, v. t. 1. indsvø; v. r. svø sig; v. i. m. h. gjøre sig gjældende.

Einspinnen, v. t. 2. spinde ind i; spinde omkring, omgive med Spind; **die Seidenraupen spinnen sich ein**, Silkeormene spinde sig ind; sætte fast, indespærre. — **Einspinnung**, f. Indspinding, c.

Einsprache, f. **-n**. Indsigelse, c.; — **erheben**, gjøre Indsigelse.

Einsprechen, v. t. 2. **Eim. Herz, Mut, Trost** —, indgive, indgybe en Mod, Trøst; **ein Wort mit** —, tale et Ord med; v. i. m. h. blande sig i Samtalen; **für etw.** —, lægge et Ord ind for noget; **gegen etw.** —, gjøre Indsigelse mod noget; **auf einen** —, tale imod en; **bei eim.** —, se ind hos en.

Einsprengen, v. t. 1. sprænge; **eine Thür** —, sprænge en Dør; **die Wäsche** —, stænke Linnebet; indblande; jage ind; v. i. m. s. galopere ind, fare ind. — **Einsprengung**, f. Sprængning, Stænkning, c.

Einspringen, v. i. 2. m. s. springe i, springe ind, strække sig indbab; springe, revne.

Einspritzen, v. t. 1. indsprøjte, sprøjte ind. — **Einspritzung**, f. Indsprøjtning, c.

Einspruch, m. **-es -üche**. Indsigelse, Protest, c.; — **thun**, gjøre Indsigelse.

Einspünden, v. t. 1. spunse til.

Einst, einsten, einstens, adv. fordum, engang; — **war ich glücklich**, engang var jeg lykkelig; engang i Fremtiden; — **werden wir uns wiedersehen**, vi ses engang igjen.

Einstallen, v. t. 1. sætte paa Stald.

Einstämmig, adj. énstammet.

Einstampfen, v. t. 1. stampe ind, stampe itu; nedlægge. — **Einstampfung**, f. Indstampning, c.

Einstand, m. **-es** ub. pl. Indtrædelse, Forkjøbsret; Optagelsesgilde; hvad man maa give ub, naar man første Gang deltager i noget. | **Einstands-recht**, n. Forkjøbsret, c.; **-schmaus**, m. Optagelsesgilde, c.

Einstänkern, v. t. 1. opfylde med Stank.

Einstauben, v. i. 1. m. ſ. blive bedækket med Støv.

Einstäuben, v. t. 1. tilstøve.

Einstechen, v. t. 2. stikke i; **Löcher in das Papier** —, stikke Huller i Papiret.

Einstecken, v. t. 1. putte ind i, stikke i; **das Schwert** —, stikke Sværdet i Skeden; **etw.** —, putte noget i Lommen; **einen Dieb** —, sætte en Tyv i Fængsel; **Vorwürfe** —, tage rolig imod Bebrejdelser.

Einstehen, v. i. 2. m. ſ. indestaa, staa til Ansvar, være Borgen, sige god for; træde i Stedet for; **in einen Dienſt** —, tiltræde en Tjeneste; **-d**, foreſtaaende; v. t. tilstaa. — **Einſtehung**, f. Stillingsvæsen, n.

Einſteher, m. **-s** pl. ſ. sg. Stillingsmand, c.

Einſtehlen, v. r. 2. stjæle ſig ind, snige ſig ind, liste ſig ind.

Einſteigen, v. i. 2. m. ſ. stige ind.

Einſtellen, v. t. 1. stille ind, stille hen, sætte ind; holde inde med, lade fare, afstaffe, stille i Bero, standse med; **Leute** —, stille Folk; **Geſellen** —, ansætte Svende; **eine Arbeit** —, stille et Arbejde i Bero; **die Arbeit** —, nedlægge Arbejdet, gjøre Strike; v. r. indſtille ſig, indfinde ſig, møde, komme; **ſich zur rechten Zeit** —, indfinde ſig i rette Tid. — **Einſtellung**, f. Indſtillelſe, Indſættelſe; Standsning, Nedlæggelſe, c.; Opbør, n.

Einſten, einſtens, adv. ſe **einſt**.

Einſtich, m. **-es -e**. Stik, n.

Einſticken, v. t. 1. brodere i.

Einſtig, adj. forhenværende; tilkommende; adv. fordum, engang.

Einſtimmen, v. i. 1. m. h. stemme i med, samstemme, stemme overens; fig. bifalde, samtykke. — **Einſtimmung**, f. Iſtemmen, c., Bifald, Samtykke, n.

Einſtimmig, adj. enſtemmig. — **Einſtimmigkeit**, f. Enſtemmighed, c.

Einſtippen, v. t. 1. byppe i.

Einſtmals, adv. engang.

Einſtöckig, einſtockig, adj. med én Etage.

Einſtopfen, v. t. 1. ſtoppe ind i. — **Einſtopfung**, f. Indſtopning, c.

Einſtoßen, v. t. 2. ſtøde ind i; **den Dolch in die Bruſt** —, ſtøde Dolken i Brystet; **das Fenſter** —, ſtøde Vinduet ind, itu. — **Einſtoßung**, f. Støden ind, itu, c.

Einſtreichen, v. t. 2. ſtryge ind; **das Geld in den Beutel** —, ſtryge Pengene ned i Pungen; indfile; v. i. m. ſ. ſtreife ind, ſtrøife ind. — **Einſtreichung**, f. Indſtrygning, Indfiling, c.

Einſtreuen, v. t. 1. indſtrø; **Einem. etw.** —, tilhvisse en noget. — **Einſtreuung**, f. Indſtrøning, c.

Einſtrich, m. **-es -e**. Indfiling, c. (i en Nøglelam).

Einſtrömen, v. i. 1. m. ſ. ſtrømme ind. — **Einſtrömung**, f. Indſtrømning, c.

Einſtücken, v. t. 1. ſtykke i, ſlikke ind, ſætte i. — **Einſtückung**, f. Indſætning, Lapning, c.

Einſtudi(e)ren, v. t. 1. indstudere. — **Einſtudi(e)rung**, f. Indſtudering, c.

Einſtündig, adj. ſom varer én Time.

Einſtürmen, v. i. 1. m. ſ. ſtorme ind; fig. **alles ſtürmte auf mich ein**, alt ſtormede ind paa mig; v. t. ſtormende ødelægge.

Einſturz, m. **-es** ub. pl. Indſtyrtning, Sammenſtyrtning, Nedſtyrtning, c., Fald, n.; **das Haus drohet den** —, Huſet truer med at ſtyrte ned.

Einſtürzen, v. i. 1. m. ſ. ſtyrte ind, ſtyrte løs paa, ſtyrte ſammen; v. t. bringe til at ſtyrte ind, nedſtyrte.

Einſtweilen, adv. imidlertid, foreløbig.

Einſtweilig, adj. midlertidig, foreløbig, interimiſtiſk.

Einſudeln, v. t. 1. tilſøle.

Eintägig, adj. Endags-, ſom varer én Dag, er én Dag gammel; **-es Inſekt**, Døgnflue, c.

Eintagsfliege, f. **-n**. Døgnflue, c.

Eintauchen, v. t. 1. byppe i, neddyppe; v. i. m. h. dykke ind, dykke ned. — **Eintauchung**, f. Dyppen i, Neddypning, c.

Eintauſch, m. **-es -e**. Tiltuſning, Tilbytning, c.

Eintauſchen, v. t. 1. bytte ſig til, tiltuſe. — **Eintauſchung**, f. Tiltuſning, c.

Einteigen, v. t. 1. ælte ind i.

Ein(h)eeren, v. t. 1. tjære.

Ein(h)eilbar, adj. delelig.

Ein(h)eilen, v. t. 1. inddele, afdele; **ſeine Zeit** —, inddele ſin Tid.

Ein(h)eilig, adj. ſom bestaar af èn **Del**, èt Bind.

Ein(h)eilung, f. **-en**. Inddeling, c. | **Ein(h)eilungs-grund**, m. Princip for Inddeling, n.

Einthun, v. t. 2. komme i, lægge i, sætte i; indespærre, indeſlutte; **das Vieh** —, sætte Kvæget paa Stald; **Einen** —, sætte en fast.

Einthürmen, v. t. ſe **eintürmen**.

Eintiefen, v. t. 1. uddybe, indſkære.

Eintönig, adj. entonig, ensformig. — **Eintönigkeit**, f. Ensformighed, c.

Eintonnen, v. t. 1. fylde paa Tønder.

Eintracht, m. ſe **Eintrag**.

Eintracht, f. ub. pl. Endrægtighed, Sambrægtighed, god Forſtaaelſe, c.

Einträchtig, adj. endrægtig, ſambrægtig. — **Einträchtigkeit**, f. Endrægtighed, Sambrægtighed, c.

Eintrag, m. **-s** ub. pl. Iſlæt, c.; Indſtriv-

ning, Indførelse, c.; Indgreb, n, Forsøg, Skade, c., Afbræk, n.; **Eim. — thun**, gjøre en Afbræk.

Eintragen, v. t. 2. bære ind, føre i Hus, samle; slaa Islætten i, væve; indføre, føre til Bogs; indbringe, forskaffe Fordel; **sein Amt trägt viel ein**, hans Embede indbringer meget. — **Eintragung**, f. Indbæring, Indførsel, c.

Einträglich, adj. indbringende. — **Einträglichkeit**, f. Fordelagtighed, c.

Eintränken, v. t. 1. udbløde, lægge i Blød; fig. **Eim. etw.** —, lade en undgjælde for noget, give en paa Hovedet for noget.

Einträufeln, v. t. se **eintröpfeln**.

Eintreffen, v. i. 2. m. s. indtræffe, ankomme; **wir trafen gestern hier ein**, vi indtraf her i Gaar; ǂ stemme, stemme overens, være i Overensstemmelse med, samstemme; **die Rechnung trifft ein**, Regningen slaar til, stemmer; indtræffe, gaa i Opfyldelse; **es traf ein, wie er gesagt**, det gik, som han havde sagt.

Eintreiben, v. t. 2. drive ind; **das Vieh** —, drive Kvæget i Stald; **Jemand** —, bringe en i Knibe; **Ausstände** —, inddrive udestaaende Fordringer; **Eim. etw.** —, give en paa Hovedet for noget; v. i. m. s. drive ind. — **Eintreibung**, f. Inddrivning, c.

Eintreten, v. i. 2. m. s. træde ind; **in das Zimmer** —, træde ind i Værelset; **in einen Dienst** —, tiltræde en Tjeneste; **in einen Verein** —, træde ind i en Forening; **der Fall tritt bald ein**, det Tilfælde indtræder, indtræffer snart; v. t. træde ned; **die Wurzeln** —, træde Rødderne ned i Jorden; **sich einen Dorn** —, træde en Torn op i Foden; **die Thür** —, sparke Døren ind; **die Schuhe** —, træde Skoene ned. — **Eintretung**, f. Indtrædelse, Tiltrædelse, Indtræden, c.

Eintrichtern, v. t. 1. tragte i, fylde i ved Hjælp af en Tragt; **Eim. etw.** —, tylle noget i en.

Eintritt, m. **-es** ub. pl. Indtrædelse, Tiltrædelse; fig. Begyndelse, c. | **Eintritts-geld**, n. Entré, c.; **-karte**, f. Adgangskort, n.

Eintrocknen, v. i. 1. m. s. indtørres, hentørres, svinde ind. — **Eintrocknung**, f. Indtørring, Indsvinding, c.

Einträpfeln, eintropfen, v. t. 1. dryppe ind i. — **Eintröpfelung**, f. Inddrypning, c.

Eintunken, v. t. 1. dyppe i.

Eintürmen, v. t. 1. indespærre, sætte i Fængsel.

Einüben, v. t. 1. indøve. — **Einübung**, f. Indøvelse, c.

Einurnen, v. t. 1. lægge i Urne.

Einverleiben, v. t. 1. indlemme, indkorporere, optage. — **Einverleibung**, f. Indlemmelse, Indkorporation, c.

Einvernehmen, n. **-s** ub. pl. Forstaaelse, Overensstemmelse, Samdrægtighed, c.

Einverstand, m. **-es** ub. pl. se **Einverständnis**.

Einverständigen, v. r. 1. komme til Forstaaelse.

Einverständnis, n. **-ses -se**. Forstaaelse, Overensstemmelse, c.

Einverstehen, v. t. 2. underforstaa; **etw. mit** —, underforstaa noget; v. r. være i Forstaaelse, være enig, forstaa hinanden; **über etw. einverstanden sein**, være enig om noget.

Einwachsen, v. i. 2. m. s. indvoxe med, voxe sammen med; fig. nøje forenes.

Einwage, f. ub. pl. Svind, n. (ved Vejning).

Einwägen, v. t. 1. veje i, afveje og hælde i; v. r. svinde (ved Vejning).

Einwalken, v. t. 1. valke ind i; indvalke, gjøre kortere ved Valkning; v. r. krybe ind (ved Valkning). — **Einwalkung**, f. Indvalkning, c.

Einwand, m. **-es -ände**. Indvending, c.

Einwanderer, m. **-s** pl. s. sg. Indvandrer, c.

Einwandern, v. i. 1. m. s. vandre ind, indvandre. — **Einwanderung**, f. Indvandring, c.

Einwärts, adv. indad; ind til Bens.

Einwässern, v. t. 1. lægge i Blød, udvande. — **Einwässerung**, f. Udvanding, c.

Einweben, v. t. 2. væve ind i, indvæve; fig. indflette; v. r. blive kortere (i Vævning). — **Einwebung**, f. Indvævning, c.

Einwechseln, v. t. 1. indvexle. — **Einwechselung**, f. Indvexling, c.

Einwehen, v. t. 1. blæse om.

Einweibig, adj. med en Stedvej.

Einweichen, v. t. 1. lægge i Blød, i Vand. — **Einweichung**, f. Udblødning, c.

Einweihen, v. t. 1. indvie; **Einen in etw.** —, indvie en i noget.

Einweihung, f. **-en**. Indvielse, c. | **Einweihungs-feierlichkeit**, f., **-fest**, n. Indvielsesfest, c.; **-rede**, f. Indvielsestale, c.; **-schmaus**, m. Indvielsesgilde, n.; **-tag**, m. Indvielsesdag, c.

Einweisen, v. t. 2. vise ind, føre ind. — **Einweisung**, f. Indvisning, c.

Einwenden, v. t. 1. (**wandte, gewandt**). indvende. — **Einwendung**, f. Indvending, Indsigelse, c.

Einwerfen, v. t. 2. kaste ind; **Bomben** —, kaste Bomber ind; **Fenster** —, slaa Vinduer ind; **Einen** —, kaste en i Fængsel; ǂ **Hoffnung, Mut** —, indgyde Haab, Mod; **Eim. etw.** —, indvende noget imod en. — **Einwerfung**, f. Indkastning, Slaaen ind, c.

Einwickeln, v. t. 1. indvikle, indsvøbe. — **Einwickelung**, f. Indvikling, c.

Einwiegen, v. t. 1. vugge ind i.

Einwilligen, v. i. 1. m. h. indvilge, samtykke; **in eine Sache** —, indvilge i noget. — **Einwilligung**, f. Indvilgelse, Samtykke, n.

Einwindeln, v. t. 1. svøbe.

Einwinden, v. t. 2. indsvøbe, indhylle; sno ind, flette ind; v. r. sno sig ind, smige sig ind.

Einwintern, v. t. 1. gjemme Sommeren over til Brug om Vinteren; vænne til Vinteren; v. i. m. s. indefryse; v. imp. blive Vinter.

Einwirken, v. t. 1. virke, væve ind; ætte ind i; v. i. m. h. **in, auf etw.** —, indvirke, virke paa noget. — **Einwirkung**, f. Indvirkning, c.

Einwöchig, adj. énuges, som varer én Uge.

Einwohnen, v. i. 1. m. h. blive hjemme i; være hjemme, bo; v. t. ǂ bebo; † indlogere; v. r. blive hjemme, blive husvant.

Einwohner, m. -s pl. s. sg. Indbygger, Indboaner, c. | **Einwohner-zahl**, f. Indbyggerantal, n.

Einwohnerschaft, f. **-en**. samtlige Indbyggere.

Einwölken, v. t. 1. indhylle i Skyer.

Einwühlen, v. t. 1. nedgrave; v. r. rode sig ind i.

Einwurf, m. **-es -ürfe**. Indvending, Modgrund, c.

Einwurzeln, v. i. 1. m. s. rodfæstes, fæste Rødder, gro fast; **ein eingewurzeltes Übel**, et indgroet Onde. — **Einwurzelung**, f. Rodfæstelse, c.

Einzahl, f. ub. pl. Enkelttal, n., Singularis, c.

Einzahlen, v. t. 1. indbetale. — **Einzahlung**, f. Indbetaling, c.

Einzählen, v. t. 1. tælle i, tælle med; tælle med, regne med. — **Einzählung**, f. Tællen i, Medberegning, c.

Einzahnen, v. t. 1. sætte fast ved Hjælp af en Tand.

Einzapfen, v. t. 1. tappe i, tappe paa; befæste ved Tap. — **Einzapfung**, f. Tappen i, Tappen paa, Aftapning, c.

Einzaubern, v. t. 1. trylle ind.

Einzäunen, v. t. 1. indgærde. — **Einzäunung**, f. Indgærdning, c.

Einzehren, v. i. 1. m. h. og r. hentæres, svinde hen.

Einzeichnen, v. t. 1. tegne ind i; tegne paa; indtegne, indskrive. — **Einzeichnung**, f. Tegnen ind i; Indtegning, Indskrivning, c.

Einzeilig, adj. bestaaende af én Linie.

Einzelheit, f. **-en**. Enkeltheb, c.

Einzeln, adj. enkelt, ene, alene; særskilt, separat; for sig selv; en for en, den ene efter den anden; **sie kamen** —, de kom enkeltvis, en for en. | **Einzel-ausgabe**, f. Separatudgave, c.; **-beitrag**, m. Separatbidrag, n.; **-ding**, n. enkelt Ting, c.; **-druck**, m. Separattryk, n.; **-fall**, m. enestaaende Tilfælde, n.; **-haft**, f. ensomt Fængsel, n.; **-kampf**, m. Enkeltmandskamp, c.; **-stimme**, f. enkelt Stemme, c.; **-verkauf**, m. Detailsalg, n.; **-wesen**, n. enkelt Væsen, n.

Einziehen, v. t. 2. trække ind, drage ind, inddrage; **Geld** —, inddrage Penge; **Einen** —, fængsle en; **Nachrichten, Erkundigungen** —, indhente Efterretninger, Oplysninger; **der Schwamm zieht das Waſſer ein**, Svampen indsuger Vandet; **den Duft** —, inddrage, indsuge Duften; **die Ruder** —, tage Aarene ind; **das Netz** —, hale Nettet ind; **die Pfeife** —, fig. stikke Piben ind; **die Segel** —, bjærge Sejlene; **einen Wall** —, flytte en Vold længere ind; **ſich** —, krybe ind, trække sig sammen; fig. **Jemand zieht ſich ein**, en indskrænker sig el. trækker sig tilbage; **ein Amt** —, inddrage et Embede; v. i. m. s. drage ind, trække ind, flytte ind, trænge ind; **zum Thor** —, drage ind ad Porten; **in ein Haus** —, flytte ind i et Hus. — **Einziehung**, f. Inddragelse, Indhentning, Indsugning, Indtagelse, Indskrænkning, c.

Einzig, adj. eneste; fig. usorlignelig, overordentlig, fortrinlig, udmærket, mageløs; — **und allein**, ene og alene. — **Einzigkeit**, f. Fortrinlighed, c.

Einzuckern, v. t. 1. sylte.

Einzug, m. **-es -üge**. Indtog, n.

Einzwängen, v. t. 1. tvinge ind i, presse ind, tvinge sammen, klemme imellem; fig. presse sammen, indskrænke, indeslutte.

Einzwingen, v. t. 2. tvinge ind, tylle i, nøde i.

Eirund, adj. se **Ei**.

Eis, n. -es ub. pl. Is, c.; **Einen aufs — führen**, føre en paa Glatis. | **Eis-anker**, m. Isanker, n.; **-bahn**, f. Isføre, n.; **-bank**, f. Isbjærg, n., Isbanke, c.; **-bär**, m. Isbjørn, c. (Ursus maritimus); **-bein**, n. Sæbeben, n. (os ischii); **-berg**, m. Isbjærg, n.; **-blink, -blick**, m. Isblink, n.; **-block**, m. Isblok, c.; **-blume**, f. Isblomst, c.; **-bock**, m. Isbuk, c.; **-brecher**, m. Isbryder, c.; **-bruch**, m. se **-gang**; **-decke**, f. Isdække, n.; **-drift**, f. se **-gang**; **-eiche**, f. se **Steineiche**; **-ente**, f. Isand, c. (Anas glacialis); **-fahrt**, f. Tur paa Isen, c.; se **-gang**; **-feld**, n. Ismark, Isflade, c.; **-fiſcherei**, f. Fiskeri paa Isen, n.; **-fläche**, f. Isflade, c.; **-frei**, isfri; **-fuchs**, m. Polarræv, c. (Canis lagopus); **-gang**, m. Isgang, Isdrev, Isdrift, c.; **-gebirge**, n. Isfjeld, n.; **-grau**, isgraa, ældgammel; **-grube**, f. Iskjælder, c.; **-haſe**, m. Alpehare, c. (Lepus variabilis); **-hauch**, m. iskoldt Pust, n.; **-kalt**, iskold; **-kälte**, f. isnende Kulde, c.; **-keller**, m. Iskjælder, c.; **-keſſel**, m. Koler, c.; **-kluft**, f. Isskyft, c.; **-klüftig**, af Is bedærvet (Træ); **-klumpen**, m. Isklump, c.; **-kruſte**, f. Isskorpe, c.; **-lauf**, m. Skøjtesløb, n.; **-läufer**, m. Skøjteløber, c.; **-loch**, n. Hul i Isen, n., Vaage, c.; **-meer**, n. Ishav, n.; **-nadel**, f. Isnaal, c.; **-nagel**, m. Isbrod, Isbrodde, c.; **-nebel**, m. Istaage, c.; **-netz**, n. Isnet, n.; **-pfahl**, m. se **-bock**; **-pflug**, m. Isplov, c.; **-punkt**, m. Frysepunkt, n.; **-rinde**, f. Isskorpe, c.; **-säge**, f. Issav, c.; **-ſcholle**, f. Isflage, c.; **-ſchuh**, m.

Skøjte, c.; **-spørn**, m. Isspore, c.; **-stød**, m. Isgang, Isdrift, c.; **-taucher**, m. Isfom, c. (Colymbus glacialis); **-torte**, f. Iskage, c.; **-vogel**, m. Isfugl, c. (Alcedo ispida); **-zacken**, **-zapfen**, m. Istap, c.; **-zeit**, f. Istid, c.

Eisen, v. i. 1. m. h. ise; fiske paa Isen; v. t. bringe til at fryse, at stivne; v. imp. fryse.

Eisen, n. **-s** pl. f. sg. Jærn, n.; Jærnredskab, n., Hestesko, Lænke, Fælde, c.; Sværd, n.; **Not bricht —, Nød bryder alle Love; man muß das — schmieden, so lange es noch warm ist**, man maa smedde Jærnet, medens det er varmt. | **Eisen-ader**, f. Jærnaare, c.; **-alter**, n. Jærntid, c.; **-arbeit**, f. Jærnarbejde, n.; **-arzenei**, f. Jærnmedicin, c.; **-bahn**, f. se neden for; **-bergwerk**, n. Jærnbjærgværk, n.; **-beschlag**, m. Jærnbeslag, n.; **-blech**, n. Jærnblik, n.; **-bruch**, m. se **-bergwerk**; **-draht**, m. Jærntraad, Staaltraad, c.; **-erde**, f. jærnholdig Jord, c.; **-erz**, n. Jærnmalm, c.; **-farbe**, f. Jærnfarve, c.; **-feil**, n., **-feilicht**, n, **-feilspäne**, pl. Jærnfilspaan, c.; **-fest**, jærnfast; uroklelig; **-fleck**, m. Rustplet, c.; **-fresser**, m. Storpraler, c.; **-fresserisch**, storpralende; **-frischerei**, f. Jærnrensning, c.; **-gang**, m. Jærnaare, c.; **-gießer**, m. Jærnstøber, c.; **-gießerei**, f. Jærnstøberi, n.; **-glanz**, m. Jærnglans, c.; **-glas**, n. fijn Jærnmalm, c.; **-glimmer**, m. Jærnglimmer, c.; **-grube**, f. Jærngrube, c.; **-guß**, m. Støbning af Jærn, c.; Støbejærn, n.; **-haltig**, jærnholdig, indeholdende Jærn; **-hammer**, m. Jærnværk, n.; **-handel**, m. Jærnhandel, c.; **-händler**, m. Jærnhandler, c.; **-hart**, jærnhaard, haard som Jærn; **-härte**, f. Jærnhaardhed, c.; **-hut**, m. Hjælm, c.; Stormhat, Venusvogn, c. (Aconitum napellus); **-hütte**, f. se **-hammer**; **-joch**, n. Jærnaag, n.; **-kram**, m. Isenkram, n., Isenkræmmerhandel, Isenkræmmerbutik, c.; **-krämer**, m. Isenkræmmer, c.; **-kraut**, n. Jærnurt, c. (Verbena officinalis); **-kuchen**, m. Vaffel, Vaffellage, c.; **-kur**, f. Jærnkur, c.; **-mal**, n. Jærnmindesmærke, n.; Rustplet, c.; **-malig**, rusten; **-mann**, m. jærnklædt Mand, c.; † Jærnkræmmer, c.; **-meister**, m. Fangevogter, c.; **-ofen**, m. Jærnsmelteovn, c.; Jærnovn, c.; **-platte**, f. Jærnplade, Kakkelovnsplade, c.; **-probe**, f. Jærnprøve, Jærnbyrd, c.; **-rost**, m. Jærnrust, c.; Jærnrist, c.; **-salz**, n. svovlsurt Salt; **-sand**, m. Magnetjærnsten som Sand, c.; **-sau**, f. usmeltelig Jærnklump, c.; **-säuerling**, m. jærnholdigt Mineralvand, n.; **-schiene**, f. Jærnstinne, c.; **-schimmel**, m. sort Skimmel, c.; **-schlacke**, f., **-schlag**, m. Jærnstøl, pl.; **-schmelze**, **-schmelzhütte**, f. Jærnstøberi, n.; **-schmied**, m. Jærnsmed, c.; **-schmiede**, f. Jærnsmedje, c.; **-schneider**, m. Stempelskærer, c.; **-schuß**, m. Jærnglans, c.; **-schweif**, m. se **-schuß**; **-sinter**, m. Jærnsinter, pl.; **-spat**, m. Spatjærnsten, c.; **-stab**, m. Jærnstang, c.; **-stein**, m. Jærnsten, Jærnmalm, c.; **-stufe**, f. Stykke Jærnmalm, n.; **-t(h)eil**, m. Jærndel, c.; **-thor**, n. Jærnport, c.; **-t(h)urm**, m. Jærntaarn, n.; **-ware**, f. Jærnvare, c.; **-wasser**, n. Jærnvand, n.; **-wein**, m. Jærnvin, c.; **-werk**, n. Jærnværk, n.; **-wurz**, f. stor Knopurt, c. (Centaurea scabiosa); **-zeit**, f. Jærntid, Jærnalder, c.; **-zunder**, m. se **-sinter**.

Eisenbahn, f. **-en**. Jærnbane, c. | **Eisenbahn-arbeiter**, m. Jærnbanearbejder, c.; **-bau**, m. Jærnbanebygning, c.; **-beamter**, adj. Jærnbaneembedsmand, c.; **-betrieb**, m. Jærnebanedrift, c.; **-billet**, n. Jærnbanebillet, c.; **-fahrt**, f. Jærnbanetur, c.; **-gesellschaft**, f. Jærnbaneselskab, n.; **-güterwagen**, m. Jærnbanegodsvogn, c.; **-häuschen**, n. Vogterhus, n.; **-hof**, m. Jærnbanegaard, c.; **-linie**, f. Jærnbanelinie, f.; **-netz**, n. Jærnbanenet, n.; **-schaffner**, m. Jærnbanekondukter, c.; **-schiene**, f. Jærnbanestinne, c.; **-station**, f. Jærnbanestation, c.; **-wagen**, m. Jærnbanevogn, c.; **-wärter**, m. Banevogter, c.; **-zug**, m. Jærnbanetog, n.

Eisern, adj. Jærn-, af Jærn; **ein -es Gitter**, et Jærngitter; fig. fast, haard, uroklelig, ubønhørlig, streng; varig, uforanderlig; **-e Kühe**, fast, uforanderlig Kvægbejætning; **-s Kapital**, Fideikommiskapital, c.; **-s Zeitalter**, Jærnalder, c.

Eisig, adj. af Is, iskold, isnende.

Eitel, adj. tom; indholdsløs, værdiløs, unyttig; ubrugelig, forgængelig, forkrænkelig; forfængelig; **ein -es Unternehmen**, et unyttigt Foretagende; **alles ist —**, alt er forkrænkeligt; **eine -e Dame**, en forfængelig Dame; adv. lutter, ikke andet end; **mit — Lüften**, med lutter Rænker. — **Eitelkeit**, f. Tomhed, Indholdsløshed; Forgængelighed, Forkrænkelighed, Forfængelighed, c.

Eiter, m. (n.) **-s** ub. pl. Edder, Materie, c. | **Eiter-beule**, f. Edderbyld, c.; **-beule**, m. Byldemader, Materiellump i en Byld, c.; **-fraß**, m. Kræft, c.; **-geschwulst**, f. se **-beule**; **-nessel**, f. × Brændenælde, c.; **-propf**, **-pfropf**, **-stock**, m. se **-beule**.

Eiterhaft, **eiterig**, adj. edderagtig, indeholdende Edder.

Eitern, v. i. 1. m. h. bulne, sætte Edder. — **Eiterung**, f. Bulnen, Materieaffondring, c.; Bullenskab, n.

Eiweiß, n. se **Ei**.

Ekel, m. **-s** ub. pl. Kvalme, c.; Ækelhed, Vømmelse, c.; Afsky, Uvilje, c. | **Ekel-gefühl**, n. Kvalme, Vømmelse, c.; **-geruch**, m. vømmelig Lugt, c.; **-name**, m. Øgenavn, n.

Ekel, adj. ækel, vømmelig, afskyelig; kræsen; fig. ubelikat; **mir ist —**, det kvalmer for mig.

Ekelhaft, adj. vømmelig, ækel, afskyelig; † kræsen. — **Ekelhaftigkeit**, f. Ækelhed, Vømmelighed, Afskyelighed, c.

Ekelig, adj. se **ekelhaft**.

Ekeln, v. i. 1. m. h. opvække Vømmelse,

vamle; **die Speiſe ekelt mir** († **mich**), **es ekelt mir** (**mich**) **vor dieſer Speiſe, ich ekele mich, ich ekele vor** (**an**) **dieſer Speiſe**, jeg vœmmes ved denne Ret; **mich** (**mir**) **ekelt deines Betragens**, jeg vœmmes ved din Opførsel.

Ekletiſch, adj. ekletiſt.

Ekliſe, f. -n. Ekliſe, c.

Ekliptik, f. ub. pl. Ekliptika, Solbane, Dyrekreds, c.

Ekſtaſe, f. -n. Ekſtaſe, Henrykkelſe, c., højeſte Grad af Glœde.

Ekſtatiſch, adj. ekſtatiſt.

Elaſticität, f. ub. pl. Elaſticitet, Fjederkraft, Spœndkraft, c.

Elaſtiſch, adj. elaſtiſt.

Elbe, f. ub. pl. Elben (en Flod).

Elbling, m. (**Elblinger**, m.) -s ub. pl. en Art Vinſtok.

Elbogen, m. -s pl. ſ. sg. Albue, c.

Elch, m. -es -e. Elsdyr, n., *Elg, c.

Elefant, m. -en -en. Elefant, c. | **Elefanten-ausſatz**, m. Elefantiaſis, c.; -**haut**, f. Elefantſtind, n.; -**jagd**, f. Elefantjagt, c.; -**orden**, m. Elefantorden, c.; -**rüſſel**, m. Elefantſnabel, c.; -**zahn**, m. Elefanttand, c.

Elegant, adj. elegant.

Eleganz, f. ub. pl. Elegance, c.

Elegie, f. -n. Elegi, c., Klagedigt, n.

Elektricität, f. ub. pl. Elektricitet, c.

Elektriſch, adj. elektriſt.

Elektriſi(e)ren, v. t. 1. elektriſere.

Element, n. -es -e. Element, n.

Elementar, adj. elementær. | **Elementar-lehrer**, m. Elementarlærer, c.; -**unterricht**, m. Elementarunderviſning, c.

Elen, n. -s -e. Elsdyr, n., *Elg, c. | **Elen(s)-haut**, f. Elsdyrsſtind, n.; -**horn**, n. Elsdyrshorn, n.; -**koller**, m. Køllert, c. (af Elsdyrsſtind); -**leder**, n. Elsdyrsſtind, n.; -**t(h)ier**, n. ſe **Elen**.

Elend, n. (m.) ſe **Elen**.

Elend, n. -es ub. pl. Elendighed, Nød, Trœngſel, Trang, Armod, c.; ‡ Landflygtighed, c.

Elend, adj. elendig, uſel, foragtelig, ſvagelig, vanſør; uſund, mager, ynkelig, ynkværdig; **ein** -**er**, en elendig, uværdig.

Elendig, adj. ſe **elend**.

Elendiglich, adv. ‡ paa en elendig Maade.

Elephant, m. ſe **Elefant**.

Elf, num. elleve.

Elf, m. -en -en. Alf, c. | **Elfen-born**, m. Kilde, hvor der bor en Alf, c.; -**könig**, m. Elverkonge, c.; -**königin**, f. Alfedronning, c.; -**reigen**, m. Alfedans, c.; -**ſchar**, f. Alfeſtare, c.

Elfe, (**Elfin**) f. -n. Alf, c.

Elfenbein, n. -es ub. pl. Elfenben, n. | **Elfenbein-arbeit**, f. Elfenbensarbejde, n.; -**arbeiter**, m. Elfenbensarbejder, c.

Elfenbeinen, **elfenbeinern**, adj. Elfenbens-, af Elfenben.

Elfte, num. den ellevte.

Elftel, n. -s pl. ſ. sg. ellevte Del, c.

Elftens, adv. for det ellevte.

Elixir, n. -es -e. Elixir, Kraftdrik, c.

Ell, m. ſe **Elle**.

Elle, f. -n. Alen, c. | **Ellen-bogen**, m. ſe **Elbogen**; -**breit**, alenbred; -**handel**, m. Manufakturhandel, c.; -**lang**, alenlang; -**maß**, n. Alenmaal, n.; -**prinz**, -**reiter**, -**ritter**, m. Alenprins, c.; -**weiſe**, alenvis.

Eller, f. ſe **Erle**.

Ellerling, m. ſe **Elritze**.

Ellipſe, f. -n. Ellipſe, c.

Elmsfeuer, n. -s pl. ſ. sg. St. Elmsild, c.

Elritze, f. -n. Elritſe, c.; *Gorkim (Cyprinus phoxinus).

Elſaß, n. (m.) Elſas, n.

Elſaſſer, **Elſäſſer**, m. -s pl. ſ. sg. Elſasſer, c.

Elſäſſiſch, adj. elſasſiſt.

Elſe, f. -n. El, c., Elleirœ, n.; Stamſild, c. (Clupea alosa). | **Elſe-beere**, f. Tarmbrid-Røn, c. (Cratægus torminalis).

Elſter, f. -n. Skade, c., *Skiœre, c. (Corvus pica). | **Elſter-auge**, n. Ligtorn, c.; -**ei**, n. Skadeœg, n.; -**neſt**, n. Skaderede, c.

Elterlich, adj. tilhørende, vedkommende Forœldrene.

Eltern, pl. Forœldre, pl. | **Eltern-freude**, f. Forœldrenes Glœde, c.; -**glück**, n. Forœldrenes Lykke, c.; -**liebe**, f. Forœldrenes Kjærlighed, c.; -**los**, forœldreløs; -**mutter**, f. Vedſtemoder, c.; -**vater**, m. Vedſtefader, c.

Elyſiſch, adj. elyſiſt.

Elyſium, n. -s ub. pl. Elyſium, n.

Email, n. (m.) -s ub. pl. Emaille, c. | **Email-maler**, m. Emaillemaler, c.

Emailli(e)ren, v. t. 1. emaillere.

Emanzipi(e)ren, v. t. 1. emancipere.

Emballage, f. -n. Indpakning, c., Emballage, c.

Emballi(e)ren, v. t. ſe **einballen**.

Embargo, m. (n.) (indecl.) Embargo, n.

Emblem, n. -es -e. Emblem, n.

Emendi(e)ren, v. t. 1. forbedre, berigtige. — **Emendation**, f. et Skrifts Forbedring og Berigtigelſe.

Emeritus, m. pl. -iti. Udtjent, c.; en, ſom er afſkediget fra ſit Embede.

Emeute, f. -n. Mytteri, n.

Emigrant, m. -en -en. Udvandrer, c.

Emigration, f. -en. Udvandring, c.

Emigri(e)ren, v. i. 1. m. ſ. udvandre.

Eminent, adj. eminent, fremragende, udmœrket, fortrinlig.

Eminenz, f. -en. Eminens, c. (Kardinalernes Ærestitel).

Emir, m. -s -e (-s). Emir, c.

Emmerling, m. se **Ammer**.

Emolument, n. **-es -e**. Fordel, Gevinst, Nytte, Embedsindkomst, Bifordel, c.

Empfahen, v. t. 1. † se **empfangen**.

Empfang, m. **-es** ub. pl. Modtagelse, c.; **etw. in — nehmen**, modtage noget. | **Empfangs-feierlichkeit**, f. Modtagelsestøjtidelighed, c.; **-schein**, m. Modtagelsesbevis, n.; **-zimmer**, n. Modtagelsesværelse, n.

Empfangen, v. t. 2. modtage, faa i Forvaring, annamme; **Einen freundlich —**, modtage en venlig, tage venlig imod en; v. i. m. h. undfange.

Empfänger, m. **-s** pl. ſ. sg. Modtager, c.

Empfänglich, adj. modtagelig; **für etw. —**, modtagelig for noget. — **Empfänglichkeit**, f. Modtagelighed, c.

Empfängnis, f. (n.) **-se**. Undfangelse, c.; † Modtagelse, c.

Empfehl, m. se **Empfehlung**.

Empfehlbar, adj. anbefalelsesværdig.

Empfehlen, v. t. 2. anbefale; **ſich eim. —**, anbefale ſig til en; **ſich —**, anbefale ſig, gaa ſin Vej; **ein -des Äußeres**, et anbefalende, indtagende Ydre. | **Empfehlens-wert(h)**, **-würdig**, anbefalelsesværdig.

Empfehlung, f. **-en**. Anbefaling, c.; **es gereicht ihm zur —**, det tjener til hans Anbefaling; **mache ihm meine —**, bring ham min Hilsen. | **Empfehlungs-brief**, m. Anbefalingsbrev, n.; **-wert(h)**, **-würdig**, anbefalelsesværdig.

Empfindbar, adj. følelig, følsom. — **Empfindbarkeit**, f. Følelighed, c.

Empfindelei, f. **-en**. Følerі, n.

Empfindeln, v. i. 1. m. h. være sentimental.

Empfinden, v. t. 2. fornemme, føle; **für jemand —**, føle for en; **etwas übel —**, tage noget ilde op; **ſich ſelbſt —**, være selvbevidst; **ſich als etw. —**, føle ſig som noget; v. i. være følsom.

Empfindlich, adj. følsom, modtagelig, omtaalig, pirrelig, ſtikken; følelig, smertelig. — **Empfindlichkeit**, f. Følsomhed; Omtaalighed, Pirrelighed; Følelighed, c.

Empfindnis, n. (f.) se **Empfindung**.

Empfindſam, adj. følsom, følelsesfuld, omtaalig, sentimental. — **Empfindſamkeit**, f. Følsomhed, Omtaalighed, c.

Empfindung, f. **-en**. Følelse, c. | **Empfindungs-laut**, m. Interjektion, c.; **-leer**, **-los**, følelsesløs, ufølsom; **-vermögen**, n. Følesevne, c.; **-voll**, følelsesfuld.

Empiric, f. ub. pl. Erfaringskundskab, c.

Empiriſch, adj. empiriſt, grundet paa Erfaring.

Empor, adv. opad, op i Højden, i Vejret, oven paa. | **Empor-arbeiten**, **ſich —**, arbejde ſig frem; **-bäumen**, **ſich —**, ſtejle; **-bleiben**, blive oven paa; **-blühen**, blomſtre frem, opblomſtre; **-bringen**, bringe i Vejret; **-drängen**, trænge opad; **-dringen**, trænge, ſtræbe opad; **-eilen**, ile opad; **-fahren**, fare op, kjøre opad; **-flammen**, blusſe i Vejret; **-flattern**, flagre i Vejret; **-fliegen**, flyve op, flyve i Vejret; **-gehen**, ſvulme, hæve ſig; **-halten**, holde i Vejret, haandhæve; **-heben**, optage, opreiſe, ophøje; **-helfen**, hjælpe til rette; ophjælpe; **-hüpfen**, hoppe i Vejret; **-kirche**, f. Pulpitur, n.; **-klettern**, klatre op; **-klimmen**, klavre opad; **-kommen**, komme op, komme til Vejrs; **-kömmling**, m. Parvenu, c.; **-lodern**, blusſe op, lue i Vejret; **-quellen**, vælde frem; **-ragen**, rage frem; **-ranken**, ſlynge ſig opad; **-reißen**, rive op; **-richten**, reiſe op; **-ſchauen**, ſtue opad, i Vejret; **-ſchäumen**, ſtumme frem; **-ſcheune**, f. den øverſte Del af en Lade; Stænge, n.; **-ſchießen**, ſtyde i Vejret; **-ſchrecken**, fare op; **-ſchweben**, ſvæve opad; **-ſchwingen**, ſvinge ſig i Vejret; **-ſpringen**, ſpringe op, ſpringe frem; **-ſpritzen**, ſprøjte i Vejret; **-ſproſſen**, fremſpire; **-ſtarren**, ſtirre opad; **-ſteigen**, ſtige i Vejret; **-ſtreben**, ſtræbe opad; **-ſtrecken**, ſtrække opad; **-tragen**, bære opad, knejſe; **-treiben**, drive i Vejret; **-wachſen**, voxe i Vejret; **-wühlen**, rode frem; **-ziehen**, drage opad, trække frem; **-zucken**, fare op.

Empor, m. **-s -e**. (**Empore**, f.) Tribune, c.

Empören, v. t. 1. oprøre, ægge til Oprør, gjøre oprørſt; **eine -de Handlung**, en oprørende Handling; **ſich wider einen —**, gjøre Oprør imod en.

Empörer, m. **-s** pl. ſ. sg. Oprører, Oprørsſtifter, c.

Empörerisch, adj. oprørſk.

Empörung, f. **-en**. Oprør, n. | **Empörungs-geiſt**, m. Oprørsaand, c.

Emſe, f. **-n**. Myre, c.

Emſig, adj. flittig, ivrig, virkſom, ſtræbſom, omhyggelig. — **Emſigkeit**, f. vedholdende Flid, Omhu, c.

Emſiglich, adv. † se **emſig**.

Emu, m. (n.) **-s -s**. Emu, c.

Encyklopädie, f. **-n**. Encyklopædi, c.

Ende. n. **-s -n**. Ende, c.; Slutning, Udgang, c.; Endeligt, n.; **— gut, alles gut**, naar Enden er god, er alting godt; **beide -n eines Stockes**, begge Ender af en Stok; **in allen 4 -n der Welt**, i alle 4 Verdenshjørner; **aus allen Ecken und -n**, fra alle Hjørner og Kanter; **ein — (Endchen) Band**, **Licht**, en Stump Baand, Lys; **von Anfang bis zu —**, fra Begyndelſen til Enden; **der -s Unterzeichnete**, den undertegnede; **das — der Welt**, Verdens Ende; **ſein — näherte ſich**, hans Endeligt, Død nærmede ſig; **einer Sache ein — machen**, gjøre Ende paa noget; **es hat kein —**, det har ingen Ende; **am (zu) — ſein mit etw.**, være til Ende med noget; **etw. zu -e bringen**, fuldende noget; **zu dem -e**, i den Hensigt, i det Øjemed. | **End-abſicht**, f. Hovedhensigt, c., Formaal, n.; **-ausſpruch**, m. afgjørende Udtalelse, c.; **-beſcheid**,

m. endelig Bested, c.; **-beſchluß**, m. endelig Beſlutning, c.; **-buchſtabe**, m. Endebogſtav, n.; **-ergebnis**, n. Slutningsreſultat, n.; **-geſchwindigkeit**, f. Slutningshaſtighed, c.; **-gültig**, fuldſtændig gyldig, uomſisdelig; **-los**, uendelig, endeløs; **-loſigkeit**, f. Uendelighed, c.; **-punkt**, m. Endepunkt, n.; **-reim**, m. Enderim, Slutningsrim, n.; **-ſilbe**, f. Endeſtavelſe, c.; **-ſtuhl**, m. Delling, c.; **-urſache**, f. ſidſte Aarſag, Hovedaarſag, c.; **-urt(h)eil**, n. endelig Dom, afgjørende Dom, c.; **-verhör**, n. Slutningsforhør, n.; **-ziel**, endeligt Maal, n.; **-zweck**, m. endeligt Maal, Øjemed, Hovedøjemed, n.; **zu dem -zwecke**, i den Henſigt.

Endelich, adj. † hurtig.

Endemiſch, adj. endemiſt.

Enden, endigen, v. i. 1. m. h. ende, ophøre; **er hat geendet**, han er død; **in ein** († **einem**) **Vorgebirge** —, ende i et Forbjærg; v. t. ende, gjøre Ende paa, tilendebringe, bringe i Stand, ſlutte; v. r. ende, endes, ophøre. — **Endigung**, f. Tilendebringelſe, Slutning, Ende, c.

Endiwie, f. **-n**. Endivie, c. (Cichorium endivia).

Endlich, adj. endelig, ſluttelig, afgjørende; forgængelig, forkrænkelig; adv. endelig, omſider, til ſidſt, til Slutning; **kommſt du** —, kommer du endelig, omſider. — **Endlichkeit**, f. Endelighed, c.

Endoſſant, m. **-en -en**. Endoſſent, c.

Endoſſat, m. **-en -en**. Endoſſat, c.

Endoſſement, n. **-s -s**. Endoſſement, n.

Endoſſi(e)ren, v. t. 1. endoſſere.

Endſchaft, f. **-en**. † Ende, Fuldendelſe, c.

Endung, f. **-en**. Endelſe, Ende, Slutning, c.; **— eines Wortes**, et Ords Endelſe, c.

Energie, f. ub. pl. Energi, c., Eftertryk, n., Kraft, c.

Energiſch, adj. energiſt, kraftfuld, eftertrykkelig.

Engagi(e)ren, v. t. 1. engagere.

Engagement, n. **-s -s**. Antagelſe, Forpligtelſe, c.; Embede, n., Tjeneſte, c.

Enge. **eng**, adj. ſnæver, trang, knap, tæt, ſmal; **-er Platz**, ſnæver Plads; **enges Sieb**, fin Si; **enger Kamm**, Tætkam; **ſich — anſchließen**, ſlutte ſig inderlig, faſt til. | **Engbrüſtig**, trangbryſtet, ſtakaandet; **-brüſtigkeit**, f. Trangbryſtethed, Stakaandethed, c.; **-halſig**, med ſnæver Hals; **-herzig**, ſnæverhjærtet; **-herzigkeit**, f. Snæverhjærtethed, c.; **-paß**, m. ſnævert Pas, n., Snævring, c.; **-ſichtig**, nærſynet, kortſynet; **-weg**, m. ſnæver Vej, c.

Enge, f. **-n**. Snæverhed, Knaphed, Tranghed, c.; ſmalt, ſnævert Sted, Snævring, c.; **Einen in die — treiben**, bringe en i Knibe, i Forlegenhed.

Engel, m. **-s** pl. ſ. sg. Engel, c. | **Engel-fiſch**, m. ſe **-hai**; **-fromm**, engelfrom; **-gleich**, engellignende; **-hai**, m. Havengel, c. (Squalus squatina); **-herz**, n. Englehjærte, n.; **-mild**, engelmild; **-rein**, engleren; **-roche**, m. Hajrokke, c. (Raja rhinobatus); **-ſchar**, f. Engleſkare, c.; **-ſtimme**, f. Engleſtemme, c.; **-ſüß**, n. Engelſød, c. (Polypodium); **-wurz**, f. Kvanner, c. (Angelica). — **Engels-angeſicht**, **-antlitz**, n. Engleaaſyn, n.; **-bild**, n. Englebillede, n.; **-geduld**, f. Engletaalmodighed, c.; **-güte**, f. Englegodhed, c.; **-kopf**, m. Englehoved, n.; **-reinheit**, f. Englerenhed, c.; **-ſchönheit**, f. Engleſkjønhed, c.; **-ſeele**, f. Engleſjæl, c.; **-ſtimme**, f. Engleſtemme, c.; **-unſchuld**, f. Engleuſtyld, c.

Engelhaft, **engeliſch**, adj. engelsk, engleagtig.

Engelſchaft, f. **-en**. Engleſkare, c.

Engen, v. t. 1. gjøre ſnæver, ſammenpresſe; **ſich** —, blive ſnæver.

Engerling, m. **-s -e**. Larve, c.

Engheit, **Engigkeit**, f. ſe **Enge**.

England, n. **-s**. England, n.

Engländer, m. **-s** pl. ſ. sg. Englænder, Engelſtmand, c.; en ſtumprumpet Heſt.

Engländern, v. t, 1. **ein Pferd** —, angliſere, hugge Halen af.

Engliſch, adj. englelig; ypperlig, fortræffelig, himmelſt.

Engliſch († **engländiſch**), adj. engelſt; **-es Pflaſter**, engelſt Plaſter; **-es Salz**, engelſt Salt; **-e Krankheit**, engelſt Syge, c. (Rachitis); **ſich — empfehlen**, gaa bort uden at tage Afſked.

Enke, m. **-n -n**. Staldkarl, Heſtesøgter, c.; Plovgaffel, c.; Aflægger, c.

Enkel, m. **-s** pl. ſ. sg. Barnebarn, n.; Sønnesøn, Datterſøn; Ankel, c. | **Enkel-kind**, n. Barnebarnsbarn, n.; **-welt**, f. Efterverden, c.; **-zeit**, f. Eftertid, c.

Enkelin, f. **-nen**. Barnebarn, n., Sønnedatter, Datterdatter, c.

Enken, v. t. 1. pode.

Enorm, adj. enorm, uhyre, overdreven, overordentlig.

Entäßzen, v. i. 1. m. ſ. undſlippe ſom Suk.

Entadeln, v. t. 1. ſtille ved Adelsſtabet; fig. fornedre, vanære.

Entarten, v. i. 1. m. ſ. og r. udarte, vanſlægte. — **Entartung**, f. Vanſlægtning, c., Forfald, n.

Entaſten, **entäſten**, v. t. 1. beſvø Grenene.

Entat(h)men, v. t. 1. gjøre forpuſtet, aandeløs.

Entäußern, v. r. 1. ſtille ſig ved, opgive; **ſich eines Hauſes** —, ſtille ſig ved et Hus. — **Entäußerung**, f. Opgivelſe, Afſtaaelſe, c.

Entballen, v. r. 1. aabne ſig.

Entbeben, v. i. 1. m. ſ. fare bævende, ſtjælvende ud.

Entbehren, v. t. 1. undvære, ſavne; **ich kann dich (deiner) nicht** —, jeg kan ikke undvære

dig. — **Entbehrung**, f. Undværen, c., Savn, Aflavn, n.

Entbehrlich, adj. undværlig. — **Entbehrlichkeit**, f. Undværlighed, c.

Entbehrnis, f. se **Entbehrung**.

Entbieten, v. t. 2. byde, formelde; **Einen zu ſich** —, lade en komme til ſig, kalde til ſig; † tilbyde. — **Entbietung**, f. Befaling, Melding, c., Tilbud, n.

Entbinden, v. t. 2. løſe, befri; forløſe; frigjøre, fritage; ſtille af med; tage ud; **Einen von ſeinen Ketten** —, løſe en af hans Lænker; **des Eides** —, løſe fra Eden; **ſie iſt von einem Sohne entbunden worden**, hun er bleven forløſt med en Søn; **die Wärme entbindet ſich**, Varmen frigjør ſig.

Entbindung, f. **-en**. Løſen, Befrielſe; Forløsning, c. | **Entbindungs-anſtalt**, f. Fødſelsſtiftelſe, c.; **-anzeige**, f. Meddelelſe om et Barns Fødſel; **-arzt**, m. Fødſelshjælper, c.; **-kunſt**, f. Jordemoderkunſt, c.

Entblättern, v. t. 1. blæde, tage Bladene af, ſtille ved Blade; **entblättert**, bladløs. — **Entblätterung**, f. Afbladning, c., Løvfald, n.

Entblöden, v. r. 1. bove, briſte ſig, underſtaa ſig; ſtamme ſig ved, undſe ſig for.

Entblößen, v. t. 1. blotte; **von einer S., einer Sache** —, ſtille ved noget. — **Entblößung**, f. Blotten, Blottelſe, c.

Entblühen, v. i. 1. m. ſ. fremblomſtre, udfolde ſig, ſpringe ud.

Entblumen, **entblümen**, **entblüten**, v. t. 1. berøve Blomſterne.

Entborgen, v. t. 1. ſe **entlehnen**.

Entbrauſen, v. i. 1. m. ſ. bruſe ud, bruſe frem.

Entbrechen, v. i. 2. m. ſ. bryde ud, bryde frem; v. r. undbrage ſig, afholde ſig fra; undlade, rive ſig løs; **ſich nicht — können**, ikke kunne lade være med.

Entbrennen, v. i. 1. m. ſ. (**entbrannte**, **entbrannt**), antændes, opflammes, begynde at brænde, blive begejſtret; **vor Zorn** —, blive hidſig; † v. t. opflamme.

Entbürden, v. t. 1. befri fra en Byrde.

Entdecken, v. t. 1. opdage, blive vaer, faa Øje paa, øjne; **Eim. ſein Vorhaben** —, aabenbare en ſit Forehavende; **ſich Eim.** —, aabenbare ſig for en; † tage Dækket af.

Entdecker, m. **-s** pl. ſ. sg. Opdager, c.

Entdeckung, f. **-en**. Opdagelſe, c. | **Entdeckungs-reiſe**, f. Opdagelſesrejſe, c.

Entchen, n. **-s** pl. ſ. sg. Ælling, c.

Entdunkeln, **entdüſtern**, v. t. 1. oplyſe, opklare.

Ente, f. **-n**. And, c.; fig. And, Avisand, c. | **Enten-beize**, f. Andejagt, c.; **-braten**, m. Andeſteg, c.; **-dunſt**, m. Andebagl, c.; **-ei**, n. Andeæg, n.; **-fang**, m. Andefangſt, c.; **-flott**, n. Andemad, c. (Lemna); **-flug**, m. Andeflok, c.; **-gras**, n. Svingel, c. (Festuca); **-grün**, n., **-grütze**, f. ſe **-flott**; **-hagel**, m. ſe **-dunſt**; **-hund**, m. Honſehund, c.; **-jagd**, f. Andejagt, c.; **-pfuhl**, m. Andedam, c.; **-ſchnabel**, m. Andenæb, n.; **-teich**, m. Andedam, c.

Entehren, v. t. 1. vanære, berøve Æren, kræuke. — **Entehrung**, f. Vanærelſe, c.

Enteignen, v. r. 1. ſtille ſig ved; v. t. ſtille ved en Ejendom.

Entellen, v. i. 1. m. ſ. bortile, haſte bort.

Enterben, v. t. 1. gjøre arveløs. — **Enterbung**, f. Arveløsgjøren, c.

Enterich, m. **-es -e**. Andrik, c.

Entern, v. t. 1. entre. | **Enter-beil**, n. Entrebil, Entrexøxe, c.; **-brücke**, f. Entrebro, c.; **-dregg**, m. Entredræg, n.; **-haken**, m. Entrehage, c.; **-netz**, n. Entrenet, n.

Enterung, f. **-en**. Entring, c.

Entfachen, v. t. 1. ſe **anfachen**.

Entfahren, v. i. 2. m. ſ. fare ud af, ſmutte bort fra, ſlippe ud, undſlippe; **es entfuhr ihm ein Seufzer**, der undſlap ham et Suk.

Entfallen, v. i. 2. m. ſ. falde fra, falde ud af Hænderne; fig. gaa i Glemme; **es iſt mir** —, jeg har glemt det.

Entfalten, v. t. 1. udfolde; aabne; udvikle, forklare; udtage; **ſeine Stirn entfaltete ſich**, hans Pande glattedes. — **Entfaltung**, f. Udfoldelſe; Aabning, Udvikling, c.

Entfärben, v. t. 1. borttage Farven; **ſich** —, ſkifte Farve, blegne.

Entfernen, v. t. 1. bringe bort, bortfjærne; **ſich** —, fjærne ſig, bortfjærne ſig, gaa bort; **entfernt**, fjærn; **ein entfernter Verwandter**, en langt ude beſlægtet; **eine entfernte Ähnlichkeit**, en fjærn Lighed; **ſich von eim. entfernt halten**, holde ſig borte fra en; **weit entfernt**, langt fra; **nicht im entfernteſten**, ikke i mindſte Maade. — **Entfernung**, f. Bortfjærnelſe, Fraſtand, Afſtand, c.

Entfeſſeln, v. t. 1. befri for Lænker, aflænke, løſe, løslade. — **Entfeſſelung**, f. Befrielſe, Løsladelſe, c.

Entfeſtigen, v. t. 1. gjøre til en aaben By; løſne Værkerne omkring en By.

Entfetten, v. t. 1. trække Fedtet ud.

Entfiedern, v. t. 1. berøve Fjerene.

Entflammen, v. t. 1. opflamme, ophidſe, begejſtre; v. i. m. ſ. † flamme ud af, lue ud af. — **Entflammung**, f. Ophidſelſe, Begejſtring, c.

Entflattern, v. i. 1. m. ſ. flagre bort, flyve bort, undſlippe.

Entflechten, v. t. 2. løſe ud af Fletninger; opløſe.

Entfleiſchen, v. t. 1. ſtille ved Kjødet; **entfleiſcht**, mager, tynd; **mit ſeinen entfleiſchten Armen**, med ſine Knokkelarme.

Entfliegen, v. i. 2. m. ſ. flyve fra, flyve bort.

Entfliehen, v. i. 2. m. ſ. flŷ fra, undflŷ, flyde bort fra.

Entfließen, v. i. 2. m. ſ. flyde ud fra, ſtrømme ud af.

Entfloren, v. t. 1. plukke Blomſterne af, berøve Blomſterne.

Entflüchten, v. i. 1. m. ſ. undflŷ, flygte bort fra.

Entfremden, v. t. 1. gjøre fremmed for, bortfjærne; **Etw. etw.** —, fravende, fraſtjæle en noget; v. r. blive fremmed. — **Entfremdung**, f. Ligegyldighed, Kulde, c.

Entführen, v. t. 1. føre bort fra, bortføre. — **Entführung**, f. Bortførelſe, c.

Entführer, m. **-s** pl. ſ. sg. Bortfører, c.

Entgegen, adv. og præp. med Dat. i Møde; ǂ lige over for; ǂ til Stede, nærværende; ǂ derimod. | **Entgegen-arbeiten**, modarbejde; **-bringen**, bringe i Møde, føre i Møde; **-gehen**, gaa i Møde; **-halten**, holde i Møde, ſammenligne; **-handeln**, handle imod; **-harren**, vente med Længſel; **-heulen**, hyle i Møde; **-jubeln**, juble i Møde; **-kommen**, komme i Møde, imødekomme; **-nehmen**, modtage; **-laufen**, løbe i Møde; **-reiſen**, rejſe i Møde; **-reiten**, ride i Møde; **-rudern**, ro i Møde; **-ſchiffen**, ſejle i Møde; **-ſehen**, ſe i Møde, imødeſe, vente; **-ſein**, være imod; **-ſetzen**, ſætte imod, modſætte; **-ſtehen**, ſtaa imod, modſtaa; **-ſtellen**, ſtille imod; **-tragen**, bære i Møde; **-treten**, træde i Møde, ſtille ſig i Vejen, modſætte ſig; **-wirken**, virke imod, modarbejde; **-ziehen**, drage i Møde, drage imod.

Entgegengeſetzt, adj. modſat.

Entgegnen, v. t. 1. ſvare, gjenſvare, gjenmæle. — **Entgegnung**, f. Svar, Gjenſvar, n.

Entgehen, v. i. 2. m. ſ. undgaa, undvige; **die Kräfte — mir**, Kræfterne forlade mig; **es iſt mir entgangen**, det er undgaaet mig, min Opmærkſomhed; **dem Tode** —, undgaa Døden.

Entgeiſten, v. t. 1. berøve Aanden.

Entgeiſtern, v. t. 1. berøve Livsaanderne.

Entgeiſtigen, v. t. 1. gjøre aandløs.

Entgelt, m. (n.) ub. pl. Belønning, Betaling, Godtgjørelſe, c., Vederlag, n.; **ohne** —, gratis.

Entgelten, v. i. 2. m. ħ. og t. undgjælde, bøde; **ich mußte es** —, jeg maatte undgjælde, bøde derfor; **Einen etw.** — **laſſen**, lade en bøde, undgjælde, lide Straf for noget.

Entglänzen, v. i. ſe **entſtrahlen**.

Entgleiſen, v. i. 1. m. ſ. komme ud af Sporet, af Skinnerne. — **Entgleiſung**, f. Udgliden af Sporet, af Skinnerne.

Entgleiten, v. i. 2. m. ſ. glide bort, glide ud af.

Entglimmen, v. i. 2. m. ſ. optændes, blusſe op, oplue.

Entglitſchen, v. i. 1. m. ſ. glide ud af.

Entglühen, v. i. 1. m. ſ. opglødes, gløde, opflammes.

Entgöttern, v. t. 1. berøve den guddommelige Værdighed.

Entgültigen, v. t. 1. gjøre ugyldig.

Entgürten, v. t. 1. tage Bæltet, Gjorden af.

Enthaaren, v. t. 1. berøve Haarene; **enthaart**, ſtaldet, uden Haar.

Enthalftern, v. t. 1. tage Grimen af.

Enthalten, v. t. 2. indeholde, indbefatte i ſig; **der Brief enthält viele Neuigkeiten**, Brevet indeholder mange Nyheder; **ſich des Weinens, des Lachens nicht — können**, ikke kunne bare ſig for at græde, at le; **er konnte ſich nicht — zu weinen**, han kunde ikke undlade, lade være, bare ſig for at græde. — **Enthaltung**, f. Afholdelſe, Undladelſe, c.

Enthaltſam, adj. afholden. — **Enthaltſamkeit**, f. Afholdenhed, c.

Enthangen, v. i. 2. m. ſ. hænge ned fra.

Enthären, v. t. ſe **enthaaren**.

Enthärten, v. t. 1. gjøre blød.

Enthauen, v. t. 2. hugge bort fra.

Enthaupten, v. t. 1. halshugge. — **Enthauptung**, f. Halshuggelſe, c.

Enthäuten, v. t. 1. flaa.

Entheben, v. t. 2. løfte bort; **Einen einer S.** —, befri for, fritage for, ſtille af med; **Einen ſeines Amtes** —, afſkedige en fra hans Embede. — **Enthebung**, f. Befrielſe, Fritagelſe, Afſkedigelſe, c.

Entheiligen, v. t. 1. vanhellige. — **Entheiligung**, f. Vanhelligelſe, c.

Enthüllen, v. t. 1. blotte, afhylle, aabenbare; **ein Denkmal** —, afſløre et Mindesmærke. — **Enthüllung**, f. Blottelſe, Afſløring, Aabenbarelſe, c.

Enthülſen, v. t. 1. afbælge.

Enthüpfen, v. i. 1. m. ſ. hoppe bort.

Enthuſiasmus, m. ub. pl. Enthuſiasme, c.

Enthuſiaſt, m. **-en -en.** Enthuſiaſt, Sværmer, c.

Enthuſiaſtiſch, adj. enthuſiaſtiſk.

Entjochen, v. t. 1. tage Aaget af; ſpænde fra; fig. befri.

Entjungfern, v. t. 1. krænke en Mø.

Entkanten, v. t. 1. berøve Kanterne.

Entkeimen, v. i. 1. m. ſ. fremſpire af.

Entkerkern, v. t. 1. befri fra Fængſel.

Entketten, v. t. 1. løſe fra Lænker, befri.

Entkleiden, v. t. 1. afklæde; **ſich** —, klæde ſig af; fig. blotte; **aller ſeiner Herrlichkeiten entkleidet**, berøvet alle ſine Herligheder. — **Entkleidung**, f. Afklædning, c.

Entklettern, v. i. 1. m. ſ. klatre ud af.

Entklimmen, v. i. 2. m. ſ. klavre ud af.

Entklingen, v. i. 2. m. ſ. klinge, tone, lyde ud af.

Entknechten, v. t. 1. befri.

Entknospen, v. i. 1. m. s. udfolde sig, udspringe; spire ud af; v. t. berøve Knopperne.

Entknoten, v. t. 1. løse en Knude, løsne.

Entkommen, v. i. 2. m. s. undslippe, komme bort; **Elm.** —, slippe fra en.

Entkräften, entkräftigen, v. t. 1. afkræfte, svække, tage Kræfterne fra. — **Entkräftung**, f. Afkræftelse, Svækkelse, c.

Entkriechen, v. i. 2. m. s. krybe ud af.

Entladen, v. t. 2. aflæsse, udlosse, befri fra en Byrde; **ein Gewehr** —, tage Ladningen ud af et Gevær; **des Zweifels entladen**, befriet for Tvivl — **Entladung**, f. Aflæsning, Udlosning, Afladning, c.

Entlang, præp. med Acc. el. Gen. († med Dat.) langs ad, langs med, paa langs; **den Weg** —, — **des Weges**, langs med Vejen.

Entlarven, v. t. 1. berøve Masken; demaskere, røbe, opdage. — **Entlarvung**, f. Demaskering, c.

Entlassen, v. t. 2. løslade, afskedige, aftakke, lade gaa; befri; **Einen seines Dienstes (aus, von seinem Dienste)** —, afskedige en af sin Tjeneste.

Entlassung, f. **-en**. Afskedigelse, Løsladelse, Befrielse, c. | **Entlassungs-gesuch**, n. Ansøgning om Afsked, Afskedsbegjæring, c.; **-schein**, m. Afskedspatent, n.

Entlauben, entlauben, v. t. 1. befri fra en Byrde, aflæsse; befri.

Entlaß, m. se **Entlassung**.

Entlastung, f. **-en**. Aflæsning, Befrielse, c. | **Entlastungs-zeuge**, m. gunstigt Vidne, n.

Entlauben, v. t. 1. berøve Løvet, stille ved Løvet, plukke Bladene af; **entlaubt**, bladløs.

Entlaufen, v. i. 2. m. s. undløbe, løbe bort fra; **einer Gefahr** —, undgaa en Fare.

Entledigen, v. t. 1. gjøre løs fra, frigjøre for, befri; **Einen der Bande** —, befri en for Lænkerne; afskedige en fra et Embede; **sich eines Auftrages** —, udføre et Hverv. — **Entledigung**, f. Løsladelse, Frigjørelse, Befrielse, Afskedigelse, c.

Entleeren, v. t. 1. tomme, udtømme. — **Entleerung**, f. Udtømmelse, c.

Entlegen, adj. bortliggende, fraliggende. — **Entlegenheit**, f. affides Beliggenhed, Afstand, c.

Entlehnen, v. t. 1. laane af, borge af. — **Entlehnung**, f. Laanen, c.

Entleiben, v. t. 1. aflive, dræbe, myrde, tage af Dage; **sich** —, tage Livet af sig. — **Entleibung**, f. Aflivelse, c.

Entleiden, v. t. 1. gjøre kjed af.

Entleihen, v. t. 2. laane af, borge af.

Entlocken, v. t. 1. lokke ud af, aflokke, fralokke.

Entlodern, entlohen, v. i. 1. m. s. blusse frem af.

Entlösen, v. t. 1. løse, befri, udløse.

Entmannen, v. t. 1. gilde, kastrere; berøve Mandskabet. — **Entmannung**, f. Gilden, Kastrering, c.

Entmasten, v. t. 1. berøve Masten; **ein entmastetes Schiff**, et Skib uden Master.

Entmenschen, v. t. 1. gjøre til et Umenneske; **entmenscht**, umenneskelig, brutal.

Entmummen, v. t. 1. berøve Forklædningen, afklæde, røbe.

Entmut(h)igen, v. t. 1. berøve Modet; **entmut(h)igt**, modløs, modfalden. — **Entmut(h)igung**, f. Modløshed, c.

Entnahme, f. **-n**. Fratagelse, Tagen ud af, c.

Entnebeln, v. t. 1. befri for Taage.

Entnehmen, v. t. 2. fratage, berøve, stille ved; **auf einen** —, trække paa en; fig. **Einen der Gefahr** —, befri en fra Fare; **Geld von eim.** —, laane, borge Penge af en; **aus etw.** —, slutte, forstaa, indse af noget.

Entnerven, v. t. 1. svække, udmatte, afkræfte, slappe. — **Entnervung**, f. Svækkelse, Udmattelse, Afkræftelse, c.

Entnüchtern, v. t. 1. give Frokost; gjøre ædru; v. r. spise Frokost; blive ædru. — **Entnüchterung**, f. Ophør af en Rus, n.

Entohnigen, v. t. 1. befri, frigjøre.

Entölen, v. t. 1. drage Olien ud af.

Entomolog, m. **-en -en**. Entomolog, c.

Entomologie, f. **-n**. Entomologi, c.

Entomologisch, adj. entomologisk.

Entpanzern, v. t. 1. aftage Panseret.

Entpesten, v. t. 1. desinficere.

Entpflücken, v. t. 1. plukke af.

Entpfropfen, v. t. 1. tage Tøllen af.

Entpressen, v. t. 1. presse ud af, perse ud af.

Entpuppen, v. r. 1. krybe ud af Forpupningen. — **Entpuppung**, f. Ophør af Forpupningen, n.

Entquellen, v. i. 2. m. s. vælde ud af.

Entraffen, v. t. 1. frative, udrive.

Entragen, v. i. 1. m. s. rage ud af, rage frem af.

Entrat(h)en, v. i. 2. m. h. undvære; **ich kann seiner († ihn) nicht** —, jeg kan ikke undvære ham.

Enträt(h)seln, v. t. 1. opløse, gætte, forklare. — **Enträt(h)selung**, f. Opløsning af en Gaade, c.

Entrauben, v. t. 1. fratøve, fratage.

Entraufen, v. t. 1. frative.

Entrauschen, v. i. 1. m. s. bruse ud af; v. t. gjøre ædru.

Entree, n. ub. pl. Entré, c.; m. Forværelse, n.

Entreißen, v. t. 2. frative, rive fra med Magt; fig. udrive, frelse; **Einen der Gefahr** —, rive en ud af Faren; v. i. m. s. flygte stundsomst, stikke af. — **Entreißung**, f. Udrivelse, c.

Entreiten, v. i. 2. m. s. ride bort.

Entrennen, v. i. 1. m. ſ. (**entrannte, entrannt**) undſlobe.

Entrich, m. **-es -e**. Andrik, c.

Entrichten, v. t. 1 **eine Schuld —**, ubrede, betale. — **Entrichtung**, f. Betaling, c.

Entriegeln, v. t. 1. ſlaa Slaaen fra.

Entrieſeln, v. i. 1. m. ſ. løbe ud, risle ub af.

Entringeln, v. t. 1. opløſe, glatte.

Entringen, v. t. 2. fravriſte.

Entrinnen, v. i. 2. m. ſ. løbe bort, undſlippe, undkomme.

Entrollen, v. i. 1. m. ſ. rulle bort, rulle ned; v. t. udrulle, udfolde.

Entrücken, v. t. 1. bortrykke, borttage, bortrive, uddrage.

Entrunzeln, v. t. 1. tage Rynkerne bort, glatte.

Entrüſten, v. t. 1. gjøre vred, opirre, bringe i Harniſt; **ſich —**, vredes, blive vred. — **Entrüſtung**, f. Vrede, Harme, c.

Entſagen, v. i. 1. m. h. forſage, give Afkald paa, afſlaa fra, lade fare, frafige ſig. — **Entſagung**, f. Frafigelſe, Reſignation, c., Afkald, n.

Entſatteln, v. t. 1. afſadle.

Entſatz, m. **-es** ub. pl. Undſætning, c.

Entſauern, v. t. 1. frigjøre for Syre.

Entſaugen, v. t. 2. ſuge ud af.

Entſäuſeln, entſauſen, v. i. 1. m. ſ. ſuſe ud af.

Entſchädigen, v. t. 1. holde ſkadesløs, give Erſtatning.

Entſchädigung, f. **-en**. Skadesløsholdelſe, Skadeserſtatning, Godtgjørelſe, c. | **Entſchädigungs-ſumme**, f. Erſtatningsſum, c.

Entſchallen, v. i. ſe **enthallen**.

Entſcharen, v. r. 1. ſpredes, ſprede ſig, opløſe ſig.

Entſcharren, v. t. 1. ſtrabe ub af.

Entſchäumen, v. i. 1. m. ſ. fare ſlummende ub af.

Entſcheid, m. ſe **Entſcheidung**.

Entſcheiden, v. t. 2. afgjøre, tilendebringe, paakjende, dømme; **ſich über etw. —**, beſtemme ſig, fatte en Beſlutning.

Entſcheidung, f. **-en**. Afgjørelſe, Tilendebringelſe, Dom, c. | **Entſcheidungs-augenblick**, m. afgjørende Øjeblik, n.; **-grund**, m. Afgjørelsesgrund, c.; **-kampf**, m. afgjørende Kamp, c.; **-ſtunde**, f. Afgjørelſens Time, c.

Entſchieden, adj. afgjort, beſtemt, utvivlſom. — **Entſchiedenheit**, f. Afgjorthed, Beſtemthed, c.; Kjækhed, c.

Entſchießen, v. i. 2. m. ſ. fare ub af.

Entſchiffen, v. i. 1. m. ſ. ſejle bort fra.

Entſchlafen, v. i. 2. m. ſ. falde i Søvn, ſove ind; fig. henſove, dø.

Entſchlagen, v. r. 2. undſlaa ſig for, rive ſig løs fra.

Entſchleichen, v. i. 2. m. ſ. ſnige, liſte ſig bort fra.

Entſchleiern, v. t. 1. afſløre. — **Entſchleierung**, f. Afſløring, c.

Entſchließen, v. r. 2. beſtemme ſig, beſlutte, foreſætte ſig. — **Entſchließung**, f. Beſlutning, c., Forſæt, n.

Entſchloſſen, adj. reſolut, raadſnar, beſtemt, energiſt, raſk, tjæk. — **Entſchloſſenheit**, f. Reſolutheb, Raadſnarheb, Beſtemtheb, Kjækheb, c.

Entſchlummern, v. i. 1. m. ſ. ſlumre ind; fig. ſove hen.

Entſchlüpfen, v. i. 1. m. ſ. ſmutte bort, liſte ſig bort; undſlippe.

Entſchluß, m. **-ſſes -ſſe**. Beſlutning, c.; Forſæt, Foreſavende, n. | **Entſchluß-los**, raadvild; **-loſigkeit**, f. Raadvildheb, c.

Entſchnallen, v. t. 1. ſpænde ub af.

Entſchnicken, v. i. 1. m. ſ. fare frem af.

Entſchöpfen, v. t. 1. øſe ub af.

Entſchuldbar, adj. undſkyldelig.

Entſchuldigen, v. t. 1. undſkylde; **ſich mit etw. —**, undſkylde ſig meb noget.

Entſchuldigung, f. **-en**. Undſkyldning, c.; **um — bitten**, bede om Undſkyldning. | **Entſchuldigungs-grund**, m. Undſkyldningsgrund, c.; **-ſchreiben**, n. Undſkyldningsſkrivelſe, c.

Entſchürzen, v. t. 1. løsgjøre, løſe, befri.

Entſchütteln, v. t. 1. ryſte ub af, ryſte af.

Entſchütten, v. t. 1. hælde ub af.

Entſchweben, v. i. 1. m. ſ. ſvæve bort.

Entſchwimmen, v. i. 2. m. ſ. ſvømme bort fra.

Entſchwinden, v. i. 2. m. ſ. forſvinde, ſvinde bort fra.

Entſchwingen, v. r. 2. ſvinge ſig bort.

Entſchwingen, v. t. 1. bersve Vingerne.

Entſchwirren, v. i. 1. m. ſ. ſlyve bort.

Entſchwören, v. t. 2. fri veb en Eb.

Entſeelen, v. t. 1. bersve Sjælen, Livet; **entſeelt**, afſjælet, bød.

Entſegeln, v. i. 1. m. ſ. ſejle bort.

Entſehen, v. r. 2. undſe ſig, ſtamme ſig, blues veb.

Entſenden, v. t. 1. (**entſandte, entſandt**). bortſende, ſende bort.

Entſetzbar, adj. afſættelig. — **Entſetzbarkeit**, f. Afſættelighed, c.

Entſetzen, v. t. 1. afſætte; forfærde; undſætte; **Einen des Amtes —**, afſætte en fra hans Embede; **Einen —**, forfærde en; **ſich —**, forfærdes, forſtrækkes; **eine belagerte Feſtung —**, undſætte en belejret Fæſtning. — **Entſetzung**, f. Afſættelſe; Undſætning, c.

Entſetzen, n. **-s** pl. ſ. sg. Ræbſel, Forfærdelſe, c. | **Entſetzens-that**, f. Ræbſelsdaad, c.; **-voll**, ræbſelsfuld

Entſetzlich, adj. ræbſelsfuld, forfærdelig; × uhyre. — **Entſetzlichkeit**, f. Ræbſel; Ræbſelsdaad, c.

Entsiegeln, v. t. 1. bryde Seglet, aabne. — **Entsiegelung**, f. Seglets Brækning, c.

Entsinken, v. i. 2. m. f. synke ned, synke ud af.

Entsinnen, v. r. 2. besinde sig, erindre, huske; **ich kann mich dessen nicht** —, jeg kan ikke huske det, ikke komme derpaa.

Entsittlichen, v. t. 1. demoralisere. — **Entsittlichung**, f. Demoralisation, Sædernes Fordærvelse, c.

Entspannen, v. t. 1. spænde fra.

Entspinnen, v. t. 2. frembringe, opspinde; **sich** —, udspinde sig, opstaa, rejse sig.

Entsprechen, v. i. 2. m. h. svare til, stemme overens med; **seine Pracht entspricht seinem Range**, hans Pragt svarer til hans Rang; **entsprechend**, svarende til, passende.

Entsprießen, v. i. 2. m. f. udspire, udspringe, nedstamme.

Entspringen, v. i. 2. m. f. springe bort fra, undslippe; udspringe, fremgaa, opstaa.

Entsproſſen, v. i. se **entsprießen**.

Entsprudeln, v. i. 1. m. f. sprudle ud af, vælde ud af.

Entsprühen, v. i. 1. m. f. sprude, sprutte ud af.

Entstammen, v. i. 1. m. f. nedstamme fra.

Entstand, m. **-es** ub. pl. † Mangel, c.

Entstehen, v. i. 2. m. f. opstaa, opkomme, fremkomme, rejse sig af, blive til af; † mangle, fattes, staa fejl; **ihre Hilfe wird uns nicht** —, deres Hjælp vil ikke mangle os; **-denfalls**, i modsat Tilfælde. — **Entstehung**, f. Oprindelse, Opkomst, Begyndelse, c.; † **in** —, i Mangel af.

Entstehlen, v. t. 2. frastiæle; v. r. liste sig bort, undbrage sig.

Entsteigen, v. i. 2. m. h. stige op af, fremstige.

Entstellen, v. t. 1. vanstabe, forvanste, forbreje; **entstellt**, vanskabt, forbrejet, ukjendelig. — **Entstellung**, f. Forvanskning, Forbrejelse, c.

Entstrahlen, v. i. 1. m. f. straale ud af.

Entstreben, v. i. 1. m. f. stræbe bort fra.

Entstricken, v. t. 1. løse, opløse; befri.

Entströmen, v. i. 1. m. f. strømme ud af.

Entstürmen, v. i. 1. m. f. storme bort fra, ile bort.

Entstürzen, v. i. 1. m. f. fremstyrte, styrte ud af.

Entsühnen, v. t. 1. sone, udsone. — **Entsühnung**, f. Soning, c.

Entsündigen, v. t. 1. rense fra Synd, sone. — **Entsündigung**, f. Soning, c.

Enttauchen, v. i. 1. m. f. dukke op af.

Enttaumeln, v. i. 1. m. f. rave bort.

Enttäuſchen, v. t. 1. betage en en Vildfarelse, berøve en Illusion; befri for, rive ud af Vildfarelse.— **Enttäuſchung**, f. Tab af Illusion, n., Skuffelse, c.

Entthronen, v. t. 1. støde fra Tronen. — **Entthronung**, f. Støden fra Tronen.

Enttönen, v. i. 1. m. f. tone ud af; † v. t. gjøre tonløs.

Enttragen, v. t. 2. bære bort.

Enttrüpfeln, v. i. 1. m. f. dryppe ud af.

Enttriefen, v. i. 2. m. f. flyde ud af, dryppe ud af.

Enttrippeln, v. i. 1. m. f. trippe bort.

Entübrigen, v. t. 1. befri for; **des Mitgehens entübrigt sein**, være fritaget for at gaa med; **etw.** —, undvære noget; faa tilovers.

Entvölkern, v. t. 1. affolke, stille ved Indbyggere; **eine entvölkerte Gegend**, en folketom Egn. — **Entvölkerung**, f. Affolkning, Folkeforminskelse, c.

Entwachſen, v. i. 2. m. f. voxe ud af; voxe fra; **der Rute — sein**, være voxet fra Riset.

Entwaffnen, v. t. 1. afvæbne. — **Entwaffnung**, f. Afvæbning, c.

Entwähren, v. t. 1. berøve, stille ved.

Entwalden, v. t. 1. afskove, gjøre skovløs. — **Entwaldung**, f. Afskovning, c.

Entwandeln, **entwandern**, v. i. 1. m. f. vandre bort fra.

Entwaſchen, v. t. 2. vaske ud af.

Entwäſſern, v. t. 1. befri for Vandet, udtørre. — **Entwäſſerung**, f. Udtørring, c.

Entweder, conj. enten; **entweder** ... **oder**, enten — eller.

Entwehren, v. t. 1. afvæbne; afværge; v. r. værge sig imod.

Entweichen, v. i. 2. m. f. undvige, hemmelig forløse sig bort, løbe bort. — **Entweichung**, f. Undvigelse, c.

Entweihen, v. t. 1. **einen Prieſter** —, stille ved Værdighed; **einen Ort** —, vanhellige. — **Entweihung**, f. Vanhelligelse, c.

Entweiher, m. **-s** pl. ſ. sg. Vanhelliger, c.

Entwenden, v. t 1. (**entwandte**, **entwandt**), fravende, stjæle fra. — **Entwendung**, f. Fravenden, Stjælen, c., Ran, n.

Entwerfen, v. t. 2. udkaste; gjøre Udkast til.

Entwert(h)en, v. t. 1. berøve Værdien, gjøre værdiløs. — **Entwert(h)ung**, f. Værdiforringelse, c.

Entwickeln, v. t. 1. rulle fra hverandre; fig. udvikle; **ſich** —, udvikle sig. — **Entwickelung**, f. Udvikling, c.

Entwildern, v. t. 1. tæmme, gjøre barnet, civilisere. — **Entwilderung**, f. Tæmmen, Civilisering, c.

Entwinden, v. t. 2. fravriste; **ſich** —, sno sig bort fra.

Entwirren, v. t. 1. jævne, udvikle, klare; **ſich** —, løse sig, opklares. — **Entwirrung**, f. Opløsning, Løsning, Udjævning, c.

Entwiſchen, v. i. 1. m. f. undslippe, smutte fra, undslippe; v. t. † afstørre.

Entwohnen, v. i. 1. m. f. **einer S.** (Gen.) **entwohnt sein**, være afvant med.

Entwöhnen, v. t. 1. afvœnne, vœnne fra. — **Entwöhnung**, f. Afvœnnen, Vœnnen fra.

Entwölken, v. t. 1. befri for Skyer; v. r. opklares; **entwölkt**, skyfri.

Entwühlen, v. t. 1. rode ud af.

Entwürdigen, v. t. 1. nedvœrdige. — **Entwürdigung**, f. Nedvœrdigelse, c.

Entwurf, m. **-es -würfe**. Udkast, n., Plan, Koncept, Skitse, c.

Entwurzeln, v. t. 1. rive el. rykke op med Rode. — **Entwurzelung**, f. Oprykning med Rode, c.

Entzaubern, v. t. 1. løse fra Trylleri, fra Troldbom. — **Entzauberung**, f. Befrielse fra Troldbom, c.

Entziehen, v. t. 2. drage ud af, tage bort; unddrage; fratage, stille ved; nægte; **sich einer S.** —, unddrage sig noget. — **Entziehung**, f. Unddragelse; Bortlagelse; Fratagelse, Berøvelse, c.

Entziffern, v. t. 1. dechifrere; forklare, udlœgge. — **Entzifferung**, f. Dechifrering, Forklaring, c.

Entzücken, v. t. 1. henrykke. — **Entzückung**, f. Henrykkelse, c.

Entzücken, n. -s pl. f. sg. Henrykkelse, c.

Entzügeln, v. t. 1. befri fra Tømme.

Entzündbar, adj. se **entzündlich**.

Entzünden, v. t. 1. antœnde, sœtte Ild paa; **sich** —, antœndes, komme i Brand; fig. betœndes, inflammeres; opflamme, ophidse.

Entzündlich, adj. antœndelig. — **Entzündlichkeit**, f. Antœndelighed, c.

Entzündung, f. **-en**. Betœndelse, Inflammation, c. | **Entzündungs-fieber**, n. Betœndelsesfeber, c.

Entzwei, adv. i to Dele, itu, i Stykker; sønder.

Entzweien, v. t. 1. gjøre uenige, stifte Splid imellem; **sich** —, blive uenige. — **Entzweiung**, f. Uenighed, Splid, c.

Enzian, m. **-s -e**. Ensian, c. (Gentiana).

Epaulette, f. **-n**. Epaulet, c.

Epheu, m. **-s** ub. pl. Vedbende, c. | **Epheubekränzt**, bekranset med Vedbend; **-kranz**, m. Vedbendkrans, c.; **-ranke**, f. Vedbendranke, c.

Epidemie, f. **-n**. Epidemi, c.

Epidemisch, adj. epidemisk.

Epigramm, n. **-es -e**. Epigram, n.

Epikureer, m. -s pl. f. sg. Epikuræer, c.

Epikureisch, adj. epikuræisk.

Epilepsie, f. **-n**. Epilepsi, c., Ligsald, n.

Epileptisch, adj. epileptisk.

Epilog, m. **-s -e**. Epilog, c.

Episch, adj. episk.

Episode, f. **-n**. Episode, c.

Epistel, f. **-n**. Epistel, c.

Epitaph, n. **-s -ien**. Gravskrift, c., Gravmæle, n.

Epoche, f. **-n**. Epoke, c., Tidsafsnit, Tidsrum, Tidspunkt, n.

Epos, n. pl. **Epen**, Epos, n.

Epych, m. **-s** ub. pl. Vedbende, Vintergrønt; Selleri, c.

Equipage, f. **-n**. Ekvipage, c.; Bemanding, Besætning, c.

Equipi(e)ren, v. t. 1. ekvipere, udruste, forsyne.

Er, pron. pers. tredje Person, m. han, ham, den, det; pl. **sie**, de, dem.

Erachten, v. t. 1. agte, anse, holde for, mene. dømme; **das** —, Skjøn, n., Dom, c.; **meines -s**, efter min Formening, c.

Erangeln, v. t. 1. fange.

Erarbeiten, v. t. 1. erhverve ved Arbejde, arbejde sig til.

Erbangen, v. i. 1. m. f. blive bange.

Erbarmen, v. r. 1. forbarme sig over, ynkes over; **er erbarmte sich meiner**, han forbarmede sig over mig; v. t. **dein Unglück erbarmt mich**, din Ulykke gjør mig ondt; v. impers. **es erbarmt mich dieses Elendes**, jeg ynkes over denne Elendighed; **daß Gott erbarm'**, Gud forbarme sig!

Erbarmen, n. -s ub. pl. Forbarmelse, Medynk, Barmhjærtighed, c.

Erbarmer, m. **-s** pl. f. sg. den barmhjærtige.

Erbärmlich, adj. ynkelig, ynkværdig, jammerlig; usel, elendig. — **Erbärmlichkeit**, f. Ynkelighed, Jammerlighed, Uselhed, Elendighed, c.

Erbarmung, f. ub. pl. Forbarmelse, Barmhjærtighed, c. | **Erbarmungs-los**, uden Barmhjærtighed; **-reich, -voll**, fuld af Barmhjærtighed; **-wert(h)**, **-würdig**, ynkværdig.

Erbauen, v. t. 1. bygge, opbygge; byrke, opelske; opbygge, trøste, styrke; **sein Betragen erbaut mich nicht**, hans Opførsel behager, tilfredsstiller mig ikke.

Erbauer, m. **-s** pl. f. sg. Bygger, Opbygger, c.

Erbauung, f. **-en**. Bygning, Opbyggen, Opbyggelse, c. | **Erbauungs-buch**, n. Opbyggelsesbog, c.; **-schrift**, f. Opbyggelsesskrift, n.

Erbaulich, adj. opbyggelig. — **Erbaulichkeit**, f. Opbyggelighed, c.

Erbe, **-n -n**. Arving, c.

Erbe, n. -s pl. f. sg. Arv, c., Arvelod, c. | **Erb-adel**, m. Arveadel, c.; **-anfall**, m. Hjemfald af en Arv, n.; **-anspruch**, m. Arvekrav, n.; **-amt**, n. arveligt Embede; **-ant(h)eil**, m. Arvelod, c.; **-bannerherr**, m. arvelig Bannerfører, c.; **-beamte**, adj. En, der er i Besiddelse af et arveligt Embede; **-begräbnis**, n. Arvebegravelse, Familiebegravelse, c.; **-berechtigt**, arveberettiget; **-bestand**, m. Arvefæste, n.; **-eigen**, tilhørende

som Arv: **-eigentum**, n. Arvebesiddelse, c.; **-einigung**, f. Arveforening, c.; **-fähig**, arveberettiget; **-fähigkeit**, f. Arveberettigelse, c.; **-fall**, m. Arvefald, Dødsfald, n.; **-fällig**, tilfalden ved Arv; **-fehler**, m. Arvefejl, c.; **-feind**, m. Arvefjende, c.; **-folge**, f. Arvefølge, c.; **-folgekrieg**, m. Arvefølgekrig, c.; **-fürst**, m. Arvefyrste, c.; **-gang**, m. Arvefølge, c.; **-genahm**, **-genoß**, m. Medarving, c.; **-gericht**, n. Arveret, c.; **-gerichtsbarkeit**, f. arvelig Jurisdiktion, c., især Underret, ringere Jurisdiktion, c.; **-gerichtsherr**, m. Besidderen af en arvelig Jurisdiktion, c.; **-gesessen**, siddende paa sin egen Arv; **-graf**, m. Arving til et Grevskab; **-grind**, m. arvet Udslet, arvet Skurv, c.; **-gut**, n. Arvegods, n., arvelig Ejendom, c.; **-herr**, m. Arveherre, c.; **-herrlich**, en Arveherre tilkommende; **-huldigung**, f. Arvehyldning, c.; **-kämmerer**, m. arvelig Kammerherre, c.; **-könig**, m. Arvekonge, c.; **-königreich**, n. Arverige, n.; **-krankheit**, f. arvelig Sygdom, c.; **-land**, n. Arveland, n.; **-lassen**, n. Testamentering, c.; **-lasser**, m. Arvelader, c.; **-lehen**, n. Arvelen, n.; **-los**, arvels; uden Livsarvinger; **-nehmer**, m. Arvetager, c.; **-pacht**, f. Arvefæste, n.; **-pachter**, m. Arvefæster, c.; **-pflicht**, f. arvelig Pligt, c.; **-prinz**, m. Arveprins, c.; **-prinzessin**, f. Arveprinsesse, c.; **-recht**, n. Arveret, Arveretighed, c.; **-reich**, n. Arverige, n.; **-sache**, f. Arvesag, c.; **-saß**, m. Arveherre, c.; **-schade**, m. Arvefejl, c.; **-schicht**, f. se **-teilung**; **-schleicher**, m. En, som tilsniger sig en Arv; **-schleicherei**, f. Tilsnigelse af en Arv, c.; **-schloß**, n. Stamslot, Familieslot, n.; **-setzer**, m. Arvelader, Testator, c.; **-seuche**, f. arvelig Sygdom, c.; **-staat**, m. Arvestat, c.; **-stück**, n. Arvestykke, n.; **-sünde**, f. Arvesynd, c.; **-t(h)eil**, n. Arvedel, Arvelod, c.; **-t(h)eilung**, f. Arvedeling, c., Skifte, n.; **-tochter**, f. Arving, c.; **-tugend**, f. arvelig Dyd, c.; **-übel**, n. arveligt Onde, n.; **-vergleich**, m., **-vertrag**, m. Arveforening, c.; **-vermächtnis**, n. Legat, n.; **-volk**, n. Ejendomsfolk, n.; **-zins**, m. arvelig Afgift, c.; **-zinsgut**, n. Arvegods, Arvelen, n.

Erbeben, v. i. 1. m. s. bæve, skjælve.

Erbeißen, v. t. 2. opbide, gjennembide.

Erben, v. t. 1. arve; **Etw. von eim.** —, arve noget efter en; ∓ **etw.** —, lade noget gaa i Arv; × **Einen** —, arve en; × **Einen** —, tage en til Arving; v. i. gaa i Arv.

Erbeten, v. t. 1. faa ved Bøn.

Erbetteln, v. t. 1. × tiltrygle, trygle sig til.

Erbeuten, v. t. 1. faa til Bytte, erobre.

Erbieten, v. r. 2. tilbyde sig. — **Erbietung**, f. Tilbud, n.

Erbietig, adj. se **erbötig**.

Erbin, f. **-nen**. Arving, c.

Erbitten, v. t. 2. erholde ved at bede, udbede; **Einen** —, formaa til, overtale, røre, bevæge ved Bøn.

Erbittern, v. t. 1. forbitre, opirre, opægge. — **Erbitterung**, f. Forbitrelse, c.

Erbittlich, adj. som bønhører.

Erblassen, v. i. 1. m. s. blegne, blive bleg; fig. dø. — **Erblassung**, f. Blegnen, Død, c.

Erbleichen, v. i. 2. se **erblassen**.

Erblich, adj. arvelig. — **Erblichkeit**, f. Arvelighed, c.

Erblicken, v. t. 1. øjne, blive vaer, faa at se. — **Erblickung**, f. Syn, n., Bliven vaer.

Erblinden, v. i. 1. m. s. blive blind; v. t. blænde. — **Erblindung**, f. Tab af Synet, n.

Erblöden, v. i. 1. m. s. blive undselig; være undselig, være ængstelig, flamme sig; v. r. flamme sig.

Erblühen, v. i. 1. m. s. fremblomstre, udspringe.

Erbohren, v. t. 1. bore op.

Erborgen, v. t. 1. borge, laane.

Erbosen, v. t. 1. opbringe, forbitre, fortørne, gjøre vred; **sich** —, opbringes, blive vred, fortørnes.

Erbötig, adv. beredt, beredvillig, tilbøjelig.

Erbrausen, v. i. 1. m. s. bruse op, begynde at bruse, bruse.

Erbrechen, v. t. 2. brække op, bryde op; **einen Brief** —, aabne et Brev; v. r. brække sig, kaste op. — **Erbrechung**, f. Opbrækken, Opbrydden, Aabning, Brækning, c.

Erbrechen, n. **-s** pl. s. sg. Opkastelse, Brækning, c.

Erbreitern, v. t. 1. gjøre bredere. — **Erbreiterung**, f. Gjøren bredere, c.

Erbrennen, v. i. se **entbrennen**.

Erbringen, v. t. 1. (**erbrachte**, **erbracht**), tilvejebringe.

Erbrüten, v. t. 1. udruge; især fig. udgrunde.

Erbschaft, f. **-en**. Arv, c., Efterladenskab, n.; **eine — thun**, faa en Arv. | **Erbschafts-angelegenheit**, f. Arvesag, c.; **-anspruch**, m. Arvekrav, n.; **-masse**, f. Bo, n.; **-sache**, f. Arvesag, c.; **-t(h)eilung**, f. Arvedeling, c., Skifte, n.

Erbse, f. **-n**. Ært, c. | **Erbs-wurst**, f. Ærtepølse, c. — **Erbsen-baum**, m. Robinie, c. (Robinia); **-bein**, n. Haandrodsben, n.; **-mehl**, n. Ærtemel, n.; **-schote**, f. Ærtebælg, c.; **-strauch**, m. Ærtebusk, c.; **-zähler**, m. Gnier, c.

Erbsel, f. **-n**. Berberisse, c.

Erbstum, n. **-tümer**. Arvelod, c., arvet Ejendom, c.

Erbtümlich, adj. egen ved Arv.

Erbuhlen, v. t. 1. erhverve ved Boleri.

Erbarben, v. t. 1. afknappe, erhverve ved Kniberi.

Erde, f. **-n**. (Dim. **Erdchen**, **Erdlein**, n.) Jord, c.; **zu ebner — wohnen**, bo i Stuen; **auf Erden**, paa Jorden. | **Erd-achse**, f. Jordakse, c.; **-apfel**, m. Kartoffel, c.; **-arbeit**, f. Jordarbejde, n.; **-arbeiter**, m. Jordarbejder, c.;

-art, f. Jordart, c.; **-artig**, jordagtig, jordet; **-bahn**, f. Jordbane, c.; **-ball**, m. Jordkugle, Jordklode, c.; **-beben**, n. Jordrystelse, c., Jordskjælv, n.; **-beere**, f. Jordbær, n.; **-beergefrorenes**, adj. Jordbæris, c.; **-beerstaude**, f., **-beerstrauch**, m., **-beerstock**, m. Jordbærbusk, c.; **-beschreibung**, f. Jordbeskrivelse, Geografi, c.; **-bewohner**, m. Jordboer, c.; **-biene**, f. Humlebi, c. (Bombus); **-bildungslehre**, f. Jorddannelseslære, c.; **-birn**, f. Jordskok, c. (Helianthus tuberosus); **-boden**, m. Jordoverflade, c.; Jordsmon, n.; **-bohrer**, m. Jordbor, n., Jordsøger, c.; **-brand**, m. Jordbrand, c.; **-brot**, n. Alpefiol, c.; **-bulle**, m. se **Rohrdommel**; **-bürger**, m. Jordborger, Jordboer, c.; **-dünste**, pl. Jorddamp, c.; **-durchmesser**, m. Jordens Diameter, c.; **-eichel**, f. se **-nuß**; **-enge**, f. Isthmus, Landtange, c.; **-entstehungslehre**, f. se **-bildungslehre**; **-epheu**, m. Vedbende-Korsknap, c. (Glechoma hederacea); **-erschütterer**, m. Jordrysker, c.; **-erschütterung**, f. Jordrystelse, c.; **-fahl**, gusten, bleglaben; **-fall**, m. Jordstred, n.; **-farbe**, f. Jordfarve, c.; **-feige**, f. se **-nuß**; **-ferne**, f. det Punkt i Solens eller Maanens Bane, hvor de ere længst borte fra Jorden; **-fest**, fast i Jorden; **-fliege**, f. Stankelben, n. (Tipula); **-floh**, m. Jordloppe, c. (Haltica); **-geboren**, jordisk; **-geist**, m. Jordaand, c.; **-geschmack**, m. Smag efter Jord; **-geschoß**, n. Stuen, Stueetage, c.; **-gewölbe**, n. underjordisk Hvælving, c.; **-grille**, f. Jordkrebs, c. (Gryllus gryllotalpa); **-grün**, jordgrøn; **-gürtel**, m. Jordbælte, n., Zone, c.; **-harz**, n. Jordharpix, c.; **-höhle**, f. Jordhule, c.; **-holz**, n. Underskov, c.; **-hopfen**, m. pritbladet Perikon, c. (Hypericum perforatum); **-hügel**, m. Jordhøj, c.; **-hummel**, f. se **-biene**; **-hütte**, f. Jordhytte, c.; **-käfer**, m. Løbebille, c. (Carabus); **-kloß**, m. Jordklump, c.; **-körper**, m Jordlegeme, n.; **-krebs**, m. se **-grille**; **-kreis**, m. Jordkreds, c.; **-kugel**, f. Jordkugle, Globus, c.; **-kunde**, f. se **-beschreibung**; **-loch**, n. Jordhul, n.; **-mandel**, f. Jordmandel, c. (Cyperus esculentus); **-männchen**, n. Underjordisk, c.; **-maus**, f. se **Feldmaus**; **-meßkunst**, f. Landmaalerkunst, Geometri, c.; **-messer**, m. Landmaaler, c.; **-mistel**, f. Mistelten, c. (Viscum); **-nähe**, f. det Punkt i Solens og Maanens Bane, hvor de staa nærmest ved Jorden; **-nuß**, f. Jordnød, c. (Aracis hypogæa); **-oberfläche**, f. Jordoverflade, c.; **-öl**, n. Jordolie, c.; **-pech**, n. Jordbeg, n.; **-pol**, m. Jordpol, c.; **-ratte**, f. * Vaand, c. (Lemnus amphibius); **-rauch**, m. Jordrøg, c. (Fumaria); **-reich**, n. Jorderige, hele Jordens Kreds; se **-boden**; **-riß**, m. Jordrevne, c.; **-rücken**, m. Jordryg, c.; **-schildkröte**, f. Landskildpadde, c.; **-scholle**, f. se **-kloß**; **-schwalbe**, f. se **Uferschwalbe**; **-schwamm**, m. Jordsvamp, c.; **-stoß**, m. Jordstød, n.; **-strich**, m. Jordstrøg, n., Jordbælte, n., Zone, c.; **-umsegeler**, m. Jordomsejler, c.; **-umsegelung**, f. Jordomsejling, c.; **-wärts**, mod Jorden. — **Erden-ball**, m. Jordklode, c.; **-bürger**, m. Jordboer, Jordborger, c.; **-freude**, f. jordisk Glæde, c.; **-glück**, n. jordisk Lykke, c.; **-gott**, m. jordisk Gud, c.; **-größe**, f. jordisk Storhed, c.; **-jammer**, m. jordisk Jammer, c.; **-kreis**, m. Jordkreds, c.; **-kind**, n. se **-sohn**; **-kloß**, m. Jordklump, c.; **-leben**, n. Jordeliv, n.; **-leid**, n. jordisk Sorg, c.; **-luft**, f. jordisk Lyst, c.; **-rund**, n. Jordkreds, c.; **-schoß**, m. Jordens Skjød, n.; **-seligkeit**, f. jordisk Salighed, c.; **-sohn**, m. Jordens Søn, c.; **-staub**, m. jordisk Støv, n.; **-tand**, m. jordisk Tant, c.; **-wallen**, n. Jordvandring, c.; **-wonne**, f. jordisk Fryd, c.; **-wurm**, m. Kryb, n.

Erden, adj. af Jord, jordisk.

Erdenkbar, adj. se **erdenklich**.

Erdenken, v. t. 1. (**erdachte**, **erdacht**). udtænke, udsinde.

Erdenklich, adj. optænkelig.

Erdichten, v. t. 1. opdigte; **sich Ruhm** —, erhverve, forskaffe sig Berømmelse ved at digte. — **Erdichtung**, f. Digt, n.; Opdigtning, c.; Løgn, c.

Erdienen, v. t. 1. fortjene, erhverve ved at tjene.

Erdig, adj. jordet.

Erdolchen, v. t. 1. stikke ihjel med Dolk.

Erdonnern, v. i. 1. m. s. tordne.

Erdrechseln, v. t. 1. lade ved at dreje.

Erdreisten, v. r. 1. briste, fordriste sig til.

Erdringen, v. t. 2. tilvinge sig.

Erdrohen, v. t. 1. erholde ved Trusler.

Erdröhnen, v. i. 1. m. h. drøne, give Gjenlyd.

Erdrosseln, v. t. 1. kvæle. — **Erdrosselung**, f. Kvælning, c.

Erdrusch, m. **-es** ub. pl. Tærskning, c.; den udtærskede Sæd.

Erdrücken, v. t. 1. ihjeltrykke.

Erdulden, v. t. 1. taale, lide, udholde. — **Erduldung**, f. Taalen, Lidelse, c.

Erdunkeln, v. i. 1. m. s. blive mørk.

Erdursten, v. i. 1. m. s. blive tørstig; tørste ihjel.

Ereifern, v. r. 1. blive ivrig, blive vred, fortørnes. — **Ereiferung**, f. Fortørnelse, c.

Ereignen, v. r. 1. hændes, indtræffe, tildrage sig. — **Ereignung**, f. Hændelse, Begivenhed, c.

Ereignis, n. **-ses** -se. Begivenhed. Hændelse, Tildragelse, c.

Ereilen, v. t. 1. naa, indhente. — **Ereilung**, f. Indhentning, c.

Eremit, m. **-en -en.** se **Einsiedler**.

Eremitage, f. **-n.** Eremitage, c.

Ererben, v. t. 1. arve, faa ved Arv. — **Ererbung**, f. Arven, c.

Erfahren, v. t. 2. erfare, opdage, komme

efter, lære at kjende; lide, gaa igjennem, udstaa; **ich habe es von ihm** —, jeg har erfaret det, faaet det at vide af ham; **er hat viel Not** —, han har havt, udstaaet megen Nød.

Erfahren, adj. erfaren, forsøgt; **ein -er Mann**, en erfaren Mand. — **Erfahrenheit**, f. Erfarenhed, c.

Erfahrung, f. **-en**. Erfaring, Erfarenhed, c.; **bittere -en machen**, gjøre bitre Erfaringer. | **Erfahrungs-gemäß**, stemmende med Erfaringen; **-los**, uden Erfaring; **-reich**, rig paa Erfaring, forfaren; **-regel**, f. Erfaringsregel, c.; **-satz**, m. Erfaringssætning, c.; **-wahrheit**, f. Erfaringssandhed, c.

Erfallen, v. i. 2. m. f. komme ind, gaa ind; v. r. falde sig ihjel.

Erfassen, v. t. 1. gribe fat; opfatte, fatte, begribe.

Erfaßbar, erfaßlich, adj. fattelig.

Erfaulen, v. i. 1. m. f. raadne.

Erfechten, v. t. 2. tilfægte, tilkæmpe sig, erholde ved Fægtning.

Erfeilschen, v. t. 1. tiltinge sig, kjøbe.

Erfinden, v. t. 2. opfinde, udfinde, udtænke.

Erfinder, m. **-s** pl. f. sg. Opfinder, c.

Erfinderisch, adj. opfindsom.

Erfindsam, adj. opfindsom. — **Erfindsamkeit**, f. Opfindsomhed, c.

Erfindung, f. **-en**. Opfindelse, Opdigtelse, c. | **Erfindungs-gabe, -kraft**, f. Opfindelsesevne, c.; **-reich**, rig paa Opfindelse, opfindsom.

Erfischen, v. t. 1. fiske op; fig. forstaffe sig ved List.

Erflehen, v. t. 1. tiltrygle sig.

Erfliegen, v. t. 2. indhente i Flugten.

Erfodern, v. t. se **erfordern**.

Erfolg, m. **-es -e**. Udfald, n., Følge, c., Resultat. godt Udfald. Held, n. | **Erfolg-los**, resultatløs, unyttig; **-losigkeit**, f. Resultatløshed, Unyttighed, c.; **-reich**, heldig, følgerig.

Erfolgen, v. i. 1. m. f. paafølge, følge paa, følge efter, følge af. flyde af.

Erforderlich, adj. fornøden, nødvendig.

Erfordern, v. t. 1. udfordre, udkræve.

Erfordernis, n. **-ses -se**. Fornødenhed, c.

Erforschen, v. t. 1. udforske, udgranske, udfritte. — **Erforschung**, f. Udforskning, Udgranskning, c.

Erfragen, v. t. 1. opspørge.

Erfrechen, v. r. 1. briste sig til, have den Frækhed.

Erfreien, v. t. 1. gifte sig til.

Erfreuen, v. t. 1. fornøje, glæde; **sich — über etw., sich eines Gegenstandes** —, glæde, fornøje sig over noget.

Erfreulich, adj. glædelig, fornøjelig. — **Erfreulichkeit**, f. Fornøjelighed, c.

Erfrieren, v. i. 2. m. f. fryse fordærvet, fryse ihjel.

Erfrischen, v. t. 1. forfriske, vederkvæge, styrke. — **Erfrischung**, f. Forfriskelse, Forfriskning, c.

Erfüllen, v. t. 1. opfylde; indtage; gjøre sand, bringe i Opfyldelse; fyldestgjøre; **sein Herz war mit Hoffnung erfüllt**, hans Hjærte var opfyldt af Haab; **eine Bitte, seine Pflichten** —, opfylde en Bøn, sine Pligter. — **Erfüllung**, f. Opfyldelse, c.

Erfund, m. se **Befund**.

Ergänzen, v. t. 1. gjøre hel igjen, sætte i Stand, istandsætte, erstatte, fuldstændiggjøre; supplere.

Ergänzung, f. **-en** Fuldstændiggjørelse, Komplettering; Istandsættelse, Tilsætning, c., Supplement, n. | **Ergänzungs-band**, m. Supplementbind, n.; **-blatt**, n. Supplementblad, n.; **-winkel**, m. Supplementvinkel, c.

Ergattern, v. t. 1. opsnappe, fange, faa i sin Magt ved List.

Ergaunern, v. t. 1. tilvende sig noget, tilsnyde sig noget.

Ergeben, v. r. 2. overgive sig, finde sig i, hengive sig til, overgive sig til; hellige sig; † tilbrage sig, begive sig; **die Stadt hat sich dem Feinde** —, Byen har overgivet sig til Fjenden; **sich in sein Schicksal** —, finde sig i sin Skæbne; **daraus ergiebt sich, daß**, deraf følger, at; v. t. († i.) give af sig.

Ergeben, adj. hengiven, forfalden til, tilbøjelig til; **dem Trunke — sein**, være forfalden til Drik; **Ihr -ster Diener**, Deres ærbødigste Tjener; taalmodig, resigneret. — **Ergebenheit**, f. ub. pl. Hengivenhed, c.

Ergebnis, n. **-ses -se**. Følge, c., Udfald, Resultat, n.

Ergebung, f. ub. pl. Overgivelse, Underkastelse, Resignation, c.; **die — in Gottes Willen**, Hengivelse i Guds Vilje.

Ergehen, v. t. 2. erholde ved at gaa; v. r. bevæge sig, spadsere, udtale sig; **sich in Schmähungen** —, indlade sig paa Forhaanelser, give sine Forhaanelser frit Løb; v. i. m. f. udgaa, udstedes; **ein Befehl erging**, en Befaling blev udstedt; **etw. über sich — lassen**, lade noget gaa ud over sig, finde sig i noget; **Gnade für Recht — lassen**, lade Naade gaa for Ret; **es ergeht**, det sker, tildrager sig; **es erging ihm schlecht**, det gik ham daarlig.

Ergehen, n. **-s** pl. f. sg. Befindende, n.; Skæbne, c.

Ergeigen, v. t. 1. erhverve ved at spille paa Violin.

Ergeizen, v. t. 1. tilpuge sig, erhverve ved Gnieri.

Ergetzen, v. t. se **ergötzen**.

Ergiebig, adj. drøj, som giver, kaster meget af sig; frugtbar; giftig, som giver godt i Skjæppen; betydelig, rigelig. — **Ergiebigkeit**, f. Drøjhed, Rigelighed, Frugtbarhed, c.

Ergießen, v. t. 2. udgyde, udøse; v. r. ud-

gyde sig. udmunde; løbe over, strømme over; **der Fluß ergießt sich ins Meer**, Floden falder ud i, udmunder i Havet. — **Ergießung**, f. Udgydelse, Oversvømmelse, c.

Ergilben, v. i. 1. m. s. blive gul.

Erglänzen, v. i. 1. m. s. begynde at glinse; straale, glimre.

Erglimmen, v. i. 2. m. s. begynde at ulme; ulme.

Erglühen, v. i. 2. m. s. blive glødende; blusse; **in Zorn** —, blusse af Vrede; v. t. gjøre glødende.

Ergötzen, v. t. 1. forlyste, more; **sich an einer, über eine Sache, sich eines Gegenstandes** —, gotte, fornøje, more, forlyste sig over noget.

Ergötzlich, adj. morsom, lystig, fornøjelig, glædelig. — **Ergötzlichkeit**, f. Lystighed, c.; Forlystelse, Fornøjelse, Morskab, c.

Ergrauen, v. i. 1. m. s. graane, blive graa; ældes; grue.

Ergrausen, v. i. 1. m. s. gyse.

Ergreifen, v. t. 2. gribe, tage fat; **Einen bei der Hand** —, gribe en ved Haanden; **Einen auf frischer That** —, gribe en paa frist Gjerning; **die Leidenschaft ergriff sein Herz**, Lidenskaben greb, bemægtigede sig, betog hans Hjærte; **ein Mittel** —, gribe et Middel; **die Waffen** —, gribe til Vaaben; **die Flucht** —, tage Flugten; **Besitz von etw.** —, tage noget i Besiddelse; **-d**, gribende. — **Ergreifung**, f. Griben, Fasthold-else, Tagen i Besiddelse, c.

Ergriffen, adj. greben; **tief — fein**, være dybt greben. — **Ergriffenheit**, f. Grebethed, c.

Ergrimmen, v. i. 1. m. s. forbitres, blive forbitret. — **Ergrimmung**, f. Forbitrelse, c.

Ergrübeln, v. t. 1. udgrunde, udgranske. — **Ergrübelung**, f. Udgranskning, c.

Ergründen, v. t. 1. finde, naa Bunden; fig. udgrunde, udgranske, udforske; komme til Bunds i noget. — **Ergründung**, f. Udgrunden, Udgranskning, c.

Ergründlich, adj. udgrundelig.

Ergrünen, v. i. 1. m. s. blive grøn, grønnes.

Erguß, m. se **Ergießung**.

Erhaben, adj. høj, ophøjet; **erhabene Arbeit**, ophøjet Arbejde; **er ist weit über mich** —, han er høit ophøjet over mig. — **Erhabenheit**, f. Højhed, Ophøjethed; Højde, Forhøjning, c., et fremragende Sted.

Erhalten, v. t. 2. vedligeholde, underholde, opholde, bevare, konservere; erholde, modtage, faa; **sich** —, vedligeholde sig, konservere sig; **er erhält seine Mutter**, han underholder sin Moder; **sich gesund** —, holde sig rask; **Einen das Leben** —, frelse ens Liv; **Briefe** —, modtage Breve; **den Sieg** —, opnaa Sejr; **daraus erhält man Zucker**, deraf faar, vinder man Sukker.

Erhalter, m. **-s** pl. s. sg. Underholder, Ernærer, Forsørger, c.

Erhaltlich, adj. hvad der kan faas.

Erhaltung, f. ud. pl. Opholdelse, Vedligeholdelse, Underholdning, Frelse; † Modtagelse, c. | **Erhaltungs-trieb**, m. Opholdelsesdrift, c.; **-wert(h)**, værd at vedligeholde.

Erhandeln, v. t. 1. tilforhandle, kjøbe, tilkjøbe sig.

Erhängen, v. t. 1. hænge; **sich** —, hænge sig. — **Erhängung**, f. Hængning, c.

Erharren, v. t. 1. oppebie, afvente.

Erharschen, v. i. 1. m. s. blive haard, hærdes.

Erharten, v. i. 1. m. s. hærdes, blive haard.

Erhärten, v. t. 1. bevise, godtgjøre, stadfæste, bekræfte. — **Erhärtung**, f. Godtgjørelse, Stadfæstelse, Bekræftelse, c.

Erhaschen, v. t. 1. snappe, fange, gribe. — **Erhaschung**, f. Snappen, c.

Erheben, v. t. 2. løfte op, løfte i Vejret; hæve, rejse; opløfte; **ein Monument** —, opreise et Monument; **meine Seele erhebet den Herrn**, min Sjæl lover Herren; **-nde Gedanken**, opløftende Tanker; **Einen in den Himmel** —, løfte en til Skyerne; **Zinsen, Abgaben** —, hæve Renter, Skatter; **ein Geschrei** —, opløfte et Skrig; **eine Klage** —, rejse en Klage; **sich** —, rejse sig, staa op; **sich wider (gegen) einen** —, rejse sig imod en; **sich über einen** —, hæve sig over en, hovmode sig over en; † **sich eines Gegenstandes** —, prale, hovmode sig af noget; **ein Streit, Aufruhr erhebt sich**, en Strid opstaar, et Oprør begynder; **es erhob sich ein Sturm**, en Storm reiste sig. | **Erhebe-stelle**, f. Oppebørselssted, n.

Erheblich, adj. fig. vigtig, betydelig. — **Erheblichkeit**, f. Vigtighed, Betydelighed, c.

Erhebung, f. **-en**. Løftelse, Ophøjelse, Opløftelse, Rejsning, Hævning; Opstand, c.; Folketælling, statistisk Tælling, c.

Erheirat(h)en, v. t. 1. tilgifte sig.

Erheischen, v. t. 1. udiordre, udkræve.

Erheitern, v. t. 1. opmuntre; **der Himmel erheitert sich**, Himlen bliver klar. — **Erheiterung**, f. Opmuntring, Oplaring, c.

Erheizen, v. t. 1. ophede, gjennemhede.

Erhellen, v. t. 1. opklare, gjøre klar; v. i. blive klar, tydelig, begribelig; ses, forstaas. — **Erhellung**, f. Oplaring, c.

Erhenken, v. t. se **erhängen**.

Erheucheln, v. t. 1. tilhylle sig, faa ved Hykleri.

Erhitzen, v. t. 1. hede til Gavns, gjennemhede; hidse; fig. **sich** —, ophidses, blive hidsig; være begjærlig efter; **auf etw. erhitzt sein**, være forhippet paa noget. — **Erhitzung**, f. Ophedning; Ophidselse, c.

Erhoffen, v. t. 1. vente, haabe paa.

Erhöhen, v. t. 1. forhøje, gjøre højere; op-

høje; forstærke; forædle, love, prise; **den Preis** —, forhøje Prisen; **dies erhöht den Mut**, dette forhøjer, hæver Modet. — **Erhöhung**, f. Ophøjelse, Ophøjning, Forhøjelse, c.; Høj, Bakke, c.

Erholen, v. r. 1. komme sig, faa nye Kræfter, blive rask, komme igjen til Kræfter; **sich von einer Krankheit** —, komme sig efter en Sygdom; **sich an einer Person** —, holde sig skadesløs paa, tage Oprejsning hos en; **sich bei einem Rats** —, hente Raad hos en, spørge en til Raads; v. t. indhente.

Erholung, f. **-en** Hvile, Afspredelse, Rekreation, Samlen Kræfter, Forfriskning, c., Pusterum, n. | **Erholungs-reise**, f. Rekreationsreise, c.; **-stunde**, f. Hviletime, c.; **-zeit**, f. Hviletid, Fritid, c.

Erhören, v. t. 1. bønhøre; **eine Bitte** —, opfylde en Bøn; ✝ høre; **das ist nicht erhört**, det er uhørt. — **Erhörung**, f. Bønhørelse, c.

Erhungern, v. i. 1. m. s. sulte ihjel, dø af Sult; v. t. lade sulte ihjel.

Erinnen, pl. Erinnyerne, Hævngudinderne.

Erinnerlich, adj. som kan erindres, huskes, i Erindring; **es ist mir gut** —, jeg husker det godt.

Erinnern, v. t. 1. minde, erindre; mindes; **Einen an eine Sache** —, minde om noget, huske en paa noget; **ich erinnere es gut**, jeg husker det godt; **etw.** —, udsætte noget, indvende noget; v. r. huske, erindre, mindes; **sich eines Ereignisses, an ein Ereignis** —, huske, mindes en Begivenhed.

Erinnerung, f. **-en** Erindring, Ihukommelse, Paamindelse, Formaning, c. | **Erinnerungs-fest**, n. Mindefest, c.; **-kraft**, f. Hukommelsesevne, c.; **-schreiben**, n. Rykkerbrev, n.; **-vermögen**, n. se **-kraft**; **-zeichen**, n. Mindetegn, n.

Erinnyen, pl. se **Erinnen**.

Erjagen, v. t. 1. opjage, indhente paa Jagt; fig. hige efter, erholde, opnaa ved ivrig Bestræbelse.

Erkalten, v. i. 1. m. s. kølnes, blive kold. — **Erkaltung**, f. Køling, Afkøling, c.

Erkälten, v. t. 1. gjøre kold; **sich** —, forkøle sig, blive forkølet.

Erkältung, f. **-en**. Forkølelse, c. | **Erkältungs-fieber**, n. Forkølelsesfeber, c.; **-krankheit**, f., **-übel**, n. Forkølelsessygdom, c.

Erkämpfen, v. t. 1. tilkæmpe sig.

Erkargen, v. t. 1. gnie sammen, erhverve ved Karrighed.

Erkaufen, v. t. 1. kjøbe, tilkjøbe sig; løskjøbe; underkjøbe, bestikke. — **Erkaufung**, f. Kjøb, n., Løskjøbelse; Bestikkelse, c.

Erkäuflich, adj. som lader sig kjøbe, underkjøbe, bestille; bestikkelig. — **Erkäuflichkeit**, f. Bestikkelighed, c.

Erkecken, v. r. 1. fordriste sig til.

Erkennbar, adj. erkjendelig, kjendelig, tydelig, fattelig, som kan erkjendes, fattes. — **Erkennbarkeit**, f. Kjendelighed, Tydelighed, Fattelighed, c.

Erkennen, v. t. 1. (**erkannte**, **erkannt**). erkjende, kjende, * drage Kjendsel paa; indse, forstaa, fatte; gjenkjende; **etw. als (für) richtig** —, erkjende noget som rigtigt; **Einen an der Stimme** —, gjenkjende en paa Stemmen; **sich zu — geben**, give sig til Kjende; **Einem etw. zu — geben**, give en noget at forstaa; **das Gericht hat auf Todesstrafe erkannt**, Retten har udtalt sig for Dødsstraf, erkjendt Dødsstraf; **in einer Sache** —, dømme, fælde Dom i en Sag; **sein Weib** —, erkjende sin Hustru. — **Erkennung**, f. Erkjendelse, Gjenkjendelse, c.

Erkenntlich, v. t. 1. erkjendtlig, taknemmelig, skjønsom; ✝ se **erkennbar**. — **Erkenntlichkeit**, f. Erkjendtlighed, Taknemmelighed, Skjønsomhed, c.

Erkenntnis, f. **-se**. Erkjendelse, Overbevisning, Overtydning, c., Indsigt, Kundskab, c. | **Erkenntnis-vermögen**, n. Erkjendelsesevne, c.

Erkenntnis, n. **-ses -se**. Kjendelse, Dom, c.

Erker, m. **-s** pl. s. sg. Ubbygning, Karnap, c. | **Erker-fenster**, n. Karnapvindue, n.; **-stube**, f. Karnapstue, c.; **-zimmer**, n. Karnapværelse, n.

Erkiesen, v. t. 1. udsøge, udkaare, udvælge. — **Erkiesung**, f. Udvælgelse, c.

Erklärbar, adj. se **erklärlich**.

Erklären, v. t. 1. forklare, udlægge, udtyde, fortolke, oplyse; erklære, deklarere, aabenbare for, bekjendtgjøre; **eine schwierige Stelle** —, forklare et vanskeligt Sted; **sich über etw.** —, erklære sig, udtale sig om noget; **etw. für eine Lüge** —, erklære noget for Løgn.

Erklärer, m. **-s** pl. s. sg. Forklarer, Fortolker, Udlægger, c.

Erklärlich, adj. forklarlig, som lader sig forklare.

Erklärung, f. **-en**. Forklaring, Udlæggelse, Fortolkning; Erklæring, Tilkjendegivelse, Deklaration, Definition, c. | **Erklärungs-art**, f. Udlægningsmaade, Fortolkningsmaade, c.; **-versuch**, m. Fortolkningsforsøg; Forklaringsforsøg, n.

Erklecken, v. i. 1. m. h. forslaa, strække til.

Erklecklich, adj. klækkelig, tilstrækkelig; anselig, betydelig.

Erklettern, v. t. 1. klatre op paa.

Erklimmen, v. t. 2. klavre op paa.

Erklingen, v. i. 2. m. s. klinge, lyde højt; give Gjenlang, Gjenlyd.

Erklirren, v. i. 1. m. s. begynde at klirre.

Erklopfen, v. t. 1. banke op, bække ved at banke paa; banke, mærbanke.

Erklügeln, v. t. 1. udgrunde, udtænke.

Erknarren, v. i. 1. m. s. begynde at knage.

Erknauſen, v. t. ſe **erkargen**.

Erkoren, adj. udvalgt.

Erkräft(ig)en, v. t. 1. gjøre kraftig, gjøre ſtærk; v. r. blive kraftig.

Erkranken, v. i. 1. m. ſ. blive ſyg. — **Erkrankung**, f. det at blive ſyg.

Erkriechen, v. t. 2. krybe op paa; krybe ſig til, opnaa ved Kryberi.

Erkriegen, v. t. 1. tilkrige ſig, opnaa ved Krig; † faa.

Erkühnen, v. r. 1. forbriſte ſig, underſtaa ſig; **ſich einer That** —, forbriſte ſig til en Gjerning. — **Erkühnung**, f. Driſtighed, c.

Erkunden, v. t. 1. ſøge at faa Kundſkab om; udforſke, udſpejde.

Erkundigen, v. t. 1. udforſke, udſpejde; v. r. erkyndige ſig, foreſpørge ſig; **ſich nach etw.** —, foreſpørge ſig om noget. — **Erkundigung**, f. Efterforſkning, Underretning, Foreſpørgſel, Oplysning, c.; **-en einziehen**, indhente Oplysninger.

Erkundſchaften, v. t. 1. udſpejde.

Erkünſteln, v. t. 1. kunſtle, fremkunſtle, frembringe ved Kunſt. — **Erkünſtelung**, f. kunſtlet Væſen, n., Forſtillelſe, c.

Erküren, v. t. 2. udvælge, udkaare.

Erladen, v. t. 1. nedertrœde.

Erlahmen, v. i. 1. m. ſ. blive lam; v. t. gjøre lam, lamme.

Erlangbar, adj. opnaaelig. — **Erlangbarkeit**, f. Opnaaelighed, c.

Erlangen, v. t. 1. naa, indhente; opnaa, faa, erholde. — **Erlangung**, f. Naaen, Opnaaelſe, c.

Erlängen, v. t. 1. gjøre lang, forlænge; v. r. blive lang.

Erlaß, m. **-ſſes -äſſe**. Eftergivelſe, c., Afſlag, n.; Tilgivelſe, Afſlad; Skaanſel, c.; Befaling, Forordning, c.; Reſkript, Edikt, n. | **Erlaß-jahr**, n. Afſladsaar, n.

Erlaſſen, v. t. 2. lade udgaa, udfærdige, udſtede; **einen Befehl** —, udſtede en Befaling; eftergive, fritage for, forſkaane for; **Einen einer Sache, eim. etw.** —, fritage en for noget; **die Sünden** —, forlade Synderne. — **Erlaſſung**, f. Udſtedelſe; Eftergivelſe, Fritagelſe, c.

Erläßlich, adj. eftergivelig, tilgivelig. — **Erläßlichkeit**, f. Eftergivelighed, Tilgivelighed, c.

Erlaub, m. † ſe **Erlaubnis**.

Erlauben, v. t. 1. tillade, tilſtede, bevilge; **erlaubt**, tilladt, tilſtedet, bevilget.

Erlaubnis, f. ub. pl. Tilladelſe, Forlov, c. | **Erlaubnis-karte**, f., **-ſchein**, m. Tilladelſesbevis, n.

Erlaucht, adj. † berømt; (Titel for grevelige Perſoner) høivelbaaren; **Seine** —, Hans Høivelbaarenhed; **eine -e Geſellſchaft**, et fornemt, høiadeligt Selſkab.

Erlauen, v. i. 1. m. ſ. blive lunken; v. t. gjøre lunken.

Erlauern, v. t. 1. lure ſig til, erholde ved at lure; lure paa, udſpejde.

Erlaufen, v. t. 2. opløbe, indhente; faa ved at løbe; v. r. ſpaſere.

Erlauſchen, v. t. 1. lure ſig til, lytte ſig til, opſnappe.

Erläuterer, m. **-s** pl. ſ. sg. Forklarer, Fortolker, Udlægger, c.

Erläutern, v. t. 1. oplyſe, forklare, gjøre begribelig. — **Erläuterung**, f. Oplyſning, Forklaring, c.

Erle, f. **-n**. El, c., Elletræ, n., * Older, c. (Alnus). | **Erlen-baum**, m. Elletræ, n.; **-fink**, m. ſe **-zeiſig**; **-gebüſch**, n. Ellekrat, n.; **-holz**, n. Elleved, n.; **-könig**, m. ſe **Erlkönig**; **-teich**, m. Elledam, c.; **-zeiſig**, m. Grønſiſken, c. (Fringilla spinus).

Erleben, v. t. 1. opleve.

Erlebnis, n. (f.) **-ſes -ſe**. Oplevelſe, Hændelſe, Begivenhed, Skæbne, c.

Erlechzen, v. i. 1. m. ſ. vansmægte.

Erledigen, v. t. 1. befri for, fritage for, gjøre ledig, ſtille ved; gjøre færdig, fuldende, afgjøre; **ſich eines Gegenſtandes** —, befri ſig for noget; **die Geſchäfte ſind erledigt**, Forretningerne ere endte; **ein Amt iſt erledigt**, et Embede er ledigt, vakant. — **Erledigung**, f. Fritagelſe; Afgjørelſe, Tilendebringelſe, Beſørgelſe, Vakance, c.

Erlegen, v. t. 1. nedlægge, fælde, drœbe; **den Hirſch** —, nedlægge, fælde Hjorten; erlægge, betale; **Geld** —, betale Penge. — **Erlegung**, f. Nedlæggelſe, Erlæggelſe, c.

Erleichtern, v. t. 1. lette, gjøre lettere; **ein Fahrzeug** —, løſſe et Skib; **ſich** —, forrette ſin Nødtørft.

Erleichterung, f. **-en**. Lettelſe, c. | **Erleichterungs-mittel**, n. Lettelſesmiddel, n.

Erleiden, v. t. 2. lide, taale, udſtaa, udholde, fordrage.

Erleidlich, adj. udholdelig, taalelig, ſom kan taales.

Erlen, adj. Elle-, ſom er af Elletræ.

Erlernbar, adj. hvad der kan lœres, til at lœre.

Erlernen, v. t. 1. lœre; **das läßt ſich** —, det lader ſig lœre. — **Erlernung**, f. Lœren, c.

Erleſen, v. t. 2. udlede, udſøge, udvœlge; **erleſene Waren**, udſøgte Varer.

Erleuchten, v. t. 1. opklare, oplyſe, illuminere; fig. oplyſe, inſpirere. — **Erleuchtung**, f. Opklaring, Oplyſning, Illumination; Inſpiration, c.

Erlicht, n. **-es -e**. Ellekrat, n.

Erliegen, v. t. 2. m. ſ. ligge under, bukke under, ſegne under; undertrykkes; **unter der Laſt, der Laſt** —, ſegne under Byrden; **den**

Anſtrengungen —, bukke under for Anſtrængelſerne; v. r. ſamle Kræfter ved at ligge.

Erliſten, v. t. 1. erhverve ved Liſt, tilliſte ſig.

Erlkönig, m. **-es -e.** Ellekonge, Elverkonge, c.

Erloben, v. t. 1. faa ved at roſe.

Erlös, m. **-es -e.** det indkomne, indbrundne Beløb; Udbytte, n., Indtægt, c.

Erlöſchen, v. i. 2. m. ſ. udſlukkes, udslettes, uddø, forſvinde; ophøre; **das Licht erliſcht**, Lyſet ſlukkes, gaar ud; **die Schrift iſt erloſchen**, Skriften er bleven utydelig; **die Farben** —, Farverne blive matte; **die Familie iſt erloſchen**, Familien er uddød; **dadurch erliſcht ſein Recht**, derved ophører hans Ret.

Erlöſchen, v. t. 1. udſlukke, ſlukke.

Erlöſen, v. t. 1. faa ved et Lod, binde.

Erlöſen, v. t. 1. befri, gjøre fri, forløſe, gjenløſe, freſſe; **Geld** —, tage Penge ind for noget; ✝ udløſe, løskjøbe.

Erlöſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Forløſer, Freſſer, c.

Erlöſung, f. **-en.** Udfrielſe, Befrielſe, Forløsning, Gjenløsning, Freſſe, c. | **Erlöſungsſtunde**, f. Befrielſestime, c.; **-werk**, n. Befrielſesværk, n., Gjenløsning, c.

Erluchſen, **erlugſen**, v. t. 1. tilliſte ſig, tilſnige ſig.

Erlügen, v. t. 2. lyve, opdigte; **erlogen**, løjet, opdigtet, falſt; **ſich etw.** —, tillyve ſig noget.

Erlunaern, v. t. 1. ſnylte ſig til.

Erluſtigen, v. t. 1. forlyſte; v. r. more ſig. — **Erluſtigung**, f. Forlyſtelſe, Morſtab, c.

Ermachen, v. t. 1. magte, faa Bugt meb.

Ermächtigen, v. t. 1. bemægtige ſig, tage i Beſiddelſe; **ſich eines Gegenſtandes** —, bemægtige ſig noget; **ſich** —, forbriſte ſig til; være beredt til, erklære ſig for beredt til; **Einen zu etw.** —, bemyndige en til noget, give en Fuldmagt til noget. — **Ermächtigung**, f. Bemyndigelſe, Berettigelſe, Beſøjelſe, Fuldmagt, c.

Ermahnen, v. t. 1. formane, paaminde, advare. — **Ermahnung**, f. Formaning, c.

Ermahner, m. **-s** pl. ſ. sg. Formaner, c.

Ermangeln, v. i. 1. m. h. og imp. mangle, fattes; **ich ermangele des Geldes**, **es ermangelt mir an Geld**, jeg mangler Penge; undlade, forſømme; **ich werde nicht** —, jeg ſkal ikke undlade. — **Ermangelung**, f. Mangel, c.; **in** — **deſſen**, i Mangel deraf.

Ermannen, v. t. 1. opmande, opmuntre; v. r. opmande ſig, faſte Mod, tage Mod til ſig.

Ermäßigen, v. t. 1. nedſætte, moderere, formindſte. — **Ermäßigung**, f. Nedſættelſe i Pris, c.

Ermatten, v. t. 1. gjøre mat, udmatte; v. i. m. ſ. udmattes, blive mat. — **Ermattung**, f. Udmattelſe, Mathed, c.

Ermeldet, adj. omtalt, nævnt.

Ermerken, v. t. 1. mærke, opdage.

Ermeſſen, v. t. 2. udmaale, afmaale, maale, vurdere, bedømme, ſtjønne, indſe, begribe, fatte; overbeje; **nach meinem** —, efter mit Skjøn; v. r. formaſte ſig til, forbriſte ſig til.

Ermeßlich, adj. til at udmaale.

Ermitteln, v. t. 1. udfinde, opdage. — **Ermittelung**, f. Opdagelſe, c.

Ermöglichen, v. t. 1. gjøre mulig, muliggjøre.

Ermorden, v. t. 1. myrde. — **Ermordung**, f. Mord, Drab, n.

Ermüden, v. t. 1. gjøre træt, trætte; v. i. m. ſ. trættes, blive træt. — **Ermüdung**, f. Trætheb, c.

Ermuntern, v. t. 1. opmuntre, vække, oplive; **ſich** —, blive munter, blive livlig. — **Ermunterung**, f. Opmuntring, c.

Ermut(h)igen, (✝ **ermut(h)en**) v. t. 1. gjøre modig, ſætte Mod i en, opmuntre; v. r. ſatte Mod, tage Mod til ſig. — **Ermut(h)igung**, f. Opmuntring, c.

Ernähren, v. t. 1. ernære, underholde. — **Ernährung**, f. Ernæring, c.

Ernährer, m. **-s** pl. ſ. sg. Ernærer, Underholder, Forſørger, c.

Ernennen, v. t. 1. (**ernannte**, **ernannt**). udnævne; **Einen zum General** —, udnævne en til General. — **Ernennung**, f. Udnævnelſe, c.

Erneuen, **erneuern**, v. t. 1. forny, gjøre ny igjen, forbedre, iſtandſætte, opfriſte. — **Erneuung**, **Erneuerung**, f. Fornyelſe, c.

Erneu(er)er, m. **-s** pl. ſ. sg. Fornyer, c.

Erniedern, **erniedrigen**, v. t. 1. gjøre lav; fornedre, forringe. nedværdige; **ſich** —, fornedre ſig, nedværdige ſig, vanære ſig. — **Erniedrigung**, f. Fornedrelſe, Nedværdigelſe, c.

Ernſt, m. **-es** ub. pl. Alvor; Iver, c.; Alvorlighed, Strængheb, c.; — **aus etw. machen**, gjøre Alvor af noget; **im -e**, for Alvor, alvorlig talt; **in allem -e**, for ramme Alvor; **etw. für** — **nehmen**, tage noget alvorlig; **es iſt bitterer (voller)** —, bet er ramme Alvor. | **Ernſt-wort**, n. Alvorsord, n.

Ernſt, adj. alvorlig, ſtræng.

Ernſten, v. i. 1. m. h. gjøre Alvor.

Ernſthaft, adj. alvorlig, ſtræng. — **Ernſthaftigkeit**, f. Alvorlighed, Strængheb, c.

Ernſtlich, adj. alvorlig, ſtræng, for Alvor, alvorlig ment. — **Ernſtlichkeit**, f. Alvorlighed, Strængheb, c.

Ernte, f. **-n.** Høſt, c.; Høſtens Tid; bet indhøſtede. | **Ernte-arbeit**, f. Høſtarbeide, n.; **-arbeiter**, m. Høſtarbeider, c.; **-bier**, n. Høſtgilde, n.; **-ferien**, pl. Høſtferie, c.; **-jubel**, m. Høſtglæde, c.; **-kranz**, m. Høſtkrans, c.; **-lied**, n. Høſtſang, Høſtviſe, c.; **-monat**, m. Høſtmaaneb, c.; **-reif**, moden til at høſtes; **-ſchmaus**, m. Høſtgilde, n.; **-ſegen**, m. den velſignede Høſt; **-tag**, m. Høſtdag, c.; **-wagen**, m. Høſtvogn, c.; **-wetter**, n. Høſtvejr, n.; **-zeit**, f. Høſttid, c.

Ernten, v. t. 1. høste, indhøste.
Ernüchtern, v. t. 1. gjøre ædru; v. r. blive ædru.
Eroberer, m. **-s** pl. ſ. sg. Erobrer, c.
Erobern, v. t. 1. erobre, indtage; vinde.
Eroberung, f. **-en** Erobring, c. | **Eroberungs-gelüſte**, n. Erobringslyſt, c.; **-krieg**, m. Erobringskrig, c.; **-luſt**, f. ſe **-gelüſte**; **-luſtig**, erobringslyſten; **-recht**, n. Erobringsret, c.; **-ſucht**, f. Erobringsſyge, c.; **-ſüchtig**, erobringsſyg; **-zug**, m. Erobringstog, n.
Eröffnen, v. t. 1. aabne, oplade, lukke op; begynde; meddele, erklære, gjøre bekjendt med, aabenbare; **ein Teſtament —**, aabne et Teſtamente; **den Ball —**, aabne, begynde et Bal; **Einem. etw. —**, meddele, kundgjøre, aabenbare en noget; **ſich einem. —**, meddele ſig til en.
Eröffnung, f. **-en** Aabning; Begyndelse; Meddelelſe, Kundgjørelſe, Aabenbaring, Efterretning, c. | **Eröffnungs-feier**, f. Aabningshøjtideligheb, c.; **-rede**, f. Aabningstale, c.
Erörtern, v. t. 1. undersøge, drøfte, forklare, udvikle, sætte ud fra hverandre; **eine Frage —**, drøfte et Spørgsmaal. — **Erörterung**, f. Undersøgelſe, Drøftelſe, Forklaring, c.
Erotiſch, adj. erotiſt.
Erpachten, v. t. 1. forpagte.
Erpacken, v. t. 1. gribe, tage fat.
Erpaſſen, v. t. 1. lure paa, afvente, oppebie.
Erpel, m. ſe **Enterich**.
Erpflegen, v. t. 1. opelſke.
Erpicht, adj. forhippet; **auf etw.** — **ſein**, være opſat, forhippet paa noget; begjærlig efter noget. — **Erpichtheit**, f. Opſathed, Forhippethed, c.
Erpochen, v. t. 1. banke op, vække ved at banke; pukke ſig til, tiltrodſe ſig.
Erpreſſen, v. t. 1. udpresſe; **Geld —**, udpresſe Penge. — **Erpreſſung**, f. Udpresning, c.
Erproben, v. t. 1. prøve, sætte paa Prøve; **erprobt**, prøvet, paalidelig.
Erprüfen, v. t. 1. prøve.
Erquellen, v. i. 2. m. ſ. vælde frem.
Erquetſchen, v. t. 1. knuſe, trykke ihjel.
Erquicken, v. t. 1. vederkvæge, forfriske, styrke. — **Erquickung**, f. Vederkvægelſe, Forfriſtning, c.
Erquicklich, adj. vederkvægende.
Erraffen, v. t. 1. strabe ſammen, rive til ſig.
Errat(h)en, v. t. 2. gætte, udſinde, hitte paa. — **Errat(h)ung**, f. Gætning, c.
Erratiſch, adj. erratiſt; **-er Block**, Vandreblok, c.
Erregbar, adj. bevægelig, pirrelig. — **Erregbarkeit**, f. Bevægeligheb, Pirrelighed, c.
Erregen, v. t. 1. sætte i Bevægelſe, bevæge, hæve, rejſe; opvække, opægge, opirre, ophidſe; **Lärm —**, gjøre Spektakel; **das Volk —**, sætte Folket i Bevægelſe, oprøre Folket; **erregt ſein**, være ophidſet. — **Erregung**, f. Bevægelſe, Opvækkelſe, Ophidſelſe, c., Opror, n.
Erregt, adj. ophidſet. — **Erregtheit**, f. Sindsbevægelſe, Ophidſelſe, c.
Erreichbar, adj. opnaaelig, ſom kan opnaas. — **Erreichbarkeit**, f. Opnaaelighed, c.
Erreichen, v. t. 1. naa, række til, opnaa; **ſeine Abſicht —**, opnaa ſin Henſigt. — **Erreichung**, f. Opnaaelſe, c.
Erreiten, v. t. 2. opnaa ved at ride; indhente ridende.
Errennen, v. t. 1. (**errannte**, **errannt**). rende op, løbe op, indhente, faa ved at løbe.
Errettbar, adj. til at redde, ſom kan frelſes.
Erretten, v. t. 1. redde, frelſe. — **Errettung**, f. Redning, Frelſe, c.
Erretter, m. **-s** pl. ſ. sg. Redder, Redningsmand, Frelſer, c.
Errichten, v. t. 1. oprette, opreiſe, opføre; **eine Schule —**, oprette en Skole; **Einem. ein Denkmal —**, oprette en et Mindesmærke; **ein Gebäude —**, opføre en Bygning; **einen Vertrag —**, ſtifte, ſlutte et Forlig; **ein Bündnis —**, ſlutte et Forbund. — **Errichtung**, f. Opretteſe, Oprejsning, Opførelſe, Stiftelſe, Anlæggelſe, c.
Erringen, v. t. 2. tilfægte, tilkæmpe ſig, ſtride ſig til.
Errött(h)en, v. i. 1. m. ſ. rødme, blive rød; **über etw.** —, rødme over noget. — **Errött(h)ung**, f. Rødmen, c.
Errudern, v. t. 1. naa ved at ro.
Errufbar, adj. til at raabe op.
Errufen, v. t. 2. opraabe, raabe op, raabe, faa en hører det.
Errungenſchaft, f. **-en** det tilkæmpede; (jurib.) det i Ægteſkabet erhvervede.
Erſagt, adj. omtalt, nævnt.
Erſatten, v. i. 1. m. ſ. blive mæt.
Erſättigen, v. t. 1. mætte, gjøre mæt; **ſich an etw.**, **ſich einer Sache —**, blive mæt, tjed af noget. — **Erſättigung**, f. Mætteſe, c.
Erſatz, m. **-es** ub. pl. Erſtatning, Godtgjørelſe, c., Vederlag, n. | **Erſatz-mann**, m. Stedfortræder, Stillingsmand, c.; **-mannſchaft**, f. Erſatningsmandſkab, Reſervemandſkab, n.; **-mittel**, n. Surrogat, n.; **-ſumme**, f. Erſtatningsſum, c.; **-wahl**, f. Eftervalg, n.
Erſaufen, v. i. 2. m. ſ. drukne, druknes; **in etw. erſoffen ſein**, være gaaet til Grunde i noget.
Erſäufen, v. t. 1. drukne; **ſeinen Kummer im Wein —**, ſlukke ſin Sorg i Vinen. — **Erſäufung**, f. Drukning, c.
Erſchachern, v. t. 1. tilſkakre ſig.
Erſchaffen, v. t. 2. ſkabe. — **Erſchaffung**, f. Skabelſe, c.
Erſchaffer, m. **-s** pl. ſ. sg. Skaber, c.
Erſchallen, v. i. 2. (1) m. ſ. klinge ſtærkt, gjenlyde; fig. rygtes, udbredes.

Erſcharren, v. t. 1. ſammenſtrabe.

Erſchaudern, v. i. 1. m. ſ. gyſe, gribes af Gyſen.

Erſchauen, v. t. 1. ſe, ſtue, faa Øje paa.

Erſchauern, v. i. ſe **erſchaudern**.

Erſcheinen, v. i. 2. m. ſ. blive ſynlig, komme til Syne, komme frem; vise ſig, lade ſig ſe, komme tilſtede, møde, indfinde ſig, fremſtille ſig; **es erſcheint mir merkwürdig**, det synes mig, forekommer mig mærkværdigt.

Erſcheinung, f. **-en**. Tilſynekomſt, Fremſtilleſe, c.; Møde, n.; Syn, n., Tilſyneladelſe, Fremtoning, c., Fænomen, n. | **Erſcheinungsfeſt**, n. Helligtrekongersdag, c.; **-lehre**, f. Fænomenologi, c.; **-welt**, f. den ſynlige Verden.

Erſchießen, v. t. 2. ihjelſkyde; v. i. m. ſ. ſtyde i Vejret, hurtig opvoxe.

Erſchimmern, v. i. 1. m. h. og ſ. glimre, ſtraale.

Erſchinden, v. t. 2. puge ſammen, aagre ſig til.

Erſchlafen, v. t. 2. faa noget i Søvne, ſovende komme til noget.

Erſchlaffen, v. i. 1. m. ſ. ſlappes; v. t. ſlappe, ſvække. — **Erſchlaffung**, f. Slappelſe, Svækkelſe, c.

Erſchlagen, v. t. 2. ihjelſlaa, dræbe.

Erſchlappen, v. t. 1. ſe **erſchlaffen**.

Erſchleichen, v. t. 2. liſte ſig til, komme bag paa; tiliſte ſig, tilſnige ſig. — **Erſchleichung**, f. Tilliſten, Tilſnigelſe, c.

Erſchleppen, v. t. 1. ſlæbe hid.

Erſchließen, v. t. 2. aabne, lukke op; aabenbare, meddele, ſlutte, ſlutte ſig til.

Erſchmachten, v. t. 1. opnaa ved at ſmægte.

Erſchmeicheln, v. t. 1. tilſmigre ſig; erholde ved Smigreri.

Erſchmieren, v. t. 1. erhverve ved at ſtrive, ved Smøreri.

Erſchnappen, v. t. 1. opſnappe, ſnappe, ſnylte ſig til.

Erſchnoben, v. t. 1. opſnuſe.

Erſchnüffeln, v. t. 1. opſnuſe, opſpore.

Erſchöpfen, v. t. 1. udøſe, udtømme; udmatte; **meine Geduld iſt erſchöpft**, min Taalmodighed er udtømt, til Ende; **eine -nde Darſtellung**, en udtømmende Fremſtilling; **ich bin ganz erſchöpft**, jeg er ganſke udmattet. — **Erſchöpfung**, f. Udtømmelſe, Udmattelſe, c.

Erſchöpflich, adj. udtømmelig.

Erſchranzen, v. t. 1. tilſnylte ſig.

Erſchrecken, v. i. 2. m. ſ. forſtrækkes, forfærdes, blive forſtrækket; **erſchrocken**, forſtrækket.

Erſchrecken, v. t. 1. forſtrække, forſærde, gjøre bange, ſtremme.

Erſchrecken, n. **-s** ub. pl. Forſtrækkelſe, Forfærdelſe, c.

Erſchrecklich, adj. forſtrækkelig, forfærdelig, rædiom. — **Erſchrecklichkeit**, f. Skrækkelighed, Forſtrækkelighed, Rædſomhed, c.

Erſchrecknis, n. **-ſes -ſe**. Skræk, Rædſel, Forſtrækkelſe, c.

Erſchreiben, v. t. 2. erholde ved at ſtrive.

Erſchreien, v. t. 2. opnaa ved at ſtrige, raabe op.

Erſchreiten, v. t. 2. naa ved at ſtride.

Erſchrocken, adj. forſtrækket, forfærdet. — **Erſchrockenheit**, f. Forſtrækkelſe, c.

Erſchürfen, v. t. 2. aabne ved at ſkavle.

Erſchüttern, v. t. 1. ryſte, rokke, bevæge; v. i. ryſte, ſtjælve, bæve. — **Erſchütterung**, f. Ryſtelſe, c.

Erſchwachen, v. i. 1. m. ſ. blive ſvag, ſvækkes.

Erſchwächen, v. t. 1. ſvække.

Erſchwatzen, v. t. 1. tilſnakke ſig.

Erſchwellen, v. i. 2. m. ſ. ſvulme, hæve ſig.

Erſchweren, v. t. 1. gjøre tungt, besværligt, vanſkeligt, vanſkeliggjøre. — **Erſchwerung**, f. Vanſkeliggjørelſe, c.

Erſchwimmen, v. t. 2. naa ved at ſvømme.

Erſchwindeln, v. t. 1. tilſnyde ſig, faa ved Svindleri.

Erſchwingen, v. t. 2. naa, ſvinge op; v. r. ſvinge ſig op; **Geld —**, opdrive, ſkaffe, tilvejebringe Penge. — **Erſchwingung**, f. Tilvejebringelſe, c.

Erſchwinglich, adj. hvad der kan opdrives, ſkaffes til Veje.

Erſchwitzen, v. i. 1. m. ſ. komme i Sved; v. t. erhverve ved Sved.

Erſegeln, v. t. 1. naa ved at ſejle, opſejle.

Erſehen, v. t. 2. ſe, blive vaer, faa Øje paa, bemærke; **aus Ihrem Briefe erſehe ich**, af Deres Brev ſer jeg; iagttage; udſe, udvælge, afpasſe; **ich habe ihn zum Burſchen —**, jeg har udſet, udvalgt ham til Oppasſer; **die Gelegenheit —**, passe Lejligheden; **die Zeit, ſeinen Vorteil —**, passe sit Snit; v. r. **ſich des Augenblicks —**, vælge det passende Øjeblik.

Erſehnen, v. t. 1. længes efter; **erſehnt**, forønſket.

Erſeſſen, adj. forhippet; **auf etw. — ſein**, være opſat, forhippet paa noget. — **Erſeſſenheit**, f. Opſathed, c.

Erſetzbar, adj. ſe **erſetzlich**.

Erſetzen, v. t. 1. godtgjøre, erſtatte, oprette, bøde paa, vederlægge. — **Erſetzung**, f. Erſtatning, Godtgjørelſe, c., Vederlag, n.

Erſetzlich, adj. erſtattelig. — **Erſetzlichkeit**, f. Erſtattelighed, c.

Erſeufzen, v. t. 1. erholde ved at ſukke, ſukke ſig til; ſukke efter noget; v. i. udſtøde et Suk, ſukke.

Erſichtlich, adj. ſom kan ſes; tydelig, indlyſende, klar; **hieraus iſt —**, heraf ſer man. — **Erſichtlichkeit**, f. Tydelighed, c.

Erſiechen, v. i. 1. m. ſ. blive ſyg.

Erſiegen, v. t. 1. erholde ved Sejren, tilkæmpe ſig.

Erſingen, v. t. 2. erhverve ved at ſynge.

Erſinnen, v. t. 2. optænke, udtænke, udgrunde, opfinde, hitte paa, opdigte.

Erſinnlich, adj. optænkelig.

Erſitzen, v. i. 2. m. ſ. ſidde; **erſeſſen auf etw.**, forhippet paa; v. t. erholde ved Sidden; faa Hævd paa.

Erſorgen, v. t. 1. faa ved at ſørge.

Erſpähen, v. t. 1. udſpejde, faa Øje paa.

Erſparen, v. t. 1. ſpare, opſpare; **das kannſt du** —, det kan du gjærne ſpare, undlade; **Einen etw.** —, forſtaane en for noget. — **Erſparung**, f. Beſparelſe, Opſparing, c.

Erſparnis, f. (n.) **-ſſe**. Sparepenge, Beſparelſe, c.

Erſpiegeln, v. r. 1. ſpejle ſig.

Erſpielen, v. t. 1. ſpille ſig til, erhverve ved Spil.

Erſpinnen, v. t. 2. erhverve ved at ſpinde.

Erſprießen, v. t. 1. ſtikke ihjel med **ot** Spyd.

Erſprieß, m. **-eſſ** ub. pl. Nytte, Gavn, c.

Erſprießen, v. i. 2. m. ſ. ſpire frem; nytte, gavne, frugte.

Erſprießlich, adj. nyttig, gavnlig, fordelagtig. — **Erſprießlichkeit**, f. Nyttighed, Gavnlighed, Fordelagtighed, c.

Erſt, adv. først, i Førſtningen, i Begyndelſen, i Forvejen, forud.

Erſtarken, v. i. 1. m. ſ. blive ſtærk.

Erſtärken, v. t. 1. ſtyrke.

Erſtarren, v. i. 1. m. ſ. ſtivne, blive ſtiv, følelsesløs; isne; **vor Schreck** —, ſtivne af Skræk. — **Erſtarrung**, f. Stivnen, Stivhed, Følelsesløshed, c., Bedøvelſe, c.

Erſtatten, v. t. 1. erſtatte, gjengjælde, godtgjøre, vederlægge, betale; aflægge; **Bericht von etw.** —, aflægge Beretning om noget. — **Erſtattung**, f. Erſtatning, Gjengjældelſe, Godtgjørelſe, c., Vederlag, n.; Aflæggelſe, c.

Erſtaunen, v. i. 1. m. ſ. forbavſes; blive forundret, blive forbavſet; ſtudſe; **über eine Sache** —, forbavſes over noget; v. t. † ſætte i Forbavſelſe, overraſte; **-d**, forbavſende. — **Erſtaunung**, f. Forbavſelſe, c.

Erſtaunen, n. **-s** ub. pl. Forbavſelſe; — **erregen**, opvække Forbavſelſe; **Einen in — ſetzen**, forbavſe en. | **Erſtaunens-wert(h)**, **-würdig**, forbavſende.

Erſtaunlich, adj. forbavſende.

Erſte, adj. den, det førſte; **der erſtere, der letztere**, hin og denne; **am -n**, først og fremmeſt, ſnareſt, letteſt; † **aufs** —, fremfor alt; **fürs** —, for det første, foreløbig; **mit -m**, med det første, ſnart; **zum -n**, først, for det første.

Erſt-beſagt, først omtalt; **-geboren**, førſtefødt; **-geburt**, f. Førſtefødſel, c.; **-geburtsrecht**, n. Førſtefødſelsret, c.; **-gedacht**, **-genannt**, først nævnt, først omtalt; **-mals**, for første Gang; **-malig**, hvad der ſker for første Gang, først.

Erſte, f. ub. pl. † Begyndelſe, c.

Erſtechen, v. t. 2. ihjelſtikke. — **Erſtechung**, f. Ihjelſtikning, c.

Erſtecken, v. t. 1. † kvæle.

Erſtehen, v. i. 2. m. ſ. opſtaa; v. t. udſtaa, taale, udholde; kjøbe (især ved Auktion). — **Erſtehung**, f. Opſtandelſe, c.; Kjøb, n. (paa Auktion).

Erſtehlen, v. t. 2. ſtjæle, erhverve ved at ſtjæle.

Erſteigbar, adj. beſtigelig, til at beſtige.

Erſteigen, v. t. 2. beſtige, ſtige op paa; **die Stadt wurde erſtiegen**, Byen blev tagen ved Storm. — **Erſteigung**, f. Beſtigning, Beſtigelſe, c.

Erſteigern, v. t. 1. kjøbe paa en Auktion.

Erſteiglich, adj. ſe **erſteigbar**.

Erſtens, adv. for det første.

Erſterben, v. i. 2. m. ſ. dø, uddø, hendø; **ſeine Hand iſt erſtorben**, hans Haand er bleven følesløs; **ich erſterbe in tiefſter Ehrfurcht Ihr** ꝛc., jeg forbliver til min Død Deres.

Erſticken, v. i. 1. m. ſ. kvæles; × forbærves, raabne; v. t. kvæle.

Erſtickung, f. ub. pl. Kvælning, c. | **Erſtickungs-anfall**, m. Anfald af Kvælning, n.; **-tod**, m. Død ved Kvælning, c.

Erſtinken, v. i. 2. m. ſ. raabne; **das iſt erſtunken und erlogen**, det er en ſkammelig Løgn.

Erſtlich, adv. først, allerførſt, for det første; † adj. oprindelig.

Erſtling, m. **-s -e**. det første, førſtefødte; Førſtegrøde, c. | **Erſtlings-arbeit**, f. første Arbejde, n.; **-blume**, f. første Blomſt, c.; **-recht**, n. Ret til at tage Førſtegrøde, c.; **-verſuch**, m. første Forſøg, n.

Erſtlingſchaft, f. **-en**. det at være den første; de første tilſammen; første Begyndelſe, c.

Erſtrahlen, v. i. 1. m. ſ. ſtraale, glimre.

Erſtreben, v. t. 1. tilſtræbe, ſtræbe efter.

Erſtrecken, v. t. 1. udſtrække, udvide, forlænge; v. r. ſtrække ſig, naa til; **ſo weit erſtreckt ſich der Garten**, ſaa langt gaar Haven. — **Erſtreckung**, f. Udſtrælning, c.

Erſtreiten, v. t. 2. tilkæmpe ſig.

Erſtummen, v. i. 1. m. ſ. blive ſtum, forſtumme.

Erſtumpfen, v. i. 1. m. ſ. ſløves, blive ſløv.

Erſtürmen, v. t. 1. indtage ved Storm. — **Erſtürmung**, f. Indtagelſe ved Storm, c.

Erſuchen, v. t. 1. anſøge, anmode, bede, begjære; **Einen um etw.** —, anmode en om noget. — **Erſuchung**, f. Anmodning, Bøn, c.

Erſuchen, n. **-s** pl. ſ. sg. Anſøgning, Bøn, Anmodning, c.

Ertappen, v. t. 1. gribe, tage, attrappere. — **Ertappung**, f. Griben, Overraskelse, c.

Ertauben, v. i. 1. m. ſ. blive døv.

Ertäuben, v. t. 1. gjøre døv, bedøve.

Ertauſchen, v. t. 1. tilbytte, tiltuſe ſig.

Ert(h)eilen, v. t. 1. tildele, give, meddele. — **Ert(h)eilung**, f. Tildeling, Meddeling, Given, c.

Ert(h)eiler, m. **-s** pl. ſ. sg. Uddeler, c.

Ertö(d)ten, v. t. 1. dræbe.

Ertönen, v. i. 1. m. ſ. tone, begynde at lyde, gjenlyde.

Ertoſen, v. i. 1. m. h. bruſe, larme.

Ertrag, m. **-s -äge**. Udbytte, n., Indtægt, Binding, c. | **Ertrags-fähig**, i Stand til at give Udbytte, produktiv; **-fähigkeit**, f. Produktivitet, c.; **-los**, uproduktiv.

Ertragen, v. t. 2. taale, udſtaa, udholde, fordrage; **Hitze —**, taale Hede; **etw. mit Geduld —**, bære noget med Taalmodighed; ‡ indbringe. — **Ertragung**, f. Udholdelſe, c.

Erträglich, adj. udholdelig, taalelig. — **Erträglichkeit**, f. Udholdelighed, Taalelighed, c.

Erträgnis, n. ſe **Ertrag**.

Ertränken, v. t. 1. drukne. — **Ertränkung**, f. Drukning, c.

Erträumen, v. t. 1. drømme, bilde ſig ind.

Ertreten, v. t. 2. træde itjel.

Ertrinken, v. i. 2. m. ſ. drukne.

Ertrocknen, v. i. 1. m. ſ. blive tør, tørres.

Ertrotzen, v. t. 1. tiltrodſe ſig. — **Ertrotzung**, f. Tiltrodsning, c.

Ertrüben, v. i. 1. m. ſ. blive plumret, blive mørk.

Erübrigen, v. t. 1. beholde tilovers, ſpare, levne; v. i. blive tilovers. — **Erübrigung**, f. Beſparelſe, c.

Erve, f. **-n**. Art Vikke, c. (Ervum ervilia).

Erwachen, v. i. 1. m. ſ. opvaagne, vaagne.

Erwachſen, v. i. 2. m. ſ. voxe, opvoxe, gro; **ein -er Menſch**, et voxent Menneſke; opſtaa; opkomme, rejſe ſig; **daraus kann viel Unheil —**, deraf kan opſtaa megen Ulykke.

Erwägen, v. t. 2. overveje, overlægge, eftertænke, tage under Overvejelſe. — **Erwägung**, f. Overvejelſe, c.; Overlæg, n.; Eftertanke, c.; **etw. in — ziehen**, tage i Betragtning.

Erwählen, v. t. 1. vælge, udvælge. — **Erwählung**, f. Udvælgelſe, c.

Erwähnen, v. t. 1. omtale, nævne, bringe i Erindring; **Einen —, jemandes —**, omtale en. — **Erwähnung**, f. Omtale, c.; **eines Dinges — thun**, omtale en Sag.

Erwahren, v. t. 1. gjøre ſand, ſtadfæſte; v. i. blive ſand, gaa i Opfyldelſe.

Erwandern, v. t. 1. erhverve ved at vandre; ‡ opleve paa Vandring.

Erwarmen, v. i. 1. m. ſ. varmes, blive varm.

Erwärmen, v. t. 1. varme, opvarme, gjøre varm. — **Erwärmung**, f. Opvarmning, c.

Erwarten, v. t. 1. vente, vente paa, oppebie; **Einen** († **jemandes**) — vente paa en.

Erwartung, f. **-en**. Forventning; Formodning, c. | **Erwartungs-voll**, forventningsfuld.

Erwecken, v. t. 1. opvække, vække, gjøre vaagen; opmuntre, tilſtynde; foraarſage, fremkalde. — **Erweckung**, f. Opvækkelſe, Opmuntring, Tilſtyndelſe, c.

Erwecklich, adj. opbyggelig.

Erwehren, v. r. 1. holde ſig fra, bare ſig for, værge ſig imod, afværge, undertrykke, forſvare ſig imod; **ich konnte mich des Schlafes nicht —**, jeg kunde ikke bare mig for at ſove.

Erweichen, v. t. 1. gjøre blød; fig. røre, formilde, bevæge, gjøre meblidende, bøje; **kann dich mein Flehen nicht —**, kan min Bøn ikke røre dig; v. i. m. ſ. blødgjøres, blive blød; v. r. blive blød, røres. — **Erweichung**, f. Blødgjørelſe, Rørelſe, c.

Erweis, m. **-es -e**. Bevis, n.

Erweiſen, v. t. 2. viſe, udviſe, bevise, ſtadfæſte. — **Erweiſung**, f. Bevis, n., Stadfæſtelſe, c.

Erweislich, adj. bevislig, ſom kan beviſes. — **Erweislichkeit**, f. Bevislighed, c.

Erweitern, v. t. 1. udvide. — **Erweiterung**, f. Udvidelſe, c.

Erwerb, m. **-es** ub. pl. Erhverv, Indkomſt, Fortjeneſte; Næring, Næringsvej, Haandtering, c. | **Erwerb(s)-fähig**, i Stand til at fortjene ſit Brød; **-fähigkeit**, f. Evne til at erhverve ſit Brød; **-fleiß**, m. Vindſtibelighed, c.; **-quelle**, f. Næringskilde, Indtægtskilde, c.; **-zweig**, m. Erhvervsgren, Næringsgren, c.

Erwerben, v. t. 2. erhverve, fortjene. — **Erwerbung**, f. Erhvervelſe, c.

Erwerber, m. **-s** pl. ſ. sg. Erhverver, c.

Erwerbnis, n. **-ſes -ſſe**. en enkelt erhvervet Gjenſtand.

Erwerbſam, adj. driftig, vindſtibelig, virkſom.

Erwerfen, v. t. 2. kaſte itjel, ſtene.

Erwi(e)dern, v. t. 1. gjengjælde, beſvare, ſvare, gjenſvare; **einen Gruß —**, gjengjælde en Hilſen. — **Erwi(e)derung**, f. Gjengjældelſe, c.; Svar, n.

Erwinden, v. r. 2. † underſtaa ſig, fordriſte ſig; v. t. erhverve; v. i. mangle, ſvigte; **es an nichts — laſſen**, ikke lade det mangle paa noget.

Erwirken, v. t. 1. udvirke.

Erwiſchen, v. t. 1. faa fat paa, gribe, fange, snappe; **ſich — laſſen**, lade ſig gribe; **Einen auf einer Lüge —**, gribe en i en Løgn.

Erwittern, v. t. 1. opſpore, opſnuſe.

Erworben, adj. erhvervet. — **Erworbenheit, Erworbenſchaft**, f. det erhvervede.

Erworgen, v. i. × ſe **erwürgen**.

Erwuchern, v. t. 1. tilaagre ſig.

Erwühlen, v. t. 1. rode ſig til; aabne ved at rode.

Erwünſchen, v. t. 1. erholde ved at ønſke; ønſte: **erwünſcht**, ønſtelig, forønſket, god, behagelig, efter Ønſte; **es kommt mir ſehr** —, det kommer mig meget beleilig.

Erwürfeln, v. t. 1. faa ved Tærningeſpil.

Erwürgen, v. t. 1. kvæle; dræbe; v. i. m. ſ. kvæles, dræbes. — **Erwürgung**, f. Kvælning, c., Drab, n.

Erwürger, m. -s pl. ſ. sg. Kvæler, Morder, c.

Erz, n. **-es -e.** (ǂ **Erzt**). Erts, Malm, c. | **Erz-ader**, f. Ertsaare, Ertsaaregang, c.; **-arbeit**, f. Metalarbejde, n.; **-art**, f. Malmart, c.; **-aſche**, f. Metalaſke, c.; **-ausſchläger**, m. Ertsknuſer, c.; **-beſchlagen**, beſlaaet med Malm; **-bewehrt**, malmklædt; **-bild**, n. Billede af Malm, n.; **-bruch**, m. Malmbrud, n.; **-bruſe**, f. Malmklump, c.; **-farbe**, f. Malmfarve, c.; **-gang**, m. Ertsgang, c.; **-gepanzert**, **-gerüſtet**, malmklædt; **-gießer**, m. Metalſtøber, Broncestøber, c.; **-grube**, f. Metalgrube, Mine, c.; **-haltig**, **-haltend**, ertsholdig, malmholdig; **-hütte**, f. Smeltehytte, c.; **-kübel**, m. Ertstrug, n.; **-ofen**, m. Smelteovn, c.; **-reich**, malmrig; **-ſchaum**, m. Malmſkum, Metalſkum, n.; **-ſtufe**, f. Stykke Malm; **-umſchient**, med Metalſtinner; **-wage**, f. Vægt til at underſøge Malm, c.; **-wand**, f. Lag af Erts, n.

Erz, i Sammenſætninger: Ærke- | **Erz-amt**, n. et højt Rigsembede; **-betrüger**, m. Ærkebedrager, c.; **-biſchof**, m. Ærkebiſkop, c.; **-biſchöflich**, ærkebiſkopvelig; **-bistum**, n. Ærkebiſpedomme, n.; **-böſe**, fuldmaalt ond; **-böſewicht**, m. Ærkeſkurk, c.; **-bechant**, m. Ærkedegn, c.; **-bieb**, m. Ærketyv, c.; **-bumm**, ærkedum; **-engel**, m. Ærkeengel, c.; **-faul**, ærkedoven; **-feind**, m. Ærkefjende, Arvefjende, c.; **-flegel**, m. Ærkeſlyngel, c.; **-gauner**, m. Ærkegavtyv, c.; **-grob**, meget grov; **-haus**, n. det ærkehertugelige Hus Østerrig; **-herzog**, m. Ærkehertug, c.; **-herzogin**, f. Ærkehertugінde, c.; **-herzoglich**, ærkehertugelig; **-herzogtum**, n. Ærkehertugdomme, n.; **-heuchler**, m. Ærkehykler, c.; **-kämmerer**, m. Overkammerherre, c.; **-kanzler**, m. Overkanſler, c.; **-ketzer**, m. Ærkekjætter, c.; **-lügner**, m. Ærkeløgner, c.; **-marſchall**, m. Overmarſkalk, c.; **-narr**, m. Ærkenar, c.; **-prahler**, m. Ærkepralhans, c.; **-prieſter**, m. Ypperſtepræſt, c.; **-ſchatzmeiſter**, m. Overſtatmeſter, c.; **-ſchenk**, m. Overmundſkjænk, c.; **-ſchelm**. m. Ærkeſkjælm, c.; **-ſchurke**, **-ſpitzbube**, m. Ærkeſkurk, Ærkegavtyv, c.; **-truchſeß**, m. Overkokkenmeſter, c.; **-vater**, m. Stamfader, Patriark, c.; **-väterlich**, patriarkaliſk.

Erzählbar, adj. fortællelig.

Erzählen, v. t. 1. fortælle; **man erzählt ſich**, man fortæller; ǂ optælle. | **Erzählenswert(h)**, værd at fortælle.

Erzähler, m. -s pl. ſ. sg. Fortæller, c.

Erzählung, f. **-en**. Fortælling, c. | **Erzählungs-art**, **-weiſe**, f. Fortællemaade, c.; **-weiſe**, adv. i Form af en Fortælling.

Erzeigen, v. t. 1. viſe, beviſe; ǂ **ſich** —, viſe, fremſtille ſig.

Erzen, v. t. 1. tiltale med han.

Erzen, adj. Erts-, af Erts.

Erzeugen, v. t. 1. avle; frembringe, opelſke, dyrke; **mein Erzeugter**, min Søn; v. r. opſtaa.

Erzeuger, m. -s pl. ſ. sg. Frembringer, Fader, c.; **meine Erzeuger**, mine Forældre.

Erzeugnis, n. **-ſes -ſe**. Frembringelſe, c., Produkt, n.

Erzeugung, f. ub. pl. Avling, Frembringelſe, c. | **Erzeugungs-fähig**, avledygtig; **-fähigkeit**, f. Avledygtighed, c.; **-kraft**, f. Avlekraft, c.

Erziehen, v. t. 2. opdrage, optygte, opføde.

Erzieher, m. -s pl. ſ. sg. Opdrager, c.

Erzieherin, f. **-nen**. Opdragerinde, c.

Erziehung, f. **-en**. Opdragelſe, c. | **Erziehungs-anſtalt**, f. Opdragelſesanſtalt, c.; **-art**, f. Opdragelſesmaade, c.; **-fach**, n. Pædagogik, c.; **-gang**, m. Opdragelſesmaade, c.; **-grundſatz**, m. Opdragelſesgrundſætning, c.; **-kunſt**, f. Opdragelſeskunſt, c.; **-lehre**, f. Pædagogik, c.; **-methode**, f. Opdragelſesmethode, c.; **-ſchrift**, f. pædagogiſt Skrift, n.

Erzielen, v. t. 1. ſigte efter, ſigte til; avle, frembringe, opelſke; have til Hensigt, ſtræbe efter, tilſtræbe, opnaa. — **Erzielung**, f. Opnaaelſe, Tilvejebringelſe, c.

Erzittern, v. i. 1. m. ſ. og h. ryſte, ſkjælve, bæve.

Erzürnen, v. t. 1. fortørne, opirre, gjøre vred; v. i. m. ſ. blive vred; v. r. blive fortørnet, blive vred; **ſich mit einem**. —, blive Uvenner med en.

Erzwacken, v. t. 1. gribe fat.

Erzwecken, v. t. 1. have til Hensigt, tilſigte.

Erzwingen, v. t. 2. tiltvinge ſig; **etw. von einem**. —, aftvinge en noget, tvinge en til noget. — **Erzwingung**, f. Tiltvingen, Tvang, c.

Es, pron. pers. tredie Person i Neut. det; **es regnet**, det regner; **ich bin es**, det er mig; **wir ſind es**, det er os; — **ſind meine Freunde**, det er mine Venner; — **war einmal ein König**, der var en Gang en Konge; — **tanzt ſich gut**, man danſer godt her.

Eſch, m. **-es -e**. Agerſtifte, Sædſtifte, n.

Eſche, f. **-n**. Aſt, c. (Fraxinus). | **Eſchenbaum**, m. Aſketræ, n.; **-holz**, n. Aſketræ, n. (Ved); **-lanze**, f., **-ſpeer**, m. Aſkeſpyd, n.; **-wald**, m. Aſkeſkov, c.

Eſchel, **Eſcher**, **Eſcherling**, m. ſe **Äſch**.

Eſchen, adj. Aſke-, af Aſk.

Eſel, m. -s pl. ſ. sg. ((Dim. **Eſelchen**, n.) Æſel, Aſen, n.; fig. Æſel, c.; (Straffemiddel) Træheſt, c.; (Bogtr.) Affaldskaſſe, c. | **Eſelartig**, æſelagtig; **-füllen**, n. Æſelføl, n.; **-grau**,

æſelgraa; **-henaſt**, m. Hanæſel, n.; **-milch**, f. Æſelmælk, c.; **-ſtute**, f. Hunæſel, n.; **-treiber**, m. Æſeldriver, c. — **Æſels-arbeit**, f. haardt Arbejde, n.; **-bank**, f. Skammekrog, c.; **-brücke**, f. Nødhjælp for bovne; **-diſtel**, f. nikkende Tidſel, c. (Carduus nutans); **-haupt**, n. (til Sss) Æſelshoved, n.; **-kopf**, m. Tosſehoved, n.; **-ohr**, n. Æſelsøre, n.; **-tritt**, m. Æſelsſpark, n.

Æſelei, f. **-en**. Æſelagtighed, Grovhed, Dumhed, c.

Æſelhaft, adj. æſelagtig, grov, dum, doven ſom et Æſel.

Æſelin, f. **-nen**. Aseninde, c., Hunæſel, n.

Æſeln, v. i. 1. m. h. ſlide, forrette ſvært Arbejde; begaa grove Fejl, Bommerter, bomre; v. t. kalde for Æſel.

Eskadre, f. **-n**. Eskadre, Flaade, c.

Eskadron, f. **-en**. Eskadron, c.

Eskimo, m. **-s -s**. Eskimo, c.

Eskorte, f. **-n**. Eskorte, c.

Eskorti(e)ren, v. t. 1. eskortere.

Eſoteriſch, adj. eſoteriſk, hemmelig.

Eſparſette, f. ub. pl. Esparſette, c. (Onobrychis sativa).

Eſpe, f. **-n**. Asp, c., Æspetræ, n. (Populus tremula). | **Eſpen-laub**, n. Æspeløv, n.; **zittern, beben wie —**, ſkjælve ſom et Æspeløv.

Esplanade, f. **-n**. Esplanade, c.

Eſping, m. **-es -e**. Eſping, c., Smaaſtib, n.

Eßbar, adj. ſpiſelig. — **Eßbarkeit**, f. Spiſelighed, c.

Eſſe, f. **-n**. Esſe, Smedeesſe, c.; Skorſten, c., Ildſted, n. | **Eſſen-eiſen**, n. Bælgpibe, c.; **-feger, -kehrer**, m. Skorſtensfejer, c.; **-räumer, -ſpieß**, m. Stang til at renſe Bælgpiber, c.

Eſſen, v. t. 2. ſpiſe; **ſich ſatt —**, ſpiſe ſig mæt. | **Eß-geld**, n. Koſtpenge, pl.; **-gier**, f. ſtor Madlyſt, c.; **-glocke**, f. Bordklokke, c.; **-korb**, m. Madkurv, c.; **-löffel**, m. Spiſeſke, c.; **-luſt**, f. Madlyſt, Appetit, c.; **-luſtig**, madlyſten; **-ſaal**, m. Spiſeſal, c.; **-ſtube**, f. Spiſeſtue, c.; **-tiſch**, m. Spiſebord, n.; **-ware**, f. Spiſevare, Madvare, c.; **-zeit**, f. Spiſetid, c.; **-zimmer**, n. Spiſeſtue, c.

Eſſen, n. **-s** pl. ſ. sg. Spisning; Spiſe, Mad, c.; Maaltid, n., Net, c.; **das — iſt fertig**, Maden er færdig. | **Eſſens-zeit**, f. Spiſetid, c.

Eſſenz, f. **-en**. Eſſents, c.

Eſſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Æder, c.

Eſſig, m. **-es -e**. Eddike, c. | **Eſſig-aal**, m. Eddikeorm, c. (Anguillula aceti); **-artig**, eddikeagtig; **-braten**, m. Surſteg, c.; **-brauer**, m. Eddikebrygger, c.; **-brauerei**, f. Eddikebryggeri, n.; **-born**, m. Berberisſe, c.; **-flaſche**, f. Eddikeflaſke, c.; **-glas**, n. Eddikeglas, n.; **-gurke**, f. Lageagurk, c.; **-ſauer**, eddikeſur; fig. pilſur; **-ſäure**, f. Eddikesyre, c.

Eſthe, m. **-n -n**. (**Eſthländer**, m. **-s** pl. ſ. sg.) Eſtlænder, c.

Eſthländiſch, eſthniſch, adj. eſtlandſk.

Eſthin, f. **-nen**. Eſtlænderinde, c.

Eſtrich, m. (n.) **-s -e**. Gulv, Stengulv, Lergulv, n.

Etabli(e)ren, v. t. 1. etablere, anlægge, grunde, oprette; v. r. etablere ſig.

Etabliſſement, n. **-s -s**. Etablisſement, n.

Etage, f. **-n**. Etage, c.

Etat, m. **-s -s**. Etat; Stand, Tilſtand, Beſtaffenhed, c.

Ethik, f. ub. pl. Ethik, Sædelære, c.

Ethiſch, adj. ethiſk.

Ethnograph, m. **-en -en**. Ethnograf, c.

Ethnographie, f. ub. pl. Ethnografi, c.

Ethnographiſch, adj. ethnografiſk.

Etikette, f. **-n**. Etikette; Etiket, c.

Etliche, pron. nogle, en Del; **— und zwanzig**, nogle og tyve.

Etmal, n. **-s -e**. (til Sss) Etmaal, n.

Etrurier, m. **-s** pl. ſ. sg. Etrurier, c.

Etruriſch, adj. etruriſk.

Etruſker, m. **-s** pl. ſ. sg. Etruſker, c.

Etruſkiſch, adj. etruſkiſk.

Etſch, f. ub. pl. Etſchſloden, Adige.

Etui, n. **-s -s**. Etui, Beſtik, n.

Etwa, adv. maaſke, kanſke, muligvis; **omtrent**, næſten, henimod, henved.

Etwaig, etwanig, adj. mulig, forekommende.

Etwan(n), adv. * ſe **etwa**.

Etwas, pron. indecl. n. ub. pl. noget; **er iſt — von einem Gelehrten**, han er et Stykke af en lærd; **— Schönes**, noget ſmukt; **das kommt mir — ungelegen**, det kommer mig noget, en Smule, libt ubeleiligt.

Etwelch, pron. indef. en eller anden, nogen; pl. nogle.

Etwie, adv. paa en eller anden Maade.

Etymologie, f. ub. pl. Etymologi, c.

Etymologiſch, adj. etymologiſk.

Egliche, pron. indef. ſe **etliche**.

Euch, euer, pron. eder, ſe **du**.

Euer, pron. poss. eders; **-e (Ew.) Majeſtät**, Deres Majeſtæt.

Eule, f. **-n**. Ugle, c. (Strix); **Stovekoſt**, c.; **-n nach Athen tragen**, give Bagerbørn Hvedebrød; (til Sss) **das Schiff fängt eine —**, Skibet fanger en Ugle. | **Eulen-art**, f. Ugleart, c.; **-artig**, ugleagtig, uglelignende; **-ei**, n. Ugleæg, n.; **-flucht**, f. Flumring, c.; **-neſt**, n. Uglerede, c.; fig. en Slags Parnk; **-ſpiegel**, m. Uglſpil, c.; **-ſpiegelei**, f. Uglſpilſtreg, c.

Eumeniden, pl. ub sg. Eumenider.

Eunuch, m. **-en -en**. Gilding, Kaſtrat, c.

Euphemismus, m. **-men**. Eufemisme, c.

Euphemiſtiſch, adj. eufemiſtiſk.

Euphonie, f. ub. pl. Velklang, c.

Eure, pron. ſe **Euer**.

Eurige, der, die, das —, pron. poss. eders; **die -n**, eders Slægtninge, Venner, eders Familie.

Europa, n. -s. Evropa, n.
Europæer, m. -s pl. ſ. sg. Evropæer, c.
Europæiſk, adj. evropæiſk.
Euter, n. -s pl. ſ. sg. Yver, n.
Eutern, v. i. 1. m. h. faa fuldt Yver.
Evangeliſk, adj. evangeliſk.
Evangeliſt, m. -en -en. Evangeliſt, c.
Evangelium, n. -s -lier. Evangelium, n.
Eventualitæt, f. -en. Eventualitet, c.
Eventuell, adj. eventuel.
Ever, m. -s pl. ſ. sg. Evert, c.
Evident, adj. evident, øjenſynlig, ſoleklar.
Evidenz, f. ub. pl. Evidens, c.
Ewig, adj. evig, evindelig; **das iſt — Schade**, det er en ſtor Skam; **— nicht**, aldrig. **— Ewigkeit**, f. Evighed, c.; **in — nicht**, aldrig i Evighed.
Ewigen, v. i. 1. m. h. vare evig; v. t. † lade vare evig.
Ewiglich, adv. evindelig.
Exakt, adj. exakt, nøjagtig.
Exalti(e)rt, adj. exalteret.
Examen, n. -s pl. **-mina**. Examen, Prøve, Prøvelſe, c.
Examinator, m. -s -en. Examinator, c.
Examini(e)ren, v. t. 1. examinere, prøve.
Excellent, adj fortræffelig.
Excellenz, f. -en. Excellence, c.
Excentricitæt, f. -en. Excentricitet, Overſpændthed, c.
Excentriſch, adj. excentriſk, overſpændt, ſværmeriſk.
Excerpi(e)ren, v. t. 1. excerpere, gjøre Udtog.
Excerpt, n. -es -e. Excerpt, Udtog, n.
Exceß, m. -ſſes -ſſe. Exces, Udſkejelſe, c.
Exegeſe, f. -n. Exegeſe, Tolkning, Tydning, c.
Exegetiſch, adj. exegetiſk.
Exekution, f. -en. Exekution, Udførelſe; Henrettelſe; Indførſel, Udpantning, c.
Exekutor, m. -s -en. Exekutor, c.
Exempel, n. -s pl. ſ. sg. Exempel, n.
Exemplar, n. -es -e. Exemplar, n.
Exemplariſch, adj. exemplariſk.
Exequi(e)ren, v. t. 1. exekvere, fuldbyrde.
Exerci(e)ren, v. t. 1. øve; v. i. m. h. exercere.
Exercitium, n. -s -tien. Øvelſe, c.; Opgave, Stil, c. | **Exercitien-buch**, n. Stilebog, c.; **-korrektur**, f. Stileretten, c.
Exil, n. -es -e. Exil, n.; Landflygtighed, Landsforvisning, c.
Exiſtenz, f. -en. Exiſtens, Tilværelſe, c. | **Exiſtenz-berechtigt**, berettiget til at exiſtere; **-fähig**, i Stand til at exiſtere; **-mittel**, n. Exiſtensmiddel, n.
Exiſti(e)ren, v. i. 1. m. h. exiſtere, være til.
Exklubi(e)ren, v. t. 1. exklubere, udelukke.
Exkluſiv, adj. exkluſiv, udelukkende.
Exkommunici(e)ren, v. t. 1. exkommunicere, bandlægge, bandlyſe.
Exkrement, n. -es -e. Exkrementer, pl.
Exkurs, m. -es -e. Exkurſion, c.
Exorci(e)ren, v. t. 1. udrive Djævelen.
Exorciſmus, m. ub. pl. Exorciſme, Djævlebesværgelſe, c.
Exoteriſch, adj. exoteriſk.
Exotiſch, adj. exotiſk, udenlandſk.
Expedi(e)ren, v. t. 1. expedere.
Expedition, f. -en. Expedition, c.
Expektant, m. -en -en. Expektant, c.
Expektanz, f. -en. Expektance, c.
Experiment, n. -es -e. Experiment, Forſøg, n.
Experimenti(e)ren, v. i. 1. m. h. experimentere.
Explici(e)ren, v. t. 1. explicere, udlægge, forklare.
Explikation, f. -en. Explikation, Forklaring, Udtydning, c.
Explodi(e)ren, v. i. 1. m. ſ. explodere.
Explori(e)ren, v. t. 1. explorere, udforſke, underſøge.
Exploſion, f. -en. Exploſion, c.
Exponent, m. -en -en. Exponent, c.
Exponi(e)ren, v. t. 1. exponere, udſætte for; udlægge, forklare; v. r. udſætte ſig for.
Export, m. -es -e. Export, Udførelſe, c.
Exporti(e)ren, v. t. 1. exportere, udføre.
Expreß, adj. expres, udtrykkelig.
Exproprii(e)ren, v. t. 1. expropriere.
Extaſe, f. ub. pl. Ekſtaſe, c.
Extempori(e)ren, v. t. 1. extempovere.
Extra, adv. extra. | **Extra-ausgabe**, f. Extraudgift, Extraudgave, c.; **-blatt**, n. Extrablad, n.; **-poſt**, f. Extrapoſt, c.; **-verdienſt**, m. Extrafortjeneſte, c.; **-vergütung**, f. Extragodtgjørelſe, c.; **-zug**, m. Extratog, n.
Extrahi(e)ren, v. t. 1. extrahere, uddrage.
Extrakt, m. (n.) -es -e. Extrakt, c., Uddrag, Udtog, n.
Extravagant, adj. extravagant, urimelig, overſpændt, tosſet, naragtig.
Extravaganz, f. -en. Extravagance, c.
Extravagi(e)ren, v. i. 1. m. h extravagere.
Extrem, n. -s -e. Extrem, n., Yderlighed, c.
Extremität, f. -en. Extremitet, c.

F.

Fabel, f. **-en**. Fabel, c. | **Fabel-buch**, n. Fabelbog, c.; **-dichter**, m. Fabeldigter, c.; **-hans**, m. Løgnhals, c.; **-lehre**, f. Fabellære, c.; **-reich**, n. Eventyrverden, c.; **-welt**, f. Fabelverden, c.

Fabelei, f. **-en**. Opdigtelse, c.

Fabeler, m. **-s** pl. ſ. sg. Løgner, c.

Fabelhaft, adj. fabelagtig.

Fabeln, v. t. og i. m. h. 1. opdigte, lyve; drøvle, tale over sig.

Fabrici(e)ren, v. t. 1. fabrikere.

Fabrik, f. **-en**. Fabrik, c. | **Fabrik-arbeit**, f. Fabrikarbejde, n.; **-arbeiter**, m. Fabrikarbejder, c.; **-beſitzer**, m. Fabrikejer, c.; **-betrieb**, m. Fabrikdrift, c.; **-bezirk**, **-diſtrikt**, m. Fabrikegn, c.; **-erzeugnis**, n. Fabrikat, n.; **-gebäude**, n. Fabrikbygning, c.; **-gegend**, f. Fabrikegn, c.; **-herr**, m. Fabrikherre, c.; **-ort**, m., **-ſtadt**, f. Fabrikby, c.; **-ſtempel**, m. Fabrikſtempel, n.; **-zeichen**, n. Fabriktegn, n.

Fabrikant, m. **-en -en**. Fabrikant, c.

Fabrikat, n. **-s -e**. Fabrikat, n.

Fabrikation, f. **-en**. Fabrikation, c.

Fabriker, m. **-s** pl. ſ. sg. † Fabrikant, c.

Façade, f. **-n**. Façade, c.

Face, f. **-n**. Face, c.

Facette, f. **-n**. Facet, c.

Fach, n. **-es -ächer** (**-ache**) (Dim. **Fächlein**, n.; i pl. **Fächerchen**) Fag, n.; Afdeling, Hylde. Skuffe, c.; Rum, Gjemme, n.; Baas, c.; fig. Fag, n. | **Fach-ausdruck**, m. teknist Udtryk, n.; **-baum**, m. Bjælke ved et Stigbord, som viser, hvor højt Vandet skal stige; **-bildung**, f. Fagdannelse, c.; **-bogen**, m. Hattemagerbue, Slagbue, c.; **-gelehrſamkeit**, f. Fagkærdom, c.; **-gelehrter**, adj. Fagkærd, c.; **-holz**, n. Bindingstømmer, n.; **-lehrer**, m. Fagkærer, c.; **-mann**, m. Fagmand, c.; **-wand**, f. Bindingsvæg, c.; **-werk**, n. Bindingsværk, n.; **-wiſſenſchaft**, f. Fagvidenſkab, c.

Fache, f. **-n**. Slagbue, c.

Fächel, m. **-s** pl. ſ. sg. Viſte, c.; flagrende Slør, n. | **Fächel-palme**, f. Viftepalme, c.

Fächeln, v. t. og i. m. h. viſte.

Fachen, v. t. 1. afdele i Fag, ordne, klaſſificere; viſte ſtærkt; ſlaa med Slagbuen.

Fächer, m. **-s** pl. ſ. sg. Viſte, c. | **Fächer-förmig**, viftedannet, viftеformig; **-palme**, f. f. Viftepalme, c.

Fachern, v. i. 1. m. h. viſte.

Fächern, v. t. 1. viſte.

Fachlich, adj. hørende til et Fag.

Fachſe, f. ſe **Faxe**.

Fächſen, v. t. 1. ſe **fechſen**.

Fächſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Afſlægger, Stikling, c. (iſær af Vin).

Facit, n. **-es -e**. Facit, n.

Fack, n. **-s -en** (**Facke**, f.) Aabning mellem Spanterne c. (til Søs).

Fackel, f. **-n**. Fakkel, c., Blus, n. | **Fackel-baum**, m. Kvalkved, Vandhyld, Snebold, c. (Viburnum opulus); **-beleuchtung**, f. Fakkelbelysning, c.; **-diſtel**, f. Kaktus, c. (Cactus cereus); **-glanz**, m. Fakkelglans, c.; **-jagd**, f. Jagt ved Fakkelſtin, c.; **-ſchein**, m. Fakkelſtin, n.; **-ſchuh**, **-ſtuhl**, m. Fjernriſt til Begkranſe, c.; **-tanz**, m. Fakkeldans, c.; **-träger**, m. Fakkelbærer, c.; **-zug**, m. Fakkeltog, n.

Fackelei, f. **-en**. Smøleri, n.

Fackeln, v. i. 1. m. h. flagre, ſvaje, viſte; nøle, tøve; lyve, ſlaa Plader.

Façon, f. **-s**. Façon, c., Skikkelſe, Form, c., Udſeende, n.

Facſimile, n. **-s -s**. Facſimile, n.

Fade, adj. fad, flov, ſmagløs, dum. — **Fadheit**, f. Flovhed, Smagløshed, c.

Fädeln, v. t. 1. trøde; ſlå —, trøvle.

Faden, m. **-s** pl. ſ. sg. (**Fäden**). (Dim. **Fädchen**, **Fädlein**, n.) Traad, c.; **der — des Lebens**, Livstraaden; **an einem — hangen**, hænge i en Traad, ſvæve i ſtor Fare; **kein trockener** — ikke en tør Trævl; Favn, c., Favnemaal, n. | **Faden-dünn**, tynd ſom en Traad; **-förmig**, traaddannet; **-gerade**, ſnorlige; **-gold**, n. Guldtraad, c.; **-holz**, n. Fanebrænde, n.; **-leiter**, m. Fører, c. (paa Skmaſtine); **-nackend**, ſplitternøgen; **-naß**, gjennemvaad, gjennemblødt; **-recht**, ſnorlige; **-ſcheinig**, luvſlidt; **-ſilber**, n. Sølvtraad, c.; **-ſommer**, m. ſlyvende Sommer, c.; **-ſpanner**, m. Traadſtrammer, c.; **-weiſe**, traadvis; fanevis; **-wurm**, m. Traaborm, c. (Gordius).

Fagott, n. (m.) **-s -e**. Fagot, c.

Fähe, f. **-n**. (Jagt.) Tæve, c., og alle firfødede Roddyrs Hun.

Fahen, v. t. 1. ‡ ſe **fangen**.

Fähig, adj. ſtikket, duelig, dygtig, i Stand til; **zu etw.**, **einer Sache** — **ſein**, være dygtig til noget, være i Stand til; **ein -er Kopf**, et godt Hoved. — **Fähigkeit**, f. Dueligheb, Dygtigheb, Evne, c.

Fahl, adj. bleg, blakket; ſalmet, graa, askegraa. — **Fahlheit**, f. Blegheb, c.

Fahnden, v. t. 1. og i. m. h. lure paa, efterſpore, opſøge, forfølge; **einen, auf einen Dieb** —, være paa Jagt efter en Tyv. — **Fahndung**, f. Forfølgelſe, Jagt, c.

Fahne, f. **-n**. (Dim. **Fähnchen**, **Fähnlein**, n.)

Fane, c., Flag, n.; Kompagni, n. Afdeling, c.; Flsj, Vejrhane, c.; Fane paa en Fjer; Flitterstads, Dragt, c.; (Jagt.) Harens og Egernets Hale. | **Fahnen-flüchtig, ein -er Soldat**, en Desertør; **-futter**, n. Fanehylster, n.; **-junker**, m. Fanejunker, c.; **-lehen**, n. Fanelen, n.; **-schmied**, m. Fanesmed, c.; **-schuh**, m. Fanesko, c.; **-stange**, f., **-stock**, m. Fanestang, c.; **-träger**, m. Fanebærer, c.; **-wache**, f. Fanevagt, c.

Fähnrich, m. **-es -e.** Fændrik, Fanebærer, c.

Fahr, f. **-en.** † Fare, c.

Fahrbar, adj. fremkommelig; til at kjøre paa; til at kjøre med. — **Fahrbarkeit**, f. Fremkommelighed, c.

Fährde, f. † se **Gefährde**.

Fährden, v. t. se **gefährden**.

Fähre, f. **-n.** Færge, c.; Færgested, n. | **Fähr-boot**, n. Færgebaad, c.; **-geld**, n. Færgepenge, pl.; **-gerechtigkeit**, f. Færgeret, c.; **-herr**, m. Færgeeier, c.; **-knecht**, m. Færgekarl, c.; **-lohn**, m. Færgeløn, c.; **-mann, -meister**, m. Færgemand, c.; **-pächter**, m. Færgeforpagter, c.; **-schiff**, n. Færgeskib, n.

Fahren, v. i. 2. m. f. fare; drage, rejse; kjøre; sejle; **in die Tiefe** —, fare ned i Dybet; **zur Alp** —, drage op paa Alpegræsgangene; **zu seinen Vätern** —, drage til sine Fædre, dø; **ein -nder Mann**, en Vandringsmand; **ein -der Ritter**, en omdragende, omvankende Ridder; **ein -des Fräulein**, en omvankende Tøs; **-nde Habe**, Løsøre; **ein Gedanke fuhr mir durch den Kopf**, en Tanke foer mig gjennem Hovedet; **nach Hause** —, kjøre hjem; **Schlittschuhe** —, **auf Schlittschuhen** —, løbe paa Skøjter; **gut, wohl, schlecht, übel bei** (mit) **etw.** —, komme godt, ilde af Sted med noget, staa sig godt, ilde ved noget; **fahre wohl**, far vel; **hoch** —, sætte Næsen højt; **das Schiff hat sich fest gefahren**, Skibet er sejlet fast; **den Rhein hinab** —, sejle ned ad Rhinen; **etwas — lassen**, lade noget fare, give slip paa, opgive noget; † **mit eim. übel** —, behandle en ilde. | **Fahr-bahn**, f. Jærnvej, c.; **-bühne**, f. Minegang, c.; **-damm**, m. Kjørevej, c.; **-decke**, f. Hestedækken, n.; **-gast**, m. Passager, c.; **-geld**, n. Kjørepenge, pl.; **-gelegenheit**, f. Leilighed til at kjøre, c.; **-geschwindigkeit**, f. Farthastighed, c.; **-gleis**, n. Vognspor, Hjulspor, n.; **-gut**, n. Løsøre, n.; **-lässig**, efterladen, forsømmelig, sjødesløs, uefterrettelig; **-lässigkeit**, f. Efterladenhed, Forsømmelighed, Sjødeslsshed, c.; **-leder**, n. Bjærgmændenes Sjødslind, n.; **-leise**, f. Vognspor, Hjulspor, n.; † **-los**, ubekymret, uden Frygt; **-plan**, m. Kjøreplan, c.; **-post**, f. kjørende, agende Post, c.; **-recht**, n. × Forstrandsret, c.; **-sessel**, m. Rullestol, c.; **-straße**, f. se **-weg**; **-stuhl**, m. se **-sessel**; **-wasser**, n. Farvand, n.; **-weg**, m. Kjørevej, c.; **-wind**, m. Medvør, c.; **-zeug**, n. Fartøj, n.; × Kjøretøj, n.; **-zins**, m. Bropenge, pl.

Fahrer, m. **-s** pl. ſ. sg. Kuſt, Trainkuſt, c.

Fahrig, adj. ustadig. — **Fahrigkeit**, f. Ustadighed, c.

Fährig, adj. bruges om et ungt Træ, som er kludt saa højt, at Vildtet ikke kan naa dets Top.

Fährlich, adj. † farlig. — **Fährlichkeit**, f. Farlighed, Fare, c.

Fahrnis, f. **-se.** Løsøre, n.

Fahrt, f. **-en.** Fart, c.; Kjøretur, Rejse; Vej, Kjørevej; Stige, c. (Bjærgv.); Pløjning, c.; **die wilde** —, den vilde Jagt; **eine tolle** —, en gal Streg; **was machſt du für -en**, hvad gjør du for Spilopper; **mit Hab und** —, med ursrligt og rørligt Gods; **eine — Holz**, et Læs Brænde; (Jagt.) Spor, n. | **Fahrt-haken**, m., **-haspe**, f. Krog til at fastgjøre Stigerne, c. (Bjærgv.)

Fährte, f. **-n.** (Jagt.) Spor, n.

Faiſch, n. **-es** ub. pl. × Blod, n.

Faience, f. se **Fayence**.

Faktiſch, adj. faktiſk.

Faktor, m. **-s -en.** Faktor, c.

Faktorei, f. **-en.** Faktori, n.

Faktotum, n. **-s -s.** Faktotum, n.

Faktum, n. **-s -kta** (**-kten**). Faktum, n.

Faktur, f. **-en.** Faktura, c. | **Faktura-** (**Fakturen**)**-buch**, n. Fakturbog, c.; **-preis**, m. Fakturpris, c.

Fakturi(e)ren, v. t. 1. fakturere.

Fakultät, f. **-en.** Fakultet, n. | **Fakultäts-beſchluß**, m. Fakultetsbeslutning, c.; **-erkenntnis**, n. Fakultetsdom, c.

Falb, adj. bleggul, blakket; lys, klar, bleg.

Falbe, f. ub. pl. bleggul Farve, c.

Falbel, f. **-n.** Falblad, c.

Falben, v. i. 1. m. ſ. blive bleggul, visne.

Falber, Falbinger, m. **-s** pl. ſ. sg. hvid Pil, c. (Salix alba).

Falbig, adj. lidt bleggul.

Falg, n. se **Felg**.

Falkaune, f. **-n.** Falkonet, c. (Kanon).

Falke, m. **-n -n.** (Dim. **Fälklein**, n.) Falk, c.; en bleggul Hest; Falkonet, c. | **Falken-auge**, n. Falkeøje, n.; **-beize**, f. Falkejagt, c.; **-blick**, m. Falkeblik, n.; **-haube**, f. Falkehætte, c.; **-hof**, m. Falkegaard, c.; **-jagd**, f. Falkejagt, c.; **-junge**, m. Falkevogter, c.; **-kappe**, f. se **-haube**; **-riemen**, m. Falkerem, c.; **-stange**, f. Falkestang, c.; **-wärter**, m. Falkevogter, c.

Falkenier, m. **-s -e.** (**Falkner**, m. **-s** pl. ſ sg.) Falkoner, c.

Falknerei, f. **-en.** Falkonerkunst, c.

Falkonett, n. **-es -e.** Falkonet, c. (Slags Kanon).

Fall, m. **-es -älle** Fald, n.; Tilfælde, n.; **Knall und** —, pludselig, uventet; **der — des Waſſers**, Vandets Fald; **der — bei Schaffhauſen**, Vandfaldet ved Schaffhausen; Sænk-

ning, Skraaning, c.; det kreperede Vildt; **zu -e kommen, gebracht werden**, falde, blive forført; **zum -e bringen**, forføre; **das ist nicht der —**, det er ikke Tilfælde; **gesetzt den —, gesetzten -s**, i det Tilfælde, at; **auf jeden —, auf alle Fälle**, i ethvert Tilfælde; **für jeden —**, for Sikkerheds Skyld; **im schlimmsten -e**, i værste Tilfælde; **ich befinde mich in diesem -e**, jeg er i den Stilling; **— der Güter**, Godsernes Tilbagefald til Lensherren; **die 4 Fälle**, de fire Kasus; (til Søs) Fald, n.; Fallit, c. | **Fall-baum**, m. Bom, Faldbom, Slagbom, c.; **-beil**, n. Faldøxe, Guillotine, c.; **-brett**, n. Vippebræt, n., Faldlem, c.; **-brücke**, f. Faldbro, Trækbro, c.; **-ebene**, f. Skraaplan, c.; **-endung**, f. Bøjningsendelse, c.; **-fenster**, n. Faldvindue, n.; **-gatter**, n. se **-gitter**; **-geschwindigkeit**, f. Faldhastighed, c.; **-gitter**, n. Faldgitter, n., Faldport, c.; **-geld**, n. Lensafgift, c.; **-grube**, f. Faldgrube, Faldarav, c.; fig. Faldstrikke, c.; **-gut**, n. hjemfaldende Len, n.; **-haus**, n. Rakkerbolig, c.; **-höhe**, f. Faldhøjde, c.; **-holz**, n. nedfaldet Brænde, n.; **-hut**, m. Faldhat, Faldehat, c.; **-klappe**, f. Faldlem, c.; **-knecht**, m. Rakkerens Karl, c.; **-meister**, m. Rakker, c.; **-mütze**, f. se **-hut**; **-netz**, n. Fuglenet, n.; **-obst**, n. nedfalden Frugt, c.; **-rechen**, m. se **-gatter**; **-schirm**, m. Faldstjærm, c.; **-schloß**, n. Smællaas, c.; **-strick**, m. Faldstrikke, Snare, c.; **-sucht**, f. Faldsot, c., faldende Syge, Epilepsi, c.; **-süchtig**, epileptisk; **-thor**, n. Faldport, c.; **-thür**, f. Faldbør, c.; **-tisch**, m. Fløjbord, n.; **-übel**, m. se **-sucht**; **-zeit**, f. Faldhastighed, c.

Fällbar, adj som kan fældes.

Falle, f. **-n**. Fælde, c.; fig. Snare, c.; **Eim. eine — stellen**, lægge en Snare for en.

Fallen, v. i. 2. m. s. falde; **die Blätter — vom Baume**, Bladene falde af Træet; **über den Haufen —**, styrte over Ende, falde udstrakt; **mit der Thür ins Haus —**, falde med Døren ind i Huset; **es fiel ein starker Regen**, der faldt en stærk Regen; **aufs Knie —**, falde paa Knæ; **das Raubtier fällt auf seine Beute**, Rovdyret styrter paa sit Bytte; **durchs Schwert —**, falde ved Sværdet; **das Pferd ist ihm gefallen**, hans Hest er kreperet; **die -nde Sucht**, Epilepsi, Faldsot, c.; **die Elbe fällt in die Nordsee**, Elben falder i Vesterhavet; **Ostern fällt heuer in den März**, Paaske falder i Aar i Marts; **diese Farbe fällt ins Rote**, denne Farve spiller i det røde; **der Nebel fällt**, Taagen falder, synker; **der Fluß beginnt zu fallen**, Floden begynder at synke; **die Butterpreise —**, Smørpriserne dale; **es fällt mir schwer**, det falder mig vanskelig; **er fiel mir beschwerlich**, han faldt mig til Besvær; **von schönen Pferden — schöne Füllen**, efter smukke Heste falde smukke Føl; **es ist köstlicher Wein, aber er fällt nur sparsam**, det er en fortrinlig Vin, men den aves (forekommer) kun i ringe Mængde; **mir fiel das Schicksal**, mig tilfaldt den Skæbne; **das Urteil fiel wider ihn**, Dommen gik ham imod; v. t. og r. **ein Kind tot —**, slaa et Barn ihjel ved at falde; **das Gesicht entzwei —**, slaa Ansigtet i Stykker; **sich den Arm aus dem Gelenke —**, ved et Fald faa Armen af Led.

Fällen, v. t. 1. fælde; **Bäume —**, fælde Træer; **mit gefälltem Bajonett**, med fældet Bajonet; **einen Hirsch —**, nedlægge en Hjort; **eine Person —**, styrte en Person; (Kemi) bundfælde; **eine Linie senkrecht auf eine andre —**, fælde en Linje lodret paa en anden; **ein Urteil —**, ælde, affige en Dom; **das —**, Fældning.

Fällig, adj. forfalden; **ein -er Wechsel**, en forfalden Vexel.

Falliment, Fallissement, n. **-es -e**. Fallit, c.

Falli(e)ren, v. i. 1. m. h. fallere, gaa fallit.

Fallit, adj. fallit. | **Fallit-erklärung**, f. Falliterklæring, c.; **-masse**, f. Fallitbo, c.

Fallit, m. **-en -en**. Fallent, c.

Falls, adv. i Fald. saafremt, om.

Falsch, adj. falsk; uretig, fejlagtig, gal; eftergjort, uægte, forloren; bedragerisk, svigagtig; **eine -e Ansicht gewinnen**, faa en fejl Anskuelse; **ein Wort — aussprechen**, udtale et Ord galt; **-er Schlüssel**, falsk Nøgle; **-e Zähne**, forlorne Tænder; **— gegen jemand handeln**, handle falsk, lumsk, svigagtig imod nogen; **einen -en Eid schwören**, sværge falsk, gjøre Meneд; † **auf einen — sein, werden**, være, blive vred paa en. | **Falsch-gläubig**, kjætterisk; **-herzig**, lumsk, svigagtig; **-münzer**, m. Falskmøntner, c.; **-münzerei**, f. Falskmøntneri, n.; **-schwörer**, m. Meneder, c.; **-spieler**, m. falsk Spiller, c.

Falsch, n. (m.) **-es** ub. pl. Mangel, Fejl, c., Falskhed, Usandhed, Svig, c., Bedrageri, n.; **ohne —**, uden Svig. | **Falsch-losigkeit**, f. Oprigtighed, Ligefremhed, c.

Fälschen, v. t. 1. forfalske. **— Fälschung**, f. Forfalskning, c.

Fälscher, m. **-s** pl. s. sg. Falsкner, c.

Falschheit, f. **-en**. Falskhed, c., Bedrageri, n., Underfundighed, c.; Uretighed, Fejlagtighed, c.

Fälschlich, adj. usand; uretig, fejlagtig; bedragerisk, svigagtig; **— angeklagt sein**, være anklaget uden Grund

Falsum, n. **-s -sa**. Falsum, n.

Falte, f. **-n**. (Dim. **Fältchen, Fältlein**, n.) Fold, Rynke, c., Læg, n.; **das Kleid schlägt, wirft -n**, Kjolen slaar Folder; **etw. in -n legen**, lægge noget i Folder; **die Stirn in -en ziehen**, rynke Panden; **die -en des Herzens**, Hjærtets Folder. | **Falten-leer, -los**, uden Rynker, glat; **-magen**, m. Bladmave, c.; **-reich**, rig paa Folder, rynket; **-schlag, -wurf**, m. Foldekast, n.

Fälteln, v. t. 1. lægge i smaa Folder, kruse.

Falten, v. t. 1. (partic. **gefalten**, el. **gefaltet**) lægge i Folder; folde; **Wasche** —, lægge Tøi sammen; **die Stirn** —, rynke Panden; **die Hände zum Gebet** —, folde Hænderne til Bøn.

Falter, m. **-s** pl. ſ. sg. Sommerfugl, c.

Faltig, adj. foldet, som har Folder; rynket.

Falz, m. **-es -e**. (**Falze**. f.) Fals, Rende, Rift, Fure, c. | **Falz-bein**, n. Falsben, n.; **-eiſen**, n. Falsejærn, n.; **-hammer**, m. Falshammer, c.; **-hobel**, m. Falshøvl, c.; **-meſſer**, n. Falskniv, c.

Falzen, v. t. 1. false, lægge i Fals, sammenlægge og ſtryge glat; forſyne med Render, False, Furer.

Falzig, adj. falset, med Fals.

Familiär, adj. familiær, fortrolig.

Familiarität, f. **-en**. Familiaritet, c.

Familie, f. **-n**. Familie, c. | **Familien-angelegenheit**, f. Familieanliggende, n.; **-anhang**, m. Familiepaahæng, n.; **-auftritt**, m. Familiescene, c.; **-austrag**, m. Voldgiftsret i Familiesager, c.; **-bande**, pl. Familiebaand, pl.; **-begräbnis**, n. Familiebegravelse, c.; **-erbe**, n. Familiearv, c.; **-ereignis**, n. Familiebegivenheb, c.; **-feindſchaft**, f. Familiefjendskab, n.; **-feſt**, n. Familiefest, c.; **-frage**, f. Familiespørgsmaal, n.; **-gemälde**, n. Familiemaleri, n.; **-glied**, n. Familielem, n.; **-glück**, n. Familielykke, c.; **-gruft**, f. Familiebegravelse, c.; **-gut**, n. Familiegods, n.; **-handel**, m. Familiesag, c.; **-händel**, pl. Familiestridigheder, pl.; **-haupt**, n. Familiens Overhoved, n.; **-kreis**, m. Familiekreds, c.; **-name**, m. Familienavn, n.; **-papiere**, pl. Familiepapirer, pl.; **-rat(h)**, m. Familieraad, n.; **-ſchlag**, m. Familieejendommelighed, c.; **-tafel**, f. Familiebord, n.; **-tag**, m. Familiefest, c.; **-zwiſt**, m. Familietvist, c.

Famos, **famöſ**, adj. udmærket, fortrinlig.

Fanal, m. **-es -e** (**-äle**). Fyr, n., Bavne, c.

Fanatiker, m. **-s** pl. ſ. sg. Fanatiker, c.

Fanatiſch, adj. fanatisk.

Fanatiſi(e)ren, v. t. 1. fanatisere.

Fanatismus, m. ub. pl. Fanatisme, c.

Fanfare, f. **-n**. Fanfare, c.

Fang, m. **-es -änge**. Fangst, c.; Bytte, n.; Fangested, n.; pl. Kløer, Tænder (paa Rovdyr); Dødsstød, n.; **einem Tiere den — geben**, give et Dyr Fangst (Dødsstødet). | **Fang-arm**, m. Fangearm, c.; **-ball**, m. Boldspil, n.; **-becher**, m. Bilbouquet, Fangkugleæger, n.; **-eiſen**, n. Fangejærn, n., Rævesax, c.; Fagtſyhd, n.; **-garn**, n. Fuglenet, n.; **-geld**, n. Fangeløn, c.; **-hund**, m. Sporhund, c.; **-leine**, f. Fangeline, c.; **-meſſer**, n. Jagtkniv, c.; **-neß**, n. Fuglenet, n.; **-ſtahl**, m. se **-eiſen**; **-tag**, m. Fangedag, c.; **-vogel**, m. Jagtfalk, c.; **-zahn**, m. Huggetand, c.

Fangen, v. t. 2. fange; gribe, faa fat paa; **Schmetterlinge** —, fange Sommerfugle; **einen Dieb** —, fange en Tyv, **Einen gefangen nehmen**, tage en til Fange; (Jagt.) give Dødsstødet; **Grillen** —, fange Griller; **eine anſteckende Krankheit** —, faa en smitsom Sygdom paa Halsen; **Feuer** —, fænge, komme i Brand.

Fänger, m. **-s** pl. ſ. sg. en, som fanger; Fangstmand; Jagtkniv, c.; Rovdyrtand, c.

Fant, m. **-es -e**. (**Fäntlein**, **Fäntchen**, n.) Knøs, Gut, Fyr, c.; især: letsindig Knøs.

Fantaſie, f. se **Phantaſie**.

Fantom. n. se **Phantom**.

Farbe, f. **-n**. Farve, Kulør, c.; **die — wechſeln**, ſtifte Farve, blegne; fig. forandre Signaler; **— halten**, holde Kulør, være ægte; **etw. in den ſchwärzeſten -n ſchildern**, ſkildre noget med de mørkeſte Farver; **einer Sache eine — anſtreichen**, ſætte Kulør paa noget; **zu jemandes — ſchwören**, ſlutte ſig til nogens Parti; **bei einer — bleiben**, være tro; (i Kort) — **bedienen**, **bekennen**, bekjende; — **verleugnen**, ſnigte Kulør (ogſaa fig.); **die beſte** —, el. —, Trumf; **wer macht** —, hvem gjør Trumf; fig. **heraus mit der** —, ud med Sproget; Farvestof, n., Sværte, c.; × Blod, n.; Farveri, n. | **Farben-blind**, farveblind; **-blindheit**, f. Farveblindhed, c.; **-brechung**, f. Farvebrydning, c.; **-brett**, n. Palet, c.; **-druck**, m. Farvetryk, n.; **-gebung**, f. Kolorit, c.; **-glanz**, m. Farveglans, c.; **-glut**, f. Farveglød, c.; **-hell**, straalende; **-kaſten**, m. Farvelade, c.; **-lehre**, f. Lære om Farverne, f.; **-los**, farveløs; **-miſchung**, f. Farveblanding, c.; **-mühle**, f. Farvemølle, c.; **-pracht**, f. Farvepragt, c.; **-probe**, f. Farveprøve, c.; **-reiber**, m. en, som river Farver; **-reich**, farverig; **-ſchmelz**, m. Farveglans, c.; **-ſinn**, m. Farvesans, c.; **-ſpiel**, n. Farvespil, n.; **-ſtein**, m. Farvesten, c.; **-ſtift**, m. Farveſtift, Pastel, c.; **-ſtoff**, m. Farvestof, n.; **-ſtrahl**, m. Farvestraale, c.; **-ton**, m. Farvetone, c.; **-topf**, m. Farvepotte, c.; **-wechſel**, m. Farveſkifte, n. — **Farbholz**, n. Farvetræ, n.; **-los**, farveløs; **-ſtoff**, m. Farvestof, n.

Färben, v. t. 1. farve; **ſchwarz** —, farve sort; **ein gefärbter Bericht**, en farvet Beretning; **etw. durch gefärbte Brillen**, **Gläſer ſehen**. se paa noget gjennem farvede Briller; v. r. farves; (Jagt.) ſkifte Haar. | **Färbe-brühe**, f. Farvesuppe, c.; **-holz**, n. Farvetræ, n.; **-keſſel**, m. Farvekjedel, c.; **-kunſt**, f. Farvekunst, c.; **-küpe**, f. se **-keſſel**; **-röt(h)e**, f. Farverødt, Farverødt, Krap, c.; **-ſtoff**, m. Farvestof, n.

Färber, m. **-s** pl. ſ. sg. Farver, c.| **Färber-geſell**, m. Farversvend, c.; **-handwerk**, n. Farverhaandværk, n.; **-kunſt**, f. Farverkunst, c.; **-meiſter**, m. Farvermester, c.; **-zunft**, f. Farverlav, n.

Färberei, f. **-en**. Farveri, n.

Färbig, adj. farvet, kulørt.

Färbung, f. **-en**. Farvning, c., Farve, Kulør, c.

Farce, f. **-n**. Farce, c.
Färinger, m. **-s** pl. ſ. sg. Færing, c.
Farinzucker, m. **-s** ub. pl. Puddersukker, n.
Farm, f. **-en**. Farm, c.
Farmer, m. **-s** pl. ſ. sg. Farmer, c.
Farn, m. **-s -e**. (**Farnkraut**, n. **-es -äuter**). Bregne, c.
Farör, **Farörinſeln**, pl. Færserne.
Farre, m. **-n -n**. Tyr, c. | **Farren-äugig**, kosket.
Farſch, m. **-es -e**. (**Farſe**, f.) Farce, c., Fyld, n.
Färſe, f. **-n**. Kvie, c. | **Färſen-kalb**, n. Kviekalv, c.
Farz, m. ſe **Furz**.
Faſan, m. **-es -e** (**-en**). Fasan, c. | **Faſan(en)-hetzer**, m. Hønsehund til Fasanjagt, c.; **-ei**, n. Fasanæg, n.; **-gehege**, n. Fasangaard, c.; **-haus**, n. Fasanhus, n.; **-jagd**, f. Fasanjagt, c.; **-jäger**, m. Fasanjæger, c.
Faſanerie, f. **-n**. Fasanhus, n., Fasangaard, c.
Faſch, n. **-es** ub. pl. (Jagt) Blod, n.
Fäſche, f. **-n**. × Korſet, Snørliv, n.
Faſchine, f. **-n**. Faskine, c.
Faſching, m. **-s -e**. × Fastelavn, c.
Faſe, f. **-n**. (Dim. **Fäſchen**, **Fäſlein**, n.) tynd Traad, Trævl, c.; Fnug, n.
Faſel, m. (f.) **-s** ub. pl. Avl, Opbræt, c., Tillæg, n.; Bedœlning, Forplantning, c. | **Faſel-bock**, m. Buk, c.; **-geld**, n. Springpenge, pl.; **-hengſt**, m. Stodhingſt, Beſteler, c.; **-ochs**, m. Springtyr, c.; **-ſau**, f. Grisesø, c.; **-ſchwein**, n. Orne, c.; **-vieh**, n. Tillægskvæg, n.
Faſel, f. ſe **Faſe**.
Faſelant, m. **-en -en**. Vrøvlehoved, n.
Faſelei, f. **-en**. Vrøvl, n.
Faſeler, m. **-s** pl. ſ. sg. Vrøvlehoved, n.
Faſelhaft, **faſelig**, adj. vrøvlagtig; fjantet, naragtig.
Faſeln, v. i. 1. m. h trævles; forplante ſig, (iſær om Svin) fare; fig. formere ſig; **unrecht Gut faſelt nicht**, uretfærdigt Gods lykkes ikke; vrøvle, tale vanvittig, fantaſere; ſværme, være fjantet. | **Faſel-hans**, m. Vrøvlehoved, n.
Faſen, m. ſe **Faſe**.
Faſen, v. t. ſe **faſern**.
Faſennackt, adj. ſplitternøgen.
Faſer, f. **-n**. (Dim. **Fäſerchen**, **Fäſerlein**, n.) Trævl, c. | **Faſer-band**, n. Senebaand, n.; **-bündel**, n. Bundt af Muſkeltrævler, n.; **-nackt**, ſplitternegen.
Faſerig, adj. trævlet.
Faſern, v. t. 1. trævle, optrævle; v. r. og i. trævles.
Faſig, adj. ſe **faſerig**.
Faß, n. **-ſſes -äſſer**. (Dim. **Fäßchen**, **Faßlein**, n.) Kar, Fad, n., Tønde, c. | **Faß-band**, n. Tøndebaand, n.; **-bier**, n. Øl paa Tønde, n.; **-binder**, m. Bødker, c.; **-butter**, f. henſlaaet Smør, n.; **-daube**, f. Tøndeſtav, c.; **-lager**, n. en Tønde Underlag, n.; **-reif**, m. Tøndebaand, n.; **-ſpund**, m. Spuntſtav, c.; **-werk**, n. mange Slags Tønder. — **Fäſſerweiſe**, ſadevis.
Faßbar, adj. ſe **faßlich**.
Faſſen, v. t. 1. fylde paa Fad; indfatte, optage, rumme; gribe, tage fat, tage; fatte, begribe, forſtaa; **Bier** —, fylde Øl paa Fade; **ein Bild** —, indfatte et Billede; **der Sack kann nicht ſo viel** —, Sækken kan ikke rumme ſaa meget; **Einen beim Arme** —, gribe en i Armen; **Einen bei ſeinem Worte** —, tage en paa Ordet; **ein Ziel ins Auge** —, tage Sigte paa noget; **ſich kurz** —, fatte ſig i Kortheb; **einen Entſchluß faſſen**, fatte en Beſlutniug, et Forſæt; **Liebe zu Einem**, **Haß gegen Einen** —, fatte Kjærligheb, Had til en; **ſich ein Herz** —, fatte Mod; **er konnte es nicht** —, han kunde ikke begribe, fatte det; **ſich** —, fatte ſig, komme til ſig ſelv; **gefaßt**, fattet, rolig; **ſich auf etw. gefaßt machen**, belave ſig paa noget; **es faßt ſich leicht**, det er let at begribe; v. i. m. h. fatte; **der Schüler faßt leicht**, Eleven fatter let; **der Nagel faßt**, Sømmet tager fat.
Faſſig, adj. egnet til at fyldes paa Fade.
Faßlich, adj. fattelig, begribelig, tydelig. — **Faßlichkeit**, f. Fatteligheb, c.
Faßnacht, f. ſe **Faſtnacht**.
Faſſung, f. **-en**. Indfatten, Indfatning, c.; Affattelſe, c.; fig. Fatning, Standhaftigheb, c., Mob, n.; **die — verlieren**, tabe Fatningen; **aus der — kommen**, komme ub af Fatningen. | **Faſſungs-gabe**, **-kraft**, f. Fatteevne, c.; **-los**, uben Fatning; **-loſigkeit**, f. Mangel paa Fatning, c.; **-vermögen**, n. Fatteevne, c.
Faſt, adv. næſten, hartad, nær ved, omtrent; ǂ meget.
Faſten, pl. ub. sg. († **Faſte**, f. **-n**) Faste, c.; Faſtetiden. | **Faſten(Faſtel)-abend**, m. Fastelavn, c.; **-blume**, f. Kobriver, c.; **-brezel**, f. Fastekringle, c.; **-predigt**, f. Fasteprædken, c.; **-prediger**, m. Fasteprædikant, c.; **-ſpeiſe**, f. Fastespiſe, c.; **-zeit**, f. Faſtetid, c.
Faſten, v. i. 1. m. h. faste. | **Faſt-nacht**, f. Fastelavn, c.; **-nachtsluſt**, **-nachtsluſtbarkeit**, f. Fastelavnsløjer, pl.; **-nachtsſpiel**, n. Fastelavnsſpil, n.; **-tag**, m. Fastedag, c.
Fata Morgana, f. ub. pl. Fata Morgana, Luftſpejling, c.
Fatal, adj. fatal, uheldig, uheldbringende; ufordragelig, modbydelig, ubehagelig.
Fataliſt, m. **-en -en**. Fatalift, c.
Fatalismus, m. ub. pl. Fatalisme, c.
Fatalift, m. **-en -en**. Fatalift, c.
Fatalität, f. **-en**. Fatalitet, c.
Fatſche, **Fätſche**, f. **-n**. × Svøb, n.
Fätſchen, v. t. 1. ſvøbe (spœbe Børn).
Fauchen, v. i. 1. m. h. hvæſe, pruſte.
Faul, adj. raadden; ǂ daarlig, unyttig; doven,

lab, dorſt, ubirksom, ſovnig; **-e Fiſche**, raadne Fiſk, fig. Løgn; **den -en ſteck berühren**, røre ved det ømme Sted; **-es Fleiſch**, raabdent Kjød; (ogſaa) bødt Kjød; **-er Ankergrund**, en daarlig Ankerbund; **-e Witze**, daarlige Vittigheder; **er iſt ſehr —**, han er meget doven; **ſich auf die -e Haut (Seite) legen**, lægge ſig paa den lade Side. | **Faul-baum**, m. tvekjønnet Brietorn, c. (Rhamnus Frangula); **-bett**, n. Løibænk, Sofa, c.; **-butte, -bütte**, f. Kar til at ubbløde Kluder i, n.; **-fieber**, n. Forraadnelsesfeber, c.; fig. Skulkeſyge, c.; **-fleck**, m. raadden Plet, c.; **-fleckig**, ſom har raadne Pletter; **-knecht**, m. Dovenlars, c.; **-krank**, ſkulkeſyg; **-krankheit**, f. ſe **-fieber**; **-pelz**, m. Dovenlars, Dagdriver, c.; **-pelzerei**, f. Dagdriveri, n.; **-t(h)ier**, n. Dovendyr, n.

Fäule, f. ub. pl. Forraadnelſe, c.

Faulen, v. i. 1. m. h. raadne.

Faulenzen, v. i. 1. m. h. bovne.

Faulenzer, m. -s pl. ſ. sg. Dagdriver, c.; Tabouret, c.; Trøſter, c. | **Faulenzer-leben**, n. Dagdriverliv, n.

Faulenzerei, f. ub. pl. Dovenſtab, Ladhed, c., Driveri, n.

Faulheit, f. ub. pl. Dovenſkab, c.

Fäulicht, adj. raadden.

Faulig, fäulig, adj. raadden.

Fäulnis, f. ub. pl. Raabdenſtab, Forraadnelſe, c.

Faum, m. -es ub. pl. Skum, n., Fraade, c.

Fäumen, v. t. 1. ſkumme, afſkumme; v. r. ſkumme, fraade.

Faun, m. -s -e. Faun, c.

Fauſt, f. -äuſte. (Dim. **Fäuſtchen, Fäuſtlein**, n.) Næve, knyttet Haand, c.; **mit dem Degen in der —**, med Kaarden i Haanden; **das paßt, reimt ſich wie die — aufs Auge**, det paaler ligeſom en knyttet Næve til et blaat Øje; **Eim eine — machen**, true ad en; **eine — im Sack machen**, ſlaa Knips i Lommen; **auf eigene —**, paa egen Haand; **aus freier —**, uden Forberedelſe, af fri Haand, frivillig; **es geht ihm von der —**, det gaar let for ham; **ſich ins Fäuſtchen lachen**, le i Skjægget. | **Fauſt-balger**, m. Nævekæmper, c.; **-birne**, f. Kejſerindepære, c.; **-degen**, m. Dolk, c.; **-dick**, næveſtyk; **er hat es — — hinter den Ohren**, han har en Rævbag Øret; **-gerecht**, hvad man kan omfatte med Næven; **-groß**, ſaa ſtor ſom en knyttet Næve; **-hammer**, m. Hammer, ſom føres med Haanden; Stridsøxe, c.; fig. ✝ Politibetjent, c.; **-handſchuh**, m. Bælgvante, c.; **-kampf**, m. Nævekamp, c.; **-kämpfer**, m. Nævekæmper, c.; **-kolben**, m. Stridsøxe, c.; **-pfand**, n. haandfaaet Pant, n.; **-recht**, n. Næveret c.; **-rohr**, n. Bøsſe, c.; **-ſatz**, m. unge Karper, ſaa ſtore ſom en Haand; **-ſchlag**, m. Nævefag, n.

Fäuſtel, m. -s pl. ſ. sg. Jernhammer, c.

Fauſten, v. t. 1. × ſlaa med knyttet Næve.

Fauſtig, adj. tyk ſom en Næve.

Fäuſtling, m. -s -e. Stok, c.; Piſtol, c.; Bælgvante, c.; ung Karpe, c.; Tommeliden, c.

Fauſtlings, adv. med knyttet Næve.

Favorabel, adj. gunſtig, fordelagtig.

Favorit, m. -en -en. Favorit, c.

Favoritin, f. -nen. Favoritinde, c.

Faxe, f. -n. Narreſtreg, c. | **Faxen-macher**, m. Spøgefugl, c.

Fayerei, f. -en. Narreſtreg, c.

Fayence, f. ub. pl. Fajance, Stentøj, n.

Februar, m. -s ub. pl. Februar, c.

Fechſen, v. t. 1. × høſte. — **Fechſung**, f. × Indhøſtning, Høſt, c.

Fechſer, m. ſe **Fächſer**.

Fechten, v. i. 2. m. h. fægte, ſtride, kæmpe, ſlaas; (om Svenbe) tigge. | **Fecht-boden**, m. Fægteſal, c.; **-bruder**, m. Tigger, c.; **-degen**, m. Kaarde, c.; **-handſchuh**, m. Fægtehandſke, c.; **-kunſt**, f. Fægtekunſt, c.; **-lehrer**, -meiſter, m. Fægtemeſter, c.; **-ſchule**, f. Fægteſtole, c.; **-übung**, f. Fægtesvelſe, c.

Fechter, m. -s pl. ſ. sg. Fægter, c.; × Tigger, c. | **Fechter-kunſt**, f. Fægtekunſt, c.; **-ſchule**, f. Fægteſkole, c.; **-ſtrich**, m. Finte, c.

Feder, f. -n. (Dim. **Federchen, Federlein**, n.) Fjeder, Fjer, c.; Pen, Skrivepen, Pennefjer, c.; Ridſefjer, Staalfjer; (Jagt) Vildſvinets Børſter, Pindſvinets Pigge; ✝ Fiſteſtæl; den øverſte Del af Kimen (plumula); **ſich mit fremden -n ſchmücken**, pryde ſig med fremmede Fjedre; **nicht ans den -n ſein**, ikke være ude af Dynerne; **etw. unter der — haben**, ſtrive paa noget. | **Feder-artig**, fjeragtig; **-ball**, m. Fjerbold, c.; **-bart**, m. Fane, c.; **-beſen**, m. Fjervinge, c.; **-bett**, n. Fjerdyne, Fjerſeng, c.; **-büchſe**, f. Penalhus, n.; **-buſch**, m. Fjerbuſk (paa en Hjelm); Fjerbuſk, c.; **-büſchel**, m. Fjertop, c.; **-fechter**, m. Pennehelt, c.; **-fuchſer**, m. Pennefikker, c.; **-halter**, m. Pennefaſt, n.; **-händler**, m. Fjerhandler, c.; **-hans**, m. Pralhans, c.; **-hart**, haard ſom en Staalfjeder, elaſtiſk; **-harz**, n. Kautſchuk, c.; **-haus**, n. Snække i et Ur; **-held**, m. Pennehelt, c.; **-hemd**, n. Fjerham, c.; **-hut**, m. Fjerhat, c.; **-kampf**, m. Pennefejde, Pennekrig, c.; **-kiel**, m. Pennepoſe, c.; **-kiſſen**, n. Fjerpude, c.; **-kleid**, n. ſe **-hemd**; **-kraft**, f. Fjerkraft, Elaſticitet, c.; **-krieg**, m. Pennekrig, Pennefejde, c.; **-lappen**, pl. Fuglefremſel, c.; **-leicht**, let ſom en Fjer, meget let; **-leſen**, n. Fjerplukning, c.; fig. **nicht viel — -s machen**, ikke gjøre mange Omſtændigheder; **-meißel**, f. (m.) Linſkav, n., Charpi, c.; **-meſſer**, n. Penneknib, c.; **-muff**, m. Fjermuffe, c.; **-nelke**, f. Fjernellike (Dianthus plumarius); **-pfühl**, m. (n.) Fjerpude, c.; **-poſe**, f. Pennepoſe, c.; **-riß**, m. Pennetegning, c.; **-rohr**, n. Penalhus, n.; **-ſchmücker**, m. Fjermager, c.; **-ſpalt**, m. Pennefplit, c.; **-ſpiel**, n. Fuglejagt med Falke, c.; Jagtfalk, c.; **-ſpule**, f. ſe **-kiel**;

-staub, m. Dun, n.; **-stäuber**, m. Fjerhandler, c.; Fjerkost, c.; **-strauß**, m., **-stutz**, m. se **-busch**; **-strich**, m. Pennestrøg, n.; **-stutzer**, m. se **-schmücker**; **-vieh**, n. Fjerkræ, n.; **-wild**, n. Fuglevildt, n.; **-wisch**, m. Fjerbinge, Støvekost, c.; **-wischer**, m. Pennevisker, c.; **-wolke**, f. Fjersky, c.; **-zeichnung**, f. Pennetegning, c.; **-zug**, m. Pennestrøg, n.

Federig, adj. fjeragtig; fjeret, fuld af Fjer.

Federn, v. i. 1. m. h. fjere, tabe Fjer; blive dunet; fig. føre Pennefejde; v. t. stoppe Sengeklæder; v. r. fjere, være elastist.

Fee, f. **-n**. Fe, c. | **Feen-kind**, n. Febarn, n.; **-könig**, m. Feernes Konge, c.; **-königin**, f. Fedronning, c.; **-land**, n. Feland, Æventyrland, n.; **-märchen**, n. Fæventyr, n.; **-palast**, m. Fepalads, n.; **-schloß**, n. Feslot, n.; **-welt**, f. Feverden, c.

Feenhaft, adj. feagtig.

Feerei, f. **-en**. Feeri, n.

Fege, f. **-n**. Fejen, Rensning, c.; Kornharpe, c.

Fegen, v. t. 1. feje, udfeje, børste; rense, gjøre ren; **die Stube —**, feje Stuen; fig. **vor seiner Thür —**, feje for sin egen Dør; **Korn —**, rense Korn; **Gold —**, rense Guld; **das Schwert —**, pudse Sværdet; **die Nase —**, snyde Næsen; **Einen. den Beutel —**, tømme ens Pung; **Einen —**, udplyndre en; **die Bienen —**, beskære Voxlagerne. | **Fege-feuer**, n. Skjærsild, c.; **-hader**, m. Skurekluд, c.; **-kraut**, n. Padderokke, c. (Equisetum); **-lohn**, m. Betaling for Fejning, c.; **-lappen**, m. se **-hader**; **-mühle**, f. Kornrensningsmaskine, c.; **-teufel**, m. Plageaand, c.; **-wisch**, m. se **-hader**.

Feger, m. **-s** pl. ſ. sg. Fejer, c.

Fegfeu, n. **-s** ub. pl. Fejeskarn, n.

Fehde, f. **-n**. Fejde, c. | **Fehde-brief**, m. Fejdebrev, n.; **-zeit**, f. Fejdetid, c.

Fehden, v. t. 1. fejde.

Fehe, f. **-n**. Graavværk, Pelsværk, n. | **Fehhändler**, m. Buntmager, c.; **-wamme**, f. Pels, c.; **-werk**, n. Graavværk, n.

Fehen, adj. af Graavværk.

Fehl, m. **-es -e**. Fejl, c.

Fehl, adv. fejl, uriatig, falsk; forgjæves. | **Fehl-bitten**, bede forgjæves; **-bitte**, f. forgjæves Bøn, c.; **-blatt**, n. Kort, som ikke er Trumf, n.; **-drucken**, trykte fejl; **-ernte**, f. mislykket Høst, c.; **-farbe**, f. Renonce, c.; **-führen**, føre vild; **-gang**, m. forgjæves Gang, c.; **einen — — thun**, gaa forgjæves; **-gebären**, føde for tidlig, abortere; **-geburt**, f. for tidlig Nedkomst, Abort, c.; **-gehen**, gaa fejl; **-greifen**, gribe fejl; **-griff**, m. Fejlgreb, Misgreb, **-Mistag**, n.; **-hieb**, m. Fejlhug, n.; **-jahr**, n. Misværtaar, n.; **-laufen**, løbe fejl; **-los**, n. Nitte c.; **-rechnung**, f. fejl Regning, c.; **-ritt**, m. fejlt Ridt, n.; **einen — — thun**, ride fejl; **-schießen**, skyde fejl, skyde forbi; **-schlag**, m. Fejlslag, n.; **-schlagen**, slaa fejl; **mislykkes**; **-schlagen**, n. uheldigt Udfald, n.; **-schließen**, slutte fejl; **-schluß**, m. Fejlslutning, c.; **-schuß**, m. Fejlskud, n.; **-schwur**, m. Meneд, c.; **-spruch**, m. fejl Dom, c.; **-sprung**, m. Fejlspring, n.; **-stoß**, m. Fejlstød, n.; **-strich**, m. fejlt Strøg, n.; **-treten**, træde fejl; **-tritt**, m. Fejltrin, n.; **-wurf**, m. Fejlkast, n.; **-zug**, m. fejlt Træk, n.

Fehlbar, adj. fejlbar, fejlagtig. — **Fehlbarkeit**, f. Fejlbarheд, c.

Fehle, f. **-n**. Fejl, c.

Fehlen, v. i. 1. m. h. og t. fejle; forfejle; tage fejl; mangle, fattes; **der Schütze fehlte**, Skytten stød fejl; **wir — alle gegen das Gesetz**, vi fejle, jnnde alle imod Loven; **es kann ihm nicht —**, det kan ikke gaa galt, mislykkes for ham; **es kann nicht —**, det kan ikke gaa galt; **es fehlt nicht, daß er kommt**, han skal nok komme; **weit gefehlt, daß**, langt fra, at; **das fehlte noch**, det manglede bare; **es fehlt mir an Geld**, jeg mangler, fattes Penge; **es fehlt mir Geld**, jeg savner Penge; **es an nichts — lassen**, lade det ikke mangle paa noget, gjøre alt muligt; **wenn es nur an dem fehlt**, naar der ikke er andet i Vejen; **er fehlt mir immer**, jeg savner ham bestandig; **mir fehlt nichts**, jeg fejler ikke noget; v. t. fejle, ikke ramme, tage fejl af; **den Hirsch —**, ikke ramme Hjorten; **den Weg (des Weges) —**, tage fejl af Vejen.

Fehler, m. -s pl. ſ. sg. Fejl, Men, Skade, c.; Forseelse, Urigtigheд, Skyld, c.; **— machen, begehen**, gjøre, begaa Fejl; † Nitte, c. | **Fehlerfrei**, **-los**, fejlfri; **-losigkeit**, f. Fejlfriheд, c.; **-voll**, fejlfuld.

Fehlerhaft, adj. fejlagtig. — **Fehlerhaftigkeit**, f. Fejlagtigheд, c.

Fehlsam, fejlbar. — **Fehlsamkeit**, f. Fejlbarheд, c.

Fehm, f. **-en**. Stak, c.; Olden, c.; **die Schweine in die — treiben**, drive Svinene paa Olden.

Fehm, f. **-en**. Blodret, Kriminalret, c. (især en hemmelig Ret i Vestphalen). | **Fehm-ding**, **-gericht**, n. den hemmelige Ret, c.; **-graf**, m. Formand for Retten, c.; **-schöffe**, m. Besidder i Retten; **-statt**, **-stätte**, f. Stedet, hvor den hemmelige Ret holdtes.

Fehmen, v. t. 1. sætte i Stak.

Fehmen, v. t. 1. drive paa Olden.

Fehmen, v. t. 1. sætte i Vand.

Fehmen, m. -s pl. ſ. sg. Stak, c.

Fehn, n. **-es -e**. Torveland, n., Torvemose, c.

Fei, f. se **Fee**.

Feien, v. t. 1. gjøre usaarlig.

Feier, f. **-n**. Fritid, Hvile; Helligholdelse, Høitideligholdelse, c., Fest, c. | **Feier-abend**, m. Fyrasten, Hviletid; † Helligaften, c.; **-bursche**, **-gesell**, m. Svend, som intet Arbejde har, som er fyrig; **-geläute**, n. Ringning til Helligaften, c.; **-gesang**, m. Festsang, c.; **-glocke**, f. Klokke, som ringer til Fyrasten, c.; **-kleid**, n. Festdragt,

Festklædning, Højtidsklædning, c.; **-saal**, m. Festsal, c.; **-schmuck**, m. Festsmykke, n.; **-stille**, f. festlig, højtidelig Stilhed, c.; **-stunde**, f. Hviletime, c.; **-tag**, m. Hviledag, Højtidsdag, Festdag, Fredag, c.; **-tägig**, **-täglich**, festlig; **-zeit**, f. Hviletid, c.; **-zug**, m. Festtog, n.

Feterlich, adj. højtidelig, festlig. — **Feterlichkeit**, f. Højtidelighed, Festlighed, c.

Feterig, adj. hvilende, holdende Hvile, arbejdsløs, frygt.

Feiern, v. i. 1. m. h. hvile, gaa ledig; v. t. højtideligholde, helligholde; hædre; **hoch gefeierte Namen**, højt hædrede, ærede Navne.

Feifel, f. **-n**. Hestens Spyttkjertel; Betændelse i Kjertlerne, c.

Feig, **feige**, adj. fejg, modløs, forsagt; (i Bjærgv.) løs, mør, blød. — **Feigheit**, f. Fejghed, Forsagthed, Modløshed, c.; Blødhed, c.

Feige, f. **-n**. Figen, c.; Byld, Hævelse, c.; Extrementer, pl.; Kvindens Genitalia; † Ørefigen, n. | **Feig-blatter**, f. se **-warze**; **-bohne**, f. Lupin, c.; **-warze**, f. Byld, c. (især paa Bagdelen og Genitalia). — **Feigenbaum**, m. Figentræ, n.; **-birne**, f. Figenpære, c.; **-blatt**, n. Figenblad, n.; fig. (Jagt) Hindens Genitalia; **-kaffee**, m. Figenkaffe, c.; **-kaktus**, m. Kochenillekaktus, Nopal, c.; **-lack**, m. Gummilak, c.

Feigherzig, adj. fejghjærtet. — **Feigherzigkeit**, f. Fejghed, c.

Feigling, m. **-s -e**. Kujon, Kryster, c.; et fejgt Menneske.

Fell, adj. tilfals, til Kjøbs, som falbydes; **das Leben ist ihm —**, Livet er ham ligegyldigt; **eine -e Seele**, en lav, nedrig Sjæl; **eine -e Dirne**, en Skjøge.

Feilbieten, n. **-s** pl. ſ. sg. (**Feilbietung**, f.) Falbydelse, c.

Feile, f. **-n**. Fil, c. | **Feilen-hauer**, m. Filehugger, Filsmed, c.; **-hieb**, m. Filehugning, c. — **Feil-bogen**, m. Buefil, c.; **-holz**, n., **-kloben**, m., **-kluppe**, f., **-kolben**, m. Filklov, Filklo, Filstrue, c.; **-schnitt**, **-strich**, m. Filstrog, n.; **-späne**, pl. Filspaaner, pl.; **-staub**, m. Filstøv, n.; **-stock**, m. Filstrue, c.

Feilen, v. t. 1. file; × falbyde.

Feilicht, n. **-es -e**. Filspaaner, pl.; Filstøv, n.

Feilſchaft, f. **-en**. de til Salg bestemte Varer; Vareforraad, n.

Feilſchen, v. t. 1. byde paa noget; × falbyde; v. i. m. h. tinge, prutte, handle.

Feilſcher, m. **-s**. pl. ſ. sg. en, som prutter.

Feilſel, n. **-s** pl. ſ. sg. Filspaaner, pl., Filstøv, n.

Feim, m. **-es** ub. pl. Skum, n.

Feim, m. **-es -e** (**Feim**, f.). Stak, c.

Feimen, v. se **fäumen** og **fehmen**.

Feimen, m. **-s** pl. ſ. sg. Stak, c.

Fein, adj. fin, tynd, spæd; pæn, sirlig; fortrinlig, udmærket; god, smuk; høflig; listig, snu, † stinhellig, hykleriſt; **-es Pulver**, fint Pulver; **-er Regen**, fin Regn, Støvregn; **-e Arbeit**, fint, sirligt Arbejde; **-es Gold**, fint Guld; **feid — ruhig**, bærer pænt stille; **eine -e Gestalt**, en smuk Skikkelse; **ein -es Wesen**, et fint, stebent, høfligt Væsen; **ein -es Ohr für Muſik haben**, have et fint Øre for Musik; **ein -er Fuchs**, en listig Ræv. | **Fein-adrig**, finaaret; **-drähtig**, fintraadet; **-fühlend**, **-fühlig**, finfølende; **-fühligkeit**, f., **-gefühl**, n. Finfølelse, c.; **-gestaltet**, fint formet; **-gold**, n. fint Guld, n.; **-häutig**, finhudet; **-körnig**, finkornet; **-ſchmeckend**, velsmagende; **kræsen**; **-ſchmecker**, m. Kræsenpind, Lækkermund, Gourmand, c.; **-ſchmeckerei**, f. Kræsenhed, c.; det at have en fin Tunge; **-ſilber**, n. fint Sølv, n.; **-ſinn**, m. fin Sans, c.; **-ſpeiſig**, finkornet (om Blyglans); **-zucker**, m. raffineret Sukker, n.

Feind, adv. fjendsk, hadefuld, hadsk; **Einem — ſein**, være en fjendsk, hadsk.

Feind, m. **-es -e**. Fjende, Uven, Modstander, c.; **der böſe —**, Djævelen. | **Feindes-angriff**, m. Fjendes Angreb, fjendtligt Angreb, n.; **-haß**, m. Fjendens Had, n.; **-heer**, n. Fjendens Hær, c.; **-leger**, n. Fjendens Leir, c.; **-liebe**, f. Kjærlighed til Fjenden, c.; **-macht**, f. Fjendens Magt, c. — **Feind-geſinnt**, fjendtlig sindet, fjendsk; **-ſelig**, fjendtlig, fjendsk, hadefuld; **-ſeligkeit**, f. Fjendskab, n., Fjendtlighed, c.

Feindin, f. **-nen**. Fjende, Modstanderinde, c.

Feindlich, adj. fjendtlig, fjendsk, hadefuld. — **Feindlichkeit**, f. Fjendtlighed, c.

Feindſchaft, f. **-en**. Fjendskab, n.

Feindſchaftlich, adj. fjendtlig.

Feine, f. se **Feinheit**.

Feinen, **feinern**, v. t. 1. gjøre fint, forfine; raffinere.

Feinheit, f. **-en**. Finhed, c.

Feiſt, adj. fed, vel ved Magt, lastet. — **Feiſtheit**, **Feiſtigkeit**, f. Fedme, Lastethed, c.

Feiſt, n. **-es** ub. pl. Fedme, c.; (Jagt) Hjortens og Hindens Fedt. | **Feiſt-jagd**, f. Jagt paa fede Hjorte, c.; **-zeit**, f. Tiden, naar Hjortene ere fede.

Feiſten, v. t. 1. fede, mæste; v. i. blive fed.

Felbel, m. **-s** pl. ſ. sg. (**Felpel**, m., **Felpe**, f.) Bomuldsfløjel, n.

Felber, m. se **Fälber**.

Felch, m. **-es -e** (**Felchen**, n. **-s** pl. ſ. sg.) Helt, c. (Salmo lavaretus).

Feld, n. **-es -er**. Mark, Ager, c.; Felt, n.; **das Korn ſteht auf dem -e**, Kornet staar paa Marken; **auf freiem -e**, paa aaben Mark; **über — ſein**, være gaaet ud, være rejst bort; **zu -e ziehen**, drage i Felten; **das — behalten**, **behaupten**, beholde Valpladsen; **das — räumen**, rømme Valpladsen; **etw. ſteht in weitem -e**, dermed har det lange Udsigter; **der Schild hat ſo viele -er**, Skjoldet har saa mange Felter. | **Feld-ahorn**, m. Navr, c. (Acer campestris);

-anger, m. Agerren, c.; **-apotheke**, f. Feltapothek, n.; **-arbeit**, f. Markarbejde, n.; **-arbeiter**, m. Markarbejder, c.; **-arzt**, m Feltlæge, c.; **-artillerie**, f. Feltartilleri, n.; **-bäcker**, m. Feltbager, c.; **-bäckerei**, f. Feltbageri, n.; **-batterie**, f. Feltbatteri, n.; **-bau**, m. Agerbyrkning, c.; **-bauer**, m. Agerbyrker, c.; **-beifuß**, m. Markbynke, c. (Artemisia campestris); **-bett**, n. Feltsenq, c.; **-binde**, f. Officersstjærf, n.; **-blume**, f. Markblomst, c.; **-breite**, f. dyrket Ager, c.; **-brücke**, f. Feltbro, c.; **-busch**, m. en enkelt staaende Busk; **-degen**, m. Stribslaarde, c.; **-dieb**, m. Markthv, c.; **-dienst**, m. Felttjeneste, c.; **-ehrenpreis**, m. vedbendbladet Ærenspris, c. (Veronica hederæfolia); **-erbse**, f. Markært, c.; **-flasche**, f. Feltflaske, c.; **-flucht**, f. Desertion, c.; **-flüchtig**, deserterende; **-flut**, f. Oversvømmelse af Markerne. c.; **-frevel**, m. Markran, n., Skade, som gjøres paa en Mark; **-frucht**, f. Markfrugt, c.; **-gehege**, n. Faarefold, c.; **-geistlicher**, adj. Feltpræst, c.; **-gerät(h)**, n. Markredskab, n.; Felttøj, Feltredskab, n.; **-gericht**, n. Ret over Markjager; Krigsret, c.; **-geschirr**, n. se **-gerät**; **-geschrei**, n. Feltskrig, n., Feltraab, n.; **-glocke**, f. × Galge, c.; **-gottesdienst**, m. Feltgudstjeneste, c.; **-graben**, m. Markgrøft, c.; **-grille**, f. Markfaarekvling, c. (Acheta campestris); **-hase**, m. Markhare, c.; **-hauptmann**, m. General, Feltherre, c.; **-herd**, m. Sted til Fuglefangst, n.; **-herr**, m. Feltherre, c.; **-heu**, n. Marks, n.; **-heuschrecke**, f. Markgræshoppe, c. (Acridium); **-holz**, n. se **-busch**; **-huhn**, n. Agerhøne, c. (Perdrix); **-hut**, m. Felthat, c.; **-hut**, f. Kvægvogtning, c.; **-hüter**, m. Markvogter, c.; **-hütte**, f. Markhytte, c.; **-jäger**, m. Feltjæger, c.; **-kasse**, f. Krigskasse, c.; **-keller**, m. en i Felten anlagt Kjælder; Flaskesober, n.; **-kerze**, f. filtbladet Kongelys, n. (Verbascum thapsus); **-kessel**, m. Feltkjedel, c.; **-koch**, m. Feltkok, c.; **-kopf**, m. se **-busch**; **-küche**, f. Feltkøkken, n.; × Rakkekule, c.; **-kümmel**, m. vild Kummen, c.; **-lager**, n. Feltleje, c.; **-lerche**, f. Markærle, c. (Alauda arvensis); **-leuchte**, f. Markforglemmigej, c. (Myosotis arvensis); **-lied**, n. Krigssang, c.; **-mann**, m. Landmand, c.; **-manöver**, n. Feltmanøver, c.; **-mark**, f. Markskjæl, n., Agerren; Bymark, c.; **-marschall**, m Feltmarskalk, c.; **-maus**, f. Markmus, c. (Hypodæus agrestis); **-meister**, m. Rakker, c.; **-meisterei**, f. Rakkerbolig. Rakkerkule, c.; **-messen**, n. Landmaaling; Landmaalerkunst, c.; **-messer**, m. Landmaaler, c.; **-nachbar**, m. Marknabo, c.; **-obst**, n. vild Frugt, c.; **-post**, f. Feltpost, c.; **-postmeister**, m. Feltpostmester, c.; **-posten**, m. Feltpost, c.; **-prediger**, m. Feltpræst, c.; **-rain**, m. Agerren, c.; **-rauch**, m., **-raute**, f. Jordrøg, c. (Fumaria); **-recht**, n. Markret, c.; **-ruhm**, m. Krigsberømmelse, c.; **-schacht**, m. se **-busch**; **-schanze**, f. Feltskanse, c.; **-scherer**, m. Feltskærer, Saarlæge, c.; **-scheidung**, f. se **-mark**; **-scheuche**, f. Fuglestræmsel, c.; **-schlacht**, f. Feltslag, n.; **-schlange**, f. Feltslange, c. (Kanon); **-schmiede**, f. Feltsmedje, c.; **-schön**, smuk i Afstand; **-schule**, f. Feltskole, c.; **-schütz**, m. Markvogter, c.; **-spat(h)**, m. Feltspat, c.; **-sperling**, m. Skovspurv, c. (Fringilla montana); **-spiegel**, m. × Kikkert, c.; **-spiel**, n. Militærmusik, c.; **-stecher**, m. Feltkikkert, c.; **-stein**, m. Markskjen, Grænssesten, c.; **-stück**, n. Feltkanon, c.; Landstabsmaleri, n.; **-stuhl**, m. Feltstol, c.; **-taube**, f. Skovdue, c.; **-telegraph**, m. Feltelegraf, c.; **-vogt**, m. Markvogter, c.; **-wache**, f., **-wacht**, f. Feltvagt, c.; **-wärts**, ud ad Marken til; **-webel**, **-weibel**, m. Kommandersergent, c.; **-weg**, m. Markvej, c., Sti, c.; **-wegs**, n. et Stykke Vej paa 125 Skridt; **en Marks Længde**; **-wiese**, f. Engmark, c.; **-zeichen**, n. Felttegn, n.; **-zeugmeister**, m. Felttøjmester, c.; **-zug**, m. Felttog, n.

Feldein, adv. ind ab Marken.

Feldung, f. **-en**. Fyldning, c., Felt, n.

Felge, f. **-n**. Hjulfælge, c.; Brakmark, c.

Felgen-hauer, m. Hjulmand, c.

Felgen, v. t. 1. forsyne med Fælge; brakpløje.

Fell, n. **-es -e**. (Dim. **Fellchen**, n.) Hud, c., Skind, n.; Hinde, c.; **Eim. das — gerben**, gjennemprygle en; **Eim. das — über die Ohren, vom Leibe ziehen**, slaa en; **Einen beim -e haben**, holde en i Kraven; **ein dickes — haben**, være tykhudet. | **Fell-bereiter**, m. Felbereder, c.; **-eisen**, n. Raasel, c., Tornister, n., Brevsæk, c.; **-gar**, færdig garvet; **-händler**, m. Læderhandler, c.; **-näpper**, m. ombandrende Garver, c.; **-schminer**, m. Skindfarver, c.; **-schürling**, m. kortklippet Faarestind, n.; **-werk**, n. Pelsnærk, n.

Fellah, m. **-s -s**. Fellah, c.

Fellahin, f. **-nen**. Fellahkvinde, c.

Fels, m. se **Felsen**.

Felsen, m. **-s** pl. s. sg. Klippe, c., Fjæld, n., Klint, c. | **Felsen-ab**, nedad Klippen; **-abhang**, m. Klippestrænt, c.; **-an**, opad Klippen; **-bach**, m. Klippebæk, c.; **-bein**, n. Fjældbdel, c. (pars petrosa); **-bett**, n. Klippeleje, n.; **-block**, m. Klippeblok, c.; **-boden**, m. Klippebund, c.; **-burg**, f. Klippeborg, c.; **-ecke**, f. Klippehjørne, n.; **-eiland**, n. Klippe, c.; **-fest**, klippefast; **-führe**, f. Bjærgfyr, c. (Pinus montana); **-gebilde**, n. Klippedannelse, c.; **-gebirge**, n. Klippebjærge, pl.; **-geklüft**, n. Klippekløft, Fjældkløft, c.; **-gipfel**, m. Klippetop, c.; **-grab**, n. Klippegrav, c.; **-grotte**, f. Fjældgrotte, c.; **-grund**, m. Klippebund, c.; **-halde**, f., **-hang**, m. Klippestraaning, Klippestrænt, c.; **-hart**, klippehaard, meget haard; **-herz**, n. klippehaardt Hjærte, n.; **-himbeere**, f. Fruebær, *Taagbær, n. (Rubus saxatilis); **-höhle**, f. Klippehule, c.; **-insel**, f. Klippe, c.; **-keller**, m. Kjælder i en Klippe, i et Bjærg, c.; **-kluft**, f. Klippekløft, c.; **-kuppe**, f. Klippetop, c.; **-mauer**, f. Klippemur, c.; **-nest**,

n. Klipperede, c.; **-pfad**, m. Klippesti, Fjældsti, c.; **-riff**, n. Rev, Skjær, n.; **-riß**, m., **-rize**, f. Klippereune, c.; **-rücken**, m. Fjældryg, c.; **-ſchloß**, n. Klippeſlot, n.; **-ſchlucht**, f. Klippekløft, c.; **-ſpitze**, f. Klippeſpids, Fjældſpids, *Nut, c.; **-ſtirn**, f. Klippetinde, c.; **-wand**, f. Klippevæg, c.; **-zacke**, **-zinke**, f. Klippeſpids, c.

Felſicht, **felſig**, adj. klippefuld, klippeagtig.

Felsſtein, m. **-es -e**. den Stenart, af hvilken en Klippe beſtaar; enkelt Klippeſtykke, n.

Feluke, f. **-n**. Feluke, c. (Slags Galej).

Fench, m. **-es** ub. pl. Hirſe, c. (Panicum).

Fenchel, m. **-s** ub. pl. Fennikel, c. (Anethum foeniculum).

Fenier, m. **-s** pl. ſ. sg. Fenier, c.

Feniſch, adj. feniſk.

Fenn, n. **-es -e** (**Fenne**, f. **-n**.) et ſumpet Stykke Land; Moſe, c.

Fennich, n. (m.) ſe **Fench**.

Fenriswolf, m. **-s**. Fenrisulv, c.

Fenſter, n. **-s** pl. ſ. sg. Vindue, n. | **Fenſter-angel**, f. Vindueshængſel, n.; **-bank**, f. Vindues-karm, c.; Vindueſorhøjning, c.; **-beſchlag**, m. Vindues-beſlag, n.; **-blei**, n. Vindues-bly, n.; **-brett**, n. Vindueskarm, c.; **-brüſtung**, f. Muren under Vinduet; **-flügel**, m. Vindues-fløj, c.; **-futter**, n. Vindueskarm, c.; **-geld**, n. Vindues-ſkat, c.; **-gitter**, n. Vindues-gitter, n.; **-glas**, n. Vindues-glas, n.; **-liſſen**, n. Armpude i Vindueskarmen; **-klären**, n. Vindues-pudsning, c.; **-kreuz**, n. Vindues-poſt, c.; **-laden**, m. Vindues-ſtodde, c.; **-lehne**, f. ſe **-brüſtung**; **-pfeiler**, m. Vindues-pille, c.; **-pfoſten**, m. Vindues-poſt, c.; **-rahmen**, m. Vindues-ramme, c.; **-ſcheibe**, f. Vindues-rude, c.; **-ſchirm**, m. Vindues-ſkjærm, Markiſe, c.; **-ſchweiß**, m. Vindues-dug, c.; **-ſpiegel**, m. Pilleſpejl; Reflektionsſpejl, n.; **-ſteuer**, f. Vindues-ſkat, c.; **-ſtock**, m. Vindues-poſt, c.; **-tiefe**, f. Vindues-fordybning, c.; **-tritt**, m. Forhøjning ved Vinduet; **-verticfung**, f. ſe **-tiefe**; **-vorhang**, m. Gardin, n.; **-vorſprung**, m. Murrand foran Vinduet, c.

Fenſtern, v. t. 1. ſætte Vinduer i; × give ſkarp Irettesættelſe, høvle af; v. i. m. h. gjøre Beſøg ved Vinduet om Natten.

Ferch, m. **-es -e**. (Bjærgv.) ſvovlagtig Dunſt, c.

Ferch, n. **-es** ub. pl. ǂ Blod; Liv, n. | **Ferch-wunde**, f. dødelig Saar, n.

Ferge, m. **-n -n**. Færgemand, c.

Fergen, v. t. 1. × expedere.

Ferien, pl. ub. sg. Ferie, Fritid, c. | **Ferien-zeit**, f. Ferietid, c.

Ferkel, n. **-s** pl. ſ. sg. Gris, c.; fig. Klat, Blækklat, Fejl, c.

Ferkelei, f. **-en**. Griſeri, n.

Ferkeln, v. i. 1. m. h. faa, kaſte Griſe; fig. ſvine, opføre ſig urenlig, uſædelig.

Ferm, adj. ferm, dygtig.

Ferment, n. **-es -e**. Gjæringsſtof, Gjærings-middel, n.

Fern, adj. fjærn, langt fraliggende, langt bortliggende; — **von der Stadt**, langt borte fra Byen; **von** —, langt fra, i Afſtand; **von — nicht**, ikke i mindſte Maade; **es ſei** —, det være langt fra, Gud forbyde; **in -ern Tagen**, i længſt forſvundne Dage; **du kannſt nicht -er mein Freund ſein**, du kan ikke længere være min Ven. | **Fern-ab**, langt borte, **-blick**, m. Udſigt, c.; **-glas**, n. Kikkert, c.; **-her**, fjærnt fra; **-hin**, ud i det fjærne; **-malerei**, f. Dekorations-maling, c.; **-rohr**, n. Kikkert, c.; **-ſicht**, f. Udſigt, c.; **-ſichtig**, ſom kun ſer godt i det fjærne; langſynet; **-ſichtigkeit**, f. Langſynethed, c.; **-ſprecher**, m. Telefon, c.

Fernambuk, m. **-es** ub. pl. Fernambuk.

Fernd, adv. × i Fjor.

Ferne, f. **-n**. Fraſtand, Afſtand, c.; fraliggende Sted, n., fjærn Gjenſtand, c.; fjærn Tid; **in weiter** —, i lang Afſtand, langt borte; **das iſt noch in weiter** —, dermed har det lange Udſigter.

Fernen, v. t. 1. fjærne, bortfjærne; v. i. ſe godt ud i Afſtand.

Ferner, adj. videre, mere, frembeles; **und ſo — (u. ſ. f.)**, og ſaa frembeles (o. ſ. f.); ydermere, end videre; **es folgt — daraus**, deraf følger endvidere. | **Ferner-hin**, videre, fremtidig, frembeles; **-weit**, **-weitig**, frembeles, vedvarende, herefter.

Ferner, m. **-s** pl. ſ. sg. Gletſcher, c.

Ferſe, f. **-n**. Hæl, c.; **Eim. auf den -n ſitzen**, ſein, være i Hælene paa en. | **Ferſen-bein**, n. Hælben, n.; **-geld**, n. i: — — **geben**, løbe ſin Vej, ſmøre Haſer; **-leder**, n. Bagklappe, c.

Fertig, adj. færdig; beredt; øvet, duelig; villig, redebon; **mit etw.** — **werden**, blive færdig med noget; **ein -er Gehilfe**, en øvet Medhjælper; **zur Hilfe** —, beredt til Hjælp. — **Fertigkeit**, f. Færdighed, Dueligheb, c.

Fertigen, v. t. 1. gjøre færdig; forfærdige, lave, fuldende. — **Fertigung**, f. Fuldendelſe, Udfærdigelſe, c.

Feſſel, f. **-n**. Lænke, c., Kjæde, c.; Hylde, c.; Kobe, c. | **Feſſel-frei**, **-los**, lænkefri, ubunden, uindſtrænket.

Feſſeln, v. t. 1. lægge Lænker paa; lænke; fængſle, knytte faſt; **die Aufmerkſamkeit jemandes** —, fængſle ens Opmærkſomheb; **Schrecken feſſelte meine Schritte**, Skræk ſtandſede mine Skridt.

Feſt, adj. faſt; vis, beſtemt, ſtandhaftig, uforanderlig; befæſtet, varig; **-es Land**, Faſtlandet; **-e Freundſchaft**, faſt, uforanderligt Venſkab; **ein -er Schlaf**, en faſt Søvn. | **Feſt-land**, n. Faſtland, n.; **-landklima**, n. Faſtlandsklima, n.; **-nahme**, **-nehmung**, f. Fængsling, c.; **-ſtellung**, f. Faſtſættelſe, c.

Feſt, n. **-es -e**. Feſt, Højtid, c. | **Feſt-abend**, m. Helligaften, Højtidsaften, c.; **-aufzug**, m.

festligt Optog, n.; **-ausschuß**, m. Festkomité, c.; **-essen**, n. Festmaaltid, n.; **-geläute**, n. festlig Ringning, c.; **-gesang**, m. Festsang, c.; **-gesell, -genosse**, m. Deltager i Festen, c.; **-gesang**, m. se **-lied**; **-gewand, -kleid**, n. Festklædning, Højtidsklædning, c.; **-lied**, n. Festsang, Højtidssang, c.; **-loge**, f. Festloge, c.; **-lokal**, n. Festlokale, n.; **-mahl**, n. Festmaaltid, n.; **-predigt**, f. Festpræken, c.; **-rede**, f. Festtale, c.; **-redner**, m. Festtaler, c.; **-schmaus**, m. festligt Gilde, n.; **-schmuck**, m. Højtidssmykke, n.; **-schrift**, f. Festskrift, n.; **-spiel**, n., **-stück**, n. Festspil, n.; **-tag**, m. Festdag, c.; **-täglich**, hørende til Festdagen; **-zeit**, f. Højtid, c.; **-zug**, m. Festtog, n.

Feste, f. **-n**. Fasthed, c.; Firmament, n.; haard Stenart, c.; Borg, Fæstning, c.; Fastland, n.; ✝ Stadfæstelse, Bekræftelse, c.

Festen, festigen, v. t. 1. ✝ gjøre fast, befæste; sætte fast, arrestere; fig. stadfæste; v. r. blive fast; v. i. ✝ holde Fest, holde Gilde.

Festigkeit, f. **-en**. Fasthed, Bestandighed, Bestemthed, Standhaftighed, c.

Festiglich, adv. ✝ fast.

Festlich, adj. festlig, højtidelig. — **Festlichkeit**, f. Festlighed, Højtidelighed, c.

Festivität, f. **-en**. Festivitet, c.

Feston, m. **-s -s**. Feston, c.

Festoni(e)ren, v. t. 1. pryde med Festons.

Festsetzen, v. t. 1. fastsætte; **sich** —, sætte sig fast, nedsætte sig. — **Festsetzung**, f. Fastsættelse, c.

Festung, f. **-en**. Fæstning, c. | **Festungs-arbeit**, f. Fæstningsarbejde, n.; **-bau**, m. Befæstning, c.; Fæstningsarbejde, n.; **-graben**, m. Fæstningsgrav, c.; **-haft, -strafe**, f. Fæstningsarrest, c.; **-viereck**, n. Fæstningsfirkant, c.; **-wall**, m. Fæstningsvold, c.; **-werk**, n. Fæstningsværk, n.

Fete, f. se **Fest**, n.

Fetisch, m. **-es -e**. Fetisch, c. | **Fetisch-bild**, n. Fetischbillede, Afgudsbillede, n.; **-diener**, m. se **-verehrer**; **-dienst**, m. Fetischdyrkelse, c.; **-priester**, m. Fetischpræst, c.; **-verehrer**, m. Fetischdyrker, c.

Fett, n. **-es** ub. pl. Fedt, n.

Fett, adj. fed, fedt, fedtet; frugtbar; rigelig, indbringende; **das macht den Kohl, die Suppe, das Kraut nicht** —, det skal ikke gjøre Kaalen fed; **eine -e Stelle**, en god, indbringende Plads; **-e Zeiten**, fede Tider. | **Fett-ablagerung**, f. Fedtaflejring, c.; **-ammer**, f. Ortolan, c. (Emberiza hortulana); **-auge**, n. Fedtøje, n.; **-bauch**, m. Tykmave, c.; **-bäuchig**, tykmavet; **-brüse**, f. Fedtkjertel, c.; **-fleck en**, m. Fedtplet; c.: **-gans**, f. Pingvin, c.; **-geschwulst**, f. Fedtsvulst, c.; **-glanz**, m. fedtagtig, mat Glans; **-hammel**, m. fed Bede, c.; **-haut**, f. Fedthud, c.; **-herz**, n. Fedthjærte, n.; **-klumpen**, m. Fedtklump, c.; **-kram**, m. Spækhøkeri, n.; **-krämer**, m. Spækhøker, c.; **-krankheit**, f. Fedtsyge, c.; **-leber**, f. Fedtlever, c.; **-leibig**, tykmavet; **-leibigkeit**, f. Tykmavethed, c.; **-masse**, f. Fedtmasse, c.; **-schwanz**, m. Fedthale, c.; **-stein**, m. Fedtsten, c.; **-sucht**, f. se **-krankheit**; **-süchtig**, havende Fedtsyge; **-t(h)eile**, pl. Fedtpartikler, pl.; **-wanst**, m. Tykvom, c.; **-ware**, f. Fedevarer, pl.; **-warenhändler**, m. Spækhøker, c.; **-wolle**, f. Fedtuld, c.

Fette, Fettheit, f. ub. pl. Fedme, Fedhed, c.

Fetten, v. t. 1. fede, gjøre fed; **ein Tier** —, fede et Dyr; smøre, fedte.

Fetticht, fettig, adj. fedtet, besmurt med Fedt, fedtagtig. — **Fettigkeit**, f. Fedme, Fedhed, c.

Fettlich, adj. lidt fedtet.

Fetzen, m. **-s** pl. ſ. sg. Stump, Pjalt, Klud, Lap, Las, c.

Fetzen, v. t. 1. slænge, slære ubehændig; × hudflette.

Feuer, m. **-s** pl. ſ. sg. en, som slænger, c.; Værktøj til at slænge med; Ris paa Bagen; Bag, Rumpe, c.

Fetzig, adj. laset, pjaltet.

Feucht, adj. fugtig, lidt vaad. | **Feucht-kalt**, klam, *kram.

Feuchte, f. se **Feuchtigkeit**.

Feuchten, v. t. 1. fugte, væde, gjøre fugtig; stænke; v. i. m. h. vædske, give Fugtighed fra sig.

Feuchtigkeit, f. **-en**. Fugtighed, Vaadhed, c.; Vædske, c. | **Feuchtigkeits-grad**, m. Fugtighedsgrad, c.; **-messer**, m. Fugtighedsmaaler, c., Hygrometer, n.

Feuchtlich, feuchtig, adj. lidt fugtig, klam.

Feudal, adj. feudal. | **Feudal-gut**, n. Feudalgods, Lensgods, n.; **-staat**, m. Feudalstat, c.; **-system**, n. Feudalsystem, n., **-wesen**, n. Feudalvæsen, Lensvæsen, n.

Feuer, n. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Feuerchen, Feuerlein**, n.) Ild, c., Baal; Fyr, n.; Blus, n.; Brand, Ildebrand, c.; Blussen, Fyrighed; Iver, c.; **gebt** —, Fyr! **es ist** —, der er Ildløs; — —, Brand, Brand! **das Pfeffer hat** —, Peberet brænder; **das Pferd hat** —, Hesten er fyrig; **der Wein hat** —, Vinen er kraftig; — **und Flamme sein**, være Fyr og Flamme; **er ginge durch's** — **für mich**, han gaar i Ilden for mig; **das** — **des Auges**, Øjets Glans; (Sygdom) Rosen; — **im Holz**, Raadden stab, n. | **Feuer-anbeter**, m. Ildtilbeder, c.; **-anbetung**, f. Ildtilbedelse, c.; **-anstalt**, f. Brandanstalt, c.; **-assekuranz**, f. Brandforsikring, c.; **-auge**, n. ildfuldt Øje, n.; **-augig**, med ildfulde Øjne; **-bach**, m. Ildbæk, c.; **-bake**, f. Fyrtaarn, n.; **-ball**, m. Ildkugle, c.; **-becken**, n. Ildbækken, n.; **-berg**, m. ildsprudende Bjærg, n., Vulkan, c.; **-beständig**, ildfast; **-bestattung**, f. Baalfærd, c.; **-blase**, f. Brandblegn, c.; **-blick**, m. ildfuldt Blik, n.; **-blume**, f. Valmue, c.; **-bock**, m. Ildbuk, c.; **-bohne**, f. Pralbønne, c. (Phaseolus multiflorus); **-brand**, m. Brand, c., et brænd-

bende Stykke Træ; **-diener**, m. Ildtilbeder, c.; **-dienst**, m. Ildbyrkelse, c.; **-drache**, m. Ildbrage, c.; **-eifer**, m. brændende Nidtjærhed, c.; **-eimer**, m. Brandspand, c.; **-esse**, f. Skorsten, c.; **-farbe**, f. Ildfarve, c.; **-farben**, **-farbig**, ildfarvet; ildrød, brændende rød; **-faß**, n. Brandkar, n.; **-fest**, ildfast; brandfri; **-festigkeit**, f. Ildfasthed, Brandfriheb, c.; **-flamme**, f. Ildflamme, c.; **-folge**, f. den Pligt, at møde i Ildebrandstilfælde; **-funke**, m. Gnist, c.; **-gabel**, f. Ildfork, Ildrage, c.; **-gefährlich**, brandfarlig; **-geist**, m. Ildaand, c.; **-gerät(h)**, n. Brandredskab, n.; **-geschrei**, n. Brandraab, n.; **-gewehr**, n. Skydegevær, n.; **-glocke**, f. Brandklokke, c.; **-glut**, f. stor Hede, c.; **-hahn**, m. Brandhane, c.; **-haken**, m. Brandhage, c.; **-herd**, m. Ildsted, n., Arne, c.; Arnested, n.; **-himmel**, m. Ildhimmel, c.; **-holz**, n. Brænde, n.; **-hüter**, m. Fyrbøder, c.; **-käfer**, se -schröter; **-kasse**, f. Brandforsikringskasse, c.; **-kiele**, f. Ildbøtten, n., Ildpotte, c.; **-kluft**, f. se -zange; **-klumpen**, m. Ildklump, c.; **-kohle**, f. Glød, c.; **-kopf**, m. Brushoved, n.; **-kufe**, f. se -faß; **-kugel**, f. Ildkugle, c.; **-land**, n. Ildlandet; **-länder**, m. Beboer af Ildlandet; **-lärm**, m. Brandallarm, c.; **-leiter**, f. Brandstige, c.; **-lilie**, f. Ildlilie, c. (Ilium bulbiferum); **-mal**, n. Brændemærke, n.; medsødt, brunrød Plet; **-mann**, m. Brandmand; Fyrbøder, c.; **-männchen**, n. Lygtemand, c.; **-mauer**, f. Skorsten, Kamin; Brandmur, c.; **-mauerkehrer**, m. Skorstensfejer, Kaminfejer, c.; **-meer**, n. Ildhav, n.; **-molch**, m. Salamander, c.; **-mörser**, m. Mortér, c.; **-not(h)**, f. Ildebrand, c.; **-ofen**, m. Ildovn, c.; **-ordnung**, f. Brandanordning, c.; **-pein**, f. Helvedespine, c.; **-pfanne**, f. Ildbækken, n.; **-pfeil**, m. Brandpil, c.; **-pfuhl**, m. Ildpøl, c.; **-polizei**, f. Brandpoliti, n.; **-probe**, f. Ildprøve, c.; **-rad**, n. Ildhjul, n., Sol, c.; **-regen**, m. Ildregn, c.; **-reich**, fyrig; **-rohr**, n. Skydegevær, n.; **-röhre**, f. Ildrør, n.; **-rose**, f. Rosen (Sygdom); **-rost**, m. Ildrist, c.; **-rot(h)**, ildrød, rød som Ild; **-säule**, f. Ildsøjle, Ildstøtte, c.; **-schaden**, m. Brandskade, c.; **-schau**, f. Brandstue, Brandsyn, n.; **-schaufel**, f. Kulskovl. c.; **-schein**, m. Ildskjær, n.; **-schiff**, n. Ildskib, n., Brander, c.; **-schirm**, m. Ildskjærm, Kakkelovnsskjærm, c.; **-schlange**, f. Ildslange, c.; **-schloß**, n. Geværlaas, c.; **-schloßbüchse**, f. Laasesilnt, c.; **-schlund**, m. Ildsvælg, n.; **-schrift**, f. Ildskrift, c.; **-schröter**, m. Egehjort, c. (Lucanus cervus); **-schwamm**, m. Fyrsvamp, c.; **-segen**, m. Trylleformel til at besværge en Ildebrand, c.; **-sicher**, brandfri; **-sorge**, f. se -kiele; **-speiend**, ildsprudende; **-speier**, m. Vulkan, c.; **-spiegel**, m. Brændglas, n.; **-spritze**, f. Brandsprøjte, c.; **-stahl**, m. Fyrstaal, n.; **-stätte**, f. Ildsted, Arnested, n.; Arne, c.; Brandsted, n.; **-stein**, m. Fyrsten, Flintesten, c.; **-strafe**, f. Død paa Baalet, c.; **-strahl**, m. Ildstraale, c.; **-strom**, m. Ildstrøm, c.; **-stübchen**, n. se -kiele; **-taufe**, f. Ildbaab, c.; **-teufel**, m. Troldkælling, c. (Fyrværk.); **-thür**, f. Brandbør, c.; **-t(h)urm**, m. Fyrtaarn, n.; **-tod**, m. Døden paa Baalet; **-trant**, m. fyrig Drik, c.; **-trommel**, f. Brandtromme, c.; **-versicherung**, f. Brandforsikring, c.; **-wache**, f. Brandvagt, c.; **-wagen**, m. Ildvogn, c.; **-warte**, f. Fyrtaarn, n.; **-wasser**, n. Ildvand, n.; **-wehr**, f. Brandkorps, n.; **-wein**, m. fyrig Vin, c.; **-werk**, n. Fyrværkeri, n.; ‡ Brændsel, n.; **-werker**, m. Fyrværker; ‡ Artillerist, c.; **-werkskunst**, f. Fyrværkerkunst, c.; ‡ Artilleri, n.; **-wurm**, m. se **-käfer**; ogsaa: St. Hansbille, c. (Lampyris); **-zange**, f. Ildtang, c.; **-zeichen**, n. Tegn paa Ildebrand, n.; Meteor, n.; Bavn, c.; **-zeug**, n. Fyrtøj, n.; **-zunder**, m. Fyrsvamp; Tønder, c. — **Feuersbrunst**, f. Ildebrand, Ildsls, Ildsvaade, c.; **-gefahr**, f. Brandfare, c.; **-not(h)**, f. Ildebrand, Ildsls, c.

Feuerig, adj. se **feurig**.

Feuern, v. t. 1. brænde; fyre med; **den Wein** —, svovle; v. i. m. h. give Ild fra sig; fure, flybe; blusse, brænde som Ild. gjøre Ild paa.

Feuerung, f. ub. pl. Brænden, Fyren, c.; Brændsel, n. | **Feuerungs-bedarf**, m. fornsbent Brændsel, n.; **-mittel**, n. Brændselsmiddel, n.

Feurig, adj. brændende, glødende, hidsig, fyrig. — **Feurigkeit**, f. Fyrighed, Hidsighed, c.

Fez, m. (n.) pl. ſ. sg. Fes, c. (tyrkist Soldaterhue).

Fiaker, m. -s pl. ſ. sg. Hyrevogn, Droske; † Drosteluft, c. | **Fiaker-stand**, m. Holdeplads for Drosker, c.; **-tarif**, m. Drosketaxt, c.; **-wagen**, m. Droske, c.

Fibel, f. -n. ABC, c. | **Fibel-schüler**, **-schüs**, m. Skolepog, c.

Fiber, f. -n. Fiber, Musteltraad, Trævl, c.

Fichte, f. -n. Gran, Rødgran, c. (Abies excelsa); *Furu, c. | **Fichten-apfel**, m. Grankogle, c.; **-baum**, m. Grantræ, n.; **-berg**, m. Granbjærg, n.; **-bewachsen**, bevoxet med Gran; **-gimpel**, m. almindelig Krognæb; *Konglebit, c. (Fringilla enucleator); **-hain**, m. Granlund, c.; **-holz**, n. Granved, n.; **-nadel**, f. Grannaal, c.; **-nuß**, f. se **-zapfen**; **-schwärmer**, m. en Slags Aftensværmer (Sphinx pinastri); **-wald**, m. Granskov, c.; **-zapfen**, m. Grankogle, c.

Fichten, adj. Gran-, som er af Gran.

Fiche, f. -n. × Lomme, c.

Ficken, v. t. 1. bevæge hurtig frem og tilbage; rise, give Ris.

Fickfack, m. -s ub. pl. Udflugt, c.

Fickfacke(r)n, v. i. 1. m. h. bruge Udflugter.

Fickfacker, m. -s pl. ſ. sg. Bedrager, c.

Fideikommiß, n. -ſes -ſe. Fideikommis, n.

Fidel, adj. fidel, tro; munter, lystig, fornøjet, — **Fidelität**, f. ub. pl. Fidelitet, Aabenhjærtighed, c.

Fidibus, m. **-ses -se.** Fidibus, c.
Fidſchiinſeln, pl. Fidſchiøerne.
Fiduz, n. ub. pl. Tillid, c.
Fiduzit, interj.(Svar paa Hilſenen: **Schmollis**) Skaal igjen!
Fieber, n. **-s** pl. ſ. sg. Feber; Koldfeber, c. | **Fieber-anfall**, m. Feberanfald, n.; **-artig**, feberagtig; **-frei**, feberfri; **-froſt**, m. Feberkulde, c.; **-glut**, f. Feberhede, Feberglød, c.; **-heiß**, feberhed; **-hitze**, f. Feberhede, c.; **-klee**, m. almindelig Bukkeblad, n. (Menyanthes trifoliata); **-krank**, feberſyg; **-los**, uden Feber, feberfri; **-mittel**, n. Middel mod Feber, n.; **-pulver**, n. Feberpulver, n.; **-rinde**, f. Kinabark, c.; **-ſchauer**, m. Febergysning, Kuldegysning, c.; **-tag**, m. Feberdag, c.; **-traum**, m. Feberdrøm, c.; **-tropfen**, pl. Feberdraaber, pl.; **-wahn**, m. Feberfantaſi, c.
Fieberhaft, adj. feberagtig.
Fieberig, fiebriſch, adj. feberagtig, febrilſk.
Fiebern, v. i. 1. m. h. have Feberanfald; være febrilſk, fantaſere.
Fiedel, f. **-n.** × Fiol, *Fele, c. | **Fiedelbogen**, m. Fiolbue, c.; **-mann**, m. Spillemand, c.; **-ſaite**, f. Violinſtræng, c.
Fiedeln, v. t. 1. og i. m. h. gnide frem og tilbage, gnave; gnide paa Fiol, ſpille.
Fieder, f. **-n.** lille Fjer, c.
Fiederig, adj. fjeret, dunet.
Fiedern, v. t. 1. befjedre, ſætte Fjer paa.
Fiedler, m. **-s** pl. ſ. sg. daarlig Spillemand, c.
Fiemen, m. **-s** pl. ſ. sg. Hæs, Høſtak, c.
Fieſten, v. i. 1. m. h. fise.
Figur, f. **-en.** (Dim. **Figürchen, Figürlein**, n.) Figur, c.; — **machen**, ſpille en Rolle; (i Skak) Brik, c.
Figurant, m. **-en -en.** Figurant, c.
Figurantin, f. **-nen.** Figurantinde, c.
Figuri(e)ren, v. i. 1. m. h. figurere.
Figürlich, adj. figurlig, billedlig, uegentlig, overført.
Fiktion, f. **-en.** Fiktion, Opdigtelse, c., Foregivende, n.
Filial, n. **-s -e.** Filial, n. | **Filial-bank**, f. Filialbank, c.; **-geſchäft**, n. Filialforretning, c.; **-kirche**, f. Annekkirke, c.; **-ſchule**, f. Biſkole, c.
Filigran, n. **-s -e.** Filigran, n. | **Filigranarbeit**, f. Filigranarbejde, n.
Filter, m. (n. f.) **-s** pl. ſ. sg. Filtermaſkine, c.
Filtern, v. t. 1. filtrere.
Filtri(e)ren, v. t. 1. filtrere. | **Filtri(e)rapparat**, m. Filtrerapparat, n.; **-beutel, -ſack**, m. Filtrerpoſe, c.
Filz, m. **-es -e.** Filt, n.; fig. Gnier; × en drøj Jretteſættelſe, c. | **Filz-ballchen**, n. Filtballe, c.; **-decke**, f. Filtdække, n.; **-hut**, m. Filthat, c.; **-laus**, f. Fladlus, c.; **-mütze**, f. Filthue, c.; **-pariſer, -ſchuh**, m. Filtſko, c.; **-ſohle**, f. Filtſaal, c.; **-ſtiefel**, m. Filtſtøvle, c.
Filzen, v. t. 1. filte; × give en drøj Jretteſættelſe; **ſich** —, filtres, forvirres, indvikles.
Filzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Gnier, c.
Filzicht, filzig, adj. filtret, uredt; meget gjerrig. — **Filzigkeit**, f. Filteri, n.; Karrighed, c.
Fimmel, m. **-s** pl. ſ. sg. Hanplanten af Hamp.
Fimmeln, v. t. 1. plukke Hanplanten af Hamp.
Final, (Finale) n. **-es -e.** Finale, n., Ende, c.
Finanzen, pl. ub. sg. Finanſer, pl. | **Finanzbeamter**, adj. Finansembedsmand, c.; **-behörde**, f. Finanskollegium, n.; **-geſetz**, n. Finanslov, c.; **-jahr**, n. Finansaar, n.; **-miniſter**, m. Finansminiſter, c.; **-rat(h)**, m. Finansraad, c.; **-verwaltung**, f. Finansbeſtyrelſe, c.; **-welt**, f. Finansverden, c.; **-weſen**, n. Finansvæſen, n.; **-wiſſenſchaft**, f. Finansvidenſkab, c.
Finanziell, adj. finanſiel.
Findel, m. (n.) **-s** pl. ſ. sg. Hittebarn, n.
Findel, f. **-n.** Hittebørnshoſpital, n. | **Findelanſtalt**, f., **-haus**, n. Hittebørnshoſpital, n.; **-kind**, n. Hittebarn, n.; **-mutter**, f. Plejemoder, c.; **-vater**, m. Plejefader, c.
Finden, v. t. 2. finde; træffe; hitte; befinde; **ein Meſſer** —, finde, hitte en Kniv; **ich fand ihn ſchlafend** (ſchlafend), jeg fandt ham ſovende; **Vergnügen an einer Sache** —, finde Fornøjelſe i noget; **den Tod** —, finde Døden; **ich finde, daß du Unrecht haſt**, jeg finder, ſhnes, du har Uret; **etw. ſchön** —, finde noget ſmukt; **etw. für gut** —, finde noget for godt; v. r. findes; **dieſe Blume findet ſich hier ſelten**, denne Blomſt findes ſjælden her; **das wird ſich** —, det vil finde ſig; **ſich in eine Sache** —, finde ſig i noget. | **Finde-geld**, n., **-lohn**, m. Findelon, c.; **-ort**, m. Findeſted, n.
Finder, m. **-s** pl. ſ. sg. Finder, c.; (Jagt) Støverhund, c. | **Finder-geld**, n., **-lohn**, m. Findeløn, c.
Findig, adj. † opfindſom.
Findling, m. **-es -e.** Hittebarn, n.; Vandreblok, c. | **Findlings-block**, m. Vandreblok, c.
Findung, f. ub. pl. Finden, Træffen, c.; Fund, n.
Fineſſe, f. **-n.** Fineſſe, Finhed, c.
Finger, m. **-s** pl. ſ. sg. Finger, c.; **der kleine** —, den lille Finger; **mit allen zehn -n nach etw. greifen**, gribe efter noget med begge Hænderne; **mit -n auf einen weiſen**, pege Fingre ad en; **den — auf den Mund legen**, lægge Fingeren paa Læberne; **Eim. auf die — klopfen**, ſmække en over Fingrene; **etw. an den -n herzählen können**, kunne noget paa ſine Fingre; **die — nach etw. lecken**, ſtikke Fingrene efter noget; **lange, krumme — haben, — machen, die — kleben laſſen**, gjøre lange Fingre; **Eim. auf die — ſehen, paſſen**, ſe en paa Fingrene; **Eim. durch die — ſehen**, ſe igjennem Fingre med en; **ſich etw. aus den -n ſaugen**, gribe

noget ud af Luften; **Einen um den — wickeln**, ſnø en om ſin lille Finger. | **Finger-breit**, fingerbred; **-dick**, fingertyk; **-fertig**, fingernem; **-fertigkeit**, f. Fingernemhed, c.; **-handſchuh**, m. Fingerhandſke, c.; **-hut**, m. Fingerbøl, n.; **-koppe**, **-kuppe**, f. Fingerſpids, c.; **-nackt**, ſplitternøgen; **-nagel**, m. Fingernegl, c.; **-reif**, **-ring**, m. Fingerring, c.; **-ſatz**, m., **-ſatzung**, f. Fingerſætning, c.; **-ſprache**, f. Fingerſprog, n.; **-zeig**, m. Fingerpeg, Vink, n.; **-wurm**, m. Fingerbyld, c.

Fingerei, f. **-en**. Fingerering, c.

Fingerling, m. **-s -e**. Fingerhætte, Hætte, c.; (til Søs) Rorſtabel, c.; ‡ Ring, c.

Fingern, v. i. 1. m. h. bevæge Fingrene, fingerere.

Fingi(e)ren, v. t. 1. fingere, opdigte, opſpinde.

Fink, m. **-en -en**. Finke, c. (Fringilla); fig. letſindigt Menneſke. | **Finken-bauer**, n. Finkebur, n.; **-falk**, m. Spurvehøg, c.; **-garn**, **-netz**, Finkegarn, n.; **-ſtrich**, m. Finkefangſt, c.; fig. × Træk, c.

Finkeljochen, m. **-s** ub. pl. × Finkel, baarlig Brændevin, c.

Finkeln, v. i. 1. m. h. fange Fugle.

Finne, f. **-n**. Finne, c.; Filipens, Blegn, c.; Tinte, e. (Cysticocas); Pennen paa en Hammer. | **Finn-fiſch**, **-wal**, m. Finhval, c. (Balænoptera).

Finne, m. **-n -n**. Fin, Finlænder, c.

Finnig, adj. finnet, tintet.

Finnin, f. **-nen**. Finlænderinde, c.

Finniſch, adj. finſk.

Finnland, n. Finland, n.

Finnländer, m. **-s** pl. ſ. sg. Finlænder, c.

Finnländiſch, adj. finlandſk, finſk.

Finſter, adj. mørk; fig. bedrøvet, nedſlaaet; ſtjult, ubefjendt; utydelig, uvis. — **Finſterheit**, **Finſterkeit**, f. Mørke, n.

Finſterling, m. **-s -e**. Obſkurant, c.

Finſterling, **finſterlings**, adv. i Mørke.

Finſternis, f. **-ſe**. Mørke, n., Mørkhed, c.; Mulm, n., Nat, c.; Formørkelſe, c.; fig. Bedrøvelſe, Sorg, Ulykke; Synd, c.

Finſtern, v. t. 1. formørke; v. i. og r. blive mørk, formørkes.

Finte, f. **-n**. Finte, c.

Filz, m. **-es -e**. × **Knips paa Næſen**, n., Næſeſtyver, c.; **Meiſter —**, Skrædder, c.

Fipſen, v. t. 1. knipſe; v. i. m. h. ſpille med Tærninger.

Firlefanz, m. **-es -e**. Laps, Blære, Nar, c.; Narreſtreg, Taabelighed, c.; Flitter, c.

Firlefanzerei, f. **-en**. Narreſtreg, Taabelighed, c.; Flitterſtads, c.

Firma, f. pl. **-men**. Firma, n.

Firmament, n. **-es -e**. Firmament, n.

Firman, m. **-s -e**. Firman, n.

Firmeln, **firmen**, v. t. 1. velſigne; konfirmere. — **Firmelung**, f. Konfirmation, c.

Firn, adj. fjorgammel, fra i Fjor. | **Firnſchnee**, m. Sne fra i Fjor, Gletſcherſne, c. — **Firne-wein**, m. fjorgammel Vin, c.

Firn, m. **-s -e**. fjorgammel Sne, Gletſcherſne, c.; Gletſcher, c.

Firner, m. **-s** pl. ſ. sg. (**Firne**, f.). ſe **Firn**.

Firnis, m. **-ſes -ſe**. Fernis, c.

Firniſſen, v. t. 1. fernisere.

Firſt, m. ſe **Firſte**.

Firſte, f. **-n**. Bjærgtop, Bjærgaas, c.; Mønning, Tagryg, c. | **Firſt-kammer**, f. Kviſtværelſe, n.

Fiſch, m. **-es -e**. Fiſk, c.; **nicht — nicht Fleiſch**, hverken Kjød eller Fiſk; **faule -e**, Løgn; **faule -e im Sacke haben**, ikke have rent Mel i Posen. | **Fiſch-aar**, **-adler**, m. Fiſkeørn, c. (Aquila haliaetos); **-angel**, f. Fiſkeſnøre, c.; **-band**, n. Dørhængſel, n.; **-behälter**, m. Hyttefad, n.; **-bein**, n. Fiſkeben, n.; **-beinern**, **-beinen**, Fiſkebens-, af Fiſkeben; **-beinrock**, m. Fiſkebensſtjørt, n.; **-blaſe**, f. Fiſkeblære, c.; **-blütig**, koldblodig; **-brut**, f. Fiſkeyngel, c.; **-dieb**, m. Fiſketyv, c.; **-egel**, m. Fiſkeigle, c. (Piscicola); **-fang**, m. Fiſkefangſt, c., *Fiſke, n.; **-feder**, **-floſſe**, f. Finne, c.; **-gabel**, f. Aaleſtang, Lyſter, c.; **-garn**, n. Fiſkernet, n.; **-geier**, m. ſe **-adler**; **-geruch**, m. Fiſkelugt, c.; **-gräte**, f. Fiſkeben, n.; **-gurre**, f. Smerling, c. (Cobitis); **-haken**, m. Medekrog, c.; **-hälter**, m. Hyttefad, n.; **-hamen**, m. Fiſkernet, n.; **-handel**, m. Fiſkehandel, c.; **-händler**, m. Fiſkehandler, c.; **-händlerin**, f. Fiſkerkone, c.; **-kelle**, f. Fiſkeſkee, c.; **-keſſel**, m. Fiſkekjedel, c.; **-kiefer**, **-kieme**, f. Gjælle, c.; **-köder**, m. Lokkemad for Fiſk, c.; **-korb**, m. Ruſe, c.; **-kümmel**, m. almindelig Kommen, c. (Carum carvi); **-laich**, m. Fiſkeleg, c.; **-laus**, f. Fiſkelus, c. (Caligus); **-leim**, m. Fiſkelim, Husblas, c.; **-löffel**, m. Fiſkeſke, c.; **-markt**, m. Fiſketorv, n.; **-milch**, f. Fiſkemælk, c.; **-molch**, m. Fiſkepadde, c. (Menopoma); **-netz**, n. Fiſkernet, n.; **-ohr**, n. Gjælle, c.; **-otter**, m. Odder, c. (Mustela Lutra); **-paſtete**, f. Fiſkepoſtej, c.; **-pudding**, m. Fiſkebudding, c.; **-reich**, fiſkerig; **-reiher**, m. Fiſkehejre, c. ((Ardea cinerea); **-reuſe**, f. Ruſe, c.; **-rogen**, m. Fiſkerogn, c.; **-ſatz**, m. Fiſkeyngel, c.; **-ſchuppe**, f. Fiſkeſkæl, n.; **-ſpeiſe**, f. Fiſkeret, c.; **-tag**, m. Fiſkedag, c.; **-teich**, m. Fiſkedam, c.; **-trampe**, f. Puls, Pulsſtage, c.; **-trunk**, m. × Vand, c.; **-wate**, f. Fiſkevaad, n.; **-weib**, n. Fiſkerkone, Fiſkerkælling, c.; **-wehr**, n. Fiſkegaard, c.; **-weiher**, m. Fiſkedam, Fiſkepark, c.; **-zitt(h)ier**, n. Vandpattedyr, c. (Natantia); **-zucht**, f. kunſtig Fiſkeavl, c.; **-züchter**, m. Fiſkeavler, c.; **-zuchtteich**, m. Dam til kunſtig Fiſkeavl, c.; **-zug**, m. Fiſkedræt, c.

Fiſche, f. **-n**. den i Træet ſtjulte Del af et Dørhængſel; Jeton, Fiche, c.

Fischen, v. t. 1. og i. m. h. fiske; **dabei ist nichts zu —**, det er der ikke noget at tjene ved.
Fischenzen, v. i. 1. m. h. lugte, smage af Fisk.
Fischer, m. **-s** pl. ſ. sg. Fisker, c. | **Fischeramt**, n. Fiskerlav, n.; **-barke**, f., **-boot**, n. Fiskerbaad, c.; **-dorf**, n. Fiskerleje, n.; **-garn**, n., **-hamen**, m. Fisternet, n.; **-hütte**, f. Fiskerhytte, c.; **-kahn**, m. Fiskerbaad, c.; **-knabe**, m. Fiskerdreng, c.; **-mädchen**, n. Fiskerpige, c.; **-netz**, n. Fisternet, n.; **-reuse**, f. Fiskerruſe, c.; **-ring**, m. Pavens Signet; **-stechen**, n. Fiskernes Dyſtlob, n.; **-weib**, n. Fiskerkone, c.
Fischerei, f. **-en**. Fiskeri, c.; Fiske; Fiskeri, n.; Rettighed til at fiske; Fiskebam, Fiskepark, c.
Fischicht, fischig, adj. fiskeagtig.
Fispern, v. i. 1. m. h. hviske, hvisle.
Fist, m. **-es -e**. Stilkesvamp, c.
Fistel, f. **-n**. Fistel, c. | **Fistel-stimme**, f. Fistelstemme, c.
Fistuli(e)ren, v. i. 1. m. h. fistulere.
Fitis(s)anger, m. **-s** pl. ſ. sg. Spurvekonge, Løvsanger, c. (Motacilla trochilus).
Fittig, Fittich, m. **-es -e**. Vinge, Fuglevinge, c.; **Einen bei dem -e nehmen, erwischen**, tage en ved Vingebenet.
Fittigen, v t. 1. bevinge, forsyne med Vinger; v. i. flyve.
Fitze, f. **-n**. Feddebaand, n.; Feb, n.; Fold, Rynke, c.
Fitzen, v. t. 1. binde i Feb, rynke, gnide; rive, give Ris.
Fitzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Slag med et Ris, n.
Fix, adj. fast, bestandig, ubevægelig; fix, hurtig, flink, rask; — **und fertig**, fix og færdig. | **Fix-fingerig**, fingernem; **-stern**, m. Fixstjærne, c.
Fixi(e)ren, v. t. 1. fixere, fastsætte; se stift paa.
Fixum, n. **-s** pl. **Fixa**, fast Løn, vis bestemt Indtægt, c.
Flabbe, f. **-n**. × Flab, Snude, Kjæft, c.
Flach, adj. flad, plat, jævn; fig. overfladisk; **die -e Klinge**, den flade Klinge; **ein -er Kopf**, et overfladisk Hoved. | **Flach-bodig**, fladbundet; **-brenner**, m. Fladbrænder, c.; **-feld**, n. Fladland, n., Slette, c.; **-füßig**, platfodet; **-gedeckt**, med fladt Tag; **-kopf**, m. overfladisk Hoved, n.; **-land**, n. det flade Land, Sletteland, n.; **-naſig**, fladnæset.
Fläche, f. **-n**. Fladhed, Jævnhed, c.; Overflade, Flade, Slette, c. | **Flächen-inhalt**, m. Fladeindhold, Fladerum, n.; **-maß**, n. Flademaal, n.; **-raum**, m. Fladerum, n.; **-zahl**, f. Kvadrattal, n.
Flachen, flächen, v. t. 1. gjøre flad, jævne.
Flachheit, f. **-en**. Fladhed, Mathed, c.
Flachs, m. **-es** ub. pl. Hør, Hørplante, c. | **Flachs-artig**, høragtig; **-bart**, m. hørgult Skjæg; **-bärtig**, med hørgult Skjæg; **-bau**, m. Høravl, c.; **-bolle**, f. Hørkneble, ◉; **-brache, -breche**, f. Hørbrage, Hørbrhde, c.; **-brechen**, n. Hørbragning, Hørbrydning, c.; **-fink**, m. Granfisken, c. (Fringilla linaria); **-haar**, n. Hørhaar, n.; **-händler**, m. Hørhandler, c.; **-hechel**, f. Hørhegle, c.; **-kopf**, m. Menneske med hørgult Haar, n.; **-kraut**, n. se **-seide**; **-land**, n. Høragrer, c.; **-leinwand**, f. Hørlærred, n.; **-raufe**, f. Hørribbe, Hørkam, c.; **-reiste**, f. Hørtot, c.; **-röste, -röt(h)e, -rotte**, f. Hørblødning, c.; **-same**, m. Hørfrø, n.; **-seide**, f. Hørsilke, c. (Cuscuta); **-stempel**, m. Hørstempel, n.; **-zeisig**, m. se **-fink**; **-werg**, n. Hørblaar, n.
Flächse, f. se **Flechse**.
Flächsen, flächsern, flachsen, adj. Hør-, som er af Hør.
Flacken, v. i. 1. m. h. bovne, hvile; flagre; v. t. rense Uld ved at banke den; flække. | **Flack-fisch**, m. Klipfisk, c.; **-hering**, m. Flækkesild, c.
Flackern, v. i. 1. m. h. flagre.
Flackerig, adj. flagrende.
Fladen, m. **-s** pl. ſ. sg. Fladbrød, n.; Pandekage; flad, tynd Kage, c.; Kolaſe, c. | **Fladenbrot**, n. Fladbrød, n., *Leſſe, c.
Flader, f. (m.) se **Maſer**.
Flage, f. **-n**. lav, sumpig Egn; tyk Uvejrsſky, c.; Regnſkyl, n.
Flagge, f. **-n**. Flag, n. | **Flaggen-fall**, m. Flagfald, n.; **-ſchiff**, n. Flagskib, n.; **-ſchmuck**, m. Udsmykning med Flag, c.; **-ſtange**, f., **-ſtock**, m. Flagſtang, c.
Flaggen, v. i. 1. m. h. flage.
Fläh me, f. **-n**. Lyſten, c.
Flake, f. **-n**. Slags Net, n.
Flaken, v. t. 1. fange i Net.
Flakon, n. **-s -s**. Flakon, c.
Flammant, m. se **Flamingo**.
Flamberg, m. **-s -e**. bredt Ridderſværd, n.
Fläme, f. **-n**. Aareladejærn, n.
Fläminger, m. **-s** pl. ſ. sg. Flamlænder, c.
Flamingo, m. **-s -s**. Flamingo, c. (Phoenicopterus).
Flämiſch, adj. flamſk, flanderſk; fig. grov, ubehøvlet, plump; gnaven, vranten.
Flamländer, m. **-s** pl. ſ. sg. Flamlænder, c.
Flamme, f. **-n**. Flamme, Lue, c.; **in -n ausbrechen**, brhde ud i lys Lue; **in hellen (lichten) -n stehen**, staa i lys Lue; **in -n ſetzen**, sætte i Brand, antænde, opflamme. | **Flammen-auge**, n. flammende Øje, n.; **-blick**, m. Flammeblik, lynende Øjekaſt, n.; **-blitz**, m. flammende Lyn, n.; **-meer**, n. Flammehav, Ildhav, n.; **-reich**, n. Flammerige, n.; **-rot(h)**, ildrød; **-ſchmerz**, m. brændende Smerte, c.; **-ſchrift**, f. Flammeſkrift, c.; **-ſchwert**, n. lynende Sværd, n.; **-ſtrom**, m. Ildſtrøm, c.; **-tod**, m. Flammedød, c.; **-trieb**, m. brændende Drift, c.; **-wort**, n. Flammeord, n.; **-zeichen**, n. Flammetegn, n.
Flammen, v. i. 1. m. h. flamme, blusse, lue,

glsbe; **vor Zorn** —, blusse af Vrede; v. t. brænde ved Flammeild, svie; gjøre vatret, vatre.

Flämmern, flammern, v. i. se **flimmern**.

Flammicht, flammig, adj. flammende, blussende, luende; vatret.

Flandrisch, adj. flandersk.

Flanell, m. **-es -e**. Flonel, n.

Flani(e)ren, v. i. 1. m. h. drive om.

Flanke, f. **-n**. Side, Lysten, c.; Flanke, c.; **Eim. in die -n fallen**, falde en i Flankerne. | **Flanken-angriff**, m. Flankeangreb, n.; **-deckung**, f. Flankedækning, c.

Flanki(e)ren, v. i. 1. m. h. flankere; drive om, drive.

Flappe, f. se **Flabbe**.

Flappen, v. i. 1. m. h. slaa slapt imod noget, dasle.

Flaps, m. **-es -e**. Flab, c.

Flapsig, adj. flabet.

Flasche, f. **-n**. (Dim. **Fläschchen, Fläschlein**, n.) Flaske, c. | **Flaschen-baum**, m. Flasketræ, n. (Annona); **-bier**, n. afproppet Øl; **-büchse**, f. Vindbøsse, c.; **-futter**, n. Flaskefoder, n.; **-grün**, flaskegrøn; **-keller**, m. Flaskefoder, n.; **-korb**, m. Flaskekurv, c.; **-kürbis**, m. Flaskegræskar, n.; **-pfropf**, m. Flaskeprop, c.; **-reif**, flaskemoden; **-teller**, m. Flaskebakke, c.; **-zug**, m. Flasketræk, n. (Slags Tribseværk).

Flaschinett, n. **-es -e**. Flageoletsløjte, c.

Flaschner, m. **-s** pl. ſ. sg. Blikkenslager, c.

Flaſer, m. (f.) **-s** pl. ſ. sg. Aare i Træ, c.

Flaſerig, adj. aaret, marmoreret.

Flaſern, v. t. 1. aare, marmorere; **geflaſert**, aaret, marmoreret.

Flatſche, f. **-n**. Lap, Klub, Las, c.

Flatſcher, m. se **Flatſche**.

Flatterer, m. **-s** pl. ſ. sg. en som flagrer.

Flatterhaft, adj. forsløjen, flanevorn, ubestandig, letsindig, utro. — **Flatterhaftigkeit**, f. Flanevornhed, Ubestandighed, Letsindighed, c.

Flatterig, adj. se **flatterhaft** og **flaſerig**.

Flatterling, m. **-s -e**. en, som flagrer; især: Sommerfugl, c.

Flattern, v. i. 1. m. h. flagre; flane, være letsindig, ubestandig. | **Flatter-esche, -espe**, f. Bævreasp, c.; **-geiſt**, m. et ubestandigt Menneske; **-haar**, n. flagrende Haar, n.; **-hund**, m. Vampyr, c.; **-mine**, f. Flabbermine, c.; **-ſinn**, m. Ustadighed, c.; **-ſinnig**, ubestandig, ustadig, letsindig.

Flatti(e)ren, v. i. 1. m. h. **Eim.** —, flattere, smigre.

Flau, adj. flov, lunken, afkølet, svag, kraftesløs, mat. — **Flauheit, Flauigkeit**, f. Flovhed, Mathed, c.

Flauen, v. t. 1. skylle, afskylle; v. i. m. h. blive flov, mat. | **Flau-faß**, n., **-trog**, m. Skyllekar, n.

Flaum, m. **-es -e** (**-en**). Dun, n., Dunfjer, c. | **Flaum(en)-bart**, m. Flødeskjæg, n.; **-bärtig**, dunhaaget; **-bett**, n. Dunseng, c.; **-feder**, f. Dunfjer, c.; **-haar**, n. Dunhaar, n.; **-lager**, n. Dunleje, n.; **-reicher**, m. Smigrer, c.; **-weich**, dunblød.

Flaumen, pl. ub. sg. Flomme, c.

Flaumig, adj. dunet.

Flauſch, Flaus, m. (n.) **-es -e**. × Dusk, c. (Uld, Haar); Vadmel, Vadmelsfrakke, c. | **Flauſch-rock**, m. Vadmelsfrakke, c.

Flauſe, f. **-n**. Flovser, Udflugter, Kneb, pl. | **Flauſen-macher**, m. Flovsemager, c.

Fläz, m. **-es -e**. et plumt, grovt Menneske.

Fläzen, v. r. 1. være grov, ubehøvlet, dum.

Fläzig, adj. grov, ubehøvlet, dum.

Flechſe, f. **-n**. Sene, c.

Flechſicht, flechſig, adj. senet, seneagtig.

Flechte, f. **-n**. Fletning, c.; Kurv, Kurvefading, c.; Udslæt, Skab, n.; Lavart, Mos (Lichen).

Flechten, v. t. 2. flette; sammenføje, flutte; **die Haare in einen Zopf** —, flette Haaret i en Pisk. | **Flecht-band**, n. Haarbaand, n.; **-wagen**, m. Kurvevogn, c.; **-weide**, f. Baandpil, c.; **-werk**, n. Fletværk, n.

Flechter, m. **-s** pl. ſ. sg. Fletter, Haarfletter, Kurvefletter, c.

Fleck, m. (n.) **-es -e**. Plet, c.; **nicht vom -e kommen**, ikke komme af Pletten; **noch immer auf dem alten — ſein**, være endnu paa samme Plet; **auf dem** —, paa Stedet, øjeblikkelig, strax; **den rechten — treffen**, træffe det rette Punkt; **den wunden — treffen**, træffe det ømme Sted; **das Herz auf dem rechten — haben**, have Hjærtet paa rette Sted; **in den ſchwarzen — ſchießen**, træffe Skivens Centrum; **-e ausmachen**, tage Pletter bort; Lap, Stump; Klud, c.; smalt Forklæde, n.; Finker, pl. (Ret). | **Fleck-fieber**, n. Plettyfus, c.; **-kugel**, f. Pletkugle, c.; **-leder**, n. Læder til at lappe med, n.; **-ſeife**, f. Pletsæbe, c.; **-typhus**, m. Plettyfus, c.; **-waſſer**, n. Pletvand, n.

Flecken, v. t. 1. flikke, bagflikke; v. i. (Jagt.) flyde til Skive, til Maals.

Flecken, m. **-s** pl. ſ. sg. Plet, c.; Flække, c.; **die -n**, Mæslinger. | **Flecken-frei, -los**, pletfri; **-putzer, -reiniger**, m. en, der tager Pletter bort.

Flecken, v. t. 1. plette, forsyne med Pletter; **gefleckt**, plettet; **die Schuhe** —, flikke, lappe Skoene; v. i. plette, tilsmøre, sætte Pletter; tage imod Pletter; × faa Mæslinger; flaske sig, lykkes, gjøre Fremskridt; **es will mit der Arbeit nicht** —, det gaar ikke frem med Arbejdet.

Fleckig, adj. plettet.

Fleckner, m. **-s** pl. ſ. sg. Indbygger i en Flække.

Fledermaus, f. **-äuſe**. Flaggermus, Aftenbakke, c.

Fledern, v. i. 1. m. ſ. × flagre; v. t. støve af; **Einen** —, gjennembanke en.

Flederwisch, m. **-es -e.** Fjerbinge, Støvekost, c.

Flegel, m. **-s** pl. ſ. sg. Plejel, c.; fig. Tølper, Slyngel, Slubbert, Lømmel, c. | **Flegel-henke**, f. Aftærſningsgilde, n.; **-lappe**, f. Plejelhilde, c.; **-jahre**, pl. Lømmelaar, pl.; Lømmelalder, c.; **-ſtreich**, m. Slyngelſtreg, c.

Flegelei, f. **-en.** Tølperagtighed, c.

Flegelhaft, adj. tølperagtig. — **Flegelhaftigkeit**, f. Tølperagtighed, c.

Flegeln, v. t. 1. tærſle, prygle; ſtjælde en ud for en Slubbert; v. i. opføre ſig tølperagtig.

Flehen, v. t. 1. og i. m. h. bønfalde; bede indſtændig.

Flehentlich, adj. bønlig, indſtændig.

Fleiſch, n. **-es** ub. pl. Kjød, n.; — **und Bein**, Kjød og Ben; — **und Blut**, Kjød og Blod; **vom -e kommen, fallen**, blive mager. | **Fleiſch-bank**, f. Slagterbod, c.; **-baum**, m. Knage til at hænge Kjød op i Skorſtenen; **-beil**, n. Slagterøxe, c.; **-beſchau**, f. Underſøgelſe af Kjød, c.; **-beſchauer**, m. ſe **-ſchauer**; **-bruch**, m. Kjødbrok, c.; **-brühe**, f. Kjødſuppe, c.; **-eiſen**, n. Garvernes Skrabejærn, n.; **-farbe**, f. Kjødfarve, c.; **-farben**, kjødfarvet; **-faſer**, f. Kjødtrævl, c.; **-faß**, n. Suleſab, n.; **-fliege**, f. Spyflue, c.; **-freſſend**, kjødædende; **-gabel**, f. Kjødgaffel, c.; **-geſchwulſt**, f. Kjødhævelſe, c.; **-gewächs**, n. Kjødbyld, Polyp, c.; **-hacker**, m. Slagter, c.; **-haken**, m. Krog til Ophængning af Kjød, c.; **-hauer**, m. Slagter, c.; **-kamm**, m. Hanekam, c.; **-kloß**, m. Kjødbolle, c.; **-klotz**, m. Huggeblok, c.; **-klumpen**, m. Kjødklump, c.; **-kräuel**, m. Kjødgaffel, c.; **-laden**, m. Slagterbutik, Slagterbod, c.; **-lake**, f. Saltlage, c.; **-lappen**, m. Kjødlap, c.; **-los**, mager; **-made**, f. Kjødmaddik, c.; **-markt**, m. Kjødtorv, Slagtertorv, n.; **-ſcharren**, m. Slagterbod, c.; **-ſchätzer, -ſchauer, -ſetzer**, m. Underſøger af Kjød, c.; **-ſelcher**, m. Røgmand, c.; **-ſeite**, f. Kjødſide, c.; **-ſpeiſe**, f. Kjødret, Kjødſpiſe, c.; **-ſuppe**, f. Kjødſuppe, c.; **-tag**, m. Kjøddag, c.; **-topf**, m. Kjødgryde, c.; **-werdung**, f. Inkarnation, c.; **-wunde**, f. Kjødſaar, n.; **-wurſt**, f. Kjødpølſe, c. — **Fleiſches-luſt**, f. Kjødets Lyſt, c.

Fleiſchen, v. t. 1. ſtrabe Kjødet af; v. i. trænge ind i Kjødet.

Fleiſchen, adj. ſe **fleiſchern.**

Fleiſcher, m. **-s** pl. ſ. sg. Slagter, c. | **Fleiſcher-beil**, n. Slagterøxe, c.; **-frau**, f. Slagterkone, c.; **-gang**, m. unyttig Gang, c.; **-geſell**, m. Slagtersvend, c.; **-handwerk**, n. Slagterhaandværk, n.; **-hund**, m. Slagterhund, c.; **-knecht**, m. Slagtersvend, c.; **-laden**, m. Slagterbod, c.; **-meſſer**, n. Slagterknib, c.

Fleiſchern, adj. Kjød-, af Kjød.

Fleiſchig, adj. kjødfuld. — **Fleiſchigkeit**, f. Kjødfuldhed, c.

Fleiſchlich, adj. kjødelig, legemlig, ſanſelig; **-e Vermiſchung**, Samleje, n. — **Fleiſchlichkeit**, f. Kjødelighed, c.

Fleiß, m. **-es** ub. pl. Flid, Vindſtibelighed; Omhyggelighed, Opmærkſomhed, c.; **mit** —, med Forſæt, Overlæg, velberaad Hu.

Fleißig, adj. flittig; vindſtibelig; omhyggelig, agtſom, opmærkſom; × ofte, gjentagen.

Fleißigen, v. t. 1. ſe **befleißigen.**

Flekti(e)ren, v. t. 1. bøje. — **Flekti(e)rung**, f. Bøjning, c.

Flennen, v. i. 1. m. h. vrænge; flæbe; græde med fordrejet Mund.

Flenſen, v. t. 1. ſe **flennen**; v. t. flenſe.

Flet(h), n. **-es -e.** (**Flet(h)e** f.) Kanal, c.

Flet(h)e, f. **-n.** ſaa megen Ulb, ſom paa én Gang kartes paa Karten.

Fletſchen, v. t. 1. **Metalle** —, ubbanke, ubhamre Metaller; **das Maul** —, gjøre Munden bred; **die Zähne** —, viſe Tænder.

Fletz, n. (m.) ſe **Flötz.**

Flexion, f. **-en.** Bøjning, c.

Fleribel, adj. bøjelig.

Flick, m. (n.) **-es -e.** ſe **Flicken.**

Flicke, f. **-n.** ſe **Flicken.**

Flicken, v. t. 1. lappe, ubbedre, bøde, iſtandſætte; † ſønderrive, ſlaa; **Elm. etw. am Zeuge** —, yppe Klammeri med en, ville en til Livs. | **Flick-aal**, m. tørget Aal, c.; **-arbeit**, f. Lapperarbejde, n.; **-gans**, f. tørget Gaasebryſt, n.; **-hering**, m. Flækſeſild, c.; **-ſchneider**, m. Lappeſtrædder, c.; **-ſchuſter**, m. Lappeſtomager, c.; **-werk**, n. Flikkeværk, n.; **-wort**, n. Flikkeord, n., Fyldekalk, c.

Flicken, m. **-s** pl. ſ. sg. Lap, c.

Flicker, m. **-s** pl. ſ. sg. Flikker, c.

Flickerei, f. **-en.** Flikkeri, Lapperi, n.; det lappede Arbejde.

Flieder, m. **-s** ub. pl. Hyld, c.; **ſpaniſcher** —, Syren, c. | **Flieder-beere**, f. Hyldebær, n.; **-blüte**, f. Hyldeblomſt, c.; **-ſaft**, m. Hyldebærſaft, c.; **-thee**, m. Hyldethe, c.

Fliege, f. **-n.** Flue, c.; Kornet paa et Gevær; **ſpaniſche** —, ſpanſt Flue, c.; fig. en letſindig Person, løſt Fruentimmer. | **Fliegen-baum**, m. Elm, c.; **-dreck**, m. Fluekarn, n.; **-fänger**, m. ſe **-ſchnäpper**; **-garn**, n. ſe **-netz**; **-gift**, n. Fluegift, c.; **-klappe, -klatſche**, f. Fluesmække, c.; **-nes**, n. Fluenet, n.; **-pflaſter**, n. ſpanſt Flue, c.; **-pulver**, n. Fluepulver, n.; **-ſchimmel**, m. Stimmel med ſorte Pletter, c.; **-ſchmutz**, m. ſe **-dreck**; **-ſchnäpper**, m. Fluesnapper, c. (Muscicapa); **-ſchrank**, m. Fluesſab, n.; **-vogel**, m. Kolibri, c.; **-wedel**, m. Fluevifte, c.

Fliegen, v. i. 2. m. ſ. flyve; **in die Luft** —, flyve i Luften; **-de Haare**, flagrende Haar; **ein -des Korps**, et Flyvekorps; **eine -de Brücke**, en Løsebro; **-de Hitze**, en Flyvehede; **mit -den Fahnen**, med vejende Faner; **-der Sommer**, flyvende Sommer.

Flieger, m. **-s** pl. ſ. sg. en, ſom flyver.

Fliehen, v. i. 2. m. ſ. flŷ, flygte; **vor etw.** —, flygte for noget; v. t. flŷ, undgaa, flygte for. | **Flieh-kraft**, f. Centrifugalkraft, c.

Fließ, f. **-n**. (Dim. **Fließchen**, **Fließlein**, n.) Fliſe, c.; *Helle, c. | **Fließen-boden**, m. Fliſegulv, n.; **-pflaſter**, n. ſe **-boden**; **-ſtein**, m. Fliſeſten, c.

Fließ, n. **-es -e**. Skind, n.; **das goldene** —, det gyldne Skind; † rindende Vand, n., Bæk, c.

Fließen, v. i 2. m. ſ. flŷde, rinde, løbe; ſmelte; **das Papier fließt**, Papiret ſlaar igjennem; **-de Hitze**, Smeltehede; † flagre; følge, fremgaa; **-d**, flydende; **er ſprach -d**, han talte flydende. | **Fließ-gold**, n. udvalſet Guld, n.; **-papier**, n. Trælpapir, Klatpapir, n.; **-waſſer**, n. rindende Vand.

Fliete, f. **-n** Aareladeredſkab, n., Lancet, c.

Flimmen, v. i. 1. m. h. blinke.

Flimmer, m. **-s** ub. pl. Glimmer (Sten); Tindren, c.; Skin, n. | **Flimmer-bewegung**, f. uſtadig Bevægelſe, c.; **-glanz**, m. tindrende Glans, c.; **-licht**, n. tindrende Lyſ, n.; **-ſchein**, m. ſe **-glanz**

Flimmern, v. i. 1. m. h. blinke, glimre, tindre, gniſtre; **es flimmert mir vor den Augen**, det fortner for mine Øjne.

Flinder, m. **-s** pl. ſ. sg. Flitter, Paillet, c.; (Jagt.) Fugleſtræmſel, n.; ſe ogſaa **Flunder**.

Flink, adj. flink, munter, hurtig, ferm. — **Flinkheit**, f. Flinkhed, Fermhed, c.

Flinken, **flinkern**, v. i. 1. m. h. glimre, glinſe, blinke, tindre.

Flinker, n. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Flinkerchen**, **Flinkerlein**, n.) Paillet, c.

Flinte, f. **-n**. Bøſſe, Flint, c. | **Flintenhahn**, m. Hane paa en Bøſſe, c.; **-kolben**, m. Bøſſekolbe, c.; **-krätzer**, m. Kugletrækker, c.; **-kugel**, f. Flintekugle, c.; **-lauf**, m., **-rohr**, n. Bøſſepibe, c.; **-ſchaft**, m. Bøſſeſtaft, n.; **-ſchloß**, n. Bøſſelaas, c.; **-ſchrot**, n. Hagl, n.; **-ſchuß**, m. Bøſſeſkylſter, n.; **-ſchuß**, m. Bøſſeſtud, n.; **-ſchußweite**, f. Bøſſeſtuds Afſtand, c.; **-ſtein**, m. Flinteſten, Geværſten, c.

Flinter, m. ſe **Flinder**.

Flintglas, n. **-es** ub. pl. Flintglas, n.

Flirren, v. i. 1. m. h. dirre, tindre.

Flüſpern, **flüſtern**, v. t. og. i. m. h. hviſte.

Flitſchroſe, f. **-n**. × Valmue, Kornroſe, c.

Flitter, m. **-s** pl. ſ. sg. (f. **-n**) Paillet, Flitter, c. | **Flitter-band**, n. Flitterbaand, n.; **-glanz**, m. Flitterglans, c.; **-gold**, n. Flitterguld, n.; **-haube**, f. Hue med Pailletter, c.; **-herrlichkeit**, f Flitterſtads, c.; **-kram**, m. Flitterſtads, Flitterkram, c.; **-monat**, m. ſe **-wochen**; **-pappel**, f. Bævreaſp, c.; **-putz**, m. Flitterſtads, c.; **-ſand**, m. Glimmerſand, n.; **-ſchau**, **-ſchein**, m. Flitterglans, c.; **-ſchmuck**, m. Flitterſtads, c.; **-ſilber**, n. Bladſølv, n.; **-ſtaat**, m. Flitterſtads, c.; **-ſtand**, m., **-werk**, n. ſe **-kram**; **-wochen**, pl. Hvedebrødsdage, pl.

Flitterhaft, **flitterig**, adj. flitteragtig.

Flittern, v. i. 1. m. h. ſlimre, glimre, tindre; v. t. forſyne med Flitter.

Flittich, m. ſe **Fittig**.

Flitz, m. **-es -e**. Pil, c. | **Flitz-bogen**, m. Flitsbue, c.; **-pfeil**, m. Pil, c.

Flitzen, v. i. 1. m. ſ. bevæge ſig pilſnart.

Flitzer, m. **-s** pl. ſ. sg. × ubeſindigt ungt Menneſke, n.

Flocke, f. **-n**. (Dim. **Flöckchen**, **Flöcklein**, n.) Fnug, n., Flok, Tave, c. | **Flock-aſche**, f. Fnugaſke, c.; **-feder**, f. Dun, n.; **-feuer**, n. Blusfeild, c.; **-ſeide**, f. Flokſilke, Floretſilke, c. — **Flocken-blume**, f. ſe **-kraut**; **-geſtöber**, **-gewimmel**, n. Vrimmel af Fnug, c.; **-kraut**, n. Knopurt, c. (Centaurea); **-ſchnee**, m. Sneflok, c., Sneſnug, n.

Flocken, v. t. 1. ſlaa til Fnug; v. i. m. h. falde ned i Flokker; ſne.

Flockicht, **flockig**, adj. fnugget, fnugagtig.

Floh, m **-es -öhe**. (Dim. **Flöhchen**, **Flöhlein**, n.) Loppe, c.; **die Flöhe huſten hören**, høre Græsſet voxe; **Sim. einen — ins Ohr ſetzen**, ſætte en Fluer i Hovedet. | **Floh(Flöh)-biß**, m. Loppebid, n.; **-dreck**, m. Loppeſtarn, n.; **-fang**, m., **-haß**, f. Loppefangſt, c.; **-ſtich**, m. Loppeſtik, n.

Flöhen, **flohen**, v. t. 1. loppe.

Flöhig, adj. fuld af Lopper.

Flor, m. **-s -e**. (f. **-en**) Flor, c., Blomſtring, c.

Flor, m. **-s -öre**. Flor; Slør, n. | **Florband**, n. Florbaand, n.; **-binde**, f. Bind af Flor, n.; **-hut**, m. Flors-Hat, c.; **-kleid**, n. Kjole af Flor, c.; **-ſchleier**, m. Slør af Flor, n.; **-weber**, m. Florvæver, c.

Florèn, m. **-s -e**. Gylden, c.

Floren, adj. Flors-, af Flor.

Floren, v. i. 1. m. h. × blomſtre.

Floren, **flören**, v. t. 1. beklæde med Flor, tilſløre.

Florett, n. **-es -e**. Floret, c.

Flori(c)ren, v. i. 1. m. h. florere, blomſtre.

Floſſe, f. **-n**. (Dim. **Flößchen**, **Flößlein**, n.) Finne, Luffe, c. | **Floß-feder**, f Finne, Luffe, c.

Floſſig, adj forſynet med Finner, Luffer.

Floß, n. (m.) **-es -öße** Flaade, Tømmerflaade, Færge, c. | **Floß(Flöß)-brücke**, f. Flaadebro, c.; **-gehau**, n. Sted, hvor Tømmer hugges; **-gerechtigkeit**, f. Flaaderet, c.; **-graben**, m. Kanal, hvor Tømmer ſlaades; **-haken**, m. Flaadeſtang, c.; **-handel**, m. Handel med Flaadetømmer, c.; **-herr**, m. Flaadeejer, c.; **-holz**, n. Flaadebrænde, Flaadetømmer, n.; **-knecht**, m. Flaadekarl, c.; **-meiſter**, m. Flaadefører, c.; **-ordnung**, f. Flaaderet, c.; **-platz**, m. Flaadeplads, c.; **-rechen**, m. Lænſe, c.; **-recht**, n. Flaaderet, c.; **-verwalter**, m. Flaademeſter, c.; **-wehr**, n. ſe **-rechen**; **-wiede**, f. Vidjebaand til at knytte en Flaade ſammen, n.

Flößbutter, f. se **Schmelzbutter**.

Flöte, f. **-n**. Flaadning, c.; Flaade, Tømmerflaade, c.; Flydholt, Flodholt, n. | **Flöß-garn**, n. Baad, n.

Flößen, v. t. 1. flaade; fiske med Baad; hælde i, tulle i; **die Milch** —, skumme Mælken.

Flößer, m. **-s** pl. ſ. sg. Flaadefører, c.

Flöte, f. **-n**. Fløjte, c.; Spole, c.; × Champagneglas, n. | **Flöten-bläſer**, m. Fløjtespiller, c.; **-glas**, n. Champagneglas, n.; **-klang**, m. Fløjteklang, c.; **-ſpiel**, n. Fløjtespil, n.; **-ſpieler**, m. Fløjtespiller, c.; **-ton**, m. Fløjtetone, c.; **-uhr**, f. Ur med Fløjteværk, n.

Flöten, v. t. 1. og i. m. h. fløjte; — **gehen**, × gaa fløjten, gaa tabt; × **die Milch** —, skumme Mælken.

Flöter, m. **-s** pl. ſ. sg. Fløjtespiller, c.

Flott, adj. flot; — **kommen**, komme flot; fig. flot, ubunden; **ein -er Burſche**, en flot Fyr; — **leben**, leve flot.

Flott, n. **-es -e**. × Fløde, c.

Flotte, f. **-n**. Flaade, c.; (hos Farverne) Farvesuppe, c. | **Flotten-abt(h)eilung**, f. Flaadeafdeling, c.

Flotille, f. **-n**. Flaade, c.

Flötz, n. **-es -e**. Flots, c. | **Flötz-berg**, m., **-gebirge**, n. Flotsbjærg, n.; **-lage**, **-ſchicht**, f. Flotslag, n.; **-treppe**, f. Trappe med Affats, c.

Flözen, v. t. se **flötzen**.

Flözer, m. se **Flößer**.

Fluch, m. **-es -üche**. Forbandelse, Eb, Sværgen, c. | **Fluch-befreit**, befriet fra Forbandelsen; **-beladen**, belæsset med Forbandelse; **-geſchick**, n. forbandelsesværdig Skæbne, c.; **-maul**, n. se **Flucher**; **-würdig**, forbandelsesværdig.

Fluchen, v. i. 1. m. h. bande, sværge; **Eim.** —, forbande en. | **Fluchens-wert(h)**, forbandelsesværdig.

Flucher, m. **-s** pl. ſ. sg. **En**, som bander; Gudsbespotter, c.

Flucht, f. ub. pl. Flugt, Flygten, Undvigelse, c.; Il, Hurtighed, c.; **in der — ſein**, være i Farten; **die — ergreifen**, tage Flugten; **in die — ſchlagen**, slaa paa Flugt; **auf der — ſein**, være paa Flugten; **eine — Vögel**, en Flok Fugle; (i Bygningsk.) Spillerum, n.; lige Linje, Række; **in einer** —, i en Linje; **die ganze — der Zimmer**, hele Rækken af Værelserne. | **Flucht-bau**, m. Smuthul, n.; **-röhre**, f. ſe **-bau**; **-verſuch**, m. Flugtforsøg, Undvigelsesforsøg, n.

Flüchten, v. t. 1. bringe i Sikkerhed, redde, bjærge; v. r. og i. m. ſ. flygte, flyv, tage Flugten.

Flüchtig, adj. flygtende; flygtig; forgængelig; løselig, overfladiſt; ustadig; — **werden**, flygte; **-e Pferde**, løbſke Heſte; **ein -es Öl**, en flygtig Olie; **ich habe ihn nur — geſehen**, jeg har kun ſet ham flygtig. — **Flüchtigkeit**, f. Flygtighed, Ustadighed, Forgængelighed, c.

Flüchtling, m. **-s -e**. Flygtning, c.

Flück, adj. se **flügge**.

Fluder, n. **-s** pl. ſ. sg. Udløbsrende, c.

Flü(e), f. se **Fluh**.

Flug, m. **-es -üge**. Flugt, Fart, Flyvning, c.; Flok, Sværm, c.; **im -e**, i Farten; **ein — Vögel**, en Flok Fugle; (Jagt) Fuglens Vinger. | **Flug-aſche**, f. Fnugaske, c.; **-bahn**, f. Kuglebane, Kastelinje, c.; **-biene**, f. Arbejdsbi, c.; **-blatt**, n. Flyveblad, n.; **-feuer**, n. Flyveild, c.; **-hafer**, m. Flyvehavre, c. (Avena fatua); **-haut**, f. Flyvehud, c.; **-linie**, f. se **-bahn**; **-loch**, n. Flyvehul, n.; **-maſchine**, f. Flyvemaskine, c.; **-mehl**, n. Flormel, n.; **-ſand**, m. Flyvesand, n.; **-ſchnell**, pilsnar, lynsnar; **-ſchrift**, f. Flyveskrift, n.; **-weite**, f. Vingefang, n.; **-werk**, n. Flyvemaskine, c.; **-werkzeug**, n. Flyveredskab, n.; **-wild**, n. Fuglevildt, n.

Flügel, m. **-s** pl. ſ. sg. Vinge, c.; Fløj, c.; Flygel, n.; **auf dem rechten** —, paa høire Fløj; **Einen beim — erwiſchen, nehmen**, tage en ved Vingebenet; **Eim. die — beſchneiden**, stække Vingerne paa en; **die — hangen (ſinken) laſſen**, hænge med Vingerne; **die — wachſen ihm**, Vingerne vore paa ham; **ſich die — verbrennen**, brænde Vingerne. | **Flügel-adjutant**, m. Fløjadjudant, c.; **-ähnlich**, **-artig**, vingeformet; **-bauer**, m. Flygelfabrikant, c.; **-bote**, m. bevinget Bud, n.; **-decke**, f. Vingedække, n., Skælvinge, c.; **-ende**, n. se **-ſpitze**; **-feder**, f. Vingefjer, c.; **-förmig**, vingedannet; **-haube**, f. Kappe med flagrende Baand, c.; **-horn**, n. Jagthorn, n.; **-hut**, m. Vingehat, c.; **-kleid**, n. Sløjtjole, c.; **-lahm**, vingebrudt, vingestudt, vingestækket; **-mann**, m. Fløjmand, c.; **-pferd**, n. Pegasus, c.; **-ſchlag**, m. Vingeslag, n.; **-ſchnell**, lynsnar, pilsnar; **-ſchnelligkeit**, f. Lynets Fart, c.; **-ſchraube**, f. Vingeskrue, c.; **-ſpitze**, f. Vingespids, c.; **-thür**, f. Fløjdør, c.; **-tuch**, n. Møllesejl, n.; **-werk**, n. Fjerkreaturer, spiselige Fugle; **-weite**, f. Vingefang, n.

Flügeln, v. t. 1. bevinge, forsyne med Vinge; **geflügelt**, bevinget; fig. fremstynde; (Jagt.) **einen Vogel** —, stynde en Fugl i Vingen; v. i. slaa med Vingerne.

Flügge, adj. flyveførdig.

Flugs, adv. flux, strax, hurtig.

Fluh, **Fluhe**, **Flühe**, f. **-n**. × Klippevæg, Klippe, c. | **Fluh-vogel**, m. Alpebrunelle, c. (Accentor alpinus).

Fluktui(e)ren, v. i. 1. m. h. fluktuere.

Flunder, m. **-s** pl. ſ. sg. Flynder, Skrubbe, c. (Pleuronectes Flesus).

Flunker, m. **-s** pl. ſ. sg. Glans, c.; Blændværk, n.

Flunkerei, f. **-en**. Løgn, Usandhed, Pløde, c.

Flunkerer, m. **-s** pl. ſ. sg. Plattenslager, c.

Flunkerhaft, adj. glimrende, blændende; fig. løgnagtig.

Flunkern, v. i. 1. m. h. glimre, glinse, blinke; fig. prale, tyve, slaa Plader.

Flun(t)sch, m. **-es -e** Flab, c.; **einen — machen**, surmule.

Flur, f. **-en** Eng; Mark; Fælled, c.; en Bys Jorder, Omraade; Flise; Forstue, c. | **Flur-begang**, m., **-beſichtigung**, f. Syn over Marken, n.; **-buch**, n. Jordebog, c.; **-grenze**, f. Markgrænſe, c., Marktſjel, n.; **-hüter**, m. Markvogter, c.; **-karte**, f. Kort over en Bys Marker; **-regiſter**, n. ſe **-buch**; **-ſcheide**, f. Marktſjel, n.; **-ſchütz**, m. Markvogter, c.; **-ſtein**, m. Marktſjel, n., Grænſeſten, c.; **-wächter**, m. ſe **-hüter**; **-zaun**, m. Markgærde, n.

Flur, m. **-s -e (-üre)**. Flise, Brosten, c.; Stengulv, n.; Forſtue, c. | **Flur-ſtein**, m. Flise, Brosten, c.

Fluren, v. t. l. betegne Grænſerne; vogte Marken; belægge meb Fliſer.

Fluſchen, v. i. l. m. h. gaa frem, fremmes.

Fluß, m. **-ſſes -üſſe**. (Dim. **Flüßchen**, **Flüßlein**, n.) Flob, c.; Flyben, c.; flydende Tilſtand, Smeltning, c.; ſmeltet Metal, n.; Flaab, n.; **in — kommen**, blive flydende; **in — ſein**, være flydende, være ſmeltet; **der weiße —**, det hvide Flaab; **der weibliche —**, Menſtruationen.

Fluß-ab, ned ab Floben; **-adler**, m. ſe **Fiſch-adler**; **-auf**, op ab Floben, **-bad**, n. Flobbab, n.; **-bett**, n. Flodleje, n., Flobſeng, c.; **-fieber**, n. Flaabfeber, c.; **-fiſch**, m. Flobfiſt, Ferſkvandsfiſt, c.; **-galle**, f. Flaabgalle, c. (Heſteſygdom); **-gebiet**, n. Flobgebet, n.; **-krebs**, m. Flobkrebs, c.; **-mündung**, f. Flobmunding, c.; **-papier**, n. Trækpapir, n.; **-pferd**, n. Flobheſt, Nilheſt, c.; **-pricke**, f. Flobnegenøje, c.; **-ſand**, m. Flobſand, n.. **-ſchiff**, n. Flobſtib, n.; **-ſchiffahrt**, f. Flobſejlads, c.; **-übergang**, m. Obergang over en Flob, c.; **-waſſer**, n. Flobvand, n.

Flüſſig, adj. flydende; lidende af Flaab. — **Flüſſigkeit**, f. flydende Tilſtand; Vædſte, c.; flydende Legeme, n.

Flüſtern, v. i. l. m. h. og v. t. hviſte.

Flut, (**Fluth**), f. **-en** Flob, c., Højbande, n.; Bølge, Sø, Vandflob; Overſvømmelſe, c.; Strøm, c.; **Ebbe und —**, Ebbe og Flob; **eine von — Schimpfwörtern**, en Strøm af Stjældsord. | **Flut-anker**, m. Flobanker, n.; **-deich**, m. Flobdige, n.; **-gerinne**, n. Møllerende, c.; **-hafen**, m. Havn, der er tør i Ebbetiben, c.; **-ſtrom**, m. Flobſtrøm, c.; **-welle**, f. Flobbølge, c.; **-zeit**, f. Flobtib, c. — **Fluten-drang**, m. Bølgegang, c.; Bølgeſlag, n.; **-donner**, m. Bølgebrag, n.; **-gedränge**, n. Bølgevrimmel, c.; **-roſen**, n. ſe **-donner**.

Flut(h)en, v. i. l. m. h. og ſ. blive Flob, blive Højvande, vore, hæve ſig; bølge, ſtrømme.

Flut(h)ig, adj. bølgende, ſtrømmende.

Fock, m. **-es -e**. Fokkemaſt, c. | **Fock-hals**, m. Fokkehals, c.; **-mars**, f. Formærs, n.; **-maſt**, m. Fokkemaſt, c.; **-raa**, f. Fokkeraa, c.; **-ſchote**, f. Fokkeſtjød, n.; **-ſegel**, n. Fokkeſeil, n.; **-ſtag**, n. Fokkeſtag, n.; **-want**, n. Fokkevant, c.

Focke, f. **-n**. Fok, Fokke, c. ſe ogſaa **Focker**.

Focker, m. **-s** pl. ſ. sg. Højre, c.

Föderation, f. **-en**. Forbund, n.

Föderativ, adj. forbundsmæſſig.

Föderi(e)rt, adj. ſøbereret, forbunden.

Fodern, v. t. l. ſe **fordern**.

Fohle, f. **-n**. Fole, en ung Heſt, c.

Fohlen, n. **-s** pl. ſ. sg. Føl, n.

Fohlen, v. i. l. m. h. føle, kaſte Føl.

Föhn, Fön, m. **-es -e**. Føn, c. (ſtærk Vind i Bjærgene).

Föhre, (**Fohre**), f. **-n**. Stovfyr, c. (Pinus silvestris). | **Föhren-holz**, n. Fyrretømmer, Fyrrebrænde, n.; **-wald**, m. Fyrreſtov, c.

Fohre, (**Fore**), f. **-n**. Forelle, c. (Salmo fario).

Föhren. adj. af Fyrretræ.

Fölchen, n. ſe **Felchen**.

Folge, f. **-n**. Følge, Rad, Række, Fortſættelſe, c.; **Elm. — leiſten**, ablybe en; **der Aufforderung wurde — geleiſtet**, Opforbringen blev tagen til Følge; **deinem Verſprechen zu —, zu — deines Verſprechens**, i Følge bit Løfte; **die — wird es lehren**, Fremtiben vil vije bet; **in der —**, ſiben, i Fremtiben; **die -n des Laſters**, Følgerne af Laſten; **eine — aus etw. ziehen**, brage en Slutning af noget; **in —**, følgelig; **in — Ihres Anerbietens**, i Følge af Deres Tilbub; **in einer —**, uafbrubt; **zur — haben**, have til Følge; **— geben**, efterkomme, opfylde. | **Folge-erſcheinung**, f. efterfølgende Fænomen, n.; **-gang**, m. Rækkefølge, c.; **-gemäß**, følgerigtig, konſekvent; **-leer**, uben Følger, reſultatløs; **-leiſtung**, f. Lydighed, c.; **-los**, inkonſekvent; **-recht**, følgerigtig, konſekvent; **-reich**, følgerig; **-richtig**, ſe **-recht**; **-reihe**, f. Rækkefølge, c.; **-ſatz**, m. Følgeſætning, c.; **-ſchwer**, følgerig, ſtæbneſvanger; **-ſtern**, m. Drabant, c.; **-welt**, f. Efterverben, c.; **-widrig**, inkonſekvent; **-widrigkeit**, f. Inkonſekvens, c.; **-zeit**, f. Fremtib, c. — **Folgen-los**, reſultatløs; **-reihe**, f. Rækkefølge, c.; **-ſchwer**, ſe **folgeſchwer**.

Folgen, v. i. l. m. ſ. følge; **der Diener folgte ihm**, Tjeneren fulgte ham; **er iſt meinem Rate gefolgt**, ban har fulgt mit Raab; **auf Karl den Großen folgte ſein Sohn**, efter Karl den ſtore fulgte hans Søn; **wie folgt**, ſom følger; **-de Worte**, følgende Ord; **das Geld folgt anbei**, Pengene følge meb; **daraus folgt**, beraf følger.

Folgendergeſtalt, adv. ſaaledes, paa følgende Maade.

Folgendermaßen, adv. paa følgende Maade.

Folgends, adv. ≠ ſiben, berefter, i Fremtiben; videre, følgelig, altſaa.

Folger, m. **-s** pl. ſ. sg. Efterfølger, c.

Folgerei, f. **-en**. Konſekventmageri, n.

Folgern, v. t. l. ſlutte, ubdrage Slutning. — **Folgerung**, f. Slutning, c.

Folglich, conj. følgelig, altsaa; adv. ✝ siden, i Fremtiden.

Folgſam, adj. lydig. — **Folgſamkeit**, f. Lydighed, c.

Foliant, m. **-en -en**. Foliant, c.

Folie, f. **-n**. Folie, c.

Folio, n. i Talem.: **in —**, i Folio.

Folium, n. **-s -lien**. Folium, n.

Folter, f. **-n**. Pinebænk, Tortur, c.; fig. Pinsel, Marter, Kval, Pine, c.; **Einen auf die — ſpannen**, lægge en paa Pinebænken. | **Folterbank**, f. Pinebænk, c.; **-gerät(h)**, n. Pinredskab, n.; **-kammer**, f. Torturkammer, n.; **-knecht**, m. Bøddel, c.; **-pein**, f., **-ſchmerz**, m. Pine, Pinsel, Tortur, c.; **-werkzeug**, n. ſe **-gerät**.

Folterer, m. **-s** pl. ſ. sg. Bøddel, Bøddelknægt, c.

Foltern, v. t. 1. lægge paa Pinebænken; martre, pine, plage. — **Folterung**, f. Tortur, c.

Foment, n. **-es -e**. Foment, varmt Omslag, n.

Fond, m. pl. **-s**. Fond, Bund, Grund, c.; Pengeſum, Hovedſum, Grundkapital, c.

Fontäne, f. **-n**. Vandſpring, n.

Fontanell, n. **-es -e**. (**Fontanelle**, f.) Fontanelle, c.

Foppen, v. t. 1. drille, trække op, have til bedſte, ſpotte; *erte.

Fopper, m. **-s** pl. ſ. sg. Optrækker, Drillepind, c.

Fopperei, f. **-en**. Drilleri, Optrækkeri, n.

Force, f. ub. pl. Force, Styrke, Kraft, Magt, c.

Forche, f. ſe **Föhre**.

Forci(e)ren, v. t. 1. forcere, tvinge.

Förchling, m. **-s -e**. en Art Champignon.

Förder, adv. ✝ siden, videre, frem, fremad.

Förderer, m. **-s** pl. ſ. sg. en, ſom fremmer noget, Befordrer, c.

Förderlich, adj. tjenlig, gavnlig, fremmende; behjælpelig, tjenſtagtig; **auf das -ſte**, ſnareſt, ſnareſt muligt.

Fo(r)dern, v. t. 1. fordre, begjære, forlange, kræve, æſte; udfordre; **Einen vor Gericht —**, ſtævne en.

Fördern, v. t. 1. bringe fremad, bringe videre, befordre, fremme, fremſtynde; **zu Tage —**, bringe frem for Dagens Lys; **ſich —**, ſtynde ſig, haſte; **fördert euch**, ſtynder eder; **es fördert ſich**, det gaar fremad, gaar fra Haanden. | **Förder-hund**, m. Kærre i et Bjærgværk, c.

Fördernis, f. **-ſſe**. Fremme, Fremſtyndelſe, Befordring, c.

Förderſam, adj. fremmende, fremhjælpende, tjenlig, gavnlig; hurtig, ſtrag; **-ſt**, forſt og fremmeſt.

Forderung, f. **-en**. Fordring, c., Krav, n.; **— vor Gericht**, Stævning, c.

Förderung, f. **-en**. Fremme, Fremſtynden, Fremſtyndelſe, c.

Forelle, f. **-n**. Bækørred, c. (Salmo fario). | **Forellen-bach**, m. Ørredbæk, c.; **-fang**, m. Ørredfangſt, c.; **-teich**, m. Ørreddam, Ørredpark, c.

Forke, f. **-n**. Fork, Høtyv, c.

Forkel, f. **-n**. gaffelformet Stang, c.

Forkeln, v. t. 1. tage med en Høtyv; (Jagt) ſtange.

Form, f. **-en**. Form, c.; Dannelſe, Skikkelſe; Vis, Maade; Form, Støbeform, c.; **die -n beobachten**, iagttage Formerne; **in gehöriger —, in aller —**, i behørig Form; **einem Dinge — geben**, give noget Skikkelſe. | **Form-arbeit**, f. Støbningsarbejde, n.; **-bank**, f. Drejerbænk i Jærnſtøberier, c.; **-draht**, m. Formtraad, c.; **-erde**, f. Formjord, c.; **-hammer**, m. Strækkehammer, c.; **-kaſten**, m. Støberamme, c.; **-lehm**, m. Formler, n.; **-loch**, n. Afløbsrende, c.; **-los**, formløs; **-loſigkeit**, f. Formløshed, c.; **-preſſe**, f. Formpreſſe, c.; **-rahmen**, m. Formramme, c.; **-ſand**, m. Formſand, n.; **-ſcheibe**, f. Pottemagerſtive, c.; **-ſchneider**, m. Formſtærer, c.; **-ſpan**, m. Skraaſteg, c.; **-ſtag**, m. Skydelinje, c.; **-ſtempel**, m. Formſtempel, n.

Formalie, **Formalität**, f. **-en**. Formalitet, c.

Format, n. **-es -e**. Format, n.

Formel, f. **-n**. Formel, c. | **Formel-weſen**, n. Formſag, c.

Formeln, v. t. 1. formulere.

Formen, v. t. 1. forme, danne, modellere.

Former, m. **-s** pl. ſ. sg. Former, Modellerer, c.

Formerei, f. **-en**. Modellerkunſt, c.

Formi(e)ren, v. t. 1. formere, danne.

Förmlich, adj. formelig, formel, afmaalt; † beldannet, velformet. — **Förmlichkeit**, f. Formelighed, Formalitet, Afmaaltheb, c.

Formular, n. **-s -e**. Formular, c.

Formuli(e)ren, v. t. 1. formulere.

Forſch, adj. × ſtærk, kraftig.

Forſchen, v. i. 1. m. h. forſte, granſte; lede, ſøge, ſpørge. | **Forſch-begierig**, **-luſtig**, granſtelyſten; **-luſt**, f. Granſtelyſt, c.

Forſcher, m. **-s** pl. ſ. sg. Forſter, Granſker, c. | **Forſcher-blick**, m. Granſterblik, n.; **-geiſt**, m. Granſteraand, c.

Forſchung, f. **-en**. Forſtning, Granſtning, c. | **Forſchungs-eifer**, m. Granſteiver, c.; **-geiſt**, m. Granſteraand, c.; **-trieb**, m. Granſtelyſt, c.

Forſt, m. **-es -e** el. **-en** (**Förſte**). Forſt, Skov, c. | **Forſt-amt**, n. Forſtamt, n.; **-aufſeher**, m. Skovløber, c.; **-beamte**, **-bediente**, adj. Forſtbetjent, c.; **-bezirk**, m. Forſtdiſtrikt, n.; **-diebſtahl**, **-frevel**, m. Skovtyveri, n.; **-gerecht**, forſtkyndig; forſtmæſſig; **-hüter**, m. Skovløber, c.; **-kunde**, f. Forſtvidenſtab, c.; Skovbrugslære, c.; **-mäßig**, forſtmæſſig; **-meiſter**, m. Forſtmeſter, c. Skoviber, Skovinſpektør, c.; **-rat(h)**, m. Forſtraad, c.; **-ſchule**, f. Forſtſkole,

c.; Forstakademi, n.; **-væsen**, n. Forstvæsen, n.; **-videnskab**, c. Forstvidenskab, c.

Forst, m. se **First**.

Forstei, f. **-en**. se **Försterei**.

Förster, m. **-s** pl. s. sg. Forstmand, Skovrider, Forster, c. | **Förster-haus**, n. Skoveriderhus, n.

Försterei, f. **-en**. Skovdistrikt, n., Skoveriderbolig, c.

Forstlich, förstlich, adj. Skov-, som angaar, hører til Skovvæsenet.

Forstung, f. se **Forst**.

Fort, n. **-es -e**. Fort, n.

Fort, adv. fremad, videre; bort, afsted; fremdeles, end videre; **in einem** —, † **an einem** —, i et væk; — **und** —, stedse; **so** —, strax paa Stedet, øjeblikkelig; **und so** —, og saa frembeles, og saa videre.

Fortab, fortan, adv. i Fremtiden; fra nu af, fra den Tid af; videre.

Fortarbeiten, v. i. 1. m. h. vedblive at arbejde, arbejde videre.

Fortbauen, v. t. og i. m. h. 1. vedblive at bygge, bygge videre.

Fortbegeben, v. r. 2. begive sig bort, gaa bort.

Fortbestehen, v. i. 2. m. h. vedblive at bestaa.

Fortbetteln, v. i. 1. m. h. vedblive at tigge; **sich** —, tigge sig frem.

Fortbewegen, v. t. 1. bevæge fremad; **sich** —, bevæge sig frem.

Fortbilden, v. t. 1. uddanne videre.

Fortbildung, f. ub. pl. videre Uddannelse, c. | **Fortbildungs-anstalt, -schule**, f. Fortsættelsesskole, Vondehøjskole, c.

Fortblasen, v. t. 2. blæse bort; v. i. m. h. vedblive at blæse (paa et Instrument).

Fortbleiben, v. i. 2. m. s. blive borte.

Fortbringen, v. t. 1. (**brachte, gebracht**) bringe bort, bringe med sig; fig. drive, fremdrive; **sich** —, slaa sig igjennem, hjælpe sig frem. — **Fortbringung**, f. Bringen bort, Fremdriven, c.

Fortdauer, f. ub. pl. Vedvaren, Forsættelse, c.

Fortdauern, v. i. 1. m. h. vedvare.

Fortdrängen, v. t. 1. trænge bort, fortrænge.

Fortdrücken, v. t. 1. trykke bort; v. r. liste sig bort.

Fortdürfen, v. i. 1. m. h. turde gaa bort.

Forteilen, v. i. 1. m. h. ile bort, ile afsted.

Fortepiano, n. **-s -s**. Fortepiano, n.

Forterben, v. i. 1. m. s. og r. gaa i Arv, nedarve.

Fortfahren, v. i. 2. m. s. kjøre bort, rejse bort; m. h. vedblive; v. t. bortkjøre, bortstaffe.

Fortfallen, v. i. 2. m. s. falde bort, vedblive at falde.

Fortfegen, v. t. 1. feje bort.

Fortflattern, v. i. 1. m. s. flagre bort.

Fortfliegen, v. i. 2. m. s. flyve bort.

Fortfließen, v. i. 2. m. s. flyde bort; vedblive at flyde.

Fortführen, v. t. 1. bortføre; vedblive at føre. — **Fortführung**, f. Bortførsel, c.

Fortgang, m. **-es** ub. pl. Vedvaren; Fortsættelse; Fremme; Fremgang, c.

Fortgehen, v. i. 2. m. s. gaa bort, vedblive at gaa; fig. fortsættes; vedblive.

Fortglimmen, v. i. 2. m. h. vedblive at ulme.

Forthelfen, v. i. 2. m. h. **Eim.** —, hjælpe bort; fig. hjælpe fremad, hjælpe videre. — **Forthelfung**, f. Hjælpen frem, c.

Forthin, adv. se **fortan**.

Forthinken, v. i. 1. m. s. halte bort; vedblive at halte.

Forthuschen, v. i. 1. m. s. smutte bort.

Fortifikation, f. **-en**. Fæstningsværk, n., Befæstning, c., Ingeniørvidenskab, Fortifikationskunst, c.

Fortjagen, v. t. 1. jage bort: v. i. m. s. jage afsted, fare afsted; m. h. vedblive at jage.

Fortkommen, v. i. 2. m. s. komme bort, undkomme; komme fremad, komme afsted; fig. trives; komme frem.

Fortkommen, n. **-s** ub. pl. Fremkomst, Fremgang, Held, c.

Fortkönnen, v. i. 1. m. h. kunne komme bort.

Fortkriechen, v. i. 2. m. s. krybe bort.

Fortlaffen, v. t. 2. lade gaa, lade rejse bort.

Fortlaufen, v. i. 2. m. h. vedblive at løbe; m. s. løbe bort; **-d**, fortløbende.

Fortleben, v. i. 1. m. h. vedblive at leve, leve længere.

Fortleiten, v. t. 1. bortlede; lede videre. — **Fortleitung**, f. Bortledelse, c.

Fortlernen, v. i. 1. m. h. vedblive at lære.

Fortlesen, v. i. 2. m. h. vedblive at læse, læse videre.

Fortmachen, v. t. 1. fortsætte; **sich** —, gaa bort, afrejse; løbe sin Vej, undvige, stikke af; v. i. m. h. ile, skynde sig.

Fortmarsch(e)ren, v. t. 1. m. s. marschere bort.

Fortmüssen, v. i. 1. m. h. maatte afsted, være nødt til at gaa bort.

Fortnahme, f. ub. pl. Borttagelse, c.

Fortnehmen, v. t. 2. borttage.

Fortpacken, v. r. 1. stikke af, gaa bort.

Fortpflanzen, v. t. 1. plante videre; forplante. — **Fortpflanzung**, f. Forplantning, c.

Fortprügeln, v. t. 1. jage bort med Prygl.

Forträumen, v. t. 1. borttrybde.

Fortrauschen, v. i. 1. m. s. bruse afsted; m. h. vedblive at bruse.

Fortreden, v. i. 1. m. h. vedblive at tale.

Fortreiſen, v. i. 1. m. ſ. reiſe bort, fortſætte Reiſen.

Fortreißen, v. t. 2. rive bort; rive fremad; fig. henrive.

Fortreiten, v. i. 2. m. ſ. ride bort; m. h. vedblive at ride.

Fortrennen, v. i. 1. m. ſ. (**rannte, gerannt**). løbe bort; m. h. vedblive at løbe.

Fortrollen, v. t. 1. rulle bort; v. i. m. ſ. trille bort; m. h. vedblive at rulle.

Fortrücken, v. t. 1. bortrykke, rykke fremad, flytte bort, rykke af Stedet; v. i. m. ſ. bortrykke; fig. fremrykke, gaa frem, komme videre; gjøre Fremſtridt, avancere. — **Fortrückung**, f. Bortflytning, Omflytning, Opflytning, c.

Fortrudern, v. i. 1. m. ſ. ro videre, ro bort; m. h. vedblive at ro.

Fortrufen, v. t. 2. bortkalde.

Fortſatz, m. **-es -ätze**. Fortſætning, c.; Udvært, Tap, c. (processus).

Fortſchaffen, v. t. 1. bortſkaffe, ſkaffe af Vejen; hjælpe bort, hjælpe af Sted. — **Fortſchaffung**, f. Bortſkaffelſe, c.

Fortſcheren, v. i. 2. m. h. klippe bort; v. r. pille af, gaa ſin Vej.

Fortſcheuchen, v. t. 1. bortſtræmme, bortjage. — **Fortſcheuchung**, f. Bortſtræmmelſe, c.

Fortſchicken, v. t. 1. bortſende, affende. — **Fortſchickung**, f. Bortſendelſe, c.

Fortſchieben, v. t. 2. ſkyde bort, ſtubbe til Side, ſtyde frem.

Fortſchießen, v. t. 2. bortſkyde; v. i. m. h. vedblive at ſkyde; m. ſ. fare affted.

Fortſchiffen, v. t. 1. bortſkibe; v. i. m. ſ. ſejle bort.

Fortſchlängeln, v. r. 1. ſlynge ſig videre, bugte ſig videre.

Fortſchleichen, v. i. 2. m. ſ. og r. ſnige ſig bort, liſte ſig bort.

Fortſchleifen, v. t. 1. ſe **fortſchleppen**; v. t. 2. bortſlibe.

Fortſchlendern, v. i. 1. m. ſ. ſlentre affted.

Fortſchleppen, v. t. 1. bortſlæbe, ſlæbe affted.

Fortſchleudern, v. t. 1. ſlynge bort.

Fortſchlüpfen, v. i. 1. m. ſ. ſmutte bort.

Fortſchneuen, v. t. 1. ſlynge bort; v. i. m. ſ. fare affted.

Fortſchreiben, v. i. 2. m. h. vedblive at ſkrive, ſkrive videre.

Fortſchreiten, v. i. 2. m. ſ. ſkride videre, ſkride fremad, gjøre Fremſkridt, komme videre, tiltage.

Fortſchritt, m. **-es -e**. Fremſkridt, n.; **gute -e machen**, gjøre gode Fremſkridt. | **Fortſchritts-freund**, m. Fremſkridtsven, c.; **-mann**, m. Fremſkridtsmand c.; **-partei**, f. Fremſkridtsparti, n.

Fortſchrittler, m. **-s** pl. ſ. sg. Fremſkridtsmand, c.

Fortſchuben, v. t. 1. × ſtubbe frem, ſtubbe bort.

Fortſchwemmen, v. t. 1. bortſkylle.

Fortſchwimmen, v. i. 2. m. ſ. ſvømme bort.

Fortſegeln, v. i. 1. m. ſ. ſejle bort.

Fortſehnen, v. r. 1. længes bort.

Fortſein, v. i. 2. m. ſ. være borte.

Fortſenden, v. t. 1. (**ſandte, geſandt**) ſende bort.

Fortſetzen, v. t. 1. fortſætte. — **Fortſetzung**, f. Fortſættelſe, c.

Fortſpringen, v. i. 1. m. ſ. galopere bort.

Fortſpringen, v. i. 2. m. ſ. ſpringe bort; m. h. vedblive at ſpringe.

Fortſpülen, v. t. 1. bortſkylle.

Fortſtehlen, v. r. 2. liſte ſig bort.

Fortſtellen, v. t. 1. ſtille bort.

Fortſteuern, v. i. 1. m. h. vedblive at ſtyre; m. ſ. ſtyre bort.

Fortſtiefeln, v. i. 1. m. ſ. × pille af, ſtikke af.

Fortſtoßen, v. t. 2. bortſtøde, ſtøde fremad, videre; v. i. m. h. vedblive at ſtøde.

Fortſtreichen, v. t. 2. ſtrege bort, udſtrege.

Fortſtrömen, v. i. 1. m. ſ. ſtrømme bort.

Fortſtürmen, v. i. 1. m. h. vedblive at ſtorme; m. ſ. ſtorme affted, fare affted.

Fortſtürzen, v. i. 1. m. ſ. ſtyrte affted, fare affted.

Forttaumeln, v. i. 1. m. ſ. rave affted.

Forttraben, v. i. 1. m. ſ. trave bort.

Forttragen, v. t. 2. bære bort.

Forttreiben, v. t. 2. drive bort, jage bort; fig. fortſætte, vedblive med.

Forttrollen, v. r. 1. pille af, ſtikke af.

Fortwachſen, v. i. 2. m. h. vedblive at voxe.

Fortwähren, v. i. 1. m. h. vedvare; **-d**, vedvarende, ſtadig.

Fortwälzen, v. t. 1. vælte bort.

Fortwandeln, fortwandern, v. i. 1. m. ſ. vandre bort, affted.

Fortweiſen, v. t. 2. viſe bort, afviſe.

Fortwerfen, v. t. 2. bortkaſte.

Fortwirken, v. i. 1. m. h. vedblive at virke.

Fortwollen, v. i. 1. m. h. ville gaa, ville reiſe bort; ville frem i Verden.

Fortwünſchen, v. t. 1. ønſte bort.

Fortwurzeln, v. i. 1. m. ſ. ubbrede Rødderne videre; m. h. vedblive at ſlaa Rødder.

Fortwüt(h)en, v. i. 1. m. h. vedblive at raſe.

Fortzerren, v. t. 1. rive bort, trække bort.

Fortziehen, v. i. 2. m. ſ. drage bort, marſchere bort; m. h. vedblive at drage; v. t. trække bort, drage bort.

Fortzug, m. **-es -üge**. Bortdragen, Afrejſe, Bortgang, c.

Foß, adj. × ſej, træet.

Foſſil, n. **-s (-ien)**. Foſſil, n.

Fourage, f. ub. pl. Fourage, c.

Fouragi(e)ren, v. i. 1. m. h. fouragere.

Fourier, m. **-s -e**. Fourer, c.

Fracht, f. **-en**. Fragt, Ladning, c.; **Fragtpenge**, pl. | **Fracht-brief**, m. Fragtbrev, Konnossement, n.; **-frei**, fragtfri; **-führer**. m., **-fuhrmann**, m. Fragtmand, Fragtkusk, c.; **-geld**, n. Fragt, c.; **-gut**, n. Fragtgods, n.; **-schein**, m. se **-brief**; **-schiff**, n. Fragtskib, n.; **-schiffer**. m. Fragtskipper, c.; **-stück**, n. Stykke Fragtgods, n.; **-versender**, m. Expeditør, c.; **-wagen**, m. Fragtvogn, c.; **-zettel**, m. Fragtseddel, c., Fragtbrev, n.; **-zuschlag**, m. Forhøjelse af Fragten, c.

Frachten, v. t. 1. fragte.

Frachter, m. **-s** pl. ſ. sg. Fragter, Befragter, c.

Frack, m. **-es -e** (-äcke). Kjole, c. | **Frack-ärmel**, m. Kjoleærme, n.; **-schoß**, m. Kjoleſkjød, n.

Frage, f. **-n**. Spørgsmaal, n.; **eine — an einen richten**, rette et Spørgsmaal til en; **das ist noch die —**, det er endnu et Spørgsmaal; **dies ist keine —**, det er der ingen Tvivl om; **etw. in — stellen**, drage noget i Tvivl; **peinliche —**, Tortur, c., pinligt Forhør, n.; (Kort) Spørgespil, n.

Frägeln, v. t. 1. udfritte, udspørge.

Fragen, v. t. 1. (+ **frug**). spørge; **Einen nach etw. —**, spørge en om noget; **Einen um, über, wegen etw. —**, spørge en angaaende noget; **nach einem —**, spørge efter en; **ich frage nicht viel darnach**, jeg bryder mig ikke meget derom; **es fragt sich**, det er Spørgsmaalet, det er tvivlsomt, usikkert. | **Frage-buch**, n. Spørgsmaalsbog, c.; **-punkt**, m. Spørgsmaalets Gjenstand, c.; **-satz**, m. Spørgesætning, c.; **-ton**, m. spørgende Tone, c.; **-weise**, spørgsmaalsvis; **-welse**, f. Spørgemaade, c.; **-wort**. n. Spørgeord, n.; **-würdig**, værd at spørge om; **-zeichen**, n. Spørgsmaalstegn, n. — **Frags-wert(h)**, værd at spørge om. — **Frag-selig**, spørgesyg, fritesyg.

Frager, m. **-s** pl. ſ. sg. Spørger, c.

Fraglich, adj. tvivlsom, uafgjort, omspurgt, omtalt.

Fragment, n. **-es -e**. Fragment, Brudstykke, n.

Fragmentarisch, adj. fragmentariſk.

Fraiß, **Fraisch**, f. ub. pl. + Skræk, Frygt, Fare, c.; Faldsot, c.; Kriminalret, Halsret, c.

Fraißam, f. ub. pl. + Skræk, Angest, c.

Fraißlich, adj. + ſtrækkelig; ſom hører til Kriminalretten.

Fraktur, f. **-en**. Fraktur, c.

Frange, f. se **Franse**.

Frank, adj. fri, uden Tvang; ligefrem, aaben; — **und frei**, frank og fri, fuldkommen fri.

Franke, m. **-n -n**. Franker, c.; Frank, c. (Mont).

Franken, n. Franken, n.

Fränki(e)ren, v. t. 1. frankere, frigjøre.

Fränkisch, adj. frankiſk.

Franko, adv. fri, frigjort, franko, portofri.

Frankreich, n. Frankrig, n.

Franse, f. **-n**. Frynſe, c.

Fransig, adj. frynſet.

Franz, m. **-en -en**. × Franſtmand, c. | **Franz-apfel**, m. franſt Æble, n., Rainet, c.; **-band**, m. Franſtbind, n.; **-baum**, m. lavſtammet Frugttræ, n.; **-branntwein**, m. franſt Brændevin, c.; **-brot**, n. Franſtbrød, n.; **-geld**, n. franſte Penge; **-gold**, n. franſt Guld, n.; **-mann**, m. Franſtmand, c.; **-obſt**, n. Frugt af lavſtammede Træer; **-wein**, m. franſt Vin, iſær hvid Vin.

Franze, f. **-n**. Frynſe, c.

Franzig, adj. frynſet.

Franziskaner, m. **-s** pl. ſ. sg. Franciskaner, c.

Französe, m. **-n -n**. Franſtmand, c.

Französin, f. **-nen**. franſk Fruentimmer, n.

Franzosen, pl. ub. sg. Franſoſer (veneriſt Syge).

Französig, adj. veneriſt.

Französisch, adj. franſt.

Frappant, adj. frappant, paafaldende, overraſkende.

Frappi(e)ren, v. t. 1. overraſke, ſætte i Forundring; **es frappiert mich**, det frapperer mig.

Fräse, f. **-n**. Fræſe, c., Senkerbor, n.

Fräsen, v. t. 1. fræſe, bore.

Fraß, m. **-es -e**. Æden, Fraadſen; Graadighed, Slugvorenhed, c.; Æde, n., Mad, c.; Benedder, Kræft, c.

Fräßig, adj. ſe **gefräßig**.

Fratscheln, v. i. 1. m. h. × udſpørge; høkre.

Fratschler, m. -s pl. ſ. sg. × Høker, c. | **Fratschler-weib**, n. Høkerkælling, c.

Fratt, adj. ſaaret, ædt, gnebet i Stykker.

Fratt, m. (n.) **-es -e**. Betændelſe, c.; Saar, n.

Fratz, m. **-en -en**. Karikatur, c., Brængebillede, n.; Nar, Lapſ; ſtakkels Djævel, c.

Fratze, f. **-n** Galſtab, Tosseri, n., Karikatur, Anſigtsforvrejelſe, Grimaſſe, c., Brængebillede; Fiæs, n. | **Fratzen-bild**, n. Brængebillede, n.; **-gesicht**, n. forvrejet Anſigt, n., Karikatur, c.; Fiæs, n.; **-wesen**, n. karikeret Væſen.

Fratzenhaft, **fratzig**, adj karikeret, forvrejet, forkrukken.

Frau, f. **-en**. Kone, Ægtekone, Huſtru, Kvinde, c.; Frue, c.; **unsere —**, **unsere liebe —**, Jomfru Maria; × Nonne, c. | **Frauen-bild**, n. Mariabillede, n., Jomfru Mariæ Billede; Fruentimmerportræt; × Fruentimmer, n.; **-birke**, f. Hængebirk, c.; **-diſtel**, f. Mariedidſel, c. (Carduus marianus); **-eis**, n. ſe **-glas**; **-faden**, m. flydende Sommer, c.; **-feind**, m. Fruentimmerhader, c.; **-gaden**, m., **-gemach**, n. Fruerſtue, c.; **-glas**, n. Marieglas, n.; **-hemd**, n. Særk, Chemiſe, c.; **-kloſter**, n. Nonnekloſter, n.;

-knecht, m. × Pigernes Jens, c.; **-küchlein**, n. Mariehøne, c.; **-liebe**, f. Kvindekærlighed, c.; **-list**, f. Kvindelist, c.; **-mantel**, m. Damekaabe, c.; alm. Løvefod, c. (Alchemilla vulgaris); **-rock**, m. Damekjole, c.; **-sattel**, m. Damesaddel, c.; **-schneider**, m. Damestrædder, c.; **-stand**, m. Konestand, c.: Fruentimmerstol, c.; Fruentimmerstade, n.; **-stimmrecht**, n. Kvindernes Stemmeberettigelse, c.; **-tag**, m. Mariæ Bebudelsesdag (25 Marts); Fruedag, c.; **-verein**, m. Kvindeforening, c.; **-volk**, n. Kvindefolk, Kvindemenneske, n.; **-zimmer**, n. Fruentimmer, n.; Fruentimmerværelse, n.; **-zwinger**, m. Fruerbur, Harem, Serail, n. — **Frauens-mensch**, n. Tøjte, c.; **-leute**, pl. Kvindfolk, pl.; **-person**, f. Fruentimmer, n.; **-volk**, n. Kvindfolk, n.

Frauen, v. t. l. fri, ægte.

Frauenhaft, adj. kvindelig.

Frauenschaft, f. **-en**. Kvindestand, c., Kvindesamfund, n.

Fräulein, n. **-s** pl. ſ. sg. Frøken, c. | **Fräulein-stift**, n. Frøkenkloster, n.

Fräulich, fraulich, adj. ſe **weiblich**.

Frech, adj. fræk, fripostig, uforskammet, skandaløs. — **Frechheit**, f. Frækhed, Uforskammethed, Skamløshed, c.

Frechlich, adv. frækt.

Frechsen, v. t. l. fodre.

Fregatte, f. **-n**. Fregat, c. | **Fregatten-kapitän**, m. Fregatkaptejn, c.; **-vogel**, m. Fregatfugl, c. (Tachypetes aquila).

Frei, adv. fri, uhindret, uindskrænket, utvungen; frimodig, aaben, frejdig; — **von etw. sein**, være fri for noget; **unter -em Himmel**, under aaben Himmel: **ein -er Platz**, en aaben Plads; **ins Freie**, i fri Luft, i det fri, ben frie Natur; **ein -er Mensch**, et uafhængigt Menneske; — **stehen**, staa alene, for sig selv; **die -en Künste**, de frie Kunster; **einen Brief — machen**, frigjøre et Brev; **eine -e Wohnung**, en Fribolig; — **ausgehen**, slippe for noget, gaa fri; — **bitten**, bede sig fri; **ein -er Tag**, en Fridag; **Einen — sprechen**, frikjende en; **Etw. etw. — stellen**, overlade noget til en; — **heraus**, uden Omsvøb; **aus -en Stücken**, frivillig. | **Frei-acker**, m. skattefri Ager, c.; **-bauer**, m. Selvejerbonde, c.; **-beuter**, m. Fribytter, c.; **-beuterei**, f. Fribyttteri, Sørøveri, n.; **-beuterisch**, fribytteragtig; **-bezirk**, m. frit Distrikt, n.; **-bier**, n. frit Øl, n.; **-billet**, n. Fribillet, c.; **-blatt**, n. Frikort, n., Force, c.; **-brief**, m. Friheds-brev, n.; Privilegium; Rejsepas, n.; **-denker**, m. Fritænker, c.; **-denkerei**, f. Fritænkeri, n.; **-dorf**, n. Selvejerby, c.; **-eigen**, lensfri; **-exemplar**, n. Friexemplar, n.; **-frau**, f. Frihersinde, c.; **-fräulein**, n. Baronesse, c.; **-gebig**, rundhaandet, gavmild; **-gebigkeit**, f. Rundhaandethed, Gavmildhed, c.; **-geboren**, fribaaren; **-gebung**, f. Frigivelse, c.; **-geist**, m. Fritænker, c.; **-geisterei**, f. Fritænkeri, n.; **-geisterisch**, fritænkerisk; **-gelassen**, frigiven, løsladt; **-gericht**, n. ſe **Fehmgericht**; **-gepäck**, n. Bagage, der gaar frit med paa Jærnbaner; **-gesinnt**, frisindet; **-gesprochen**, frikjendt; **-graf**, m. Formand i den hemmelige Ret, c.; **-gut**, n. toldfri Vare, c.; Selvejendom, c.; skattefrit Gods, n.; **-hafen**, m. Frihavn, c.; **-handel**, m. Frihandel, c.; **-handzeichnen**, n. Frihaandstegning, c.; **-haus**, n. skattefrit Hus, n.; **-herr**, m. Friherre, Baron, c.; **-herrin**, f. Friherreinde, Baronesse, c.; **-herrlich**, friherrelig; **-herrschaft**, f. Baroni, Friherskab, n.; **-jahr**, n. Friaar, n.; **-karte**, f. Frikort, n.; **-kugel**, f. Troldkugle, c.; **-lassung**, f. Løsladelse, Frigivelse, c.; **-los**, n. Frilod, n.; **-mann**, m. Fribonde, Selvejer; Kalkerknægt, c.; **-marke**, f. Frimærke, n.; **-maurer**, m. Frimurer, c.; **-maurerei**, f. Frimureri, n.; **-maurerschaft**, f. Frimurerorden, c.; **-maurerisch**, frimurerisk; **-meister**, m. Frimester, c.; **-mut(h)**, m. Frimodighed, Frejdighed, c.; **-müt(h)ig**, frimodig, aabenhjærtig; **-müt(h)igkeit**, f. Frimodighed, Aabenhjærtighed, c.; **-paß**, m. Fripas, n.; **-saß**, m. ſe **-bauer**; **-schar**, f. Fristare, c.; **-schärler**, m. Fristaremand, c.; **-schießen**, n. Frihaandsskydning, c.; **-schlucker**, m. Snyltegjæst, c.; **-schule**, f. Fristole, c.; **-schütz**, m. × Buestytte: Deltager i en Frihaandsskydning; en, som skyder med Troldkugle; **-sinn**, m. Frisind, n.; **-sinnig**, frisindet; **-sprechung**, f. Frikjendelse, c.; **-staat**, m. Fristat, Republik, c.; **-stadt**, f. fri Rigsstad, Fristad, c.; **-statt, -stätte**, f. Fristed, Asyl, n.; **-stelle**, f. Friplads, c.; **-stuhl**, m. ſe **-gericht**; **-stunde**, f. Fritime, Fritid, c.; **-tisch**, m. frit Bord, fri Kost; **-treppe**, f. Fritrappe, Perron, c.; **-trunk**, m. fri Drik, c.; **-willig**, frivillig, utvungen; **-willigkeit**, f. Frivilligheb, c.; **-zügig**, havende Lov til at drage hen og bosætte sig, hvor man vil; **-zügigkeit**, f. Flyttefriheb, c. (Ret til at bosætte sig alle Vegne).

Freidig, adj. † frejdig, uforskrækket.

Freien, v. t. l. ægte; × befri; v. i. m. h. **um eine Person** —, bejle, fri til en Person. | **Frei-werber**, m. en, som frier for en anden; *Fortalsmand, c.; **-werberei**, f. Frieri for en anden, n.

Freier, m. **-s** pl. ſ. sg. Frier, Bejler, c.; **-s Gedanken haben**, gaa i Giftetanker; **auf -s Füßen gehen**, gaa paa Frieri. | **Freiers-mann**, m. Frier, Bejler, c.; † en, som frier for en anden, *Fortalsmand, c.

Freierdings, adv. × frivillig.

Freierei, f. ub. pl. Frieri, n.

Freiet, f. **-en**. Frieri, n.

Freihart, m. **-es -e**. Landstryger, c.

Freiheit, f. **-en**. Friheb, c.; Privilegium, n.; **ich nehme mir die** —, jeg tager mig den Friheb. | **Freiheits-apostel**, m. Friheds-apostel, c.; **-baum**, m. Frihedstræ, n.; **-drang**, m. Frihedstrang, c.; **-feind**, m. Frihedsfjende, c.; **-freund**, m. Frihedsven, c.; **-göttin**, f. Frihedens Gud-

inde, c.; **-krieg**, m. Frihedskrig, c.; **-liebe**, f. Frihedskjærlighed, c.; **-mütze**, f. Frihedshue, c.; **-prediger**, m. Frihedsprædikant, c.; **-rausch**, m. Frihedsrus, c.; **-sinn**, m. Frihedssans, c.; **-strafe**, f. Fængselsstraf, c.

Freiin, f. **-nen**. Baronesse, Friherreinde, c.

Freilich, adv. visselig, til visse, vistnok, rigtig nok; i Sandhed.

Freiling, m. **-s -e**. † fri Mand, c.

Freitag, m. **-es -e**. Fredag, c.; **der stille —**, Langfredag.

Freite, f. **-n**. Frieri, n.

Freiung, f. **-en**. † Frigjørelse, Befrielse, c.; × Fribed, c.

Fremd, adj. fremmed; † usædvanlig, forunderlig, besynderlig; **ein -er**, en Fremmed, Udlænding; **-e**, Fremmede, Gjæster. | **Fremd-artig**, af fremmed Art; heterogen; **-herrschaft**, f. fremmed Herredømme, n.; **-ländisch**, udenlandsk; **-wort**, n. fremmed Ord, n.; **-wörterbuch**, n. Fremmedordbog, c. — **Fremdenbuch**, n. Bog, hvori de rejsende skrive deres Navne, c.; **-führer**, m. Fører for fremmede, c.; **-stube**, f. Gjæstestue, c.

Fremde, f. ub. pl. et fremmed Land, Udlandet.

Fremdheit, **Fremdigkeit**, f. ub. pl. det at være fremmed.

Fremdling, m. **-s -e**. en fremmed; fig. Vandrefalk; Vandreblok, c.

Frequenti(e)ren, v. t. 1. frekventere, besøge flittig, ofte bivaane.

Frequenz, f. ub. pl. talrig Forsamling, c., Tilløb, n.

Fresko, n. indecl. Fresko. | **Fresko-gemälde**, n., **-malerei**, f. Freskomaleri, n.

Fresse, f. **-n**. × Mund, Flab, c.

Fressen, v. t. 2. æde, fraadse, fortære; fordærve, ødelægge; **seinen Kummer in sich —**, æde sin Sorg i sig; **er hat alle Weisheit gefressen**, han har slugt al Verdens Visdom. | **Freß-fieber**, n. Ødefeber, c.; **-gier**, f. Graadighed, c.; **-gierig**, graadig; **-krankheit**, f. se **-sucht**; **-lust**, f. Ødelyst, c.; **-sucht**, f. Ødelyge, c.; **-trog**, m. Ødetrug, n.; **-wanst**, m. Slughals, Øder, c.; **-zange**, f. Bidetlo, c.

Fressen, n. **-s** ub. pl. Øden, Fraadsen, c.; Øde, n., Fode, Næring, c.; **ein gefundenes —**, × en forsnsket Ting, et heldigt Fund, en heldig Opdagelse.

Fresser, m. **-s** pl. ſ. sg. Øder, Fraadser, Slughals, c.

Fresserei, f. **-en**. Øderi, Gilde, n.

Fresserisch, **fresserig**, adj. graadig.

Freßling, m. **-s -e**. Øder, Slughals, c.

Frett, n. **-es -e** (**Frettchen**, n.) Fritte, c. (Mustela Furo). | **Frett-wiesel**, n. se **Frett**.

Fretten, v. t. 1. † æde, fraadse; **das Vieh —**, mæste, fede Kvæget.

Freude, f. **-n**. Glæde, Fryd, Fornøjelse, c.; **mit -n**, gjærne, med Fornøjelse, med Glæde. | **Freuden-arm**, fattig paa Glæde; **-becher**, m. Glædesbæger, n.; **-bezeigung**, f. Glædesytring, c.; **-blick**, m. glad Blik, n.; **-bote**, m. Glædesbud, n.; **-botschaft**, f. Glædesbudskab, n.; **-fest**, n. Glædesfest, c.; **-feuer**, n. Glædesild, c.; **-geschrei**, n. Glædesskrig, Fryderaab, n.; **-haus**, n. Bordel, n.; **-kelch**, m. Glædesbæger, n.; **-leer**, **-los**, glædetom, glædeløs; uden Glæde; **-mädchen**, n. Skjøge, c.; **-mahl**, n. Glædesmaaltid, n.; **-meer**, n. Glædeshav, n.; **-opfer**, n. Glædesoffer, n.; **-post**, f. Glædesbudskab, n.; **-rausch**, m. Glædesrus, c.; **-reich**, glæderig; **-ruf**, m. Glædesraab, n.; **-schall**, m. Glædeslyd, Glædesklang, c.; **-schießen**, n. Skyttefest, c.; **-schmaus**, m. Glædesmaal, n.; **-schrei**, m. Glædesskrig, n.; **-spiel**, n. Lystspil, n.; **-sprung**, m. Glædesspring, n.; **-störer**, m. Glædesforstyrrer, c.; **-strom**, m. Glædesstrøm, c.; **-sturm**, m. stormende Glæde, c.; **-tag**, m. Glædesdag, c.; **-ton**, m. se **-schall**; **-taumel**, m. Glædesrus, c.; **-thräne**, f. Glædestaare, c.; **-voll**, frydefuld, fuld af Glæde; **-zeichen**, n. Glædestegn, n.; **-zähre**, f. se **-thräne**. — **Freude-bebend**, bævende af Glæde; **-berauscht**, glædesdrukken; **-bringend**, glædebringende; **-glänzend**, **-hell**, glædestraalende; **-leer**, **-los**, glædetom, glædeløs; **-ruf**, m. Glædesraab, n.; **-strahlend**, glædestraalende; **-taumel**, m. Glædesrus, c.; **-trunken**, glædedrukken; **-trunkenheit**, f. Glædesrus, c.; **-voll**, frydefuld, fuld af Glæde; **-zitternd**, stjælvende af Glæde.

Freudig, adj. glad, fornøjet, oprømt; glædelig, frydefuld; frejdig. — **Freudigkeit**, f. Glæde, Frejdighed, c.

Freuen, v. t. 1. glæde, fornøje; v. r. glæde sig, fryde sig; **sich über etw.**, **an etw.** (**eines Dinges**) —, glæde sig over noget; **sich auf etw. freuen**, glæde sig til noget; **es freut mich**, det glæder mig.

Freund, m. **-es -e**. Ven, c.; × Slægtning, Paarørende, c.; **er ist ein — vom Reiten**, han holder meget af at ride. | **Freund-los**, vennels.

Freundin, f. **-nen**. Veninde c.

Freundlich, adj. venlig; behagelig, yndig. — **Freundlichkeit**, f. Venlighed, c.

Freundschaft, f. **-en**. Venskab, n., Bekjendtskab, n., Fortrolighed, c.; × Slægtskab, n.; Paarørende, Familie, c.; Tjeneste, c.; **aus — für ihn**, af Venskab mod ham. | **Freundschafts-beweis**, m. Venskabsbevis, n.; **-dienst**, m. Venskabstjeneste, c.; **-inseln**, pl. Venskabsøerne; **-probe**, f. Venskabsprøve, c.; **-stück**, n. Venskabsstykke, n.; **-versicherung**, f. Forsikring om Venskab, c.

Freundschaftlich, adj. venskabelig. — **Freundschaftlichkeit**, f. Venskabelighed, c.

Frevel, adj. se **frevelhaft**.

Frevel, m. **-s** pl. ſ. sg. Riddingsværk, n.,

Forbrydelse, Formastelse, c. | **Frevel-mut(h)**, m., **-sinn**, m. ugudeligt Sindelag, Formastelighed, c.; **-that**, f. Niddingsdaad, stor Forbrydelse, Misgjerning, c.

Frevelhaft, adj. ugudelig, forbryderisk, formastelig.

Freveln, v. i. 1. m. h. begaa Niddingsværk, synde, handle ugudelig.

Freventlich, adv. forbryderisk, ondskabsfuld.

Frevler, m. **-s** pl. ſ. sg. Forbryder, Nidding, Ildgjerningsmand, c.

Frevlerisch, adj. se **frevelhaft**.

Friede, m. **-ns -n**. (**Frieden**, **-s** pl. ſ. sg.) Fred, c.; fig. Sindsro, c.; † Gærde, n., Indhegning, c.; **-n vor eim. haben**, have Fred for en; **Einen in (zu, mit) -n lassen**, lade en i Fred; **dem -n nicht trauen**, ikke stole paa Freden. | **Fried-brüchig**, som bryder Freden; **-fertig**, fredelig, fredsommelig; **-fertigkeit**, f. Fredelighed, Fredsommelighed, c.; **-hof**, m. Kirkegaard, c.; **-liebend**, fredelskende. — **Friede-arm**, fredløs; **-fürst**, m. Fredsfyrste, c.; **-voll**, fredelig, fredsommelig. — **Friedens-abschluß**, m. Fredsslutning, c.; **-antrag**, m. Fredstilbud, n.; **-bedingung**, f. Fredsbetingelse, c.; **-bruch**, m. Fredsbrud, n.; **-fest**, n. Fredsfest, c.; **-fürst**, m. Fredsfyrste, c.; **-fuß**, m. Fredsfod, c.; **-göttin**, f. Fredens Gudinde, c.; **-nachricht**, f. Fredsbudskab, n.; **-pfeife**, f. Fredspibe, c.; **-richter**, m. Fredsdommer, c.; **-schluß**, m. Fredsslutning, c.; **-stifter**, m. Fredsstifter, Mægler, c.; **-stiftung**, f. Stiftelse af Fred, c.; **-fürer**, m. Fredsforstyrrer, c.; **-traktat**, m. Fredstraktat, c.; **-unterhändler**, m. Fredsunderhandler, c.; **-unterhandlung**, **-verhandlung**, f. Fredsforhandling, c.; **-vertrag**, m. Fredstraktat, c.; **-vorschlag**, m. Fredsforslag, n.; **-zeit**, f. Fredstid, n.

Frieden, **friedigen**, v. t. 1. † indhegne.

Friedlich, adj. fredelig, fredsommelig, fredelskende, rolig. — **Friedlichkeit**, f. Fredelighed, Roligheb, c.

Friedrich, m. **-s -e**. Frederik, c.

Friedsam, adj. † se **friedlich**.

Frieren, v. i. 2. m. h. fryse; **die Füße — mir**, mine Fødder fryse; m. ſ. **das Wasser ist gefroren**, Vandet er frossent; v. imp. **es friert mich an den Händen**, jeg fryser om Hænderne; † v. t. bringe til at fryse, stivne. | **Frier-punkt**, m. Frysepunkt, n.

Fries, m. **-es -e**. Badmel, c. | **Fries-rock**, m. Badmelsfrakke, c.

Fries, m. (n.) **-es -e**. (**Friese**, f. **-n**) Frise, c.

Friese, m. **-n -n**. Friser, c.

Friesel, n. (m.) **-s** pl. ſ. sg. Frisler, pl. (Hudsygdom).

Friesen, adj. Badmels-, af Badmel.

Friesisch, adj. frisisk.

Frikasse, f. (n.) **-s**. Frikasse, c.

Friktion, f. **-en**. Friktion, c.

Frisch, adj. frist; kølig, vederkvægende; ubedærvet, ny; nylig, nu først, ganske nylig; **von -em**, paa ny; **auf -er That**, paa ferst Gjerning, paa frist Gjerning; **-er Schnee**, nysfalden Sne; **-e Butter**, nykjærnet Smør; **-e Milch**, sød Mælk; **-es Fleisch**, ferst Kjød; **ein -es Faß**, en ny Tønde; **-e Wäsche**, rent Linned; **der Wind wird -er**, det kuler op; munter, livlig, levende; — **auf**, gaa paa!

Frische, f. **-n**. Fristhed, c.; Kuligheb, c.; koligt Sommeropholdssted, n.; Vandingssted, n.

Frischen, v. t. 1. forfriste, afkøle; **die Hunde — sich**, (Jagt) Hundene drikke; **etw. —**, opfriste, atter bearbejde, forbedre noget; smelte, rense (Metaller); v. i. (om Vildsvin) kaste Unger. | **Frisch-arbeit**, f. Smeltearbejde, n.; **-backen**, nybagt; **-herd**, m., **-hütte**, f. Smeltehytte, c.; **-melkend**, **-melkig**, **-milchend**, nyböer; **-ofen**, m. Smelteovn, c.

Frischling, m. **-s -e**. ungt Vildsvin.

Frischung, f. **-en**. Forfriskelse, Afkøling; Udsmeltning, Rensning, c.

Friseur, m. **-es -e**. Frisør, Haarskærer, c.

Friſi(e)ren, v. t. 1. friſere. | **Friſi(e)r-mantel**, m. Friserkaabe, c.

Frist, f. **-en**. Frist, Termin, c.; Udsættelse, Henstand, Tid, c.; Tidsrum, n.; **zu dieser —**, nu, i dette Øjeblik; **zu keiner —**, aldrig; **zu jeder —**, altid. | **Frist-gesuch**, n. Ansøgning om Opsættelse, c.; **-tag**, m. Løbedag, Respitdag, c.; **-weise**, terminvis.

Fristen, v. t. 1. give Frist, friste, udsætte, opsætte, forlænge; **das Leben —**, friste Livet. — **Fristung**, f. Opsættelse, Forlængelse, c.

Frisur, f. **-en**. Frisure, c.

Fritt, m. **-es -e**. × Bribbor, n.

Fritte, f. **-n**. Fritte, c. (raa Glasmasse). | **Fritten-ofen**, m. Glasovn, c.; **-pfanne**, f. Pande til at smelte Glas i, c.

Fritten, v. t. 1. udgløde Glassats.

Frivol, adj. frivol, letfærdig.

Frivolität, f. **-en**. Frivolitet, Letfærdigheb, c.

Froh, adj. glad, fornøjet; glædelig; **eine -e Nachricht**, en glædelig Efterretning; **über etw. (eines Dinges) — werden**, blive glad over noget. | **Froh-gelaunt**, **-gemut(h)**, se **-sinnig**; **-mut(h)**, m. se **-sinn**; **-mut(h)ig**, **-müt(h)ig**, se **-sinnig**; **-sinn**, m. glad Sind, n.; **-sinnig**, glad, munter, fornøjet.

Fröhlich, adj. glad, fornøjet, lystig, munter, glædelig — **Fröhlichkeit**, f. Glæde, Fryd, Lystighed, c.

Frohlocken, v. i. 1. m. h. juble, udbryde i Fryderaab, triumfere.

Frohn, adj. † herstabelig, hellig, berømt; prægtig, herlig, stjøn, offentlig.

Frohn, m. **-s -e**. Politibetjent, Raadstuetjener, c.; Hoveri, n. | **Frohn-acker**, m. en Ager, hvis Besidder maa yde Hoveritjeneste; **-altar**, m. Højalter, n.; **-amt**, n. Højmesse, c.; **-arbeit**, f.

Hoveriarbejde, n.; **-arbeiter**, m. Hoveriarbejder, c.; **-bote**, m. Raadstuetjener, c.; **-dienſt**, m. Hoveritjeneſte, c., Hoveri, n.; **-feſte**, f. Fængſel, Slutteri, n.; **-fuhre**, f. Hoveritjørſel, c.; **-geld**, n. Hoveripenge, pl.; **-leichnam**, m. Chriſti Legeme i Alterens Sakramente; **-leichnamsfeſt**, n. Chriſti Legemsfeſt, c.; **-pflichtig**, hoveripligtig; **-tag**, m. Hoveridag, c.; **-vogt**, m. Ridefoged, Ladefoged, c.

Frohnbar, adj. hoveripligtig.

Frohnde, **Frohne**, f. **-n**. Hoveri, n.; Fængſel, n.

Frohnen, **fröhnen**, v. i. 1. m. h. gjøre Hoveritjeneſte; trælle for; fig. **ſeinen Lüſten —**, trælle for ſine Lyſter, være en Træl af ſine Lyſter.

Fröhner, m. **-s** pl. ſ. sg. Hoveripligtig, c.

Fröhneref, f. ſe **Frohnfeſte**.

Fröhnig, adj. ſe **frohnbar**.

Fromm, adj. from, taalmodig, ſpagſærdig; gudfrygtig; god, medlidende; artig; **ein cr Wunſch**, et fromt Ønſke. | **Fromm-herzig**, sagtmodig, ſpagſærdig, taalmodig.

Frömmelei, f. **-en**. paataget Fromhed, c., Hykleri, n., Skinhelligheb, c.

Frömmeln, v. i. 1. m. h. hykle Fromheb, anſtille ſig gubfrygtig, andægtig.

Frommen, n. **-s** ub. pl. Nytte, Forbel, Gavn, Baabe, c.

Frommen, v. i. 1. m. h. gavne, nytte, baabe.

Frömmigkeit, f. **-en**. Fromheb, Gubfrygtigheb, c.

Frömmler, m. **-s** pl. ſ. sg. Hykler, Pietiſt, c.

Frömmlich, adj. ſkinhellig, hyklerſt.

Frömmling, m. ſe **Frömmler**.

Front(e), f. **-n**. Front, c. | **Front-linie**, f. Frontlinje, c.; **-marſch**, m. Frontmarſch, c.

Froſch, m. **-es -öſche**. (Dim. **Fröſchchen**, **Fröſchlein**, n.) Frø, c.; Svulſt i Munden, c.; (Studentersprog.) Gymnaſiaſt, c.; Armſulb afſtaarne Kornſtraa, c.; en fremragende meb en Skrue-mober forſynet Del; Klampe, c. (paa Maſten). | **Froſch-ader**, f. Aare under Tungen, c.; **-biß**, m. Frøbib, c. (Hydrocharis); **-fiſch**, m. Havtaſte, Brebflab, c. (Lophius piscatorius); **-geſchwulſt**, f. Svulſt under Tungen, c.; **-keule**, f. Frøslaar, n.; **-laich**, m. (n.) Frøleg, c.; **-löffel**, m. Skeblab, n. (Alisma); **-wurm**, m. Haletubſe, c.

Froſchen, **fröſchen**, v. i. 1. m. h. fange Frøer.

Fröſchling, m. ſe **Friſchling**.

Froſt, m. **-es -öſte** Froſt, Kulbe, Frysen, c. | **Froſt-beule**, f. Froſtknube, Froſtbyld, c.; **-mittel**, n. Froſtmibbel, n.; **-rauch**, m. Froſttog, c.; **-ſalbe**, f. Froſtſalve, c.; **-ſchaden**, m. Skabe beb Froſt, c.; **-ſchauer**, m. Kulbgysning, c.; **-wetter**, n. Froſtvejr, n.

Fröſteln, v. i. 1. m. h. og imp. frøſe lidt, føle Kulbe, ryſe af Kulbe.

Froſtig, adj. kolb, ligegyldig; kuldſtær; fremkalbenbe Kulbegysninger. — **Froſtigkeit**, f. Kulbe, Kulbſtærheb, c.

Fröſtler, m. **-s** pl. ſ. sg. Frosſenpinb, c.

Fröſtling, m. ſe **Fröſtler**.

Frucht, f. **-üchte**. (Dim. **Früchtlein**, **Früchtchen**, n.) Frugt, Træfrugt, Sæb, Afgrøbe, c.; Indkomſt, Løn, c.; Følge, Nytte, Forbel, Baabe; Dim. ofte et banartet ungt Menneſke. | **Frucht-aft**, m. Frugtgren, c.; **-auffatz**, m. Frugtopſats, c.; **-auge**, n. Frugtknop, c.; **-baum**, m. Frugttræ, n.; **-behältnis**, n. Frøhus, Frøgjemme, n.; **-boden**, m. Kornloft, n.; Frugtbund, c. (receptaculum); **-börſe**, f. Kornbørs, c.; **-bringend**, frugtbringenbe, frugtbærenbe; **-eſſig**, m. Frugteddike, c.; **-feld**, n. Kornmark, c.; **-folge**, f. Sæbſtifte, n.; **-garten**, m. Frugthave, c.; **-gehäuſe**, n. ſe **-behältnis**; **-horn**, n. Overflobighebshorn, n.; **-hülle**, f. Frugthylſter, n.; **-kern**, m. Frugtkjærne, c.; **-knoſpe**, f. ſe **-auge**; **-knoten**, m. Frugtknube, c.; **-los**, frugtesløs, uben Nytte; **-loſigkeit**, f. Frugtesløshеb, c.; **-nießung**, **-nutzung**, f. Nytten, Brugen af bet, en Ting giver af ſig (Usus fructus); **-ſaft**, m. Frugtſaft, c.; **-ſchale**, f. Frugtſkal, c.; **-ſpeicher**, m. Kornloft, Frugtkammer, n.; **-ſtück**, n. Frugtſtykke, n.; **-tragend**, frugtbærenbe; **-wechſel**, m. ſe **-folge**; **-zeit**, f. Frugttib, c.

Fruchtbar, adj. frugtbar, frugtbringenbe. — **Fruchtbarkeit**, f. Frugtbarheb, c.

Fruchten, v. i. 1. m. h. frugte, hjælpe, gavne, nytte.

Früh, adj. tiblig, betibs, betimelig, aarle; **— morgens**, aarle om Morgenen; **heute —**, i Morges, **mit dem -eſten**, saa tiblig ſom muligt. | **Früh-arbeit**, f. Morgenarbejde, n.; **-erbſen**, pl. tiblige Ærter; **-gebet**, n. Morgenbøn, c.; **-geburt**, f. for tiblig Nedkomſt, Abort, c.; **-gottesdienſt**, m. Frotræken, c.; **-jahr**, n. ſe **Frühling**; **-kirche**, f. ſe **-gottesdienſt**; **-klug**, forklog; klog før Tiben; **-mahl**, n. ſe **-ſtück**; **-meſſe**, **-mette**, f. Morgenmeſſe, Ottelang, c.; **-morgens**, tiblig om Morgenen; **-nebel**, m. Morgentaage, c.; **-obſt**, n. tiblig moben Frugt; **-predigt**, f. Frotræken, c.; **-regen**, m. Morgenregn, c.; Foraarsregn, c.; **-reif**, tiblig moben; **-reif**, m. Morgenrim, c.; **-reiſe**, f. tiblig Mobenheb, c.; **-rot(h)**, n. Morgenrøbe, c.; **-ſtück**, n. Frokoſt, Davre, c.; **-ſtücken**, ſpiſe Frokoſt; **-ſtückstiſch**, m. Frokoſtbord, n.; **-ſtückszeit**, f. Frokoſttib, c.; **-ſtunde**, f. Morgentime, c.; **-trunk**, m. Morgenbrik, c.; **-verklärt**, **-vollendet**, tiblig afbøb; **-zeitig**, tiblig; tiblig moben.

Frühe, f. ub. pl. Morgentib, Morgenſtunb, c.; **in der —**, tiblig om Morgenen.

Früheſtens, adv. i bet tibligſte.

Frühling, m. **-s -e**. Foraar, n., Vaar, c.; Dyr, ſom føbes i Aarets Begyndelſe; den førſte-

fødte, tidlig fødte: et Barn, som fødes for hastig efter Vielsen. | **Frühlings-blume**, f. Foraarsblomst, c.; **-feier**, f., **-fest**, n. Foraarsfest, c.; **-fischerei**, f. Vaarfisteri, *Vaarfiske, n.; **-flege**, f. Vaarflue, c. (Phryganea); **-himmel**, m. Foraarshimmel, c.; **-kleid**, n. Foraarsstjole. Foraarsdragt, c.; **-luft**, f. Foraarsluft, c.; **-lust**, f. Foraarsglæde, c.; **-markt**, m., **-messe**, f. Foraarsmarked, n.; **-monat**, m. Foraarsmaaned, c.; **-regen**, m. Foraarsregn, c.; **-saat**, f. Vaarsæd, c.; **-tag**, m. Foraarsdag, c.; **-tagundnachtgleiche**, f. Foraarsjævndøgn, n.; **-wetter**, n. Foraarsvejr, n.; **-zeichen**, n. Foraarstegn, n.; **-zeit**, f. Foraarstid, c.

Frühlingen, v. i. 1. m. h. blive Foraar; fuldbyrde Ægteskabet før Vielsen.

Frühlingshaft, adj. foraarsagtig.

Fuchs, m. **-es -üchse**. (Dim. **Füchschen**, **Füchslein**, n.) Ræv, c.; Rævebælg, c., Rævestind, n.; Takvinge, c. (Vanessa); en rød Due; rød Hest, Fux; Dukat, c.; **goldene Füchse**, Guldpenge; rødhaaret Menneske; Rus, c. (ung Student); Ovnrør, n.; **der — brennt**, Ilden slaar ud af Skorstenen; Ertsklump, som ikke vil smelte, c.; Flaadetømmer, som ophobes i Stedet for at svømme; fig. Ræv, c. (et listigt, forslagent Menneske); **der — braut**, Mosekonen brygger; **ein feiner —**, en snu Karl; **— im (ins) Loch**, Tampen brænder (Læg). | **Fuchs-affe**, m. Ræveabe, Maki, c. (Lemur); **-balg**, m. Rævebælg, c., Rævestind, n.; **-bau**, m. Rævehule, c.; **-eisen**, n., **-falle**, f. Rævefax, c.; **-haar**, n. Rævehaar, n.; **-jagd**, f. Rævejagt, c.; **-jäger**, m. Rævejæger, c.; **-loch**, n. Rævehul, n.; Utæthed i en Vandbeholder, c.; **-mütze**, f. Rævestindshue, c.; **-pelz**, m. Rævestindspels, c.; **den — — anziehen**, bruge List; **-prellen**, n. Himmelsprætsleg med en Ræv, c.; **-rot(h)**, rød som en Ræv, ræverød; **-schwanz**, m. Rævehale, Rævestump, c.; Rævehale, Amarant (Amarantus); Rævehale, c. (Alopecurus); fig. **den -schwanz streichen**, sleske, smiske, tale efter Munden; **-schwänzen**, **-schwänzeln**, sleske, smigre, tale efter Munden; **-schwänzer**, m. Sleskter, lav Smigrer, c.; **-wild**, rasende, ude af sig selv.

Fuchsen, **füchsen**, adj. Rævestinds-, af Rævestind.

Fuchsen, **füchseln**, v. t. og i. gaa paa Rævejagt, jage; plage, pine; bedrage, snyde; stjæle; (Billard) gjøre en Bal ved et Tilfældе; lugte som en Ræv.

Fuchsia, f. **-sien**. Fuchsia, c.

Fuchsicht, adj. ræversød.

Fuchsig, adj. rævеagtig, ræversød.

Füchsin, f. **-nen**. Hunræv, c.

Fuchsisch, **fuchshaft**, adj rævеagtig.

Fuchtel, f. **-n**. Kaarde med bred Klinge, c.; fig. Slag med en saadan Kaarde, n.

Fuchteln, v. t. 1. fugtle, give Prygl med en bredklinget Kaarde; v. i. fare med dragen Sabel hid og did.

Fuder, n. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Füderchen**, **Füderlein**, n.) Læs, n.; et Maal for tørre og flydende Ting; et stort Vinfad. | **Fuder-weise**, i Læs, læsevis.

Fug, m. **-es** ub. pl. Ret, Føje, c. | **Fug-los**, ubefojet; **-losigkeit**, f. Ubefojethed, c.

Fuge, f. **-n**. Fuge, Fælдning, Skorring, c.; fig. Fuga (i Musiken).

Fugen, v. i. 1. m. h. passe; v. t. fælde sammen.

Fügen, v. t. 1. sammenføje; **sich in etw.** —, føje, stikke, lempe, rette sig efter noget; anordne; føje, bestikke (kun om Gud); **sich** —, fømme, stikke, passe sig, *lage sig; sle, tildrage sig; v. i. føje; **Eim.** —, give efter for en. | **Füge-bank**, f. Høvlebluk, c. (Bødker); Langhøvl, Fugbænk, c.; **-bock**, m. Langhøvl, Strygхøvl, c.; **-eisen**, n. Jærnet i Langhøvlen; Glarmesterknib, c.; **-hobel**, m. Blovhøvl, Skarrehøvl, c.; **-wort**, n. Bindeord, n., Konjunktion, c.

Füglich, adj. passende; med Føje, med god Grund, med Rette. — **Füglichkeit**, f. Bekvemhed, Passelighed, Befojelse, c.

Fügsam, adj. føjelig, bøjelig, smidig; eftergivende. — **Fügsamkeit**, f. Føjelighed, Eftergivenhed, c.

Fügung, f. **-en**. Førelse, Styrelse, c., Tilskikkelse, c.; Forsyn, n.

Fühlbar, adj. følsom, følelig. — **Fühlbarkeit**, f. Følsomhed, Sentimentalitet, Følelighed, c.

Fühlen, v. t. og i. 1. m. h. føle, føle paa, beføle; fornemme, mærke; **Eim. den Puls** —, føle ens Puls; **Schmerz, Freude** —, føle Smerte, Glæde; **Einen (+ Eim.) etw. — lassen**, lade en føle noget; v. r. føle sig; **ich fühlte mich besser werden**, jeg følte, at jeg blev bedre; **sich glücklich** —, føle sig lykkelig; **er fühlt sich** —, han føler sig, er sig sit Værd bevidst. | **Fühl-faden**, m. Føletraad, c.; **-horn**, n. Følehorn, n.; **-los**, ufølsom, følesløs; **-losigkeit**, f. Følesløshed, Ufølsomhed, c.; **-spitze**, f. Følehorn, n.

Fühler, m. **-s** pl. ſ. sg. Følehorn, n.; fig. Prøveballon, c.

Fühlung, f. **-en**. + Følelse, Fornemmelse, Føling, c.

Fuhr, **Fuhre**, f. **-n**. Kjørsel, Kjøren, c.; Læs, n.; Vogn, c., Kjøretøj, n.; Kjøretur; Vognleje, c. | **Fuhr-frohne**, f. Ægtkjørsel, c.; **-geld**, n. Kjørepenge, pl.; **-herr**, m. Vognmand, c.; **-knecht**, m. Vognmandskarl, Kjørejvend, c.; **-lohn**, m. (n.) Løn for Kjørsel; Vognleje, Fragt, c.; **-mann**, m. Vognmand, Kusk, c.; **-park**, m. Vogupark, c.; **-weg**, m. se **Fahrweg**; **-werk**, n. Kjøretøj, n., Vogn, c.; **-wesen**, n. Befordringsvæsen, n.

Führen, v. t. 1. føre; lede; **Einen auf den**

rechten Weg —, føre en paa rette Vej; **den Tanz** —, opføre Dansen; **etw. bei sich** —, føre noget paa sig; **Waren** —, føre Varer; **den Degen** —, føre Kaarden; **etw. im Munde** —, føre noget i Munden; **etw. im Sinne** (Schilde) —, have noget i Sinde; **Ein. etw. zu Gemüte** —, lægge en noget paa Sinde; **etw. zu Ende** —, føre noget til Ende, fuldende noget; **ein Amt** —, bestyre et Embede; **den Befehl** —, føre Kommandoen; **Bücher** —, føre Bøger; **einen Prozeß** —, føre en Proces; **den Takt** —, slaa Takten; **den Ton** —, angive Tonen; **das große Wort** —, føre det store Ord; **der Weg führt nach der Stadt**, Vejen fører til Byen.

Führer, m. **-s** pl. ſ. sg. Fører, Leder, Vejviſer, Anfører, c.

Führerin, f. **-nen**. Førerſte, Anførerinde, c.

Führerſchaft, f. **-en**. Anførſel, c.

Fuhrt, f. ſe **Furt**.

Führung, f. **-en**. Førelſe, Ledelſe; fig. Anførſel, Styrelſe, Beſtyrelſe; Føreſle, c.; Opførſel, c. | **Führungs-buch**, n. Skudsmaalsbog, Vandrebog, c.; **-zeugnis**, n. Vidnesbyrd for Opførſel, n.

Fülle, f. **-n**. Fylde, Fuldhed, Overflødighed, c.; Fyldighed, Tribelighed, c.; Fyld, n., Fars, c.; **die Hülle und** —, ſtor Overflødighed, c.

Füllen, v. t. 1. fylde; hælde fuld; øſe; **gefüllte Blumen**, fyldte Blomſter; **Einen** —, × drikke en fuld; fole, kaſte Føl. | **Füllbier**, n. Øl, ſom fyldes efter i Fadet; **-eimer**, m. Øſepand, c.; **-erde**, f. Fyld, n., Jord til at fylde med, c.; **-gelte**, f. Øſe, c.; **-haar**, n. Krøllhaar, Fyld, n.; **-hals**, m. ſtor Træetragt, c.; **-horn**, n. Overflødighedshorn, n.; **-kanne**, f. Øſekar, n.; **-kelle**, f. Øſe, c.; **-kraut**, n. fyldt Hvidkaal, c.; **-löffel**, m. Potageſte, c.; **-wein**, m. Vin, ſom fyldes efter i Fadet; **-wort**, n. ſe **Flickwort**.

Füllen, n. **-s** pl. ſ. sg. Føl, n. | **Füllenſtute**, f. Følhoppe, c.

Füllerei, f. ſe **Völlerei**.

Füllſel, n. **-s** pl. ſ. sg. Fyld, n.; iſær Fars, c.

Füllung, f. **-en**. Fyldning, c.; Fyld, n.; Fars, c.

Fummel, f. **-n**. Rand paa Mandfolkeſto, c.; × et ſlanevornt Fruentimmer.

Fummeln, v. i. 1. m. h. famle, rode; v. t. glatte med Poleretræet. | **Fummel-holz**, n. Poleretræ, n.

Fund, m. **-es -ünde** (**-unde**). Finden, Hitten, c.; Opfindelſe, Opdageſſe, c.; Fund, Hittegods, n.; † Liſt, Rænke, Finte, c., Kneb, n. | **Fundgebühr**, f., **-geld**, n. Findeløn, c.; **-grube**, f. Grube, Mine; fig. Fundgrube, c.; **-ort**, m. Findeſted, n.; **-recht**, n. Finderet, c.

Fundament, n. **-es -e**. Fundament, n.; Grundvold; fig. Begyndelſesgrund, c., Grundbegreb, n.

Fundamental, adj. fundamental. | **Fundamental-artikel**, m. Fundamentalartikel, c.; **-ſatz**, m. Fundamentalſætning, c.

Fundation, f. **-en**. Fundation, c.

Fundi(e)ren, v. t. 1. fundere.

Füne, m. **-n -n**. Fynbo, c.

Fünen, n. Fyn, n.

Fünf, f. **-en**. Fem, c., Femtal, n.

Fünf, num. fem; **er kann nicht bis — zählen**, han kan ikke tælle til fem. | **Fünf-blätterig**, femblabet; **-doppelt**, femdobbelt; **-eck**, n. Femkant, c.; **-eckig**, femkantet; **-fach**, **-fältig**, femfold, femdobbelt; **-füßler**, m. femfodet Vers, Pentameter, n.; **-hundert**, femhundrede; **-jährig**, fem Aar gammel; **-mal**, fem Gange; **-malig**, ſom ſker fem Gange; **-monatlich**, fem Maaneder gammel; **-pfündig**, Fempunds-; **-reihig**, af fem Rækker beſtaaende; **-ruderig**, femrabaaret; **-ſeitig**, femſidet; **-ſtimmig**, femſtemmig; **-tägig**, fem Dage gammel, **-zellig**, af fem Linjer beſtaaende.

Fünfer, m. **-s** pl. ſ. sg. Femmer, c., et Antal af fem, betragtet ſom et Hele.

Fünferlei, adj. indecl. fem Slags.

Fünfte, num. femte.

Fünftehalb, adj. indecl. halvfemte.

Fünftel, n. **-s** pl. ſ. sg. Femtedel, c.

Fünftens, adv. for det femte.

Funfzehn, **fünfzehn**, num. femten.

Funfzehnte, num. femtende.

Funfzehntens, adv. for det femtende.

Funfzehntel, n. **-s** pl. ſ. sg. Femtendedel, c.

Funfzig, **fünfzig**, num. halvtreſindstyve; *femti.

Fünfziger, m. **-s** pl. ſ. sg. en paa 50 Aar; Halvtreſindstyve-(kroner, mark, gylden, frank) ſedbel, c.; Vin fra Aaret 1850.

Funfzigſte, num. halvtreſindstyvende.

Funfzigſtens, adv. for det halvtreſindstyvende.

Fungi(e)ren, v. i. 1. m. h. fungere.

Fünfiſch, adj. fynſk.

Funke, m. **-ns -n**. (Dim. **Fünkchen**, **Fünklein**, n.) Gniſt, c.; **es iſt kein — Hoffnung mehr**, der er ikke en Gniſt af Haab mere. | **Funken-ſprühend**, gniſtrende.

Funkel, m. (n.) **-s** ub. pl. Gniſtren, Tindren, Glans, c.

Funkelig, adj. gniſtrende, tindrende.

Funkeln, v. i. 1. m. h. funkle, gniſtre, tindre. | **Funkel-(nagel)neu**, flunkende ny, ſplinterny.

Funken, v. i. 1. m. h. funkle, tindre ſtærkt, kaſte Gniſter fra ſig.

Funken, m. ſe **Funke**.

Funktion, f. **-en**. Funktion, Virkſomhed, Forretning, Beſtilling, c.

Funktionär, m. **-s -s**. Funktionær, Embedsmand, c.

Funze, **Funzel**, f. **-n**. baarligt Lys, n.; fig. ſtyg gammel Kælling.

Für, 1) præp. med Acc. for, til bedste for: **er stirbt — das Vaterland**; for, i Stedet for: **er geht — mich dahin**; for (Prisen): **soviel — das Messer geben**; imod: **das hilft — Kopfschmerzen**; til: **das ist — dich, — das Alter sparen; — nichts und wider nichts**, uden Grund, til ingen Nytte; **an und — sich**, i og for sig; **— jetzt**, for Øjeblikket; **— mein Leben gern**, overmaade gjærne. 2) adv. t: **— und —**, stedse, bestandig, uafladelig.

Furage, f. **-n**. Furage, c., Kvægfoder, n.

Furagi(e)ren, v. i. 1. m. h. furagere. — **Furagi(e)rung**, f. Furagering, Foderhentning, c.

Fürbaß, adv. † videre fort; videre hen, fremad.

Fürbitte, f. **-n**. Forbøn, c.

Fürbitter, m. **-s** pl. f. sg. Talsmand, c.

Furche, f. **-n**. Fure; Rynke, c. | **Furchenrain**, m. Pløjestrimmel, Furestrimmel, c.; **-weise**, i Furer, furevis.

Furchel, f. se **Forkel**.

Furchen, v. t. 1. fure, rynke; fig. gjennempløje.

Furchig, adj. furet, rynket.

-furcht, f. ub. pl. Frygt; fig. Ærefrygt, c.; **— vor dem Tode**, Frygt for Døden; **Einen in — setzen**, forskrække en. | **Furcht-bild**, n. Skræmmebillede, n.; **-gestalt**, f. frygtelig Skikkelse, c.; **-hase**, m. Kujon, c.; **-los**, uforfærdet; **-losigkeit**, f. Uforfærdethed, c.

Furchtbar, adj. frygtelig. — **Furchtbarkeit**, f. Frygtelighed, c.

Fürchten, v. t. 1. frygte, være bange for; **etw. für einen —**, frygte noget for en; v. r. frygte; **sich vor eim. —**, være bange, frygte for en.

Fürchterlich, adj. frygtelig, forfærdelig, rædsom, skrækkelig, gyselig; × overordentlig.

Furchtsam, adj. frygtsom, ængstelig, bange, forsagt. — **Furchtsamkeit**, f. Frygtsomhed, Ængstelighed, Frygt, c.

Fürder, adv. videre, fremdeles, fremad. | **Fürder-hin**. i Fremtiden, fremdeles.

Fürgut, adv. i Sandhed, sandelig; × til Takke.

Furie, f. **-n**. Furie, c.

Furier, m. **-s -e**. Furér, c.

Furke, Furkel, f. **-n**. × Fork, c.

Fürlieb, adv. til Takke; **mit etw. — nehmen**, tage til Takke med, være tilfreds med noget.

Fürnehm, adj. † se **vornehm**.

Furore, n. ub. pl. Furore, c.

Fürsorge, f. ub. pl. Forsorg, Omsorg, c.

Fürsprach, m. † se **Fürsprecher**, m.

Fürsprache, f. **-n**. Forbøn, c.

Fürsprech, m. × Sagfører, Prokurator, c.

Fürsprecher, m. **-s** pl. f. sg. Talsmand, c.

Fürspruch, m. se **Fürsprache**.

Fürst, m. **-en -en**. Fyrste, c. | **Fürst-bischof**, m. Fyrstebiskop, c. — **Fürsten-bank**, f. Fyrsternes Sæde paa Rigsforsamlingen; **-diener**, m. Fyrstens Tjener, fyrstelig Tjener, c.; **-geschlecht**, n. Fyrsteslægt, Fyrsteæt, c.; **-haus**, n. Fyrstehus, n.; **-hut**, m. Fyrstehat, c.; **-knecht**, m. Fyrstetræl, c.; **-krone**, f. Fyrstekrone, c.; **-mantel**, m. Fyrstekaabe, c.; **-pracht**, f. Fyrstepragt, c.; **-rat(h)**, m. Fyrsteraab, n.; **-schloß**, n. Fyrsteslot, n.; **-schule**, f. fyrstelig Skole, c.; **-sitz**, m. Fyrstesæde, n.; **-stamm**, m. Fyrsteslamme, c.; **-stand**, m. Fyrstestand, c.; **-tag**, m. Fyrstekongres, c.; **-thron**, m. fyrstelig Trone, c.; **-wort**, n. fyrstelig Ord, n.; **-würde**, f. Fyrsterang, Fyrsteværdighed, c.

Fürsten, v. t. 1. ophøje til Fyrste.

Fürstenschaft, f. **-en**. Fyrstestand, c.

Fürstentum, n. **-es -tümer**. Fyrstendømme, n.

Fürstin, f. **-nen**. Fyrstinde, c.

Fürstlich, adj. fyrstelig. — **Fürstlichkeit**, f. Fyrstelighed, c.

Furt, f. **-en**. Badested, n.

Furten, v. t. 1. bade over.

Fürtrefflich, adj. se **vortrefflich**.

Furunkel, f. (m.) **-n**. Furunkel, Blodbyld, c.

Fürwahr, adv. i Sandhed, sandelig, for vist.

Fürwitz, m. se **Vorwitz**.

Fürwort, n. **-es -örter**. Forbøn, c.; Stedord, Pronomen, n.

Furz, m. **-es -ürze**. Fjert, c.

Furzen, v. i. 1. m. h. fjerte.

Fuschelei, f. **-en**. Snideri, Bedrageri, n.

Fuscheln, v. i. 1. m. h. bedrage, snyde.

Fusel, m. **-s** ub. pl. Fusel, c. | **Fusel-branntwein**, m. Fuselbrændevin, c.; **-frei**, fuselfri; **-geruch**, m. Fuselluqt, c.; **-geschmack**, m. Fuselsmag, c.; **-haltig**, fuselholdig.

Fuseln, v. i. 1. m. h. drikke Fusel; lugte el. smage af Fusel.

Füselier, m. **-s -e**. Fuseler, c.

Fuselig, adj. fuselholdig; × fuld.

Fuß, m. **-es -üße**. (Dim. **Füßchen, Füßlein**, n.) Fod, c.; **am -e des Gebirges**, ved Bjærghædens Fod; **der Tisch hat 4 Füße**, Bordet har 4 Ben; **der Tisch ist 4 — lang**, Bordet er 4 Fod langt; fig. **Eim. auf dem -e folgen**, følge en i Hælene; **festen — fassen**, tage Fodfæste, sætte sig fast paa et Sted; **Einen auf freien — setzen**, sætte en paa fri Fod, i Friheb; **Eim. Füße machen**, faa en til at gaa; **die Füße in die Hand nehmen**, tage Foden paa Nakken; **sich auf die Füße machen**, bryde op; **Eim. etw. unter den — geben**, give en noget at forstaa; **mit eim. auf einem guten -e leben, stehen**, leve paa en god Fod med en; **auf großem -e leben**, leve paa en stor Fod; **etw. hat Hand und —**, noget har ordentlig Skik; **auf eigenen Füßen stehen**, staa paa sine egne Ben; **stehendes -es**, paa staaende Fod, straz. | **Fuß-angel**, f. Fodangel, c.; **-bad**, n. Fodbad, n.; **-ball**, m. Fodbalde, c.; **-bank**, f. Skammel, c.; **-bekleidung**, f. Fodbeklædning, c.; **-beuge**,

-biege, f. Vrist, c.; **-blatt**, n. Fodsaal, c.; **-blatt**, n. Fodblad, n., Fodbalde, c.; **-boden**, m. Gulv, n.; *Tilje, c.; **-bote**, m. gaaende Bud, n., Fodpost, c.; **-decke**, f. Fodtæppe, n.; **-eisen**, n. Fodjærn, n.; Fodangel, Rævesax, c.; **-fall**, m. Knæfald, n.; **-fällig**, knælende; **-fessel**, f. Fodlænke, c.; Hilde, c.; **-flasche**, f. Varmedunk, c.; **-gänger**, m. Fodgænger, c.; **-gelenk**, n. Fodled, n.; **-gestell**, n. Fodstykke, Postament, n., Piedestal, c.; **-gicht**, f. Podagra, c.; **-halt**, m. Fodfæste, n.; **-kissen**, n. Fodpude, c.; **-knecht**, m. † Infanterist, c.; **-knöchel**, m. Ankel, c.; **-kuß**, m. Fodtys, n.; **-los**, uden Fødder; **-maß**, n. Fodmaal, n.; **-matte**, f. Fodmaatte, c.; **-pfad**, m. Fodsti, c.; **-platte**, f. Fodsaal, c.; **-punkt**, m. Nadir, n.; **-reise**, f. Fodreise, c.; **-sack**, m. Fodpose, c.; **-schelle**, f. Fodjærn, n.; **-schemel**, m. Fodskammel, c.; **-sohle**, f. Fodsaal, c.; **-spitze**, f. Fodspids, c.; **-spur**, f. Fodspor, n.; **-stab**, m. se **-stock**; **-stapfe**, m. (f.) Fodtrin, Spor, Fodspor, n.; **-steig**, m. Fodsti, c.; **-stock**, m. Tommestok, c.; **-taste**, f. Pedal, c.; **-teppich**, m. Fodtæppe, n.; **-tritt**, m. Trin, Fodtrin, Spark, n.; Skammel, Fodskammel, c.; **-truppen**, pl. Fodsoldater, pl.; **-volk**, n. Fodfolk, Infanteri, n.; **-wanderer**, m. Fodgænger, c.; **-wanne**, f. Fodbalje, c.; **-wärmer**, m. Fodvarmer, c.; **-waschung**, f. Fodvaskning, c.; **-weg**, m. Fodsti, Sti, c.; **-werk**, n. Fodtøj, n.; Foden selv; **-wurzel**, f. Vrist, c.

Füßeln, v. i. 1. m. h. bevæge Fødderne; træde paa Foden; v. t. stampe paa, trampe paa.

Fußen, v. i. 1. m. h. fæste Fod; **auf etw.** —, tage Fodfæste paa noget; fig. støtte, forlade sig paa noget.

Füßling, m. **-s -e**. Sok, Fodsok, Strømpefod, c.

Füßlings, adv. paa Fødderne, ved Fødderne.

Fustage, f. **-n**. Fustage, c.

Futsch, interj. væk.

Futter, n. **-s** pl. ſ. sg. Foder, Underfoder, n.; Foder, n., Øde, Føde, Næring, c.; † Foderal, Hylster, n. | **Futter-bank**, f. Hakkelsekiste, c.; **-barchent**, m. Bommesi, n.; **-bau**, m. Dyrkning af Foderurter, c.; **-beutel**, m. Mulepose, c.; **-boden**, m. Foderloft, n.; **-geld**, n. Foderpenge, pl.; **-hemd**, n. Undertrøje, c.; **-kammer**, f. Foderkammer, n.; **-klinge**, f. Hakkelseknив, c.; **-knecht**, m. Rsgter, c.; **-korn**, n. Foderkorn, n.; **-kräuter**, pl. Foderurter; **-lade**, f. se **-bank**; **-leinen**, n. Foderlærred, n.; **-macher**, m. Foderalmager, c.; **-mangel**, m. Fodermangel, c.; **-mauer**, f. Grundmur, c. (udvendig opført af Sten, indvendig fyldt med Grus eller Jord); **-messer**, n. Hakkelseknив, c.; **-netz**, n. Net som Mulepose, n.; **-raufe**, f. Hæk, Hække, c.; **-sack**, m. Foderpose, Fodersæk, c.; **-schneide**, f. se **-bank**; **-schwinge**, f. Foderkurv, c.; **-ständer**, m. Krybbe, c.; **-wanne**, f. se **-schwinge**.

Futteral, n. **-es -e**. Foderal, Hylster, n.

Futtern, **füttern**, v. t. 1. fore, fodre, forsyne med Foder; fodre, made, føde; underholde. — **Futterung**, **Fütterung**, f. Foring, Fodring, c.

G.

Gabare, (**Gabarre**), f. **-n**. et lille Fladstib.

Gabe, f. **-n**. Gave, Foræring, c.; Almisse, c.; Evne, c., Talent, n.; Portion, Dosis, c. | **Gaben-fresser**, m. en, som lader sig bestikke; **-sammlung**, f. Indsamling, c.; **-spender**, m. Uddeler af Gaver, c.; **-tempel**, m. Hal, hvor Gaverne (Præmierne) ere udstillede, c.

Gabel, f. **-n**. (Dim. **Gäbelchen**, **Gäbelein**, n.) Gaffel, c.; **in die — ziehen**, trække saaledes, at to Figurer trues paa en Gang (Skak); Gaffelslang, c., Gaffelhorn, n.; Gaffelgren, c. | **Gabel-anker**, m. Gaffelanker, n.; **-arm**, m. den ene Stang paa en Enspændervogn; **-ast**, m. gaffeldannet Gren, c.; **-bart**, m. tvedelt Stjæg, n.; **-beichsel**, f. Vognstang til en Enspændervogn; **-förmig**, gaffelformig; **-frühstück**, n. varm Frokost; **-gehörn**, **-geweih**, n. Gaffelhorn, n.; **-hirsch**, m. Gaffelhjort, c.; **-nabel**, f. Haarnaal, c.; **-pferd**, n. Enspænder, Enspænderhest, c.; **-schwanz**, m. se **-weihe**; **-stiel**, m. Gaffelstaft, n.; **-t(ü)eilung**, f. Deling i to Grene, Tvedeling, c.; **-wagen**, m. Enspændervogn, c.; **-weihe**, f. rød Glente, c. (Milvus regalis); **-zacke**, **-zinke**, f. Gaffelgren, c.

Gabeler, m. **-s** pl. ſ. sg. Gaffelhjort, c.

Gabelig, adj. gaffelformet, gaffeldannet.

Gabeln, v. t. 1. sætte paa Gaffel; fig. **nach etw.** —, fiske efter noget; v. i. m. h. spise med Gaffel; v. r. dele sig i 2 Grene. — **Gabelung**, f. Tvedeling, c.

Gach, adv. se **jäh**.

Gackelei, f. **-en**. Kagleri, n.

Gacken, **gackeln**, **gackern**, **gacksen**, v. i. 1. m. h. kagle.

Gaden, m. (n.) **-s** pl. ſ. sg. (**Gäden**). Hus; Værelse, Kammer, n.; Bod, Butik; Etage, c., Stokværk, n.

Gaffel, f. **-n**. (til Søs) Gaffel, c. | **Gaffelſeqel**, n. Gaffelſeqſel, n.

Gaffen, v. i. 1. m. h. gabe, glo paa, ſtirre paa; glane, ſpejde, lure.

Gaffer, m. **-s** pl. ſ. sg. En, ſom gaber, glor, Gabmund, c.

Gafferei, f. **-en**. Glaneri, n.

Gagat, m. **-es -e**. Gagat, c. (ſort Rav).

Gage, f. **-n**. Gage, Løn, Sold, c.

Gagel, m. **-s** ub. pl. Porſ, c. (Myrica Gale).

Gageln, v. i. 1. m. h. kagle.

Gaa, adj. ſe **jäh**.

Gähnen, v. i. 1. m. h. gabe. | **Gähn-ſucht**, f. Gabeſyge, c.

Gähnerlich, adj. ſøvnig, tilbøjelig til at gabe.

Gahr, adj. ſe **gar**.

Gähren, v. i. ſe **gären**.

Gais, f. **-en**. Ged; Hind, c.

Gakeln, v. i. 1. m. h. kagle.

Gala (**Galla**) f. ub. pl. Galla, Feſt, Højtid, c. | **Galla-degen**, m. Stadskaarde, c.; **-kleid**, n. Feſtklædning, Højtidsklædning, c.; **-tag**, m. Feſtdag, Højtidsdag, c.; **-wagen**, m. Gallavogn, Stadsvogn, c.

Galaktit, m. **-s** ub. pl. Mælkeſten, Mælkejaſpis, c.

Galan, m. **-es -e**. Galan, c.

Galander, f. (m.) **-n**. Toplærke, c.; Snudebille, c. (Curculio).

Galant, adj. galant, artig, høflig, pyntet.

Galant, m. **-es -e**. Slags Cypergræs, n. (Cyperus longus).

Galanterie, f. **-n**. Galanteri, n.; Pynt, Stads, c.; Høflighed, Artighed, fin Levemaade, c.; Kjærlighedshandel, c. | **Galanterie-händler**, m. Galanterihandler, c.; **-ware**, f. Galanterivare, c.

Galban, n. **-s** ub. pl. Galbanum, n. (Slags Harpix).

Galeaſſe, f. **-n**. Galeaſe, c.

Gale(e)re, f. **-n**. Galej, c. | **Gale(e)ren-ſklave**, m. Galejſlave, c.; **-ſtrafe**, f. Galejſtraf, c.; **-ſträfling**, m. Galejſlave, c.; **-vogt**, m. Opſynsmand over Galejſlaver, Slavefoged, c.

Galerie, f **-n**. Galeri, n.

Galgen, m. **-s** pl. ſ. sg. Galge, c. | **Galgenberg**, m. Galgebakke, c.; **-braten**, m. Galgenfugl, c.; **-dieb**, m. Galgentyv, c.; **-friſt**, f. Galgenfriſt, c.; **-geſicht**, n. Typefiæs, n.; **-humor**, m. fortvivlet Lyſtighed, c.; **-leiter**, f. Galgeſtige, c.; **-männlein**, n. Niſſe, c.; **-ſchwengel**, m. Gavſtrik, c.; **-ſtrafe**, f. Hængning, c.; **-ſtrick**, **-vogel**, m. Galgenfugl, Gavtyv, c.

Galiläer, m. **-s** pl. ſ. sg. Galilæer, c.

Galiläiſch, adj. galilæiſk.

Galimatias, **Galimathias**, m. indecl. ub. pl. Galimatias (n.), Snikſnak, Vaas, Brøvl, n.

Gälliſch, adj. gæliſk.

Galizien, n. nom. pr. Galicien, n.

Galizier, m. **-s** pl. ſ. sg. Galicier, c.

Galiziſch, adj. galiciſk.

Gall, m. **-es -e**. ✝ Lyd, c.

Galle, f. **-n**. Galde, c.; **Sim. die — erregen**, bringe ens Galde til at løbe over; **ſeine — ausſchütten**, udøſe ſin Galde; **Gift und — ſpeien**, ſpy Gift og Galde; **die — läuft ihm über**, hans Galde løber over; Galle, c.; Galæble, n.; Galle (blød Hævelſe hos Heſte); Skum, n. (ved Glasſmeltning); Agarſump, c.; ufuldſtændig Regnbue, c.; Forbøjning i et Kanonløb, c. | **Gall-apfel**, m. Galæble, n.; **-ſucht**, f. Galdeſyge, Gulſot, c.; **-ſüchtig**, galdeſyg; **-weſpe**, f. Galdehveps, c. (Cynips). — **Gallenbitter**, galdebitter, bitter ſom Galde; **-blaſe**, f. Galdeblære, c.; **-fieber**, n. Galdefeber, c.; **-gang**, m. Galdegang, c.; **-krankheit**, f. Galdeſygdom, c.; **-ſtein**, m. Galdeſten, c.; **-ſucht**, f. Galdeſygdom, Gulſot, c.; **-ſüchtig**, galdeſyg; **-trank**, m. Galdedrik, c.

Gallen, v. t. 1. ubløſe i Galæbleafkog.

Gällen, v. t. 1. forbitre.

Gallerie, f. ſe **Galerie**.

Gallerte, f. **-n**. Gelé, c. | **Gallert-ähnlich**, **-artig**, geleagtig.

Gallier, m. **-s** pl. ſ. sg. Gallier, c.

Gallig, adj. galdefuld, bitter ſom Galde.

Gallion, n. **-es -e**. Gallion, c. | **Gallions-bild**, n., **-figur**, f. Gallionsfigur, c.

Galliſch, adj. galliſk.

Galmei, m. **-es** ub. pl. Galmeje, c.

Galmeiiſch, adj. galmejholdig.

Galone, f. **-n**. Galon, Bort, Bræmme, c.

Galop, **Galopp**, m. **-s** ub. pl. Galop, c.; Galopade, c.

Galopi(e)ren, v. i. 1. m. h. galopere.

Galoſche, f. **-n**. Galoche, c.

Galvaniſch, adj. galvaniſk.

Galvaniſi(e)ren, v. t. 1. galvaniſere.

Galvanismus, m. ub. pl. Galvanisme, c.

Gamander, m. **-s**. Kortlæbe, c. (Teucrium). | **Gamander-ehrenpreis**, m. tveſtjægget Ærenpris, c. (Veronica chamædrys).

Gamaſche, f. **-n**. Gamaſche, c. | **Gamaſchen-dienſt**, m. Støvlettjeneſte, c.; **-held**, **-menſch**, **-ritter**, m. Støvletherre, c.

Gamaſchentum, n. **-s** ub. pl. Støvletvæſen, n.

Gamme, f. **-n**. Fordhytte, Gamme, c.

Gämlich, adj. × ubehagelig, vammelig.

Gams, f. **-en**. × ſe **Gemſe**.

Gäms, m. **-es -e**. × meget haard Klippe, c.

Gand, n. **-es** ub. pl. Grus, n.

Ganerbe, m. **-n -n**. fjærnere Arving, Medarving, c.

Gang, m. **-es -änge**. Gang, c., Løb, n.; Gang, Gangſti, Sti, Korridor, c.; Allé, c.; Tur, c.; Omgang, c.; Mine; Gang, Metalaare, c.; Gangværk, Mølleværk, n.; Løb, n., Paſſage, Roulade, c.; Snoning, Drejning, c.; Slag ved Krydsning, n.; Struegang, c.; Sæt Strikke-

pinde, n.; Anretning, Ret, c.; **ein schwerer —**, en tung Gang; **der — der Zeiten**, Tidernes Løb; **es ist im -e**, det er i Gang, paabegyndt; **in — kommen, bringen, setzen**, komme, bringe, sætte i Gang; **mit etw. zu -e kommen**, komme i Gang med noget; **einer Sache ihren — lassen**, lade en Sag have sin Gænge. | **Gang-art**, f. Gangart, c.; Bjærgart, c.; **-bau**, m. Grubedrift, c.; **-fisch**, m. Helt, c. (Salmo lavaretus); **-fuß**, m. Gangfod, -c.; **-gebirge**, n. Gangbjærg, n.; **-gewicht**, n. Gangværk, n.; **-rad**, n. Ganghjul, n.; **-spill**, n. Gangspil, n.; **-woche**, f. Processionsuge, c.

Gangbar, adj. gangbar, gængs, brugelig, almindelig; som kan gaas paa. — **Gangbarkeit**, f. Gangbarhed, c.

Gänge, gäng, adj. gængs, gangbar; — **und gebe**, brugelig, almindelig.

Gängel, m. **-s** pl. ſ. sg. Gænge, c.

Gängelei, f. **-en**. Føren i Ledebaand, Ledelse, c.

Gängeln, v. t. 1. føre i Ledebaand, lære at gaa; gnuge; hakke; v. i. gaa som et lille Barn. | **Gängel-band**, n. Ledebaand, n.; **-fleisch**, n. hakket Kjød, n.; **-korb**, m. Gangkurv, c.; **-messer**, n. Hakkekniv, c.; **-wagen**, m. Gangvogn, c.

Gans, f. **-änse**. (Dim. **Gänschen, Gänslein**, n. Gæsling, c.) Gaas, c; fig. **eine dumme —**, en rigtig Gaas; et Bundt afstaaren Halm; Rujærnstang, c. | **Gänse-aar**, m. rød Glente, c. (Falco milvus); **-auge**, n. Gaasesøje, Anførselstegn, n.; **-baum**, m. tandbladet Ahorn, c. (Acer plantanoides); **-blume**, f. alm. Tusendfryd, Gaasefurt, c. (Bellis perennis); **-braten**, m. Gaasestej, c.; **-brust**, f. Gaasebryst, n.; **-distel**, f. alm. Svinemælk, c. (Sonchus oleraceus); **-feder**, f. Gaasefjer, c.; **-fett**, n. Gaasefedt, n.; **-fuß**, m. Gaasefod, c. (Chenopodium); Gaasesøje; **-garbe**, f. Gaasepotentil, c. (Potentilla anserina); **-gekröse, -geschneide**, n. Gaasekraas, Kraasesuppe, c.; **-haut**, f. Gaasestind, n.; fig. Gysen, c.; **-hirt**, m. Gaasevogter, c.; **-hirtin, -hüterin**, f. Gaasepige, c.; **-klel**, m. Pennepose, c.; **-keule**, f. Gaaselaar, n.; **-klein**, n. se **-gekröse**; **-küchlein**, n. Gæsling, c.; **-leber**, f. Gaaselever, c.; **-leberpastete**, f. Gaaseleverpostej, c.; **-mädchen**, n. Gaasepige, c.; **-marsch**, m. Gaasegang, c.; **-pappel**, f. Slags Katost, c. (Malva rotundifolia;) **-pfeffer**, m. se **-gekröse**; **-schmalz**, n. Gaasefedt, n.; **-schwarz**, n. Kraasesuppe med Blod, c.; **-stall**, m., **-steige**, f. Gaasesti, c.; **-wein**, m. Gaasevin, c.

Gänserich, m. **-es -e**. Gase, Gasse, *Gaasestegg, c.

Ganser, m. se **Gänserich**.

Gänsig, adj. gaaseagtig, dum som en Gaas.

Gant, f. **-en**. Auktion, c. (især ved en Fallit).

Gant-geld, n. Auktionspenge, pl.; **-haus**, n. Auktionshus, n.; **-masse**, f. Fallitbo, c.; **-meister**, m. Auktionsholder, c.; **-verkauf**, m. Auktion, c.

Ganten, v. i. 1. m. h. × anordne Auktion.

Ganten, m. **-s** pl. ſ. sg. † Aag, n.

Ganten, Günter, Güntrich, se **Günserich**.

Ganz, adj. ganske, fuldstændig, hel og holden; alt; aldeles, fuld; **-e vierzehn Tage**, hele 14 Dage; som Subst. **das -e, ein -es**, et Hele; **im -en**, i det hele, i Almindelighed; adv. ganske, aldeles, temmelig; — **und gar nicht**, aldeles ikke, slet ikke; — **wohl**, ret vel; — **Ohr sein**, være lutter Øre: **eine — andere Sache**, en hel anden Sag. — **Ganzheit**, f. Helhed, Integritet, Totalitet, c.

Gänze, f. † se **Ganzheit**.

Gänzlich, adj. ganske, aldeles, fuldkommen, total.

Gar, adj. tilberedt, færdig, mør; fig. som adv. fuldkommen, ganske, aldeles; **ganz und — nicht**, aldeles ikke; — **nichts**, slet intet; — **keiner**, slet ingen; meget, saare, overmaade; **ich möchte — gern dabei sein**, jeg vilde meget gjærne være med; endog, endogsaa; **er ist wohl — gestorben**, han er vel endog død? — **zu**, alt for; **ich dächte —**, nej virkelig? **warum nicht —**? hvad for noget? | **Gar-arbeit**, f. Rensning, Smeltning, c.; **-aus**, n. (m.) Ende, Slutning, c.; **Ein. das — — machen**, gjøre det af med en; **-brühe**, f. Garverlud, c.; **-faß**, n. Garverkar, n.; **-herd**, m. Ildsted til Metalsmeltning, n.; **-koch**, m. Spisevært, c.; **-küche**, f. Spisekvarter, n., Restauration, c.; **-leder**, n. hvidgarvet Læder, n.; **-macher**, m. Metalsmelter, c.; **-ofen**, m. Smelteovn, c.; **-pfanne**, f. Smeltepande, c.; **-stück**, n. Stykke renset Salt.

Garantie, f. ub. pl. Garanti, c.

Garanti(e)ren, v. i. 1. m. h. garantere.

Garbe, f. **-n**. Neg, Kornneg, n. | **Garben-band**, n. Negbaand, n.; **-binder**, m. Negbinder, c.; **-hanse**, m. Bunke Neg, c.; **-krähe**, f. Ellekrage, c. (Coracias garrula).

Gärben, v. t. se **gerben**.

Garde, f. **-n**. Garde, c.

Garderobe, f. **-n**. Garderobe, c. | **Garderoben-aufseher**, m. Garderobeforvalter, c.; **-halter**, m. Klædestativ, n., Klædeholder, c.

Gardine, f. **-n**. Gardin, Omhæng, Forhæng, n. | **Gardinen-halter**, m. Gardinholder, c.; **-predigt**, f. Gardinpræken, Sparlagenspræken, c.; **-stange**, f. Gardinstang, c.

Gardist, m. **-en -en**. Gardist, Garder, c.

Gare, f. ub. pl. Tilstand, da en Ting er færdig, tilberedt.

Garen, v. t. 1. gjøre færdig; rense.

Gären, v. i. 2. (1.) m. h. gjære; v. t. lade gjære. | **Gär-bottig**, m., **-kufe**, f. Gilkar, n.; **-mittel**, n. Gjæringsmiddel, n.; **-stoff**, m. Gjær, n.

Garenne, f. **-n**. × Kaninhus, n., Kaninskov, c., Kaninbjærg, n.

Garn, n. **-es -e.** Garn, n.; **flächsenes —, Hørgarn; wollenes —**, Uldgarn; **Garn, Net**, n.; fig. **ins — gehen**, lade sig fange; **Kongehætte**, c. (anden Mave hos Drøvtyggerne). | **Garn-baum**, m. Garnbom, c.; **-gabel**, f. Garnstang, c.; **-haspel**, f. Haspe, Garnvinde, c.; **-knauel, -knäuel**, m. Garnnøgle, n.; **-jack**, m., **-schlauch**, m. Vaad, n.; **-spule**, f. Spole, Garnspole, c.; **-stange**, f. Garnstang, c.; **-stricker**, m. Netmager, c.; **-weber**, m. Linnedvæver, c.; **-weife, -winde**, f. Garnvinde, c.

Garnat, m. **-s -e.** (**Garnate**, f. **-n**). Hesterøje, c. (Crangon).

Garnele, f. **-n.** Reje, c. (Palæmon).

Garni(e)ren, v. t. l. garnere.

Garnison, f. **-en.** Garnison, c. | **Garnisonbienſt**, m. Garnisonstjeneste, c.; **-ſtadt**, f. Garnisonsby, c. — **Garniſons-leben**, n. Garnisonsliv, n.

Garnitur, f. **-en.** Garniture, c.

Garſtig, adj. stiden, imudsig; styg, afskylig, vammelig, skammelig, ubehagelig. — **Garſtigkeit**, f. Smudsighed, Stygghed, Afskyelighed, Ubehagelighed, c.

Garten, m. **-s -ärten.** (Dim. **Gärtchen, Gärtlein**, n.) Have, c. | **Garten-amſel**, f. Ortolan, Hortulan, c. (Emberiza hortulana); **-anlage**, f. Haveanlæg, n.; **-arbeit**, f. Havearbejde, n.; **-aufſeher**, m. Haveopsynsmand, c.; **-bank**, f. Havebænk, c.; **-bau**, m. Havebrugning, c.; **-bauausſtellung**, f. Haveudstilling, c.; **-bauverein**, m. Haveselskab, n.; **-beet**, n. Havebed, n.; **-blume**, f. Haveblomst, c.; **-erdbeere**, f. Havejordbær, n.; **-erde**, f. Havejord, c.; **-fink**, m. Bogfink, c. (Fringilla coelebs); **-freund**, m. Haveven, c.; **-frucht**, f. Havefrugt, c.; **-gemüſe**, n. Havesager, Køkkenurter, Grønsager, pl.; **-gerät(h)**, n. Haveredskab, n.; **-gewächs**, n. Haveplante, c.; **-gleiße**, f. giftig Halvbusk, vild Persille, c. (Aethusa Cynapium); **-haus**, n. Havehus, Lysthus, n.; **-heil**, n. Ambra, c. (Artemisia Abrotanum); **-huhn**, n. × fyldt Kaalhoved, n.; **-kunde**, f. Havebrugning, c.; **-land**, n. Havejord, c.; **-laube**, f. Løvhytte, c.; Lysthus, n.; **-leiter**, f. Havestige, c.; **-meſſer**, n. Havekniv, c.; **-mohn**, m. Opiatvalmue (Papaver somniferum); **-pflanze**, f. Haveplante, c.; **-reſeda**, f. vellugtende Reseda, c. (Reseda odorata); **-ſäge**, f. Havesav, c.; **-ſalbei**, m. Salvie, c. (Salvia officinalis); **-ſchere**, f. Havesax, c.; **-ſchnecke**, f. Havesnegl, c. (Helix hortensis); **-ſchnur**, f. Havesnor, c.; **-ſtube**, f. Havestue, c.; **-ſtuhl**, m. Havestol, c.; **-thür**, f. Havedør, c.; **-wirt(h)ſchaft**, f. Havebrugning, c.; Beværtning i en Have, c.; **-zaun**, m. Havegærde, n.

Gärtner, m. **-s** pl. ſ. sg. Gartner, c. | **Gärtner-burſche**, m. Gartnerdreng, c. — **Gärtners-frau**, f. Gartnerkone, c.

Gärtnerei, f. **-en** Gartneri, n.

Gärtnerin, f. **-nen** Gartnerske, c.

Gärung, f. **-en.** Gjæring, c. | **Gärungsmittel**, n. Gjæringsmiddel, n.

Gas, n. **-es -e.** Gas, c. | **Gas-anſtalt**, f. Gasværk, n.; **-anſtecker, -anzünder**, m. Gaslyttetænder, c.; **-arbeiter**, m. Gasarbejder, c.; **-behälter**, m. Gasbeholder, c.; **-beleuchtung**, f. Gasbelysning, c.; **-bereitung**, f. Tillavning af Gas, c.; **-brenner**, m. Gasbrænder, c.; **-flamme**, f. Gasflamme, c.; **-haltig**, gasholdig; **-inſpektor**, m. Gasværksinspektør, c.; **-kalk**, m. Gaskalkes, pl.; **-laterne**, f. Gaslygte, c.; **-leitung**, f. Gasledning, c.; **-leitungsröhre**, f. Gasrør, n.; **-licht**, n. Gaslys, n.; **-meſſer**, m. Gasmaaler, c.; **-maſchine**, f. Gasmaskine, c.; **-röhrenlegung**, f. Lægning af Gasrør, c.; **-uhr**, f. Gasur, n.; **-waſſer**, n. Gasvand, n.

Gäſchen, v. i. l. m. h. bruse, skumme, gjære.

Gäſcht, m. **-es** ub. pl. Skum, n., Fraade, c.; Gjær, c.

Gasometer, m. **-s** pl. ſ. sg. Gasbeholder, c.

Gaſſe, f. **-n.** (Dim. **Gäßchen**, n.) Stræde, n.; Gyde, c.; Rum mellem to Rækker Mennesker, især Soldater; **er iſt Hans in allen -n**, man ser ham alle Vegne; **hohle —**, Hulvej, c.; **eine — bilden**, danne Spalier; **durch die -n laufen**, løbe Spidsrod. | **Gaſſen-bettler**, m. Gadetigger, c.; **-bube**, m. Gadedreng, c.; **-birne**, f. Gadetøs, c.; **-ecke**, f. Gadehjørne, n.; **-hauer**, m. Gadevise, c.; **-hauptmann**, m. Gadekommissær, c.; **-hure**, Gadehore, c.; **-junge**, m. ſe **-bube**; **-kehrer**, m. Gadefejer, c.; **-kot(h)**, m. Gadesnavs, n.; **-laufen**, n. Spidsrodsløben, c.; **-lich**, n. ſe **-hauer**; **-meiſter**, m. ſe **-hauptmann**; **-rinne**, f. Gaberende, Rendesten, c.; **-treter**, m. Gadestryger, c.; **-vogt**, m. ſe **-hauptmann**; **-witz**, m. Pøbelvittighed, c.

Gaſſatim, gaſſaten, adv. i: — **gehen**, gaa, løbe grassat.

Gaſſi(e)ren, v. i. l. m. h. løbe grassat.

Gaſt, m **-es -äſte.** Gjæst, c.; **bei cim. zu — ſein**, være i Besøg hos en; **zu -e bitten**, indbyde; † Kunde, c.; **ein ſchlauer, grober, ſchlimmer —**, en snu, grov, slem Fyr. | **Gaſtbett**, n. Gjæsteseng, c.; **-bitter**, m. Indbyder, c.; **-frei**, gjæstfri; **-freiheit**, f. Gjæstfrihed, c.; **-freund**, m. Gjæsteven, c.; **-freundlich**, gjæstevenlig; **-freundſchaft**, f. Gjæstevenskab, n.; **-geber**, m. Vært, c.; **-gebot**, n. Gjæstebud, n.; **-gericht**, n. Gjæsteret, c.; **-geſchenk**, n. Gjæstegave, c.; **-halter**, m. Gjæstgiver, Værtshusholder, c.; **-haus**, n. Gjæstgiversted, Værtshus, n.; **-herr**, m. Vært, c.; **-hof**, m. Gjæstgivergaard, c.; **-mahl**, n. Gjæstebud, n.; **-mutter**, f. Sygeplejerske, c.; **-predigt**, f. Prøveprædiken, c.; **-recht**, n. Gjæsteret, c.; **-rolle**, f. Gjæsterolle, c.; **-ſpiel**, n. ens Spil, der giver Gjæsteroller, c.; **-ſpieler**, m. Skuespiller, der giver Gjæsteroller; **-ſtube**, f. Gjæstestue, c.; **-tafel**, f., **-tiſch**, m. Gjæstgiverbord, n., table d'hôte; **-wirt(h)**, m. Gjæstgiver, c.; **-wirt(h)in**, f. Gjæstgiverske,

c.; **-wirt(h)ſchaft**, f. Gjæſtgiveri, n.; **-zimmer**, n. Gjæſtekammer, n.

Gaſten, v. i. 1. m. h. være ſom Gjæſt, være i Beſøg; v. t. beværte.

Gaſterei, f. **-en**. Gjæſtebud, n.

Gaſti(e)ren, v. i. 1. m. h. holde Gilde, gjæſtere; gjæſte, give Gjæſteroller.

Gaſtlich, adj. paſſende for en Gjæſt; gjæſtfri. — **Gaſtlichkeit**, f. Gjæſtfrihed, c.

Gaſtriſch, adj. gaſtriſk.

Gaſtronom, m. **-en -en**. Lækkermund, c.

Gaſtung, f. **-en**. Gjæſtgiveri, n., Gjæſtebud, n.; Gjæſtereren, c.

Gat, n. ſe **Gatt**.

Gäten, v. t. 1. luge. | **Gät-hacke**, **-haue**, f. Havehakke, c.

Gäter, m. **-s** pl. ſ. sg. Luger, c.

Gäterin, f. **-nen**. Lugekone, c.

Gättlich, adj. ſe **gattlich**.

Gatt, n. **-es -en**. Gat, Hul, n.

Gatte, m. **-n -n**. Ægtefælle, Mage, c. | **Gatten-liebe**, f. ægteſtabelig Kjærlighed, c.; **-los**, ugift.

Gatten, v. t. 1. forene, forbinde; v. r. parre ſig.

Gatter, n. (m.) **-s** pl. ſ. sg. Gitter, Tralværk, Sprinkelværk, n. | **Gatter-thor**, n. Gitterport, c.; **-thür**, f. Gitterdør, c.; **-werk**, n. Gitterværk, n.

Gattern, v. t. 1. gjøre gitterbannet; forſyne med et Gitter; v. i. m. h. gaa paa Lur efter, lure paa.

Gatti(e)ren, v. t. 1. blande (Bjærgv.).

Gattin, f. **-nen**. Huſtru, Ægtefælle, Mage, c.

Gattlich, adj. pæn, paſſende, bekvem, magelig. — **Gattlichkeit**, f. Bekvemmelighed, c.

Gattung, f. **-en**. Slags, n., Art, c. | **Gattungs-begriff**, m. Fællesbegreb, n.; **-name**, m. Fællesnavn, n. (Nomen appellativum).

Gau, m. (n.) **-es -e** (**-en**). Landſkab, Diſtrikt, n., Egn, c. | **Gau-dieb**, m. Gavtyv, c.; **-ding**, n. Provincialret, c.; **-genoß**, m. Landsmand, c.; **-gericht**, n. ſe **-ding**; **-graf**, m. Formand ved en Provincialret, c.; Sognefoged, c.; **-wort**, n. Provincialisme, c.

Gauch, m. **-es -e** (**-äuche**, **-en**). Hanrei. Nar, Tøſſe, c.; Grønſkolling; Laps; Bedrager, c.; × Gjøg, c.; Dun; Bedrageri, Gjøgleri, n. | **Gauch-bart**, m. Grønſkolling, c.; **-heil**, n. alm. Arve, c. (Anagallis arvensis).

Gauche, f. ſe **Jauche**.

Gaukel, m. **-s** pl. ſ. sg. † Gjøgleri, Taſtenſpilleri, n.

Gaukel, f. **-n**. Praas, Tællepraas, c.

Gaukelei, f. **-en**. Gjøgleri, n., Forblændelſe, c.

Gaukelhaft, **gaukelig**, adj. gjøgleragtig.

Gaukeln, v. i. 1. m. h. gjøgle, gjøre Løjer, gjøre Taſtenſpillerkunſter; bevæge ſig let frem og tilbage, ſvæve, lege, flagre; v. t. bedrage, narre, ſkuffe; v. r. gynge ſig. | **Gaukel-bild**, n. Gjøglebillede, n.; **-bude**, f. Taſtenſpillerbod, c.; **-kunſt**, f. Gjøglerkunſt, c.; **-licht**, n. Praas, c.; **-poſſe**, f., **-ſpiel**, n. Gjøgleſpil, n.; **-werk**, n. Gjøgleri, n.

Gaukler, m. **-s** pl. ſ. sg. Gjøgler, Taſtenſpiller, c. | **Gaukler-bande**, f. ſe **-truppe**; **-blume**, f. Abeblomſt, c. (Mimulus); **-bude**, f. Gjøglerbod, c.; **-truppe**, f. Gjøglertrop, c.

Gauklerei, f. **-en**. Gjøgleri, n.

Gauklerhaft, **gauklériſch**, adj. gjøgleragtig.

Gauklerin, f. **-nen**. Gjøglerſte, c.

Gaul, m. **-es -e** (**-äule**). Heſt, Arbejdsheſt, c.; Tg, n.

Gaumen, m. **-s** pl. ſ. sg. (**Gaum**, m. **-es -e.**) Gane, c. | **Gaumen-kitzel**, m. Slikkeri, n.; **-laut**, m. Ganelyd, c.

Gauner, m. **-s** pl. ſ. sg. Bedrager, Gavtyv, Tyv, c. | **Gauner-geſindel**, n. Tyvepak, n.; **-ſprache**, f. Tyvesprog, n.; **-ſtreich**, m. Gavtyvestreg, c.

Gaunerei, f. **-en**. Bedrageri, n., Gavtyveſtreg, c.

Gaunerhaft, **gauneriſch**, adj. gavtyveagtig, forbryderſk.

Gaunern, v. i. 1. m. h. handle ſom en Gavtyv.

Gauſchaft, f. **-en**. ſamtlige Indbyggere i en Egn.

Gaze, f. ub. pl. Gaze, c.

Gazelle, f. **-n**. Gazelle, c.

Geächtet, adj. landsforviſt; **der -e**, den frebløſe, den landflygtige.

Geächze, n. **-s** ub. pl. Stønnen, Gispen, c.

Geäder, n. **-s** ub. pl. Aareſyſtem, n., ſamtlige Aarer i et Legeme.

Geäſe (**Geäß**) n. **-s** pl. ſ. sg. (Jagt) Æde; Græsgang; Mund, c.

Gebäck (**Gebäcknis**) n. **-es -e**. Bagværk, n.; Bægt, c.

Gebahn, n. **-es -e**. (Jagt) Vildtets Skarn, n.

Gebahren, v. ſe **gebaren**.

Gebalge, n. **-s** pl. ſ. sg. Slagsmaal, n.

Gebälk, n. **-es -e**. Bjælkeværk, n.; fig. den øverſte Del af en Pilleorden.

Gebärde, f. **-n**. Gebærde, c., Lader, Fagter, pl., Mine, c. | **Gebärden-ſpiel**, n. Minespil, n.

Gebärden, v. r. 1. te ſig, gebærde ſig, opføre ſig, viſe ſig. — **Gebärdung**, f. Opførſel, Adfærd, c.

Gebärdig, adj. venlig, manerlig.

Gebaren, v. r. 1. bære ſig ad, forholde ſig. — **Gebaren**, n., **Gebarung**, f. Adfærd, c.

Gebären, v. t. 2. føde, bringe til Verden; fig. frembringe. | **Gebär-anſtalt**, f., **-haus**, n. Fødſelsſtiftelſe, c.; **-mutter**, f. ſe **Bärmutter**; **-ſtuhl** m. Jordemoderſtol, c.

Gebärerin, f. **-nen**. Barſelkone, Fødende, c.

Gebäude, (**Gebäu**, n.) n. **-s** pl. ſ. sg. Bygning, c.

Gebaue, n. **-s** ub. pl. vedholdende Byggen, c., Byggeri, n.

Gebauer, n. **-s** pl. ſ. sg. Fuglebur, n.

Gebe, adj. ſe **gänge**.

Gebeier, n. **-s** ub. pl. vedholdende Klemten, c.

Gebein, n. **-es -e**. ſamtlige Ben i Legemet.

Gebelfer (**Gebell**), n. **-es** ub. pl. vedholdende Gøen, Bjæffen.

Geben, v. t. 2. give, overgive, levere; forære; meddele, overlade; tilſlede; **Antwort —**, give Svar: **Nachricht —**, give Efterretning; **ſein Wort —**, give ſit Ord; **Ein. Recht —**, give en Ret; **Gelegenheit —**, give Lejlighed; **er gab mir zu verſtehen**, han gav mig at forſtaa; **ein Stück Karten —**, give et Stykke. give Kort; **gebe Gott**, Gud give; **wie giebt man das im Däniſchen**, hvorledes gjengiver man det paa dansk? **ſich bloß —**, blotte ſig; **etw. verloren —**, opgive noget; **ſein Leben davon —**, opofre ſit Liv; **Gewürze an die Sauce —**, komme Krydderi i Saucen; **nichts, viel darauf —**, ſætte ingen, megen Pris derpaa; **in die Lehre —**, ſætte i Lære; **ſich überwunden —**, erklære ſig for overvunden; **ſich an etw. —**, tage fat paa noget; **ſich in etw. —**, finde ſig i noget; **die Zeit wird es —**, Tiden vil vise det; **ſich Mühe —**, gjøre ſig Umage: **das wird ſich —**, det vil give ſig; v. imp. der gives; **es gab einmal einen König**, der gaves engang en Konge.

Geber, m. **-s** pl. ſ. sg. Giver, c.

Geberin, f. **-nen**. Giverſte, c.

Geberde, f. ſe **Gebärde**.

Gebet, n. **-es -e**. Bøn, c. (til Gud); **das — des Herrn**, Herrens Bøn, Fadervor; **Einen ins — nehmen**, tage en i Forhør. | **Gebet-buch**, n. Bønnebog, c.; **-riemen**, m., **-ſchnur**, f. Bederem, c.

Gebett, n. **-es -e**. en Sengs Klæder.

Gebettel, n. **-s** ub. pl. vedholdende Tiggen, c., Tiggeri, n.

Gebiet, n. **-es -e**. Gebet, Omraade, Diſtrikt, n.

Gebieten, v. t. 2. byde, befale.

Gebieter, m. **-s** pl. ſ. sg. Herſker, Herre, Regent, Befalingsmand, c.

Gebieterin, f. **-nen**. Herſkerinde, c.

Gebieteriſch, adj. bydende, herſkende.

Gebilde, n. **-s** pl. ſ. sg. Billede, n., Stikkelſe, Skabning, Fremtoning, Dannelſe, c.

Gebimmel, n. **-s** ub. pl. Ringeri, n.

Gebinde, n. **-s** pl. ſ. sg. Bundt, n., Pakke, c., Neg, n.; Fuſtage, Tønde, c., Fad, n.

Gebirge, n. **-s** pl. ſ. sg. Bjærgkjæde, Bjærgſtrækning, c.; Mineral, n., Stenart, c. | **Gebirgs-art**, f. Stenart, c.; **-ausläufer**, m. Sidegren af en Bjærgkjæde, c.; **-bewohner**, m. Bjærgbo, c.; **-dorf**, n. Landsby i Bjærgene, c.; **-gegend**, f. Bjærgegn, c.; **-grat**, **-kamm**, m. Bjærgkam, c.; **-keſſel**, m. Dalkjedel, c.; **-kunde**, f. Geognoſi, c.; **-land**, n. Bjærgland, n.; **-maſſe**, f. Bjærgmaſſe, c.; **-paß**, m. Bjærgpas, n.; **-ſtadt**, f. Bjærgſtad, c.; **-volk**, n. Bjærgfolk, n.; **-wand**, f. Bjærgvæg, c.

Gebirger, m. **-s** pl. ſ. sg. † Bjærgbo, c.

Gebirgig, adj. bjærgrig, bjærgfuld.

Gebirgiſch, adj. ſom er paa et Bjærg, fra et Bjærg.

Gebirgler, m. **-s** pl. ſ. sg. Bjærgbo, c.

Gebiß, n. **-ſſes -ſſe**. Tænderne; Munden og Tænderne; Bidſel, n.

Geblaſſe, n. **-s** ub. pl. vedholdende Gjøen, Bjæffen.

Geblaſe, n. **-s** ub. pl. vedholdende Blæſen.

Gebläſe, n. **-s** pl. ſ. sg. Blæſeværk, n., Ventilationsapparat, n.

Geblök, n. **-es** ub. pl. vedholdende Brægen el. Brølen, c.; Brægeri, Brøleri, n.

Geblümt, adj. blommet, blomſtrende.

Geblüt, n. **-es** ub. pl. Blod, n.; fig. Blod, Familie, c., nært Slægtſkab, n.

Geborgen, adj. ſikker, i god Behold, uden Fare. — **Geborgenheit**, f. Sikkerhed, c.

Gebot, n. **-es -e**. Bud, n., Befaling, c.; **die zehn -e**, de ti Bud; **Eim. zu -e ſtehen**, ſtaa til ens Raadighed; **Not kennt kein —**, Nød bryder alle Love; Bud, n.; — **auf etw. thun**, gjøre et Bud paa noget. | **Gebots-brief**, m. ſkriftlig Befaling, c., Mandat, n.

Gebräme, n. **-s** pl. ſ. sg. Bræmme, Kant, Garnering, c.

Gebräu, n. **-s -e**. Bryg, Brygning, c.

Gebrauch, m. **-es -äuche**. Brug, c.; **von etw. — machen**, gjøre Brug af noget; Brug, Skik, Sædvane, c.; **außer — kommen**, gaa af Brug. | **Gebrauchs-anweiſung**, **-vorſchrift**, f. Brugsanvisning, c.

Gebrauchen, v. t. 1. bruge, betjene ſig af.

Gebräuchlich, adj. brugelig, almindelig, ſædvanlig. — **Gebräuchlichkeit**, f. Brugelighed, Almindelighed, c.

Gebräude, n. **-s** pl. ſ. sg. Bryg, Brygning, c.

Gebrauſe, n. **-s** ub. pl. vedholdende Bruſen, c.

Gebreche, n. **-s** pl. ſ. sg. (Jagt) Sted, hvor et Vildsvin har rodet, n.; Vildsvinetryne, c.

Gebrechen, v. i. 2. m. h. mangle, fattes, feile; **es gebricht mir an Geduld**, jeg mangler Taalmodighed.

Gebrechen, n. **-s** pl. ſ. sg. Ufuldkommenhed, Fejl, Lyde. Skrøbelighed, c.

Gebrechlich, adj. ſkrøbelig, vanfør, forvoren. — **Gebrechlichkeit**, f. Skrøbelighed, Vanførhed, c.

Gebreite, n. **-s** pl. ſ. sg. Slette, udſtrakt Mark, c.

Gebreste, n. **-s** pl. ſ. sg. Svagheb, Skrøbelighed, Syghdom, c.

Gebrochen, adj. brudt; **-es Deutſch**, baarligt Tyſk.

Gebröckel, n. **-s** ub. pl. Smuler, Krummer, pl.

Gebrüder, pl. ub. sg. Brødre, pl.

Gebrüll, n. **-es** ub. pl. gjentagende, vedholdende Brølen, c., Brøleri, n.

Gebrumme, n. **-s** ub. pl. vedholdende Brummen, Knurren; fig. ibelig Skjænden, c., Skjænderi, n.

Gebrüt, n. **-es** ub. pl. Yngel, c., Kuld, n.; vedholdende Rugen, c.

Gebſe, f. **-n**. Mælkebøtte, c.

Gebühr, f. (n.) **-en** Pligt, Skyldighed, c.; **ſeine — beobachten**, gjøre ſin Skyldighed; **nach —**, ſom det bør ſig; **über die —**, umaadelig, uſømmelig; Løn, Belønning, Afgift, Gebyr, c.; Skrivepenge, pl., Offer, n.

Gebühren, v. i. 1. m. h. tilkomme, tilhøre, ſømme ſig, være paſſende; **es gebührt mir**, det tilkommer mig.

Gebührlich, adj. ſømmelig, anſtændig, tilbørlig, pligtig, ſkyldig. — **Gebührlichkeit**, f. Sømmelighed, Anſtændighed, Skyldighed, c.

Gebührnis, f. **-ſe**. Pligt, Skyldighed, c.

Gebund, n. **-es -e (-ünde)**. Bundt, Knippe, n.

Geburt, f. **-en**. Fødſel, Barſel, c.; Foſter, n.; fig. Herkomſt, Byrd, c.; Begyndelſe, Opkomſt, c.; **die ſchreckliche Geburt der Nacht**, Nattens afſkyelige Foſter. | **Geburts-adel**, m. Arveadel, c.; **-anzeige**, f. Fødſelsannemeldelſe, c.; **-fehler**, m. Naturfeil, c.; **-feier**, f., **-feſt**, n. Fødſelsfeſt, c.; **-glied**, n. Fødſelslem, n.; **-helfer**, m. Fødſelshjælper, c. (Accoucheur); **-hilfe**, f. Fødſelshjælp, c.; **-jahr**, n. Fødeaar, n.; **-land**, n. Fødeland, n.; **-liſte**, f. Fødſelsliſte, c.; **-ort**, m. Fødeſted, n.; **-ſtadt**, f. Fødeſtad, Fødeby, c.; **-ſchmerzen**, pl. Fødſelsmerter, pl.; **-ſtunde**, f. Fødſelstime, Fødſelsſtund, c.; **-wehen**, pl. Fødſelsveer; **-tag**, m. Fødſelsdag, c.; **-tagskind**, n. Fødſelsdagsbarn, n.; **-t(h)eil**, m. Fødſelsdel, c.

Gebürtig, adj. født, bouren; **aus Kopenhagen —**, født i Kjøbenhavn.

Gebüſch, n. **-es -e**. Buſkværk, Krat, n., Kratſkov, Buſt, c.

Geck, m. **-en -en**. Gjæk, Taabe, Tosſe, Nar, c.: **den —(en) mit etw. treiben**, gjøre Nar af noget; **Eim. den -en ſtechen**, nege Fingre ad en. | **Gecken-ſtolz**, m. naragtig Stolthed, c.

Gecken, v. t. 1. gjække, narre, fizere, have til Nar.

Geckenhaft, adj. naragtig. — **Geckenhaftigkeit**, f. Naragtighed, c.

Geckerei, f. **-en**. × Gjækkeri, n.

Geckig, geckiſch, adj. naragtig.

Gecko, m. **-s -s**. Gecko, c (Lacerta gecko).

Gedacht, adj. omtalt, ommeldt.

Gedächtig, adj. erindrende.

Gedächtnis, n. **-ſes -ſe**. Erindring, Ihukommelſe, c.; Minde, n.; Hukommelſe, c.; **ein gutes — haben**, have en god Hukommelſe. | **Gedächtnis-buch**, n. Erindringsbog, c.; **-fehler**, m. Hukommelſesfeil, c.; **-feier**, f. Mindefeſt, c.; **-kunſt**, f. Hukommelſeskunſt, Mnemonik, c.; **-münze**, f. Erindringsmedalje, c.; **-rede**, f. Mindetale, c.; **-tafel**, f. Mindetavle, c.; **-tag**, m. Mærkedag, c.; **-werk**, n. Hukommelſesværk, n.

Gedanke, m. **-ns -n**. Tanke, c.; Indfald, n., Mening; Formodning, c., Sind, n., Erindring, c.; **ſeine -n beiſammen haben**, have ſine Tanker ſamlede; **es liegt mir in den -n**, det ligger mig paa Sinde; **ſich etw. aus den -n ſchlagen**, ſlaa noget ud af Tankerne; **ſeinen -en nachhängen**, falde i Tanker; **in -n**, i Tanker; **ſich -n auf etw. machen**, gjøre ſig Haab om noget. | **Gedanken-arm**, fattig paa Tanker; **-armut**, f. Fattigdom paa Tanker, c.; **-blitz**, m. Tankelyn, n.; **-folge**, f. Tankegang, c.; **-freiheit**, f. Tankefrihed, c.; **-fülle**, f. Tankefylde, c.; **-gang**, m. Tankegang, c.; **-leer**, tom paa Tanker; **-los**, tankeløs; **-loſigkeit**, f. Tankeløshed, c.; **-reich**, rig paa Tanker; **-reichtum**, m. Tankerigdom, Tankefylde, c.; **-ſchwer**, ſe **-reich**; **-voll**, tankefuld; **-ſtrich**, m. Tankeſtreg, c.; **-zug**, m. Tankegang, c.

Gedanken, m. **-s** pl. ſ. sg. ſe **Gedanke**.

Gedärm, n. **-es -e**. ſamtlige Tarme; Indvoldene.

Gedeck, n. **-es -e**. Dække, Tag, n.; Opdækning, Kuvert, c.; Dækketøj, n.

Gedeihen, v. i. 2. m. ſ. voxe, trives, tage til; bekomme vel; formeres, forøges; lykkes, have Fremgang; **es gedeiht ihm zum Vorteil**, det falder ub til Fordel for ham; geraade, komme; **die Sache iſt ſoweit gediehen**, Sagen er kommen, naaet ſaa vidt.

Gedeihen, n. **-s** ub. pl. Vært, Tilvært, Velſignelſe, Fremgang, c.

Gedeihlich, adj. tjenlig, heldbringende, gavnlig, nyttig, forønſket, lykkelig.

Gedenken, v. i. 1. m. h. (**gedachte, gedacht**). erindre, huſte; omtale, nævne, melde om; agte, have i Sinde, ville; **ich gedenke deiner, an dich**, jeg huſter dig; **ſeiner wurde nicht gedacht**, han blev ikke omtalt, nævnt; **wir — morgen zu reiſen**, vi agte at reiſe i Morgen; v. t. **Eim. etw. —**, huſte en noget. | **Gedenk-blatt**, n. Mindeblad, n.; **-ſtein**, m. Mindeſten, c.; **-vers**, m. Mindevers, n.; **-zettel**, m. ſe **Denkzettel**.

Gedenken, n. **-s** pl. ſ. sg. Hukommelſe, Erindring, c.; Minde, n.

Gedicht, n. **-es -e**. Digtning, c.; Digt, n. | **Gedicht-ſammlung**, f. Digtſamling, c.

Gediegen, adj. gedigen, maſſiv; fig. ren, ægte, uforfalſket; **ein -er Vortrag**, et godt, ind-

holdsrigt Forebrag. — **Gediegenheit**, f. Gedigenhed, Renhed, Uforfalskethed, Godhed, c.

Gedinge, n. -s pl. f. sg. Betingen, Akkord, Prutten, c.; vedholdende Tingen, Prutten, c.; Betingelse, c.; bortakkorderet Arbejde, n. | **Gedinge-arbeit**, f. Akkordarbejde, n.

Gedonner, n. -s ub. pl. vedholdende Torden.

Gedoppelt, adj. dobbelt, fordoblet.

Gedrang, gedränge, adj. trang, snæver, smal, sammentrængt.

Gedränge, n. -s ub. pl. Trængsel, Folkemængde, c.; fig. Nød, Knibe, Forlegenhed, c.

Gedrängt, adj. sammentrængt, kort, koncis; — **voll**, propfuld. — **Gedrängtheit**, f. Sammentrængthed, c.

Gedritt, adj. bestaaende af tre Dele; **ein -es**, et af tre Dele bestaaende Hele; (i Kortsp.) Ters.

Gedrohe, n. -s ub. pl. vedholdende Truen.

Gedröhne, n. -s ub. pl. vedholdende Drønen.

Gedrungen, adj. sammentrængt, kompakt, gedigen; tyk, undersætsig, trind. — **Gedrungenheit**, f. Kompakthed, Undersætsighed, c.

Geduhel, n. se **Duhelei**.

Gedüft, n. -es ub. pl. stærk Duft, c.

Geduld, f. ub. pl. Taalmodighed; Langmodighed, Eftergivenhed, c.; **die — reißt mir**, det er forbi med min Taalmodighed; **die — verlieren**, tabe Taalmodigheden; **mit eim. — haben**, have Taalmodigheden med en; † Skjul, Ly, Læ, n. | **Geduld-faden**, m. i: **der — — reißt, bricht**, Taalmodigheden brister; **-probe**, f. Taalmodighedsprøve, c.

Gedulden, v. r. 1. give sig tilfreds, være taalmodig, langmodig, eftergivende, bie, slaa sig til Taals.

Geduldig, geduldsam, adj. taalmodig, langmodig.

Gedunsen, adj. opbovnet, opsvulmet. — **Gedunsenheit**, f. Opbovnethed, c.

Geeignet, adj. egnet, skikket, passende.

Geere, f. se **Gerbe**.

Geest, f. ub. pl. høitliggende, tørt Land, Hedeland, n.

Gefächel, n. -s ub. pl. vedholdende Viften; fig. sagte Vind, c.

Gefahr, f. **-en**. Fare, c.; **es hat keine —**, det har ingen Nød; **auf keine —**, paa dit Ansvar; **auf die — hin**, med den Risiko; **— laufen**, løbe (staa) Fare for. | **Gefahr-bringend**, farebringende, farlig; **-drohend**, faretruende; **-los**, fareløs, ufarlig; **-losigkeit**, f. Farefrihed, c.; **-voll**, farefuld, farlig.

Gefähr, n. se **Gefährt**.

Gefährde, f. -n. Svig, List, c., Bedrageri, n.; Fare, c.

Gefährden, v. t. 1. bringe i Fare; risikere, sætte paa Spil; v. i. † komme i Fare. — **Gefährdung**, f. Sætten paa Spil, c.

Gefahre, n. -s ub. pl. gientagen, vedholdende Faren, Kjøren, Kjørsel; Færdsel, c.

Gefährlich, adj. farlig; × overordentlig. — **Gefährlichkeit**, f. Farlighed, Fare, c.

Gefährt, n. **-es -e**. Kjøretøj, n., Vogn, c.; (Jagt) Spor, n.

Gefährte, m. **-n -n**. Ledsager, Rejsefælle, Kammerat, Stalbroder, Fælle, c.

Gefährtin, f. **-nen**. Ledsagerinde, c.

Gefälle, n. -s pl. f. sg. Fald, n.; **der Niger hat hier ein sehr geringes —**, Nigeren har her meget ringe Fald.

Gefälle, pl. Indkomster, pl., Udbytte, n., Afgift, Skat, c.

Gefallen, v. i. 2. m. h. behage, staa an; **sich etw. — lassen**, finde sig i noget; **sich in etw. —**, finde Behag i noget; **das Bild gefällt mir**, jeg synes godt om Billedet; **lassen Sie sich es bei uns —**, tag til Takke hos os; **das gefällt mir**, det kan jeg lide. | **Gefall-sucht**, f. Koketteri, n.; **-süchtig**, koket.

Gefallen, m. (n.) -s ub. pl. Behag, n., Fornøjelse, Lyst, c.; — **an einer Sache finden**, finde Behag i noget; **Eim. einen — thun, erweisen**, vise en en Tjeneste, Artighed, Høflighed; **Eim. etw. zu — thun**, gjøre noget for ens Skyld.

Gefällig, adj. behagelig, fornøjelig, tiltalende, ydet; tjenstagtig, tjenstfærdig, høflig, føjelig; **was ist Ihnen —**, hvad ønsker De? **wenn es Ihnen — ist**, dersom De behager; **kommen Sie gefälligst näher**, vær saa artig at komme nærmere; fig. **die Ainsen sind —**, Renterne ere forfaldne. — **Gefälligkeit**, f. Behagelighed, Tjenstagtighed, Venlighed, Føjelighed, Tjeneste, Høflighed, c.

Gefangen, adj. fangen; — **nehmen**, tage til Fange; **sich — geben**, overgive sig; **Einen — setzen**, sætte en i Fængsel. | **Gefangen-hüter**, m. Fangevogter, c.; **-nahme, -nehmung**, f., **-setzung**, f. Fængsling, Paagribelse, c.; **-warter**, m. Fangevogter, c.

Gefangenschaft, f. **-en**. Fangenskab, n.

Gefänglich, adv. fængslet, som Fange; **Einen — einziehen**, paagribe, indespærre en.

Gefängnis, n. **-ses -se**. Fængsel, n.; Fangenskab, n. | **Gefängnis-haft, -strafe**, f. Fængselsstraf, c.; **-wesen**, n. Fængselsvæsen, n.

Gefäß, n. **-es -e**. Kar, n.; **ein hölzernes —**, et Træfar; Greb, Kaardebøøste, n. | **Gefäß-bündel**, n. Karbundt, n.; **-system**, n. Karsystem, n.

Gefecht, n. **-es -e**. Fægtning, c.

Gefege, n. -s ub. pl. vedholdende Fejning, c.; struppet Pandehud hos Hjorte.

Gefiedel, n. -s ub. pl. daarligt Violinspil, n.

Gefieder, n. -s ub. pl. samtlige Fjer paa en Fugl, † i en Seng; Fjerværk, n.; † Fugl, c.; samtlige Fugle; **ein seltenes —**, en sjælden Fugl (rara avis).

Gefiedert, adj. fjeret, besat med Fjere, vinget.

Gefilde, n. **-s** pl. ſ. sg. Mark, Ager, Eng, Slette; Egn, c.; Landſkab, n.

Geflacker, n. **-s** ub. pl. vedholdende Flagren, Viften, c.

Geflatter, n. **-s** ub. pl. idelig Flagren, c.

Geflecht, n. **-es -e.** Fletning, c., Fletværk, n.

Gefleckt, adj. plettet.

Geflenne, n. **-s** ub. pl. vedholdende Graad, c., Flæberi, n.

Geflimmer, n. **-s** ub. pl. vedholdende Tindren, Glans, c.

Gefliſſen, adj. beflittet paa; **einer Sache — ſein**, beflitte ſig paa noget. — **Gefliſſenheit**, f. Beſtræbelſe, c.

Gefliſſenhaft, adv. † ſe **gefliſſentlich**.

Gefliſſentlich, adj. forſætlig, med Flid, med velberaad Hu, med Vilje.

Geflüſter, n. ſe **Geflüſter**.

Geflüche, n. **-s** ub. pl. idelig Banden, c.

Geflügel, n. **-s** ub. pl. Fjerkreaturer, pl., Fjerkræ, Fulevildt, n. | **Geflügel-hof**, m. Hønſegaard, c.; **-markt**, m. Hønſetorv, n.

Geflügelt, adj. bevinget, vinget.

Geflunker, n. **-s** ub. pl. Glans, Tindren, c.; fig. Praleri, n., Løgn, c.

Geflüſter, n. **-s** ub. pl. Hviſten, c., Hviſteri, n.

Gefolge, n. **-s** ub. pl. Følge, Følgeſkab, n.; † Følge, Virkning, c.; **etw. im — haben**, føre noget med ſig.

Gefolgſchaft, f. ſe **Gefolge**.

Gefoppe, n. **-s** ub. pl. Drilleri, n.

Gefrage, n. **-s** ub. pl. idelig Spørgen, Fritten, c.

Gefräß, n. **-es -e.** Æde, Føde, c.; Mund, c., Gab, n.

Gefräßig, adj. graadig, ſlugen, ſlugvorn. — **Gefräßigkeit**, f. Graadighed, Slugvornhed, c.

Gefrette, m. **-n -n** (**Gefreiter**). Gefrejder, Underkorporal, c.

Gefreſſe, n. **-s** ub. pl. vedholdende Æden, c., Æderi, n.

Gefreund, m. **-es -e.** † Ven, Beſlægtet, c.

Gefreundet, adj. † beſvoget, beſlægtet.

Gefrieren, v. i. 2. m. ſ. fryſe, forvandles til Is. | **Gefrier-büchſe**, f. Fryſebøſſe, c.; **-punkt**, m. Fryſepunkt, n.

Gefrorenes, adj. Is (hos Konditor), c.

Gefüge, n. **-s** ub. pl. Sammenføjning, c., Bygning, Struktur, c.

Gefügig, adj. bøjelig, ſmidig, føjelig. — **Gefügigkeit**, f. Bøjelighed, Smidighed, Føjelighed, c.

Gefühl, n. **-es -e.** Følelſe, Fornemmelſe, c. | **Gefühl-los**, følesløs; **-loſigkeit**, f. Følesløshed, c.; **-reich**, følelſesfuld; **-ſinn**, m. Følesſans, c.; **-voll**, følſom, følelſesfuld. — **Gefühls-art**, f. Følelſesmaade, c.; **-äußerung**, f. Følelſesytring, c.: **-menſch**, m. Følelſesmenneſke, n.

Gefülſel, n. **-s** pl. ſ. sg. Fyld, n., Fars, c.

Gefünft, adj. ſom beſtaar af fem; **ein Gefünftes**, et af fem Dele beſtaaende Hele, Femmer, c.

Gefunkel, n. **-s** ub. pl. Funklen, Tindren, Glans, c.

Gefüße, n. **-s** pl. ſ. sg. Jagtfalkens Fodlænke, c.

Geganckel, n. **-s** ub. pl. Sværmen, Gjøglen, c.; Gjøgleri, n.

Gegen, 1) præp. meb Acc. mod, imod, henimod: **die Füße — einen richten, er iſt dankbar gegen mich**; for: **Geld — Ware geben, ſein Herz — einen Freund ausſchütten**; imod, i Sammenligning meb: **dein Unglück iſt gering — das meinige.** 2) adv. omtrent, henved, næſten.

Gegenabſicht, f. **-en.** modſat Hensigt, c.

Gegenadreſſe, f. **-n.** Modadreſſe, c.

Gegenangriff, m. **-es -e.** Modangreb, n.

Gegenanklage, f. **-n.** Kontraklage, c.

Gegenanſchlag, m. **-es -äge.** Modplan, c., Modanſlag, n.

Gegenanſtalt, f. **-en.** Modanſtalt, c.

Gegenanſtrengung, f. **-en.** Modanſtrængelſe, c.

Gegenantrag, m. **-es -äge.** Modforſlag, n.

Gegenantwort, f. **-en.** Gjenſvar, Gjenmæle, n., Replik, c.

Gegenanzeige, f. **-n.** Tilbagekaldelſe af en Bekjendtgjørelſe, c.

Gegenarzenei, f. **-en.** Modgift, c.

Gegenausſage, f. **-n.** Moderklæring, c.

Gegenbedingung, f. **-en.** Modbetingelſe, c.

Gegenbefehl, m. **-es -e.** Modbefaling, Kontraordre, c.

Gegenbemerkung, f. **-en.** Modbemærkning, c.

Gegenbemühung, f. **-en.** Modbeſtræbelſe, c.

Gegenbericht, m. **-es -e.** Modberetning, c.

Gegenbeſchuldigung, f. **-en.** Modbeſkyldning, c.

Gegenbeſtrebung, f. **-en.** Modbeſtræbelſe, c.

Gegenbeſuch, m. **-es -e.** Gjenbeſøg, n.

Gegenbewegung, f. **-en.** Modbevægelſe, c.

Gegenbeweis, m. **-es -e.** Modbevis, n.

Gegenbild, n. **-es -er.** Modbillede, n., Vendant, tilſvarende Billede, n.

Gegenbitte, f. **-n.** Bøn til Gjengjæld, c.

Gegenblick, m. **-es -e.** Modblik, n.

Gegenbuch, n. **-es -ücher.** Kontrolbog, c.

Gegenbund, m. **-es -ünde** (**Gegenbündnis**, n. **-ſes -ſe**). Modforbund, n.

Gegenbürge, m. **-n -n.** Kontrakavtioniſt, c.

Gegenbürgſchaft, f. **-en.** Kontrakavtion, c.

Gegend, f. **-en** Egn, c.; **eine waldige —**, en Skovegn; **in dieſer — der Stadt**, i denne Del, Kant af Byen; **in der — der Naſe**, i Partiet omkring Næſen.

Gegendienſt, m. **-es -e.** Gjentjeneſte, c.

Gegendruck, m. **-es -e.** Modtryk, n.

Gegeneinanderhaltung, Gegeneinanderstellung, f. **-en**. Sammenligning, Sammenstilling, c.
Gegenentwurf, m. **-es -ürfe**. Modplan, c.
Gegenerklärung, f. **-en**. Moderklæring, c.
Gegenfahrt, f. **-en**. Sejlads imod Strømmen, c.
Gegenfall, m. **-es -älle**. modsat Tilfælde, n.
Gegenfalls, conj. derimod. tværtimod, i modsat Fald, ellers.
Gegenflut, f. ub. pl. Modstrøm, c.
Gegenforderung, f. **-en**. Modfordring, c.
Gegenfrage, f. **-n**. Modspørgsmal, n.
Gegenfüßler, m. **-s** pl. ſ. sg. Antipode, c.
Gegengabe, f. se **Gegengeschenk**.
Gegengefälligkeit, f. **-en**. Gjentjeneste, c.
Gegengefühl, n. **-es -e**. modsat Følelse, c.; Gjenkjærlighed, c.
Gegengesang, m. **-es -änge**. Vexelsang, c.
Gegengeschenk, n. **-es -e**. Foræring til Gjengjæld for en modtagen Foræring.
Gegengewalt, f. **-en**. Repressalie, c.
Gegengewicht, n. **-es -e**. Modvægt, c.
Gegengift, n. **-es -e**. Modgift, c.
Gegengrund, m. **-es -ünde**. Modgrund, c.
Gegengruß, m. **-es -üße**. Gjenhilsen, c.
Gegengunſt, f. ub. pl. Gjentjeneste, c.
Gegenhall, m. **-s -e**. Gjenlyd, c.
Gegenhalt, m. **-s -e**. Modvægt, c.
Gegenhalten, v. i. 2. m. h. holde imod, modstaa.
Gegenhieb, m. **-es -e**. Kontrahug, n.
Gegenkaiſer, m. **-s** pl. ī. sg. Modkejser, c.
Gegenklage, f. **-n**. Modklage, c.
Gegenkönig, m. **-es -e**. Modkonge, c.
Gegenkraft, f. **-äfte**. Modkraft, c.
Gegenleiſtung, f. **-en**. Gjengjældelse, Gjentjeneste, c.
Gegenlicht, n. **-es** ub. pl. Gjenskin, n.
Gegenliebe, f. ub. pl. Gjenkjærlighed, c.
Gegenliſt, f. **-en**. Modlist, c.
Gegenlob, n. **-es** ub. pl. Ros til Gjengjæld, c.
Gegenmacht, f. **-ächte**. Magt, som holder Modvægt imod en anden.
Gegenmann, m. **-es -männer**. Modstander, c.; Gjendo, c.
Gegenmarke, f. **-n**. Kontramærke, n.
Gegenmauer, f. **-n**. Modlagsmur, c.
Gegenmeinung, f. **-en**. modsat Mening, c.
Gegenmine, f. **-n**. Kontramine, c.
Gegenmittel, n. **-s** pl. ſ. sg. Modgift, c.
Gegenneigung, f. ub. pl. Gjenkjærlighed, c.
Gegenpapſt, m. **-es -äpſte**. Modpave, c.
Gegenpart, m. **-es -e**. × Kontrapart, Modstander, c.
Gegenpartei, f. **-en**. Modparti, n.
Gegenpfand, n. **-es -änder**. Modpant, n.
Gegenpfeiler, m. **-s** pl. ſ. sg. Støttepille, c.
Gegenpflicht, f. **-en**. Modforpligtelse, c.
Gegenplan, m. **-s -äne**. Modplan, c.
Gegenprall, m. **-es -e**. Tilbageslag, n.
Gegenprobe, f. **-n**. Kontraprøve, c.
Gegenrechnung, f. **-en**. Modregning, Kontraregning, c.
Gegenrede, f. **-n**. Gjensvar, n., Replik, c.; Udflugt, Undskyldning, Indbending, c.
Gegenregierung, f. **-en**. Modregering, c.
Gegenreiz, m. **-es -e**. modsat Pirringsmiddel, n.
Gegenrevolution, f. **-en**. Kontrarevolution, c.
Gegenruf, m. **-s -e**. Svarraab, n.
Gegenrüſtung, f. **-en**. Modrustning, c.
Gegenſatz, m. **-es -ätze**. Modsætning, Kontrast, c.
Gegenſätzlich, adj. modsat.
Gegenſchall, m. **-es -älle**. Gjenlyd, c.
Gegenſchein, m. **-s** ub. pl. Gjenskin, n.; Opposition, c. (Astron.); Revers, c.
Gegenſchlag, m. **-es -äge**. Tilbageslag, Kontraslag, Gjenslag, n.
Gegenſchreiber, m. **-s** pl. ſ. sg. Kontrolør, c.
Gegenſchrift, f. **-en**. Modskrift, n.
Gegenſchuld, f. **-en**. Modregning, c.
Gegenſchwäher, m. **-s** pl. ſ. sg. Sønnens el. Datterens Svigerfader, c.
Gegenſeite, f. ub. pl. den modsatte Side; Modside, c.
Gegenſeitig, adj. gjensidig, vexelvis. — **Gegenſeitigkeit**, f. Gjensidighed, c.
Gegenſiegel, n. **-s** pl. ſ. sg. Kontrasegl, n.
Gegenſinn, m. **-es** ub. pl. vrang Mening, c.
Gegenſinnig, adj. vrang, fejl, gal.
Gegenſonne, f. **-n**. Bisol, c.
Gegenſpiel, n. **-es -e**. Modspil, n.; Modsætning, c.
Gegenſpieler, m. **-s** pl. ſ. sg. Modspiller, c.
Gegenſtand, m. **-es -ände**. Gjenstand, c., Objekt, n.; † Hindring, Modsætning, c.
Gegenſtändlich, adj. Gjenstanden betræffende, objektiv. — **Gegenſtändlichkeit**, f. Objektivitet, c.
Gegenſtellung, f. **-en**. Konfrontation, c.; Kontrast, c.
Gegenſtoß, m. **-es -öße**. Kontrastød, n.
Gegenſtrom, m. **-es -öme**. Modstrøm, c.
Gegenſtrömung, f. **-en**. modsat Strømning, c.
Gegenſtück, n. **-es -e**. Modstykke, n.
Gegent(h)eil, m. **-s -e**. Modpart, Modstander, c.
Gegent(h)eil, n. **-s -e**. det modsatte; **im —**, tværtimod.
Gegent(h)eilig, adj. som hørende til det Modsatte.
Gegent(h)eils, adv. tværtimod.
Gegenüber, præp. med Dat. lige over for; **er stand mir —**, han stod lige over for mig.
Gegenüber-ſtellung, f. Konfrontation, c.
Gegenumwälzung, f. **-en**. Kontrarevolution, c.
Gegenunterſchrift, f. se **Gegenzeichnung**.

Gegenuntersuchung, f. **-en**. Modunderſøgelſe, c.

Gegenvermächtniß, n. **-ſes -ſe**. den Gave, ſom en Mand teſtamenterer ſin Kone til Gjengjæld for hendes Udſtyr (Antipherna).

Gegenverpflichtung, f. **-en**. Modforpligtelſe, c.

Gegenverſchreibung, f. **-en**. Modforſkrivning, c.

Gegenverſicherung, f. **-en**. Gjenforſikring, c.; gjenſidig Forſikring, c.

Gegenverſprechen, n. **-s** pl. ſ. sg. Løfte til Gjengjæld, n.

Gegenverſuch, m. **-es -e**. Modforſøg, n.

Gegenvorſchlag, m. **-es -äge**. Modforſlag, n.

Gegenvorſtellung, f. **-en**. Modforeſtilling, c.

Gegenwart, f. ub. pl. Nærværelſe, Tilſtedeværelſe, c.; Tilværelſe, c.; Nutid, nærværende Øieblik, nærværende Tid.

Gegenwärtig, adj. nærværende, tilſtedeværende; **das iſt meinem Gedächtniſſe noch —**, det er endnu i min Erindring; nuværende, øieblikkelig. — **Gegenwärtigkeit**, f. Nærværelſe, c.

Gegenwehr, f. ub. pl. Modværge, n., Modſtand, c.

Gegenwind, m. **-es -e**. Modvind, c.

Gegenwinkel, m. **-s** pl. ſ. sg. modſat Vinkel, c.

Gegenwirkung, f. **-en**. Modvirkning, Reaktion, c.

Gegenzeichen, n. **-s** pl. ſ. sg. Kontraſignal, n.

Gegenzeichnen, v. i. 1. m. h. kontraſignere.

Gegenzeichner, m. **-s** pl. ſ. sg. En, ſom kontraſignerer.

Gegenzeichnung, f. **-en**. Kontraſignering, c.

Gegenzeuge, m. **-n -n**. Modvidne, n.

Gegenzug, m. **-es -üge**. Modtræk, n.

Gegner, m. **-s** pl. ſ. sg. Modſtander, c.

Gegneriſch, adj. fjendtlig.

Gegnerſchaft, f. ub. pl. fjendtlig Modſætning, c.; ſamtlige Modſtandere.

Gegrinſe, n. **-s** ub. pl. Grineri, n.

Gegrunze, n. **-s** ub. pl. Grynteri, n.

Gehaben, v. r. 1. † opføre ſig; **-be dich wohl!** befind dig vel! far vel!

Gehaber, n. **-s** ub. pl. Kjævleri, n.

Gehäge, n. ſe **Gehege**.

Gehalt, m. **-es -e** Indhold, n., Gehalt, c., Værd, n., Værdi, c. | **Gehalt-leer**, indholdsløs; **-loſigkeit**, f. Indholdsløshed, c.; **-reich**, **-voll**, indholdsrig.

Gehalt, n. (m.) **-es -e (-älter)**. Løn, Sold, Gage, c. | **Gehalts-zulage**, f. Gagetillæg, n.

Gehalten, partic. forbunden, forpligtet.

Gehaltig, adj. indeholdende, ſom indeholder, indholdsrig.

Gehänge, n. **-s** pl. ſ. sg. det, ſom hænger; Skræmt, c.; nedhængende Pryddelse, Halsſmykke, n., Drelokker, pl.; Jagthundens Drelapper; Guirlande, Feſton, c.; Gehæng, n.

Gehärniſcht, adj. harniſtklædt.

Gehäſſig, adj. hadſt, hadefuld; forhadt. — **Gehäſſigkeit**, f. Hadſthed, Hadefuldhed, Forhadthed, c.

Gehau, n. **-es -e**. den Del af Skoven, hvor der ſkoves el. er ſkovet; Hugſt, c.

Gehäufe, n. **-s** ub. pl. Ophobning, Opdyngning, c.

Gehäuſe, n. **-s** pl. ſ. sg. Hus, n., Kapſel, c., Frøhus; Foderal, n., Kaſſe, c.

Geheck, n. **-es -e**. (Jagt) Yngel, c., Kuld, n.; vrimlende Mængde, Sværm, c.

Gehege, n. **-s** pl. ſ. sg. Indhegning, c., Hegn, Gærde, n.; Indelukke, n., Dyrehave; fredet Skov, c.; fig. **Eim. ins — kommen**, **gehen**, **treten**, jage paa en andens Enemærker.

Gehehlen, v. t. og i. 1. † taale, ſe igjennem Fingre med; **in etw.** —, ſamtykke i.

Geheim, adj. ſkjult, ubekjendt, hemmelig; † hyggelig, fortrolig, kjær. | **Geheim-bote**, m. hemmeligt Sendebud, n.; **-brief**, m. hemmeligt Brev, n.; **-bund**, m. hemmeligt Forbund, n.; **-haltung**, f. Hemmelighold, c.; **-lehre**, f. hemmelig Lære, c.; **-mittel**, n. hemmeligt Middel, Arkanum, n.; **-rat(h)**, m. Gehejmeraad, c.; **-ſchreiber**, m. Privatſekretær, c.; **-ſchrift**, f. Lønſkrift, c.; **-thuerei**, f. Hemmelighedsfuldhed, c.; **-thueriſch**, hemmelighedsfuld.

Geheimnis, n. **-ſes -ſe**. Hemmelighed, c.; **ein — aus etw. machen**, gjøre en Hemmelighed af noget. | **Geheimnis-krämer**, m. Hemmelighedskræmmer, c.; **-reich**, **-voll**, hemmelighedsfuld.

Geheimniſſen, v. t. 1. gjøre en Hemmelighed af noget.

Geheiß, n. **-es** ub. pl. Befaling, Ordre, c., Bud, n.

Gehen, v. i. 2. m. ſ. gaa; rejſe, tage til; labe, være i Bevægelſe; **die Zeit geht**, Tiden gaar; **die Mühle geht**, Møllen gaar; **das Gerücht geht**, Rygtet gaar; **es wird ſchon —**, det ſkal nok gaa; **ſich — laſſen**, drive, ikke lægge Baand paa ſig; **er läßt es —**, han lader det gaa, paſſere; **weit — in ſeinen Anſprüchen**, gaa vidt i ſine Fordringer; **es ging ihm nahe**, han tog ſig det nær; **die See geht hoch**, Søen gaar højt; **wie er ſteht und geht**, ſom han ſtaar og gaar; **ſicher —**, gaa ſikkert; **verloren —**, gaa tabt; **die Sache geht ſchief**, Sagen gaar galt; **wie geht's dir**, hvorledes gaar det dig; **ſchlafen —**, gaa i Seng; **betteln —**, gaa at tigge; **ruhig ſeinen Weg (ſeines Weges) —**, gaa rolig ſin Vej; **das Waſſer geht mir an den Hals**, Vandet gaar, naar nig til Halſen; **an etw. —**, tage fat paa noget; **es ging an ein Fragen**, der begyndte en Spørgen; **es geht an dein Leben**, det gjælder dit Liv; **aufs Land**

—, tage paa Landet; **auf Reisen** —, begive sig paa Rejse; **es geht auf mich**, det gaar, er montet paa, sigter til mig; **das Zimmer geht auf den Kanal**, Værelset gaar ud til, vender ud til Kanalen; **er geht nur auf seinen Nutzen**, han ser kun paa sin Fordel; **aus einander** —, gaa fra hinanden, skilles; **es ging mir durchs Herz**, det star mig i Hjærtet; **es geht gegen Ostern**, det lakker mod Paaske; **das geht gegen mein Gewissen**, det er imod min Samvittighed; **hinter sich** —, gaa tilbage med; **in sich** —, gaa i sig selv; **in Stücke** —, gaa itu; **es geht mir nicht in den Kopf**, jeg kan ikke faa det i mit Hoved; **es geht mir in alle Glieder**, det slaar sig paa alle mine Lemmer; **in See** —, gaa til Søs, **mit der Post** —, rejse med Posten; **wenn es nach ihm ginge**, dersom det gik efter hans Hoved; **der Schuß ging daneben**, Skuddet gik forbi; **es ging ihm nichts darüber**, han satte intet højere; **es geht um Geld**, det gjælder, drejer sig om Penge; **Essen geht vor**, Maden kommer først; **zu Felde** —, drage i Felten.

Gehenk, n. **-es -e.** Axelskjærf, Gehæng, n.; Halsprydelse, c., Ørelokker, pl.

Geheuer, adj. sikker, uden Fare; **hier ist nicht** —, her ikke hyggeligt, det spøger her.

Geheul, n. **-es** ub. pl. Hyl, Skraal, n., Hylen, Tuden, c.

Gehilfe, m. **-n -n.** Medhjælper, c.

Gehilfin, f. **-nen** Medhjælperste, c.

Gehirn, n. **-es -e.** Hjærne, c. | **Gehirnbalken**, m. Hjærnebjælke, c.; **-entzündung**, f. Hjærnebetændelse, c.; **-erschütterung**, f. Hjærnerystelse, c.; **-haut**, f. Hjærnehinde, c.; **-kasten**, m. Hjærnekasse, c.; **-los**, hjærneløs; fig. uden Forstand; **-thätigkeit**, f. Hjærnevirksomhed, c.

Gehöfe, Gehöfte, Gehöft, n. **-es -e.** Avlsgaard, c.

Gehöhne, n. **-s** ub. pl. bebholdende Forhaanelse, c.

Gehölz, n. **-es -e.** Skov, Lund, Park, c.

Gehör, n. **-es** ub. pl. Høresle, c., Gehør, n.; Bønhørelse, c.; (Jagt om Vildt) Drene; **nach dem — spielen**, spille efter Gehør; **er fand kein** —, man hørte ikke paa ham; **Eim. — geben**, laane Øre til en; **— verlangen**, forlange at høres | **Gehör-arzt**, m. Ørelæge, c.; **-gang**, m. Øregang, c.; **-krankheit**, f. Øresygdom, c.; **-lehre**, f. Akustik, c.; **-los**, døv; **-losigkeit**, f. Døvhed, c.; **-nerv**, m. Hørenerve, c.; **-rohr**, n. se **-trichter**; **-schnecke**, f. Sneglegang i Øret, c.; **-sinn**, m. Høresans, Høresle, c.; **-trichter**, m. Hørerør, n.; **-trommel**, f. Trommehinde, c.; **-wasser**, n. Ørevæske, c.; **-werkzeug**, n. Høreorgan, n.

Gehorchen, v. i. 1. m. h. adlyde, følge; **Eim.** —, adlyde en.

Gehören, v. i. 1. m. h. tilhøre; høre til, være en Del af, have hjemme; **das Buch gehört mir**, Bogen tilhører mig; **das gehört nicht hierher**, det hører ikke herhen; v. r. sømme sig, passe sig, høre sig til.

Gehörig, adj. tilhørende, behørig, tilbørlig. — **Gehörigkeit**, f. Behørighed, Tilbørlighed, c.

Gehörn, n. **-es -e.** Horn, n., Takker, pl., Gevir, n.

Gehörnt, adj. hornet.

Gehorsam, adj. lydig, hørig; **ihr -sten Diener**, beres ærbødigste Tjener. — **Gehorsamkeit**, f. † se **Gehorsam**.

Gehorsam, m. **-s** ub. pl. Lydighed, c.; † Fængsel, n.

Gehr, m. **-es -e.** ‡ Kastespyd, n.

Gehrde, f. **-n.** (til Søs) Gilling, c.

Gehre, f. **-n.** Aalestang, Lyster, c.; Diagonal, Skraaning, straa Retning, c.; tileformig Ager, c.; Fold, c., Sljød, n., Kile i en Skjorte; (til Søs) Gilling, c.

Gehren, v. t. 1. stære straat; ‡ se **begehren**.

Gehren, m. se **Gehr**.

Gehudel, n. **-s** ub. pl. Fusteri, n.; × pjattet Pak, n.

Gehülfe, m. se **Gehilfe**.

Geier, m. **-s** pl. s. sg. Grib, c. (Vultur); **hol dich der** —, Fanden tage dig; **geh zum** —, gaa Fanden i Vold. | **Geier-adler**, m. Lammegrib, c. (Gypaëtos); **-blick**, m. graadigt Blik, n.; **-griff**, m. graadigt Greb, n.; **-klaue**, f. Gribbeklo, c.

Geifer, m. **-s** ub. pl. Sagl, Fraade, Skum, c. | **Geifer-läppchen**, n., **-latz**, m., **-tuch**, n. Hagesmække, Sagleburg, c.

Geiferig, adj. fraadende, fraadeagtig; fig. skumvred.

Geifern, v. i. 1. m. h. sagle, fraade, skumme; fig. skjælde og smælde.

Geige, f. **-n.** Fiolin, Fiol, c., *Fele, c.; **der Himmel hängt voll -n**, alt er Solskin. | **Geigen-bogen**, m. Fiolinbue, c.; **-bohrer**, m. Dril, c.; **-futteral**, n. se **-kasten**; **-harz**, n. Kolofonium, n.; **-kasten**, m. Fiolinkasse, c.; **-macher**, m. Instrumentmager, c.; **-saite**, f. Fiolinstreng, c.; **-sattel**, m. Fiolinstol, c.; **-spiel**, n. Fiolinspil, n.; **-spieler**, m. Fiolinspiller, c.; **-steg**, m. Fiolinstol, c.; **-strich**, m. Buestrøg, n.

Geigen, v. t. og i. 1. m. h. spille paa Fiolin; fig. **Eim. etw.** —, blæse en et Stykke; **Eim. nach Hause** —, lyse en hjem.

Geiger, m. **-s** pl. s. sg. Fiolinspiller, Spillemand, c.; Træbuk, c. (Cerambyx).

Geil, adj. fed, yppig, dammel; gejl, ukysk, letfærdig. — **Geilheit**, f. Fedme, Dammelhed, Gejlhed, Ukyskhed, c.

Geile, f. **-n.** Gejlhed, c.; især pl. Testikler.

Geilen, v. i. 1. m. h. bære gejl; springe overmodig; tigge bebholdende; v. t. gøde; kastrere, gilde.

Geis, f. se **Geiß**.

Geist, m. **-es -er**. (Dim. **Geistchen, Geistlein**, n.) Aand, c.; Spøgelse, n.; Spiritus, c.; (Kemi) Syre, c.; **der heilige —**, Helligaanden; **böse -er**, onde Aander; **wes -es Kind bist du**, hvordan er du til Sinds? — **Geist-leer, -los**, aandløs; **-losigkeit**, f. Aandløshed, c.; **-reich**, aandrig; **-reichheit**, f., **-reichigkeit**, f., **-reichtum**, m. Aandrighed, c.; **-voll**, aandfuld. — **Geister-bann**, m. Aandemanen, c.; **-banner, -beschwörer**, m. Aandemaner, c.; **-beschwörung**, f. Aandemanen, Aandebeiværgelse, c.; **-bleich**, ligbleg; **-erscheinung**, f. Aandesyn, n.; **-furcht**, f. Spøgelsesfrygt, c.; **-geschichte**, f. Spøgelseshistorie, c.; **-klopfen**, n., **-klopferei**, f. Fremkaldelse af Bankeaander, c.; **-lehre**, f. Aandelære, c.; **-reich**, n. Aandeverden, c.; **-seher**, m. Aandeseer, c.; **-spuk**, m. Spøgeri, n.; **-stimme**, f. Aandevøst, c.; **-stunde**, f. Midnatstime, c.; **-welt**, f. Aandeverden, c. — **Geistes-abwesend**, aandsfraværende; **-abwesenheit**, f. Aandsfraværelse, c.; **-anstrengung**, f. Aandsanstrængelse, c.; **-arbeit**, f. aandeligt Arbejde, n.; **-armut(h)**, f. Aandsfattigdom, c.; **-bildung**, f. Aandsdannelse, c.; **-freiheit**, f. Aandsfrihed, c.; **-gaben**, pl. Aandsgaver; **-gegenwart**, f. Aandsnærværelse, c.; **-gestörtheit**, f. Aandsforvirring, c.; **-größe**, f. Aandsstorhed, c.; **-kraft**, f. Aandskraft, c.; **-krank**, sindssyg; **-krankheit**, f. Sindssygdom, c.; **-nahrung**, f. Aandsføde, c.; **-richtung**, f. Aandsretning, c.; **-schwach**, aandssvag; **-schwäche**, f. Aandssvaghed, c.; **-stärke**, f. Aandsstyrke, c.; **-strömung**, f. Aandsstrømning, c.; **-stumpf**, aandsslov; **-stumpfheit**, f. Aandssløvhed, c.; **-träge**, doven til at tænke; **-verwandt**, aandsbeslægtet; **-verwirrung, -zerrüttung**, f. Aandsforvirring, c.

Geisten, v. i. 1. m. h. spøge.

Geisterhaft, adj. spøgelsesagtig.

Geistig, adj. aandelig, aandig; aandrig, spirituel; spirituøs, stærk; **-e Getränke**, spirituøse Drikke. — **Geistigkeit**, f. Aandrighed, Aandelighed, Spiritualitet, c.

Geistlich, adj. gejstlig; † aandelig; **Minister der -en Angelegenheiten**, Kirkeminister; **ein -er**, en Gejstlig. — **Geistlichkeit**, f. Gejstlighed, c.; † Aandelighed, c.

Geiß, f. **-en**. (Dim. **Geißchen, Geißlein**, n.) Ged, c. | **Geiß-bart**, m. Gedeskjæg n.; **Mjødurt**, c. (Spiræa); Gedeskjæg, n. (Tragopogon); **-baum**, m. Ahorn, c.; **-blatt**, n. Gedeblad, n. (Lonicera); **-bock**, m. Gedebuk, c.; **-fuß**, m. Skvalderkaal, c. (Aegopodium podagraria); **-herde**, f. Gedehjord, c.; **-hirt**, m. Gedehyrde, c.; **-huhn**, n. stor Regnspove, c. (Numenius arcuata).

Geißel, m. (f.) **-s** pl. ſ. sg. Gisſel, c.

Geißel, f. **-n**. Svøbe, c. | **Geißel-bruder**, m. Flagellant, c.; **-fahrt**, f. Flagellanttog, n.; **-hieb**, m. Svøbeslag, n.; **-mönch**, m. se **-bruder**; **-streich**, m. Svøbeslag, n.

Geißeln, v. t. 1. piske, hudflette, tugte. — **Geißelung**, f. Pisken, Tugtelse, c.

Geißelschaft, f. **-en**. Kavtion, c.

Geißer, m. **-s** pl. ſ. sg. Gedehyrde, c.

Geißler, m. **-s** pl. ſ. sg. Flagellant; Gedehyrde, c.; × Landsbyflagter, c.

Geitau, n. **-es -e**. Givtov, n.

Geiz, m. **-es -e**. Gjerrighed, c.; Udvært, c., Sidestub, n. | **Geiz-drache, -hals, -hammel, -hund, -teufel**, m. Gnier, en gjerrig.

Geizen, v. i. 1. m. h. gnie, være gjerrig; **nach etw.** —, attraa, stræbe heftig efter noget; **mit etw.** —, omgaas sparsomt med noget; v. t. afbrøde Sidestuddene paa Planter.

Geizig, adj. gjerrig, gnieragtig, gnidsk.

Gejage, n. **-s** ub. pl. Jageri, n.

Gejaid, n. **-es -e**. × Jagt, c.

Gejammer, n. **-s** ub. pl. vedholdende Jamren, c.; Klynkeri, n.

Gejauchze, Gejubel, Gejuchze, n. **-s** ub. pl. vedholdende Jubel, c.

Gekeife, n **-s** ub. pl. vedholdende Skjænden, c., Skjænderi, n.

Gekelter, n. **-s** ub. pl. vedholdende Presning, c.

Gekicher, n. **-s** ub. pl. vedholdende Fnisen, c., Fniseri, n.

Gekiesel, n. **-s** ub. pl. Kildren, c.

Gekläffe, n. **-s** ub. pl. vedholdende Bjæffen, c.

Geklapper, n. **-s** ub. pl. vedholdende Klapren, c.

Geklatsch, n. **-es** ub. pl. vedholdende Klappen, Smækken i; fig. Sladder, c.

Geklimper, n. **-s** ub. pl. vedholdende Klimpren, c., Klimperi, n.

Geklingel, n. **-s** ub. pl. Ringning, Bjælleklang, c.

Geklipp, n. **-es** ub. pl. Klippeparti, n.

Geklirr, n. **-es** ub. pl. Klirren, Klingren, c.

Geklopfe, n. **-s** ub. pl. vedholdende Banken, c.

Geklüft, n. **-es -e**. Klofter, pl.

Geknatter, n. **-s** ub. pl. Knagen, Bragen, c., Brag, n.

Geknister, n. **-s** ub. pl. Knitren; **das — eines Kleides**, en Kjoles Raslen.

Gekoch, n. **-es** ub. pl. vedholdende Kogen, c.; Kogeri, n.

Gekoller, n. **-s** ub. pl. Buldren, Rumlen, c.; Rumleri, n.; fig. Buldren.

Gekose, n. **-s** ub. pl. fortrolig Hviſten, Smaasnakken, c.; Kjæleri, n.

Gekrach, n. **-es** ub. pl. Brag, Bulder, n.

Gekrächze, n. **-s** ub. pl. gjennemtrængende Skrig af vilde Fugle, n.

Gekrätz, n. **-es** ub. pl. Affald af Metaller, n.

Gekratze, n. **-s** ub. pl. vedholdende Kradsen, c., Kradseri, n.

Gekräusel, n. -s ub. pl. Krusning, Krøllen, c.

Gekräute, n. -s ub. pl. alle Slags Urter, Grønsager, pl.

Gekreisch, n. -es ub. pl. vedholdende Skrigen, c., Skrigeri, n.

Gekritzel, n. -s ub. pl. Kragetæer, pl. (slet Skrift).

Gekröse, n. -s pl. s. sg. Kræs, n.; Kraas, c.; Kalvekræs, n., Præstekrave, c.

Geküß**e**, n. -s ub. pl. Kysseri, n.

Gelach, n. -es ub. pl. Latter, c.; Pøl, Sump, c.

Gelächel, n. -s ub. pl. vedholdende Smilen, c.

Gelächter, n. -s ub. pl. Latter, c.; **zum — werden**, blive til Latter; **ein schallendes —**, en Skoggerlatter.

Gelag, n. -es -e. Gilde, n., Drikkelaug, n., Kalas, n.; **ins — hinein reden**, tale hen i Vejret.

Gelähmt, adj. lam.

Gelahrt, adj. † lærd. — **Gelahrtheit**, f. Lærdom, c.

Gelände, n. -s pl. s. sg. Landskab, n.

Geländer, n. -s pl. s. sg. Rækværk, Galeri; Bulværk, Tralværk, Gelænder, n.

Gelänge, n. -s pl. s. sg. et Stykke Agerland af betydelig Længde.

Gelangen, v. i. 1. m. s. naa til, ankomme, komme til; **zu etw.** —, erholde, opnaa noget. — **Gelangung**, f. Ankomst, Tilkomst, Opnaaelse, c.

Gelärm, n. -es ub. pl. ibelig Støj, c.

Gelaß, m. (n.) -sses -sse. Rum, Husrum, n., Plads, Lejlighed, c.

Gelassen, adj. sindig, rolig, sagtmodig, taalmodig. — **Gelassenheit**, f. Sindighed, Sagtmodighed, Rolighed, c.

Gelatine, f. ub. pl. Gelatine, c.

Gelaub, n. -es ub. pl. Løvværk, n.

Gelaufe, n. -s ub. pl. vedholdende Løben frem og tilbage; Renderi, n.

Geläufig, adj. svet, let, flydende, færdig. — **Geläufigkeit**, f. Letheb, Færdighed, c.

Gelaunt, adj. oplagt, stemt; **gut** —, godt oplagt, i godt Humør; **übel** —, i daarligt Humør.

Geläut, n. -es -e. Ringen, Ringning, Kimen, c.; Klokkespil, Bjældetøj, n.

Gelb, n. ub. pl. den gule Farbe; Æggeblomme, c.

Gelb, adj. gul; **-e Rübe**, Gulerod, c. | **Gelbammer**, f. Gulspurv, c. (Emberiza citrinella); **-bein**, n. lille Strandpiber, Strandryle, c. (Charadrius minor); **-braun**, gulbrun; **-gießer**, m. Messingimed, c.; **-grün**, gulgrøn; **-kehlchen**, n. gulbuget Sanger, Bastardnattergal, c. (Sylvia hypolais); **-kupfer**, n. Bronce, c.; **-reif**, fuldkommen moden; **-rot(h)**, gulrød; **-schecke**, f. hvid Hest, som har gule Pletter; **-schnabel**, m. Fugleunge med gult Næb; fig. Grønskolling, c.; **-sucht**, f. Gulsot, c.; **-süchtig**, gulsottig; **-veigelein**, n. Gyldenlak, c. (Cheiranthus cheiri).

Gelbe, f. -n. Gulhed; Gulsot, c.; Planter, som farve gult.

Gelben, v. t. 1. farve, gjøre gul; **sich** —, blive gul; v. i. gulnes.

Gelblicht, gelblich, adj. gulagtig, gullig.

Gelbling, m. -s -e. Gulspurv; Pirol, c.; Damlarudse, c. (Cyprinus gibelio).

Geld, n. -es -er. Penge, pl., Mønt, c.; **eine Summe -s**, en Pengesum; **bei -e sein**, være ved Kasse; **das ist nicht mit — zu bezahlen**, det laber sig ikke betale med Penge; **etw. zu -e machen**, gjøre noget i Penge, sælge; **von seinem — leben**, leve af sine Penge. | **Geld-angelegenheit**, f. Pengeanliggende, n.; **-anlage**, f. Anbringelse af Penge, c.; **-anleihe**, f. Pengelaan, n.; **-anweisung**, f. Pengeanvisning, c.; **-arm**, fattig paa Penge; **-ausgabe**, f. Pengeudgift, c.; **-auslage**, f. Pengeudlæg, n.; **-bedarf**, m. de fornødne Penge; **-begierde**, f. se **-gier**; **-beitrag**, m. Pengebidrag, n.; **-beutel**, m. Pengepung, c.; **-brief**, m. Pengebrev, n.; **-buße**, f. Pengebøde, c.; **-einnahme**, f. Pengeindtægt, c.; **-erwerb**, m. Pengeerhverv, n.; **-forderung**, f. Pengefordring, c.; **-geiz**, m. Pengegjerrighed, c.; **-geizig**, pengegjerrig; **-geschäft**, n. Pengeforretning, c.; **-gier**, f. Pengebegjærlighed, c.; **-gierig**, pengegridst; **-gürtel**, m. Pengebælte, n.; **-hilfe**, f. Pengehjælp, c.; **-jude**, m. Aagerkarl, c.; **-kasten**, m. Pengekasse, c.; **-katze**, f. Pengekat, c.; **-klemme**, f. Pengetrang, Pengenibe, c.; **-leute**, pl. Pengemænd, pl.; **-mangel**, m. Pengemangel, c.; **-mann, -mensch**, m. Pengemand, c.; **-not(h)**, f. Pengenød, c.; **-posten**, m. Post, Pengesum, c.; **-protzentum**, n. Pengehovmod, n.; **-sache**, f. Pengesag, c.; **-schneider**, m. Plattenslager, Bedrager, c.; **-schneiderei**, f. Bedrageri, n.; **-schrank**, m. Pengeskab, n.; **-sendung**, f. Pengesendning, c.; **-spende**, f. Pengegave, c.; **-spiel**, n. Pengespil, n.; stor Pengesum, c.; **-spinde**, f. Pengeskab, n.; **-stolz**, pengestolt; **-strafe**, f. Pengebøde, c.; **-stück**, n. Pengestykke, n., Mønt, c.; **-summe**, f. Pengesum, c.; **-tasche**, f. Pengelomme, Pengetaske, c.; **-umsatz, -verkehr**, m. Pengeomsætning, c.; **-verlegenheit**, f. Pengeforlegenheb, c.; **-verlust**, m. Pengetab, n.; **-verschwendung**, f. Ødslen med Penge, c.; **-wechsler**, m. Vexeler, c.; **-zulage**, f. Tillæg i Penge, n. — **Geldes-wert(h)**, m. Værdisager, pl.

Gelecke, n. -s ub. pl. Slikken, Kysen, c.

Geleckt, adj. slikket. — **Gelecktheit**, f. Slikkethed, c.

Gelee, n. -s -s. se **Gallerte**.

Gelege, n. -s pl. s. sg. Aflægning, c.; lille

Dynge afmejet Korn, c.; Lægning, c.; **das erste —**, den første Lægning.

Gelegen, adj. beliggende; fig. bekvem, belejlig; vigtig, magtpaaliggende; **es ist mir nichts daran —**, jeg bryder mig ikke derom; **du kommst gerade —**, du kommer just tilpas.

Gelegenheit, f. **-en**. Lejlighed, c.; **die — des Hauses**, Husets Indretning, c.; **nach —**, efter Lejlighed; **seiner — pflegen**, pleje sin Mageligheb; **— zu etw. geben**, give Lejlighed, Anledning til noget; **die — ergreifen, wahrnehmen**, gribe Lejligheden; **bei —**, lejlighedsvis; **etw. mit — schicken**, sende noget med Lejlighed; ×Lokum, n.; ‡ Beliggenheb, c. | **Gelegenheits-gedicht**, n. Lejlighedsdigt, n.; **-macher**, m. Kobler, Ruffer, c.; **-macherin**, f. Rufferske, c.

Gelegentlich, adj. ved Lejlighed; lejlighedsvis.

Gelehrig, adj. lærvillig, lærenem. — **Gelehrigkeit**, f. Lærvillighed, c., Nemme, n.

Gelehrsam, adj. lærvillig, lærenem. — **Gelehrsamkeit**, f. Lærdom, c.; Kundskaber, pl.

Gelehrt, adj. lærd; **ein -er**, en lærd. | **Gelehrten-freund**, m. Ven af de lærde, c.; **-innung**, f. se **-zunft**; **-schule**, f. Latinskole, c.; **-stand**, m. lærde Stand, c.; **-zunft**, f. de lærdes Lav, n.

Gelehrtheit, f. ub. pl. Lærdom, c.

Geleier, n. **-s** ub. pl. vedholdende Spil paa en Lyre eller en Lirekasse; **immer das alte —**, det er altid den gamle Lire.

Geleise, n. **-s** pl. ſ. sg. Spor, Hjulspor, n.; fig. **im alten — bleiben**, blive i det gamle Spor; **ins — bringen**, bringe i Orden.

Geleit, n. **-es -e**. Ledsagelse, c., Følge, Følgestab, n.; **Ehm. das — geben**, følge en paa Vej, ledsage en; Lejde, Konvoj, c.; † Lejdeafgift, c. | **Geleits-brief**, m. Lejdebrev, n.; **-geld**, n. Lejdeafgift, c.; **-mann**, m. Ledsager, c.; **-schein**, m. se **-brief**; Fragtseddel, c.; **-schiff**, n. Konvojskib, n.

Geleiten, v. t. 1. følge, ledsage, gjøre Følgestab; konvojere.

Geleiter, m. **-s** pl. ſ. sg. Leder, Ledsager, Beskytter, c.

Geleiterin, f. **-nen**. Ledsagerinde, c.

Gelenk, adj. smidig, bøjelig, bevægelig.

Gelenk, n. **-es -e**. Led, Ledemod, n.; **keine -e haben**, fig. være ubehjælpsom. | **Gelenk-band**, n. Ledbaand, n.; **-bein**, n. Ledknogle, c.; **-fläche**, f. Ledflade, c.; **-fortsatz**, m. Ledtam, c.; **-fuge**, f. Ledfure, c.; **-grube**, f. Ledforbybning, c.; **-kapsel**, **-pfanne**, f. Ledkapsel, c.; **-puppe**, f. Sprællemand, c.; **-rheumatismus**, m. Leddrheumatisme, c.; **-schmiere**, f. se **-wasser**; **-schwiele**, f. Ledpude, c.; **-wasser**, n. Ledevand, n. (synovia).

Gelenkig, adj. leddet; bøjelig, smidig. — **Gelenkigkeit**, f. Bøjelighed, Smidighed, c.

Gelenksam, adj. bøjelig, bevægelig. — **Gelenksamkeit**, f. Bøjelighed, Bevægelighed, c.

Gelese, n. **-s** ub. pl. Læseri, n.; (hos Bæverne) Traadenes Afskillelse, c.

Gelencht, n. **-es** ub. pl. Lysning, Illumination, c.

Gelfen, gelfern, v. i. 1. m. h. bjæffe, strige, hyle, vræle; stjænde.

Gelichter, n. **-s** ub. pl. Pak, n.; **von einem —**, af samme Surdej; **seines -s**, din Mage, Lige, af din Art, dit Slags.

Gelieben, v. i. 1. m. h. ‡ behage.

Geliebt, adj. elsket; **der, die -e**, den elskede.

Gelieferu, v. i. 1. m. ſ. støtne.

Gelinde, adj. blød, glat; svag, lemfældig; mild; **-r Regen**, mild Regn; **— Fläche**, en jævnt skraanende Flade; **-s Feuer**, svag Ild; **— gesagt**, mildest talt. — **Gelindheit, Gelindigkeit**, f. Blødhed, Lemfældighed, Blidhed, Overbærenhed, Mildhed, c.

Gelingen, v. i. 2. m. ſ. lykkes; **es gelang mir**, det lykkedes mig; **ein gelungener Streich**, en fortræffelig Streg; **er ist gelungen**, han er dejlig!

Gelispel, n. **-s** ub. pl. Læspen; Hvisken; sagte Susen, c.

Gell, adj. skingrende.

Gellen, v. i. 1. m. h. skingre, gjalbe, skralde.

Gellig, adj. haard, tæt (om Klipper).

Gelohen, v. t. 1. love høitidelig, forjætte; **das gelobte Land**, det forjættede Land.

Gelöbnis, n. **-ses -se**. Løfte, Tilsagn, n.

Gelock, n. **-es -e**. Lok, Haarlok; Lokkepibe, Lokkefugl, c.

Gelos, n. **-es** ub. pl. (Jagt) firsøddede Dyrs Skarn, n.

Gelse, f. **-n**. Myg, c.

Gelt? adv. × hvad gjælder det? hvad vædde vi om? ikke sandt?

Gelt, adj. ufrugtbar, gold.

Gelte, f. **-n**. Spand, Bytte, Balje, c.

Gelten, v. t. 1. gilde, kære (især Svin).

Gelten, v. i. 2. m. h. gjælde, gaa for; koste; have Gyldighed; herske; angaa, vedkomme; **etw. nicht — lassen wollen**, ikke at ville lade noget gjælde; **etw. -d machen**, gjøre noget gjældende; **das lasse ich mir —**, det lader jeg gjælde; **er gilt für einen guten Reiter**, han gjælder for en god Rytter; **es gilt mir** († **mich**), det gjælder mig; **es gilt einen Versuch**, det gjælder et Forsøg; **es gilt**, nu gjælder det; **was gilt's**, hvad vædde vi om? **es gilt um viel**, det gjælder, drejer sig om meget; v. t. ‡ gjengjælde, betale. — **Geltung**, f. Betydning, Anseelse, Anerkjendelse, c.; **sich — verschaffen**, gjøre sig gjældende; **dem Gesetze — verschaffen**, skaffe Loven Agtelse; **außer — sein**, være ugyldig.

Gelter, m. **-s** pl. ſ. sg. Svinesnider, c.

Gelübde, n. -s pl. ſ. sg. højtideligt Løfte, Tilſagn, n.

Gelüft, n. -es -e. Luft, Luftning, c.

Gelüſte, (**Geluſt**, n. m.) n. -s pl. ſ. sg. Lyſt, Lyſtenhed, Begjærlighed, Attraa, c.

Gelüſten, v. i. 1. m. h. lyſte, attraa; **es gelüſtet ihn nach etw.**, han attraar noget; **er thut, was ihm gelüſtet**, han gjør, hvad han lyſter; v. r. begjære, attraa.

Gelüſtig, adj. lyſten, begjærlig.

Gelzen, v. t. ſe **gelten**.

Gemach, adj. langſom, ſagte, rolig; lidt efter lidt; **nur —!** ſaa ſagte; ‡ bekvem, magelig.

Gemach, n. -es -ächer. Kammer, Gemak, n.; **das heimliche —**, Lokum, n.

Gemächlich, adj. langſom, bekvem, magelig. — **Gemächlichkeit**, f. Langſomhed, Bekvemhed, Magelighed, c.

Gemachſen, adj. ‡ ſe **gemächlich**.

Gemächt, n. -es -e. Værk; iſær ſlet Arbejde; Fuſkeri, n.; Fødſelslem, n.

Gemahl, m. -s -e. Gemal, Ægtemand, c.

Gemahl, n. -s -e. Ægteſælle, c.

Gemahlin, f. -nen. Gemalinde, Huſtru, c.

Gemahlſchaft, f. -en. Ægteſkab, n.

Gemahnen, v. t. 1. erindre, minde om, huſke paa; v. imp. **es gemahnt mich (mir)**, det ſynes, forekommer mig.

Gemälde, n. -s pl. ſ. sg. Maleri, n.; fig. Beſkrivelſe, Skildring, Foreſtilling, c. | **Gemäldeausſtellung**, f. Maleriudſtilling, c.; **-gallerie**, f., **-ſammlung**, f. Maleriſamling, c.

Gemangkorn, n. ſe **Mangkorn**.

Gemark, n. -es -e. Tegn, Mærke, n.

Gemarkung, f. -en. Grænſe, c., Grænſeſtjel, n.; Gebet, Omraade, Enemærke, n. | **Gemarkungspfahl**, m. Grænſepæl, c.

Gemäß, n. -es -e. Maal, n.

Gemäß, adj. paſſende, overensſtemmende; præp. med Dat. overensſtemmende med, i Følge, efter; **meinem Wunſche —**, efter mit Ønſke. — **Gemäßheit**, f. Overensſtemmelſe, c.; **in —**, i Følge.

Gemäßigt, adj. moderat; tempereret.

Gemäuer, n. -s ub. pl. Murværk, n., Mur, c.; Ruin, c.

Gemein, adj. fælles; hyppig, ſædvanlig, almindelig; ringe, daglig, ſimpel, lav; **das haben ſie —**, det have de fælles, i Fællesſkab; **ich habe nichts mit ihm —**, jeg har ikke noget fælles med ham, intet med ham at ſkaffe; **-e Sache machen**, gjøre fælles Sag; **das -e Wohl**, Samfundets Tarv, Almenvellet; **es iſt ſehr —**, det er meget almindeligt; **im -en Leben**, i det daglige Liv; **ein -er Tag**, en Hverdag; **der -e Mann**, Menigmand, c.; **ein -er Soldat**, en Menig; **das Haus der -en**, Underhuſet (i England); **die -e Geſchichte**, Profanhiſtorien; **ſich mit eim. — machen**, give ſig af med en. | **Gemein-acker**, m. Fællesjord, c.; **-anger**, m. Alminding, c.; **-faßlich**, almenfattelig; **-faßlichkeit**, f. Almenfattelighed, c.; **-feld**, n. Fællesmark, Fælled, c.; **-geiſt**, m. Almenaand, c.; **-gut**, n. Fællesgods, n.; **-hin**, ſædvanlig, i Almindelighed; **-kundig**, almindelig bekjendt; **-name**, m. Fællesnavn, n. (Nomen commune); **-nützig**, almennyttig; **-nützlich**, nyttig for alle; **-ochs**, m. Bytyr, c.; **-platz**, m. fælles Plads, c.; fig. forſlidt Talemaade; **-ſinn**, m. ſe **-geiſt**; **-ſpruch**, m. en almindelig, forſlidt Sætning; **-verſtändlich**, almenforſtaaelig; **-wohl**, n. Almenvel, n.

Gemeinde, **Gemeine**, f. -n. Indbyggere, Kommune; Menighed, c., Kirkeſogn, n.; Folkeforſamling, c. | **Gemeinde-acker**, m. Fællesmark, c.; **-angelegenheit**, f. Menighedsſag, c.; **-ausſchuß**, m. ſe **-rat(h)**; **-glied**, n. Sognebarn, n.; **-rat(h)**, m. Kommunalbeſtyrelſe, c.; **-vorſteher**, m. Menighedsforſtander, Sogneforſtander, c.

Gemeinheit, f. -en. Gemenhed, Pøbelagtighed, Lavhed, c.; Fællesſtab, n.; Menighed, c.

Gemein(ig)lich, adv. ſædvanlig, i Almindelighed; × i Fællesſtab, alle.

Gemeinſam, adj. fælles. — **Gemeinſamkeit**, f. Fællesſtab, n.

Gemeinſchaft, f. -en. Fællesſtab, n.; Forbindelſe, c.; Samfund, n.; — **mit eim. haben**, ſtaa i Forbindelſe, have at gjøre med en; **mit eim. — machen**, gjøre Fællesſtab med en.

Gemeinſchaftlich, adj. fælles. — **Gemeinſchaftlichkeit**, f. Fællesſtab, n.

Gemenge, n. -s pl. ſ. sg. Blanding, c.

Gemengſel, n. -s pl. ſ. sg. Blanding, c.

Gemerk, n. -es -e. Mærke, Tegn, n.; × Hukommelſe, c.; (Jagt) Blod af et anſkudt Dyr.

Gemeſſen, adj. afmaalt, nøje beſtemt.

Gemetzel, n. -s ub. pl. Slagteri, Blodbad, n.

Gemiſch, n. -es -e. Blanding, Sammenblanding, c.

Gemme, f. -n. Gemme, c.

Gemorde, n. -s ub. pl. Myrderi, n.

Gems, m. (n.) -es -e. Gemſe, c.

Gemſe, f. -n. Gemſe, c. | **Gems(en)-bart**, m. Gemſeſkjæg, n.; **-bock**, m. Gemſebuk, c.; **-horn**, n. Gemſehorn, n.; **-jagd**, f. Gemſejagt, c.; **-jäger**, m. Gemſejæger, c.; **-leder**, n. Gemſeſkind, n.; **-ledern**, af Gemſeſkind; **-t(h)ier**, n., **-ziege**, f. Hungemſe, c.

Gemüll, n. -es ub. pl. Affald, Grus, n.

Gemünd, n. -es ub. pl. Munding, c.

Gemunkel, n. -s ub. pl. Hviſkeri, Tiſkeri, n.

Gemurmel, **Gemurre**, n. -s ub. pl. idelig Knurren, c.; Rislen, ſagte Suſen.

Gemüſe, n. -s pl. ſ. sg. Grønt, Grønſager. | **Gemüſe-bau**, m. Dyrkning af Køkkenurter, c.; **-garten**, m. Køkkenhave, c.; **-löffel**, m. Grøntſke, c.; **-markt**, m. Grøntorv, n.

Gemüt, n. -es -er. Sind, Hjærtelag, Gemyt, n.; **Eim. etw. zu -e führen**, lægge en

noget paa Sinde; **ſich etw. zu -e ziehen**, tage ſig noget nær, × nyde, fortære. | **Gemüt-los**, hjærteløs, følesløs; **-loſigkeit**, f. Hjærtelsesheb, Følesløshed, c.; **-reich**, **-voll**, gemytlig, hjærtelig. — **Gemüts-art**, f. Sindelag, n., Karakter, c.; **-aufregung**, f. Sindsbevægelſe, c.; **-beſchaffenheit**, f. Sindsbeſtaffenheb, c.; **-bewegung**, f. Sindsbevægelſe, c.; **-krank**, ſindsſyg; **-krankheit**, f. Sindsſygdom, c.; **-leben**, n. Gemytsliv, n.; **-neigung**, f. Sindstilbøjeligheb, c.; **-regung**, f. ſe **-bewegung**; **-ruhe**, f. Sindsro, c.; **-ſtimmung**, f. Sindsſtemning, c.; **-unruhe**, f. Sindsbevægelſe, c.; **-verfaſſung**, f. Sindsſtemning, c.; **-zuſtand**, m. Sindstilſtand, c.

Gemüth, n. ſe **Gemüt**.

Gemüthlich, adj. ſe **gemütlich**.

Gemütlich, adj. gemytlig, hjærtelig, hyggelig, behagelig. — **Gemütlichkeit**, f. Gemytlighed, Hjærteligheb, Behageligheb, c.

Gen, præp. meb Acc. ſammentrukken af **gegen**, mob, til.

Genage, n. **-s** ub. pl. Gnaveri, n.

Genähe, n. **-s** ub. pl. Syning, c., Syeri, n.

Genäſchig, adj. ſe **naſchhaft**.

Genäſel, n. **-s** ub. pl. Snøvleri, n.

Genau, adj. nøje, nøjagtig, fuldſtændig, punktlig, akkurat, ſtræng, ſtarb, ſnæver; — **genommen**, ſtrængt taget; **mit -er Not**, meb Nøb og næppe; × nøjeregnende, nøjeſeende; † rigtig. — **Genauigkeit**, f. Nøjagtigheb, Strængheb, Snæverheb; × ængſtelig Sparſommelighed, c.

Gendarm, m. **-en -en**. Gendarm, c.

Gendarmerie, f. ub. pl. Gendarmeri, n.

Genealog, m. **-en -en**. Genealog, c.

Genealogie, f. ub. pl. Genealogi, c.

Genealogiſch, adj. genealogiſk.

Genehm, adv. behagelig; **ihm iſt alles** —, han finder ſig i alt; **wenn es ihm** — **iſt**, naar bet paſſer ham; **etw.** — **halten**, ſynes om, tilſtaa, tillabe. | **Genehmhaltung**, f. Tillabelſe, Billigelſe, c.

Genehmen, **genehmigen**, v. t. 1. indvilge, tillabe, tilſtaa, antage, acceptere. — **Genehmigung**, f. Indvilgelſe, c., Samtykke, n., Tillabelſe; Antagelſe, Accept, c.

Geneigt, adj. tilbøjelig til, hengiben, gunſtig, bevaagen, belvillig; **der -e Leſer**, den gunſtige Læſer. — **Geneigtheit**, f. Tilbøjelighed, Bevaagenheb, Belvilligheb, c.

General, m. **-es -e** (**-äle**). General, c.

Generalität, f. ub. pl. Generalitet, n., Generalſtab, c.

Generalin, f. **-nen**. Generalinde, c.

Generös, adj. ædelmobig, gavmild, rundhaandet. — **Generöſität**, f. Ædelmobigheb, c.

Geneſen, v. i. 2. m. ſ. helbredes, komme ſig, blive karſt; **von einer Krankheit** —, komme ſig efter en Sygdom; **eines Kindes** —, nedkomme meb. føde et Barn. — **Geneſung**, f. Helbredelſe, c.

Genever, m. **-s** ub. pl. Genever, c.

Genial, adj. genial.

Genialität, f. ub. pl. Genialitet, c.

Genick, n. **-es -e**. Nakke, Hals, c. | **Genickfang**, m. (Jagt) Stik, ſom Jægerne give Dyret i Nakken; **-fänger**, m. Jagtknib, c.

Genicke, n. **-s** ub. pl. ibelig Nikken.

Genie, n. **-s -s**. Geni, n. | **Genie-korps**, n. Ingeniørkorps, n.; **-offizier**, m. Ingeniørofficer, c.

Geni(e)ren, v. t. 1. genere, falbe beſværlig; **ſich** —, genere ſig, paalægge ſig Tvang.

Genieſe, n. **-s** ub. pl. bebholdende Nydſen.

Genieß, m. **-es** ub. pl. † Nydelſe; Forbel, Gevinſt, c.; Samfund. n., Forening, c. | **Genießbrauch**, m. ſe **Nießbrauch**; **-ſüchtig**, haveſyg, begjærlig.

Genießbar, adj. ſom kan nydes, ſpiſelig. — **Genießbarkeit**, f. Spiſeligheb, c.

Genießen, v. t. 2. nybe; **das Glück**, † **des Glückes** —, nybe ſin Lykke; **Eim. etw. für genoſſen ausgehen laſſen**, lade noget gaa upaatalt hen.

Genießlich, adj. ſpiſelig; yndig, behagelig; gavmild, forbelagtig; egenkjærlig, egenraadig.

Genießling, m. **-s -e**. nydelſesſyg, c.

Geniſt, n. **-es -e**. Redebygning, Rede; Yngel, c.; Buſkads, Krat, n.

Geniſte, f. (n.) **-n**. Viſſe, c.

Genitiv, m. **-s -e**. Genitib, c.

Genius, m. pl. **-nien**. Genius, c.

Genoſſame, f. ſe **Genoſſenſchaft**.

Genoſſe, m. **-n -n**. Selſtabsbroder, Fælle, Stalbroder, Deltager, Kammerat, Kollega, c.

Genoſſenſchaft, f. **-en**. Samfund, n., Forening, c., Selſtab, Lav, n.

Genoſſin, f. **-nen**. Lebſagerinde; Kammerat, Deltagerſte, c.

Genrebild, n. **-es -er**. Genrebillede, n.

Genſter, m. ſe **Ginſter**.

Genueſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Genueſer, c.

Genueſiſch, adj. genueſiſk.

Genug, adj. nok, tilſtrækkelig; — **an etw. haben**, have nok i noget; — **davon**, nok berom, nok ſagt. | **Genug-thun**, v. i. m. h. fyldeſtgjøre; **-thuung**, f. Fyldeſtgjørelſe, Erſtatning, Oprejſning. Tilfredsſtillelſe, c.; — — **fordern**, forlange Satisfaktion, Oprejſning.

Genüge, f. ub. pl. Tilbørlighed, Tilſtrækkelighed, c., Behov, n.; **zur** — **haben**, have nok, tilſtrækkeligt; Fyldeſtgjørelſe, Tilfredsſtillelſe, c.; **Eim.** — **thun**, tilfredsſtille en.

Genügen, v. i. 1. m. h. bære tilſtrækkelig; **es genügt mir**, bet er nok, tilſtrækkeligt for mig; **ich laſſe mir daran** —, jeg lader mig nøje bermeb, jeg er tilfreds bermeb; **ſeiner Pflicht** —, opfylbe ſin Pligt; **-d**, tilſtrækkelig.

Genügen, n. **-s** ub. pl. Tilfredsheb, c.

Genüglich, adj. tilfredsſtillende, tilſtrækkelig; nøjſom, maabeholben; fornøjelig, behagelig. —

Genüglichkeit, f. Tilstrækkelighed, Nøisomhed, Fornøielighed, Behagelighed, c.

Genügsam, adv. nøisom, tilstrækkelig.

Genügsam, adj. nøisom, maadeholden, tarvelig. — **Genügsamkeit**, f. Nøisomhed, c.

Genus, n. pl. **-nera**. Genus, n.

Genuß, m. **-ſſes -üſſe**. Nydelse, c. | **Genußlos**, uden Nydelse; **-menſch**, m. nydelsesſyg Menneske, n.; **-reich**, nydelsesrig; **-ſucht**, f. Nydelsesſyge, c.; **-ſüchtig**, nydelsesſyg; **-voll**, nydelsesrig.

Geognoſie, f. ub. pl. Geognoſi, c.

Geognoſt, m. **-en -en**. Geognoſt, c.

Geognoſtiſch, adj. geognoſtiſk.

Geograph, m. **-en -en**. Geograf, c.

Geographie, f. ub. pl. Geografi, Jordbeſtrivelſe, c.

Geographiſch, adj. geografiſk.

Geolog, m. **-en -en**. Geolog, c.

Geologie, f. ub. pl. Geologi, c.

Geologiſch, adj. geologiſk.

Geometer, m. **-s** pl. ſ. sg. Geometer, Jordmaaler, Landmaaler, c.

Geometrie, f. **-n**. Geometri, c.

Geometriſch, adj. geometriſk.

Georgier, m. **-s** pl. ſ. sg. Georgier, c.

Georgine, f. **-n**. Georgin, c.

Gepäck, n. **-es -e**. Oppakning, Bagage, c.; Rejſetøi, Trøs, n. | **Gepäck-ſchein**, m. Garantiſeddel, c.; **-wagen**, m. Bagagevogn, Godsvogn, c.

Gepfeife, n. **-s** ub. pl. Piberi, n.

Gepflogenheit, f. **-en**. × Vane, c.

Geplacke, n. **-s** ub. pl. Plageri, n.

Geplänkel, n. **-s** ub. pl. Blænkerfægtning, ſpredt Fægtning, c.

Geplapper, n. **-s** ub. pl. idelig Plapren, c.

Geplärr, n. **-es** ub. pl. Raab, Skraal, n.

Geplätſcher, n. **-s** ub. pl. Plasken, c.

Geplauder, n. **-s** ub. pl. idelig Pludren, Sludren, c.

Gepoche, n. **-s** ub. pl. vedholdende Banken.

Gepolter, n. **-s** ub. pl. Bulder, n., Larm, Støj, c.

Gepräge, n. **-s** pl. ſ. sg. Præg, n.; fig. Kjendemærke, Kjendetegn, n.

Geprahle, n. **-s** ub. pl. Praleri, n.

Gepränge, n. **-s** ub. pl. Pragt, Pomp, Prunk, c.

Gepraſſel, n. **-s** ub. pl. Brag, Bulder, n.; Støj, c.

Ger, m. **-s -e**. × Syyd, n.

Gerade, f. ub. pl. det Husgeraad, ſom efter Mandens Død forud tilkommer Konen.

Gerade, adj. ſe **grade**.

Geranke, n. **-s** ub. pl. Slyngning, c.; Slyngplanter, pl.

Geraſe, n. **-s** ub. pl. Raseri, n.

Geraſſel, n. **-s** ub. pl. Raslen, Rumlen, c.

Gerät(h), n. **-es -e**. Redſkab, Værktøj, n.; Husgeraad, Bordtøj, n. | **Gerät(h)-kammer**, f. Pulterkammer, n.; **-kaſten**, m. Værktøjskaſſe, c.

Gerat(h)en, adj. raadelig, nyttig, gavnlig, fordelagtig.

Gerat(h)en, v. i. 2. m. ſ. geraade, ſlippe, komme; **an einander** —, komme i Haarene paa hinanden; **außer ſich** —, komme ud af ſig ſelv; **in Brand** —, komme i Brand; **ins Weinen** —, komme til at græde; **in ſchlechte Hände** —, falde i daarlige Hænder; **in Zorn** —, blive vred; **in Vergeſſenheit** —, gaa i Glemme; **in Stocken** —, gaa i Staa, ſtandſe; blive, falde ud til; **über die Bücher** —, falde over Bøgerne; **gut** —, lykkes; **übel** —, mislykkes; **wohl-e Kinder**, velartede Børn.

Gerat(h)ewohl, n. indecl.; **aufs** —, paa Lykke og Fromme, paa maa og faa.

Gerät(h)ſchaft, f. **-en**. Husgeraad, Bostab, Bohave, n., Redſkaber, pl.

Geräth, gerathen, ſe **Gerät, geraten**.

Geräuch, n. **-es -e**. ‡ Røgelſe, c.

Geraufe, n. **-s** ub. pl. Slagsmaal, n.

Geraum, adj. rummelig, vid; fig. rum, temmelig længe.

Geräumig, geräumlich, adj. rummelig. — **Geräumigkeit**, f. Rummelighed, c.

Geräumte, n. **-s** pl. ſ. sg. Ryddeland, Rydningsland, n.

Geräuſch, n. **-es -e**. Raslen, Suſen. Alarm, Tummel, Støj, Bløſt, c.; ‡ Indvolde, pl. | **Geräuſch-los**, larmfri, ſtille; **-loſigkeit**, f. Larmfrihed, Stilhed, c.; **-voll**, larmfuld, støjende.

Geräuſper, n. **-s** ub. pl. Rømmen, c.

Gerben, v. t. l. garve; glatte, polere; × gjennemprygle. | **Gerbe-grube**, f. Garverkule, c.; **-mühle**, f. Barkmølle, c.; **-ſäure**, f. Garverſyre, c.; **-ſtoff**, m. Garverſtof, n.

Gerber, m. **-s** pl. ſ. sg. Garver, c. | **Gerbergeſell**, m. Garversvend, c.; **-grube**, f. Garverkule, c.; **-kalk**, m. Garverkalk, c.; **-lohe**, f. Garverbark, c.; **-meiſter**, m. Garvermeſter, c.; **-meſſer**, n. Felbereberknib, c.; **-wolle**, f. Garveruld, c.

Gerberei, f. **-en**. Garveri, n.

Gerbung, f. **-en**. Garvning, c.

Gerde, f. **-n**. (til Sos) Gjærde, c.

Gerecht, adj. retfærdig, retſindig, retfaſſen, retmæſſig, billig; **das Kleid iſt ihr** —, Kjolen paſſer hende; **Ein.** — **werden**, opfylde ſine Forpligteller mod en; (Jagt) kyndig.

Gerechtigkeit, f. **-en**. Retfærdighed, Retfaſſenheit, Retſindighed, Billighed; (Jagt) Kyndighed, c.; Rettighed, Forrettighed, c. | **Gerechtigkeits-liebe**, f. Retsfølelſe, c.; **-pflege**, f. Retspleje, c.

Gerechtſame, f. **-n**. Rettighed, c.; Privilegium, n.

Gerede, n. **-s** ub. pl. Omtale, Snak, c.,

Rygte, n, Folkemunde; **Einen ins — bringen**, bringe en i Folkemunde.

Gereichen, v. i. 1. m. h. gereade; **es gereicht ihm zur Ehre**, det gereader ham til Ære.

Gereime, **Gereimsel**, n. **-s** ub. pl. Rimeri, n.

Gereiß, n. **-es** ub. pl. Rist, c., Riven; **um dieſe Ware iſt —**, der er Rift om denne Vare.

Gereizt, adj. opirret, opægget. — **Gereiztheit**, f. Pirrelighed, c.

Gereuen, v. i. 1. m. h. angre, fortryde; **es gereut mich dieſer That**, **dieſe That gereut mich** (**mir**), jeg angrer denne Daad.

Gereut, n. **-es -e**. Rydeland, Rydningsland, n.

Gergel, m. **-s** pl. ſ. sg. Rifle, Fure, Skure, c.

Gergeln, v. t. 1. rifle, fure, indſkære Skuren. | **Gergel-kamm**, m. Lukhammer, c.

Gericht, n. **-es -e**. Ret, Domſtol, c.; Ting, n.; Ret, Spiſe, c.; (Fagt) Done, c.; **das jüngſte —**, Dommedag; **das hohe —**, Galgen; **über einen zu — ſitzen**, ſidde til Doms over en. | **Gerichts-amt**, n. Dommerembede, n.; **-arzeneikunde**, f. Retsmedicin, c.; **-ärztlich**, retsmedicinſk; **-bank**, f. Dommerbænk, c.; **-beamter**, adj. Juſtitsembedsmand, c.; **-beiſitzer**, m. Biſidder i Retten, c.; **-beſcheid**, m. Dom, c.; **-bezirk**, m. Jurisdiktion, c.; **-bote**, **-diener**, m. Retsbud, n., Retstjener, c.; **-ferien**, pl. Retsferier, pl.; **-gang**, m. Rettergangsmaade, c.; **-gebrauch**, m. Skik i Retten, c.; **-gebühren**, **-gefälle**, pl. Retsſportler, pl.; **-halter**, m. Underdommer, c.; **-handel**, m. Retsſag, Retsſtrid, Proces, c.; **-herr**, m. den, der har dømmende Myndighed; **-herrſchaft**, f. Jurisdiktion, c.; **-hof**, m. Domſtol, c., Ting, n.; **-koſten**, pl. Procesomkoſtninger; **-ordnung**, f. Retsorden, c.; **-pflege**, f. Retspleje, c.; Rettens Haandhævelſe; **-platz**, m. Domſtol, c.; Retterſted, n.; **-ſaal**, m. Retsſal, c.; **-ſache**, f. ſe **-handel**; **-ſchreiber**, m. Tingſkriver, Byſkriver, c.; **-ſiegel**, n. Rettens Segl, c.; **-ſitzung**, f. Møde i Retten, n.; **-ſportel**n, pl. Retsſportler; **-ſtand**, m. Forpligtelſe til at lade dømme af en Ret, Inſtans, c.; **-ſtatt**, f., **-ſtätte**, f., **-ſtelle**, f. Retterſted; Domhus, n.; **-tag**, m. Retsdag, c.; **-verhandlung**, f. Forhandling i Retten, c.; **-verwalter**, m. Dommer, juridiſt Embedsmand, c.; **-verwaltung**, f. Retspleje, c.; **-zeuge**, m. Retsvidne, n.; **-zwang**, m. Jurisdiktion, c.

Gerichtlich, adj. for Retten, i Retten, Retslovformelig; — **belangen**, ſtævne, ſagſøge, anlægge Søgsmaal mod; — **verfahren**, vælge Rettens Vej; **-es Verfahren**, Rettergang, Adfærd efter Loven; **-er Weg**, Rettens Vej. — **Gerichtlichkeit**, f. Lovformelighed, c.

Gerichtsbarkeit, f. **-en**. Jurisdiktion, c.

Gerieben, adj. dreven, ſnu, liſtig, ſin. — **Geriebenheit**, f. Snuhed, c.

Geriem, n. **-es -e**. Lædertøj, n.

Geriesel, n. **-s** ub. pl. Risler, c.

Gerill, n. ſe **Gerüll**.

Gering, **geringe**, adj. ringe, lille; ſlet, ubetydelig; uvigtig, ſimpel; **nicht im geringſten**, ikke i mindſte Maade, aldeles ikke. | **Geringachten**, ringeagte; **-achtung**, f. Ringeagt, c.; **-fügig**, uvigtig, ringe, ubetydelig; **-fügigkeit**, f. Uvigtighed, Ringhed, Ubetydelighed, c.; **-haltig**, af ringe Gehalt; **-ſchätzen**, ringeagte; **-ſchätzig**, ringeagtende, foragtelig, ſlet, daarlig; **-ſchätzigkeit**, f. Ringeagt, c.; Ubetydelighed, c.; Ringhed, c.; **-ſchätzung**, f. Ringeagtelſe, c.

Geringel, n. **-s** pl. ſ. sg. Snoning, Slyngning, Krølle, c.

Geringheit, **Geringigkeit**, f. ub. pl. Ringhed, Ubetydelighed, Daarlighed, c.

Gerinne, n. **-s** pl. ſ. sg. Rende, Rendeſten, Kanal, Vandledning; vedbarende Rinden, c.

Gerinnen, v. i. 2. m. ſ. ſtærknes; løbe ſammen; **geronnenes Blut**, lebret Blod; **die Milch gerinnt**, Mælken løber ſammen; **geronnene Milch**, tyk Mælk.

Gerippe, n. **-s** pl. ſ. sg. Benrad, c., Skelet, n.

Gerippt, adj. ſtribet, furet.

Germ, m. **-s** ub. pl. × Bærme, c.

Germane, m. **-n -n**. Germaner, c.

Germaniſch, adj. germaniſk.

Germaniſ(e)ren, v. t. 1. germaniſere, fortyſke.

Germanismus, m. pl. **-men**. Germanisme, c.

Gern, adv. gjærne, med Fornøjelſe; let, ſædvanlig, almindelig; med Forſæt, Vilje, Flid; **einen — haben**, godt kunne lide en; **das glaube ich —**, det tror jeg nok; **das iſt — möglich**, det er godt muligt.

Geröchel, n. **-s** ub. pl. Rallen, c.

Geröhr, **Gerührich**, **Gerühricht**, n. **-es -e**. med Siv bevoxet Sted, n.; Rør, Siv, n.

Gerölle, n. ſe **Gerülle**.

Gerönne, n. **-s** ub. pl. × Vinſlokkens Rødder.

Gerſch, m. **-es -e**. Skvalderkaal, c. (Aegopodium).

Gerſte, f. ub. pl. Byg, n. | **Gerſt-ammer**, f. Kornværling, Kornſpurv, c. (Emberiza miliaria). — **Gerſten-acker**, m. Byggager, c.; **-brot**, n. Byggbrød, n.; **-dieb**, m. Spurv, c.; **-erute**, f. Byghøſt, c.; **-graupe**, f., **-grütze**, f. Byggryn, n., Byggrød, c.; **-korn**, n. Byghorn, n.; fig. Bygkorn, n.; **-kuchen**, m. Byglage, c.; **-malz**, n. Bygmalt, n.; **-mehl**, n. Bygmel, n.; **-ſaft**, m. Øl, n.; **-ſchleim**, m. Byggſuppe, c.; **-ſtroh**, n. Byghalm, c.

Gerſting, m. **-s -e**. × Pandekage, c.

Gerſtling, m. ſe **Gerſtammer**.

Gerte, f. **-n**. Kvist, c., Ris, n., Vaand, Piſt, c.; et Længdemaal, Rode, c. | **Gerten-hieb**, **-ſtreich**, m. Piſteſlag, n.

Geruch, m. **-es -üche**. Duft, Lugt, Stank, c.;

fig. Ryate; **in gutem -e stehen**, have et godt Rygte; **im — der Heiligkeit stehen**, have Ord for at være hellig. | **Geruch-los**, uden Lugt, lugtefri; **-losigkeit**, f. Mangel paa Lugt, c. — **Geruchs-nerv**, m. Lugtenerve, c.; **-sinn**, m. Lugtesans, c.; **-werkzeuge**, pl. Lugteorganer, pl.

Gerücht, n. **-es -e**. Rygte, n.; Omtale, c. | **Gerüchts-weise**, som Rygte.

Geruse, n. **-s** ub. pl. bedholdende Kalden, Raaben.

Geruhen, v. i. 1. m. h. behage, værdige, finde for godt.

Geruhig, geruhsam, adj. rolig, stille.

Gerülle, n. **-s** ub. pl. Grus, n., Rullesten, c.; † Skrammel, n.

Gerumpel, Gerümpel, n. **-s** ub. pl. Skrammel, n., gammelt, unyttigt Bohave.

Gerunzel, n. **-s** ub. pl. Rynkning, c.

Gerüst, n. **-es -e**. Stillads, n., Tribune, c.; Skafot, n.

Gerüttel, n. **-s** ub. pl. bedholdende Rystelse, Rokkelse, c.

Gesabber, n. **-s** ub. pl. Sagl, c.; fig. Bravl, n.

Gesäme, n. **-s** pl. ſ. sg. Frø, n.

Gesammt, adj. se **gesamt**.

Gesamt, adj. samtlig, samfuld, hel, samlet; fælles. | **Gesamt-ausgabe**, f. fuldstændig Udgave, c.; **-begriff**, m. Almenbegreb, n.; **-betrag**, m. Totalbeløb, n.; **-eindruck**, m. Totalindtryk, n.; **-erbe**, m. Universalarving, c.; **-ertrag**, m. Totaludbytte, n.; **-gebrauch**, m. Fællesbrug, n.; **-gut**, n. Fællesgods, n.; **-herrschaft**, f. Herredømme over det hele; **-kauf**, m. Fælleskjøb, n.; **-sprache**, f. Fællessprog, n.; **-urt(h)eil**, n. Dom angaaende det hele, c.; **-wille**, m. Fællesvilje, c.; **-zahl, -ziffer**, f. hele Antallet; Totalsum, c.

Gesamtheit, f. **-en**. Helhed, Totalitet, den hele Mængde, c.

Gesamtschaft, f. **-en**. Helhed, Enhed, c.; det hele.

Gesandter, adj. Gesandt, c., Sendebud, n.

Gesandtin, f. **-nen**. Gesandtens Gemalinde, c.

Gesandtschaft, f. **-en**. Gesandtskab, n. | **Gesandtschafts-hotel**, n. Gesandtskabshotel, n.; **-posten**, m. Gesandtskabspost, c.

Gesandtschaftlich, adj. hørende til Gesandtskabet, diplomatisk.

Gesang, m. **-es -änge**. Sang, Syngen, c.; Melodi, Klang, Tone; Sang, Vise, c., Kvad, n., Salme, c. | **Gesang-buch**, n. Salmebog, c.; **-lehrer**, m. Syngelærer, c.; **-los**, uden Sang; **-reich**, rig paa Sang; **-schule**, f. Syngeskole, c.; **-verein**, m. Sangforening, c.; **-weise**, f. Melodi, c.

Gefäß, n. **-es -e**. Bagdel, Rumpe, c.; Sæde, n. | **Gefäß-schwiele**, f. Sædeknude, c.

Gesaufe, Gesäufe, n. **-s** ub. pl. Drikkeri, Svirerі, n.

Gesäuge, n. **-s** pl. ſ. sg. (Jagt) Yver, c.

Gesäul, n. **-es -e**. Søjleværk, n.

Gesause, n. **-s** pl. ſ. sg. bedholdende Susen, c.

Gesäusel, n. **-s** ub. pl. sagte Susen, c.

Geschäft, n. **-es -e**. Forretning, Bestilling, Beskjæftigelse, c., Arbeide, n., Dont, c. | **Geschäfts-angelegenheit**, f. Forretningsanliggende, n.; **-auftrag**, m. Ordre, c.; **-brief**, m. Forretningsbrev, n.; **-erfahrung**, f. Erfaring i Forretninger; Rutine, Praxis, c.; **-freund**, m. Handelsven, c.; **-führer**, m. Forretningsfører, Mandatarius, Agent, c.; **-gang**, m. Forretningsgang, c.; **-leben**, n. Forretningsliv, n.; **-leute**, pl. Forretningsfolk, pl.; **-mann**, m. Forretningsmand, c.; **-ordnung**, f. Forretningsorden, c.; **-reise**, f. Forretningsrejse, c.; **-reisender**, adj. Handelsrejsende, c.; **-stunde**, f. Kontortime, c.; **-stil**, m. Handelsstil, c.; **-thätigkeit**, f. Handelsvirksomhed, c.; **-träger**, m. Chargé d'affaires, c.; **-verbindung**, f. Handelsforbindelse, c.; **-welt**, f. Forretningsverden, c.; **-zweig**, m. Handelsgren, c.

Geschäftig, adj. travl, virksom, arbejdsom, flittig — **Geschäftigkeit**, f. Travlhed, Virksomhed, Arbejdsomhed, c.

Geschäftlich, adj. forretningsmæssig. — **Geschäftlichkeit**, f. Forretningsmæssighed, c.

Geschäker, n. **-s** ub. pl. Spøg, Skjemt, c.

Geschaukel, n. **-s** ub. pl. bedholdende Gyngen, c.

Geschehen, v. i. 2. m. ſ. ſte, tildrage sig; hændes, vederfares, tilføjes; **er wußte nicht, wie ihm geschah**, han vidste ikke, hvad der vederfores ham, hvorledes det var sat med ham; **es ist nicht zu ändern**, gjort Gjerning staar ikke til at ændre; **es ist um ihn** —, han er fortabt, det er ude med ham.

Geschehnis, n. **-ses -se**. Begivenhed, Hændelse, c.

Gescheid, n. **-s -e**. (Jagt) Bildtes Tarme.

Gescheit, gescheidt, gescheut, adj. fornuftig, besindig, klogtig, forstandig, klog. — **Gescheithеit**, f. Besindighed, Fornuftighed, Klogskab, c.

Geschelte, n. **-s** ub. pl. Skjænderi, n.

Geschenk, n. **-es -e**. Gave, Foræring, Skjænk, c.

Gescheut, adj. se **gescheit**.

Geschichte, f. **-n**. Fortælling, Historie, c.; Tildragelse, Hændelse, Begivenhed, c.; **davon schweigt die** —, derom melder Historien intet; **eine schöne** —, en dejlig Historie. | **Geschichten-buch**, n. Historiebog, c. — **Geschichts-buch**, n. historisk Bog, c.; **-erzählung**, f. historisk Fortælling, c.; **-forscher**, m. Historieforsker, c.; **-kundiger**, adj. Historiker, c.; **-maler**, m. Historiemaler, c.; **-schreiber**, m. Historieskriver, Historiker, c.; **-schreibung**, f. Historieskrivning, c.; **-stunde**, f. Historietime, c.; **-tabelle, -tafel**, f. historisk Tabel, c.; **-werk**, n. historisk Værk, n.

Geschichtlich, adj. historisk.

Geschick, n. **-es -e**. Skæbne, Tilskikkelse, c.;

Dygtighed, Dueligheb, Færdighed, Evne, c.; Metalvare, Metalholdighed, c.

Geſchick, adj. † duelig, dygtig. — **Geſchicklichkeit**, f. Dygtighed, Dueligheb, Færdighed, c.

Geſchicke, n. **-s** ub. pl. gjentagne Sendelſer, pl.

Geſchickt, adj. ſtikket, egnet, duelig, dygtig; færdig, ferm, ſlink. — **Geſchicktheit**, f. Stikkethed, Dueligheb, Dygtighed, Fermhed, c.

Geſchiebe, n. **-s** pl. ſ. sg. Rulleſten, pl.

Geſchieße, n. **-s** ub. pl. vedholdende Skyden.

Geſchilft, n. **-s** ub. pl. med Siv bevoxet Sted, n.

Geſchimpfe, n. **-s** ub. pl. vedholdende Skjænden, c., Skjænderi, n.

Geſchirr, n. **-es -e.** Kar, Fad, n., Skaal, c.; Tøj, Værktøj, Redſkab, n.; Vogn med Forſpand, c.; Seletøj, n.; **ſich ins — legen**, anſtrænge ſig; **aus dem — kommen**, hvile ſig, tabe Fatningen. | **Geſchirr-bürſte**, f. Seletøjsbørſte, c.; **-kammer**, f. Seletøjskammer, n.; **-meiſter**, m. Stalbkarl, c., Konduktør, c.

Geſchlabber, n. **-s** pl. ſ. sg. tynd, vandet Drik, Pøjt; fig. Vaas, n., Sludder, c.

Geſchlacht, adj. † af god Art; × blød, mør.

Geſchlagen, adj. fuld, ſamfuld, fuldkommen; **den ganzen -en Tag**, den hele udſlagne Dag.

Geſchlampe, n. **-s** ub. pl. ſe **Geſchlabber**.

Geſchlank, geſchlanklig, adj. ſlank, ranf. — **Geſchlankheit**, f. Slankheb, c.

Geſchlapp, n. ſe **Geſchlabber**.

Geſchlecht, n. **-es -er.** Art, c., Slags, n.; Kjøn (Genus), n.; Slægt, Stamme, Familie, c. | **Geſchlecht-los, kjønsløs; -loſigkeit**, f. Kjønsløsheb, c. — **Geſchlechts-alter**, n. en Slægts Alber, Generation, Mennefealber, c.; **-baum**, m. Stamtræ, n.; **-forſcher**, m. Genealog, c.; **-glied**, n. Kjønsbel, c.; **-kunde**, f. Genealogi, c.; **-name**, m. Familienavn; Tilnavn, n.; **-organ**, n. ſe **-glied**; **-regiſter**, n. Slægtregiſter, n.; **-tafel**, f. Slægtregiſter, n., Stamtavle, c.; **-t(h)eil**, m. Kjønsbel, c.; **-trieb**, m. Kjønsbrift, c.; **-wort**, n. Kjendeord, n., Artikel, c.

Geſchlechter, m. **-s** pl. ſ. sg. Patricier, c.

Geſchlechterin, f. **-nen**. Patricierinde, c.

Geſchlechtlich, adj. kjønslig.

Geſchlepp, n. **-es -e.** Slæben, c., Slæb, n.; × Slæng, Følge, n.; (Jagt) Lokkemad paa en Snor.

Geſchlick, n. **-es -e.** Slikkeri, n.

Geſchliffen, adj. fig. ſleben; liſtig, forſlagen.

Geſchlinge, n. **-s** pl. ſ. sg. et ſlagtet Dyrs Strube med Lunge, Lever og Hjærte.

Geſchluchze, n. **-s** ub. pl. ibelig Hulken.

Geſchmack, m. **-es -äcke (-äcker)**. Smag, c.; fig. **ein Gemälde von gutem -e**, et Maleri af god Smag; **ſeinem -e folgen**, følge ſin Smag; **— an etwas finden**, finde Smag i noget; **einer Sache keinen — abgewinnen können**, ikke kunne finde Smag i noget. | **Geſchmack-los**, uden Smag; fig. ſmagløs; **-loſigkeit**, f. Smagløsheb, c.; **-reich, -voll**, ſmagfuld; **-widrig**, ſtridende mob god Smag. — **Geſchmacks-empfindung**, f. Smag, c. (Sans); **-richtung**, f. Smagsretning, c.

Geſchmauche, n. **-s** ub. pl. vedholdende Rygen, c.

Geſchmauſe, n. **-s** ub. pl. Æberi, n.

Geſchmeichel, n. **-s** ub. pl. Smigreri, n.

Geſchmeide, n. **-s** pl. ſ. sg. Smykke, n.; Ting ſmeddet af Metal; Arbejde af Metal; Smykke af Guld, Sølv, Perler, n. | **Geſchmeidehändler**, m. Juvelér, c.; **-käſtchen**, n. Juvelſtrin, n., Juvelæske, c.

Geſchmeidig, adj. ſmidig, bøjelig; eftergivende, føjelig. — **Geſchmeidigkeit**, f. Smidighed, Bøjelighed, Eftergivenheb, Føjeligheb, c.

Geſchmeiß, n. **-es** ub. pl. (Jagt.) Rovfugles Skarn, n.; Syg, n.; Utøj; Pak, n.

Geſchmetter, n. **-s** ub. pl. Skingren, Lyd, c.

Geſchmiere, n. **-s** pl. ſ. sg. Smøreri, n.

Geſchmolle, n. **-s** ub. pl. Muleri, n.

Geſchmuck, n. **-es -e.** Smykke, n., Pryddelſe, c.

Geſchmunzel, n. **-s** ub. pl. Smisten, c., Smisteri, Smil, n.

Geſchnarche, n. **-s** ub. pl. vedholdende Snorken, c.

Geſchnarr, n. **-es** ub. pl. Skralben, Skratten, c.

Geſchnatter, n. **-s** ub. pl. vedholdende Snabren, Pludren, c.

Geſchneide, n. **-s** pl. ſ. sg. (Jagt.) Doneſti, c.; Hachè, c., Finker, pl.

Geſchnitzel, (Geſchnitz) n. **-s** pl. ſ. sg. Snitten, c.; Snittevæark, Snittearbejde, n.

Geſchnörkel, n. **-s** pl. ſ. sg. Snirkelværk, n.

Geſchnurre, n. **-s** ub. pl. vedholdende Snurren c.

Geſchöpf, n. **-es -e.** Skabning, c., Kreatur, n.; **er iſt ein — des Miniſters**, han er Miniſterens Kreatur.

Geſchoß, n. **-ſſes -ſſe.** Vil, c., Kaſtespyd, n.; Skydegevær, Skydevaaben, n.; Skud, n. (paa en Plante); Etage, c.

Geſchoß, m. **-ſſes -ſſe.** Afgift, Grundſkat, c.

Geſchräge, n. **-s** pl. ſ. sg. Rækværk, Stakit, n. (af forſkjellige Længter).

Geſchrei, n. **-es -e.** Skrigen, Skraalen, c., Skrig, Skraal, n.; Klagen, Jamren; Snak, c., Ordgyderi, n.; **viel — von etw. machen**, gjøre meget Væſen af noget; **viel — und wenig Wolle**, megen Skrigen og liben Ulb (ſagde Fanden, da han klippebe ſin So); Vanrygte, n.; **in's — kommen**, komme i Folkemunde; † extraordinært Møde, n.

Geſchreibe, n. **-s** ub. pl. Skriveri, n.

Geſchreibſel, n. **-s** ub. pl. daarlig Afhandling, c., daarligt Skrift, n.

Geſchröt, n. **-es -e**. Pung, c. (hos de større Handyr).

Geſchühe, n. **-s** pl. ſ. sg. Rem, c. (om Falkens Fod); × Skotsj, n.

Geſchür, n. **-es** ub. pl. Slagger, pl.

Geſchütte, n. **-s** pl. ſ. sg. (i Bjærgv.) Mineralier, som ligge lagvis i Gange og Aarer.

Geſchütz, n. **-es -e**. Skyts, Skydegevær, n.; **grobes —**, groft Skyts. | **Geſchüs-kunſt**, f. Artillerididenskab, c.; **-park**, m. Artilleripark, c.; **-pforte**, f. Kanonport, c.; **-probe**, f. Prøve, som holdes med Skyts, c.; **-wagen**, m. Skytvogn, Blokvogn, c.; **-weſen**, n. Artilleri, n.; **-zug**, m. Artilleritræn, n.

Geſchwader, n. **-s** pl. ſ. sg. Eskadron; Eskadre; Skare, Hob, c.

Geſchwär, n. **-s -e**. Byld, c.

Geſchwärm, n. **-es -e**. Sværm, c., Sværmeri, n.; Støj, c.

Geſchwatz, Geſchwätz, n. **-es -e**. Snak, Sladder, c., Sludder, Pjat, n., Ordgyderi, n.

Geſchwätzig, adj. sladderagtig, sladdervorn, snakſom. — **Geſchwätzigkeit**, f. Sladderagtighed, Sladdervornhed, c.

Geſchweigen, v. i. 2. m. h. tie, fortie, ej omtale (i første Perſ. præs. samt i præs. infin.); **ſeiner Laſter zu —**, ikke at tale om hans Laster; **geſchweige, geſchweige denn daß**, end ſige, langt mindre; v. t. 1. ǂ tyſſe paa, bringe til at tie; tilfredsſtille.

Geſchwelge, n. **-s** ub. pl. Fraadseri, Fylderi, n.

Geſchwellen, v. i. 2 ſe **ſchwellen**.

Geſchwind, adj. hurtig, haſtig, raſk; ſtrag, øieblikkelig. | **Geſchwind-ſchreiber**, m. Hurtigſkriver, c.; **-ſchritt**, m. hurtigt Skridt, n., hurtig Marſch, c.; **-ſchuß**, m. Hurtigſkydning, c.

Geſchwindigkeit, f. ub. pl. Hurtighed, Fart, c.; **in der —**, i en Haſt. | **Geſchwindigkeits-meſſer**, m. Hurtighedsmaaler, c.

Geſchwirr, n. **-es** ub. pl. vedholdende Surren.

Geſchwiſter, n. **-s** pl. ſ. sg. Broder, Søſter, c.; pl. Søſkende. | **Geſchwiſter-kind**, n. Søſkendebarn, n.; **-liebe**, f. Søſtendekjærlighed, c.

Geſchwiſterlich, adj. ſom Søſtende.

Geſchworener, adj. Edsvoren, *Lagrettesmand, c. | **Geſchworen-gericht**, n. de Edsvornes Ret, Jury, c., *Lagrette, c.

Geſchwulſt, f. **-ülſte**. Svulſt, Hævelſe, c.

Geſchwulſtig, adj. ſom har Svulſt.

Geſchwür, n. **-es -e**. Byld, c.

Geſchwürig, adj. fuld af Bylder.

Geſechſt, adj. ſom beſtaar af ſex Enheder eller Dele.

Geſegnen, v. t. 1. velſigne; **die Welt, das Zeitliche —**, dø.

Geſell, m. **-en en**. Svend, c.; Kammerat, Fælle, Stalbroder, Kompagnon, c.; Fyr, Knøs, c. | **Geſellen-bier**, n. × Sammenſtudsgilde, n.; **-herberge**, f. Lavsherberg, n.; **-jahr**, n. Svendeaar, n.; **-leben**, n. Svendeliv, n.; **-zeit**, f. Svendetid, c.

Geſellen, v. t. 1. føje til, ſlutte til, forene med; v. r. ſlutte ſig til, forene ſig med; trække til; **gleich und gleich geſellt ſich gern**, Krage søger Mage.

Geſellenſchaft, f., **Geſellentum**, n. ub. pl. Svendeſtand, Svendetid, c.; Svendelav, n.

Geſellig, adj. ſelſtabelig, omgængelig. — **Geſelligkeit**, f. Selſtabelighed, c.; ſelſtabelig Omgang, c.

Geſelligen, v. t. 1. gjøre ſelſtabelig, danne til Selſtabelighed.

Geſellſchaft, f. **-en**. Selſtab, Samfund, n.; **alle Schichten der —**, alle Samfundets Lag. | **Geſellſchafts-anzug**, m. Selſtabsdragt, c.; **-gemälde**, n. Portrætgruppe, c.; **-handel**, m. Selſtabshandel, c.; **-inſeln**, pl. Selſtabsøerne, pl.; **-klaſſe**, f. Samfundsklaſſe, c.; **-körper**, m. Korporation, c.; **-lied**, n. Selſtabsſang, c.; **-rechnung**, f. Selſtabsregning, c.; **-ſpiel**, n. Selſtabsleg, c.; **-zimmer**, n. Selſtabsværelſe, n.

Geſellſchafter, m. **-s** pl. ſ. sg. Selſtabsbroder, Kammerat, Kompagnon, Omgangsven, c.; Selſtab, n.

Geſellſchaftlich, adj. ſelſtabelig; **-e Spiele**, Selſtabslege. — **Geſellſchaftlichkeit**, f. Selſtabelighed, c.

Geſellſchafterin, f. **-nen**. Selſtabsdame, c.; Selſtab, n.

Geſenk, n. **-es -e**. Sænkning, Fordybning, c.; Lod, n., Vægt, c.; Aflægger, c.

Geſetz, n. **-es -e**. Lov, c., Bud, n., Forordning, c.; Regel, c.; ǂ Affinit af et Digt, n., Strofe, c., Vers, Kapitel, n. | **Geſetz-auslegung**, f. Lovfortolkning, c.; **-buch**, n. Lovbog, c.; **-entwurf**, m. Lovudkaſt, n.; **-erklärer**, m. Lovfortolker, c.; **-erklärung**, f. Lovfortolkning, c.; **-geber**, m. Lovgiver, c.; **-gebung**, f. Lovgivning, c.; **-kunde**, f. Lovkyndighed, c.; **-los**, lovløs, regelløs; **-loſigkeit**, f. Lovløshed, Regelløshed, c.; Anarki, n.; **-mäßig**, lovmæſſig, legitim; **-mäßigkeit**, f. Lovmæſſighed, c.; **-rolle**, f. Thoraruile, c.; **-tafel**, f. Lovens Tavle, c.; **-vorlage**, f. Lovudkaſt, n.; **-widrig**, lovſtridig; **-widrigkeit**, f. Lovſtridighed, c. — **Geſetzes-kraft** f. Lovskraft, c.

Geſetzlich, adj. lovlig, legal, lovmæſſig. — **Geſetzlichkeit**, f. Lovlighed, c.

Geſetzt, adj. ſat, ſtadig, rolig, faſt. — **Geſetzheit**, f. Sathed, Stadighed, Roligheb, Fasthed, c.

Geſeufze, n. **-s** ub. pl. gjentagende vedholdende Sukken.

Geſicht, n. **-es** I. ub. pl. Syn, n. (Evnen); **das — verlieren**, miſte Synet; **aus dem -e verlieren**, tabe noget af Syne; **etw. ins — faſſen, nehmen**, tage noget i Øjesyn; II. pl. **-er**, Anſigt, Aasyn, n., Mine, Grimace, c.; **-er**

machen, ſchneiden, gjøre Grimacer, ſtære Anſigter; III. pl. **-e**. Syn, n.; **nächtliche -e**, natlige Syner; Sigte, Visir, n. | **Geſicht-los**, uden Syn, blind; **-losigkeit**, f. Blindhed, c. — **Geſichts-ausdruck**, m. Udtryk i Anſigtet, n.; **-betrug**, m. Øjenbedrag, optisk Bedrag, n.; **-bildung**, f. Anſigtsdannelſe, c., Fyſiognomi, n.; **-farbe**, f. Anſigtsfarve, Teint, c.; **-kreis**, m. Synskreds, Horiſont, c.; **-punkt**, m. Synspunkt, n.; **-ſchmerz**, m. Anſigtsſmerte, c.; **-ſchwäche**, f. ſvage Øjne, pl.; **-ſinn**, m. Syn, n.; **-täuſchung**, f. Øjenbedrag, n.; **-verzerrung**, f. Anſigtsforbrejelſe, c.; **-winkel**, m. Anſigtsvinkel, c.; **-zug**, m. Anſigtstræk, n.

Geſims, n. **-es -e**. Geſims, c.; Hylde, c.

Geſinde, n. -s ub. pl. Tyende, n., Tjeneſtefolk. | **Geſinde-lohn**, m. Tyendeløn, Folkeløn, c.; **-ordnung**, f. Tyendelov, c.; **-ſtube**, f. Folkeſtue, Borgeſtue, c.; **-tiſch**, m. Folkenes Bord, n.; **-vermiet(h)ungskontor**, n. Fæſtekontor, n.

Geſindel, n. -s ub. pl. Pak, Kram, n.

Geſinge, n. -s ub. pl. vedholdende Sang, c.

Geſinnt, adj. ſindet; **feindlich — ſein**, være fjendtlig ſindet.

Geſinnung, f. **-en**. Sindelag, Sind, n.; Tænkemaade, c.; **er war ganz anderer —**, han havde ganſte andre Tanker. | **Geſinnungs-genoſſe**, m. Aandsfrænde, ligeſindet, c.; **-los**, karakterløs; **-loſigkeit**, f. Karakterløsheb, c.; **-treu**, loyal, paalidelig; **-treue**, f. Loyalitet, Paalidelighed, Troſkab, c.; **-tüchtig**, velſindet; **-tüchtigkeit**, f. Velſindetheb, c.

Geſippe, m. **-n -n**. Slægtning, c.

Geſippt, adj. beſlægtet.

Geſittet, adj. ſædelig. — **Geſittetheit**, f. Sædelighed, c.

Geſittung, f. ub. pl. ſædelig Dannelſe, Civiliſation, c.

Geſöff, n. **-es -e**. Drikkeri, n., Svir, c.; daarlig Drik, Pøjt, c.

Geſorge, n. -s ub. pl. vedholdende Sorg, c.

Geſott, n. -es ub. pl. Kvægfoder, ſom udblødes i varmt Vand, n.

Geſpan, Geſpann, m. **-es -e**. Stalbroder, Kammerat, c.; en ungarſk Greve; **es fehlt uns ein — zu unſerem Schimmel**, vi mangle en Mage til vor Skimmel.

Geſpann, n. **-es -e**. Spand, n.; **ein — Pferde**, et Spand Heſte.

Geſpan(n)ſchaft, f. **-en**. Komitat, n. (i Ungarn).

Geſpannt, adj. ſpændt; **mit -er Aufmerkſamkeit**, med ſpændt Opmærkſomhed; **mit eim. auf einem -en Fuß ſtehen, über den Fuß — ſein**, ſtaa paa en ſpændt Fod med en. — **Geſpanntheit**, f. Spændthed; ſpændt Tilſtand, c.

Geſparr, Geſpärr, n. **-es** ub. pl. Sparreværk, n.

Geſpenſt, n. **-es -er**. Spøgelſe, Gjenfærd, n., Gjenganger, *Draug, c. | **Geſpenſt-heuſchrecke**, f. Spøgelſe, n. (Phasma). — **Geſpenſtererſcheinung**, f. Spøgelſeſyn, n.; **-furcht**, f. Frygt for Spøgelſer, c.; **-geſchichte**, f. Spøgelſehiſtorie, c.; **-glaube**, m. Tro paa Spøgelſer, c.; **-ſchiff**, n. Spøgelſeſkib, n.; **-ſtunde**, f. Spøgelſetime, c.

Geſpenſterhaft, geſpenſteriſch, geſpenſterlich, geſpenſtig, geſpenſtiſch, adj. ſpøgelſeagtig.

Geſperr, n. **-es -e**. Spærren, Stritten imod, Vægring, c.; Sparreværk, Spærværk, n.; Spærkjæbe, Spærhage, c.

Geſpiel, n. **-es -e**. vedholdende Spil, n., Leg, c.; ſe ogſaa **Geſpiele**.

Geſpiele, m. (f.) **-n -n**. Legebroder, Legekammerat; Legeſøſter, Veninde, c.

Geſpielſchaft, f. ub. pl. Legekammeratſkab, n., fortrolig Omgang, c.

Geſpilde, n. -s ub. pl. Fællesbeſiddelſe, c. | **Geſpilde-recht**, n. Forkjøbsret, c.

Geſpin(n)ſt, n. **-es -e**. Spind, n.; **ein — abwickeln**, fig. ſpinde en Ende.

Geſpons, m. (n.) **-es -e**. Brudgom, Vægtemand, c.

Geſpött, Geſpott, Geſpöttel, n. **-es** ub. pl. Spotten, c.; Spot, Spe, c.

Geſpräch, n. **-es -e**. Samtale, c.; † Snak, Omtale, c.; **ein — anknüpfen**, indlede en Samtale. | **Geſprächs-form**, f. Samtaleform, c.; **-weiſe**, i Form af Samtale, i Samtalens Løb.

Geſprächig, adj. ſnakſom. — **Geſprächigkeit**, f. Snakſomheb, c.

Geſprächlich, adj. i Samtaleform, dialogiſt.

Geſprächſam, adj. ſnakſom, ſnakkeſalig. — **Geſprächſamkeit**, f. Snakſomheb, c.

Geſpreizt, adj. opblæſt, vigtig. — **Geſpreiztheit**, f. Opblæſtheb, Vigtighed, c.

Geſprenge, n. -s pl. ſ. sg. Sprængning, c.

Geſprenkelt, adj. plettet, ſpraglet, ſpættet.

Geſpritze, n. -s ub. pl. Sprøjteri, n.

Geſprudel, n. -s ub. pl. vedholdende Kogen, Syden.

Geſprühe, n. -s ub. pl. Sprøjten, Stænken, Sprutten, c.

Geſpucke, n. -s ub. pl. vedholdende Spytten, c.; Spøgeri, n.

Geſpüle, n. -s ub. pl. vedholdende Skyllen, c.

Geſpute, n. -s ub. pl. Haſtværk, n.

Geſtade, n. -s pl. ſ. sg. Strandbred, Flodbred, Kyſt, Søkyſt, c.

Geſtalt, f. **-en**. Figur, Stikkelſe, c., Udſeende, n.; **die — der Dinge hat ſich verändert**, Tingenes Udſeende har forandret ſig; **ſolcher —, der —, dieſer —**, † **ſolchener —**, paa ſaadan Maade. | **Geſtalt(en)-los**, uformelig, formløs; **-loſigkeit**, f. Uformelighed, c.

Geſtalten, v. t. l. danne, give Form; **ein wohl geſtalteter Menſch**, et velſtabt Menneſte; **ſich —**, forme ſig, fremſtille, udvikle ſig. —

Geſtaltung, f. Skikkelſe, Udvikling, Uddannelſe, Dannelſe, c.

Geſtammel, n. **-s** ub. pl. vedholdende Stammen, c.

Geſtampfe, n. **-s** ub. pl. vedholdende Stampen, Trampen, c.

Geſtände, n. **-s** pl. ſ. sg. Stillads, n.; (Jagt.) Rovfuglenes Fødder.

Geſtändig, adv. i: **eines Dinges, etw. — ſein**, tilſtaa noget.

Geſtändigen, v. t. 1. † tilſtaa, bekjende.

Geſtändnis, n. **-ſes -ſe**. Tilſtaaelſe, Bekjendelſe, c.

Geſtänge, n. **-s** pl. ſ. sg. Hegn af Stænger, n.; Indhegning, c.; Gevir, n., Takker, pl.; (Bjærgv.) Bjælkevej, c.; Stang, c.

Geſtank, m. **-es** ub. pl. Stank, c.; fig. ilde Rygte, n.

Geſtatten, v. t. 1. tilſtaa, tilſtede, tillade, indrømme. — **Geſtattung**, f. Tilſtedelſe, Tilladelſe, c.

Geſtäube, n. ſe **Geſtübe**.

Geſtäude, n. **-s** pl. ſ. sg. Krat, Buſkværk, n., Kratſkov, c.; (Jagt.) en Falks Rede.

Geſteck, n. ſe **Beſteck**.

Geſtehen, v. i. 2. m. ſ. ſtørkne, løbe ſammen; v. t. tilſtaa, bekjende, indrømme; † tilſtede, tillade.

Geſtein, n. **-es -e**. Sten, c., Masſe af Sten. | **Geſtein-karte**, f. geognoſtiſk Kort, n.; **-kunde**, f. Mineralogi, c.; **-reich**, n. Mineralrige, n.

Geſtell, n. **-es -e**. Stillads, n., Fod, Hylde, c.; — **eines Wagens**, Undervogn, c. | **Geſtellmacher**, m. Hjulmand, c.

Geſtellen, v. t. 1. ſtille; **ſich fromm —**, anſtille ſig ærbar.

Geſtellung, f. **-en**. Fremſtilling til Militærtjeneſte, Indkaldelſe, c. | **Geſtellungs-befehl**, m., **-order**, f. Indkaldelsesordre, c.

Geſtern, adv. i Gaar; — **morgen**, i Gaar Morges; — **abend**, i Gaar Aftes; **ich bin auch nicht von —**, jeg er ikke fra i Gaar.

Geſternt, adj. dekoreret.

Geſtichel, n. **-s** ub. pl. Stikleri, n.

Geſtick, n. **-es -e**. Brodering, c.; Broderi, n.

Geſtiebe, n. ſe **Geſtübe**.

Geſticfelt, adj. beſtøvlet.

Geſtikuli(e)ren, v. i. 1. m. h. geſtikulere.

Geſtirn, n. **-es -e**. Stjærne, c.; Stjærnebillede, n., Konſtellation, c.

Geſtirnt, adj. ſtjærnefuld; **der -e Himmel**, Stjærnehimlen.

Geſtirnung, f. **-en**. Konſtellation, c.

Geſtöber, n. **-s** ub. pl. Snefog, n.

Geſtock, n. **-es -e**. Stokværk, n.

Geſtöcke, n. **-s** pl. ſ. sg. Mineralleje, n.

Geſtöhn, n. **-es** ub. pl. vedholdende Stønnen, c.

Geſtolper, n. **-s** ub. pl. vedholdende Snublen, c.

Geſtoße, n. **-s** ub. pl. vedholdende Støden, c.

Geſtotter, n. **-s** ub. pl. vedholdende Stammen, c.

Geſtrahl, n. **-s** ub. pl. Samling af Straaler, c.

Geſtränge, n. **-s** pl. ſ. sg. Skagle, c.

Geſträuch, n. **-es -e**. Buſkværk, Krat, n., Kratſkov, c.

Geſtreng, adj. † ſtræng.

Geſtrick, n. **-es** ub. pl. Strikning, Knytning, c.; Strikketøj, ſtrikket Arbejde, n.

Geſtrig, adj. fra i Gaar, Gaars-; **der -e Tag**, Gaarsdagen.

Geſtrom, n. **-es** ub. pl. Strøm, Strømning, c.

Geſtrudel, n. **-s** ub. pl. Hvirvel, Strøm, c.

Geſtrüpp, n. **-es** pl. ſ. sg. Krat, Tjørnekrat, n.

Geſtübe, n. **-s** ub. pl. Støv, Kulſtøv, Grus, n.

Geſtück, n. **-es -e**. Kanon, c.

Geſtühl, n. **-es -e**. Stol, c.; Stade, n.; Stillads; Kloſet, n.

Geſtunden, v. t. 1. tilſtaa Opſættelſe.

Geſtürme, n. **-s** ub. pl. vedholdende Stormen.

Geſtus, m. (indecl.) Geſtus, c.

Geſtüt, n. **-es -e**. Stutteri, n. | **Geſtüthengſt**, m. Stutterihingſt, c.; **-meiſter, -verwalter**, m. Stutmeſter, c.

Geſuch, n. **-es -e**. Anſøgning, Begjæring, Bøn, c.

Geſuche, n. **-s** ub. pl. vedholdende Søgen, c.

Geſudel, n. **-s** ub. pl. Smøreri, n.

Geſülz, n. **-es -e**. Syltetøj, n.

Geſumm, Geſumme, n. **-s** ub. pl. vedholdende Summen, c.

Geſumpf, n. **-es -e**. Sump, Mose, c.

Geſund, adj. ſund, raſk, karſk, friſk; fig. ſund, gavnlig, nyttig, tjenlig. | **Geſund-brunnen**, m. Sundhedsbrønd, c.

Geſunden, v. i. 1. m. ſ. blive raſk, helbredes. — **Geſundung**, f. Helbredelſe, c.

Geſundheit, f. **-en**. Sundhed, Karſkhed, Helbred, Helſen, c.; Skaal, c.; **eine — ausbringen**, udbringe en Skaal. | **Geſundheits-amt**, n. Sundhedskollegium, n.; **-lehre**, f. Sundhedslære, c.; **-paß**, m. Sundhedspas, n.; **-pflege**, f. Sundhedspleje, c.; **-regel**, f. Sundhedsregel, c.; **-rat(h)**, m. ſe **-amt**; **-rückſicht**, f. Sundhedshenſyn, n.; **-widrig**, ſkadelig for Sundheden; **-wirt(h)ſchaftlich**, hygieiniſk; **-zuſtand**, m. Sundhedstilſtand, c.

Getäfel, n. **-s** ub. pl. Panelværk, Parketgulv, n.

Getändel, n. **-s** ub. pl. Fjaſeri, n.

Getaſte, n. **-s** ub. pl. Følen, Følelſe, c.

Getäuſch, n. **-es** ub. pl. Skuffelſe, c.; Gjøglebillede, n.

Getauſche, n. -s ub. pl. vedholdende Bytten, c.
Gethal, n. **-es -e**. ſtor Dal, c.
Gethier, n. ſe **Getier**.
Gethue, n. -s ub. pl. Travlhed, c.
Gethüm, n. ſe **Getüm**.
Gethurm, n. ſe **Geturm**.
Getier, n. **-es -e**. Mængde af Dyr, c.; Dyr. n.
Getigert, adj. ſpættet, plettet.
Getobe, n. -s ub. pl. vedvarende Støj, Larm, c.; Raſeri, n.
Getöne, n. -s ub. pl. vedholdende Lyd, Tone, c.
Getöſe, **Getöſe**, n. -s pl. ſ. sg. Støj, Alarm, c.; Skrald. Bulder, Gny, n.
Getrampel, n. -s ub. pl. Trampen, Stampen, c.
Getränk, n. **-es -e**. Drik, c. | **Getränk-ſteuer**, f. Skat paa flydende Varer, c.
Getrappel, n. ſe **Getrampel**.
Geträtſch, n. **-es** ub. pl. Sludder, Bagtaleſe, c.
Getrauen, v. t. 1. og r. vove, tro ſig i Stand til, briſte ſig til; **ich getraue es mir, ich getraue mich deſſen**, jeg forbriſter mig dertil; **ich getraue mich nicht zu ihm**, jeg vover ikke at gaa hen til ham.
Geträufel, n. -s ub. pl. Drypperi, n.
Geträum, n. -s ub. pl. Drømmeri, n.
Getreibe, n. -s ub. pl. Færdſel, c.; Liv, n.; Brimmel, Mængde, c.
Getreide, n. -s ub. pl. Sæd, c., Korn, n. | **Getreide-ausfuhr**, f. Kornudførſel, c.; **-bau**, m. Kornavl, c.; **-boden**, m. Agerjord, c.; Kornloft, n.; **-brand**, m. Brand i Korn, c.; **-darre**, f. Torreovn til Korn, c.; **-diemen**, m. Kornſtak, c.; **-fehmen**, m. ſe **-diemen**; **-feld**, n. Kornmark, c.; **-handel**, m. Kornhandel, c.; **-händler**, m. Kornhandler, c.; **-land**, n. Kornland, n.; **-markt**, m. Kornmarked, n.; **-preis**, m. Sædpris, c.; **-reich**, kornrig; **-ſack**, m. Kornſæk, c.; **-ſchwinge**, f. Kaſteſtovl, c.; **-ſpeicher**, m. Kornmagaſin, n.; **-ſperre**, f. Forbud imod Kornudførſel, n.; **-wagen**, m. Kornvogn, c.; **-waren**, pl. Kornvarer.
Getrennt, adj. adſkilt. — **Getrenntheit**, f. Adſkilthed, Adſtillelſe, c.
Getreu, adj. tro, trofaſt; troværdig, ſand, tilforladelig; **der Wahrheit** —, overensſtemmende med Sandheden.
Getreulich, adv. trolig; oprigtig, redelig.
Getreuſam, adj. † ſe **getreu**.
Getriebe, n. -s pl. ſ. sg. Drev, Drivhjul, Hjulværk, Maſtineri, n.; (i Bjærgv.) Stillads, hvormed man underſtøtter et faldefærdigt Sted, n., Støtter, pl.
Getrödel, n. -s ub. pl. Nøleri, Smøleri, n.; Bagatel, c.
Getrommel, n. -s ub. pl. Trommen, c.
Getröpfel, n. -s ub. pl. vedholdende Dryppen, c.
Getroſt, adj. troſtig, uforfærdet.
Getröſten, v. r. 1. forttroſte ſig til.
Getrümmer, n. -s pl. ſ. sg. Ruiner, pl.
Getüm, n. -s **-e**. Uhyre, n.
Getümmel, n. -s ub. pl. Tummel, Tumult, c.; Brimmel, c.; — **der Waffen**, Vaabengny, n.
Geturm, n. -s ub. pl. Mængde Taarne, c.
Geübt, adj. øvet. — **Geübtheit**, f. Øvelſe, Færdighed, c.
Gevatter, m. **-n** (-s) **-n**. Fadder, Gudfader, c.; × gode Ven, c.; (zu) — **ſtehen**, ſtaa Fadder; **ſeine Uhr ſteht** —, hans Ur ſtaar hos Onkel. | **Gevatters-mann**, m. Fadder; × Nyhedskræmmer, c.
Gevatterin, f. **-nen**. Gudmoder, Fadder, c.; × Sladderſøſter, c.
Gevatterſchaft, f. **-en**. Faddерſkab, n.
Geviere, n. -s pl. ſ. sg. Firkant, Kvadrat, c.
Geviert, adj. delt i fire Dele; beſtaaende af fire; firkantet; **ein -es**, Kvadrat, c., Kvart, c. | **Geviert-elle**, f. Kvadratalen, c.; **-fuß**, m. Kvadratfod, c.; **-meile**, f. Kvadratmil, c.; **-wurzel**, f. Kvadratrod, c.; **-zoll**, m. Kvadrattomme, c.
Gevierte, n. -s pl. ſ. sg. Firkant, Kvadrat, c.
Gevögel, n. **-s** ub. pl. Fugle, pl.; Fuglebildt, n.
Gevollmächtigen, v. t. 1. give Fuldmagt.
Gewächs, n. **-es -e**. Vært, c.; Plante, c.; Gevært, Udvært, c. | **Gewächs-erde**, f. Havejord, Muldjord, c.; **-haus**, n. Drivhus, n.; **-lehre**, f. Botanik, c.; **-reich**, n. Planterige, n.; **-ſammlung**, f. Herbarium, n.
Gewäff, n. -es ub. pl. (Jagt.) Dyrenes Forſvarsmidler.
Gewahr, adv. i: **Einen, eines — werden**, blive vaer, ſe, faa Øje paa; opdage, erfare.
Gewähr, f. **-en**. Sikkerhed, Garanti, Kavtion, Borgen, c.; — **leiſten**, gaa i Kavtion. | **Gewährleiſter**, m. Kavtioniſt, Borgen, c.; **-leiſtung**, f. Kavtion, Garanti, c. — **Gewährs-mann**, m. Borgen, Hjemmelsmand, c.
Gewahren, v. t. 1. bemærke, blive vaer, ſe. — **Gewahrung**, f. Opdagelſe, c.
Gewähren, v. i. 1. m. h. † vedvare, vedblive; **etw.** — **laſſen**, lade noget vedblive; **Einen — laſſen**, lade en raade, lade en ſjøtte ſig ſelv; indeſtaa, ſige god for, borge, gaa i Kavtion; v. t. tilſtaa, indrømme, bevilge, give, meddele, bde; **eine Bitte** —, tilſtaa en Bøn; **Eim. Schutz** —, ſtjænke en Beſkyttelſe; † **Einen eines Dinges** —, tilſtaa en noget. — **Gewährung**, f. Tilſtaaelſe, Indrømmelſe, Bevilgelſe, Opfyldelſe, Ydelſe, c.
Gewahrſam, m. -s **-e**. (f.). Forvaring, c.; Gjemmeſted, Fængſel, n.
Gewahrſam, adj. agtpaagivende, agtſom, aarvaagen.

Gewährschaft, f. **-en**. Borgen, Kaution, Sikkerhed, Garanti, c.

Gewälde, n. **-s** pl. ſ. sg. Skov, Skovegn, c.

Gewalt, f. **-en**. Magt, Vælde; Vold, Voldsomhed; Myndighed, c., Herredømme, n.; — **zu etw. haben**, have Magt, Myndighed til noget; **unter (in) jemandes — ſein**, være i ens Magt; **aus aller —**, af alle Kræfter; **mit —**, med Magt; **Einem — anthun**, bruge Vold mod en; **ſich — anthun**, gjøre Vold paa ſig ſelv. | **Gewalt-anmaßung**, f. Anmasſelſe af Magt, c.; **-brief**, m. Fuldmagt, c.; **-haber**, m. Magthaver, c.; **-handlung**, f. Voldshandling, c.; **-herrſchaft**, f. Despoti, Tyranni, n.; **-herrſcher**, m. Despot, c.; **-maßregel**, f., **-ſchritt**, **-ſtreich**, m. Voldsgjerning, c.; **-that**, f. Vold, Voldsgjerning, c., voldſom Handling, c.; **-thäter**, m. Voldsmand, c.; **-thätig**, voldſom; **-thätigkeit**, f. Voldſomhed, Vold, Voldsbaad, c.

Gewaltig, adj. vældig, ſtærk, mægtig. — **Gewaltigkeit**, f. Vælde, Styrke, Magt, c.

Gewältigen, v. t. 1. betvinge, faa Magt over. — **Gewältigung**, f. Betvingelſe, c.

Gewaltiglich, adv. vældig, ſtærk.

Gewaltiger, m. **-s** pl. ſ. sg. Proſos, Skarpretter, c.

Gewaltſam, adj. voldſom. — **Gewaltſamkeit**, f. Voldſomhed, Vold, c.

Gewand, n. **-es -änder (-e)**. Gevandt, Klædebon, n., Klædning, Dragt, c.; † Klæde, Tøj, n. | **Gewand-haus**, n. Klædemagaſin, n.; **-ſchneider**, m. Klædekræmmer, c. — **Gewandsweiſe**, tilſyneladende; paa Skrømt; tilſælligvis, i Forbigaaende.

Gewände, n. **-s** pl. ſ. sg. Sideveg; Bjærgvæg; Ramme, c.

Gewanden, v. t. 1. klæde, paaklæde. — **Gewandung**, f. Paaklædning, c.

Gewandt, adj. behændig, ſmidig, ferm, raſk, øvet, beleven. — **Gewandtheit**, f. Behændighed, Smidighed, Færdighed, c.

Gewarten, v. t. 1. † forvalte, beſtyre.

Gewärtig, adv. ventende; i: **eines Dinges (etw.)** — **ſein**, vente, haabe, være belavet paa noget; **Eim. — ſein**, være en lydig.

Gewärtigen, v. t. 1. vente, forvente; † fikre, garantere.

Gewäſch, n. **-es -e**. Vaas, Brøvl, Væv, Sludder, n.

Gewäſſer, n. **-s** pl. ſ. sg. Samling af Vand, c., Vand, Vandløb, n.

Gewebe, n. **-s** pl. ſ. sg. Væverning, Væv, c.; fig. Væv, Sammenſpind, n. | **Gewebe-lehre**, f. Hiſtologi, c.

Geweckt, adj. opvakt, munter. — **Gewecktheit**, f. Opvaktheb, c.

Gewehr, n. **-es -e**. Værge, Vaaben, Gevær, n.; — **auf**, Gevær paa Skulder; — **über**, Gevær i Hvil; — **ab**, Gevær ved Fod; **an die -e**, til Vaaben. | **Gewehr-fabrik**, f. Geværfabrik, c.; **-kammer**, f. Rustkammer, n.; **-kugel**, f. Geværkugle, c.; **-lauf**, m. Bøſſepibe, c.; **-pfoſten**, m. Geværſtøtte, c.; **-ſchloß**, n. Flintelaas, c.

Geweide, n. **-s** pl. ſ. sg. Indvoldene, pl.

Geweih, n. **-es -e**. Hjortehorn, n., Hjortetakker, pl.

Geweine, n. **-s** ub. pl. Græderi, n.

Gewellt, adj. bølgeformet.

Gewende, n. **-s** pl. ſ. sg. Vending (iſær ved Pløjning), Omdrejning, c.; et Stykke, der kan pløjes uden at vende; Markſkjel, n.; Skifte, n., Garnitur, c., Spand, n.

Gewendig, adj ‡ bøjelig, ſmidig, bevægelig.

Gewerbe, n. **-s** pl. ſ. sg. Vrende, Hverv, n.; Haandværk, n., Profeſſion, Forretning, c.; **ſich ein — aus etw. machen**, gjøre en Forretning af noget; Frieri, n.; Leb, n., Bøjning, c.; Hængſel, n. | **Gewerb-fleiß**, m. Induſtri, c.; **-fleißig**, induſtriel; **-geld**, n. Næringsſkat, c.; **-genoß**, m. Kollega, c.; **-kunde**, f. Teknologi, c.; **-ſchein**, m. Næringsbevilling, c.; **-ſtand**, m. Haandværksſtand, c.; **-thätigkeit**, f. Induſtri, c. — **Gewerbe-ausſtellung**, f. Induſtriudſtilling, c.; **-bank**, f. Induſtribank, c.; **-freiheit**, f. Næringsfrihed, c.; **-halle**, f., **-muſeum**, n. Induſtrimuſeum, n.; **-ſchule**, f. teknik Skole, c.; **-ſteuer**, f. Næringsſkat, c. — **Gewerbs-leute**, pl. Haandværksfolk, pl.; **-mann**, m. Haandværker, c.; **-meiſter**, m. Haandværksmeſter, c.; **-zweig**, m. Induſtrigren, c.

Gewerbhaft, **gewerbig**, adj. driftig, induſtriel, c.

Gewerblich, adj. forretningsmæſſig, vedkommende Forretningen.

Gewerbſam, adj. driftig. — **Gewerbſamkeit**, f. Driftighed, Vindſtibelighed, c.

Gewerk, n. **-es -e**. Lav, n.; Værk, Arbejde, n.; Fabrik, c. | **Gewerks-mann**, m. Haandværker, c., Lavsmedlem, n.; **-verein**, m. Fagforening, c.; **-verſammlung**, f. Lavsforſamling, c.

Gewerke, m. **-n -n**. (i Bjærgv.) Aktionær, c.

Gewerker, m. **-s** pl. ſ. sg. Haandværker, c.

Gewerkſchaft, f. **-en**. Grubeaktieſelſkab, n.

Gewicht, n. **-es -e**. Vægt, Tyngde, c.; Lod, n.; fig. Vægt, Vigtighed, Indflydelſe, c.; Eftertryk, n.; — **auf etw. legen**, lægge Vægt paa noget. | **Gewicht-ausſchlag**, m. Overvægt, c.; **-los**, vægtløs, uden Vægt; fig. uvigtig; **-macher**, m. Vægtfabrikant, c.; **-ſtange**, f. Modvægt, c.; **-voll**, vægtig.

Gewichtig, adj. vægtig, tung; fig. betydelig, indflydelſesrig. — **Gewichtigkeit**, f. Vægtighed, c.

Gewiegt, adj. erfaren, prøvet; ſnu, liſtig. — **Gewiegtheit**, f. Erfarenhed, Prøvethed, c.

Gewieher, n. **-s** ub. pl. Brinſten, c.

Gewierig, adj. ſamtykkende, bifaldende.

Gewild, n. **-es** ub. pl. Vildt, n.

Gewillt, adj. til Sinds, villig; tilbøjelig.

Gewimmel, n. **-s** ub. pl. Vrimmel, c.

Gewimmer, n. **-s** ub. pl. Jamren, Klynken, c.

Gewinde, n. **-s** pl. ſ. sg. Vinden, Opvinden, Omvinden, c.; Nøgle Garn, n.; Snoning, Krumning, c.; Skruegænge, c.; Kaardegreb, n.; Hængsel, n.

Gewinn, m. **-es -e.** Gevinſt, Vinding, c., Overſkud, n.; Fordel, c.; **das iſt ſchon ein —**, det er allerede en Vinding. | **Gewinn-gier**, f. ſe **-ſucht**; **-gierig**, ſe **-ſüchtig**; **-reich**, indbringende; **-ſüchtig**, vindeſyg; **-ſucht**, f. Vindeſyge, c.; **-voll**, fordelagtig.

Gewinnen, v. t. 2. vinde; fortjene, erhverve, naa, opnaa, faa, erholde; indtage; indhøſte, høſte; **eine Schlacht, einen Prozeß, eine Wette**—, vinde et Slag, en Proces, et Væddemaal; **gewonnen Spiel haben**, have Spillet vundet; **den Hafen —**, naa Havnen; **die Liebe jemandes —**, vinde ens Kjærlighed; † **Einen —**, beſejre, overvinde en; **Sieg, Vorteil über einen —**, vinde Sejr, Fordel over en; **einen zum Freund —**, faa en til Ven; **Geſchmack an etw. —**, finde Smag i noget; **Luſt —**, faa Lyſt; † **Früchte —**, ſætte Frugt; **Glanz —**, faa Glans; **Einen lieb —**, faa en kjær; **von etw. —**, drage Fordel af noget; **an Klarheit —**, vinde i Tydelighed. — **Gewinnung**, f. Erhvervelſe, Indvinding, c.

Gewinner, m. **-s** pl. ſ. sg. Vinder, c., den vindende (i Spil).

Gewin(n)ſt, m. (n.) **-es -e.** Gevinſt; Fordel, c.

Gewinſel, n. **-s** ub. pl. Klynkeri; Flæberi, n.

Gewirbel, n. **-s** ub. pl. Hvirvel, c.

Gewirk, n. **-es -e.** Virken, Vævning, c.; virket Tøj, n., Bæv, c.; Vorkage, c.; Laasegang, Laasegænge, c.

Gewirr, n. **-es -e.** Forvirring, c., Virvar, n.; Laasegang, c.

Gewiſpel, **Gewiſper**, n. **-s** ub. pl. Hviſkeri, n.

Gewiß, adj. vis, ſikker, tilforladelig, beſtemt, afgjort, faſt; **ich bin deſſen —**, jeg er vis, ſikker derpaa; **das glaube ich ganz —**, det tror jeg ganſke ſikkert; **die Belohnung iſt dir —**, den Belønning kan du være ſikker paa; **ſo — ich hier ſtehe**, ſaa ſandt jeg ſtaar her; **das haben Sie — ſchon gehört**, det har De vist allerede hørt; **die -e Hoffnung**, det ſikre, beſtemte Haab; **das -e fürs Ungewiſſe nehmen**, tage det viſſe for det uviſſe; **ein -er Hanſen**, en vis Hanſen; **-e Leute**, viſſe Folk. | **Gewiſſer-maßen**, paa en vis Maade, i en vis Henſeende.

Gewiſſen, n. **-s** pl. ſ. sg. Samvittighed, c.; **ſich ein — aus etw. machen**, gjøre ſig en Samvittighed af noget; **Eim. etw. aufs — binden**, lægge en noget paa Samvittigheden; **etw. auf dem — haben**, have noget paa ſin Samvittighed; **Eim. ins — reden**, tale til ens Samvittighed. | **Gewiſſen-los**, ſamvittighedsløs; **-loſigkeit**, f. Samvittighedsløshed, c. — **Gewiſſens-angſt**, f. Samvittighedsangeſt, c.; **-biß**, m. Samvittighedsnag, n.; **-fall**, m. Samvittighedsſag, c.; **-frage**, f. Samvittighedsſpørgsmaal, n.; **-freiheit**, f. Samvittighedsfrihed, Religionsfrihed, c.; **-pflicht**, f. Samvittighedspligt, c.; **-punkt**, m. Samvittighedsſag, c.; **-qual**, f. Samvittighedsnag, n; **-rat(h)**, m. Skriftefader, c.; **-ruhe**, f. Samvittighedsro, c.; **-ſache**, f. Samvittighedsſag, c.; **-zwang**, m. Samvittighedstvang, c.; m. **-zweifel**, m. Samvittighedstvivl, c.

Gewiſſenhaft, adj. ſamvittighedsfuld. — **Gewiſſenhaftigkeit**, f. Samvittighedsfuldhed, c.

Gewißheit, f. **-en.** Vished, Beſtemthed, Sikkerhed, c.

Gewißlich, adv. ſikkert, visſelig, tilforladelig.

Gewitter, n. **-s** pl. ſ. sg. Tordenvejr, n. | **Gewitter-ableiter**, m. Lynafleder, c.; **-gewölk**, n. Tordenſky, c.; **-himmel**, m. Tordenhimmel, c.; **-luft**, f. Tordenluft, c.; **-nacht**, f. Tordennat, c.; **-regen**, m. Tordenregn, c.; **-ſchaden**, m. Tordenſkade, c.; **-ſchauer**, m. Tordenbyge, c.; **-ſchwül**, tordenlummer; **-ſchwüle**, f. Lummerhede, c.; **-wolke**, f. Tordenſky, c.

Gewitterhaft, adj. tordenagtig.

Gewitterig, **gewitteriſch**, adj. tordenagtig.

Gewittern, v. i. 1. m. h. lyne, tordne.

Gewitzigt, adj. kløgtig, ſnu, erfaren, klog af Skade.

Gewoge, n. **-s -e.** Bølgegang, c.; fig. Vrimmel, c.

Gewogen, adj. bevaagen, gunſtig. — **Gewogenheit**, f. Bevaagenhed, Gunſt, c.

Gewohnen, v. i. 1 m. ſ. vænnes; **ich bin deſſen (das) nicht gewohnt**, jeg er ikke vant dertil; **die gewohnte Lebensart**, den vante Levemaade.

Gewöhnen, v. t. 1. vænne; **ſich an etw. —**, vænne ſig til noget. — **Gewöhnung**, f. Vænnen til, c.

Gewohnheit, f. **-en.** Vane, c.; Sædvane, Skik, c. | **Gewohnheits-menſch**, m. Vanemenneſke, n.; **-recht**, n. Hævd, c.; **-ſünde**, f. Laſt, c.; **-t(h)ier**, n. Vanedyr, n.

Gewöhnlich, adj. ſædvanlig, almindelig; **ein ganz -er Menſch**, et ganſke almindeligt Menneſke, et Hverdagsmenneſke. — **Gewöhnlichkeit**, f. Sædvanlighed, Almindelighed, c.

Gewölbe, n. **-s** pl. ſ. sg. Hvælving, Bue, c.; Butik, c. | **Gewölbe-bock**, m. Stillads til Opførelſen af en Hvælving, n.; **-bogen**, m. Bue i en Hvælving, c.; **-rippe**, f. Hvælvingsribbe, c.

Gewölk, n. **-es -e.** Skyer, pl., Skymaſſe, c.

Gewölle, n. **-s** pl. ſ. sg. Fuglegylp, Ugleglylp, n.

Gewühl, n. **-es -e.** Vrimmel, Stimmel, c.; Roderi, n.

Gewürfelt, adj. tærnet.

Gewürge, n. **-s** ub. pl. Myrderi, Blodbad, n.; Opkaſtning, c.

Gewürm, n. **-es -e.** Orm, c., Kryb, Utøj, n.

Gewürz, n. **-es -e.** Krydderi, n. | **Gewürzhandel**, m. Urtekramhandel, c.; **-händler**, se **-krämer**; **-inseln**, pl. Molukkerne; **-krämer**, m. Urtekræmmer, c.; **-laden**, m. Urtebod, c.; **-nägelein**, n., **-nelke**, f. Nellike, Krydbernellike, c.; **-ware**, f. Urtekramvarer; **-wein**, m. Krydbervin, c.

Gewürzhaft, adj. krydderagtig, krydret. — **Gewürzhaftigkeit**, f. Krydderagtighed, c.

Gewürzig, adj. se **gewürzhaft**.

Gezäh, n. **-es -e.** (i Bjærgv.) Tøj, Værktøj, n.

Gezänk, n. **-es -e.** Kiv, Trætte, c., Klammeri, n.

Gezappel, n. **-s** ub. pl. Sprællen, c.

Gezau, n. se **Gezäh**.

Gezauber, n. **-s** ub. pl. Noleri, n.

Gezeche, n. **-s** ub. pl. Svireri, n.

Gezeit, f. **-en.** Ebbe- og Flodtid, c., Tidvande, pl.

Gezelt, n. **-es** × **-er.** Telt, n.

Gezeter, n. se **Zetergeschrei**.

Gezeug, n. **-es** ub. pl. Tøj, Værktøj, n.

Geziefer, n. **-s** ub. pl. Insekt; Utøj, n.

Geziemen, v. i. 1. m. h. passe, sømme, anstaa; være billig, tilkomme; **-d**, passende, sømmelig.

Geziemlich, adj. passende, sømmelig, anstændig.

Gezierde, n. (f.) **-s -n.** Prydelse, c.; † Væsen, n.

Geziere, n. **-s** ub. pl. Snerperi, n.; Affektation, c.

Geziert, adj. affekteret, snerpet. — **Geziertheit**, f. Affektation, c., Snerperi, n.

Gezimmer, n. **-s** ub. pl. Træværk, Tømmerværk, n.

Gezisch, n. **-es** ub. pl. Hvæsen, Hvislen, Piben, c.

Gezischel, n. **-s** ub. pl. Hvisken, Hvislen, c.

Gezogen, adj. riflet.

Gezücht, n. **-es** ub. pl. Yngel, Afkom, c.

Gezweig, n. **-es -e.** sammenslyngede Grene.

Gezweit, adj. dobbelt, delt.

Gezwitscher, n. **-s** ub. pl. Kvidren, c.

Gibelline, m. **-n -n.** Gibelliner, c.

Gicht, f. **-en.** Gigt, c., Værk, n.; Lag Ertz, n.; † Tilstaaelse, Bekjendelse, c. | **Gicht-anfall**, m. Gigttilfælde, n.; **-artig**, gigtagtig; **-beere**, f. Sølbær, n. (Ribes nigrum); **-beule**, f. Gigtknude, c.; **-brüchig**, værkbruden; **-fieber**, n. Gigtfeber, c.; **-krank**, gigtsyg; **-rübe**, f. Galdebær, n. (Bryonia); **-schmerz**, m. Gigtsmerte, c.; **-wasser**, n. Gigtvand, n.

Gichter, pl. Krampe, pl.

Gichterisch, adj. krampagtig.

Gichtisch, adj. gigtisk.

Gickel, m. **-s** pl. ſ. sg. Hane, c.

Gickeln, gickern, v. i. 1. m. h. fnise.

Giebel, m. **-s** pl. ſ. sg. Gavl, c. | **Giebeldach**, n. Gavltag, n.; **-fenster**, n. Gavlvindue, n.; **-haus**, n. Gavlhus, n.; **-mauer**, f. Gavlmur, c.; **-schwalbe**, f. Mursvale, c.; **-spitze**, f. Gavlspids, c.; **-stube**, f. Kvistværelse, n.; **-wand**, f. Gavlvæg, c.

Giebel, m. **-s** pl. ſ. sg. Damkarusse, c. (Cyprinus Gibelio).

Gieke, f. **-n.** Jldbøtte, n.

Gielsegel, n. **-s** pl. ſ. sg. Gigseil, n.

Gien, f. **-en.** (til Søs) Gie, Gier, c. | **Gienläufer**, m. Gielvber, c.

Giepen, v. i. 1. m. h. × gispe.

Gier, f. ub. pl. Begjærlighed, Graadighed, c.

Gieren, v. i. 1. m. h. begjære, være gridsk paa.

Gieren, v. i. 1. m. h. (til Søs) gire.

Gierig, adj. begjærlig, gridsk.

Gieser, m. **-s** pl. ſ. sg. Gitre, c. (til Søs).

Gieße, f. **-n.** Støberi, n.

Gießen, v. t. 2. og i. m. h. gyde, hælde, stjænke; støbe; **Kanonen** —, støbe Kanoner; **es gießt vom Himmel**, det øsregner. | **Gieß-bach**, m. Skyllebæk, c.; **-bad**, n. Regnbad, n.; **-becken**, n. Vandfad, Badstefad, n.; **-bogen**, m. Støbeform til Barrer, c.; **-erde**, f. Støbeler, n.; **-form**, f. Støbeform, c.; **-haus**, n. Støbehus, Gjethus, n.; **-hütte**, f. Støbehytte, c.; **-kanne**, f. Vandkande, c.; **-kelle**, f. Øseske, c.; **-meister**, m. Støbemester, c.; **-löffel**, m. se **-kelle**; **-mutter**, f. Matrice, c.; **-ofen**, m. Støbeovn, c.; **-pfanne**, f. Smeltedigel, c.; **-rinne**, f. Afløbsrende, Rendesten, Vasterende, c.; **-zapfen**, m. Støbehals, Støberand, c.

Gießer, m. **-s** pl. ſ. sg. Støber, c.; Øse, Øseske, c.

Gießerei, f. **-en.** Støberi, n.

Gift, f. **-en.** Gave, Skjænk; Dosis, c.

Gift, n. († m.) **-es -e.** Gift, c. | **Gift-arzenei**, f. Modgift, c.; **-becher**, m. Giftbæger, n.; **-blase**, f. Giftblære, c.; **-blume**, f. Giftblomst, c.; **-dampf**, m. giftig Damp, c.; **-geschwollen**, giftfyldt; **-hauch**, m. giftig Aande, c.; **-mehl**, n. Giftmel, n.; **-mischer**, m. Giftblander, c.; **-mischerei**, f. Giftblanding, c.; **-mischerin**, f. Giftblanderske, c.; **-mittel**, n. Modgift, c.; **-mord**, m. Giftmord, n.; **-mörder**, m. Giftmorder, c.; **-pflanze**, f. Giftplante, c.; **-schlange**, f. Giftslange, c.; **-trank**, m. Giftdrik, c.; **-zahn**, m. Giftand, c.

Giftig, adj. giftig; fig. ondskabsfuld, arrig, hadefuld. — **Giftigkeit**, f. Giftighed, c.

Gigant, m. **-en -en.** Gigant, Kæmpe, c.

Gilbe, f. ub. pl. Gulhed, gul Farve, c.

Gilben, v. i. 1. m. h. gulnes, blive gul; v. t. gjøre gul, farve gul.

Gilbicht, gilblich, adj. gulagtig, gullig.

Gilbig, adj. gul.

Gilde, f. **-n.** Gilde, Lav, Haandværkslav, n. | **Gilde-bier**, n. Lavsfest, c.; **-bruder**, m.

Løvsbroder, c.; **-haus**, n. Gildehus, Løvshus, n.

Gilling, Gillung, f. **-en**. Gilling, c. (til Sø).

Giltig, adj. se **gültig**.

Giltstein, m. se **Topfstein**.

Gimpe, f. **-n**. Besætningssnor, Lidse, c.

Gimpel, m. **-s** pl. ſ. sg. Dompap, c. (Pyrrhula vulgaris); fig. Tosehoved, n., Idiot, c.

Gimpelhaft, adj. tosset, dum.

Ginſter, m. (**Ginſt**, m). **-s** ub. pl. Visse, c. (Genista).

Gipfel, m. **-s** pl. ſ. sg. **Top**, Spids, Tinde, c.; fig. Tinde, c., Toppunkt, n.

Gipfeln, v. t. 1. forsyne med Top, drive i Vejret; v. r. og i. m. h. naa Toppunktet, være paa det højeste.

Gips, m. **-es -e**. Gibs, c. | **Gips-abdruck**, m. Gibsaftryk, n.; **-abguß**, m. Gibsafstøbning, c.; **-arbeit**, f. Gibsarbejde, n.; **-arbeiter**, m. Gibsarbejder, c.; **-bild**, n. Gibsbillede, n.; **-bruch**, m. Gibsbrud, n.; **-decke**, f. Gibsloft, n.; **-figur**, f. Gibsfigur, c.; **-form**, f. Gibsform, c.; **-gießer**, m. Gibsstøber, c.; **-grube**, f. Gibsbrud, n.; **-mehl**, n. Gibsmel, n.; **-ofen**, m. Gibsovn, c.; **-verband**, m. Gibsbind, n.; **-ware**, f. Gibsvarer, pl.

Gipſen, v. t. 1. gibse.

Gipſen, gipſern, gipſig, adj. Gibs-, af Gibs.

Gipſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Gibser, c.

Giraffe, f. **-n**. Giraffe, c.

Girgel, m. **-s** pl. ſ. sg. Lugge, Lughammer, c.

Giri(e)ren, v. t. 1. girere; v. i. m. h. † knirke, brage.

Girobank, f. **-en**. Girobank, c.

Girren, v. i. 1. m. h. kurre.

Giſchen, v. i. 1. m. h. fraade.

Giſcht, m. se **Gäſcht**.

Giſſen, v. t. 1. gisse, formode, antage. — **Giſſung**, f. (til Sø) Gisning, c.

Gitter, n. **-s** pl. ſ. sg. Gitter, Gitterværk, n. | **Gitter-fenſter**, n. Gittervindue, n.; **-thor**, n. Gitterport, c.; **-werk**, n. Gitterværk, n.; **-zaun**, m. Stakit, n.

Gitterig, adj. gitterbannet; forsynet med Gitter.

Gittern, v. t. 1. forsyne med Gitter.

Glacis, n. pl. ſ. sg. Glacis, Feltbrystværn, n.

Gladiator, m. **-s -en**. Gladiator, c.

Glaſſen, v. i. 1. m. h. glo, glane.

Glauber, f. **-n**. Glidebane, c.

Glandern, v. i. 1. m. h. glide paa Isen.

Glanz, m. **-es** ub. pl. Glans, c.; Pragt, Herlighed, c. | **Glanz-firnis**, m. Glansfernis, c.; **-käfer**, m. Glansbille, c.; **-leder**, n. Blanklæder, n.; **-ledern**, af Blanklæder; — **-e Stiefeln**, Blanklædersstøvler; **-leinwand**, f. Glanslærred, n.; **-los**, glansløs; **-meer**, n. Lyshav, n.; **-ſchätter**, m. se **-leinwand**; **-ſüchtig**, glimresyg; **-wichſe**, f. Blankværte, c.; **-voll**, glansfuld; **-zwirn**, m. Glanstraad, c.

Glänzen, v. i. 1. m. h. glinse, glimre, straale; v. t. glatte, polere, glitte. | **Glänz-bürſte**, f. Blankebørste, c.; **-maſchine**, f. Glattemaskine, Glansmaskine, c.; **-ſtahl**, m. Polerejærn, n.

Glas, n. **-es -äſer**. (Dim. **Gläschen, Gläslein**, n.) Glas, n.; pl. **-aſe**. forskjellige Slags Glas, Glassorter; **zu tief ins — gucken**, se for dybt i Glasset. | **Glas-artig**, glasagtig; **-auge**, n. Glasøje, n.; **-bläſer**, m. Glaspuster, c.; **-deckel**, m. Glaslaag, n.; **-faden**, m. Glastraad, c.; **-fenſter**, n. Glasvindue, n.; **-feuchtigkeit**, f. Glaslegeme, n., Glasboblse, c. (humor vitreus); **-flaſche**, f. Glasflaske, c.; **-förmig**, formet som et Glas; **-galle**, f. Glasgum, n.; Glasgalle, c.; **-gerät(h)**, n. Glastøj, n.; **-glocke**, f. Glasklokke, c.; **-knopf**, m. Glasknap, c.; **-handel**, m. Glashandel, c.; **-händler**, m. Glashandler, c.; **-haus**, n. Glashus, Drivhus, n.; **-hütte**, f. Glashytte, c.; **-koralle**, f. Glasperle, c.; **-korb**, m. Glaskurv, c.; **-körper**, m. Glaslegeme, n.; **-krämer**, m. Glashandler, c.; **-kugel**, f. Glaskugle, c.; **-laden**, m. Glasbutik, c.; **-macher**, m. Glasmager, c.; **-maler**, m. Glasmaler, c.; **-malerei**, f. Glasmaleri, n.; **-ofen**, m. Glasovn, c.; **-perle**, f. Glasperle, c.; **-rahmen**, m. Glasramme, c.; **-röhre**, f. Glasrør, n.; **-ſatz**, m. Glasmasse c.; **-ſcheibe**, f. Rude, c.; **-ſcherbe**, f. Glasskaar, n.; **-ſchleifer**, m. Glassliber, c.; **-ſchrank**, m. Glasskab, n.; **-ſplitter**, m. Glassplint, Glasslise, c.; **-ſtöpſel**, Glasprop, c.; **-tafel**, f. Glastavle, Glasskive, c.; **-thräne**, f. Glasdraabe, c.; **-thür**, f. Glasdør, c.; **-tropfen**, m. Glasdraabe, c.; **-ware**, f. Glasvarer, pl.; **-wand**, f. Glasvæg, c.; **-werk**, n. Glasværk, n.

Glaſen, adj. Glas-, af Glas.

Glaſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Glarmester, c.

Glaſerei, f. **-en**. Glarmesterværksted, n.

Gläſerklang, m. **-es** ub. pl. Glasſenes Klang; Klinken, c.

Glaſern, v. i. 1. m. h. være Glarmester.

Gläſern, adj. af Glas, Glas-; glasagtig, stiv.

Glaſi(e)ren, v. t. 1. glasere.

Glaſicht, glaſig, adj. glasagtig.

Glaſt, m. **-es** ub. pl. Glans, c.

Glaſur, f. **-en**. Glasur, Glasering, c.

Gläſcher, m. se **Gletſcher**.

Glatt, adj. glat, jævn, flet; slibrig, febtet; velnæret; smuk, trind; **etw. geht — ab**, det gaar glat; **etw. geht ein** — **ein**, det gaar glat i ham; **ein -es Geſchäft**, en nem Forretning; adv. helt, ganske, rent, fuldstændig; — **weg**, glat væk | **Glatt-büchſe**, f. glat Gevær, n.; **-butte**, f. Slethvarre, c. (Rhombus barbatus); **-deckskorvette**, f. Korvet med aabent Batteri, c.;

-eis, n. Isslag, n.; **Einen aufs — — führen**, føre en paa Glatis; **-eisen**, v. imp. være Isslag; **-züngig**, glattunget, slebst, indsmigrende; **-züngigkeit**, f. Glattungetheb, c.

Glätte, f. **-n**. Glatheb; Solvergloð, Glasur, c.

Glätten, v. t. l. glatte, polere, glitte. | **Glätt(Glatt)-bein**, n. Falsben, n.; **-eisen**, n. Glattejærn, n.; **-feile**, f. Glatfil, c.; **-hobel**, m. Glathøvl, c.; **-holz**, n. Glattetræ, n.; **-kugel**, **-laule**, f. Glittesten, c.; **-stahl**, m. Glattejærn, n.; **-stein**, m. Glattesten, Glittesten, c.

Glätter, m. **-s** pl. ſ. sg. Glitter, c.

Glatthеit, f. ub. pl. Glatheb, c.; fig. Sleſtheb, c.

Glatze, f. **-n**. Skalbepande, skalbet Isse, Tonsur, c. | **Glatz-kopf**, m. Skalbepande, c.; **-köpfig**, skalbet.

Glatzig, adj. skalbet.

Glau, adj. klar, lys, straalende, skinnende. | **Glau-äugig**, klarøjet.

Glaube(n), m. **-ns -n**. Tro, Troværdigheb, c.; Kredit; **Eim. -n beimeſſen**, tro en; **auf Treu und —**, paa Tro og Love; **der — an einen Gott**, Troen paa en Gud. | **Glaubens-änderung**, f. Trosforandring, c.; **-angelegenheit**, f. Trosanliggende, n.; **-artikel**, m. Trosartikel, c.; **-bekenntnis**, n. Trosbekjendelse, c.; **-eifer**, m. Trosiver, c.; **-eifrig**, trosivrig; **-einheit**, f. Trosenheb, c.; **-feind**, m. Trosfjende, c.; **-formel**, f. Trosformular, c.; **-freiheit**, f. Trosfribeb, c.; **-genoß**, m. Trosfælle, c.; **-lehre**, f. Troslære, c.; **-pflicht**, f. Trospligt, c.; **-regel**, f. Trosregel, c.; **-sache**, f. Trossag, c.; **-satz**, m. Trosiætning, c.; **-satzung**, f. se **-satz**; **-schwärmer**, m. Trossværmer, c.; **-schwärmerei**, f. Trosssværmeri, n.; **-streit**, m. Trosstrid, c.; **-verbeſſerer**, m. Reformator, c.; **-verbeſſerung**, f. Reformation, c.; **-verwandter**, adj. se **-genoß**; **-wahrheit**, f. Trossandheb, c.; **-wert(h)**, troværdig; **-zeuge**, m. Trosvidne, n. Martyr, c.; **-zwang**, m. Trostvang, c.; **-zweifler**, m. Tvidler, c.

Glauben, v. i. l. m. h. og t. tro; **er wollte es nicht —**, han vilde ikke tro det; **ich glaube dir nicht**, jeg tror dig ikke; **ſich reich —** holde ſig, anse ſig for rig; **an einen Gott —**, tro paa en Gud; **er hat daran — müſſen**, han bar maattet bs. | **Glaub-willig**, lettroende; **-williglеit**, f. Lettroenheb, c.; **-würdig**, troværdig; **-würdigkeit**, f. Troværdigheb, c.

Glauberſalz, n. **-es** ub. pl. Glaubersalt, engelſt Salt, n.

Glaubhaft, adj. troværdig. — **Glaubhaftigkeit**, f. Troværdigheb, c.

Gläubig, adj. troende; **der Gläubige**, den troende.

Gläubiger, m. **-s** pl. ſ. sg. Kreditor, c.

Glaublich, adj. trolig, sandsynlig. — **Glaublichkeit**, f. Trolighеb, Sandsynlighеb, c.

Glauch, adj. se **glau**.

Gleſe, f. **-n**. ✝ Spyd, n., Lanie, c.

Gleich, adj. lige, samme; billig, retfærdig; jævn; lignende; **mit -en Füßen**, med samlede Fødder; **er iſt mir an Größe —**, han er mig lig i Størrelse; **— groß**, lige stor; **zu -er Zeit**, paa samme Tid; **der Kampf iſt —**, Kampen er retfærdig; **Eim. etw. — thun**, gjøre lige saahau; **es eim. — thun**, hamle op meb en; **es ſieht ihm —**, bet ligner ham; **es iſt mir ganz —**, bet er mig akkurat bet samme, ligegyldigt; **ſich — bleiben**, blive altid ben samme, altid være ens; **auf -er Erde**, paa ben jævne, flabe Jord; **meines, deines -en**, min, bin Ligemand; **ſonder -en**, mageløs; **-es mit -em vergelten**, betale meb samme Mønt, gjøre lige for lige; **ins — kommen**, komme i Orden; **etw ins -e bringen, ſtellen**, bringe noget i Orden; **— und — geſellt ſich gern, — ſucht ſich, — findet ſich**, Krage søger Mage; adv. lige strax, øjeblikkelig; **ich komme —**, jeg kommer strax; **wenn (ob) ... —**, om end, endstjønt; **er falle —, ſo preiſt ihn doch das Lied**, om han end falder, priser Sangen ham dog. | **Gleich-alterig**, jævnaldrende; **-artig**, ens, ensartet; **-artigkeit**, f. Ensartetheb, c.; **-bedeutend**, ensthdig, synonym; **-berechtigt**, ligeberettiget; **-berechtigung**, f. Ligeberettigelse, c.; **-bleibend**, uforanderlig; **-beutig**, se **-bedeutend**; **-beutigkeit**, f. Ensthdighеb, c.; **-falls**, ligelebes, ligesaa; ogsaa, i lige Maabe; **-farbig**, ensfarvet; **-förmig**, ensformig, ligebannet; fig. overensstemmende meb; **-förmigkeit**, f. Ensformighеb, c.; **-geltend**, gjældende lige meget; **-geſinnt**, ligesindet; **-geſtaltet, -geſtaltig**, ligebannet; **-gewicht**, n. Ligevægt, c.; **-gültig**, ligegyldig; lige gyldig, lige gjældende; **-gültigkeit**, f. Ligegyldighеb, Uvigtighеb, c.; **-herzig**, ligesindet; **-jährig**, jævnaldrende; **-laufend**, ligelobende, parallel; **-laut**, m. Enslyd, c.; **-lautend**, enslydende, ligelydende; **-maß**, n. Forhold, n., Proportion; Symmetri, Ligevægt, c.; **-mäßig**, ligeban, forholdsmæssig, i samme Forhold; **-mäßigkeit**, f. Forholdsmæssighеb, c.; **-mut(h)**, m. Sindighеb, Roligheb, Sindsro, c.; **-müt(h)ig**, sindig, rolig; **-namig**, af samme Navn; **-ſchenkelig**, ligebenet; **-ſeitig**, ligesidet; **-ſeitigkeit**, f. Ligesidethеb, c.; **-ſinn**, m. samme Sind, Harmoni, Overensstemmelse, c.; **-ſinnig**, ligesindet; ensthdig; **-ſtellung**, f. Ligestilling, c.; **-ſtimmig**, ligestemmende, overensstemmende; fig. harmonist; **-t(h)eilend**, ligedelende, overensstemmende; **-viel**, lige meget; **-wert(h)ig**, lig i Værdi; **-wert(h)igkeit**, Ligheb i Værb, i Betydning; **-wie**, som, ligesom; **-winkelig**, ligevinklet; **-wohl**, alligevel, desuagtet, dog; **-zeitig**, samtidig, paa én Tid; **-zeitigkeit**, f. Samtidighеb, c.

Gleiche, f. ub. pl. Ligheb, Jævnheb, c.

Gleichen, v. i. 2. m. h. ligne, være lig; **Eim.**

an Größe —, ligne en i Størrelse; v. t. 1. gjøre lige, jævne, justere; sammenligne.

Gleicher, m. **-s** pl. ſ. sg. Juſtermeſter, c.; Ækvator, c. | **Gleicher-ſonne**, f. Ækvatorſol, c.

Gleichheit, f. **-en**. Ligheb, Ensartetheb, c.

Gleichnis, n. **-ſes -ſe**. Lignelſe, c.

Gleichſam, adv. ligeſom.

Gleichung, f. **-en**. Ligning, c.

Gleime, f. **-n**. St. Hansbille, c. (Lampyris).

Gleis, n. (m.) **-es -e**. Spor, Hjulſpor, n.

Gleiſe, f. ſe **Gleis**.

Gleiſen, v. i. 1. m. h. bevæge ſig i Sporet; have den rette Sporvibde.

Gleisner, m. **-s** pl. ſ. sg. Hykler, ſkinhellig, c.

Gleisnerei, f. ub. pl. Hykleri, n., Skinhelligheb, c.

Gleisnerin, f. **-nen**. Hyklerſke, c.

Gleisneriſch, adj. hykkelſk, ſtinhellig.

Gleiß, m. **-es** ub. pl. Glans, c., Skin, n., Fernis, c.

Gleiße, f. **-n**. ſe **Gleiß**; Skarntyde, c.

Gleißen, v. i. 1. (2.) m. h. ſkinne, glimre; hykle. anſtille ſig, forſtille ſig. | **Gleiß-wurm**, m. St. Hansorm, c.

Gleiten, v. t. 2. (1.) m. ſ. glide; **auf dem Eiſe** —, glide paa Iſen. | **Gleit-bahn**, f. Glidebane, c.

Gletſcher, m. **-s** pl. ſ. sg. Gletſcher, Ismark, Isbræ, Bræ, c. | **Gletſcher-bildung**, f. Gletſcherdannelſe, c.; **-eis**, n. Gletſcheris, c.; **-milch**, f. Gletſchermælk, c.

Gleve, f. ſe **Glefe**.

Glied, n. **-es -er**. Leb, Lebemob, Lem, n.; Medlem; Geleb, n.; **die -er einer Kette**, Lebbene i en Kjæbe; **ins dritte** —, indtil trebje Leb; **aus dem -e treten**, træbe ub af Geledbet. | **Glied-maß**, n. Lebemob, n.; **-ſchwamm**, m. Lebſvamp, c.; **-waſſer**, n. Lebevand, n. — **Glieder-bau**, m. Legemsbygning, c.; **-kette**, f. Halskjæbe med Leb, c.; **-krank**, gigtſvag; **-krankheit**, f. Gigt, c.; **-lahm**, værkbruben, lam; **-lähmung**, f. Lamheb, c.; **-mann**, m., **-puppe**, f. Sprællemand, c.; **-reißen**, n. Værk i Lemmerne, n.; **-ſchmerz**, m., **-weh**, n. ſe **-krankheit**; **-weiſe**, Leb for Leb; i Geledder.

Gliederig, adj. leddet, ſom har Leb, har Lemmer.

Gliedern, v. t. 1. forſyne med Lemmer, Lebemob; **gegliedert**, leddet; **fein gegliedert**, finlemmet. — **Gliederung**, f. planmæſſig Ordning, Organiſation, Bygningsmaabe, Lebſammenføjning, c.

Glime, f. ſe **Engerling**.

Glimm, adj. glødende, ulmende, flammende.

Glimmen, v. i. 2. (1.) m. h. ulme. | **Glimmſtengel**, m. Kvalmepind, c.

Glimmer, m. **-s** pl. ſ. sg. Glimmer, c., Glimmerguld, Glimmerſølv, n. | **Glimmerblättchen**, n. Glimmerblad, n.; **-ſand**, m. Glimmerſand, n.; **-ſchiefer**, m. Glimmerſtifer, c.

Glimmerig, adj. glimrende, glimmerholdig.

Glimmern, v. i. 1. m. h. glimre, tindre.

Glimpf, m. **-es** ub. pl. Lemfældigheb, Lempe, Mildheb, Overbærelſe, c.; ✝ Anſeelſe, Ære, c., godt Navn.

Glimpflich, adj. lemfældig, mild. — **Glimpflichkeit**, f. Lemfældigheb, c.

Glitſche, f. **-n**. Glidebane, c.

Glitſchen, v. i. 1. m. h. og ſ. glide.

Glitſcherig, adj. ſlibrig, glat.

Glitzerig, adj. blinkende, tindrende.

Glitzern, v. i. 1. m. h. blinke, glimte, tindre. | **Glitzer-tand**, m. Glimmerſtads, c.

Globus, m. pl. **-ben**. Globus, c.

Glocke, f. **-n**. (Dim. **Glöckchen**, **Glöcklein**, n.) Klokke, c.; † Ur, n.; Oſſellokke, Lampekuppel, c.; Kruſejærn, n.; Ret til Agerhønſejagt, c.; Kaardegreb, n.; **etw. an die große — hängen, bringen, binden**, ſlaa paa den ſtore Tromme; **er hat läuten hören, weiß aber nicht, wo die -en hängen**, han veb, at Byen hedder Snerpe, men han veb ikke, hvor den ſnerper hen. | **Glocken-blume**, f. Klokkeblomſt, c.; **-förmig**, klokkeformig; **-garn**, n. Fuglenet, n.; **-gehäuſe**, n. Klokkehus, n.; **-geläute**, n. Klokkeringning, c.; **-getön**, n. Klokkeklang, c.; **-gießer**, m. Klokkeſtøber, c.; **-gießerei**, f. Klokkeſtøberi, n.; **-gut**, n. ſe **-ſpeiſe**; **-hammer**, m. Klokkehammer, c.; **-haus**, n. Klokkehus, n.; **-klang**, m. Klokkeklang, c.; **-klöpfel**, m. Klokkeknevel, c.; **-läuter**, m. Ringer, c.; **-ſchlag**, m. Klokkeſlag, n.; **-ſchwengel**, m. ſe **-klöpfel**; **-ſeil**, n. Klokkeſnor, Klokkeſtræng, c.; **-ſpeiſe**, f. Klokkemalm, Klokkegods, n.; **-ſpiel**, n. Klokkeſpil, Sangværk, n.; **-ſtube**, f. Klokkerum, n.; **-ſtuhl**, m. Klokkeſtol, c., Klokkeſtabel, c.; **-t(h)urm**, m. Klokketaarn, n.; **-ton**, m. Klokkelyb, c.; **-zug**, m. Træf i Klokken, n.; Klokkeſtræng, c.

Glöckeln, glocken, v. t. 1. kvalle, kruſe.

Glöckner, m. **-s** pl. ſ. sg. Klokker, c.

Gloms, m. **-es**. ub. pl. × Tykmælk, c.

Glorie, f. **-n**. Glorie; Herlighed, Højhed, Ære, c.

Glorios, gloriös, adj. prisværdig, rosværdig, herlig.

Glorreich, glorwürdig, adj. ærefuld, glorværdig.

Gloſſe, f. **-n**. Gloſe, Anmærkning, Forklaring, Gloſeſamling, Gloſebog, c.; **-n über etw. machen**, gjøre ſpydige Bemærkninger over noget.

Gloſſ(e)ren, v. i. 1. m. h. gjøre Gloſer, gjøre Bemærkninger.

Glosten, v. i. 1. m. h. ulme.

Glostern, v. i. 1. m. h. ſtirre.

Glotzen, v. i. 1. m. h. glo. | **Glotz-äugig**, med ſtirrende Øjne, køjet.

Glotzer, m. **-s** pl. ſ. sg. En, ſom glor.

Gluchzen, v. i. 1. m. h. kagle; hulke.

Glück, n. **-es** ub. pl. Lykke, c., Held, n.; **Eim. — wünschen**, lykonske en; **zum -e, zu allem -e, zu gutem -e**, lykkeligvis, heldigvis; **auf gut —**, paa Lykke og Fromme; **— zu, — auf**, til Lykke! **sein — machen**, gjøre sin Lykke; **— im Spiele haben**, have Held med sig i Spil. | **Glück-begünstigt**, begunstiget af Lykken; **-bringend**, heldbringende; **-gekrönt**, kronet af Lykken; **-selig**, lykkalig; **-seligkeit**, f. Lykkaligheb, c.; **-verheißend**, varslende Lykke; **-wunsch**, m. Lykonskning, c. — **Glücks-bote**, m. Lykkens Bud, n.; **-fall**, m. Lykketræf, n.; **-göttin**, f. Lykkens Gudinde, c.; **-gut**, n. timeligt Gods, n.; **-hafen**, m. Lykkepotte, c.; **-hand**, f. heldig Haand, c.; **-haube, -haut**, f., **-hut**, m. Sejerskjorte, c.; **-jäger**, m. Lykkejæger, Lykkefrister, c.; **-kind**, n. Lykkens Barn, n.; **-pilz**, m. Lykkens Pamfilius, c.; **-prinz**, m. se **-kind**; **-rad**, n. Lykkehjul, n.; **-ritter**, m. Lykkeridder, c.; **-sache**, f. Tilfælde, n.; **-spiel**, n. Lykkespil, n.; **-stand**, m. Lykke, c., Held, n., Velstand, c.; **-stern**, m. Lykkestjærne, c.; **-stunde**, f. lykkelig Time, heldig Stund, c.; **-tag**, m. lykkelig Dag, heldig Dag, c.; **-topf**, m. se **-hafen**; **-wechsel**, m. Lykkestifte, n.; **-wurf**, m. heldigt Kast, n.; **-zug**, m. heldigt Træk, n.; **-zufall**, m. Lykketræf, n.

Glucke, f. **-n**. Skrukhøne, Liggehøne, c.; Plejaderne, pl.

Glucken, v. i. 1. m. h. klukke, strukke; † drikke. | **Gluck-henne**, f. Skrukhøne, Liggehøne, c.

Glücken, v. i. 1. m. h. og s. lykkes; **es glückt ihm**, det lykkes ham.

Glückhaft, adj. † lykkebringende, heldig.

Glücklich, adj. lykkelig, heldig.

Glucksen, v. i. 1. m. h. klukke, strukke.

Glüh, adj. glødende.

Glühe, f. **-n**. Glød, Glødning, c.

Glühen, v. i. 1. m. h. gløde; blusse; fig. brænde; **das Auge glüht**, Øjet gløder, funkler; **mit -den Wangen**, med glødende, blussende Kinder; v. t. gløde, gjøre gloende. | **Glüh-farbe**, f. gloende rød Farve; **-feuer**, n. Glødild, Kulild, c.; **-hitze**, f. Glødhede, c.; **-ofen**, m. Smelteovn, gloende Ovn, c.; **-wein**, m. afbrændt Vin, krydret Vin, c.; **-wurm**, m. St. Hansorm, c. (Lampyris).

Glupen, glupschen, v. i. 1. m. h. se **kiævt, stele**.

Glut, (**Gluth**), f. **-en**. Glød, Hede, Lue, Flamme, c.; fig. heftig Lidenskab, c. | **Glut-auge**, n. glødende Øje, n.; **-blick**, m. glødende Blik, n.; **-empfindung**, f. brændende Følelse, c.; **-meer**, n. Ildhav, n.; **-pfanne**, f. Fyrfad, n.; **-schaufel**, f. Ildskuffe, c.

Gluten, (**gluthen**), v. i. 1. m. h. gløde, straale; v. t. gløde.

Glutig, (**gluthig**) adj. glødende.

Glyzerin, n. **-s** ub. pl. Glycerin, n.

Gnabbern, v. i. se **knabbern**.

Gnade, f. **-n**. Naade, Yndest, c.; Gunst, Godhed, Bevaagenhed; Naadesbevisning, c.; **halten Sie zu -n**, tag mig det ikke ilde op; **Eure, (Ew.) -n**, Deres Naade; **— für Recht ergehen lassen**, lade Naade gaa for Ret. | **Gnaden-belohnung**, f. Naadeløn, c.; **-beruf**, m. Naadekald, n.; **-bezeigung**, f. Naadesbevisning, c.; **-bild**, n. Naadebillede, n.; **-blick**, m. naadigt Blik; **-born**, m. Naadekilde, c.; **-brief**, m. Naadebrev, n.; **-brot**, n. Naadsensbrød, n.; **-bund**, m. Naadepagt, c.; **-frist**, f. Naadenstid, c.; **-gabe**, f. Naadegave, c.; **-gehalt**, n. Naadeløn, c.; **-geld**, n. Naalepenge, Pension, c.; **-geschenk**, n. Naadegave c.; **-jahr**, n. Naadsensaar, n.; **-kette**, f. Æreskjæde, c.; **-kraut**, n. Naadesurt, c. (Gratiola officinalis); **-lohn**, m. Naadeløn, c.; **-meister**, m. Frimester, c.; **-mittel**, n. Naademiddel, n.; **-quelle**, f. Naadekilde, c.; **-reich**, n. Naadens Rige, n.; **-ruf**, m. Naadekald, n.; **-stoß**, m. Naadestød, n.; **-stuhl**, m. Naadestol, c.; **-wahl**, f. Naadevalg, n.; **-wirkung**, f. Naadevirkning, c.; **-zeichen**, n. Naadestegn, n.; **-zeit**, f. Naadetid, c.

Gnaden, v. i. 1. m. h. være naadig; **gnade dir Gott**, Gud naade dig!

Gnädig, adj. naadig; gunstig, bevaagen; **-er Herr**, naadige Herre.

Gnädiglich, adv. † se **gnädig**.

Gnagen, v. t. se **nagen**.

Gnarren, v. i. 1. m. h. knurre.

Gnatz, m. **-es -e**. Udslæt, n., Skurv, c., Fnat, n.

Gnatze (**Gnätze**), f. se **Gnatz**.

Gnatze, f. **-n**. Stikflue, c.

Gnatzig, gnätzig, adj. skurvet, fnattet.

Gneis (**Gneiß**), m. **-es -e**. Gnejs, c.

Gneisig, adj. gnejsholdig.

Gnitter, m. se **Knitter**.

Gnitze, f. **-n**. Stikflue, c.

Gnom, m. **-en -en**. Gnom, Nisse, c.

Gnu, n. **-s -s**. Gnu, n.

Gnurren, v. i. se **knurren**.

Gökelhahn, m. **-es -ähne**. Gaardhane, c.

Gold, n. **-es** ub. pl. Guld, n.; **mit — aufwägen**, oppeje med Guld; **es ist nicht alles —, was glänzt**, det er ikke alt Guld, som glimrer. | **Gold-ader**, f. Guldaare, c.; **-adler**, m. Kongeørn, c. (Aquila fulva); **-ammer**, f. Guldværling, Gulspurv, c. (Emberiza citrinella); **-amsel**, f. Guldpirol, Guldbroskel, c. (Oriolus galbula); **-arbeit**, f. Guldsmedarbejde, n.; **-arbeiter**, m. Guldarbejder, c.; **-auflösung**, f. Guldopløsning, c.; **-barren**, m. Guldbarre, c.; **-blatt**, n. Guldblad, n.; **-blech**, n. Guldblik, n.; **-borte**, f. Guldbræmme, Guldsnorre, c.; **-brassen**, m. Guldbrasen, c.; **-butte**, f. Rødspætte, c. (Pleuronectes); **-draht**, m. Guldtraad, c.; **-drossel**, f. se **-amsel**; **-durst**, m. Guldtørst, c.; **-faden**, m.

Guldtraad, c.; **-farbe**, f. Guldfarve, c.; **-farben**, **-farbig**, guldgul; **-fasan**, m. Guldfasan, c.; **-finger**, m. Guldbrand, Ringfinger, c.; **-fisch**, m. Guldfisk, c.; **-fliege**, f. Guldhveps, c. (Chrysis); Guldflue, c. (Musca Cæsar); **-flimmer**, m., **-flinker**, **-flitsche**, f. Guldforn, n.; **-fuchs**, m. en rødgul Hest, c.; pl. Guldpenge; **-gelb**, guldgul; **-gelockt**, med gyldne Lokker, guldfager; **-geschirr**, n. Guldfade, pl.; **-gewicht**, n. Guldvægt, c.; **-gier**, f. Guldbegjærlighed, c.; **-glanz**, m. Guldglands, c.; **-glänzend**, glimrende som Guld; **-gräber**, m. Guldgraver, c.; **-grieß**, m. guldholdigt Grus, n.; **-grube**, f. Guldgrube, c.; **-grund**, m. Guldgrund, c.; **-gulden**, m. Guldstykke, n.; **-haar**, n. guldgult Haar, n.; gul Evighedsblomst, c. (Gnaphalium arenarium); **-hähnchen**, n. Fuglekonge, c. (Regulus); **-haltig**, guldholdig; **-horn**, n. Guldhorn, n.; **-junge**, m. prægtig Dreng, c.; **-kind**, n. prægtigt Barn, n.; **-klumpen**, m. Guldklump, c.; **-knopf**, m. Guldknap, c.; **-krone**, f. Guldkrone, c.; **-küste**, f. Guldkyst, c.; **-lack**, m. guldgul Lakfernis, c.; Gyldenlak (Cheiranthus cheiri); **-lahn**, m. Guldbort, c.; **-land**, n. Guldland, n.; **-leiste**, f. Guldlist, c.; **-locking**, med gyldne Lokker, guldfager; **-macher**, m. Guldmager, Adept, c.; **-macherei**, f. Guldmageri, n.; **-maulwurf**, m. Guldmuldvarp, c. (Chrysochloris); **-mine**, f. Guldmine, c.; **-münze**, f. Guldmønt, c.; **-papier**, n. Guldpapir, n.; **-platte**, f. Guldplade, c.; **-probe**, f. Guldprøve, c.; **-regen**, m. Guldregn, c. (Cytisus); **-reich**, guldrig; **-reif**, **-ring**, m. Guldring, c.; **-sand**, m. Guldsand, n.; **-schaum**, m. Bladguld, Bogguld, n.; **-schmied**, m. Guldsmed, c.; Kongelsber, c. (Carabus auratus); **-sohn**, m. bedste Søn; **-spinner**, m. Guldtrækker, c.; **-staub**, m. Guldstøv, n.; **-stickerei**, f. Guldbroderi, n.; **-stoff**, m. Guldstof, Gyldenstykke, n.; **-stück**, n. Guldklump, c.; Guldstykke, n., Guldmønt, c.; Brokade, c.; **-stufe**, f. Gulderts, c.; **-sucher**, m. Guldsøger, Guldgraver, c.; **-tochter**, f. bedste Datter; **-wage**, f. Guldvægt, c.; **-wasser**, n. Gyldenvand, n.; **-wespe**, f. se **-fliege**; **-zieher**, m. Guldtrækker, c.

Golden, adj. gylden; af Guld, Guld-; **-e Hochzeit**, Guldbryllup; **-e Regel**, gylden Regel; **-es Zeitalter**, Guldalderen; **-es Elend**, forgyldt Elendighed; **Eim. -e Berge versprechen**, love en Guld og grønne Skove.

Goldig, adj. gylden.

Golf, m. **-es -e.** Havbugt, c. | **Golf-strom**, m. Golfstrøm, c.

Gölle, f. **-n.** Flodstik, n.

Goller, m. se **Koller**.

Golm, m. **-es -e.** Høj, c.

Gondel, f. **-n.** Gondol, c.

Gondolier, m. **-s -e.** Gondolstipper, c.

Gönnen, v. t. 1. unde; forunde, tilstaa, give, lade vederfares.

Gönner, m. **-s** pl. ſ. sg. Velynder, c.

Gönnerhaft, adj. beſtyttende, protegerende.

Gönnerin, f. **-nen.** Velynderinde, c.

Gönnerſchaft, f. **-en.** Protektion, c., Patronat, n.

Göpel, m. **-s** pl. ſ. sg. Heſſemaſtine, Vinde, c.

Gör, n. **-s -en.** Barn, n., Unge, c.

Gording, f. **-en.** (til Sss) Gaarding, c.

Gösch, f. **-en.** (til Sss) Giss, c.

Gosche, f. **-n.** stor Mund, Kiæft, Flab, c.; Kys, n.

Gose, f. ud. pl. et Slags hvidt Øl.

Gosse, f. **-n.** Vask, Vasterende; Rendesten, c.

Goß, m. **-ſſes -ſſe.** Skrue, Molleskrue, Kværnskrue, c.

Got(h)e, m. **-n -n.** Gother, c.

Got(h)iſch, adj. gothisk; fig. smagløs, plump.

Gott, m. **-es** ub. pl. Gud, c.; **daß ſich — erbarme**, Gud forbarme sig; **etw. für -es Lohn thun**, gjøre noget gratis; **um -es willen**, for Guds Skyld; **ſo wahr ein — lebt**, saa sandt Gud lever; **-es Wort vom Lande**, × Landsbypræst, c.; **leider -es**, des værre. | **Gott-ähnlich**, gudlig; **-ähnlichkeit**, f. Gudlighed, c.; **-ergeben**, gudhengiven; **-fried**, m. Gotfred, c.; × tyk Badmelsfrakke, c.; **-gefällig**, gudvelbehagelig; **-gleich**, gudlig; **-los**, ugudelig, gudsforgaaen; **-loſigkeit**, f. Ugudelighed, c.; **-menſch**, m. Gudmenneske, n.; **-ſeibeiuns**, m. Fanden; **-ſelig**, gudelig, gudfrygtig; **-ſeligkeit**, f. Gudelighed, Gudfrygtighed, c.; **-vergeſſen**, som forglemmer Gud, ugudelig; **-vergeſſenheit**, f. Gudsforglemmelse, Ugudelighed, c.; **-verlaſſen**, forladt af Gud; **-vertrauen**, n. Tillid til Gud, c.; **-voll**, guddommelig. — **Gottes-acker**, m. Kirkegaard, c.; **-diener**, m. Herrens Tjener, c.; **-dienſt**, m. Gudstjeneste, Gudsdyrkelse, c.; **-dienſtlich**, som hører til Gudstjenesten; **-erbärmlich**, gudsjammerlig; **-friede**, m. Kirkens Fred, c. (treuga dei); **-furcht**, f. Gudsfrygt, Gudfrygtighed, c.; **-fürchtig**, gudfrygtig; **-furchtigkeit**, f. Gudfrygtighed, c.; **-gabe**, f. Guds Gave, c.; Afgift til Kirken, c.; **-gelahrtheit**, f. se **-gelehrſamkeit**; **-geld**, n. Gave til de fattige, c.; **-gelehrſamkeit**, f. Theologi, c.; **-gelehrter**, adj. Theolog, c.; **-gericht**, n. Gudsdom, c.; **-haus**, n. Gudshus, n., Kirke, c.; **-jämmerlich**, gudsjammerlig; **-kaſten**, m. Kirkeblok, Fattigblok, c.; **-läſterer**, m. Gudsbespotter, c.; **-läſterlich**, gudsbespottelig; **-läſterung**, f. Gudsbespottelse, Blasfemi, c.; **-leugner**, m. Gudsfornægter, Atheist, c.; **-leugneriſch**, gudsfornægtende, atheistisk; **-leugnung**, f. Gudsfornægtelse, c., Atheisme, c.; **-lohn**, m. Guds Løn, c., Løn af Gud; **-ſohn**, m. Guds Søn, c.; **-tiſch**, m. Guds Bord, n.; **-verächter**, m. Gudsforagter, c.; **-urt(h)eil**, n. Gudsdom, c., Ordale, n.; **-vergeſſen**, gudsforgaaen, ugudelig.

Gott, m. **-es -otter.** Gud, Afgud, c. | **Götter-abend**, m. guddommelig Aften, c.; **-ähnlich**, lig

Guder; **-berg**, m. Olymp, c.; **-bild**, n. Gudebillede, n.; **-bote**, m. Gudernes Sendebud, n.; **-dienſt**, m. Afgudstjeneſte, c.; **-funke**, m. guddommelig Gniſt, c.; **-gedanke**, m. guddommelig Tanke, c.; **-genoß**, m. Gudernes Fælle, c.; **-gericht**, n. Gudernes Ret, c.; **-geſchenk**, n. Gudernes Gave, c.; **-geſchlecht**, n. Gudernes Slægt, c.; **-getränk**, n. Gudedrik, c.; **-gleich**, lig Guder, guddommelig; **-könig**, m. Gudernes Konge, c.; **-königin**, f. Gudernes Dronning, c.; **-koſt**, f. Gudernes Spiſe, c.; **-leben**, n. guddommeligt Liv, Guddomsliv, n.; **-lehre**, f. Gudelære, Mythologi, c.; **-ſage**, f. Gudeſagn, n.; **-ſohn**, m. Gudernes Søn, c.; **-ſpeiſe**, f. Gudespiſe, Ambrosia, c.; **-ſpruch**, m. Guddomsord, Orakel, n.; **-ſtimme**, f. Gudernes Stemme, c.; **-ſtunde**, f. guddommelig Time; **-trank**, m. Gudedrik, Nektar, c.; **-wohnung**, f. Gudernes Bolig, c.

Götterhaft, adj. guddommelig.

Götterſchaft, f. **-en**. Guddommelighed; Gudernes Forſamling, c.

Gottheit, f. **-en**. Guddom, c.; Guddommelighed, c.

Göttin, f. **-nen**. Gudinde, c.

Göttlich, adj. guddommelig, himmelſk; fig. fiøn, fortræffelig. — **Göttlichkeit**, f. Guddommelighed, c.

Götze, m. **-n -n**. Afgud, c., Afgudsbillede, n. | **Götzen-altar**, m. Afgudsalter, n.; **-bild**, n. Afgudsbillede, n.; **-diener**, m. Afgudsdyrker, c.; **-dienerei**, f., **-dienſt**, m. Afguderi, n., Afgudsdyrkelſe, Afgudstjeneſte, c.; **-opfer**, n. Afgudsoffer, n.; **-pfaff**, **-prieſter**, m. Afgudspræſt, c.; **-tempel**, m. Afgudstempel, n.

Götzentum, n. **-s** ub. pl. Afgudsdyrkelſe, c.

Gouache, f. **-n**. Maleri med Vandfarve, n.

Gouti(e)ren, v. t. 1. gutere, finde Behag i, billige, bifalde.

Gouvernante, f. **-n**. Guvernante, c.

Gouvernement, n. **-s -s**. Guvernement, n.

Gouverneur, m. **-s -e**. Guvernør, Statholder, c.

Grab, n. **-es -äber**. Grav, c.; **zu -e geleiten**, følge til Jorden. | **Grab-feſt**, n. Ligbegængelſe, c.; **-gedanke**, m. Tanke om Døden, c.; **-geläute**, n. Ringning over en afdød, c.; **-gerüſt**, n. Katafalk, c.; **-geſang**, m. Gravſang, c.; **-gewölbe**, n. Gravhvælving, c.; **-hügel**, m. Gravhøj, c.; **-kraut**, n. Malurt, c.; **-legung**, f. Begravelſe, c.; **-lied**, n. Gravſang, c.; **-mal**, n. Gravmæle, Gravminde, Monument, n.; **-ſchrift**, f. Gravſkrift, c.; **-ſtätte**, f. Gravſted, n., Grav, c.; **-ſtein**, m. Ligſten, c.; **-t(h)ier**, n. Hyæne, c.; **-tuch**, n. Liglagen, Liglæde, n. — **Grabesgewölbe**, n. Gravhvælving, c.; **-hügel**, m. Gravhøj, c.; **-kirche**, f. den hellige Grav Kirke; **-luft** f. Gravluft, c.; **-nacht**, f. Gravens Nat, c.; **-rand**, m. Gravens Rand; Gravens Bred, c.; **-ruhe**, f. Gravens Hvile, c.; **-ſchlummer**, m. Gravens Søvn, c.; **-ſtille**, f. Gravens Stilhed, c. — **Gräber-fund**, m. Gravfund, n.; **-geruch**, m. Gravlugt, c.; **-nacht**, f. Dødens Nat, c.; **-ſtille**, f. Gravens Stilhed, c.; **-weibe**, f. Sørgepil, c.; **-weſpe**, f. Gravehveps, c. (Pompilus Sphex).

Grabbeln, v. i. .l. m. h. gramſe efter, føle paa.

Graben, v. t. 2. grave; gravere; **es hat ſich mir ins Gedächtnis gegraben**, det har gravet ſig, indprentet ſig i min Hukommelſe. | **Grabeiſen**, n. Spade; Gravſtik, c.; **-meißel**, m. Gravſtik, c.; **-ſchaufel**, f. Skovl, c.; **-ſcheit**, n. Spade, c.; **-ſtichel**, m. Gravſtik, c.

Graben, m. **-s -äben**. Grøft, Vandledning, c.; Grav, c. | **Graben-bord**, m. Grøftekant, c.; **-leitung**, f. Vandledning, c.; **-mauer**, f. yderſte Fæſtningsmur, c.; **-rand**, m. ſe **-bord**; **-zug**, m. Vandledning, c.

Gräber, m. **-s** pl. j. sg. Graver, c.

Grad, m. **-es -e**. Grad, c.; **im höchſten -e**, i højeſte Grad. | **Grad-bogen**, m. Grabbue, c., Sextant, c.; **-einteilung**, f. Gradinddeling, c.; **-meſſer**, m. Gradmaaler, c.; **-weiſe**, gradvis.

Grade, adj. lige; **der -e Weg**, den lige Vej; — **gegenüber**, lige over for; — **das Gegenteil**, lige det modſatte; **das geht — auf**, det gaar lige op; — **und ungrade**, eſſen og ueſſen; ligefrem, aaben, ærlig; djærv, henſynsløs; adv. lige, ligefrem, aftkrat, netop, nøje. | **Grad(e)aus**, **-hin**, lige frem; **-linig**, med lige Linjer; **-naſig**, med lige Næſe; **-ſinn**, m. Retſkaffenhed, c.; **-ſinnig**, ærlig, retſkaffen; **-wegs**, den lige Vej; **-zu**, ligefrem.

Grade, **Gräde**, f. ub. pl. Lighed; Ligefremhed, c.

Gradheit, f. ſe **Grade**.

Gradi(e)ren, v. t. 1. renſe, lutre, gradere. | **Gradi(e)r-haus**, n. Graderhus, n.; **-pfanne**, f. Graderkjedel, c.; **-waſſer**, n. Gradervand, n.

Gradui(e)ren, v. t. 1. afdele i Grader; fig. meddele en akademiſk Værdighed.

Graf, m. **-en -en**. (Dim. **Gräfchen**, **Gräflein**, n.) Greve, c. | **Grafen-krone**, f. Grevekrone, c.; **-ſitz**, m. Grevefæde, n.; **-ſtand**, m. Greveſtand, c.; **-titel**, m. Grevetitel, c.; **-würde**, f. Grevеværdighed, c.

Grafentum, n. **-s -tümer**. Grevеværdighed, c.

Gräfin, f. **-nen**. Grevinde, c.

Gräflich, adj. grevelig.

Grafſchaft, f. **-en**. Grevſtab, n.; Grevеværdighed, c.

Gram, adv. i: **Eim. — werden**, ſein, blive, være en gram, vred, fjendſk.

Gram, m. **-es** ub. pl. Græmmelſe, c. | **Gram-erfüllt**, opfyldt af Sorg; **-gebeugt**, nedbøjet af Sorg; **-los**, fri for Sorg; **-voll**, kummerfuld, ſorrigfuld.

Grämelei, f. **-en**. Vranteri, Tværeri, n.

Grämeler, m. se **Grämling**.

Grämeln, v. i. 1. m. h. vrante, tvære, være gnaven.

Grämen, v. r. 1. græmme sig.

Grämisch, **grämlich**, adj. vranten, gnaven, fortrædelig, knarvorn. — **Grämlichkeit**, f. Vrantenhed, Gnavenhed, c.

Grämling, m. **-s -e**. Knurrepotte, Vrantepose, Surmule, c.

Gramm, n. **-s -s**. Gram, n.

Grammatik, f. **-en**. Grammatik, Sproglære, c.

Grammatisch, adj. grammatikalsk.

Gran, m. (n.) **-es -e**. Gran, n.

Grän, n. **-es -e**. $^1/_2$ Gran, n.

Granat, m. **-en -en**. Granat, c. | **Granatapfel**, m. Granatæble, n.; **-kugel**, f. Granatkugle, c.; **-stein**, m. Granatsten, c.

Granate, f. **-n**. Granatsten, c.; Granatæble, n.; Granat, c.; se ogsaa **Garnate**.

Grand, m. **-s -e**. Grus, n. | **Grand-weg**, m. Grusvei, c.

Grandig, adj. sandet, fuld af Grus.

Grandios, adj. storartet.

Granit, m. **-es -e**. Granit, c. | **Granit-felsen**, m. Granitklippe, c.

Graniten, adj. af Granit, Granit-.

Granne, f. **-n**. Spids, c.; Agerskjæg, n., Bippe, c.; Børste, c., Haar, n.

Grans, m. **-es -e** (**Gransen**, m. **-s** pl. f. sg.) Enden af et Skib; Forstavn, Bagstavn, c.

Gränze, f. se **Grenze**.

Grapen, m. **-s** pl. f. sg. Gryde, c.

Grapp, m. **-es** ub. pl. **Krap**, c. (Plante).

Grapfen, v. t. 1. gramse, skrabe til sig.

Gras, n. **-es -äser**. (Dim. **Gräschen**, **Gräslein**, n.) Græs, n.; pl. **-ase**, Græsarter; **ins — beißen**, bide i Græsset; **darüber ist — gewachsen**, det er glemt; **das — wachsen hören**, høre Græsset gro. | **Gras-affe**, m. Grønskolling, c.; **-anger**, m. Græsmark, c.; **-artig**, græsagtig; **-bank**, f. Græsbænk, c.; **-blume**, f. Græsnellike, c.; **-butter**, f. Græsfimør, n.; **-feld**, n. Græsmark, c.; **-garten**, m. Græshave, Enghave, c.; **-grün**, græsgrøn; **-halm**, m. Græsstraa, n.; **-hecht**, m. × et tyndt Mennesle; **-hirsch**, m. (Jagt.) mager Hjort; **-huhn**, n. Vagtelkonge, c. (Rallus crex); **-hüpfer**, m. Græshoppe, c.; **-keim**, m. Græsspire, c.; **-keimig**, om Malt, naar det saar Græsspirer og derved en græsagtig Smag; **-land**, n. Græsjord, Vang, c.; **-lauch**, m. se **Schnittlauch**; **-mücke**, f. Græssmutte, Gærdesanger, c. (Sylvia curruca); **-pferd**, n. Græshoppe, c.; **-platz**, m. Græsplet, c.; **-reich**, græsrig; **-wege**, f. flydende Sommer, c.; **-weide**, Græsgang, c.; **-wuchs**, m. Græsvæxt, c.

Grasen, v. i. 1. m. h. græsse, gaa paa Græs; × slaa Græs; **auf eines andern Wiese —**, komme paa en andens Enemærker; **die Kugel grast**, Kuglen slaar mod Jorden og springer op. — **Grasung**, f. Græsning, Græsgang, c.

Gräsen, v. t. 1. labe græsse, fede paa Græs.

Gräsen, v. imp. × grue, gyse.

Graser, m. **-s** pl. f. sg. Mejer, c.; (Jagt.) Hjortens Tunge.

Gräserei, f. ub. pl. Høslæt, c., Græs, som slaas.

Gras, adj. skrækkelig; gruelig, vild, stirrende.

Gräßlich, adj. græsselig, skrækkelig, trædselsfuld. — **Gräßlichkeit**, f. Græsselighed, c.

Grassi(e)ren, v. i. 1. m. h. grasssere.

Grat, m. **-es -e** (**-äte**). Skarp Fjældkant, c.; Mønning, Rygning, c.; Rygrad, c. | **Gratt(h)ier**, n. Gemse, c.

Gräte, f. **-n**. Ben i Fisk, n.

Grätig, adj. fuld af Ben (om Fisk).

Gratial, n. **-es -e**. Gratiale, n.

Gratie, f. se **Grazie**.

Gratis, adv. gratis, for intet.

Grätschen, v. i. 1. m. h. skræve.

Grätschig, **grätschelig**, adj. skrævende, som skræver.

Gratulant, m. **-en -en**. Gratulant, c.

Gratuli(e)ren, v. i. 1. m. h. gratulere, ønske til Lykke; **Eim. —**, gratulere en; **sich —**, prise sig lykkelig.

Gratulation, f. **-en**. Gratulation, Lykønskning, c. | **Gratulations-besuch**, m. Gratulationsbesøg, n.; **-schreiben**, n. Lykønskningsskrivelse, c.

Grau, adj. graa; fig. gammel, Arilds; **vor -en Jahren**, for mange Aar siden; **alt und — werden**, blive gammel og graa; **das —**, den graa Farve; Graaværk, n. | **Grau-ammer**, f. Kornværling, c. (Emberiza miliaria); **-bart**, m. Graaskjæg, c.; **-bärtig**, graaskjægget; **-haarig**, **-härig**, graahaaret; **-lehlchen**, n. Graairisk, almindelige Brunelle, c. (Accentor modularis); **-kopf**, m. graahaaret Menneske, n.; **-mantel**, m. se **Nebelkrähe**; **-meise**, f. se **Sumpfmeise**; **-schimmel**, m. Graastimmel, c.; × **Wisel**, n.; **-specht**, m. Graaspætte, c. (Picus canus); **-t(h)ier**, n. **Wisel**, n.; **-wacke**, f. Graasten, c.; **-werk**, n. Graaværk, n.

Grauchen, n. **-s** pl. f. sg. Dyr af graa Farve; især **Wisel**, n.

Graue, f. ub. pl. graa Farve, c.

Gräuel, m. (n.) se **Greuel**.

Grauen, v. i. 1. m. h. graane, blive graa; fig. grø; **der Tag graut**, det gryr ad Dag; gru for, have Afsky for; **es graut mir (mich) vor ihm**, jeg gruer for ham.

Grauen, n. **-s** ub. pl. Gru, Gysen, c. | **Grauen-haft**, **-voll**, gruelig, grufuld, forfærdelig.

Graulich (**gräulich**), adj. graaagtig, graaladen.

Gräulich, adj. se **greulich**.

Graupe, f. **-n**. (Dim. **Gräupchen**, **Gräup-**

lein, n.) Gryn; Hagl, n.; Korn, n. | **Graupengang**, m. Grynkværn, c.; **-mühle**, f. Grynmølle, c.; **-müller**, m. Grynmøller, c.; **-schleim**, m., **-suppe**, f. Grynsuppe, c.

Graupel, Gräupel, f. **-n**. Hagel, n.

Gräupeln, graupeln, v. imp. 1. hagle.

Graupicht, adj. grynagtig.

Graupner, m. **-s** pl. ſ. sg. Grynmøller, Grynhandler, c.

Graus, m. **-es** ub. pl. Gru, Gyſen, Skjælven, Rædſel, c.

Graus, adj. gruelig, gyſelig.

Grausal, n. **-s -e**. Uhyre, n.

Grausam, adj. gruſom, grum; × overordentlig, ſtærk, heftig; † gruelig, græsſelig. —**Grausamkeit**, f. Gruſomhed, c.

Grauſeln, v. i. 1. m. h. gyſe.

Grauſen, v. i. 1. m. h. gyſe, bæve, ſkjælve; grue; **mir (mich) grauſet's**, jeg gruer, jeg gyſer, v. t. knuſe. | **Grauſend-erregend**, gruopvækkende.

Grauſenhaft, grauſig, adj. rædſom, gyſelig, gruelig.

Gräusler, m. × ſe **Graupner**.

Grauß, m. **-es** ub. pl. Grus, n.

Graveur, m. **-s -e**. Graver, c.

Gravi(e)ren, v. t. 1. gravere.

Gravität, f. ub. pl. Gravitet, c.

Gravitation, f. ub. pl. Tyngdekraft, c. | **Gravitations-geſetz**, n. Tyngdelov, c.; **-kraft**, f. Tyngdekraft, c.

Gravitätiſch, adj. gravitetiſk.

Grazie, f. **-n**. Gratie, Ynde, c.

Graziös, adj. gratiøs.

Greif, m. **-es -e**. (**-en -en**) Grif, c.; Kondor, c. (Vultur gryphus); **Greb**, n., **Hank**, c.; — **ſpielen**, lege Tag fat. | **Greif-geier**, m. Kondor, c.

Greifbar, adj. ſe **greiflich**.

Greifen, v. t. 2. gribe, fange; **etw. aus der Luft** —, gribe noget ud af Luften; **das greift ſich mit den Händen**, det er til at tage og føle paa; v. i. m. h. gribe; **nach etw.** —, gribe efter noget; **zu einem Mittel** —, gribe til et Middel; **um ſich** —, gribe om ſig; **Einem in ſein Amt, an ſeine Ehre** —, gribe ind i ens Beſtilling, angribe ens Ære; **in ſeinen eigenen Buſen** —, gribe i ſin egen Barm. | **Greif-klaue**, f. Rovfod, c.; **-ſchwanz**, m. Snohale, c.

Greifig, adj. ſom kan omſpændes med begge Hænder; hvad der gribes efter, ſøgt.

Greiflich, adj. gribelig, ſom kan gribes.

Greinen, v. i. 1. m. h. ſlæbe, vræle, tudſtraale; × grine.

Greis, adj. graa.

Greis, m. **-es -e**. Olding, Gubbe, c. | **Greiſenalter**, n. Oldingealder, c.

Greiſen, v. i. 1. m. h. blive graa; ældes.

Greiſenhaft, adj. oldingeagtig. — **Greiſenhaftigkeit**, f. Alderdomsſvaghed, c.

Greiſin, f. **-nen**. gammel Kone, c.

Greiſler, m. ſe **Graupner**.

Greling, m. **-s -e**. Pertline, c.

Grell, adj. ſkrigende, ſkærende, ſkingrende, afſtikkende. — **Grellheit**, f. den Egenſtab at være afſtikkende, ſkærende.

Grellen, v. i. 1. m. h. ſkingre, ſtrige.

Grempel, m. **-s** ub. pl. Smaahandel, c.

Grenadier, m. **-s -e**. Grenader, c.

Grendel, m. **-s** pl. ſ. sg. Skodde; Bom, Slagbom; Plovaas, c.

Grenſel, m. **-s** pl. ſ. sg. Portulak, c. (Portulaca).

Grenſing, m. **-s -e**. Potentil, c. (Potentilla).

Grenze, f. **-n**. Grænſe, c. | **Grenz-aufſeher**, m. Grænſebetjent, c.; **-bach**, m. Grænſebæk, c.; **-berciter**, m. Grænſeryttер, c.; **-berichtigung**, f. Grænſeregulering, c.; **-beſichtigung**, f. Eftersyn af Grænſen, n.; **-diſtrikt**, m. Grænſediſtrikt, n.; **-feſtung**, f. Grænſefæſtning, c.; **-fluß**, m. Grænſeflod, c.; **-gebirge**, n. Grænſebjærgene, pl.; **-gegend**, f. Grænſeegn, c.; **-graben**, m. Grænſegrøft, c.; **-hügel**, m. Grænſebakke, c.; **-irrung**, f. Grænſeſtridighed, c.; **-land**, n. Grænſeland, n.; **-mal**, n. Grænſemærke, n.; **-ort**, m. Grænſeſted, n.; **-pfahl**, m. Grænſepæl, c.; **-ſcheidung**, f. Grænſeſkjel, n.; **-ſchloß**, n. Grænſeſlot, n.; **-ſtadt**, f. Grænſeby, c.; **-ſtein**, m. Grænſeſten, c.; **-ſtreitigkeit**, f. Grænſeſtridighed, c.; **-wächter**, m. Grænſevogter, c.; **-wall**, m. Grænſevold, c.; **-weg**, m. Grænſevej, c.; **-wehr**, f. Grænſevold, c. — **Grenzen-los**, grænſeløs; **-loſigkeit**, f. Grænſeløshed, c.

Grenzen, v. i. 1. m. h. grænſe; **an ein Land** —, grænſe til et Land; v. t. begrænſe.

Grenzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Grænſebeboer, c.

Grete, f. **-n**. Grete, c.; — **im Buſch**, Kommen, c.; **Gretchen vom Deich**, (til Sos) Krydsbramſeil, n.

Greuel, m. **-s** pl. ſ. sg. Vækelhed, Vammelſe, c.; Rædſel, Gru; Afſkyelighed, Vederſtyggelighed, c. | **Greuel-geſtalt**, f. gruelig Skikkelſe, Rædſelsſtikkelſe, c.; **-that**, f. Rædſelsdaad, c.; **-voll**, rædſelsfuld, forfærdelig, grufuld.

Greuelhaft, adj. gruelig, vederſtyggelig, afſkyelig, rædſom.

Greulich, adj. gruelig, gruopvækkende, grufuld, forfærdelig, rædſom.

Griebe, f. **-n**. Fedtgreve, Talggreve, c.; Udſlæt paa Underlæben.

Griebs, m. **-es -e**. Kjærnehus, n.

Grieche, m. **-n -n**. Græker, c.

Griechenland, n. **-s** Grækenland, n.

Griechentum, n. **-s** ub. pl. Græskhed, c.

Griechin, f. **-nen**. Grækerinde, c.

Griechiſch, adj. græſk.

Griechſäule, f. ſe **Griesſäule**.

Grienig, adj. libende af Nyregruš.

Gries, adj. graa. | **Gries-bart**, m. Graa-

stjæg, n.; almindelig Skvalderkaal, c. (Aegopodium podagraria); **-gram**, m. Gnavenhed, c., Surmuleri, n.; Gnavenpind, c.; **-grämeln**, være gnaven, surmule; **-grämig**, **-grämlich**, **-grämisch**, gnaven, brauten.

Gries (Grieß), m. **-es -e**. Grus, Grums, n., groft Sand; Nyregrus, n.; groft malet Korn; fine Gryn. | **Gries-asche**, f. kalcineret Vinsten, c.; **-beschwerden**, pl. Stensmerter; **-brei**, m. Grynvælling, c.; **-horst**, m. Sandø, c.; **-huhn**, n. Brakvale, c. (Glareola); **-säule**, f. Plovstule, c.; **-sieb**, n. Grynsigte, c.; **-wärtel**, m. Opsynsmand ved Turnering, c.

Grieseln, v. t. l. knuse smaat; v. i. smulre; **es grieselt mich**, × jeg gyser lidt.

Grieseln, v. t. l. grutte, straa, male groft.

Griesicht, adj. grusagtig, sandagtig, sandet.

Griesig, n. **-s** ub. pl. Biernes Skarn, n.

Griff, m. **-es -e**. Greb, Haandgreb, Haandtag, Hæfte, Fæste, n.; **einen — thun**, gjøre et Greb; fig. Kunstgreb, Kneb, n.; Haandfuld, c.; Spænd, n.; (Jagt.) Rovfuglenes Kloer. | **Griffbrett**, n. Grebbræt, n. (Violin); **-loch**, n. Hul paa en Fløjte, n.

Griffel, m. **-s** pl. ſ. sg. Griffel, c. | **Griffelsäule**, se **Griessäule**.

Griffig, adj. se **greifig**.

Grille, f. **-n**. Grille, c., sælsomt Indfald, n., Lune, n.; Nykke, c.; Faarekylling, * Siris, c. (Acheta). | **Grillen-fang**, m. Grillefængeri, n.; **-fänger**, m. Grillefænger, c.; **-fängerei**, f. Grillefængeri, n., Grille, c.; **-fängerisch**, lunefuld, sær; **-spiel**, n. Tankespil, n. (paa et Bræt med 35 Huller); **-werk**, n. vildt Billedværk; groteſt Arbejde, n.

Grillen, v. i. l. m. h. stingre, pibe; fange Griller; være gnaven.

Grillenhaft, adj. lunefuld, sær. — **Grillenhaftigkeit**, f. Lunefuldhed, Særhed, c.

Grillig, adj. lunefuld, sær. — **Grilligkeit**, f. Lunefuldhed, c.

Grimasse, f. **-n**. Grimasse, c.

Grimassi(e)ren, v. i. l. m. h. gjøre Grimasser.

Grimm, m. **-es** ub. pl. Forbitrelse, Harme, c. | **Grimm-schnaubend**, fnysende af Harme.

Grimm, adj. frygtelig. | **Grimm-darm**, m. Tyktarm, c.; **-kalt**, forfærdelig kold.

Grimmen, v. imp. l. stære, knibe; **es grimmt mir (mich) im Bauch**, det stærer i min Mave; fig. **es grimmt mich**, det harmer mig; v. i. ‡ blive forbitret.

Grimmig, adj. rasende forbitret; heftig, frygtelig. — **Grimmigkeit**, f. rasende Vrede.

Grind, m. **-es -e**. Udslæt, n., Skurv, c.; † Gryn, Snavs, n.; × Hoved, n. | **Grind-kopf**, m. skurvet Hoved, n.; **-kraut**, n. Skabiose, c. (Scabiosa); **-wurz**, f. Rødstrøppe, c. (Rumex acutus).

Grindig, adj. skurvet.

Grinsen, **grinzen**, v. i. l. m. h. grine; *stire.

Grippe, f. **-n**. Grippe, c.

Grips, m. **-es -e**. Hjærne, c.; × Nakke, Krave, c.; Fruhus, n.

Gripsen, v. t. l. stjæle.

Grob, adj. grov; stærk. plump; fig. grov, plump, raa, uhøflig, udannet; **-es Tuch**, groft Klæde; **-e Arbeit**, groft Arbejde; **-ein -er Scherz**, en grov Spøg; **-e See**, høj Sø. | **Grobdrähtig**, **-fädig**, grovtraadet; **-feile**, f. Grovfil, c.; **-fühlend**, fig. grovkornet; **-gewicht**, n. Bruttovægt, c.; **-gliederig**, groblemmet, stærlemmet; **-häutig**, grovhudet, tykhudet; **-kalk**, m. grov Kalk, c.; **-körnig**, grovkornet; **-schmied**, m. Grovsmed, c.; **-schrötig**, af groft Metal; **-schwanger**, højfrugtsommelig; **-sinnlich**, grovsanselig; **-zeug**, n. groft Tøj, n.; fig. Pak, n.

Gröbe, f. ub. pl. Grovhed, c.

Grobheit, f. **-en**. Grovhed, Plumphed, c.

Grobian, m. **-es -e**. Grobian, Tølper, c.

Gröblich, adj. grovelig, paa en grov Maade, lidt grov.

Gröbs, m. **-es -e**. Kjærnehus, n.

Groden, m. **-s** pl. ſ. sg. Forland, n.

Grog, m. **-s -s**. Grog, Toddy, c.

Gröhlen, **grölen**, v. t. l. og i. m. h. brøle.

Groll, m. **-es -e** (**-rölle**). Nag, n.; Harme, Forbitrelse, c.; **einen — auf einen werfen**, faa Nag til en; **einen — auf einen haben**, bære Nag til en.

Grollen, v. i. l. m. h. rulle hult, drøne; fig. vredes paa, bære Nag til, være opbragt paa; **Eim. — bære Nag til en.**

Grollhaft, adj. vred, forbitret.

Grölz, m. **-es -e**. Kæb, n.

Grölzen, v. i. l. m. h. tæbe.

Grönland, n. Grønland, n. | **Grönlandsfahrer**, m. Grønlandsfarer, c.

Grönländer, m. **-s** pl. ſ. sg. Grønlænder, c.

Grönländisch, adj. grønlandſk.

Gropp, m. **-es -e**. (**Groppe**, f.) se **Kaulkopf**.

Groschen, m. **-s** pl. ſ. sg. Groschen, c.

Groß, stor; **einen Fuß —**, en Fod stor; **die -en Propheten**, de store Profeter; **eine -e Meile**, en rigelig Mil; **etw. im -en treiben**, drive noget i det store; **im -en verkaufen**, sælge en gros; **der -e Hause**, den store Hob; **-es Geld**, store Penge; **ein -er Mann**, en stor, anset, mægtig Mand; **eine -e Miene annehmen**, paatage sig en vigtig Mine; **sich — machen**, gjøre sig vigtig; **— thun**, **— sprechen**, prale, brøde; **eine -e Kleinigkeit**, en stor Bagatel; **im größten Sommer**, midt om Sommeren; **in seinem -en Alter**, i hans høje Alderdom; **mit -em Weinen**, med heftig Graad; **einen — anblicken**, se paa en med store Øjne; **— denken**, tænke ædelt; **ich habe es nicht — nötig**, jeg trænger ikke meget dertil. | **Groß-achtbar**, ‡ højagtbar;

-admiral, m. Storadmiral, c.; **-artig**, storartet; **-augig**, storøjet; **-base**, f. Granbtante, c.; **-bäuchig**, tykmavet; **-bauer**, m. Gaardmand, c.; **-botschafter**, m. Ambassabor, c.; **-butzend**, n. Gros, n.; **-eltern**, pl. Bebsteforældre, pl.; **-enke**, m. Forfar, Aolskarl, c.; **-enkel**, m. Barnebarns Barn, n.; **-fürst**, m. Storfyrste, c.; **-fürstin**, f. Storfyrstinde, c.; **-fürstentum**, n. Storfyrstendømme, n.; **-geaugt**, storøjet; **-gegliedert**, se **-gliederig**; **-gemut(h)et**, højsindet, højmodig; **-gliederig**, sværlemmet; **-grundbesitzer**, m. Jorddrot, c.; **-handel**, m. Handel en gros, c.; **-händler**, m. Grosserer, c.; **-herr**, m. Storherre, Storsultan, c.; **-herzig**, højhjærtet, storhjærtet; **-herzog**, m. Storhertug, c.; **-herzogin**, f. Storhertuginde, c.; **-herzogtum**, n. Storhertugdømme, n.; **-hirn**, n. den store Hjærne; **-hundert**, n. stort Hundrede, n. (120 Stkr.); **-industrie**, f. Storindustri, c.; **-jährig**, myndig; **-karri(e)rt**, storkærnet; **-knemt**, m. Aolskarl, c.; **-kreuz**, n. Storkors, n.; **-loge**, f. Storloge, c.; **-macht**, f. Stormagt, c.; **-mächtig**, stormægtig; **-maul**, n. Storpraler, Skryder, c.; **-mäulig**, stormundet; fig. storsnudet, storpralende; **-meister**, m. Stormester, c.; **-mögend**, se **-mächtig**; **-mut(h)**, f. Højmodighed, c.; **-müt(h)ig**, højmodig; **-mutter**, f. Bebstemoder, c.; **-mütterlich**, bebstemoderlig; **-neim**, m. Granbonkel, c.; **-prahler**, m. Storpraler, Pralhans, c.; **-prahlerei**, f. Storpraleri, n.; **-prahlerisch**, storpralende; **-richter**, m. Overbommer, c.; **-schnäuzig**, storsnudet; **-segel**, n. Storsejl, n.; **-siegelbewahrer**, m. Storseglbevarer, c.; **-sinn**, m. Højsind, n.; **-sinnig**, højsindet; **-sprecher**, m. Storpraler, Pralhans, Skryder, c.; **-sprecherei**, f. Praleri, Skryderi, n.; **-sprecherisch**, storpralende; **-stadt**, f. Hovedstad, c.; **-städter**, m. Beboer af en Hovedstad, c.; **-städtisch**, svarende til en stor By; **-stallmeister**, m. Overstaldmester, c.; **-sultan**, m. Storsultan, c.; **-tante**, f. se **-base**; **-tausend**, n. stort Tusende (1200 Stkr.); **-that**, f. Storbaab, c.; **-thuer**, m. Skryder, Storpraler, c.; **-thuerei**, f. Praleri, Skryderi, n.; **-thun**, prale, brovte, skryde; **-thun**, n. Brovten, Pralen, Storagtighed, c.; **-türke**, m. Storsultan, c.; **-urenkel**, m. Barnebarns Barnebarn, n.; **-vater**, m. Bebstefaber, c.; **-väterlich**, bebstefaderlig; **-vaterstuhl**, m. Bebstefaderstol, Lænestol, c.; **-vogt**, m. Overfoged, c.; **-weibel**, m. × Præsident, c.; **-wesir**, m. Storvesir, c.; **-würdenträger**, m. Storbignitar, c.

Groß, n. **-es -e.** Gros, n.

Größe, f. **-n.** Størrelse, c.; Storhed, c. | **Größen-lehre**, f. Mathematik, c.; **-wahn, -wahnsinn**, m. Højhedsvanvid, n.

Großen(h)eils, adv. for en stor Del.

Großheit, f. **-en** Storhed, c.

Grossi(e)rer, m. **-s** pl. ſ. sg. Grosserer, c.

Großlich, adj. × noget stor, lidt for stor.

Größtent(h)eils, adj. for største Delen, for bet meste.

Grot, m. **-es -e.** Grot, c. (en Skillemynt).

Grotesk, adj. groteſt, unaturlig, besynderlig, forunderlig.

Grotte, f. **-n.** Grotte, Hule, c. | **Grottenwerk**, n. kunstig Grotte, c.

Grube, f. **-n.** Grube, Hule, Kløft, Kule, c.; fig. Grav, c.; **in die — fahren**, bø; **auf der (auf die) — gehen**, gaa paa Gravens Bred. | **Gruben-ant(h)eil**, m. Part i en Grube, c.; **-arbeit**, f., **-bau**, m. Grubearbejde, n.; **-betrieb**, m. Grubedrift, c.; **-gas**, n. brændne Luftart i et Bjærgværk, c.; **-hund**, m. se **Berghund**; **-littel**, m. Bjærgmandsbragt, c.; **-licht**, n. Grubelys, n.; **-steiger**, m. Stiger, c.; **-wasser**, n. Grubevand, n.; **-wetter**, n. se **-gas**; **-zug**, m. Udmaaling af en Grube, c.

Grübchen, n. **-s** pl. ſ. sg. lille Hul; især Smilehul, n.

Grübelei, f. **-en.** Grubleri, n.

Grübelhaft, adj. grublende.

Grübeln, v. i. 1. m. h. pille; **in der Nase —**, pille i Næsen; fig. gruble; **über eine Sache —**, gruble over noget. | **Grübel-kopf**, m. Grubler, c.

Grübel-nuß, f. **-üsse.** Slags smaa Valnødder.

Grubig, adj. arret.

Grübler, m. **-s** pl. ſ. sg. Grubler, c.

Grüblerisch, adj. grublende, tilbøjelig til Grubleri.

Grübling, m. **-s -e.** arret Æble, n., arret Svamp, c.

Gruft, f. **-üfte.** Gravhvælving, Grav, c.; † Hule, c. | **Gruft-kirche**, f. Krypkirke, c.

Grühe, f. **-n.** Hundestejle, c.

Grummet, n. (m.) **-s** ub. pl. Efterslæt, c., *Hø, c. | **Grummet-butter**, f. Æreſmør, *Høsmør, n.; **-mahd**, f. anden Høhøst, c.; **-wiese**, f. Eng, som mejes to Gange, c.

Grummeten, v. i. 1. m. h. meje anden Gang.

Grün, adj. grøn; **auf einen -en Zweig kommen**, komme paa en grøn Green; **setze dich an meine -e Seite**, sæt dig bed min grønne Side; **Ein. — sein**, være venlig sindet mod en; **ein -er Junge**, en Grønstolling; **-er Aal**, ferſk Aal; **gelb und — vor Ärger werden**, blive sort af Ærgrelse; **der -e Donnerstag**, Skjærtorsdag; **der -e Markt**, Grøntorvet; **das —**, den grønne Farve, c., Grønt, n.; **willkommen im -en**, velkommen i det grønne. | **Grün-äugig**, grønøjet; **-beere**, f. Stikkelsbær, n.; **-fink**, m. Grønirisk, c. (Fringilla chloris); **-gelb**, grøngul; **-kohl**, m. Grønkaal, c.; **-kramhandel**, m. Grønthandel, c.; **-kramhändlerin**, f. Grønkone, c.; **-land**, n. Engbund, c.; **-rock**, m. Grønkjole, Jæger, c.; **-schnabel**, m. fig. Grønstolling, c.; **-span**, m. Spanskgrønt, n.; **-specht**, m. Grønspætte, c.

(Picus viridis); fig. Grønstolling, c.; **-waren**, pl., **-zeug**, n. Grønsager, pl.

Grund, m. **-es -ünde**. Bund, Grund, c., Dal, lav Egn, Fordybning, Kløft, c.; Grund, Grundvold, c., Fundament, n.; Grund, Aarsag, Bevæggrund, c.; **liegende Gründe**, Jorder; **der — des Meeres**, Havets Bund; **Gründe**, Grunde, grundede Steder; **den — legen**, lægge Grunden; **den — malen**, male Grunden; **im -e ſteht ein Tiſch**, i Baggrunden ſtaar et Bord; fig. **auf den — gehen**, gaa til Bunds i noget; **zu -e gehen**, gaa til Grunde; **zu -e richten**, ødelægge; **in den — bohren**, bore i Sænk; **aus dem -e verſtehen**, forſtaa fra Grunden af; **in — und Boden**, i Bund og Grund; **im -e**, i Bund og Grund; **Gründe anführen**, anføre Grunde. | **Grund-bau**, m. Grundbygning, c.; **-bedeutung**, f. Grundbetydning, c.; **-bedingung**, f. Grundbetingelſe, c.; **-begriff**, m. Grundbegreb, n.; **-beſitz**, m. Jordejendom, c.; **-beſitzer**, m. Grundejer, Proprietær, c.; **-beſtandt(h)eil**, m. Grundbeſtanddel, c.; **-birn**, f. ſe **Erdapfel**; **-blei**, n. Loddebly, n.; **-böſe**, ærkeond; **-brav**, ejegod, retſtaffen; **-brühe**, f. Kjølvand; Bundfald, n.; **-buch**, n. Jordebog, c.; **-ehrlich**, grundærlig; **-eigenſchaft**, f. Grundegenſkab, væſentlig Egenſkab, c.; **-eigentum**, n. Jordejendom, Grundejendom, c.; **-eigentümer**, m. Grundejer, c.; **-eis**, n. Bundis, c.; **-entwurf**, m. Grundplan, c.; **-falſch**, grundfalſk; **-farbe**, f. Grundfarve, c.; **-faul**, luddoven; **-feſte**, f. Grundvold, c.; **Høgeſtæg**, n. (Crepis); **-firnis**, m. Grundfernis, c.; **-fläche**, f. Grundflade, c.; **-form**, f. Grundform, c.; **-garn**, n. Bundgarn, n.; **-gelehrt**, grundlærd; **-gerechtigkeit**, **-gerechtſame**, f. Grundejernes Rettighed, c.; **-gericht**, n. Grundejernes Jurisdiktion, c.; **-geſcheit**, meget klog; **-geſetz**, n. Grundlov, c.; **-geſetzlich**, ſtemmende med Grundloven; **-gewebe**, n. Rending, c.; **-gut**, **-gütig**, ejegod; **-haar**, n. Bundhaar, n.; **-herr**, m. Grundherre, Grundejer, c.; **-herrſchaft**, f. Ejendomsherſkab, n., Ejendomsret, c.; **-holde**, m. Grundejerens undergiven; **-irrtum**, m. Grundvildfarelſe, c.; **-kraft**, f. Grundkraft, c.; **-lage**, f. Grundlag, n.; **-laut**, m. Grundlyd, Grundtone, c.; **-legung**, f. Grundlæggelſe, c.; **-lehre**, f. Grundlære, c.; **-linie**, f. Grundlinje, c.; **-los**, grundløs; bundløs; ugrundet, uden Grund; **-loſigkeit**, f. Bundløshed, Ugrundethed, c.; **-mauer**, f. Grundmur, c.; **-pfahl**, m. Grundpæl, c.; **-pfeiler**, m. Grundpille, c.; **-rebe**, f. Vedbende-Korsknap, c. (Glechoma hederacea); **-regel**, f. Grundregel, c.; **-riß**, m. Grundbrids, n., Grundtegning, c.; **-ſatz**, m. Grundſætning, c.; **-ſätzlich**, efter Grundſætninger, af Princip; **-ſäule**, f. Grundpille, c.; **-ſchlecht**, meget ſlet; **-ſchoß**, m. Jordſtyld, c., Grundſtat, c.; **-ſprache**, f. Grundſprog, Originalſprog, n.; **-ſtein**, m. Grundſten, c.; **-ſteuer**, f. Grundſkat, c.; **-ſtimme**, f. Grundſtemme, c.; **-ſtoff**, m. Grundſtof, Element, n.; **-ſtrich**, m. Grundſtreg, c.; **-ſtück**, n. Grundſtykke, n.; **-ſtütze**, f. Grundſtøtte, Grundpille, c.; **-ſuppe**, f. ſe **-brühe**; **-text**, m. Grundtext, Original, c.; **-ton**, m. Grundtone, c.; **-treu**, grundærlig, fuldkommen tro; **-trieb**, m. Grunddrift, c.; **-übel**, n. Grundonde, n.; **-urſache**, f. Grundaarſag, c.; **-vermögen**, n. Formue i Jordejendom, c.; **-wage**, f. Vaterpas, n.; **-wahrheit**, f. Grundſandhed, c.; **-waſſer**, n. Grundvand, n.; **-weſen**, n. Grundvæſen, n.; **-wort**, n. Grundord, n.; **-zahl**, f. Grundtal, n.; **-zahlwort**, n. Grundtalord, n.; **-zins**, m. Grundſkat, c.; **-zug**, m. Grundtræk, n.

Grundel, m. ſe **Gründling**.

Gründen, v. t. 1. grunde, grundlægge; **ein Reich —**, grundlægge, oprette, ſtifte et Rige; udgrunde, ſondere; **eine Wand —**, grunde en Væg; v. r. grunde ſig, ſtøtte ſig; v. i. m. h. × bunde. — **Gründung**, f. Grundlægning, Stiftelſe, Oprettelſe, c.

Gründer, m. **-s** pl. ſ. sg. Grunder, Stifter, c. | **Gründer-ſchwindel**, m. Svindel ved Stiftelſe af Aktieſelſkaber, c.

Gründerin, f. **-nen**. Stifterinde, c.

Grundig, adj. dyndet, ſmagende af Dynd.

Grundi(e)ren, v. t. 1. grunde, ſtryge første Gang.

Gründlich, adj. grundig. — **Gründlichkeit**, f. Grundighed, c.

Gründling, m. **-s -e**. Grundling, c. (Cobitis barbatula).

Grüne, f. ub. pl. Grønhed, c.; det Grønne, den grønne Sæd, grønt Græs.

Grünen, v. i. 1. m. h. grønnes, blive grøn; fig. trives.

Grünheit, f. ub. pl. Grønhed, c.

Grünigkeit, f. **-en**. Grønſager, pl.

Grünitz, m. **-es -e**. Korsnæb, n. (Loxia).

Grünlich, adj. grønlig, grønagtig.

Grünling, m. **-s -e**. Grønſtolling, c.; Grønirisk, c.; Viſſe, c. (Genista).

Grunzen, v. i. 1. m. h. grynte. | **Grunzochs**, m. Grynteoxe, c.

Gruppe, f. **-n**. Gruppe, c.; (Solb.) Deling, c. | **Gruppen-führer**, m. Delingsfører, c.; **-weiſe**, gruppevis.

Gruppi(e)ren, v. t. 1. gruppere. — **Gruppi(e)rung**, f. Gruppering, c.

Grus, m. **-es** ub. pl. Grus, n.

Gruſe, f. ub. pl. Grønſpæt, n.

Gruſelig, adj. gyſelig.

Gruſeln, v. i. 1. m. h. gyſe.

Gruß, m. **-es -üße**. Hilſen, Lykønſkning, c., Kompliment, c.; ub. pl. † Grus, n. | **Gruß-zeit**, f. Fredningstid, c.

Grüßen, v. t. 1. hilſe, lykønſke; **Gott grüße dich**! Gud ſkjænke dig gode Gaver. | **Grüß-fuß**, m. i: **auf dem — — mit eim. ſtehen**, være paa Hat med en.

Grütze, f. ub. pl. Gryn, n.; Grød, c.; fig.

× Hjærne, c.; — **im Kopfe haben**, være klog; (ogsaa) være dum. | **Grüz-handel**, m. Grynhandel, c.; **-händler**, m. Grynhandler, c.; **-kopf**, m. Grødhoved, n., Dosmer, c.; **-köpfig**, grødhovedet, dum; **-mühle**, f. Grynmølle, c.; **-müller**, m. Grynmøller, c.; **-suppe**, f. Grynsuppe, c.; **-wurst**, f. hvid Pølse, c.

Guano, m. **-s** ub. pl. Guano, c. — **Guano-insel**, f. Guanoø, c.

Gubel, m. **-s** ub. pl. Mosejord, c., Dynd, n.

Guck, m. **-s -s**. Blik, Kig, n.

Gucken, v. i. 1. m. h. kige; fig. titte frem.

Guck-fenster, n. Kighul, n.; **-glas**, n. Kikkert, c.; **-kasten**, m. Perspektivkasse, c.; **-kastenmann, -kästner**, m. en som gaar med en Perspektivkasse; **-loch**, n. Kighul, n.

Gucker, m. **-s** pl. s. sg. en, som kiger; × Øje, n.; Kikkert, c.; Kighul, n.

Guffer, m. **-s** pl. s. sg. Stenvold ved en Gletscher, c., Moræne, c.

Gugel, f. **-n**. Hætte, Kappe, c. | **Gugel-haube**, f. rund Hue, c.; **-hopfen**, m. Søsterkage, c.

Guguck, m. se **Kuckuck**.

Guhr, f. se **Gur**.

Guillotine, f. **-n**. Guillotine, c.

Guinee, f. **-n**. Guinee, c.

Guirlande, f. **-n**. Guirlande, c.

Guitarre, f. **-n**. Guitar, c.

Gulden, Gülden, m. **-s** pl. s. sg. Gylden, c.

Gülden, güldig, adj. se **golden**.

Gülle, f. **-n**. × Vøl, c.; Gødningevand, n.

Gülte, f. **-n**. Landgilde, c.

Gülten, v. i. 1. m. h. betale Landgilde.

Gültig, adj. gyldig, gangbar. — **Gültigkeit**, f. Gyldighed, c.

Gummi, n. (m.) **-s** ub. pl. Gummi, c. | **Gummi-ball**, m. Gummibold, c.; **-harz**, n. Gummiharpix, c.; **-pflaster**, n. Gummiplaster, n.; **-ring**, m. Gummiring, c.; **-schlauch**, m. Gummislange, c.; **-schuh**, m. Galosche, c.; **-wasser**, n. Gummivand, n.

Gummi(e)ren, v. t. 1. gummere.

Gundelrebe, f., **Gundermann**, m. se **Grundrebe**.

Günsel, m. **-s** pl. s. sg. Læbelse, c. (Ajuga).

Gunst, f. **-en** (**Günste**). Gunst, Ynde, Bevaagenhed, c., Tilladelse, c., † skriftlig Tilladelse; **zu -en meines Freundes**, til bedste for min Ven. | **Gunst-beweis**, m., **-bezeigung**, f. Gunstbevisning, c.

Günstig, adj. gunstig, bevaagen; fordelagtig, forsynet.

Günstling, m. **-s -e**. Yndling, c.

Gur, f. **-en**. Bædske, som siver ud af Fjældet.

Gurgel, f. **-n**. Strube, Hals, c., Svælg, n.; **etw. in die unrechte — bekommen**, faa noget forkert i Halsen. | **Gurgel-abschneider**, m. Morder, Stimand, c.

Gurgeln, v. t. 1. gurgle sig, skylle Halsen, v. i. synge (med Strubetoner). | **Gurgel-wasser**, n. Gurgelvand, c.

Gurke, f. **-n**. Agurk, c.; × **sich -n herausnehmen**, tage sig Frihed; **die Zeit der sauern -n**, den stille Tid. | **Gurken-kern**, m. Agurkekjærne, c.; **-salat**, m. Agurkesalat, c.; **-topf**, m. Asiekrukke, Syltekrukke, c.

Gurre, f. **-n**. Krikke, c., Øg, n., gammel Hoppe, c.; fig. Mær, c.

Gurren, v. i. 1. m. h. kurre.

Gurt, m. **-es -e**. Gjord, c., Bælte, n.; Gjordbue, c. | **Gurt-bett**, n. Feltseng, c.; **-haken**, m. Bæltehage, Bæltekrog, c.; **-ring**, m. Bæltering, c.; **-schnalle**, f. Gjordspænde, n.

Gürtel, m. **-s** pl. s. sg. Bælte, Livbaand; Bæltested, n. | **Gürtel-förmig**, bæltеagtig; **-haken**, m. Bæltehage, Bæltekrog, c.; **-los**, uden Bælte; **-ring**, m. Bæltering, c.; **-rose**, f. Helvedesild, c.; **-schnalle**. **-spange**, f. Bæltespænde, n.; **-t(h)ier**, n. Bæltedyr, n. (Dasypus).

Gürten, v. t. 1. gjorde; **sich** —, bæbne sig, ruste sig; gjøre sig rejsefærdig.

Gürtler, m. **-s** pl. s. sg. Gjørtler, c.

Gusche, f. se **Gosche**.

Guß, m. **-sses -üsse**. Støbning, Gydning, c.; Skyl, n., Regnskyl, n.; Vask, Udløbsrende, Vandrende, c.; Glasering paa Kager, c.; **aus einem -e**, helstøbt. | **Guß-abdruck**, m. Afstøbning, Stereotypplade, Cliché, c.; **-arbeit**, f. støbt Arbejde, n.; **-blei**, n. støbt Bly, n.; **-eisen**, n. Støbejærn, n.; **-form**, f. Støbeform, c.; **-metall**, n. Støbemetal, n.; **-mörtel**, m. Beton, c.; **-mutter**, f. Støbeform, Matrice, c.; **-naht**, f. Rand, Kant paa Støbegods, c.; **-regen**, m. Skylregn, c.; **-stahl**, m. Støbestaal, n.; **-stein**, m. Vandrende, Vask, c.; **-ware**, f., **-werk**, n. Støbegods, n.

Güst, adj. galt, ufrugtbar.

Güster, m. **-s** pl. s. sg. Blege, c. (Abramis Blicca).

Güstling, m. **-s -e**. goldt Dyr, n.

Gut, adj. god; **-es Wetter**, godt Vejr; **eine -e Stunde**, godt og vel en Time; — **und gern**, i det mindste; **ein -es Stück**, Teil, et godt Stykke; **ein -es nähen**, betydelig nærmere; — **leben**, leve godt, behagelig; — **davonkommen**, slippe godt derfra; **lassen Sie es — sein**, lad det nu være godt; **es ist** —, det er godt; **von -er Familie**, af god Familie; **es liegt in -er Hand**, det ligger i gode Hænder; **für etw. — sein, sagen**, indestaa for noget; **das hat -e Wege**, dermed har det gode Veje; **er hat — lachen**, han har godt ved, kan sagtens le; **ein -er Mensch**, et godt Menneske; **seien Sie so** —, hav den Godhed; **Ein. — sein**, have Godhed for en; **wieder — werden**, blive god igjen; **eines -en Morgens**, en skjøn Morgen; **-er Ernst**, ramme Alvor; **etw. für die -e Hand geben**, give Drikkepenge; **-er Hoffnung sein**, være i velsignede Omstændigheder; **zu -er lezt**,

til Slutning; **der -e Ort**, jødiſt Begravelſesplads; **was Gutes bringt du**, hvad godt bringer du; **im -en**, med det gode; **etw.** — **heißen**, billige noget; **etw.** — **machen**, gjøre noget godt igjen; — **machen**, godtgjøre, bevise, betale; **zu -e**, til gode; **zu -e haben, kommen**, have, komme til gode; **zu -e ſchreiben**, godſkrive; **Einem etw. zu -e halten**, holde en noget til gode; **ſich etw. zu -e thun**, gjøre ſig til gode med noget; **etw. zu -e bringen**, bringe Fordel af noget. | **Gut-achten**, n. Mening, Dom, Betænkning, c.; **-achtlich**, ſom Betænkning; **-artig**, godartet, belartet; **-artigkeit**, f. Godartethed, c.; **-befinden**, n. Godtbefindende, n.; **-dünken**, n. Godtbefindende, Skjøn, Tykke, Behag, n.; **-edel**, m. Muſkatvin, c.; **-haben**, n. Tilgodehavende, n.; **-heißen**, n. Bifald, Samtykke, n.; **-herzig**, godhjærtet, godhjærtig; **-herzigkeit**, f. Godhjærtethed, c.; **-leuthaus**, n. Hoſpital, n.; **-müt(h)ig**, godmodig; **-müt(h)igkeit**, f. Godmodighed, c.; **-ſagen**, ſige godt for, gaa i Borgen for; **-ſagung**, f. Kavtion, c.; **-ſchmecker**, m. Lækkermund, c.; **-ſtehen**, indeſtaa for, borge for; **-that**, f. god Gjerning, Velgjerning, c.; **-thäter**, m. Velgjører, c.; **-thätig**, godbædig, godgjørende; fig. tjenlig, nyttig; **-thätigkeit**, f. Godgjørenhed, c.; **-willig**, godvillig, villig, føielig, tjenſtagtig; **-willigkeit**, f. Godvilligheb, c.

Gut, n. **-es -üter**. (Dim. **Gütchen, Gütlein**, n.) Gode, n.; Ejendom, c., Gods, n.; Formue, c.; Vare, c., Gods, n. | **Guts-beſitzer**, m. Godsejer, c.; **-handel**, m. Ejendomshandel, c.; **-herr**, m. Godsejer, Herremand, c.; **-herrſchaft**, f. Herſkab, n.; **-kauf**, m. Godskjøb, n.; **-verwalter**, m. Godsforvalter, c. — **Güter-bahnhof**, m. Banegaard for Godstog, c.; **-beſchauer**, m. Taxeringsmand, c.; **-beſtät(ig)er**, m. Spediteur, c.; **-brief**, m. Fragtbrev, n.; **-gemeinſchaft**, f. Formuefællesſkab, n.; **-kauf**, m. Godskjøb, n.; **-los**, ubemidlet; **-wagen**, m. Godsvogn, c.; **-zug**, m. Godstog, n.

Güte, f. ub. pl. Godhed, c.; **die — der Waren**, Varernes Godhed; **er iſt die — ſelbſt**, han er Godheden ſelv; **haben Sie die —**, vær ſaa artig; **in —, in der —**, i Mindelighed, med det gode.

Güteln, v. i. 1. m. h. tale venlig.

Güten, v. t. 1. ſe **vergüten**.

Gutheit, f. ub. pl. Godhed, c.

Gütig, adj. god, venlig, mild, velvillig; velgjørende, godbædig; **ſeien Sie ſo —**, vær ſaa artig. — **Gütigkeit**, f. Godhed, Mildhed, Venlighed, c.

Gütler, m. **-s** pl. ſ. sg. Boelsmand, c.

Gütlich, adj. med det gode, mindelig, i Mindelighed, utvungen; ſagtmodig, mild; × **ſich — thun**, gjøre ſig til gode.

Guttapercha, f. ub. pl. Guttaperka, n.

Gymnaſial-direktor, m. Rektor ved en Latinſkole, c.; **-lehrer**, m. Lærer ved en Latinſkole, c.; **-ſchüler**, m. Elev i en Latinſkole, c.

Gymnaſiaſt, m. **-en -en**. Gymnaſiaſt, c.

Gymnaſium, n. **-s -ſien**. Gymnaſium, n.

Gymnaſtik, f. ub. pl. Gymnaſtik, c.

Gyps, m. ſe **Gips**.

H.

Ha! interj. ha!; til venſtre! (til Heſte).

Haar, n. **-es -e**. (Dim. **Härchen, Härlein**, n.) Haar, n.; **ſich die -e raufen**, rive ſig i Haarene; **die -e ſtehen mir zu Berge**, Haarene reiſe ſig paa mit Hovedet; **das macht die -e ſträuben**, det faar Haarene til at reiſe ſig paa Hovedet; **einander in die -e kommen**, komme i Haarene paa hinanden; **ſich in den -en liegen**, ſlaas beſtandig; **ſich in die -e geraten**, komme i Haarene paa hinanden; **-e laſſen, hergeben**, lide Tab; **Einen bei den -en zu etw. ziehen**, trække en ved Haarene til noget; **mit Haut und —**, med Hud og Haar; **Ein. kein — krümmen**, ikke krumme et Haar paa ens Hoved; **ſein Leben hängt an einem -e**, hans Liv hænger i et Haar; **-e auf den Zähnen haben**, have Ben i Næſen; **es iſt kein gutes — an ihm**, der ikke Spor af godt ved ham; **auf ein —**, paa en Prik; **nicht um ein — welchen**, ikke vige en Haarsbred. | **Haar-aufſatz**, m. Toupe, c.; **-band**, n. Haarbaand, n.; **-bereiter**, m. Frisør, c.; **-beutel**, m. Haarpung, c.; fig. **einen — — haben, ſich einen — — trinken**, have, drikke ſig en Rus; **-boden**, m. Haarbund, c.; **-breit**, n. Haarsbred, c.; **-bürſte**, f. Haarbørſte, c.; **-büſchel**, m. Haartot, Haarbuſt, c.; **-decke**, f. Haartæppe, n.; **-eiſen**, n. Skabejærn, n.; **-farbe**, f. Haarfarve, c.; **-feder**, f. Dun, n.; **-fein**, fin ſom et Haar; **-flechte**, f. Haarfletning, c.; **-gefäß**, n. ſe **-röhre**; **-geſtirn**, n. Komet, c.; **-gras**, n. Marehalm, c. (Elymus); **-hemd**, n. Haarſkjorte, c.; **-kamm**, m. Haarkam, c.; **-klauber**, m. Haarkløver, c.; **-klauberei**, f. Haarkløveri, n.; **-klein**, lille ſom et Haar; fig. nøje, paa et Haar; **-kräusler**, m. Frisør, c.; **-locke**, f. Haarlok, c.; **-los**, haarløs, uden Haar; **-mantel**, m. Friſerkaabe, c.; **-nadel**, f. Haarnaal, c.; **-netz**, n. Haarnet, n.; **-pinſel**, m. Haarpenſel, c.; **-putz**,

m. Haarpynt, c.; **-rauch**, m. Brandtaage, c.; **-ring**, m. Haarring, c.; **-röhre**, f. Haarrør, n.; **-scharf**, meget skarp; meget nøje; **-schere**, f. Haarsax, c.; **-schleife**, f. Haarsløjfe, c.; **-schmuck**, m. Haarpynt, c.; **-schnur**, f. se **-seil**; **-schopf**, m. Haartop, c.; **-seil**, n. Haarsime, c.; **-seite**, f. Haarside, c.; **-sieb**, n. Haarsigte, c.; **-spalter**, m. Haarkløver, c.; **-spalterei**, f. Haarkløveri, n.; **-stern**, m. Komet, c.; **-tuch**, n. Haarbud, c.; **-wachs**, n. Haarvoks, n.; **-wickel**, f. Papirskrølle, Papillot, c.; **-wuchs**, m. Haarvækst, c.; **-wurzel**, f. Haarrod, c.; **-zopf**, m. Haarpisk, c.

Haaren, adj. Haar-, af Haar.

Haaren, v. t. l. strabe Haarene af; trække i Haarene; **sich —**, slaas; skærpe ved at hamre; v. i. m. h. fælde Haar, skifte Haar.

Haaricht, haarig, adj. haaret, bevoxet med Haar; haarlignende; (til Sos) taaget.

Habe, f. ub. pl. Ejendom, Formue, c., rørligt Gods, n.; **fahrende —**, Løsøre; **bewegliche und unbewegliche —**, rørligt og urørligt Gods; **Hab' und Gut**, alt, hvad man ejer, Rub og Stub; † Greb, Haandtag, n.

Haben, v. t. l. (**hatte, gehabt**). have; **den Schnupfen —**, have Snue; **es im Magen —**, have ondt i Maven; **das ist für Geld nicht zu —**, det er ikke til at faa for Penge; **etw. fertig, zu Ende —**, være færdig med noget; **ich habe das Wert vollständig**, jeg ejer Værket fuldstændigt; **etw nicht — wollen**, ikke ville have, tilstede noget; **er will es nicht wahr (das Wort) —**, han vil ikke indrømme det; **acht —**, give Agt; **es hat mich Wunder**, det undrer mig; **heyl —**, sljule; **ich habe es sehr heiß**, jeg er meget varm; **sie hat leicht antworten**, hun har let ved at svare; **es nicht für ungut —**, ikke tage det ilde op; **es mit eim. —**, have at gjøre med en, holde sammen med; **es hat nichts (viel) auf sich**, det har intet (meget) at betyde; **etw. hinter sich —**, have overstaaet noget; **was hat er davon?** hvad gavner det ham? **wir haben zu thun**, vi have noget at bestille; **ich habe noch zu bemerken**, jeg maa endnu bemærke; **es hat Not, Gefahr**, der er Nød, Fare paa Færde; × **es mag sich lustiger haben**, det kan gjerne være mere lystigt; × **es hat kalt, warm**, det er koldt, varmt; **sich wunderlich —**, te sig underlig, bære sig underlig ad. | **Hab-gier**, f. Havesyge, c.; **-gierig**, havesyg; **-seligkeit**, f. Ejendom, c.; Bohave; **alle meine — -en**, alle mine Ejendele; **-sucht**, f. Havesyge, c.; **-süchtig**, havesyg. — **Habebank**, m. Tak, Belønning, c.; **-nichts**, m. en, der ikke ejer noget, Pjalt, c.; **-recht**, m. en, der altid vil have Ret, paastaaelig; **-rechterei**, f. Paastaaeligheb, c.

Haber, m. se **Hafer**.

Habesch, n. Abessinien, n.

Habhaft, adv. med **werden: eines Dinges (ein Ding) — werden**, faa fat paa noget, faa i sin Magt.

Habicht, m. **-es -e**. Høg, Duehøg, Hønsehøg, c. (Falco palumbarius). | **Habichts-eule**, f. Skrugle, c. (Strix liturata); **-fang**, m. Høgefangst, c.; **-kraut**, n. Høgeurt, c. (Hieracium); **-nase**, f. Ørnenæse, c.; **-neh**, n. Høgenet, n.

Habil, adj. duelig, færdig.

Habilität, f. **-en**. Dueligheb, Færdigheb, c.

Habilti(c)ren, v. r. l. gjøre sig duelig.

Habit, m. (n.) **-es -e (-er)**. Klædning, Habit, c.

Hachel, f. **-n**. Agleskjæg, n. | **Hachel-kraut**, n. almindelig Kragetlo, c. (Ononis spinosa).

Hächse, f. se **Häcse**.

Hack, m. **-es -e**. Hak, n., Slag med en Hakke, n.

Hack, n. i Forbindelse: **— und Mack**, Pøbel, c., Rakkerpak, n.

Hacke, f. **-n**. Hakke, c.; Hæl, c.; **auf den -n sitzen**, sidde paa Hug; Hæl i en Strømpe; Hæl pac Skotøj; (til Sos) Hæl, c. (paa Roret).

Hacken, m. **-s** pl. ſ. sg. Hæl, c; se ogsaa **Haken**. | **Hacken-schuh**, m. Hælesko, c.

Hacken, v. t. l. hakke; **Eim die Augen aus dem Kopfe —**, hakke en Øjnene ub af Hovedet; **Fleisch —**, hakke Kjøb; **Holz —**, kløve Brænde; **den Weinberg —**, hakke Vinbjærget; v. i. m. h. sidde, sidde fast, blive hængende. | **Hack-bank**, f. se **-block**; **-beil**, n. Hakkekniv, c.; **-block**, m. Hakkeblok, c.; **-brett**, n. Hakkebræt, n.; **-eisen**, n. se **-messer**; **-hopfen**, m. Havehumle, c.; **-klotz**, m. se **-block**; **-messer**, n. Hakkekniv, c.; **-stock**, m. se **-block**.

Hacker, m. **-s** pl. ſ. sg. en, som hakker.

Häckerling, m. **-s** ub. pl. Hakkelse, c. | **Häckerlings-bank**, **-lade**, f. Hakkelsekiste, c.; **-schneider**, m. Hakkelsestærer, c.

Hackſch, m. **-es -e**. × Galt, Orne, c.; fig. Svin, n.

Häcse, f. **-n**. Knæhas, c.

Häcsel, n. **-s** ub. pl. × Hakkelse, c. | **Häcsel-bank, -maschine**, f. Hakkelsemaskine, c.; **-schneider**, m. Hakkelsestærer, c.

Häcseln, v. i. l. m. h. stære Hakkelse.

Haber, m. **-s** pl. ſ. sg. Strid, Trætte, Kiv, c. | **Haber-katze**, f. en trætteljær Kvinde, c.; **-sucht**, f. Trætteshst, Trættesyge, c.; **-süchtig**, trætteljær, trættelysten.

Haber, m. **-n -n**. Klub, Pjalt, Las, c.; fig. Pjalt, c. | **Haber-lade**, f. Kludestæremaskine, c.; **-mann, -sammler**, m. Kludesamler, c.; **-schneider**, m. se **-lade**; **-suppe**, f. Kjødsuppe med udrørte Æg i; fig. Prygl, Bank, pl.; **-weib**, n. Kludekælling, c.

Haberei, f. **-en**. Kiv, Trætte, c.

Haberer, m. **-s** pl. ſ. sg. Trætteljær, Skjændegjæst, c.; (Jagt) Huggetand, c.

Hadern, v. i. l. m. h. trættes, skjændes, kives, klamres, mundhugges, gaa i Rette med.

Hafen, m. -äfen. Havn, c.; Krukke, Glaskrukke, Potte, Gryde, c. | **Hafen-aufseher,** m. Havnemester, c.; **-bake,** f. Havnemærke, n.; **-damm,** m. Havnedæmning, c.; **-geld,** n. Havnepenge, pl.; **-reite,** f. Havnefjæde, c.; **-meister,** m. Havnemester, Havnefoged, c.; **-platz,** m. Havneplads, c.; **-räumer,** m. Muddermaskine, Mudderpram, c.; **-sperre,** f. Havnespærring, c.; **-stadt,** f. Havneby, c.; **-zoll,** m. Havnepenge, pl.

Hafener, m. pl. ſ. sg. Pottemager, c.

Hafer, m. -s ub. pl. Havre, c.; **ihn sticht der —,** han er overmaade kaad; **er hat seinen wilden — noch lange nicht gesäet,** han har endnu ikke raset ud. | **Hafer-acker,** m. Havremark, c.; **-brei,** m. Havregrød, c.; **-brot,** n. Havrebrød, n.; **-ernte,** f. Havrehøst, c.; **-feld,** n. Havremark, c.; **-gras,** n. Flitterar, n. (Melica); **-grütze,** f. Havregryn, n.; **-lattich,** m. alminde lig Følfod, c. (Tussilago farfara); **-mehl,** n. Havremel, n.; **-milch,** f. Gedeſkjæg, n. (Tragopogon); **-ricke,** f. ſe **Saatkrähe;** **-sack,** m Havresæk, c.; **-schlehe,** f. alminde lig Kræge, c. (Prunus insititia); **-schleim, -seim,** m. Havresuppe, c.; **-stoppel,** f. Havrestub, c.; **-stroh,** n. Havrestraa, n.; **-trank,** m. ſe **-schleim;** **-weide,** f. Havrestubbe, pl.; **Einen auf die — — schlagen,** jage en i Elendighed.

Haferei, f. **-en.** Haveri, n.

Haff, n. -es **-e.** Hav, n., Havbugt, c. | **Haffdorn,** m. Havtorn, Tidſe, c. (Hippophaë rhamnoides).

Hafner, m. ſe **Hafener.**

Haft, m. (n.) **-es -e** (Dim. **Häftchen, Häftlein,** n.) Dogntlue, c.; Fasthed, c.; Hold, n.; Spænde, n., Hægte, Høge, c., Bøile, c.

Haft, f. ub. pl. Fængsling, Arrest, c.; Sikkerhed, c., Pant, n.; **in — nehmen,** arrestere, fængsle, lægge Beslag paa; **zur — bringen,** sætte i Fængsel. | **Haft-befehl,** m. Arrestbefaling, c.; **-brief,** m. Stikbrev, n.; **-geld,** n. ſe **-pfennig;** **-nehme,** f. Fængsling, c.; **-pfennig,** m, Haandpenge, Fæstepenge, pl.; **-pflicht,** f. Ansvarlighed, c.; **-strafe,** f. Fængselsstraf, c.

haftbar, adj. forpligtet; ansvarlig; **für etw. — werden,** indestaa for noget. — **Haftbarkeit,** f. Ansvarlighed, c.

Häftel, n. -s pl. ſ. sg. Knappenaal, c.

haften, v. i. 1. m. h. holde fast, sidde fast, ikke give Slip, være fast forbunden, hvile paa; **für einen —,** være Borgen, ansvarlig for, indestaa for nogen.

Häftling, m. -s **-e.** Arrestant, c.

Hag, m. (n.) **-es -e** (**Häge**). Gærde, n.; Hæk; Indhegning, indhegnet Skov, c., Krat, n.; indhegnet Eng, Plæne, c. | **Hag-apfel,** m. Skovæble, n. — **Hage-buche,** f. Avnbøg, Hvidbøg, c. (Carpinus Betulus); **-butte,** f. Hyben; *Nype, c.; **-dorn,** m. alminde lig Hvidtjørn, c. (Cratægus Oxyacantha); **-rose,** f. Hunderose, c. (Rosa canina); **-stolz,** m. Peberisvend, *Drengkall, c.; **-stolzin,** f. Pebermø, c.

Hagel, m. -s pl. ſ. sg. Hagel, Hagl, n. (som falder ned af Luften); Hagel (at ſtyde med); Byggkorn, n. (paa Pjet); Dræenkning, c.; **daß dich der —,** gid en Ulykke rammie dig! **Blitz und —,** Død og Pine. | **Hagel-beutel,** m. Hagelpung, c.; **-dicht,** tæt som Hagel; **-gans,** f. Bildgaas, Snegaas, c.; **-guß,** m. Hagelbyge, c.; **-korn,** n. Hagelkorn, n.; **-kugel,** f. Kartætſte, c.; **-schaden,** m. Hagelſtade, c.; **-schauer,** m. Hagelbyge, c.; **-schlag,** m. Hagelvejr, n.; **-schrot,** n. Andehagel, n.; **-sturm,** m. Hagelſtorm, c.; **-versicherung,** f. Hagelforſikring, c.; **-voll,** × dødbrukken; **-wetter,** n. Hagelvejr, n.; **-wolke,** f. Hagelſky, c.

Hageln, v. i. 1. m. h. hagle; **Schläge — von allen Seiten auf ihn,** Slag regne fra alle Sider ned paa ham.

Hägen, v. t. ſe **hegen.**

Hager, adj. mager. — **Hagerkeit,** f. Magerhed, c.

Hager, m. -s pl. ſ. sg. opſtyllet Sand- eller Jordbanke, c.

Haha, n. indecl. pl. ſ. sg. Udkig, n., Udſigt, c.

Häher, m. ſe **Heher.**

Hahl, adj. ſtjult, hemmelig.

Hahn, m. **-es -ähne (-en).** (Dim. **Hähnchen, Hähnlein,** n.) Hane, c.; Hane paa et Gevær, paa et Rør; Han, c. (af Sangfugle); Vejrhane, c.; × Penis; **es kräht kein — danach,** ingen bryder ſig derom; **— im Korbe ſein,** være Hane i Kurven; **Einm. den roten — aufs Dach ſetzen,** lade den røde Hane gale over ens Hus. | **Hahnen-balken,** m. Hanebjælke, c.; **-fuß,** m. Hanefod, c., Hanefjed, n.; fig. Kragetæer, pl.; Ranunkel, c. (Ranunculus); **-gefecht,** n. Hanefægtning, c.; **-geschrei,** n. Hanegal, n.; **-kamm,** m. Hanekam, c.; **-kampf,** m. Hanekamp, c.; **-krähen,** n. Hanegal, n.; **-schrei,** m. Hanegal, n.; **-sporn,** m. Hanespore, c.; **-tritt,** m. Dræenkning, c. — **Hahn-fout, -pout,** m. (til Søs) Hanefod, c.

Hahnrei, m. **-es -e.** Hanrej, c.

Hahnreischaft, f. ub. pl. Hanrejſkab, n.

Hai, Haifiſch, m. **-es -e.** Haj, *Haa, c.

Haide, f. ſe **Heide.**

Hain, m. **-es -e.** Lund, Lyſtſkov, c.; × Død, c.; **Freund —,** Døden. | **Hain-buche,** f. ſe **Hagebuche.**

Häkel, n. (m.) **-s** pl. ſ. sg. Hage, Hægte, c.; Hæklenaal, c.

Häkelei, f. **-en.** Hæklearbejde, n.; fig. Drilleri, Stilleri, n.

Häkelig, adj. forſynet med Hager; fig. betænkelig, vanſkelig, tilden. — **Häkeligkeit,** f. Betænkelighed, Vanſkelighed, Kildenhed, c.

Häkeln, v. t. 1. hækle; hage faſt, hægte; drille, tirre; hænge ſig faſt ved noget. | **Häkel-arbeit,** f. Hæklearbejde, n.; **-nadel,** f. Hæklenaal, c.

Haken, m. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Häkchen**, **Häklein**, n.) Hage, Krog, c.; Knage, c.; Hægte, c.; Hageplov; Medekrog; Hagebøsse, c.; **ein Häkchen (im Kopf) haben**, have en Skrue løs; **die Sache hat einen —**, der er en Hage ved den Sag; **einen — auf jemand haben**, have noget imod en; ſe ogſaa **Hacken**. | **Haken-band**, n. Hængſel, Krogbaand, n.; **-bolzen**, m. Hagebolt, c.; **-büchſe**, f. Hagebøsse, c.; **-lachs**, m. Kroglax, c.; **-pflug**, m. Hageplov, c.; **-ſchar**, f. Hageſtær, n.; **-ſchlüſſel**, m. Krognøgle, c.; **-ſchütze**, m. Hageſkytte, c.; **-ſpieß**, m. Krogſpyd, n.; **-ſtab**, m. Krogſtav, c.; **-zahn**, m. Krogtand, c.

Haken, v. t. 1. hage faſt, hægte; gribe med en Hage.

Häkener, **Häker**, m. **-s** pl. ſ. sg. Boelsmand, c.

Hakig, adj. forſynet med Hager; kroget, bøjet, krum.

Häklig, adj. ſe **häkelig**.

Häkſe, f. ſe **Häckſe**.

Halb, adj. halv; **eine -e Stunde**, en halv Time; **vier und eine -e Elle**, 4½ Alen; **auf dem -en Wege**, paa Halvvejen; **auf der -n Zeit ſein**, være halvgaaen; **um — elf**, halv elleve; **er iſt ein -er Arzt**, han er et Stykke af en Læge; **— ſo groß**, halv saa stor; **mit -er Stimme**, halvhøjt; **— und —**, halv om halv, næſten, nogenlunde; **ein —**, Halvdelen; **es iſt am -en zu viel**, det halve er for meget. | **Halb-affe**, m. Halvabe, Maki, c.; **-amtlich**, halvofficiel; **-ärmel**, m. Halværme, Underærme, n.; **-atlas**, m. Halvatlaſt, n.; **-bauer**, m. Halvgaardsmand, Boelsmand, c.; **-befahren**, halvbefaren; **-bier**, n. tyndt Øl, Bordøl, n.; **-bildung**, f. Halvdannelſe, c.; **-blut**, n. Halvblod, n.; **-bruder**, m. Halvbroder, c.; **-bürtig**, ſom kun har en af Forældrene tilfælles med ſine Søſtende; **-deck**, n. Halvdæk, n.; **-dunkel**, halvmørk; **-dunkel**, n. Halvmørke, n., Skumring, c.; **-edelſtein**, m. Halvædelſten, c.; **-flügler**, m. halvvingedækket Inſekt, n.; **-gar**, halvkogt; **-gelehrter**, adj. halvlærd, c.; **-geſchoß**, n. Mezzanin, c.; **-geſchwiſter**, n. Halvſøſtende; **-gott**, m. Halvgud, c.; **-inſel**, f. Halvø, c.; **-jahr**, n. halvt Aar, Semeſter, n.; **-jährig**, halvaarig; **-jährlich**, halvaarlig; **-kreis**, m. Halvkreds, c.; **-kugel**, f. Halvkugle, c.; **-kutſche**, f. Kaleſche, c.; **-laut**, halvhøjt, ſagte; undſelig, forlegen; **-leinen**, **-linnen**, n. Halvlærred, n.; **-matroſe**, m. en halv befaren; **-meiſter**, m. Rakker, c.; **-meiſterei**, f. Rakkerkule, c.; **-menſch**, m. Halvmenneſte, n.; **-meſſer**, m. Radius, c., den halve Diameter; **-metall**, n. Halvmetal, n.; **-mond**, m. Halvmaane, c.; **-mutter**, f. Stifmoder, c.; **-reif**, halvmoden; **-rund**, halvrund; **-ſcheid**, **-ſcheit**, **-ſchied**, f. Halvdel, c.; **-ſchlaf**, **-ſchlummer**, m. m. Halvſøvne, c.; **-ſchuh**, m. Tøffel, c.; **-ſchürig**, om den anden Gang klippede Uld; fig. ſlet, overfladiſk, utidig; **-ſchweſter**, f. Halvſøſter, c.; **-ſeide**, f. Halvſilke, c.; **-ſtiefel**, m. Halvſtøvle, c.; **-ſtündig**, en halv Times, varende en halv Time; **-ſtündlich**, hver halve Time; **-to(d)t**, halvdød; **-trauer**, f. halv Sorg, c.; **-tuch**, n. Halvklæde, n.; **-voll**, halvfuld; **-weg**, **-wege**, halvvejs, nogenlunde; **-wegs**, halvvejs; **-wiſſen**, n. Halvviden, c.; **-wüchſig**, halvvoxen; **-zirkel**, m. Halvzirkel, c.

Halbe, f. **-n**. Side, c.; Halvdel, c.

Halben, v. t. 1. halvere.

Halben, **halber**, præp. med Gen. (ſtaar efter det ſtyrende Ord), for ... Skyld, formedelſt, paa Grund af; **der Freundſchaft halben**, **Freundſchafts halber**, for Venſkabs Skyld; **Scheines halber**, for et Syns Skyld; **Alters halber**, paa Grund af Alderdom; **meinethalben**, **deinethalben**, **unſerthalben**, for min, din, vor Skyld.

Hälberling, m. **-s -e**. Tvetulle, Baſtard, c.

Halbheit, f. **-en**. Halvhed, c.

Halbig, adv. halv; fig. halv om halv, halvvejs, saa temmelig.

Halbi(e)ren, v. t. 1. halvere. — **Halbi(e)rung**, f. Halvering, c.

Hald, adj. × brat, ſtejl.

Halde, f. **-n**. Skrænt, Skraaning, c.; Høj, Bakke, c.; (i Bjærgv.) Grusbunke, c.

Halen, v. t. 1. (til Søs) hale, trække.

Halfen, m. **-s** pl. ſ. sg. Boelsmand, c.

Hälfte, f. **-n** Halvpart, Halvdel, Hælvt, c.; **um die — größer**, en halv Gang større; **ich und meine —**, jeg og min bedre Halvdel; **etw. zur (bis auf die) — füllen**, fylde noget indtil Midten.

Hälften, v. t. 1. halvere.

Halfter, m. (n.) ſe **Halfter**, f.

Halfter, f. **-n**. Grime, c.; Sele, Buxeſele, c.; Piſtolhylſter, n. | **Halfter-band**, n., **-leine**, f. Grimeſtaft, n.; **-ring**, m. Grimering, c.; **-ſtock**, m. Tøjrepæl, c.

Halftern, v. t. 1. lægge Grime paa.

Hälftig, adj. halv.

Hall, m. **-es -e**. Lyd, c., Skrald, Døn, n. | **Hall-jahr**, n. Jubelaar, n.

Halle, f. **-n**. Hal, c.; Krambod, c.; Vaabenhus, n.; Veſtibule, c., Galleri, n.

Halleluja, n. Halleluja, n.

Hallen, v. i. 1. m. h. lyde, klinge, ſtralde, runge.

Hallig, f. **-en**. Hallig, c.

Hallo, **halloh**, interj. hallo!

Hallore, m. **-n -n**. Arbejder ved et Saltværk, c.

Hallunke, m. ſe **Halunke**.

Halluzination, f. **-en**. Hallucination, c., Sandſebedrag, Syn, n.

Halluzini(e)ren, v. i. 1. m. h. have Hallucinationer, Syner.

Halm, m. **-es -e** (**-en**). (Dim. **Hälmchen**, **Hälmlein**, n.) Straa, Halmſtraa, n.; **das Hälm-**

chen ziehen, trække Lod; **Eim. das Hälmchen durch den Mund ziehen**, besnære en med Smiger. | **Halmen-bach**, n. Straatag, n.; **-hütte**, f. Straahytte, c.; **-lese**, f. Axjanking, c.

Halm, m. se **Helm** (Plante).

Halmen, v. i. 1. m. h. faa Stængel, skyde ud i Stængel.

Halmig, adj. forsynet med Straa.

Haln, f. **-en**. Gaard omkring Solen og Maanen, c.

Hals, m. **-es -älse**. (Dim. **Hälschen**, **Hälslein**, n.) Hals, c.; **über — und Kopf**, over Hals og Hoved; **sich eim. an den — werfen**, kaste sig om Halsen paa en; **bis an den —**, indtil Halsen; **etw. auf dem -e haben**, have noget paa Halsen; **er liegt mir immer auf dem -e**, jeg har ham altid paa Halsen; **Eim. etw. auf den — werfen**, skaffe en noget paa Halsen; **sich die Schwindsucht an den — ärgern**, ærgre sig en Svindsot paa Halsen; **es kam mir über den —**, det overraskede mig; **sich etw. vom -e schaffen**, skaffe sig noget fra Halsen; **das kostet, gilt den —**, det koster Livet; **den — daran wagen**, vove sit Liv; **das bricht ihm den —**, det knækker hans Hals; **es im -e haben**, have ondt i Halsen; **es kam in den unrechten —**, det kom i Vrangstruben, han fik det galt i Halsen. | **Hals-ader**, f. Halsaare, c.; **-band**, n. Halsbaand, n.; **-berge**, f. Brynjekrave, Halsbrynje, c.; **-binde**, f. Halsbind, n.; **-bräune**, f. Halsbetændelse, Strubehoste, c.; **-brechend**, halsbrækkende, meget farlig; **-bund**, m. Halslinning, c.; **-brüse**, f. Halskirtel, c.; **-eisen**, n. Halsjærn, n.; **-entzündung**, f. Halsbetændelse, c.; **-gefährlich**, livsfarlig, halsbrækkende; **-gehänke, -gehenk**, n. Halsbaand, Halssmykke, n.; **-gericht**, n. Halsret, Kriminalret, c.; **-geschmeide**, n. Halssmykke, n.; **-geschwür**, n. Halsbyld, c.; **-joch**, n. Halsaag, n.; **-kette**, f. Halskjæde, c.; **-kragen**, m. Flip, c.; **-krankheit**, f. Halssyge, c.; **-krause**, f. Vibekrave, c.; **-muskel**, m. Halsmuskel, c.; **-recht**, n. Halsret, c.; **-riemen**, m. Halsrem, c.; **-ring**, m. Halsring, c.; **-sache**, f. Livssag, c.; **-schleife**, f. Halsslynje, c.; **-schmuck**, m. Halssmykke, n.; **-schnur**, f. Halsinor, c.; **-schwindsucht**, f. Strubetæring, c.; **-starre**, f. Halsstivhed, c.; **-starrig**, halsstarrig, gienstridig; **-starrigkeit**, f. Halsstarrighed, c.; **-strafe**, f. Dødsstraf, c.; **-tuch**, n. Halstørklæde, n.; **-verbrechen**, n. Forbrydelse, som straffes med Livet, c.; **-weh**, n. Halspine, c.; **-wirbel**, m. Halshvirvel, c.; **-zäpflein**, n. Drøvel, c.; **-zeichen**, n. Halstegn, n.

Halse, f. **-n**. (Jagt) Halsbaand; × Aaget paa Vognhefte; (til Sos) Hals, c.

Halsen, v. t. 1. (til Sos) halse, hale Halsrebet til sig; omfavne, falde om Halsen; v. r. gjøre en lang Hals, strække sig.

Halt, m. **-es** ub. pl. Hold, Styrke, Varighed, c.; **ohne —**, uden Hold, Standsning, c.; **— machen**, gjøre Holdt. | **Halt-los**, holdningsløs; **-losigkeit**, f. Holdningsløshed, c.

Halt, halter, adv. sandelig, netop, visselig, saa vidt jeg veed.

Haltbar, adj. fast, varig, som holder, som kan holdes. — **Haltbarkeit**, f. Fasthed, Varighed, c.

Halten, v. t. og i. m. h. 2. holde; **etw. in der Hand —**, holde noget i Haanden; **etw. im Gedächtnis —**, bevare noget i Hukommelsen; **einen kurz —**, holde en strængt; **sich an etw. —**, holde sig til noget; **Farbe —**, holde Farven; **Stand —**, holde Stand; **Probe —**, bestaa Proven; **Strich —**, holde Stregen; **sein Wort —**, holde sit Ord; **Frieden —**, holde Fred; **auf etw. zu —**, sigte paa noget, holde Retning hen imod noget; **ein Thaler hält drei Mark**, en Daler er tre Mark; **dieser Sack hält 4 Scheffel**, denne Sæk holder, rummer 4 Skjæpper; **dicht —**, holde tæt; **mit etw. an sich —**, tilbageholde noget; **den Mund —**, holde Mund; **ich halte mich kaum**, jeg kan næppe bære mig; **bei der Stange —**, blive ved Sagen; **sich für sich —**, holde sig for sig selv; **es mit eim. —**, holde med en; **ich halte ihn für närrisch**, jeg holder, anser ham for gal; **was — Sie davon**, hvad mener De derom? **ich halte dafür**, jeg holder for, mener, tror; **viel von eim. —**, holde meget af en; **viel auf einen —**, sætte stor Pris paa en; **auf (über) etw. —**, holde over noget; **auf die Karte —**, holde, sætte paa et Kort; **zwei Dinge neben einander —**, sammenligne to Ting; **sich gut —**, opføre sig godt; **es hält sich gut damit**, det staar godt dermed; **es hält schwer**, det falder, holder vanskelig; **Schule —**, holde Stole; **ein Schläfchen —**, faa sig en Lur; **Hochzeit —**, holde Bryllup; **Eim. die Hochzeit —**, gjøre ens Bryllup; **eine Sitzung —**, holde et Møde; **einen Ton —**, holde en Tone; **in gehaltenen Tönen —**, i langtrukne Toner; **zu etw. gehalten sein**, være forpligtet til noget. | **Halt(e)-lette**, f. Lænke ved en Vognstang, c.; **-lind**, n. Plejebarn, n.; **-mutter**, f. Plejemoder, c.; **-nagel**, m. Bolt, c.; **-ort, -platz**, se **-stelle**; **-punkt**, m. Holdepunkt, n.; **-stelle**, f. Holdested, n., Holdeplads, c.

Halter, adv. se **halt**.

Halter, m. **-s** pl. ſ. sg. Holder, c.; × Hyrde, c.; Gardinbøjle, c.; Pistolhylster, n.

Hälter, m. **-s** pl. ſ. sg. Beholder, Kiste, c.

Haltung, f. **-en**. Holden, Holdelse; Holdning, c. | **Haltungs-los**, holdningsløs, uden Hold; **-losigkeit**, f. Holdningsløshed, c.

Halunke, m. **-n -n**. Skurk, Stymgel, c.

Hamen, m. **-s** pl. ſ. sg. Glip, c., Rejenet, Fiskenet, n., *Haav, Hov, c.; Krog, Medekrog, c.; Fuglegarn, n.

Hämisch, adj. ond, onstabsfuld, træsk, lumsk.

Hämling, m. se **Hämmling**.

Hamme, m. **-n -n.** Skinke, Dyrekølle, Kalvekølle, c.

Hamme, f. **-n.** Ryg af en Le, c.

Hammel, m. **-s** pl. ſ. sg. (**Hämmel**). Bede, c.; fig. Svin, n.; Smudsrand for neden paa en Kjole. | **Hammel-braten**, m. Bedesteg, c.; **-fleisch**, n. Bedekjød, n.; **-keule**, f., **-schlägel**, m. Bedekølle, c.; **-sprung**, m. at springe Buk.

Hammeln, v. t. 1. ſtære, gilde.

Hammer, m. **-s -ämmer.** (Dim. **Hämmerchen, Hämmerlein**, n.). Hammer, c., Hammermølle, c., Hammerværk, n.; **unter den — kommen, dem — verfallen**, komme under Hammeren, blive ſolgt ved Auktion. | **Hammerauge**, n. Hammersøje, n.; **-axt**, f., **-beil**, n. Hammerøxe, c.; **-fisch**, m. Hammerhaj, c.; **-herr**, m. et Hammerværks Ejer, Fabrikherre, c.; **-meister**, m. Mesteren ved et Hammerværk; **-schlag**, m. Hammerſlag, n., Hammerſtæl, n.; **-schmied**, m. Smed i et Hammerværk; **-stiel**, m. Hammerſkaft, n.; **-werk**, n. Hammerværk, n.; **-zeichen**, n. Hammermærke, n.

Hämmerling, m. **-s -e.** Nisje, Bjærgtrold, c.; Skarpretter, Natmand; Harlekin i Marionetſpil.

Hämmern, v. i. 1. m. h. banke, klapre.

Hämmern, v. t. 1. hamre.

Hämmling, m. **-s -e.** Gilding, Kaſtrat, c.

Hämorrhoiden, pl. ub. sg. Hæmorrhoider, pl.

Hampeln, v. i. 1. m. h. ſlingre, bingle, vakle, ſprælle. | **Hampel-mann**, m. Sprælle-mand, c.

Hamſter, m. **-s** pl. ſ. sg. Hamſter, c. (Cricetus). | **Hamſter-bau**, m. Hamſterhule, c.; **-fang**, m. Hamſterfangſt, c.; **-fell**, n. Hamſterſtind, n.; **-höhle**, f. Hamſterhule, c.

Hamſtern, v. i. 1. m. h. ſamle Forraad; fig. ſlide.

Hand, f. **-ände.** (Dim. **Händchen, Händlein**, n.). Haand, c.; **beide Hände**, begge Hænder; **Ehe zur linken —**, et morganatiſt Ægteſtab; **das Geld iſt in guten Händen.** Pengene ere i gode Hænder; **eine ſichre — haben**, have en ſikker Haand; **die letzte — ans Werk legen**, lægge ſidſte Haand paa Værket; **eine ſchlechte — ſchreiben**, ſkrive en daarlig Haand; **die obere —**, Lensherren; **die untere —**, Lensmanden; **in der vorderen —, vor der — ſitzen**, ſidde i Forhaanden; **in der hinteren —, hinter der —**, Baghaanden; **auf feſten Händen**, paa faſte Hænder; **tote —**, den døde Haand; **freie — haben**, have frie Hænder; **er iſt ſeine rechte —**, han er hans højre Haand; **etw. mit Mund und — verſprechen**, love noget med Haand og Mund; **rechter, linker —**, til højre, til venſtre; **geſammter —**, alle til Hobe; **kurzer —**, kort og godt; **die — zu etw. bieten**, byde Haanden til noget; **Eim. die Hände binden**, binde Hænderne paa en; **wie man eine — umdreht**, i en Haandevending; **darum dreh' ich keine — um**, det er mig ganſke ligegyldigt; **die Sache hat — und Fuß**, Sagen er, ſom den ſkal være; **die — im Spiele haben**, have Haanden med i Spillet; **alle Hände voll zu thun haben**, have fuldt op at gjøre; **die — von etw. halten**, holde ſig fra noget; **die — über eim. halten**, holde ſin Haand over en; **— ans Werk legen**, lægge Haand paa Værket; **die — an einen legen**, lægge Haand paa en; **Eim. hilfreiche — leiſten, reichen**, række en en hjælpſom Haand; **krumme Hände machen**, gjøre lange Fingre; **Eim. die Hände ſalben, ſchmieren, verſilbern**, beſtikke en; **die — in die Kohlen ſchlagen**, brænde ſine Fingre; **die Hände über einander ſchlagen**, være uvirkſom; **nicht — vor Augen ſehen**, ikke kunne ſe Haanden for Øje; **ſich die Hände in (mit) Unſchuld waſchen**, vaske ſine Hænder i Uſkyldighed; **die — von eim. abziehen**, ſlaa Haanden af en; **Eim. von der — kommen**, blive borte fra en; **an der — haben**, have ved Haanden; **Eim. etw. an die — geben**, indgive en noget; **Eim. an die — gehen**, gaa en til Haande; **etw. auf Händen haben**, have noget at udrette; **Einen auf den Händen tragen**, bære en paa Hænderne; **es liegt auf der (flachen) —**, det er ſoleklart; **Eim. etw. auf die — geben**, gibe en noget paa Haanden; **Eim. auf die — ſehen**, ſe en paa Fingrene; **auf ſeine (eigene) —**, paa egen Haand; **ſich auf eigene — ſetzen**, etablere ſig; **aus freier —**, af fri Haand; **aus der — in den Mund leben**, leve fra Haanden i Munden; **bei der — ſein**, være ved Haanden; **in —**, Haand i Haand; **Eim. in die Hände arbeiten**, arbejde til en andens Fordel; **ihm kam der Glaube in die Hände**, han fik Troen i Hænderne; **eine Sache in die — nehmen**, tage en Sag i ſin Haand; **etw. mit Händen greifen können**, være haandgribeligt; **mit leeren Händen**, med tomme Hænder; **mit eim. über die — ſein**, ſtaa paa en ſpændt Fod med en; **unter der —**, under Haanden; **es geht ihm von der —**, det gaar raſt fra Haanden; **von — zu —**, fra Haand til Haand; **von langer —**, ſiden lang Tid; **von der —**, nærmer; **zu der —**, fjærmer; **vor der —**, foreløbig, nu, for Øjeblikket; **etw. vor die — nehmen**, tage fat paa noget; **das liegt zur —**, det ligger ved Haanden; **es kam mir zur —, zu Händen**, det kom i mine Hænder. | **Hand-arbeit**, f. Haandarbejde, n.; **-auflegen**, n., **-auflegung**, f. Haandspaalæggelſe, c.; **-ausgabe**, f. Haandbudgave, c.; **-axt**, f. Haandøxe, c.; **-barte**, f. ſe **-beil**; **-becken**, n. Haandbækken, n.; **-bewegung**, f. Haandbevægelſe, c.; **-beil**, n. Haandøxe, c.; **-bibliothek**, f. Haandbibliothek, n.; **-blatt**, n. Manchet, c.; **-bogen**, m. Haandbue, c.; **-bohrer**, m. Haandbor, n.; **-breit**, f. Haandsbred, Haandbred, c.; **-breit**, n. Kalkbræt, n.; **-brief**, m. Billet, c.; egenhændigt Brev, n.; **-buch**, n. Haandbog, c.; **-dienſt**, m.

Haandtjeneste, c.; **-druck**, m. Haandtryk, n.; **-eisen**, n. Haandjærn, n.; **-fahrt**, f. Stigning paa Stiger i Bjærgværker; **-faß**, n. se **-becken**; **-fertigkeit**, f. Fingernemhed, c.; Husflid, c.; **-fertigkeitsbestrebung**, f. Husflidsjagen; **-fessel**, f. Haandlænke, c.; **-fest**, haandfast, stærk; — — **machen**, arrestere, sætte fast; **-feste**, f. Haandfæstning, c.; **-fläche**, f. Haandflade, c.; **-frohne**, f. Hoveritjeneste, c.; **-frühner**, m. en hoveripligtig; **-gebrauch**, m. Haandbrug, c.; **-festigkeit**, f. Haandfasthed, c.; **-geld**, n. Haandpenge, pl., Handsel, c.; **-gelenk**, n. Haandled, n.; **-gelöbnis**, **-gelübde**, n. højtideligt Haandslag, som gives til Sikkerhed for et Løfte; **-gemein**, blot med **werden**: komme i Haandgemænge; **-gemenge**, n. Haandgemænge, n.; **-gerecht**, handelig; **-geschmeide**, n. Haandsmykke, Armbaand, n.; Haandjærn, pl.; **-gift**, f. Haandpenge, pl.; **-granate**, f. Haandgranat, c.; **-greiflich**, haandgribelig, grangivelig, som man kan tage og føle paa; **-greiflichkeit**, f. Haandgribelighed, c.; **-griff**, m. Haandgreb, Haandslag, n.; Greb, Haandtag, n.; **-habe**, f. Hank, c., Haandtag, Skaft, n.; fig. Holdepunkt, n.; **-haben**, v. t. 1. føre, styre med Haanden; fig. udøve, iagttage, bestyre; haandhæve, hævde, holde over; **-habung**, f. Føren med Haanden, Udøvelse, Haandhævelse, Hævdelse, c.; **-hoch**, saa høj som en Haand; **-kauf**, m. Haandkjøb, n., Handsel, c.; **-klappe**, f. Kastagnet, c.; **-koffer**, m. Haandkuffert, c.; **-korb**, m. Haandkurv, Hankekurv, Torvekurv, c.; Kaardeskæde, n.; **-krause**, f. Manchet, c.; **-kuß**, m. Haandkys, n.; **-langen**, v. i. være Haandlanger; **-langer**, m. Haandlanger, c.; **-laterne**, f. Haandlygte, c.; **-leiter**, m. Leder, Fører, c.; **-leiter**, f. Haandstige, c.; **-leitung**, f. Ledelse, Føren ved Haanden; fig. Undervisning, Anvisning, c.; **-leuchte**, f. Haandlygte, c.; **-lohn**, m. Arbejdsløn, c.; Lensafgift, c.; **-mühle**, f. Haandkværn, c.; **-münze**, f. Smaamønt, c.; **-nähmaschine**, f. Haandsymaskine, c.; **-pferd**, n. Haandhest, c.; **-pflicht**, f. Løfte med Haandslag, n.; **-presse**, f. Haandpresse, c.; **-quehle**, f. Haandklæde, n.; **-ramme**, f. Jomfru, c. (Brolægn.); **-reichung**, f. Haandrækning, Haandsrækning, c.; **-roß**, n. Haandhest, c.; **-rut(h)e**, f. Greb paa en Pisk el. Piejel, n.; **-säge**, f. Haandsav, c.; **-schorwerk**, n. Hoveritjeneste, c.; **-schlitten**, m. Haandslæde, c., *Kjelke, c.; **-schelle**, f. Haandjærn, n.; **-schlag**, m. Haandslag, n.; **-schmis**, m. Haandsmed, n.; **-schein**, m. Gjældsbevis, n., Forstrivning, c.; **-schraube**, f. Tommestrue, c.; **-schreiben**, n. Haandskrivelse, c.; **-schrift**, f. Haandskrift, n. og c.; **-schriftlich**, skrevet; egenhændig; **-schuh**, m. Handske, c.; **-schuhknöpfer**, m. Handskeknapper, c.; **-schuhleder**, n. Handskelind, n.; **-schuhmacher**, m. Handskemager, c.; **-siegel**, n. Privatsegl, n.; **-spritze**, f. Haandsprøjte, c.; **-streich**, m. Overfald, n., Overrumpling, c.; **-teller**, m. Haandblad, n., Haandflade, c.; **-treue**, f. Troskabsløfte, som gives ved Haandslag, n.; **-tuch**, n. Haandklæde, n.; **-voll**, f. Haandfuld, c.; **-werk**, n. Haandværk, n., Profession, c.; Lav, n.; **-werker**, m. Haandværker, Haandværksmand, Professionist, c.; **-werksbursch**, m. Haandværkssvend, c.; **-werksmäßig**, haandværksmæssig; **-werkzeug**, n. Værktøj, Redskab, n.; **-wörterbuch**, n. Haandordbog, c.; **-wurzel**, f. Haandled, n.; **-zeichen**, n. Mærke i Stedet for Underskrift, n.; **-zeichnung**, f. Haandtegning, c. — **Händedruck**, m. Haandtryk, n.; **-klatschen**, n. Haandklap, n.; **-ringen**, n. at vride sine Hænder.

Handel, m. **-s** ub. pl. Handel, c.; **einen — abschließen**, afslutte en Handel. | **Handelsakademie**, f. Handelsakademi, n.; **-angelegenheit**, f. Handelsanliggende, n.; **-ausschuß**, m. Handelskommission, c.; **-beziehungen**, pl. Forretningsforbindelse, c.; **-brief**, m. Handelsbrev, n.; **-buch**, n. Handelsbog, c.; **-diener**, m. se **Handlungsdiener**; **-einig**, enig; — — **werden**, blive enig om Handelen, slutte en Handel; **-flotte**, f. Handelsflaade, c.; **-gärtner**, m. Handelsgartner, c.; **-geist**, m. Handelsaand, c.; **-genoß**, m. Handelsfælle, c.; **-genossenschaft**, f. Handelsfælleskab, Handelsselskab, n.; **-geschäft**, n. Handelsforretning, Forretning, c.; **-gesellschaft**, f. se **-genossenschaft**; **-gesetz**, n. Handelslov, c.; **-gesetzgebung**, f. Handelslovgivning, c.; **-gewicht**, n. Handelsvægt, c.; **-gewölbe**, n. Forretningslokale, n.; **-hafen**, m. Handelshavn, c.; **-haus**, n. Handelshus, n.; **-herr**, m. Principal ved et Handelshus; Grosserer, c.; **-mann**, m. Handelsmand, Kjøbmand, Kræmmer, c.; **-marine**, f. Handelsflaade, c.; **-niederlassung**, f. Handelsfaktori, n.; **-platz**, m. Handelsplads, c.; **-rat(h)**, m. Handelskollegium, n.; Kommerceraad, c.; **-recht**, n. Handelsret, c.; **-reisender**, adj. se **Handlungsreisender**; **-schiff**, n. Handelsskib, Kofardiskib, n.; **-schule**, f. Handelsakademi, n.; **-sperre**, f. Spærring af Handelen, c.; **-stadt**, f. Handelsstad, c.; **-stand**, m. Handelsstand, c.; **-unternehmung**, f. Handelsforetagende, n.; **-verkehr**, m. Handelsforbindelse, c.; **-vertrag**, m. Handelstraktat, c.; **-weg**, m. Handelsvej, c.; **-zweig**, m. Handelsgren, c.

Handeln, m. **-s -ände**. Sag, Begivenhed, c., Anliggende, n., Stridighed, c.; især pl.: Klammeri, Slagsmaal, n.; **ein unangenehmer —**, en ubehagelig Historie; **Händel anfangen**, type Klammeri. | **Händel-macher**, **-sucher**, m. en trættekjær; **-sucht**, f. Trættelyst, Trættesyge, c.; **-süchtig**, trættekjær.

Handeln, v. i. 1. m. h. handle, virke; handle, kjøbslaa, prutte; v. r. **es handelt sich um etw.**, det angaar, vedkommer, drejer sig om noget; **sich — lassen**, slaa af paa sine Fordringer; v. t. ✝ kjøbe.

Handelschaft, f. **-en**. Handel, c., Kjøbmandslav, n., Handelsstand, c.

Händler, m. **-s** pl. ſ. sg. Kræmmer, Sælger, c.

Händlerin, f. **-nen**. Kræmmerſte, Sælgerſte, c.

Handlich, adj. handelig; haandgribelig, c.; × kraftig, dygtig, duelig, rørig.

Handlung, f. **-en**. Handling, c.: † Akt, c.; Handel, c.: **die — blüht in dem Lande**, Handelen blomſtrer i dette Land; **die — lernen**, lære Handelen; Handelshus, n., Butik, c.; † Strid, c. | **Handlungs-diener**, m. Handelsbetjent, Kommis, c.; **-reiſender**, adj. Handelsrejſende, c.; **-ſchule**, f. Handelsſkole, c.; **-weiſe**, f. Handlemaade, c.

Hanf, m. **-es** ub. pl. Hamp, c. | **Hanf-acker**, m. Hampeager, c.; **-bau**, m. Hampeavl, c.; **-braut**, f. i: **mit der — — getraut werden**, blive hængt; **-breche**, f. Hampebrage, c.; **-feld**, n. Hampemark, c.; **-fink**, m. ſe **Hänfling**; **-garn**, n. Hampegarn, n.; **-hahn**, m. ſe **Hänfling**; **-hechel**, f. Hampehegle, c.; **-korn**, n. Hampekorn, n.; **-kuchen**, m. Hampekage, c.; **-leinwand**, f. Hampelærred, n.; **-öl**, n. Hampeolie, c.; **-neſſel**, f. almindelig Hanekro, c. (Galeopsis tetrahit); **-pflanze**, f. Hampplante, c.; **-ſamen**, m. Hampefrø, n.

Hanfen, hänfen, adj. Hampe-, af Hamp.

Hänfling, m. **-s -e**. Tornirſt, Graairſt, c. (Fringilla cannabina).

Hang, m. **-es -änge**. Hang, Drift, ſtærk Tilbøjelighed, c.; Skraaning, Skrænt, Brink, c.

Hange, f. **-n**. nedhængende ſlettet Beholder, c.

Hänge, f. **-n**. Hængſel, n.

Hangen, v. i. 2. m. h. hænge; **das hängt an einem Haare**, det hænger i et Haar; **die Ohren, Flügel — laſſen**, hænge med Næbbet; **das Maul — laſſen**, ſurmule; **den Kopf — laſſen**, hænge med Hovedet; **der Baum hängt voller Früchte**, Træet hænger fuldt af Frugt; **was — ſoll, erſäuft nicht**, den drukner ej, ſom hænges ſkal; **— bleiben**, blive hængende; **die Sache bleibt —**, Sagen ſtandſer, gaar i Staa; **eine Fläche hängt**, en Flade ſtraaner, hælder; **an eim. —**, hænge ved en.

Hängen, v. t. l. hænge; **etw. an den Nagel —**, hænge noget paa Sømmet, fig. opgive noget; **etw. an die große Glocke —**, udbasune noget; **viel Geld an etw. —**, anvende mange Penge paa noget; **Einen —**, hænge en; **das Herz an etw. —**, give ſit Hjærte til noget. | **Hänge (Hange)-backe**, f. hængende Kind, Kjævepoſe, c.; **-bett**, n. ſe **-matte**; **-birke**, f. Hængebirk, c.; **-brücke**, f. Hængebro, c.; **-gurt**, m. Gjorb, hvori Heſte heſſes om Bord, c.; **-lager**, n. Hængſel, n.; **-lampe**, f. Hængelampe, c.; **-leuchter**, m. Lyſekrone, c.; **-matte**, f. Hængemaatte, Hængekøje, c.; **alle — -n auf**, Køjerne op! **-maul**, n. Mund med tyk Underlæbe, c.; **ein — — machen**, ſurmule; **-riemen**, m. Hængerem, c.; **-ſchloß**, n. Hængelaas, c.; **-weide**, f. Sorgepil, c.; **-werk**, n. Hængeværk, n.

Hängſel, n. (m.) **-s** pl. ſ. sg. Strop, c. (i en Frakke).

Hanke, f. **-n**. Hofte, c.; Laar, n. (iſær paa Heſte).

Hannoveraner, m. **-s** pl. ſ. sg. Hannoveraner, c.

Hannoveraniſch, hannöveraniſch, adj. hannoveranſk.

Hans, m. **-ens (-en)** pl. **-e** (**Hänſe**). Hans; fig. **ein großer —**, Storhans, ſtor, fornem Herre; **den großen -en ſpielen**, agere fornem; **— in allen Gaſſen**, en, ſom er alle Vegne, Pøbel; **— hinter der Mauer**, Kujon, c. | **Hans-narr**, m. Hansnar, c.; **-wurſt**, m. Bajads, c.

Hänschen, n. **-s** pl. ſ. sg. Hanſemand, c.

Hanſe, Hanſa, f. ub. pl. Hanſeforbund, n. | **Hanſe-ſtadt**, f. Hanſeſtad, c.

Hanſeat, m. **-en -en**. Hanſeat, c.

Hanſeatiſch, adj. hanſeatiſk.

Hänſeln, v. t. l. optage i et Selſkab ved latterlige Stikke; indbie; fig. have til bedſte, gjøre latterlig, narre, drille.

Hantel, f. **-n**. Haandbvægt, c.

Hanti(e)ren, v. t. l. og i. haandtere, behandle; beſtille; ſtøje, larme, buldre; handle, drive Haandtering. — **Hanti(e)rung**, f. × Haandtering, Handel og Vandel, c.

Haperig, adj. afbrudt, ſtammende, ſtødvis; knortet, ujævn.

Hapern, v. i. l. m. h. ſtamme, gaa i Staa; ſtandſe; **es hapert**, det gaar i Staa, vil ikke frem; det kniber.

Happ, m. **-es -e**. Bid, n., Snap, n.; Mundfuld, c.

Happen, m. **-s** pl. ſ. sg. Mundfuld, Bid, c.

Happen, v. i. l. m. h. ſnappe, bide.

Happig, adj. graadig; forhippet paa; haveſyg, begjærlig. — **Happigkeit**, f. Graadighed, Begjærlighed, c.

Happs, m. **-es -e**. Bid, n.

Happſen, v. t. l. ſe **happen**.

Härchen, n. **-s** pl. ſ. sg. ſe **Haar**.

Hard, f. **-en**. Skov, Bjærgſkov, c.

Harde, f. **-n**. Herreb, n. | **Hardes-vogt**, m. Herredsfogeb, c.

Harem, m. (n.) **-s -e**. Harem, n.

Haren, adj. Haar-, af Haar.

Häretiker, m. **-s** pl. ſ. sg. Hæretiker, Kjætter, c.

Häretiſch, adj. hæretiſk, kjætterſk.

Harfe, f. **-n**. Harpe, c. | **Harfen-klang**, m. Harpeklang, c.; **-mädchen**, n. Harpeſpillerinde, c.; **-ſaite**, f. Harpeſtreng, c.; **-ſpiel**, n. Harpeſpil, n.

Harfener, Harfner, m. **-s** pl. ſ. sg. Harpeſpiller, c.

Harfeniſt, m. **-en -en**. Harpeſpiller, c.

Harfeniſtin, (**Harfnerin**), f. **-nen**. Harpeſpillerinde, c.

Härig, adj. ſe **haarig**.

Häring, m. ſe **Hering**.

Harke, f. **-n**. Rive, c.

Harken, v. t. 1. rive.

Harlekin, m. **-s -e**. Harlekin, c.

Harm, m. **-es** ub. pl. Vrgreſſe, Græmmeiſe, Sorg, c. | **Harm-los**, ſorgfri, uſkyldig; harmløs, frejdig; ærlig, oprigtig; **-loſigkeit**, f. Sorgfrihed, Harmløshed, Vrlighed, c.; **-voll**, harmfuld.

Härmen, v. r. 1. græmme, ærgre ſig; v. t. ærgre, bedrøve, krænke.

Harmonie, f. **-n**. Harmoni, Overensſtemmelſe, Enighed, Samklang, c.

Harmonika, f. **-ken**. Harmonika, c.

Harmoniſch, adj. harmoniſk.

Harmoni(e)ren, v. i. 1. m. h. harmonere; ſtemme overens.

Harn, m. **-es** ub. pl. Urin, c. | **Harn-blaſe**, f. Urinblære, c.; **-fluß**, m. Urinſlaad, n.; **-gang**, m. Uringang, c.; **-kraut**, n. urindrivende Urt; **-menge**, f. Urinmængde, c.; **-röhre**, f. Urinrør, n.; **-ſäure**, f. Urinſyre, c.; **-ſtein**, m. Blæreſten, c.; **-ſtoff**, m. Urinſtof, n.; **-ſtrenge**, f. Urinforſtoppelſe, c.; **-weg**, m. Uringang, c.; **-zwang**, m. ſe **-ſtrenge**.

Harnen, v. i. 1. m. h. lade Vandet, piſſe.

Harniſch, m. (n.) **-es -e**. Harniſt, n.; **Einen in — jagen, treiben, bringen, verſetzen**, bringe en i Harniſt; **in — geraten, kommen**, komme i Harniſt. | **Harniſch-macher**, m. Vaabenſmed, c.

Harniſchen, v. t. 1. klæde i Harniſt, iføre Harniſt.

Harniſcher, m. -s pl. ſ. sg. Vaabenſmed, c.

Harpun, m. **-es -e** (**Harpune**, f. **-n**). Harpun, c.

Harpunen, harpuni(e)ren, v. t. 1. harpunere.

Harpuni(e)rer, m. -s pl. ſ. sg. Harpunerer, c.

Harpye, f. **-n**. Harpy, c.

Harre, f. ub. pl. Varighed, Længde, c.; **etw. in die — ziehen**, trække noget i Langdrag.

Harren, v. i. 1. m. h. vente, bie; **auf etw. —, einer Sache —**, vente paa noget; ✝ tøve, nøle.

Harrhaft, adj. udholdende, ſtandhaftig.

Harſch, adj. haard; ſtiv; raa, ubehagelig, kold.

Harſchen, v. i. 1. m. h. blive haard, hærdes, blive ſtiv.

Harſt, m. **-es -e** (f. **-en**). ✝ Skare, Hær, c.

Hart, f. ſe **Hard**.

Hart, adj. haard; **-es Holz**, haardt Træ; **ein -es Lager**, et haardt Leje; **-e Bedingungen**, haarde Betingelſer; **ein -er Kampf**, en haard Kamp; **-e Krankheit**, haard Sygdom; **mit -er Mühe**, med ſtor Anſtrængelſe; — **hören**, høre tungt; **es wird — halten**, det vil holde haardt; **es wird ihm — fallen**, det vil falde ham haardt, vanſkeligt; **einen -en Kopf haben**, være ſtivnakket, tungnem; **eine -e Stirn haben**, være fræk; **ein -er Schlaf**, en faſt Søvn; — **gegen einen verfahren**, være haard mod en; **ein -er Richter**, en ſtræng Dommer; **eine -e Antwort**, et haardt Svar; **-es Geld**, Solvpenge; — **lachen, weinen**, le, græde højt; adv. tæt, tæt ved, nær ved; — **am Wege**, tæt ved Vejen. | **Hart-flügelig**, vingedækket; **-flüſſig**, tungflydende; **-geſotten**, haardkogt; **-häutig**, haarbhudet; fig. uføliom; **-herzig**, haardhjærtet, ubarmhjærtig; **-herzigkeit**, f. Haardhjærtethed, Ubarmhjærtighed, c.; **-heu**, n. Verikon, c. (Hypericum); **-hörig**, tunghør, lidt døv; **-hörigkeit**, f. Tunghørighed, c.; **-kopf**, m. en, ſom vanſkelig begriber; ſtift egenſindigt Hoved; **-köpfig**, tungnem; haardnakket, ubøjelig; **-lehrig, -lernig**, tungnem; **-leibig**, haardlivet, forſtoppet; fig. gjerrig, ſej; **-leibigkeit**, f. Haardlivethed, c.; **-mäulig**, haardmundet, haardmulet; **-mäuligkeit**, f. Haardmundethed, c.; **-metall**, n. Tombak, n.; **-näckig**, fig. haardnakket, ubøjelig, halsſtarrig; **-näckigkeit**, f. Haardnakkethed, Ubøjelighed, Halsſtarrighed, c.; **-riegel**, m. Liguſter, c. (Ligustrum); Kornel, c. (Cornus); **-rindig**, med haard Bark, haard Skorpe; **-ſchalig**, haardſkallet; **-ſchlägig**, fig. haardnakket, ſtivnakket; **-ſinnig**, haard, ubarmhjærtig; **-traber**, m. gob Traver, c.; **-zinn**, n. ſe **-metall**.

Hartbindſel, n. ſe **Herzbindſel**.

Härte, f. ub. pl. Haardhed; fig. Haardhed, Strængheb, Uføliomhed, c.

Härten, v. t. 1. hærde, gjøre haard; fig. afhærde, forhærde. — **Härtung**, f. Hærdelſe, c.

Harten, v. i. 1. m. h. blive haard.

Härtern, m. ſe **Hartriegel**.

Hartheit, f. ub. pl. Haardhed, c.

Härtigkeit, f. ub. pl. fig. Haardhed, Ubøjelighed, c.

Härtiglich, adv. ✝ haardt.

Härtlich, adj. haarbagtig, lidt haard; lidt ſur. — **Härtlichkeit**, f. Haardagtighed, c.

Hartſchier, m. **-es -e**. Heſtgardiſt, c.

Härtung, f. ub. pl. Hærden, Hærdning, c.

Harz, m. **-es**. Harzen. | **Harz-reiſe**, f. Reiſe til Harzen, c.

Harz, n. **-es -e**. Harpix, c. | **Harz-baum**, m. Harpixtræ, n.; **-kuchen**, m. Harpixkage, c.; **-reißer, -ſammler, -ſchaber, -ſcharrer**, m. Harpixſamler, c.; **-tanne**, f. Grantræ, n.; **-winde**, f. en Slags Snerle, c. (Convolvulus scammonium).

Harzen, v. t. 1. ſtrabe Harpix af; harpixe; beſtrøge med Harpix; v. i. m. h. ſamle Harpix; ✝ klistre faſt, klæbe.

Harzig, adj. harpixet.

Harzer, m. -s pl. ſ. sg. Harzbeboer, c.; Harpixſamler, c.

Haſard, n. ſe **Hazard**.

Haſchen, v. t. 1. sg i. gribe, snappe, fange. | **Haſche-mann**, m., **-ſpiel**, n. Tagfat (Leg).

Häſcher, m. **-s** pl. ſ. sg. Politibetjent, Gendarm, c.

Haſe, m. **-n -n**. (Dim. **Häschen**, **Häslein**, n.) Hare, c.; fig. Kujon, Krybſter, c.; Nar, Bralhans, Skryber, c.; **da liegt der — im Pfeffer**, der ſtikker Knuden; **ſehen, wie der — läuft**, ſe, hvorledes Tingene gaa. | **Haſen-ampfer**, m. Surkløver, c. (Oxalis acetosella); **-auge**, n. Hareøje, n.; Febernellikerod, c. (Geum urbanum); **-balg**, m. Hareſkind, n.; **-beize**, f. Harejagt med Falke, c.; **-braten**, m. Hareſteg, c.; **-brot**, n. meget fint Hvedebrød, n.; **-fuß**, m. Harefod, c.; fig. Kujon, Krybſter, c.; **füßig**, fejg, forjagt; **-garn**, n. Harenet, n.; **-haar**, n. Harehaar, n.; **-herz**, n. Harehjærte, n., Kujon, c.; **-hatz**, **-hetze**, f. Harejagt, c.; **-hund**, m. Jagthund, c.; **-jagd**, f. Harejagt, c.; **-klee**, m. ſe **-ampfer**; **-klein**, n. Hareragout, c.; **-lager**, n. Hareleje, n.; **-maul**, n. Haremund, c.; Mund med Hareſlaar; **-maus**, f. Haremus, c. (Eriomys); **-ohr**, n. Hareøre, n., fig. Gaaſeøjne, pl.; **-panier**, n. i **das — — ergreifen**, tage Flugten; **-pfeffer**, m. ſe **-klein**; **-ſcharte**, f. Hareſlaar, n.; almindelig Bjørnekloe, c. (Heracleum sphondylium); **-ſchlaf**, m. Søvn med aabne Øjne; **-ſchwarz**, n. Hareragout med Blod, c.; **-ſprung**, m. Harens Spring; fig. Harens Bagben, n.; **-ſpur**, f. Hareſpor, n.

Haſel, f. **-n**. Haſel, c. | **Haſel-buſch**, m. Haſelbuſk, c.; **-gebüſch**, n. Haſelſtov, Haſelſlunb, c., Haſelſkrat, n.; **-gerte**, f. Haſelkvist, Haſelkjæp, c.; **-holz**, n. Nøddetræ, n.; **-huhn**, n. Hjerpe, c. (Tetrao bonasia); **-kätzchen**, n. Haſelrakle, c.; **-maus**, f. Haſelmus, Sybſover, c. (Myoxus); **-nuß**, f. Haſelnød, c.; **-rut(h)e**, f. Haſelkvist, c., Haſelris, n.; **-ſtaude**, f. Haſel, Hæſel, c., Haſeltræ, n.; **-ſtock**, m. Haſelkjæp, c.; **-zäpfchen**, n. ſe **-kätzchen**; **-wurm**, m. Staalorm, c.; **-wurz**, f. Tveblad, n. (Asarum).

Haſelant, m. **-en -en**. Nar, Laps, Storpraler, Skryder, c.

Häſeling, m. **-s -e**. Dobel, c. (Cyprinus dobula); Emben, c. (Cyprinus jeses); Eritſe, c. (Cyprinus phoxinus).

Haſeli(e)ren, v. i. 1. m. h. harcelere, ſpøge, gjøre Narreſtreger.

Haſeln, **häſeln**, adj. Haſeltræs-, af Haſeltræ.

Häſeln, v. i. ſe **haſeliren**.

Haſenhaft, adj. hareagtig; fig. fejg, krybſeragtig.

Haſig, adj fejg, frygtſom.

Häſin, f. **-nen**. Hunhare, Sætter, c.

Häſiti(e)ren, v. i. 1. m. h. ſlamme i Talen, bære ufikker.

Haſpe, **Häſpe**, f. **-n**. Haſp, Haſpe, Hage, Krog, Jærnkrampe, c., Dørhængſel, n., Stabel, c.

Haſpel, m. **-s** pl. ſ. sg. (f. **-n**). Haſpe, c.; Vinde, c., Spil, Gangſpil, n.; fig. Fuſentaſt, c. | **Haſpel-arm**, m. Haſpegren, c.; **-welle**, f. Haſpevind, c.

Haſpelig, adj. ſprællende; urolig, ustadig.

Haſpeln, v. t. 1. haſpe; vinde, hisse.

Haſpen, m. ſe **Haſpe**.

Haß, m. **-ſſes** ub. pl. Had, Nag, n., Hadſkhed, c. | **Haß-erfüllt**, opfyldt af Had, hadſk, hadefuld, bitter.

Haſſen, v. t. 1. hade. | **Haſſens-wert(ḫ)**, **-würdig**, hadeværdig, værd at hade, afſtyelig.

Haſſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Hader, Fjende, Avindsmand, c.

Häßlich, adj. hæslig, styg, grim; ſtammelig, laſtværdig; ubehagelig, ſlem. — **Häßlichkeit**, f. Hæslighed, Grimhed, Skammelighed, Laſtværdighed, Ubehageligheb, c.

Haſt, f. ub. pl. Haſt, c.

Haſten, v. i. 1. m. h. haſte.

Haſtig, adj. haſtig, ſnar; hidſig, opfarende, ilſærdig. — **Haſtigkeit**, f. Haſtighed. Hidſighed, Opfarenhed. Ilſærdighed, c.

Hätſchelei, f. **-en**. Kjæleri, n.

Hätſcheln, v. t. 1. leſſe for, forkjæle. — **Hätſchelung**, f. Kjæleri, n.

Hatſchen, v. i. 1. m. h. humpe, halte.

Hatſchier, m. **-s -e (-s)**. Bueſkytte, c.; Heſtgardiſt, c. | **Hatſchier-garde**, f. Heſtgarde, c.

Hatz, **Hatze**, f. **-n**. Parforcejagt, c.

Hau, m. **-es -e**. Hug, Slag, n.; Hugſt, c.; **-e bekommen**, faa Vrhgl.

Haubar, adj. ſe **hauig**.

Haube, f. **-n**. (Dim. **Häubchen**, **Häublein**, n.) Hue, *Lue, c.; Sæt, Hovedtøj, n., Kappe, c. **unter die — kommen**, blive gift; Top, Fjertop, Fjerbuſk, c.; Hætte, Kuppel, c.; Kongehætten (anden Mave hos Drøvtyggerne); Skalkehul paa en Øre, n. | **Hauben-band**, n. Hueband, Kappebaand, n.; **-beſatz**, m. Beſætning paa en Kappe, c.; **-ente**, f. Troldand, Topand, c. (Anas cristata); **-kopf**, m. Hueblok, c.; Skabillenhoved, n.; **-lerche**, f. Toplærke, c. (Alauda cristata); **-meiſe**, f. Topmeiſe, c. (Parus cristatus); **-reiher**, m. Fiſkehejre, c. (Ardea cinerea); **-ſchachtel**, f. Kappeæſke, c.; **-ſchleife**, f. Kappeſløjfe, c.; **-ſtock**, m. Hueblok, c., Skabillenhoved, n.; **-ſtreif**, **-ſtrich**, m. Kappebeſætning, c.; **-taube**, f. Topdue, c.; **-taucher**, m. toppet Lappedykker, *Toplom, c. (Podiceps cristatus).

Hauben, **haubeln**, v. t. 1. forſyne med en Hætte, ſætte en Kappe paa.

Haubitze, f. **-n**. Haubits, Granatkanon, c.

Hauch, m. **-es -e**. Aandepuſt, n., Aande, c., Puſt, Vindpuſt, n.; Luftning; Duft, c. | **Hauchbuchſtabe**, m. aſpireret Bogſtav, n.; **-laut**, m. Aandelyd, c.

Hauchen, v. i. 1. m. h. aande, udſtøde Aanden, puſte. fig. blæſe; v. t. aande; **die Blumen**

— **Wohlgerüche**, Blomsterne udaande Vellugt; fig. **Eim. Mut in die Seele** —, indgyde en Mod, sætte Mod i en.

Hauderer, m. **-s** pl. ſ. sg. Hyrekuſk, c.

Haudern, v. i. 1. m. h. være Vognmand, Hyrekuſk; † kjøre i en Hyrevogn.

Haue, f. **-n**. Hakke, c.; (i Bjærgv.) Træhammer, c.

Hauen, v. t. 2. (1.) hugge; **nicht gehauen noch geſtochen**, hverken hugget eller ſtukket; **dem Knaben auf die Hand** —, hugge Drengen paa Haanden; **Holz** —, hugge, fælde Træer, kløve Brænde; **Gras, Getreide** —, meje, ſlaa Græs, Korn; **Fleiſch** —, hugge Kjød, hugge itu; **Balken** —, tilhugge Bjælker; **ein Loch ins Eis** —, hugge et Hul i Jſen; **ſich mit eim.** —, ſlaas med en, duellere med en. | **Hau-bajonett**, n. Sabelbajonet, c.; **-bank**, f. Huggebænk, c.; **-block**, m. Huggeblok, c.; **-degen**, m. Huggert, c.; fig. Hugaf, c.; **-hechel**, f. Kragello, c. (Ononis); **-meſſer**, n. Huggekniv, c.; **-ſtock**, m. Huggeſtok, Huggeblok, c.; **-zahn**, m. Huggetand, c.

Hauer, m. **-s** pl. ſ. sg. Hugger, en, ſom hugger; (Jagt) Vildorne, der er 5 Aar gammel, c.; Huggetand, c.; Huggert, c.

Häuer, m. **-s** pl. ſ. sg. Bjærgmand, c.

Hauerei, f. **-en**. Slagsmaal, n.

Haufe, m. **-ns -n** (Dim. **Häufchen, Häuflein**, n.) Hob, Bunke, Dynge, c.; Mængde, Klynge, Flok, c.; **etw. auf einen -n legen**, lægge noget i en Bunke; **ſein Geld auf einen -n haben**, have ſine Penge paa et Sted; **in -n**, i Hobevis; **zu -n, zu — tragen, ſammeln**, bære, ſamle i Dynge; **etw. über den -n ſtoßen, werfen**, ſtøde, kaſte omkuld; **über den -n fallen**, falde, ſaa lang man er; **über den -n ſchießen**, ſtyde ned for Fode; **der große, gemeine** —, den ſtore Hob, Almue. | **Haufen-weiſe**, hobevis, i Hobetal, i ſtor Mængde; **-werk**, n. Hob, Dynge, c.

Häufeln, v. t. 1. gjøre ſmaa Hobe, hyppe. | **Häufel-pflug**, m. Hyppeplov, c.

Häufeln, v. t. **-s** ub. pl. Rambus, c.

Häufen, v. t. 1. dynge, hobe, ſamle i Bunke; **ſich** —, blive talrigere, tiltage, voxe. — **Häufung**, f. Dyngen, Samlen i Bunke; Ophobning; Tiltagen, c.

Häufig, adj. hyppig, i Mængde; **tit, ofte.** — **Häufigkeit**, f. Hyppighed, c.

Haufig, adj. huggefærdig, hugbar.

Hauk, m. **-es -e**. Drøbel, c.

Haupt, n. **-es -äupter**. (Dim. **Häuptchen, Häuptlein**, n.) Hoved, n.; Hovedgærde, n.; † **zu den Häupten**, ved Hovedgærdet; Overhoved, n., Høvding, Befalingsmand, c.; **den Feind aufs — ſchlagen**, ſlaa Fjenden totalt; Høved, Knægshoved, n. | **Haupt-abſicht**, f. Hovedhenſigt, c.; **-altar**, m. Hovedalter, n.; **-anführer**, m. Hovedanfører, c.; **-angriff**, m. Hovedangreb, n.; **-armee**, f. Hovedhær, c.; **-begriff**, m. Hovedbegreb, n.; **-beſtandt(h)eil**, m. Hovedbeſtanddel, c.; **-betrag**, m. Hovedſum, c.; **-buch**, n. Hovedbog, c.; **-eingang**, m. Hovedindgang, c.; **-einkommen**, n. Hovedindlægt, c.; **-erbe**, m. Hovedarving, c.; **-fach**, n. Hovedfag, n.; **-fall**, m. vigtigt Tilfælde; (i Lensv.) en Lensherres el. Lensmands Død; **-farbe**, f. Hovedfarve, c.; **-gebäude**, n. Hovedbygning, c.; **-genuß**, m. Hovednydelſe, c.; **-gewinn**, m. Hovedgevinſt, c.; **-haar**, n. Hovedhaar, n.; **-inhalt**, m. Hovedindhold, n.; **-kirche**, f. Hovedkirke, c.; **-kiſſen**, n. Hovedpude, c.; **-lager**, n. Hovedleir, c.; **-leidenſchaft**, f. Hovedlidenſkab, c.; **-lehre**, f. Hovedlærdom, c.; **-mahlzeit**, f. Hovedmaaltid, n.; **-mann**, m. Høvding, Hovedsmand, Overſte, c., iſær: Kaptejn, c.; **-mannsfrau, -männin**, f. Kaptejnsfrue, c.; **-mannſchaft**, f. Hovedsmands Værdighed, Kaptejnsplads, c.; **-maſſe**, f. Hovedmaſſe, c.; **-maſt**, m. Stormaſt, c.; **-merkmal**, n. Hovedkjendetegn, n.; **-meſſe**, f. Højmeſſe, c.; **-nenner**, m. Generalnævner, c.; **-niederlage**, f. Hoveddepot, n.; Hovedoplagsted, n.; **-perſon**, f. Hovedperſon, c.; **-punkt**, m. Hovedpunkt, n.; **-quartier**, n. Hovedkvarter, n.; **-regel**, f. Hovedregel, c.; **-regiſter**, n. Hovedregiſter, n.; **-rolle**, f. Hovedrolle, c.; **-ſache**, f. Hovedſag, c.; **-ſächlich**, hovedſagelig, iſær, fornemmelig, nærmeſt; **-ſchlacht**, f. Hovedſlag, n.; **-ſchlüſſel**, m. Hovednøgle, c.; **-ſchuld**, f. Hovedſtyld, c.; **-ſchwierigkeit**, f. Hovedvanſkelighed, c.; **-ſeite**, f. Hovedſide, den vigtigſte, fornemſte Side, c.; **-ſpaß**, m. ſtor Fornøjelſe, c.; **-ſprache**, f. Stamſprog, Hovedſprog, n.; **-ſtadt**, f. Hovedſtad, c.; **-ſtädter**, m. Hovedſtadsbeboer, c.; **-ſtärke**, f. Hovedſtyrke, c.; **-ſtimme**, f. Hovedſtemme, c.; **-ſtraße**, f. Hovedſtraf, c.; **-ſtraße**, f. Hovedgade, c.; **-ſtreich**, m. Hovedanſlag, Meſterſtykke, n.; **-ſtück**, n. Hovedſtykke, n.; **-ſtuhl**, m. Hovedſtol, Kapital, c.; **-ſumme**, f. Hovedſum, c.; **-t(h)eil**, m. Hovedbel, c.; **-treffer**, m. ſtor Gevinſt, c.; **-treppe**, f. Hovedtrappe, c.; **-trumpf**, m. Matador, c.; **-übel**, n. Hovedonde, n.; **-unterſchied**, m. Hovedforſkjel, c.; **-urheber**, m. vigtigſte Ophavsmand, c.; **-urſache**, f. Hovedaarſag, c.; **-verbrechen**, n. Kapitalforbrydelſe, c.; **-vergnügen**, n. Hovedfornøjelſe, c.; **-wache**, f. Hovedvagt, c.; **-wort**, n. Hovedord, Subſtantiv, n.; **-zahl**, f. Hovedtal, Grundtal, Kardinaltal, n.; **-zweck**, m. Hovedøjemed, vigtigſte Maal, n.

Häuptеln, v. r. 1. ſætte Hoved.

Häuptling, m. **-s -e**. Overhoved, n., Anfører, Høvedsmand, Høvding, c.

Häuptlings, adv. hovedkuldS, paa Hovedet.

Haus, n. **-es -äuſer**. (Dim. **Häuschen, Häuslein**, n.) Hus, n., Gaard, Bygning, c.; **nach -e gehen**, gaa hjem; **zu -e ſein**, være hjemme; **mit ſeinen Gedanken nicht zu -e ſein**, være aandsfraværende; **irgendwo zu -e ſein**, have hjemme et Sted; **von -e kommen**, komme hjemme fra; **von — aus reich**, rig fra Fødſelen

af; **ein Schalk von -e aus**, en udlært Skjælm; **aus dem Häuschen sein**, være ude af sig selv; **Einen aus dem Häuschen bringen**, bringe en ud af Fatning; Hus, n., Familie, c.; Handelshus, n.; × **ein bemooftes** —, en gammel Student; × **altes** —, gamle Kammerat! **Häuser auf einen bauen**, stole fikkert paa en. | **Hausaltar**, m. Husalter, n.; **-anbacht**, f. Husandagt, c.; **-apotheke**, f. Husapothek, n.; **-arbeit**, f. Hjemmearbejde, n.; **-arm**, husarm; **-arrest**, m. Husarrest, c.; **-arzt**, m. Huslæge, c.; **-backen**, se **-gebacken**. **-bau**, m. Bygning af et Hus, c.; **-bedarf**, m. Husbehov, n.; **-besitzer**, m. Husejer, Gaardejer, c.; **-bewohner**, m. Husbeboer, c.; **-bier**, n. hjemmelavet Øl, n.; **-brief**, m. Kjøbebrev, n.; **-brot**, n. hjemmebagt Brød, n.; **-buch**, n. Husholdningsbog, c.; **-bursch**, m. en i Huset boende Student; **-dieb**, m. Husthy, c.; **-diele**, f. Forstue, c.; **-drache**, m. Husthyran, c.; **-ehre**, f. Husets Ære, c.; fig. Husmoder, Husets Frue, c.; **-ente**, f. tam And, c.; **-eule**, f. Spurvehugle, c. (Strix passerina); **-fliege**, f. Stueflue, c.; **-flur**, f. (m.) Forstue, c.; **-frau**, f. Husmoder, Kone, c., Konen i Huset, Madmoder, c.; **-freund**, m. Husven, c.; **-friede**, m. Husfred, c.; **-gebacken, hjemmebagt**; **-gebrauch**, m. Husets Stik, c.; Hjemmebrug, c.; **-geflügel**, n. Fjerkræ, Fjerkreaturer; **-geist**, m. Nisse, c.; **-geld**, n. Husleje, Bygningsafgift, c.; **-genoß**, m. Husfælle, c.; **-gerät(h)**, n. Husgeraad, Bohave, Boskab, n.; **-gesinde**, n. Husfolk, Tyende, pl.; **-gewand**, n. Hjemmesnakke, Hjemmebragt, c.; **-glück**, n. huslig Lykke, c.; **-gott**, m. Husgud, c.; **-gottesdienst**, m. Husandagt, c.; **-grille**, f. Faarekylling, c.; **-hahn**, m. Gaardhane, c.; **-halt**, m. Husholdning, c.; **-halten**, v. i. holde Hus, forestaa et Hus; **mit etw.** — —, spare paa noget; fig. larme, støje, husere; **-hälter**, m. Husholder, c.; **-hälterin**, f. Husholderske, c.; **-hälterisch, -häftig**, husholdersk, sparsommelig; **-häftigkeit**, f. Sparsommelighed, c.; **-haltung**, f. Husholdning, c.; **-hammel**, m. × Hjemmesidder, Stuesidder, c.; ogsaa Aftenpot, c.; **-herr**, m. Husejer, Husvært, c.; Herren i Huset, Husbonde, c.; **-hoch**, høj som et Hus; **-hofmeister**, m. Hushovmester, c.; **-hund**, m. Gaardhund, c.; **-jungfer**, f. Husjomfru, Husholderske, c.; **-kapelle**, f. Huskapel, Privatkapel, n.; **-katze**, f. Huskat, tam Kat, c.; **-kauf**, m. Huskjøb, n.; **-knecht**, m. Gaardskarl, c.; **-kost**, f. daglig Mad, Husmandskost, c.; **-kreuz**, n. Huskors, n.; **-krieg**, m. Krig i Huset, c.; **-laub**, n., **-lauch, -lauf**, m. Husløg, c. (Sempervivum); **-lehrer**, m. Huslærer, c.; **-leinwand**, f. hjemmegjort Lærred, n.; **-leute**, pl. Husfolk; Tjenestetyende, Lejere; **-macherleinen**, n. hjemmegjort Lærred, n.; **-magd**, f. Tjenestepige, Pige, Stuepige, c.; **-mann**, m. Husmand, c.; † Taarnvægter, c.; Husfælle; Lejer; Tjenestekarl, Portner, c.; **-mannskost**, f. Husmandskost, daglig Mad, c.; **-marder**, m. Husmaar, Stenmaar, c. (Mustela foina); **-meister**, m. Portner, c.; **-miet(h)e**, f. Husleje, c.; **-mittel**, n. Husraad, n.; **-mutter**, f. Husmoder, c.; **-mütterlich**, husmoderlig; **-ordnung**, f. Husets Stik, c.; **-plage**, f. Huskors, n.; **-postille**, f. Huspostil, c.; **-rat(h)**, m. Husgeraad, Bohave, n.; **-recht**, n. Husret, c.; **-regel**, f. Husets Stik, c.; **-sache**, f. Husholdningssag, c.; **-sasse**, m. Husejer, c.; **-sässig**, bosiddende; **-schatz**, m. Husets Skat, c.; **-schlachten**, n. Indslagtning til Husholdningen; **-schlüssel**, m. Gadedørsnøgle, Portnøgle, c.; **-schoß**, m. Husleje, c.; Bygningsafgift, c.; **-schuh**, m. Morgensko, c.; **-schule**, f. Privatskole, c.; **-schwalbe**, f. Bysvale, Mursvale, *Tagsvale, c. (Hirundo urbica); **-schwamm**, m. Træsvamp, c.; **-schwein**, n. tam Svin, n.; **-schwelle**, f. Husets Tærskel, c.; **-segen**, m. huslig Lykke, c.; **-sperling**, m. Graaspurv, Husspurv, c. (Fringilla domestica); **-stand**, m. Husstand, c.; **-steuer**, f. se **-geld**; Udsthr, n.; **-suchung**, f. Husunderspgelse, c.; **-tafel**, f. Hustavle, c.; **-taube**, f. tam Due, c.; **-teufel**, m. Husdjævel, c.; Brushane, c.; **-t(h)ier**, n. Husdyr, n.; **-trauer**, f. Familiesorg, c.; **-trauung**, f. Stuebryllup, n.; **-thür**, f. Husdør, Gadedør, c.; **-unke**, f. × Hjemmesidder, c.; **-vater**, m. Husfader, Familiefader, c.; **-väterlich**, husfaderlig; **-verwalter**, m. Hushovmester, c.; **-vogt**, m. Husfoged, c.; Stokkemand, Slutter, c.; **-vogtei**, f. Husfogderi, n.; offentligt Fængsel; **-wesen**, n. Husvæsen, n.; **-wirt(h)**, m. Husejer, Husvært, Vært, c.; Herre i Huset, Husbonde, Husholder, c.; **-wirt(h)in**, f. Værtinde; Kone i Huset, Madmoder, c.; **-wirt(h)schaft**, f. Husholdning, c.; **-zins**, m. Husleje, Leje, c.

Hausen, v. i. 1. m. h. bo; holde Hus, føre Husholdning; leve huslig; husere, larme, støje; v. t. huse, give Husly.

Hausen, m. -s pl. f. sg. Husblaastør, c. (Acipenser huso). | **Hausen-blase**, f. Husblas, c.; **-rogen**, m. Kaviar, c.

Hausi(e)ren, v. i. 1. m. h. falbyde Varer fra Hus til Hus, være Bisiekræmmer; husere, larme, støje, holde ilde Hus. | **Hausier-sack**, m. Bisiekræmmerbylt, c.

Hausi(e)rer, m. -s pl. f. sg. Bisiekræmmer, c.

Häusler, m. -s pl. f. sg. Husmand, c.

Häuslerin, f. -nen. Husmandskone, c.

Häuslich, adj. huslig, Hus-, tarvelig, husholdersk, sparsommelig. — **Häuslichkeit**, f. Huslighed, Tarvelighed, Sparsommelighed, c.; † Lejlighed, Bolig, c.

Häusling, m. se **Häusler**.

Häusung, **Hausung**, f. -en. Bolig, c., Husly, n.

Haußen, adv. uden for Huset, ude, herude.

Haut, f. -äute. (Dim. **Häutchen**, **Häutlein**, n.) Hud, c., Skind, n.; **dünne** —, tynd Hud,

Hinde, c.; **die — der Schlange**, Slangens Ham, c.; **eine gute —**, et godt Skind, et godt Menneske; **bis auf die —**, indtil Skindet; **nur — und Knochen sein**, kun være Skind og Ben; **ich möchte nicht in seiner — stecken**, jeg vilde nødig være i hans Sted; **sich seiner — wehren**, forsvare sit Skind; **es gilt — und Haar**, det gjælder Livet; **mit — und Haar**, med Hud og Haar; **mit heiler — davon kommen**, slippe helskindet derfra; **seine — zu Markte tragen**, bove sit Skind; **Eim. die — voll schlagen**, give en et Livfuld Prygl; **sich die — voll schlagen**, fylde Vommen; **auf der faulen — liegen**, ligge paa den lade Side; **aus der — fahren**, gaa ud af sit gode Skind. | **Haut-ausdünstung**, f. Hududduństning, c.; **-ausschlag**, m. Hududslæt, c.; **-farbe**, f. Hudfarve, c.; **-flügler**, pl. Hvepsene (Hymenoptera); **-krankheit**, f. Hudsygdom, c.; **-schrunde**, f. Hudsprække, c.

Häuteln, v. t. 1. aftrække Hinden, slaa. — **Häutelung**, f. Flaaning, c.

Häuten, v. t. 1. slaa, trække Huden af; **sich —**, stifte Hud, Ham, flyde Ham; v. t. forsyne med en Hud. — **Häutung**, f. Hudstiftning, Skyden Ham, c.

Häutig, adj. som har Hud, hudagtig.

Havaneſe, m. **-n -n**. Havaneser, c.

Haverei, f. se **Haferei**.

Hazard, n. (m.) **-es** ub. pl. Hasard, c.

Hazardi(e)ren, v. t. 1. hasardere, sætte paa Spil, bove.

He! interj. he! hvad? hej! hej da!

Hebe, f. **-n**. Offer, frivilligt Offer, n.; den en tilkommende Part.

Hebel, m. **-s** pl. ſ. sg. Løftestang, Vægtstang; fig. Bevæggrund, bevægende Aarsag, c. | **Hebelarm**, m. Vægtstangsarm, c.; **-kraft**, f. Løftestangskraft, c.; **-zeug**, n. Løftemaskine, c.

Hebeln, v. t. 1. løfte ved en Vægtstang.

Heben, v. t. 2. hæve, løfte, rejse; **einen Schatz —**, finde en Skat; **ein Kind aus der Taufe —**, holde et Barn over Daaben; **ein Haus —**, rejse et Hus; **ein Opfer —**, frembære et Offer; **Einkünfte, Abgaben —**, hæve, oppebære Indtægter, Afgifter; **der dunkle Hintergrund hebt das Gemälde**, den mørke Baggrund hæver, fremhæver Maleriet; **eine Dame aus dem Wagen —**, løfte en Dame ud af Vognen; **einen Bruch —**, ophæve en Brok; **einen Streit, eine Krankheit —**, hæve, ende en Strid, en Sygdom; **hebe dich von dannen**, vig fra mig, gaa bort; **in gehobener Stimmung sein**, være i en løftet Stemning; **sich gehoben fühlen**, føle sig løftet; **gehobene Sprache**, værdigt Sprog; v. r. hæves. | **Heb-amme**, f. Jordemoder, c.; **-arzt**, m. Fødselshjælper, c. — **Hebe-arm**, m. Løftestang, c.; **-balken**, m. Kranbjælke, c.; **-baum**, m. Løftestang, Vægtstang, c.; **-korb**, m. Klædekurv, c.; **-kran**, m. Kran, c.; **-lade**, f. Løfteværk, n.; **-mahl**, n. Rejsegilde, n.; **-muskel**, m. Bøjemuskel, c.; **-punkt**, m. Vægtstangens Hvilepunkt, n.; **-rad**, n. Løftehjul, n.; **-schmaus**, m. Rejsegilde, n.; **-stange**, f. Vægtstang, Løftestang, c.; **-stelle**, f. Oppebørselssted, n.; **-winde**, f. Vinde, c.

Heber, m. **-s** pl. ſ. sg. Hævert, c.; Løftestang, Vægtstang, c.; Bøjemuskel, c. (Elevator); en, som løfter noget.

Hebling, m. **-s -e**. Løftestang, Vægtstang, c.

Hebräer, m. **-s** pl. ſ. sg. Hebræer, c.

Hebräiſch, adj. hebraiſk.

Hebriden, pl. Hebriderne.

Hebung, f. **-en**. Høven, Løften, c., Hævelse, Løftning, c.; Hævning, Oppebørſel, Indkomst, Afgift, c.; Ophævelse, Bortskaffelse, c. | **Hebungs-beamter**, adj. Oppebørselsbetjent, c.

Hechel, f. **-n**. Hegle, c.; **Einen durch die — ziehen**, gjennemhegle en. | **Hechel-bank**, f. Heglebænk, c.; **-frau**, f. Heglerske, c.; **-krämer**, m. Heglekræmmer, c.; **-macher**, m. Heglefabrikant, c.; **er paßt auf wie ein — —**, han passer paa som en Smed; **-maſchine**, f. Heglemaskine, c.; **-zahn**, m. Hegletand, c.

Hechelei, f. **-en**. Hegleri, n.

Hecheln, v. t. 1. hegle; **Einen —**, gjennemhegle en.

Hechſe, f. se **Hekſe**.

Hecht, m. **-es -e**. Gjedde, c. (Esox). | **Hechtgrau**, graa som en Gjedde, blaagraa; **-ſchimmel**, m. blaagraa Stimmel, c.

Hecht, adj. (til Søs) tæt.

Heck, n. **-es -e**. Indhegning med Lægter; Stakitdør; Laage, c., Led, n.; (paa Stibe) Spejl, n., Hæk, c. | **Heck-balken**, m. Hækbjælke, c.; **-jolle**, f. Hækjolle, c.; **-knie**, n. Hæktnæ, n.; **-stütze**, f. Hæfstøtte, c., Hæftræ, n.

Hecke, f. **-n**. Hæk, c., Gærde, n.; Buskads, Krat, n.; Tornekrat, n.; Yngen, Yngletid, c. | **Heck-feuer**, n. Tirailleurild, Blænkerild, c.; **-jäger**, m. Krybskytte, c.; **-dorn**, m. Slaatorn, c. (Prunus spinosa); **-kirſche**, f. dunet Gedeblad, n. (Lonicera xylosteum); **-reiter**, m. Stratenrøver, Stimand, c.; **-roſe**, f. en Slags Rose (Rosa dumetorum); **-ſame**, m. Tornblad, n. (Ulex); **-ſchere**, f. Havesax, c.; **-ſchnarre**, f. Vagteltonge, Agerrige, c. (Rallus crex); **-winde**, f. Gærdesnerle, c. (Convolvulus sepium).

Hecken, v. i. 1. m. h. hække, yngle, klække ud. | **Heck-bauer**, n. Hækkebur, n.; **-geld**, n., **-groſchen**, **-pfennig**, m. Lukkestilling, c.; **-thaler**, m. Lykkedaler, c.; **-vogel**, m. rugende Fugl, c.; **-zeit**, f. Yngletid, c.

Heckerling, m. se **Häckerling**.

Heckig, adj. bevoxet med levende Gærde.

Heda, interj. hejda.

Hede, f ub. pl. Blaar, pl. | **Hede-leinen**, n. Blaarlærred, n.

Heden, adj. Blaar-, som er af Blaar.

Hederich, m. -s ub. pl. Guldkarse, c. (Erysimum); Vedbende-Korsknop, c. (Glechoma hederacea); **der rote** —, krøllet Skræppe, c. (Rumex crispus).

Heer, n. -es -e Hær, Krigshær, Arme, c., Skare, Mangfoldighed, c.; **das wilde** —, den vilde Jagt. | **Heer-baun**, m. Hærstævne, Opbud, n.; **-biene**, f. Rovbi, c.; **-fahrt**, f. Hærtog, Krigstog, n.; **-flucht**, f. Rømning, c.; **-flüchtig**, forladende Fanen; — — **werden**, desertere; **-flüchtiger**, adj. Desertør, c.; **-führer**, m. Hærfører, Feltherre, c.; **-gerät(h)**, n. Krigsredskaber, pl.; **-hause**, m. Armékorps, n.; **-horn**, n. Krigshorn, n.; **-kuh**, f. Klokkelo, c.; **-lager**, n. Krigslejr, c.; **-meister**, m. Hærmester, c.; **-pauke**, f. Krigspauke, c.; **-rauch**, m. Brandtaage, c.; **-säule**, f. Kolonne, c.; **-schar**, f. Hærskare, Hær, c.; **-schau**, f. Hærsyn, n., Revue, Mønstring, c.; **-schnepfe**, f. dobbelt Bekkasin, Horsegiøg, *Mærregiøg, c. (Scolopax gallinago); **-straße**, f. Landevej, Kongevej, c.; **-strom**, m. stor, bred Strøm, Hovedstrøm, c.; **-volk**, n. Krigsfolk, pl.; **-wagen**, m. Krigsvogn, c.; **-wurm**, m. Processionslarve, c.; **-zug**, m. Hærtog, n., Marsch, c. — **Heeresabt(h)eilung**, f. Hærafdeling, c.; **-folge**, f. Hærstævne, n.; **-kraft**, **-macht**, f. Hær, Hærstare, c.; **-pflichtig**, værnepligtig; **-zug**, m. Hærtog, n.

Heerd, m. se **Herd**.

Heerde, f. se **Herde**.

Heeren, v. t. 1. bekrige.

Hefe, f. -n. (**Hefen**, m.) Gjær, c.; Bærme, c., Bundfald, n.; fig. **die — eines Volks**, Folkets Bærme; **auf die — kommen**, **auf den -n sitzen**, være paa det sidste, ikke kunne videre.

Hefig, adj. bærmet.

Heft, n. (m.) **-es -e** Hæfte, Greb, Haandgreb, Fæste, Haandfang, Skaft, n.; Hank, c.; Hage, Hægte, Krog, c.; Stilebog, c., Hæfte, n.; **das — in der Hand haben**, staa for Styret. | **Heft-ausgabe**, f. Udgave i Hæfter, c.; **-los**, uden Greb; **-weise**, i Hæfter, hæftevis.

Heftel, m. (n.) -s pl. f. sg. Hægte, Malle, c.; Spænde, n.; Hage, Krog; Knappenaal, c.; Plantestud, n.; Tøjrepæl, c.

Heftela, v. t. 1. befæste med Hægter, stikke fast med Knappenaal; ri.

Heften, v. t. 1. hæfte, befæste, slaa fast, sømme fast, befæste med Knappenaale; binde fast; ri; fig. **seine Augen**, **Gedanken auf etw** —, hæfte, fæste sine Øine, Tanker paa noget. | **Heft-faden**, m. Ritraad, c.; **-nadel**, f. Hæftenaal, c.; **-pflaster**, n. Hæfteplaster, n.; **-schnur**, f. Hæftesnor, c.

Heftig, adj. heftig; stærk, voldsom, hidsig. — **Heftigkeit**, f. Heftighed, Styrke, Voldsomhed, Hidsighed, c.

Hege, f. ub. pl. Rygt, Pleje, Fredning; Fredstov, c. | **Hege-bereiter**, **-reiter**, m. Skovrider, c.; **-zeit**, f. Fredningstid, c.

Hegen, v. t. 1. indheane, indgærde; staane; fredе; opbevare; pleje, bære Omsorg for; — **und pflegen**, hæge og pleje; **Liebe**, **Haß**, **Furcht**, **Zweifel** —, nære Kjærlighed, Had, Frygt, Tvivl; × spare, holde til Raade med. | **Hege-schlag**, **-wald**, m. Fredskov, c.; **-waser**, n. fredet Vand, n.; **-wiese**, f. fredet Eng, c.

Heger, m. -s pl. f. sg. Vægter, Opsynsmand, c.; Fæstebonde, c.; Skovstade, c.; **opstyllet Ø**, c., opfyldt Land, n.

Heher, m. -s pl. f. sg. Skovstade, *Skovstrike, c. (Garrulus glandarius).

Hehl, m. (n.) -s ub. pl. Stjul, Dølgsmaal, n.; **kein (keinen) — aus etw. machen**, ikke lægge Stjul paa noget; **er hat der Sache** (Gen.) **nicht** —, **er hat es keinen** —, han lægger ikke Stjul derpaa.

Hehlen, v. t. 1. stjule, dølge, fortie; hæle.

Hehler, m. -s pl. f. sg. Hæler, c.

Hehlerei, f. -en. Hæleri, n.

Hehlerin, f. -nen. Hælerske, c.

Hehr, adj. høj, ophøjet, hellig. — **Hehrheit**, f. Ophøjethed, Helligheд, c.

Hei! interj. hej! hejda!

Heide, f. -n. Hede, c. | **Heide-bereiter**, m. se **-reiter**; **-besen**, m. Lyngkost, c.; **-biene**, f. Skovbi, c.; **-blume**, f. Hedeblomst, c.; **-gegend**, f. Hedeegn, c.; **-gries**, m., **-grütze**, f. Boghvedegryn, pl.; **-korn**, n. Boghvede, c.; **-kraut**, n. Lyng, c.; **-land**, n. Hedeland, n.; **-lerche**, f. Skovlærke, c.; **-priem**, m. Gøvel, c.; **-rauch**, m. Brandtaage, c.; **-reiter**, m. Skovrider, c.; **-rose**, f. Hederose, c.; **-schaf**, n., **-schnucke**, f. Slags smaa Faar paa Heden; **-torf**, m. Lyngtørv, c. — **Heidel-beere**, f. Bølle, c. (Vaccinium); **schwarze** —, Blaabær, n. (Vaccinium myrtillus); **große** —, Mosebølle, c. (Vaccinium uliginosum); **rote** —, Tyttebær, n. (Vaccinium vitis idæa); **-beerbusch**, m., **-beerstrauch**, m. Blaabærbusk, c.

Heide, m. -n -n. Hedning, c. | **Heiden-angst**, f. rædsom Angst, c.; **-bekehrer**, m. Hedningeomvender, c.; **-bekehrung**, f. Hedningeomvendelse, c.; **-christ**, m. Hedningekristen, c.; **-geld**, n. mange Penge, pl., en kjøn Skilling; **-glaube**, m. Hedningetro, c.; **-haar**, n. nyfødte Børns Haar; **-haut**, f. Arpe, c. (paa spæde Børns Hoved); **-land**, n. Hedningeland, n.; **-lärm**, m. frygtelig Spektakel, c.; **-leben**, n. Hedningeliv, n.; **-mäßig**, forbavsende, uhyre; **-reich**, n. Hedningerige, n.; **-tempel**, m. hedensk Tempel, n.; **-welt**, f. Hedningeverden, c.; **-zeit**, f. Hedningeold, c.

Heidenschaft, f. ub. pl. Hedenskab, n.

Heidentum, n. se **Heidenschaft**.

Heidi, interj. hurra! **alles ist** —, alt er forbi.

Heidig, adj. hedeagtig, lyngklædt.

Heidin, f. -nen. hedensk Kvinde, c.

Heidnisch, adj. hedensk.

Heiduck, m. -en -en. Hejduk, c.

Heie, f. **-n**. Træhammer, c.

Heien, v. t. 1. slaa med Træhammer.

Heikel, **heikelig**, adj. kræsen, vanskelig.

Heil, adj. hel; lægt, helbredet; uskadt, ufortæret.

Heil, n. **-s** ub. pl. Held, n., Lykke, Velfærd, Lyksalighed, c.; Frelse; **sein — versuchen**, prøve sin Lykke; **gut —**, til Lykke; **— dir**, til dig, vel dig. | **Heil-bringend**, helbringende; **-geber**, m. Frelser, c.; **-los**, usalig, ugudelig, lastefuld, fordømt, forbandet; **-voll**, helbringende. — **Heils-mittel**, n. Raademiddel, n.; **-ordnung**, f. Saliggjørelsens Orden, c.

Heiland, m. **-es -e**. Frelser, c.

Heilbar, adj. lægelig, helbredelig. — **Heilbarkeit**, f. Helbredelighed, c.

Heilbutte, f. **-n**. Helleflynder, × Kveite, c. (Hippoglossus maximus).

Heilen, v. i. 1. m. s. læges, helbredes, *grø, grøde; v. t. læge, helbrede, kurere; × gilde. | **Heil-anstalt**, f. Lægeanstalt, c.; **-bad**, n. Sundhedsbad, n.; **-brunnen**, m. Sundhedsbrønd, c.; **-jahr**, n. helbringende Aar, Aar efter Kristi Fødsel; **-kraft**, f. Lægekraft, c.; **-kräftig**, som har Lægekraft; **-kraut**, n. Lægeurt, c.; **-kunde**, f. Lægevidenskab, c.; **-kundig**, lægekyndig; **-mittel**, n. Lægemiddel, n.; **-monat**, m. † December, c.; **-pflanze**, f. Lægeplante, c.; **-quelle**, f. Sundhedskilde, c.; **-trank**, m. Lægedrik, c.; **-wissenschaft**, f. Lægevidenskab, c.; **-wurzel**, f. Lægerod, c.

Heiler, m. **-s** pl. s. sg. en, der kastrerer Dyr; Vallak, c.

Heilig, adj. hellig; **der -e Geist**, den Helligaand; gudelig, gudfrygtig; **ein Heiliger**, en Helgen; **eine Heilige**, en Helgeninde; × hyklersk, stinhellig; **Einen — sprechen**, kanonisere en; **— halten**, helligholde; **etw. — versprechen**, love noget højt og hellig; **die -e Schrift**, den hellige Skrift; **der -e Tisch**, Alteret; **die -e Woche**, den stille Uge; **der -e Abend**, Heliggaften; **der -e Monat**, December; **das -e Bein**, Korsbenet, c. (Os sacrum); **das -e Feuer**, Helvedsild, c.; × fikkert, for vist; **etw. — glauben**, tro noget for vist; **ich komme aber — wieder**, men jeg kommer fikkert igjen. | **Heilig-haltung**, f. Helligholdelse, c.; **-sprechung**, f. Kanonisation, c. — **Heiligen-anbetung**, f. Helgendyrkelse, c.; **-bild**, n. Helgenbillede, n.; **-blende**, f. Niche til et Helgenbillede, c.; **-dienst**, m. Helgentjeneste, Helgendyrkelse, c.; **-geschichte**, f. Helgenhistorie, c.; **-pfleger**, m. Fattigforstander, c.; **-sage**, f. Helgensagn, n., Legende, c.; **-schein**, m. Helgenskin. n., Glorie, c.

Heiligen, v. t. 1. hellige; helliggjøre, indvie. — **Heiligung**, f. Helligelse, Helliggjørelse, c.

Heiligkeit, f. ub. pl. Hellighed, c.

Heiligtum, n. **-es -ümer**. Helligdom, c., Gudshus, n.; Relikvie, Helgenlevning, c. | **Heiligtums-entweiher**, m. se **-schänder**; **-entweihung**, f. se **-schändung**; **-schänder**, m. Tempelskjænder, Kirkeraner, c.; **-schändung**, f. Vanhelligelse af Helligdommen, c., Kirkeran. n.

Heilsam, adj. lægende, helbredende; gavnlig, nyttig, sund. — **Heilsamkeit**, f. Gavnlighed, Sundhed, c.

Heilung, f. **-en**. Helbredelse, *Helsebod, c. | **Heilungs-kraft**, f. Lægekraft, c.; **-mittel**, n. Lægemiddel, n.

Heim, n. **-es -e**. Hjem, Bolig, c., Hus, n.; † Gærde, n., Indhegning; Omkreds, c. | **Heimweh**, n. Hjembe, n.; **-wesen**, n. Hjem, n.

Heim, adv. hjem; **sich — sehnen**, længes hjem, have Hjembe. | **Heim-bringen**, hjembringe, bringe hjem; **-bürge**, m. Sognefoged, Sogneforstander, c.; **-eilen**, ile hjem; **-fahren**, kjøre hjem, vende hjem; **-fahrt**, f. Hjemrejse, Hjemfart; Brudens Hjemførelse, c.; **-fall**, m. Hjemfald, n.; **-fallen**, hjemfalde; **-fällig**, hjemfalden; **-führen**, hjemføre, føre hjem; **-führung**, f. Hjemførelse, c.; **-gang**, m. Hjembej, c.; **-geben**, overgive, overlade; fig. betale, gjengjælde; **-gehen**, gaa hjem; fig. dø; **-holen**, hente hjem; **-kehr**, f. Hjembej, Hjemkomst, c.; **-kehren**, vende hjem; **-kommen**, komme hjem; fig. komme igjen; **-kunft**, f. Hjemkomst, c.; **-leuchten**, fig. **Eim.** — —, lyse en hjem; **-reden**, tale indtrængende, tale til rette; **-reise**, f. Hjemrejse, c.; **-reisen**, rejse hjem; **-reiten**, ride hjem; **-ritt**, m. Riden hjem, Hjembej, c.; **-rudern**, ro hjem; **-schicken**, sende hjem; **-segeln**, sejle hjem; **-stellen**, overgive, overlade; **-steuer**, f Udstyr, n., Medgift, c.; **-suchen**, hjemsøge; besøge; **-suchung**, f. Besøgelse, Hjemsøgelse, c.; **-tragen**, bære hjem; **-treiben**, drive hjem; **-tücke**, f. Lumskhed, Ondskab, Underfundighed, c.; **-tückisch**, lumsk, ondskabsfuld, tvæst, underfundig; **-wandeln**, **-wandern**, vandre hjem; **-wanderung**, f. Hjemvandring. Hjembej, c.; **-wärts**, hjemad, hjem efter; **-weg**, m. Hjemvej. Hjemrejse, c.; **-weisen**, vise hjem; **-ziehen**, drage hjem; **-zug**, m. Hjemmarsch, c., Tog hjem, n.; **-zünden**, fig. **Eim.** — —, lyse en hjem.

Heimat(h), f. **-en**. Hjem, n., Fødested, Fædreland, n. | **Heimat(s)-berechtigt**, forsørgelsesberettiget; **-dorf**, n. Fødeby, Hjemby, c.; **-land**, n. Fædreland, Hjemland, n.; **-liebe**, f. Fædrelandskjærlighed, c.; **-los**, hjemløs, uden Hjem, uden Fædreland; **-recht**, n. Indfødsret, c., Indigenat, n.; **-zuständig**, hjemmehørende.

Heimat(h), n. **-es -e**. × Hus, n., Gaard, c.

Heimat(h)lich, adj. hjemlig, fædrelandsk.

Heimchen, n. **-s** pl. s. sg. Faarekylling, c.

Heime, f. se **Heimchen**.

Heimelig, adj. hjemlig, ikke fremmed, fortrolig, hyggelig.

Heimeln, v. i. 1. se **anheimeln**.

Heimisch, adj. hjemlig, hørende til Hjemmet; hjemmehørende, indfødt; **sich — fühlen**, føle sig hjemme.

Heimlich, adj. hemmelig, fjult, lønlig, bulgt;

† **hjemlig**, hyggelig, fortrolig, *koslig; — **thun**, lade hjemmelighedsfuldt; **ein -er Mensch**, et tilbageholdende Menneske; **das -e Gemach**, Retiraden. | **Heimlich-haltung**, f. Hemmeligholdelse, c.; **-thuerei**, f. Hemmelighedskræmmeri, n.

Heimlichkeit, f. **-en**. Hemmelighed, Skjultheb, c.; Hyggelighed, c.

Heimsen, v. t. 1. høste, indhøste.

Heimsen, m. **-s** pl. ſ. sg. et Kornmaal, $^4/_5$ Skjæppe.

Hein, i **Freund —**, Døden.

Heinrich, nom. prop. Henrik.

Heint, adv. × i Dag.

Heinze, f. **-n**. Bi, c.

Heinzelmännchen, n. **-s** pl. ſ. sg. Nisse; Sprællemand, c.

Heirat(h), f. **-en**. Giftermaal, Ægteskab, n. | **Heirat(h)s-antrag**, m. Ægteskabstilbud, n.; **-anzeige**, f. Giftermaalsmeddelelse, c.; **-bureau**, n. Ægteskabskontor, n.; **-erlaubnis**, f. Giftermaalstilladelse, c.; **-fähig**, gifteferdig; **-gedanken**, pl. Giftetanker; **-gesuch**, n. Ansøgning om Giftermaalstilladelse, c.; Ægteskabstilbud, n.; **-gut**, n. Medgift, c., Udstyr, n.; **-lustig**, giftesyg; **-macher**, **-stifter**, m. Ægteskabsstifter, c.; **-vertrag**, m. Ægteskabskontrakt, c.

Heirat(h)en, v. t. 1. ægte, gifte sig med; v. i. m. h. gifte.

Heisa, interj. hurra.

Heisch, adj. hæs.

Heischen, v. t. 1. æste, kræve, fordre, begjære, forlange; tigge. — **Heischung**, f. Fordring, Begjæring, c., Krav, n.

Heischer, m. **-s** pl. ſ. sg. en, som kræver.

Heischer, adj. ſe **heiser**.

Heiser, adj. hæs. — **Heiserkeit**, f. Hæshed, c.

Heister, m. **-s** pl. ſ. sg. († f.) Skub, n., Kvist, c.; Skade, c. (Fugl).

Heiß, adj. heb, varm; hestig, meget syrig, meget stærk, brændende; **-es Blut**, varmt Blod; **es geht — her**, det gaar varmt til; **Eim. den Kopf — machen**, gjøre en vred; **ein -es Verlangen**, en brændende Længsel. | **Heiß-blütig**, varmblodig, hidsig; **-durst**, m. brændende Tørst, c.; **-geliebt**, inderlig elsket; **-grätig**, tør, usrugtbar; **-hunger**, m. fortærende Hunger, c.; Ulvehunger, Umættelighed, c.; fig. hestig Begjærlighed, c.; **-hungrig**, strupsulten, umættelig; **-sporn**, m. Brushoved, n.

Heißen, v. t. 2. kalde, nævne; byde, befale; **Einen seinen Freund —**, kalde en sor sin Ven; **das heiße ich arbeiten**, det kalder jeg at arbejde; **eine Handlung gut —**, billige en Handling; **Einen willkommen —**, byde en velkommen; **Eim. etw. —**, befale en noget; **Einen** († **eim.**) **etw. thun —**, byde en gjøre noget; **wer hat dich kommen —**, hvem har tilladt dig at komme? (til Søs) hejse; v. i. m. h. kaldes, hedde; bethde; **ich will ein Schelm —**, jeg vil kaldes en Skurk; **das heißt**, det er, det betyder; **das will etw. —**, det har noget at bethde; **was soll das —**, hvad skal det bethde; **es heißt, der Fürst wird (werde) kommen**, der siges, fortælles, det hedder sig, at Fyrsten vil komme.

Heiter, adj. klar, ren, lys; **ein -er Himmel**, en klar, lys Himmel; **ein -es Gemüt**, et lyst, muntert Sind; **das wird —**, × det bliver jo muntert. — **Heiterkeit**, f. Klarheb, Renheb, Munterheb, c.

Heitere, f. ſe **Heiterkeit**.

Heitern, v. t. 1. klare, oplyse, opmuntre; **sich —**, klares, opmuntres.

Heizbar, adj. som kan ophedes, opvarmes.

Heizen, v. t. 1. ophede, varme, opvarme; fyre. — **Heizung**, f. Opvarmning, Fyring, c.

Heizer, m. **-s** pl. ſ. sg. Fyrbøder, c.

Hekla, m. nom. prop. Hekla, c.

Hektik, f. ub. pl. Svindsot, c.

Hektisch, adj. hektisk.

Hektogramm, n. **-es -e**. Hektogram, n.

Hektoliter, n. (m.) **-s** pl. ſ. sg. Hektoliter, c.

Held, m. **-en -en**. Helt, c. | **Helden-alter**, n. Heltealder, Kæmpeold, Hebenold, c.; **-arm**, m. Heltearm, c.; **-brief**, m. Heroibe, c.; **-dichter**, m. Heltebigter, Epiker, c.; **-gedicht**, n. Heltebigt, n.; **-geist**, m. Helteaand, c.; **-gesang**, m. Heltesang, Kæmpevise, c.; **-gestalt**, f. Heltestikkelse, c.; **-kraft**, f. Heltekraft, c.; **-kühn**, heltemodig; **-lauf**, m. Heltebane, c.; **-leben**, n. Helteliv, n.; **-lied**, n. ſe **-gesang**; **-mädchen**, n. Heltinde, c.; **-mut(h)**, m. Heltemod, n.; **-müt(h)ig**, heltemodig, heroisk; **-name**, m. Heltenavn, n.; **-rolle**, f. Helterolle, c.; **-ruhm**, m. Helteros, c.; **-schar**, f. Helteskare, c.; **-seele**, f. Helteskjæl, c.; **-that**, f. Heltedaad, Heltegjerning, Helteserd, c.; **-tod**, m. Heltedøb, c.; **-tugend**, f. Heltedyd, c.; **-volk**, n. heltemodigt Folk; **-weib**, n. heldemodig Kvinde, Heltinde, c.; **-zeit**, f. ſe **-alter**.

Heldenhaft, adj. heltemæssig.

Heldenschaft, f. ſe **Heldentum**.

Heldentum, n. **-s** ub. pl. Heroisme, Heltemæssighed, c.

Heldig, **heldisch**, adj. ſe **heldenhaft**.

Helfen, v. i. 2. m. h. hjælpe; **Eim. aus der Not —**, hjælpe en ud af Forlegenheden; **bei der Arbeit —**, hjælpe en med Arbejdet; **es hat mir geholfen**, det har hjulpet mig; **was kann das —**, hvad kan det hjælpe? **Eim. etw. thun —**, hjælpe en med at gjøre noget; **sich zu — wissen**, vide at hjælpe sig; **ich kann mir nicht —**, jeg kan ikke undlade; **Eim. die Last auf die Schulter —**, hjælpe en Byrden paa Skulderen.

Helfer, m. **-s** pl. ſ. sg. Hjælper, c. | **Helfershelfer**, m. Medhjælper, Medstyldig, c.

Helferin, f. **-nen**. Hjælperinde, c.

Helgoländer, m. **-s** pl. ſ. sg. Helgolænder, c.

helgoländisch, adj. helgolandsk.

Heliotrop, n. **-s -ien**. Heliotrop, c. (Plante)
Heliotrop, m. **-s -e**. Heliotrop, c. (Ædelsten).

Hell, adj. klar, lys; **ein -er Ton**, en klar Tone; tydelig, aabenbar, synlig; **der -e Schwindel**, den rene Svindel; **ein -er Kopf**, et lyst Hoved; **in (mit) -en Haufen**, i store Skarer. | **Hell-äugig**, lysøjet, klarsøjet; **-blau**, lysblaa; **-braun**, lysebrun; **-denkend**, klartænkende; **-dunkel**, n. Dæmringslys, Halvmørke, n. (clair obscur); **-farbig**, lysfarvet; **-gelb**, lysegul; **-haarig**, lyshaaret; **-hörig**, lydt, let at høre; finthørende; **-leuchtend**, klartlysende; **-seher**, m. Clairvoyant, c; **-seherin**, f. Clairvoyante, c.; **-sichtig**, klartseende.

Hellbutte, f. se **Heilbutte**.

Helle, f. ub. pl. Klarhed, Glans, c., Lys, Skin, n.; fig. Tydelighed, c.

Hellebarde, Hellebarte, f. **-n**. Hellebarde, c.

Hellen, v. t. 1. gjøre lyst, oplare, oplyse.

Hellene, m. **-n -n**. Hellener, c.

Hellenisch, adj. hellensk.

Heller, m. **-s** pl. ſ. sg. Hvid, c.

Hellig, adj. † udmattet, tørstig og sulten af Udmattelse. — **Helligkeit**, f. † Udmattelse, c.

Helligkeit, f. se **Helle**.

Helling, m. **-es -e (-en)**. Bedding, c.

Helm, m. **-es -e**. Hjelm, c.; Kuppel, c., Laag, n., Sejerhud, c.; Skaft, Øxeskaft, n.; Rorpind, Rorkjæp, c. | **Helm-biene**, f. Drone, c.; **-binde**, f. et Baand paa Hjælmen; **-busch**, m. Hjælmbuſt, c.; **-dach**, n. Hjælmtag, Kuppeltag, n.; **-decke**, f. Hjælmdække, n.; **-feder**, f. Hjælmbuſt, c.; **-förmig**, hjælmformet; **-gewölbe**, n. Hvælving i Form af en Hjælm, c.; **-gitter**, n. Hjælmgitter, Visir, n., Hjælmklap, c.; **-rost**, m. se **-gitter**; **-schieber**, m. se **-gitter**; **-schmuck**, m. Hjælmsmykke, n.; **-strauß**, m. Hjælmbuſt, c.; **-stutz**, m. Hjælmbuſt, c.; **-zeichen**, n. Hjælmtegn, n.

Helmen, v. t. 1. sætte Skaft paa, stæste; isøre Hjælm.

Hemd, n. **-es -en**. Stjorte, Særk, Chemise, c.; **Einen bis aufs — ausziehen**, fig. trække Stjorten af en. | **Hemd(s)-ärmel**, m. Stjorteærme, n.; **-knopf**, m. Stjorteknap, c.; **-kragen**, m. Stjortekrave, c.; **-leinwand**, f. Stjortelærred, n.; **-nadel**, f. Brystnaal, c.

Hemmen, v. t. 1. hemme, standse, stoppe; hindre, afbryde. | **Hemm-feder**, f. Stoppefjer, c.; **-gabel**, f. Hemgaffel, c. (paa Vogne); **-kette**, f. Hemkjæde, c.; **-schuh**, m. Hemsko, c.

Hemmung, f. **-en**. Hemmen, Standsning, Hindring, c.

Hemmnis, n. **-ses -se**. Hindring, c.

Hengst, m. **-es -e**. Hingst, c.; Stangen i en Brønd, hvorned Spanden hænges; Hajpen paa en Farvekjedel. | **Hengst-füllen**, n. Hingstfol, n.

Henkel, m. **-s** pl. ſ. sg. Hank, c.; Øre, Greb, n. | **Henkel-gefäß**, n. Hankekrukke, Ørebalie, c.; **-korb**, m. Hankekurv, c.; **-krug**, m. Hankekrukke, c.; **-tasse**, f. Hankekop, c.

Henkeln, v. t. 1. forsyne med Hank, Øre; hanke.

Henken, v. t. 1. hænge, hænge op; **einen Verbrecher an den Galgen —**, hænge en Forbryder i Galgen.

Henker, m. **-s** pl. ſ. sg. Bøddel, Skarpretter, Mestermand, c.; **von des -s Hand sterben**, dø ved Bøddelens Haand; **daß dich der — hole**, gid du saa en Ulykke! **gehe zum —**, gaa Fanden i Vold! **das wäre der —, des -s**, det var Pokkers! **ich frage den — danach**, jeg bryder mig Fanden ikke derom; **er ist ganz des -s**, han er rent gal. | **Henker-beil**, n. Skarpretteræxe, Bøddelexe, c.; **-block**, m. Bøddelblok, c.; **-frist**, f. Galgenfrist, c.; **-geld**, n. Bøddelens Betaling, c.; **-mahl**, n. det sidste Maaltid, en til Døden dømt Forbryder holder; **-mäßig**, bøddelagtig; fig. forbandet, fordømt; **-schwert**, n. Bøddelens Sværd, n. — **Henkers-hand**, f. Bøddelens Haand, c.; **-knecht**, m. Bøddelknægt, c.

Henkerei, f. **-en**. Skarpretterens Bolig, Haandtering, c.; Bøddelen med sine Folk; Pinebænk, c.

Henkerisch, adj. bøddelagtig.

Henne, f. **-n**. Høne, c.; **eine blinde — findet auch wohl ein Korn**, en blind Høne finder ogsaa et Korn; **fette —**, St. Hansurt, c. (Sedum telephium).

Hennegat, n. **-s -e**. Rorgat, Rorhul, n.

Henning, m. **-es -e**. Hane, c.

Her, adv. her, hid, her hid; **komm —**, kom hid; **aus der Tiefe —**, fra Dyber af; **wo kommt ihr —**, hvor kommer I fra? **hart —**, der fra; **nicht weit — sein**, fig. ikke have nogen Betydning; **über etw. — fallen** falde over noget; **er ging neben mir —**, han gik ved Siden af mig; **sie standen um uns —**, de stode omkring os; **hin und —**, frem og tilbage, hid og did; **drei Meilen hin, drei Meilen —**, tre Mile frem, tre Mile tilbage; **hin und — gehen**, gaa frem og tilbage, op og ned; **er weiß nicht, wo hin noch —**, han ved hverken ud eller ind; **das ist nicht hin, nicht —**, det er hverken det ene eller det andet; **hin und — sprechen**, snakke frem og tilbage; **etw. hin und — überlegen, besprechen**, drøfte noget fra alle Sider; **Freundschaft hin, Freundschaft —**, nyt med det Venstab, det har intet at sige; **von Alters —, von Ewigkeit —**, fra gammel Tid af, fra Evighed af; **er war die Zeit — krank**, han var siden den Tid, i al den Tid syg; **es ist schon einen Monat —**, det er allerede en Maaned siden; **— den Beutel**, hid med Pungen!

Herab, adv. ned, ned ad, ned af, ned fra. | **Herab-begeben, sich**, begive sig ned; **-bemühen**, ulejlige ned; **-blasen**, blæse ned; **-blicken**, se ned, stue ned; **-bringen**, bringe ned; **-fahren**,

fare ned, kjøre ned, sejle ned; **-fallen**, falde ned; **-feuern**, fyre ned; **-fliegen**, flyve ned; **-fließen**, flyde ned; **-gehen**, gaa ned; **-hangen**, hænge ned; **-heben**, løfte ned; **-holen**, hente ned; **-jagen**, jage ned; **-kollern**, rulle ned; **-kommen**, komme ned; fig. **er ist sehr -gekommen**, det er gaaet meget tilbage for ham; **-gekommenheit**, f. forværret Stilling, c.; **-lassen**, lade ned; fig. nedlade; **sich zu etw.** — —, nedlade sig til en; **etw. vom Preise** — —, slaa noget af; **-lassend**, nedladende; **-lassung**, f. Nedladen, Nedhissen, Nedladenhed, c.; **-laufen**, løbe ned; **-nehmen**, tage ned; **-purzeln**, styrte ned; **-rollen**, rulle ned; **-rufen**, kalde ned; **-schallen**, lyde ned; **-schauen**, stue ned; **-scheinen**, skinne ned; **-schießen**, skyde ned; **-schreien**, skrige ned; **-schütteln**, ryste ned; **-schwimmen**, svømme ned; **-sehen**, se ned; fig. **auf jemand** — —, se ned paa en; **-setzen**, sætte ned; degradere, nedsætte, dadle, forringe; **-setzung**, f. Nedsættelse, c.; **-stimmen**, stemme lavere; fig. nedstemme: **seine Forderungen** — —, nedstemme, nedsætte sine Fordringer; **-stürzen**, styrte ned; **-träufeln**, dryppe ned; **-werfen**, kaste ned; **-winden**, hisse ned; **-würdigen**, nedværdige; **-würdigung**, f. Nedværdigelse, c.; **-ziehen**, trække ned, drage ned.

Heraldik, f. ub. pl. Heraldik, c.

Heraldisch, adj. heraldisk.

Heran, adv. hid, nærmere, frem til, til, op. | **Heran-bilden**, udbanne til; **-brausen**, komme brusende; **-bringen**, bringe hid; **-eilen**, ile hid; **-fahren**, kjøre hid, kjøre op til; fare hid; sejle hid; komme kjørende; **-fliegen**, komme flyvende; **-gehen**, komme gaaende, gaa hid; **-kriechen**, komme krybende; **-nahen**, nærme sig, stunde til; **-nahung**, f. Nærmelse, c.; **-reifen**, modne; **-schiffen**, sejle hid; komme sejlende; **-steigen**, komme stigende; **-wachsen**, vore op, vore til.

Herauf, adv. hid op, her op, op. | **Herauf-bemühen**, ulejlige op; **-bringen**, bringe op; **-führen**, føre op; **-geben**, give op, række op; **-gehen**, gaa op; **-heben**, løfte op; **-helfen**, hjælpe op; **-holen**, hente op; **-kommen**, komme op; **die Nacht kommt** —, Natten bryder frem; **-nehmen**, tage op; **-reiten**, ride op; **-rudern**, ro op; **-schleudern**, slynge op; **-schwimmen**, svømme op; **-ziehen**, trække op, drage op.

Heraufwärts, adv. her op ad.

Heraus, adv. her ud, ud, ud af. | **Heraus-bekommen**, faa ud; **Geld** — —, faa Penge tilbage; **-bringen**, bringe frem, bringe ud; **eine Aufgabe** — —, finde ud af en Opgave; **Flecken** — —, tage Pletter bort; **-fahren**, kjøre ud, fare ud, sejle ud; fig. **mit etw.** — —, fare ud med, buse ud med noget; **-finden**, udfinde; **sich** — —, finde ud af, komme ud af noget; **-fallen**, falde ud; **-fliegen**, flyve ud; **-fließen**, flyde ud; **-führen**, føre ud, lede ud; **-fordern**, tilbageforbre; **Einen** — —, udfordre en; **-forderer**, m. Udfordrer, c.; **-forderung**, f. Udfordring, c.; **-geben**, give ud, udlevere, levere tilbage; **ein Buch** — —, udgive en Bog; **-geber**, m. Udgiver, c.; **-gehen**, gaa ud; **zum Thore** — —, gaa ud ad Porten; **mit der Sprache** — —, rykke frem med Sproget; **-gießen**, hælde ud; **-graben**, grave ud, udgrave; **-gucken**, kige ud; stikke frem, rage frem; **-halten**, holde ud; **-hangen**, hænge ud; **-hauen**, hugge ud; **-heben**, løfte ud; fig. udhæve, udpege, fremhæve; **-helfen**, hjælpe ud af en Forlegenhed; **-kehren**, feje ud, vende ud ad; fig. **das Rauhe** — —, vende det laadne ud; **-kommen**, komme ud, udkomme; fig. blive bekjendt, blive opdaget; **sein Los ist -gekommen**, hans Lod er kommet ud; **das kommt alles auf eins** —, det kommer ud paa et; **dabei kommt nichts** —, der kommer intet ud der af; **-lassen**, lade gaa ud; udelade; **sich über etw.** — —, udtale sig om noget; **-lesen**, læse ud af, faa ud af ved Læsning; søge ud af; **-lügen, sich** — —, rede sig ud af ved en Løgn; **-nehmen**, udtage; fig. **sich etw.** — —, tiltage sig, drisle sig til, tillade, underslaa sig at gjøre; **-pressen**, presse ud, udpresse; **-reißen**, rive ud, udrive; fig. befri, frelse; **-rücken**, rykke ud; **mit etw.** — —, rykke ud med noget; **-rufen**, kalde ud; **-sagen**, sige frem, sige ligefrem; **-schaffen**, skaffe ud; **-schlagen**, slaa ud; **Geld aus etw.** — —, gjøre Penge ud af noget; **-schöpfen**, øse ud; **-schütten**, hælde ud; **-steigen**, stige ud; **-stellen**, stille frem; **sich** — —, vise sig; **-strecken**, strække ud, strække frem; **-streichen**, udstryge; fig. **Einen** — —, rose en meget, rose fremfor andre; **-stürzen**, styrte ud, styrte frem; **-suchen**, udsøge, udlede; **-taumeln**, rave ud, rave frem; **-turkeln**, tumle ud; **-treten**, træde ud, træde frem; **-wickeln**, vikle ud; fig. rede ud af; **-ziehen**, trække ud, drage ud af.

Herb, **herbe**, adj. bitter, besk; sur; snærpende, skarp, ram; fig. strænq, barst, bitter. — **Herbheit**, f. Bitterhed, Besthed, Surhed, Strænghed, Barskhed, c.

Herbannen, v. t. 1. fremmane, mane frem.

Herbarium, n. **-s -ien**. Herbarium, n.

Herbe, f. se **Herbheit**.

Herbei, adv. hid, her hid, til; —! kom hid. | **Herbei-bringen**, bringe hid; **-eilen**, ile hid; ile til; **-führen**, føre hid; medføre, paaføre, volde; **-holen**, hente hid; **-kommen**, komme hid, komme til; **-lassen**, lade komme; **sich** — —, nedlade sig til; **-locken**, lokke hid; **-machen, sich** — —, nærme sig, ile til; **-reiten**, ride hid, ride til; **-rücken**, rykke hid, flytte hid; **-rufen**, kalde hid, tilkalde; **-schaffen**, skaffe hid, tilvejebringe, skaffe til Veje; **-schwimmen**, svømme hid, svømme til; **-springen**, springe hid; **-strömen**, strømme hid, strømme til; **-treiben**, drive hid; **-ziehen**, trække hid, hidbrage, drage hid, komme hid.

Herbemühen, v. t. 1. ulejlige hid; **sich** — gjøre sig den Ulejlighed at komme her hen.

Herberge, f. -n. Herberg, n.; Værtshus, Gjæstgiversted, n.; Lavshus, n., Haandværker-

kra, c. | **Herbergs-mutter**, f. Værtinde, c.; **-vater**, m. Vært, c., Krofader, c.

Herbergen, v. i. 1. m. h. tage ind, logere; v. t. herbergere, huse.

Herberger, m. **-s** pl. ſ. sg. Vært, c.

Herbegeben, v. r. 1. begive ſig her hen, komme.

Herbeorderu, v. t. 1. ſtævne hid, kommandere her hen.

Herbeſtellen, v. t. 1. beſtille her hen.

Herbeten, v. t. 1. fremſige, ramſe op.

Herbigkeit, f. ſe **Herbheit**.

Herbitten, v. t. 2. bede en at komme hid, indbyde.

Herblich, adj. lidt bitter, ſyrlig.

Herbringen, v. t. 1. (**brachte**, **gebracht**). bringe hid; fig. faa Hævd paa; **eine hergebrachte Gewohnheit**, en vedtaget, gammel Skik.

Herbſt, m. **-es -e**. Efteraar, n.; Høſt, Høſtens Tid, c., Indhøſtning, Markfrugternes Indſamling; Vinhøſt, c. | **Herbſt-abend**, m. Efteraarsaften, Høſtaften, c.; **-blume**, f. Efteraarsblomſt, c.; **-ferien**, pl. Høſtferie, c.; **-frucht**, f. Efteraarsfrugt, c.; **-monat**, m. Høſtmaaned, c.; **-luft**, f. Efteraarsluft, c.; **-nebel**, m. Efteraarstaage, c.; **-obſt**, n. Efteraarsfrugt, c.; **-reiſe**, f. Efteraarsrejſe, c.; **-ſaat**, f. Efteraarsſæd, Vinterſæd, c.; **-tag**, m. Efteraarsdag, c.; **-wetter**, n. Efteraarsvejr, n.; **-zeit**, f. Høſtens Tid; **-zeitloſe**, f. Høſttidsløs, c. (Colchicum autumnale).

Herbſteln, v. imp. blive ejteraarsagtig.

Herbſten, v. i. 1. m. h. høſte Vin; v. imp. **es herbſtet**, det bliver Efteraar.

Herbſthaft, adj. efteraarsagtig.

Herbſtlich, adj. Efteraars-, efteraarsagtig.

Herbſtling, m. **-s -e**. et om Efteraaret født Høved; Efteraarsfrugt, c.

Herbſtmäßig, adj. efteraarsagtig.

Herd, m. **-es -e**. Arne, c., Arnested, n., Skorſten, c.; Ovn, Smelteovn, c.; ophøjet Plads til Fuglefangſt ved Lokkefugle; fig. Arne, c., Hus og Hjem. | **Herd-vogel**, m. Lokkefugl, c.

Herde, f. **-n**. Hjord, c., Flok, Hob, c. | **Herdenreich**, rig paa Hjorde; **-weiſe**, flokkevis.

Herdrängen, v. r. 1. trænge ſig hid, trænge ſig til.

Herdringen, v. i. 2. m. ſ. trænge hid.

Herdurch, adv. igjennem, her igjennem, der igjennem.

Hereilen, v. i. 1. m. ſ. ile hid, ile til.

Herein, adv. ind, her ind; —! kom ind! | **Herein-bemühen**, ſich — —, gjøre ſig den Ulejlighed at komme ind; **-brechen**, bryde ind; bryde løs; ſtyrte ind; **die Nacht bricht** —, Natten bryder frem; **-bringen**, bringe ind; **-dringen**, trænge ind; **-fallen**, falde i; **mit der Thür ins Haus** — —, falde med Døren i Huſet; × blive narret, tages ved Næſen; **Einen** — — **laſſen**, narre en, tage en ved Næſen; **-führen**, føre ind; **-gehen**, gaa ind; **-kommen**, komme ind; **-langen**, række ind; **-laſſen**, indlade, lade komme ind; **-locken**, lokke ind; **-nehmen**, tage ind; **-reichen**, række ind; **-reiten**, ride ind; × **ſich** — —, komme galt af Sted; **-ſchaffen**, ſkaffe ind; **-ſchicken**, ſende ind; **-ſehen**, ſe ind; **-ſtehlen, ſich**, ſtjæle ſig ind, liſte ſig ind; **-ziehen**, trække ind, drage ind.

Herfahren, v. t. 2. kjøre hid, bringe hid paa en Vogn; v. i. m. ſ. kjøre hid, ſejle hid; fig. **über einen** —, overfuſe en, overfalde en med Skjældsord.

Herfallen, v. i. 2. m. ſ. falde hid; fig. **über einen** —, overfalde en.

Herfür, † ſe **hervor**.

Herfliegen, v. i. 2. m. ſ. flyve hid, komme flyvende.

Herfließen, v. i. 2. m. ſ. flyde, ſtrømme hid; fig. hidrøre fra.

Herfordern, v. t. 1. kræve hid, forlange her hen; ſtævne hid.

Herführen, v. t. 1. føre hid.

Hergang, m. **-es -änge**. Tilgang, Ankomſt, c.; fig. Gang, c., Forløb, n.; **der — der Sache**, Sagens Gang, Sammenhæng, hvorledes det gik til.

Hergeben, v. t. 2. give hid, levere, ſtaffe frem; give ud, give fra ſig.

Hergebracht, adj. vedtaget, gammel, nedarvet.

Hergegen, conj. † derimod, tværtimod.

Hergehen, v. i. 2. m. ſ. gaa hid, gaa frem; fig. gaa til, ſke, tildrage ſig; **es ging luſtig her**, det gik muntert til; **es geht alſo her**, ſaaledes gaar det i Verden; begynde vaa; **jetzt ſoll es darüber** —, nu ſkal der tages fat derpaa; **es ging über mich her**, det gik ud over mig.

Hergehören, v. i. 1. m. h. høre til.

Herhalten, v. t. 2. holde hid, holde frem, række frem; v. i. m. h. holde for, undgjælde, bøde for; **er wird — müſſen**, han maa holde for.

Herholen, v. t. 1. hente hid, føre hid.

Hering, m. **-es -e**. Sild, c. (Clupea harengus); **ein geſalzener** —, Spegeſild, c. | **Heringsbauch**, m. ſlunken Mave, c.; **-blick**, m. Sildeglimt, n.; **-büſe**, f. Sildeſtib, n.; **-fang**, m. Sildefangſt, c.; **-faß**, n. Sildetønde, c.; **-fiſcherei**, f. Sildefiſteri, n.; **-lake**, f. Sildelage, c.; **-möwe**, f. Sildemaage, c. (Larus fuscus); **-netz**, n. Sildegarn, n.; **-ſalat**, m. Sildeſalat, c.; **-ſchwarm**, m. Sildeſtime, c.; **-tonne**, f. Sildetønde, c.

Herjagen, v. t. 1. jage hid.

Herjammern, v. t. 1. fremſige klynkende.

Herkommen, v. i. 2. m. ſ. komme hid; fig. **von etw.** —, oprinde fra, komme af, være afledet af noget; foraarſages af; **es iſt ſo hergekommen**, det er ſaaledes blevet Skik og Brug; nedſtamme fra.

Herkommen, n. **-s** ub. pl. **Sitt**, Brug, Sædvane. Vedtægt, c.; Herkomst, Familie, c.

Herkömmlich, adj. brugelig, vedtaget. — **Herkömmlichkeit**, f. Vedtægt, c.

Herkunft, f. ub. pl. Hidkomst, **Ankomst**; Herkomst, Oprindelse, c.

Herlallen, v. t. 1. fremlalle.

Herlangen, v. t. 1. række hid.

Herlaufen, v. i. 2. m. **f.** løbe hid, løbe til; **ein hergelaufener Doktor**, en forløben Doktor, en Landstryger af en Doktor.

Herlegen, v. t. 1. lægge hid.

Herleiern, v. t. 1. ramse op.

Herleiten, v. t. 1. lede, lede hid, lede hen, lede hen til; fig. udlede, derivere. — **Herleitung**, f. Leden, Hidleden, Henleden; Udledelse, Derivation, c.

Herlesen, v. t. 2. læse højt, oplæse. — **Herlesung**, f. Oplæsning, c.

Herling, m. **-s -e.** umoden Vindrue, c.

Herlitze, f. **-n.** Kornelkirsebær, n. | **Herlitzenbaum**, m. Kornelstræ, n.

Herlocken, v. t. 1. lokke hid.

Hermachen, v. r. 1. begive sig hid; **sich über etw.** —, give sig i Færd med, tage fat paa noget.

Hermaphrodit, m. **-en -en.** Tvetulle, c.

Hermarsch, m. **-es -ärsche.** Henmarsch, c.

Hermelin, n. (m.) **-es -e.** Hermelin, *Rasklat, c.; Hermelinskappe, c.; hvidgul Hest.

Hermurmeln, v. t. 1. mumle frem.

Hermüssen, v. i. 1. m. h. (**muß, mußte, gemußt**) maatte hid.

Hernach, adv. herefter, siden efter.

Hernehmen, v. t. 2. tage hid, tage til sig; især fig. tage fra; **wo soll er das Geld** —, hvor skal han tage Pengene fra; **von etw.** —, udlede af noget.

Hernieder, adv. ned, her ned, hid ned.

Herve, m. **-n -n.** Heros, c.

Heroisch, adj. heroist, heltemæssig.

Heroismus, m. (indecl.) Heroisme, c.

Herold, m. **-es -e.** Herold, c. | **Herolds-stab**, m. Heroldstav, c.

Heros, m. — **-oen.** Heros, c.

Herpflanzen, v. t. 1. plante hid.

Herplappern, v. t. 1. plapre frem.

Herr, m. **-n -en.** (Dim. **Herrchen, Herrlein**, n.) Herre, c.; **Gott, der** —, Gud Herren; **gestrenge -en regieren nicht lange**, strænge Herrer regere ikke længe; **der — des Hauses**, Husets Herre, Husets Ejer; — **über einen sein**, være Herre over en; **des Feuers — werden**, blive Herre over, faa Bugt med Ilden; **der — Professor**, Herr Professoren; × Præst, c.; × Bedstefader, c. | **Herren-anzug**, m. Herreklædning, c.; **-arbeit**, f. Herrearbejde, n.; **-bank**, f. adelig Herres Plads, c.; **-brot**, n. i: — — **essen**, staa i Tjeneste; **-burg**, f. Ridderborg, c., Herresæde, n.; **-diener**, m. Tjener, c.; Øjentjener, c.; **-dienst**, m. Hoveritjeneste, c.; **-gunst**, f. Herregunst, c.; **-haus**, n. Bolig for Herskabet, c.; første Kammer, n.; **-hof**, m. Herregaard, c.; **-huter**, m. Herrnhuter, c.; **-leben**, n. Herrelib, n.; **-los**, herreløs, uden Herre, uden Ejer; **-losigkeit**, f. Herreløshed, c.; **-reiten**, n. Gentlemanlob, n.; **-sitz**, m. Herresæde, n.; **-sonntag**, m. Søndag før Fastetiden, c.; **-stand**, m. Herrestand; Adelsstand, Ridderstand, c.; **-stube**, f. Herrens Værelse, n.; Raadstue, c.; **-tafel**, f. se **-tisch**; **-tag**, m. Forfastelsesdag; Søndag; Tingdag, Retsdag, c.; **-tisch**, m. Herskabsbord, n.

Herrechnen, v. t. 1. opregne; fig. forekaste, bebrejde, foreholde.

Herreichen, v. t. 1. række hid, give hid.

Herreisen, v. i. 1. m. **f.** reise hid.

Herreise, f. **-n.** Hidreise, Henvej, c.

Herrgott, m. **-es** ub. pl. Gud Herren. | **Herrgotts-händler**, m. en, der handler med Helgenbilleder; **-häuschen**, n. Skab til Monstransen, n.

Herrichten, v. t. 1. lade i Stand, indrette.

Herrin, f. **-nen.** Hersterinde, Ejerinde, c.

Herrisch, adj. herreagtig, lig en Herre; bydende, befalende.

Herrjemine, Herrjerum, interj. (Herr Jesus) Herre Gud dog.

Herrlich, adj. herlig, prægtig; meget skjøn; behagelig, fortrinlig. — **Herrlichkeit**, f. Herlighed; Pragt, Glæde, c.; Herredømme, n., Højhedsret, Herrestand, c.; adeligt Gods, Herresæde, n.

Herrschaft, f. **-en.** Herredømme, n., Magt, Regering, c.; Herskab, n.; Gods, n. | **Herrschafts-haus**, n. Herskabsbolig, c.

Herrschaftlich, adj. herskabelig, Herskabs-. — **Herrschaftlichkeit**, f. Herskabelighed, c.

Herrschen, v. i. 1. m. h. herske, regere; **über ein Land** —, herske over et Land; **der -de Geschmack**, den herskende Smag. | **Herrsch-begierde**, f. Herskelyst, Herskesyge, c.; **-begierig**, herskelysten, herskesyg; **-gier**, f. se **-begierde**; **-lust, -sucht**, f. Herskesyge, c.; **-süchtig**, herskesyg.

Herrscher, m. **-s** pl. **f.** sg. Hersker, c. | **Herrscher-blick**, m. Herskerblik, n.; **-gebot**, n. Herskerbud, n.; **-geist**, m. Herskeraand, c.; **-gewalt -macht**, f. Herskermagt, c.; **-paar**, n. Herskerpar, n.; **-seele**, f. Herskersjæl, c.; **-sinn**, m. Herskersind, n.; **-stab**, m. Herskerstav, c.; **-ton**, m. Herskertone, c.; **-wille**, m. Herskervilje, c.; **-wort**, n. Herskerord, n.

Herrscherin, f. **-nen.** Hersterinde, c.

Herrscherisch, herrscherlich, adj. herskermæssig, herskeragtig.

Herrücken, v. t. 1. flytte her hen, sætte hid; v. i. m **j.** rykke hid, flytte hid.

Herrufen, v. t. 2. hidkalde.

Herrühren, v. i. 1. m. h. hidrøre fra, komme af, have sin Oprindelse af.

Hersagen, v. t. 1. fremsige. — **Hersagung**, f. Fremsigelse, c.

Herſauſen, v. i. 1. m. ſ. komme ſuſende.
Herſchaffen, v. t. 1. ſkaffe hid, bringe hid; ſkaffe til Veje.
Herſchauen, v. i. 1. m. h. ſkue her hen, ſkue hid.
Herſchicken, v. t. 1. ſende hid, ſende her hen.
Herſchieben, v. t. 2. ſkyde hid, ſkubbe hid.
Herſchießen, v. t. 2. ſkyde til, forſtrække, lægge ud; v. i. m. h. ſkyde hid, ſkyde her hen; m. ſ. komme hurtig frem, ſkyde frem i en Fart.
Herſchiffen, v. i. 1. m. ſ. ſejle hid, komme ſejlende.
Herſchleichen, v. r. og i. 2. m. ſ. liſte ſig hid, ſnige ſig her hen.
Herſchlendern, v. i. 1. m. ſ. komme drivende.
Herſchreiben, v. t. 2. ſkrive her hid; **ſich** —, fig. ſkrive ſig fra, hidrøre fra.
Herſchreiten, v. i. 2. m. ſ. ſkride frem.
Herſchwatzen, v. t. 1. ſludre frem.
Herſegeln, v. i. 1. m. ſ. ſejle hid.
Herſehen, v. i. 2. m. h. ſe her hen.
Herſehnen, v. r. 1. længes hid.
Herſeufzen, v. i. 1. m. ſ. ſukke af Længſel efter at komme hid; v. t. fremkalde ved Suk.
Herſein, v. i. 2. m. ſ. være fra, nedſtamme fra; **über etw.** —, være beſkæftiget med, i Færd med noget; **hinter etw.** —, beſtræbe ſig for, jage efter noget.
Herſingen, v. t. 2. ſynge ud, ſynge frem.
Herſtammen, v. i. 1. m. ſ. nedſtamme fra. — **Herſtammung**, f. Nedſtamning, c.
Herſtellen, v. t. 1. ſtille hid; **ſich** —, indſtille ſig, indfinde ſig; fig. **etw. wieder** —, ſætte noget i den forrige Stand, oprette, gjenoprette; gjøre god igjen, helbrede; **er iſt jetzt hergeſtellt**, han er bleven raſk igjen. — **Herſtellung**, f. Helbredelſe, c., Iſtandſættelſe, c.
Herſtottern, v. t. 1. fremſtamme.
Herſtreichen, v. i. 2. m. ſ. ſtryge her hen.
Herſtrich, m. **-es -e**. Trækfuglenes Tilbagekomſt, c.
Herſtrömen, v. i. 1. m. ſ. ſtrømme hid.
Herſtürmen, v. i. 1. m. ſ. komme ſtormende.
Herſtürzen, v. i. 1. m. ſ. ſtyrte hid; **über einen** —, overfalde en.
Hertragen, v. t. 2. bære hid.
Hertreiben, v. t. 2. drive hid.
Hertreten, v. i. 2. m. ſ. træde hid, træde nærmere.
Hertrollen, v. i. 1. m. ſ. trave frem.
Herüber, adv. her over, hid over, over paa denne Side. | **Herüber-fahren**, kjøre over, fare over; **-fliegen**, flyve over; **-führen**, føre over; **-gehen**, gaa over; **-kommen**, komme over; **-laſſen**, lade komme over; **-reiten**, ride over; **-rufen**, kalde over, raabe over; **-ziehen**, trække over, drage over.
Herum, adv. om, omkring, rundtom; hid og hid, hiſt og her, alle Vegne, overalt omkring; **um den Tiſch** —, omkring Bordet; **um den Abend** —, henimod Aften. | **Herum-balgen, ſich** — —, ſlaas ſtadig; **-bringen**, bringe omkring; fig. bringe en til at afſtaa fra ſin Mening; **-drehen**, dreje omkring; **-fahren**, kjøre omkring, fare omkring; **-flattern, -fliegen**, flyve omkring; **-führen**, føre omkring; fig. **bei der Naſe** — —, tage ved Næſen; **-geben**, give omkring; **-gehen**, gaa omkring; **-hüpfen**, hoppe omkring; **-irren**, flakte omkring; **-kommen**, komme omkring; **-laufen**, løbe omkring; **-legen**, lægge omkring; **-liegen**, ligge omkring; **-nehmen**, tage om; fig. **Einen** — —, irettesætte en; **-reiſen**, rejſe omkring; **-reiten**, ride omkring; **-ſchicken**, ſende omkring; **-ſchlagen, ſich** — —, ſlaas beſtandig; **-ſchwärmen**, ſværme omkring; **-ſitzen**, ſidde omkring; **-ſpazieren**, ſpadſere omkring; **-ſtehen**, ſtaa omkring; **-ſtöbern**, ſnuſe omkring; **-ſtreichen**, ſtrejfe omkring, ſtryge omkring; **-tappen**, rave omkring; **-tragen**, bære omkring; **-ziehen**, trække omkring; drage, flytte omkring, rejſe frem og tilbage.
Herunter, adv. ned, her ned; **er ſtieg vom Baume** —, han ſteg ned af Træet; **von oben** —, oven fra ned; **den Hut** —, ned med Hatten! **der Mann iſt** —, Manden er kommen paa Knæerne; ogſaa: er meget nedbøjet. | **Herunter-bringen**, bringe ned; fig. obelægge, reducere, ſvække; **-hauen**, hugge ned; **-heben**, løfte ned; **-kommen**, komme ned; fig. komme i Forfald, komme paa Knæerne; **-laſſen**, nedlade, lade komme ned, rulle ned, ſlaa ned; **-laufen**, løbe ned; **-machen**, lade gaa ned; fig. rive ned paa, begle igjennem; **-reißen**, rive ned; fig. rive ned paa; **-ſchlagen**, ſlaa ned; **-ſetzen**, ſætte ned, nedſætte; **-wärts**, ned ab, fra oven ned; **-werfen**, kaſte ned, nedkaſte; **-ziehen**, trække ned, drage ned.
Hervor, adv. frem, her ud, her frem, ud. | **Hervor-blicken**, ſtue frem, fremlyſe, komme frem, komme til Syne; **-blühen**, fremblomſtre; **-brechen**, frembryde; **der Tag bricht** —, Dagen bryder frem; **-bringen**, frembringe; bringe for Lyſet; **er konnte kein Wort** — —, han kunde ikke fremføre et Ord; **Gott hat alle Dinge hervorgebracht**, Gud har frembragt, ſkabt alle Ting; **-bringung**, f. Frembringelſe, Skabelſe, c.; **-dringen**, trænge frem; **-gehen**, fremgaa, opſtaa, flyde af, udſpringe; **daraus geht** —, deraf fremlyſer, er det klart, at; **-heben**, fremhæve, udhæve, udmærke; **-hebung**, f. Fremhævelſe, c.; **-holen**, hente frem; **-kehren**, vende frem; **-kommen**, fremkomme, komme frem; **-langen**, tage frem, fremtage; **-laſſen**, lade komme frem; **-leuchten**, fremlyſe; **-locken**, lokke frem; **-machen, ſich**, komme frem, viſe ſig; **-nehmen**, tage frem; **-quellen**, vælde frem; **-ragen**, fremrage, rage frem; **-rücken**, rykke frem; **-rufen**, fremkalde, kalde frem; **-ſchießen**, ſtyrte frem, fare frem; **-ſehen**, ſe frem; **-ſintern**, ſive frem; **-ſpringen**, ſpringe frem; **-ſtechen**, fremſtikke, fig. udmærke ſig fremfor andre; **-ſtehen**, ſtaa frem;

rage frem; **-stürzen**, styrte frem, fare frem; **-suchen**, søge frem, lede frem, opsøge; **-thun**, trække frem, bringe frem: **sich** — —, udmærke sig; **-treten**, fremtræde, træde frem; **-zaubern**, fremtrylle; **-ziehen**, trække frem, drage frem.

Herwärts, adv. hid ad, her hid ad.

Herweg, m. **-es -e**. Vejen hid, Hidrejse, Henvej, c.

Herwerfen, v. t. 2. kaste hid; **sich über einen** —, styrte sig over en, overfalde en.

Herz, n. **-ens -en**. (Dim. **Herzchen, Herzlein**, n.) Hjærte, n.; det Midterste, Inderste; Kjærne, Marv, c.; fig. Mod, n.; **im -en des Landes**, i Landets Hjærte; **das — sitt ihm auf dem rechten Fleck**, han har Hjærtet paa rette Sted; **ein gutes — haben**, have et godt Hjærte; **sich ein — fassen**, fatte Mod; **Eim. — machen**, sætte Mod i en; **zu -en nehmen**, tage sig til Hjærte; **am -en liegen**, ligge paa Hjærte; **Eim. etw. ans — legen**, lægge en noget paa Hjærte; **nicht über's — bringen können**, ikke nænne; **wie ist dir ums —**, hvordan er du til Mode; **von -en**, inderlig, hjærtelig, af Hjærtet; **von -en gern**, Hjærtens gjærne; **ich kann zu ihm kein — fassen**, jeg kan ikke have Tillid til ham; **mein —, mein -chen**, mit Hjærte! **das — einer Schnalle**, Hjærtet i et Spænde; (paa Kort) Hjærter. | **Herz-beklemmung**, f. Hjærteklemmelse, Hjærteangest, c.; **-beutel**, m. Hjærtepose, c. (Pericardium); **-bindsel**, n. Hjærtebændsel, n. (til Søs); **-blatt**, n. Hjærteblad, n.; fig. Hjærtenskjær, Hjærtensfryd, Ynbling, c.; ✝ Mellemgulv, n.; hvid Leverurt, c. (Parnassia palustris); **-blut**, n. Hjærteblod, n.; **-brechend**, hjærteskærende; **-bruder**, m. Hjærtens Ven, c.; **-druck**, m., **-drücken**, n. Hjærteklemmelse, c.; **-durchschneidend**, hjærteskærende; **-ergreifend**, hjærtegribende; **-erhebend**, oplæftende; **-erschütternd**, hjærterystende; **-erweiterung**, f. Udvidelse af Hjærtet, c.; **-fehler**, m. Hjærtefejl, c.; **-fell**, n. se **-beutel**; **-finger**, m. Ringfinger, c.; **-förmig**, hjærteformig; **-geliebte**, f. Hjærtenskjær, c.; **-gespann**, **-gesperr**, n. Hjærteklemmelse, c.; **-grube**, f. Hjærtekule, c.; **-haut**, f. se **-beutel**; **-höhle**, f. Hjærtekammer, n.; **-innig, -inniglich**, inderlig, af ganske Hjærte; **-kammer**, f. Hjærtekammer, n.; **-kirsche**, f. Kirsebær, som har Stikkelse som et Hjærte; **-klappe**, f. Hjærteklap, c.; **-klee**, m. alminbelig Surkløver, c. (Oxalis acetosella); **-klopfen**, n. Hjærtebanken, c.; **-kohl**, m. Savoykaal, c.; **-lappen**, m. se **-ohr**; **-lieb**, hjærtenskjær; **-los**, hjærtelös; † modløs, forsagt; **-losigkeit**, f. Hjærtelöshed; † Modløshed, Forsagthed, c.; **-ohr**, n. Hjærtets Forkammer, n.; **-pochen**, n. se **-klopfen**; **-sack**, m. se **-beutel**; **-schlächtig**, trangbrystet; **-schlächtigkeit**, f. Trangbrystethed, c.; **-spann**, n. Kardialgi, c.; **-spitze**, f. Hjærtespids, c.; **-stärkend**, hjærtestyrkende; **-stärkung**, f. Hjærtestyrkning, c.; **-wasser**, n. Hjærtevand, n.; **das — — läuft ihm**, han har Halsbrynde; **-weh**, n. Hjærteonde, n.; **-wurzel**, f. Hjærterod, c.; **-zerreißend**, hjærtestjærende. — **Herze-leid**, n. Hjærtesorg, c. — **Herzen-blatt**, n. en Hjærter, Kortblad med Hjærter paa; **-bube**, m. Hjærter Knægt, c.; **-dame**, f. Hjærter Dame, c.; **-fänger**, m., **-fängerin**, f. Hjærtetyv, c.; **-könig**, m. Hjærter Konge, c. — **Herzens-angelegenheit**, f. Hjærteanliggende, n.; **-angst**, f. Hjærteangest, c.; **-bruder**, m. Hjærtens Broder; **-dieb**, m. Hjærtetyv, c.; **-freude**, f. Hjærtens Glæde, c.; **-freund**, m. Hjærtens Ven, c.; **-froh**, hjærtensglad; **-fülle**, f. Hjærtens Fylde, c.; **-gut**, hjærtegod, ejegod; **-güte**, f. Hjærtens Godhed, c.; **-kummer**, m. Hjærtesorg, c.; **-kündiger**, m. Hjærtekjender, c.; **-lust**, f. Hjærtens Lyst, c.; **nach -lust**, efter Hjærtens Lyst; **-meinung**, f. Hjærtens Mening, c.; **-not(h)**, f. Hjærteangest, Hjærtesorg, c.; **-qual**, f. Hjærtekval, c.; **-sprache**, f. Hjærtesprog, n.; **-wunsch**, m. Hjærtens Ønske, n., inderligt Ønske.

Herzählen, v. t. 1. tælle frem, tælle op.

Herzen, v. t. 1. kjærtegne, kjæle for; ✝ sætte Mod i en; v. imp. **es herzt mich**, det tiltaler mig.

Herzhaft, adj. behjærtet, modig; × fur. — **Herzhaftigkeit**, f. Behjærtethed, c., Mod, n.

Herziehen, v. t. 2. trække hid, drage hid; v. i. m. s. flytte hid, drage hid.

Herzig, adj. yndig, kjær, elsket; hjærtelig. — **Herzigkeit**, f. Ynde, Hjærtelighed, c.

Herzlich, adj. hjærtelig. — **Herzlichkeit**, f. Hjærtelighed, c.

Herzog, m. **-es -e** (**-öge**). Hertug, c.; ✝ Hærfører, c.

Herzogin, f. **-nen**. Hertuginde, c.

Herzoglich, adj. hertugelig.

Herzogtum, n. **-es -ümer**. Hertugdømme, n.

Herzu, adv. her til, hid, her hid. | **Herzueilen**, **-gehen**, osv. se **herbeieilen**, osv.

Hesse, f. se **Hasse**.

Hesse, m. **-n -n**. Hesser, c.

Hesse, f. se **Häcksel**.

Hessin, f. **-nen**. Hesserinde, c.

Hessisch, adj. hessisk.

Hetz, interj. pudsi!

Hetze, f. **-n**. Jagt, Parforcejagt, c., Dyrejagt, c.; fig. **in der — sein**, være i Fare, i Forlegenhed; × stor Mængde, Hob, c.

Hetzen, v. t. 1. hidse, jage, forfølge; **einen Fuchs zum Tode** —, jage en Ræv til Døde; **den Hund auf einen** —, hidse, pudse Hunden paa en; **zwei Personen an einander** —, sætte to Personer sammen; **er ist mit allen Hunden gehetzt**, han kjender alle Snigveje, lader sig ikke fange. | **Hetz-bahn**, f., **-garten**, **-platz**, m. Hidseplads, c.; **-jagd**, f. Parforcejagt, c.; **-peitsche**, f. Hundepisk, c.

Hetzer, m. **-s** pl. s. sg. en, der hidser,ægger.

Hetzerei, f. **-en**. Ophidselse, Æggen, c.

Heu, n. **-es** ub. pl. Hø, n. | **Heu-baum**, m. Læssetræ, n.; **-boden**, m. Høloft, n.; **-bund**, n. Høknippe, n.; **-diemen**, m. Høstak, c.; **-ernte**, f. Høhøst, Høslæt, *Slaat, c.; **-ertrag**, m. Høudbytte, n.; **-forke**, f. se **-gabel**; **-fuhre**, f. Høslæs, n.; **-gabel**, f. Høfork, Høtyv, c.; **-hause**, m. Høstak, c.; **-land**, n. Høeng, c.; **-mahd**, f. f. Høslet. Høhøst, *Slaat; **-monat**, m. Høaaned, Juli Maaned; **-pferd**, n. Græshoppe, c.; Guldsmed, c.; **-rause**, f. Høhæk, c.; **-rechen**, m. Hørive, c.; **-schlag**, m. Høhøst, Høeng, c.; **-schober**, m. Høstak, c.; **-schrecke**, f. Græshoppe, Skovgræshoppe, c. (Locusta); **-wagen**, m. Høvogn, c.; **-wiese**, f. Høeng, *Slaateng, c.

Heuchelei, f. **-en**. Hykleri, n., Forstillelse, c.; Skinhelligheb, c.

Heucheln, v. i. 1. m. h. hykle, slesle for; ǂ smigre; v. t. hykle; **Freundschaft** —, hykle Venskab.

Heuchler, m. **-s** pl. ſ. sg. Hykler, Skinhellig, c.

Heuchlerisch, adj. hykkelst, hyklerst, hykkelagtig, skinhellig.

Heuchlerin, f. **-nen**. Hyklerske, c.

Heuen, v. i. 1. m. h. høste Hø, arbejde i Høet; **das** —, Høhøsten.

Heuer, adv. i Aar.

Heuer, f. **-n**. Leje, Forpagtning, Hyre, c.

Heuer, m. **-s** pl. ſ. sg. Høarbejder, c.

Heuerig, heurig, adj. dette Aars, fra i Aar, hvad der sker i Aar.

Heuerin, f. **-nen**. Høarbejderske, c.

Heuerling, m. **-s -e**. Lejer, Forpagter, c.; dette Aars Indhøstning, Avl, c.

Heuern, v. t. 1. leje, forpagte, hyre. | **Heuerkutsche**, f. Hyrevogn, c.

Heulen, v. i. 1. m. h. hyle, tude. | **Heulaffe**, m. Brøleabe, c.; **-kreisel**, m. Brumbasse, c. (Top).

Heuler, m. **-s** pl. ſ. sg. Hyler, c.

Heulerei, f. **-en**. Hyleri, n.

Heurath, f. ǂ se **Heirat**.

Heute, heut, adv. i Dag; — **morgen**, i Morges; — **abend**, i Aften; **heut zu tage**, nu om Stunder, den Dag i Dag; i vor Tid.

Heutig, adj. hvad der er el. sker i Dag; nuværende; nulevende, paa vor Tid. | **Heutig-tages**, den Dag i Dag.

Hexameter, m. **-s** pl. ſ. sg. Heksameter, n.

Hexe, f. **-n**. (Dim. **Hexchen, Hexlein**, n.) Hex, Troldkvinde, c. | **Hexen-buch**, n. Hexebog, c.; **-fahrt**, f. Hexefærd, c.; **-finger**, m. Belemnit, c., Bættelys, n.; **-geschichte**, f. Hexehistorie, c.; **-glaube**, m. Hexetro, c.; **-kessel**, m. Hexekjebel, c.; **-kreis**, m. Hexekreds, Trylleskreds, c.; **-kunst**, f. Hexekunst, c.; **-mehl**, n. Hexemel, n.; **-meister**, m. Hexemester, Troldmand, c.; **-probe**, f. Hexeprøve, c.; **-prozeß**, m. Hexeproces, c.; **-ritt**, m. Hexefærd, c.; **-schuß**, m. Smerte i Muskterne, c.; **-segen, -spruch**, m. Trylleord, Hexeord, n.; **-strang**, m. Skovranke, c. (Clematis); **-tanz**, m. Hexedans, c.

Hexen, v. i. 1 m. h. hexe, trylle.

Hexenhaft, adj. hexeagtig.

Hexer, m. **-s** pl. ſ. sg. Hexemester, c.

Hexerich, m. se **Hexer**.

Hexerei, f. **-en**. Hexeri, n., Troldbom, Fortrylleise, c.

Hie, adv. se **hier**.

Hieb, m. **-es -e**. Hug, Slag, n.; fig. **Eim. einen — geben**, gibe en en Snært; **er hat einen —**, han har en Hivert, en let Rus; (i Skovb.) Hugst, c. | **Hieb-waffe**, f. Huggevaaben, n.; **-wunde**, f. Huggesaar, n.

Hieber, m. **-s** pl. ſ. sg. Huggert, c.

Hiebig, adj. se **hauig**.

Hief, m. **-es -e**. Stød i et Jagthorn, n.

Hief-horn, n. Jagthorn, Jægerhorn, n.

Hielen, v. i. 1. ligge paa Hælen (til Søs).

Hienieden, adv. her nede; paa denne Jord, i dette Liv.

Hier, adv. her, paa dette Sted, i denne Egn, i denne Stad, i denne Verden, i denne Sag, i denne Henseende. | **Hier-** (foran en Konsonant: **Hie-**)**an**, herpaa, paa dette; **-auf**, herpaa, her over, paa dette; **-aus**, heraf, her udaf, af dette; **-bei**, herved, ved dette; **-durch**, her igjennem, herved, formedelst dette; **-ein**, heri, i dette; **-für**, herfor, for dette; **-gegen**, her imod, imod dette; **-her**, her hid, hid; **bis** — —, til denne Tid, indtil nu; **-herum**, her omkring; **-herwärts**, her hid ad; **-hin**, her hen; **-in**, heri, i dette; **-mit**, hermed; **-nach**, herefter, herpaa; **-nächst**, hernæst, fremdeles, videre; × her ved, strax i Nærheden; **-neben**, herved, herhos; ved denne Sag; **-nieden**, se **hienieden**; **-örtig**, herværende; **-orts**, hersteds; **-selbst**, her; **-sein**, n. Nærværelse, Tilstedeværelse, c.; **-über**, herover, over dette; **-um**, herfor, herom, for dette, om dette; **-unter**, under dette, deriblandt; **-von**, heraf, herom, herpaa, af dette, om dette, paa dette; **-wider**, her imod, imod dette; **-zu**, hertil; **-zulande**, her til Lands; **-zwischen**, herimellem.

Hierarchie, f. **-n**. Hierarki, n.

Hierarchisch, adj. hierarkist.

Hieroglyphe, f. **-n**. Hieroglyf, c.

Hierselbst, adv. her, her paa Stedet, her i Byen.

Hiesig, adj. herværende, indenlandsk.

Hiez, m. **-es -e**. (f. **-n**.) Kat, c.

Hifthorn, n. se **Hiesthorn**.

Hilfe, f. **-n**. Hjælp, c.; **mit — eines Bedienten**, ved Hjælp af en Tjener; **Eim. zu — kommen**, komme en til Hjælp; (Retsspr.) Indførsel, Eksekution, c. | **Hilfe-ruf**, m. Raab om Hjælp, Nødraab, n. — **Hilf-leistung**, f. Hjælp, Ydelse af Hjælp, c.; **-los**, hjælpelos; **-losigkeit**, f. Hjælpelosheb, c.; **-rede**, f. Udflugt, c., Paaskud, n.; **-reich**, hjælpsom, beredt til Hjælp. — **Hilfs-bedürftig**, trængende til Hjælp; **-bedürf-**

tigkeit, f. Trang til Hjælp, c.; **-bereit**, beredt til Hjælp, redebon til at hjælpe; **-brief**, m. Exekutionsdokument, n.; **-geld**, n. Hjælpepenge, Subsidier, pl.; Exekutionsgebyr, n.; **-genoß**, m. Forbundsfælle, c.; **-heer**, n. Hjælpehær, n.; **-kasse**, f. Hjælpekasse, Understøttelseskasse, c.; **-lehrer**, m. Hjælpelærer, c.; **-macht**, f. Hjælpemagt, c.; **-mittel**, n. Hjælpemiddel, n.; **-prediger**, m. Hjælpepræst, c.; **-quelle**, f. Hjælpekilde, n.; **-recht**, n. Eksekutionsret, c.; **-truppen**, pl. Hjælpetropper, pl.; **-verb**, n. Hjælpeverbum, n.; **-verein**, m. Hjælpeforening, Understøttelsesforening, c.; **-volker**, pl. se **-truppen**; **-vollstreckung**, f. Eksekutionsfuldbyrdelse, c.; **-wissenschaft**, f. Hjælpevidenskab, c.; **-wort**, n. Hjælpeverbum, n.

Hilflich, adj. † hjælpsom.

Hilfſam, adj. † hjælpsom; gavnlig, nyttig, helbredende; til at læges.

Hille, f. se **Hinde**.

Himbeere, f. **-n**. Hindbær, *Bringebær, n. | **Himbeer-eis**, n. Hindbæris, c.; **-eſſig**, m. Hindbæreddike, c. — **Himbeeren-ſaft**, m. Hindbærsaft, c.; **-ſtrauch**, m. Hindbærbusk, c.

Himmel, m. **-s** pl. ſ. sg. Himmel, c.; **unter freiem —**, under aaben Himmel; **bedeckter —**, overtrukken Himmel; **um -s willen**, for Himlens Skyld; **in den — heben**, løfte til Skyerne; **aus allen -n gefallen ſein**, have lidt en stor Skuffelse; Tronhimmel, Baldakin, c.; Dækket paa en Karret; Himmel over en Seng. | **Himmel-ab**, fra Himmelen; **-an**, himmelhøjt, op imod Himlen; **-bett**, n. Himmelseng, c.; **-blau**, himmelblaa; **-braud**, m. se **Königskerze**; **-brot**, n. himmelst Brød, n.; **-decke**, f. Baldakin, c.; **-faden**, m. flyvende Sommer, c.; **-fahrt**, f. Himmelfart, c.; **-fahrtstag**, m. Kristi Himmelfartsdag, c.; **-froh**, himmelglad; **-hoch**, himmelhøj, meget høj; **-nah**, nær ved Himmelen; **-reich**, n. Himmerige, n.; **-ſchön**, himmelst skjøn; **-ſchreiend**, himmelraabende; **-ſchwertel**, m. Sværdlilje, c. (Iris); **-ſtürmend**, himmelstormende; **-ſtürmer**, m. Himmelstormer, c.; **-trunken**, berusset af himmelst Salighed; **-wärts**, op imod Himlen; **-weit**, himmelvid, uendelig vid. — **Himmels-achſe**, f. Verdensage, c.; **-bahn**, f. Himmelbane, c.; **-bewohner**, m. Himmelbeboer, c.; **-bläue**, f. Himlens Blaahed, c.; **-bogen**, m. Himmelbue, Himmelhvælving, c.; **-bote**, m. himmelst Sendebud, n.; **-braut**, f. Himmelbrud, c.; **-brot**, n. Himmelbrød, n.; **-bürger**, m. Himmelborger, c.; **-feſte**, f. Firmament, n.; **-gabe**, f. Himmelgave, Guds Gave, c.; **-gegend**, f. Himmelegn, c.; **-geſtalt**, f. himmelst Skikkelse, c.; **-gewölbe**, n. Himmelhvælving, c.; **-karte**, f. Stjærnekort, n.; **-könig**, m. Gudernes Konge, Jupiter; **-königin**, f. Himlens Dronning, Jomfru Maria; **-körper**, m. Himmellegeme, n.; **-kugel**, f. Himmelkugle, c.; **-leiter**, f. Himmelstige, c.; **-licht**, n. Himmellys, n.; **-luft**, f. himmelst Lyst, c.; **-mehl**, n. forvitret Gips, n.; **-pforte**, f. Himmelport, c.; **-raum**, m. Himmelrum, n.; **-ſchlüſſel**, m. Himmelnøgle, c.; Kodriver, Primula, c. (Primula veris); **-ſpeiſe**, f. Himmelspise, Ambrosia, c.; Brød i Nadveren; **-ſtrich**, m. Himmelstrøg, n., Himmelegn, c.; Klima, n.; **-thor**, n. Himmelport, c.; **-zeichen**, n. Himmeltegn, n.

Himmeln, v. i. 1. m. h. lyne; flyve omkring; ds. himle; fværme, være fværmeriſt; **mit -den Blicken**, med fværmeriſte Blikke.

Himmliſch, adj. himmelst; fig. fortræffelig, fuldkommen, henrykkende.

Himten, m. **-s** pl. ſ. sg. (**Himt**, m. **-es -e**) Fjerdingkar, n.

Hin, adv. hen, bort, væk, afsted; — **und wieder**, hist og her; — **und her**, hid og did, frem og tilbage; **das geht in eim**. —, det gaar i et væk; **vor ſich** —, hen for sig; — **iſt** —, hvad der er borte er borte; — **und** —. uafladelig; **das iſt noch lange** —, der er endnu lang Tid til.

Hinab, adv. ned, ned ad, ned af. | **Hinab-begeben, ſich** — —, begive sig ned; **-bemühen**, ulejlige ned; **-blaſen**, blæse ned; **-blicken**, stue ned; **-bringen**, bringe ned; **-fahren**, fare, kjøre, sejle ned; **-fahrt**, f. Nedfart, Nedkjørsel, Nedseilen, c.; **-fallen**, falde ned; **-feuern**, fyre ned; **-fliegen**, flyve ned; **-fließen**, flyde ned; **-führen**, føre ned; **-gehen**, gaa ned; **-hangen**, hænge ned; **-heben**, løfte ned; **-kommen**, komme ned; **-langen**, række ned; **-laſſen**, lade komme ned, nedlade, nedhisse; **-laufen**, løbe ned; **-purzeln**, trille ned; **-riceln**, risle ned; **-rollen**, rulle ned; **-rufen**, kalde ned, raabe ned; **-ſchlängeln, ſich**, bugte sig nedad; **-ſehen**, se ned; **-ſinken**, synke ned; **-ſteigen**, stige ned; **-ſtieg**, m. Nedstigning, c.; **-ſtürzen**, styrte ned; **-tragen**, bære ned; **-werfen**, kaste ned; **-würgen**, nedsvælge.

Hinan, adv. hen, her hen, hen til, hen imod, op til, op ad, op af, op til. | **Hinan-fahren**, kjøre opad, fare opad; **-gehen**, gaa opad; **-klettern**, klatre opad; **-klimmen**, klavre opad; **-reichen**, naa op til; **-reiten**, ride op ad; **-ſteigen**, stige op ad.

Hinarbeiten, v. i. 1. m. h. arbejde hen til, stræbe efter.

Hinauf, adv. op, der op, op ad, op af. | **Hinauf-begeben, ſich**, begive sig op; **-bemühen**, ulejlige op; **-begleiten**, ledsage op; **-bringen**, bringe op; **-führen**, føre op; **-geben**, række op; **-gehen**, gaa op; **-heben**, løfte op; **-kommen**, komme op; **-laſſen**, lade komme op; **-reiten**, ride op; **-rücken**, flytte op; **-ſchiffen**, sejle op; **-ſchnellen**, drive til Vejrs; **-ſchwingen, ſich**, svinge sig op, arbejde sig op; **-ſteigen**, stige op; **-treiben**, drive op; **-ziehen**, drage op, trække op.

Hinaus, adv. ud, der ud; **wo denken Sie** —, hvor vil De hen? hvad mener De dermed?

wo will das —, hvad Ende skal det faa? | **Hinaus-bringen**, bringe ud; **-denken**, tænke ud i Fremtiden; **wo denkst du** —, hvad har du i Sinde?; **-fallen**, falde ud; **-fahren**, fare ud, kjøre ud, feile ud; **-finden**, finde ud; **-fliegen**, flyve ud; **-gehen**, gaa ud; **das geht über meinen Verstand** —, det gaar over min Forstand; **-heben**, løfte ud; **-jagen**, jage ud; **-kommen**, komme ud; **-laufen**, løbe ud; fig. **auf eins** — —, komme ud paa et; **-reichen**, række ud; **-reiten**, ride ud; **-schaffen**, skaffe ud; **-sehen**, se ud; **-schieben**, skyde, skubbe ud; fig. opsætte; **-sein**, være ude over noget; **-setzen**, sætte ud; fig. udsætte, opsætte; **sich über etw.** — —, sætte sig ud over noget, ikke tage Hensyn til noget; **-stehlen, sich**, liste sig ud; **-weisen**, vise ud, udvise, bortvise; **-werfen**, kaste ud; **-ziehen**, trække ud, drage ud, flytte ud.

Hinbestellen, v. t. 1. bestille et Steds hen.

Hinblicken, v. i. 1. m. h. sige hen til, se hen paa.

Hinblick, m. **-es -e**. Seen hen til; **in — auf**, med Hensyn til, i Betragtning af.

Hinbrausen, v. i. 1. m. s. bruse hen.

Hinbringen, v. t. 1. (**brachte, gebracht**) bringe hen, føre hen; **die Zeit, sein Leben** —, tilbringe Tiden, sit Liv.

Hinde, f. **-n** († **Hind**, n. **-es -e**). Hind, c.

Hindenken, v. i. 1. (**dachte, gedacht**). tænke paa; **wo denken Sie hin**, hvad har De i Sinde? hvad tænker De dog paa?

Hinderlich, adj. hinderlig, til Hinder; **Einem in, an, bei etw.** — **sein**, være en i Vejen ved noget. — **Hinderlichkeit**, f. Standsning, Hinbring, c.

Hindern, v. t. 1. hindre, forhindre; **Einen an etw.** —, hindre en i noget.

Hindernis, n. **-ses -se**. Hindring, c. | **Hindernis-rennen**, n. Løb med Forhindringer, n.

Hinderung, f. **-en**. Hindring, c.

Hindeuten, v. i. 1. m. h. henhyde, gjøre Henhydning til; **auf etw.** —, henhyde til noget.

Hindin, f. **-nen**. Hind, c.

Hindu, m. **-s -s**. Hindu, c.

Hindurch, adv. igjennem, der igjennem. | **Hindurch-blasen**, blæse igjennem; **-fahren**, kjøre igjennem, fare igjennem; **-gehen**, gaa igjennem; **-laufen**, løbe igjennem; **-rennen**, løbe igjennem; **-schreiten**, skride igjennem; **-segeln**, sejle igjennem; **-ziehen**, trække igjennem, drage igjennem.

Hinein, adv. ind, ind i, i, deri; **schäme dich in dein Herz** —, skam dig i dit inderste Hjærte; **in den Tag — leben**, leve hen i Vejret; **tief in die Nacht** —, langt ud paa Natten. | **Hinein-arbeiten, sich**, arbejde sig ind i; **-bringen**, bringe ind; **-denken, sich**, tænke sig ind i; **-bringen**, trænge ind i; **-fahren**, kjøre ind, fare ind; **-führen**, føre ind; **-gehen**, gaa ind; **-jagen**, jage ind; **-kommen**, komme ind; **-langen**, række ind; **-lassen**, lade komme ind; **-locken**, lokke ind i; **-mischen**, blande ind i; **-reichen**, række ind, naa ind; **-reiten**, ride ind; **-rufen**, kalde ind, raabe ind; **-sehen**, se ind; **-stechen**, stikke ind; **-steigen**, stige ind; **-stopfen**, stoppe ind; **-stoßen**, støde ind i; **-treten**, træde ind; **-wärts**, ind ad, ind imod; **-ziehen**, trække ind, drage ind i, flytte ind, drage ind.

Hineilen, v. i. 1. m. s. ile hen.

Hinfahren, v. t. 2. kjøre hen, kjøre bort; v. i. m. s. kjøre, fare, rejse hen, bort.

Hinfahrt, f. ub. pl. Henfart, Bortrejse, Henvej, c.

Hinfallen, v. i. 2. m. s. falde hen, falde ned, falde omkuld.

Hinfällig, adj. let henfaldende; fig. svag, skrøbelig; brøstfældig; affældig; forgængelig. — **Hinfälligkeit**, f. Svagelighed, Skrøbelighed, Brøstfældighed, Forgængelighed, c.

Hinflattern, hinnätzen, hinsliegeln, v. r. 1. × smide sig hen, slænge sig hen.

Hinfließen, v. i. 2. m. s. flyde hen, strømme hen, strømme bort.

Hinfort, adv. fra nu af, i Fremtiden, fremdeles, herefter.

Hinführen, v. t. 1. føre hen, lede hen, henføre.

Hinfür, hinfüro, adv. † se **hinfort**.

Hingabe, f. **-n**. Hengivelse, c.

Hingang, m. **-es** ub. pl. Hedengang, Bortgang; fig. Død, c.

Hingeben, v. t. 2. give hen, give bort; afstaa, overlade; fig. hengive, opofre; **sich** —, hengive sig. — **Hingebung**, f. Given bort; Afstaaelse, Hengivelse, c.

Hingegen, adv. derimod.

Hingehen, v. i. 2. m. s. gaa hen, gaa bort; fig. hengaa, gaa forbi; **die Zeit geht bald hin**, Tiden gaar snart; **es geht noch so hin**, det gaar saa an, kan passere; **etw.** — **lassen**, lade noget passere, ikke paatale.

Hingelangen, v. i. 1. m. s. naa hen.

Hingerat(h)en, v. i. 2. m. s. komme hen.

Hingeschieden, adj. afdød; **der -e**, den afdøde.

Hinhalten, v. t. 2. holde frem, holde ud fra sig; fig. ophølde, holde hen. — **Hinhaltung**, f. Holden frem, Ophølden, c.

Hinhelfen, v. i. 2. m. h. hjælpe hen, hjælpe frem; **sich kümmerlich** —, slaa sig igjennem.

Hinlehren, v. t. 1. vende hen imod.

Hinken, v. i. 1. m. h. hinke, halte, humpe; fig. **dieses Gleichnis hinkt**, denne Lignelse halter; **es hinkt damit**, det har ingen rigtig Fremgang; **auf beiden Seiten** —, fig. bære Kappen paa begge Skuldre.

Hinknien, v. i. 1. m. s. knæle ned, falde paa Knæ.

Hinkommen, v. i. 2. m. s. komme hen, blive af.

Hinkunft, f. ub. pl. Ankomſt, c.

Hinlangen, v. t. 1. række hen, lange hen, ſlø; v. i. m. h. række til, ſtrække til, ſlaa til, naa til, være nok.

Hinlänglich, adj. tilſtrækkelig, nok. — **Hinlänglichkeit**, f. Tilſtrækkelighed, c.

Hinlaſſen, v. t. 2. lade komme hen.

Hinläſſig, adj. ſjødesløs, efterladende.

Hinleben, n. -s ub. pl. Død, c.

Hinlegen, v. t. 1. lægge hen, henlægge, lægge til Side.

Hinleiten, hinlenken, v. t. 1. lede hen, henlede.

Hinmachen, v. r. 1. begive ſig hen; v. t. rive fra ſig, jaſte af.

Hinmarſch, m. -es -ärſche. Henmarſch, c.

Hinmarſchi(e)ren, v. i. 1. m. ſ. marſchere hen.

Hinnehmen, v. t. 2. tage hen, tage til ſig, tage imod; **einen Schimpf** —, finde ſig i, taale en Beſkæmmelſe; **etw. nimmt einen hin**, noget river en med ſig, optager en.

Hinneigen, v. r. 1. bøje ſig hen imod, hælde imod.

Hinnen, adv. med **von** **von** —, her fra, bort her fra; † her inde, i dette Huſ.

Hinraffen, v. t. 1. rive bort; rapſe, ſnappe bort.

Hinreichen, v. t. 1. række hen, ſlø hen; v. i. m. h. række til, naa til, ſtrække til, være nok; -d, tilſtrækkelig.

Hinreiſe, f. -n. Henreiſe, c.

Hinreiſen, v. i. 1. m. ſ. reiſe hen.

Hinreißen, v. t. 2. rive hen, rive bort; ødelægge, ruinere; fig. henrive, rive med ſig; **der Zorn riß mich hin**, Vreden løb af med mig; -d, henrivende.

Hinretten, v. t. 2. m. ſ. ride hen.

Hinrekeln, v. t. 1. henkaſte ſjødesløſt.

Hinrichten, v. t. 1. rette, ſtille, ſtyre hen ad; **einen Miſſethäter** —, henrette en Forbryder. — **Hinrichtung**, f. Henrettelſe, c.

Hinritt, m. -es -e. Henvej, Hentur, c. (til Heſt).

Hinſcheid, m. -es ub. pl. × Død, c.

Hinſcheiden, v. i. 2. m. ſ. ſtilles fra; fig. dø.

Hinſchicken, v. t. 1. ſende hen.

Hinſchießen, v. t. 2. ſtyde til; v. i. m. h. ſtyde hen; m. ſ. ſtyde frem, fare frem, ile frem.

Hinſchlagen, v. t. 2. ſlaa hen, ſlaa bort; v. i. m. ſ. falde om, ſtyrte omkuld.

Hinſchleifen, v. t. 1. ſlæbe hen.

Hinſchleppen, v. t. 1. ſlæbe hen.

Hinſchleudern, v. t. 1. ſlynge hen, kaſte hen.

Hinſchmeißen, v. t. 2. ſmide hen, ſlænge hen, ſlænge bort; v. i. m. ſ. falde om, ſtyrte omkuld.

Hinſetzen, v. t. 1. ſætte hen, ſætte bort, ſætte fra ſig, ſætte ned; fig. **Einen** —, ſætte en faſt.

Hinſicht, f. -en. Henſeende, c.; Henſyn, n.; Henſigt, c.; **in** — **auf dich**, med Henſyn paa, i Henſeende til dig.

Hinſichtlich, hinſichts, adv. og præp. med Henſyn til, i Betragtning af; — **deiner**, med Henſyn til dig.

Hinſinken, v. i. 2. m. ſ. ſynke hen, falde hen.

Hinſtellen, v. t. 1. ſtille hen, ſtille bort, ſtille fra ſig.

Hinſterben, v. i. 2. m. ſ. hendø, bortdø.

Hinſtrecken, v. t. 1. ſtrække hen, ſtrække bort, udſtrække; fig. bræbe; **ſich** —, ſtrække ſig, ſaa lang man er.

Hinſtreichen, v. i. 2. m. ſ. ſtryge hen, ſtryge bort; ſtrygе, trække hen, ſlyve bort (iſær om Trækfugle); henſvinde, hengaa.

Hinſtrich, m. -es -e. Fuglenes Træk fra Hjemmet, n.

Hintan, adv. tilbage, bag ved, bag efter. | **Hintan-halten**, ſtandſe, holde tilbage; **-haltung**, f. Standsning, c.; **-legen**, lægge til Side; **-ſetzen, -ſtellen**, tilſidesætte, forſømme, undlade; **-ſetzung**, f. Tilſidesættelſe, Forſømmelſe, Foragt, c.

Hinten, adv. bag, bag ved, bag til; — **ausſchlagen**, ſlaa bag ud; — **nach**, ſiden efter; **von** —, bag fra. | **Hinten-drein**, bag efter, ſiden efter; **-über**, bag over; **-um**, bag om.

Hinter, præp. a) med Dat. bag, bag ved, bag efter, efter: — **der Thür**, — **dem Hauſe**, **er geht** — **mir**; — **einm her ſein**, være i Hælene paa en, forfølge; — **einer Sache her ſein**, ſtræbe ivrig efter; **er hat es** — **den Ohren**, han har en Skræm bag Øret; **er hält damit** — **dem Berge**, han ſtjuler det; **er hat es** — **meinem Rücken gethan**, bag min Ryg, uden mit Vidende. b) med Acc. bag, tilbage, efter: **etwas** — **den Tiſch werfen**; **ſich etw.** — **die Ohren ſchreiben**, ſtrive ſig noget bag Øret; **ſich** — **einen ſtecken**, ſtjule ſig bag en: — **das Licht führen**, føre bag Lyſet; — **ſich ſehen**, ſe tilbage; — **etwas kommen**, komme efter noget. | **Hinter-bleiben**, sep. blive tilbage; ins. blive ugjort, ikke finde Sted; **-bliebener**, adj. den efterlevende, efterladte; **-bringen**, sep. bringe bag ved; ſnyte bag ned; ins. melde hemmelig, lade vide hemmelig, under Haanden; **-brein**, bag efter, ſiden efter; **-brücken**, sep. trykke tilbage; **-gehen**, sep. gaa bag ved, gaa tilbage; ins. **Einen** — —, bedrage, narre, ſkuffe en, føre en bag Lyſet; **-halten**, sep. holde bag ved; ins. forbolde, holde tilbage, holde hemmelig; × forhindre; være hemmelighedsfuld; **-haltig, -hältig**, tilbageholdende, hemmelighedsfuld, tavs; **-her**, bag efter, ſenere; **-laden**, sep. lade bag fra; **-laſſen**, sep. lade bag ved; ins. efterlade; **-legen**, sep. lægge bag ved; ins. deponere; **-liſten**, ins. bedrage, overliſte; **-rücks**, bag ved, bag til, bag.

længs; fig. hemmelig, lumsk; **-schlingen, -schlucken**, sep. saa ned, sluge; **-stellig**, tilbagestaaende, udstaaende; lumsk; **etw. — — machen**, forhindre noget; **-treiben**, sep. drive bag ved; ins. forhindre; **-treibung**, f. Forhindren, c.; **-wärts**, bag til, bag ved en, bag ens Ryg.

Hinter, adj. bag, som er bag til, bag efter, bag ved, Bag-; **der -ste Teil**, den bageste Del, Bagdelen. | **Hinter-backe**, f. Artsbalde, c.; **-bein**, n. Bagben, n.; fig. **auf die — -e treten, sich auf die — -e setzen**, sætte sig paa Bagbenene, gjøre Modstand; gaa fra sit Forsæt, ikke opfylde en Overenskomst; **-deck**, n. Agterdæk, n.; **-eisen**, n. Hestesko til et Bagben, c.; **-fleck**, m. Baglappe, c.; **-fuß**, m. Bagfod, c.; **-gebäude**, n. Bagbygning, c.; **-gedanke**, m. Bagtanke, c.; **-gestell**, n. Bagvogn, c.; **-glied**, n. Baglem, n.; **-grund**, m. Baggrund, c.; **-haar**, n. Baghaar, n.; **-halt**, m. Bagholdt, n.; **-hand**, f. den bageste Del af Haanden; (i Kortspil) Baghaand, c.; **-haupt**, n. Baghoved, n.; **-haus**, n. Bagbygning, c.; Baghus, n.; **-häusler**, m. Bebver af et Baghus, c.; **-hof**, m. Baggaard, c.; **-indien**, n. Bagindien, n.; **-klaue**, f. Bagklo, c.; **-kopf**, m. Baghoved, n.; **-laden**, m. Butik ud til Gaarden, c.; **-lader**, m. Baglader, c.; **-ladung**, f. Bagladning, c.; **-ladungsgewehr**, n. Bagladningsgevær, n.; **-ladungskanone**, f. Bagladningskanon, c.; **-lage**, f. Depositum, n.; **-lassenschaft**, f. Efterladenstab, n.; **-last**, f. Baglast, c.; **-leder**, n. Bjærgmændenes Bagstjødstind, n.; **-lauf**, m. Bagben, n.; **-leib**, m. Bagkrop, c.; **-list**, f. List, Underfundighed, c.; **-listig**, listig, underfundig; **-listigkeit**, f. Listighed, Underfundighed, c.; **-mann**, m. Bagmand, c.; **-mast**, m. bageste Mast, c.; **-naht**, f. Bagsøm, c.; **-pferd**, n. Baghest, c.; **-pforte**, f. Bagport, c.; **-pfote**, f. Bagpote, c.; **-rad**, n. Baghjul, n.; **-raum**, m. Bagrum, n.; **-saß**, m. Efterkommer, c.; × Indsidder, Husmand, c.; **-satz**, m. Efterjætning, c.; **-schenkel**, m. Baglaar, n.; **-seite**, f. Bagside, c.; **-sitz**, m. Bagsæde, n.; **-steven**, m. Bagstavn, c.; **-stich**, m. Bagsting, n.; **-stube**, f. Bagstue, c.; **-stück**, n. Bagstykke, n.; **-t(h)eil**, n. (m.) Agterende, Bagdel, c.; **-thor**, n. Bagport, c.; **-thür**, f. Bagdør, c.; **sich eine -thür offen lassen**, fig. holde en Bagdør aaben; **-treffen**, n. Bagtrop, Arriereguarde, c.; **-treppe**, f. Bagtrappe, c.; **-viertel**, n. Bagfjerding, c.; **-wagen**, m. Bagvogn, c.; **-wand**, f. Bagvæg, c.; **-zehe**, f. Bagtaa, c.; **-zimmer**, n. Bagværelse, n.

Hintere, m. **-n -n.** (**Hintern**, m.) Bag, Rumpe, Arts, c.

Hinthun, v. t. 2. sætte hen, stille hen, lægge hen.

Hintreiben, v. t. 2. drive hen.

Hintreten, v. i. 2. m. s. træde hen, træde frem.

Hintritt, m. **-es -e.** fig. dødelig Afgang, Henfart, Død, c.

Hintsch, m. **-es -e.** Trangbrystethed, c.; bittersød Natskygge, c. (Solanum dulcamara).

Hinüber, adv. hen over, over, paa den anden Side; — **und herüber**, frem og tilbage, baade her og der over. | **Hinüber-bringen**, bringe over; **-fahren**, fare over, kjøre over, sejle over; **-fahrt**, f. Overfart, c.; **-führen**, føre over; **-gang**, m. Overgang, c.; **-gehen**, gaa over; **-helfen**, hjælpe over; **-kommen**, komme over; **-reichen**, række over, naa over; **-schwimmen**, svømme over; **-setzen**, sætte over; **-springen**, springe over; **-steigen**, stige over; **-tragen**, bære over; **-werfen**, kaste over; **-ziehen**, trække over; drage over.

Hinum, adv. † hen om.

Hinunter, adv. ned, ned af. | **Hinunter-bringen**, bringe ned; **-fahren**, kjøre ned, fare ned; **-führen**, føre ned; **-gehen**, gaa ned; **-helfen**, hjælpe ned; **-schlucken**, synke, nedsluge; **den Ärger — —**, bide Vrgrelsen i sig; **-sehen**, se ned; **-springen**, springe ned.

Hinwallen, v. i. 1. m. s. vandre hen.

Hinwandeln, v. i. 1. m. s. vandre hen.

Hinwandern, v. i. 1. m. s. vandre hen.

Hinwärts, adv. hen ad.

Hinweg, m. **-es -e.** Henvej, c.

Hinweg, adv. bort, hen over. | **Hinweg-begeben, sich**, begive sig bort; **-gehen**, gaa bort; **-laufen**, løbe bort; **-schlüpfen**, smutte bort; **-schwimmen**, svømme bort; **-setzen**, sætte bort; **sich über etw. — —**, sætte sig ud over noget.

Hinweisen, v. t. 2. vise hen, henvise; **auf etw. —**, henhyde til noget.

Hinwenden, v. t. 1. (**wandte, gewandt**). henvende, vende hen, vende til.

Hinwerfen, v. t. 2. kaste bort, slænge hen, kaste ned; fig. **ein Wort —**, henkaste et Ord.

Hinwürsig, adj. forkastelig, foragtelig.

Hinz, m. sortortet for **Heinrich**; — **und Kunz**, Peer og Povl; Krethi og Plethi.

Hinzählen, v. t. 1. tælle op; henregne til.

Hinziehen, v. t. 2. trække hen; fig. trække i Langdrag, forhale; henslæbe; v. i. m. s. drage, flytte, rejse bort, drage hen. — **Hinziehung**, f. Trækken hen, Forhaling, c.

Hinzu, adv. hen, til, hen til. | **Hinzu-denken**, tænke til; **-fügen**, tilføje, føje til; **-fügung**, f. Tilføjelse, c.; **-gehören**, henhøre til; **-eilen**, ile til; **-kommen**, komme til; **-kunft**, f. Ankomst, Medvirkning, c.; **-laufen**, løbe til; **-setzen**, sætte til, føje til, blande til; **-setzung**, f. Tilføjelse, c.; **-thun**, føje til, komme til, sætte til; **-tragen**, bære hen til; **-treten**, træde hen til; **-tritt**, m. Ankomst, Tiltræden, c.; **-zählen**, tælle til, regne med.

Hinzug, m. **-es -üge.** Dragen hen, Flytten hen; Henvei, c., Tagen ud.

Hiobspost, f. **-en.** Jobspost, c.

Hippe, f. **-n**. Segl, Le, krum Gartnerknib, c.; Waffel, c., Goberaab, n.; Ged, c.

Hipplein, n. **-s** pl. ſ. sg. Gedekid, n.

Hirn, n. **-s -e**. Hjærne, c. | **Hirn-bohrer**, m. Hjærnebor, n.; **-brecher**, m. × berusende Drik, c.; **-bruch**, m. Brud paa Hjærnen, n.; **-brüchig**, vanvittig, gal; **-entzündung**, f. Hjærnebetændelſe, c.; **-geburt**, f., **-geſpenſt**, n., **-geſpinnſt**, n., **-gewebe**, n. Hjærnehinde, n.; **-grille**, f. Træpikker, Træløber, c. (Certhia familiaris); **-haut**, f. Senehinde, c. (dura mater); **-höhle**, f. Hjærnehule, c.; **-krankheit**, f. Hjærneſygdom, c.; **-maſſe**, f. Hjærnemaſſe, c.; **reiſer**, m. ſe **-brecher**; **-riſſig**, forſtyrret; **-ſchädel**, m., **-ſchale**, f. Hjærneſkal, Vandeſkal, Vandebrask, c.; **-ſpalt**, m. Hjærneſpind, n.; **-toll**, affindig, gal; **-wurſt**, f. Hjærnepølſe, Cervelatpølſe, c.; **-verbrannt**, affindig; **-wut(h)**, f. Affindighed, Galskab, c.; **-wüt(h)ig**, affindig.

Hirſch, m. **-es -e** († **-en -en**). (Dim. **Hirſchchen**, **Hirſchlein**, n.) Hjort, c. | **Hirſch-bock**, m. Hjort, c. (Cervus); Slags Stenbuk, c. (Ovis tragelaphus); **-brunſt**, f. Hjortebrunſt, c.; Hjortens Parringstid; et Slags Svamp; **-dorn**, m. Tvebo Vrietorn, c. (Rhamnus cathartica); **-eber**, m. Hjorteſvin, n. (Sus Babyrussa); **-fährte**, f. Hjorteſpor, n.; **-fänger**, m. Jagtbolt, Jagtknib, c.; **-farbe**, f. rødbrun Farve, c.; **-fell**, n. Hjorteſkind, n.; **-gemeih**, n. Hjortetak, c., Hjortehorn, n.; **-holder**, m. Kvalkbeg, c. (Viburnum opulus); **-horn**, n. Hjortetak, c.; **-hörnern**, **-hornen**, Hjortehorns-, af Hjortehorn, af Hjortetakker; **-hornſalz**, n. Hjortetakſalt, n.; **-hund**, m. Jagthund, c.; **-käfer**, m. ſe **-ſchröter**; **-kalb**, n. Hjortekalv, c.; **-kamel**, n. Lama, n.; **-keule**, f. Hjortekølle, c.; **-kolben**, m. de blødе, meb laadden Hud overtrukne Takker, ſom Hjorten faar hvert Aar; **-krankheit**, f. Mundklemme, c.; **-kuh**, f. Hind, c.; **-leder**, n. Hjorteſkind, n.; **-ledern**, Hjorteſkinds-, af Hjorteſkind; **-ſchröter**, m. Eghjort, c. (Lucanus cervus); **-wildpret**, n. Hjortevildt, n.; Hjort og Hind; Dyrekjød, n.; **-ziemer**, m. Hjorteryg, Dyrerya, c.; **-zunge**, f. Hjortetunge, c.; Miltbregne, c. (Asplenium scolopendrium).

Hirſe, f. ub. pl. (**Hirſen**, m.) Hirſe, c. | **Hirſe(n)-brei**, m. Hirſegrød, c.; **-fieber**, n. Hirſefeber, c.; **-korn**, n. Hirſekorn, n.

Hirt, (**Hirte**), m. **-en -en**. Hyrde, Røgter, c.; fig. Geiſtlig, Sjæleſørger, c. | **Hirten-amt**, n. geiſtligt Embede; **-brief**, m. Hyrdebrev, n.; **-flöte**, f. Hyrdefløjte, c.; Slags Vejbred (Plantago aquatica); **-gedicht**, n. Hyrdedigt, n., Idyl, c.; **-hund**, m. Hyrdehund, c.; **-junge**, **-knabe**, m. Hyrdedreng, c.; **-leben**, n. Hyrdeliv, n.; **-mädchen**, n. Hyrdepige, c.; **-pfeife**, f., **-rohr**, n. ſe **-flöte**; **-ſchauſpiel**, **-ſpiel**, n. Hyrdeſpil, n.; **-ſtab**, m. Hyrdeſtav, c.; **-ſtück**, n. Hyrdeſpil, n.; **-taſche**, f. Hyrdetaſke, c.; almindelig Hyrdetaſke (Thlaspi bursa pastoris); **-volk**, n. Hyrdefolk, n.

Hirtin, f. **-nen**. Hyrdinde, Hyrdepige, c.

Hirtenſchaft, f., **Hirtentum**, n. **-s** ub. pl. Hyrdeſtand, c.

Hirtlich, adj. vedkommende en Hyrde.

Hiſſen, v. t. 1. (til Søs) hejſe, hejſe op.

Hiſt, interj. til venſtre.

Hiſtorie, f. **-n**. Hiſtorie, c.

Hiſtoriker, m. **-s** pl. ſ. sg. Hiſtoriker, c.

Hiſtoriſch, adj. hiſtoriſk.

Hitze, f. ub. pl. Hede, c.; fig. Hede, Heftighed, Hidsighed, Fyrighed, Vrede, c. | **Hitz-blaſe**, **-blatter**, f. Hedeblegn, c.; **-blütig**, hidsig, heftig; **-kopf**, m. Brushoved, n.; **-köpfig**, hidsig, heftig; **-pickel**, m., **-pocke**, f. ſe **-blatter**; **-ſchlag**, m. Solſtik, c. — **Hitze-grad**, m. Varmegrad, c.; **-meſſer**, m. Varmemaaler, c.

Hitzen, v. t. 1. hede; hidſe.

Hitzig, adj. heb; fig. hidsig, heftig. — **Hitzigkeit**, f. Hede, Hidsighed, Heftighed, c.

Ho! interj. ho! hallo!

Hobel, m. **-s** pl. ſ. sg. Høvl, c.; **der grobe** —, Skrubhøvl, c. | **Hobel-bank**, f. Høvlebænk, c.; **-eiſen**, n., **-klinge**, f. Høvlejærn, n.; **-ſpan**, m. Høvleſpaan, c.

Hobeln, v. t. 1. høvle; fig. **Einen** —, lære en hebre Leremaade, afſlibe.

Hoben, adv. † her oppe.

Hoboe, f. **-n**. Hobo, c.

Hobniſt, m. **-en -en**. Hoboiſt, c.

Hoch, adj. (ſom Attribut **hoh**) høj; **einen Fuß** —, en Fod høj; **drei Stock** — **wohnen**, bo paa tredje Sal; **acht Mann** —, otte Mand høj; **hohe Berge**, høje Bjærge; **ein hohes Rot**, højrødt; **eine hohe Stufe**, et højt Trin; **auf hohem Meere**, i rum Sø; **am hohen Mittag**, midt paa Dagen; **am hohen Morgen**, paa den lyſe Morgen; **im hohen Sommer**, i Midſommeren; **in einem hohen Tone reden**, tale i høje Toner; **es iſt die höchſte Zeit**, det er den højeſte Tid; **eine hohe Freude**, en ſtor Glæde; **in der höchſten Not**, i den ſtørſte Nød; — **und niedrig**, høj og lav, fornem og ringe; **das** —, et Hurra, et Leve; **höchſt**, i højeſte Grad, højſt; **ein höchſt elendes Geſchöpf**, en højſt elendig Skabning. | **Hoch-achtbar**, højſt agtværdig; **-achten**, højagte; **-achtung**, f. Højagtelſe, c.; **-achtungsvoll**, højagtelſesfuld; **-adelig**, højadelig; **-alpen**, pl. Højalperne; **-altar**, m. Højalter, n.; **-alt**, meget gammel, ældgammel; **-amt**, n. Hoimeſſe, c.; **-äugig**, ſtorſnudet; **-bau**, m. det overbyggede; **-begabt**, hejtbegavet; **-beinig**, højbenet; **-befahrt**, højt bedaget; **-berühmt**, meget berømt; **-betagt**, højt bedaget; **-bootsmann**, m. Overbaadsmand, c.; **-buſig**, højbarmet; **-deutſch**, højtyſk; **-druck**, m. Højtryk, n.; **-ebene**, f. Højſlette, c.; **-edel**, højædel; **-edelgeboren**, velbyrdig; **-ehrwürdig**, højærværdig; **-entzückt**, **-erfreut**, ſaare glad; **-erhaben**,

højtophøjet; **-fahrend**, højtflyvende; stolt, myndig, bydende; **-fein**, meget fin; **-fest**, n. høj Fest, c.; **-fläche** f. Højslette, c.; **-fliegend**, højtflyvende; **-fürstlich**, fyrstelig; **-gebenedeiet**, højtvelsignet; **-geboren**, højbaaren; **-geehrt**, højtæret; **-gefühl**, n. høj Følelse, c.; **-gelahrt**, **-gelehrt**, højlærd; **-gelb**, lysegul; **-gelobt**, højlovet; **-genuß**, m. høj Nydelse, c.; **-gericht**, n. Retterssted, n., Galge, c.; **-gesang**, m. Højsang, Ode, c.; **-geschmack**, m. fin Smag, c.; **-gesinnt**, højsindet; **-gestalt**, f. høj Skikkelse, Kæmpeskikkelse, c.; **-gestellt**, højstillet; **-gestimmt**, fig. begejstret, i løftet Stemning; **-grad**, m. Højgrad, c.; **-gradig**, af høj Grad, intensiv, stærk; **-heilig**, højhellig; **-her**, fra Højden, fra oven; **-herzig**, højhjærtet; **-herzigkeit**, f. Højhjærtethed, c.; **-kant**, m., **-kante**, f. smal Kant af et Bræt, c.; **-kirche**, f. Højkirke, c.; **-kirchlich**, højkirkelig; **-land**, n. Højland, n.; **-länder**, m. Højlænder, c.; **-ländisch**, højlandsk; **-löblich**, højtæret; **-meister**, m. Højmester, Overmester, c.; **-messe**, f. Højmesse, c.; **-mögend**, højformaaende (Titel til Generalstaterne i Holland); **-mut(h)**, m. Hovmod, n., Hovmodighed, Storagtighed, c.; **-mut(h) kommt vor dem Falle**, Hovmod staar for Fald; **-müt(h)ig**, hovmodig, storagtig; **-näsig**, hovmodig, storsnudet; **-näsigkeit**, f. Hovmod, n., Storsnudethed, c.; **-nöt(h)ig**, højst fornødent, højst nødvendig; **-notpeinlich**, Kriminal-; — **-es Halsgericht**, Kriminalretten; **-ofen**, m. Højovn, c.; **-preislich**, højpriselig; **-rot(h)**, højrød; **-schätzen**, v. t. sætte højt. højagte; **-schätzung**, f. Skatten højt: Højagtelse, c.; **-schule**, f. Højskole, c.; **-schüler**, m. akademisk Borger, Student, c.; **-schulterig**, højskuldret; **-schwanger**, højfrugtsommelig; **-selig**, højsalig; **-sinn**, m. ophøjet Sindelag, n.; **-sinnig**, højhjærtet; **-sitz**, m. Højsæde, n.; **-spannig**, højristet; **-stämmig**, højstammet; **-stapelei**, f. Plattenslagerі, Spindleri, n.; **-stapler**, m. Plattenslager, Spindler, c.; **-stellung**, f. Ophøjelse, c.; **-stift**, n. Højstift, n.; **-straße**, f. Chaussé, c.; **-strebend**, højstræbende; **-that**, f. Storbaad, c.; **-ton**, m. Hovedtone, c.; **-trabend**, højtravende; **-verdient**, højfortjent; **-verrat(h)**, m. Højforræderi, n.; **-verrät(h)er**, m. Højforræder, c.; **-verrät(h)erisch**, højforræderst; **-wache**, **-wacht**, f. højtstaaende Vagtpost, c.; **-wald**, m. Højskov, c.; **-warte**, f. højtstaaende Vagttaarn, n.; **-weg**, m. Chaussé, c.; **-wichtig**, højst vigtig; **-wild**, n. Storvildt, n.; **-wohledel**, højvelædel; **-wohlerwürdig**, højvelærværdig; **-wohlgeboren**, højvelbaaren; **-würdig**, højværdig; **das — e**, Højtien; **-zuverehrend**, højstæret.

Höchlich, adv. højlig, i høj Grad, meget, storlig.

Höchſt, adv. se **hoch**.

Höchſtens, adv. højst, i det højeste.

Hochzeit, f. **-en** Bryllup, n.; † Højtid, c. | **Hochzeits-bitter**, m. den, som indbyder til et Bryllup; **-brief**, m. Indbydelsesbrev til Bryllup, n.; **-fest**, n. Bryllupsfest, c.; **-gast**, m. Bryllupsgjæst, c.; **-gedicht**, n. Bryllupsdigt, n.; **-geschenk**, n. Brudegave, c.; **-kleid**, n. Bryllupsklædning, Brudekjole, c.; **-kranz**, m. Brudekrans, c.; **-lied**, n. Bryllupssang, c.; **-mutter**, f. Brudens Moder, c.; **-nacht**, f. Brudenat, c.; **-reise**, f. Bryllupsrejse, c.; **-schmaus**, m. Bryllupsgilde, n.; **-tag**, m. Bryllupsdag, c.; **-vater**, m. Brudens Fader, c.

Hochzeiter, m. **-s** pl. ſ. sg. Brudgom, c.

Hochzeiterin, f. **-nen**. Brud, c.

Hochzeitlich, adj. bryllupsmæssig.

Hock, n. **-es -e**. Kvægfold paa et Skib, c.; Mastegrav, c.

Hocke, f. **-n**. Trave; Ryg, c.

Hocken, v. t. l. sætte i Traver, i Hob; **Einen —**, tage en paa Ryggen; v. i. m. h. sidde paa Ryggen af en anden; sidde paa Hug; fig. sidde i Skjul, isle, dvæle.

Höcker, m. **-s** pl. ſ. sg. Pukkel, c.; Bulk, c.; Jordtue, Jordbanke, c.

Höckericht, **höckerig**, adj. ujævn, pukket, strukrygget, strutrygget.

Hode, f. **-n** Testikel, c. | **Hoden-kraut**, n. Gjøgeurt, c. (Orchis); **-sack**, m. Pung, c.

Hof, m. **-es -öfe**. (Dim. **Höfchen**, **Höfleiu**, n.) Gaard, c., Gaardsplads; Hovgaard, c.; Gaard, Bondegaard, Adelsgaard, Hovedgaard, Herregaard, c., Slot, n.; Hof, n.; Hofstat; **zum -e kommen**, komme til Hove, til Hoffet: — **halten**, holde Hof; **einer Dame den — machen**, gjøre Kur til en Dame. | **Hof-acker**, m. Herregaardsmark, c.; **-amt**, n. Hofembede, n.; **-arbeit**, f. Hoveriarbejde, n.; Hoveritjeneste, c.; **-arbeiter**, m. Hoveriarbejder, c.; **-arzt**, m. Hoflæge, c.; **-bauer**, m. Gaardmand, c.; Hoveribonde, c.; **-befreit**, privilegieret: **-besitzer**, m. Gaardejer, c.; **-burg**, f. Residenslot, n.; **-dame**, f. Hofdame, c.; **-degen**, m. Hofkaarde, c.; **-diener**, m. Tjener ved Hoffet; Hoveribonde, c.; **-fähig**, berettiget til at komme til Hove; **-fräulein**, n. Hoffrøken, c.; **-gericht**, n. Hofret, c.; **-haltung**, f. Hof, Hofhold, n. Hofstat, c.; **-hund**, m. Gaardhund, c.; **-junker**, m. Hofjunker, c.; **-kapelle**, f. Hofkapel, n.; **-kasse**, f. Hofkasse, c.; **-kreis**, m. Hofkreds, c.; **-küche**, f. Hofkøkken, n.; **-lager**, n. Residens, c.; **-leben**, n. Hoflio, n.; **-leute**, Hoffolk; **-luft**, f. Hofluft, c.; **-mann**, m. Hofmand, c.; **-marschall**, m. Hofmarschal, c.; **-meister**, m. Forvalter, Inspektør, c.; Ladefoged, Ridefoged, c.; Hofmester, c.; Hovmester, c.; Huslærer, c.; **-meisteret**, f. Forvalterbolig, Inspekterbolig, c.; **-meisterin**, f. Forvalterens Kone; Mejerske, c.; Hovmesterinde, c.; **-meisterlich**, hovmesterlig; **-meistern**, hovmesterere; **-narr**, m. Hofnar, c.; **-partei**, f. Hofparti, n.; **-platz**, m. Gaardsplads, c., *Tun, n.; **-rat(h)**, m. Hofraad, c.; **-raum**, m. Gaardsrum, n., Gaardsplads, c.; **-recht**, n. † en adelig

Gaards Ret over de Livegne; Vornedrettighed, c.; Vornedprivilegium, n.; **-skranz**, m. Hofsnog, c.; **-sitte**, f. Hofskik, c.; **-staat**, m. Hofpragt, c.; Hofstat, c., Hofbetjentene; **-stadt**, f. Residensstad, c.; **-statt**, f. Residens, c.; **-stätte**, f. Gaardsrum, n.; Residenssted, n.; **-thür**, f. Gaardsdør, Baghør, c.; **-tracht**, f. Hofdragt, c.; **-trauer**, f. Hofsorg, c.; **-wehr**, **-wehrung**, f. Gaardinventarium, n.

Hofen, v. i. 1. m. h. ✝ holde Hof: residere; **Eim** —, opvarte en; v. t. give Husly.

Höfener, **Höfner**, m. **-s** pl. ſ. sg. Gaardmand, c.

Hoffart (**Hoffahrt**), f. ub. pl. Hoffærdighed, c.

Hoffärtig (**hoffährtig**), adj. hoffærdig.

Hoffen, v. i. 1. m. h. og t. haabe; **auf die Hilfe jemandes** —, haabe paa ens Hjælp; **ich will nicht hoffen, daß du krank bist**, jeg vil ikke haabe, at du er syg.

Hoffentlich; adv. forhaabentlig, ventelig, formodentlig.

Hoffer, m. **-s** pl. ſ. sg. ✝ en, der haaber.

Hoffnung, f. **-en**. Haab, n., Forhaabning, c.; — **auf etw. ſetzen**, ſætte ſit Haab til noget; **guter** — (✝ **in der** —) **ſein**, være frugtſommelig, paa gode Veje | **Hoffnungs-los**, haabløs; **-loſigkeit**, f. Haabløshed, c.; **-reich**, haabefuld; **-ſchimmer**, m. Glimt af Haab, n.; **-ſelig**, fuld af saliat Haab; **-ſtrahl**, m. Straale af Haab, c.; **-voll**, haabefuld.

Hofi(e)ren, v. i. 1. m. h. holde Gilde, leve lystig; musicere; **Eim.** —, ſmigre en; holde Hof, prange, bronte; forrette ſin Nødtørft; v. t. trakteere.

Höfiſch, adj. hofagtig.

Höflich, adj. høflig, artig, høvisk. — **Höflichkeit**, f. Høflighed, Artighed, Høviskhed, c. | **Höflichkeits-bezeigung**, **-bezeugung**, f. Høflighedsbevis, n.

Höfling, m. **-s -e**. Hofmand, Hofsnog, c.; Hofbetjent, c.; pl. Hoffolkene.

Höhe, f. **-n**. Høide, c.; Høj, Bakke, c.; fig. Høihed, c.; **in der** —, i Vejret, oppe; **in die** —, op ad, i Vejret; **in die — fahren**, fare op; **die Preiſe gehen in die** —, Priſerne gaa i Vejret; **auf der — einer Inſel**, paa Høiden af en Ø; **auf der — ſeiner Zeit ſein**, være paa Høide med ſin Tid. | **Höhe-punkt**, m. Høidepunkt, n. — **Höhen-meſſer**, m. Høidemaaler, c.; **-meſſung**, f. Høidemaaling, c.; **-rauch**, m. Brandtaage, c.; **-richtung**, f. Elevation, c.; **-zug**, nk. Høidedrag, n.

Hoheit, f. **-en**. Høihed, c.; Herredømme, n., Regering, c.; **Ew. Königliche** —, Deres kongelige Høihed.

Hohelied, n. **-nliedes -nlieder**. Høisang, c.; **das** — — **Salomonis**, Salomons Høisang.

Hohepriester, m. **-npriesters -npriester**. Ypperſtepræſt, c.

Hoheprieſterlich, adj. ypperſtepræſtelig.

Höhen, v. t. 1. forhøie.

Hohl, adj. hul; **ein -er Zahn**, en hul Tand; **-e Hand**, hul Haand; **-e Wangen**, hule, indfaldne Kinder; **mit -er Stimme**, med hul Stemme; **-e Gaſſe**, Hulvej; **die See geht** —, Søen gaar hult; **eine -e See**, en Hulsø; **ein -er Kopf**, en tom Hjærne. | **Hohl-äugig**, hulsøjet; **-bäckig**, hulkindet; **-beil**, n. Krumbil, n.; **-bohrer**, m. Hulbor, n.; **-deichſel**, f. (m.) Krumbil, c.; **-dacht**, m. rund Bæge, c.; **-eiſen**, n. Hulmejſel, c.; **-geſchliffen**, hulſleben; **-geſchoß**, n. Hulkugle, c.; **-geſchwür**, n. Fiſtel, c.; **-glas**, n. hulſlebent Glas, Hulglas, n.; **-hippe**, f. Krumkage, c.; **-kehle**, f. Hulfele, c.; **-klinge**, f. Hulklinge, c.; **-kopf**, m. Tosſehoved, n.; **-köpfig**, tomhjærnet; **-krähe**, f. Sortſpætte, c. (Picus martius); **-kreiſel**, m. hul Top, Brumbasse, c.; **-kugel**, f. Granat, c.; **-leiſte**, f. ſe **-kehle**; **-meißel**, m. Hulmejſel, c.; **-münze**, f. Hulmønt, Bratteat, c.; **-rund**, hulrund, konkav; **-ſaum**, m. Hulſøm, c.; **-ſpiegel**, m. Hulſpejl, n.; **-taube**, f. ſe **Holztaube**; **-wangig**, hulkindet; **-weg**, m. Hulvej, c.; **-ziegel**, m. Hultegl, hul Tagſten, c.

Höhle, f. **-n**. Hulvej, c.

Höhle, f. **-n** Hule, Hulhed, c. | **Höhlen-bewohner**, m. Hulebeboer, c.; **-fund**, m. Hulefund, n.; **-menſch**, m. Hulemenneſte, n.; **-t(h)ier**, n. Hulebyr, n.

Höhlen, v. i. 1. m. ſ. være hul, blive hul.

Höhlen, v. t. 1. hule, udhule.

Hohlheit, f. **-en**. Hulhed, c.

Hohlunder, m. ſe **Holunder**.

Höhlung, f. **-en**. Hulning, Fordybning, c.

Hohn, m. **-es** ub. pl. Haan, c.; **Einem — ſprechen**, forhaane en; **aller Vernunft — ſprechen**, ſtride mod al Fornuft. | **Hohn-ecken**, ſe **-necken**; **-gelächter**, n. Haanlatter, c.; **-geziſch**, n. haanlig Viben, c.; **-lache**, f. Haanlatter, c.; **-lächeln**, **-lachen**, ſmile, le ſpodſt; **-necken**, drille, holde for Nar; **-neckerei**, f. Drilleri, n.; **-rede**, f. haanlig Tale, c.; **-ſprechen**, haane, forhaane; **-ſprecher**, m. en, ſom haaner, forhaaner.

Höhnen, v. t. 1. haane, forhaane.

Höhner, m. **-s** pl. ſ. sg. Haaner, c.

Höhnerei, f. **-en**. Haaneri, n.

Höhniſch, adj. haanende, haanlig.

Höhnlich, adj. ✝ haanlig.

Höke, m. **-n -n**. Høker, c. | **Höken-weib**, n. Høkerſte, c.

Höken, **hökern**, v. i. 1. m. h. hekre, handle med Spækhøkervarer.

Höker, m. **-s** pl. ſ. sg. Høker, c. | **Höker-laden**, m. Høkerbutik, c.; **-waren**, pl. Høkervarer.

Höterei, f. **-en**. Høkeri, Spækhøkeri, n.

Hökerin, **Hökin**, f. **-nen**. Høkerſte, c.

Hold, adj. huld, gunſtig, bevaagen; **ein -es**

Kind, et tækkeligt, yndigt Barn. | **Hold-selig**, artig, behagelig; huldsalig, yndig, indtagende; **-seligkeit**, f. Artighed, Behagelighed, Huldsalighed, c.

Holde, m. **-n -n**. Elskede; Ven, c.; † Undersaat, c.

Holder, m. **-s** pl. ſ. sg. Hyld, c. | **Holderrose**, f. Snebolle, c. (Viburnum opulus).

Holdin, f. **-nen**. Elskede, Veninde, c.; Gratie, c.; Hex, c.

Holdschaft, f. **-en**. † Kjærlighed, c.

Holen, v. t. 1. hente; hale; drage; **Atem —**, trække Vejret; **einen Brief von der Poſt —**, hente et Brev paa Posthuset; **ſich eine Erkältung —**, paadrage sig en Forkølelse; **hol' ihn der Teufel!** Fanden tage ham! **bei ihm iſt nichts zu —**, hos ham er der intet at faa, at tjene; (til Sos) hale.

Holſter, f. **-n**. Hylster, Pistolhylster, n.

Holt, m. **-en -en**. Holt, c., Pram, c.

Holterig, adj. se **holperig**.

Holla, interj. hallo, halsø.

Holländer, m. **-s** pl. ſ. sg. Hollænder, c.; Cylindermaskine i en Papirfabrik; hollandsk Vejrmølle, c.; Mejeriforpagter, c.

Holländerei, f. **-en**. Mejeri, n.

Holländerin, f. **-nen**. Hollænderinde, c.

Holländiſch, adj. hollandsk.

Hölle, f. **-n**. Helvede, n.; Kakkelovnskrog; Skuffen i Skrædderens Tilskærebord; **Eim. die — heiß machen**, gjøre en Helvede hedt. | **Höllenangſt**, f. Helvedangest, c.; **-brand**, m. Helvedsbrand, c.; fig. Helvedes Brand, c., et ryggesløst Menneske; **-brudel**, m. Helvedeshunkt, c.; **-brut**, f. Satans Pak, n.; **-fahrt**, f. Helvedsfart, c., Nedfart til Helvede; **-fluß**, m. Styx; **-fürſt**, m. Helvedes Fyrste, c.; **-geiſt**, m. Aand fra Helvede, c.; **-heiß**, helvedhed; **-hund**, m. Helvedhund, Cerberus, c.; **-kunſt**, f. Helvedeskunst, c.; **-marter**, f., **-pein**, f., **-qual**, f. Helvedsmarter, Helvedspine, Helvedskval, c.; **-rachen**, **-ſchlund**, m. Helvedesgab, n.; **-ſtein**, m. Helvedssten, c.; **-ſtrafe**, f. Helvedsstraf, c.

Hölliſch, adj. Helvedes-, djævelsk; **ein -er Lärm**, et Helvedes Spektakel.

Hollunder, m se **Holunder**.

Holm, m. **-es -e**. lille Ø, Holm, c.; Skibsbærst, n.; Tværbjælke over to Pæle; Brohammer, c. | **Holm-gang**, m. † Holmgang, c.

Holper, m. **-s** pl. ſ. sg. (**-n**). Knort, Knude, Ujævnhed, c.; Stød, n.

Holpericht, **holperig**, adj. ujævn, knubret, knortet.

Holpern, v. i. 1. m. h. være ujævn, knubret; bevæge sig ujævnt, stødvis.

Holſt, m. **-es -e**. Kristtorn, c. (Ilex).

Holſtein, n. **-s**. Holsten, n.

Holſteiner, m. **-s** pl. ſ. sg. Holstener, c.

Holſteiniſch, adj. holstensk.

Holſter, m. **-s** pl. ſ. sg. (f. **-n**). Tornister, Pistolhylster, n.

Holter, interj. i: — (**die**) **polter**, hulter til bulter.

Holunder, m. **-s** pl. ſ. sg. Hyld, c. (Sambucus campestris); **ſpaniſcher —**, Syren, c. | **Holunder-beere**, f. Hyldebær, n.; **-blüte**, f. Hyldeblomst, c.; **-ſtaude**, f., **-ſtrauch**, m. Hyldebusk, c.; **-thee**, m. Hyldete, c.

Holunke, m. se **Halunke**.

Holz, n. **-es** 1) ub. pl. Træ, n., Ved, Brænde, n.; **— einlegen**, lægge Brænde i; Grene; **der Baum hat zu viel —**, Træet har for mange Grene; Tømmer, n.; fig. **er iſt vom rechten —**, der er godt Tømmer i ham; 2) pl. **-e**. Træsorter. 3) pl. **-hölzer**, Træ, n.; Skov, Lund, c.; Stykke Træ; (i Keglespil) Kegle, c.; **viel — werfen**, slaa mange Kegler. | **Holz-apfel**, m. Skovæble, n.; **-arm**, fattig paa Træ; skovløs; **-art**, f. Træsort, c.; **-artig**, trægtig; træet; **-aſche**, f. Træaske, c.; **-axt**, f. Skovøxe, Brændeøxe, c.; **-birn**, f. Skovpære, c.; **-bock**, m. Sobebiok, Savebuk, c.; Buk, Blok, c.; Træbuk, c. (Cerambyx); Blodmide, c. (Ixodes); **-boden**, m. Brændeloft, n.; Skovgrund, c.; Trægulv, n.; **-bündel**, n. Brændeknippe, n.; **-taube**, f. se **-tiebſtahl**, **-dieb**, m. Skovtyv, c.; **-diebſtahl**, m. Skovtyveri, n.; **-erde**, f. Mosjord, c.; **-fäller**, m. Brændehugger, c.; **-faſer**, f. Træbl i Træ, c.; **-fluß**, n., **-flöße**, f. Tømmerflaade, c.; **-flöße**, m. en, som flaader Tømmer; **-förſter**, Forstinspektør, c.; **-frevel**, m. Skovtyveri, n.; **-fuhre**, f. Læs Brænde, n.; Brændekjørsel, c.; **-gelaß**, n. Brænderum, n.; **-gerecht**, (Jagt) se **gerecht**; **-hacker**, m. Brændehugger, c.; Spætte, c. (Picus); **-handel**, m. Tømmerhandel, Brændehandel, c.; **-händler**, m. Tømmerhandler, Brændehandler, c.; **-hauer**, m. Skovhugger, Brændehugger, c.; **-hauſe**, m. Bunke Ved, c.; **-heher**, m. Skovstade, c. (Garrulus glandarius); **-kauf**, m. Brændekjøb, n.; **-kirſche**, f. Fuglekirsebær, n.; **-klotz**, m. Træklods, c.; **-knecht**, m. Skovarbejder, c.; **-kohle**, f. Trækul, n.; **-krähe**, f. graa Krage, c. (Garrulus glandarius); **-lager**, n. Tømmeroplag, n.; **-laus**, f. Termit, c.; **-leite**, f. skovbevoxet Skrænt, c.; **-leſe**, f. Brændesamling, c.; **-mark**, f. Skovdistrikt, n.; **-maſt**, f. Olden, Bog, Agern, c.; **-maß**, n. Favnemaal, n.; **-meiſe**, f. Sortmejse, c. (Parus ater); **-meſſer**, m. Favnesætter, c.; **-nagel**, m. Trænagle, c.; **-nutzung**, f. Skovdrift, c.; **-ordnung**, f. Forstlov, c.; **-platz**, m. Tømmerplads, c.; **-puppe**, f. Træbukke, c.; **-rechen**, m. Læuse, c.; Gitter til at standse Tømmeret; **-reich**, skovrig; **-rieſe**, **-rutſche**, f. Glidested til Tømmer, n.; **-ſäge**, f. Træsav, c.; **-ſcheit**, n. et Stykke Brænde; **-ſchlag**, m. Skovning, c.; Skovningsdistrikt, n.; **-ſchlägel**, m. Drivkolle, Mukkert, c.; **-ſchläger**, m. Skover, c.; **-ſchneidekunſt**, f. Træskærekunst, c.; **-ſchneider**, m. Træskærer, c.; **-ſchnepfe**, f. Skov-

sneppe, c. (Scolopax rusticola); **-schnitt**, m. Træsnit, n.; **-schnitzer**, m. Træskærer, Xylograf, c.; **-schuh**, m. Træsko, c.; **-schuppen**, m. Brændestur, n.; **-setzer**, m. Fabnesætter, c.; **-spalter**, **-spälter**, **-speller**, m. Brændehugger, c.; **-span**, m. Træspaan, c.; **-splitter**, m. Træsplint, c.; **-stall**, m. Brændehus, n.; **-stapel**, m. Tømmerstabel, °Lunn, c.; **-stich**, m. Træsnit, n.; **-stoß**, m. Brændestabel, c., Baal, n.; **-taube**, f. Skovdue, c. (Columba œnas); **-ware**, f. Træbare, c.; **-weg**, m. Skovvej, c.; **sich auf einem — e befinden, auf dem — e sein**, være paa Vildspor; **-werk**, n. Træværk, Tømmerværk, n.; **-wurm**, m. Træorm, c.

Holzbar, adj. slagbar, hugbar.

Holzen, v. i. 1. m. h. fælde Træer, hente Brænde, kjøre Brænde; (Jagt) klatre op i et Træ, springe op i et Træ; v. t. beklæde, beslaa med Bræder; **den Ofen —**, lægge Brænde i Ornen; × prygle, banke.

Holzerei, f. **-en**. × Slagsmaal, n.

Hölzern, adj. Træ-, af Træ; fig. stiv, klodset, ubehjælpelig, ubejelig; klangløs.

Holzicht, **holzig**, adj. træagtig, træet.

Holzung, f. **-en**. Skovhugst, Brændekjørsel, c.; Skovegn, Skov; Træveg, c.

Homöopath, m. **-en -en**. Homsopath, c.

Homöopathisch, adj. homsopathisk.

Honig, m. († n.) **-s** ub. pl. Honning, c.; **Eim. — ums Maul schmieren**, smøre en Honning om Munden. | **Honig-bau**, m. Honningavl, Biavl, c.; **-bauer**, m. Bonde, som især lever af Honningavl, c.; **-biene**, f. Arbejdsbi, c.; **-gewirk**, n. se **-wabe**; **-kuchen**, m. Honningkage; Bikage, c.; **-lippe**, f. Honninglæbe, c.; **-monat**, m. Hvedebrødsdage, pl.; **-saft**, m. Honningsaft, c.; **-scheibe**, f. se **-wabe**; **-seim**, m. Honningsaft, c.; **-süß**, honningsød; **-t(ü)au**, m. Honningdug, c.; **-wabe**, f. Bikage, Honningstive, c.; **-wasser**, n. Honningvand, n.; **-zelle**, f. Celle i en Bikage, c.

Honnett, adj. honnet, brav, redelig, retskaffen, anstændig, ærbar.

Honneurs, pl. ub. sg. Æresbevisning, c.; **die — machen**, gjøre Honnør.

Honorar, n. **-s -e**. Honorar, n.

Honori(e)ren, v. t. 1. honorere.

Hop! interj. hop!

Hopfen, m. **-s** ub. pl. Humle, c.; **an ihm ist — und Malz verloren**, paa ham er al Umsigtighed spildt. | **Hopfen-acker**, m. Humlemark, c.; **-bau**, m. Humleavl, c.; **-blüte**, f. Humleblomst, c.; **-eule**, f. Humlesalæne, c.; **-garten**, m. Humlehave, c.; **-keim**, m. Humlespire, c.; spædt Humlestub, n.; **-klee**, m. Humlekløver, c. (Trifolium agrarium); **-ranke**, f. Humleranke, c.; **-stange**, f. Humlestage, c.; **-zapfen**, m. Humleknop, c.

Hopfen, v. t. 1. sætte Humle paa.

Höpfner, m. **-s** pl. ſ. sg. Humlemester, c.

Hops, m. **-es -e** (**Hoppas**, **Hopser**). Hop, n., Spring i Vejret; Hopia, c.

Hörbar, adj. som kan høres.

Hörbel, f. **-n**. Pibeand, c. (Anas Penelope); Slag i Hovedet, n.

Horchen, v. i. 1. m. h. lytte; **dem Schlage der Nachtigall —**, lytte til Nattergalens Sang; **an der Thür —**, lure ved Døren; **horch**, hør!

Horcher, m. **-s** pl. ſ. sg. Lytter, Lurer, c.

Horcherin, f. se **Horcher**.

Horde, f. **-n**. Horde, Bande, Trop, c.; se **Hürde**. | **Horden-weise**, i Horder, skarevis.

Hören, v. t. 1. og i. m. h. høre; **ich höre ihn reden**, jeg hører ham tale; **einen Professor —**, høre en Professor; **auf dem einen Ohre schlecht —**, høre daarlig med det ene Øre; **sich auf einem Instrumente — lassen**, lade sig høre paa et Instrument; **das läßt sich —**, det lader sig høre, er værd, at man agter derpaa; **etw. von eim. über eine S. —**, høre noget fra en om en Sag; fig. **auf eine —**, høre, følge, lyde en. | **Hör-rohr**, n. Høreror, n.; **-saal**, m. Auditorium, n.; **-werkzeug**, n. Høreredskab, n.; **-weite**, f. Høredidde, c. — **Hören-sagen**, n. Rygte, n., Snak, c.; **von — —**, efter hvad man fortæller. — **Hörens-wert(h)**, værd at høres.

Hörer, m. **-s** pl. ſ. sg. Hører, Tilhører, c.

Hörerschaft, f. ub. pl. Tilhørerne, pl., Auditorium, n.

Hörig, adj. hørig, lydig; **der -e**, den livegne. — **Hörigkeit**, f. Hørighed, Lydighed, c.; Livegenskab, n.

Horizont, m. **-es -e**. Horizont, Synskreds, c.; **das ist über seinen —**, fig. det gaar over hans Horizont.

Horizontal, adj. horizontal.

Horn, n. **-es -örner**. (Dim. **Hörnchen**, **Hörnlein**, n.) Horn, n., Drikkehorn, n.; Horn til at blæse i, n.; Skohorn, Amboltshorn, n.; spids Bjærgtop, c.; **ins — stoßen**, støde i Hornet; pl. **-e**, Hornsorter; **Eim. die Hörner bieten**, byde en Spidsen; **sich die (tollen) Hörner abstoßen, ablaufen**, løbe Hornene af sig; **etw. auf seine, auf die eigenen Hörner nehmen**, tage noget paa sig; **Eim. Hörner aufsetzen**, sætte en Horn; **das — des Überflusses**, Overflødighedshornet. | **Horn-artig**, hornagtig; **-band**, m. Hornbind, n.; **-bläser**, m. Hornblæser, c.; **-blende**, f. Hornblende, c. (et Mineral); **-drechsler**, **-dreher**, m. Horndreier, c.; **-erz**, n. Hornerts, c.; **-eule**, f. Hornugle, c.; **-fessel**, f. Rem til Jagthornet, c.; **-fisch**, m. Hornfisk, c.; **-haut**, f. Hornhinde, c. (i Øjet); **-hecht**, m. Hornfisk, c. (Belone rostrata); **-käfer**, m. Hornbille, c.; **-kamm**, m. Hornkam, c.; **-kluft**, f. Spalte i Hoven, c.; **-musik**, f. Hornmusik, c.; **-ochse**, m. (Skjældsord) Stub, c., Kvæg, n.; **-saft**, m. Snor paa Jægernes Jagthorn; **-schein**, m. Nyet

i Februar; **-signal**, n. Hornsignal, n.; **-stein**, m. Hornsten, c. (i Mineralogien); **-vieh**, n. Hornkvæg, n.; **-werk**, n. Hornværk, n. — **Hörnerklang**, **-schall**, m. Hornmusik, Hornenes Klang, c.; **-schwamm**, m. Køllesvamp, c. (Clavaria); **-träger**, m. Hanrej, c.

Hörnen, v. t. 1. forsyne med Horn; **gehörnt**, hornet; sætte en Horn; støde med Hornene; v. r. stifte Horn; v. i. m. h. blæse paa Horn.

Hörnen, **hörnern**, adj. Horn-, af Horn.

Hornig, adj. hornagtig; haard som Horn; hornet.

Hornis, f. **-se**. (**Horniffe**, f. **-n**) (Dim. **Hornissel**, n.) Gedehams, c. (Vespa crabro).

Hornist, m. **-en -en**. Hornblæser, c.

Hornung, m. **-es -e**. Februar, Blidemaaned, c. | **Hornungs-blume**, f. Vintergjæk, c.; **-schein**, m. se **Hornschein**.

Horst, m. **-es -e** (**Horste**, f. **-n**). Buft, c.; Buskværk, Gærde, n., Lund, c.; (Jagt) Rovfuglś Rede, c.

Horsten, v. i. 1. m. h. (Jagt, om Rovfugle) bygge Rede.

Hort, m. **-es -e**. Klippe, c.; fig. et sikkert, fast Sted; Tilflugt, Beskyttelse; ǂ Skat, c., Liggendefæ, n.

Hose, f. **-n**. (Dim. **Höschen**, **Höslein**, n.) Buxer, Benklæder; **das Herz ist ihm in die -n gefallen**, Hjærtet sidder i Buxerne paa ham; Laar, n., Kølle, c.; fjerklædt Ben, n.; Blomsterstov paa Biernes Ben. n.; Bladstede, c.; Skyvumpe, c.; Spand. Butte, Strippe, Øse, c. | **Hosen-band**, n. Buxebaand; Strømpebaand, n.; **-bandorden**, m. Hosebaandorden, c.; **-bund**, m. Buxelinning, c.; **-butter**, f. Bøttesmør, n.; **-heber**, m. se **-träger**; **-klappe**, f., **-latz**, m. Buxeklap, c.; **-los**, buxeløs; **-schlitz**, m. Buxesplit, c.; **-schnalle**, f. Buxespænde, n.; **-tasche**, f. Buxelomme, c.; **-träger**, m. Buxesele, c.; **-zeug**, n. Buxetøj, n.

Hosen, v. t. 1. forsyne med Buxer.

Hospital, n. **-es -äler**. Hospital, n. | **Hospitalarzt**, m. Hospitalslæge, c.; **-brand**, m. Hospitalsbrand, c.

Hospitant, m. **-en -en**. Hospitant, c.

Hospiti(e)ren, v. i. 1. m. h. holpitere, besøge.

Hospiz, n. **-es -ien**. Holpitium, Herberg, n.

Hospodar, m. **-s** (**-en**) **-e** (**-en**). Hospodar, c.

Hostie, f. **-n**. Hostie, Oblat, c. | **Hostien-gefäß**, n. Monstrans, c.; **-häuslein**, n. Skab til Monstransen, n.; **-teller**, m. Disk, c.

Hotel, n. **-s -s**. Hotel, n.

Hott! interj. × hyp! til højre.

Hottentotte, m. **-n -n**. Hottentot, c.

Hotte, f. **-n**. stor Kurv til at bære paa Ryggen, c.

Hotzel, f. se **Hutzel**.

Hub, m. **-es -übe**. Høven, c., Skub, n.; Høvningens Højde, c.; Stempelslag, n.; det bedste, fortrinligste.

Hübel, m. **-s** pl. ſ. sg. Høj, Banke, Ujævnhed. Bugle, Høvelse, Knude, c.

Hüben, adv. her ovre.

Hübſch, adj. smuk; artig, dakker, høvisk, god; adv. smukt, pænt; **ſei — artig**, vær pænt artig. — **Hübſchheit**, f. Smukhed, c.

Hucke, f. se **Hocke**.

Hudel, m. **-s** pl. ſ. sg. Klud, Pjalt, c.; fig. Pjalt, c.

Hudelei, f. **-en**. Sjusteri, n., Sjusken, c.; Fusteri, n., Driveri, n.

Hudeler (**Hudler**), m. **-s** pl. ſ. sg. Sjusteposte; Stymper, Fuster, c.

Hudeln, v. t. 1. sjuske af, jaske med, afjaske, kludre paa, fuske i; **Einen** —, plage, pine en; v. i. m. h. være en Pjalt, drive, dovne; v. r. stikke af.

Huf, m. **-es -e**. Hov, c. | **Huf-eiſen**, n. Hesteſko, c.; **-eiſenmagnet**, m. Hesteſkomagnet, c.; **-eiſennaſe**, f. Hesteſkonæse, c.; **-gänger**, m. Hovpattedyr, n.; **-lattich**, m. almindelig Fulfod, c. (Tussilago); **-nagel**, m. Hesteſkesøm, n.; **-räumer**, m. Virkejærn, n.; **-ſchlag**, m. Hovslag, n.; Hestens Skoning, c.; Hesteſpor, n.; Gangsti for Heste ved Floder. naar de træke Skibe; **-ſchmied**, m. Hovsmed, Beslagsmed, Grovsmed, Fanesmed, c.; **-ſpur**, f. Hesteſpor, n.; **-t(h)ier**, n. Hovpattedyr, n.; **-zange**, f. Hovtang, c.; **-zwang**, m. Hovtrang, Vanghove, c.; **-zwängig**, vanghovet.

Hufe, f. **-n** Jordlod af forskjellig Størrelse (14 til 20 Tønder Land); Bol, Bolsted, n.

Hufen, v. t. 1. forsyne med Hov; **gehuft**, forsynet med Hov; v. i. m. h. slaa ud med Hoven, gaa baglængs.

Hüfener, m. **-s** pl. ſ. sg. Gaardmand, Bolsmand, Bonde, c.

Hufig, adj. som har Hov.

Hüfner, m. se **Hüfener**.

Hüfte, f. **-n**. Hofte, c. | **Hüft-aber**, f. Hofteaare, c.; **-bein**, n. Hofteben, n.; **-blatt**, n. Hofteblad, n.; **-horn**, n. se **Hiefhorn**; **-lahm**, hoftebrudden, hoftelam; **-pfanne**, f. Hofteskaal, c.; **-ſchmerz** m., **-weh**, n. Hofteſmerte, Hofteværk, c. — **Hüften-lahm**, hoftelam, haulam.

Hügel, m. **-s** pl. ſ. sg. Bakke, Høj, Banke, c. | **Hügel-ab**, ned ad Bakke; **-an**, **-auf**, op ad Bakke; **-leite**, f. Højdedrag, n.; **-land**, n. bakket Land, n.; **-reich**, bakket; **-reihe**, f. se **-kette**; **-rücken**, m. Højderyg, c.; **-zug**, m. Højdedrag, Bakkestrøg, n.

Hügelicht, **hügelig**, adj. bakket, bakkeligneude.

Hügeln, v. t. 1. gjøre bakket; **ſich** —, bakke sig højne sig.

Hugenott, m. **-en -en**. Hugenot, c.

Huhn, n. **-es -ühner**. (Dim. **Hühnchen**, **Hühnlein**, n., Kylling, c.) Høne, c., pl. Høns;

ein Hühnchen mit eim. zu pflücken (rupfen) haben, have en Hone at plukke med en; **unſers lieben Herrn** —, Mariehøne, c. | **Hühner-aar**, m. ſe **-geier**; **-auge**, n. fig. Ligtorn, c.; **-augenmeſſer**, n. Ligtornekniv, c.; **-beize**, f. Hønſejagt, c.; **-biß**, m. Fuglegræs-Fladtjærne, c. (Stellaria media); **-braten**, m. ſtegt Høne, c.; **-brühe**, f. Hønſekjødſuppe, c.; **-darm**, m. almindelig Arve, c. (Anagallis arvensis); Agerærenpris, c. (Veronica agrestis); **-dieb**, m. ſe **-geier**; **-ei**, n. Hønſeæg, n.; **-garn**, n. Hønſegarn, n.; **-geier**, m. Hønſehøg, c.; **-händler**, m. Hønſehandler, c.; **-haus**, n. Hønſehus, n.; **-hof**, m. Hønſegaard, c; **-hund**, m. Hønſehund, c.; **-korb**, m. Hønſekurv, c., Hønſebur, n.; **-leiter**, f. Hønſeſtige, c.; **-milch**, f. Fuglemælk, c. (Ornithogalum); **-paſtete**, f. Hønſepoſtej, c.; **-raute**, f. treſliget Ærenpris (Veronica triphyllos); **-ſchrot**, n. Hønſehagl, n.; **-ſtange**, f. Hønſepind, c.; **-ſteige**, f. Hønſebur, n., Hønſeſtige, c.; **-ſuppe**, f. ſe **-brühe**; **-vieh**, n. Høns, Fjerkreaturer; **-vögel**, pl. Hønſefuglene; **-volk**, n. Hønſene, pl., Hønſeflok, c.

Hühne, m. ſe **Hüne**.

Hühnerer, m. **-s** pl. ſ. sg. Hønſekræmmer, c.

Hui, interj. hui! **in einem** —, i Haſt.

Huien, v. i. 1. m. ſ. haſte, ſtynde ſig.

Huk, m. **-es -e.** (**Huke**, f.). Landspids, Kap, n.

Huker, m. **-s** pl. ſ. sg. (til Sos) Hukkert, c.

Huld, f. ub. pl. Ynde, Gunſt, Bevaagenhed, c. | **Huld-blick**, m. naadigt Blik, n.; **-göttin**, f. Gratie, c.; **-reich**, **-voll**, huldrig, naadig.

Huldigen, v. i. 1. m. h. hylde; **Eim.** —, hylde en.

Huldigung, f. **-en.** Hylding; Hyldeſt, c. | **Huldigungs-eid**, m. Hyldingseb, c.; **-feſt**, n. Hyldingsfeſt, c.; **-tag**, m. Hyldingsdag, c.

Hülfe, f. ſe **Hilfe**.

Hülfter, f. ſe **Holfter**.

Hülle, f. **-n.** Dække, Skjul, n., Emballage; Maſke; Skal; Ham, c.; Hylſter, n.; Kappe, c., Klædningsſtykke, n.; × Fruentimmerhue, c.; **die — und die Fülle**, Mængde. Overflødighed, c.; **Jammers die — und Fülle**, fuldt op af Sorg.

Hüllen, v. t. 1. hylle, indhylle, iføre; **ſich in einen Mantel** —, indhylle ſig i en Kappe.

Hülſe, f. **-n.** Bælg, Hus; Frøbælg, c., Frøhus, n., *Hams, Skolme, c.; Rende til Ladeſtokken paa et Gevær; Papirſtut til Raketter; Kriſttorn, c. (Ilex Aquifolium). | **Hülſen-frucht**, f. Bælgfrugt, *Skolmefrugt, c.; **-gewächs**, n. Bælgvæxt, c.

Hülſen, v. t. 1. tage Bælgene af, afbælge; **ſich** —, faa Bælg.

Hülſicht, hülſig, adj. bælgagtig; forſynet med Bælg.

Hum! interj. hum! hm!

Human, adj. human.

Humanität, f. ub. pl. Humanitet, c.

Humbug, m. **-s** ub. pl. Humbug, c.

Hummel, f. **-n.** Humle, Humlebi, c.; Slags Sækkepibe; **eine wilde** —, fig. en Vildkat.

Hummeln, v. i. 1. m. h. brumme; fig. ſværme omkring.

Hummen, v. i. 1. m. h. brumme, ſumme; romme ſig.

Hummer, m. **-s** pl. ſ. sg. Hummer, c. | **Hummer-gat**, n. (til Sos) Skiregat, n.; **-ſalat**, m. Hummerſalat, c.; **-ſuppe**, f. Hummerſuppe, c.

Humor, m. **-s** ub. pl. Humør, n., Sindsſtemning, c.; Humor, c., Lune, n., Oplagtheb, c.

Humoriſt, m. **-en -en.** Humoriſt, c.

Humoriſtiſch, adj. humoriſtiſk.

Humpe, f. ſe **Humpen**.

Humpel, m. **-s** pl. ſ. sg. Høj, Dynge, Hob, Bunke, c.

Hümpel, m. **-s** pl. ſ. sg. × Bunke, Dynge, c.

Hümpelei, f. **-en.** Fuſkeri, n.

Humpelig, adj. ujævn, ſtøbende.

Humpeln, v. i. 1. m. h. humpe, halte.

Hümpeln, v. i. 1. m. h. fuſte.

Humpen, m. **-s** pl. ſ. sg. Drikkekar, ſtort Bæger, Stob, n.

Hümpler, m. **-s** pl. ſ. sg. Fuſter, Stymper, c.

Humſe, f. ſe **Hummel**.

Humſen, v. i. 1. m. h. ſumme, brumme, ſurre.

Hund, m. **-es -e.** (Dim. **Hündchen, Hündlein**, n.) Hund, c.; **der fliegende** —, den flyvende Hund; **er iſt bekannt wie ein bunter** —, han er kjendt ſom Randers Handſker; **du kommſt heim wie ein geſchlagener** —, du kommer hjem ſom en vaad Hund; **begoſſene -e fürchten das Waſſer**, brændt Barn ſyer Ilden; **auf den — kommen**, komme paa Knæerne; **auf dem -e ſein**, være paa Knæerne; **da liegt der — begraben**, det er Knuden; **er geht vor die -e**, han gaar i Hundene; **du —**, din Hund! en Kaſſe med fire Hjul, til at føre Grus og Ærts bort med; Hemgaffel, c.; **rote -e**, røde Hunde, pl. | **Hunde-arbeit**, f. Hundearbeide, n.; **-blaff**, m. Hundebjæf, n.; **-fraß**, m. Hundefode, c.; **-gebell**, n. Hundeglam, n.; **-haus**, n. Hundehus, n.; **-junge**, m. Hundebreng, c.; **-kälte**, f. Hundekulde, c.; **-kerl**, m. Slubbert, c.; **-leben**, n. Hundeliv, n.; **-loch**, n. Hundehul, n.; **-mager**, meget mager; **-peitſche**, f. Hundepiſk, c.; **-ſtall**, m. Hundeſtald, c., Hundehus, n.; **-ſtern**, m. Hundeſtjærne, c. (Sirius); **-ſteuer**, f. Hundeſtat, c.; **-trab**, m. Luntetrav, c.; **-wache**, f. Hundevagt, c. (fra Midnat til Kl. 5); **-wetter**, n. Hundevejr, n. — **Hunds-affe**, m. Bavian, c. (Cynocephalus); **-biß**, m. Hundebid, n.; Tidsl, c. (Colchicum); **-blume**, f. ſtinkende Gaaſeurt, Hundeurt, c.

(Anthemis cotula); **-blüte**, f. tvebo Evighedsblomst, Kattefod, c. (Gnaphalium dioicum); **-bille**, f. Agergaaseurt, c. (Anthemis arvensis); **-fett**, m. lumpen Karl, Stubbert, c.; **-fötterei**, f. Nederdrægtighed, c.; **-föttisch**, nederdrægtig; **-gemein**, nederdrægtig, gemen; **-gerecht**, hundekyndig; **-gras**, n. Hundegræs, n. (Dactylus glomerata); **-hai**, m. Hundehai, c.(Squalus canicula); **-hunger**, m. Ulvehunger, c.; **-kirsche**, f. dunet Gedeblad, n. (Lonicera xylosteum); **-kopf**, m. Hundehoved, n.; **-müde**, overmaade træt; **-rose**, f. Hunderose, c. (Rosa canina); **-stern**, m. Sirius, c.; **-tage**, pl. Hundedage, pl.; **-tod**, m. Hundedød, c. (Apocynum androsæmifolium); **-veilchen**, n. Hundefiol, c. (Viola canina); **-wut(h)**, f. Hundegalskab, Vandskræk, c.; **-zahn**, m. Hundetand, c.; Hjørnetand, c.; **-zunge**, f. Hundetunge, c. (Cynoglossum).

Hündeln, v. i. 1. m. h. faa Hvalpe; bære sig hundsk ad.

Hundert, num. hundrede. | **Hundert-füßig**, hundredfødded; **-fach**, **-fältig**, hundredfold; **-jährig**, hundredaarig; **-mal**, hundrede Gange; **-malig**, som sker hundrede Gange; **-pfündig**, hundredpundig; **-tausend**, hundrede Tusende.

Hundert, n. **-es -e**. Hundrede, n.

Hunderterlei, adj. hundrede Slags.

Hunderter, m. **-s** pl. ſ. sg. Hundrede, n.

Hundertste, num. den hundrede.

Hundertstens, adv. for det hundrede.

Hündin, f. **-nen**. Hunhund, Tæve, *Biksje, c.

Hündisch, adj. Hunde-, hundsk; kyniſk.

Hüne, m. **-n -n**. Kæmpe, c. | **Hünen-bett**, n. se **-grab**; **-gestalt**, f. Kæmpeskikkelse, c.; **-grab**, n. Kæmpegrav, c.; **-haft**, **-mäßig**, kæmpemæssig; **-stark**, kæmpestærk.

Hunger, m. **-s** ub. pl. Hunger, Sult, c.; **vor — sterben**, **-s sterben**, bs af Sult. | **Hungerbach**, m. Aa, som til visse Tider er tør, c.; **-blümchen**, n. Vaar-Gæslingeblomst, c. (Draba); **-blume**, f. Oxesje, c. (Chrysanthemum); **-harke**, f. se **-rechen**; **-kur**, f. Sultekur, c.; **-leider**, m. forsulten Stakkel; Usselrøg, c.; **-leiderei**, f. Usselhed, stor Fattigdom, c.; **-pfote**, f. i: **— -n saugen**, se **-tuch**; **-quelle**, f. et Slags Kilde, som kun flyder i vaade Aar; **-rechen**, m. Efterrive, c.; stor Rive, som i Høsten river de tilbageblevne Ax sammen; **-stelle**, f. et Embede med saa ringe Indkomster, at man maa sulte; **-tag**, m. Sultedag, c.; **-tod**, m. Hungersdød, c.: **-tuch**, n., i: **am -tuche nagen**, suge paa Lappen. — **Hungers-not(h)**, f. Hungersnød, c.

Hung(e)rig, adj. sulten. — **Hungrigkeit**, f. Sultenhed, Sult, c.

Hungerling, m. **-s -e**. Slags tidlig mohne, baarlige Vindruer.

Hungern, v. i. 1. m. h. hungre, sulte, lide Hunger; **ich hungere**, **mich hungert**, jeg er sulten; fig. **nach etw.** —, være begjærlig efter noget.

Hunne, m. **-n -n**. Hunner, c.

Hunnisch, adj. hunnisk.

Hunten, adv. her nede.

Hunzen, v. t. 1. stjænde paa, give Irettesættelse, stjælde ud.

Hüpfen, v. i. 1. m. h. og ſ. hoppe.

Hüpferlich, adj. hoppelysten; **mir ist —**, jeg har Lyst til at hoppe.

Huppe, f. **-n**. Fløite af Træbark, c.

Hurbel, f. se **Horbel**.

Hürde, f. **-n**. slettet Væg; Vidjefletning til Ostetørring, Vidjekurv, Stanjekurv, c., Risgærde, n.; Kvægfold, c.

Hürden, v. t. 1. sætte i Fold.

Hure, f. **-n**. Hore, Horkvinde, Skjøge, c. | **Huren-balg**, m. Horeunge, c.; **-haus**, n. Horehus, n.; **-jäger**, m. Horkarl, Horebuk, c.; **-kind**, n. se **-balg**; **-wirt(h)**, m. Horevært, Rufser, c.; **-wirt(h)in**, f. Rufferske, c.; **-wirt(h)schaft**, f. Horehus, Horehold, n.

Huren, v. i. 1. m. h. hore, bedrive Hor.

Hurer, m. **-s** pl. ſ. sg. Horkarl, Skjørlevner, c.

Hurerei, f. **-en**. Horeri, Skjørlevned, n.

Hurerisch, adj. Hor-, horagtig, løsagtig.

Hurone, m. **-n -n**. Huroner, c.

Hurrah! interj. hurra!

Hurrahen, v. i. 1. m. h. raabe Hurra.

Hurre, interj. vips, vims.

Hurtig, adj. hurtig, hastig; fig. flink. — **Hurtigkeit**, f. Hurtighed, c.

Husar, m. **-en -en**. Husar, c. | **Husaren-pferd**, n. Husarhest, c.; **-säbel**, m. Husarsabel, c.; **-tasche**, f. Husartaske, c.

Husch! interj. vips, tys! holla! pst!

Husch, m. **-es -e**. (**Husche**, f.) hurtig Bevægelse, c.; Regnstyl, n., Drefigen, n.; **auf den —, unter'm —**, uden Standsning.

Huschelig, adj. flygtig, overfladisk.

Huschen, v. i. 1. m. ſ. smutte bort; v. t. give Drefigen; stjæle, nappe.

Huschig, adj. se **huschelig**.

Hüsing, n. **-s -e**. (til Søs) Hysing, c.

Husst, m. **-en -en**. Hussit, c.

Hüsteln, v. i. 1. m. h. hoste sagte, smaahoste.

Husten, v. i. 1. m. h. hoste; fig. × **Eim. etw.** —, blæse en et Stykke.

Husten, m. **-s** pl. ſ. sg. Hoste, Hosten, c.; **der blaue —**, Kighoste, c. | **Husten-anfall**, m. Anfald af Hoste, n.; **-kuchen**, m. Hostekage, c.

Huster, m. **-s** pl. ſ. sg. en hostende.

Hustig, adj. hostende.

Hut, m. **-es -üte**. (Dim. **Hütchen**, **Hütlein**, n.) Hat, c.; Hat paa en Destillerpande, c.; Laag paa Orgelpiber, n.; Top Sukker, Sukkertop, c.; **den — auf's Ohr setzen**, sætte Hatten paa Snur;

viele Leute, Köpfe unter einen — bringen, faa mange Hoveder under en Hat; **mit eim. unterm Hütlein spielen,** spille under Dækket med en. | **Hut-band,** n. Hattebaand, n.; **-bürste,** f. Hatteborste, c.; **-feder,** f. Hattefjer, c.; **-förmig,** hatteformig; **-futter,** n. Hattefoder, Hattefoderal, n.; **-kopf,** m. Hattepul, c.; **-krämpe,** f. Hattestygge, c.; **-macher,** m. Hattemager, c.; **-rand,** m. Hattestygge, c.; **-schachtel,** f. Hatæske, c.; **-schleife,** f. Hattesløjfe, c.; **-stock,** m. Hatteform, c.; **-zucker,** m. Topsukker, n.

Hut, f. **-en.** Bevogtning, c.; Opsyn, n., Agt, Vagt, Varetægt, c.; Post, Vagtpost, c.; **auf seiner — sein,** være paa sin Post; × Hjord, c.; Græsningsret, c., Græsgang, c. | **Hut-geld,** n. Vogterpenge, pl.; **-gerechtigkeit,** f. Græsningsret, c.; **-haus,** n. (Bjærgv.) Hus til Opbevaring af Haandværkstøj, n.; **-stein,** m. Grænsesten, c.

Hüten, v. t. 1. vogte, passe paa; **den Schaf —,** vogte, bevogte en Skat; **das Bett, das Zimmer —,** holde Sengen, Stuen; **sich vor eim. —,** vogte sig, tage sig i Vare, tage sig i Agt for en; **ich werde mich schon —,** jeg skal nok vogte mig; **das Vieh (des Viehes) —,** vogte, *gjæte Kvæget. | **Hüt-faß,** n. Hyttefad, n.; **-lohn,** m. Vogterløn, c. — **Hüte-knabe,** m. Vogterdreng, *Gjætergut, c.

Hüter, m. **-s** pl. ¨. sg. Vogter, Bevogter, Tilsynsmand, c.; † Hattemager.

Hutsche (Hütsche), f. **-n.** Skammel, Fodskammel, c.; Gynge, c.

Hutschen, v. i. 1. m. s. glide, fare let og hastig over.

Hütte, f. **-n.** Hytte, slet Bolig; Smeltehytte, Fabriksbygning, c.; (til Søs) Hytte, c. | **Hütten-amt,** n. Smeltehytte-Kollegium, n.; **-arbeiter,** m. Hyttearbejder, Fabrikarbejder, c.; **-beck,** n. (til Søs) Hytten; **-katze,** f. Lungesygdom hos Hyttearbejderne, c.; **-leute,** pl. Hyttefolk, Fabrikarbejdere, pl.; **-meister,** m. Hyttemester, c.; **-rauch,** m. Hyttersøg, c. (giftig Sød); **-werk,** n. Hytteværk, n., Smeltehytte, c.

Hütten, v. t. 1. smelte Metal ud af Malm.

Hütter, m. **-s** pl. ¨. sg. Fabrikarbejder, c.

Hüttner, m. **-s** pl. ¨. sg. Hyttebeboer, c.

Hütung, f. ub. pl. Vogtning, Pasning, c.

Hutung, f. **-en.** Græsgang, c.

Hutzel, f. **-n.** × tørret Frugt, c.

Hutzelig, adj. liden, tør, strumpen.

Hutzeln, v. t. 1. tørre Frugt; v. i. m. s. strumpe sammen, blive vissen, tør.

Hyäne, f. **-n.** Hyæne, c.

Hyazinth, m. **-es -e.** Hyazinth, c. (Ædelsten).

Hyazinthe, f. **-n.** Hyazinth, c. (Blomst).

Hydrat, n. **-s -e.** Hydrat, c.

Hydraulik, f ub. pl. Hydraulik, c.

Hydraulisch, adj. hydraulisk.

Hygiene, f. ub. pl. Hygiejne, c.

Hygienisch, adj. hygiejnisk.

Hymen, m. **-s** ub. pl. Hymen, c.

Hymen, n. **-s** pl. ¨. sg. Hymen, c., Mødomsmærke, n.

Hymne, f. **-n.** Hymne, Lovsang, c.

Hyperbel, f **-n.** Hyperbel, c.; Hyperbol, c.

Hyperbolisch, adj. hyperbolsk, overdreven.

Hypochondrie, f. ub. pl. Hypokondri, Miltsyge, c.

Hypochondrisch, adj. hypokondrisk, nultsyg.

Hypochonder, m. **-s** pl. ¨. sg. Hypokondrist, c.

Hypochondrist, m. **-en -en.** Hypokondrist, c.

Hypotenuse, f. **-n.** Hypotenuse, c.

Hypothek, f. **-en** Hypothek, n., Prioritet, c.; **Kapitalien zur ersten, zweiten — leihen,** laane Penge paa første, anden Prioritet.

Hypothese, f. **-n.** Hypothese, c.

Hysterie, f. ub. pl. Hysteri, c.

Hysterisch, adj. hysterisk.

J.

J, interj. ei!

Ibe, f. se **Eibe.**

Ibis, m. **-ses -se.** Ibis, c.

Ich, pron. pers. Nom. jeg; — **bin es,** det er mig. | **Ich-sucht,** f. Selvsyge, Egoisme, c.; **-süchtig,** selvsyg, egoistisk.

Ich, n. **-s** pl. ¨. sg. Jeg, n.

Ichheit, f. ub. pl. mit Væsen, Jegbed, c.

Ichler, m. **-s** pl. ¨. sg. et selvsygt Menneske, Egoist, c.

Ichneumon, m. (n.) **-s -s.** Ichneumon, c.

Ideal, n. **-es -e.** Ideal, n.

Idealisch, adj. ideal.

Idealisi(e)ren, v. t. 1. idealisere.

Idealist, m. **-en -en.** Idealist, c.

Idealistisch, adj. idealistisk.

Idealität, f. ub. pl. Idealitet, c.

Idee, f. **-n.** Idé, c. | **Ideen-association,** f. Ideforbindelse, c.

Identifici(e)ren, v. t. 1. identificere.

Identisch, adj. identisk, overensstemmende.

Identität, f. ub. pl. Identitet, Overensstemmelse, c.

Idiom, n. **-es -e.** Idiom, n., Mundart, c.

Idiot, m. **-en -en.** Idiot, c.
Idiotisch, adj. idiotisk.
Idol, n. **-es -e.** Idol, Afgudsbillede, n.
Idolatrie, f. ub. pl. Idolatri, Afgudsdyrkelse, c.
Idyll, n. **-s -e.** (**Idylle**, f. **-n**) Idyl, c., Hyrdedigt, n.
Idyllisch, adj. idyllisk.
Igel, m. **-s** pl. ſ. sg. **Pindſvin**, n., *Buſkbivel, c. (Erinaceus). | **Igel-artig, pindſvineagtig; -fiſch**, m. Pindſvinefiſk, c. (Diodon); **-klee**, m. Slags Sneglebælg, c. (Medicago intertexta); **-kraut**, n. Feber-Nellikerod, c. (Geum urbanum).
Ignorant, m. **-en -en.** Ignorant, c.
Ignoranz, f. ub. pl. Uvidenhed, c.
Ignori(e)ren, v. t. 1. ignorere.
Ihm, pron. pers. Dat. ham, til ham, den, det, til den, til det; ſe **er**.
Ihn, pron. pers. Acc. ham, den, det; ſe **er**.
Ihnen, pron. pers. Dat. pl. dem, til dem; Dem; ſe **er**.
Ihr, pron. pers. pl. Nom. J.
Ihr, ihre, ihr, pron. poss. hendes, ſin, ſit, deres; pl. deres.
Ihrer, pron. ſe **ihr** og **ſie**.
Ihrethalben, ihretwegen, um ihretwillen, adv. × for hendes, deres Skyld.
Ihrige, ihre (der, die, das), pron. poss. ſe **ihr; das** —, hendes, deres (Ejendom, Formue, Skyldigheb); **die -n**, hendes, deres (Slægtninge, Paarørende).
Ihro, pron. poss. ‡ Deres; **Ihro Majeſtät**, Deres, Hans, Hendes Majeſtæt.
Ihrzen, v. t. 1. ſige J til en.
Illegal, adj. illegal.
Illegalität, f. ub. pl. Illegalitet, c.
Illuminat, m. **-en -en.** Illuminat, Oplyſt, c.
Illumination, f. **-en.** Illumination, c.
Illumini(e)ren, v. t. 1. og 1. illuminere.
Illuſion, f. **-en.** Illuſion, c.
Illuſoriſch, adj. illuſoriſk.
Illuſtration, f. **-en.** Illuſtration, c.
Illuſtri(e)ren, v. t. 1. illuſtrere.
Illyrier, m. **-s** pl. ſ. sg. Illyrier, c.
Illyriſch, adj. illyriſk.
Ilme, f. **-n.** Ælm, c., Ælmetræ, n.
Ilſe, f. **-n.** Stamſild, c. (Clupea alosa).
Iltiß, Iltis, m. **-ſes -ſe.** Ilder, c. (Mustela putorius). | **Iltis-falle**, f. Ilderfælde, c.; **-fell**, n. Ilderſtind, n.
Im, præp. ſammendraget af **in** og **dem**; ſe **in**. | **Im-ſtande**, i Stand.
Imaginär, adj. imaginær.
Imbiß, m. **-ſſes -ſſe.** Mundbid, Mundſmag, Forfriſtning, Frokoſt, Mibaftensmad, c.
Imiti(e)ren, v. t. 1. imitere, efterligne, eftergjøre.
Imker, m. **-s** pl. ſ. sg. Biavler, c.
Imkerei, f. ub. pl. Biavl, c.
Immaßen, conj. † ſaaledes ſom, paa den Maade; ſiden, ſaaſom, efterſom, efterdi.
Immatrikuli(e)ren, v. t. 1. immatrikulere, indſtrive, indføre, indlemme.
Imme, f. **-n.** Bi, c. | **Immen-vogel**, m. Biæder, c. (Merops apiaster).
Immens, adj. immens, uhyre, grænſeløs.
Immer, adv. altid, ſtedſe; **auf** —, for ſtedſe; **er wird — reicher**, han bliver rigere og rigere; endog, dag. gjærne, længe nok, imidlertid, kun, altid, nogenlunde. | **Immer-dar**, ſtedſe, altid; **-fort**, ſtedſe, beſtandig, uden Afbrydelſe, uafladelig; **-grün**, n. Vintergrønt, n.; **-grün**, altid grøn; **-hin**, ‡ ſtedſe; fig. gjærne, kun, for mig gjærne; **-mehr**, † dag; **was denkſt du** — —, hvad tænker du dog paa? nogen Tid, nogen Sinde; **-während**, ſtedſevarende; **-zu**, ſtedſe, altid; kun til! kun videre! fremad!
Immittelſt, conj. ‡ imedens, imidlertid.
Immobilien, pl. faſte Ejendomme, urørligt Gods, nagelfaſte Ting.
Immoralität, f. ub. pl. Immoralitet, c.
Immortelle, f. **-n.** Evighedsblomſt, c.
Imperativ, m. **-es -e.** Imperativ, n.
Imperfekt, n. **-es -e.** Imperfekt, n.
Impertinent, adj. impertinent, uforſkammet.
Impertinenz, f. **-en.** Impertinence, c.
Impfen, v. t. 1. ympe, pode; **Äpfel auf Birnſtämme** —, pode Æbler paa Pæreſtammer; fig. indpode; **einem Kinde die Blattern** —, vaccinere et Barn. | **Impf-arzt**, m. Vaccinationslæge, c.; **-lymphe**, f. Vaccine, c.
Impfung, f. **-en.** Podning, Indpodning, Vaccination, c.
Impfling, m. **-s -e.** Barn, ſom lige er vaccineret, n.
Imponi(e)ren, v. i. 1. m. h. imponere: **Eim.**
Import, m. **-es** ub. pl. Import, Indførſel, c.
Importi(e)ren, v. t. 1. importere, indføre.
Impoſant, adj. imponerende.
Impoſt, m. **-es -en.** Paalæg, n., Afgift, c.
Impotenz, f. ub. pl. Impotens, c.
Impromptu, n. **-s -s.** Impromptu, n.
Improviſi(e)ren, v. t. 1. improviſere.
Impuls, m. **-es -e.** Impuls, c.
Ims, m. ſe **Imbiß**.
Inſe, f. **-n.** Myre, c.
In, præp. 1) med Dat. i: **er wohnt — der Stadt, er iſt — dem Hauſe, — einem Gaſthofe einkehren, — der Stadt ankommen, anlangen, eintreffen, dieſes Buch iſt — allen Schulen eingeführt, er hat Böſes im Sinne, er iſt groß — ſeiner eigenen Einbildung, — einer Sache erfahren, bewandert ſein, — der That**, i Sandhed; om: **— einer Stunde, — einigen Tagen kehre ich zurück, — der Nacht, im Sommer, im Herbſt**; med: **ich ſage es dir im Guten**; for: **im Scherz, im Ernſt**. 2) med

Acc. i, ind i, ned i, ud i: **Kinder gehen — die Schule, der Dieb bricht — das Haus, er steigt — die Grube, ich gehe — die Stadt, sich — einen Mantel hüllen, — Kupfer stechen, Vertrauen — einen setzen, sich — etwas ergeben, finden, er nahm mich — seinen Schutz, er setzt mich — Erstaunen, — gleiche Teile teilen, der Saal ist 40 Fuß — die Länge, er geht — das zwanzigste Jahr;** paa: **wir trieben, jagten, schlugen die Feinde — die Flucht, — einen bringen, dieses Buch ist -s Dänische übersetzt, er liest bis — die Nacht,** ud paa Natten; til: **Blumen — einen Strauß binden, weißen Wein — roten verwandeln, Aussicht — das Thal haben, Vertrauen — einen setzen, er war gehorsam bis — den Tod.**

Inbegriff, m. **-es -e.** Indbegreb, n.; Omkreds, c., Distrikt, n.

Inbegriffen, adj. se **einbegriffen.**

Inbrunst, f. ub. pl. Inderlighed, heftig Kjærlighed, Brunde, c.; **mit — beten**, bede med Inderlighed.

Inbrünstig, adj. inderlig; ivrig, heftig.

Indel, m. se **Indelt.**

Indeklinabel, adj. indeklinabel, ubøjelig.

Indelikat, adj. ubelikat.

Indelt, n. (m.) **-es -e.** Vaar, Dynevaar, n.

Indem, 1) adv. i dette Øieblik, nylig, strax, paa Øieblikket. 2) conj. da, i det, ret som, just som; fordi, efterdi; **— sie ihm danken wollte, ging er**, lige da hun vilde takke ham, gik han; **er umarmte ihn, — er weinte**, han omfavnede ham, i det han græd; **er hatte es ihm versprochen, — er es für billig hielt**, han havde lovet ham det, fordi han holdt det for billigt.

Indes, indeß, indessen, conj. imidlertid, saa længe, imedens; desuagtet, dog, endskjønt, ikke des mindre.

Indezent, adj. uanstændig, usømmelig.

Indianer, m. **-s** pl. s. sg. Indianer, c.

Indianisch, adj. indianst.

Indien, n. **-s.** Indien, n.

Indier, Inder, m. **-s** pl. s. sg. Indier, c.

Indifferent, adj. indifferent, ligegyldig.

Indifferenz, f. ub. pl. Indifference, Ligegyldighed, c.

Indigenat, n. **-es** ub. pl. Indfødsret, Borgerret, c.

Indigo, m. **-s -e.** Indigo, c. | **Indig(o)-blau**, indigoblaa; **-farbe**, f. Indigofarve, c.; **-pflanze**, f. Indigoplante, c.

Indiani(e)ren, v. t. 1. oprøre, fortørne.

Indikativ, m. **-s -e.** Indikativ, n.

indirekt, adj. indirekte.

Indisch, adj. indisk.

Individ, Individuum, n. **-s -uen.** Individ, n.

Individualisti(e)ren, v. t. 1. individualisere.

Individualität, f. **-en.** Individualitet, c.

Individuell, adj. individuel.

Indizien, pl. Indicier, pl. | **Indizien-beweis**, m. Indiciebevis, n.

Indolent, adj. indolent, ligegyldig, dorsk.

Indolenz, f. ub. pl. Indolence, Ligegyldighed, c.

Indossement, n. se **Endossement.**

Indult, m. **-es -e.** Indult, Frist, Eftergivelse, c.

Industrie, f. ub. pl. Industri, c. | **Industrie-ausstellung**, f. Industriudstilling, c.

Industriell, industriös, adj. industriel.

Ineinander, adv. i hinanden.

Infam, adj. infam, æreløs; slet, skjændig, skammelig.

Infamie, f. **-n.** Infami, Ærelosshed, Skjændsel, c.

Infant, m. **-en -en.** Infant, c.

Infanterie, f. ub. pl. Infanteri, n. | **Infanterie-general**, m. Infanterigeneral, c.; **-regiment**, n. Infanteriregiment, n.

Infanterist, m. **-en -en.** Infanterist, c.

Infantin, f. **-nen.** Infantinde, c.

Infektion, f. ub. pl. Smitte, c. | **Infektionsherd**, m. Arnested for Smitte, n.

Infel (Inful), f. **-n.** Bispehue, c.

Infinitiv, m. **-es -e.** Infinitiv, c.

Infizi(e)ren, v. t. 1. smitte.

Infolge, adv. i Følge. | **Infolge-dessen**, i Følge deraf.

Information, f. **-en.** Information, c.

Informator, m. **-s -en.** Informator, c.

Infusorien, Infusionstierchen, pl. Infusionsdyr, pl.

Ingber, m. **-s** ub. pl. Ingefær, c.

Ingeheim, adv. se **insgeheim.**

Ingenieur, m. **-s -e.** Ingeniør, c.

Ingleichen, ingleichem, conj. saa og, i lige Maade, ligeledes.

Ingredienz, n. **-es -ien.** Ingrediens, Bestanddel, c.

Ingrimm, m. **-es** ub. pl. Harme, indædt Forbitrelse, c.

Ingrimmig, adj. indædt forbitret, rasende.

Ingrün, n. **-es** ub. pl. Vintergrønt, n.

Ingwer, m. **-s** ub. pl. Ingefær, c.

Inhaben, v. t. 1. have i sin Magt, eje, besidde. — **Inhabung**, f. ub. pl. Besiddelse, c.

Inhaber, m. **-s** pl. s. sg. Besidder, Ihændehaver, c.; × Indbygger, c.

Inhafti(e)ren, v. t. 1. hæfte, fængsle, belægge med Arrest. — **Inhafti(e)rung**, f. Hæftelse, Fængsling, c.

Inhalt, m. **-es -e.** Indhold, n. | **Inhalt-leer, -los**, indholdsløs; **-reich, -schwer**, indholdsrig. — **Inhalts-angabe**, f. Indholdsangivelse, c.; **-verzeichnis**, n. Indholdsfortegnelse, c.

Inholz, n. **-es -ölzer.** (til Søs) Indholt, n.

Inhuman, adj. inhuman, umenneskelig.

Initiale, f. **-n**. Begyndelsesbogstav, n.
Injurie, f. **-n**. Injurie, c.
Inkarnat, adj. kjødfarvet.
Inkarnat, n. **-es** ub. pl. Kjødfarve, c.
Inklination, f. **-en**. Inklination, c.
Inkompetent, adj. inkompetent.
Inkompetenz, f. ub. pl. Inkompetence, c.
Inkonsequent, adj. inkonsekvent.
Inkonsequenz, f. **-en**. Inkonsekvens, c.
Inkorrekt, adj. ukorrekt, unøjagtig. — **Inkorrektheit**, f. Ukorrektheд, Unøjagtigheд, c.
Inkorpori(e)ren, v. t. 1. indkorporere. — **Inkorporation**, f. Indkorporation, c.
Inkulpant, m. **-en -en**. Inkulpant, Anklager, c.
Inlage, f. **-n**. Indlæg, n.; det hoslagte.
Inland, n. **-es** ub. pl. Fædrelandet, Hjemmet, n.
Inländer, m. **-s** pl. ſ. sg. Indfødt, Indlænding, c.
Inländiſch, adj. indenlandſk.
Inlid, **Inlett**, n. **-es -e**. Vaar, Dynevaar, n.
Inliegen, v. i. 2. i: partic. **inliegend**, indlagt, indesluttet.
Inmitten, præp. meb Gen. i Midten af, midt i.
Inne, adv. inde; **mitten —**, midt i; **zwiſchen beiden — ſtehen**, ſtaa mellem to; **— bleiben**, blive inde, hjemme, ikke gaa ud; **— haben**, have i Beſiddelse, i ſin Magt; **— behalten**, beholde hos ſig, i ſin Forvaring; **— halten**, holde inde, ophøre, ſtandse; **ſich — halten**, holde ſig inde, blive hjemme; **einer S., eine S. — werden**, blive vaer, bemærke, opdage noget.
Innen, adv. inde, inden i, indvendig; **von —**, inden fra; **nach —**, indad. | **Innen-fläche**, f. Inderflade, c.; **-ſeite**, f. Inderſide, c.; **-welt**, f. den indre Verden, det ſjælelige Liv; **-winkel**, m. indvendig Vinkel, c.
Inner, præp. meb Dat. × i, inden, inden for.
Inner, adj. indvortes, indre; **das -e eines Hauſes**, det Indre af et Hus; **der Miniſter des Inneren**, Indenrigsminiſteren; **mein Innerſtes**, mit Indre.
Innerhalb, præp. meb Gen. inden, inden for, ſprend, i mindre end.
Innerlich, adj. indvendig, inden i; indvortes. — **Innerlichkeit**, f. ub. pl. Subjektivitet, c.
Innig, adj. inderlig, af ganſte Hjærte. — **Innigkeit**, f. Inderlighed, c.
Inniglich, adv. inderlig.
Innung, f. **-en**. Lav, n. | **Innungs-verſammlung**, f. Lavsforſamling, c.
Inokuli(e)ren, v. t. ſe **impfen**.
Inquiri(e)ren, v. t. 1. inkvirere.
Inquiſit, m. **-en -en**. Inkvisit, c.
Inquiſition, f. **-en**. Inkvisition, c.
Inquiſitor, m. **-s -en**. Inkvisitor, c.
Ins, sammensat af **in** og **das**, se **in**.
Inſaß, m. **-ſſen -ſſen**. Boſidder, Indbygger, c.; × Lejer, c.
Insbeſondere, adv. i Særdeleshed, paa en forrinlig Maade, fornemmelig.
Inſceni(e)ren, v. t. 1. ſætte i Scene. — **Inſceni(e)rung**, f. Iſceneſættelse, c.
Inſchlicht, **Inſchlitt**, n. **-es** ub. pl. Talg, c.
Inſchrift, f. **-en**. Indſkrift; Paaſkrift; Udſtrift, c.
Inſekt, n. **-es -en**. Inſekt, n. | **Inſekten-ſammler**, m. Inſektſamler, c.; **-ſammlung**, f. Inſektſamling, c.
Inſel, f. **-n**. (Dim. **Inſelchen**, **Inſelein**, n.) Ø, c. | **Inſel-bewohner**, m. Øboer, c.; **-gruppe**, f. Øgruppe, c.; **-meer**, n. Øhav, Archipelagus, n.; **-reich**, rig paa Øer; **-reich**, n., **-ſtaat**, m. Ørige, n.; **-volk**, n. Øfolk, n.
Inſelhaft, adj. øagtig.
Inſelſchaft, f. **-en**. Øgruppe, c.
Inſelt, n. ſe **Inſchlitt**.
Inſerat, n. **-es -e**. Bekjendtgjørelſe, c., Avertiſement, n.; (Retsſp.) Indlæg, Bilag, n., Indſtyden, c.
Inſert, m. **-es -e**. Bismer, c.
Insgeheim, adv. hemmelig, i Løndom.
Insgemein, adv. i Almindelighed, ſædvanlig.
Insgeſam(m)t, adv. alle, alle ſammen, ſamtlige.
Inſiegel, n. **-s** pl. ſ. sg. Segl, Signet, n.
Inſinui(e)ren, v. t. 1. overlevere, overgive; indgive; **ſich —**, indſmigre ſig.
Inſofern, adv. for ſaa vidt, ſaafremt.
Inſolvent, adj. inſolvent.
Inſolvenz, f. **-en**. Inſolvens, c.
Inſonderheit, adv. i Særdeleshed, fortrinsvis, fornemmelig.
Inſonders, adv. ſe **beſonders**.
Inſoweit, adv. ſe **inſofern**.
Inſpektion, f. **-en**. Inſpektion, c.
Inſpektor, m. **-s -en**. Inſpektor, Inſpektør, c.; Avlsforvalter, c. | **Inſpektor-amt**, n., **-ſtelle**, f. Inſpektorembede, n.
Inſpektorat, n. **-s -e**. Inſpektorembede, n.
Inſpiri(e)ren, v. t. 1. inſpirere.
Inſpizi(e)ren, v. t. 1. inſpicere.
Inſtalli(e)ren, v. t. 1. inſtallere, indſætte.
Inſtand, adv. i Stand. | **Inſtand-haltung**, f. Vedligeholdelſe, c.; **-ſetzen**, iſtandſætte; **-ſetzung**, f. Iſtandſættelſe, c.
Inſtändig, adj. indſtændig. — **Inſtändigkeit**, f. Indſtændighed, c.
Inſtanz, f. **-en**. Inſtans, c.; **in letzter —**, i ſidſte Inſtans.
Inſte, m. **-n -n**. Inderſt, Indſidder, c.
Inſtehend, adj. tilſtundende, foreſtaaende.
Inſter, n. -s pl. ſ. sg. Indvolde, pl.; Krus, n.
Inſtinkt, m. **-es -e**. Inſtinkt, n., Naturdrift, c. | **Inſtinkt-artig**, **-mäßig**, inſtinktmæssig.
Inſtinktiv, adj. inſtinktmæssig.

Inſtitut, n. **-es -e**. Inſtitut, n.
Inſtrui(e)ren, v. t. 1. inſtruere.
Inſtruktion, f. **-en**. Inſtruktion, Belæring, c. | **Inſtruktions-richter**, m. Forhørsdommer, c.
Inſtruktiv, adj. inſtruktiv, belærende, lærerig.
Inſtrument, n. **-es -e**. Inſtrument; Dokument, n. | **Inſtrumenten-macher**, m. Inſtrumentmager, c.
Inſulaner, m. **-s** pl. ſ. sg. Øboer, c.
Inſulti(e)ren, v. t. 1. inſultere, fornærme.
Inſurgent, m. **-en -en**. Inſurgent, Oprører, c.
Integral, n. **-s -e**. Integrale, n. | **Integralrechnung**, f. Integralregning, c.
Integri(e)ren, v. t. 1. integrere, behandle med Integraler.
Intelligent, adj. intelligent, forſtandig, indſigtsfuld.
Intelligenz, f. **-en**. Intelligens, c. | **Intelligenz-blatt**, n. Avertisſementstidende, c.; **-kontor**, n. Avertisſementskontor, n.
Intendant, m. **-en -en**. Intendant, c.
Intendantur, **Intendanz**, f. **-en**. Intendantur, c.
Intenſiv, adj. intenſiv.
Interdikt, n. **-es -e**. Interdikt, n.
Intereſſant, adj. intereſſant, underholdende.
Intereſſe, n. **-s -n**. Intereſſe, Fordel, Nytte, c.
Intereſſen, pl. Renter, pl.
Intereſſent, m. **-en -en**. Intereſſent, Parthaver, c.
Intereſſi(e)ren, v. t. 1. intereſſere, gavne, nytte; **intereſſi(e)rt**, intereſſeret; × ogſaa: egennyttig; **bei etw. intereſſi(e)rt ſein**, have Del i noget.
Interimiſtiſch, adj. interimiſtiſk.
Interjektion, f. **-en**. Interjektion, c.
Intermezzo, n. **-s -s**. Intermezzo, Mellemſpil, n.
International, adj. international.
Internationale, f. ub. pl. international Socialiſtforening, c.
Interni(e)ren, v. t. 1. internere, anvise et tvungent Opholdssted.
Internuntius, m. — **-tien**. Internuntius, c.
Interpellant, m. **-en -en**. Interpellant, c.
Interpellation, f. **-en**. Interpellation, c.
Interpelli(e)ren, v. t. 1. interpellere.
Interpret, m. **-en -en**. Fortolker, c.
Interpreti(e)ren, v. t. 1. interpretere, udlægge, fortolke.
Interpungi(e)ren, v. t. 1. interpungere.
Interpunktion, f. **-en**. Interpunktion, c.
Interregnum, n. **-s -nen**. Interregnum, n.; Mellemtid, c.
Interrogativum, n. **-s -ven**. Spørgende Stedord, n.
Intervall, n. **-es -e**. Interval, n.
Interveni(e)ren, v. i. 1. m. h. intervenere, lægge ſig imellem.
Intervention, f. **-en**. Intervention, Mellemkomſt, c.
Intolerant, adj. intolerant.
Intoleranz, f. ub. pl. Intolerance, c.
Intoni(e)ren, v. t. 1. intonere.
Intranſitiv, adj. intranſitiv.
Intranſigent, adj. intranſigent.
Intrigant, adj. intrigant, rænkefuld.
Intrig(u)e, f. **-n**. Intrige, c.
Intrig(u)i(e)ren, v. i. 1. m. h. intrigere.
Introduzi(e)ren, v. t. 1. introducere, indføre.
Invalide, m. **-n -n**. Invalid, c.
Inventar, n. **-s -rien**. Inventarium, n.; Fortegnelſe, Liſte, c.
Inviti(e)ren, v. t. 1. invitere, indbyde.
Inwärts, adv. indad.
Inwendig, adj. indvendig, inden i.
Inwiefern, adv. hvorledes, hvordan.
Inwieweit, adv. hvor vidt, hvor meget.
Inwohnen, v. i. 1. m. h. bo i; fig. **einer S.** (Dat) —, være inderlig forbunden med, ſammenhørende med.
Inwohner, m. **-s** pl. ſ. sg. Indbygger, c.
Inzicht, f. **-en**. Beſtyldning, Sigtelſe, c.; Injurie, c.; Indicie, c.
Inzwiſchen, adv. og conj. imidlertid; imedens.
Jonier, m. **-s** pl. ſ. sg. Jonier, c.
Joniſch, adj. joniſk.
Ipe, f. ſe **Eibe**.
Iper, f. **-n**. Ypern, Alm, c. (iſær ſmalbladet).
Irden, adj. Jord-, Ler-, af Jord, af Ler.
Irdiſch, adj. jordiſk, timelig, verdslig, forgængelig; † Jord-, af Jord.
Ire, m. **-n -n**. Irlænder, c.
Irgend, adv. nogen Sinde, engang; — **wo**, nogenſteds; — **wann**, — **einmal**, nogen Gang, nogen Tid, engang; undertiden, imellem Stunder, nu og da; fig. maaſte; omtrent, næſten, henved, hen imod, en eller anden; — **wie**, paa en eller anden Maade; **auf — eine Art**, paa en eller anden Maade; — **jemand**, — **einer**, nogen, nogen ſom helſt.
Iris, f. ub. pl. Iris, Regnbue, c.
Iriſch, **irländiſch**, adj. irlandſk.
Irländer, m. **-s** pl. ſ. sg. Irlænder, c.
Ironie, f. ub. pl. Ironi, c.
Ironiſch, adj. ironiſk.
Irr, **irre**, adj. vildfarende, forvildet; forſtyrret; — **gehen**, gaa feil, gaa vild, fare vild; **es geht irre**, † det ſpøger; — **führen**, — **leiten**, føre vild, vildlede; — **ſein**, være forvirret, forſtyrret; — **werden**, blive forvirret, forſtyrret; **an einem — werden**, føle ſig ſtuffet ved en; **Einen — machen**, forſtyrre en; **ſich nicht — machen laſſen**, ikke lade ſig forſtyrre; — **ſchließen**,

flutte fejl; — **reden**, tale vild, fantasere, tale over sig; **ein Irrer**, en gal, en afsindig; **auf -em Wege**, paa en fejl, gal Vej. | **Irr-beere**, f. Galnebær, n. (Atropa belladonna); **-fahrt**, f. Forvildelse, Omslakning, c.; **-gang**, m. Vildgang, Labyrinth, c.; **-garten**, m. labyrinthist Have, c.; **-geist**, m. Kjætter, c., Spøgelse, n.; ustadigt Menneske, n.; **-gestirn**, n. Planet, Komet, c.; **-gewinde**, n. Labyrinth, c.; **-glaube**, m. falsk Tro, Kjættertro, c.; **-gläubig**, vantro; heterodox; kjætterisk; **-gläubiger**, adj. en vantro, Kjætter, c.; **-gläubigkeit**, f. Heterodoxi, Kjætteri, n.; **-köpfig**, forvirret, forrykt; **-läufer**, m. Omløber, Landstryger, c.; **-lehre**, f. vrang Lære, c.; Heterodoxi, Kjætteri, n.; **-lehrer**, m. Vranglærer, c.; **-lehrig**, heterodox; **-licht**, n. Lygtemand, c.; fig. et ustadigt, flygtigt Menneske. — **Irren-anstalt**, f. Sindssygeanstalt, Daarekiste, c.; *Dollhus, n.; **-arzt**, m. Sindssygelæge, c.; **-haus**, n. se **-anstalt**; **-häusler**, m. Daarekistelem, n., sindssyg, c.

Irrational, irrationell, adj. irrationel.

Irre, f. **-n**. Vildfarelse, Fejltagelse, Forvildelse; fejl Vej, c.; Afvej, c.; **in der — gehen**, gaa vild, fare vild; **in die — führen**, føre vild, vildlede.

Irregulär, adj. uregelret, uregelmæssig.

Irregularität, f. **-en**. Uregelrethed, Uregelmæssighed, c.

Irreligiös, adj. ureligiøs, gudsforgaaen, ugudelig.

Irreligiösität, f. ub. pl. Ureligiøsitet, c.

Irren, v. i. 1. m. h. vanke om, flakke om; blive vildfarende, forvilde sig; **ein -der Ritter**, en omflakkende Ridder; tage fejl; **der Mensch kann leicht —**, Mennesket kan let tage fejl; v.t. forvilde, vildlede, forstyrre, hindre; **sich in etw. —**, tage fejl i noget; **sich — lassen**, lade sig forstyrre; **sich an etw. —**, † tage Forargelse af noget; **mich irrt's nicht**, det generer mig ikke, jeg bryder mig ikke derom.

Irrig, adj. fejl, fejlagtig, vrang, falsk, gal, urigtig, usand; † **eine -e Person**, en Person, som tager fejl. — **Irrigkeit**, f. Fejlagtighed, Vrangheb, Urigtighed, Falskheb, c.

Irriti(e)ren, v. t. 1. irritere, opirre, pirre.

Irrsal, n. **-s -e**. Fejlgang, Forvildelse, Fejltagelse, Vildfarelse; Misforstaaelse; Labyrinth, c.

Irrsam, adj. vildsom, vildledende.

Irrtum, m. **-s -ümer**. Vildfarelse, Fejltagelse, c.

Irrtümlich, adj. fejl, vildfarende, urigtig.

Irrung, f. **-en**. Vildfarelse, Fejltagelse, Forseelse; Misforstaaelse, c.; † Vildleden, c.

Isegrim(m), m. **-s -e**. Ulv, c., Graaben, n.; fig. Gnabenpind, c.

Islam, m. **-s** ub. pl. Islam, Muhamedanisme, c.

Island, n. **-s** ub. pl. Island.

Isländer, m. **-s** pl. s. sg. Islænder, c.

Isländisch, adj. islandsk.

Isol(e)ren, v. t. 1. isolere, afsondre.

Isop, m. **-es** ub. pl. Isop, c. (Hysopus).

Israelit, m. **-en -en**. Israelit, c.

Israelitisch, adj. israelitisk.

Ist, (tredje Pers. sg. af **ich bin**) se **sein**. | **Ist-einnahme**, f. virkelig Indtægt, c.; **-stärke**, f. faktist Styrke, c.

Italiener, m. **-s** pl. s. sg. Italiener, c.

Italienerin, f. **-nen**. Italienerinde, c.

Italienisch, adj. italiensk.

Itzo, itzt, itzunder, † se **jetzt**.

J.

Ja, adv. ja; jo; — **wohl**, ja vel; — **sogar**, ja endog; **du weißt es —**, du veed det jo; **kommt er —, so kommt er spät**, kommer han i det hele taget, saa kommer han sent; **komm — recht früh**, kom dog endelig rigtig tidlig; **das Ja der Braut**, Brudens Ja, Jaord. | **Ja-bruder, -herr, -mensch, -sager**, m. en, der siger „ja" til alt; **-wort**, n. Jaord, n.

Jach, adv. se **jäh**.

Jachen, jachern, v. i. 1. m. h. jage omkring, fare omkring.

Jacht, f. **-en**. Jagt, c. (Fartøj).

Jachtern, v. i. se **jachen**.

Jacke, f. **-n**. (Dim. **Jäckchen, Jäcklein**, n.) Trøje, Kofte, c.; **Sim. die — voll hauen**, give en et Livfuld Prygl; **sich die — voll schlagen**, fylde sin Mave; **das ist eine alte —**, det er en gammel Historie.

Jackett, n. **-s -s**. kort Spaserefrakke, Jakke, smaa Drengebørns Kjole, c.

Jagbar, adj. se **jagdbar**.

Jagd, f. **-en**. Jagt, c.; **auf die — gehen**, gaa paa Jagt; — **auf einen machen**, gjøre Jagt paa en; Jagttog, Jagtfølge, n.; **die wilde —**, den vilde Jagt, c.; Jagtkunst, Jagtvidenskab, c.; Jagtret, c.; Jagtdistrikt, n., Larm, Strid, c., Spek-

takel, n.; **die hohe** —, Jagt paa det store Vildt; **die mittlere** —, Jagt paa mindre Dyr; **die niedere** —, Jagt paa Harer, o. s. v. | **Jagdausbeute**, f. Jagtudbytte, n.; **-ausdruck**, m. Jagtudtryk, n.; **-bauer**, m. Klapper, c.; **-beamter**, adj. Forstembedsmand, c.; **-bezirk**, m. Jagtdistrikt, n., Vildtbane, c.; **-büchse**, f. Jagtbøsse, c.; **-dienst**, m. Tjeneste ved Jagten; **-falke**, m. Jagtfalk, c.; **-flinte**, f. Jagtflint, c.; **-folge**, f. Forpligtelse til at følge Opbuddet til Jagt, c.; Net til at forfølge Vildtet ind paa en fremmed Vildtbane, c.; **-frevel**, m. Vildtthyveri, n.; **-frohne**, f. Hoveritjeneste ved Jagten, c.; **-gebiet**, n. se **-bezirk**; **-gehege**, n. Dyrehave, c.; **-gerecht**, jagtkyndig, jagterfaren; **-gerechtigkeit**, f. Jagtret, c.; **-geschichte**, f. Jagthistorie, c.; **-geschrei**, n. Jagtraab, n.; **-geschütz**, n. Jægerkanon, c.; **-horn**, n. Jagthorn, n.; **-hund**, m. Jagthund, c.; **-hut**, m. Jægerhat, c.; **-junker**, m. Jagtjunker, c.; **-kleid**, n. Jagtdragt, c.; **-kundig**, jagtkyndig; **-lust**, f. Jagtglæde, c.; **-messer**, n. Jagtkniv, c.; **-pferd**, n. Jagthest, c.; **-recht**, n. Jagtret, c.; **-ruf**, m. Jagtraab, n.; **-schein**, m. Jagtkort, n.; **-schloß**, n. Jagtslot, n.; **-spieß**, m. Jagtspyd, n.; **-stück**, n. Jagtstykke, n.; **-tasche**, f. Jagttaske, c.; **-tuch**, n. Stykke Sejldug, hvormed en Strækning af en Skov indelukkes af Jægerne; **-wagen**, m. Jagtvogn, c.; **-wesen**, n. Jagtvæsen, n.; **-zelt**, n. Jagttelt, n.; **-zeug**, n. Jagtredskaber, pl.; **-zinken**, m. Jagthorn, n.; **-zug**, m. Jagttog, n.; Spand Heste for en Jagtvogn, n.; Iltog, n.

Jagdbar, adj. jagtbar. — **Jagdbarkeit**, f. Jagtbarhed, c.

Jagen, v. t. 1. jage; **Einen** —, gjøre Jagt paa en; **ein Unfall jagte den andern**, det ene Uheld fulgte ovenpaa det andet; **die Pferde tot** —, jage Hestene til Døde; **Sich. ein Messer in die Brust** —, jage en en Kniv i Brystet; v. i. m. h. jage; løbe hurtig; ile med.

Jagen, n. **-s** pl. s. sg. Jagt, c.; en til Jagt indhegnet Plads.

Jäger, m. **-s** pl. s. sg. Jæger, c.; spidshalet Kjove, c. (Larus parasiticus). | **Jäger-bataillon**, n. Jægerbataillon, c.; **-bursche**, m. Jægerdreng, Jægerlærling, c.; **-geschoß**, n. Jagtbaaben, n.; **-haus**, n. Jægerhus, n.; **-hof**, m. Jægergaard, c; **-horn**, n. Jagthorn, n.; **-junge**, m. Jægerdreng, c.; **-kanzel**, f. Skydestade, n.; **-kleid**, n. Jagtdragt, c.; **-kunst**, f. Jagtkunst, c.; **-mäßig**, jægermæssig; **-meister**, m. Jægermester, c.; **-recht**, n. Jagtret, Jægerret, c.; Skydepenge, pl.; **-sprache**, f. Jægersprog, n.; **-tasche**, f. Jagttaske, c. — **Jägersmann**, m. Jæger, c.

Jägerei, f. **-en**. Jægerkunst, Jagtvidenskab; Jægerhaandtering, c.; alle Jægere tilsammen; Jægerbolig, c.

Jägerhaft, jägerisch, jägerlich, adj. jægeragtig.

Jägerling, m. **-s -e**. Søndagsjæger, c.

Jägerschaft, f. **-en**. Jægerstand, c.; alle Jægere tilsammen.

Jäh, adj. hurtig, pludselig, uformodet; hidsig, fremfusende, ubetænksom; brat, stejl. | **Jäh-zorn**, m. Hidsighed, Heftighed, c.; **-zornig**, hidsig, heftig, opbrusende, *ilsindt.

Jähe, f. **-en**. Hurtighed, Uformodethed; Hidsighed, Fremfusenhed, Ubetænksomhed; Brathed, c.; Skrænt, c.; brat Sted, n.

Jählich, adj. se **jäh**.

Jählings, adv. pludselig, uformodet; † brat, stejl.

Jahn, m. **-es -e**. Strimmel Land, c.

Jahr, n. **-es -e**. Aar, n.; **dieses** —, i Aar; **voriges** —, i Fjor; **künftiges** —, næste Aar; † **aufs** —, næste Aar; **heute übers** —, i Dag om et Aar; **bei -en**, ab Aare; — **und Tag**, Aar og Dag; **sie ist sechzehn** — **(-e) alt**, hun er sexten Aar gammel; **die -e bei jemandem stehen**, tjene sine Læreaar hos en; **so viele -e haben, zählen**, være saa og saa gammel; **in späteren -en**, i senere Aar; **ein Mann in seinen besten -en**, en Mand i sine bedste Aar; **er ist schon von, bei -en**, han er allerede til Aars; **zu seinen -en kommen, seine -e voll haben**, blive myndig; Aarmærke, n. | **Jahr-arbeiter**, m. Arbejder, der faar sin Løn aarvis; **-aus, -ein**, Aar ud, Aar ind; **-buch**, n. Aarbog, Annal, Krønnike, c.; **-fünf**, n. Tidsrum af fem Aar, Lustrum, n.; **-gang**, m. Aargang, c.; **-gehalt, -geld**, n. aarlige Penge, aarlig Naadegave, Pension, c.; **-gewächs**, n. Aarvæxt, c.; Aarets Afgrøde, c. (af Mark- og Havefrugter); **-hundert**, n. Aarhundrede, n.; **-lohn**, m. aarlig Løn, c.; **-markt**, m. aarligt Marked, Krammarked, n.; Markedsplads, c., Torv, n.; Markedsgave, c.; **-pacht**, f. Forpagtning i aarevis, c.; **-rente**, f. aarlig Indtægt, c.; **-ring**, m. Aarmærke, n.; **-schuß**, m. det Stykke, et Træ voxer i et Aar; **-tausend**, n. Aartusende, n.; **-wuchs**, m. Aarmærke, n.; **-zahl**, f. Aarstal, n., Aarsregning, Tidsregning, c.; **-zehnt**, n. Tidsrum af tl Aar, Decennium, n.; **-zirkel**, m. Aarmærke, n. — **Jahre-lang**, Aar igjennem. — **Jahres-abschluß**, m. Aarets Slutning, c.; **-anfang**, m. Aarets Begyndelse, c.; **-bericht**, m. Aarsberetning, c.; **-feier**, f., **-fest**, n. Aarsfest, c.; aarlig Fest; **-folge**, f. Aarrække, c.; **-frist**, f. Tidsrum af et Aar; **in** — —, **binnen** — —, i Løbet af et Aar; **-schluß**, m. Aarets Slutning, c.; **-tag**, m. Aarsdag, c.; **-trieb**, m. det Stykke et Træ voxer i et Aar; **-viertel**, n. Fjerdingaar, n.; **-wechsel**, m. Aarsskifte, n.; **-zahl**, f. Aarstal, n.; **-zeit**, f. Aarstid, c.

Jähren, v. r. 1. blive ét Aar gammel.

Jährig, adj. Aars-, som er ét Aar gammel, har været ét Aar; **es ist nun** —, det er nu ét Aar siden; † myndig.

Jährlich, adj. aarlig, hvert Aar.

Jährling, m. **-s -e** étaarigt Dyr.

Jakob, m. **-s** pl. ſ. sg. Jakob, c.; **der wahre —**, den rette. | **Jakobs-leiter**, f. Jakobsſtige, c.; **-ſtab**, m. Pilegrimsſtav, c.; Stokroſe, c. (Althæa rosea); **-ſtraße**, f. Mælkevej, c.

Jakute, m. **-n -n.** Jakuter, c.

Jalouſie, f. ub. pl. Jalouſi, Skinſygge, c.

Jalouſie, f. **-n.** Vinduesjalouſi, n

Jambe, m. **-n -n.** Jambe, c.

Jammer, m. **-s** ub. pl. Jamren, Veklage; Jammer, Ynk, Elendighed, c.; **es iſt ein —**, det er en Ynk; Medynk, Medlidenhed, c. | **Jammeranblick**, m. ynkeligt Syn, n.; **-bild**, n. ynkelig Skikkelſe, c.; **-geheul**, n. ſørgeligt Hyl, n.; **-geſchrei**, n. Jammerſkrig, n.; **-geſicht**, n. Bededagsanſigt, n.; **-geſtalt**, f. ynkelig Skikkelſe, c.; **-lied**, n. Jammerſang, c.; **-ruf**, m. Jammerraab, Klageraab, n.; **-ſchade**, m. Jammerſkade, c.; **-thal**, n. Jammerdal, c.; **-voll**, jammerfuld, ynkelig, ynkværdig.

Jammerhaft, adj. ſe **jammervoll**.

Jämmerlich, adj. jammerlig, ynkelig, ynkværdig, elendig. — **Jämmerlichkeit**, f. Jammerlighed, Ynkelighed, c.

Jämmerling, m. **-s -e.** ynkeligt Menneſke, n.

Jammern, v. i. 1. m. h. jamre ſig, vaande ſig, veklage; v. t. røre, bevæge til Medlidenhed; **du jammerſt mich**, jeg ynkes over dig, det gjør mig ondt for dig; v. imp. **es jammert mich ſeiner**, det gjør mig ondt for ham, jeg ynkes over ham.

Jammervoll, m. **-s** ub. pl. Pøbel, c.

Janitſchar, m. **-en -en.** Janitſchar, c. | **Janitſcharen-muſik**, f. Janitſcharmuſik, tyrkiſk Muſik, c.

Janken, v. i. 1. m. h. tude, hyle; jamre ſig, klynke, veklage.

Janker, m. **-s** pl. ſ. sg. Trøje, c.

Jänner, m. **-s** pl. ſ. sg. Januar, c. | **Jännerſchein**, m. Nyaarsnv, n.

Januar, m. **-s** ub. pl. Januar, c.

Japaneſe, m. **-n -n.** (**Japaner**, m. **-s** pl. ſ. sg.) Japaneſer, c.

Japaneſiſch, japaniſch, adj. japaneſiſk.

Jappen, v. i. 1. m. h. × ſnappe; gabe; ikke ſidde faſt, ſlubre.

Jargon, m. **-s -s.** Jargon, c.

Jäſcht, m. ſe **Gäſcht**.

Jasmin, m. **-s -e (-en)** Jasmin, c.

Jaspis, m. **-es -e.** Jaspis, c.

Jaſt, m. **-es** ub. pl. × Skum, n., Fraade, c.; Gjæring, c.; fig. Hidſighed, Vrede, c., Opror, n.

Käten, v. t. 1. luge.

Jauchart, n. **-es -e.** Tønde Land, c.

Jauche, f. **-n.** Gødningevand, c.; Materie, Ichor, c.

Jauchz, m. ſe **Jauchzer**.

Jauchzen, v. i. 1. m. h. juble, hæve Frydeſtrig; jodle, *hauke.

Jauchzer, m. **-s** ub. pl. Glædesſtrig, Fryderaab, n.; en, ſom jubler.

Jaucin, v. i. 1. m. h. hyle, pibe, klynke.

Javane, Javaneſe, m. **-n -n.** Javaneſer, c.

Javaneſiſch, adj. javaneſiſt.

Je, 1) interj. × ih! ej! **Herr Je! o Je!** (forkortet) Herre Jeſus! 2) adv. nogen Sinde; **wer hat es — gehört**, hvem har nogen Sinde hørt det; **ſie gingen — zwei und zwei**, de gik to og to, to ad Gangen; — **nachdem**, alt efterſom; — **größer**, — **beſſer**, jo større, des bedre; — **fleißiger du biſt, deſto (um ſo) mehr wirſt du lernen**, jo flittigere du er, des mere lærer du.

Jedenfalls, adv. i ethvert Tilfælde.

Jedennoch, conj. ǂ ſe **dennoch**.

Jedenorts, adv. alle Vegne.

Jeder, jede, jedes, pron. indef. hver, enhver, ethvert, hvilken ſom helſt; **alle und jede**, alle og enhver.

Jederlei, adv. ſe **allerlei**.

Jedermann, pron. indef. enhver, alle Mennesker, alle og enhver.

Jederzeit, adv. til enhver Tid, altid, ſtedſe.

Jedesmal, adv. hver Gang, enhver Gang.

Jedesmalig, adj. ſom er, ſker hver enkelt Gang; **die -en Umſtände**, de hver Gang ſtedfindende Omſtændigheder; **bei -er Wiederholung**, ved hver Gjentagelſe.

Jedoch, conj. desuagtet; imidlertid, alligevel; dog, ſaa dog.

Jedweder, pron. indef. enhver.

Jeglich, pron. indef. enhver.

Jeher, adv. i: **von —**, fra Arilds Tid af, fra Begyndelſen af, altid.

Jelängerjelieber, m. (n.) **-s** pl. ſ. sg. Gedeblad, n., Kaprifolium, c.

Jemals, adv. nogen Tid, nogen Sinde.

Jemand, pron. indef. nogen, en; — **Fremdes**, en fremmed, ubekjendt Perſon.

Jener, jene, jenes, pron demonstr. hin.

Jenner, m. ſe **Jänner**.

Jeniſch, adj. tilhørende Gavtyvesproget.

Jenſeit, præp. med Gen. paa hin Side; — **des Fluſſes**, paa den anden Side Floden.

Jenſeitig, adj. hinſides, paa hin Side værende.

Jenſeits, adv. og præp. med Gen. paa hin Side; **er wohnt —**, han bor paa den anden Side; **das —**, det evige Liv.

Jeſuit, m. **-en -en.** Jeſuit, c. | **Jeſuit(en)-general**, m. Jeſuitergeneral, c.; **-kloſter**, n. Jeſuiterkloſter, n.; **-orden**, m. Jeſuiterorden, c.

Jeſuitiſch, adj. jeſuitiſk.

Jetzig, adj. nærværende, nuværende; **-er Zeit**, nu til Dages.

Jetzt, adv. nu, ſtrax, i Øieblikket; **für —**, for nærværende Tid; **bis —**, hidindtil; **von — an**, fra nu af. | **Jetzt-zeit**, f. Nutid, c.

Jetzund, adv. ǂ nu, i Øieblikket.

Jewellig, adj. se **jedesmalig**.
Jobbe, f. se **Joppe**.
Jobber, m. **-s** pl. ſ. sg. Jobber, Børsſpekulant, c.
Jobberei, f. **-en**. Jobberi, n.
Joch, n. **-es -e**. Aag, Halsaag, n.; Tværbjælke, c.; Bjærgryg, Bjærgkam, c.; fig. Undertrykkelſe, Byrde, c.; **fünf — Ochſen**, fem Par Stude; en Ager, der pløjes paa én Dag med et Par Stude. | **Joch-bein**, n. Kindben, n.; **-brücke**, f. Træbro, ſom hviler paa Tværbjælker; **-ochs**, m. Plovſtud, c.; **-ſtier**, m. Plovſtud, c.; **-träger**, m. Tværbjælke, Brohammer, c.; **-übergang**, m. Bjærgpas, n.
Jochen, v. t. 1. forſyne med Aag, ſpænde i Aag.
Jockey, m. **-s -s**. Jockey, Forrider, Rideknægt, Staldkarl, c.
Jod, n. **-s** ub. pl. Jod, n. (Mineral).
Jodel, m. **-s** pl. ſ. sg. Jubelraab, n.
Jodeln, v. i. 1. m. h. jodle, juble, larme.
Johannes, m. Johannes. | **Johannis-beere**, f. Ribs, n.; **ſchwarze — —**, Solbær, n.; **-beerſtrauch**, m. Ribsbuſk, c.; **-beerwein**, m. Ribsvin, c.; **-blume**, f. ſe **Maßlieb**; **-brot**, n. Johannesbrød, n.; **-feſt**, n. St. Hansdag, Jonſok, c.; **-feuer**, n. St. Hansblus, n; **-jünger**, m. Johannesdiſcipel, c.; **-käfer**, m. St. Hansorm, c.; **-kraut**, n. prikbladet Perikon, c. (Hypericum perforatum); **-loge**, f. Johannesloge, c.; **-tag**, m. St. Hansdag, c.; **-wurm**, m. St. Hans Orm, c.
Johanni, ub. Art. St. Hansdag, c.
Johanniter, m. **-s** pl. ſ. sg. Johanniter, c.
Johlen, v. i. 1. m. h. brøle, ſkrige.
Jolle, Jölle, f. **-n**. Jolle, c.
Jonier, m. **-s** pl. ſ. sg. Jonier, c.
Joniſch, adj. joniſk.
Joppe, f. **-n**. Trøje, c.
Jonquille, f. **-n**. Jonkille, c. (Narcissus jonquilla).
Journal, n. **-es -e**. Journal, c.; Dagbog, c.; Tidsſkrift, n.
Journaliſt, m. **-en -en**. Journaliſt, c.
Journaliſtiſch, adj. journaliſtiſk.
Jovial, adj. jovial, munter.
Jovialität, f. ub. pl. Jovialitet, c.
Jubel, m. **-s** pl. ſ. sg. Jubel, c., Fryderaab, Glædesſkrig, n. | **Jubel-braut**, f. Guldbrud, c.; **-bräutigam**, m. Guldbrudgom, c.; **-feſt**, n. Jubelfeſt, c.; **-geſchrei**, n. Jubelſkrig, n.; **-greis**, m. Jubelolding, c.; **-hochzeit**, f. Guldbryllup, n.; **-jahr**, n. Jubelaar, n.; **-laut**, m. Jubellyd, c.; **-lied**, n. Jubelſang, c.; **-prediger**, m. Jubelpræſt, c.; **-ruf**, m. Jubelraab, Fryderaab, n.; **-ſtimme**, f. Jubelſtemme, c.
Jubelei, f. **-en**. Jubleri, Lyſtighed, c.
Jubeln, jubeli(e)ren, v. i. 1. m. h. juble, jubilere, fryde ſig,
Jubilar, m. **-s -e**. Jubilar, Jubelolding, c.
Jubiläum, n. **-s -äen**. Jubilæum, n., Jubelfeſt, c.
Juch! juchhei! juchheiſa! interj. hejſa! friſt!
Juchart, Juchert, m. (n.) ſe **Jauchert**.
Jucht, Juchten, m. **-s** pl. ſ. sg. Ruslæder, n.
Juchten, adj. af Ruslæder.
Juchzen, v. i. 1. m. h. huje, ſkrige, raabe af Glæde.
Jucken, v. i. 1. m. h. og. t. klø; **der Buckel juckt ihm**, hans Skind klør.
Jucker, m. **-s** pl. ſ. sg. Ulle ungarſk Heſt, c.
Jucks, m. (n.) **-es -e**. Spøg, Narreſtreg, c.; Jux, Kram, n.
Juckſen, v. i. 1. m. h. drive Spøg; v. t. drille, narre; tilſøle.
Juckſerei, f. **-en**. Drilleri, n.; Svineri, n.
Juckſig, adj morſom, vittig; ſtiden, ſvinagtig.
Juda, n. **-s**. Juda, n.; **das Reich —**, Judariget.
Jude, m. **-n -n**. Jøde, c.; Nagerkarl, c.; × Student, der ikke er indtraadt i nogen Forening, c.; langt Sfjæg, n.; Maaltid uden Kjød, n.; **haut du meinen -n, hau' ich deinen -n**, ſlaar du min Jøde, ſaa ſlaar jeg din Jøde. | **Juden-apfel**, m. Paradisæble, n.; **-bart**, m. Jødeſkjæg, n.; **-chriſt**, m. Jødekriſten, c.; **-chriſtentum**, n. Jødekriſendom, c.; **-dorn**, m. Kriſttorn, c.; **-frau**, f. Jødinde, c.; **-gaſſe**, f. Jødegade, c., Jødekvarter, n.; **-kirſche**, f. Jødekirſebær, n. (Physalis Alkekengi); **-mädchen**, n. Jødepige, c.; **-nadel**, f. ſe **-ſtein**; **-pech**, n. Jødebeg, n., Asfalt, c.; **-ſchule**, f. Synagoge, c.; **-ſtadt**, f. Jødekvarter, n.; **-ſtein**, m. forſtenet Pig af Søpindsvinet, c.; **-tempel**, m. Jødetempel, n.; **-verfolgung**, f. Jødeforfølgelſe, c.; **-viertel**, n. Jødekvarter, n.
Judeln, v. i. 1. m. h. tale jødiſt, leve ſom en Jøde; gaagre; ſtakre, tinge.
Judenheit, f. **-en**. Jødernes Samſund, n.
Judenſchaft, f. **-en**. Jødernes Samfund, n.; Jødedom, c.
Judentum, n. **-s** ub. pl. Jødedom, c.
Judentümlich, adj. jødeagtig, jødiſt.
Judenzen, v. i. ſe **judeln**.
Jüdin, f. **-nen**. Jødinde, c.
Jüdiſch, adj. jødiſt; jødeagtig.
Juften, m. ſe **Jucht**.
Jugend, f. ub. pl. Ungdom, c.; ung Alder. | **Jugend-blüte**, f. blomſtrende Ungdom, c.; **-erinnerung**, f. Ungdomserindring, c.; **-fehler**, m. Ungdomsfejl, c.; **-feuer**, n. Ungdomsbegejſtring, c.; **-freude**, f. Ungdomsglæde, c.; **-freund**, m. Ungdomsven, c.; **-freundin**, f. Ungdomsveninde, c.; **-friſche**, f. Ungdomsfriſtheb, c.; **-gefährte, -genoß**, m. Ungdomskammerat, c.; **-jahre**, pl. Ungdomsaar; **-kraft**, f. Ungdoms-

kraft, c.; **-liebe**, f. Ungdomskjærlighed, c.; **-lust**, f. Ungdomsglæde, c.; **-skrift**, f. Skrift for Ungdommen, n.; **-streich**, m. Ungdomsstreg, c.; **-zeit**, f. Ungdomstid, c.

Jugendlich, adj. ungdommelig, ung. — **Jugendlichkeit**, f. Ungdommelighed, c.

Jul, m. **-s** ub. pl. Jul, Julefest, c. (hos Nordboerne). | **Jul-klapp**, m. Julegave, Julepresent, c.

Julen, v. i. 1. m. h. holde Julegilde.

Julep, m. **-es** ub. pl. Julep, Svaledrik, c.

Juli, m. **-s** ub. pl. Juli, c.

Jung, adj. ung; **eine -e Frau**, en ung Kone; **er ist (um) zwei Jahr jünger als ich**, han er to Aar yngre end jeg; **mein jüngster Bruder**, min yngste Broder; **die -e Magd**, Stuepigen; **das -e Deutschland**, det unge Tyskland; **-e Beine haben**, have unge Ben; **-er Wein**, ung Vin; **-es Bier**, frist Øl; **-e Milch**, Raamælk; **wieder — werden**, blive ung paa ny, forynges; **ein jüngeres Datum**, yngre, ældigere Datum; **der jüngste Tag, das jüngste Gericht**, Dommedagen; **das Junge, ein -es**, pl. **die -en**, Unge, c., ungt Dyr; **die -en und die Alten**, de unge og de gamle; **eine -e Gans**, en Gæsling; **eine -e Ente**, en Ælling; **ein -er Hund**, en Hundehvalp. | **Jung-frau**, f. Jomfru, Mø. c.; **-frauenhaft**, jomfruelig; **-frauenschaft**, f. Jomfrueligheд, c.; **-fräulich**, jomfruelig; **-fräulichkeit**, f. Jomfrueligheд, c.; **-gesell**, m. se neden for; **-gesellentum**, n. Ungkarlestand, c.; **-meister**, m. yngste Mester i et Lav, c.

Junge, m. **-n -n**. (Dim. **Jüngelchen**, n.) Dreng, Knøs, Gut, c.; Drengebarn, n.; Læredreng, c.; × **lieber —**, kjære Ven. | **Jungenstreich**, m. Drengestreg, c.

Jungen, v. i. 1. m. h. faa Unger, kaste Unger (om Husdyr), fole.

Jüngen, v. t. 1. gjøre ung igjen, forynge.

Jungenhaft, adj. drengeagtig. — **Jungenhaftigkeit**, f. Drengeagtigheд, c.

Jungentum, n. **-s** ub. pl. Drengealder, c.

Jünger, m. **-s** pl. ſ. sg. Discipel, Lærling, c.

Jüngerhaft, adj. discipelagtig.

Jüngerschaft, f. **-en**. Discipelstand, c.; Discipelflokk, c.

Jungfer, f. **-n** (Dim **Jüngferchen, Jüngferlein**, n.) Jomfru, Mø, c.; **alte —**, gammel Jomfru; **-n werfen, schießen**, kaste Smut; Sengevarmer, c.; Jomfru, Brolæggerjomfru, c.; **nackte —**, Tidløs, c. (Colchicum autumnale); Guldsmed, c. (Libellula); **— in Haaren, im Netz, im Gras**, Jomfruen i det grønne, (Nigella Damascena); **verfluchte —**, almindelig Cikorie (Cichorium intybus); **numidische —**, Jomfrutrane, c. (Ardea virgo); (til Sss) Jomfru, c. | **Jungfer(n)-biene**, f. Bi af den første Sværm af et Stade, c.; **-fieber**, n. se **-sucht**; **-finger**, m. Ringfinger, c.; **-glas**, n. Glimmer, c.; **-haut**, f. Møbomshinde, Hymen, c.; **-honig**, m. Jomfruhonning, c.; **-kind**, n. uægte Barn, n.; **-kloster**, n. Jomfrukloster, n.; **-knecht**, m. Jomfrukarl, c.; **-kranz**, m. Jomfrukrans, Brudekrans, c.; **-rede**, f. Jomfrutale, c.; **-schwefel**, m. Jomfrusvovl, n.; **-stand**, m. Jomfrustand, c.; **-sucht**, f. Blegsot, c.; **-wachs**, n. Jomfruvox, n.

Jungferlich, jüngferlich, adj. se **jungfräulich**.

Jungfer(n)schaft, f. **-en**. Jomfrustand, Jomfrudom, Møbom, c.

Jungfer(n)tum, n. se **Jungfernschaft**.

Jungfräulich, adj. jomfruelig, jomfruagtig. — **Jungfräulichkeit**, f. Jomfrueligheд, c.

Jungfrauschaft, f. se **Jungferschaft**.

Junggesell, m. **-en -en**. yngste Svend i et Lav; Ungkarl, Ungersvend, ugift Mandsperson, c. | **Junggesellen-wirt(h)schaft**, f. en Ungkarls Husholdning, c.

Jungheit, f. ub. pl. Ungdom, Nyhed, c.

Jüngling, m. **-s -e**. Yngling, ung Mandsperson, c. | **Jünglings-alter**, n. Ynglingealder, Ungdomsalder, c.; **-gestalt**, f. ungdommelig Skikkelse, c.; **-liebe**, f. Ungdomskjærlighed, c.

Jüngst, jüngstens, jüngsthin, adv. nylig, nys for kort siden.

Jüngste, adj. se **jung**.

Juni, m. **-s** ub. pl. Juni, Skærsommer, c.

Junke, f. **-n**. Dsjunke, c. (kinesisk Fartøj).

Junker, m. **-s** pl. ſ. sg. Junker, c.; ung Adelsmand, c.; × Dagdriver, Ledsiggænger, c. | **Junker-partei**, f. Junkerparti, n.

Junkermäßig, junkerhaft, junkerlich, adj. junkeragtig.

Junkern, junkeri(e)ren, v. i. 1. m. h. junkerere.

Jupe, Juppe, f. **-n**. Trøje, c.

Juragebirge, n. **-s** ub. pl. Jurabjærgene, pl.

Jurat, m. **-en -en**. Edsvoren, c.

Juridisch, adj. juridisk.

Jurisprudenz, f. ub. pl. Jurisprudens, Jura, c.

Jurist, m. **-en -en**. Jurist, c. | **Juristentag**, m. Juristmøde, n.

Juristisch, adj. juridisk.

Just, adv. just, netop, nøje; just nu, i dette Øjeblik.

Justi(e)ren, v. t. 1. justere. — **Justi(e)rung**, Justering, c.

Justiz, f. ub. pl. Justits, c. | **Justiz-beamter**, adj. Justitsembedsmand, c.; **-minister**, m. Justitsminister, c.; **-mord**, m. Justitsmord, n.; **-pflege**, f. Retspleje, c.; **-rat(h)**, m. Justitsraad, c.; **-verwaltung**, f. se **-pflege**; **-wesen**, n. Justitsvæsen, n.

Justitiar, m. **-s -e**. Justitiarius, c.

Jute, f. **-n**. Balle af syd Mælk, c.

Jüte, m. se **Jütländer**.

Jütisch, adj. se **jütländisch**.
Jütland, n. -s. Jylland, n.
Jütländer, m. -s pl. ſ. sg. Jyde, Jyllænder, c.
Jütländisch, adj. jydſk.
Juwel, m. (n.) -s -en. Juvel, c. | **Juwelenarbeit**, f. Juvelarbejde, n.; **-faſſung**, f. Juvelindfatning, c.; **-handel**, m. Juvelhandel, c.; **-händler**, m. Juvelhandler, c.; **-käſtchen**, n. Juvelſtrin, n.; **-ſchmuck**, m. Juvelſmykke, n.
Juwele, f. se **Juwel**.
Juwelen, adj. beſtaaende af Juveler.
Juwelier, m. -s -e. Juvelér, c. | **Juweliergeſchäft**, n. Juvelerforretning, c.; **-laden**, m. Juvelerbutik, c.
Jux, m. se **Jucks**.

K.

Kaaba, f. ub. pl. Kaaba, c.
Kaag, f. -s. × Smakke, c.
Kaak, m. -s -e. × Gabeſtok, c.; ſtærk Byge, c.
Kab, n. -s -s. Kab, c. (let Kjøretøj).
Kabache, Kabacke, f. -n. Rønne, c.
Kabale, f. -n. Kabale, Liſt, c. | **Kabalenmacher, -ſchmied**, m. Rænkeſmed, c.
Kabarett, n. -eS -e. Kabaret, Kaffebakke, c.
Kabbala, f. ub. pl. Kabbala, c.
Kabbaliſtiſch, adj. kabbaliſtiſk.
Kabbelei, f. -en. Kiv, Trætte, c.
Kabbeln, v. i 1. m. h. kaſte om (ved Tærningeſpil, naar flere forſøe Gang have kaſtet lige mange Øjne); (til Søs) kable; v. r. mundhugges, kives. | **Kabbel-ſee**, f. koblende Bølgeſlag, n.
Kabel, n. -s pl. ſ. sg. Kabel, Ankertov, Kabeltov, n. | **Kabel-aar, -aaring**, f. Kabelaring, c.; **-bericht**, m. Telegram igjennem en ſubmarin Ledning, n.; **-garn**, n. Kabelgarn, n.; **-gat**, n. Kabelrum, n.; **-länge**, f. Kabellængde, c.; **-legung**, f. Kabellægning, c.; **-tau**, n. Kabeltov, n.; **-telegramm**, n. ſe **-bericht**.
Kabel, f. -n. ſe **Kabel**, n.; Del, Part, c.; Lod, n. | **Kabel-weiſe**, i Lodder.
Kabeljau, m. -eS -e. Kabliav, c.
Kabeln, v. t. 1. kaſte Lod om; telegrafere. — **Kabelung**, f. Lodkaſtning, c.
Kabinett, n. -eS -e. Kabinet, n. | **Kabinettsausleſe**, f. extragod Vin, c.; **-befehl**, m. Kabinetsordre, c.; **-frage**, f. Kabinetsſpørgsmaal, n.; **-kriſis**, f. Kabinetskriſe, c.; **-ordre**, f. ſe **-befehl**; **-ſekretär**, m. Kabinetsſekretær, c.; **-ſchreiben**, n. Kabinetsſtrivelſe, c.; **-ſiegel**, n. Kabinetsſegl, n.; **-ſitzung**, f. Statsraad, n.; **-ſtück**, n. Kabinetsſtykke, n.
Kabriolett, n. -eS -e. Kabriolet, c. (tohjulet Vogn).
Kabuſe, f. -n. lille Værelſe; Lukaf, n., Alkove, c.; Kabys, c.; Kjærnehus, n.
Kabyle, m. -n -n. Kabyler, c.
Kachel, f. -n. Kakkel, Lerſliſe, c.; × gammel Kælling. | **Kachel-ofen**, m. Kakkelovn, c.
Kacheln, v. i. 1. m. h. fyre i.
Kachelot, m. -s -s. Kaſſelot, c.
Kacke, f. -n. × Lort, c.
Kacken, v. t. 1. og i. ſtibe.
Kadaver, m. -s pl. ſ. sg. Kadaver, n.
Kader, m. -s pl. ſ. sg. dobbelt Hage, c.
Kadett, m. -en -en. Kadet, c. | **Kadettenanſtalt**, f., **-haus**, n. Kadetſkole, c.; **-korps**, n. Kadetkorps, n.; **-ſchiff**, n. Kadetſtib, n.; **-ſchule**, f. se **-anſtalt**.
Kadi, m. -s -s. Kadi, c. (tyrkiſt Dommer).
Käfer, m. -s pl. ſ. sg. (Dim. **Käferchen, Käferlein**, n.) Torbiſt, Bille, c. | **Käfer-blume**, f. Flueblomſt, c. (Ophrys); **-geſchlecht**, n. Billeſlægt, c.
Kaff, n. -eS ub. pl. Avner, pl.; fig. en ſlet, værdiløs Ting.
Kaffee, m. -s ub. pl. Kaffe, c. | **Kaffee-baum**, m. Kaffetræ, n.; **-beutel**, m. Kaffepoſe, c.; **-bohne**, f. Kaffebønne, c.; **-braun**, kaffebrun; **-brenner**, m. Kaffebrænder, c.; **-brett**, n. Kaffebakke, c.; **-geſchirr**, n. Kaffetøj, n.; **-geſellſchaft**, f. Kaffeſelſtab, n.; **-haus**, n. Kaffehus, n.; **-kanne**, f. Kaffekande, c.; **-keſſel**, m. Kaffekjedel, c.; **-klappe**, f. ſimpelt Kaffehus, n.; **-klatſch**, m. Kaffeſladder, c.; **-kuchen**, m. Kaffemaſtine, c.; **-löffel**, m. Kaffeſte, c.; **-mühle**, f. Kaffemølle, c.; **-röſter**, m. Kaffebrænder, c.; **-ſatz**, m. Kaffegrums, n.; **-ſchenk**, m. Kaffevært, c.; **-ſchweſter**, f. Kaffeſøſter, c.; **-taſſe**, f. Kaffekop, c.; **-tiſch**, m. Kaffebord, n.; **-trichter**, m. Kaffetragt, c.; **-trommel**, f. Kaffebrænder, c.; **-wirt(h)**, m. Kaffevært, c.; **-wirt(h)ſchaft**, f. Kaffehus, n.; **-zeug**, n. Kaffetøj, n.
Kaffer, m. -s -n. Kaffer, c.; fig. Bondeknold, c., Tosehoved, n.
Käficht, Käfig, m. -eS -e. Bur, Fuglebur, n.
Kafiller, m. -s pl. ſ. sg. Rakker, c.
Kafillerei, f. -en. Rakkerens Bolig, c.
Kaſtan, m. -s -e. Kaſtan, c.
Käſte, f. -n. Kammer, n.
Käſter, n. -s pl. ſ. sg. Affluke, n., Køje, c.
Kahl, adj. ſkaldet, nøgen, bar, luvſlidt; fig. ugrundet, dum, enfoldig; tom, ringe, ſlet, ſtakkels, uſel. | **Kahl-kopf**, m. Skallehoved, n., Skallepande, c.; **-köpfig**, ſkallet; **-köpfigkeit**, f.

Skalletheb, c.; **-schwanz**, m. Dyr med nøgen Hale.

Kahlheit, f. ub. pl. Skalletheb, Nøgenheb, Barheb, Uselheb, c.

Kahm, **Kahn**, m. **-es** ub. pl. Skimmel, c.

Kahmen, **kahnen**, v. i. 1. m. h. stimle.

Kahmicht, **kahmig**, **kahnig**, adj. stimlet.

Kahn, m. **-es -ähne**. (Dim. **Kähnchen**, **Kähnlein**, n.) Baab, Færgebaab, Fiskerbaab, c. | **Kahn-fahrt**, f. Baabfart, c.; **-führer**, m. Baadfører, c.; **-ladung**, f. Baadsladning, c.; **-partie**, f. Sejltour, c.

Kai, m. **-es -e**. Kaj, c. | **Kai-geld**, n. Havnepenge, pl.; **-meister**, m. Havnefogeb, c.

Kaien, v. t. 1. (til Søs) kaje.

Kaiman, m. **-s -s**. Alligator, c.

Kain, m. Kain. | **Kains-mal**, n., **-stempel**, m., **-zeichen**, n. Kainsmærke, n.

Kairener, m. **-s** pl. ſ. sg. Indbygger af Kairo, c.

Kaiser, m. **-s** pl. ſ. sg. Kejser, c.; **wo nichts ist, hat der — sein Recht verloren**, man kan ikke plukke Haar af den stallede; **über des -s Bart streiten**, staas om Kejserens Skjæg; **auf (über) den alten —**, vildt, hen i Vejret. | **Kaiser-böhme**, m. se **-groschen**; **-burg**, f. Kejserborg, c.; **-garde**, f. Kejsergarde, c.; **-gelb**, n. kejserlige Penge; **-groschen**, m. Kejsergroschen, c.; **-gruft**, f. Kejsergrav, c.; **-haus**, n. det kejserlige Hus; **-hof**, m. Kejserhof, n.; **-krone**, f. Kejserkrone, c.; **-krönung**, f. Kejserkroning, c.; **-los**, kejserløs; **-mantel**, m. Kejserkaabe, c.; **-pfalz**, f., **-palast**, m. Kejserborg, c.; Kejserpalads, n.; **-pracht**, f. Kejserpragt, c.; **-reich**, n. Kejserrige, n.; **-schlange**, f. Kæmpeslange, c.; **-schnitt**, m. Kejsersnit, n.; **-sin**, m. Kejserssebe, n.; **-staat**, m. Kejserstat, c.; **-stadt**, f. Kejserstad, c.; **-thee**, m. Kejserte, c.; **-thron**, m. Kejsertrone, c.; **-titel**, m. Kejsertitel, c.; **-wahl**, f. Kejservalg, n.; **-würde**, f. Kejserværdighed, c.

Kaiserisch, adj. tilhørende Kejseren.

Kaiserlich, adj. kejserlig.

Kaiserling, m. **-s -e**. baarlig Kejser, c.; Kejserens Tilhænger; en Slags Champignon, c. (Agaricus cæsareus); melet Kodriver, c. (Primula farinosa).

Kaiserschaft, f. **-en**. Kejserværdighed, c.

Kaisertum, n. **-s -ümer**. Kejserdømme, n.

Kajak, m. (n.) **-s -s**. Kajak, c.

Kajüt(t)e, f. **-n**. Kahyt, c. | **Kajüt(t)en-Kajüt(t)s-junge**, m. Kahytsdreng, c.; **-passagier**, m. Kahytspassager, c.

Kak, m. **-es -e**. × Gabestok, c.

Kakadu, m. **-s -s**. Kakadu, c.

Kakao, m. **-s -s**. Kakao, c. | **Kakao-baum**, m. Kakaotræ, n.; **-pflanzung**, f. Kakaoplantning, c.; **-schote**, f. Kakaobælg, c.

Kakeln, v. i. 1. m. h. kagle.

Kakerlak, m. **-en** (-s) **-en**. Kakerlak, c.

Kaktus, m. **-ses -se**. (-kteen) Kaktus, c.

Kalamität, f. **-en**. Kalamitet, Ulykke, c.

Kaland, m. **-es -e**. aarlig Forsamling af Geistlige, c., Gilde, n.

Kalandern, v. t. 1. presse (Tøjer).

Kalauer, m. **-s** pl. ſ. sg. × Brander, Kjælbermaand, c.

Kalauern, v. i. 1. m. h. lave Brandere, Kjælbermænd.

Kalb, n. **-es -älber**. (Dim. **Kälbchen**, **Kälblein**, n.) Kalv, c.; fig. **er ist ein rechtes —**, han er et Fjog; **mit fremdem -e pflügen**, pløje med en andens Kalv; **ein — machen**, **anbinden**, kaste op, brække sig. | **Kalb-fell**, n. Kalveskind, n.; fig. Tromme, c.; **-fleisch**, n. Kalvekjød, n.; **-leder**, n. Kalveskind, n. — **Kalbs-braten**, m. Kalvesteg, c.; **-bröschen**, n., **-brüse**, f. Kalvebrissel, c.; **-fuß**, m. Kalvefod, c.; **-gekröse**, n. Kalvekrøs, n.; **-haut**, f. Kalveskind, n.; **-keule**, f. Kalvekølle, c.; **-kopf**, m. Kalvehoved, n.; fig. Torskehoved, n., Dosmer, c.; **-ledern**, af Kalveskind, Kalveskinds-; **-milch**, f. se **-brüse**; **-schlägel**, m. se **-keule**; **-viertel**, n. Kalvefjerding, c. — **Kälber-braten**, m. Kalvesteg, c.; **-brissel**, f., **-bröschen**, n. Kalvebrissel, c.; **-fang**, m. Stik i Brystet, n.; **-haar**, n. Kalvehaar, n.; **-lab**, n., **-magen**, m. Kalveløb, n.; **-närrisch**, barnagtig; **-zahn**, m. Kalvetand, c.; Prydelse paa Gesimser; Tak paa Krystaller, c.

Kalbe, f. **-n**. ung Ko, Kvie, c.

Kalben, **kalbern**, **kälbern**, v. i. 1. m. h. kælve; kaste op, brække sig; fig. gjøre Narrestreger.

Kälberei, f. **-en**. Barnestreg, Narrestreg, c.

Kälberhaft, **kälberig**, adj. barnagtig, kaab.

Kalbaune, f. **-n**. Kallun, n. | **Kalbaunen-fresser**, m. × fattig Djævel, c.; **-händler**, **-höker**, m. Kallunsælger, c.

Kalebasse, f. **-n**. Græskar, n.; Flaske, Drikkekar af Græskar.

Kaleidoskop, n. **-es -e**. Kalejdoskop, n.

Kalekut, m. se **Kalkut**.

Kalender, m. **-s** pl. ſ. sg. Kalender, Almanak, c.; fig. — **machen**, gruble; **alte —**, noget værdiløst. | **Kalender-macher**, **-schreiber**, m. Almanakskriver, c.

Kalesche, f. **-n**. Kalesche, c.

Kalfatern, v. t. 1. kalfatre.

Kali, n. ub. pl. Kali, n.

Kaliber, m. (n.) **-s** pl. ſ. sg. Kaliber, c.

Kalif, m. **-en -en**. Kalif, c.

Kalifornier, m. **-s** pl. ſ. sg. Kalifornier, c.

Kalifornisch, adj. kalifornisk.

Kaliko, m. **-s -s**. Bomuldstøj, n.

Kalikut, m. se **Kalkut**.

Kalk, m. **-es -e**. Kalk, c. | **Kalk-anstrich**, m. Hvidtning, c.; **-anwurf**, m. Kalkpuds, n.; **-artig**, kalkagtig; **-artigkeit**, f. Kalkagtighed, c.; **-äscher**, m. se **Äscher**; **-beule**, f. Gigtknude, c.; **-bewurf**, m. se **-anwurf**; **-boden**, m. Kalkbund,

c.; **-brenner**, m. Kalkbrænder, c.; **-brennerei**, f. Kalkbrænderi, n.; **-bruch**, m. Kalkbrud, Kalkstensbrud, n ; **-brühe**, f. Kalkblød, c. (Garveri); **-erde**, f. Kalkjord, c.; **-faß**, n. Kalktrug, n.; **-gebirge**, n. Kalkbjærg, n.; **-grube**, f. Kalkkule, c.; **-haltig**, som indeholder Kalk; **-kasten**, m. Kalktrug, n.; **-kelle**, f. Murske, c.; **-krücke**, f. Kalkstang, c.; **-malerei**, f. Freskomaleri, n.; **-milch**, f. Kalkmælk, Kalklud, c.; **-mörtel**, m. tillavet Kalk, c.; **-ofen**, m. Kalkovn, c.; **-staub**, m. Kalkstøv, n.; **-stein**, m. Kalksten, c.; **-tünche**, f. se **-milch**; **-wasser**, n. Kalkvand, n.; **-wurf**, m. Kalkpuds, c.

Kalken, v. t. 1. kalke, hvidte; tilberede, blande med Kalk, lægge i Blød i Kalk.

Kalkicht, kalkig, adj. kalkagtig, kalket.

Kalki(e)ren, v. t. 1. kalkere. — **Kalki(e)rung**, f. Kalkering, c.

Kalkül, m. **-s -s**. Beregning, c.

Kalkuli(e)ren, v. t. 1. og i. m. h. kalkulere, beregne.

Kalkut, m. **-s -e (-en -en)**. Kalkun, c.

Kalla, f. **-s**. Kalla, c. (Calla).

Kalligraph, m. **-en -en**. Kalligraf, Skjønskriver, c.

Kalligraphie, f. **-n**. Kalligrafi, c.

Kalligraphisch, adj. kalligrafisk.

Kalm, m. **-es -e**. Vindstille, c.

Kalmank, m. **-s** ub. pl. Kalamanke, c. (uldent Tøj).

Kalmäuser, m. **-s** pl. ſ. sg. Drømmer, Særling; Gnier, c.

Kalmäuserei, f. **-en**. Drømmeri, n., Særhed, c.; Gjerrighed, Gnieragtighed, c.

Kalmäuserig, kalmäuserisch, adj. grublende, sær; gjerrig, fedtet.

Kalmäusern, v. i. 1. m. h. gruble, drømme; være sær; være gjerrig.

Kalmen, v. i. 1. m. h. (til Sss) sagtnes, blive stille.

Kalmus, m. ub. pl. Kalmus, c.

Kalomel, n. **-s** ub. pl. Kalomel, n.

Kalorimeter, n. (m.) **-s** pl. ſ. sg. Varmemaaler, c.

Kalorimotor, m. **-s -en**. Kalorimotor, c.

Kalorisch, adj. kaloriſk.

Kalotte, f. **-n**. Kalot, c. (øverste Afsnit af en Kugle).

Kalt, adj. kold; **-e Küche**, koldt Køkken; **-e Schale**, Koldskaal, c.; **— gegen einen sein**, være kold, ligegyldig imod en; **eine -e Fährte**, et gammelt Spor; **das -e Fieber**, Koldfeber, c. | **Kalt-blüter**, pl. koldblodige Dyr; **-blütig**, koldblodig, koldblodet, rolig; **-blütigkeit**, f. Koldblodighed, c.; **-grundig**, med kold Jordbund; **-hämmern**, n. Stibhamring, c.; **-herzig**, se **-sinnig**; **-schale**, f. Koldskaal, c.; **-schlächter**, m. Rakker, c.; **-schmied**, m. Kjedelsmikker, c.; **-sinn**, m. Koldsindighed, Ligegyldighed, c.; **-sinnig**, kold, koldsindig, ligegyldig; **-sinnigkeit**, f. Koldsindighed, Ligegyldighed, c.; **-wasserleitung**, f. Koldtvandsledning, c.

Kälte, f. ub. pl. Kulde, c.; fig. Koldsindighed, c. | **Kälte-grad**, m. Kuldegrad, c.

Kalten, v. i. 1. m. ſ. kølnes, blive kold.

Kälten, v. t. 1. køle, gjøre kold.

Kältlich, adj. kølig, lidt kold.

Kältling, m. **-s -e**. et koldt, følesløst Menneske.

Kamasche, f. **-n**. Gamasche. c.

Kambüse, f. **-n**. Proviantkammer, n.

Kamee, f. **-n**. Kamee, c. (udskaaren Ædelsten).

Kame(e)l, n. **-s -e**. Kamel, c.; Maskine til at hæve Skibe i Vejret og føre dem over Grunde; × Spidsborger, c. | **Kamel-garn**, n. Kamelgarn, n.; **-haar**, n. Kamelhaar, Kamelgarn, n.; **-kuh**, f. Hunkamel, c.; **-parder**, m. Giraffe, c.; **-stute**, f. se **-kuh**; **-treiber, -wärter**, m. Kameldriver, c.; **-ziege**, f. Angorageb, c.

Kamelie, f. **-n**. Kamelie, c.

Kameleopard, m. se **Giraffe**.

Kamelott, m. **-s -e (-s)** Kamelot, n. (Slags uldent Tøj).

Kamerad, m. **-en (-es) -en**. (Dim. **Kamerädchen, Kameräblein**, n.) Kammerat, c.

Kameradlich, adj. kammeratlig.

Kameradschaft, f. **-en**. Kammeratskab, n.

Kameradschaftlich, adj. kammeratlig.

Kameralien, pl. Kameralia, pl., Statsøkonomi, c.

Kameralist, m. **-en -en**. Kameralist, c.

Kamille, f. **-n**. Kamomille, Kamelblomst, c. | **Kamillen-blüte**, f. Kamelblomst, c.; **-thee**, m. Kamelte, c.

Kamin, m. (n.) Kamin, c.; Skorsten, c. | **Kamin-fegeloch**, n. Kaminhul, n.; **-feger**, m. Kaminfejer, Skorstensfejer, c.; **-feuer**, n. Kamin-ild, c.; **-gesims**, n. Kamingesims, c.; **-platte**, f. Kaminplade, c.; **-röhre**, f. Kaminrør, n.

Kamisol, n. **-es -e**. Trøje, Jakke, c.

Kamm, m. **-es -ämme**. Kam, c.; **ein weiter —**, Redekam; **ein enger —**, Tætkam, Kæmmekam; **alles über einen — scheren**, stære alt over én Kam; **der — eines Brettes**, Kammen paa et Bræt; **der — eines Berges, eines Walles**, Kammen, Ryggen paa et Bjærg, paa en Vold; **der — eines Helmes**, Kammen paa en Hjælm; Tap paa et Kamhjul, c.; øverste Del af Hestens Hals; Bølgetop, c.; Bøverkam, c.; Vindrueſtilk, c.; **der — des Hahnes**, Hanens Kam; **Einem wächst, schwillt der —**, han bliver overmodig; **Einem über den — hauen**, ydmyge en; **der — der Auster**, Kammen paa en Østers; **der — eines Schlüssels**, Kammen paa en Nøgle. | **Kamm-ähnlich, -artig**, kamagtig; **-blatt**, n. Rit, c.; **-blume**, f. se **Kamille**; **-bohrer**, m. Svikbor, n.; **-bruch**, m. Gjennembrud af den øverste Del af et Dige, n.; **-fett**, n. Fedt af en Kam, n.; **-fleisch**, n. Kjød af Kammen, n.; **-för-**

mig, kambannet; **-futter**, n. Kamsoderal, n.; **-garn**, n. Kamgarn, n.; **-gras**, n. Kamgræs, n. (Cynosurus); **-haar**, n. Hestemanke, c.; **-macher**, m. Kammager, c.; **-muschel**, f. Kammusling, c. (Pecten); **-rad**, n. Kambjul, n.; **-richter**, m. Kamretter, c.; **-sassen**, m. fremstaaende Tap paa et Bræt til at gribe ind i et andet; **-stück**, n. Kam, c., Kamstykke, n.; **-wolle**, f. kæmmet Uld.

Kämmen, v. t. 1. kæmme, rede; **das Haar —**, rede Haaret; sammenpløje Brædder; fig. gjennemhegle.

Kammer, f. **-n**. (Dim. **Kämmerchen**, **Kämmerlein**, n.) Kammer, n. Værelse; Kabinet, n.; Afdeling i et Gevær, c.; Rigsdag, c.; Kollegium, n.; Dumsnl, c. | **Kammer-amt**, n. Kammerembede, n.; **-becken**, n. Kammerpotte, Natpotte, c.; **-bedienter**, adj. Kammerjener, Kammerbetjent, c.; **-degen**, m. Hofkaarde, c.; **-diener**, m. Kammertjener, c.; **-fest**, n. Fest, som højtideligholdes ved Hoffet af Herskabet selv; **-frau**, f. Kammerfrue, c.; **-fräulein**, n. Kammerfrøken, c.; **-gericht**, n. Kammerret, c.; **-gut**, n. Kammergods, Krongods, n., Domaine, c.; **-herr**, m. Kammerherre, c.; **-herrnschlüssel**, m. Kammerherrenøgle, c.; **-jäger**, m. Kammerjæger, c.; **-jungfrau**, **-jungfer**, f. Kammerjomfru, c.; **-junker**, m. Kammerjunker, c.; **-kapelle**, f. Hofkapel, n.; **-kätzchen**, n. × Kammerjomfru, Kammerpige, Kammerterne, c.; **-mädchen**, n. Kammerpige, c.; **-magd**, f. × Kammerjomfru, Kammerpige, c.; **-musik**, f. Kammermusik, c.; **-musikus**, m. Kammermusikus, c.; **-page**, m. Kammerpage, c.; **-rat(h)**, m. Kammerraad, c.; **-sänger**, m. Kammersanger, c.; **-sängerin**, f. Kammersangerinde, c.; **-schreiber**, m. Kammerskriver, c.; **-stuhl**, m. Natstol, c.; **-thür**, f. Kammerdør, c.; **-ton**, m. Kammertone, c.; **-topf**, m. Kammerpotte, Natpotte, c.; **-trauer**, f. Kammersorg, c.; **-tuch**, n. Kammerdug, c.; **-zofe**, f. se **-jungfrau**.

Kämmerei, f. **-en**. Kæmnerens Embede, Kæmnerens Kontor; Kæmneri, n.

Kämmerer, m. **-s** pl. s. sg. Kæmner, Kæmmererer, c.

Kämmerier, m. **-s -e**. Kæmmererer, c.

Kämmerling, m. **-s -e**. × Kæmmererer, Kammerherre, Kammertjener, c.

Kämmern, v. t. 1. afdele i Kamre; sædvanlig kun i partic. **gekammert**.

Kämmling, m. **-s -e**. afkæmmet Uld, c.

Kamp, m. **-es -ämpe**. en med en Grøft indgærdet Mark, Kobbel, c.

Kampagne, f. **-n**. Kampagne, c.

Kampanier, m. **-s** pl. s. sg. Kampanier, c.

Kampanisch, adj. kampanisk.

Kampanje, f. **-n**. Kampane, c. (Dækket over den øverste Kahyt). | **Kampanje-flagge**, f. Kampanflag; Nationalflag, n.

Kampanula, f. **-s**. Klokkeblomst, c.

Kämpe, m. **-n -n**. Stridsmand, Helt, c.

Kampein, v. r. 1. × mundhugges, kives, stjændes, klamres, trættes.

Kampescheholz, n. **-es** ub. pl. Kampeschetræ, n.

Kampf, m. **-es -ämpfe**. Kamp, Strid, Fægtning, Dyst, c. | **Kampf-bahn**, f. Kampplads, c.; **-begier**, **begierde**, f. Kamplyst, c.; **-begierig**, kamplysten, stridslysten; **-bereit**, se **-fertig**; **-bereitschaft**, f. Kampberedtskab, n.; **-fähig**, kampdygtig; **-fertig**, kampberedt; **-freudig**, **-froh**, kamplysten; **-gefährte**, **-genosse**, m. Kampfælle, c.; **-geschrei**, n. Kampstrig, n.; **-getümmel**, n. Kamptummel, c.; **-hahn**, m. Kamphane, Brushane; fig. et stridslystent Menneske; **-jagen**, n. Dyrekamp, c.; **-lust**, f. Kamplyst, c.; **-lustig**, kamplysten; **-ordnung**, f. Kamplov, c.; **-platz**, m. Kampplads, c.; **-preis**, m. Kamppris, c.; **-richter**, m. Kampdommer, c.; **-ross**, n. Stridshest, c.; **-spiel**, n. Kampleg, c.; **-tüchtig**, kampdygtig; **-unfähig**, kampudygtig.

Kämpfen, v. i. 1. m. h. kæmpe, stride, fægte; **einen Kampf —**, bestaa en Kamp.

Kämpfer, m. **-s** pl. s. sg. Kæmper, Stridsmand, c.; (i Bygningsk.) Kragsten, Impost, c.

Kampfer, **Kampher**, m. **-s** ub. pl. Kamfer, c. | **Kampfer-baum**, m. Kamfertræ, n.; **-öl**, n. Kamferolie, c.; **-spiritus**, m. Kamferspiritus, c.

Kampflich, adv. † i Kamp, ved Kamp.

Kamphin, n. **-s** ub. pl. Kamfin, c.

Kampi(e)ren, v. i. 1. m. h. kampere.

Kanadier, m. **-s** pl. s. sg. Kanadier, c.

Kanadisch, adj. kanadisk.

Kanal, m. **-s -äle**. Kanal, c.; Kloak, c. | **Kanal-bau**, m. Kanalbygning, c.; Kanalanlæg, n.; **-schleuse**, f. Kanalsluse, c.; **-system**, n. Kloaksystem, n; **-wasser**, n. Kloakvand, Spildevand; Kanalvand, n.; **-zug**, m. Kanalvej, c.

Kanalisation, f. **-en**. Kloakanlæg, n.

Kananiter, m. **-s** pl. s. sg. Kananiter, c.

Kanapee, n. **-s -s**. Kanapé, Sofa, c.

Kanarienvogel, m. **-s -vögel**. Kanariefugl, c.

Kanarisch, adj. kanarisk; **die -en Inseln**, de kanariske Øer.

Kanaster, m. se **Knaster**.

Kandare, f. **-n**. Stangbidsel, n.

Kandaren, v. t. 1. lægge Stangbidsel paa.

Kandel, m. se **Kandis**

Kandelaber, m. **-s** pl. s. sg. Kandelaber, c.

Kandidat, m. **-en -en**. Kandidat, c.

Kandidi(e)ren, v. i. 1. m. h. optræde som Kandidat.

Kandi(e)ren, v. t. 1. og r. kandisere.

Kandis, m. **-es -e**. (**Kandiszucker**, m). Kandisisukker, n.

Kaneel, m. **-es -e** Kanel, n. | **Kaneel-baum**, m. Kaneltræ, n.; **-rinde**, f. Kanelbark, c.

Kanevas, m. — — Kanevas, n.

Känguruh, n. **-s -s**. Kænguru, c.

Kaninchen, n. -s pl. ſ. sg. Kanin, c. | **Kaninchen-bau**, m. Kaninhule, c.; **-berg**, m. ſe **-gehege**; **-fell**, n. Kaninſkind, n.; **-falle**, f. Kaninfælde, c.; **-gehege**, n. Kaningaard, c.; **-haus**, n. Kaninhus, n.; **-höhle**, f. Kaninhule, c.; **-jagd**, f. Kaninjagt, c.; **-jäger**, m. Kaninjæger, c.

Kanker, m. -s pl. ſ. sg. Ebberkop, c.; et Slags Kræft.

Kanne, f. -n. (Dim. **Kännchen**, **Kännlein**, n.) Kande, c., Krus, Kandemaal, n. | **Kannegießer**, m. fig. Kandeſtøber, c.; **-gießerei**, f. fig. Kandeſtøberi, n.; **-gießern**, v. i. m. h. fig. kandeſtøbe. — **Kannen-gießer**, m. Kandeſtøber, c.; **-gießerei**, f. Kandeſtøberi, n.; **-kraut**, n. Padderokke, c. (Equisetum); **-weiſe**, kandevis; **es regnet — —**, det ſtyller ned i ſpandevis.

Kanneli(e)ren, v. t. 1. rifle, fure. — **Kanneli(e)rung**, f. Rifling, Furing, c.

Kannelüre, f. -n. Kannelure, Rifle, Fure, c.

Kannibale, m. -n -n. Kannibal, c.

Kannibaliſch, adj. kannibalſk.

Kanoe, n. (m.) -s -s. Kano, c.

Kanon, m. -s -s. Kanon, c.

Kanonade, f. -n. Kanonade, c.

Kanone, f. -n. Kanon, c.; Rør; det hule Rør paa en Urnogle, n.; × Vandſtøble, c.; × **unter der —**, jammerlig, ynkelig. | **Kanonen-ball**, m. Kanonkugle, c.; **-boot**, n. Kanonbaad, c.; **-donner**, m. Kanontorden, c.; **-feuer**, n. Kanonild, c.; **-fieber**, n. Kanonfeber, c.; **-futter**, n. Kanonføde, c.; **-gießerei**, f. Kanonſtøberi, n.; **-gut**, n. Kanonmetal, n.; **-kugel**, f. Kanonkugle, c.; **-lauf**, m. Kanonløb, n.; **-ofen**, m. lille cylinderformet Kakkelovn, c.; **-pulver**, n. Kanonkrudt, n.; **-rohr**, n. Kanonløb, n.; **-ſchlag**, m. Kanonſlag, n.; **-ſchuß**, m. Kanonſtud, n.; **-voll**, kanonfuld; **-weite**, f. Kanons Skudvidde, c.; **-wiſcher**, m. Kanonviſter, c.

Kanonier, m. -es -e. Kanoner, c.

Kanoni(e)ren, v. i. 1. m. h. kanonere, ſtyde med Kanoner.

Kanonikat, n. -s -e. Kanonikat, n.

Kanoniker, m. -s pl. ſ. sg. Kannik, Domherre, c.

Kanoniſch, adj. kanoniſt.

Kanoniſi(e)ren, v. t. 1. kanoniſere.

Kanoniſſin, f. -nen. Stiftsdame, c.

Kanot, n. (m.) ſe **Kanoe**.

Kantate, f. -n. Kantate, c.

Kante, f. -n. Kant, Rand, c.; Bort; fig. Knipling, Blonde, c.; **Geld auf die hohe — legen**, lægge Penge op. | **Kant-haken**, m. Kanthage, c.; **-holz**, n. tilhugget Tømmer, n., Lineal, c. — **Kanten-beſatz**, m. Kniplingsbeſætning, c.; **-haube**, f. Kniplingskappe, c.; **-kleid**, n. Kniplingskjole, c.; **-ſchleier**, m. Kniplingsſlør, n.

Kantel, n. -s pl. ſ. sg. Lineal, c.

Kanteln, v. t. 1. vende, ombreje.

Kanten, v. t. 1. vende, ombreje; forſyne med Kanter, kante.

Kantern, v. i. 1. m. ſ. † kæntre.

Kantig, adj. kantet.

Kantine, f. -n. Flaſkekurv, c.; Marketenderi, n.

Kanton, m. -s -s (-e). Kanton, n.

Kantoni(e)ren, v. t. 1. indkvartere; v. i. m. h. kantonnere.

Kantor, m. -s -en. Kantor, c.

Kantorat, n. -s -e. Kantorembede, n., Kantorbolig, c.

Kantorei, f. -en. ſe **Kantorat**.

Kantſchu, m. -es -e. Kantſchu, c. (kort Piſt med ſmalle Remme.)

Kanüle, f. -n. Kanyle, c.

Kanzel, f. -n. Prædeſtol, c. | **Kanzel-beredſamkeit**, f. geiſtlig Veltalenhed; **-dach**, n., **-deckel**, m. Lydhimmel over Prædeſtolen, c.; **-rede**, f. Tale fra Prædeſtolen, c.; **-redner**, m. Prædikant, c.; **-ſprung**, m. Lysning, c.; **-ton**, m. Prædetone, c.

Kanzlei, f. -en. Kancelli, n. | **Kanzlei-buchſtabe**, m. Kancellibogſtav, Frakturbogſtav, n.; **-herrſchaft**, f. Bureaukrati, n.; **-ſchreiben**, n. Kancelliſkrivelſe, c., Kancellibrev, n.; **-ſchrift**, f. Kancelliſkrift, c.; **-ſprache**, f., **-ſtyl**, m. Kancelliſtil, c.

Kanzler, m. -s pl. ſ. sg. Kansler, c.

Kanzliſt, m. -en -en. Kancelliſt, c.

Kaolin, n. (m.) -s ub. pl. Kaolin, n., Porcellænsjord, c.

Kap, n. -s -s. Kap, Forbjærg, n. | **Kap-land**, n. Kaplanb, n.; **-ſtadt**, f. Kapſtad, c.; **-wein**, m. Kapvin, c.

Kapabel, adj. kapabel, i Stand til, dygtig, duelig.

Kapaun, m. -es -e. Kapun, c.

Kapaunen, v. t. 1. kapunere, gilde.

Kapacität, f. -en. Kapacitet, c.

Kapelle, f. -n. (Dim. **Kapellchen**, n.) Kapel, n. | **Kapell-meiſter**, m. Kapelmeſter, c.; **-muſikus**, m. Kapelmuſikus, c.

Kapellan, m. ſe **Kaplan**.

Kaper, f. -n. Kapers, c. | **Kapers-brühe**, f. Kapersſauce, c.

Kaper, m. -s pl. ſ. sg. Kaper, Sørøver, c. | **Kaper-brief**, m. Kaperbrev, n.; **-gaſt**, m. Kapergaſt, c.; **-ſchiff**, n. Kaperſkib, n.

Kaperei, f. -en. Kaperi, n.

Kapern, v. t. 1. kapre; v. i. m. h. drive Kaperi.

Kapi(e)ren, v. t. 1. kapere, begribe.

Kapitäl, n. -s -äler. Kapitæl, c.

Kapital, n. -s -ien. Kapital, c. | **Kapital-anlage**, f. Anbringelſe af Kapitaler, c.; **-buchſtabe**, m. Begyndelsesbogſtav, n.; **-junge**, m. udmærket Dreng, c.; **-verbrechen**, n. Kapitalforbrydelſe, Hovedforbrydelſe, c.; **-verbrecher**,

m. Hovedforbryder, c.; **-vermögen**, n. Kapitalformue, c.

Kapitalisi(e)ren, v. t. 1. kapitalisere. — **Kapitalisi(e)rung**, f. Kapitalisering, c.

Kapitalist, m. **-en -en**. Kapitalist, c.

Kapitän, m. **-s -e**. Kaptejn, c.; — **zur See**, Kommandør, c.

Kapitel, n. **-s** pl. ſ. sg. Kapitel, n.; **Eim. das — lesen**, læse en Texten. | **Kapitel-eint(h)eilung**, f. Kapitelinddeling, c.; **-fest**, kapitelfast, c.

Kapitulant, m. **-en -en**. Kapitulant, c.

Kapitulation, f. **-en**. Kapitulation; Overgivelse; Forpligtelse, c.

Kapituli(e)ren, v. i. 1. m. h. kapitulere; indgaa en Kapitulation.

Kaplaken, n. **-s** pl. ſ. sg. Kaplak, c.

Kaplan, m. **-s -äne**. Kapellan, c.

Kaplanei, f. **-en**. Kapellanbolig, c.; Kaplanembede, n.

Kappe, f. **-n**. (Dim. **Käppchen**, **Käpplein**, n.) Hætte, Hue, Kyse; Kappe, c.; Skraatag over en Trappe, en Mur, n.; Endeplade paa en Bøssekolbe, c.; Hat paa Destillerkolbe, c.; Kappe og Næse paa Støvler, c.; bobbeltstrikket Hæl, c.; **gleiche Brüder gleiche -n**, lige for lige; **Eim. etw. auf die — geben**, give en paa Hovedet; **etw. auf seine — nehmen**, tage noget paa sin Kappe. | **Kapp-fenster**, n. Tagvindue, n.; **-zaum**, m. Kapsun, c.; **-ziegel**, m. et Slags store Tagsten. — **Kappen-blume**, f. Stormhat, Munkehætte, c. (Aconitum Napellus); **-fahrt**, f. Karnevalsfart, c.; **-fläche**, f. Overflade paa en Hvælvingskappe, c.; **-förmig**, hætteformet; **-gewölbe**, n. Tøndehvælving, c.; **-mantel**, m. Hættekaabe, c.; **-rauch**, m. Jordrøg, c. (Fumaria); **-robbe**, f. Klapmyds, c. (Phoca cristata); **-stiefel**, m. Kravestøvle, c.

Kappen, v. t. 1. kappe, afhugge, afskære; **das Ankertau**, **den Mast —**, kappe Ankertovet, Masten; kapune, gilde; træde, befrugte (om Høner). | **Kapp-hahn**, m. Kapun, c.

Kapper, f. se **Kaper**, f.

Käppi, n. **-s -s**. Kepi, c. (Soldaterhue).

Kaprice, f. **-n**. Kaprice, c., Lune, n.

Kapriole, f. **-n**. Krumspring, Luftspring, n.

Kapsel, f. **-n**. Kapsel, c.; Botaniserkasse, c.; Foderal, n. | **Kapsel-artig**, **-förmig**, kapselformet, kapselbannet.

Kaputt, adj. kaput, itu, ødelagt; — **gehen**, gaa i Stykker, ødelægges, gaa til Grunde; — **machen**, ødelægge.

Kapuze, f. **-n**. Hætte, Kyse, c.

Kapuziner, m. **-s** pl. ſ. sg. Kapuziner, c. | **Kapuziner-affe**, m. Kapuzinerabe, c.; **-kloster**, n. Kapuzinerkloster, n.; **-mönch**, m. Kapuzinermunk, c.; **-predigt**, f. Kapuzinerpræken, c.

Karabiner, m. **-s** pl. ſ. sg. Karabin, c.

Karaffe, f. **-n**. Karaffe, Glasflaske, c.

Karaffine, f. **-n**. lille Karaffe, c.

Karambol(e)ren, v. i. 1. m. h. karambolere.

Karamel, m. **-s -s**. Karamel, c., halvbrændt Sukker.

Karat, n. **-es -e**. Karat, c.

Karausche, f. **-n**. Karusse, c. (Cyprinus Carassius).

Karawane, f. **-n**. Karavane, c. | **Karawanenführer**, m. Karavanfører, c.; **-straße**, f., **-weg**, m. Karavanvej, c.

Karawanserai, f. **-en**. Karavanhus, n.

Karbatsche, f. **-n**. Krabask, Tamp, c.

Karbatschen, v. t. 1. krabaske.

Karbe, f. ub. pl. Kummen, c. (Carum carvi).

Karbol, n. **-s -s**. Karbol, c. | **Karbol-säure**, f. Karbolsyre, c.; **-wasser**, n. Karbolvand, n.

Karbonade, f. **-n**. Karbonade, Kotelet, c.

Karbunkel, m. **-s** pl. ſ. sg. Brandbyld, c.; se ogsaa **Karfunkel**.

Kardamom, n. (m.) **-es** ub. pl. Kardemomme, c.

Kardätsche, f. **-n**. Kardætske, c., Strigle, c.; Uldkam, Uldkarte, c.

Kardätschen, v. t. 1. **ein Pferd —**, strigle en Hest; **die Wolle —**, karte, kæmme Ulden.

Karde, f. **-n**. Karde, c.; Strigle, c.

Karden, v. t. 1. karde; strigle.

Kardinal, m. **-s -e (-äle)**. Kardinal, c.; (Drik) Kardinal, c. | **Kardinal-frage**, f. Hovedspørgsmaal, n.; **-legat**, m. Kardinallegat, c.; **-punkt**, m. Hovedpunkt, n.; **-zahl**, f. Kardinaltal, n. — **Kardinals-hut**, m. Kardinalshat, c.; **-kollegium**, n. Kardinalskollegium, n.; **-würde**, f. Kardinalsværdighed, c.

Kardune, f. **-n**. Kardus, Kanonpatron, c. — | **Kardus-stock**, m. Kardusstok, c.

Karessi(e)ren, v. t. karesere, kjærtegne.

Karfiol, m. **-s** ub. pl. × Blomkaal, c.

Karfreitag, m. **-s -e**. Langfredag, c.

Karfunkel, m. **-s** pl. ſ. sg. Karfunkel, c.; se **Karbunkel**.

Karg, adj. karrig, gnieragtig, paaholden. — **Kargheit**, f. Karrighed, c.

Kargen, v. i. 1. m. h. være karrig.

Kärglich, adj. lidt karrig, sparsom, nøjeregnende; kummerlig; tarvelig. — **Kärglichkeit**, f. Karrighed, Sparsomhed. Tarvelighed, c.

Kargo, m. **-s -s**. Skibsladning, c.

Kari(e)ren, v. i. 1. m. h. mangle det nødtvrftige; faste.

Kari(e)rt, adj. tærnet.

Karikatur, f. **-en**. Karikatur, c., Brængebillede, n.

Kariki(e)ren, v. t. 1. karikere, forvrænge.

Karisch, adj. karist; **-es Meer**, det kariske Hav.

Karmeliter, m. **-s** pl. ſ. sg. Karmelitermunk, c.

Karmen, n. **-s** pl. ſ. sg. Digt, n.

Karmesin, adj. karmoisin, karmoisinrød, karmesinrød.
Karmin, m. **-s -e**. Karmin, c.
Karneol, m. **-s -e**. Karneol, c.
Karneval, m. (n.) **-s -s**. Karneval, n. | **Karnevals-scherz**, m. Karnevalsspøg, c., **Karnevalsløjer**, pl.
Karnickel, n. **-s** pl. ſ. sg. ſe **Kaninchen**.
Karnies, m. **-es -e**. Karnis, c.
Karniffeln, **karnuffeln**, v. t. 1. × prygle.
Karo, n. **-s -s**. Firkant, c.; (Kort) Carreau. | **Karo-könig**, m. Carreaukonge, c.
Karolinger, m. **-s** pl. ſ. sg. Karolinger, c.
Karolingiſch, adj. karolingiſk.
Karoſſe, f. **-n**. Karet, Stadsvogn, gammeldags Vogn, c.
Karotte, f. **-n**. Gulerod, c.; Rulle Tobaksblade, c.
Karpathen, pl. Karpatherne, pl.
Karpfen, m. **-s** pl. ſ. sg. Karpe, c. (Cyprinus Carpio). | **Karpfen-brut**, f. Karpeyngel, c.; **-fiſcherei**, f. Karpefangſt, c.; **-ſack**, m. ſe **-brut**; **-teich**, m. Karpedam, c.
Karrariſch, adj. karrariſt.
Karre, f. **-n**. Trillebør, c.
Karree, n. **-s -s**. Karré, c.
Karren, v. t. 1. kjøre med Trillebør.
Karren, m. **-s** pl. ſ. sg. Karre, Kærre, c.; Trillebør, c.; **den — in den Kot ſchieben**, forblumre en Sag; **der — hat ſich feſt gefahren**, Sagen er gaaet i Staa. | **Karren-büchſe**, f. † Kanon, c.; **-gabel**, f. Vognſtang paa en Kærre, en Trillebør; **-gaul**, m. Karreheſt, c., Vognmandsæg, n.; **-gefangener**, adj. Fæſtningsſlave, c.; **-führer**, m. ſe **Kärrner**; **-ſtrafe**, f. Fæſtningsarbejde, n.
Karriere, f. **-n**. Karrière, c.
Kärrner, m. **-s** pl. ſ. sg. Karrekuſt, Karredriver, c.
Karſt, m. **-es -e**. togrenet Hakke, c.; ufrugtbar Klippeegn i Alperne, c.
Karſten, v. t. 1. hakke.
Kartätſche, f. **-n**. Kartæſſe. Skraaſæk, c. | **Kartätſchen-feuer**, n. Kartætſteild, c.; **-ſchuß**, m. Kartætſteſtub, n.
Kartaune, f. **-n**. Kartove, c.
Kartauſe, f. **-n**. Kartheuſerkloſter, n.
Kartäuſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Kartheuſermunk, c. | **Kartäuſer-likör**, m. Chartreuſe, c.
Karte, f. **-n**. Kort, Spillekort, Landkort, Viſitkort, n., Afgangsbillet, c.; **-n ſpielen**, ſpille Kort; **Eim. in die -n ſehen**, die **-n durchſchauen**, fig. ſe en i Kortene. | **Kartenbild**, n. Kortbillede, n.; **-blatt**, n. Kortblad, n.; **-geld**, n. Kortpenge, pl.; **-haus**, n. Korthus, n.; **-könig**, m. Kortkonge, c.; **-kunſt**, f. Kortkunſt, c.; **-leger**, m. Sandſiger, c.; **-legerin**, f. Sandſigerſke, Spaakvinde c.; **-ſchläger**, m. ſe **-leger**; **-ſchlägerin**, f. ſe **-legerin**; **-ſpiel**, n. Kortſpil, n.; **-ſpieler**, m. Kortſpiller, c.; **-werk**, n. Kortværk, n.
Kartell, m. (n.) **-s -s**. ſtriftlig Udfordring, c.; Overenskomſt om Udveksling af Fanger, c. | **Kartell-träger**, m. Overbringer af en Udfordring, c.
Karten, v. i. 1. m. h. ſpille Kort.
Karthager, m. **-s** pl. ſ. sg. Karthaginienſer, c.
Karthagiſch, adj. karthaginienſiſt.
Karthaune, f. ſe **Kartaune**.
Karthauſe, f. ſe **Kartauſe**.
Kartoffel, f. **-n**. Kartoffel, c., *Potet, Poteteſ, c. | **Kartoffel-acker**, m. Kartoffelmark, c.; **-bau**, m. Kartoffeldyrkning, c.; **-branntwein**, m. Kartoffelbrændevin, c.; **-brei**, m. ſe **-mus**; **-ernte**, f. Kartoffelhøſt, c.; **-fäule**, f. Kartoffelſyge, c.; **-feld**, n. Kartoffelmark, c.; **-kuchen**, m. ſe **-puffer**; **-mehl**, n. Kartoffelmel, n.; **-mus**, n. Kartoffelmos, n.; **-peſt**, f. Kartoffelſyge, c.; **-puffer**, m. Kartoffelkage, c.
Kartograph, m. **-en -en**. Korttegner, c.
Karton, m. **-s -s**. Karton, c.
Kartoni(e)ren, v. t. 1. kartonere.
Kartuſche, f. **-n**. Patron, c.; ſtrlig Indfatning, c.
Karuſſel, n. **-s -s** (**-e**). Karuſſel, c.
Karwoche, f. **-n**. den ſtille Uge.
Karyatide, f. **-n**. Karyatide, c.
Karzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Fængſel for Skolediſciple, n.
Käſcher, m. ſe **Keſcher**.
Kaſchmir, n. **-s**. (Land) Kaſchmir, n.; —, m. (Tøj) Kaſchmir, n. | **Kaſchmir-ſhawl**, m. Kaſchmirſhawl, n.
Käſe, m. **-s** pl. ſ. sg. Oſt, c.; Artiſtokbund, c.; Blomkaalens Blomſt, c.; Pjevæbſte, c. | **Käſe-blatt**, n. fig. daarlig Avis, c.; **-blume**, f. hvid Anemone, Hvidſimmer, c. (Anemone nemorosa); **-bohrer**, m. Oſteprøver, c.; **-butter**, f. blød Oſt, c.; **-form**, f. Oſteform, c.; **-handel**, m. Oſtehandel, c.; **-händler**, m. Oſtekræmmer, c.; **-höker**, m. ſe **-händler**; **-horde**, **-hürde**, f. Oſtehæk, c.; **-krämer**, m. Oſtekræmmer, c.; **-lab**, n. Oſtelsbe, c.; **-made**, f. Springer, c.; **-meſſer**, n. Oſteknib, c.; × Smørſtikker, Skire, c.; **-milbe**, f. Oſtemide, c.; **-rinde**, f. Oſteſkorpe, c.; **-ſtecher**, m. Oſteprøver, c.; **-waſſer**, n. Valle, c.
Kaſel, f. **-n**. Meſſehagel, c.
Kaſematte, f. **-n**. Kaſemat, c.
Käſen, v. i. 1. m. ſ. oſtes, blive til Oſt, ſtilles ab, løbe ſammen; v. t. lave Oſt.
Käſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Oſtelaver, c.
Käſerei, f. **-en**. Oſtefabrik, c.
Kaſerne, f. **-n**. Kaſerne, c. | **Kaſernen-arreſt**, m. Kaſernearreſt, c.; **-dienſt**, m. Kaſernetjeneſte, c.; **-hof**, m. Kaſernegaard, c.
Käſicht, **käſig**, adj. oſteagtig.
Kaskade, f. **-n**. Kaskade, c., Vandfald, n.

Kaspisch, adj. kaspisk; **-es Meer**, det kaspiske Hav.

Kasse, f. se **Kasse**. | **Kasse-buch**, n. Kassebog, c.; **-preis**, m. Pris per Kontant, c.

Kasse, f. **-n**. Kasse, c.; **bei — sein**, være ved Kasse; **an der —**, ved Kassen. | **Kassen-anweisung**, f. Anvisning paa Kassen, c.; Seddel, c. (Papirspenge); **-beamter**, adj. Kassereembedsmand, c.; **-bestand**, m. Kassebeholdning, c.; **-buch**, n. Kassebog, c.; **-defekt**, m. Kassemangel, c.; **-dieb**, m. Kassetyv, c.; **-diebstahl**, m. Kassetyveri, n.; **-einnehmer**, m. Kasserer, c.; **-schein**, m. se **-anweisung**; **-schlüssel**, m. Kassenøgle, c.; **-stück**, n. Kassestykke, n.; **-wart**, m. Kasserer, c.; **-zimmer**, n. Kassevœrelse, n.

Kafferolle, f. **-n**. Kasserolle, c.

Kassette, f. **-n**. lille Skrin, n.

Kassier, m. se **Kassierer**.

Kassi(e)ren, v. t. 1. kassere; erklære for ugyldig, forkaste, afskaffe, afsætte.

Kassi(e)rer, m. **-s** pl. ſ. sg. Kasserer, c.

Kastagnette, f. **-n**. Kastagnet, c.

Kastanie, f. **-n**. Kastanie, c.; **die -n für jemand aus dem Feuer holen**, rage Kastanierne ud af Ilden for en. | **Kastanien-baum**, m. Kastanietræ, n.; **-braun**, kastaniebrun; **-wald**, m. Kastanieskov, c.

Kaste, f. **-n**. Kaste, c. | **Kasten-eint(h)eilung**, f. Kasteinddeling, c.; **-geist**, m. Kasteaand, c.; **-wesen**, n. Kastevæsen, n.

Kasteien, v. t. 1. spœge. — **Kasteiung**, f. Spœgelse, c.

Kastell, n. **-s -e**. Kastel, n.

Kastellan, m. **-s -e**. Kastellan, Slotsfogeb; † Borggreve, c.

Kasten, m. **-s** pl. ſ.sg. (**Kästen**) (Dim. **Kästchen**, **Kästlein**, n.) Kasse, Kiste, Kuffert, Lade, Pengekasse, c.; Gjemme n.

Kastentum, n. **-s** ub. pl. Kastevæsen, n.

Kastener, **Kästner**, m. **-s** pl. ſ. sg. † Kasserer, c.

Kastor, m. **-s -e**. Bæver, c. | **Kastor-hut**, m. Kastorhat, c.

Kastrat, m. **-en -en**. Kastrat, Gilding, c.

Kastrieren, v. t. 1. kastrere, gilde.

Kastrolle, f. **-n**. Kasserolle, c.

Kasuar, m. **-s -e**. (**-en**) Kasuar, c.

Kasuist, m. **-en -en**. Kasuist, c.

Kasuistisch, adj. kasuistisk.

Kasus, m. — —. Kasus, c. | **Kasus-endung**, f. Kasusendelse, c.

Katafalk, m. **-es** (**-en**) **-e** (**-en**). Katafalk, c.

Katakombe, f. **-n**. Katakombe, c.

Katalepsie, f. **-n**. Katalepsi, c.

Katalog, m. **-es -e**. Katalog, n.

Kataraki, m. **-es -e** (**-e**, f. **-n**). Vandfalb, n.

Katarrh, m. **-es -e**. Katarrh, c., Hoste og Snue med Feber.

Katastrophe, f. **-n**. Katastrofe, c.

Kate, f. **-n**. Hytte, Husmandsbolig, c.

Katechet, m. **-en -en**. Kateket, c.

Katechetisch, adj. kateketisk.

Katechisation, f. **-en**. Katekisation, c.

Katechisi(e)ren, v. t. 1. katekisere.

Katechismus, m. pl. **-men**. Katekismus, c.

Kategorie, f. **-n**. Kategori, c.

Kategorisch, adj. kategorisk.

Kater, m. **-s** pl. ſ. sg. Hankat, c.; fig. × Tommermænd, pl.

Kath, n. **-es -e**. (**Kathe**, f. **-n**). se **Kate**.

Katheder, n. (m.) **-s** pl. ſ. sg. Katheder, n.

Kathedrale, f. **-n**. Kathedralkirke, Domkirke, c.

Käthener, m. se **Kätner**.

Kathete, f. **-n**. Kathete, c.

Katheter, m. **-s** pl. ſ. sg. Sonde, c., Katheter, n.

Katholik, m. **-en -en**. Katolik, c.

Katholisch, adj. katolsk.

Katholicismus, m. ub. pl. Katolicisme, c.

Katt, f. **-en**. (til Søs) Kat, c. | **Katt-block**, m. Katblok, c.; **-haken**, m. Kathage, c.; **-läufer**, m. Katlober, c.; **-spur**, n. Kattespor, n.; **-steert**, m. Kattestjært, c. — **Kattegatt**, n. Kattegat, n.

Kattun, m. **-es -e**. Kattun, n. | **Kattun-drucker**, m. Kattuntrykker, c.; **-druckerei**, f. Kattuntrykkeri, c.; **-weberei**, f. Kattunvœveri, n.

Kattunen, adj. Kattuns-, af Kattun.

Katze, f. **-n**. (Dim. **Kätzchen**, **Kätzlein**, n.) Kat; Hunkat, c.; Pengekat, c.; Blomsterstand, Rakle, c.; (til Søs) Kat, c.; **die neunschwänzige —**, den nihalede Kat; Boldspil, n., Langbold, c.; — **aushalten müssen**, blive paa Pletten; **Katz' ab —**, afsted, afsted!; **es war keine — da**, der var ikke en Kat; **wenn die — nicht zu Hause ist, tanzen die Mäuse auf Tisch' und Bänken**, naar Katten er ude, spille Musene paa Bordet; **bei Nacht sind alle -n grau**, om Natten ere alle Katte graa; **die — im Sack kaufen**, tjøbe Katten i Sœkken; **das ist für die -n**, det er forgjœves; **die — läßt das Mausen nicht**, Naturen gaar over Optugtelsen; **naß wie eine —**, gjennemblødt. | **Katz-ab**, afsted; **-angst**, meget bange; **-balgen**, slaas, rives; **-balgerei**, f. Slagsmaal, n.; **-block**, m. Katblok, c. (til Søs); **-haken**, m. (til Søs) Kathage, c.; **-rücken**, m. (til Søs) Katryg, c.; **-spur**, n. Kattespor, n.; **-steert**, m. Kattestjært, c. — **Katzen-art**, f. Katteart, c.; **-artig**, katteagtig; **-auge**, n. Katteøje, n.; **-äugig**, katøjet; **-balg**, m. Kattestind, n.; **-buckel**, m. Katteryg, krum Ryg; **einen -buckel machen**, stybe Ryg; fig. bukke, krybe, smigre; **-eule**, f. Hornugle, c.; **-fell**, n. Kattestind, n.; **-freundlich**, kattevenlig; **-freundlichkeit**, f. Kattevenlighed, c.; **-fuß**, m. Kattefod, c.; **-gebeiß**, n. Slagsmaal mellem

Katte, n.; **-gedächtnis**, n. fig. kort Hukommelse, c.; **-geschlecht**, n. Katteslægt, c.; **-geschrei**, n. Kattestrig, n.; **-gold**, n. Kattegulv, n.; **-grau**, graa som en Kat; **-igel**, m. sligbladet Brændsel, c. (Bidens tripartita); **-jammer**, m. fig. Tømmermænd, pl.; **-jämmerlich**, ynkelig, elendig; **-kerbel**, m. Lægejordrøg, c. (Fumaria officinalis); **-konzert**, n. Kattekoncert, c.; **-kopf**, m. Kattehoved, n.; fig. Tossehoved, n.; Lussing, c.; lille Kanon, c.; **-leben**, n. Kattelib, n.; **-musik**, f. Kattemusik, c.; **-pförchen**, n. haarrig Høgeurt, c. (Hieracium pilosella); **-pfote**, f. Katteklo, c.; fig. en let Brise; **-schwanz**, m. Kattehale, c.; Slags Padderokke, c. (Equisetum fluviatile); **-silber**, n. Kattesølv, n.; **-sprung**, m Kattespring, n.; fig. en kort Afstand; **-steig**, m. smal snæver Sti, c.; **-tisch**, m. Sidebord, n.; **-tritt**, m. Kattefjed, n.; **-wäsche**, f. i: — — **machen**, vaske Ansigtet med en vaad Serviet; **-wurz**, f. Læge-Baldrian, c. (Valeriana officinalis).

Katzen, v. i. 1. m. h. spille Bold.

Kauche, **Käuche**, f. **-n**. × Fængsel, n.; mørkt Kammer. | **Kauchen-meister**, m. Fængselsbogter, Slutter, c.

Kauder, m. **-s** ub. pl. Blaar, n.

Kaudern, v. i. 1. m. h. pludre (som en Kalkun); fig. tale uthelig, uforstaaelig; × drive smaalig Handel. | **Kauder-welsch**, adj. uforstaaelig, pludderborn; **-welsch**, n. Kragemaal, n. (et uforstaaelig, rabbrækket, blandet Sprog).

Kaue, f. **-n**. Hytte, c.; Kar, Bur, Skur, n.

Kauen, **käuen**, v. t. 1. tygge. | **Kau-tabak**, m. Skraa, Skraatobak, c.; **-muskel**, m. Tyggemuskel, c.; **-werkzeuge**, pl. Tyggeredskaber, pl.

Kauern, v. i. 1. m. h. sidde paa Hug.

Kauf, m. **-es -äufe**. Kjøb, Kjøbmandskab, n.; **wohlfeilen**, **billigen -s**, for billigt Kjøb; **leichten -s davonkommen**, slippe billig, for godt Kjøb; **in den —**, som Tilgift, oven i Kjøbet. | **Kauf-abschluß**, m. Afslutning af en Handel, c.; **-anschlag**, m. Taxt, c.; **-brief**, m. Kjøbebrev, n., Kjøbekontrakt, c.; **-fahrer**, m. Koffardiskib, Handelsskib, n.; Koffardifarer, c.; **-fahrtei**, f. Koffardi, c.; **-fahrteischiff**, n. Koffardiskib, n.; **-frau**, f. Kone, som driver Handel, c.; **-geld**, n. Kjøbesum, c.; **-gut**, n. Kjøbmandsvarer, pl.; **-handel**, m. Handel, c.; Kjøbmandsskab, n., Kjøb og Salg; **-haus**, n. Handelshus, n., Pakhus, n.; **-herr**, m. Kjøbmand, Grosserer, c.; **-karten**, pl. Kjøbekort, pl; **-laden**, m. Krambod, c.; **-leute**, se **-mann**; **-liebhaber**, m. en kjøbelysten; **-luft**, f. Kjøbelyst, c.; **-lustig**, kjøbelysten; **-mann**, m. Kjøbmand, c.; Grosserer, c.; † Kjøber, c.; **-männin**, f. Kjøbmandskone, c.; **-männisch**, paa Kjøbmandsvis, kjøbmandsagtig; **-mannschaft**, f. Kjøbmandskab, n.; Handel, c., Kjøb og Salg, n.; Handelsstand, c.; **-mannsfrau**, f. Kjøbmandskone, c.; **-mannsgut**, n. Kjøbmandsgods, n., Kjøbmandsvare, c.; **-preis**, m. Kjøbepris, c.; **-schilling**, m. Kjøbesum, c.; Penge paa Haanden, Haandpenge; **-summe**, f. f. Kjøbesum, c.; **-vertrag**, m. Kjøbekontrakt, c.; **-wert(h)**, m. Kjøbeværdi, c.; **-zettel**, m. Slutsedbel, c.

Kaufen, v. t. 1. kjøbe; **etw. von einem für** (um) **zehn Kronen** —, kjøbe noget af en for ti Kroner.

Käufer, m. **-s** pl. ſ. sg. Kjøber, c.

Käuferin, f. **-nen**. Kjøberinde, c.

Käuflich, adj. tilfals, som er at faa til Kjøbs; **etw. — an sich bringen**, kjøbe noget. — **Käuflichkeit**, f. det at kunne kjøbes; fig. Bestikkelighed, c.

Kaukasier, m. **-s** pl. ſ. sg. Kaukasier, c.

Kaukasisch, adj. kaukasisk.

Kaul, f. **-en**. Kugle, c. | **Kaul-barsch**, m. Horken, c. (Perca cernua); **-frosch**, m. Haletudse, c.; **-huhn**, n. Gumpehøne, c.; **-kopf**, m., **-quappe**, f. Ulk, c. (Cottus gobio).

Kaum, adv. næppe, knap, vanskelig, vel ikke; † nylig, just nu; — . . **als**, næppe førend.

Kaupeln, v. t. 1. † byttе.

Kaute, f. **-n**. Grube, c., Hul, n.; Hortave, c.

Kautel, f. **-n**. Kautel, Klausul, Betingelse, Indskrænkning, retlig Forsigtighedsregel, c.

Kaution, f. **-en**. Kavtion, c.; — **stellen**, — **leisten**, stille Kavtion.

Kautschuk, n. (m.) **-es** ub. pl. Kautschuk, Guttaperka, n.

Kauz, m. **-es -äuze**. (Dim. **Käuzchen**, **Käuzlein**, n.) Ugle, c.; fig. en underlig Person, Særling, c.; **ein wunderlicher** —, en Særling; **ein närrischer** —, en naragtig Fyr; **ein guter** —, en god Fyr; **ein reicher** —, en rig Knark.

Kauzen, v. i. 1. m. h. og r. sidde paa Hug, krybe.

Kavalier, m. **-s -e**. Kavaler, c.; Adelsmand; Springer i Schakspil; Jordforhøjning til Skyts, c.

Kavallade, f. **-n**. Kavalkade, c., Ryttersellag, n.

Kavallerie, f. ub. pl. Kavalleri, Rytteri, n.

Kavallerist, m. **-en -en**. Kavallerist, Rytter, c.

Kaviar, m. **-s** ub. pl. Kaviar, c.; — **ist nicht für das Volk**, hvad forstaar Bonden sig paa Agurkesalat?

Kavi(e)ren, v. i. 1. m. h. kavere, borge.

Kazike, m. **-n -n**. Kazik, Høvding, c.

Kebse, f. (**Kebsin**) **-n**. Frille, c. | **Kebs-ehe**, f. Boleri, Konkubinat, n.; **-frau**, f., **-weib**, n. Bolerske, Frille, c.; **-mann**, m. Boler, c.

Keck, adj. flink, ferm, hurtig, kjæk, bold, dristig; forvoven, dumdristig, fræk. — **Keckheit**, f. Kjækhed, Dristighed; kjæk Handling. Frækhed, Næsvished, c.

Kecklich, adv. hastig, hurtig, dristig, uden Betænkning.

Kegel, m. **-s** pl. ſ. sg. Kegle, c.; — **schieben**, slaa Kegler; Værtshusstikk, n.; Klods, c.; Hestens Forben, c.; ‡ Hjælmbusk, c.; ‡ uægte Barn; **er**

hat weder Kind noch —, han har ingen nære Arvinger; **mit Kind und** —, med Nød og Knap. | **Kegel-aufſetzer**, m. Kegleresjer, c.; **-bahn**, f. Keglebane, c.; **-bube**, m. Kegleresjer, c.; **-fläche**, f. Keglesflade, c.; **-förmig**, kegleformig; **-geld**, n. Keglepenge, pl.; **-junge**, m. Kegleresjer, c.; **-kugel**, f. Keglekugle, c.; **-mantel**, m. Keglesoverflade, c.; **-partie**, f. Parti Kegler, n.; **-plat**, m. Keglesplads, c.; **-ſchieber**, m. Keglespiller, c.; **-ſchnitt**, m. Keglesnit, n.; **-ſchub**, m. Keglebane, c.; Keglespil, n.; **-ſpiel**, n. Keglespil, n.; **-ſpieler**, m. Keglespiller, c.

Keg(e)ler, m. **-s** pl. ſ. sg. Keglespiller, c.

Keg(e)licht, adj. kegleformig, keglebannet.

Kegeln, v. i. 1. m. h. ſpille Kegler; v. t. danne kegleformig.

Kehle, f. **-n**. Strube, c.; **Eim. das Meſſer an die — ſetzen**, ſætte en Kniven paa Struben; **aus voller** —, af fuld Hals; **es kam mir in die unrechte** —, jeg fik det i Vrangſtruben; Kele, c. (Fure lavet ved en Plovhovl). | **Kehl-abſchneider**, m. Morder, c.; **-aber**, f. Strubeaare, c.; **-balken**, m. Bindingsbjælke, c.; **-buchſtabe**, m. Strubebogſtav, n.; **-deckel**, m. Strubedække, Strubelaag, n.; **-hobel**, m. Plovhovl, c.; **-knoten**, m., **-kopf**, m. Adamsæble, n.; **-laut**, m. Strubelyd, c.; **-leiſte**, f. ſe **-ſtoß**; **-riemen**, m. Hagerem, c.; **-rinne**, f. Skotrende, c.; **-ſtoß**, m. Hulliſte, c.; **-ſucht**, f. Halsbrynde, c.; **-ziegel**, m. hul Tagſten, c.

Kehlen, v. t. 1. kele, pløje, gjøre Rende i; **einen Fiſch** —, gjælle.

Kehre, f. **-n**. † Vending, Drejning; Retning; Tur, Række, c.; **er hat die** —, Turen er til ham.

Kehren, v. t. 1. vende, rette, dreje; feje, børſte; **Eim. den Rücken** —, vende Ryggen til en; **einen Rock** —, vende en Frakke; **heim** —, vende hjem; **kehrt, omkring! kehrt machen**, gjøre omkring; fig. **alles zum Beſten** —, ublægge alt paa bedſte Maade; **ſich an etw.** —, bryde ſig om noget; **in ſich gekehrt ſein**, være indesluttet i ſig ſelv. | **Kehr-ab**, m. Slutningsdans, c.; † Irettesættelſe, Revſelſe, c.; **-aus**, m. Slutningsdans, c.; fig. Slutning, Ende, c.; **-beſen**, m. Fejekoſt, c.; **-bürſte**, f. Fejeborſte, c.; **-frau**, f. Fejekone, Skurekone, c.; **-kleid**, n. Slæbekjole, c.; **-rad**, n. Overfaldshjul, n.; **-reim**, m. Refrain, c.; **-ſeite**, f. Vrangſide, Revers, c.; **-um**, n. Cul de sac; Refrain, c.; **-wiſch**, m. Støveklub, c.

Kehricht, Kehrig, n. (m.) **-es** ub. pl. Fejeſtarn, n. | **Kehricht-faß**, n. Skarnfjerding, Skarnbøtte, c.; **-kärrner**, m. Skraldemand, c.; **-ſchaufel**, f. Fejeſpaan, c.; **-winkel**, m. Fejekrog, c.

Kehrſel, m. ſe **Kehricht**.

Keiche, f. **-n**. Fængſel, n.

Keichen, v. i. 1. m. h. ſe **keuchen**.

Keif, m. (**Keife**, f.) **-s -e**. Kiv, Trætte, c.

Keifen, v. i. 2. (1.) m. h. bjæffe, kives, ſtjændes, ſkjælde ud.

Keiferei, f. **-en**. Kiv, c.

Keifig, keifiſch, adj. trætteſjær.

Keil, m. **-es -e**. Kile, c.; Slutſten i en Hvælving, c.; Kile Tøj, c.; pl. × Prygl; **auf einen groben Klotz (harten Aſt) gehört ein grober (harter)** —, der ſtal ſtarp Lud til ſturvede Hoveder. | **Keil-ärmel**, m. Pufærme, n.; **-bein**, n. Kileben, n.; **-förmig**, kileformig; kiledannet; **-haue**, f. en kileformig Hakke; **-inſchrift**, f. Kileindſkrift, c.; **-ſchnabel**, m. Kilenæb, n.; **-ſchrift**, f. Kileſkrift c.; **-ſtück**, n. Kile, c.

Keilen, v. t. 1. og i. m. h. klove, ſpalte ved Hjælp af Kile; forkile, gjøre faſt ved Kile; × ſtøde, ſlaa, kile; preſſe, hverve.

Keiler, m. **-s** pl. ſ. sg. En, ſom kiler; (Jagt.) vild Orne, c.

Keilerei, f. **-en**. Slagsmaal, n.

Keim, m. **-es -e**. Spire, c., Skud, n. | **Keimbläschen**, n. Kimblære, c.; **-blatt**, n. Kimblad, n.; **-boden**, m. Frugtbund, c.; **-fähig**, ſpirebygtig; **-fleck**, m. Kimplet, c.; **-hülle**, f. Sporehus, n.; **-kraft**, f. Spirekraft, c.

Keimen, v. i. 1. m. h. ſpire, ſtyde; fig. begynde. — **Keimung**, f. Spiring, c.

Kein, ubeſt. pron. ingen, intet, ikke nogen, ikke en; **-s von beiden**, ingen af Delene. | **Keinmal**, ingen Sinde, aldrig. — **Keiner-lei**, ikke nogen, ikke nogen Slags, ingen mulig; **-ſeits**, fra ingen Side. — **Keines-falls**, i intet Tilfælde; **-weges**, ingenlunde, aldeles ikke, paa ingen Maade.

Kelch, m. **-es -e**. (Dim. **Kelchlein**, n.) Kalk, c., Bæger, n.; fig. (i Botanik) Bæger, n. (Calyx). | **Kelch-blatt**, n. Bægerblad, n.; **-blume**, f. Kalykanthus, c.; **-deckel**, m. Bægerlaag, n.; Dække over Kalken, n.; **-förmig**, bægerformet; **-glas**, n. Bægerglas, n.; **-klang**, m. Bægerklang, c.

Kelle, f. **-n**. Skumſle, Øſeſte, Vandøſe, Murſke, c.

Kellen, v. t. 1. øſe.

Keller, m. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Kellerchen, Kellerlein**, n.) Kjælder, c. | **Keller-aſſel**, f. **-eſel**, m. ſe **-wurm**; **-fenſter**, n. Kjældervindue, n.; **-geſchoß**, n. Kjælderetage, c.; **-hals**, m. Kjælderhals, c.; Pebertræ, n., Kjælderhals, c. (Daphne Mezereum); **-leiter**, f. Kjældervinde, c.; **-loch**, n. Kjælderhul, n.; **-luft**, f. Kjælderluft, c.; **-mädchen**, n., **-magd**, f. Opvartningspige, c.; **-meiſter**, m. Kjældermeſter, c.; **-raum**, m. Kjælderrum, n.; **-ſtube**, f. Kjælderſtue, c.; **-wirt(h)**, m. Kjældervært, c.; **-wurm**, m. Bænkebider, Skrukketrold, c. (Oniscus asellus).

Kellerei, f. **-en**. ſtor Kjælder, c.; Kjælderperſonale, n.

Kellner, m. **-s** pl. ſ. sg. Opvarter; † Kjældermeſter, c.

Kellnerin, f. **-nen**. Opvartningspige, c.
Kelte, m. **-n -n**. Kelter, c.
Kelter, f. **-n**. (m. pl. ſ. sg.) Vinperſe, Oliepresſe, c. | **Kelter-baum**, m. Perſebom, Perſeſtang, c.; **-faß**, n. Perſekar, n.; **-haus**, n. Perſehus, n.; **-knecht**, m. Perſetræber, c.; **-meiſter**, m. Opſynsmand ved Perſningen, c.; **-ſchraube**, f. Perſeſtrue, c.
Kelterer, m. **-s** pl. ſ. sg. Vinperſer, c.
Keltern, v. t. 1. perſe; —, n. Perſning, c.
Keltiſch, adj. keltiſk.
Kemnate, f. **-n**. Værelſe, Sovebværelſe, n., Fruerſtue, c.; Stenbygning, c.
Kennbar, adj. kjendelig. — **Kennbarkeit**, f. Kjendelighed, c.
Kennen, v. t. 1. (**kannte**, **gekannt**) kjende; **ich kannte ihn an der Stimme**, jeg kjendte ham paa Stemmen; **Einen etw.** — **lehren**, lære en at kjende noget; × **ſich wo** — vide Beſked; × **ums** —, en Smule. | **Kenn-zeichen**, n. Kjendetegn, Kjendemærke, Mærke, n.; **-zeichnen**, mærke, forſyne med Kjendetegn; karakteriſere.
Kenner, m. **-s** pl. ſ. sg. Kjender, c. | **Kennerauge**, n., **-blick**, m. Kjenderblik, n.; **-miene**, f. Kjendermine, c.
Kennerei, f. **-en**. det, at te ſig ſom Kjender.
Kennerhaft, **kennériſch**, adj. kjendermæſſig.
Kennerling, m. **-s -e**. indbildt Kjender, c.
Kennerſchaft, f. ub. pl. Kjendſkab, n.
Kenntlich, adj. kjendelig. — **Kenntlichkeit**, f. Kjendelighed, c.
Kenntnis, f. **-ſe**. Kundſkab, Indſigt, c., Kjendſkab, n.; Bekjendſkab, n.; **Einen von etw. in** — **ſetzen**, underrette en om noget; **ſich** — **von etw. verſchaffen**, ſkaffe ſig Underretning om noget; **gute -ſe**, gode Kundſkaber. | **Kenntnis-arm**, fattig paa Kundſkaber; **-los**, uden Kundſkaber; **-nahme**, f. Underretning, c.; **-reich**, **-voll**, kundſkabsrig.
Kennung, f. **-en**. Kjendetegn, Aldersmærke, n.; (til Søs) Kjending, c.
Kenter, m. **-s** pl. ſ. sg. Underlag, Stillads, n.
Kentern, v. i. 1. m. ſ. kæntre.
Keper, m. ſe **Köper**.
Kerbe, f. **-n**. Snit, Skaar, n., Skure, c. | **Kerb-holz**, n. Karveſtok, c.; **bei eim. etw. auf dem** — — **haben**, have noget til gode hos en; **-ſtock**, m. ſe **-holz**; **-t(h)ier**, n. Inſekt, n.
Kerbel, m. ub. pl. Kørvel, c. | **Kerbel-ſuppe**, f. Kørvelſuppe, c.
Kerben, v. t. 1. karve, ſkære ſmaat, ſnitte i, gjøre Skaar i.
Kerbig, adj. karvet.
Kerbling, m. **-s -e**. Inſekt, n.
Kerf, m. **-es -e**. (**Kerfe**, f. **-n**.) Inſekt, n.; Skaar, n.
Kerker, m. **-s** pl. ſ. sg. Fængſel, Fangetaarn, Fangehul, n. | **Kerker-meiſter**, m. Fangevogter, Slutter, Arreſtforvarer, c.; **-ſtrafe**, f. Fængſelsſtraf, c.
Kerkerhaft, **kerkerlich**, adj. fængſelsagtig.
Kerkern, v. t. 1. fængſle.
Kerl, m. **-es -e**. (Dim. **Kerlchen**, n.) Karl, c.; **ein guter** —, en ſtikkelig Fyr.
Kermes, m. (n.) — —. Kermesbladlus, c. (Coccus ilicis).
Kern, m. **-es -e**. Kjærne. c. | **Kern-beißer**, m. Kjærnebider, c. (Coccothraustes vulgaris); **-brav**, fuldſtændig hæderlig; **-deutſch**, ægte tyſk; **-eiſ.** n. faſt Is, c.; **-faul**, blomraadden; **-feſt**, kjærnefaſt; **-fluch**, m. kraftig Ed, c., **-frucht**, f. Kjærnefrugt, c.; **-gehäuſe**, n. Kjærnehus, n.; **-gerſte**, f. alminbelig Byg, c. (Hordeum vulgare); **-geſund**, fuldkommen ſund; **-gut**, ejegod; **-haus**, n. Kjærnehus, n.; **-holz**, n. Kjærneved, n.; **-lied**, n. ubmærket Viſe, c.; **-mädel**, n. Stadspige, c.; **-mann**, m. Kjærnekarl, c.; **-mehl**, n. det fineſte Mel; **-obſt**, n. Kjærnefrugt, c.; **-punkt**, m. Kjærnepunkt, n.; **-ſchuß**, m. Kjærneſtud, n.; **-ſpruch**, m. Kjærnesprog, n.; **-truppen**, pl. Kjærnetropper; **-wort**, n. Kjærneord, Kraftord, n.
Kernen, v. t. 1. pille Kjærnen af Skallen; forbanble til Kjærner; × kjærne, lave Smør.
Kernhaft, **kernig**, adj. kjærnefuld, kraftig; rig paa Kjærner.
Kerze, f. **-n**. Kjerte, c.; Voxlys, n. | **Kerzengerade**, lige ſom et ſtøbt Lys; **-gießer**, m. Lyſeſtøber, c.; **-händler**, **-krämer**, m. Voxlyshandler, c.; **-licht**, n., **-ſchein**, m. Kjertelys, n.; **-träger**, m. en, ſom bærer Voxlys ved en Proceſſion; **-weihe**, f. Kyndelmiſſe, c.; **-zieher**, m. ſe **-gießer**.
Kerzler, m. **-s** pl. ſ. sg. Lyſeſtøber, c.
Keſcher, m. **-s** pl. ſ. sg. Glib, c.
Keſſel, m. **-s** pl. ſ. sg. Kjedel, c.; Fordybning, c.; Baſſin, n.; dyb Dal, c.; Svælg, n.; Bildtets Leje, n. | **Keſſel-aſche**, f. Potaſke, c.; **-bier**, n. hjemmelavet Øl, n.; **-fang**, m. Vandprøve, c.; **-flicker**, m. Kjedelflikker, c.; **-gewölbe**, n. Kjedelhvælving, Kuglehvælving, c.; **-haken**, m. Kjedelhage, Kjedelkrog, c.; **-pauke**, f. Kjedeltromme, c.; **-probe**, f. Kjedelprøve, c.; **-ſchmied**, m. Kjedelſmed, Kobberſmed, c.; **-ſtein**, m. Kjedelſten, c.
Keſſeln, v. r. 1. antage Kjedelform; v. i. bøde Kjedler; **der Wind keſſelt**, Vinden ſpringer ſtadig om.
Keſſer, m. ſe **Keſcher**.
Keſſern, v. t. 1. og i. glibe, fange, jage.
Keßler, m. **-s** pl. ſ. sg. Kobberſmed, Kjedelbøder, Kjedelflikker, c.
Kette, f. **n**. Kjæde, Lænke, c.; (hos Væverne) Rending, c.; **eine** — **Rebhühner**, en Flok Agerhøne; Dekameter, c.; **an die** — **legen**, lægge i Lænke; **in die -n verurteilt werden**, dømmes til Slaveri. | **Ketten-baum**, m. Garnbom, Rendebom, c.; **-bruch**, m. Kjædebrok, c.;

-brücke, f. Hængebro, c.; **-braht**, m. Kjædetraad, c.; **-faden**, m. Rendegarn, n.; **-geklirr**, n. Raslen med Lænker; **-gefangener**, adj. Fæstningsslave, c.; **-glied**, n. Led i en Kjæde, n.; **-hund**, m. Lænkehund, c.; **-kugel**, f. Lænkekugle, c.; **-naht**, f. Kjædesøm, c.; **-panzer**, m. Ringbrynje, c.; **-rechnung**, f. Kjæderegning, c.; **-stich**, m. Kjædesting, n.; **-strafe**, f. Fæstningsstraf, c.; **-sträfling**, m. Straffefange, c.; **-wurm**, m. Bændelorm, c.

Kettel, m. -s pl. ſ. sg. (f. **-n**.) lille Kjæde, lille Lænke, c.

Ketteln, v. t. 1. fastgjøre med en lille Lænke; lænke, sammenknytte.

Ketten, v. t. 1. lænke, sammenknytte.

Ketzer, m. -s pl. ſ. sg. Kjætter, c. | **Ketzerbuch**, n. kjætterſk Bog, c.; **-gericht**, n. Inkvisitionsret, c.; **-meister**, m. Inkvisitionsmeſter, c.; **-richter**, m. Inkvisitionsdommer, c.

Ketzerei, f. **-en** Kjætteri, n.

Ketzerhaft, **ketzeriſch**, **ketzerlich**, adj. kjætterſk.

Ketzerin, f. **-nen**. Kjætterſke, c.

Ketzern, v. i. 1. m. h. være Kjætter; v. t. erklære for Kjætter.

Keuche, f. **-n**. † Fængſel, Fangehul, n.

Keuchen, v. i. 1. m. h. ſtønne, hive, være stakaandet, snappe efter Vejret. | **Keuch-huſten**, m. Kighoſte, c.

Keule, f. **-n**. Kolle, *Klubbe, c.; Baglaar, n. | **Keulen-förmig**, kollebannet; **-lahm**, bovlam; **-ſchlag**, m. Kolleſlag, n.; **-ſchwamm**, m. Kollesvamp, c. (Clavaria).

Keulen, v. t. 1. ſlaa med Kolle.

Keuler, m. ſe **Keiler**.

Keulicht, adj. kolleagtig.

Keuſch, adj. kyſt, tugtig. | **Keuſch-baum**, m., **-tanne**, f. Kyſthedstræ, n. (Vitex agnus castus).

Keuſchheit, f. ub. pl. Kyſthed, Tugtighed, c.

Kibitke, f. **-n**. Kibitka, c. (Navnet paa et ruſſiſt Kjøretøj.)

Kibitz, m. ſe **Kiebitz**.

Kicher, f. **-n**. Kikerært, c. (Cicer).

Kichern, v. i. 1. m. h. fnise, gnegge.

Kicks, m. **-es -e**. Fejlſtød, n.; fig. Feil, Forſeelſe, c.

Kickſen, v. i. 1. m. h. begaa en Fejl.

Kiebitz, m. **-es -e**. Vibe, c. | **Kiebitz-ei**, n. Vibeæg, n.; **-neſt**, n. Viberede, c.

Kiefe, f. **-n**. Gjælle, c.

Kiefer, m. -s pl. ſ. sg. Kjæveben, n.; Kjæve, c.

Kiefer, f. **-n**. Gjælle, c. | **Kiefer(n)-deckel**, m. Gjællelaag, n.; **-wurm**, m. Lampret, c. (Petromyzon).

Kiefer, f. **-n**. Skovfyr, c., Fyrretræ, n. (Pinus silvestris). | **Kiefer(n)-gehölz**, n., **-wald**, m. Fyrreſkov, c.

Kiefern, adj. Fyre-, Fyrretræs-, af Fyrretræ.

Kieke, f. **-n**. Ildbøtte, n.

Kieken, v. i. 1. m. h. × kige. | **Kiek-in-die-Welt**, m. Grønſolling, c.

Kiel, m. **-es -e**. Kjøl, Skibskjøl, c.; Pennefjeder, Pennepoſe; fig. Skrivepen, c. (hos Gartnerne) Blomſterløg, n. | **Kiel-förmig**, kjølbannet; **-holen**, v. t. 1. kjølhale; **-holung**, f. Kjølhaling, c.; **-kropf**, m. Halshævelſe iſær paa nyfødte Børn; Vantrivning, c., et vanført Barn; **-raum**, m. Kjølrum, n.; **-ſchwein**, **-ſchwinn**, n. Kjølſvin, n.; **-waſſer**, n. Kjølvand, n.

Kielen, v. i. 1. m. h. faa Poſer til større Fjedre; v. t. forſyne med Pennepoſer; **ein Schiff** —, lægge en ny Kjøl under et Skib.

Kieme, f. **-n**. Gjælle, c. | **Kiemen-blättchen**, n. Gjælleblad, n.; **-bogen**, m. Gjællebue, c.; **-deckel**, m. Gjællelaag, n.; **-haut**, f. Gjællehud, c.; **-ſack**, m. Gjællehule, c.; **-wurm**, m. Lampret, c. (Petromyzon).

Kiemer, m. -s pl. ſ. sg. × Bødker, c.

Kien, m. **-es -e**. harpixholdigt Fyrretræ. | **Kien-apfel**, m. Fyrrekogle, c.; **-baum**, m. Fyrretræ, n.; **-föhre**, f. ſe **-baum**; **-holz**, n. Fyrrebeb, n.; **-öl**, n. Olie af Fyrretræ, c.; **-ruß**, m. Kønrøg, c.; **-ſpan**, m. Fyrreſpaan, c.; **-ſtock**, m. Fyrretræsſtub, c.

Kiemig, adj. harpixagtig.

Kiepe, f. **-n**. Bidekurv, c.; Straahat, c.

Kieper, m. ſe **Köper**.

Kies, m. **-es -e**. Grus, groft Sand, n.; Sandbanke, c. (i en Flod); Kis, Svovlkis, c.; Kvarts, c.; (Studenterſpr.) Penge, pl. | **Kies-boden**, m. Grusbund, c., **-erde**, f. ſe **-ſand**; **-lager**, n. Gruslag, n.; **-ſand**, m. Grus, n.; **-ufer**, n. med Grus bedækket Bred, c.; **-weg**, m. Gruspej, Grusgang, c.

Kieſel, m. **-s** pl. ſ. sg. Kiſel, Kiſelſten, c. | **Kieſel-erde**, f. Kiſeljord, c.; **-ſäure**, f. Kiſelſyre, c.; **-ſtein**, m. Kiſelſten, c.

Kieſelhaft, **kieſelig**, adj. kiſelagtig, kiſelholdig.

Kieſeln, **kieſen**, v. t. 1. beſtrø med Grus.

Kieſen, v. t. 1. kaare, udlede, udſøge, vælge.

Kieſig, adj. gruſet, kiſelholdig.

Kietze, f. **-n**. Hunkat, c.

Kill, f. **-en**. ſnevert Løb, n.

Killen, v. i. 1. m. h. (til Søs) flagre.

Kilo, n. ſe **Kilogramm**.

Kilogramm, n. -s **-e**. Kilogram, n.

Kilometer, m. (n.) -s pl. ſ. sg. Kilometer, c.

Kiltgang, m. **-es -änge**. *Kjeldgang, c.

Kimme, f. **-n**. Rand; Lug, Lugge, c.; ſe **Kimming**. | **Kimm-eiſen**, n., **-keule**, f. Lugøxe, Lughammer, c.

Kimming, **Kimmung**, f. **-en**. Kiming, Kimming, c.

Kind, n. **-es -er**. (Dim. **Kindchen**, **Kindlein**, n.) Barn, n.; **von — auf**, fra Barnsben af; **das — beim rechten Namen nennen**, nævne

Tingen ved dens rette Navn; **er ist ein — des Todes**, han er dødsens; **weß Geistes — ist er**, hvorledes er hans Tænkemaade? **das weiß ja jedes —**, det veed jo hvert Barn. | **Kind-bett**, n. Barselseng, c.; **-betterin**, f. Barselkone, c.; **-bettfieber**, n. Barselfeber, c.; **-taufe**, f. Barnedaab, c. — **Kindel-bier**, n. Barselgilde, n.; **-markt**, m. Julemarked, n.; **-mutter**, f. Fordemoder, c.; **-rut(h)e**, f. Fastelavnsris, n.; **-vater**, m. Barnefader, c. — **Kinder-bewahranstalt**, f. Børneasyl, n.; **-blattern**, pl. Børnekopper; **-brei**, m. Barnemad, c.; **-buch**, n. Børnebog, c.; **-erinnerungen**, pl. Barndomsminder, pl.; **-flecken**, pl. se **-blattern**; **-frau**, f. Goldamme, c.; **-freund**, m. Børneven, c.; **-freundschaft**, f. Barndomsvenskab, n.; **-garten**, m. Børnehave, c.; **-geld**, n. Umyndiges Midler, pl.; **-geschichte**, f. Børnehistorie, c.; **-geschrei**, n. Børnestrig, Børnestraal, n.; **-glaube**, m. Barnetro, c.; **-haube**, f. Barnehue, c.; **-heimat**, f. Barndomshjem, n.; **-husten**, m. Kighoste, c.; **-jahre**, pl. Børneaar, pl.; **-klopper**, f. Rangle, c.; **-krankheit**, f. Børnesygdom, c.; **-lehre**, f. Børnelærdom, Katekismuslæsning, c.; **-lehrer**, m. Børnelærer, Kateket, c.; **-leiche**, f. Barnelig, n.; **-leicht**, saa let, at et Barn kan gjøre el. begribe det; **-liebe**, f. Kjærlighed til Børn; barnlig Kjærlighed, c.; **-los**, barnløs; **-losigkeit**, f. Barnløshed, c.; **-magd**, f., **-mädchen**, n. Barnepige, c.; **-märchen**, n. Børneeventyr, n.; **-mord**, m. Barnemord, n.; **-mörder**, m. Barnemorder, c.; **-mutter**, f. Fordemoder, c.; **-narr**, m. Nar efter Børn, stor Børneven, c.; **-pocken**, pl. se **-blattern**; **-possen**, pl. Børnestreger; **-pulver**, n. Børnepulver, n.; **-raub**, m. Barnetyv, n.; **-rock**, m. Barnekjole, c.; **-schrift**, f. Børnebog, c.; **-schuhe**, pl. i: **die — — ausgezogen, abgelegt haben**, have traadt sine Børnesko; **-spiel**, n. Børneleg, c.; **-spital**, n. Børnehospital, n.; **-sprache**, f. Børnesprog, n.; **-streich**, m. Barnestreg, c.; **-stube**, f. Barnestue, c.; **-stuhl**, m. Barnestol, c.; **-taufe**, f. Barnedaab, c.; **-tuch**, n. Ble, c.; **-wagen**, m. Barnevogn, c.; **-wärterin**, f. Barnepige, Goldamme, c.; **-welt**, f. Børneverden, c.; **-zeug**, n. Børnetøj, n.; **-zucht**, f. Børnetugt, c. — **Kindesalter**, n. Barnealder, c.; **-beine**, pl. i: **von -n — an**, fra Barnsben af; **-kind**, n. Barnebarn, n.; **-liebe**, f. barnlig Kjærlighed; **-mord**, m. Barnemord, n.; **-mörder**, m. se **Kindermörder**; **-mörderin**, f. Barnemorderske, c.; **-not(h)**, f. i: **in -nöten**, i Barnsnød; **-pflicht**, f. Barnets Pligt, c.; **-statt**, f. i: **an — — annehmen**, adoptere; **-t(h)eil**, n. Barns Arvedel, c.

Kindelei, f. **-en**. Barnagtigheb, c.

Kindeln, v. i. 1. m. h. være barnagtig; føde; v. t. tjæle for Børn.

Kinden, v. i. 1. m. h. føde, komme i Barselseng.

Kinderei, f. **-en**. Barnagtigheb, c.

Kindern, v. i. 1. m. h. være barnagtig.

Kindhaft, adj. barnlig, naiv.

Kindheit, f. ub. pl. Barndom, e.

Kindisch, adj. barnagtig.

Kindlich, adj. barnlig. — **Kindlichkeit**, f. Barnlighed, c.

Kindschaft, f. ub. pl. Barneret, c.

Kinkhorn, n. **-es -örner**. Sinke, c.; Kong, c. (Buccinum).

Kinn, n. **-es -e**. Hage, c. | **Kinn-backen**, m. Kjæbeben, n.; **-band**, n. Hagebaand, n.; **-bart**, m. Hageskjæg, Fipskjæg, n.; **-kette**, f. Skumkjæbe, c.; **-lade**, f. Kjæve, c. Kjæveben, n.

Kipfe, f. **-n**. Bjærgtop, c.

Kipfel, m. **-s** pl. ſ. sg. × Horn, n. (Bagværk).

Kippe, f. **-n**. Vippe, c., Vippebræt, n.; **auf der — stehen**, staa paa Nippet.

Kippen, v. i. 1. m. h. vippe; v. t. vippe, vippe i Vejret; afskære, beskære.

Kipper, m. **-s** pl. ſ. sg. Møntbeskærer, Møntforfalster, c.; **die — und Wipper**, Personer, som i 30 Aars Krigen udsøgte de bedre Mønter og stak dem til Side.

Kipperei, f. **-en**. Møntforfalskning, c.

Kippern, v. i. 1. m. h. forfalske Mønter, beskære Mønter; aagre.

Kipplig, adj. vaklende.

Kips, m. **-es -e**. garvet Skind af Vildt, n.

Kipsen, v. t. 1. skære Spidsen af.

Kirche, f. **-n**. Kirke, c.; **zu — gehen**, gaa i Kirke. | **Kirch-dach**, n. Kirketag, n.; **-dorf**, n. Kirkeby, c.; **-eule**, f. Kirkeugle, c.; **-fahrt**, f. Valfart; højtidelig Procession, c.; Kirsegang, n.; **-fall**, m. Taarnfalk, c.; **-gang**, m. Kirkevej, c.; Kirkegang, c. (en Barselkones); fig. (Jagt.) Hjortens Gang til Skoven; **-gänger**, m. Kirkegænger, c.; **-hof**, m. Kirkegaard, c.; **-messe**, f. Kirkeindvielsesfest, c.; **-rechnung**, f. Kirkeregnskab, n.; **-schwalbe**, f. Kirkesvale, c.; **-spiel**, n. Sogn, Kirkesogn, n., *Bygd, c.; **-spielleute**, pl. Sognefolk; **-spielvogt**, m. Sognefoged, c.; **-sprengel**, m. Sogn, n.; **-tag**, m. Kirkedag, c.; **-t(h)urm**, m. Kirketaarn, n.; **-vater**, m. Kirkeværge, c.; **-weg**, m. Kirkevej, c.; **-weihe**, f. Kirkeindvielse, Kermesse, c.; **-weihkuchen**, m. Kermesselage, c.; **-weihschmaus**, m. Kermesfegilde, n.; **-zelt**, f. Kirketid, c. — **Kirchen-agende**, f. se **-ordnung**; **-ältester**, adj. Kirkeværge, c.; **-amt**, n. Kirkeembede, n.; Konsistorium, Kirkeraad, n.; **-bann**, m. Kirkens Baand, n.; **-bau**, m. Kirkebygning, c.; **-besuch**, m. Kirkebesøg, n.; **-block**, m. Kirkeblok, Fattigblok, c.; **-buch**, n. Kirkebog, c.; **-buße**, f. Kirkebod, c., offentligt Skrifte, n.; **-diebstahl**, m. Kirkeran, n.; **-diener**, m. Kirkebetjent, c.; **-dienst**, m. Kirketjeneste, c.; **-fenster**, n. Kirkevindue, n.; **-fest**, n. kirkelig Fest, c.; **-gänger**, m. Kirkegænger, c.; **-gebet**, n. Kirkebøn, c.; **-gebrauch**, m. Kirkeskik, c.; **-gelder**, pl. Kirkens Penge, pl.; **-gericht**, n. geistlig Ret,

c.; **-gesang**, m. Kirkesang, c.; **-geschichte**, f. Kirkehistorie, c.; **-gesetz**, n. Kirkelov, c.; **-glocke**, f. Kirkeklokke, c.; **-gut**, n. Kirkegods, n.; **-jahr**, n. Kirkeaar, n.; **-kasse**, f. Kirkekasse, c.; **-lehrer**, m. geistlig Lærer, c.; Kirkefader, c.; **-lied**, n. Salme, c.; **-maus**, f. i: **arm wie eine — — sein**, være saa fattig som en Kirkerotte; **-musik**, f. Kirkemusik, c.; **-ordnung**, f. Kirkeanordning, c.; Kirkeritual, n.; Agende, c.; **-patron**, m. Kirkepatron, c.; **-pfleger**, m. Kirkeværge, c.; **-rat(h)**, m. Konsistorialraad, c.; Konsistorium, n.; **-raub**, m. Kirkeran, n.; **-räuber**, m. Kirkerøver, c.; **-recht**, n. Kirkeret, c.; den kanoniske Ret; **-sache**, f. kirkelig Sag, c.; **-satz**, m. Patronatsret, c.; **-satzung**, f. Dogme, n.; **-sitz**, m. Kirkestol, c.; Stolestade, n.; **-spaltung**, f. Schisma, n.; **-staat**, m. Kirkestat, c.; **-steuer**, f. Kirkeskat, c.; **-stock**, m. Kirkeblok, c.; **-stuhl**, m. Kirkestol, c.; Stolestade, n.; **-vater**, m. Kirkefader, c.; **-versammlung**, f. Kirkeforsamling, Synode, c.; **-vorsteher**, m. Kirkeværge, Kirkepatron, c.; **-zeitung**, f. Kirketidende, c.; **-zucht**, f. Kirketugt, c.

Kirchentum, n. **-s** ub. pl. Kirkelighed, c.

Kirchlich, adj. kirkelig. — **Kirchlichkeit**, f. Kirkelighed, c.

Kirchner, m. **-s** pl. ſ. sg. Degn, Klokker, Sakristan, c.

Kirchnerei, f. **-en**. Degnebolig, Klokkerbolig, c.; Degneembede, Klokkerembede, n.

Kirch, (**Kire**,) m. **-es -e**. Skindpels; Rejsekappe, c.

Kirgise, m. **-n -n**. Kirgiser, c.

Kirmes, **Kirmse**, f. **-n**. Kirkeindvielsesfest, c.

Kirre, adj. tam; — **machen**, tæmme.

Kirre, f. ub. pl. Tamhed, c.; Lokken, c.; Lokkeplads, c.

Kirren, v. t. 1. gjøre tam, tæmme; lokke, kalde paa; lægge Lokkemad for; v. i. m. h. kurre.

Kirrung, f. **-en**. Tæmmen, Lokken, c.; (Jagt.) Lokkemad, c.; Lokkeplads, c.

Kirsch, m. **-es -e**. Kirsebærbrændevin, c.

Kirsche, f. **-n**. Kirsebær, n.; † Kirsebærtræ, n. | **Kirsch(en)-baum**, m. Kirsebærtræ, n.; **-beißer**, m. se **Kernbeißer**; **-blüte**, f. Kirsebærblomst, c.; **-branntwein**, m. Kirsebærbrændevin, c.; **-braun**, mørkerød; **-fink**, m. se **Kernbeißer**; **-fleisch**, n. Kirsebærmarmelade, c.; **-geist**, m. Kirsebærlikør, c.; **-kern**, m. Kirsebærkjærne, c.; **-rot(h)**, kirsebærrød, cerisrød; **-saft**, m. Kirsebærsaft, c.; **-suppe**, f. Kirsebærsuppe, c.; **-vogel**, m. Guldpirol, Guldtrosse, c. (Oriolus galbula); **-wasser**, n. se **—branntwein**; **-wein**, m. Kirsebærvin, c.

Kirsei, m. (n.) **-es** ub. pl. Kersej, Kirsej, n.

Kissen, n. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Kißchen**, **Kißlein**, n.) Pude, c. | **Kissen-bezug**, m., **-bühre**, f., **-überzug**, m., **-zieche**, f. Pudebetræk, Pudevaar, n.

Kiste, f. **-n**. (Dim. **Kistchen**, **Kistlein**, n.) Kiste, Kasse, c. | **Kisten-deckel**, m. Kistelaag, n.; **-füllung**, f. × Udstyr af Linned, n.; **-pfand**, n. haandfanet Pant, n.

Kister, **Kistler**, **Kistner**, m. **-s** pl. ſ. sg. Snedker, c.

Kitt, m. **-es -e**. Kit, n.

Kittel, m. **-s** pl. ſ. sg. Kittel, Bluse, c.; **Einen beim — kriegen**, tage en i Kraben.

Kitten, v. t. 1. kitte.

Kittern, v. i. 1. m. h. smaale, sniſe.

Kitze, f. **-n**. Kid, n.; Hunkat, c.

Kitzel, m. **-s** ub. pl. Kildren; Kildenhed, Kloe, Kloen, c.; Skadefryd, Brantenhed, c. | **Kitzel-husten**, m. Krillehoſte, c.

Kitz(e)lig, adj. kilden; fig. krippen, vranten, vanſtelig, betænkelig; **eine -e Sache**, en kilden Sag. — **Kitz(e)ligkeit**, f. Kildenhed, Krippenhed, c.

Kitzeln, v. t. 1. kilde, kildre; **es kitzelt mich**, det pirrer, kildrer, fryder mig; **ſich über etw.** —, × hemmelig glæde ſig over noget.

Kitzeln, v. i. 1. m. h. kaste Kid, faa Kid.

Kitzelung, f. se **Kitzel**.

Kitzler, m. **-s** pl. ſ. sg. Klitoris, c.

Klabastern, v. i. 1. m. h. trave støjende frem og tilbage; × v. t. banke.

Klabautermann, m. **-s -änner**. Skibsnisse, c.

Klacken, **klackſen**, v. i. 1. m. h. klatte.

Kladde, f. **-n**. Kladde, Kladdebog, c.

Klaffen, v. i. 1. m. h. bjæffe, gø; gabe, staa aaben, ikke slutte til; m. ſ. aabne ſig, staa til at staa aaben; **die -nden Hunde**, de halsende Hunde. | **Klaff-muſchel**, f. Sandmusling, c. (Mya).

Klaffen, v. i. 1. m. h. aabne libt, staa til at staa aaben; † bjæffe.

Klaffer, m. **-s** pl. ſ. sg. Sandmusling, c.

Klaffer, m. **-s** pl. ſ. sg. Bjæffer, c.; fig. Skjændegjæſt, c.; Skjaller, Skratte, c. (Rhinanthus).

Klafter, f. **-n**. (m. n. pl. ſ. sg.). Favn, c., Favnemaal, n. | **Klafter-holz**, n. Favnebrænde, n.; **-maß**, n. Favnemaal, n.; **-setzer**, m. Favnsætter, c.

Klafter, m. **-s** pl. ſ. sg. Skjaller, Skratte, c. (Rhinanthus).

Klafterig, adj. holdende en Favn.

Klaftern, v. t. 1. favnſætte; maale med udbredte Arme.

Klagbar, adj. paaklagelig; **er iſt — geworden**, han har bragt Sagen for Retten; **die Sache iſt — geworden**, Sagen er bragt for Retten.

Klage, f. **-n**. Klagen, Klynken, c.; Klage, c., Klagemaal, n. | **Klage-frau**, f. se **-weib**; **-gedicht**, n. Sørgedigt, n.; **-geſang**, m. Klagesang, c.; **-geſchrei**, n. Klageskrig, n.; **-haus**, n. Sørgehus, n.; **-laut**, m. Klagelyd, c.; **-lied**,

n. Klagedigt, n., Klagesang, Elegi, c.; **-punkt**, m. Klagepunkt, n.; **-ruf**, m. Klageraab, n.; **-schrei**, m. Klageskrig, n.; **-schrift**, f. Klageskrift, n.; **-ton**, m. Klagetone, Klagelyd, c.; **-weib**, n. Grædekone, c.

Klägeln, v. i. 1. m. h. † klynke, klage uden Grund.

Klagen, v. i. 1. m. h: klage; **über einen —**, klage over en; **um etw. —**, klage over Tabet af noget; **bei dem Richter wegen (über eine) einer Beleidigung wider (gegen) jemand —**, klage for Dommeren over noget imod en; v. r. klage over.

Klager, m. **-s** pl. ſ. sg. en klagende, en jammrende.

Kläger, m. **-s** pl. ſ. sg. Klager, Anklager, c.

Klägerin, f. **-nen**. Klagerinde, c.

Kläglich, adj. klagende, beklagelig, ynkelig, bedrøvelig, ynkværdig. — **Kläglichkeit**, f. Beklagelighed, Ynkelighed, c.

Klaglos, adj. ikke klagende; **Einen — stellen, machen**, tilfredsstille en.

Klamm, adj. snæver, trang; stivfrossen; fig. beklemt, bængstet.

Klamme, f. **-n**. Bjærgkløft, c.

Klammen, v. t. 1. føje fast sammen.

Klammer, f. **-n**. Krampe, Klammer, c.; **hölzerne —**, Klemme, c.; Parenthes, c.

Klammern, v. t. 1. klamre, holde fast med Klamre; **sich an etw. —**, klamre sig fast til noget; × klemme.

Klamotte, f. **-n**. Murstensbrok, c.

Klampe, f. **-n**. se **Klammer**; (til Søs) Klampe, c.

Klang, m. **-es -änge**. Klang, c. | **Klangboden**, m. Resonansbund, c.; **-farbe**, f. Klangfarve, c.; **-figur**, f. Klangfigur, c.; **-lehre**, f. Akustik, c.; **-los**, klangløs; **-losigkeit**, f. Klangløshed, c.; **-messer**, m. Lydmaaler, c.; **-reich, -voll**, klangfuld; **-welle**, f. Lydbølge, c.; **-wort**, n. klangfuldt Ord, n.

Klapp, m. **-es -e**. Klap, Klask, n.

Klappe, f. **-n**. (Dim. **Klöppchen, Klöpplein**, n.) Klap, Lem, Faldbør, c.; Laag, Dækſel, n.; **Klap**, c., Opslag, n.; Ventil, c.; Fluesmække, c.; **zwei Fliegen mit einer — schlagen**, slaa to Fluer med et Smæk. | **Klappen-feder**, f. Klapfjer, c.; **-horn**, n. Klaphorn, n.; **-ventil**, n. Klapventil, c.

Klappen, v. i. 1. m. h. klappe, klapre, klaske, smække; klappe op, slaa op; paske, rime, passe sammen. | **Klapp-bettstelle**, f. Feltseng, c.; **-bord**, m. Skvætbord, n.; **-brücke**, f. Klapbro, c.; **-fenster**, n. Trækrude, c., Skydevindue, n.; **-holz**, n. Stavtræ, n.; **-hut**, m. Hat, som kan slaas sammen, c.; **-leiter**, f. Stige, der kan slaas sammen; **-messer**, n. Foldekniv, c.; **-mütze**, f. Hue, som kan slaas op, c.; Klapmydse, c. (Cystophora cristata); **-sessel**, m. se **-stuhl**; **-sitz**, m. Sæde i et Theater, der kan slaas op; **-stiefel**, m. Kravestøvle, c.; **-stuhl**, m. Feltstol, c.; **-thür**, f. Faldbør, Kjælderlem, c.; **-tisch**, m. Fløjbord, Slagbord, n.; **-verdeck**, n. Kalesche, c.

Klapper, f. **-n**. Skralde, Rangle, c.

Klapperei, f. **-n**. Klapren, c.; fig. Bravl, n.

Klapperig, adj. klaprende.

Klappern, v. i. 1. m. h. klapre; knebre; sludre, bravle. | **Klapper-bein**, m. (n.) Døden som Skelet; **-bürr**, forfærdelig mager; **-jagd**, f. Klapjagt, c.; **-kasten**, m. daarligt Fortepiano; **-kraut**, n. Skjaller, Skratte, c. (Rhinanthus cristæ galli); **-mann**, m. Klapper, c.; Døden, som Skelet; Bravlehoved, n.; **-maul**, n. Sladdermund, c.; **-mühle**, f. Klappermølle, c.; fig. Sladdermund, c.; **-rose**, f. Korn-Valmue (Papaver Rhoeas); **-schlange**, f. Klapperslange, c.; **-schuld**, f. Klatgjæld, c.; **-storch**, m. × Stork, c.; **-topf**, m. se **-kraut**.

Klappern, v. i. 1. m. h. klapre stærkt.

Klaps, m. **-es -äpse**. Klap, Klask, Smæk, n.

Klapsen, v. i. 1. m. h. klapse, klaske.

Klar, adj. klar; lys, gjennemsigtig; fig. tydelig, forstaaelig, fattelig; klær; fin; pur, ren, uforfalsket; **etw. — einsehen**, indse noget klart; **das ist —**, det er klart, tydeligt; **etw. mit -en Worten aussprechen**, sige noget med tydelige Ord; **-en Bescheid geben**, give tydelig Besked; **Einen -en Wein einschenken**, fig. give en ren Besked; **über eine Sache im -en sein**, være paa det rene med noget; **etw. ins -e bringen**, bringe noget i Orden; **klapp und —**, klappet og klart; (til Søs) **etw. — machen**, gjøre klar; **den Boden — machen**, rydde Træerne. | **Klar-äugig, -blickend**, klarsejet; **-fädig**, × fintraadet.

Klare, f. ub. pl. Finhed, Klarhed, c.; × Stivelse, c.

Klären, v. t. 1. (til Søs) gjøre klar, klare.

Klären, v. t. 1. klare, gjøre klar, rense; **sich —**, klares, blive klar, lysne. — **Klärung**, f. Klaring, Rensning, c.

Klarheit, f. ub. pl. Klarhed, Tydeligheb, Gjennemsigtighed; fig. Finhed, Skærhed, c.

Klari(e)ren, v. t. 1. klarere. — **Klari(e)rung**, f. Klarering, c.

Klarinette, f. **-n**. Klarinet, c.

Klärlich, adv. klarlig.

Klärsel, n. **-s** pl. ſ. sg. renset Sukkersaft, c.

Klasse, f. **-n**. Klasse, c. | **Klassen-eint(h)eilung**, f. Klasseinddeling, c.; **-geist**, m. Kasseaand, c.; **-lehrer**, m. Klasselærer, c.; **-lotterie**, f. Klassetotteri, n.; **-steuer**, f. Klassestat, c.; **-zimmer**, n. Klasseværelse, n.

Klassifici(e)ren, v. t. 1. klassificere.

Klassiker, m. **-s** pl. ſ. sg. Klassiker, c.

Klassisch, adj. klassisk.

Klassizität, f. ub. pl. Klassicitet, c.

Klatsch, m. **-es -e**. Klask, n.; Sludder, Sladder, c.

Klatsche, f. **-n**. Smække, Fluesmække, c.; fig. sladderagtigt Fruentimmer, n.

Klätscheln, v. i. 1. m. h. klaske lidt.

Klatschen v. i. 1. m. h. klaske, smælde; klappe; sladre; **in die Hände** —, klappe i Hænderne; v. t. udbasune, bringe ud iblandt Folk; **Eim. Beifall** —, tilklappe en Bifald. | **Klatsch-base**, f. se **-schwester**; **-büchse**, f. Blaffert, c.; **-geschichte**, f. Sladderhistorie, c.; **-gesellschaft**, f. Sladderselskab, n.; **-maul**, n. Sladdermund, Sladderhank, c.; **-naß**, pjaskvaad; **-nest**, n. Sladderhul, n.; **-rose**, f. Kornvalmue, c. (Papaver Rhoeas); **-schwester**, f. Sladderkælling, Sladdersøster, c.; **-sucht**, f. Sladdersyge, c.; **-süchtig**, sladderagtig; **-weib**, n. se **-schwester**.

Klatscher, m. **-s** pl. ſ. sg. Klapper, c.

Klätscher, m. **-s** pl. ſ. sg. Sladderhank, c., Sladrer, c.

Klätscherei, f. **-en** Sladder, c.

Klätscherin, f. **-nen**. Sladdersøster, Sladderkælling, c.

Klatschhaft, **klatschig**, adj. sladderagtig, sladdervorn. — **Klatschhaftigkeit**, f. Sladderagtighed, c.

Klatte, f. **-n**. × sammenklistret, uredt Haartot, c.

Klauben, v. t. 1. pille; gnave; **lange über etw.** —, gruble længe over noget; **etw. heraus** —, udgrunde, udfinde noget.

Klauberei, f. **-en**. Pillearbejde, n.

Klaue, f. **-n**. Klov, c.; Klo; Stykke Kvæg, Kvæghoved, n.; **in seine -n bekommen**, faa i sine Kløer; **eine schlechte — haben**, skrive en daarlig Klo. | **Klauen-geld**, n. Kvægskat, c.; **-hammer**, m. Klov, c.; **-seuche**, f. Klovesyge, c.

Klauen, v. t. 1. kradse med Kløerne; gribe med Kløerne.

Klauig, adj. forsynet med Kløer.

Klause, f. **-n**. Munkecelle, Hytte, Eremithytte, c.; snævert Bjærgpas, n.; Sluse, c.

Klausel, f. **-n**. Klausul, Betingelse, c.

Klausner, m. **-s** pl. ſ. sg. Eremit, Eneboer, c.

Klausnerin, f. **-nen**. Eneboerske, c.

Klausur, f. **-en**. Klausur, c.; **in der — arbeiten**, arbejde under Opsyn; Løftet om ikke at forlade Klosteret.

Klaviatur, f. **-en**. Klaviatur, n., Tangentrække, c.

Klavier, n. **-es -e**. Klaver, n. | **Klavier-auszug**, m. Klaverudtog, n.; **-begleitung**, f. Klaveraccompagnement, n.; **-lehrer**, m. Musiklærer, c.; **-schlüssel**, m. Klavernøgle, c.; **-schule**, f. Klaverskole, c.; **-spieler**, m. Klaverspiller, c.

Kleben, v. i. 1. m. h. klæbe; **an (in) einer Sache** —, hænge ved noget; fig. **an einem Orte — bleiben**, blive hængende paa et Sted; **die Hände — lassen**, gjøre lange Fingre; **es bleibt nicht bei ihm** —, han kan intet beholde; **an etw.** —, være hengiven til, indtagen af noget; v. t. kline, klistre. | **Kleb-feuer**, n. Brandraket, c.; **-garn**, n. Fuglenet, n.; **-kraut**, n. Burre-Snerre, c. (Gallium aparine); **-laus**, f. Filtlus, c.; **-netz**, n. se **-garn**.

Kleber, m. **-s** pl. ſ. sg. Kliner, Murophiner, c.; Kister, m.; Gummi, n.; Jærnbaade paa Kløerammen; Burre-Snerre, c.; Spetmejse, c.

Kleber, adj. svag, fin; adv. netop, næppe.

Kleberich, m. **-s -e**. Burre-Snerre, c. (Galium aparine).

Kleberig, **klebrig**, adj. klæbrig. — **Klebrigkeit**, f. Klæbrighed, c.

Kleck, **Klecks**, m. **-es -e**. Klat, Plet, Klik, c.

Klecken, **klecksen**, v. i. 1. m. h. klatte, smøre, skrive slet, male slet; indbringe, hjælpe; forslaa, strække til, klække.

Klecker, **Kleckser**, m. **-s** pl. ſ. sg. Smører, c.; Fusker, c.

Kleckerei, **Kleckserei**, f. **-en**. Klatteri, Smøreri, n.

Kleckig, adj. klattet, besmurt.

Klee, m. **-es -e**. Kløver, c. | **Klee-acker**, m. Kløvermark, c.; **-bau**, m. Kløveravl, c.; **-blatt**, n. Kløverblad, n.; fig. Kløverblad, n.; (Kort) Kløver, Tref, c.; **-futter**, n. Kløverfoder, n.; **-rot(h)**, blaalig rød; **-säure**, f. Kløversyre, c.; **-teufel**, m. Gyvelkvæler, c. (Orobanche ramosa).

Kleffen, v. i. se **klaffen**.

Klei, m. **-es -e**. Kleg, c., klæbrig Jordart, Marskjord, c. | **Klei-boden**, m. Klægjord, c.; **-land**, n. Klægland, Marskland, n.

Kleiben, v. t. og i. 2. (1.) † se **kleben**.

Kleiber, m. **-s** pl. ſ. sg. Kliner, c.; Spetmejse, c. (Sitta europæa).

Kleid, n. **-es -er**. (Dim. **Kleidchen**, **Kleidlein**, n.) Klædning, Kjole, c.; Klæder, pl., Klædebon, n.; Beklædning, c.; **Eim. aus —, zu -e wollen**, ville en til Livs. | **Kleid-aufschürzer**, m. Kjolerem, c.; **-besatz**, m. Kjolebesætning, c.; **-besen**, m., **-bürste**, f. Klædebørste, c.; **-handel**, m. Udsalg af gamle Klæder, n.; **-kammer**, f. Klædekammer, n.; Garderobe, c.; **-laus**, f. Kroplus, c.; **-motte**, f. Klædemøl, n.; **-pracht**, f. Klædepragt, c.; **-rechen**, **-riegel**, m. Tøjknage, c.; **-trübler**, m. Sælger af gamle Klæder, c.; **-schrank**, m., **-spind**, n. Klædeskab, n.; **-ständer**, m. Garderobeholder, c.; **-tracht**, f. Klædedragt, c.

Kleiden, v. t. 1. klæde, paaklæde, beklæde, overtrække; v. i. klæde; **der Hut kleidet dir (dich) gut**. Hatten klæder dig godt.

Kleidlich, adj. se **kleidsam**.

Kleidsam, adj. klædelig. — **Kleidsamkeit**, f. Klædelighed, c.

Kleidung, f. **-en**. Paaklædning, Beklædning, Klædning, c. | **Kleidungs-stück**, n. Klædningsstykke, n.

Kleie, f. **-n**. Klid, n. | **Kleien-bad**, n. Klidbad, n.; **-brot**, n. Klidbrød, n.; **-futter**, n. Klidfoder, n.; **-trank**, m., **-waſſer**, n. Klidvand, n.

Kleien, v. t. 1. ovmudre, renſe; † klø.

Kleiicht, **kleiig**, adj. klæget, klægholdig.

Klein, adj. liden, libet, lille, ſmaa, ſmaat, lort, tynd, fin; føje, af kort Varighed; uvigtig, af ringe Værd; ringe, lav, foragtelig; — **machen**, hugge, ſtære i Stykker; **die Feinde — machen**, overvinde Fjenderne: **etw. — bringen**, blive færdig med noget; **ſich — machen**, ydmyge ſig; **etw. — achten**, ringeagte noget; **— anfangen**, begynde ſmaat; **etw. — kriegen**, × begribe, ſatte; **-es Geld**, Smaapenge; **um ein -es**, næſten; † om kort Tid; **bei -em**, lidt efter lidt; **es iſt mir ein -es**, det er en Bagatel for mig; **-e Leute**, Smaafolk (Børn, Smaataarsfolk). | **Klein-äugig**, med ſmaa Øine; **-bauer**, m. Bolsmand, c.; **-betrieb**, m. lille Bedrift, c.; **-denkend**, ſmaalig; **-enke**, m. Underkarl, c.; **-fügig**, liden, ringe, ubetydelig; **-geiſt**, m. ſmaalig Aand; **-geiſterei**, f. Smaaligheb, c.; **-geld**, n. Smaapenge, pl.; **-geiſtig**, ſmaalig; **-gewehrfeuer**, n. Gevœrild, c.; **-gläubig**, lettroende, ſvagtroende; **-gläubigkeit**, f. Svagtroenheb, c.; **-handel**, m. Smaahandel, Kramhandel, c.; **-händler**, m. Smaahandler, c; **-herzig**, ſnœverhjœrtet; **-herzigkeit**, f. Snœverhjœrtetheb, c.; **-hirn**, n. lille Hjœrne, c.; **-inecht**, m. ſe **-enke**; **-kinderbewahranſtalt**, f. Aſyl, n.; **-laut**, nedſlaaet, mobfalden, forſagt; **-laut werden**, tabe Modet; **-leben**, n. beſtedent Liv, n.; **-maler**, m. Miniaturmaler, c.; **-malerei**, f. Miniaturmaleri, n.; **-mut(h)**, m. (f.), **-müt(h)igkeit**, f. Forſagtheb, Modløsheb, c; **-müt(h)ig**, forſagt, modfalden, modløs; **-ſchmied**, m. Klejnſmed, Laaſeſmed, c.; **-ſtaaten**, pl. Smaaſtater, pl.; **-ſtaatler**, m. Indbygger af en lille Stat; **-ſtaatlich**, vedkommende en lille Stat; **-ſtädter**, m. Kjøbſtadbeboer; Bebver af en lille Stad, c.; **-ſtädtiſch**, kjøbſtadagtig; ſom Skik og Brug er i Smaaſtæder; **-verkauf**, m. Detailudſalg, n.; **-vieh**, n. Smaadvæg, n.

Kleinaſien, n. -s. Lilleaſien, n.

Kleinaſiatiſch, adj. lilleaſiatiſk.

Kleine, f. ub. pl. Lidenheb, Ringheb, c.

Kleinelei, f. **-en**. Smaaligheb, c.

Kleinen, v. t. 1. gjøre ſmaat.

Kleinern, v. t. 1. formindſe, gjøre mindre.

Kleinheit, f. **-en**. Lidenheb, Ringheb, c.

Kleinigkeit, f. **-en**. Ubetydelighed, Smaating, Bagatel, c.; Smaatteri, n. | **Kleinigkeits-geiſt**, m. ſmaalig Aand, c.; **-krämer**, m. Pedant, c.; **-krämerei**, f. Pedanteri, n.

Kleinlich, adj. ſmaalig. — **Kleinlichkeit**, f. Smaaligheb, c.

Kleinod, n. **-es -e**. Klenodie, n.

Kleiſche, f. ſe **Kliſche**.

Kleiſter, m. **-s** pl. ſ. sg. Kliſter, n. | **Kleiſtertopf**, m. Kliſterpotte, c.

Kleiſterig, adj. kliſteragtig.

Kleiſtern, v. t. 1. kliſtre.

Klemm, adj. ſe **klamm**.

Klemme, f. **-n**. Klemme, c.; ſnœvert Rum; Mundklemme, c.; Knibe, Forlegenheb, Kattepine, c.; **in der — ſein, ſitzen, ſtecken**, være i Knibe; **in die — kommen, geraten**, komme i Knibe; **aus der — ſein**, være ude af Knipen.

Klemmen, v. t. 1. klemme, knibe. | **Klemmſchraube**, f. Klemmeſtrue, c.

Klemmer, m. **-s** pl. ſ sg. Klemme, c.

Klemmig, adj. (Bjœrgv.) faſt.

Klempern, v. i. 1. m. h. klimpre.

Klempner, m. **-s** pl. ſ. sg. Blikkenſlager, c. | **Klempner-arbeit**, f. Blikkenſlagerarbejde, n.

Klempnerei, f. **-en**. Blikkenſlagerhaandværk, Blikkenſlagerværkſted, n.

Klempnern, v. i. 1. m. h. gjøre Blikkenſlagerarbejde.

Klepper, m. **-s** pl. ſ. sg. Klepper, Kleppert, c.; Traver, Rideheſt, c.; × en, der løber meget omkring.

Klerikal, adj. klerikal.

Kleriker, m. **-s** pl. ſ. sg. **Klerk**, gejſtlig Mand, c.

Klerus, m. **Kleriſei**, f. ub. pl. Kleresi, n.

Klette, f **-n**. Burre, c. (Lappa); **zuſammenhängen wie die Kletten**, hœnge ſammen ſom Ærtehalm; **Einen eine — anheften, anwerfen**, ſætte en Klik paa en; † Trœpikker, c. (Certhia). | **Kletten-wurzel**, f. Burrerob, c.

Kletterer, m. **-s** pl. ſ. sg. Klatrer, c.

Klettern, v. i. 1. m. ſ. klatre, klavre. | **Kletter-fuß**, m. Klatrefod, c.; **-pflanze**, f. Slyngplante, c.; **-ſtange**, f. Klatreſtang, c.; **-übung**, f. Klatreøvelſe, c.; **-vogel**, m. Klatrefugl, c.

Klick, **Klicks**, m. ſe **Kleck**.

Klicke, f. **-n**. Klike, c.

Klicken, v. t. 1. kline.

Klieben, v. i. 2. (1.) m. h. ſpaltes, ſlœkkes, kløves; v. t. ſpalte, ſlœkke, kløve.

Kliebig, adj. ſom let lader ſig kløve, kløftig.

Klient, m. **-en -en**. Klient, c.

Kliſche, f. **-n**. Slette, c. (Pleuronectes Limanda).

Klima, n. **-s -te**. Klima, n. | **Klima-fieber**, n. Klimatfeber, c.

Klimatiſch, adj. klimatiſt, efter Jord- og Himmelſtrøget.

Klimmen, v. i. 2. (1.) m. ſ. klatre, klavre, klyne.

Klimperei, f. ſe **Geklimper**.

Klimpern, v. i. 1. m. h. klimpre. | **Klimperkaſten**, m. daarligt Klaver, n.

Klinge, f. **-n**. Klinge, c., Blad, n.; Kaardeklinge, Kaarde, c.; **Einen vor die — fordern**, udfordre en paa Kaarde; **über die — ſpringen laſſen**, lade ſpringe over Klingen, nedhugge;

nicht bei der — bleiben, ikke blive ved Sagen; snæver Kløft, dyb Dal.

Klingel, *f.* **-n**. lille Metalklokke; Bjælde, c.; **die — ziehen**, trække i Klokken, ringe paa. | **Klingel-beutel**, m. Pung med en Klokke ved, som ombæres i nogle Kirker i Stedet for Tavle; **-schnur**, f., **-zug**, m. Klokkestræng, c.

Klingeln, v. i. 1. m. h. ringe.

Klingen, v. i. 2. m. h. klinge, lyde, gjalde, runge; **die Ohren — mir**, det ringer for mine Øren; **mit den Gläsern —**, (ofte 1.), klinke med Glassene. | **Kling-beutel**, m. se **Klingel-beutel**; **-gedicht**, n. Sonet, c.; **-klang**, m. Klingklang, c.

Klinik, f. ub. pl. **Klinik**, c.

Klinisch, adj. **klinisk**.

Klinke, f. **-n**. **Klinke**, Dørklinke, c.

Klinken, v. i. 1. m. h. trykke paa Dørklinken.

Klinker, m. **-s** pl. ſ. sg. Klinker, c. (Murſten).

Klinſe, **Klinze**, f. **-n**. Ridſe, Spalte, Sprække, c.

Klippe, f. **-n**. Klippe, c., Skjær, n. | **Klippenbock**, m. Stenbuk, c.; **-reich**, **-voll**, klippefuld. — **Klipp(en)-fiſch**, m. Skælſinnefiſt, c. (Chætodon); Klipfiſt, c.; Slags Haj, (Squalus glacialis).

Klippen, v. i. 1. m. h. klapre, banke. | **Klipp-kanne**, f. Laaglande, c.; **-kram**, m. Smaahandel, c.; **-krämer**, m. Kræmmer, c.; **-krug**, m. Kippe, Krus, c.; **-ſchenke**, f. ſe **-krug**; **-ſchuh**, f. Klatgjæld, Smaagjæld, c.; **-ſchule**, f. Pogeſtole, c.

Klipper, m. **-s** pl. ſ. sg. Blikkenſlager, c.; Klipperſtik, n. (hurtig ſejlende Skib).

Klippern, v. i. 1. m. h. klapre.

Klippig, adj. klippefuld.

Klipping, m. **-s -e**. Klipping, c.

Klirren, v. i. 1. m. ſ. klirre, dirre.

Klichee, f. **-n**. Cliché, c.

Klich(e)ren, v. t. 1. clichere.

Klitſch, m. **-es -e**. × Klat, Klask, Klump, c.

Klitſchen, v. i. 1. m. h. klaske; ſmække.

Klitſchig, adj. × klæget.

Klitter, m. **-s** pl. ſ. sg. Klak, Klat, c.

Klittern, v. t. 1. ſmøre, klatte. | **Klitterſchulden** pl. Klatgjæld, Smaagjæld, c.

Kloake, f. **-n**. (**Kloak**, m. **-s -e**). Kloak, Skarnkiſte, c.; Kloak, c. (Udtømmelseskanal hos Fugle og Krybdyr).

Kloben, m. **-s** pl. ſ. sg. det kløvede Jærn, hvori en Vægt hænger, og hvori Tungen er anbragt; Fængſel for Bibrouningen, n.; Bundt, Knippe, n. (Hør osv.); Gaffeltang, c.; Siddepind til Falke, c.; Fuglefælde, c.; Dørhængsel, n.; Vindeblok, Hiſſeblok, c.; Tang; Skrueſtok, c. | **Kloben-holz**, n. ukløvet Favnebrænde; **-ſäge**, f. Langſav, c.

Kloben, v. t. ſe **klieben**.

Klobig, adj. klodſet, plump.

Klopfe, f. **-n**. ſe **Klupfe**; × Prygl, Bank, pl.

Klöpfel, m. ſe **Klöppel**.

Klopfen, v. i. 1. m. h. og t. banke, klappe; **das Herz klopft**, Hjærtet banker; **an die Thür —**, banke paa Døren; **Eim. auf die Wange —**, klappe en paa Kinden; **Geld auf den Schwanz —**, ſtikke Penge til Side; (ogſaa) bortødſle Penge.

Klopf-fechter, m. Fægter, c.; (ſom fægter for Penge); fig. trættekjær Skribent; **-geiſter**, pl. Bankeaander; **-hammer**, m. Dørhammer, c.; **-hengſt**, m. Klaphingſt, c.; **-holz**, n. Bankeræ, n.; **-jagen**, n. Klapjagt, c.; **-ring**, m. Dørhammer, c.; **-ſee**, f. Stybrejø, c.

Klopfer, m. **-s** pl. ſ. sg. en, ſom banker; Klopper, c.; Dørhammer, c.

Klöppel, m. **-s** pl. ſ. sg. Knippel; Trommeſtik; Knevel, Klokkeknevel, c.; Kniplepind, c.

Klöppeln, v. t. 1. kniple; **einen Hund —**, hænge en Klods paa en Hund. | **Klöppel-arbeit**, f. Kniplearbejde, n.; **-arbeiterin**, f. Kniplerſte, c.; **-garn**, n. Knipletraad, c.; **-kiſſen**, n. Kniplepude, c.; **-lade**, f. ſe **-pult**; **-nadel**, f. Kniplepind, c.; **-pult**, n. Kniplebrin, n.; **-zwirn**, m. Knipletraad, c.

Klöpplerin, f. **-nen**. Kniplerſte, Kniplepige, c.

Klops, m. **-es -e**. Bankekjød, n.

Klosett, n. **-s -e** (**-s**). Kloſet, n.

Kloß, m. **-es -öße**. (Dim. **Klößchen**, **Klößlein**, n.) Klump, Jordklump; Bolle, Kjødbolle, Brødbolle, c.

Klößig, adj. klæget.

Kloſter, n. **-s -öſter**. Kloſter, n. | **Kloſterbeere**, f. Stikkelsbær, n.; **-brauch**, m. Kloſterſtik, c.; **-bruder**, m. Kloſterbroder, Munk, c.; **-frau**, f. Nonne, c.; **-gang**, m. Kloſtergang, Korsgang, c.; **-garten**, m. Kloſterhave, c.; **-gebäude**, n. Kloſterbygning, c.; **-gelübde**, n. Kloſterløfte, n.; **-gewölbe**, n. Kloſterhvælving, c.; **-gut**, n. Kloſtergods, n.; **-kirche**, f. Kloſterkirke, c.; **-leben**, n. Kloſterliv, n.; **-mauer**, f. Kloſtermur, c.; **-ordnung**, f. ſe **-brauch**; **-regel**, f. Kloſterregel, c.; **-ſchule**, f. Kloſterſkole, c.; **-ſchweſter**, f. Nonne, c.; **-ſtrafe**, f. Kloſterſtraf, c.; **-tracht**, f. Kloſterdragt, c.; **-vogt**, m. Kloſterfoged, c.; **-zelle**, f. Kloſtercelle, c.; **-zucht**, f. Kloſtertugt, c.

Klöſterlich, adj. kloſterlig, kloſtermæſſig. — **Klöſterlichkeit**, f. Kloſterlighed, c.

Klöſterling, m. **-s -e**. Kloſterelev, c.

Klote, f. **-n**. × Tørvestabel, c.

Kloten, m. **-s** pl. ſ. sg. (til Søs) Klaabe, c.

Klotz, m. **-es -ötze**. (Dim. **Klötzchen**, **Klötzlein**, n.) Klods, Klump, c.; fig. Klods, Tølper, Stud, c. | **Klotz-kopf**, m. × Tøsehoved, Fæ, n.; **-köpfig**, dum, tøsket.

Klotzen, v. i. 1. m. h. glo; bevæge ſig kluntet, klodſet; v. t. betale, ſpytte i Bøsſen, punge ud.

Klotzig, adj. klumpet; grov, ubehøvlet, klodſet, kluntet.

Klub(b), m. **-s -s.** Klub, c.

Kluft, f. **-n.** × Knappenaal, c.

Kluft, f. **-üfte.** (Dim. **Klüftchen, Klüftlein**, n.) Kløft, Bjærgkløft, Klippekløft; Spalte, c.; kløvet, spaltet Ting; Tang. Ildtang, c. | **Kluft-holz**, n. kløvet Brænde, n.

Klüften, v. t. 1. kløve.

Klüftig, adj. sprukken, fuld af Sprækker, revnet, kløftet; × sindrig, opfindsom.

Klug, adj. klog, fornuftig, indsigtsfuld; **nicht —**, ikke klog, ikke ved Forstanden; **den K-en spielen**, agere klog; **aus etw. — werden**, blive klog paa noget; **durch Schaden wird man —**, ved Skade bliver man klog.

Klügelei, f. **-en.** Spidsfindighed, c., Haarkløveri, n.

Klügeln, v. i. 1. m. h. ponse paa, haarkløve, spekulere.

Klugheit, f. ub. pl. Klogskab, Klogtighed, c. | **Klugheits-lehre**, f. Klogskabslære, c.; **-regel**, f. Klogskabsregel, c.

Klügler, m. **-s** pl. ſ. sg. Haarkløver, Spidsfindighedskræmmer, c.

Klüglich, adv. klogelig, klogt, snildelig.

Klügling, m. **-s -e.** Haarkløver; en, der tror sig klog.

Klump, m. **-es -ümpe.** (Dim. **Klümpchen, Klümplein**, n.) Klump, c.; Bolle, c. | **Klumpfisch**, m. Klumpfisk, c. (Tetrodon mola); **-fuß**, m. Klumpfod, c.; **-füßig**, klumpfodet.

Klumpen, m. **-s** pl. ſ. sg. Klump; Hob, Dynge, c. | **Klumpen-weise**, klumpevis, hobevis.

Klümperig, adj. klumpet.

Klümpern, v. r. 1. smulre, falde hen i Brokker: klumpe sig, blive klumpet.

Klumpig, adj. klumpet.

Klüngel, m. **-s** pl. ſ. sg. Nøgle, c.; Klump, c.

Klunker, m. **-s** pl. ſ. sg. (f. **-n**). Dust, Kvast; Klump, c.

Klunkerig, adj. forsynet med Kvaster; fuld af Klumper.

Klunſe, f. **-n.** Ribſe, Spalte, c.

Kluppe, f. **-n.** Tang, Klemme, c.; fig. Klemme, Knibe, c.; **Einen in der — haben**, have en i Knibe; † Klump, c.

Klüſe, f. **-n.** Klyds, n. | **Klüs-band**, n. Klydsbaand, n.; **-holz**, n. Klydstræ, n.; **-loch**, n. Klydshul, Klydsgat, n.; **-sack**, m. Klydssæk, c. — **Klüſen-pfropf**, m. Klydsprop, c.

Klüver, f. **-n.** Klyver, c | **Klüver-baum**, m. Klyverbom, c.; **-fall**, m. Klyverfald, n.

Klyſtier, n. **-es -e.** Klyster, Lavement, n. | **Klyſtier-ſpritze**, f. Klysterſprøjte, c.

Klyſtieren, v. t. 1. give Lavement, sætte Klyster.

Knabbern, v. i. 1. m. h. gnave.

Knabe, m. **-n -n.** Dreng, *Gut, c. (Dim. **Knäbchen, Knäblein**, n. lille Dreng, Purk, Pog, *Gutunge, c.). | **Knaben-alter**, n. Drengealder, c.; **-kraut**, n. Gjøgeurt, c. (Orchis); **-mäßig**, drengeagtig; **-ſchänder**, m. Pæderast, c.; **-ſchänderei**, f. Pæderasti, n.; **-ſchule**, f. Drengeskole, c.; **-ſtimme**, f. Drengestemme, c.; **-ſtreich**, m. Drengestreg, c.; **-zeit**, f. Drengealder, c.

Knabenhaft, adj. drengeagtig.

Knabenheit, Knabenſchaft, f. ub. pl. Drengealder, c.

Knack, m. **-es -e.** Knæk, n.; lavt Krat, n.

Knacken, v. i. 1. m. h. knække, knage; v. t. knække. | **Knack-beere**, f. Skovjordbær, n.; **-mandel**, f. Krakmandel, c.; **-wurſt**, f. tynd Medisterpølse, c.

Knacker, m. **-s** pl. ſ. sg. Knækker, c., Knæk, n.

Knackerig, adj. knækkende.

Knacks, m. se **Knack.**

Knackſen, v. i. 1. m. h. knage, knække.

Knagge, f. **-n.** (**Knaggen**, m.) Knort, c.

Knall, m. **-es -e** (**-alle**). Knald, Skrald, Smæld, n. | **Knall-bonbon**, m. Knaldbonbon, n.; **-büchſe**, f. Knallert, c.; **-effekt**, m. Knaldeffekt, c.; **-erbſe**, f. Knaldært, c.; **-gas**, n. eksploderende Gas, c.; **-glas**, n. Knaldglas, n.; **-gold**, n. Knaldguld, n.; **-pulver**, n. Knaldpulver, n.; **-ſchote**, f. × Lysing, c.; **-ſilber**, n. Knaldsølv, n.

Knallen, v. i. 1. m. h. knalde; v. t. nedslyde; fig. sluffe, bedrage.

Knapp, adj. tætsluttende; knap, kneben, snæver, trang, sjælden; sparsommelig, nøjeregnende; næppe; kort, strag derpaa.

Knappe, m. **-n -n.** Væbner, Page, Vaabenbrager, Riddersvend, c.; Svend, c. (Møller, Bjærgmand, Dugmager).

Knappen, v. i. 1. m. h. knække; knitre; vakle, halte lidt; være kneben; v. t. knække; knibe. | **Knapp-ſack**, m. Proviantsæk, Proviantaske, c.

Knapperei, f. **-en.** Kniberi, n.

Knappern, v. i. se **knabbern.**

Knappheit, f. ub. pl. Knaphed; Snæverhed, Knebenhed, c.

Knappſchaft, f. **-en.** samtlige Svende i et Lav el. paa et Sted.

Knarfeln, v. i. se **knabbern.**

Knarpeln, v. i. 1. m. h. knase.

Knarre, f. **-n.** Skralde, c.

Knarren, v. i. 1. m. h. knirke, knarke, skratte, skrige; skralde.

Knarrer, m. **-s** pl. ſ. sg. Vagtelkonge, c.

Knarrig, adj. knirkende.

Knaſt, m. **-es -e.** Knast, Knort, c.; **ein reicher —**, en rig Knast.

Knaſter, m. **-s** pl. ſ. sg. Knaster, c.; se ogsaa **Knaſt.**

Knaſtern, v. i. 1. m. h. knitre, knage, brage; fig. × brumme, knurre. | **Knaſter-bart**, m. Knurrepotte, Gnavpose, c.

Knattern, v. i. 1. m. h. knitre, knage, brage.

Knauel, Knäuel, m. (n.) **-s** pl. ſ. sg. Nugle, *Nøſte, n.; Klump, c.

Knaueln, knäueln, v. t. 1. binde til Nugle.

Knauer, m. **-s** pl. ſ. sg. (Bjærgv.) haard Sten, c.

Knauerig, adj. fuld af haard Sten.

Knauf, m. **-es -äufe**. Knap, c., Kapitæl, c.

Knaupeln, v. i. 1. m. h. gnave, gnalde, gnaſte.

Knaus, m. **-es -e**. (**-äuſe**). Endeſtive, c.

Knauſer, m. **-s**. pl ſ. sg. × Gnier, c.

Knauſerei, f. **-en**. Gnieri, n.

Knauſerig, adj. gnieragtig.

Knauſern, v. i. 1. m. h. gnie, være karrig.

Knauſt, m. ſe **Knaus**.

Knautſch, m. **-es -e** (**-äutſche**). Bræk, n., Fold, c.

Knautſchen, v. t. 1. krølle, folde galt.

Knautſchig, adj. krøllet.

Knebel, m. **-s** pl. ſ. sg. Knevel, Klods, Knippel, c.; Pobelbiſt, c.; Overſtjæg, n.; Kno, c.; fig. Stub, Klods, c. | **Knebel-bart**, m. Knebelsbart, c.; **-ſpieß**, m. Knevelſpyd, n.

Knebeln, v. t. 1. knevle.

Knecht, m. **-es -e**. Karl, Tjeneſtekarl, c.; Træl, Slave, c.; Bøddel, Meſtermand, c.; Stilladsn., Række, c.; **der alte —**, Vagtelkonge, c. (Rallus crex). | **Knecht(s)-arbeit**, f. Karlearbejde, Trælearbejde, n.; **-geiſt**, m. Trælleaand, c.; ſlavisk Sindelag, n.; **-geſtalt**, f. Tjeners Stikkelse, c.; **-ſinn**, m. ſe **-geiſt**.

Knechten, v. t. 1. trælbinde, underkue; v. i. m. h. tjene ſom Karl.

Knechtelei, f. **-en**. Trælleaand, c.

Knechtiſch, adj. trælleagtig, ſlaviſk.

Knechtlich, adj. paſſende ſor en Karl.

Knechtſchaft, f. **-en**. Trælbom, c., Slaveri, n.

Kneif, m. **-es -e**. Krumknib, c. (hos Skomager og Gartner).

Kneifen, v. t. 2. (1.) knibe.

Kneifer, m. **-s** pl. ſ. sg. Lorgnet, c.

Kneipe, f. **-n**. Tang, Knibtang, Klemme, c.; Kippe, c., ringe Værtshus, n.|

Kneipen, v. t. 1. (2.) knibe; ſvire. | **Kneipabend**, m. Svireaften, c.; **-bruder**, m. Sviregaſt, c.; **-lied**, n. Drikkevise, c.; **-ſchenke**, f. Kro, c.; **-wirt(h)**, m. Krovært, Krofader, c.; **-zange**, f. Knibtang, c.

Kneiperei, f. **-en**. Gilde, Lag, n.

Knellen, v. i. ſe **knallen**.

Kneller, m. **-s** pl. ſ. sg. ildelugtende Røgtobak, c.

Knellern, v. i. 1. m. h. lugte ſom daarlig Tobak.

Knetbar, adj. til at ælte.

Kneten, v. t. 1. ælte, *kna, knade; **das —**, Ælten, Æltning, c.

Knick, m. **-es -e**. Knæk, n.; Revne, Spalte, c.; Hjørne, n., Bøjning, c.; Gærde, n., Hæk, c.

Knicken, v. i. 1. m. h. knække, give et Knæk fra ſig; bøje, gaa med krumme Knæ; prutte, tinge; gnie, være karrig; v. t. knække, brække. | **Knick-beinig**, ſlapknæet; **-ſchirm**, m. Knækparaſol, c.

Knicker, m. **-s** pl. ſ. sg. Gnier, c.; × Loppe, c.; Foldeknib, c.; Knækparaſol, c.

Knickerei, f. **-en**. Gnieri, n.

Knickerig, adj. gjerrig, febtet, paaholdende.

Knickern, v. i. 1. m. h. knække; være gjerrig, paaholdende.

Knickicht, n. (m.) **-es -e**. Gærde, n.

Knicks, m. **-es -e**. Nejen; Revne, Sprække, c.; Knæ, n.

Knicksen, v. i. 1. m. h. neje.

Knie, n. **-s -e**. Knæ, n.; **eine Sache übers — brechen**, bryde overtvært i noget. | **Kniehand**, n. Knæbaand, n.; **-beuge**, f., **-bug**, m. Haſe, Knæhaſe, c.; **-beugung**, f. Knæfald, n.; **-fall**, m. Knæfald, n.; **-förmig**, knæformet; **-galgen**, m. enarmet Galge, c.; **-geige**, f. Violoncel, c.; **-gelenk**, n. Knæ, Knæled, n.; **-gürtel**, m. Strømpebaand, n.; **-hoch**, naaende til Knæet; **-holz**, n. Knætømmer, n.; **-hoſe**, f. Knæbuxer, pl.; **-kehle**, f. Haſe, Knæhaſe, c.; **-kiſſen, -polſter**, n. Knæleſtammel, c.; **-riem**, m. Spandrem, Knærem, c.; **-rohr**, n., **-röhre**, f. Knærør, n.; **-ſcheibe**, f. Knæſtal, c.; **-ſchnalle**, f. Knæſpænde, n.; **-ſchiene**, f. Knæſtinne, c.; **-ſtück**, n. Knæſtykke, n.; **-tief**, knæhøj.

Knieen, knien, v. i. 1. m. ſ. knæle, falde paa Knæ; m. h. knæle, ligge paa Knæ.

Kniff, m. **-es -e**. Kniben, c.; den ved Knibning foraarſagede Plet; fig. Kneb, n., Rænke, c.

Kniffelei, f. **-en**. Underfundigheb, c.

Kniffelig, adj. underfundig.

Kniffig, adj. fuld af Kneb.

Knipp, m. **-es -e**. Kniben, c.; Knibs, n.; **Cim. ein -chen ſchlagen**, knibſe ab en. | **Knippſchloß**, n. Smæklaas, c.

Knippen, v. i. ſe **knipſen**.

Knips, m. **-es -e**. Pusling, c.; Knibs, n.; Snaps, c.

Knipſen, v. i. 1. m. h. knibſe.

Knirk, m. **-es -e**. Enebærbuſk, c.

Knirps, m. **-es -e**. Pusling, Dværg, c.

Knirpſig, adj. dværgagtig, lille bitte.

Knirren, v. i. 1. m. h. knirke.

Knirſchen, v. i. 1. m. h. knaſe, knirke; **mit den Zähnen —**, ſtære Tænder; v. t. knuſe.

Knipern, v. i. ſe **knuſpern**.

Kniſtern, v. i. 1. m. h. knitre, ſtrige. | **Kniſter-gold**, n. Bladguld, n.

Knittel, m. ſe **Knüttel**.

Knitter, m. **-s** pl. ſ. sg. Fold, Rynke, c.

Knitterig, adj. forkrøllet; raslende, knitrende; fig. pirrelig.

Knittern, v. i. 1. m. h. knitre; v. t. krølle; v. r. være pirrelig, ærgre ſig. | **Knitter-gold**, n. Bladguld, n.

Knobel, m. se **Knoblauch**.

Knöbel, m. **-s** pl. ſ. sg. × Kno, Knokkel, c.

Knoblauch, m. **-s** ub. pl. Hvidløg, n. (Allium sativum). | **Knoblauchs-brühe**, f. Hvidløgsauce, c.; **-geruch**, m. Hvidløgslugt, c.; **-kraut**, n. Slags Guldkarse, c. (Erysimum alliaria); **-tag**, m. Onsdagen efter Pinse; **-zehe**, f. Hvidløgsknop, c.

Knöchel, m. **-s** pl. ſ. sg. Kno, Knokkel, Ankel, c.; fig. Tærning af Ben, c.

Knöcheln, v. i. 1. m. h. ſpille med Tærninger.

Knochen, m. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Knöchelchen**, **Knöchlein**, n.) Knokkel, c., Ben, n. | **Knochenartig**, knokkelagtig; **-asche**, f. Benaske, c.; **-band**, n. Senebaand, n.; **-bau**, m. Benbygning, c.; **-brand**, m. Benedder, c.; **-bruch**, m. Benbrud, n.; **-dürr**, mager ſom en Benrad: **-brechsler**, m. Bendrejer, c.; **-einrichter**, m. Lebsætter, c.; **-entzündung**, f. Benbetændelse, c.; **-fäule**, f. ſe **-fraß**; **-fisch**, m. Kuffertfiſk, c. (Ostracion); **-fortsatz**, m. Bentap, c.; **-fraß**, m. Benedder, c.; **-gebäude**, n. Knokkelbygning, Benbygning, c.; **-gerippe**, n. Benrad, c., Skelet, n.; **-gerüst**, n. ſe **-gebäude**; **-hand**, f. Knokkelhaand, c.; **-haut**, f. Benhinde, c.; **-lehre**, f. Benlære, Osteologi, c.; **-los**, benløs; **-mann**, m. Knokkelmanden, Døden; **-mehl**, n. Benmel, n.; **-mühle**, f. Benmølle, c.; **-naht**, f. Knogleſøm, c.; **-säge**, f. Benſav, c.; **-splitter**, m. Beniplint, c.

Knöchen, v. t. 1. × martre, pine.

Knochenhaft, adj. knokkelagtig.

Knöchericht, adj. meget mager.

Knöchern, adj. Ben-, af Ben.

Knochig, adj. benet, fuld af Ben, knokkelſtærk.

Knocke, f. **-n**. Hørlok, c.

Knocks, m. **-es -e**. Puf, Slag, n.

Knödel, m. **-s** pl. ſ. sg. Bolle, c.; tørret Pære, c.

Knolle, f. ſe **Knollen**.

Knollen, m. **-s** pl. ſ. sg. Knold, Klump, Knude, Stump, c.; fig. Klods, Knold, c. | **Knollen-gewächs**, n. Knoldvæxt, c.

Knollig, adj. knoldet, knudret; fig. klodſet, plump, grov.

Knopf, m. **-es -öpfe**. (Dim. **Knöpfchen**, **Knöpflein**, n.) Knap, c.; **der — einer Stecknadel**, Hovedet paa en Knappenaal; † Knop, ‡ Knude, c.; × Bolle, c. | **Knopf-form**, f. Knapform, c.; **-gabel**, f. Knapgaffel, c.; **-gießer**, m. Knappeſtøber, c.; **-loch**, n. Knaphul, n.; **-macher**, m. Knapmager, c.; **-nadel**, f. Knappenaal, c.

Knöpfen, v. t. 1. knappe.

Knopper, f. **-n**. Galæble, n.

Knorpel, m. **-s** pl. ſ. sg. Bruſk, c. | **Knorpelartig**, bruſkagtig; **-band**, n. Bruſkbaand, n.; **-fisch**, m. Bruſkfiſk, c.; **-haut**, f. Bruſkhinde, c.; **-platte**, f. Bruſkplade, c.

Knorpelig, adj. bruſkagtig.

Knorpeln, v. t. ſe **knarpeln**.

Knorr, m. ſe **Knorren**.

Knorren, m. **-s** pl. ſ. sg. Knort, Knold, Kno, Knude, Knaſt, Ankelkode, c., Leb, Knæ, n. (paa Straa).

Knorricht, **knorrig**, adj. knortet, knudret.

Knorschel, f. **-n**. × Stikkelsbær, n.

Knorz, m. **-es -e**. Knort, Knaſt, Knude, c.

Knospe, f. **-n**. (Dim. **Knöspchen**, **Knösplein**, n.) Knop, Blomſterknop, Bladknop, c. | **Knospen-artig**, knopagtig; **-bildung**, f. Knopdannelſe, c.; **-förmig**, knoplignende; **-voll**, fuld af Knopper.

Knospen, v. i. 1. m. h. faa Knop, ſætte Knop, ſkyde Knop.

Knospig, adj. knoppet.

Knote, m. **-n -n**. ſe **Knoten**; × Haandværksſvend, c.

Knoteln, **knoteln**, v. t. 1. gjøre ſmaa Knuder; ſy Knudeſting.

Knoten, m. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Knötchen**, **Knötlein**, n.) Knude, Knort, c.; fig. Knude, c.; **da steckt der —**, det er netop Knuden. | **Knotenbildung**, f. Knudedannelſe, c.; **-gras**, n. Knudegræs, n.; **-perücke**, f. Lokkeparyk, Allongeparyk, c.; **-punkt**, m. Knudepunkt, n.; **-schnur**, f. Knudeſnor, c.; **-stich**, m. Knudeſting, n.; **-stock**, m. Knorteſtok. Knortekjæp, c.

Knoten, v. t. 1. knytte,

Knöterich, m. **-s -e**. Pileurt, c. (Polygonum); Spergel, c. (Spergula).

Knotig, adj. knudret, knortet; fig. plump, raa, ubannet. — **Knotigkeit**, f. Knudrethed, c.

Knubben, m. ſe **Knorren**.

Knubbern, v. i. 1. m. h. gnave.

Knubbig, adj. knortet, knudret, plump.

Knuff, m. **-es -üffe**. Knubs, Puf, n.

Knuffen, v. t. 1. knubbe, puffe.

Knuffig, adj. bjærv, ſtærk.

Knüll, adj. fuld, brukken.

Knüllen, v. t. 1. krølle.

Knüpfen, v. t. 1. knytte, binde; **Einen an den Galgen —**, hynge, hænge en i Galgen. | **Knüpfband**, n. Bindebaand, n.

Knüpfung, f. **-en**. Knytning, c.

Knüppel, m. **-s** pl. ſ. sg. Klods, Knippel, Prygl, c.; fig. Prygl, Klode, c.

Knüppeln, v. t. 1. ſlaa med Knippel.

Knuppen, m. ſe **Knorren**.

Knupper, f. ſe **Knopper**.

Knuppern, v. i. ſe **knubbern**.

Knupps, m. **-es -e**. Knubs, Puf, Stød, n.

Knuppſen, v. t. 1. knubſe, puffe, ſtøde.

Knurren, v. i. 1. m. h. knurre, brumme. | **Knurr-hahn**, m. Urfugl, c. (Tetrao tetrix); Knurhane, c. (Trigla); **-kater**, m. fig. Knurrepotte, c.

Knurrig, adj. knurrende, brummende, gnaben.

Knuſperig, adj. knaſende, knashaard.

Knuſpern, v. t. 1. gnave. knaſe.
Knuſt, m. **-es -e.** × Endeſtive, c.
Knute, f. **-n.** Knut, c.
Knuten, v. t. 1. knutte, ſtraffe med Knut.
Knutſchen, v. t. 1. kroſle; kjærtegne.
Knütte, f. **-n.** Strikning, c., Strikketøj, n.
Knüttel, m. **-s** pl. ſ. sg. Knippel, Prygl, c. | **Knüttel-brücke**, f. Knippelsbro, c.; **-damm**, m. Dæmning af fældede Træer, c.; **-vers**, m. ſlet Digt, ſlet Vers, n.
Knütteln, v. t. 1. ſlaa med en Knippel.
Knütten, v. t. 1. strikke, knytte.
Koaz, n. **-es** ub. pl. Kvæk, n.
Koazen, v. i. 1. m. h. kvække, ſtrige ſom Frøerne.
Kobalt, m. **-es -e.** Kobalt, c.
Kobaltiſch, adj. kobaltagtig; ſom ligner Kobalt.
Kobel, m. **-s** pl. ſ. sg. Dueſlag, n.; Magaſin i en Vogn, n.; Hytte, c.
Koben, m. **-s** pl. ſ. sg. Svineſti, Stald for Kalve, c.; Rønne, c.
Kober, m. **-s** pl. ſ. sg. Baandkurv, Vidjekurv, c.
Kobold, **Kobolt**, m. **-es -e.** Kobold, Bjærgtrold, Niſſe, Trold, c.; Kolbøtte, c.; — **ſchießen**, ſlaa en Kolbøtte.
Kobolz, m. kun i: — **ſchießen**, ſlaa Kolbøtte.
Koch, m. **-es -öche.** Kok, c.
Kochen, v. i. 1. m. h. koge, ſyde; bruſe; **das Blut kocht**, Blodet koger, ſyder; v. t. koge. | **Koch-apfel**, m. Madæble, n.; **-birne**, f. Madpære, c.; **-buch**, n. Kogebog, c.; **-frau**, f. Kogekone, c.; **-geſchirr**, n. Kogekar, n.; Feltkjedel, c.; **-geſchirrüberzug**, m. Overtræk over en Feltkjedel, c.; **-hafen**, m. ſe **-topf**; **-herd**, m. Komfur, n.; **-holz**, n. Brænde, n.; **-kelle**, f. ſe **-löffel**; **-keſſel**, m. Kogekjedel, c.; **-kunſt**, f. Kogekunſt, c.; **-loch**, n. Kogehul, n.; **-löffel**, m. Sleb, Madſte, c.; **-ſalz**, n. Kokkenſalt, n.; **-topf**, m. Kogekar, n., Potte, Gryde, c.
Kochenille, f. **-n.** Kochenille, c.
Köcher, m. **-s** pl. ſ. sg. Kogger, Pilekogger, n. | **Köcher-jungfer**, f. Vaarflue, c. (Phryganea); **-wurm**, m. Rørorm, c. (Pectinaria).
Kocherei, f. **-en.** Kogeri, n.
Köchin, f. **-nen.** Kokkepige, Kogekone, c.
Köcken, v. t. × ſe **kökeln**.
Köder, m. **-s** pl. ſ. sg. Lokkemad, Madding, c., Agn, n.
Ködern, v. t. 1. lokke med Madding, ſætte Lokkemad for; forſyne med Mading.
Kodifizi(e)ren, v. t. 1. kodificere.
Kodizill, n. **-es -e.** Kodicil, n.
Koefflzient, m. **-es -e.** Koefficient, c.
Kofent, m. **-es** ub. pl. tyndt Øl, Skillingsøl, n.
Koffer, m. **-s** pl. ſ. sg. Kuffert, c. | **Kofferdeckel**, m. Kuffertlaag, n.; **-fiſch**, m. Kuffertfiſk, c. (Ostracion).
Kog, m. **-es -öge.** Kog, c., indbiget Marſtland.
Kogel, f. **-n.** Hætte paa en Kappe; Kappe med en Hætte, c.
Kognak, m. **-s -s.** Kognak, c.
Kognat, m. **-en -en.** Kognat, c.
Kohäri(e)ren, v. i. 1. m. h. kohærere.
Kohl, m. **-es** ub. pl. Kaal c.; **das macht den — nicht fett**, det gjør ikke Kaalen feb; **aufgewärmter** —, fig. en gammel Hiſtorie. **Kohlbaum**, m. ſe **-palme**; **-blatt**, n. Kaalblad, n.; **-garten**, m. Kaalhave, Køkkenhave, c.; **-gärtner**, m. Gartner veb en Køkkenhave, Urtegaardsmand, c.; **-kopf**, m. Kaalhoved, n.; **-lauch**, m. vild Løg, c. (Allium oleraceum); **-palme**, f. Kaalpalme, c. (Euterpe oleracea); **-rabi**, m. Kaalrabi, c.; **-raupe**, f. Kaalorm, c.; **-rübe**, f. Kaalrabi, c.; **-ſuppe**, f. Sybekaal, c.; **-ſtengel**, **-ſtrunk**, m. Kaalſtok, c.
Kohle, f. **-n.** (Dim. **Köhlchen**, n.) Kul, n.; **glühende -n, lebendige -n**, Gløder; **wie auf glühenden, heißen) -n ſitzen**, ſtaa ſom paa Gløder; (**feurige**) **-n auf jemandes Haupt ſammeln**, ſanke gloende Kul paa ens Hoved. | **Kohlen-becken**, n. Fyrfad, Fyrbækken, n.; **-bergwerk**, n. Kulbjærgværk, n., Kulmine, c.; **-brenner**, m. Kulbrænder, Kulbier, c.; **-brennerei**, f. Kulſbieri, n.; **-dampf**, m. Kuldamp, c.; **-dunſt**, m. Kulos, c.; **-feuer**, n. Kulild, c.; **-fuchs**, m. mørkersd Heſt, c.; **-geſtübbe**, n. Kulſtøv, n.; **-grube**, f. Kulgrube, c.; **-haltig**, kulholdig; **-händler**, m. Kulhandler, c.; **-kammer**, f. Kulkammer, n.; **-kaſten**, m. Kulkaaſe, c.; **-keller**, m. Kuljælder, c.; **-korb**, m. Kulkurv, c.; **-lager**, n. Kulleje, n.; **-löſche**, f. Kulſtøv, n.; **-meiler**, m. Kulmile, c.; **-pfanne**, f. ſe **becken**; **-ſack**, m. Kulſæk, c.; **-ſauer**, kulſur; **-ſäure**, f. Kulſyre, c.; **-ſchaufel**, f. Kulſkovl, c.; **-ſchiff**, n. Kulſtib, n.; **-ſtaub**, m. Kulſtøv, n.; **-tonne**, f. Kultønde, c.; **-wagen**, m. Kulvogn, c.; **-zange**, f. Kultang, c. — **Kohlbecken**, n. Fyrfad, n.; **-feuer**, n. Kulild, c.; **-fiſch**, m. Sej, c. (Gadus carbonarius); **-fuchs**, m. ſort Ræv, c., mørkersd Heſt, c.; **-geſtübbe**, n. Kulſtøv, n.; **-meiſe**, f. Musvitmeiſe, Kjødmeiſe, c. (Parus major); **-rabenſchwarz**, ravnſort; **-ſchwarz**, kulſort.
Kohlen, v. i. 1. m. h. kulle; v. t. brænde til Kul; tegne med Kul.
Köhler, m. **-s** pl. ſ. sg. Kulſvier, c.; Sej, c. (Gadus carbonarius). | **Köhler-glaube**, m. Kulſviertro, c.; **-hütte**, f. Kulſvierhytte, c.; **-junge**, m. Kulſvierdreng, c.; **-kraut**, n. alm. Ulvefod, c. (Lycopodium clavatum).
Köhlerei, f. **-en.** Kulbrænderi, n.
Kohlig, adj. kulholdig.
Köhling, m. **-s -e.** Emden, c. (Cyprinus dus).

Kohorte, f. -n. Kohort, c.
Köhre, f. -n. † Valg, n., Valgret, c.
Kühren, v. t. 1. † udsøge, vælge, kaare.
Koie, f. -n. Køje, c.
Kolarde, f. -n. Kokarde, c.
Küken, v. t. 1. og i. m. h. spy, kaste op, bræke sig.
Kokett, adj. koket.
Koketterie, f. -n. Koketteri, n.
Koketti(e)ren, v. i. 1. m. h. kokettere.
Kokon, m. (n.) -s -s. Kokon, c., Silkeormsspind, n.
Kokos-baum, m. Kokostræ, n.; **-nuß**, f. f. Kokosnød, c.; **-öl**, n. Kokosolie, c.; **-seife**, f. Kokossæbe, c.
Kokotte, f. -n. Kurtisane, c., løst Fruentimmer.
Koks, pl. Koks, Cokes, pl.
Kolben, m. -s pl. f. sg. (**Kolbe**, f. -n.) (Dim. **Kölbchen**, **Kölblein**, n.) **Kolle**. Stribskolle, Bedekolle, c.; Kolbe, Geværkolbe, c.; Kolbe, Hirsevippe, Majskolbe, c., valseformigt Ax, n.; stauet Hoved, n.; Kolbe, Destillerkolbe c. | **Kolben-blech**, n. Endeplade paa Bøssekolbe, c.; **-förmig**, kolleformet; kolbeformet; **-hirsch**, m. en Hjort, saa længe den endnu ikke har fuldkomne Hjortetakker; **-recht**, n. Næveret; Tvekamp, c.; **-rohr**, n. bredbladet Dunhammer, c., (Typha latifolia); **-schlag**, m. Kolbeslag, n.; **-stoß**, m. Kolbestød, n.; **-zirkel**, m. Passer, hvis ene Fod er spids, den anden stump.
Kolben, v. t. 1. forsyne med Kolbe; bearbejde, slaa med Kolle; **Hirse** —, afmeje de modne Hirseax; klippe bar; v. i. m. h. (Jagt.) faa Takker; sætte Ax.
Kolbig, adj. som har en eller flere Kolber, kollebannet, kolbeagtig.
Kolibri, m. -s -s. Kolibri, c.
Kolik, f. -en. Kolik, c., Bugvrid, n.
Kolkrabe, m. -n -n. almindelig Ravn, c. (Corvus corax).
Koll, m. -es -e (-ölle). bybt, stort Vandhul, n.
Kolleg, n. -s -ien. Kollegium, n., Forelæsning, c.; **ein — halten**, holde en Forelæsning; **ein — belegen**, melde sig til en Forelæsning.
Kollege, m. -n -n. Kollega, Embedsbroder, c.
Kollegialisch, adj. kollegial.
Kollegialität, f. ub pl. Kollegialitet, c.
Kollekte, f. -n. Kollekt, Indsamling, c.
Kollekteur, m. -s -e. Kollektør, c.
Kollekti(e)ren, v. t. 1. og i. m. h. indsamle, gjøre en Indsamling.
Kollektion, f. -en. Kollektion, c.
Kollektiv, adj. kollektiv.
Koller, n. (m.) -s pl. f. sg. Kollert, c., Læderharnisk, n.; Kofte, Vams, c., Livstykke, n.
Koller, m. -s pl. f. sg. Kuller, c.; **der wütende** —, Flyvekuller; **der stille** —, Dødkuller, Solkuller.
Kollerig, **kollerisch**, adj. kullersk, som har Kuller, kulret.
Kollern, v. t. 1. rulle, trille; v. i. 1. m. h. have Kuller; rulle, rumle, knurre; **der Truthahn kollert**, den kalkunske Hane pludrer.
Kollett, n. -es -e. Kollert, Ridetrøje, kort Militærfrakke, Jakke, c.; **Eim. aufs — steigen**, gribe en, kræve til Ansvar.
Kollidi(e)ren, v. i. 1. m. h. kollidere, komme i Kollision med, faa et Sammenstød med.
Kollision, f. -en. Kollision, c., Sammenstød, n.
Kollo, n. (m.) -s pl. **Kolli**. Balle, Vareballe, c.
Kollodium, n. -s ub. pl. Kollodium, n.
Kolon, n. -s -s. Kolon, n.
Kolonial, adj. kolonial. | **Kolonial-geschäft**, n., **-handel**, m. overseisk Forretning, c.; **-waren**, pl. Kolonialvarer, pl.; **-warenhandel**, m. Kolonialforretning, c.
Kolonie, f. -n. Koloni, Nybygd, c.
Koloni(e)ren, v. t. 1. kolonisere. — **Koloni(e)rung**, f. Kolonisation, c.
Kolonist, m. -en -en. Kolonist, Nybygger, c.
Kolonnade, f. -n. Kolonnade, c.
Kolonne, f. -n. Kolonne, c. | **Kolonnenangriff**, m. Kolonneangreb, n.; **-marsch**, m. Kolonnemarsch, c.; **-weise**, kolonnevis.
Kolophonium, n. -s ub. pl. Kolofonium, n.
Koloratur, f. -en. Koloratur, c.
Kolori(e)ren, v. t. 1. kolorere.
Kolorist, m. -en -en. Kolorist, c.
Kolorit, n. -s -e. Kolorit, c.
Koloß, m. -sses -sse. Kolos, c.
Kolosser, m. -s pl. f. sg. Kolossenser, c.
Kolossisch, **kolossal**, **kolossalisch**, adj. kolossal.
Kolportage, f. ub. pl. Kolportage, c.
Kolporteur, m. -s -e. Kolportør, c.
Kolporti(e)ren, v. t. 1. kolportere.
Kolster, m. se **Qualster**.
Kolter, m. -s pl. f. sg. Sengetæppe, n.
Kolter, n. -s pl. f. sg. Plovjærn, n.
Kolumne, f. -n. Kolumne, c.
Kombattant, m. -en -en. Kombattant, c.
Kombination, f. -en. Kombination, c.
Kombini(e)ren, v. t. 1. kombinere.
Kombüse, f. -n. Kabys, c. (Kogested paa et Skib).
Komet, m. -en -en. Komet, c. | **Kometenbahn**, f. Kometbane, c.; **-schweif**, m. Komethale, c.
Komfortabel, adj. komfortabel.
Komik, f. ub. pl. Komik, c.
Komiker, m. -s pl. f. sg. Komiker, c.
Komisch, adj. komisk; lystig; løierlig.
Komitat, n. -s -e. Komitat, n. (i Ungarn).
Komittee, n. (m.) -s -s. Komité, c.

Komma, n. **-s -s**. Komma, n.
Kommandant, m. **-en -en**. Kommandant, c.
Kommandantur, f. **-en**. Kommandantſtab, n.
Kommandeur, m. **-s -e**. Kommandør, c.
Kommandi(e)ren, v. t. 1. og i. m. h. kommandere.
Kommanditär, m. **-s -e**. paſſiv Deltager, c.
Kommandite, f. **-n**. Handelsſelſkab med paſſive Deltagere, n.
Kommando, n. **-s -s**. Kommando, c.
Kommen, v. i. 2. m. h. komme; **gelaufen, gegangen, gefahren** —, komme løbende, gaaende, kjørende; **einen Weg, eines Weges** —, komme en Vej; **nach der Abrechnung — mir noch 100 Kronen**, efter Afregningen tilkommer der mig endnu 100 Kroner; **Eim. zu nahe** —, komme en for nær; **wenn's hoch kommt**, i det højeſte; **es wird noch ſo** —, det vil endnu ſte; **wie kommt es**, hvoraf kommer det? **an einen** —, komme en til Livs; **ſcharf an einander** —, ſtøde haardt ſammen; **auf etw. zu reden** —, komme til at tale om noget; **wie ſind Sie darauf gekommen**, hvorledes er De falden paa det? **ich kann nicht auf den Namen** —, jeg kan ikke komme paa Navnet; **ſo viel kommt auf jeden**, saa meget bliver der til hver; **ich laſſe nichts auf ihn** —, jeg tillader ikke, at der ſiges noget ondt om ham; **außer ſich** —, komme ud af ſig ſelv; **friedlich aus einander** —, komme godt ud af det; **hinter etwas** —, opdage noget; **in Strafe** —, blive ſtraffet; **ins Erzählen** —, begynde at fortælle; **es kommt nichts danach**, det bliver ikke til noget; **er kam mir über das Geld**, han fik fat i mine Penge; **um etw.** —, miſte, tabe noget; **Eim. unter die Hände** —, falde i ens Hænder; **von Sinnen** —, gaa fra Forſtanden; **er iſt vom Dienſt gekommen**, han har miſtet ſin Tjeneſte; **von Kräften** —, miſte ſine Kræfter; **gut davon** —, ſlippe godt derfra; **er wird nie zu etw.** —, han vil aldrig faa noget; **zu Gelde** —, faa Penge; **dazu kommt noch**, dertil kommer endnu; **es kam etwas dazwiſchen**, der kom noget i Veien.
Kommentar, m. **-s -e**. Kommentar, Udlægning, c.
Kommentator, m. **-s -en**. Kommentator, Udlægger, c.
Kommenti(e)ren, v. t. 1. udlægge, udtyde.
Kommers, m. **-es -e**. Studentergilde, n. | **Kommers-buch**, n. Studenterviſebog, c.
Kommerſ(ch)i(e)ren, v. i. 1. m. h. holde Gilde, ſvire.
Kommerziell, adj. kommerciel.
Kommerzienrat(h), m. **-es -ät(h)e**. Kommerceraad, c.
Kommis, m. — —. Kommis, c.
Kommiſſar, m. **-s -äre**. Kommisfær, c.
Kommißbrot, n. **-es -öte**. Kommisbrød, n.
Kommiſſion, f. **-en**. Kommiſſion. | **Kommiſſions-gebühr**, f. Proviſion, c.; **-handel**, m. Kommiſſionshandel, c.
Kommiſſionär, m. **-s -e**. Kommiſſionær, c.
Kommitti(e)ren, v. t. 1. kommittere.
Kommod, adj. magelig, bekvem.
Kommode, f. **-n**. Kommode, c.
Kommodität, f. **-en**. Mageligheb, Bekvemmelighed, c.; × Lokum, n.
Kommlich, adj. × bekvem, hyggelig, paſſende. — **Kommlichkeit**, f. Bekvemmeheb, Hyggeligheb, c.
Kommunal, adj. kommunal. | **Kommunalgarde**, f. Borgervæbning, c.; **-ſteuer**, f. Kommuneſkat, c.
Kommune, f. **-n**. Kommune, c.
Kommunikant, m. **-en -en**. Kommunikant, c.
Kommunikation, f. **-en**. Kommunikation, c.
Kommunion, f. **-en**. Altergang, c.
Kommunismus, m. ub. pl. Kommunisme, c.
Kommuniſt, m. **-en -en**. Kommuniſt, c.
Kommuniſtiſch, adj. kommuniſtiſk.
Kommuniz(i(e)ren, v. t. 1. meddele; give Alterets Sakramente; v. i. m. h. gaa til Alters.
Komödiant, m. **-en -en**. Skuespiller, Komediant, c.
Komödie, f. **-n**. Komedie, c. | **Komödienhaus**, n. Komediehus, Skuespilhus, n.; **-zettel**, m. Theaterplakat, c.
Kompagnie, f. se **Kompanie**.
Kompagnon, m. **-s -s**. Kompagnon, c.
Kompakt, adj. kompakt, ſammentrængt, tæt.
Kompan, m. se **Kumpan**.
Kompanie, f. **-n**. Kompagni, n. | **Kompaniechef**, m. Kompagnichef, c.
Komparation, f. **-en**. Komparation, Sammenligning, Grabbøjning, c.
Komparativ, m. **-s -e**. Komparativ, c.
Kompari(e)ren, v. t. 1. komparere, grabbøje.
Kompaß, m. **-ſſes -ſſe**. Kompas, n. | **Kompaß-häuschen**, n. Nathus, n.; **-roſe**, f. Vindroſe, c.; **-ſtrich**, m. Kompasſtreg, c.
Kompendiös, adj. forkortet.
Kompendium, n. **-s -dien**. Udtog, n.
Kompenſation, f. **-en**. Kompenſation, Erſtatning, c.
Kompenſi(e)ren, v. t. 1. ubjævne, erſtatte, opveje.
Kompetent, adj. kompetent, havende Adkomſt, ſtikket.
Kompetenz, f. ub. pl. Kompetence, Adkomſt, c.
Kompilator, m. **-en -en**. Kompilator, c.
Kompili(e)ren, v. t. 1. kompilere, uddrage, ſammenſtrive.
Komplett, adj. komplet, fuldſtændig.
Komplettí(e)ren, v. t. 1. komplletere, fuldſtændiggjøre. — **Komplettí(e)rung**, f. Kompletering, Fuldſtændiggjørelſe, c.
Komplex, m. **-es -e**. Kompleks, c.

Komplikation, f. **-en**. Komplikation, c.
Kompliment, n. **-s -e**. Kompliment, c. | **Komplimenten-brechsler**, **-macher**, m. Komplimentmager, c.
Komplimenti(e)ren, v. t. 1. komplimentere.
Komplizi(e)ren, v. t. 1. komplicere, gjøre indviklet.
Komplott, n. **-es -e**. Komplot, n.
Komponi(e)ren, v. t. 1. komponere.
Komponist, m. **-en -en**. Komponist, c.
Komposition, f. **-en**. Komposition, c.
Kompost, m. **-es -e**. Kompostgødning, c.
Kompott, n. **-es -e**. Kompot, c.
Kompresse, f. **-n**. Kompresje, c.
Komprimi(e)ren, v. t. 1. komprimere.
Kompromiß, n. (m.) **-sses -sse**. Kompromis, Forlig, n.
Kompromitti(e)ren, v. t. 1. kompromittere.
Kom(p)toir, m. se **Kontor**.
Komst, m. **-es** ub. pl. Syltemælk, c.; × Surkaal, c.
Komtesse, f. **-n**. Komtesse, c.
Komt(h)ur, m. **-s -e**. Komthur, c. (højere Ordensembedsmand).
Komt(h)urei, f. **-en**. Komthuri, n. (Ordensgods).
Konchylie, f. **-n**. Konkylie, c.
Kondensi(e)ren, v. t. 1. kondensere, sammentrykke, fortætte. — **Kondensi(e)rung**, f. Kondensation, Fortætning, c.
Kondition, f. **-en**. Kondition; Betingelse; Tjeneste, c.
Konditional, adj. konditionel, betingende.
Konditioni(e)ren, v. i. 1. m. h. konditionere, tjene.
Konditor, m. **-s -en**. Konditor, c. | **Konditor-laden**, m. Konditorbutik, c.; **-waren**, pl. Konditorvarer.
Konditorei, f. **-en**. Konditori, n.
Kondoli(e)ren, v. i. 1. m. h. kondolere: **Ein**.
Kondor, m. **-s -s**. Kondor, c.
Konduitenliste, f. **-n**. Konduitliste, Forfremmelsesliste, c.
Kondukteur, m. **-s -e**. Konduktør, c.
Konfekt, n. **-es -e**. Konfekt, c.
Konfektion, f. **-en**. Modesager, pl., forarbejdet Tøj, n. | **Konfektions-geschäft**, n. Konfektionsforretning, c.
Konferenz, f. **-en**. Konference, c.
Konferi(e)ren, v. i. 1. m. h. konferere.
Konfession, f. **-en**. Konfession, Bekjendelse, c. | **Konfessions-los**, konfessionsløs; **-losigkeit**, f. Konfessionsløsheb, c.
Konfessionell, adj. konfessionel.
Konfidentiell, adj. konfidentiel, fortrolig.
Konfidenz, f. **-en**. Konfidence, fortrolig Medbelelse, c.
Konfirmand, m. **-en -en**. Konfirmand, c. | **Konfirmanden-stunde**, f., **-unterricht**, m. Konfirmandunderbisning, c.
Konfirmation, f. **-en**. Konfirmation, c. | **Konfirmations-schein**, m. Konfirmationsattest, c.
Konfirmi(e)ren, v. t. 1. konfirmere.
Konfiszi(e)ren, v. t. 1. konfiskere.
Konflikt, m. **-es -e**. Konflikt, c.
Konföderi(e)rt, adj. konfoderet, forbunden.
Konform, adj. konform, ligelydende med.
Konfronti(e)ren, v. t. 1. konfrontere. — **Konfronti(e)rung**, f. Konfrontering, c.
Konfus, adj. konfus. forstyrret.
Konfusion, f. **-en**. Konfusion, Forstyrrelse, c. | **Konfusions-rat(h)**, m. Konfusionsmager, c.
Kongestion, f. **-en**. Kongestion, c.
Konglomerat, n. **-es -e**. Konglomerat, n.
Kongreß, m. **-sses -sse**. Kongres, c.
Kongruent, adj. kongruent.
Kongruenz, f. **-en**. Kongruens, c.
Kongrui(e)ren, v. i. 1. m. h. kongruere.
König, m. **-es -e**. Konge, Drot, c.; rent Metal (regulus); **der — von Dänemark**, Kongen af Danmark. | **König-reich**, n. Kongerige, n. — **Königs-adler**, m. Kongeørn, c. (Aquila fulva); **-apfel**, m. Ananas, c.; **-blume**, f. Pæon, c. (Pæonia officinalis); **-burg**, f. Kongeborg, c.; **-fischer**, m. Isfugl, c.; **-freund**, m. kongelig sindet; Royalist, c.; **-hase**, m. Kanin, c.; **-kerze**, f. Kongelys, n. (Verbascum); **-krone**, f. Kongekrone, c.; Kejserkrone, c. (Fritillaria imperialis); **-mörder**, m. Kongemorder, c.; **-pferd**, n. Hest med Blis og fire hvide Fødder; **-pulver**, n. Kongerøgelse, c.; **-rose**, f. se **-blume**; **-schießen**, n. Skyttefest, c.; **-schlange**, f. Kæmpeslange, c.; **-sitz**, m. Kongesæde, n.; **-sohn**, m. Kongesøn, c.; **-tochter**, f. Kongedatter, c.; **-würde**, f. Kongeværdighed, c.
Königin, f. **-nen**. Dronning, c.; — **der Nacht**, Nattens Dronning, c. (Cactus grandiflora).
Königlich, adj. kongelig sindet, royalistisk.
Königlich, adj. kongelig.
Königschaft, f. ub. pl. Kongeværdighed, c.
Königtum, n. **-s -tümer**. Kongeværdighed, c., Kongedomme, Kongerige, n.
Konisch, adj. kegleformet, konisk.
Konjektur, f. **-en**. Konjektur, Formodning, Gisning, c.
Konjugation, f. **-en**. Konjugation, c.
Konjugi(e)ren, v. t. 1. konjugere, bøje.
Konjunktion, f. **-en**. Konjunktion, c., Bindeord, n.
Konjunktiv, m. **-es -e**. Konjunktiv, c.
Konjunktur, f. **-en**. Konjunktur, c.
Konkav, adj. konkav, hul, hulslebet.
Konklave, n. **-s -s**. Konklave, n.
Konklusion, f. **-en**. Konklusion, Slutning, c.
Konkordanz, f. **-en**. (**-ien**). Konkordans, c.
Konkordat, n. **-s -e**. Konkordat, n.

Konkret, adj. konkret.
Konkubine, f. **-n**. Konkubine, Frille, c.
Konkurrent, m. **-en -en**. Konkurrent, c.
Konkurrenz, f. **-en**. Konkurrence, c.
Konkurri(e)ren, v. i. 1. m. h. konkurrere.
Konkurs, m. **-ſes -ſe**. Fallit, c. | **Konkursgläubiger**, m. Kreditor i et Fallitbo, c.; **-maſſe**, f. Fallitbo, c.; **-maſſenverwalter**, m. Skifteforvalter, c.; **-ordnung**, f. Fallitlov, c.
Können, v. i. 1. m. h. og t. (**kann, konnte, gekonnt**), kunne; **er hat ſeine Lektion nicht gekonnt**, han har ikke kunnet ſin Lektie; **er hat es nicht thun** —, han har ikke kunnet gjøre det; **er kann unſchuldig ſein**, han kan være uſkyldig; **ich kann nicht dafür**, jeg kan ikke gjøre derved, det er ikke min Skyld; **was können wir dazu**, hvad kunne vi gjøre; **ich kann nicht anders**, jeg kan ikke handle anderledes; **nicht umhin können**, ikke kunne undlade.
Konnex, m. **-es -e**. Forbindelſe, c., Sammenhæng, n.
Konnexion, f. **-en**. Konnexion, c.
Konnoſſement, n. **-s -e**. Konnoſſement, n.
Konſekri(e)ren, v. t. 1. konſekrere, indvie.
Konſequent, adj. konſekvent.
Konſequenz, f. **-en**. Konſekvens, c.
Konſervativ, adj. konſervativ.
Konſervi(e)ren, v. t. 1. konſervere.
Konſignation, f. **-en**. Konſignation, c.
Konſigni(e)ren, v. t. 1. konſignere.
Konſiſti(e)ren, v. t. 1. give en det Raad at forlade en Skole, et Univerſitet.
Konſkribi(e)ren, v. t. 1. udſkrive.
Konſkription, f. **-en**. Udſkrivning, c. | **Konſkriptions-frei**, militærfri; **-pflichtig**, militærpligtig.
Konſole, f. **-n**. Konſol, c., Spejlbord, n.
Konſolidi(e)ren, v. t. 1. konſolidere.
Konſonant, m. **-en -en**. Konſonant, c.
Konſpiri(e)ren, v. i. 1. m. h. konſpirere, ſammenſværge ſig.
Konſtabler, m. **-s** pl. ſ. sg. Konſtabel, c.; Politibetjent, c.
Konſtant, adj. konſtant.
Konſtante, f. **-n**. Konſtant, uforanderlig Størrelſe, c.
Konſtati(e)ren, v. t. 1. konſtatere, godtgjøre.
Konſterni(e)ren, v. t. 1. konſternere, gjøre forlegen.
Konſtitui(e)ren, v. t. 1. konſtituere.
Konſtitution, f. **-en**. Konſtitution, c.
Konſtitutionell, adj. konſtitutionel.
Konſtrui(e)ren, v. t. 1. konſtruere.
Konſtruktion, f. **-en**. Konſtruktion, c.
Konſul, m. **-s -n**. Konſul, c.
Konſulat, n. **-es -e**. Konſulat, n.
Konſulent, m. **-en -en**. Konſulent, c.
Konſulti(e)ren, v. t. 1. konſultere, raabſpørge.
Konſum, m **-s -e**. Forbrug, n. | **Konſumverein**, m. Forbrugsforening, c.
Konſument, m. **-en -en**. Konſument, c.
Konſumi(e)ren, v. t. 1. konſumere, forbruge, fortære.
Kontant, adj. kontant, rede.
Konterbande, f. **-n**. Kontrebande, c.
Konterfei, n. **-es -e**. Billede, Skilderi, n.
Konterfeien, v. t. 1. afbilde, afmale.
Kontermarke, f. **-n**. Udgangsbillet, c.
Konterorder, f. **-n**. Kontraordre, c.
Kontertanz, m. **-es -änze**. Kontradans, c.
Kontinent, m. **-s -e**. Kontinent, Fastland, n.
Kontingent, n. (m.) **-s -e**. Kontingent, Bidrag, n.
Kontinui(e)ren, v. t. 1. kontinuere, fortsætte, vedblive.
Kontinui(e)rlich, adj. vedvarende, uafbrudt.
Kontinuität, f. ub. pl. Kontinuitet, c., Sammenhæng, n.
Konto, n. **-s -s** (**Konti**). Konto, c., Regnſkab, n. | **Konto-korrent**, m. (n.) Kontokurant, c.
Kontor, n. **-s -s** (**-e**). Kontor, n.
Kontoriſt, m. **-en -en**. Kontoriſt, c.
Kontrabaß, m. **-ſſes -ſſe**. Kontrabas, c.
Kontrahent, m. **-en -en**. Kontrahent, c.
Kontrahi(e)ren, v. i. 1. m. h. ſlutte en Kontrakt; v. t. indgaa, ſlutte.
Kontrakt, m. **-es -e**. Kontrakt, c. | **Kontraktbruch**, m. Kontraktbrud, n.; **-brüchig**, brydende ſin Kontrakt; **-mäßig**, efter Kontrakten.
Kontraktlich, adj. overensſtemmende med Kontrakten.
Kontrapunkt, m. **-es -e**. Kontrapunkt, n.
Konträr, adj. modſat, ſtadelig.
Kontraſt, m. **-es -e**. Kontraſt, Modſætning, c.
Kontraſti(e)ren, v. i. 1. m. h. kontraſtere, danne en Modſætning.
Kontribuent, m. **-en -en**. Kontribuent, Skatteyder, Bidragyder, c.
Kontribui(e)ren, v. t. 1. kontribuere, yde, betale i Skat.
Kontribution, f. **-en**. Kontribution, Krigsſkat, c.
Kontrolle, f. **-n**. Kontrol, c., Tilſyn, n.
Kontrolleur, m. **-s -e**. Kontrolør, c.
Kontrolli(e)ren, v. t. 1. kontrolere, have Tilſyn med, have Øje med. | **Kontroll-beamter**, adj. Kontrolør, c.; **-verſammlung**, f. Møde til Efterſyn af Forſtærkningen, n.
Kontroverſe, f. **-n**. Kontrovers, Tviſt, Strid, c. (iſær i Religionsſager). | **Kontrovers-punkt**, m. Kontroverspunkt, Stridspunkt, n.; **-predigt**, f. Kontrovers-prædiken, Stridsprædiken, c.
Kontur, m. **-s -en**. Kontur, c., Omrids, n.
Kontuſche, f. **-n**. Kontuſche, Kontuſe, c. (Slags Morgenkjole).

Kontusion, f. **-en**. Kontusion, c.

Konvenienz, f. **-en**. Konveniens, c., Skik og Brug.

Konveni(e)ren, v. i. 1. m. h. konvenere, falde belejlig, passe, jømme sig.

Konvent, m. **-s -e**. Konvent, n. (c.), Sammenkomst, Forsamling, c.

Konventikel, n. **-s** pl. ſ. sg. Konventikel, c.

Konvention, f. **-en**. Konvention, Overenskomst, Pagt, c., Forlig, n.

Konventionell, adj. konventionel, vedtagen, brugelig.

Konversation, f. **-en**. Konversation, Samtale, Underholdning, c. | **Konversations-lexikon**, n. Konversationslexikon, n.; **-zimmer**, n. Konversationsværelse, n.

Konversi(e)ren, v. i. 1. m. h. konversere, tale med; **mit eim.** —, konversere en.

Konvertit, m. **-en -en**. Konvertit, omvendt, c.

Konvex, adj. konvex, udhvælvet.

Konvikt, n. (m.) **-es -e**. Konvikt, Friboord, n., katholsk Seminar, n.

Konvoi, m. (n.) **-s -s**. Konvoj, Bedækning, c., Lejde, n.

Konvolut, n. **-s -e**. Konvolut, c.

Konvulsivisch, adj. konvulsivisk, krampagtig.

Konzentri(e)ren, v. t. 1. og r. koncentrere, sammendrage.

Konzentrisch, adj. koncentrisk.

Konzept, n. **-es -e**. Koncept, c., strikligt Udkast. | **Konzept-papier**, n. Konceptpapir, n.

Konzert, n. **-es -e**. Koncert, c. | **Konzertflügel**, m. Koncertflygel, n.; **-meister**, m. Koncertmester, c.; **-stück**, n. Koncertstykke, n.

Konzession, f. **-en**. Koncession, Indrømmelse, Bevilling, Tilladelse, c.

Konzil, n. **-s -e (-ien)**. Koncilium, n., Kirkeforsamling, c.

Konzipi(e)ren, v. t. 1. koncipere, udkaste, undfange.

Koordinate, f. **-n**. Koordinat, c.

Kopal, m. **-es** ub. pl. Kopal, c.

Kopenhagen, n. nom. prop. Kjøbenhavn.

Kopenhagener, m. **-s** pl. ſ. sg. Kjøbenhavner, c.

Köper, m. **-s** pl. ſ. sg. kipret Tøj, n.

Köpern, v. t. 1. kipre.

Kopf, m. **-es -öpfe**. (Dim. **Köpfchen**, **Köpflein**, n.) Hoved, n.; Piskehoved, n.; Overkop, c.; Hattepul, c.; fig. Hoved, n., Forstand, c.; **der — einer Stecknadel, eines Nagels**, Hovedet paa en Knappenaal, et Sømi; **vom — bis zu den Füßen**, fra Top til Taa; **mir ist der — voll davon**, jeg har Hovedet fuldt deraf; **er weiß nicht, wo ihm der — steht**, han veed ikke, om han staar paa Hovedet eller Benene; **mir steht der — nicht danach**, jeg er ikke oplagt dertil; **darauf steht der —**, det gjælder Hovedet; **seinem eigenen -e folgen**, følge sit eget Hoved; **die Köpfe zusammenstecken**, stikke Hovederne sammen; **aller Scham den — abgebissen haben**, have bidt Hovedet af al Skam; **sich den — (mit, über etw.) zerbrechen**, bryde sit Hoved med noget; **er hat keinen —**, han har intet Hoved; **seinen eigenen — haben**, være egensindig; **auf seinem — bestehen**, staa paa sin Mening; **den — behalten**, beholde Fatningen; **den — verlieren**, miste Fatningen, Modet; **Eim. den — warm, wirr, konfus machen**, gjøre en Hovedet kruset; **Eim. den — zurechtsetzen**, bringe en til Fornuft; **den — hängen lassen**, hænge med Hovedet; **den — schütteln**, ryste paa Hovedet; **Eim. den — waschen**, give en paa Hovedet; **auf den — gefallen sein**, være tabt bag af en Vogn; **Eim. etw. auf den — sagen**, sige en noget lige frem; **etw. auf seinen eigenen — thun**, gjøre noget paa eget Ansvar; **sich etw. aus dem — schlagen**, slaa noget ud af Hovedet; **es geht mir im -e herum**, det leder mig rundt i Hovedet; **Eim. über den — wachsen**, vokse en over Hovedet; **Einen (eim.) vor den — stoßen**, støde en for Hovedet. | **Kopf-aber**, f. Aare i Hovedet, c.; **-arbeit**, f. Aandsarbejde, n.; **-ausschlag**, m. Udslæt i Hovedet, n.; **-bedeckung**, f. Hovedbedækning, c.; **-binde**, f. Bind om Panden, n.; **-bohrer**, m. Hjærnebor, n.; **-brechen**, n. Hovedbrud, n.; **-bürste**, f. Haarbørste, c.; **-ende**, n. Hovedgærde, n.; **-geld**, n. Folkestat, Kopstat, c.; **-haar**, n. Hovedhaar, n.; **-hänger**, m. Heldøre, Pietist, c.; **-hängerei**, f. Hykleri, Pietisteri, n.; **-hant**, f. Hovedhud, c.; **-kissen**, n. Hovedpude, c.; **-klein**, n. Skjæl i Hovedet, n.; **-kohl**, m. Spidskaal, c.; **-lattich**, m. se **-salat**; **-laus**, f. Hovedlus, c.; **-los**, hovedløs; uden Forstand; **-nicken**, n. Nik med Hovedet, n.; **-nuß**, f. Panddestød, n., Skalde, c.; **-pfühl**, m. Hovedpude, c.; **-putz**, m. Hovedpynt, c.; **-reißer**, m. stet Vin, hvoraf man faar Hovedpine; **-rechnen**, n. Hovedregning, c.; **-salat**, m. Hovedsalat, Kopsalat, c.; **-scheu**, stø; **-schinnen**, pl. Hovedstæl, n.; **-schmerz**, m. Hovedpine, c.; **-schmuck**, m. Hovedsmykke, n.; **-schütteln**, n. Rysten med Hovedet; **-schüttelnd**, hovedrystende; **-stein**, m. tilhugget Brosten, c.; **-steuer**, f. se **-geld**; **-stimme**, f. Fistelstemme, c.; **-stück**, n. Stykke af Hovedet; Hovedstykke; en Slags Selvmønt; **-tuch**, n. Hovedklæde, Hovedlin, n.; **-über**, hovedkuldS; **-unter**, paa Hovedet; **-weh**, n. Hovedpine, c.; **-zahl**, f. Personantal, n.; **-zerbrechen**, n. Hovedbrud, n.; **-zeug**, n. Hovedtøj, n.

Köpfeln, v. t. 1. kopsætte.

Kopfen, v. i. 1. m. h. sætte Hoved, danne Hoved.

Köpfen, v. t. 1. halshugge; hugge Hovedet af; kappe, skære Toppen af; kopsætte; sætte Hoved paa. — **Köpfung**, f. Halshugning, Kapning, c.

Köpfig, adj. × egensindig. — **Köpfigkeit**, f. Egensindighed, c.

Köpflings, adv. hovedkuldS.

Kopie, f. -n. Kopi, Afskrift, Gjenpart, c., Aftryk, n.

Kopi(e)ren, v. t. 1. kopiere. | **Kopier-maschine**, f. Kopiermaskine, c.

Kopist, m. -en -en. Kopist, Afskriver, c.

Koppe, f. -n. Top, Spids, c.

Koppel, f. -n. Kobbel, n.; Baand, Kaardegehæng, n.; Hundekobbel, Hestekobbel, n.; Fællesjord, Fællesmark, c.; indhegnet Mark.

Koppeln, v. t. 1. koble, forbinde med Kobbel; fig. koble, stifte Gjestermaal; hegne, indgærde. — **Koppelung**, f. Kobling, c.

Koppen, v. i. 1. m. h. ræbe; bide i Krybben; v. t. kappe.

Kopper, m. -s pl. j. sg. Krybbebider, c.

Kopte, m. -n -n. Kopter, c.

Koptisch, adj. koptisk.

Kopula, f. -en. (-s) Kopula, c., Bindeord, n.

Kopulation, f. -en. Vielse, c. | **Kopulationsschein**, m. Vielsesattest, c.

Kopuli(e)ren, v. t. 1. vie.

Koralle, f. -n. Koral, c. | **Korallen-bank**, f. Koralrev, n.; **-bildung**, f. Koraldannelse, c.; **-fischer**, m. Koralfisker, c.; **-insel**, f. Koralø, c.; **-nadel**, f. Koralnaal, c.; **-rot(h)**, koralrød, c.; **-schmuck**, m. Koralsmykke, n.; **-schnur**, f. Koralbaand, n.; **-t(h)ier**, n. Koralbyr, n.

Korami(e)ren, v. t. 1. koramisere, iretteslette; (Stud.) spørge en, om det har været hans Alvor med en formentlig Fornærmelse.

Koran, m. se **Alkoran**.

Koranzen, v. t. 1. × karnisle, prygle dygtig.

Korb, m. -es -örbe. (Dim. **Körbchen**, **Körblein**, n.) Kurv, c.; **einen — bekommen**, faa en Kurv; **der — des Degens**, Kaardefæste, n.; Kube, c.; Ruse, c.; flettet Vognfading, c.; × (Student) Bolig, c., Hjem, n. | **Korb-arbeit**, f. Kurvearbejde, n.; **-flasche**, f. Kurveflaske, Feltflaske, c.; **-flechter**, **-macher**, m. Kurvemager, c.; **-pfennig**, m. de Penge, som Tjenestefolk faa paa Kurven; **-sessel**, **-stuhl**, m. Kurvestol, c.; **-wagen**, m. Kurvevogn, c.; **-weide**, f. Kurvepil, c.

Kordel, f. -n. Kordel, c. (Tov).

Kordial, adj. kordial, hjærtelig, fortrolig. — **Kordialität**, f. Kordialitet, Hjærtelighed, Inderlighed, Fortrolighed, c.

Kordon, m. -s -s. Kordon, Snor; Troppekjæde, c.

Korduan, m. -s -s. Korduan, n. (Læder).

Kören, v. t. se **kören**.

Korinthe, f. -n. Korende, c.

Kork, m. -es -e (-örke). Kork, Korkprop, Tol, c. | **Kork-baum**, m. se **-eiche**; **-boje**, f. Korkbøje, c.; **-eiche**, f. Korkeg, c. (Quercus suber); **-gelb**, n. Proppenge, pl.: **-maschine**, f. Proppemaskine, c.; **-pfropfen**, m., **-stöpsel**, m. Korktol, Korkprop, Tol, c.; **-zieher**, m. Proptrækker, c.

Korken, adj. af Kork.

Korken, v. t. 1. proppe, tilproppe.

Korn, n. -es -örner. (Dim. **Körnchen**, **Körnlein**, n.) Korn, n.; Korn paa Gevær og Kanon: Frokorn; Sædekorn, n.; Sæd; × Rug, c.; **eine Münze von gutem Schrot und —**, en fuldvægtig Mønt; fig. **ein Mann von altem Schrot und —**, en Mand af den gode gamle Slags; **Einen aufs — nehmen**, tage Sigte paa, tage en paa Kornet; Gran, n.; **ein Körnchen Brot**, et lille Korn, et Gran Brød. | **Kornacker**, m. Kornager, Kornmark, c.; **-ähre**, f. Kornax, n.; **-bau**, m. Kornavl, c.; **-blume**, f. Kornblomst, c. (Cyanus); **-boden**, m. Kornloft, n.; Kornbund, Sædbund, c.; **-brand**, m. Brand i Kornet, c.; **-branntwein**, m. Kornbrændevin, c.; **-darre**, f. Tørreloft til Korn, n., Kjone, c.; **-ernte**, f. Kornhøst, c.; **-fege**, f. Kornharpe, c.; **-feld**, n. Kornmark, c.; **-fink**, m. Gulspurv, c.; **-handel**, m. Kornhandel, c.; **-händler**, m. Kornhandler, c.; **-jude**, m. Kornjøde, Kornpuger, c.; **-kammer**, f. Kornkammer, n.; **-land**, n. Kornland, n.; **-magazin**, n. Kornmagasin, n.; **-mangel**, m. Kornmangel, c.; **-markt**, m. Kornmarked, n.; **-nelke**, f. Klinte, c. (Agrostemma githago); **-preis**, m. Kornpris, c.; **-reich**, kornrig; **-rolle**, f. Kornharpe, c.; **-schaufel**, f. Kornskovl, c.; **-schinder**, m. se **-wucherer**; **-speicher**, m. Kornmagasin, n.; **-wage**, f. Kornvægt, c.; **-wagen**, m. Kornvogn, c.; **-wucher**, m. Kornager, c., Kornpugeri, n.; **-wucherer**, m. Kornaagrer, Kornpuger, c.; **-wurm**, m. Kornorm, c.

Kornelle, f. -n. Kornellirsebær, n.

Körneln, v. t. 1. korne jmaat, granulere.

Körnen, v. i. 1. m. h. sætte Kjærne, begynde at modnes; forvandles til Korn; smulre; v. t. korne, danne til Korn, granulere; afslaa Spidserne af Kornet, efter at det er tærsket; lokke, lægge Lokkemad for. — **Körnung**, f. Granulation, Granulering, c.; (Jagt.) Lokkemad, c.

Kornett, m. -s -s. Kornet, Fændrik, c.

Kornett, n. -s -e. Kornet, c., Krumhorn, Jagthorn, n.

Körnicht, **körnig**, adj. kornet, grynet, som har Korn; fig. kjærnefuld, kraftig, indholdsrig, syndig.

Körnling, m. -s -e. ung Stalling, c. (Salmo thymallus).

Körper, m. -s pl. j. sg. (Dim. **Körperchen**, **Körperlein**, n.) Legeme, n.; Krop, c. | **Körperanlage**, f. Legemsbeskaffenhed, c.; **-bau**, m. Legemsbygning, c.; **-bildung**, f. Legemsdannelse, c.; **-fläche**, f. Legemsflade, c.; **-gewicht**, n. Legemsvægt, c.; **-haltung**, f. Legemets Holdning, c.; **-höhe**, f. Legemshøjde, c.; **-kraft**, f. Legemskraft, c.; **-los**, legemløs; **-losigkeit**, f. Legemsløshed, c.; **-strafe**, f. korporlig Straf, c.;

-übung, f. Legemsøvelse, c.; **-welt**, f. Legemverden, c.; **-wuchs**, m. Skabning, Figur, Vært, c.

Körperhaft, adj. havende et Legeme, legemlig, materiel.

Körperlich, adj. legemlig, korporlig. — **Körperlichkeit**, f. Legemlighed, c.

Körperſchaft, f **-en**. Korporation, c.

Korporal, m. **-s -e**. Korporal, c.

Korporation, f. **-en**. Korporation, c., Selſtab, Lav, n.

Korps, n. — —. Korps, n. | **Korps-geiſt**, m. Korpsaand, c.

Korpulent, adj. korpulent, før, fyldig, tyk.

Korpulenz, f. ub. pl. Korpulence, Førhed, Fyldighed, c.

Korrekt, adj. korrekt, rigtig, feilfri. — **Korrektheit**, f. Korrekthed, Rigtighed, Feilfrihed, c.

Korrektionshaus, n. **-es -äuſer**. Forbedringshus, n.

Korrektur, f. **-en**. Korrektur, c. | **Korrekturabzug**, m. Korrekturaftræk, n.; **-bogen**, m. Korrekturark, n.; **-leſen**, n. Korrekturlæsning, c.

Korreſpondent, m. **-en -en**. Korreſpondent, c.

Korreſpondenz, f. **-en**. Korreſpondance, c.

Korreſpondi(e)ren, v. i. 1. m. h. korreſpondere, brevvexle.

Korridor, m. **-s -e (-s)** Korridor, c.

Korrigi(e)ren, v. t. 1. korrigere, rette, berigtige, forbedre.

Korſar, m. **-en -en**. Korſar, Sørøver, c. | **Korſaren-ſchiff**, n. Sørøverſkib, n.

Korſe, m. **-n -n**. Korſikaner, c.

Korſett, n. **-es -e**. Korſet, Snørlib, n.

Korſikaner, m. **-s** pl. ſ. sg. Korſikaner, c.

Korſikaniſch, adj. korſikanſk.

Korſin, f. **-nen**. Korſikanerinde, c.

Korſiſch, adj. korſikanſk.

Korte, **Kortel**, f. **-n**. Seglgarn, Garn, n.

Korvette, f. **-n**. Korvet, c. | **Korvetten-kapitän**, m. Korvetkaptejn, c.

Koſak, m. **-en -en**. Koſak, c. | **Koſaken-pferd**, n. Koſakhest, c.

Koßbeere, f. × ſe **Heidelbeere**.

Koſel, f. **-n**. × So, c.; fig. en ſliden Kone.

Koſeln, v. t. 1. fare, kaſte Grise.

Koſen, v. i. 1. m. h. tale fortrolig ſammen; v. t. kjærtegne.

Koſerei, f. **-en**. fortrolig Samtale, c.

Koſig, adj. tjær, byrebar, fortrolig.

Koſmopolit, m. **-en -en**. Koſmopolit, c.

Koſmopolitiſch, adj. koſmopolitiſk.

Koſſate, (**Koſſät**), m. **-n -n**. Huſmand, Indſidder, c.

Koſt, f. ub. pl. Koſt, Spiſe, Næring, c., Underhold, n. | **Koſt-frei**, havende fri Koſt, frit Underhold; **-gänger**, m. Koſtgænger, Penſionær, c.; **-gängerin**, f. Koſtgængerſke, c.; **-geld**, n. Koſtpenge, pl.; **-halter**, m. Penſionsholder, c.; **-häppchen**, n., **-happen**, m. Himmerigsmundfuld, c.; **-haus**, n. Penſionat, n.; **-herr**, m. ſe **-halter**; **-kind**, n. Plejebarn, n. (udſat af Fattigvæſenet); **-ſchule**, f. Koſtſkole, Penſionsanſtalt, c.; **-ſchüler**, m. Penſionær, c.; **-verächter**, m. Koſtforagter, c.

Koſt, f. † ſe **Koſten**.

Koſtbar, adj. koſtbar, dyr; værdifuld, koſtelig, fortrinlig; **ſich — machen**, gjøre ſig koſtbar. — **Koſtbarkeit**, f. Koſtbarhed, Koſteligheb, c.

Küſte, f. **-n**. × Gilde, n.

Koſten, pl. Omkoſtning, Bekoſtning, Udgift, c.; **auf meine —**, paa min Bekoſtning; **in alle (zu den) — verurteilt werden**, at dømmes til at betale Omkoſtningerne. | **Koſt-ſpielig**, koſtbar, dyr; **-ſpieligkeit**, f. Koſtbarhed, Dyrhed, c. — **Koſten-anſchlag**, m. Overſlag over Omkoſtningerne, n.; **-aufwand**, m. Bekoſtning, c.; **-berechnung**, f. Beregning af Omkoſtningerne, c.; **-erſatz**, m. Omkoſtningernes Erſtatning, c.; **-fällig**, forpligtet til at bære Omkoſtningerne; **-frei**, fri for Omkoſtninger; **-preis**, m.: **zum — —**, til Indkjøbspris; **-punkt**, m Omkoſtninger, pl.; **-rechnung**, f. Regning over Omkoſtningerne, c.

Koſten, v. i. 1. m. h. koſte; **es koſtet mir (mich) viel Geld**, det koſter mig mange Penge; v. t. ſmage, underſøge, prøve. | **Koſte-wein**, m. Vinprøver, c.

Köſtlich, adj. koſtelig, koſtbar. — **Köſtlichkeit**, f. Koſteligheb, Koſtbarheb, c.

Koſtüm, n. **-s -e**. Koſtum, n., Dragt, Klædebragt, c.

Koſtümi(e)ren, v. t. 1. koſtumere, klæde.

Kot, m. **-es** ub. pl. Dynd, Skarn, Snavs, n. | **Kot-bürſte**, f. Skobørſte, c.; **-hahn**, m. × Hærfugl, c.; **-grube**, f. Skarnkule, c.; **-karren**, m. Skarnagervogn, c.; **-kärrner**, m. Skarnager, Skraldemand, c.; **-lache**, f. Pøl, c.; **-ſpritzer**, m. Stænk af Snavs, n.

Kot, n. **-es -e**. (**Kote**, f. **-n**.) Hytte; Husmandsbolig, c.; Saltkogeri, n. | **Kot-meiſter**, m. Saltmeſter, c.

Köte, f. **-n**. Kode, c.; Tørning, c.

Kötel, m. **-s** pl. ſ. sg. Dyreexkrementer.

Köter, m. **-s** pl. ſ. sg. Køter, Bondehund, c.; Efterrive, Kornrive, c.

Kotz, m. n. ſe **Kot**, m. n.

Kotzig, adj. ſnavſet; ſliden, beſtidt.

Kotillon, m. **-s -s**. Kotillon, c.

Kötner, m. **-s** pl. ſ. sg. Huſmand, c.

Kotſaſſe, m. **-n -n**. ſe **Kötner**.

Kotte, f. ſe **Kot**, n.

Kötter, m. ſe **Kötner**.

Kotze, f. **-n**. groft Tøj, Badmel; laabdent Tæppe, n.; laabden Kappe, c.; Kurv, c.

Kötze, f. **-n**. × Kurv, c. (iſær til at bære paa Ryggen).

Kotzen, v. i. 1. m. h. × kaste op, spy, brække sig.

Kotzen, m. se **Kotze**.

Kotzerlich, adj. ækel, bævmelig; **es ist mir —**, jeg har Kvalme.

Kotzern, v. i. 1. m. h. kvalme; **es kotzert mich**, jeg har Kvalme.

Kouleur, f. **-en**. Kulør, Farve, c.

Kouliſſe, f. se **Kuliſſe**.

Koup, m. **-s -s**. Kup, c. (n.)

Koupee, n. **-s -s**. Kupé, c.

Koupi(e)ren, v. t. 1. og i. m. h. kupere.

Kouplet, n. **-s -s**. Kuplet, Versafsnit, n.

Koupon, m. **-s -s**. Kupon, c.

Kour, f. ub. pl. Kur, c.; **die — machen**, gjøre Kur.

Kours, m. se **Kurs**.

Kourtage, f. **-n**. Kurtage, Mæglerløn, c.

Kouſin, m. **-s -s**. Fætter, c.

Kouſine, f. **-n**. Kuſine, c., Søſkendebarn, n.

Kouvert, n. **-s -e**. Kuvert, c. (n.).

Krabbe, f. **-n**. Krabbe, c.; fig. Unge, c.

Krabbelig, adj. krablende; lille bitte.

Krabbeln, v. i. 1. m. ſ. krable; v. t. famle paa, gramſe paa; klø, krabſe ſagte; krabſe, ſmøre, gnidre.

Kräbe, f. **-n**. × Kurv af Pilegrene, c.

Krach, m. **-es -e**. Knæk, Knald, Brag, n.; **mit Ach und —**, med Nød og næppe. | **Krachmandel**, f. Krakmandel, c.; **-weide**, f. Skjør-Pil, c. (Salix fragilis).

Krachen, v. i. 1. m. h. knække, knage, brage; v. t. knække.

Krächzen, v. i. 1. m. h. ſtrige (iſær om vilde Fugle); ſukke dybt, ſtønne; harke.

Krack, m. **-es -e**. † Spalte, Hule, Kløft, c.; × Ravn, Krage, c.

Kracke, f. **-n**. ‡ ſtort, højt **Krigsſtib**, n.; Søſnegl, c. (Sepia); **Sauhyre**, n., Krake, c.; Pg, n., Krike, c.; Muſevikke, c. (Vicca cracca).

Krackſe, f. ſe **Krage**.

Kraft, f. **-äfte**. Kraft; Evne, Styrke, c.; **aus allen Kräften**, af alle Kræfter; **das geht über meine Kräfte**, det gaar over mine Kræfter; **wieder zu Kräften kommen**, komme igjen til Kræfter; **in — ſein, ſetzen**, være, ſætte i Kraft. | **Kraft-anſtrengung**, f. Kraftanſtrængelſe, c.; **-aufwand**, m. Kraftanvendelſe, c.; **-ausdruck**, m. Kraftudtryk, Kraftord, n.; **-äußerung**, f. Kraftytring, c.; **-brühe**, f. Kraftſuppe, c.; **-einheit**, f. Kraftenhed, c.; **-fülle**, f. Kraftfylde, c.; **-los**, kraftløs; **-loſigkeit**, f. Kraftløshed, c.; **-mann**, m. ſtærk Mand, c.; **-mehl**, n. Stivelſe, c.; **-meſſer**, m. Kraftmaaler, c.; **-probe**, f. Styrkeprøve, c.; **-ſprache**, f. Kraftſprog, n.; **-voll**, kraftfuld; **-wort**, n. Kraftord, n.

Kraft, præp. med Genitiv: i Kraft af.

Kräftig, adj. kraftig, ſtærk; ſyndig; gyldig. — **Kräftigkeit**, f. Kraftighed, Fyndighed, Gyldighed, c.

Kräftigen, v. t. 1. give Kraft, ſtyrke. — **Kräftigung**, f. Styrkning, c.

Kräftiglich, adv. ‡ kraftig.

Kragen, m. **-s** pl. ſ. sg. (**-ägen**.) Krave, Halskrave, c., Flip, c.; Hals, c.; **etw. durch den — jagen**, fortære, lade gaa igjennem Halſen; **etw. im — haben**, × være fuld; **Einen beim — nehmen**, tage en i Kraven, i Nakken; **es geht ihm an den —**, det gjælder hans Hals; **Kopf und — verlieren**, tilſætte Livet. | **Kragen-ente**, f. Strømand, c. (Anas histrionica). — **Krag-ſtein**, m. Kragſten, c.

Krähe, f. **-n**. Krage, ‡ Kraake, c.; Riſknippe, n.; ‡ Slags Kanon, c.; **die eine — hackt der anderen die Augen nicht aus**, den ene Ravn hugger ikke Øjnene ud paa den anden. | **Krähenauge**, n. Kragøje, n.; fig. Ligtorn; Brækkød, c. (Nux vomica); **-beere**, f. Krækling, c., Rævlingebær, n. (Empretum nigrum); **-fuß**, m. mange Slags Planter; fig. Kragetær; **-ſchnabel**, f. Topſtarv, c. (Graculus cristatus).

Krähen, v. t. og i. 1. m. h. gale.

Krahn, m. se **Kran**.

Krähwinkler, m. **-s** pl. ſ. sg. Molbo, c.

Krake, f. se **Kraken**.

Krakeel, m. **-es -e**. × hæftig Kiv og Strid, c., Klammeri, n.

Krakeelen, v. i. 1. m. h. trættes højt, ſtjændes, ſtrides.

Krakeeler, m. **-s** pl. ſ. sg. trætteſjært Menneſke, n., Krakiler, c.

Krakeln, v. i. 1. m. h. holde ſig faſt ved Kløerne; v. i. ſlaa Kløerne i.

Kraken, m. **-s** pl. ſ. sg. Krake, c. (Sauhyre).

Krall, adj. grel, ſtærk.

Kralle, f. **-n**. (Dim. **Krällchen**, n.) Klo, c.

Krallen, v. t. 1. rive, krabſe med Kløerne; gribe med Kløerne; v. r. holde ſig faſt ved Kløerne; v. i. m. h. ſlaa Kløerne i.

Krallig, adj. ſom har Klør.

Kram, m. **-es** ub. pl. (Dim. **Krämchen**, **Krämlein**, n.) Handel, Kramhandel, c.; Kramvare, c.; Kram, n.; Krambod, c.; fig. Kram, n.; **das taugt (paßt) nicht in meinen —**, det paſſer ikke i mit Kram. | **Kram-bude**, f., **-laden**, m. Krambod, c.; **-markt**, m. Aarsmarked, n.; **-ware**, f. Kramvare, c.

Kramen, v. i. 1. m. h. lægge Varer frem til Salgs, falbyde; rydde, rode, rode omkring; v. t. kjøbe.

Krämer, m. **-s** pl. ſ. sg. Kræmmer, c. | **Krämer-amt**, n. Kræmmerlav, n.; **-bude**, f. Krambod, c.; **-geiſt**, m. Kræmmeraand, Smaalighed, c.; **-gewicht**, n. Kræmmervægt, c.; **-handwerk**, n. ethvert Haandværk, ſom er forbundet med Udſalg; **-haus**, n. Hus, i hvilket Kræmmerne falbyde deres Varer; **-innung**, f. Kræmmerlav, n.; **-meiſter**, m. Oldermand for et Kræmmerlav, c.; **-ſeele**, f. Kræmmerſjæl, c.; **-volk**, n. Kræmmernation, c.

Krämerei, f. ub. pl. Kræmmerhandel, Krambodhandel, c.

Kramerei, f. ub. pl. Roderi, n.

Krämern, v. i. 1. m. h. drive Kramhandel.

Kramme, f. se **Krampe**.

Krammen, v. t. 1. krabje, rive; v. r. krumme sig.

Krammetsvogel, m. se **Kramtsvogel**.

Krampe, f. **-n**. Krampe, Jærnkrog, c.; Bogspænde, n.

Krämpe, f. se **Krempe**.

Krämpel, m. **-s** pl. ſ. sg. × Kram, n.

Krämpel, f. se **Krempel**.

Krampen, v. t. 1. forsyne med Krampe.

Krampf, m. **-es -ämpfe**. Krampe, c. | **Krampfader**, f. Krampeaare, c.; **-artig**, krampagtig; **-distel**, f. tornvinget Æselsfoder, n. (Onopordon acanthium); **-fisch**, m. elektrisk Aal, c.; **-husten**, m. Krampehoste, c.; **-stillend**, krampestillende.

Krampfen, v. t. 1. og r. fortrække krampagtig; v. i. m. h. have Krampe.

Krampfhaft, adj. krampagtig. — **Krampfhaftigkeit**, f. Krampagtighed, c.

Krämpfig, **krampfig**, adj. plaget med Krampe; krampagtig.

Kramt, m. **-s** ub. pl. Enebærbusk, c. | **Kramtsbeere**, f. Enebær, n.; **-vogel**, m. Kramsfugl, c. (Turdus pilaris); **der gemeine** — —, den bobbelte Nordrossel.

Kran, m. **-es -e**. Kran, c. | **Kran balken**, m. Kranbjælke, c.; **-geld**, n. Kranpenge, pl.; **-meister**, m. Kranmester, c.; **-rad**, n. Kranhjul, n.; **-recht**, n. Kranrettighed, c., Ret til at have en offentlig Kran; Ret til at hæve Kranpenge.

Krän, m. se **Kren**.

Kranich, m. **-es -e**. Trane, c. (Grus); Kran, c. | **Kranich-feder**, f. Tranefjer, c.; **-geier**, m. Slangefalk, c. (Gypogeranus serpentarius); **-jagd**, f. Tranejagt, c.; **-schnabel**, m. Tranenæb, n.; alm. Hejrenæb, n. (Erodium cicutarium); Pelargonie, c. (Pelargonium).

Krank, adj. syg, daarlig, svag; — **vor Sehnsucht**, syg af Længsel; — **von Anstrengung**, syg af Anstrængelse; — **am Herzen**, syg paa Hjærtet; **sich — lachen**, le sig fordærvet; **einen -en Beutel haben**, have en tom Pung. | **Krankenbehandlung**, f. Sygebehandling, c.; **-bericht**, m. Sygeberetning, c.; **-besuch**, m. Sygebesøg, n.; **-bett**, n. Sygeleje, Sotteseng, c.; **-haus**, n. Sygehus, Lasaret, Hospital, n.; **-kost**, f. Sygekost, c.; **-lager**, n. Sygeleje, n.; **-pflege**, f. Sygepleje, c.; **-schiff**, n. Hospitalsskib, n.; **-stube**, f. Sygestue, c.; **-trage**, f. Sygebaare, c.; **-transport**, m. Sygetransport, c.; **-transportwagen**, m. Sygevogn, c.; **-wärter**, m. Sygevogter, c.; **-wärterin**, f. Sygeplejerske, Sygevogterske, c.; **-ziffer**, f. Sygetal, n.

Kränke, f. ub. pl. Epilepsi, c.

Kränkelei, f. **-en**. Sygelighed, Skrantenhed, c.

Kränkeln, v. i. 1. m. h. skrante, være sygelig, upasselig.

Kranken, v. i. 1. m. h. være syg; **an etw.** —, lide af, have Mangel paa noget.

Kränken, v. t. 1. trænke; skade, komme for nær; foraarsage Sorg, Grænmelse; **sich** —, ærgre sig, grænme sig.

Krankhaft, adj. sygelig, usund. — **Krankhaftigkeit**, f. Sygelighed, sygelig Beskaffenhed, c.

Krankheit, f. **-en**. Sygdom, c.; **an einer — leiden**, lide af en Sygdom. | **Krankheits-anfall**, m. Anfald af en Sygdom, n.; **-ausbruch**, m. Sygdomsudbrud, n.; **-erscheinung**, f. Sygdomssymptom, n.; **-geschichte**, f. Sygdomshistorie, c.; **-lehre**, f. Sygdomslære, Pathologi, c.; **-stoff**, m. Smitstof, n.; **-ursache**, f. Sygdomsaarsag, c.; **-verlauf**, m. Sygdomsforløb, n.; **-wechsel**, m. Krisis, c.; **-zeichen**, n. Sygdomstegn, Symptom, n.

Kränklich, adj. sygelig, svagelig, skranten. — **Kränklichkeit**, f. Sygelighed, Svagelighed, Skrantenhed, c.

Kränkling, m. **-s -e**. Skrantning, c.

Kränkung, f. **-en**. Grænkelse, c.

Kranz, m. **-es -änze**. (Dim. **Kränzchen**, **Kränzlein**, n.) Krans, c.; **Kränze winden**, binde Kranse; Brudekrans, Hofkrans, c.; Krostitl, n.; Selskab, n. (især **Kränzchen**); otte om Kongen. | **Kranz-aber**, **-blutader**, f. Kransaare, c.; **-borstig**, med krusede Børster, børsteagtig; fig. forvirret; **-flechter**, m. Kransefletter, c.; **-förmig**, kransformet; **-jungfer**, f. Brudepige, c.; **-los**, uden Krans; fig. vanæret.

Kränzen, v. t. 1. kranse, bekranse, pynde med Krans; **die Bäume** —, afstrælle Barken i en Ring; (Jagt) **der Hirsch kränzt**, Hjorten krabser den haarde Jord op, naar den gaar.

Krapfen, m. **-s** pl. ſ. sg. Dandekage, c.

Krapp, m. **-es** ub. pl. Krap, Krapplante, c. (Rubia tinctorum). | **Krapp-färber**, m. Krapfarver, c.; **-mühle**, f. Krapmølle, c.; **-rot(h)**, krapred.

Krapfee, f. **-n**. (til Søs) Krapfø, c.

Krätz, adj. kras, grov.

Krater, m. **-s** pl. ſ. sg. Krater, n. | **Kraterbildung**, f. Kraterdannelse, c.

Krätschen, v. i. se **grätschen**.

Krätz, m. **-es -e**. Krabset Sted, Saar, n.

Krätze, f. **-n**. Krabser, c., Karte, Uldkam, c.

Krätze, f. ub. pl. Fnat, Skab, n.; (Bjærgv.) Affald af Metaller; × Kurv, c.; **in die — gehen**, gaa i Hundene. | **Krätz-heil**, n. Jordbrø, c. (Fumaria); **-milbe**, f. Fnatmide, c.

Kratzen, v. t. 1. og i. m. h. krabse, rive; slø; karte; **die Katze kratzt**, Katten krabser, river; **der Wein kratzt im Halse**, Vinen river i Halsen; **Wolle** —, karte Uld; **auf der Geige** —,

krabse, gnide paa Fiolen. | **Kratz-beere**, f. Brombær, Stikkelsbær, n. ɔc. **-bürste**, f. Krabsebørste, c.; fig. Rivejærn, n.; **-distel**, f. kruset Tidsel, c. (Carduus crispus); **-eisen**, n. Krabsejærn, n.; Skrabejærn, n.; fig. Rivejærn, n.; **-fuß**, m. Skrabud, n.; dybt Buk, n.; fig. pl. Kragetæer; **-füßeln**, straabe ub; **-füßler**, m. Komplimentmager, c.; **-maschine**, f. Kartemaskine, c.; **-wolle**, f. Krabsuld, c.

Kräter, m. **-s** pl. ſ. sg. Krabser, c.; en som krabser; Geværkrabser, c.; Skrabejærn, n.; fig. baarlig Vin, som river i Halsen.

Kratzig, adj. krabsende, ru, ujævn; knap, tarvelig.

Kräzig, adj. snattet, skabet.

Kräuel, m. **-s** pl. ſ. sg. Gaffel med bøjede Grene; Klo, c.

Krauceln, v. t. l. krabse lemfældig, klø; v. i. m. h. krybe, klatre, krable.

Krauen, v. t. l. klø, krabse lemfældig.

Kraus, adj. kruset, krøllet, riflet, rynket, forvirret, uordentlig; vred; **die Stirn — ziehen**, rynke Panden. | **Kraus-bart**, m. krøllet Skjæg, n.; Mand med krøllet Skjæg; **-eisen**, n. Krøllejærn, Krusejærn, n.; **-gebackenes**, adj. se **-kuchen**; **-holz**, n. Krusepind, c.; **-haar**, n. Krølhaar, n.; **-haarig**, krølhaaret, krushaaret; **-köhl**, m. Krushaal, c.; **-kopf**, m. krølhaaret Hoved; fig. Krushoved, n.; **-köpfig**, krølhaaret; **-kuchen**, m. Slags Pandekage, c. — **Kraus-minze**, **-münze**, f. Krusemynte, c. (Mentha crispa).

Kraus, m. (n.) **-es -e**. Krus, n., Laagkande, c.

Krause, f. **-n** Krusning, c., Kruse, c., Krus, n., Krølle, c.; Strimmel, c., Kalvekrøs, n.; † Krus med Laag, n.

Kräusel, m. **-s** pl. ſ. sg. Kruse, c., Kalvekrøs, n.; Top, c.

Kräuseln, v. t. l. kruse, krølle, frisere; **das Meer kräuselt sich**, Havet kruser sig. | **Kräuseleisen**, n. Krøllejærn, Krusejærn, n.

Krausen, v. i. l. m. h. kruses, være kruset; v. t. kruse, krølle; **sich —**, krølles, kruses.

Kräusen, v. t. l. kruse, krølle; v. i. krølles, kruses.

Kräusler, m. **-s** pl. ſ. sg. Frisør, c.; Rynkeapparat, n.

Krauslich, adj. lidt kruset, lidt krøllet.

Kraut, n. **-es -äuter**. (Dim. **Kräutchen**, **Kräutlein**, n.) Urt, c.; Grønt, n.: Grønsager, pl., Top af Buske, c.; Kaal, c.; **das macht das — nicht fett**, det gjør ikke Kaalen feb; **es geht mit Kräutern zu**, det gaar ikke rigtig til; — **und Lot**, Krudt og Bly. | **Kraut-acker**, m. Kaalager, c.; **-blatt**, n. Kaalblad, n.; **-faul**, pilraadden; **-faß**, n. Surkaalstønde, c.; (til Søs) Krudttønde, c.; **-feld**, n. Kaalmark, c.; **-garten**, m. Kaalhave, Køkkenhave, Urtegaard, c.; **-hahn**, m. fyldt Hvidkaalshoved, n.; **-haupt**, n. se **-kopf**; **-junker**, m. Landjunker, Muggreve, c.; **-kopf**, m. Kaalhoved, n.; fig. dumt Menneske; **-ländер**, m. Tønde til Surkaal, c.; **-strunk**, m. Kaalstok, c.; **-stück**, n. Stykke Kaallaud, n. — **Kräuter-absud**, m. Afkog af Urter, n.; **-bad**, n. Urtebad, n.; **-brot**, n. Krydderbrød, n.; **-brühe**, f. Urtesuppe, c.; **-buch**, n. Urtebog, c., Herbarium, n.; **-frau**, f. Kone som indsamler Lægeurter; **-käse**, m. med Urter tillavet Ost, Krydderost, c.; **-kenner**, m. Botaniker, c.; **-kunde**, f. Botanik, c.; **-kissen**, n., **-sack**, m. Krydderpose, c.; **-saft**, m. Urtesaft, c.; **-sammlung**, f. Herbarium, n.; **-thee**, m. Krydderte, c.; **-weib**, n. se **-frau**; **-wein**, m. Kryddervin, c.

Kraute, f. **-n**. Lugning, c.; Lugetid, c.

Krauten, v. t. l. luge.

Kräuter, m. **-s** pl. ſ. sg. × Gartner, c.; Smaagarver, c.

Kräuterei, f. **-en**. Smaagarveri, n.

Kräuterich, n. se **Kräutig**.

Kräuterig, adj. bevoxet med Urter, fuld af Urter.

Kräutern, v. i. l. m. h. søge, samle Planter, botanisere.

Kräutig, n. **-s** ub. pl. Urter, Blade, pl.

Krawall, m. **-s -e**. Kraval, Uroligheb, c., Oplob, n.

Krawatte, f. **-n**. Halsbind, Halstørklæde, n.

Krage, f. **-n**. Kurv, c.

Kreatur, f. **-en**. Kreatur, Skabning, c.

Krebs, m. **-es -e**. Krebs, c.; Kræft, c.; † Brystpanser, n. | **Krebs-artig**, kræftagtig, krebsagtig; **-auge**, n. Krebsøje, n.; fig. Krebssten, c.; **-fang**, m. Krebsefangst, c.; **-gang**, m. Krebsgang, c.; **den — — gehen**, gaa baglængs, gaa tilbage; **-geschwür**, n. Kræftbyld, c.; **-schaden**, m. Kræftskade, c.; **-schale**, f. Krebseskal, c.; **-schere**, f. Krebsekło, c.; **-suppe**, f. Krebsesuppe, c.; **-teich**, m. Krebsdam, c.; **-t(h)ier**, n. Krebsdyr, n.

Krebsen, v. i. l. m. h. krabse, fange Krebs; krable: gaa baglængs

Krebsicht, **krebsig**, adj. kræftagtig.

Krebslings, adv. baglængs.

Kredenze, f. **-n**. Skjænkebord, n.

Kredenzen, v. t. l. kredense. | **Kredenz-teller**, m. Præsenterbakke, c.; **-tisch**, m. Skjænkebord, n.

Kredit, m. **-s** ub. pl. Kredit, c.; **etw. auf — nehmen**, tage noget paa Kredit. | **Kreditbank**, f. Kreditbank, c.; **-brief**, m. Kreditbrev, n.; **-kasse**, f. Kreditkasse, c.; **-lager**, n. Kreditoplag, n.; **-los**, uden Kredit; **-papier**, n. Kreditpapir, n.; **-verein**, m. Kreditforening, c.

Kreditі(e)ren, v. t. l. og i. m. h. kreditere, laane, godskrive.

Kreditiv, n. **-s -e**. Kreditiv, n.

Kreditor, m. **-s -en**. Kreditor, c.

Kreide, f. **-n**. Kridt, n.; **mit doppelter — anschreiben**, gjøre Regningen for stor; **tief bei eim. in der — sein**, **stehen**, have taget meget

paa Kredit hos en; **ſchwarze** —, Sortkridt, n. | **Kreide(rn)-artig**, kridtagtig; **-bruch**, m. Kridtbrud, n.; **-erde**, f. Kridtjord, c.; **-felſ**, m. Kridtbjærg, n.; Kridtklint, c.; **-grund**, m. Kridtgrund, c.; **-ſtrich**, m. Kridtſtreg, c.; **-thon**, m. Kridtler, n.; **-wand**, f. Kridtvæg, Kridtklint, c.; **-weiß**, kridthvid; **-zeichnung**, f. Kridtegning, c.

Kreideln, kreiden, v. t. 1. kridte.

Kreidig, adj. kridtagtig, besmurt med Kridt, kridtet.

Krei(e)ren, v. t. 1. kreere, vælge, udnævne.

Kreis, m. **-es -e**. Kreds, Rundbel, Ring, Cirkel, c.; Distrikt, n.; **einen — ſchließen**, slutte Kreds; **ein — von Perſonen**, en Kreds af Personer; **die höheren -e**, de højere Kredse. | **Kreis-abſchied**, m. Landdagsbeslutning, c.; **-abſchnitt**, m. Segment, Kredsafsnit, n.; **-amt**, n. Embede ved en tyſk Rigskreds; Kredsamtmandsſtab, n.; **-amtmann**, m. Kredsamtmand, c.; **-arzt**, m. Distriktslæge, c.; **-ausſchnitt**, m. Sektor, c., Kredsudsnit, n.; **-bahn**, f. Kredsbane, c.; **-bewegung**, f. Kredsbevægelse, c.; **-bogen**, m. Kredsbue, c.; **-bote**, m. Distriktsbud, n.; **-förmig**, kredsformig; **-förmigkeit**, f. Kredsformighed, c.; **-gang**, m. Kredsgang, c.; **-gericht**, n. Kredsret, c.; **-geſang**, m. Rundsang, c.; **-hauptmann**, m. Kredsøverſte, c.; **-lauf**, m. Kredsløb, Omløb, n., Cirkulation, c.; **-richter**, m. Kredsdommer, c.; **-ſchluß**, m. Landdagsbeslutning, c.; **-ſchnitt**, m. Kredsſnit, n.; **-ſtadt**, f. Kredsſtad, c.; **-ſteuereinnehmer**, m. Amtsforvalter, c.; **-tag**, m. Landdag, c.; **-tanz**, m. Vals, c.; **-vierung**, f. Cirklens Kvadratur.

Kreiſch, m. **-es -e**. Hvin, n.

Kreiſchen, v. i. 1. (♯ 2.) m. h. hvine, skrige højt; v. t. siege brunt, siege stærkt

Kreiſel, m. **-s** pl. ſ. sg. Top, c.

Kreiſeln, v. i. 1. m. h. snurre rundt, dreje sig rundt; spille Top.

Kreiſen, v. i. 1. m. h. kredse, dreie sig; bevæge sig i Kreds; gjøre Kreds; omringe, indeslutte; dreje rundt, hvirvle rundt; **gekreiſt**, kredsformig. — **Kreiſung**, f. kredsformig Bevægelse, Omdrejning, c.

Kreiſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Skovfoged, c.

Kreißen, v. i. 1. m. h. være i Barnsnød; ♯ føle heftige Smerter.

Kreißerin, f. **-nen**. Barselkone, c.

Krellen, v. i. se **krallen**.

Krempe, f. **-n**. Hatteskygge, c.

Krempel, f. **-n**. Uldkarte, Uldkam, c.

Krempeln, v. t. 1. karte, kæmme.

Krempen, v. t. 1. give Skygge, opkrampe; saa til at strumpe ind.

Kremſer, m. **-s** pl. ſ. sg. stor char à banc.

Kren, m. **-s -e**. × Peberrod, c.

Kreneli(e)ren, v. t. 1. kreuelere; udtakke.

Krengen, v. i. 1. m. h. (til Søs) kræng.

Kreole, m. **-n -n**. Kreoler, c.

Kreolin, f. **-nen**. Kreolerinde, c.

Kreoliſch, adj. kreolſk.

Krepi(e)ren, v. i. 1. m. ſ. krepere, bs.

Krepp, m. **-es -e (-s)**. Krep, n. | **Krepp-flor**, m. Krepflor, n.

Kreſſe, f. **-n**. Karse, c.; Grundling, c.

Kretin, m. **-s -s**. Kretiner, c.

Kretſcham, m. **-s -e**. × Kro, c.

Kretſch(a)mer, m. **-s** pl. ſ. sg. Krovært, c.

Kretſch(a)merei, f. **-en**. Krohold, n.

Kreuz, n. **-es -e**. Kors, Krybs, Krucifix, n.; Kors, Ordenstegn, n.; Krybs paa Legemet, n.; **ein — ſchlagen**, slaa et Kors, korse sig; **zu -e kriechen**, krybe til Korset; **jeder hat ſein —**, hver har sit Kors at bære; **außer den -en**, uden for Grænsen; **über's —**, over Kors; — **und quer**, paa krybs og paa tværs; (i Kort) Træf, Kler. | **Kreuz-abnahme**, f. Nedtagelse af Korset, c.; **-band**, n. Korsbaand, n.; **-banner**, n. Korsbanner, n.; **-beere**, f. Korstornbær, Korsbær, n.; **-bein**, n. Krybs, n.; **-bild**, n. Krucifix, n.; **-bramraa**, f. Bovenkrydsraa, c.; **-bramſegel**, n. Bovenkrydsſejl, n.; **-ſtenge**, f. Bovenkrydsſtang, c.; **-brav**, meget brav; **-diſtel**, f. se **Eberwurz**; **-dorn**, m. tvebo Brietorn, c., Korsved, c. (Rhamnus cathartica); **-erhöhung**, f. Korsets Ophøjelse, c. (katholſk Fest den 14de Septbr.); **-fahne**, f. Korsflag, n.; **-fahrer**, m. Korsfarer, c.; **-fahrt**, f. se **-zug**; **-feuer**, n. Krydsild, c.; **-förmig**, korsbannet, krydsbannet; **-fuchs**, m. Korsræv, c.; **-gang**, m. Procession; Korsgang, Munkegang, c.; **-gaſſe**, f. Tværgade, Korsgade, c.; **-gewölbe**, n. Korshvælving, c.; **-herr**, m. Korsherre, Korsridder, c.; **-kirche**, f. Korskirke, c.; **-lahm**, krydslam, bovlam, hoftelam; **-otter**, f. Hugorm, c. (Vipera Berus); **-punkt**, m. Overskæringspunkt, n.; **-ritter**, m. Korsridder, c.; **-rut(h)e**, f. Kvadratrod, c.; **-ſaitig**, krydsstrænget; **-ſchnabel**, m. Korsnæb, n. (Loxia curvirostris); **-ſchnitt**, m. Korsſnit, Krydsſnit, n.; **-ſegel**, n. Krydsſejl, n.; **-ſpinne**, f. Korsedderkop, c.; **-ſtich**, m. Korssting, n.; **-träger**, m. Korsdrager, c.; **-trägerin**, f. Korsdragerinde, c.; **-verhör**, n. Krydsforhør, n.; **-vogel**, m. se **-ſchnabel**; **-weg**, m. Korsvej, c.; **-weiſe**, korsvis, krydsvis, over Kors; **-zug**, m. Korstog; (til Søs) Krydstog, n. — **Kreuzes-erhöhung**, f. se **Kreuz-**; **-tod**, m. Død paa Korset, c.

Kreuzen, v. t. 1. korse, krydse; **die Arme —**, lægge Armene over Kors; **die Degen —**, krydse Kaarderne; **Jemandes Wege —**, krydse ens Veje; **ſich —**, korse sig; **die Wege — ſich**, Vejene krydse hverandre; v. i. m. h. krydse, lavere. — **Kreuzung**, f. Krydsning, c.

Kreuzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Krydser, c.; (Skillemønt) Kreuzer, c. (ca. $1^1/_2$ Øre).

Kreuzigen, v. t. 1. korsfæste; **ſein Fleiſch**

—, spæge sit Kjøb; † sich —, korse sig. — **Kreuzigung**, f. Korsfæstelse, c.

Kribbelig, adj. pirrelig, ilsindet.

Kribbeln, v. i. 1. m. h. myldre, vrimle; impers. v. t. ile; **es kribbelt mich in der Nase**, min Næse klør; fig. **es kribbelt mich**, det ærgrer mig. | **Kribbel-krankheit**, f. Raphanie, c.; **-kopf**, m. pirreligt Menneske, n.

Kribbskrabs, m. ub. pl. Kram, n.

Krickel, m. -s pl. ſ. sg. × Gemsehorn, n., Vildsvinehale, c.

Krickelei, f. **-en**. Brantenhed, Knarvornhed, c.; Ærgrelse, Ubehageligheð, c.

Krickelig, adj. pirrelig, vranten, egensindig, vanskelig; fig. kilden, betænkelig.

Krickeln, v. i. 1. m. h. imsøre, skrive baarlig; gnave, være vranten, pirrelig.

Kriebs, m. se **Griebs**.

Krieche, f. **-n**. Krikand, c. (Anas crecca); alm. Kræge, c. (Prunus instititia).

Kriechen, v. i. 2. m. ſ. krybe; liste; **-d**, krybende; **es kroch mir über den Magen**, det ærgrede mig. | **Kriech-ente**, f. Krikand, c. (Anas crecca); **-bohne**, f. Krybebonne, c.; **-erbsen**, pl. lave Ærter, pl.; **-sucht**, f. Krybesyge, n.

Kriecher, m. -s pl. ſ. sg. Kryber, c.

Kriecherei, f. **-en**. Kryberi, n.

Kriecherisch, adj. krybende.

Krieg, m. **-es -e**. Krig, Fejde, c.; — **führen**, føre Krig. | **Krieg-fertig**, krigsberedt; **-führend**, krigsførende; **-führung**, f. Krigsførelse, c. — **Kriegs-adel**, m. Militæradel, c.; **-akademie**, f. Militærakademi, n.; **-angelegenheit**, f. Krigsanliggende, n.; **-artikel**, m. Krigsartikel, c.; **-baumeister**, m. Krigsbygmester, Ingeniør, c.; **-bedarf**, m., **-bedürfnis**, n. Krigsfornødenheð, c., Krigsbehov, n.; Munition, c.; **-bereit**, krigsberedt; **-bereitschaft**, f. Krigsberedskab, n.; **-dienst**, m. Krigstjeneste, c.; **-erfahren**, krigskyndig; **-erfahrung**, f. Krigserfarenheð, c.; **-erklärung**, f. Krigserklæring, c.; **-fackel**, f. Krigsfakkel, c.; **-flotte**, f. Krigsflaade, Orlogsflaade, c.; **-fuß**, m. Krigsfod, c.; **-gebrauch**, m. Krigsskik, c.; **-gefangener**, adj. Krigsfange, c.; **-gefangenschaft**, f. Krigsfangenskab, n.; **-gepäck**, n. Bagage, c.; **-gerät(h)**, n. Krigsredskab, n.; **-gericht**, n. Krigsret, c.; **-gesang**, m. Krigssang, c.; **-geschichte**, f. Krigshistorie, c.; **-geschrei**, n. Feltraab, n.; **-gesetz**, n. Krigslov, c.; **-getöse**, n. Krigslarm, c.; **-getümmel**, n. Krigstummel, c.; **-geübt**, **-gewohnt**, krigsvant; **-gewühl**, n. Krigstummel, c.; **-glück**, n. Krigslykke, c.; **-gott**, m. Krigsgud, c.; **-göttin**, f. Krigsgudinde, c.; **-gurgel**, f. vild, grusom Krigsmand, c.; **-handwerk**, n. Krigshaandværk, n.; **-heer**, n. Krigshær, Armé, c.; **-held**, m. Krigshelt, c.; **-herr**, m. Krigsherre, c.; **-jahr**, n. Krigsaar, n.; **-kasse**, f. Krigskasse, c.; **-knecht**, m. Krigskarl, simpel Soldat, c.; **-kosten**, pl. Krigsomkostninger, pl.; **-kundig**, krigskyndig; **-kunst**, f. Krigskunst, c.; **-läufte**, pl. Krigstider; **-leute**, pl. Krigsfolk, pl.; **-lied**, n. Krigssang; **-list**, f. Krigslist, c., Krigspuds, n.; **-lustig**, krigslysten; **-macht**, f. Krigsmagt, c.; **-mann**, m. Krigsmand, c.; **-minister**, m. Krigsminister, c.; **-not(h)**, f. Krigsnød, c.; **-oberster**, m. Krigsoverste, c.; **-rat(h)**, m. Krigsraad, c., n.; **-recht**, n. Krigsret, c.; **-ruhm**, m. Krigsberømmelse, c.; **-rüstung**, f. Krigsrustning, c.; **-schar**, f. Krigsstare, c.; **-schauplatz**, m. Krigsskueplads, c.; **-schiff**, n. Krigsskib, n.; **-schuld**, f. Krigsgjæld, c.; **-schule**, f. Officersskole, c.; **-spiel**, n. Krigsspil, n.; **-steuer**, f. Krigsskat, c.; Brandskat, c.; **-that**, f. Krigsbedrift, c.; **-tüchtig**, krigsbygtig; **-übung**, f. Øvelse i Krig, c.; **-verständig**, krigskyndig; **-vogel**, m. Sidensvans, c. (Ampelis garrula); **-volk**, n. Krigsfolk, Krigshær, Tropper; **-vorrat(h)**, m. Krigsforraad, n.; **-wagen**, m. Stribsvogn, c.; **-wesen**, n. Krigsvæsen, n.; **-wissenschaft**, f. Krigsvidenskab, c.; **-zahlamt**, n. Intendantur, c.; **-zahlmeister**, m. Intendant, c.; **-zeit**, f. Krigstid, c.; **-zucht**, f. Krigstugt, f. Mandstugt, c.; **-zug**, m. Krigstog, n.

Kriegen, v. i. 1. m. h. krige, føre Krig.

Kriegen, v. t. 1. faa.

Krieger, m. -s pl. ſ. sg. Kriger, Krigsmand, c.

Kriegerisch, adj. krigerisk.

Kriegertum, n. -s ub. pl. Krigerstand, c.

Kriktente, f. se **Kriech-**.

Kriminalist, m. **-en -en**. Kriminalist, c.

Kriminalrecht, n. -es ub. pl. Kriminalret, c.

Kriminell, adj. kriminal, kriminel.

Krimmeln, v. i. 1. m. h. vrimle, krable.

Krimmen, v. t. 1. krabse, klø.

Krimpe, f. ub. pl. Krympning, c.; fig. **in die — gehen**, tage af, svinde, gaa tabt.

Krimpen, v. i. 1. m. ſ. krympe ind, strumpe ind; v. t. krympe.

Kringe, f. **-n**. Malkekrans, Bærekrans, c.

Kringel, m. -s pl. ſ. sg. Kringle, c.; Kreds, c.

Kringelig, adj. rund, snoende sig.

Kringeln, v. r. 1. sno sig, bugte sig.

Kringen, m. se **Kringe**.

Krinne, f. **-n**. × Ridse, Sprække, c.

Krinoline, f. **-n**. Krinoline, c.

Krippe, f. **-n**. Krybbe, c.; Gærde, Risgærde, n. | **Krippen-beißer**, m. Krybbebider, c.; **-reiter**, m. Snyltegjæst, c.; **-setzer**, m. se **-beißer**.

Krippen, v. t. 1. dæmme Vandet ved et Gærde.

Krise, f. **-n**. Krisis, c.

Krispen, **krispeln**, v. t. 1. rynde, rynkesætte.

Kristall, m. (n.) **-es -e**. Krystal, c., Krystalglas, n. | **Kristall-becher**, m. Krystalbæger, n.; **-bildung**, f. Krystaldannelse, c.; **-bruse**, f. Kry-

stalklase, c.; **-fabrik**, f. Krystalfabrik, c.; **-glas**, n. Krystalglas, n.; **-hell**, **-klar**, krystalklar; **-linse**, f. Linse, c. (i Øjet); **-palast**, m. Krystalpalads, n.; **-rein**, krystalklar; **-schleifer**, m. Krystalsliber, c.; **-spiegel**, m. Krystalspejl, n.

Kristallen, adj. af Krystal; krystalklar.

Kristallinisch, adj. krystallinsk, krystallisk.

Kristallisation, f. **-en**. Krystallisation, c.

Kristalliſi(e)ren, v. t. 1. og i. m. ſ. og r. krystallisere. — **Kristalliſi(e)rung**, f. Krystallisering, c.

Kriterium, n. **-s -rien**. Kriterium, n.

Kritik, f. **-en**. Kritik, c.

Kritiker, m. **-s** pl. ſ. sg. Kritiker, Kunstdommer, c.

Kritiſch, adj. kritisk.

Kritiſi(e)ren, v. t. 1. kritisere.

Krittel, m. **-s** ub. pl. smaalig Dadelsyge, c.

Krittelei, f. **-en**. smaalig Dadel, Udsættelse, c.

Krittelig, adj. tilbøjelig til at dadle; gnaven, vranten, vanskelig. — **Krittelighkeit**, f: Gnavenhed, Vrantenhed, c.

Kritteln, v. i. 1. m. h. og t. smaalig kritisere, udsætte; **es krittelt mich**, det ærgrer mig; **ſich über etw.** —, ærgre sig over noget.

Krittler, m. **-s** pl. ſ. sg. en dadelsyg, dadelsyg, smaalig Kritiker.

Kritz, m. **-es -e**. noget gnidret; Streg, c.

Kritzelei, f. **-en**. Gnidderi, n.

Kritzelig, adj. gnidret.

Kritzeln, v. t. 1. gnidre, skrive smaat.

Kritzler, m. **-s** pl. ſ. sg. en, som skriver gnidret.

Kroate, m. **-n -n**. Kroat, c.

Kroatiſch, adj. kroatisk.

Kröbs, m. se **Gröbs**.

Krokodil, n. (m.) **-es -e**. Krokodil, c. | **Krokodils-thräne**, f. Krokodillegraad, c., hykleriske Taarer.

Krokus, m. **-ſes -ſe**. Krokus, c.

Krollen, v. t. 1. stolde; × kruse, rulle, bøje, krølle; v. i. m. h. klukke, stryge (om Urhøns). | **Kroll-erbſen**, pl. ufiede Ærter, pl.; **-haar**, n. Krølhaar, n.; **-hecht**, m. Gjedde, som kommer paa Bordet med Halen i Floben, c.; **-kopf**, m. Krølhoved, n.

Krone, f. **-n**. (Dim. **Krönchen**, **Krönlein**, n.) Krone, c.; **einem Werk die — aufſetzen**, sætte Kronen paa Værket; **die — aller Frauen**, Perlen blandt alle Kvinder; **Eim. an die — greifen**, angribe ens Ære; **es iſt mit ihm nicht ganz richtig unter der —**, han er ikke rigtig i Hovedet; **etw. in der — haben**, have noget i Hovedet; ogsaa: være vred. | **Kron-anwalt**, m. Kronjurist, Statsadvokat, c.; **-bewerber**, m. Prætendent, c.; **-blatt**, n. Kronblad, n.; **-blume**, f. se **Kaiſerkrone**; **-erbe**, m. Kronarving, c.; **-gehörn**, n. Kronhjortens Takker, pl.; **-glas**, n. Kronglas, n.; **-gut**, n. Krongods, n.; **-hirſch**, m. Kronhjort, c.; **-leuchter**, m. Lysekrone, c.; **-prinz**, m. Kronprins, c.; **-prinzeſſin**, f. Kronprinsesse, c.; **-rad**, n. Kronhjul, Kamhjul, n.; **-räuber**, m. Kronrøver, c.; **-ſteuer**, f. Kronskat, c.; **-werk**, n. Kronværk, n. — **Kronenartig**, kronagtig; **-bein**, n. Kronben, n.; **-blatt**, n. Kronblad, n.; **-förmig**, krondannet; **-gold**, n. Krongulb, Kronegulb, n.; **-räuber**, m. Kronrøver, c.; **-thaler**, m. Krondaler, c.

Krönen, v. t. 1. krone, kruse, bekranse; pryde; **Einen zum Könige —**, krone en til Konge; **einen Ehemann —**, sætte en Ægtemand Horn; **ein gekröntes Haupt**, et kronet Hoved, Hanrej, c.

Krönung, f. **-en**. Kroning, c. | **Krönungsfeſt**, n. Kroningsfest, c.

Kropf, m. **-es -öpfe**. (Dim. **Kröpfchen**, **Kröpflein**, n.) Kro, Fuglekro, c.; Krop, c.; × Hals, c.; Svælg, n. | **Kropf-gans**, f. Pelekan, c. (Pelecanus); **-leute**, pl. Kretinere, pl.; **-taube**, f. Kropdue, Kroppert, c.

Kröpfen, **kropfen**, v. t. 1. fylde, stoppe, fede; krumme, bøje i ret Vinkel; (Jagt) æde, fylde Kroen. — **Kröpfung**, f. Fyldning, Stopning, Propning, c.

Kröpfer, m. **-s** pl. ſ. sg. Kroppert, Kropdue, c.; Vindsvinefisk, c. (Tetrodon).

Kropfig, **kröpfig**, adj. som har Kro; som har Krop; bøjet i ret Vinkel; forvoxet, vantreven.

Krötſchen, v. i. 1. m. h. brase; v. t. brase, riste, stege.

Kröte, f. **-n**. Tudse, Skrubtudse, c.; Byld, c.; ondskabsfuldt, stygt Mennesse, n.; (i Spøg) Unge, c. | **Kröten-auge**, n. forstenet Fisketand, c.; **-gras**, n. Tudsegræs, n. (Juncus bufonius); **-gift**, n. Skruptudsegift, c.; **-ſchnecke**, f. Slags Piglnælle, c. (Murex rana).

Krötig, **krötiſch**, adj. fig. × egensindig, slidsindet.

Krücke, f. **-n**. Krykke; Rorestang, c. | **Krück(en)ſtab**, **-ſtock**, m. Krykkestok, c.

Krücken, v. t. 1. trække til sig med Rorestang; rense med Rorestang; rore; v. i. m. h. gaa ved Krykke.

Krug, m. **-es -üge**. (Dim. **Krüglein**, **Krügelchen**, n.) Krukke, Dunk, c.; Krus, n.; Kro, c., Værtshus, n.; **der — geht ſo lange zu Waſſer, bis er bricht**, Krukken gaar saa længe til Vands, til den kommer hankeløs hjem. | **Krugfiedler**, m. Birkibler, c.; **-gerechtigkeit**, f. Ret til Krohold, c.; **-wirt(h)**, m. Krovært, c.; **-wirt(h)ſchaft**, f. Krohold, n.

Krüger, m. **-s** pl. ſ. sg. Kromand, Værtshusholder, c.

Krügerei, f. **-en**. Krohold, n.

Krügerin, f. **-nen**. Krokone, Værtshusholderske, c.
Kruke, f. **-n**. Krukke, c.; Krus, n.
Krulle, f. **-n**. Krølle, c.
Krullen, v. t. 1. krølle.
Krullhecht, m. se **Krollhecht**.
Krüllen, v. t. 1. krølle; asbælge.
Krume, f. **-n**. (Dim. **Krümchen**, **Krümlein**, n.; Krumme, Brødkrumme, c., Krummen af Brødet; Muldjord, c.; Sæden, som kommer op.
Krümelig, adj. smulrende, smulret.
Krümeln, v. t. 1. og i. m. h. smulre.
Krumen, v. t. 1. smulre; v. i. m. s. komme op.
Krumm, adj. krum, kroget; — **und lahm schlagen**, slaa forbærvet; **etw. — nehmen**, tage noget ilde op; **-e Finger machen**, gjøre lange Fingre; **mit etw — herumkommen**, gjøre Omsvøb; **-e Sprünge machen**, gjøre Krumspring. | **Krumm-beinig**, krumbenet, stjævbenet; **-buckel**, m. fig. Smigrer, c.; **-darm**, m. Krumtarm, c. (Intestinum ileum); **-holzkiefer**, f. Bjærgfyr, c. (Pinus montana); **-horn**, n. Krumhorn, n.; **-linig**, krumlinjet, som har krumme Linjer; **-nasig**, krumnæset; **-schnabel**, m. Korsnæb, n.; **-stab**, m. Krumstav, Bispestav, c.; **-stroh**, n. Strøelse, knækket Halm, c.
Krumme, f. se **Krume**.
Krümme, f. **-n**. Krumhed, c.; Krumning, c.
Krümmel, m. **-s** pl. ſ. sg. Krumholt paa en Hageplov, n.
Krümmeln, v. i. se **kribbeln**.
Krümmen, v. t. 1. krumme, bøje; kroge; **ſich vor etw.** —, bukke ſig for en. — **Krümmung**, f. Krummen, Krumning, c.
Krümmer, m. **-s** pl. ſ. sg. Hageplov, c.
Krummer, m. se **Krümmling**.
Krümmling, m. **-s -e**. Krumholt, n.
Krümmlings, adv. krum, bøjet.
Krümpen, v. se **krimpen**.
Krünitz, m. **-es -e**. Korsnæb, n. (Loxia curvirostris).
Krupp, m. **-s -s**. Strubehoste, c.
Kruppe, f. **-n**. Krybds, n.
Krüppel, m. **-s** pl. ſ. sg. Krøbling, c. | **Krüppel-baum**, m. Dværgtræ, n.; **-ſtuhl**, m. lav Lænestol, c.
Krüppelei, f. **-en**. Stymperi, n.; daarligt Arbejde.
Krüppelhaft, adj. vanfør.
Krüppelig, adj. vanfør, vanſtabt, forkrøblet.
Krüppeln, v. i. 1. m. h. og ſ. krybe langſomt; bevæge ſig beſværlig; v. t. gjøre til Krøbling.
Krüppling, m. **-s -e**. Krøbling, c.
Kruſte, f. **-n**. Skorpe, Brødſkorpe; Roe, c. (paa Saar); † Rand, Indfatning, Kant, c. | **Kruſten-ſtück**, n. Endeſtive, c.; **-t(h)ier**, n. krebsagtigt Leddedyr, n.
Kruſtig, adj. ſom har Skorpe, ſtorpet.
Kruzifix, n. **-es -e**. Krucifix, n.
Krypte, f. **-n**. Kryptkirke, c.
Kryſtall, m. ſe **Kriſtall**.
Kübel, m. **-s** pl. ſ. sg. Trækar, n., Balle, Balje, Pøs, c.
Küben, m. ſe **Kübel**.
Kubi(e)ren, v. t. 1. kubere, opløfte til tredje Potens.
Kubik, adj. kubiſk. | **Kubik-fuß**, **-inhalt**, **-meile**, **-meter**, **-wurzel**, **-zahl**, Kubikfod, -indhold, -mil, -meter, -rod, -tal.
Kubiſch, adj. kubiſk.
Kübler, m. **-s** pl. ſ. sg. Bødker, c.
Küche, f. **-n**. (Dim. **Küchelchen**, **Küchlein**, n.) Køkken, n.; **kalte** —, koldt Køkken; **es raucht in der** —, fig. Husmoderen ſtjænder; **Einen in die rechte** — **weiſen**, vise en til rette; **in des Teufels** (**Henkers**) — **kommen**, komme i Fedtefadet. | **Küchen-abfall**, m. Køkkenaffald, n.; **-brett**, n. Køkkenbræt, n.; **-fenſter**, n. Køkkenvindue, n.; **-feuer**, n. Køkkenild, c.; **-garten**, m. Køkkenhave, c.; **-gerät(h)**, **-geſchirr**, n. Køkkentøj, n.; **-gewächs**, n. Køkkenvæxt, c.; **-handtuch**, n. Køkkenhaandklæde, n.; **-herd**, m. Køkkenforſtien, c.; **-junge**, m. Køkkendreng, c.; **-kraut**, n. Køkkenurt, c.; **-latein**, n. Køkkenlatin, c.; **-löffel**, m. Sleb, c.; **-mädchen**, n., **-magd**, f. Køkkenpige, c.; **-meiſter**, m. Køkkenmeſter, c.; **-meſſer**, n. Køkkenknib, c.; **-rechnung**, f. Køkkenregning, c.; **-ſalz**, n. Køkkenſalt, Kogſalt, n.; **-ſchabe**, f. almindelig Kakerlak, c. (Blatta orientalis); **-ſchelle**, f. Kobjælde, c. (Pulsatilla); **-ſchrank**, m. Køkkenſkab, n.; **-ſchreiber**, m. Køkkenſkriver, c.; **-ſchürze**, f. Køkkenforklæde, n.; **-ſprache**, f. Køkkenſprog, n.; **-tiſch**, m. Køkkenbord, n.; **-tuch**, n. Viſkeklæde, n.; **-zettel**, m. Køkkenſeddel, c.
Küchel, n. se **Küchlein**
Kücheln, v. i. 1. m. h. bage Kager.
Kuchen, m. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Küchlein**, **Küchelchen**, n.) Kage, c.; **ein — ſein**, fig. være gode Venner. | **Kuchen-bäcker**, m. Kagebager, c.; **-brett**, n. Plade, c.; **-eiſen**, n. Vaffeljern, n.; **-form**, f. Kageform, c.; **-förmig**, kageformig; **-rad**, n. Dejhjul, n.; **-teig**, m. Kagedej, c.
Küchen, n. se **Küchlein**
Küchler, m. **-s** pl. ſ. sg. Kagebager, c.
Küchlein, n. **-s** pl. ſ. sg. Kylling, c.
Kucken, v. i. se **gucken**.
Kücken, n. **-s** pl. ſ. sg. Kylling, c.
Kuckuck, m. **-s -e**. Gjøg, c.; **hol's der** —, Fanden tage det; Gjøgeurt, c. (Orchis); Øl fra Wittenberg; Blændtgje paa Krigsſtive, c. | **Kuckucks-amme**, f. Gjøgemoder, c.; **-blume**, f. Eng-Pragtſtjærne, c. (Lychnis flos cuculi); **-brot**, n. ſe **-klee**; **-ei**, n. Gjøgeæg, n.; **-klee**, m. alm. Surkløver, c. (Oxalis acetosella); **-uhr**, f. Ur med Kukker, c.
Kuckucken, v. i. 1. m. h. raabe Kuluk; v. t. gjøre til Hanrej.

Kuder, m. **-s** pl. ſ. sg. (Jagt) vild Hankat, c.; Blaar, n.

Kuderig, adj. af Blaar.

Kudern, v. i. 1. m. h. ſtrige ſom en Urhane.

Kufe, f. **-n**. (Dim. **Küfchen**, **Küftein**, n.) Kar, Bryggerkar, n.; Kumme, Øltønde, c.; Slædegænge, *Kjælke, c.

Küfer, m. **-s** pl. ſ. sg. Bødker, Fadbinder, c.; Vinkyper, c.

Küferei, f. ſe **Kellerei**.

Küfern, v. i. 1. m. h. bødkre; være Kyper.

Kuff, n. **-es -e**. Kuf, c.

Kuffe, f. **-n**. ſtort Glas, n.; ſe **Kuff**.

Kugel, f. **-n**. (Dim. **Kügelchen**, **Kügelein**, n.) Kugle, c.; Hoved paa Laarbenet og Overarmsbenet, n.; Vandbakkelſe, c. | **Kugel-auszieher**, m. Kugletang, c.; **-bahn**, f. Keglebane, c.; **-büchſe**, f. Kuglebøsſe, Riffel, c.; **-diſtel**, f. Tidſelkugle, c. (Echinops); **-fang**, m. Skydevold, c.; **-feſt**, ſtudſri; **-fiſch**, m. Kuglefiſk, c. (Tetrodon lagocephalus); **-form**, f. Kugleform, c.; **-förmig**, kugleformet, kugledannet; **-futter**, n. Kuglefoder, Kugleplaster, n.; **-geſtalt**, f. ſe **-form**; **-gewölbe**, n. Kuglehvælving, Kuppel, c.; **-hopfen**, m. Søsterkage, c.; **-kaſten**, m. Kugleliſte, c.; **-pflaſter**, n. ſe **-futter**; **-regen**, m. Kugleregn, c.; **-rund**, kuglerund; **-ſchnitt**, m. Kuglesnit, n.; **-t(h)ier**, n. Kuglebyr, n. (Volvox); **-wahl**, f. Ballottering, c.; **-zange**, f. ſe **-auszieher**; **-zieher**, m. Kugletrækker, c.

Kugelicht, **kugelig**, adj. kugleruud, kugleformig.

Kugeln, v. i. 1. m. ſ. rulle, trille; m. h. ſpille med Kugler, ſpille Kegler; **über einen** —, ballottere; v. t. rulle; **ſich** —, ſtøde Kolbøtter. — **Kugelung**, f. Rullen, Trillen, Spillen med Kugler, Ballotation, c.

Kuguar, m. **-s -e** (**-s**). Kuguar, c.

Kuh, f. **-ühe**. (Dim. **Kühchen**, **Kühlein**, n.) Ko, c.; **blinde** —, Blindebuk, c.; Stillads, n. | **Kuh-auge**, n. Køje, n.; Agergaasenrt, c. (Anthemis arvensis); **-bauch**, m. Tykmave, c.; **-blattern**, pl. Kokopper, pl.; **-blume**, f. Koblomme, c. (Caltha palustris); **-dill**, m. ſtinkende Gaasenrt, c. (Anthemis Cotula); **-dreck**, m. Komøg, n.; **-enter**, n. Konver, n.; **-fladen**, m. Kokage, c.; **-fleiſch**, n. Kokjød, n.; **-fuß**, m. Koben, n., Brædjærn, n.; **-glocke**, f. Kobjælde, c.; **-haar**, n. Kohaar, n.; **-haut**, f. Kohud, c.; **-hirt**, m. Kohyrde, Kodriver, c.; **-horn**, n. Kohorn; Hyrdehorn, n.; **-kalb**, n. Kviekalv, c.; **-lymphe**, f. Kovaccine, c.; **-milch**, f. Komælk, c.; **-pocken**, pl. Kokopper; **-reigen**, **-reihen**, m. Hyrdemusik, c. (hos Alpehyrderne); **-ſchelle**, f. Kobjælde, c.; **-ſtall**, m. Kostald, *Fjøs, c.; **-weizen**, m. Kokage, c. (Melampyrum); giftig Rajgræs, n. (Lolium temulentum).

Kuhbrücke, f. **-n**. (til Søs) Kobrygge, c.

Küher, m. **-s** pl. ſ. sg. × Kohyrde, Sæterhyrde, c.

Kühl, adj. kølig, ſval.

Kühle, f. **-n**. × Kule, c.

Kühle, f. **-n**. Køligheb, c.; Svalekar, n.; (til Søs) Kuling, c.

Kühlen, v. t. 1. køle, afkøle; **ſeine Rache an etw.** —, tilfredsſtille ſin Hævn paa noget; v. r. **kølnes.** | **Kühl-bottich**, m., **-böſe**, f., **-faß**, n. Svalekar, n.; **-eimer**, m. Vinkøler, c.; **-gefäß**, n. Svalekar, n., Vinkøler, c.; **-keſſel**, m. Svalekjebel, c.; **-mittel**, n. kølende Middel, n.; **-pflaſter**, n. Køleplaster, n.; **-ſalbe**, f. Kølesalbe, c.; **-ſchiff**, n., **-ſtock**, m. Svalekar, n. (i Bryggerier); **-trank**, m. kølende Drik, c.; **-wanne**, f. ſe **-eimer**; **-wiſch**, m. Stænkeklut, c.

Kühler, m. **-s** pl. ſ. sg. Køler, c.

Kühlig, adj. kølig.

Kühling, m. **-s -e**. Emden (Fiſk), c.

Kühlte, f. **-n**. Kuling, c.

Kühlung, f. **-en**. Køling, Afkøling, Køligheb, c.; (til Søs) Kuling, c.

Kühn, adj. kjæk, behjærtet, modig, dristig. — **Kühnheit**, f. Kjækheb, Dristighed, c.

Kuhne, f. **-n**. Kalkun, c.

Kühnlich, adj. dristig, kjæk.

Kühnling, m. **-s -e**. modig Mand, c.

Kujon, m. **-s -e**. Kujon, c.

Kujoni(e)ren, v. t. 1. kujonere.

Kuks, m. ſe **Kux**.

Kukuk, m. ſe **Kuckuck**.

Kukummer, **Kukumer**, f. **-n**. † Agurk, c.

Kukuruz, m. **-es** ub. pl. Majs, c.

Kuliſſe, f. **-n**. Kuliſſe, c.

Kullern, v. i. ſe **kollern**.

Kulm, m. **-s -e**. Bjærgtop, c.

Kulmini(e)ren, v. i. 1. m. h. kulminere.

Kult, m. ſe **Kultus**.

Kultivi(e)ren, v. t. 1. kultivere, dyrke, uddanne, forædle. — **Kultivi(e)rung**, f. Kultivering, c.

Kultur, f. **-en**. Kultur, Dyrkning, Uddannelſe, Udvikling, c. | **Kultur-geſchichte**, f. Kulturhiſtorie, c.; **-kampf**, m. Kulturkamp, c.; **-volk**, n. Kulturfolk, n.

Kultus, m. — —. Kultus, Gudsdyrkelſe, c. | **Kultus-miniſter**, m. Miniſter for Kirke- og Undervisningsvæſenet, c.

Kumm, m. ſe **Kumme**.

Kumme, f. **-n**. Kumme, Terrin, Skaal, c., Baſin, n.

Kümmel, m. **-s** ub. pl. Kommen, Karve; Brændevin, c. | **Kümmel-branntwein**, m. Kommenbrændevin, c.; **-bruder**, m. Dranker, c.; **-flaſche**, f. Snapſeflaſke, c.; **-käſe**, m. Kommenoſt, c.; **-ſpalter**, m. Gniter, c.

Kümmeln, v. t. 1. krydre med Kommen; v. i. m. h. ſnapſe.

Kummer, m. **-s** pl. ſ. sg. Kummer, Sorg,

Jammer, Elendighed, c.; † Grus, n., Grusdynge, c.; † Arrest, c.; Beslag, n. | **Kummerfrei**, fri for Sorg, for Kummer; **-gefühl**, n. Følelse af Sorg, c.; **-los**, se **-frei**; **-thräne**, f. Sorgens Taare, c.; **-voll**, kummerfuld.

Kummerhaft, adj. kummerfuld.

Kümmerlich, adj. kummerlig, sørgelig, fattig, nødtørftig; adv. næppe. — **Kümmerlichkeit**, f. Kummerlighed, c.

Kummern, v. i. 1. m. h. sørge, græmme sig; lide Nød.

Kümmern, v. i. 1. m. h. være bedrøvet, sørge; vantrives, vansmægte; leve kummerlig; v. t. bedrøve, gjøre bekymret; **was kümmert dich das?** hvad kommer det dig ved, rager det dig? **sich über etw.** —, være bekymret over, sørge, græmme sig over noget; **sich um etw.** —, bekymre sig om, befatte sig med, tage Hensyn til noget; † beslaglægge.

Kümmernis, f. -se. Kummer, Kvide, Elendighed, c.

Kummet, Kummt, n. (m.) se **Kumt**.

Kumpan, m. **-es -e**. Kammerat, Fyr, c.

Kumpen, m. **-s** pl. s. sg. Fordybning, c.; dybt Kar, Trug, n., Kumme, c.; dybt Vandsted, n.

Kumpf, m. se **Kumpen**.

Kumst, m. se **Komst**.

Kumt, n. (m.) **-es -e**. Aag, Stadtøj, n. | **Kumt-geschirr**, n. Stadtøj, n.; **-strang**, m. Skavsele, c.; **-stück**, m. Skavtræe, n.

Kumuli(e)ren, v. t. 1. kumulere, dynge oven paa hinanden. — **Kumuli(e)rung**, f. Kumulation, c.

Kund, adv. bekjendt, vitterlig; — **geben, machen, thun**, kundgjøre, bekjendtgjøre. | **Kundgebung**, f. Tilkjendegivelse, c.; **-machung**, f. Kundgjørelse, c.

Kundbar, adv. bekjendt. — **Kundbarkeit**, f. Bekjendthed, c.

Kündbar, adj. opsigelig. — **Kündbarkeit**, f. Opsigelighed, c.

Kunde, f. **-n**. Efterretning, Kundskab; Underretning, c.

Kunde, m. **-n -n** (f. **-n**). Kunde, c.; † Bekjendt, c.

Künden, v. t. 1. forkynde; opsige.

Kündig, adj. bekjendt.

Kundig, adj. kyndig; **eines Dinges — sein**, være bekjendt med, være kyndig i noget.

Kündigen, v. t. 1. opsige; bekjendtgjøre.

Kündigung, f. **-en**. Opsigelse, c. | **Kündigungs-frist**, f., **-termin**, m. Opsigelsesfrist, c.

Kundlich, adj. bekjendt.

Kundschaft, f. **-en**. † Kjendskab, Kundskab; † Bekjendtskab, n.; samtlige Kunder; Søgning, c.; Efterretning, Spejden, c., Spejderi, n.; † Dokument, Vidnesbyrd, n.

Kundschaften, v. t. 1. og i. spejde.

Kundschafter, m. **-s** pl. s. sg. Spejder, Spion, c.

Kundschafterei, f. **-en**. Spejderi, n.

Kunst, f. ub. pl. † Tilkomst, c.

Künftig, adj. kommende, tilkommende, Fremtids-, i Fremtiden, herefter. — **Künftigkeit**, f. Fremtid, c.

Künftighin, adv. i Fremtiden.

Kunkel, f. **-n**. Rok, Spinderok, c.; **in die — gehen**, gaa i Spindestuen. | **Kunkel-abel**, m. Adel paa mødrene Side, c.; **-brief**, m. Rokkebrev, n.; **-lehen**, n. Len paa Spindesiden, n.; **-schenke**, f. Brudegave, c.; **-stube**, f. Spindestue, c.

Kunkeln, v. i. 1. m. h. hviske.

Kunst, f. **-ünste**. Kunst, c.; **das ist keine —**, det er ingen Kunst; **Künste machen**, gjøre Kunster. | **Kunst-akademie**, f. Kunstakademi, n.; **-ausdruck**, m. Kunstudtryk, n.; **-ausstellung**, f. Kunstudstilling, c.; **-beflissen**, beflittende sig paa en Kunst; **-butter**, f. kunstigt Smør, n.; **-drechsler**, m. Kunstdreier, c.; **-erzeugnis**, n. Kunstprodukt, n.; **-färber**, m. Kunstfarver, c.; **-fertig**, kunstfærdig; **-fertigkeit**, f. Kunstfærdighed, c.; **-feuer**, n. Kunstild, c., Fyrværkeri, n.; **-fleiß**, m. Kunstflid, Vindstibelighed, c.; **-freund**, m. Kunstven, c.; **-gärtner**, m. Kunstgartner, c.; **-gebilde**, n. Kunstprodukt, n.; **-gegenstand**, m. Kunstgjenstand, c.; **-gemäß**, kunstrigtig, kunstig, kunstfærdig; **-genosse**, m. Kunstfælle, c.; **-gerecht**, se **-gemäß**; **-geschichte**, f. Kunsthistorie, c.; **-geschicklichkeit**, f. Kunstfærdighed, c.; **-getriebe**, n. kunstigt Mastineri, n.; **-griff**, m. Kunstgreb, n.; **-handel**, m. Kunsthandel, c.; **-händler**, m. Kunsthandler, c.; **-handlung**, f. Kunsthandel, c.; **-kabinett**, n., **-kammer**, f. Kunstkammer, n.; **-kenner**, m. Kunstkjender, c.; **-kniff**, m. Kunstgreb, n.; **-liebhaber**, m. Kunstelsker, c.; **-los**, kunstløs; naturlig, ukunstlet; **-losigkeit**, f. Kunstløshed, Ukunstlethed, c.; **-mäßig**, kunstmæssig, kunstrigtig, teknisk; **-meister**, m. Vandmester, c.; **-pfeifer**, m. Stadsmusikant, c.; **-rad**, n. stort Hjul ved et Vandspring; **-reich**, kunstrig; **-reise**, f. Kunstrejse, c.; **-reiter**, m. Berider, c.; **-reiterin**, f. Beriderske, c.; **-richter**, m. Kunstdommer, c.; **-richterisch**, smaalig i Bedømmelse; **-richterlich**, kunstdommeragtig; **-richtern**, v. i. 1. dømme med smaalig Dadelsyge; **-sache**, f. Kunstsag, c.; **-sammlung**, f. Kunstsamling, c.; **-schule**, f. Kunstakademi, n.; Skole, c.; **-sinn**, m. Kunstsans, c.; **-sinnig**, kunstforstandig; **-sprache**, f. Kunstsprog, n.; **-stickerei**, f. Kunstbroderi, n.; **-straße**, f. Chaussé, c.; **-stück**, n. Kunststykke, n.; **-trieb**, m. Kunstdrift, c.; **-verständig**, kunstforstandig; **-voll**, kunstfuld, kunstrig; **-werk**, n. Kunstværk, n.; **-wert(h)**, m. Kunstværdi, c.; **-widrig**, stridende mod Kunsten; **-wort**, n. Kunstord, n.

Künstelei, f. **-en**. Kunstleri, n.

Künsteln, v. i. 1. m. h. kunstle; **an etw.** —,

kunstle paa noget; v. t. fremkunstle; **gekünstelt**, kunstlet.

Künstler, m. -s pl. ſ. sg. Kunstner, c. | **Künstler-grille**, f. Kunstnergrille, c.; **-leben**, n. Kunstnerliv, n.; **-ruhm**, m. Kunstnerberømmelse, c.; **-sinn**, m. Kunstnersans, c.; **-stolz**, m. Kunstnerstolthed, c.

Künstlerin, f. **-nen**. Kunstnerinde, c.

Künstlerisch, adj. kunstneragtig.

Künstlerschaft, f. **-en**. Kunstnerstand, c.; Kunstnerkorporation, c.

Künstlich, adj. kunstig; uægte, efterajort, falsk; forstilt, listig, rænkefuld. — **Künstlichkeit**, f. Kunstighed, Uægthed, c.

Künstling, m. -s -e. Dilettant, c.

Kunterbunt, adj. hulter til bulter, meget broget, forvirret.

Kunz, m. **-ens**. nom. propr. Konrad.

Kunz, m. **-es -e**. × Hankat; Orne; Hyben, c.

Küpe, f. **-n**. Kar, n.; Balle, Balje, Tønde, c.; (hos Farvere) Kype, c.

Küper, m. se **Küfer**.

Kupfer, n. -s pl. ſ. sg. Kobber, n.; fig. brunrøde Pletter i Ansigtet; Kobberkar, n.; Kobberstykke, n. | **Kupfer-aber**, f. Kobberaare, c.; **-arbeit**, f. Kobberarbejde, n.; **-asche**, f. Kobbermelse, c.; **-ausschlag**, m. Kobberrødt Udslet i Ansigtet, c.; **-bergwerk**, n. Kobberværk, Kobberbjærgværk, n.; **-blatt**, n. Kobber, Kobberstykke, n.; **-blau**, n. Lasur, c.; **-blech**, n. Kobberblik, n.; **-braun**, n. brun, Kobber indeholdende, Jordart; **-braht**, m. Kobbertraad, c.; **-druck**, m. Kobbertryk, n.; **-drucker**, m. Kobbertrykker, c.; **-erz**, n. Kobbererts, c.; **-farben**, **-farbig**, kobberrød; **-gang**, m. Kobberaare, c.; **-geld**, n. Kobberpenge; **-gerät(h)**, **-geschirr**, n. Kobberkar, n.; **-gesicht**, n. kobberrødt Ansigt; **-grün**, n. Spanskgrønt, n.; **-haltig**, indeholdende Kobber; **-hammer**, m. Kobberhammer, c.; Hammerværk, n.; **-hammerschlag**, m. Hammerslæt af Kobber, n.; **-hütchen**, n. Knaldhætte, c.; **-hüttenwerk**, n. Kobbermølle, c.; **-kalk**, m. Kobbervitriol, n.; **-münze**, f. Kobbermønt, c.; **-nase**, f. kobberrød Næse, c.; **-platte**, f. Kobberpiade, c.; **-rauch**, m. Kobberrøg, c.; **-rot(h)**, kobberrød; **-rötlich**, f. kobberrød Farve, c.; **-scheidemünze**, f. Kobberstillemønt, c.; **-schlacken**, pl. Kobberslakker; **-schmied**, m. Kobbersmed, c.; **-stecher**, m. Kobberstikker, c.; **-stich**, m. Kobberstik, Kobberstykke, n.; **-stufe**, f. Stykke Kobbermalm; **-tafel**, f. Kobbertavle, c.; **-wasser**, n. Kobbervand, Kobbervitriol, n.; **-werk**, n. Kobberværk, n.

Kupfersicht, **kupferig**, adj. kobberrød; kobberholdig.

Kupferling, m. -s -e. Kobbermønt, c.

Kupfern, v. t. 1. beslaa med Kobber.

Kupfern, adj. Kobber-, af Kobber. — **Kupferung**, f. Kobberforhudning, c.

Kuppe, f. **-n**. rund Top, afrundet Spids, c.; Naalehoved, stort Sømhoved, n.; Fingerspids, c.

Kuppel, f. **-n**. Kuppel, c., Hjælmtag, n.; se ogsaa **Koppel**. | **Kuppel-bau**, m. Kuppelbygning, c.; **-dach**, n. Kuppeltag, n.; **-gewölbe**, n. Kuppelhvælving, c.

Kuppelei, f. **-en**. Kobleri, n., Kobling, c.

Kuppeln, v. t. 1. og i. m. h. koble. | **Kuppelpelz**, m. Koblerløn, c.

Kuppelung, f. **-en**. Kobling, c.

Kuppen, v. t. 1. stubje.

Kuppler, m. -s pl. ſ. sg. Kobler, c.

Kupplerei, f. **-en**. Kobleri, n.

Kupplerin, f. **-nen**. Koblerske, c.

Kur, f. **-en**. Kur, c. | **Kur-gast**, m. Brøndgjæst, Badegjæst, c.; **-gemäß**, ſvarende til Kuren; **-haus**, n. Kurhus, Brøndhus, n.; **-liste**, f. Kurliste, c.; **-methode**, f. Kurmethode, c.; **-ort**, m. Badested, n.; **-schmied**, m. Beslagsmed, c.; **-taxe**, f. Kurtaxt, c.; **-zeit**, f. Kurtid, c.

Kür, **Kur**, f. **-en**. Valg, n., Kaaring, c. | **Kur-fürst**, m. Kurfyrste, c.; **-fürstlich**, kurfyrstelig; **-fürstentum**, n. Kurfyrstendømme, n.; **-haus**, n. Kurfyrstehus, n.; **-hut**, m. Kurfyrstehat, c.; **-kind**, n. Adoptivbarn, n.; **-würde**, f. Kurfyrsteværdighed, c.

Kurant, n. -s ub. pl. Kurant, c. | **Kurantgeld**, n. Kurantpenge, pl.

Kuranzen, v. t. 1. irettesætte; banke.

Küraß, m. **-sses -sse**. Kyras, Brystpanser, Brystharniſt, n.

Kürassier, m. **-es -e**. Kyrasser, c.

Kurat, m. **-en -en**. katholsk Sognepræst, c.

Kuratel, f. ub. pl. Kuratel, Formynderstab, Værgemaal, n.

Kurator, m. **-s -en**. Kurator, Formynder, Værge, c.

Kurbe, **Kurbel**, f. **-n**. krum Hank, krumt Haandgreb, Haandtag, n., Krumtap, c. | **Kurbelstange**, f. Forbindelsesstang, c.

Kürbis, m. **-ses -se**. Græskar, n. | **Kürbisähnlich**, **-artig**, græskaragtig; **-flasche**, f. Græskarflaske, c.; **-kern**, m. Græskarkærne, c.

Kurde, m. **-n -n**. Kurder, c.

Kurdi(stani)sch, adj. kurdisk, kurdistansk.

Kuren, v. t. se **küren**.

Küren, v. t. 2. (1.) vælge, kaare.

Kurie, f. **-n**. Kurie, c.

Kurier, m. **-s -e**. Kurer, c., Ilbud, n. | **Kurier-zug**, m. Kurertog, n.

Kuri(o)ren, v. t. 1. kurere, helbrede.

Kurilen, pl. nom. prop. Kurilerne.

Kurios, adj. kurios, ſælsom, besynderlig, forunderlig, mærkværdig. — **Kuriosität**, f. Kuriositet, Mærkværdighed, Sjældenhed, c.

Kurländer, m. -s pl. ſ. sg. Kurlænder, c.

Kurren, v. i. 1. m. h. kurre, knurre.

Kurrent, adj. kurant. | **Kurrent-schrift**, f. Kurrentskrift, almindelig Skrift, c.

Kurrig, adj. spøgefuld, lunefuld; underlig; stridbar.

Kurs, m. **-es -e**. Kurs, c.; **die -e sind gefallen**, Kursen er gaaet ned; **der — des Schiffes**, Skibets Kurs. | **Kurs-bericht**, m. Kursberetning, c.; **-buch**, n. Posthaandbog, c.; **-zettel**, m. Kurssedde, c.

Kürschner, m. **-s** pl. ſ. sg. Buntmager, c. | **Kürschner-ware**, f. Buntmagervarer, pl.

Kürschnerei, f. **-en**. Buntmagerhaandværk; Buntmagerværksted, n.

Kurſ(e)ren, v. i. 1. m. h. kurſere, være i Omløb.

Kurſivſchrift, f. **-en**. Kurſivſkrift, c.

Kurſoriſch, adj. kurſoriſk.

Kürſte, f. ſe **Kruſte**.

Kurſus, m. — —. Kurſus, n.

Kurtine, f. **-n**. Kurtine, Mellemvold, Voldlinje, c.

Kurtiſane, f. **-n**. Kurtiſane, Frille, Boleriſte, c.

Kurve, f. **-n**. Kurve, krum Linje, c.

Kurz, adj. kort; lille, ſtakket; **um einen Kopf kürzer**, et Hoved kortere; **ein -es Gedächtnis haben**, have en ſvag Hukommelſe; **ein -es Geſicht haben**, være nærſynet; **eine -e Zeit**, en kort Tid, en ſtakket Tid; — **vorher**, kort i Forvejen; **vor -em**, for kort Tid ſiden; **in -em**, om kort Tid; **über — oder lang**, tidlig eller ſildig; — **und gut**, kort og godt; — **entſchloſſen ſein**, ſatte en raſk Beſlutning; **ſich — faſſen**, ſatte ſig i Kortheb; **zu — kommen**, komme til kort; **etw. nicht — kriegen können**, ikke kunne faae noget; **den kürzeren ziehen**, trække det korteſte Straa; **des kürzeren darlegen**, forklare i al Kortheb; **-e Waren**, korte Varer; **-e Brühe**, tyk Sauce. | **Kurz-ab**, kort og godt; **-angebunden**, kort for Hovedet; **-armig**, kortarmet; **-at(h)mig**, ſtakaandet; **-at(h)migkeit**, f. Stakaandethed, c.; **-beinig**, kortbenet; **-gefaßt**, kortfattet; **-geſchoren**, kortklippet; **-geſchwänzt**, korthalet; **-halſig**, korthallet; **-hin**, i al Kortheb; **-lebend**, **-lebig**, med kort Levetid; **-ohrig**, kortøret; **-ſchreiber**, m. Stenograf, c.; **-ſchwänzig**, korthalet; **-ſichtig**, nærſynet, kortſynet; **-ſichtigkeit**, f. Nærſynetheb, Kortſynetheb, c.; **-ſtämmig**, labſtammet; **-um**, kort og godt, med et Ord; **-ware**, f. korte Varer, pl.; **-weg**, kort, med et Ord; **-weile**, **-weil**, f. Tidsfordriv, n., Morſtab, c.; Løjer; **-weilen**, v. i. ſpøge, gjøre Løjer; v. r. more ſig; **-weilig**, ſpøgefuld, luſtig, morſom, pudſerlig; **-wierig**, kortvarig.

Kürze, f. **-n**. Kortheb, c.; kort Tone, kort Stavelſe, c.; **in der —**, i al Kortheb, ſnart, med det ſørſte.

Kürzen, v. t. 1. korte, afkorte, forkorte. — **Kürzung**, f. Kortning, Forkortning, Afkortning, c.

Kürzlich, adv. kortelig, med faa Ord; for kort ſiden, nylig; ≠ om kort Tid, ſnart.

Kuſchen, v. i. 1. m. h. lægge ſig paa Bugen; fig. ydmyge ſig, give efter, give ſkjøb; × ſidde over.

Kuß, m. **-ſſes -üſſe**. (Dim. **Küßchen**, **Küßlein**, n.) Kys, n. | **Kuß-hand**, f. Slængkys, Haandkys, n.; **mit — —**, med Glæde.

Küſſen, v. t. 1. kyſſe.

Küſſen, n. ≠ ſe **Kiſſen**.

Küſſerei, f. **-en**. Kyſſeri, Slikkeri, n.

Kußlich, **küßlich**, adj. ſom indbyder til Kys, kyſſelig.

Küſte, f. **-n**. Kyſt, c. | **Küſten-befeſtigung**, f. Kyſtbefæſtning, c.; **-bewohner**, m. Kyſtbeboer, c.; **-fahrer**, m. Kyſtfarer, c.; **-fahrt**, f. Kyſtfart, Kyſtſejlads, c.; **-fiſch**, m. Kyſtfiſk, c.; **-handel**, m. Kyſthandel, c.; **-vert(h)eidigungsſchiff**, n. Kyſtforſvarsſkib, n.; **-wache**, f. Strandvagt, c.

Küſtel, f. **-n**. Grankogle, c.

Küſter, m. **-s** pl. ſ. sg. Klokker, Degn, c. | **Küſter-bedienung**, f. Degnekald, n.; **-frau**, f. Degnekone, c.; **-ſtelle**, f. ſe **-bedienung**.

Küſterei, f. **-en**. Degnebolig, c., Degneembede, n.

Kuſtos, (**Kuſtode**, m. **-n**) pl. **-ſtoden**. Kuſtos, Opſynsmand, Tilſynsmand, c.

Kutſche, f. **-n**. Karret, Wienervogn, c.; **er hält — und Pferde**, han har Heſte og Vogn. | **Kutſch(en)-bock**, m. Karretbuk, c., Kuſteſæde, n.; **-fenſter**, n. Karretvindue, n.; **-geſchirr**, n. Seletøj, n.; **-haus**, n. Vognremiſe, c., Vognſtur, n.; **-himmel**, m. Karethimmel, c.; **-kaſten**, m. Karretſading, c.; **-macher**, m. Karetmager, c.; **-pferd**, n. Karretheſt, Vognheſt, Kjøreheſt, c.; fig. plump Perſon; **-ſchlag**, m. Karretdør, c.; Karrettrin, n.

Kutſchen, v. i. ſe **kutſchieren**.

Kutſcher, m. **-s** pl. ſ. sg. Kuſt, c. | **Kutſcherbock**, m. Kuſteſæde, n.

Kutſch(e)ren, v. i. 1. m. h. være Kuſt; m. ſ. kjøre i Karret.

Kutte, f. **-n**. Munkekappe, Kutte, c.

Kuttel, f. **-n**. Kallun, n., Indvoldene, iſær af de ſtørre Dyr. | **Kuttel-fleck**, pl. ſmaaſtaaret Kallun; **-hof**, m. Slagterbod, Slagtergaard, c.

Kutter, m. **-s** pl. ſ. sg. Kutter, c.

Kuttler, m. **-s** pl. ſ. sg. Slagter, c.

Kutze, f. ſe **Kotze**.

Kux, m. **-es -e** (f. **-en**). Bjærgværksaktie, Saltværksaktie, c. | **Kux-kränzler**, m. Mægler for Bjærgværksaktier, c.

L.

Lab, n. **-es** ub. pl. Løbe, Ostelybe, c.; Kallun, Løben. | **Lab-kraut**, n. Snerre, c. (Galium); **-magen**, m. Kallun, n.

Labbe, f. **-n**. Løbe, c.; Flab, c.; spidshalet Kjove, c. (Lestris parasiticus).

Labber, adj. laber (til Søs).

Labberig, adj. blød, tynd, vandet.

Labbern, v. t. og i. m. h. labe, slikke; drøvle, sludre; **die Segel** —, Sejlene hænge slapt, slaa.

Labe, f. **-n**. Vederkvægelse, c. | **Labe-becher**, **-kelch**, m.. **-schale**, f. Læskebæger, n.; **-trank**, m. Læskedrik, c.; **-wein**, m. vederkvægende, læskende Vin.

Laben, v. t. 1. styrke, kvæge, vederkvæge, læske; fig. **sich an etw.** —, frydе sig ved noget; komme Løbe i Mælken. — **Labung**, f. Vederkvægelse, c.

Laberdan, m. **-s -e**. Laberdan, Kabliav, c.

Labet, adv. beet (i Spil); fig. — **werden**, komme i Forfald, komme til kort; — **machen**, udmatte.

Labialbuchstabe, m. **-ns -n**. Læbebogstav, n.

Labnis, f. (n.) se **Labe**.

Laborant, m. **-en -en**. Laborant, c.

Laboratorium, n. **-s -rien**. Laboratorium, n.

Labori(e)ren, v. i. 1. m. h. laborere, arbejde; lide af; slikke paa.

Labrador, n. **-s**. Labrador, n.

Labsal, n. se **Labe**.

Labsalben, v. t. 1. (til Sos) labsalve, tjære.

Labyrinth, n. **-es -e**. Labyrint, c.

Lache, f. **-n**. Pøl, Pyt, Sump, c.; i et Grænsetræ hugget Tegn; Grænsetræ, n.; Rift i Grantræer, c.; i en Skov udhugget Sti; Latter, c.; **eine laute — aufschlagen**, opslaa en Skoggerlatter. | **Lach-baum**, m. Grænsetræ, n.; **-steig**, m. i en Skov udhugget Sti, c.

Lächeln, v. i. 1. m. h. smile, smaale; tilsmile.

Lächeln, n. **-s** pl. ſ. sg. Smilen, c., Smil, n.

Lachen, v. i. 1. m. h. le; **über einen** —, le af en; **sich krank** —, **sich halb tot** —, le sig fordærvet; fig. glæde sig, være glad; spøge, skjæmte; være gunstig, bevaagen; **das Glück lacht ihm**, Lykken tilsmiler ham; **eine Landschaft**, et smilende Landskab; v. t. (i Skovv.) hugge; **einen Baum** —, gjøre Hug i et Træ, for at betegne Grænsen; **die Harzbäume** —, afstrælle Barken, for at harpixen kan løbe ud; hugge Sti i en Kratskov. | **Lach-bruder**, m. Grinebider, c.; **-krampf**, m. Krampelatter, c.; **-lust**, f. Lattermildhed, Lyst til at le; **-lustig**, lattermild; **-möwe**, f. Hættemaage, c. (Larus ridibundus); **-muskel**, m. Lattermuskel, c.; **-taube**, f. Skoggerdue, c.

Lacher, m. **-s** pl. ſ. sg. en, som ler; Griner, Grinebider, c.

Lacherhaft, adj. lattermild, tilbøjelig til at le.

Lächerlich, adj. latterlig, komisk, grinagtig; **sich — machen**, gjøre sig latterlig. — **Lächerlichkeit**, f. Latterlighed, c.

Lächern, v. t. 1. faa til at le.

Lachhaft, adj. se **lächerlich**.

Lachig, adj. lattermild; dyndet.

Lächler, m. **-s** pl. ſ. sg. Grinebider, c.

Lachs, m. **-es -e**. Laks, c. (Salmo salar); **Danziger** —, Danziger Brændevin; fig. Sladdertaske, c. | **Lachs-brut**, f. Laxyngel, c.; **-fang**, m. Laxefangst, c.; **-forelle**, f. Hvidørred, c. (Salmo trutta); **-weibchen**, n. Hunlaks, c.; **-zunge**, f. Graalaks, c. (Salmo eriox).

Lachter, n. **-s** pl. ſ. sg. (f. **-n**) Favn, c. (paa 4 Alen).

Lachung, f. **-en**. Hugning, Afstrælning, c.

Lack, m. (n.) **-es -e**. Lakfernis, c.; Lak, Seglak, n.; Gyldenlak (Blomst), c. | **Lack-arbeit**, f. lakeret Arbejde, n.; **-farbe**, f. Lakfarve, c.; **-firnis**, m. Lakfernis, Lakering, c.; **-stiefel**, m. lakeret Støvle, c.; **-stock**, m. Gyldenlaksplante, c.; **-viole**, f. Gyldenlak, c.

Lackl(e)ren, v. t. 1. lakere.

Lackl(e)rer, m. **-s** pl. ſ. sg. Lakerer, c.

Lackmus, n. **-fes** ub. pl. Lakmus, c.

Lade, f. **-n**. (Dim. **Lädchen**, **Lädlein**. n.) Skrin, n., Kiste, c.; Lade c., Lab, n.; ✝ Stodde, c.

Laden, m. **-s -äden**. (Dim **Lädchen**, **Lädlein**, n.) Bod, Butik, c. | **Laden-bank**, f. Butiksdisk, c.; **-bursche**, m. Kræmmerlærling, Kræmmerdreng, c.; **-diener**, m. Butikssvend, Kræmmersvend, c.; **-fenster**, n. Butiksvindue, n.; **-hüter**, m. Butiksvogter, c.; fig. uafsættelig Vare, c.; **-jungfer**, f. Butiksjomfru, c.; **-kasse**, f. Butikskasse, c.; **-klingel**, f. Butiksklokke, c.; **-mädchen**, n.. **-mamsell**, f. se **-jungfer**; **-preis**, m. Boglabepris, c.; **-schwengel**, **-schwung**, m. Handelsjon, Alenridder, Diskespringer, c.; **-thür**, f. Butiksdør, c.; **-tisch**, m. se **-bank**; **-zins**, m. Butiksleje, Bodleje, c.

Laden, m. **-s** pl. ſ. sg. Skodde, Vinduesskodde, Luge, Lem, c. | **Laden-flügel**, m. Fløj af en Vinduesskodde, c.

Laden, v. t. 2. (1.) lade, læsse; stavne; indbyde; **ein Gewehr** —, lade et Gevær; **ein Schiff** —, lade et Skib; **einen Wagen** —, læsse en Vogn; **schwer (schief) geladen haben**, have en Blyhat; **sich einen auf den Hals** —, faa en paa Halsen; **große Verantwortlichkeit auf sich** —, tage stort Ansvar paa sig; **Einen vor Gericht** —, stævne en for Retten; **Einen zur Hochzeit** —, indbyde en til Bryllup. | **Lade-**

brief, m. Stævningsbrev, n.; **-gebühren**, pl. Læsæpenge, pl.; **-geld**, n. Stævningspenge, pl.; **-kette**, f. Ladningskjæde, c.; **-löffel**, m., **-schaufel**, f. Ladeske, c.; **-stock**, m. Ladestok. c.; **-zeug**, n. Ladetøj, n.

Lader, m. -s pl. ſ. sg. Lader, Læsser, c.; en som paalæsser Varer.

Lädi(e)ren, v. t. 1. Lædere, beskadige.

Ladronen, pl. Ladronerne, pl. (Der).

Ladung, f. **-en**. Paalæsning, Indladning, c.; Last, Fragt; Ladning; Stævning, Indkaldelse, Invitation, c.; **seine volle — haben**, have fuld Ladning, fig. være fuld. | **Ladungs-brief**, m. se **-schein**; **-platz**, m. Ladeplads, c.; **-schein**, m. Fragtbrev, Konnossement, n.

Lafette, f. **-n**. Lavet, Affutage, c. | **Lafetten-halter**, m. Ladetklampe, c.

Laff, adj. × slap, smagløs; fig. taabelig, tosset, slov, lapset.

Laffe, m. **-n -n**. Laps, c.

Läffelei, f. se **Löffelei**.

Laffenmäßig, adj. lapseagtig.

Laffette, f. se **Lafette**.

Lage, f. -n. Beliggenheb, Stilling, c., Lag, n.; Række af flere Ting; **die volle —**, det glatte Lag; fig. Forfatning, Stilling, c. | **Lagen-weise**, lagvis.

Lägel, n. -s pl. ſ. sg. Bimpel, c.; Trøbøtte, c.; (til Søs) Strop, c.

Lager, n. -s pl. ſ. sg. (**-äger**). Lejr, c.; Leje, Sengeleje, n.; Lager, Pakhus, Oplagshus, Vareoplag, n.; Bærme, c., Bundfald, n.; **zu — gehen**, lægge sig, lejre sig. | **Lager-apfel**, m. Gjemmeæble, n.; **-aufnahme**, f. Optegnelse af Varebeholdningen, c.; **-bestand**, m. Lagerbeholdning, c.; **-bier**, n. Lageröl, n.; **-buch**, n. Jordebog, c.; (hos Kjøbmænd) Pakhusjournal, c.; **-fieber**, n. Lejrfeber, c.; **-geld**, n. Pakhusleje, c.; **-genoß**, m. Lejrkammerat, c.; **-haus**, n. Pakhus, n.; **-holz**, n. Vindfælde, c.; Stillads til Fade, n.; **-miet(h)e**, f. Pakhusleje, c.; **-ort**, **-platz**, m. Lejrplads, c.; **-stätte**, f., **-statt**, f. Lejrsted, Leje, n.; **-wache**, f. Lejrvagt, c.; **-wall**, m. se **Legerwall**; **-zins**, m. se **-geld**.

Lager, adv. i: — **werden**, lægge sig (om Sæden).

Lagern, v. t. 1. lægge ned; faa til at lejre sig; opstable, lægge paa Lager; v. r. lejre sig; v. i. m. h. og ſ. være lejret, ligge, hvile. — **Lagerung**, f. Lejren, Opstabling, c.

Lagune, f. **-n** Lagune, c.

Lahm, adj. halt, lam, værkbrudden, haltende; **die Hand ist ihm —**, hans Haand er lammet; **-e Entschuldigungen**, tomme Undskyldninger. — **Lahmheit**, f. Lamhed, c.

Lähme, f. ub. pl. Lamhed, Haltheb, c.

Lahmen, v. i. 1. m. h halte, være lam.

Lähmen, v. t. 1. lamme, lamslaa, gjøre lam; gjøre virksom. — **Lähmung**, f. Lammen, Lammelse, c.; Slagtilfælde, n.; Lamhed, c.

Lahn, m. **-es -e**. flad Metaltraad, Guldtraad, Sølvtraad, c. | **Lahn-macher**, m. Lahntrækker, Forfærdiger af Guld og Sølvborter, c.; **-tresse**, f. Guldtresse, Sølvtresse, c.

Laib, m. (n.) **-es -e**. Brød, n., *Leb, c.; **ein — Käse**, en Ost; **ein — Zucker**, en Top Sukker.

Laich, m. (n.) **-es** ub. pl. Leg, Fiskeleg, Fiskerogn, c.

Laiche, f. **-n**. Legen, Legetid, c.

Laichen, v. i. 1. m. h. lege. | **Laich-kraut**, n. Vandax, n. (Potamogeton); **-ort**, **-platz**, m. Legested, n.; **-teich**, m. Legedam, c.; **-zeit**, f. Legetid, c.

Laie, m. **-n -n**. Lægmand; fig. Ulærd, Uhyndig, Sinke, c. | **Laien-bruder**, m. Lægbroder, c.; **-priester**, m. Præst, der ikke har aflagt Munkeløfter, c.; **-schwester**, f. Lægsøster, c.; **-stand**, m. Lægstand, c.

Laienhaft, adj. som en Lægmand.

Lakai, m. **-en -en**. Lakai, c. | **Lakaien-seele**, f. Lakajsjæl, c.

Lakaienhaft, adj. lakaiagtig.

Lake, f. **-n**. Lage, Saltlage, c.

Laken, n. -s pl. ſ. sg. Tøj. Klæde, n.; Lagen, n.; (til Søs) Sejl, n.

Lakonisch, adj. lakonisk.

Lakritze, f. **-n**. Lakrits, c. | **Lakritzen-saft**, m. Lakritssaft, c.; **-wasser**, n. Lakritsvand, n.

Lalenbürger, m. -s pl. ſ. sg. Molbo, c.

Lallen, v. t. 1. og i. m. h. lalle; stamme; **in den Schlaf —**, lulle i Søvn.

Lama n. -s -s. Lama, c.

Lama, m. -s -s. Lama, Buddhapræst, c.

Lambertsnuß, f. **-üsse**. Lombardsk Nød, c.

Lamenti(e)ren, v. i. 1. m. h. lamentere, klage, jamre, klynke.

Lamm, n. **-es -ämmer**. (Dim. **Lämmchen**, **Lämmlein**, n.) Lam, n.; forstjellige Træers Blomsterstand, c.; Lammeskh, c. | **Lamm(Lämmer)-ähnlich**, **-artig**, saareagtig; **-braten**, m. Lammesteg, c.; **-fell**, n. Lammeskind, n.; **-fleisch**, n. Lammekjød, n.; **-fromm**, fromm som et Lam; **-herzig**, **-mäßig**, saareagtig, fejg, ængstelig; **-wolle**, f. Lammeuld, c. — **Lämmer-geier**, m. Lammegrib, c. (Vultur barbatus); **-junge**, m. Faareshyrde, c.; **-wolke**, f. Lammesky, c.

Lammen, v. i. 1. m. h. lemme, lamme, kaste Lam. | **Lamm-zeit**, f. Lammetid, c.

Lampe, f. **-n**. (Dim. **Lämpchen**, **Lämplein**, n.) Lampe, c.; **ein Stück vor die -n bringen**, bringe et Stykke paa Scenen; **eins auf die — gießen**, tage sig en Taar; **keinen Docht in seiner — haben**, ikke have nogen Forstand. | **Lampen-docht**, m. Lampevæge, c.; **-fieber**, n. Lampefeber, c.; **-glocke**, **-kuppel**, f. Lampekuppel, c.; **-licht**, n. Lampelys, n.; **-putzer**, m. Lampepudjer, c.; **-röhre**, f. Lamperør, n.; **-ruß**, m. Lampesod, c.; **-schein**, m. Lampeskin, n.; **-stock**, m. Lampefod, c.; **-tülle**, f. Lampevæge-

rør, n.; **-wärter**, m. Lampetænder, Lampepudser, c.

Lampe, m. **-n -n**. Hare, c.

Lamprete, f. **-n**. Lampret, c.

Land, n. **-es -änder**. (Dim. **Ländchen**, **Ländlein**, n.) Land, n., det faste Land; **über's — reisen**, gjøre en Rejse paa Landet; **auf's — reisen**, **gehen**, tage ud paa Landet; **auf dem -e wohnen**, bo paa Landet; **an's — gehen**, gaa i Land; **zu -e**, til Lands; **hier zu -e**, her til Lands; pl. **Lande**, Provins, c., Landstab, m. **Land-accise**, f. en Accise for Landmandens Produkter; **-adel**, m. Landadel, c.; **-ammann**, m. × Landshøvding, Landfoged, c.; **-arbeit**, f. Markarbejde, n.; **-arzt**, m. Landsbydoktor, c.; **-aufenthalt**, m. Ophold paa Landet, n.; **-bäcker**, m. Bager paa Landet, c.; **-bau**, m. Agerdyrkning, c.; **-beamter**, adj. Embedsmand paa Landet, c.; **-bereiter**, m. Gendarm, c.; **-besitz**, m. Landejendom, c.; **-besitzer**, m. Jordejer, c.; **-bewohner**, m. Landboer, c.; **-bezirk**, m. Landdistrikt, n.; **-bote**, m. Stænderdeputeret, c.; Landpostbud, n.; **-briefträger**, m. Landpostbud, n.; **-dienst**, m. Krigstjeneste til Lands, c.; **-edelmann**, m. Landadelsmand, c.; **-einwärts**, ind ad Landet til; **-eis**, n. Landis, c.; **-enge**, f. Isthmus, Landtange, c.; **-fahrer**, m. Landstryger, c.; **-flüchtig**, landflygtig; **-frau**, f. Landsbykone, c.; **-freund**, vildfremmed; **-friede**, m. Landefred, c.; **-frosch**, m. den brune Frø (Rana temporaria); **-gang**, m. Landgang, c.; — — **erhalten**, faa Landlov; **-geistlicher**, adj. Landsbypræst, c.; **-gemeine**, f. Landsbymenighed: Forsamling af Borgerskabet, c.; **-gericht**, n. Landret, Underret, c.; **-graf**, m. Landgreve, c.; Præsident i Landretten; **-gräflich**, landgrevelig; **-grafschaft**, f., **-grafentum**, n. Landgrevskab, n.; **-gut**, n. Landgods, n.; **-handel**, m. Landhandel, c.; **-haus**, n. Landsted, n.; **Hus**, hvori Landstænderne forsamle sig; **-heer**, n. Landhær, c.; **-jäger**, m. Gendarm, Politibetjent, c.; **-junker**, m. Landjunker, c.; **-karte**, f. Landkort, n.; **-knecht**, m. Landstingsbud, n.; **-krankheit**, f. Landsfarsot, c.; **-krieg**, m. Landkrig, c.; **-kundig**, bekjendt i hele Landet; **-kutsche**, f. Fragtvogn, Rejsevogn, Postvogn, Deligence, c.; **-kutscher**, m. Fragtkusk, Vognmandskarl, c.; **-läufer**, m. Landløber, c.; **-läufig**, gængs, gjældende; brugelig i Landet; efter Landets Skik og Brug; **-leben**, n. Landliv, n.; **-leute**, pl. Landfolk; **-los**, hjemløs; **-luft**, f. Landluft, c.; **-luft**, f. landlig Fornøjelse, c.; **-macht**, f. Landmagt, Krigsmagt til Lands, c.; **-mädchen**, n. Landsbypige, c.; **-mann**, m. Landmand, c.; **-mark**, f. Landets Grænse, c.; **-messer**, m. Landmaaler, c.; **-miliz**, f. Landeværen, n.; **-partie**, f. Skovtur, c.; **-pfarre**, f. Landsbykald, n.; Præstekald paa Landet; **-pfarrer**, m. Landsbypræst, c.; **-pfleger**, m. Landfoged, Statholder, c.; (Bibl.) Landshøvding, c.; **-plage**, f. Landeplage, c.; **-prediger**, m. Landsbypræst, c.; **-rat(h)**, m. Landraad, c.; **-ratte**, f. fig. Landkrabbe, c.; **-recht**, n. Landret, c.; **-regen**, m. Landregn, c.; **-reise**, f. Rejse ud paa Landet, c.; **-reiter**, m. ridende Politibetjent, c.; **-richter**, m. Landsdommer, Dommer paa Landet; Landfoged, c.; **-rüchig**, bekjendt i hele Landet; **-rücken**, m. Landryg, c.; **-saß**, m. Landets Indbygger; Landmand, c.; Landadelsmand, Riddergodsejer, c.; Medlem af Ridderskabet, n.; **-säuger(h)ier**, n. Landpattedyr, n.; **-scheide**, f. Markskjel, n.; **-schildkröte**, f. Landskildpadde, c.; **-schnecke**, f. Landsnegl, c.; **-schreiber**, m. Landstingsskriver, c.; Skriver ved en Underret paa Landet; **-schule**, f. Landsbyskole, c.; **-schullehrer**, **-schulmeister**, m. Landsbyskolemester, c.; **-see**, m. Indsø, c.; **-selte**, f. Landside, c.; **-seuche**, f. Landsarsot, c.; **-sitz**, m. Landsæde, n., Herresæde paa Landet, n.; **-soldat**, m. Landsoldat, c.; **-spitze**, f. Landspids, Odde, c., Næs, n.; Pynt, c.; **-stadt**, f. Provindsby, c.; **-stand**, m. en, som har Stemme paa Landdagen; **-stein**, m. Grænsesten, c.; **-steuer**, f. Landskat, Landgilde, c.; **-straße**, f. Landevej, c.; **-strecke**, f. Landstrækning, c.; Landstrøg, n.; **-streicher**, m. Landstryger, c., *Faut, c.; **-streicherisch**, paa Landstrygermaner; **-strich**, m. Landstrøg, n.; Landstrækning, c.; **-stube**, f. Værelse, hvori Landstænderne forsamles og Landretten holdes; **-sturm**, m. Landstorm, c.; **-tag**, m. Landdag, c.; Landstændernes Forsamling; **-tagen**, v. i. holde Landdag; **-t(h)ier**, n. Landdyr, n.; **-trauer**, f. Landesorg, c.; **-truppen**, pl. Landtropper, Krigsmagt til Lands; **-üblich**, brugelig i Landet; **-verderblich**, fordærvelig, ødelæggende for et Land; **-vogt**, m. Landfoged, Amtmand, c.; **-vogtei**, f. Landfogderi, Amtmandskab, n.; **-volk**, n. Landsbyfolk, Bønderfolk; **-wärts**, til, imod det faste Land; **-weg**, m. Landevej, c.; **-wehr**, f. Landevæern, n.; **-wein**, m. Landvin, c.; **-wind**, m. Fralandsvind, c.; **-wirt(h)**, m. Jordbruger, Landmand, Kromand, c.; **-wirt(h)schaft**, f. Landhusholdning, c.; Landvæsen, n.; **-zunge**, f. Landtunge, c. — **Landes-abschied**, m. Landdagsbeslutning, c.; **-amman**, m. se **Landamman**; **-angehörig**, indfødt; **-angehörigkeit**, f. Indfødsret, c.; **-art**, f. Lands Skik og Brug; Fordbundens Beskaffenhed i en Egn; **-aufnahme**, **-beschreibung**, f. Topografi, c.; **-farben**, pl. Landets Farver, pl.; **-folge**, f. Opbud af alt vaabenbygtigt Mandskab, n.; **-fürst**, m. Landets Fyrste, c.; **-gebrauch**, m. Landets Skik, c.; **-gesetz**, n. Landets Lov, c.; **-herr**, m. Landsherre, c.; **-herrlich**, som tilhører Landsherren; **-herrlichkeit**, f. Landsherreværdighed, c.; **-herrschaft**, f. den højeste Magt i et Land; Landets Herskab; den regerende Fyrste; **-hoheit**, f. se **-herrschaft**; **-kasse**, f. Statskasse, c.; **-kind**, n. Landsbarn, Landets Barn, n., indfødt, c.; **-kirche**, f. Statskirke, c.; **-mutter**, f. Landsmoder, c.; **-münze**, f. Rigsmønt, c.; **-obrigkeit**, f. Landets Øvrighed, c.; **-regierung**, f. et Lands

Regering; **-skuld**, f. Statsgjæld, c.; **-sperre**, f. Landets Afspærring, c.; **-sprache**, f. Landets Sprog, c.; **-üblich**, brugelig i Landet; **-vater**, m. Landsfader, c.; **-verrat(h)**, m. Landsforræderi, n.; **-verräth(h)er**, m. Landsforræder, c.; **-verräth(h)erisch**, landsforræderisk; **-versammlung**, f. Stænderforsamling, c.; **-verweisung**, f. Landsforvisning, c.; **-verweser**, m. Statholder, c. — **Lands-kind**, n. Landets Barn, indfødt; **-knecht**, m. Lanseknægt, c.; **-leute**, pl. Landsmænd; **-mann**, m. Landsmand, c.; **-männin**, f. Landsmandinde, c.; **-mannschaft**, f. Landsmandskab, n. — **Länder-beschreibung**, **-kenntnis**, **-kunde**, f. Geografi, c.; **-los**, uden Land; **-tausch**, m. Bytning af Land, c.; **-t(h)eilung**, f. Deling af Lande, c.

Landbar, adj. hvor man kan landе.

Lände, f. **-n**. Landingssted, n.

Landen, **länden**, v. i. l. m. s. lande, gaa i Land; v. t. landsætte.

Länder, m. **-s** pl. s. sg. langsom Vals, c., † landlig Dans, c.

Länderei, f. **-en**. Landejendom, c., Jordegods, n.

Länderer, **Ländler**, m. se **Länder**.

Landhaft, adj. landlig.

Ländlich, adj. landlig; simpel, ukunstlet; Landets, fædbanlig i Landet; —, **sittlich**, hver Land har sin Stik. — **Ländlichkeit**, f. Landligheд, Simpelhed, c.

Landſchaft, f. **-en**. Landskab, n., Egn, c.; Provins, c.; Landdag, c. | **Landſchafts-malerei**, f. Landskabsmaleri, n.

Landſchafter, m. **-s** pl. s. sg. Landskabsmaler, c.

Landſchafterei, f. **-en**. Landskabsmaleri, n.

Landſchaftlich, adj. brugelig i et Landskab; vedkommende Landdagen.

Landung, f. **-en**. Landing, Landgang, c.; Landingssted, n. | **Landungs-brücke**, f. Landgangsbro, c.; **-platz**, m., **-ſtelle**, f. Landingssted, n.; **-truppen**, pl. Landgangstropper, pl.

Lang, adj. lang: **einen Fuß länger**, en Fod længere; **immer grade die (der) Naſe — gehen**, gaa lige efter Næsen; **ein -es Geſicht machen**, gjøre et langt Ansigt; **mit -er Naſe abziehen**, foa en lang Næse; **vor -en Jahren**, for mange Aar siden; **ein -es und breites (des längeren und breiteren) über etw. ſchwatzen**, at snakke vidtløftig om noget; **10 -e Meilen**, hele ti Mil; **eine Zeit —**, en Tid lang; **einen Tag —**, en hel Dag; **-e Weile haben**, kjede sig; **auf wie -e**, for hvor lang Tid; **ſeit -e**, i lang Tid; **vor nicht -e**, for ikke lang Tid siden; **nicht -e**, **nicht längſt**, for kort Tid siden; **-e noch nicht**, langt fra ikke; **das iſt für uns -e gut**, det er sagtens godt nok til os; **über kurz oder —**, tidlig eller sildig; **aufs längſte**, i det seneste. | **Lang-armig**, langarmet; **-at(h)mig**, den, der længe kan holde Vejret; fig. langvarig; **-bart**, m. Slags Malle, c. (Silurus glanis); **-baum**, m. Langbom, Langvogn, c.; **-beil**, n. Langbil, c.; **-beinig**, langbenet; **-diſtel**, f. Slags Mandstro, c. (Eryngium campestre); **-eſpe**, f. alm. Ask, c. (Fraxinus excelsior); **-fingerig**, langfingret; **-füßig**, langbenet; **-geſchwänzt**, langhalet; **-geſtielt**, langstilket; **-haarig**, langhaaret; **-hals**, m. Dyr med lang Hals, n.; **-halſig**, langhalset; **-händig**, langhaandet; **-jährig**, mangeaarig; **-kreis**, m. Ellipse, c.; **-lebig**, længe levende, sejlivet; **-mut(h)**, f. Langmodigheд, c.; **-müt(h)ig**, langmodig; **-müt(h)igkeit**, f. Langmodigheд, c.; **-ohr**, n. Langøre, c.; **-ohrig**, langøret; **-ſchiff**, n. Langskib, n.; **-ſchläfer**, m. Sydsover, c.; **-ſchnäblig**, langnæbet; **-ſchößig**, langskjødet; **-ſchuh**, m. Kegleſpil, n.; **-ſchwänzig**, langhalet; **-ſeil**, n. Langtømme, c.; **-ſeit(s)**, langs med Skibet, langskibs; **-ſichtig**, langsynet; **-ſtielig**, langstilket; **-ſträhnig**, med lange Fletninger; **-ſtroh**, n. Langhalm, c.; **-tönig**, med lange Toner; **-wagen**, m. Langvogn, c.; **-wegs**, paa langs; **-weile**, f. se **Langeweile**; **-weilen**, v. t. kjede; **-weilig**, langvarig, sendrægtig; kjedsommelig; **-weiligkeit**, f. Sendrægtigheд, Kjedsommeligheд, c.; **-wiede**, f. se **-baum**; **-wierig**, langbarig; **-wierigkeit**, f. Langvarigheд, c.

Länge, f. ub. pl. Længde, c.; **in die —**, **der — nach ſpalten**, kløve paa langs, efter Længden; **etw. in die — ziehen**, trække i Langdrag; **auf die —**, i Længden; Langen, c. (Gadus Molva). | **Längen-achſe**, f. Længdeaxe, c.; **-grad**, m. Længdegrad, c.; **-maß**, n. Længdemaal, n.; **-meſſung**, f. Længdemaaling, c.

Langen, v. i. l. m. h. række, strække sig, naa; være tilstrækkelig, forslaa, være nok; blive længere; † længes; v. t. tage; give, række, lange.

Längen, v. t. l. gjøre lang, udvide i Længden; forlænge; v. i. blive længere.

Langeweile, f. ub. pl. en lang Tid; fig. Kjedsomheд, Kjedsommeligheд, c.

Länglich, adj. langagtig. | **Länglich-rund**, aflang, oval.

Längling, m. **-s -e**. Langen, c. (Gadus Molva).

Längs, præp. med Gen. el. Dat. langs med; **— des Weges**, **— dem Wege**, langs med Vejen. | **Längs-achſe**, f. Længdeaxe, c.; **-geſtreift**, med Striber paa langs.

Langſam, adj. langsom. — **Langſamkeit**, f. Langsomheд, c.

Längſt, adv. for længe siden.

Längſtens, adv. i det længste, i det seneste.

Lanke, f. **-n**. × Side, c.; Laaret paa et Dyr.

Lanne, f. **-n**. × Gaffelvognstang, c.

Lanſte, m. **-n -n**. × Fæstebonde, c.

Lanze, f. **-n**. Lanse, c., Spyd, n.; **eine — für etw. einlegen**, **brechen**, bryde en Lanse for noget, træde i Skranken for noget. | **Lanzen-**

brechen, n. Turnering, c.; **-förmig**, lanseformig; **-knecht**, m. Lanseknægt, c.; **-reiter**, m. Lansiener, c.; **-rennen**, n. se **-stechen**; **-schuh**, m. Lanseskо, c.; **-stechen**, n. Turnering, c.

Lanzette, f. **-n**. Lancet, c. | **Lanzetten-besteck**, n. Lancetbestik, n.; **-förmig**, lancetformig.

Lapp, adj. × slap.

Lappalie, f. se **Lapperei**.

Lappe, m. **-n -n**. Laplænder, c.

Lappen, m. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Läppchen, Läpplein**, n.) Flip, Dreslip, c.; Lap, Pjalt, Klud, c.; (Jagt) Skræmmeklud, c., Skræmmemiddel, n.; **durch die -n gehen**, undslippe, løbe sin Vej; **alle — bei**, alle Klude til. | **Lappentaucher**, m. Lappedykker, c. (Podiceps).

Lappen, v. t. 1. lappe, flikke.

Lapper, m. **-s** pl. ſ. sg. Lappestrædder, Lappeſtomager, c.

Lapperei, Läpperei, f. **-en**. Lapperi, n.; Bagatel, c.

Läppern, lappern, v. t. 1. opbruge klatvis, anvende klatvis, ſamle klatvis. | **Läpper(Lapper)-schulden**, pl. Klatgjæld, c.

Lappig, adj. lappet, pjaltet; ſlap; lapſet, naragtig, tosſet.

Lappin, f. **-nen**. Laplænderinde, c.

Lappisch, adj. laplandſk.

Läppisch, adj. lapſet, naragtig, tosſet, umoden; **eine -e Rede**, en barnagtig Tale.

Lappländer, m. **-s** pl. ſ. sg. Laplænder, c.

Lappländisch, adj. laplandſk.

Laps, m. **-es -e**. Laps, Flab, Stubbert, c.

Lärche, f. **-n**. Lærketræ, n. (Pinus larix). | **Lärchen-baum**, m. Lærketræ, n.; **-holz**, n. Lærkeved, n.; **-wald**, m. Skov af Lærketræer, c.

Laren, pl. ub. sg. Husguder.

Larifari, n. **-s -s**. Vrøvl, n., Snubber, c.

Lärm, m. **-s** ub. pl. Støj, Larm, Alarm, Tummel, c.; Oplob, n.; **— schlagen**, ſlaa Alarm; **blinder —**, blind Alarm. | **Lärm-bläſer**, m. Alarmblæſer, c.; **-ente**, f. Knarand, c. (Anas strepera); **-glocke**, f. Stormklokke, c.; **-schuß**, m. Alarmſkud, n.; **-stange**, f. Bavne, c.; **-trommel**, f. Alarmtromme, c.; **-voll**, ſtøjende, larmende.

Lärmen, v. i. 1. m. h. larme, ſtøje.

Lärmer, m. **-s** pl. ſ. sg. Spektakelmager, c.

Larve, f. **-n**. (Dim. **Lärvchen**, n.) Maſke, c.; Anſigt, Fjæs, n.; Uhyre, n.; Inſektlarve, Puppe, c. | **Larven-geſicht**, n. ſtygt Fjæs; **-taucher**, m. Lunde, c. (Mormon arcticus).

Lasch, adj. ſlap, lab, doven. — **Laſchheit**, f. Slaphed, Labhed, c.

Lasch, m. se **Lasching**.

Lasche, f. **-n**. Kile, c.; Lommeklap, c., indfældet, paaſatet Stykke, n.; Skorem, c.; Søm, Syning paa Læder.

Laſchen, v. t. 1. forſyne med Kile, med Rem; × prygle dygtig, krabaſte.

Laſching, f. **-en**. (til Søs) Laſt, c.

Laſe, f. **-n**. Lerkrukke med Hank og Tud, c.

Laſi(e)ren, v. t. laſere, overmale.

Läſion, f. **-en**. Beſkadigelſe, c.

Laß, adj. mat, træt, mødig, kraftløs; doven, lad, indolent. — **Laßheit**, f. Træthed, Mødighed, Kraftløshed, Mathed, Ladhed, Dovenſkab, c.

Laſſe, m. **-n -n**. ſlattepligtig Underſaat.

Laſſen, v. t. 2. lade, tillade, undlade; **laß mich das Buch holen**, lad mig hente Bogen; **laß wir das Buch holen**, lad Bogen hente til mig; **die Laſt läßt ſich tragen**, den Byrde lader ſig bære, kan bæres; **Einen ſein —**, lade en i Ro, i Fred; **ſich wundern —**, undre ſig; **ſich etw. gefallen —**, finde ſig i noget; **es ſich verdrießen —**, ærgre ſig over noget; **ſich etw. geſagt ſein —**, lade ſig ſige noget; **laß das immer (der) den Fall ſein**, lad det være Tilfældet; **laß uns gehen**, lad os gaa; **ich habe ihn kommen — († gelaſſen)**, jeg har ladet ham komme; **das ſollſt du —**, det ſkal du undlade, lade være; **mein Thun und —**, min Gjøren og Laden; **etw. —**, give Slip paa noget; **das Leben —**, lade Livet; **ſich nicht zu — wiſſen**, være ude af ſig ſelv; **er kann ſich vor Freude nicht —**, han er ude af ſig ſelv af Glæde; **Eim. etw. —**, lade en beholde noget, overlade noget til en; **Eim Zeit —**, lade en have Tid; **Eim Gelegenheit zu etw. —**, give en Lejlighed til noget; **die Äpfel auf dem Baume**, lade Æblerne blive paa Træet; **zu Hauſe —**, lade blive hjemme; **Einen im Stiche —**, lade en i Stikken; **die Thür offen —**, lade Døren ſtaa aaben; **von etw. —**, opgive noget; **ſein Waſſer —**, lade ſit Vand; v. i. m. h. lade, ſynes, klæbe, **das läßt gut**, det ſer godt ud; **das läßt ihm nicht gut**, det klæder ham ikke; **es läßt als ob**, det ſynes ſom om. | **Laß-ſünde**, f. tilgivelig Synd, c.

Läſſig, adj. mat, træt, mødig, lad, doven, ſtjødesløs. — **Läſſigkeit**, f. Mathed, Trætheb, Mødighed, Labhed, c.

Läßlich, adj. tilgivelig; mild, eftergivende, overbærende, fordringsløs. — **Läßlichkeit**, f. Tilgivelighed; Mildhed, Overbærenheb, c.

Laſſo, m. **-s -s**. Laſſo, c.

Laſt, f. **-en**. Tunghed, Tyngde; Byrde; **Afgift**; Beſvær, Beſværlighed, c.; **Eim zur — ſein, liegen, fallen**, være en til Beſvær; **es iſt mir eine —**, det er mig en Byrde; **Eim. viel — machen**, volde en meget Beſvær; Skibslaſt, c.; Læſt, c.; **Eim. etw. zur — legen**, bebrejde en noget, give Skyld for noget. | **Laſt-eſel**, m. Pakæſel, n.; **-fuhre**, f. Fragtkjøreſel, c.; **-gebühr**, f., **-geld**, n. Fragt, c.; **-geſchirr**, n. Fragtvogn, c.; **-pferd**, n. Pakheſt, c.; **-raum**, m. Laſt, c. (i Skibet); **-ſchiff**, n. Transportſkib, n.; **-t(h)ier**, n. Laſtdyr, n.; **-träger**, m. Laſtbrager, Drager, c.; **-wagen**, m. Fragtvogn, c.; **-zug**, m. Godstog, n.

Lastadie, f. **-n**. Losseplads, Afskibningsplads, c.

Lastbar, adj. lastbar, som kan bære Byrder.

Lasten, v. i. 1. m. h. tynge, hvile tungt paa; v. t. laste, læsse.

Laster, n. **-s** pl. ſ. sg. Last, Lyde, Fejl, Udyd, c. | **Laster-frei**, uden Last; **-knecht**, m. Syndens Træl, c.; **-leben**, n. lastefuldt Liv, n.; **-sinn**, m. lastefuldt Sind; **-stein**, m. Gabestok, c.; **-that**, f. Forbrydelse, c.; **-voll**, lastefuld.

Lästerer, m. **-s** pl. ſ. sg. Spotter, grov Bagtaler, Skumler, c.; × Landsbyslagter, c.

Lasterhaft, adj. lastefuld. — **Lasterhaftigkeit**, f. Lastefuldhed, c.

Lästerlich, adj. forargelig, bespottelig, stammelig, skjændig.

Lästern, v. t. 1. bespotte, forhaane, vanære, krænke, stumle over, bagtale. | **Läster-geſchichte**, f. Skandalhistorie, c.; **-maul**, n. Bagvasker, ond Tunge, c.; **-rede**, f. bespottelig, forargelig Tale. Bagtalelse, c.; **-ſchrift**, f. Skamskrift, Skandskrift, n., Pasquil, n.; **-ſchule**, f. Bagtalelsens Skole. c.; **-ſucht**, f. Lyst til Bagtalelse, c.; **-ſüchtig**, bagtalerisk; **-wort**, n. Ed, Forbandelse, c.; **-zunge**, f. se **-maul**.

Läſterung, f. **-en**. Bespottelse, Forhaanelse, Forbandelse; Bagtalelse, c.

Laſtig, adj. (til Sss) drægtig. — **Laſtigkeit**, f. Drægtighed, c.

Läſtig, adj. besværlig, ubekvem, ubelejlig. — **Läſtigkeit**, f. Besværlighed, c.

Laſting, m. **-s -s**. Lasting, c.

Lasur, m. se **Azur**.

Latein, n. **-s** ub. pl. Latin, c., det latinske Sprog; **mit ſeinem — zu Ende ſein**, være loben fast.

Lateiner, m. **-s** pl. ſ. sg. Latiner, c.

Lateiniſch, adj. latinsk; **-e Küche**, × Apotheket.

Lateralerbe, m. **-n -n**. Sidearving, c.

Laterne, f. **-n**. Lygte, Lanterne, c., Hætte, Skorstenshætte, c.; Drivhjul, n.; Slags Knurhane, c. (Trigla lucerna). | **Laternen-anſtecker, -anzünder**, m. Lygtetænder, c.; **-pfahl**, m. Lygtepæl, c.; **-träger**, m. Lygtebrager, c.; (Insekt) Lanternebærer, c. (Fulgora).

Latrine, f. **-n**. Latrin, c., Lokum, Vandhus, n. | **Latrinen-grube**, f. Latrintkule, c.

Latſch, adj. slæbende, lad, sjokkende. | **Latſchgang**, m. slæbende Gang, c.

Lätſch, m. **-es -e**. et doast Menneske.

Latſche, f. **-n**. Slæbe, nedtraadt Sko, c.; slæbende Gang; Sjokke, c.; laadden Pote, c.; fjeret Fod, c.

Lätſchel, m. se **Lätſch**.

Latſchen, v. i. 1. m. h. slæbe, gaa med Slæbere.

Latſcher, m. **-s** pl. ſ. sg. Sjokke, c.

Latſchig, adj. slæbende, sjokket; **ein -er Menſch**, et sjusket Menneske; **ein -es Wetter**, sjasket Vejr.

Latte, f. **-n**. (Dim. **Lättchen, Lättlein**, n.) Lægte, tynd Stage, c.; **mit der — laufen**, løbe med Limstangen; (Skov) et ungt, rankt Træ; fig. Stage, c.; høit, magert Menneske; **auf -n liegen**, sidde i et Arrestlokale, hvor Gulvet bestaar af skarpe Lægter. | **Latten-axt**, f. Lægteøxe, c.; **-kammer**, f. Arrestlokale med skarpe Lægter, n.; **-läufer**, m. Fruentimmerjæger, c.; **-nagel**, m. Lægtesøm, n.; **-werk**, n. Lægteværk, n.; **-zaun**, m. Plankeværk, n.

Latten, v. t. 1. lægte, belægge med Lægter. — **Lattung**, f. Lægten, c.

Lattich, m. **-es -e**. Salat, c. (Lactuca).

Lattwerge, f. **-n**. Latværge, c.

Latz, m. **-es -ätze**. (Dim. **Lätzchen, Lätzlein**, n.) Brystdug, c., Liv, Livstykke, Korset, n.; Smække, c., Klap, c. | **Latz-ſchürze**, f. Smækforklæde, n.

Lau, adj. lunken; koldsindig, ligegyldig. | **Laublütig**, flegmatisk; **-blütigkeit**, f. Flegma, c.; **-gläubig**, lunken i Troen, indifferent; **-warm**, lunken.

Laub, n. **-es** ub. pl. Løv, Løvværk, n.; ǂ Blad, n.; **Wein vom vergangenen -e**, Vin fra forrige Aar; (paa tyske Kort) Spader. | **Laub-apfel**, m. Galæble, n.; **-bekränzt**, løvbekranset; **-bach**, n. Løvtag, n.; **-fall**, m. Løvfald, n.; **-fink**, m. Dompap, c.; **-ſteck**, m. Fregne, c.; **-förmig**, løvformet; **-gang**, m. Løvgang, Allé, c.; **-froſch**, m. Løvfrø, c.; **-gehänge**, n., **-gewinde**, n. Løvhæng, Løvværk, n., Løvkrans, c.; **-holz**, n. Løvtræ, n., Skov af Løvtræer; **-huhn**, n. Urfugl, c.; **-hütte**, f. Løvhytte, c.; **-hüttenfeſt**, n. Løvsalsfest, c.; **-knoſpe**, f. Bladknop, c.; **-kranz**, m. Løvkrans, c.; **-los**, bladløs; **-rauſch**, m. Løvfald, n.; **-rechen**, m. Bladrive, c.; **-rüſt**, f. Løvsalsfest, c.; **-ſäge**, f. Svejfsav, c.; **-ſtreu**, f. Løvstrøelse, c.; **-thaler**, m. Løvdaler, c. (4 Kroner); **-wald**, m. Løvskov, c.; **-werk**, n. Løvværk, n.

Laube, f. **-n**. Løvhytte, Løvsal, c., Lysthus, n. | **Lauben-gang**, m. Løvgang, Allé, c.; **-ſitz**, m. syggefuldt Sæde, n.

Lauben, v. r. 1. faa Løv, springe ub.

Laubenhütte, f. **-n**. Løvhytte, c.; Løvsal, c. | **Laubenhütten-feſt**, n. Løvsalsfest, c.

Laubicht, laubig, adj. løvet, løvfuld, syggefuld.

Lauch, m. (n.) **-es -e**. Løg, n. (Allium). | **Lauch-diſtel**, f. Slags Mandstro, c. (Eryngium campestre); **-farbe**, f. Løgfarve, c.; **-farbig**, løgfarvet; **-grün**, løggrøn.

Lauchel, n. **-s** pl. ſ. sg. Ramsløg, n. (Allium ursinum).

Laue, f. **-n**. Lunkenhed, c.; Lavine, c., Snestred, n.

Lauen, v. i. 1. m. h. være lunken, blive lunken, to.

Lauer, f. ub. pl. Luren, Lur, c., Bagholb, n.; **auf der — ſtehen**, ſtaa paa Lur.

Lauer, m. **-s** ub. pl. Efterpin, c. (Drik, ſom tilberedes af Drnekvaſel).

Lauer, m. **-n -n.** ✝ Skjælm, c.

Lauerer, Laurer, m. **-s** pl. ſ. sg. Lurer, c.

Lauern, v. i. 1. m. h. lure, lytte; vente; **auf eine bequeme Gelegenheit** —, lure paa en paasjende Lejlighed; **an der Thür** —, lytte ved Doren.

Lauerſam, adj. lurende.

Lauf, m. **-es -äufe** Løb, n.; Gang. Gænge, c.; **der — des Fluſſes**, Flodens Løb; **dem Dinge (freien) — laſſen**, lade Sagen gaa ſin Gænge; **der — der Sonne**, Solens Gang; **der Welt** —, Verdens Gang; **im -e der Zeit**, i Tidens Løb; **was Kauf und — iſt**, hvad der er Skik og Brug; **der — der Kanone**, Kanonens Løb; (Jagt) Ben, n., Fod, c. | **Lauf-bahn**, f. Løbebane, c.; **-band**, n. Løbebaand, n.; **-bank**, f. Gangkurv, c.; **-bohne**, f. Stangbønne, c.; **-brett**, n. Landgangsbræt, n.; **-brief**, m. Cirkulære, n.; **-brücke**, f. Gangbro, c.; **-bube, -burſche**, m. Bydreng, c.; **-dohne**, f. Løbedone, c.; **-feuer**, n. Løbeild, c.; **-fuß**, m. Gangfod, c.; **-geld**, n. Rejſepenge, pl.; ✝ Haandpenge, pl.; **-graben**, m. Løbegrav, c.; **-junge**, m. ſe **-burſche**; **-käfer**, m. Løbebille, c. (Carabus); **karren**, m. Trillebør, c.; **-kugel**, f. Rendekugle, c.; **-mädchen**, n., **-magd**, f. Pige, ſom gaar Ærender, c.; **-paß**, m. Løbepas, n.; **-planke**, f. ſe **-brett**; **-pulver**, n. Løbekrudt, n.; **-ſchlinge**, f. Løbeknude, c.; **-ſchreiben**, n. Cirkulære, n.; **-ſtuhl**, m. ſe **-bank**; **-teppich**, m. Løber, c.; **-wagen**, m. ſe **-bank**; **-zeit**, f. Løbetid, Parringstid, c.; **-zettel**, m. Løbeſeddel, c.

Laufel, f. **-n.** (Jagt) Done, Snare, c.; Spor af Fugle, n.

Laufen, v. i. 2. m. ſ. løbe, gaa; **ſeinen Weg, ſeines Weges** —, løbe ſin Vej; **das Kind kann noch nicht** —, Barnet kan endnu ikke gaa; **Gänge, Gewerbe** —, gaa Ærender; **Gefahr** —, løbe den Fare, den Risiko; **ſich müde** —, gaa ſig træt; (om Dyr) parre ſig; (om Fisk) føde levende Unger; **das Schiff läuft**, Skibet gaar, ſejler; **das Faß läuft**, Tønden løber, rinder; **das Licht läuft**, Lyſet drypper; **die Zeit läuft**, Tiden gaar; **der Kontrakt läuft bis Neujahr**, Kontrakten gaar, gjælder til Nytaar; **das laufende Jahr**, det løbende Aar; **die laufenden Geſchäfte**, de løbende Forretninger; **es läuft auf eins hinaus**, det løber, kommer ud paa et; **gleich laufende Linien**, parallele Linjer; **das läuft der Erfahrung zuwider**, det ſtrider mod Erfaringen; **das läuft ins Geld**, det løber op; **mit laufender Feder**, flygtig, haſtig (currente calamo).

Läufer, m. **-s** pl. ſ. sg. Løber, c.; Bydreng, c.; Dromedar, c.; halvvoxen Gris; Lovſanger, c. (Motacilla trochilus); Lokkefugl, c.; Skydebinde, n.; Drejekors, n., Drejebom, c. (ved en Vej); Kugle, c.; Løber, *Overſten, c.; Glittesten, c.; Gangbro, c.; Robſtud, n.; Bog, ſom gaar godt, c.; Løb, n., Rulade, c.; Timeglas, n.; Rebſlagernes Hjul, n.; Løber, c., Løbetærpe, n.

Lauferei, f. **-en.** Løberi, n.

Läufig, läufiſch, adj. løbelyſten, parrelyſten.

Läufling, m. **-s -e.** Overløber, Desertør, c.

Lauft, m. **-es -äufte.** Ben, n., Fod, c. (Jagt).

Lauge, f. **-n.** Lud, c.; **ſcharfe** —, ſtarp Lud. | **Laugen-artig**, ludagtig; **-aſche**, f. Ludaske, c.; **-bad**, n. Ludbad, n.; **-blume**, f. Firkløft, c. (Cotula); **-faß**, n. Ludfad, n.; **-korb**, m. Ludkurv, c.; **-ſalz**, n. Potaske, c.; **-tuch**, n. Askeklæde, n.; **-zuber**, m. Ludkar, n.

Laugen, v. t. 1. lude, byge, lægge i Lud; v. i. m. h. ſmage af Fadet.

Laugenhaft, laugicht, laugig, adj. ludagtig.

Läugnen, v. t. 1. ſe **leugnen**.

Lauheit, Lauigkeit, f. ub. pl. Lunkenhed, c.

Laulich, adj. lunken.

Lauling, m. **-s -e.** lunkent, ligegyldigt Menneske, n., Indifferentiſt, c.

Laune, f. **-n.** Lune, n.; **gute, üble** —, godt, daarligt Humør; **bei — ſein**, være i godt Humør. | **Launen-voll**, lunefuld.

Launenhaft, adj. lunefuld. — **Launenhaftigkeit**, f. Lunefuldhed, c.

Launig, adj lyſtig, ſvagefuld, humoriſtiſk. — **Launigkeit**, f Spøgefuldhed, Munterhed, c.

Launiſch, adj. lunefuld, knarvorn, fortrædelig, vranten.

Laurerei, f. **-en.** Lureri, n.

Laus, f. **-äuſe.** (Dim. **Läuschen, Läuslein**, n.) Lus, c. | **Lauſe-bube**, m. jammerlig Dreng; **-geld**, n. ynkelig Betaling, c.; **-kerl**, m. jammerlig Karl, Lusangel, c. — **Läuſe-kamm**, m. Tætkam, c.; **-künig**, m. Bogſkorpion, c. (Chelifer); **-kraut**, n. Troldurt, c. (Pedicularis); **-krankheit**, f. ſe **-ſucht**; **-ſalbe**, f. Luſeſalve, c.; **-ſucht**, f. Luſeſyge, c.

Lauſche, f. **-n.** Lur, Luren, c.; hyggelig Plads, c.

Lauſchen, v. i. 1. m. h. lytte, lure; løje, lure, ligge halvſovende.

Lauſcher, m. **-s** pl. ſ. sg. Lurer, c.

Lauſchig, adj. lyttende, lurende; ſtille, hyggelig, rar.

Lauſen, v. t. 1. luſe, lyſte, pille Utøj af; **er hat mir den Beutel gelauſet**, han har udplyndret mig; gjennembanke; v. i. have Lus; være fedtet, gjerrig, doven, ſjuſdesløs.

Lauſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Luſepiller, c.; fig. Gnier, Fedtehas, c.

Lauſerei, f. **-en.** Fedteri, Gnieri, n.; Bagatel, c.

Lauſig, adj. luſet, fuld af Lus; jammerlig, foragtelig, pjaltet; langſom, doven.

Lauſtern, v. i. 1. m. h. ſpidſe Ørene, lytte.

Laut, adj. lydelig, høj (om Tonen); offentlig, bekjendt; — **werden**, rygtes, lade sig høre; — **machen**, bekjendtgjøre. — **Lautheit**, f. Lydelighed, Tydelighed, c.

Laut, m. **-es -e**. Lyd, Klang, Røst, Stemme, c. **Laut-bezeichnung**, f. Lydbetegnelse, c.; **-lehre**, f. Lydlære, c.; **-los**, lydløs; **-losigkeit**, f. Lydløshed, c.; **-verschiebung**, f. Lydforskydning, Lydovergang, c.; **-zeichen**, n. Lydtegn, n.

Laut, præp. meb Gen. i Følge, i Overensstemmelse meb; — **dieses Befehles**, i Følge denne Befaling; — **dieses Briefes**, som dette Brev lyder; † meb Dat.: — **Briefen**, i Følge Brevc.

Lautbar, adj. hørlig; offentlig, bekjendt; — **werden**, rygtes. — **Lautbarkeit**, f. Bekjendthed, c.

Laute, f. **-n**. Lut, Cithar, c. | **Lauten-schläger**, m. Lutspiller, Citharspiller, c.; **-spiel**, n. Citharspil, n.; **-spieler**, m. se **-schläger**; **-ton**, m. Citharlone, c.

Lauten, v. i. 1. m. h. lyde, klinge; **wie lautet es**? hvorledes staar der? **es laut(et) nicht**, † det passer sig ikke, sømmer sig ikke; (Jagt.) **die Hunde** —, Hundene gø: † spille paa Lut.

Läuten, v. t. 1. og i. m. h. ringe; **der Küster läutet die (mit der) Glocke**, Degnen ringer meb Klokken; **es läutet**, det ringer; **das linke Ohr hat mir geläutet**, det ringede for mit venstre Øre.

Lautenist, Lautner, m. **-s** pl. ſ. sg. (**Lautenist**, m. **-en -en**.) Lutspiller, Citharspiller, c.

Lauten(e)ren, v. i. 1. m. h. spille Lut.

Lauter, adj. ublandet, uforfalſket; pur, ren, lutter, bare; **die -e Wahrheit**, den rene Sandhed; **-es Gold**, purt Guld. — **Verwirrung ist es**, lutter Forvirring er det; ‡ klar, blank. — **Lauterkeit**, f. Ublandethed, Uforfalſkethed, Purhed, Renhed, c.

Läuter, m. **-s** pl. ſ. sg. Ringer, Klokker, c.

Läutern, v. t. 1. lutre, rense, klare; (i Retsſp.) forlange af Dommeren Forklaring paa en Dom; v. t. ryddc. — **Läuterung**, f. Lutring, Rensning, Klaring, c.

Lauti(e)ren, v. t. 1. og i. m. h. udlyde. | **Lauti(e)r-methode**, f. Lydmethode, c.

Lautlich, adj. angaaende Lyden.

Lauwine, f. se **Lawine**.

Lava, f. ub. pl. Lava, c. | **Lava-strom**, m. Lavastrøm, c.

Lavendel, m. **-s** ub. pl. Lavendel, c.

Lavette, f. se **Lafette**.

Lavezstein, m. se **Tof**.

Lavi(e)ren, v. i. 1. m. h. (til Sos) lavere.

Lawine, f. **-n**. Lavine, c.

Lax, adj. lax, mat, slov, ligegyldig, slap.

Laxanz, f. **-en**. (**Laxativ**, n. **-s -e**.) Laxativ, n.

Laxi(e)ren, v. i. 1. m. h. lagere, purgere.

Lazarett, n. **-es -e**. Lasaret, n. | **Lazarettfieber**, n. Lasaretfeber, c.; **-gehilfe**, m. Sygepasser, c.; **-inspektor**, m. Lasaretforvalter, c.

Lazzarone, m. **-n -n**. Lasaron, c.

Leben, v. i. 1. m. h. leve, have Liv; **frei** —, leve frit; **zu — wissen**, forstaa at leve; **nichts zu — haben**, intet have at leve af; **zu — haben**, have sit Udkomme; **Sim. zu Willen** —, leve efter ens Vilje; **der Hoffnung, des Zutrauens** —, leve i det Haab, den Tillid; **für die Seinigen** —, leve for sine; **sein Andenken lebt im Herzen des Volkes**, hans Minde lever i Folkets Hjærte; **es lebe die Freiheit**, Friheden leve; **Einen — lassen**, udbringe et Leve for en; **die Sprachen**, levende Sprog; **es lebt sich hier gut**, man lever godt her; **ein thätiges Leben** —, leve, føre et virksomt Liv. | **Lebe-hoch**, n. Leve, Vivatraab, n.; **-mann**, m. Verdensmand, c.; **-wohl**, n. Levvel, Farvel, n.

Leben, n. **-s** pl. ſ. sg. Liv, n., Levned, n., Levemaade, c., Levnedsbeſtrivelſe c.; Liv og Levned, n.; Livligheb, × Uro, Larm, c.; **am — sein**, være i Live; **ums — bringen**, bringe af Dage; **sein — verlieren, ums — kommen**, miſte Livet; **Einen am — strafen**, ſtraffe en paa Livet; **es geht an sein** —, det gjælder dit Liv; **für mein — gern**, inderlig gjærne; **nach dem — zeichnen**, tegne efter Naturen; **aus dem — gegriffen**, grebet ub af Livet; **ins — setzen**, iværſætte. | **Leb-kuchen**, m. Krydderkage, Honninglage, c.; **-küchler, -zelter**, m. Honninglagebager, c.; **-los**, livløs; **-losigkeit**, f. Livløshed, c.; **-tage**, pl. Levedage, pl.; **meine -tag nicht**, aldrig i mine Levedage; **-zeit**, f. Levetid, c. — **Leben-lang**, n. det hele Liv igjennem; **-leer**, uden Liv, tomt paa Liv; **-los**, se **leblos**. — **Lebens-abend**, m. Livets Aften, c.; **-alter**, n. Levealder, c.; **-art**, f. Levemaade, c.; **-aufgabe**, f. Livsopgave, c.; **-bahn**, f. Livsbane, c.; **-balsam**, m. Livsbaliam, c.; **-baum**, m. Livets Træ, n.; **-bedingung**, f. Livsbetingelſe c.; **-bedürfnis**, n. Livsfornødenhed, c.; **-beschreiber**, m. Biograf, c.; **-beschreibung**, f. Levnedsbeſtrivelſe, c.; **-bestimmung**, f. Livets Beſtemmelſe, c.; **-bild**, n. Livsbillede, n.; **-blut**, n. Hjærteblod, n.; **-dauer**, f. Livets Varighed, c.; **-drang**, m. Livets Trængſel, c.; **-ende**, n. Livets Ende, c.; **-erfahrung**, f. Livserfaring, c.; **-faden**, m. Livstraad, c.; **-fähig**, levedygtig; **-fähigkeit**, f. Leveevne, Levedygtighed, c.; **-flamme**, f. Livets Flamme, c.; **-frage**, f. Livsſpørgsmaal, n.; **-freude**, f. Livsglæde, c.; **-freudigkeit**, f. Livmod, n.; **-frisch**, livlig; **-froh**, livsglad; **-frühling**, m. Livets Vaar, c.; **-führung**, f. Levned, n.; **-fülle**, f. Livsfylde, c.; **-gang**, m. Livets Gang, c.; **-gefahr**, f. Livsfare, c.; **-gefährlich**, livsfarlig; **-gefährte**, m. Livsledsager, c.; **-gefährtin**, f. Livsledsagerinde, c.; **-geister**, pl. Livsaander; **-genoß**, m. Livsledsager, c.; **-genossin**, f. Livsledsagerinde, c.; **-genuß**, m. Livsnydelſe, c.; **-geschichte**, f. Levnedsbeſtrivelſe,

c.; **-glück**, n. Livslykke, c.; **-groß**, i Legemsstørrelse; **-größe**, f. Legemsstørrelse, c.; **-jahr**, n. Leveaar, n.; **-klug**, verdensklog; **-klugheit**, f. Verdensklogskab, c.; **-kraft**, f. Livskraft, c.; **-kräftig**, livskraftig; **-lang**, paa Livstid, saa længe man lever; **-länge**, f. Livets Længde, c.; **-länglich**, paa Livstid; **-lauf**, m. Liv, n., Levetid, c., Levnedsløb, n., Levnedsbeskrivelse, c.; **-licht**, n. Livets Lys, n.; **Eim. das — — ausblasen**, berøve en Livet; **-lust**, f. Livslyst, Levelyst, c.; **-lustig**, levelysten, livsglad; **-mai**, m. Livets Vaar, c.; **-mark**, n. Livsmarv, c.; **-mittel**, n. Levnedsmiddel, Næringsmiddel, n.; **-morgen**, m. Livets Morgen, c.; **-müde**, træt af Livet; **-mut(h)**, m. Livsmod, n.; **-not(h)-durft**, f. Livsfornødenhed, c.; **-ordnung**, f. Livets Regelmæssighed; Diæt, c.; **-pfad**, m. Livsbane, c.; **-plan**, m. Livsplan, c.; **-quell**, m., **-quelle**, f. Livskilde, c.; **-regel**, f. Leveregel, c.; **-reife**, f. Livets Rejse, c.; **-rente**, f. Livrente, c.; **-retter**, m. Redningsmand, c.; **-rettungsmedaille**, f. Redningsmedalje, c.; **-satt**, livstræt; **-sonne**, f. Livets Sol, c.; **-strafe**, f. Livsstraf, c.; **-strom**, m. Livets Strøm, c.; **-sturm**, m. Livets Storm, c.; **-tag**, m. Levedag, c.; **-thätigkeit**, f. Livsvirksomhed, c.; **-traum**, m. Livets Drøm, c.; **-überdruß**, m. Livslede, c.; **-überdrüssig**, livstræt; **-unterhalt**, m. Livsunderhold, n., Livets Ophold; **-verrichtung**, f. Livsfunktion, c.; **-voll**, fuld af Liv; **-wandel**, m. Levned n.; **-warm**, livsvarm; **-wärme**, f. Livets Varme, c.; **-wasser**, n. bestilleret Brændevin, Akvavit, c.; **-weg**, m. Livets Vej, c.; **-weise**, f. Levemaade, Maade at leve paa, c.; **-weisheit**, f. Livsvisdom, c.; **-welle**, f. Livets Bølge, c.; **-wierig**, varende hele Livet; **-zähe**, sejlivet; **-zeichen**, n. Livstegn, n.; **-zeit**, f. Livstid, c.; **-ziel**, n. Livets Maal, n.

Lebendig, adj. levende, i Live, livagtig; livlig, livfuld, ivrig, virksom; **bei -em Leibe**, i levende Live; **ein -er Zaun**, levende Gærde; **-es Wasser**, levende Vand, Kildevand; **-e Blumen**, levende Blomster; — **machen**, levendegjøre. — **Lebendigkeit**, f. Liv, n., Livlighed, Munterhed, Ivrighed, c.

Leber, f. **-n**. Lever, c.; **frisch (frei, dreist) von der — weg reden**, snakke fra Leveren. | **Leber-braun**, leverbrun; **-farbe**, f. Leverfarve, c.; **-flecken**, m. Fregne, leverbrun Plet, c.; **-krank**, leversyg; **-krankheit**, f. Leversyge, c.; **-reim**, m. Leverrim, n. (Slags Skjæmteviers); **-sucht**, f. Leversyge, c.; **-süchtig**, leversyg; **-thran**, m. Levertran, c.; **-verhärtung**, f. Forhærdelse i Leveren; **-wurst**, f. Leverpølse, c.

Lebhaft, adj. levende, livlig, ivrig, munter; rask. — **Lebhaftigkeit**, f. Liv, n., Livlighed, Ivrighed, Munterhed, Rasthed, c.

Lech, m. **-es -e**. Lerts, c.

Lech, adj. × se **leck**; vanlmægtende.

Lechen, v. i. l. m. h. × være læk.

Lechzen, v. i. l. m. h. blive læk, revne, sprække; tørste i høj Grad, føle brændende Tørst; snappe efter Vejret af Tørst; smægte, vanlmægte; **nach etw.** —, vanlmægte efter noget.

Leck, adj. læk, utæt, som lækker.

Leck, m. (n.) **-es -e** Læk, Revne, Spalte, c.

Leckage, f. ub. pl. Lækkage, c.

Lecke, f. **-n**. Sted, hvor Kvæget slikker Salt, n.

Lecken, v. t. l. slikke; **Speichel —**, slikke Spyt; **die Lippen, die Finger nach etw.** —, slikke Fingrene efter noget; **nach an etw. zu — haben**, endnu lide af noget; **geleckt**, slikket; × stænke, overstænke; v. i. m. h. lække, dryppe, løbe, rinde; **das Licht leckt**, Lyset drypper; **-nde Augen**, rindende Øjne; **wider den Stachel —**, stampe mod Brodden; slikke opad, slikke i Vejret.

Lecker, m. **-s** pl. ∫. sg. Slikmund, Lækkermund; Spytslikker, Snyltegjæst, Laps; (Jagt) Tunge, c.; Peberkage, c.; **der — sieht ihm danach**, han er slikken derefter.

Lecker, adj. lækker, meget velsmagende; kræsen.

Lecker-bissen, m., **-bißchen**, n. Lækkerbidsken, c.; **-gericht**, n. lækker Ret, c.; **-maul**, n., **-zahn**, m. Lækkermund, Lækkertand, c.

Leckerei, f. **-en**. Lækkeri, n.; Lækkerbidsken, c.; Slikkeri, n.

Leckerhaft, adj. lækker; kræsen, slikken. — **Leckerhaftigkeit**, f. Lækkerhed, Kræsenhed, c.

Leckerheit, f. **-en**. Slikkenhed, Kræsenhed; Lækkerhed, c.

Leckerig, adj. se **leckerhaft**.

Leckern, v. i. l. m. h. være slikken.

Leder, n. **-s** pl. ∫. sg. Læder, n.; Hud, c., Skind, n.; **Eim. das — gerben, eim. an, über, hinter das — kommen**, gjennemskue en; **vom — ziehen**, trække fra Læderet, trække blank. | **Leder-arbeiter**, m. Læderarbejder, c.; **-artig**, læderagtig; **-band**, m. Læderbind, n.; **-bereiter**, m. Garver, c.; **-bereitung**, f. Garveri, n.; **-braun**, brun som Læder; **-farbe**, f. Læderfarve, c.; **-handel**, m. Læderhandel, c.; **-händler**, m. Læderhandler, c.; **-handschuh**, m. Skindhandske, c.; **-hose**, f. Skindbuxer; **-rücken**, m. Læderryg, c.; **-tauer**, m. Garver, c.; **-waren**, pl. Lædervarer. pl.; **-werk, -zeug**, n. Lædertøj, n.; **-zurichter**, m. Garver, c.

Lederer, m. **-s** pl. ∫. sg. Garver, c.

Lederhaft, adj. læderagtig.

Ledern, adj. Læder-, af Læder; fig. slet, elendig, spidsborgerlig, kjedelig.

Ledern, v. t. l. forsyne med Læder; **Einen —**, gjennemprygle en.

Ledig, adj. ledig, tom, ubesat; ugift; ubevogtet, fri, frifjendt, løsladt; (i Jagt) slap; (i Bjærgb.) ren, ublandet; **los und — sein**, være løs og ledig; **der -e Stand**, den ugifte Stand. | **Ledig-gang**, m. × Lediggang, c.; **-gänger**, m. × Ledig-gænger, c.

Ledigkeit, f. ub. pl. Ledighed, Tomhed, ugift Stand, c.

Ledíglich, adv. ganſte og albeles; ubelukkende, blot, ene og alene.

Lée, f. ub. pl. (til Søs) Læ, c. | **Lee-bord**, m. Læſide, c.; **-ſegel**, n. Læſejl, n.; **-ſeite**, f. Læſide, c.; **-wärts**, i Læ.

Leede, f. ſe **Lehde**.

Leer, adj. tom; tænk; ledig; — **machen**, tømme; — **ausgehen**, ikke faa noget, gaa tomhændet bort; **-e Gläſer**, tomme Glas; **-e Köpfe**, tomme Hoveder; **-e Worte**, tomme Ord; **eine -e Stunde**, en ledig Time; **-es Stroh dreſchen**, tærſte Langhalm.

Leere, f. ub. pl. Tomhed, c.; tomt Rum.

Leeren, v. t. 1. tømme.

Leerheit, f. ſe **Leere**.

Leſze, f. **-n**. × Løbe, c.

Leg, adj. × lav; fig. kraftløs, mat, ſygelig.

Legal, adj. legal, lovlig, lovgyldig. — **Legalität**, f. Legalitet, Lovmæſſighed, c.

Legaliſi(e)ren, v. t. 1. legaliſere, ſtadfæſte, lovhjemle, lovfæſte. — **Legaliſi(e)rung**, f. Legaliſation, lovlig Stadfæſtelſe, Lovhjemmel, c.

Legat, n. **-eS -e**. Legat, n.

Legat, m. **-en -en**. Legat, pavelig Gesandt, c.

Legation, f. **-en**. Legation, c.; Gesandtſtab, n.

Legel, n. ſe **Lägel**.

Legen, v. t. 1. lægge; **das Buch auf den Tiſch** —, lægge Bogen paa Bordet; **ſich ſchlafen** —, lægge ſig til at ſove; **Hand an etw.** —, lægge Haand paa noget; **Geld an etw.** —, ſætte Penge i noget; **etw. an den Tag** —, lægge noget for Dagen; **ſich auf die Mathematik** —, lægge ſig efter Mathematiken; **ſich aufs Bitten** —, begynde at give gode Ord; **etw. hinter ſich** —, lægge noget op; **etw. von ſich** —, lægge noget fra ſig; **Wein** —, lægge Vin i Kjælderen; **Eier** —, lægge Æg; **ſich** —, lægge ſig; **Sim. das Handwerk** —, forbyde en noget, forhindre en i noget, vænne en af med noget; **der Wind legt ſich**, Blæſten lægger ſig; **Karten** —, lægge Kort op; **Breſche** —, ſlyde Breſche; **Sim. etw.** —, ſtoppe en i noget; **Sim. etw. nahe** —, lægge en noget paa Hjærte. | **Lege-geld**, n. Indtrædelſespenge, pl.; **-henne**, f., **-huhn**, n. Læggehøne, c.; **-röhre**, f., **-ſtachel**, m. Læggebraad, c.; **-ſtadt**, f. Stapelſtad, c.; **-zeit**, f. Læggetid, c.

Legende, f. **-n**. Legende, c.

Legerwall, m. **-S** ub. pl. Lægerval, Læger, c. (til Søs).

Legion, f. **-en**. Legion, c.

Legi(e)ren, v. t. 1. legere, teſtamentere; (i Mantb.) legere. — **Legi(e)rung**, f. Legering, c.

Legiſlative, f. ub. pl. Lovgivningsmagt, c.

Legiſlatur, f. **-en**. Lovgivning; lovgivende Forſamling, c.

Legitim, adj. legitim, retmæſſig, lovlig. — **Legitimität**, f. Legitimitet, Retmæſſighed, Lovlighed, c.

Legitimation, f. **-en**. Legitimation, c.

Legitimi(e)ren, v. t. 1. legitimere.

Legitimiſt, m. **-en -en**. Legitimiſt, c.

Lehde, f. **-n**. ødе, udyrket Stykke Land, n.; Hede, c.

Lehen, **Lehn**, n. **-S** pl. ſ. sg. Laan; Len, n., Forlening, c. | **Lehn(Lehns)-bauer**, m. Lensbonde, c.; **-brief**, m. Lensbrev, n.; **-dienſt**, m. Lenstjeneſte, c.; **-eid**, m. Lensed, c.; **-erbe**, m. Lensarving, c.; **-folge**, f. Lensfølge, c.; **-gericht**, n. Lensret, c.; **-geld**, n., **-groſchen**, m. Lensafgift, c.; **-gut**, n. Lensgods, n.; **-herr**, m. Lensherre, c.; **-herrſchaft**, f. Lenshøjhed, c.; **-hof**, m. Lensret, c.; **-mann**, m. Lensmand, c.; **-pflicht**, f. Lenspligt, c.; **-pflichtig**, lenspligtig; **-recht**, n. Lensret, c.; **-ſache**, f. Lensſag, c.; **-träger**, m. Lensbeſidder, c.; **-verfaſſung**, f. Lensforfatning, c.; **-vertrag**, m. Lensforhold, n.; **-ware**, f. ſe **-gelt**; **-weſen**, n. Lensvæſen, n.; **-zins**, m. Lensafgift, c.

Lehenbar, adj. ſom kan forlenes; lenspligtig, feudal.

Lehener, m. **-S** pl. ſ. sg. Lensmand, c.

Lehenſchaft, f. **-en**. Lensforhold, n.; Len, n.; (i Bjærgv.) Arbejderforening, c.

Lehm, m. **-eS** ub. pl. Ler, n., Lerjord, c. | **Lehm-boden**, m. Lerbund, Lerjord, c.; **-ſtrich**, m. Lergulv, n.; **-fachwerk**, n. Lerbindingsværk, n.; **-form**, f. Lerform, Stabeform, c.; **-grube**, f. Lergrav, c.; **-hütte**, f. Lerhytte, c.; **-kleckſer**, **-klicker**, m. Lerkliner, c.; **-ſtein**, m. Tegliſten, c.; **-wand**, f. Lervæg, c.

Lehmen, v. t. 1. kline.

Lehmen, **lehmern**, adj. Ler-, af Ler.

Lehmicht, **lehmig**, adj. leret.

Lehne, adj. ſtraa, jævn, jævnt opſtigende.

Lehne, f. **-n**. Skraahed, c.; Skrænt, Skraaning, c.; Rygſtød, n.; Gelænder, Rækværk, n.; Lundſtikke, c.; Vildſo, c.; tandbladet Ahorn, c. (Acer platanoides).

Lehnen, v. i. 1. m. h. være ſtraa; læne ſig til, være ſtøttet til; afhænge ſom Len, være forpligtet til Lensafgift; v. t. læne til, ſtøtte til, hælde op til; **ſich an eine Wand** —, læne ſig op til en Væg; laane, borge. | **Lehn-beet**, n. Bed, der ligger ſtraat op til en Mur, n.; **-brett**, n. Lænebræt, n.; **-kutſche**, f. Hyrevogn, c.; **-lakai**, m. Lejetjener, c.; **-pferd**, n. Hyreheſt, c.; **-ſeſſel**, **-ſtuhl**, m. Lænеſtol, c.

Lehr, n. **-eS -e**. × Model, c., Mønſter, n., Form, c.

Lehrbar, adj. hvad der kan læres.

Lehre, f. **-n**. Lære, Lærdom, c.; Model, Form, c., Mønſter, n.; (Mølle) Ligevægt, c.; **in der — ſein**, **ſtehen**, ſtaa i Lære; **in die — gegeben werden**, ſættes i Lære. | **Lehr-amt**, n. Lærеembede, n.; **-amtskandidat**, m. Lærerkandidat, c.; **-anſtalt**, f. Læreanſtalt, c.; **-art**, f. Læremaade, c.; **-begierde**, f. Lyſt til at undervise, c.; **-begierig**, havende Lyſt til at undervise;

-begriff, m. Lærebegreb, n.; **-bogen**, m. Bueſtilads, n.; **-braten**, m. Svendegilde, n.; **-brett**, n. Modelbue, c.; **-brief**, m. Lærebrev, n.; **-buch**, n. Lærebog, c.; **-burſch**, m. Læredreng, c.; **-eſſen**, n. ſe **-braten**; **-fach**, n. Undervisningsfag, n.; **-fähigkeit**, f. ſe **-gabe**; **-form**, f. Læremaade, c.; **-freiheit**, f. Lærefrihed, c.; **-gabe**, f. Lærergave, c.; **-gang**, m. Læremethode, c.; **-gebäude**, n. Lærebygning, c., Syſtem, n.; **-gedicht**, n. Læredigt, n.; **-gegenſtand**, m. Undervisningsgjenſtand, c.; **-geld**, n. Lærepenge, fig. — — **geben**, give Lærepenge, blive klog af Skade; **-geſchick**, n. Lærerdygtighed, c.; **-herr**, m. Læremeſter, c.; **-jahr**, n. Læreaar, n.; **-junge**, m. Læredreng, c.; **-kunſt**, f. Kunſten at underviſe; **-meiſter**, m. Læremeſter, c.; **-meiſterlich**, hovmeſtrende; **-plan**, m. Undervisningsplan, c.; **-prinz**, m. Læremeſter, c.; **-reich**, lærerig; **-ſaal**, m. Auditorium, n.; **-ſatz**, m. Læreſætning, c.; **-ſtand**, m. Lærerſtand, c.; **-ſtuhl**, m. Læreſtol, c., Katheder, n.; **-ſtunde**, f. Undervisningstime, c.; **-thätigkeit**, f. Lærervirkſomhed, c.; **-ton**, m. docerende Tone, c.; **-vertrag**, m. Lærekontrakt, c.; **-weiſe**, f. Læremaade, c.; **-zeit**, f. Læretid, c.; **-zimmer**, n. Skoleſtue, c.

Lehren, v. t. l. Lære, give Undervisning; **ich lehre einen Knaben**, jeg underviſer en Dreng; **ich lehre dich leſen, tanzen**, jeg lærer dig at læſe, at danſe; **ich lehre dich (dir) den Fiſchfang**, jeg lærer dig Fiſkefangſten; **ich habe ihn ſchreiben** — (**gelehrt**), jeg har lært ham at ſkrive.

Lehrer, m. **-s** pl. ſ. sg. Lærer, c. | **Lehrerbeſoldung**, f. Lærergage, c.; **-prüfung**, f. Lærereksamen, c.; **-ſtand**, m. Lærerſtand, c.; **-ſtelle**, f. Lærerplads, c.; **-verſammlung**, f. Lærermøde, n.; **-wohnung**, f. Lærerbolig, c.

Lehrerhaft, adj. læreragtig.

Lehrerin, f. **-nen**. Lærerinde, c. | **Lehrerinnen-examen**, n. Lærerindeeksamen, c.

Lehrerſchaft, f. **-en**. Lærerſtand, c.

Lehrhaft, adj. belærende.

Lehrling, m. **-s -e**. Lærling, c. | **Lehrlingsgrab**, m. Lærlingegrab, c.

Lehrſam, adj. belærende.

Lei, n. **-es -e** × Laag, n., Stjærm, c.

Leib, m. **-es -er**. (Dim. **Leibchen, Leiblein**, n.) Legeme, n.; Krop, c.; Underliv, n.; Liv, n. (i Klæder); **am -e ſtrafen**, ſtraffe korporlig; **bei -e nicht**, for Guds Skyld ikke; **bei lebendigem —, bei Leibes Leben**, i levende Live; **gut bei -e ſein**, være godt ved Magt, være feed; **Eim. zu -e, auf den — gehen, rücken**, gaa ind paa Livet af en; **Eim vom -e bleiben**, blive en fra Livet; **Einen vom -e halten**, holde en fra Livet; **Eim. zu -e gehen**, gaa ind paa Livet af en; **geſegneten -es ſein**, være i Omſtændigheder. | **Leib-arzt**, m. Livlæge, c.; **-binde**, f. Livbaand, Skjærf, n.; Mavebælte, n.; **-buch**, n. Yndlingsbog, c.; **-bürge**, m. Gidſel, c.; **-dienſt**, m. Høveritjeneſte, c.; **-diener**, m. Livtjener, c.; **-ding**, n. ſe **-gedinge**; **-eigen**, livegen, vorneds; **-eigenſchaft**, f. Livegenſkab, Vornedſkab, n.; **-eigentum**, n. Vornedret, c.; **-eſſen**, n. Yndlingsret, Livret, c.; **-fall**, m. Hjemfald, Tilbagefald, n., Tilbagefaldsret, c.; **-farbe**, f. Yndlingsfarve, c.; Kjødfarve, Inkarnat, c.; **-farben**, kjødfarvet; **-frohne**, f. Høveritjeneſte, c.; **-gedinge**, n. Livgeding, c., Penſion, c., Aftægt, c.; **-geld**, n. Skat af Livegne, c.; **-gericht**, n. Livret, c.; **-gurt, -gürtel**, m. Livbælte, n.; **-jäger**, m. Livjæger, c.; **-knoten**, m. dobbelt Pæleſlik, n. (til Søs); **-kutſcher**, m. Livkuſk, c.; **-pacht**, f. livsvarig Forpagtning, c.; **-rente**, f. Livrente, c.; **-rock**, m. Kjole, Livkjole, c.; **-ſchmerz**, m. Mavepine, c.; **-ſchneiden**, n. Bugbrid, n.; **-ſchneider**, m. Livſtrædder, c.; **-ſpeiſe**, f. Livret, c.; **-ſtück**, n. Yndlingsſtykke, n.; **-ſtuhl**, m. Natſtol, c., Natſtrin, n.; **-wache**, f. Livvagt, c.; **-wäſche**, f. Ganglinneb, n.; **-weh**, n. ſe **-ſchmerz**; **-zucht**, f. ſe **-gedinge**; **-zücht(n)er**, m. Penſioniſt, Aftægtsmand, c. — **Leibes-beſchaffenheit**, f. Legemsbeſkaffenhed, c.; **-bewegung**, f. Legemsbevægelſe, c.; **-bürde**, f. ſe **-frucht**; **-erbe**, m. Livsarving, c.; **-fehler**, m. Legemsfejl, c.; **-frucht**, f. Livsfrugt, c.; **-gebrechen**, n. ſe **-fehler**; **-gefahr**, f. Livsfare, c.; **-geſtalt**, f. Legemsſtikkelſe, c.; **-größe**, f. Legemsſtørrelſe, c.; **-kraft**, f. Legemskraft, c.; **aus -kräften**, af alle Livsens Kræfter; **-leben**, n. i: **bei — —**, i levende Live; **-nahrung**, f. Legemets Næring, c.; **-pflege**, f. Legemets Pleje, c.; **-ſtärke**, f. Legemsſtyrke, c.; **-ſtrafe**, f. Livsſtraf, c.; **-übung**, f. Legemsøvelſe, c.

Leiden, v. i. l. m. h. lene; i: **wie er leibt und lebt**, ſom han gaar og ſtaar, livagtig.

Leibhaft, leibhaftig, adj. legemlig; livagtig, virkelig, ſtinbarlig.

Leiblich, adj. ved Magt, feed, tyk.

Leiblich, adj. legemlig, kjødelig; **mein -er Bruder**, min kjødelige Broder; **ein -er Eid**, en korporlig Ed.

Leich, n. **-es -e** × Keglebane, c.; Maal ved Bøddelsø, n.; ſe **Laich**.

Leiche, f. **-n**. Lig, dødt Legeme, n.; **zur — gehen**, gaa til Lig. | **Leich-barn**, m. Ligtorn, c.; **-huhn**, n. Ugle, c.; **-korb**, m. Baare, c. — **Leichen-acker**, m. Kirkegaard, c.; **-begängnis**, n. Ligbegængelſe, Ligfærd, c.; **-begleitung**, f. Ligfølgen, c.; Ligfølge n.; **-beſchauer**, m. Ligſynsmand, c.; **-beſichtigung**, f. Ligſyn, n.; **-beſorger**, m. Bedemand, c.; **-beſtattung**, f. ſe **-begängnis**; **-bitter**, m. Bedemand, c.; **-blaß**, ligbleg; **-bläſſe**, f. Ligfarve, c.; **-eſſen**, n. Begravelſesgilde, n.; **-fahl**, ligbleg; **-farbe**, f. Ligfarve, c.; **-feier**, f., **-feſt**, n. Ligbegængelſe, c.; **-frau**, f. Begravelſeskone, c.; **-gebräuche**, pl. Begravelſesſtikke, pl.; **-gebühr**, f. Ligpenge, pl.; **-gefolge**, n. Ligfølge, n.; **-geruch**, m. Ligluft, c.; **-gerüſt**, n. Katafalk, c.; **-geſang**, m. Ligſalme, Gravſang, c.; **-gewölbe**, n. Gravhvæl-

ding, c.; **-glocke**, f. Ligklokke, c.; **-haus**, n. Lighus, n.; **-hügel**, m. Grauhøj, c.; **-kalt**, kold som et Lig; **-kasse**, f. Ligkasse, c.; **-klage**, f. Ligklage, c.; **-kosten**, pl. Begravelsesomkostninger, pl.; **-kranz**, m. Ligkrans, c.; **-mahl**, n. Gravsl, n.; **-mal**, n. Mindesmærke, n.; **-öffnung**, f. Ligets Aabning, Sektion. Obduktion, c.; **-predigt**, f. Ligpræken, c.; **-räuber**, m. Ligrøver, c.; **-rede**, f. Ligtale, c.; **-schau**, f. Ligsyn, n.; **-schauer**, m. Ligsynsmand, c.; **-stein**, m. Ligsten, c.; **-träger**, m. Ligbærer, c.; **-tuch**, n. Ligklæde, n.; **-wagen**, m. Ligvogn, c.; **-verbrennung**, f. Ligbrænding, c.; **-zug**, m. Ligfølge, Ligtog, n.

Leichenhaft, adj. som et Lig.

Leichnam, m. **-es** -e. Lig. dødt Legeme, n.; **seinen — pflegen**, pleje sin Krop.

Leicht, adj. let, ikke tung; **mir ist — ums Herz**, jeg er let om Hjærtet; uden Anstrængelse; utvungen; hurtig; letsindig, ubestandig; **-en Kaufs**, for billigt Kjøb; **das ist — gesagt**, det er let sagt; **es eim. — machen**, gjøre det let for en; **-es Spiel haben**, have det nemt; **das ist mir ein L-es**, det er en let Sag for mig; adv. snart, kun; **nicht —**, meget sjælden, vanskelig. | **Leicht-beweglich**, letbevægelig; **-blütig**, med let Blod; **-faßlich**, letfattelig; **-fertig**, letsærdig; **-fertigkeit**, f. Letsærdighed, c.; **-flüssig**, letflydende; **-füßig**, letfodet; **-gläubig**, lettroende; **-gläubigkeit**, f. Lettroenhed, c.; **-hin**, let hen, letsindig; **-hörig**, lydhør; **-lebig**, ubekymret, sorglas; munter, livlig; **-lebigkeit**, f. Ubekymrethed, Sorgløshed, c.; **-matrose**, m. Letmatros, c.; **-sinn**, m. Letsind, n.; Letsindighed, c.; **-sinnig**, letsindig; **-sinnigkeit**, f. Letsindighed, c.; **-verständlich**, letforstaaelig.

Leichte, f. ud. pl. Letheb, c.

Leichten, v. t. 1. lette.

Leichter, m. se **Lichter**.

Leichtheit, **Leichtigkeit**, f. ub. pl. Letheb, c.

Leichtlich, adv. lettelig, let.

Leid, adv. ondt; **es ist, wird, thut mir — für dich, um sie**, det gjør mig ondt for dig, for hende; ‡ adj. led, styg, fæl.

Leid, n. **-es** ub. pl. Græmmelse, Kummer, Bedrøvelse, c.; Fortræd, Fornærmelse, Uret, c.; **Eim. etw. zu -e thun, ein — anthun**, tilføje en noget ondt, gjøre en Fortræd; **es geschieht ihm nichts zu -e**, der sker ham ingen Fortræd, intet ondt; **in — und Freud**, i Sorg og Glæde; **— tragen**, bære Sorg. | **Leid-bitter**, m. se **Leichenbitter**; **-frau**, f. Grædekone, c.; **-haus**, n. Sorgehus, n.; **-kleid**, n. Sorgeklædning, c.; **-müt(h)ig**, bedrøvet, sørgmodig; **-tragen**, v. i. bære Sorg; **die — -den**, de sørgende; **-wesen**, n. Elendighed, Jammer, Ynk, Sorg, c.; **zu meinem — —**, til min store Sorg.

Leiden, v. t. og i. 2. m. h. lide, udstaa, taale, tilstede; **an einer Krankheit —**, lide af en Sygdom; **Hunger, Durst, Strafe, den Tod —**, lide Sult, Tørst, Straf, Døden; **das leide ich nicht**, det taaler, tillader jeg ikke; **das Werk leidet keinen Aufschub**, Værket taaler ingen Opsættelse; **sich -d verhalten**, holde sig passiv; **das leidet keine Frage, keinen Zweifel**, det er der ikke Spørgsmaal, ingen Tvivl om; **es leidet ihn nicht in der Stube**, han kan ikke holde det ud i Stuen; **ich kann (mag) ihn leiden**, jeg kan godt lide ham.

Leiden, n. **-s** pl. ∫. sg. Kummer, Lidelse, Sorg; Ulykke, c. | **Leidens-becher**, m. Lidelsesbæger, n.; **-bruder**, **-gefährte**, **-genoß**, m. Lidelseskammerat, c.; **-geschichte**, f. Lidelseshistorie, Passionshistorie, c.; **-jahr**, n. Lidelsesaar, n.; **-kelch**, m. Lidelsesbæger, n.; **-probe**, f. Lidelsesprøve, c.; **-schule**, f. Lidelsesskole, c.; **-tag**, m. Lidelsesdag, c.; **-woche**, f. Lidelsesuge, c., den stille Uge; **-voll**, lidelsesfuld. — **Leiden-los**, fri for Lidelser; **-voll**, lidelsesfuld.

Leidenschaft, f. **-en** Lidenskab, c.; Sindsbevægelse, Affekt, c. | **Leidenschafts-los**, lidenskabsløs; **-losigkeit**, f. Lidenskabsløshed, c.

Leidenschaftlich, adj. lidenskabelig. — **Leidenschaftlichkeit**, f. Lidenskabelighed, c.

Leidentlich, adj. lidende; **sich bei etw. — verhalten**, forholde sig passiv ved noget.

Leider, interj. des værre! ak! — **Gottes**! Gud bedre det!

Leidig, adj. led, styg, fæl, besværlig, ubehagelig, stem, kjedsommelig.

Leidlich, adj. taalelig, udholdelig, lidelig; middelmaadig, nogenlunde, temmelig. — **Leidlichkeit**, f. Taalelighed, Middelmaadighed, c.

Leidsal, n. **-s** -e. Lidelse, Sorg, c.

Leidsam, adj. lidende, taalmodig, passiv.

Leidselig, adj. sørgmodig, bedrøvet.

Leier, f. **-n**. Lyre, Lire, c.; **es ist die alte —**, det er den gamle Lire, Historie; **es ist immer eine —**, det er altid det samme; **bei seiner — bleiben**, blive ved sin egen Maade; × Stegevender, c.; Smørkjærne, c.; Vimmelbor, n.; (Jagt) Vildsvinehale, c. | **Leier-kasten**, m. Lirekasse, c.; **-mann**, m. Liremand, Lirespiller, c.; **-mädchen**, n. Lirespillerinde, c.; **-ton**, m. Liretone, c.

Leierer, m. **-s** pl. ∫. sg. Liremand, c.; fig. Æventyrer, c.

Leiern, v. t. 1. og i. m. h. spille paa Lire; tale, synge et og det samme; handle ensformig, drive, nøle; dreje.

Leihen, v. t. 2. laane, borge. | **Leih-bank**, f. Laanebank, c.; **-bibliothek**, f. Lejebibliothek, n.; **-haus**, n. Laanehus, Assistenshus, n.; **-kasse**, f. Laanekasse, c.; **-weise**, som Laan, til Laans.

Leiher, m. **-s** pl. ∫. sg. Laaner, Udlaaner, c.

Leik, n. **-es** -e. Lig, n., Kantning paa et Seil; Reb indsyet i Sejlets Kanter; **stehendes —**, staaende Lig.

Leiken, v. i. 1. m. h. kante Sejlene.

Leikauf, m. **-es -äufe**. Lidkjøb, n.; Lensafgift, c.; Penge paa Haanden, pl.

Leilaken (**Leilach**, **Leilich**), n. **-s** pl. ſ. sg. × Sengelagen, n.

Leim, m. **-es -e**. Lim, c. | **Leim-farbe**, f. Limfarve, c.; **-gut**, n. Materiale til Limkogning, n.; **-herd**, m. Plads til Limpinde, c.; **-knecht**, m. Limtvinge, c.; **-küche**, f. Limkogeri, n.; **-pinſel**, m. Limpenſel, c.; **-rut(h)e**, f. Limpind, c.; **-ſieder**, m. Limkoger, c.; **-ſtange**, f. ſe **-rut(h)e**; **-tiegel**, **-topf**, m Limpotte, c.; **-waſſer**, n. Limvand, n.; **-zwinge**, f. Limtvinge, c.

Leimen, v. t. 1. lime; overtrække med Lim; **einen Vogel —**, fange en Fugl paa Limpinden.

Leimen, **leimern**, adj. limet.

Leimicht, **leimig**, adj. limagtig, limholdig.

Lein, m. (n.) **-es** ub. pl. Hør, c., Lin, n. | **Lein-acker**, m. Hørmark, c.; **-bau**, m. Høravl, c.; **-blatt**, n. Raaſebæger, n. (Thesium); **-blüte**, f. Hørblomſt, c.; **-feld**, n. Hørmark, c.; **-fink**, m. Friſt, c.; **-kraut**, n. Torſtemund, c. (Linaria); **-kuchen**, m. Oliekage, c.; **-laken**, n. Lagen, n.; **-öl**, n. Linolie, c.; **-ſame**, m. Hørfrø, n.; **-tuch**, n. Linklæde, Lagen, n.; **-wand**, f. Lærred, Linned, n.; **-wanden**, Lærreds-, af Lærred; **-weber**, m. Linnedvæver, c.; **-zeug**, n. Lintøj, n.

Leine, f. **-n**. (Dim. **Leinchen**, n.) Line, tyk Snor, c.; **Einen an der — haben**, føre en i Ledebaand. | **Lein-läufer**, m. en, der trækker et Skib op ad Strømmen; **-pfad**, m., **-ſtraße**, f. Vej langs med Bredden, c.; **-zieher**, m. ſe **-läufer**.

Leinen, adj. linned, Hør-, Lærreds, af Lærred.

Leinen, n. **-s** ub. pl. Lærred, Linned, n. | **Leinen-band**, n. Lærredsbaand, n.; **-garn**, n. Hørgarn, n.; **-tuch**, n. Lærred, Linklæde, n.; **-verwalterin**, f. Oldfrue, c.; **-waren**, pl. Lærredsvarer, pl.; **-zeug**, n. Linned, Lintøj, n.

Leinling, m. **-s -e**. Friſt, c.

Leis, n. ſe **Geleiſe**.

Leiſe, adj. ſagte, ſtille, let; fig. **ein -s Gehör**, en fin Høreſe. | **Leiſe-hörig**, finhørende; **-treter**, m. Spion, Lurer, c.; **-treterei**, f. Lureri, n.

Leiſt, m. ſe **Leiſten**.

Leiſte, f. **-n**. Liſt, Trælиſt, Klædeliſt, Rand, Bræmme, c.; Lyſke, c. | **Leiſten-beule**, f. Lyſkebyld, c.; **-bruch**, m. Lyſkebrok, n.; **-gegend**, f. Lyſke, c.; **-hobel**, m. Liſtehøvl, c.; **-werk**, n. Liſteværk, n.

Leiſte, f. ſe **Leite**.

Leiſten, m. **-s** pl. ſ. sg. Læſt, Skolæſt, c.; **Schuſter, bleib bei deinem —**, Skomager, bliv ved din Læſt; **alles über einen — ſchlagen**, ſlaa alt over en Læſt. | **Leiſten-macher**, **-ſchneider**, m. Læſteſkærer, c.

Leiſten, v. t. 1. udrette, yde, efterkomme, opfylde, forrette, gjøre, præſtere.

Leiſtung, f. **-en** Opfyldelſe, Ydelſe, Præſtation, c. | **Leiſtungs-fähig**, leveringsdygtig; **-fähigkeit**, f. Leveringsdygtighed, c.

Leite, f. **-n**. Lid, Li, Bjærglide, Skraaning, Skrænt, c.

Leiten, v. t. 1. lede, føre, henlede; ſtyre. | **Leit-artikel**, m. ledende Artikel, c.; **-band**, n. Ledebaand, n.; **-faden**, m. Ledetraad, c.; **-feuer**, n. Løbeild, c.; **-graben**, m. Afledningsgrøft, c.; **-hammel**, m. Klokkefaar, n.; **-hund**, m. (Jagt) Ledehund, Sporhund, Støver, c.; **-riemen**, m. Rem til at føre Dyr i, Line, c.; **-ſeil**, n. Line, c., Reb til at føre og lede Dyr med; fig. Ledebaand, n.; **-ſtern**, m. Ledeſtjærne, c.; **-zaum**, m. ſe **-ſeil**.

Leiter, m. **-s** pl. ſ. sg. Leder, Vejleder, c.

Leiter, f. **-n**. Stige, c.; Gradſtok (Scala) paa Thermometer, Barometer; Sidefjæl, c. | **Leiter-baum**, m Sideſtykke paa en Stige, n.; Kjælderbinde, c.; **-ſproſſe**, f. Stigetrin, n.; **-ſtange**, f. ſe **-baum**; **-wagen**, m. Lætvogn, Høſtvogn med Tremmer, c.

Leitſam, adj. let at lede.

Leitung, f. **-en**. Ledelſe, Førelſe; Ledning, c. | **Leitungs-draht**, m. Ledningstraad, c.; **-fähig**, i Stand til at lede; **-fähigkeit**, f. Ledningsevne, c.; **-rohr**, n., **-röhre**, f. Ledningsrør, n.; **-vermögen**, n. ſe **-fähigkeit**.

Lektion, f. **-en**. Lektie; Skoletime, Forelæsning, c. | **Lektions-plan**, m., **-tabelle**, f. Timetabel, c.

Lektor, m. **-en -en**. Lektor, c.

Lektüre, f. **-en**. Læsning, c.

Lemming, m. **-es -e**. Lemming, c., Fjældrotte, c. (Lemnus borealis).

Lende, f. **-n**. Lænd, c. | **Lenden-braten**, m. Mørbrad, c.; **-gegend**, f. Lænderne, pl.; **-gicht**, f. Lændegigt, Lændeværk, Hold over Lænderne, c.; **-grieß**, n. Nyregrus, n.; **-knochen**, m. Hofteben, n.; **-lahm**, hofteslam; **-ſchmerz**, m. ſe **-gicht**; **-ſtein**, m. Nyreſten, c.; **-ſtück**, n. Nyreſtykke, n.; **-weh**, n. ſe **-gicht**; **-wirbel**, m. Lændehvirvel, c.

Leng, m. **-es -e**. Lange, c. (Lota molva).

Lenkbar, adj. til at ſtyre, regerlig.

Lenken, v. t. 1. lede, ſtyre; ſno, bøje, vende; **die Pferde —**, ſtyre Heſtene; **ſich rechter Hand —**, vende ſig til højre; **das Geſpräch auf etw. —**, dreje Samtalen hen paa noget; **der Menſch denkt, Gott lenkt**, Menneſket ſpaar, Gud raa'r. | **Lenk-riemen**, m. ſe **-zaum**; **-ſcheit**, n. Vognſtammel, c.; **-ſeil**, n., **-zaum**, m. Tømme, c.

Lenker, m. **-s** pl. ſ. sg. Leder, Styrer, Fører, c.

Lenkſam, adj. bøjelig, regerlig, ſom lader ſig ſtyre. — **Lenkſamkeit**, f. Bøjelighed, Regerlighed, c.

Lenkung, f. **-en**. Ledelse, Styrelse, Henvendelse, Drejning, c.

Lenz, m. **-es -e (-en -en)**. Vaar, c., Foraar, n. | **Lenz-blume**, f. Vaarblomst, c.; **-fest**, n. Foraarsfest, c.; **-monat**, m. Foraarsmaaned, c.; **-tag**, m. Vaardag, c.; **-thal**, n. Dal i Vaaren, c.; **-zeit**, f. Foraarstid, c.

Lenzen, v. i. 1. m. h. (til Søs) lænse.

Lenzhaft, lenzig, lenzisch, lenzlich, adj. vaaragtig.

Leopard, m. **-en -en (-es -e)**. Leopard, c. | **Leoparden-fell**, n. Leopardskind, n.

Lerche, f. **-n**. Lærke, c.; se **Lärche**. | **Lerchen-falk**, m. Dværgfalk, c. (Falco aesalon); **-fang**, m. Lærkefangst, c.; **-garn**, n. Lærkenet, n.; **-gesang**, m. Lærkesang, c.; **-netz**, n. Lærkenet, n.; **-sporn**, m. Lærkespore, c. (Corydalis); **-streichen**, n., **-strich**, m. Lærkestræk, n.; Lærkefangst med Garn, c.

Lernen, v. t. 1. lære, undervise; **etw. auswendig** —, lære noget udenad; **das Kind hat erst gehen lernen (gelernt)**, Barnet har først lært at gaa. | **Lern-begier**, f. Lærelyst, c.; **-begierig**, lærelysten; **-eifer**, m. Lærelyst, c.; **-gegenstand**, m. Undervisningsgjenstand, c.; **-lust**, f. Lærelyst, c.; **-lustig**, lærelysten; **-stoff**, m. Undervisningsstof, n.; **-stunde**, f. Undervisningstime, c.; **-zeit**, f. Læretid, c.

Lernsam, adj. lærenem.

Lerschen, v. i. 1. m. h. synke, bøie sig.

Lesbar, adj. læselig, som kan læses. — **Lesbarkeit**, f. Læseligheb, c.

Lese, f. **-n**. Indsamling, Indhøstning, c.; Læs, n. (Stikkene i Kortspil).

Lesen, v. t. 2. saule, sanke sammen, samle, pille, plukke; læse; **Trauben** —, sanke Druer; **die Erbsen** —, samle de baarlige Ærter ud af de gode; **ein Buch** —, læse en Bog; **das Buch liest sich gut**, den Bog er god at læse. | **Les-art**, f. Læsemaade, c. — **Lese-buch**, n. Læsebog, c.; **-gesellschaft**, f. Læseselskab, n.; **-holz**, n. opsanket Brænde, n.; **-kranz**, m., **-kränzchen**, n. Læseselskab, n.; **-lust**, f. Læselyst, c.; **-lustig**, læselysten; **-meister**, m. Lektor, c.; **-probe**, f. Læseprøve, c.; **-pult**, n. Læsepult, c.; **-stube**, f. Læsestue, c.; **-stunde**, f. Læsetime, c.; **-übung**, f. Læseøvelse, c.; **-unterricht**, m. Undervisning i at læse; **-welt**, f. Læseverden, c.; **-wut(h)**, f. Læseraseri, n.; **-zeichen**, n. Interpunktionstegn; Bogmærke, n.; **-zeit**, f. Høstid; Læsetid, c.; **-zimmer**, n. Læseværelse, n.; **-zirkel**, m. Læseselskab, n. — **Lesens-wert(h)**, læseværdig.

Leser, m. **-s** pl. ſ. sg. Læser; Samler; Sorterer, c. | **Leser-kreis**, m. Læsekreds, c.; **-welt**, f. Læseverden, c.

Leserei, f. ub. pl. Læseri, n.

Leserin, f. **-nen**. Læserinde; Samlerske, c.

Leserlich, adj. læselig, tydelig.

Leserschaft, f. **-en**. Læseverden, c.

Leslich, adj. læselig. — **Leslichkeit**, f. Læseligheb, c.

Lesung, f. **-en**. Læsning; Behandling, c.

Lette, m. **-n -n**. Lette, c.

Letten, m. **-s** pl. ſ. sg. Pottemagerler, n.; Lerjord, c. | **Letten-artig**, leragtig; **-boden**, m. Lerjord, c.; **-grube**, f. Lergrube, c.

Letter, f. **-n**. Bogstav, n.; Type, c.

Lettig, adj. lerholdig, leret.

Lettisch, adj. lettisk.

Lettner, m. **-s** pl. ſ. sg. Pulpitur, n.

Letz, adj. × omvendt, gal, fejl, daarlig.

Letze, f. **-n**. Vederkvægelse, Forfriskning; Foræring, c. (ved Afsteben); Læstedrik, c.; **zu guter** —, til Afsteb; Saar, n.; ǂ Vørn, Grænseværn, n.

Letzen, v. t. 1. vederkvæge, læske; **sich mit eim.** —, holde Afstedsgilde, tage Afsteb meb en; **beslabige**, saare. | **Letz-geld**, n. Drikkepenge, pl.; **-trunk**, m. Læstedrik, Afstedsdrik, c.

Letzt, adj. sidst; **-erer, der -ere**, den sidste, denne; **-en Sonntag**, forrige, sidste Søndag; **das ist mein -es**, det er min Død; **bis auf den -en kämpfen**, kæmpe til sidste Mand; **das -e Gericht**, Dommebag; **den -en Trumpf ausspielen**, udspille den sidste Trumf; **der -e Wille**, den sidste Vilje; **das -e Wort behalten**, beholde det sidste Ord; **in den -en liegen**, ligge paa det yderste; **zu guter** —, til Slutning, til Afsteb; **auf die** —, × endelig, til Sidst, til syvende og sidst, til Slutning. | **Letzt-erwähnt, -genannt**, sidstnævnt; **-hin**, se **letztens**; **-willig**, testamentarisk, efter ens sidste Vilje.

Letztens, adv. × nylig, for nylig; til sidst.

Leu, m. **-en -en**. Løve, c.

Leuchte, f. **-n**. Lygte, Lanterne, c.

Leuchten, v. i. 1. m. h. lyse, stinne, straale, glimte; **Eim.** —, lyse for en; **Eim. nach Hause** —, fig. vise en Vintervejen; **es, der Himmel, der Horizont leuchtet**, det lyner; **es leuchtet mir in die Augen**, det er indlysende for mig; v. t. straale af. | **Leucht-feuer**, n. Fyr, n.; **-gas**, n. Belysningsgas, c.; **-käfer**, m. St. Hansbille, c. (Lampyris); **-kugel**, f. Ildkugle, c.; **-schiff**, n. Fyrskib, n.; **-t(h)urm**, m. Fyrtaarn, n.; **-wurm**, m. St. Hansorm, c.

Leuchter, m. **-s** pl. ſ. sg. Lysestage, c.; ǂ Person, som lyser. | **Leuchter-arm**, m. Lysestagearm, c.; **-bille**, f., **-einsatz**, m. Lysestagepibe, c.; **-knecht**, m. Profit, c.; **-säule**, f., **-tisch**, m. stum Tjener, c. (Bord).

Leuchtung, f. **-en**. Lysning, c.; Lyn, n.

Leuen, v. i. 1. m. ſ. × bløde.

Leugbar, adj. som kan nægtes.

Leugnen, nægte, benægte, fornægte; **es ist nicht zu** —, det lader sig ikke nægte. — **Leugnung**, f. Benægtelse, c.

Leugner, m. **-s** pl. ſ. sg. Fornægter, c.

Leumund, m. **-es** ub. pl. Rygte, Ry, n.; godt Rygte, god Omtale; ǂ Bagvaskelse, c.

Leute, pl. ub. sg. Folk; ringe Folk; Undergivne; **meine —**, mit Tyende, mine Underlaatter, min Familie; **arme —**, Fattigfolk; **kleine —**, Smaafolk. | **Leute-essen**, n. se **-kost**; **-haus**, n. Tyendebolig, c.; **-kost**, f. Tyendekost, c.; **-placker**, **-plager**, m. se **-schinder**; **-scheu**, folkesty; **-schinder**, m. Blodsuger, c.; **-stube**, f. Folkestue, Borgestue, c.

Leutnant, m. **-s -e** Løjtnant, c.

Leutselig, adj. venneisæl, nedladende, venlig, mild, omgængelig. — **Leutseligkeit**, f. Vennesælhed, Venlighed, Mildhed, Omgængelighed, c.

Leuwagen, m. **-s** pl. ſ. sg. Skrubbe, Skrubbekost, c.

Levante, f. ub. pl. Levanten.

Levantin, m. **-s -s**. Levantine, n. (Tøj).

Levit, m. **-en -en**. Levit, c.; **Eim. die -en lesen**, læse en Texten.

Levkoje, f. **-n**. Levkøj, c.

Lexikalisch, adj. lexikalſk.

Lexikon, n. **-s -ika**. Lexikon, n.

Leyer, f. se **Leier**.

Liane, f. **-n**. Slyngplante, c.

Libell, n. **-s -e**. Libel, c., Skamskrift, n.

Libelle, f. **-n**. Guldsmed, c. (Libellula).

Liberal, adj. liberal. — **Liberalität**, f. Liberalitet, c.

Libyer, m. **-s** pl. ſ. sg. Libyer, c.

Libysch, adj. libysk.

Licentiat, m. **-en -en**. Licentiat, c.

Licht, adj. lys, klar, straalende; **der -e Morgen**, den lyse Morgen; **-es Zeug**, klart Tøj; **ein -er Platz**, en fri Plads; **einen Wald — machen**, hugge ud i en Skov. | **Licht-blau**, lyseblaa; **-braun**, lysebrun; **-fuchs**, m. lysegul Hest, c.; **-gelb**, lysegul; **-grau**, lysegraa; **-grün**, lysegrøn; **-farben**, lys, lyshaaret; **-holz**, n. Løvskov, c.; **-rot(h)**, lyserød.

Licht, n. **-es -er (-e)**. (Dim. **Lichtchen**, **Lichtlein**, n.) Lys, Skin, Dagslys, n., Klarheb, Lysning, c.; Lys, Voglys, n., Kjerte, c.; **das — scheuen**, sky Lyset; **in einem günstigen — erscheinen**, vise sig i et gunstigt Lys; **Eim. ein — aufstecken**, fig. aabne Øinene paa en; **mir geht ein — auf**, der gaar et Lys op for mig; **ans — kommen**, komme for Dagen; **etw. bei — besehen**, undersøge nøje; **bei — betrachtet**, jet i det rette Lys; **hinter das — führen**, føre bag Lyset; **ins rechte — setzen**, sætte i det rette Lys; **sich selbst im -e stehen**, staa sig selv i Lyset; **die -er brennen trübe**, Lysene brænde mørkt; pl. **-e** (naar de ikke lyse); **ein Pfund -e**, et Pund Lys; † Gjesten, c.; Fængsel, n.; Luge, Lem, c. | **Licht-arbeit**, f. Arbejde ved Lys; **-arm**, lysfattig; **-bild**, n. Fotografi, n.; **-blick**, m. Lysglimt, n.; **-blume**, f. **Høst-Tidsle**, c. (Colchium autumnale); **-bote**, m. lysende Bud, n., Engel, c.; **-braten**, m. Steg, som gives Svendene, naar Arbejdet ved Lys begynder; **-brechung**, f. Lysbrydning, c.; **-docht**, m. Lysebæge, c.; **-druck**, m. Lystryk, n.; **-empfindung**, f. Lysfornemmelse, c.; **-erscheinung**, f. lysende Syn, n.; **-farbendruck**, m. Heliografi, c.; **-feind**, m. Obskurant, c.; **-form**, f. Lyseform, c.; **-freund**, m. Lysets Ven, c.; **-gans**, f. se **-braten**; **-gestalt**, f. lysende Skikkelse, c.; **-gießen**, n. Lysestøbning, c.; **-gießer**, m. Lysestøber, c.; **-glanz**, m. Lysglans, c.; **-halter**, m. se **-knecht**; **-hut**, m. Lyseslukker, c.; **-kerze**, f. Kjerte, Lysestage, c.; **-knecht**, m. Lyseprofit, c.; **-kreis**, m. Lyskreds, c.; **-lehre**, f. Læren om Lyset, Optik, c.; **-leiter**, m. Lysleder, c.; **-loch**, n. Lyshul, n.; **-los**, uden Lys; **-löscher**, m. Lyseslukker, c.; **-manschette**, f. Lysemanchet, c.; **-masse**, f. Lysmængde, c.; **-meer**, n. Lyshav, n.; **-messe**, f. Kyndelmisse, c.; Mariæ Renselsesfest; **-nelke**, f. Pragtstjerne, c. (Lychnis); **-punkt**, m. Lyspunkt, n.; **-puye**, f. Lysesax, c.; **-quell**, m., **-quelle**, f. Lyskilde, c.; **-reich**, n. Lysrige, n.; **-rose**, f. se **-nelke**; **-schacht**, m. Lyshul, n.; **-schein**, m. Lysglans, c.; **-schere**, f. Lysesax, c.; **-scheu**, lyssky; **-schimmer**, m. Lysglimt, n.; **-schirm**, m. Lysestjærm, c.; **-schneuze**, f. Lysesax, c.; **-schnuppe**, f. Lysetande, c.; **-seite**, f. Lysside, c.; **-strahl**, m. Lysstraale, c.; **-strom**, m. Strøm af Lys, c.; **-stumpf**, m. Lysestump, c.; **-umflossen**, **-umstrahlt**, omstraalet af Lys; **-voll**, meget lys; klar; **-weihe**, f. se **-messe**; **-welle**, f. Lysbølge, c.; **-welt**, f. Lysverden, c.; **-wolke**, f. lysende Sky, c.; **-ziehen**, n. Lysestøbning, c.; **-zieher**, m. Lysestøber, c. — **Lichter-baum**, m. Juletræ, n.; **-glanz**, m. Lysglans, c.; **-hell**, klart oplyst; **-loh**, i lys Lue.

Lichten, v. t. 1. gjøre lys; opklare; gjøre tydelig; **einen Wald —**, hugge en Skov ud; **eine Tonne —**, tømme en Tønde; **ein Schiff —**, losse et Skib; **den Anker —**, lette Ankeret. — **Lichtung**, f. Lætning, Løsning, c.; Lysning, c. (i en Skov).

Lichter, m. **-s** pl. ſ. sg. Lægter, Løsebaad, Løsepram, c.

Lichtheit, **Lichtigkeit**, f. ub. pl. Klarheb, c., Lys, n.

Lib, n. **-es -er**. Pjelaag, n.

Libern, v. t. 1. beklæde (med Læder). — **Liderung**, f. Beklædning, c.

Lieb, adj. kjær, elsket, dyrebar; **-er Vater**, kjære Fader; **der -e Gott**, Herren; **das weiß der -e Himmel**, det maa Himmelen vide! **mein Lieb**, min elskede; **die -e Sonne**, den kjære Sol; **die -e lange Nacht**, hele den lange Nat; **seine -e Sorge haben**, have sin Nød med; **Eim. etw. -es sagen**, sige en noget behageligt; **Eim. zu -e**, for ens Skyld; **um (für) kein —**, ikke for alt i Verden; **Einen — gewinnen**, **bekommen**, faa en kjær, faae Gobhed for en; **Einen — haben**, holde af, elske en; **sich etw. — sein lassen**, nøjes med noget, finde sig i noget; **es ist mir —**, det er mig kjært; **eben so —**, lige saa gjærne; **um so -er**, saa meget des hellere;

meine L-en, mine Kjære; **meine L-ste**, min Kjæreste, elskede. | **Lieb-äugeln**, v. i. 1. kaste forelskede Øine, kokettere; **-äugelei**, f. Koketteri, n.; **-chen**, n. Kjæreste, Elskede, Pige, c.; **-frauenkirche**, f. Fruekirke, Mariekirke, c.; **-haber**, m. Elsker, Frier, Bejler, Forlovede, c.; Lysthaver, Libhaver, c.; **-haberei**, f. Lysthaveri, Libhaveri, n.; **-haberin**, f. Elskerinde, Amatrice, c.; **-haberisch**, som har, som viser Libhaveri; **-herzen**, v. t. hjærtegne; **-losen**, v. t. kjærtegne, kjæle for, gantes; **-losung**, f. Kjærtegn, n.; **-los**, ukjærlig; **-losigkeit**, f. Ukjærlighed, c.; **-reich**, meget kjærlig, mild, bevaagen; **-reiz**, m. Ynde, Tækkelighed, c.; **-reizend**, indtagende, yndig, ynderig, tækkelig; **-stöckel**, n. Lostik, c. (Ligusticum livisticum); **-wert(h)**, kjær og dyrebar.

Liebden, f. pl. s. sg. † Kjærlighed, c.; (Tiltale) Herlighed, c.

Liebe, f. ub. pl. Kjærlighed, Elskov, c.; **in — sein**, være forelsket; — **zu eim. (gegen, für einen) hegen**, nære Kjærlighed til en; **alte — rostet nicht**, gammel Kjærlighed ruster ikke; **Eim. eine — thun**, gjøre en en Tjeneste; **brennende —**, Slags Pragtstjærne, c. (Lychnis calcedonia); **schöne —**, gul Evighedsblomst, c. (Gnaphalium arenarium). | **Liebe-bebend**, bævende af Kjærlighed; **-dienerei**, f. Smigreri, n.; **-flehend**, bebende om Kjærlighed; **-heiß**, brændende af Kjærlighed; **-krank**, elskovssyg; **-leer, -los**, uden Kjærlighed; **-siech**, elskovssyg; **-trunken**, berusет af Kjærlighed; **-voll**, kjærlig, kjærlighedsfuld. — **Liebes-abenteuer**, n. Kjærlighedseventyr, n.; **-angelegenheit**, f. Kjærlighedssag, c.; **-angst**, f. Kjærlighedsangest, c.; **-auge**, n. kjærlighedsfuldt Øje, n.; **-band**, n. Kjærlighedsbaand, n.; **-blick**, m. Kjærlighedsblik, n.; **-bote**, m. Kjærlighedsbud, n.; **-brief**, m. Kjærlighedsbrev, n.; **-brunst**, f. Elskovsbrynde, c.; **-brünstig**, elskovssyg; **-bund**, m., **-bündnis**, n. Kjærlighedspagt, c.; **-dienst**, m. Venskabstjeneste, c.; **-drang**, m. Kjærlighedstrang, c.; **-erklärung**, f. Kjærlighedserklæring, c.; **-fieber**, n. Elskovsfeber, c.; **-gabe**, f. Kjærlighedsgave, c.; **-gedanke**, m. Elskovstanke, c.; **-gedicht**, n. Elskovsdigt, n.; **-geschichte**, f. Kjærlighedshistorie, c.; **-geständnis**, n. Kjærlighedserklæring, c.; **-glück**, n. Kjærlighedslykke, c.; **-glut**, f. Elskovsflamme, c.; **-gott**, m. Kjærlighedsgud, c.; **-götter**, pl. Amoriner, pl.; **-göttin**, f. Kjærlighedsgudinde, c.; **-handel**, m. Kjærlighedshandel, c.; **-kind**, n. ægte Barn, n.; **-klage**, f. Kjærlighedsklage, c.; **-krank**, elskovssyg; **-leute**, pl. Kjærestefolk; **-lied**, n. Kjærlighedssang, Elskovssang, c.; **-mahl**, n. Kjærlighedsmaaltid, n.; **-paar**, n. elskende Par, n.; **-pfand**, n. Kjærlighedspant, n.; **-pein**, f. Elskovspine, c.; **-pfeil**, m. Elskovspil, c.; **-qual**, f. je **-pein**; **-raserei**, f. Elskovsraseri, n.; **-rausch**, m. Kjærlighedsrus, Elskovsrus, c.; **-schwur**, m. Kjærlighedsed, c.; **-seufzer**, m. Elskovssuk, n.; **-trank**, m. Elskovsdrik, c.; **-verhältnis**, n. Kjærlighedsforhold, n.; **-werk**, n. Kjærlighedsgjerning, c.; **-zauber**, m. Kjærlighedens Trylleri, n.; **-zeichen**, n. Kjærlighedstegn, n.

Liebelei, f. **-en**. Lesleri, n.

Liebeln, v. i. 1. m. h. lese; v. t. kjærtegne.

Lieben, v. t. 1. elske, holde af, have Kjærlighed til; v. i. m. h. † behage, synes om; **es lieht ihm**, det behager hum. | **Liebens-wert(h), -würdig**, elskværdig; **-würdigkeit**, f. Elskværdighed, c.

Liebheit, f. **-en**. Elskværdighed, c.

Liebig, m. **-s -e**. × Dompap, c.

Lieblich, adj. yndig, elskelig, liflig, behagelig. — **Lieblichkeit**, f. Ynde, Elskelighed, Lifligheд, Behagelighed, c.

Liebling, m. **-s -e**. Yndling, c. | **Lieblingsarbeit**, f. Yndlingsarbejde, n.; **-ausdruck**, m. Yndlingsudtryk, n.; **-beschäftigung**, f. Yndlingsbeskæftigelse, c.; **-bild**, n. Yndlingsbillede, n.; **-buch**, n. Yndlingsbog, c.; **-dichter**, m. Yndlingsdigter, c.; **-essen**, n., **-gericht**, n. Livret, c.; **-kind**, n. Yndlingsbarn, n., Øjesten, c.; **-platz**, m. Yndlingsplads, c.; **-sünde**, f. Skjødesynd, c.

Liebsam, adj. kjærlig, kjærlighedsfuld; yndig, behagelig.

Liebschaft, f. **-en**. Kjærlighedsforhold, n., Kjærlighedshistorie, c.

Lied, n. **-es -er**. Sang, Vise, c., Kvad, n.; † Leb, Lem, n.; † Laag, n.; **immer das alte —**, altid den gamle Vise; **ein anderes — anstimmen**, anslaa en anden Tone; **das ist das Ende vom -e**, det er Enden paa Historien; **davon kann ich auch ein — singen**, det kan jeg ogsaa tale med om. | **Lieder-buch**, n. Visebog, c.; **-dichter**, m. Visedigter, c.; **-kranz**, m. se **-tafel**; **-reich**, rig paa Sange; **-sammlung**, f. Visesamling, c.; **-sänger**, m. Visedigter, c.; **-spiel**, n. Vaudeville, c.; **-tafel**, f. Sangforening, c.

Liederhaft, adj. viseagtig.

Liederjahn, m. **-s -e**. liderligt Menneske.

Liederlich, adj. daarlig, slet, ringe; Sjødesløs, efterladende, uordentlig, sjuslet; løsagtig, liderlig, ubjævnbende; † let, letsindig. — **Liederlichkeit**, f. Slethed, Ringhed; Skjødesløshed, Efterladenhed, Uordentlighed, Sjusletheд; Løsagtighed, Liderlighed, c.

Lieferant, m. **-en -en**. Leverandør, c.

Lieferer, m. **-s** pl. ſ. sg. Leverandør, c.

Liefern, v. t. 1. levere; **eine Schlacht —**, levere et Slag; **er ist geliefert**, han er leveret, tabt; v. i. m. ſ. † storknes. — **Lieferung**, f. Levering; Leverance, c.

Liegen, v. i. 2. m. h. ligge; **am Fieber krank —**, ligge syg af Feber; **es liegt mir am Herzen**, det ligger mig paa Hjærte; **es liegt**

an mir, det beror paa mig; **die Schuld liegt nicht an mir**, Skylden ligger ikke hos mig; **es liegt mir viel daran**, det er mig meget magtpaaliggende; **es liegt mir nichts daran**, det er mig ligegyldigt; **daran liegt alles**, alt kommer an derpaa; **es liegt mir im Sinne**, det ligger mig i Hovedet; **auf den Tod** —, ligge for Døden; **Etw. in den Ohren** —, stadig snakke til en om noget; **es liegt in meiner Gewalt**, det staar i min Magt; **über den Büchern** —, hænge over Bøgerne; **das liegt klar vor Augen**, det er indlysende, soleklart; **liegende Habe**, Fordejendom, c. | **Liege-geld**, n. Liggepenge, pl.; **-stunde**, f. Hviletime, c.; **-tag**, m. Liggedag, c.; **-zeit**, f. Liggetid, c.

Liegenschaft, f. **-en**. Fordejendom, c.

Lieger, m. **-s** pl. ſ. sg. Udligger, Handelsfuldmægtig, c.

Lien, f. **-en**. Line, c., Reb, n.

Lienbaum, m. **-es -äume**, Ahorn, c.

Liene, f. **-n**. Slovranke, c. (Clematis).

Lieschgras, n. **-es -e**. Rottehale, c. (Phleum).

Liese, f. **-n**. Spidt, lige Rør, n.; Fedt, n.

Liespfund, n. **-es -e**. Lispund, n.

Lieutenant, m. se **Leutnant**.

Liguster, m. **-s** pl. ſ. sg. Liguster, c.

Lil(c)ren, v. t. 1. liere, forbinde, forene.

Likör, m. **-s -e (-s)** Likør, c.

Lila, m. **-s** pl. ſ. sg. Syren, c.

Lila, adj. lilla.

Lilie, f. **-n**. Lilje, c. | **Lilien-arm**, m. Liljearm, c.; **-blatt**, n. Liljeblad, n.; **-brust**, f., **-busen**, m. Liljebarm, c.; **-förmig**, liljebannet; **-hals**, m. Liljehals, c.; **-hand**, f. Liljehaand, c.; **-haut**, f. liljehvid Hud, c.; **-nacken**, m. Liljehals, c.; **-schulter**, f. liljehvid Skulder, c.; **-stengel**, m. Liljeſtængel, c.; **-weiß**, liljehvid.

Limonade, f. **-n**. Lemonade, c.

Limone, f. **-n**. Lemon, c.

Linde, f. **-n**. Lind, c., Lindetræ, n. | **Lindenallee**, f. Lindealle, c.; **-bast**, m. Lindebast, c.; **-baum**, m. Lindetræ, n.; **-blüte**, f. Lindeblomst, c.; **-holz**, n. Lindeved, n.; **-kohle**, f. Lindekul, n.; **-laube**, f. Lindelysthus, n.; **-öl**, n. Lindeolie, c.; **-rinde**, f. Lindebark, c.; **-same**, m. Lindefrø, n.; **-wald**, m. Lindeskov, c.

Linde, adj. se **gelinde**.

Lindel, m. **-s** pl. ſ. sg. × Linning, c.

Linden, adj. Lindetræs-, af Lindetræ.

Linderer, m. **-s** pl. ſ. sg. en, som lindrer.

Lindern, v. t. 1. linde, lindre; formilde, mildne, lette. — **Linderung**, f. Lindring, Lettelse, Lise, Formildelse, c.

Lindwurm, m. **-es -ürmer**. Lindorm, c.

Lineal, n. **-es -e**. Lineal, c.

Lineament, n. **-es -e**. Lineament, n.

Linguist, m. **-en -en**. Lingvist, Sproglærd, Sprogkyndig, c.

Linie, f. **-n**. Linje, c. | **Linien-blatt**, n. Stregepapir, n.; **-holz**, n. Lineal, c.; **-schiff**, n. Linjeskib, n.; **-truppen**, pl. Linjetropper; **-zieher**, m. Rastral, c.

Linii(e)ren, v. t. 1. linjere.

Liniment, n. **-es -e**. Liniment, n., udvortes Lægemiddel, n., Salve, c.

Link, adj. venstre; **die -e Seite**, den venstre Side; **die -e Hand**, Kejthaanden; **zur -en, -erseits**, til venstre, paa venstre Side; **-er Hand liegen**, ligge til venstre. — **Linkheit**, f. Kejtethed, c.

Linkisch, adj. kejtet.

Links, adv. til venstre; vrang, paa Vrangsiden; — **sein**, være kejthaandet, *tjvehændt; — **schreiben, essen**, skrive, spise med venstre Haand, med Kejten; — **liegen lassen**, ikke tage Hensyn til, ikke bryde sig om; — **sein**, fig. være i Vildfarelse.

Linnen, n. **-s** ub. pl. × linned Garn, Hørgarn, Lærred, n.

Linse, f. **-n**. Linse, c. | **Linsen-feld**, n. Linsemark, c.; **-förmig**, linsedannet; **-glas**, n. Linseglas, n., Linse, c.; **-gericht**, n. Ret Linser, c.; **-suppe**, f. Linsesuppe, c.; **-zähler**, m. Fedtehals, Gnier, c.

Lippe, f. **-n**. Læbe, c.; **sich auf die -n beißen**, bide sig i Læberne; **die -n hängen lassen**, surmule. | **Lipp-fisch**, m. Læbefisk, c. (Labrus). — **Lippen-blume**, f. Læbeblomst, c.; **-blumig**, læbeblomstret; **-buchstabe**, m. Læbebogstav, n.

Liquidation, f. **-en**. Likvidering, Betaling, c.

Liquidi(e)ren, v. t. 1. likvidere.

Lispel, m. **-s** ub. pl. Hvisten, blid Susen. | **Lispel-ton**, m. læspende Tone, c.

Lispeln, m. **-s** pl. ſ. sg. læspende, c.

Lispeln, v. t. 1 og i. m. h. læspe; tale sagte, hvisle, suse, risle, hvisle.

List, f. **-en**. List, Mænke, c., Puds, n. | **Listenreich**, rig paa List, meget listig.

Liste, f. **-n**. Liste, Fortegnelse, c. | **Listenführer**, m. Listeforer, c.; **-führung**, f. Listeforelse, c.; **-wahl**, f. Listevalg, n.

Listig, adj. listig, snedig. — **Listigkeit**, f. Listighed, c.

Litanei, f. **-en**. Litani, n.

Litauer, m. **-s** pl. ſ. sg. Litauer, c.

Litauisch, adj. litauiſt.

Liter, m. **-s** pl. ſ. sg. Liter, c.

Lithograph, m. **-en -en**. Lithograf, c.

Lithographie, f. **-n**. Lithografi, n.

Lit(t)erarisch, adj. litterær.

Lit(t)erat, m. **-en -en**. Literat, c.; akademist dannet Mand, c.

Lit(t)eratur, f. **-en**. Literatur, c. | **Lit(t)eratur-geschichte**, f. Literaturhistorie, c.; **-zeitung**, f. Literaturtidende, c.

Liturgie, f. **-n**. Liturgi, c.

Liturgisch, adj. liturgiſt.

Litze, f. **-n**. Lidse, Snor, c.; Seglgarn, n. |

Litzen-beſatz, m. Lidſebeſætning, c.; **-bruder**, m. Litſenbroder, c.

Livländer, m. **-s** pl. ſ. sg. Liflænder, c.

Livländiſch, adj. liflandſk.

Livree, f. **-n**. Liberi, n.

Lizitation, f. **-en**. Licitation, c.

Liziti(e)ren, v. t. 1. licitere; ſtille til Underbud.

Lob, n. **-es** ub. pl. Ros, Pris, c.; **Eim. ein ſchlechtes — geben**, give en et daarligt Lov, Skudsmaal. | **Lob-begierde**, f. Attraa, Begjærlighed efter Ros; **-begierig**, begjærlig efter Ros; **-gierig**, gridſt paa Ros; **-gedicht**, n., **-geſang**, m. Lovſang, c.; **-hudelei**, f. overdreven Ros, Smigreri, n.; **-hudeler**, m. Smigrer, Spytſlikker, c.; **-hudeln**, v. t. ſmigre; **-lied**, n. Lovſang, Hymne, c.; **-preiſen**, v. t. lovprise; **-preiſung**, f. Lovprisning, c.; **-rede**, f. Lovtale, c.; **-redner**, m. Lovtaler, c.; **-ſingen**, v. i. lovſynge; **-ſpruch**, m. Lovtale, c.; **-ſucht**, f. Roſeſyge, c. — **Lobes-erhebung**, f. Lovtale, c.

Loben, v. t. 1. og i m. h. roſe, berømme, love, prise; × tagere, vurdere; **ich lobe mir mein Dörfchen**, jeg foretrækker min Landsby. | **Lobenswert(ig)**, **-würdig**, rosværdig; **-würdigkeit**, f. Rosværdighed, c.

Lobeſam, **lobeſan**, adj. ‡ rosværdig, prisværdig.

Löblich, adj. rosværdig, prisværdig; **die -e Polizei**, det høitærede Politi. — **Löblichkeit**, f. Rosværdighed, Prisværdighed, c.

Loch, n. **-es -öcher**. (Dim. **Löchlein**, **Löchelchen**, n.) Hul, n.; **ſaufen wie ein —**, drikke ſom en Svamp; **ein — ſtopfen**, ſtoppe et Hul; **ſchwatze mir kein — in den Kopf**, tro ikke, at jeg er ſaa dum; **aus einem andern -e pfeifen**, give Piben en anden Lyd; **auf dem letzten -e pfeifen**, ſynge paa det ſidſte Vers; **Eim. zeigen, wo der Zimmermann das — gemacht hat**, kaſte en paa Døren; **Einen vor's — ſchieben**, ſtille en i Brechen. | **Loch-baum**, m. Grænſetræ, n.; **-eiſen**, n. Pren, c.; **-gans**, f. Graaand, c. (Anas tadorna); **-kuchen**, m. Sten ſom ſættes i Aabningerne i en Smelteovn, c.; **-maſchine**, f. Lokkemaſtine, c.; **-ſäge**, f. Stikſav, c.; **-ſtein**, m. ſe **-kuchen**; Grænſeſten, c.

Löcheln, v. t. 1. bore, gjøre ſmaa Huller.

Lochen, v. t. 1. gjøre Hul igjennem, gjøre Hul i; ſe ogſaa **lachen**, v. t.

Löchericht, **löcherig**, adj. ſom har Huller.

Lock, adj. tam.

Lock, m. **-es -e** (**Locke**, f.) Lokken, c., Lokkefugl, c.; Lokkemiddel, n. | **Lock-aas**, n. Lokkemad, c.; **-ente**, f. Lokkeand, c.; **-flöte**, f. Lokkepibe, c.; **-geſang**, m. Lokkeſang, c.; **-mittel**, n. Lokkemiddel, n.; **-pfeife**, f. Lokkepibe, c.; **-ruf**, m. Lokkeraab, n.; **-ſpeiſe**, f. Lokkemad, c.; **-ſtimme**, f. Lokkerøſt, Lokkeſtemme, c.; **-vogel**, m. Lokkefugl, c.; **-werk**, n. Lokkemiddel, n.; **-wort**, n. lokkende Ord, n.

Locke, f. **-n**. (Dim. **Löckchen**, **Löcklein**, n.) Lok, Haarlok, c. | **Locken-haar**, n. krøllet Haar, n.; **-kopf**, m. Krushoved, n.; **-wickel**, m. Papillot, c.

Löckeln, v. t. 1. krølle, kruſe, lægge i Lokker.

Locken, v. t. 1. lokke; **Einen an ſich —**, lokke en til ſig; **Einen ins Garn —**, lokke en i Fælden; **den Hund vom Ofen —**, lokke Hunden fra Kakkelovnen; fig. være ſnild; krølle, kruſe, lægge i Lokker.

Locker, m. **-s** pl. ſ. sg. en, ſom lokker; × Lokkeraab, n.

Locker, adj. løs, løſelig, tynd, utæt; ødſel, liderlig, løs paa Traaden; letſindig; — **leben**, leve raſt. — **Lockerheit**, f. Løshed, Tyndhed, Utætheb, Letſindighed, c.

Lockerei, f. **-en**. gjentagen Lokken, c.; løsagtigt Levned, n.

Lockerling, m. **-s -e**. løsagtigt Menneſke, n.

Lockern, v. t. 1. m. h. løsne; v. i. m. h. løsnes, leve løsagtig, letſindig. — **Lockerung**, f. Løsning, c.

Lockicht, **lockig**, adj. lokket, krøllet, ſom beſtaar af Lokker.

Lockung, f. **-en**. Tillokkelſe, Friſtelſe, Lokken, c.

Lodder, m. ſe **Lotter**.

Lode, f. **-n**. ungt Skud, n., ung Stamme, c.

Loden, v. i. 1. m. h. ſtyde frem.

Loden, m. **-s** pl. ſ. sg. Vadmel, c. | **Lodenjoppe**, f. Vadmelstrøje, c.; **-rock**, m. Vadmelsfrakke, c.

Loden, adj. af Vadmel, Vadmels-.

Loder, m. **-s** pl. ſ. sg. × Tyr, c.

Loder, n. **-s** pl. ſ. sg. ſtident Vand, n.

Lodern, v. i. 1. m. h. bluſe, flamme, lue, gløde. | **Loder-aſche**, f. Fnugaſte, c.

Laſ, n. **-es -e**. Maal paa tørre Ting; (i Riga) en Vægt paa 100 Pund.

Löffel, m. **-s** pl. ſ. sg. Ske, c.; **einen — Suppe nehmen**, tage en Skefuld Suppe; **den — nicht aus der Hand laſſen**, ikke opgive Regimentet, ikke gaa paa Aftægt; **den — aufſtecken**, dø; **Einen über den — barbieren**, tage en ved Næſen; (Jagt) Harens Øren; Blomſterſkede, c. (Spatha); ‡ Lapſ, c.; Kurmager, c. | **Löffel-bart**, m. Fladeſkjæg, n., Grønſkolding, c.; **-blume**, f. Døvnælde-Tvetand, c. (Lamium album); **-bohrer**, m. Hulbor, n.; **-ente**, f. Skeand, c., Stjoldnæb, n., *Skovland, c. (Anas clypeata); **-förmig**, ſkeformet; **-gans**, f. ſe **-ente**; **-kraut**, n., **-kreſſe**, f. Skeurt, c. (Cochlearia); **-reiher**, m. Skehejre, c. (Platalea); **-ſchale**, f. Skeblad, n.; **-ſpeiſe**, f. Skemad, Sødemad, c.; **-ſtiel**, m. Skeſtaft, n.; **-weiſe**, med Skeer.

Löffelei, f. **-en**. Lefleri, n.

Löffeln, v. i. 1. og t. ſpiſe med Ske; øſe op med Ske; fraadſe; leſle, næbbes.

Löffler, m. **-s** pl. ſ. sg. Lefler, Leflebroder, c.

Log, m (n.) **-es -e**. Log, c. | **Log-buch**, n. Logbog, c.; **-glas**, n. Logglas, n.; **-holz**, n.

Logflynder, c.; **-leine**, f. Logline, c.; **-rolle**, f. Logrulle, c.; **-ſchiffchen**, n. ſe **-holz**.

Logarithm, m. **-en -en**. Logarithmus, c. | **Logarithmen-tafel**, f. Logarithmetabel, c.

Loge, f. **-n**. Loge; Frimurerloge, c. | **Logen-arbeit**, f. Logearbejde, n.; **-billet**, n. Logebillet, c.; **-bruder**, m. Frimurerbroder, c.; **-zeichen**, n. Logetegn, n.

Logen, v. i. 1. m. h. logge.

Logi(e)ren, v. i. 1. m. h. logere, bo, bo til Leje.

Logik, f. ub. pl. Logik, c.

Logiſch, adj. logiſk.

Loh, m. (n.) **-s** -e. † Kratſkov, Lund, c.

Loh, f. (m. n.) **-en**. × Morads, ſumpig Egn, fugtig Egn; Tørvemoſe, c.

Loh, adj. flammende, blussende; **die -e Flamme**, den klare Flamme.

Loh, Lohe, f. (m. n.) **-n**. Bark, Garverbark, c. | **Loh-ballen**, m. Barkkorv, Barkkage, c.; **-beet**, n. Dribbed, n.; **-blüte**, f. Troldſmør, n. (Æthalium septicum); **-brühe**, f. Barklud, c.; **-farbe**, f. rødbrun Farve, Barkfarve, c.; **-fink**, m. Rødfinke, c.; **-gar**, garvet med Bark; **-gerber**, m. Garver, c.; **-gerberei**, f. Garveri, n.; **-grube**, f. Garverkule, c.; **-kaſten**, m. Barkkaſſe, c.; **-kuchen**, m. ſe **-ballen**; **-mühle**, f. Barkmølle, c.

Lohe, f. (m.) **-n**. Flamme, Lue, c.; fig. heftig Lidenſkab. | **Loh-feuer**, n. klar Flamme, blussende Ild, c.

Lohen, v. t. 1. barke, tilberede, bejtſe med Bark; v. i. m. h. flamme, lue, brænde i Lue.

Lohen, Löhen, m. **-s** pl. ſ. sg. Garver, c.

Lohme, f. ſe **Lumme**.

Lohn, m. (n.) **-es -öhne**. Løn, Belønning, Betaling, Sold, Tyendeløn, c.; **in jemandes — ſtehen**, ſtaa i eens Brød. | **Lohn-arbeit**, f. Daglejerarbejde, n.; **-arbeiter**, m. Daglejer, c.; **-diener**, m. Lejetjener, c.; **-kutſche**, f. Hyrekarret, Hyrevogn, c.; **-kutſcher**, m. Hyrekuſk, c.; **-lakai**, m. ſe **-diener**; **-tag**, m. Lønningsdag, c.

Lohnen, v. i. 1. m. h. og t. lønne; **Eins mit Undank** —, lønne en med Utak; **ſo lohnſt du meiner Liebe**, ſaaledes lønner du min Kjærlighed; **das Geſinde** —, betale Tyendet Løn; **es lohnt ſich nicht**, det lønner ſig ikke; **es lohnt die Mühe nicht, es lohnt ſich der Mühe nicht**, det er ikke Umagen værd.

Löhnen, v. t. 1. lønne, betale Løn, Sold til.

Löhner, m. **-s** pl. ſ. sg. Belønner, c.

Löhner, m. **-s** pl. ſ. sg. Daglejer, c.

Löhnung, f. **-en**. Lønning, Sold, c. | **Löhnungs-tag**, m. Lønningsdag, c.

Lokal, n. **-es -e**. Lokale, n., Lejlighed, c.

Lokaliſi(e)ren, v. t. 1. lokaliſere.

Lokalität, f. **-en**. Lokalitet, c.

Lokomobile, f. **-n**. Lokomobil, n.

Lokomotive, f. **-n**. Lokomotiv, n. | **Lokomotiv(en)-bahn**, f. Dampſporvej, c.; **-führer**, m. Lokomotivfører, c.

Lolch, m. **-s** ub. pl. Rajgræs, n. (Lolium).

Lombard, m. **-es -e**. Aſſiſtenshus, n. | **Lombard-ſchein**, m. Aſſiſtenshusſeddel, c.

Lombarde, m. **-n -n**. Lombarder, c.

Lombardei, f. Lombardiet.

Lombardiſch, adj. lombardiſk.

Lomber, n. **-s** ub. pl. Lomber, c. (l'hombre).

Lombe. Lumme, f. ſe **Lumme**.

Longobarde, m. **-n -n**. Longobarder, c.

Longobardiſch, adj. longobardiſk.

Loos, n. ſe **Los**.

Looſen, v. i. ſe **loſen**.

Looſe, m. ſe **Loſe**.

Lör, f. (m. n.) **-en**. † Rem paa en Ridderruſtning, c.

Lorbeer, m. **-s -n**. Laurbær, n. | **Lorbeer-baum**, m. Laurbærtræ, n.; **-blatt**, n. Laurbærblad, n.; **-hain**, m. Laurbærlund, c.; **-kranz**, m. Laurbærkrans, c.; **-krone**, f. Laurbærkrone, c.; **-öl**, n. Laurbærolie, c.; **-roſe**, f. Nerie, c. (Nerium Oleander); **-wald**, m. Laurbærſkov, c.; **-zweig**, m. Laurbærgren, c.

Lorbeere, f. **-n**. Laurbær, n., Laurbærtræets Frugt.

Lorch, m. ſe **Lurch**.

Lord, m. **-s -s**. Lord, c.

Lören, v. i. 1. m. h. † hyle, ſkrige.

Lorgnette, f. **-n**. Lorgnet, c.

Lorke, f. **-n**. baarlig Drik, c., Pøjt, n.

Los, n. **-es -e**. (Dim. **Löschen, Löslein**, n.) Lod, n.; Lodſeddel, c.; Del, Part, c.; fig. Lod, n., Skæbne, c.; **das — über etw. werfen**, kaſte Lod om noget; **ein — ziehen**, trække et Lod; **das große — gewinnen**, vinde det ſtore Lod. | **Los-topf**, m. Lykkepotte, c.

Los, adj. løs, fri, ikke faſt; **Einen — geben**, lade en løs, fri; **jetzt bin ich ſeiner (ihn, von ihm)** —, nu er jeg af med ham; **mein Geld bin ich** —, jeg er af med mine Penge; **der Teufel iſt** —, Fanden er løs; **es iſt etwas** —, der er noget paa Færde; **was iſt** —, hvad er der paa Færde; **nun geht's** —, nu begynder det, nu gaar det løs; **es iſt mit ihm nicht viel** —, han er kun ubetydelig; **etw.** — **kriegen**, × faſte, begribe, forſtaa noget.

Losarbeiten, v. t. 1. arbejde løs, løſe, løsne.

Losbar, adj. hvad der kan løſes, opløſelig.

Losbekommen, v. t. 2. faa løs.

Losbinden, v. t. 2. løsne.

Losbitten, v. t. 2. bede en fri.

Losbrechen, v. i. 2. m. ſ. bryde løs; v. t. løsbryde, bryde af, brække af.

Losbrennen, v. t. 1. (**braunte, gebrannt**) affyre, fyre, løsne.

Losbrot, n. **-es** ub. pl. let Hvedebrød, n.

Löſchbar, adj. til at ſlukke, ſlukkelig.

Löſche, f. **-n**. Svalekar, n.; Kulſtøv, n.; Hammerſtøl, n.; Slags Flodſtik, n.

Löschen, v. t. 1. slukke; læske; svale; losse; **das Feuer** —, slukke Ilden; **Kalk** —, læsse Kalk; **glühendes Eisen** —, svale, afkole gloende Jærn; **den Durst** —, slukke Tørsten; **die Rache** —, tilfredsstille sin Hævn; **einen Posten im Buche** —, udslette, udstrege en Post i Bogen; **ein Schiff** —, losse et Skib; v. i. 2. m. s. † slukkes. | **Lösch-anstalt**, f. Slukningsanstalt, c., **Brandvæsen**, n.; **-bank**, f. Læskekar, Kalktrug, n.; **-blatt**, n. Klatpapir, Trækpapir, n.; **-eimer**, m. Brandspand, c.; **-faß**, n. Brandtønde, c.; **-geld**, n. Losepenge, pl.; **-gerät(h)**, n. Slukkeredskab, n.; **-horn**, n. Slukkehorn, n.; **-mannschaft**, f. Brandfolk, pl.; **-papier**, n. se **-blatt**; **-platz**, m. Losseplads, c.; **-waſſer**, n. Vand til at slukke, at læsse med, n.; **-wedel**, m. Stænkekost, c.

Löſcher, m. **-s** pl. ſ. sg. Slukkehorn, n.

Losdonnern, v. i. 1. m. h. tordne løs, buldre løs.

Losdrehen, v. t. 1. dreje løs, vride løs.

Losdrücken, v. t. 1. og i. m. h. trykke løs, affyre, løsne.

Löſe, adj. løs, ikke fast; slattet; let; **-s Geld**, fig. falske Penge; fig. løsagtig, letfærdig, løs paa Traaden; flem, ond; ryggesløs; **ein -er Vogel**, en stor Skjælm; **ein -es Mädchen**, en skjælmsk Pige, en letfærdig Pige; **ein -es Maul**, en flem Kjæft.

Löſe, f. **-n**. † Opsigelse af Kapital, c.

Losen, v. i. 1. m. h. kaste Lod, afgjøre ved Lod; trække Lod; **sich frei** —, trække sig fri; × lytte, lure, høre. — **Losung**, f. Lodkastning, c.

Löſen, v. t. 1. løse, løsne; opløse; udløse, ubfri; **einen Knoten** —, løse en Knude; **sich** —, opløses, løsne sig; **eine Aufgabe** —, løse en Opgave; **ein Rätſel** —, løse, gætte en Gaade; **ein Pfand** —, indløse et Pant; **ſein Verſprechen** —, opfylde sit Løfte; **die Kanonen** —, affyre Kanonerne; **ſich mit Geld** —, kjøbe sig fri; **Geld** —, tage Penge ind; **Prügel** —, faa Brygl; v. r. (Jagt.) lade Skarnet falde. | **Löſe-geld**, n. Løsepenge, pl.; **-mittel**, n. bløbgjørende Middel, n.; **-ſchlüſſel**, m. Løsensgle, c.

Losfahren, v. i. 2. m. ſ. fare løs; springe løs; v. t. kjøre løs.

Losgeben, v. t. 2. løsgive, frigive, løslade. — **Losgebung**, f. Løsladelse, Frigivelse, c.

Losgebundenheit, f. ub. pl. Frihed, Overgivenhed, c.

Losgehen, v. i. 2. m. ſ. gaa løs; gaa af; begynde; **der Schuß ging los**, Skuddet gik af; **nun geht's los**, nu gaar det løs, nu begynder det.

Losgürten, v. t. 1. løsne et Bælte, løsne en Gjord, spænde af.

Loshauen, v. t. 2. og i. m. h. hugge løs.

Loshelfen, v. i. 2. m. h. hjælpe en fri.

Loskauf, m. **-es -äufe**. Løskjøbelse, Frikjøbelse, c.

Loskaufen, v. t. 1. løskjøbe, frikjøbe. — **Loskaufung**, f. se **Loskauf**.

Losketten, v. t. 1. løse fra Lænke, losgjøre, løslade.

Loskommen, v. i. 2. m. ſ. komme løs.

Loskoppeln, v. t. 1. løskoble.

Loslaſſen, v. t. 2. løslade; **laß mich los**, sliv mig! — **Loslaſſung**, f. Løsladelse, c.

Loslegen, v. i. 1. m. h. begynde.

Losmachen, v. t. 1. gjøre løs, løse, løsne; **Einen** —, befri en. — **Losmachung**, f. Løsning, Befrielse, c.

Losplatzen, v. i. 1. m. ſ. springe løs, bryde ud; briste ud.

Losreißen, v. i. 2. m. ſ. rives løs; v. t. løsne, rive løs, befri. — **Losreißung**, f. Løsrivelse, c.

Lossagen, v. t. 1. sige fri; **ſich von etw.** —, løssige sig fra, forsage noget. — **Lossagung**, f. Frasigelse, Forsagelse, Renoncering, c.

Losſchießen, v. t. 2. og i. m. h. skyde løs; **ein Gewehr** —, afskyde et Gevær.

Losſchlagen, v. t. 2. slaa af, løsne ved at slaa; **eine Ware** —, sælge en Vare til enhver Pris; v. i. m. h. slaa løs.

Losſchnallen, v. t. 1. spænde løs.

Losſchneiden, v. t. 2. løskære, skære løs.

Losſchnüren, v. t. 1. løsne ved at snøre op.

Losſchwören, v. r. 2. sværge sig fri.

Losſpannen, v. t. 1. spænde fra, spænde ned.

Losſprechen, v. t. 2. frikjende, frifinde, fritage. — **Losſprechung**, f. Frikjendelse, Frifindelse, c.

Losſpringen, v. i. 2. m. ſ. springe løs.

Losſpülen, v. t. 1. løsne ved at skylle.

Losſtürmen, v. i. 1. m. ſ. storme, styrte løs paa.

Losſtürzen, v. i. 1. m. ſ. styrte løs paa.

Lostrennen, v. t. 1. adstille; sprætte løs, sprætte fra. — **Lostrennung**, f. Adstillelse; Opsprætning, c.

Losung, f. **-en**. Afgift; Andel, Part; Indtægt; Pengekasse, c.; Lodkastning, c.; Mærke, Tegn, Kjendemærke; Kjendingsord, Løsen, Feltraab, n., Parol, c.; Vildtes Skarn, n.

Löſung, f. **-en**. Løsning, Opløsning, Udløsning; Indløsning, c.; Løsepenge, pl.

Loswickeln, v. t. 1. vikle løs, vikle ud af.

Loswinden, v. t. 2. sno løs, sno ud af.

Loszielen, v. t. 2. løsne ved at trække; v. i. m. h. **auf einen** —, fig. trække løs paa en, sjælde Huden fuld.

Lot(h), n. **-es -e**. Lod, Blylod, n.; Bly, n.; Kugle, Kanonkugle, Flintekugle, c.; Lod, n., Lødighed, c.; Slaglod, n. | **Lot(h)-leine**, f. Lodline, c.; **-recht**, lodret; **-weiſe**, lodvis.

Löt(h)e, f. **-n**. Lodning, c.; Slaglod, n.

Lot(h)en, v. i. 1. m. h. lodde, maale med et Lod; × **dieſe Sache lot(h)et**, vejer flere Lod.

Löt(h)en, v. t. 1. lodde, sammenlodde. | **Löt(h)**, **Lot(h)-feuer**, n. Loddeild, c.; **-fuge**, f. Loddet

Steb, n.; **-kolben**, m. Loddebolt, c.; **-lampe**, f. Loddelampe, c.; **-pfanne**, f. Loddepande, c.; **-rohr**, n. Lodderør, n.

Löt(h)ig, adj. lødig; **-es Silber**, sexlenlødigt, ublandet Sølv.

Löt(h)ung, f. **-en**. Lødning, c.

Lotse, m. **-n -n**. Lods, c. | **Lotsen-boot**, n. Lodsbaad, c.; **-dienſt**, m. Lodstjeneſte, c.; **-flagge**, f. Lodsflag, n.; **-gebühr**, f., **-geld**, n. Lodspenge, pl., Lodshyre, c.; **-weſen**, n. Lodsvæſen, n.

Lotter, m. **-s** pl. ſ. sg. Landſtryger, Vagabond; Pjalt, Dagdriver, c. | **Lotter-bube**, m. ſe **Lotter**; **-geſindel**, n. Landſtrygerpak, n.; **-knecht**, m. ſe **Lotter**.

Lotterei, f. **-en**. Driveri, Pjalteri, n.; Skjødesløshed, c., Dovenſkab, n.

Lotterie, f. **-n**. Lotteri, n. | **Lotterie-anleihe**, f. Lotterilaan, n.; **-billet**, n. Lotteriſeddel, c.; **-gewinn**, m. Lotterigevinſt, c.; **-kollekte**, f. Lotterikollektion, c.; **-kollekteur**, m. Lotterikollektør, c.; **-los**, n. Lotteriſeddel, c.; **-ſpiel**, n. Lotteriſpil, n.; **-ſpieler**, m. Lotteriſpiller, c.; **-ziehung**, f. Lotteritrækning, c.

Lotterig, adj. ſlatten, ſkjødesløs, uordentlig, driveragtig, landſtrygeragtig.

Lottern, v. i. 1. m. h. drive omkring, være ſkjødesløs, uordentlig, doven. | **Lotter-bank**, f., **-bett**, n. Løjbænk, c.; **-hoſe**, f. Pludderbuxer, pl.; **-leben**, n. Driverliv, n.

Lotto, n. **-s -s**. Tallotteri, n.

Lotusblume, f. **-n**. Lotusblomſt, c.

Louisdor, m. **-s -e**. Louisdor, c.

Löwe, m. **-n -n**. Løve, c.; Løven (Himmelteqnet). | **Löwen-bändiger**, m. Løvetæmmer, c.; **-grube**, f. Løvekule, c.; **-haut**, f. Løvehud, c.; **-herz**, n. Løvehjærte, n.; **-herzig**, modig ſom en Løve; **-jagd**, f. Løvejagt, c.; **-jäger**, m. Løvejæger, c.; **-klaue**, f. Løvekło, c.; **-kopf**, m. Løvehoved, n.; **-kraft**, f. Løvekraft, c.; **-kühn**, dristig ſom en Løve; **-mähne**, Løvemanke, c.; **-maul**, n. Torſtemund, c. (Linaria vulgaris); **-mut(h)**, m. Løvemod, n.; **-ſchwanz**, m. Løvehale, c.; **-tatze**, f. Løvekło, c.; **-wärter**, m. Dyretæmmer, c.; **-zahn**, m. Løvetand, c. (Leontodon taraxacum).

Löwenhaft, adj. ſom en Løve, modig, tapper. — **Löwenhaftigkeit**, f. Løvemod, n.

Löwin, f. **-nen**. Løvinde, c.; † Løvine, c.

Loyal, adj. loyal.

Loyalität, f. ub. pl. Loyalitet, c.

Lucerne, f. **-n**. Sneglebælg, c. (Medicago).

Luchs, m. **-es -e (-üchſe)**. Los, *Gaupe, c. | **Luchs-auge**, n. Løsøje, n.; **-balg**, m. Skind af en Los, n.; **-katze**, f. Los, Løsekat, c.

Luchſen, v. i. 1. m. h. lure ſom en Los, være en Lur.

Luchſin, f. **-nen**. Hunlos, c.

Lücke, f. **-n**. Hul, n., Aabning, c., Skaar, n., Mangel; × Løkke, c.; Indbelukke, n.; indbegnet Mark. | **Lücken-büßer**, m. Fyldekalk, c.; **-los**, uden Huller; **-voll**, hullet.

Lückenhaft, adj. hullet, ufuldſtændig, mangelfuld. — **Lückenhaftigkeit**, f. Ufuldſtændighed, Mangelfuldhed, c.

Lückig, adj. ſe **lückenhaft**.

Ludel, f. **-n**. Tændrør, n.; × Patteflaſke, c.

Ludeln, v. i. 1. m. h. patte.

Luder, n. **-s** pl. ſ. sg. Heſtekjød; Aadſel, n.; Lokkemad, c.; Fylderi, liderligt Levnet, n., Udſlejelſer, pl.; liderlig Perſon, c., Hore, Luder, c.; (i Spøg) Aſen, Kræ, n. | **Luder-hütte**, f. Skydehytte, c.; **-leben**, n. liderligt Levneb, n.; **-platz**, m. Lokkerlads, c.

Luderhaft, adj. aadſelagtig, liderlig, udſlejende.

Lüderjan, m. ſe **Liederjan**.

Lüderlich, adj. ſe **liederlich**.

Ludern, v. i. 1. m. h. være liderlig, leve i Sus og Dus; v. t. lægge Lokkemad for. — **Luderung**, f. Lokken med Lokkemad, c.

Luf, f. ſe **Luv**.

Luft, f. **-üfte**. (Dim. **Lüftchen**, **Lüftlein**, n.) Luft, Luftning, c.; **drohende —**, truende Luft (til Søs); **Einen an die — ſetzen**, kaſſe en paa Døren; **— einziehen**, drage Vejret, aande; **— ſchöpfen**, trække Vejret; **ſich — ſchaffen, machen**, ſtaffe ſig Luft; **einen Streich in die — führen**, gjøre et Slag i Luften; **in die — reden**, tale hen i Vind og Vejr; **etw. aus der — greifen**, gribe noget ud af Luften; **es liegt, ſchwebt in der —**, det ligger i Luften; **die — iſt rein**, Luften er ren; × Pebermyntesnaps, c. | **Luft-art**, f. Luftart, c.; **-bad**, n. Luftbad, n.; **-ball**, **-ballon**, m. Luftballon, c.; **-behälter**, m. Luftbeholder, c.; **-beſchaffenheit**, f. Luftens Beſtaffenhed, c.; **-beſtändig**, ſom modſtaar Luftens Indvirkning; **-bild**, n. Luftbillede, Luftſyn, n.; **-blaſe**, f. Luftblære, c.; **-dicht**, lufttæt; **-dichtheit**, f. Lufttætheb, c.; **-druck**, m. Luftryk, n.; **-erneuerung**, f. Luftfornyelſe, c.; **-erſcheinung**, f. Luftſyn, Fænomen, n.; **-fahrer**, m. Luftſkipper, c.; **-fahrt**, f. Luftſejlads, c.; **-fang**, m. Trækhul, n., Ventil, c.; **-förmig**, luftformig; **-gang**, m. Lufttrør, n.; **-gebäude**, n. Luftkaſtel, n.; **-gebilde**, n. Luftſyn, n.; **-gefäß**, n. Luftkar, n.; **-gefieder**, n. Fuglene, pl.; **-gefilde**, n., **-gegend**, f. Luftegn, Himmelegn, Region, c.; **-geiſt**, m. Luftaand, c.; **-geſicht**, n. Luftſyn, n.; **-hahn**, m. Ventil, c.; **-hauch**, m. Luftpuſt, n.; **-kiſſen**, n. Luftpude, c.; **-klappe**, f. Ventil, c.; **-kreis**, m. Luftkreds, Atmosfære, c.; **-kunde**, f. Lære om Luften, c.; **-leer**, lufttom; **-loch**, n. Luftbul, n.; **-malz**, n. bindtørret Malt, c.; **-mantel**, m. Væg omkring en Ovn, c.; **-meer**, n. Lufthav, n.; **-meſſer**, m. Luftmaaler, c.; **-meſſung**, f. Luftmaaling, c.; **-pumpe**, f. Luftpumpe, c.; **-raum**, m. Luftrum, n.; **-reich**, n. Luftens Rige, n.; **-reinigung**, f. Luftrenſelſe, c.; **-röhre**, f. Lufttrør, n.; **-ſchacht**, m. Luftbrønd, c.;

-scheibe, f. Trækrude, c.; **-schicht**, f. Luftlag, n.; **-schiff**, n. Luftskib, n.; **-schiffer**, m. Luftskipper, Aeronaut, c.; **-schiffahrt**, f. Luftseilads, c.; **-schloß**, n. Luftkastel, n.; **-spiegelung**, f. Luftspejling. *Hildring, c., Fata morgana; **-springer**, m. Luftspringer, c.; **-sprung**, m. Luftspring, n.; **-stein**, m. Aerolith, c.; **-stoß**, m. Luftning, c.; Vindstød, n.; **-streich**, m. Slag i Luften, n.; **-strich**, m. Luftstrøg, n.; **-strom**, m. Luftstrøm, c.; **-trocken**, vindtørret, tørret i Luften; **-veränderung**, f. Luftforandring, c.; **-wasser**, n. Luftvand, n.; **-wurzel**, f. Luftrod, c.; **-zeichen**, n. se **-erscheinung**; **-zieher**, m. Ventilator, c.; **-zug**, m. Lufttræk, n.; **-zutritt**, m. Luftens Adgang, c.

Lüften, v. t. 1. lufte, udlufte, sætte i frist Luft, forskaffe frist Luft; **den Hut** —, løfte paa Hatten; **den Schleier** —, løfte Sløret. — **Lüftung**, f. Luftning, c.

Luftig, adj. luftig; fig. letsindig; upaalidelig. — **Luftigkeit**, f. Luftighed, c.

Lug, m. **-es** ub. pl. Løgn, c.; — **und Trug**, Løgn og Bedrageri. | **Lug-gespinst**, **-gewebe**, n. Bæv af Løgn, c.

Lüge, f. **-n**. Løgn, c.; **Einen -n strafen**, sigte en for Løgn. | **Lügen-fürst**, m. Løgnens Fyrste, c.; **-geist**, m. Løgnens Aand, c.; **-gespinst**, **-gewebe**, n. Bæv af Løgn, c.; **-maul**, n. Løgnehals, c.

Lügen, v. i. 2. m. h. og t. lyve; **er lügt wie gedruckt**, han lyver som en Avis; **Eim.** —, lyve for en; **Eim. Freundschaft** —, hytle Venskab for en.

Lugen, v. i. 1. m. h. se, spejde, lige, lure. | **Lug-aus**, i. — — **halten**, holde Udkig; **-insland**, m. Vagttaarn, n.; Udkigsvarde, c.

Lügenhaft, adj. usandfærdig, løgnagtig. — **Lügenhaftigkeit**, f. Løgnagtighed, c.

Lugger, m. **-s** pl. s. sg. Lugger, c. | **Luggersegel**, n. Luggersejl, n.

Lügner, m. **-s** pl. s. sg. Løgner, c.

Lügnerin, f. **-nen** Løgnerske, c.

Lügnerisch, adj. løgnagtig.

Lugsen, v. i. se **luchsen**.

Lühen, v. t. 1. × fylle. | **Lüh-wasser**, n. Skyllevand, n.

Lule, f. **-n**. Luge, Lem, Falddør, c.

Lukrativ, adj. lukrativ, fordelagtig, indbringende.

Lukullisch, adj. lukullisk, overdaadig, yppig.

Lulei, m. **-es -e**. × Lediggænger, c.

Lullen, v. t. 1. og i. m. h. lulle, nynne; **in Schlaf** —, synge i Søvn.

Lume, f. **-n**. Pyt; Vaage, c.

Lumme, f. **-n**. Lom, c. (Colymbus septentrionalis).

Lümmel, m. **-s** pl. s. sg. Lømmel, c.

Lümmelhaft, adj. lømmelagtig. — **Lümmelhaftigkeit**, f. Lømmelagtighed, c.

Lump, m. **-en -en**. (Dim. **Lümpchen**, **Lümplein**, n.) Pjalt, Las, Lap, Klud, c., daarligt, forsidt Klædningsstykke; Prakker, Pjalt, Stodder, lumpen Karl, *Fille, c.; Kvabso, Stensuger, c. (Cyclopterus Lumpus). | **Lumpen-ding**, n. Lapperi, Ubetydelighed, c.; **-frau**, f. Kludesamlerske, c.; **-geld**, n. lumpne Penge, pl.; **-gesindel**, n. Rakkerpak, n.; **-handel**, m. Kludehandel, c.; daarlig Handel; **-händler**, m. Kludehandler, c.; **-hund**, m. fig. lumpen Karl, c.; **-kerl**, m. lumpen Karl, Pjalt, Prakker, *Fillesant, c.; **-pack**, n. Rakkerpak, n.; **-sammler**, m. Kludesamler, c.; **-volk**, n. Rakkerpak, n.; **-wirt(h)schaft**, f. Elendighed, Usselhed, Usseldom, c.; **-zucker**, m. Lumpensukker, n.

Lumpen, v. t. 1. behandle en som Stodder; ringeagte, nedsætte; **sich nicht — lassen**, ikke lade sig lumpe.

Lumpen, m. **-s** pl. s. sg. Pjalt, Las, Klud, c.

Lumpenschaft, f. ub. pl. Usselhed, Elendighed, c.

Lumperei, f. **-en**. Lumperi, n., Usselhed, c., Bagatel, c.

Lumpicht, **lumpig**, adj. laset, pjaltet, lurvet, fig. lumpen, elendig. — **Lumpigkeit**, f. Pjaltethed, c.; fig. Lumpenhed, c.

Lünel, m. **-s** ub. pl. Muskatnin, c.

Lunette, f. **-n**. Lynet, c.

Lunge, f. **-n**. Lunge, c.; **aus voller — schreien**, skrige af fuld Hals. | **Lungen-aber**, f. Lungeaare, c.; **-blase**, f. Lungeblære, c.; **-entzündung**, f. Lungebetændelse, c.; **-faul**, som har Skade i Lungen, med en bedærvet Lunge; **-fieber**, n. Lungefeber, c.; **-flechte**, f. se **-moos**; **-flügel**, m. Lungeblad, n.; **-geschwür**, n. Lungebyld, c.; **-kraut**, brystsyg; **-krankheit**, f. Lungesygdom, Brystsyge, c.; **-lappen**, m. Lungelap, c.; **-moos**, n. islandsk Mos, n.; **-naus**, n. Lungemos, c.; **-seuche**, f. Lungesyge, c.; **-sucht**, f. Lungesyge, Svindsot, c.; **-süchtig**, lungesyg.

Lungerer, m. **-s** pl. s. sg. Driver, c.

Lungern, v. i. 1. m. s. dovne, drive; m. h. **nach etw.** —, være lysten efter. | **Lunger-leben**, n. Driverliv, n.

Lünse, f. **-n**. Lundstikke, c.

Lunte, f. **-n**. Lunte, c.; **die — riechen**, lugte Lunten; (Jagt.) Rævens, Ulvens Hale. | **Lunten-gewehr**, n. Luntebøsse, c.

Lunze, f. (Jagt.) se **Lunge**.

Lupe, f. **-n**. Lupe, c., Forstørrelsesglas, n.

Lüpfen, **lupfen**, v. t. 1. løfte, løfte, hæve lidt i Vejret.

Lupine, f. **-n**. Lupin, c.

Luppe, f. **-n**. stort Stykke smeltet Jærn; × Bundt Hø; × Hunhund, Tæve, c.

Lurch, m. **-es -e**. Skrubtudse, c.; Padde, c.

Lurk, adj. fejtet, kejthaandet, *tjevhændt.

Luft, f. **-üfte**. (Dim. **Lüftchen**, **Lüftlein**, n.) Lyst, Glæde, Fornøjelse, c.; Attraa, Begjærlighed, Drift, c.; **das war eine** —, det var en Fornøjelse; **seine — an etw. haben**, **finden**,

finde ſin Glæde i noget; — **haben zu etw.** have Lyſt til noget; **wie du — haſt**, efter Behag; **böſe Lüſte**, onde Lyſter; **ſeine — büßen**, tilfredsſtille ſin Lyſt. | **Luſt-boot**, n. Lyſtbaad, c.; **-birne**, f. Skioge, c.; **-fahrt**, f. Lyſtfart, Lyſtſejlads, c.; **-feuer**, n. Fyrværkeri, n.; **-gang**, m. Allé, c.; **-garten**, m. Lyſthave, c.; **-gärtner**, m. Blomſtergartner, c.; **-gelag**, n. Lyſtigt Lag, n.; **-hain**, m. ſe **-wald**; **-haus**, n. Lyſthus, n.; **-kugel**, f. Lyſtkugle, c. (i Fyrværkeri); **-lager**, n. Lyſtleir, c.; **-ort**, m. Lyſtſted, n.; **-reiſe**, f. Lyſtreiſe, c.; **-ritt**, m. Ridetur, c.; **-ſchiff**, n. Lyſtfartøj, n.; **-ſchloß**, n. Lyſtſlot, n.; **-ſeuche**, f. veneriſk Syge; **-ſpiel**, n. Lyſtſpil, n.; **-ſtück**, n. Blomſterparti i en Have; **-wald**, m. Lyſtſkov, c.; **-wandeln**, **-wallen**, v. i. m. h. ſvadſere; **-weg**, m. Spadſerevej, c.

Luſtbar, adj. † behagelig, fornøjelig. — **Luſtbarkeit**, f. Fornøjelſe, Forlyſtelſe, Lyſtighed, c.

Luſteln, v. i. 1. m. h. have Lyſt, være lyſten.

Luſten, m. ſe **Luſt**.

Lüſten, v. imp. ſe **lüſten**.

Lüſten, v. i. 1. m. h. lyſte, have Lyſt til, attraa; **mich** († **mir**) **lüſtet zu tanzen**, jeg har Lyſt til at danſe; **ich lüſte nach etw.**, jeg har Lyſt til noget, attraar noget.

Lüſtern, v. i. 1. m. h. være lyſten efter, føle en heftig Lyſt, attraa; **er lüſtert, ihm lüſtert danach**, han er lyſten derefter; **es lüſtert mir** († **mich**) **nach dieſer Speiſe**, jeg har Lyſt til denne Ret; (til Søs) lyſtre; **das Schiff lüſtert aufs Steuer**, Skibet lyſtrer Roret.

Lüſtern, adj. lyſten, begjærlig. — **Lüſternheit**, f. Lyſtenhed, Begjærlighed, c.

Luſtig, adj. lyſtig; glad; ſvøgefuld, munter; † luſten; † yndig, behagelig; **da geht's — her**, der gaar det lyſtig til; **die -e Perſon**, Harlekin, c.; **der -e Rat**, Hofnarren. | **Luſtig-macher**, m. Nar, Svøgefugl, c.

Luſtigkeit, f. **-en**. Lyſtighed, c.

Lüſtling, m. **-s -e**. Vellyſtning, c.

Luſtſam, adj. † yndig, behagelig.

Lutheraner, m. **-s** pl. ſ. sg. Lutheraner, c.

Lutheriſch, adj. lutherſk.

Luthertum, n. **-s** ub. pl. den lutherſke Lære; Lutherdom, c.

Lutſchen, v. i. 1. m. h. ſutte, patte. | **Lutſchbeutel**, m. Sut, c.

Lutter, m. **-s** pl. ſ. sg. Fordraaber, pl.

Luv, f. ub. pl. Luv, Luvart, c. | **Luv-ſeite**, f. Luvart, c.; **-wärts**, til Luvart.

Lux, m. ſe **Luchs**.

Luxuriös, adj. ødſel.

Luxus, m. ub. pl. Luxus, c. | **Luxus-artikel**, m. Luxusartikel, c.

Lyceum, n. **-s -ceen**. Lyceum, n., Latinſkole, c.

Lydier, m. **-s** pl. ſ. sg. Lydier, c.

Lydiſch, adj. lydiſk.

Lymphe, f. ub. pl. Lymfe, c. | **Lymphendrüſe**, f. Lymfekjertel, c.

Lyra, f. **-ren**. Lyre, c.

Lyrik, f. ub. pl. Lyrik, c.

Lyriker, m. **-s** pl. ſ. sg. Lyriker, c.

Lyriſch, adj. lyriſk.

M.

Maal, n. ſe **Mal**.

Maalbrief, m. **-es -e**. Maalebreb, n. (til Søs).

Maat, m. **-es -e**. Mat, c. (til Søs).

Maatſchaft, f. **-en**. Selſtab, n., Forening, c.; Skibsmandſtab, n.

Macedonier, m. **-s** pl. ſ. sg. Macedonier, c.

Macedoniſch, adj. macedoniſk.

Machbar, adj. gjørlig.

Mache, f. ub. pl. Arbejde, n.; **in der — ſein**, være i Arbejde; fig. **Einen in die — nehmen, in der — haben**, tage en i Skole.

Machen, v. t. 1. gjøre, forfærdige, lave; **Kaffee —**, lave Kaffe; **Schuhe, Tiſche —**, lave Sko, Borde; **ſchöne Verſe —**, lave ſmukke Vers; **Ein. Ehre, Schande —**, gjøre en Ære, Skam; **Ein. ſchlafloſe Nächte —**, volde en ſovnløſe Nætter; **ſich ein Vergnügen —**, gjøre ſig en Fornøjelſe; **das Bett —**, rede Sengen; **das Haar —**, flette Haaret; **das macht 12 Groſchen**, det udgjør, beløber ſig til 12 Groſchen; **das macht viel**, det gjør meget; **das macht**, det kommer deraf, det hidrører derfra; **Kleider — Leute**, Klæder ſkabe Folk; **ſie macht die Sprüde**, hun agerer ſnerpet; **den Führer —**, agere, ſpille Fører; **das macht böſes Blut**, det ſætter ondt Blod; **Frieden —**, ſlutte Freb; **viel Geld —**, tjene mange Penge; **ſich Luft —**, ſtaffe ſig Luft; **ein Schläfchen —**, faa ſig en Lur; **ich mache mir ein Vergnügen daraus**, jeg anſer det ſor en Fornøjelſe; **ich mache mir nichts daraus**, det bryder jeg mig ikke om; **was — Sie**, hvad beſtiller De, hvorledes har De det; **ich weiß nicht, was ich aus ihm — ſoll**, jeg veb ikke, hvad jeg ſkal tro om ham; **ſich viel um etw. —**, bryde ſig meget om noget; **der König machte ihn zum General**, Kongen gjorde ham til General; **ſich etw. zu eigen —**,

tilegne ſig noget; **Einen arm, reich, unglücklich** —, gjøre en fattig, rig, ulykkelig; **die Sache macht ſich beſſer**, Sagen ſtiller ſig bedre; **es beſſer** —, gjøre det bedre; **um es kurz zu** —, for at fatte mig i Korthed; **er macht es nicht mehr lange**, han gjør det ikke længe; **etw. auf'** —, opbruge noget; **das Wetter macht heiß**, det er varmt i Vejret; **was ſoll ich damit** —, hvad ſkal jeg gjøre dermed; **ſich an jemand** —, vende ſig til en, ſlutte ſig til en; **er hat uns glauben gemacht**, han har faaet os til at tro; **Einen lachen** —, faa en til at le; **mach, daß du fortkommſt**, ſtynd dig at komme af Sted; **gemachte Blumen**, kunſtige Blomſter; **ein gemachter Mann**, en holden Mand; **es macht ſich von ſelbſt**, det gaar af ſig ſelv; **das macht ſich ſchön**, det ſer godt ud; **ſich aus dem Staube** —, **ſich davon** —, ſtikke af, lobe ſin Vej; **ſich über etw.** —, tage fat paa noget; **Kehrt** —, gjøre omkring; **in einer Ware** —, gjøre (Forretninger) i en Vare; **Einen — laſſen**, lade en raade, ſtjøtte ſig ſelv; **ſich auf den Weg** —, begive ſig paa Vejen; † ſige, bemærke. | **Mach-werk**, n. Fuſterarbejde, Kludreri, n.

Macher, m. -s pl. ſ. sg. en, der laver noget. | **Macher-lohn**, m. (n.) Arbejdslon, c.

Macherei, f. -en. Makkeri, Fuſteri, n.

Macht, f. -ächte. Magt, Kraft, Evne, c.; fig. Magt, Myndighed, c.; **aus eigener — etw. thun**, gjøre noget egenmægtig; **aus aller** —, af alle Kræfter; **mit aller** —, absolut; **über** —, overmaade, over Evne; **Kriegsmagt**, Krigshær, Armé, c. | **Macht-bote**, m. overordentlig Geſandt, c.; **-befugniß**, f. Magtfuldkommenhed, Myndighed, c.; **-bereich**, m. Magtomraade, n.; **-brief**, m. Magtbrev, n., Fuldmagt, c.; **-geber**, m. Mandant, c.; **-gebot**, n. Magtbud, n., vilkaarlig Befaling; **-haber**, m. Magthaver, c.; **-haberiſch**, despotiſk; **-handlung**, f. ſe **-ſtreich**; **-los**, magtesløs. kraftesløs; **-loſigkeit**, f. Magtesløshed, Kraftesløshed, c.; **-ſpruch**, m. Magtſprog, n.; **-ſtellung**, f. Magtſtilling, c.; **-ſtreich**, m. Voldshandling, c.; **-verſtärkung**, f. Magtforøgelſe, c.; **-voll**, kraftfuld; **-vollkommenheit**, f. Magtfuldkommenhed, Magtfylde, c.; **-wort**, n. Magtord, n., Magtſprog, n., bydende Tale, c.

Mächtig, adj. mægtig, vældig, kraftig; **einer S. — ſein**, have noget i ſin Magt, være Herre over; **ſeiner ſelbſt — ſein**, være Herre over ſig ſelv; **ein -es Haus**, et mægtigt, ſtort Hus; **— viel Geld haben**, have overmaade mange Penge. — **Mächtigkeit**, f. Bredde, Tykkelſe, c.

Mack, vulg. i: **Hack und** —, Ripsraps, Pøbel, c.; Virvar, n.

Madame, f. -n. Madam, c.

Mädchen, n. -s pl. ſ. sg. Pige, Mø, *Jente, c.; Pige, Tjenestepige. | **Mädchen-jäger**, m. Fruentimmerjæger, c.; **-lehrer**, m. Lærer ved en Pigeſkole, c.; **-raub**, m. Pigerov, n.; **-räuber**, m. Pigerøver, c.; **-ſchule**, f. Pigeſkole, Døtreſkole, c.

Mädchenhaft, adj. pigeagtig, jomfruelig, undſelig, bluſærdig. — **Mädchenhaftigkeit**, f. Jomfruelighed, Bluſærdighed, c.

Mädchenſchaft, f. -en. Pigeſtand, c.; Møbom, c.

Made, f. -n. Maddik, c.

Mädel, n. ſe **Mädchen**.

Mader, m. -s ub. pl. (Bjærgv.) en leragtig, fugtig Jordart; × Maar, c.

Madig, adj. fuld af Maddiker.

Madrigal, n. -es -e. Madrigal, n.

Magazin, n. -es -e. Magaſin, n. | **Magazinverwalter**, m. Magaſinforvalter, c.

Magazinier, m. -s -e. Magaſinforvalter, c.

Magd, f. -ägde. (Dim. **Mägdelein**, n.) Mø, Pige, Tjenestepige, c.; **die reine** —, Jomfru Maria. | **Magd-dienſt**, m. Pigetjeneſte, c.; **-lohn**, m. (n.) Pigeløn, c. — **Mägde-ſtube**, f. Pigeværelſe, n.

Mägdehaft, adj. pigeagtig.

Magdlich, adj. jomfruelig.

Magdtum, n. -s ub. pl. Jomfruſtand, Pigeſtand, c.; Møbom, c.

Mage, m. -n -n. ‡ Slægtning, c.

Magen, m. -s pl. ſ. sg. (**-ägen**). Mave, Bom, c.; **einen guten — haben**, have en god Mave; **ich habs im** —, jeg har Mavepine, ondt i Maven; **Einen im — haben**, ikke kunne lide en. | **Magen-arzenei**, f. Mavemedicin, c.; **-brei**, m. Mælkeſaft, c.; **-brennen**, n. Halsbrynde, c.; **-bruch**, m. Mavebrok, n.; **-drücken**, n. Tryk i Maven, n., Knalme, c., ondt for Hjærtet; **-entzündung**, f. Mavebetændelſe, Mavenflammation, c.; **-fieber**, n. Mavefeber, gaſtriſk Feber, c.; **-geſchwür**, n. Mavejaar, n.; **-haut**, f. Mavehud, c.; **-huſten**, m. Mavehoſte, c.; **-krampf**, m. Mavekrampe, c.; **-krankheit**, f. Mavesygdom, c.; **-krebs**, m. Mavekræft, c.; **-mund**, m. Mavemund, c.; **-pflaſter**, n. Mavepflaſter, n.; **-pumpe**, f. Mavepumpe, c.; **-ſaft**, m. Mavejaft, Mavevædſke, c.; **-ſäure**, f. Mavejyre, c.; **-ſchleimhaut**, f. Mavejlimhud, c.; **-ſchlund**, m. ſe **-mund**; **-ſchmerz**, m. Mavejmerte, Mavepine, c.; **-ſtärkend**, mavejtyrkende; **-ſtärkung**, f. Mavejtyrkning, c.; **-tropfen**, pl. Mavedraaber; **-waſſer**, n. Mavevandvit, c.; **-weh**, n. ſe **-ſchmerz**; **-wein**, m. Mavevin, c.; **-wurſt**, f. Mavepølſe, c.

Mager, adj. mager; fig. fattig, uſel, ufrugtbar, tynd, ringe, ſlet. — **Magerkeit**, f. Magerhed, c.

Magern, v. i. 1. m. h. blive mager, afmagres.

Magie, f. ub. pl. Magi, c.

Magier, m. -s pl. ſ. sg. Magier, østerlandſk Viismand; Troldmand, c.

Magiker, m. -s pl. ſ. sg. Magiker, Troldmand, Hexemeſter, c.

Magiſch, adj. magiſk.

Magister, m. -s pl. ſ. sg. Magister, c.
Magisterin, f. **-nen**. Magisterens Kone, c.
Magistrat, m. **-es -e**. Magistrat, c. | **Magistrats-person**, f. Magistratsperſon, c.

Magistratur, f. **-en**. Magistratur, c.
Magnat, m. **-en -en**. Magnat, c.
Magnesia, f. ub. pl. Magneſia, Bitterjord, c.
Magnet, m. **-es -e**. Magnet, c. | **Magnet-berg**, m. Magnetbjærg, n.; **-eisen**, n. Magnetjærn, n.; **-haltig**, magnetholdig; **-nadel**, f. Magnetnaal, c.; **-pol**, m. Magnetpol, c.
Magnetisch, adj. magnetiſt.
Magnetisi(e)ren, v. t. l. magnetiſere.
Magnetismus, m. ub. pl. Magnetiſme, c.
Magnificenz, f. **-en**. Magnificens, c.
Magnolie, f. **-n**. Magnolie, c.
Magyar, m. **-en -en**. Magyar, c.
Magyarisch, adj. magyariſt.
Mahagoni, n. (m.) **-s** ub. pl. Mahognitræ, n. | **Mahagoni-baum**, m. Mahognitræ, n.; **-holz**, n. Mahognivæd, n.
Mähbar, adj. hvad der kan mejes.
Mahd, f. **-en**. Mejen, Mejning, c.; Græsſet paa Skaar.
Mahd, n. **-es -ähder**. Høeng, c.
Mähder, m. -s pl. ſ. sg. Mejer, c., *Slaatkarl, c.
Mähdig, adj. hvad der kan mejes.
Mähen, v. t. l. meje, ſlaa.
Mäher, m. -s pl. ſ. sg. Mejer, c., *Slaatkarl, c.
Mahl, n. **-es -e** (**-ähler**). Maaltid, n. | **Mahl-brief**, m. Maalebrev, n.; **-schatz**, m. Medgift, c.; **-statt**, **-stätte**, f. Forſamlingsplads, c.; Retterſted, n.; **-zeit**, f. Maaltid, n.; **geſegnete — —**, vel bekomme!
Mahlen, v. t. l. (partic. **gemahlen**). male, formale; **wer zuerſt kommt, mahlt zuerſt**, hvo der kommer først til Mølle, faar først malet; **zwei harte Steine — nicht gut**, to haarde Stene male ikke godt; v. i. m. h. † risle. | **Mahl-gang**, m. Kværn, Mølleværn, c.; **-gaſt**, **-genoß**, m. Møllegjæſt, c.; **-geld**, n., Malepenge, pl.; **-gerinne**, n. Vandrende, c.; **-groſchen**, m. Malepenge; **-knecht**, m. Møllerſvend, c.; **-metze**, f. Mølletøld, c.; **-mühle**, f. Melmølle, Grynmølle, c.; **-müller**, m. Melmøller, Grynmøller, c.; **-steuer**, f. Formalingsſtat, c.; **-ſtrom**, m. Malſtrøm, c.
Mählich, adv. † efterhaanden, lidt efter lidt.
Mähne, f. **-n**. Man, Manke, c.
Mahnen, v. t. l. minde, rykke, kræve, mane; **dies mahnt mich an die Zeit**, det minder mig om den Tid; **es mahnt mich**, det forekommer mig; **Einen — wegen einer Schuld**, rykke en for et Tilgodehavende. | **Mahn-brief**, m., **-ſchreiben**, n. Rykkerbrev, n.; **-wort**, n. Formaningsord, n.
Mahner, m. -s pl. ſ. sg. Rykker, c.
Mahnung, f. **-en**. Erindring, Mindelſe, c.; Rykken, c.
Mähnig, adj. ſom har Manke.
Mahomedaner, m. -s pl. ſ. sg. Muhamedaner, c.
Mahomedaniſch, adj. muhamedaniſt.
Mahr, m. **-s -e**. Mare, c., Mareridt, n. | **Mahr-flechte**, f., **-zopf**, m. Marelok, c.
Mähr, f. ſe **Märe**.
Mährchen, n. ſe **Märchen**.
Mahrd, n. **-es -e**. × Maar, c.
Mähre, f. **-n**. Mær, Skindmær, c., Øg, n., Helmiſe, c.; Hoppe, c.
Mähre, m. **-n -n**. Mører, c.
Mähren, v. t. l. blande, bringe i Uorden, røde om.
Mähriſch, adj. mæhriſt; **-e Brüder**, mæhriſke Brødre.
Mährte, f. **-n**. Kaldſtaal, c.
Mai, m. **-es -e**. Maj, Majmaaneb, c. | **Mai-baum**, m. Birk, c., Birketræ, n.; Majtræ, n., Majſtang, c.; **-blume**, f. Liljekonval, c. (Convallaria majalis); **-butter**, f. Græsſmør, n.; **-diſtel**, f. alm. Svinemælk, c. (Sonchus oleraceus); **-fiſch**, m. Stamſild, c. (Clupea alosa); **-froſt**, m. Majfroſt, c.; **-glocke**, f. ſe **-blume**; **-käfer**, m. Oldenborre, c.; **-katze**, f. Majkat, c. (født i Majmaaneb); **-kirſche**, f. Majkirſebær, n.; **-kraut**, n. Svaleurt, c. (Chelidonium); **-lilie**, f. ſe **-blume**; **-monat**, m. Majmaaneb, c.; **-ſonne**, f. Majſol, c.; **-ſonntag**, m. Lætare, c.; **-t(h)au**, m. Majdug, c.; **-trank**, m. Majdrik, c. (en Drik, lavet af Vin og nogle Urter.)
Maid, f. ſe **Mädchen**.
Maie, m. (f.) **-n -n**. Maj, Majmaaneb, c.; Majtræ, n., Majſtang, c.; Birketræ, n.; Majløv, n.; Blomſterkaſt, c.; × Foraarsgræsgang, c.; × Feſt, c.
Maien, v. i. l. m. h. blive grøn, grønnes, ſpringe ud; × more ſig.
Maienhaft, **mailich**, adj. vaaragtig.
Mailing, m. **-s -e**. Stalling, c. (Thymallus).
Maier, m. ſe **Meier**.
Main, m. Majnfloden.
Mais, m. **-es** ub. pl. Majs, c. | **Mais-brot**, n. Majsbrød, n.; **-mehl**, n. Majsmel, n.
Maiſch, m. **-es -e**. Maſt, c.; Vin, førend den er bleven klar.
Maiſche, f. **-n**. Maſt, c., Mæſkning, c.
Maiſchen, v. t. l. mæſke. | **Maiſch-bottich**, m., **-kufe**, f. Mæſkekar, n.
Maiſchung, f. **-en**. Mæſkning, c.
Majeſtät, f. **-en**. Majeſtæt, c. | **Majeſtäts-brief**, m. Frihedsbrev, Privilegium, n.; **-verbrechen**, n. Majeſtætsforbrydelſe, c.; **-verbrecher**, m. Majeſtætsforbryder, c.
Majeſtätiſch, adj. majeſtætiſt.
Major, m. -s **-e**. Major, c.

Majoran, m. **-s** ub. pl. Merian (Origanum vulgare).

Majorat, n. **-es -e**. Majorat, n. | **Majoratserbe**, m. Majoratsarving, Stamherre, c.

Majorenn, adj. majoren, myndig. — **Majorennität**, f. Myndighed, c.

Majorität, f. ub. pl. Majoritet, c.

Makadamiſi(e)rer, v. t. 1. makadamisere.

Makel, m. **-s** pl. ſ. sg. Plet, Skamplet, Feil, c. | **Makel-frei**, **-los**, pletfri, uplettet, fejlfri; **-losigkeit**, f. Pletfrihed, Fejlfrihed, c.

Mäkelei, f. **-en**. smaalig Dadlen, Bragen.

Mäkelig, adj. plettet.

Mäkelig, adj. dadelsyg, dadellyſten, kræsen.

Mäkeln, **makeln**, v. t. 1. og i. m. h. laſte, dadle Smaating; prage; v. i. m. h. udføre Mæglerforretninger.

Mäkler, m. **-s** pl. ſ. sg. Dadler, Kritiker, c.

Makler, m. **-s** pl. ſ. sg. Mægler, c. | **Makler-geſchäft**, n. Mæglerforretning, c.; **-gebühr**, f., **-lohn**, m. Mæglerløn, Provision, Kourtage, c.

Makrele, f. **-n**. Makrel, c. (Scomber). | **Makrelen-fang**, m. Makrelfangſt, c.

Makrone, f. **-n**. Makron, c. | **Makronentorte**, f. Kranſekage, *Taarnkage, c.

Makulatur, f. **-en**. Makulatur, n.

Mal, n. **-es -e**. (**-äler**). Plet, c.; Kjendemærke, Kjendetegn, n.; Grænſemærke, n. | **Malagt**, **-barte**, f. Udvisningsøxe, Stempeløxe, c.; **-baum**, m. Grænſetræ, n.; **-eiſen**, n. ſe **-hammer**; **-graben**, m. Grænſegrøft, c.; **-hammer**, m. Udvisningshammer, Stempelhammer, c.; **-hügel**, m. Grænſehøj, c.; **-ſäule**, f., **-ſtein**, m. Grænſeſten, c.; **-zeichen**, n. Mærke, Kjendetegn; Modermærke, n.

Mal, n. **-es -e**. (pl. ſ. sg.) Gang, c.; **ein — über das andere**, den ene Gang efter den anden; **dieſes —**, denne Gang; **zu verſchiedenen -en**, forſkjellige Gange; adv. **drei — drei iſt neun**, tre Gange tre er ni.

Malabare, m. **-n -n**. Malabarer, c.

Malabariſch, adj. malabarisk.

Malachit, m. **-es -e**. Malakit, c.

Malaga, m. ub. pl. Malaga, Malagavin, c.

Malaie, m. **-n -n**. Malajer, c.

Malaiiſch, adj. malajisk.

Malbar, adj. til at male, til at tegne.

Maladiven, pl. Maladiverne, pl. (Øgruppe).

Malen, v. t. 1. male; **die Wände —**, male Væggene; **ein Bild —**, male et Billede; **an einem Bilde —**, male paa et Billede; ǂ mærke. | **Mal-kaſten**, m. Malerkasse, c.

Maler, m. **-s** pl. ſ. sg. Maler, c. | **Malerauge**, n. Malerøje, n.; **-burſche**, m. Malerdreng, c.; **-farbe**, f. Malerfarve, c.; **-gerät**, n. Malerredskaber, pl.; **-kunſt**, f. Malerkunst, c.; **-pinſel**, m. Malerpensel, c.; **-ſcheibe**, f. Palet, c.; **-ſchule**, f. Malerskole, c.

Malerei, f. **-en**. Maleri, n.; Malerkunst, c.

Maleriſch, adj. maleriſt.

Malertuch, n. **-s** ub. pl. Malerdæksel, n.

Malm, m. **-es -e**. Grus, Støv, Muld, n.

Malmen, v. t. 1. knuse, gjøre til Støv.

Malmig, adj. gruset, støvet.

Malter, n. (m.) **-s** pl. ſ. sg. Kornmaal af forſkjellig Størrelse; et Maal paa Brænde; ǂ et Antal af 15 Stykker; † Grus, Støv, n. | **Malterbrett**, n. Muldbræt, n., Muldfjæl, c.; **-holz**, n. smaaklovet Brænde, opstablet i Maal.

Maltern, v. t. 1. savnsætte.

Malteſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Malteſer, c. | **Malteſer-ritter**, m. Malteſerridder, c.

Malvaſier, m. **-s** ub. pl. Malvasier, c.

Malve, f. **-n**. Stokrose, c. (Malva).

Malz, n. **-es** ub. pl. Malt, n. | **Malz-bier**, n. Maltøl, n.; **-bereitung**, f. Maltgjøring, c.; **-boden**, m. Maltloft, n.; **-darre**, **-dörre**, f. Maltkølle, c.; **-kammer**, f. Maltkammer, n.; **-krücke**, f. Stang til at røre Maltet om med; **-macher**, m. ſe **Mälzer**; **-mühle**, f. Maltmølle, c.; **-ſteuer**, f. Maltskat, c.; **-tenne**, f. Maltkammer, Maltloft, n.

Malzen, **mälzen**, v. i. 1. m. h. og t. gjøre Malt.

Mälzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Maltgjører, c.

Mama, f. ub. pl. Mama, Moder, c.

Mameluck, m. **-en -en**. Mameluk, c.

Mammon, m. **-s** ub. pl. Mammon, c.

Mammut, m. (n.) **-s -e**. Mammut, c. | **Mammuts-höhle**, f. Mammutshule, c.

Mamſell, f. **-en**. Jomfru, c.

Man, pron. indef. man; × fun, men.

Mancher, pron. mangen en, mangt; pl. mange. | **Mancher-orten**, paa mange Steder.

Mancherlei, adj. indecl. mange Slags, mangehaande; mange, adskillige, flere; **auf — Art**, paa mange Maader.

Mancheſter, m. **-s** ub. pl. Manchester, n. (et Slags Tøj).

Manchmal, adv. mangen Gang, ofte, undertiden, sommetider, nu og da.

Mandarin, m. **-s** (**-en**) **-e** (**-en**). Mandarin, c.

Mandarine, f. **-n**. Mandarin, c. (Apelsin).

Mandat, n. **-es -e**. Mandat, n., Fuldmagt, c.

Mandatar, m. **-s -e**. Befuldmægtiget, Mandatar, c.

Mandel, f (m. n.) **-n**. 15 Stykker; Trave, c.; Mangle, c. | **Mandel-brett**, n. Manglefjæl, c., Manglebræt, n.; **-holz**, n. Manglestok, Rullestok, c.

Mandel, f. **-n**. Mandel, c.; **die -n**, Mandlerne (i Halsen). | **Mandel-baum**, m. Mandeltræ, n.; **-bräune**, f. Halsbyge, c.; **-brei**, m. Mandelvælling, c.; **-brezel**, f. Sukkerkringle med Mandler; **-brot**, n. Mandelbrød, n.; **-butter**, f. Mandelsmør, n.; **-drüſe**, f. Mandel, c.; **-kern**, m. Mandelkjerne, c.; **-kleie**, f. Mandelklid, n.;

-krähe, f. Ellekrage, c., *Blaakraake, c. (Coracias garrula); **-kuchen**, m. Mandelkage, c.; **-milch**, f. Mandelmælk, c.; **-mus**, n. Mandelbælling, c.; **-öl**, n. Mandelolie, c.; **-plätzchen**, n. Mandelkage, c.; **-seife**, f. Mandelsæbe, c.; **-teig**, m. Mandelbej, c.; **-torte**, f. Mandeltærte, c.

Mandelicht, adj. mandelformig, mandelligende.

Mandeln, v. t. 1. rulle, mangle, glatte meb Manglefjæl; tælle 15 ab Gangen; **die Garben —**, sætte Negene i Hob; v. i. m. h. give i Sfjæppen, være giftig.

Mandoline, Mandore, f. **-n**. Mandolin, c.

Mandrill, m. **-es -e**. Mandril, c.

Manen, pl. ub. sg. Maner, de afdsdes Skygger.

Mang, præp. × iblandt, imellem.

Mang, m. **-es -e**. Blanding, c. | **Manggetreide**, n. se **-korn**; **-gut**, n. Blandingsgods, n.; **-korn**, n. Blandingssæd, c., Blandingskorn, n.

Mange, Mangel, f. **-n**. Mangle, Rulle, c. | **Mangel-brett**, n. Manglebræt, n.; **-holz**, n. Manglestok, c.

Mangel, m. **-s -ängel**. Mangel, c.; Fejl, Ufuldkommenhed, Lybe, c.; — **an Lebensmitteln**, Mangel paa Levnedsmidler; **aus — an Gelegenheit**, af Mangel paa Lejlighed; **dieses Pferd hat viele Mängel**, denne Hest har mange Fejl.

Mangelhaft, adj. mangelfuld, ufuldkommen, fejlfuld. — **Mangelhaftigkeit**, f. Mangelfuldhed, c.

Mangeln, v. i. 1. m. h. mangle, fattes, fejle; **das Geld mangelt mir, es mangelt mir an Gelde**, jeg mangler, fattes Penge; **an mir soll es nicht —**, jeg skal ikke svigte; † **sie mangeln des Ruhms**, de mangle den Ros; † libe Mangel, libe Rsb.

Mängeln, v. t. 1. se **mäkeln**.

Mangels, præp. meb Gen. i Mangel af.

Mangen, (**mangeln**), v. t. 1. mangle, rulle.

Manger, m. -s pl. ſ. sg. Rullemand, c.

Mangold, m. **-es -e**. Rødbede, c. (Beta vulgaris); **wilder —**, Art Skræppe, c. (Rumex acutus).

Manichäer, m. **-s** pl. ſ. sg. Manikæer, c.

Manie, f. ub. pl. Mani, c.

Manier, f. **-en**. × Manér, Vis, Maade, Skik, c., Sæder, pl.

Manieri(e)rt, adj. manieret, sagt, tvungen, kunſtlet. — **Manieri(e)rtheit**, f. Manierethed, Forskruethed, c.

Manierlich, adj. manérlig, sædelig, beleven. — **Manierlichkeit**, f. Manérlighed, Sædelighed, Belevenhed, c.

Manifest, n. **-es -e**. Manifest, n.

Manifesti(e)ren, v. t. 1. vise, lægge for Dagen, kundgjøre.

Manille, f. **-n**. Manille, c. (i Kort).

Mann, m. **-es -änner**. Mand, Mandsperſon, c., Mandfolk, n.; Ægtemand; Krigsmand, Soldat, c.; — **für —**, Mand for Mand; **der gemeine —**, Menigmand, Almuen, c.; **auf den alten — sparen**, spare for Alderdommen; **an den — bringen**, faa affat, solgt, gift; **an den unrechten — kommen**, komme til den sejle; **seinen — stehen**, udfylde sin Plads, være dygtig; **bis auf den letzten —**, til sidste Mand; **wenn die Not an (den) — geht**, naar det kniber; **ein — des Todes sein**, være Dødsens; **dazu ist er nicht der —**, det er han ikke Mand for; pl. **Mannen**, Stridsmænd, Vasaller; **der Graf mit allen seinen Mannen**, Greven meb alle sine Mænd. | **Mann-dienst**, m. Vasaltjeneste, c.; **-fest**, tapper, stærk; **-gemut(h)**, manbhaftig, mandig; **-gericht**, n. Lensret, c.; **-gut**, n. Len, n.; **-sucht**, f. Mandshyge, Gifteshyge, c.; **-süchtig**, mandshysten; **-toll**, mandgal; **-weib**, n. Tvetulle, Hermafrodit, c.; mandhaftigt Fruentimmer, n.; **-werk**, n. Dagsarbejde, n. — **Mannes-alter**, n. Manddomsalder, c.; **-art**, f. Mændenes Vis, c.; **-kraft**, f. Mands Styrke, c.; **-stamm**, m. Mandsstamme, c.; **-stolz**, m. Mandens Stolthed, c.; **-wort**, n. en Mands Ord, n.; **-würde**, f. Mands Værdighed, c. — **Manns-bild**, n. Mandsperſon, c.; **-blut**, n. Slags Perikon, c. (Pericum androsæmum); **-dick**, tyk som et Menneske; **-gedenken**, n. Mands Minde, n.; **-gewand**, n. Mandsdragt, c.; **-hand**, f. Mandfolkehaand, Mandfolkestrift, c.; **-handschuh**, m. Mandshandske, c.; **-hemd**, n. Skjorte, c.; **-herz**, n. Mandshjærte, n.; **-hoch**, mandshøj; **-hut**, m. Mandfolkehat, c.; **-kleid**, n. Mandsdragt, c.; **-kraut**, n. Kobjælde, c. (Anemone pulsatilla); **-länge**, f. Mandshøjde, c.; **-leute**, pl. Mandfolk, Mandsperſoner, pl.; **-name**, m. Mandfolkenavn, n.; **-person**, f. Mandsperſon, c., Mandfolk, n.; **-rock**, m. Frakke, c.; **-schneider**, m. Mandfolkeskrædder, c.; **-schuster**, m. Mandfolkeskomager, c.; **-stamm**, m. Mandsstamme, Sværdside, c.; **-stimme**, f. Mandfolkestemme, c.; **-treu**, f. Mandstro, c. (Eryngium campestre); **-tracht**, f. Mandsdragt, Mandfolkedragt, c.; **-zucht**, f. Mandstugt, c. — **Männer-erde**, f. ‡ Mandhjem, n.; **-ehre**, f Mands Ære, c.; **-gesangverein**, m. Sangforening af Mænd, c.; **-mut(h)**, m. Mandemod, n.; **-scheu**, mandsfly, sty for Mandfolk; **-stärke**, f. Mands Styrke, c.; **-stolz**, m. Mands Stolthed, c.; **-wert(h)**, m. Mands Værd, n.

Manna, n. ub. pl. Manna, c. | **Mannaesche**, f. Mannatræ, n., Manna-Aſk, c.; **-gras**, n. Mannagræs, n.; **-grütze**, f. Mannagryn, n.

Mannbar, adj. mandbar, gifteſærdig. — **Mannbarkeit**, f. Mandbarhed, Gifteſærdighed, c.

Männchen, Männlein, n. **-s** pl. ſ. sg. Smaadreng, Dog, c., Pusling, c.; Ijære Mand;

ubetydelig Mand; Handyr, n., Han, c.; **der Hase macht** —, Haren slaar paa Bagbenene.

Männern, v. i. 1. m. h. × være gifteſyg; begynde at blive Mand, blive ſat, alvorlig.

Männerſchaft, f. **-en**. alle Mand i en By, pl.

Mannhaft, adj. mandhaftig, mandig, tapper, ſtridbar. — **Mannhaftigkeit**, f. Mandhaftighed, Tapperhed, Stridbarhed, c.

Mannheit, f. ub. pl. Manddom, c.

Mannigfaltig, mannigfach, adj. mangfoldig, mangehaande, forſkjellig, paa mange Maader. — **Mannigfaltigkeit**, f. Mangfoldighed, c.

Mannigfaltigen, v. t. 1. mangfoldiggjøre.

Männiglich, pron. indecl. ✝ enhver, alle og enhver; adv. mandig, mandhaftig.

Mannin, f. **-nen**. Mandinde, Kone, c.

Männiſch, adj. raa, ſtræng.

Mannlich, adj. ✝ ſe **männlich**.

Männlich, adj. Mands-, mandlig, mandig; **das -e Geſchlecht**, Mandkjøn, Hankjøn, n. — **Männlichkeit**, f. Mandighed, c.

Mannſchaft, f. **-en**. Mandſtab, n.

Mannſen, n. **-s** pl. ſ. sg. Mandsperſon, c.

Manöver, n. **-s** pl. ſ. sg. Manøver, c.

Manövri(e)ren, v. i. 1. m. h. manøvrere.

Manſarde, f. **-n**. Kviſt, c. | **Manſarden-dach**, n. Kviſttag, n.; **-fenſter**, n. Kviſtvindue, n.; **-ſtübchen, -zimmer**, n. Kviſtværelſe, n.

Manſch, m. **-es -e** (**-e**, f.) Veltning, c.; noget ſammenrodet.

Manſchen, v. i. 1. m. h. og t. ælte; ſjaſle, pjaſke, rode.

Manſcher, m. **-s** pl. ſ. sg. Velter, Sjaſter, c.

Manſcherei, f. **-en**. Velteri, n. Sjaſteri, Pjaſteri.

Manſchette, f. **-n**. Haandkruſe, Manſket, c.; **-n haben**, være bange. | **Manſchetten-knopf**, m. Manſetknap, c.

Manſchig, adj. ſjaſtet, pjaſket, vaad, blød.

Mantel, m. **-s -ämtel**. (Dim. **Mäntelchen, Mäntelein**, n.) Kappe, Kaabe, c.; Klædeliſte, c.; Hætte, c.; ydre Mur, c.; Trappehus, n.; Frøhylſter, n. (Arillus); Frugthylſter, n. (Involucrum); Støbeform, c.; den krumme Flade paa en Kegle; Fjerene paa Ryggen af en Fugl; Skjægget paa en Musling; fig. Beſkyttelſe, c., Skjul, Paaſkud, n.; **den — nach dem Winde hängen**, rette ſig efter Forholdene; **den — auf beiden Schultern tragen**, bære Kappen paa begge Skuldre; **einer Sache einen — umhängen, den — über etw. legen**, ſkjule noget, beſmykke noget. **Mantel-kind**, n. uægte Barn, n.; **-möwe**, f. Svartbagmaage, Havmaage, c. (Larus marinus); **-ſack**, m. Mantelſæk, Vadſæk, c.; **-träger**, m. Hjentjener, Vendekaabe, c.

Mantille, f. **-n**. Mantille, c.

Manual, n. **-es -e**. Manual, c.; Grebbræt, n.; Dagbog, Haandbog, Kladdebog, c.

Manufaktur, f. **-en**. Manufaktur, n. | **Manufaktur-handlung**, f. Manufakturhandel, c.; **-ware**, f. Manufakturvarer, pl.

Manufakturiſt, m. **-en -en**. Manufakturiſt, Manufakturhandler, c.

Manuſkript, n. **-es -e**. Manuſkript, Haandſkrift, n.

Mappe, f. **-n**. Mappe, Porteſeuille, c.

Marachen, v. i. 1. m. h. ſlide, arbejde ſtrængt.

Marbel, m. **-s** pl. ſ. sg. Marmor; Marmorkugle, c.

Marbeln, v. t. 1. marmorere.

Märchen, n. **-s** pl. ſ. sg. Æventyr, n., Fabel, c. | **Märchen-artig**, æventyrlig; **-buch**, n. Æventyrbog, c.; **-erzähler**, m. Æventyrfortæller, c.; **-welt**, f. Æventyrverden, c.

Märchenhaft, adj. æventyrlig. — **Märchenhaftigkeit**, f. Æventyrlighed, c.

Marcipan, n. ſe **Marzipan**.

Mard, m. (n.) ſe **Marder**.

Marder, m. (n.) **-s** pl. ſ. sg. Maar, c. | **Marder-falle**, f. Maarfælde, Maarkiſte, c.; **-fell**, n. Maarſkind, n.

Märe, f. **-n**. Efterretning, Nyhed; Fortælling, Hiſtorie, c.

Marie, f. **-n**. Marie, c. | **Marien-bad**, n. Mariebad, n.; **-bild**, n. Mariebillede, n.; **-diſtel**, f. Marietidſel, Sempertin, c. (Carduus marianus); **-faden**, m. flydende Sommer, c.; **-flachs**, m. hørbladet Torſtemund, c. (Linaria vulgaris); **-feſt**, n. en Feſt til Jomfru Maries Ære; **-garn**, n. ſe **-faden**; **-glas**, n. Marieglas, n.: **-groſchen**, m. Sølvmønt, (Mariegroſchen); **-huhn**, n., **-käfer**, m., **-kälbchen**, n. Mariehøne, c.; **-röschen**, n. Blære-Smælde, c. (Silene inflata); **-ſiegel**, n. konkret Konval, c. (Convallaria polygonatum); **-tag**, m. Marie Bebudelſesdag, c.

Marine, f. ub. pl. Marine, Sømagt, c. | **Marine-bild, -gemälde**, n. Søſtykke, n.; **-maler**, m. Marinemaler, c.; **-ſoldat**, m. Marineſoldat, c.

Marini(e)ren, v. t. 1. marinere, lægge i Eddike.

Marionette, f. **-n**. Marionet, c. | **Marionetten-ſpiel**, n. Marionetſpil, Dukkeſpil, n.; **-theater**, n. Marionettheater, Dukketheater, n.

Mark, n. **-es** ub. pl. Marv, c.; fig. Kraft, Marv, c.; **es geht, dringt, fährt durch — und Bein**, det gaar igjennem Marv og Ben. **Mark-bein**, n. Marvben, n.; **-höhle**, f. Marvhule, c.; **-kloß**, m. Marvbolle, c.; **-knochen**, m. Marvben, n.; **-öl**, n. Marvolie, c.; **-ſeife**, f. Marvſæbe, c.; **-ſtück**, n. Marvſtykke, n.; **-voll**, marvfuld.

Mark, f. **-en**. Grænſe, c., Grænſeſtjel, n.; Grænſeland, n.; en Bys Jorder, pl.; Mark, c. (Vægt paa Sølv: 16 Lod; i Guld 24 Karat); Mark (16 Skilling). | **Mark-baum**, m. Grænſetræ, n.; **-friede**, m. Skovfred, c.; **-gewicht**, n. Marken ſom en Vægt; **-graf**, m. Markgreve, c.;

-gräfin, f. Markgrevinde, c.; **-gräflich**, markgrevelig; **-grafschaft**, f. Markgrevskab, n.; **-kreuz**, n. Grænsekors, n.; **-pfahl**, m. Grænsepæl, c.; **-scheide**, f. Skjel, Grænseskjel, n.; (i Bjærgv.) Grænse mellem to Gruber; **-scheidekunst**, f. Kunsten at bestemme en Grubes Grænser; **-scheider**, m. den, der forstaar at bestemme en Grubes Grænser; **-stein**, m. Grænsesten, c.

Marke, f. **-n**. Mærke, Kjendemærke, Kjendetegn, Tegn; Varemærke; Frimærke, n.; (i Kort) Jeton, Aal, Fiche, c. | **Mark-pinsel**, m. Mærkepensel, c.

Marken, v. t. 1. mærke; v. i. m. h. (i Bjærgv.) om Ertsen, naar den indeholder flere Mark Sølv i hvert Centner.

Marketender, m. **-s** pl. ſ. sg. Marketenter, c.

Marketenderei, f. **-en**. Marketenteri, n.

Marketenderin, f. **-nen**. Marketenterske, c.

Markig, adj. marvet, marvfuld; fig. kraftig.

Mark(e)ren, v. t. 1. sætte Mærke paa, mærke; fremhæve med Eftertryk.

Markt, m. **-es -ärkte**. Marked, n.; Markedsplads, c., Torv, n.; Flække, som har Ret til at holde Marked; Markedsgave, c.; **zu -e bringen**, fig. komme frem med. | **Markt-besucher**, m. se **-gast**; **-bude**, f. Markedsbod, c.; **-diener**, m. se **-helfer**; **-einkauf**, m. Indkjøb paa Marketet, n.; **-fahne**, f. Markedsfane, Torvefane, c.; **-flecken**, m. Flække med Markedsrettigheb, c.; **-frau**, f. Torvekone, c.; **-freiheit**, f. Markedsrettigheb, c.; Markedsfriheb, c.; **-gängig**, gængs paa Marketet, paa Torvet; **-gast**, m. Markedsgjæst, c.; **-geld**, n. Markedspenge, Torvepenge, Stadepenge, pl.; **-gerechtigkeit**, f. Markedsrettigheb, c.; **-helfer**, m. Pakkarl, c., Byhud, n.; **-kauf**, m. Torvepris, c.; Indkjøb paa Marketet, paa Torvet, n.; **-korb**, m. Torvekurv, c.; **-leute**, pl. Markedsfolk; **-meister**, m. Torvemester, c.; **-platz**, m. Torv, n., Torveplads, Markedsplads, c.; **-preis**, m. Torvepris, c.; **-recht**, n. Markedsret, c.; Stadepenge, pl.; **-rufer**, m. Udraaber, c.; **-schiff**, n. Markedsskib, n. (som fører Markedsvarer); **-schreier**, m. Markskriger, Kvaksalver, c.; **-schreierei**, f. Markskrigeri, n.; **-schreierisch**, markskrigeragtig; **-stand**, m. Markedsstade, n.; **-tag**, m. Markedsdag, Torvedag, c.; **-vogt**, m. se **-meister**; **-weib**, n. Torvekone, c.

Marken, v. i. 1. m. h. tjøbslaa, tinge; handle; bringe paa Marketet.

Markung, f. **-en**. Grænse, c., Grænseskjel, Markskjel, n.; en Bys Jorder, pl., Gebet, n.

Marlen, v. t. 1. (til Sos) mærle. | **Marl-leine**, f. Mærling, c.; **-priem**, **-spieler**, m. Mærlepren, c. Mærlespiger, n.

Marlien, **Marling**, f. **-en**. (til Sos) Mærling, c.

Marmorameer, n. **-s** ub. pl. Marmorhavet.

Marmel, m. se **Marmor**.

Marmelade, f. **-n**. Marmelade, c.

Marmeln, adj. se **marmorn**.

Marmeln, v. t. se **marmori(e)ren**.

Marmor, m. **-s** ub. pl. Marmor, c. | **Marmor-ader**, f. Marmoraare, c.; **-arbeit**, f. Marmorarbejde, n.; **-artig**, marmoragtig; **-band**, n. Marmorbind, n.; **-becken**, n. Marmorbassin, n.; **-bild**, n. Marmorbillede, n.; **-block**, m. Marmorblok, c.; **-brecher**, m. Arbejder i et Marmorbrud, c.; **-bruch**, m. Marmorbrud, n.; **-brust**, f., **-busen**, m. marmorhvidt Bryst; **-glatt**, glat som Marmor; **-hart**, marmorhaard, stenhaard; **-herz**, n. Stenhjærte, n.; **-kalt**, kold som Marmor; fig. iskold; **-mühle**, f. Marmormølle, c.; **-platte**, f. Marmorplade, c.; **-säule**, f. Marmorsøjle, c.; **-stein**, m. Marmorsten, c.; **-stufe**, f. Marmortrin, n.; **-tisch**, m. Marmorbord, n.; **-treppe**, f. Marmortrappe, c.; **-weiß**, marmorhvid.

Marmori(e)ren, v. t. 1. marmorere. — **Marmori(e)rung**, f. Marmorering, c.

Marmori(e)rer, m. **-s** pl. ſ. sg. Marmorerer, c.

Marmorn, adj. Marmor-, af Marmor.

Marode, adj. marode, udmattet, træt.

Marodeur, m. **-s -e**. Marodør, c.

Marodi(e)ren, v. i. 1. m. h. marodere; plyndre.

Marokkaner, m. **-s** pl. ſ. sg. Marokkaner, c.

Marokkanisch, adj. marokkansk.

Marone, f. **-n**. Marone, c. (stor Kastanie).

Maroquin, n. **-s -s**. Saffian, n.

Mars, n. (m.) **-es -e** (**-en**). Mærs, n. | **Mars-fall**, m. Mærsefald, n.; **-gast**, m. Topgast, c.; **-raa**, f. Mærsraa, c.; **-segel**, n. Mærsseil, n.; **-segelskühlte**, f. Mærsseilskuling, c.; **ein** (**zwei**, **drei**, **dicht**) **gereffte** — —, enkelt (to, tre, klods) rebet Mærseilskuling.

Marsch, m. **-es -ärsche**. Marsch, c. | **Marschbefehl**, m. Marschordre, c.; **-bereit**, **-fertig**, marschfærdig; **-kolonne**, f. Marschkolonne, c.; **-kommissarius**, m. Marschkommissær, c.; **-linie**, f. Marschlinje, c.; **-ordnung**, f. Marschorden, c.; **-tag**, m. Marschdag, c.

Marsch, f. **-en**. Marsk, c., Marskland, n. | **Marsch-bauer**, m. Marskbonde, c.; **-bewohner**, m. Marskbeboer, c.; **-boden**, m. Marskjord, c.; **-fieber**, n., **-krankheit**, f. Sumpfeber, c.; **-land**, n. Marskland, n.; **-länder**, m. Marskbeboer, c.; **-vieh**, n. Marskkvæg, n.

Marschall, m. † se **Marschall**.

Marschall, m. **-es -älle**. Marskal, Marskalk, c. | **Marschalls-amt**, n. Marskalat, Marskalks Embede, n.; **-stab**, m. Marskalksstav, c.; **-tafel**, f. Marskalkstoffel, n.; **-würde**, f. Marskalksværdighed, c.

Marschi(e)ren, v. i. 1. m. ſ. marschere.

Marschig, adj. marskagtig.

Marstall, m. **-es -älle**. fyrstelig Hestestald, c. | **Marstall-kammer**, f. Seletøjskammer, n.

Marstaller, m. **-s** pl. ſ. sg. Staldmester, c.

Marter, f. **-n**. Marter, Kval, Pine; Tortur,

Pinebænk, c. | **Marter-bank**, f. Pinebænk, c.; **-holz**, n. Martertræ, Kors, n.; Slave, Træl, c.; magert Menneske, n.; bunet Gedeblad, n. (Lonicera xylosteum); **-kammer**, f. Torturkammer, n.; **-leben**, n. marterfuldt Liv; **-pfahl**, m. Marterpæl, c.; **-strafe**, f. marterfuld Straf; **-tod**, m. marterfuld Død; **-voll**, pinefuld, pinagtig, marterfuld; **-woche**, f. stille Uge, Lidelses Uge, c.

Marterer, m. -s pl. ſ. sg. Plager, Bøddel, c.

Märterer, m. -s pl. ſ. sg. Martyr, c.

Märterin, f. **-nen**. Martyrinde, c.

Martern, v. t. 1. martre, pine, plage, lægge paa Pinebænken.

Märtertum, n. -s ub. pl. Martyrdom, c.

Martialiſch, adj. martialſk, krigerſk.

Martin, m. -s -e. Morten, c. | **Martinsabend**, m. Mortensaften, c.; **-feſt**, n. Mortensfest, c.; **-gans**, f. Mortensgaas, c.; **-horn**, n. Mortenshorn, n. (Bagværk); **-ſchmaus**, m. Gilde paa Mortensaften, n.; **-tag**, m. Mortensdag, c.; **-vogel**, m. blaa Kjærhøg, c. (Falco cyanus); Parabisfugl, c.; Mortensgaas, c.

Märtyrer, m. -s pl. ſ. sg. Martyr, c. | **Märtyr-, Märtyrer-krone**, f. Martyrkrone, c.; **-tod**, m. Martyrdød, c.

Märtyr(er)tum, n. -s ub. pl. Martyrdom, c.

Marunke, f. **-n**. Slags ſmaa Aprikoser; Slags store Blommer.

März, m. **-es -e**. Marts, Martsmaaned, c. | **März-bier**, n. Martsøl, n.; **-blume**, f. Martsblomſt, c.; **-fliege**, f. Døgnflue, c.; **-gerſte**, f. Sommerbyg, n.; **-haſe**, m. Vaarhare, c.; **-ſchnee**, m. Martsſne, c.; **-veilchen**, n., **-viole**, f. Martsviol, c.; **-waſſer**, n. Vand af Martsſne, n.

Märzen, v. t. ſe **merzen**.

Marzipan, n. **-es -e**. Marsipan, c.

Märzlich, adj. martsagtig.

Maſche, f. **-n**. (Dim. **Mäſchchen**, **Mäſchlein**, n.) Maſte, c.; Done, Fuglesnare, c.; Slaſſe, Kokarde, c. | **Maſchen-netz**, n. ſtrikket Net, n.; **-reihe**, f. Række Maſter, c.

Maſchen, v. t. 1. gjøre Maſter, ſtrikke.

Maſchig, adj. maſteknyttet, fileret, ſom beſtaar af Maſter.

Maſchine, f. **-n**. Maſtine, c. | **Maſchinen-arbeit**, f. Maſtinarbejde, n.; **-arbeiter**, m. Maſtinarbejder, c.; **-bau**, m. Maſtinbygning, c.; **-bauer**, m. Maſtinbygger, c.; **-betrieb**, m. Maſtindrift, c.; **-druck**, m. Maſtintryk, n.; **-druſch**, m. Maſtintærſtning, c.; **-fabrik**, f. Maſtinfabrik, c.; **-garn**, n. Maſkingarn, n.; **-macher**, m. Maſtinbygger, c.; **-mäßig**, maſtinmæſſig; **-meiſter**, m. Maſtinmeſter, c.; **-öl**, n. Maſtinolie, c.; **-raum**, m. Maſtinrum, n.; **-werk**, n. Maſtinværk, n.; **-weſen**, n. Maſtinvæſen, n.

Maſchinenhaft, adj. maſtinmæſſig.

Maſchinentum, n. -s ub. pl. Maſtinvæſen, n.

Maſchinerie, f. **-n**. Maſtineri, n.

Maſchiniſt, m. **-en -en**. Maſtinarbejder, Maſtinmeſter, c.

Maſer, m. -s pl. ſ. sg. (f. **-n**.) Plet, Flamme, Aare i Træ, c.; Modermærke, n., Plet paa Huden, c.; aarefuldt, flammet, plettet Træ; pl. **Maſern**, Mæslinger, pl. | **Maſ-eller, -erle**, f., **-holder**, m. Navr, c. (Acer campestris). — **Maſer-holz**, n. flammet Træ, n.; **-kopf**, m. Pibehoved af flammet Træ, n.; **-krankheit**, f. Mæslinger, pl.

Maſericht, **maſerig**, adj. flammet, arret, plettet, aarefuld.

Maſern, v. t. 1. gjøre flammet; v. i. m. h. faa Mæslinger.

Maſern, adj. af flammet Træ.

Maske, f. **-n**. Maſte, c.; maſkeret Person; Blis over hele Forhovedet, c.; forreſte Brystværn i et bedækket Batteri, n.; Kjæbe paa Libellerne, c.; Hefteſlonæſe, c.; fig. Skin, n., Forſtillelſe, Liſt, c., Bedrageri, n. | **Maſken-anzug**, m. Maſkeradedragt, c.; **-aufzug**, m. Maſkeradeoptog, n.; **-ball**, m. Maſkebal, n., Maſkerade, c.; **-freiheit**, f. Maſkefrihed, c.; **-ſpiel**, n. Maſkekomedie, c.; **-tracht**, f. Maſkedragt, c.; **-zug**, m. Maſkeradeoptog, n.

Maſken, v. t. 1. maſkere.

Maskerade, f. **-n**. Maſkerade, c.

Maſki(e)ren, v. t. 1. maſkere, forklæde.

Maskopei, f. **-en**. ✝ Handelsſelſkab, n.; Maſkepi, n.

Maß, n. **-es -e**. (f. **-e**.) (Dim. **Mäßchen**, **Mäßlein**, n.) Maal, n.; **das — zu einem Rocke nehmen**, tage Maal til en Frakke; **ein — Gerſte**, et Maal, en Maabe, en Skjæppe Byg; **ein — Wein**, en Pot Vin; **in vollem -e**, i høj Grad, i fuldt Maal, rigelig; **er iſt in hohem -e verſchwiegen**, han er yderſt taus; **man wird nicht immer nach dem -e ſeiner Verdienſte belohnt**, man bliver ikke altid belønnet i Forhold til ſine Fortjenester; **in dem -e**, i Forhold til; **das — iſt voll**, Maalet er fuldt; **alles muß — haben**, alt med Maabe; **mit —**, med Maabe; **nicht — noch Ziel kennen**, hverken kjende Maabe eller Maal; **ohne —**, overmaabe, umaadelig. | **Maß-beere**, f. Rønnebær, n.; **-erle**, f. ſe **Maſerle**; **-gabe**, f. i: **nach — —**, i Forhold til; **-gebend**, beſtemmende; **-gebung**, f. Beſtemmelſe af Maal, af Slags og Maabe; **ohne — —**, uden Indſtrænkning; Forhold, n.; **-holder**, m. ſe **Maſerle**; **-kanne**, f., **-krug**, m. Kande, c., Krus til et Maal, Pottemaal, n.; **-lade**, f. Maaleſtok, c. (hos Slom.); **-lieb**, n. Tusindfrød, c. (Bellis); **-los**, umaadelig, uden Grænser; **-loſigkeit**, f. Umaadelighed, c.; **-nahme**, **-nehmung**, f. Maaltagning; Forholdsregel, c.; **-ufen**, m. Masovn, Smelteovn, c.; **-rad**, n. Maalehjul, n.; **-regel**, f. Forholdsregel, c.; **-ſtab**, m.,

-stock, m. Maalestok, c., **-strumpf**, m. Maalestrømpe, c.; **-topf**, m. se **-kanne**.

Massakri(e)ren, v. t. 1. massakrere, nedhugge, myrde, slagte.

Maße, f. **-n**. Maade, c., Maal, n., Grad, c.; **die — wissen**, vide det rette Forhold; **über die -n, über alle -n**, over al Maade, usædvanlig meget; **auf die —**, paa den Maade; **bekannter m-n**, som bekjendt er; **einiger m-n**, nogenlunde, paa nogen Maade; **gewisser m-n**, paa en Maade; **folgender m-n**, paa følgende Maade; **solcher m-n**, saaledes; **ziemlicher m-n**, saa temmelig; **was -n**, paa hvad Maade.

Masse, f. **-n**. Masse, c.; Mængde, c., stort Antal, n.; Bo, Dødsbo, Fallitbo, n.; **Kolle**, c.; Mas, c. (i Billard); **in — aufstehen**, reise sig i Mængde. | **Massen-aufgebot**, n. Opbud i Masse, n.; **-schuh**, m. den tykke Ende paa Masken (i Billard); **-verwalter**, m. Bestyrer af et Bo, c.; **-weise**, massevis, i Masse, i Mængde.

Massel, f. **-n**. kort, tyk, trekantet Stykke Raajærn, n.

Maßen, conj. † i det, fordi, efterdi, siden.

Massenhaft, adj. massevis, i Masse, stor, vægtig.

Massette, f. **-n**. Øg, n.; fig. slet, liderlig Person, c.

Mäßig, adj. stor, omfangsrig, vægtig.

Mäßig, adj. maadeholden; moderat, maadelig, taalelig, tarvelig, som der er Maade med; middelmaadig.

Mäßigen, v. t. 1. holde Maade med, moderere, nedstemme; tæmme; formilde; **eine gemäßigte Wärme**, en tempereret Varme; **sich —**, styre, tvinge sig; **sich einer Sache —**, † afholde sig fra noget. — **Mäßigung**, f. Maadehold, n., Selvbeherskelse; Modereren, c.; — **der Anklage**, Formindskelse af Skatterne.

Mäßigkeit, f. ub. pl. Maadeholdenhed, Maadelighed, c. | **Mäßigkeits-apostel**, m. Maadeholdsapostel, c.; **-verein**, m. Maadeholdsforening, c.; **-vereinler**, m. Medlem af en Maadeholdsforening, n.

Massiv, adj. massiv, tæt, vægtig; **ein -es Gebäude**, en grundmuret Bygning; fig. grov, uslebet.

Mast, m. **-es -en** († **-e**) Mast, c., Mastetræ, n. **Mast-band**, n. Mastebaand, n.; **-baum**, m. Mastetræ, n.; **-bandel**, m. Mastebrug, n.; **-holz**, n. Mastetræ, n.; **-korb**, m. Mærs, n.; **-kragen**, m. Mastekrabe, c.; **-los**, mastløs; **-macher**, m. Mastehugger, c.; **-stange**, f. Raa, c.; **-topp**, m. Mastetop, c.; **-werk**, n. Mastværk, n. — **Mastenbügel**, m. Mastebaand, n.; **-keil**, m. Mastekile, c.; **-klampe**, f. Mastetlamper, pl.; **-kran**, m. Mastekran, c.; **-macher**, m. Mastehugger, c.; **-reich**, masterig; **-wald**, m. Mastestov, c.

Mast, f. ub. pl. Mæstning, Fedning, c.; Mast, Svinefode, c.; Olden, Bog, c. | **Mast-ader**, f. Endetarmsaare, c.; **-aderfluß**, m. Hæmorrhoider, pl.; **-aderstockung**, f. blinde Hæmorrhoider; **-buche**, f. Bladbøg, c.; **-darm**, m. Endetarm, c.; **-feder**, f. Gumpefjer, c.; **-gans**, f. Fedegaas, c.; **-gefälle**, pl. Indkomster af en Oldenskov; **-geld**, n. Oldenpenge; **-holz**, n. Eg, Bøg; Egeskov, Bøgeskov, c.; **-kalb**, n. Fedekalv, c.; **-kuh**, f. Ko, som fedes; **-ochs**, m. mæstet Oxe, c., Fedestud, c.; **-schwein**, n. Mæstesvin, n.; **-stall**, m. Fedestald, c.; **-vieh**, n. Fedekvæg, n.

Mästen, v. t. 1. forsyne med Mast.

Masten, v. i. 1. m. h. fede, give Mast; fedes, blive fed. — **Mastung**, f. Mæstning, Fedning; Mast, c.

Mästen, v. t. 1. mæste, fede; v. i. m. h. fedes. — **Mästung**, f. Mæstning, Fedning, c.

Mäster, m. **-s** pl. ſ. sg. Kvægfeder, c.

Mastig, adj. feb, velnæret, tyk, fvær.

Mastix, m. **-es** ub. pl. Mastix, c.

Mat, m. se **Maat**.

Matador, m. **-s -e**. Matador, c.

Material, n. **-s -ien**. Materiale, n. | **Material-ware**, f. Materialvarer, pl.

Materialist, m. **-en -en**. Materialist, c.

Materialistisch, adj. materialistisk.

Materie, f. **-n**. Materie, Bestandbel, c., Stof, n.; Materie, Ebber, c.

Materiell, adj. materiel.

Materien, v. i. 1. m. h. × bulne, sætte Materie; **v**. t. love sit Mesterstykke.

Mathematik, f. ub. pl. Mathematik, c.

Mathematiker, m. **-s** pl. ſ. sg. Mathematiker, c.

Mathematisch, adj. mathematisk.

Matratze, f. **-n**. Madras, c.

Matratzen, v. t. 1. udstoppe.

Mätresse, f. **-n**. Mætresse, Frille, c.

Matrikel, f. **-n**. Matrikel, c., Register, Manbtal, n.

Matritze, f. **-n**. Matrice, c.

Matrone, f. **-n**. Matrone, c.

Matrose, m. **-n -n**. Matros, c. | **Matrosenart**, f. se **-sitte**; **-haube**, f. Matroskasket, c.; **-hut**, m. Matroshat, c.; **-kleid**, n. Matrosdragt, c.; **-sitte**, f. Matrosers Skik, c.; **-sold**, m. Matroshyre, c.; **-tanz**, m. Matrosdans, c.; **-wache**, f. Matrosvagt, c.

Matsch, adj. blød, raadden.

Matsch, m. **-es -ätsche**. grødagtig Masse; Slem; — **werden, machen**, blive, gjøre Slem.

Matschen, v. t. 1. mase; gjøre Slem.

Matschig, adj. blød, raadden, fjusket.

Matt, adj. mat, kraftløs, svag; falmet, uden Glans; flov; (i Skakspil) mat; **ein -es Licht**, et svagt Lys; **eine -e Kugel**, en mat Kugle; **-es Bier**, dovent Øl. | **Matt-augig**, matøjet; **-gelb**, bleggul; **-herzig**, ufølsom; **-herzigkeit**, f. Ufølsomhed, c.

Matte, f. **-n**. Maatte, c.; Eng, Græsgang,

c.; Surmælksost, c. | **Matten-händler**, m. Maatteſælger, c.; **-lager**, n. Leje af Maatter, n.; **-segel**, n. Maatteſejl, n.

Matten, v. t. 1. gjøre mat; v. i. m. ſ. være, blive mat.

Mattheit, f. ub. pl. Mathed, c.

Mattigkeit, f. ub. pl. Mathed, Trætheb, c.

Matti(e)ren, v. t. 1. gjøre mat.

Mattlich, adj. mat, doven.

Maturitätsprüfung, f. **-en**. Afgangseramen, Studentereramen, c.

Matz, m. **-es -e** (**-ätze**). Mads, c.; Idiot, c.; eniolbigt Menneſte, n.

Matze, f. **-n**. uſyret Brød, Paaſkebrød, n.

Mätzchen, n. **-s** pl. ſ. sg. Løjer, pl.

Mauchel, f. **-n**. × Stikkelsbær, n.

Maucheln, v. i. 1. m. h. ſkare.

Mauchler, m. **-s** pl. ſ. sg. Skarer, c.

Mauen, v. i. 1. m. h. miave.

Mauer, f. **-n**. (Dim. **Mäuerchen**, **Mäuerlein**, n.) Mur, c., Murværk, n.; **ſtehen wie die -n**, ſtaa ſom en Mur. | **Mauer-anker**, m. Muranker, n.; **-aſſel**, f. ſe **Kelleraſſel**; **-band**, n. Murbaand, n.; **-biene**, f. Murbi, c.; **-blende**, f. Niſche, Murhulning, c.; **-brecher**, m. Murbrækker, Stormbuk, c.; **-dach**, n. Murtag, Murbække, n.; **-eſel**, m. ſe **-aſſel**; **-feſt**, faſt ſom en Mur, befæſtet, omgivet med Mur; **-fraß**, m. Murhenſmulren, c.; **-grund**, m. Murfob, c.; **-haken**, m. Murhage, c.; **-kappe**, f. ſe **-dach**; **-kelle**, f. Murſte, c.; **-klammer**, f. Murkrampe, c.; **-kranz**, m. Murkrans, c.; **-krone**, f. Murkrone, c.; **-latte**, f. Murlægte, c.; **-läufer**, m. Murløber, c. (Tichodroma muraria); **-lehm**, m. Murler, n.; **-meiſter**, m. Murmeſter, c.; **-mörtel**, m. Murkalk, c.; **-pfeffer**, m. bibende Stenurt, Helleknop, c. (Sedum acre); **-polier**, **-polierer**, m. Murpolerer, c.; **-ritze**, f. Revne, Sprække i en Mur, c.; **-ſalz**, n. Murſalt, n.; **-ſand**, m. Murſanb, n.; **-ſchwalbe**, f. Murſejler, Taarnſvale, c. (Cypselus apus); **-ſchweiß**, m. Fugtighed paa en Mur, c.; **-ſpalte**, f. ſe **-ritze**; **-ſtein**, m. Murſten, c.; **-vorſprung**, m. fremſpringende Stenrække over en Mur, c.; **-weſpe**, f. Murhveps, c. (Eumenes muraria); **-werk**, n. Murværk, n.; **-ziegel**, m. Murſten, c.; **-zinne**, f. Murtinde, c.

Mauerer, m. ſe **Maurer**.

Mauern, v. t. 1. mure.

Mauke, f. ub. pl. Muk, c. (Heſteſygdom).

Mauke, f. **-n**. × Myg, c.

Maul, n. **-es -äuler**. (Dim. **Mäulchen**, n.) Mund, Snube, Mule, Flab, Kjæft, Trut, Gab, c.; **das — aufſperren**, **aufreißen**, ſtaa og glo med aaben Mund; **das — ſpitzen**, ſpidſe Munden; **das — wäſſert ihm**, hans Tænder løbe i Vand; **Eim. ums — gehen**, ſmigre for en; **das — gar zu voll nehmen**, **immer das große — haben**, prale, gjøre Vind, dable; **Eim. über das — fahren**, give en over Næbbet; **halt das —**, hold Mund, hold Kjæft; **das — hängen laſſen**, ſurmule; **in der Leute Mäuler kommen**, komme i Folkemunde. | **Maul-affe**, m. × Maaber, Dumrian, Torſteflab, c.; **— -n feil haben**, ſtaa og glo; **-affen**, v. i. maabe, ſtaa og glo hen i Vejret; **-afferei**, f. Maaberi, n.; **-beerbaum**, m. Morbærtræ, n.; **-beere**, f. Morbær, n.; **-chriſt**, m. × Hykler, c.; **-dreſcher**, m. Praler, c.; **-eſel**, m. Muleſel, n.; Muldyr, n.; **-eſeltreiber**, m. Muleſeldriver, c.; **-faul**, ordknap; **-freund**, m. Mundven, c.; **-fromm**, forſtilt from; **-fülle**, f. usdtørftigt Underhold, n.; **-hänger**, m. Surmuler, c.; **-hängerei**, f. Surmuleri, n.; **-held**, m. Storpraler, Skryder, c.; **-heldentum**, n. Skryderi, n.; **-klemme**, f. Mundklemme, c.; **-korb**, m. Mundkurv, Muleturv, c.; **Mulevoje**, c.; **-leder**, n. Mundlæder, Snakketøj, n.; **-pferd**, n. ſe **-eſel**; **-ſchelle**, f. Prejigen, n., Munddaſt, n., Kindheit, c.; **-ſeuche**, f. Mundſyge, c.; **-ſperre**, f. Mundklemme, c.; **-ſpitzen**, n. i.: **da hilft kein — —**, der hjælper ingen kjære Moder; **-taſche**, f. Surmule; Sladdermund, c.; ſe **-ſchelle**; **-t(h)ier**, n. ſe **-eſel**; **-trommel**, f. Mundharpe, c.; **-voll**, n. Mundfuld, c.; **-werk**, n. Snakketøj, Mundleder, n.; **-wurf**, m. Muldvarp, c.; **-wurfsaugen**, pl. fig. ſvage Øjne; **-wurfshaufen**, **-wurfshügel**, m. Muldvarpeſtud, n.

Mäulchen, n. **-s** pl. ſ. sg. Kys, n.

Maulen, v. i. 1. m. h. ſurmule, tvære; **es mault ihm**, × bet ſmager ham.

Mauneln, **maunen**, v. i. 1. m. h. † nøle, være langſom.

Maunzen, v. i. 1. m. h. miave; fig. klage ynkelig, lamentere.

Maure, m. **-n -n**. Maurer, c.

Maurer, m. **-s** pl. ſ. sg. Murer, Murmeſter, c.; Frimurer, c. | **Maurer-(Mauer)-burſche**, m. Murerlærling, c.; **-geſell**, m. Murſvend, c.; **-handwerk**, n. Murerhaandværk, n.; **-meiſter**, m. Murmeſter, c.; **-zunft**, f. Murerlav, n.

Maurerei, f. **-n**. Mureri, n.

Maureriſch, adj. murerift.

Mauriſch, adj. mauriſt.

Maus, f. **-äuſe**. (Dim. **Mäuschen**, **Mäuslein**, n.) Mus, c.; **die blinde —**, Blindebut, c. (Leg); Muſkel, Mus, c.; Modermærke, n.; vulva; **mein Mäuschen**, fig. mit lille Lam; **mit Speck fängt man Mäuſe**, med Flæſk fanger man Mus; **er hat Mäuſe im Kopf**, han fanger Griller; **das iſt den Mäuſen gepfiffen**, det er uden Virkning; **wenn die Maus ſatt (voll) iſt**, **ſchmeckt das Mehl bitter**, naar Musen er mæt, er Melet beſt; **das iſt — wie Mutter**, det er lige fedt; **Mäuſe riechen**, lugte Gunten. | **Mauſe(Mäuſe)-aar**, **-buſſart**, m. Musvaage, c. (Falco buteo); **-darm**, m. alm. Arve, c. (Anagallis arvensis); **-dreck**, m. Muſeſkarn, n., Muſelort, c.; **-fahl**, musegraa; **-falke**, m. ſe **-aar**; **-falle**, f. Muſefælde, c.; **-fraß**, m. Beſkadigelſe ved Mus; **-gerſte**, f. gold Byg, c.;

-geier, m. se **-falke**; **-gift**, n. Muſegift, c., Rotteſkrudt, n.; **-gras**, n. Muſehale, c. (Myosurus); **-habicht**, m. se **-aar**; **-haver**, m. Slags vild Havre, c.; **-katze**, f. Muſekat, god Muſefanger, c.; **-kopf**, m. fig. Gavtyv, c.; liſtigt Hoved, n.; **-korn**, n. vildt, goldt Korn; **-loch**, n. Muſehul, n.; **-neſt**, n. Muſerede, c.; **-öhrchen**, n. Høgeurt, c. (Hieracium); **-pfeffer**, m. Skovgaldetand, c. (Stachys silvatica); **-ſchwanz**, m. Muſehale, c.; se **-gras**; **-ſtille**, saa ſtille ſom en Mus; **-to(d)t**, ſtendød; **-zahn**, m. Muſetand, Mælketand, c.

Mauſe, f. **-n**. Fældning, Fældetid, c.

Mauſen, v. i. 1. m. h. fange Mus; v. t. (Jagt.) belure Vildtet, liſte ſig til at fange det; × **eine S.** —, rapſe noget; ſmaaſtjæle; v. r. og i. m. h. fælde, *myte; faa ny Skal; ſtifte Hud.

Mauſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Tyv, tyvagtig Perſon; en Krebs, ſom har ſtudt Skal; Musvaage, c.; Emden, c. (Leuciscus idus).

Mauſer, f. se **Mauſe**.

Mauſerei, f. **-en**. Rapſeri, Tyveri, n.

Mauſern, v. i. 1. m. h. og r. fælde, *myte; ſtyde Skal. | **Mauſer-zeit**, f. Fældetid, c.

Mäuſicht, adj. muſeagtig.

Mauſig, adj. trodſig, gjenſtridig; **ſich — machen**, gjøre ſig ud til Vens.

Mauſoleum, n. **-s -leen**. Mauſolé, n.

Mauſtlich, adj. × ſendrægtig, uſelvorn.

Maut(h), f. **-en**. × Told, c., Toldhus, n., Toldbod, c. | **Maut(h)-amt**, n. Toldhus, n.; **-beamter**, adj. Toldembedsmand, c.; **-einnehmer**, m. Tolder, Toldkäſerer, c.; **-frei**, toldfri; **-pflichtig**, toldpligtig; **-ſtelle**, f. Toldſted, n..

Maut(h), adj. toldpligtig.

Maut(h)ner, m. **-s** pl. ſ. sg. Toldembedsmand, c.

Mauzen, v. i. ſe **mauen**.

Maxime, f. **-n**. Maxime, c.

Maximum, n. **-s** ub. pl. Maximum, n.

Mechanik, f. ub. pl. Mekanik, c.

Mechaniker, m. **-s** pl. ſ. sg. Mekanikus, c.

Mechaniſch, adj. mekaniſk.

Mechanismus, m. pl. **-men**. Mekanisme, c.

Meckern, v. i. 1. m. h. bræge, ſkrige ſom en Gedebuk.

Mecklenburger, m. **-s** pl. ſ. sg. Mecklenborger, c.

Mecklenburgiſch, adj. mecklenborgſk.

Medaille, f. **-n**. Medalje, c.

Medaillon, n. (m.) **-s -s**. Medaljon, c.

Meddik, m. **-s -e**. × Regnorm, Madbile, c.

Meder, m. **-s** pl. ſ. sg. Medier, c.

Mediatiſi(e)ren, v. t. 1. mediatiſere. — **Mediatiſi(e)rung**, f. Mediatiſering, c.

Mediceer, m. **-s** pl. ſ. sg. Mediceer, c.

Mediceiſch, adj. mediceiſk.

Medikament, n. **-es -e**. Medikament, Lægemiddel, n.

Medikus, m. **-ci -ci**. Medikus, Læge, Doktor, c.

Mediſch, adj. mediſk.

Meditation, f. **-en**. Eftertanke, Betragtning, c.

Mediti(e)ren, v. t. 1. meditere, overveje, eftertænke, overlægge, gruble over.

Medizin, f. ub. pl. Lægevidenſkab, c., Lægemiddel, n. | **Medizin-glas**, n. Medicinflaſke, c.; **-wagen**, m. Kantinevogn, c.

Mediziner, m. **-s** pl. ſ. sg. Mediciner, c.

Medizini(e)ren, v. i. 1. m. h. medicinere, bruge Lægemidler.

Mediziniſch, adj. medicinſk.

Medok, m. **-s** ub. pl. Medok, c.

Meduſe, f. **-n**. Meduſa, c.

Meer, n. **-es -e**. Hav, Verdenshav, n.; Sø, aaben Sø; **Anwohner des -es**, Kyſtbeboer, c. | **Meer-aal**, m. Havaal, c. (Conger); **-aar**, **-adler**, m. Havørn, Fiſkeørn, c. (Haliactus); **-affe**, m. se **-katze**; **-ampfer**, m. Guldſtræppe, c. (Rumex maritimus); **-apfel**, m. Adamsæble, n.; Søpindsvin, Sæg, n. (Echinus); **-bake**, f. Boje, c.; **-ball**, m. se **-apfel**; **-barbe**, f. Mulle, c. (Mullus barbatus); **-barſch**, m. se **Seebarſch**; **-binſe**, f. Strandſiv, n.; **-bucht**, f. Havbugt, c.; **-buſen**, m. Havbugt, Fjord, Baj, c.; **-butte**, f. Sletvar, c.; **-brache**, m. Fjæſing, c. (Trachinus draco); **-ekel**, m. Søſyge, c.; **-enge**, f. Stræbe, n.; Sund, n., Fjord, Vig, c.; **-engel**, m. Havengel, c. (Squalus squatina); **-ente**, f. Vildand, c.; **-fahrt**, f. Sejlads, c.; **-farbe**, f. Havets Farve, c.; **-fiſch**, m. Saltvandsfiſk, c.; **-frau**, f. Havfrue, c.; **-froſch**, m. Slags Frø, c. (Rana marina); **-fuchs**, m. Havtaske, c. (Lophius piscatorius); **-gans**, f. Vildgaas, c.; **-gewächs**, n. Havvæxt, Havplante, c.; **-gott**, m. Havgud, c.; **-göttin**, f. Havgudinde, c.; **-gras**, n. Tang, c., Havgræs, n.; **-grün**, søgrøn; **-hafen**, m. Søhavn, c.; **-haſe**, m. Kvabso, Stensuger, c. (Cyclopterus lumpus); **-hoſe**, f. Stypumpe, c.; **-huhn**, n. Vandhøne, c.; se **-zunge**; **-igel**, m. Søpindsvin, n.; **-jungfrau**, f. Havfrue, c.; **-kalb**, n. Sæl, c.; **-katze**, f. Marekat, c. (Macao); **-kohl**, m. Strandkaal, c. (Crambe maritima); **-kuh**, f. Søko, c.; **-leuchten**, n. Morild, c.; **-linſen**, pl. Andegrønt, n., Andemad, c.; **-mann**, m. Havmand, c.; **-maus**, f. Guldmus, c. (Aphrodite); **-menſch**, m. Hammeneſte, n.; **-nabel**, f. Naalefiſt, c. (Syngnathus); **-nebel**, m. Havtaage, c.; **-neſſel**, f. Aktinie, c. (Actinia); **-otter**, m. Havadder, c.; **-pferd**, n. Havheſt, Flodheſt, c.; **-raupe**, f. se **-maus**; **-rettig**, m. Peberrod, c. (Cochlearia armoracia); **-ſalz**, n. Havſalt, n.; **-ſand**, m. Havſand, n.; **-ſchaum**, m. Skum af Havet; Merſkum, n.; **-ſchaumen**, Merſkums-, ſom er af Merſkum; **-ſchäumer**, m. † Sørøver, c.; **-ſchaumkopf**, m. Merſkums Pibehoved, n.; **-ſchilf**, n. Strandſiv, n.; **-ſchlange**, f. Hav-

slange, Søslange, c.; **-slund**, m. Havsvæld, n.; **-schoß**, m. Havets Skjød, n.; **-schwalbe**, f. Terne, c. (Sterna); Slags Knurhane, c. (Trigla hirundo); **-schwein**, n. Marsvin, n., Delfin, c.; fig. daarlig Skuespillertrop, c.; **-spargel**, m. vild Asparges; **-still**, blikstille; **-strom**, m. Strøm i Havet, c.; **-strudel**, m. Malstrøm, Havhvirvel, c., Havsvæld, n.; **-sturm**, m. Storm paa Havet, c.; **-t(h)ier**, n. Havdyr, n.; **-ungeheuer**, n. Havuhyre, n.; **-unter**, under Havfladen; **-wärts**, mod Havet; **-waſſer**, n. Søvand, salt Vand, n.; **-weib**, n. Havfrue, Sirene, c.; **-wirbel**, m. se **-ſtrudel**; **-wunder**, n. Søuhyre, n.; **-zunge**, f. Tunge, c. (Pleuronectes solea); **-zwiebel**, f. Strandlog, n. (Scilla). — **Meeres-boden**, m. Havbund, Havets Bund, c.; **-fläche**, f. Havflade, c.; **-flut**, f. Havbølge, Havets Bølgegang, c.; **-gegend**, f. Egn paa Havet, c.; **-gott**, m. Havets Gud, c.; **-grund**, m. se **-boden**; **-küſte**, f. Havkyst, Havbred, Strandbred, c.; **-ſpiegel**, m. Havets Spejl, n.; **-ſtille**, f. Havstille, c., Havblik, n.; **-ſtrom**, m. Strøm i Havet, c.; **-welle**, f. Havbølge, c.; **-woge**, f. stor Havbølge, c.

Meeſeldraht, m. se **Meißeldraht**.

Mehl, n. **-es** ub. pl. Mel, n. | **Mehl-apfel**, m. melet Æble, n.; **-bahn**, f. den indbyrdige Side af Malerværket i en Mølle; **-beerbaum**, m. Melbærbusk, c.; **-beere**, f. Melbær, n.; **-beutel**, m. Melsigte, c.; × Melbudding, c.; **-birne**, f. melet Pære, c.; **-brei**, m. Melsuppe, Melvælling, Melpap, c.; **-faß**, n. Meltønde, c.; **-fäßchen**, n. Melbøtte, c.; × Hvidtornbær, n.; **-fleck**, m. smaa af Nudeldej staarne Stykker; **-handel**, m. Melhandel, c.; **-händler**, m. Melhandler, c.; **-käfer**, m. Melorm, c.; **-kaſten**, m. Melkasse, c.; **-kleiſter**, m. Melklister, n., Melpap, c.; **-kloß**, m. Melklump, Melbolle, c.; **-milbe**, f. Melmibe, c.; **-pulver**, n. Melkrudt, n.; **-ſack**, m. Melsæk, c.; fig. Tyksak, Tykbom, c.; **-ſieb**, n. Melsigte, c., Melsold, n.; **-ſpeiſe**, f. Melmad, c.; **-ſtaub**, m. Melstøv, n.; **-ſuppe**, f. Melsuppe, Melvælling, c.; **-t(h)au**, m. Meldug, Honningdug, c.; **-wurm**, m. Melorm, c.; **-zucker**, m. Puddersukker, n.

Mehlhaft, mehlicht, mehlig, adj. melagtig, melet.

Mehr, 1) adv comparat. af **ſehr**) mer, mere; **du haſt — Grund zu klagen**, du har mere Grund til at klage; **ſündige hinfort nicht —**, synd ikke mere, oftere, tiere; **ich bin nicht — dein Freund**, jeg er ikke mere, længere din Ven; **ich bin — traurig als luſtig**, jeg er mere bedrøvet end munter; **ich bin ihm — gram als dir**, jeg er mere vred paa ham end paa dig; **um ſo, um ſo viel —**, saa meget mer; **nicht — wie gern**, hellere end gjærne; 2) adj. (indecl. comparativ af **viel**): mer, mere, sler, flere; **er hat — Feinde als Freunde**, han har flere Fjender end Venner; **es waren ihrer — als hundert**, de vare flere end hundrede; **keiner —**, ingen flere; **das ſchmeckt nach —**, det smager efter mere; 3) adj. flere, adskillige, nogle; **es waren mehrere unſerer Freunde da**, der var flere, adskillige af vore Venner. | **Mehr-ausgabe**, f. Merudgift, c.; **-äſtig**, med flere Grene; **-betrag**, m. overskydende Beløb, n.; **-bieter**, m. en, der giver Overbud; **-deutig**, flertydig, tvetydig; **-erwähnt**, oftere omtalt; **-fach**, mangfoldige, mange; adv. i flere Henseender, paa flere Maader; **-gebot**, n. Overbud, n.; **-gliederig**, flerleddet; **-haberei**, f. Begjærlighed, c.; **-jährig**, sleraarig; **-malig**, som er sket flere Gange; **-mals**, flere Gange, oftere; **-ſeitig**, flersidig; **-ſeitigkeit**, f. Flersidighed, c.; **-ſilbig**, Flerstavelses-; **-t(h)eilig**, bestaaende af flere Dele, Bind; **-wert(h)**, m. Overskud over Værdien, n.; **-zahl**, f. Flertal, n., Pluralis, c.; **-zeilig**, bestaaende af flere Linier.

Mehr, n. **-es** -e. Stemmeflerhed, Votering, c.; **das — oder Weniger**, det mere el. mindre.

Mehren, v. t. 1. formere, forøge; multiplicere; v. i. m. h. og t. × afstemme, afgjøre ved Stemmeflerhed.

Mehrent(h)eils, adv. mestendels, største Delen, som oftest.

Mehrer, m. -s pl. ſ. sg. Formerer; Forøger, Udvider, c.; **allezeit — des Reichs**, den, der stadig forstørrer Riget (Titel).

Mehrerlei, adv. flere Slags.

Mehrheit, f. **-en**. Flerhed, c., Flertal, n., Pluralis, c. | **Mehrheits-beſchluß**, m. Flertalsbeslutning, c.

Mehrung, f. **-en**. Formerelse, Forøgelse, c.; Multiplikation; Kloak, Afløbsrende, Skarnkiste, c.

Meibe, m. **-n -n**. ✝ Vallak, c.

Meiden, v. t. 1. ✝ flære, gilde, kastrere.

Meiden, v. t. 2. fly. undgaa, gaa af Vejen for, vogte sig for. — **Meidung**, f. Skyen, Undbragen, Undgaaen, c.

Meier, m. -s pl. ſ. sg. Forvalter, Avlsforvalter, c.; Sognefogedstander, c.; Bonde, Landmand; Fæstebonde, c.; Fladstjærne, c. (Stellaria); Agerærenpris, c. (Veronica agrestis); Mejer, c. (Phalangium). | **Meier-brief**, m. Forpagtningskontrakt, c.; Fæstebrev, n.; **-gut**, n., **-hof**, m. Forpagtergaard, Bondegaard, c.; **-ſtatt**, f. × Mejeri, n.; **-zins**, m. Forpagtningsafgift, Fæsteafgift, c.

Meierei, f. **-en**. Forpagtergaard, Bondegaard, Fæstegaard, c.

Meierich, m. se **Meier**.

Meierin, f. **-nen**. øverste Pige, Bestyrerinde, Mejerske, c.

Meile, f. **-n**. Mil, c. | **Meilen-breit**, milebred; **-lang**, milelang; **-maß**, n. Milemaal, n.; Maalestok paa et Kort; **-recht**, n. se **Bannrecht**; **-ſäule**, f., **-ſtein**, m., **-zeiger**, m. Milepæl, Milesten, Mileviser, c.; **-welt**, milevidt.

Meiler, m. -s pl. ſ. sg. Mile, Kulmile, c. |

Meiler-decke, f. Taget paa en Mile; **-holz**, n. Milebrænde, n.; **-kohle**, f. Milekul, n.; **-köhler**, m. Kulbrænder, Kulsvier, c.; **-platz**, m., **-stätte**, f., **-stelle**, f. Stedet, Pladsen for en Mile.

Mein, **meine**, **mein**, pron. poss. min, mit, pl. mine.

Meineid, m. **-es -e**. Meneb, falsk Ed, c.

Meineidig, adj. meneberisk, mensvoren; **der -dige**, Meneder, c. — **Meineidigkeit**, f. Menederiskhed, c.

Meinen, v. t. 1. og i. m. h. mene, holde for, tro; tænke, formode, antage; **das will ich —**, det skulde jeg mene; **anders —**, **anders handeln**, tænke et, gjøre et andet; **wen — Sie**? hvem mener De? **was, wie — Sie**? hvad behager? være til Sinds, ville; **ich bin nicht gemeint, dieses zu leugnen**, jeg har ikke i Sinde at nægte dette; **es gut, böse mit einem —**, mene det godt, ondt med en; **Freiheit, die ich meine**, Frihed, som jeg elsker, holder af, flatter; **was wir —**, hvad vi elske.

Meinerseits, adv. fra min Side.

Meinesgleichen, pl. mine Lige, mine Ligemænd.

Meinet-halben, **-wegen**, **um -willen**, adv. for min Skyld, for mig gjærne, hvad mig angaar.

Meinige, **meine**, (**der**, **die**, **das** —), pron. poss. se **mein**; **das —**, mit (min Skyldighed, Formue, Ejendom); **die -n**, mine (Slægtninge, Paarørende, Folk).

Meinung, f. **-en**. Mening, c., Tykke, Skjøn, n.; Hensigt, c., Sindelag, n., † Vilje, c.; **Einem. seine — sagen**, sige en sin Mening; **anderer — sein**, være af en anden Mening, Anskuelse; **eine gute — von einem haben**, have en god Mening om en; **ich habe es aus keiner bösen — gethan**, jeg har ikke gjort det i nogen ond Mening, Hensigt. | **Meinungs-äußerung**, f. Meningsytring, c.; **-austausch**, m. Udvexling af Meninger, c.; **-genoß**, m. Meningsfælle, c.; **-verschiedenheit**, f. Meningsforskjel, c.

Meiran, m. **-s** ub. pl. × Merian, c.

Meisch, m. se **Maisch**.

Meise, f. **-n**. Mejse, Musvit, c., *Tite, c. (Parus). | **Meisen-fang**, m. Mejsefangst, c.; **-hütte**, f., **-kasten**, m., **-kloben**, m. Musvitfælde, c.; **-könig**, m. Gærdesmutte, c.; **-mönch**, m. Sumpmejse, c. (Parus palustris); **-pfeife**, f. Lokkepibe, c.; **-schlag**, m. se **-hütte**; **-tanz**, m. Stillads med Gitterværk til Musvitfangst, n.

Meißel, m. **-s** pl. ſ. sg. Mejsel, Grabstikke, c.

Meißel, f. (n. m.) ub. pl. Charpi, c., Linstav, n. | **Meißel-braht**, m. fig. Kurre paa Traaden; **-brähtig**, umedgjørlig.

Meißeln, v. t. 1. og i. m. h. mejsle. — **Meißelung**, f. Mejsling, c.

Meist, adj. mest, flest, størst, højest; **das pflegt am -en im Sommer zu geschehen**, det plejer for det meste at ske om Sommeren; **das Meiste bieten**, byde mest. | **Meist-bietend**, højstbydende; **-gebot**, n. højeste Bud, n.; **-hin**, for det meste. — **Meisten-theils**, for det meste; for største Delen, mestendels, som oftest.

Meistens, adv. for det meste, som oftest, for største Delen.

Meister, m. **-s** pl. ſ. sg. Mester, c.; **den — spielen**, agere Herre; **seiner selbst nicht — sein**, ikke være Herre over sig selv, ikke kunne styre sig; **einer Sache — sein**, være dreven i noget; **einer Sache — werden**, faa Bugt med noget; **sich (zum) — von etw. machen**, gjøre sig til Herre over noget; **— vom Stuhl**, ordførende Mester. | **Meister-arbeit**, f. Mesterarbeide, n.; **-essen**, n. Mestergilde, n.; **-gebühr**, f., **-geld**, n. Penge, som betales for at blive Mester, **-gesell**, m. Mestersvend, c.; **-grad**, m. Mestergrad, c.; **-hand**, f. Mesterhaand, c.; **-lade**, f. se **Zunftlade**; **-lied**, n. Mestersang, c.; **-los**, uden Mester; fig. elendig, ustyrlig, uregerlig; **-mäßig**, mesteragtig; **-recht**, n. Mesterret, c.; † Mesterstykke, n.; **-fänger**, **-finger**, m. Mestersanger, c.; **-schuß**, m. Mesterskud, n.; **-stück**, n. Mesterstykke, n.; **-werk**, n. Mesterværk, n.

Meisterei, f. **-en**. Rakkerens Bolig, c.; Rakkerhaandtering, c.

Meisterer, m. **-s** pl. ſ. sg. Dadler, Kritiker, c.

Meisterhaft, adj. se **meisterlich**.

Meisterin, f. **-nen**. Mesterens Kone, c.

Meisterlich, adj. mesterlig.

Meistern, v. t. 1. og i. m. h. mønstre, mestre, dadle, kritisere; regere, bemægtige sig, blive Herre over, faa Bugt med; overgaa; lære, undervise, vise til Rette; × farve mørkeblaa.

Meisterschaft, f. **-en**. Mesterlav, n., Mesterforsamling, c.; Mesterlighed, Fortrinlighed, c.; Mesterstab, n.; Mesterværdighed, c.

Meistertum, n. **-s** ub. pl. Mesterstab, n.; Mesterværdighed, c.

Melancholie, f. ub. pl. Melankoli, Tungsindighed, c.

Melancholiker, m. **-s** pl. ſ. sg. Melankoliker, c., et tungsindigt Menneske.

Melancholisch, adj. melankolsk.

Melange, f. **-n**. Melange, c., Blandingsgods, n.

Melasse, f. **-n**. Mallas, c. (Sukkerbundfald).

Melde, f. **-n**. Melde, c. (Atriplex).

Melde, f. **-n**. Melding, Efterretning, c. | **Melde-zettel**, m. Rapport, c.

Melden, v. t. 1. melde; **Einem. etw. —**, melde, berette, meddele en Efterretning om noget; omtale, gjøre Anmeldelse om; **sich zu etw. —**, ansøge om noget; **mit Respekt, mit Ehren zu —**, med Respekt at melde; **ohne Ruhm zu —**, uden at rose mig. — **Meldung**, f. Melding, Beretning, Meddelelse, Rapport, Angivelse, c.

Melder, m. **-s** pl. ſ. sg. Anmelder, c.; † Angiver, Forræder, c.

Meli(e)ren, v. t. 1. og r. melere, blande.

Melilote, f. **-n**. Læge-Stenkløver, Melotenkløver, c. (Melilotus officinalis).

Melisſe, f. **-n**. Hjærtensfryd, c. (Melissa).

Meliszucker, m. **-s** ub. pl. Melisſukker, n.

Melk, adj. ſom giver Mælk.

Melke, f. ub. pl. Malkning, c.

Melken, v. t. 1. (2.) malke; plage, ruſte i; udſuge, udpynbre; v. i. m. h. give Mælk, malke. | **Melk-eimer**, m., **-faß**, n., **-gefäß**, n., **-gelte**, f. Malkefpand, c.; **-kuh**, f. Malkeko, c.; **-ſchemel**, m. Malkeſkammel, c.; **-vieh**, n. Malkevæg, n.; **-zeit**, f. Malketid, c.; **-ziege**, f. Malkegeb, c.

Melker, m. **-s** pl. ſ. sg. en, der malker.

Melkerei, f. **-en**. Malkning, c., Malkeri, n.

Melkerin, f. **-nen**. Malkepige, c.

Melkern, v. t. 1. trykke, ruſte, ſlibe i.

Melodie, f. **-n**. Melodi, c.

Melodiſch, adj. melodiſk.

Melodrama, n. **-s -men**. Melodrama, n.

Melone, f. **-n**. Melon, c. | **Melonen-diſtel**, f., **-kaktus**, m. Pindſvinetidſel, c. (Melocactus); **-kern**, m. Melonkjærne, c.

Meltau, m. ſe **Mehltau**.

Memme, f. **-n**. Kryſter, Kujon, c.

Memmenhaft, adj. kryſteragtig.

Memmerei, f. **-en**. Kryſteragtighed; fejg Handling, c.

Memorial, n. **-es -ien**. Memorial, c.

Memori(e)ren, v. t. 1. memorere, lære udenab.

Menage, f. **-n**. Menage, Husholdning, c.; Madſpand, c.; Plat de menage, c.

Menagerie, f. **-n**. Menageri, n.

Menagi(e)ren, v. t. 1. menagere, ſpare, holde til Raade med.

Menge, f. **-n**. Mængde, Hob, c.; **eine — Geldes (Geld)**, en Mængde Penge; **eine — junger Leute**, en Mængde unge Mennester; **Arbeit die — haben**, have fuldt op at beſtille; **ſolche Fehler können die — darin ſein**, ſaadanne Fejl kunne være der i Mængde.

Mengeler, m. **-s** pl. ſ. sg. en, der blander fig i alt; Hsker, c.

Mengeln, v. t. 1. og i. blande; hskre.

Mengen, v. t. 1. mænge, blande, ſammenblande; fig. **ſich in etw.** —, blande ſig i noget. | **Meng-futter**, n. Blandingsfoder, n.; **-korn**, n. Blandingskorn, n., Blandingsſæd, c.

Mengerei, f. **-en**. Sammenblanding, c., Blanderi, n.

Mengling, m. **-s -e**. Blanding, Mulat, c.

Mengſel, (**Mengſal**), n. **-s** pl. ſ. sg. Blandingsgods, Mænggods; Miſtmaſſ, n.

Mennig, m. **-es** ub. pl. (**-e**, f.) Minie, Mønje, c. (en højrød Farve).

Mennigen, v. t. 1. farve med Mønje.

Menſch, m. **-en -en**. (Dim. **Menſchchen**, **Menſchlein**, n.) Menneſke, n.; **unter -en kommen**, komme ud blandt Folk. | **Menſch-werdung**, f. Menneſkevordelſe, c. — **Menſchen-adel**, m. Menneſkeadel, c.; **-ähnlich**, menneſkelig; **-alter**, n. Menneſkealder, Generation, c.; **-art**, f. Menneſkeart, Race, c.; **nach — —**, efter menneſkelig Vis; **-blut**, n. Menneſkeblod, n.; **-bruſt**, f. Menneſkebryſt, n.; **-feind**, m. Menneſkehader, Menneſkefjende, Miſanthrop, c.; **-feindlich**, menneſkefjendſk, miſanthropiſk; **-fleiſch**, n. Menneſkekjød, n.; **-freſſer**, m. Menneſkeæder, c.; **-freſſerei**, f. Menneſkeæderi, n.; **-freund**, m. Menneſkeven, c.; **-freundlich**, menneſkekjærlig; **-furcht**, f. Menneſkefrygt, c.; **-gattung**, f. Menneſkeracе, c.; **-gebot**, n. Menneſkebud, n.; **-gedenken**, n. Mands Minde, n.; **-gefühl**, n. menneſkelig Følelſe, c.; **-geiſt**, m. Menneſkeaand, c.; **-geripve**, n. Menneſkeſkelet, n.; **-geſchlecht**, n. Menneſkeſlægt, c.; **-geſtalt**, f. Menneſkeſtikkelſe, c.; **-gewühl**, n. Menneſkevrimmel, c.; **-glück**, n. menneſkelig Lykke, c.; **-größe**, f. menneſkelig Storhed, c.; **-gunſt**, f. Menneſkegunſt, c.; **-hand**, f. Menneſkehaand, c.; **-handel**, m. Slavehandel, c.; **-haß**, m. Menneſkehad, n.; **-herz**, n. Menneſkehjærte, n.; **-hilfe**, f. Menneſkehjælp, c.; **-huld**, f. Menneſkegunſt, c.; **-kenner**, m. Menneſkekjender, c.; **-kenntnis**, f. Menneſkekundſkab, c.; **-kind**, n. Menneſkebarn, Menneſke, n.; **-kunde**, f. Anthropologi, c.; **-leben**, n. Menneſkeliv, n.; **-leer**, menneſketom; **-liebe**, f. Menneſkekjærlighed, c.; **-liſt**, f. Menneſkeliſt, c.; **-los**, n. menneſkelig Skæbne, c.; **-luſt**, f. menneſkelig Glæde, c.; **-menge**, f. Menneſkemængde, c.; **-möglich**, ſom er muligt for et Menneſke; **-mörder**, m. Menneſkemorder, c.; **-natur**, f. Menneſkenatur, c.; **-opfer**, n. Menneſkeoffer, n.; **-pflicht**, f. Menneſkepligt, c.; **-raub**, m. Menneſkerov, n.; **-räuber**, m. Menneſkerøver, c.; **-recht**, n. Menneſkerettighed, c.; **-ſatzung**, f. Menneſkebeſtaling, c.; **-ſauger**, **-ſchinder**, m. Blodſuger, c.; **-ſcheu**, menneſkefly; **-ſchlag**, m. ſe **-gattung**; **-ſeele**, f. Menneſkeſjæl, c.; **-ſohn**, m. Menneſkes Søn; **-ſtimme**, f. Menneſkeſtemme, c.; **-treue**, f. menneſkelig Troſtab; **-verſtand** m. Menneſkeforſtand, c.; **-volk**, n. Menneſkebørn, pl.; **-werk**, n. Menneſkeværk, n., menneſkelig Handling, c.; **-weisheit**, f. Menneſkevisdom, c.; **-wert(h)**, m. Menneſkeværd, n.; **-wohnung**, f. Menneſkebolig, c.; **-würde**, f. Menneſkets Værdighed, c.

Menſch, n. **-es -er**. Kvindemenneſke, n., Tøjte, c.

Menſchentum, n. **-s** ub. pl. Menneſkeſlægt, c.; Menneſkeværdighed, c.

Menſchentümlich, adj. ejendommelig for den menneſkelige Natur.

Menſchheit, f. ub. pl. Menneſkehed, c., menneſkelig Natur, Menneſkeſlægt, c.; † Menneſkelighed, c.

Menſchlich, adj. menneſkelig. — **Menſchlichkeit**, f. Menneſkelighed, c.

Menſtrui(e)ren, v. i. 1. m. h. menſtruere.

Menſur, f. **-en**. Maal, n.; Menſur, Takt, c.; **auf die — ſetzen**, duellere.

Menuett, n. **-es -e** (f. **-en**). Menuet, c.

Mephitiſch, adj. mefitiſk, ſtinkende, kvælende.

Mergel, m. **-s** ub. pl. Mergel, c. | **Mergelboden**, m. Mergeljord, c.; **-gräber**, m. Mergelgraver, c.; **-grube**, f. Mergelgrav, c.; **-land**, n. Mergeljord, c.

Mergeln, v. t. 1. mergle; fig. udpine, udſuge. — **Mergelung**, f. Mergling, c.

Meridian, m. **-s -e**. Meridian, Middagslinje, c.

Merino, m. **-s -s**. Merino, n. (Tøj). | **Merino-ſchaf**, n. Merinofaar, n.; **-wolle**, f. Merinould, c.

Merk, m. **-es -e**. Mærke, Tegn, Kjendemærke, n.; Mærke, c. Sium).

Merkantiliſch, adj. merkantil.

Merkbar, adj. bemærkelig, ſom mærkes.

Merken, v. t. 1. mærke, betegne, forſyne med Mærke, ſætte Mærke paa; fig. mærke, ſjønne, forſtaa, begribe; huſke; **laß ihn nichts davon —**, lad ham ikke mærke noget dertil; **laß dir nichts —**, lad dig ikke mærke med noget; v. i. m. h. give Agt paa, være opmærkſom paa; agte paa. | **Merk-eiſen**, n. Mærkejærn, n.; **-mal**, n. Kjendemærke, Kjendetegn, Særkjende, n.; **-pfahl**, m. Mærkepæl, c.; **-wort**, n. Stikord, n.; **-würdig**, mærkværdig; **-würdigerweiſe**, mærkværdigvis, mærkelig nok; **-würdigkeit**, f. Mærkværdighed, c.; **-zeichen**, n. Tegn, Kjendetegn, Kjendemærke, n.

Merker, m. **-s** pl. ſ. sg. † Kampdommer, c.

Merklich, adj. mærkelig, mærkværdig. — **Merklichkeit**, f. Mærkelighed, Mærkværdighed, c.

Merks, m. ub. pl. Sanſekage, Paamindelſe, c.; † Hjærne, Forſtand, c.

Merkur, m. **-s** ub. pl. Kviksølv, n.

Merl, m. ſe **Merle**.

Merle, f. **-n**. Solſort, c. (Turdus merula); Dværgfalk, c. (Falco æsalon).

Merz, m. ſe **März**.

Merzen, v. t. 1. brage, udſtøde, forkaſte. | **Merz-kuh**, f. udſat Ko, c.; **-pferd**, n. Udſætterheſt, c.; **-ſchaf**, n. udſtødt Faar, n.

Meſopotamier, m. **-s** pl. ſ. sg. Meſopotamier, c.

Meſopotamiſch, adj. meſopotamiſk.

Meſpel, f. ſe **Miſpel**.

Meßbar, adj. til at maale.

Meſſe, f. **-n**. Meſſe, c.; **die — leſen**, læſe Meſſe; **in die — gehen**, gaa i Kirke; Meſſe, c., Marked, n.; Markedsgave, c. | **Meß-amt**, n. Meſſe, c.; **-brief**, m. ſe **-wechſel**; **-buch**, n. Meſſebog, c.; **-diener**, m. Meſſedegn, c.; **-freiheit**, f. Markedsfriheb, Markedsrettigheb, c.; **-fremder**, adj., **-gaſt**, m. Markedsgjæſt, c.; **-geld**, n. Meſſepenge, pl.; **-gerät(h)**, n. Meſſeſager; **-geſchenk**, n. Markedsgave, c.; **-gewand**, n. Meſſehagel, c.; **-glocke**, f. Meſſeklokke, c.; **-gut**, n. Markedsgods, n.; **-hemd**, n. Meſſeſærk, c.; **-krämer**, m. Markedskræmmer, c.; **-leute**, pl. Markedsfolk; **-markt**, m. Markedsplads, c.; **-opfer**, n. Meſſeoffer, n.; **-prieſter**, m. Meſſepræſt, c.; **-wechſel**, m. Vexel, forfalden til en vis Meſſe, c.; **-woche**, f. Meſſeuge, Markedsuge, c.; **-zeit**, f. Meſſetid, Markedstid, c.

Meſſen, v. i. 1. m. h. meſſe, læſe Meſſe.

Meſſen, v. t. 2. maale; **die Länge eines Zimmers mit einer Elle —**, maale et Værelſes Længde med en Alen; **ſechs Fuß —**, maale 6 Fod, være 6 Fod høj; **ſich mit einem —**, maale ſig med en; **Einen mit den Augen —**, maale en med Øjnene; **ſich —**, falde ned, ſtyrte ned paa Jorden; **ein gemeſſener Befehl**, en beſtemt Befaling. | **Meß-brief**, m. Maalebrev, n.; **-faß**, n. Maalekar, n.; **-geld**, n. Maalepenge, pl.; **-kette**, f. Maalekjæde, c.; **-kunde**, **-kunſt**, f. Landmaaling, c.; **-leine**, f. Maalesnor, c.; **-rut(h)e**, f. Maalestang, c.; **-ſchnur**, f. Maalesnor, c.; **-ſtab**, m., **-ſtange**, f., **-ſtock**, m. Maalestang, c.; **-tiſch**, m. Maalebord, n.

Meſſenier, m. **-s** pl. ſ. sg. Meſſenier, c.

Meſſeniſch, adj. meſſeniſk.

Meſſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Maaler, c.

Meſſer, n. **-s** pl. ſ. sg. Kniv, c.; **Eim. das — an die Kehle ſetzen**, ſætte Kniven paa Struben; **ihm fitzt das — an der Kehle**, han har Kniven paa Struben; **das große (lange) — gebrauchen, handhaben**, prale, brøvte; **Krieg bis aufs —**, Krig paa Kniven. | **Meſſer-bank**, f., **-bänkchen**, n. Knivſtol, Knivbuk, c.; **-beſteck**, n. Knivbeſtik, n.; **-förmig**, knivdannet; **-griff**, m., **-heft**, n. Knivſkaft, n.; **-klinge**, f. Knivsblad, n.; **-korb**, m. Knivkurv, c.; **-rücken**, m. Knivsryg, c.; **-ſcheide**, f. Knivſkede, c.; **-ſchmied**, m. Knivſmed, c.; **-ſchneide**, f. Knivsæg, c.; **-ſchnitt**, m. Knivſnit, n.; **-ſpitze**, f. Knivsſpids, Knivsod, c.; **eine -ſpitze voll**, saa meget ſom man kan tage med Knivsodden; **-ſtich**, m. Knivsſtik, n.

Meſſing, n. (m.) **-s** ub. pl. Meſſing, n. | **Meſſing-blech**, n. Meſſingblik, n.; **-brennen**, n. Meſſingets Forfærdigelſe; **-brenner**, m. Meſſingbrænder, c.; **-draht**, m. Meſſingtraad, c.; **-geſchirr**, n. Meſſingtøj, n.; **-hammer**, m. ſtor Hammer, hvorved Meſſing hamres; Meſſingfabrik, c., Meſſinghammerværk, n.; **-hütte**, f. Meſſingfabrik, c.; **-platte**, f. Meſſingplade, c.; **-ſalte**, f. Meſſingſtræng, c.; **-ſchläger**, **-ſchmied**, m. Meſſingſmed, c.; **-werk**, n. Meſſingværk, n.

Meſſingen, adj. Meſſing-, af Meſſing.

Meßner, m. **-s** pl. ſ. sg. Kirkebetjent, Meſſedegn, Klokker, c.

Meßnerei, f. **-en**. Klokkerembede, n., Klokkerbolig, c.
Meßung, f. **-en**. Maaling, c.
Meste, f. **-n**. Kar, Bytte, Træbimpel; Saltebytte, c.; Halvotting, c.
Mestize, m. **-n -n**. Mestits, c. (Afkom af en Europæer og en Indianerinde).
Met, m. **-es -e**. Mjød, c.
Metall, n. **-es -e**. Metal, n. | **Metall-ader**, f. Metalaare, c.; **-arm**, fattig paa Metaller; **-artig**, metalagtig; **-asche**, f. Metalaske, c.; **-beschickung**, f. Metalblanding, Legering, c.; **-brei**, m. flydende Blanding af Metaller; **-erde**, f. Metaljord, c.; **-farbe**, f. Metalfarbe, c.; **-glanz**, m. Metalglans, c.; **-glas**, n. Metalglas, n.; **-könig**, m. Metalkonge, c.; **-los**, uden Metaller; **-mutter**, f. Metalmoder, c.; **-reich**, metalrig; **-schaum**, m. Metalskum, n.
Metallen, adj. Metal-, af Metal.
Metallisch, adj. metallisk, metalagtig.
Metalloid, n. **-s -e**. Metalloid, Halvmetal, n.
Metamorphose, f. **-n**. Metamorfose, Forvandling, c.
Metapher, f. **-n**. Metafor, c.
Metaphorisch, adj. metaforisk, billedlig, ugentlig, forblommet.
Metaphysik, f. ub. pl. Metafysik, c.
Metaphysisch, adj. metafysisk, oversanselig.
Meteor, n. **-s -e**. Meteor, Luftsyn, n. | **Meteor-eisen**, n. Meteorjærn, n.; **-stein**, m. Meteorsten, c.; **-stern**, m. Stjærneskud, n.
Meteorisch, adj. meteorisk, meteoragtig.
Meteorolog, m. **-en -en**. Meteorolog, Vejrgransker, c.
Meteorologie, f. **-n**. Meteorologi, Vejrlære, c.
Meteorologisch, adj. meteorologisk.
Meter, n. **-s** pl. ſ. sg. Meter, c. ($3_{,19}$ Fod).
Meth, m se **Met**.
Methode, f. **-n**. Methode, c.
Methodisch, adj. methodisk.
Methodist, m. **-en -en**. Methodist, c. | **Methodisten-kirche**, f. Methodistkirke, c.; **-prediger**, m. Methodistpræst, c.
Methodistisch, adj. methodistisk.
Metrik, f. ub. pl. Metrik, c.
Metrisch, adj. metrisk.
Metropole, f. **-n**. Hovedstad, c.
Metropolit, m. **-en -en**. Metropolit, c.
Mett, n. **-es** ub. pl. stærk Kjød, n. | **Mettgut**, n. Pølsefars, c.; **-wurst**, f. Medisterpølse, c.
Mette, f. **-n**. Morgenmesse; Fropræken, Ottesang, c.; flydende Sommer, c.
Metze, f. **-n**. Halvotting, c.; Mær, Skjøge, c.; ‡ Kartove (Kanon); ‡ Pige, c.
Metzelei, f. **-en**. Slagteri, Blodbad, n.
Metzeln, v. t. 1. slagte; hugge ned, slaa ned. | **Metzel-bank**, f. Slagterbutik, c.; **-suppe**, f. Pølsesuppe, c.; **-tag**, m. Slagtedag, c.
Metzen, v. i. 1. m. h. tolde, tage en Del af Kornet i Betaling for Malingen; × stjæle; v. t. udhugge; slagte, nedhugge.
Metzge, f. **-n**. Slagtehus, n., Slagterbod, c.; Slagteri, n.
Metzgen, v. t. 1. slagte, hugge ned.
Metzger, m. **-s** pl. ſ. sg. Slagter, c. | **Metzger-beil**, n. Slagterøxe, c.; **-bursche**, m. Slagterdreng, c.; **-gang**, m. Slagternes Rejse omkring paa Landet for at optjene Kvæg; fig. en unyttig, forgjæves Gang; **--gesell**, m. Slagtersvend, c.; **-hund**, m. Slagterhund, c.; **-knecht**, m. Slagtersvend, c.
Metzgerei, f. **-en**. Slagterbod, c., Slagtehus, n.; Slagteri, Blodbad, n.
Metzgerhaft, adj. slagtermæssig.
Metzgern, v. t. se **metzgen**.
Metzig, f. se **Metzge**.
Metzler, m. se **Metzger**.
Metzner, m. **-s** pl. ſ. sg. Møllersvend, som tolder.
Meublі(e)ren, v. t. 1. møblere.
Meuchelei, f. **-en**. Lumskhed, ondskabsfuld Handling; Overfald, n., Sammensværgelse, c.; Snigmord, n.
Meuchelisch, adj. lumsk, ondskabsfuld.
Meucheln, v. i. 1. og t. handle lumsk, hemmelig; snigmyrde. | **Meuchel-bund**, m. Komplot, n., Sammensværgelse, c.; **-mord**, m. Snigmord, n.; **-mörder**, m. Snigmorder, c.; **-mörderin**, f. Snigmorderske, c.; **-mörderisch**, snigmorderisk; **-rotte**, f. Snigmorderbande, c.
Meuchlerisch, adj. lumsk, snigmorderisk.
Meuchlings, adv. lumsk, underfundig, snigmorderisk.
Meuterei, f. **-en**. Mytteri, n., Sammenrottelse, c.
Meuterer, m. **-s** pl. ſ. sg. Oprører, Mytterist ifter, c.
Meuterisch, adj. oprørsk.
Meutern, v. i. 1. m. h. gjøre Mytteri, gjøre Oprør.
Mewe, f. se **Möwe**.
Mexikaner, m. **-s** pl. ſ. sg. Mexikaner, c.
Mexikanisch, adj. mexikansk.
Mezzanin, m. **-s** ub. pl. Mezzanin, c.
Miasma, n. **-s -men**. Miasma, n.
Miasmatisch, adj. miasmatisk.
Miauen, v. i. 1. m. h. miave.
Mich, pron. se **ich**.
Michael, Michel, m. **-s** Mikkel, c. | **Michaelsfest**, n., **-tag**, m. Mikkelsdag, c.
Michaelis, m. ub. pl. Mikkelsdag, c. | **Michaelis-messe**, f. Mikkelsdagsmarked, n.
Micke, f. **-n**. (til Søs) Klo, c.
Midianiter, m. **-s** pl. ſ. sg. Midianiter, c.
Mieder, n. **-s** pl. ſ. sg. Livstykke, Korset, n.
Mieler, m. se **Meiler**.
Miege, f. ub. pl × Urin, c.
Miene, f. **-n**. Mine, Gebærde, c., Ansigts-

træk, n.; **zu etw. — machen**, gjøre Mine til noget. | **Mienen-spiel**, n. Minespil, n.

Miere, f. **-n**. × Myre, c.

Mies, f. se **Mieze**.

Miesel, n. **-s** pl. ſ. sg. den eiskede, kjæreste.

Mieselei, f. **-en**. Kjærlighedshistorie, c.

Mieseln, v. i. 1. m. h. gjøre Kur.

Miete, f. **-n**. Stak, Høstak, Torvestak; **in -n setzen**, sætte i Stak.

Miet(h)e, f. **-n**. Leie, Husleje, Lejesum, c.; Lejeforhold, n.; lejet Bolig; **wohlfeil in der — sitzen**, bo billig til Leje; **Kauf bricht —**, Kjøb gaar for Leje; ≠ Gave, Belønning, Bestikkelse, c. | **Miet(h)-ackeꝛ**, m. lejet Ager, c.; **-bedingung**, f. Betingelse ved Lejen, c.; **-frau**, f. Udlejerske, Værtinde, c.; Kone, som bor til Leje; **-fuhre**, f. Høvogn, c.; **-fuhrmann**, m. Høvogn, c.; **-fuhrwerk**, n. Høvogn, c.; **-geld**, n. Fæstepenge, Haandpenge; Leje, Lejesum, c.; **-groſchen**, m. se **-geld**; **-herr**, m. Husvært, Husejer, Vært, c.; **-knecht**, m. Lejetjener, c.; **-kontrakt**, m. Lejekontrakt, c.; **-kutſche**, f. Høvogn, Høkarret, c.; **-kutſcher**, m. Høkusk, c.; **-lakai**, m. Lejetjener, c.; **-leute**, pl. Lejere, som bo til Leje; **-lohn**, m. Tjendelon, c.; **-mann**, m. Lejer, c.; **-pfennig**, m. se **-geld**; **-pferd**, n. Lejehest, Høhest, c.; **-truppen**, pl. Lejetropper; **-vertrag**, m. Lejekontrakt, Lejeforening, c.; **-wagen**, m. Høvogn, c.; **-weiſe**, til Leje, lejet; **-wohnung**, f. lejet Bolig, c.; **-zeit**, f. Lejetid, c.; **-zins**, m. Leje, Lejesum, c.

Miet(h)en, v. t. 1. fæste, tage i Tjeneste; leje, tage til Leje. — **Miet(h)ung**, f. Fæsten, Lejen, c.

Miet(h)er, m. **-s** pl. ſ. sg. Lejer, c.

Miet(h)erin, f. **-nen**. Lejerske, c.

Miet(h)ling, m. **-s -e**. Lejesvend, c. | **Miet(h)lings-ſchar**, f. Skare af Lejesvende; lejet Skare, c.

Mietig, adj. midret, fuld af Mider.

Mieze, f. **-n**. Kat, Misekat, c.

Migräne, f. ub. pl. Migræne, c.

Mikroſkop, n. **-es -e**. Mikroskop, n.

Mikroſkopiſch, adj. mikroskopisk.

Milan, m. **-es -e**. (**Milane**, f. **-n**). rød Glente, c. (Milvus regalis).

Milbe, f. **-n**. Mide, c.; × Møl, n.

Milbig, adj. midret, fuld af Mider.

Milch, f. ub. pl. Mælk, c.; **die** († m.) **— der Fiſche**, Fiskenes Mælk, *Isel, Melke. | **Milch-ader**, f. Mælkeaare, c.; **-artig**, **-mælkeagtig**; **-aſch**, m. Mælkeaskal, c., Mælkebøtte, *Ringe, c.; **-blume**, f. Mælkeurt, c. (Polygala); **-bahn**, f. Mælkevej, c.; **-bart**, m. Dun paa Hagen; ſig Flødeskjæg, Grønskolding, c.; **-bärtig**, dunhaaget; **-brei**, m. Mælkevælling, c.; **-brezel**, f. Mælkekringle, c.; **-brot**, n. Franskbrød, n.; **-bruder**, m. Tiebroder, Fosterbroder, c.; Mælkemand, c.; **-brühe**, f. Kalkoplosning, c.; **-dieb**, m. Mælketyv, c.; Sommerfugl, c.; **-drüſe**, f. Mælkekirtel, c.; **-eimer**, m. Mælkespand, c.; **-farbe**, f. Mælkefarve, c.; **-faß**, n. Mælkefad, n., Mælkebøtte, c.; **-ferkel**, n. Pattegris, c.; **-fieber**, n. Mælkefeber, c.; **-flor**, m. Mælkeflor, n.; **-frau**, f. Mælkekone, c.; **-gefäß**, n. Mælkekar, n.; **-geld**, n. Mælkepenge, pl.; **-geſchirr**, n. Mælkekar, n.; **-glas**, n. Mælkeglas, n.; **-grind**, m. Mælkeskorpe, c.; **-grütze**, f. sød Grød, c.; **-haar**, n. Dun, n. (paa Hagen); **-hut**, m. se **-aſch**; **-kalb**, n. Mælkekalv, c.; **-kanne**, f. Mælkekande, c.; **-keller**, m. Mælkekjælder, c.; **-knoten**, m. Mælkeknude, c.; **-krug**, m. Mælkekrukke, c.; **-kuh**, f. Malkeko, c.; **-lamm**, n. Pattelam, n.; **-mädchen**, n., **-magd**, f. Malkepige, *Budeje, c.; **-maul**, n. Mælkemund, c.; **-napf**, m. Mælkekrukke, c.; **-pacht**, f. Mælkeforpagtning, c.; **-pächter**, m. Mælkeforpagter, c.; **-rahm**, m. Flode, c.; **-reis**, m. Risengrød, c.; **-ſaft**, m. Mælkesaft, Chylus, c.; **-ſatte**, f. Mælkebøtte, *Ringe, c.; **-ſchauer**, m. Mælkegysen, c.; **-ſchorf**, m. Mælkeskorpe, c.; **-ſchwein**, n. Pattegris, c.; **-ſchweſter**, f. Diesøster, Fosterssøster, c.; **-ſeiche**, f. se **-tuch**; **-ſpeiſe**, f. Mælkemad, c.; **-ſtraße**, f. Mælkevej, c.; **-ſuppe**, f. Mælkesuppe, Vælling, c.; **-topf**, m. Mælkepotte, c.; **-tuch**, n. Sielkede, n.; **-verſorgung**, f. Mælkeforsyning, c.; **-warze**, f. Brystvorte, c.; **-waſſer**, n. Valle, Mælkevalle, c.; ren Mælkefarve, c.; **-weib**, n. se **-frau**; **-weiß**, mælkehvid; **-wirt(h)ſchaft**, f. Mælkebedrift, c.; **-zahn**, m. Mælketand, c.; se **-bart**; **-zucker**, m. Mælkesukker, n.

Milchen, adj. som giver Mælk.

Milchen, v. i. 1. m. h. malke, give Mælk; † v. t. malke.

Milcher, **Milchner**, m. **-s** pl. ſ. sg. Mælkefisk, Hanfisk, *Isselfisk, c.

Milchicht, **milchig**, adj. **mælkeagtig**, som indeholder Mælk.

Milchling, m. **-s -e**. Dyr, som patter; Pattebarn, n.

Mild, adj. mild; blid, blød, sagtmodig; god, gammild; **-es Wetter**, mildt Vejr; **ein -er Regen**, en mild, blød Regn; **ein -er Geber**, en mild Giver. | **Mild-geſinnt**, med et mildt Sindelag; **-herzig**, godhjærtet; **-herzigkeit**, f. Godhjærtethed, c.; **-reich**, god, kjærlig; overbærende; **-thätig**, f. velbædig, godgjørende; **-thätigkeit**, f. Velbædighed, Godgjørenhed, c.

Milde, f. ub. pl. Mildhed, Blidhed, Sagtmodighed; Godhed, Gammildhed, c.

Milden, v. t. 1. formilde.

Mildern, v. t. 1. mildne, lindre, berolige; formilde. — **Milderung**, f. Mildnen, Lindring, Formildelse, c.

Mildigkeit, f. ub. pl. Godgjørenhed, c.

Mildiglich, adj. se **mild**.

Militär, n. **-s** ub. pl. Militær, n. | **Militär-anwärter**, m. gammel Underofficer, der søger

en Civiltjeneste; **-arzt**, m. Militærlæge, c.; **-dienſt**, m. Militærtjeneste, c.; **-fromm**, om Hefte, der staar for Skud, skudvant; **-gericht**, n. Krigsret, c.; **-muſik**, f. Militærmusik, c.; **-mütze**, f. Militærhue, c.; **-ſtand**, m. Militærstand, c.; **-weſen**, n. Militærvæsen, n.

Militär, m. -s -e. Militær, Soldat, c.

Militäriſch, adj. militærist.

Miliz, f. **-en**. Milits, c.

Milliarde, f. **-n**. Milliard, c.

Millimeter, n. -s pl. ſ. sg. Millimeter, c.

Million, f. **-en**. Million, c.

Millionär, m. -s -e. Millionær, c.

Milz, f. **-en**. (m. n. **-es -e**). Milt, c. | **Milzader**, f. Miltaare, c.; **-anſchwellung**, f. Miltsvulst, c.; **-brand**, m. Miltbrand, c. (Anthrax); **-entzündung**, f. Betændelse i Milten, c.; **-krankheit**, f. Miltsygdom, c.; **-kraut**, n Radelsv. n. (Asplenium); **-ſucht**, f. Miltsyge, Hypokondri, c.; **-ſüchtig**, miltsyg, hypokondrisk.

Milzig, adj. som har en Milt; miltsyg.

Mimik, f. ub. pl. Mimik, c.

Mimiker, m. -s pl. ſ. sg. Mimiker, c.

Mimiſch, adj. mimisk.

Minder, adj. mindre, ringere. | **Mindervertrag**, m. mindre Udbytte, n.; **-jährig**, mindreaarig; **-jährigkeit**, f. Mindreaarighed, c.; **-zahl**, f. Mindretal, n., Minoritet, c.

Minderheit, f. se **Minderzahl**.

Mindern, v. t. l. mindske, formindske, gjøre mindre, ringere; tage ind; **ſich —**, formindskes, aftage, blive ringere, mindre. — **Minderung**, f. Formindskelse, Tagen ind, c.

Mindeſt, adj. mindst, yngst, ringest; **nicht im -en**, ikke i mindste Maade; **zum -en, aufs -e, zu —**, i det mindste.

Mindeſtens, adv. i det ringeste, i det mindste.

Mine, f. **-n**. Mine, c. | **Minen-auge**, n. Indgang til en Mine, c.; **-bau**, m. Mineanlæg, n.; **-brunnen**, m. Minenedgang, c.; **-gang**, m. Minegang, c.; **-gräber**, m. Minegraver, c.; **-haſe**, m. se **-auge**; **-kammer**, f. Minekammer, n.; **-ladung**, f. Mineladning, c.; **-trichter**, m. tragtformig Hul ved Minesprængning.

Miner, m. se **Mineral**.

Mineral, n. -s **-ien (-e)**. Mineral, n. | **Mineral-bad**, n. Mineralbad, n.; **-quelle**, f. mineralsk Kilde, c.; **-reich**, n. Mineralrige, n.; **-waſſer**, n. Mineralvand, n. — **Mineralienkabinett**, n., **-ſammlung**, f. Mineralsamling, c.

Mineraliſch, adj. mineralsk.

Mineralog, m. **-en -en**. Mineralog, c.

Miniatur, f. ub. pl. Miniatur, c. | **Miniaturmalerei**, f. Miniaturmaleri, n.

Minimum, n. -s **-ma**. Minimum, n.

Mini(e)ren, v. i. l. m. h. minere, grave Mine.

Mini(e)rer, m. -s pl. ſ. sg. Minegraver, c.

Miniſter, m. -s pl. ſ. sg. Minister, c. | **Miniſter-kriſis**, f. Ministerkrise, c.; **-präſident**, m. Premierminister, c.; **-rat(h)**, m. Statsraad, n.; **-verantwortlichkeit**, f. Ministeransvarlighed, c.; **-verantwortlichkeitsgeſetz**, n. Ministeransvarlighedslov, c.

Miniſteriell, adj. ministeriel.

Miniſterium, n. -s **-ien**. Ministerium, n.

Minne, f. ub. pl. ✝ Kjærlighed, c. | **Minnebrief**, m. Kjærlighedsbrev, n.; **-dichter**, m. Kjærlighedsdigter, c.; **-glück**, n. Elskovslykke, c.; **-preis**, m. se **-ſold**; **-ſang**, m. Minnesang, c.; **-ſänger, -ſinger**, m. Minnesanger, Kjærlighedssanger, Troubadour, c.; **-ſängerei, -ſingerei**, f. Minnesang, Elskovssang, c.; **-ſold**, m. Kjærlighedsløn, c.

Minner, m. -s pl. ſ. sg. Elster, c.

Minnerin, f. **-nen**. Elsterinde, c.

Minneſam, adj. ynbig, elskværdig, elskelig.

Minnig, minniglich, adj. elskværdig, elskelig; kjærlig, elskende.

Minorenn, adj. mindreaarig, umyndig. — **Minorennität**, f. Mindreaarighed, c.

Minorität, f. **-en**. Minoritet, c., Mindretal, n.

Minute, f. **-n**. Minut, n. | **Minuten-uhr**, f. Minutur, n.; **-weiſe**, minutvis; **-weiſer, -zeiger**, m. Minutviser, c.

Minutlich, adj. minutvis.

Minutiös, adj. smaalig.

Minze, f. **-n**. Mynte, c. (Mentha).

Mir, pron. Dat. af **ich** mig; **wie du —, ſo ich dir**, lige for lige.

Mirakel, n. -s pl. ſ. sg. Mirakel, n.

Mirakuliös, adj. vidunderlig.

Mirte, f. se **Myrte**.

Miſanthrop, m. **-en -en**. Misanthrop, Menneskefjende, c.

Miſanthropiſch, adj. misanthropisk, menneskefjendsk.

Miſch, m. **-es -e**. Blanding, c.

Miſchbar, adj. blandelig, som kan blandes. — **Miſchbarkeit**, f. Blandelighed, c.

Miſchel, m. -s ub. pl. Blandingskorn, n.

Miſcheln, v. t. l. blande en Smule.

Miſchen, v. t. l. blande, sammenblande; fig. **ſich in etw.** —, blande sig i, tage Del i noget; **eine gemiſchte Geſellſchaft, Ehe**, et blandet Selskab, Ægteskab. | **Miſch-art**, f. Blandingsmaade; Blandingsrace, c.; **-ehe**, f. blandet Ægteskab, n.; **-farbe**, f. Blandingsfarve, c.; **-futter**, n. Blandingsfoder, n.; **-gefäß**, n. Blandingskar, n.; **-getreide**, n. Blandingskorn, n.; **-krug**, m. Blandingskar, n.; **-maſch**, m. (n.) Miskmask, n.; **-metall**, n. Blandingsmetal, n.; **-ſpeiſe**, f. Blandingsret, c.; **-trank**, m. Blandingsdrik, c.; **-volk**, n. Blandingsfolk, n.

Miſcher, m. -s pl. ſ. sg. Blander, c.

Miſcherin, f. **-nen**. Blanderske, c.

Miſchling, m. -s -e. Blanding, Mulat, c.

Miſchung, f. **-en**. Blanding, Sammenblanding, c.

Miſpel, f. **-n**. Mispel, c. (Mespilus). | **Miſpelbaum**, m., **-ſtrauch**, m. Mispeltræ, n.

Miß, adv. fejl, uſikker, uvis; **haben iſt gewiß, kriegen iſt —**, hvad man har, det har man.

Mißachten, v. t. 1. (partic. **gemißachtet, mißachtet**), ringeagte. — **Mißachtung**, f. Ringeagtelſe, c.

Mißändern, v. t. 1. (partic. **mißändert**) forandre til det værre.

Mißarten, v. i. 1. m. ſ. (partic. **mißgeartet, gemißartet**) vanarte, vanſlægte.

Mißbegriff, m. **-es -e**. falſk Begreb, n.

Mißbehagen, v. i. 1. m. h. (partic. **mißbehagt**) mishage.

Mißbehagen, n. **-s** ub. Mishag, n., Misfornøjelſe, c.

Mißbehaglich, adj. ubehagelig.

Mißbelieben, v. i. 1. m. h. (partic. **mißbeliebt**) mishage.

Mißbeliebig, adj. ubehagelig.

Mißbeſchaffen, adj. baarlig beſtaffen, fejl. — **Mißbeſchaffenheit**, f. baarlig Beſtaffenhed, c.

Mißbieten, v. i. 2. m. h. (partic. **mißgeboten**) misbyde, ſlambyde.

Mißbilden, v. t. 1. (partic. **gemißbildet, mißgebildet**) danne fejl, vanſtabe. — **Mißbildung**, f. fejl Dannelſe; Vanſtabning, c.

Mißbilligen, v. t. 1. (partic. **gemißbilligt, † mißbilligt**) misbillige. — **Mißbilligung**, f. Misbilligelſe, c.

Mißbrauch, m. **-es -äuche**. Misbrug, c.

Mißbrauchen, v. t. 1. (partic. **gemißbraucht, mißbraucht**) misbruge.

Mißbräuchlich, adj. af Misbrug.

Mißbund, m. **-es -ünde**. galt Forbund, n.

Mißdeuten, v. t. 1. (partic. **gemißdeutet, mißdeutet**) mistyde. — **Mißdeutung**, f. Mistydning, c.

Mißdruck, m. **-es** ub. pl. urigtigt, fejlagtigt Tryk; Makulatur, n.

Mißempfehlen, v. t. 2. (partic. **mißempfohlen**) ilde anbefale, misrekommandere.

Mißempfinden, v. t. 2. (partic. **mißempfunden**) føle, fornemme med Mishag.

Mißempfindung, f. **-en**. ubehagelig Følelſe, ubehagelig Fornemmelſe, c.

Miſſen, v. t. 1. × undvære, ſavne.

Mißerfolg, m. **-es -e**. baarligt Udfald, baarligt Reſultat, n.

Mißernte, f. **-n**. baarlig Høſt, c.

Mißernten, v. t. 1. (partic. **gemißerntet, mißerntet**) høſte baarlig.

Mißerziehen, v. t. 2. (partic. **mißerzogen**) opdrage baarlig.

Miſſethat, f. **-en**. Misgjerning, Misdaad, Ubaad, c.

Miſſethäter, m. **-s** pl. ſ. sg. Misdæder, Ugjerningsmand, Ildgjerningsmand, c.

Mißfall, m. **-es -älle**. Ulykke, for tidlig Nedkomſt, Abortus, c.

Mißfallen, v. i. 2. m. ſ. (partic. **mißfallen, mißgefallen**), mishage.

Mißfallen, n. **-s** ub. pl. Mishag, n.

Mißfällig, adj. ubehagelig, med Mishag. — **Mißfälligkeit**, f. Ubehagelighed, c.

Mißfarbe, f. **-n**. baarlig, ſtyg Farve.

Mißfarbig, adj. med ſtyg Farve, ſtyg.

Mißform, f. **-en**. Vanſtabning, c.

Mißförmig, adj. vanſtabt.

Mißgebären, v. i. 2. m. h. (partic. **mißgeboren**) føde for tidlig, nedkomme for tidlig, abortere.

Mißgebärde, f. **-n**. Grimaſſe, c.

Mißgebilde, n. **-s** pl. ſ. sg. Vanſtabning, c.

Mißgebot, n. **-es -e**. baarligt Bud, n.

Mißgebrauch, m. **-es** ub. pl. Misbrug, c.

Mißgeburt, f. **-en**. Misbyrd, Misfødſel, for tidlig Fødſel, c.; Misfoſter, n.

Mißgedanke, m. **-ns -n**. baarlig, fejl Tanke, c.

Mißgedeihen, v. i. 2. m. ſ. (partic. **mißgediehen**) vantrives.

Mißgefallen, v. i. 2. m. h. (partic. **mißgefallen**) mishage.

Mißgefallen, n. **-s** ub. pl. Mishag, n.

Mißgefüge, adj. ikke paſſende ſammen.

Mißgefühl, n. **-s -e**. falſt Følelſe, c.; Misbag, n.

Mißgehorchen, v. i. 1. m. h. (partic. **mißgehorcht**) ikke adlyde, være ulydig.

Mißgelaunt, adj. i baarligt Humør.

Mißgelingen, v. i. 2. m. ſ. (partic. **mißgelungen**) mislykkes.

Mißgerat(h)en, v. i. 2. m. ſ. (partic. **mißgerat(h)en**) mislykkes.

Mißgeſchick, n. **-es** ub. pl. Uheld, Vanheld, n., Vanſtabne, c.

Mißgeſchöpf, n. **-es -e**. Vanſtabning, c., Misfoſter, n.

Mißgeſtalt, adj. vanſkabt.

Mißgeſtalt, f. **-en**. Vanſtabning, c.

Mißgeſtalten, v. t. 1. (partic. **mißgeſtaltet**) vanſtabe, fordreje.

Mißgeſtaltig, adj. vanſkabt.

Misgetön, n. **-s** ub. pl. Mislyd, c.

Misgewächs, n. **-es -e**. Vantrivning, Vanſtabning, c.

Mißglaube, m. **-ns** ub. pl. falſk Tro, c.

Mißgläubig, adj. kjætterſk.

Mißglück, n. **-es** ub. pl. Vanheld, n.

Mißglücken, v. i. 1. m. ſ. (partic. **mißglückt, mißgeglückt**) mislykkes.

Mißgönnen, v. t. 1. (partic. **mißgönnt, gemißgönnt**) misunde.

Mißgönner, m. **-s** ub. pl. Misunder, c.

Mißgreifen, v. i. 2. m. h. (partic. **mißgegriffen, mißgriffen**) misgribe, gribe fejl.

Mißgriff, m. **-es -e**. Misgreb, Fejlgreb, n.; Forſeelſe, Vildfarelſe, c.

Mißgunſt, f. ub. pl. Ugunſt, Misunbelſe, Nib, c.

Mißgünſtig, adj. ugunſtig, misunbelig, nibſk, avindſyg.

Mißhagen, v. i. 1. m. h. (partic. **mißhagt**) mishage.

Mißhandel, m. **-s -ändel**. † Misgjerning, c.

Mißhandeln, v. i. 1. m. h. (partic. **mißgehandelt**) handle ilde, ſynde; v. t. (partic. **mißhandelt, gemißhandelt**) mishandle. — **Mißhandlung**, f. Synd; Mishandling, c.

Mißheirat(h), f. **-en**. (mesalliance) ulige Ægteſtab, n.

Mißheirat(h)en, v. i. 1. m. h. (partic. **mißgeheirat(h)et**) indgaa en Mesalliance.

Mißhellig, adj. uens, uenig, ſtridig. — **Mißhelligkeit**, f. Stridighed, Uenighed, Misforſtaaelſe, c.

Mißhören, v. t. 1. (partic. **gemißhört, mißhört**) høre feil.

Miſſion, f. **-en**. Miſſion, c. | **Miſſionsanſtalt**, f. Miſſionsanſtalt, c.; **-geſellſchaft**, f. Miſſionsſelſtab, n.; **-haus**, n. Miſſionshus, n.; **-weſen**, n. Miſſionsvæſen, n.

Miſſionär, m. **-s -e**. Miſſionær, c.

Mißjahr, n. **-es -e**. Misvæxtaar, ufrugtbart Aar.

Mißkennen, v. t. 1. (partic. **gemißkannt, mißkannt**) miskjende; × ikke vedkjende ſig.

Mißklang, m. **-es -änge**. Misklang, Diſſonans, c.

Mißklingen, v. i. 2. m. h. (partic. **mißgeklungen, mißklungen**) lyde ilde.

Mißkredit, m. **-es** ub. pl. Miskredit, c.

Mißlaune, f. **-n**. ilde Lune, c., baarligt Humør, n.

Mißlaunig, mißlauniſch, adj. i baarligt Humør, gnaven, vranten, utilfreds.

Mißlaut, m. **-es -e**. Mislyd, c.

Mißlauten, v. i. 1. m. h. (partic. **mißgelautet**) lyde ilde.

Mißlautig, adj. ſom lyder ilde.

Mißleiten, v. t. 1. (partic. **gemißleitet, mißleitet**) misledе, vildledе. — **Mißleitung**, f. Misledning, c.

Mißlich, adj. mislig. — **Mißlichkeit**, f. Mislighed, c.

Mißliebig, adj. ubehagelig, modbydelig, ilde ſet. — **Mißliebigkeit**, f. Ubehagelighed, Miskredit, Utilfredshed, c.

Mißlingen, v. i. 2. m. ſ. (partic. **mißlungen**) mislykkes, ſlaa feil; glippe.

Mißmut(h), m. **-es** ub. pl. Mismod, n.

Mißmüt(h)ig, mißmut(h)ig, adj. mismodig. — **Mißmüt(h)igkeit**, f. Mismodighed, c.

Mißpaaren, v. t. 1. (partic. **gemißpaart, mißpaart**) parre baarlig.

Mißpreiſen, v. t. 2. (partic. **gemißpreiſen, mißpriefen**) dadle, ſtjælde ud.

Mißrat(h)en, v. i. 2. m. ſ. (partic. **mißrat(h)en**) mislykkes; v. t. (partic. **mißrat(h)en**) raade fiet, fraraade.

Mißrechnen, v. i. 1. m. h. (partic. **mißgerechnet**) regne feil, forregne ſig. — **Mißrechnung**, f. Feilregning, c.

Mißreden, v. i. 1. m. h. (partic. **mißgeredet**) tale feil; tale ondt om.

Mißruf, m. **-es** ub. pl. ſtadeligt Rygte, Miskredit, c.

Mißſchaffen, v. t. 2. (partic. **mißgeſchaffen**) vanſtabe.

Mißſchätzen, v. t. 1. (partic. **mißgeſchätzt, mißſchätzt**) ikke ſtatte tilbørlig; forſmaa.

Mißſchießen, v. i. 2. m. h. (partic. **mißgeſchoſſen**) lyde feil.

Mißſchlag, m. **-es -äge**. Feilſlag, n.

Mißſchlagen, v. i. 2. m. h. og ſ. (partic. **mißgeſchlagen**) ſlaa feil, ikke lykkes.

Mißſchworen, v. i. 2. m. h. (partic. **mißgeſchworen**) ſværge falſk.

Mißſchwur, m. **-es -üre**. Meneb, c.

Mißſtand, m. **-es -ände**. mislig, ſlet Tilſtand, c.

Mißſtimmen, v. t. 1. (partic. **mißſtimmt, mißgeſtimmt**) ſtemme falſk; ſætte i baarlig Stemning; **mißgeſtimmt**, forſtemt; v. i. m. h. ikke ſamſtemme. — **Mißſtimmung**, f. Diſſonans, Uenighed, Utilfredshed, c.

Mißthätig, adj. forbryderſk.

Mißthun, v. i. 2. m. h. (partic. **mißgethan**) handle ilde, udøve Forbrydelſer.

Mißton, m. **-es -öne**. falſk Tone, c.

Mißtönen, v. i. 1. m. h. (partic. **mißgetönt, mißtönt**) give en falſk Tone fra ſig; lyde ilde.

Mißtönig, adj. ilde lydende.

Mißtrauen, v. i. 1. m. h (partic. **gemißtraut, mißtraut**) mistro, mistænke.

Mißtrauen, n. **-s** ub. pl. Mistro, Mistillib, c. | **Mißtrauens-votum**, n. Mistillidsvotum, n.

Mißtrauiſch, adj. mistroiſk, mistænkſom.

Mißtreten, v. i. 2. m. ſ. (partic. **mißgetreten**) træde feil.

Mißtritt, m. **-es -e**. Feiltrin, n.

Mißurt(h)eil, n. **-es -e**. urigtig, falſk Dom.

Mißurt(h)eilen, v. i. 1. m. h. (partic. **mißgeurt(h)eilt**) domme falſk.

Mißvergnügen, n. **-s** ub. pl. Misfornøjelſe, c.

Mißvergnügt, adj. misfornøjet.

Mißverhältnis, n. **-ſes -ſe**. Misforhold, n.

Mißverſtand. m. ſe **Mißverſtändnis**.

Mißverſtändnis, n. **-ſes -ſe**. Feiltagelſe, Vildfarelſe; Misforſtaaelſe, Uenighed, c.

Mißverſtehen, v. t. 2. (partic. **mißverſtanden**) misforſtaa.

Mißwachs, m. **-es** ub. pl. Misvæxt, c.
Mißwachſen, v. i. 2. m. ſ. (partic. **mißgewachſen**, **mißwachſen**) vorе fejl, forvorе.
Mißwahl, f. ub. pl. ſlet Valg, n.
Mißwählen, v. i. 1. m. h. (partic. **mißgewählt**) gjøre et ſlet Valg.
Mißweiſen, v. t. 2. (partic. **mißgewieſen**) misvise. — **Mißweiſung**, f. Misvisning, c.
Mißwille, m. **-ns** ub. pl. ond Vilje.
Mißwirken, v. i. 1. m. h. (partic. **mißgewirkt**) handle baarlig, fejl.
Mißwollen, v. i. 1. m. h. (partic. **mißgewollt**) ville ilde; **-b**, ilde findet.
Mißwuchs, m. **-es** ub. pl. fejl Vært, c.
Mißzeichnen, v. t. 1. (partic. **mißgezeichnet**) fortegne, tegne fejl.
Mißziemen, v. i. 1. m. h. (partic. **mißgeziemt**, **mißziemt**) ikke ſømme ſig.
Mißzieren, v. t. 1. (partic. **mißgeziert**, **mißziert**) vanſire.
Miſt, m. **-es** ub. pl. Mog, n., Gødning, c.; Modding, c.; (til Sos) Taage, c. | **Miſt-bahre**, f. Mogbør, c.; **-beet**, n. Miſtbænk, c.; **-bucht**, f. Modding, c.; **-fink**, m. × Svinepels, c.; **-fliege**, f. Mogflue, c.; **-forke**, **-gabel**, f. Moggreb, c.; **-gauche**, f. Gødningevand, n.; **-grube**, f. Moggrav, c.; **-hammel**, m. ſe **-fink**; **-haufe**, m. Mogbynge, Modding, c.; **-hof**, m. Modding, c.; **-jauche**, f. ſe **-gauche**; **-käfer**, m. Skarnbasse, c.; **-karre**, f. Mogbør, Mogvogn, c.; **-lache**, f. Mogpøl, c.; **-lake**, f. Gødningevand, n.; **-melde**, f. ſtinkende Gaasefod, c. (Chenopodium Vulvaria); **-pfuhl**, m., **-pfütze**, f. Mogpøl, c.; **-ſchaufel**, f. Mogſkovl, c.; **-ſtatt**, **-ſtätte**, f. Modding, c.; **-trage**, f. Mogbør, c.; **-wagen**, m. Mogvogn, c.; **-waſſer**, n. Gødningevand, n.
Miſtel, f. **-n**. Miſtelten, c. (Viscum). **Miſtelbeere**, f. Miſtelbær, n.; **-droſſel**, f., **-fink**, **-ziemer**, m. Miſteldroſſel, ſtor Snarrer, *Dobbeltroſt, c. (Turdus viscivorus).
Miſtler, m. ſe **Miſteldroſſel**.
Miſten, v. i. 1. m. h. møge; v. t. gøde; muge, v. imp. (til Sos) være taaget. — **Miſtung**, f. Mugning; Gødning, c.
Miſtig, adj. beſmurt med Skarn; (til Sos) taaget.
Mit, 1) præp. (med Dat.) med: **er geht — mir, ich habe es — meinen Augen geſehen, ich bin — der Arbeit fertig**; ved: **Einen — Namen nennen, — Tagesanbruch**; under: **— Füßen treten**; **mit nichten**, ingenlunde. 2) adv. med, tillige med, tillige.
Mitabgeordneter, adj. Meddeputeret, c.
Mitälteſter, adj. Medforſtander, c.
Mitanfaſſen, v. t. 1. tage fat med.
Mitangeklagter, adj. Medanklaget, c.
Mitarbeiten, v. i. 1. m. h. arbejde med.
Mitarbeiter, m. **-s** pl. ſ. sg. Medarbejder, c.
Mitbeamter, adj. Embedsbroder, Kollega, c.
Mitbedienter, adj. Medtjener, c.
Mitbegriffen, adj. med indbefattet, med iberegnet.
Mitbeklagter, adj. Medanklaget, c.
Mitbekommen, v. t. 2. faa med.
Mitbeſitz, m. **-es** ub. pl. Sameje, Medeje, Medbeſiddelſe, c.
Mitbeſitzen, v. t. 2. eje med, være Medejer af.
Mitbeſitzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Medejer, c.
Mitbeten, v. i. 1. m. h. bede med.
Mitbet(h)eiligt, adj. meddelagtig. — **Mitbet(h)eiligung**, f. Meddelagtighed, c.
Mitbewerber, m. **-s** pl. ſ. sg. Medbejler, Konkurrent, Rival, c.
Mitbewohner, m. **-s** pl. ſ. sg. Medbeboer, c.
Mitbezahlen, v. t. 1. og i. m. h. betale ſin Part med.
Mitbringen, v. t. 1. (**brachte**, **gebracht**) medbringe, bringe med, føre med; **das Mitgebrachte**, Medgiften.
Mitbruder, m. **-s -über**. Medbroder, c.
Mitbrüderſchaft, f. ub. pl. Medbroderſkab, n.
Mitbuhler, m. **-s** pl. ſ. sg. Medbejler, c.
Mitbuhlerin, f. **-nen**. Medbejlerſke, Rivalinde, c.
Mitbürge, m. **-n -n**. Medborgen, Medkautionist, c.
Mitbürger, m. **-s** pl. ſ. sg. Medborger, c.
Mitbürgerin, f. **-nen**. Medborgerinde, c.
Mitbürgerſchaft, f. ub. pl. Medborgerſkab, n.
Mitbürgſchaft, f. **-en**. fælles Kaution, c.
Mitchriſt, m. **-en -en**. Medkriſten, c.
Mitdiener, m. **-s** pl. ſ. sg. Medtjener, c.
Mitdienerin, f. **-nen**. Medtjenerinde, c.
Miteigentum, n. **-s** ub. pl. fælles Ejendom, c.
Miteigentümer, m. **-s** pl. ſ. sg. Medejer, c.
Miteinander, adv. med hinanden, i Fællesſkab.
Mitempfinden, v. t. 2. føle med. — **Mitempfindung**, f. Sympathi, Medfølelſe, c.
Miterbe, m. **-n -n**. Medarving, c.
Miterben, v. t. 1. arve med.
Miteſſen, v. t. 2. ſpiſe med.
Miteſſer, m. **-s** pl. ſ. sg. × Medæder, Tæreorm, c.; Medſpiſer, c.
Mitfahren, v. i. 2. m. ſ. kjøre med; m. h. fig. **Einm. übel —**, behandle en ilde.
Mitfaſten, v. i. 1. m. h. faſte med.
Mitfechten, v. i. 2. m. h. fægte med, kæmpe med.
Mitfolgen, v. i. 1. m. ſ. medfølge, følge med.
Mitfreude, f. ub. pl. fælles Glæde, c.
Mitfühlen, v. t. 1. føle med, have Medfølelſe.
Mitführen, v. t. 1. medføre, føre med.
Mitgabe, f. **-n**. Medgift, c., Udſtyr, n.
Mitgeben, v. t. 2. medgive, give med.
Mitgefangener, adj. Medfange, c.

Mitgefühl, n. **-es -e**. Medfølelse, c.

Mitgehen, v. i. 2. m. ſ. gaa med, følge med; **es geht noch mit**, det gaar an, det ſkæber af, det paſſerer; **etw. — heißen**, ſtjæle noget.

Mitgenießen, v. t. 2. nyde med, nyde i Fællesſkab.

Mitgenoß, m. **-ſſen -ſſen**. Fælle, Kammerat, Stalbroder, c.

Mitgenuß, m. **-ſſes** ub. pl. fælles Nydelſe, c.

Mitgeſchöpf, n. **-es -e**. Medſkabning, c.

Mitgeſell, m. **-en -en**. Medſvend, c.

Mitgift, f. ub. pl. Medgift, c.

Mitglied, n. **-es -er**. Medlem, n. | **Mitgliedskarte**, f. Medlemskort, n.

Mithalten, v. i. 2. m. h. holde med; være med til noget; **ich kann nicht** —, jeg kan ikke være med.

Mithelfen, v. i. 2. m. h. hjælpe med.

Mithelfer, m. **-s** pl. ſ. sg. Medhjælper, c.

Mithelferin, f. **-nen**. Medhjælperſke, c.

Mitherausgeber, m. **-s** pl. ſ. sg. Medudgiver, c.

Mitherrſchaft, f. ub. pl. fælles Herredømme, Condominium, n.

Mitherrſcher, m. **-s** pl. ſ. sg. Medherſker, Medregent, c.

Mithilfe, f. ub. pl. Medhjælp, c.

Mithin, conj. følgelig, altſaa, derfor.

Mitinhaber, m. ſe **Mitbeſitzer**.

Mitkämpfen, v. i. 1. m. h. kæmpe med.

Mitkämpfer, m. **-s** pl. ſ. sg. Medſtriber, Medhjeler, c.

Mitkäufer, m. **-s** pl. ſ. sg. Medkjøber, c.

Mitkläger, m. **-s** pl. ſ. sg. Medanklager, c.

Mitknecht, m. **-es -e**. Medkarl, Medtjener, c.

Mitkommen, v. i. 2. m. ſ. komme med.

Mitkönnen, v. i. 1. m. h. (**kann, konnte, gekonnt**) kunne komme med, kunne følge med.

Mitkundig, adj. medvidende.

Mitlachen, v. i. 1. m. h. le med.

Mitlaſſen, v. t. 2. lade komme med.

Mitlaufen, v. i. 2. m. ſ. løbe med; **das läuft ſchon mit**, det paſſerer nok.

Mitlaut, m. **-es -e**. Medlyd, Konſonant, Bilyd, c.

Mitlauter, m. **-s** pl. ſ. sg. Konſonanttegn, n., medlydende Bogſtav.

Mitleben, v. i. 1. m. h. leve ſamtidig.

Mitleid, n. **-es** ub. pl. Medlidenhed, Medynkſomhed, c.; — **mit etw. haben**, have Medlidenhed, Medynk med en. | **Mitleid(s)-bezeigung**, **-bezeugung**, f. Bevidnelſe af Medlidenhed, c.; **-los**, uden Medlidenhed; **-voll**, medynkſom, fuld af Medlidenhed; **-würdig**, ynkværdig, værdig til at have Medlidenhed med.

Mitleiden, v. i. 2. m. h. lide med.

Mitleidenheit, **Mitleidenſchaft**, f. ub. pl. den Tilſtand, da en Del af Legemet lider med ved en anden Dels Smerter; den Tilſtand, i hvilken en bærer de ſamme borgerlige Byrder ſom en anden.

Mitleidig, adj. medlidende, medynkſom. — **Mitleidigkeit**, f. Medlidenhed, Medynkſomhed, c.

Mitlernen, v. t. 1. lære med.

Mitleſen, v. t. 2. læſe med.

Mitleſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Medlæſer, Medabonnent, c.

Mitmachen, v. t. 1. gjøre med, følge med, være med til.

Mitmenſch, m. **-en -en**. Medmenneſke, n.

Mitnahme, f. **-n**. Medtagelſe, c.

Mitnehmen, v. t. 2. tage med; fig. medtage, udmatte, ſvække; dadle.

Mitnichten, adv. ingenlunde.

Mitpächter, m. **-s** pl. ſ. sg. Medforpagter, c.

Mitrechnen, v. t. 1. og i. m. h. regne med; v. i. 1. m. h. tælle med.

Mitreden, v. t. 1. og i. m. h. tale med.

Mitredner, m. **-s** pl. ſ. sg. Medtaler, c.

Mitregent, m. **-en -en**. Medregent, c.

Mitreiſen, v. i. 1. m. ſ. rejſe med en; **ein Mitreiſender**, en medrejſende.

Mitretten, v. i. 2. m. ſ. ride med.

Mitrichter, m. **-s** pl. ſ. sg. Meddommer, c.

Mitſam(m)t, adv. med, tillige med.

Mitſchicken, v. t. 1. ſende med.

Mitſchleppen, v. t. 1. ſlæbe med.

Mitſchreiben, v. i. 2. m. h. ſkrive med.

Mitſchuld, f. ub. pl. Medſkyld, c.

Mitſchuldig, adj. medſkyldig.

Mitſchuldner, m. **-s** pl. ſ. sg. Medſkyldner, c.

Mitſchüler, m. **-s** pl. ſ. sg. Meddiſcipel, Skolekammerat, c.

Mitſchweſter, f. **-n**. Medſøſter, c.

Mitſein, v. i. 2. m. ſ. være tilſtede tillige; være gaaet med; **es iſt mir nicht mit**, jeg ſynes ikke om det.

Mitſenden, v. t. 1. (**ſandte, geſandt**) ſende med.

Mitſingen, v. t. 2. og i. m. h. ſynge med.

Mitſollen, v. i. 1. m. h. ſkulle med.

Mitſpeiſen, v. i. 1. m. h. ſpiſe med.

Mitſpielen, v. t. 1. ſpille med; v. i. m. h. fig. **Einen übel** —, behandle en ilde.

Mitſpieler, m. **-s** pl. ſ. sg. Medſpiller, c.

Mitſprechen, v. i. 2. m. h. tale med.

Mitſtifter, m. **-s** pl. ſ. sg. Medſtifter, c.

Mitſtimmen, v. i. 1. m. h. ſtemme med.

Mitſtreiter, m. **-s** pl. ſ. sg. Medſtrider, Medkæmper, c.

Mittag, m. **-es -e**. Middag; Sønden, Syd, c. | **Mittags-brot**, n., **-eſſen**, n. Middagsmad, c.; **-fläche**, f. mod Syd liggende Slette; Middagsflade, c. (Flade i Himmelrummet, ſom begrænſes ved Middagskredſen); **-gaſt**, m. Middagsgjæſt, c.; **-gegend**, f. ſydlig Egn, c.; **-geſellſchaft**, f. Middagsſelſkab, n.; **-glut**, **-hitze**, f. Middagshede, c.; **-höhe**, f. Middagshøjde, c.; **-kreis**, m. Middagskreds, Meridian, c.; **-land**,

n. indligt Land, n.; **-länder**, m. Sydlænder, c.; **-linie**, f. Middagslinje, c.; **-luft**, f. Middagsluft, c.; **-mahl**, n., **-mahlzeit**, f. Middagsmaaltid, n.; **-predigt**, f. Tolvpræken; Aftensang, c.; **-punkt**, m. Middagspunkt, n.; **-ruhe**, f. Middagshvile, c.; **-schlaf**, m. Middagssøvn, c.; **-schläfchen**, n. Middagslur, c.; **-schmaus**, m. Middagsgilde, n.; **-seite**, f. Sydside, c.; **-sonne**, f. Middagssol, c.; **-stunde**, f. Middagstime, Middagstid, c.; **-tisch**, m. Middagsbord, Middagsmaaltid, n.; **-uhr**, f. Solur, n.; **-wärts**, mod Syd; **-wind**, m. Middagsvind, c.; Sønden-vind, c.; **-zeit**, f. Middagstid, c.; **-zirkel**, m. se **-kreis**.

Mittägig, **mittäglich**, adj. Middags-, om Middagen; sydlig, beliggende mod Syd.

Mittags, adv. om Middagen.

Mitte, f. **-n**. Midte, c.; **in der — zwischen**, midt imellem; **Einer aus unserer —**, en af vor Midte, en af os; **— Januar**, midt i Januar.

Mitt-fasten, pl. Midfaste, c.; **-nacht**, f. se **Mitternacht**; **-schiffs**, midtskibs; **-sommer**, m. Midsommer, c.; **-tag**, m. se **Mittag**; **-woch**, m. († f.) Onsdag, c.; **-wochlich**, hver Onsdag.

Mittel, n. **-s** pl. ſ. sg. Middel, n., Maade, Udvej, c.; Lægemiddel, n.; pl. Midler, Rigdom, Formue, c.; Evne, c.; Midte, c.; **ins —**, ‡ imellem, iblandt; sig **sich in's — schlagen, legen, in's — treten**, lægge sig imellem; **im —**, i Gjennemsnit; **ohne —**, ‡ umiddelbar. | **Mittelalter**, n. Middelalder, c.; **-alterlich**, fra Middelalderen; **-amerika**, n. Mellemamerika, n.; **-art**, f. Middelslags, Middelsart, Mellemsort, c.; **-baum**, m. Middeltræ, n.; det indlagte Træ; **-blau**, mellemblaa; **-deich**, m. Mellemdige, n.; **-deutschland**, n. Mellemtyskland, n.; **-ding**, n. Mellemting, Middelting, c.; **-ernte**, f. Middelhøst, c.; **-farbe**, f. Mellemfarve, c.; **-fein**, mellemfin; **-feinheit**, f. Mellemfinhed, c.; **-finger**, m. Mellemfinger, c.; **-fleisch**, n. Mellemkjød, n.; **-gattung**, f. Middelslags, Mellemslags, c.; **-gebäude**, n. Mellembygning, c.; **-gebirge**, n. Mellembjærge, pl.; **-glied**, n. mellemste Led, Mellemled, n.; **-groß**, middelstor, mellemstor; **-größe**, f. Middelstørrelse, Mellemstørrelse, c.; **-grund**, m. Mellemgrund, c.; **-gut**, n. Middelgods, Mellemgods, n.; **-hand**, f. den midterste Del af Haanden; Mellemhaand, c.; **-hirn**, n. Mellemhjærne, c.; **-holz**, n. Mellemstov, c.; Træer af Mellemstørrelse; **-jahr**, n. Middelaar, n.; **-ländisch**, middellandsk; **— es Meer**, Middelhavet; **-loch**, n. Mellemhul, n.; **-los**, uden Midler, ubemidlet; **die — en**, de ubemidlede, de trængende; **-losigkeit**, f. Ubemidlethed, c.; **-mann**, m. en Mand af Middelstand; **-maß**, n. Gjennemsnitsmaal, n.; **-mäßig**, middelmaadig; ringe; **-mäßigkeit**, f. Middelmaadighed, c.; **-mast**, m. Stormast, c.; **-mauer**, f. Mellemmur, c.; **-meer**, n. Middelhavet; **-mehl**, n. Mel af Mellemsort, n.; **-ohr**, n. Mellemøre, n.; **-partei**, f. Mellemparti, n.; **-pfeiler**, m. Mellempille, c.; **-preis**, m. Gjennemsnitspris, c.; **-punkt**, m. Midtpunkt, Centrum, n.; **-salz**, n. Middelsalt, n.; **-satz**, m. Mellemsætning, c., Mellemled, n.; **-schlag**, m. Mellemslags, n., Mellemsort, c.; **-schule**, f. Mellemskole, c.; **-sorte**, f. Mellemsort, Middelsort, c., Middelslags, c.; **-staat**, m. Mellemstat, c.; **-stadt**, f. By af Mellemstørrelse, c.; **-stand**, m. Middelstand, c.; **-stelle**, f. Mellemplads, c.; **-stimme**, f. Mellemstemme, c.; **-straße**, f. den mellemste af tre Gader; fig. Middelvej, c.; **-strich**, m. Bindestreg, c.; **-stück**, n. Mellemstykke, n.; **-stufe**, f. Mellemtrin, n.; **-ton**, m. Mellemtone, c.; **-treffen**, n. Centrum, n.; **-ware**, f. Varer af Mellemslags, pl.; **-wand**, f. Mellemvæg, c.; **-weg**, m. se **-straße**; **-wort**, n. Participium, n.; **-zahl**, f. Middeltal, n.; **-zeit**, f. Mellemtid, c.; Middelalder, c.; **-zeug**, n. Tøj af Mellemslags, n.; **-zustand**, m. Mellemtilstand, c. — **Mittelsmann**, m., **-person**, f. Mellemmand, Mægler; Fredsmægler, c.

Mittelbar, adj. middelbar. — **Mittelbarkeit**, f. Middelbarhed, c.

Mitteln, v. t. 1. mægle, tilvejebringe ved Mægling.

Mittels, **mittelst**, præp. med Gen. († Dativ). ved Hjælp af.

Mittelst, adj. i Superl. se **mittler**.

Mitten, adv. i Midten, midt i, midt igjennem; **— in der Stube**, midt i Stuen.

Mitternacht, f. **-ächte** Midnat; Nord, c. | **Mitternacht(s)-gegend**, f. nordlig Egn, c.; **-himmel**, m. Himlen ved Midnat; **-land**, n. nordligt Land, n.; **-seite**, f. nordlig Side, nordlig Kant; **-stunde**, f. Midnatstime, c.; **-wärts**, mod Nord; **-wind**, m. Nordenvind, c.; **-zeit**, f. Midnatstid, c.

Mitternächtig, **mitternächtlich**, adj. midnatlig, som er ved Midnat; nordlig.

Mitternachts, adv. ved Midnat.

Mitt(h)eilbar, adj. meddelelig.

Mitt(h)eilen, v. t. 1. meddele, gjøre delagtig i; **sich eim.** —, aabne sit Hjærte for en. — **Mitt(h)eilung**, f. Meddeling, Meddelelse, c.

Mitt(h)eilsam, adj. meddelsom. — **Mitt(h)eilsamkeit**, f. Meddelsomhed, c.

Mitthun, v. t. 1. (**that**, **gethan**). gjøre med.

Mittler, adj. midterst, mellemst; mellemliggende; fig. middelmaadig.

Mittler, m. **-s** pl. ſ. sg. Fredsstifter, Mægler, Mellemmand, Midler, c.; **Christus ist der — zwischen Gott und den Menschen**, Christus er Mideren mellem Gud og Menneſtene. | **Mittleramt**, n. Midlerembede, n.; **-tod**, m. Forsoningsdød, c.

Mittlerschaft, f. (**Mittlertum**, n. **-s**) ub. pl. Midlerembede, n.

Mittlerweile, **mittlerzeit**, adv. imidlertid.

Mittönen, v. i. 1. m. h. tone med, lyde med.

Mittragen, v. t. 2. bære med.

Mittrinken, v. i. 2. m. h. drikke med.
Mitunter, adv. af og til, undertiden, nu og da.
Mitunterſchreiben, v. t. 2. og i. m. h. medunderſkrive.
Mitunterzeichnen, v. t. 1. og i. m. h. medundertegne.
Mitunterzeichner, m. **-s** pl. ſ. sg. Medundertegnede.
Mitурſache, f. **-n**. Medaarſag, c.
Mitverbrecher, m. **-s** pl. ſ. sg. Medſkyldig, c.
Mitverſchworen, adj. medſammenſvoren.
Mitvormund, m. **-es -ünder**. Medformynder, c.
Mitweinen, v. i. 1. m. h. græde med.
Mitwelt, f. ub. pl. Samtid, c.
Mitwerber, m. **-s** pl. ſ. sg. Medbejler, Konkurrent, Rival, c.
Mitwerberin, f. **-nen**. Medbejlerſte, Rivalinde, c.
Mitwirken, v. i. 1. m. h. medvirke; virke med. — **Mitwirkung**, f. Medvirkning, c.
Mitwiſſen, v. i. 1. m. h. (**weiß, wußte, gewußt**). være medvidende; **das —**, Medvidende, n.
Mitwiſſenſchaft, f. ub. pl. Medvidende, n.
Mitwiſſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Medvider, c.
Mitwohner, m. **-s** pl. ſ. sg. Husfælle; Medborger, c.
Mitwollen, v. i. 1. m. h. (**will, wollte, gewollt**) ville med.
Mitzählen, v. t. 1. tælle med, regne med.
Mitzecher, m. **-s** pl. ſ. sg. Selſtabsbroder, c.
Mitzeit, f. ub. pl. Samtid, c.
Mitzeuge, m. **-n -n**. Medvidne, n.
Mitziehen, v. t. 2. og i. m. ſ. trække med, drage med.
Mitzweck, m. **-es -e**. Bihensigt, c.
Mixtur, f. **-en**. Mixtur, c.
Mnemonik, f. ub. pl. Mnemonik, Hukommelseskunſt, Erindringskunſt, c.
Moabiter, m. **-s** pl. ſ. sg. Moabiter, c.
Moabitiſch, adj. moabitiſk.
Möbel, n. **-s -n**. Møbel, n. | **Möbel-händler**, m. Møbelhandler, c.; **-tiſchler**, m. Møbelſnedker, c.; **-wagen**, m. Møbelvogn, c.
Mobil, adj. mobil, bevægelig, marſchfærdig. | **Mobil-garde**, f. Mobilgarde, c.; **-machung**, f. Mobiliſering, Sætten paa Krigsfod, c.
Mobiliar, n. **-s** ub. pl. Bohave, Indbo, n.
Mobilien, pl. ub. sg. × Møbler, Løsøre, rørligt Gods.
Mobiliſi(e)ren, v. t. 1. mobiliſere, ſætte paa Krigsfod. — **Mobiliſi(e)rung**, f. Mobiliſering, Sætten paa Krigsfod, c.
Möbli(e)ren, v. t. 1. møblere.
Mode, f. **-n**. Mode, c.; (**in der**) **— ſein**, være moderne; **in die — bringen**, bringe i Mode; **aus der — kommen**, gaa af Mode. | **Mode-artikel**, m. Modeartikel, c.; **-ausdruck**, m. moderne Udtryk, n.; **-dame**, f. Modedame, c.; **-dichter**, m. Modedigter, c.; **-farbe**, f. Modefarve, c.; **-geck**, m. Modenar, c.; **-geſchmack**, m. moderne Smag, c.; **-handel**, m. Modehandel, c.; **-händlerin**, f. Modehandlerinde, c.; **-herr**, m. Modeherre, c.; **-hut**, m. moderne Hat, c.; **-journal**, n. Modejournal, c.; **-kleid**, n. moderne Kjole, c.; **-kram**, m. Modekram, c.; **-laden**, m. Modebutik, c.; **-laffe, -narr**, m. Modenar, Modegjæk, c.; **-ſucht**, f Modeſyge, c.; **-ſüchtig**, modeſyg; **-ware**, f. Modevarer, pl.
Model, m. **-s** pl. ſ. sg. Maal ved en Støbeorden; Mønſter, n., Støbeform, c.
Modell, n. **-es -e**. Model, c.
Modelli(e)ren, v. i. 1. m. h. modellere; v. t. afforme. — **Modelli(e)rung**, f. Modellering, c.
Modeln, v. t. 1. og i. m. h. forſyne med Figurer, prydе, forme, danne.
Modeneſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Modener, c.
Modeneſiſch, adj. modeniſk.
Moder, m. **-s** ub. pl. Mudder, Dynd, n.; Forraadneliſe, c. | **Moder-duft**, m., **-geruch**, m. raadden Lugt; **-grund**, m. Mudderbund, c.; **-waſſer**, n. mudret Vand. n.
Moderig, adj. mudret, byndagtig.
Modern, v. i. 1. m. h. raadne, gaa i Forraadneliſe.
Modern, adj. moderne, paa Moden, efter den nyeſte Mode.
Moderniſi(e)ren, v. t. 1. moderniſere.
Modifizieren, v. t. 1. modificere, lempe, ændre.
Modig, modiſch, adj. moderne, efter Moden; iagttagende Moden.
Modiſtin, f. **-nen**. Modehandlerinde, c.
Modulli(e)ren, v. t. 1. modulere.
Möge f. ub. pl. × Evne, Kraft, Magt, Tilbøjelighed, Lyſt, c.
Mögen, v. i. 1. m. h. (**mag, mochte, gemocht**) maatte, kunne, ville, monne, lyſte, gide; **du magſt dich in Acht nehmen**, du maa tage dig i Vare; **wie mag das zugehen**, hvorledes kan det gaa til; **er hätte es immer thun —**, han kunde gjærne have gjort det; **graben mag ich nicht**, grave giber jeg ikke; **möchte er doch kommen**, gid han dog vil komme; **ich mag das nicht**, jeg holder ikke deraf, ynder, lider det ikke; **+ ich mag deiner**, jeg holder af dig.
Möglich, adj. mulig; ſandſynlig, trolig; **das iſt eher —**, det er snarere muligt; **alles -e verſuchen**, forſøge alt muligt; **ſein -es, ſein -ſtes thun**, gjøre ſit bedſte, alt, hvad der er muligt; **möglichſt bald, ſchnell, früh**, saa snart, hurtig, tidlig ſom muligt; **in der -ſt kurzen, kürzeſten Zeit**, i den korteſt mulige Tid. | **Möglichenfalls**, om muligt. — **Möglicher-weiſe**, muligvis.
Möglichkeit, f. **-en**. Muligheb, c.; **iſt es die**

—, er det muligt! **über die** —, ud over det mulige; **nach** —, saa vidt det er muligt.

Mohn, m. **-es -e**. Valmue, c. | **Mohn-bekränzt**, kranset med Valmue; **-blatt**, n. Valmueblad, n.; **-blume**, f. Valmueblomst, c.; **-haupt**, n., **-kopf**, m. Valmueknop, c.; **-korn**, n. Valmuefrø, n.; **-kuchen**, m. med Valmuefrø bestrøet Kage; **-öl**, n. Valmueolie, c.; **-saft**, m. Valmuesaft, c.; **-samen**, m. Valmuefrø, n.

Mohr, m. **-es -e**. Mor, Moiré, n. (Silketøj). | **Mohr-band**, n. Moirébaand, n.

Mohr, m. **-en -en**. Mor, Morian, Neger, Sort, c.; Skallesluger, c. (Mergus); × Student, der holder sig borte fra alle Foreninger. | **Mohrengesicht**, n. Negeransigt, Moriansansigt, n.; **-kopf**, m. Moriashoved, n.; Skimmel med sort Hoved, c.; Morenkopper, c. (Due); Munkefugl, c. (Motacilla atricapilla); Chokoladekage, c.; Destillationsfar af Kobber, n.; **-land**, n. Ethiopien, n.; **-weib**, n. Negerkvinde, c.; **-weizen**, m. Ager-Kokspe, c. (Melampyrum arvense).

Möhre, f. **-n**. Gulerod, c. (Daucus Carota); sort Vandhøne, c. (Fulica atra).

Mohren, v. t. i. batre.

Mohrin, f. **-nen**. Negerinde, c.

Mohrisch, adj. moriansagtig.

Mohrrübe, f. **-n**. se **Möhre**.

Mok, f. **-en**. × bræmagtigt Svin, n.

Mokele, n. **-s -n**. × Ko, c.

Molch, m. **-es -e**. Øgle, Øglepadde; Salamander, c.

Moldau, f. Moldau, c. (Flod) n. (Land).

Moldauer, m. **-s** pl. ſ. sg. Moldauer, c.

Moldauisch, adj. moldauiſt.

Molde, f. se **Mulde** og **Mulm**.

Molesti(e)ren, v. t. l. molestere, forulempe, forulejlige, overhænge, plage.

Molke, f. **-n**. (**-n**, m.) Valle, c.; (i Schweiz) Mælk, c. | **Molken-dieb**, m. Sommerfugl, c.; **-faß**, n. Valletønde, c.; **-kur**, f. Vallekur, c.

Molkerei, f. **-en**. Mælkebedrift, c., Mælkeri, Mejeri, n.

Molkicht, **molkig**, adj. vallet, valleagtig.

Moll, m. **-es -e**. Mol, Mull, n. (Tøj).

Moll, m. **-es -e**. Slags Blindmus, c. (Bathyergus).

Moll, n. **-s** ub. pl. Mol (mobsat Dur).

Molle, f. se **Mulde**.

Mollig, adj. blød; behagelig, yndig.

Mollusle, f. **-n**. Bløddyr, n.

Molo, m. **-s -len**. Mole, Havnedæmning, c.

Molsch, adj. raadden.

Molschen, v. i. l. m. h. og ſ. raadne.

Molte, f. se **Multebeere**.

Molukken, pl. Molukkerne (Øer).

Moment, m. (n.) **-es -e**. Moment, n.

Momentan, adj. varende et Øjeblik, øjeblikkelig; af og til.

Monade, f. **-n**. Monade, c.

Monarch, m. **-en -en**. Monark, c.

Monarchie, f. **-n**. Monarki, n.

Monarchin, f. **-nen**. Herskerinde, Dronning, c.

Monarchisch, adj. monarkiſk.

Monat, m. **-es -e**. Maaned, c. | **Monat(s)bericht**, m. maanedlig Beretning, c.; **-blume**, f. Tusindfryd, c. (Bellis); **-buch**, n. maanedlig Journal, c.; **-fluß**, m. det maanedlige, Menstruation, c.; **-frist**, f. Maanedsfrist, c.; **-geld**, n. Maanedspenge, pl.; **-heft**, n. Maanedshæfte, n.; **-kind**, n. se **Mondkalb**; **-rose**, f. Maanedsrose, c. (Rosa damascena); **-schrift**, f. Maanedsskrift, n.; **-tag**, m. Maanedsdag, c.; **-taube**, f. Maanedsdue, c.; **-uhr**, f. Maanedsur, n.; **-weise**, maanedsvis. — **Monate-lang**, Maaneder igjennem.

Monatlich, adj. maanedlig.

Mönch, m. **-es -e**. (Dim. **Mönchlein**, n.) Munk, Ordensgejstlig, c.; gildet Dyr, n., Vallak, c.; Spindel paa en Vindeltrappe, c.; konvergiende Tagsten, c.; blomstrende Plante, der ikke bærer Frugt; Løvetand, c. (Leontodon taraxacum); hos Bogtrykk.: Sted, hvor Sværten er for bleg; Medicinsglas, n. (med kort Hals); Stempel, c.; Spuns ved en Vandafledning, c.; nøgent Sted i et Vinbjærg, n.; Top, c.; Sengevarmer, c.; Munkefugl, c. (Sylvia atricapilla); Sumpmeiſe, c. (Parus palustris); Brushane, c. (Philomachus pugnax); Høj, c. (Squalus squatina); Slags Keglesnegle, c. (Conus monachus). | **Mönchs-kogen**, m. Munkeark, Udstudsark, n.; **-gewand**, n. Munkedragt, c.; **-glatze**, f. Munketonsur, c.; **-kappe**, f. Munkehætte, c.; **-kopf**, m. Munkehoved, n.; Løvetand, c. (Leontodon taraxacum); **-kloster**, n. Munkekloster, n.; **-kutte**, f. Munkekappe, c.; **-leben**, n. Munkeliv, n.; **-orden**, m. Munkeorden, c.; **-pfeffer**, m. se **Keuschbaum**; **-platte**, f. Tonsur, Kronragning, c.; **-schlag**, m. (Bogtr.) mislykket Slag med Ballen, hvorved Farven ikke bliver lige slørkt paatrykt; **-schrift**, f. Munkeskrift, c.; **-stand**, m. Munkestand, c.; **-tracht**, f. Munkedragt, c.; **-wesen**, n. Munkevæsen, n.; **-zelle**, f. Munkecelle, c.; **-zucht**, f. Munketugt, Klostertugt, c.

Mönchen, v. i. l. m. h. være Munk; v. t. gilde, kastrere.

Möncherei, f. **-en**. Munkeliv, Munkevæsen, n.

Mönchheit, f. ub. pl. Munkestand, c.

Mönchisch, **mönchlich**, adj. munkeagtig.

Mönchtum, n. **-s** ub. pl. Munkevæsen, n.; Munkeliv, n.

Mond, m. **-es -e**. (Dim. **Möndchen**, **Mündlein**, n.) Maane, c.; **nach dem -e greifen**, stræbe efter det umulige; **ein Loch in den — bohren**, lade fra sine Kreditorer; **der halbe —**, Halvmaanen; Maaned, c. (pl. **-en**). | **Mondauge**, n. Maaneblindhed, c.; **-äugig**, maaneblind; **-bahn**, f. Maanebane, c.; **-bein**, n. Haandrodsben, n. (Carpus); **-berg**, m. Maanebjærg, n.; **-bewohner**, m. Maanebeboer, Maaneboer, c.; **-blind**, maaneblind; **-blindheit**, f. Maane-

blindheb, c.; **-distanz**, f. Maanedistance, c.; **-finsternis**, f. Maaneformørkelse, c.; **-fleckeu**, m. Plet i Maanen, c.; **-förmig**, halvmaaneformet; **-glanz**, m. Maaneglans, c., Maaneskin, n.; **-hell**, maaneklar; **-jahr**, n. Maaneaar, n.; **-kalb**, n. Vægt i Livmoderen, c. (Mola); **-karte**, f. Maanekort, n.; **-kraut**, n. se **-raute**; **-licht**, n. Maaneskin, n.; **-milch**, f. let, hvid, kalkagtig Jord; **-monat**, m. Maanemaaned, c.; **-nacht**, f. maaneklar Nat, c.; **-raute**, f. Maanerude, c. (Botrychium lunaria); **-schatten**, m. Maanens Skygge, c.; **-scheibe**, f. Maaneskive, c.; **-schein**, m. Maaneskin, n.; **-sichel**, f. Maanen i Form af en Segl; **-strahl**, m. Maanens Straale, c.; **-sucht**, f. Maaneskyge, c., Søvngængeri, n.; **-süchtig**, maaneskyg; **-süchtigkeit**, f. Maaneskyge, c., Søvngængeri, n.; **-viertel**, n. Maanekvarter, n.; **-wandelung**, f. **-wechsel**, m. Maaneskifte, n.; **-zirkel**, m. Maanekreds, Maanecyklus, c. — **Monden-glanz**, m. Maaneglans, c.; **-jahr**, n. Maaneaar, n.; **-licht**, n. Maaneskin, n.; **-monat**, m. Maanemaaned, c.; **-nacht**, f. Maaneskinsnat, c.; **-schatten**, m. Maanens Skygge, c.; **-schein**, m. Maaneskin, n. — **Monds-bahn**, f. Maanebane, c.; **-blick**, m. Maaneglimt, n.; **-glanz**, m. Maaneglans, c.; **-sichel**, f. se **Mondsichel**; **-uhr**, f. Maaneur, n.; **-viertel**, n. Maanekvarter, n.; **-wandelung**, f. Maaneforandring, c., Maaneskifte, n.

Mondlich, adj .maanedagtig; halvmaaneformet; lunarist.

Moneten, pl. Moneter, pl.

Mongole, m. **-n -n**. Mongol, c.

Mongolei, f. Mongoliet.

Mongolisch, adj. mongolsk.

Monogam, adj. monogamist.

Monogamie, f. ub. pl. Monogami, n.

Monogamisch, adj. monogamisk.

Monolog, m. **-es -e**. Monolog, c.

Monomanie, f. ub. pl. Monomani, n.

Monopol, n. **-s -e**. Monopol, n., Eneret, Enehandel, c.

Monopolisi(e)ren, v. t. 1. monopolisere, give Eneret.

Monotheismus, m. ub. pl. Monotheisme, c.

Monotheist, m. **-en -en**. Monotheist, c.

Monotheistisch, adj. monotheistisk.

Monoton, adj. monoton.

Monotonie, f. ub. pl. Monotoni, Ensformighed, c.

Monstranz, f. **-en**. Monstrans, c.

Monströs, adj. monstrøs, uformelig, vanstabt, unaturlig, uhyre.

Monstrosität, f. **-en**. Monstrositet, Uformelighed, c.

Monstrum, n. **-s -stra** (**-stren**). Monstrum, n.

Monsun, m. **-s -e**. Monsun, Passatvind, c.

Montag, m. **-es -e**. Mandag, c.; **blauer —**, blaa (fri) Mandag.

Montags, adv. om Mandagen.

Montenegriner, m. **-s** pl. ſ. sg. Montenegriner, c.

Montenegrinisch, adj. montenegrinsk.

Monti(e)ren, v. t. 1. montere, udruste. — **Monti(e)rung**, f. Montering, Udrustning, c.

Monti(e)rung, f. **-en** Mundering, c. | **Monti(e)rungs-kammer**, f. Munderingskammer, n.; **-stück**, n. Munderingsstykke, n.

Montur, f. **-en**. Mundering, c.

Monument, n. **-es -e**. Monument, Mindesmærke, n.

Monumental, adj. monumental.

Mook, m. **-es -e**. Honninggjøg, c. (Cuculus indicator).

Moor, n. **-es -e**. Mose, *Myr, c. | **Moorbad**, n. Slambad, Dyndbad, n.; **-beere**, f. Blaabær, n.; **-boden**, m. Mosebund, c.; **-damm**, **-deich**, m. Mosedæmning, c.; **-erde**, f. Mosejord, c.; **-gegend**, f. Mosegn, c.; **-grund**, m. Mosebund, c.; **-heide**, f. Klokkelyng, c. (Erica tetralix); **-jungfer**, f. Elverpige, c.; **-land**, n. Mosejord, c.; **-rauch**, m. se **Hüttenrauch**; **-schnepfe**, f. enkelt Bekkasin, c., *Myrsneppe, c. (Gallinago gallinula); **-vogel**, m. Vandhøne, c. (Fulica); **-wasser**, n. Mosevand, n.

Moorig, adj. sumpig, morads, moset.

Moos, n. **-es -e**. Mos, *Mose, c.; × Mose, *Myr, c.; × Penge, Gryn, pl. | **Moos-ämmerling**, m. Rørsanger, c. (Sylvia arundinacea); **-artig**, mosagtig; **-bank**, f. Mosbænk, c.; **-beere**, f. Tranebær, n. (Vaccinium oxycoccos); **-bewachsen**, mosgroet; **-blume**, f. Eng-Kabbeleje, Koblomme, c. (Caltha palustris); **-grau**, ældgammel; **-karpfen**, m. gammel Karpe, c.; **-kratze**, f. Mosskraber, c.; **-kuh**, f., **-ochs**, m., **-reiher**, m. se **Rohrdommel**; **-rose**, f. Mosrose, c. (Rosa muscosa).

Moosen, v. i. 1. m. ſ. bevoxes med Mos.

Moosig, adj. mosbækket, mosklædt, mosgroet.

Mops, m. **-es -e**. (Dim. **Möpschen**, **Möpslein**, n.) Mops, c. | **Mops-gesicht**, n. Mopsansigt, n.

Mopsig, adj. mopset, mut, vranten, knarvorn.

Moral, f. ub. pl. Moral, Sædelære, c.

Moralisch, adj. moralsk, sædelig.

Moralisi(e)ren, v. i. 1. m. h. moralisere.

Moralist, m. **-en -en**. Moralist, c.

Moralität, f. ub. pl. Moralitet, c.

Moräne, f. **-n**. Moræne, Gletschervold, c.

Morast, m. **-es -äste**. Snavs, Dynd, Søle, n.; Morads, Hængedynd, n., Mose, c.

Morastig, adj. morads, dyndet, snavset, sumpet.

Mörbraten, m. se **Mürbebraten**.

Morchel, f. **-n**. Morkel, c. (Morchella esculenta).

Mord, m. **-es -e**. Mord, Drab, n. | **Mordanfall**, m. morderisk Angreb, n.; **-anschlag**, m.

Mordanslag, n.; **-agt**, f. Mordøge, c.; **-begierde**, f. se **-gier**; **-brand**, m. Mordbrand, c.; **-brenner**, m. Mordbrænder, c.; **-brennerin**, f. Mordbrænderske, c.; **-brenneriſch**, paa Mordbrændervis; **-fackel**, f. Brandfakkel, c.; **-geſchichte**, f. Morbhiſtorie, c., Mord, n., ſtrækkelig Begivenhed; **-geſchoß**, n. dræbende Kugle, dræbende Pil, c., Mordvaaben, n.; **-geſchrei**, n. Mordſtrig, n.; ſtrækkeligt Skrig, n.; **-geſell**, m. Morder, Bandit, c.; **-gewehr**, n. Mordvaaben, n.; **-gier**, f. Blodtørſt, c.; **-gierig**, mordbegjærlig, blodtørſtig; **-grube**, f. Mordergrube, c.; **-kerl**, m. en Bøkkers Karl c.; **-luſt**, f. se **-gier**; **-nacht**, f. Mordnat, c.; **-neß**, n. dræbende Net, n.; **-ſchlacht**, f. morderiſt Slag, n.; **-ſchlag**, m. dræbende Slag, n.; **-ſchwert**, n. Mordſværd, Mordſtaal, n.; **-ſtahl**, m. Mordſtaal, Mordvaaben, n.; **-ſtreich**, m. dræbende Slag, n.; **-ſucht**, f. Mordlyſt, c.; **-ſüchtig**, blodtørſtig; **-that**, f. Mord, n.; **-weg**, m. ſlem, ufremkommelig Vej; **-wetter**, n. Hundevejr, n.

Morden, v. i. l. m. h. begaa Mord; v. t. dræbe, myrde, ihjelſtaa.

Mörder, m. **-s** pl. ſ. sg. Morder, c. | **Mördergrube**, f. Morderhule, Mordergrube, c.; **eine — aus ſeinem Herzen machen**, gjøre en Roverkule af ſit Hjærte; **-hand**, f. Morderhaand, c.; **-höhle**, f. se **-grube**; **-ſtreich**, m. morderiſt Slag, Dødshug, Dødsſtød, n.; **-waffe**, f. Mordvaaben, n.

Mörderei, f. **-en**. Myrderi, n.

Mörderin, f. **-nen**. Morderſke, c.

Mörderiſch, **mürderlich**, adj. morderſt, myrdende; morderlig, ſtrækkelig.

Mordio! interj. Mord! Mord! **Zeter und — ſchreien**, raabe Gevalt.

Morelle, f **-n**. Morel, c.

Morganatiſch, adj. morganatiſk.

Morgen, adv. i Morgen; — **früh**, i Morgen tidlig; — **abend**, i Morgen Aften.

Morgen, m. **-s** pl. ſ. sg. Morgen, c.; **guten —**! god Morgen! **des -s**, om Morgenen; Oſt, c.; **gegen —**, mod Oſt; Tønde, c. (Flademaal). | **Morgen-andacht**, f. Morgenandagt, c.; **-anzug**, m. Morgendragt, c.; **-arbeit**, f. Morgenarbejde, n.; **-ausgabe**, f. Morgenudgave, c.; **-beleuchtung**, f. Morgenbelysning, c.; **-beſuch**, m. Morgenbeſøg, n., Morgenviſit, c.; **-blatt**, n. Morgenavis, c.; **-brot**, n. Frokoſt. Davre, Morgenmad, c.; **-dämmerung**, f. Morgendæmring, Dagbrækning, c., Daggry, n.; **-duft**, m. Morgenduft, c.; **-friſch**, morgenfriſt; **-friſche**, f. Morgenfriſthed, Morgenkøligheb, c.; **-froſt**, m. Morgenfroſt, c.; **-frühe**, f. tidlig Morgenſtund, c.; **-gabe**, f. Morgengave, c.; **-gebet**, n. Morgenbøn, c.; **-gedanke**, m. Morgentanke, c.; **-gelaut**, n. Morgenringning, c.; **-geſang**, m. Morgenſang, c.; **-gewölk**, n. Morgenſkyer, pl.; **-gruß**, m. Morgenhilſen, c.; **-haube**, f. Morgenkappe, c.; **-kleid**, n. Morgenkjole, c.; **-kühle**, f. Morgenkøligheb, c.; **-kuß**, m. Morgenkys, n.; **-land**, n. Østerland, n., Orienten; **-länder**, m. Østerlænder, c.; **-ländiſch**, østerlandſk, orientalſk; **-lied**, n. Morgenſalme, Morgenſang, c.; **-luft**, f. Morgenluft, c.; **-mahl**, n. Morgenmad, c.; **-meer**, n. østligt Hav, n.; **-milch**, f. Morgenmælk, c.; **-opfer**, n. Morgenoffer, n.; **-pfeife**, f. Morgenpibe, c.; **-regen**, m. Morgenregn, c.; **-rot(h)**, Morgenrøben lig i Farve; **-rot(h)**, n., **-röt(h)e**, f. Morgenrøde, c.; **-ruhe**, f. Morgenhvile, c.; **-ſchein**, m., **-ſchimmer**, m. Morgenglands, c.; **-ſchlaf**, m., **-ſchlummer**, m. Morgenſøvn. c.; **-ſchön**, morgenfriſk; **-ſchuß**, m. Morgenſtud, n.; **-ſegen**, m. ſe **-gebet**; **-ſeite**, f. Østſide, c.; **-ſonne**, f. Morgenſol, c.; **-ſprache**, f. Morgenforſamling, c., Morgenmøde, n.; **-ſtern**, m. Morgenſtjærne, c.; **-ſtrahl**, m. Morgenſtraale, c., Morgenlys, n.; **-ſtunde**, f. Morgenſtund, Morgentime, c.; — — **hat Gold im Munde**, Morgenſtund har Guld i Mund; **-t(h)au**, m. Morgendug, c.; **-trank**, m. Morgendrik, c.; **-traum**, m. Morgendrøm, c.; **-wache**, f. Morgenvagt, c.; **-wärts**, mod Øſten, øſter paa; **-wind**, m. Morgenvind, Østenvind, c.; **-wolke**, f. Morgenſky, c.; **-zeit**, f. Morgenſtund, c.

Morgend, adj. hvad der ſker i Morgen; **-en Tages**, i Morgen; **ehe der -e Tag vergeht**, førend den Dag i Morgen gaar.

Morgendlich, **morgenlich**, adj. ſom er, ſker om Morgenen; **die -e Sonne**, Morgenſolen; **auf unſerm -en Spaziergange**, paa vor Spaſeretur om Morgenen.

Morgens, adv. om Morgenen.

Morgig, adj. ſe **morgend**.

Morinellregenpfeifer, m. **-s** pl. ſ. sg. Pomeransfugl, c. (Charadrius morinellus).

Morkſen, v. i. l. m. h. × file af, afſtære ujævnt; rode.

Mormone, m. **-n -n**. Mormon, c.

Mormonin, f. **-nen**. Mormonkvinde, c.

Mormoniſch, adj. mormonſk.

Morphium, n. (**Morphin**) **-s** ub. pl. Morfin, n. | **Morphiums-einſpritzung**, **-iniektion**, f. Morfininbſprøjtning, c.; **-ſpritze**, f. Morfinſprøjte. c.; **-ſucht**, f. Morfinſyge, c.

Morſch, adj. ſtjør, mør, raabben; ſom let brækker; **-es Gebäude**, faldefærdig Bygning; adv. × pludſelig, med et; **das Bein ging — entzwei**, Benet gik pludſelig itu. — **Morſchheit**, f. Skjørhed. Mørhed, Raabbenſkab, c.

Morſchen, v. i. l. m. ſ. blive ſtjør, raabben, raadne.

Morſelle, f. **-n**. Morſelle, c.

Mörſel, m. ſe **Mörſer**.

Mörſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Morter; Mørſer, Bombemørſer, c. | **Mörſer-keule**, f., **-kolben**, m. Morterſtøder, c.

Mörſern, v. t. l. knuſe, ſtøde.

Mortalität, f. ub. pl. Mortalitet, Dødelighed, c.

Mörtel, m. **-s** ub. pl. Murkalk, c. | **Mörtel-arbeit**, f. Stukkaturarbejde, n.; **-haue**, f. Kalkkolle, c.; **-kelle**, f. Murske, c.; **-kübel**, m. Kalktrug, n.; **-schläger**, m. Kalkslager, c.

Mosaik, f. ub. pl. Mosaik, c., Mosaikarbejde, n.

Mosaisch, adj. mosaisk.

Mösch, m. se **Maisch**.

Mosche, f. **-n.** × Ko, Kvie, c.

Moschee, f. **-n.** Moske, c.

Moschus, m. ub. pl. Moskus, c.

Moskito, m. **-s -s.** Moskito, c.

Moskovade, f. ub. pl. Raasukker, n.

Most, m. **-es -e.** Most, c. | **Most-kelter**, f. Mostpresse, Perse, c.

Mosteln, v. i. 1. m. h. smage som Most; lave, presse Most.

Mosten, v. i. 1. m. h. lave, presse Most.

Mostert, m. se **Mostrich**.

Mostig, adj. som indeholder Most, som ligner Most.

Mostler, m. **-s** pl. ſ. sg. Mostperser, c.

Mostrich, m. **-es** ub. pl. tillavet Sennep. | **Mostrich-büchse**, f., **-näpfchen**, **-töpfchen**, n. Sennepkrukke, c.

Motette, f. **-n.** Motet, c.

Moth, **Modt**, **Mott**, m. **-es** ub. pl. × Tørv, Mosjord, c.

Motion, f. **-en.** Motion, c.

Motiv, n. **-es -e.** Motiv, n.; Bevæggrund, c.

Motivi(e)ren, v. t. 1. motivere, begrunde.

Motsche, f. se **Mosche**.

Motte, f. **-n.** Mol, n. | **Motten-blume**, f. Slags Evighedsblomst, c. (Gnaphalium Stæchas); **-fraß**, m. Molstade, c.; **-fräßig**, molæbt; **-kraut**, n. Slags Kongelys, n. (Verbascum blattaria); **-schaden**, m. se **-fraß**; **-zerfreßen**, molædt.

Motto, n. **-s -s.** Motto, n.

Mouſſelin, m. **-es -e.** Musselin, n.

Möwe (**Möve**), f. **-n.** Maage, *Maase, c. | **Möwen-ei**, n. Maageæg, n.; **-neſt**, n. Maagerede, c.

Much, m. **-s -e.** Svamp, Skimmel, c.

Muchelig, adj. muggen, skimlet.

Mucheln, v. i. 1. m. h. mugne, skimle.

Muck, m. **-es -e.** Muk, Knø, n.

Mucke, f. **-n.** × se **Mücke**; Grille, Lune, Nykke, c.; **er macht mir -n**, han gjør mig mange Knuder.

Mücke, f. **-n.** Myg, c.; Stjønhedsplet, c.; fig. Grille, c.; **aus einer — einen Elefanten machen**, gjøre en Myg til en Elefant. | **Mücken-bein**, n. Myggeben, n.; **-fänger**, m. Fluefænger, c. (Muscicapa); fig. Grillefænger, c.; **-garn**, n., **-netz**, n. Myggenet, Fluenet, n.; **-ſchwarm**, m. Myggesværm, c.; **-ſtich**, m. Myggestik, n.; **-wedel**, m. Fluebiste, c.

Mucken, v. i. 1. m. h. knø, mukke, give Muk fra sig; surmule; røre sig, bytte sig svagt.

Mucker, m. **-s** pl. ſ. sg. Hykler, ´ſkinhellig, c.

Muckerei, f. **-n.** (**Muckertum**, n.) Hykleri, Helgenskin, n.

Muckig, **muckiſch**, adj. knarvorn, avindsyg, misjornøjet.

Mücklich, adv. × smaat, utydelig.

Mucks, m. **-es -e.** Muk, Knø, n.

Muckſen, v. i. se **mucken**.

Mudde, f. (**Mudder**, m.) ub. pl. Mudder, Dynd, n.; × So. c.

Müde, adj. træt, mat, mødig; kjed af; **ich bin deſſen** (**das**, **davon**) —, jeg er kjed deraf. — **Müdigkeit**, f. Trætheb, Matheb, Mødigheb, c.

Müde, f. ub. pl. Trætheb, Matheb, c.

Müden, v. t. 1. trætte.

Müdling, m. **-s -e.** træt Menneske, n.

Muff, m. **-es -e.** Hundeglam, n.; stor bidsk Hund, c.; Gnavpotte, Surmule, c.; Skimmel, Muggenheb, muggen Lugt, c.

Muff, m. **-es -e** (**-üffe**). Muffe, c.

Müffchen, n. **-s** pl. ſ. sg. Muffedise, c.

Muffe, f. se **Muff**.

Muffel, m. **-s** pl. ſ. sg. Snude, c.; fig. hæsligt Ansigt, n., Bredflab, Surmule, c.; Løvehoved, som udspyr Vand, n.

Muffel, f. **-n.** Muffel, c. (Lerhvælving over en Smeltebigel).

Muffeln, v. t. 1. gumle, tygge; indhylle, stjule; lugte muggent.

Muffelt(h)ier, n. **-es -e.** Muffelfaar, n., Muflon, c.

Muffen, **müffen**, v. i. 1. m. h. mugne, lugte, smage muggent; glamme, gø; fig. knurre, surmule; v. t. indhylle, tilhylle, stjule.

Muffig, **müffig**, adj. muggen, skimlet; fig. surmulet, tvær, vranten.

Muffzen, v. i. se **muffen**.

Muhamedaner, m. **-s** pl. ſ. sg. Muhamedaner, c.

Muhamedaniſch, adj. muhamedansk.

Muhamedanismus, m. ub. pl. Muhamedanisme, c.

Mühe, f. **-n.** Møje, Umage, c., Besvær, n.; **es iſt nicht der — wert**, det er ikke Umagen værd; **ſich — geben**, gjøre sig Umage; **ſich die — nehmen**, gjøre sig den Ulejlighed; — **machen**, koste Umage, gjøre Ulejlighed; † Sorg, Kummer, Græmmelse, c | **Müh(e)-los**, uden Møje; **-loſigkeit**, f. Letheb, c.; **-ſelig**, **-voll**, møjsommelig, besværlig; **-ſeligkeit**, f. Møjsommelighed, c.; **-waltung**, f. Møje, c., Besvær, Arbejde, n.

Mühen, v. t. 1. foraarsage Møje, Besvær; **ſich —**, anvende Møje, anstrænge sig, gjøre sig Umage; **es mühet mich**, † det krænker mig.

Mühen, v. i. 1. m. h. × bøge, brøle.

Mühle, f. **-n.** (Dim. **Mühlchen**, n.) Mølle, Kværn, c.; **Mühleiſen**, n. | **Mühl-arzt**, m. Møllebygger, c.; **-bach**, m. Møllebæk, c.; **-berg**,

m. Møllebakke, c.; **-beutel**, m. Melsigte, Sigtekasse, c.; **-bottich**, m. Melkiste, c.; **-bursch**, m. Møllerkarl, c.; **-eisen**, n. Møllejærn, n.; **-esel**, m. Møllecæsel, n.; **-gang**, m. Kværn, c.; **-gast**, m. Møllesvend, c.; **-gerechtigkeit**, f. Møllerettighed, c.; **-gerinne**, n. Møllegrav, c.; **-kasten**, m. Møllekasse, c.; **-klapper**, f. Møllerklapper, c.; **-knappe**, m. Møllersvend, c.; **-lauf**, m. Træindfatning om en Kværn, c.; **-meister**, m. se **Müller**; **-meise**, f. Møllemejse, c.; **-pferd**, n. Møllehest, c.; **-rad**, n. Møllehjul, n.; **-stein**, m. Møllesten, c.; **-stuhl**, m. Baandbæk, c.; **-trichter**, m. se **-kasten**; **-wagen**, m. Møllevogn, c.; **-wasser**, n. Mølleaa, Mølledam, Møllesø, c.; **-wehr**, n. Mølledige, n., Mølledæmning, c.; **-werk**, n. Mølleværk, n. — **Mühlen-achse**, f. Mølleaxel, c.; **-bach**, m. Mølleæk, Mølleaa, c.; **-bau**, m. Møllebygning, Møllebygningskunst, c.; **-bauer**, m. Møllebygger, c.; **-berg**, m. Mølleballe, c.; **-bursch**, m. Møllerkarl, Møllersvend, c.; **-damm**, m. Mølledæmning, c.. Mølledige, n.; **-flügel**, m. Mølleving, c.; **-gerechtigkeit**, f. Møllerettighed, c.; **-gerinne**, n. Mølleqrav, c.; **-knappe**, **-knecht**, m. Møllersvend, Møllerkarl, c.; **-pferd**, n. Møllerhest, c.; **-rad**, n. Møllehjul, n.; **-ruder**, n. Mølleskræt, c.; **-rut(h)e**, f. Møllearm, c.; **-scheider**, m. Mølleqasier, c.; **-schleuse**, f. Mølleskuse, c.; **-spiel**, n. Møllespil, n. (Slags Bræstpil); **-stein**, m. Møllesten, c.; **-stuhl**, m. Baandbæk, c.; **-teich**, m. Mølledam, c.; **-wagen**, m. Møllevogn, c.; **-wasser**, n. se **Mühlwasser**; **-werk**, n. Mølleværk, n.; **-zwang**, m. Mølletvang, c.

Mühme, f. **-n**. (Dim. **Mühmchen**, **Mühmlein**, n.) Moster, Faster, Tante; Kusine, c.; × Barnepige, Jordemoder, c.; × Mejerske, c.; ǂ Skjøge, c.

Mühmlein, n. **-s pl.** ſ. sg. × Bæsel, n.; Strubtudse, c.; Sumpmejse, c. (Parus palustris); Aakande, c.

Mühsal, f. **-en**. (n. **-es -e**) Møje, c., Besvær, n., Nød, c.

Mühsam, adj. møisom, møisommelig, besværlig; flittig, ſtræbsom. — **Mühsamkeit**, f. Møisommelighed, Besværlighed, Strøbsomhed, c.

Mulatte, m. **-n -n**. Mulat, c.

Mulattin, f. **-nen**. Mulatinde, c.

Mulde, f. **-n**. en Slags Karpe (Cyprinus rapax).

Mulde, f. **-n**. Trug, n.; Fordybning, c.; **es gießt, regnet wie mit -n**, det øser ned i Spande. | **Mulden-blei**, n. Klumpebly, n.; **-förmig**, trugagtig; **-gewölbe**, n. Tøndehvælving, c.; **-weise**, i Spandevis.

Mull, **Müll**, n. (m.) **-es** ub. pl. Muld, c., Grus, Støv, Fejeſkarn, n. | **Mull(Müll)-eimer**, m. Skarnbøtte, c.; **-grube**, f. Skarnhul, n.; **-haufe**, m. Skarnbunke, Grusbunke, c.; **-kasten**, m. Skarnbøtte, c.; **-ſchaufel**, f. Skovl, c.

Mull, m. **-es -e**. Muldvarp, c. (Talpa).

Müller, m. **-s** pl. ſ. sg. Møller, c.; forſtjellige Dyr: Meform, Græsſmutte, Pigaborre, c. | **Müller-burſch**, m. Møllersvend, c.; **-eſel**, m. Mølleræsel, n.; **-geſell**, m. Møllersvend, c.; **-karren**, m. Møllerkarre, c.; **-knapp**, **-knecht**, m. Møllersvend, c.; **-wagen**, m. Møllervogn, c.

Müllerei, f. ub. pl. Møllerhaandtering, c.

Müllerin, f. **-nen**. Møllerkone, Møllerdatter, c.

Müllering, m. se **Elritze**.

Mulm, m. **-es** ub. pl. Muld, c.; Støv, Grus, n.

Mulmen, v. t. 1. knuse; v. i. m. ſ. blive til Muld, til Grus, raadne.

Mulmicht, **mulmig**, adj. muldagtig, muldet; raadden.

Mulſch, adj. se **molſch**.

Mulſterig, adj. se **muchelig**.

Multebeere, f. **-n**. Multebær, n. (Rubus Chamæmorus).

Multiplikation, f. **-en**. Multiplikation, c.

Multipliziʼ(e)ren, v. t. 1. multiplicere.

Multon, **Multum**, m. **-s** ub. pl. Multum, n.

Mumie, f. **-n**. Mumie, c. | **Mumien-haft**, mumieagtig.

Mumme, f. **-n**. Mumme, c. (ſtærkt Øl i Brunsvig); ǂ Maske, c., maskeret Person, c., Boje, c.; gilbet Dyr, n. | **Mummen-kehle**, f. Elbas, c.; **-macher**, m. Svineſtærer, c.; **-ſchanz**, m., **-ſpiel**, n. Maskerade, c.

Mummel, m. **-s** pl. ſ. sg. Busemand, c.

Mummel, (**Mümmel**), f. **-n**. Aakande, c.

Mummeln, v. i. 1. m. h. mumle, brumme; v. t. indhylle, tilhylle, forklæde, maskere.

Mummen, v. t. 1. indhylle, tilhylle, forklæde.

Mummeret, f. **-en**. Maskering, Maskerade, c.; fig. Forſtillelſe, c.

Mumpfeln, v. i. 1. m. h. mumle, brumme.

Mumps, m. **-es -e**. Øxebetændelſe, c.

Mund, m. **-es -e**. (**-ünde**, **-inder**) (Dim. **Mündchen**, **Mündlein**, n.) Mund, c.; **den — ſpitzen**, ſpidſe Munden; **Eim. das Brot vor dem -e wegnehmen**, tage en Brødet fra Munden; **reinen — halten**, holde Tand for Tunge; **wie auf den — geſchlagen**, aldeles forbluffet; **Eim. das Wort aus dem -e nehmen**, tage en Ordet ud af Munden; **Eim. etw. in den — legen**, lægge en Ordet i Munden; **in aller — ſein**, bære i alle Folks Mund; **von der Hand in den — leben**, leve fra Haanden i Munden; **Eim. nach dem -e reden**, ſnakke en efter Munden; fig. Munding, Aabning, c. | **Mund-art**, f. Mundart, Dialekt, c.; **-artig**, **-artlich**, dialektiſk; **-bäcker**, m. Mundbager, Hofbager, c.; **-becher**, m. Mundbæger, n.; **-bedarf**, m. Mundforraad, n.; **-biſſen**, m. Mundbid, c.; **-faul**,

ordinap; **-fäule**, f., **-fäulnis**, f. Stjørbug, c.; Tröfte, c.; **-geſchwür**, n. Byld i Munden, c.; **-glaube**, m. Mundtro, c.; **-harfe**, f. Mundharpe, c.; **-höhle**, f. Mundhule, c.; **-klemme**, f. Mundkurv; Munddklemme, Mundkrampe, c.; **-koch**, m. Mundkok, c.; **-lack**, m. (n.) Oblat, c.; **-leim**, m. Mundlim, c.; **-loch**, n. Munding, c.; **-pfropfen**, m. Kanonprop, c.; **-pomade**, f. Mundpomade, Læbepomade, c.; **-portion**, f. Mundportion, c.; **-raub**, m. Tyveri af Spiſevarer, n.; **-recht**, let at udtale; velſmagende; **-ſchenk**, m. Mundſkjænk, c.; **-ſchwamm**, m. Tröfte, c.; **-ſperre**, f. Mundklemme, c.; **-ſtück**, n. Mundſtykke, n., Tub, c.; **-t(h)eil**, m. Mundportion, c.; **-to(d)t**, umyndig; **-tuch**, n. Serviet, c.; **-voll**, m. Mundfuld, c.; **-vorrat(h)**, m. Mundforraad, n., Proviſion, Proviant, *Niſte, c.; **-waſſer**, n. Mundvand, n.; **-wein**, m. Mundvin, Yndlingsvin, c.; **-werk**, n. Mundlæber, Snakketøj, n.; **-winkel**, m. Mundvig, c.

Munde, f. **-n**. Flodmunding, c.

Mündel, n. (m. f.) **-s** pl. ſ. sg. Myndling, c. | **Mündel-geld**, n. Umyndiges Penge, pl.

Munden, v. i. 1. m. h. ſmage; fig. behage; **es mundet mir**, det ſmager mig godt.

Münden, v. i. 1. m. h. munde, udmunde; **die Elbe mündet in die Nordſee**, Elben udmunder, falder ud i Vesterhavet.

Mundi(e)ren, v. t. 1. renſkrive. — **Mundi(e)rung**, f. Renſkrivning, c.

Mündig, adj. *myndig. | **Mündig-ſprechung**, f. Myndighedserklæring, c.

Mündigkeit, f. ub. pl. Myndighed, c.

Mündlich, adj. mundtlig. — **Mündlichkeit**, f. Mundtlighed, c.

Mündling, m. **-s -e**. Myndling, c.

Mündung, f. **-en**. Munding, c.

Munition, f. ub. pl. Ammunition, c., Krigsforraad, n. | **Munitions-kaſten**, m. Krudtkaſſe, c.; **-wagen**, m. Krudtvogn, c.

Munkel, m. **-s** pl. ſ. sg. Murmeldyr, n.

Munkelei, f. **-en**. Hviſteri, Tiſteri, n.

Munkeln, v. i. 1. m. h. ſmaaſnakke, mumle; hviſte, tiſte.

Münſter, n. (m.) **-s** pl. ſ. sg. Domkirke, c.

Munter, adj. munter, livlig, raſk, hurtig, fyrig; friſt, ſund. — **Munterkeit**, f. ub. pl. Munterhed, Livlighed, c.

Muntern, v. t. 1. muntre, opmuntre.

Münze, f. **-n**. (Dim. **Münzchen**, **Münzlein**, n.) Mønt, c., Pengeſtykke, n.; Mønt, Prægeanſtalt, c.; Mynte, c. (Mentha); **etw. für bare — nehmen**, tage noget for gode Varer; **Einen mit gleicher — bezahlen**, betale en med ſamme Mønt; **kleine —**, Smaapenge; **klingende —**, klingende Mønt. | **Münzen-beſchreibung**, f. Møntbeſtrivelſe, c.; **-kenner**, m. Møntkjender, c.; **-kenntnis**. **-kunde**, f. Møntkundſkab, c.; **-ſammler**, m. Møntſamler, c.; **-ſammlung**, f. Møntſamling, c. — **Münz-abdruck**, m. Aftryk af en Mønt, n.; **-amt**, n. Møntkollegium, n.; **-anſtalt**, f. Mønt, Møntanſtalt, c.; **-bediente**r, adj. Møntbetjent, c.; **-beſchickung**, f. Legering, c.; **-einheit**, f. Møntenhed, c.; **-fälſcher**, m. Møntfalſtner, Falſkmøntner, c.; **-fälſchung**, f. Møntforfalſkning, c.; **-freiheit**, f. Møntfrihed, Møntrettighed, c.; **-fuß**, m. Møntfod, c.; **-gehalt**, m. Mønternes Gehalt, n., Metalværdi, c.; **-hammer**, m. Mønthammer, c.; **-herr**, m. Møntherre, c.; **-kabinett**, n. Møntkabinet, n.; **-kenner**, m. Møntkjender, c.; **-kunde**, f. Møntkundſkab, c.; **-meiſter**, m. Møntmeſter, c.; **-ordnung**, f. Møntanordning, c.; **-preſſe**, f. Møntpreſſe, c.; **-probe**, f. Møntprøve, c.; **-probi(e)rer**, m. Møntprøver, c.; **-recht**, n. Møntrettighed, c.; **-regal**, n. Møntregale, n.; **-ſorte**, f. Møntſort, c.; **-ſtadt**, f. Stad, ſom har Møntrettighed; **-ſammlung**, f. Møntſamling, c.; **-ſtatt**, **-ſtätte**, f. Mønt, c., Møntſted, n.; **-ſtempel**, m. Møntſtempel, n.; **-verfälſcher**, m. ſe **-fälſcher**; **-vertrag**, m. Møntkonvention, c.; **-wage**, f. Møntvægt, c.; **-warbein**, m. Møntguardein, Møntprøver, c.; **-weſen**, n. Møntvæſen, n.; **-wiſſenſchaft**, f. Møntvidenſkab, c.; **-zeichen**, n. Møntmærke, n.

Münzen, v. t. 1. møntе, ſlaa Mønt; **das war auf mich gemünzt**, det var møntet paa mig; **ſie iſt zu etw. Hohem gemünzt**, hun er beſtemt til noget ſtort. — **Münzung**, f. Møntning, c.

Münzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Møntudpræger, c.

Münzerei, f. **-en**. Møntudprægning, c.; Mønt, c.

Mur, f. ſe **Murre**.

Muräne, f. **-n**. Muræne, c. (Gymnothorax muræna); ſe ogſaa **Moräne**.

Mürbe, adj. mør, ſtjør, blød; **Einen — machen**, gjøre en tam, eftergivende; — **machen** *mygge; — **werden**, *mygne, mørne. | **Mürbebraten**, m. Mørbrad, c.

Mürbe, **Mürbheit**, **Mürbigkeit**, f. ub. pl. Mørhed, Stjørhed, c.

Mürben, v. t. 1. gjøre mør; v. i. blive mør.

Murk, m. **-es -e**. × Stykke Brød, n.

Murks, m. **-es -e**. Puſling, c.; Grynt, n.

Murkſen, v. i. 1. m. h. grynte; knurre, brumme, være gnaben.

Murmel, m. **-s** pl. ſ. sg. Mumlen, c.; Murmeldyr, n.; Marmorkugle, c.

Murmeln, v. t. 1. og i. m. h. mumle; riſle, knurre. | **Murmel-kaſten**, m. Kaſſe til et Murmeldyr, c.; **-ſpiel**, n. Spil med Marmorkugler, n.; **-t(h)ier**, n. Murmeldyr, n.

Murner, m. **-s** pl. ſ. sg. Kat, c.

Murre, f. **-n**. Fordſtred, n.; lille Krabbebyſker, c. (Arctica alle); Fjldbækken, n.

Murren, v. i. 1. m. h. murre, knurre, brumme. | **Murr-kater**, m. Hankat, c.; fig. Knurrepotte, c.; **-kopf**, m. Knurrepotte, Gnavpind, c.; **-töp-**

fig, gnaven, vranten, knarvorn; **-ſinn**, m. gnavent Sind, n.; **-ſinnig**, ſe **-köpfig**.

Mürriſch, adj. knarvorn, gnaven, vranten, *grætten, ſtur; — **ſein**, være gnaven.

Mus, n. **-es -e** (**-üſer**). Mos, Kompot, Grød, Bælling, c.; **Jemand zu — drücken**, maſe en.

Muſche, f. **-n**. Skjønhedsplet, c.; × Gjøgemoder, c.; × løsagtigt Fruentimmer, n.

Muſchel, f. **-n** Musling; Muslingeſtal, Konkylie, c. | **Muſchel-bank**, f. Muslingebanke, c.; **-farbe**, f. Muſtelfarve, c.; **-förmig**, muslingdannet; **-gehäuſe**, n. ſe **-ſchale**; **-gold**, n. Muſtelguld, n.; **-kalk**, m. Skælkalk, Muſtelkalk, c.; **-marmor**, m. Muſtelmarmor, n.; **-münze**, f. Musling, ſom Mønt, c. (Cypræa moneta); **-ſand**, m. Skælſand, n.; **-ſammler**, m. Konkylieſamler, c.; **-ſammlung**, f. Konkyliesamling, c.; **-ſchale**, f. Muſtelſkal, Muslingeſtal, c.; **-ſilber**, n. Muſtelſølv, n.; **-t(h)ier**, n. Musling, c.; **-werk**, n. Muſtelværk, n.

Muſchelei, f. **-en**. Lumſteri, n.

Muſchelig, adj. muslingeagtig; lumſk.

Muſcheln, v. i. 1. m. h. drive Lumſteri, være lumſk.

Muſchig, adj. forſynet med Skjønhedspletter.

Muſe, f. **-n**. Muſe, c. | **Muſen-berg**, m. Helikon, c.; **-roß**, n. Pegaſus, c.; **-ſitz**, m. Muſernes Sæde, n.; **-ſohn**, m. Student, c.; **-tempel**, m. Muſernes Tempel, n.

Muſelmann, m. **-es -änner**. Muſelmand, Muhamedaner, c.

Muſelmännin, f. **-nen**. et muhamedanſt Fruentimmer.

Muſelmaniſch, **muſelmänniſch**, adj. muhamedanſk.

Muſen, v. i. 1. m. h. blive blød, blive grødagtig.

Muſeum, n. **-s -een**. Muſeum, n.

Mung, adj. grødagtig, kompotagtig.

Muſik, f. **-en**. Muſik, c. | **Muſik-baſe**, f. Spilledaaſe, c.; **-feſt**, n. Muſikfeſt, c.; **-kenner**, m. Muſikkjender, c.; **-lehrer**, m. Muſiklærer, c.; **-ſchule**, f. Muſikſkole, c.; **-ſtück**, n. Muſikſtykke, n.; **-ſtunde**, f. Spilletime, c.; **-verein**, m. Muſikforening, c.

Muſikalien, pl. Muſikalier, Noder, pl. | **Muſikalien-händler**, m. Muſikhandler, c.; **-handlung**, f. Muſikhandel, c.

Muſikaliſch, adj. muſikalſk.

Muſikant, m. **-en -en**. Muſikant, c.

Muſiker, m. **-s** pl. ſ. sg. Muſiker, Tonekunſtner, c.

Muſikus, m. **-ſici**. Muſikus, c.

Muſiwarbeit, f. **-en**. Moſaikarbejde, n.

Muſizi(e)ren, v. i. 1. m. h. muſicere, ſpille, gjøre Muſik.

Muskate, f. **-n** (m. n. **-es -e**). Muſkat, c. | **Muskat(en)-baum**, m. Muſkattræ, n.; **-blume**, **-blüte**, f. Muſkatblomme, c.; **-nuß**, f. Muſkatnød, c.

Muskateller, m. **-s** ub. pl. Muſkatvin, c. | **Muskateller-birne**, f. Muſkatpære, c.

Muskatwein, m. ſe **Muskateller**.

Muskel, m. (f.) **-s -n**. Muſkel, c. | **Muskel-band**, n. Muſkelbaand, n.; **-bündel**, n. Muſkelbundt, n.; **-faſer**, f. Muſkeltraad, Muſkeltrævl, c.; **-haut**, f. Muſkelhinde, c.; **-kraft**, f. Muſkelkraft, c.; **-lehre**, f. Muſkellære, c.; **-ſtärke**, f. ſe **-kraft**.

Muskelhaft, **muskelig**, adj. muſkelfør, muſkelſtærk, muſkuløs.

Muskete, f. **-n** Muſket, Bøsſe, Flint, c. | **Musketen-feuer**, n. Gevœrild, c.; **-kugel**, f. Muſketkugle, c.

Musketier, m. **-s -e**. Muſketer, c.

Muskulös, adj. muſkuløs, muſkelſtærk.

Muß, n. († m.) indecl. og ub. pl. × Nødvendighed, Trang, c.

Muß, n. ſe **Mus**.

Muße, f. ub. pl. Fritid, Frihed, c.; **in aller —**, i Ro og Mag. | **Muße-ſtunde**, f. Fritime, c.; **-zeit**, f. Fritid, c.

Muſſelin, m. **-es -e**. Muſſelin, n.

Müſſen, v. i. 1. m. h. (**muß**, **mußte**, **gemußt**) maatte, ſtulle, være tvungen til; **er muß es thun**, han maa gjøre det; **er hat es thun —**, han har maattet gjøre det; **das muß ich geſtehen**, det maa jeg tilſtaa; **er muß es noch nicht wiſſen**, han maa, kan endnu ikke vide det; **das werde ich nie von ihm glauben**, **er müßte es denn ſelbſt ſagen**, det vil jeg aldrig tro om ham, med mindre han ſelv ſiger det.

Müßig, adj. ledig, ørkesløs, forretningsløs, ubirkſom; **-e Thränen**, ørkesløſe Taarer; ‡ tom. | **Müßig-gang**, m. Lediggang, Ørkesløshed, c.; **-gänger**, m. Lediggænger, Dagdriver, c.; **-gängerin**, f. Lediggængerſke, c.; **-gängeriſch**, ſom en Lediggænger.

Müßigen, v. t. 1. ‡ tvinge, nøde; **ſich zu etwas gemüßigt finden**, ſe ſig tvungen, nødt til noget; give ſrit, befri; **ſich einer S.** —, afholde ſig fra, ikke befatte ſig med noget.

Muſtard, m. ſe **Muſterich**.

Muſter, n. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Müſterchen**, **Müſterlein**, n.) Mønſter, Exempel, Forbillede, n., Model, c.; Prøve, c., Mønſter, n., Figur, c. | **Muſter-anſtalt**, f. Mønſteranſtalt, c.; **-bild**, n. Mønſterbillede, Ideal, n.; **-buch**, n. Mønſterbog, Prøvebog, c.; **-form**, f. Form, ſom tjener til Mønſter; Mønſter, n.; **-gültig**, mønſterværdig, fortræffelig; **-gültigkeit**, f. Mønſterværdighed, c.; **-karte**, f. ſe **-buch**; **-kartenreiter**, m. Probenrejter, c.; **-kaſten**, m. Prøvekaſſe, c.; **-meierei**, f. Mønſtermejeri, n.; **-platz**, m. Mønſterplads, c.; **-probe**, f. Prøve, c.; **-reiter**, m. Probenrejter, c.; **-rolle**, f. Mønſterrolle, c.; **-ſammlung**, f. Mønſterſamling, c.; **-ſchreiber**, m. Mønſterſkriver, c.; **-ſchrift**, f. Mønſterſkrift, n.; Prøveſkrift, c.; **-ſchriftſteller**, m. Mønſterſkribent, Mønſterforfatter, c.; **-ſchule**, f. Mønſter-

ſtole, c.; **-ſendung**, f. Proveſending, c.; **-ſtück**, n. Model, c., Mønſter, n.; **-werk**, n. Mønſterværk, n.; **-wirt(h)ſchaft**, f. Mønſterbedrift, c.; **-zeichner**, m. Mønſtertegner, c.; **-zeichnung**, f. Mønſtertegning, c.; **-zeitung**, f. Modejournal, c.; **-zettel**, m. ſe **-rolle**.

Muſterhaft, adj. mønſterværdig, fortræffelig, efterligneliesværdig. — **Muſterhaftigkeit**, f. Mønſterværdighed, c.

Muſtern, v. t. 1. mønſtre; **die Truppen** —, mønſtre Tropperne; **Einen** —, mønſtre en, indſkrive i Rullen; **das Heer muſtert ſo viel**, Hæren tæller ſaa mange; **Stoffe** —, forlyne Tøjer med Mønſter; underløge, dadle, kritiſere. — **Muſterung**, f. Mønſtring, Revue, *Oppiſning, c.

Mut(h), m. **-es** ub. pl. (**Mût(h)chen**, **Mût(h)lein**, n.) Mod, n.; — **faſſen**, faatte Mod; **Ein.** — **machen**, ſætte Mod i en; **den — ſinken laſſen, den — verlieren**, tabe Modet; **wie iſt ihm zu -e**, hvorledes er han til Mode, til Sinds; **ich habe nicht den — es ihm zu ſagen**, jeg har ikke Mod, ikke Hjærte til at ſige ham det; **guten -es ſein**, være ved godt Mod, være fornøjet; **ſeinen —, ſein Mût(h)chen an einem kühlen**, labe ſin Brede gaa ud over en. | **Mut(h)-arm**, modløs, feig; **-beraubt**, berøvet Modet; **-beſeelt**, beſjælet af Mod, modig, bristig; **-erfüllt**, opfyldt af Mod; **-los**, modløs, modfalden; **-loſigkeit**, f. Modløshed, Modfaldenhed, c.; **-maßen**, v. t. 1. formode, ſjønne, ſlutte ſig til; **-maßlich**, formodentlig, ſandſynlig, rimelig; **-maßlichkeit**, f. Rimelighed, Sandſynlighed, c.; **-maßung**, f. Formodning, Formening, Gisning, c.; **-reich**, **-voll**, modig, fuld af Mod; **-wüe**, m. Overgivenhed, Kaadhed, c.; **-willig**, laab, overgiven, ſjælmſt; letfærdig; **eine — -e Sünde**, en forſætlig Synd; **-willigkeit**, f. Kaadhed, Overgivenhed, Letfærdighed, c.

Mut(h)e, f. ſe **Mut(h)ung**.

Mut(h)en, v. t. 1. m. f. være ſindet, have i Sinde; v. t. forlange, begjære, anſøge om; *mute (i Bjærgv.). — **Mut(h)ung**, f. Forlangende, n., Begjæring, Anſøgning; *Mutning, c.

Muter, **Mûter**, m. **-s** pl. ſ. sg. Krebs, ſom har faaet ny Skal, c.

Mutern, **mûtern**, v. i. 1. m. h. faa ny Skal.

Mutl(e)ren, v. i. 1. m. h. være i Overgang (om Stemmen).

Mut(h)ig, adj. modig, behjærtet; uforſagt, munter. — **Mut(h)igkeit**, f. Mod, n., Munterhed, c.

Mut(h)igen, v. t. 1. muntre, opmuntre, gjøre modig.

Mutſche, f. **-n.** × Ko, c.

Mutſchi(e)ren, v. i. 1. m. h. afvexle. — **Mutſchi(e)rung**, f. Afvexling, c.

Mutt, n. (m.) **-es -e.** († f.) Kornmaal, n.

Mutter, m. ſe **Muter**.

Mutter, f. **-ütter** (Dim. **Mütterchen**, **Mütterlein**, n.) Moder, c.; **wo iſt die** —, hvor er Moder; — **ſein**, være Moder; — **werden**, blive Moder; **ſei — an ihm**, vær en Moder for ham; — **Gottes**, Gudsmoder, Jomfru Marie; **die — Erde**, den moderlige Jord; **Mütterchen**, Mo'rlil, c. (om gamle Koner); **die — an einem Schraubſtocke**, Skruemoderen; (hos Kvinder) Moder, Livmoder, c., Fosterleje, n.; (i Bjærgv.) Jord- og Stenarter, hvori Ertſen er indeholdt; Bærme, c., Bundfald, n. | **Mutterallein**, modersene; **-arm**, m. Moderarm, c.; **-auge**, n. Moderøje, n.; **-band**, n. Moderbaand, n.; **-beſchwerde**, f., **-beſchwerung**, f. Moderſyge, Hyſteri, c.; **-biene**, f. Bidronning, c.; **-bruch**, m. Moderbrok, Moderudfald, n.; **-bruder**, m. Morbroder, c.; **-bruſt**, f. Moderbryſt, n., Moderbarm, c.; **-erde**, f. den ſædvanlige Havejord; Moderlaub, n.; **-entzündung**, f. Betændelſe i Moderen, c.; **-erweiterung**, f. Udvidelſe af Moderen, c.; **-faß**, n. Gjæringstønde i Eddikebryggerier, c.; **-fieber**, n. Barſelfeber, c.; **-fleden**, m. ſe **-mal**; **-fluß**, m. Moderſlaab, n.; **-freude**, f. Moderglæde, c.; **-füllen**, n. Hoppeſøl, n.; **-gefühl**, n. Moderfølelſe, c.; **-gewächs**, n. Gevæxt i Moderen, c.; **-glück**, n. Moderlykke, c.; **-gottesbild**, n. Madonnabillede, n.; **-grund**, m. Modergrund, c.; **-hals**, m. Moderhals, c.; **-gut**, n. Modrenegods, n., Mødreneard, n.; **-herz**, n. Moderhjærte, n.; **-huld**, f. Moderkærlighed, c.; **-huſten**, m. Moderhoſte, c.; **-kalb**, n. Kviekalv, c.; **-kind**, n. Modersbarn, n.; **-kirche**, f. Moderkirke, Hovedkirke, c.; **-korn**, n. Moderkorn, n.; **-krampf**, m. Moderkrampe, c.; **-kranz**, m. Moderkrans, c.; **-krankheit**, f. ſe **-beſchwerde**; **-krebs**, m. Kræft i Moderen, c.; Hunkrebs, c.; Krebs, ſom ſtifter Skal, c.; **-kuchen**, m. Moderkage, c. (Placenta); **-luſt**, m. Moderkys, n.; **-lamm**, n. Gimmerlam, Hunlam, n.; **-land**, n. Moderland, Fædreland, n.; **-lauge**, f. Moderlud, c.; **-leib**, m. Moderliv, n.; **von — -e an**, fra Fødſelen af; **-liebe**, f. Moderkærlighed, c.; **-loge**, f. Moderloge, c.; **-los**, moderløs; **-luſt**, f. Moderglæde, Moderfryd, c.; **-mal**, n. Modermærke, n.; *Fødſlekk, c.; **-milch**, f. Modermælk, c.; **-mord**, m. Modermord, n.; **-mörder**, m. Modermorder, c.; **-mund**, m. Modermund, c.; **-nackend**, **-nackt**, ſplitternøgen; **-pfelfe**, f. (i Bifladerne) Celleerne for den unge Yngel; **-pfennig**, m. Moderens Sparepenge, pl.; **-pferd**, n. Hoppe, c.; **-röhrchen**, n. Røret paa et Flintelaas, i hvilket Ladeſtokken ſtikkes; **-ſchaf**, n. Moderfaar, n.; **-ſcheide**, f. Moderſkede, c.; **-ſchmerzen**, pl. ſe **-beſchwerde**; **-ſchoß**, m. Moders Skjød, n.; **-ſchwein**, n. Griſeſo, c.; **-ſchweſter**, f. Moſter, c.; **-ſeele**, f. Moderſjæl, c. (et eneſte Menneſte); **-ſeelenallein**, ganſte alene, forladt af alle Mennester; **-ſegen**, m. Modrens

Velsignelſe, c.; **-ſöhnchen**, n. Moders egen Søn, Kjælebægge, c.; **-ſprache**, f. Modersprog, Modersmaal; Hovedſprog, Grundſprog, n.; **-ſpiegel**, m. Moderſpejl, n.; **-ſtaat**, m. Moderſtat, c.; **-ſtadt**, f. Fødeby, c.; Moderland, n.; **-ſtelle**, **-ſtatt**, f. Moders Sted, n.; **-ſtock**, m. Moderſtade, n.; **-t(h)eil**, n. Modrehearv, c.; **-thräne**, f. Moders Taare, c.; **-treue**, f. Mudertroſtab, c.; **-vorfall**, m. ſe **-bruch**; **-weh**, n. ſe **-beſchwerde**; **-wein**, m. uaſtappet Vin, c.; **-witz**, m. naturligt Vid, ſund Forſtand; **-zärtlichkeit**, f. Modersmyhed, c.

Mütterlich, adj. moderlig; **-e Liebe**, Moderkjærlighed; **von -er Seite verwandt**, beſlægtet paa mødrene Side; fig. **das -e Land**, Fædrelandet; **die -e Stadt**, Fødebyen. — **Mütterlichkeit**, f. moderligt Sindelag.

Muttern, v. r. 1. og i. ſlægte Moderen paa.

Mutterſchaft, f., **Muttertum**, n. ub. pl. Moderværdighed, Moderſtand, c.

Mutz, adj. ſtubſet, forkortet.

Mutz, m. **-es -e**, Stump, c.; Stumprumpe, c.; Trøje, Kofte, c.; Bjørn, c.; Kat, c.; Tosſehoved, n., Torſk, c.

Mütze, f. **-n**. Hue, Kaſkjet, *Lue, c.; Kongehætte, c. | **Mützen-macher**, m. Kaſkjetmager, c.; **-ſchirm**, m. Kaſkjetſkygge, c.

Mutzen, v. t. 1. ✝ ſtubſe, kappe, korte; pynte, pudſe.

Myriade, f. **-n**. Myriade, c.

Myrrhe, f. ub. pl. Myrrha, c.

Myrte, f. **-n**. Myrte, c. | **Myrten-baum**, m. Myrtetræ, n.; **-beere**, f. Myrtebær, n.; **-kranz**, m. Myrtekrans, c.; **-ſtrauch**, m. Myrtebuſk, c.; **-ſtrauß**, m. Myrtebuket, c.

Myſterium, n. **-s -ien**. Myſterium, n.

Myſteriös, adj. myſtiſk, hemmelighedsfuld.

Myſtifikation, f. **-en**. Myſtifikation, c.

Myſtizismus, m. ub. pl. Myſticisme, c.

Myſtik, f. ub. pl. Myſtik, c.

Myſtiker, m. **-s** pl. ſ. sg. Myſtiker, c.

Myſtiſch, adj. myſtiſk.

Myſtifizi(e)ren, v. t. 1. myſtificere, narre.

Mythe, f. **-n**. Mythe, c. | **Mythen-bildung**, f. Mythedannelſe, c.

Mythenhaft, **mythiſch**, adj. mythiſk.

Mythologie, f. ub. pl. Mythologi, c.

Mythologiſch, adj. mythologiſk.

N.

Na! interj. naa! nu!

Nabe, f. **-n**. Nav, Hjulnav, n. | **Nabenbohrer**, m. Navbor, n.; **-holz**, n. Navtræ, n.; **-loch**, n. Navhul, n.; **-ring**, m. Navring, c.

Nabel, m. **-s -äbel**. (Dim. **Näbelchen**, **Näbelein**, n.) Navle, c. | **Nabel-binde**, f. Navlebind, n.; **-bruch**, m. Navlebrok, n.; **-entzündung**, f. Navlebetændelſe, c.; **-gegend**, f. Navleſted, n.; **-geſchwulſt**, f. ſe **-bruch**; **-ſchnur**, f. Navleſnor, c.; **-ſchwein**, n. Navleſvin, n.; **-ſtrang**, m. Navleſnor, Navleſtræng, c.; **-tuch**, n. Navleklud, c.

Nabeln, v. t. 1. underbinde Navlen.

Näber, m. **-s** pl. ſ. sg. Navbor, n.

Nach, 1) præp. med Dat. efter: — **Linien ſchreiben**; **Einer — dem andern**; **ich werde — Tiſche kommen**; — **Regen kommt Sonnenſchein**; — **dir iſt mir keiner lieber als er**; **er iſt — dem Arzte geritten**; til: — **Paris**; — **der Stadt**; — **der Heimat ſteht mein Sinn**; — **dem Feuer ſehen**; af: **die Suppe ſchmeckt — Rauch**; **es riecht — Tabak**; **dem Namen** —; om: **er fragte — dem Wege**; **dem Anſcheine** —, tilſyneladende. 2) adv. **hinten** —, bag efter, efter ſket Sag; **vor wie** —, — **wie vor**, før ſom ſiden, nu ſom altid; — **gerade**, lidt efter lidt, endelig; — **und** —, lidt efter lidt.

Nachachten, v. i. 1. m. h. efterkomme, rette ſig efter. — **Nachachtung**, f. Jagttagelſe, Efterlevelſe, c.

Nachäffen, v. t. 1. og i. m. h. efterabe. — **Nachäffung**, f. Efterabelſe, c.

Nachäffer, m. **-s** pl. ſ. sg. Efteraber, c.

Nachahmen, v. t. 1. og i. m. h. efterligne; **das Beiſpiel jemandes** —, efterligne ens Exempel; **Einm. in etw** —, efterligne en i noget. | **Nachahmens-wert(h)**, efterlignelsesværdig.

Nachahmer, m. **-s** pl. ſ. sg. Efterligner, c.

Nachahmerei, f. **-en**. Efterabelſe, c.

Nachahmung, f. **-en**. Efterlignelſe, c. | **Nachahmungs-talent**, n. Efterlignelſeskalent, n.; **-wert(h)**, efterlignelsesværdig.

Nacharbeiten, v. i. 1. m. h. ſamle Ax efter en anden

Nacharbeit, f. **-en**. Arbejde, ſom forrettes efter et andet.

Nacharbeiten, v. i. 1. m. h. arbejde efter en anden; forbedre en andens Arbejde; efterligne; indhente; (Jagt) ſøge efter.

Nacharten, v. i. 1. m. ſ. arte efter, ſlægte paa; **ſeinem Vater** —, ſlægte ſin Fader paa. — **Nachartung**, f. Arten efter, c.

Nachäugeln, v. i. 1. m. h. ſe efter, ſølge med Øjnene.

Nachbar, m. **-s (-n) -n (-en)**. Nabo, c. |

Nachbar-dorf, n. nærliggende Landsby, Naboby, c.; **-haus**, n. Nabohus, n.; **-land**, n. Naboland, n.; **-recht**, n. Ret som Nabo, c.; **-staat**, m. Nabostat, c.; **-stadt**, f. Naboby, c.; **-stern**, m. Nabostjærne, c.; **-weg**, m. Nabovej, c. — **Nachbars-frau**, f. Nabokone, c.; **-leute**, pl. Nabofolk, pl.; **-mann**, m. Nabo, c.

Nachbarin, f. **-nen**. Naboerske, c.

Nachbarlich, adj. Nabo-, nærliggende; passende for en Nabo, nabovenlig.

Nachbarschaft, f. **-en**. Nabostab, n., Nabolav, n.

Nachbauen, v. t. 1. bygge efter; efterlignende bygge bag efter.

Nachbeben, v. i. 1. m. s. følge bævende, bæve bag efter; tone efter.

Nachbedenken, v. t. 1. (**bedachte, bedacht**) betænke bag efter.

Nachbekommen, v. t. 2. faa bagefter.

Nachbellen, v. i. 1. m. h. gø ab, gø efter; **einem Hunde** —, gø som en Hund; fig. snakke efter en.

Nachbericht, m. **-es -e**. senere Beretning, senere Melding, c.

Nachbessern, v. t. 1. ubbedre bag efter, efterse.

Nachbestellen, v. t. 1. bestille bag efter. — **Nachbestellung**, f. Efterbestilling, c.

Nachbeten, v. t. 1. bede, som en anden har bedet; ramse op, efternakke; uden Eftertanke gjentage, hvad en anden har sagt. — **Nachbetung**, f. Beden efter, Opramsen, Efternakken, c.

Nachbeter, m. **-s** pl. s. sg. Efternakker, c.

Nachbeterei, f. **-en**. Efternakkeri, n.

Nachbetrachtung, f. **-en**. fornyet Betragtning, c.

Nachbewegen, v. t. og r. 1. bevæge bag efter, følge efter.

Nachbewilligen, v. t. 1. efterbevilige. — **Nachbewilligung**, f. Efterbevilling, c.

Nachbezahlen, v. t. 1. betale bag efter. — **Nachbezahlung**, f. Efterbetaling, c.

Nachbier, n. **-es -e**. tyndt Øl.

Nachbieten, v. t. 2. byde bag efter.

Nachbild, n. **-es -er**. Kopi, Efterligning, c.

Nachbilden, v. t. 1. og i. m. h. afbilde, efterdanne, efterligne, kopiere. — **Nachbildung**, f. Afbildning, Efterligning, Kopiering, c.

Nachbinden, v. t. 2. binde efter en anden; endnu en Gang binde, hvad en har bundet.

Nachblättern, v. t. 1. og i. m. h. efterbladre, slaa efter.

Nachbleiben, v. i. 2. m. s. blive tilbage; sidde over; forblive ugjort, ikke ske; blive tilovers, overleve. | **Nachbleibe-stunde**, f. Time, hvori der siddes over, c.

Nachbleiber, m. **-s** pl. s. sg. Oversidder, c.

Nachbleibsel, n. **-s** pl. s. sg. Levning, c.

Nachblicken, v. i. 1. m. h. se efter, følge med Øjnene.

Nachblüte, f. ub. pl. Efterblomstring, c.

Nachbluten, v. i. 1. m. h. bløde bag efter.

Nachbohren, v. t. 1. og i. m. h. bore efter; endnu en Gang bore.

Nachbot, n. **-es -e**. Efterbud, n.

Nachbrechen, v. i. 2. m. s. bryde, briste efter.

Nachbrennen, v. t. 1. og i. m. h. (**brannte, gebrannt**) brænde bag efter.

Nachbringen, v. t. 1. (**brachte, gebracht**) bringe efter; **das Versäumte** —, indhente det forsomte.

Nachbürge, m. **-n -n**. Kontrakavtionist, c.

Nachbürgen, v. i. 1. m. h. kontrakavere.

Nachbürgschaft, f. **-en**. Kontrakavtion, c.

Nachbüßen, v. t. 1. bøde for bag efter.

Nachdat(e)ren, v. t. 1. postdatere.

Nachdem. 1) adv. siden, derefter, siden efter; efterhvert, ligesom. 2) conj. efter at, da.

Nachdenken, v. i. 1. m. h. (**dachte, gedacht**) eftertænke, overveje; **das** —, Eftertænkning, Overvejelse, c.

Nachdenklich, adj. eftertænksom; værd at eftertænke; eftertænkelig. — **Nachdenklichkeit**, f. Eftertænkelighed, Eftertænkelighed, c.

Nachdichten, v. t. 1. efterdigte.

Nachdonnern, v. i. 1. m. h. tordne bag efter; efterligne Tordenen.

Nachdrängen, v. t. og r. 1. trænge bag efter.

Nachdringen, v. i. 2. m. s. trænge efter.

Nachdrohen, v. i. 1. m. h. true bag efter; efterligne ens Truen.

Nachdröhnen, v. i. 1. m. h. vedblive at drøne.

Nachdruck, m. **-es -ücke**. Eftertryk, n., gjentagen Trykning, c.; fig. Eftertryk, n., Fynd, Klem, c.; Kraft, c.; **mit — reden**, tale med Eftertryk; Eftertryk, n. (af en Bog). | **Nachdrucksvoll**, eftertrykkelig.

Nachdrücken, v. i. 1. m. h. trykke efter, trykke anden Gang.

Nachdrucken, v. t. 1. eftertrykke.

Nachdrucker, m. **-s** pl. s. sg. Eftertrykker, c.

Nachdrücklich, adj. eftertrykkelig, fyndig, kraftig, alvorlig. — **Nachdrücklichkeit**, f. Eftertrykkelighed, Fynd, c.

Nachdrucksam, adj. se **nachdrücklich**.

Nachdunkeln, v. i. 1. m. h. blive mørk, falde i det sorte.

Nachdurst, m. **-es** ub. pl. Efterstørst, c.

Nacheifer, m. **-s** ub. pl. Efterlignelse, Efterstræben, c.

Nacheiferer, m. **-s** pl. s. sg. Efterligner, c.

Nacheifern, v. i. 1. m. h. stræbe efter at blive lig, efterligne. — **Nacheiferung**, f. Efterligneise, c.

Nacheile, f. ub. pl. Forfølgelse, c.

Nachellen, v. i. 1. m. h. ile efter, efterſætte, forfølge.

Nacheinander, adv. efter hinanden, den ene efter den anden.

Nachempfinden, v. t. 2. føle noget bag efter, forneмme Følgerne. — **Nachempfindung**, f. Efterfølelſe, c., Efterfmæk, n.

Nachen, m. **-s** pl. ſ. sg. Baad, Jolle, c. | **Nachen-führer**, m. Baadfører, Baadsmand, c.

Nacherbe, m. **-n -n.** ſubſidiær Arving; ſubſtitueret Arving, c.

Nachernte, f. ub. pl. Efterhøſt, Efterſlæt, c.

Nacherzählen, v. t. 1. fortælle efter, fortælle videre; **Eim.** —. fortælle efter en.

Nacherzi(e)ren, v. i. 1. m. h. exercere bag efter.

Nacheſſen, v. t. 2. og i. m. h. ſpiſe efter, ſpiſe bag efter.

Nacheſſen, n. **-s** pl. ſ. sg. Efterret, Deſſert, c.

Nachfahr, m. **-en -en.** Efterkommer, c.

Nachfahren, v. i. 2. m. ſ. følge haſtig efter, ſætte efter; kjøre efter.

Nachfahrer, m. **-s** pl. ſ. sg. Opſynsmand i et Bjærgværk, c.; † Efterkommer, c.

Nachfallen, v. i. 2. m. ſ. falde efter, falde bag efter.

Nachfärben, v. t. 1. farve endnu en Gang, farve om igjen.

Nachfeier, f. ub. pl. Andendagsfeſt, c., efterfølgende Feſtlighed.

Nachfeilen, v. t. 1. file efter.

Nachfeiern, v. t. 1. højtidelighold bag efter.

Nachfeuern, v. i. 1. m. h. fyre efter.

Nachfliegen, v. i. 2. m. ſ. flyve bag efter.

Nachfliehen, v. i. 2. m. ſ. flygte bag efter.

Nachfließen, v. i. 2. m. ſ. flyde bag efter.

Nachfluchen, v. i. 1. m. h. ſende Forbandelſe efter en; bande efter en.

Nachfolge, f. ub. pl. Efterfølgelſe, Efterlignelſe, c.

Nachfolgen, v. i. 1. m. ſ. følge, følge efter, følge paa; fig. efterfølge, efterabe, rette ſig efter. — **Nachfolgung**, f. Efterfølgelſe, c.

Nachfolgends, adv. ſiden efter, herefter.

Nachfolger, m. **-s** pl. ſ. sg. Efterfølger, Efterman; Efterligner, c.

Nachfordern, v. t. 1. kræve bag efter, fordre bag efter. — **Nachforderung**, f. Efterkrav, n.

Nachformen, v. t. 1. efterforme, efterbanne, efterligne.

Nachforſchen, v. i. 1. m. h. efterforſke. — **Nachforſchung**, f. Efterforſkning, c.

Nachforſcher, m. **-s** pl. ſ. sg. Efterforſker, c.

Nachfrage, f. **-n.** Efterſpørgſel, c.

Nachfragen, v. i. 1. m. h. efterſpørge.

Nachfroſt, m. **-eſs** ub. pl. Efterfroſt, Efterkulde, c.

Nachfrühling, m. **-s -e.** Eftervaar, c.

Nachfühlen, v. t. 1. føle bag efter.

Nachführen, v. t. 1. føre bag efter, føre efter.

Nachfüllen, v. t. 1. fylde efter, efterfylde, hælde mere i, fylde igjen. — **Nachfüllung**, f. Efterfylding, c.

Nachgaffen, v. i. 1. m. h. glo efter.

Nachgänger, m. **-s** pl. ſ. sg. Efterfølger, c.

Nachgären, v. i. 2. m. h. gjære bag efter.

Nachgebären, v. t. 2. føde ſenere; **ein nachgeborenes Kind**, Efterfødning, c.

Nachgeben, v. t. 2. give paa ny, give igjen, ſtyde til; v. i. m. h. give efter, blive ſlap; give efter, vige, ophøre at gjøre Modſtand; **Eim.** —, give efter for en; **Etw. nichts** —, ikke give en noget efter, ikke ſtaa tilbage for; **-d**, eftergivende; **das** —, Given efter, Slappelſe, Eftergivelſe; Eftergivenhed, Føielighed, c. — **Nachgebung**, f. ſe **das Nachgeben.**

Nachgebot, n. **-es -e.** Efterbud, n.

Nachgeburt, f. **-en.** Efterbyrd, Moderkage, c.

Nachgehen, v. i. 2. m. ſ. gaa efter, følge, følge efter; † ſtaa tilbage for; **die Uhr geht nach**, Uret taber; **ſeinen Geſchäften** —, varetage, paſſe ſine Forretninger; × **es geht mir nach**, det gaar mig nær; **es geht eim. nach, wenn man einen ſolchen Dienſt gehabt hat**, det bliver huſket, naar man haft en ſaadan Tjeneſte.

Nachgehends, adv. ſiden, ſiden efter.

Nachgemälde, n. **-s** pl. ſ. sg. Kopi, c.

Nachgenießen, v. t. 2. nyde bag efter.

Nachgenuß, m. **-ſſes -üſſe.** Efternydelſe, c.

Nachgerade, adv. endelig.

Nachgerat(h)en, v. i. 2. m. ſ. ſlægte paa.

Nachgeſchmack, m. **-es** ub. pl. Efterſmag, c.

Nachgiebig, adj. eftergivende, føielig. — **Nachgiebigkeit**, f. Eftergivenhed, Føielighed, c.

Nachgießen, v. t. 2. fylde til, fylde efter, efterfylde; efterſtøbe.

Nachglanz, m. **-es** ub. pl. Efterglans, c.

Nachglänzen, v. i. 1. m. h. ſtraale bag efter.

Nachglauben, v. t. 1. tro noget efter en anden.

Nachgleiten, v. i. 2. m. ſ. glide bag efter.

Nachglühen, v. i. 1. m. h. gløde bag efter.

Nachglut, f. ub. pl. efterfølgende Hede, c.

Nachgraben, v. i. 2. m. h. grave efter, ſøge ved at grave. — **Nachgrabung**, f. Eftergravning, c.

Nachgras, n. **-es** ub. pl. Eftergræs, n., Efterſlæt, c.

Nachgrübeln, v. i. 1. m. h. eftergrunde, grunde noje over, grufle over.

Nachgucken, v. i. 1. m. h. kige efter.

Nachguß, m. **-ſſes -üſſe.** Efterſtøbning, c.

Nachhall, m. **-es -e** Gjenlyd, c., Ekko; Efterbrøn, n.

Nachhallen, v. i. 1. m. h. gjenlyde, give Ekko.

Nachhalt, m. **-es** ub. pl. Reſerve, c.; **ſein**

Zorn hat keinen —, hans Vrede har intet at betyde, gaar snart over.

Nachhalten, v. t. 2. holde senere, indhente; **Einem etwas** —, bære Nag til en for noget, huske en noget; v. i. m. h. holde længe, vare.

Nachhaltig, adj. varig, vedvarende; drøj; eftertrykkelig. — **Nachhaltigkeit**, f. Varighed, c.

Nachhand, f. se **Hinterhand**.

Nachhängen, nachhangen, v. i. 2. m. h. hænge efter, have Hang til; følge, hengive sig til; **seinen Gedanken** —, hengive sig til, overlade sig til sine Tanker.

Nachhänglich, adj. hengiven, som har Hang til.

Nachharke, f. **-n**. Efterrive, c.

Nachhauen, v. t. 2. hugge efter, efterbanne.

Nachheben, v. i. 2. m. h. hæve, løfte efter, ved at løfte hjælpe til Vejrs.

Nachheilen, v. i. 1. m. h. løbe bag efter.

Nachheizen, v. t. 1. opvarme igjen.

Nachhelfen, v. i. 2. m. h. hjælpe efter, hjælpe til, hjælpe videre.

Nachher, adv. siden, siden efter, derefter.

Nachherbst, m. **-es -e**. Efterhøst, c.

Nachherig, adj. som sker siden, senere; paafølgende.

Nachheu, n. **-es** ub. pl. Efterslæt, c.

Nachhieb, m. **-es -e**. Efterhug, n.

Nachhinken, v. i. 1. m. s. halte bag efter, følge haltende; fig. efterligne usulbkomment.

Nachhilfe, f. ub. pl. Hjælp, Understøttelse, Vndring, Forbedring, c.

Nachhochzeit, f. **-en**. Andendags Bryllup, n.

Nachhühnen, v. i. 1. m. h. haane en ved at efterligne ham.

Nachholen, v. t. 1. hente efter, hente endnu; fig. **das Versäumte** —, indhente det forsømte. — **Nachholung**, f. Henten efter, Indhentning, c.

Nachhorchen, nachhören, v. i. 1. m. h. lytte efter, høre efter; † forespørge sig.

Nachhut, f. ub. pl. Eftergræsning, Efterdrift, c.; Bagtrop, Arrieregarde, c.

Nachhüten, v. i. 1. m. h. have Efterdrift.

Nachirren, v. i. 1. m. h. følge en, der gaar feil, forvilde sig efter en andens Exempel; m. s. streife efter noget.

Nachjagd, f. ub. pl. Efterjagt, c.

Nachjagen, v. i. 1. m. h. jage efter, sætte efter; efterjage, stræbe efter, søge at opnaa.

Nachjahr, n. **-es -e**. Efteraar, n., Høst, c.; Naadsensaar, n.

Nachjammern, v. i. 1. m. h. klage efter en andens Exempel; klagende le efter en.

Nachjauchzen, nachjubeln, v. i. 1. m. h. juble bag efter en.

Nachkaufen, v. t. 1. kjøbe bagefter.

Nachklage, f. **-n**. Klage over en afdød, c.; efterfølgende Klage, c.

Nachklagen, v. i. 1. m. h. klage ligesom en anden; klage efter en.

Nachklang, m. **-es -änge**. Efterklang, Resonans, c., Ekko, n.

Nachklettern, v. i. 1. m. s. klatre bag efter.

Nachklimmen, v. i. 2. m. s. klavre bag efter.

Nachklingen, v. i. 2. m. h. klinge efter, resonere.

Nachkomme, m. **-n -n**. Efterkommer, c.

Nachkommen, v. i. 2. m. s. komme efter; fig. efterkomme, opfylde, fuldbyrde; **einem Befehle** —, efterkomme, opfylde en Befaling.

Nachkommenschaft, f. **-en**. Efterkommere, pl., Afkom, n., Efterslægt, c.

Nachkömmling, m. **-s -e**. Efterkommer, c.

Nachkost, f. ub. pl. Eftermad, Dessert, c.

Nachkriechen, v. i. 2. m. s. krybe bag efter.

Nachkunft, f. ub. pl. Kommen bag efter, c.; Efterslægt, Efterverden, c.

Nachkünsteln, v. t. 1. efterligne paa en kunstig Maade.

Nachkur, f. **-en**. Efterkur, c.

Nachlallen, v. t. 1. efterstige stammende.

Nachlaß, m. **-sses** ub. pl. Ophør, n.; Hvile, Standsning, c.; **ohne** —, uden Standsning, uafladelig; Efterladenskab, n., Arv, c., Dødsbo, n.; Afdrag, Afslag, n., Rabat, c., Eftergivelse, c.; **gemeinschaftlicher** —, Fællesbo, n. | **Nachlaß-masse**, f. Dødsbo, n.; **-regulirung**, f. Ordning af et Dødsbo, c.

Nachlassen, v. t. 2. efterlade, lade blive tilbage; gjøre slap, løsne; **den Zügel** —, slappe Tøilen; fig. **Einem etwas** —, eftergive en noget; tilstede; opgive, lade fare; undlade; v. i. m. h. forminskes, tage af, sagtnes; helme, høre op. — **Nachlassung**, f. ub. pl. Efterladelse, Slappelse, Formindskelse, c.

Nachlassenschaft, f. **-en**. Efterladenskab, Bo, n.

Nachlässig, adj. efterladen, forsømmelig, skjødesløs. — **Nachlässigkeit**, f. Efterladenhed, Forsømmelighed, Skjødesløshed, Forsømmelse, c.

Nachlauf, m. **-es** ub. pl. Efterslæt, Bærme, c.; Kjærlighedsdrik, c.

Nachlaufen, v. i. 2. m. s. løbe efter, rende efter; **einer Person** —, løbe efter en Person.

Nachläufer, m. **-s** pl. s. sg. en, der løber bag efter.

Nachlaut, m. **-es -e**. efterfølgende Lyd, c.

Nachleben, v. i. 1. m. h. efterleve, adlyde, følge; **einem Befehle** —, efterkomme en Befaling; **die -den**, de efterlevende, Efterkommerne. — **Nachlebung**, f. Efterlevelse, Adlydelse, c.

Nachlegen, v. t. 1. lægge til, føje til.

Nachlernen, v. t. 1. lære bag efter, indhente; lære efter en.

Nachlese, f. **-n**. Efterssamling, Efterssankning, Efterslæt, Efterhøst, c.

Nachlesen, v. t. 2. samle efter, efterssanke; slaa efter og læse, efterlæse; v. i. m. h. følge i Læsning, læse efter. — **Nachlesung**, f. Efterlæsning, c.

Nachleser, m. **-s** pl. s. sg. Arssanker, c.

Nachleuchten, v. i. 1. m. h. lyse efter en.
Nachliefern, v. t. 1. levere til, levere senere. — **Nachlieferung**, f. senere Levering, Efterlevering, c.
Nachlispeln, v. t. 1. lælpe efter en, hviske efter en.
Nachlügen, v. t. 1. og i. m. h. fortælle en andens Løgn; lyde efter en.
Nachmachen, v. t. 1. eftergjøre, efterligne; **nachgemachte Blumen**, eftergjorte, kunstige Blomster. — **Nachmachung**, f. Eftergjøren, Efterlignelse, c.
Nachmahd, f. se **Nachgras**.
Nachmalen, v. t. 1. eftermale, tage Kopi af.
Nachmalig, adj. senere, paafølgende.
Nachmals, adv. siden efter, senere.
Nachmarschl(e)ren, v. i. 1. m. s. marschere bag efter.
Nachmast, f. ub. pl. Efterolden, c.
Nachmessen, v. t. 2. maale efter. — **Nachmessung**, f. Eftermaaling, c.
Nachmittag, m. **-es -e**. Eftermiddag, c.; **des -s**, om Eftermiddagen. | **Nachmittags-gottesdienst**, m., **-kirche**, f. Aftensang, c.; **-prediger**, m. Aftensangspræst, c.; **-ruhe**, f. Eftermiddagshvile, c.
Nachmittägig, nachmittäglich, adj. Eftermiddags-, om Eftermiddagen.
Nachmittags, adv. om Eftermiddagen.
Nachnahme, f. **-n**. Efterkrav, n.
Nachnehmen, v. t. 2. tage bag efter, efterkræve.
Nachordnen, v. t. 1. stille bag ved, underordne.
Nachpfeifen, v. i. 2. m. h. og t. fløjte, pibe efter; pibe, fløjte som en anden; **eine Melodie** —, fløjte en Melodi efter.
Nachpflanzen, v. t. 1. plante efter.
Nachpfuschen, v. i. 1. m. h. fuske efter en.
Nachplappern, nachplaudern, v. t. 1. efterplapre, eftersnakke.
Nachporto, n. **-s** ub. pl. Tillægsporto, c.
Nachprägen, v. t. 1. og i. m. h. efterpræge, eftergjøre.
Nachprasseln, v. i. 1. m. s. følge susende efter.
Nachpressen, v. t. 1. trykke efter.
Nachraum, m. se **Abraum**.
Nachräumen, v. i. 1. m. h. rydde op efter en.
Nachrechen, v. t. 1. og i. m. h. rive efter.
Nachrechnen, v. i. 1. m. h. og t. regne efter; efterregne. — **Nachrechnung**, f. Efterregning, c.
Nachrechner, m. **-s** pl. s. sg. Revisor, c.
Nachrede, f. **-n**. Slutningstale, Epilog, c.; Eftermæle, n., Eftertale, Omtale, c., Ry, n., Bagtalelse, c.; Duplik, c.; **Vorrede spart —**, Forord bryder ingen Trætte.
Nachreden, v. t. 1. og i. m. h. paasige, sige om; **Einem. übles** —, tale ilde om en, bagtale en; **Einem —**, tale efter en; **etw. —**, gjenfortælle, gjentage noget.
Nachreisen, v. i. 1. m. s. modnes bag efter.
Nachreisen, v. i. 1. m. s. rejse efter.
Nachreißen, v. i. 2. m. s. gaa mere itu; v. t. rive efter en anden. rive endnu en Gang; **eine Zeichnung** —, efterridse, eftertegne, kopiere en Tegning.
Nachreiten, v. i. 2. m. s. ride efter, følge til Hest; v. t. × indhente det forsømte.
Nachrennen, v. i. se **nachlaufen**.
Nachreue, f. ub. pl. sildig Anger, Fortrydelse, c., Efterveer.
Nachricht, f. **-en**. Efterretning, Tidende, Underretning, c.
Nachrichten, v. t. 1. rette bag efter; rette efter noget.
Nachrichter, m. **-s** pl. s. sg. Skarpretter, c.
Nachrichteret, f. **-en**. Skarpretterens Bolig, Skarpretterens Bestilling, c.
Nachrichtlich, adv. til Efterretning, som Efterretning.
Nachringen, v. i. 2. m. h. stræbe efter.
Nachrollen, v. i. 1. m. s. trille bag efter.
Nachrücken, v. t. 1. og i. m. s. flytte efter; rykke efter, følge. — **Nachrückung**, f. Rykken efter.
Nachrudern, v. i. 1. m. s. ro bag efter.
Nachruf, m. **-es** ub. pl. Raaben efter, Afstedshilsen, c.; **der — eines Verstorbenen**, en Afdøds Eftermæle, n.
Nachrufen, v. i. 2. m. h. raabe efter.
Nachruhm, m. **-es** ub. pl. godt Eftermæle, n., Berømmelse efter Døden, c.
Nachrühmen, v. t. 1. rose, berømme for i ens Fraværelse.
Nachsäen, v. t. 1. saa efter.
Nachsagen, v. t. 1. sige efter; sige igjen, fortælle; sige paa, sige i ens Fraværelse; **Einem. Übles** —, bagtale en, tale ilde om en.
Nachsammeln, v. i. 1. m. h. samle efter, eftersanke. — **Nachsammlung**, f. Efterlysning, c.
Nachsatz, m. **-es -ätze**. Efterssætning, c.
Nachschaffen, v. t. 2. stabe bag efter.
Nachschaffen, v. t. 1. skaffe, forskaffe siden efter.
Nachschallen, v. i. se **nachhallen**.
Nachschauen, v. i. 1. m. h. se efter, følge med Øinene.
Nachschein, m. **-es** ub. pl. Efterskin, Efterskjær, n.
Nachschicken, v. t. se **nachsenden**.
Nachschieben, v. t. 2. og i. skyde efter; (i Keglespil) slaa efter en anden.
Nachschießen, v. t. 2. give Efterskud, efterskyde, efterbetale; v. i. m. h. skyde efter; m. s. fare efter; voxe op, følge i Vext.
Nachschiffen, v. i. 1. m. s. sejle efter, følge sejlende.

Nachschimmer, m. se **Nachglanz**.
Nachschimmern, v. i. se **nachglanzen**.
Nachschlachten, v. t. 1. slagte senere; v. i. m. h. × slægte paa.
Nachschlag, m. **-es -äge**. Efterslag, n.; efterfølgende Slag, n.; fig. Eftervirkning, c.
Nachschlagen, v. t. 2. og i. m. h. slaa bag efter; **eine Münze** —, eftergjøre en Mønt; oplede, slaa efter; fig. slægte paa. — **Nachschlagung**, f. Efterslaaen, c.
Nachschleichen, v. i. 2. m. f. snige efter, liste sig bag efter.
Nachschleifen, v. t. 2. slibe efter.
Nachschleifen, v. t. 1. og i. m. h. slæbe efter.
Nachschleppen, v. t. 1. og i. m. h. slæbe efter. — **Nachschleppung**, f. Efterslæben, c.
Nachschleudern, v. t. 1. slynge efter.
Nachschlüssel, m. **-s** pl. f. sg. falsk Nøgle, Tyvenøgle, c.
Nachschmack, m. **-es** ub. pl. Eftersmag, c.
Nachschmecken, v. i. 1. m. h. have en Eftersmag.
Nachschmieren, v. t. 1. smøre igjen; smøre efter, efterskrive.
Nachschneiden, v. t. 2. skære efter, udklippe efter, efterdanne ved at skære.
Nachschnitt, m. **-es -e**. eftergjort Træsnit, n.
Nachschreiben, v. t. 2. efterskrive; afskrive; v. i. m. h. **Eim.** —, skrive efter en.
Nachschreiber, m. **-s** pl. f. sg. en, der skriver efter Diktat.
Nachschreien, v. t. 2. og i. m. h. skrige efter en; efterligne ens Skrig.
Nachschreiten, v. i. 2. m. f. skride efter.
Nachschrift, f. **-en**. Afskrift; Efterskrift, c., Postskriptum, n.
Nachschub, m. **-es** ub. pl. Efterslag, n.
Nachschur, f. **-en**. anden Klipning, c.
Nachschüren, v. t. 1. rage op i Ilden; **die Zwietracht** —, puste til Uenigheden.
Nachschuß, m. **-sses -üsse**. Efterskud, n.
Nachschütten, v. t. 1. hælde efter, ryste ud efter; hælde mere i, efterfylde.
Nachschwarm, m. **-es -ärme**. Efterspværm, c., anden Spværm.
Nachschwärmen, v. i. 1. m. f. spærme efter.
Nachschwatzen, v. t. 1. eftersnakke, snakke efter.
Nachschweben, v. i. 1. m. f. svæve bag efter.
Nachschwimmen, v. i. 2. m. f. svømme efter.
Nachschwingen, v. t. 2. svinge efter.
Nachschwung, m. **-es -ünge**. Sving bag efter, n.
Nachsegeln, v. i. 1. m. f. sejle efter.
Nachsehen, v. i. 2. m. h. se efter, følge med Øjnene; v. t. efterse, gjennemse, gjennemtælle, revidere; **Eim. seine Fehler** —, bære over med, se igjennem Fingre med ens Fejl; **das** —, Efterseen, Overbærelse, c.; fig. **das — von etw. haben**, faa en lang Næse.
Nachsenden, v. t. 1. (**sandte, gesandt**) sende efter.
Nachsetzen, v. t. 1. sætte efter, sætte bag efter, agte ringere; føje til; v. i. 1. m. f. sætte efter, forfølge. — **Nachsetzung**, f. Tilsidesættelse; Forfølgelse, c.
Nachsicht, f. ub. pl. Overbærelse, Skaansel, c.; Frist, c.; Eftersyn, n.; — **gegen einen (mit eim.) haben**, have Overbærenhed med en.
Nachsichtig, adj. overbærende, skaansom. | **Nachsichts-voll**, overbærende.
Nachsichtigkeit, f. ub. pl. Overbærelse, Skaansomhed, c.
Nachsilbe, f. **-n**. Efterstavelse, c.
Nachsingen, v. i. 2. m. h. synge efter; v. t. efterlynge, gjentage syngende.
Nachsinken, v. i. 2. m. f. synke bag efter.
Nachsinnen, v. i. 2. m. h. grunde over, ponse paa, overveje; **einer Sache, über eine Sache** —, tænke efter over noget, overveje noget.
Nachsitzen, v. i. 2. m. h. sidde efter; **er muß** —, han skal sidde over. — **Nachsitzung**, f. Extramøde, n.
Nachsommer, m. **-s** pl. f. sg. Efterspmmer, c.
Nachsorge, f. ub. pl. Efterspg, Anger, c.
Nachspähen, v. i. 1. m. h. efterspore.
Nachspiel, n. **-es -e**. Efterspil, n.
Nachspielen, v. t. 1. og i. m. h. spille efter.
Nachspotten, v. i. 1. m. h. spotte en; efterabe spottende.
Nachsprechen, v. t. 2. og i. m. h. efterspnakke, snakke efter.
Nachsprecher, m. **-s** pl. f. sg. Efterspnakker, c.
Nachsprecherei, f. ub. pl. Efterspnakkeri, n.
Nachsprengen, v. i. 1. m. h. sætte efter.
Nachspringen, v. i. 2. m. f. springe efter.
Nachsprössling, m. **-s -e**. Efterkommer, c.
Nachsprung, m. **-s -ünge**. Spring bag efter, n.
Nachspüren, v. i. 1. m. h. efterspore. — **Nachspürung**, f. Efterspring, Efterforskning, c.
Nächst, (superl. af **nahe**). adj nærmest, næst; **der -e Weg**, den nærmeste Vej; **Einen an den nächsten, besten Galgen hängen**, hænge en i den første den bedste Galge; **am -en Tage**, den næste Dag; **mit -em**, med det første; **die -en Freunde**, de nærmeste Venner; **der -e Nachbar**, den nærmeste Nabo; **seinem -en helfen**, hjælpe sin Næste. | **Nächst-best**, næstbedst; **-folgend**, nærmest følgende; **-liegend**, nærmest liggende; **-vergangen**, sidst; **-vorhergehend**, nærmest foregaaende. — **Nächsten-liebe**, f. Kjærlighed til Næsten, c.
Nächst, præp. med Dat. næst efter; — **mir**, efter mig, næst efter; — **dem, dem** —, dernæst, umiddelbart derpaa.
Nachstand, m. **-es -ände**. × Rest, Restance, c.; ✝ Tab, n., Skade, c.
Nachständig, adj. resterende.
Nachstechen, v. t. 2. efterstikke.
Nachstehen, v. i. 2. m. f. og h. staa tilbage;

staa efter; **-b**, efterstaaende, følgende; **-des Abenteuer**, efterfølgende Eventyr; **Eim. in etw.** —, staa tilbage for en i noget; † efterstræbe.

Nachsteigen, v. i. 2. m. ſ. stige efter.

Nachstellen, v. i. 1. m. h. stille bag ved, stille tilbage for; **Eim.** —, efterstræbe en. — **Nachstellung**, f. Efterstræbelse, c.

Nachsteller, m. **-s** pl. ſ. sg. Efterstræber, c.

Nächstens, adv. snareſt, med det første.

Nachsterben, v. i. 2. m. ſ. dø bag efter.

Nachsteuer, f. **-n**. Tillægsſtat, c., Efterſtud, n.; Arveafgift, c.

Nachsteuern, v. t. 1. styre efter; gjøre Efterſtud; hjælpe paa, hjælpe.

Nachstich, m. **-es -e**. Efterſtik, n.

Nachstimmen, v. i. 1. m. h. ſtemme bag efter, ſtemme paa ny, ſtemme ligeſom en anden.

Nachstopfen, v. t. 1. ſtoppe efter.

Nachstoppeln, v. t. 1. ſanke efter.

Nachstoppler, m. **-s** pl. ſ. sg. Axſamler, c.

Nachstoßen, v. t. 2. ſtøbe endnu en Gang; ſtøde efter.

Nachstottern, v. t. 1. ſtamme efter.

Nachstreben, v. i. 1. m. h. efterſtræbe, ſtræbe efter; **Eim.** —, efterligne en i Stræben. — **Nachstrebung**, f. Efterſtræbelſe, c.

Nachstreichen, v. i. 2. m. ſ. løbe efter.

Nachstreuen, v. t. 1. og i. m. h. ſtrø efter, ſtrø endnu en Gang.

Nachströmen, v. i. 1. m. ſ. ſtrømme efter.

Nachstürmen, v. i. 1. m. ſ. ſtorme efter.

Nachstürzen, v. t. 1. og i. m. ſ. ſtyrte efter; fare efter.

Nachſuche, f. ub. pl. Efterſøgning, c.

Nachſuchen, v. t. 1. og i. m. h. efterſøge, opſøge, lede efter, efterſe; anſøge om. — **Nachſuchung**, f. Efterſøgning, c.

Nacht, f. **-ächte**. Nat, c.; **es wird** —, det bliver Nat; **gute** —, god Nat; **dieſe** —, **heutenacht**, i Nat; **bei der** —, **bei** —, **des -s**, om Natten, ved Nattetid; **bei — und Nebel**, i Mulm og Mørke; **über** —, Natten over, endnu denne Nat; **auf die** —, til Natten; **zu — eſſen**, ſpiſe til Aften. | **Nacht-angriff**, m. natligt Angreb, n.; **-arbeit**, f. Nattearbejde, n.; **-arbeiter**, m. Nattearbejder, c.; Natmand, c.; **-becken**, n. ſe **-topf**; **-blind**, natteblind; **-brot**, n. Aftensmad, c.; **-dienſt**, m. Nattetjeneſte, c.; **-drude**, m. Mareridt, n.; **-dunkel**, n. Nattens Mørke, c.; **-eſſen**, n. Aftensmad, c.; **-eule**, f. Natugle, c.; Natſværmer, c.; **-falter**, m. Natſværmer, c. (Phalæna); **-feuer**, n. natligt Baal, n.; **-froſt**, m. Nattefroſt, c.; **-gedanke**, m. Nattanke, c.; **-geiſt**, m. Nattesſpøgelſe, n.; **-geſchirr**, n. Natpotte, c.; **-geſicht**, n. Nattesyn, n., natligt Syn; **-geſpenſt**, n. Nattesſpøgelſe, n.; **-geſtalt**, f. Skikkelſe, der viſer ſig om Natten, c.; fig. ſørgelig Skikkelſe; **-gewand**, n. Nathabit, Negligé, c.; **-gewölk**, n. Skyer om Natten, pl.; ſort Skymaſſe, c.; **-gleiche**, f. Jævndøgn, n.; **-haube**, f. Natkappe, c.; **-hauch**, m. natlig Luftning, c.; **-haus**, n., **-häuschen**, n. Nathus, n. (til Søs); **-hemd**, n. Natſkjorte, c.; **-herberge**, f. Natteherberg, n.; **-hoſe**, f. Natbuxer, pl.; **-hütte**, f. Sobehytte, c.; **-imbiß**, m. Aftensmad, c.; **-jacke**, f. Nattrøje, c.; **-kälte**, f. Nattekulde, c.; **-kappe**, f. Natkappe, c.; **-kerze**, f. Natlys, n.; **-kleid**, n. Nathabit, Natkjole, c.; **-klingel**, f. Natklokke, c.; **-koſt**, f. Aftensmad, c.; **-lager**, n. Natteleje, n.; **-lampe**, f. Natlampe, c.; **-lärmer**, m. natlig Spektakelmager, c.; **-leuchter**, m. Natlyſeſtage, c.; **-licht**, n. Natlys, n.; **-luft**, f. Natteluft, c.; **-mahl**, n. † Aftensmaaltid, n.; Alterens Sakramente; **-männchen**, n. Mare, c., Mareridt, n.; **-marſch**, m. natlig Marſch; **-menſch**, m. Albino, c.; **-mette**, f. Aftensang, c.; **-mücke**, f. × Sct. Hansorm, c.; **-muſik**, f. Nattemuſik, c.; **-mütze**, f. Nathue, c.; **-nebel**, m. Nattetaage, c.; **-quartier**, n. Natteleparter, n.; **-poſten**, m. natlig Skildvagt, c.; **-rabe**, m. ſe **-ſchwalbe**; **-räumer**, m. Natmand, Renovationsluft, c.; **-reiſe**, f. Natterejſe, c.; **-ritt**, m. natligt Ridt, n.; **-rock**, m. Slobrok, c.; **-ruhe**, f. Nattero, c.; **-runde**, f. natlig Patrouille, c.; **-ſänger**, m. natlig Sanger, c.; **-ſchatten**, m. Natſhygge, c. (Solanum); **-ſchicht**, f. Natteardejde i Gruberne, n.; **-ſchlaf**, m. Nattesøvn, c.; **-ſchreiber**, m. Portſkriver, der har Vagt om Natten, c.; **-ſchwalbe**, f. Natravn, Aftenbakke, *Kvældknarr, c. (Caprimulgus europæus); **-ſchwärmer**, m. Natteſværmer, c.; **ſchwärmerei**, f. Natteſværmeri, n.; **-ſchwarz**, ſort ſom Natten; **-ſchweiß**, m. Natteſved, c.; **-ſitzen**, n. Natteſidden, Nattevagen, c.; **-ſtück**, n. Natſtykke, n.; **-ſtuhl**, m. Natſtol, c., Natſkrin, n.; **-ſtunde**, f. Nattetime, c.; **-tiſch**, m. Natbord, n.; **-topf**, m. Natpotte, c.; **-trunk**, m. Aftendrik, c.; **viole**, f. Aftenſtjærne, c. (Hesperis matronalis); **-voll**, mørk; **-wache**, f. Nattevagt, c.; **-wächter**, m. Natvægter, Vægter, c.; × Slat i et Glas el. Tønde, c.; **einen** — — **ſetzen**, × ſætte en Skildvagt; **-wandeln**, v. i. 1. m. h. gaa i Søvne; **-wandler**, **-wandrer**, m. Nattevandrer, Søvngænger, c.; **-wandlerin**, f. Søvngængerſte, c.; **-wärts**, mod Nord; **-wind**, m. Nattevind, c.; **-zeit**, f. Nattetid, c.; **-zeug**, n. Nattøj, n.; **-zug**, m. Nattetog, n.

Nächt, adj. forrige Nat; † i Gaar.

Nachtanzen, v. i. 1. m. ſ. danſe bag efter.

Nachtaumeln, v. i. 1. m. ſ. rave bag efter.

Nächtelang, adj. Natten igjennem, hele Natten.

Nachten, v. i. 1. m. h. blive Nat.

Nächten, v. t. 1. have hos ſig om Natten; v. i. m. h. overnatte.

Nächten, adv. ſe **nächt**.

Nachtens, adv. ved Nattetid, om Natten.

Nacht(h)eil, m. **-es -e**. Skade, c., Tab, n.,

Ulempe, c.; **im — sein**, staa tilbage; **im — bleiben**, være ubeldig.

Nacht(h)eilig, adj. skadelig, uforbelagtig; ubeldig. — **Nacht(h)eiligkeit**, f. Skadelighed, Ulempe, c

Nachthun, v. t. 2. eftergjøre; **thue yoch etw. Salz nach**, kom endnu noget Salt i.

Nächtig, adj. værende om Natten, natlig, stille, mørk, sort.

Nachtigall, f. **-en**. Nattergal, c. | **Nachtinaall(en)-nest**, n. Nattergalerede, c.; **-stimme**, f. Nattergalens Stemme, c.

Nächtigen, v. i. 1. m. h. overnatte.

Nachtisch, m. **-es** ub. pl. **Dessert**, c.

Nächtlich, adj. natlig, ved Nattetid; **bei -er Weile**, ved Nattetid.

Nachtoben, v. i. 1. m. s. forfølge larmende, rasende.

Nachtönen, v. i. 1. se **nachklingen**.

Nachtrab, m. **-es** ub. pl. Bagtrop, Arriere-garde, c.

Nachtraben, v. i. 1. m. s. trave bag efter.

Nachtrachten, v. i. 1. m. h. tragte efter, eftertragte. — **Nachtrachtung**, f. Eftertragtning, c.

Nachtrag, m. **-es -äge**. Efterstud, Supplement, Tillæg, n. | **Nachtrags-artikel**, m. Supplementsartikel, c.; **-zahlung**, f. Efterstud, n.

Nachtragen, v. t. 2. bære bag efter; fig. **Einen etw.** —, huske en noget, bære Nag til en for noget; **etw. in einem Buche** —, føre bag efter ind i en Bog; **Einem Kleider** —, bære ens aflagte Klæder. — **Nachtragung**, f. Bæren bag efter, c.

Nachträgerisch, adj. hævnsyg, ond, fuld af Nag.

Nachträglich, adj. Supplements-, som Tillæg; end videre, endnu, bag efter.

Nachtrauern, v. i. 1. m. h. sørge bag efter.

Nachtreiben, v. t. 2. drive bag efter; drive efter, skynde paa; v. i. m. h. vogte Kvæg, græsse efter en anden; m. s. drive bag efter, flyde bag efter.

Nachtreten, v. i. 2. m. s. træde bag efter, gaa efter; efterfølge, efterligne.

Nachtrieb, m. se **Nachhut**.

Nachtrillern, v. t. 1. slaa Triller efter; synge efter.

Nachtrupp, m. se **Nachtrab**.

Nachts, adv. om Natten.

Nachüben, v. t. 1. øve bag efter.

Nachurlaub, m. **-s** ub. pl. Forlængelse af Permissionen, c.

Nachurt(h)eil, n. **-es -e**. senere Dom, c.

Nachverlangen, v. t. 1. forlange bag efter.

Nachwachsen, v. i. 2. m. s. voxe efter, voxe igjen.

Nachwagen, v. r. 1. vove sig efter.

Nachwägen, v. t. 1. efterveje.

Nachwahl, f. **-en**. Eftervalg, n.

Nachwählen, v. t. 1. vælge bag efter.

Nachwalse, f. **-n**. efter Faderens Død født Barn, n., Efterfødning, c.

Nachwallen, **nachwandeln**, v. i. 1. m. s. vandre efter; efterfølge, efterligne.

Nachwanken, v. i. 1. m. s. vakle bag efter.

Nachwärtig, adj. se **nachmalig**.

Nachwärts, adv. bag efter, senere.

Nachweh, n. **-es -en**. Efterveer, pl.

Nachweln, m. se **Lauer**.

Nachweinen, v. i. 1. m. h. græde over ens Bortgang.

Nachweis, m. **-es -e**. Henvisning, c.; Bevis, n.; Godtgjørelse, c.

Nachweisbar, adj. paaviselig.

Nachweisen, v. t. 2. anvise, henvise til, paavise; give Anvisning paa; **sein Recht** —, godtgjøre, skaffe Bevis for sin Ret. | **Nachweise-amt**, n., **-anstalt**, f., **-büreau**, n. Anvisningskontor, n.; **-zeichen**, n. Henvisningstegn, n.

Nachweislich, adj. paaviselig.

Nachweisung, f. **-en**. Henvisning, Anvisning, Paavisning, c.

Nachwelt, f. ub. pl. Efterverden, Efterslægt, c., Efterkommere, pl.

Nachwerfen, v. t. 2. kaste efter.

Nachwille, m. **-ns** ub. pl. senere fattet Beslutning; Kodicil, c.

Nachwind, m. **-es** ub. pl. Vind i Ryggen, c., Medvør, c.

Nachwinter, m. **-s** pl. s. sg. Eftervinter, c.

Nachwirken, v. i. 1. m. h. virke bag efter; v. t. indhente det forsømte. — **Nachwirkung**, f. Eftervirkning, c.

Nachwort, n. **-es -e**. Slutningsord, n.; Epilog, c.

Nachwuchs, m. **-es** ub. pl. Eftervæxt, c.

Nachwünschen, v. t. 1. ønske efter, lade Ønsker følge efter.

Nachzahlen, v. t. 1. betale efter; betale endnu. — **Nachzahlung**, f. Efterbetaling, c.

Nachzählen, v. t. 1. eftertælle. — **Nachzählung**, f. Eftertælling, c.

Nachzeichnen, v. t. 1. og i. m. h. eftertegne. — **Nachzeichnung**, f. Eftertegning, c.

Nachzeit, f. **-en**. Eftertid, c.

Nachziehen, v. t. 2. trække efter; v. i. m. s. drage efter, rejse bag efter; flytte efter, følge.

Nachzotteln, v. i. 1. m. s. trave bag efter.

Nachzucht, f. ub. pl. Opdrætning; Opdræt, c.

Nachzug, m. **-es** ub. pl. Følge, n.; Bagtrop, c.

Nachzügeln, v. i. 1. m. s. drage bag efter, være Efternøler.

Nachzügler, m. **-s** pl. s. sg. Efternøler; Marodør, c.

Nacken, m. **-s** pl. s. sg. Nakke, c.; fig. **Einem auf dem — sein**, være en paa Nakken; **etw. im — haben**, have overstaaet noget; **einen Schelm**

im — haben, have en Ræv bag Øret. | **Nackengrube**, f. Fordybning i Nakken, c.; **-haar**, n. Nakkehaar, n.; **-schlag**, m. Nakkedrag, n.; fig. **— -schläge bekommen**, faa Ubehageligheder bag efter; **-wulst**, f., **-zopf**, m. Chignon, c.

Nackt, nackend, adj. nøgen, bar, blottet. — **Nacktheit**, f. Nøgenhed, c.

Nadel, f. **-n**. (Dim. **Nädelchen, Nädlein**, n.) Naal, c.; Bar, n. (mobjat Løv); **auf -n gehen**, gaa som paa Naale; **das ist mit der heißen — gemacht**, det er Hastværksarbejde. | **Nadelarbeit**, f. Arbejde med Naalen, n.; **-baum**, m. Naaletræ, n.; **-blatt**, n. Naal, c., Bar, n.; **-brief**, m. Naalebrev, n.; **-buch**, n. Naalebog, c.; **-büchse**, f. Naalehus, n.; **-feile**, f. Naalefil, c.; **-fisch**, m. Naalefisk, c. (Syngnathus); **-förmig**, naaleformig; **-führer**, m. Fører, c.; **-geld**, n. Naalepenge, c.; **-gras**, n. Slags Vejbred, c. (Plantago alpina); **-halter**, m. Naaleholder, c.; **-hecht**, m. Hornfisk, c. (Belone); **-holz**, n. Bartræ, Naaletræ, n.; Barskov, Naalestov, c.; **-kerbel**, m. krumformig Langnæb, n. (Scandix pecten); **-kissen**, n. Naalepude, c.; **-knopf, -kopf**, m. Naalehoved, n.; **-loch, -öhr**, n. Naalehul, n.; **-spitze**, f. Naalespids, c.; **-stich**, m. Naalestik, Sting, n.; **-streu**, f. Strøelse af Naaletræers Bar, c.; **-wald**, m. Naalestov, c.

Nadeln, v. i. 1. m. h. og t. naale.

Nadler, m. **-s** pl. ſ. sg. Naalemager, c.

Nagel, m. **-s -ägel**. (Dim. **Nägelchen, Nägelein**, n.) Negl; Nagle, c., Svm, n.; nederste Del af et Blomsterblad; Brust i Øjelaaget, c.; **etw. an den — hängen**, opgive noget; **den — auf den Kopf treffen**, staa Hovedet paa Sømmet; **ein — zu jemandes Sarge sein**, være en Pind til ens Ligkiste; **einen gewaltigen — haben**, være indbildsk. | **Nagel-blümchen**, n. Negleplet, c.; **-bohrer**, m. Bridbor, n; **-bürste**, f. Neglebørste, c.; **-eisen**, n. Sømjærn, Naglejærn, n., Sømklov, c.; **-fest**, naglefast; **-fleck**, m. se **-blümchen**; **-geschwür**, n. Neglebyld, c.; **-glied**, n. yderste Led paa Fingeren, n.; **-hammer**, m. Sømfabrik, Naglefabrik, c., Sømhammerværk, n.; **-kopf**, m. Sømhoved, n.; **-loch**, n. Sømhul, n.; **-mal**, n. Naglegab, n.; **-neu**, ganske ny, splinterny; **-probe**, f. Negleprøve, c.; **-roche**, m. Sømrokke, c. (Raja clavata); **-schere**, f. Neglesax, c.; **-schmied**, m. Naglesmed, Sømsmed, c.; **-werk**, n. gammelt Jærn, n.; sammenspigrede Lægter, pl.; **-wölkchen**, n. se **-blümchen**; **-wurzel**, f. Neglerod, c.; **-zieher**, m. Knibtang, c.; **-zwang**, m. Neglevært, c.

Nägelchen, Nägelein, n. **-s** pl. ſ. sg. Krydbernellike, c.

Nageler, m. **-s** pl. ſ. sg. en, som nagler; Naglesmed, c.

Nageln, v. t. 1. nagle, spigre; v. i. m. h. (Jagt.) efterlade Spor af Klør paa Jorden.

Nagen, v. t. 1 og i. m. h. gnave; nage, pine; **an einem Knochen —**, gnave paa et Ben; fig. × **an etw. —**, stadig beskæftige sig med noget; **es nagt ihn**, det nager, piner ham. | **Nager-t(h)ier**, n. Gnaver, c.; **-zahn**, m. Gnavetand, c.

Nager, m. **-s** pl. ſ. sg. Gnaver, c.

Nah(e), adj. nær, nærliggende; **die Stadt ist —**, Byen er nær, nær ved; **die — Stadt**, den nærliggende By; **die Zeit ist —**, den Tid er nær; **ein -er Verwandter**, en nær Slægtning; **ich war — daran**, jeg var nær ved; **Eim zu — kommen, rücken, treten**, komme, træde en for nær; **der Wahrheit zu — treten**, krænke Sandheden; **es geht ihm —**, det gaar ham nær, smerter, krænker ham; **Eim. etw. — geben, legen, bringen**, gjøre noget tydeligt for en, lade en tydelig mærke med noget. | **Nahe-bei**, nærved; **-hin**, nær hen til; **-zu**, × næsten, nær ved.

Nähe, f. ub. pl. Nærhed, c.; **in der — sehen**, se i Nærheden; **aus nächster —**, i nærmeste Nærhed.

Nahen, v. i. 1. m. ſ. og r. nærme sig, komme nærmere.

Nähen, v. t. 1. og i. m. h. sy. | **Näh-arbeit**, f. Syarbejde, n.; **-braht**, m. Sytraad, c.; **-garn**, n. Sygarn, n.; **-gerät(h)**, n. Syredskaber, pl.; **-kasten**, m. Systrin, n.; **-kissen**, n. Syhynde, c.; **-korb**, m. Sykurv, c.; **-mädchen**, n., **-mamsell**, f. Syhige, c.; **-maschine**, f. Symaskine, c.; **-nadel**, f. Synaal, c.; **-pult**, n. Systrin, n.; **-rahmen**, m. Syramme, c.; **-ring**, m. Syring, c.; **-schraube**, f. Systrue, c.; **-schule**, f. Syskole, c.; **-seide**, f. Sysilke, c.; **-stunde**, f. Sytime, c.; **-unterricht**, m. Undervisning i Syning, c.; **-zeug**, n. Sytøj, n.; **-zwirn**, m. Sytraad, c.

Näher, adj. (comp. af **nahe**). nærmere; **-es erfahren**, erfare noget nærmere; **etw. -en Preises, Kaufes geben**, give noget billigere. | **Näher-lauf**, m., **-recht**, n. Forkjøbsret, c.

Näherei, f. **-en**. Syning, c.

Näherin, f. **-nen**. Syhige, Syerske, c.

Nähern, v. t. 1. nærme, bringe nær; **sich einem Dinge —**, nærme sig til noget. **— Näherung**, f. Nærmelse, c.

Nähling, m. **-s -e**. Traad, c. (enkelt).

Nähren, v. i. 1. m. h. nære, være nærende; v. t. nære, ernære, føde, underholde; **sich mit seiner Hände Arbeit —**, ernære sig ved sine Hænders Arbejde; fig. nære, underholde, bevareholde; **den Haß —**, bevareholde Hadet. | **Nährmutter**, f. Plejemoder, c.; **-quelle**, f. Næringskilde, c.; **-stand**, m. næringsdrivende Stand, c.; **-vater**, m. Plejefader, c.; **-wert(h)**, m. Næringsværdi, c.

Nährer, m. **-s** pl. ſ. sg. Opholder, Forsørger, c.

Nahrhaft, adj. nærende, kraftig, som giver Næring; nærsom. — **Nahrhaftigkeit**, f. Næringskraft, Nærsomhed, c.

Nährig, adj. nærende, nærsom; sparsommelig; nærig, gjerrig. — **Nährigkeit**, f. Nærighed, c.

Nährlich, adj. sparsom, meget kummerlig; adv. til Nød, næppe.

Nahrlos, adj. næringsløs, brødløs. — **Nahrlosigkeit**, f. Brødløshed, c.

Nährsam, nahrsam, adj. nærsom.

Nahrung, f. **-en**. Næring, Føde, c.; **seiner — nachgehen**, søge sin Føde; Mad og Drikke; Underhold, n.; Livets Opholdn., Næringsvej, Levevej, Haandtering, c. | **Nahrungs-bedürfnis**, n. Trang til Næring, c.; **-stelß**, m. Vindskibelighed, c.; **-los**, næringsløs; — **-e Zeiten**, daarlige Tider; **-losigkeit**, f. Næringsløshed, c.; **-mangel**, m. Mangel paa Føde, c.; **-mittel**, n. Næringsmiddel, n.; **-quelle**, f. Næringskilde, c.; **-saft**, m. Næringssaft, c.; **-sorge**, f. Næringssorg, c.; **-stoff**, m. Næringsstof, n.; **-wert(h)**, m. Næringsværdi, c.; **-zweig**, m. Industrigren, c.

Naht, f. **-ähte**. Søm, Syning, c.; **davon ist die — weg**, fig. det er der ingen Ende paa; **auf die — greifen, klauben**, skrabe de sidste Skillinger sammen; **Eim. auf die — gehen**, gaa en til Livs.

Nähterei, f. **-en**. Syning, c.; syet Arbejde.

Nähterin, f. **-nen**. Sypige, Syjomfru, Syerske, c.

Naiade, f. **-n**. Najade, c.

Naiv, adj. naiv. — **Naivität**, f. Naivitet, c.

Nambar, adj. se **namhaft**.

Name, m. **-ns -n**. Navn, n.; fig. Paaskud, Foregivende, n.; Maske, c.; **Einen dem -n nach kennen**, kjende en af Navn; **in jemandes -n**, i ens Navn, i Hans Sted, paa hans Vegne; **auf jemandes -n etw kaufen**, kjøbe noget paa ens Kredit; **das Kind beim rechten -n nennen**, nævne Tingen ved dens rette Navn; Navn, Rygte, Eftermæle, n.; **du hast den -n**, det hedder om dig; **ich will den -n nicht haben**, jeg vil ikke have Ord for. | **Namen-brett**, n. Navnebræt, n.; **-buch**, n. Navnebog, Navnefortegnelse, c.; **-christ**, m. Navnkristen, c.; **-deutung, -erklärung**, f. Navneforklaring, c.; **-gebung**, f. Navngivelse, c.; **-gedicht**, n. Navnedigt, n.; **-liste**, f. Navneliste, c.; **-los**, navnløs, udsigelig, ubeskrivelig, overordentlig; † ubesmt; **-register**, n. Navnefortegnelse, c.; **-schänder**, m. Æresfjænder, Bagvasker, c.; **-tuch**, n. Navneklud, c.; **-verzeichnis**, n. Navnefortegnelse, c. — **Namens-aufruf**, m. Navneopraab, n.; **-bruder**, m. se **-genoß**; **-fest**, n. Navnefest, c.; **-genoß**, m. Navne, Navnebroder, c.; **-tag**, m. Navnedag, c.; **-unterschrift**, f. Navns Underskrift, c.; **-verwechselung**, f. Navneforvexling, c.; **-vetter**, m. se **-genoß**; **-zeichen**, n. Navnemærke, n.; **-zug**, m. Navnetræk, n.

Namentlich, adj. ved Navn; **er rief ihn —**, han kaldte ham ved Navn; adv. navnlig, især, i Særdeleshed.

Namhaft, adj. ved Navn; **etw. — machen**, benævne noget; bersmt, bekjendt, betydelig, anselig.

Nämlich, adj. den selv samme, den forhen nævnte; adv. nemlig. — **Nämlichkeit**, f. Identitet, c.

Namlos, adj. se **namenlos**.

Nanking, m. **-es** ub. pl. Nankin, n.

Napf, m. **-es -äpfe**. (Dim. **Näpfchen, Näpflein**, n.) Skaal, c., Fad, n., Kumme, c.; **ins Näpfchen treten**, fig. gjøre en Bommert. — **Napf-kuchen**, m. Systerkage, c.; **-muschel**, f. Albuestøel, c. (Patella).

Naphta, f. ub. pl. Nafta, c.

Napoleondor, m. **-s -e**. Napoleond'or, c.

Narbe, f. **-n**. (Dim. **Närbchen, Närblein**, n.) Ar, n., Skramme, c.; **die -n im Leder**, Narven, Narvside, c.; (Botanik) Ar, n. | **Narben-leder**, n. Narvlæder, n.; **-seite**, f. Narvside, c.

Narben, Närben, m. **-s** pl. f. sg. Narvside, c.

Narben, närben, v. i. 1. m. h. og r. sætte Ar; v. t. narvsætte, frembringe kunstig Narv.

Narbig, adj. arret, som har Ar; som har Narv, narvet.

Narcisse, f. se **Narzisse**.

Narde, f. (m.) **-n**. Narde, c. | **Narden-öl**, n. Nardeolie, c.

Närgeln, v. se **nergeln**.

Narkotisch, adj. narkotisk, bedøvende, søvndyssende.

Narkotisi(e)ren, v. t. 1. narkotisere, bedøve. — **Narkotisi(e)rung**, f. Narkotisering, Bedøvelse, c.

Narr, m. **-en -en**. (Dim. **Närrchen, Närrlein**, n.) Nar, Gjæk, Taabe, Tosse, Fjante, Daare, c.; **den -n mit eim. treiben, einen zum -en haben, halten, machen**, holde en for Nar, gjøre Nar af en; **einen -n an eim. gefressen haben**, være forgabet i en; † en gal, afsindig; (i Skat) Løber, c.; × Vanskabning, c.; × Krampe i Fingerleddene. | **Narren-fest**, n. Narrefest, c.; **-geschwätz**, n. Vrøvl, n.; **-haus**, n. Daarekiste, c.; **-heil**, n. alm. Arve, c. (Anagallis arvensis); **-hode**, f. tyndaret Gjøgeurt, c. (Orchis mascula); **-jacke**, f. Narrebragt, c.; **-kappe**, f. Narrehue, Bjældehue, c.; **-kleidung**, f. Narreklæder, pl.; **-kolbe**, f. Narrebrix, c.; **-liebe**, f. taabelig Kjærlighed, c.; **-posse**, f. Narrestreg, c., Narreri, Gjækkeri, n.; **-pritsche**, f. Narrebrix, c.; **-rede**, f. taabelig Snak, c.; **-seil**, n. i: **am -seil ziehen**, være en Nar, begaa naragtige Handlinger; **Einen am — — führen**, gjøre Nar af en, have til Nar, drille; **-spiel**, n. Farce, c.; **-spital**, n. Daarekiste, c.; **-t(h)eidding**, f. Narrestreg, Narreværd, c.; **-tracht**, f. Narrebragt, c.; **-wärter**, m. Opsynsmand i en Daarekiste, c.; **-werk**, n. se **-posse**. — **Narrenspposse**, f. Narrestreg, c.

Narren, v. i. 1. m. h. være naragtig; v. t. narre, holde for Nar.

Narrenhaft, adj. naragtig.

Narrent(h)ei, f. se **Narren-t'h)eiding**.

Narrentum, n. **-s** ub. pl. Naragtighed, c.

Narrheit, f. **-en**. Naragtighed, Daarskab, c.; Narreitreg, c.

Närrin, f. se **Narr**.

Närrisch, adj. naragtig; lystig, spøgefuld; taabelig; forunderlig; gal; tosset, vanvittig, forrykt. — **Närrischheit**, f. Naragtighed, c.

Narwal, m. **-es -e**. Narhval, c. (Monodon monoceros).

Narzisse, f. **-n**. Narcis, c. (Narcissus).

Nasallaut, m. **-es -e**. Næselyd, c.

Naschen, v. i. 1. m. h. og t. slikke, smage libt. | **Nasch-katze**, f. fig. Slikmund, c.; **-lust**, f. Slikkelyst, c.; **-lustig**, slikkelysten; **-markt**, m. Frugttorv, n.; **-maul**, n. Slikmund, c.; **-sucht**, f. Slikkesyge, c.; **-süchtig**, slikkesyg; **-werk**, n. Slikkeri, n.

Näscher, m. **-s** pl. ſ. sg. Slikmund, Lækkermund, c.

Näscherei, f. **-en**. Slikken, c.; Slikkeri, n., Lækkerbidsten, c., Knas, n.

Näscherin, f. **-nen**. Slikmund, c.

Naschhaft, adj. slikken, slikvorn. — **Naschhaftigkeit**, f. Slikvornhed, c.

Näschig, **naschig**, adj. slikken, slikvorn, kræsen. — **Näschigkeit**, f. Slikkenhed, Slikvornhed, Kræsenhed, c.

Nase, f. **-n**. (Dim. **Näschen**, **Näslein**, n.) Næse, c.; **immer der — nach gehen**, gaa lige efter Næsen; **Etw. etw. an der — ansehen**, se noget paa ens Næse; **eine feine — haben**, have en fin Næse; **die — hoch tragen**, sætte Næsen i Sky; **die — rümpfen**, slaa Krøller paa Næsen; **eine — bekommen**, faa en Irettesættelse; **mit einer langen — abziehen**, faa en lang Næse; **der — nach gehen**, gaa efter Næsen, ligefrem; **alle -n lang**, hvert Øieblik; **sich die — begießen**, drikke sig fuld; **seine — in allem haben**, **in alles stecken**, have sin Næse i alt; **etw. hat eine —**, der er en Vanselighed derved; **Einem eine — aufhesten**, **drehen**, sætte en en Vognæse paa, binde en noget paa Ærmet, bilde ind; **Einen bei der — herumführen**, **ziehen**, tage en ved Næsen; **sich selbst an die (bei der) — fassen**, tage sig selv ved Næsen; **Etw. an (in, unter) die — lachen**, le en lige op i Ansigtet; **Eins auf die — bekommen**, faa en over Næbbet; **Etw. auf der — spielen**, **tanzen**, **sitzen**, spille en paa Næsen; **es sticht mir in die —**, det stikker mig i Næsen; **es beißt**, **kribbelt mich in die —**, det ærgrer mig; **Etw. etw. unter die — reiben**, rive en noget i Næsen; **vor der —**, lige for Næsen. | **Nas-führen**, v. t. tage ved Næsen; **-horn**, n. Næsehorn, n., Rhinoceros, c.; **-hornkäfer**, m. Næsehornsbille, c. (Scarabæus nasicornis); **-hornvogel**, m. Næsehornfugl, c. (Buceros rhinoceros); **-loch**, n. Næsebor, n.; **-rümpfen**, v. i. trække paa Næsen; **-tuch**, n. Lommetørklæde, n.; **-weis**, næsvis; **-weisheit**, f. Næsvished, c. — **Nasen-band**, n. Næsebaand, n.; **-bein**, n. Næseben, n.; **-bluten**, n. Næseblod, n.; **-buchstabe**, m. Næsebogstav, n.; **-eisen**, n. Næsejærn, n.; **-flügel**, m. Næsefløj, c.; **-gang**, m. Næsegang, c.; **-gegend**, f. Næseparti, n.; **-geschwür**, n. Næsebyld, c.; **-haar**, n. Næsehaar, n.; **-hauch**, m. Snøften, c.; **-höhle**, f. Næsehule, c.; **-klemmer**, **-kneifer**, m. Næseklemmer, c.; Kiste med fladt Laag, c.; **-knorpel**, m. Næsebrusk, c.; **-laut**, m. Næselyd, Snøvlen, c.; **-loch**, n. Næsebor, n.; **-quetscher**, m. Ligkiste med et fladt Laag, c.; **-ring**, m. Næsering, c.; **-riß**, **-rücken**, m. Næserygg, c.; **-schleim**, m. Næseslim, c.; **-schneller**, **-stüber**, m. Næsestyver, c., Knips paa Næsen, n.; **-spitze**, f. Næsetip, c.; **-tropfen**, m. Næsedryp, c.; **-tuch**, n. Lommetørklæde, n.; **-wärmer**, m. Næsevarmer, c.

Näseln, m. **-s** pl. ſ. sg. Snøvler, c.

Näseln, v. i. 1. m. h. snøvle; (Jagt.) snuse.

Nasen, v. t. 1. forsyne med en Næse; give en over Næbbet, irettesætte.

Naseweis, adj. næsvis. — **Naseweisheit**, f. Næsvished, c.

Nasling, m. **-s -e**. Næseflire, c. (Cyprinus nasus).

Naß, adj. vaad, fugtig; **ein nasser Bruder**, en fugtig Fyr. | **Naß-fäule**, f. Kartoffelsyge, c.; **-kalt**, klam, kold og fugtig.

Naß, n. **-sses** ub. pl. Væske, c.

Nassauer, m. **-s** pl. ſ. sg. Nassauer, c.; × 4 Krus; × fugtig Fyr, Dranker, c.

Nassauisch, adj nassauiſk.

Nässe, f. ub. pl. Vaadhed, Fugtighed, c.; vaadt Vejr.

Nässeln, v. i. 1. m. h. være libt vaad; regne libt, stænke, v. t. væde libt.

Nassen, v. i. 1. m. h. være vaad; give Fugtighed fra sig, vædske; stænke.

Nässen, v. t. 1. væde, gjøre fugtig; v. i. m. h. vædske.

Näßlich, adj. klam, libt vaad.

Nath, f. se **Naht**.

Näther, m. **-s** pl. ſ. sg. Gærde til Beskyttelse mod Vandet, n.

Nation, f. **-en**. Nation, c., Folk, n.

National, adj. national. | **National-charakter**, m. Nationalkarakter, c.; **-ehre**, f. Nationalære, c.; **-farbe**, f. Nationalfarbe, c.; **-fest**, n. Nationalfest, c.; **-garde**, f. Nationalgarde, c.; **-gefühl**, n. Nationalfølelse, c.; **-geist**, m. Nationalaand, c.; **-gericht**, n. Nationalret, c.; **-haß**, m. Nationalhad, n.; **-liberal**, nationalliberal; **-lied**, n. Nationalsang, c.; **-literatur**, f. Nationalliteratur, c.; **-ökonom**, m. Nationaløkonom, c.; **-ökonomie**, f. Nationaløkonomi, c.; **-schulden**, pl. Nationalgjæld, c.; **-stolz**, m. Nationalstolthed, c.;

-tracht, f. Nationaldragt, c.; **-versammlung**, f. Nationalforſamling, c.; **-zug**, m. Nationaltræk, n.

Nationale, n. **-s -s.** Førelseſesliſte, c.

Nationaliſi(e)ren, v. t. 1. nationaliſere. — **Nationaliſi(e)rung**, f. Nationaliſering, c.

Nationalität, f. **-en.** Nationalitet, c.

Nativität, f. **-en.** Nativitet, c.

Natron, n. **-s -s.** Natron, n.

Natter, f. **-n.** Snog, Slange, Giftſlange, c. | **Natter(n)-biß**, m. Slangebid, n.; **-blume**, f. alm. Mælkurt, c. (Polygala vulgaris); **-hals**, m. Vendehals, c. (Yunx torquilla); **-knöterich**, m. Slangerod-Pileurt, Slangeurt, c. (Polygonum bistorta); **-kopf**, m. Slangehoved, n. (Echium); **-wendel**, **-windel**, m. ſe **-hals**; **-wurz**, f. banſk Ingefær, c. (Arum maculatum); **-zunge**, f. Slangetunge, c. (Ophioglossum).

Natur, f. **-en.** Natur, c.; **von —**, af Naturen; **das liegt in der — der Sache**, det ligger i Sagens Natur; **eine gute — haben**, have en god Natur. | **Natur-anlage**, f. Naturanlæg, n.; **-begebenheit**, f. Naturbegivenhed, c.; **-beſchreibung**, f. Naturbeſtrivelſe, c.; **-dienſt**, m. Naturtjeneſte, c.; **-ereignis**, n. Naturbegivenhed, c.; **-erſcheinung**, f. Naturfænomen, n.; **-fehler**, m. Naturfejl, c.; **-forſcher**, m. Naturforſter, Naturgrandſer, c.; **-forſchung**, f. Naturforſtning, c.; **-gabe**, f. Naturgave, c.; **-gemäß**, overensſtemmende med Naturen; **-geſchichte**, f. Naturhiſtorie, c.; **-geſetz**, n. Naturlov, c.; **-kind**, n. Naturbarn, n.; **-kraft**, f. Naturkraft, c.; **-kunde**, f., **-lehre**, f. Naturlære, Naturvidenſtab, Fyſik, c.; **-menſch**, m. Naturmenneſte, n.; **-merkwürdigkeit**, f. Naturmærkværdighed, c.; **-ordnung**, f. Naturens Orden, c.; **-recht**, n. Naturret, c.; Naturens Ret; **-reich**, n. Naturrige, n.; **-ſchönheit**, f. Naturſtjønhed, c.; **-ſinn**, m. Sans for Naturen, c.; **-ſpiel**, n. Naturſpil, n.; **-ſtand**, m. Naturtilſtand, c.; **-trieb**, m. Naturdrift, c.; Inſtinkt, n.; **-vergeſſen**, unaturlig; **-volk**, n. Naturfolk, n.; **-wahr**, naturſand; **-wahrheit**, f. Naturſandhed, c.; **-widrig**, naturſtridig; **-wiſſenſchaft**, f. Naturvidenſtab, c.; **-wüchſig**, original; **-wüchſigkeit**, f. Originalitet, c.; medfødt Anlæg, naturlig Beſtaffenhed; **-zuſtand**, m. Naturtilſtand, c.

Naturalien, pl. ub. sg. Naturalier, Naturprodukter. | **Naturalien-kabineit**, n., **-ſammlung**, f. Naturaliekabinet, n.

Naturaliſi(e)ren, v. t. 1. naturaliſere. — **Naturaliſi(e)rung**, f. Naturaliſering, c.

Naturell, n. **-es** ub. pl. Naturel, n.

Natürlich, adj. naturlig; ukunſtlet, ligefrem; ſelvfølgelig; **ein -s Kind**, et ægte Barn; **-es Haar**, naturligt Haar; **-er Weiſe**, naturligvis. — **Natürlichkeit**, f. Naturlighed, c.

Nauc, f. **-en.** × Skib, n.; Baad, c.

Nautiſch, adj. nautiſt.

Navigation, f. ub pl. Navigation, Sejlads, Styrmandskunſt, c. | **Navigations-lehrer**, m. Navigationslærer, c.; **-ſchule**, f. Navigationsſkole, c.

Nebel, m. **-s** pl. ſ. sg. Taage, c. | **Nebelbank**, f. Taagebanke, c.; **-bild**, n. Taagebillede, n.; **-bogen**, m. Taagebue, c.; **-decke**, f. Taageſlør, n.; **-duft**, m. Taagedunſt, Taagedamp, c.; **-dunſt**, m. Taagedunſt, c.; **-ferne**, f. taaget Afſtand, c.; **-feucht**, taagefuld, taaget; **-fleck**, m. Taageplet, Stjærnetaage, c.; **-gebilde**, n. Taagebillede, n.; **-grau**, graa ſom Taage; **-horn**, n. Taagehorn, n.; **-hülle**, f. Taageſlør, n.; **-kappe**, f. Dolgehjælm, c.; **-krähe**, f. graa Krage, *Kraake, c. (Corvus cornix); **-land**, n. Taageland, n.; **-luft**, f. taaget Luft, c.; **-meer**, n. Taagehav, n.; **-nacht**, f. Taagenat, c.; **-ſchleier**, m. Taageſlør, n.; **-ſtern**, m. Taageſtjærne, c.; **-ſtreif**, m. Taageſtribe, c.; **-tag**, m. taagefuld Dag, c.; **-trübe**, taagefuld; **-wetter**, n. taaget Vejr, n.

Nebelhaft, adj. taagelignende, taageagtig.

Nebelig, adj. taaget, taagefuld.

Nebeln, v. impers. 1. det er taaget, der falder Taage.

Neben, præp. ved Siden af. a) med Dat.: **er ſitzt — ihm**; **er ritt — dem Könige**; b) med Acc.: **ſetzen Sie ſich — mich**.

Nebenabſicht, f. **-en.** Bihensigt, c.

Nebenallee, f. **-n.** Sideallé, c.

Nebenan, adv. tæt ved Siden af, nær ved.

Nebenarbeit, f. **-en.** Biarbejde, n.

Nebenausgabe, f. **-n.** Biudgift, Extraudgift, c.

Nebenausgang, m. **-es -änge.** Sideudgang, c.

Nebenbau, m. **-es -e.** Sidebygning, c.

Nebenbedeutung, f. **-en.** Bibetydning, c.

Nebenbegriff, m. **-es -e.** Bibegreb, n.

Nebenbei, adv. ved Siden af; leilighedsvis.

Nebenbeweis, m. **-es -e.** Bibevis, n.

Nebenbruder, m. **-s -üder.** Medbroder, c.

Nebenbuhler, m. **-s** pl. ſ. sg. Medbejler, c.

Nebenbuhlerei, f. **ub.** pl. Medbejleri, n.

Nebenbuhlerin, f. **-nen.** Medbejlerinde, c.

Nebenbuhleriſch, adj. medbejlerſt.

Nebenbürge, m. **-n -n.** Kontraktioniſt, c.

Nebenchriſt, m. **-en -en.** Medkriſten, c.

Nebendienſt, m. **-es -e.** Bitjeneſte, c.

Nebeneinander, adv. ved Siden af hinanden. | **Nebeneinander-ſtellung**, f. Sammenſtilling, c.

Nebeneinkünfte, pl. ub. sg. Biindtægter; Emolumenter.

Nebeneinnahme, f. **-n.** Biindtægt, c.

Nebenerbe, m. **-n -n.** Medarving, c.

Nebenefſen, n. **-s** pl. ſ. sg. Biret, c.

Nebenfach, n. **-es -ächer.** Bifag, n.

Nebenfigur, f. **-en.** Bifigur, c.

Nebenflügel, m. **-s** pl. ſ. sg. Sidefløj, c.

Nebenfluß, m. **-ſſes -üſſe.** Biflod, c.

Nebenfrage, f. **-n**. Bisporgsmaal, n.
Nebenfrau, f. se **Kebsweib**.
Nebengang, m. **-es -änge**. Sidegang, c.
Nebengasse, f. **-n**. Sidegade, c.
Nebengebäude, n. **-s** pl. ſ. sg. Sidebygning, c.
Nebengebühren, pl. Biindtægter.
Nebengedanke, m. **-ns -n**. Bitanke, c.
Nebengelaß, n. **-ſſes -ſſe**. Siderum, n.
Nebengemach, n. **-es -ächer**. Sideværelse, n.
Nebengericht, n. **-es -e**. Biret, c.
Nebengeſchäft, n. **-es -e**. Bisorretning, c.
Nebengeſchmack, m **-es** ub. pl. Bismag, c.
Nebengeſchöpf, n. **-es -e**. Medskabning, c.
Nebengeſtalt, f. **-en**. Bisigur, c.
Nebengewinn, m. **-es -e**. Bisortjeneste, c.
Nebengrund, m. **-es -ünde**. Bigrund, særegen Grund, c.
Nebenhandel, m. **-s** ub. pl. Bihandel, c.
Nebenhandlung, f. **-en**. Bihandling, c.
Nebenhaus, n. **-es -äuſer**. Sidehus, n.
Nebenher, adv. ved Siden af, tæt forbi.
Nebenhilfe, f. ub. pl. Bihjælp, c.
Nebenhof, m. **-es -öfe**. Sidegaard, c.
Nebenhöhle, f. **-n**. Sidehule, c.
Nebenkind, n. **-es -er**. uægte Barn, n.
Nebenkirche, f. **-n**. Annexkirke, c.
Nebenkoſten, pl. Biomkostninger, pl.
Nebenland, n. **-es -e**. Biland, n.
Nebenlinie, f. **-n**. parallel Linje; Sidelinje, c.
Nebenmann, m. **-es -änner**. Sidemand; Bolet, Galan, c.
Nebenmenſch, m. **-en -en**. Medmenneske, n.
Nebenmond, m. **-es -e**. Bimaane, c.
Nebenniere, f. **-n**. Binyre, c.
Nebenperſon, f. **-en**. Biperson, c.
Nebenpfarre, f. **-n** Annexkirke, c.
Nebenpferd, n. **-es -e**. Sideheſt, c.
Nebenprofit, m. **-es -e**. Bisortjeneste, c.
Nebenpunkt, m. **-es -e**. Bisag, c., uvigtigt Punkt, n.
Nebenrolle, f. **-n**. Birolle, c.
Nebenrückſicht, f. **-en**. Bihensyn, n.
Nebenſaal, m. **-es -äle**. Sidesal, c.
Nebenſache, f. **-n**. Bisag, c.
Nebenſächlich, adj. som Bisag.
Nebenſatz, m. **-es -ätze**. Bisætning, c.
Nebenſchiff, n. **-es -e**. Sideskib, n. (Kirke).
Nebenſchoß, m. **-ſſes -ſſe**. (**Nebenſchößling**, m.) Sideskud, Vandskud, n.
Nebenſonne, f. **-n**. Bisol, c.
Nebenſteuer, f. **-n**. Tillægsskat, c.
Nebenſtimme, f. **-n**. Bistemme, c.
Nebenſtraße, f. **-n**. Sidegade, c.
Nebenſtube, f. **-n**. Sideværelse, n.
Nebenſtunde, f. **-n**. Fritime, c.
Nebentiſch, m. **-es -e**. Sideborb, n.
Nebenthür, f. **-en**. Sidedør, Bidør, c.
Nebentreppe, f. **-n**. Sidetrappe, c.
Nebenumſtand, m. **-es -ände**. Biomstændighed, c.
Nebenunkoſten, pl. Extraudgifter.
Nebenurſache, f. **-n**. Biaarsag, c.
Nebenverdienſt, m. **-es -e**. Bisortjeneste, c.
Nebenweg, m. **-es -e**. Sidevej, Bivej, c.
Nebenweib, n. se **Kebsweib**.
Nebenwind, m. **-es -e**. Sidevind, c.
Nebenwinkel, m. **-s** pl. ſ. sg. Sidevinkel, c.
Nebenwort, n. **-es -örter**. Biord, Adverbium, n.
Nebenwörtlich, adj. adverbialſk.
Nebenzimmer, n. **-s** pl. ſ. sg. Sideværelse, n.
Nebenzweck, m. **-es -e**. Bihensigt, c.
Nebenzweig, m. **-es -e**. Sideksvist, Sidegren, c.
Nebſt, præp. med Dat. tillige med: **ich — den Meinigen**, jeg tillige med min Familie.
Neck, m. **-en -en**. Nøk, Havmand, c.
Necken, v. t. 1. drille, tirre; **ſich mit Etw.** —, gantes med en.
Necken, m. se **Neck**.
Necker, m. **-s** pl. ſ. sg. Drillepind, c.
Neckerei, f. **-en**. Drilleri, n.
Neckhaft, adj. † drillevorn.
Neckiſch, adj. drillende, drillevorn, spøgefuld, pudsérlig.
Neffe, m. **-n -n**. Nevev, Broderſøn, Søsterſøn, c. | **Neffen-gunſt**, f. Nepotisme, c.
Neffe, f. **-n**. Bladlus, c.
Negativ, adj. negativ.
Neger, m. **-s** pl. ſ. sg. Neger, c. | **Negerhandel**, m. Negerhandel, c.; **-hütte**, f. Negerhytte, c.; **-kind**, n. Negerbarn, n.; **-mädchen**, n. Negerpige, c.; **-ſchädel**, m. Negerpandeskal, c.; **-ſchiff**, n. Negerskib, Slaveskib, n.
Negerin, f. **-nen**. Negerinde, c.
Negi e ren, v. t. 1. negere, benægte.
Negligee, n. **-s** ub. pl. Negligé, c.
Negligi(e)ren, v. t. 1. negligere, forsømme, tilsidesætte.
Negoziant, m. **-en -en**. Negociant, Kjøbmand, Handelsmand, c.
Nehmen, v. t. 2. tage; **Einen bei der Hand** —, tage en ved Haanden; **eine gute Wendung** —, tage en god Vending; **überhand** —, tage Overhaand; **es nimmt mich Wunder**, det undrer mig; **einen Wagen** —, tage en Vogn; **den Schleier** —, tage Sløret; **ſeine Zeit wohl** —, × vælge den rette Tid; **Partei für jemand** —, tage Parti for en; **das Wort** —, tage Ordet; **Anſtalten** —, træffe Foranstaltninger; **Geld von Etw.** —, tage Penge af en; **Stunden bei Etw.** —, tage Timer hos en; **Abſchied, Urlaub** —, tage Afsked, Orlov; **den Augenſchein von etw.** —, tage noget i Øjesyn; **einen Schluck** —, tage en Slurk; **er hat mir den Springer genommen**, han har taget min Springer; **Etw. eine Bürde** —, tage en Byrde

fra en; **Einen zum Gehilfen** —, tage en til Medhjælper; **Einen gefangen** —, tage en til Fange; **Eim. Maß** —, tage Maal af en; **etw. an ſich** —, tage noget til ſig; **etw. über ſich** —, paatage ſig noget; **Ärgernis an etw.** —, tage Forargelſe af noget; **etw. für ein gutes Zeichen** —, anſe noget for et godt Tegn; **etw. übel, ungut** —, tage noget ilde op; **etw. in Empfang** —, modtage noget; **ſich etw. zu Herzen** —, tage ſig noget nær; **die Sache** —, **wie ſie liegt**, tage Sagen, ſom den er; **wie man's nimmt**, ſom man tager det; **ſich gut** —, opføre ſig godt.

Nehrung, f. **-en.** ſmal Landtunge foran en Bugt, c.

Neid, m. **-es** ub. pl. Misundelſe, Avind, c. | **Neid-hammel**, m. **-hart**, m., **-kragen**, m. Misunder, Avindsmand, c.; **-los**, uden Misundelſe; **-nagel**, m. Neglerod, c.; **-voll**, fuld af Misundelſe.

Neiden, v. t. 1. misunde; **Einen um etw., eim. etw.** —, misunde en noget.

Neider, m. **-s** pl. ſ. sg. Misunder, Avindsmand, c.

Neidhaft, adj. ſe **neidiſch.**

Neidiſch, adj. misundelig, avindſyg; × begjærlig, havesyg.

Neidling, m. ſe **Neider.**

Neidſchen, v. t. 1. og i. plage, pine.

Neiſe, f. **-n.** × Nøddeſtal, c.

Neige, f. **-n.** Bøjning, Hældning, Sænkning, Skraaning, Skrænt, c.; Buk, n.; Bundfald, n., Bærme, Levning, c.; **der Tag iſt an der** —, Dagen hælder; **es geht mit etw. zur** —, **auf die** —, det lakker mod Enden, det er paa Hældningen med noget.

Neigen, v. t. 1. bøje, hælde, ſænke; **ſich** —, bukke ſig, neje; **der Tag neigt ſich**, Dagen hælder; **ſich zu ſeinem Ende** —, nærme ſig Enden; **ſich zu etw.** —, hælde til, være tilbøjelig til noget; **das Herz zu etw.** —, bøje ſit Hjærte til noget; † binde, indtage; v. i. m. h. hælde.

Neiger, m. **-s** pl. ſ. sg. Bøjning, c., Buk, n.

Neigung, f. **-en.** Hældning, Bøjning, c.; Buk, n., Nejen, c.; Tilbøjelighed, Lyſt, c., Hang, n., Kjærlighed, c. | **Neigungs-ebene, -fläche**, f. Skraaplan, c.; **-winkel**, m. Bøjningsvinkel, c.

Nein, adv. nej.

Neinen, v. t. ſe **verneinen.**

Nekrolog, m. **-s -e.** Nekrolog, c.

Nektar, m. **-s** ub. pl. Nektar, c.

Nelke, f. **-n.** Nellike; Krydbernellike, c. | **Nelken-beet**, n. Nellikebed, n.; **-braun**, nellikebrun; **-flor**, m. Nellikeflor, c.; **-kraut**, n. Nellikerod, c.; **-öl**, n. Nellikeolie, c.; **-pfeffer**, m. Allehaande, n., *Krydderpeber, c.; **-ſtock**, m. Nellikebuſt, c.; **-ſtrauch**, m. Nellikebuſt, c.; **-ſtrauß**, m. Nellikebuket, c.; **-topf**, m. Nellikepotte, c.; **-zim(m)t**, m. Nellikebark, c.

Nennbar, adj. nævnelig, ſom kan nævnes. — **Nennbarkeit**, f. Nævnelighed, c.

Nennen, v. t. 1. (**nannte, genannt**) nævne, kalde; **Einen bei ſeinem Namen** —, kalde en ved hans Navn; **Einen ſeinen Freund** —, kalde en for ſin Ven; **ſich** —, kalde ſig, hedde. | **Nenn-fall**, m. Nævnefald, n., Nominativ, c.; **-wert(h)**, m. Nominalværdi, c.; **-wort**, n. Hovedord, Subſtantiv, n.

Nenner, m. **-s** pl. ſ. sg. Nævner, c. (i Regnek.)

Nennung, f. ub. pl. Nævnelſe, c.

Neolog, m. **-en -en.** Neolog, c.

Nepotismus, m. ub. pl. Nepotisme, c.

Neptuniſch, adj. neptuniſk.

Nereide, f. **-n.** Nereide, c.

Nerfling, m. ſe **Orf.**

Nergelei, f. **-en.** Gnaveri, Plagerі, n.

Nergelig, adj. gnavен, knarvorn, dabelſyg.

Nergeln, v. i. 1. m. h. gnave, knurre, brummе, ſtjænde; v. t. dable, ærgre, pine, plage. | **Nergel-peter**, m. Gnavpotte, c.

Nerv, m. **-es (-en) -e (-en).** Nerve, c.; Sene, Streng, Bladaare, c. | **Nerven-anfall**, m. Nerveanfald, n.; **-aſt**, m. Nervegren, c.; **-aufregend**, nerveangribende; **-aufregung**, f. Nerveoprør, n.; **-bündel**, n. Nervebundt, n.; **-fieber**, n. Nerveſeber, c.; **-geflecht**, n. Nervefletning, c.; **-knoten**, m. Nerveknude, c.; **-krank**, nervesyg; **-krankheit**, f. Nerveſygdom, c.; **-lähmung**, f. Nerveſlag, n.; **-reiz**, m. Nervepirring, c.; **-röhre**, f. Nerverør, n.; **-ſaft**, m. Nerveſaft, c.; **-ſalbe**, f. Nerveſalve, c.; **-ſchlag, -ſchlagfluß**, m. Nerveſlag, n.; **-ſchmerz**, m. Nerveſmerte, c.; **-ſyſtem**, n. Nerveſyſtem, n.; **-ſchwach**, nervesvag; **-ſchwäche**, f. Nerveſvækkelſe, c.; **-ſtärkend**, nerveſtyrkende; **-ſtrang**, m. Nervegren, c.; **-thätigkeit**, f. Nervevirkſomhed, c.; **-warze**, f. Nervevorte, c.

Nervig, adj. nervеſtærk, ſenefuld; fig. kraftfuld, fyndig.

Nervös, adj. nervøs, nerveſyg. — **Nervöſität**, f. Nervøſitet, c.

Nerz, m. ſe **Nörz.**

Neſſel, f. **-n.** Nælde, Brændenælde, *Neſle, c. (Urtica); Polyp, c. (Actinia). | **Neſſel-ausſchlag**, m. ſe **-fieber**; **-brand**, m. Brænden af Nælder; **-fieber**, n. Nælbeſeber, c.; **-garn**, n. Nælbegarn, n.; **-krankheit**, f., **-ſucht**, f. ſe **-fieber**; **-tuch**, n. Netteldug, c., Muſſelin, n.; **-tuchen**, Netteldugs- af Netteldug.

Neſt, n. **-es -er.** Rede, c.; **ein elendes** —, en elendig Rede, et elendigt Hul. | **Neſt-ei**, n. Redeæg, n.; **-feder**, f. Fugleungernes første Dun; **-häkchen**, n., **-kegel**, m., **-küchlein**, n. fig. Kjælebægge, Skrabelage, c.; **-mulde**, f. Fordybning i Reden, c.; **-quakelchen**, n. ſe **-häkchen**; **-taube**, f. Dueunge, c.

Neſtel, f. **-n.** (m. n. **-s** pl. ſ. sg.) Snorebaand, n., Libſe, ſmal Læderrem, c.; × opflettet

Nakkehaar. | **Neftel-beſchlag**, m. Dup paa Snørebaand, c.; **-macher**, m. Snørebaandsmager, c.; **-nadel**, f. Haarnaal, c.; **-ſtift**, m. ſe **-beſchlag**.

Nefteln, v. t. 1. knytte, binde.

Neftler, m. **-s** pl. ſ. sg. Snørebaandsmager, c.

Neftling, m. **-s -e**. Fugleunge, ſom endnu ikke er flyvefærdig.

Nett, adj. net, ren, pæn, ſirlig; nøje, akkurat, beſtemt. — **Nettheit, Nettigkeit**, f. Netheb, Pænheb, c.

Netto, adv. netto. | **Netto-einnahme**, f. Nettoindtægt, c.; **-gewinn**, m. Nettogevinſt, c.; **-gewicht**, n. Nettovægt, c.; **-preis**, m. Nettopris, c.; **-verdienſt**, m. Nettofortjeneſte, c.

Netz, n. **-es -e**. Net, Garn, Baad, n.; **großes** —, *Not, c.; fig. Net, n. | **Netz-artig**, netagtig; **-beutel**, m. ſtrikket Pung, c.; **-bruch**, m. Netbrok, n.; **-fiſcherei**, f. Baadfiſteri, n.; **-flügler**, m. Netvinge, c. (Neuroptera); **-förmig**, netdannet, i Form af et Net; **-haut**, f. Nethinde, c.; **-melone**, f. Melon med en netformet Skal; **-nadel**, f. Netnaal, c.; **-ſenker**, m. Sænkeſten, c.; **-ſtange**, f. Netſtang, Netgaffel, c.; **-ſtricker**, m. Netmager, c.; **-werk**, n. Netværk, n.; **-wurf**, m. Udkaſtning af Net, c., Dræt, n.

Netzen, v. t. 1. væbe, ſtænke, fugte. | **Netzbecken**, n. Vandkop paa en Spinderok, c.; **-faß**, n. Udblødningskar, n.; **-waſſer**, n. Stænkevand, n.

Netzen, v. t. 1. filere, ſtrikke Net.

Neu, adj. ny; **ein -er König**, en ny Konge; **ein -es Leben beginnen**, begynde paa et nyt Liv; **-e Hoffnung ſchöpfen**, faatte nyt Haab; **-er Wein**, ung Vin; **in -erer Zeit**, i den nyere, ſenere Tid; **es iſt mir ganz** —, det er ganſke nyt, fremmed. ubekjendt for mig; **er iſt noch ganz** —, han er endnu ganſke uerfaren; **was gibt's -es**, hvad nyt? **das -e**, ✝ Nymaane, c.; **aufs -e, von -em**, paany, endnu en Gang. | **Neu-anbauer**, m. ſe **-bauer**; **-anſchaffung**, f. Anſtaffelſe af nyt, c.; **-aufgelegt**, udkommen i et nyt Oplag; **-backen**, nybagt; **-bau**, m. Koloni; ny Bygning, c.; nyt Anlæg, n.; **-bauer**, m. Nybygger, Koloniſt, c.; **-begierde**, f. Nysgjerrigheb, Videbegjærlighed, c.; **-begierig**, videbegjærlig, nysgjerrig; **-bekehrter**, adj. nys omvendt, Proſelyt, c.; **-bildung**, f. Nydannelſe, c.; **-bruch**, m. ſe **-land**; **-fänger, -finder, -gänger**, m. en, der opdager en ny Metalaare; **-geboren**, nyfødt; **ich bin wie** — —, jeg er ſom nyfødt; **-geburt**, f. Gjenfødelſe, c.; **-gereut**, n. ſe **-land**; **-geſtaltung**, f. Omdannelſe, Forandring, Nydannelſe, c.; **-gier, -gierde**, f. ſe **-begierde**; **-gierig**, nysgjerrig; **-gierigkeit**, f. Nysgjerrigheb, c.; **-griechc**, m. Nygræker, c.; **-griechiſch**, nygræſt; **-jahr**, n. ſe neden for; **-land**, n. Nyland, n., nypløjet Hvilejord; **-licht**, n. Nymaane, c.; **-markt**, m. Nytorv, n.; **-modicht, -modig**, nymodens; **-mond**, m. Nymaane, c., Ny, n.; **-ſilber**, n. Nyſølv, n.; **-ſucht**, f. Nysgjerrighed, c.; **-ſüchtig**, nysgjerrig; **-ſtadt**, f. Nyſtad, c.; **-teſtamentlich**, nyteſtamentlig; **-vermählt**, nygift; **-wahl**, f. nyt Valg, n.; **-welt**, f. den nye Verden; **-weltlich**, vedkommende den nye Verden; **-zeit**, f. nyere Tid, c.

Neue, f. ub. pl. (Jagt.) nyfalden Sne, c.; × Nyheb, c.

Neuen, neuern, v. t. 1. gjøre ny, forny.

Neuerdings, adv. nylig, for kort Tid ſiden; † paa ny.

Neuerei, f. **-en**. Forandring, c.

Neuerer, m. **-s** pl. ſ. sg. Nyhedselſker, Reformator, c.

Neuerlich, adj. nylig, for kort ſiden.

Neuerung, f. **-en**. Nyheb, ny Skik, Forandring, Reform, c. | **Neuerungs-kitzel**, m., **-luſt**, f. Nyhedsſyge, c.; **-luſtig**, nyhedsſyg; **-ſcheu**, ængſtelig for Forandringer; **-ſucht**, f. ſe **-luſt**; **-ſüchtig**, ſe **-luſtig**.

Neuheit, f. **-en**. Nyheb, Friſkheb, c.

Neuigkeit, f. **-en**. Nyheb, Forandring, ny Efterretning, c. | **Neuigkeits-krämer**, m. Nyhedskræmmer, c.; **-treiber**, m. Nyhedsjæger, c.

Neujahr, n. **-es -e**. Nyaar, n. | **Neujahrsabend**, m. Nyaarsaften, c.; **-feſt**, n. Nyaarsfeſt, c.; **-geſchenk**, n. Nyaarsgave, c.; Nyaar, n.; **-lied**, n. Nyaarsviſe, c.; **-nacht**, f. Nyaarsnat, c.; **-tag**, m. Nyaarsdag, c.; **-wunſch**, m. Nyaarsønſke, n.

Neulich, adv. nylig; for kort Tid ſiden.

Neuling, m. **-s -e**. Begynder, c., en uerfaren; ✝ en nyhedsſyg.

Neun, num. ni. | **Neun-auge**, n. Flodlampret, c. (Petromyzon fluviatilis); **-eck**, n. Nifant, c.; **-eckig**, nifantet; **-fach, -fältig**, nifold, nidobbelt; **-heit**, n. Ulvefod, c. (Lycopodium); **-hundert**, ni Hundrede; **-jährig**, niaarig, ni Aar gammel; **-klug**, × alt for klog, ſuperklog; **-mal**, ni Gange; **-malig**, ſom ſker ni Gange; **-tägig**, ni Dages-, ſom varer i ni Dage; **-tö(d)ter**, m. Tornſkade, c. (Lanius); **-zehn**, nitten; **-zehnte**, nittende; **-zehntens**, for det nittende; **-undneunzigſter**, × Apotheker, c.; **-zinkig**, nigrenet.

Neune, f. **-n**. Ni, c.

Neuner, m. **-s** pl. ſ. sg. Nier, c., Nitallet.

Neunte, num. niende.

Neuntehalb, adj. halvniende.

Neuntel, n. **-s** pl. ſ. sg. niende Del, c.

Neuntens, adv. for det niende.

Neunzig, num. halvfemſindstyve, *nitti.

Neutral, adj. nebtral.

Neutraliſi(e)ren, v. t. 1. nebtraliſere. — **Neutraliſi(e)rung**, f. Nebtraliſering, c.

Neutralität, f. ub. pl. Nebtralitet, c.

Neutrum, n. **-s -tra**. Nebtrum, n.

Neutum, n. **-s -ümer**. Nyheb, Forandring, c.

Nibbe, f. **-n**. × Næb, n., Næſe, c.

Nibelunge, m. **-n -n.** Nibelunger, c.

Nicht, n. (m.) **-es** ub. pl. Ginkorgd, n. (som let udbagtig Masse).

Nicht, adv. ikke, ej; **gar —**, slet ikke; **ganz und gar —, durchaus —**, aldeles ikke; **— so? — wahr?** ikke sandt? **auch —**, heller ikke; **— doch**, vist ikke nej; **nicht?** ikke? **etw. zu nichte machen**, gjøre noget til intet, gjøre ugyldig, ubrugbar, forbærve, tilintetgjøre; **zu -e sein**, være ødelagt; **zu -e werden**, gaa til Grunde, ødelægges; **mit nichten**, slet ikke, aldeles ikke, ingenlunde, paa ingen Maade, ikke saaledes.

Nicht-achtung, f. Mangel paa Agtelse, Ringeagt, c.; **-befolgung**, f. Overtrædelse, c.; **-dasein**, n. Ikketilværelse, c.; **-duldung**, f. Intolerance, c.; **-einmischung**, f. Ikkeintervention, c.; **-einmischungsprinzip**, n. Ikkeinterventionsprincip, n.; **-erfüllung**, f. Forsømmelse, Overtrædelse, c.; **-erscheinung**, f. Udeblivelse, c.; **-gedenken**, n. Forglemmelse, Amnesti, c.; **-gelehrter**, adj. ulærd, c.; **-haltung**, f. se **-befolgung**; **-kenner**, m. ukyndig, c.; **-leiter**, m. slet Leder, c.; **-sein**, n. Ikketilværelse, c.; **-t(h)eilnahme**, f. Ikkedeltagelse. c.; **-wissen**, n. Uvidenhed, c.; **-wollen**, n. Uvilje, Mangel paa Vilje, c.; **-zahlung**, f. Ikkebetaling, c., Mangel, paa Betaling.

Nichte, f. **-n.** Niece, Broderdatter, Søsterdatter, c.

Nichtig, adj. ugyldig; **etw. null und — machen**, gjøre ganske ugyldig; intetbetydende; forsængelig, forgængelig; **etw. — machen**, tilintetgjøre noget. — **Nichtigkeit**, f. Ugyldighed, Forfængelighed, c., Intet, n.

Nichts, pron. indef. intet, ikke noget, ingen Ting; intetbetydende, ubetydelig, **mir —, dir —**, uden videre; **für (um) — und wieder —**, forgjæves, uden Grund, uden Nytte; **— desto weniger**, ikke desto mindre; **das —**, Intethed, Ikkeeksistens, Tomhed, Ubetydelighed, Værdiløshed, c. | **Nichts-nutz**, m. Dagenigt, c.; **-nutzig**, unyttig, uduelig, ubrugbar; **-nutzigkeit**, f. Uduelighed, Ubrugbarhed, c.; **-sagend**, intetsigende; **-thuer**, m. Lediggænger, c.; **-thuerei**, f., **-thun**, n. Lediggang, c.; **-wisser**, m. Ignorant, c.; **-würdig**, uværdig, nedrig, lumpen; **-würdigkeit**, f. Uværdighed, Nedrighed, Lumpenhed, c.

Nick, m. **-es -e.** Nik, n.

Nickel, n. (m.) **-s** ub. pl. Nikkel, c. | **Nickelerz**, n. Nikkelmalm, c.; **-münze**, f. Nikkelmønt, c.; **-salz**, n. Nikkelsalt, n.

Nickel, m. (n. f.) **-s** pl. f. sg. Nikolaj, c.; Pusling, Mandsling, c.; lille Hest, c.; Aasen, Bæst, n.; Tøjte, c.; Rumlepotte, c.

Nicken, v. i. 1. m. h. og t. nikke. | **Nick-kopf**, m. Hovednik, n.; **-stuhl**, m. Sovestol, c.; **-stunde**, f. Sovetime, c.

Nickfang, m. se **Genickfang.**

Nidel, f. (m.) ub. pl. × Flode, c.

Nie, adv. aldrig, ingen Sinde.

Niebeln, v. i. × se **nebeln.**

Niece, f. se **Nichte.**

Niedel, f. se **Nidel.**

Nieden, adv. † nede, neden.

Nieder, adj. lav; fig. ringe, ubetydelig; nedrig, nederdrægtig; adv. ned; **auf und —**, op og ned.

Niederarbeiten, v. t. 1. arbeide ned, betvinge, faa Bugt med.

Niederbeugen, v. t. 1. nedbøje.

Niederbiegen, v. t. 2. nedbøje.

Niederbleiben, v. t. 1. nedtynge, tynge ned.

Niederblicken, v. i. 1. m. h. se ned, skue ned.

Niederblitzen, v. i. 1. m. h. lyne ned; v. t. slaa ned.

Niederbohren, v. i. 1. m. h. bore ned.

Niederbord, m. **-es -e.** lavt Bord paa et Skib; fig. et lavbords Skib.

Niederbordig, adj. med lavt Bord.

Niederbrausen, v. i. 1. m. s. bruse ned.

Niederbrechen, v. t. 2. nedbryde.

Niederbrennen, v. i. 1. m. s. (**brannte, gebrannt**) brænde ned; v. t. afbrænde, lægge i Aske.

Niederbringen, v. t. 1. (**brachte, gebracht**) bringe ned, nedbringe.

Niederbücken, v. r. 1. bøje, bukke sig ned.

Niederdeutsch, adj. nordtysk; plattysk.

Niederdeutschland, n. **-s** ub. pl. Nordtyskland. n.

Niederdonnern, v. t. 1. slaa ned; **niedergedonnert stehen**, slaa som lynslagen.

Niederdruck, m. **-es** ub. pl. Lavtryk, n.; Tryk nedad, n.

Niederdrücken, v. t. 1. trykke ned, bøje ned, nedtrykke; undertrykke; gjøre modløs, nedslaa.

Niedere, f. se **Niederung.**

Niederfahren, v. i. 2. m. s. fare ned, kjøre ned; v. t. kjøre omkuld, overkjøre.

Niederfahrt, f. ub. pl. Nedfart, c.

Niederfall, m. **-es** ub. pl. Nedfald, n.

Niederfallen, v. i. 2. m. s. falde ned, falde til Jorden.

Niederfliegen, v. i. 2. m. s. flyve ned.

Niederfließen, v. i. 2. m. s. flyde ned.

Niedergang, m. **-es** ub. pl. Nedgang, c.

Niedergehen, v. i. 2. m. h. gaa ned, hælde nedad.

Niedergericht, n. **-es -e.** Underret, c.; (Jagt) lav Fuglesnare, Done, c.

Niedergeschlagen, adj. nedslaaet. — **Niedergeschlagenheit**, f. Nedslaaethed, c.

Niedergleiten, v. i. 2. m. s. glide ned.

Niederhalten, v. t. 2. holde ned.

Niederhangen, v. i. 2. m. h. hænge ned.

Niederhauen, v. t. 2. nedhugge.

Niederhocken, v. i. 1. m. s. sidde ned paa Hug.

Niederholen, v. t. 1. hente neb, nedhente; (til Søs) nedhale.

Niederholer, m. **-s** pl. ſ. sg. (til Søs) Nedhaler, c.

Niederholunder, m. **-s** pl. ſ. sg. Sommerhyld, c. (Sambucus ebulus).

Niederholz, n. **-es** ub. pl. Underſtov, Kratſtov, c.

Niederjagd, f. ub. pl. lavere Jagt, c.

Niederkämpfen, v. t. 1. bekæmpe, undertrykke.

Niederkauern, v. i. ſe **niederhocken**.

Niederklippen, v. i. 1. m. h. vippe neb; v. t. faa til at vippe neb.

Niederklappen, v. t. 1. ſlaa neb.

Niederkleid, n. **-es -er**. Underklædning, c.

Niederklettern, v. i. 1. m. h. klatre neb.

Niederklingen, v. i. 2. m. ſ. klinge neb, tone neb.

Niederklopfen, v. t. 1. banke neb.

Niederknien, v. i. 1. m. ſ. knæle neb.

Niederkommen, v. i. 2. m. ſ. komme neb; gjøre Barſel; **mit einem Sohne** —, nedkomme med en Søn.

Niederkrämpen, v. t. 1. ſlaa neb.

Niederkunft, f. ub. pl. Nedkomſt, Forløsning, c.

Niederlage, f. **-n**. Nederlag, n.; Depoſitum, n.; Oplag, Forraadshus, Magaſin, Pakhus, n. | **Niederlags-gebühr**, f. Pakhusleje, c.

Niederlager, m. **-s** pl. ſ. sg. × Grosſerer, Groſiſt, c.

Niederland, n. **-es -ände**. et lavtliggende Land; pl. -e. Nederlandene, Holland.

Niederländer, m. **-s** pl. ſ. sg. Nederlænder, c.

Niederländiſch, adj. nederlandſk.

Niederlaß, m. **-ſſes -äſſe**. Nybygd, Koloni, c.

Niederlaſſen, v. t. 2. nedlade, lade ſynke neb; nedhiſſe, rulle neb; **ſich** —, nedlade ſig, ſætte ſig; boſætte ſig, tage ſit Ophold, opſlaa ſin Bolig.

Niederlaſſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Nybygger, Koloniſt, c.

Niederlaſſung, f. **-en**. Nedladelſe, Nedhiſning; Nedſættelſe, Boſættelſe; Nybygd, Kolani, c. | **Niederlaſſungs-recht**, n. Ret til at boſætte ſig, c.

Niederlegen, v. t. 1. lægge neb, nedlægge; nedrive; **ſich** —, lægge ſig til at ſove, lægge ſig til Sengs; **ein Amt** —, nedlægge et Embede; **etw. bei eim.** —, nedlægge, deponere noget hos en; give i Forvaring. — **Niederlegung**, f. Nedlæggelſe, Deponering, c.

Niederleiten, v. t. 1. lede neb, føre neb.

Niederlenken, v. t. 1. ſtyre neb.

Niederliegen, v. i. 2. m. h. ligge lavt, ligge paa Jorden; **krank** —, være ſengeliggende.

Niedermachen, v. t. 1. drage neb, ſlaa neb, ſtrække neb; nedhugge, nedſable.

Niedermähen, v. t. 1. meje neb, nedmeje.

Niedermetzeln, v. t. 1. hugge neb ſom Fobe, nedſable. — **Niedermetzelung**, f. Nedſabling, c.

Niederneigen, v. r. 1. bøje ſig ned.

Niederpoltern, v. i. 1. m. ſ. bulbre neb, komme bulbrende ned.

Niederpurzeln, v. i. 1. m. ſ. ſtyrte neb, trille neb, trimle neb.

Niederrauſchen, v. i. 1. m. ſ. bruſe ned.

Niederreißen, v. t. 2. nedrive; nedbryde, rive om. — **Niederreißung**, f. Nedriven, Nedrivning, c.

Niederreiten, v. t. 2. ride neb; ride omkuld, v. i. m. ſ. ride ned.

Niederrennen, v. t. 1. (**rannte**, **gerannt**) rende neb, rende omkuld; v. i. m. ſ. rende ned.

Niederrieſeln, v. i. 1. m. ſ. riſle ned.

Niederrinnen, v. i. 2. m. ſ. rinde neb, ſlyde ned.

Niederrollen, v. i. 1. m. ſ. og t. rulle neb, trille ned.

Niederſäbeln, v. t. 1. nedſable, nedhugge. — **Niederſäbelung**, f. Nedſabling, c.

Niederſaufen, v. t. ſe **niedertrinken**.

Niederſchießen, v. i. 2. m. ſ. ſlyde neb, falde neb, fare neb; v. t. ſlyde neb.

Niederſchlag, m. **-es -äge**. Nedſlag, n.; Nedbør, c.; † Drab, n.; (Kemi) Præcipitat, Bundfald, n.

Niederſchlagen, v. i. 2. m. h. og ſ. ſlaa neb, falde neb; udſtilles, bundfældes, udſondres; v. t. ſlaa til Jorden, ſlaa neb, nedſlaa; **die Augen** —, ſlaa Øjnene neb; **ein -ſchlagendes Pulver**, et kølende Pulver; **die Bäume** —, fælde Træerne; **die Hoffnung jemandes** —, nedſlaa, tilintetgjøre ens Haab; undertrykke, ſlaffe til Side, rydde af Vejen; **Einen** —, nedſlaa en, berøve en Modet; **niedergeſchlagen**, nedſlaaet. — **Niederſchlagung**, f. Nedſlaaen, c.

Niederſchlucken, v. t. 1. nedſluge, nedſvælge; ſig æde i ſig, tage rolig imod.

Niederſchmeißen, v. t. 2. ſmide neb.

Niederſchmettern, v. t. 1. ſlaa ned, knuſe.

Niederſchreiben, v. t. 2. nedſkrive, opſkrive.

Niederſchweben, v. i. 1. m. ſ. ſvæve ned.

Niederſehen, v. i. 2. m. h. ſe ned.

Niederſenden, v. t. 1. (**ſandte**, **geſandt**) ſende ned.

Niederſenken, v. t. 1. nedſænke.

Niederſetzen, v. t. 1. nedſætte, ſætte neb; **ſich** —, ſætte ſig ned. — **Niederſetzung**, f. Nedſættelſe, c.

Niederſinken, v. i. 2. m. ſ. ſynke ned.

Niederſitzen, v. i. 2. m. ſ. ſidde ned, ſætte ſig ned; v. t. ſidde ned, trykke ned ved at ſidde.

Niederſprechen, v. t. 2. kue, overvinde ved Tale.

Niederſpülen, v. t. 1. ſkylle ned.

Niederſtämmig, adj. lavſtammet.

Niederſtampfen, v. t. 1. nedſtampe, nedtrampe.

Niederstechen, v. t. 2. stikke ned, stikke ihjel.
Niedersteigen, v. i. 2. m. s. nedstige, stige ned.
Niederstellen, v. t. 1. stille ned.
Niederstimmen, v. t. 1. nedstemme; **niedergestimmt**, fig. nedslaaet, nedtrykt.
Niederstoßen, v. t. 2. støde ned, støde omkuld, stikke ihjel. — **Niederstoßung**, f. Nedstødning, c.
Niederstrecken, v. t. 1. kaste ned, kaste til Jorden.
Niederstreichen, v. t. 2. nedstryge.
Niederströmen, v. i. 1. m. s. strømme ned.
Niederstülpen, v. t. 1. smøge ned, slaa ned.
Niedersturz, m. **-es -ürze**. Nedstyrtning, c., Fald, n.
Niederstürzen, v. i. 1. m. s. styrte ned, styrte omkuld; v. t. nedstyrte, styrte om.
Niederthun, v. t. 2. nedløfte, nedsætte; v. t. lægge sig ned.
Niedertracht, f. se **Niederträchtigkeit**.
Niederträchtig, adj. nederdrægtig, nedrig; × lav; × ydmyg. — **Niederträchtigkeit**, f. Nederdrægtighed, c.
Niedertreten, v. t. 2. nedtræde, træde ned. — **Niedertretung**, f. Nedtræden, c., Nedtrædelse, c.
Niedertrinken, v. t. 2. drikke fuld, drikke under Bordet.
Niederung, f. **-en**. en lavtliggende Egn; Lavning, Dal, c.
Niederwälzen, v. t. 1. vælte ned, rulle ned.
Niederwad, **Niederwand**, f. ub. pl. † Klædning, Dragt, c.
Niederwärts, adv. nedad.
Niederwerfen, v. t. 2. nedkaste, kaste ned. — **Niederwerfung**, f. Nedkastning, c.
Niederzeichnen, v. t. 1. optegne.
Niederziehen, v. t. 2. trække ned.
Niedlich, adj. nydelig, tækkelig, yndig, net, pæn; † velsmagende, lækker. — **Niedlichkeit**, f. Nydelighed, Tækkelighed, Yndе, Pænhed; † Lækkerhed, c.
Niednagel, m. se **Neidnagel**.
Niedrig, adj. lav, sid; **-e Preise**, lave Priser; lav, uædel, uanstændig, nedrig, nederdrægtig; † ydmyg. — **Niedrigkeit**, f. Lavhed, Nedrighed, c.
Niedrigen, v. t. 1. † fornedre, gjøre lavere.
Niedrigung, f. **-en**. Lavning, c
Niemals, adv. aldrig, ingen Sinde.
Niemand, pron. indef. **-es** ub. pl. ingen, intet Menneske; **es war — Fremdes da**, der var ingen Fremmed.
Niere, f. **-n**. Nyre, c. | **Nieren-beschwerde**, f. Nyresmerte, c.; **-blutung**, f. Nyreblødning, c.; **-braten**, m. Nyrestеg, c.; **-entzündung**, f. Nyrebetændelse, c.; **-fett**, n. Nyrefedt, n.; **-fieber**, n. Nyreseber, c.; **-förmig**, nyreformig; **-grieß**, m. Nyregrus, n.; **-krankheit**, f. Nyresygdom, c.; **-sand**, m. se **-grieß**; **-schmerz**, m. Nyresmerte, c.; **-schnitte**, f., **-schnittchen**, n. Brød bestrøet med hakket Nyre, Æg ɔc.; **-stein**, m. Nyresten, c.; **-stück**, n. Nyrestykke, n.; **-talg**, m. Nyretalg, c.; **-weh**, n. se **-schmerz**; **-weise**, i Nyreform.
Nierig, adj. som brydes i smaa Stykker.
Nieseln, v. i. 1. m. h. insvle; smaaregne, støvregne.
Niesen, v. i. 1. m. h. nyse. | **Nies(e)-mittel**, n. Nysemiddel, n.; **-pulver**, n. Nysepulver, n.; **-wurz**, f. Nyserod, c. (Helleborus).
Nieser, m. **-s** pl. s. sg. en, som nyser.
Nießen, v. t. 2. † nyde. | **Nieß-brauch**, m. Nytte og Brug (usus fructus); **-brauchen**, v. t. benytte, bruge; **-braucher**, m. Bruger, c.; **-nutzung**, f. se **-brauch**.
Nießling, m. **-s -e**. nydelsessyg, c.
Niet, n. **-es -e**. Klinkesøm, n., Nitnagle, c. | **Niet-fest**, nittet fast; **-hammer**, m. Nithammer, c.; **-nagel**, m. Nitnagle, c.; Klinkesøm, n.; Neglerod, c.
Niete, f. **-n**. Nitte, c.
Nieten, v. t. 1. nette, nitte; × faa en Nitte.
Niffeln, v. t. 1. × ribe, gnave, skærpe.
Niftel, f. † se **Nichte**.
Nihilist, m. **-en -en**. Nihilist, c.
Nihilistisch, adj. nihilistisk.
Nikobaren, pl. Nikobarserne.
Nikotin, n. **-s** ub. pl. Nikotin, n. | **Nikotinvergiftung**, f. Nikotinforgiftelse, c.
Nil, m. **-es** ub. pl. Nilen. | **Nil-lande**, pl. Nillande, pl.; **-messer**, m. Nilmaaler, c.; **-pferd**, n. Flodhest, Nilhest, c.; **-reiher**, m. Ibis, c.
Nimbus, m. ub. pl. Nimbus, Straalekrans, c.
Nimmer, adv. aldrig, ingen Sinde; × ikke mere, ikke igjen; **nun und —**, aldrig i Evighed. | **Nimmer-froh**, m. en, som aldrig er glad; **-mehr**, aldrig, ingen Sinde; **nun und — —**, aldrig i Evighed; **-nüchtern**, m. en som aldrig er ædru; **-satt**, m. Tværsylding, c.
Nippe, f. **-n**. (**Nipp**, m.) Nip, n.; Slurk, Smule, Draabe, c. | **Nipp-flut**, f. Nipflod, c.; **-sachen**, pl. Nipsager, pl.
Nippen, v. i. 1. m. h. nippe.
Nirgend, **nirgends**, **nirgendwo**, adv. ingensteds. intet Steds.
Nische, f. **-n**. Nische, c.
Nichel, m. **-s** pl. s. sg. × Hoved, n., Top, c.
Niß, f. **-e** (**Nisse**, f. **-n**.) Gnid, n., Gnidder, Lusæg, n.
Nisser, m. **-s** pl. s. sg. luset Karl, c.
Nissig, adj. gnidret; fig. fattig, elendig, usel.
Nistel, f se **Neſtel**.
Nisten, **nisteln**, v. i. 1. m. h. bygge Rede; nedsætte sig paa et Sted; rode i noget **sich an einen —**, klynge sig til en. | **Nist-kasten**, m.

Stærkasse, c.; **-plat**, m., **-stelle**, f. Ruge-plads, c.

Nitroglycerin, n. -s ub. pl. Nitroglycerin, c.

Nivell(e)ren, v. t. 1. nivellere. — **Nivelli(e)rung**, f. Nivellering, c.

Nix, m. -es -e. × Nøk, Havmand, c. | **Nixblume**, f. Aakande, Nøkkerose, c.

Nixe, f. -n. Havfrue, c.

Nixenhaft, adj. havfruagtig.

Nøbel, adj. nøbel. | **Nøbel-garde**, f. Nøbelgarde, c.

Noch, conj. ikke heller; **weder** ... —, hverken, eller; adv. endnu, indtil nu; nok, endnu; † desuagtet, alligevel; — **mehr**, endnu mere; — **dazu**, oven i Kjøbet; — **so**, nok saa. | **Noch-mal**, endnu en Gang; **-malig**, gjentagen, hvad der er, sker endnu en Gang; **-mals**, endnu en Gang, nok en Gang.

Nock, f. (n. -es -e.) -en. Nok, c. | **Nock-bindsel**, m. Nokbindsel, n.; **-gording**, f. Nokgaarding, c.; **-klampe**, f. Nokklampe, c.; **-lügel**, m. Nok-løjert, c.; **-pferd**, n. Nokvert, c.

Nomade, m. -n -n. Nomade, c. | **Nomadenleben**, n. Nomadeliv, n.; **-volk**, n. Nomadefolk, n.; **-zelt**, n. Nomadetelt, n.

Nomadisch, adj. nomadeagtig.

Nomadisi(e)ren, v. i. 1. m. h. leve som Nomader.

Nomen, n. -s **-mina**. Nomen, n.

Nominativ, m. -es -e. Nominativ, c.

Nominell, adj. nominel, af Navn.

Nonne, f. -n. (Dim. **Nönnchen**, **Nönnlein**, n.) Nonne, c.; hult Rum, fordybet Kar, n.; Rumlepotte, c.; Bolsering, c. | **Nonnen-äuglein**, h. Fonfru i det grønne, c. (Nigella damascena); **-furz**, m. × Pebernød, c.; **-glas**, n. Glas med lang Hals, n.; **-kleidung**, f. Nonnebragt, c.; **-kloster**, n. Nonnekloster, n.; **-leben**, n. Nonnelib, n.; **-meise**, f. Sumpmeise, c. (Parus palustris); **-schleier**, m. Nonneslør, n.; **-tracht**, f. se **-kleidung**; **-zelle**, f. Nonnecelle, c.

Nonnenhaft, adj. nonneagtig.

Nonnentum, n. -s ub. pl. Nonnestand, c.

Noppe, **Nöbbe**, f. -n. Noppe, c.

Noppen, v. t. 1. noppe, nopre.

Nord, m. -es -e. Nord, c.; **gegen** —, mod Nord; Nordpol, c.; Nordenvind, c. | **Nordafrika**, n. Nordafrika, n.; **-amerika**, n. Nordamerika, n.; **-asien**, n. Nordasien, n.; **-deutsch**, nordtysk; **-europa**, n. Nordeuropa, n.; **-gegend**, f. nordlig Egn, c.; **-grenze**, f. Nordgrænse, c.; **-lante**, f. Nordkant, c.; **-lap**, n. Nordlap, n.; **-laper**, m. Nordlaper, c. (Balæna islandica); **-land**, n. Nordland, n.; **-landsfahrt**, f. Nordlandsreise, c.; **-landspferdchen**, n. Nordbagge, c.; **-länder**, m. Nordbo, Nordlænding, c.; **-licht**, n. Nordlys, n.; **-luft**, f. Nordenvind, c.; **-meer**, n. nordligt Hav, n.; Vesterhavet, n.; **-oft**, m. Nordost; Nordostvind, c.; **-öftlich**, nordostlig; **-oftwind**, m. Nordostvind, c.; **-pol**, m. Nordpol, c.; **-polexpedition**, f. Nordpolsexpedition, c.; **-punkt**, m. Nordpunkt, n.; **-schein**, m. se **-licht**; **-seite**, f. Nordside, nordlig Side, c.; **-see**, f. Vesterhavet, Nordsøen; **-staaten**, pl. Nordstaterne, pl.; **-stern**, m. Nordstjærnen; **-sturm**, m. Nordenstorm, c.; **-wärts**, mod Nord, til Nord, ad Nord til; **-waſſer**, n. nordlig Strøm, c., Nordenvande, pl.; **-weiſer**, m. Kompas, n.; **-weſt**, m., **-weſten**, m. Nordvest; Nordvestvind, c.; **-weſtlich**, nordvestlig; **-weſtwind**, m. Nordvestvind, c.; **-wind**, m. Nordenvind, c. — **Norder-breite**, f. nordre Bredde, c.; **-land**, n. Nordland, n.; **-sonne**, f. Midnat, c.; **-thor**, n. Nørreport, c.

Norden, m. -s ub. pl. Nord, Norderbel, Norderkant, c.

Nordiſch, adj. nordiſt.

Nördlich, adj. nordlig.

Nördling, m. -s -e. Nordbo, c.

Nörſling, m. se **Orſ**.

Nörgeln, v. i. se **nergeln**.

Nörks, m. se **März**

Norm, f. -en. Norm, c.

Normal, adj. normal. | **Normal-arbeitstag**, m. Normalarbejdsdag, c.; **-gewicht**, n. Normalvægt, c.; **-größe**, f. Normalstørrelse, c.; **-mäßig**, normal.

Normandie, f. ub. pl. Normandiet.

Normanne, m. -n -n. Normanner, c.

Normanniſch, **normänniſch**, adj. normanniſt.

Normi(e)ren, v. t. 1. normere, anordne, fastsætte, indrette.

Norwegen, n. -s ub. pl. Norge, n.

Norweger, m. -s pl. ſ. sg. Normand, c.

Norwegiſch, adj. norſk.

Nörz, m. -es -e. Flodilder, c. (Mustela lutreola).

Noß, n. -es **-öſſer**. × Nød, Kvæghøved, n.

Nößel, n. -s pl. ſ. sg. Pægl, c.

Not, f. -öte. Nød, c., Trang, Elendighed, c.; Sorg, Pine; pl. Fødselsveer, pl.; **ſchwere** —, Epilepsi, c.; **zur** —, til Nød; **im Falle der** —, i Nødstilfælde; **mit genauer** —, **mit Müh' und** —, med Nød og næppe; **es iſt** —, **es thut** —, det er nødvendigt; **es iſt mir** —, jeg trænger dertil; **ohne** —, uden Nødvendighed; **etw. aus** — **thun**, gjøre noget af Nødvendighed; **es wird** — **haben**, det vil koste Møje; **ich habe** —, jeg har Nød med; **ſeine liebe** — **mit etw. haben**, have stor Ulejlighed med noget; **es hat keine** — **mit uns**, det har ingen Nød med os; **ich habe einer** († **eine**) **Sache** —, jeg trænger til noget; **aus der** — **eine Tugend machen**, gjøre en Dyd af Nødvendigheden; **das Schiff befindet ſich in** —, Skibet er i Nød, i Fare; **Eim. viele** — **machen**, volde en meget Bryderi; — **kennt kein Gebot**, — **bricht Eiſen**, — **lehrt beten**. Nød bryder alle Love; **wenn** — **am Mann iſt**, (**an**

Mann geht) naar der er Fare paa Færde; **von nöten**, nødvendig. | **Not-anker**, m. Nødanker, n.; **-auswurf**, m. Varers Kastelse over Bord, c.; **-bau**, m. Interimsbygning, c.; **-behelf**, m. Nødhjælp, Hjælp i Nød, Udflugt, c.; **-brücke**, f. Interimsbro, c.; **-brunnen**, m. Nødbrønd, c.; **-damm**, m., **-deich**, m. Nøddige, n.; **-dienst**, m. Tjeneste i Nødstilfælde, c.; **-drang**, m. paatrængende Nødvendighed; **-drängen**, **-dringen**, v. t. nødsage, tvinge; **-durft**, f. Nød, Nødtørft, Trang, c.; det nødvendige, fornødne; **seine — — verrichten**, forrette sin Nødtørft; **-dürfteln**, **durften**, v. i. forrette sin Nødtørft; **-dürftig**, nødtørftig; næppe tilstrækkelig, til Nød, til Husbehov; × trængende; usel, fattig; **-dürftigkeit**, f. Nødtørftighed, c.; **-eimer**, m. Brandspand, c.; **-erbe**, m. Arving, som ikke kan forbigaas; **-erbschaft**, f. Arv, som man er nødt til at efterlade sine paarørende; **-fall**, m. Nødsfald, Nødstilfælde, n.; **-fest**, uroklelig; **-feuer**, n. Nødsignal, n.; **-flagge**, f. Nødflag, n.; **-folglich**, nødvendigvis; **-frist**, f. bestemt Frist, c.; **-gedrungen**, nødtvungen, nødsaget; **-geschrei**, n. Nødskrig, n.; **-gewehr**, n. Værge i Nøden, n.; **-hafen**, m. Nødhavn, c.; **-helfer**, m. Nødhjælper, c.; **-helferin**, f. Nødhjælperinde, c.; **-hemde**, n. Trylleskjorte, c.; **-hilfe**, f. Nødhjælp, c.; **-jahr**, n. daarligt Aar; **-kampf**, m. Holmgang, c.; **-klage**, f. Klage over Voldtægt, c.; **-leidend**, nødlidende; **-lüge**, f. Nødsløgn, c.; **-mast**, m. Nødmast, c.; **-mittel**, n. Nødhjælp, c.; **-nagel**, m. fig. yderste Hjælp, sidste Hjælp i Nøden; **-peinlich**, kriminel; **-pfennig**, m. Nødskilling, Nødstjærv, c.; **-reif**, m. se **-nagel**; **-reise**, f. Reise i Nødstilfælde, c.; **-sache**, f. Nødvendighed, c.; **-schatzung**, f. Brandstat, c.; **-schilling**, m. se **-pfennig**; **-schein**, m. Attest om lovlig Forhindring, c.; **-schrei**, m. Nødskrig, n.; **-schuß**, m. Nødskud, n.; **-signal**, n. Nødsignal, n.; **-stall**, m. Stillads til at tvinge urolige Heste til at staa stille; **-stand**, m. Nød, betrængt Tilstand, c.; **-taufe**, f. Nøddaab, Hjemmedaab, c.; **-taufen**, v. t. hjemmedøbe; **-thür**, f. Branddør, c.; **-übel**, n. nødvendigt Onde; **-weg**, m. Vej, som man kun i Nødsfald betjener sig af; **-wehr**, f. Nødværge, n.; **-wendig**, nødvendig; fornøden; naturlig; ikke tilfældig; uundværlig; **-wendigerweise**, nødvendigvis; **-wendigkeit**, f. Nødvendighed, Fornødenhed, c.; **-werk**, n. nødvendigt Arbejde; Nødværk, n.; **-zeichen**, n. Nødtegn, n.; **-zucht**, f. Voldtægt, c.; **-züchtigen**, v. t. voldtage; **-züchtiger**, m. Voldtægtsmand, c.; **-züchtigung**, f. Voldtægt, c.

Notar, m. **-s -e**. Notarius, c.

Notariat, n. **-es -e**. Notariat, n.

Note, f. **-n**. Node, c.; Note, Anmærkning, c.; Notits, c.; fort Regning, c.; Bevis, n., Banknote, c.; **nach -n**, ordentlig, tilborlig; **das Examen mit der ersten — bestehen**, tage Examen med første Karakter. | **Noten-blatt**, n. Nodeblad, n.; **-bank**, f. Sedbelbank, c.; **-buch**, n. Nodebog, c.; **-druckerei**, f. Nodetrykkeri, n.; **-handlung**, f. Musikhandel, c.; **-linie**, f. Nodelinje, c.; **-mappe**, f. Nodemappe, c.; **-papier**, n. Nodepapir, n.; **-plan**, m. Nodesystem, n.; **-pult**, n. Nodestol, c.; **-schreiber**, m. Nodeskriver, c.; **-stecher**, m. Nodestikker, c.

Nöten, v. t. † se **nötigen**.

Noth, f. se **Not**.

Notl(e)ren, v. t. l. notere. — **Notl(e)rung**, f. Notering, c.

Notifizi(e)ren, v. t. l. notificere, bekjendtgjøre, gjøre vitterlig, melde. — **Notifizi(e)rung**, f. Notifikation, Bekjendtgjørelse, c.

Nöthig, **nöthigen**, **nöthlich**, se **nötig**, **nötigen**, **nötlich**.

Nötig, adj. fornøden, nødvendig; **etw. — haben**, have noget nødig, have behov, behøve, bruge; **-en Falls**, i fornødent Tilfælde; **das -e**, det nødvendige, fornødne; × fattig, elendig. — **Nötigkeit**, f. Nødvendighed, Fornødenhed, c.

Nötigen, v. t. l. nøde, nødsage, tvinge; **zur Übergabe —**, tvinge til at overgive sig; **zum Essen —**, nøde til at spise. — **Nötigung**, f. Nøden, Nødsagen, Tvang, c.

Nötigenfalls, adv. i fornødent Tilfælde.

Nötlich, adj. × jammerlig, usel; trængende, nødvendig; — **thun**, at være snerpet, søge at indsnævre sig.

Notiz, f. **-en**. Notits, c.; **von etw. — nehmen**, tage Notits af noget. | **Notizen-buch**, n. Notitsbog, c.

Notorisch, adj. notorist, almindelig bekjendt.

Novelle, f. **-n**. Novelle, c. | **Novellen-form**, f. Novelleform, c.

Novellist, m. **-en -en**. Novelleforfatter, c.

November, m. **-s** pl. ſ. sg. November, c.

Novität, f. **-en**. Novitet, Nyhed, c.

Noviz, m. **-en -en** (**-e**, f. **-n**). Novice, c.

Noviziat, n. **-es** ub. pl. Læretid, Prøvetid, c.

Nu, adv. se **nun**; —, n. Nu, n.; **in einem —**, i et Nu.

Nubier, m. **-s** pl. ſ. sg. Nubier, c.

Nubisch, adj. nubisk.

Nüchtern, adj. fastende; ædru; ikke mere drukken; ædruelig, besindig, maadeholden; smagløs, flov, spidsborgeragtig. — **Nüchternheit**, f. fastende Tilstand, Ædruelighed; fig. Smagløshed, Flovhed, c.; Rolighed, Besindighed, c.; Maadeholdenhed, c.

Nüchtern, v. t. l. gjøre ædru.

Nücke, f. **-n**. Lune, c.; pl. Nykker, pl.

Nudel, f. **-n**. Nudel, c. | **Nudel-brett**, n. Nudelbræt, n.; **-form**, f. Nudelform, c.; **-holz**, n. se **-brett**; **-macher**, m. Nudelmager, c.; **-mehl**, n. Nudelmel, n.; **-spritze**, f. Nudelsprøjte, c.; **-suppe**, f. Nudelsuppe, c.; **-teig**, m. Nudelbej, c.; **-walze**, f. Nudeltræ, n.

Nudeln, v. t. 1. stoppe, fede. | **Nudelung**, f. Stopning, Fedning, c.

Nudeler, m. **-s** pl. ſ. sg. Nudelmager, c.

Rüffeln, v. i. 1. m. h. × ſnuvle.

Null, f. **-en**. Nul, n. | **Null-punkt**, m. Nulpunkt, n.

Null, adv. uden Betydning; — **und nichtig**, ugyldig.

Nummer, f. **-n**. Nummer, n.; — **Sicher**, Arreſt, c., Fængſel, n.

Nummeri(e)ren, v. t. 1. numerere.

Numeriſch, adj. numeriſt.

Numidier, m. **-s** pl. ſ. sg. Numidier, c.

Numidiſch, adj. numidiſk.

Numismatik, f. ub. pl. Numismatik, Møntbidenſtab, c.

Numismatiker, m. **-s** pl. ſ. sg. Numismatiker, Møntkjender, c.

Numismatiſch, adj. numismatiſk, møntvidenſtabelig.

Nun, adv. og conj. nu, i dette Øjeblik; **von — an**, fra nu af; — **und nimmer mehr**, albrig i Evighed; — **freudig**, — **traurig**, ſnart glad, ſnart bedrøvet; **es iſt — einmal ſo**, det er nu en Gang ſaaledes; —, **das muß ich bekennen**, nu, det maa jeg tilſtaa. | **Nun-mehr**, nu; **-mehrig**, nærværende; nuværende.

Nuntius, m. pl. **-tien** Nuntius, c.

Nur, adv. kun, ikkun, blot; ikke mere, oftere, længere end; intet uden, ingen uden; **wer —**, **wer — immer**, hvo ſom helſt; **was —**, hvad ſom helſt; **nicht — . . . ſondern auch**, ikke blot (alene) . . . men ogſaa; nylig, i dette Øjeblik, netop nu; **die — gedachte Inſel**, den lige omtalte Ø; **wie heißt er —?** hvad er det dog, han hedder.

Nuſeln, v. i. 1. m. h. nøle, være tvivlraadig.

Nuß, f. **-üſſe**. (Dim. **Nüßchen**, **Nüßlein**, n.) Nød, Haſſelnød, c.; **in die Nüſſe gehen**, gaa ud at plukke Nødder, fig. gaa tabt; **um Nüſſe ſpielen**, ſpille om en Bagatel; **nicht eine — wert**, ikke en Dyt værd; **eine harte —**, en haard Nød; **wir haben noch eine — mit einander zu knacken**, vi have endnu en Høne at plukke med hinanden; Slag, n., Luſing, c.; rund Forhøjning, c.; Fure, c., Skaar, n. | **Nuß-allee**, f. Nøddeallé, c.; **-baum**, m. Dørhængſel, hvis to Dele ere ſammenknyttede med en hul Færnkugle; **-baum**, m. Valnøddetræ, n.; **-baumen**, Nøddetræs-, af Nøddetræ; **-beißer**, m. ſe **-heber**; Nøddeknækker, c.; **-braun**, **-farben**, **-farbig**, nøddebrun; **-heber**, m. alm. Nøddekrige, c. (Nucifraga Caryocactes); **-hänge**, f. ſe **-baum**; **-holz**, n. Nøddetræ, n.; **-hülſe**, f. Nøddehaſe, c.; **-kern**, m. Nøddekjærne, c.; **-knacker**, m. Nøddeknækker, c.; **-krähe**, f. ſe **-heber**; **-öl**, n. Nøddeolie, c.; **-ſchale**, f. Nøddeſkal, c.; **-ſtaude**, f., **-ſtrauch**, m. Nøddebuſk, Haſſelbuſk, c.; **-wald**, m. Nøddeſkov, c.

Nüſter, f. **-n**. Næſebor, Næſehul, n.

Nut(h)e) f. **-n**. Not, Rende, c.

Nuthen, v. t. 1. forſyne med Furer, Note, Render. | **Nut(h)-hobel**, m. Nothøvl, c.

Nutſch, m. **-es -e**. Sut, c.

Nutſchen, **nutſcheln**, v. t. 1. og i. m. h. ſuge, patte. | **Nutſch-beutel**, m. Sut, c.

Nutz, **nütze**, adj. nyttig, brugbar; **zu etw. —ſein**, være brugbar til noget.

Nutz, m. **-es** (**-ütze**). Nytte, Fordel, Gavn, Baade, Binding, c.; **ſich etw. zu -e machen**, benytte ſig af noget. | **Nutz-anwendung**, f. Anvendelſe til Nytte; **die — — einer Fabel**, Moralen i en Fabel; **-baum**, m. Gavntræ, n.; **-eiche**, f. Eg, ſom er brugelig til Gavntømmer; **-garten**, m. Køkkenhave, Frugthave, c.; **-gewächs**, n. ſe **-pflanze**; **-holz**, n. Gavntræ, Gavntømmer, n.; **-pflanze**, f. Gavnplante, c.; **-los**, unyttig; **-loſigkeit**, f. Unyttigheb, c.; **-nießung**, f. ſe **Nießbrauch**.

Nutzbar, adj. nyttig, fordelagtig, brugelig. — **Nutzbarkeit**, f. Nyttigheb, Brugelighed, Fordelagtigheb, c.

Nutzen, **nützen**, v. i. 1. m. h. nytte, gavne, baade; **es nützt mir nichts**, det gavner, nytter mig intet; v. t. nytte, benytte, bruge, anvende; **jeden Vorteil —**, benytte enhver Fordel.

Nutzen, m. **-s** ub. pl. Nytte, Baade, Gavn, Fordel; — **von etw. haben**, **ziehen**, have, drage Nytte, Fordel af noget.

Nutzhaft, adj. nyttig, gavnlig.

Nützlich, adj. nyttig, gavnlig, fordelagtig.

Nützlichkeit, f. ub. pl. Nyttigheb, Gavnlighed, c. | **Nützlichkeits-prinzip**, n. Nyttighebsprincip, n.

Nutzung, († **Nützung**), f. **-en**. Benyttelſe, Brug, c.; Indtægt, Fordel, Binding, c. | **Nutzungs-anſchlag**, m. Vurdering af Indtægten af en Jordejendom, c.; **-recht**, n. Benyttelſesret, c.

Nymphe, f. **-n**. Nymfe, c.; Libel, c., Puppe, c.; Tøjte, Tos, c. | **Nymphen-ſchar**, f. Nymfeſtare, c.; **-tanz**, m. Nymfedans, c.

O.

O! interj. o! aa! ak!

Oase, f. **-n**. Oase, c.

Ob, præp. a) med Dat. over: — **der Thüre, der Staat hält — den Gesetzen**; ved: **das Land — der Ems**; for: — **dem Glauben kämpfen**. b) med Gen. over: **Ihr seid verwundert — des seltsamen Geräts**; adv. oven, oven for; conj. om: **ich fragte, — er käme**, jeg spurgte, om han kom.

Obacht, f. ub. pl. Agt, Varetægt, Agtpaagivenhed, c.; Opsyn, Tilsyn, n.; — **auf etw. geben**, give Agt paa noget.

Obachten, v. t. l. agte paa.

Obbemeldet, obberührt, obbesagt, adj. oven for meldt, berørt, sagt.

Obdach, n. **-es -ächer** Tag, Tag over Hovedet, n.; Husly, Herberg, n. | **Obdach-los**, husvild; **-losigkeit**, f. Husvildhed, c.

Obduktion, f. **-en**. Obduktion, c.

Obduzi(c)ren, v. t. l. obducere.

Obelisk, m. **-en -en (-es -e)**. Obelisk, c.

Oben, adv. oven, oven til, oven for, oppe; **von — herab, von — her**, oven fra; **weiter** —, oven for, højere oppe; **nach** —, oven paa, opad; **Einen von — herab behandeln**, behandle en overlegent. | **Oben-ab**, for oven; **-an**, oven paa, øverst, i første Række, paa første Plads; **-auf**, oven paa; **-aus**, til Vejrs; — — **wollen**, ville til Vejrs; **-drein, -ein**, oven i Kjøbet, desuden; **-hin**, overfladisk, ikke grundig, fjodesløs; **-hinaus**, se **-aus**; **-last**, f. Dækslast, c.; **-werk**, n. den over Vandet liggende Del af et Skib.

Ober, præp. med Dat. † over, oven for.

Ober, adj. øvre, øverst; **das -e Stockwerk**, den øverste (af to) Etager; **zu -st auf dem Berge**, øverst oppe paa Bjærget; **die -e Stadt**, den højere liggende By; **die -ste Gewalt**, den højeste Magt; **die -en Stände**, de højere Stænder; **der O-e**, Overmand, Foresat, Øvrighed, c.; **mein -er**, min Foresatte. | **Ober-acht**, f. den af Kejseren udtalte Akt, c.; **-admiral**, m. Overadmiral, c.; **-ältester**, adj. Ældermand, c.; **-amt**, n. Overembede, n.; **-amtmann**, m. Overamtmand, Stiftsamtmand, c.; **-appellationsgericht**, n. Overappellationsret, Højesteret, c.; **-arm**, m. Overarm, c.; **-arzt**, m. Overlæge, c.; **-aufseher**, m. Overopsynsmand, c.; **-aufsicht**, f. Overopsyn, n.; **-balken**, m. øverste Bjælke, c.; **-bau**, m. Bygning over Jorden, c.; **-bauaufseher**, m. Overbygningsinspektør, c.; **-beamter**, adj. højere Embedsmand, c.; **-befehl**, m. Overbefaling, c.; **-befehlshaber**, m. Overbefalingsmand, c.; **-behörde**, f. Overøvrighed, c.; **-bereiter**, m. Overberider, c.; **-bergamt**, n. se **Bergamt**; **-berghauptmann**, m. Overbjærgværksbestyrer, c.; **-bett**, n. Overdyne, c.; **-beutel**, f. øverste Halvdel af en Trøbikube; **-boden**, m. øverste Loft, n.; **-bogen**, m. øverste Bue, c.; **-botmäßigkeit**, f. Overherredømme, n.; **-bürgermeister**, m. Overborgermester, c.; **-deck**, n. øverste Dæk, n.; **-decke**, f. Overdyne, c.; **-deutsch**, sydtysk; **-eigentum**, n. Overejendom, c. (Suverænitet); **-eigentümer**, m. Overejer, Lensherre, c.; **-einnehmer**, m. øverste Oppebørselsbetjent, c.; **-faul**, fuldstændig raadden; **-feldherr**, m. Overgeneral, c.; **-fläche**, f. Overflade, c.; **-flächlich**, paa Overfladen; overfladisk; **-flächlichkeit**, f. Overfladiskhed, c.; **-förster**, m. Overforster, c.; **-fuß**, m. den øverste Del af Foden; Vrist, c.; **-gärung**, f. Gjæring, hvor Bærmen samler sig paa Overfladen; **-gemach**, n. Værelse i øverste Etage, n.; **-gericht**, n. Overret, c.; **-geschoß**, n. øverste Etage; **-gesell**, m. Oldgesell, c.; **-gewalt**, f. højeste, øverste Magt; **-gewand**, n. Overklædning, c.; **-gewehr**, n. Overbaaden, n.; **-halb**, adv. og præp. med Gen. oven for: — — **der Stadt**, oven for Byen; **-gutachten**, n. Oversijon, n.; **-hand**, f. Bagen af Haanden; Haanbleb, n.; fig. den fornemste Plads; Overhaand, Magt, Sejr, c.; **die — — haben**, have Magten, være overlegen; **die — — gewinnen**, vinde Sejr, faa Overhaand; **-haupt**, n. Overhoved, n.; **-haus**, n. den øverste Del af et Hus; (i England) Overhuset; **-haut**, f. Overhud, c. (Epidermis); **-hemd**, n. Overskjorte, Mandstjetskjorte, c.; **-herr**, m. Overherre, Landsherre, c.; **-herrlich**, Overherrens-, landsherlig; **-herrschaft**, f. Overherredømme, n.; Overhaand, c.; **-hirt**, m. Overhyrde, c.; **-hof**, m. øverste Gaard, Borggaarden; Overhofret, c.; **-hofmarschall**, m. Overhofmarskal, c.; **-hofmeister**, m. Overhofmester, c.; **-hofprediger**, m. Overhofpræst, c.; **-holz**, n. Træernes tykke Grene; (i Skovb.) Overstov, c.; **-irdisch**, oven for Jorden; **-hüttenamt**, n. Direktion for Smeltehytterne, c.; **-jäger**, m. Overjæger, c.; **-kämmerer**, m., **-kammerherr**, m Overkammerherre, c.; **-kellner**, m. øverste Kjælbermester, c.; Overkellner, c.; **-kiefer**, m. Overkjæve, c.; **-klasse**, f. øverste Klasse, c.; **-kleid**, n. Overklædning, c.; **-knecht**, m. Avlskarl, c.; **-koch**, m. Overkok, c.; **-kohlrübe**, f. Kaalrabi, c.; **-kopf**, m. den øverste Del af Hovedet; **-körper**, m. Overkrop, c.; **-kreuzbramsegel**, n. Bovenbovenkryds-sejl, n.; **-kreuzbramraa**, f. Bovenbovenkryds-raa, c.; **-kreuzbramstange**, f. Bovenbovenkryds-stang, c.; **-küchenmeister**, m. Overkokkenmester, c.; **-land**, n.

Oplaud, Højland, n.; **-länder**, m. Højlænder, Oplænder, c.; **-länderin**, f. Højlænderinde, Oplænderinde, c.; **-ländisch**, højlandsk; **-last**, f. den over Vandet værende Del af Labningen; **-lauf**, m. Overdæk, n.; en Flodś øvre Løb, n.; **-leder**, n. Overlæder, n.; **-lefze**, f. se **-lippe**; **-lehnsherr**, m. Overlensherre, c.; **-lehrer**, m. Overlærer, c.; **-leib**, m. Overkrop, c.; **-leutenant**, m. Premierløjtenant, c.; **-licht**, n. Lys fra oven, n.; **-lippe**, f. Overlæbe, c.; **-loff**, m. se **-lauf**; **-luft**, f. den højere liggende Luft; **-macht**, f. se **Übermacht**; **-meister**, m. den øverste Mester, c.; **-offizier**, m. overordnet Officer, c.; **-pfarrer**, m. Sognepræst, c.; **-polizei**, f. Overpoliti, n.; **-postmeisteramt**, n. Generalpostdirektion, c.; **-präsident**, m. Overpræsident, c.; **-prediger**, m. Sognepræst, c.; **-priester**, m. Overpræst, Ypperstepræst, c.; **-priesterlich**, ypperstepræstelig; **-richter**, m. Overdommer, c.; **-richterlich**, Overdommer-, hørende til en Overdommer; **-rinde**, f. Overskorpe, c.; **-rock**, m. Overkjole, Frakke, c.; **-satz**, m. Oversættelse, c. (propositio major); **-schale**, f. Overkop, c.; yderste Skal; **-schenkel**, m. Overstjæl, c.; **-schenkel**, m. Laar, n.; **-schlächtig**, Overfalds- (ved Vandmøller); **-schule**, f. Højskole, c., Gymnasium, n.; **-schwelle**, f. øverste Tærskfykke i en Dørel. Vindueskarm, n.; **-segel**, n. Mærsejl, n.; **-seite**, f. øverste Side, c.; **-sitz**, m. Forsæde, Højsæde, n.; **-stadt**, f. øverste Del af Byen, c.; **-stallen**, m. Amtmand, c.; **-stallmeister**, m. Overstaldmester, c.; **-steiger**, m. Opsynsmand i et Bjærgværk, c.; **-stelle**, f. Højsæde, n.; det øverste Sted; **-steuermann**, m. Overstyrmand, c.; **-stimme**, f. den højeste Sangstemme, Diskant, Sopran, c.; **-strich**, m. Apostrof, c.; **-stube**, f. øverste Stue, c.; **-tasse**, f. Overkop, c.; **-t(h)eil**, n. Overdel, c., den øverste Del; **-trempel**, m. Drempel, c. (til Søs); **-verdeck**, n. se **-lauf**; **-vogt**, m. Overfoged, c.; **-vormund**, m. Overformynder, c.; **-vormundschaft**, f. Overformynderi, Overformynderstab, n.; **-wärts**, opad; **-welt**, f. Oververden, c.; **-wuchs**, m. se **-holz**; **-zahn**, m. Overtand, c., Tand oven i Munden; **-zeug**, n. Overtøj, n.; **-zolleinnehmer**, m. Overtoldtasserer, c.

Ober, m. **-s** (**-n**) pl. ſ. sg. (**-n**). et Kort imellem Konge og Knægt (i de tyske Kort).

Oberer, m. **-s** pl. ſ. sg. Foresat, Overmand, c.

Oberin, f. **-nen**. Priorinde, c.

Oberkeit, f. † se **Obrigkeit**.

Obers, n. († m.) × Flode, c.

Oberste, m. **-n -n** (**Oberst**, **-en**). Øverste, c.; Oberst, c. | **Oberst-leutenant**, m. Oberstløjtenant, c.; **-wachtmeister**, m. Major, c.

Oberwähnt, adj. ovennevnt, oven ommeldt.

Obgedacht, **obgemeldet**, **obgenannt**, adj. oven omtalt, ovennevnt, ovennævnt.

Obgleich, conj. om end, endstjønt, om endstjønt, ihvorvel; **obgleich er arm ist**, **ob er gleich arm ist**, endstjønt han er fattig.

Obhaben, v. t. 1. have paa Hænderne.

Obhand, f. se **Oberhand**.

Obhanden, adj. × forhaanden, foreſtaaende.

Obherrschen, v. i. 1. m. h. være fremherstående.

Obhut, f. ub. pl. Beskyttelse, Varetægt, c., Opsyn, Tilsyn, n.

Obig, adj. ovenstaaende.

Objekt, n. **-es -e**. Objekt, n.; Gjenstand, c.

Objektiv, adj. objektiv. — **Objektivität**, f. Objektivitet, c.

Oblaſt, f. **-en**. Byrde, Forpligtelse, c.

Oblate, f. **-n**. Oblat, c. | **Oblaten-bäcker**, m. Oblatbager, c.; **-eisen**, n., **-form**, f. Oblatjærn, n.; **-siegel**, n. Oblattrykker, c.

Obliegen, v. i. 2. m. ſ. † være oven paa, ligge for oven; have Overhaand, sejre; m. h. lægge sig efter, bestikte sig paa; **ich liege dem Studium ob**, jeg lægger mig efter dette Studium; **die Pflichten, die uns** —, de Pligter, som paaligge, paahvile os.

Obliegenheit, f. **-en**. Pligt, Forpligtelse, Skyldighed, c.

Obligation, f. **-en**. Obligation, c.

Obligatorisch, adj. obligatorisk, forbindende, forpligtende.

Obmacht, f. **-en**. Overherredømme, n.

Obmann, m. **-es -änner**. Overmand; Voldgiftsmand, c.; Opsynsmand, Foresat; Sejrherre, c.; Formand, Præsident, c.

Obrigkeit, f. **-en**. Øvrighed, c.

Obrigkeitlich, adj. Øvrigheds-, for, tilhørende, tilkommende Øvrigheden.

Obrist, m. se **Oberst**.

Obschon, conj se **obgleich**.

Obschweben, v. i. 1. m. h. † svæve over; være nær, være tilstede, foreſtaa.

Observanz, f. **-en**. Observans, Skik, Sædvane, c.

Observation, f. **-en**. Observation, Jagttagelse, c.

Observatorium, n. **-s -rien**. Observatorium, n.

Observi(e)ren, v. t. 1. observere, iagttage.

Obsicht, f. ub. pl. † Opsyn, n.

Obsieg, m. **-es -e**. Sejr, c.

Obsiegen, v. i. 1. m. h. sejre.

Obsieger, m. **-s** pl. ſ. sg. Sejrherre, c.

Obsturant, m. **-en -en**. Obsturant, c.

Obsturantismus, m. ub. pl. Obsturantisme, c.

Obsorge, f. ub. pl. Forsorg, Omsorg, c.; Opsyn, n.

Obsorgen, v. i. 1 m. h. være Omsorg, have Opsyn med.

Obst, n. **-es** ub. pl. Frugt, Træfrugt, c. | **Obst-art**, f. Frugtsort, c.; **-bau**, m. Frugtavl, c.; **-baum**, m. Frugttræ, n.; **-blüte**, f. Frugt-

blomſt, c.; **-brecher**, m. Frugtplukker, c.; **-barre**, f. Tørreovn til Frugt, c.; **-ernte**, f. Frugthøſt, c.; **-eſſig**, m. Frugteddike, c.; **-frau**, f. Frugtkone, c.; **-garten**, m. Frugthave, Abildgaard, c.; **-hamen**, m. Frugtkluſter med Net paa, c.; **-händler**, m. Frugthandler, c.; **-händlerin**, f. Frugthandlerſke, Æblekone, c.; **-jahr**, n. Frugtaar, n.; **-kammer**, f. Frugtkammer, n.; **-keller**, m. Frugtkjælder, c.; **-kelter**, f. Frugtpreſſe, c.; **-kern**, m. Frugtkjærne, c.; **-korb**, m. Frugtkurv, c.; **-krämer**, m. Frugthandler, c.; **-leſe**, f. Frugthøſt, c.; **-laden**, m. Frugtbutik, c.; **-markt**, m. Frugttorv, n.; **-meſſer**, n. Frugtkniv, c.; **-moſt**, m. Moſt af Frugt; **-wein**, m. Frugtvin, c.; **-zelt**, f. Frugttid, c.; **-zucht**, f. Frugtavl, c.

Obſtand, m. **-es** ub. pl. Modſtand, c.; **Eim. — halten**, holde Stand imod en.

Obſtatt, f. ſe **Obſtand**.

Obſten, v. i. 1. m. h. høſte Frugt, indſamle Frugt.

Obſtehen, v. i. 2. m. h. ſtaa imod.

Obſter, m. **-s** pl. ſ. sg. Opſynsmand i en Frugthave; Frugthandler, c.

Obſtinat, adj. obſtinat, halsſtarrig, egensindig, gjenſtridig.

Obſtler, m. ſe **Obſter**.

Obſtruktion, f. **-en**. Obſtruktion, Spærring, Forſtoppelſe, c.

Obwalten, v. i. 1. m. h. være forhaanden, tilſtede, nærværende, være fremherſtende; **unter den -den Umſtänden**, under de forhaandenværende Omſtændigheder.

Obwohl, obzwar, conj. ſe **obgleich**.

Occident, m. **-es** ub. pl. Occident, c., Veſten.

Occidentaliſch, adj. veſtlig.

Ocean, m. ſe **Ozean**.

Ocher, m. ſe **Ocker**.

Ochs, m. **-en -en**. (Dim. **Öchschen, Öchslein**, n.) Tyr, Oxe, Stud, c.; **da ſtehen die -en am Berge**, nu kniber det. | **Ochſen-auge**, n. Oxeøje, n.; rundt Vindue, n.; Spejlæg, n; Gærbeſimutte, c.; Agergaasefeurt, c. (Anthemis arvensis); Farvegaasefeurt, c. (Anthemis tinctoria); **-bauer**, m. Bonde, ſom plejer meb Stude, c.; **-braten**, m. Oxeſteg, c.; **-brech**, n., **-bruch**, m. almindelig Krageklo, c. (Ononis spinosa); **-fieber**, n. Modfeber, c.; **-fleiſch**, n. Oxekjød, n.; **-froſch**, m. Slags Frø, c. (Rana boans); **-fuhrwerk**, n. Studevogn, c.; **-galle**, f. Oxegalle, c., gront konver Glas i en Lygte; **-handel**, m. Studehandel, c.; **-händler**, m. Studehandler, Studeprancer, c.; **-haut**, f. Oxehud, c.; **-hirt**, m. Regter, c.; **-huf**, m. Oxeklov, c.; **-junge**, m. Studedreng, c.; **-kalb**, n. Tyrekalv, c.; **-klaue**, f. Oxeklov, c.; **-knecht**, m. Karl, ſom plejer meb Stude; Regter, c.; **-kopf**, m. Oxehoved; fig. Tosſehoved, n.; Slagterherberg, n.; (i Berlin) Arbejdshuſet; **-leder**, f. Oxelæder, c.; **-leder**, n. Oxelæder, n.; fig. **ein — — haben**, have tyk Hud, være ufølſom; **-markt**, m. Oxemarked, Kvægmarked, Studemarked; Oxetorv, Studetorv, n.; **-mäßig**, ſtudeagtig, grov, plump; **-poſt**, f. fig. langſom Befordring, c.; **-ſchwanz**, m. Oxehale, c.; **-ſehne**, f. Tyremie, c.; **-ſtall**, m. Oxeſtald, c.; **-treiber**, m. Studedriver, c.; **-ziemer**, m. ſe **-ſehne**; **-zucht**, f. Studeavl, c.; **-züchter**, m. Studeſeder, c.; **-zunge**, f. Oxetunge, c.; Oxetunge, c. (Anchusa).

Ochſen, v. i. 1. m. h. ſlide, arbejde ſtrængt; være tyregal.

Ochſenhaft, adj. ſe **ochſig**.

Ochſig, adj. ſtudeagtig, plump, grov.

Ochsler, Öchsler, Ochsner, m. **-s** pl. ſ. sg. Bonde, der arbejder meb Stude, c.

Ocker, m. **-s** pl. ſ. sg. Okker, c. (Mineral). | **Ocker-farbe**, f. Okkerfarve, c.; **-gelb**, okkergul.

Odaliske, f. **-n**. Odaliske, Frille, c.

Ode, f. **-n**. Ode, c. | **Oden-dichter**, m. Odedigter, c.

Öde, adj. øde, ubeboet, ubyrket, tom.

Öde, f. **-n**. Tomhed, c.; Ørk, Ørken, c.

Odem, Oden, m. **-s** ub. pl. Aande, *Puſt, c.

Öden, v. i. 1. m. h. † ligge øde; v. t. lægge øde.

Oder, conj. eller; **entweder alles — nichts**, enten alt eller intet.

Oder, f. ub. pl. Oderen (Flod).

Ödung, f. ſe **Öde**.

Ofen, m. **-s Öfen** (Dim. **Öfchen, Of(e)lein**, n.) Ovn, Kakkelovn, c.; **den Hund vom — zu locken wiſſen**, forſtaa at naa ſin Hensigt. | **Ofen-auge**, n. Hul paa Smelteovne, hvor igjennem Metallet flyder ub, n.; **-bank**, f. Bænk i Kakkelovnskrogen, Ovnbænk, c.; **-blaſe**, f. i Stueovnen indſat Kjedel; **-blech**, n. Ovnblik, n., Ovnſpjæld, n.; **-brand**, m. Ovnſæt, n., Ovnfuld, c.; **-bruder**, m. ſe **-hocker**; **-fuß**, m. Kakkelovnsfod, c.; **-gabel**, f. Ovngaffel, Ovnrage, c.; **-gitter**, n. Kakkelovnsgitter, n.; **-haken**, m. ſe **-krücke**; **-heizer**, m. Fyrbøder, c.; **-hocker**, m. en, ſom beſtandig ſidder ved Kakkelovnen, Kryſter, c.; **-kachel**, f. Kakkelovnsflise, c.; **-keſſel**, m. ſe **-blaſe**; **-klappe**, f. Kakkelovnsſpjæld, n.; **-krücke**, f. Ildrage, Ovnrage, c.; **-lack**, m. Ovnlak, n.; **-loch**, n. Ovnhul, Ovngab, n.; **-meiſter**, m. Ovnmeſter, c. (ved Smeltehytter); **-platte**, f. Kakkelovnsplade, c.; **-röhre**, f. Kakkelovnsrør, n.; **-roſt**, m. Kakkelovnsriſt, c.; **-ruß**, m. Ovnſod, c.; **-ſchaufel, -ſchippe**, f. Ovnſtuffe, c.; **-ſchirm**, m. Kakkelovnsſtjærm, c.; **-ſchwärze**, f. Ovnſværte, c.; **-ſitzer**, m. ſe **-hocker**; **-ſtange**, f. Ovnſtang, c.; **-thür**, f. Ovnbør, Kakkelovnsbør, c.; **-wärme**, f. Kakkelovnsvarme, c.; **-winkel**, m. Kakkelovnskrog, c.; **-zins**, m. Ovnpenge, Vagerpenge, pl.

Offen, adj. aaben; **eine -e Thür**, en aaben

Dør; **eine Zeile — lassen**, lade en Linje staa aaben; **eine -e Stelle**, en vakant, ubesat, ledig Plads; **eine -e Stadt**, en aaben By; **ein -es Ohr**, et aabent, modtageligt Øre; **ein -er Kopf**, et lyst Hoved; **ein -er Brief**, et aabent Brev; **auf -em Felde**, paa aaben Mark; **ein -er Hafen**, en aaben, ubeskyttet Havn, Frihavn, c.; **-e Rechnung**, løbende Regning; **in -er See**, i rum Sø; **ein -er Wagen**, en aaben Vogn; **es liegt — zu Tage**, det er aldeles aabenlyst; **etw. — äußern**, ytre noget aabent, ligefrem; **ein -es Geständnis**, en aaben Tilstaaelse; **ein -es Gesicht**, et aabent, frejdigt Ansigt. | **Offen-blütig**, phanerogam; **-herzig**, aabenhjærtig, oprigtig, ligefrem; **-herzigkeit**, f. Aabenhjærtighed, Oprigtighed, c.; **-kundig**, almindelig bekjendt; **-stehend**, aabenstaaende; **-stück**, n. aaben Spadseregang, c.

Offenbar, adj. aabenbar, almindelig bekjendt, vitterlig; **-er Feind**, en erklæret Fiende. — **Offenbarheit**, f. Bekjendtskab, n.

Offenbaren, v. t. 1. aabenbare; **Eim. etw. —**, aabenbare noget for en; **es wird sich bald —**, det vil snart vise sig; **sich Eim. —, Eim. sein Herz —**, aabne sit Hjærte for en.

Offenbarer, m. -s pl. ſ. sg. Aabenbarer, c.

Offenbarlich, adj. ‡ bekjendt, offentlig.

Offenbarung, f. -en. Aabenbarelse, c.; Aabenbaring, c. | **Offenbarungs-glaube**, m. Aabenbaringstro, c.

Offenheit, f. ub. pl. Aabenhed, Oprigtighed, Ærlighed, c.

Offensiv, adj. offensiv.

Offensive, f. ub. pl. Offensive, c., Angreb, n.

Öffentlich, adj. offentlig. — **Öffentlichkeit**, f. Offentlighed, c.

Offer(e)ren, v. t. 1. tilbyde.

Offerte, f. -n. Tilbud, n.

Offizial, m. -es -e. Dommer i en gejstlig Ret.

Offiziant, m. -en -en. Officiant, c., Underbetjent, c.

Offiziell, adj. officiel.

Offizier, m. -s -e. Officer, c.; (til Sos) **erster —**, Næstkommanderende, c. | **Offiziers-bursche**, m. Officersoppasser, c.; **-examen**, n. Officersexamen, c.; **-säbel**, m. Officerssabel, c.

Offizin, f. -en. Officin, Værksted, n.

Offiziös, adj. officiøs, halvofficiel.

Öffnen, v. t. 1. aabne, oplukke, oplade, gjøre Hul paa; **Eim. sein Herz —**, aabne sit Hjærte for en; **Eim. die Augen —**, aabne Øjnene paa en. — **Öffnung**, f. Aabning, c., Hul, n.

Oft, adv. ofte, tit, mange Gange; hyppig. | **Oft-malig**, hyppig, ofte gjentagen; **-mals**, ofte, tit, mange Gange.

Öfter, adj. oftere, som sker flere Gange, jævnlig, idelig.

Öfters, adv. oftere, hyppig.

Oheim, m. -es -e. Farbroder, Morbroder, Onkel, c.

Oheime, f. -n. † Faster, Moster, c.

Ohm, m. se **Oheim**.

Ohm, f. (n. m.) se **Ahm**.

Ohmen, v. t. 1. maale Fade, justere.

Ohmer, m. -s pl. ſ. sg. Justermester, c.

Ohne, 1) præp. med Acc. uden: — **dich**; — **deine Hülfe**; foruden: **wir waren zehn Personen — die Kinder**; **es wäre — dies**, — **hin (— dem) geschehen**, desuden, uden det, alligevel; — **Zweifel**, uden Tvivl. 2) adv. uden: — **es zu wissen**; **es ist nicht —**, det er ikke ugrundet, ikke at nægte, det er der noget i. 3) conj. ‡ foruden. | **Ohne-dem**, -**dies**, desuden; **-gleichen**, uden Lige; **-hin**, desuden; **-hose**, m. Sanskulot, c.; **-sorge**, f. Sanssouci. — **Ohn-fehlbar**, ufejlbar; **-längst**, se **-unlängst**; **-macht**, f. (pl. **-en.**) Afmægtighed, Vanmagt, Svaghed, c.; Afmagt, Besvimelse, c.; **-mächtig**, afmægtig, svag, kraftløs; besvimet.

Oho! interj. oho!

Ohr, n. **-es -en.** (Dim. **Öhrchen, Öhrlein**, n.) Øre, n.; fig. **ein feines — haben**, have et fint Øre; **ein — für etw. haben**, have et skarpt Øre for noget; **für etw. kein — haben**, ikke have Øre for noget; **die -en klingen, läuten, singen mir**, det ringer for mine Øren; **Eim. die -en voll schwatzen**, tude en Ørene fulde; **Eim. etw. ins — zischen**, tude en noget i Ørene; **dem Teufel ein — abschwatzen**, snakke Fanden et Øre af; **er hat sein —**, han har hans Fortrolighed; **die -en steif halten**, holde Ørene stive; **die -en hängen lassen**, hænge med Hovedet; **-en spitzen**, spidse Øren; **ganz — sein**, være lutter Øre; **es ist ihm zu -en gekommen**, det er kommet ham for Øret; **Eim. etw. zu -en bringen**, give en Underretning om noget; **sich etw. hinter die -n schreiben**, skrive noget bag Øret; **es faustdick hinter den -n haben**, have en Skjælm bag Øret; **Eim. Flausen, einen Floh ins — setzen**, sætte en Fluer i Hovedet; **einen übers — hauen**, tage en ved Næsen; **Eim. das Fell über die -en ziehen**, trække en Skindet op over begge Øren; **bis über die -en verliebt**, forelsket op over begge Øren; **es ist mir zu -en gekommen**, det er kommet mig for Øre; **zu einem -e hinein, zum andern heraus**, ind ad det ene og ud af det andet Øre; Gjælle, c.; Ørelap, c.; Skeblad, n.; Øre, Greb, n., Hank, c.; — **in einem Buche**, et Læg i en Bog. | **Ohr-bammel**, f. se **-gehenk**; **-band**, n. Dupsto, c.; **-bock**, m. Knop foran Øreaabningen, c.; **-bommel**, f. se **-gehenk**; **-brüse**, f. Ørekjertel, c.; **-eule**, f. Hornugle, c.; **-feige**, f. Ørefigen, n., Lusing, c.; **-feigen**, v. t. give Ørefigen; **-finger**, m. den lille Finger; **-flügel**, m. det ydre Øre; **Ørebrusk**, c.; **-gehänge, -gehenk**, n. Ørelok, c.; **-höhle**, f. Ørehule, c.; **-kauz**, m.

se **-eule**; **-kissen**, n. Ørepude, c.; **-knochen**, m. Øreknogle, c.; **-läppchen**, n. Øreflip, c.; **-loch**, n. Øres Aabning, c., Øregang, c.; **-muschel**, f. det ydre Øre; Ørebrusk, c.; **-ring**, m. Ørering, c.; **-wurm**, m. Ørentvist, c. (Forficula); Bynd paa Hundens Øre; **-zipfel**, m. Øreflip, c. — **Ohren-arzt**, m. Ørelæge, c.; **-beichte**, f. hemmeligt Skriftemaal, n.; **-bläser**, m. Øretuder, Bagvasker, c.; **-bläserei**, f. Øretuderi, n., Bagvaskelse, c.; **-brausen**, n. Brusen, Susen for Øret; **-diener**, m. Smigrer, c.; **-dienst**, m. Smiger, c.; **-drüse**, f. Ørekjertel, c.; **-entzündung**, f. Ørebetændelse, c.; **-fluß**, m. Øreflaab, n.; **-grübel**, **-höhler**, m. se **Ohrwurm**; **-kitzel**, m. Ørelidren, c.; **-klemmen**, n. Ørepine, c.; **-klingen**, n. se **-brausen**; **-knorpel**, m. Ørebrusk, c.; **-räumer**, m. Ørefte, c.; **-sausen**, n. se **-brausen**; **-schmalz**, n. Ørevoz, Ørefedt, n.; **-schmaus**, m. Rydelse for Øret, c.; **-schmerz**, m. Ørepine, c.; **-spritze**, f. Øresprøjte, c.; **-zeuge**, m. Øredidne, n.; **-zwang**, m. Ørepine, c.

Ohr, n. **-es -e**. Naaleøje, Øreøje; Greb paa en Sag, n.; Ring paa en Nøgle, c.; Ring, c.; Malle, *Malje, c.; Hank, c., Greb, Haandtag, Øre, n.

Ohren, ohren, v. t. 1. forsyne med Øje, med Øre.

Ohrling, m. se **Ohrwurm**.

Öhse, f. se **Öse**.

Okkupi(e)ren, v. t. 1. okkupere, besætte.

Ökonom, m. **-en -en**. Økonom; Husholder, Landmand, c.

Ökonomie, f. **-n**. Økonomi, Sparsommelighed, c.; Landvæsen, n. | **Ökonomie-gebäude**, n. Avlsbygning, c.

Ökonomisch, adj. økonomist; **ökonomische Schule**, Landvæsensinstitut, n.

Oktav, n. **-s** ub pl. Oktav, c. | **Oktav-band**, m. Oktavbind, n.; **-format**, n. Oktavformat, n.; **-größe**, f. Oktavstørrelse, c.

Oktave, f. **-n**. Oktav, c. | **Oktav(en)-register**, n. Oktavregister, n.

Oktober, m. **-s** pl. ſ. sg. Oktober, c. | **Oktober-abend**, m. Oktoberaften, c.

Oktroi, m. (n.) **-s -s**. Oktroi, n.

Oktroi(e)ren, v. t. 1. oktroiere.

Okuli(e)ren, v. t. 1. okulere, pode.

Okulist, m. **-en -en**. Okulist, Øjenlæge, c.

Ökumenisch, adj. økumenist, almindelig.

Öl, n. **-es -e**. Olie, c.; **in — malen**, male i Olie; — **ins Feuer gießen**, hælde Olie i Ilden. | **Öl-baum**, m. Olietræ, Olieentræ, n.; **-baumen**, Olietræs-; **-beere**, f. Oliven, c.; **-behälter**, m. Oliebeholder, c.; **-berg**, m. Oliebjærg, n.; **-bild**, n. Oliemaleri, n.; **-blatt**, n. Olieblad, n.; **-druck**, m. Olietryk, n.; **-druckbild**, n. Olietrykbillede, n.; **-druſe**, f. Bærme, Bundfald af Olie; **-farbe**, f. Oliefarve, c.; **-faß**, n. Olietønde, c.; **-firnis**, m Oliefernis, c.; **-flasche**, f. Olieflaske, c.; **-fleck**, m. Olieplet, c.; **-frucht**, f. se **-beere**; **-garten**, m. Oliehave, c.; **-gemälde**, n. Oliemaleri, n.; **-geschmack**, m. Oliesmag, c.; **-götze**, m. Klods, Dumrian, c., Drag, n.; **-händler**, m. Oliehandler, c.; **-haut**, f. oliceret Pergament, n.; **-hefe**, f. se **-druſe**; **-kanne**, f. Oliekande, c.; **-kelter**, f. Olieperse, c.; **-kitt**, m. Kit, tilsodet med Olie, n.; **-krug**, m. Oliekrukke, c.; **-kuchen**, m. Oliekage, c.; **-lampe**, f. Olielampe, c.; **-maleref**, f. Oliemalen, c., Oliemaleri, n.; **-mühle**, f. Oliemølle, c.; **-müller**, m. Oliemøller, c.; **-palme**, f. Oliepalme, c.; **-papier**, n. Olieravir, n.; **-same**, m. Oliefrø, n.; **-schläger**, m. Oliemøller, c.; **-tonne**, f. Olietønde, c.; **-träber**, pl. udpresſede Olivenſtaller; **-wald**, m. Olivenskov, c.; **-zweig**, m. Oliegren, c.

Öle, f. **-n**. × Oliemølle, c.

Oldenburger, m. **-s** pl. ſ. sg. Oldenborger, c.

Oldenburgisch, adj. oldenborgſk.

Oleander, m. **-s** pl. ſ. sg. Nerie, Oleander, c. (Nerium oleander).

Oleaſter, m. **-s** pl. ſ. sg. vildt Oliventræ, n.

Ölen, v. t. 1. overſtryge med Olie, oliere, salve; × presse til Olie. — **Ölung**, f. Salvelse, c.; **die letzte —**, den sidste Olie.

Ölicht, ölig, adj. olieagtig, olieholdig.

Olive, f. **-n**. Oliven, c. | **Oliven-ernte**, f. Olivenhøst, c.; **-farbe**, f. Olivenfarve, c.; **-farben, -farbig**, olivenfarvet; **-grün**, olivengrøn; **-lese**, f. se **-ernte**; **-öl**, n. Olivenolie, c.; **-presse**, f. Olivenperse, c.; **-wald**, m. Olivenskov, c.

Olm, m. **-es** ub. pl. Raabdenstab, n.; raabdent Træ, n.

Olm, m. **-es -e**. Hulepadde, c. (Proteus).

Olmig, adj. raabben.

Olsenich, m. **-es -e**. Kjærseline, c. (Selinum silvestre).

Olymp, m. **-es** ub. pl. Olymp, c.

Olympiade, f. **-n**. Olympiade, c.

Olympisch, adj. olympisk.

Omen, n. **-s -mina**. Omen, Varsel, n.

Ominös, adj. varslende Ondt.

Omnibus, m. — —. Omnibus, c.

Onkel, m. se **Oheim**.

Onyx, m. **-es -e**. Onyx, c.

Opal, m. **-es -e**. Opal, c.

Oper, f. **-n**. Opera, c. | **Opern-dichter**, m. Operabigter, c.; **-glas**, n., **-gucker**, m. Theaterkikkert, c.; **-haus**, n. Operahus, n.; **-musik**, f. Operamusik, c.; **-sänger**, m. Operasanger, c.; **-sängerin**, f. Operasangerinde, c.; **-text**, m. Operatekst, c.

Operation, f **-en**. Operation, c. | **Operations-plan**, m. Operationsplan, c.

Operateur, m. **-s -e**. Operatør, c.

Operette, f. **-n**. Operette, c.
Operi(e)ren, v. t. 1. og i. m. h. operere.
Operist, m. **-en -en**. Operasanger, c.
Opfer, n. **-s** pl. ſ. sg. Offer, n. | **Opferaltar**, m. Offeralter, n.; **-becher**, m. Offerbæger, n.; **-beil**, n. Offerøxe, c.; **-brauch**, m. Offerſtik, c.; **-brot**, n. Offerbrød, n.; **-diener**, m. Offertjener, c.; **-dienſt**, m. Offertjeneſte, c.; **-feſt**, n. Offerfeſt, c.; **-flamme**, f. Offerflamme, c.; **-feuer**, n. Offerild, c.; **-fleiſch**, n. Offerkjød, n.; **-freudig**, offerberedt; **-freudigkeit**, f. Offerberedtheb, c.; **-gabe**, f. Offergave, c.; **-gefäß**, n. Offerkar, n.; **-geld**, n. Offerpenge; **-gerät(h)**, n. Offerredſkaber, pl.; **-haus**, n. Offerhus, n.; **-herd**, m. Alter, n.; **-kaſten**, m. Offerblok, c.; **-kelch**, m. Offerkalk, c.; **-kuchen**, m. Offerkage, c.; **-lamm**, n. Offerlam, n.; **-mahl**, n. Offermaaltid, n.; **-meſſer**, n. Offerkniv, c.; **-pfennig**, m. ſe **-geld**; **-prieſter**, m. Offerpræſt, c.; **-ſchale**, f. Offerſtaal, c.; **-ſchmaus**, m. Offergilde, n.; **-ſpende**, f. Offergave, c.; **-ſtahl**, m. Offerkniv, c.; **-ſtätte**, f. Offerſted, n.; **-ſtock**, m. Fattigblok, c.; **-t(h)ier**, n. Offerdyr, n.; **-tiſch**, m. Offerbord, n.; **-tod**, m. Offerdød, c.; **-trank**, m. Offerdrik, c.; **-vieh**, n. Offerdyr, n.; **-wein**, m. Offervin, c.
Opfern, v. t. 1. ofre. — **Opferung**, f. Ofring, c.
Ophit, m. **-es -e**. Ofit, Slangeſten, c.
Opiat, n. **-es -e**. Opiat, n.
Opium, n. **-s** ub. pl. Opium, n. | **Opiumhandel**, m. Opiumshandel, c.
Opodeldok, n. **-s** ub. pl. Opodeldok, n.
Opponent, m. **-en -en**. Opponent, c.
Oppoſi(e)ren, v. i. 1. m. h. opponere.
Oppoſition, f. **-en**. Oppoſition, Modſtand, c.; Modparti, n.
Oppoſitionell, adj. oppoſitionel.
Opti(e)ren, v. i. 1. m. h. optere, vælge.
Optik, f. ub. pl. Optik, c.
Optiker, m. **-s** pl. ſ. sg. Optiker, c.
Optimiſt, m. **-en -en**. Optimiſt, c.
Optimiſtiſch, adj. optimiſtiſk.
Optiſch, adj. optiſk.
Orakel, n. **-s** pl. ſ. sg. Orakel, n. | **Orakelmäßig**, orakelmæſſig; **-ſpruch**, m. Orakelſprog, n.
Orakelhaft, adj. orakelmæſſig.
Orange, f. **-n**. Orange, Pomerans, c.; Pomeranstræet; Orangefarbe, c. | **Orangen-farbe**, f. Orangefarve, c.; **-farben**, **-farbig**, orangefarvet; **-gelb**, orangegul.
Orangerie, f. **-n**. Orangeri, n.
Orangutang, m. **-es -e**. Orangutang, c.
Oratorium, n. **-s -rien**. Oratorium, n.
Orcheſter, n. **-s** pl. ſ. sg. Orkeſter, n. | **Orcheſter-begleitung**, f. Orkeſterakkompagnement, n.; **-probe**, f. Orkeſterprøve, c.
Orbale, n. **-s -lien**. Orbal, n., Gudsdom, c.
Orden, m. **-s** pl. ſ. sg. Orden, c.; **Ordenstegn**, n. | **Ordens-alter**, n. den til Optagelſe i en Orden fornødne Alder; **-band**, n. Ordensbaand, n.; **-bruder**, m. Ordensbroder, c.; **-gebrauch**, m. Ordensſtik, c.; **-geiſtlicher**, adj. Ordensgejſtlig, c.; **-gelübde**, n. Ordensløfte, n.; **-general**, m. Ordensgeneral, c.; **-haus**, n. Ordenshus, n.; **-kapitel**, n. Ordenskapitel, n.; **-kette**, f. Ordenskjæde, c.; **-kleid**, n. Ordensdragt, c.; **-kreuz**, n. Ordenskors, n.; **-mann**, m. Ordensmand, c.; **-meiſter**, m. Ordensmeſter, c.; **-perſon**, f. Ordensbroder, c.; **-pflicht**, f. Ordenspligt, c.; **-regel**, f. Ordensregel, c.; **-ritter**, m. Ordensridder, c.; **-ſatzung**, f. Ordenens Lov, c.; **-ſchweſter**, f. Ordensſøſter, c.; **-tracht**, f. Ordensdragt, c.; **-weſen**, n. Ordensvæſen, n.; **-zeichen**, n. Ordenstegn, n.; **-zucht**, f. Ordensſtugt, c.
Ordentlich, adj. ordentlig; regelmæſſig; ſædvanlig; formelig; punktlig. — **Ordentlichkeit**, f. Ordentlighed, c.
Order, f. **-n**. Ordre, Befaling, Beſtilling, c.
Ordinär, adj. ordinær, ſimpel.
Ordini(e)ren, v. t. 1. ordinere, befale; forordne; **einen Geiſtlichen** —, ordinere en Gejſtlig. — **Ordination**, f. Ordination, c.
Ordnen, v. t. 1. ordne; forordne, befale; indſætte, udnævne.
Ordner, m. **-s** pl. ſ. sg. Ordner, Indretter, c.
Ordnung, f. **-en**. Ordning, c.; Orden; Klaſſe, Afdeling, c.; Regel, Forſkrift, Anordning, c.; **in — bringen**, bringe i Orden; **die Sache iſt in —**, den Sag er i Orden; **zur — rufen**, kalde til Orden; **aus ſeiner — kommen**, komme ud af Vane, blive forſtyrret; **das finde ich ganz in der —**, det finder jeg ganſke i ſin Orden. | **Ordnungs gemäß**, overensſtemmende med Orden; **-liebe**, f. Kjærlighed til Orden, c.; **-los**, uordentlig, uden Orden; **-mäßig**, ſe **gemäß**; **-ruf**, m. Kalden til Orden; **-ſinn**, m. Ordensſans, c.; **-widrig**, ſtridende mod Orden, uordentlig; **-widrigkeit**, f. Uordentlighed, c.; **-zahl**, f. Ordenstal, n.
Ordonnanz, f. **-en**. Ordonnans, c. | **Ordonnanz offizier**, m. Ordonnansofficer, c.
Oreade, f. **-n**. Oreade, c. (Bjærgnymfe).
Orf, m. **-en -en**. (-e, f.) Fiſk af Karpeſlægten (Cyprinus orfus).
Örfling, m. ſe **Orf**.
Organ, n. **-es -e**. Organ, n.
Organiſation, f. **-en**. Organiſation, c.
Organiſi(e)ren, v. t. 1. organiſere.
Organiſch, adj. organiſk.
Organismus, m. pl. **-men**. Organisme, c.
Organiſt, m. **-en -en**. Organiſt, Orgelſpiller, c. | **Organiſten-ſtelle**, f. Organiſtembede, n.
Orgel, f. **-n**. Orgel, n.; **die — ſpielen**, ſpille paa Orgel. | **Orgel-balg**, m. Orgelbælg, c.; **-bank**, f. Orgelbænk, c.; **-bau**, m. Orgelbygning,

c.; **Orgelbyggerkunst**, c.; **-bauer**, m. Orgelbygger, c.; **-geſchütz**, n. Kugleſprøjte, c.; **-kaſten**, m. Orgelkaſſe, c.; fig. tyk Kælling, c.; **-klang**, m. Orgelklang, c.; **-pfeife**, f. Orgelpibe, c.; **Kinder wie — -n**, Børn i alle Størrelſer; **-regiſter**, n. Orgelregiſter, n.; **-ſpiel**, n. Orgelſpil, n.; **-ſpieler**, m. Orgelſpiller, c.; **-ſtimme**, f. Orgelſtemme, c.; **-ton**, m. Orgeltone, c.; **-treter**, m. Bælgetræder, c.; **-werk**, n. Orgelværk, n.; **-zug**, m. ſe **-regiſter**.

Orgelei, f. **-en**. Lirekaſſeſpil, n.

Orgeln, v. t. 1. m. h. ſpille paa Orgel, paa Lirekaſſe.

Orgie, f. **-n**. Orgie, c., Svirelag, n.

Orient, m. **-es** ub. pl. Orient, Øſt, c.

Orientale, m. **-n -n** Østerlænder, c.

Orientaliſch, adj. orientalſk, østerlandſk.

Orientaliſt, m. **-en -en**. Orientaliſt, c.

Orienti(e)ren, v. t. 1. orientere, vejlede; **ſich —**, orientere ſig, finde ſig til rette.

Orienti(e)rung, f. **-en**. Orientering, Vejledning, c. | **Orienti(e)rungs-vermögen**, n. Orienteringsevne, c.

Original, n. **-es -e**. Original, c. | **Originalausgabe**, f. Originaludgave, c.; **-gemälde**, n. originalt Maleri, n.

Original, adj. original. — **Originalität**, f. Originalitet, c.

Originell, adj. original, originel.

Orladen, pl. Orkaderne, pl. (Øer).

Orkan, m. **-es -e**. Orkan, c.

Orlog, m. **-s -e**. Orlog, Krig, c. | **Orlogsflotte**, f. Orlogsflaade, c.; **-mann**, m. Orlogsmand, c.; **-ſchiff**, n. Orlogsſkib, Krigsſkib, n.

Ornament, n. **-es -e**. Ornament, n., Pryddelſe, Udſmykning, c.

Ornat, m. (n.) **-es -e**. Ornat, n.

Ort, m. **-es -e (-en) Örter**. (Dim. **Örtchen, Örtlein**, n.) Sted, n.; Plads, c.; By, c.; ✝ Syds, Kant, c., Hjørne, Vinkel, c.; **ſich nach Zeit und — richten**, rette ſig efter Tid og Sted; **dazu iſt hier nicht der —**, dertil er her ikke Stedet; **das iſt hier ſehr am -e**, det er her paa rette Sted; **aller orten**, alle Vegne; **ein an ſeinen — geſtellt laſſen**, lade noget bero, lade noget være, ſom det vil; **ich meines -es**, jeg for min Perſon, hvad mig angaar; **jeder ſeines -es**, hvad hver iſær angaar; **ſeine Klage höheren -es anbringen**, klage paa højere Steder, hos Øvrigheden; **gehörigen -es**, paa paſſende Sted, hos vedkommende; × **über —**, paa tværs, tværs over, ſkævt. | **Ort-band**, n. Dupſlo, c.; **-brett**, n. Sidebræt, n.; **-feder**, f. Endefjer paa en Vinge, c.; **-fäuſtel**, m. Brækhammer, c.; **-haus**, n. Hjørnehus, n.; **-pfahl**, m. Grænſepæl i en Minegang, c.; **-ſcheit**, n. Hammel, Svingel, c.; **-ſchief**, ſkævvinklet; **-ſpule**, f. ſe **-feder**; **-ſtein**, m. Hjørneſten, Grænſeſten, c. — **Orts-angabe**, f. Stedsangivelſe, c.; **-anweſend**, tilſtedeværende, nærværende; **-behörde**, f. Stedets Øvrighed, c.; **-beſchaffenheit**, f. Stedets Beſkaffenhed, Lokalitet, c.; **-beſchreibung**, f. Stedsbeſkrivelſe, Topografi, c.; **-gedächtnis**, n. Stedſans, c.; **-geiſtlicher**, adj. Stedets Præſt, c.; **-geiſtlichkeit**, f. Stedets Geiſtlighed, c.; **-pfarrer, -prediger**, m. ſe **-geiſtlicher**; **-ſinn**, m. Stedſans, c.; **-veränderung**, f. Stedforandring, c.

Ort, m. (n.) **-es -e**. (**Örte**) Syl, Pren, c.

Ort, m. **-es -e** Kvart, c. | **Ort's)-groſchen**, m. kvart Groſchen, c.; **-gulden**, m. kvart Gylden, c.; **-thaler**, m. kvart Daler, Rigsort, c.

Örte, f. **-n**. Fortøring, c.

Örtern, v. t. 1. aſſabe Enden af Brædder og Brænde.

Orthodox, adj. orthodox.

Orthodoxie, f. ub. pl. Orthodoxi, c.

Orthographie, f. ub. pl. Orthografi, c.

Orthographiſch, adj. orthografiſk.

Örtlich, adj. lokal, Steds-, ſom har et Sted; paſſende for et Sted. — **Örtlichkeit**, f. Lokalitet, c.

Ortolan, m. **-es -e**. Ortolan, c. (Emberiza hortulana).

Ortſchaft, f. **-en**. Sted, n., Landsby, By, Flække, c.

Ortſchaftlich, adj. lokal.

Öſe, f. **-n**. Malle, *Malje, Øſte, c.; Greb, Haandtag, n.; Ring, c.

Öſel, m. **-s** pl. ſ. sg. Tyv i Lyſet, c.

Osmane, m. **-n -n**. Osmaner, c.

Osmaniſch, adj. osmanniſk.

Oſt, m. **-es -e**. Øſten; Øſtenvind, c. | **Oſteuropa**, n. Øſteuropa, n.; **-gegend**, f. østlig Egn, Østerlib, c.; **-grenze**, f. Østgrænſe, c.; **-indien**, n. Østindien, n.; **indiſch**, østindiſk; **-land**, n. østlig Land, n.; **-länder**, m. Orientaler, c.; **-ländiſch**, orientalſk; **-meer**, n. østligt Hav, n.; **-reich**, n. østligt Rige, n.; **-ſee**, f. Østerſøen; **-ſeite**, f. Østſide, c.; **-volk**, n. orientalſk Folk, n.; **-wärts**, mod Øſten; **-wind**, m. Østenvind, c.

Oſten, m. ſe **Oſt**.

Öſterlich, adj. Paaſke-; **-e Zeit**, Paaſketid, c.

Oſtern, f. (n. m.) pl. ſ. sg. Paaſke, c. | **Oſter-abend**, m. Paaskeaften, c.; **-blume**, f. Paaſkelilje, c.; **-dienstag**, m. tredje Paaſkedag, c.; **-ei**, n. Paaskeæg, n.; **-feier**, f. Paaſkefeſt, c.; **-feiertag**, m. Paaſkehelligdag, c.; **-feiertage**, pl. Paaſkeferie, c.; **-feſt**, n. Paaſkefeſt, c.; **-fladen**, m. Paaſkelage, c.; **-haſe**, m. fingeret Hare, ſom bringer Paaskeæg; **-lämmchen**, n. Mariehøne, c.; **-lerze**, f. filtbladet Kongelys, n. (Verbascum thapsus); **-kuchen**, m. Paaſke-

kage, c.; **-lamm**, n. Paaſtelam, n.; **-lied**, n. Paaſteſalme, c.; **-lilie**, f. Paaſteliljе, c.; **-luzei**, f. Hufurt, c. (Aristolochia); **-markt**, m., **-messe**, f. Paaſtemarked, n., Paaſtemeſſe, c.; **-monat**, m. Paaſtemaaned, c., April; **-montag**, m. anden Paaſtedag; **-nacht**, f. Paaſtenat, c.; **-predigt**, f. Paaſteprædken, c.; **-rechnung**, f. Paaſteregning. Paaſteſeſtens Udregning, c.; **-schelle**, f. hvid Anemone, c. (Anemone nemorosa); **-sonne**, f. Morgenſol, c.; **-sonntag**, m. første Paaſtedag, c.; **-tag**, m. Paaſtedag, c.; **-veilchen**, n. Stedmodersblomſt, c. (Viola tricolor); **-vollmond**, m. Foraarsfuldmaaned, c.; **-wind**, m. Østenvind, c.; **-woche**, f. Paaſteuge, c.; **-zeit**, f. Paaſtetid, c.

Österreich, n. **-s** ub. pl. Østerrig, n.

Österreicher, m. **-s** pl. ſ. sg. Østerriger, c.

Österreichisch, adj. østerrigſk.

Östlich, adj. østlig, øſt paa.

Otter, f. **-n**. Giftſlange, Slange, Hugorm, c. | **Otter(n)-biß**, m. Slangebid, n.; **-brut**, f. Øgleyngel, c.; **-gift**, n. Slangegift, c.; **-gezücht**, n. Øgleyngel, c.; **-zunge**, f. fig. giftig, ond Tunge, c.

Otter, m. **-s** pl. ſ. sg. Odder, *Oter, c. (Lutra). | **Otter-balg**, m. Odderſtind. n.; **-falle**, f. Odderfælde, c.; **-fang**, m. Odderfangſt, c.; **-fell**, n Odderſtind, n.; **-hund**, m. Hund til Odderfangſt, c.; **-jagd**, f. Odderjagt, c.; **-pelz**, m. Odderſtind, n.

Ottomane, f. **-n**. Sofa, c.

Outri(e)ren, v. t. l. outrere, overdrive.

Ouvertüre, f. **-n**. Ouverture, c.

Oval, adj. oval, langrund, ægrund.

Oval, n. **-s -e**. Oval, c.

Oxhoft, n. **-es -e** (**-öfte**). Oxehoved, n.

Oxyd(e)ren, v. t. l. oxydere, ilte.

Ozean, m. **-s -e**. Ocean, n.

Ozeanisch, adj. oceaniſt.

Ozon, n. **-s** ub. pl. Ozon, n.

P.

Paale, f. **-n**. × Bælg, c.

Paalen, v. t. 1. × bælge.

Paar, n. **-es -e**. (Dim. **Pärchen**, **Pärlein**, n.) Par, n.; **ein — Schuhe**, et Par Sko; **ein — guter (gute) Handschuhe**, et Par gode Handſker; **zu -en, bei -en**, parvis; **zu -en treiben**, faa til at ſalde til Føje, tæmme. | **Paarweise**, parvis.

Paar, adj. parret, hørende ſammen; **diese Handschuhe sind nicht —**, disſe Handſker passe ikke ſammen; **— und unpaar**, effen og uneſſen.

Paar, num. nogle, et Par; **ein — Tage**, et Par Dage.

Paarig, adj. parret, parvis.

Paaren, v. t. 1. parre, forbinde parvis; **sich —**, parre ſig.

Paarung, f. **-en**. Parring, c. | **Paarungszeit**, f. Parringstid, c.

Pabst, m. ſe **Papst**.

Pacht, m. **-es -achte** (f. **-en**). Forpagtning, Forpagtningskontrakt, c.; Forpagtningspenge, pl., Forpagtningsafgift, c.; † Forening, c., Forbund, n., Pagt, Kontrakt, c. | **Pacht-anschlag**, m. Forpagtnings Overſlag, n.; **-bauer**, m. Fæſtebonde, c.; **-brief**, m. Forpagtningskontrakt, c.; **-geld**, n. Forpagtningsafgift, c.; **-gut**, n. Forpagtergaard, Fæſtegaard, c.; **-herr**, m. Ejeren af en bortforpagtet Ting; **-hof**, m. ſe **-gut**; **-jahr**, n. Forpagtningsaar, n.; **-inhaber**, m. Forpagter, c.; **-kontrakt**, m. ſe **-brief**; **-leute**, pl. Forpagterfolk; **-liebhaber**, m. Libhaver til en Forpagtning, c.; **-mühle**, f. Fæſtemølle, forpagtet Mølle, c.; **-schilling**, m. ſe **-geld**; **-vertrag**, m. ſe **-brief**; **-weise**, i Forpagtning, ſom Forpagtning; **-zeit**, f. Forpagtningstid, c.; **-zins**, m. ſe **-geld**.

Pachten, v. t. 1. forpagte, tage i Forpagtning, *bygſle. — **Pachtung**, f. Forpagtning, *Bygſel, c.

Pächter (**Pachter**), m. **-s** pl. ſ. sg. Forpagter, c.

Pächterin (**Pachterin**), f. **-nen**. Forpagterſte, Forpagterkone, c.

Pack, m. (n.) **-es -äcke**. (Dim. **Päckchen**, **Päcklein**, n.) Pakke, Bylt, c., Bundt, n.; **mit Sack und — ausziehen**, flytte med løſt og faſt.

Pack, n. **-es** ub. pl. Pak, Rak, Kram, n.

Packen, v. t. 1. pakke, pakke ned, pakke ind, pakke ud; **etw. in Stroh —**, pakke noget i Halm; **seinen Koffer —**, pakke ſin Kuffert; **sich —**, ſtikke af, gaa hurtig bort; **packe dich zum Henker**, gaa Fanden i Vold! gribe, tage fat; **Einen beim Arme —**, gribe en i Armen; **eine Angst packte mich**, en Angeſt greb, overfaldt mig; **gepackt**, ſammentrængt, kneben. | **Pack-an**, m. Tagfat, c.; fig. Politibetjent, c.; **-bengel**, m. ſe **-stock**; **-boden**, m. Pakloft, n.; **-boot**, n. ſe **Packetboot**; **-brett**, n., **-brücke**, f. Bræt bag paa Vognen til Kufferter; **-darm**, m. Tyktarm, c.; **-eis**, n. Pakis, ſammenſtrnet Is, c.; **-esel**, m. Pakæſel, n.; **-faß**, n. Pakfad, n.; **-gerät(h)**, n. Pakgods, n., Bagage, c.; **-haus**, n. Pakhus, n.;

-kammer, f. Pakkammer, n.; **-knecht**, m. Pakhuskarl, c.; **-knüttel**, m. se **-stock**; **-laken**, **-leinen**, n., **-leinwand**, f., **-linnen**, n. Paklærred, n.; **-meister**, m. Pakmester, c.; **-nadel**, f. Paknaal, c.; **-papier**, n. Pakpapir, n.; **-pferd**, n. Pakhest, c.; **-sattel**, m. Paksadel, c.; **-seitel**, m., **-scheit**, n., **-stock**, m. Pakstok, c. (Træ til at surre Tovet om store Pakker); **-t(h)ier**, n. Lastdyr, n.; **-träger**, m. Bybud, n.; **-tuch**, n. se **-leinwand**; **-wagen**, m. Pakvogn, Fragtvogn, Rustvogn, c.; **-wesen**, n. Pakvæsen, n.

Packer, m. **-s** pl. ſ. sg. Pakkarl, Ballebinder, c.; × Kommissionær, Grosserer, c.

Packerei, f. **-en**. Pakkeri, n.

Päckerei, f. **-en**. Bagage, c.

Packet, n. se **Paket**.

Pädagog, m. **-en -en**. Pædagog, c.

Pädagogik, f. ub. pl. Pædagogik, c.

Pädagogisch, adj. pædagogisk.

Pädagogium, n. **-s -gien**. Opdragelsesanstalt; høiere Skole, c.

Paddel, f. **-n**. kort Aare, c.

Paddeln, v. i. 1. m. h. ro, bade, traske.

Paff, m. **-es -e**. Plaf, Skud, n.; Røgpust, n., Røgsky, c.

Paff, interj. paf!

Päffchen, n. se **Bäffchen**.

Paffen, v. i. 1. m. ſ. plaffe, skyde; ſmøge, ryge, dampe.

Page, m. **-n -n**. Page, c.; × Kjolerem, c. | **Pagen-anzug**, m. Pagedragt, c.; **-dienſt**, m. Pagetjeneste, c.; **-rolle**, f. Pagerolle, c.; **-ſtreich**, m. Drengestreg, c.

Pagina, f. **-s**. Pagina, n.

Pagini(e)ren, v. t. 1. paginere.

Pagode, f. **-n**. († m.) Pagode, c.

Patz interj. ba!

Paille, adj. paille, bleggul, svovlgul.

Pair, m. **-s -s**. Pair, c. | **Pairs-kammer**, f. Overhus, n.

Pake(r)n, v. i. 1. m. h. ſnadre.

Paket, n. **-es -e**. (Dim. **Paketchen**, **Paketlein**, n.) Pakke, c.; **ſein — wagen**, være sit Skind. | **Paket-boot**, n. Pakketbaad, c., Postſkib, n.

Pakt, m. **-es -e**. Pagt, Overenskomst, c.; Forbund, n.

Palais, n. Palais, n.

Paladin, m. **-s -e**. Ridder, c.

Palankin, m. **-s -e**. Palankin, Bærestol, c.

Palaſt, m. **-es -äſte**. Palads, Slot, n.

Paläſtiner, m. **-s** pl. ſ. sg. Indbygger af Palæstina, c.

Paläſtiniſch, adj. palæstinisk.

Palatin, m. **-s -e**. Palatin, c. (Vicekonge i Ungarn; Pfaltsgreve).

Paletot, m. **-s -s**. Overfrakke, c.

Palette, f. **-n**. Palet, c. (Malerbræt).

Pall (Palle), f. **-en**. Pal; — **hieven**, hive Pal (til Søs).

Paliſade, f. **-n**. Palisade, Skansepæl, c. | **Paliſaden-reihe**, f. Palisaderække, c.

Pallaſch, m. **-es -e**. Pallask, c., Slagsværd, n.

Pallaſt, m. se **Palaſt**.

Palliativ, n. **-es -e**. Palliativ, n. (Lindringsmiddel).

Palm, m. **-es -en**. Spand, n.

Palmarum, n. **-s**. Palmesøndag, c.

Palme, f. **-n**. Palme, c.; Palmetræ, n.; Palmegren; Knop paa Vinstokken, Rakle paa Pil, El, Hasel, o. ſ. v.; indbiet Gren af Pil, c. | **Palm-baum**, m. Palmetræ, n.; **-blatt**, n. Palmeblad, n; **-frucht**, f. Palmefrugt, c.; **-gewächs**, n. Buſk, der ligner et Palmetræ, c.; **-honig**, m. Vaarhonning, c.; **-kohl**, m. Palmekaal, c.; **-nuß**, f. Palmenød, c.; **-öl**, n. Palmeolie, c.; **-ſonntag**, m. Palmeſøndag, c.; **-weide**, f. Stovpil, Selje, Palmepil, c. (Salix caprea); **-wein**, m. Palmevin, c.; **-wache**, f. den stille Uge; **-zeit**, f. Tid, da Pilens, Ellens Rakler ſpringe ud; **-zweig**, m. Palmegren, c.

Palmig, adj. bedækket med Palmer, palmeklædt.

Palte, f. **-n**. Tue, c.

Pamel, m. **-s** pl. ſ. sg. × Slags ſladt, ſpidst Gjærbrød, n.

Pamp, m. **-es -e**. (**-e**, f.) × Grød, Bælling, grødagtig Maſſe, c.

Pampeln, v. i. 1. m. h. dingle, gynge, vippe.

Pampen, v. i. 1. m. h. proppe ſig, æde; ſlikke; leve overdaadig.

Paneel, n. **-s -e**. Panel, n.

Pamphlet, n. **-es -e**. Pamflet, c., Skandſkrift, n.

Pandekten, pl. Pandekter, pl.

Pandur, m. **-en -en**. Pandur, c. (ungarſk irregulær Soldat).

Panele, f. se **Paneel**.

Paneli(e)ren, v. t. 1. panele.

Panier, n. **-es -e**. × Banner, Hovedbanner, n.

Panik, f. ub. pl. Panik, paniſt Skræk, c.

Paniſch, adj. paniſk.

Panorama, n. **-s -men**. Panorama, n.

Panſch, m. se **Pantſch**

Panſen, m. **-s** pl. ſ. sg. Bladmave, c.; fig. Vom, Bug, c.

Panſter, n. **-s** pl. ſ. sg. Underfaldshjul ved en Vandmølle, ſom driver to Værker, n. | **Panſter-mühle**, f. Mølle med Underfaldshjul, c.; **-rad**, n. se **Panſter**.

Pantalons, pl. ub. sg. Pantalons, lange, vide Benklæder.

Pantheismus, m. ub. pl. Pantheisme, c.

Pantheiſt, m. **-en -en**. Pantheist, c.

Pantheiſtiſch, adj. pantheistisk.

Pantheon, n. **-s** ub. pl. Pantheon, n.

Panther, m. **-s** pl. ſ. sg. Panter, c. (Felis

pardus). | **Panther-fell**, n. Panterstind, n.; **-t(h)ier**, n. Panterdyr, n.

Pantoffel, m. -s pl. ſ. sg. (-n). (Dim. **Pantöffelchen**, **Pantöffelein**, n.) Tøffel, c.; fig. Tøffel; **er ſteht unter dem —**, han ſtaar under Tøffelen. | **Pantoffel-baum**, m. Korktræ, n.; **-blume**, f. Tøffelblomſt, c. (Calceolaria); **-held**, m. Tøffeltræl, c.; **-holz**, n. Korktræ, n.; **-knecht**, m. ſe **-held**; **-macher**, m. Tøffelmager, c.; **-regiment**, n. Tøffelregimente, n.

Pantoffeln, v. t. 1. gnide Læder med Kork; holde under Tøffelen.

Pantograph, m. **-en -en**. Pantograf, c.

Pantomime, f. **-n**. Pantomime, c.

Pantomimiſch, adj. pantomimiſt.

Pantſch, m. **-es ᵉ**. Vom, Mave, c.; Bryg-ning, Drik, c.

Pantſchen, v. t. 1. og i. m. h. plaſke, ſtylle, blande.

Panzen, m. ſe **Panſen**.

Panzer, m. -s pl. ſ. sg. Panſer, Harniſk, n., Brynje, c. | **Panzer-ärmel**, m. Panſerærme, n.; **-aſſel**, f. Slags Bænkebider, c. (Oniscus armadillo); **-dreht(h)urm**, m. Drejetaarn paa et Panſerſkib, n.; **-fiſch**, m. Kufferfiſk, c. (Ostracion); **-flotte**, f. Panſerflaade, c.; **-fregatte**, f. Panſerfregat, c.; **-hahn**, m. Knurhane, c. (Trigla); **-handſchuh**, m. Panſerhandſke, c.; **-hemd**, n. Panſerſtjorte, Panſerærk, c.; **-kette**, f. Panſerkjæde; Muleſjæde, c.; **-korvette**, f. Panſerkorvet, c.; **-platte**, f. Panſerplade, c.; **-reiter**, m. Kyraſſer, c.; **-ring**, m. Panſerring, c.; **-rock**, m. ſe **-hemd**; **-ſchiff**, n. Panſerſkib, n.; **-ſchwein**, n. Bæltedyr, n. (Dasypus); **-ſchürze**, f. Panſerſtjort, n.; **-t(h)ier**, n. Bæltedyr, n. (Dasypus); Skældyr, n. (Manis).

Panzern, v. t. 1. panſre, forſyne med Panſer. — **Panzerung**, f. Panſring, c.

Päonie, f. **-n**. Pæon, Bonderoſe, c.

Papa, m. -s -s. Papa, Fader, c.

Papagei, m. **-eß -e (-en -en)**. Papegøje, c. | **Papagei-feder**, f. Papegøjefjer, c.; **-grün**, papegøjegrøn; **-ſchnabel**, m. Papegøjenæb, n.; **-taucher**, m. Lunde, Søpapegøje, c. (Fraterncula arctica). — **Papageien-bauer**, n. Papegøjebur, n.; **-mäßig**, papegøjeagtig.

Papeln, **papern**, v. t. 1. og i. m. h. ſtadre, pjatte, ſnudre. | **Papel(Paper)-hans**, m. × Snudbermads, c.

Papier, n. **-es -e**. (Dim. **Papierchen**, **Papierlein**, n.) Papir, n.; **etw. zu -e bringen**, ſætte noget i Pennen; **das — iſt geduldig**, Papiret er taalmodigt. | **Papier-adel**, m. Brevadel, c.; **-beſchwerer**, m. Brevpreſſer, c.; **-blatt**, n. Blad Papir, n.; **-blume**, f. Papirsblomſt, c.; **-bogen**, m. Ark Papir, n.; **-bracke**, m. Papirsbrage, c.; **-dünn**, tynd ſom Papir; **-düte**, f. Kræmmerhus, n.; **-fabrik**, f. Papirfabrik, c.; **-form**, f. Papirform, c.; **-geld**, n. Papirspenge; **-handel**, m. Papirhandel, c.; **-händler**, m. Papirhandler, c.; **-korb**, m. Papirkurv, c.; **-laterne**, f. Papirslygte, c.; **-lumpen**, pl. Klude til Papir, pl.; **-macher**, m. Papirfabrikant, c.; **-maſſe**, f. Papirmaſſe, c.; **-meſſer**, n. Papirkniv, c.; **-mühle**, f. Papirmølle, c.; **-ſchere**, f. Papirſax, c.; **-ſchnitzel**, **-ſpäne**, pl. Papiraffald, n., Papirſpaaner, pl.; **-ſtaude**, f. Papyrus; **-wickel**, m. Papillot, c.; **-wiſch**, m. Papirslap, c.; **-zeug**, n. Papirmaſſe, c.

Papieren, adj. Papirs-, af Papir.

Papierer, m. -s pl. ſ. sg. Papirmager, c.

Papismus, m. ub. pl. Papisme, c.

Papiſt, m. **-en -en**. Papiſt, Katholik, c.

Papiſterei, f. ub. pl. Papiſteri, n.

Papiſtiſch, adj. papiſtiſk, paveligſindet.

Papp, m. **-es** ub. pl. Grød, Melpap, c.

Pappe, f. **-n**. Pap, c., Pappapir, n.; Melpap, c., Kliſter, n. | **Papp-arbeit**, f. Paparbeide, n.; **-arbeiter**, m. Paparbejder, c.; **-band**, m. Papbind, n.; **-bogen**, m. Ark Pappapir, n.; **-kaſten**, m. Papkaſſe, c.; **-ſchachtel**, f. Papæſke, c.; **-ſtoffel**, m. × Klods, Klodrian, c.; **-ware**, f., **-werk**, n. Paparbejde, n. — **Pappen-deckel**, m. Papbind, n.; **-form**, f. Papform, c.; **-preſſe**, f. Pappreſſe, c.; **-ſtiel**, m. fig. Bagatel, c.

Pappel, f. **-n**. Poppel, c. (Populus); Katoſt, c. (Malva). | **Pappel-allee**, f. Poppelalle, c.; **-blume**, f. Katoſt, c. (Malva); **-gang**, m. ſe **-allee**; **-öl**, n. Poppelolie, c.; **-roſe**, f. Roſenkatoſt, c. (Malva alcea); **-weide**, f. Selvpoppel, c. (Populus alba); hvid Pil, c. (Salix alba).

Pappeln, adj. af Poppeltræ.

Pappeln, v. i. 1. m. h. og t. ſpiſe (om Børn); mumle, tale utydelig; ſtadre, ſtudre.

Päppeln, v. t. 1. opamme, opflaſke.

Pappen, adj. Pap-, af Pap.

Pappen, v. t. 1. give Barnemad; kliſtre; arbejde i Pap, forfærdige i Pap.

Papperlapapp, interj. Sludder og Vrøvl!

Papſt, m. **-es -äpſte**. Pave, c.; × Lokum, n. | **Papſt-krone**, f. Pavekrone, c.; **-mütze**, f. Pavehue, c.; **-ſtadt**, f. Paveſtad, c.; **-wahl**, f. Pavevalg, n.; **-würde**, f. Pavеværdighed, c.

Päpſtiſch, adj. papiſtiſk.

Päpſtler, m. -s pl. ſ. sg. Pavelig, Katholik; Papiſt, c.

Päpſtlich, adj. pavelig; **der -e Hof**, Pavehoffet; **der -e Stuhl**, Paveſtolen; **die -e Macht**, Pavemagten.

Papſttum, n. -s ub. pl. Pavedømme, n.

Parabel, f. **-n**. Parabel, Ligneſſe, c.; (Geom.) Parabel, c.

Parabeliſch, adj. parabolſk.

Parade, f. **-n**. Parade, c. | **Parade-anzug**, m. Paradeuniform, c.; **-aufzug**, m. Paradeoptog, n.; **-bett**, n. Paradeſeng, c.; **-kleid**, n. Paradebragt, c.; **-marſch**, m. Parademarſch, c.; **-pferd**, n. Paradeheſt, c.; **-platz**, m. Paradeplads, c.

Parad(e)ren, v. i. 1. m. h. paradere.

Paradies, n. **-es -e**. Paradis, n.; øverste Galeri i et Theater, n. | **Paradies-æble**, n.; **-holz**, n. Slags Aloetræ; **-spiel**, n. Paradisleg, c.; **-vogel**, m. Paradisfugl, c.

Paradiesisch, adj. paradisisk.

Paradox, adj. paradox, sær, sælsom.

Paradoxon, n. **-s -xen**. Paradox, n.

Paraffin, n. **-s** ub. pl. Paraffin, n. | **Paraffin-kerze**, f., **-licht**, n. Paraffinlys, n.

Paragraph, m. **-en -en**. Paragraf, c.

Parallel, adj. parallel, ligeløbende. | **Parallelbewegung**, f. Parallelbevægelse, c.; **-kreis**, m. Parallelkreds, c.; **-linie**, f. Parallellinje, c.

Parallele, f. **-n**. Parallel, c. (Parallellinje, Lysbegrav).

Parallelisi(e)ren, v. t. 1. og i. m. h. parallelisere, sammenligne, sammenstille.

Parallelismus, m. ub. pl. Parallelisme, c.

Parallelogramm, n. **-es -e**. Parallelogram, n.

Paraphi(e)ren, v. t. 1. parafere.

Paraphrase, f. **-n**. Parafrase, c.

Paraplüie, m. (n.) **-s -s**. Paraply; Regnskjærm, c.

Parasit, m. **-en -en**. Parasit, Snyltegjæst, c.; Snyltebyr, n.

Parasol, m. (n.) **-s -s** Parasol, Solskjærm, c.

Parat, adj. parat, færdig, rede, redebon.

Parchent, m. se **Barchent**.

Pard, m. se **Pardel**.

Pardauz, interj. bums, bardus!

Pardel, **Parder**, m. **-s** pl. ſ. sg. Panter, c.; Bibe, c. | **Pardel-haut**, f. Panterskind, n.

Pardon, m. **-s** ub. pl. Pardon, Benaadning, Tilgivelse, Naade, c.

Pardoni(e)ren, v. t. 1. give Pardon, benaade.

Pardune, f. **-n**. (til Sø) Bardun, c.

Parentation, f. **-en**. Ligtale, c.

Parenti(e)ren, v. i. 1. m. h. holde Ligtale.

Parenthese, f. **-n**. Parentes, Indskudssætning, Mellemsætning, c.

Parforce, adv. med Magt. | **Parforce-jagd**, f. Parforcejagt, c.

Parfüm, m. (n.) **-s -s**. Parfume, c.

Parfümi(e)ren, v. t. 1. parfumere.

Pari, adv. pari, lige; —. n. Pari, c.

Pari(e)ren, v. t. 1. og i. m. h. parere; afbøde, lyſtre; pædde; **einen Stoß** —, parere, afbøde et Stød; (i Ridek.) standse. | **Pari(e)rſtange**, f. Parerpladestang, Parerbøjle, c.

Park, m. **-es -e**. Park, Lystskov, Urtehave, c.; Artilleripark, c. | **Park-anlage**, f. Parkanlæg, n.

Parkett, n. **-es -e**. Parket, n.

Parlament, n. **-es -e**. Parlament, n. | **Parlaments-beſchluß**, m. Parlamentsbeslutning, c.; **-glied**, n. Parlamentsmedlem, n.; **-haus**, n. Parlamentshus, n.; **-ſitzung**, f. Parlamentsmøde, n.

Parlamentär, m. **-es -e**. Parlamentær, Underhandler, c.

Parlamentariſch, adj. parlamentariſt.

Parlamentarismus, m. ub. pl. Parlamentarisme, c.

Parlamenti(e)ren, v. i. 1. m. h. parlamentere, underhandle.

Parli(e)ren, v. i. 1. m. h. og t. parlere, tale, snakke.

Parodie, f. **-n**. Parodi, c.

Parodi(e)ren, v. t. 1 parodiere.

Parodiſch, **parodiſtiſch**, adj. parodiſt.

Parole, f. **-n**. Parole, c., Feltraab; Løsen-ord, n. | **Parole-befehl**, m. Parolbefaling, c.

Paroxysmus, m. **-men**. Paroxysme, c.

Parſe, m. **-n -n**. Parser, c.

Parſiſch, adj. parſiſt.

Part, m. (n.) **-es -e** (f. **-en**). Part, c.; Del, Andel, c.; Parti, n.; Modpart, c.; **ich für meinen** —, jeg for min Part; **‡ Eim.** — **von etw. geben**, give en Meddelelse om noget.

Partei, f. **-en**. Parti, n.; Afdeling; Sekt, Fraktion, c.; — **für einen greifen, nehmen**, tage Parti for en. | **Partei-führer**, m. Partifører, c.; **-gänger**, m. Partigænger, Fribytter, c.; **-geiſt**, m. Partiaand, c.; **-genoß**, m. Partifælle, Meningsfælle, c.; **-haupt**, n. Partihovding, c.; **-los**, upartiſt, neutral; **-loſigkeit**, f. Upartiſthed, Neutralitet, c.; **-mann**, m. Partimand, c.; **-nahme**, f. Partitagelse, c.; **-ſucht**, f. Partisyge, c.; **-ſüchtig**, partisyg; **-treiben**, n. Partivæsen, n.; **-wut(h)**, f. Partiraseri, Partihad, n.; Fanatisme, c.; **-zucht**, f. Partidisciplin, c.

Parteien, v. t. 1. dele i Partier. — **Parteiung**, f. Afstillelse i Partier, c.; Parti, n.

Parteiiſch, adj. partiſt.

Parteilich, adj. partiſt. — **Parteilichkeit**, f. Partiſthed, c.

Parteiſchaft, f. **-en**. Partivæsen, n.; Partisælleskab, n.

Parterre, n. **-s**. ub. pl. Parterre, n.; Stue, Stueetage, c. | **Parterre-wohnung**, f. Stueleilighed, c.

Parther, m. **-s** pl. ſ. sg. Parther, c.

Parthiſch, adj. parthiſt.

Particip, n. se **Partizip**.

Partie, f. **-n**. Parti, n.; Selskab, n.; Lystparti, n., Tur, c.; Parti, Giftermaal, n.; **eine — Waren**, et Parti Varer; **eine — machen**, spille et Parti; **mit von der — ſein, die — mitmachen**, være med paa Partiet; **ſie iſt eine gute** —, hun er et godt Parti. | **Partie-geld**, n. Potpenge, Partipenge, pl.; **-weiſe**, i smaa Partier.

Parti(e)ren, v. t. 1. partere, dele; bedrage. — **Parti(e)rung**, f. Partering, c.

Partikel, f. **-n**. Partikel, c.

Partikularismus, m. ub. pl. Partikularisme, c.

Partikularist, m. **-en -en**. Partikularist, e.
Partikularistisch, adj. partikularistisk.
Partisan, m. **-en -en**. Tilhænger, Partigænger, e.
Partisane, f. **-n**. Partisan, Hellebarde, e.
Partite, f. **-n**. × Parti, n.; pl. stjulte, listige Ænter. | **Partiten-macher**, m. Ænkemager, Ænkesmed, e.
Partitur, f. **-en**. Partitur, e.
Partizip, n. **-s -e**. Particip, n., Tillægsmaade, e.
Partner, m. **-s** pl. ſ. sg. Deltager, Kompagnon; Makker, e.
Partnerin, f. **-nen**. Deltagerinde, Makker, e.
Partnerſchaft, f. **-en**. Kompagniſtab, n.
Parze, f. **-n**. Parce, e.
Parzelle, f. **-n**. Parcel, Jordlod, e.
Paſch, m. **-es -e** (**-äſche**). Tærning, e.; Tærningespil, n.; Tærningekaſt, naar de 2 af 3 Tærninger vise lige mange Øjne.
Paſcha, n. **-s** ub. pl. Jødernes Paaſkefeſt.
Paſcha, m. **-s -s**. Paſcha, e.
Paſchen, v. i. 1. m. h. ſpille med Tærninger; v. t. ſmugle.
Paſcher, m. **-s** pl. ſ. sg. Smugler, e.
Paſcherei, f. **-en**. Smugleri, n.
Paſcholl, interj. afſted, bort!
Paſpel, m. (f.) **-s** pl. ſ. sg. Kantesnor, Kantelibſe, e.
Paſquill, n. **-es -e**. Paskvil, e., Skandſkrift, n.
Paſquillant, m. **-en -en**. Paskvillant, e.
Paß, adv. til Pas, til Maade.
Paß, m. **-ſſes -äſſe**. Pas, Skridt, Trin, n., Pasgang, e.; Pas, n., Kløftevej, Snævring, e.; Pas, Rejſepas, n.; Rovdyrenes og det mindre Vildts ſædvanlige Vej; Maal, n.; Stribe paa høje Drikkeglas, e.; ✝ Takt, e.; **der Rock iſt ihm zu —**, Frakken pasſer ham; **Eim. etw. zu — machen**, gjøre en noget til Pas; **Eim. zu — kommen**, komme en til Pas; **mit etw. zu — kommen**, komme til rette med noget; **übel zu — ſein**, være ilde til Pas, til Mode | **Paß-amt**, **-bureau**, n. Paskontor, n.; **-gang**, m. Pasgang, e.; **-gänger**, m. Pasgænger, e.; **-glas**, n. høit Drikkeglas afdelt i bestemte Maal; **-karte**, f. Legitimationskort; Søkort, n.; Kort til at pasſe paa; **-kugel**, f. Kugle, der pasſer nøje i Løbet, e.; **-ſchreiber**, m. Pasſtriver, e.; **-wort**, n. Løsen, n.; **-zettel**, m. Pasſerſeddel, e.; **-zwang**, m. Pastvang, e.
Paſſage, f. **-n**. Pasſage, e.
Paſſagier, m. **-s -e**. Pasſager, e. | **Paſſagier-billett**, n. Pasſagerbillet, e.; **-gut**, n. Rejſegods, n.; **-ſchiff**, n. Pasſagerſtib, n.
Paſſah, n. ſe **Paſcha**.
Paſſat, m. **-s -e**. Pasſat, e. | **Paſſat-wind**, m. Pasſatvind, e.
Päſſeln, v. i. 1. m. h. pusle, nysle.
Paſſen, v. i. 1. m. h. gaa i Pasgang; pasſe (i Kort); lure, pasſe paa, vente; være opmærkſom, lytte; **auf etw. —**, pasſe paa noget; **paſſ ob etw. geſchieht**, vent, om der ſker noget; pasſe, være til Pas; **der Rock paßt mir**, Frakken pasſer mig; **die — nicht**, de to pasſe ikke ſammen; **das paßt wie die Faust auf's Auge**, det pasſer ſom en knyttet Næve til et blaat Øje; v. r. pasſe ſig, ſømme ſig, ſtikke ſig; v. t. tilpasſe, maale.
Paſſer, m. **-s** pl. ſ. sg. (til Søs) Pasſer, e.
Paſſierbar, adj. fremkommelig.
Paſſi(e)ren, v. i. 1. m. ſ. pasſere, rejſe, vandre, gaa; være taalelig; ſte, tilbrage ſig; **für etw. —**, gjælde for noget, gaa for noget; v. t. pasſere; **einen Ort —**, pasſere et Sted, rejſe igjennem et Sted; **Einen Revue — laſſen**, mønſtre en. | **Paſſi(e)r-zettel**, m. Pasſerſeddel, e.
Paſſion, f. **-en**. Paſſion, e.; Lidenſkab; Lidelſe, e. | **Paſſions-blume**, f. Paſſionsblomſt, e.; **-geſchichte**, f. Lidelſeshiſtorie, e.; **-woche**, f. den ſtille Uge.
Paſſiv, adj. pasſiv, lidende.
Paſſivum, n. **-s -va**. Paſſivum, n.
Paßlich, adj. pasſelig, pasſende; ſømmelig.
Päßlich, adj. † taalelig, middelmaadig, pasſabel.
Paſte, f. **-n**. Paſte, e.
Paſtell, m. (n.) **-es -e**. Paſtel, e. | **Paſtell-farbe**, f. Paſtelfarve, e.; **-gemälde**, n. Paſtelmaleri, n.; **-maler**, m. Paſtelmaler, e.; **-malerei**, f. Paſtelmaleri, n.
Paſtete, f. **-n**. Poſtej, e. | **Paſteten-bäcker**, m. Poſtejbager, e.; **-fleiſch**, n., **-füllung**, f. Poſtejfyldning, e.; **-form**, f. Poſtejform, e.; **-ofen**, m. Poſtejovn, e.; **-rand**, m. Poſtejkant, e.; **-teig**, m. Poſtejdej, e.
Paſtille, f. **-n**. Paſtil, e.
Paſtinake, f. **-n**. Paſtinak, e. | **Paſtinaken-wurzel**, f. Paſtinakrod, e.
Paſtor, m. **-s -en** (**-ore**, **-öre**). Paſtor, Præſt, e. | **Paſtor-frau**, f. Præſtekone, e.; **-ſtelle**, f. Præſtekald, n.; **-witwe**, f. Præſteenke, e.; **-wohnung**, f. Præſtebolig, e.
Paſtorat, n. **-es -e**. Præſtebolig, e.; Paſtorat, n., Præſteembede, Sognekald, n.
Paſtorin, f. **-nen**. Paſtorinde, Præſtekone, e.
Patagonier, m. **-s** pl. ſ. sg. Patagonier, e.
Patagoniſch, adj. patagoniſk.
Patate, f. **-n**. Kartoffel, *Potet, e.
Pate, m. **-n -n**. Fadder, Gudfader, e.; Gudſøn, e. | **Paten-brief**, m. ſe **-zettel**; **-geld**, n., **-geſchenk**, n., **-groſchen**, **-pfennig**, m. Faddergave, e.; **-ſtelle**, i: — — **bei eim. vertreten**, ſtaa Fadder hos en; **-zettel**, m. Sedbel med Faddergaven, e.
Pate, f. **-n**. Gudmoder; Gudbatter, e.
Patene, f. **-n**. Patene, e. (Oblattallerken paa Alteret).
Patent, n. **-es -e**. Patent, n.; Eneret, e. | **Patent-amt**, n. Patentkontor, n.; **-geſetzge-**

bung, f. Patentlovgivning, c.; **-steuer**, f. Patentafgift, c.

Patenti(e)ren, v. t. 1. give Patent, Encret paa.

Paternoster, n. (m.) **-s** pl. ſ. sg. Paternosser, Faderbor, n., Rosenkrans, c. | **Paternoster-werk**, n. Paternosterværk, n. (Maskine med Jærnlasser til at tage Vand op med).

Patenſchaft, f. ub. pl. Fadderskab, n., Gudfaders og Gudmoders Værdighed, c.

Pathe, m. ſe **Pate**.

Pathetiſch, adj. pathetiſk, højtidelig, værdig, højtravende.

Pathin, f. ſe **Patin**.

Pathos, n. (m.) ub. pl. Pathos, c.

Patient, m. **-en -en**. Patient, c. | **Patientenzahl**, f. Patientantal, n.

Patin, f. **-nen**. Gudmoder, c.

Patriarch, m. **-en -en**. Patriark, c.

Patriarchaliſch, adj. patriakalſk.

Patriarchat, n. **-es -e**. Patriarkat, n.

Patriot, m. **-en -en**. Patriot, c.

Patriotiſch, adj. patriotiſk.

Patriotismus, m. ub. pl. Patriotisme, c.

Patrize, f. **-n**. Patrice, c. (ſtaaret Staalſtempel med ophøjede Bogſtaver).

Patrizier, m. **-s** pl. ſ. sg. Patricier, Adelsmand, c.

Patrizierin, f. **-nen**. Adelsfrue, c.

Patriziſch, adj. patriciſk.

Patrolle, f. **-n**. Trompetkvaſt, c.

Patron, m. **-es -e (-en)**. Patron, c.; **ein luſtiger —**, en lyſtig Fyr.

Patronat, n. **-es -e**. Patronat, n. | **Patronats-recht**, n. Patronatsret, c.

Patronin, f. **-nen**. Velynderinde, c.

Patrone, f. **-n**. Patron, c.; Model, c., Mønſter, n. | **Patron-taſche**, f. Patrontaſke, c. — **Patronen-hülſe**, f. Patronhylſter, n.

Patrouille, f. **-n**. Patrouille, c. | **Patrouillen-führer**, m. Patrouillefører, c.

Patrouilli(e)ren, v. i. 1. m. h. og ſ. patrouillere.

Patſch, interj. klask, plask!

Patſch, m. **-es -e**. Plask, Klask, n.

Patſche, f. **-n**. Plask, Klask, n.; Brix, c., Banketræ, n.; × Haand, c.; Pøl, c.; Mudder, n.; fig. Forlegenheb, Knibe, c.; **Einen in die — bringen**, bringe en i Knibe, **in der — ſitzen**, være i Knibe, være i Fedtefadet; **aus der — kommen**, komme ud af Kniben.

Patſcheln (**pätſcheln**), v. i. 1. m. ſ. plaske i; v. t. klappe, ſtryge, banke.

Patſchen, v. i. 1. m. h. og t. klaske, plaske, ſlaa, ſaa det klasker, give en Lusing; afſlutte en Handel ved at ſlaa hinanden i Haanden; tage fat paa, gribe. | **Patſch-hand**, f. blød Haand, c.; **-naß**, dyngvaad.

Patte, f. **-n**. Ørmeopſlag, n., Lommeklap, c.

Patzig, adj. trodſig, opſarende, ſtuds, kort for Hovedet. — **Patzigkeit**, f. Trodſighed, c.

Pauen, v. i. 1. m. h. klynke, klage.

Pauke, f. **-n**. Pavke, Kjedeltromme, c.; Kaffebrænder, c.; Trommehule, c. (Tympanum). | **Pauken-fell**, n. Trommehinde, c.; **-klang**, **-ſchall**, m. Pavkernes Lyd, c.; **-ſchläger**, m. Pavkeſtok, c.; **-ſchläger**, m. Pavkeſlager, c.; **-ſtock**, m. Pavkeſtok, c.; **-wirbel**, m. Pavkehvirvel, c.

Pauken, v. i. 1. m. h. ſlaa paa Pavke; ſlaa, hamre; prække; (Student) duellere. | **Pauk-anzug**, m. Duelbragt, c.; **-handſchuh**, m. Stridshandſke, c.; **-hoſen**, pl. Duelburer, pl.

Pauker, m. **-s** pl. ſ. sg. Pavkeſlager, c.; × Skolemeſter, c.; Duellant, c.

Paukerei, f. **-en**. Duel, c.

Pauſch, m. ſe **Bauſch**.

Päuſchel, m. **-s** pl. ſ. sg. ſvær Hammer, c. (Bjærgv.).

Pauſchen, v. t. 1. ſlaa, knuſe; udſondre; v. i. ſe **bauſchen**.

Pauſe, f. **-n**. Pavſe, c., Ophold, n.

Pauſen, v. t. 1. gjennemtegne; v. i. m. h. hæve ſig, ſvulme. | **Pauſs-back**, m. pludskjævet Menneſte, n.; **-backe**, f. Pludskjæve, c.; **-bäckig**, **-backig**, pludskjævet; **-papier**, n. Papir til Gjennemtegning, n.

Pauſi(e)ren, v. i. 1. m. h. pavſere; gjøre et Ophold.

Pavedette, f. **-n**. Brevdue, c.

Pavian, m. **-es -e**. Bavian, c.

Pavillon, m. **-s -s (-e)**. Pavillon, c.

Paziſizi(e)ren, v. t. 1. pacificere, berolige.

Pech, n. **-es** ub. pl. Beg, n.; × Uheld, n.; — **geben**, × ribe ſig løs, ſtikke af. | **Pech-artig**, begagtig; **-baum**, m. harpixholdigt Træ, n.; **-blume**, f. ſe **-nelke**; **-braun**, ſortbrun; **-brenner**, m. Begbrænder, Begſyder, c.; **-draht**, m. Begtraad, c., Begrisp, c.; **-dunkel**, ſe **-finſter**; **-fackel**, f. Begfakkel, c.; **-finſter**, bælgmørk; **-haube**, f. Beghue, Beghætte, c.; **-hütte**, f. Beghytte, c.; **-kappe**, f. Beghætte, c.; **-kerze**, f. Beglys, n.; **-keſſel**, m. Begkjedel, c.; **-kohle**, f. Begkul, n.; **-kranz**, m. Begkrans, c.; **-kuchen**, m. Begkage, c.; **-löffel**, m. Begſke, c.; **-mann**, m. Beghandler, c.; × Ole Lukøje; × Ulykkesfugl, c.; **-mütze**, f. Beghætte, c.; **-nelke**, f. Engvragtſjærne, Trævlekrone, c. (Lychnis flos cuculi); knippelblomſtret Limurt, c. (Silene armeria); **-ofen**, m. Begſyderi, n.; **-öl**, n. Begolie, c.; **-pfanne**, f. Beggryde, c.; **-pflaſter**, n. Begplaſter, n.; **-ſchwarz**, ſort ſom Beg; ravnſort; **-ſieder**, m. Begſyder, c.; **-ſiederei**, f. Begſyderi, n.; **-tonne**, f. Begtønde, c.; **-torf**, m. af Beg gjennemtrængt Tørv, c.; **-vogel**, m. × Ulykkesfugl, c.

Pechen (**pecheln**), v. i. 1. m. h. brænde Beg; v. t. bege, beſmøre med Beg.

Pechicht, pechig, adj. begagtig; beget, besmurt med Beg.

Pechler, m. -s pl. ſ. sg. Begsyder, c.

Pedal, n. **-es -e**. Pedal, c. | **Pedal-harfe**, f. Pedalharpe, c.

Pedant, m. **-en -en**. Pedant, c.

Pedanterie, f. **-n**. Pedanteri, n.

Pedantiſch, adj. pedantiſk.

Pedell, m. **-es -e (-en)**. Pedel, c.

Pegel, m. **-s** pl. ſ. sg. Skaar el. Tegn, ſom viſer Vandhøjden, n.; Vandſtandsmaaler, c.; Pægl, c.

Pegeln, v. t. 1. og i. m. h. beſtemme Vandets Dybde; × ſvire.

Peilen, v. t. 1. pejle. | **Peil-höhe**, f. Vandets Højde, c.; **-lot(h)**, n. Pejllod, n.

Peiſke, f. **-n**. Slags Billard.

Peilung, f. **-en**. Pejling, c.

Pein, f. **-en**. Pine, Pinſel, Kval; Marter, Tortur, c. | **Pein-voll**, pinefuld.

Peinigen, v. t. 1. pine, martre, plage. — **Peinigung**, f. Pinſel, c.

Peiniger, m. **-s** pl. ſ. sg. Piner, Plager, Plageaand, c.

Peinlich, adj. pinlig; ſmertefuld, kvalfuld; pinagtig, ængſtelig; kriminel; **das -liche Recht**, Kriminalretten. — **Peinlichkeit**, f. Pinlighed, Pinagtighed, c.

Peitſche, f. **-n**. Piſk, Svøbe, c. | **Peitſchen-förmig**, piſkeformet; **-geknall**, n Piſkeknald, n.; **-hieb**, m. Piſkerap, n., Piſkeſnært, c.; **-knall**, m. Piſkeknald, n.; **-riemen**, m. Piſkeſnor, c.; **-ſchlag**, m. Piſkeſlag, n.; **-ſchmitze**, f. Piſkeſnært, c.; **-ſchnur**, f. Piſkeſnor, Piſkeſnært, c.; **-ſtiel**, **-ſtock**, m. Piſkeſkaft, n.; **-ſtreich**, m. Piſkeſlag, n.

Peitſchen, v. t. 1. piſke, ſlaa, hudſtette; **Ei. weiß —**, piſke Æggehvide.

Pekeſche, f. **-n**. polſk Snorefrakke, c.

Pelargonie, f. **-n**. Pelargonie, c.

Pelasger, m. -s pl. ſ. sg. Pelasger, c.

Pelasgiſch, adj. pelasgiſk.

Pelerine, f. **-n**. Pelerine, c.

Pelikan, m. **-es -e**. Pelikan, c. (Fugl; Tandudtrækningsinſtrument).

Pelle, f. **-n** Skal, c.

Pellen, v. t. 1. pille. | **Pell-kartoffel**, f. Pilkartoffel, c.

Pelz, m. **-es -e**. Pels, c.; Pelsværk, n.; Pelskaabe, Pelsfrakke, c.; tykt Lag, tyk Skorpe; **Eim. den — waſchen**, give en ordentlig paa Hovedet; **Eim. auf den — rücken**, gaa ind paa Livet af en; **Eim. eins auf den — brennen, ſchießen**, ſkyde en paa Pelſen. | **Pelz-beſatz**, m. Pelsbeſætning, c.; **-beſetzt**, beſat med Pelsværk; **-decke**, f. Pelstæppe, n., *Feld, c.; **-futter**, n. Foder af Pelsværk; Pelsfoder, n.; **-handel**, m. Pelshandel, c.; **-händler**, m. Pelshandler, c.; **-handſchuh**, m. laabden Handſke, c.; **-kappe**, f. Pelshue, lodden Hue, c.; **-kragen**, m. Pelskrave, laabden Krave, c.; **-mantel**, m. Pelskappe, Pelskaabe, c.; **-matte**, f. Pelsmøl, n.; **-mütze**, f. Pelsværks Hue, Pelshue, lodden Hue; **-rock**, m. Pelskjortel, c.; **-ſam(m)t**, m. Bomuldsfløjel, n.; **-ſtiefel**, m. laabden Støvle, c.; **-ware**, f., **-werk**, n. Pelsværk, n.

Pelzen, v. t. 1. trække Pelſen af, pille, ſlaa; fig. **Einen —**, prygle en; pode, okulere; plante, sætte. | **Pelz-meiſter**, m. Frugtgartner, c.; **-meſſer**, n. Podekniv, c.; **-reis**, n. Podevikſt, c.; **-ſchule**, f. Træſkole, c.; **-wachs**, n. Podevoz, n.

Pelzer, m. **-s** pl. ſ. sg. × Bundtmager, c.; Frugtgartner, c.; Podekviſt, c.

Pelzerei, f. **-en**. Pelsværk, n.

Pelzig, adj. bedækket med en Pels.

Penaten, pl. ub. sg. Penater, Husguder.

Pendant, n. **-s -s**. Pendant, c., Sideſtykke, n.

Pendel, n. (m.) **-s** pl. ſ. sg Pendul, Perpendikel, c. | **Pendel-länge**, f. Pendullængde, c.; **-ſchlag**, m., **-ſchwingung**, f. Pendulſvingning, c.; **-uhr**, f. et Ur med Perpendikel.

Pendeln, v. i. 1. m. h. ſvinge; fig ſpasere, drive omkring.

Pendul, n. (m.) ſe **Pendel**.

Penibel, adj. penibel; møjſommelig, besværlig; pinlig.

Pennal, n. **-es -e (-äle)**. Pennehus, n.

Pennal, m. **-s -e (-äle)**. ung Student, Rus, c.; Skoledreng, c.

Penſion, f. **-en**. Penſion, c.; Penſionsanſtalt, c. | **Penſions-anſtalt**, f. Penſionsanſtalt, c.; **-berechtigt**, penſionsberettiget; **-berechtigung**, f. Penſionsberettigelſe, c.; **-erziehung**, f. Penſionsopdragelſe, c.; **-laſſe**, f. Penſionskaſſe, c.

Penſionär, m. **-s -e**. Koſtgænger, Penſioniſt, c.

Penſionat, n. **-es -e**. Penſionsanſtalt, c.

Penſion(e)ren, v. t. 1. ſætte paa Penſion. — **Penſioni(e)rung**, f Penſionering, c.

Penſum, n. **-s -ſen**. Penſum, n.

Pentameter, m. **-s** pl. ſ. sg, Pentameter, n.

Pepſin, n. **-s** ub. pl. Pepſin, c.

Peremtoriſch, adj. peremtoriſt, afgjørende, endelig, uden Friſt.

Perenni(e)rend, adj. perennerende, fleraarig.

Perfekt, adj. perfekt, fuldkommen, fuldendt.

Perfekt, n. **-s -e**. Perfektum, n.; Førnutid, c.

Perfektibel, adj. perfektibel, ſom kan forbedres. — **Perfektibilität**, f. Perfektibilitet, c.

Perfid, adj. perfid, troløs, falſk.

Perfidie, f. ub. pl. Perfidi, Troløshed, Falſkhed, c.

Pergament, n. **-es -e**. Pergament, n. | **Pergament-artig**, pergamentagtig; **-band**, m. Pergamentbind, n.; **-haut**, f. Pergamenthud, Pergamenthinde, c.; **-macher**, m. Pergamentmager, c.; **-rolle**, f. Pergamentrulle, c.

Pergamenten, adj. af Pergament, Pergaments-.

Periode, f. **-n**. Periode, c.

Periodisch, adj. periodisk.

Peripherie, f. **-n**. Periferie, c.

Perkussion, f. **-en**. Perkussion, Rystelse, c., Stød, Slag, n. | **Perkussions-gewehr**, n. Perkussionsgevær, n.

Perle, f. **-n**. Perle, c.; Byggkorn paa Øjet, n. | **Perl-asche**, f. reneste Potaske, c.; **-bohne**, f. Perlebønne, c. (Phaseolus minor); **-eule**, f. Slørugle, c. (Strix flammea); **-farbe**, f. Perlefarve, c.; **-farben**, **-farbig**, perlefarvet; **-geschmeide**, n. Perlesmykke, n.; **-gras**, n. Flitterag, n. (Melica); **-grau**, perlegraa; **-graupe**, f. Perlegryn, n.; **-hirse**, f., **-kraut**, n. Lægesteinfrø, n. (Lithospermum officinale); **-huhn**, n. Perlehøne, c. (Numida meleagris); **-muschel**, f. Perlemusling, c.; **-mut**, n., **-mutter**, f. Perlemor, n.; **-muttern**, af Perlemor; **-sand**, m. Perlesand, n.; **-schrift**, f. Perlestrift, c.; **-traube**, f. Perlebrue, c. — **Perlen-auster**, f. Perlemusling, c.; **-band**, n. se **-schnur**; **-bank**, f. Perlebanke, c.; **-bohrer**, m. Perlebor, n.; **-fang**, m. Perlefangst, c.; Perlefiskeri, n.; **-farbe**, f. Perlefarve, c.; **-farben**, perlegraa; **-fischer**, m. Perlefisker, c.; **-fischerei**, f. Perlefiskeri, n.; **-handel**, m. Perlehandel, c.; **-händler**, m. Perlehandler, c.; **-hell**, perleklar; **-junge**, m. Stabsdreng, c.; **-kranz**, m. Perlekrans, c.; **-krone**, f. Perlekrone, c.; **-küste**, f. Perlekyst, c.; **-mädchen**, n. Stabspige, c.; **-maß**, n. Perlemaal, n.; **-muschel**, f. Perlemusling, c.; **-mutter**, f. Perlemor, n.; **-reihe**, f. Perlerad, c.; **-samen**, m. Navn paa de mindste Perler; **-schmuck**, m. Perlesmykke, n.; **-schnur**, f. Perlesnor, c.; **-sticker**, m. Perlestikker, c.; **-stickerei**, f. Perlebroderi, n.; **-stickerin**, f. Perlestikkerske, c.

Perlen, adj. bestaaende af Perler, Perle-.

Perlen, v. i. 1. m. h. perle.

Perlicht, **perlig**, adj. perleagtig, som ligner Perler.

Permanent, adj. permanent, varig, vedvarende. — **Permanenz**, f. Permanens, Vedvarenhed, Varighed, c.

Permission, f. **-en**. Permission; Tilladelse, Forlov; Orlov, c.

Permitti(e)ren, v. t. 1. permittere; tillade, tilstede; fritage, hjemforlove.

Perpendikel, n. (m.) **-s** pl. ſ. sg. Perpendikel, c.

Perpendikulär, adj. perpendikulær, lodret.

Perron, m. **-s** -s. Perron, c.

Perrücke, f. se **Perücke**.

Perſenning, f. **-en**. (til Sos) Perſenning, c.

Perſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Perſer, c.

Perſerin, f. **-nen**. Perſerinde, c.

Perſienne, f. **-n**. Perſienne, c.

Perſifli(e)ren, v. t. 1. perſiflere, forhaane, gjøre latterlig, gjøre Nar af.

Perſiko, m. **-s** ub. pl. Perſiko, Perſikenbrændevin, c.

Perſiſch, adj. perſisk.

Perſon, f. **-en**. (Dim. **Perſönchen**, **Perſönlein**, n.) Perſon, c.; **in —**, **in eigener —**, i egen Perſon, perſonlig; **ich für meine —**, jeg for min Part; **meine geringe —**, min ringe Perſon; **in höchſt eigener —**, i egen høje Perſon; **Einen von — kennen**, kjende en perſonlig. | **Perſonen-frage**, f. perſonligt Spørgsmaal, n.; **-poſt**, f. Perſonpoſt, c.; **-verkehr**, m. Perſontrafik, c.; **-wagen**, m. Perſonvogn, c.; **-zug**, m. Perſontog, n.

Perſonage, f. **-n**. Perſonage, c.

Perſonal, n. **-s** ub. pl. Perſonale, n.

Perſonalien, pl. ub. sg. Perſonalier.

Perſonifizi(e)ren, v. t. 1. perſonificere.

Perſönlich, adj. perſonlig. — **Perſönlichkeit**, f. Perſonlighed, c.

Perſpektiv, n. **-es -e**. Perſpektiv, n., Kikkert, c.

Perſpektive, f. **-n**. Perſpektiv, Perſpektivtegning, c.

Perſpektiviſch, adj. perſpektiviſk.

Pertinenzien, pl. ub. sg. Pertinentier, pl., Tilbehør, n.

Pertleine, f. **-n**. (til Sos) Pertline, Lejder, c.

Perücke, f. **-n**. Paryk, c. | **Perücken-kopf**, m. Parykblok, c.; **-macher**, m. Parykmager, c.; **-ſchachtel**, f. Parykkæſte, c.; **-ſtock**, m. Parykblok, c.

Peſſimismus, m. ub. pl. Peſſimisme, c.

Peſſimiſt, m. **-en -en**. Peſſimiſt, c.

Peſſimiſtiſch, adj. peſſimiſtiſk.

Peſt, f. **-en**. Peſt, c. | **Peſt-ähnlich**, **-artig**, peſtagtig; **-arzt**, m. Peſtlæge, c.; **-beule**, f. Peſtbyld, c.; **-blaſe**, f. Peſtblegn, c.; **-blatter**, f. Peſtbyld, c.; **-dampf**, m. se **-dunſt**; **-brüſe**, f. se **-beule**; **-dunſt**, m. Peſtdamp, c.; **-eſſig**, m. Peſteddike, c.; **-geruch**, m. Peſtlugt, c.; **-gift**, n. Peſtgift, Peſſimitte, c.; **-hauch**, m. Peſtluft, c.; **-haus**, n. Peſthus, n.; **-krank**, peſtsyg; **-luft**, f. Peſtluft, c.; **-ordnung**, f. Peſtanordning, c.; **-qualm**, m. Peſtdamp, c.; **-wurzel**, f. Peſtrod, c.; **-zeit**, f. Peſtens Tid, c.

Peſthaft, adj. peſtagtig. — **Peſthaftigkeit**, f. Peſtagtighed, c.

Peſtilenz, f. **-en**. Peſtilense, Peſt, c.

Peſtilenziſch, **peſtilenziallſch**, adj. peſtagtig.

Petarde, f. **-n**. Petarde, c.

Peter, m. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Peterchen**, **Peterlein**, n.) Peder, Peter, c.; **ſchwarzer —**, Sorteper; **-chen**, falſk Nøgle, c. | **Peters-kirche**, f. Petersstirke, c.; **-pfennig**, m. Pederspenge, pl.; **-ſtuhl**, m. St. Peders Stol, c.; **-vogel**, m. Stormfugl, c.

Peterling, m., **Peterlein**, n. **-s** ub. pl. Perſille, c.

Petersilie, f. ub. pl. Persille, c. | **Petersilienwurzel**, f. Persillerod, c.

Petition, f. **-en**. Petition, c., Bønskrift, n.

Petitioni(e)ren, v. i. 1. m. h. anføge om, anholde om, andrage paa.

Petrefakt, n. **-s -en**. Petrefakt, n., Forstening, c.

Petroleum, n. **-s** ub. pl. Petroleum, n. | **Petroleum-kochapparat**, m., **-kocher**, m., **-kochofen**, m. Petroleumskoger, c.; **-lampe**, f. Petroleumslampe, c.; **-weib**, n. Petroleuse, c.

Petschaft, n. **-es -e**. Signet, n. | **Petschaftring**, m. Signetring, c.; **-stecher**, m. Signetstikker, c.; **-wachs**, n. Seglvox, n.

Petsche, f. **-n**. Aare paa en Tømmerflaade, c.

Petschen, v. t. 1. stange frem.

Petschier, n. **-es -e**. Signet, Segl, n.

Petschieren, v. t. 1. forsegle.

Petz, m. **-es -e**. Bjørn, Bamse, c.

Petze, f. **-n**. Hundbjørn, Hunhund, Tæve, c.; gement Fruentimmer.

Petzen, v. t. 1. angive, denuncere.

Petzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Angiver, Spion, c.

Pfad, m. **-es -e**. Vej, Sti, Fodsti, c. | **Pfadfinder**, m. Stifinder, c.; **-los**, uvejsom, uden Vej, uden Sti; **-schau**, f. Vejsyn, n.

Pfaff, m. **-en -en**. (Dim. **Pfäffchen**, **Pfäfflein**, n.) (foragt.) Præst, Gejstlig, Klerk, en af Kleresiet. | **Pfaffen-baum**, m. alm. Benved, n. (Evonymus europæa); **-beere**, f. Solbær, n.; **-bischen**, n. det lækreste Stykke; **-blatt**, n., **-distel**, f. ſe **-kraut**; **-gezücht**, n. Præsteſlæng, n.; **-hödlein**, n., **-hut**, m. Benvedets Bær, n.; **-kraut**, n. Slags Borst, c. (Leontodon taraxacum); **-mütze**, f. ſe **-hut**; **-pfötchen**, n. ſe **-baum**; **-platte**, f., **-röhrchen**, **-röslein**, n., **-stiel**, m. ſe **-kraut**; **-schnitt**, m., **-stück**, n. ſe **-bischen**; **-wesen**, n. Præstevæsen, n.

Pfaffenhaft, adj. ſe **pfäffisch**.

Pfaffentum, n. **-s** ub. pl. Præstevæsen, Præsteregimente, n.; Præsteſtab, n.

Pfafferei, f. **-en**. (foragt.) Gejstlighedens ejendommelige Tænke- og Handlemaade.

Pfäffisch, adj. gejstlig, præstagtig.

Pfäffling, m. **-s -e**. Præsteſtilhænger, c.

Pfahl, m. **-es -ähle**. (Dim. **Pfählchen**, n.) Pæl, Stage, Stav, c.; **in (zwischen) meinen vier Pfählen**, inden for mine fire Vægge, inden for mine Enemærker. | **Pfahl-bau**, m. Pælebygning, c.; **-bauer**, m. Beboer af Pælebygninger, c.; **-brücke**, f. Pælebro, c.; **-bürger**, m. en uden for Byens Mure, men inden for Byens Omraade boende Borger, c.; × Spidsborger, c.; **-bürgerlich**, spidsborgerlig; **-bürgertum**, n. Spidsborgervæsen, n.; **-dorf**, n. en inden for en Bys Jurisdiktion liggende Landsby; **-graben**, m. Palisſadegrav, c.; **-gebäude**, n. Pælebygning, c.; * Stabur, n.; **-halter**, m. Stiver, c.; **-holz**, n. Pæletømmer, n.; **-mühle**, f. Stubmølle, c. (Vandmølle, som staar paa Pæle); **-muschel**, f. ſe **-wurm**; **-ramme**, f. Pælerambuk, Pælebuk, c.; **-weide**, f. Mandelpil, c. (Salix amygdalina); **-werk**, n. Pæleværk, n.; **-wurm**, m. Pæleorm, c. (Teredo navalis); **-wurzel**, f. Pælerod, Hjærterod, c.; **-zaun**, m. Pælegærde, n.

Pfählen, v. t. 1. afpæle, forsyne med Pæle; spidde paa en Pæl. — **Pfählung**, f. Afpæling, Spidden, c.; Pæleværk, n.

Pfalz, f. **-en**. Palads, n., Hofborg, fyrstelig Bolig, c.; ≠ Embedsbolig, c.; Pfalzgrevstab, n. | **Pfalz-graf**, m. Pfalzgrevc, c.; **-gräfin**, f. Pfalzgrevinde, c.; **-gräflich**, pfalzgrevelig; **-grafschaft**, f. Pfalzgrevstab, n.

Pfand, n. **-es -änder**. (Dim. **Pfändchen**, pl. **Pfänderchen**) Pant, n.; Borgen, Gidsel, c.; **seine Ehre zum -e setzen**, sætte sin Ære i Pant; **Pfänder spielen**, lege Panteleg. | **Pfandbrief**, m. Pantebrev, n., Panteforstrivning, Panteobligation, c.; **-buch**, n. Pantebog, c.; **-bürge**, m. Borgen, Kautionist; Gidsel, c.; **-gewähr**, f. ſe **-sicherheit**; **-gläubiger**, m. Panthaver, c.; **-gut**, n. Pantegods, n.; **-haus**, n. Assistentshus, n.; **-inhaber**, m. Panthaver, c.; **-leihen**, n. Pantelen, n.; **-leihe**, f. ſe **-haus**; **-leiher**, m. Pantelaaner, c.; **-lösung**, f. Indløsning af et Pant, c.; **-protokoll**, n. Jordebog, c.; **-recht**, n. Panteret, c.; **-schein**, m. ſe **-brief**; **-schilling**, m. de Penge, som faas til Laans paa Pant; Indløsningssum, c.; Penge paa Haanden, pl.; **-schuld**, f. Pantegjæld, c.; **-schuldner**, m. Pantsætter, c.; **-sicherheit**, f. Sikkerhed ved Pant, c.; **-spiel**, n. Panteleg, c.; **-verleiher**, m. Pantelaaner, c.; **-verschreibung**, f. ſe **-brief**; **-weise**, som Pant; **-zettel**, m. Pantseddel, c. — **Pfänderspiel**, n. Panteleg, c.

Pfandbar, adj. ſe **pfändlich**.

Pfänden, v. t. 1. pante, udpante; tage i Pant, beholde som Pant.

Pfänder, m. **-s** pl. ſ. sg. Udpanter, Kongens Foged, c.; Markvogter, c.

Pfändern, v. i. 1. m. h. lege Panteleg.

Pfandschaft, f. **-en**. Pant, n.; Pantsætteliе, c.

Pfändlich, adj. tjenende som Pant.

Pfändung, f. **-en**. Pantning, Udpantning, c. | **Pfändungs-befehl**, m. Befaling til Udpantning, c.

Pfanne, f. **-n**. (Dim. **Pfännchen**, **Pfännlein**, n.) Pande, c.; Fordybning i en Stynge, c.; Pande paa en Stenlaas, c.; Ledkapsel, c.; Tagsten, c.; **die Kelle nicht an der — kleben lassen**, være flink; **an der — kleben bleiben**, komme i Knibe; **den Feind in die — hauen**, hugge Fjenden sønder og sammen. | **Pfann-eisen**, n. Pandejærn, n.; **-kuchen**, m. Pandekage, c.; **-herr**, m. Saltværksejer, c.; **-werk**, n. Saltkogeri, n. — **Pfannen-baum**, m. Bjælke, hvorved Saltpanderne hænge; **-blech**, n. Pandeblik, n.; **-deckel**, m. Pandelaag, n., Pandehætte, c.,

Pandebærsel, n.; **-flicker**, m. Kjedelflikker, c.; **-geld**, n. Pandepenge til Oprigtheden for Rettighed til at brygge; **-knecht**, m. Redskab, hvori Kokkenpandens lange Skaft hviler som i en Gaffel; **-meister**, m. Saltmester, c.; **-schmied**, m. Pandesmed, c.; **-stiel**, m. Pandeskaft, n.; **-stein**, m. Pandesten, c.; **-zucker**, m. Pandesukker, n.

Pfänner, m. -s pl. ſ. sg. Saltværksejer, c.

Pfännerschaft, f. **-en**. Saltværksinteressentskab, n.

Pfarr, m. -s (**-en**) **-en**. Præſt, Sognepræſt, c. | **Pfarr-acker**, m. Præſteager, c., Præſtejorder; **-amt**, n. Præſteembede, n.; **-dienſt**, m. Præſtekald, n.; **-dorf**, n. Kirkeby, c.; **-frau**, f. Præſtekone, c.; **-fuhre**, f. Præſtekjørsel, Præſtereiſe, c.; **-gebühr**, f. Præſteindkomſt, c., Præſtepenge, pl., Offer, n.; **-gemeine, gemeinde**, f. Menighed, c.; **-genoß**, m. Sognemand, Sognekone, c.; **-gut**, n. Præſtejord, c.; **-haus**, n. Præſtegaard, c.; **-herr**, m. ſe **Pfarrer**; **-hof**, m. Præſtegaard, c.; **-hufe**, f. Præſtejord, c.; **-kind**, n. Sognebarn, n.; **-kirche**, f. Sognekirke, c.; **-lehen**, n. Kirkepatronat, n.; **-leute**, pl. Sognefolk; **-ſiegel**, n. Præſteſegl, n.; **-wohnung**, f. Præſtebolig, c.; **-zehnte**, m. Præſtetiende, c.

Pfarre, Pfarrei, f. **-en**. Kirkeſogn, n., Menighed, c., Præſtekald, n., Præſteembede, n., Præſteværdighed, Præſtebolig, c.

Pfarreilich, adj. præſtelig.

Pfarren, v. i. 1. m. h. høre til et Sogn; fungere ſom Præſt

Pfarrer, m. -s pl. ſ. sg. Sognepræſt, c.

Pfarrerin, Pfarrin, f. **-nen**. Præſtekone, c.

Pfau, m. **-es** (**-en**) **-en** (**-e**). Paafugl, c. (Pavo). | **Pfau-faſan**, m. Paafuglefaſan, c. (Phasianus argus); **-fiſch**, m. Slags Løbefiſk, c. (Labrus pavo); **-hahn**, m. Paafuglehane, c.; **-henne**, f. Paafuglehøne, c.; **-huhn**, n. Paafuglehøne, c.; **-nelke**, f. Strandnellike, c. (Dianthus superbus). — **Pfauen-auge**, n. Paafugleøje, n.; fig. et Slags Marmor; forſkjellige Sommerfugle og Fiſte; **-ei**, n. Paafugleæg, n.; **-feder**, f. Paafuglefjer, c.; **-rad**, n. Hjul, ſom Paafuglen banner med ſin Hale; **-ſchwanz**, m. Paafuglehale, c.; **-ſpiegel**, m. Øje i Paafuglehalen, n.; bibende Vileurt, c. (Polygonum hydropiper); **-ſtolz**, ſtolt ſom en Paafugl; **-wedel**, m. Vifte af Paafuglefjer, c.

Pfauchen, v. i. ſe **fauchen**.

Pfauin, f. **-nen**. Paafuglehøne, c.

Pfebe, f. **-n**. Pebergræskar, n. (Cucurbita pepo).

Pfeffer, m. -s ub. pl. Peber, c.; **wäre er doch, wo der — wächſt**, gid han ſad paa Bloksbjærg; **im — ſein, liegen**, være i Knibe; **in den — geraten**, komme i Knibe; **da liegt der Has im —**, det er netop Knuden. | **Pfefferartig**, peberagtig; **-baum**, m. Pebertræ, n.; **-büchſe**, f., **-faß**, n. Peberbøsſe, c.; **-fraß, -freſſer**, m. ſe **-vogel**; **-gurke**, f. ſmaa Syltagurker; **-korn**, n. Peberkorn, n.; **-kraut**, n. Karſe, c. (Lepidium); **-kuchen**, m. Peberkage, c.; **-mühle**, f. Peberkværn, c.; **-minze**, f. Pebermynte, c. (Mentha piperita); **-minzplätzchen**, n. Pebermynteкage, c.; **-nuß**, f. Pebernød, c.; **-pflanze**, f. ſe **-baum**; **-rohr**, n. ſe **-ſtrauch**; **-ſack**, m. Peberlæk, c.: fig. Kræmmer, c.; **-ſchwamm**, m. Slags Champignon, c. (Agaricus piperatus); **-ſtaude**, f., **-ſtrauch**, m. Peberbuſt, c.; **-vogel**. m. Peberfugl, Tukon, c. (Ramphastos); **-waſſer**, n. Peberband, n.

Pfefferling, m. ſe **Pfifferling**.

Pfeffern, v. i. 1. m. h. brænde ſom Peber; v. t. pebre, krydre med Peber; **gepfefferte Worte**, bidende Ord; **das iſt gepfeffert**, det er meget beſværligt, meget højt i Pris, meget ſlærkt.

Pfeife, f. **-n**. (Dim. **Pfeifchen, Pfeiflein**, n.) Pibe, Fløjte, c., Rør, n.; Lyſepibe, c.; Tobakspibe, c.; Bicelle, c.; Ladeſtokholder, c.; Spire, c., Skud, n.; **nach jemandes — tanzen**, danſe efter ens Pibe; **die — im Sack halten, die — in den Sack ſtecken, die — einſtecken, einziehen**, ſtille Piben ind; **-n ſchneiden, während man im Rohre ſitzt**, paſſe ſit Snit. | **Pfeifenbaum**, m. Syren, c. (Syringa vulgaris); **-beſchlag**, m. Pibebeſlag, n.; **-bohrer**, m. Pibebor, n.; **-brett**, n. Pibebræt, n.; **-deckel**, m. Pibehytte, Pibehætte, c.; **-erde**, f. ſe **-thon**; **-form**, f. Pibeform, c.; **-knochen**, m. Pibeben, Rørben, n.; **-kopf**, m. Pibehoved, n.; **-macher**, m. Pibemager, c.; **-mundſtück**, n. Mundſtykke paa en Pibe, n.; **-quaſte**, f. Pibekvaſt, c.; **-purrer, -räumer**, m. Pibekradſer, c.; **-rohr**, n. Piberør, n.; **-ſpitze**, f. Pibeſpids, c.; **-ſtiel**, m. Pibeſtilk, c.; **einen — — ſpielen**, ſlaa en Kegle; **das iſt keinen — — wert**, det er ikke en Pibe Tobak værd; **-ſtopfer**, m. Pibeſtopper, c.; **-ſtück**, n. Pibeſtilk, c.; Fløjteſtykke, n.; **-thon**, m. Pibeler, n.; **-werk**, n. Pibeværk, n.; **-zünder**, m. Fidibus, c.

Pfeifen, v. t. 2. og i. pibe, fløjte; **pfeift der Wind daher**, blæſer Vinden fra den Kant; **aus einem andern Loche** —, give Piben en anden Lyd; **auf dem letzten Loche** —, fig. ſynge paa det ſidſte Vers; **Einem etw. —**, blæſe en et Stykke. | **Pfeifente**, f. Pibeand, c. (Anas Penelope); **-lerche**, f. Træpiber, c. (Anthus arboreus).

Pfeifer, m. -s pl. ſ. sg. Piber, c.; Muſikant, Spillemand, c.; × Fanden.

Pfeiferei, f. **-en**. Piberi, n.

Pfeiferſchaft, f. **-en**. Muſikkorps, n.

Pfeif(h)older, m. -s pl. ſ. sg. × Sommerfugl, c.

Pfeil, m. **-es -e**. Pil, c. | **Pfeil-elfen**, n. Pileſpids, c.; **-fiſch**, m. Hornfiſk, c. (Esox Belone); **-förmig**, pileformig; **-geſchwind**, pilſnar, lynſnar; **-gift**, n. Pilegift, c.; **-ginſter**, m.

Slags Bisse, c. (Genista sagittalis); **-kucher**, m. **Pilekogger**, n.; **-kraut**, n. Pileurt, c. (Polygonum); **-maus**, f. Springmus, c.; **-natt**, f. Pilesøm, n.; **-natter**, **-slange**, f. Slags Snog, c. (Coluber jaculus); **-snell**, pilsnar, hurtig som en Pil; **-skud**, m. Pileskud, n.; **-skytz**, m. Buestytte, c.; **-spitze**, f. Pilespids, Pileod, c.; **-wunde**, f. Saar af en Pil, n.

Pfeiler, m. -s pl. ſ. sg. Pille, Søile, c. | **Pfeiler-bogen**, m. Pillebue, c.; **-brücke**, f. Pillebro, c.; **-spiegel**, m. Pillespejl, n.; **-tisch**, m. Pilleborb, n.; **-weite**, f. Pillevidde, c.

Pfelle f. se **Elritze**.

Pfennig, **Pfenning**, m. **-es -e**. Penning, Hvid, c.; **er hat einen ſchönen — dabei gewonnen**, han har tjent en smuk Skilling derved; $^1/_4$ Kvint, Smæk over Fingrene, n.; Hirse, c. (Panicum). | **Pfennig-fuchſer**, m. Gnier, c.; **-gewicht**, n. $^1/_{16}$ Lod; **-meiſter**, m. Kasserer, c.; **-ſchenke**, f. simpel Kro, c.; **-ſtein**, m. forsteneде Koraller; **-wert(h)**, m. baarlige Varer.

Pferch, m. **-es -e** (**-e**. f. **-n**). Fold, Faarefold, c.; Faarehjord, c.; Gødning i en Fold, c.; Møg, n., Gødning, c. | **Pferch-acker**, m. en ved en Fold gødet Mark, c.; **-hütte**, f., **-karren**, m. Hyrdevogn, c.

Pferchen, v. t. 1. indeſlutte i en Fold, sætte i en Fold; proppe sammen, knibe sammen; gøde ved en Fold; v. i. m. h. møge, stide.

Pferd, n. **-es -e**. (Dim. **Pferdchen**, **Pferdlein**, n.) Hest, c; **das — ſuchen, worauf man ſitzt**, ikke se Stoven for lutter Træer; **ein — reiten**, have en Kjærpehest; **ſich aufs hohe — ſetzen**, sætte sig paa den høje Hest; **vom -e auf den Eſel kommen**, komme fra Dynen i Halmen; **auf einem fahlen -e ertappt werden**, gribes i Usandhed, paa urette Vej. | **Pferde-apfel**, m. Hesteæble, c.; **-arbeit**, f. Hestearbejde, n.; **-arzenei**, f. Hestemedicin, c.; **-arzt**, m. Hestelæge, Hestedoktor, c.; **-auge**, n. Hestøje, n.; **-ausfuhr**, f. Hesteudførsel, c.; **-bahn**, f. Hestebane, Sporvej, c.; **-bahnwagen**, m. Sporvogn, c.; **-bändiger**, m. Hestetæmmer, c.; **-bauer**, m. en Bonde som holder Heste; **-baum**, m. Spiltov, n.; **-beſtand**, m. Hesteholb, n.; **-binſe**, f. Sø-Kogleag, c. (Scirpus lacustris); **-bohne**, f. Hestebønne, Hestevikke. c. (Vicia faba); **-bremſe**, f. Hestebrems, c. (Tabanus bovinus); **-bube**, m. Hestesvagter, Stalddreng, c.; **-decke**, f. Hestedækken, n.; **-dieb**, m. Hestetyv, c.; **-diebſtahl**, m. Hestetyveri, n.; **-dienſt**, m. Hoveritjeneste med Heste, c.; **-dünger**, m. Hestegødning, c.; **-egel**, m. Hesteigle, c. (Hæmopis vorax); **-eiſenbahn**, f. se **-bahn**; **-fleiſch**, n. Hestekjød, n.; **-fliege**, f. Hestebrems, c.; **-frohne**, f. se **-dienſt**; **-fuß**, m. Hestefod, c.; **-futter**, n. Hestefoder, n.; **-geſchirr**, n. Hestetøj, n.; **-glück**, n. × Svineheld, n.; **-gurt**, m. Hestegjord, c.; **-haar**, n. Hestehaar, n.; **-haaren**, Hestehaars-; **-hai**, m. Brugden, c. (Selache maxima); **-handel**, m. Hestehandel, Hesteprangen, c.; **-händler**, m. Hestehandler, Hestepranger, c.; **-haut**, f. Hestehud, c.; **-huf**, m. Hestehov, c.; **-junge**, m. Stalddreng, c.; **-käfer**, m. Skarnbasse, c.; (Geotrupes); **-kaſtanie**, f. Hestekastanie, c. (Castanea equina); **-kenner**, m. Hestekjender, c.; **-kauf**, m. Hestekjøb, n., Hestehandel, c.; **-knecht**, m. Hestesvagter, Staldkarl, c.; **-kopf**, m. Hestehoved, n.; Slags store Straahatte; **-kraft**, f. Hestekraft, c.; **-krippe**, f. Hestekrybbe, c.; **-leine**, f. Hestesline, c.; **-lenker**, m. Hestestyrer, Vognstyrer, c.; **-mähne**, f. Hestemanke, c.; **-markt**, m. Hestetorv, Hestemarked, n.; **-mäßig**, hesteagtig, som en Hest; **-milch**, f. Hoppemælk, c.; **-minze**, f. Skovmynte, c. (Mentha silvestris); **-miſt**, m. Hestegødning, c.; **-mühle**, f. Hestemølle, c.; **-nuß**, f. Hestenød, det stærste Slags Valnødder; **-philiſter**, m. se **-verleiher**; **-rennbahn**, f. Vædbelsbsbane, c.; **-rennen**, n. Hestevædbeløb, n.; **-ſaat**, f., **-ſamen**, m. Vand-Billebo, c. (Phellandrium aquaticum); **-ſattel**, m. Sabel, Hestesabel, c.; **-ſchau**, f. Hestestue, n.; **-ſchwanz**, m., **-ſchweif**, m. Hestehale. Hestecrumpe, c.; **-ſchwemme**, f. et Sted, hvor Hestene svømme; **-ſtall**, m. Hestestald, c.; **-ſtand**, m. Hestebaas, c.; **-ſtriegel**, f. Hestestrigle. c.; **-tränke**, f. Vandingssted for Heste, n.; **-verleiher**, **-vermiet(h)er**, m. Hesteudlejer, c.; **-zaum**, m. Hestebidsel. n.; **-zeug**, n. Hestetøj, n.; **-zucht**, f. Hesteavl, c., Stutteri, n.

Pferdner, m. -s pl. ſ. sg. Bonde, som holder Heste.

Pfetzen, v. t. 1. knibe.

Pfiff, m. **-es -e**. Fløjten, Piben; fig. Kneb, Puds, n., List, c.; × halvt Krus Øl.

Pfiffeln, v. i. 1. m. h. fløjte sagte.

Pfiffer-ling, m. -s **-e**. Slags spiselige Champignons; fig. **ich möchte keinen — darum geben**, jeg giver ikke en Døjt derfor; **keinen — wert**, ikke en Bonne værd.

Pfiffig, adj. listig, snedig, forslagen, snu. — **Pfiffigkeit**, f. Listighed, Snedighed, c.

Pfingſten, n. -s pl. ſ. sg. (f.) Pinse, c. | **Pfingſt-abend**, m. Pinseaften, c.; **-bier**, n. Pinseøl; Pinsegilde, n.; **-blume**, f. Pæon, c. (Pæonia officinalis); **-feſt**, n. Pinsefest, c.; **-feiertag**, m. Pinsehelligdag, c.; **-lilie**, f. se **-blume**; **-lümmel**, m. Hovedpersonen i et Pinseoptog, n.; **-ochs**, m. en med Kranse smykket Oxe ved Pinsefesten; **-ſchießen**, n. Fuglestyrtning, c.; **-tag**, m. Pinsedag, c.; × Torsdag, c.; **-weide**, f. Græsgang, hvorpaa ingen maa græsse før Pinse; **-wieſe**, f. Eng, hvor Pinsefesten holdes; **-woche**, f. Pinseuge, c.; **-zeit**, f. Pinsetid, c.

Pfingſtlich, adj. Pinse-, sædvanlig i Pinsen.

Pfiyps, m. se **Pipe**.

Pfirſche, f. se **Pfirſich**.

Pfirſich, m. **-es -e** (f. **-en**). Ferskten, c. | **Pfirſich-baum**, m. Ferskentræ, n.; **-blatt**, n. Ferskten-

blad, n.; **-blüte**, f. Ferskenblomst, c.; **-blütfarbe**, f. Farve som Ferskenblomstens; **-blütfarben**, **-farbig**, som har Farve som Ferskenblomsten; **-branntwein**, m. Brændevin paa Ferskenkjærner, Persiko, c.; **-kern**, m. Ferskenkjærne, c.; **-kraut**, n. ferskenbladet Pileurt, c. (Polygonum persicaria); **-stein**, m. Ferskensten, c.

Pflanze, f. **-n**. (Dim. **Pflänzchen**, **Pflänzlein**, n.) Plante, c.; fig. **eine saubere, nette, hübsche** —, en net Fyr! | **Pflanzen-abdruck**, m. Planteaftryk, n.; **-art**, f. Plantеart, c.; **-asche**, f. Planteaske, c.; **-beet**, n. Plantebed, n.; **-familie**, f. Plantefamilie, c.; **-floh**, m. Springhale, c. (Podura); **-fressend**, planteædende; **-fresser**, m. Planteæder, Vegetabilist, c.; **-garten**, m. Plantehave, c., botanist Have; **-gift**, n. Plantegift, c.; **-keim**, m. Plantespire, c.; **-kenner**, m. Botaniker, c.; **-kost**, f. Plantekost, c.; **-kunde**, f. Botanik, c.; **-leben**, n. Planteliv, n.; **-lehre**, f. Plantelære, Botanik, c.; **-milch**, f. mælkeagtig Plantesaft, c.; **-nahrung**, f. Plantesøde, c.; **-öl**, n. Planteolie, c.; **-reich**, n. Planterige, n.; **-saft**, m. Plantesaft, c.; **-schlaf**, m. Plantesøvn, c.; **-stoff**, m. Plantestof, n.; **-t(h)ier**, n. Plantedyr, n., Zoophyt, c.

Pflanzen, v. t. 1. plante. | **Pflanz-bürger**, m. Kolonist, Nybygger, c.; **-garten**, m. Plantеskole, c.; **-holz**, n. Plantevind, c.; **-ort**, m. Plantested, n.; **-reis**, n. Stikling, c.; **-schule**, f. Plantеskole, c.; **-stadt**, f. Kolони, c.; **-städter**, m. Kolonist, c.; **-statt**, **-stätte**, f. Plantested, n.; Kolони, c.; **-stock**, m. Plantevind, c.; **Moderstade**, c.; **-wetter**, n. Plantevejr, n.; **-zeit**, f. Plantetid, c.

Pflanzenhaft, adj. plantelignende.

Pflanzentum, n. **-s** ub. pl. Planteliv, n.; Planterige, n.

Pflanzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Planter, Plantageeier, c.; Nybygger, Koloniſt, c.; Plantevind, c.

Pflänzling, m. **-s** c. Stikling, Afskægger, c.; fig. Elev, c.

Pflanzung, f. **-en**. Plantning; Plantage, c.; Kolони, Nybygd, c.

Pflaster, n. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Pflästerchen**, **Pflästerlein**, n.) Plaster, n.; Stenbro, Brolægning, c.; **das — treten**, slide Brostene; **in Paris ist ein teures** —, i Paris er dyrt at leve. | **Pflaster-arbeit**, f. Brolægningsarbejde, n.; **-geld**, n. Brolægningspenge, Bropenge; **-käfer**, m. spansk Flue, c.; **-rammе**, f. se **-stössel**; **-schmierer**, m. Salvesmører, c.; **-setzer**, m. Brolægger, c.; **-stein**, m. Brosten, c.; **und wenn's — e regnet**, om det saa regner Skomagerdrenge; **-stössel**, m. Brolæggerjomfru, c.; **-streicher**, m. se **-schmierer**; **-treter**, m. Ledbiggænger, Brostenslider, Dagdriver, c.; **-tretеrei**, f. Dagdriveri, n.; **-ziegel**, m. Brosten, c.

Pflasterer, m. **-s** pl. ſ. sg. Brolægger, c.

Pflastern, v. t. 1. brolægge; lægge Plaster paa. — **Pflasterung**, f. Brolægning, c.

Pflatschig, adj. × med bredt Ansigt.

Pflaum, m. se **Flaum**.

Pflaume, f. **-n**. (Dim. **Pfläumchen**, **Pfläumlein**, n.) Blomme, *Plomme, c. | **Pflaum(en)baum**, m. Blommetræ, n.; **-kern**, m. Blommekjærne, c.; **-kuchen**, m. Blommetærte, c.; **-mus**, n. Blommemos, Blommekompot, c.; **-schlehe**, f. alm. Kræge, c. (Prunus insititia); **-stein**, m. Blommesten, c.

Pflege, f. **-n**. Pleje, Forplejning, c.; Opsyn, n., Forvaltning, c., Forvaltningsdistrikt, n. **Pflege-amt**, n. Opsynsembede, n., Forvalterpost, c.; **-bedürftig**, trængende til Pleje; **-befohlen**, som er anbetroet til eus Pleje; **-eltern**, pl. Plejeforældre, Fosterforældre, pl.; **-haus**, n. Plejehus, Hospital, n.; **-kind**, n. Plejebarn, n.; **-mutter**, f. Plejemoder, c.; **-schreiber**, m Amtsskriver, c.; **-sohn**, m. Plejesøn, c.; **-tochter**, f. Plejebatter, c., **-vater**, m. Plejefader, c.; **-vogt**, m. Formynder, c.

Pflegen, v. t. I. 1. pleje, have Omsorg for, passe, røgte; **einen (eines) Patienten** —, pleje en Patient; **die (der) Blumen** —, passe Blomsterne; II. 2. holde, forvalte, drive, hellige sig til; **eines Amtes** —, passe et Embede; **Freundschaft, Umgang, Rat(s)** —, holde Venskab, Omgang, Raad; **Gerechtigkeit** —, pleje Retten; **der Ruhe** —, nyde Hvile; **Unterhandlungen** —, underhandle i Mindelighed; v. i. 1. m. h. pleje, være vant til.

Pfleger, m. **-s** pl. ſ. sg. Plejefader, c., **en**, som giver Pleje, Forplejning; Bestyrer, Kurator, c.; × Formynder, c.; Foresat, Opsynsmand, c.

Pflegerin, f. **-nen**. Plejerske, c.

Pflеglich, adj. husholderisk; × sædvanlig.

Pflegling, m. **-s -e**. Plejebarn, n., Myndling, c.

Pflegerschaft, f. se **Pflegschaft**.

Pflegnis, f. **-se**. Pleje, c.

Pflegsam, adj. ivrig til at pleje; × blød.

Pflegschaft, f. **-en**. Pleje; Forvaltning, c., Formynderstab, n.

Pflicht, f. **-en**. Pligt, c.; Skyldighed; Forpligtelse, c.; **Eim. die letzte — erweisen**, vise en den sidste Ære; Trostabsløfte, Ed; **Einen in — nehmen**, tage en i Ed; Afgift, Skat, Tiende, c.; Orden, sædvanlig Gang; **alles ist wieder in seiner** —, alt er igjen i Orden; (til Sos) Pligten. | **Pflicht-anker**, m. Pligtanker, Nødanker, n., Pligten; **-arbeit**, f. Pligtarbejde, n.; **-besuch**, m. Pligtbesøg, n.; **-brüchig**, som bryder sin Pligt; mened erisk, uordholden, troløs; **-eier**, pl. Smaaredsel, c.; **-eifer**, m. Pligtiver, c.; **-eifrig**, pligtivrig; **-erfüllung**, f. Pligtopfyldelse, c.; **-erlassung**, f. Eftergivelse af en Pligt; **-frei**, tiendefri, fri for Afgifter; **-gebot**, n. Pligtbud, n.; **-gefühl**, n. Pligtfølelse, c.;

-gemäß, pligtmæssig; **-getreu**, pligttro; **-korn**, n. Deputatkorn, n.; **-leistung**, f. Pligtydelse, c., Udvelse af Pligten; Edsaflæggelse, c.; **-los**, som ingen Pligt har, imod Pligten, pligtstridig; **-losigkeit**, f. Pligtstridighed, c.; **-mäßig**, pligtmæssig; **-mäßigkeit**, f. Pligtmæssighed, c.; **-schuldig**, pligtskyldig; **-t(h)eil**, m. (n.) den Del, som en Arvelader efter Lovene er pligtig til at efterlade de nærmeste Slægtninge; **-treu**, pligttro; **-treue**, f. Pligttrofast, c.; **-übung**, f. Udvelse af Pligten, c.; **-vergessen**, pligtforglemmende, utro, mendedrst; **-vergessenheit**, f. Pligtforglemmelse, Pligtforsømmelse, Menederstied, c.; **-widrig**, pligtstridig, utilbørlig; **-widrigkeit**, f. Pligtstridighed, Utilbørlighed, c. — **Pflichtenlehre**, f. Pligtlære, Ethik, c.; **-streit**, m. Pligtkollision, c.

Pflichtbar, adj. pligtig.

Pflichten, v. i. 1. m. h. tjene, være forpligtet til; gjøre sin Skyldighed; v. t. yde, betale.

Pflichtig, adj. pligtig, forpligtet. — **Pflichtigkeit**, f. Forpligtelse, c.

Pflichtlich, adj. pligtmæssig, pligtopfyldende, trofast, nøjagtig.

Pflock, m. **-es -öcke**. (Dim. **Pflöckchen, Pflöcklein**, n.) Pind, kort Pæl; Plok, Plug, Knage, c. | **Pflock-ahle**, f. Plokjyl, c.; **-bohrer**, m. Plokbor, n.; **-treiber**, m. Kølle, c.

Pflöcken, v. t. 1. befæste med Plokke; tøjre; fastplokke; kappe, stævne, stynе.

Pflücken, v. t. 1. plukke, pille; **Einen —**, plukke, udplyndre en; **ein Hühnchen mit jemand zu — haben**, have en Hønе at plukke med en.

Pflücker, m. **-s** pl. ſ. sg. en, som plukker; Frugtplukker, Æbleplukker, c.

Pflückſel, n. **-s** pl. ſ. sg. Plukkemad, c., Plukkeri, n.

Pflug, m. **-es -üge**. Plov, c.; *Plog, c.; se **Hufe**. Trop Arbejdere, Skare, c. | **Pflug-arbeit**, f. Pløjearbejde, n.; **-balken, -baum**, m. Plovaas, c.; **-beil**, n. Plovøxe, c.; **-dienſt**, m. Hoveripløjning, c.; **-eiſen**, n. Plovjærn, n.; **-frohne**, f. Hoveripløjning, c.; **-geld**, n. Plovstat, c.; **-geſtell**, n. Plovkærre, c.; **-halter**, m. Plovstyrer, c.; **-haupt**, n. Plovløb, Plovhoved, n.; **-kehre**, f. Plovvending, c.; **-lade**, f. Plovkærre, c.; **-land**, n. Pløjeland, n.; **-leier**, f se **-wetter**; **-macher**, m. Plovhugger, c.; **-meſſer**, n. Plovjærn, n.; **-ochſe**, m. Plovøxe, Plovstud, c.; **-pferd**, n. Plovhest, c.; **-rad**, n. Plovhjul, n.; **-recht**, n. Ret, hvorefter der ikke maa lægges Beslag paa en Slags; **-reitel**, m., **-reute**, f., **-rodel**, m. Plovkjæp, Plovrenser, Plovryddе, c.; **-ſchar**, f. Plovstjær, Plovbben, n. (Vomer); **-ſcharre**, f., **-ſcharrer**, m. se **-reute**; **-ſchatz**, **-ſchoß**, m. Plovstat, c.; **-ſech**, n. Plovjærn, n.; **-ſterze**, f. Plovstjært, c.; alm. Krageklo, c. (Ononis spinosa); **-ſtier**, m. Plovstud, c.; **-ſtocher**, m. se **-reute**; **-ſtürze**, f. Plovbræt, Muldbræt, n., Muldfjæl, c.; **-tag**, m. Pløjedag, c.; **-wage**, f. Plovhammel, c.; **-wende**, f. se **Kehre**; **-wetter**, n. Plovrulle, c.

Pflügbar, adj. pløjelig.

Pflügen, v. t. 1. pløje; **den Sand —**, foretage et unyttigt Arbejde; **mit fremdem Kalb —**, pløje med en andens Kalv. — **Pflügung**, f. Pløjning, c.

Pflüger, m. **-s** pl. ſ. sg. Plovmand, c.

Pfneiſchen, v. t. 1. (Jagt) lokke med Lugten af Mad; fore; v. i. m. h. pusle, stønne.

Pforte, f. **-n**. (Dim. **Pförtchen, Pförtlein**, n.) Port, Dør, Laage, Indgang, c.; Kanonport; **die hohe —**, den høje Port. | **Pfort-ader**, f. Portaare, c. (vena aorta); **-luke**, f. Portluge, c. — **Pforten-wächter**, m. Portner, c.

Pförtner, m. **-s** pl. ſ. sg. Portner, c. | **Pförtner-wohnung**, f. Portnerbolig, c.

Pförtnerin, f. **-nen**. Portnerkone, Portnerske, c.

Pfoſch, m. **-es -e**. (Jagt.) Føde for vilde Dyr, c.

Pfoſten, m. **-s** pl. ſ. sg. (**Pfoſte**, f. **-n**.) Post, Stolpe, c.; Dørpost, c.; en stærk Planke.

Pfoſtig, adj. undersætsig, firskaaren.

Pfote, f. **-n**. (Dim. **Pfötchen, Pfötlein**, n.) Pote, Lab, c.; **Pfötchen geben**, give Pote.

Pfötеln, v. t. 1. krabse, stryge med Poten.

Pframpf, m. **-es -e**. × tyk Melgrøb, c.

Pfriem, m. **-es -e**. Bren, Syl, c. | **Pfriemen-kraut**, n. Gyvel (Spartium); Visse (Genista).

Pfrieme, f., **Pfriemen**, m. se **Pfriem**.

Pfrill, m. (**-e**, f.) se **Elritze**.

Pfropf, m. **-es -e**. (Dim. **Pfröpfchen, Pfröpflein**, n.) Prop, Tol, Flasketol; Forladning, c.; Podekvist, c. | **Pfropf-geld**, n. Proppepenge, pl.; **-hammer**, m. Prophammer, c.; **-meſſer**, n. Podeknіv, Ympeknіv, c.; **-reis**, n. Podekvist, Ympekvist, c.; **-säge**, f. Podesav, c.; **-ſchule**, f. Podeskole, c.; **-wachs**, n. Podevox, n.; **-zieher**, m. Proptrækker, c.

Pfropfen, m. **-s** pl. ſ. sg. Prop, Tol, c. | **Pfropfen-geld**, n. Proppepenge, pl.; **-zieher**, m. Proptrækker, c.

Pfropfen, v. t. 1. proppe, stoppe; **die Flaſchen —**, proppe Flaskerne; **die Kirche war gepfropft voll**, Kirken var propfuld af Mennesker; pode, ympe; **etw. in einen —**, proppe noget i en. — **Pfropfung**, f. Propning, Podning, c.

Pfropfer, m. **-s** pl. ſ. sg. en, som propper; Prop, c.

Pfröpfling, m. **-s -e**. et podet Træ.

Pfründe, f. **-n**. Præbende, c.; gejstligt Embede, n.; Plads i et Hospital, c. | **Pfründenjäger**, m. Levebrødsmand, c.

Pfründer, Pfründler, Pfründner, m. **-s** pl. ſ. sg. Præbendar, c.; Hospitalslem, n.

Pfuchzen, v. i. se **fauchen**.

Pfuhl, m. **-es -e**. Pøl, Sump, c., urent, stinkende Kær; Dynd, n.; **der feurige** —, Svovlpølen, Helvede. | **Pfuhl-schnepfe**, f. Klire, c. (Limosa).

Pfühl, m. (n.) **-es -e**. Pude, Hynde, Dyne, Underdyne, c., Leje n.

Pfuhlicht, adj. sumpagtig, kæragtig, sumpet, mudret.

Pfuhlig, adj. sumpig, mudret.

Pfui, interj. fy! — **der Schande**, fy, sikken en Skam!

Pfülbe, **Pfülme**, f. se **Pfühl**.

Pfund, n. **-es -e**. (Dim. **Pfündchen**, **Pfündlein**, n.) Pund, n.; 20 Dusin; fig. Pund, Talent, n., naturlig Begavelse; (Jagt.) Slag af Jagtkniven for Fejl mod Jagtsproget. | **Pfundapfel**, m. stort Æble, n.; **-birne**, f. Slags store Pærer; **-gewicht**, n. Pundslod, n.; Pundevægt, c.; **-kirsche**, f. stort Kirsebær; **-leder**, n. Pundlæder, n.; **-stein**, m. Pundslod, n.; **-weise**, pundevis.

Pfunden, v. i. 1. m. h. øge i Pund.

Pfünden, v. t. 1. øge.

Pfünder, m. **-s** pl. ſ. sg. **en** Ting, som er et Pund tung.

Pfündig, adj. pundig; fig. tung, plumpt, grov.

Pfusche, f. **-n**. ikke lukket Kaalhoved, n.

Pfuschen, v. i. 1. m. h. futte; smutte hen, glide hen; v. t. fuste; arbeide overfladisk, faske af; snyde i Kort; pløje Stubmarken. | **Pfuscharbeit**, f., **-werk**, n. Fusterarbejde, n.

Pfuscher, m. **-s** pl. ſ. sg. Fuster, Klubrer, Jasker, c.; Fut, n.; fig. Fejl, Forseelse, c.

Pfuscherei, f. **-en**. Fasteri, Klubreri, n.; Fastværk, Fusterarbejde, n.

Pfuscherhaft, adj. fusteragtig, jasket, baarlig.

Pfuschern, v. i. 1. m. h. fuske, faske.

Pfütze, f. **-n**. Pyt, Pøl, c. | **Pfützen-naß**, drivvaad; **-waſſer**, n. Pølvand, n.

Pfutzen, v. t. 1. udpumpe, øse (i Bjærgv.). | **Pfutz-eimer**, m. Øsespand, c.

Pfützig, adj. sumpig.

Phaeton, m. **-s -s**. Faeton, c. (Slags let Vogn).

Phaläne, f. **-n**. Falæne, Natsværmer, c.

Phanerogamen, pl. Phanerogamer, Blomsterplanter, pl.

Phänomen, n. **-s -e**. Fænomen, n., Fremtoning, c.

Phantaſie, f. **-n**. Fantasi, c. | **Phantaſie-bild**, n. Fantasibillede, n.; **-blume**, f. Fantasiblomst, c.; **-erzeugnis**, **-gebilde**, n. Fantasiprodukt, n.; **-gemälde**, n. Fantasimaleri, n.; **-reich**, fantasirig; **-reich**, n. Fantasirige, n.; **-stück**, n. Fantasibillede, n.; **-voll**, fantasirig.

Phantaſi(e)ren, v. i. 1. m. h. fantasere.

Phantasmagorie, f. **-n**. Fantasmagori, c., Skyggebillede, Gjøglebillede, n.

Phantaſt, m. **-en -en**. Fantast, Sværmer, Drømmer, Grillefænger, c.

Phantaſtiſch, adj. fantastisk, sværmerisk, forunderlig, sælsom, naragtig.

Phantom, n. **-es -e**. Fantom, Fantasibillede, Skrækkebillede, Hjærnespind, n.

Pharaoſpiel, n. **-es -e**. Faraospil, n.

Phariſäer, m. **-s** pl. ſ. sg. Farisæer, c.

Phariſäertum, n. **-s** ub. pl. Farisæisme, c.

Phariſäiſch, adj. farisæisk, stinhellig, hyklersk.

Pharmazeut, m. **-en -en**. Farmaceut, c.

Pharmazie, f. ub. pl. Farmaci, c.

Phaſe, f. **-n**. Fase, Lysstikkelse, c.; fig. Vexel, Forandring, c.

Philantrop, m. **-en -en**. Filantrop, Menneskeven, c.

Philantropiſch, adj. filantropisk, menneskevenlig.

Philipper, m. **-s** pl. ſ. sg. Filipenser, c.

Philippinen, pl. Filippinerne, pl. (Øer).

Philiſter, m. **-s** pl. ſ. sg. Filister, Spidsborger, c.; Løvning i et Glas, Stat, c.; Polak, c. (i en Vibe).

Philiſterei, f. **-en**. Spidsborgeragtighed, c.

Philiſterhaft, adj. spidsborgeragtig.

Philiſtertum, n. **-s** ub. pl. Spidsborgervæsen, n.

Philiſtröſ, adj. spidsborgerlig.

Philolog, m. **-en -en**. Filolog, c.

Philologie, f. ub. pl. Filologi, c.

Philologiſch, adj. filologisk.

Philomele, f. **-n**. Filomele, Nattergal, c.

Philoſoph, m. **-en -en**. Filosof, c.

Philoſophem, n. **-es -e**. Filosofem, n.

Philoſophie f. **-n**. Filosofi, c.

Philoſophi(e)ren, v. i. 1. m. h. filosofere.

Philoſophiſch, adj. filosofisk.

Phiole, f. **-n**. lille Flaske med lang Hals.

Phlegma, n. **-s** ub. pl. Flegma, n., Kolsindighed, Dorsthed, c.

Phlegmatiker, m. **-s** pl. ſ. sg. Flegmatiker, c.

Phlegmatiſch, adj. flegmatisk.

Phonetiſch, adj. fonetisk.

Phönikier, m. **-s** pl. ſ. sg. Fønicier, c.

Phöniziſch, adj. fønicisk.

Phosphor, m **-s** ub. pl. Fosfor, c. | **Phosphor-artig**, fosforagtig; **-ſauer**, fosforsur.

Phosphoreszi(e)ren, v. i. 1. m. h. fosforescere, lyse uden at varme.

Photogen, n. **-s** ub. pl. Fotogen, n., Belysningsvæske, c.

Photograph, m. **-en -en**. Fotograf, c.

Photographie, f. **-n**. Fotografi, c. og n.

Photographi(e)ren, v. t. 1. fotografere.

Photographiſch, adj. fotografisk.

Phraſe, f. **-n**. Frase, c.

Phraſenhaft, adj. fraseagtig.

Phrenolog, m. **-en -en**. Frenolog, c.

Phrenologiſch, adj. frenologisk.

Phrygier, m. **-s** pl. ſ. sg. Frygier, c.
Phrygiſch, adj. frygiſk.
Phyllozera, f. **-ren**. Fyllozera, Druelus, c.
Phyſik, f. ub. pl. Fyſik, c.
Phyſikaliſch, adj. fyſikalſk.
Phyſiker, m. **-s** pl. ſ. sg. Fyſiker, c.
Phyſikus, m. pl. **-ici**. Fyſikus, Diſtriktslæge, c.
Phyſiognomie, f. **-n**. Fyſiognomi, n.
Phyſiolog, m. **-en -en**. Fyſiolog, c.
Phyſiologie, f. ub. pl. Fyſiologi, c.
Phyſiologiſch, adj. fyſiologiſk.
Phyſiſch, adj. fyſiſk; legemlig, naturlig.
Pianino, n. **-s -s**. opretſtaaende Fortepiano, c.
Pianoforte, n. **-s -s**. Pianoforte, n.
Piaſter, m. **-s** pl. ſ. sg. Pjaſter, c.
Pichel, m. **-s** pl. ſ. sg. Hageſmæk, c.
Pichelei, f. **-en**. Drikkeri, n.
Picheln, v. i. 1. m. h. drikke, ſvire, pimpe.
Pichen, v. t. 1. bege, beſmøre med Beg; v. i. m. h pimpe, drikke, ſvire.
Pichler, m. **-s** pl. ſ. sg. Sviregaſt, c.
Pick, m. **-es -e**. Pik, Hak, n.; fig. **einen — auf einen haben**, bære Nag til en.
Pickart, m. **-es -e**. Nordrum, c.
Pickel, m. **-s** pl. ſ. sg. Pig, ſvids Stok; Filipens, c. | **Pickel-beere**, f. Blaabær, n.; **-flöte**, f. Pikkolofløjte, c.; **-haube**, f. Pikkelhue, c.; **-hering**, m. røget Sild, c.; fig. Gjøgler, Harlekin, c.
Pickelig, adj. fuld af Filipenſer.
Pickeln, v. i. 1. m. h. hakke.
Picken, v. t. 1. og i. m. h. pikke, hakke, bikke.
Picket, n. ſe **Piket**.
Pickling, m. **-s -e**. røget Sild, c.
Picknick, m. (n.) **-es -e**. Pikkenik, n.
Piece, f. ſe **Pieſſe**.
Piedeſtal, n. **-es -e**. Piedeſtal, c.
Piek, m. ſe **Pik**.
Piemonteſe, m. **-n -n**. Piemonteſer, c.
Piemonteſiſch, adj. piemonteſiſk.
Piep, m. **-es -e**. Pip, n.
Piepen, v. i. 1. m. h. pippe. | **Piep-gans**, f. Gæsling, c.; **-hahn**, m. Hanekylling, c.; **-lerche**, f. Piplærke, Piber, c.; **-vogel**, m. Pipfugl, c.; × den røde Ørns Orden.
Pieper, m. **-s** pl. ſ. sg. Piber, c. (Anthus).
Piephaft, **piepicht**, **piepig**, adj. pibende, klynkende.
Piepſen, v. i. 1. m. h. pibe; fig. klynke.
Piepſig, adj. pibende, klynkende.
Pieſſe, f. **-n**. Piece, c.
Pietät, f ub. pl. Pietet, c.
Pietismus, m. ub. pl. Pietisme, c.
Pietiſt, m. **-en -en**. Pietiſt, c.; Hængehoved, Hældøre, n.
Pietiſtiſch, adj. pietiſtiſt.
Piff, interj. ſe **paff**.
Pik, m. **-es -e**. Bjærgtop, c.; fig. Nag, n.; **einen — auf einen haben**, bære Nag til en.
Pik, n. **-s** ub. pl. Pique, Spader, c.
Pikant, adj. pikant, ſkarp, bidende; vittig, træffende; tillokkende.
Pikanterie, f. **-n**. Pikanteri, Stikkeri, n.; Krippenhed, c.
Pike, f. **-n**. Spyd, n., Lanſe, c.; **von der — auf dienen**, tjene ſig op fra neden. | **Piken-eiſen**, n. Spydjærn, n.; **-träger**, m. Pikenér, Lanſedrager, c.
Pikee, m. **-s -s**. Piqué, n. (nobret Bomuldstøj).
Piken, v. t. 1. ſtikke.
Pikenier, m. **-s -e**. Pikenér, Lanſedrager, c.
Pikeſche, f. ſe **Petеſche**.
Pikett, n. **-es -e**. Piketſpil, n.; Piketvagt, Feltvagt, c.
Pikk(e)ren, v. t. 1. pikere, pirre, fornærme, ſløbe.
Pikke, m. **-n -n**. Pikker, c. (Folk).
Pilaſter, m. **-s** pl. ſ. sg. Pilaſter, c. (firkantet Pille, flad Pille).
Pilger, m. **-s** pl. ſ. sg. Pilegrim, c. | **Pilger-fahrt**, f. Pilegrimsrejſe, c.; **-falke**, m. Vandrefalk, c.; **-flaſche**, f. Pilegrimsflaſke, c.; **-gewand**, n., **-gewandung**, f. Pilegrimsdragt, c.; **-hut**, m. Pilegrimshat, c.; **-kleid**, n. Pilegrimsdragt, c.; **-mantel**, m. Pilegrimskappe, c.; **-mann**, m. Pilegrim, c.; **-ſchar**, f. Pilegrimsſkare, c.; **-ſtab**, m. Pilegrimſtav, c.; **-taſche**, f. Pilegrimstaske; Vadſæk, Rejſetaſke, c.
Pilgerin, f. **-nen**. Pilegrim, c.
Pilgern, v. i. 1. m. ſ. foretage en Pilegrimsfærd, gaa, vandre, drage.
Pilgerſchaft, f. **-en**. Pilegrimsfærd, Pilegrimsvandring, c.
Pilgrim, m. **-s -e**. Pilegrim, c.
Pille, f. **-n**. Pille, c.; fig. Stikpille. | **Pillen-dreher**, m. × Salveſmører, c.; **-form**, f. Pilleform, c.; **-förmig**, pilleformet, i Pilleform; **-käfer**, m. Pillebille, c. (Ateuchus pilularis); **-ſchachtel**, f. Pilleæske, c.
Pilot, m. **-en -en**. Styrmand, c.; Lods, c.
Piloti(e)ren, v. t. 1. lodſe; nedramme, nedſlaa Pæle.
Pilz, m. **-es -e**. Padbehat, c., Jordſvamp, c.; **in die -e gehen**, gaa for at ſøge Padbehatte, fig. gaa tabt; (ogſaa) ſtikke af, ſmøre Haser.
Piment, n. **-es** ub. pl. Piment, n. (Allehaande).
Pimpelei, f. **-en**. Klynkeri, n.
Pimpelig, adj. klynkende, ynkelig, ſvagelig.
Pimpeln, v. i. 1. m. h. pibe, klynke, klage; være ſvagelig, være ſygelig.
Pimperlich, adj. ſe **pimpelig**.
Pimpern, v. i. ſe **pimpeln**.
Pimpernuß, f. **-üſſe**. Piſtacienød; × Haſſelnød, c.

Pimpinelle, f. ub. pl. Pimpinelle, c. (Pimpinella).
Pimpler, m. -s pl. ſ. sg. Piber, Klynker, c.
Pinaſſe, f. -n. Pinaſſe, c. (Slib).
Pinguin, m. -es -e. Pingvin, c.
Pinie, f. -n. Pinje, c. (Pinus pinea). | **Pinien-baum**, m. Pinjetræ, n.; **-holz**, n. Pinjeved, n.; **-nuß**, f. Pinjenød, c.
Pinke, f. -n. Smedje, c.; Pink, c. (Fragtſkib med flad Bund og høj Agterdel); Æſte til Indſatſen ved Spil, c.; ſe ogſaa **Ekritze**.
Pinkeln, v. i. 1. m. h. lade Vandet.
Pinken, v. i. 1. m. h. ſlaa Jld, hamre, ſmedde; ſynge ſom Finken; lade Vandet.
Pinkert, m. -es -e. Lokkefinke, c.
Pinne, f. -n. Svingfjer, Finne, c.; Rorpind, c.; Stift, Pløk, Pind, c.; Hammerens tynde Side, Hammerens Pen, c.
Pinnen, v. t. 1. forſyne med Pinde, gjøre faſt med Pinde; pløkke.
Pinſel, m. -s pl. ſ. sg. Penſel, c.; fig. Taabe, Tosſe, c., Fjog, n. | **Pinſel-förmig**, penſelformet; **-führung**, f. Penſelføring, c.; **-ſtiel**, **-ſtock**, m. Penſelſtaft, n.; **-ſtrich**, m. Penſelſtrøg, n.; **-trog**, m. Penſelkar, n.
Pinſelei, f. -en. Smøreri, n., ſlet Maleri, n., Taabelighed, c.; Klynkeri, n.
Pinſelhaft, adj. enfoldig, taabelig. — **Pinſelhaftigkeit**, f. Enfoldighed, Taabelighed, c.
Pinſeler, m. -s pl. ſ. sg. Smører, ſlet Maler, c.; Klynker, c.
Pinſeln, v. t. 1. og i. m. h. penſle, ſtryge med Penſelen; male ſlet, ſmøre; jamre, klynke, klage.
Pinte, f. -n. Kande, c.; × Krø, c.
Pinzette, f. -n. Pincet, Tang, Fjertang, c.
Pionier, m. -s -e. Pioner, Ingeniør, c.
Pipe, f. -n. Pibe, c. (Fad.)
Pipp, m. -es -e. ub. pl. Pip, c. (Sygdom).
Pipping, m. -s -e. Pipling, c. (Æble).
Pip(p)s, m. ſe **Pipp**.
Pippſig, adj. libende af Pip.
Pirat, m. -en -en. Sørøver, c. | **Piratenſchiff**, n. Sørøverſkib, n.
Piroge, f. -n. Piroge, c. (Kano).
Pirol, m. -es -e. Guldbroſſel, Pirol, c. (Oriolus).
Pirſch, f. ſe **Birſch**.
Piſacken, v. t. 1. pine, plage.
Piſang, m. -s -e. Piſang, c.
Piſchen, v. i. 1. m. h. hvæſe, hvisle.
Piſpern, v. i. 1. m. h. hviſte, tiſte.
Piß, m. (n.) -es ub. pl. Piš, n., Urin, c.
Piſſe, f. ub. pl. Piš, n.; Pišning, c.
Piſſen, v. t. 1. og i. m. h. piſſe, lade ſit Vand.
Piſſig, adj. lugtende af Piš.
Piſſoir, n. -s -s. Piſſoir, c.
Piſtazie, f. -n. Piſtacie, c. | **Piſtazien-baum**, m. Piſtacietræ, n.; **-mandel**, **-nuß**, f. Piſtacienød, c.
Piſtill, n. -s -e. Piſtil, n., Støvvej, c.
Piſtol, n. ſe **Piſtole**.
Piſtole, f. -n. Piſtol, c.; **Einem die — auf die Bruſt ſetzen**, ſætte en Piſtolen for Brøſtet; **aus der — geſchoſſen**, ſom ſkudt ud af en Piſtol; Piſtole, c. (Guldmønt paa circa 16 Kroner). | **Piſtolen-duell**, n. Piſtolduel, c.; **-griff**, m. Piſtolgreb, n.; **-halfter**, **-holfter**, f. Piſtolhylſter, n.; **-kugel**, f. Piſtolkugle, c.; **-lauf**, m. Piſtolløb, n.; **-ſchuß**, m. Piſtolſkud, n.
Piſton, n. (m.) -s -s. Piſton, c.
Pitſchnaß, adj. dyngvaad, pjaskvaad.
Pittoreſk, adj. pittoreſk, maleriſk.
Pitzeln, v. i. 1. m. h. kls, ſvie, brænde.
Plack, m. -es -e (-äcke). Plageri, n.; Plet, Lap, c.
Placken, m. -s pl. ſ. sg. Plet, c.; Lap, c.; Slette, Flade, c.; Knude, c.
Placken, v. t. 1. befæſte, ſlaa faſt; lappe, flikke; kæmme; plette, klatte; plage, pine, udſuge; gjøre Fejl.
Placker, m. -s pl. ſ. sg. Plager, Udſuger, Plageaand, c.; Plet, c.; Kokaſe, c.; Fejl, Forſeelſe, c.
Plackerei, f. -en. Plageri, Udſugeri, n.
Plackern, v. i. 1. m. h. gjøre Fejl, komme for ſent.
Pladdern, v. i. 1. m. h. plaſke, klaſke ned.
Plage, f. -n. Plage, c. | **Plage-geiſt**, m. Plageaand, c.; **-göttin**, f. Furie, c.; **-teufel**, m. Plageaand, c.
Plagen, v. t. 1. plage, pine.
Plager, m. -s pl. ſ. sg. Plageaand, c.
Plagge, f. -n. Hedetørv, Lyngtørv, c.
Plaghaft, adj. mejſommelig, beſværlig.
Plagiat, n. -s -e. Plagiat, n.
Plagiator, m. -s -en. Plagiator, c.
Plagſam, adj. pinefuld, beſværlig.
Plakat, n. -es -e. Plakat, c., Opſlag, n.
Plämpe, f. ſe **Plempe**.
Plan, adj. jævn, lige, flad; fig. ligefrem, forſtaaelig, tydelig, fattelig. — **Planheit**, f. Jævnhed, Fladhed, c.; Tydelighed, Fatteligheb, c.
Plan, m. -es -e (-äne). (Dim. **Plänchen**, **Plänlein**, n.) Slette, Flade, c.; Kampplads, Turnérplads, Danſeplads, c.; Lysning, c.; Plan, c.; Udkaſt, n.; Grundtegning, c.; Preſenning, c.; **einen — zu etw. entwerfen**, udkaſte en Plan til noget. | **Plan-gemäß**, efter Planen; **-hirſch**, m. Pladshjort, c.; **-los**, planløs; **-loſigkeit**, f. Planløsheb, c.; **-macher**, m. Projektmager, c.; **-mäßig**, planmæſſig, planret, henſigtsmæſſig; **-mäßigkeit**, f. Henſigtsmæſſighed, c.; **-ſcheibe**, f. Dreſeſkive, c.; **-voll**, vel udtænkt; **-wagen**, m. Vogn med Preſenning, c.
Plane, f. -n. Preſenning, c.
Pläne, f. -n. Plæne, Slette, Flade, c.
Planen, v. i. 1. m. h. og t. gjøre Planer;

indrette, udklaste; (Jagt.) holde sig svævende paa et Sted.

Planet, m. **-en -en**. Planet, c. | **Planeten-bahn**, f. Planetbane, c.; **-jahr**, n. Planetaar, n.; **-system**, n. Planetsystem, n.

Plani(e)ren, v. t. 1. planere, jævne, slette, glatte, gjøre lige; (hos Bogb.) planere (overtrække Trykpapir med aluneret Limvand). | **Plani(e)r-hammer**, m. Planerhammer, c.; **-meßer**, n. Glattejærn, n.; **-preſſe**, f. Planerpresse, c.; **-waſſer**, n. Planervand, n.

Plani(e)rung, f. **-en**. Planering, Jævning, Glatning, c.

Planiglob, m. **-en (-es) -en (-e)**. Planiglob, n.

Planimetrie, f. ub. pl. Planimetri, Flademaaling, c.

Planimetriſch, adj. planimetrisk.

Plank, m. **-es -e**. × Pægl, c.

Planke, f. **-n**. × Planke, c.; **Plankeværk**, n., Brædevæg, c. | **Planken-werk**, n., **-zaun**, m. Plankeværk, n.

Plänkel, m. **-s** pl. ſ. sg. **Klokkeknevel**, c.; Plejl, c.

Plänkelei, f. **-en**. Tiraillerfægtning, svrebt Fægtning, Forpostfægtning, c.

Plänkeln, v. i. 1. m. h. tiraillere, blænke.

Plänkler, m. **-s** pl. ſ. sg. Tiraillør, Blænker, c.

Planken, v. t. 1. beklæde med Planker. — **Plankung**, f. Trædeklædning, c.

Planſche, f. **-n**. Metalplade, c.

Planſchen, v. i. 1. m. h. og t. pjaske, plaske; klaske; fig. ubrlubre, røbe.

Planſcherei, f. **-en**. Pjaskeri, Plaskeri, n.

Plantage, f. **-n**. Plantage, c.

Planſche, f. se **Planſche**.

Planſchen, v. se **planſchen**.

Plapperei, f. **-en**. Slabber, Snak, Pludren, Snikſnak, c.

Plapperer, m. **-s** pl. ſ. sg. Sladdermund, Sladrer, Sladderhank, c.

Plapperin, f. **-nen**. Sladdersøster, Sladdertaske, c.

Plapperhaft, adj. sladderagtig, sladdervorn, pludervorn. — **Plapperhaftigkeit**, f. Sladderagtighed, Pludervornhed, c.

Plappern, v. i. 1. m. h. sladre, sludre, pjatte, pludre. | **Plapper-maul**, n., **-taſche**, f. Sladderhank, Sladdermund, Sladdertaske, Sladderpose, Sludderpose, c.

Plarre, f. **-n**. × Blegn, c.

Plärre, f. **-n**. bred Mund, Flab, c.

Plarren, plärren, v. i. 1. m. h. brøge; skrige, skraale, hyle. | **Plärr-maul**, n. × bred Mund, Flab, c.; Bredflab, c.

Pläſir, n. **-s -e**. Fornøjelse, Glæde, Lystighed, c., Morskab, n.

Pläſirlich, adj. fornøjelig, morsom.

Plaſtik, f. ub. pl. Plastik, c.

Plaſtiſch, adj. plastisk.

Platane, f. **-n**. Platantræ, n.

Platin, n. **-s** ub. pl. Platina, n. | **Platin-draht**, m. Platintraad, c.; **-feuerzeug**, n. Platinsyrtøj, n.

Platine, f. **-n**. Platine, Blikplade, Metalplade, c.

Platiniſ(e)ren, v. t. 1. platinere. — **Platiniſ(e)rung**, f. Platinering, c.

Platoniſch, adj. platonisk.

Platſch, interj. plask! | **Platſch-naß**, pjaskvaad, dribvaad.

Platſch, m. **-es -e**. Plask, n.; fig. Tosse, c.

Platſchen, v. i. 1. m. h. og ſ. plaske, klaske. | **Platſch-fuß**, m. Platfod, c.; **-füßig**, platfodet.

Plätſchern, v. i. 1. m. h. plaske.

Platſchig, adj. plaskende; platfodet; plump, ubehovlet.

Platt, adj. plat, flad; fig. plat, ligefrem, lav, simpel, gemen; **das -e Land**, det flade Land; **etw.** — **abſchlagen**, afslaa noget ligefrem, uden Omsvøb; **die -e Wahrheit**, den nøgne Sandhed; **das -e Gegenteil**, lige det modsatte. | **Platt-decke**, f. flad Loft, n.; **-deutſch**, plattysk, nordtysk; **-fiſch**, m. Fladfisk, c.; **-form**, f. Plateform, c., flad Tag, n., Terrasse, c.; **-fuß**, m. Platfod, c.; **-füßig**, platfodet; **-hammer**, m. Blankethammer, Planerhammer, c.; **-haupt**, n. Plathoved, n. (Slags Søm); **-kopf**, m. Menneske med flad Hoved, n.; **-köpfig**, fladhovedet; **-laus**, f. Fladlus, c.; **-lot(h)**, n. Blyplade paa Kanonernes Fænghul, c.; **-menage**, f. Platbemenage, c.; **-mütze**, f. flad Hue, c.; **-mühle**, f. Maskine til at gjøre Guld- og Sølvtraadе flade; **-naſe**, f. en flad Næse; **-naſig**, fladnæset; **-roſe**, f. Stenurt, c. (Sedum); **-ſchiff**, n. fladbundet Skib, n.; **-ſchnur**, f. flad Snor, c.; **-ſchnäbelig**, fladnæbbet; **-ziegel**, m. flad Teglsten, c.

Plätt, m. se **Lahn**.

Platte, f. **-n**. (Dim. **Plättchen, Plättlein**, n.) Plade; Flade; kallet Plet, Maane, c.; Tonsur, Kronragen, c.; flad Tallerken, fladt Fad, flad Skaal; Præsenterbakke, c.; Net, c. | **Platten-druck**, m. Stereotypi, c.; **-rüſtung**, f. Pladerustning, c.; **-träger**, m. Munk, c. — **Platt-meiſe**, f. Sumpmejse, c. (Parus palustris).

Plätte, f. **-n**. fladbundet Flodskib, n., Kaag, c.; Strygning, c.; Strygejærn, n.

Platteis, m. **-es -e (-e**, f.) Rødspætte, c. (Pleuronectes platessa).

Platten, plätten, v. t. 1. m. h. blive flad; v. t. gjøre flad, trykke flad; stryge. | **Plätt-bolzen**, m. Strygebolt, c.; **-brett**, n. Strygebræt, n.; **-bügel**, m. Strygebolt, c.; **-eiſen**, n. Strygejærn, n.; Strygebolt, c.; **-frau**, f. Strygekone, c.; **-mühle**, f. se **Platimühle**; **-ofen**, m. Strygeovn, c.; **-teller**, m. Strygerist, c.; **-tiſch**, m. Strygebord, n.; **-topf**, m. Stryge-

pande, c.; **-tuch**, n. Strygeklæde, n.; **-wäſche**, f. Strygetøj, n.; **-weib**, n. Strygekone, c.

Plätter, m. **-s** pl. ſ. sg. Glatter, c.; ſe **Plattmühle**.

Platterdings, adv. ganſke og aldeles, platud, absolut, ligefrem.

Plätterei, f. ub. pl. Strygning, c.

Plätterin, f. **-nen**. Strygekone, c.

Plattheit, Plattigkeit, f. **-en**. Plathed, Fladhed; fig. Plathed, Gemenhed, c.

Platting, f. **-en**. (til Søs) Platting, c.

Platti(e)ren, v. t. 1. plettere, beklæde med en tynd Sølvplade, c. — **Platti(e)rung**, f. Plettering, c.

Plattiſ(e)rer, m. **-s** pl. ſ. sg. Pletterer, c.

Plattner, m. **-s** pl. ſ. sg. Metaltrækker, c.; × Blikkenſlager, c.

Platz, m. **-es -ätze**. (Dim. **Plätzchen, Plätzlein**, n.) Plads, c.; Rum, Sted, n.; Stilling, c.; **ein offener —**, en aaben Plads; Sted, n., Flække, c.; **ein feſter —**, Fæſtning, c.; flad, tynd Kage; Fladbrød, n.; **nehmen Sie —**, vær saa artig at tage Plads; **Ein. — machen**, gjøre Plads for en; **Jemandes Bitte — finden laſſen**, tilſtaa ens Bøn; **ſeinen — ausfüllen**, udfylde ſin Plads; **wenn ich an deinem -e wäre**, dersom jeg var i dit Sted; **immer auf dem -e ſein**, altid være paa Pladſen; **auf dem -e bleiben**, blive paa Pladſen, falde; **auf dem —**, paa Stedet, straks; † Knald, Plask, n. | **Platzadjutant**, m. Pladsadjutant, c.; **-büchſe**, f. Blaffert, c.; **-geld**, n. Knaldguld, n.; **-hirſch**, m. Pladshjort, c.; **-kommandant**, m. Pladskommandant, c.; **-kugel**, f. Bombe, Granat, c.; **-major**, m. Pladsmajor, c.; **-pulver**, n. Knaldpulver, n.; **-regen**, m. Plaskregn, c.; **-regnen**, v. i. plaskregne.

Platz, m. **-es -e**. Knald, Smæld, Plask, n.

Platze, f. ub. pl. Bristning, Sprængning, c.; **die — kriegen vor Lachen**, revne af Latter.

Platzen, v. i. 1. m. h. plaske; knalde; m. ſ. ſpringe itu med et Knald; briſte, revne; falde med et Plask; buſe ud, fare afſted.

Plätzen, v. t. 1. og i. m. h. plaske, klaske, ſlaa med den flade Haand; ſaa til at briſte; plaſſe; løse Metal i Vand; lappe, flikke; ſlaa et Stykke Bark af.

Plätzchen, n. **-s** pl. ſ. sg. Sukkerkage, Pastil, *Pleskken, c.

Plauderei, f. **-en**. Pludren, Sludren, c., Sladder, Paſſiar, c.

Plauderer, m. **-s** pl. ſ. sg. Sladrer, Sladdermund, Sladderhank, c.

Plauderin, f. **-nen**. Sladdertaſke, Sladderſøſter, c.

Plauderhaft, plauderig, adj. ſluddervorn, ſladderagtig. — **Plauderhaftigkeit**, f. Sluddervornhed, Sladderagtighed, c.

Plaudern, v. i. 1. m. h. pludre; ſnakke, ſludre; ſladre. | **Plauder-hans**, m. ſe **-maul**; **-lieſe**, f. Sladderſøſter, c.; **-markt**, m. Sladdertorv, n.; **-maŋ**, m., **-maul**, n. Sladdermund, Sladderhaul, c.; **-ſtunde**, f. Sludretime, c.; **-taſche**, f. Sladderſøſter, c.

Plaue, f. **-n**. Presenning, c.

Plauſchen, v. i. ſe **plaudern**.

Plauſibel, adj. plauſibel, ſandſynlig, rimelig; **Eim. etw. — machen**, gjøre en noget begribeligt.

Plauſtern, v. t. r. og i. 1. ſtritte; oppuſte.

Plaute, f. **-n**. kort bred Sabel, ſtor Knib, c.

Plauz, m. **-es -e** (**Plauze**, f.) Indvoldene, pl., Lunge, c.

Plebejer, m. **-s** pl. ſ. sg. Plebejer, c.

Plebejiſch, adj. plebejiſk.

Plebiszit, n. **-es -e**. Plebiſcit, n.

Pleite, f. **-n**. × Fallit, c.; — **machen**, gaa fallit.

Plejade, f. **-n** Plejade, c.

Plempe, f. **-n**. Kaarde, c.; daarlig Drik, c., Pøjt, Slampamper, n.

Plempern, v. i. 1. m. h. pjaſke, plaſke; ſvire, ſolde, bumle.

Plenarſitzung, f. **-en**. Plenarmøde, n., Plenarforſamling, c.

Plenum, n. ub. pl. Plenum, n.

Pleonaſmus, m. pl. **-men**. Piconasme, c.

Pleonaſtiſch, adj. pleonaſtiſk.

Pli, m. **-s** ub. pl. Pli, Anſtand, c.

Plinſe, f. **-n**. tynd Pandekage, c.

Plinken, v. i. ſe **blinken**.

Plinſen, plinzen, v. i. 1. m. h. græde.

Pliſſee, f. **-n**. Pliſſé, Fold, c., Læg, n.

Plodern, v. i. ſe **pludern**.

Plombe, f. **-n**. Plombe, c.

Plombi(e)ren, v. t. 1. plombere.

Plotz, m. **-es -ötze**. kort Sibegevær, n., ſtor Knib, c.; groft Klask; fig. **auf den —**, paa Øjeblikket, paa en Stubs.

Plötze, f. **-n**. Løjer, *Løje, c. (Cyprinus alburnus).

Plötzlich, adj. pludſelig, uformodet, uventet, paa en Gang, brat. — **Plötzlichkeit**, f. Pludſelighed, c.

Pludern, v. i. 1. m. h. hæve ſig, ſvulme op, bruſe, ſlagre. | **Pluder-hoſen**, pl. Pluderbuxer, vide Buxer.

Plumpſ, plumps! interj. plump; bump!

Plumpſ, adj. plump, klodſet; fig. grov, ubehøvlet. — **Plumpheit**, f. Plumphed, Klodſethed, Grovhed. c

Plumpe, f. **-n**. × Pumpe, c.

Plumpen, v. i. 1. m. h. plumpe, dumpe. | **Plumpſ-keule**, f. Plumreſtang til at opjage Fiſk, c.; fig. **mit der — — dreinſchlagen**, blive grov; **-ſack**, m. tung Sæk; Leg, hvorved en gaar rundt og ſlaar paa andres Ryg med et ſammenbundet Tørklæde; **-ſtange**, f. ſe **keule**.

Plumpſen, v. i. ſe **plumpen**.

Plunder, m. **-s** ub. pl. Lapper, Klude, pl.;

gammelt, udueligt Kram; Snavs, Skrammel, Skrummel, n. | **Plunder-kammer**, f. Kludekammer, Pulterkammer, n.; **-kasten**, m. **-kiste**, f. Kludekasse, c.; **-tram**, m. Marskandiserhandel, c.; Kram, Snavs, n.; **-mann**, m. Kludesamler, c.; **-markt**, m. Marskandiserstorv, n.; **-mast**, m. Marskandiser, c.; **-milch**, f. tyk Mælk, c.; **-werk**, n. Kram, Snavs, n.

Plünderei, f. **-en**. Plyndring, c.

Plünderer, m. **-s** pl. ſ. sg. Plyndrer, c.

Plunderhaft, adj. gammel, baarlig.

Plündern, v. t. 1. plyndre.

Plünderung, f. **-en**. Plyndring, c. | **Plünderungs-luſt**, **-ſucht**, f. Rovlyst, c.; **-luſtig**, **-ſüchtig**. rovlysten, rovbegjærlig.

Plunze, f. **-n**. Blodpølse, c.

Plural, m. **-es -e**. Pluralis, c., Flertal, n. | **Plural-endung**, f. Flertalsendelse, c.

Pluralität, f. ub. pl. Pluralitet, c., Flertal, n.

Plüſch, m. **-es -e**. Plyds, n. | **Plüſch-kragen**, m. Plydskrave, c.

Plüſchen, adj. Plydses-, af Plyds.

Pluſtern, v. i. ſe **plauſtern**.

Plutoniſch, adj. plutonisk.

Pluß, m. **-es** ub. pl. Plask, Klask, Smæk, n.

Pluvial, n. **-s -e**. Messekaabe, Korkaabe, c.

Pneumatiſch, adj. pneumatisk.

Pöbel, m. **-s** ub. pl. Pøbel, c. | **Pöbel-glaube**, m. Pøbeltro, c.; **-hauſe**, m. Pøbelhob, c.; **-herrſchaft**, f. Pøbelherredømme, n.; **-käfer**, m. Løbebille, c. (Carabus); **-mäßig**, pøbelagtig; **-ſeele**, f. Pøbelsjæl, c.; **-ſprache**, f. pøbelagtigt Sprog; **-volk**, n. Pøbelpak, n.; **-wort**, n. pøbelagtigt, gement Ord.

Pöbelei, f. **-en**. Pøbelagtighed, c.

Pöbelhaft, **pöbelig**, **pöbeliſch**, adj. pøbelagtig. — **Pöbelhaftigkeit**, f. Pøbelagtighed, c.

Pöbeln, v. i. 1. m. h. opføre sig pøbelagtig.

Pöbeltum, n. **-s** ub. pl. Pøbelherredømme, n.; Pøbelagtighed, c.

Poch, m. **-es -e**. Slag, n.; Pukspil, n.

Poche, f. **-n**. Pukspil, n.

Pochen, v. i. 1. m. h. og t. banke, klappe, bundre, stampe; pukke; trættes, stjændes; **gegen**, **wider**, **mit jemand** —, stjændes, kjævles med en; **Einem** —, ǂ trodse en; **auf (mit) etw.** —, pukke paa noget; **Einen** —, ǂ behandle en overmodig. | **Poch-brett**, n. Pukbræt, n.; **-erz**, n. Pukerts, c.; **-hammer**, m. ſe **-mühle**; **-junge**, m. Dreng, som slaar Ertš itu; **-mehl**, n. Pukmel, n.; **-mühle**, f. Pukmølle, c.; **-rad**, n. Hjul, som sætter Pukstemplet i Bevægelse. n.; **-ſchlage**, f. stor Hammer i en Pukmølle, c.; **-ſpiel**, n. Pukspil, n.; **-ſtempel**, m. Pukstempel, n.; **-werk**, n. Pukværk, n.; Pukerts, c.

Pocher, m. **-s** pl. ſ. sg. en, som pukker, knuser, banker, især i Pukværker; fig. Praler, c.

Pocke, f. **-n**. Blegn, c.; **-n**, pl. Børnekopper. | **Pocken-epidemie**, f. Koppeepidemi, c.; **-gift**, n. Koppegift, Koppesmitte, c.; **-grube**, f. ſe **-narbe**; **-hoſpital**, n. Koppehospital, n.; **-krank**, adj. Koppepatient, c.; **-narbe**, f. Kopar, n.; **-narbig**, koparret.

Pocken, v. i. 1. m. h. faa Smaakopper.

Pockenholz, n. **-es** ub. pl. Pokkenholt, n.

Pockig, adj. koppeagtig.

Podagra, n. **-s** ub. pl. Podagra, c.

Podagriſt, m. **-en -en**. Podagrist, c.

Poeſie, f. ub. pl. Poesi, c., Digtekunst, c.; Digt, n., Digtning, c.

Poet, m. **-en -en**. Poet, c.

Poetik, f. ub. pl. Poetik, c.

Poetiſch, adj. poetisk.

Pofel, m. ſe **Bafel**.

Pogge, f. **-n**. × Fro, c.

Pohl, m. **-es** ub. pl. Haar paa Flojel, pl.

Point, m. **-s -s**. Point, n.; Punkt; Øje, n.; **auf dem** — **ſein**, være i Begreb med.

Pointi(e)ren, v. t. 1. og i. m. h. pointere.

Pokal, m. **-es -e**. Pokal, c.

Pökel, m. **-s** ub. pl. Lage, Saltlage, c. | **Pökel-faß**, n. Saltmadsfad, n.; **-fleiſch**, n. saltet Kjød, n.; Saltmad, c.; **-hering**, m. Spegesild, c.; **-rogen**, m. nedsaltet Fisterogn, Kaviar, c.

Pökeln, v. t. 1. nedsalte.

Pokuli(e)ren, v. i. 1. m. h. svire, solde, drikke.

Pol, m. **-es -e**. Pol, c. | **Pol-höhe**, f. Polhøjde, c. — **Polar(Pol)-bär**, m. Isbjørn, c.; **-fahrt**, f. Nordpolsexpedition, c.; **-fahrer**, m. Polarfarer, c.; **-fuchs**, m. Polarræv, *Hvidræv, c. (Canis lagopus); **-kreis**, m. Polarkreds, c.; **-nacht**, f. Polarnat, c.; **-ſtern**, m. Polarstjærne, c.; **-taucher**, m. Polarlom, c. (Colymbus arcticus); **-zirkel**, m. ſe **-kreis**.

Polack, m. **-en -en**. Polak, c.; Kapun, c.; fig. Slag paa Enden; Rest i en ikke udrøget Tobakspibe; Slat i et ikke ubdrukket Glas, c.

Polder, m. **-s** pl. ſ. sg. inddiget Marskland, n.; (til Sss) Pullert, c.

Pole, m. **-n -n**. Polak, c.

Polei, m. **-s -e**. (f.). Polejmynte, c. (Mentha pulegium).

Polemik, f. ub. pl. Polemik, c.

Polemiſch, adj. polemisk.

Polemiſi(e)ren, v. i. 1. m. h. polemisere, trættes, stride.

Police, f. **-n**. Police, c.

Polier, m. **-s -e**. Polerer, Mesterſvend, c.

Polin, f. **-n**. polsk Dame, c.

Poli(e)ren, v. t. 1. polere; fig. **poli(e)rt**, fin, poleret. | **Poli(e)r-bürſte**, f. Polerbørste, c.; **-eiſen**, n. Polerjærn, n.; **-feile**, f. Polerfil, c.; **-hammer**, m. Polerhammer, c.; **-mühle**, f. Polermølle, c.; **-pulver**, n. Polerpulver, n.; **-rad**, n. Polerhjul, n.; **-ſand**, m. Polersand,

n.; **-scheibe**, f. Polerskive, c.; **-stahl**, m. Polerstaal, n.; **-zahn**, m. Polertand, c.

Poli(e)rer, m. **-s** pl. ſ. sg. Polerer, Sliber, c.

Poliſch, adj. polſk; × fællesom, forunderlig.

Politeſſe, f. ub. pl. Politeſſe, Høflighed, Artighed, Finhed, c.

Politik, f. ub. pl. Politik, c.

Politiker, m. **-s** pl. ſ. sg. Politiker, c.

Politiſch, adj. politiſk.

Politiſi(e)ren, v. i. 1. m. h. politiſere.

Politur, f. **-en**. Politur, c.; fig. Finhed, Artighed, Høflighed, c.

Polizei, f. **-en**. Politi, n. | **Polizei-amt**, n. Politikammer, n.; **-arzt**, m. Politilæge, c.; **-aufſicht**, f. Politiets Opſyn, n.; **-beamter**, adj. Politiembedsmand, c.; **-behörde**, f. Politiøvrighed, c.; **-diener**, m. Politibetjent, c.; **-gericht**, n. Politiret, c.; **-herr**, m., **-meiſter**, m. Politimeſter, c.; **-ordnung**, f. Politianordning, c.; **-reiter**, m. ridende Politibetjent, c.; **-richter**, m. Dommer i Politiretten, c.; **-ſache**, f. Politiſag, c.; **-ſpion**, m. Politiſpion, c.; **-ſtation**, f. Politiſtation, c.; **-ſtunde**, f. Time, naar offentlige Beværtninger ſkulle lukkes, c.; **-vergehen**, n. Politiforſelſe, c.; **-verwaltung**, f. Politibeſtyrelſe, c.; **-weſen**, n. Politivæſen, n.

Polizeilich, adj. Politi-, vedkommende Politiet.

Poliziſt, m. **-en -en**. Politibetjent, c.

Polk, m. **-es -e**. × Gris, c.; fig. Klodrian.

Polka, f. **-s**. Polka, c.

Polken, **polki(e)ren**, v. i. 1. m. h. polkere.

Poll, m. **-es -e**. × Trætop, Buſt, Duſt, c.

Polniſch, adj. polſk.

Polonäſe, f. **-n**. Polonæſe, c.

Polſter, n. (m). **-s** pl. ſ. sg. Pude, Hynde, Straamaatte, c., Bolſter, n.; fig. **Ein ein — unterlegen**, gjøre en tryg. | **Polſter-bank**, f. udſtoppet Bænk, c.; **-haar**, n. Fyld, n.; **-seſſel**, m. ſe **-ſtuhl**; **-ſitz**, m. udſtoppet Sæde, n.; **-ſtuhl**, m. udſtoppet Stol, c.; **-werk**, n. Fyld, n.

Polſtern, v. t. 1. udſloppe. — **Polſterung**, f. Udſlopning, c.

Polter, m. **-s** pl. ſ. sg. Støj, c., Bulder, n.

Polterei, f. **-en**. Støj, c.; Spektakel, n.; gammelt Kram, n.

Polterer, m. **-s** pl. ſ. sg. ſtøjende Menneſke, n.; Skjændegjæſt, c.

Polterig, adj. bulbrende, ſtøjende, larmende.

Poltern, v. i. 1. m. h. bulbre, ſtøje, larme; banke, ſlaa; fare ſtøjende af Sted; fig. bulbre, ſkjænde. | **Polter-abend**, m. Aftenen før et Bryllup; **-geiſt**, m. Huſſpøgelſe, n., Niſſe, c.; fig. ſtøjende Menneſke, n.; **-kammer**, f. Pulterkammer, n.; **-kaſten**, m. Klubekaſſe, c.

Polyeder, n. **-s** pl. ſ. sg. Polyeder, Flerplanslegeme, n.

Polygamie, f. ub. pl. Polygami, n.

Polygamiſch, adj. polygamiſk.

Polyglotte, f. **-n**. Polyglotte, c. | **Polyglotten-bibel**, f. en i flere Sprog ſkreven Bibel.

Polygon, n. **-es -e** Polygon, c. (n.), Mangekant, c.

Polyhiſtor, m. **-s -en**. (-e). Polyhiſtor, c.

Polyp, m. **-en -en**. Polyp, c. | **Polypen-arm**, m. Polyparm, c.; **-artig**, polypagtig.

Polypös, adj. polypagtig.

Polytechniker, m. **-s** pl. ſ. sg. Polyteknifer, c.

Polytechnikum, n. **-s -ken**. polyteknisk Skole, c.

Polytechniſch, adj. polyteknisk.

Polytheismus, m. ub. pl. Polytheisme, c.

Polytheiſtiſch, adj polytheiſtiſk.

Pomade, f. **-n**. Pomade, c.; × Flegma, Ro, Hvile; **das iſt mir —**, × det er mig lige fedt. | **Pomaden-büchſe**, f. Pomadefrukke, c.; **-ſtange**, f. Pomadeſtang, c.

Pomadig, adj. flegmatiſk, rolig, ligegyldig.

Pomadiſi(e)ren, v. t. 1. pomadiſere, ſmøre med Pomade.

Pomeranze, f. **-n**. Pomerans, c. | **Pomeranzen-baum**, m. Pomeranstræ, n.; **-blüte**, f. Pomeransblomſt, c.; **-farben**, **-farbig**, pomeransfarvet, guldgul; **-garten**, m. Pomeranshave, c.; **-gelb**, pomeransgul; **-haus**, n. Orangeri, n.; **-öl**, n. Pomeransolie, c.; **-ſchale**, f. Pomeransſkal, c.; **-waſſer**, n. Orangelimonade, c.

Pommer, m. **-n** (**-s**) **-n**. Pommer, Pommeraner, c.; fig. Klods, Tølper, c.

Pommer, m. **-s** pl. ſ. sg. Spids, c. (Hund).

Pommeriſch, adj. pommerſk.

Pommeſine, f. **-n**. × Appelſin, c.

Pomp, m. **-es** ub. pl. Pomp, Pragt, Glans, c. | **Pomp-hoſen**, pl. Pluderbuxer, pl.

Pompe, f. ſe **Pumpe**.

Pompejaner, m. **-s** pl. ſ. sg. Pompejaner, c.

Pompejaniſch, adj. pompejiſk.

Pomphaft, adj. pompøs. — **Pomphaftigkeit**, f. Pompsſyge, c.

Pompös, adj. pompøs, pragtfuld, prægtig, prunkende.

Pomuchel, f. (m.) **-n**. × Torſk, c.

Poni(e)ren, v. t. 1. give (Student).

Pönitenz, f. ub. pl. Pønitence, Anger, Bod, c.

Ponton, m. **-s -s**. Ponton, Brobaad, c., Brofartøj, n. | **Ponton-brücke**, f. Pontonbro, Baadebro, c.; **-train**, m. Pontontræn, n.

Pony, m. **-s -s**. Pony, c.

Popanz, m. **-es -e**. Busſemand, c., Skræmmebillede, Uglebillede, n.; Fanden; × Tosſehoved, n.

Pope, m. **-n -n**. Pope, c.

Popo, m. **-s -s**. Bag, Popo, c.

Populär, adj. populær. — **Popularität**, f. Popularitet, Folkelighed; Almenforſtaaelighed; Folkegunſt; Neblabenhed, c.

Porcellan, n. ſe **Porzellan**.

Pore, f. **-n**. Pore, c.
Porn, m. se **Porre**.
Porös, adj. porøs, hullet, svampet. — **Porøsitāt**, f. Porøsitet, c.
Porphyr, m. **-es -e**. Porfyr, c. | **Porphyrvase**, f. Porfyrvase, c.
Porre, m. **-s** ub. pl. Purre, c. (Allium porrum).
Porrisch, adj. gnaven, kort for Hovedet.
Porsch, m. **-es -e**. Porst, c. (Myrica gale). | **Porsch-bier**, n. Porsesl, n.
Port, m. **-es -e**. Havn, Søhavn, c.; fig. Tilflugtssted, n., Sikkerhed, c.
Portal, n. **-es -e**. Portal, n.
Portechaise, f. **-n**. Portechaise, Bærestol, c.
Portefeuille, n. **-s -s**. Portefølje, Brevtaske, Tegnebog, Lædertaske med Laas, Mappe, c.
Portemonnaie, n. **-s -s**. Portemonnaie, c.
Portepee, n. **-s -s**. Portepé, c.
Porter, m. **-s** ub. pl. Porter, c.
Portier, m. **-s -s**. Portner, c.; **stiller —**, Navnebræt i Porten, n.
Portiere, f. **-n**. Portière, c.
Portion, f. **-en**. Portion, c. | **Portionenweise**, portionsvis.
Porto, n. **-s** ub. pl. Porto, c. | **Portoermäßigung**, f. Portonedsættelse, c.; **-frei**, portofri; **-freiheit**, f. Portofrihed, c.; **-gebühr**, f. Porto, c.; **-faß**, m. Portosats, c.; **-tarif**, m., **-taxe**, f. Portotarif, c.
Porträt, n. **-s -e**. Portræt, n. | **Porträtmaler**, m. Portrætmaler, c.; **-malerei**, f. Portrætmaleri, n.
Porträti(e,ren, v. t. 1. portrætere.
Portugiese, m. **-n -n**. Portugiser, c.
Portugiesisch, adj. portugisisk.
Portulak, m. **-s** ub. pl. Portulak, c.
Portwein, m. **-s -e**. Portvin, c.
Porwisch, m. **-es -e**. Støvekost paa langt Skaft, c.
Porzellan, n. **-es -e**. Porcellæn, n. | **Porzellan-erde**, f. Porcellænjord, c.; **-fabrik**, f. Porcellænfabrik, c.; **-gefäß, -geschirr**, n. Porcellænskar, n.; **-händler**, m. Porcellænhandler, c.; **-maler**, m. Porcellænmaler, c.; **-malerei**, f. Porcellænmaleri, n.; **-ofen**, m. Porcellænsovn, c.; **-schnecke**, f. Porcellænssnegl, c. (Porcellana); **-waren**, pl. Porcellænsvarer, pl.
Porcellanen, adj. Porcellæns-, af Porcellæn.
Posament, n. **-es -e**. Posament, Posamentmagerarbejde, n.
Posamenti(e)r, m. **-s -e**. Posamentmager, c. | **Posamenti(e)r-arbeit**, f. Posamentmagerarbejde, n.
Posaune, f. **-n**. Basun, c.; **in die — blasen, stoßen**, støde i Basun. | **Posaunen-bläser**, m. Basunblæser, c.; **-engel**, m. Basunengel, c.; **-klang**, m. Basunlyd, c.; **-register**, n. Basunregister, n.; **-ruf**, m., **-schall**, m. Basunlyd, c.; **-schnecke**, f. Trompetsnekke, c. (Buccinum).
Posaunen, v. t. 1. og i. m. h. blæse i Basun, basune; udbasune.
Posaunen, m. se **Posaunist**.
Posaunist, m. **-en -en**. Basunblæser, c.
Pose, f. **-n**. Pennepose, c.; Stilling; **die — haben**, sætte ud (Domino).
Position, f. **-en**. Position, c.
Positiv, adj. positiv, bestemt, afgjort, virkelig, tilforladelig, sikker.
Positiv, n. **-s -e**. Positiv, Orgel, n.
Positiv, m. **-s** ub. pl. Positiv, første Grad, c.
Positur, f. **-en**. Positur, Stilling, c.; **sich in — setzen**, sætte sig i Positur.
Posse, f. (m.) **-n**. (Dim. **Pößchen, Pößlein**, n.) Narrestreg, c., Gjøgleri, n., Farce, c.; **-n reißen**, gjøre Løjer. | **Possen-dichter**, m. Farcedigter, c.; **-macher, -reißer**, m. Spøgefugl, Gjøgler, c.; **-reißerei**, f. Løjer, Bajadsstreger, pl.; **-spiel**, n. Farce, c.; **-spieler**, m. lavkomisk Skuespiller, c.
Posselel, m. **-s** pl. ſ. sg. stor, tung Hammer.
Posseleln, v. i. 1. m. h. slaa med en tung Hammer.
Possen, m. **-s** pl. ſ. sg. Pubs, n., Streg, c.; Rænke, Krænkelse, c.; **Ein. einen — spielen**, spille en et Pubs; **Ein. etw. zum — thun**, gjøre noget for at ærgre en.
Possenhaft, adj. pudserlig, morsom, lystig; farceagtig. — **Possenhaftigkeit**, f. Pudserlighed, c.
Possierlich, adj. pudserlig, løjerlig, pudsig, morsom. — **Possierlichkeit**, f. Pudserlighed, Løjerlighed, c.
Post, f. **-en**. Post, Postindretning, c., Postvæsen, n.; Poststation, c., Posthus, n.; Efterretning, c., Budskab, n.; Post, Sum, c. | **Postamt**, n. Posthus; Postembede, n., Postbetjening, c.; Postdirektion, c.; **-annahme**, f. Postkontor, n. (til Modtagelse); **-anschluß**, m. Posttilslutning, c.; **-anweisung**, f. Postanvisning, c.; **-beamter**, adj. Postembedsmand, c.; **-beförderung**, f. Postbefordring, c.; **-bedienter**, adj. Postbetjent, c.; **-behörde**, f. Postdirektion, c.; **-billett**, n. Billet, c.; **-bote**, m. Postbud, n.; **-briefkasten**, m. Postkasse, c.; **-buch**, n. Postbog, c.; **-dampfer**, m., **-dampfschiff**, n. Postdampskib, n.; **-direktion**, f. Postdirektion, c.; **-einkünfte**, pl. Postindkomster; **-einrichtung**, f. Postindretning, c.; **-felleisen**, n. Posttaske, c.; **-frei**, portofri, franko; **-freiheit**, f. Postfrihed, Portofrihed, c.; **-fuhre**, f. Postkjørsel, c.; **-führer**, m. Postfører, c.; **-geld**, n. Postpenge; **-halt**, m. Poststation, c.; **-halter**, m. Postholder, c.; **-halterei**, f. Posthold, Postholderi, n.; **-haus**, n. Posthus, n.; **-horn**, n. Posthorn, n; **-kalesche**, f. Postkalesche, c.; **-karte**, f. Brevkort, n.; Postkort, n.; **-kerl**, m., **-knecht**, m. Postkarl, c.; **-kutsche**, f. Postkarret, c.; **-kutscher**, m. Postkarl, c.; **-lagernd**, poste restante; **-marke**, f. Frimærke, n.; **-meile**, f. Postmil, c.;

-meister, m. Postmester, c.; **-nachnahme**, f. Postefterkrav, n.; **-nachricht**, f. Postefterretning, c.; **-ordnung**, f. Postanordning, c.; **-papier**, n. Postpapir, n.; **-pferd**, n. Postheft, c.; **-raste**, f. Poststation, c.; **-recht**, n. Rettighed at holde, befordre og expedere Post; **-reisender**, adj. en der reiser med Posten. Passager, c.; **-säule**, f. Milepæl, c.; **-schaffner**, m. Postkonduktør, c.; **-schein**, m. Postbevis, n.; **-schiff**, n. Poststib, n.; **-schleicher**, m. blind Passager, c.; **-schreiber**, m. Postskriver, c.; **-sekretär**, m. Postsekretær, c.; **-stall**, m. Posthesteskald, c.; **-station**, f. Poststation, c.; **-straße**, f. Postvei, c.; **-tafel**, f. Postkabe, c.; **-tag**, m. Postdag, c.; **-verband**, m. Postforening, c.; **-verbindung**, f. Postforbindelse, c.; **-vertrag**, m. Postkonvention, c.; **-verwalter**, m. Postforvalter, c.; **-vorschuß**, m. Postforstud, n.; **-wagen**, m. Postvogn, c.; **-wechsel**, m. Poststifte, n., Poststation, c.; **-weg**, m. Postvej, c.; **-wesen**, n. Postvæsen, n.; **-zeichen**, n. Postmærke, n.; **-zug**, m. Posttog, n.; Spand Posthefte, n.

Postalisch, adj. angaaende Postvæsenet.

Postament, n. **-es -e.** Postement, Fodstykke, n., Søjlefod, c.

Postdati(e)ren, v. t. 1. postdatere.

Posten, m. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Pöstchen, Pöstlein**, n.) Post, c., Vlads, Skildvagt, c.; Post, c., Embede, n., Betjening, c.; Post, Sum, c.

Posti(e)ren, v. t. 1. postere, opstille, ansætte. — **Posti(e)rung**, f. Postering, Opstilling, c.

Postille, f. **-n.** Postil, c. | **Postillen-reiter**, m. Postillant, Postilrytter, c.

Postillion, m. **-s -e.** Postillon, Postkarl, c.

Postlich, adj. vedkommende Posten.

Posto, indecl. i: — **fassen**, faa fast Fod, besætte et Sted, sætte sig fast.

Postskript, n. **-es -e.** Postskriptum, n., Efterskrift, c.

Postulat, n. **-es -e.** Postulat, n., Paastand, c.; † Ansøgning om at blive Svend.

Postuli(e)ren, v. t. 1. postulere, fordre, paastaa; forlange at optages til Svend.

Potage, f. (n.) **-n.** Potage, Kjødsuppe, c. | **Potage-löffel**, m. Potageske, c.; **-schüssel**, f. Potageskaal, Terrin, c.

Potentat, m. **-en -en.** Potentat, Magthaver, c.

Potenz, f. **-en.** Potens, c.

Potenzi(e)ren, v. t. 1. potensere.

Pott, m. **-es -e.** Potte, c.; Pot, c. | **Pottasche**, f. Potaske, c.; **-fisch**, m. Kaskelot, Pothval, c. (Physeter macrocephalus); **-käse**, m. × Potkæs, c.; **-wal, -walfisch**, m. se **-fisch**.

Poz, interj. ej! — **tausend! — Henker!** ej! for Pokker!

Poussi(e)ren, v. i. 1. m. h. pousere.

Präbende, f. se **Pfründe**.

Pracher, m. **-s** pl. ſ. sg. Tigger, Prakker, c.

Pracher-vogt, m. Stodderkonge, c.

Pracherei, f. **-en.** Tiggeri, n.

Pracherhaft, adj. prakkeragtig.

Prachern, v. i. 1. m. h. tigge.

Pracht, f. **-en** († m. **-s -ächte**). Pragt, Stads, Glans, c.; Luxus, Yppighed, c. | **Pracht-aufwand**, m. Luxus, c.; **-aufzug**, m. Pragttoptog, n.; **-ausgabe**, f. Pragtudgave, c.; **-band**, m. Pragtbind, n.; **-bau**, m. Pragtbygning, c.; **-bett**, n. Paradeseng, c.; **-blume**, f. Pragtblomst, c.; **-gebäude**, n. se **-bau**; **-gewand**, n. Stadsklædning, c., prægtigt Klædebon; **-grabmal**, n. Mausoleum, n.; **-himmel**, m. Tronhimmel, Baldakin, c.; **-käfer**, m. Pragtbille, c. (Buprestis); **-kleid**, n. se **-gewand**; **-liebend**, pragtelskende; **-los**, pragtløs; **-losigkeit**, f. Pragtløshed, c.; **-stück**, n. Pragtstykke, n.; **-sucht**, f. Pragtsyge, c.; **-süchtig**, pragtsyg; **-voll**, pragtfuld; **-wagen**, m. Pragtvogn, c.; **-werk**, n. Pragtværk, n.; **-zimmer**, n. Pragtværelse, n., Pragtsal, c.

Prachten, v. i. 1. m. h. × pukke paa; gjøre Stads, prale.

Prächtig, adj. prægtig, pragtfuld, herlig, glimrende. — **Prächtigkeit**, f. se **Pracht**.

Prädestination, f. ub. pl. Prædestination, c.

Prädestini(e)ren, v. t. 1. prædestinere, forudbestemme.

Prädikat, n. **-es -e.** Prædikat, n., Egenskab, c.; Omsagn, n.; Karakter, c. (Skole).

Prädisponi(e)ren, v. t. 1. prædisponere.

Prädomini(e)ren, v. i. 1. m. h. prædominere, være fremherskende.

Präexistenz, f. ub. pl. Præexistens, Forudtilværelse, c.

Präfekt, m. **-en -en.** Præfekt, c.

Präge, f. ub. pl. Prægeanstalt, c.; Præg, n.

Prägeln, v. t. 1. riste, stege i Smør.

Prägen, v. t. 1. præge; trykke, indprente. | **Präge-anstalt**, f. Prægeanstalt, c.; **-eisen**, n. Prægehammer, c.; **-lohn**, m. Prægeløn, c.; **-ort**, m. Møntsted, n.; **-stempel**, m. Prægestempel, n.; **-stock**, m. Stempelstang, c.; **-schatz**, m. Prægeløn, c.

Präger, m. **-s** pl. ſ. sg. den Arbejder i Monten, som præger Skillemønt.

Prägnant, adj. prægnant, digtig, megetsigende, sindrig, betydningsfuld. — **Prägnanz**, f. Prægnans, Tankefyldighed, c.

Prägung, f. **-en.** Prægning, c.

Prahl, m. **-s** ub. pl. Pragt, Prunk, Bram, c. | **Prahl-hans**, m. Pralhans, c.; **-sucht**, f. Praleſyge, c.; **-süchtig**, praleſyg.

Prahlen, v. i. 1. m. h. prale; bramme, brovte; † stinne, glinse.

Prahler, m. **-s** pl. ſ. sg. Praler, Storpraler, Stortaler, Skryder, c.

Prahlerei, f. **-en.** Praleri, Brovteri, Skryderi, n.

Prahlerisch, adj. praleriſt, praleragtig, brammende.

Prahlhaft, adj. praleriſt, praleragtig. — **Prahlhaftigkeit**, f. Praleri, Brovteri, n.

Prahm, m. **-es -e** (**-e**, f. **-n**). Pram, c.

Prahme, f. **-n**. × Ranke, Humleranke, c.

Prahmen, m. ſe **Prahm**.

Präjudiz, n. (f.) **-es -e**. Præjudits, foregaaende Dom, c.; **ohne** —, uden Indflydelſe for Fremtiden.

Praktik, f. **-en**. Praktik, Praxis, c.; pl. Rænker, Underfundigheder.

Praktikabel, adj. praktikabel, gjørlig, udførlig.

Praktikant, m. **-en -en**. praktiſerende Læge, c.; Volontær, c.

Praktiker, m. **-s** pl. ſ. sg. Praktiker, c.

Praktiſch, adj. praktiſt.

Praktizi(e)ren, v. t. 1. og i. m. h. praktiſere.

Prälat, m. **-en -en**. Prælat, c.

Prälatur, f. **-en**. Prælatur, n.

Präliminarien, pl. Præliminarier.

Prall, adj. ſtram, ſpændt, udſtoppet, elaſtiſk; fyldig, rund. — **Prallheit**, f. Stramhed, Fyldighed, Rundhed, c.

Prall, m. **-es -e**. Stød, Tilbageſtød, Tilbagespring, n. | **Prall-kraft**, f. Elaſticitet, c.; **-kräftig**, elaſtiſk; **-ſchuß**, m. ſe **Prellſchuß**; **-ſtein**, m. Afvifer, Hjørneften, c.; **-ſtoß**, m. Tilbageſtød, n.; **-triller**, m. kort og hurtig Trille; **-winkel**, m. Tilbagekaſtningsvinkel, c.

Prallen, v. i 1. m. ſ. ſpringe tilbage, fare tilbage, ſtødes tilbage, tørne.

Prallig, adj. ſtram, elaſtiſk, ſpændt, fyldig; fig. ſtejl, brat.

Präludi(e)ren, v. i. 1. m. h. præludere.

Präludium, n. **-s -ien**. Forſpil, n.

Prämie, f. **-n**. Præmie, c. | **Prämienanleihe**, f. Præmielaan, n.; **-ſchein**, m. Præmiebevis, n.; **-nert(h)eilung**, f. Præmieforbeling, c.

Prämii(e)ren, v. t. 1. tilbele Præmie, belønne.

Prämiſſe, f. **-n**. Præmiſſe, c.

Pramme, f. **-n**. Tryk, n.

Prammen, v. i. 1. m. h. trykke, ſtoppe, preſſe.

Prang, m. (n) **-es** ub. pl. + Pragt, Stads, Prunk, c.

Prangel, m. **-s** pl. ſ. sg. Knippel, Stok, Kjæp, c.

Prangen, v. i. 1. m. h. prange, prunke, bramme; prale, glimre; **mit etw.** —, brøste med, roſe ſig af, gjøre ſig til af noget.

Pranger, m. **-s** pl. ſ. sg. Gabeſtok, c.; **an den — ſtellen**, ſætte i Gabeſtokken; × Pralhans, Praler, c.

Prangern, v. t. 1. ſætte i Gabeſtokken.

Pranke, f. **-n**. Bjørneklo, c.

Pränumeri(e)ren, v. t. 1. prænumerere, forudbetale.

Präparand, m. **-en -en**. Præparand, c. | **Präparanden-anſtalt**, f. Forſeminar, n.

Präparat, n. **-es -e**. Præparat, n.

Präparation, f. **-en**. Præparation, Forberedelſe, c.

Präpari(e)ren, v. t. 1. præparere, tillave, tilberede; forberede.

Präpoſition, f. **-en**. Præpoſition, c., Forholdord, n.

Prärie, f. **-n**. Prairie, c.

Prärogative, f. **-n**. (**Prärogativ**, n. **-es -e**). Prærogativ, Fortrin, n., Forret, c.

Präſens, n. — — Præſens, n., Nutid, c.

Präſent, n. **-es -e**. Preſent, Foræring, c.

Präſentation, f. **-en**. Præſentation, c.

Präſenti(e)rbar, adj. præſentabel.

Präſenti(e)ren, v. t. 1. præſentere, foreſtille; byde. | **Präſenti(e)r-brett**, n., **-teller**, m. Præſenterbakke, c.

Präſervativ, n. **-es -e**. Præſervativ, Forebyggelsesmiddel, n.

Präſervi(e)ren, v. t. 1. præſervere.

Präſes, m. — pl. ſ. sg. Præſes, Præſident, Formand, c.

Präſident, m. **-en -en**. Præſident, Formand, c. | **Präſidenten-ſtuhl**, m. Formandsſtol, c.

Präſidentin, f. **-en**. Præſidentinde, c.

Präſidi(e)ren, v. i. 1. m. h. præſidere, føre Forſædet.

Praß, m. **-es** ub. pl. Kram, Skramleri, n.; Ødſelhed, c., Fraadſeri, n.

Praſſeln, v. i. 1. m. h. knage, brage, buldre; braſe, knitre, kniſtre.

Praſſen, v. i. 1. m. h. leve flot, fraadſe, ſvire, leve ødſelt.

Praſſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Ødeland, Fraadſer, Spiregaſt, c.

Praſſerei, f. **-en**. Fraadſeri, Spireri, n.; Ødſelhed, c.

Praſſeriſch, adj. ødſel, udſvævende.

Präſtation, f. **-en**. Præſtation, Ydelſe; Kunſtydelſe, Fremſtilling, c.

Präſti(e)ren, v. t. 1. præſtere.

Präſumi(e)ren, v. t. 1. præſumere, forudſætte, formode.

Präſumtiv, adj. præſumtiv, ventelig, formodentlig. | **Präſumtiv-erbe**, m. Præſumtivarving, c.

Prätendent, m. **-en -en**. Prætendent, c.

Prätendi(e)ren, v. i. 1. m. h. og t. prætendere, gjøre Krav paa.

Prätenſion, f. **-en**. Prætenſion, Fordring, Paaſtand, c.; Anmaſſelſe, Indbildſkhed, c.

Prätentiös, adj. prætentiøs, fordringsfuld, anmaſſende.

Präteritum, n. **-s -ta**. Præteritum, n.

Prätext, m. **-es -e**. Prætext, c., Paaſtud, n.

Pratſche, **Pratze**, f. **-n**. Klo, Lab, c.

Pratſchig, **pratzig**, adj. plump, grov, bred.

Prauſchen, v. i. 1. m. h. × ſnøfte.

Präventivmittel, n. **-s** pl. ſ. sg. Forebyggelsesmiddel, n.

Praxis, f. ub. pl. Praxis, c.

Präzedenzfall, m. **-es -älle**. Præcedens, n.

Präzeptor, m. **-s -oren**. Præceptor, Lærer, Læremeſter, c.

Präzipitat, n. (m.) **-es -e**. Præcipitat, Bundfald, Nedſlag, n.

Präzis, adj. præcis, nøjagtig, punktlig.

Präziſi(e)ren, v. t. 1. præciſere.

Präziſion, f. ub. pl. Præciſion, Nøjagtighed, Punktlighed, c.

Predigen, v. t. 1. og i. m. h. prædike, præke.

Prediger, m. **-s** pl. ſ. sg. Præſt, Prædikant, evangelig Geiſtlig, c. | **Prediger-amt**, n. Præſteembede, n.; **-mönch**, m. Dominikanermunk, c.; **-ſchule**, f. Seminarium, n.; **-ſtand**, m. Præſteſtand, c.; **-ſtelle**, f. Præſtekald, n.; **-ſtuhl**, m. Præſtens Stol, c.; **-tracht**, f. Præſtedragt, c.; **-witwe**, f. Præſteenke, c.; **-wohnung**, f. Præſtebolig, c. — **Predigers-frau**, f. Præſtekone, c.

Predigerhaft, adj præſteagtig.

Predigerin, f. **-nen**. Præſtekone, c.

Predigt, f. **-en**. Prædiken, Præken, c. | **Predigt-amt**, n. Præſteembede, n.; **-amtskandidat**, m. theologiſk Kandidat, c.; **-buch**, n. Bog, ſom indeholder Prækener, Poſtil, c.; **-ſammlung**, f. Prækenſamling, c.; **-ſtuhl**, m. ſe **Kanzel**.

Predigung, f. **-en**. † Præken, c.

Preien, v. t. 1. praje. | **Prei-ſchuß**, m. Signalſkud, n.

Preis, m. **-es -e**. Pris, c.; Værdi; Præmie, Belønning, Hædersløn; Ros, Berømmelse, c.; × Snørebaand, Baand, n., Linning, Søm, Stribe, Rem, c. | **Preis-angabe**, f., **-anſatz**, m. Prisangivelſe, c.; **-anſtellung**, f. Prisnotering, c.; **-aufgabe**, f. Prisopgave, c.; **-aufſchlag**, m. Prisforhøjelſe, c.; **-ausſchreibung**, f. Udſtedelſe af en Prisopgave, c.; **-bewerber**, m. en, der bejler til en Præmie, Præmieæſter, c.; **-bewerbung**, f. Præmieæſtning, c.; **-erniedrigung**, f. Nedgang i Prisen, c.; **-ert(h)eilung**, f. Tildeling af Prisen, c.; **-frage**, f. Prisſpørgsmaal, n.; **-geben**, give til Pris; **ſich — —**, give ſig til Pris, opofre ſig, blotte ſig; **-gebung**, f. Prisgivelſe, c.; **-geſang**, m. Lovſang, c.; **-gekrönt**, prisbelønnet; **-liſte**, f. Prisliſte, c.; **-richter**, m. Prisdommer, c.; **-ſatz**, m. Prisbeſtemmelſe, c.; **-ſchrift**, f. Prisſkrift, n.; **-ſteigerung**, f. Prisforhøjelſe, c.; **-verzeichnis**, n. Prisfortegnelſe, c.; **-wert(h)**, **-würdig**, prisværdig, rosværdig; forſvarlig, ſvarende til ſin Pris; **-würdigkeit**, f. Prisværdighed, c.

Preiſe, f. **-n**. × Snørebaand, Baand, n., Linning, bred Søm, Stribe, Rem, c.

Preiſelbeere, f. **-n**. Blaabær, n. (Vaccinium Myrtillus).

Preiſen, v. t. 2. (‡ 1.) priſe, berømme, roſe; **ſich glücklich —**, priſe ſig lykkelig.

Preislich, adj. priſelig.

Preißlauch, m. ſe **Porre**.

Preklär, adj. prekær, uſikker, uvis.

Prell, m. **-es** ub. pl. Overſtaben af ſtramt udſvævende Net, Tørklæder (Jagt).

Prelle, f. **-n**. ſtærkt Klæde, hvormed man vipper Ræven, Vippeklæde, n.

Prellen, v. t. 1. drive, ſlaa tilbage; vippe, lege Himmelſpræt med; fig. **Einen —**, bedrage, ſnyde, tage en ved Næſen. | **Prell-garn**, n. Vippenet, n.; **-netz**, n. ſe **-garn**; **-ſchuß**, m. Rikochetſkud, n.; **-ſtein**, m. Afviſer, c., Hjørneſten, c.

Preller, m. **-s** pl. ſ. sg. Tornen, c., et tilbagedrivende Stød; Slag paa et ſtramt ſpændt Legeme, n.; Strambur, c.; Snyder, Bedrager, c.

Prellerei, f. **-en**. Bedrageri, Snyderi, n.

Premſen, v. t. 1. × trykke, ſtoppe, proppe.

Preßbyter, m. **-s** pl. ſ. sg. Presbyter, c.

Preßbyterianer, m. **-s** pl. ſ. sg. Presbyterianer, c.

Preßbyterianiſch, adj. presbyterianſk.

Preſchen, v. i. 1. m. h. og ſ. fare afſted; v. t. jage bort, ſprænge.

Preſenning, f. **-en**. Preſenning, c.

Preß, adj. tæt til, klos paa.

Preſſe, f. **-n**. Presſe, Perſe; Bogtrykkerpresſe, c.; **das Urteil der —**, Presſens Dom; Bremseapparat, n.; Appretur, c.; Pres, Tryk, n.; **in der — ſein**, være i Knibe; fig. Forberedelsesanſtalt til de militære Examiner. | **Preß-balken**, **-baum**, m. Presſebom, c.; **-bengel**, m. Presſebengel, c.; **-beckel**, m. Presſedækſel, n.; **-eis**, n. ſammenſtruet Is, c.; **-eiſen**, n. Presſejærn, n.; **-freiheit**, f. Presſefrihed, c.; **-geſetz**, n. Presſelov, c.; **-glanz**, m. Appretur, c.; **-kopf**, m. Presſehylde, c.; (paa ſtore Presſer) den nederſte trykke Del af Skruen; **-ſchraube**, f. Presſeſkrue, Perſeſtrue, c.; **-ſchwengel**, m. ſe **-bengel**; **-ſtange**, f. Presſebom, c.; **-ſulze**, f. Presſeſylte, c.; **-verſehen**, n. Presſeforſeelſe, Presſeovertrædelſe, c.; **-zwang**, m. Presſetvang, c.

Preſſen, v. t. 1. presſe, perſe; **die Zähne über einander —**, presſe, bide Tænderne ſammen; **Einen ans Herz —**, trykke en til ſit Hjærte; **Matroſen —**, presſe Matroſer; **der Saal iſt gepreßt voll**, Salen er propfuld; **aus gepreßter Bruſt**, af beklemt Bryſt. — **Preſſung**, f. Presning, c.

Preſſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Presſer, c.; en Perſon, ſom presſer. | **Preſſer-lohn**, m. Presſerløn, c.

Preßhaft, adj. ſe **bresthaft**.

Preſſi(e)ren, v. t. 1. presſere, drive, ikke taale nogen Opſættelſe.

Preziöſen, pl. Koſtbarheder, Smykker.

Preuße, m. **-n -n**. Preusſer, c.

Preußelbeere, f. ſe **Preiſelbeere**.

Preußiſch, adj. preusſiſk.

Prickelei, f. **-en**. Prikkeri, Stikkeri, n.

Prickelig, adj. prikkende, stikkende.
Prickeln, v. t. 1. og i. m. h. prikke, stikke, bide; fig. stikle.
Pricken, v. t. 1. prikke.
Prieche, f. **-n.** Kirkestol paa Pulpituret.
Priem, m. **-s -e** (**-e**, f. **-n.**) (Dim. **Priemchen**, n.) × Skraa, c. | **Priem-tabak**, m. Skraatobak, c.
Priemen, v. i. 1. m. h. fraa.
Priester, m. **-s** pl. ſ. sg. Præſt, c. | **Priesteramt**, n. Præſteembede, n.; Præſteværdighed, c.; **-binde**, f. Præſtebind, n.; **-ehe**, f. Præſteægteſtab, n.; **-gewand**, n. Præſtedragt, c.; **-herrſchaft**, f. Præſteherredømme, Hierarki, n.; **-joch**, n. Præſteaag, n.; **-kragen**, m. Præſtekrave, c.; **-orden**, m. Præſteorden, c.; **-recht**, n. Præſteret, c.; **-rock**, m. Præſtekjole, c.; **-ſtand**, m. Præſteſtand, c.; **-tracht**, f. Præſtedragt, c.; **-weihe**, f. Præſteindvielſe, Præſteordination, c.; **-würde**, f. Præſteværdighed, c.
Prieſterhaft, adj. præſteagtig, præſtemæssig, præſtelig.
Prieſterin, f. **-nen.** Præſtinde, c.
Prieſterlich, adj. præſtelig.
Prieſterſchaft, f. **-en.** Præſteſtab, n., Præſteſtand, c.
Prieſtertum, n. ſe **Prieſterſchaft.**
Prima, f. ub. pl. øverſte Klaſſe i en lærd Skole, c.
Primaner, m. **-s** pl. ſ. sg. Diſcipel i en Latinſkoles øverſte Klaſſe, c.
Primas, m. **-aten -aten.** Primas, c.
Primat, n. **-es -e.** Primat, n.
Prieme, f. **-n.** Prim, c.
Primel, f. **-n.** Primel, c. (Primula veris).
Primitiv, adj. primitiv, oprindelig, ſimpel.
Primzahl, f. **-en.** Primtal, n.
Prinz, m. **-en -en.** ((Dim. **Prinzlein**, n.) Prins, c. | **Prinz-gemahl**, m. Prinsgemal, c.; **-regent**, m. Prinsregent, c. — **Prinzenerzieher**, m. en Prinſes Opdrager, c.; **-hofmeiſter**, m. en Prinſes Hovmeſter, c.
Prinzeß, Prinzeſſin, f. **-nen.** Prinſesse, c.
Prinzip, n. **-es -e** (**-ien**). Princip, n., Grundſætning, c. | **Prinzipien-feſt**, principfaſt; **-reiter**, m. Principryttер, c.
Prinzipal, m. **-s -e.** Principal, c.
Prinzipalin, f. **-nen.** Principalinde, c.
Prinzipiell, adv. principiel.
Prinzlich, adj. prinſelig.
Prior, m. **-s -en.** Prior, c.
Priorat, n. **-es -e.** Priorat, n.
Priorin, f. **-nen.** Priorinde, c.
Priorität, f. **-en.** Prioritet, c.
Priſe, f. **-n.** Priſe, c., Priſ Tobak; Priſe, c.
Priſen-geld, n. Priſpenge, pl.
Priſen, v. i. 1. m h. tage en Priſ, ſnuſe.
Priſma, n. **-s -men.** Priſme, n.
Priſmatiſch, adj. prismatiſk.
Pritſche, f. **-n.** Brix, c.; Træbænk, der tjener til Leje. | **Pritſchen-meiſter**, m. Markør, c. (ved Skivefyldning).
Pritſchen, v. t. 1. brixe, ſlaa med en Brix.
Privat, adj. privat. | **Privat-abkommen**, n., **-abmachung**, f. privat Overenskomſt, c.; **-andacht**, f. Husandagt, c.; **-angelegenheit**, f. Privatanliggende, n.; **-bahn**, f. Privatbane, c.; **-beichte**, f. hemmeligt Skriftemaal, n.; **-bühne**, f. Privattheater, n.; **-dozent**, m. Privatdocent, c.; **-erziehung**, f. privat Opdragelſe, c.; **-fuhrwerk**, n. Privatkjøretøj, n.; **-gelehrter**, adj. Privatlærd, c.; **-haus**, n. Privathus, n.; **-kaſſe**, f. Privatkaſſe, c.; **-kolleg**, n. Privatforelæsning, c.; **-leben**, n. Privatliv, n.; **-lehrer**, m. Privatlærer, c.; **-lektüre**, f. Hjemmelæsning, c.; **-mann**, m. Privatmand, c.; **-nachricht**, f. Privatefterretning, c.; **-nutzen**, m. Privatfordel, c.; **-perſon**, f. Privatperſon, c.; **-recht**, n. Privatret, c.; **-ſache**, f. Privatſag, c.; **-ſchreiben**, n. Privatſkrivelſe, c.; **-ſchule**, f. Privatſkole, c.; **-ſtunde**, f. Privattime, c.; **-theater**, n. Privattheater, n.; **-unterricht**, m. Privatundervisning, c.; **-wohnung**, f. Privatbolig, c.
Privatiſi(e)ren, v. i. 1. m. h. privatiſere.
Private (**Privet**), n. **-s -e.** Privet, Vandhus, n.
Privilegi(e)ren, v. t. 1. privilegere.
Privilegium, n. **-s -gien.** Privilegium, n.
Probat, adj. probat.
Probe, f. **-n.** (Dim. **Pröbchen, Pröblein**, n.) Prøve, c., Forſøg, n.; **die — beſtehen**, beſtaa Prøven; **eine — mit etw. machen**, anſtille, gjøre et Forſøg med noget; **Einen auf die — ſetzen, ſtellen**, ſætte en paa Prøve; **die — halten**, beſtaa Prøven; **eine — ſeiner Freundſchaft**, et Bevis paa hans Venſkab; **zur — predigen**, præke paa Prøve; **nicht die — davon**, ikke Spor deraf, ikke en Smule; Stempel, n. | **Probe-abzug**, m. Prøveaftræt, n.; **-arbeit**, f. Prøvearbejde, n.; **-band**, m. Prøvebind, n.; **-blatt**, n. Prøveblad, n.; **-bogen**, m. Prøveark, n.; **-druck**, m. Prøvetryk, n.; **-feſt**, ſe **-haltig**; **-gewicht**, n. Prøvevægt, c.; **-guld**, n. Prøveguld, n; **-haltend, -haltig**, ſom holder Prøven; **-jahr**, n. Prøveaar, n.; **-maß**, n. Prøvemaal, juſteret Maal, n.; **-mäßig**, overensſtemmende med Prøven; **-nummer**, f. Prøvenummer, n.; **-predigt**, f. Prøvepræken, c.; **-ſchleßen**, n. Prøveſtykning, c.; **-ſchrift**, f. Prøveſtrift, c.; **-ſchuß**, m. Prøveſtud, n.; **-ſilber**, n. Prøvefølv, n.; **-ſtück**, n. Prøveſtykke, n.; **-weiſe**, paa Prøve; **-zeit**, f. Prøvetid, c.
Proben, v. t. 1. ſtille paa Prøve, forſøge, probere; prøve.
Prober, m. **-s** pl. ſ. sg. Prøver, c.
Probi(e)ren, v. t. 1. prøve, forſøge, probere.
Probi(e)r-gewicht, n. Probervægt, c.; **-kunſt**, f. Proberkunſt, c.; **-nadel**, f. Probernaal, c.; **-ofen**, m. Proberovn, c.; **-ſtein**, m. Proberſten, Prøveſten, c.; **-wage**, f. Probervægt, c.

Probi(e)rer, m. **-s** pl. ſ. sg. Prøver, c.
Problem, n. **-es -e**. Problem, n.
Problematiſch, adj. problematiſk, tvivlſom, uvis, vanſkelig.
Probſt, m. ſe **Propſt**.
Produkt, n. **-es -e**. Produkt, n., Frembringelſe, c. | **Produkten-ausſtellung**, f. Produktudſtilling, c.; **-handel**, m. Produkthandel, Kornhandel, c.
Produktion, f. **-en**. Produktion, Frembringelſe, Avling, Avl, c.
Produktiv, adj. produktiv, frembringende, ſkabende, frugtbar. | **Produktiv-genoſſenſchaft**, f. Produktionsforening, c.
Produktivität, f. ub. pl. Produktivitet, Frembringelſesevne, Skaberkraft, Frugtbarhed, c.
Produzent, m. **-en -en**. Producent, c.
Produzi(e)ren, v. t. 1. producere, frembringe, avle, yde, byrke; **ſich** —, producere ſig, viſe ſig. — **Produzi(e)rung**, f. Producering, c.
Profan, adj. profan. | **Profan-geſchichte**, f. Profanhiſtorie, c.; **-ſchriftſteller**, m. Profanſtribent, c.
Profani(e)ren, v. t. 1. profanere, vanhellige, misbruge. — **Profanation**, f. Profanation, Vanhelligelſe, c.
Profeß, m. **-ſſes -ſſe**. Kloſterløfte, n.; — **thun**, aflægge Kloſterløftet.
Profeſſion, f. **-en**. Profeſſion, c.
Profeſſioniſt, m. **-en -en**. Profeſſioniſt, c.
Profeſſor, m. **-s -en**. Profeſſor, c.
Profeſſorat, n. **-es -e**. Profeſſorat, n.
Profeſſur, f. **-en**. Profeſſorat, n.
Profil, n. **-es -e**. Profil, c.
Profit, m. **-es** ub. pl. Profit, Fordel, Binding, c.; Lyſeprofit, c.
Profiti(e)ren, v. t. 1. profitere, have Fordel af, have Nytte af.
Profoß, m. **-ſſes -ſſe**. Proſos, Stokmeſter, Slutter, Skarpretter, c.
Programm, n. **-es -e**. Program, n. | **Programm-einlieferung**, f. Indlevering af Programmet.
Progreß, m. **-ſſes -ſſe**. Progres, c.
Progreſſion, f. **-en**. Progreſſion, c.
Progreſſiv, adj. progreſſiv, fremſtridende, tiltagende.
Prohibi(e)ren, v. t. 1. prohibere, forebygge.
Prohibitiv, adj. prohibitiv, forebyggende. | **Prohibitiv-ſyſtem**, n. Prohibitivſyſtem, n.
Prohne, f. **-n**. med Træer beplantet Udkant af en Mark, c.
Projekt, n. **-es -e**. Projekt, n., Plan, c., Anſlag, n. | **Projekten-macher**, m. Projektmager, c.
Projekti(e)ren, v. t. 1. projektere, ponſe paa, foreſlaa.
Projektil, n. **-s -e**. Projektil, c.
Projektion, f. **-en**. Projektion, c.
Proklam, n. **-es -e**. Proklama, n., Bekjendtgjørelſe, Kundgjørelſe, c.
Proklami(e)ren, v. t. 1. proklamere, kundgjøre.
Proklamation, f. **-en**. Proklamation, c.
Prokura, f. **-ren**. Prokura, c.
Prokurator, m. **-s -en**. Prokurator, c.
Prokuriſt, m. **-en -en**. Prokuriſt, c.
Proletariat, n. **-s -e**. Proletariat, n.
Proletarier, m. **-s** pl. ſ. sg. Proletar, c.
Proletariſch, adj. proletariſt.
Prolog, m. **-es -e**. Prolog, c.
Prolongation, f. **-en**. Prolongation, Opſættelſe, Friſt, c.
Prolongi(e)ren, v. t. 1. prolongere, forlænge, opſætte.
Promenade, f. **-n**. Promenade, c.
Promeni(e)ren, v. i. 1. m. h. promenere, ſpajere.
Promovi(e)ren, v. t. 1. promovere, tildele Doktorgraden; v. i. m. h. tage Doktorgraden.
Prompt, adj. prompt, hurtig, raſk.
Promulgi(e)ren, v. t. 1. promulgere, kundgjøre, gjøre vitterlig.
Pronomen, n. **-s -nomina**. Pronomen, Stedord, n.
Propaganda, f. **-den**. Propaganda, c.
Propeller, m. **-s -s**. Propeller, c.
Prophet, m. **-en -en**. Profet, c. | **Prophetengabe**, f. profetiſk Gave, c.; **-gurke**, f. kuglerund, pigget Agurk (Cucumis prophetarum); **-kuchen**, m. Brioche, c.; **-ſchule**, f. Profetſkole, c.; **-ſchüler**, m. Profeteley, c.
Prophetin, f. **-nen**. Profetinde, c.
Prophetiſch, adj. profetiſk.
Prophetenſchaft, f. **-en**. (**Prophetentum**, n.) Profetværdighed, Profetſtand, c.
Prophezeien, v. t. 1. ſpaa, forudſige. — **Prophezeiung**, f. Spaadom, Forudſigelſe, c.
Proponent, m. **-en -en**. Proponent, Forſlagsſtiller, c.
Proponi(e)ren, v. t. 1. proponere, foreſlaa.
Proportion, f. **-en**. Proportion, c. | **Proportions-zahl**, f. Proportionstal, n.
Proportional, adj. proportional, forholdsmæssig.
Propoſition, f. **-en**. Propoſition, c., Forſlag, Tilbud, n.
Proprietär, m. **-s -e**. Proprietær, c.
Propſt, m. **-es -öpſte**. Provſt, c.
Propſtei, f. **-en**. Provſti, n.; Provſteværdighed, c.
Pröpſtin, f. **-nen**. Provſtinde, c.
Prorektor, m. **-s -en**. Prorektor, c.
Prorektorat, n. **-es -e**. Prorektorat, n.
Proſa, f. ub. pl. Proſa, c. | **Proſa-ſchriftſteller**, m. Proſaiker, c.
Proſaiker, m. **-s** pl. ſ. sg. Proſaiker, c.
Proſaiſch, adj. proſaiſk.
Proſaiſt, m. **-en -en**. Proſaiſt, Proſaiker, c.

Prose, f. ub. pl. Prosa, c.
Prosektor, m. **-s -en**. Prosektor, c.
Proselyt, m. **-en -en**. Proselyt, c. | **Proselyten-macher**, m. Proselytmager, c.; **-macherei**, f. Proselytmageri, n.
Prosit (**prosit**) interj. Gud velsigne Dem, vel bekomme!
Prostribi(e)ren, v. t. 1. prostribere, landsforvise, bandlyse, gjøre fredløs.
Prostription, f. **-en**. Prostription, Landsforvisning, Bandlysning, c.
Prosodie, f. **-n**. Prosodi, c.
Prospekt, m. **-es -e**. Prospekt, n.
Prostitui(e)ren, v. t. 1. prostituere.
Prostitution, f. **-en**. Prostitution, c.
Protegi(e)ren, v. t. 1. protegere, beskytte.
Protektion, f. **-en**. Protektion, c.
Protektionist, m. **-en -en**. Protektionist, c.
Protektionistisch, adj. protektionistisk.
Protektor, m. **-s -en**. Protektor, Skytsherre, c.
Protektorat, n. **-s -e** (**Protektorschaft**, f.) Protektorat, n.
Protest, m. **-es -e**. Protest, c.; — **einlegen gegen etw.**, nedlægge Protest, gjøre Indsigelse imod noget.
Protestant, m. **-en -en**. Protestant, c. | **Protestanten-verein**, m. Protestantforening, c.
Protestantisch, adj. protestantisk.
Protestantismus, m. — ub. pl. Protestantisme, c.
Protestation, f. **-en**. Protestation, c.
Protesti(e)ren, v. i. 1. m. h. protestere.
Protokoll, n. **-es -e**. Protokol, c. | **Protokollaufnahme**, f. Optagelse af en Protokol, c.; **-führer**, m. Protokolfører, c.
Protokolli(e)ren, v. t. 1. protokollere, indføre i en Protokol. — **Protokolli(e)rung**, f. Protokollering, c.
Protokollist, m. **-en -en**. Protokolfører, c.
Protuberanz, f. **-en**. Protuberans, c.
Protze, f. **-n**. Forstilling, c. | **Protz-kasten**, m. Forstillingskasse, c.; **-kette**, f. Protsefjæde, c.; **-rad**, n. Forstillingshjul, n.; **-ring**, m. Protsering, c.; **-wagen**, m. Forstilling, c.
Protzen, v. i. 1. m. h. × trodse, surmule; **sich** —, blæse sig op, hovmode sig.
Protzig, adj. stiv, ubøjelig; trodsig, overmodig.
Provenzale, m. **-n -n**. Provençaler, c.
Provenzalisch, adj. provençalsk.
Proviant, m. **-es** ub. pl. Proviant, c., Mundforraab, n., *Miste, c. | **Proviant-amt**, n. Intendantur, c.; **-ausgabe**, f. Udlevering af Proviant, c.; **-haus**, n. Proviantgaard, c.; **-kolonne**, f. Proviantkolonne, c.; **-meister**, m. Proviantmester, c.; **-schiff**, n. Proviantskib, n.; **-schreiber**, m. Proviantskriver, c.; **-verwalter**, m. Proviantforvalter, c.; **-wagen**, m. Proviantvogn, c.; **-wesen**, n. Proviantvæsen, n.
Proviantiren, v. t. 1. proviantere.
Provinz, f. **-en**. Provins, c. | **Provinzbewohner**, m. Provinsbeboer, c.; **-theater**, n. Provinstheater, n.
Provinzial, adj. provinsial, provinsiel. | **Provinzial-stadt**, f. Provinsby, c.; **-stände**, pl. Provinsialstænder, pl.
Provinzialismus, m. **-men**. Provinsialisme, c.
Provinziell, adj. provinsial, provinsiel.
Provision, f. **-en**. Provision, c. | **Provisionsreisender**, adj. Provisionsrejsende, c.
Provisor, m. **-s -en**. Provisor, c.
Provisorisch, adj. provisorisk, midlertidig, foreløbig.
Provozi(e)ren, v. t. 1. provocere, opfordre, tilskynde.
Prozedur, f. **-en**. Procedur, Fremgangsmaade, Rettergang, c.
Prozent, n. **-es -e**. Procent, c. | **Prozentrechnung**, f. Procentregning, c.
Prozeß, m. **-sses -sse**. Proces, c., Rettergang; Retssag, c.; **Eim. einen — anhängen**, lægge Sag an imod en; **kurzen — mit Eim. machen**, gjøre kort Proces med en. | **Prozeßakten**, pl. Procesakter, pl.; **-führung**, f. Processøreise, c.; **-kosten**, pl. Processomkostninger; **-ordnung**, f. Processanordning, c.; **-sache**, f. Retssag, c.; **-süchtig**, trættesjær.
Prozessi(e)ren, v. i. 1. m. h. procedere.
Prozession, f. **-en**. Procession, c. | **Prozessions-raupe**, f. Processionslarve, c. (Bombyx processionea).
Prudel, m. se **Brudel**.
Prudeln, v. i. 1. m. h. fuse.
Prüfen, v. t. 1. prøve, undersøge; probere; examinere; **geprüft**, prøvet, erfaren. | **Prüfstein**, m. Prøvesten, c.; **-zeit**, f. Prøvetid, c. — **Prüfens-wert(h)**, **-würdig**, værd at prøve.
Prüfer, m. **-s** pl. ſ. sg. Examinator, c.
Prüfung, f. **-en**. Prøvelse, Undersøgelse, c.; Examen, c. | **Prüfungs-ausschuß**, m. Undersøgelseskommission, c.; **-feuer**, n. Lutringsild, c.; **-kommission**, f. se **-ausschuß**; **-tag**, m. Prøvelsesdag, Examensdag, c.; **-zeit**, f. Prøvelsestid, c.; **-zeugnis**, n. Examensbevis, n.
Prüfling, m. **-s -e**. Lærling, Examinand, c.
Prügel, m. **-s** pl. ſ. sg. Prygl, Stok, Knippel, c.; pl. Prygl, Bank. | **Prügel-junge**, **-knabe**, m. en Dreng, som opdroges sammen med en Prins og fik de Prygl, som denne havde fortjent; fig. Syndebuk, c.; **-suppe**, f. Dragt Prygl, c.; **-weg**, m. en Vej, forbedret ved Træstammer.
Prügelei, f. **-en**. Prygleri, Slagsmaal, n.
Prügeln, v. t. 1. prygle, banke.
Prümmel, m. **-s** pl. ſ. sg. × Krumme, c.
Prunelle, f. se **Brunelle**.
Prunk, m. **-es** ub. pl. Prunk, Pragt, Bram, c. | **Prunk-aufzug**, m. Pragttoptog, n.; **-blume**,

f. Pragtblomst, c.; **-bohne**, f. se **Feuerbohne**; **-gemach**, n. Pragtværelse, Stadsværelse, n.; **-gewand**, **-kleid**, n. Pragtklædning, c.; **-los**, bramfri, uden Pragt, simpel; **-losigkeit**, f. Bramfrihed, Simpelhed, c.; **-rede**, f. pragtfuld Tale, c.; **-redner**, m. højtravende Taler, c.; **-sucht**, f. Pragtsyge, c.; **-süchtig**, pragtsyg; **-voll**, fuld af Prunk, prægtig, pragtfuld; **-zimmer**, n. se **-gemach**.

Prunk, adj. prægtig, pragtfuld.

Prunken, v. i. 1. m. h. prunke, gjøre Stads.

Prunkhaft, adj. pragtfuld, prægtig, bramfuld, pralende.

Pruschen, **prusten**, v. i. 1. m. h. pruste, snøfte; hvæse; nyse stærkt; bruse ub.

Psalm, m. **-es -e (-en)**. Salme, c. | **Psalmenbuch**, n. Salmebog, Davids Salmer; **-dichter**, m. Salmedigter, c.

Psalmist, m. **-en -en**. Salmist, c.

Psalter, m. **-s** pl. ſ. sg. Strængeleg, c.; Davids Salmer, pl.; Bladmave, c.; Kornstur, n.

Pseudonym, adj. pseudonym.

Pseudonym, n. **-s** ub. pl. Pseudonymitet, c.

Psittich, m. se **Sittich**.

Psychisch, adj. psykisk, angaaende Sjælen.

Psycholog, m. **-en -en**. Psykolog, c.

Psychologie, f. **-n**. Psykologi, Sjælelære, c.

Psychologisch, adj. psykologisk.

Ptisane, f. **-n**. Spaledrik, c.

Publikum, n. **-s** ub. pl. Publikum, n.

Publizie·ren, v. t. 1. publicere.

Publizität, f. ub. pl. Publicitet, c.

Pucht, f. **-en**. Torreloft, n.

Puckel, m. se **Buckel**.

Pucken, **puckern**, v. i. 1. m. h. banke, bunke.

Pud, n. **-s -s**. Pud, n.

Pudeln, v. t. 1. friste (Bjærgv.) | **Puddelarbeiter**, m. Puddler, c.; **-ofen**, m. Puddleovn, c.

Pudding, m. **-es -e**. Budding, c. | **Puddingform**, f. Buddingform, c.

Pudel, m. **-s** pl. ſ. sg. Puddel, Puddelhund, c.; Fejlslag i Kegleſpil, n.; Fejl, Forseelse, c.; **einen — machen**, begaa en Fejl, en Buk. | **Pudel-dick**, forædt; **-fisch**, m. se **Wels**; **-hund**, m. Puddelhund, c.; **-kopf**, m. Kroltop, c.; **-mütze**, f. laadden Hue, polst Hue; **-närrisch**, pudsig, pudserlig, spøgefuld, snurrig; **-naß**, dyngvaad, dribvaad.

Pudeln, v. i. 1. m. h. gjøre Fejlslag i Kegleſpil; begaa Fejl; v. t. plage, pine, behandle ilde.

Puder, m. **-s** ub. pl. Pudder, n. | **Puderbeutel**, m. Pudderpung, Pudderpose, c.; **-bläser**, m. Pudderpuſter, c.; **-kasten**, m. Pudderæske, c.; **-mantel**, m. Pudderkappe, c., Pudderkjole, c.; **-püster**, m. se **-bläser**; **-quast**, m. Pudderkvast, c.; **-schachtel**, f. Pudderæske, c.; **-zucker**, m. Pudderſukker, c.

Puderig, adj. pudret, bedækket med Pudder.

Pudern, v. t. 1. pudre.

Puff, interj. puf, paf!

Puff, m. **-es -üffe**. Puf, n., Knald; Stød, n.; Puf, n., Fold, c.; **auf —**, paa Puf, (ogsaa) paa Kridt; **mit etw. — machen**, gjøre Stads med noget; × Rus, c.; Slags Brætſpil, n.; × Bordel, n. | **Puff·ärmel**, m. Puſærme, n.; **-bohne**, f. Hestebønne, Hesteviksе, c. (Vicca faba); **-brett**, n. Spillebræt, n.; **-kuchen**, m. Kartoffelkage, c.; **-spiel**, n. Brætſpil, n.

Puffe, f. **-n**. Puf, n.

Puffen, v. i. 1. m. h. puffe, knalde; opsvulme, hæve sig, blive tyk; **das pufft**, fig. det kan forslaa, det har Eftertryk; v. t. puffe, støde til; forsyne med Puf.

Puffer, m. **-s** pl. ſ. sg. Puffert, c., en, som puffer; Stødpude, c.; Kartoffelkage, c.

Puffig, adj. svulmende; oppustet; djærv, grov, plump.

Puh, interj. pu!

Pulle, f. **-n**. × Lærke, c. (lille Flaske).

Pulpet, n. **-es -e**. Pulpet, c.

Puls, m. **-es -e**. Puls, c.; Pulsslag, n.; Klokkernes Ringen mellem to Opholb. | **Pulsader**, f. Pulsaare, Arterie, *Livaare, c.; **-handschuh**, m. Muffedise, c.; **-schlag**, m. Pulsslag, n.; **-stillstand**, m., **-stockung**, f. Standsning af Pulsslaget, c.; **-wärmer**, m. se **-handschuh**.

Pulsen, **pulsi(e)ren**, v. i. 1. m. h. pulsere, slaa, banke.

Pult, n. (m.) **-es -e**. Pult, c. | **Pult-dach**, n. Halvtag, n.

Pulver, n. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Pülverchen**, **Pülverlein**, n.) Pulver, n.; Krudt, n.; **keinen Schuß — wert sein**, ikke være en Pibe Tobak værd; **das — nicht erfunden haben**, ikke have opfundet Krudtet; **noch kein — gerochen haben**, ikke have lugtet Krudt; **er hat sein — verschossen**, fig. han har opbrugt sit Krudt. | **Pulver-beutel**, m. Krudtpung, c.; **-büchse**, f. Krudthorn, n.; **-dampf**, m. Krudtdamp, c.; **-faß**, n. Krudttønde, c.; **-flasche**, f., **-horn**, n. Krudthorn, n.; **-kammer**, f. Krudtkammer, n.; **-karren**, m. Krudtkarre, c.; **-magazin**, n. Krudtmagasin, n.; **-maß**, n. Krudtmaal, n.; **-mühle**, f. Krudtmølle, c.; **-rauch**, m. Krudtrøg, c.; **-sack**, m. Krudtpose, Krudtfæk, c.; **-schachtel**, f. Pulveræske, c.; **-staub**, m. Krudtstøv, n.; **-t(h)urm**, m. Krudttaarn, n.; **-tonne**, f. Krudttønde, c.; **-wagen**, m. Krudtvogn, c.

Pulverig, adj. pulveragtig, krudtagtig.

Pulveri(s)ieren, v. t. 1. pulverisere.

Pulvern, **pülvern**, v. t. 1. støde til Pulver, pulverisere, bestrø med Pulver; v. i. × skyde med Krudt; fare løs, buse ub.

Pump! interj. plump!

Pump, m. **-es** ub. pl. Borg, Kredit, c.; **etw. auf — nehmen**, tage noget paa Borg.

Pumpe, f. **-n**. Pumpe, Post, Vandpost, c. | **Pumpen-bohrer**, m. Pumpebor, Rendebor, n.; **-eimer**, m. Pumpespand, Pumpeslo, c.; **-haken**,

m. Pumpekrog, c.; **-heimer**, m. × Gaasevin, c.; **-herz**, n. Pumpehjærte, n.; **-kolben**, m. Pumpestø, c.; **-macher**, m. Vandmester, Pumpesætter, c.; **-meister**, m. Pumpemester, Vandmester, c.; **-rinne**, f. Pumperende, c.; **-rohr**, n., **-röhre**, f. Pumperør, n.; **-sauger**, m. se **-stiefel**; **-schlag**, m. Pumpeslag, Pumpedrag, n.; **-schuh**, m. Pumpesko, c.; **-schwengel**, m. Pumpestang, c.; **-stange**, f. Pumpestang, c.; **-stiefel**, m. Pumpestøvle, c.; **-stock**, m. Pumpestang, c.; **Pumpe-rør**, n.; **-werk**, n. Pumpeværk, Sugeværk, n.

Pumpen, v. t. 1. pumpe, poste; × laane, tage paa Borg; v. i. plumpe, klaske.

Pumper, m. -s pl. ſ. sg. en, ſom poster; **en**, ſom laaner.

Pumpern, v. i. 1. m. h. rumle.

Pumpermette, f. -n. Messe, ſom synges de sidste Dage i den stille Uge.

Pumpernickel, m. -s ub. pl. groft Rugbrød i Westfalen.

Pumpgrob, adj. meget grov.

Pumphoſen, pl. se **Pomphoſen**.

Punier, m. -s pl. ſ. sg. Punier, c.

Puniſch, adj. puniſt.

Punkt, m. -es -e. (Dim. **Pünktchen**, **Pünktlein**, n.) Punkt, c. (n.), Prik, c., Punktum, n., Stykke, n., Sag, Gjenstand, c.; **das trifft auf den — zu**, det stemmer til Punkt og Prikke; **in dieſem -e**, i dette Punkt, i denne Henseende; **auf dem -e ſein, ſtehen**, være i Begreb med; **auf den — 12, — 12 Uhr**, paa Slaget 12.

Punkteln, v. t. 1. punktere.

Punkten, v. t. 1. punktere.

Punkti(e)ren, v. t. 1. punktere. | **Punkti(e)r-buch**, n. Punkterbog, c.; **-kunſt**, f. Punkterkunst, c.; **-nadel**, f. Punkternaal, c.

Punkti(e)rung, f. -en. Punktering, c.

Pünktlich, adj. punktlig, meget nøjagtig. — **Pünktlichkeit**, f. Punktlighed, c.

Punktum, n. -s -ta. Punktum, n.

Punktur, f. -en. Punktion, c.; (hos Bogtr.) Punktur, c.

Punſch, m. -es -e. Punsch, c. | **Punſch-becher**, m. Punschebæger, n.; **-bowle**, f. Punschebolle, c.; **-eſſenz**, f. Punschextrakt, c.; **-geſellſchaft**, f. Drikkegilde, n.; **-glas**, n. Punscheglas, n.; **-lied**, n. Drikkevise, c.; **-löffel**, m. Punscheske, c.; **-napf**, m. Punschebolle, c.

Punſchen, v. i. 1. m. h. drikke Punsch, punsche.

Punzel, m. se **Bunzel**.

Pup, m. -es -e. Fjært, c.

Pupen, v. i. 1. m. h. fjærte.

Pupill, m. -en -en (-e, f. -n.) Myndling, c. | **Pupillen-gelder**, pl. Umyndiges Penge; **-kollegium**, n. Overformynderi, n.

Pupille, f. -n. Pupil, c.

Puppe, f. -n. (Dim. **Püppchen**, **Püpplein**, n.) Dukke, c.; fig. et lille Barn, Glut, c.; fig. Kjæpheſt, c.; **über alle -n**, over al Maade; **das geht bis in die -n**, det gaar over alle Begreber; Puppe, Larve, c.; opreſtaaende Neg, n.; Bundt Siv med Lokkemad for Fiſke. | **Puppen-geſicht**, n. Dukkeansigt, n.; **-hülle**, **hülſe**, f. Puppehylster, n.; **-kleid**, n. Dukkekjole, c.; **-kopf**, m. Dukkehoved, n.; **-kram**, m. Dukkekram, n.; **-mäßig**, dukkeagtig; **-ſpiel**, n. Dukkespil, Marionetspil, n.; **-ſpieler**, m. Marionetspiller, c.; **-ſtand**, m. Puppetiſtand, c.; **-welt**, f. Dukkeverden, c.; **-zeug**, n. Dukketøj, n.

Puppen, v. i. 1. m. h. lege med Dukker; v. t. fange Fiſt med Lokkemad; v. r. forpuppe ſig.

Puppenhaft, adj. dukkeagtig.

Puppern, v. i. 1. m. h. bævre, dirre.

Pur, adj. pur, ren, slær; blot, intet uden.

Purganz, f. -en. Purgans, c., Afføringsmiddel, n.

Purgi(e)ren, v. t. 1. og i. m. h. purgere, føre af. | **Purgi(e)r-mittel**, n. afførende Middel, n.

Puriſizi(e)ren, v. t. 1. puricere, rense, lutre.

Puritaner, m. -s pl. ſ. sg. Puritaner, c.

Puritaniſch, adj. puritanſt.

Purpeln, pl. Mæslinger, pl.

Purper, m. se **Purpur**.

Purpern, v. t. 1. farve med Purpur; **gepurpert**, purpurrød, klædt i Purpur.

Purpur, m. -s -e. Purpur, n.; Purpurkaabe, c. | **Purpur-bekleidet**, klædt i Purpur; **-farbe**, f. Purpurfarve, c.; **-farben**, **-farbig**, purpurfarvet; **-gewand**, n. Purpurklædning, c.; **-glanz**, m. Purpurglans, c.; **-hut**, m. Purpurhat, Kardinalshat, c.; **-kleid**, n. Purpurklædning, c.; **-lippe**, f. purpurrød Læbe, c.; **-mantel**, m. Purpurkaabe, c.; **-mund**, m. Purpurmund, c.; **-reiher**, m. Purpurhejre, c. (Ardea purpurea); **-rot(h)**, purpurrød; **-röt(h)e**, f. Purpurrødhed, c.; **-ſchnecke**, f. Purpursnegl, c.

Purpuriſch, **purpurlich**, adj. purpurlig, purpurfarvet, purpurrød.

Purpurn, adj. purpurfarvet, purpurrød; Purpurs-, i Purpur.

Purren, v. t. 1. purre, røre op i; (til Søs) tørne op.

Purſch, m. se **Burſch**.

Pürſch, f. se **Birſch**.

Pürzel, m. se **Bürzel**.

Purzel, m. -s pl. ſ. sg. kort Ting, c.; lille Mand, c.; Nisse, c.; **Kolbøtte**, c. | **Purzelbaum**, **-bock**, m. Kolbøtte, c.; **-taube**, f. Tumler, c. (Columba gyratrix).

Purzeln, v. i. 1. m. ſ. slaa Kolbøtte; trimle om, falde.

Puſchel, m. -s pl. ſ. sg. Tot, c.

Puſſeln, v. i. 1. m. h. puſle, ſyſle.

Puſt, m. -es -e (-e, f. -n.). × Aande, *Puſt, c.

Puſtel, f. -n. Blegn, c.

Puſten, v. i. 1. m. h. puſte. | **Puſt-rohr**, n. Puſterør, n.

Püſter, m. -s pl. ſ. sg. Puſter, lille Blæsebælg, c.

Puſtern, püſtern, v. i. 1. m. h. og t. puſte vedholdende, blæse.

Pute, f. -n. kalkunſk Høne, c. | **Puten-braten**, m. Kalkunſteg, c.; **-henne**, f. kalkunſk Høne, c.; **-junker**, m. opblæſt Junker, c.

Puter, m. -s pl. ſ. sg. kalkunſk Hane, c. | **Puter-braten**, m. Kalkunſteg, c.; **-hahn**, m. kalkunſk Hane, c.; **-rot(h)**, rød ſom en kalkunſk Hane.

Putſch, m. -es -e. × Stød, n.; Tumult, c., Opløb, Oprør, n.

Putſchen, v. i. 1. m. h. × gjøre Oprør; v. t. hidſe.

Putting, f. -en. (til Søs) Pytting, c. | **Putting-bolzen**, m. Pyttingbolt, c.; **-wante**, f. Pyttingvant, c.

Putz, m. -es ub. pl. Pynt, c., Stads, c.; Pyntning, c. | **Putz-arbeiterin**, f. Syipige, ſom ſyr Modepynt, c.; **-beutel**, m. Pudſetaſke, c.; **-dame**, f. Modedame, Pyntedukke, c.; **-docke**, f. Pyntedukke, c.; **-erde**, f. Polerſand, n., Trippelſe, c.; **-gabel**, f. Knappepudſer, c.; **-garten**, m. Blomſterhave, c.; **-gemach**, n. Toiletværelſe, Pyntekammer, Stadsværelſe, n.; **-handel**, m. Galanterihandel, c.; **-händlerin**, f. Modehandlerinde, c.; **-holz**, n. Pudsholt, n.; **-laden**, m. Modebutik, c.; **-macherin**, f. Modehandlerinde, c.; **-narr**, m. Pyntenar, c.; **-närrin**, f. Pyntedukke, c.; **-pulver**, n. Pudſepulver, n.; **-ſchere**, f. Lyſeſax, c.; **-ſtube**, f. Stadsværelſe, n.; **-ſucht**, f. Pyntesyge, c.; **-ſüchtig**, pyntesyg; **-taſche**, f. Pudsetaſke, c.; **-tiſch**, m. Toiletbord, n.; **-tuch**, n. Stoveklud, Pudseklud, c.; **-waren**, pl. Modeartikler, pl.; **-werk**, n. Dekorationer, pl.; **-zeug**, n. Pudsetøj, n.; **-zimmer**, n. Stadsværelſe, n.

Putz, m. -es -ütze. Niſſe, Trold, c.

Putze, f. -n. Lyſeſax, c.

Putzen, v. t. 1. pudſe, ſnyde; pynte; barbere; ſtudſe, ſlyne; fig. irettesætte; **das Licht** —, pudſe Lyset; **ſich** —, pynte ſig.

Putzer, m. -s pl. ſ. sg. en, ſom pudſer, pynter; Viſter, c.; fig. Irettesættelſe, c.

Putzig, adj. pudſig, løjerlig.

Pygmäe, m. -n -n. Pygmæer, c.

Pygmäenhaft, pygmäiſch, adj. dværgagtig.

Pyramidal, adj. fig. ſtorartet.

Pyramide, f. -n. Pyramide, c.

Pyrenäen, pl. Pyrenæerne.

Pyrometer, m. (n.) -s pl. ſ. sg. Pyrometer, n.

Q.

Quabbe, f. ſe **Quappe** og **Quabbel**.

Quabbel, m. -s pl. ſ. sg. Hængebyld, n.; Fedtbælle, c.; Dyglæp, c.

Quabbelig, adj. kvabbet, kvabſet, laſket, fed.

Quabbeln, v. i. 1. m. h. bævre.

Quackel, f. -n. Bagatel, c.

Quackel, m. -s pl. ſ. sg. Skrabekage, Kjælebægge, c.

Quackelei, f. -en. Kvalleri, Klubreri, n., Ubeſtemthed, c.

Quackeler, m. -s pl. ſ. sg. en, der altid gjør Kvalleri.

Quackelhaft, quackelig, adj. ubeſtemt, raadvild; gnaven, utilfreds.

Quackeln, v. i. 1. m. h. kvakle, klubre, handle uden Fasthed; bære gnaven, utilfreds. | **Quackſalber**, m. Kvakſalver, Markſkriger, c.; **-ſalberei**, f. Kvakſalveri, n.; **-ſalberiſch**, kvakſalveragtig; **-ſalbern**, v. i. drive Kvakſalveri.

Quabbel, f. -n. rød Plet, c.

Quader, m. -s pl. ſ. sg. Kvadersten, c. | **Quader-bau**, m. Kvaderſtensbygning, c.; **-ſtein**, m. ſe **Quader**.

Quadrant, m. -en -en. Kvadrant, c.

Quadrat, n. -es -e. Kvadrat, c. | **Quadratelle**, f. Kvadratalen, c.; **-fuß**, m. Kvadratfod, c.; **-maß**, n. Kvadratmaal, n.; **-meile**, f. Kvadratmil, c.; **-meter**, n. Kvadratmeter, c.; **-wurzel**, f. Kvadratrod, c.; **-zahl**, f. Kvadrattal, n.

Quadratiſch, adj. kvadratiſt.

Quadrille, f. -n. Kvadrille, c.

Quadri(e)ren, v. t. 1. kvadrere; v. i. m. h. × ſtille fig. paſſe ſig.

Quadrupel, m. -s pl. ſ. sg. Kvadrupel, c.

Quagga, n. -s -s. Kvagga, n.

Quakelchen, n. -s pl. ſ. sg. pludrende Barn, n.

Quakeln, v. i. 1. m. h. kvække, ſmaaſnakke, pludre.

Quaken, v. i. 1. m. h. kvække, pludre, ſludre. | **Quak-ente**, f. Hvinand, c. (Anas clangula); **-reiher**, m. Natheire, c. (Arden nycticorax).

Quäken, v. i. 1. m. h. kvække. | **Quäk-ſink**, m. Kvækerfinke, c. (Fringilla montifringilla).

Quäker, m. -s pl. ſ. sg. Kvæker, c.; Dyr, ſom kvækker, n., Frø, c.; **Kvækerfinke**,c. | **Quäkergemeinde**, f. Kvækermenighed, c.

Quäkermäßig, quäkeriſch, adj. kvækeragtig.

Quäkerin, f. -nen. Kvækerinde, c.

Qual, f. **-en**. Kval, Pine, Marter, c. | **Qual-erfüllt**, **-voll**, kvalfuld.

Quälen, v. t. 1. pine, martre, plage. | **Quäl-geist**, m. Plageaand, c.; **-ort**, m. Pinested, n.; **-teufel**, m. Plageaand, c.

Quäler, m. **-s** pl. ſ. sg. Plageaand, c.

Quälerei, f. **-en**. Plageri, Pineri, n.

Quälerisch, adj. pinefuld, pinende, kvalfuld.

Qualität, f. **-en**. Kvalitet, c.

Qualifizi(e)ren, v. t. 1. kvalificere, gjøre fikket; **ſich —**, egne ſig.

Quall, m. **-es -e**. (**-älle**). Bølgen, Strømmen, c.; Kilde, c., Kildevæld, n.

Qualle, f. **-n**. Vandmand, Meduſe, c. (Medusa).

Quallen, v. i. 1. m. ſ. bælde, bølge, ſyde.

Qualm, m. **-es -e**. Dunſt, Damp, Os, c.; Taage, c.

Qualmen, v. i. 1. m. h. dampe, oſe.

Qualmig, adj. oſende, dampende, kvalm, trykkende.

Qualnis, **Quälnis**, n. (f.) **-ſes -ſe**. Kval, Pine, c.

Qualſam, adj. kvalfuld, pinefuld.

Qualſter, m. **-s** pl. ſ. sg. Slim, n.; Harkelat, c.; Bæggelus, c.; Rønnebærtræ, n.

Qualſterig, adj. ſlimet.

Qualſtern, v. i. 1. m. h. opkaſte Slim, harke.

Quammig, adj. kvabſet, laſtet.

Quandel, m. **-s** pl. ſ. sg. lobret Kanal midt i en Kulmile, c.

Quängeln, v. i. ſe **quengeln**.

Quantweiſe, adv. kvantsvis, paa Skrømt.

Quantität, f. **-en**. Kvantitet, c.

Quantum, n. **-s -ta**. Kvantum, n.

Quappe, f. **-n**. Kvabbe, Talekvabbe, c. (Gadus lota).

Quarantäne, f. **-n**. Karantæne, c. | **Quarantäne-anſtalt**, f. Karantæneanſtalt, c.; **-arzt**, m. Karantæneſæge, c.

Quark, m. **-es** (**-ärke**). Tykmælk, c., Oſtebelene, pl.; Oſtemaſſe, c.; Dynd, Snavs, n.; fig. Snavs, Kram, n. | **Quark-faß**, n. Oſteform, c., Oſtekar, n.; **-hänge**, f. Oſtehæk, c.; **-käſe**, m. Surmælksoſt, Bondeoſt, c.; **-kloß**, m. Bolle af ſammenløbet Mælk, c.; **-männchen**, n. Bjærgtrold, c.; **-ſack**, m. Æder, c.

Quarken, v. i. ſe **quarren**.

Quarre, f. **-n**. Skraalhals, c.

Quarren, v. i. 1. m. h. kvække; knurre, gnave, ſtrige.

Quarrig, adj. grædende, grædeborn.

Quart, n. **-es -e**. Kvart, c. | **Quart-band**, m. Kvartbind, n.; **-blatt**, n. Kvartblad, n.; **-bogen**, m. Kvartark, n.; **-format**, n. Kvartformat, n.; **-ſeite**, f. Kvartſide, c.

Quarta, f. ub. pl. fjerde Klaſſe i en Latinſkole, c.

Quartal, n. **-es -e**. Kvartal, n. | **Quartals-rechnung**, f. Kvartalsregning, c.; **-ſchrift**, f. Kvartalsſkrift, n.; **-ſteuer**, f. Kvartalsafgift, c.; **-weiſe**, kvartalsvis.

Quartaner, m. **-s** pl. ſ. sg. Diſcipel i Latinſkolens fjerde Klaſſe, c.

Quartanfieber, n. **-s** pl. ſ. sg. Fjerdedagsfeber, c.

Quartant, m. **-en -en**. Kvart, c. (Bog i Kvart).

Quarte, f. **-n**. Kvart, c.

Quarterdeck, n. **-es -e**. Skanſe, c. (til Sos).

Quartett, n. **-es -e**. Kvartet, c.

Quartier, n. **-es -e**. Kvarter, n. | **Quartier-freiheit**, f. Kvarterfriheb, c.; **-geber**, m. Kvartervært, c.; **-geld**, n. Kvarterpenge, pl.; **-meiſter**, m. Kvartermeſter, c.; **-ſtadt**, f. den første Stad i de fire Klaſſer af de forrige Hanſeſtæder; **-verpflegung**, f. Kvarterforplejning, c.; **-zettel**, m. Indkvarteringsbillet, c.

Quarti(e)ren, v. t. 1. indkvartere.

Quarz, m. **-es -e**. Kvarts, c. | **Quarz-artig**, kvartsagtig; **-fluß**, m. farvet Kvarts; **-gang**, m. Kvartsgang, c.; **-lager**, n. Kvartsleje, Kvartslag, n.

Quarzhaft, **quarzig**, adj. kvartsholdig, kvartsagtig.

Quaſſia, f. ub. pl. Kvaſſia, c.

Quaſt, m. **-es -e**. Kvaſt, Duſk, c.; Koſt, Stovekoſt, c.; **wie der Gaſt, ſo der —**, ligeſom Gjæſten er, ſaa er Gildet; **auf einen groben Aſt gehört ein grober —**, der ſkal ſkarp Lud til ſturvede Hoveder; **Hans —**, Hanskvaſt, c., Tosſehoved, n.

Quaſte, f. **-n**. Kvaſt, Duſk, c.

Quaſtig, adj. med Kvaſter.

Quäſtor, m. **-s -en**. Kvæſtor, c.

Quäſtur, f. **-en**. Kvæſtur, c.

Quatember, m. **-s** pl. ſ. sg. Kvatember, c.

Quaterne, f. **-n**. Kvaterne, c.

Quatſch, interj. klaſt! | **Quatſch-naß**, drivvaad; **-weich**, meget blød.

Quatſch, m. **-es -e**. Klaſk, Plaſk, n.; blød, grødagtig Maſſe, c.; Brøvl, n., Sludder, c.

Quatſch, adj. dum, tosſet, enfoldig, dvaſk.

Quatſchelig, adj. kvabſet, feb, laſtet, blød.

Quatſcheln, v. i. 1. m. h. og ſ. bævre, ſvoppe; bralte.

Quatſchen, v. t. 1. maſe, knuſe; v. i. m. h. bævre, ſvoppe, klaſke, plaſke; bralte; brøvle, ſludre.

Quatſchig, adj. blød, laſket, feb, mudret, dyndet.

Quatte, f. **-n**. Larve, c.

Quatze, f. **-n**. Bagdel af et garvet Skind, c.; Slæbevaad, n.

Quatzner, m. **-s** pl. ſ. sg. Fiſter, ſom bruger Slæbevaad, c.

Queck, adj. kvik, friſk, munter, levende. | **Queck-beere**, f. Rønnebær, n.; **-holder**, m.

Snebærbusk, c.; **-silber**, n. Kvikſølv, n.; **-silbern**, kvikſølvagtig; **-trespe**, f. Slags Hejre, c. (Bromus inermis); **-weizen**, m. Kvikhvede, c. (Triticum repens).

Quecke, f. **-n**. Kvikhvede, c. (Triticum repens).

Quehle, f. **-n**. Haandklæde, n.; (i Bjærgv.) Afſlebsrende, c.

Queilen, v. i. 1. m. h. klynke, pibe.

Quell, m. ſe **Quelle**.

Quelle, f. **-n**. Kilde, c., Kildevæld, Væld, n.; fig. Kilde, Oprindelſe, c.; Udſpring, n. | **Quellader**, f. Kildeaare, c.; **-binſe**, f. Naale-Kogleax, n. (Scirpus acicularis); **-gras**, n. Slags Bynke (Aira aquatica); **-grund**, m. Kildebund, c.; **-ſalz**, n. Kildeſalt, n.; **-ſand**, m. Filhveſand, n.; **-ſprung**, m. Kildevæld, n.; **-waſſer**, n. Kildevand, n. — **Quellen-ehrenpreis**, m. ſe **Bachbunge**, c.; **-entdecker**, m. Kildeſøger, c.; **-forſcher**, m. en, der granſker i Kilderne; **-mäßig**, efter Kilderne; **-ſand**, m. Kvikſand, n.; **-ſtudium**, n. Kildeſtudium, n.; **-werk**, n. Kildeſkrift, n.

Quellen, v. i. 2. m. ſ. og h. vælde frem, ſpringe frem, flyde; udvides, udblødes, blive blød, ſvulme; v. t. 1. udbløde.

Quellenhaft, adj. efter Kilderne.

Quellig, adj. rig paa Kildevæld.

Quendel, m. **-s** pl. ſ. sg. Timian, c.

Quene, **Quine**, f. **-n**. × Kvie, c.

Quengelei, f. **-en**. Klynkeri, Gnaveri, n.

Quengelhaft, **quengelig**, adj. klynkende, pibende; gnaven, forttrædelig.

Quengeln, v. i. 1. m. h. klynke, pibe; gnave, være gnaven.

Quent, n. **-es -e**. (Dim. **Quentchen**, **Quentlein**, n.) Kvintin, n.

Quer, adj. tværs, paa tværs, ſkraa; fig. forkert; forbitret, vred; — **bliden**, ſe ſljævt; **es geht** —, det gaar ſljævt. | **Quer-achſe**, f. Tværaxe, c.; **-axt**, f. Tværøxe, c.; **-balken**, m. Tværbjælke, c.; **-band**, n. Tværbaand, n.; **-bank**, f. Tværbænk, c.; **-binde**, f. Tværbaand, n.; **-brett**, n. Tværbræt, n.; **-bügel**, m. Tværbøjle, c.; **-damm**, m. Tværdæmning, c., Tværdige, n.; **-durch**, tværs igjennem; **-durchſchnitt**, m. Tværſnit, n.; **-eiſen**, n. Tværſtang, c.; **-falte**, f. Tværfold, c.; **-feldein**, tværs over Marken; fig. uventet, paa tværs, ikke beleilig; **-finger**, m. Fingersbred, c.; **-flöte**, f. ſe **-pfeife**; **-frage**, f. Krydsſpørgsmaal, n.; **-gang**, m. Tværgang, c.; **-gaſſe**, f. Tværgade, c.; **-giebel**, m. Tværgavl, c.; **-graben**, m. Tværgrøft, c.; **-hand**, f. Haandsbred, c.; **-haus**, n. Tværhus, n.; **-hieb**, m. Tværhug, n.; **-holz**, n. Tværtræ, *Tværved, n.; **-liſſen**, n. Skraapude, c.; **-kopf**, m. Tværdriver, c.; **-köpfig**, tvær, egenſindig, gjenſtridig; **-leiſte**, f. Tværliſte, c.; **-linie**, f. Tværlinje, c.; **-mauer**, f. Tværmur, c.; **-naht**, f. Tværſøm, c.; **-pfad**, m. Tværſti, c.; **-pfeife**, f. Tværfløjte, c.; **-pfeifer**, m. en, ſom ſpiller Tværfløjte; **-ſack**, m. Tværſæk, c.; **-ſattel**, m. Tværſadbel, c.; **-ſaum**, m. Tværſøm, c.; **-ſchicht**, f. Tværlag, n.; **-ſchiff**, n. Tværſkib, n.; **-ſchlag**, m. Tværſlag, n.; **-ſchnitt**, m. Tværſnit, n.; **-ſchwelle**, f. Tværſvelle, c.; **-ſinn**, m. Tværdriveri, n.; **-ſprung**, m. Sideſpring, n.; **-ſtange**, f. Tværſtang, c.; **-ſtraße**, f. Tværgade, c.; **-ſtreif**, m. Tværſtribe, c.; **-ſtrich**, m. Tværſtreg, c.; fig. Streg i Regningen; **-ſtück**, n. Tværſtykke, n.; **-thal**, n. Tværdal, c.; **-über**, tværs over; **-wand**, f. Tværmur, c.; **-zwickel**, m. Tværſpikkel, c.

Quere, f. ub. pl. Bredde, c.; **in die Länge und in die** —, paa langs og tværs; **die Kreuz und die** —, paa kryds og paa tværs; **der** — **nach**, paa tværs; **Einem in die** — **kommen**, komme en paa tværs, komme en i Vejen, være i Vejen, afbryde.

Querl, m. ſe **Quirl**.

Queſe, f. **-n**. Blodblegn, c.; Blæreorm, c. | **Queſen-kopf**, m. Brødlehoved, n.; **-kram**, m. Brøvl, n.

Quetſche, f. **-n**. Kvæſtning, Knuſning, c.; Perſe, Redſkab til at knuſe med; Sveſke, c.; fig. Knibe, ſtor Forlegenhed, c.; **in der — ſein**, være i Knibe. | **Quetſch-eiſen**, n. Brændejærn, n. (hos Parlyſmagere); **-holz**, n. Hørbryde, c. **-kartoffeln**, pl. Kartoffelmos, c.; **-maſchine**, f. Knuſemaſtine, c.; **-mühle**, f. Knuſeværk, n.; **-wunde**, f. Kontuſion, c.

Quetſchen, v. t. 1. kvæſte, knuſe, maſe, klemme; **Hanf** —, bryde, brække Hamp; v. i. m. h. kvække, ſtrige. — **Quetſchung**, f. Kvæſtning, Knuſen, Klemmen, Kontuſion, c.

Queue, f. **-n**. (m.) Queue, c.

Quick, adj. kvik, bevægelig, opvakt; munter, friſk, vaver, raſk.

Quick, m. **-es** ub. pl. Kvikſølv, n.; ſalpeterſur Kviſſølvopløsning, c. | **Quick-born**, m. Kildevæld, n.; **-mühle**, f. en Mølle til ved Kvikſølv at udbrage Sølvet af dets Erts; **-ſand**, m. Kviſſand, n.; **-ſterz**, m. Vipſtjært, c.; **-waſſer**, n. ſalpeterſur Kvægſølvopløsning, c.

Quieck, **Quick**, m. **-es -e**. Kvæk, n.

Quicken, **quickern**, **quickſen**, **quickſchen**, v. i. 1. m. h. kvække, pibe, ſtrige.

Quickig, **quickſig**, adj. kvækkende, pibende.

Quienen, v. i. 1. m. h. ſygne, ſygne hen, være ſygelig; klynke.

Quieren, v. t. 1. pløje paa tværs.

Quik m. ſe **Quick**.

Quillen, v. t. 1. ſe **quellen**.

Quinkeli(e)ren, **quinkeln**, v. i. 1. m. h. kvinkelere.

Quint, n. ſe **Quent**.

Quinta, f. ub. pl. femte Klaſſe i en Latinſkole, c.

Quintaner, m. **-s** pl. ſ. sg. Diſcipel i en Latinſkoles femte Klaſſe, c.

Quinte, f. **-n**. Kvint, c.; fig. Finte, Rænke, listig Streg, c.; **.die — ist ihm gerissen**, han er løben fast; **auf der letzten — sieben**, synge paa det sidste Vers. | **Quint-dreher**, **-macher**, m. Rænkemager, Rænkesmed, c.; **-schlag**, m. listig Streg, c., Puds, n.

Quinterne, f. **-n**. Kvint, Kvinterne, c.

Quintessenz, f. **-en**. Kvintessens, c.

Quintett, n. **-es -e**. Kvintet, c.

Quirili(e)ren, v. i. 1. m. h. kvinkelere.

Quirl, m. **-es -e**. Tvære, c., Kageris, n.; *Tvare, c.; ved Naaletræer det Stykke, de vokse i et Aar; fig. et uroligt Menneske.

Quirlen, v. t. 1. tvære, røre rundt, piske; v. i. m. h. dreje sig rundt.

Quirlhaft, quirlig, adj. rund; drejende sig.

Quitsche, f. **-n**. Rønnebær, n.

Quitschen, v. i. se **quieken**.

Quitschig, adj. kvækkende.

Quitt, adv. kvit, løs, fri, frigjort; **einer S. — sein, werden**, være, blive af med noget.

Quitte, f **-n**. Kvæde, c. | **Quitten-apfel**, m. Kvædeæble, n.; **-baum**, m. Kvædetræ, n.; **-birne**, f. Kvædepære, c.; **-brot**, n. Kvædebrød, n.; **-gelb**, gul som en Kvæde; **-kern**, m. Kvædekjærne, c.; **-muß**, n. Kvædemos, c.; **-pfirsiche**, f. Kvædefersken, c.; **-saft**, m. Kvædesaft, c.; **-wein**, m. Kvædevin, c.; **-zeltlein**, n. se **-brot**.

Quittl(e)ren, v. t. 1. kvittere; **etw.** —, opgive, forlade, give Slip paa noget. — **Quittl(e)rung**, f. Kvittering, c.

Quittung, f. **-en**. Kvittering, c.

Quitze, f. **-n**. Rønnebær, n.

Quodlibet, n. **-s -e**. Kvodlibét, n.; Blanding, c.

Quote, f. **-n**. Kvotadel, c.

Quotient, m. **-en -en**. Kvotient, c.

R.

Raa, f. **-en**. Raa, c. | **Raa-band**, n. Raabaand, n.; **-leik**, n. Raalig, n.; **-nock**, n. Raanok, c.; **-segel**, n. Raasejl, n.

Rabatt, m. **-es** ub. pl. Rabat, c. | **Rabattberechnung**, f. Rabatberegning, c.

Rabatte, f. **-n**. Rabat, c. (paa Klæder; omkring et Havebed).

Rabbel, m. se **Rappel**.

Rabbelei, f. **-en**. Sludren, Vrøvlen, c.

Rabbeln, v. i. 1. m. h. sludre, vrøvle, snakke.

Rabbine, m. se **Rabbiner**.

Rabbiner, m. **-s** pl. s. sg. Rabbiner, Jødepræst, c. | **Rabbiner-amt**, n. Rabbinerembede, n.

Rabbinisch, adj. rabbinsk.

Rabe, m. **-n -n**. Ravn, c., *Korp, c.; (Corvus): **stehlen wie die -n**, stjæle som en Ravn. | **Raben-aas**, n. Bæst, Aasen, n.; **-art**, f. Ravneart, Ravnenatur, c.; **-ei**, n. Ravneæg, n.; **-eltern**, pl. Ravneforældre, pl.; **-feder**, f. Ravnefjer, c.; **-gekrächze**, n. Ravnestrig, n.; **-haar**, n. ravnsort Haar, n.; **-hütte**, f. Kragehytte, c.; **-kiel**, m. Pennepose af en Ravn; **-krähe**, f. Sortkrage, Ravnekrage, c. (Corvus corone); **-mutter**, f. Ravnemoder, c.; **-schnabel**, m. Ravnenæb, n.; Tang til Bensplinter, c.; Hulmejsel, c.; **-schwarz**, ravnsort, kulsort; **-schwärze**, f. Ravnesortheb, c.; **-stein**, m. Rettersteb, n.; sort Belemnit, c.; **-stimme**, f. Ravnestemme, c.; Ravnestrig, n.; **-vater**, m. Ravnefader, c.

Rabulist, m. **-en -en**. Rabulist, Lovtrækler, Lovfordrejer, c.

Rabulisterei, f. **-en**. Rabulisteri, Lovtrækleri, n

Rabulistisch, adj. rabulistisk.

Rabuse, f. ub. pl. se **Rappuse**.

Race, f. se **Rasse**.

Rache, f. **-n**. Hævn, c.; **vor — glühen**, glede af Hævn; — **an etw. nehmen**, hævne sig paa en. | **Rach-begierde**, f. se **gier**; **-erfüllt**, hævnfuldende; **-gefühl**, n. Hævnfølelse, c; **-gier**, f. Hævngjerrighed, c.; **-gierig**, hævngjerrig; **-lust**, f. Hævnlyst, c.; **-lustig**, hævnlysten; **-sucht**, f. Hævnsyge, c.; **-süchtig**, hævnsyg. — **Rache-blick**, m. Hævnblik, n.; **-durst**, m. Hævntørst, c.; **-dürstig**, tørstende efter Hævn, hævnlysten; **-engel**, m. Hævnens Engel, c.; **-gedanke**, m. Hævntanke, c.; **-geist**, m. Hævnaand, c.; **-gericht**, n. Hævndom, c.; **-göttin**, f. Hævngudinde, c.; **-schreiend**, raabende om Hævn; **-schwert**, n. Hævnens Sværd, n.

Rächen, v. t. 1. hævne, gjengjælde; v. r. hævne sig; **sich an etw. für (wegen) etw.** —, hævne sig paa en for noget; **es rächt sich**, det hævner sig.

Rachen, m. **-s** pl. s. sg. Svælg, n., Hals, c.; fig. Svælg, n., Afgrund, c. | **Rachenbräune**, f. Strubehoste, c.; **-putzer**, m. fig. baarlig Vin, c.

Rächer, m. **-s** pl. s. sg. Hævner, c.

Rächerin, f. **-nen**. Hævnerinde, c.

Rächerisch, adj. hævnende, Hævn udøvende.

Rack, n. **-es -e**. (til Sss) Rakke, c. | **Rackklampen**, m. Rakkeklampe, c.; **-kloben**, m. Rakkeklode, c.; **-schlot**, m. Rakkestæbe, c.; **-talje**,

f. Rakketalje, Rakketrosse, c.; **-tau**, n. Rakkeline, c.

Rack, m. **-es -e.** Ellekrage, c. (Coracias garrula).

Racke, f. se **Rack**, m.

Rackeln, v. i. 1. m. h. lyde raat.

Racken, v. t. 1. krabse, strabe; v. r. rakke sig til, plage sig.

Racker, m. se **Rack**, m.

Racker, m. **-s** pl. s. sg. Rakker, Mestermand; Natmand, c.; Aasen, n. | **Racker-volk, -zeug**, n. Rakkerpak, n.

Rackerei, f. **-en.** Pineri, Plageri, n.

Rackerig, adj. snavset, stiden; opbragt, forbitret.

Rackern, v. r. 1. pine sig, plage sig.

Racket, n. se **Rakette.**

Rackete, f. se **Rakete.**

Rad, n. **-es -äder.** (Dim. **Rädchen, Rädlein**, n.) Hjul, Vognhjul, n.; **zum -e verurteilt**, dømt til Stejle og Hjul; **er wurde aufs — gelegt**, han blev lagt paa Stejle; Kreds, Cirkel, c.; **ein — schlagen**, slaa en Mølle. | **Rad-achse**, f. Hjulaxel, c.; **-ähnlich**, lignende et Hjul; **-arm**, m. Hjulege, c.; **-bahre, -bärge**, f. Hjulbør, Trillebør, c.; **-bohrer**, m. Hjulnaver, c.; **-dampfer**, m. Hjuldamper, c.; **-felge**, f. Hjulfælge, c.; **-förmig**, hjulformet; **-geleise**, n. Hjulspor, n.; **-kasten**, m. Hjulkasse, c.; **-macher**, m. Hjulmager, Hjulmand, c.; **-nabe**, f. Hjulnav, n.; **-schaufel**, f. Hjulskovl, c.; **-scheibe, -schiene**, f. Hjulstinne, c.; **-schloß**, n. Hjullaas, c.; **-schuh**, m. Hjultvinge, c.; **-speiche**, f. Hjulege, c.; **-sperre**, f. Hjultvinge, Hjulkæbe, c.; **-spur**, f. Hjulspor, n.; **-welle**, f. Hjulaxel, c.; **-zapfen**, m. Hjultap, c. — **Rade-brechen**, v. t. 1. radbrække; **-kuppe**, f. Hjulsøm, n.; **-macher**, m. Hjulmand, c.; **-nagel**, m. Hjulsøm, n. — **Räder-kasten**, m. Hjulkasse, c.; **-t(h)ierchen**, n. Hjulhjr, n. (Rotatoria); **-werk**, n. Hjulværk, n.

Rade, f., **Radel**, m. se **Raden.**

Rädel, n. **-s** pl. s. sg. lille Hjul, n.

Rädeln, v. t. og r. breje rundt.

Rädelsführer, m. **-s** pl. s. sg. Anfører for en oprørst Hob; Ophavsmand, c.

Raden, m. **-s** ub. pl. Klinte, c. (Agrostemma Githago).

Raden, v. t. se **roden.**

Räder, m. **-s** pl. s. sg. Salb, n., Sigte, c.

Rädern, v. t. 1. knuse med Hjul; radbrække; **wie gerädert sein**, være som radbrækket; sigte, sælde; forsyne med Hjul; v. i. staa et Hjul; bevæges fremad ved Hjul.

Radies, n. **-es -e.** (Dim. **Radieschen, Radieslein**, n.) Radis, Rædbike, c.

Radi(e)ren, v. t. 1. radere. | **Radi(e)r-kunst**, f. Raderkunst, c.; **-gummi**, n. (m.) Radergummi, n.; **-messer**, n. Raderkniv, c.; **-nadel**, f. Radernaal, c.

Radikal, adj. radikal. | **Radikal-kur**, f. Radikalkur, c.

Radikalismus, m. — ub. pl. Radikalisme, c.

Radius, m. — pl. **-dien.** Radius, c.

Radizi(e)ren, v. t. 1. udtrække Roden.

Rädker, m **-s** pl. s. sg. Hjulmand, c.

Raff, m. (n.) **-es** ub. pl. Kælling, c.; Rapsgods, opsanket Brænde, n.

Raffel, f. **-n.** Hørribbe, c.; Jærnrive, c.; Hjortens øverste Kjæveben; Slags Net; Skralde, c.; Mund, Kjæft; Lantippe, c.

Raffeln, v. t. 1. hegle, gjennemhegle; v. i. klapre, slubre.

Räffeln, v. i. 1. m. h. hvisle.

Raffen, v. t. 1. rive, strabe til sig; gribe; **er rafft von seinem Lager sich geschwind**, han springer hurtig op fra sit Leje. | **Raff-gier**, f. Havesyge, c.; **-gierig**, havesyg; **-gut**, n. Rapsgods, n.; **-zahn**, m. stor Fortand, Hjørnetand, c.

Raffig, adj. havesyg, begjærlig.

Raffinade, f. **-n.** Raffinade, c.

Raffinerie, f. **-n.** Raffineri, Raffinaderi, n.

Raffini(e)ren, v. t. 1. raffinere; forfine; **raffini(e)rt**, raffineret, forslagen, listig. — **Raffini(e)rung**, f. Raffinage, c.

Ragen, v. i. 1. m. h. rage ud, rage frem, staa frem, stikke frem, knejse.

Ragout, n. **-s -s.** Ragout, c.

Rah, **Rahe**, f. se **Raa.**

Rahm, m. **-es -e** Fløde, c.; Sod, c.; Snavs, n.; Ramme, c. | **Rahm-baum**, m. Sobstang, c.; **-beere**, f. Brombær, n.; **-guß**, m., **-kanne**, f. Flødekande, c.; **-käse**, m. Ost, lavet af Fløde, c.; **-kuchen**, m. Flødekage, c.; **-löffel**, m. Flødeske, c.; **-näherei**, f. Rammesyning, c.; **-stück**, n. Rammestykke, n.; **-topf**, m. Flødepotte, c.; **-torte**, f. se **-kuchen.**

Rahmen, m. **-s** pl. s. sg. (Dim. **Rähmchen, Rähmlein**, n.) Ramme, c. | **Rahmen-einfassung**, f. Ramme, c.; **-fuhle**, f. Randsaal, c.; **-schuh**, m. Randsko, c.; **-stiefel**, m. Randstøvle, c.; **-stück**, n. Rammestykke, n., øverste Karm paa en Dør.

Rahmen, v. i. 1. m. h. sætte Fløde; v. t. **die Milch** —, stumme, tage Fløden af, flode Mælken; sætte i Ramme, indfatte.

Rahmig, adj. sobet.

Rahn, adj. slank, tynd, smækker, smal.

Rahne, f. **-n.** Vindfælde, c.; Smækkerhed, Tyndhed, c.

Rahnig, adj. slank, tynd, smækker. — **Rahnigkeit**, f. Slankhed, Smækkerhed, c.

Raifling, m. **-s -e.** × Stikling, Sættevisk, c.

Raigras, n. **-es** ub. pl. Rajgræs, n. (Lolium perenne).

Rain, m. **-es -e.** Ren, Agerren, c.; Grænse, c.; smal Sti, c.; Grønning, grøn Plads, c.; Skrænt, Høj, c. | **Rain-baum**, m. Grænsetræ,

n.; **-farn**, m. Rejnfan, Regnfang, c. (Tanacetum vulgare); **-ſtein**, m. Grænſeſten, c.; **-weide**, f. Benved, c. (Evonymus).

Rainen, v. i. 1. m. h. grænſe.

Raiten, v. t. 1. × regne.

Räkel, m. -s pl. ſ. sg. Rækel, c.; fig. Rækel, Lømmel, c.

Räkelei, f. **-en**. Lømmelagtighed, c.

Räkelhaft, adj. lømmelagtig.

Räkeln, v. r. 1. og i. ſmide ſig hen, ligge ugenert; være lømmelagtig.

Rakete, f. **-n**. Raket, c. | **Raketen-garbe**, f. Raketbuket, c.; **-ſtock**, m. Raketſtok, c.

Rakette, f. **-n**. Ketſer, c., Slagnet, n.

Rakunkel, f. **-n**. gammel ſtyg Kælling, c.

Ralle, f. **-n**. Rize, c. (Rallus).

Rallen, v. i. 1. m. h. løbe omkring, larme, ſtøje; ſpøge.

Ramm, m. **-es -e**. Ramler, Hanhare, Hankanin; Væder, c. | **Ramms-kopf**, m. Væderhoved, n.; **-naſe**, f. Vædernæſe, c. — **Ramm-bock**, m. Væder, c.; **-ſchiff**, n. Væderſtib, n.; **-ſporn**, m. Væderſpore, c.

Ramme, f. **-n** Pælebuk, Rambuk, Jomfru, c. | **Ramm-bär**, **-block**, m. Klods i en Pælebuk, c.; **-bock**, m. Rambuk, Pælebuk, Jomfru, c.; **-klotz**, m. ſe **-bär**.

Rammel, f. **-n**. Rambuk, c.; Teſtikel, c.; mandfolkegalt Fruentimmer.

Rammel, m. -s pl. ſ. sg. Væder, c.; Ramler, c.; Rambuk, Pælebuk, c.

Rammelei, f. **-en**. Parrelyſt, c.

Rammelig, adj. parrelyſten.

Rammeln, v. i. 1. m. h. × tumle, boltre ſig, ſprælle; ramle, parre ſig; v. t. ramme, nedramme, nedſtøde. | **Rammel-zeit**, f. Ramletid, Parringstid, c.

Rammen, v. t. 1. ramme ned.

Rammler, m. -s pl. ſ. sg. Ramler; Hanhare, Hankanin, c.

Rampe, f. **-n**. Rampe, Skraaning, Opſjørſel, c.

Ramponi(e)ren, v. t. 1. ramponere, ødelægge.

Ramſch, m. **-es** ub. pl. Bunke, c.; **im — kaufen**, tjøbe i Bunke, under et.

Ramſchen, v. t. 1. tjøbe og ſælge i Bunke, under et.

Rand, m. **-es -änder**. (Dim. **Rändchen**, **Rändlein**, n.) Rand, Kant, Bred, Margen, c.; **das verſteht ſich am -e**, det forſtaar ſig af ſig ſelv; **mit etw. zu -e kommen**, komme til Ende med noget; **etw. zu -e bringen**, bringe noget i Orden; **außer — und Band**, fuldſtændig i Forvirring, i Uorden; **außer — und Band ſein**, være helt ude af ſig ſelv; **den — halten**, holde Kjæften. | **Rand-anmerkung**, **-bemerkung**, f. Randbemærkning, c.; **-gebirge**, n. Randbjærge, pl.; **-gloſſe**, f. Randgloſe, c.; **-holz**, n. Randſtok, c.; **-note**, f. ſe **-gloſſe**; **-ſchrift**, f. Randſtrift, c.; **-ſtickerei**, f. Randbrodering, c.; **-ſtreifen**, m. Randſtrimmel, c.; **-ſtück**, n. Randſtykke, c.

Randal, m. -s **-e**. Larm, c., Spektakel, n.

Randali(e)ren, v. i. 1. m. h. gjøre Spektakel.

Ränd(e)ln, v. i. 1. m. h. og ſ. trille, rulle; v. t. kante, forſyne med Rand.

Rändern, v. t. 1. forſyne med Rand, kante.

Ranft, m. **-es -änfte**. (Dim. **Ränftchen**, **Ränftlein**, n.) Skorpe, Brødſkorpe, Endeſtike, Skalk, c.; Kant, Rand, c.

Rang, m. **-es -e**. (**-änge**). Rang, Værdighed, Stand, c.; **Eim. den — laſſen**, lade en faa den øverſte Plads; **Eim. den — ablaufen**, tage Luven fra en; Rad, Række, Logerække, c. | **Rangklaſſe**, f. Rangklaſſe, c.; **-loge**, f. Balkonloge, c.; **-ordnung**, f. Rangforordning, c.; **-ſchiff**, n. Linjeſtib, n.; **-ſtreit**, m. Rangſtrib, c.; **-ſtufe**, f. Trin i Rangen, n.; **-ſucht**, f. Rangſyge, c.; **-ſüchtig**, rangſyg.

Range, m. **-n -n**. Rækel, Lømmel, c.

Range, f. **-n**. So, c.; Slags Rødbede; langt, opløbent Fruentimmer.

Rangeln, v. i. ſe **räkeln**.

Rangen, v. i. 1. m. h. være lømmelagtig; gjøre Spektakel; brydes, ſlaas.

Rangenhaft, adj. lømmelagtig.

Rangi(e)ren, v. t. 1. rangere, ſtille i Orden, anvije Plads; v. i. 1. m. h. rangere, indtage Plads, komme efter. | **Rangi(e)rung**, f. Rangering, c.

Rangig, adj. inſam, ſlammelig.

Rank, adj. trum, ſnoende ſig, ſlyngende ſig; ſlank, ſmidig, ſmækker.

Rank, m. **-es -änke**. Krumning, Bøjning, Drejning, c.; fig. pl. Rænker, Liſt, Snedighed, c. | **Ränke-macher**, **-ſchmied**, **-ſpieler**, m. Rænkemager, Rænkeſmed, Intrigant, c.; **-ſucht**, f. Underfundighed, Lyſt til Intriger, c.; **-ſüchtig**, intrigant, underfundig; **-voll**, rænkefuld, intrigant.

Ranke, f. **-n**. Ranke, c. | **Ranken-artig**, rankeagtig; **-gewächs**, n. Slyngplante, c.; **-gewebe**, n. Rankeſlyngning, c.

Rankerei, f. **-en**. Snirkelværk, n.; Ordkløveri, n., Rænkemageri, n.

Rankeln, v. r. 1. ſlaas, brydes; ſlynge ſig.

Ränkeln, v. i. 1. m. h. ſtribes, kjævles; intrigere.

Ranken, m. -s pl. ſ. sg. Ranke, c.; Bjærgſtrænt, Skraaning, c.; Oldenborre, c.

Ranken, v. r. 1. og i. m. h. ranke, ſno ſig, ſlynge ſig, ſtyde Ranker.

Rankig, adj. ranket.

Ranunkel, f. **-n**. Ranunkel, c.

Ranze, f. **-n**. So, c., Hunſvin, n.; fig. liderligt Fruentimmer, n.

Ränzel, m. (n.) -s pl. ſ. sg. lille Ranſel, c.

Ranzen, m. -s pl. ſ. sg. (Dim. **Ränzchen**,

Ränzlein, n.) Ransel, c., Tornister, n.; Badsæk, c.; × Mave, Vom, c.; **Elw. etw. auf den — geben**, banke en; **Ränzlein**, × lille Rus.

Ranzen, v. r. 1. og i. m. h. være boven, ræcke og strække sig; larme, løbe, springe; parre sig, løbe, være i Brunst. | **Ranz-zeit**, f. Løbetid, Brunstlid, c.

Ranzig, adj. harsk, stinkende, raadden; som er i Parring, i Brunst; — **werden**, harskne, blive harsk. — **Ranzigkeit**, f. Harskhed, c.

Ranzion, f. **-en**. Ransion, c., Løsepenge, pl.

Rapert, n. **-s -e**. Rapert, c.

Rapid, adj. rapid, rivende, hurtig, hastig. — **Rapidität**, f. Rapiditet, Hurtighed, c.

Rapier, n. **-es -e**. Rapir, Fægtekaarde, Stødklinge, c.

Rapp, adj. rap, rask, hurtig.

Rapp, m. **-en -en**. × Vindruekam, c.; sort Hest, c.

Rappe, m. **-n -n**. kultort Hest, c.; **sich auf den tollen -n schwingen**, blive rasende; **auf des Schusters -n reiten**, bruge Apostlenes Befordring.

Rappe, f. **-n**. × Hørribbe, c.; Rivejærn, n.; Udskæt paa Hestenes Fødder, c.

Rappee, m. (n.) **-s** ub. pl. Rappé, Snustobak, c.

Rappel, m. **-s** pl. ſ. sg. Raptus, c. | **Rappelkopf**, m. hidsigt Menneske, n.; en egensindig, vranten Person; **-köpfig**, **-köpfisch**, opbragt, vred, hestig, forrykt, gal, tosset.

Rappelig, adj. forrykt, gal, tosset.

Rappell, m. **-es -e**. Rappel, c.

Rappeln, v. i. 1. m. h. klapre, rasle; **es rappelt bei ihm (im Oberstübchen)** han er forstyrret i Hovedet, det rabler for ham, han er gal, har en Raptus; **sich —**, ile, skynde sig.

Rappen, v. t. se **raffen**.

Rappen, m. **-s** pl. ſ. sg. Vindruekam, c.

Rappier, n. se **Rapier**.

Rapport, m. **-es -e**. Rapport, Melding, c.

Rapporti(e)ren, v. t. 1. rapportere, melde.

Rapp|s, m. **-es -e**. Rap, Slag, n.; Galskab, Raptus, c.; Raps, Rapsfæd, c.

Rappſe, f. ub. pl. Grams; **in die — geben, werfen**, kaste i Grams.

Rappſen, v. t. 1. rapse.

Rappuſe, f. ub. pl. Rod, Plyndring, c.; **etw. in die — geben, werfen**, give noget til Pris, kaste i Grams; Slags Kortspil.

Raps, m. **-es** ub. pl. Rapsfæd, Raps, c.

Rapſaat, f. se **Raps**.

Raptus, m. — pl. i. sg. Raptus, c.

Rapunze, f. se **Rapunzel**.

Rapunzel, m. **-s** pl. i. sg. (Dim. **Rapünzchen**, n.) Rapuntsel, Rapuntsel-Klokke, c. (Campanula Rapunculus).

Rar, adj. rar, sjælden; × stjøn, smuk, fortrinlig.

Rarität, f. **-en**. Raritet, Sjældenhed, c.

Raſaunen, v. i. 1. m. h. larme, raſe, støje vildt.

Raſch, adj. rask, hurtig, snar, flink, kjæk, hidsig. — **Raſchheit**, f. Rasthed, Hurtighed, Kjækhed, Hidsighed, c.

Raſch, m. **-es -e**. Rask, m. | **Raſch-macher**, **-weber**, m. Raskmager, c.

Raſcheln, v. i. 1. m. h. rasle.

Raſen, m. **-s** pl. ſ. sg. Grønsvær, n.; Grønning, c.; Græstørv, c. | **Raſen-bank**, f. Græsbænk, c.; **-bedeckt**, **-bewachſen**, bevoxet med Grønsvær; **-bleiche**, f. Blegeplads, c.; **-grab**, n., **-gruft**, f. med Grønsvær bedækket Grav; **-hügel**, m. grøn Gravhøj, c.; **-meiſter**, m. Natter, c.; **-patzen**, m., **-plagge**, f. Græstørv, c.; **-platz**, m. Græsplæne, c.; **-ſitz**, m. Græsbænk, c.; **-ſtück**, n. Græsplæne, c.; **-weg**, m. Markvej, c.

Raſen, v. i. 1. m. h. raſe, være fra sig selv, være gal; **-d**, rasende, gal, afsindig; **er iſt -d eiferſüchtig**, han er rasende stinkyg; **es iſt zum -d werden**, det er til at blive gal over.

Raſerei, f. **-en**. Raseri, n., Afsindighed, Galskab, c., afsindigt Foretagende, n.

Raſig, adj. græsbevoxet, grøn.

Raſi(e)ren, v. t. 1. rage, barbere. | **Raſi(e)rmeſſer**, n. Rageknib, Barberknib, c.

Räſonni(e)ren, v. i. 1. m. h. ræsonnere.

Räſonneur, m. **-s -e**. Ræsonnør, Brøvler, c.

Raſpe, f. **-n**. Rasp, c.; Udskæt paa Hestenes Ben, c. (Panicula).

Raſpel, f. **-n**. Raip, c.; Skraldc, c.

Raſpeln, v. t. 1. raspe; skralde. | **Raſpel-brod**, n. Raspebrød, n.; **-eiſen**, n. Raspejærn, n.; **-feile**, f. Raspefil, c.; **-hauer**, m. Filehugger, Filimeb, c.; **-haus**, n. Raspehus, n.; **-ſpan**, m. Raspespaan, c.

Raſſe, f. **-n**. Race, c.

Raſſel, f. **-n**. Skralde, Rangle, c. | **Raſſelgold**, n. Flittergulb, n.; **-maus**, f. Spysover, c. (Myoxus); **-wächter**, m. Vægter med en Skralde, c.

Raſſelei, f. **-en**. Rasleri, n.

Raſſeln, v. i. 1. m. h. rasle; **mit der Kette** —, rasle med Lænken; † ralle.

Raſt, f. **-en**. Rast, Hvile, c.; Station, c., Hvilested, n.; (paa en Bøsse) Hvile, c. | **Raſtlos**, rastløs, hvilelos; **-loſigkeit**, f. Rastløshed, Hvilesløshed, c.; **-ort**, m. Hvilested, n.; **-ſtz**, m. Sæde til Hvile, n.; **-ſtatt**, **-ſtätte**, f. Hvilested, n.; **-ſtunde**, f. Hviletime, c.; **-tag**, m. Hviledag, Rastdag, c.

Raſtel, n. **-s -e**. Traadsletning, c.

Raſtell, n. **-s -e**. Gitter, n.

Raſten, v. i. 1. m. h. hvile, raste.

Raſtern, v. i. 1. m. h. rasle, bruse.

Raſtig, adj. hvilende, hvilsom.

Raſtral, n. **-s -e**. Rastral, Nodepen, c.

Räß, adj. skarp, bidende.

Rat, m. **-es -äte.** † Raad, Middel, n., det fornødne; (pl. **-ſchläge**): Raad, n.; Raadſlutning, c.; Raadſlagning, Raadsforſamling, c.; (pl. **-äte**): Raad, Raadsherre, c.; **etw. zu -e halten**, holde til Raade med noget; **(deß, das) dazu kann — werden**, det kan der blive Raad til; **ſich, ſeinem Leibe, ſeines Leibes keinen — wiſſen**, ikke vide at hjælpe ſig; **was -s**, hvad er der nu at gjøre? **die Zeit bringt —, kommt Zeit kommt —**, kommer Tid kommer Raad; **guter — iſt teuer**, gode Raad ere dyre; **hier iſt kein anderer —**, her er intet andet Middel, ingen anden Udvej; **davor iſt —**, det er der Raad for; **Einen um — fragen**, ſpørge en til Raads; **ſich -s holen**, hente Raad hos en; **-(s) pflegen**, holde Raad; **mit eim. zu -e gehen**, raadføre ſig med en; **mit ſich zu -e gehen**, overlægge, overveje; **-s, zu -e werden**, beſluttes; **kurzweiliger —**, Hofnar, c. | **Rat-fragen**, v. t. 1. ſpørge til Raads; **-geber**, m. Raadgiver, c.; **-geberin**, f. Raadgiverſte, c.; **-haus**, n. Raadhus, n., Raadſtue, c.; × Lokum, n.; **-los**, raadløs, raadvild, hjælpeløs; **-loſigkeit**, f. Raadvildhed, c.; **-mann**, m. Raadmand, Raadsherre, c.; **-ſchlag**, m. Raad, Raadſlag, n.; **-ſchlagen**, v. i. 1. raadſlaa; **-ſchlagung**, f. Raadſlagning, c.; **-ſchluß**, m. Raadſlutning, Beſlutning, c. — **Rats-bedürftig**, trængende til Raad; **-bedürftigkeit**, f. Trang til Raab, c.; **-bote**, m., **-biener**, m. Raadſtuetjener, c.; **-fähig**, raadsberettiget; ſom kan blive Raadsmedlem; **-freund**, m. ſe **-glied**; **-geſchlecht**, n. Patricierſlægt, c.; **-glied**, n. Medlem af Raadet, n.; **-herr**, m. Raadsherre, c.; **-keller**, m. Raadſtuekjælder, c.; **-kiſſen**, n. Hynde, hvorpaa Raadsherrerne ſidde i Raadſtuen; **-perſon**, f. Magiſtratsperſon, c.; **-ſaal**, m. Raadſtueſal, c.; **-ſchluß**, m. Raadsbeſlutning, c.; **-ſchreiber**, m. Raadſtueſkriver, c.; **-ſitzung**, f. Raadſtuemøde, n.; **-ſtelle**, f. en Poſt, et Embede, ſom Raadet har at beſætte; Plads i Raadet; **-ſtube**, f. Raadſtueſal, c.; **-tag**, m. Raadſtuedag, Forſamlingsdag, c.; **-verſammlung**, f. Raadsforſamling, Raadſtueſamling, c.; **-verwandter**, adj. Magiſtratsperſon; deputeret Borger; **-wage**, f. juſteret Vægt; Vejerbod, c.; **-wahl**, f. Raadsherrevalg, n.; **-zimmer**, n. Raadſtueværelſe, n.

Ratafia, m. **-s** ub. pl. Ratafia, Krydderbrændevin. c.

Raten, v. t. 2. raade; gætte; **Eim. etw., zu etw.** —, raade en til noget; **ſich — laſſen**, lade ſig raade; **das rat' ich dir**, det raader jeg dig! **ſich nicht zu — wiſſen**, ikke vide at hjælpe ſig; **geraten**, raadelig, tjenlig; **ein Rätſel** —, gætte en Gaade.

Rater, m. **-s** pl. ſ. sg. Raadgiver, c.

Rath, Rather, räthlich, rathſam, ſe **Rat, Rater, rätlich, ratſam**.

Rätin, f. **-nen.** Raadsherreinde, c.

Ratifizi(e)ren, v. t. 1. ratificere. — **Ratifikation**, f. Ratifikation, c.

Ration, f. **-en.** Ration, c.

Rational, adj. rational.

Rationalismus, m. — ub. pl. Rationalisme, c.

Rationaliſt, m. **-en -en** Rationaliſt, c.

Rationaliſtiſch, adj. rationaliſtiſk.

Rationell, adj. rationel.

Rätlich, adj. raadelig, tjenlig; ſparſommelig. — **Rätlichkeit**, f. Raadelighed; Sparſommelighed, c.

Ratſam, adj. raadelig, tjenlig; ſparſommelig; klog, betænkſom. — **Ratſamkeit**, f. Raadelighed, c.

Ratſche, Rätſche, f. **-n.** Skralde, Rangle, c.; Hørribe, c.; fig. Sladderløſter, c.

Ratſchen, v. i. 1. m. h. ſtræppe, ræppe (ſom Gæs og Ænder); ſtratte, klapre, ſtralde.

Rätſel, n. **-s** pl. ſ. sg. Gaade, c. | **Rätſelfrage**, f. gaadefuldt Spørgsmaal, n.; **-voll**, gaadefuld; **-wort**, n. gaadefuldt Ord, n.

Rätſelhaft, adj. gaadefuld, uforklarlig, forunderlig, betænkelig. — **Rätſelhaftigkeit**, f. Gaadefuldhed, c.

Rätſeln, v. t. 1. og i. m. h. tale i Gaader, opgive Gaader; løſe Gaader.

Ratte, f. **-n.** ſe **Ratze**; Balleteley, c.; Lune, n., Indfald, n., Grille, c.; Klinte, c.; Vindrueſkam, c.

Rattel, f. **-n.** Skralde, Rangle, c.

Ratteler, m. **-s** pl. ſ. sg. Espetræ, n.

Ratteln, v. i. ſe **rattern**.

Ratten, m. ſe **Raben**.

Ratteln, v. t. 1. og i. m. h. ſtræppe, ſtratte, ſtralde.

Rattern, v. i. 1. m. h. raſle, ſtratte, rumle, rulle.

Ratz, m. **-es -e.** Murmeldyr, n., Sybſover, Ilder, c.; Skramme, Riſt, c.

Ratze, f. **-n.** Rotte, c.; Skramme, Riſt, c.; Laagkande, c. | **Ratzen-fahl**, graa; **-falle**, f. Rottefælde, c.; **-fänger**, m. Rottefænger, Rottejæger, c.; **-gift**, n. Rottegift, Arſenik, c.; **-kahl**, aldeles nøgen, fuldſtændig blank; **-könig**, m. Rottekonge, c.; **-kraut**, n. Slags Kongelys, n. (Verbascum blattaria); **-loch**, n. Rottehul, n.; **-pulver**, n. Rottekrudt, n.; **-ſchwanz**, m. Rottehale, c.

Ratzen, v. i. 1. m. h. ſtrige; v. t. lokke; drille, narre.

Raub, m. **-es** ub. pl. Rov, Ran, n.; **auf — ausgehen**, gaa paa Rov; **vom -e leben**, leve af Rov; **ein — des Todes, der Flammen**, et Bytte for Døden, Flammerne; **auf den —, im -e**, i al Haſt, meget haſtig. | **Raub-aal**, m. ſe **Ralraupe**; **-adel**, m. roveriſt Adel, c.; **-anfall**, m. roveriſt Overfald, n.; **-begier, -begierde**, f. Rovbegjærlighed, c.; **-begierig**, rovbegjærlig; **-biene**, f. Rovbi, c.; **-fiſch**, m. Rovfiſk, c.; **-fuß**, m. Fangeben, n.; **-geflügel**, n. ſamtlige Rov-

fugle; **-genoß**, m. Medrøver, c.; **-gesell**, m. Røver, c.; **-gesindel**, **-gezücht**, n. Røverpak, n.; **-gier**, f. Rovgjerrighed, c.; **-gierig**, rovgjerrig; **-gut**, n. røret Gods, Rov, n.; **-krieg**, m. røverisk Krig, c.; **-luft**, f. Rovbegjærlighed, Rovlyge, c.; **-mord**, m. Rovmord, n.; **-mörder**, m. Rovmorder, c.; **-nest**, n. Røverrede, Røverkule, c.; **-ritter**, m. røverisk Ridder, c.; **-schiff**, n. Sørøverskib, n.; **-schloß**, n. Røverslot, n., Røverborg, c.; **-schütz**, m. Krybskytte, Vildtthv, c.; **-staat**, m. Røverstat, c.; **-sucht**, f. Rovlyge, c.; **-süchtig**, rovbegjærlig; **-t(h)ier**, n. Rovdyr, n.; **-vogel**, m. Rovfugl, c.; **-zug**, m. Røvertog, n.

Rauben, v. t. l. røve, rane; berøve; plyndre.

Räuber, m. **-s** pl. ſ. sg. Røver, Ransmand, c.; fig. Tyv i Lyset; Vangren paa Træer og Buske. | **Räuber-anführer**, m. Røveranfører, c.; **-bande**, f. Røverbande, c.; **-burg**, f. Røverborg, c.; **-genoß**, m. Medrøver, c.; **-geſchichte**, f. Røverhistorie, c.; **-hauptmann**, m. Røveranfører, Røverkaptejn, c.; **-höhle**, f. Røverhule, Røverkule, c.; **-horde**, f. Røverbande, c.; **-neſt**, n. Røverrede, c.; **-ſchar**, f. Røverstare, c.; **-volk**, n. Røverfolk, n.

Räuberei, f. **-en**. Røveri, Ran, n.

Räuberiſch, **räubig**, **räubiſch**, adj. røverſk, røveragtig.

Rauch, adj. laabden, haaret, fjægget; **das -e auskehren**, vende det laadne ud; **-es Holz**, et Træ, ſom staar med Løv. | **Rauch-färber**, m. Buntmager, der farver Pelsværk, c.; **-fuß**, m. laabdenbenet Fugl, c.; **-füßig**, laabdenbenet; **-futter**, n. Pelsfoder, n.; Hø, n., Halm, c.; **-gar**, (om Skind) ru tilberedt (med Haarene paa); **-haarig**, laabden; **-handel**, m. Pelshandel, c.; **-händler**, m. Pelsværkshandler, c.; **-ſeide**, f. Floretſilke, c.; **-waren**, pl. Pelsvarer, pl., Pelsværk, Graaværk, n.; **-werk**, n. Pelsværk, n.; (Jagt.) firſoddede Dyr, der jages for Pelſens Skyld; Røgelſe, c.

Rauch, m. **-es -e** (-äuche). (Dim. **Räuchlein**, n.) Røg, c.; × Arneſteb, Jdſted, Røgſang, n.; **in — aufgehen**, gaa op i Røg; **hinter ihm ſteigt ein — auf**, han lyver. | **Rauch-altar**, m. Røgalter, n.; **-bad**, n. Dampbad, n.; **-buche**, f. Avnbøg, c.; **-dicht**, tæt, ſaa Røgen ikke trænger ind; **-fang**, m. Røgfang, n., Skorſten, c.; **-fanggeld**, n. Skorſtensfejerpenge; **-faß**, n. Røgelſefar, n.; **-feuer**, n. Røgflamme, c.; **-fleiſch**, n. tørget Kjød, n.; **-froſt**, m. Rimfroſt, c.; **-kammer**, f., **-kerze**, f. ſe **Räucher-**; **-koupee**, n. Røgkupé, c.; **-kruſtall**, m. Røgtopas (en Art Kvarts), c.; **-leder**, n. Ruskæder, n.; **-loch**, n. Røghul, n.; **-opfer**, n. Røgoffer, n.; **-pfanne**, f. Røgelſefar, n.; **-pulver**, n. ſe **Räucher-**; **-ſäule**, f. Røgſtotte, c.; **-ſchatz**, m. Skorſtensfejerpenge, pl.; **-ſchwalbe**, f. Forſtueſvale, c. (Hirundo rustica); **-ſchwarz**, n. ſe **-leder**; **-ſtube**, f. Røgeſtue, c.; **-tabak**, m. Røgtobak, c.; **-topas**, m. Røgtopas, c.; **-verzehrend**, røgfortærende; **-wirbel**, m. Røghvirvel, c.; **-wolke**, f. Røgſky, c.; **-wurſt**, f. Spegepølſe, c.; **-zimmer**, n. Rygeværelſe, Tobaksværelſe, n.

Rauchen, v. i. l. m. h. ryge, dampe; v. t. røge, ſmage.

Räuchen, v. t. l. røge.

Rauchenzen, adj. ſe **räucherig**.

Raucher, m. **-s** pl. ſ. sg. Røger, Tobaksrøget, c.

Räucherei, f. **-en**. Røgeri, n.

Räucherer, m. **-s** pl. ſ. sg Røgmand, c.

Räucherig, adj. røget, tilrøget, forrøget; ſmagende af Røg, lugtende af Røg. — **Räucherigkeit**, f. Tilrøgetheb, c.

Räuchern, v. i. l. m. h. ryge; **mit Räucherpulver** —, ryge meb Røgelſe; v. t. røge; **Fleiſch** —, røge Kjøb. | **Räucher-büchſe**, f. Røgelſeæſke, c.; **-faß**, n. Røgelſefar, n.; **-fleiſch**, n. røget Kjøb, n.; **-kammer**, f. Røgkammer, n.; **-kerze**, f. Røgelſelys, Røglys, n.; **-pulver**, n. Røgelſe, c., Røgpulver, n.; **-werk**, n. Røgelſe, c. ſe **Rauchwerk**.

Räucherung, f. **-en**. Røgelſe, c.

Rauchhaft, adj. røgagtig.

Rauchheit, f. ub. pl. Laabdenheb, c.

Rauchig, adj. røget, fulb af Røg, indeholdende ubehagelig Røg.

Räuchlich, adj. libt røget.

Raude, f. **-n**. Roe, Skorpe, c.

Räude, f. **-n**. Roe, Skorpe, c.; Slab, n., Skurv, c.; en Sygdom paa Træer, naar Barken bliver ſtrumpen.

Räudig, adj. ſtabet, ſkurvet. — **Räudigkeit**, f. Stabetheb, Skurvetheb, c.

Rauen, v. i. l. m. h. knurre, pibe, njave.

Raufe, f. **-n**. Hørkam, c.; Høhæk, c.

Raufel, f. **-n**. Hørkam, c.

Räufeln, v. t. l. kæmme Hør, træble.

Raufen, v. t. l. ruſke, rykke; **Eim. die Haare aus dem Kopfe** —, rive Haarene af Hovedet paa en; **der Kamm rauft**, Kammen river; **das Barbiermeſſer rauft**, Barberkniven river, krabſer; v. r. brybes, ſlaas, ſtride. | **Raufbold**, m. Slagsbroder, c.; **-degen**, m. ſtor Kaarde, c.; fig. Slagsbroder, Kamphane, c.; **-handel**, m. Slagsmaal, n.; **-held**, m. Slagsbroder, c.; **-holz**, n. Skabetræ, n.; **-ſucht**, f. Trættelyſt, Lyſt til Slagsmaal, c.; **-ſüchtig**, trættekjær, ſtribsſyg; **-wolle**, f. Plukuld, c.

Raufer, m. **-s** pl. ſ. sg. Slagsbroder, c.

Rauferei, f. **-en**. Slagsmaal, Haandgemæng, n.

Raufer haft, **rauferiſch**, adj. trættekjær, ſom en Slagsbroder.

Rauh, adj. ujævn, ru; raa, ſtarp; høs; × bitter, grov, uhøflig, raa, ubannet; **eine -e Oberfläche**, en ru, ujævn Overflabe; **eine -e Stimme**, en raa, grov, høs, barſt Stemme; **ein -er Weg**, en knubret Vej; **eine -e Gegend**, en vild, ubyrket Egn; **ein -er Winter**, en barſt Vinter;

-e Witterung, raat Vejrlig; **ein -es Klima**, et raat Klima; **-es Futter**, Hø, n., Halm, c.; **die -e Arbeit**, det grove Arbeide; **ein -er Geſchmack**, en ſtarp Smag; **ein -er Menſch**, et raat, ubannet Menneſte; **die -e Seite herauskehren**, vende det laadne ud. | **Rauh-bart**, m. ſtridt Skjæg, n.; **-buche**, f. Avnbøg, c.; **-eiſen**, n. Rujærn, n.; **-froſt**, m. ſe **-reif**; **-futter**, n. Græs, Hø og Halm; **-haarig**, med ſtridt Haar, laadben; **-hobel**, m. Skrubhøvl, c.; **-maſchine**, f. Krabſemaſkine, c.; **-reif**, m. Rimfroſt, c.; **-ſchwanz**, m. plettet Pungmaar, c. (Dasyurus macrurus); **-zeit**, f. Fældetid, c.

Rauhe, f. ub. pl. ſe **Rauhigkeit**; Fuglenes Fælden.

Rauheit, f. ſe **Rauhigkeit**.

Rauhen, v. t. 1. gjøre ru; krabſe op; **ſich —**, fælde.

Rauher, m. -s pl. ſ. sg. Klædeopkradſer, c.

Rauhigkeit, f. ub. pl. Ruhed, Ujævnhed; Barſthed, Vildhed, Raahed, Uſlebenhed; Tykhed, Hæsbed, c.

Rauke, f. ub. pl. (**Raukenkohl**, m.) Slags Agerkaal, c. (Brassica eruca).

Raum, m. -es **-äume**. (Dim. **Räumchen**, **Räumlein**, n.) Rum, n., Pladš, c., Skibsrum, n., Laſt, c.; **ſie fand — ſich auszuweinen**, hun fandt Lejlighed til at græde ud; **ſeinen Neigungen — geben**, give efter for ſine Tilbøjeligheder; **einer Hoffnung — geben**, nære et Haab; **der Bitte jemandes — geben**, tilſtaa, opfylde ens Bøn. | **Raum-einheit**, f. Rumenhed, c.; **-größe**, f. Rumſtørrelſe, c.; **-inhalt**, m. Rumindhold, Volumen, n.; **-los**, ulegemlig; **-meter**, m. Kubikmeter, c.

Raum, adj. rum (til Søs). | **Raum-ſchots**, rumſkjøds.

Räumen, v. t. 1. ryddе, ſtaffe bort; rømme til Side; tømme, rømme op, renſe, gjøre ryddelig; **in den Papieren —**, rode i Papirerne; **einen Ort —**, rømme, forlade et Sted; **etw. aus dem Wege —**, ryddе noget af Vejen. | **Räum-nadel**, f. Rømmenaal, c.

Räumer, m. -s pl. ſ. sg. Renſer, c., en Perſon el. et Redſkab, ſom renſer noget; Udkradſer, c

Räumig, adj. ſe **geräumig**.

Räumlich, adj. rummelig, ſom indtager og udfylder et Rum. — **Räumlichkeit**, f. Rum, n.; Pladš, c., Sted, n.

Räumte, f. ub. pl. (til Søs) rum, aaben Sø.

Räumung, f. -en. Rydning, Rømning. Udflytning, Evakuation, c. | **Räumungs-frage**, f. Evakuationsſpørgsmaal, n.

Raunen, v. t. 1. og i. m. h. tale ſagte, hviſte, tiſte.

Rauner, m. -s pl. ſ. sg. en, ſom hviſter.

Raupe, f. -n. (Dim. **Räupchen**, **Räuplein**, n.) Orm, Kaalorm, Larve. Sommerfuglelarve, c.; Lune, Indfald, n.; Udſlæt paa Hornkvægets Fødder, c. | **Raupen-ei**, n. Sommerfugleæg, n.; **-fraß**, m. ved Orme forvoldt Skade, c.; **-gras**, n. Rottehale, c. (Phleum); **-helm**, m. Hjælm med flosſet Silkeſnor, c.; **-neſt**, n. Ormerede, c.; **-ſchere**, f. Kaalormeſaq, c.; **-ſtand**, m. Larvetilſtand, c.; **-tö(d)ter**, m. Smuthveps, c. (Ichneumonea).

Raupen, v. t. 1. pille Orme af.

Raupig, adj. fuld af Orme.

Rauſch, m. -es **-äuſche**. (Dim. **Räuſchchen**, **Räuſchlein**, n.) Rus, c.; **im erſten -e**, i den første Rus; † Flitter, Flitterſtads, c.; Vandfald, n.; Shgdom paa Træer, ibet Bladene falde af; † Raslen, Bruſen, c. | **Rauſch-beere**, f. ſe **Bruchbeere**; **-gelb**, n. Operment, Auripigment, gul Svovlarſenik, c.; **-gold**, n. ſe **Flittergold**; **-grün**, n. Kørsveddets Saft, c.; **-korn**, n. giftig Rajgræs, n.; **-mittel**, n. berusende Middel, n.; **-pfeife**, f. et Register i Orgelet.

Rauſche, f. -n. Vandfald, n.

Rauſchelig, adj. brusende, susende.

Rauſchen, v. i. 1. m. h. bruſe, ſuſe, rasle; mumle, knitre; fig. gjære, bruſe; (om Vildſvin) parre ſig, løbe; (hos Guldtr.) trække den grove Traad en Gang igjennem de løsſpændte Valser; berufe, bebøve. gjøre Larm, støje; **-der Beifall**, ſtormende Bifald.

Rauſchig, adj. beruſet; brusende, susende.

Rauſe, f. -n. lille rindende Vand, n.

Räuſpern, v. i. m. h. og r. rømme ſig; *fræmte.

Raute, f. -n. (Dim. **Räutchen**, **Räutlein**, n.) Rhombe, c.; Ruder, c. (i Kortſp.); Rude, c. (paa Brætſpil); × Vinduesrude, c.; tre- og firkantet Facet, c.; tærnet Mønſter, n.; firkantet Ring paa en Nøgle; (Bygningsk.) Stav, c.; Rude, c. (Ruta graveolens). | **Rauten-aß**, n. Ruderes, n.; **-blatt**, n. Rudeblad, n.; Karo, Ruder, c.; **-bube**, m. Ruderknægt, c.; **-dame**, f. Ruderdame, c.; **-haus**, n. Ruderto, c.; **-förmig**, rudebannet, tærnet; **-könig**, m. Ruderkonge, c.; **-kranz**, m. Rudekrans, c.; **-ſchild**, m. rudeformet Skjold, n.; **-ſtich**, m. Rudeſting, n.; **-weiſe**, rudevis, i Ruder.

Räute, f. -n. firkantet Ring paa en Nøgle, c.

Rauten, adj. beſtaaende af Ruder.

Rauten, v. t. 1. forſyne med Ruder.

Rautig, adj. forſynet med Ruder, rudeformig.

Ravelin, m. (n.) -s -s. Ravelin, c.

Razzia, f. -zien. Razzia, c., Streifkog, n.

Reagens, n. — -tien. Reagens, c. | **Reagens-glas**, n. Reagensglas, n.; **-papier**, n. Reagenspapir, Prøvepapir, n.

Reagi(e)ren, v. i. 1. m. h. reagere.

Reaktion, f. -en. Reaktion, c.

Reaktionär, adj. reaktionær.

Real, m. -en -en. Real, c. (ſpanſk Mønt).

Real, n. -s -e. Skriftkasſeſtillads, Real, n.

Real, adj. real, reel, virkelig. | **Real-encyklo-**

pädie, f. Realencyklopædi, c.; **-gerechtsame**, f. Realret, c.; **-gymnasium**, n. høiere Realskole, c.; **-injurie**, f. Realinjurie, c.; **-lenntniſſe**, pl. Reallundskaber, pl.; **-lexikon**, n. Reallexikon, n.; **-ſchule**, f. Realskole c.; **-union**, f. Realunion, c.; **-wert(h)**, m. Realværdi, c.

Reale, f. **-n**. Hovedgalej. fornemste Galej, c.

Realiſi(e)ren, v. t. 1. realisere, virkeliggjøre, udføre; gjøre i Penge. — **Realiſi(e)rung**, f. Realisation. Realisering, c.

Realismus, m. — ub. pl. Realisme, c.

Realiſt, m. **-en -en**. Realist, c.

Realität, f. **-en**. Realitet, c.

Rebe, f. **-n**. Vinranke; Ranke, c. | **Reb-binde**, f. Skovranke, c. (Clematis); **-gewächs**, n. Vinplante, Vinstok, c.; **-gewinde**, n. Guirlande af Vinløv, c.; **-haus**, n. Vinlysthus, n.; **-hügel**, m. Vinbjærg, n.; **-huhn**, n. se **Rebhuhn**; **-land**, n. Vinland, n.; **-laub**, n. Vinløv, n.; **-mann**, m. Vingaardsmand, c.; **-recht**, uforfalsket. — **Reben-acker**, m. Vinmark, c.; **-aſche**, f. Aske af Vinstokke, c.; **-auge**, n. Øje paa en Vinstok, n.; **-berg**, m. Vinbjærg, n.; **-blatt**, n. Vinblad, n.; **-blut**, n. Druesaft, c.; **-dolde**, f. Klaseskjærm, c. (Oenanthe); **-gefilde**, n. Vinmark, c.; **-geländer**, n. Spalier til Vinranker, n.; **-hügel**, m. Vinbjærg, n.; **-laub**, n. Vinløv, n.; **-laus**, f. Druelus, c. (Phylloxera); **-lauskrankheit**, f. Druelussygdom, c.; **-monat**, m. September, c.; **-ſaft**, m. Druesaft, Vin, c.; **-ſchoß, -ſchüßling, -ſproß**, m. Vinrankestud, n.; **-ſtab**, m. Thyrsusstav, c.; **-ſtecher**, m. Vinstokkens Snudebille, c.; **-ſtock**, m. Vinstok, c.; **-thräne**, f., **-waſſer**, n. Draaber, som om Foraaret drypper af de beskaarne Vinranker.

Rebell, m. **-en -en**. Rebel, Oprører, c. | **Rebellen-führer, -hauptmann**, m. Fører for Rebellerne, c.

Rebellion, f. **-en**. Rebellion, c., Oprør, n. fig. Spektakel, n.

Rebelli(e)ren, v. i. 1. m. h. gjøre Oprør.

Rebelliſch, adj. rebelsk, oprørsk.

Rebhuhn, n. **-s -hühner**. Agerhøne, c. (Perdrix).

Rebling, m. **-s -e**. Vinrankestud, n.

Rechen, m. **-s** pl. ſ. sg. Rive, c.; Træriſt ved Damme, c.; Faldgitter, n.; Knægærkke, c. | **Rechen-ſtiel**, m. Rivestaft, n.; **-zahn**. m. Rivetand, c.

Rechen, v. t. 1. og i. rive.

Rechenei, f. **-en**. Rentekammer, n., Hovedkasse, c.

Rechenſchaft, f. **-en**. Regnskab, n.; — **ablegen, geben von etw.**, aflægge Regnskab for noget; **Einen zur — ziehen**, drage en til Ansvar. | **Rechenſchafts-ablage**, f. Aflæggelse af Regnskab, c.; **-bericht**, m. Beretning om Regnskabet, c.

Rechling, m. **-s -e**. Aborre, c.

Rechnen, v. t. 1. og i. m. h. regne; **eins ins andere** —, regne det ene med det andet; **alles in allem gerechnet**, regnet alt i alt; **man rechnet ihn dazu**, man regner, tæller ham dertil; **hoch gerechnet**, højt regnet; **ſich etw. zum Verdienſte** —, regne ſig noget til Fortjeneste; **auf eine Sache** —, gjøre Regning paa, stole paa noget; **ohne den Wirt** —, gjøre Regning uden Vært. | **Rechen-aufgabe**, f. Regneopgave, c.; **-brett**, n. Regnebræt, n.; **-buch**, n. Regnebog, c.; **-exempel**, n. Regneopgave, c.; **-fehler**, m. Regningsfejl, c.; **-kammer**, f. Rentekammer, Rentekollegium, n.; **-kunſt**, f. Regnekunst, Arithmetik, c.; **-lehrer**, m. Regnelærer, c.; **-lehrerin**, f. Regnelærerinde, c.; **-maſchine**, f. Regnemaskine, c.; **-meiſter**, m. Regnemester, c.; Rentekammerpræsident, c.; **-pfennig**, m. Regnepenge, c.; **-ſchule**, f. Regnestole, c.; **-ſtab**, m. Regnestok, c.; **-ſtift**, m. Griffel, c.; **-ſtunde**, f. Regnetime, c.; **-tafel**, f. Tavle, c.; Multiplikationstabel, c.; **-tiſch**, m. se **-brett**; **-unterricht**, m. Regneundervisning, c.

Rechner, m. **-s** pl. ſ. sg. Regner, Beregner, Regnemester, c., Kasserer, c.

Rechnung, f. **-en**. Regnskab, n.; Regning, c.; — **ablegen**, aflægge Regnskab; **in — ſtellen, bringen**, sætte paa Regning; **auf — kaufen**, kjøbe paa Regning. paa Kredit; **etw. auf — nehmen**, tage noget paa Regning; **ſeine — ohne den Wirt machen**, gjøre Regning uden Vært; **nach meiner** —, efter mit Regnskab; **auf Ihre — und Gefahr**, for Deres Regning og Risiko; **ſeine — dabei finden**, finde sin Fordel derved; **das kommt weiter nicht in** —, det kommer ikke med i Betragtning; **auf etw. — machen**, gjøre Regning paa noget; **einer Sache — tragen**, tage Hensyn til noget; **ein Strich durch die** —, en Streg i Regningen; **mit — leben**, leve økonomisk. | **Rechnungs-ablage**, f. Aflæggelse af Regnskabet, c.; **-abnahme**, f. Regnskabs Prøvelse, c.; **-abſchluß**, m. Afslutning af Regnskabet, c.; **-art**, f. Beregningsmaade, Regnemaade, c.; **-aufgabe**, f. Regneopgave, c.; **-auszug**, m. Opgjørelse, c.; **-belag, -beleg**, m. Bilag til Regnskabet, n.; **-betrag**, m. Beløb af Regningen, n.; **-buch**, n. Regnskabsbog, c.; **-fehler**, m. Regningsfejl, c.; **-führer**, m. Regnskabsfører, c.; **-führung**, f. Regnskabsførelse, c.; **-jahr**, n. Regnskabsaar, n.; **-kunſt**, f. Bogholderi, n.; **-münze**, f. Regningsmønt, c.; **-weſen**, n. Regnskabsvæsen, n.

Recht, adj. høire; lige; ret, rigtig; **zur -en Hand, -er Hand**, til høire, paa høire Haand; **eine -e Linie**, en ret Linje; **ein -er Winkel**, en ret Vinkel; **du haſt — geantwortet**, du har svaret rigtig; **wenn (wo) mir — iſt**, saa nidt jeg husker; **der -e Ausdruck**, det rette Udtryk; **der -e Weg**, den rigtige Vej; **die Schuhe ſind —**, Skoene passe; **eine -e Freude**, en stor Glæde; **-e Perlen**, ægte Perler; **die -e Seite**, Retten; **einen — verſtehen**, forstaa en rigtig;

das ist —, det er rigtigt! **das ist mir** —, det er mig tilpas; **komme ich Ihnen** —, jeg kommer Dem bog ikke til Uleilighed? **wenn es Ihnen — ist**, dersom det passer Dem; **es allen — machen**, gjøre alle tilpas; **sie ist es erst — nicht**, hun er det endnu meget mindre; **schon** —, vel, det er godt; **du bist mir der -e**, du er en rar en! **es ist mir nicht** —, jeg er upasselig; — **oft**, meget ofte; — **sehr**, saare meget.

Recht, n. **-es -e**, Ret, c.; **ich habe —, ich bin im -e**, jeg har Ret; **Sim. — geben**, give en Ret; — **bekommen**, faa Ret; **mit —**, med rette; **ohne** —, uden Berettigelse; **das — des Stärkeren**, den stærkeres Ret; **ein — auf (an) etw. haben**, have Ret til noget; **die -e und Freiheiten**, Rettigheder og Privilegier; **nach dem römischen -e**, efter romerst Ret; **die -e studi(e)ren**, studere Jura; **Gnade für — ergehen lassen**, lade Naade gaa for Ret; **ihm geschieht —**, ham sker hans Ret; **es aufs — ankommen lassen**, lade det komme til Proces; — **sprechen**, holde Ting, dømme; **von -s wegen**, efter Rettens Kjendelse, efter Lov og Ret, paa Embeds Vegne; **das gehört dir von -s wegen**, det tilkommer dig med rette; **das ist -ens**, det er efter Retten; **die Form -ens**, den retslige Form. | **Recht-eck**, n. retvinklet Firkant, c.; **-eckig**, retvinklet; **-fertig**, ✝ retfærdig, retskaffen, retmæssig; **-fertigen**, v. t. 1. retfærdiggjøre; ✝ stævne, straffe, tage i Forhør, dadle, irettesætte; **-fertigung**, f. Retfærdiggjørelse, c.; **-gläubig**, rettroende, orthodox; **-gläubigkeit**, f. Rettroenhed, Orthodoxi, c.; **-haber**, m. en biputerisyg, haardnakket, paastaaelig Person; **-haberei**, f. haardnakket Paastaaelighed, c.; **-haberisch**, paastaaelig; **mit eim. — — sein**, gaa i Rette med en; **-linig**, retlinjet; **-los**, lovløs, uretmæssig, ulovlig; **-losigkeit**, f. Lovløshed, Uretmæssighed, Ulovlighed, c.; **-mäßig**, retmæssig, lovlig, tilladt; ret, tilbørlig; **-mäßigkeit**, f. Retmæssighed, c.; **-schaffen**, retskaffen, ret, sand, ægte; brav, ærlig, redelig; × dygtig, særdeles meget; **-schaffenheit**, f. Retskaffenhed, c.; **-schreibung**, f. Retskrivning, Orthografi; Skrivemaade, c.; **-seitig**, retsidet; **-winklig**, retvinklet; **-zeitig**, belejlig; adv. i rette Tid, i rette Øjeblik; **-zeitigkeit**, f. Belejlighed, c. — **Rechts-anspruch**, m. lovligt Krav; **-anwalt**, m. Prokurator, Sagfører, c.; **-beflissen**, studerende Jura; **-behörde**, f. Domstol, c.; **-beistand**, m. se **-anwalt**; **-bestand**, m. Lovhjemmel, Lovgyldighed, c.; **-beständig**, lovhjemlet, lovgyldig; **-beweis**, m. juridist Bevis, n.; **-bewußtsein**, n. Retsbevidsthed, c.; **-erfahren**, retskyndig; **-erkenntnis**, n. Rettens Kjendelse, Dom, c.; **-fall**, m. juridist Tilfælde, n.; **-form**, f. Retsform, c.; **-förmig**, overensstemmende med Retten; **-frage**, f. Retsspørgsmaal, n.; **-gang**, m. Rettergangsmaade, Proces, c.; **-gelehrsamkeit**, (✝ **-gelahrtheit**), f. Lovkyndighed, Jurisprudens, c.; **-gelehrt**, retslærd, lovkyndig; **-gelehrter**, adj. Lovkyndig, Jurist, Retslærd, c.; **-gelehrtheit**, f. se **-gelehrsamkeit**; **-gleichheit**, f. Ligheb for Retten, c.; **-grund**, m. Retsgrund, c.; **-gültig**, som har Retskraft, retsgyldig; **-gültigkeit**, f. Retsgyldighed, c.; **-handel**, m. Sag for Retten, Retssag, Proces, c.; **-hängig**, som er bragt for Retten, svævende for Retten; **-hilfe**, f. Rettens Hjælp, c.; **-kenner**, m. en retskyndig; **-kniff**, m. Retskneb, Prokuratorkneb, n.; **-kosten**, pl. Procesomkostninger; **-kraft**, f. Retskraft, c.; **-kräftig**, som har Retskraft, lovgyldig, lovhjemlet; **-kunde**, f. Lovkundighed, c.; **-kundig**, lovkyndig; **-lehre**, f. Retslære, c.; **-lehrer**, m. Retslærer, c., Lærer i Lovkundigheden; **-mittel**, n. i Lovene grundet Middel; i Lovene anordnet Middel til at fremskynde en Retssag; **-pflege**, f. Retspleje, c., Lovenes Haandhævelse; **-regel**, f. Retsstik, Retsvedtægt, Retsbrug, Retssædvane, c.; **-sache**, f. Retssag, Proces, c.; **-spruch**, m. Rettens Kjendelse, Dom, c.; **-stand**, m. Værneting, n.; **-ständig**, som hører under en vis Jurisdiktion; **-streit**, m. Retslag, Retstrætte, Proces, c.; **-verbindlichkeit**, f. lovlig Forpligtelse, c.; **-verdreher**, m. Lovtrækker, c.; **-verdreherei**, f., **-verdrehung**, f. Retsfordrejelse, c., Lovtrækkeri, n.; **-verfahren**, n. Rettergangsmaade, c.; **-verfassung**, f. Retsorden, c., Retssystem, n.; **-verhandlung**, f. Forhandling i Retten, c.; **-widrig**, lovstridig; **-wissenschaft**, f. Retsvidenskab, c.; **-wohlthat**, f. Begunstigelse efter Loven; **-zwang**, m. Retstvang, c.

Rechten, v. i. 1. m. h. trættes, føre Proces, strides; **mit eim.** —, gaa i Rette med en.

Rechtlich, adj. lovlig; tilbørlig, rigtig; retskaffen, redelig.

Rechtlichkeit, f. ud. pl. Lovlighed; Tilbørlighed; Redelighed, c. | **Rechtlichkeits-gefühl**, n. Retfærdighedsfølelse, c.

Rechts, adv. til højre; — **um**, højre om!

Reck, n. **-es -e**. Stillads, n.; (Gymn.) Trapez, n. | **Reck-übung**, f. Trapezøvelse, c.

Recke, m. **-n -n**. Kæmpe, Jætte, c.

Recke, f. **-n** Strækning, c.; et Længdemaal, paa 12—16 Alen; Stillads, n.

Recken, v. t. 1. udvide; række, strække, udstrække; **das Zeug reckt sig**, Tøjet rækker sig. | **Reck-bank**, f. Pinebænk, c.; **-eisen**, n. udtrukket Staugjærn, n.

Reckenhaft, adj. kæmpemæssig.

Redakteur, m. **-s -e**. Redaktør, c.

Redaktion, f. **-en**. Redaktion, c.

Rede, f. **-n**. Tale, c.; **davon ist eben die** —, det er der netop Tale om; **davon kann nicht die — sein**, derom kan der ikke være Tale; **Einem in die — fallen**, falde en i Talen; **der in — stehende Gegenstand**, den omtalte Sag; **das ist keine** —, det forstaar sig af sig selv; **die Sache muß zur — kommen**, Sagen maa komme paa Tale; **es ist nicht der — wert**, det

er ikke værdt at tale om; **das ist immer meine — gewesen**, det har jeg altid sagt; **es ist die — davon, daß**, der tales om at. Rygtet gaar; **es geht die —**, Rygtet gaar; **in die — kommen**, † komme i Folkemunde; **— und Antwort geben**, gjøre Rede for sig; **ist dir die — vergangen**, har du tabt Mælet? **Ein. — und Antwort geben**, forsvare sig lige over for en, give en Svar paa Tiltale; **Einen zur — stellen, setzen**, drage en til Ansvar, kræve til Regnskab; sætte under Tiltale; **Ein. — stehen**, svare, aflægge Regnskab for en; **eine lange — halten**, holde en lang Tale. | **Rede-art**, f. Maade at tale paa, c.; **-bild**, n., **-blume**, f., **-blüte**, f. Talefigur, c.; **-fertig**, snakkesom, veltalende; **-fluß**, m. Talestrøm, c.; **-gabe**, f. Talegave, c.; **-kunst**, f. Talekunst, c.; **-lust**, f. Talelyst, Snakkelyst, c.; **-lustig**, talelysten, snakkesom; **-scheu**, bange for at tale; **-schwall**, m. Ordstrøm, c.; **-schwulst**, f. Svulst i Talen, c.; **-schwung**, m. Sving i Talen, n.; **-t(h)eil**, m. Taledel, c.; **-weise**, f. se **-art**; **-übung**, f. Talesvæise, c.

Reden, v. t. 1. og i. m. h. tale; **kein Wort —**, ikke tale, sige et Ord; **von etw. —**, tale om noget; **eine fremde Sprache —**, tale et fremmed Sprog; **mit sich — lassen**, tage imod Fornuft; **viel R-s von etw. machen**, gjøre mange Ophævelser over noget; **ein -des Bild**, et talende Billede; **ein -des Beweis**, et talende Bevis; **ein -des Bild**, et talende, udtryksfuldt Billede. | **Red-selig**, snakkesalig, snakkesom, talesyg; **-seligkeit**, f. Snakkesalighed, Snakkesomhed, Talesyge, c. — **Redens-art**, f. Talemaade, c.

Rederei, f. se **Gerede**.

Redigi(e)ren, v. t. 1. redigere.

Redlich, adj. redelig, retskaffen, ærlig. — **Redlichkeit**, f. Redelighed, Retskaffenhed, Ærlighed, c.

Redner, m. -s pl. ſ. sg. Taler, c. | **Redner-bühne**, f. se **-stuhl**; **-gabe**, f. Talegave, c.; **-kunst**, f. Talerkunst, c.; **-stuhl**, m. Talerstol, c.; **-talent**, n. se **-gabe**.

Rednerei, f. **-en**. Taleri, n.; Talemaade, Floskel, c.

Rednerisch, adj. veltalende, rhetorisk, oratorisk.

Rednern, v. i. 1. m. h. optræde som Taler.

Redoute, f. **-n**. Redoute, c.

Redreſſi(e)ren, v. t. 1. redressere, gjøre godt igjen.

Reduktion, f. **-en**. Reduktion, Formindskelse, c.

Reduplikation, f. **-en**. Reduplikation, Fordobling, c.

Reduzi(e)ren, v. t. 1. reducere, forringe, formindske, indstrænke; **reduzi(e)rt aussehen**, se yndelig ud. — **Reduzi(e)rung**, f. Reduktion, c.

Reede, f. **-n**. Red, c.

Reeder, m. -s pl. ſ. sg. Reder, Skibsreder, c.

Reederei, f. **-en**. Rederi, n.

Reeling, f. se **Regeling**.

Reel, adj. reel, virkelig, paalidelig. — **Reellität**, f. Reellitet, Redelighed, Paalidelighed, c.

Reep, n. **-s -e**. Reb, Tov, n. | **Reep-schläger**, m. Rebslager, c.

Reeper, m. -s pl. ſ. sg. Rebslager, c. | **Reeper-bahn**, f. Reberbane, c.

Refektorium, n. **-s -rien**. Refektorium, n.

Referat, n. **-es -e**. Referat, n., Beretning, c.

Referendar, m. **-s -e**. Referendar, c.

Referent, m. **-en -en**. Referent, c.

Referi(e)ren, v. t. 1. referere, berette, aflægge Beretning om.

Reff, n. **-es -e**. Hæl, c.; **das Letzte im -e haben**, være paa Hældingen med noget; Horribbe, c.; Kurv, Bærekurv, c.; **bei etw. noch etw. im -e haben**, have en Hone at plukke med en; **Ein. eins aufs — geben**, give en en over Nakken; Tøjte, Tøs, c.; Reb, Skjær, n.; (til Søs) Reb, Reb, n. | **Reff-band**, n. Rebbaand, n.; **-gatt**, n. Rebhul, n; **-lägel**, m. Rebløjert, c.; **-liene**, f. Rebline, c.; **-setzing**, f. Rebsættelse, c.; **-talje**, f. Rebtalje, c.; **-träger**, m. Bissekræmmer, c.

Reffen, v. t. 1. rebe.

Reflekti(e)ren, v. i. 1. m. h. reflektere; **auf etw. —**, reflektere paa noget; **über etw. —**, reflektere, tænke over noget; v. t. reflektere, kaste tilbage.

Reflektor, m. **-s -en**. Reflektor, c.

Reflex, m. **-es -e**. Refleks, Gjenskin, n.

Reflexion, f. **-en**. Refleksion, c. | **Reflexions-winkel**, m. Refleksionsvinkel, Udfalbsvinkel, c.

Reflexiv, adj. reflexiv, tilbagevisende.

Reform, f. **-en**. Reform, Forbedring, c. | **Reform-bestrebung**, f. Reformbestræbelse, c.; **-jude**, m. Reformjøde, c.; **-partei**, f. Reformparti, n.

Reformation, f. **-en**. Reformation, c.

Reformator, m. **-s -en**. Reformator, c.

Reformatorisch, adj. reformatorisk.

Reformi(e)ren, v. t. 1. reformere; **reformi(e)rt**, reformert; **ein Reformi(e)rter**, en reformert, c.

Refüsi(e)ren, v. t. 1. refusere, afslaa, tilbagevise.

Regal, n. **-es -e**. Regal, n.; Bogreol, Hylde, Række, c.

Regale, n. **-s -lien**. Regale, n.

Regali(e)ren, v. t. 1. regalere, traktere.

Regatta, f. **-s**. Regatta, Kaproning, Kapsejling, c.

Regbar, adj. se **erregbar**.

Rege, adj. opvakt, munter, livlig, virksom; **— machen**, opvække, sætte i Bevægelse; **das Wild — machen**, opjage Vildtet; **eine — Einbildungskraft**, en livlig Fantasi.

Rege, f. ub. pl. Bevægelse, Livlighed, c.; Stillads, hvorpaa Lokkefugle bevæges op og ned.

Regel, f. **-n**. Regel, Forskrift, Rettesnor, c.; **in der —**, i Reglen, sædvanlig. | **Regel-los**, uregelmæssig, regelløs, uordentlig; **-losigkeit**, f. Uregelmæssighed, Regelløshed, c.; **-mäßig**, regelmæssig; ret, rigtig, ordentlig; **-mäßigkeit**, f. Regelmæssighed, c.; **-recht**, regelret; **-widrig**, stridende mod Reglen, uregelmæssig; **-widrigkeit**, f. Uregelmæssighed, c.

Regelhaft, adj. regelmæssig.

Regeling, f. **-en**. Ræling, c.

Regeln, v. t. l. ordne, regulere, afmaale. — **Regelung**, f. Regulering, c.

Regen, v. t. l. røre, bevæge; **ſich —**, røre ſig, ytre ſig, opvaagne, viſe ſig; × berøre, omtale.

Regen, m. **-s** pl. ſ. sg. Regn, c.; **aus dem — in die Traufe kommen**, komme fra Asten i Ilden, fra Dynen i Halmen. | **Regen-bach**, m. Regnbæk, c.; **-bogen**, m. Regnbue, c.; **-bogenfarbe**, f. Regnbuefarve, c.; **-bogenhaut**, f. Regnbuehinde, c. (Iris); **-bringend**, ſom bringer Regn; **-dach**, n. Regntag. Skur, n.; **-decke**, f. Regnhætten, n.; **-dicht**, regntæt; **-fang**, m. Regnvandsbeholder, c.; **-faß**, n. Regntønde, c.; **-galle**, f. halv Regnbue, c.; **-geſtöber**, n. Støvregn, c.; **-gewölk**, n. Regnſyer, pl.; **-guß**, m. Regnſkyl, n.; **-hut**, m. Regnhat, c.; **-jahr**, n. regnfuldt Aar; **-lappe**, f., **-kleid**, n., **-mantel**, m. Regnkappe, c.; **-menge**, f. Regnmængde, c.; **-meſſer**, m. Regnmaaler, c.; **-meſſung**, f. Regnmaaling, c.; **-monat**, m. Regnmaaned, c.; **-nacht**, f. Regnnat, c.; **-pfeifer**, m. Brokfugl, c. (Charadrius); **-rinne**, f. Tagrende, c.; **-rock**, m. Regnfrakke, c.; **-ſchauer**, m. Byge, Regnbyge, c.; *Regnſtur, n.; **-ſchirm**, m. Regnſkærm, Paraply, c.; **-ſchirmſtänder**, m. Paraplyſtativ, n.; **-ſchnepfe**, f. grønbenet Klire, Glutſneppe, c. (Scolopax glottis); **-ſchwer**, regntung; **-tag**, m. Regndag, c.; **-tropfen**, m. Regndraabe, c.; **-tuch**, n. Regnklæde, n.; **-vogel**, m. Regnfugl, c.; **-voll**, regnfuld; **-waſſer**, n. Regnvand, n.; **-wetter**, n. Regnvejr, n.; **-wind**, m. Vind, ſom bringer Regn, c.; **-wolke**, f. Regnſky, c.; **-wurm**, m. Regnorm, c.; **-zeit**, f. Regntid, c.

Regeneration, f. **-en**. Regeneration, Gjenfødelse, Gjenoprettelse, c.

Regeneri(e)ren, v. t. l. regenerere, gjenføde, gjenoprette, omskabe, forny. — **Regenerl(e)rung**, f. ſe **Regeneration**.

Regenhaft, adj. regnfuld.

Regent, m. **-en -en**. Regent, Herſker, c. | **Regenten-pflicht**, f. Regentpligt, c.; **-ſpiegel**, m. Regentſpejl, n.

Regentin, f. **-nen**. Regentinde, c.

Regentſchaft, f. **-en**. Regentſkab, n.

Regie, f. **-n**. Regie, c.

Regierbar, adj. til at regere, ſtyre, regerlig.

Regieren, v. t. l. og i. m. h. regere, ſtyre; **einen Staat —**, regere en Stat; **einen Kaſus —**, ſtyre en Kaſus; **ſich —**, † beherſke ſig, ſtyre ſig.

Regierer, m. **-s** pl. ſ. sg. Regent, Styrer, c.

Regierſam, adj. til at ſtyre, regerlig.

Regierung, f. **-en**. Regering, c.; **zur — gelangen**, komme til Regeringen. | **Regierungsakt**, m. Regeringshandling, c.; **-antritt**, m. Regeringstiltrædelſe, c.; **-art**, f. ſe **-form**; **-blatt**, n. Regeringsblad, n.; **-form**, f Regeringsform, c.; **-gebäude**, n. Regeringsbygning, c.; **-geſchäft**, n. Regeringsforretning, c.; **-kunſt**, f. Regeringskunſt, c.; **-rat(h)**, m. Regeringsraad, c.; **-zeit**, f. Regeringstid, c.

Regiment, n. **-es -er**. Regiment, n.; Regering, c.; **das — haben, führen**, føre Regimentet; **am -e ſein**, være ved Roret. | **Regimentsadjutant**, m. Regimentsadjutant, c.; **-arzt**, m. Regimentslæge, c.; **-fahne**, f. Regimentsfane, c.; **-felbſcherer**, m. Regimentskirurg, c.; **-kaſſe**, f. Regimentskaſſe, c.; **-ſtab**, m. Regimentsſtab, c.

Region, f. **-en**. Region, c.

Regiſter, n. **-s** pl. ſ. sg. Regiſter, n.; **ein anderes — aufziehen**, fig. give Piben en anden Lyd; **ins alte — kommen**, fig. gaa i Fra; **im ſchwarzen — ſtehen**, staa paa det sorte Bræt.

Regiſtrator, m. **-s -en**. Regiſtrator, c.

Regiſtratur, f. **-en**. Regiſtratur, n.

Regiſtri(e)ren, v. t. l. regiſtrere, føre til Bogs, optegne, indſkrive.

Reglement, n. **-s -s**. Reglement, n.

Regnen, v. i. l m. h. regne.

Regnerig, regneriſch, regnicht, adj. regnagtig, regnfuld, Regn-.

Regreß, n. **-ſſes -ſſe**. Regres, Skadesløsholdelſe, Hævn, c.

Regreſſiv, adj. regresſiv, tilbagegaaende.

Regſam, adj. bevægelig, virkſom. — **Regſamkeit**, f. Bevægelighed, Virkſomhed, c.

Regulär, adj. regulær, regelret.

Regulativ, n. **-es -e**. Regulativ, n.

Regulator, m. **-s -en**. Regulator, c.

Reguli(e)ren, v. t. l. regulere. — **Regul(e)rung**, f. Regulering, c.

Regung, f. **-en**. Bevægelse, Rørelse, c.; Ytring, c. | **Regungs-los**, ubevægelig; **-loſigkeit**, f. Ubevægelighed, c.

Reh, n. **-es -e**. Raa, c., Raadyr, n. | **Rehbock**, m. Raabuk, c.; **-braten**, m. Raadyrsſteg, c.; **-braun, -fahl**, ſe **-farben**; **-farbe**, f. Raadyrs Farve, c.; **-farben, -farbig**, rødbrun, ſom har Farve ſom et Raadyr; **-fuß**, m. Raadyrsfod, c.; **-geiß**, f. Raageb, c.; **-heide**, f. Slags Lyng, c. (Erica vulgaris); **-kalb**, n. Raakalv, c.; **-keule**, f. Raadyrskølle, c.; **-kitze**, f. Raakalv, c.; **-leder**, n. Dyreſkind, n.; **-ledern**, af Dyreſkind; **-poſt**, m. Dyrehagl, c.; **-ſchlägel**, m. Dyrekølle, c.; **-ſchrot**, n. Dyrehagl, c.; **-wildbret**, n. Raa-

vildt, n.; Raadyr, Raadyrkjød, n.; **-ziege**, f. Raageb, c.; **-ziemer**, m. Dyreryg, c.

Rehabiliti(e)ren, v. t. 1. rehabilitere, gjeninsætte, staffe Æresoprejsning. — **Rehabiliti(e)rung**, f. Rehabilitation, Æresoprejsning, c.

Rehe, adj. stivbenet, stivlemmet.

Rehe, f. ub. pl. Stivbenethed, c.

Rehling, m. **-s -e**. Svamp, c.

Reibe, f. **-n**. Rivejærn, n.; × Hane paa en Tønde, c.

Reiben, v. t. 2. rive, gnide; **etw. mit Tüchern** —, gnide noget med Torklæder; **Einem etw. unter die Nase** —, rive en noget i Næsen; **Farben** —, rive Farver; **sich an einem.** —, lade det gaa ub over en. | **Reib-asch**, m. Rivestaal, c.; **-brett**, n. Ribbræt, Skurebræt, n.; **-eisen**, n. Rivejærn, n.; **-holz**, n. Glattetræ, n.; Tændstik, c.; **-keule**, f. River, c.; **-napf**, m., **-schale**, f. Rivestaal, c.; **-scheit**, n. se **-holz**; **-stein**, m. Rivesten, c.; **-zeug**, n. Rivetøj, n.

Reiber, m. **-s** pl. ſ. sg. River, c.; Rivetøj, n.; Ribe, c.

Reiberei, f. **-en**. Rivning, c., Drilleri, n.

Reibsel, n. **-s** pl. ſ. sg. revet Maase, c.

Reibung, f. **-en**. Rivning, Gnidning, c.; fig. Rivning. | **Reibungs-elektrizität**, f. Gnidningselektricitet, c.

Reich, adj. rig; — **an Schätzen**. rig paa Skatte; **ein -er**, en rig; **die -en**, de rige. | **Reich-haltig**, righoldig, indholdsrig; **-haltigkeit**, f. Righoldighed, c.

Reich, n. **-es -e**. Rige, n.; **sein — ist zu Ende**, hans Regimente er forbi; **das römische** —, det romerske Rige. | **Reichs-abschied**, m. Rigsdagsbeslutning, c.; **-acht**, f. Rigets Att, c.; **-adel**, m. Rigsadel, c.; **-adler**, m. Rigsørn, c.; **-amt**, n. Rigsembede, n.; **-anzeiger**, m. Rigets officielle Tidende, c.; **-apfel**, m. Rigsæble, n.; **-archiv**, n. Rigsarkiv, n.; **-armee**, f. Rigsarmé, c.; **-bank**, f. Rigsbank, c.; **-banner**, n. Rigsbanner, n.; **-bauer**, m. en Bonde, som ene staar under den tyske Kejser; **-beamter**, adj. Rigsembedsmand, c.; **-bürger**, m. fri Rigsstads Borger; **-erbe**, m. Tronarving, c.; **-fahne**, f. Rigsfane, c.; **-feind**, m. Rigets Fjende, c.; **-folge**, f. Regeringsfølge, Tronfølge, c.; **-frei**, rigsfri, som ene er underkastet den tyske Kejser; **-freiherr**, m. Rigsfriherre, Rigsbaron, tyst Baron, c.; **-fürst**, m. Rigsfyrste, c.; **-fuß**, m. det tyske Riges Møntfod, c.; **-geld**, n. Rigspenge; **-gericht**, n. Rigsret, c.; **-geschichte**, f. det tyske Riges Historie, c.; **-gesetz**, n. Rigslov, c.; **-graf**, m. Rigsgreve, tyst Greve, c.; **-gräflich**, rigsgrevelig; **-grafschaft**, f. Rigsgrevskab, n.; **-grenze**, f. Rigsgrænse, c.; **-grundgesetz**, n. Rigets Grundlov, c.; **-gulden**, m. Rigsgylden, c.; **-heer**, n. Rigshær, c., Rigsarmé, c.; **-hofrat(h)**, m. kejserlig Hofret, Rigshofraad, c.; **-hilfe**, f. Rigshjælp, c.; **-kammergericht**, n. Rigskammerret, c.; **-kanzlei**, f. Rigskancelli, n.; **-kanzler**, m. Rigskansler, c.; **-kasse**, f. Rigskasse, c.; **-kleinod**, n. Rigskleinodie, n.; **-kreis**, m. Rigskreds, c.; **-krieg**, m. Rigskrig, c.; **-münze**, f. Rigsmønt, c.; **-oberhaupt**, n. Rigets Overhoved, n.; **-post**, f. Rigspost, c.; **-postmeister**, m. Rigspostmester, c.; **-rat(h)**, m. Rigsraad, n. (c.); **-ritter**, m. Rigsridder, c.; **-ritterschaft**, f. Rigsridderstab, n.; **-sache**, f. Rigsanliggende, n.; **-schluß**, m. Rigsdagsbeslutning, c.; **-scepter**, n. Rigsscepter, n.; **-siegel**, n. Rigssegl, n.; **-stadt**, f. Rigsstad, c.; **-städtisch**, rigsstadsmæssig; **-stand**, m. Rigsstand, c.; Medlem af Rigsdagen; **-ständisch**, rigsstandsmæssig; **-standschaft**, f. en Rigsstands Rettighed; **-tag**, m. Rigsdag, c.; **-thaler**, m. Rigsdaler, c.; **-truppen**, pl. Rigstropper, pl.; **-unmittelbar**, umiddelbart henhørende under Kejseren; **-verfassung**, f. Rigsforfatning, c.; **-versammlung**, f. Rigsforsamling, c.; **-vertreter**, m. Rigsdagsmand, c.; **-verweser**, m. Rigets Bestyrer, c.; **-währung**, f. se **-fuß**; **-wappen**, n. Rigsvaaben, n.; **-zepter**, n. Rigsscepter, n.

Reichen, v. i. 1. m. h. naa, række, strække; slaa til, være tilstrækkelig; **an etw.** —, naa noget, være lige ved noget; **mit etw.** —, komme ub af det med noget; v. t. række; naa; **reiche mir das Brot**, træk mig Brødet; **ich kann es nicht** —, jeg kan ikke naa det; **hier wird nichts gereicht**, her giver man ikke noget. | **Reichgabel**, f. Høtyv, c.

Reichern, v. t. se **bereichern**.

Reichhart, m. **-s -e**. Jærnurt, c. (Verbena officinalis).

Reichlich, adj. rigelig, rundelig; † gavmild. — **Reichlichkeit**, f. Rigelighed, Rundelighed, c.

Reichnis, f. (n.) **-se** × Afgift, Skat, c.

Reichtum, m. **-es -ümer**. Rigdom, c.

Reichung, f. **-en**. Rækken, Overrækning, c.

Reien, m. **-s** pl. ſ. sg. × Vrist, c.; se ogsaa **Reigen**.

Reif, adj. moden; — **werden**, modnes.

Reif, m. **-es -e**. (**-en -en**). Ring, c.; Baand, Tondebaand, n.; Hjulfælne, c.; Fingerring, c.; Diadem, n.; Jærnbeslag paa Kasser, n.; Rand paa en Nagleklam, c.; Ski, c.; Rille, Risle, Fure, Kannelering, c.; † Reb, Tov, n. | **Reif-bahn**, f. Reberbane, c.; **-binder**, m. Bødker, c.; **-eisen**, n. Baandjærn, n.; **-holz**, n. Baandstave, c.; **-kloben**, m. Baandbriver, c.; **-messer**, n. Baandkniv, c.; **-rock**, m. Fistebensstjørt, n., Krinoline, c.; **-schläger**, m. Rebslager, c.; **-schlägerei**, f. Reberbane, c.; **-spiel**, n. Ringspil, n.; **-tanz**, m. Ringdans, c.; **-zange**, f. Baandhage, c.

Reif, m. **-es -e**. Rim, Rimfrost, c. | **Reifmonat**, m. November, c.

Reife, f. ub. pl. Modenhed, c.; Fure, Risle, c.

Reifel, f. **-n**. Riffel, c.

Reifeln, v. t. 1. rifle.

Reifen, v. i. 1. m. h. og s. modnes, blive moden; v. t. modne, gjøre moden; fure, rifle; v. impers. m. h. **es reift**, der falder Rimfrost, * det rimer.

Reifer, m. -s pl. s. sg. Rebslager, c.

Reifheit, f. ub. pl. Modenhed, c.

Reiflich, adj. moden; tilstrækkelig, nøje, grundig.

Reigen, m. -s pl. s. sg. Kor, Optog, n.; Ringdans, Runddans, Dans, c.; Række, Kreds, c.; Musik, Sang, Vise, c. | **Reigen-führer**, m. Fordanser, c.; Korfører, c.; **-gesang**, m. Sang ved Ringdansen. c.; **-tanz**, m. Ringdans, c.; **-tänzer**, m. Danser, c.

Reigen, v. i. 1. m. h. synge og danse Ringdans.

Reigener, m. -s pl. s. sg. Danser, c.

Reigenhaft, adj. ringdansagtig.

Reiger, m. se **Reiher**.

Reihe, f. -n. Række, Rad, Linje, Tur, Orden, c.; **die — ist an mir, ich bin an der —**, Turen er til mig; **die — kommt an mich**, Turen kommer til mig; **der — nach**, efter Tur, efter Rad, paa Omgang; **in — und Glied**, i Række. | **Reihen-amt**, n. Embede, der gaar paa Omgang, n.; **-dienst**, m. Tjeneste, der gaar paa Omgang, c.; **-folge**, f. Rækkefølge, c.; **-ordnung**, f. Rækkefølge, c.; **-weise**, rækkevis.

Reihen, v. t. 1. stille i Række, ordne, sætte i Rad; v. i. m. h. lave, gø (om Ræven); parre sig (Jagt. om Vandfugle).

Reihen, m. se **Reigen**.

Reihenhaft, adj. ordnet i Rækker, rækkevis; se ogsaa **reigenhaft**.

Reiher, m. -s pl. s. sg. Hejre, c. (Ardea). **Reiher-beize**, f. Hejrejagt, c.; **-busch**, m. Fjerbusk af Hejrefjer, c.; **-feder**, f. Hejrefjer, c.; **-fleisch**, n. Hejrekjød, n.; **-hütte**, f. Hejregaard, c.; **-jagd**, f. Hejrejagt, c.; **-schnabel**, m. Hejrenæb, n.; Storkenæb, n. (Geranium); **-strauß**, **-stutz**, m. se **-busch**.

Reihum, adv. efter Tur, Rækken rundt.

Reihung, f. se **Regelung**.

Reim, m. **-es -e**. Rim, n.; Vers, Digt, n. | **Reim-chronik**, f. Rimkrønike, c.; **-frei**, rimfri; **-füller**, m. Fyldekalk, c.; **-gedicht**, n. rimet Digt, n.; **-los**, se **-frei**; **-schmied**, m. Rimsmed, Rimer, c.; **-silbe**, f. Rimstavelse, c.; **-sucht**, f. Rimsyge, c.; **-wort**, n. Rimord, n.

Reimen, v. i. 1. m. h. og r. rime sig; stikke sig, passe sig, stemme overens; v. t. rime; skrive Digte; faa til at stemme overens; **etw. nicht zusammen — können**, ikke kunne faa noget til at rime sammen.

Reimer, m. -s pl. s. sg. Rimer, Rimsmed, c.

Reimerei, f. **-en**. Rimeri, n.

Rein, adj. ren; pur, stær, lutter, ublandet; ubesmittet, skyldfri, uskyldig; **— von Sünde**, fri for Synd; **die -e Mathematik**, den rene Mathematik; **Eim. -en Wein einschenken**, fig. sige en tydelig Besked; **Patrioten vom -sten Wasser**, Patrioter af det reneste Vand; **-e Hände haben**, fig. have rene Hænder; **-en Mund halten**, holde tæt, holde Tand for Tunge; — **sprechen**, frikjende; **sich — waschen**, (**brennen**), fig. vaske sig ren; **-e Wirtschaft machen**, fig. gjøre rent Bord; **einen Becher — austrinken**, tømme et Bæger ganske; **es ist — aus damit**, det er helt forbi; **das habe ich — vergessen**, det har jeg fuldstændig glemt; **er ist — verrückt**, han er helt gal; **etw. (aufs) ins -e bringen**, bringe noget paa det rene, i Orden, i Rigtighed; **mit etw. im -en sein**, være kommen paa det rene med noget; **etw. ins -e schreiben**, renskrive noget. | **Rein-band**, n. renset Hamp, c.; **-druck**, m. Rentryk, n.; **-dünkler**, m. Purist, c.; **-ertrag**, m. Nettoindtægt, c.; **-flachs**, m. renset Hør, c.; **-hanf**, m. renset Hamp, c.; **-geistig**, ren aandelig; **-gewinn**, m. Nettogevinst, Nettofortjeneste, c.; **-herzig**, renhjærtet; **-schrift**, f. Renskrift, c.

Reine, f. ub. pl. Renhed, c.

Reineke, m. -s -s. Mikkel Ræv, c.

Reinen, v. t. 1. † rense, *renske.

Reinheit, f. ub. pl. Renhed, c.

Reinigen, v. t. 1. rense, gjøre ren; **sich von etw.** —, rense sig for noget.

Reinigkeit, f. ub. pl. Renhed, c.

Reinigung, f. **-en**. Rensning, Renselse, Rengjøring, c. | **Reinigungs-eid**, m. Renselseseed, Benægtelseseed, c.; **-fest**, n. Renselsesfest, c.; **-maschine**, f. Renselsesmaskine, c.; **-mittel**, n. Renselsesmiddel, n.; **-opfer**, n. Renselsesoffer, n.

Reinlich, adj. ren, renlig. | **Reinlich-haltung**, f. Renholdelse, c.

Reinlichkeit, f. ub. pl. Renhed, Renlighed, c. | **Reinlichkeits-sinn**, m. Renlighedssans, c.

Reis, m. **-es** ub. pl. Ris, c., Risengrun, n. **Reis-acker**, m. Rismark, c.; **-bau**, m. Risavl, Risbyrkning, c.; **-branntwein**, m. Arrak, c.; **-brei**, m. Risengrød, Risengrød, c.; **-brot**, n. Risbrød, n.; **-ernte**, f. Rishøst, c.; **-feld**, n. Rismark, c.; **-gerste**, f. Slags Svingel, c. (Festuca fluitans); **-koch**, m. se **-brei**; **-korn**, n. Riskorn, n.; **-kuchen**, m. Riskage, c.; **-mehl**, n. Rismel, n.; **-pflanze**, f. Risplante, c.; **-speise**, f. Rispise, c.; **-stroh**, n. Rishalm, c.; **-suppe**, f. Risisuppe, c.

Reis, n. **-es -er**. (Dim. **Reischen**, **Reislein**, n.) Ris, n., Kvist, Vaand, c.; Skud, n.; Kvas, n., Kviste, pl. | **Reis-besen**, m. Riskost, c.; **-bund**, **-bündel**, n. Risbundt, Risknippe, n.; **-holz**, n. Kvas; Riskrat, n.; **-welle**, f. Risknippe, Risbundt, n

Reise, f. -n. Rejse, c.; **glückliche** —, lykkelig Rejse! **auf -n sein**, være paa Rejser; † Krigstog, n.; Læs, n.; Skibsladning, c. | **Reise-anzug**, m. Rejsedragt, c.; **-apotheke**, f. Rejseapothek, n.; **-bedarf**, m. Rejseforsyninger, c.; **-bericht**, m. Rejseberetning, c.; **-beschreiber**, m. Rejsebeskriver, c.; **-beschreibung**, f. Rejse-

beſtrivelſe, c.; **-bett**, n. Feltſeng, c.; **-buch**, n. Rejſebog, c.; **-bündel**, n. Rejſebylt, Vadſæk, c.; **-fertig**, rejſefærdig; **-flaſche**, f. Feltflaſke, c.; **-freund**, m., **-gefährte**, m. Rejſekammerat, Rejſefælle, c.; **-gefolge**, n. Rejſefølge, n.; **-geld**, n. Rejſepenge, pl.; ✝ Hververpenge; **-genoß**, m. Rejſekammerat, Rejſefælle, c.; **-gepäck**, n. Rejſebagage, c.; **-gerät(h)**, n. Rejſetøj, n.; **-geſellſchaft**, f. Rejſeſelſkab, n.; **-geſellſchafter**, **-geſpann**, m. ſe **-gefährte**; **-gewand**, n. Rejſedragt, c.; **-gut**, n. Rejſegods, n.; Bagage, c.; Len paa Spindeſiden, n.; **-handbuch**, n. Rejſehaandbog, c.; **-hut**, m. Rejſehat, c.; **-kappe**, f. Rejſekappe, c.; **-karte**, f. Rejſekort, n.; **-kaſten**, m. Rejſekaſſe, c.; **-kleid**, n. Rejſekjole, c., Rejſekl æder; **-koffer**, m. Rejſekuffert, c.; **-koſt**, f. Proviant, c., Rejſekoſt, c.; **-koſten**, pl. Rejſeomkoſtninger; **-kutſche**, f. Rejſekarret, c.; **-lauf**, m. ✝ Antagelſe af fremmed Krigstjeneſte uden Øvrighedens Tilladelſe; **-luſt**, f. Rejſeluſt, c.; **-luſtig**, rejſelyſten; **-mantel**, m. Rejſekappe, c.; **-marſchall**, m. Rejſemarſkalk, c.; **-müde**, kjed af at rejſe; **-paß**, m. Rejſepas, n.; **-pfennig**, m. Rejſepenge, pl.; **-plan**, m. Rejſeplan, c.; **-rock**, m. Rejſekjole, c.; **-ſack**, m. Vadſæk, c.; **-ſtab**, **-ſtock**, m. Rejſeſtav, Rejſeſtok, c.; **-ſtunde**, f. Afrejſens Time, c.; **-taſche**, f. Rejſetaſke, c.; **-wagen**, m. Rejſevogn, c.; **-wetter**, n. Rejſevejr, n.; **-ziel**, n. Rejſemaal, n.; **-zeit**, f. Rejſetid, c.; **-zug**, m. Rejſetog, n., Karavane, c.

Reiſen, v. i. 1. m. ſ. rejſe; **zu Fuß**, **zu Pferde**, **zu Lande**, **zu Waſſer** —, rejſe til Fods, til Heſt, til Lands, til Vands; **in die Fremde** —, rejſe udenlands; **nach Italien**, **zu einem Freund** —, rejſe til Italien, til en Ven; **ſechs Meilen** —, rejſe ſex Mil; **eine Straße**, **einen Weg (eines Weges)** —, rejſe paa en Vej; **ein -der**, en rejſende.

Reiſer, m. **-s** pl. ſ. sg en, ſom rejſer meget.

Reiſig, n. (m.) **-es -e**. Kvas, Risbrænde, n.; Risknippe, n.; Kratſkov, c.

Reiſig, adj. bevæbnet, ruſtet, kampfærdig, bereden; **ein -er**, en Rytter, Væbner, c.

Reiſe, f. **-n**. Hørlok, Hørtot, c.; × Glibeſted, hvor Tømmer rutſcher ned fra Bjærgene.

Reiſten, v. t. 1. lade Tømmer glide ned.

Reiſten, adj. af heglet Hør.

Reiß, m. ſe **Reis**, m.

Reißen, v. t. 2. rive; **ſich an einer Nadel** —, rive ſig paa en Naal; **ein Loch** —, rive et Hul; **Einen zu Boden** —, rive en ned til Jorden; **etw. an ſich** —, rive noget til ſig; **ſich aus ſeinen Armen** —, rive ſig ud af hans Arme; **etw. aus dem Zuſammenhange** —, rive noget ud af Sammenhængen; **es reißt mich zu ihm hin**, jeg drages hen til ham; **entzwei** —, rive, ſlide itu; **einen Acker** —, brakpløje en Ager; **Fiſchbein** —, kløve Fiſteben; **Holz** —, kløve Brænde; **einen Fiſch** —, gjælle en Fiſk; **Tiere** —, gilde, kaſtrere Dyr; ridſe, tegne; **Späße** —, lave Vittigheder; **Zoten** —, ſige Gemenheder; **ſich um etw.** —, ſlaas om noget; v. i. m. h. ſlide, rive; **an etw.** —, ſlide, rive i noget. gaa itu, briſte, ſpringe, revne; fare afſted; **ein -der Strom**, en rivende, ſtrid Strøm; **-nde Tiere**, glubende, vilde Dyr; **-der Abſatz**, rivende Affætning; **es reißt mir im Leibe**, det kniber, ſlider i min Mave; **es reißt mir in den Gliedern**, det bærker i mine Lemmer. | **Reißahle**, f. Ridſepren, Ridſeſyl, c.; **-aus**, n. (m.) i: — — **nehmen**, tage Flugten, ſmøre Haser; **-blei**, n. Blyant, c.; **-brett**, n. Ridſebræt, n., Tegnebræt, n.; **-feder**, f. Ridſepen, c.; **-kohle**, f. Ridſekul, n.; **-kunſt**, f. Ridſekunſt, c.; **-ſchiene**, f. Ridſelineal, c.; **-ſpitze**, f. ſe **-ahle**; **-ſtift**, m. Blyant, c.; **-wolf**, m. Ulv, Uldbelingsmaſtine, c.; **-zahn**, m. Hjørnetand, c.; **-zeug**, n. Ridſetøj, n., Beſtik, n.; **-zirkel**, m. Ridſepasſer, c.

Reißer, m. **-s** pl. ſ. sg. ✝ Tegner, c.; Kryds, n. (hos Bodkere); en, der river noget.

Reitel, m. **-s** pl. ſ. sg. Pakſtok, c., Knippel, c.

Reiten, v. i. 2. m. ſ. ride; **auf einem Pferde** —, ride paa en Heſt; **ich bin geritten**, jeg er ridende; **geritten kommen**, komme ridende; **das Schiff reitet**, Skibet rider, ſtamper; **ſpazieren** —, ride en Tur; drage ud paa Tog, bryde op; v. t. ride; **einen Hengſt** —, ride en Hingſt; **Einen zu Boden** —, ride en ned; **Wechſel** —, ride paa Vegler; **einen Schriftſteller** —, udſkrive en Forfatter; **der Teufel reitet ihn**, Fanden plager ham; ſpringe, bedække. | **Reitanzug**, m. Ridedragt, c.; **-bahn**, f. Ridebane, c.; **-decke**, f. Ridedækken, n.; **-gerte**, f. Ridepiſk, c.; **-gurt**, m. Ridebælte, n., Gjord, c.; **-handſchuh**, m. Ridehandſke, c.; **-haus**. n. Ridehus, n.; **-hengſt**, m. Stodhingſt, c.; **-hoſe**, f. Ridebuxer, pl.; **-kiſſen**, n. Ridehynde, c.; **-kleid**, n. Ridedragt, c.; **-knecht**, m. Rideknegt, c.; **-kunſt**, f. Ridekunſt, c.; **-laus**, f. ✝natmidde, c.; **-lehn**, n. Len, hvis Beſidder er forbunden til at tjene Lensherren til Heſt; **-ochs**, m. ſe **Zuchtochs**; **-peitſche**, f. Ridepiſk, c.; **-pfad**, m. Rideſti, c.; **-pferd**, n. Rideheſt, c.; **-platz**, m. Ridebane, c.; **-poſt**, f. ridende Poſt, c.; **-rock**, m. Ridekjole, c.; **-ſattel**, m. Rideſadbel, c.; **-ſchule**, f. Rideſkole, c.; **-ſtall**, m. Rideſtald, c.; **-ſtange**, f. Stangbidſel, n.; **-ſtiefel**, m. Rideſtøvle, c.; **-weg**, m. Rideſti, Ridevej, c.; **-zeug**, n. Ridetøj, n.

Reiter, m. **-s** pl. ſ. sg. Rytter, c.; Robben, c. (Tringa Gambetta); Kornorm, c.; Buk, c.; hollandſk Guldmønt, c.; Tværbjælke, c.; Stillads til Høtørring, n.; Fordforhøining til Opſtilling af Kanoner, c.; **ſpaniſche**, **friesiſche** —, ſpanſke, friſiſke Ryttere. | **Reiter-anzug**, m. Rytterdragt, n., Kavallade, c.; **-büchſe**, f. Rytterbøſſe, c.; **-degen**, m. Rytterkaarde, c.; **-dienſt**, m. Tjeneſte til Heſt, Ryttertjeneſte, c.; **-fahne**, f. Rytterfane, c.; **-gefecht**, n. Rytterfægtning, c.; **-gar**, halvt mør, halvt kogt; **-geld**, n. Land-

ſtat til Krigsfolkets Underhold; **-handſchuh**, m. Rytterhandſke, c.; **-lied**, n. Rytterviſe, c.; **-pferd**, n. Rytterheſt, c.; **-regiment**, n. Ryttterregiment, n.; **-ſäbel**, m. Ryttersabel, c.; **-ſalbe**, f. Fnatſalve, c.; **-ſchlacht**, f. Rytterkamp, c.; **-ſtandbild**, n., **-ſtatue**, f. Rytterſtatue, c.; **-ſtiefel**, m. Rytterſtøvle, c.; **-ſtück**, n. Rytterkunſtſtykke, n.; **-wache**, f. Ryttervagt, Vedette, c.

Reiter, f. († m.) **-n**. ſtort Sold, n.

Reiterei, f. **-en**. Ridning, c.; Rytteri, n.

Reiterhaft, reiteriſch, reiterlich, adj. rytteragtig, ryttermæssig.

Reiterin, f. **-nen**. Rytterſte, c.

Reitern, v. t. 1. ſælde.

Reiterſchaft, f. **-en**. Rytterſtare, c.; Rytteri, n.; Rytterſtand, c.

Reitling, m. **-s -e**. ǂ Slags Sidevaaben, n.

Reitlings, adv. paa ſtrævs.

Reiz, m. **-es -e**. Ynde, Yndighed, c.; Tillokkelſe, Virring, c. | **Reiz-los**, uden Ynde, uindtagende; **-loſigkeit**, f. Mangel paa Ynde, c.; **-mittel**, n. Virringsmiddel, n.; **-voll**, yndefuld, yndig, tillokkende, tiltrækkende.

Reizbar, adj. virrelig, vrippen. — **Reizbarkeit**, f. Virrelighed, Vrippenhed, c.

Reizen, v. t. 1. virre, opvække, friſte, lokke; opægge, opirre, forbitre, tirre; **Einen zum Zorne** —, ægge en til Vrede; **das Neue reizt**, det nye lokker; **gereizt**, opirret; **in gereizter Stimmung**, i en virrelig Stemning; (Jagt.) lokke Ræve, Harer, ved at efterligne deres Stemmer; **-d**, yndig, tiltrækkende, ſtjøn, indtagende, virrende, friſtende. — **Reizung**, f. Virren, Opirren, Tirren, Friſten, Friſtelſe, c.; ǂ Ynde, c.

Rekapitulation, f. **-en**. Rekapitulation, Gjentagelſe, c.

Rekapituli(e)ren, v. t. 1. rekapitulere, gjentage.

Rekel, m. ſe **Räkel**.

Reklamation, f. **-en**. Reklamation, Tilbagefordring, Indſigelſe, c.

Reklame, f. **-n**. Reklame, c.; — **machen**, gjøre Reklame.

Reklami(e)ren, v. t. 1. reklamere, tilbagefordre, tilbagekræve.

Rekognoszi(e)ren, v. t. 1. rekognoſcere, udſpeide, udforſke. — **Rekognoszi(e)rung**, f. Rekognoſcering, c.

Rekommandi(e)ren, v. t. 1. rekommandere, anbefale, anprise.

Rekonſtrui(e)ren, v. t. 1. rekonſtruere, gjenopbygge, gjenoprette.

Rekonvaleszent, m. **-en -en**. Rekonvalescent, c.

Rekonvaleszenz, f. **-en**. Rekonvalescens, Helbredelſe, c.

Rekreation, f. **-en**. Rekreation, Forfriſtning, Vederkvægelſe, Adſpredelſe, c.

Rekrei(e)ren, v. t. 1. rekreere, forfriſte, vederkvæge, adſprede.

Rekrut, m. **-en -en**. Rekrut, c.

Rekruti(e)ren, v. t. 1. rekrutere.

Rekruti(e)rung, f. **-en**. Rekrutering, c. | **Rekruti(e)rungs-geſchäft**, n. Rekruteringsforretning. Seſſion, c.

Rektifizi(e)ren, v. t. 1. rektificere, rette, berigtige, lutre, renſe. — **Rektifizi(e)rung**, f. Rektificering, Rektifikation, c.

Rektor, m. **-s -en**. Rektor, c. | **Rektorwohnung**, f. Rektorbolig, c.

Rektorat, n. **-s -e**. Rektorat, Rektorembede, n.; Rektorbolig, c.

Rekurs, m. — pl. ſ. sg. Rekurs, Erſtatning, Skadesløsholdelſe, c.; Indankning, c.

Relation, f. **-en**. Relation, c.

Relativ, adj. relativ.

Relegi(e)ren, v. t. 1. relegere, bortviſe, bortjage.

Relief, n. **-s -s**. Relief, n.

Religion, f. **-en**. Religion, c. | **Religionsangelegenheit**, f. Religionsanliggende, n.; **-änderung**, f. Religionsforandring, c.; **-bedrückung**, f. Religionsundertrykkelſe, c.; **-buch**, n. Religionsbog, c.; **-edikt**, n. Religionsedikt, n.; **-eid**, m. Religionsed, c.; **-eifer**, m. Religionsiver, c.; **-freiheit**, f. Religionsfrihed, c.; **-friede**, m. Religionsfred, c.; **-genoß**, m. Trosfælle, c.; **-genoſſenſchaft**, f. Religionsfællesſkab, n., Religionsſamfund, n.; **-geſchichte**, f. Religionshiſtorie, c.; **-geſellſchaft**, f. Trosſamfund, n.; **-haß**, m. Religionshad, n.; **-krieg**, m. Religionskrig, c.; **-lehrer**, m. Religionslærer, c.; **-los**, religionsløs, irreligiøs; **-loſigkeit**, f. Religionsløshed, c.; **-partei**, f. Religionsparti, n.; **-ſache**, f. Religionsſag, c.; **-ſchwärmer**, m. Religionsſværmer, c.; **-ſchwärmerei**, f. Religionsſværmeri, n.; **-ſpötter**, m. Religionsſpotter, c.; **-ſtifter**, m Religionsſtifter, c.; **-ſtreit**, m. Religionsſtrid, c.; **-ſtreitigkeit**, f. Religionsſtridighed, c.; **-trennung**, f. Skisma, n.; **-übung**, f. Religionsøvelſe, c.; **-verbeſſerung**, f. Religionsforbedring, Reformation, c.; **-verwandter**, adj. Trosfælle, c.; **-wechſel**, m. Religionsforandring, c.; **-wiſſenſchaft**, f. Religionsvidenſkab, Theologi, c.; **-zwang**, m. Religionstvang, c.

Religiös, religiös, adj. religiøs. — **Religioſität**, f. Religioſitet, c.

Religioſe, m. **-n -n**. (f. **-n**). Ordensperſon, Munk, Nonne, c.

Reliquie, f. **-n**. Relikvie, c. | **Reliquienbienſt**, m. Relikviedyrkelſe, c.; **-kaſten**, m., **-käſtchen**, n., **-ſchrank**, m. Relikviekiſtrin, n.; **-verehrung**, f. Relikviedyrkelſe, c.

Relle, f. **-n**. Hasſelmus, Smyſover, c. (Myoxus). | **Rell-maus**, f. ſe **Relle**.

Remel, m. **-s** pl. ſ. sg. × Knube, Brændeknude, c.

Remeſſe, Remiſſe, f. ſe **Rimeſſe**.

Reminiszenz, f. **-en**. Reminiſcens, Erindring, c.

Remise, f. **-n**. Remise, c.

Remittent, m. **-en -en**. Remittent, c.

Remitti(e)ren, v. t. 1. remittere, tilbagesende; oversende, eftergive.

Remonstri(e)ren, v. i. 1. m. h. remonstrere, gjøre Modforestillinger.

Remonte, f. **-n**. Remonte, Kavalleriets Forsyning med friske Heste, c. | **Remonte-pferd**, n. Remontehest, c.

Remonti(e)ren, v. t. 1. og i. m. h. remontere, forsyne med Heste.

Removi(e)ren, v. t. 1. bortfjærne, bortskaffe.

Rempelei, f. **-en**. Fornærmelse, c.

Rempeln, v. t. 1. fornærme, løbe paa Ærmet (Student.).

Remplazi(e)ren, v. t. 1. remplacere, besætte igjen, udfylde, afløse.

Remter, m. **-s** pl. ſ. sg. Spiseſal i Klostre og Borge, c.; Refektorium, n.

Remuneri(e)ren, v. t. 1. remunerere, gjengjælde, erstatte, belønne.

Rendant, m. **-en -en**. Regnskabsfører, c.

Renegat, m. **-en -en**. Renegat, c.

Renette, f. **-n**. Reinetæble, n.

Renitent, adj. renitent, gjenstridig.

Renitenz, f. ub. pl. Renitens, Gjenstridighed, Opsætsighed, Modstand, c.

Renken, v. t. 1. vende, vride, vælte, strække. — **Renkung**, f. Strækning, Rækning, Vridning, c.

Renn, m. **-s** ub. pl. † Løb, n.

Renn, n. **-es -e**. Ren, c., Rensdyr, n.

Renn, f. ub. pl. × Løbe, Østeløbe, c.

Renne, f. **-n**. Rendesten, c.

Rennen, v. i. 1. m. ſ. (**rannte**, **gerannt**). rende, løbe; **um die Wette —**, løbe om Kap; (Jagt.) være parrelyſten; v. t. **Holz —**, flaabe Tømmer; **Milch —**, × løbe Mælken. | **Rennbahn**, f. Væddeløbsbane, c.; **-pferd**, n. Væddeløber, c.; **-ſchiff**, n. ſe **Jacht**; **-ſchlitten**, m. Enspænderkane, c.; **-ſpiel**, n. Væddeløb, Væddekidt, n., Væddekjøring, c.; **-ſteig**, m. Rendesten, c.; **-wagen**, m. Væddekjørselsvogn, c.

Renner, m. **-s** pl. ſ. sg. Løber, c.

Renniſch, adj. parrelyſten.

Rennt(h)ier, n. **-es -e**. Ren, c., Rensdyr, n. | **Rennt(h)ier-flechte**, f. Rensdyrmos, n.; **-fleiſch**, n. Rensdyrkjød, n.; **-haut**, f. Rensdyrskind, n.; **-herde**, f. Rensdyrhjord, c.; **-kuh**, f. Rensdyrko, *Simle, c.; **-magen**, m. Rensdyrmave, c.; **-milch**, f. Rensdyrmælk, c.

Renommee, f. (n.) ub. pl. Renommé, Rygte, Savn, n.

Renommi(e)ren, v. i. 1. m. h. renommere, brøvte, prale.

Renommiſt, m. **-en -en**. Renommiſt, Slagsbroder, Praler, c.

Renonce, f. ub. pl. Renonce, c.

Renonci(e)ren, v. i. 1. m. h. renoncere, give Afkald, fraſige ſig, opgive.

Renovi(e)ren, v. t. 1. renovere, fornye, oppudse, opfriske.

Rentabel, adj. rentabel, indbringende, fordelagtig. — **Rentabilität**, f. Rentabilitet, Fordelagtighed, c.

Rentbar, adj. bærende Renter.

Rente, f. **-n**. Rente, Skat, Afgift, Indtægt, c. | **Rent-amt**, n. Oppebørſelsembede, n.; **-amtmann**, m. Amtsforvalter, c.; **-beamter**, adj. Rentekammerbetjent, c.; **-kammer**, f. Rentekammer, n.; **-meiſter**, m. Rentemeſter, Præſident for et Rentekammer, c.; **-ſchreiber**, m. Renteſtriver, c. — **Renten-rechnung**, f. Rentesregning, c.

Rentei, (**Rentenei**, **Renterei**) f. **-en**. Rentekammer, n.

Rentener, m. **-s** pl. ſ. sg. Rentier, c.

Rentier, m. **-s -s**. Rentier, c.

Renti(e)ren, v. t. 1. forrente, indbringe i Renter; **ſich —**, betale ſig, forrente ſig, svare Regning.

Renunzi(e)ren, v. t. 1. renoncere, afſtaa fra, give Afkald, fraſige ſig.

Reorganiſation, f. **-en**. Reorganiſation, c.

Reorganiſi(e)ren, v. t. 1. reorganiſere, omdanne, ordne paa ny.

Rep, n. ſe **Reep**.

Reparation, f. **-en**. Reparation, c.

Reparatur, f. **-en**. Reparatur, c.

Repari(e)ren, v. t. 1. reparere, iſtandſætte.

Reparti(e)ren, v. t. 1. repartere, fordele.

Repertorium, n. **-s -rien**. Repertorium, n.

Repetent, m. **-en -en**. Manuduktør, c.

Repeti(e)ren, v. t. 1. repetere, gjentage. | **Repeti(e)r-uhr**, f. Repeterur, n.

Repetition, f. **-en**. Repetition, c.

Replik, f. **-en**. Replik, c., Gjenſvar, n.

Repoſitorium, n. **-s -rien**. Repoſitorium, n.; Boghylde, c.

Repoſt, f. ſe **Reh-poſt**.

Repphuhn, n. ſe **Rebhuhn**.

Repräſentant, m. **-en -en**. Repræſentant, c.

Repräſentation, f. **-en**. Repræſentation, c.

Repräſentativ, adj. repræſentativ. | **Repräſentativ-verfaſſung**, f. Repræſentativforfatning, c.

Repräſenti(e)ren, v. t. 1. repræſentere.

Repreſſalien, pl. Repreſſalier.

Repreſſiv, adj. repreſſiv. | **Repreſſiv-maßregeln**, pl. repreſſive Forholdsregler.

Reprimande, f. **-n**. Reprimande, c.

Reproduktion, f. **-en**. Reproduktion, Gjenavling, Gjengivelſe, c.

Reproduzi(e)ren, v. t. 1. reproducere, gjenfrembringe, gjenavle, gjengive, gjenfremſtille. — **Reproduzi(e)rung**, f. ſe **Reproduktion**.

Reps, m. — pl. ſ. sg. Reps, Rips, Ribs, n.

Reptil, n. **-s -ien (-e)**. Krybdyr, n.

Republik, f. **-en**. Republik, Fristat, c.
Republikaner, m. **-s** pl. ſ. sg. Republikaner, c.
Republikaniſch, adj. republikanſk.
Republikanismus, m. — ub. pl. Republikanisme, c.
Repuls, m. **-es -e**. Repuls, Afslæsning, c., Afslag, n.
Reputation, f. ub. pl. Reputation, c., Rygte, godt Navn, n.
Reputi(e)rlich, adj. reputerlig, anſtændig, hæderlig, agtværdig.
Requiem, n. **-s -s**. Rekviem, n., Sjælemeſſe, c.
Requiri(e)ren, v. t. l. rekvirere.
Requiſit, n. **-s -en**. Rekviſit, n., Fornødenhed, c.
Requiſition, f. **-en**. Rekviſition, Begjæring, Udſtrivning, c.
Reſede, **Reſeda**, f. **-n (-en)**. Reſeda, c.
Reſervat, n. **-s -e**. Reſervat, Forbehold, n., Betingelſe, c.
Reſervation, f. **-en**. Reſervation, c., Forbehold, n.
Reſerve, f. **-n**. Reſerve, c. | **Reſerve-dienſt**, m. Reſervetjeneſte, c.; **-korps**, n. Reſervekorps, n.; **-mannſchaft**, f. Reſervemandſtab, n.; **-maſt**, m. Reſervemaſt, c.; **-offizier**, m. Reſerveofficer, c.
Reſervi(e)ren, v. t. l. reſervere.
Reſerviſt, m. **-en -en**. Reſerveſoldat, c.
Reſident, m. **-en -en**. Reſident, c. (Slags Geſandt).
Reſidenz, f. **-en**. Reſidens, c. | **Reſidenz-ſchloß**, n. Reſidenspalæ, n.; **-ſtadt**, f. Reſidensſtad, c.
Reſidenzler, m. **-s** pl. ſ. sg. Reſidensſtadbeboer, c.
Reſidi(e)ren, v. i. l. m. h. reſidere.
Reſignation, f. ub. pl. Reſignation, c.
Reſigni(e)ren, v. i l. m. h. reſignere, give Afkald; **auf etw.** —, opgive noget, fraſige ſig noget.
Reſkript, n. **-es -e**. Reſkript, n.
Reſolut, adj. reſolut, reſolveret.
Reſolution, f. **-en**. Reſolution, c.
Reſolvi(e)ren, v. t. l. reſolvere; opløſe; beſtemme, beſlutte.
Reſonanz, f. **-en**. Reſonans, c. | **Reſonanz-boden**, m. Reſonansbund, Klangbund, Sangbund, c.
Reſoni(e)ren, v. i. l. m. h. gjenlyde, give Gjenklang, c.
Reſorbi(e)ren, v. t. l. reſorbere, indſuge, opſuge, fortære.
Reſpekt, m. **-es** ub. pl. Reſpekt, Agtelſe, c.; **mit — zu melden**, med Reſpekt at melde. | **Reſpekt-los**, uden Reſpekt; **-loſigkeit**, f. Mangel paa Reſpekt; **-tage**, pl. Reſpitdage (ved Vexler); **-voll**, ærbødig; **-widrig**, reſpektſtridig.
Reſpektabel, adj. reſpektabel.
Reſpekti(e)ren, v. t. l. reſpektere, højagte.
Reſpekti(e)rlich, adj. reſpekterlig, reſpektabel, agtværdig.
Reſpektiv, adj. reſpektiv, vedkommende; forholdsvis, henholdsvis.
Reſpirator, m. **-s -en**. Reſpirator, c.
Reſpittage, pl. ſe **Reſpekttage**.
Reſſorti(e)ren, v. i. l. m. h. reſſortere, henhøre under.
Reſſource, f. **-n**. Reſſource, Hjælpekilde, c., Hjælpemiddel, n.
Reſt, m. **-es -e**. (Dim. **Reſtchen**, **Reſtlein**, n.) Reſt, Levning, Beholdning, c., Overſkud, n.; **Eim. den — geben**, gjøre det af med en; **ſeinen — bekommen**, fig. faa, hvad man behøver.
Reſtant, m. **-en -en**. Reſtant, c. | **Reſtanten-liſte**, f. Reſtantliſte, c.
Reſtaurant, n. ſe **Reſtauration**.
Reſtaurateur, m. **-s -e**. Reſtaurator, Spiſevært, c.
Reſtauration, f. **-en**. Reſtauration, c.
Reſten, **reſti(e)ren**, v. i. l. m. h. reſtere, endnu være tilovers.
Reſter, m. **-s** pl. ſ. sg. Muldfjæl, c., Muldbræt, n.; Lap paa Overlæderet, c.
Reſtern, v. i. l. lappe paa Overlæderet.
Reſti(e)ren, v. i. ſe **reſten**.
Reſtitui(e)ren, v. t. l. reſtituere, tilbagegive, erſtatte; iſtandſætte, helbrede. — **Reſtitui(e)rung**, f. Reſtitution, c.
Reſultat, n. **-es -e**. Reſultat, n. | **Reſultatlos**, reſultatløs; **-loſigkeit**, f. Reſultatløshed, c.
Reſulti(e)ren, v. i. l. m. h. reſultere, fremgaa, følge.
Reſümi(e)ren, v. t. l. reſumere, ſammenfatte, ſammenbrage. — **Reſümi(e)rung**, f. ſammentrængt Gjentagelſe, c.
Reſurrektion, f. **-en**. Opſtandelſe, c.
Retabli(e)ren, v. t. l. retablere, iſtandſætte, indſætte igjen.
Retirade, f. **-n**. Retirade, c.; Tilbagetog, n.; Lokum, n.
Retiri(e)ren, v. i. l. m. ſ. retirere.
Retorte, f. **-n**. Retort, c.
Retoucheur, m. **-s -e**. Retouchør, c.
Retouchi(e)ren, v. t. l. retouchere. — **Retouchi(e)rung**, f. Retouchering, c.
Retour, adv. retur, tilbage. | **Retour-billett**, n. Returbillet, c.; **-kutſche**, f. Returvogn, c.
Retour, f. **-en**. Retur, c.
Rettbar, adj. til at redde.
Rette, f. **-n**. Hanhund, c.
Retten, v. t. l. redde, frelſe.
Retter, m. **-s** pl. ſ. sg. Redder, Frelſer, c.
Retterin, f. **-nen**. Redderinde, Frelſerinde, c.
Rettich, m. **-es -e**. Rædbike, c.
Rettung, f. **-en**. Redning, Frelſe, c. | **Rettungs-anſtalt**, f. Redningsforanſtaltning, c.;

-bøje, f. Redningsbøje, c.; **-bøot**, n. Redningsbaad, c.; **-brække**, f. Redningsbro, c.; **-los**, redningsløs; **-mittel**, n. Redningsmiddel, n.; **-versuch**, m. Redningsforsøg, n.

Reue, f. ub. pl. Anger, Rueise, Fortrydelse, c. | **Reu-geld**, n., **-kauf**, m. Penge, man betaler, for at en Handel skal gaa tilbage; **-los**, angerløs; **-mut(h)**, m. angergivent Sind, n.; **-müt(h)ig**, angergiven, angerfuld; **-voll**, angerfuld.

Reuen, v. i. 1. m. h. angre, fortryde: **die Sache reuet mich**, **es reuet mich**, **es reuet mich der That**, det angrer mig; † smerte, gjøre ondt.

Reuer, m. **-s** pl. ſ. sg. en bodfærdig.

Reuerin, f. **-nen**. bodfærdig Kvinde, c.

Reuig, adj. angergiven, angrende.

Reuling, m. **-s -e**. en angergiven, bodfærdig.

Reuſe, f. **-en**. Ruse, Fiskeruse, *Tene, c.

Reüſſi(e)ren, v. i. 1. m. h. reussere.

Reut, n. **-es -e**. Rydeland, n.

Reute, f. **-n**. Rydning; Rydehakke, c.; Rydeland, n. | **Reut-feld**, n. rydet Mark, c., Rydeland, n.; **-hacke**, **-haue**, f. Rydehakke, c.

Reutel, m. **-s** pl. ſ. sg. Plovkjæp, c.

Reuten, v. t. 1. rydde, udrydde, udluge; se **reiten**.

Reuter, m. se **Reiter**; ogsaa Plovkjæp, c.

Reuterei, f. se **Reiterei**.

Revaccini(e)ren, v. t. 1. revaccinere.

Revanchi(e)ren, v. r. 1. revanchere sig, hævne sig, skaffe sig Oprejsning.

Reveille, f. ub. pl. Reveille, c.

Revenue, f. **-n**. Revenu, Indtægt, Indkomst, c.

Reverberi(e)ren, v. t. 1. reverberere, tilbagekaste.

Reverenz, f. **-en**. Reverens, Ærbødighed, Hilsen, Bukken, Nejen, c.

Revers, m. **-es -e**. Revers, c.; **Bagside**, c.; skriftligt Bevis.

Revidi(e)ren, v. t. 1. revidere, efterse, gjennemse, gjennemgaa.

Revier, n. **-es -e**. Revier, Distrikt, Omraade, n. | **Revier-förſter**, m. Skoviider, c.; **-krank**, kvartersyg.

Reviſion, f. **-en**. Revision, c.; Eftersyn, Gjennemsyn, n., Monstring, c.

Reviſor, m. **-s -en**. Revisor, c.

Revolte, f. **-n**. Revolte, c., Opstand, c., Oprør, Mytteri, n.

Revolti(e)ren, v. i. 1. m. h. gjøre Revolte, Opstand; v. t. gjøre oprørsk.

Revolution, f. **-en**. Revolution, c. | **Revolutions-tribunal**, n. Revolutionstribunal, n.

Revolutionär, adj. revolutionær, oprørsk.

Revolutioni(e)ren, v. t. 1. gjøre Oprør,ægge til Oprør.

Revolver, m. **-s** pl. ſ. sg. Revolver, c.

Revue, f. **-n**. Revue, c.

Rezenſent, m. **-en -en**. Recensent, Anmelder, c.

Rezenſi(e)ren, v. t. 1. recensere, anmelde, bedomme, kritisere.

Rezenſion, f. **-en**. Recension, Anmeldelse, c.

Rezepiſſe, f. **-n**. Recepisse, c., Modtagelsesbevis, n.

Rezept, n. **-es -e**. Recept, c.

Rezepti(e)ren, v. t. 1. receptere, modtage.

Rezeption, f. **-en**. Reception, Optagelse, Modtagelse, c.

Rezeptiv, adj. receptiv, modtagelig.

Rezeptor, m. **-s -en**. Receptor, Oppebørselsbetjent, c.

Rezeß, m. **-ſſes -ſſe**. Reces, c., Forlig, n.; Rigsdagsbeslutning, c.

Rezidiv, n. **-s -e**. Recidiv, Tilbagefald, n.

Rezipient, m. **-en -en**. Recipient, c.

Rezipi(e)ren, v. t. 1. recipere, optage.

Reziprok, adj. reciprok, gjensidig, indbyrdes. — **Rezipro**zität, f. Reciprocitet, Gjensidighed, c.

Rezitativ, n. **-s -e**. Recitativ, n.

Rezitieren, v. t. 1. recitere, fremsige, foredrage, fortælle.

Rhabarber, m. (f.) **-s** ub. pl. Rhabarber, c.

Rhapſode, m. **-n -n**. Rhapsode, omvandrende Folkesanger, c.

Rhede, f. se **Reede**.

Rhein, m. **-es** ub. pl. Rhinen. | **Rhein-armee**, f. Rhinarmé, c.; **-bund**, m. Rhinforbund, n.; **-fahrt**, f. Rhinrejse, c.; **-fall**, m. Rhinfald, n.; **-gau**, m. Rhinegnen; **-gegend**, f. Rhinegn, c.; **-graf**, m. Rhingreve, c.; **-lande**, pl. Rhinlandene; **-ländiſch**, rhinlandsk; **-provinz**, f. Rhinprovins, c.; **-ſtrom**, m. Rhinstrøm, c.; **-wein**, m. Rhinstvin, c.

Rheiniſch, adj. rhinsk.

Rhetor, m. **-s -en**. Rhetor, Taler, c.

Rhetorik, f. se **Redekunſt**.

Rhetoriſch, adj. rhetorisk, efter Talekunstens Regler.

Rheumatiſch, adj. rheumatisk.

Rheumatismus, m. — ub. pl. Rheumatisme, c.

Rhinozeros, n. **-ſes -ſe**. Rhinoceros, Næshorn, n.

Rhombiſch, adj. rhombisk.

Rhombus, m. — **-ben**. Rhombe, c.

Rhone, f. ub. pl. Rhone, c. (Flod).

Rhytmiſch, adj. rhytmisk, afmaalt.

Rhytmus, m. — **-men**. Rhytmus, c.

Ribbe, f. se **Rippe**.

Ribben, v. t. 1. stjætte. | **Ribbe-eiſen**, **-meſſer**, n. Stjættel, c.

Richte, f. **-n**. Retning, c., lige Vej, lige Retning; Orden, c.; Række, c.; **in die — gehen**, sylde Gjerdvej; **etw. in die — bringen**, bringe noget i Orden, rette noget; **eine — Häuſer**, en Række Huse.

Richten, v. t. 1. rette; **etw. Schickes —**, rette noget skjævt; **die Uhr —**, stille Uret; **ein**

Haus —, rejse et Hus; **Fallen** —, opstille Fælder; **eine Kanone** —, rette en Kanon; **die Augen auf etw.** —, rette Øjnene paa noget; **zu Grunde** —, ødelægge; **etw. ins Werk** —, iværksætte noget; **sich** —, rette sig; **sich nach etw.** —, rette sig efter noget; **sich in etw.** —, finde sig i noget; **sich auf etw.** —, gjøre sig belavet paa noget; **einen Streit** —, jævne, bilægge en Strid; dømme, domfælde, henrette, halshugge. | **Richt-beil**, n. Skarpretterøxe, c.; **-blei**, n. Loddebly, n.; **-block**, m. Skarpretterens Blok, c.; **-bühne**, f. Skafot, Retterssted, n.; **-elle**, f. Normalalen, c.; **-essen**, **-fest**, n. se **-schmaus**; **-instrument**, n. se **-werkzeug**; **-haus**, n. Domhus, Tinghus, Raadstue, c.; **-kamm**, m. Kæmmekam, c.; **-keil**, m. Stillekile, c.; **-kranz**, m. Krans paa en rejst Bygning, c.; **-mahl**, n. se **-schmaus**; **-maß**, n. Retteinor, c., Vaterpas, n., Lineal, c.; **-platz**, m. Retterplads, c.; **-scheit**, n. Retholt, n., Lineal, c.; **-schmaus**, m. Rejsegilde, n.; **-schnur**, f. Loddesnor, c.; fig. Rettesnor, Forskrift, Regel, c.; **-schwert**, n. Skarpretterssværd, n.; **-statt**, f., **-stätte**, f. Retterssted, n.; **-steig**, m. Gjenvej, *Benvej, c.; **-stuhl**, m. Domstol, c.; Stol, hvorpaa en dømt henrettes; **-tag**, m. Henrettelsesdag, c.; **-wage**, f. Vaterpas, n.; **-weg**, m. se **-steig**; **-werkzeug**, n. Henrettelsesredskab, n.; **-zirkel**, m. Afretningscirkel, c.

Richter, m. **-s** pl. ſ. sg. Dommer, c.; en, der retter, stiller noget; × Kæmmekam, c. | **Richter-amt**, n. Dommerembede, n.; **-schwert**, n. Dommersværd, n.; **-spruch**, m. Dom, Kjendelse, c.; **-stand**, m. Dommerstand, c.; **-stuhl**, m. Domstol, c., Dommersæde, n.; **-würde**, f. Dommerværdighed, c.

Richterei, f. **-en**. Kritik, c.

Richterhaft, adj. dommeragtig, stræng.

Richterlich, adj. Dommer-, dommeragtig.

Richtern, v. t. 1. × bebømme, dadle, kritisere.

Richtig, adj. rigtig; ret, regelmæssig, ordentlig; sand, tilforladelig; ≠ lige; **ganz** —, ganske rigtig; **Einen — nehmen**, tage en paa rette Maade; **das -e treffen**, træffe det rette; **mit einander über etw. — werden**, komme overens med hinanden om noget; **heute wird die Sache** —, i Dag kommer denne Sag i Orden; **es ist hier nicht** —, det spøger her; **es ist nicht ganz — mit ihm, er ist nicht** —, han har en Skrue los. — **Richtigkeit**, f. Rigtighed, c.; Orden, c.; **etw in — bringen**, bringe noget i Orden; **das hat seine —, die Sache hat ihre** —, Tingen har sin Rigtighed, det forholder sig saaledes.

Richtung, f. **-en**. Retning, Rejsning, Retten, Stilling, c.; **in grader** —, i lige Retning. | **Richtungs-unteroffizier**, m. Retningsunderofficer, c.; **-winkel**, m. Retningsvinkel, c.

Ricinusöl, n. **-s** ub. pl. amerikansk Olie, c.

Ricke, f. **-n**. (Jagt.) Raageb, c.

Riebs, m. **-es -e**. Ribs, n.

Riechbar, adj. som kan lugtes. — **Riechbarkeit**, f. den Egenskab at kunne lugtes.

Riechen, v. i. 2. m. h. lugte, give Lugt fra sig; stinke, lugte ilde, forbærvet; **nach etw.** —, lugte af noget; v. t. lugte; **an etw.** —, lugte til, stikke Næsen til noget; fig. **er riecht den Braten**, han lugter Lunten, mærker Uraad; **das konnte ich nicht** —, fig. det kunde jeg ikke lugte. | **Riech-bein**, n. Siben, n.; **-büchse**, f. Lugtedaase, c.; **-flasche**, f., **-fläschchen**, n. Hovedvandsflaske, c.; **-haut**, f. Slimhinde i Næsen, c.; **-kissen**, n. Lugtepude, c.; **-nerv**, m. Lugtenerve, c.; **-salz**, n. lugtende Salt, n.; **-wasser**, n. lugtende Vand, Hovedvand, n.

Riecher, m. **-s** pl. ſ. sg. Lugter, c.; Snushane, c.; Lugt, Lugtesans, c.; Næse, c.

Ried, n. **-es -e**. Mose, *Myr, c.; Rør, Siv, n., Rørpinde til Riten. | **Ried-blatt**, n. Rit, n., *Ske, c.; **-gras**, n. Star, c. (Carex); **-hahn**, m. Tiur, c.; **-hut**, m. Sivhat, c.; **-kamm**, m. Rit, n., *Ske, c.; **-meise**, f. Sumpmejse, c. (Parus palustris); **-schnepfe**, f. se **Pfuhlschnepfe**; **-sperling**, m. Rørsanger, c. (Sylvia arundinacea).

Rief, n. se **Riff**.

Riefe, f. **-n**. × Rifle, Fure, c.

Riefeln, v. t. 1. rifle.

Riefen, v. t. 1. rifle; rebe.

Riefig, adj. riflet.

Riege, f. **-n**. ≠ Række; Afdeling; Rynke, Fure, c.

Riegel, m. **-s** pl. ſ. sg. Slaa, Skodde, c.; Tværbaand, Bindingstømmer, n., Tværtræ, n.; Knagerække, c.; Tværsøm, c.; Bolt, c.; **Eim. einen — vorschieben**, sætte en Pind for. | **Riegel-fest**, lukket med Slaa; **-haken**, m. Rigelhage, c.; **-haube**, f. Slags Hue i Bayern; **-holz**, n. Bindingstræ, n.; **-loch**, n. Slutkrampe, c.; **-mauer**, f. Bindingsværksmur, c.; **-schloß**, n. Laas med Slaa til; **-werk**, n. Bindingsværk, n.

Riegeln, v. t. 1. slyde Slaaen for.

Rieken, v. t. 1. × ro.

Riem, m. se **Riemen**.

Riemen, m. **-s** pl. ſ. sg. Rem, c.; Ranke, c.; (til Sos) Aare, c.; Tværtræ, n.; **es geht ihm an die** —, det gaar ud over hans Pung; **aus fremdem Leder ist gut — schneiden**, det er let at skære en bred Rem af andres Ryg. | **Riemen-bein**, n. Stjertelsben, c. (Himantopus); **-fuß**, m. se **-bein**; **-pferd**, n. Forspandshest, Forlober, c.; **-schneider**, m. Remmesnider, c.; **-schuh**, m. Remmesko, c.; **-seil**, n. Tømme, c.; **-stecher**, m. Gjøgler, c.; **-wage**, f. Hammel til Forlobene, c.; **-werk**, n. Remmetøj, n.

Riemen, v. t. 1. gjøre fast med Remme; ro.

Riemer, m. **-s** pl. ſ. sg. Remmesnider, Sadelmager, c. | **Riemer-arbeit**, f. Sadelmagerarbejde, n.; **-gesell**, m. Sadelmagersvend, c.; **-meister**, m. Sadelmagermester, c.

Riemeret, f. ub. pl. Sadelmagerhaandværk, n.
Riene, f. se **Hauc.**
Riepel, m. se **Rüpel.**
Ries, n. **-es -e.** Ris, n. (20 Bog Papir). | **Ries-hänge**, f. Stillads til at tørre Papir paa, n.; **-weise** i Ris.
Rieſe, m. **-n -n.** Kæmpe, Jætte, c.; *Jutul, c.; Spir, n.; **nach Adam** —, efter Søren Mathiesen. | **Rieſen-arbeit**, f. Kæmpearbejde, n.; **-art**, f. Kæmpeart, Jætteslægt, c.; **-bau**, m. Kæmpebygning, c.; **-baum**, m. Kæmpetræ, n.; **-bett**, n. Kæmpegrav, Kæmpehøj, c; **-förmig**, kæmpeformig; **-gebirge**, n. Riisengebirge (imellem Bøhmen og Schlesien); **-geſchlecht**, n. Kæmpeslægt, c.; **-geſtalt**, f. Kæmpeskikkelse, c.: **-groß**, kæmpestor; **-größe**, f. Kæmpestørrelse, c.; **-haí**, m. Kæmpehøj, c.; **-hand**, f. Kæmpehaand, c.; **-hügel**, m. Kæmpehøj, c.; **-kraft**, f. Kæmpekraft, c.; **-mäßig**, kæmpemæssig; **-ſchildkröte**, f. Kæmpeskildpadde, c.; **-ſchlange**, f. Kæmpeslange, c.; **-ſchritt**, m. Kæmpeskridt, n.; **-ſtark**, kæmpestærk; **-stärke**, f. Kæmpestyrke, c.; **-t(h)ier**, n. Kæmpedyr, n.; **-werk**, n. Kæmpeværk, n.
Rieſe, f. **-n.** Rende ned ad et Bjærg, c.; Røde, c.
Rieſel, m. **-s** pl. ſ. sg. Risler, c.; Rende ned ad et Bjærg, c.; Jordstreb, n.; Gysen, c.
Rieſel, f. **-n.** Rende ned ad et Bjærg, c.; Fregne, c.
Rieſelig, adj. fregnet.
Rieſeln, **v.** i. 1. m. h. risle, drysse; hagle; v. t. overrisle. — **Rieſelung**, f. Overrisling, c.
Rieſenhaft, adj. kæmpemæssig. — **Rieſenhaftigkeit**, f. Kæmpemæssighed, c.
Rieſentum, n. **-s** ub. pl. Kæmpemæssighed, c.
Rieſig, adj. kæmpemæssig. — **Rieſigkeit**, f. Kæmpemæssighed, c.
Rieſiſch, adj. tilhørende en Kæmpe.
Rieſling, m. **-s -e.** Slags Drue, c.
Rieß, n. se **Ries.**
Rieſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Plovrenser, Plovryddе, c.; Læderlap, c.
Riet(h), n. se **Ried.**
Riff, n. **-es -e.** Rev, n.; Reb, n.
Riffe, f. **-n.** Top, Dusk, c.; Horribbe, c.
Riffel, m. **-s** pl. ſ. sg. Roffel, c.
Riffel, f. **-n.** Horkam, Horribbe, c.
Riffeln, v. t. 1. kæmme; hæcle; gnide, rive, file; rasle; **Einen** —, hædle, rasle en.
Riflegewehr, n. **-s -e.** Riffel, c.
Rigolen, v. t. 1. reole, kulgrave. | **Rigolpflug**, m. Reolplov, c.
Rigorismus, m. — ub. pl. Rigorisme, Strængheд, c.
Rigoriſt, m. **-en -en.** Rigoriſt, c.
Rigoriſtiſch, adj. rigoristisk, rigorøs, alvorlig, streng.
Rikoſchetti(e)ren, v. i. 1. m. h. rikochettere.
Rille, f. **-n.** Fure, Rende, Rifle, c.
Rillen, v. t. 1. fure, rifle.
Rillig, adj. furet, riflet.
Rind, n. **-es -er.** Kvæg, Hornkvæg, Nød, n.; × Tyr, c. | **Rind-fleiſch**, n. Oxekjød, n.; **-fliege**, f. Bremse, c.; **-leder**, n. Oxelæder, n.; **-ledern**, af Oxelæder; **-vieh**, n. Kvæg, n.; fig. Kvæghoved, n. — **Rinder-braten**, m. Oxesteg, c.; **-fett**, n. Oxefedt, n.; **-gebrüll**, n. Oxebrøl, n.; **-haut**, f. Oxehud, c.; **-herde**, f. Kvæghjord, c.; **-hirt**, m. Kvæghyrde, c.; **-mark**, n. Oxemarv, c.; **-peſt**, f. Kvægpest, c.; **-pökelfleiſch**, n. røget Oxekjød, n.; **-ſta(a)r**, m. alm. Stær, c.; **-talg**, m. Oxetalg, c.; **-zunge**, f. Oxetunge, c. — **Rinds-auge**, n. Oxeøje, n.; **-braten**, m. Oxesteg, c.; **-haut**, f. Oxehud, c.; **-leder**, n. Oxelæder, n.; **-ledern**, af Oxelæder.
Rinde, f. **-n.** Bark, Træbark; Skorpe, Brødskorpe; Roe, c.
Rinden, adj. af Bark.
Rindern, v. i. 1. m. h. være tyregal; kælve.
Rindig, adj. barket, skorpet.
Ring, m. **-es -e.** (Dim. **Ringelchen**, **Ringelein**, n.) Ring, Fingerring, c.; Kreds, Cirkel, c.; **ein goldener** —, Guldring, c.; † Domstol, c.; ✠ Kampplads, c.; Torveplads; Løk, c. | **Ring-amſel**, f. Ringbrosſel, *Ringtrost, c. (Turdus torquatus); **-auge**, n. Slags Snog, c. (Coluber annulatus); **-bahn**, f. Ringbane, c.; **-blume**, f. Morgenfrue, c. (Calendula); **-bolzen**, m. Ringbolt, c.; **-bürger**, m. Borger, som bor ved Torvet; **-droſſel**, f. se **-amſel**; **-ente**, f. Hvinand, c. (Anas glaucion); **-falke**, m. Hannen af den blaa Kjærhøg (Falco pygagus); **-finger**, m. Ringfinger, c.; **-förmig**, ringformig. ringbannet; **-futter**, n. Foderal til Fingerringe, n.; **-gang**, m. Krebsgang, c.; **-gebirge**, n. Ringbjærge, pl.; **-kaſten**, m. Ringæske, c.; **-kragen**, m. Ringkrave, c.; **-lauf**, m. Krebsløb, n.; **-mauer**, f. Ringmur, c.; **-muſſel**, m. Ringmuſſel, c.; **-nagel**, m. Søm meb Øje eller Øste i, n.; **-panzer**, m. Ringbrynje, c.; **-reiten**, **-rennen**, n. Ringridning, c., Ringløb, n.; **-ſchraube**, f. Ringskrue, c.; **-uhr**, f. Ringur, n.; **-wechſel**, m. Ringebytning, c.
Ringel, m. (n.) **-s** pl. ſ. sg. Ring, c.; Haarløk, Krølle, c. | **Ringel-amſel**, f. se **Ringamſel**; **-blume**, f. Morgenfrue, c. (Calendula); **-ente**, f. se **Ringente**; **-gans**, f. Graaand, Graagaas, c. (Anas tadorna); **-gebackenes**, adj. Slags Kringle, c.; **-gedicht**, n. Rondeau, Rondo, c. (Ringrim); **-haar**, n. kruset Haar; **-lied**, n. Virelai, c. (Slags Ringrim); **-locke**, f. Krølle, c.; **-natter**, f. alm. Snog, c. (Coluber natrix); **-reihen**, m. se **-tanz**; **-rennen**, n. Ringridning, c., Ringløb, n.; **-ſtechen**, n. se **-rennen**; **-tanz**, m. Ringdans, Rundbans, c.; **-taube**, f. Ringdue, c. (Columba palumba); **-würmer**, Annelider, pl.
Ringelicht, **ringelig**, adj. ringformet, rund.
Ringeln, v. t. 1. ringe, sætte Ring i, forsyne

med Ring; krølle, kruse; **geringelte Haare**, krøllede Haar; v. r. ino sig, slynge sig.

Ringen, v. t. 1. se **ringeln**; **einen Baum** —, afstrælle Barken rundt om et Træ.

Ringen, v. i. 2. m. h. brydes, kæmpe, anstrænge sig, stride for; **nach etw.** —, stræbe efter noget; **mit dem Tode** —, stride med Døden; v. t. vride; **die Hände** —, vride Hænderne; **Eim. den Degen aus der Hand** —, vriste en Kaarden ud af Haanden. | **Ring-kampf**, m. Brydekamp, c.; **-kämpfer**, m. Bryder, c.; **-kunst**, f. Brydning, c.; **-platz**, m. Kampplads, Brydeplads, c.; **-übung**, f. Øvelse i at brydes.

Ringer, m. -s pl. ſ. sg. Bryder, Kæmper, c.

Ringern, v. t. se **verringern**.

Ringlotte, f. -n. Reine Claude, c.

Rings, adv. rundt; blot i: **-um**, **-herum**, **-umher**, rundt omkring.

Rink, m. **-en -en**. Metalring, c.; Spænde, n.

Rinken, m. se **Rink**.

Rinkeln, **rinken**, v. t. 1. gjøre fast ved Metalringe, spænde.

Rinne, f. -n. (Dim. **Rinnchen**, **Rinnlein**, n.) Rende, c., Tagrende, Fure, c.; (Jagt.) Net med en Due til Rovfuglefangst, c. | **Rinn-baum**, m. Træ til Render, n.; **-eisen**, n. Krog, som bærer Tagrenden, c.; **-holz**, n. se **-baum**; **-leiste**, f. Tagstjæg, n.; **-stein**, m. Rendesten, c. — **Rinnen-garn**, n. se **Rinne**; **-werk**, n. Vandledning, c.

Rinnen, v. i. 2. m. ſ. og h. rinde, flyde sagte; løbe sammen, størkne; dryppe, lække.

Rinnig, adj. forsynet med Rende; løbende, dryppende.

Rinnsal, n. (m.) **-es -e**. Rende; Flodseng, c.; Løbe, Østeløbe, c.

Rinnsel, n. **-s** ub. pl. Løbe, Østeløbe, c.

Rinlen, v. t. 1. kulgrave, kulegrave.

Rippe, f. **-n**. (Dim. **Rippchen**, **Ripplein**, n.) Ribben, n.; Krumholt, n., Spanter (paa Skibe); Aare paa Blade. | **Rippen-braten**, m. Ribbenssteg, c.; **-bruch**, m. Brud paa Ribbenene, n.; **-fell**, n. Ribbenshinde, c.; **-fleisch**, n. Ribbenskjød, n.; **-haut**, f. Ribbenshinde, c.; **-speer**, m. fyldt Ribbenssteg, c.; **-stoß**, m. Ribbensstød, Stød i Siden, n.; **-stück**, n. Ribbensstykke, n.

Rippeln, v. r. 1. røre sig af Stedet; v. t. rasle, irettesætte.

Rippen, v. t. 1. forsyne med Ribber; **gerippt**, ribbet, stribet, riflet, furet.

Rippig, adj. ribbet.

Rip(p)s, m. — ub. pl. Reps, Ribs, Rips, (Tøi).

Risch, adj. rask, hurtig; × tidlig.

Risiko, n. **-s -s**. Risiko, c.

Riskant, adj. riskant, farlig, vovelig.

Riski(c)ren, v. t. 1. riskere, vove, sætte paa Spil, staa Fare for.

Rispe, f. **-n** Top, Dusk, Klase, c. (Panicula); × Kvas, Risbrænde, n. | **Rispen-förmig**, klaseformet, klasebannet; **-gras**, n. Rapgræs, n. (Poa).

Rispig, adj. bærende Klaser; klaseformet.

Riß, m. **-ſſes -ſſe**. Rift, Revne, *Ripe, Aabning, c.; **-ſſe bekommen**, slaa Revner, faa Revner, sig. faa Stryg, Prygl; fig. **vor dem -ſſe ſtehen**, **vor den — treten**, tage Skaden paa sig, indestaa for Faren; Ribsning, Afridsning, c., Udkast, n.; Spring, Sæt, n.; **die Pferde thaten einen — vorwärts**, Hestene gjorde et Spring fremad.

Riſſig, adj. forreven, revnet, sprukken.

Riſt, m. **-es -e**. Vrist, c.; øverste Del af Haanden.

Riſte, f. se **Reiſte**.

Ritt, m. **-es -e**. Ridt, n., Ridetur, c.; **in einem** —, uafbrudt, i ét Kjør; **alle** —, hvert Øjeblik. | **Ritt-meiſter**, m. Ritmester, c.

Ritter, m. **-s** pl. ſ. sg. Ridder, Riddersmand, c.; **Einen zum — ſchlagen**, slaa en til Ridder; **an eim. zum — werden**, slaa sig til Ridder paa en. | **Ritter-akademie**, f. ridderligt Akademi, n.; **-alter**, n. Riddertid, c.; **-art**, f. ridderlig Skik; **-band**, n. Ridderbaand, n.; **-blume**, f. se **-ſporn**; **-burg**, f. Ridderborg, c.; **-bürtig**, af Ridderstand; **-dank**, m. Ridderpris, c.; **-dienſt**, m. Riddertjeneste, c.; **-eid**, m. Ed som Ridder, c.; **-feſt**, n. Turnering, c.; **-geſchichte**, f. Ridderhistorie, c.; **-geiſt**, m. Ridderaand, c.; **-gut**, n. Riddergods, adeligt Gods; **-gutsbeſitzer**, m. Riddergodsejer, Godsejer, c.; **-hof**, m. adelig Herregaard, c.; **-kreuz**, n. Ridderkors, n.; **-lehen**, n. adeligt Len; **-mann**, m. Hoveribonde paa et Riddergods, c.; **-mantel**, m. Ridderkappe, Ordenskappe, c.; **-orden**, m. Ridderstand, c., Ridderorden, c.; **-pferd**, n. Ridderhest, c.; Libel, Guldsmed, c.; **-pflicht**, f. Ridders Pligt, c.; **-roman**, m. Ridderroman, c.; **-ſaal**, m. Riddersal, c.; **-ſchar**, f. Ridderstare, c.; **-ſchild**, m. Ridderskjold, n.; **-ſchlag**, m. Ridderslag, n.; **-ſchluß**, n. Ridderslot, n., Ridderborg, c.; **-ſchwert**, n. Ridderssværd, n.; **-ſitte**, f. Ridderstik, c.; **-ſitz**, m. Herresæde, n.; **-ſpiel**, n. Ridderspil, n., Turnering, c.; **-ſporn**, m. Ridderspore (Plante), c.; **-ſtand**, m. Ridderstand, c.; **-tag**, m. Ordensdag, c.; **-weſen**, n. Riddervæsen, n.; **-wort**, n. Ridderord, n.; **-würde**, f. Ridderværdighed, c.; **-zug**, m. Tog af Riddere, n.

Ritterhaft, adj. ridderlig.

Ritterlich, adj. hørende til Ridderstanden; ridderlig; **-es Tier**, Vildsvin, n. — **Ritterlichkeit**, f. Ridderlighed, c.

Rittern, v. t. 1. gjøre til Ridder; v. i. m. h. kæmpe.

Ritterſchaft, f. **-en**. Ridderstand, c.; Riddervæsen, n.; Ridderstab, n.

Ritterſchaftlich, adj. hørende til Ridderstabet.

Rittertum, n. **-s** ub. pl. Riddervæsen, n., Riddertid, c.
Rittlings, adj. strævs, paa strævs.
Ritual, n. **-s -e**. Ritual, n.
Ritus, m. — **-ten**. Ritus, c.
Ritz, m. se **Ritze**.
Ritze, f. **-n**. Ridse, Sprække, Revne, c.; lille Saar, n.; Skramme, c.
Ritzen, v. t. 1. ridse.
Ritzig, adj. ridset, sprukken.
Rival, m. **-s (-en) -e (-en)**. Rival, Medbejler, Medstander, c.
Rivalis(e)ren, v. i. 1. m. h. rivalisere.
Rivalität, f. **-en**. Rivalitet, Kappelyst, Vædestrid; Skinsyge, c.
Robbe, f. **-n**. Sælhund, Sæl, c. | **Robbenfang**, m. Sælhundefangst, c.; **-fell**, n. Sælhundeskind, n.; **-fett**, n. Sælhundefedt, n.; **-schläger**, m. Sælhundejæger, c.; **-speck**, m. Sælhundespæk, n.; **-thran**, m. Sælhundetran, c.
Robber, m. **-s** pl. ſ. sg. Rubber, c.
Robe, f. **-n**. Robe, Kjole, c.
Robot, f. **-e**. Hoveri, n., Hoveriarbejde, n., Hoveritjeneste, c.
Roche, m. **-n -n**. Rokke, c. (Raja); (i Skakſp.) Taarn, n.
Röcheln, v. i. 1. m. h. ralle, stønne.
Rochi(e)ren, **rochen**, v. i. 1. m. h. rokere (i Skakſpil).
Röchler, m. **-s** pl. ſ. sg. en, som raller, stønner.
Rock, m. **-es -öcke**. (Dim. **Röckchen**, **Röcklein**, n.) Frakke, c.; Skjørt, n.; Nederdel, c.; **den bunten — anziehen**, blive Soldat. | **Rockärmel**, m. Frakkeærme, n.; **-falte**, f. Fold i Skjørtet, i Nederdelen; **-futter**, n. Frakkefoder, n.; **-knopf**, m. Frakkeknap, c.; **-kragen**, m. Frakkekrave, c.; **-schoß**, m. Frakkeskjød, n.; **-tasche**, f. Frakkelomme, c.
Rockelor, m. **-s -s (-e)**. Regnkaabe, Regnkappe, Rejsekjole, c.
Rocken, m. se **Roggen**.
Rocken, m. **-s** pl. ſ. sg. Rok, Spinderok, c. | **Rocken-blatt**, n., **-brief**, m. Rokkebrev, n.; **-stock**, m. Rokkehoved, n.; **-stube**, f. Spindestue, c.; **-weisheit**, f. Kællingevisdom, c.
Roden, v. t. 1. rydde, oprydde. | **Rode(n)hacke**, **-haue**, f. Ryddehakke, c.; **-land**, n. Rydde-land, n.
Rodung, f. **-en**. Rydning, Oprydning, c.; Rydde-land, n.
Roſ. m. **-es -e**. Ruf, n.
Rogen, m. **-s** ub. pl. Rogn, c. | **Rogen-fisch**, m. Rognfisk, Hunfisk, c.; **-stein**, m. Rognsten, Oolith, c.
Rogener, m. **-s** pl. ſ. sg. Rognfisk, c.
Roggen, m. **-s** ub. pl. Rug, c. | **Roggenähre**, f. Rugax, n.; **-brei**, m. Rugmelsgrød, c.; **-brot**, n. Rugbrød, n.; **-ernte**, f. Rughøst, c.; **-feld**, n. Rugmark, c.; **-kleber**, m. Sekalin, n.; **-mehl**, n. Rugmel, n.; **-mutter**, f. Moderkorn, n., Meldrøje, c.; **-stroh**, n. Rughalm, c.
Roh, adj. raa, ikke bearbejdet, ikke kogt, ikke stegt; fig. udannet, raa; **ein -es Pferd**, en utilreden Hest; **-es Volk**, raa, udannede Personer; **Einen wie ein -es Ei behandeln**, omgaas en som et raabdent Æg. | **Roh-arbeit**, f. Raasmeltning, c.; **-einnahme**, f. Bruttoindtægt, c.; **-ertrag**, m. Bruttoudbytte, n.; **-eisen**, n. Rujærn, n.; **-haut**, f. ugarbet Hud, c.; **-herzig**, meb et raat Hjærte; **-lech**, n. se **-stein**; **-ofen**, m. Masovn, c.; **-produkt**, n. Raaprodukt, n.; **-stein**, m. Raasten, c.; **-zucker**, m. Pudderſukker, n.
Roheit, **Rohigkeit**, f. **-en**. Raaheb, c.
Rohm, m. × se **Rahm**.
Rohr, n. **-es -e** (**-öhre**). Rør, Siv, n.; **spanisches** —, Spanſtrør, n., Stok, c.; Rør, n., Pibe, c.; Fløjte, c.; Løb, n., Bøssepibe, c., Bøsse, c.; **etw. auf dem -e haben**, have Sigte paa noget. | **Rohr-ammer**, f. se **-sperling**; **-blatt**, n. Rit, n., *Ske, c.; **-busch**, m. Rørbuſk, c., Sivrør, n.; **-dach**, n. Sivtag, n.; **-decke**, f. Sivmaatte, c.; **-dickicht**, n. et meb Rør, Siv tæt bevoxet Sted; **-dommel**, f. Rørdrum, c. (Ardea stellaris); **-drossel**, f. Drosſelsanger, c. (Turdus arundinaceus); **-falk**, m. Fiskesrn, c. (Falco haliaëtos); **-flechte**, f. Sivfletning, c.; **-flechter**, m. Sivfletter, c.; **-flöte**, f. Rørfløjte, c.; **-frosch**, m. grøn Frø, c. (Rana esculenta); **-gebüsch**, n. Sivkrat, n.; **-geflecht**, n. Sivfletning, c.; **-gras**, n. Star, c. (Carex); **-huhn**, n. Vandhøne, c. (Fulica atra); Sumphøne, c. (Gallinula); **-lamm**, m. Bæverlam, c., Rit, n.; **-lolben**, m. Rørbuſk, Rørtop, c.; **-möwe**, f. alm. Terne, c. (Sterna hirundo); **-pfeife**, f. se **-flöte**; **-post**, f. Rørpoſt, c.; **-reiher**, m. se **-dommel**; **-sänger**, m. Sivsanger, c. (Sylvia schoenobænus); **-schilf**, n. alm. Tagrør, n. (Phragmites communis); **-schmied**, m. Smed, ſom forfærdiger Løbene til Geværer; **-spatz**, **-sperling**, m. Rørspurv, Rørsanger, c. (Sylvia arundinacea); **-stab**, **-stock**, m. Rørstok, c.; **-stuhl**, m. Rørstol, c.; **-teich**, m. sivbevoxet Dam, c.; **-wand**, f. Rørvæg, c.; **-weih**, m. rødbrun Kærhøg (Circus rufus); **-zucker**, m. Rørſukker, n.
Röhr, n. **-es -e**. Rum i en Kakkelovn til at holde Maden varm, n.
Röhre, f. **-n** Rør, n.; Pibe, Rende, Kanal, Tud, c.; **die -n des Dachses**, Grævlingens Gange; **eine lederne** —, en Læderslange. | **Röhrbein**, n. Rørben, n.; **-brunnen**, m. Springvand, n.; **-kanne**, f. Kande meb Tud, c.; **-kasten**, m. Brøndkarm, c.; **-meister**, m. Vandmester, c.; **-trog**, m. Brøndkiste, c.; **-waſſer**, n. Springvand, n.; Vand, ſom ledes igjennem Rør; **-weide**, f. alm. Liguſter, n. (Ligustrum vulgare). — **Röhren-fahrt**, f. Rørſystem, n.; Række af Vandrør, c.; **-förmig**, rørdannet; **-koralle**, f. Rør-

koral, c.; **-legung**, f. Rørlægning, c.; **-leitung**, f. Vandledning, c.; **-schwamm**, m. Rørsvamp, c.

Röhreln, v. t. l. pibe, fløjte.

Rohren, adj. af Rør, af Siv.

Röhren, v. t. l. og i. m. h. afflære Rør; **die Wände —**, røre, beklæde Væggene med Rør.

Röhren, v. i. l. m. h. (Jagt.) frige højt (om Hjorten).

Rohricht, **rohrig**, **röricht**, **röhrig**, adj. forsynet med Rør; rørformet, rørdannet.

Röhricht, **Röhrich**, **Röhrig**, n. **-es -e**. Rørkrat, n.; et med Rør bevoxet Sted.

Rojen, v. i. l. m. h. ro (til Søs); **roje an**, ro væk! **gerojet**, vel roet!

Rokoko, m. (n.) **-s -s**. Rokoko, n. | **Rokokogeſchmack**, m. Rokokosmag, c.

Rolandslied, n. **-es -er**. Rolandssang, m.

Rolle, f. **-n**. (Dim. **Röllchen**, n.) Rulle; Trille, c., Hjul, n., Valle, c.; Rulle, Tøjrulle, c.; Bjælde, c.; Rulle Penge; Papirsrulle, c.; Dokument, n.; Liste, Fortegnelse, c.; Rolle, c.; **eine — ſpielen**, ſpille en Rolle; Harpe, Sigte, c. | **Rollen-band**, n. Baand i Rulle, n.; **-beſetzung**, f. Rollebesætning, c.; **-fach**, n. Rolle, c.; **-geſchirr**, n. Seletøj med Bjælder, n.; **-tabak**, m. Rulletobak, c.

Rollen, v. i. l. m. h. og ſ. rulle, trille; strømme; × være kaad, være overgiven; (Jagt.) sammen sig, brunſte, løbe; v. t. rulle, trille, vælte; rulle sammen; rulle paa Rulle; harpe; **Getreide —**, ſkalle Korn. | **Roll-bank**, f. Rullebænk, c.; **-baum**, m. Vindebom, c.; Rullestok, c.; **-bett**, n. Sengeſted paa Ruller, n.; **-boden**, m. Rullelof, n.; **-brett**, n. Mangle, c.; **-brücke**, f. Rullebro, c.; **-fleiſch**, n. Roulade, c.; **-frau**, f. Rullekone, c.; **-fuhrwerk**, n. Blokvogn, c.; **-geld**, n. Rullepenge, pl.; **-holz**, n. ſe **-baum**; **-zügel**, m. Laarmustel, c.; **-kammer**, f. Rullestue, c.; **-kloben**, m. Blok, c.; **-kugel**, f. ſe **Laufkugel**; **-muſkel**, m. Drejemustel, c.; **-pferd**, n. Rapert, c.; **-ſchwanz**, m. Snohale, c.; **-ſeſſel**, **-ſtuhl**, m. Rullestol, c.; **-tabak**, m. Rulletobak, c.; **-tuch**, n. Rullekłæde, n.; **-vorhang**, m. Rullegardin, n.; **-wagen**, m. Rullevogn, c.; † let Bondevogn, c.; **-wäſche**, f. Rulletøj, n.

Roller, m. **-s** pl. ſ. sg. en, ſom ruller; Rullemand, c.; Rullevogn, c.; Palmemaar, c. (Paradoxurus); Øg, n.; Haukat, c.; Stovſtade, c.; glatløbet Bøſſe, c.

Rollig, adj. parrelyſten.

Roman, m. **-s -e**. Roman, c. | **Romandichter**, m. Romandigter, c.; **-held**, m. Romanhelt, c.; **-heldin**, f. Romanheltinde, c.

Romane, m. **-n -n**. Romaner, c.

Romanhaft, adj. romanagtig.

Romaniſch, adj. romanſk.

Romantik, f. ub. pl. Romantik, c.

Romantiker, m. **-s** pl. ſ. sg. Romantiker, c.

Romantiſch, adj. romantiſk.

Romanze, f. **-n**. Romance, c.

Römer, m. **-s** pl. ſ. sg. Romer, c.; grønt Vinglas; Raadhuſet i Frankfurt am Main. | **Römer-fahrt**, f. Tog til Rom, n.; Pilegrimsrejſe til Rom, c.; **-monat**, m. Skat, ſom Rigsstænderne bevilge, c.; **-zug**, m. ſe **-fahrt**.

Römiſch, adj. romerſk; **römiſches Recht**, Romerret, c.

Römerin, f. **-nen**. Romerinde, c.

Römling, m. **-s -e**. en paveligſindet.

Ronde, f. **-n**. Rund, c.; ſe **Runde**.

Rondell, n. **-es -e**. en rund Plads; rundt Taarn, n., Rotunde, c.; ſe **Rundel**.

Rondo, n. **-s -s**. Rondo, c.

Rooß, n. ſe **Roß**.

Röſch, adj. × haarb og ſprød; hæs.

Roſe, f. **-n**. (Dim. **Röschen**, **Röslein**, n.) Roſe, c., Roſen (Sygdom); **unter der —**, i Fortroligheb (sub rosa); **keine — ohne Dornen**, iugen Roſe uden Torne; **mit der Zeit pflückt man -n, Zeit bringt -n**, med Tiden plukker man Roſer; **auf -n gebettet ſein**, danſe paa Roſer. | **Roſen-baum**, m. Alperoſe; Nerie, c.; **-beet**, n. Roſenbed, n.; **-bekränzt**, bekranſet med Roſer; **-bett**, n. Roſenſeje, n.; **-blatt**, n. Roſenblad, n.; **-buſch**, m. Roſenbuſk, c.; **-dorn**, m. Roſentorn, Hyben, vild Roſe, c.; **-droſſel**, f. Roſendroſſel, Roſenſtær, c. (Turdus roseus); **-duft**, m. Roſenduft, c.; **-farbe**, f. Roſenfarbe, c.; **-farben**, **-farbig**, roſenfarvet; **-feſt**, n. Roſenfeſt, c.; **-finger**, m. Roſenfinger, c.; **-fingerig**, roſenfingret; **-flor**, m. Roſenflor, n.; **-garten**, m. Roſenhave, c.; **-gebüſch**, n. Roſenlund, c.; **-glanz**, m., **-glut**, f. roſenrøb Glans, c.; **-hain**, m. Roſenlund, c.; **-hecke**, f. Roſenhæk, c.; **-holz**, n. Roſenved, n.; **-honig**, m. Roſenhonning, c.; **-knoſpe**, f. Roſenknop, c.; **-kranz**, m. Roſenkrans, c.; **-kreuzer**, m. Roſenkreuzer, c.; **-lager**, n. Roſenleje, n.; **-laube**, f. Roſenlysthytte, c.; **-licht**, n. roſenrødt Lys, Roſenſtjær, n.; **-lippe**, f. Roſenlæbe, c.; **-lorbeer**, m. Nerie, c.; **-mädchen**, n. Blomſterpige; blomſtrende Pige, c.; **-maid**, f. blomſtrende Pige, c.; **-monat**, m. Roſenmaaneb, c.; **-mund**, m. Roſenmunb, c.; **-öl**, n. Roſenolie, c.; **-rot(h)**, roſenrøb; **-ſchein**, **-ſchimmer**, m. Roſenſtjær, n.; **-ſtaude**, f. Roſenbuſk, c.; **-ſtein**, m. Roſenſten, c.; **-ſtock**, m. Roſentræ, n., Roſenbuſk, c.; **-ſtrauch**, m. Roſenbuſk, c.; **-ſtrauß**, m. Roſenbuket, c.; **-wange**, f. Roſenkind, c.; **-waſſer**, n. Roſenvand, n.; **-wolle**, f. roſenfarvet Elg, c.; **-wurſt**, f. Blodpølſe, c.; **-zeit**, f. Roſentid, c.; **-züchter**, m. Roſengartner, c.; **-zucker**, m. Roſenſukker, n.

Roſen, adj. bestaaende af Roſer.

Roſenhaft, adj. roſenlignende.

Roſenöbel, m. **-s** pl. ſ. sg. Roſenobel, c.

Roſette, f. **-n**. Roſet, c.

Roſig, adj. roſenfarvet, roſenrøb; lugtende ſom Roſer; **-e Wangen**, Roſenkinder, roſenrøbe Kinder.

Roſinante, f. **-n.** Roſinante, Slindmær, c.

Roſine, f. Roſin, c.; **große -n im Sack haben**, være vigtig, indbildſt, (ogſaa) være ſangvinſk. | **Roſinen-kern**, m. Roſinkærne, c.; **-kuchen**, m. Roſinkage, c.; **-met(h)**, m. Roſinmjød, c.; **-ſtengel**, m. Roſinſtilk, c.; **-wein**, m. Roſinvin, c.

Roſmarin, m. **-s** ub. pl. Roſmarin, c. | **Roſmarin-öl**, n. Roſmarinolie, c.

Roß, n. **-ſſes -ſſe.** (Dim. **Rößchen, Rößlein**, n.) Heſt; Ganger, c. | **Roß-apfel**, m. Heſteæble, c., Heſteſtarn, n.; **-arzenei**, f. Heſtemedicin, c., Heſteſægekunſt, c.; **-arzt**, m. Dyrlæge, c.; **-bändiger**, m. Heſtetæmmer, c.; **-bohne**, f. Heſtebønne, c.; **-bremſe**, f. Heſtebrems, c.; **-egel**, m. Heſteigle, c.; **-haar**, n. Heſtehaar, n.; **-händler**, m. ſe **-kamm**; **-käfer**, m. Heſtetorbiſt, Skarntorbiſt, c.; **-kamm**, m. Heſtehandler, Heſteprange, c.; **-kaſtanie**, f. Heſtekaſtanie, c.; **-kunſt**, f. Heſtemeſtine, c.; **-markt**, m. Heſtemarked, n.; **-mühle**, f. Heſtemølle, c.; **-ſchweif**, m. Heſtehale, Heſterumpe, c.; **-täuſcher**, m. ſe **kamm**.

Roß, n. **-eß -e.** (**Roße**, f. **-n.**) Vogſtive i en Bilube, c.

Röſſelſprung, m. **-eß -ünge.** Træk med Springeren i Skakſpil, n. | **Röſſelſprung-rät(h)ſel**, n. Springeropgave, c.

Roſſen, v. i. 1. m. h. være hingſtgal, ville bedækkes.

Roſſig, adj. hingſtlyſten.

Roſt, m. **-eß -e.** (**-öſte**). Riſt, c.; Gitter, n.; (i Bjærgv.) muret Rum, der fyldes med Ertz og Brænde; Bunke Kalkſten, blandet med Brænde; Ruſt, c. (paa Metal og Sæb). | **Roſt-bett**, n. et med Ertz og Brænde fyldt muret Rum, n.; **-braten**, m. riſtet Kjød, n.; **-braun**, ruſtfarvet; **-ente**, f. Ruſtand, c. (Anas rutilla); **-farbe**, f. Ruſtfarve, c.; **-farben**, ruſtfarvet; **-flecken**, m. Ruſtplet, c.; **-kippchen**, pl. Kotelet, c.; **-weih**, m. ſe **Roßweih**.

Röſte, f. **-n.** Rode, Hørrode, c.; riſtede Kartofler; ſe **Roſt**.

Roſten, v. i. 1. m. h. ruſte, ruſtne.

Röſten, v. t. 1. og i. m. h. riſte; brune, branke; (i Bjærgv.) udgløde; rødne, *røte, lægge i Rode. — **Röſtung**, f. Rødning, Riſten, Riſtning, c.

Röſterwerk, n. **-eß -e.** (til Sød) Roſtværk, n.

Roſtig, adj. ruſten, bedækket med Ruſt.

Roſtral, n. ſe **Raſtral**.

Rot(h), adj. rød; — **werden**, blive rød, rødme; **der -e Meiſter**, Slarpretteren; **-e Rübe**, Rødbede, c. | **Rot(h)-auge**, n. Rødſkalle, c. (Cyprinus rutilus); **-äugig**, rødøjet; **-bäckig**, rødkindet, rødmuſſet; **-bart**, m. Rødſtjæg, c.; **-bärtig**, rødſtjægget; **-baum**, m. Lærketræ, n.; **-beere**, f. Jordbær, n.; **-bein**, n. Rødben, n. (Totanus calidris); **-binder**, m. Bøtker, c.; **-braun**, rødbrun; **-bruſt**, f. ſe **-kehlchen**; **-buche**, f. Rødbøg, alm. Bøg, c. (Fagus silvatica); **-born**, m. Rødtjørn, c.; **-broſſel**, f. Rødbroſſel, Vindroſſel, *Rødvinge, c. (Turdus iliacus); **-eiche**, f. Steneg, c. (Quercus robur); **-erle**, f. Rødel, c., *Svartor, c. (Alnus glutinosa); **-fahl**, blegrød; **-fährte**, f. blodigt Spor (Jagt); **-feder**, f. Navn paa Fiſke med røde Finner; **-fichte**, f. Rødgran, c. (Pinus abies); **-finke**, m. Bogfinke, c. (Fringilla coelebs); **-fiſch**, m. Alpelag, c.; **-fleckig**, rødplettet; **-fuchs**, m. rød Ræv, c.; **Rodfux**, c.; **-gelb**, rødgul; **-gerber**, m. Garver, c.; **-gießer**, m. Klokkeſtøber, Metalſtøber, c.; **-glühend**, rødglødende, glødrød; **-glühhitze**, f. Hede, hvori Metallet bliver rødglødende; **-guß**, m. Tombak, c.; **-haarig, -härig**, rødhaaret; **-hals**, m. Rødhals, c.; **-halsgans**, f. Spejlgaas, c. (Anser ruficollis); **-haut**, f. Rødhud, c.; **-hirſch**, m. Kronhjort, c.; **-holz**, n. Brunſpaan, c.; **-hut**, m. Kardinal, c.; **-käppchen**, n. Rødhætte, c.; **-kehlchen**, n. Rødhals, c. (Sylvia rubicula); **-kohl**, m. Rødkaal, c.; **-kopf**, m. Rødhoved, n.; **-lauf**, m. Rosen; Blodgang, c.; **-mantel**, m. Mand i rød Kappe, c.; **-rock**, m. Rødkjole, c.; **-ſchimmel**, m. Rødſtimmel, c.; **-ſchmied**, m. ſe **-gießer**; **-ſchwanz**, m. Rødſtjært, c. (Motacilla phoenicurus); **-ſtein**, m. Rødſten, c.; **-ſtift**, m. Rødkridt, n.; **-ſtreifig**, rødſtribet; **-tanne**, f. Rødgran, c. (Abies excelsa); **-wälſch**, pluddervælſk, hørende til Landſtrygerſproget, Typeſproget; **-wälſch**, n. Rotvælſk, Typeſprog, n.; **-wangig**, rødkindet; **-wein**, m. Rødvin, c.; **-wild**, n. Kronhyr, n.; **-wurſt**, f. Blodpølſe, c.

Röt(h)e, f. ub. pl. det røde, Rødhed, Rødme, Røde, Farverøde, c.

Röt(h)el, m. **-s** pl. ſ. sg. Rødkridt, n.

Röt(h)eln, pl. ub. sg. Rødlinger, pl.

Röt(h)en, v. t. 1. gjøre rød, rødne; v. i. m. h. blive rød, rødme; **Flachs** —, rødne Hør. — **Röt(h)ung**, f. Rødmen, Rødnen, Rødning, c.

Röt-h)ig, m. **-eß -e.** ferſkenbladet Pileurt, c. (Polygonum persicaria).

Röt-h)lich, adj. rødlig, rødagtig, rødladen, *rødlet.

Röt-h)ling, m. **-s -e.** Rødhale, c.; Rødſtalle, c.; en Slags rød Svamp; rødt Æble, n.; Slags Sommerfugl, c.

Rotte, f. **-n.** Flok, c.; Bande, c., Komplot, n., Afdeling, c., Parti, n., Rode, c.; Rede, Hørrode, c. | **Rott-feuer**, n. Rodeild, c.; **-führer**, m. Rodefører, c.; **-geſell**, m. Kammerat, c.; **-macher**, m. Rænkeſmed, Komplotſtifter, Komplotmager, Partigænger, c.; **-meiſter**, m. Korporal, c.; **-ſtifter**, m. ſe **-macher**; **-weiſe**, i Afdelinger, i Rodet.

Rotten, v. t. 1. og r. rotte; **ſich** —, ſammenrotte ſig, flokke, forſamle ſig; rydde, opdyrke; rødne; v. i. m. ſ. raadne.

Rottir(e)ren, v. t. ſe **rotten**.

Rotti(e)rer, m. **-s** pl. ſ. sg. Komplotmager,

Partistifter, Deltager i et Komplot, Partigænger, c.

Rottig, adj. raadden.

Rotunde, f. **-n**. Rotunde, c.

Rotz, m. **-es** ub. pl. Snot, n.; Snive, c. | **Rotz-behaftet**, snivet; **-brüse**, f. Kjertel i Næsens Slimhinde, c.; **-krank**, snivet; **-krankheit**, f. Snive, c.; **-lappen**, m. Lommetørklæde, n.; × Snotteklud, c.; **-löffel**, m., **-näschen**, n., f. × Snotnæse, c.; Grønstolding, c.

Rotzen, v. i. 1. m. h. snyde sig.

Rotzig, adj. snottet, snivet.

Roulade, f. **-n**. Roulade, c.

Rouleau, n. **-s -s**. Rouleau, Rullegardin, n.

Roulett, n. **-es -e**. Roulette, c.

Route, f. **-n**. Rute, Vej, Fart, Reiseretning, c., Tog, n.

Routine, f. **-n**. Rutine, Drevenhed, Erfaring, Færdighed, Øvelse, c.

Routini(e)rt, adj. rutineret, øvet, dreven.

Royalismus, m. — ub. pl. Royalisme, c.

Royalist, m. **-en -en**. Royalist, c.

Royalistisch, adj. royalistisk, kongeligsindet.

Rübe, f. **-n**. (Dim. **Rübchen**, **Rüblein**, n.) Roe, c.; **gelbe** —, Gulerod, c.; **rote** —, Rødbede, c.; **weiße** —, Hvidroe, *Næpe, c.; Hestetrumpe, c.; **ein Rübchen schaben**, gjøre Nar ad en, haane en. | **Rüb-öl**, n. Roeolie, Rapsolie, c.; **-rettich**, m. Rædike, c. (Raphanus sativus); **-saat**, f., **-samen**, m. Rapsfæd, Raps, c. — **Rüben-acker**, m. Roeager, c.; **-bau**, m. Roedyrkning, c.; **-beet**, n. Rodbed, n.; **-feld**, n. Roeager, c.; **-zucker**, m. Roesukker, n.

Rubel, m. **-s** pl. ſ. sg. Rubel, c. (2,85 Øre; Papirrubel = 81 Øre.)

Rubin, m. **-es -e**. Rubin, c. | **Rubin-fluß**, m. ægte Rubin, c.

Rubrik, f. **-en**. Rubrik, c.

Rubrizi(e)ren, v. t. 1. indbele i Rubriker.

Rübsen, m. **-s** ub. pl. Raps, Rapsfæd, c. | **Rübsen-öl**, n. Rapsolie, c.

Ruch, m. † se **Geruch**.

Ruchbar, adj. almen bekjendt; — **werden**, rygtes, blive bekjendt; † duftende, velluftende. — **Ruchbarkeit**, f. Kundbarhed, Bekjendthed, c.

Ruchlos, adj. ryggesløs, ugudelig, gudsforgaaen; † forglos, ubekymret, ubesindig. — **Ruchlosigkeit**, f. Ryggesløshed, Ugudelighed, c.

Ruchtbar, adj. se **ruchbar**.

Ruck, m. **-es -e**. (**-ücke**). Ryg, Stød, Tag, n.; **mit einem -e, auf einen** —, fig. paa én Gang, pludselig. | **Ruck-weise**, stødvis; **-wind**, m. Vindstød, n.

Rück, adv. † tilbage. | **Rück-anspruch**, m. Gjenfordring, c.; **-antwort**, **-äußerung**, f. Svar, Gjensvar, n.; **-berufung**, f. Tilbagekaldelse, c.; **-bewegung**, f. tilbagegaaende Bevægelse, c.; **-bleibsel**, n. Levning, c.; **-blick**, m. Tilbageblik, n.; **-bürge**, m. Efterborgen, Kontrakavtionist, c.; **-bürgschaft**, f. Kontrakavtion, c.; **-erinnerung**, f. Erindring, Gjenkaldelse, c.; **-fahrt**, f. Tilbagereise, c.; **-fall**, m. Tilbagefald, n.; — — **eines Lehns**, Hjemfald af et Len; **-fällig**, tilbagefaldende, hjemfaldende; — — **werden**, falde tilbage; **-flucht**, f. Tilbageflugt, c.; **-flug**, m. Tilbageflyvning, Hjemvej, c.; **-fluß**, m. Tilbageſtrømning, c.; **-fracht**, f. Returfragt, c.; **-frage**, f. Forespørgsel, c., Spørgsmaal paa et Spørgsmaal, n., Esterspørgsel, c.; **-fuhre**, f. Tilbagekjørsel, Returfragt, c.; **-gabe**, f. Tilbageleverig, c.; **-gang**, m. Tilbagegang, c.; **-gängig**, tilbagegaaende; fig. som gaar til agters, som gaar ind igjen; — — **machen**, faa til at gaa tilbage, til at ophøre; — — **werden**, gaa tilbage; **-gängigkeit**, f. tilbagegaaende Bevegelse, Ophevelse, c.; **-gebäude**, n. Bagbygning, c.; **-gehen**, v. i. 2. gaa tilbage, returnere; **-grat**, m. (n.) Rygrad, c.; **-gratst(h)ier**, n. Hvirveldyr, n.; **-hall**, m. Gjenlyd, c.; **-halt**, m. Tilbageholdenhed, Sky, Undseelse, c.; Reserve, Stætte; **ohne** — —, ligefrem, uforbeholden; **Einen in den** — — **treiben**, gjøre en tilbageholdende; **-haltlos**, uforbeholden; **-haltlosigkeit**, f. Uforbeholdenhed, c.; **-kauf**, m. Gjenkjøb, Tilbagekjøb, n.; Løskjøbelse, c.; **-kaufsrecht**, n. Tilbagekjøbsret, c.; **-kehr**, f. Tilbagevenden, Tilbagekomst, c.; **-kunft**, f. Tilbagekomst, c.; **-ladung**, f. Returfragt, c.; **-lauf**, m. Tilbagegang, n., Tilbagestrømning, Tilbagegang, c.; **-läufig**, tilbagegaaende; **-lehne**, f. se **Rückenlehne**; **-marsch**, m. Tilbagemarsch, c.; **-mehl**, n. Ubstubsmel, n.; **-prall**, m. Tilbageslag, n.; **-reise**, f. Tilbagereise, c.; **-ruf**, m. Tilbagekaldelse, c.; **-schein**, m. Revers, n.; **-schlag**, m. Tilbageslag, n.; **-schluß**, m. tilbagegaaende Slutning, c.; **-schreiben**, n. Svarskrivelse, c.; **-schreitend**, tilbagegaaende; **-schritt**, m. Tilbageskridt, n., Tilbagegang, c.; **-schrittler**, m. Reaktionær, c.; **-schrittlich**, tilbagegaaende, reaktionær; **-seite**, f. Bagside, c.; **-sendung**, f. Tilbagesendelse, c.; **-sicht**, f. Hensyn, n., Betragtning, c.; — — **nehmen auf etw.**, tage noget i Betragtning, i Overveielse, tage Hensyn til noget; **Em. die schuldige** — — **versagen**, nægte en den skyldige Agtelse; **-sichtlich**, **-sichts**, med Gen.: med Hensyn til; **-sichtslos**, hensynsløs; **-sichtslosigkeit**, f. Hensynsløshed, c.; **-sichtsvoll**, hensynsfuld; **-siegel**, n. Kontrasegl, n.; **-sitz**, m. Bagsæde, n.; **-sprache**, f. i: **mit eim.** — — **halten, nehmen**, have Samtale med en, konferere, raadføre sig med en; **-sprung**, m. Tilbagespring, n.; **-stand**, m. Rest, Restance, c.; **im** — **-e sein**, være i Restance; **-ständig**, tilbagestaaende, resterende; — — **sein**, staa til Restance; **-stellig**, se **-ständig**; **-stoß**, m. Tilbagestød, Tilbageslag, n.; **-strahlung**, f. Refleks, c.; **-strich**, m. Fuglenes Hjemflugt, c.; **-tritt**, m. Tilbagetrædelse, c.; **-vergütung**, f. Tilbagebetaling, Godtgjørelse, c.; **-versichern**, v. t. gjensorsikre; **-versicherung**, f.

Gjenforsikring, c.; **-versicherungsgesellschaft**, f. Gjenforsikringsselskab, n.; **-wand**, f. Bagvæg, c.; **-wärts**, baglængs, med Ryggen vendt imod; tilbage; **-wechsel**, m. Ritratte. Kontravexel, c.; **-weg**, m. Tilbagevej, c.; **-wirkung**, f. Tilbagevirkning, c.; **-zahlung**, f. Tilbagebetaling, c.; **-zug**, m. Tilbagetog, n.

Rücken, v. i. 1. m. ſ. rykke, flytte; **mit der Armee in ein Land —**, rykke med Hæren ind i et Land; **höher —**, rykke højere, stige i Rang; **es rückt (ruckt) und zuckt in allen meinen Gliedern**, det rykker og ijler i alle mine Lemmer; v. t. rykke, flytte; **zurecht —**, lægge til rette; **den Tisch an's Fenster —**, flytte Bordet hen til Vinduet; **den Tisch —**, faa Bordet til at danse; **die Uhr —**, stille Uret; **den Hut —**, løfte paa Hatten.

Rucken, v. i. se **rücken**.

Rücken, m. **-s** pl. ſ. sg. Ryg, c.; **Einen den — kehren, wenden**, vende Ryggen til en; **— gegen —**, Ryg mod Ryg; **Einen in den — fallen**, falde en i Ryggen; **sich den — frei halten**, holde sin Ryg fri; **sich selbst eine Rute auf den — binden**, binde Ris til sin egen Bag; **Einen immer auf dem — sitzen**, altid være en paa Nakken; **hinter jemandes —**, bag ved ens Ryg; **er hat an andern einen —**, han har en Støtte i andre; Rygstød, n., Bagside, c. | **Rücken-ader**, f. Rygaare, c.; **-darre**, f. Rygmarvsstæring, c.; **-deckung**, f. Dækning i Ryggen, c.; **-flosse**, f. Rygfinne, c.; **-halt**, m. Bagholdt, Reservekorps, n.; fig. Rygstød, n.; **-korb**, m. Kurv til at bære paa Ryggen; **-knochen**, m. Rygben, n.; **-lehne**, f. Stolerya, c., Rygstød, n.; **-mark**, n. Rygmarv, c.; **-marksverlängerung**, f. den forlængede Marv; **-muskel**, m. Rygmuskel, c.; **-schild**, m. Rygskjold, n.; **-schmerz**, m. Rygpine, c.; **-schwimmer**, m. Rygsvømmer, c. (Notonecta); **-stück**, n. Rygstykke, n.; **-weh**, n. Rygpine, c.; **-wind**, m. Agtervind, Medbør, c.; **-wirbel**, m. Ryghvirvel, c.

Rücklings, adv. baglængs, bag fra.

Ruckſen, v. i. 1. m. h. lurre.

Rüde, adj. raa, ubannet, uvidende.

Rüde, m. **-n -n.** ſtor Hund, Jagthund, Hyrdehund, c.; (Jagt.) Ulv, Hanræv, c. | **Rüdenhorn**, n. Jagthorn, n.; **-knecht**, m. Hundebreng, c.

Rudel, n. (m.) **-s** pl. ſ. sg. Mængde; Slump, Hob, c.; (Jagt.) Trop, Stare, Flok, c.; † Rorestang, c.; × Aare, c. | **Rudel-weise**, stareviis, i Flokke.

Rudeln, v. r. 1. (Jagt.) samle ſig i Flokke; v. t. røre om, røre rundt i.

Ruder, n. **-s** pl. ſ. sg. Aare, c.; Ror, Skibsror, n.; **ans — kommen**, komme til Roret; **am — ſein, ſitzen**, være ved Roret; Rorestang, c. | **Ruder-band**, n. Aarebaand, n., Aarestrop, c.; **-bank**, f. Rorbænk, Toste, c.; **-ente**, f. hvidhovedet And, c. (Anas mersa); **-fahrzeug**, n. Rofartøj, n.; **-flotille**, f. Roflotille, c.; **-gänger**, m. (til Søs) Rorgænger, c.; **-griff**, m. Aaregreb, Aarestajt, n.; **-helm**, m. Rorpind, c.; **-knecht**, m. Rorkarl, Sluproer, c.; **-loch**, n. Aarehul, n.; **-los**, uden Ror; **-meiſter**, m. Kvartermester paa en Slup, Opsynsmand over Rorkarlene; **-nagel**, m. Aaretol, c.; **-pinne**, f. Rorpind, c.; **-ſchiff**, n. Rofartøj, n.; **-ſchlag**, m. Aareslag, n.; **-ſtange**, f. Aarestang; Baadshage, c.; **-zug**, m. Aaretag, n.

Ruderer, m. **-s** pl. ſ. sg. Rorkarl, c.

Rudern, v. t. 1. og i. m. h. ro.

Ruf, m. **-es -e.** Raab, Skrig, n.; (Jagt.) Signal paa Jagthornet; Kaldelse, c., Kald, n.; Rygte, n., Omtale, c.; **in — kommen**, komme i Folkemunde; **im -e des Geizes ſtehen**, have Ord for at være gjerrig; **einen guten — haben**, have et godt Rygte, et godt Løv; **Einen in übeln — bringen**, bringe en i ondt Rygte, i slet Ry; **Einen in — bringen**, ſkaffe en et Navn; **ſie iſt beſſer als ihr —**, hun er bedre end hendes Rygte. | **Ruf-name**, m. Dobenavn, Fornavn, n.

Rüfe, f. **-n.** Skorpe, c.

Rufen, v. i. 2. m. h. raabe, kalde; **Einen. —**, raabe til en; **um Hilfe —**, raabe om Hjælp; v. t. raabe, kalde; **Einen —**, raabe ad, kalde paa en; **wie gerufen kommen**, komme som kaldet; **ſich heiſer —**, raabe ſig hæs; **die Stunden —**, afraabe Timerne.

Rufer, m. **-s** pl. ſ. sg. Raaber, c.

Rüffel, m. **-s** pl. ſ. sg. Ruffel, Irretteſættelſe, c.

Rüffeln, v. t. 1. røſſe, irretteſætte.

Rufig, rüfig, rüffig, rüftig, adj. bedækket med Skorpe; ſkabet.

Rüge, f. **-n** † Beſkyldning, Anklage; † Forbrydelſe, c.; Straf, Irretteſættelſe, c. | **Rügeamt**, n. Juſtitskollegium, Politikammer, n.; **-gericht**, n. Underret, Politiret, c., Politikammer, n.; **-graf**, m. Formand for Retten, c.; **-ſache**, f. Politiretsſag. c.

Rügen, v. t. 1. † beſkylde, anklage; **ein Vergehen —**, dadle, irretteſætte for en Forſeelſe; ſtraffe. — **Rügung**, f. Irretteſættelſe, Afſtraffelſe, c.

Rüger, m. **-s** pl. ſ. sg. Irretteſætter, Dadler; † Anklager, c.

Ruhe, f. **-n** Ro, Roligheð, Stilheð, Freð, Hvile, c.; Hvileſted, n.; **in — ſein**, være i Ro; **in — und Frieden leben**, leve i Ro og Freð; **ſich zur — begeben**, begive ſig til Ro; **man hat keine — vor ihm**, man har ingen Freð for ham; **laſſen Sie mich in —**, lad mig være i Freð! **es läßt mir keine —**, jeg har ingen Ro paa mig; **zur — bringen**, berolige; **zur — gehen**, gaa til Sengs; **ſich zur — ſetzen**, trække ſig tilbage, tage ſin Afſted; **angenehme —**, sov vel! **nun hat die liebe Seele —**, nu har Sjæleu Freð; **den Hahn in — ſtellen, bringen**,

sætte Hanen i Ro. | **Ruhe-altar**, m. Alter i Gaderne ved Processionen paa Christi Legemsfest, n.; **-bank**, f. Hvilebænk, Løjbænk, c.; **Wüstgang ist des Teufels** — —, Ledigang er Djævlens Hovedpude; **-bedürftig**, trængende til Hvile; **-bett**, n. Sofa, Løjbænk, c.; **-feld**, n. Brakmark, c.; **-gehalt**, n. Pension, c.; **-kammer**, f. Hvilekammer, n.; fig. Graven; **-kissen**, n. Sovepude, c.; **-los**, hvilesløs; **-losigkeit**, f. Hvilesløshed, c.; **-ort**, **-platz**, m. Hvilested, n.; **-posten**, m. Hvilested, n.; Sinekure, c.; **-pulver**, n. Sovepulver, n.; **-punkt**, m. Hvilepunkt, n.; **-sessel**, m. magelig Lænestol, c.; **-sitz**, m. Hvilested, n.; **-stand**, m. Ro, Roligheb, rolig Tilstand, c.; **er ist in den — — versetzt**, han er bleven sat paa Pension; **-stätte**, **-stelle**, f. Hvilested, n.; **-stifter**, m. Fredsstifter, c.; **-störend**, fredsforstyrrende; **-störer**, m. Fredsforstyrrer, c.; **-störung**, f. Fredsforstyrrelse, c.; **-stunde**, f. Hviletime, c.; **-tag**, m. Hviledag, c.; **-voll**, rolig; **-zeit**, f. Hviletid, c.

Ruhen, v. i. 1. m. h. hvile, være rolig; sove; **von seiner Arbeit** —, hvile efter sit Arbejde; **sein Blick ruhte auf dem Gemälde**, hans Blik hvilede paa Maleriet.

Ruhesam, adj. rolig, fredelig, stille.

Ruhig, adj. rolig, stille.

Ruhm, m. **-s** ub. pl. Hæder, Ros, Berømmelse, Pris, Berømthed, c.; **ohne — zu melden**, uden at rose mig selv; **sein — ist nicht fein**, han har ikke noget godt Rygte paa sig. | **Ruhmbedeckt**, bedækket med Berømmelse; **-begierde**, f. Begjærlighed efter Ros, Ærefærhed, c.; **-begierig**, ærekjær; **-gekrönt**, hæderkronet; **-gier**, f. Ærgjerrighed, c.; **-gierig**, ærgjerrig; **-liebe**, f. Ærgjerrighed, c.; **-los**, uberømt; **-losigkeit**, f. Uberømtheb, c.; **-redig**, stortalende, pralende, skrydende; **-redigkeit**, f. Stortalenheb, c., Praleri, Skryderi, n.; **-reich**, se **-voll**; **-sucht**, f. Ærekjærhed, c.; **-süchtig**, ærekjær; **-voll**, berømt, berømmelig; **-würdig**, rosværdig; **-würdigkeit**, f. Rosværdighed, c.

Rühmen, v. t. 1. rose, berømme; † raabe højt, juble; **sich seines Reichtums** —, rose sig af sin Rigdom; **viel -s von etw. machen**, gjøre mange Ophævelser af noget. | **Rühmens-wert(h)**, rosværdig, berømmelig.

Rühmer, m. **-s** pl. ſ. sg. † Praler, c.

Rühmlich, adj. berømmelig, rosværdig, priselig. — **Rühmlichkeit**, f. Berømmelighed, Rosværdighed, Priselighed, c.

Ruhr, f. **-en** Blodgang, Dysenteri, c.; (til Søs) Skibets Stoden paa Grund; sidste Bearbejdelse af Vinbjærget; (Jagt.) Lokkefugl, c. | **Ruhr-anfall**, m. Anfald af Blodgang, n.; **-artig**, blodgangagtig, dysenteriſt; **-krank**, syg af Blodgang; **-kraut**, n. Evighedsblomst, c. (Gnaphalium); **-recht**, n. Strandret, c.; **-vogel**, m. Lokkefugl, c.

Rührbar, adj. hvad der kan røres; følsom. — **Rührbarkeit**, f. Følsomheb, c.

Rühren, v. t. 1. røre, bevæge, sætte i Bevægelse; **Eim. das Herz** —, røre ens Hjærte; **die Trommel** —, røre, slaa Trommen; **vom Blitze gerührt**, lynslagen; **rühre dich!** stynd dig, muntert! hurtig! **einen Acker** — (**ruhren**), pløje en Mark anden Gang. | **Rühr-ei**, n. Røræg, n.; **-eisen**, n. Rørestang, c.; **-faß**, n. Kjærne, c.; **-haken**, m. Hageplov, c.; **-kartoffeln**, pl. Kartoffelmos, c.; **-kelle**, f. Slev; Murste, c.; **-krücke**, f. Rørestang, c.; **-löffel**, m. Slev, c.; **-milch**, f. Kjærnemælk, c.; **-scheit**, n. Rørestang, c.; **-spiel**, n. rørende Spil, n.; **-stange**, f., **-stecken**, **-stock**, m. Rørestang, c.; **-stück**, n. rørende Stykke, n.

Rührhaft, adj. rørende, følsom.

Rühricht, n. **-es -e**. noget sammenrørt; **Blanding**, c.

Rührig, **rührsam**, adj. rørig, rask.

Rührung, f. **-en** Rørelse, c. | **Rührungslos**, uden Rørelse, ufølsom.

Ruin, m. **-s** ub. pl. Ruin, Ødelæggelse, c.

Ruine, f. **-n** Ruin, Levning, c.

Ruini(e)ren, v. t. 1. ruinere, ødelægge.

Rülp, **Rülps**, m. **-es -e**. Ræb, n.

Rülpen, **rülpsen**, v. i. 1. m. h. ræbe.

Rum, m. **-s** ub. pl. Rum, c. | **Rum-flasche**, f. Rumflaske, c.; **-glas**, n. Rumglas, n.; **-punsch**, m. Rumpunsch, c.

Rumäne, m. **-n -n**. (**Rumäuier**, m. **-s** pl. ſ. sg.) Rumæner, c.

Rumänisch, adj. rumænisk.

Rummel, m. **-s** pl. ſ. sg. Rummel, megen Larm, c.; Skrammel, Kram, n.; **den ganzen — kaufen**, kjøbe det hele; **im — kaufen**, kjøbe alt mellem hinanden; **er versteht den —**, han forstaar Rummelen.

Rummelei, f. ub. pl. Skramleri, n.; et gammelt, brøstfældigt Hus; Rumleri, n.

Rummeln, v. i. 1. m. h. rumle, buldre; v. t. harpe Korn.

Rumor, m. **-s -e**. Støj, Buldet, stærk Alarm, c., Oprør, n.

Rumoren, v. i. 1. m. h. larme, støje, buldre, rumstere; **ein wunderliches —**, et underligt Rore.

Rumorer, m. **-s** pl. ſ. sg. Spektakelmager, c.

Rumpelei, f. **-en** Skrammel, n.

Rumpelig, adj. ujævn, knudret.

Rumpeln, v. i. 1. m. h. rumle, buldre; kaste alt imellem hinanden; (om Svin) parres. | **Rumpel-geist**, m. Spøgelse, n.; **-kammer**, f. Pulterkammer, n.; **-kasten**, m. Skrammelkiste, c.; **-mette**, f. (katolsk) Messe i den stille Uge til Erindring om Formørkelsen ved Korsfæstelsen; **-thier**, n. Orne, c.

Rumpf, m. **-es -ümpfe**. Krop, c.; **der — ohne Kopf**, Kroppen uden Hovedet; **der — eines Schiffes**, Skibets Skrog, n.; **der — eines**

Hemdes, Bullen af en Skjorte; **der — in einer Mühle**, Tragt, Mølletragt, Mølleſtrue, c.; **der — eines Baumes**, Træbul, c.; **der — eines Stiefels**, Støvleſaftet; flettet Bikube, c.; Kurv af Træbark til Fiſt, c. | **Rumpf-leder**, n. Skaftelæder, n.; **-leiter**, m. Aabningen paa en Mølleſtrue, c.

Rümpfen, v. t. 1. krumme, trække ſammen; **die Naſe —**, ſlaa Krøller paa Næſen; **das Maul —**, trænge Munden.

Rund, adj. rund, trind; fig. uden Omſvøb, ligefrem, oprigtig, rent ud; **etw. — herausſagen**, ſige noget ligefrem; **etw. — abſchlagen**, afſlaa noget rent ud; **eine -e Zahl**, et rundt Tal; **länglich —**, oval; **— erhaben**, konvex; **— hohl**, konkav. | **Rund-bäckig**, rundkindet; **-bau**, m. Rundbygning, c.; **-baum**, m. Axel, c.; **-beet**, n. Rondel, c.; **-bild**, n. Panorama, n.; Medaillon, c.; **-blume**, f. Kugleblomſt, c.; **-bogen**, m. Rundbue, c.; **-bogenfenſter**, n. rundbuet Vindue, n.; **-bogig**, rundbuet; **-brenner**, m. Rundbrænder, c.; **-eiſen**, n. Rundjærn, n.; **-erhaben**, konvex, udhvælvet; **-erhabenheit**, f. Konvexitet, c.; **-fahrt**, f. Rundreiſe, c.; **-fiſch**, m. Rundfiſt, c.; **-gang**, m. Rundgang, Krebsgang, c.; **-gebäude**, n. Rundbygning, Rotunde, c.; **-gemälde**, n. Panorama, n.; **-geſang**, m. Rundſang, c.; **-hobel**, m. Rundhøvl, c.; **-höhl**, konkav, indbuet, indhvælvet; **-holz**, n. Rundholt, n.; **-köpfig**, rundhovedet; **-lauf**, m. Kredsløb, n.; **-platz**, m. Rundbel, c.; **-reim**, m. Omkvæd, n.; **-reiſe**, f. Rundreiſe, c.; **-reiſebillett**, n. Rundreiſebillet, c.; **-ſäge**, f. Spejſav, c.; **-ſäule**, f. rund Søjle, c.; **-ſchau**, f. Panorama, n.; Revue, c.; **-ſcheibe**, f. rund Rude, c.; **-ſchild**, m. Rundſkjold, n.; **-ſtück**, n. Rundſtykke, n.; rundt Blomſterbed, n.; **-ſchreiben**, n. Rundſkrivelſe, c., Cirkulære, n.; **-ſchrift**, f. Rundſkrift, c.; **-ſtab**, m. rund Gesims paa en Søjlefod; **-tanz**, m. Rundbans, c.; **-tempel**, m. Rotunde, c.; **-t(h)eil**, n. Rondel, c.; **-trunk**, m. Omgang, c.; **-um**, rundt omkring; **-wache**, f. Ronde, c.; **-weg**, rent ud, fuldſtændig, ligefrem; **-wurm**, m. Rundorm, c. (Nematodes).

Rund, n. (m.) **-es -e.** (Dim. **Ründchen**, n.) Rundkreds, c.; **das ganze — der Erde**, den hele Jordens Kreds; **das zinnerne —**, Tinbakken.

Runda, n. **-s -s.** Fanfare, c. (ved Skaldrikken).

Runde, f. **-n.** Rundbel, Kreds, Omkreds, Runding, c.; Rundhed, c.; Ronde, Patrouille, c.; **in der —**, rundt omkring; **in die — gehen**, gaa rundt.

Ründe, f. ub. pl. Rundhed, c.; Afrunding, c.

Rundell, n. **-s -e.** Rundbel, c.

Ründen, v. t. 1. runde, gjøre rund.

Runden, v. i. 1. m. h. rundes, blive rund.

Rundheit, Rundigkeit, f. ub. pl. Rundhed, c.

Rundi(e)ren, v. t. 1. runde, gjøre rund.

Ründlich, adj. rundagtig, lidt rund. — **Ründlichkeit**, f. Rundagtighed, c.

Rundung, f. **-en.** Runding, Rundhed, c.; rund Stikkelſe, c.; Kreds, c.; (Jagt.) rund Vej i Skoven, c.

Ründung, f. **-en.** Runding, Afrunding, c.

Rune, f. **-n.** Rune, c. | **Runen-ſchrift**, f. Runeſkrift, c.; **-ſtab**, m. Runeſtav, Primſtav, Runekjevle, c.; **-ſtein**, m. Runeſten, c.

Runge, f. **-n.** Vognkjæp, c.

Runkel, f. **-n.** Runkelroe, c. | **Runkel-rübe**, f. Runkelroe, c.; **-rübenzucker**, m. Roesukker, n.

Runkel, f. ſe **Ranunkel.**

Runs, m. ſe **Runſe.**

Runſe, f. **-n.** × Flodleje, n., Flodſeng, c.

Runzel, f. **-n.** Rynke, Fure, c.

Runzelig, adj. rynket; ſtrumpen.

Runzeln, v. t. 1. og i. m. h. rynke, ſlaa Rynker.

Rüpel, m. **-s** pl. ſ. sg. Klods, Tølper, c.

Rüpelei, f. **-en.** Tølperagtighed, c.

Rüpelhaft, adj. tølperagtig, klodſet. — **Rüpelhaftigkeit**, f. Tølperagtighed, c.

Rupf, m. **-es -e.** Ryk, n.

Rupfen, v. t. 1. rykke, plukke, afrive.

Rupfer, m. **-s** pl. ſ. sg. en, der plukker; fig. Plukveer.

Rupie, f. **-n.** Rupie, c.

Ruppe, f. **-n.** Kvabbe, *Lake, c. (Gadus lota).

Ruppig, adj. laſet, pjaltet, fattig, uſel, elendig; meget karrig, fedtet. — **Ruppigkeit**, f. Laſethed, Pjaltethed, Uſelhed, Elendighed; Karrighed, c.

Ruſch, m. **-es -e** (**-ſche**). Ror, Siv, n.; **über — und Buſch**, over Stok og Sten.

Rüſche, f. **-n.** Pibe, c. (Beſætning).

Ruſchel, m. **-s** pl. ſ. sg. Vildbasje, c., Jaſtehoved, n.

Ruſchelig, adj. flygtig, overflabiſt, jaſtevorn.

Ruſchelei, f. **-en.** Jaſteri, n.

Ruſcheln, v. i. 1. m. h. raſle, gjøre Larm; handle overflabiſt, jaſte.

Ruß, m. **-es -e.** Sod, c.; Ruſt i Kornet. | **Ruß-beſchmutzt**, ſodet; **-brand**, m. Ruſt, c.; **-braun**, ſodbrun; **-butte**, f. Kønrøgsbøtte, c.; **-farbig**, ſodbrun; **-hütte**, f. Kønrøgshytte, c.; **-kreide**, f. Sortkridt, n.; **-ſchwarz**, n. Kønrøgsfarve, c.

Ruſſe, m. **-n -n.** Ruſſer, c.

Rüſſel, m. **-s** pl. ſ. sg. Tryne, Snabel, Snude, c.; **der — des Elephanten**, Elefantſnabelen; **der — des Schweines**, Svinets Tryne. | **Rüſſel-käfer**, m. Snudebille, c.

Rüſſelhaft, rüſſelicht, adj. ſnabelagtig, tryneagtig.

Rußen, v. i. 1. m. h. lave Sod; v. t. farve med Sod.

Rußicht, rußig, adj. ſodet; (Korn) fuld af Ruſt.

Ruſſiſch, adj. ruſſiſt.
Ruſt, f. **-en**. (til Sys) Roſt, n.
Rüſte, f. **-n**. Hvile, Ro, c.; **die Sonne geht zu(r) —**, Solen daler.
Rüſten, v. t. 1. ruſte, udruſte; **ſich zum Kriege —**, ruſte ſig til Krig; tilberede, gjøre Anſtalter til; v. i. m. h. reiſe et Stillads. | **Rüſt-baum**, m. Stilladstømmer, n.; **-brett**, n. Stilladsbræt, n.; **-haus**, n. Tøjhus, n.; **-holz**, n. Stilladstømmer, n.; **-kammer**, f. Ruſtkammer, n.; **-leiter**, f. Lægte paa en Ruſtvogn, c.; **-meiſter**, m. Ruſtmeſter, c.; **-platz**, m. Alarmplads, c.; **-ſtange**, f. Stilladsbom, c.; **-tag**, m. Dagen før en Feſt, Forberedelsesdag, Helligaften, c.; **-wagen**, m. Ruſtvogn, c.; **-zeug**, n. Redſkab, Værktøj, n.; Rustning, c.
Rüſter, f. **-n**. Almetræ, n., Alm, c.
Rüſter, m. **-s** pl. ſ. sg. Plovſtjært, c.
Rüſtern, adj. Almetræs-, af Almetræ.
Rüſtig, adj. kraftig, raſk, bæver, flink; ſtærk, haandfaſt. — **Rüſtigkeit**, f. Raskhed, Bæverhed, Styrke, c.
Rüſtung, f. **-en**. Rustning, Udrustning, Forberedelſe, c.; Krigsfornødenhed, c.; Stillads, n.; † Opbrud, n.
Rut(h)e, f. **-n**. (Dim. **Rüt(h)chen**, **Rüt(h)lein**, n.) Baand, c.; Ris, n.; *Viſp, c.; Hyrdeſtav, c.; Piſkeſkaft, n.; Brændſtang, Brændbippe, c.; Medeſtang, c.; Limpind, c.; Rode, c. (Maal); (Jagt.) Hale paa Ræv og Ulv, c.; Penis. | **Rut(h)en-bündel**, n. Riskнippe, n.; **-fiſcherei**, f. Meden, c.; **-gänger**, m. Bjærgmand, ſom forſlaar at bruge Ertsſøgeren; **-hieb**, m. ſe **-ſchlag**; **-kappe**, f. Plejelrem, c.; **-mann**, m., **-ſchläger**, m. ſe **-gänger**; **-ſchlag**, m., **-ſtreich**, m. Slag med et Ris, n.; Ris, n.; **-zeug**, n. Mollevinger, pl.
Ruthene, m. **-n -n**. Ruthener, c.
Ruthéniſch, adj. ruthenisk.
Rutſch, interj. rutsch!
Rutſch, m. **-es -e**. Nu, n.; Bjærgſtred, Fjældſtred, n.
Rutſche, f. **-n**. Glidebane, c.; Fodſlammel, c.; Bjærgſtred, n.
Rutſchen, v. i. 1. m. ſ. glide; ſtyde ſig frem. **Rutſch-bahn**, f. Glidebane, Rutſchbane, c.; **-partie**, f. lille Lyſtur, Skovtur, Udflugt, c.
Rutſcher, m. **-s** pl. ſ. sg. en, der glider; Galopade, c.
Rutſchig, adj. let glidende.
Rutte, f. ſe **Ruppe**.
Rütteln, v. t. 1. ruſte, ryſte, ſtøde; **an etw. —**, ruſte i noget.
Rütten, v. t. 1. ryſte ſtærkt. | **Rütt-ſtroh**, n. Strøelſe, c.

S.

Sa, interj. friſt! Iyſtig! hopsa!
Saal, m. **-es -äle**. Sal, c.; † Bolig, c., Hus, n. | **Saal-decke**, f. Salsloft, n.; **-einrichtung**, f. Salsmøblement, n.; **-thür**, f. Salsdør, c.
Saat, f. **-en**. Saaning, c.; Sæd, c., Frø, n.; Korn, n.; **in — ſchießen**, gaa i Frø. | **Saatbohne**, f. Saabønne, c.; **-erbſe**, f. Saaært, c.; **-feld**, n. Sædemark, c.; **-gans**, f. Sædgaas, c. (Anas segetum); **-gerſte**, f. Saabyg, n.; **-hafer**, m. Saahavre, c.; **-huhn**, n. lille Regnſpove, Middelſpove, *Smaaſpove, c. (Numenius phæopus); **-korn**, n. Saakorn, n.; **-krähe**, f. Kornkrage, Raage, *Blaakraake, c. (Corvus frugilegus); **-roggen**, m. Saarug, c.; **-weizen**, m. Saahvede, c.; **-zeit**, f. Saatid, c.
Sabäismus, m. — ub. pl. Sabæisme, c.
Sabbat(h), m. **-es -e**. Sabbat, c. | **Sabbat(h)-feier**, f. Helligholdelse af Sabbaten, c.; **-frau**, f. en kriſten Kone, ſom opvarter Jøderne paa Sabbaten; **-ruhe**, f. Sabbatshvile; Søndagshvile, Søndagsfred, c.; **-ſchänder**, m. en ſom vanhelliger Sabbaten. — **Sabbat(h)s-weg**, m. Sabbatsvej, c.
Sabbat(h)lich, adj. vedkommende Sabbaten; adv. hver Sabbat.
Sabbe, f. ſe **Sabbel**.
Sabbel, **Sabber**, m. **-s** ub. pl. Sagl, Sabl, n.
Sabbeln, **ſabbern**, **ſabbern**, v. i. 1. m. h. ſagle, ſavle. | **Sabber-latz**, m., **-pichel**, m., **-tuch**, n. Sableſmække, Hageſmæk, c.
Sabberer, m. **-s** pl. ſ. sg. Savler, c.; fig. Brøvler, c.
Sabberei, f. **-en**. Savleri, n.; fig. Brøvl, Sludder, n.
Säbel, m. **-s** pl. ſ. sg. Sabel, c.; (Student) Rus, c. | **Säbel-bajonett**, n. Sabelbajonet, c.; **-bein**, n. Hjulben, n.; **-beinig**, hjulbenet; **-bohne**, f. Sabelbønne, c.; **-fiſch**, m. Sværdfiſk, c.; **-förmig**, ſabelformet; **-fuß**, m. krum, vanſtabt Fod; **-gefäß**, n. Sabelſkede, n.; **-gehenk**, n. Sabelgehæng, n.; **-hieb**, m. Sabelhug, n.; **-klinge**, f. Sabelklinge, c.; **-korb**, m. Kurvefæſte, n.; **-quaſte**, f. Sabelkvaſt, c.; **-ſcheide**, f. Sabelſkede, c.; **-ſchnäbler**, m. Klyde, c (Recurvirostra avocetta); **-taſche**, f. Huſartaſke, c.
Säbelhaft, **ſäbelig**, adj. ſabelformet, krum.

Säbeln, v. t. 1. nedhugge, nedsable.

Säbenbaum, m. se **Sevenbaum**.

Säbler, m. -s pl. ſ. sg. Klyde, c.

Sache, f. -n. (Dim. **Sächlein**, **Sächelchen**, n.) Sag; Retssag, c., Anliggende, n., Forretning, c.; Ting, c.; **feine -n**, hans Sager; **ſo ſteht die —**, ſaaledes ſtaa Sagerne; **ich muß wiſſen, was an der — iſt**, jeg maa vide, hvorledes det forholder ſig, hvorledes det hænger ſammen; **das iſt eine — für ſich**, det er en Sag for ſig ſelv, det er noget andet; **das iſt die —**, det er netop Sagen; **zur —**, til Sagen! **bleibe bei der —**, bliv ved Sagen! **nicht bei der — ſein**, ikke være med; **es iſt eine böſe — um das Lügen**, Løgn er en ſlem Ting; **gemeinſchaftliche — machen**, gjøre fælles Sag; **unverrichteter —**, med uforrettet Sag. | **Sachdienlich**, henſigtsmæssig; **-erklärung**, f. Sagforklaring, c.; **-fällig**, tabt (om en Sag); **-führer**, m. ſe **-walter**; **-gemäß**, overensſtemmende med Sagen; henſigtsmæssig; **-kenner**, m. ſagkyndig; **-kenntnis**, f. Sagkundſtab, c.; **-kundig**, ſagkyndig; **-lage**, f. Sagernes Stilling, c.; **-regiſter**, n. Sagregiſter, n.; **-reich**, indholdsrig; **-verhalt**, m., **-verhältnis**, n. Sagernes Stilling, c.; **-verſtändig**, ſagkyndig; **-walter**, m. Sagfører, Advokat, c.; † Agent, Fuldmægtig, c.; **-walterſchaft**, f. Advokatur, c.; **-wörterbuch**, n. Realleksikon, n.

Sachlich, **ſächlich**, adj. Ting angaaende; **das ſächliche Geſchlecht**, Intetkjøn, n., genus neutrum.

Sachſe, m. -n -n. Sachſer, c.

Sächſiſch, adj. ſachſiſk.

Sacht, **ſachte**, adj. ſagte, ſtille; langſom; lemfældig; × behagelig, velgjørende, mild; adv. ſagtens, let.!

Sack, m. -es **-äcke**. (Dim. **Säckchen**, **Säcklein**, n.) Sæk, Poſe; Pung, Pengepung, c.; Lomme, c.; Pung (scrotum); blind Gade, c.; × Mave; **voll wie ein —**, pørefuld; **Eim. den — vor die Thür werfen**, ſætte en Stolen for Døren; **die Katze im — kaufen**, kjøbe Katten i Sækken; **die Katze aus dem — laſſen**, lade Lejligheden ſlippe ud af Hænderne; **etw. aus dem — ſchütteln**, ryſte noget ud af Ærmet; **Eim. etw. in den — ſchieben**, ſtubbe noget over paa en; **etw. im — haben**, have noget i ſin Magt; **große Roſinen im — haben**, true med noget. | **Sack-band**, n. Sækkebaand, n.; **-garn**, n. aflangt Fiſkergarn, n.; **-gaſſe**, f. blind Gade, c. (cul de sac); **-geld**, n. Lommepenge, pl.; **-geige**, f. Stokfiol, c.; **-geſchwulſt**, f. Sæksvulſt, c.; **-hüpfen**, **-laufen**, n. Sækkeløb, n.; **-leinwand**, f., **-linnen**, n. Sækkelærred, n.; **-meſſer**, n. Lommekniv, c.; **-nadel**, f. Paknaal, c.; Naalefiſk, c. (Syngnathus acus); **-pfeife**, f. Sækkepibe, c.; **-pfeifer**, m. Sækkepiber, c.; **-piſtole**, f. Lommepiſtol, c.; **-träger**, m. Drager, c.; **-tuch**, n. Sækkelærred; Lommetørklæde, n.; **-uhr**, f. Lommeur, n.

Säckel, m. -s pl. ſ. sg. Pung, Pengepung, c.; **der gemeine —**, Fælleskaſſen. | **Säckel-amt**, n. Finanskaſſe, c.; **-kraut**, n. almt. Hyrdetaſſe, c.; **-meiſter**, m. Kaſſerer, c.; **-ſenf**, m. ſe **-kraut**.

Sacken, v. t. 1. fylde i Sæk, putte; v. r. ſtaa Falder, poſe; × ſynke, ſænke ſig.

Säcken, v. t. 1. putte i en Sæk og brukne.

Sackerment, **ſapperment**, **ſackerlot**, interj. for Fanden!

Sackermenter, **Sackerloter**, m. -s pl. ſ. sg. Helvedeskarl, Fandenskarl, c.

Säckler, m. -s pl. ſ. sg. Sadelmager, c.

Sacr, ſe **Sakr**.

Sadduzäer, m. -s pl. ſ. sg. Sadducæer, c.

Sadduzäiſch, adj. ſadducæiſk.

Sadduzäismus, m. — ub. pl. Sadducæisme, c.

Säen, v. t. 1. ſaa, udſtrø Sæd; **geſäet voll**, propfuld. | **Sä(e)-mann**, m. Sædemand, Saamand, c.; **-maſchine**, f. Saamaskine, c.; **-tuch**, n. Saasæk, c.; **-wetter**, n. Saavejr, n.; **-zeit**, f. Sædetid, Saatid, c.

Säer, m. -s pl. ſ. sg. Sædemand, c.

Saffian, m. -s -e. Saffian, n. | **Saffianeinband**, m. Saffiansbind, n.; **-fabrik**, f. Saffiansfabrik, c.; **-ſchuh**, m. Saffiansſko, c.

Saflor, **Safflor**, m. -es -e. Saflor, n.

Safran, m. -s ub. pl. Safran, c. | **Safranblüte**, f. Safranblomſt, c.; **-farbe**, f. Safranfarve, c.; **-farbig**, **-gelb**, safranfarvet, safrangul; **-pflanzung**, f. Safranplantage, c.

Saft, m. -es **-äfte**. (Dim. **Säftchen**, **Säftlein**, n.) Saft, c.; **ohne Kraft und —**, uden Saft og Kraft. | **Saft-behälter**, m. Saftbeholder, c.; **-birne**, f. Slags ſaftige Pærer; **-farbe**, f. Saftfarve, c.; **-fülle**, f. Saftfylde, c.; **-gang**, m., **-gefäß**, n. Saftkar, n.; **-grün**, n. Saftgrønt, Blæregrønt, n.; **-leer**, **-los**, ſaftløs; fig. tør, kraftløs; **-loſigkeit**, f. Saftløshed, Tørhed, Kraftløshed, c.; **-reich**, ſaftrig; **-röhre**, f. Saftrør, n.; **-voll**, ſaftfuld; **-zeit**, f. Safttid, c.

Saftig, adj. ſaftig, ſaftfuld, ſaftrig; fig. ſaftig, imudſig. — **Saftigkeit**, f. Saftighed, Saftfuldhed, c.; fig. Saftighed, c.

Saghar, adj. ſom kan ſiges.

Sage, f. -n. Sagn, Rygte, n.; Egende, Udſagn, n.; **der — nach**, efter Egende. | **Sagengeſchichte**, f. Sagnhiſtorie, c.; **-kreis**, m. Sagnkreds, c.; **-kunde**, f. Sagnkundſkab, c.; **-reich**, rig paa Sagn; **-zeit**, f. Sagntid, Sagnalder, c.

Säge, f. -n. Sav, c., *Sag, c.; ſtort Skærebaand. | **Säge-blatt**, n. Savblad, n.; **-block**, m. Savelad, n., Saveblok, c.; **-bock**, m. Savbuk, c.; **-fiſch**, m. Savfiſk, c. (Squalus pristis); **-förmig**, ſavformia, ſavtakket; **-gerüſt**, n. Savelad, n.; **-hai**, m. ſe **-fiſch**; **-lohn**, m. (n.) Saveløn, c.; **-mehl**, n. Savſtøv, n.; **-mühle**, f. Save-

mølle, Savmølle, c., Savbrug, *Sagbrug, n.; **-mølle**r, m. Savbruger, *Sagbruger, c.; **-ſchmied**, m. Savſmed, c.; **-ſchnäbler**, m. toppet Skallesluger, c. (Mergus serrator); **-ſpäne**, pl. Savſpaaner; **-zahn**, m. Savtand, c.

Sagen, v. t. 1. ſige; **die Wahrheit** —, ſige Sandheden; **kein Wort** —, ikke ſige et Ord; **das ſagt man nicht**, ſligt ſiger man ikke, ſaadedes taler man ikke; **das iſt wohl nicht zu viel geſagt**, det er vel ikke for meget ſagt; **ſo zu** —, ſaa at ſige; **offen geſagt**, for at ſige det ligefrem; **wie man zu — pflegt**, ſom man plejer at ſige; **das muß man** —, det maa man ſige, indrømme; **mit Erlaubnis zu** —, med Forlov at ſige; **du kannſt von Glück** —, du kan priſe dig lyklelig; **das laſſe ich mir nicht** —, det lader jeg mig ikke ſige, det taaler jeg ikke; **Einen tot** —, ſige en død; **geſagt, getan**, ſom ſagt, ſaa gjort; **der geſagte Meier**, den omtalte Meier; **das muß man** —, det maa man tilſtaa; **das will ich nicht geſagt haben**, det mener jeg ikke; **was will das** —, hvad har det at betyde? **das hat nichts zu** —, det har intet at betyde, det ſiger intet; **ſingen und** —, ſynge og fortælle.

Sägen, v. t. 1. ſave, *ſage.

Sagenhaft, adj. ſagnagtig.

Säger, m. -s pl. ſ. sg. Savſtærer, c.; Skallefluger, c. (Mergus).

Sago, m. -s ub. pl. Sago, c. | **Sago-mehl**, n. Sagomel, n.; **-palme**, f. Sagopalme, c.; **-ſuppe**, f. Sagoſuppe, c.

Sahara, f. Sahara, c.

Sahlband, n. ſe **Salband**.

Sahlweide, f. ſe **Salweide**.

Sahne, f. ub. pl. Fløde, c. | **Sahn(en)-brezel**, f. Flødekringle, c.; **-frau**, f. Flødekone, c.; **-käſe**, m. Flødeoſt, c.; **-kuchen**, m. Flødekage, c.; **-reich**, rig paa Fløde; **-topf**, m. Flødekande, c.

Sahnen, v. t. 1. fylde med Fløde; ſlumme.

Sahnig, adj. fed.

Saige, f. ſe **Seige**.

Saite, f. -n. Streng, c.; **eine — berühren, anſchlagen**, røre ved, ſlaa paa en Streng; **andere, mildere, gelindere -n aufziehen**, give Viben en anden Lyd, give Kjøb; **ſeine -n hoch ſpannen**, ſpænde Buen for høit. | **Saitengetön**, n. Strængeklang, c.; **-halter**, m. Strængepind, c.; **-inſtrument**, n. Strængeinſtrument, n.; **-klang**, m. Strængeklang, c.; **-ſpiel**, n. Strængeleg, c.; **-ſpieler**, m. Lutſpiller, c.; **-träger**, m. Strængebærer, c.

Sakrament, n. **-es -e**. Sakrament, n.

Sakramental, adj. ſakramental, ſakramentalſk.

Sakramenti(e)ren, v. i. 1. m. h. × ſakramentere, bande, ſtøje, buldre.

Sakramentlich, adj. ſe **ſakramental**.

Sakriſtan, m. **-s -e**. Sakriſtan, Degn, Klokker, c.

Sakriſtei, f. **-en**. Sakriſti, n.

Säkularfeier, f. ub. pl. Sekularfeſt, c.

Säkulariſation, f. ſe **Säkulariſi(e)rung**.

Säkulariſi(e)ren, v. t. 1. ſekulariſere, gjøre verdslig. — **Säkulariſi(e)rung**, f. Sekulariſation, Sekulariſering, c.

Salamander, m. -s pl. ſ. sg. Salamander, c.; (Student) Skaal, hvorved Øiglaſjene gnides 3 Gange paa Bordet og tømmes.

Salangane, f. **-n**. Salangane, c. (indiſk Svale.)

Salär, n -s **-e**. Salær, n., Betaling, Kjendelſe, Løn, c.

Salat, m. **-es -e**. Salat, c. | **Salat-beet**, n. Salatbed, n.; **-löffel**, m. Salatſke, c.; **-korb**, m. Salatkurv, c.; **-pflanze**, f. Salatplante, c.; **-ſchüſſel**, f. Salatfad, n.

Salbader, m. -s pl. ſ. sg. Vaaſer, Vrøvler, c.; Kvakſalver, Markſtriger, c.

Salbaderei, f. **-en**. Vaas, Vrøvl, n., Pølſeſnak, c.; Kvakſalveri, Markſtrigeri, n.

Salbadern, v. i. 1. m. h. vaaſe, vrøvle; kvakſalve.

Salbaderiſch, adj. vrøvlende, vrøvlagtig.

Salband, n. **-es -änder**. Klædeliſte, c.

Salbe, f. **-n**. Salve, c. | **Salben-büchſe**, f. Salvebøſſe, Salvekrukke, c.; **-duftend**, duftende af Salve; **-handel**, m. Salvehandel, c.; **-händler**, m., **-krämer**, m. Salvekræmmer, c.

Salbei, f. ub. pl. Salvie, c. (Salvia).

Salben, v. t. 1. ſalve; **Einm. die Hände** —, beſtikke en, ſmøre en; **Einm. den Buckel** —, ſmøre ens Ryggſtykker; × ſnybe, bedrage. | **Salbgefäß**, n., **-gerät(h)**, n., Salvekrukke, c.; **-öl**, n. Salveolie, c.

Salbung, f. **-en**. Salvelſe, Salving, c.; fig. Salvelſe, c. | **Salbungs-reich**, **-voll**, fuld af Salvelſe, med Salvelſe.

Saldi(e)ren, v. t. 1. ſaldere, opgjøre en Regning, afſlutte, betale. — **Saldi(e)rung**, f. Saldering, Afſlutning af et Regnſtab; Betaling af en Gjæld, c.; Overſkud, n.

Saldo, m. **-s -di**. Saldo, c. | **Saldo-auszug**, m. Saldoudtog, n.; **-betrag**, m. Saldobeløb, n.; **-reſt**, m. Reſt pr. Saldo, c.

Salep, m. -s ub. pl. Salep, c.

Salichl, n. -s ub. pl. Salichl, n.

Saline, f. **-n**. Saline, Saltgrube, c., Saltkogeri, Saltværk, n.

Salciſte, f. ſe **Salband**.

Salm, m. **-es (-en) -e (-en)**. Laks, c.; × Sang, Salme, c.

Salmen, m. ſe **Salm**.

Salmiak, m. -s ub. pl. Salmiak, c. | **Salmiak geiſt**, **-ſpiritus**, m. Salmiakſpiritus, c.

Sälmling, m. -s **-e**. ung Laks, c.

Salon, m. -s -s. Salon, c.

Salpeter, m. -s pl. ſ. sg. Salpeter, n. |

Salpeter-artig, salpeteragtig; **-auflösung**, f. Salpeteropløsning, c.; **-bildung**, f. Salpeterdannelse, c.; **-dampf**, m. Salpeterdamp, c.; **-erde**, f. Salpeterjord, c.; **-fraß**, m. Fejl ved Vægge og Mure, hvor Kalken og Stenene blive fjære og falde ud; **-geist**, m. se **-säure**; **-grube**, f. Salpetergrube, c.; **-hütte**, f. Salpeterhytte, c.; **-lauge**, f. Salpeterlud, c.; **-sauer**, salpetersur; **-säure**, f. Salpetersyre, c.; **-sieder**, m. Salpetersyder, c.; **-siederei**, f. Salpetersyderi, n.; **-wasser**, n. Salpetervand, n.

Salpet(e)rig, adj. som indeholder Salpeter, salpeteragtig.

Salse, f. **-n**. Dyppelse, Sauce, c.; Dynd-vulkan, c.

Saltomortale, m. — **-s**. Saltomortale, c.

Salut, m. **-es -e**. Salut, c.

Saluti(e)ren, v. t. 1. salutere. | **Saluti(e)r-schuß**, m. Salutskud, n.

Salve, f. **-n**. Salve, c.

Salweide, f. **-n**. Skovpil. Palmepil, *Selje, c. (Salix capræa).

Salz, n. **-es -e**. Salt, n.; **etw. ins — legen**, salte noget; **ins — hauen**, nedsalte, fig. bagvaske; **im — liegen**, være i Knibe; **Einen mit scharfem -e reiben**, give en af Grovheden. | **Salz-abgabe**, f. Saltskat, c.; **-aber**, f. Saltaare, c.; **-amt**, n. Salinebestyrelse, Saltværksbestyrelse, c.; **-arbeiter**, m. Salinearbejder, c.; **-artig**, saltagtig; **-bad**, n. Saltvandsbad, Søbad, n.; **-base**, f. Saltbasis, c.; **-beamter**, adj. Saline-embedsmand, c.; **-bergwerk**, n. Saline, Salt-grube, c.; **-bildend**, saltdannende; **-bildung**, f. Saltdannelse, c.; **-binse**, f. Trehage, c. (Triglochin); **-brühe**, f. Lage, Saltlage, c.; **-brunnen**, m. Saltkilde, c.; **-büchse**, f. Salt-kar, n.; **-butter**, f. salt Smør, n.; **-faß**, n. Saltfad, n., Salttønde, c.; Saltkar, n.; **-fisch**, m. saltet Fisk, c.; **-fleisch**, n. saltet Kjød, n.; **-fluß**, m. Saltflaad, n.; **-flut**, f. det salte Hav; **-gehalt**, m. Saltholdighed, c.; **-geist**, m. Saltsyre, c.; **-geschmack**, m. salt Smag, c.; **-gras**, n. se **-binse**; **-grube**, f. Saltgrube, c.; **-gurke**, f. Lageagurk, c.; **-haltig**, saltholdig; **-haltigkeit**, f. Saltholdighed, c.; **-handel**, m. Salthandel, c.; **-händler**, m. Salthandler, c.; **-haus**, n. Saltmagasin, n.; **-hecht**, m. saltet Gjedde, c.; **-knappe**, m. Salinearbejder, c.; **-korb**, m. Kurv til at bære Salt i, c.; **-korn**, n. Saltkorn, n.; **-kot(h)e**, f. Salthytte, c., Saltværk, n.; **-kraut**, n. Sodaurt, c. (Salsola); **-lache**, f. Saltsump, Saltpøl, c.; **-lake**, f. se **-brühe**; **-lage**, f. Lag Salt, n.; **-magazin**, n. Saltmagasin, n.; **-meste**, f. se **-faß**; **-morast**, m. saltholdigt Dynd; **-niederlage**, f. Oplag af Salt, n.; **-pfanne**, f. Saltpande, c.; **-pfänner**, m. Salinearbejder, c.; **-quelle**, f. Saltkilde, c.; **-säule**, f. Saltstøtte, c.; **-säure**, f. Saltsyre, c.; **-schank**, m. Salthuskeri, n.; **-schweiß**, m. Saltvand, der ligesom sveder ud af Klipper og Ridser; **-see**, m. Saltsø, c.; **-sieder**, m. Saltsyder, c.; **-siederei**, f. se **-werk**; **-sole**, f. Saltvand, n.; **-stein**, m. Saltsten, c.; **-steppe**, f. Saltsteppe, c., Saltørken, c.; **-steuer**, f. Saltskat, c.; **-stück**, n. Stykke Salt, n.; **-tonne**, f. Salttønde, c.; **-wasser**, n. Saltvand, n.; **-werk**, n. Saltværk, n., Saltgrube, c., Saltsyderi, n.; **-wüste**, f. Saltørken, c.; **-zoll**, m. Salttold, Saltskat, c.

Salze, f. se **Salse**.

Salzen, v. t. 1. (partic. **gesalzen**) salte, bestrø med Salt; **gesalzen**, fig. meget dyr, pebret; **gesalzener Hering**, Spegesild, c.

Salzen, adj. salt, saltet.

Salzig, adj. salt, saltet. — **Salzigkeit**, f. Saltheд, c.

Samariter, m. **-s** pl. ſ. sg. Samaritan, c.

Same, m. **-ns -n**. (**-n**, m.) Frø, Frøkorn, n.; Sæd, c.; Yngel, c., Afkom, n., Efterkommere. | **Samen-balg**, m. Frøhus, n.; **-bau**, m. Frøavl, c.; **-baum**, m. Træ, som bliver staaende til Forplantelse, n.; **-behälter**, m. Frøgjemme, n.; **-beutel**, m. Frøpung, c.; **-bläschen**, n. Sædblære, c.; **-brüse**, f. Sædkjertel, c.; **-fisch**, m. Rognfisk, c.; **-fluß**, m. Sædflaad, n.; **-gefäß**, n. Sædkar, n.; **-gehäuse**, n. Frøhus, n.; **-gerste**, f. Saabyg, n.; **-handel**, m. Frøhandel, c.; **-händler**, m. Frøhandler, c.; **-holz**, n. Samling af Træer, som bliver staaende til Forplantelse; **-hülse**, f. Frøbælg, c.; **-kapsel**, f. Frøkapsel, c.; **-kern**, m. Frøkjærne, c.; **-korn**, n. Sædekorn, Frøkorn, n.; **-lappen**, m. Kotyledon, c., Frøblad, Kimblad, n.; **-lappig**, kimbladet; **-schote**, f. se **-hülse**; **-schule**, f. Planteskole, c.; **-stengel**, m. Frøstilk, c.; **-staub**, m. Sædstøv, n.; **-t(h)ierchen**, n. Sæddyr, n.; **-tragend**, frøbærende; **-verzeichnis**, n. Frøfortegnelse, c.; **-weizen**, m. Saahvede, c.

Sämerei, f. **-en**. Frø, Plantefrø, n. | **Sämerei-handel**, m. Frøhandel, c.

Sämisch, adj. Semś-; **-es Leder**, Semslæder, n. | **Sämisch-gerber**, m. Hvidgarver, c.; **-leder**, n. Semslæder, n.

Sämling, m. **-s -e**. en af Frø opelsket Plante.

Sammeln, v. t. 1. samle, samle; **Kräfte —**, samle Kræfter; **für die Armen —**, gjøre Indsamling for de fattige; fig. **sich —**, samle, samle sig. | **Sammel-fleiß**, m. Samlerflid, c.; **-gelder**, pl. indsamlede Penge; **-name**, m. Kollektivord, Fællesord, n.; **-platz**, m., **-stelle**, f. Samlingsplads, c.; **-wort**, n. se **-name**.

Sammet, m. se **Samt**.

Sammler, m. **-s** pl. ſ. sg. Samler, c. | **Sammler-fleiß**, m. Samlerflid, c.

Sammlung, f. **-en**. Samlen; Samling, c.; fig. Andagt, c.

Samt, se **samt**.

Samniter, m. **-s** pl. ſ. sg. Samniter, c.

Samojede, m. **-n -n**. Samojede, c.

Samstag, m. **-es -e**. Løverdag, c.

Samt, m. **-es -e**. Fløjel, n. | **Samt-artig**, fløjelsagtig; **-band**, n. Fløjelsbaand, n.; **-besetzt**, fløjelsbeslat; **-blume**, f. Fløjelsblomst, c.; **-bürste**, f. Fløjelsbørste, c.; **-decke**, f. Fløjelsdækken, n.; **-ente**, f. Fløjelsand, c. (Anas fusca); **-haut**, f. Fløjelshud, c.; **-hut**, m. Fløjelshat, c.; **-kleid**, n. Fløjelskjole, c.; **-kragen**, m. Fløjelskrave, c.; **-mütze**, f. Fløjelshue, c.; **-pfötchen**, n. Fløjelspote, c.; **-schuh**, m. Fløjelssko, c.; **-weber**, m. Fløjelsvæver, c.; **-weberei**, f. Fløjelsvæveri, n.; **-weich**, fløjelsblød.

Samt, præp. med Dat. med, tillige med, samt; adv. — **und sonders**, alle tilsammen, alle til Hobe.

Samten, adj. Fløjels-, af Fløjel; **ein -es Kleid**, en Fløjelskjole.

Sämtlich, adj. samtlig, alle tilsammen.

Samum, m. **-s -s** (**-e**). Somum, c.

Sand, m. **-es** ub. pl. Sand, n.; **Eim. — in die Augen streuen**, sætte en Blaar i Øjnene; **Einen auf den — setzen**, bringe en i Knibe; **auf dem -e sitzen** (**sein**), være i Knibe. | **Sand-aal**, m. Tobis, c. (Ammodytes Tobianus); **-acker**, m. Sandager, c.; **-allee**, f. med Sand opfyldt Allé; **-artig**, sandagtig; **-bad**, n. Sandbad, n.; **-bank**, f. Sandbanke, c.; **-beere**, f. Melbærris, n. (Arctostaphylos uva ursi); **-berg**, m. Sandbjærg, n.; **-boden**, m. Sandbund, c.; **-boot**, n. Sandbaad, c.; **-büchse**, f. Sandhus, n.; **-dorn**, m. Havtorn, Tbfe, c. (Hippophaë); **-ebene**, f. Sandflette, c.; **-faß**, n. Sandkiste, c.; **-fisch**, m. se **-aal**; **-floh**, m. Sandloppe, c. (Pulex penetrans); **-fläche**, f. Sandflade, c.; **-flöz**, n. Sandlag, n.; **-former**, m. Former, c.; **-frau**, f. Sandkone, c.; **-fuhre**, f Læs Sand, n.; **-gang**, m. med Sand opfyldt Gang, c.; **-gegend**, f. Sandegn, c.; **-glas**, n. Timeglas, n.; **-grube**, f. Sandgrav, c.; **-grund**, m. Sandgrund, c.; **-guß**, m. smeltede Metallers Støbning i Sandformer; Jærnvarer, støbte i Sandformer; **-hafer**, m. Sand-Marehalm, c. (Elymus arenarius); **Burhavre**, c. (Avena strigosa); **-halm**, m. Marehalm, c.; **-hase**, m. Pibehare, c. (Lagomys); **einen -hasen machen**, slaa Fløvt; **-haufe**, m. Sandbynge, Sandbunke, c.; **-hügel**, m. Sandhøj, c.; **-huhn**, n. alm. Sandlober, c. (Calidris arenaria); **-ilz**, m. se **-aal**; **-korn**, n. Sandskorn, n.; **-kraut**, n. Sandvaaner, c. (Arenaria); **-krebs**, m. Landkrebs, c.; **-kuchen**, m. Sandkage, c.; **-läufer**, m. se **-huhn**; Loggias, n.; **-lsch**, n. Sandhul, n.; **-mann**, m. Sandmand, c.; **der — kommt**, Ole Lukøje kommer; **-meer**, n. Sandhav, n.; **-reiter**, m. Græsrytter, c.; **-rohr**, n. se **-halm**; **-sack**, m. Sandsæk, c.; **-schicht**, f. Sandlag, n.; **-schilf**, n. se **-halm**; **-schimmel**, m. Art hvide Heste; **-stein**, m. Sandsten, c.; **-strauß**, m. Sandbred, c.; **-torte**, f. Sandkage, c.; **-ufer**, n. Sandbred, c.; **-uhr**, f. Timeglas, n.; **-weg**, m. Sandvej, c.; **-weze**, f. Sandbrive, c.; **-weide**, f. Strandpil, c. (Salix arenaria); **-wurm**, m. Sandorm, c. (Arenicola); **-wüste**, f. Sandørk, c.; **-zucker**, m. Puddersukker, n.

Sandale, f. **-n**. Sandal, c.

Sandart, m. se **Sander**.

Sandel, m. **-s** ub. pl. Sandel, c. | **Sandelholz**, n. Sandeltræ, n.

Sandeln, v. t. 1. og i. m. h. strø Sand paa.

Sanden, v. t. 1. slaa Sand paa, bestrø med Sand.

Sander, m. **-s** pl. ſ. sg. Sandart, c. (Perca lucioperca).

Sanderling, m. **-s -e**. alm. Sandløber, c. (Calidris arenaria).

Sandig, adj. sandet; × sandlignende.

Sanft, adj. blid, mild, jævn, rolig, øm, lemfældig; **eine -e Stimme**, en blid Stemme; **ein -er Regen**, en mild Regn; **ein -er Hügel**, en jævnt skraanende Høj; **eine -e Farbe**, en mild Farve; **ein -es Gemüt**, et blidt, roligt Sind. | **Sanft-mut(h)**, f. Sagtmodighed, Blidhed, c.; **-mütig(h)**, sagtmodig, blid, sagtfærdig; **-mut(h)igkeit**, f. Sagtmodighed, Sagtfærdighed, c.

Sänfte, f. **-n**. Bærestol, Portechaise, c.; ‡ Sagtmodighed, Blidhed, c. | **Sänften-träger**, m. Portør, Portechaisebrager, c.

Sänften, v. t. 1. se **sänftigen**.

Sanftheit, f. ub. pl. Blidhed, Mildhed, Roligheb, Ømhed. Lemfældighed, c.

Sänftig, adj. skraat opadgaaende.

Sänftigen, v. t. 1. gjøre blid, mild, rolig; mildne, formilde, berolige. — **Sänftigung**, f. Formildelse, Beroligelse, c.

Sänftiglich, adv. rolig, mild, blid.

Sänftlich, adj. blid, mild.

Sang, m. se **Gesang**. | **Sang-vogel**, m. × Sangfugl, c.; **-weise**, f. Melodi, c.

Sangbar, adj. hvad der kan synges, syngelig. — **Sangbarkeit**, f. Syngeligheb, c.

Sange, f. **-n**. ristet Ag, n.

Sängeln, v. i. 1. m. h. synne.

Sänger, m. **-s** pl. ſ. sg. Sanger, Digter, c. | **Sänger-chor**, n. Sangerkor, n.; **-fest**, n. Sangfest, c.; **-gesellschaft**, f. Sangforening, c.

Sängerei, f. **-en**. Syngeri, n.

Sängerhaft, adj. sangermæssig.

Sängerin, f. **-nen**. Sangerinde, c.

Sängerschaft, f. **-en**. alle Sangere tilsammen; Sangerhaandværk, n.

Sanghaft, adj. se **sangbar**.

Sanguiniker, m. **-s** pl. ſ. sg. Sanguiniker, c.

Sanguinisch, adj. sangvinsk, letsindig, sværmeriſt.

Sanhedrin, m. **-s** ub. pl. Sanhedrin, Synedrium, n.

Sanität, f. ub. pl. Sundheb, c. | **Sanitäts-behörde**, f., **-kollegium**, n. Sundhedskollegium, n.; **-verein**, m. Forening til de Saaredes Pleje, c.; **-wesen**, n. Sundhedsvæsen, n.

Sanktion, f. **-en**. Sanktion, Bekræftelse, Stadfæstelse, c.

Sanktioni(e)ren, v. t. 1. sanktionere, bekræfte, stadfæste. — **Sanktioni(e)rung**, f. Sanktionering, Bekræftelse, Stadfæstelse, c.

Sanktuarium, n. **-s -rien**. Sanktuarium, n.

Sanskrit, n. **-s** ub. pl. Sanskrit, n.

Saphir, m. **-s -e**. Safir, c.

Saphiren, adj. af Safir.

Sappe, f. **-n**. Sappe, Løbegrav, c.

Sapperlot, sapperment, interj. se **sackerlot**.

Sappeur, m. **-s -s (-e)**. Sappør, Skansearbejder, c.

Sappi(e)ren, v. t. 1. og i. m. h. anlægge Skanse.

Sappi(e)rer, m. **-s** pl. ſ. sg. se **Sappeur**.

Saracene, Sarazene, m. **-n -n**. Saracener, c.

Saracenisch, sarazenisch, adj. saracensk.

Sarbelle, f. **-n**. Sardelle, c.

Sarder, m. **-s** pl. ſ. sg. Karneol, c.

Sardine, f. **-n**. Sardin, c. | **Sardinen-büchse**, f. Sardinæske, c.

Sardinier, m. **-s** pl. ſ. sg. Sardinier, c.

Sardinisch, adj. sardinsk.

Sardonisch, adj. sardonisk, haanlig, krampagtig.

Sarg, m. **-es -ärge**. Ligkiste, c. | **Sarg-beschlag**, m. Kistebeslag, n.; **-deckel**, m. Ligkistelaag, n.; **-magazin**, n. Ligkistemagasin, n.; **-tuch**, n. Ligklæde, n.

Sarkasmus, m. — **-men**. Sarkasme, Spydighed, bidende Vittighed, c.

Sarkastisch, adj. sarkastisk, spottende, spodsk, spydig, bidende.

Sarkophag, m. **-es -e**. Sarkofag, c.

Sarmate, m. **-n -n**. Sarmater, c.

Sarmatisch, adj. sarmatisk.

Sarras (Sarras), m. **-sses -sse**. en stor Kaarde, Sabel.

Sarsche, f. **-n**. Sars, n. (Tøj).

Sarter, m. **-s** pl. ſ. sg. Møbel til et Stik, c.

Satz, m. **-sses -sse**. en bosiddende.

Sässig, adj. bosiddende.

Satan, m. **-s -e**. Satan, c.

Satanisch, adj. satanisk; ondskabsfuld, djævelsk.

Satellit, m. **-en -en**. Satellit, Drabant, c.

Satertag, m. **-es -e**. × Lørdag, c.

Satin, m. **-s -s**. Satin, Atlask, n.

Satini(e)ren, v. t. 1. satinere, væve som Atlask.

Satire, f. **-n**. Satire, c.; Spottestrift, Spottedigt, n.

Satiriker, m. **-s** pl. ſ. sg. Satiriker, c.

Satirisch, adj. satirisk, spottende.

Satisfaktion, f. **-en**. Satisfaktion, Oprejsning, c.

Satrap, m. **-en -en**. Satrap, c.

Satrapenschaft, f. (**Satrapie**, f.) **-en**. Satravi, Statholderskab, n.

Satt, adj. mæt, mættet; fig. mæt, træt, kjed af; **sich an etw. — sehen**, se sig mæt paa noget; **einer S., eine S. — sein, werden, etw. — bekommen**, være, blive kjed af noget; **etw. — haben**, have nok af noget. — **Sattheit**, f. Mæthed, c.

Satte, f. **-n**. † Mæthed, c.; × Mælkebøtte, c.

Sattel, m. **-s -ättel**. (Dim. **Sättelchen**, n.) Sadel, c.; **fest im — sitzen**, fig. sidde fast i Sadelen; **allen Sätteln, in allen Sätteln gerecht sein**, vide at stikke sig i alle Omstændigheder; øverste Del af Kilebenet, c.; Næseryg, c.; Heltag, n.; Tværtræe, n.; Lag Pelser paa Grønsager, n.; Violinstok, c. | **Sattel-baum**, m. Sadelbom, c., Sadeltræe, n.; **-bein**, n. øverste Del af Kilebenet, c.; **-bogen**, m. Sadelbue, c.; **-büchse**, f. Sadelhylster, n.; **-dach**, n. Heltag, n.; **-decke**, f. Sadeldækken, n.; **-fertig**, beredt til at stige til Hest; **-fest**, sadelfast; **-frei**, fri for Hoveri; **-gestell, -gerüst**, n. Sadelstillads, n.; **-gurt**, m. Sadelgjord, Buggjord, c.; **-holz**, n. se **-baum**; **-kammer**, f. Sadelkammer, Seletøikammer, n.; **-kissen**, n. Sadelpude, c.; **-knecht**, m. Ridesvend, c.; **-knopf**, m. Sadelknap, c.; **-krähe**, f. graa Krage, c. (Corvus cornix); **-pferd**, n. Sadelhest, Kjørehest, hvorpaa Fragtmanden rider; **-steg**, m. Bagstykket af Sadelen; **-tasche**, f. Sadelpose, Sadeltaske, c.; **-zeug**, n. Ridetøi, n.

Sattela, v. t. 1. sadle.

Sättig, adj. mættende.

Sättigen, v. t. 1. mætte, tilfredsstille; **sich an (von) einem Gerichte —**, mætte sig med noget; **eine Farbe mit einer andern —**, mætte en Farve med en anden. — **Sättigung**, f. Mættelse, Tilfredsstillelse, c.

Sattigkeit, Sättigkeit, f. ub. pl. Mæthed, c.

Sattler, m. **-s** pl. ſ. sg. Sadelmager, c. | **Sattler-arbeit**, f. Sadelmagerarbejde, n.; **-geſell**, m. Sadelmagersvend, c.; **-handwerk**, n. Sadelmagerhaandværk, n.; **-meister**, m. Sadelmagermester, c.; **-nadel**, f. Sadelmagernaal, c.

Sattlerei, f. **-en**. Sadelmagerhaandværk, Sadelmagerværksted, n.

Sattsam, adj. tilstrækkelig, nok, nokſom. — **Sattsamkeit**, f. Tilstrækkelighed, c.

Saturnalien, pl. Saturnalier.

Satyr, m. **-s -n (-en)**. Satyr, Skovgud, c.

Satyrisch, adj. satyragtig.

Satz, m. **-es -ätze**. Sætning, c.; Sæt, Spring, n.; Bundfald, n.; Sats, c.; Lag, n., Stabel, Hob, c.; Traktement, Gilde, n.; **ein — Gewichte**, et Sæt Vægte; **alles hat seinen bestimmten —**, alt har sin bestemte Taxt; Stød i Jagthornet, n.; (Bogtryk) Sats, c.; Fiskesnegl, c.; × Hypothek, c., Pant, n.; Indsats, c. | **Satz-bau**, m. Sætningsbygning, c.; **-bildung**, f. Sætningsdannelse, c.; **-brief**, m. Pantebrev, n.; **-fehler**, m. Sætningsfejl, c.; **-hase**, m. (Jagt) Hunhare,

c.; **-lehre**, f. Sætningslære, Syntax, c.; **-mehl**, n. Stivelse, c.; **-teich**, m. Sætteddam, c.; **-t(h)eil**, m. Sætningsdel, c.; **-weide**, f. Sættepil, c.; **-weise**, Sætning for Sætning; **-zeit**, f. Plantetid, c.

Satzung, f. **-en**. Sætning, c.; Forordning, Lov, c.; × Takt, c.

Sau, f. pl. **Säue**. So, c.; Svin, n.; fig. Svin, n., Svinepels, Skidenso, c.; Blækklat, c.; Fejl, Forseelse, c.; Jrretsættelse, Synder, c.; Æs, n.; × Held, Svineheld, n.; (i Støberier) Jærnklump, der ikke vil smelte, c.; pl. **Sauen**, Vildsvineso, c. | **Sau-aas**, n. Svinefoder, n.; **-arbeit**, f. svinst Arbejde, n.; **-auge**, n. firbladet Ethær, n. (Paris quadrifolia); **-balg**, m. rød Gaasefod, (Chenopodium rubrum); **-beere**, f. sort Natskygge, c. (Solanum nigrum); **-beller**, m. (Jagt) afrettet Vildsvinehund, c.; **-bohne**, f. Hestebønne, c. (Vicia faba); **-borste**, f. Svinebørste, c.; **-braten**, m. Vildsvinesteg, c.; **-brot**, n. Fordstok, c. (Helianthus tuberosus); Fladbælg, c. (Lathyrus); **-bruch**, m. af Vildsvin oprodet Sted, n.; **-distel**, f. Svinemælk, c. (Sonchus); Svinetidsel, c.; **-fang**, m. Vildsvinefangst, c.; Sted, hvor de fanges; Stik af Jagtkniven, n.; **-ferkel**, n. Spgris, c.; **-finder**, m. se **-beller**; **-fisch**, m. Delfin, c.; **-fleisch**, n. Vildsvinekjød, n.; **-frasz**, m. fig. Svinemad, c.; **-garn**, n. Net til Vildsvinefangst, n.; **-glocke**, f. i. **die — — läuten**, sige Gemenheder; **-hatz**, **-hetze**, f. Vildsvinejagt, c.; **-hirsch**, m. se **Hirscheber**; **-hirt**, m. Svinehyrde, c.; **-hund**, m. se **-beller**; **-hüter**, m. Svinehyrde, c.; **-igel**, m. Pindsvin, n.; fig. Slyngel, Slubbert, c.; **-jagd**, f. Vildsvinejagt, c.; **-kerl**, m. Svinepels, c.; **-koben**, m. Svinesti, c.; **-kraut**, n. Kongepen, c. (Hypocharis); **-kübel**, m. Svinetrug, n.; **-lache**, f. Svinepøl, c.; **-leder**, n. Svinelæder, n.; fig. Svinebæst, n., Svinepels, c.; **-magen**, m. fyldt Svinemave, c.; **-mast**, f. Svinefode, c.; **-melde**, f. hjærtebladet Gaasefod, c. (Chenopodium hybridum); **-mensch**, n. Svinepels, Skidenso, c.; **-mutter**, f. Griseso, c.; **-nest**, n. fig. Svinesti, c.; **-pelz**, m. Svinepels, c.; **-rübe**, m. se **-beller**; **-rüssel**, m. Svinetryne, c.; **-sack**, m. se **-magen**; **-schneider**, m. Svinegilder, c.; **-spieß**, m. Spyd til Vildsvinejagt, n.; **-stall**, m. Svinesti, c.; **-tod**, m. se **-melde**; **-treiber**, m. Svinedriver, c.; **-wetter**, n. Hundevejr, n.; **-wirt(h)schaft**, f. Svineri, n.

Sauber, adj. ren, pæn, proper, pyntelig; fin, sirlig; pariom, forsigtig; **ein -er Vogel**, en pæn Fyr! **eine -e Gesellschaft**, et net Selskab! — **Sauberkeit**, f. Renhed, Pyntelighed, Finhed, Sirlighed, c.

Sauberer, m. **-s** pl. ſ. sg. stort Sold (i en Mølle).

Sauberling, m. **-s -e**. × Spradebasse, c.

Säuberlich, adj. ren, pæn, fin, net.

Säubern, v. t. l. rense, gjøre ren, afstørre, polere. — **Säuberung**, f. Renselse, Rengjøring, Polering, c.

Sauce, f. **-n**. Sauce, c.

Sauciere, f. **-n**. Saucestaal, c.

Saucischen, n. **-s** pl. ſ. sg. Medisterpølse, c.

Sauen, v. i. l. m. h. svine, være svinsk; fig. være svinsk; **mit etw.** —, aie med noget.

Sauer, adj. sur; fig. møjsommelig, besværlig; ubehagelig; fortrædelig, sur, gnaven; — **werden**, surne; — **machen**, syrne; **-er Boden**, sur Jord; **das kommt mir** —, det falder mig surt; **Ein. das Leben — machen**, gjøre en Livet surt; **das viele Sprechen wird mir** —, den megen Talen falder mig besværlig; **er läßt es sich** — **werden**, han gjør sig megen Umage; **ein -es Gesicht machen**, sætte et surt Ansigt op. | **Sauerampfer**, m. Syre, c. (Rumex acetosa); **-braten**, m. Sursteg, c.; **-brunnen**, m. Surbrønd, c.; **-dorn**, m. alm. Berberis, c. (Berberis vulgaris); **-fleisch**, n. Kjød lagt i Eddike, n.; **-honig**, m. Honning lagt med Eddike; **-käse**, m. Surmælksost, c.; **-klee**, m. Surkløver, Sloasyre, c. (Oxalis acetosella); **-kohl**, m., **-kraut**, n. Surkaal, c.; **-milch**, f. Tykmælk, c.; **-salz**, n. eddikesurt Salt; **-sichtig**, surseende, som ser vranten, fortrædelig ud; **-stoff**, m. Jlt, c.; **-stoffhaltig**, iltholdig; **-stoffverbindung**, f. Jltforbindelse, c.; **-süß**, sur og sød; **-teig**, m. Surdej, c.; **-topf**, m. Eddikeflaske, c.; fig. Surmule, Surpotte, c.; **-töpfig**, **-töpfisch**, fortrædelig, surmulende; **-töpfigkeit**, f. Fortrædelighed, c., Surmuleri, n.

Sauer, n. **-s** pl. ſ. sg. Surhed, Syre, c.; Surluppe, c.; Surdej, c.

Sauer, m. **-s** pl. ſ. sg. fig. Svin, n., Svinepels, c.; se **Sauer**, n.

Sauerei, f. **-en**. Svineri, n.

Säuerlich, adj. syrlig. — **Säuerlichkeit**, f. Syrlighed, c.

Säuerling, m. **-s -e**. Surbrønd, c.; Surmælksost, c.; Syre, Berberis, c.

Sauern, v. i. l. m. h. blive sur, surne, syres.

Säuern, v. t. l. syre, syrne, gjøre sur. — **Säuerung**, f. Syrning, c.

Saufen, v. t. 2. og i. m. h. drikke, svire; **sich voll** —, drikke sig fuld; **die ganze Nacht** —, svire hele Natten. | **Sauf-aus**, **-bold**, **-bruder**, m. Dranker, Sviregast, c.; **-gelag**, n., **-gesellschaft**, f. Drikkegilde, n.; **-gier**, f. Drikkelyst, c.; **-gurgel**, f., **-hals**, **-hans**, **-held**, m. Dranker, Sviregast, c.; **-lied**, n. Drikkevise, c.; **-lust**, f. Svirelyst, c.; **-lustig**, svirelysten; **-nickel**, **-sack**, m. se **-bruder**; **-schwester**, f. Drankerste, c.

Säufer, m. **-s** pl. ſ. sg. Drukkenbolt, Dranker, Sviregast, c. | **Säufer-nase**, f. Drankernæse, c.; **-wahnsinn**, m. Drankergalskab, c.

Sauferei, **Säuferei**, f. **-en**. Svir, Drukkenskab, c., Fylderi, n.

Säuferin, f. **-nen**. Kvinde, i som drikker, Drankerske, c.

Säuſiſch, Adj. forbrukken.

Säuſling, m. ſe **Säuſer**.

Sauge, f. **-n**. Trækrør i en Mælkeſalle, n.

Saugen, v. t. 2. (1.) ſuge; die, patte; **in ſich** —, ſuge i ſig. | **Saug(e)-ader**, f. Lymfekar, n.; **-beutel**, m. Sut, c.; **-ferkel**, n. Pattegris, c.; **-fiſch**, m. Sugefiſk, Pilotfiſk, c.; **-flaſche**, f. Patteflaske, c.; **-glas**, n. Patteglas, n.; **-heber**, m. Sifon, c.; **-horn**, n. Pattehorn, n.; **-kalb**, n. Pattekalv, c.; **-lamm**, n. Pattelam, n.; **-loch**, n. Sughul, n. (Grøblingens); **-mal**, n. Plet paa Huden, fremkaldt ved Sugning (Kys), c.; **-napf**, m. Sugevorte, c.; **-pfropfen**, m. Sut, c.; **-pumpe**, f. Sugepumpe, c., Sugeværk, n.; **-rohr**, n., **-röhre**, f. Sugerør, n.; **-rüſſel**, m. Sugesnabel, c.; **-warze**, f. Brystvorte, c.; **-werk**, n. Sugeværk, n.

Säugen, v. t. 1. give Die, labe patte. | **Säug-amme**, f. Patteamme, c. — **Säuge-t(h)ier**, n. Pattedyr, n.; **-zahn**, m. Mælketand, c.; **-zeit**, f. Diegivningstid, c.

Sauger, m. **-s** pl. ſ. sg. Suger, c.; Sugeſnabel, c.; Pattelam, n.; Loppe, c.; Sugefiſk, c.; Pumpeventil, c.

Säuger, m. **-s** pl. ſ. sg. Pattedyr, n.

Säugerin, f. **-nen**. Amme, c.

Säugling, m. **-s -e**. Pattebarn, spædt Barn, n.; Dødekiſt, c. | **Säuglings-bewahranſtalt**, **-krippe**, f. Byggeſtue, c.

Säugung, f. **-en**. Diegivning, c.

Sauhaft, adj. ſvinſt. — **Sauhaftigkeit**, f. Svinſthed, c.

Sauiſch, **ſäuiſch**, adj. ſvinſt, i høieſte Grad urenlig; uanſtændig.

Säule, f. **-n**. (Dim. **Säulchen**, n.) Søile, Støtte; Stolpe, Pille, c. | **Säulen-bau**, m. Søilebygning, c.; **-förmig**, ſøiledannet; **-fuß**, m. Pillefod, Søilefod, c.; **-gang**, m. Søilegang, Kolonade, c.; **-geſims**, n. Søilehoved, Kapitæl, n.; **-halle**, f. Søilegang, Søilehal, c.; **-heiliger**, adj. Stylit, c.; **-knauf**, **-knopf**, m. ſe **-geſims**; **-laube**, f. Arkade, c.; **-ordnung**, f. Søileorden, c.; **-platte**, f. Plinthe, c.; **-reihe**, f. Søilerad, c.; **-ſchaft**, m. Søileſtaft, n.; **-ſtellung**, f. Søilernes Afſtand fra hinanden, c.; **-ſtuhl**, m. Fodſtykke, Poſtament, n.; **-tempel**, m. Søiletempel, n.; **-trommel**, f. Abacus, c. (øverſte Plade paa en Kapitæl); **-trunk**, m. Søileſtaft, n.; **-weite**, f. ſe **-ſtellung**.

Säulig, adj. ſøiledannet; forſynet med Søiler.

Saum, m. **-es -äume**. Søm, c.; Rand, Kant, c.; **am -e des Waldes**, i Udkanten af Skoven; en Pakkeſts Ladning; et Maal (150 Liter). | **Saum-baum**, m. Træ i Udkanten af en Skov, n.; **-eſel**, m. Pakæſel, n.; **-laſt**, f. Pakkeſts Ladning, c.; **-naht**, f. Søm, c.; **-pfad**, m. Sti for Lastdyr, c.; **-pferd**, **-roß**, n. Pakhest, c.; **-ſattel**, m. Pakſadel, c.; **-ſchlag**, **-ſteig**, m. ſe **-pfad**; **-t(h)ier**, n. Lastdyr, n.

Säumen, v. t. 1. ſømme, kante; belæsse; transportere med Lastdyr; † forhale, opholde; v. i. m. h. tøve, nøle, bie; **ſich** —, forſinke ſig. — **Säumung**, f. Sømning; Tøven, Nølen, Bien, c.

Saumer, **Säumer**, m. **-s** pl. ſ. sg. Driver, Muldriver, c.; Lastdyr, n.

Säumerei, f. **-en**. Nøleri, Smøleri, n.

Saumhaft, **ſäumig**, adj. ſe **ſaumſelig**.

Säumnis, f. (n.) **-ſe**. Forſømmelſe, c., Nøleri, Smøleri, n.

Saumſal, n. ſe **Saumſeligkeit**.

Saumſelig, adj. nølevorn, ſendrægtig, langſom. — **Saumſeligkeit**, f. Nølevornhed, Sendrægtighed, Langſomhed, c.

Saurach, m. **-s -e**. alm. Berberis, c.

Säure, f. **-n**. Syre, Syrlighed, Surhed, c. | **Säure-bildend**, ſyredannende; **-bildung**, f. Syredannelſe, c.; **-erzeugend**, ſyredannende; **-haltig**, ſyreholdig.

Saurier, m. **-s** pl. ſ. sg. Firben, n.

Saus, m. **-es** ub. pl. Suſen, c.; fig. — **und Braus**, Sus og Dus.

Säuſel, m. **-s** pl. ſ. sg. Suſen, Viften, c.

Säuſeln, v. i. 1. m. h. og ſ. ſuſe ſagte; viſte.

Sauſen, v. i. 1. m. h. ſuſe, bruſe, tube, hvine; fig. ſvire; ſove; **es ſauſt mir in den Ohren**, det ſuſer for mine Øren. | **Sauſe-horn**, n. Trompetſnekke, c. (Buccinum); **-laut**, m. ſuſende Lyd, c.; **-wein**, m. mousserende Vin, c.; **-wind**, m. ſuſende Vind, c.; fig. Brushoved, n.

Sauſig, adj. ſuſende.

Savanne, f. **-n**. Savanne, c. (græsrig Slette i Nordamerika).

Savoyarde, m. **-n -n**. Savoyard, c.

Savoyiſch, adj. savoyiſk.

Sbirre, m. **-n -n**. Sbirre, c. (Politibetjent i Italien).

Sca, ſe **Ska**.

Sce, ſe **Sze**.

Schaar, f. ſe **Schar**.

Schabab, n. (indecl.) Afſtrab, n.

Schabbes, m. ſe **Sabbat**.

Schabe, f. **-n**. Skrabe, c.; Mid, Møl, n., Kakerlak, Skrukketrold, c.; Fnat, Skab, n.

Schäbe, f. **-n**. Skab, n.; Skræve, c.

Schaben, v. t. 1. skrabe; gnide, ſlave. | **Schabe-bank**, f., **-baum**, m., **-block**, **-bock**, m., **-breit**, n. Skavebom, Skavebuk, c.; **-eiſen**, n. Skrabejærn, Skavejærn, n.; **-hals**, m. Gnier, c.; **-hobel**, m. Skrubhøvl, c.; **-käfer**, m. Klaner, c. (Dermestes); **-klinge**, **-krücke**, f., **-meſſer**, n. Skrabekniv, Skavekniv, c.; **-wolle**, f. Affaldsuld, c.; **-zieger**, m. Oſt, der ſtrabes.

Schaber, m. **-s** pl. ſ. sg. Skraber, c.; Skrabe, c.; Gnier, Pengepuger, c.

Schaberei, f. **-en**. Skaberi; Pengepugeri, n., Gjerrighed, c.

Schabernack, m. **-es -e**. Nisse, c.; Skjælmsstykke, Skalkestykke, Puds, n.

Schabernacken, v. t. 1. spille et Puds, drille.

Schäbig, adj. snattet, skabet; forslidt, lurvet, usæl; gnieragtig, fedtet, gjerrig. — **Schäbigkeit**, f. Snattethed, Skabethed, c.; Lurvethed, Usselhed, c.; Gjerrighed, Fedtethed, c.

Schablone, f. **-n**. Mønster, n., Model, c., Formbræt, n. | **Schablonen-mäßig**, maskinmæssig, i Følge Rutine; **-weſen**, n. Rutine, c.

Schabracke, f. **-n**. Skaberak, Hestedækken, n.

Schabſel, n. **-s** pl. ſ. sg. Affskrab, n., det, som affskrabes.

Schach, m. **-es -e**. Schahen (Konge i Persien); (i Skakspil) Kongen.

Schach, n. **-s -s**. Skakspil, Skakbræt, n.: **dem Könige, Skak for Kongen; Einen in — halten**, holde en i Ave, i Tomme. | **Schachaufgabe**, f. Skakopgave, c.; **-brett**, n. Skakbræt, n.; **-feld**, n. Skakfelt, n.; **-figur**, f. Skakbrik, c.; **-matt**, skakmat; fig. ganske udmattet; **-puppe**, f. se **-figur**; **-ſpiel**, n. Skakspil, n.; **-ſpieler**, m. Skakspiller, c.; **-ſtein**, m. Skakbrik, c.; **-tafel**, f. Skakbræt, n.; **-weiſe**, tærnet, skaktavlet; **-zabel**, m. Skakspil, Skakbræt, n.; **-zug**, m. Skaktræk, n.

Schacher, m. **-s** ub. pl. Skakren, c. | **Schacher-handel**, m. Skakkerhandel, c.; **-jude**, m. Skakkerjøde, c.

Schächer, m. **-s** pl. ſ. sg. Røver, Mørder, c. (især om de med Kristus korsfæstede Røvere); fig. **du armer** —! din stakkels Fyr!

Schacherei, f. **-en**. Skakreri, n.

Schachern, v. i. 1. m. h. skakre.

Schacherer, m. **-s** pl. ſ. sg. Skakrer, c.

Schacht, m. **-es -ächte**. Skakt, Grube, c.; Kanal, c.; Kvadrat, c.; Skaft, Støvleskaft, n.; Maal, hvor Højden er $^1/_{10}$ af Grundfladens Kvadratside, n. | **Schacht-meiſter**, m. Entreprenør af Jordarbejde, c.; **-zimmerung**, f. Fortømring af en Skakt, c.

Schachtel, f. **-n**. (Dim. **Schächtelchen**, n.) Æske, c.; **alte —**, gammel Jomfru, c. | **Schachtel-boden**, m. Æskebund, c.; **-deckel**, m. Æskelaag, n.; **-fiſch**, m. Slags Kuffertfisk, c. (Ostracion gibbosus); **-halm**, m. Padderokke, Skavgræs, ˚Skjæfte, (Equisetum); **-kraut**, n. se **-halm**; **-macher**, m. Æskemager, c.

Schachteln, v. t. 1. stave, gnide, polere med Skavgræs.

Schächten, v. t. 1. dele i Firkanter.

Schächten, v. t. 1. (hos Jøderne) slagte; fig. snyde.

Schächter, m. **-s** pl. ſ. sg. Slagter, c.

Schacke, f. **-n**. Faar, n.

Schadbar, adj. † beskadiget.

Schade, m. **-ns** (**-n**, m. **-s**) **-äden**. Skade, c., Tab, Forlis, n.; **durch -n klug werden**, af Skade bliver man klog; **wer den -n hat, darf für den Spott nicht ſorgen**, Skam og Skade følges ad; **es ſoll dein — nicht ſein**, det skal ikke være til din Skade; **es ſoll dir kein — geſchehen**, der skal ikke ske dig noget ondt; **-n leiden**, lide Tab, beskadiges; **Einn. -n thun**, skade en, gjøre en Fortræd; **ſich — thun**, gjøre sig selv Fortræd; **zu -n kommen**, komme til Skade, komme til Fortræd; **ohne -n verkaufen**, sælge uden Tab; **es iſt —**, det er Skade; **— für (auf, um) die Ehre**, jeg bryder mig ikke om den Ære. | **Schaden-erſatz**, m. Skadeserstatning, c.; **-freude**, f. Skadefryd, Skadefrohed, c.; **-froh**, skadefro; **-geld**, n. Skadeserstatning, c.; **-ſchätzung**, f. Vurdering af et Tab, c. — **Schadbürge**, m. Kontraktionist, c.; **-los**, ubeskadiget, Skadesløs; **-loshaltung**, f. Skadesløsholdelse, c.; **-loſigkeit**, f Skadesløshed, c.

Schädel, m. **-s** pl. ſ. sg. Pandeskal, Hjærneskal, c. | **Schädel-bohrer**, m. Hjærnebor, n., Trepan, c.; **-knochen**, m. Hovedskallens Ben, n.; **-lehre**, f. Frenologi, c.; **-ſtätte**, f. Hovedpandested, n., Golgatha.

Schaden, m. se **Schade**.

Schaden, v. i. 1. m. h. skade, tilføje Skade, volde Skade, volde Tab; **Einn. —**, skade en; **es ſchad(e)t nichts**, det gjør ikke noget; **was ſchadet das**, hvad gjør det? **das ſchadet ihm nichts**, det har han godt af.

Schadhaft, adj. beskadiget, som har en Fejl, baarlig, slet, raadden. — **Schadhaftigkeit**, f. Beskadigelse, Skade, c.

Schädig, adj. se **ſchadhaft**.

Schädigen, v. t. 1. beskadige. — **Schädigung**, f. Beskadigelse, c.

Schädiger, m. **-s** pl. ſ. sg. en, som beskadiger, krænker.

Schädlich, adj. skadelig; **der Geſundheit —**, skadelig for Helbreden. — **Schädlichkeit**, f. Skadelighed, c.

Schaf, n. **-es -e**. (Dim. **Schäfchen**, **Schäflein**, n.) Faar, n.; fig. Faar, Faarehoved, n.; Rakle, c.; Skulketrold, c.; Skumbolge, c.; Lammesky, c. (Cirrus); **er hat ſein Schäfchen geſchoren, ſein Schäfchen ins Trockene gebracht**, han har malet sin Kage. | **Schafs-geſicht**, n. Faareansigt, n.; **-kleid**, n. Faareskindspels, c.; fig. Faareklæder; **ein Wolf in — -ern**, en Ulv i Faareklæder; **-kopf**, m. Faarehoved, n.; **-köpfig**, dum, enfoldig. — **Schaf-ampfer**, m. rød Skræppe, c. (Rumex acetosella); **-blattern**, pl. se **-pocken**; **-bock**, m. Bæder, c.; **-bremſe**, f. Faarebrems, c. (Oestrus ovis); **-darm**, m. Faartarm, c.; **-dieb**, m. Faaretyv, c.; **-diebſtahl**, m. Faaretyveri, n.; **-euter**, n. Faareyver, n.; **-fell**, n. Faareskind, n.; **-fleiſch**, n. Faarekjød, n.; **-garbe**, f. alm. Rollike, c. (Achillea millefolia); **-gras**, n. Faareſvingel, c. (Festuca ovina); **-haut**, f. Faareskind, n.; **-häutchen**, n. Lammehinde, c. (Amnion); **-herde**, f. Faarehjord, c., fig. pl. Lammesky, pl.; **-hirt**, m. Faarehyrde, c.; **-hund**, m. Faarehund, c.; **-hürde**, f. Faarefold,

c.; **-husten**, m. tør Hoste, c.; **-hütte**, f. Faarehytte, c.; **-kamel**, n. Lama, c.; **-käse**, m. Faareost, c.; **-knecht**, m. Hyrdedreng, c.; **-lamm**, n. Hunlam, Gimmerlam, n.; **-laus**, f. Faarelus, c.; **-leder**, n. Faarestind, n.; **-lorbeer**, m. Faaremøg, n.; **-mäßig**, faareagtig; **-meister**, m. øverste Opsynsmand over Faarene; **-milch**, f. Faaremælk, c.; **-mist**, m. Faaremøg, n.; **-mutter**, f. Moderfaar, n.; **-pelz**, m. Faareskindspels, c.; **-pocken**, pl. Faarekopper; **-räude**, f. Faarestab, n.; **-scheere**, f. Faaresax, c.; **-scherer**, m. Faareklipper, c.; **-schur**, f. Faareklipning, Faareklipningstid, c.; **-schwingel**, m. se **-gras**; **-stall**, m. Faarehus, n.; **-stand**, m. Faarebesætning, c.; **-trift**, f. Faaregræsgang, c.; **-weide**, f. se **-trift**; **-wolle**, f. Lammeuld, c.; **-wolle**, f. Faareuld, c.; **-zecke**, f. Faaretæge, c.; **-zucht**, f. Faareavl, c.

Schäfer, m. **-s** pl. ſ. sg. Hyrde, Faarehyrde, c. | **Schäfer-gedicht**, n. Hyrdedigt, n.; **-hund**, m. Hyrdehund, *Buhund, c.; **-hütte**, f. Hyrdehus, n.; **-knabe**, m. Hyrdedreng, c.; **-leben**, n. Hyrdeliv, n.; **-mädchen**, n. Hyrdepige, c.; **-pfeife**, f. Hyrdefløjte, c.; **-roman**, m. Hyrderoman, c.; **-spiel**, n. Hyrdespil, n.; **-stab**, m. Hyrdestav, c.; **-stunde**, f. Hyrdetime, Elskovstime, c.; **-tanz**, m. Hyrdedans, c.; **-tasche**, f. Hyrdetaske, c.

Schäferei, f. **-en**. Faarehold, n.; Skæferi, n.; Hyrdespil, n.

Schäferhaft, adj. hyrdeagtig.

Schäferin, f. **-nen**. Hyrdepige, Hyrdinde, c.

Schäferium, n. **-s** ub. pl. Hyrdeliv, n.

Schaff, n. **-es -e (-äffer)**. † × Trækar, n., Bytte, Spand, c.; Kornmaal (Skjæppe).

Schaffen, v. t. 1. og i. m. h. skaffe, forskaffe, gjøre, bestille; anskaffe, kjøbe; arbejde; **mit eim. zu — haben**, have at gjøre med en; **was hast du hier zu —**. hvad har du her at gjøre, hvad vil du her? **Eim. zu — geben**, give en noget at bestille; **etw. zur Stelle —**, skaffe noget til Veje; **den Brief zur Post —**, bringe Brevet paa Posthuset; **schaff, daß es fertig wird**, sørg for, at det bliver færdigt; **das schafft**. det fremmer, det hjælper; × **was schaffen Sie**, hvad ønsker, behager De; (til Søs) skaffe. | **Schaffens-drang**, m. Virkelyst, c.; **-lustig**, virkelysten.

Schaffen, v. t. 2. skabe; **Gott hat die Welt geschaffen**, Gud har skabt Verden; **für etw. (wie) geschaffen sein**, være som skabt til noget. | **Schaffens-drang**, m. Skabelyst, c.

Schaffer, m. se **Schaffner**; † Skaber, c.

Schäffler, m. **-s** pl. ſ. sg. × Bødker, c.

Schaffner, m. **-s** pl. ſ. sg. Husbyhomester, Forvalter; Skaffer; Kondukter, Postfører, c.; Opvarter, c.

Schaffnerei, f. **-en**. Forvalterens Embede, Bolig, Distrikt; Postførerembede, n.

Schaffnerin, f. **-nen**. Husbestyrerinde, Mejerske, c.

Schaffung, f. **-en**. Tilvejebringelse; † Skabelse, c.

Schaftaft, **schaftig**, **schäftisch**, adj. faareagtig, dum, enfoldig.

Schafott, n. **-es -e**. Skafot, n.

Schaft, m. **-es -äfte**. Skaft, n.; Spydskaft, Stovlestaft, Sojlestaft, n., Pillebul, c.; Stang, Stage, c.; Skæfte, Geværskæfte; Hæfte, n. | **Schaft-gestms**, n. Sojlefod, c.; **-halm**, m. Skavgræs, n. (Equisetum); **-heu**, n. alm. Hestehale, c. (Hippuris vulgaris); **-rinne**, f. Kannelure, c.

Schäften, v. t. 1. stæfte, sætte Skaft, Skæfte paa; **ein Gewehr —**, sætte Skaft paa. — **Schäftung**, f. Stæftning, c.

Schakal, m. **-s -e**. Schakal, c. (Canis aureus).

Schake, **Schakel**, f. **-n**. Ring, Led af en Kjæde; Trælods om Hestens Fod, c.

Schäker, m. **-s** pl. ſ. sg. Spøgefugl, lystig Fyr, c.; Spøg, Narrestreg, c.

Schäkerei, f. **-en**. Gjækkeri, Fjaseri, n., Spøg, c.

Schäkerhaft, adj. × spøgefuld.

Schäkern, v. i. 1. m. h. fjase, spøge, skjæmte.

Schal, adj. kraftløs, doven; mat, flov, tynd. — **Schalheit**, f. Kraftløshed, Flovhed, Tyndhed, c.

Schälbe, f. **-n**. × Kvie, c.

Schale, f. **-n**. (Dim. **Schälchen**, n.) Skal. Skræl, Skrælling, Hud, c.; Skæl, n.; Skaal, c.; **kalte —**, Koldskaal, c.; **eine — Thee**, en Kop Te; **die — eines Messers**, Hæftet paa en Kniv.

Schalen-form, f. Skaalform, c.; **-gehäuse**, n. Skalhylster, n.; **-meister**, **-schröter**, m. en, der laver Knivshæfter. — **Schal-brett**, Bræt, der er skaaret saaledes, at Barken sidder paa den ene Side; **-biele**, f., **-holz**, n. se **-brett**; **-t(h)ier**, n. Skaldyr, n.; **-wand**, f. Brædevæg, c.; **-werk**, n. Forstalling, c.

Schalen, v. t. 1. forsyne med Skal; bestaa, beklæde.

Schälen, v. t. 1. skræle; pille; skalle. | **Schälgang**, m. Grubbeværk, n., Skalleværn, Skalkværn, c.

Schälhengst, m. **-es -e**. Beskeler, c.

Schalk, m. **-es -älke** (-e). Skalk, Skjælm, c.; Bedrager, c.; Tjener, c.; **den — im Nacken haben**, have en Ræv bag Øret. | **Schalks-auge**, n. Skjælmsk Øje, n.; **-beckel**, m. Skalkestjul, n.; **-freund**, m. falsk Ven, c.; **-knecht**, m. ond Tjener, c.; **-narr**, m. Hofnar, lystig Person, Spasmager, c.; **-sinnig**, skalkagtig; **-streich**, m. Skjælmstykke, Skalkestykke, n.; **-treiben**, n. Skjælmskhed, Skalkagtighed, c.; Skjælmsstykke, n.

Schalkhaft, adj. skalkagtig, skjælmsk. — **Schalkhaftigkeit**, f. Skalkagtighed, Skjælmskhed, c.

Schalkheit, f. **-en**. Skalkagtighed, Snedighed, Lumskhed, c.; Skalkestykke, Skjælmsstykke, n.

Schall, m. **-es -älle**. Lyd, Tone, Klang, c.;

Skrald, n. | **Schall-boden**, m. Resonansbund, Klangbund, c.; **-brechung**, f. Lydbrydning, c.; **-empfindung**, f. Lydfornemmelse, c.; **-ente**, f. Hvinand, c. (Anas clangula); **-gelächter**, n. Skoggerlatter, c.; **-horn**, n. Basun, c.; **-lehre**, f. Lydlære, c.; **-loch**, n. Lydhul, n.; **-messer**, m. Lydmaaler, c.; **-messung**, f. Lydmaaling, c.; **-rohr**, n. Raaber, c.; **-schwingung**, f. Lydsvingning, c.; **-stärke**, f. Lydstyrke, c.; **-stück**, n. den vide Anvisning paa Blæseinstrumenter; **-welle**, f. Lydbølge, c.; **-wort**, n. Ord, der efterligner Lyden, u.

Schallen, v. i. 1. (2.) m. h. lyde, tone, klinge, runge, klingre, skralde.

Schalmei, f. **-en**, Skalmej, c. | **Schalmeienbläser**, m. Skalmejspiller, c.; **-klang**, m. Skalmejlyd, c.

Schalmen, v. t. 1. afhugge Skallen, Barken.

Schalotte, f. **-n**. Skalotteløg, n. (Allium ascalonicum).

Schalte, f. **-n**. Aareslang, c.; sladt, tyndt Træstykke, n.

Schalten, v. t. 1. og i. m. h. skalte, raade, bestemme; **mit etw. — und walten**, skalte og valte med noget; skyde, indskyde; sejle op ad Strømmen; v. t. føre imod Strømmen. | **Schaltjahr**, n. Skudaar, n.; **-monat**, m. Skudmaaned, c.; **-tag**, m. Skuddag, c.; **-wort**, n. indskudt Ord, u., Fyldekalk, c.

Schalter, m. **-s** pl. ſ. sg. en, der raader; Aareslang, c.

Schalter, f. (m.) **-n**. Klap for et Vindue, c.; Skydevindue, n.; Vindueslodde, c.; Billetkontor, n. | **Schalter-öffnung**, f. Billetkontoraabning, c.

Schaluppe, f. **-n**. Schaluppe, Slup, c.

Scham, f. ub. pl. Skam, Vanære; Skamfuldhed, Blusel, Blufærdighed, Undseelse, c.; **vor — erröten**, rødme af Skam; **keine — im Leibe haben**, ikke have Skam i Livet; **aller — bar sein**, være uden Skam; Blusel, Kjønsdel, c. | **Scham-bein**, n. Skamben, n. (os pubis); **-bug**, m. se **-seite**; **-erröt(h)en**, n. Skamrødme, c.; **-gefühl**, n. Blufærdighed, Undseelse, c.; **-gegend**, f. Kjønsdel, c.; **-glied**, n. Blusel, Kjønsdel, c.; **-knochen**, m. se **-bein**; **-lefze**, f. Skamlæbe, c.; **-leiste**, f. se **-seite**; **-los**, skamløs, ublu; **-losigkeit**, f. Skamløshed, Ubluhed, c.; **-ritze**, f. Vulva, c.; **-rot(h)**, skamrød, som rødmer af Skamfuldhed; **-röt(h)e**, f. Skamrødme, Rødmen af Skamfuldhed, c.; **-seite**, f. Lysten, c.; **-t(h)eil**, m. Blusel, Kjønsdel, c.; **-zünglein**, n. Klitoris, c.

Schamade, f. **-n**. Tegn paa Overgivelse, c.; — **schlagen**, overgive sig.

Schämen, v. r. 1. skamme sig, undse sig, blues ved; **sich vor etw.** —, skamme sig for en; **sich seines Betragens, über sein Betragen** —, skamme sig over (ved) sin Opførsel; **sich die Augen aus dem Kopfe** —, skamme sig til Døde; v. t. × bestæmme, faa til at skamme sig.

Schamfelen, v. t. 1. (til Sos) skamfile.

Schamhaft, adj. blufærdig, undseelig, ærbar. — **Schamhaftigkeit**, f. Blufærdighed, Undseelighed, Undseelse, Ærbarhed, c.

Schämig, adj. blufærdig, undseelig, skamfuld.

Schandbar, adj. skjændig, skammelig. — **Schandbarkeit**, f. Skjændighed, Skammelighed, c.

Schande, f. **-n**. Skam, Vanære, Skjændsel, c.; **es ist ihm keine** —, det er ingen Skam for ham; **es ist eine** —, det er en Skam; **aller — den Kopf abgebissen haben**, have bidt Hovedet af al Skam; — **halber**, for Skams Skyld; **es gereicht ihm zur** —, det er en Skam for ham; **sich zu -n arbeiten**, arbejde sig fordærvet; **es wird zu -n**, det bliver til intet; **zu -n machen**, tilintetgjøre, ødelægge, fordærve; **seine — an etw. kurieren**, kurere paa en, faa at det bliver en Skam. | **Schand-balg**, m. Tøjte, c.; Horeunge, Bastard, c.; **-brief**, m. Skamskrift, n.; **-bube**, m. skammelig Knægt, Slyngel, Skurk, c.; **-buch**, n. skammelig Bog, c.; **-bühne**, f. Gabestok, c.; **-deck**, n. Skanddæk, n.; **-deckel**, m. Skamskjul, Skalkeskjul, n.; **-fleck**, m. Skamplet, c.; **-gebot**, n. Skambud, n.; **-gedicht**, n. se **-lied**; **-geld**, n. fyndige Penge, skammelige Penge; Skampris, c., Skamkjøb, n.; **-gemälde**, n. skammeligt Maleri, satirisk Maleri; **-hure**, f. offentlig Skøge; **-kauf**, m. Skamkjøb, Røverkjøb, n.; **-leben**, n. skammeligt Liv; **-lied**, n. Nidvise, vanskændig Vise, c.; **-lüge**, f. skammelig Løgn, c.; **-mal**, n. Skammærke, Brændemærke, n.; **-maul**, n. skammelig Kæft, c.; **-name**, m. Øgenavn, Spottenavn, n.; **-pfahl**, m. Gabestok; Skamstotte, c.; **-preis**, m. Skampris, c.; **-rede**, f. raadden Snak, c.; **-sack**, m. se **-balg**; **-säule**, f. Skamstotte, c.; **-schrift**, f. Skandskrift, n., Paskvil, c.; **-that**, f Skjændselsgjerning, c.; **-worte**, pl. skammelige Ord; **-zunge**, f. se **-maul**.

Schänden, v. t. 1. beskadige, skjænde, skamfere; svække, bestæmme, vanære, vanhellige; skjænde, kvæste; × skjælde ud. — **Schändung**, f. Beskadigelse, Bestæmmelse, Vanærelse, Krænkelse, Krænken, c.

Schänder, m. **-s** pl. ſ. sg. Skjænder, Skamferer, c.

Schändlich, adj. skammelig, skjændig; ublu, skamløs. — **Schändlichkeit**, f. Skammelighed, Skjændighed, Nederdrægtighed, Skamløshed, c.

Schändling, m. **-s -e**. skammeligt Menneske, n.

Schank, m. **-es -änke**. Krohold, Krosted, Øl-hus, n.; × Stab, n. | **Schank-gerechtigkeit**, f. Rettighed til Krohold, c.; **-wirt(h)**, m. Krovært, Værtshusholder, c.; **-wirt(h)schaft**, f. Krohold, n.

Schanze, f. **-n**. Skanse, c.; Tæruingespil; afgjørende Tæruingekast, n.; (til Sos) Skanse, c.; **sein Leben in die — schlagen, auf die — setzen**,

sætte sit Liv paa Spil, bove sit Liv. | **Schanzarbeit**, f. Skansearbejde, n.; **-arbeiter**, m. Skansearbejder, c.; **-bau**, m. Skansebygning, c.; **-bekleidung**, f. Skanseklædning, c.; **-gerät(h)**, n. Skansearbejders Redskaber, pl.; **-graben**, m. Skansegrav, c.; **-gräber**, m. Skansegraver, c.; **-kleid**, n., **-kleidung**, f. Skanseklædning, c. (til Sø8); **-korb**, m. Skansekurv, c.; **-läufer**, **-loper**, m. vagthavende Officer (til Sø8); Vadmelsfrakke, c.; **-pfahl**, m. Palisjade, Skansepæl, c.; **-verkleidung**, f. se **-bekleidung**; **-werk**, n. Skansearbejde, n.; Skanse, c.; **-zeug**, n. Forstansningsredskab, n.

Schanzen, v. i. 1. m. h. skanse, grave ved Skanseantræk; arbejde strængt; v. t. opstille som Skanse; forsyne med Skanse.

Schappelgürtel, m. **-s** pl. ſ. sg. × en Jomfrus Bælte, n.

Schappelkrone, f. **-n**. × Krans, baaren af en Jomfru, c.

Schar, f. **-en**. Skare, Hob, Flok, c.; Plovskær, n. | **Scharen-weise**, Starevis, i Skarer. — **Schar-baum**, m. Plovbom, n.; **-wache**, f. Patrouille, c.; Politi, n.; **-wächter**, m. Politibetjent, c.; **-werk**, n. Hoveriarbejde, n.; Extraarbejde, n.; **-werken**, v. i. 1. gjøre Hoveriarbejde, Extraarbejde; **-werker**, m. en hoveripligtig.

Scharbe, f. **-n**. Skarv, c. (Graculus).

Scharben, v. t. 1. skære i smaa Stykker. | **Scharbe-brett**, n. Skærebræt, n.; **-eisen**, n. Hakkekniv, Køkkenkniv, c.; **-messer**, n. Køkkenkniv, c.

Scharbock, m. **-es** ub. pl. Skjørbug, c.

Scharen, v. t. 1. forsamle i en Skare, samle, ordne i Skare; **sich —**, flokke sig sammen, forsamle sig.

Scharf, adj. skarp; **— werden**, blive skarp, *starpne; **ein -er Schuß**, et skarpt Skud; **ein -er Wind**, en skarp, bidende Blæst; **-e Kälte**, stræng Kulde; **— bewacht werden**, bevogtes strængt; **ein -es Gehör**, en skarp Høresø; **eine -e Zunge**, en skarp Tunge; **ein -es Gesicht**, et skarpt Syn; **ein -es Gedächtnis**, en god Hukommelse; **— beschlagen**, skærpe; **es geht — her**, det gaar haardt til; **es mit eim. — nehmen**, behandle en strængt; **— gehen**, gaa galt; **-gebaut**, skarpt bygget; **ein — gebautes Schiff**, et skarpt Skib. | **Scharf-blick**, m. Skarpsynethed, Skarpsindighed, c.; **-blickend**, skarpsynet; **-eckig**, med skarpe Hjørner; **-geladen**, skarp ladt; **-hakig**, med skarpe Hager; **-hobel**, m. Skrubhøvl, c.; **-kantig**, skarp kantet; **-klauig**, med skarpe Kløer; **-kraut**, n. Rivet, c. (Asperugo); **-rennen**, n. Turnering med skarpe Vaaben; **-richter**, m. Skarpretter, c.; **-schließen**, n. Skarpstydning, c.; **-schuß**, m. skarpt Skud, n.; **-schütz**, m. Skarpskytte, c.; **-sichtig**, skarpsynet; **-sichtigkeit**, f. Skarpsynethed, c.; **-sinn**, m. Skarpsindighed, c.; **-sinnig**, skarpsindig; **-sinnigkeit**, f. Skarpsindighed, c.; **-zackig**, med skarpe Takker.

Schärfe, f. **-n**. Skarphed; Skraphed, Strængshed, Haardhed, streng Behandling; Skarpen, Æg, c.; skarp Kant, c.; skarp, forbærvet Vædske; se **Schärpe**.

Schärfen, v. t. 1. skærpe, hvæsse, gjøre skarp; (Jagt) skære; × ribse libt; **eine Bleifeder —**, spidse en Blyant; **eine Strafe —**, skærpe en Straf; **Eim. das Gewissen —**, bække ens Samvittighed. — **Schärfung**, f. Skærpelse, Skærpen, Hvæsien, c.

Scharfigkeit, f. se **Schärfe**.

Schärflich, adj. libt skarp.

Scharlach, m. **-es -e**. Skarlagen, n.; skarlagensrød Klædning, c.; Skarlagensfeber, c.; Slags Salvie, c. (Salvia sclarea). | **Scharlachbaum**, m. Skarlagentræ, n. (Quercus coccifera); **-beere**, f. Skarlagenbær, n. (Stjoldlus paa Skarlagentræet); **-farbe**, f. Skarlagenfarve, c.; **-fieber**, n. Skarlagensfeber, c.; **-rot(h)**, skarlagensrød; **-rot(h)e**, f. Skarlagenfarve, c.; **-wurm**, m. ægte Kochenille, c.

Scharlachen, adj. Skarlagens-.

Scharlei, m. **-es** ub. pl. Slags Salvie, c.

Scharmützel, n. **-s** pl. ſ. sg. Skjærmydsel, let Fægtning, Forpostfægtning, c.; × Kræmmerhus, n., Papirstut, c.

Scharmützeln, **scharmützen**, v. i. 1. m. h. levere en Skjærmydsel.

Scharnier, n. **-s -e**. Hængsel, n.

Schärpe, f. **-n**. Skjærf, Officersskjærf, Bindsel, Bind, n. | **Schärpen-artig**, skjærfagtig.

Scharpie, f. ub. pl. Charpi, c.; Linnedskav, Linstav, n.

Scharre, f. **-n**. Skrabe, c., Skrabejærn, n.; Affstrab, n., Skuvrer i Gryden, pl.; Misteldrosſel, c.; Bagerbutik, Slagterbutik, c.

Scharren, v. t. 1. og i. m. h. skrabe, kradse; **mit den Füßen —**, skrabe med Fødderne; **+ gjøre Spektakel.** | **Scharr-eisen**, n. Skrabejærn, n.; **-fuß**, m. se **Krahfuß**; **-maus**, f. Gravemus, c. (Ctenomys); **-netz**, n. Slæbevaad, n.

Scharren, m. **-s** pl. ſ. sg. Bagerbutik, Slagterbutik, c.

Scharricht, **Scharrsel**, n. **-s** ub. pl. Affstrab, Sammensstrab, n.

Scharte, f. **-n**. Skure, c.; Skaar, n.; Haresaar, n.; Engstær, n. (Serratula). | **Scharten-blende**, f. Luge for et Stydestaar, c.; **-distel**, f., **-kraut**, n. Engstær, n.; **-nase**, f. Slags Flagermus, c. (Noctilio); **-schnäbler**, m. Flamingo, c.

Scharteke, f. **-n**. Charteke, c.

Schartig, adj. staaret, med Skaar i.

Scharwenzel, **Scherwenzel**, m. **-s** pl. ſ. sg. Skrabud, Buk, n.; Knægt og Nikort i Scherwenzel (et Kortspil).

Scharwenzeln, **scharwenzen**, v. i. 1. m. h. strabe ud; spille Scherwenzel.

Schatten, m. **-s** pl. ſ. sg. Skygge, c.; **gegen etw. im — stehen**, staa tilbage for noget;

× Bifte, c. | **Schatten-bild**, n. Skyggebillede, n.; **-fürſt**, m. Skyggernes Konge i Hades; **-gang**, m. Skyggegang, c.; **-gebung**, f. Skyggeblanding, c.; **-geſtalt**, f. Skyggeſtikkelſe, c.; **-gewölbe**, n. ſtyggefuld Hvælving, c.; **-glück**, n. indbildt Lykke, c.; **-hut**, m. Hat med bred Skygge, c.; **-könig**, m. Skygge af en Konge, c.; **-land**, n. Skyggerige, n.; **-leben**, n. Skyggetilværelſe, Skyggetilſtand, c.; **-licht**, n. Halvſkygge, c.; **-linie**, f. Skyggelinje, c.; **-reich**, n. Skyggerige, n.; **-reich**, ſkyggefuld; **-riß**, m. Skyggeride, Skyggebillede, n.; **-ſeite**, f. Skyggeſide, c.; **-ſtß**, m. ſtyggefuldt Sæde, n.; **-ſpiel**, n. Skyggeſpil, n.; **-tag**, m. ſtyggefuld Dag, c.; **-thal**, n. Skyggedal, c.; **-uhr**, f. Solur, n., Solviſer, c.; **-wald**, m. ſtyggefuld Skov, c.; **-welt**, f. Skyggeverden, c.; **-werk**, n. Skyggeværk, n.; **-zeiger**, m. Viſer paa et Solur, c.

Schatten, v. i. 1. m. h. ſkygge; v. t. overſkygge, give Skygge; ſkattere.

Schattenhaft, adj. ſkyggeliguende.

Schätter, m. **-s** pl. ſ. sg. × Glansſkærred, n.

Schätterig, adj. ſkrattende.

Schättern, v. i. 1. m. h. ſkratte.

Schattig, adj. ſtyggefuld.

Schattil(e)ren, v. t. 1. ſkattere, give Skygge. — **Schattil(e)rung**, f. Skattering, Skyggeblanding, c.

Schatulle, f. **-n**. Skatol, n.

Schatz, m. **-es -äße**. (Dim. **Schätzchen, Schätzlein**, n.) Skat, c.; Liggendefæ, n.; Skat, Afgift, c.; **mein —**, min Skat, Kjæreſte, Elſkede; **— von Kenntniſſen**, Skat af Kundſkaber; Maal, n. | **Schatz-anweiſung**, f. ſe **-ſchein**; **-frei**, ſkattefri; **-freiheit**, f. Skattefrihed, c.; **-geld**, n. ſjældne Penge, Kiſtepenge; **-gräber**, m. Skattegraver, c.; **-gut**, n. ſkattepligtigt Land, n.; **-kammer**, f. Skatkammer, n.; **-kaſten**, m. Skatkiſte, Pengekiſte, c.; **-meiſter**, m. Skatmeſter, c.; **-meiſterei**, f. Skatmeſterembede, n.; **-pflichtig**, ſkatſtyldig; **-ſchein**, m. Anviſning, c.

Schatzbar, adj. ſkatſtyldig.

Schätzbar, adj. prisværdig, dyrebar, agtværdig, fortræffelig. — **Schätzbarkeit**, f. Prisværdighed, Dyrebarhed, Agtværdighed, Fortræffelighed, c.

Schatzen, v. t. 1. beſkatte; **etw.** —, betale i Skat.

Schätzen, v. t. 1. anſlaa, tagere, vurdere, ſætte Pris paa, ſkatte, holde for, anſe for; **hoch** —, ſtatte højt; **ſich glücklich** —, priſe ſig lykkelig; **gering** —, ringeagte; **ſich etw. zur Ehre** —, regne noget for en Ære; **geſchätzter Freund**! højſtærede Ven! | **Schätzens-wert(h)**, **-würdig**, prisværdig, fortræffelig.

Schätzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Tagerer, Vurderer, c.

Schätzung, f. **-en**. Skatten, Vurdering, Tagering, c., Overſlag, n. | **Schätzungs-preis**, m. Vurderingspris, c.; **-protokoll**, n. Vurderingsprotokol, c.

Schatzung, f. **-en**. × Skat, c.

Schau, f. **-en**. Skue, n.; Beſigtigelſe, c., Syn, Efterſyn, n.; (til Sos) Syod; **zur — ſtellen**, ſtille til Skue; **zur — tragen**, bære til Skue. **Schau-begierig**, ſkuelyſten; **-bild**, n. Skuebillede, n.; **-brot**, n. Skuebrød, n.; **-bude**, f. Fjællebod, c.; **-bühne**, f. Skueplads, c.; **-eſſen**, n. Skuemad, c.; **-fenſter**, n. Butiksvindue, n.; **-geld**, n. Skuepenge, pl.; **-gepränge**, n. Bram, ſtor Stads, c.; **-gericht**, n. Skuret, c.; **-gerüſt**, n. Tribune, Tilſkuerplads, c.; Scene, Skueplads, c.; Katafalk, c.; **-groſchen**, m. Skuemont, c.; **-herr**, m. Synsmand, c.; **-käſtchen**, n. Udhængskaſſe, c.; **-kreis**, m. Tilſkuerkreds, c.; **-legen**, v. t. lægge frem til Skue; **-luſt**, f. Skuelyſt, c.; **-luſtig**, ſkuelyſten; **-meiſter**, m. Dommer ved et Meſterſtykke, c.; **-münze**, f., **-pfennig**, m. Skuemønt, c.; **-platz**, m. Skueplads, c.; **-ſitz**, m. Tilſkuerplads, c.; **-ſpiel**, n. ſe neden for; **-ſtehen**, v. i. 2. ſtaa til Skue; **-ſtellen**, v. t. 1. udſtille; **-ſteller**, m. Udſtiller, c.; **-ſtellung**, f. Udſtilling, Stillen til Skue, c.; **-ſtück**, n. Skueſtykke, n.; Skuemønt, c.; Skuespil, n.; **-tragen**, v. t. 2. bære til Skue.

Schau, adv. † aabenbart, aabenbarlig.

Schaub, m. **-es -äube**. Knippe Langhalm, Bundt Straa, n.; ‡ Fakkel, c. | **Schaub(en)-dach**, n. Straatag, n.; **-hut**, m. ſtor Straahat, c.; **-hütte**, f. Straahytte, c.

Schaubar, adj. ſynlig.

Schaube, f. **-n**. lang Kappe; Kaabe, c.; Pelskaabe, c.; Knippe, Bundt, n.

Schauder, m. **-s** pl. ſ. sg. Gyſen, Rysten, Skiælven, Ræbſel, c. | **Schauder-erregend**, ſe **-voll**; **-geſchichte**, f. gyſelig Hiſtorie, c.; **-ſcene**, f. gyſelig Scene, c.; **-voll**, gyſelig, forfærdelig.

Schauderhaft, adj. gyſelig, afſkyelig, ræbſom. — **Schauderhaftigkeit**, f. Gyſeligheb, Afſkyelighed, Ræbſomhed, c.

Schauderig, adj. ſom føler Gyſen, opfyldt med Gyſen; ſom vækker Gyſen.

Schaudern, v. i. 1. m. h. gyſe, bæve, ſkiælve; **es ſchaudert mir (mich)**, jeg gyſer; **mir ſchaudert die Haut**, det løber mig koldt ned ad Ryggen.

Schauen, v. t. 1. og i. m. h. ſkue, blive vaer, ſe; beſtue, betragte.

Schauer, m. **-s** pl. ſ. sg. en, der ſkuer; Seer, Profet, c.; Synsmand, c.; (til Sos) Sjover, Haandlanger, c.; ‡ Slags Pokal; Ly, Skur, n. († n.); Byge, Jling, Hagelbyge, c. (f. n.); Gyſen, Rysten, Skiælven, Ræbſel, c. | **Schauer-anblick**, m. gyſeligt Syn, n.; **-bad**, n. Regnbad, Styrtebad, n.; **-gefühl**, n. Gyſen, c.; **-geſchichte**, f. gyſelig Hiſtorie, c.; **-nacht**, f. gyſelig Nat, c.; **-that**, f. Ræbſelsgjerning, c.; **-voll**, gyſelig, ræbſelsfuld.

Schauerhaft, schauerig, schauerlich, adj. gyselig, tædselsfuld.

Schauern, v. i. 1. m. h. gyse, ryste, skiælve; **es schauert ihm davor,** han gyser derfor; v. t. optrække Gysen; × **es schauert,** det hagler; † slure.

Schauernis, n. **-ses -se.** Rædsel, c.

Schaufel, f. **-n.** (Dim. **Schäufelein, Schäufelchen,** n.) Skuffe, Skovl, c.; (paa Møllehjul) Skovl; Aareblad, n.; Ankerflig, c.; Skuffelaavir, n. | **Schaufel-förmig,** skovldannet; **-gehörn, -geweih,** n. Skuffelgevir, n.; **-hirsch,** m. Skuffelhjort, c.; **-rad,** n. Skovlhjul, n.; **-stiel,** m. Skovlskaft, n.; **-werk,** n. Skovlværk, n.; **-zahn,** m. bred Tand, dannet som en Skuffe, c.

Schaufeler, m. **-s** pl. ſ. sg. en, der skovler; Skehejre; Skuffelhjort, c.

Schaufellicht, adj. skovldannet, skuffelignende.

Schaufeln, v. t. 1. skuffe, skovle.

Schaukel, f. **-n.** Gynge, *Huske, c.; Vippe, c. | **Schaukel-balken,** m. Vippebjælke, Vippe, c.; **-brett,** n. Vippebræt, n.; **-pferd,** n. Gyngehest, c.; **-stuhl,** m. Gyngestol, c.

Schaukelei, f. **-en.** Gyngen, c., Gyngeri, n.

Schaukelhaft, schaukelig, adj. gyngende.

Schaukeln, v. t. 1. og i. m. h. gynge, *huske, vippe.

Schaum, m. **-es** ub. pl. Skum, n., Fraade, c.; **zu — werden,** fig. blive til Vand, forgaa. | **Schaum-bedeckt,** skumbedækket, skumlagt; **-bier,** n. skummende Øl, n.; **-blase,** f. Skumblære, c.; **-geboren,** født af Skum; **-gold,** n. Flitterguld, n.; **-kelle,** f. Skumslev, c.; **-kette,** f. Skumkiæde, c.; **-kraut,** n. Engkarse, c. (Cardamine); **-löffel,** m. Skumske, c.; **-perle,** f. Skumperle, c.; **-t(h)ierchen,** n. Skumcikade, c.; **-weiß,** hvid af Skum, fraadende; **-wurm,** m. Larve af Skumcikaden, c.

Schäumen, v. i. 1. m. h. skumme, fraade; **vor Wut —,** skumme af Raseri; **vor Zorn —,** fnyse af Vrede; v. t. skumme — **Schäumung,** f. Fraaden, Skummen, c.

Schaumhaft, schaumig, schäumig, adj. skummende, skumagtig.

Schaur, m. se **Schauer.**

Schauspiel, n. **-es -e.** Skuespil, n. | **Schauspiel-dichter,** m. Skuespildigter, dramatisk Forfatter, c.; **-direktor,** m. Skuespildirektør, c.; **-haus,** n. Skuespilhus, n.; **-kunst,** f. Skuespillerkunst, c.

Schauspieler, m. **-s** pl. ſ. sg. Skuespiller, c. | **Schauspieler-talent,** n. Skuespillertalent, n.; **-truppe,** f. Skuespillerselskab, n.

Schauspielerin, f. **-nen.** Skuespillerinde, c.

Schebe, f. se **Schäbe.**

Schebecke, f. **-n.** Schebekke, c. (Fartøj).

Scheck, m. **-en -en.** den brogede (især Hest).

Schecke, f. **-n.** den brogede; Vagtelkonge, c.

Scheckig, adj. spættet, broget, plettet, tigret; morsom, naragtig; **sich — lachen,** le sig fordærvet.

Scheel, adj. se **schel.**

Scheffel, m. **-s** pl. ſ. sg. Skjæppe, c.; Skjæppe Land. | **Scheffel-weise,** stjæppevis.

Schefteln, v. i. 1. m. h. give i Skjæppen.

Scheibe, f. **-n.** (Dim **Scheibchen, Scheiblein,** n.) Skive, Tribse, Kulle, c., Hjul, n.; Rude, Vinduesrude, c.; **die — treffen,** ramme Skiven.

Scheiben-apfel, m. smaa Skiver Æbler i Æbleskiver; **-bohrer,** m. Slags Drilbor; **-büchse,** f. Bøsse til Skivestydning, c.; **-förmig,** skivedannet; **-glas,** n. Vinduesglas, n.; **-honig,** m. Honning i Kager, c.; **-könig,** m. Fuglekonge, Skyttekonge, c.; **-qualle,** f. Skivegople, c.; **-rohr,** n. se **-büchse; -rund,** rund som en Skive, skivedannet; **-schießen,** n. Skivestydning, c.; **-schütz,** m. Skivestytte, c.; **-stand,** m. Skydebane, c.; **-wachs,** n. Vox i Skiver; **-weise,** i Skiver; **-weiser, -zeiger,** m. Markør ved en Skive, c.

Scheibig, adj. rund som en Skive.

Scheidbar, adj. adskillelig.

Scheide, f. **-n.** Skede, c.; × Slire, c.; Foderal, n.; Skjel, Adskillelsessted, n.; Malle, c. (Siluris glanis).

Scheiden, v. i. 2. m. ſ. skilles fra, forlade, tage Afsted; **von eim. —,** skilles fra en; **das -nde Jahr,** det forsvindende Aar; **aus dem Leben —,** dø; v. t. skille, adskille; **von Tisch und Bett —,** skille fra Bord og Seng; **wir sind geschiedene Leute,** vi have ikke mere med hinanden at gjøre; kemisk adskille (ofte 1.). | **Scheidebecher,** m. Afskedsbæger, n.; **-blick,** m. Afskedsblik, n.; **-brief,** m. Skilsmissebrev, n.; **-erz,** n. den gode Ærts, adskilt fra den slette; **-glas,** n. Destillerglas, n.; **-gruß,** m. Afskedshilsen, c.; **-junge,** m. Dreng, som bruges ved Ertsernes Adskilling; **-kolben,** m. Destillerkolbe, c.; **-kunst,** f. Kemi, c.; **-künstler,** m. Kemiker, c.; **-luft,** m. Afskedskys, n.; **-linie,** f. Grænselinje, c.; **-mann.** m ≠ Voldgiftsmand, c.; **-mauer,** f. Stillemur, c.; **-münze,** f. Skillemønt, Smaamønt, c.; **-punkt,** m. Skillepunkt, n.; **-stunde,** f. Afskedstime, c.; **-wand,** f. Skillevæg, c.; **-wasser,** n. Skedevand, n.; **-weg,** m. Skillevej, Korsvej, c.

Scheidler, m. **-s** pl. ſ. sg. Adskiller, c.; som skiller noget (i Bjærgv.); ≠ Voldgiftsmand, c.

Scheidlerling, m. **-s -e.** Agerren, c.

Scheidung, f. **-en.** Skilsmisse, Adskillelse, Sondring, c. | **Scheidungs-erkenntnis,** n. Skilsmissedom, c.; **-grund,** m. Skilsmisseaarsag, c.; **-klage,** f. Skilsmisseklage, c.

Scheit, m. **-es -e.** Scheit, c.

Schein, m. **-es -e.** Skin, Lys, n.; fig. Skin, Udseende; Tilsyneladende, n.; **unter dem -e der Freundschaft,** under Venskabs Maske; **etw. zum — thun,** gjøre noget for et Syns Skyld, paa Skrømt; **sich den — geben,** give sig Skin af; **der — trügt,** Skinnet bedrager; Bevis, n., Attest, c., Skudsmaal, n., Sedbel, c., Anvisning; Aipelt, c.; × Maane, Nymaane, c.; Druer, naar de først

komme til Syne. | **Schein-andacht**, f. hyklet Andagt, c.; **-angriff**, m. Skinangreb, forstilt Angreb, n.; **-begriff**, m. falsk Begreb, n.; **-beweis**, m. falsk Bevis, n.; **-buße**, f. forstilt Bod, c.; **-christ**, m. Hykler, c.; **-freund**, m. falsk Ven, c.; **-freundschaft**, f. falsk Venskab, n.; **-friede**, m. Skinfred, c.; **-fromm**, hyklersk from; **-frömmigkeit**, f. forstilt Fromhed, c.; **-gefecht**, n. Skinfægtning, c.; **-glaube**, m. Skin af Tro; **-glück**, n. Skinlykke, c.; **-grund**, m. Skingrund, c.; **-heilig**, skinhellig; **-heiligkeit**, f. Skinhelligheb, c.; **-kauf**, m. Kjøb paa Skrømt; **-klug**, indbildt klog; **-krank**, tilsyneladende syg; **-leben**, n. Skinliv, n.; **-liebe**, f. falsk Kjærlighed, c.; **-sieg**, m. tilsyneladende Sejr, c.; **-sucht**, f. Forfængelighed, c.; **-süchtig**, forfængelig; **-tod**, m. Skindød, c.; **-to(d)t**, skindød; **-tugend**, f. forstilt Dyd, c.; **-wesen**, n. Skinvæsen, n.; **-wurm**, m. St. Hansorm, c.; **-zorn**, m. forstilt Vrede, c.

Scheinbar, adj. tilsyneladende, forstilt, sandsynlig: † glimrende, prægtig. — **Scheinbarkeit**, f. Forstilthed, Sandsynlighed, c.; Skin, n.

Scheinen, v. i. 2. m. h. skinne, lyse, straale; synes, lade som; **es scheint mir**, det synes mig, jeg synes; **er scheint reich zu sein**, han synes at være rig.

Scheinlich, adj. † se **scheinbar**.

Scheinsal, n. **-s -e**. Blændværk, n.

Scheinsam, adj. blændende.

Scheiß, m. se **Scheiße**.

Scheiße, f. **-n**. Lort, Skid, c.

Scheißen, v. t. 2. skide.

Scheit, n. **-es -e (-er)**. Stykke kløvet Brænde, Favnestykke, n.; **Stykke**, n., Ruin, Løvning, c.; **zu -ern gehen**, strande, gaa til Grunde.

Scheit-hauer, m. Brændehugger, c.; **-holz**, n. kløvet Brænde. — **Scheiter-haufe**, m. Baal, n.

Scheitel, m. **-s** pl. ſ. sg. (f. **-n**). Isse, c.; Skilning, c.; fig. Top, c. | **Scheitel-bein**, n. Isseben, n.; **-gegend**, f. Isse, c.; **-grade**, se **-recht**; **-käppchen**, n. Kalot, c.; **-linie**, f. lodret Linje, c.; **-punkt**, m. Isspunkt, Zenith, n.; **-recht**, lodret, vertikal; **-winkel**, m. Toppvinkel, c.

Scheiteln, v. t. 1. dele med Kammen, stille, ordne. — **Scheitelung**, f. Skilning, c.

Scheiten, v. t. 1. hugge i Stykker, kløve.

Scheiter, f. se **Scheit**.

Scheitern, v. i. 1. m. ſ. strande; fig. mislykkes, gaa over Styr; v. t. faa til at strande.

Schel, adj. skjæv, skelende; misundelig, utilfreds; — **zu etw. sehen**, se skjævt til noget. | **Schel-blickend, -sichtig**, skelsøjet; **-sucht**, f. Avind, Nid, Avindsyge, c.; **-süchtig**, misundelig, avindsyg, nidsk.

Schelbe, f. se **Schälbe**.

Schelde, f. ub. pl. Schelde, c. (Flod).

Schelfe, f. **-n**. Skal, Bælg, Skræl, c.

Schelfern, v. t. 1. skræle; **ſich —**, skalle skalle af.

Schelle, f. **-n**. Bjælde, Klokke; Bøsse, Bolt, c.; **Munddase**, Dreiglen, n.; Ruder (Kort). | **Schellen-base**, m. Ruder Knægt, c.; **-dame**, f. Ruder Dame, c.; **-gekäut**, n. Bjældelyd, c., Bjældetøj, n.; **-halsband**, n. Halsbaand med Bjælder, n.; **-kappe**, f. Narrehue, beiat med Bjælder, c.; **-klang**, m. Bjældeklang, c.; **-narr**, m. Hofnar, c.; **-schlitten**, m. Kane med Bjælder, c.; **-trommel**, f. Tamburin, c.; **-werk**, n Slavearbejde, n.; **-zug**, m. Klokkestræng, c. — **Schellente**, f Hvinand, c. (Anas glaucion); **-fiſch**, m. Kuller, *Hyse, c. (Gadus æglefinus); **-kraut**, n. Svaleurt, c. (Chelidonium); **-lack**, m. Schellak, c.

Schellen, v. i. 1. m. h. ringe; **dem Diener —**, ringe paa Tjeneren.

Schellig, adj. × vred.

Schelm, m. **-es -e**. Skjælm, Gavtyv, Bedrager, c.; Skjælm, Skalk, Skjælmsmester, c.; **an eim. zum — werden**, forraade en; **ein —, der mehr giebt als er hat**, en Skurk giver mere end han har; **je größer (ärger) —, je größer Glück**, jo større Skjælm, jo bedre Lykke; **ein armer —**, en stakkels Djævel; **einen — im Nacken haben**, have en Skjælm bag Døret; † Aadsel, n. | **Schelm(en)-auge**, n. skjælmsk Øje, ondt Øje, n.; **-gesicht**, n. Gavtyveansigt, n.; **-gezücht**, n. se **-pack**; **-lied**, n. verdelig Vise, lystig Vise, letfærdig Vise; **-pack**, n. Gavtyvepak, n.; **-streich**, m., **-ſtück**, n. Skjælmsstykke, n.

Schelmen, v. t. 1. gjøre til Skurk, erklære for ærelös; × slaa, lemlæste.

Schelmerei, f. **-en**. Skjælmeri, n.; Skjælmsstykke, n.

Schelmiſch, adj. skurkagtig, bedragerst, ærelös; skjælmsk, skalkagtig.

Schelte, f. **-n**. Skjældsord, n.; — **bekommen**, faa Skjænd.

Schelten, v. t. 2. og i. m. h. skjælde, skjænde; laste, dadle; † kalde; × bande; **auf einen —**, skjænde paa en; **Einen einen Dieb —**, skjælde en ud for en Tyv. | **Schelt-name**, m. Øgenavn, n.; **-rede**, f. skjændende Tale, c.; **-wort**, n. Skjældsord, n.

Schelter, m. **-s** pl. ſ. sg. en, der skjænder.

Scheltung, f. ub. pl. Skjænden, c.

Schema, n. **-s -s (-ta)**. Skema, n.

Schematiſch, adj. skematisk.

Schemel, m. **-s** pl. ſ. sg. Skammel, c.; Stillads, n. | **Schemel-bein**, n. Skammelben, n.

Schemen, m. **-s** pl. ſ. sg. Skygge, c.; Maske, c.

Schemenhaft, adj. skyggeagtig.

Schenk, m. **-en -en**. Mundskjænk; Vært, Værtshusholder, Oktapper, c.

Schenk, n. **-es -e**. Gave, Foræring, c.

Schenke, f. **-n**. Kro, c., Værtshus n.; Krostue, c.; Gilde, n.; Gave, Foræring, c.

Schenkel, m. **-s** pl. ſ. sg. Ben, n.; Skank, c.; Laar, n.; **der — eines Zirkels**, Benet paa en Passer; **die — eines Dreiecks**, Benene paa en Trekant. | **Schenkel-bein**, n. Laarben, n.; **-bruch**, m. Laarbrud, n.; **-druck**, m. Tryk med Benene, n.; **-knochen**, m. se **-bein**; **-muskel**, m. Laarmuskel, c.

Schenken, v. t. 1. ſtjænke, ſtjænke i; **Wein, Bier** —, holde Kro; forære, give, give i Foræring; **etw. geſchenkt bekommen**, faa noget foræret, i Foræring; **Einem ſein Herz** —, ſtjænke en ſit Hjærte; **Einem eine Schuld** —, eftergive en en Gjæld; **es ſoll dir geſchenkt ſein**, det ſkal være dig tilgivet. | **Schenk-amt**, n. Embede ſom Mundſtjænk, n.; **-faß**, n. Køler, c.; **-gerechtigkeit**, f. Rettighed til Krohold, c.; **-haus**, n. Kro, c.; **-hochzeit**, f. Bryllup, hvor der gives Foræringer; **-laune**, f. Stjænkekaabe, c., Stjænkekar, n.; **-ſtube**, f. Stjænkeſtue, Krostue, c.; **-tiſch**, m. Stjænk, c.; **-wirt(h)**, m. Værtshusholder, c.; **-wirt(h)in**, f. Værtshusholderſte, c.; **-wirt(h)ſchaft**, f. Værtshushold, n.; Kro, c.

Schenker, m. **-s** pl. ſ. sg. Giver, c.

Schenkung, f. **-en**. Foræring, c. | **Schenkungs-akte**, f., **-brief**, m., **-urkunde**, f. Gavebrev, n.

Schepp, m. **-es -e**. Kjedelſten, c.

Scherbe, f. **-n**. Skaar, Potteſkaar, n.; Potte, Blomſterpotte, c., Mælkekar, n.; **in -n zerbrechen**, gaa i Stykker. | **Scherben-blume**, f. Potteplante, c.; **-gericht**, n. Ostracisme, c.; **-gewächs**, n. Potteplante, c.; **-haufe**, m. Bunke Skaar, c.; **-kuchen**, m. Sønſterkage, c.

Scherbel, **Scherben**, m. ſe **Scherbe**.

Scherben, v. t. 1. ſønderbryde.

Scherbett, m. **-es** ub. pl. Sorbet, c.

Schere, f. **-n**. Sax, c.; Stjær, n., Klippe, c.; **die -n des Hummers**, Hummerens Kløer; Gaffelſtang, c.; pl. **-n**. Skjær, n. | **Scheren-flotte**, f. Stjærgaardsflaade, c.; **-förmig**, ſaxformet; **-ſchleifer**, m. Skærſliber, c.

Scheren, v. t. 2. (1.) og i. m. h. klippe, ſtære, rage; beklippe; overſtære; **ſich hinaus** —, pakke ſig, ſkynde ſig bort, ud; **Einen** —, trække en op, **fare bag Lyſet**, narre, plage, trykke, forurolige; **das ſchiert mich nicht**, det rager mig ikke, det bryder jeg mig ikke om; **ſich um etw.** —, bryde ſig om noget; **Garn** —, rende, trende Garn. | **Scher-baum**, m. Rendebom, c.; **-becken**, n. Sæbekop, c.; **-beutel**, m. Barberpoſe, c.; **-blatt**, n. Kam, c.; **-garn**, n. Rendegarn, n.; **-kanter**, m., **-kaſten**, m., **-kufe**, f., **-latte**, f. Rendekiſte, c.; **-meſſer**, n. Rageknib, c.; **-mühle**, f. Rendehaspe, c.; **-rahm**, m. ſe **-kanter**; **-tag**, m. Barberdag, c.; **-tuch**, n. Barberhvirvet, c.; **-wolle**, f. afklippet Uld, c.

Scherer, m. **-s** pl. ſ. sg. Barber, c.; Faarekliper, c.; Overſtærer, c.[

Schererei, f. **-en**. Plageri, Bryderi, n.

Scherf, m. **-es -e**. (Dim. **Scherfchen**, **Scherflein**, n.) Stjærv, Hvid, c.

Scherge, m. **-n -n** Politibetjent, Raadſtuetjener, Byfogd, c.; Bøddelknægt, c. | **Schergen-amt**, n. Bøddelembede, n.; **-dienſt**, m. Bøddeltjeneſte, c.

Schergenhaft, adj. bøddelagtig.

Schergentum, n. **-s** ub. pl. Bøddelembede, n.

Scherwenzel, m. ſe **Scharwenzel**.

Scherz, m. **-es -e**. Spøg, Stjæmt, c.; **— bei Seite**, alvorlig talt, et Spøg, et andet Alvor; **etw. im — ſagen**, ſige noget for Spøg; **es war nur** —, det var kun Spøg; **mit etw. ſeinen — haben**, drive Lyder med en. | **Scherz-brief**, m. Stjæmtebrev, n.; **-gedicht**, n. Stjæmtedigt, n.; **-lied**, n. Stjæmtevijſe, c.; **-macher**, m. Spøgefugl, c.; **-name**, m. Øgenavn, n.; **-rede**, f. Tale i Spøg, Stjæmtetale, c.; **-weiſe**, i Spøg, for Spøg. **-wort**, n. Ord i Spøg, Stjæmteord, n.

Scherzen, v. i. 1. m. h. ſpøge, ſtjæmte; **über etw.** —, ſpøge med noget; **er läßt nicht mit ſich** —, han er ikke til at ſpøge med; v. t. ſige for Spøg, gjøre for Spøg; † forhaane, ſpotte.

Scherzhaft, adj. ſpøgende, ſtjæmtende, ſpøgefuld, ſtjæmteſyg, morſom. — **Scherzhaftigkeit**, f. Spøgefuldhed, Stjæmtſomhed, Morſomhed, c.

Scheiter, m. ſe **Schätter**.

Scheu, adj. ſky, bange, træd, frygtſom, bly; × ſtyg, daarlig.

Scheu, f. († m.) ub. pl. Sky, Frygtſomhed, c.; — **vor den Geſetzen**, Frygt for Lovene; — **vor den Göttern**, Ærefrygt for Guderne; † Afſky, Modbydelighed, c. | **Scheu-klappe**, f., **-leder**, n. Skyklap, c.; **-ſelig**, afſkyelig.

Scheuche, f. **-n**. Skræmſel, Fugleſkræmſel, n.

Scheuchen, v. t. 1. ſkræmme, gjøre bange, gjøre ſky, fordrive, forjage; × ſe **ſcheuen**.

Scheue, f. ſe **Scheu**.

Scheuel, m. **-s** pl. ſ. sg. Afſkum, n.; Afſkyelighed, Gru, c.

Scheuen, v. t. 1. ſky, grue for; v. r. **ſich vor etw.** —, undſe ſig for, ſkamme ſig for en; v. i. m. h. blive ſky.

Scheuer, f. **-n**. Skur, n.; Lade, *Laave, c.; † Pokal, c.

Scheuern, v. t. 1. gnide, ſtrubbe; gnave; ſkure; v. i. m. h. gnave. | **Scheuer-beſen**, m. Skurekoſt, c.; **-bürſte**, f. Skureborſte, c.; **-faß**, n. Skurekar, n.; **-frau**, f. Skurekone, c.; **-hader**, **-lappen**, m. Skureklud, Skurevift, c.; **-magd**, f. Skurepige, Vaſſerpige, c.; **-ſand**, m. Skuresand, n.; **-tag**, m. Skuredag, c.; **-tuch**, n., **-wiſch**, m. ſe **-hader**.

Scheuerung, f. **-en**. Skuren, Skuring, c.

Scheuheit, **Scheuigkeit**, f. ub. pl. Skyhed, c.

Scheune, f. **-n**. Lade, *Laave, c. | **Scheunen-dach**, n. Ladetag, n.; **-thor**, n. Ladeport, c. —

Scheun-knecht, m. Fortærster, c.; **-tenne**, f. Lo, c., Logulv, n.

Scheusal, n. (m.) **-es -e.** Skrækkebillede, n., Vederstyggelighed, c.; Asfum, Uhyre, n.

Scheusam, adj. † sty, frygtsom.

Scheußlich, adj. vederstyggelig, afskylig, ræbsom, fæl. — **Scheußlichkeit**, f. Vederstyggelighed, Afskyelighed, Ræbsomhed, Fælhed, c.

Scheve, Schewe, f. **-n.** × Skjæve, c.

Schicht, f. **-en.** Lag, n.; **die verschiedenen -en der Gesellschaft**, Samfundets forskjellige Lag; Skifte, n., Deling, c.; Afdeling, c.; Arbejdstid, c.; Arbejde, n.; Dagværk, n.; Hviletid, Hvile, c.; **in einer** —, uafbrudt; — **machen**, holde op, standse; **es ist** —, det er Hviletid. | **Schicht-amt**, n. Bjærgværksbestyrelse, c.; **-arbeit**, f. Dagarbejde, n.; **-arbeiter**, m. Dagarbejder, Daglejer, c.; **-holz**, n. opstablet Brænde, n.; **-meister**, m. Opsynsmand, c.; **-semmel**, f. Strut, c.; **-t(h)eilung**, f. Skifte, n.; **-weise**, lagvis; **-zahn**, m. Mælketand, Skiftetand, c.

Schichten, v. t. 1. lægge i Lag, pakke, stuve, stable; stifte, dele, afdele, adskille; v. i. m. h. stifte Tænder.

Schichtung, f. **-en.** Deling, c.; Skifte, Arvestifte, n.; Klassifikation, c.

Schick, m. (n.) **-es -e.** Orden, Anstand, c.; **außer — kommen**, komme i Ulave; **aus dem — sein**, være i Uorden; **wieder in — bringen**, bringe igjen i Lave; **er hat den rechten** —, han har det rette Tag; **er hat seinen rechten — nicht**, han er ikke rigtig i sit Es; × Lejlighed til Kjøb og Salg; fordelagtig Forretning, c.; × Landsted, n.

Schicken, v. t. 1. stikke, sende; **nach etw.** —, sende Bud efter en; **Einen zum Teufel** —, sende en Fanden i Vold; føje, mage, ordne, anordne, bestikke; **wie es Gott schickt**, som Gud styrer det; **es kann sich noch** —, det kan endnu føje sig, mage sig; **sich zu etw.** —, ruste, forberede, lave sig til noget, holde sig rede; **sich zu etw.** —, passe til noget; **sich in etw.** —, stikke sig i, finde sig i noget; sømme sig, passe sig; **es schickt sich nicht für dich**, det sømmer sig ikke for dig.

Schicklich, adj. passende, passelig, sømmelig.

Schicklichkeit, f. ub. pl. Passeligheд, Sømmelighed, c. | **Schicklichkeits-gefühl**, n. Sømmelighedsfølelse, c.

Schicksal, n. **-s -e.** Skæbne, Tilstikkelse, c. | **Schicksals-fügung**, f. Styrelse af Skæbnen, c.; **-gang**, m. Skæbnens Gang, c.; **-glaube**, m. Fatalisme, c.; **-göttin**, f. Skæbnens Gudinde, Norne, c.; **-macht**, f. Skæbnens Magt, c.; **-probe, -prüfung**, f. Prøvelse af Skæbnen, c.; **-schlag**, m. Slag af Skæbnen, n.; **-tragödie**, f. Skæbnetragedie, c.; **-wechsel**, m. Skæbneskifte, n.; Omstiftelse, c.

Schicksam, adj. passende.

Schickung, f. **-en.** Tilstikkelse, Førelse, Styrelse, c.; Forsyn, n.

Schieben, v. t. 2. styde, stubbe; **etw. in die Tasche** —, putte noget i Lommen; **etw. bei Seite** —, skubbe noget til Side; **den Zeiger** —, stille Viseren; **etw. an die Stelle** —, sætte noget i Stedet for; **Kegel** —, spille Kegler; **Einen etw. in das Gewissen** —, lægge en noget paa Hjærte; **die Schuld auf einen** —, skyde Skylden paa en; **etw. auf die lange Bank** —, trække noget i Langdrag; v. r. skubbe sig; forstyde sig; **er schob sich bald**, han pillede snart af, stak af; v. i. stifte Tænder; stybe, vore; **im Gehen** —, lude, strukle, gaa med bøjet Hoved. | **Schieb-bock**, m. Hjulbor, c.; **-brücke**, f. Stybebro, c.; **-deckel**, m. Stydelaag, n.; **-fach**, n. Skuffe, c., **-fenster**, n. Skydevindue, n.; **-karren**, m. Trillebør, Hjulbør, c.; **-kasten**, m., **-lade**, f. Skuffe, c.; **-laden**, m. Skydebræt, n.; **-lampe**, f. Stydelampe, c.; **-ochs**, m. Arbejdsoxe, c. (som trækker med Panden); **-sack**, m. Lomme, c.; **-stange**, f. Skydestang, c.; **-(e)wand**, f. Kulisse, Skydevæg, c.; **-zeug**, n. Skydeindretning, c.

Schieber, m. **-s** pl. ſ. sg. Skyder, c.; Kegleſpiller, c.; Brødstage, c.; Arbeidsoxe, c.; Skuffe, c.; Skydebræt, n.; Blade til at sætte i et Bord, c.; Skydevindue, n.

Schieblich, adj. fordragelig, taalelig, rolig.

Schiebmauer, f. **-n.** Skillerumsmur, c.

Schiedsgericht, n. **-es -e.** Voldgiftsret, c.

Schiedsgerichtlich, adj. Voldgifts-.

Schiedsmann, m. **-es -änner.** Voldgiftsmand, c.

Schiedsrichter, m. **-s** pl. ſ. sg. Voldgiftsmand, c.

Schiedsspruch, m. **-es -üche.** Voldgiftskjendelse, c.

Schief, adj. stjæv; krum, bøjet, skraa; **-e Ebene**, Skraaplan, c.; **-e Winkel**, stjæve Vinkler; **ein -es Maul machen**, brænge med Munden; **Einen — ansehen**, se stjævt til en; — **urtheilen**, dømme galt; **etw. — nehmen**, tage noget ilde op; — **gewickelt sein**, have Uret; **es geht** —, det gaar stjævt, galt; **in einer -en Lage sein**, være i en stjæv Stilling. | **Schief-bein**, n. stjævt Ben, n.; **-beinig**, stjævbenet; **-blatt**, n. Begonie, c.; **-geladen**, beruset; **-gewickelt**, se under **schief**; **-halsig**, stjævhalset; **-köpfig**, stjævhovedet; **-kreuz**, n. Andreaskors, n.; **-mäulig**, stjævmundet; **-nasig**, stjævnæset; **-winkelig**, stjævvinklet.

Schiefe, f. **-n.** Skjævhed, c.

Schiefer, m. **-s** pl. ſ. sg. Stifer, c. | **Schieferart**, f. Stiferart, c.; **-artig**, stiferagtig. **-berg**, m. Stiferbjærg, n.; **-blatt**, n. Stiferstife, c.; **-blau**, n. Stiferblaat, n.; **-bruch**, m. Stiferbrud, n.; **-dach**, n. Stifertag, n.; **-decker**, m. Stiftertækker, c.; **-gebirge**, n. Stiferbjærge; **-gestein**, n. Stifersten, c.; **-grau**, stifergraa; **-platte**, f.

Skiferplade, c., Skiferblad, n.; **-schwarz**, n. Skiferviort, n.; **-schwärze**, f. fort Kridt, n.; **-stein**, m. Skifersten, c.; **-stift**, m. Griffel, c.; **-tafel**, f. Skiffertavle, Tavle, Regnetavle, c.; **-thon**, m. Skiferler, n.; **-weiß**, n. Skiferhvidt, n. (det fineste Slags Blyhvidt).

Schiefern, v. r. 1. falde af, stilles ab i Blade.

Schiefheit, f., **Schiefigkeit**, f. **-en**. Skjævheb, c.

Schiel, adj. se **schel**.

Schiele, f. **-n**. Sandart, c.

Schielen, v. i. 1. m. h. skele; spille fra en Farve i en anden; ikke være passende; være halt, være skjæv. | **Schiel-auge**, n. et skelende Øje; **-äugig**, skeløjet.

Schieler, m. **-s** pl. ſ. sg. en skeløjet; en skelende Person; en Ting, som spiller i forskjellige Farver.

Schielicht, **schielig**, adj. se **schel**.

Schiemannsgarn, n. **-s** ub. pl. Skibmandsgarn, n.

Schiene, f. **-n**. Skinne, c. | **Schien-bein**, n. Skinneben, n.; **-nagel**, m. Som til Hjulskinner, n. — **Schienen-bahn**, f. Sporvej; Jærnbane, c.; **-räumer**, m. Stenrømmer, c.; **-stuhl**, m. Skinnestol, c.; **-weg**, m. Jærnbane, c.

Schienen, v. t. 1. forsyne med Skinner, lægge Skinner paa.

Schiener, m. **-s** pl. ſ. sg. Landmaaler, c.

Schier, adj. glinsende lys; hvid, slær, ren, glat, jævn, lutter; **das ist eine -e Unmöglichkeit**, det er en fuldstændig Umulighed; **in -er Butter braten**, stege i lutter Smør; adv. snart, nær, hartad, næsten. | **Schier-tuch**, n. Linon, n.

Schieren, v. t. 1. fremstynde, opmuntre, stynde paa; × klare.

Schierling, m. **-s** ub. pl. Skarntyde, c. | **Schierlings-becher**, m. Giftbæger, n.; **-saft**, m. Skarntydesaft, c.; **-tanne**, f. kanadisk Fyr, c. (Pinus americana).

Schießbar, adj. til at skyde.

Schieße, f. **-n**. Brødstage, c.

Schießen, v. i. 2. m. i. skyde af Sted, fare frem, skyde frem; **das Blut schoß ihm ins Gesicht**, Blodet foer ham til Hovedet; **es schoß mir aus der Hand**, det faldt ud af min Haand; **ein Stern schießt**, der falder et Stjærneskud; **in die Höhe** —, skyde i Vejret; **ein Seil — lassen**, fire et Tov; **den Zügel — lassen**, give Hesten Tøilen; **es schoß mir in den Leib**, det foer mig ind i Maven; **es schoß mir durch den Kopf**, det foer mig igjennem Hovedet; **in Blätter** —, slaa ud; **in Blüten** —, sætte Blomst; v. t. skyde; **einen Vogel** —, skyde en Fugl; (Bjærgv.) sprænge; **einen Blick auf einen** —, kaste et hurtigt Blik paa en; **das Brot in den Ofen** —, skyde Brødet ind i Ovnen; **den Einschlag** —, slaa Islætten i; **die Harpune** —, kaste Harpunen; **Samen** —, skyde i Frø; **einen Purzelbaum** —, slaa en Kolbotte; (til Sos) **die Sonne** —, tage Højden; **in jemand geschossen sein**, være skudt i en; (Student) tage Smaating, knibe noget. | **Schieß-bahn**, f. Skydebane, c.; **-baumwolle**, f. Skydebomuld, c.; **-bedarf**, m. Ammunition, c.; **-fisch**, m. Horusist, c.; **-geld**, n. Skydepenge; **-gewehr**, n. Skydegevær, n.; **-graben**, m. Skydegrav, c.; **-haus**, n. Skydehus, n.; **-hund**, m. Jagthund, c.; **-hütte**, f. Kragehytte, c.; **-loch**, n. se **-scharte**; **-mauer**, f. se **-wand**; **-plan**, m. Skydebane, c.; **-platz**, m. Skydeplads, c.; Skydestaar, n.; **-prügel**, m. (foragtel.) Gevær, n.; **-pulver**, n. Krudt, n.; **-rohr**, n. Bøsse, c.; Fængrør, n., Fængledning, c.; **-scharte**, f. Skydehul, Skydestaar, n.; **-scheibe**, f. Stive, c.; **-stand**, m. Stedet, hvor Skytterne staa, Skydebane, c.; **-statt**, **-stätte**, f. Skydeplads, c.; **-tasche**, f. Jagttaske, c.; **-übung**, f. Skydeøvelse, c.; **-wand**, f. Kugledvold, c.; **-zeit**, f. Jagttid, c.; **-zeug**, n. Skydetøj, n.

Schießen, n. **-s** pl. ſ. sg. Skydning, c.

Schießer, m. **-s** pl. ſ. sg. Skytte, c.; Brødstage, c.

Schiff, n. **-es -e**. (Dim. **Schiffchen**, **Schiffchen**, n.) Skib, n.; **kleine -e**, Smaaskibe; **zu — gehen**, gaa om Bord; — **und Geschirr**, alt til Landvæsenet henhørende; × Vogn, c.; hult Rum; Kobberkjedel, c.; Skyttel, c.; Vogtrykkerskib; Skibet i en Kirke. | **Schiff-bank**, f. Skibsbænk, Tofte, c.; **-bau**, m. Skibsbyggeri, n.; **-bauer**, m. Skibsbygger, c.; **-baukunst**, f. Skibsbygningskunst, c.; **-baumeister**, m. Skibsbygger, c.; **-besen**, m. Svaber, c.; **-besteurung**, f. Navigation, c.; **-bett**, n. Skibsseng, Koje, c.; **-bruch**, m. Skibbrud, n.; **-brüchig**, skibbruden, som har lidt Skibbrud; **-brücke**, f. Skibsbro, c.; **-fahrer**, m. Søfarende, c.; **-fahrt**, f. Søreise, c., Reise til Skibs, Skibsfart, c.; Søfart, c., Sejlads, c.; **-fracht**, f. Skibsfragt, c.; **-geld**, n. Øhre, c.; **-gerippe**, n. Skibets Skrog, n.; **-gesell**, m. Matros, Somand, c.; **-herr**, m. Skibsejer, c.; **-junge**, m. Skibsdreng, c.; **-kleid**, n. Skibsklæder, Sømandsklæder; **-lände**, f. Landingssted, n.; **-last**, f. Skibslast. Skibsladning, Skibslæst, c.; **-leute**, pl. Skibsfolk; **-mühle**, f. Vandmølle, c. (bygget paa et Skib i en Flod); **-müze**, f. Matroshue, Skipperhue, c.; **-pfund**, n. Skippund, n.; **-reich**, rig paa Skibe; **-rüstung**, f. Udrustning af et Skib, c.; **-sand**, m. Ballast, c.; **-wurm**, m. Pæleorm, c.; **-zoll**, m. Skibsafgift, c. — **Schiffs-arzt**, m. Skibslæge, c.; **-befrachter**, m. Befragter, c.; **-befrachtung**, f. Befragtning af et Skib, c.; **-bekleidung**, f. Forhudning, c.; **-besen**, m. Svaber, c.; **-beute**, f. Prise, c.; **-breite**, f. Bredden af et Skib; **-brot**, n. Skibsbrød, n.; **-eigentümer**, **-eigner**, m. Skibsejer, c.; **-flagge**, f. et Skibs Flag, n.; **-gelegenheit**, f. Skibslejlighed, c.; **-glocke**, f. Skibsklokke, c.; **-herr**, m. Skibsherre, Reder, c.; **-hinter(h)eil**, n. Bagstavn, c.; **-holm**, m. Skibsholm, c.,

Skibsværft, n.; **-junge**, m. Skibsdreng, c.; **-kapitän**, m. Skibskaptejn, Skipper, c.; **-kiel**, m. Skibskjøl, c.; **-koch**, m. Skibskok, c.; **-kran**, m. Skibskran, c.; **-küche**, f. Skibskøkken, n., Kabys, c.; **-ladung**, f. Skibsladning, c.; **-laterne**, f. Skibslygte, c.; **-last**, f. Skibslast, Skibsladning, c.; **-mannschaft**, f. Skibsmandskab, n.; Besætning, c.; **-miet(h)e**, f. Skibsleje, Fragt, c.; **-mühle**, f. svømmende Vandmølle, c.; **-partner**, m. Medreder, c.; **-paß**, m. Søpas, Sundhedspas, n.; **-patron**, m. Kaptejn, c.; **-prediger**, m. Skibspræst, c.; **-pumpe**, f. Skibspumpe, c.; **-raum**, m. Lasten, Rummet; **-reeder**, m. Skibsreder, c.; **-schnabel**, m. Gallion, c.; **-schraube**, f. Skibsskrue, c.; **-soldat**, m. Søsoldat, Marinesoldat, c.; **-spiegel**, m. Agterspejl, n.; **-tau**, n. Kabeltov, n.; **-treppe**, f. Skibstrappe, c.; **-trümmer**, pl. Vragstumper, pl.; **-volk**, n. Skibsfolk, Mandskab, n.; **-vorder(h)eil**, n. Forstavn, c.; **-wache**, f. Skibsvagt, c.; **-werft**, f. (n.) Skibsværft, n.; **-winde**, f. Gangspil, n.; **-zimmermann**, m. Skibstømrer, c.; **-zoll**, m. Skibsafgift, c.; **-zwieback**, m. Skibstvebak, c., *Stomrokker, pl.

Schiffbar, adj. sejlbar. — **Schiffbarkeit**, f. Sejlbarhed, c.

Schiffen, v. i. 1. m. ſ. sejle; gaa med Skibet; v. t. forsende til Skibs; (Student) lade Vandet. | **Schiff-prügel**, m. Natpotte, c. (Student).

Schiffer, m. -s pl. ſ. sg. Skipper, c. | **Schiffer-ausdruck**, m. Skipperuddryk, n.; **-hut**, m. Matroshat, c.; **-hose**, f. Skipperbuxer, pl.; **-knoten**, m. Skipperknude, c.; **-sprache**, f. Skippersprog, n.; **-stechen**, n. Dyssluk, n.; **-zunft**, f. Skipperlav, n.

Schifferin, f. **-nen**. Skipperinde, Skipperens Kone, c.

Schiften, v. t. 1. se **schäften**.

Schikane, f. **-n**. Chikane, c., Kneb, Drilleri, n., Rænker, pl.

Schikaneur, m. -s **-e**. Chikanør, c.

Schikani(e)ren, v. t. 1. chikanere, drille, narre.

Schikanös, adj. chikanøs, drillesyg.

Schild, m. († n) **-es -e**. Skjold, n.; Vaabenskjold, n.; **Einen auf den heben**, løfte en op paa Skjoldet; **etw. im -e führen**, føre noget i Skjoldet; Halteskygge, c.; Skildpaddeskal, Skilt paa Brystet, Skilt til en Laas, Brust paa et Vildsvins Ryg; (n. **-es -er.**) Skilt, n. | **Schild-abt(h)eilung**, f. Felt i et Skjold, n.; **-amsel**, f. Ringdrossel, c. (Turdus torquatus); **-amt**, n. Adel, c.; **-bewaffnet**, skjoldbevæbnet; **-bürger**, m. Molbo, Dumrian, c.; **-dach**, n. Skjoldtag, n.; **-drossel**, f. se **-amsel**; **-erhebung**, f. Opror, n., Opstand, c.; **-farn**, m. Mangelov (Aspidium); **-ferkel**, n. Vældetyr, n. (Dasypus); **-fessel**, f. se **-riemen**; **-förmig**, skjolddannet; **-halm**, m. Urhane, c.; **-halter**, m. Skjoldholder, c.; **-hecht**, m. Slags Gjedde, c. (Esox osseus); **-herr**, m. adelig Herre, c.; **-käfer**, m. Skjoldbille, c.; **-knappe**, m. se **-träger**; **-kröte**, f. Skildpadde, c.; **-krötenschale**, f. Skildpaddeskal, c.; **-krötensuppe**, f. Skildpaddesuppe, c.; **-kraut**, n. se **-patt**; **-laus**, f. Skjoldlus, c. (Coccus); **-lehen**, n. adeligt Len; **-patt**, n. Skildpaddeskal, c.; **-patten**, af Skildpadde; **-rand**, m. Skjoldrand, c.; **-rether**, m. Nathejre, c. (Ardea nycticorax); **-riemen**, m. Skjoldrem, c.; **-träger**, m. Skjoldbrager, Vaabenbrager, c.; **-wache**, **-wacht**, f. Skildvagt, c.

Schilderei, f. **-en**. Skilderi, n.

Schilderer, m. -s pl. ſ. sg. Skildvagt, c.; Maler, c.; en, der skildrer; Fortæller, c.

Schildern, v. i. 1. m. h. staa Skildvagt. | **Schilder-haus**, n. Skilderhus, n.

Schildern, v. t. 1. skildre, beskrive, fremstille; ǂ male. — **Schilderung**, f. Skildring, Beskrivelse, c.

Schildner, m. -s pl. ſ. sg. Skjoldbrager, Vaabenbrager, c.

Schilf, n. (m.) **-es -e**. Siv, Rør, n. | **Schilfbekränzt**, omkranset af Siv; **-bewachsen**, sivbevoxet; **-bruch**, m. sivbevoxet Mose, c.; **-brücke**, f. Faskinbro, c.; **-dach**, n. Sivtag, n.; **-decke**, f. se **-matte**; **-gras**, n. Sivgræs, n.; **-hütte**, f. Hytte med Sivtag, c.; **-linge**, f. Hultlinge, c.; **-matte**, f. Sivmaatte, c.; **-meer**, n. med Siv bevoxet Hav; det rede Hav; **-reich**, rig paa Siv; **-schwätzer**, m. se **Rohrsperling**.

Schilfe, f. se **Schelfe**.

Schilfen, adj. Siv- af Siv.

Schilfen, v. t. 1. tilstoppe med Siv.

Schilfern, v. i. se **schelfern**.

Schilficht, **schilfig**, adj. sivbevoxet.

Schiller, m. -s ub. pl. Glans, spillende Farve, c.; Glimt, n. | **Schiller-bolz**, m. Guldsmed, Libel, c.; **-farbe**, f. spillende Farve; **-glanz**, m. spillende Glans, c.

Schillerig, adj. spillende, changeant.

Schillern, v. i. 1. m. h. glimre, spille i flere Farver.

Schilling, m. -s **-e**. Skilling, c.; × Antal af 30 el. 12 Stykker; fig. Tugtelse, c.

Schimäre, f. **-n**. Chimære, c., Hjærnespind, Drømmeri, n., Grille, c.

Schimärisch, adj. chimærisk, indbildt, urimelig.

Schimmel, m. -s pl. ſ. sg. Skimmel, c. (Hest); Skimmel, Muggenhed, c., *Mugl, n. | **Schimmel-grau**, stimlet, muggen; **-hengst**, m. Skimmelhingst, c.

Schimmelicht, **schimmelig**, adj. stimlet, muggen.

Schimmeln, v. i. 1. m. h. stimle, mugne, *mugle.

Schimmer, m. -s pl. ſ. sg. Lys; Lysning, c., Skin, Glimt, n.; Glans, c., Skjær, n.; × Tusmarke, n. | **Schimmer-gewölk**, n. glimrende Skymasse, c.; **-glück**, n. Skinlykke, c.; **-licht**, n.

tindrende Lys, n.; **-los**, glansløs; **-reich**, glansfuld; **-wis**, m. blændende Vid, c.

Schimmern, v. i. 1. m. h. glimte, glimre, skinne, tindre.

Schimpanſe, m. **-n -n**. Chimpanse, c. (Abe).

Schimpf, m. **-es -e**. Bespottelse, Vanære, Skjændsel; Skam, Spot, Haan; Lemlæstelse, c.; ‡ Spøg, c.; **einen — auf ſich ſitzen laſſen, einſtecken**, lade en Bespottelse sidde paa sig. | **Schimpf-lied**, n. Nidvise, c.; **-name**, m. Øgenavn, *Skjældsnavn, n.; **-rede**, f. ærerørig Tale, c., Skjældsord, n.; **-wort**, n. Skjældsord, n.

Schimpfen, v. t. 1. og i. m. h. bespottemme, vanære; skjænde; udskjælde; **Einen einen Dieb —**, skjælde en ud for en Tyv; bespotte, forhaane; ‡ spøge.

Schimpferei, f. **-en**. Skjænderi, n., Udskjælden, c.

Schimpfi(e)ren, v. t. 1. × skjælde ud, vanære.

Schimpflich, adj. skammelig, ærerørende, vanærende, haanlig; ‡ spøgende. — **Schimpflichkeit**, f. Skammelighed, Haanlighed, c.

Schindel, f. **-n**. Tagspaan, c.; Skinne, c. | **Schindel-dach**, n. Spaantag, n.; **-decker**, m. Spaantækker, c.; **-hauer, -macher, -reißer**, m. Tagspaanfabrikant, c.

Schindeln, v. t. 1. forsyne med Tagspaan; lægge Skinner paa.

Schinden, v. t. 2. flaa; fig. pine, plage; **Einen —**, udsuge, optrække, flaa en. | **Schinderaas**, n. Aadsel, n.; **-anger**, m., **-grube**, f., **-leich**, m. Rakkerkule, c.; **-luder**, n. Aadsel, n.; fig. Aasen, Kræ, n.; — — **mit eim. ſpielen**, behandle en skammelig; **-mähre**, f. Skindmær, c.; Øg, n.

Schinder, m. **-s** pl. ſ. sg. Rakker, c.; fig. Undertrykker, Snyder, Optrækker, Blodsuger, c. | **Schinder-grube**, f. Rakkerkule, c.; **-karren**, m. Rakkersluffe, c.; **-knecht**, m. Rakkerknægt, Bødkersvend, c.

Schinderei, f. **-en**. Rakkerbolig, Rakkerhaandtering, c.; fig. Optrækkeri, Blodsugeri, n., Flaaen, c.

Schinderhaft, ſchinderiſch, adj. rakkermæssig; optrækkerisk.

Schinken, m. **-s** pl. ſ. sg. Skinke, c.; ‡ Laar, n. | **Schinken-bein**, n. Skinkeben, n.; **-butterbrot**, n. Smørrebrød med Skinke paa, n.; **-keſſel**, m. Skinkekjedel, c.; **-ſchnitte**, f. Skive Skinke, c.

Schinn, m. **-es -e**. Skæl i Hovedet, n.

Schippe, f. **-n**. Skuffe, Skovl, c.; (i Kortsp.) Pique.

Schippen, v. t. 1. skuffe, skovle.

Schirbel, Schirben, m. se **Scherbe**.

Schirke, f. **-n**. Faarekulling, c.

Schirken, v. i. 1. m. h. pibe.

Schirm, m. **-es -e**. Skjærm, c.; fig. Beskjærmelse, Beskyttelse, c.; Paraply, Parasol, c.; Hattestygge, c. | **Schirm-artig**, skjærmagtig; **-brett**, n. Skjærmbræt, n.; **-dach**, n. Skur, Hængeskur, n.; **-fell**, n. Skjødskind, n.; **-futter**, n. Overtræk til en Paraply, c.; **-gott**, m. se **Schutzgott**; **-herr**, m. Skytsherre, c.; **-herrſchaft**, f. Protektorat, n.; **-hut**, m. Faldhat, c.; **-kraut**, n. alm. Skovstjærne, c. (Trientalis); **-leder**, n. Skjærmlæder, Forlæder, n. (paa Kalecher); **-macher**, m. Paraplyfabrikant, c.; **-pflanze**, f. Skjærmplante, c.; **-recht**, n. Beskyttelsesret, c.; **-ſtänder**, m. Paraplystativ, n.; **-vogt**, m. Skytsherre; Formynder, c.; **-wand**, f. se **-brett**.

Schirmen, v. t. 1. skjærme, beskjærme, beskytte, bedække, bevare.

Schirmer, m. **-s** pl. ſ. sg. Beskjærmer, Beskytter, c.

Schirpen, v. i. 1. m. h. pibe.

Schirren, v. t. 1. lægge Seletøjet paa, spænde for. | **Schirr-meiſter**, m. Konduktør, c.

Schirting, m. **-s -s**. Shirting, n.

Schisma, n. **-s -ta**. Skisma, n., Udstillelse, c.

Schismatiker, m. **-s** pl. ſ. sg. Skismatiker, c.

Schiß, m. **-ſſes -ſſe**. Skiden, c.; Skidt, n., Lort, c.

Schlabbern, v. t. se **ſchlappern**.

Schlacht, f. **-en**. Slag, n.; ‡ Art, c., Slags, n.; Fastindæmning, c.; Slagtning, c.; **eine — liefern**, levere et Slag. | **Schlachten-kühn**, modig; **-gemälde**, n. Slagmaleri, n.; **-gott**, m. Slagenes Gud, c.; **-maler**, m. Bataillemaler, c. — **Schlacht-bank**, f. Slagterbænk, c.; **-beil**, n. Slagterøxe, c.; **-bericht**, m. Beretning om et Slag, c.; **-berühmt**, berømt ved sine Slag; **-block**, m. Slagterblok, c.; **-eſſen**, n. se **-feſt**; **-feier**, f. Fest til Minde om et Slag, c.; **-feld**, n. Valplads, c.; **-fertig**, kampberedt; **-feſt**, n. Pølsegilde, n.; **-gefilde**, n. Valplads, c.; **-geld**, n. Slagtepenge, pl.; **-gemälde**, n. Slagmaleri, n.; **-geſang**, m. Krigssang, c.; **-geſchrei**, n. Kampraab, Slagraab, n.; **-getümmel, -gewühl**, n. Slagets Tummel, c.; **-haus**, n., **-hof**, m. Slagtehus, n.; **-lied**, n. Kampvise, c.; **-linie**, f. Slagtelinje, c.; **-maſſe**, f. Masse til Slagtning, c.; **-meſſer**, n. Slagterknib, c.; **-monat**, m. Slagtemaaneb, November, c.; **-ochs**, m. Slagtetyr, c.; **-opfer**, n. Slagtoffer, n.; **-ordnung**, f. Slagorden, c.; **-pferd**, n. se **-roß**; **-plan**, m. Slagplan, c.; **-reihe**, f. Slaglinje, c.; **-roß**, n. Stridshest, Stridshingst, c.; **-ruf**, m. Krigsraab, n.; **-ſchiff**, n. Kampskib, n.; **-ſchwert**, n. Slagsværd, n.; **-ſteuer**, f. Skat af Slagtevæg, c.; **-ſtück**, n. Slagmaleri, n.; Slagtedyr, n.; **-tag**, m. Slagdag, c.; Slagtedag, c.; **-vieh**, n. Slagtekvæg, n.

Schlachten, v. t. 1. slagte; v. i. m. h. slægte paa; **nach eim.** —, slægte en paa.

Schlächter, Schlachter, m. **-s** pl. ſ. sg. Slagter, c. | **Schlachter(Schlächter)-bank**, f. Slagterbænk, c.; **-beil**, n. Slagterøxe, c.; **-burſche**, m. Slagterdreng, c.; **-geſell**, m. Slagter-

Svend, c.; **-gewerbe**, **-handwerk**, n. Slagterhaandværk, n.; **-meister**, m. Slagtermester, c.; **-zunft**, f. Slagterlav, n.

Schlächterei, f. **-en**. Slagteri, n.; Myrderi, n.

Schlacke, f. **-n**. Skum, n., Slagge, c.; × Endetarm, c. | **Schlack-darm**, m. Endetarm, c.; **-wurst**, f. Spegepølse, c.

Schlacken, v. i. 1. m. h. give Slagger.

Schlacken, **schlackern**, v. i. 1. m. h. regne bestandig, være Slud. | **Schlack(er)-regen**, m. vedholdende Regn, c.; **-wetter**, n. Slud, c., Sølevejr, n.

Schlackerig, adj. se **schlackig**.

Schlackern, v. i. 1. m. h. hænge slap ned, slaske.

Schlackig, adj. slagget, som indeholder Slagger: **-es Wetter**, Sølevejr, n.

Schlaf, m. **-es** ub. pl. (Dim. **Schläfchen**, **Schläflein**, n.) Søvn, Dvale, c.; **einen leichten — haben**, have en let Søvn; **das wäre mir nicht im -e eingefallen**, det kunde ikke falde mig ind i Drømme; **ein Schläfchen thun**, faa sig en Lur; × Sovekammerat, c. | **Schlaf-apfel**, m. Galnebær, n. (Atropa Belladonna); Hunderose, c. (Rosa canina); **-bank**, f. Slagbænk, c.; **-beere**, f. se **-apfel**; **-bringend**, søvnbringende, søvndybsjende; **-deich**, m. indre Dige, n.; **-gänger**, m. Nattevandrer, c.; Søvngænger, c.; **-gefährte**, m., **-gefährtin**, f. Sovekammerat, c.; **-geld**, n. Betaling for Natteleje, c.; **-gemach**, n. Sovegemak, n.; **-genoß**, m., **-geſell**, m. Sovekammerat, c.; **-gewand**, n. Sovedragt, c.; **-gott**, m. Morfeus, c.; **-haube**, f. Natkappe, c.; **-kamerad**, m. Sovekammerat, c.; **-kammer**, f. Sovekammer, n.; **-kaſten**, m. se **-bank**; **-koupee**, n. Sovekupé, c.; **-krankheit**, f. Sovesyge, c.; **-kunz**, m. se **-apfel**; **-lied**, n. Sovesang, c.; **-los**, søvnløs; **-loſigkeit**, f. Søvnløshed, c.; **-mittel**, n. Sovemiddel, n.; **-mütze**, f. Nathue, c.; fig. dvask Mennesle; **-mützig**, dvask, søvnig; **-pelz**, m. en varm foret Slobrok; **-pulver**, n. Sovepulver, n.; **-ratz**, m. Murmeldyr, n., Hasselmus, c.; fig. Sybsover, c.; **-rock**, m. Slaabrok, Morgenfrakke, c.; **-saal**, m. Sovesal, c.; **-ſuſa**, n. (m.) Sovesofa, c.; **-ſtätte**, f., **-ſtelle**, f. Sovested, n.; **-ſtube**, f. Sovekammer, n.; **-ſucht**, f. Sovesyge, c.; **-ſüchtig**, sovesyg; **-trunk**, m. Sovedrik, c.; **-trunk**, m. Aftendrik, c.; **-trunken**, søvndrukken, dasig; **-trunkenheit**, f. Søvndrukkenhed, Dasighed, c.; **-wagen**, m. Sovevogn, c.; **-wandeln**, v. i. 1. m. h. gaa i Søvne; **-wandler**, m. Søvngænger, c.; **-zeit**, f. Sovetid, c.; **zimmer**, n. Sovekammer, n.

Schlaf, m. **-es -äfe**. Tinding, c. | **Schlafader**, f. se **Schläfen-ader**.

Schläfe, f. **-n**. Tinding, c. | **Schläfen-ader**, f. Tindingeaare, c.; **-bein**, n. Tindingeben, n.

Schläfeln, v. i. 1. m. h. smaasove.

Schlafen, v. i. 2. m. h. sove; **— gehen**, **ſich — legen**, gaa i Seng; **ſchlaf wohl**, sov vel! **die Hand ſchläft mir**, min Haand sover. | **Schlafen(s)-zeit**, f. Sovetid, Sengetid, c.

Schläfer, m. **-s** pl. ſ. sg. Sover, c.

Schläferin, f. **-nen**. Soverske, c.

Schläf(e)rig, adj. søvnig; fig. søvnig, dorsk, dvask, doven, søvnagtig, slæbende. — **Schläfrigkeit**, f. Søvnighed, Dorskhed, Dovenskab, Søvnagtighed, c.

Schläfern, v. i. 1. m. h. være søvnig; **es ſchläfert mich**, jeg er søvnig; v. t. gjøre søvnig.

Schlaff, adj. slap, slattet; fig. slov; **-e Grundſätze**, løse Principer. — **Schlaffheit**, f. Slaphed, Slovhed, c.

Schlaffen, v. i. 1. m. h. være slap, slov; v. t. slappe, gjøre slap.

Schlaffitte, f. se **Fittich**.

Schlag, m. **-s -äge**. Slag, n.; **der — des Herzens**. Hjærtets Slag; **in den — kommen**, komme til at slaa, fig. Turen kommer til en; **ein — mit der Fauſt**, et Slag med Næven; **eine Tracht Schläge**, en Dragt Prygl, Bank; **ein harter — des Schickſals**, et haardt Slag af Skæbnen; **ein — aus heitrer Luft**, et Lyn fra klar Himmel; **— auf —**, Slag i Slag; **mit einem -e**, med ét Slag, paa én Gang; Brag, n.; **der — der Glocke**, Klokkens Slag; **mit dem -e der zehnten Stunde**, **auf den — zehn**, paa Slaget 10; **der — der Nachtigall**, Nattergalens Slag, Sang, c.; Slags, Art, c.; **von gutem -e**, af en god Slags; **vom erſten -e**, af første Skuffe; **ein ſchöner — Pferde**, en god Race Heste; Slagbom, Lem, Faldbør, Vognbør, c.; Dueslag, n.; Fælde, c.; Slag, n., Slagflaad, n.; **vom -e getroffen werden**, faa et Slag, Hugst, c.; Afdeling, c.; $^1/_{16}$ Rode; (til Søs) Slag, n.; (i Spil) Træk, n. | **Schlag-ader**, f. Slagaare, Pulsaare, c.; **-anfall**, m. Slagtilfælde, n.; **-artig**, slagagtig, apoplektisk; **-ball**, m. Fjerbold, c.; **-balſam**, m. Balsam mod Slag; **-bauer**, n. Faldbur, n.; **-baum**, m. Bom, Slagbom, Skranke, c.; **-bereit**, kampberedt; **-brett**, n. Boldtræ, n., Boldskjæp, c.; **-brücke**, f. Faldbro, c.; **-eiſen**, n. Ræveſax; Jærnhammer, c.; **-faß**, n. Paktønde, c.; **-feder**, f. Slagfjer, c.; **-fertig**, slagfærdig, kampberedt; **-fluß**, m. Slagflaad, Slag, n.; **-gewicht**, n se **-lot(h)**; **-gold**, n. Bladguld, Knaldguld, n.; **-hahn**, m. toppet Lappedykker, c. (Colymbus cristatus); **-hammer**, m. Slaghammer, c.; **-holz**, n. Skov, som skal fældes; Underskov, c.; Boldtræ, n.; **-hüter**, m. Træ, der skal blive staaende, naar Opvæxten hugges; **-lawine**, f. Slaglavine, c.; Snestreg, n.; **-licht**, n. Slaglys, n.; **-lot(h)**, n. Slaglod, n.; **-netz**, n. Slaggarn, n.; **-regen**, m. Skylregn, Piskregn, c.; **-röhre**, f. Tændrør, n., Stoppine, c.; **-ſahne**, f. Flødeskum, n.; pisket Fløde, c.; **-ſchatten**, m. Slagskygge, c.; **-ſchatz**, m. Slagskat, Møntskat, c., Prægelon, c.; **-uhr**, f. Slagur,

Stueur, n.; **-wald**, m. se **-holz**; **-wasser**, n. Vand, som bruges mod Slag; **-werk**, n. Slagværk, n.; **-wort**, n. Stikord, n.

Schlagbar, adj. til at hugge, at fælde. — **Schlagbarkeit**, f. Slagbarhed, c.

Schlage, f. **-n**. stor Smedehammer, c.; Slædefare, n.

Schlägefaul, adj. × hærdet mod Prygl.

Schlägel, m. **-s** pl. ſ. sg. Kølle, Træhammer, Tærstel; Trommestikke; Raket, c., Boldtræ, n.; Slagelen paa en Plejel; Tappen for Afløbsrenden i Fistedamme; det Sted i Gruberne, hvor Bjergmanden arbejder paa Stenene; Kølle, c., Bagklaar, n.

Schlägeln, v. i. 1. m. h. (Jagt.) halte; ſprælle; gjøre en grov Fejl.

Schlagen, v. t. 2. ſlaa; ramme; **etw. in Stücke —**, ſlaa noget itu, i Stykker; **Feuer —**, ſlaa Ild; **Öl —**, perſe Olie; **Münzen —**, ſlaa, præge Monter; **Holz —**, fælde Træer; **der Gesang schlug meine Ohren**, Sangen naaede mine Øren; **den Feind —**, ſlaa Fjenden; **Einen —**, ſlaa, piſke, prygle, tugte, ſtraffe, plage, † ſaare, bræbe en; **Einen tot —**, ſlaa en ihjel; **Einen mit seinen eigenen Waffen —**, ſlaa en med hans egne Vaaben; **Einen mit Blindheit —**, ſlaa en med Blindhed; **ich geschlagener Mann**, jeg ulykkelige Mand! **ſich —**, ſlaas, kæmpe, duellere; **ſich rechts —**, vende ſig til højre; **ſich in die Büſche —**, forſvinde imellem Buſkene; **ſich zu etw. —**, ſlutte ſig til en; **ſich zum Feinde —**, ſlaa ſig paa Fjendens Parti; **Einen ans Kreuz —**, nagle en til Korset; **Zoll auf etw. —**, lægge Told paa noget; **ſich etw. aus dem Kopfe (dem Sinne, den Gedanken) —**, ſlaa noget af Tankerne; **in Bande (Feſſeln) —**, lægge i Lænker; **in ein Faß —**, nedlægge i Tønde, ſalte; **in ein Tuch —**, ſvøbe ind i et Tørklæde; **in die Luft —**, ſlaa i Vejret; **etw. in den Wind —**, ſlaa noget hen i Vejret, ikke agte det; **ſich ins Mittel —**, lægge ſig imellem; **ſein Leben in die Schanze —**, ſætte ſit Liv paa Spil; **die Arme um einen —**, ſlaa Armene omkring en; **etw. von der Hand —**, afviſe, tilbagevиſe noget; **die Augen zu Boden —**, ſlaa Øjnene til Jorden; **die Zinſen zum Kapital —**, ſlaa Renterne til Kapitalen; v. i. m. ſ. og h. ſlaa, falde heftig; **mit dem Kopfe auf einen Stein —**, falde med Hovedet paa en Sten; **die Flammen — in die Höhe**, Flammerne ſlaa, bluſſe i Vejret; **dazu —**, komme til, træde til; **dies ſchlägt nicht in mein Fach**, det hører ikke til mit Fag; **ſie ſchlägt ſehr nach ihrer Mutter**, han ſlæater ſin Moder paa; **den ganzen geſchlagenen Tag**, den hele udſlagne Dag; **aus der Art —**, udarte, vanſlægte; **die Uhr ſchlägt**, Klokken ſlaar; **der Puls, das Herz ſchlägt**, Pulſen, Hjærtet banker; **die Nachtigall ſchlägt**, Nattergalen ſlaar, ſynger; **das Gewiſſen ſchlägt**, Samvittigheden ſlaar; **-nde Antwort**, ſlaaende Svar; **aufs -bſte widerlegt**, paa det meſt ſlaaende modbevиſt; **-nde Wetter**, exploderende Luftarter; (Fiſt) lege.

Schläger, m. **-s** pl. ſ. sg. Slagsbroder, c.; Kølle, Huggert, c. | **Schläger-duell**, n. Duel paa Huggerter, c.

Schlägerei, f. **-en**. Slagsmaal, n.

Schläfs, m. **-es -e**. Laps, Slyngel, c.

Schlamm, m. **-es -e** (**-ämme**). Dynd, Mudder, n. | **Schlamm-bad**, n. Dyndbad, Slambad, n.; **-beißer**, m. Dyndſmerling, c. (Cobitis fossilis); **-boden**, m. Dyndbund, Moſebund, c.; **-fang**, m., **-grube**, f. Slamfiſke, c.; **-pfütze**, f. Pøl, c.; **-vulkan**, m. Dyndvulkan, c.

Schlammen, v. i. 1. m. h ſætte Dynd.

Schlämmen, v. t. 1. ſlemme; **Kreide —**, ſlemme Kridt; † gjøre uren, udgyde Dynd; **einen Teich —**, opmudre en Dam. | **Schlämm-kreide**, f. Slemmekridt, n.

Schlammig, adj. mudret, fuld af Dynd.

Schlämmung, f. **-en**. Slemning, Opmudring, c.

Schlamp, m. **-es -e**. × Gilde, n.; Sløb, n.

Schlampamp, m. **-es** ub. pl. Blandingsgods, Pøjt, n.

Schlampampen, v. i. 1. m. h. fraadſe.

Schlampamper, m. **-s** pl. ſ. sg. Fraadſer, c.

Schlampamperei, f. **-en**. Fraadſeri, n.

Schlampe, (**Schlämpe**) f. **-n**. Hundeføde, Svinefød, Bærme, c.; Pøjt, n.; fig. Sjuſe, Skidenſo, Sløje, c.

Schlampen, v. i. 1. m. h. ſløje; gaa i laſede, ſmudſige Klæder; v. t. ſlubre i ſig.

Schlamper, m. **-s** pl. ſ. sg. fig. Svin, n.

Schlamperei, f **-en**. Uordentlighed, Sjuſkethed, c.

Schlampig, adj. tynd, alt for tynd; ſjasket; **-es Wetter**, Slud, c.; fig. ſtiden, ſnavſet, uordentlig, ſjuſket, ſtjødesløs.

Schlange, f. **-n**. (Dim. **Schlanglein, Schlängelchen**, n.) Slange, c.; **eine — in ſeinem Buſen hegen**, nære en Slange ved ſin Barm; langlabet Kanon, c.; Læderſlange, c.; Bugtning, c. | **Schlangen-adler**, m. Sekretær, Slangefalk, c. (Circaetos lucopsis); **-anbeter**, m. Slangetilbeder, c.; **-anbetung**, f. Slangedyrkelſe, c.; **-art**, f. Slangeart, c.; **-artig**, ſlangeagtig; **-baig**, m. ſe **-haut**; **-baum**, m. Brictorn, c. (Rhamnus colubrinus); **-biß**, m. Slangebid, n.; **-brut**, f. Slangeyngel, c.; **-eidechſe**, f. Slangefirben, n. (Lacerta anguina); **-förmig**, ſlangeformig, ſlangebugtet, ſnoet; **-gang**, m. Slangegang, c.; **-gezisch**, n. Slangehvisler, c.; **-gezücht**, n. ſe **-brut**; **-gift**, n. Slangegift, c.; **-glatt**, glat ſom en Slange; **-haar**, n. Slangehaar, n.; **-haarig**, med Slangehaar; **-haupt**, n. Slangehoved, n.; alm. Slangehoved, n. (Echium vulgare); **-haut**, f. Slangehud, Slangeham, c.; **-herz**, n. Slangehjærte, n.; **-klug**, klog ſom en Slange; **-klugheit**, f. Slangeklogſkab, c.; **-kopf**,

m. Slangehoved, n.; Snogepande, c. (Cypræa moneta); **-krümmung**, f. Slangebugtning, c.; **-lauf**, m. Slangegang, c.; **-lauch**, m. Skovløg, n. (Allium scorodoprasum); **-linie**, f. Slangelinje, c.; **-list**, f. Slangelist, c.; **-loch**, n. Slangehul, n., Slangerede, c.; **-mord**, m. lav Skrivelse, c. (Scorzonera humilis); **-papier**, n. Slags fint Papir; **-rohr**, n. Slangerør, n.; **-spritze**, f. Slangesprøjte, c.; **-stab**, m. Slangestav, c. (Merkurs); **-weg**, m. bugtet Vej, c.; **-windung**, f. Slangebugtning, c.; **-zahn**, m. Slangetand, c.; **-zunge**, f. Slangetunge, c. (Ophioglossum).

Schlängelei, f. **-en**. Bugtning, Krumning, c.

Schlängelicht, adj. bugtet.

Schlängeln, v. r. 1. slynge sig, bugte sig, sno sig.

Schlangenhaft, adj. slangelignende.

Schlank, adj. rank, smækker, smal, lang, slank; — **weg**, ligefrem. — **Schlankheit**, f. Rankhed, Smækkerhed, c.

Schlankel, m. **-s** pl. ſ. sg. Slyngel, c.

Schlankelhaft, adj. slyngelagtig.

Schlapp, adj. se **schlaff**.

Schlapp, m. **-es -e**. Klaps, Klask, n.

Schlappe, f. **-n**. Klaps, Slag, n.; Nederlag, Tab, n.; Slæbe, Tøffel, c. | **Schlapp-hut**, m. Bulehat, blød Hat, c.; **-schuh**, m. Slæbe, c.; **-seil**, n. slap Line, c.

Schlappen, v. i. 1. m. h. være slap, bingle; slæbe; slubre, slikke, sable.

Schlapps, m. **-es -e**. Tølper, Flab, c.

Schlappsig, adj. slabet, tølperagtig.

Schlaraffe, m. **-n -n**. Lediggænger, c., Dagdriver, Dovenlars, c. | **Schlaraffen-land**, n. Slaraffenland, n.; **-leben**, n. overdaadigt Levned.

Schlarfe, Schlarpe, f. **-n**. Tøffel, c., Slæbe, nedtraadt Sko, c.

Schlarfen, schlarren, v. i. 1. m. h. slæbe (med Tøfler).

Schlau, adj. snu, snedig, forslagen; listig, klog. | **Schlau-berger, -kopf**, m. listigt Hoved, snu Fyr, c.; **-köpfig**, snu, listig, snedig. — **Schlauer-weise**, paa en listig Maade.

Schlaube, f. **-n**. Skal, Bælg, c.

Schlauben, v. t. 1. afbælge, pille.

Schlauch, m. **-es -äuche**. Læderflaske, c.; Læderrør, n., Slange, Sprøjteslange, c.; fig. Tykvom, Dranker, c. | **Schlauch-bohrer**, m. Vinhævert, c.; **-förmig**, slangeformet; **-wagen**, m. Vogn til Sprøjteslanger, c.

Schlauchen, v. t. 1. ved en Læderslange fylde paa Fade.

Schlauder, f. **-n**. Muranker, n.; Sjaske, Sjuske, uordentlig Person, c.; Slynge, c.

Schlauderei, f. **-en**. Sjusteri, n.

Schlaudern, v. i. 1. m. h. bingle, vakle; ligge uordentlig omkring; jaske, klubre; sælge under Prisen; v. t. gjøre fast ved Ankere; slynge.

Schlaue, f. **-n**. Skal, c.

Schlauen, v. t. 1. tage ud af Skallen.

Schlauheit, Schlauigkeit, f. **-en**. Snuhed, Snedighed, Forslagenhed; List, c.

Schlecht, adj. slet, daarlig, ringe, usel; † slet, ægte, glat; **-er Wein**, daarlig Vin; **ein -er Mensch**, et ondt Menneske; **ein -er Trost**, en daarlig Trøst; **Einen — machen**, nedsætte, bringe en i Vanrygte; **mir ist —**, jeg befinder mig ilde, er daarlig; **nicht —**, ikke daarlig, ikke ilde, meget, bethdelig; **— und recht**, slet og ret, ligefrem, uden Omsvøb. | **Schlecht-denkend**, slettænkende; **-erdings**, ganske, albeles, uden Modsigelse, absolut; **-gelaunt**, i daarligt Humør; **-hin**, slet og ret; ligefrem, uden Indskrænkning; ubetinget; albeles; **-weg**, slet og ret; ligefrem, uden videre.

Schlechtheit, Schlechtigkeit, f **-en**. Slethed, Ringhed, Daarlighed, Usselhed; Lumpenhed, Ondskab, c.

Schlechte, f. ub. pl. Slethed, slet Beskaffenhed, c.

Schleck, m. **-es -e**. Slikkeri, n.; Slikvornhed, c.

Schlecken, v. t. 1. og i. m. h. slikke.

Schlecker, adj. slikken, kræsen.

Schlecker, m. **-s** pl. ſ. sg. Lækkertand, Slikmund, c.

Schleckerei, f. **-en**. Slikkeri, n., Lækkerbidsken, c.

Schleckerhaft, schleckerig, adj. slikvorn, slikken, kræsen.

Schleckern, v. se **schlecken**.

Schleh, adj. skarp, snerpende.

Schleh, m. **-es -e**. (**Schlehe**, f. **-n**). Slaaen, c.; *Slaape, c. | **Schleh(en)-blüte**, f. Slaaenblomst, c.; **-busch, -dorn, -strauch**, m. Slaaentorn, c.; *Slaape, c. (Prunus spinosa); **-wein**, m. Slaaendvin, c.

Schleiche, f. **-n**. Snogegale, c.

Schleichen, v. i. 2. m. ſ. liste, snige, **krybe**; **ein -des Fieber**, en snigende Feber; v. r. snige sig, liste sig. | **Schleich-druck**, m. Eftertryk, n.; **-drucker**, m. Eftertrykker, c.; **-handel**, m. Snighandel, Smughandel, c.; **-händler**, m. Snighandler, Smugler, c.; **-treppe**, f. Løntrappe, c.; **-ware**, f. Smuglervarer, pl.; **-weg**, m. Snigvej, c.

Schleicher, m. **-s** pl. ſ. sg. Kryber, Sleſter, Hykler, c.

Schleicherei, f. **-en**. Krybberi, Sleſteri, Hykleri, n.

Schleicherin, f. **-nen**. en krybende, sleſt Kvinde, Hyklerſte, c.

Schleie, f. **-n**. Suber, c. (Cyprinus tinca).

Schleier, m. **-s** pl. ſ. sg. Slør; Flor, n. | **Schleier-eule**, f. Slørugle, c. (Strix flammea); **-flor**, m. Flor, n.; **-haube**, f., **-kappe**, f. Kappe

med Slør, c.; **-lehen**, n. Kvindelen, n.; **-los**, uden Slør.

Schleiern, adj. Flors-, af Flor.

Schleiern, v. t. 1. sløre, tilsløre.

Schleife, f. **-n**. Glidebane, c.; Sluffe, c.; Sløb, n.; Slæbevaad, n.; Sløjfe, c.; (Jagt.) Snare, c.

Schleifen, I. 2. v. i. m. s. og h. glide, slæbe; v. t. slibe, hvæsse, skærpe; polere; **ein geschliffenes Wesen**, et slebent Væsen; II. 1. v. t. lade slæbe, slæbe efter sig; slæbe paa en Sluffe; sløjfe; **eine Stadt** —, sløjfe en By; **eine Mauer** —, anlægge en Mur skraat; v. i. m. h. slæbe, fiske med Slæbevaad. | **Schleif-anstalt**, f. Sliberi, n.; **-bahn**, f. Glidebane, c.; **-bank**, f. Glasslibernes Drejebænk, c.; **-hamen**, m. Slæbevaad, Slæbenet, n.; **-handel**, m. Smughandel, c.; **-händler**, m. Smughandler, Smugler, c.; **-kanne**, f. Laagkande, c.; **-knoten**, m. Sløjfe, c.; **-mühle**, f. Slibemølle, c.; **-nadel**, f. stor Haarnaal, c.; **-pulver**, n. Slibepulver, n.; **-sand**, m. Slibesand, n.; **-schale**, **-schüssel**, f. Slibeskaal, c.; **-stein**, m. Slibesten, c.; **-trog**, m. Slibetrug, n., Slibeballe, c.; **-weg**, m. Smugvej, c.

Schleifer, m. **-s** pl. ſ. sg. Sliber, Skærsliber, c.; Slæbetrin i Dans, n.; Sløjfenode, c.

Schleiferei, f. **-en**. Sliberi, n.

Schleifung, f. **-en**. Sløjfning; Slibning, Polering, c.

Schleih, m., **Schleihe**, f. se **Schlele**.

Schleim, m. **-es -e**. Slim, c. | **Schleim-aal**, m. Slimaal, c. (Myxine); **-absondernd**, slimafsondrende; **-absonderung**, f. Slimafsondring, c.; **-artig**, slimagtig; **-drüse**, f. Slimkjertel, c.; **-fieber**, n. Slimfeber, c.; **-fisch**, m. Aalekvabbe, c.; **-fluß**, m. Slimflaab, n.; **-haut**, f. Slimhinde, c.; **-husten**, m. Slimhoste, c.; **-krankheit**, f. Slimfeber, c.; **-netz**, n. Slimnet, n.; **-stoff**, m. Slimstof, n.; **-t(h)ier**, n. Mollusk, c.; **-wurm**, m. se **-aal**.

Schleimen, v. i. 1. m. ſ. slime, foraarsage Slim, give Slim; v. t. befri, rense for Slim.

Schleimhaft, **schleimig**, adj. slimet.

Schleiße, f. **-n**. Fyrrelpaan, c.; Fjerribbe, c.; Charpi, c.

Schleißen, v. i. 2. m. ſ. rives, spaltes, blive forslidt, forgaa; v. t. rive; **die Federn** —, rive Fanen af Fjerene; spalte, kløve.

Schlemm, m. **-s -s (-e.)** Slem, c. (Kort); — **machen**, gjøre Slem; — **werden**, blive Slem.

Schlemmen, v. i. 1. m. h. svælge, fraadse, svire; se ogsaa **schlämmen**.

Schlemmer, m. **-s** pl. ſ. sg. Fraadser, Dranker, Svirebroder, c.

Schlemmerei, f. **-en**. Fraadseri, Fyldseri, n.

Schlempe, f. se **Schlämpe**.

Schlender, m. **-s** ub. pl. Slentren, Slendrian, c. | **Schlender-gang**, m. slentrende Gang; Slendrian, c.; **-weile**, f. den Tid, der hengaar, inden et Tyende, der stifter, tiltræder sin nye Tjeneste.

Schlenderer, m. **-s** pl. ſ. sg. Driver, Ledniggænger, c.

Schlendern, v. i. 1. m. ſ. og h. slentre, sjokke, *bilte; **müßig herum** —, drive ørkesløst omkring.

Schlendrian, m. **-s -e**. gammel Vane, Slendrian, c.

Schlenkel, m. se **Schlankel**.

Schlenke(l)n, v. se **schlenkern**.

Schlenkerig, adj. slingrende, dinglende, slap, løs; skydesløs.

Schlenkern, v. i. 1. m. h. slingre; svaje, dingle; v. t. slænge, slynge.

Schleppe, f. **-n**. Sløb, n.; Slæbevaad, n.; Kloit, c.; Lokkejugl, c.; Langsomhed, c.

Schleppen, v. t. 1. slæbe, trække, bære; **sich** —, slæbe sig; **sich mit einer Krankheit** —, slæbe paa en Sygdom; v. i. slæbe; -d, slæbende. | **Schlepp-dampfer**, m., **-dampfschiff**, n. Slæbedamper, c.; **-garn**, n. Slæbevaad, n.; **-haken**, m. Slæbekrog, c.; **-harke**, f. Efterrive, c.; **-kleid**, n. Slæbekjole, *Langkjole, c.; **-netz**, n. Slæbevaad, n.; langsom Person, c.; Tøjte, c.; **-schiff**, n. Slæber, c., Bugserskib, n.; **-tau**, n. Slæbetov, n.; **sich ins — — nehmen lassen**, lade sig tage paa Slæbetov; **-trog**, m. Trug til at slæbe noget i, n. — **Schleppen-träger**, m. Slæbebærer, c.

Schlepper, m. **-s** pl. ſ. sg. Slæber, c.; Slæbedamper, c.; stort Lokomotiv, n.; Slæbevaad, n.; Efterrive, c., Slæbetov, n.

Schlepperei, f. **-en**. Slæberi, n.

Schlesier, m. **-s** pl. ſ. sg. Slesier, c.

Schlesisch, adj. slesisk.

Schleswig, n. Slesvig, Sønderjylland.

Schleswiger, m. **-s** pl. ſ. sg. Slesviger, Sønderjyde, c.

Schleswigsch, adj. slesvigsk, sønderjysk.

Schleuder, f. **-n**. Slynge, c.; Muranker, n.; Læderrem, c. | **Schleuder-arbeit**, f. Fusterarbejde, Hastværksarbejde, n.; **-mühle**, f. Centrifuge, c.; **-preis**, m. Spotpris, c.; **-riemen**, m. Slyngebaand, n.; **-stein**, m. Slyngesten, c.; **-wurf**, m. Slyngekast, n.

Schleuderei, f. se **Schlauderei**

Schleuderer, m. **-s** pl. ſ. sg. Slyngekaster, c.

Schleuderhaft, **schleuderig**, adj. se **schlauderhaft**.

Schleudern, v. t. 1. slynge; v. i. m. h. være skydesløs, sjaske; **mit einer Ware** —, sælge en Vare for Spotpris.

Schleunig, adj. hurtig, snar, hastig, ilsom. — **Schleunigkeit**, f. Hurtighed, Hastighed, c.

Schleuse, f. **-n**. Sluse, c. | **Schleusen-bau**, m. Slusebygning, c.; **-bett**, n., **-boden**, m. Slusegulv, n., Slusebund, c.; **-geld**, n. Slusepenge, pl.; **-kammer**, f. Slusekammer, n.; **-kanal**, m. Slusekanal, c.; **-mauer**, f. Slusemur,

c.; **-meister**, m. Opsynsmand ved et Sluseanlæg; **-räumer**, m. Kloakrenser, c.; **-thor**, n. Sluseport, c.; **-werk**, n. Sluseværk, n.

Schlick, m. **-es -e**. Dynd, Mudder, n.; Snigvej, c.; Smuthul, n.; fig. hemmeligt Kunstgreb, Kneb, n.; **Sim. auf die -e kommen, hinter jemandes -e kommen**, komme efter ens Rævestreger.

Schlicht, adj. jævn, lige, flet, glat; fig. ligefrem, simpel, ukunstlet. | **Schlicht-hin, -weg**, simpelthen.

Schlichtbar, adj. hvad der kan jævnes.

Schlichte, f. **-n**. Jævnheb, Glatheb, c.; Slags Stivelse.

Schlichten, v. t. 1. flette, jævne, gjøre lige; fig. jævne, bilægge, bringe til Forlig; **einen Streit —**, jævne en Strid. | **Schlicht-axt**, f., **-beil**, n. Sletøre, c.; **-feile**, f. Glatfil, c.; **-hobel**, m. Slethøvl, c.; **-stein**, m. Glittesten, c.

Schlichter, m. **-s** pl. f. sg. Frebsmægler, Mellemmand, c.

Schlichtheit, f. ub. pl. Jævnheb, Glatheb, c.; fig. Jævnheb, Simpelheb, c.

Schlichtung, f. **-en**. Jævning, Glatning, c.; fig. Bilæggelse, Jævning, c.

Schlick, m. **-es** ub. pl. fedt, meget fejt Dynd; Klæg, n. | **Schlick-beich**, m. Forstrandsbigge, n.; **-grund**, m. Klægbund, c.; **-land**, n. Klægjord, c.; **-läufer**, m. Mand, som ved Ebbetid gjennemsøger Havbunden efter Fisk, o. s. v.

Schlicken, **v.** t. 1. fylde meb Klæg; † slikke.

Schlickerig, adj. klæget, byndet.

Schlidder, m. se **Schlitter**.

Schlief, m. **-es -e**. klæget Steb i Brød, n.

Schliefen, v. i. 2. m. s. smutte, krybe, smige inb.

Schliefer, m. **-s** pl. s. sg. Muffe, c.

Schliefig, adj. klæget.

Schließbar, adj. hvad der kan lukkes.

Schließe, f. **-n**. Bolt, Smælaas, c., Hængsel, n.; Spænde, n.; Split, c.; Stigbord, n.

Schließen, v. t. 2. lukke, tilkulke; flutte; **die Hand, die Augen —**, lukke Haanden, Øjnene; **das Fenster —**, lukke Vinduet; **die Schule auf 8 Wochen —**, lukke Skolen for 3 Uger; **einen Kreis —**, flutte en Kreds; **den Gefangenen an die Wand —**, lænke den Fangne til Væggen; **Einen an sein Herz —**, trykke en til sit Hjærte; **Einen in sein Herz —**, elske en af Hjærtet; **Einen ins Gefängnis —**, indespærre en i Fængsel; **sich von einander —**, aabne sig; **die Verhandlung, die Versammlung —**, flutte Debatten, Forhandlingen; **einen Bund, Frieden —**, flutte et Forbund, Fred; **woher — Sie das**, hvoraf slutter De bet? **von sich selbst auf andere —**, slutte fra sig selv til andre; **aus einem Umstande auf etw. —**, slutte sig af en Omstændighed til noget; **geschlossene Gesellschaft**, sluttet Selskab. | **Schließ-balken**, m. Portstang, c.; **-baum**, m. Bom, Slagbom, c.; **-blech**, n. Krampe til en Hængelaas, Sluttkrampe, c.; **-bolzen**, m. Slutbolt, Splitbolt, c.; **-feder**, f. Slutfjer, c.; **-haken**, m. Sluthage, c.; **-kappe**, f. Bøsle paa en Dørkolpe, hvori Slaaen gaar ind; **-kette**, f. Spærreskæde, c.; **-kohl**, m. Spidskaal, c.; **-muskel**, m. Bindemuskel, Slutmuskel, c.; **-nagel**, m. Slutnagle, c., en Jærnbolt at lukke meb for Porte; **-riegel**, m. Slaa, c.

Schließer, m. **-s** pl. s. sg. Slutter, Portner; Husholder, c.; Slutmuskel, c. | **Schließer-amt**, n. Slutterembede, Portnerbestilling, c.

Schließerin, f. **-nen**. Husholderske, Portnerske, c.

Schließerei, f. **-en**. Slutteri, Fængsel, n.

Schließlich, adj. sluttelig, endelig.

Schließung, f. **-en**. Lukning, Slutning, c.

Schliff, m. **-es -e**. klæget Sted i Brød, n.; Slibning, c.; Politur, c.

Schliffel, m. **-s** pl. s. sg. Slyngel, c.

Schliffig, adj. klæget.

Schlimm, adj. flem, ond, ilde, flet; **-sten Falls, im -sten Falle**, i det værste Tilfælde; **das Übel wird immer -er**, Ondet bliver værre og værre; **alles von der -sten Seite sehen**, se alt fra den værste Side; **auf das -e gefaßt sein**, være belavet paa det værste; **das -e Ende kommt nach**, det værste kommer tilsidst; **er ist -er daran**, han er værre faren; **die Madame ist —**, den Madame er meget strap; **der Kranke ist heute sehr —**, den syge er meget daarlig i Dag; **mir ist —**, jeg befinder mig ilde; **davor kann ein. — werden**, derved kan man faa ondt; **einen -en Arm haben**, have en daarlig Arm; **— nach etw. sein, — hinter etw. her sein**, være gal efter noget. — **Schlimmheit**, f. Slemheb, c.

Schlimmern, v. t. 1. forværre; v. i. m. s. forværres.

Schlimmling, m. **-s -e**. ondt Menneske, n.

Schlinden, v. t. 2. × sluge, opslunge.

Schlinge, f. **-n**. Slynge, c.; Snare, c.; **den Arm in der — tragen**, bære Armen i Bind; **Sim. die — um den Hals legen**, lægge en Rebet om Halsen; **Sim. -n legen**, lægge Snarer for en; **sich aus der — ziehen**, slippe ud af Fælden, af Kniben; **Haken und -n**, Hægter og Møller.

Schlingel, m. **-s** pl. s. sg. Slyngel, Slubbert, c. | **Schlingel-streich**, m. Slyngelstreg, c.

Schlingelei, f. **-en**. Slyngelagtighed, Slyngelstreg, c.

Schlingelhaft, adj. slyngelagtig.

Schlingen, v. t. 2. slynge, snø; **die Arme in einander —**, slynge Armene i hinanden; synke, sluge, opsluge. | **Schling-beschwerde**, f. Synkningsbesværlighed, c.; **-gewächs, -kraut**, n., **-pflanze**, f. Slyngplante, c.; **-rabe**, m. se **Seerabe**.

Schlingern, v. i. 1. m. h. (til Sss) slingre; v. t. slynge.

Schlipf, m. **-es -e.** × Jordskred, n.

Schlippe, f. **-n.** Binge, c.; Gyde, c.

Schlippen, v. t. 1. (til Sss) **die Ankerkette — lassen**, stikke Ankerkjæden fra sig.

Schlipper, m. **-s** ub. pl. (**Schlippermilch**, f.) tynd Mælk, aftagt Mælk, c.

Schlipperig, adj. stærknet; **-e Milch**, tynd Mælk, c.

Schlippern, v. i. 1. m. h. stærkne, blive tynd.

Schlips, m. **-es -e.** Slips, c.

Schlissig, adj. forslidt, luvslidt.

Schlittage, f. **-n.** Slittage, c., Slid, n.

Schlitten, m. **-s** pl. s. sg. Slæde, Kane, c.; Vedding, c. | **Schlitten-bahn**, f. Kanefore, n.; **-baum**, m. se **-kufe**; **-fahrt**, f. Kanefart, Kanetur, c.; **-gelaute**, n. Klokkespil til en Kane, c.; **-kufe**, f. Slædemede, Slædegænge, *Mej, c.; **-partie**, f. se **-fahrt**; **-pferd**, n. Kanehest, c.; **-spur**, f. Slædespor, Kanespor, n.; **-zeug**, n. Slædetøj, n.

Schlitten, schlitteln, schlittnen, v. t. 1. og i. m. h. kjøre i Slæde, kjøre i Kane.

Schlitterer, m. **-s** pl. s. sg. en, der glider paa Jern.

Schlittern, v. i. 1. m. h. glide (paa Is). | **Schlitter-bahn**, f. Glidebane, c.

Schlittschuh, m. **-es -e.** Skøjte, c. | **Schlittschuh-bahn**, f. Skøjtelsesbane, c.; **-läufer**, m. Skøjteløber, c.; **-läuferin**, f. Skøjteløberske, c.

Schlitz, m. **-es -e.** Split, c.; Rift, Ridse, Skramme, c. | **Schlitz-auge**, n. langagtigt Øje; **-graben**, m. smal Grøft, c.; **-meßer**, n. Opsprætterkniv, c.

Schlitze, f. **-n.** Split, Revne, c.; Glidebane, c.

Schlitzen, v. t. 1. splitte, spalte; v. i. m. h. glide (paa Is).

Schlohweiß, adj. kridhvid, hvid som Sne.

Schloß, n. **-sses -sser.** (Dim. **Schlößchen, Schlößlein**, n.) Laas, c.; Slot, n.; Palads, Ridderiædbe, n.; **hinter (unter) — und Riegel**, bag Laas og Lukke; **ein — vor jemandes Mund legen**, lukke Munden paa en; **Schlösser in die Luft bauen**, bygge Luftkasteller. | **Schloßbein**, n. Hofteben, n.; **-berg**, m. Slotsbjærg, n.; **-bewohner**, m. Slotsbeboer, c.; **-blatt, -blech**, n. Laaseblik, n.; **-feder**, f. Laasefjær, c.; **-flügel**, m. Slotsfløj, c.; **-garten**, m. Slotshave, c.; **-graben**, m. Slotsgrav, c.; **-griff**, m. Haandtag paa en Dør, n.; **-hauptmann**, m. Slotsforvalter, c.; **-herr**, m. Slotsherre, c.; **-hof**, m. Slotsgaard, c.; **-kirche**, f. Slotskirke, c.; **-nagel**, m. Laasesøm, n., Bolt, c.; **-platz**, m. Slotsplads, c.; **-prediger**, m. Slotspræst, c.; **-thor**, n. Slotsport, c.; **-t(h)urm**, m. Slotstaarn, n.; **-verwalter, -vogt**, m. Slotsfoged, c.; **-vogtei**, f. Slotsforvalterembede, n.; **-wache**, f. Slotsvagt, c.

Schloße, f. **-n.** Hagel, n. | **Schloßen-korn**, n. Hagelkorn, n.; **-schauer**, m. Hagelbyge, c.; **-stein**, m. Hagelkorn, n.; **-wetter**, n. Hagelvejr, n.; **-wolke**, f. Hagelsky, c. — **Schloß-weiß**, snehvid, kridhvid.

Schloßen, v. impers. 1. hagle.

Schlosser, m. **-s** pl. s. sg. Laasesmed, Klejnsmed, c. | **Schlosser-arbeit**, f. Kleinsmedarbejde, n.; **-gesell**, m. Kleinsmeddesvend, c.; **-meister**, m. Klejnsmeddemester, c.; **-werkstatt**, f. Klejnsmedværksted, n.

Schlot (Schlott), m. **-es -öte.** Kanal, Afløbsrende, Kloak; Skorsten, c., Skorstensrør, n. | **Schlot-feger, -kehrer**, m. Skorstensfejer, c.; **-schwalbe**, f. se **Rauchschwalbe**.

Schlotte, f. **-n.** Rør, n., hul Plantestilk, c.

Schlotter, m. **-s** pl. s. sg. tynd Dvnd, n.; × Bæven, Skjælven, c.

Schlotter, f. **-n.** Rangle, c.; tynd Mælk, c. | **Schlotter-milch**, f. tynd Mælk, c.

Schlotterig, adj. stjælvende, vaklende, slap; stjødesløs, sjusket, slunken. — **Schlotterigkeit**, f. Sjuskethed, c.

Schlottern, v. i. 1. m. h. vakle, rokke, ruste; være stjødesløs, slap, hænge løs. | **Schlotterkopf**, m. en, der rokker med Hovedet.

Schlucht, f. **-en (-üchte).** Hulvej, Kløft, Slugt, c.

Schluchtig, adj. kløftet, fuld af Kløfter.

Schluchzen, v. i. 1. m. h. hulke; hikke.

Schluchzen, m. **-s** ub. pl. Hulken, Hikke, c.

Schluchzer, m. **-s** pl. s. sg. en, som hulker; Hulken, Hikke, c.

Schluchzerei, f. **-en.** Hulkeri, Hikkeri, n.

Schluck, m. **-es -e.** (**-ücke**). (Dim. **Schlückchen**, n.) Slurk, Drag, n., Taar, c.

Schlucken, Schluckauf, m. **-s** ub. pl. Hikke, c.

Schlucken, v. t. 1. og i. m. h. synke, svælge, sluge; hikke; **er wird nicht viel dabei —**, han vil ikke tjene meget derved.

Schlucker, m. **-s** pl. s. sg. Slughals, Fraadser, c., Snyltegjæst, c.; **ein armer —**, en stakkels Djævel.

Schlucksen, v. i. se **schluchzen**.

Schluder, f. se **Schlauder**.

Schluft, f. se **Schlucht**.

Schlummer, m. **-s** pl. s. sg. Slummer, c., Blund, n. | **Schlummer-betäubt**, bedøvet af Søvn, søvndrukken; **-gott**, m. Søvnens Gud, c.; **-kissen**, n. Sovepude, c.; **-kopf**, m. fig. Sysover, c.; **-körner**, pl. Valmuefrø, n.; **-lied**, n. Sovesang, Vuggevise, c.; **-rolle**, f. Trøster, c.; **-saft**, m. Sovedrik, c.; **-stätte**, f. Sovested, n.; **-trank**, m. Sovedrik, c.; **-trunken**, søvndrukken.

Schlummerer, m. **-s** pl. s. sg. en sovende.

Schlummerhaft, adj. søvnlignende.

Schlummerig, adj. søvnig.

Schlumuern, v. i. 1. m. h. slumre, blunde, sove.

Schlump, m. **-es -e**. Slump. Slumpelykke, c., Træf. Lykketræf, n.

Schlumpe, f. **-n**. Sjuske, Sløje, c.; × Ulykke, c.

Schlumpelig, adj. slap, sjusket, sjattet.

Schlumpen, v. i. 1. m. h. være slunken; gaa sjødesløst; slumpe til; v. t. karte; josle med noget.

Schlumper, m. **-s** pl. ſ. sg. Sløbebjole, c., Sløb, n.; Bræmme af Snavs, Rand, c.

Schlumperig, adj. sjødesløs, sjusket.

Schlumpern, v. i. 1. m. h. og ſ. sløbe.

Schlumpig, adj. sjødesløs, sjusket.

Schlund, m. **-es -ünde**. Svælg, n., Strube, c.; Afgrund, c., Havlvælg, Svælg, Gab, n. | **Schlund-bräune**, f. Strubehoste, c.; **-kopf**, m. Strubehoved, n.; **-krampf**, m. Strubekrampe, c.

Schlunkelhaft, adj. × ovlsøben.

Schlupe, f. **-n**. Slup, Sluppe, c. | **Schlup-hafen**, m. Baadehavn, c.

Schlupf, m. **-es -ülpfe**. Smutten, c.; Smuthul, Skjulested, n. | **Schlupf-hafen**, m. lille sjult Havn, c.; **-könig**, m. Gærdesmutte, c.; **-loch**, n. se **-winkel**; **-wespe**, f. Snyltehveps, c. (Ichneumon); **-winkel**, m. Smuthul, n., Smutkrog, c.; Skjulested, Sjul, n.

Schlüpfe, f. se **Schlippe**.

Schlüpfen, **schlupfen**, v. i. 1. m. ſ. smutte, slippe ind, slippe ud.

Schlupfer, **Schlüpfer**, m. **-s** pl. ſ. sg. Muffe, c.

Schlüpfrig, adj. slibrig, glat; **es iſt — auf der Straße**, det er sebtet paa Gaden; **eine -e Lage**, en vanskelig Stilling; **unter einem -en Vorwand**, under et intetsigende Paaskud; **eine -e Zunge**, en smidig, snasom Tunge; tvetydig, slibrig, equivok. — **Schlüpfrigkeit**, f. Slibrighed, Glathed, Tvetydighed, Letfærdighed, c.

Schluppe, f. **-n**. × Sløjfe, c.

Schlurf, **Schlürf**, m. **-es -e**. Slurk, c.

Schlürfbar, adj. drikkelig.

Schlürfen, v. t. 1. slubre, søbe, drikke; sløbe (med Tøfler).

Schlurken, **schlurren**, v. i. se **ſchlarfen**.

Schluß, m. **-ſſes -üſſe**. Lukning; Slutning, c.; Ende, Tilendebringelse; Beslutning, c.; **einen — aus etw. ziehen**, drage en Slutning af noget; **einen guten — haben**, **nehmen**, have et godt Slut, slutte godt til Hestен; **eine Sache zum — bringen**, afslutte en Sag; **zum —**, til Slutning. | **Schluß-anmerkung**, f. Slutningsbemærkning, c.; **-art**, f. Slutningsmaade, c.; **-balken**, m. Slutbjælke, c.; **-bein**, n. Hofteben, n.; **-bemerkung**, f. Slutningsbemærkning, c.; **-chor**, n. Slutningskor, n.; **-folge**, **-folgerung**, f. Følgeslutning, c., Resultat, n.; **-gerecht**, logisk, følgerigtig; **-kette**, f. Slutningskjæde, c.; **-nagel**, m. Slutnagle, c. (til at holde For- og Bagvogn ſammen); **-noti(c)rung**, f. Slutningskurs, c.; **-partikel**, f. Slutningspartikel, c.; **-punkt**, m. Slutningspunkt, n.; **-rechnung**, f. endelig Afregning, c.; **-rede**, f. Slutningstale, c.; **-recht**, se **-richtig**; **-reihe**, f. Slutningsrække, c.; **-reim**, m. Slutningsrim, n.; **-richtig**, følgerigtig, logisk, konsekvent; **-ſatz**, m. Slutningssætning; Slutning, Konklusion, c.; **-ſchein**, m. Slutſeddel, c.; **-ſitzung**, f. Slutningsmøde, n.; **-ſtein**, m. Slutſten, c.; **-widrig**, ulogisk, inkonsekvent; **-widrigkeit**, f. Inkonsekvens, c.; **-wort**, n. Slutningsord, n.; **-zettel**, m. Slutſeddel, c.

Schlüſſel, m. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Schlüſſelchen**, **Schlüſſelein**, n.) Nøgle, c.; **den — zu etw. haben**, have Nøglen til noget. | **Schlüſſel-bart**, m. Nøglekam, c.; **-bein**, n. Nøgleben, Kraveben, n. (clavicula); **-blume**, f. Kodriver, c. (Primula); **-büchſe**, f. Nøglebøsse, c.; **-bund**, n. Nøgleknippe, n.; **-dorn**, m. Laasetap til en hul Nøgle, c.; **-haken**, m. Nøglehage, c.; **-loch**, n. Nøglehul, n.; **-reif**, m., **-ring**, m. Nøglering, c.; **-röhre**, f. Nøglerør, n., Nøglepibe, c.; **-ſchild**, n. Nøgleſtilt, n.; **-ſenke**, f. Sænker, c.

Schlüſſig, adj. bestemt; **ſie ſind — geworden**, de have besluttet sig.

Schmach, f. ub. pl. Forhaanelse, Spot, Spe, c.; Skam, Skjændsel, Vanære, c. | **Schmach-bedeckt**, **-beladen**, bedækket med Skjændsel; **-voll**, skammelig, skjændig.

Schmächteln, v. i. 1. m. h. give den smægtende.

Schmachten, v. i. 1. m. h. vansmægte, smægte; **vor Hunger**, **vor Durſt**, **vor Hitze** —, vansmægte af Hunger, Tørst, Hede; **-de Blicke**, smægtende Øjekast. | **Schmacht-hans**, m. se **-lappen**; **-harke**, f. Efterrive, c.; **-lappen**, m. fig. Pjalt, c.; latterlig Kurmager, c.; **-locke**, f. Spyttrolle, c.; **-riemen**, m. Bælte, n., Gjord, c.

Schmächtig, adj. smækker, spinkel, tynd, mager; hungrig, usel, elendig. — **Schmächtigkeit**, f. Smækkerhed, Spinkelhed, Tyndhed, Magerhed, c.

Schmächtling, m. **-s -e**. en smækker, tynd og mager Person.

Schmack, m. **-es** ub. pl. † Smag, c.

Schmack, m. **-es -e**. Smak, c. (Farvetræ).

Schmacke, f. **-n**. Smakke, c.

Schmackhaft, adj. velsmagende, delikat. — **Schmackhaftigkeit**, f. Velsmagenhed, Delikatesse, c.

Schmaddern, v. t. 1. og i. m. h. smøre, klatte, skrive slet.

Schmähen, v. t. 1. og i. m. h. skjælde ud, skjænde; **auf** (**gegen**, **über**) **einen** —, skjænde paa en, skjælde en ud. | **Schmäh-handel**, m. Injurieproces, c.; **-lied**, n. Nidvise, c.; **-rede**,

f. Skjældsord, n.; **-schrift**, f. Smædeskrift, n.; **-sucht**, f. Vagtaleliesthst, Skjændelyge, c.; **-süchtig**, spottesyg, skjændesyg; **-wort**, n. Skjældsord, n.

Schmäher, m. **-s** pl. ſ. sg. **en**, der skjælder ud.

Schmählen, v. i. se **schmälen**.

Schmählich, adj. skammelig, skjændig; **es ist — heiß**, det er forskærdelig hedt. — **Schmählichkeit**, f. Skammelighed, Skjændighed, c.

Schmähung, f. **-en**. Skjældsord, n.; Forhaanelse, c.

Schmal, adj. smal, snæver; ringe, slet, ubetydelig; tynd, mager; — **werden**, *smalne. | **Schmal-bäckig**, smalkindet; **-bier**, n. tyndt Øl; **-blätterig**, smalbladet; **-haus**, m. Smalhans, c.; **-holz**, n. Pindebrænde, n.; **-reh**, n., **-ricke**, f., se **-t(h)ier**; **-spurig**, smalsporet; **-t(h)ier**, n. (Jagt.) Smaldyr, n.

Schmäle, f. ub. pl. Smalhed, c.

Schmälen, v. i. 1. m. h. og t. skjænde.

Schmälern, v. t. 1. forringe, gjøre mindre, gjøre smallere, nedsætte, indskrænke; **den guten Namen jemandes** —, nedsætte ens gode Navn. — **Schmälerung**, f. Forringelse, Formindskelse, Nedsættelse, Indskrænkning, c.

Schmälerer, m. **-s** pl. ſ. sg. Dadler, Kritiker, c.

Schmalheit, f. ub. pl. Smalhed, Knaphed, Ringhed, Daarlighed, c.

Schmalte, f. **-n**. Smalt, Smelt, c. | **Schmaltblau**, kobaltblaa.

Schmalz, m. **-es -e**. Fedt, n.; Ister, Fedtstomme, c.; × Smør, n. (især smeltet). | **Schmalzbirne**, f. Sukkerpære, c.; **-blume**, f. Smørblomst, c.; **-brot**, n. Fedtebrød, n.; **-butter**, f. Smør til Smeltning, n.; **-grube**, f. i: **in einer — — sitzen**, sidde i Velstand; **-hafen**, m., **kübel**, m. Fedtkrukke, c.; **-pfanne**, f. Stegepande, c.; **-schnitte**, f. Fedtebrød, n.; **-topf**, m. Fedtkrukke, c.

Schmalzen, schmälzen, v. t. 1. komme Fedt (Smør) i, smøre, fedte.

Schmalzig, adj. fed.

Schmand, Schmant, m. **-es -e**. Flode, c.; fedtet Jordart, c.

Schmarotzen, v. i. 1. m. h. snylte, være Snyltegjæst.

Schmarotzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Snyltegjæst, c. | **Schmarotzer-pflanze**, f. Snylteplante, c.; **-t(h)ier**, n. Snyltedyr, n.

Schmarotzerei, f. **-en**. Snylteri, n.

Schmarotzerhaft, schmarotzerisch, adj. snyltagtig, snyltende.

Schmarre, f. **-n**. Smøre, Skramme, c., Ar, n.

Schmarren, v. t. 1. give en Smøre, mærke, tegne.

Schmarren, m. **-s** pl. ſ. sg. × Slags Melspise; Skorpe, c.

Schmarrig, adj. arret.

Schmasche, f. **-n**. sint Slind af ufødte Lam.

Schmatz, m. se **Schmätzer**.

Schmatz, m. **-es -ätze**. (Dim. **Schmätzchen, Schmätzlein**, n.) Kys, Smask, n.

Schmätzel, m. se **Schmätzer**.

Schmatzen, v. i. 1. m. h. smaske, *smatte.

Schmätzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Digesmutte, c.

Schmauch, m. **-es** ub. pl. Smog, tyk Rog, Damp, c.

Schmauchen, v. i. 1. m. h. ryge, give Rog fra sig; v. t. smøge, ryge. | **Schmauch-feuer**, n. stærkt rygende Ild, c.; **-gesellschaft**, f. Rygeselskab, n.

Schmäuchen, v. t. 1. tilrøge, ryge.

Schmaucher, m. **-s** pl. ſ. sg. Smøger, **Røger**, stærk Tobaksrøger, c.

Schmauchig, adj. fuld af Rog, tilrøget.

Schmaus, m. **-es -äuse**. (Dim. **Schmäuschen, Schmäuslein**, n.) Gilde, Gjæstebud, n.; fig. Nydelse, c. | **Schmaus-bruder**, m. Deltager i et Gilde, c.

Schmausen, v. i. 1. m. h. deltage i et Gilde, spise og drikke godt; v. t. spise, fortære.

Schmauser, m. **-s** pl. ſ. sg. Selskabsbroder, c., Deltager i et Gjæstebud.

Schmauserei, f. **-en**. Gilde, Gjæstebud, n.

Schmeckbar, adj. som kan smages.

Schmecken, v. t. 1. smage, smage paa; nyde; fig. føle, prøve, fornemme; v. i. m. h. smage, smage af; **das Essen schmeckt mir**, Maden smager mig; **nach Essig** —, smage af Eddike; **das schmeckt nach mehr**, det smager efter mere; **es sich — lassen**, labe sig ved det smage godt.

Schmecker, m. **-s** pl. ſ. sg. Finsmager, c.; × Tunge, c.

Schmeele, Schmehle, f. se **Schmiele**.

Schmeer, n. se **Schmer**.

Schmeichelei, f. **-en**. Smigreri, n., Smiger, c.

Schmeichelhaft, adj. smigrende. — **Schmeichelhaftigkeit**, f. Smiger, c.

Schmeichelig, adj. se **schmeichlerisch**.

Schmeicheln, v. i. 1. m. h. smigre, smiske, sleske for; **ich schmeichle mir mit der Hoffnung**, jeg smigrer mig med det Haab; **das Bild ist geschmeichelt**, Billedet er flatteret; **sich eines Dinges** —, × smigre sig med noget. | **Schmeichelblick**, m. indsmigrende Blik, n.; **-kätzchen**, n. fig. Kjæleunge, c.; **-name**, m. Kjælenavn, n.; **-rede**, f. smigrende Tale, c., Smigreri, n.; **-ton**, m. indsmigrende Tone, c.; **-wort**, n. smigrende Ord, Smigreri, n.

Schmeichler, m. **-s** pl. ſ. sg. Smigrer, c.

Schmeichlerei, f. se **Schmeichelei**.

Schmeichlerin, f. **-nen**. Smigerinde, Smigerske, c.

Schmeichlerisch, adj. indsmigrende, smigrende.

Schmeidig, adj. smidig. — **Schmeidigkeit**, f. Smidighed, c.

Schmeidigen, v. t. 1. gjøre smidig; **ſich -en**, blive smidig.

Schmeiß, m. **-es -e**. Skarn, Spy, n. | **Schmeiß-fliege**, f. Spyflue, c.

Schmeiße, f. **-n**. Spyflue, c.

Schmeißen, v. t. 2. ſmide, kaſte, kyle.

Schmeißen, v. i. 1. (2.) m. h. ſtide.

Schmelche, Schmele, f. ſe **Schmiele**.

Schmelz, m. **-es -e**. Email, Smelt, c.; **der — der Blumen**, Blomſternes Glans, c., Farvepil, n., Farvepragt, c.; **der — der Stimme**, Stemmens blode Klang.

Schmelzbar, adj. ſmeltelig. — **Schmelzbarkeit**, f. Smeltelighed, c.

Schmelze, f. -n. Smeltning, c.; Email, c.; Smeltehytte, Glashytte, c.

Schmelzen, v. i. 2. m. ſ. ſmelte, ſmeltes; v. t. 1. (2.) ſmelte; emaillere. | **Schmelz-arbeit**, f. Smeltearbejde, n.; Metallernes Smeltning; emailleret Arbejde; **-blau**, n. ſe **Schmaltblau**; **-butter**, f. ſmeltet Smør, n.; **-feuer**, n. Smelteild, c.; **-glas**, n. Email, c.; **-hafen**, m. Smeltedigle, c.; **-herd**, m. Smelteſted, n.; **-hitze**, f. Smelteheide, c.; **-hütte**, f. Smeltehytte, c.; **-lachel**, f. glaseret Flise, c.; **-keſſel**, m. Smeltekjedel, c.; **-küche**, f. Laboratorium, n.; **-kunſt**, f. Smeltekunſt, c.; **-lampe**, f. Smeltelampe, c.; **-löffel**, m. Smelteſke, c.; **-maler**, m. Emaillemaler, c.; **-malerei**, f. Emaillemaleri, n.; **-ofen**, m. Smelteovn, c.; **-pfanne**, f. Smeltepande, c.; **-tiegel**, m. Smeltedigel, c.; **-werk**, n. ophøjede, emaillerede Figurer.

Schmelzer, m. **-s** pl. ſ. sg. en, ſom ſmelter.

Schmelzerei, f. **-en**. Smeltning, c.; Smeltehytte, c.

Schmelzung, f. **-en**. Smeltning, c.

Schmer, n. (m.) **-es** ub. pl. Fedt, n., Iſter, Flomme, c. | **Schmer-bauch, -wanſt**, m. Tykmave, Tykvom, c.

Schmergel, m. ſe **Schmirgel**.

Schmerl, m. **-es -e**. Dværgfalk, c. (Falco æsalon); Smerling, c. (Cobitis barbatula).

Schmerle, f. ſe **Schmerl**.

Schmerling, m. ſe **Schmerl**.

Schmerz, m. **-es (-ens) -en**. Smerte, Pine, Ve; Sorg, Græmmelſe, Bedrøvelſe, c. | **Schmerz-beladen**, fuld af Smerte; **-frei**, ſmertefri; **-gefühl**, n. Følelſe af Smerte; **-lindernd**, ſmertestillende, beroligende; **-los**, ſmertefri; **-loſigkeit**, f. Smertefrihed, c.; **-ſtillend**, ſmertestillende; **-voll**, ſmertefuld. — **Schmerzen-frei**, ſmertefri; **-geld**, n. Erſtatning for Smerte og Svie, c.; **-lager**, n. Smertensleje, n.; **-reich**, ſmertefuld. — **Schmerzens-geld**, n. Erſtatning for Svie og Smerte, c.; **-kind**, n. Smertensbarn, n.; **-lager**, n. Smertensleje, n.; **-reich**, ſmertefuld; **-ruf**, m. Smertensraab, n.; **-ſchrei**, m. Smertensſtrig, n.

Schmerzen, v. t. 1. og i. m. h. ſmerte; **es ſchmerzt mich**, det ſmerter mig, det gjør mig ondt.

Schmerzhaft, adj. ſmertelig, vaandefuld; × ſmertefuld, bedrøvelig; **es iſt ſehr —**, det gjør meget ondt. — **Schmerzhaftigkeit**, f. Smertefuldhed, Pinagtighed, c.

Schmerzlich, adj. ſmertelig, ſørgelig; bedrøvelig.

Schmetten, m. **-s** ub. pl. × Fløde, c.

Schmetterling, m. **-s -e**. Sommerfugl, c. | **Schmetterlings-flügel**, m. Sommerfuglevinge, c.; **-jagd**, f. Sommerfuglejagt, c.; **-keſſer**, m., **-netz**, n. Sommerfuglenet, n.; **-ſammlung**, f. Sommerfuglesamling, c.

Schmettern, v. i 1. m. h. ſtralde, ſtingre, ſtratte; v. t. kaſte, ſlaa, ſlynge, knuſe; **zu Boden —**, ſlaa til Jorden; **in Stücke —**, knuſe.

Schmicke, f. **-n**. Riſ, n.; Piſkeſnært, c.

Schmicken, v. t. 1. piſte, riſe.

Schmidt, m. ſe **Schmied**.

Schmied, m. **-es -e**. Smed, c.; Smælder, c. | **Schmiede-amboß**, m. Ambolt, c.; **-arbeit**, f. Smeddearbejde, n.; **-balg**, m. Blæsebælg i en Smedje, c.; **-burſch**, m. Smeddedreng, Smeddeſvend, c.; **-eiſen**, n. Smeddejærn, n.; **-eſſe**, f. Eſſe, Smeddeovn, c.; **-geſell**, m. Smeddeſvend, c.; **-hammer**, m. Smeddehammer, c.; **-handwerk**, n. Smeddehaandværk, n.; **-knecht**, m. Grovsmeddeſvend, c.; **-kohle**, f. Smeddekul, Stenkul, n.; **-meiſter**, m. Smeddemeſter, c.; **-ſchlacke**, f. Smeddeſkæl, Hammerſkæl, n.; **-ſtock**, m. Ambolt, c.; **-zange**, f. Smeddetang, c.

Schmieden, v. t. 1. ſmedde; **man muß das Eiſen —, wenn es warm iſt**, man maa ſmedde, medens Jærnet er varmt; **Einen in Eiſen —**, ſlutte en i Jærn, i Lænker; **Lügen —**, ſmedde, opſpinde Logn.

Schmiege, f. **-n**. Smig, ſtjæv Vinkel, c.; Smigſtok, Vinkelmaaler, Vinkelpasſer, c.

Schmiegen, v. t. 1. bøje; **ſich —**, krumme, ſno, bøje ſig; **ſich an einen —**, trykke ſig op til en, klynge ſig til en; fig. **ſich vor Einem —**, ydmyge ſig for en; **etw. —**, pasſe nøje til, maale.

Schmiegſam, adj. bøjelig, ſmidig; fig. ſmidig, fujelig. — **Schmiegſamkeit**, f. Bøjelighed, Smidighed; fig. Smidighed, Føjelighed, c.

Schmiele, f. **-n**. Hvene, c., Hvenegræs, n. (Agrostis).

Schmier, n. ſe **Schmiere**.

Schmiere, f. **-n**. Vognſmørelſe, c.; Smørelſe, c.; fig. Prygl, Smør; **in der — ſitzen**, være i Fedtefadet; Beſtikkelſe, c.; **die ganze —**, hele Banden.

Schmieren, v. t. 1. ſmøre; **Butter aufs Brot —**, ſmøre Smør paa Brødet; **Einem das Maul (mit Honig) —**, ſmøre en om Munden; **den Wein —**, forfalſke Vinen; ſmøre, jaſſe, fuſke;

Eim. die Hände —, bestikke, smøre en; **er läßt sich** —, han tager imod Bestikkelse; **Eim. den Buckel** —, smøre ens Rygstykker; **das geht wie geschmiert**, det gaar som smurt; **wer gut schmiert, der gut fährt**, hvo der smører godt, kjører godt. | **Schmier-buch**, n. Kladdebog, c.; **-büchſe**, f. Daaje til Smørelje, c.; **-bürſte**, f. Smøreborſte, c.; **-eimer**, m., **-faß**, n. Kande, Kar til Smørelje; Tjærekande, c.; **-finke**, m. fig. Svinepels, c.; **-käſe**, m. blød Oſt, ſom lader ſig ſmøre; **-lappen**, m. Smørekſud, c.; fig. Svinepels, c.; **-mittel**, n. Smørelje, c.; **-pelz**, m. fig. Svinepels, c.; **-ſchaf**, n. ſkabet Faar, n.; **-ſchuh**, m. Fedtlædersſko, c.; **-ſeife**, f. grøn Sæbe, c.; **-ſtiefel**, m. Fedtlædersſtovle, c.; **-vieh**, n. ſkabet Kvæg, n.; **-wolle**, f. uren Ulb.

Schmierer, m. **-s** pl. ſ. sg. Smører, c.

Schmiererei, f. **-en**. Smøreri, n.

Schmierig, adj. fedtet, ſmudſig. — **Schmierigkeit**, f. Fedtetheb, c.

Schminke, f. **-n**. Sminke, c.

Schminken, v. t. 1. ſminke. | **Schmink-bällchen**, n. Sminkekvaſt, c.; **-bohne**, f. tyrkiſt Bønne, c.; **-büchſe**, **-doſe**, f. Sminkedaaje, c.; **-fleckchen**, n. Sminkeflor, n.; **-pflästerchen**, n. Skjønhedsplet, c.; **-pinſel**, m. Sminkepenſel, c.; **-topf**, m. Sminkedaaje, c.; **-waſſer**, n. Sminkevand, n.; **-wurz**, f. Ager-Stenfrø, c. (Lithospermum arvense).

Schmirgel, m. **-s** ub. pl. Smergel, c. | **Schmirgel-erde**, f. Smergeljorb, c.; **-papier**, n. Smergelpapir, n.

Schmirgeln, v. t. 1. polere meb Smergel; v. i. lugte ſvedent.

Schmiß, m. **-ſſes -ſſe**. Slag, Hug, Saar, n.; † Exkrementer.

Schmitz, m. **-es -e**. Hug, Slag, Saar, n.; Stribe, c.; Piſleſnært, c.; Omgang veb Rendebommen, c.; fig. Plet, c.

Schmitze, f. **-n**. Piſleſnært, c.; ſe **Schmitz**.

Schmitzen, v. t. 1. ſnærte, ſlaa; beſtryge, ſmøre; v. i. m. h. × ſmitte, ſmitte af.

Schmöker, m. **-s** pl. ſ. sg. baarlig Bog, c.

Schmökern, v. i. 1. m. h. læſe baarlige Bøger; ſnuſe omkring.

Schmoll, m. **-es -e**. Rettelje, Stilrettelje, c.; fig. Trivialitet, c.

Schmollen, v. i. 1. m. h. ſurmule. | **Schmoll-kämmerchen**, **-ſtübchen**, n., **-winkel**, m. Stue, hvorhen man trækker ſig tilbage, naar man er i daarligt Humør; fig. Boudoir, n.

Schmolli(e)ren, v. i. 1. m. h. drikke Broderſkab.

Schmollis, m. (n.) Broderſkab, n.; — **trinken**, drikke Broderſkab.

Schmoren, v. t. 1. og i. m. h. ſtuve, ſtege, koge veb Damp. | **Schmor-fleiſch**, n. ſtuvet Kjøb, n.; **-hitze**, f. ſtegende Hebe, c.; **-topf**, m. Stuvepande, c.

Schmuck, adj. ſmuk, ſtjøn, elegant.

Schmuck, m. **-es -e**. Smykke, n., Pryvelje, Stads, c.; Aabelſtene og Perler. | **Schmuck-kaſten**, m., **-käſtchen**, n. Juvelkaſte, c., Juvelſkrin, n.; **-los**, uden Smykke, uden Pryvelje, ſimpel; **-loſigkeit**, f. Simpelheb, c.; **-nadel**, f. Bryſtnaal, c.; **-ſachen**, pl. Smykker, pl.; **-ſchrank**, m. Juvelſkab, n. **-waren**, pl. Smykker, Galanterivarer, pl.

Schmücken, v. t. 1. ſmykke, pryde, pynte.

Schmudelei, f. **-en**. × Svineri, n.

Schmudelig, adj. ſvinſk, ſkiden, urenlig.

Schmudeln, v. t. 1. gjøre ſkiden; v. i. m. h. blive ſkiden.

Schmuggel, m. **-s** ub. [redacted]aleri, n.

Schmuggelei, f. **-en**. Sm[redacted]

Schmuggeln, v. t. 1. og i. m[redacted]e.

Schmuggler, m. **-s** pl. ſ. sg. Smugler, c. | **Schmuggler-bande**, f. Smuglerbande, c.; **-ſchiff**, n. Smuglerſkib, n.

Schmunzeln, **ſchmunzen**, v. i. 1. m. h. ſmiſte, ſmile, ſmaale; gotte ſig.

Schmuſen, v. i. 1. m. h. × ſnakke.

Schmutz, m. **-es** ub. pl. Smuds, Urenlighed, c.; Skarn, Snabs, n.; fig. Smudsighed, c. | **Schmutz-ärmel**, m. Halværme, ſom man trækker over Armen; **-bartel**, m. × Svin, n.; **-bogen**, m. Makulaturark, n.; **-buch**, n. Kladdebog, c.; **-fink**, m. fig. ſe **-bartel**; **-fleck**, m. Plet, c.; **-lappen**, m. ſnavſet Klud, c.; fig. ſe **-bartel**; **-lieſe**, f. Skidenſo, c.; **-loch**, n. fig. Svineſti, c., Svinehul, n.; **-papier**, n. Udſkudspapir, n.; **-preſſe**, f. Smudspreſſe, c.; **-titel**, m. Smudstitel, c.; **-waſſer**, n. ſnavſet Vand, Rendeſtensvand, Kloakvand, Spildevand, n.; **-wort**, n. uanſtændigt Ord, n.

Schmutzen, v. i. 1. m. h. ſmudſe, ſmitte af; blive ſmudſet, tilſmudſes; v. t. gjøre ſmudſet, tilſmudſte.

Schmutzerei, f. **-en**. Svineri, n.

Schmutzig, adj. ſmudſig, ſnavſet, ſkiden; **es iſt — auf der Straße**, det er ſnavſet paa Gaben; **ein -er Geizhals**, en ſmudſig Gnier; **-e Geſchichten**, ſtidne Hiſtorier. — **Schmutzigkeit**, f. Smudſighed, Snavſethed, Skidenheb, c.

Schnabel, m. **-s -äbel**. (Dim. **Schnäbelchen**, **Schnäbelein**, n.) Næb, n.; Snabel, c.; **der — eines Gefäßes**, Tuben paa et Kar; **der — eines Schiffes**, Forſtavnen paa et Skib; **ſingen, wie ein. der Schnabel gewachſen iſt**, enhver Fugl ſynger meb ſit Næb; **den — halten**, holde Munden; ſe ogſaa **Schnäpel**. | **Schnabel-eiſen**, n. Toupejærn, n.; **-fiſch**, m. Sprøjtefiſk, c. (Chætodon rostratus); **-förmig**, næbbannet; **-haut**, f. Næbhinde, c.; **-ſamen**, m. Næbfrø, n.; **-ſchuh**, m. Snabelſko, c.; **-t(h)ier**, n. Næbbyr, n. (Ornithorhynchus paradoxus); **-weide**, f. × lækker Mab, c.; **-wurzel**, f. Næbrod, c.

Schnabeli(e)ren, **ſchnabeln**, v. t. 1. og i. m. h. gjøre ſig til gode.

Schnäbeln, v. r. 1. næbbes, kysses; **geschnäbelt**, forsynet med Snabel.

Schnäbler, m. **-s** pl. ſ. sg. Fugl, der næbbes.

Schnack, m. **-es -e**. Sludren, Pludren, c., Snak, n.

Schnacken, v. i. 1. m. h. og t. snakke.

Schnackerei, f. **-en**. Snak, Prøvl, n.

Schnackig, adj. snakkesalig.

Schnake, f. **-n**. Stankelben, *Myhank, c. (Tipula); × Snog, c.; lystigt Indfald, n., lystig Fortælling, Spog, c.

Schnakisch, spøgefuld, lystig, snurrig, pudsig.

Sch (Dim. **Schnällchen**, n.) Spæ Dorklinke, c.; Knibs, n.; Kornvalmue, c. | **Schnallen-dorn**, m. Torn i et Spænde, c.; **-riemen**, m. Rem med Spænde paa, c.; **-schuh**, m. Spændesko, c.

Schnallen, v. t. 1. spænde; v. i. m. h. slaa Knibs, smælde, knalde.

Schnalz, m. **-es -e**. Knibs, Knald, Smæk, n.; Fed, n.

Schnalzen, v. i. 1. m. h. slaa Knibs, smælde, knalde, smække.

Schnäpel, m. **-s** pl. ſ. sg. Snæbel, c. (Coregonus oxyrhynchus).

Schnapp, m. **-es -e**. Snap, Klip, Bid, Knibs, n. | **Schnapp-feder**, f. Springfjer, c.; **-galgen**, m. Vippegalge, c.; **-hahn**, m. Snaphane, Stimand. Stratenrøver, c.; **-messer**, n. Foldeknib, c.; **-sack**, m. Badsæk, Madpose, c.; **-schloß**, n. Smæklaas, c.; **-tuch**, n. Slaggarn, n.; **-weise**, f. Knæbhæspe, c.

Schnappe, f. **-n**. Knibs, n.; Pistesnært, c.; Slaggarn, n.

Schnappen, v. i. 1. m. h. snappe; **der Fisch schnappt nach Luft**, Fisken snapper efter Vejret; m. ſ. springe i, smække i, knibse.

Schnäpper, m. **-s** pl. ſ. sg. Flitsbue, c.; Lancet, c., Aareladejærn, n.; Fluesnapper, c.

Schnäppern, v. i. 1. m. h. snadre.

Schnäppisch, adj. knibsk, næsvis.

Schnap(p)s, m. **-es -äpse**. (Dim. **Schnäpschen**, **Schnäpslein**, n.) Snaps, Sopken, Sup, Dram, c.; Brændevin, c. | **Schnap(p)s-bruder**, m. Dranker, c.; **-bude**, f. Brændevinsbod, c.; **-bulle**, f., **-flasche**, f. Brændevinsflaske, c.; **-glas**, n. Snapseglas, n.; **-kneipe**, f. Brændevinskro, c.; **-nase**, f. Brændevinsnæse, c.; **-säufer**, **-trinker**, m. Dranker, c.

Schnap(p)sen, v. i. 1. m. h. snapse, tage en Dram.

Schnap(p)sig, adj. snapset.

Schnarchen, v. i. 1. m. h. snorke; brodte, prale, være stor.

Schnarcher, m. **-s** pl. ſ. sg. Snorker, c.

Schnarren, v. i. 1. m. h. knirke, stære.

Schnarre, f. **-n**. Skralde, c.; Garnvinde, c.; Vagtelkonge, c.

Schnarren, v. i. 1. m. h. skralde, skratte, snurre; **im Reden** —, snurre paa Bogstavet r. | **Schnarr-heuschrecke**, f. Markgræshoppe, c. (Acridium); **-laut**, **-ton**, m. skrattende Lyd, c.; **-wachtel**, f. Vagtelkonge, c.; **-werk**, n. Snurreværk, n.

Schnat, f. **-en**. × Skud, n., Kvist, c.; Markgrænse, c.

Schnatterei, f. **-en**. Snadren, Pludren, c.

Schnatterhaft, **schnatterig**, adj. snadrende; snakkom.

Schnattern, v. i. 1. m. h. snadre, kakle; fig. pludre. | **Schnatter-hans**, m. Pludregjøg, c.; **-laut**, m. snadrende Lyd, c.

Schnau, f. **-en**. Snav, c. (spidst tillobende, tomastet, lille Skib.)

Schnauben, v. i. 2. (1.) m. h. og t. puste, trække Vejr, snøfte, snuse; **die Nase** —, snyde Næsen; fig. **vor Wut** —, snyse af Raseri; **Rache** —, gløde af Hævn, snyse af Hævngjerrighed.

Schnaubern, v. i. se **schnsbern**.

Schnaubig, adj. snøftende, pustende.

Schnaufen, v. i. 1. m. h. snøfte, puste, snuse stærkt.

Schnaufer, m. **-s** pl. ſ. sg. en, som snøfter, puster; Aandedrag, n.

Schnaupe, f. **-n**. Snude, c.; Lysetande, c.

Schnauz, m. **-es -äuze**. Overstjæg, n., Knebelsbart, c.; Hund, c.; Irettesættelse, c. | **Schnauz-bart**, m. Overstjæg, n.; **-bärtig**, forsynet med Overstjæg; fig. grov.

Schnauze, f. **-n**. (Dim. **Schnäuzchen**, **Schnäuzlein**, n.) Snude, Tryne, c.; Tud, c.; Kjæft, Flab, c. | **Schnauz-kanne**, f. Kande med Tud, c.

Schnäuzen, v. t. 1. se **schneuzen**.

Schnauzen, v. i. 1. m. h. buldre.

Schnauzig, adj. grov, uforskammet.

Schneck, m. se **Schnecke**.

Schnecke, f. **-n**. Snegl, c., Sneglehus, n.; Vindeltrappe, Sneglegang, c.; Skrue uden Ende, c.; Rudel, c.; **er geht wie eine** —, han snegler afsted. | **Schnecken-artig**, snegleagtig; **-auge**, n. Sneglevje, n.; **-berg**, m. Sneglebakke, c.; **-bohne**, f. Sneglebønne, c. (Phaseolus caracalla); **-bohrer**, m. Sneglebor, n.; **-feder**, f. Snegleſjer, Spiralfjer, c.; **-förmig**, sneglebannet; spiral; **-fraß**, m. Øbelæggelse, anrettet veb Snegle, c.; **-gang**, m. Sneglegang, c.; **-gehäuse**, n. se **-haus**; **-gewölbe**, n. Sneglehvælving, c.; **-haus**, n. Sneglehus, n.; **-horn**, n. Sneglehorn, n.; **-klee**, m. Sneglebælg, c. (Medicago); **-kreis**, m. Sneglelinje, c.; **-langsam**, langsom som en Snegl; **-linie**, f. Sneglelinje, c.; **-post**, f. Sneglepost, c.; **-schale**, f. Sneglehus, n.; **-schlich**, **-tritt**, **-tanz**, m. Sneglegang, c., Sneglefjed, n.; **-treppe**, f. Vindeltrappe, c.; **-zug**, m. Sneglelog, n.; Spiralforfiring, c.

Schnee, m. **-s** ub. pl. Sne, c. | **Schnee-**

ammer, f. Snebærling, Snespurv, c. (Emberiza nivalis); **-bahn**, f. Sneføre, n.; **-ball**, m. Sneboldˌ c.; **-ballen**, v. r. 1. slaas med Sneboldeˌ; **-ballenstrauch**, m. se **Holderrose**; **-bedeckt**, bedækket med Sne; **-berg**, m. Snebjærg, n.; **-blende**, f. Sneblindhed, c.; **-blind**, sneblind; **-blume**, f. Sneblomst, c.; **-bruch**, m. Lavine, c., Snefred, n.; ved Sneens Tyngde foraarsaget Skade paa Træer; **-brüchig**, beskadiget af Sneen; **-eule**, f. Sneugle, c. (Strix nyctea); **-flocke**, f. Snefloke, c.; **-gans**, f. Snegaas, c. (Anser niveus); **-gebirge**, n. Snebjærg, Snefjæld, n.; **-gefilde**, n. Snemark, c.; **-gestöber**, n. Snefog, n.; **-gewölk**, n. Snestyer, pl.; **-glöckchen**, n. Vintergjæk, c. (Galanthus nivalis); **-grenze**, f. Snegrænse, c.; **-hase**, m. Alpehare, c.; **-haufe**, m. Snedrive, c.; **-huhn**, n. Rype, c. (Tetrao Lagopus); **-kuppe**, f. snebedækt Bjærgtop, c.; **-lawine**, f. Snefred, n., Lavine, c.; **-linie**, f. Snelinje, c.; **-luft**, f. Sneluft, Snetykning, c.; **-mann**, m. Snemand, c.; **-pflug**, m. Sneplov, c.; **-rutsch**, m. Snefred, n.; **-schipper**, m. Sneløber, c.; **-schuh**, m. Ski, c.; **-schuhlaufen**, n. *Skiløb, c.; **-schuhläufer**, m. Skiløber, c.; **-sperling**, m. se **-ammer**; **-sturz**, m. Snefred, n.; **-treiben**, n. Snefog, n.; **-trift**, f. Tilsnening, c.; **-tropfen**, m., **-viole**, f. se **-glöckchen**; **-vogel**, m. se **-ammer**; **-wasser**, n. Snevand, n.; **-wehe**, **-wehe**, f. Snedrive, *Fonn, c.; **-weiß**, snehvid; **-wetter**, n. Snevejr, n.; **-wind**, m. Snevind, c.; **-wittchen**, n. Snehvide, c.; **-wolke**, f. Sneskyˌ c.

Schneen, v. i. se **schneien**.

Schneeig, adj. snedækt, bedækket med Sne; snehvid.

Schneide, f. **-n**. Æg, c.; fig. × Energi, Skarphed, c.

Schneideln, v. t. se **schneiteln**.

Schneiden, v. t. 2. og i. skære; **etw. in Stücke** —, skære noget itu; **mit der Scheere** —, klippe; **Getreide** —, skære, meje Korn; **ein Thier** —, kastrere et Dyr; **Bretter** —, skære, save Brædder; **in Holz** —, skære i Træ; **eine fein geschnittene Nase**, en fint formet, dannet Næse; **sich mit etw.** —, (**gewaltig**, hüllisch), fig. tage frygtelig fejl; **es schneidet mir im Leibe**, det skærer mig i Maven; **eine -e Kälte**, en skærende Kulde; **der Verstand**, en skarp Forstand; **ein -der Ton**, en skærende Tone; **ein -der Widerspruch**, en skærende, skarp Modsigelse; **es schneidet mir durchs** (ins) **Herz**, det skærer mig i Hjærtet; **die Linien** — **sich**, Linjerne skære hinanden; **den Wein** —, forskære Vinen; **Geld** —, tjene Penge; **Gesichter** —, gjøre Grimasser; **Komplimente** —, gjøre Komplimenter; **die Kour** —, gjøre Kur; (i Kortspil) kniber. | **Schneide-bank**, f. Skærebænk, Baandstol, c.; **-bohnen**, pl. Snittebønner; **-brett**, n. Skærebræt, n.; **-fläche**, f. Skæreflade, c.; **-lade**, f. Hakkelsekiste, c.; **-lohn**, m. Skæreløn, c.; **-maschine**, f. Skæremaskine, c.; **-messer**, n. Skæreknivˌ Baandknivˌ c.; **-mühle**, f. Skæremølle, Savmølle, c., Savbrug, n.; **-zahn**, m. Skæretand, Fortand, c.; **-zeug**, n. Skruejærn, n.

Schneider, m. **-s** pl. ∫. sg. Skrædder, c.; i Spil den tabende; (Jagt.) Jæger, der ikke har skudt noget. | **Schneider-arbeit**, f. Skrædderarbejde, n.; **-beine**, pl. Skrædderben; **-braten**, m. sveben Lugt, c.; **-bursch**, m. Skrædderdreng, c.; **-gesell**, m. Skrædderſvend, c.; **-karpfen**, m. × Sild, c.; **-lohn**, m. Skrædderløn, Sylen, c.; **-mädchen**, n., **-mamsell**, f. Syjomfru, Syerske, c.; **-meister**, m. Skrædermester, c.; **-rechnung**, f. Skrædderregning, c.; **-schere**, f. Skrædderſax, c.; **-seele**, f. Aſtenſværmer, c. (Sphinx); eine — — **haben**, være en Kujon; **-tisch**, m. Skrædderbord, n.; **-vogel**, m. Skrædderſugl, c.; **-werkstatt**, f. Skrædderværksted, n.; **-werktisch**, m. Skrædderbord, n.; **-zunft**, f. Skrædderlav, n.

Schneiderei, f. **-en**. Skrædderi, Skrædderhaandværk, n.

Schneiderhaft, **schneiderisch**, adj. skrædderagtig.

Schneiderin, f. **-nen**. Skrædderkone; Sypige, Syjomfru, Syerske, c.

Schneidern, v. i. 1. m. h. forfærdige Skrædderarbejde, ſy.

Schneidig, adj.ægget, ſom har Æg; ſkarp; fig. modig, tapper, ſtrap, ſtarp, energiſk.

Schneien, v. impers. 1. m. h. ſne; **es ist mir einmal ins Haus geschneit**, hun overfaldt mig engang pludſelig; **es hat ihm in die Bude** (**Hütte**) **geschneit**, han har haft mange Ubehageligheder.

Schneise, **Schneiße**, f. **-n**. Doneſti, Done, c.

Schneiteln, v. t. 1. beſkære, ſtyne.

Schnell, adj. hurtig, raſk, ſnar, pludſelig; haſtig, uventet; (Skovv.) ſtjæv, vind. | **Schnellbalken**, m. Vippebjælke, c. (ved en Vindebro); **-beschwingt**, med hurtige Vinger; **-bleiche**, f. kemiſk Baſk, c.; **-bote**, m. Ilbud, n.; **-dampfer**, m. hurtig Damper, c.; **-feder**, f. Springfjer, c.; **-feuer**, n. Hurtigſkydning, c.; **-füßig**, ſnarfodet, rapfodet; **-füßigkeit**, f. Rapfodethed, c.; **-galgen**, m. Vippegalge, c.; **-gläube**, m. Lettroenhed, c.; **-gläubig**, lettroende; **-läufer**, m. Smældyr, c. (Eleater); **-läufchen**, n. se **-kügelchen**; **-kraft**, f. Fjerkraft, Elaſticitet, c.; **-kräftig**, elaſtiſk; fig. energiſk; **-kügelchen**, n. Stenkugle, Marmorkugle, c. (til Børneleg); **-lauf**, m. Hurtigløb, n.; **-läufer**, m. Hurtigløber, c.; **-post**, f. Ilpoſt, c.; **-presse**, f. Hurtigpreſſe, c.; **-schreiber**, m. Hurtigſkriver, c.; **-schritt**, m. Hurtigløb, n.; Ilmarſch, c.; **-segler**, m. Hurtigſejler, c.; **-wage**, f. Bismer, c.; **-weg**, m. Gjenvej, c.; **-zug**, m. Iltog, n.; **-züngig**, raptunget; **-züngigkeit**, f. Raptungethed, c.

Schnelle, f. **-n**. Hurtigheˌ Raſtheˌ Fart, c.; Hvirvel, Strømhvirvel, c.; Vippegalge, c.; Knibs, n.

Schnellen, v. i. 1. m. s. springe; v. t. drive frem, drive løs; kaste; knibse; fig. snyde, optrække; **es hat mich geschnellt**, det har ærgret mig.

Schneller, m. **-s** pl. s. sg. Vippegalge, c.; Aftrækker, c.; Knibs, n., Næsestyver, c.

Schnelligkeit, f. ub. pl. Hastighed, Rasthed, Fart, c.

Schnepel, m. se **Schnäpel**.

Schnepfe, f. **-n**. Sneppe, c. (Scolopax); fig. Tosjehoved, n.; Tøjte, Trækker, c.; (Student) Penge. | **Schnepfen-dreck**, m. Sneppemøg, n.; **-fang**, m. Sneppefangst, c.; **-flug**, m. se **-strich**; **-garn**, n. Net til Sneppefangst, n.; **-jagd**, f. Sneppejagt, c.; **-strich**, m., **-zug**, m. Flok Snepper, c.; Sneppernes Træk.

Schnepp, m. se **Schneppe**.

Schneppe, f. **-n**. Snip, c.; Tud, c.

Schnepper, m. se **Schnäpper**.

Schneuse, f. se **Schneise**.

Schneuze, f. **-n**. Lysesax, c.

Schneuzen, v. t. 1. snyde; **die Nase —**, snyde Næsen; **das Licht —**, pudse Lyset; fig. snyde, bedrage, tage ved Næsen.

Schnibbe, f. se **Schneppe**.

Schnicken, v. i. 1. m. s. fare frem, sprælle.

Schnicker, adj. pæn, yndig, snasker.

Schnickern, v. t. 1. snitte; v. i. se **schnicken**.

Schnickschnack, m. **-es** ub. pl. Snikkesnak, Slibbersladder, c.

Schnieben, v. i. 2. m. h. snuse, snøfte; snyse; fare snysende frem.

Schniegeln, v. t. 1. glatte, smykke, pynte, pudse.

Schniepel, m. **-s** pl. s. sg. × Kjole, c.

Schniepeln, v. t. 1. klæde i Kjole.

Schniffeln, v. i. se **schnüffeln**.

Schnipf, m. se **Schnipp**.

Schnipp, m. **-es -e**. (Dim. **Schnippchen**, n.) Snit, Klip, Snap, n.; **Knibs**, n.; **Eim. ein Schnippchen schlagen**, slaa Knibs ad en, knibse ad en.

Schnippe, f. se **Schneppe**.

Schnippel, n. (m.) **-s** pl. s. sg. lille Stykke, n., Skive, c.

Schnippeln, v. t. 1. snitte, klippe.

Schnippen, v. t. 1. og i. m. h. knibse; vippe, gynge, springe; kvidre, pibe; snitte, klippe, beklippe.

Schnippisch, adj. knibsk, næsvis, haanende.

Schnipps, m. se **Schnipp**.

Schnirkel, m. se **Schnörkel**.

Schnirre, f. **-n**. Slæde, c.

Schnirren, v. i. se **schnarren**.

Schnitt, m. **-es -e**. (Dim. **Schnittchen, Schnittlein**, n.) Snit, Indsnit, n.; Skæren, Bestæring, Beklipning, c.; Høst, c.; Snit, n., Fordel, c.; **seinen — bei etw. machen**, mele sin Kage ved noget; Snit, Mønster, n., Form, Façon, c.; **alles hat einen großen —**, alt er storartet; **der — des Gesichtes**, Ansigtets Form; afskaaret Stykke, n., Skive, c.; **ein — Bier**, et halvt Glas Øl. | **Schnitt-bank**, f. Snitbænk, c.; **-bohne**, f. Snittebønne, c.; **-fläche**, f. Snitflade, c.; **-handel**, m., **-handlung**, f. Manufakturhandel, c.; **-hobel**, m. Snithøvl, Bestærehøvl, c.; **-kohl**, m. Snitkaal, c.; **-lauch**, m. Purløg, n. (Allium schoenoprasum); **-linie**, f. skærende Linje, c.; **-messer**, n. Snitteknib, c.; **-schein**, m. Kupon, c.; **-ware**, f. Manufakturvare, c.; **-warenhändler**, m. Manufakturhandler, c.; **-weise**, i Skiver; **-wunde**, f. skaaret Saar, n.

Schnitte, f. **-n**. Skive, c., afskaaret Stykke, n.

Schnitteln, v. se **schneiteln**.

Schnitter, m. **-s** pl. s. sg. Mejer, Høstmand, c. | **Schnitter-blume**, f. gul Evighedsblomst, c. (Gnaphalium arenarium); **-hut**, m. Høsthat, c.; **-lohn**, m. Mejerløn, c.; **-mädchen**, n. Høstpige, c.; **-mahl**, n., **-schmaus**, m. Høstgilde, n.

Schnitterin, f. **-nen**. Høstpige, c.

Schnittling, m. **-s -e**. Snitling, Podekvist, c.

Schnitz, m. **-es -e**. Spaan, tynd Strimmel, Skrælling, c., Skive, c.; Lap, Klud, c. | **Schnitzarbeit**, f. Snittearbejde, n.; **-bank**, f. Snitbænk, Skærebænk, Baandstol, c.; **-brett**, n. Tilskærebræt, n.; **-kunst**, f. Udskærekunst, c.; **-messer**, n. Snitteknib, Baandknib, Tilskæreknib, Udskæringsknib, c.; **-werk**, n. Snitværk, udskaaret Arbejde, n.

Schnitzel, n. (m.) **-s** pl. s. sg. Spaan, Papirstrimmel, c.; Kotelet, c.

Schnitzelei, f. **-en**. Skæreri, n.; Snittearbejde, n.

Schnitzeln, v. t. 1. og i. m. h. snitte, skære smaat, udskære.

Schnitzen, v. t. 1. snitte, skære, udskære.

Schnitzer, m. **-s** pl. s. sg. Udskærer, Billedskærer, c.; Kniv, Snitteknib, c.; Fejl, **Buk**, c., Sprogfejl; Bommert, c.

Schnitzern, v. i. 1. m. h. begaa en Fejl, en Buk, en Sprogfejl.

Schnobbern, schnoben, schnobern, v. i. 1. m. h lugte til, snuse, søge snusende.

Schnöde, adj. foragtelig, daarlig, værdiløs, slet, lav, lumpen, ringe, usæl; ubehagelig; haanlig, overmodig; ≠ styg. — **Schnödigkeit**, f. ub. pl. Sletthed, Overmodighed, c.

Schnodel, m. **-s** pl. s. sg. × Snot, n. | **Schnodel-bube**, m. snottet Dreng, c.; **-tuch**, n. Lommetørklæde, n.

Schnopern, schnoppern, v. i. 1. m. h. snøfte, snuse omkring.

Schnörkel, m. **-s** pl. s. sg. Snirkel, Snegle-linje, c.

Schnörkelhaft, schnörkelig, adj. fuld af Snirkler, prydet med Snirkler.

Schnörkelei, f. **-en**. Snirkelværk, n.

Schnörkeln, v. t. 1. prydе med Snirkler; knipfle; snorke; snurre, stralde.

Schnorren, v. i. 1. m. h. × tigge.
Schnorrer, m. **-s** pl. ſ. sg. × Tigger, c.
Schnuck, m. **-es** ub. pl. Hulken, c.
Schnucke, f. **-n**. Slags ſmaa Faar.
Schnucken, v. i. 1. m. h. hulke.
Schnudel, m. ſe **Schnodel**.
Schnüffelei, f. **-en**. Snuſeri, Spioneri, n.
Schnüffeler, m. **-s** pl. ſ. sg. Snuſer, Spion, Snovler, c.
Schnüffeln, ſchnuffeln, v. i. 1. m. h. ſnøfte, ſnuie, ſnuſe omkring; ſnøvle.
Schnullen, v. i. 1. m. h. ſuge, patte.
Schnuller, m. **-s** pl. ſ. sg. Sut, c.
Schnupfe, f. ub. pl. Snue, c.
Schnupfeln, v. i. 1. m. h. ſnuſe, ſnuſe om.
Schnupfen, v. t. 1. og i. m. h. ſnuſe; **Tabak** —, ſnuſe; × hulke; **etw. ſchnupft mir in (vor) die Naſe**, noget forbavſer, fortørner mig. | **Schnupf-tabak**, m. Snustobak, c.; **-tabaksdoſe**, f. Snustobaksbaaſe, c.; **-tuch**, n. Lommetørklæde, n.
Schnupfen, m. **-s** pl. ſ. sg. Snue, c. | **Schnupfen-fieber**, n. Forkølelsesfeber, c.
Schnupfer, m. **-s** pl. ſ. sg. Snuſer, c.
Schnupfig, adj. fuld af Snue.
Schnuppe, f. **-n**. Tande, Lyſetande, c.; Stjærneſkud, n.; Snue, c.
Schnuppen, m. **-s** ub. pl. Snue, c.
Schnuppen, v. t. 1. ſnuſe; pudſe.
Schnuppern, v. i. ſe **ſchnobern**.
Schnur, f. **-üre (-en.)** (Dim. **Schnürchen, Schnürlein**, n.) Snor, Libſe, c., Baand, n.; **eine — Perlen**, en Rad Perler; **alles am Schnürchen haben**, have alt paa rede Haand; **es geht ja wie am Schnürchen**, det gaar jo, ſom om det var ſmurt; **Einen am Schnürchen haben**, lede, ſtyre en; **über die — hauen**, ſteje ub, gaa over Stregen, ſlaa til Skaglerne; **bei der — bleiben**, blive inden for de rette Grænſer; **nach der —**, efter en Snor; ✝ Sviger-datter, c. | **Schnur-beſatz**, m. Snorebeſætning, c.; **-beſetzt**, beſat med Snore; **-eben, -förmig, -gerade, -gleich**, ſnorlige; **-macher**, m. Poſamentmager, c.; **-recht**, ſe **-eben**; **-rock**, m. Snorefrakke, c.; **-ſtracks**, lige ſtrax, paa Øieblikket.
Schnüren, v. t. 1. ſnøre, gjøre faſt med en Snor; **ſich —**, ſnøre ſig, tage Snørliv paa; **geſchnürte Schreibart**, ſliv Skrivemaade; afpaſſe, afmaale med Snor; trække paa Snor; **Einen —**, ſnyde en; **ein Tier —**, gilde et Dyr; v. i. m. ſ. (Jagt.) trave lige ud; (i Bjærgv.) ligge nær ved hinanden. | **Schnür-band**, n. Snorebaand, n.; **-boden**, m. Snoreloft, n.; **-bruſt**, f. Snørliv, Korſet, n.; **-latz**, m., **-leib**, n. (m.) Snørliv, Livſtykke, n.; **-loch**, n. Snorehul, n.; **-mieder**, n. ſe **-leib**; **-nadel**, f. Snorenaal, c.; **-neſtel**, f., **-riemen**, m. ſe **-band**; **-ſchuh**, m. Snøreſko, c.; **-ſenkel**, m. ſe **-band**; **-ſtiefel**, m. Snøreſtøvle, c.
Schnurr, interj. ſur!
Schnurrant, m. **-en -en.** ombragende Spillemand, Gjøgler, c.
Schnurre, m. **-n -n.** Politibetjent, Vægter, c.
Schnurre, f. **-n**. Snurre, Skralde, c.; Rumlepotte, c.; Spinderok, c.; fig. ſpøgefuldt Indfald, n., latterlig Fortælling, Narrestreg, c.; Snurreviberi, Kram, n.; Snude, Mund, c.; gammel Kælling, c. | **Schnurr-bart**, m. Overſtjæg, n., Knebelsbart, c.; **-bärtig**, med Overſtjæg; **-haar**, n. Knurhaar, n.; **-pfeife**, f. Pibe, hvormed Kludekræmmere melde deres Nærværelſe, c.; **-pfeifer**, m. Kludekræmmer, c.; **-pfeiferei**, f. Snurrepiberi, n.
Schnurren, v. i. 1. m. h. ſnurre, ſurre; ſturre; fig. ſnurre rundt; knurre; (om Katten) ſpinde; tigge; m. ſ. tørre ſammen, frybe ind
Schnurrer, m. **-s** pl. ſ. sg. Tigger, c.
Schnurrig, ſchnurrſam, adj. ſnurrig, løierlig, pudſerlig. — **Schnurrigkeit**, f. Snurrighed, Pudſerlighed, c.
Schnute, f. **-n**. × Snude, c.; (Kjæleord) Lam, n.
Schob, m. **-es -öbe**. Knippe, Bundt, n.
Schober, m. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Schöberchen, Schöberlein**, n.) Stak, c., Hæs, n.
Schobern, v. t. 1. ſtakke, ſætte i Stak, i Hæs.
Schoch, m. **-es -e.** Hob, Bunke; Stak, Høſtak, c.
Schock, n. **-es -e.** Skok, c.; Hob, Mængde, c. | **Schock-ſchwerenot(h)**, for Fanden, for en Ulykke; **-weiſe**, ſtokkevis.
Schocken, v. t. 1. tælle i ſtokkevis; ſvinge, kaſte med en Haand; v. i. m. h. give Fold, gibe i Skjæppen.
Schofel, ſchofelig, adj. yderſt ſlet, uſel, elendig, ſjofel.
Schofel, m. **-s** ub. pl. Udſtud, ſlet Tøj, n.
Schöffe, m. ſe **Schöppe**.
Schokolade, f. **-n**. Chokolade, c. | **Schokoladen-kanne**, f. Chokoladekande, c.; **-tafel**, f. Chokoladekage, c.
Scholar, m. **-en -en**. Lærling, Diſcipel, c.
Scholarch, m. **-en -en**. Skoleinſpektør, c.
Scholaſter, m. **-s** pl. ſ. sg. Domherre ved et Domkapitel, c.
Scholaſtiker, m. **-s** pl. ſ. sg. Scholaſtiker, c.
Scholaſtiſch, adj. ſcholaſtiſk.
Scholie, f. **-n**. Scholion, n., Ordforklaring, c.
Scholken, v. i. 1. m. h. ſtvulpe (til Sos).
Scholle, f. **-n**. (Dim. **Schöllchen**, n.) Klump, Flage, Brokke, c., Stykke, n. (Jord el. Is); Flynder, Rødſpætte, c.
Schollern, v. i. 1. m. h. og ſ. rulle, glide, trille.
Schollig, adj. fuld af Klumper.
Schon, adv. allerede; desuden; nok, rigtig nok, alt, i rette Tid; vel, ſagtens; endog, end, ogſaa; — **gut**, det er godt; **ob es — wahr iſt**, om det end er ſandt.

Schön, adj. skjøn, smuk, sager; dejlig; **eines -en Morgens**, en skjøn Morgen; **die -en Wissenschaften**, de skjønne Videnskaber; **das -e Geschlecht**, det smukke Kjøn; **sich — machen**, pynte sig; — **thun**, være affekteret; ædel, velanstændig, sømmelig; god, gunstig, fortræffelig, glædelig, tilfredsstillende; **Sie sind ein -er Herr**, De er en rar Herre! **eine -e Geschichte**, en rar Historie! **da würde ich — ankommen**, der vilde jeg komme galt afsted; **-en Dank**, — **Dank!** mange Tak; **mit einer Person — thun**, gjøre Kur til en Dame; **einer Person — thun**, kjærtegne en; **Sie haben — lachen**, De kan sagtens le, (ogsaa) le De kun. | **Schön-abel**, m. se **-edel**; **-armig**, med smukke Arme; **-äugig**, med smukke Øine; **-bart**, m. Maske, c.; **-bartlaufen**, n. Maskerade, c.; **-baum**, m. Lærketræ, n.; **-blind**, maaneblindt; **-busig**, med smuk Barm; **-druck**, m. (hos Bogtr.) den første trykte Side paa et Ark; **-edel**, m. Slags Druer; **-fahrsegel**, n. Skonsarseil, n.; **-färber**, m. Skjønfarver, c.; **-fleckchen**, n. Skjønhedsplet, c.; **-geist**, m. Skjønaand, c. (bel esprit); **-geistig**, belletristisk; **-pflästerchen**, n. Skjønhedsplaster, n.; **-redner**, m. Deklamator, c.; **-schreiben**, n. Skjønstrivning, c.; **-schreiber**, m. Kalligraf, c.; **-schrift**, f. Skjønskrift, c.: **-selig**, sentimental, æsthetiserende; **-seligkeit**, f. Sentimentalitet, c.; **-sicht**, f. Sted med en smuk Udsigt, n.; **-thuer**, m. Kurmager, c.; **-thuerei**, f. Kurmageri, n.; **-wangig**, med smukke Kinder; **-wissenschaftlich**, belletristisk.

Schöne, f. ub. pl. Skjønhed, c.; × smukt Vejr.

Schonen, n. Skaane, n.

Schonen, v. t. 1. skaane; **sich —**, vogte sig, tage sig i Agt; ǂ vægre sig; **schone seiner** el. **ihn**, skaan ham! **einen Wald —**, frede en Skov; **das Geld —**, spare paa Pengene; **-d**, skaansom. | **Schon-zeit**, f. Fredningstid, c.

Schönen, v. t. 1. gjøre skjøn, smykke; **den Wein —**, klare Vinen.

Schoner, m. **-s** pl. ſ. sg. Skonnert, c. | **Schoner-brigg**, f. Skonnertbrig, c.

Schönheit, f. **-en**. Skjønhed, Fagerhed, c. | **Schönheits-gefühl**, n. Skjønhedsfølelse, c.; **-mittel**, n. Skjønhedsmiddel, n.; **-reich**, rig paa Skjønhed; **-sinn**, m. Skjønhedssans, c.; **-voll**, se **-reich**. **-wasser**, n. Skjønhedsvand, n.

Schonisch, adj. skaanſk.

Schönling, m **-s -e**. Laps, c.

Schonsam, adj. skaansom.

Schonung, f. **-en**. Skaansel, c., Maadehold, n., Overbærelse, c.; Fredskov, c.; Fredningstid, c. | **Schonungs-los**, uden Skaansel, skaanselsløs; **-losigkeit**, f. Skaanselsløshed, c.; **-voll**, fuld af Skaansel, skaansom, overbærende; **-zeit**, f. Fredningstid, c.

Schooner, m. se **Schoner**.

Schooß, m. se **Schoß**.

Schoote, f se **Schote**.

Schopf, m. **-es -öpfe**. (Dim. **Schöpfchen**, **Schöpflein**, n.) Isse, Haartop, Haarbusk, Dusk, c.; **Einen beim -e fassen**, tage en ved Haarene, i Haartoppen, i Kalotten, *i Luggen; (Skovv.) Top, Trætop; Bjærgtop, c.; Skur, n.

Schöpfe, f. **-n**. Øse, Vandøse, c.; Sted, hvor man henter Vand.

Schöpfe, m. se **Schöppe**.

Schopfen, v. t. 1. forsyne med Dusk; **geschopft**, toppet.

Schöpfen, v. t. 1. øse; **Wasser mit der Hand aus dem Flusse —**, øse Vand med Haanden af Floden; **Atem —**, trække Vejret, aande; **der Kahn schöpft Wasser**, Baaden trækker Vand; **Argwohn, Hoffnung, Mut —**, satte Mistanke, Haab, Mod; **die Sonne schöpft**, Solen trækker Vand; **der Falke schöpft**, Falken drikker (Jagt); ǂ skabe, frembringe. | **Schöpf-brunnen**, m. Trækbrønd, c.; **-eimer**, m. Øsespand, c.; **-fäßchen**, n., **-gelte**, f. Øsekar, n., Øsespand, Øsestrippe, c.; **-kelle**, f., **-löffel**, m. Øsefte, Grydeske, Slev, c.; **-mühle**, f. Vandmølle, c.; **-rad**, n. Møllehjul, n.; **-schaufel**, f. Øseskovl, c.; **-werk**, n. Øseværk, n.

Schöpfer, m. **-s** pl. ſ. sg. Skaber, c.; Øse, c., Øsekar, n.; Øser, c., Person som øser. | **Schöpfer-geist**, m. Skaberaand, c.; **-hand**, f. Skaberhaand, c.; **-kraft**, f. Skaberkraft, Skaberbædde, c.; **-wort**, n. Skaberord, n.

Schöpferisch, adj. Skaber-, skabende.

Schopfig, adj. busket, toppet.

Schöpfung, f. **-en**. Skabelse, c.; Skabning, Frembringelse, c., Foster, n. | **Schöpfungs-geschichte**, f. Skabelseshistorie, c.; **-stunde**, f. Skabelsestime, c.; **-tag**, m. Skabelsesdag, c.; **-werk**, n. Skabelsesværk, n.

Schöppe, m. **-n -n**. Bisidder; Meddomsmand, c.; Dommer, c. | **Schöppen-bank**, f. Dommerbænk, c.; **-gericht**, n. Underret, c.

Schoppen, m. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Schöppchen**, **Schöpplein**, n.) Skur, n., Remise, c.; Øse, c., Krus, n. | **Schoppen-glas**, n. Glas, der rummer $^1/_2$ Liter.

Schoppen, v. t. 1. stoppe, mæske, fede.

Schöps, m. **-es -e**. Bede, c.; fig. Tossehoved, Faarehoved, n., Dumrian, c | **Schöpsen-braten**, m. Bedesteg, c.; **-fleisch**, n. Bedekjød, n.; **-keule**, f. Bedekølle, c.

Schöpsenhaft, **schöpsig**, adj. bedeagtig; fig. dum, tosset, enfoldig.

Schöpsheit, f. ub. pl. fig. Tossethed, Enfoldighed, c.

Schore, f. **-n**. Støttebjælke, c.

Schorf, m. **-es** ub. pl. Roe, Skorpe; Skurv, c. | **Schorf-artig**, skurvagtig; **-bildung**, f. Roedannelse, Skorpedannelse, c.

Schorfig, adj. skurvet, skabet.

Schörke, f. **-n**. Faarekylling, c.

Schürl, m. **-es -e.** Stenart, der indeholder Jærn.

Schornstein, m. **-s -e.** Skorsten, Kamin, c.; **eine Schuld in den — schreiben**, opgive en Gjæld som tabt. | **Schornstein-brand**, m. Skorstensbrand, Skorstensild, c.; **-feger**, m. Skorstensfejer, c.; **-haube**, f., **-kappe**, f. Røghætte, Røghat, c.; **-kasten**, m. Skorstenspibe, c.; **-röhre**, f. Skorstensrør, n.; **-ruß**, m. Skorstensfod, c.

Schoß, m. (n.) **-sses -sse.** (**-öße.**) (Dim. **Schößchen**, **Schößlein**, n.) Skud, n., Afslægger, c.; Stokværk, n., Etage, c.; Grus, n.; Stat, Afgift, c.; Frist, c. | **Schoß-buch**, n. Skattebog, c.; **-frei**, skattefri; **-gerinne**, n. Vandrende, Vandledning, c.; **-gesetz**, n. Skattelov, c.; **-herr**, m. Grundejer, c.; **-jahr**, n. Væxtaar, n.; **-kelle**, f. bageste Rum paa en Rejsevogn; **-kiel**, m. Skud af Sæd, n.; **-pfennig**, m. Skat, Afgift, c.; **-pflichtig**, skattskyldig; **-rebe**, f. ungt Skud paa en Vinstok; **-register**, n. se **-buch**; **-reis**, n. Skud, n., Afslægger, c.; **-zins**, m. se **-pfennig**.

Schoß, m. **-es -öße.** Skjød, n.; **die Hände in den — legen**, lægge Hænderne i Skjødet; **der — eines Rockes**, Skjødet paa en Frakke. | **Schoß-hund**, m. Skjødehund, c.; **-jacke**, f. Trøje med Skjød, c.; **-kind**, n. Skjødebarn, n., Kjælebægge, c.; **-neigung**, f. Ynglingstilbøjelighed, c.; **-sünde**, f. Skjødesynd, c.

Schosse, f. **-n.** Brødstage, c.

Schossen, v. i. 1. m. h. skyde, voxe i Vejret; v. t. skatte, give i Skat.

Schosser, m. se **Schösser.**

Schösser, m. **-s** pl. ſ. sg. Skattefoged, Amtsforvalter, c.; Brødstage, c.

Schösserei, f. **-en.** Amtsforvalterembede, n.; Amtsforvalterbolig, c.

Schößling, m. **-s -e.** ungt Skud; Afslægger, Kvist, Ympe, c.; Skjødebarn, n., Kjælebægge, c.

Schote, f. **-n.** Bælg, Skal, c.; pl. × grønne Ærter; (til Sos) Skjød, n. | **Schoten-blume**, f. Alpeanemone, c. (Anemona alpina); **-born**, m. Akasie, c.; **-erbsen**, pl. grønne Ærter; **-klee**, m. Kællingeland, c. (Lotus); **-pfeffer**, m. spansk Peber, c.

Schott, n. **-es -e (-en).** Skadde, c.

Schotte, m. **-n -n.** Skotte, c. | **Schotten-loge**, f. skotsk Loge, c.

Schotten, m. **-s** pl. ſ. sg. Valle, c.; Sødmælksost, c.

Schotter, m. **-s** pl. ſ. sg. Grus, n.; Skjærver, pl. | **Schotter-weg**, m. Vej, belagt med Skjærver, Grusvej, c.

Schottig, adj. valleholdig.

Schottisch, **schottländisch**, adj. skotsk.

Schottländer, m. **-s** pl. ſ. sg. Skotlænder, c.

Schrack, m. **-es -e.** Revne, c.

Schrade, adj. mager.

Schraffi(e)ren, v. t. 1. straffere. — **Schraffi(e)rung**, f. Straffering, c.

Schräg, adj. skraa; skjæv. | **Schräg-balken**, m. Skraabjælke, c.; **-fläche**, f. Skraaning, skraa Flade, c.; **-steg**, m. Skraasteg, c.

Schräge, f. ud. pl. Skraahed, c.

Schrägen, v. t. 1. gjøre skraa. — **Schrägung**, f. Skraaning, c.

Schragen, m. **-s** pl. ſ. sg. Buk, Savebuk, c.; Sofa, Løjbænk, Baare, c.; Stillads, n.; Brændestabel, c.

Schragen, v. t. 1. opstable Brænde.

Schrägheit, f. **-en.** Skraahed, c.

Schral, adj. skral (til Søs).

Schralen, v. i. 1. m. h. skralle (til Søs).

Schramme, f. **-n.** Skramme, Rift, Flænge, Ridse, c.

Schrammen, v. t. 1. ridse, gjøre Ridser i, gjøre Rift, flænge.

Schrammig, adj. skrammet, ridset.

Schrank, m. (n.) **-es -änke.** (Dim. **Schränkchen**, **Schränklein**, n.) Skab, Skrin, n.; ✝ Skranke, c.; (Jagt.) Hjortens Gang, c. | **Schrank-schlüssel**, m. Skabsnøgle, c.; **-thür**, f. Skabdør, c.

Schranke, f. **-n.** Skranke, c., Gitter, Rækværk, n.; Grænse, c.; **einer Sache -n setzen**, sætte en Grænse for noget; **sich in -n halten**, holde sig inden for sine Grænser; **in seinen -n bleiben**, blive inden for sine Grænser; **in die -n fordern**, udfordre. | **Schranken-los**, grænseløs, uden Skranker; **-losigkeit**, f. Grænseløshed, c.

Schranken, m. se **Schranke.**

Schränken, v. t. 1. lægge over Kors, sno; indhegne, forsyne med Skranker; v. i. m. h. (Jagt.) sætte Benene som Hjorten.

Schrankicht, adj. over Kors.

Schranne, f. **-n.** Bænk, Skolebænk, Forbryderbænk, c.; Butik, Slagterbutik, c., Udsalg, n.; Korntorv, n.; Kontor, n. | **Schrannen-preis**, m. Torvepris, c.

Schranz, m. **-en -en.** Fraadser, Æder, Tværfylding, c.; Snyltegjæst, Spytslikker, c. | **Schranzen-art**, f. Spytslikkermanér, c.

Schranzen, v. i. 1. m. h. være Spytslikker.

Schranzenhaft, adj. spytslikkeragtig.

Schrape, f. **-n.** Skrabe, c., Skrabejærn, n.

Schrapen, v. t. 1. og i. m. h. skrabe, kradse.

Schraper, m. **-s** pl. ſ. sg. Skrabejærn, n.; en som skraber.

Schraube, f. **-n.** Skrue, c.; fig. **auf -n stehen**, staa paa Skruer; **seine Worte auf -n stellen**, stille sine Ord paa Skruer; **in seinem Kopfe (in der Maschine) ist eine — los, wackelt eine —**, han har en Skrue løs; Optrækkert, n. | **Schrauben-blech**, n. Skrueblik, n. (paa en Bøsselaas); **-bohrer**, m. Skruebor, n.; **-bolzen**, m. Skruebolt, c.; **-dampfer**, m., **-dampfschiff**, n. Skruedamper, c.; **-eisen**, n.

Skruejærn, n.; **-formig**, skruedannet; **-gang**, m. Skruegang, c.; **-gewinde**, n. Skruespiral, c.; **-kloben**, m. Kjæft paa en Skruestok, c.; **-kluppe**, f. Skruetang, c.; **-kopf**, m. Skruehoved, n., Skruepande, c.; **-korvette**, f. Skruekorvet, c.; **-linie**, f. Skruelinje, c.; **-mutter**, f. Skruemoder, c.; **-presse**, f. Skruepresse, Skrueperse, c.; **-schlüssel**, m. Skruensøgle, c.; **-schnecke**, f. Skruesnegl, c. (Turbo); **-stock**, m. Skruestikke, c.; **-windung**, f. Skruegænge, Spiral, c.; **-zange**, f. Skruetang, c.; **-zieher**, m. Skruetrækker, c.; **-zwinge**, f. Skruetvinge, Klemstrue, c.

Schrauben, v. t. 2. (1.) strue; **Einen um etw.** —, snøde en for noget; **Einen** —, trække en op. drille en; **geschraubt, geschroben**, fig. forstruet, affekteret. | **Schraub-stock**, m. Skruestok, Skruestikke, c.; **-zwinge**, f. Skruetvinge, Klemstrue, c.

Schrauberei, f. **-en.** Skruening, c.; Optrækkeri, Drilleri, n.

Schreck, m. **-es -e.** Skræk, Gru, Ræsel, Forfærdelse, c.; Ridse, Spalte, Sprække, c.; Skræmsel, n. | **Schreck-bild**, n. Skræmmebillede, n.; **-erregend**, gruopvækkende; **-gedanke**, m. skrækkelig Tanke, c.; **-geist**, m., **-gespenst**, n. Skræk indjagende Spøgelse, n.; **-gestalt**, f. skrækkelig Skikkelse, c.; **-schuß**, m. Alarmskud, n.; fig. blind Alarm.

Schreckbar, adj. frygtsom, ængstelig. — **Schreckbarkeit**, f. Frygtsomhed, Ængstelighed, c.

Schrecke, f. **-n.** Vagtelkonge, c.; Høstrække, c.

Schrecken, v. t. 1. skrække, skræmme, forfærde, kjse; × brune, riste; v. i. 2. m. s. briste; forskrækkes.

Schrecken, m. (n.) **-s** pl. s. sg. Skræk, Forskrækkelse, Ræsel, Gru, Forfærdelse, c.; **Einen in — setzen**, forskrække en. | **Schrecken-bild**, n. Skræmmebillede, n.; **-bleich**, bleg af Skræk; **-erregend**, gruopvækkende; **-starr**, forstenet af Skræk; **-stumm**, stum af Skræk; **-voll**, rædselsfuld. — **Schreckens-bild**, n. Skræmmebillede, Rædselsbillede, n.; **-bleich**, bleg af Skræk; **-botschaft**, f. skrækkelig Efterretning, c.; **-gestalt**, f. Rædselsskikkelse, c.; **-herrschaft**, f. Rædselsherredømme, n.; **-jahr**, n. Rædselsaar, n.; **-mann**, m. Terrorist, Rædselsmand, c.; **-nacht**, f. Rædselsnat, c.; **-ort**, m. Rædselssted, n.; **-post**, f. se **-botschaft**; **-regierung**, f. Rædselsregering, Terrorisme, c.; **-ruf**, m. Angestraab, n.; **-stunde**, f. Rædselstime, c.; **-tag**, m. Rædselsdag, c.; **-wort**, n. Rædselsord, n.; **-zeit**, f. Rædselstid, c.

Schreckhaft, adj. ræd, bange, frygtsom; skrækkelig, frygtelig. — **Schreckhaftigkeit**, f. Frygtsomhed; Frygtelighed, c.

Schrecklich, adj. skrækkelig, frygtelig; × uhyre. — **Schrecklichkeit**, f. Skrækkelighed, Frygtelighed, c.

Schreckuis, n. **-ses -se.** Rædsel, c.

Schrei, m. **-es -e.** Skrig, Skraal, Vræl, n.

Schreiben, v. t. 2. skrive; **einen Brief** —, skrive et Brev; **an einem Briefe** —, skrive paa et Brev; **an einen** —, skrive til en; **Eim. etw. gut** —, kreditere en noget; **Eim. etw. zur Last** —, debitere en noget; **den wie vielten — wir heute**, hvad skrive vi i Dag? **das schreibt sich von da**, det skriver sig derfra. | **Schreib(e)-ärmel**, m. Kontorærme, n.; **-art**, f. Skrivemaade, Stil, c.; **-bedarf**, m. Skrivematerialier, Skrivesager, pl.; **-blei**, n. Blyant, c.; **-buch**, n. Skrivebog, c.; **-faul**, doven til at skrive; **-feder**, f. Skrivepen. c.; **-fehler**, m. Skrivefejl, c.; **-fertig**, dygtig til at skrive; **-fertigkeit**, f. Skrivedygtighed, c.; **-freiheit**, f. Skrivefrihed, c.; **-gebrauch**, m. Skrivebrug, c.; **-gebühr**, f. Skriverløn, c.; **-geld**, n. Skriverpenge, pl.; **-gerät(h)**, n. se **-bedarf**; **-griffel**, m. Skrivegriffel. c.; **-kästchen**, n. Penalhus, n.; **-krampf**, m. Skrivekrampe, c.; **-kugel**, f. Skrivekugle, c.; **-kunst**, f. Skrivekunst, c.; **-künstler**, m. Kalligraf, c.; **-lehrer**, m. Skrivelærer. c.; **-lust**, f. Skrivelyst, c.; **-lustig**, skrivelysten; **-mappe**, f. Skrivemappe, c.; **-maschine**, f. Skrivemaskine, c.; **-material**, n. Skrivematerial, n.; **-meister**, m. Skrivemester, Skrivelærer, c.; **-papier**, n. Skrivepapir, n.; **-pult**, n. Skrivepult, c.; **-schrank**, m. Sekretær, c.; **-schule**, f. Skrivestole, c.; **-sekretär**, m. se **-schrank**; **-selig**, skrivesyg; **-seligkeit**, f. Skrivesyge, c.; **-stube**, f. Skriverstue, c., Kontor, n.; **-stunde**, f. Skrivetime, c.; **-sucht**, f. Skrivesyge, c.; **-süchtig**, skrivesyg; **-tafel**, f. Skrivetavle; Tegnebog, Bredtaske, c.; **-tisch**, m. Skrivebord, n.; **-träge**, doven til at skrive; **-übung**, f. Skrivesvelse, c.; **-unterlage**, f. Underlag ved Skrivningen, n.; **-utensilien**, pl. se **-bedarf**; **-vorlage**, **-vorschrift**, f. Forskrift, c.; **-weise**, f. Skrivemaade, c.; **-zeug**, n. Skrivetøj, n.; **-zimmer**, n. se **-stube**.

Schreiben, n. **-s** pl. s. sg. Skrivelse, c., Brev, n.

Schreiber, m. **-s** pl. s. sg. Skriver, c.; Skribent, Forfatter, c. | **Schreiber-amt**, n. Skriverembede, n.; **-dienst**, m. Skrivertjeneste,c.; **-lohn**, m. Skriverløn, c.; **-posten**, m., **-stelle**, f. Skriverplads, Skriverbestilling, c.

Schreiberei, f. **-en.** Skrivekunst, c.; Skriveri, n.

Schreiberisch, adj. skriveragtig.

Schreibern, v. i. 1. m. h. være Skriver.

Schreiberschaft, f. **-en.** Skriverstand, c.

Schreibung, f. **-en.** Skrivemaade, Orthografi, c.

Schreien, v. t. 2. og i. m. h. skrige, skraale; **Eim. etw. in die Ohren** —, raabe en noget ind i Øret; **eine -de Ungerechtigkeit**, en himmelraabende Uretfærdighed; **wie man in den Wald schreit, so schallt (hallt) es wieder heraus**, som man raaber i Skoven, saar man Svar.

| **Schrei-adler**, m. Skrigeørn, c. (Falco nævius); **-hals**, m., **-maul**, n. Skraalhals, c.; **-puppe**, f. Skrigedukke, c.; **-ton**, m. skrigende Tone, c.; **-vogel**, m. Skrigefugl, c.

Schreier, m. **-s** pl. ſ. sg. Skriger, Skraaler, Skraalhals, c.; fig. Skryder, Storpraler, c.

Schreierei, f. **-en**. Skrigeri, Skraaleri, n.

Schreierhaft, **ſchreieriſch**, **ſchreilicht**, adj. skrigende.

Schrein, m. **-es -e**. Skrin, n. | **Schreinhalter**, m. Arkivar, c.; **-pfand**, n. haandfaaet Pant, n.; **-ſchlüſſel**, m. Skrinnøgle, c.

Schreiner, m. **-s** pl. ſ. sg. Snedker, c. | **Schreiner-arbeit**, f. Snedkerarbejde, n.; **-handwerk**, n. Snedkerhaandværk, n.; **-geſell**, m. Snedkersvend, c.; **-junge**, m. Snedkerdreng, c.; **-meiſter**, m. Snedkermester, c.; **-werkſtatt**, f. Snedkerværksted, n.; **-zunft**, f. Snedkerlav, n.

Schreinerei, f. **-en**. Snedkeri, n.

Schreinern, v. i. 1. m. h. og t. snedkre.

Schreiten, v. i. 2. m. ſ. skride, gaa; **zum Werke** —, skride til Værket; **zu einer zweiten Ehe** —, gifte ſig igjen. | **Schreit-fuß**, m. Gangfod, c.

Schreitlings, adv. paa skræs.

Schrenz, m. **-es** ub. pl. Klatpapir, Trækpapir, n.

Schrick, m. **-es -e**. Revne, Ridse, Sprække, c.

Schrift, f. **-en**. Skrift, c.; Skrifttræk, n., Haandskrift, c.; (i Bogtryk.) pl. Skrifter, Typer; Skrift, Værk, n., Bog, c.; **die** —, **die heilige** —, Skriften, den hellige Skrift, Bibelen; **Kopf oder** —, Plat eller Krone. | **Schrift-ausleger**, m. Skriftfortolker, c.; **-auslegung**, f. Skriftfortolkning, c.; **-beurt(h)eiler**, m. Recensent, c.; **-beurt(h)eilung**, f. Recension, c.; **-bewahrer**, m. Registrator, c.; **-führer**, m. Sekretær, c.; **-gebrauch**, m. Skrivebrug, c.; **-gebräuchlich**, brugelig i Skriftsproget; **-gelehrter**, adj. Skriftklog, Skriftlærd, c.; **-gießer**, m. Skriftstøber, c.; **-gießerei**, f. Skriftstøberi, n.; **-gläubig**, bibeltroende; **-kaſten**, m. Skriftkasse, c.; **-kegel**, m. Kegle, c.; **-mäßig**, skriftmæssig, grundet i Skriften; **-mäßigkeit**, f. Skriftmæssighed, c.; **-mutter**, f. Stabeform til Typer, c.; **-probe**, f. Prøve paa Haandskrift, c.; **-ſatz**, m. Basal, som staar umiddelbart under Landets Fyrste; **-ſeite**, f. Reverssíde, c. (paa en Mønt); **-ſetzer**, m. Sætter, c.; **-ſprache**, f. Skriftsprog, n.; **-ſtelle**, f. Skriftsted, n.; **-ſteller**, m. Skribent, Forfatter, Autor, c.; **-ſtellerei**, f. literært Arbejde, Forfatterstab, n.; **-ſtellerin**, f. Skribentinde, Forfatterinde, c.; **-ſtelleriſch**, skribentmæssig, forfattermæssig; **-ſtellern**, v. t. 1. skribe, befatte ſig med literært Arbejde; **-ſtempel**, m. Stempel til Hugning af Lettreformer, n.; **-ſtück**, n. Dokument, n.; **-wart**, m. Sekretær, c.; **-wechſel**, m. Korrespondance, c.; **-widrig**, skribende mod Skriften; **-wort**, n. Skriftord, n.; **-zeichen**, n. Skrifttegn, n.; **-zeug**, n. Metal til Støbning af Skrift, n.; **-zug**, m. Skrifttræk, n.

Schrift(en)tum, n. **-s** ub. pl. Literatur, c.

Schriftler, m. **-s** pl. ſ. sg. baarlig Skribent, c.

Schriftlich, adj. skriftlig.

Schriftling, m. **-s -e**. × Skribent, Literat, c.

Schrill, adj. grel, skrigende, klingrende.

Schrillen, v. i. 1. m. h. lyde grel, skrige, lyde klingrende.

Schrinnen, v. i. 1. m. h. × koge.

Schrippe, f. **-n**. lille Franskbrød, n. (stadt og spidst i begge Ender).

Schritt, m. **-es -e**. Skridt, n.; **mit etw.** — **halten**, holde Skridt med noget; — **für (vor)** —, Skridt for Skridt; **Etw. auf** — **und Tritt folgen**, følge en stadig i Hælene, ikke vige fra en. **Schritt-gänger**, m. Passgænger, c.; **-meſſer**, m. Skridtmaaler, c.; **-platte**, f. se **-ſtein**; **-ſchuh**, m. Skøjte, c.; **-ſtein**, m. Flise, c.; **-wechſel**, m. Forandring af Gangart, c.; **-weiſe**, skridtvis.

Schrittlings, adv. paa skræs; Skridt for Skridt.

Schrof, m. **-en -en**. Klippe, c., Fjæld, n.

Schrofen, **Schrofer**, m. se **Schrof**.

Schroff, adj. brat, stejl; ujævn, stenet, knortet; fig. tilbagestødende, kold, barsk. — **Schroffheit**, f. Stejlhed, Brathed; Ujævnhed; Barsthed, Haardhed, c.

Schroffe, f. **-n**. Stejlhed, Brathed, c.; Klippe, c., Fjæld, n.

Schroffig, adj. se **ſchroff**.

Schroll, m. **-en -en**. Klump, Jordklump, c.; Lømmel, Flab, c.

Schrolle, f. se **Schrulle**.

Schrollen, m. se **Schroll**.

Schrollen, v. i. 1. m. ſ. rulle, trille, buldre.

Schrollig, adj. klumpet; firskaaren; forunderlig.

Schröpfe, f. **-n**. Bladenes Afskæring af Kornet, c.

Schröpfen, v. t. 1. kopsætte; ridse; **das Getreide** —, afskære Kornet grønt; fig. **Einen** —, udsuge en. | **Schröpf-eiſen**, n. Kopsætningslancet, c.; **-glas**, **-horn**, n., **-kopf**, m. Blodkop, c.; **-ſchnäpper**, m. se **-eiſen**.

Schrot, n. (m.) **-es -e**. (-öte). afskaaret, afhugget, affavet Stykke; Blok, Klods, c.; (Møntv.) udskaaren rund Plade af bestemt Vægt; fig. **ein Mann von altem — und Korn**, en Mand af gammelt Præg; — **und Korn**, indbyrdes Godhed; Affald. Skraa, n.; Hagl, n.; Skraa, n. (grofmalet Sæd); Bredde, Kolebredde, c.; Klædeliſt, c.; Baſtkurv, c. | **Schrot-axt**, f. Tømmerøxe, Skovøxe, c.; **-baum**, m. Sidestykke paa en Kjælderbrinde, c.; **-beutel**, m. Haglpung, c.; **-büchſe**, f. Haglbøsse, c.; **-eiſen**, n. Bestælreknib, Tilstælreknib, c.; **-flinte**, f. se **-büchſe**; **-form**, f. Haglform, c.; **-gießerei**, f. Haglstøberi, n.; **-hobel**, m. Skrubhøvl, c.; **-korn**, n. grofmalet

korn, Straa; Haglkorn, n.; **-leiter**, f. Kjælderinde, c.; **-maus**, f. Spidsover, c.; **-mehl**, n. Gruttemel, n.; **-meißel**, m. Huggejærn, n.; **-messer**, n. se **-eisen**; **-sack**, m. Straasæk, c.; **-säge**, f. Langsav, *Langvedsag, c.; **-schere**, f. tor Sag; **-stück**, n. afhugget, afstaaret, afsavet Stykke; 48-pundig Kanon, c.; **-wage**, f. Lodvægt, c., Vaterpas, Vandmaal, n.; **-zahn**, m. Skæretand, c.

Schroten, v. t. 1. (partic. **geschroten**, **geschrotet**) gnave, straa, grutte, male groft, udsulе; save, hugge, skære tværs over; skyde, rulle, ælte.

Schröter, m. **-s** pl. ſ. sg. Redskab til at save, ugge, skære tværs over med; Arbejder, som ælter fyldte Fade i og ud af Kjælderen; Eghjort, . (Lucanus servus).

Schrötling, m. **-s -e**. afhugget, afstaaret, afsavet Stykke.

Schrubbel, f. **-n**. Uldkarde, c.

Schrubbeln, v. t. 1. skrubbe lidt.

Schrubben, v. t. 1. skrubbe.

Schrubber, m. **-s** pl. ſ. sg. Gulvskruppe, c.

Schrulle, f. **-n**. Grille, c., Lune, n., forundergt Indfald, n.

Schrullenhaft, adj. lunefuld, fuld af forunderge Indfalb.

Schrump, m. **-es** ub. pl. Indtørring, c.; ab i Vægt, Svind, n.

Schrumpel, m. **-n**. Rynke, Fold, c.

Schrumpelig, adj. rynket, skrumpen.

Schrumpeln, v. i. 1. m. h. skrumpe ind, inde; rumle.

Schrumpf, m. se **Schrump**.

Schrumpfen, v. i. 1. m. ſ. skrumpe ind, skrumpe ammen, krybe ind, faa Rynker, svinde.

Schrumpfig, adj. skrumpen, rynket.

Schrund, m. se **Schrunde**.

Schrunde, f. **-n**. Rift, Ridse, Revne, Sprække; loft, c.

Schründen, v. i. 1. m. ſ. revne, sprække.

Schründig, adj. revnet, sprukken.

Schruppen, v. t. se **schrubben**.

Schuh, m. **-es -übe**. Stod, Skub, n; **Einen — geben**, give en et Skub; Transport, orsendelse, c.; **Einen auf den — bringen**, nde en hjem ved Tvangspas; **auf einen —**, aa en Gang; Vægt, Omfuld, c.; Skuffe, c.; andskifte, n.; Kegleſpil, n.; Keglebane, c. | **chub-fach**, n. Skuffe, c.; **-fenster**, n. Træskindue, Skydevindue, n.; **-karren**, m. Trillebør, julbør, c.; **-kasten**, m., **-lade**, f. Skuffe, c.; **aß**, m. Tvangspas, n.; **-riegel**, m. Slaa, Stodde, c.; **-sack**, m. Lomme, c.; **-tisch**, m. lord med Skuffe, n.; **-ventil**, n. Skydeklap, c.; **veise**, stødvis; med Tvangspas.

Schubjack, m. **-es** (**-en**) **-e** (**-en**). Pjalt, sling, c.

Schuchtel, f. **-n**. × fig. Vildkat, c.

Schüchtern, adj. sky, undseelig, besteden, blyg. — **Schüchternheit**, f. Undseelighed, Blyhed, Ængstelighed, c.

Schüchtern, v. t. 1. gjøre ængstelig.

Schuft, m. **-es -e**. Skurk, Kjeltring; Stymper, Stakkel, c.

Schufterei, f. **-en**. Skurkestreg, Slyngelstreg, c.

Schuftig, **schuftisch**, adj. skurkagtig, slyngelagtig. — **Schuftigkeit**, f. Skurkagtighed, Slyngelagtighed, c.

Schuh, m. **-es -e**. (Dim. **Schühchen**, **Schühlein**, n.) Sko, c.; Fod, c. (Længdemaal); Skyder c. (paa en Maalestang); **Einem die -e austreten**, fortrænge en; **Einem etw. in die -e schieben** (**gießen**, **schütten**), skyde Skylden for noget paa en; **alle -e über einen Leisten schlagen**, slaa alt over en Læst; **umgekehrt, so wird ein — daraus**, lige det modsatte er rigtigt. | **Schuhabsatz**, m. Skohæl, c.; **-anzieher**, m. se **-löffel**; **-band**, n. Skobaand, n.; **-blatt**, n. Skoblad, n.; **-bürste**, f. Skobørste, c.; **-draht**, m. Vegtraad, c.; **-eisen**, n. Skrabejærn, n.; **-fleck**, **-flicken**, m. se **-lappen**; **-flicker**, m. Skoflikker, c.; **-knecht**, m. Skomagerfvend, c.; **-kneif**, m. Skomagerknib, c.; **-laden**, m. Skomagerbutik, c.; **-lappen**, m. Skoflik, c.; **-lapper**, m. Skoflikker, c.; **-leder**, n. Skolæder, n.; **-leisten**, m. Skolæst, c.; **-löffel**, m. Skohorn, n.; **-macher**, m. Skomager, c.; **-maß**, n. Skomaal, n.; **-nagel**, m. Skosøm, n.; **-nestel**, f. Skorem, c.; **-pinne**, f. Skopind, c.; **-putzer**, m. Skopudser, Tjener, c.; **-riegeln**, se **schuriegeln**; **-riemen**, m. Skorem, c.; **-schmiere**, f. Skofedt, n.; **-schnalle**, f. Skospænde, n.; **-sohle**, f. Skosaal, c.; **-spitze**, f. Stonæse, Skospids, c.; **-werk**, n. Skotøj, n.; **-wichse**, f. Blankſværte, c.; **-wisch**, m. Skobisk, c.; **-zeug**, n. Skotøj, n.; **-zwecke**, f. Skopind, c.

Schuhen, v. t. 1. forsyne med Sko.

Schuhu, m. se **Uhu**.

Schuld, f. **-en**. Gjæld, c.; Skyld, Fejl, Forseelse, c.; Brøde, Synd, c.; **-en machen**, gjøre Gjæld; **in -en geraten**, komme i Gjæld; **bis über die Ohren in -en stecken**, være i Gjæld til op over Ørene; **in jemandes — sein**, være i Gjæld til en; **eine — bezahlen**, betale en Gjæld; **wer seine -en bezahlt, verbessert sein Vermögen**, hvo der betaler sin Gjæld, formerer sit Bo; **sich etw. zu -en kommen lassen**, gjøre sig Skyld i noget; **an etw. — sein**, være Skyld i noget; **es ist meine —, die — liegt an mir**, det er min Skyld; **die — von etw. tragen**, bære Skyld for noget; **ohne meine —**, uden min Skyld, uden Skyld fra min Side; **Einem etw. — geben**, give en Skyld for noget. | **Schuld-befleckt**, skyldbesmittet; **-beladen**, belæsset med Skyld; **-beweis**, m. Bevis for Skyld; Gjældsbevis, n.; **-bewußt**, skyldbevidst; **-bewußtsein**, n. Skyldbevidsthed, c.; **-brief**, m. Gjældsbrev, n.; **-buch**, n. Skyldbog, Gjældbog, c.; **-erlaß**, m. Eftergivelse af Gjæld, c.; **-forderung**,

f. Gjældsfordring, c.; **-frei**, skyldfri, brødefri; **-gefängnis**, n. Gjældsfængsel, n.; **-heiß**, m. se **Schuldheiß**; **-herr**, m. se **Gläubiger**; **-klage**, f. Gjældssag, c.; **-los**, skyldfri, uskyldig; **-losigkeit**, f. Skyldfrihed, Uskyldighed, c.; **-mann**, m. Skyldner, c.; **-opfer**, n. Skyldoffer, n.; **-post**, f., **-posten**, m. Gjældspost, c.; **-sache**, f. Gjældssag, c.; **-schein**, m. Gjældsbevis, n.; **-ʒ(h)urm**, m. Gjældsfængsel, Slutteri, n.; **-verschreibung**, f. Gjældsforskrivning, c.; **-voll**, brødefuld. — **Schulden-belastet**, belæsset med Gjæld; **-frei**, gjældfri; **-last**, f. Gjældens Byrde; Synbebyrde, c.; **-macher**, m. en, som gjør Gjæld; **-masse**, f. Gjældsmasse, c.; **-tilgung**, f. Gjældslikvidation, c.; **-wesen**, n. Gjæld, c.

Schuldbar, adj. skyldig. — **Schuldbarkeit**, f. Skyldighed, c.

Schulden, v. t. 1. være skyldig, skylde; × gjøre sig skyldig i noget.

Schuldhaft, adj. skyldig.

Schuldig, adj. skyldig; **ich bin ihm Geld** —, jeg skylder ham Penge; **ich bin ihm noch Antwort** —, jeg er ham endnu Svar skyldig; **ich blieb ihm keine Antwort** —, jeg blev ham ikke Svar skyldig; **des Mordes** —, skyldig i Mord; **des Todes** — **sein**, have fortjent Døden; **er ist allein daran** —, han alene er Skyld dertil.

Schuldigen, v. t. 1. bestylde, anklage; skylde, være skyldig.

Schuldiger, m. **-s** pl. ſ. sg. Skyldner, c.

Schuldigkeit, f. **-en** Skyldighed, Forbindtlighed, Pligt, c.; **er hat nur seine — gethan**, han har kun gjort sin Skyldighed.

Schuldner, m. **-s** pl. ſ. sg. Skyldner, Debitor, c.

Schuldnerin, f. **-nen** Skyldnerinde, c.

Schule, f. **-n** Skole, c.; **in die — gehen**, gaa i Skole; **neben, hinter die — gehen, die — schwänzen**, stulte af Skole; **aus der — schwatzen, plaudern, sprechen**, sladre af Skole; **Einen in die — nehmen**, tage en i Skole; **durch eine harte — gehen**, gaa en haard Skole igjennem; **durch die -en gelaufen sein**, have lært en Smule; **eine gelehrte —**, en lærd Skole; **eine hohe —**, Højskole, c., Universitet, n.; (Jød.) Synagoge, c. | **Schul-amt**, n. Skolembede, n.; **-amtskandidat**, m. Lærerkandidat, Candidatus magisterii, c.; **-arbeit**, f. Skolearbejde, n.; **-aufseher**, m. Skoleinspektør, c.; **-ausgabe**, f. Skoleudgave, c.; **-bank**, f. Skolebænk, c.; **-behörde**, f. Skolebestyrelse, c.; **-bekannter**, adj. Skolekammerat, c.; **-bekanntschaft**, f. Skolebekjendskab, n.; **-besuch**, m. Skolebesøg, n.; **-bezirk**, m. Skoledistrikt, n.; **-bildung**, f. Skoledannelse, c.; **-bube**, m. Skolebreng, c.; **-buch**, n. Skolebog, c.; **-diener**, m. Pedel, c.; **-dienst**, m. se **-amt**; **-disciplin**, f. Skoledisciplin, c.; **-einrichtung**, f. Skoleindretning, c., Skolevæsen, n.; **-entlassungszeugnis**, n. Afgangsvidnesbyrd, n.; **-erziehung**, f. Skoleopdragelse, c.; **-feierlichkeit**, f. Skolehøjtideligheb, c.; **-ferien**, pl. Skoleferie, c.; **-fest**, n. Skolefest, Skolehøjtideligheb, c.; **-frage**, f. Skolespørgsmaal, n.; **-frei**, fri fra Skolen; **ein — -er Tag**, en Fridag, c.; **-freund**, m. Skolekammerat, c.; **-freundschaft**, f. Skolevenskab, n.; **-fuchs** m. Skolefux, Pedant, c.; **-fuchserei**, f. Skolefuxeri, Pedanteri, n.; **-füchsig**, pedantisk: **-gebäude**, n. Skolebygning, c.; **-gebrauch**, m. Skolestik, c.; **-geld**, n. Skolepenge; **-gelehrsamkeit**, f. Skolelærdom, c.; **-gelehrter**, adj. er skolelærd; **-genoß**, m. Skolekammerat, c.; **-gerecht**, skolemæssig, koleriqtig; **-gesell**, m. Skolekammerat, Meddiscipel, c.; **-gesetz**, n. Skolelov c.; **-halter**, m. Skoleholder, c.; **-haus**, n Skolebygning, c.; **-heft**, n. Stilebog, c.; **-herr** m. Skoleherre, Skolepatron, Rektor, c.; **-jahr** n. Skoleaar, n.; **-jugend**, f. Skoleungdom, c. **-junge**, m. Skolebreng, c.; **-kenntnisse**, pl Skolekundskaber, pl.; **-kind**, n. Skolebarn, n. **-klasse**, f. Skoleklasse, c.; **-klopfer**, m. Synagogebud, n.; **-knabe**, m. Skolebreng, c.; **-krank** skulkesyg; **-krankheit**, f. Skulkesyge, c.; **-leben** n. Skoleliv, n.; **-lehrer**, m. Skolelærer, c.; **-lokal**, n. Skolelokale, n.; **-mädchen**, n. Skolepige c.; **-mann**, m. Skolemand, c.; **-mappe**, f Skolemappe, c.; **-mäßig**, skolemæssig; **-meister** m. Skolemester, c.; **-meistern**, v. t. 1. skolemesterere; **-ordnung**, f. Skoleorden, c.; **-patron** m. Skolepatron, c.; **-pferd**, n. Skolehest, c. **-pflicht**, f. Skolepligt, c.; **-pflichtig**, skolepligtig **-plan**, m. Skoleplan, c.; **-programm**, n. Skoleprogram, n.; **-prüfung**, f. Skoleexamen, c. **-ränzel**, n. Skoletornister, c.; **-rat(h)**, m. Skoleraad, c.; **-rede**, f. Skoletale, c.; **-regel**, f. Skoleregel, c.; **-sache**, f. Skolesag, c.; **-schiff**, n. Skoleskib, n.; **-schrift**, f. Program, n.; **-sprache**, f Skolesprog, n.; **-staub**, m. Skolestøv, n.; **-strafe** f. Skolestraf, c.; **-stube**, f. Skolestue, c.; **-stunde** f. Skoletime, c.; **-tisch**, m. Skolebord, n. **-übung**, f. Stil, Udarbejdelse, c.; **-uhr**, f Skoleur, n.; **-unterricht**, m. Skoleunderdisning c.; **-verordnung**, f. Skolelov, c.; **-versäumnis** f. Skolefarsømmelse, c.; **-vorstand**, m. Skoledirektion; Skolebestyrer, c.; **-vorsteher**, m. Skolforstander, c.; **-weisheit**, f. Skolevisdom, c. **-wesen**, n. Skolevæsen, n.; **-witz**, m. Skolelag c.; **-zeit**, f. Skoletid, c.; **-zeitung**, f. Skolitidende, c.; **-zeugnis**, n. Skolevidnesbyrd, n **-zimmer**, n. Skoleværelse, n.; **-zucht**, f. Skoltugt, c.; **-zwang**, m. Skoletvang, c.

Schulen, v. i. 1. m. h. × stjule sig; stjæv se stjævt; — **laufen**, stulke; v. t. tage i Skol dresere; v. i. × holde Skole, være Skolemeste lære. — **Schulung**, f. Dressur, c.

Schüler, m. **-s** pl. ſ. sg. Lærling, Discive Elev, c. | **Schüler-arbeit**, f. Discipelarbejd Begynderarbejde, n.

Schülerhaft, adj. skoleagtig, lærlingeagti

stymperagtig. — **Schülerhaftigkeit**, f. Stymperagtighed, c.

Schülerin, f. **-nen**. Skolepige, Elev, c.

Schülern, v. i. 1. m. h. være Elev.

Schulter, f. **-n**. Skulder, c.; **Einen über die — ansehen**, se en over Hovedet; **auf beiden -n tragen**, bære Kappen paa begge Skuldre; **breite -n haben**, have en bred Ryg. | **Schulter-band**, n. Skulderbaand, n.; **-bein**, n. Skulderben, n.; **-binde**, f. Skulderbaand, n.; **-blatt**, n. Skulderblad, n.; **-breite**, f. Skulderbredde, c.; **-gehenk**, n. Haardegehæng, n.; **-gicht**, f. Skulderværk, n.; **-joch**, n. Skulderaag, n.; **-knochen**, m. Skulderben, n.; **-muskel**, m. Skuldermuskel, c.; **-naht**, f. Skuldersøm, c.; **-riemen**, m. Skulderrem, c.; **-stück**, n. Skulderstykke, n.; **-wehr**, f. Brystværn, n.; **-weite**, f. Skulderbredde, c.

Schultern, v. t. 1. skuldre, tage paa Skulderen.

Schultheiß, m. se **Schulze**.

Schulze, m. **-n -n**. Foged, Sognefoged; Byfoged, Birkedommer, c.; *Lensmand, c. | **Schulzenamt**, n. Sognefogedembede, n.; **-würde**, f. Sognefogedværdighed, c.

Schulzenschaft, f. ub. pl. Sognefogedbestilling, c.

Schulzentum, n. se **Schulzenschaft**.

Schummel, f. **-n**. Vildkat, c.; Udhaler, c.

Schummelig, adj. vild, ustadig, udskejende.

Schummeln, v. i. 1. m. s. liste sig bort; drive omkring; v. t. jage bort; stjæle.

Schummer, m. **-s** pl. s. sg. Skumring, c.

Schummerig, adj. dæmrende.

Schummern, v. imp. 1. mørkne.

Schund, m. **-s** ub. pl. Snavs, Skarn, n. | **Schund-feger**, m. Natmand, c.; **-grube**, f. Møggrube, Kloak, c.; **-kerl**, m. lumpen Karl, Pjalt, c.; **-pack**, n. lumpent Pak, n.; **-zeug**, n. se **-pack**.

Schuppen, v. t. se **schuppen**.

Schupp, m. **-s -s**. Stub, n.

Schupp, m. **-en -en**. Vaskebjørn, c. | **Schuppenfell**, n., **-pelz**, m. Vaskebjørnsskind, n.

Schuppe, f. **-n**. Skæl, n.; **ihm fielen die -n von den Augen**, det faldt som Skæl fra hans Øjne. | **Schuppen-fisch**, m. Skælfisk, c.; **-flügler**, m. skælvinget Insekt, n.; **-haut**, f. skælbedækket Hud, c.; **-kette**, f. Hagerem, c.; **-panzer**, m. Skælpanser, n., Skælbrynje, c.; **-t(h)ier**, n. Skældyr, n. (Manis).

Schüppe, f. **-n**. Skuffe, Skovl, c.; (i Kort) Spader, Pique, c.

Schüppeln, v. t. 1. og i. trille, rulle.

Schuppen, v. t. 1. skubbe; forsyne med Skæl; strabe Skællene af; rive, gnide; fig. **Einen —**, snyde en; v. r. skælle af.

Schüppen, v. t. 1. skuffe, skovle.

Schuppen, m. -s pl. s. sg. Skur, n.

Schuppicht, schuppig, adj. Skællet, forsynet med Skæl; skælagtig.

Schup(p)s, m. **-es -e**. Skub, Stød, n.

Schup(p)sen, v. t. 1. skubbe, støde.

Schur, f. **-en**. Skæren, Klipning, c.; Pels, c.; fig. Fortræd, c., Bryderi, n.

Schurren, v. i. 1. m. s. bevæge sig fremad med surrende Lyd.

Schüren, v. t. 1. rage om i Ilden, rode op i Ilden, gjøre Ild paa; puste til Ilden; fig. **die Leidenschaft —**, opflamme Lidenskaben. | **Schürbaum**, m. Kulrager, Ildrage, Omrage, c.; **-eisen**, n., **-haken**, m. Ildrage, c.; **-knecht**, m. Fyrbøder, c.; **-loch**, n. Omhul, n.; **-stange**, f. se **-baum**; **-zange**, f. Ildtang, c.

Schürer, m. **-s** pl. s. sg. Fyrbøder, c.; **en**, som puster til Ilden, Ophidser, c.; Ildrage, c.

Schurf, m. **-es -ürfe**. Aabning, Grube, c.; Saar, Snit, n.; Skramme, c.; se ogsaa **Schorf**.

Schürfen, v. t. 1. (Bjærgv.) grave Hul; ridse, skære op, saare let.

Schürfer, m. **-s** pl. s. sg. Ertsjøger, c.

Schürger, m. **-s** pl. s. sg. Bybud, n., Drager, c.

Schuriegelei, f. **-en**. Plageri, Pineri, n.

Schuriegeln, v. t. 1. pine, plage, besvære.

Schurke, m. **-n -n**. Skurk, c. | **Schurkenleben**, n. Skurkeliv, n.; **-streich**, m. Skurkestreg, c.; **-that**, f. Niddingsdaad, c.

Schurkenhaft, adj. skurkagtig.

Schurkerei, f. **-en**. Skurkestreg, c.

Schurkisch, adj. skurkagtig.

Schurren, v. i. 1. m. h. strabe, skurre.

Schurz, m. **-es -ürze**. Skjørt, Bælte; Forklæde, Stjødskind, n.; flere forbundne Ting. | **Schurz-band**, n. Forklædebaand, n.; **-fell**, n. Stjødskind, *Fangskind, n.

Schürze, f. **-n**. Forklæde, n.; fig. Fruentimmer, n.; **hinter jeder — herlaufen, in jede — verliebt sein**, være forelsket i ethvert Skjørt. | **Schürzen-amt**, n. Embede, som man har faaet ad Skjørtevejen; **-band**, n. Forklædebaand, n.

Schürzen, v. t. 1. knytte; opbinde, optilte; **einen Knoten —**, binde en Knude; fig. **sich —**, gjøre sig færdig. — **Schürzung**, f. Knytning, c.

Schuß, m. **-sses -üsse**. Skud, n.; Støb, n.; Skud, n., Spire, c.; Bægt, Dynfuld; Ilsket, c.; Kast, n.; **im Schusse sein**, være i Skuddet; **in — kommen**, komme i Skuddet; **ein scharfer —**, et skarpt Skud; **außer — sein**, være udenfor Skudvidde; **Eim. in den — laufen**, løbe en i Vejen; **einen — haben**, fig. være Skudt, være forelsket, (ogsaa) være naragtig. | **Schuß-bändig**, skudvant; **-fertig**, færdig til at skyde; **-fest**, skudfri; **-frei**, sikret mod Skud; **-garn**, n. Ilsket, c.; **-geld**, n. Skydepenge, pl.; **-gerecht**, i Skudvidde; **-geschwindigkeit**, f. Skudhastighed, c.; **-linie**, f. Skudlinje, c.; **-mäßig**, i Skudvidde; **-waffe**, f. Skudvaaben, n.; **-weite**, f. Skudvidde, c.; **-wunde**, f. Skudsaar, n.

Schüssel, f. **-n**. Fad, n., flad Skaal, c.; **sechs**

-n, 6 Retter. | **Skyffel-bank**, f., **-brett**, n. Tallerkenhylde, Tallerkenrække, c.; **-freund**, m. Æder, c.; **-hecht**, m. en Gjedde af Middelstørrelse; **-koch**, m. Slags Omelette, c. (blancmanger); **-korb**, m. Tallerkenkurv, c.; **-ring**, m. Bordkrans, c.; **-schrank**, m. Skab til Bordstel, n.; **-tuch**, n. Karklud, c.; **-wärmer**, m. Tallerkenvarmer, c.

Schuffer, m. **-s** pl. ſ. sg. Kugle, c.

Schuffern, v. i. 1. m. h. ſpille med Kugler.

Schüßling, m. ſe **Schößling**.

Schuſter, m. **-s** pl. ſ. sg. Skomager, c.; Angiver, c. | **Schuſter-ahle**, f. Syl, c.; **-arbeit**, f. Skomagerarbejde, n.; **-burſche**, m. Skomagerdreng, c.; **-draht**, m. Risp, c.; **-fiſch**, m. Suder, c.; **-geſell**, m. Skomagersvend, c.; **-gewerk**, n. Skomagerlav, n.; **-junge**, m. Skomagerdreng, c.; **-karpfen**, m. ſe **-fiſch**; **-kneif**, m. Krumknib, c.; **-meiſter**, m. Skomagermeſter, c.; **-meſſer**, n. Skomagerknib, c.; **-pech**, n. Skomagerbeg, n.; **-ſchwärze**, f. Blankſværte, c.; **-werkſtatt**, f. Skomagerværksted, n.; **-zunft**, f. ſe **-gewerk**.

Schuſterei, f. **-en**. Skomagerhaandværk, n.

Schuſtern, v. t. 1. og i. m. h. lave Skomagerarbejde.

Schute, f. **-n**. Skøjte, Skude, c.

Schutt, m. **-es** ub. pl. Grus, n.; Malt, n., Sæd, c.; ǂ Jordvold, c. | **Schutt-abladeplatz**, m. Losseplads, c.; **-haufe**, m. Grusbunke, c.; **-karren**, m. Grusvogn, c.; **-winkel**, m. Affaldskrog, c.

Schütte, f. **-n**. Knippe, Bundt, n.; Kornloft, Kornmagasin, n.; Bunke, Hob, c.; Byge, c.

Schütteln, v. t. 1. ryſte; **den Kopf** —, ryſte med Hovedet. | **Schüttel-froſt**, m. Kuldegysning, c.

Schütten, v. t. 1. ſtyrte, kaſte, ryſte, hælde; **Öl ins Feuer** —, hælde Olie i Ilden; **es ſchüttet**, det ſkyllregner; **ſchütt' nicht**, ſpild ikke! (Jagt) fode, kaſte; betale en Afgift i Korn; opkaſte, opſkulle; × optage Kvæg; v. i. m. h. give i Skræppen, give Udbytte. | **Schütt-boden**, m. Kornloft, n.; **-gabel**, f. Halmryſter, c.; **-geld**, n. Penge til Udløsning af optaget Kvæg, pl.; **-haus**, n. Kornmagasin, n.; **-recht**, n. Ret til at optage Kvæg, c.; **-ſtroh**, n. Strøelſe, c.

Schüttern, v. i. 1. m. h. ſjælve, bæve, ryſte; v. t. bringe til at ryſte. — **Schütterung**, f. Ryſtelſe, c.

Schutz, m. **-es** **-ütze**. Stigbord, n.

Schutz, m. **-es** ub. pl. Beſkyttelſe, Beſkjærmelſe, Varetægt, c., Ly, n.; **Einen in ſeinen — nehmen**, tage en under ſin Beſkyttelſe; — **ſuchen**, ſøge Beſkyttelſe; **unter dem -e der Nacht**, i Ly af Natten; **einer Tratte gebühren den — bereiten**, at berede en Tratte tilbørlig Beſkyttelſe. | **Schutz-befohlener**, adj. en, ſom er anbefalet til ens Beſkyttelſe, Protegé, Plejeſøn, c.; **-blattern**, pl. Kokopper; **-brett**, n. Stigbord, n.; **-brief**, m. Lejdebrev, n.; **-bund**, m., **-bündnis**, n. Forſvarsforbund, n.; **-dach**, n. Halvtag; Skur, n.; **-damm**, m. Beſkyttelsesbige, n.; **-decke**, f. Tæppe til Beſkyttelſe, n.; **-engel**, m. Skytsengel, c.; **-falle**, f. Stigbord, n.; **-gatter**, n. Faldgitter, n.; Sluseport, c.; **-geiſt**, m. Skytsaand, c.; **-geld**, n. Afgift for erholdt Beſkyttelſe; **-gelcit**, n. Eſkorte, c.; **-gerechtigkeit**, f. Patronatsret, c.; **-gitter**, n. Kamingitter, n., Ildſkjærm, c.; **-gott**, m. Skytsgud, c.; **-göttin**, f. Skytsgudinde, c.; **-heiliger**, adj. Skytshelgen, c.; **-herr**, m. Skytsherre, Beſkytter, Patron, c.; **-herrſchaft**, f. Rettighed, Magt til at beſkytte andre, c., Patronat, n.; **-jude**, m. Jøde, ſom nyder viſſe Friheder; **-krieg**, m. Forſvarskrig, c.; **-los**, uden Beſkyttelſe, forſvarsløs; **-loſigkeit**, f. Forſvarsløshed, c.; **-mann**, m. Politibetjent, c.; **-mannſchaft**, f. Politikorps, n.; **-marke**, f. Fabrilsmærke, Varemærke, n.; **-maßregel**, f. beſkyttende Forholdsregel, c.; **-mauer**, f. Skytsmur, c.; **-mittel**, n. Middel til Beſkyttelſe, Forebyggelsesmiddel, n.; **-ort**, m. Beſkyttelsessted, Tilflugtsſted, Aſyl, n.; **-patron**, m. Skytspatron, c.; **-pfahl**, m. Pæl til Beſkyttelſe af unge Træer, c.; **-pocken**, pl. ſe **-blattern**; **-rede**, f. Forſvarstale, c.; **-ſchrift**, f. Forſvarsſkrift, n.; **-verwandter**, adj. Indbygger, ſom uden at være Borger, mod en Afgift driver borgerlig Næring; **-wache**, f. Bedækning, c.; **-waffe**, f. Forſvarsvaaben, n.; **-wehr**, f. Værn, Skytsværn, n.; **-zoll**, m. Beſkyttelsestold, c.

Schütze, m. **-n** **-n**. Skytte, Bueſkytte, Skytter, Jæger, c.; Sprøjteſiſk, c. (Chætodon rostratus); Politibetjent, c.; Markvogter, c.; ǂ Løber, c. (i Skak); Styttel, c.; Stigbord, n. | **Schützenbruder**, m. Medlem af et Skydeſelſkab, n.; Skyttebroder, c.; **-brüderſchaft**, f. ſe **-gilde**; **-feſt**, n. Skyttefeſt, c.; **-gelag**, n. Skyttegilde, n.; **-geſellſchaft**, f., **-gilde**, f. Skydeſelſkab, Skyttelag, n.; **-graben**, m. Skyttegrav, c.; **-haus**, n. Skydehus, n.; **-könig**, m. Fuglekonge, Skyttekonge, c.; **-plan**, m., **-platz**, m., **-ſtand**, m. Skydebane, c.; **-übung**, f. Skydesvelſe, c.

Schütze, f. **-n**. Stigbord, n.

Schützen, v. t. 1. beſkytte, beſkjærme, forſvare; **Einen vor (gegen, wider) etw.** —, beſkytte en mod noget; ſtemme; † kaſte, hælde.

Schützenſchaft, f. **-en**. Skydeſelſkab, n.

Schützer, m. **-s** pl. ſ. sg. Beſkytter, Beſkjærmer, c.; den, ſom ſtemmer for Vandet.

Schützling, m. **-s** **-e**. Myndling, Klient, c.

Schützung, f. **-en**. Beſkyttelſe, Beſkjærmelſe, c.

Schwabbelei, f. **-en**. Vrøvl, n., Sludder, Snak, c.

Schwabbeln, v. i. 1. m. h. × ſvulpe, bævre; **geſchwabbelt voll**, pladderfuld; ſludre, vrøvle, ſnakke.

Schwabber, m. **-s** pl. ſ. sg. (til Søs) Svaber, c.

Schwabbern, v. t. l. svabre.
Schwabbrer, m. **-s** pl. ſ. sg. Svabergast, c.
Schwabe, m. **-n -n**. Svaber, Beboer af Svaben. | **Schwaben-alter**, n. 40 Aars Alderen, da Svaberne først blive fornuftige; **-land**, n. Svaben; **-ſtreich**, m. uoverlagt, dum Streg, Tosseſtreg, c.
Schwabe, f. **-n**. alm. Kakerlak, c.
Schwäbin, f. **-nen**. Svaberinde, c.
Schwäbiſch, adj. svabiſk.
Schwach, adj. svag, skrøbelig, kraftesløs; ringe, daarlig, ubetydelig, tynd; **auf -en Füßen ſtehen**, staa paa svage Fødder; **ein -s Gedächtnis**, en daarlig Hukommelse; **die -e Seite**, den svage Side; **ihr wurde —**, hun besvimede. | **Schwachfeuer**, n. Sildeglimt, n.; **-gläubig**, svagt troende; **-gläubigkeit**, f. Svaghed i Troen; **-herzig**, svaghjærtet, blødhjærtet; **-herzigkeit**, f. Svaghjærtethed, Blødhjærtethed, c.; **-hörig**, tunghør; **-hörigkeit**, f. Tunghørhed, c.; **-kopf**, m. Tossehoved, n., Tosse, c.; **-köpfig**, svaghovedet; **-köpfigkeit**, f. Aandssvaghed, Enfoldighed, c.; **-mütig**, se **-köpfig**; **-ſichtig**, svagsynet; **-ſichtigkeit**, f. Svagsynethed, Nærsynethed, c.; **-ſinn**, m. Sindssvaghed, c.; **-ſinnig**, sindssvag.
Schwäche, f. **-n**. Svaghed, Skrantenhed, c.; † Afmagt, c.
Schwächeln, v. i. l. m. h. være svagelig, skrante.
Schwächen, v. t. l. svække; forringe; **ein Mädchen —**, krænke en Pige. — **Schwächung**, f. Svækkelse, Forringelse, Krænkelse, c.
Schwachheit, f. **-en**. Svaghed, Skrøbelighed, c.; **eine — für einen haben**, have en Svaghed for en; † Vildfarelse, c. |. **Schwachheits-ſünde**, f. Skrøbelighedssynd, c.
Schwächlich, adj. svagelig, sygelig. — **Schwächlichkeit**, f. Svagelighed, Sygelighed, c.
Schwächling, m. **-s -e**. Skrantning, Usling, c.
Schwad, m. (n.) **-s -e** (**-e**, f. **-n**). Skaar, n.
Schwaden, m. **-s** pl. ſ. sg. Skaar, n.; Damp, Dunst, Taage, c.; Hjortehale, c. (Jagt); Slags Svingel, c. (Festuca fluitans).
Schwadron, f. **-en**. Eskadron, c.
Schwadroneur, m. **-s -e**. Storpraler, Skryder, c.
Schwadroni(e)ren, v. i. l. m. h. hugge om sig med Kaarden; fig. prale.
Schwager, m. **-s -ager**. Svoger, c.; × Postillon, c.
Schwägerin, f. **-nen**. Svigerinde, c.
Schwägerlich, adj. svogerlig.
Schwägerſchaft, **Schwagerſchaft**, f. **-en**. Svogerskab, n.
Schwäher, m. **-s** pl. ſ. sg. † Svigerfader, c.
Schwäherin, f. **-nen**. Svigermoder, c.
Schwalbe, f. **-n**. (Dim. **Schwälbchen**, **Schwälblein**, n.) Svale, c.; **eine — macht noch keinen Sommer**, en Svale gjør ingen Sommer; × Ørefigen, n., Lusing, c. | **Schwalben-ei**, n. Svaleæg, n.; **-kraut**, n. Svaleurt, c. (Chelidonium); **-neſt**, n. Svalerede, c.; **-ſchwanz**, m. Svalerumpe, Svalehale, c.; Kjole med lange Stjødder, c.; **-ſtein**, m. Svalesten, c.
Schwalch, m. **-es -e**. (Klokkestøber) Aabning i Smelteovnen, hvorigjennem Ilden slaar ind til Metallet; Bølge, Strøm, c.; × Aabning, c., Svælg, n.; Fraadseri, n., Ødselhed, c.
Schwälen, v. i. se **ſchwelen**.
Schwalg, m. se **Schwalch**.
Schwall, m. **-es** ub. pl. Strøm, Bølge, Masse, Mængde, c.; Sidekanal, c.; **ein — von Worten**, en Strøm af Ord.
Schwallen, v. i. se **ſchwellen**.
Schwamm, m **-es -ämme**. (Dim. **Schwämmchen**, **Schwämmlein**, n.) Svamp, c.; × **der ganze —**, den hele Rødelighed. | **Schwammartig**, svampagtig; **-büchſe**, f., **-doſe**, f. Hovedbandsæg, n.; Øste til Fyrsvamp, c.; Svampbaase, c.; **-gewächs**, n. svampagtig Byld, c.
Schwammig, adj. svampet. — **Schwammigkeit**, f. Svampethed, c.
Schwan, m. **-es -äne**. († **-en -en**). (Dim. **Schwänchen**, **Schwänlein**, n.) Svane, c. | **Schwanen-arm**, m. svanehvid Arm, c.; **-bett**, n. Svanedunś Seng, c.; **-boi**, m. Svanebai, n.; **-bruſt**, f., **-buſen**, m. Svanebryst, Svanebarm, c.; **-daune**, f. Svanedun, n.; **-feder**, f. Svanefjer, c.; **-gefieder**, n. Svaneham, c.; **-geſang**, m. Svanesang, c.; **-hals**, m. Svanehals, c.; **-hand**, f. svanehvid Haand, c.; **-kiel**, m. Svanefjer, c.; **-lied**, n. Svanesang, c.; **-teich**, m. Svanedam, c.; **-weich**, blød som Svanebun; **-weiß**, svanehvid.
Schwanen, v. imp. l. ane; **es ſchwant mir**, det aner mig, bæres mig for.
Schwang, m. **-es** ub. pl. Sving, n., svingende Bevægelse, c.; fig. **in — kommen**, blive Skik; **im -e ſein, gehen**, være, gaa i Svang, bedrives, være i Gang.
Schwängel, m. se **Schwengel**.
Schwanger, adj. svanger, frugtsommelig; fig. fuld af; **mit etw. — gehen**, gaa svanger med noget.
Schwängern, v. t. l. besvangre; fig. opfylde, gjennemtrænge, mætte. — **Schwängerung**, f. Besvangrelse, c.
Schwangerſchaft, f. **-en**. Svangerskab, n.
Schwänin, f. **-nen**. Hunsvane, c.
Schwank, adj. bøjelig, vaklende, smidig, slap; rank, smækker; fig. ubestemt.
Schwank, m. **-es -änke**. lystigt Indfald, n., Spøg; Farce, c.
Schwanken, v. i. l. m. h. svaje; slingre, vakle, tumle, rave; fig. vakle, være ubestemt, tvivlraadig, raadvild. — **Schwankung**, f. Vakken, Slingring; fig. Ubestemthed, c.
Schwänken, v. t. se **ſchwenken**.
Schwankig, adj. se **ſchwank**.

Schwänkling, m. **-s -e.** Svaneunge, ung Svane, c.

Schwanz, m. **-es -änze.** (Dim. **Schwänzchen, Schwänzlein**, n.) Hale, Stjært, Rumpe, c.; × Haarpisk, c.; Slæng, Paahæng, n.; **Sim. den — streicheln**, flese for en; **den — zwischen die Beine nehmen**, tage Halen mellem Benene. | **Schwanz-bein**, n. Haleben, Rumpeben, n.; **-blech**, n. Svansblik, n.; **-ende**, n. Enden af Halen; **-feder**, f. Halefjer, c.; **-flosse**, f. Halefinne, c.; **-leder**, n. Rumperem, c.; **-los**, haleløs; **-meise**, f. Halemejse, c. (Parus caudatus); **-perücke**, f. Piskeparyk, c.; **-riegel**, m. Svansrigel, c.; **-riemen**, m. Rumperem, c.; **-rübe**, f. Haleben, Rumpeben, n. (paa en Hest); **-schraube**, f. Svansstrue, c.; **-stern**, m. Komet, c.; **-stück**, n. Halestykke, Rumpestykke, n.

Schwänzeln, v. i. 1. m. h. logre med Halen; fig. logre, krybe.

Schwänzen, v. i. 1. m. h. logre, viste med Halen; fig. spanje; flentre om, drive om; v. t. forsyne med Hale; **ein Pferd —**, binde Halen op paa en Hest; **etw. —**, tilvende sig paa en utilladelig Maade; **die Schule —**, forsømme Skolen, skulke. | **Schwänzel-pfennig**, m. utilladelig Fordel, c.

Schwanzig, adj. forsynet med Hale.

Schwappeln, v. i. se **schwabbeln.**

Schwär, m. se **Schwären.**

Schwären, v. i. 2. m. h. og s. bulne.

Schwären, m. **-s** pl. s. sg. Byld, c.; **Sim. den — aufstechen**, fig. vise en, hvor han har fejlet.

Schwärig, adj. fuld af Bylder.

Schwark, m. **-es -e.** × Regn, c.

Schwarm, m. **-es -ärme.** Sværm, Flok, Stimmel, c.; Sus og Dus; † Anfald af Aandsforvirring. | **Schwarm-geist**, m. sværmerisk Aand, c.; **-hüter**, m. en, der passer paa Bisværme; **-weise**, i Sværme; **-zeit**, f. Sværmetid, c.

Schwärmen, v. i. 1. m. h. sværme; **es schwärmt von Menschen auf der Straße**, det vrimler af Mennesker paa Gaden.

Schwärmer, m. **-s** pl. s. sg. Sværmer, c. | **Schwärmer-eifer**, m. sværmerisk Iver, fanatisk Iver, Fanatisme, c.

Schwärmerei, f. **-en.** Sværmeri, n.

Schwärmerin, f. **-nen.** Sværmerske, c.

Schwärmerisch, adj. sværmerisk.

Schwarte, f. **-n.** (Dim. **Schwärtchen, Schwärtlein**, n.) Hud, c.; Svær, Flæskesvær, c.; **eine arme gute —**, fig. et stakkels godt Skind; **daß ein. die — knackt**, af alle Kræfter, til det yderste; Bog indbunden i Svinelæder, c.; gammel Bog, c.; Lyad der afskæres af en Træstamme, for at give Brædderne Kant; Græstørv, c.; Skind paa Mad, n. | **Schwarten-magen**, m. med flaaret Flæsk, Svineblod, Flæskesvær fyldt Pølse, c.

Schwartig, adj. som har Svær, tykhudet.

Schwarz, adj. sort; mørk; fig. **die -e Kunst**, den sorte Kunst, Trolddomskunst; **mit -en Farben malen**, male graat i graat; **-es Brot**, Rugbrød, n.; **-e Gedanken**, mørke, sørgelige Tanker; **sich — ärgern**, ærgre sig sort; **der -e**, Fanden; **ins -e treffen**, ramme Centrum; — **auf weiß**, sort paa hvidt; **Einen — machen**, sværte en; **eine -e That**, en afskyelig Gjerning. | **Schwarz-amsel**, f. Sortdrossel, Solsort, *Sorttrost, c. (Turdus merula); **-auge**, n. Sortøje, c.; **-äugig**, sortøjet; **-back**, m. Dværgfalk, c. (Falco æsalon); **-bäcker**, m. Rugbrødsbager, c.; **-bäckerei**, f. Rugbrødsbageri, n.; **-bärtig**, sortskjægget; **-beere**, f. Blaabær, n.; **-binder**, m. Bødker, c. (som arbejder i Egetræ); **-blau**, sortblaa; **-blütig**, melankolsk; **-braun**, sortebrun, mørkebrun; **-brot**, n. Rugbrød, n.; **-born**, m. Slaaentorn, c.; **-drossel**, f. se **-amsel**; **-erle**, f. Rødel, c. (Alnus glutinosa); **-färber**, m. Sortfarver, c.; fig. Præst, c.; **-fleckig**, fortplettet; **-fuchs**, m. mørkebrun Hest, c.; **-füßig**, sortsbet; **-gallig**, galdesyg, vredbladen; **-gelb**, sortegul, mørkegul; **-gekleidet**, sortklædt; **-gelockt**, med sorte Lokker; **-gerandet**, sortkantet; **-gestreift**, sortstribet; **-grau**, sortegraa, mørkegraa; **-haarig**, sorthaaret; **-hafer**, m. Flyvehavre, c. (Avena fatua); **-holz**, n. Naaletræ, n.; Skov, Lund af Naaletræer, c.; **-kappe**, f. Munkefugl, Munk, c. (Motacilla atricapilla); **-kehlchen**, n. Rødstjært, c. (Motacilla Phoenicurus); **-kopf**, m. et Menneske el. Dyr med sort Hoved; **-köpfig**, sorthovedet; **-kümmel**, m. Jomfru i det grønne, c. (Nigella); **-kunst**, f. den sorte Kunst; **-künstler**, m. Sortekunstner, Hexemester, c.; **-lockig**, med sorte Lokker; **-meise**, f. Musvitmeise, *Talgtite, c. (Parus major); **-pappel**, f. sort Poppel, c. (Populus nigra); **-reiter**, m. Slags Forelle; **-rock**, m. Sortfjole, Præst, c.; **-rot(h)**, mørkerød; **-scheckt**, f. fortplettet, sortfjættet Hest; **-schimmel**, m. fortplettet Skimmel; **-sehend**, pessimistisk; **-seherei**, f. Pessimisme, c.; **-specht**, m. Sortspætte, c. (Picus martius); **-tanne**, f. Rødgran, c. (Abies excelsa); **-wald**, m. Skov af Naaletræer, Fyrreskov, c.; **-wild**, n. Vildsvin, n.; **-wollig**, sortuldet; **-wurz**, f. Skorsoncre, c. (Scorzonera).

Schwärze, f. **-n.** Sorthed, Mørkhed, c., Sværte, c.; fig. Afskyelighed, c.

Schwärzen, v. t. 1. sværte, gjøre sort; smudse; skidne; gjøre mørk; fig. sværte, besøre, bagtale; besmitte; indsmugle. — **Schwärzung**, f. Sværtning, c.

Schwärzer, m. **-s** pl. s. sg. en der sværter; Smugler, c.

Schwärzlich, adj. sortagtig, sortladen, sortsmudset, mørk.

Schwatz, m. **-es -e.** Sludren, Sludder, c., Sladder, c., Snak, c. | **Schwatz-markt**, m. Sladderhul, n.; **-maul**, n., **-michel**, m. Sladder-

hank, Sluddermund, c.; **-sucht**, f. Snakkesyge, c.; **-süchtig**, snakkesyg, sludderborn.

Schwätzelei, f. **-en**. Sludren, Snakken, c.

Schwätzeln, **schwatzeln**, v. i. 1. m. h. sludre lidt.

Schwatzen, **schwätzen**, v. i. 1. m. h. sludre, pludre, vaase, slabre; **mit eim.** —, sludre med en.

Schwätzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Sludrer, Sladdermund, Sladderhank, c.; **Vandſtær**, c. (Cinclus).

Schwätzerin, f. **-nen**. Sladdertaske, c.

Schwätzerisch, **schwatzig**, adj. se **schwatzhaft**.

Schwatzhaft, adj. sludderagtig; sladderborn. — **Schwatzhaftigkeit**, f. ub. pl. Sladdervornehed, Sluddervornhed, c.

Schweb, m. **-es** ub. pl. Høide, c.

Schwebe, f. ub. pl. Svæven, Usikkerhed, c.; **es ist in der** —, det er ikke afgjort endnu.

Schwebeln, v. i. 1. m. h. være uden Holdning, være holdningsløs.

Schweben, v. i. 1. m. h. svæbe; **in der Luft** —, svæve i Luften; **zwischen Furcht und Hoffnung** —, svæve mellem Frygt og Haab; **zwischen Leben und Tod** —, svæbe mellem Liv og Død; **das Wort schwebt mir auf der Zunge**, Ordet svæver mig paa Læberne.

Schweberei, f. **-en**. Ubesiemtheb, c.

Schwede, m. **-n -n**. Svenſter, c.; fig. **ein alter** —, en ærlig Karl. | **Schweden-könig**, m. Svenſterkonge, c.

Schweden, n. **-s** ub. pl. Sverige, n.

Schweder, m. **-s** pl. ſ. sg. Kalvebrisſel, c.

Schwedisch, adj. svenſk.

Schwefel, m. **-s** ub. pl. Svovl, n. | **Schwefelabdruck**, m. Svovlaftryk, n.; **-artig**, svovlagtig; **-auflösung**, f. Svovlopløsning, c.; **-bad**, n. Svovlbad, n.; **-bande**, f. Mordbrænderbande, c.; **-blumen**, **-blüten**, pl. Svovlblomſter; **-brech**, m. Slags Ranunkel, c. (Ranunculus flammula); **-brunnen**, m. Svovlbrønd, c.; **-dampf**, m. Svovldamp, c.; **-erde**, f. Svovljord, c.; **-erz**, n. Svovlertz, c.; **-faden**, m. Svovltraad, Svovlſtik, c.; **-gelb**, svovlgul: **-geruch**, m. Svovllugt, c.; **-grube**, f. Svovlgrube, c.; **-holz**, **-hölzchen**, n. Svovlſtik, c.; **-hütte**, f. Svovlhytte, c.; **-kies**, m. Svovlkis, c.; **-leber**, f. Svovllever, c.; **-ofen**, m. Svovlovn, c.; **-öl**, n. Svovlolie, c.; **-pfuhl**, m. Svovlpøl, c.; **-pulver**, n. Svovlpulver, n.; **-quelle**, f. Svovlkilde, c.; **-regen**, m. Svovlregn, c.; **-salz**, n. Svovlſalt, n.; **-sauer**, svovlſur; **-säure**, f. Svovlſyre, c.; **-see**, m. Svovlſø, c.; **-verbindung**, f. Svovlforbindelſe, c.; **-wasser**, n. Svovlvand, n.; **-wasserstoff**, m. Svovlbrinte, c.

Schwefelhaft, adj. svovlagtig.

Schwefelicht, **schwefelig**, adj. svovlagtig, svovlholdig.

Schwefeln, v. t. 1. svovle. — **Schwefelung**, f. Svovling, c.

Schwegel, f. **-n**. (**Schwegelpfeife**, f.) Hyrdefløjte, c.

Schwegeler, m. **-s** pl. ſ. sg. Fløjteſpiller, c.

Schwegeln, v. i. 1. m. h. ſpille paa Fløjte.

Schwehlen, v. se **schwelen**.

Schweien, v. i. 1. m. h. (til Søs) ſvaje.

Schweif, m. **-es -e**. Hale, Hestehale, Komethale, c.; Sløb, n. | **Schweif-bügel**, m. Slags Stigbøjle, c.; **-stern**, m. Komet, c.; **-träger**, m. Sløbbærer, c.; **-wedler**, m. lav Smigrer, c.

Schweifen, v. i. 1. m. ſ. ſtreife om, ſtryge om, vanke om, ſvæve omkring; v. t. ſvejſe, udſtære buebannet; ſtylle; afſtøve; (Bøn.) rende; forſyne med Hale. | **Schweif-säge**, f. Svejſſav, c. (Sav til at lave Buer med).

Schweifung, f. **-en**. Svejſning, c.

Schweigen, v. i. 2. m. h. tie; **von**, **über etw.** —, tie om noget; † **etw.** —, fortie noget; — **Sie mir davon**, tal ikke derom! **wer schweigt, bejaht**, hvo ſom tier, ſamtykker; **zum Schweigen bringen**, bringe til Tavshed, bringe til at tie; **Sch- gebieten**, paabyde Tavshed; **Sch- bewahren**, iagttage Tavshed; **-d**, tavs, ſtiltiende; v. t. 1. (2.) bringe til Tavshed, berolige.

Schweiger, m. **-s** pl. ſ. sg. en, der tier; Hemmelighedskræmmer, c.

Schweigsam, adj. tavs, tilbageholdende, ordknap, ſom gjærne tier. — **Schweigsamkeit**, f. Tavshed, c.

Schweimel, m. se **Schwindel**.

Schwein, n. **-es -e**. (Dim. **Schweinchen**, **Schweinlein**, n.) Svin, n.; fig. Svin, n., So, c.; Fejekoſt, c.; Blækklat, c.; Fejl, Forſeelſe, c.; × Svinehelb, n. | **Schwein-aas**, n. Aadſel, n.; **-hirt**, m. Svinehyrde, c.; **-hund**, m. Svinehund, c.; fig. Aſen, Svinebæſt, n.; **-igel**, m. × Pindſvin; fig. Svin, n., Slubbert, c.; **-igelei**, f. Svineri, n., Svinagtighed, c.; **-schneider**, m. Svinegilder, c. — **Schweinebraten**, m. Svineſteg, Fløſteſteg, c.; **-fett**, n. Svinefedt, n.; **-finne**, f. Fløſtetinte, c.; **-fleisch**, n. Svinekjød, Fløſtekjød, n.; **-frau**, m., **-futter**, n. Svinefode, Svineæde, c.; **-handel**, m. Svinehandel, c.; **-händler**, m. Sviuehandler, Svinedriver, c.; **-hirt**, m. Svinehyrde, c.; **-leben**, m. Svinefti, c.; **-markt**, m. Svinemarked, n.; **-mast**, f. Svinefedning, c.; **-metzger**, m. Svineſlagter, c.; **-pflaumen**, pl. Svineſommie, c., Iſter, n.; **-pökelfleisch**, n. ſaltet Svinekjød, n.; **-rüssel**, m. Svinetryne, c.; **-schlächter**, m. Svineſlagter, c.; **-schlächterei**, f. Svineſlagteri, n.; **-schmalz**, n., **-schmer**, n. Svinefedt, Iſter, n.; **-stall**, m. Svineſti, c.; **-treiber**, m. Svinedriver, c.; **-trog**, m. Svinetrug, n.; **-volk**, n. Rakkerpak, n.; **-wildpret**, n. Vildſvin, n.; **-zeug**, n. ſe **-volk**; **-zucht**, f. Svineavl, c. — **Schweins-auge**, n. Svineøje, n.; **-blase**, f. Svineblære, c.; **-borste**, f. Svinebørſte, c.; **-braten**, m. Svineſteg, Fløſteſteg, c.; **-brot**, n. Alpeſiol, c.; **-fell**, n. Svineſtind, n.; **-jagd**, f. Vildſvinejagt, c.; **-keule**, f.

Kølle af Vildsvin, c.; **-kopf**, m. Svinehoved, n.; **-leder**, n. Svinelæder, n.; **-magen**, m. Svinemave, c.; **-rippe**, f. Ribben af et Svin, n.; Ribbensteg, c.; **-rüssel**, m. Svinetryne, c.; **-seite**, f. Flæskeside, c.; **-wurst**, f. Medisterpølse, Svinepølse, c.; **-zunge**, f. Svinetunge, c.

Schweinerei, f. **-en**. Svineri n., Svinsthed, c.; Smudsplet; grov Forseelse, c.

Schweinisch, adj. svinsk.

Schweinling, m. **-s -e**. fig. Svin, n., So, c.

Schweiß, m. **-es -e**. Sved, c.; (Jagt) Blod, n. | **Schweiß-ausbruch**, m. Udbrud af Sved, n.; **-bad**, n. Svedebad, n.; **-bedeckt**, bedækket med Sved; **-beere**, f. alm. Kvalkved, c. (Viburnum opulus); **-beförderend**, sveddrivende; **-blatt**, n. Svedeklap, c. (under Armene paa Damekjoler); **-fieber**, n. Svedefeber, Svedesot, c.; **-fuchs**, m. Svedfux, c.; **-geruch**, **-geſtank**, m. Svedlugt, c.; **-grübchen**, n. Svedehul, n., Pore, c.; **-hengſt**, m. se **-fuchs**; **-hitze**, f. Svedevarme, c.; **-hund**, m. Jagthund, Støver, Blodhund, c.; **-leder**, n. Svedrem, c.; **-loch**, n. Svedehul, n.; **-mittel**, n. Svedemiddel, n.; **-ſpur**, f. blodigt Spor; **-treibend**, sveddrivende; **-triefend**, dryppende af Sved; **-tropfen**, m. Sveddraabe, c.; **-tuch**, n. Svedebug, c.; **-wurſt**, f. Blodpølse, c.

Schweißen, v. i. 1. m. h. ǂ svede; (Jagt) bløde; v. t. svejse. — **Schweißung**, f. Svejsning, c.; (Jagt) Blødning, c.

Schweißig, adj. † svedet, fuld af Sved; (Jagt) blodig.

Schweiz, f. Sveits, n.

Schweizer, m. **-s** pl. ſ. sg. Svejtser; Svejtser, Dørvogter, c.; Forløber, c. (Billard). | **Schweizer-bäcker**, m. Konditor, Sukkerbager, c.; **-bund**, m. Svejtserforbund, n.; **-deutſch**, svejtsertysk; **-führer**, m. Svejtserfører, c.; **-garde**, f. Svejtsergarde, c.; **-haus**, n., **-hütte**, f. Svejtserhus, n., Svejtserhytte, c.; **-käſe**, m. Svejtserost, c.

Schweizerei, f. **-en**. Mejeri, n.

Schweizeriſch, adj. svejtsisk.

Schweizerin, f. **-nen**. Svejtserinde, c.

Schwelen, v. i. 1. m. h. ulme; v. t. svie, riste; brænde.

Schweler, m. **-s** pl. ſ. sg. Kulsvier, Tjærebrænder, c.

Schwelerei, f. **-en**. Brænderi, n.

Schwelgen, v. i. 1. m. h. fraadse, fylde i sig, svire; sluge, svælge.

Schwelger, m. **-s** pl. ſ. sg. Fraadser, Dranker, Fyldedyrn, Slughals, c.

Schwelgerei, f. ub. pl. Fraadseri, Drikkeri, n., Umaadelighed, c.

Schwelgeriſch, adj. fraadsende, overdaadig, umaadelig i Spisen og Drikken.

Schwelle, f. **-n**. Dørtærskel, c., Dørtrin, n., *Dørstok, c.; Svelle, Jærbanesvelle, c.; Grundtømmer, Fodstykke, n.; Opvulmen, Udbugning, c.; Vandets Stigen, c.; Sandbanke, c.

Schwellen, v. i. 2. m. ſ. svulme, hovne, bulne, stige, hæve sig; tiltage, voxe, blive større, blive talrigere; **eine geſchwollene Hand**, en hoven Haand; v. t. 1. faa til at svulme, hæve, forhøje; **der Wind ſchwellt das Segel**, Vinden fylder Sejlet.

Schwellung, f. **-en**. Stigning, Udvidelse, Forøgelse, c.

Schwemme, f. **-n**. Badning; Svømning, c.; Vandsted, Kær, Svømmested, n.; Tømmerflaade, c.

Schwemmen, v. t. 1. faa til at svømme; fylde op; **viel Erde an das Ufer —**, fylde megen Jord op paa Bredden; svømme, rense, to; **die Pferde —**, svømme Hestene; **Holz —**, flaade Tømmer. — **Schwemmung**, f. Skyllen op, Skyllen, c.

Schwemmer, m. **-s** pl. ſ. sg. Saltskib, n.; Fjervogn, c.

Schwenden, v. t. 1. afbrænde, afsvie.

Schwengel, m. **-s** pl. ſ. sg. Klokkekneppel, Klokkearm, Hammerstok, Svingel, Brandstang, c.

Schwenkel, m. **-s** pl. ſ. sg. Kvast, c.

Schwenken, v. t. 1. svinge; **die Fahne —**, svinge Fanen; **ſich —**, dreje sig om, vende sig om svinge; **rechts —**, svinge til højre; skylle. | **Schwenk-becken**, n. Skyllekar, n.; **-faß**, n., **-gefäß**, n. Skyllekar, n.; **-keſſel**, m. Skyllekjedel, c.; **-punkt**, m. Svingningspunkt, Omdrejningspunkt, n.

Schwenkung, f. **-en**. Svingning, Drejning, c. | **Schwenkungs-punkt**, m. Svingningspunkt, Omdrejningspunkt, n.

Schwenker, m. **-s** pl. ſ. sg. en, der svinger; Snoretrøje, c.

Schwer, adj. tung, svær; fig. haard, tung, svær, vanskelig; **-e Arbeit**, haardt Arbejde; **eine -e Wunde**, et haardt Saar; **eine -e Krankheit**, en haard Sygdom; — **beleidigen**, jornærme haardt; **eine -e Strafe**, en haard Straf; **eine -e Menge**, en svær, stor Mængde; **-es Geld**, mange Penge; **-e Zeiten**, tunge Tider; **mit -em Herzen**, med tungt Hjærte; **es wird — halten**, det vil falde vanskeligt; **es wird ihm — eingehen**, det vil han vanskelig faa i sit Hoved; — **an etw. gehen**, gaa nødig til noget. | **Schwer-beladen**, tungt belæsset; **-betrübt**, haardt bedrøvet; **-erkrankt**, falden i en haard Sygdom, stærkt angreben; **-fällig**, tung, ubehjælpsom, klodset, plump; **-fälligkeit**, f. Tunghed, Ubehjælpsomhed, Klodsethed, c.; **-flüſſig**, tungimeltelig; **-flüſſigkeit**, f. Tungimeltelighed, c.; **-hörig**, tunghør; **-hörigkeit**, f. Tunghørighed, c.; **-kraft**, f. Tyngde, Tyngdekraft, c.; **-leibig**, tykmaget, korvulent; **-lehrig**, **-lernig**, tungnem; **-löt(h)ig**, plump; **-mut(h)**, f. Tungsindighed, Melankoli, c.; **-mü-t(h)ig**, tungsindig, melankolsk; **-müt(h)igkeit**, f.

se -mut; **-punkt**, m. Tyngdepunkt, n.; **-sinnig**, tungsindig; **-verständlich**, vanskelig at forstaa.

Schwere, f. **-n**. Tunghed, Sværhed, Vanskelighed, Haardhed; Storhed, c.; Tyngde, c.; **nach der** —, meget, i høj Grad; **Gott helf' uns aus der** —, Gud hjælp os ud af Nøden, Faren! | **Schwere-messer**, m. Barometer, n.; **-not(h)**, f. Epilepsi, c.; (som Udraab) Død og Pine; **-nöt(h)er**, m. Stjælm, Slubbert, c.

Schwerlich, adv. næppe, vanskelig, knap; † adj. tung, sværr.

Schwert, n. **-es -er**. Sværd, Glavind, n.; **das — (zum -e) ergreifen**, gribe til Sværdet; **zum -e verurteilen**, dømme til at halshugges; **mit Feuer und** —, med Ild og Sværd. | **Schwertbohne**, f. Sværdbønne, c.; **-feger**, m. Sværdfejer, c.; **-fisch**, m. Sværdfisk, c. (Xiphias gladius); **-griff**, m. Sværdfæste, Sværdfang, n.; **-groschen**, m. Sværdgroschen, c. (sachsisk Mønt); **-helfer**, m. Kampvidne, n.; **-hieb**, m. Sværdslag, n.; **-knopf**, m. Sværdknap, c.; **-lehen**, n. Len paa Sværdsiden, Mandslen, n.; **-lilie**, f. Sværdlilje, c. (Iris); **-mage**, m. Beslægtet paa Sværdsiden; **-orden**, m. Sværdorden, c.; **-ritter**, m. Sværdridder, c.; **-scheide**, f. Skede, c.; **-spitze**, f. Sværdod, c.; **-streich**, m. Sværdslag, n.; **-träger**, m. Vaabendrager, c.; **-wal**, m. Spækhugger, Sværdfisk, c. (Delfinus orca). — **Schwerter-gekirr**, n. Vaabengny, n.; **-tanz**, m. Sværddans, c.; **-schlag**, m., **-streich**, m. Sværdslag, n.; **-seite**, f. Sværdside, Mandslinje, c.; **-tanz**, m. Sværddans, c.

Schwertel, m. **-s** pl. ſ. sg. Sværdlilje, c. (Iris).

Schwester, m. ſe **Schweher**.

Schwester, f. **-n**. (Dim. **Schwesterchen**, **Schwesterlein**, n.) Søster, c. | **Schwester-kind**, n. Søsterbarn, n.; **-liebe**, f. Søsterkjærlighed, c.; **-mann**, m. Svoger, Søsters Mand, c.; **-sohn**, m. Søstersøn, c.; **-tochter**, f. Søsterdatter, c. — **Schwestern-paar**, n. Søstrepar, n.

Schwesterlich, adj. søsterlig.

Schwesterschaft, f. **-en**. Søsterstab, n.

Schwibbogen, m. **-s** pl. ſ. sg. hvalt Bue, Hvælving, Buehvælving, c.

Schwichten, v. t. 1. (til Søs) svigte.

Schwichtigen, v. t. 1. bringe til Tavshed.

Schwichting, **Schwichtung**, f. **-en**. (til Søs) Svigtning, c.

Schwiegel, f. **-n**. Orgelpibe, c.

Schwieger, f. **-n**. Svigermoder, c.

Schwieger, m. **-s** pl. ſ. sg. Svigerfader, c. | **Schwieger-eltern**, pl. Svigerforældre; **-kind**, n. Svigerbarn, n.; **-mutter**, f. Svigermoder, c.; **-sohn**, m. Svigerſøn, c.; **-tochter**, f. Svigerdatter, c.; **-vater**, m. Svigerfader, c.

Schwiegerin, f. **-nen**. Svigermoder, Svigerdatter, Svigerinde, c.

Schwiegerlich, adj. svigermoderlig.

Schwiegerſchaft, f. **-en**. Svogerskab, n.

Schwiele, f. **-n**. tyk Hud, Vribblegn, c.; Rible, Stribe i Huden, c.

Schwielig, adj. tykhudet, haardhudet.

Schwiemel, m. **-s** pl. ſ. sg. Svimmelhed, c.; Svirebroder, c.

Schwiemelei, f. **-en**. Svireri, Sværmeri, Bumleri, n.

Schwiemeler, m. **-s** pl. ſ. sg. Svirebroder, Sviregast, Bumler, c.

Schwiemelig, adj. svimmel.

Schwiemeln, v. i. 1. m. h. svimle, rave; svire.

Schwiemen, v. i. 1. m. h. og ſ. vakle, rave; falde i Afmagt, besvime.

Schwieren, v. i. 1. m. h. svire.

Schwierig, adj. vanskelig, besværlig; † fuld af Bylder; **das -ſte haben wir hinter uns**, det værste er overstaaet. — **Schwierigkeit**, f. Vanskelighed, Besværlighed, Hindring, c.; Indvending, Betænkelighed, c.; **-en machen**, gjøre Vanskeligheder, Knuder; **das macht gar keine** —, det volder slet ingen Vanskelighed.

Schwimmen, v. i. 2. m. h. og ſ. svømme; **gegen den Strom** —, svømme mod Strømmen; **das Boot schwamm auf dem Wasser**, Baaden flød paa Vandet; **ſie ſchwamm in Thränen**, hun svømmede (flød) hen i Taarer; **es ſchwimmt mir vor den Augen**, det fortner for mine Øjne. | **Schwimm-anſtalt**, f. Svømmeanstalt, c.; **-baſſin**, n. Svømmebaſſin, n.; **-blaſe**, f. Svømmeblære, c.; **-fähig**, i Stand til at svømme, svømmedygtig; **-fähigkeit**, f. Evnen til at svømme, c.; **-feder**, **-floſſe**, f. Finne, c.; **-fuß**, m. Svømmefod, c.; **-gürtel**, m. Svømmebælte, n.; **-haut**, f. Svømmehinde, c.; **-hoſe**, f. Svømmebuxer, pl.; **-kleid**, n. Svømmedragt, c.; **-kundig**, svømmedygtig; **-kunſt**, f. Svømmekunst, c.; **-lehrer**, **-meiſter**, m. Svømmelærer, c.; **-platz**, m. Svømmested, n.; **-ſchule**, f. Svømmeskole, c.; **-vogel**, m. Svømmefugl, c.

Schwimmer, m. **-s** pl. ſ. sg. Svømmer, c.; Hængevogn, Fjervogn, c.; Flydholt, n.

Schwind, m. ſe **Schwund**.

Schwinde, f. **-n**. Ringorm, c.

Schwindel, m. **-s** ub. pl. Svimmel, Svimmelhed, c.; fig. Svimmelhed, Rus, c.; Svindel, c.; Svingel, c. (Festuca). | **Schwindel-bank**, f. Svindelbank, c.; **-beere**, f. Galnebær, n. (Atropa Belladonna); **-erregend**, fremkaldende Svimmelhed; **-frei**, fri for Svimmelhed; **-gefühl**, n. Følelse af Svimmelhed, c.; **-geiſt**, m. Svindler, c.; **-hafer**, m. giftig Rajgræs, n., *Stjak, c. (Lolium temulentum); **-kopf**, m. Svindler, c.; **-käpfig**, svindleragtig.

Schwindelei, f. **-en**. Svindel, c., Svindleri, n.

Schwindeler, m. **-s** pl. ſ. sg. Svindler, Projektmager, c.

Schwindelhaft, **schwindelicht**, **schwindelig**, adj. svimmel; fig. svindleragtig.

Schwindeln, v. i. 1. m. h. svimle, faa Hovedsvimmel; **der Kopf schwindelt mir**, **mir schwindelt**, jeg bliver svimmel; **eine schwindelnde Höhe**, en svimlende Højde; **er schwindelt**, han er en Svindler.

Schwinden, v. i. 2. m. s. svinde, hensvinde, hentæres, krybe ind; fig. forsvinde, forgaa; — **lassen**, lade fare, give Slip paa. | **Schwind-grube**, f. Afløbsbrønde, c.; **-sucht**, f. Svindsot, Tæring, c.; **-süchtig**, svindsottig, brystsyg; **-süchtigkeit**, f. se **-sucht**.

Schwinderling, m. **-s -e.** Lusing, c.

Schwinge, f. **-n.** Vinge, c.; Skjættel, c.; Foderkurv, c. | **Schwingen-paar**, n. Vingepar, n.

Schwingel, m. **-s** pl. s. sg. Hest, c. (Gymnastik); Svingel, c. (Festuca); ✝ **Klokkeknebl**, c. | **Schwingel-gras**, n. Svingel, c. (Festuca).

Schwingen, v. i. 2. m. h. svinge, slingre; v. t. svinge; **sich in die Luft** —, svinge sig op i Luften; **sich auf den Thron** —, svinge sig paa Thronen; **den Flachs** —, svinge Hørren; **das Getreide** —, kaste, rense Kornet; **schön geschwungen**, smukt buet. | **Schwing-brett**, n. Svingbræt, n.; **-feder**, f. Svingfjer, c.; **-kolben**, m. Svingkolle, c.; **-kraft**, f. Svingkraft, c.; **-messer**, n. Skjættel, c.; **-pferd**, n. Hest, c. (Gymnastik); **-seil**, n. Svingtov, n.; **-wanne**, f. Foderkurv, c.; **-werg**, n. Skjættefald, n.

Schwingung, f. **-en.** Svingning, c. | **Schwingungs-fähig**, i Stand til at svinge; **-linie**, f. Svingningslinie, c.; **-zeit**, f. Svingningstid, c.

Schwipp, adj. svajende, gyngende.

Schwippe, f. **-n.** Vaand, c., Pisk, Piskesnært, c.

Schwippen, v. i. 1. m. h. og s. svippe..

Schwippig, adj. svingende.

Schwipps, m. **-es -e.** Svip, n.

Schwipps, interj. svips.

Schwirbel, m. **-s** pl. s. sg. Svimmel, Svimmelhed, Tummel, c.

Schwirbelig, adj. svimmel.

Schwirbeln, v. i. 1. m. h. og s. svimle, hvirble, dreje sig, rabe.

Schwirr, adj. svirrende, surrende.

Schwirren, v. i. 1. m. h. surre, svirre, sværme; pibe; **es schwirrt mir vor den Ohren**, det summer for mine Øren.

Schwitz, m. **-es -e.** Sved, c.

Schwitze, f. **-n.** Kalkblod, c.

Schwitzen, v. i. 1. m. h. († t.) svede, transpirere; (Garv.) **die Häute** —, lægge Huderne i Kalkblod; stege i Smør. | **Schwitz-bad**, n. Svedebad, n.; **-bank**, f. en Bænt i Svedebadstuer; fig. **auf der — — sitzen**, være i Knibe; **-blätterchen**, n. Svedblegn, Hedeblegn, c.; **-hitze**, f. Svedevarme, c.; **-kasten**, m. Svedekasse, c.; **-kur**, f. Svedekur, c.; **-mittel**, n. Svedemiddel, n.; **-pulver**, n. Svedepulver, n.; **-stube**, f. Svedestue, c.

Schwitzig, adj. svedt.

Schwöde, f. **-n.** Kalkblod, c.

Schwöden, v. t. 1. lægge i Kalkblod. | **Schwödefaß**, n. Kalktønde, c.; **-grube**, f. Kalkkule, c.

Schwof, m. **-s -e.** Svendebal, n.

Schwofen, v. i. 1. m. h. deltage i et Svendebal.

Schwögen, v. i. 1. m. h. og t. vrøvle.

Schwören, v. t. 2. og i. m. h. sværge; bande; **ich wollte darauf** —, jeg vilde have svoret derpaa; **bei etw.** —, sværge ved noget; **zur Fahne** —, sværge til Fanen.

Schwuddern, v. i. 1. m. h. svire.

Schwude, interj. til venstre.

Schwül (× **schwul**), adj. lummer, heb, kvalm, trykkende; fig. ængstelig, bange; **mir wird** — (**ums Herz**, **zu Mute**), jeg bliver ængstelig til Mode.

Schwüle, f. ub. pl. Lummerhede, trykkende Luft, c.; fig. stor Angest, c.

Schwulität, f. **-en.** Angest, Nød, c.

Schwulst, f. (m.) **-ülste.** Svulst, Hævelse, c.

Schwulst, m. **-es** ub. pl. Svulst, Bombast, Opstyltethed, c.

Schwülstig, adj. svulstig, højtravende, opstyltet, bombastisk, opstruet.

Schwund, m. **-es -e.** Svind, n.

Schwung, m. **-es -ünge.** Sving, n., Svingning, c.; fig. Sving, Flugt, c.; **in — kommen**, komme i Sving; **im -e sein**, være i Sving, være i Gang; **diese Verse haben keinen** —, der er intet Sving i disse Vers. | **Schwungbewegung**, f. svingende Bevægelse, Svingning, c.; **-brett**, n. Springbræt, n.; **-feder**, f. Svingfjer, Slagfjer, c.; **-kraft**, f. Svingkraft, c.; **-rad**, n. Svinghjul, n.; **-reich**, hvori der er Sving; **-riemen**, m. Svingrem, c.; **-seil**, n. Stretov, Hejsetov, n.; **-voll**, fuld af Sving.

Schwunghaft, adj. havende Sving, fuld af Sving.

Schwunitz, **Schwunz**, m. **-es -e.** Grønirisk, c. (Fringilla chloris).

Schwupp, interj. svup, svip.

Schwur, m. **-es -üre.** Sværgen, Ed, c.; ✝ Besværgelse, c.; Banden, c. | **Schwur-brüchig**, menedersk, troløs, uordholden; **-finger**, m. Finger, som løftes i Vejret ved Edsaflæggelsen, c.; **-gericht**, n. Edsforneret, c.; **-vergessen**, forglemmende sin Ed; uordholden, troløs, menedersk.

Schwüren, v. i. se **schwären**.

Schwürig, adj. bullen, hoven.

Schwyzer, m. **-s** pl. s. sg. Schwyzer, c.

Scl, **Sco**, **Scr**, **Scu**, se **Sk**.

Sech, n. **-es -e.** Plovskær, n., *Ristel, c.

Sechs, num. sex; **mit -en fahren**, kjøre med sex Heste. | **Sechs-achteltakt**, m. Sekstendedelstakt, c.; **-armig**, sekstarmet; **-blätterig**, sekbladet;

-ed, n. Sextant, c.; **-edig**, sextantet; **-fach**, **-fältig**, sexfold, sexdobbelt; **-füßig**, sexfødet; sex Fod lang; **-hundert**, sex Hundrede; **-jährig**, sexaarig; **-läufig**, sexløbet; **-löt(h)ig**, vejende sex Lod; **-mal**, sex Gange; **-malig**, som sker sex Gange; **-monatig**, sex Maaneders; **-pfünder**, m. sexpundig Kanon; **-pfündig**, sex Punds; **-reihig**, sexradet; **-ruderig**, sexaaret; **-saitig**, sexstrænget; **-spännig**, med sex Heste; **-stündig**, varende sex Timer; **-stündlich**, gientagende sig hver sjette Time; **-tägig**, sex Dages, som varer i sex Dage; **-winkelig**, sexvinklet; **-wöchig**, sex Ugers, som varer i sex Uger; **-wöchnerin**, f. Barselkone, c.; **-zeilig**, indeholdende sex Linjer.

Sechser, m. **-s** pl. ſ. sg. Sexpenningsstykke, n.; Hjort med 6 Takker; Strofe med 6 Linjer, c.

Sechserlei, adv. sex Slags.

Sechsling, m. **-s -e**. Sexpenningsstykke, n.

Sechste, num. sjette. | **Sechste-halb**, halvsjette.

Sechstel, n. **-s** pl. ſ. sg. sjette Del, c.

Sechstens, adv. for det sjette.

Sechzehn, num. sexten. | **Sechzehn-jährig**, sextenaarig; **-löt(h)ig**, vejende sexten Lod.

Sechzehnte, num. sextende. | **Sechzehnte-halb**, halvsextende.

Sechzehntel, n. **-s** pl. ſ. sg. Sextendedel, c.

Sechzehntens, adv. for det sextende.

Sechzig, num. tredsindstyve, *sexti. | **Sechzig-jährig**, tresindstyveaarig; **-pfündig**, vejende tresindstyve Pund.

Sechziger, m. **-s** pl. ſ. sg. tresindstyveaarig Mand, c.

Sechzigste, num. tresindstyvende.

Sechzigstel, n. **-s** pl. ſ. sg. Tresindstyvendedel, c.

Sechzigstens, adv. for det tresindstyvende.

Seckel, m. ſe **Säckel**.

Secr, **Sect**, **Secu**, ſe **Sek**.

Sedez, n. ub. pl. Sedez, c. | **Sedez-ausgabe**, f. Sedezudgave, c.; **-format**, n. Sedezformat, n.

See, f. ub. pl. Hav, Verdenshav, n., Søen; *Sjøen; (til Søs) Bolge, Sø, c.; **zur —**, til Søs; —, m. **-s -n**. Sø, Indsø, c. | **See-aar**, **-adler**, m. Havørn, c. (Haliaëtos); **-alpen**, pl. Sealperne; **-anemone**, f. Søanemone, c. (Actinia); **-anker**, m. Havanker, n.; **-ausdruck**, m. Søudtryk, n.; **-bad**, n. Søbad, n.; **-ball**, m. ſe **-igel**; **-bär**, m. Søbjørn, c. (Otaria ursina); **-beschädigt**, havareret; **-beschädigung**, f. Havari, n.; **-blase**, f. Søblære, c.; **-blume**, f. Nakande, c.; **-brief**, m. Søbrev, Søpas, n.; **-dienst**, m. Søtjeneste, c.; **-egel**, m. Fiskeigle, c. (Pontobdella); **-ente**, f. Vildand, c.; **-fahrend**, søfarende; **-fahrer**, m. Søfarer, c.; **-fahrt**, f. Søfart, c.; **-fahrzeug**, n. Havfartøi, n.; **-feder**, f. Søfjer, c. (Pennatula); **-fest**, sødygtig; **-fisch**, m. Havfisk, Saltvandsfisk, c.; **-fischerei**, f. Havfiskeri, Havfiske, n.; **-frachtbrief**, m. Konnossement, n.; **-gang**, m. Søgang, c.; **-garnele**, f. almindelig Reje; **-gebrauch**, m. Søstik, c.; **-gefecht**, n. Søslagtning, c., Søslag, n.; **-gegend**, f. Havegn, c.; **-gemälde**, n. Søstykke, n.; **-gericht**, n. Sovet, c.; **-geruch**, m. Sølugt, c.; **-gesetz**, n. Sølov, c.; **-gewächs**, n. Havplante, Sønæst, c.; **-gras**, n. Tang, c., Sygræs, n.; **-grün**, sygrøn; **-hafen**, m. Søhavn, c.; **-hahn**, m. Knurhane, c. (Trigla); **-handel**, m. Søhandel, c.; Søslag, c.; **-hase**, m. Søhare, c. (Aplysia); Kvabio, Stenjuger, c. (Cyclopterus Lumpus); **-held**, m. Søhelt, c.; **-heer**, n. Søstyrke, c.; **-herrschaft**, f. Herredømme til Søs, n.; **-hund**, m. Sæl, Sælhund, *Kobbe, c. (Phoca); **-hundsfell**, n. Sælhundeskind, n.; **-igel**, m. Søborre, c., Søpindsvin, Sæg, n. (Echinus); **-jungfer**, f. Havfrue, c.; **-kadett**, m. Søkadet, c.; **-kadettenschule**, f. Søkadetskole, c.; **-kalb**, n. Søkalv, Havkalv, c.; **-kante**, f. Kyst, Søkyst, c.; **-karte**, f. Søkort, n.; **-kennung**, f. Søkjending, c.; **-könig**, m. Søkonge, Viting, c.; **-krank**, søsyg; **-krankheit**, f. Søsyge, c.; **-krebs**, m. Havkrebs, Hummer, c.; **-krieg**, m. Søkrig, c.; **-kuh**, f. Søko, Havko, c. (Manati); **-kunde**, f. Stymandskunst, c.; **-küste**, f. Søkyst, Strandbred, c.; **-land**, n. Sjælland, n.; Zeeland, n.; **-länder**, m. Sjællænder, Sjællandsfar; Zeelænder, c.; **-ländisch**, sjællandsk; **-lerche**, f. lille Strandpiber, c. (Charadrius minor); **-leuchte**, f. Fyrtaarn, n.; **-leute**, pl. Søfolk; **-löwe**, m. Søløve, c. (Otaria jubata); **-luft**, f. Søluft, c.; **-macht**, f. Sømagt, c.; **-mann**, m. Sømand, c.; **-mannskunst**, f. Sømandskunst, c.; **-mannsleben**, n. Sømandsliv, n.; **-mannsschule**, f. Navigationsskole, c.; **-mannschaft**, f. Skibsbesætning, c.; **-marke**, f. Sømærke, n.; **-meile**, f. Sømil, c.; **-minister**, m. Marineminister, c.; **-möwe**, f. Strandmaage, c.; **-nadel**, f. Naalefisk, c. (Syngnathus); **-nebel**, m. Havtaage, c.; **-offizier**, m. Søofficer, c.; **-ohr**, n. Søøre, n. (Haliotis); **-otter**, m. Havodder, c. (Enhydris marina); **-pferd**, n. Søhest, c. (Hippocampus); **-pflanze**, f. Havplante, c.; **-protest**, m. Søprotest, c.; **-rabe**, m. Kormoranskarv, c. (Graculus carbo); **-rat(h)**, m. Krigsraad til Søs, n.; **-raub**, m. Sørøveri, n.; **-räuber**, m. Sørøver, Fribytter, Korsar, c.; **-räuberkrieg**, m. Sørøverkrig, c.; **-räuberschiff**, n. Sørøverskib, n.; **-räuberei**, f. Sørøveri, Fribytteri, n.; **-räuberisch**, sørøveragtig; **-räubertum**, n. Sørøvervæsen, n.; **-recht**, n. Søret, Skibsartikel, c.; **-reise**, f. Søreise, c.; **-richter**, m. Søretsbommer, c.; **-rose**, f. Nakande, c.; **-rüstung**, f. Sørustning, c.; **-sache**, f. Søsag, c.; **-salz**, n. Søsalt, Havsalt, n.; **-schaden**, m. Søskade, c.; **-scheide**, f. Søpung, c. (Ascidia); **-schiff**, n. Havskib, Søskib, n.; **-schildkröte**, f. Havskildpadde, c. (Chelonia); **-schlacht**, f. Søslag, n.; **-schlange**,

f. Havslange, c. (Hydrophis); **-ſchule**, f. Navigationsſkole, c.; **-ſchwalbe**, f. Terne, c. (Sterna); **-ſkorpion**, m. Ulk, *Marulk, c (Cottus scorpius); **-ſoldat**, m. Marinesoldat, c.; **-ſpiegel**, m. Havets Spejl, n.; **-ſpinne**, f. Edderkoppekrebs, c.; **-ſprache**, f. Søsprog, n.; **-ſtaat**, m. Søſtat, c.; **-ſtadt**, f. Søſtad, c.; **-ſtern**, m. Søſtjærne, c. (Asterias); **-ſtrand**, m. Kyſt, Strand, c.; **-ſtrich**, m. Havſtrækning, c.; **-ſtück**, n. Søſtykke, n.; **-ſturm**, m. Søſtorm, c.; **-taucher**, m. Lappedykker, c. (Colymbus); **-teufel**, m. Tudefiſk, c. (Lophius); **-t(h)ier**, n. SøDyr, n.; **-tonne**, f. Bøje, c.; **-torf**, m. Havtørv, c.; **-treffen**, n. Søtræfning, c.; **-trift**, f. ſe **-wurf**; **-triftig**, opkaſtet af Havet; **-truppen**, pl. Marinesoldater; **-tüchtig**, ſødygtig; **-tüchtigkeit**, f. SøDygtighed, c.; **-ufer**, n. Søkyſt, c.; **-uhr**, f. Søur, n.; **-ungeheuer**, **-unget(h)üm**, n. Søuhyre, n.; **-untüchtig**, uſødygtig; **-verklarung**, f. Søforklaring, c.; **-vogel**, m. Søfugl, c.; **-volk**, n. ſøfarende Nation, c.; Søfolk, pl., Besætning, c.; **-warte**, f. Marineobſervatorium, n.; **-wärts**, ſøværts, ad Søen til, ved Søen, til Søs; **-waſſer**, n. Søvand, n.; **-weg**, m. Søvej, c.; **-weſen**, n. Søvæſen, n.; **-wind**, m. Søvind, *Havgule, c.; **-wiſſenſchaft**, f. Navigation, c.; **-wolf**, m. Søulv, c. (Anarrhichas lupus); **-wurf**, m. alt, hvad Søen kaſter op paa Strandbredden: **-zug**, m. Søtog, n.; **-zunge**, f. Tunge, c. (Pleuronectes solea).

Seele, f. -n. Sjæl, c.; Liv, n., Livskraft, c.; **etw. auf ſeiner — haben**, have noget paa ſin Samvittighed; **Einem etw. auf die — binden**, lægge en noget paa Hjærte; **Sie ſprechen mir aus der —**, det er ſom talt ud af min Sjæl; **das iſt mir in der — zuwider**, jeg kan ikke forbrage det for min Død; **ein Herz und eine — ſein**, være to Hjærter og et Slag; **mit Leib und —**, med Liv og Sjæl; **er iſt eine gute —**, han er en god Sjæl; **es iſt eine — von Kind**, det er et ejegodt Barn; **nicht eine —**, ikke en Sjæl; **eine Stadt mit ſo vielen -en**, en By med saa mange Indbyggere; Sjælen i en Sild, i en Fjer. | **Seelen-adel**, m. Sjæleadel, c.; **-amt**, n. Sjælemesse, c.; **-angſt**, f. Sjæleangest, c.; **-arzt**, m. Sjælelæge, c.; **-bräutigam**, m. Sjælens Brudgom, c. (Christus); **-bund**, m. Sjælepagt, c.; **-freund**, m. Sjæleven, c.; **-friede**, m. Sjælefred, c.; **-froh**, sjæleglad; **-größe**, f. Sjælsſtorhed, c.; **-gut**, ejegod; **-güte**, f. Ejegodhed, c.; **-händler**, m. Slavehandler, c.; **-heil**, n. Sjælefrelse, c.; **-hirt**, m. Sjæleherde, c.; **-hoheit**, f. Sjæleadel, c.; **-kampf**, m. Sjælekamp, c.; **-kraft**, f. Sjælskraft, c.; **-krank**, sjæleſyg; **-krankheit**, f. Sjæleſygdom, c.; **-kunde**, **-lehre**, f. Sjælelære, Psykologi, c.; **-leiden**, n. Sjælelidelse, c.; **-los**, sjælløs, sjæleløs; **-meſſe**, f. Sjælemesse, c.; **-not(h)**, f. Sjæleangest, c.; **-pein**, f. Sjælepine c.; **-qual**, f. Sjælekval, c.; **-rauſch**, m. sjælelig Rus, c.; **-regiſter**, n. Mandtalsliste, c.; **-ruhe**, f. Sjælero, c.; **-ſchlaf**, **-ſchlummer**, m. Sjæleſøvn, c.; **-ſchwäche**, f. Sjælsſvaghed, c.; **-ſtark**, med en ſtærk Sjæl; **-ſtärke**, f. Sjælsſtyrke, c.; **-troſt**, m. Sjæletrøst, c.; **-vergnügt**, sjæleglad; **-verkäufer**, m. Slavehandler, Sjælepranger, Hverver, c.; **-vertraut**, meget fortrolig; **-verwandt**, aandsbeslægtet; **-voll**, sjælfuld; **-wanderung**, f. Sjælevandring, c.; **-wärmer**, m. Sjælevarmer, c.; **-zuſtand**, m. Sjælstilstand, c. — **Seel-amt**, n. je **-meſſe**; **-erfreuend**, glædende Sjælen; **-erquickend**, vederkvægende Sjælen; **-gerät(h)**, n. det i et Dødsbo til Afholdelse af Sjælemesser bestemte; **-meſſe**, f. Sjælemesse, c.; **-ſorge**, f. Sjæleſorg, c.; **-ſorger**, m. Sjæleſører, c.; **-zugend**, sjæleangest.

Seelenhaft, adj. sjælfuld.

Seeliſch, adj. sjæleli, Sjælen betræffende, psykisk.

Segel, n. (m.) -s pl. ſ. sg. Seil, n.; fig. Seiler, c.; **das große —**, Storſejlet; **die — ſtreichen**, ſtryge Sejlene, fig. give tabt. | **Segelbaum**, m. Mast, c.; **-boot**, n. Sejlbaad, c.; **-fertig**, sejlfærdig, sejlklar; **-fläche**, f. Sejlareal, n.; **-führung**, f. Sejlføring, c.; **-garn**, n. Sejlgarn, n.; **-kahn**, m. Sejlbaad, c.; **-kammer**, f. Sejlkammer, n.; **-koje**, f. Sejlkøje, c.; **-klar**, sejlklar; **-leinwand**, f. Sejldug, c.; **-macher**, m. Sejlmager, c.; **-macherei**, f. Sejlmagerі n., Sejlfabrik, c.; **-ſaum**, m. Sejlkant, c.; **-ſchiff**, n. Sejlſkib, n.; **-ſtange**, f. Sejlſtang, Skibsraa, c.; **-ſtellung**, f. Sejlenes Stilling, c.; **-tuch**, n. Sejldug, c.; **-werk**, n. Sejlene med alt Tilbehør.

Segeln, m. -s pl. ſ. sg. Sejler, c., Skib, n.; Faar med Drejesyge, c.; Sejler, c. (Cypselus).

Segeln, v. i. 1. m. ſ. og h. sejle; **bei dem Winde —**, sejle bidevind; **vor dem Winde —**, sejle plat; **ſich feſt —**, løbe paa Grund; **ein Schiff in den Grund —**, sejle et Skib i Sænk.

Segen, m. -s pl. ſ. sg. Velsignelse, c.; Bøn, Bordbøn, c.; Kortets Tegn, n.; Monstrans, c.; **den — ertheilen**, uddele Velsignelsen; **dabei iſt kein —**, det er der ingen Velsignelse ved. | **Segen-los**, uden Velsignelse; **-ſpendend**, uddelende Velsignelse, velsignende; **-ſprecher**, m. en, ſom velsigner. — **Segens-hand**, f. velsignende Haand, c.; **-reich**, velsignelsesrig; **-ſpruch**, m. Velsignelse, c.; **-voll**, fuld af Velsignelse, velsignet; **-wort**, n. velsignende Ord, n.; **-wunſch**, m. Velsignelsesønske, n.

Segge, f. -n. Star, c. (Carex).

Segler, m. ſe **Segeler**.

Segnen, v. t. 1. velsigne; **ſich —**, korse ſig; **die Welt —**, **das Zeitliche —**, dø; **geſegneten Leibes ſein**, være i velsignede Omstændigheder, være frugtommelig; **geſegnete Mahlzeit**! vel bekomme! **geſegnet**, velsignet; **geſegneten An-**

gedenkens, velsignet være hans Minde! — **Segnung**, f. Velsignelse, c.

Segner, m. **-s** pl. ſ. sg. en, som velsigner.

Sehbar, adj. ſynlig. — **Sehbarkeit**, f. Synlighed, c.

Sehe, f. ub. pl. Seevne, c., Syn, n.; Øje, n.; Pupil, c.

Sehen, v. t. 2. og i. m. h. ſe, øjne, faa Øje paa, blive vaer; **auf etw.** —, ſe paa, holde paa noget; **daraus ſehe ich**, deraf ſer jeg; **nach etw.** —, ſe efter noget; **ihm ſieht der Schelm aus den Augen**, Skjælmen lyſer ud af hans Øjne; **hier iſt nichts zu** —, her er intet at ſe; **Einen gern** —, kunne lide en; **gute Tage** —, have gode Dage; **ſeine Luſt, Freude an etw.** —, glæde ſig over noget; **ſich — laſſen**, vije ſig, lade ſig ſe; **Einm. ähnlich** —, ligne en; **der Saal ſieht nach dem Meere**, Salen vender ud til Havet. | **Seh-achſe**, f. Synsaxe, c.; **-feld**, n. Synsfelt, n.; **-glas**, n. Kikkert, c.; **-kraft**, f. Synsevne, c.; **-kreis**, m. Synskreds, c.; **-linie**, f. Synslinje, c.; **-linſe**, f. Krystallinſe, c.; **-loch**, n. Kikhul, n.; Pupil, c.; **-nerv**, m. Synsnerve, c.; **-rohr**, n. Kikkert, c.; **-vermögen**, n. Synsevne, c.; **-weite**, f. Synsvidde, c.; **-werkzeug**, n. Synsredſkab, n.; **-winkel**, m. Synsvinkel, c. — **Sehens-werth**, **-würdig**, ſeværdig; **-würdigkeit**, f. Seværdighed, c.

Seher, m. **-s** pl. ſ. sg. Seer, Profet, c. | **Seher-blick**, m. profetiſk Blik, n.

Seherin, f. **-nen**. Profetinde, c.

Sehne, f. **-n**. Sene, c.; Buesnor, Streng, Buestreng, c.; (Geometri) Korde, c. | **Sehn-ader**, f. ✝ Sene, c. — **Sehnen-band**, n. Senebaand, n.

Sehnen, v. r. 1. længes; *længte; **ſich nach etw.** —, længes efter en.

Sehnig, adj. ſenet, ſenefuld; kraftig, ſtærk.

Sehnlich, adj. med Længſel, inderlig, heftig, indſtændig.

Sehnſucht, f. ub. pl. Længſel, heftig Attraa, Higen, c. | **Sehnſuchts-ruf**, m. Længſelsraab, n.; **-thräne**, f. Længſelstaare, c.; **-voll**, længſelsfuld.

Sehnſüchtig, adj. længſelsfuld.

Sehr, adv. meget, ſaare, ſærdeles; **zu** —, for meget; **gar** —, ſaare meget.

Sehre, f. **-n**. Beſtadigelſe, c., Saar, n.

Sehren, v. t. 1. beſtadige, ſaare.

Seich, m. ſe **Seiche**.

Seiche, f. ub. pl. Urin, c., Pis, n.

Seichen, v. i. 1. m. h. lade Vandet, pisſe. | **Seich-topf**, m. Natpotte, c.; **-windel**, f. Ble, c.; **-winkel**, m. Pisſekrog, c.

Seicht, adv. lav, grundet, **ikke dyb**; fig. overfladiſk, løſelig, flov; **ein -er Kopf**, et baarligt Hoved. — **Seichtheit, Seichtigkeit**, f. Lavhed, Overfladiſkhed, c.

Seichte, f. **-n**. Lavhed, c., Grund, c.

Seide, f. **-n**. Silke, c.; **bei etw. keine — ſpinnen**, ikke ſpinde Silke ved noget. | **Seiden-arbeit**, f. Silkearbejde, n.; **-arbeiter**, m. Silkearbejder, c.; **-artig**, ſilkeagtig; **-band**, n. Silkebaand, n.; **-baſt**, m. Silkebaſt, Halvſilke, c.; **-bau**, m. Silkeavl, c.; **-baum**, m. Morbærtræ, n.; **-ernte**, f. Silkehøſt, c.; **-fabrik**, f. Silkefabrik, c.; **-faden**, m. Silketraad, c.; **-färber**, m. Silkefarver, c.; **-färberei**, f. Silkefarveri, n.; **-garn**, n. Silkegarn, n.; **-gehäuſe**, n., **-geſpinnſt**, n. Silkeormens Spind, Kokon; **-gewebe**, n. Silketøj, n.; **-glanz**, m. Silkeglans, c.; **-haar**, n. Silkehaar, n.; **-handel**, m. Silkehandel, c.; **-händler**, m. Silkehandler, c.; **-haſpel**, f. Silkevinde, c.; **-hut**, m. Silkehat, c.; **-laden**, m. Silkevarebutik, c.; **-locke**, f. Silkelok, c.; **-mühle**, f. Silkefabrik, c.; **-papier**, n. Silkepapir, n.; **-pflanze**, f. Silkeplante, c.; **-raupe**, f. Silkeorm, c.; **-ſchmetterling**, m. Sommerfugl, ſom lægger Silkeormeæg; **-ſchwanz**, m. Sidensvans, c. (Ampelis); **-ſpinner**, m. ſe **-ſchmetterling**; **-ſpinnerei**, f. Silkefabrik, c.; **-ſpitze**, f. Silkeknipling, c.; **-ſtoff**, m. Silketøj, n.; **-tüll**, m. Silkeſlor, n.; **-ware**, f. Silkevare, c.; **-watte**, f. Silkevat, n.; **-weber**, m. Silkevæver, c.; **-weberei**, f. Silkevæveri, n.; **-weich**, ſilkeblød; **-wirker**, m. Silkevæver, c.; **-wirkerei**, f. Silkevæveri, n.; **-wurm**, m. ſe **-raupe**; **-zeug**, n. Silketøj, n.; **-zucht**, f. Silkeavl, c.; **-züchter**, m. Silkeavler, c.

Seidel, n. (m.) **-s** pl. ſ. sg. Pægel, c., Krus, n. | **Seidel-deckel**, m. Laag paa et Krus, n.

Seidelbaſt, m. **-es** ub. pl. Pebertræ, n. (Dalphne mezereum).

Seideln, v. i. 1. m. h. ſvire, drikke.

Seiden, adj. Silke-, af Silke; **ein -es Tuch**, et Silketørklæde.

Seife, f. **-n**. Sæbe, c.; (Bjærgv.) Sted, hvor Metallet vaſtes. | **Seifen-artig**, ſæbeagtig; **-bad**, n. Sæbevaſt, Sæbevæt, c.; **-balſam**, m. Opobelbal, n.; **-bereitung, -bildung**, f. Sæbefabrikation, c.; **-blaſe**, f. Sæbeblære, Sæbeboble, c.; **-brühe**, f. Sæbevand, n.; **-geiſt**, m. Sæbeſpiritus, c.; **-kraut**, n. Sæbeurt, c. (Saponaria); **-kugel**, f. Sæbekugle, c.; **-lauge**, f. Sæbelud, c.; **-napf**, m. Sæbekop, c.; **-pflaſter**, n. Sæbeplaſter, n.; **-ſchaum**, m. Sæbeſkum, n.; **-ſieder**, m. Sæbeſyder, c.; **-ſiederei**, f. Sæbeſyderi, n.; **-ſpiritus**, m. Sæbeſpiritus, c.; **-waſſer**, n. Sæbevand, n.; **-wurz**, f. ſe **-kraut**; **-zäpfchen**, n. Sæbepille, c.

Seifen, v. t. 1. indſæbe; (Bjærgv.) udvaſke.

Seifer, m. **-s** pl. ſ. sg. Sagl, n.

Seifern, v. i. 1. m. h. ſagle.

Seifenhaft, ſeificht, adj. ſæbeagtig.

Seifig, adj. ſæbet.

Seige, f. **-n**. Si, c.; Bundfald, n.

Seigel, m. **-s** pl. ſ. sg. Trin paa en Stige, n.

Seigen, v. t. 1. ſi, filtrere. | **Seig-faß**, n. Si, c.; **-korb**, m. Kurveſi, Sikurv, c.; **-ſack**, m. Filtrerpoſe, c.; **-trichter**, m. Tragt med

smaa Huller, c.; **-tuch**, n. Siklud, c., Siklæde, n.

Seiger, m. **-s** pl. ſ. sg. (Bjærgv.) lodret Linje; Lodsnor, c.; Ur, Timeglas, n.; Si, c.; Opsynsmand i et Saltværk, c.

Seiger, adj. lodret. | **Seiger-bahn**, f. lodret Bane, c.; **-gerade**, lodret; **-herd**, m. Smeltesteb, n.; **-hütte**, f. Maskovn, c.; **-linie**, f. lodret Linje, c.; **-ofen**, m. Maskovn, c.; **-recht**, lodret; **-schacht**, m. lodret Grube, c.

Seigern, v. t. 1. grave lodret ned; udsmelte, udsondre; v. i. sive, sive ud, sive frem. — **Seigerung**, f. Udsmeltning; Udsivning, c.

Seihe, f. se **Seige**.

Seihen, v. t. se **seigen**.

Seiher, m. se **Seiger**.

Seil, n. **-es -e**. Reb, n., Line, c.; Tov, n., Stritte, c.; **sich am -e führen lassen**, gaa i Ledebaand; **wir ziehen nicht an einem -e**, vi gaa hver sin Vej. | **Seil-brücke**, f. Bro, lavet af Reb, c.; **-fähre**, f. Færge, der trækkes ved Tove, c.; **-haken**, m. Hage paa et Hejsereb, c.; **-tanz**, m. Linedans, c.; **-tänzer**, m. Linedanser, c.; **-tänzerin**, f. Linedanserinde, c.; **-tänzerstange**, f. Balancerstang, c.

Seilen, v. t. 1. fastsurre, fastbinde, forsyne med Reb.

Seiler, m. **-s** pl. ſ. sg. Rebslager, c.; **mit des -s Tochter Hochzeit halten**, blive hængt. | **Seiler-arbeit**, f. Rebslagerarbejde, n.; **-bahn**, f. Reberbane, c.; **-geselle**, m. Rebslagersvend, c.; **-junge**, m. Rebslagerdreng, c.; **-meister**, m. Rebslagermester, c.; **-rad**, n. Rebslagerhjul, n.; **-schlitten**, m. Rebslagerslæde, c.; **-werk**, n. Tovværk, n.

Seilerei, f. **-en**. Rebslageri, n.

Seim, m. **-es -e**. Slim, n.

Seime, f. **-n**. × Line, Snor, c.

Seimen, v. i. 1. m. h. jævnes, blive jævn; v. t. rense.

Seimicht, **seimig**, adj. jævn, slimet; — **machen**, sætte Jævning paa.

Sein, v. i. 2. m. ſ. være; **du bist mein Freund**, du er min Ven; **sind Sie es**, er det Dem? — **oder nicht** —, **das ist die Frage**, at være eller ikke være, det er Spørgsmaalet; **was ist zu thun**, hvad er der at gjøre; **es ist kalt, es ist warm**, det er koldt, det er varmt; **er ist guten Mutes**, han er vel til Mode; **er ist meiner Meinung, anderen Sinnes**, han er af min Mening, af anden Mening; **was ist Ihnen**, hvad gaar der af Dem? **wie ist Ihnen**, hvorledes har De det? **mir ist übel, wohl**, jeg er ilde, vel tilpas; **es ist mir als wenn** (ob) ..., jeg synes som om; **wessen** (**wem**) **ist das Pferd**, hvem tilhører Hesten? **es ist für mich**, det er bestemt til mig; **es ist so**, det forholder sig saaledes; **das wäre**! hvad for noget, hvad behager, det var dog besynderligt! **was soll das** —, hvad skal det betyde? **was soll's** —, hvad ønster du? **wie wäre es wenn**, hvad om —; **dem sei wie ihm wolle**, det være sig, som det vil; **da sei Gott davor**, det bevare Gud mig for; **es sei darum, es mag darum sein**, det gaar at være, lad saa være, lad gaa; **es sei Hochmut, es sei Zurückhaltung**, hvad enten det er Hovmod eller Beskedenhed.

Sein, seine, sein, pron. poss. sin, sit, hans, dens, dets.

Seiner, pron. se **er, es**.

Seinerseits, adv. fra hans Side.

Seinethalben, seinetwegen, um seinetwillen, adv. for sin, hans Skyld, til sin, hans, dens, dets Gavn.

Seinige, seine (**der, die, das** —), pron. poss. se **sein**; **das** —, sit (hans Ejendom, Fornue, Skyldighed); **die -n**, Sine (hans Slægtninge, Paarørende).

Seisen, v. t. 1. (til Søs) sejse.

Seising, f. **-en**. (til Søs) Seising, c.

Seit, adv. siden, efter; præp. meb Dat. († Genit.) siden: — **dem Tage, der Zeit**; i: — **drei Jahren, einiger Zeit**; — **wann**, hvor længe siden, siden naar; — **meiner Jugend**, fra min Ungdom af.

Seitab, adv. fra Siden af, til Siden.

Seitdem, adv. siden, siden den Tid.

Seite, f. **-n**. Side, c.; fig. Side, c., Parti, n.; **auf jemandes — sein**, være paa ens Side; **Einen auf seine — bringen**, bringe en over paa sin Side; **von -n dieses Mannes**, fra denne Mands Side, paa hans Vegne; **von meiner — ist nichts einzuwenden**, fra min Side er der intet at indvende; **von allen -n**, fra alle Kanter; **jedes Ding hat zwei -n**, enhver Ting har to Sider; **Einen nicht von der — sehen**, ikke bige fra ens Side; **Jemanden von der — ansehen**, se skævt til en; **sich vor Lachen die -n halten**, holde sig paa Maven af Latter; **die Hände in die — stemmen**, sætte Hænderne i Siden; **Einen von** (**an**) **seiner schwachen — fassen**, tage en fra hans svage Side; **alles von der guten — nehmen**, se alt fra den gode Side; **an die —, bei —, auf die — gehen**, gaa bort, gaa sin Vej; **auf die — bringen, schaffen**, skaffe noget til Side, skaffe bort; **auf der faulen — liegen**, ligge paa den lade Side; **von der — stehen bleiben**, blive staaende affides; **sich auf die — machen**, liste sig bort; **Scherz bei —**, Spøg til Side; Flæsteside, c. | **Seit-wärts**, paa Siden, til Side, affides; **-wegs**, affides. — **Seiten-allee**, f. Sideallé, c.; **-angriff**, m. Angreb fra Siden, Flankeangreb, n.; **-ansicht**, f. Profil, c.; **-ast**, m. Sidegren, c.; **-bewegung**, f. Bevægelse til Siden, c.; **-blatt**, n. Sideblad, n.; **-blick**, m. Sideblik, n.; **-brett**, n. Sidebræt, n.; **-erbe**, n. Sidearv, c.; **-erbe**, m. Sidearving, c.; **-erbschaft**, f. Sidearv, c.; **-fläche**, f. Sideflade, c.; **-fleck**, m. Sidelap, c.; **-flügel**, m. Sidefløj, c.; **-gang**, m. Sidegang, c.;

-gasse, f. Sidegade, c.; **-gebäude**, n. Sidebygning, c.; **-gewehr**, n. Kaarde, Sabel, c.; **-giebel**, m. Sidegavl, c.; **-hieb**, m. Sidehug, n.; **-kissen**, n. Pude paa Siden, c.; **-lähmung**, f. Lamhed i Siden, c.; **-lehne**, f. Armen paa en Lænestol; Rælværk, n.; **-linie**, f. Sidelinje, c.; **-locke**, f. Sidekrølle, c.; **-loge**, f. Sideloge, c.; **-rand**, m. Siderand, Margen, c.; **-schiff**, n. Sidestib, n.; **-schmerz**, m. Ondt i Siden; **-schößling**, m. Sidestub, n.; **-schritt**, m. Sidestridt, n.; **-schwimmer**, m. Flynder, c. (Pleuronectes); **-sprung**, m. Sidespring, Krumspring, n.; **-stechen**, n., **-stich**, m. Sidesting, n.; **-stoß**, m. Sidestød, Sidepuf, n.; **-straße**, f. Sidegade, c.; **-stück**, n. Sidestykke, n.; **-tasche**, f. Sidelomme, c.; **-thor**, n. Sideport, c.; **-thür**, f. Sidedør, c.; **sich eine — — offen lassen**, holde sig en Udvej aaben; **-vermächtnis**, n. særskilt Legat, n.; **-verwandter**, adj. Slægtning i Sidelinjen, c.; **-verwandtschaft**, f. Slægtskab i Sidelinjen, n.; **-wand**, f. Sidevæg, c.; **-weg**, m. Sidevej, c.; **-weh**, n. Sidesmerte, c.; **-wendung**, f. Sidebevægelse, c.; **-wind**, m. Sidevind, c.; **-wunde**, f. Saar i Siden, n.; **-zahl**, f. Sidetal, Pagina, n.; **-zimmer**, n. Sideværelse, n.

Seither, adv. hidindtil; siden, siden den Tid.

Seitherig, adj. hidtilværende.

Seitlich, adj. værende paa Siden, Side-.

Sekante, f. **-n**. Sekant, c.

Sekondleutnant, m. **-es -e**. Sekondlojtenant, c.

Sekret, n. **-es -e**. Sekret, n., Afsondring, c.; Lokum, n.

Sekretär, m. **-s -e**. Sekretær, Skriver, c.; Sekretær, c. (Fugl).

Sekretariat, n. **-es -e**. Sekretariat, n.

Sekt, m. **-es -e**. tør Vin, c. (vino secco); Champagnevin, c.

Sekte, f. **-n**. Sekt, c.

Sekti(e)rer, m. **-s** pl. ſ. sg. Sekterer, c.

Sekti(e)rerisch, adj. sekterisk.

Sektion, f. **-en**. Sektion, c., Afsnit, n., Afdeling, c.; Sektion, Obduktion, c. | **Sektionsbericht**, m. Sektionsberetning, c.; **-sitzung**, f. Sektionsmøde, n.; **-weise**, i Sektioner.

Sektor, m. **-s -en**. Sektor, c., Krebsudsnit, n.

Sekular, se **Säkular**.

Sekunda, f. ub. pl. næstøverste Klasse i en Latinskole, c.

Sekundaner, m. **-s** pl. ſ. sg. Discipel i en Latinskoles næstøverste Klasse, c.

Sekundant, m. **-en -en**. Sekundant, c.

Sekundär, adj. sekundær, efterfølgende, underordnet, afhængig.

Sekundawechsel, m. **-s** pl. ſ. sg. Sekundavexel, c.

Sekunde, f. **-n**. Sekund, n. | **Sekunden-uhr**, f. Sekundur, n.; **-weiser, -zeiger**, m. Sekundviser, c.

Sekundi(e)ren, v. t. l. sekundere, hjælpe, understøtte; spille (synge) anden Stemme.

Selb, adj. samme, selv; **zur-en Stunde**, i samme Time. | **Selb-acht**, selvoptagende; **-ander**, selvanden; **-ständig**, selvstændig; **-ständigkeit**, f. Selvstændighed, c.

Selber, adv. se **selbst**.

Selbiger, pron. demonst. samme, den, det samme.

Selbst, adv. selv; **er ist es —**, det er ham selv i egen Person; **— gethan ist wohl (bald) gethan**, selv gjort, er vel gjort; **sein —**, sit eget Jeg, sin egen Person; **— er hat mich verlassen**, selv han, endog han har forladt mig; **sie ist die Güte —**, hun er Godheden selv; **von —**, af sig selv; **— gebackene Kuchen**, hjemmebagte Kager. | **Selbst-achtung**, f. Selvagtelse, c.; **-anklage**, f. Selvangivelse, c.; **-aufopferung**, f. Selvopofrelse, c.; **-befleckung**, f. Selvbesmittelse, Onani, c.; **-befriedigung**, f. Selvtilfredsstillelse, c.; **-befruchtung**, f. Selvbefrugtelse, c.; **-beherrschung**, f. Selvbeherskelse, c.; **-bekenntnis**, n. Selvbekjendelse, c.; **-beköstigung**, f. egen Kost, c.; **-beobachtung**, f. Selviagttagelse, c.; **-beschauung**, f. Selvbeskuelse, c.; **-beschränkung**, f. Selvbegrænsning, c.; **-bestimmung**, f. Selvbestemmelse, c.; **-bestimmungsrecht**, n. Selvbestemmelsesret, c.; **-betrachtung**, f. Selvbetragtning, c.; **-betrug**, m. Selvbedrag, n.; **-beurt(h)eilung**, f. Selvbedømmelse, Selvkritik, c.; **-bewegend**, selvbevægende; **-bewegung**, f. Selvbevægelse, c.; **-bewunderung**, f. Selvbeundring, c.; **-bewußt**, selvbevidst; **-bewußtsein**, n. Selvbevidsthed, c.; **-biographie**, f. Selvbiografi, c.; **-dünkel**, m. Indbildsthed, c.; **-eigen**, egen; **-einschätzung**, f. Selvangivelse, c. (til Skat); **-entleibung**, f. Selvmord, n.; **-entmannung**, f. Selvlastrering, c.; **-entsagung**, f. frivilligt Afkald; Selvfornægtelse, c.; **-entzündung**, f. Selvantændelse, c.; **-erhaltung**, f. Selvopholdelse, c.; **-erhaltungstrieb**, m. Selvopholdelsesdrift, c.; **-erhebung**, f. Selvophøjelse, c.; **-erkenntnis**, f. Selvkundskab, Selverkjendelse, c.; **-erniedrigung**, f. Selvfornedrelse, c.; **-erwerb**, m. Selverhverv, n.; **-erworben**, selverhvervet; **-gefallen**, n. Selvbehagelighed, c.; Vilkaarlighed, c.; **-gefällig**, selvtilfreds, selvbehagelig; **-gefälligkeit**, f. Selvbehag, n.; **-gefühl**, n. Selvfølelse, c.; **-genügen**, n. Selvtilfredshed, c.; **-genügsam**, selvtilfreds; **-genügsamkeit**, f. Selvtilfredshed, c.; **-genuß**, m. Selvnydelse, c.; **-geschoß**, n. Selvstud, n; **-gespräch**, n. Enetale, Samtale med sig selv, Monolog, c.; **-geständnis**, n. frivillig Bekjendelse, Tilstaaelse, Selvangivelse, c.; **-händig**, med egne Hænder; **-haß**, m. Selvhad, n.; **-herrlich**, suveræn; **-herrschaft**, f. Selvherredømme, Eneherredømme, n.; **-herrscher**, m. Selvherster, Eneherster, c.; **-hilfe**, f.

Selvhjælp, c.; **-käufer**, m. direkte Kjøber, c.; **-klug** selvklog; **-klugheit**, f. Selvklogskab, c.; **-laut**, m. Selvlyd, Vokal, c.; **-lautend**, selvlydende; **-lauter**, m. Vokaltegn, Vokalbogstav, n.; **-lehrer**, m. Autodidakt, c.; **-liebe**, f. Selvkjærlighed, Egenkjærlighed, c.; **-lob**, n. Selvros, c.; **-los**, uegennyttig, uden Egoisme; **-losigkeit**, f. Uegennyttighed, c.; **-mißtrauen**, n. Mistillid til sig selv, c.; **-mord**, m. Selvmord, n.; **-mörder**, m. Selvmorder, c.; **-mörderin**, f. Selvmorderske, c.; **-mörderisch**, selvmorderst; **-peiniger**, m. en, der piner sig selv; **-peinigung**, f. Selvpine, c.; **-prüfung**, f. Selvprøvelse, c.; **-qual**, f. Selvpineri, n.; **-quäler**, m. en, der piner sig selv; **-quälerei**, f. Selvpineri, n.; **-quälerisch**, selvpinende; **-rache**, f. Selvhævn, c.; **-redend**, selvfølgelig; **-ruhm**, m. se **-lob**; **-schau**, f. Selvprøvelse, c.; **-schuldner**, m. Selvskyldner, c.; **-ständig**, selvstændig; **-ständigkeit**, f. Selvstændighed, c.; **-sucht**, f. Selvsyge, Egoisme, Egenkjærlighed, c.; **-süchtig**, selvsyg, egenkjærlig; **-thätig**, selvvirksom; **-thätigkeit**, f. Selvvirksomhed, c.; **-täuschung**, f. Selvbedrag, n.; **-überhebung**, **-überschätzung**, f. Selvforgudelse, c.; **-überwindung**, f. Selvovervindelse, c.; **-unterricht**, m. Selvunderviisning, c.; **-verblendung**, f. Selvforblindelse, c.; **-verbrennung**, f. Selvforbrænding, c.; **-vergessenheit**, f. Selvforglemmelse, c.; **-vergötterung**, f. Selvforgudelse, Selvtilbedelse, c.; **-verlag**, m. eget Forlag, n.; **-verleugnung**, f. Selvfornægtelse, c.; **-verständlich**, som det forstaar sig af sig selv, selvfølgelig; **-verstümmelung**, f. Selvlemlæstelse, c.; **-vert(h)eidigung**, f. Selvforsvar, n.; **-vertrauen**, n. Selvtillid, c.; **-verwahrlosung**, f. Selvforsømmelse, c.; **-verwaltung**, f. Selvstyre, n.; **-vorwurf**, m. Selvbebrejdelse, c.; **-wille**, m. Egenvilje, c.; **-willig**, egensindig; frivillig; **-zufrieden**, selvtilfreds; **-zufriedenheit**, f. Selvtilfredshed, c.; **-zutrauen**, n. Selvtillid, c.; **-zwang**, m. Selvtvang, c.; **-zweck**, m. absolut Maal, n.

Selbsten, adv. × se **selbst**.

Selbstheit, f. **-en**. Identitet, c.; Egenkjærlighed, c.

Selbstig, **selbstisch**, adj. selvkjærlig, egoistisk.

Selbstler, m. **-s** pl. ſ. sg. Egoist, c.

Selbstling, m. se **Selbstler**.

Selchen, v. t. l. røge.

Selcher, m. **-s** pl. ſ. sg. Røgmand, c.

Selde, f. **-n**. Husmandsbolig, c.

Seldner, m. **-s** pl. ſ. sg. Husmand, c.

Seldschucke, m. **-n -n**. Seldschuk, c.

Seldschuckisch, adj. seldschukisk.

Selektа, f. **-en**. øverste (udvalgt) Klasse, c.

Selektionstheorie, f. ub. pl. Theori om Kvalitetsvalget, c.

Selen, n. ub. pl. Selen, n.

Selenisch, adj. selenholdig.

Selig, adj. salig; **Gott habe ihn —**, Gud glæde hans Sjæl i Himmerig; **Einen — preisen**, prise en salig; — **sprechen**, erklære for salig; **mein-er Vater, mein Vater —**, min salig Fader. | **Selig-machend**, saliggjørende; **-macher**, m. Frelser, c.; **-machung**, f. Saliggjørelse, c.; **-sprechung**, f. Saligforkyndelse, c.

Seligkeit, f. **-en**. Salighed, c.; Lykſalighed, c.

Selleri(e), m. (f.) **-s** ub. pl. Selleri, c. | **Selleri(e)-salat**, m. Selerisalat, c.; **-suppe**, f. Selerisuppe, c.

Selten, adj. sjælden, usædvanlig, ualmindelig; udmærket, fortrinlig. — **Seltenheit**, f. Sjældenhed, c., Raritet, c.

Selter(ſer)waſſer, n. **-s** ub. pl. Seltersvand, n.

Seltſam, adj. sjælsom, besynderlig, forunderlig, sær; † sjælden. — **Seltſamkeit**, f. Sælsomhed, Besynderlighed, c.

Semeſter, n. (m) **-s** pl. ſ. sg. Semester, n.

Semikolon, n. **-s** pl. ſ. sg. Semikolon, n.

Seminar, n. **-s -ien**. Seminarium, n. | **Seminar-direktor**, m. Seminarforstander, c.; **-lehrer**, m. Seminarlærer, c.; **-ſchule**, f. Seminarskole, c.; **-zögling**, m. Seminarist, c.

Seminariſt, m. **-en -en**. Seminarist, c.

Seminariſtin, f. **-nen**. Dame, som læser til Skolelærerindeexamen.

Semit, m. **-en -en**. Semit, c.

Semitiſch, adj. semitisk.

Semmel, f. **-n**. Hvedebrød, fint Brød; Simle, Bolle, c.; **die Ware geht ab wie warme -n**, Varen gaar af som varmt Hvedebrød. | **Semmelblond**, lysblond; **-brei**, m. Barnemad, c.; **-kloß**, m. Brødbolle, c.; **-mehl**, n. fint Hvedemel.

Senat, m. **-es -e**. Senat, n. | **Senats-ausſchuß**, m. Senatsudvalg, n.; **-beſchluß**, m. Senatsbeslutning, c.

Senator, m. **-s -en**. Senator, c. | **Senatoren-ſtand**, m. Senatorstand, c.

Send, m. **-es -e**. (f. **-en**). gejstlig Domstol, c. | **Send-gericht**, n. se **Send**; **-richter**, m. gejstlig Dommer, c.

Sendbar, adj. som kan sendes.

Sende, f. **-n**. Sendelse, c., Budskab, n.; × Siv, Rør, n.

Sendel, m. se **Zindel**.

Senden, v. t. l. (**ſandte, geſandt**). sende. | **Send-bote**, m. Sendebud, n.; **-brief**, m., **-ſchreiben**, n. Sendebrev, Cirkulære, n.

Sender, m. **-s** pl. ſ. sg. Afsender, c.

Sendling, m. **-s -e**. Sendebud, n., Affending, c.

Sendung, f. **-en**. Senden, Sendelse, c.

Senesbaum, m. se **Sennesſtrauch**.

Seneſchall, m. **-es -e**. Senechal, Hushovmester, c.

Senf, m. **-es** ub. pl. Sennep, c.; **einen langen — machen**, gjøre en lang Snak; **ſeinen — dazu geben**, give sit Bejnd med. | **Senf-brühe**,

f. Sennepssauce, c.; **-büchse**, f. Sennepskande, c.; **-fabrikant**, m. Sennepsfabrikant, c.; **-kanne**, f. Sennepskande, c.; **-korn**, n. Sennepskorn, n.; **-kraut**, n. Guldkarse, c. (Erysimum); **-löffel**, m. Sennepsske, c.; **-mühle**, f. Sennepskværn, c.; **-pflaster**, n. Sennepskage, c.; **-topf**, m. se **-büchse**; **-umschlag**, m. se **-pflaster**.

Sengen, v. t. 1. svie, brænde; v. i. m. s. svies.

Sengerig, adj. svedende.

Senior, m. **-s -en**. Senior, c.

Seniorat, n. **-es -e**. Seniorat, n.

Senke, f. **-n**. Løvning, c.; Bundgarn, n.; fordybet Form, c.; Afslægger, c.

Senkel, m. **-s** pl. s. sg. Snørebaand, n.; Blylod, n. | **Senkel-blech**, n. Snørebaandsbeslag, c.; **-nadel**, f. Trænaal, c.

Senkeln, v. t. 1. snøre.

Senkeler, m. se **Senkler**.

Senken, v. t. 1. sænke, nedsænke; **sich** —, dale, hælde, synke; uddybe; afslægge, forplante ved Afslægger. | **Senk-blei**, n. Blylod, Lod, n.; **-ende**, n. Afslægger, c.; **-fäustel**, m. stor Bjærgmandshammer; **-garn**, n. Bundgarn, Sænkvaad, n.; **-grube**, f. Latrinkule, c.; **-kolben**, m. Senkbor, n.; **-loch**, n. Plantehul, n.; Latrinkule, c.; **-nadel**, f. Sonde; Trænaal, c.; **-rebe**, f. Afslægger af en Vinstok, c.; **-recht**, lodret; **-reis**, n. Afslægger, Stikling, c.; **-wage**, f. Aræometer, n., Flydevægt, c.

Senker, m. **-s** pl. s. sg. Afslægger, c.; Sænkvaad, Bundgarn, n.

Senkig, adj. lav.

Senkler, m. **-s** pl. s. sg. Snørebaandsmager, c.

Senkung, f. **-en**. Sænkning, Nedsænkning, c.

Senn, m. **-en -en**. Alpehyrde, *Gjæter, c. | **Senn-hirt**, m. Alpehyrde, Sæterhyrde, *Gjæter, c.; **-hütte**, f. Sæterhytte, *Støl, c. — **Sennenhütte**, f. se **Senn**; **-wirt(h)schaft**, f. Kvægavl paa Alperne, c.

Senne, m. se **Senn**.

Senne, f. **-n**. Alpekvæghjord, c.; Hede, c.; Høst fra Heden, c.; Sene, c.

Sennen, **Senner**, m. se **Senn**.

Sennerei, f. **-en**. Kvægavl paa Alperne; Sæterhytte, c.

Sennerin, f. **-nen**. Sæterpige, Alpehyrdinde, *Gjæterpige, c.

Sennesblatt, n. **-es -ätter**. Sennesblad, n.

Sennesstrauch, m. **-es -äucher**. Sennesplante, c. (Cassia senna).

Sennig, adj. senet.

Sennin, f. se **Sennerin**.

Sennte, m. se **Senn**.

Sensal, m. **-es -e**. Mægler, c.

Sensation, f. **-en**. Sensation, c.; — **machen**, gjøre Opsigt, vække Opmærksomhed.

Sense, f. **-n**. Le, *Ljaa, c. | **Sensen-baum**, m. se **-stiel**; **-gerüst**, n. Mejekrog, c.; **-mann**, m. Lekarl, Mejer, c.; fig. Døden; **-schmied**, m. Lesmed, c.; **-stein**, m. Hvæssesten, c.; **-stiel**, m. Leskaft, *Orv, n.; **-tag**, m. Høveridag med Leer, c.

Sente, f. **-n**. Langsent, Tværsent, c. (til Søs).

Sentenz, f. **-en**. Sentens, c.

Sentenzenhaft, **sentenziös**, adj. sentensagtig, sentensiøs.

Sentimental, adj. sentimental, følsom, omfølende, sværmerisk, blødsøden. — **Sentimentalität**, f. Sentimentalitet, overdreven Følsomhed, Følelsesfuldhed, c.

Separat, adj. separat, særskilt. | **Separatausgabe**, f. Separatudgave, c.; **-friede**, m. Separatfred, c.

Separatist, m. **-en -en**. Separatist, Dissenter, c.

Separatistisch, adj. separatistisk, afvigende, særtroende.

Separi(e)ren, v. t. 1. separere, adskille.

Sepia, f. **-ien**. Sepia, c. | **Sepien-zeichnung**, f. Sepiategning, c.

September, m. **-s** pl. s. sg. September, Høstmaaned, c.

Septett, n. **-es -e**. Septet, c.

Septima, f. ub. pl. syvende Klasse i en Latinskole, c.

Septimaner, m. **-s** pl. s. sg. Discipel i en Latinskoles syvende Klasse, c.

Septisch, adj. septisk, fremkaldende Forraadnelse.

Sequenz, f. **-en**. Sekvens, c. (i Kort).

Sequester, m. **-s** pl. s. sg. Sekvester, Beslag, n.

Sequestri(e)ren, v. t. 1. sekvestrere. — **Sequestration**, f. Sekvestrering, Beslaglæggelse, c.

Serail, n. (m.) **-s -s**. Serail, n.

Seraph, m. **-es -e**. Seraf, c.

Seraphisch, adj. serafisk.

Serbe, m. **-n -n**. Serber, c.

Serben, v. i. 1. m. h. hensygne, visne.

Serbin, f. **-nen**. Serberinde, c.

Serbisch, adj. serbisk.

Serbling, m. **-s -e**. Skrantning, c.

Serenade, f. **-n**. Serenade, c.

Sergeant, m. **-en -en**. Sergent, c.

Serie, f. **-n**. Serie, Række, c.

Sermon, m. **-s -e**. Sermon, Tale, Prædiken, c.

Serpentin, m. **-s -e**. Serpentin, c.

Servante, f. **-n**. Servante, c.

Servelatwurst, f. **-ürste**. Hjærnepølse, c., italiensk, røget Kjødpølse.

Service, n. **-s -s**. Service, n.

Serviette, f. **-n**. Serviet, c. | **Servietten-band**, n. Servietbaand, n.; **-ring**, m. Servietring, c.

Servil, adj. servil, krybende, slavisk. — **Servilität**, f. Servilitet, Slaviskhed, c.

Servilismus, m. — ub. pl. Servilisme, Servilitet, c.
Servil(e)ren, v. t. 1. servere.
Servils, n. — ub. pl. Fribolig, c. (Militær).
Servitut, f. (n.) **-en**. Servitut, c.
Sessel, m. **-s** pl. ſ. sg. Stol, Lænestol, c.; Sæde, n. | **Sessel-kiffen**, n. Stolesæde, n.; **-macher**, m. Stolemager, c.
Session, f. **-en**. Møde, n., Mødetid, c.
Sester, m. **-s** pl. ſ. sg. Maal, Krus, n.
Sesshaft, adj. bosiddende.
Sesterz, m. **-es (-en) -e (-en)**. Sesters, c.
Setzen, v. t. 1. sætte; **ſich an den Tiſch** —, sætte ſig ved Bordet; **ſich zu Tiſch** —, sætte ſig til Bords; **Knöpfe an den Rock** —, sætte Knapper i Frakken; **etw. daran** —, sætte noget derpaa; **Geld auf eine Karte** —, sætte Penge paa et Kort; **Einen auf die Probe** —, sætte en paa Prøve; **etw. aus einander** —, sætte noget ud fra hinanden, forklare noget; **etw. aus den Augen** —, ikke tage Hensyn til noget; **in Angſt** —, forſtrække; **in Sicherheit** —, bringe i Sikkerhed; **ſeine Ehre in etw.** —, sætte en Ære i noget; **ſich etw. in den Kopf** —, sætte ſig noget i Hovedet; **ſich mit eim.** —, ſlutte Forlig med en; **ſich über etw. hinweg** —, sætte ſig ud over noget; **ſich** —, sætte ſig, ſynke til Bunds, klare ſig; **ſich** —, tage af, tabe ſig; **ſich** —, nedſætte ſig; **Einen zur Rede** —, kræve en til Regnſkab; **ſich zur Ruhe** —, sætte ſig til Hvile; **ſich zur Wehr** —, sætte ſig til Modværge; **eine Zeit** —, faſtsætte en Tid; **den Fall** —, sætte, antage det Tilfælde; **geſetzt, daß**, sæt, at; (Bogtr.) sætte; **in Muſik** —, sætte i Musik; **etw. in Geld** —, gjøre noget i Penge; **Geld** —, sætte Penge; (Jagt) kaste, føde; **Einen** —, sætte en fast; (Student) traktere; v. i. m. ſ. sætte, springe, fare; v. impers. der vanker, der opſtaar; **es ſetzt Schläge**, der vanker Prygl. | **Setz-brett**, n. Sættebræt, n.; **-eier**, pl. Spejlæg, pl.; **-fehler**, m. Trykfejl, Sætterfejl, c.; **-hamen**, m. Sætteruſe, c.; **-haſe**, m. ſe **Satz-**; **-karpfen**, m. Sættekarpe, c.; **-kaſten**, m. Skriftkaſſe, c.; **-kolben**, m. Sætterkolb, c. (Milit.); **-linie**, f. ſat Linje, c.; **-maſchine**, f. Sættemaſſine, c.; **-reis**, n. Aflægger, Sættekvist, Stilling, c.; **-teich**, m. Sættedam, c.; **-wage**, f. Vaterpas, n.; **-weide**, f. Sættepil, c.; **-zeit**, f. Kasteid, c.
Setzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Sætter, c. | **Setzerfehler**. m. Sætterfejl, c.; **-lehrling**, m. Sætterlærling, c.; **-lohn**, m. Sætterløn, c.
Setzerei, f. **-en**. Sætteri, n.
Setzling, m. **-s -e** Aflægger, Stikling, Sættekvist, c.; Sættefisk, c.
Seuche, f. **-n**. Syge, Sot, ſmitiom Sygdom, c.; † langvarig Sygdom. | **Seuchen-herd**, m. Arnested for en Sot, n.; **-ſtoff**, m. Smitſtof, n.
Seufzen, v. i. 1. m. h. ſukke; **über eine** —, ſukke over en.
Seufzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Suk, n. | **Seufzerbrücke**, f. Sukkenes Bro, c.
Sevenbaum, m. ſe **Säbenbaum**.
Sevennen, pl. Cevennerne (Bjærg).
Sexta, f. ub. pl. ſjette Klaſſe i en Latinſkole, c.
Sextaner, m. **-s** pl. ſ. sg. Diſcipel i en Latinſkoles ſjette Klaſſe, c.
Sextant, m. **-en -en**. Sextant, c.
Sextett, n. **-es -e**. Sextet, c.
Sezeſſioniſt, m. **-en -en**. Seceſſioniſt, c.
Sezi(e)ren, v. t. 1. diſekere. | **Sezier-beſteck** n. Diſekerbeſtik, n.; **-meſſer**, n. Diſekerkniv, c
Shawl, m. **-s -s**. Shawl, n. | **Shawl-fabrik** f. Shawlfabrik, c.; **-weber**, m. Shawlvæver, c
Shetlandsinſeln, pl. Shetlandsøerne.
Sherry, m. **-s -s**. Sherry, c.
Siameſe, m. **-n -n**. Siameſer, c.
Siameſiſch, adj. ſianeſiſk.
Sibirier, m. **-s** pl. ſ. sg. Siberier, c.
Sibiriſch, adj. ſiberiſk.
Sibylliniſch, adj. ſybillinſk.
Sich, pron. reflex. ſig; hverandre, hinanden; **ſie lieben** —, de elſke hinanden; **das Ding an** —, Tingen i og for ſig; **was hat das auf** —, hvad har det at betyde? **es ſchläft — hier gut**, her ſover man godt.
Sichel, f. **-n**. Segl, c. | **Sichel-bein**, n. Hjuben, n.; **-beinig**, hjulbenet; **-blume**, f. Korblomſt, c.; **-förmig**, ſeglbannet, ſeglformet; **-kraut**, m. Segl-Sneglebælg, c. (Medicago falcata); **-krumm**, krum ſom en Segl; **-ſchmied**, m. Seglſmed, c.; **-ſchnäbler**, m. Regnſpove, c. (Numenius); **-wagen**, m. Løvogn, c.
Sichelhaft, adj. ſeglbannet.
Sicheln, v. t. 1. afſkære med Segl; **ſich** — faa Skikkelſe af en Segl.
Sichelten, f. pl. ſ. sg. × Høſtfeſt, c.
Sicher, adj. ſikker, tryg, uden Fare; paalidelig, vederhæftig; — **gehen**, gaa ſikkert; **ſeine Sache — ſein**, være ſikker i ſin Sag; **vor mir kannſt du — ſein**, for mig kan du være rolig; **eine -e Nachricht**, en paalidelig, tilforladelig, vis Efterretning; × **eine -e Perſon**, en vis Perſon; — **ſtellen**, ſikre. | **Sicher-ſtellung** f. Sikring, c.
Sicherheit, f. ub. pl. Sikkerhed, Vished, Paalidelighed, Tryghed, c.; **in — ſein**, være i Sikkerhed. | **Sicherheits-anſtalt**, f. Sikkerhedsforanſtaltning, c.; **-ausſchuß**, m. Velfærdskomite, c.; **-behörde**, f. Politi, n.; **-geleit**, n. ſikkert Lejde, n.; **-hafen**, m. ſikker Havn, c; **-lampe**, f. Sikkerhedslampe, c.; **-maßregel**, ſe **-anſtalt**; **-nadel**, f. Sikkerhedsnaal, c.; **-polizei**, f. Sikkerhedspoliti, n.; **-ſchloß**, n. Sikkerhedslaas, c.; **-ventil**, n. Sikkerhedsventil, c.
Sicherlich, adv. ſikkerlig, visſelig, tilforladelig, ganſke beſtemt.

Sichern, v. t. 1. sikre, betrygge, bringe i Sikkerhed; tilsikre; **sich vor etw.** —, sikre sig mod noget; **gesichert sein**, være sikret; **weil Ihr mich des Lebens habt gesichert**, forbi I har sikret mig Livet; (Bjærgv.) vaske, rense Ertien.

Sicherung, f. **-en**. Sikring, Sikkerhed, c.; (Bjærgv.) Udvaskning, c. (Ertsens).

Sicht, f. **-en**. Sigt, Forevisning, c.; **auf** —, paa Sigt; **auf acht Tage** —, otte Dage efter Sigt; **in — kommen**, komme til Syne, komme i Sigte; **bei erster** —, ved første Syn. | **Sichtwechsel**, m. Sigtbrev, c.

Sichtbar, adj. synlig; øjensynlig, aabenbar; (til Sos) sigtbar. — **Sichtbarkeit**, f. Synlighed; Øjensynlighed; Sigtbarhed, c.

Sichtbarlich, adj. synlig, tydelig, aabenbar, tydelig; (til Sos) **-es Wetter**, klart Vejr.

Sichten, v. t. 1. sigte, sælde; rense; undersøge; (til Sos) faa i Sigte. — **Sichtung**, f. Sigten, Sælden, Sigtning, c.; Undersøgelse, Prøvelse, c.

Sichter, m. **-s** pl. ſ. sg. **en**, der sigter.

Sichtlich, adj. synlig, tydelig, kjendelig, aabenbar.

Sicke, f. **-n**. Hun, c. (Fugl).

Sickern, v. i. 1. m. ſ. sive, *sige; dryppe; m. h. sælle, rinde.

Sie, f. **-en**. Hun (Fugl); Kvinde, c. | **Siemann**, m. Konemand, c.

Sie, pron. pers. tredje Person, f. hun, hende: den, det; pl. **sie**, de, dem, Dem.

Sieb, n. (m.) **-es -e**. Sold, n., Sigte, c. | **Sieb-bein**, n. Siben, n.; **-macher**, m. Sigtemager, c.; **-mehl**, n. Sigtemel, n.; **-staub**, m. Sigtningsaffald, n.; **-tuch**, n. Sigtedug, c.

Sieben, v. t. 1. sælde, sigte.

Sieben, f. pl. ſ. sg. Syvtal, n.; Syven (i Kortspil; **sie ist eine böse** —, hun er en styg Kælling, en ond Kvinde.

Sieben, num. syv; **halb** —, fig. lidt beruset. | **Sieben-armig**, syvarmet; **-blätterig**, syvbladet; **-eck**, n. Syvkant, c.; **-eckig**, syvkantet; **-fach**, **-fältig**, syvfold; **-füßig**, Syvfods-; **-gescheit**, alt for klog, superklog; **-gestirn**, n. Syvstjærne, c.; **-hügelig**, med syv Høje, paa syv Høje; **-hundert**, syv Hundrede; **-jährig**, syvaarig, Syvaars-; **-mal**, syv Gange; **-malig**, som sker syv Gange; **-meilenstiefel**, m. Syvmilestøvle, c.; **-monatlich**, Syvmaaneders-, syv Maaneder gammel; **-sachen**, pl. allehaande, alle Slags; **alle meine** — —, alle mine Pakkenilliker; **-schläfer**, m. Syvsover, c. (Glis esculentus); **-tägig**, Syvdages-; syv Dage gammel; **-zehn**, se **siebzehn**.

Siebenbürge, m. **-n -n**. Siebenbürger, c.

Siebenbürgisch, adj. siebenbürgisk.

Siebente, num. syvende. | **Siebente-halb**, halvsyvende.

Siebentel, n. **-s** pl. ſ. sg. Syvendedel, c.

Siebentens, adv. for det syvende.

Siebzehn, num. syttен.

Siebzehnte, num. syttende.

Siebzehntel, n. **-s** pl. ſ. sg. Syttendedel, c.

Siebzig, num. halvfjerdsstyve, halvfjers, *sytti. | **Siebzig-jährig**, halvfjerdsstyveaarig, syttiaarig.

Siebziger, m. **-s** pl. ſ. sg. et af halvfjerdsstyve Enere bestaaende Hele; Person som er 70 Aar.

Siebzigste, num. halvfjerdsstyvende.

Siech, adj. syg, sygelig, skranten. | **Siech-bett**, n. Sygeleje, n., Sotteseng, c.; **-frei**, fri for Sygdom, immun; **-haus**, n. Sygehus, n.; **-tag**, m. Sygdomsdag, c. — **Siechen-haus**, n. Sygehus, n.; **-märter**, m. Sygevogter, c.

Siechheit, f. **-en**. Sygelighed, c.

Siechling, m. **-s -e**. en syg, Skrantning, c.

Siechen, v. i. 1. m. h. være syg, skrante, have langvarig Svaghed.

Siechtum, n. **-s** ub. pl. Sygelighed, Sygdom, c.

Siede, f. ub. pl. Skolbkorn, n.

Siedel, n. (m.) **-s** pl. ſ. sg. Sæde, n.; Stol, Bænk, c.

Siedel, m. se **Siedeler**.

Siedelei, *f. **-en**. Koloni, c.

Siedeler, m. **-s** pl. ſ. sg. Koloniſt, Nybygger, c.

Siedeln, v. r. 1. og i. m. h. nedsætte sig, tage Opholb.

Sieden, v. i. 2. m. h. syde, koge; v. t. koge. | **Sied(e)-grad**, m. se **-punkt**; **-haus**, n. Kogehus, n.; **-heiß**, kogheb; **-hitze**, f. Koghede, c.; **-kessel**, m. Sydekjedel, c.; **-meister**, m. Fabrikmester, c.; **-pfanne**, f. Kogepande, c.; **-punkt**, m. Kogepunkt, n.

Sieder, m. **-s** pl. ſ. sg. Syder, c.

Siederei, f. **-en**. Syderi, Kogeri, n.

Siedig, adj. sydende, kogende, kogheb.

Sieg, m. **-es -e**. Sejer, Sejerbinding, c.; **den — davon tragen**, gaa af med Sejren. | **Sieg-bedeckt**, **-gekrönt**, sejerkronet; **-gewohnt**, sejersvant; **-prangen**, v. i. triumfere; **-reich**, sejerrig, sejrende. — **Siegcs-aufzug**, m. Sejersoptog, n.; **-bogen**, m. Sejersbue, Triumfbue, Æreport, c.; **-dankfest**, n. Takkefest for Sejren, Sejersfest, c.; **-denkmal**, n. Sejersmindestøtte, c.; **-fahne**, f. Sejersfane, c.; **-feier**, f., **-fest**, n. Sejersfest, c.; **-fürst**, m. Sejersfyrste, c.; **-gepränge**, n. Triumf, c., Sejersoptog, n.; **-gesang**, m. Sejerssang, c.; **-geschrei**, n. Sejersskrig, n.; **-gewiß**, sikker paa Sejren; **-gewißheit**, f. Sejerssikkerhed, c.; **-göttin**, f. Sejersgudinde, c.; **-held**, m. sejrrig Helt, c.; **-jubel**, m. Sejersjubel, c.; **-kranz**, m. Sejerskrans, c.; **-lauf**, m. Sejersløb, n.; **-lied**, n. Sejerssang, c.; **-palme**, f. Sejerspalme, c.; **-preis**, m. Sejerspris, c.; **-rausch**, m. se **-taumel**; **-säule**, f. Sejersstøtte, c.; **-taumel**, m. Sejersrus, c.; **-trunken**, be-

ruſet af Sejeren; **-wagen**, m. Sejersvogn, Triumfvogn, c.; **-zeichen**, n. Sejerstegn, n., Trofæ, c.; **-zug**, m. Sejerstog, n.

Siegel, n. **-s** pl. ſ. sg. Segl, n.; Signet, Præg, n. | **Siegel-bewahrer**, m. Seglbevarer, Kansler, c.; **-bruch**, m. Seglbrud, n.; **-erde**, f. Segljord, c.; **-kapſel**, f. Seglkapſel, c.; **-kunde**, f. Kjendſtab til Segl, n.; **-lack**, m. Lak, Segllak, n.; **-ring**, m. Signetring, c.; **-ſammlung**, f. Seglſamling, c.; **-ſtecher**, m. Signetſtikker, c.; **-wachs**, n. Seglvox, n.

Siegeln, v. t. 1. forſegle. — **Siegelung**, f. Forſegling, c.

Siegen, v. i. 1. m. ḥ. ſejre.

Sieger, m. **-s** pl. ſ. sg. Sejerherre, Sejervinder, c. | **Sieger-krone**, f. Sejerskrone, c.; **-ſchwert**, n. Sejrherrens Sværd, n.; **-ſtulz**, m. Sejersſtolthed, c.

Siegern, v. i. 1. m. ſ. ubſive.

Sieghaft, adj. ſejrende, ſejerig.

Siegler, m. **-s** pl. ſ. sg. Forſegler, c.

Sieke, f. ſe **Sicke**.

Siekern, v. i. ſe **ſickern**.

Sie(h)l, n. (m.) **-es -e** Digeſluſe, c.; Vandrende, c.; lille Bugt, c.; Kloak, c. | **Sie(h)l-ſyſtem**, n. Kloakſyſtem, n.; **-waſſer**, n. Kloakvand, n.

Sie(h)le, f. **-n**. Bringetøj, n.; Sele, c. | **Sielen-geſchirr**, **-werk**, n., **-zeug**, n. Seletøj, n.

Sie(h)len, v. t. 1. aflede ved en Sluſe, en Rende, en Kloak.

Sieſta, f. **-s**. Sieſta, Middagshvile, c.

Siezen, v. t. 1. tiltale med „Sie".

Signal, n. **-es -e**. Signal, n. | **Signal-feuer**, n. Signalild, c.; **-flagge**, f. Signalflag, n.; **-glocke**, f. Signalklokke, c.; **-horn**, n. Signalhorn, n.; **-ruf**, m. Signalraab, n.; **-ſchuß**, m. Signalſkud, n.; **-ſtange**, f. Signalſtang, c.; **-ſtation**, f. Signalſtation, c.

Signaliſ(e)ren, v. t. 1. og i. m. ḥ. ſignaliſere.

Signatur, f. **-en**. Signatur, c.

Signet, n. **-es -e**. † Signet, n.

Signi(e)ren, v. t. 1. og i. m. ḥ. underſtrive, underteone.

Sigriſt, m. **-en -en**. Sakriſtan, Klokker, Degn, c.

Silbe, f. **-n**. Stavelſe, c.; **ich verſtehe keine — davon**, jeg forſtaar ikke en Stavelſe deraf. | **Silben-fall**, m. Rythmus, c.; **-klauber**, m. ſe **-ſtecher**; **-maß**, n. Stavelſemaal, n.; **-meſſung**, f. Stavelſemaaling, c.; **-rät(h)ſel**, n. Karade, c.; **-ſtecher**, m. Haarkløver, c.; **-ſtecherei**, f. Haarkløveri, n.; **-zahl**, f. Stavelſetal, n.; **-zeichen**, n. Stavelſetegn, n.

Silber, n. **-s** pl. ſ. sg. Sølv, n.; Sølvtøj, n.; mønket Sølv; ſølvhvid Farve, c. | **Silber-ader**, f. Sølvaare, c.; **-arbeit**, f. Sølvarbejde, n.; **-arbeiter**, m. Sølvarbejder, c.; **-artig**, ſølvagtig; **-auflöſung**, f. Sølvopløsning, c.; **-bach**, m. ſølvklar Bæk, c.; **-band**, n Sølvbaand, n.; **-barren**, m. Sølvbarre, c.; **-baum**, m. Sølvpoppel, c.; **-bergwerk**, n. Sølvbjærgværk, n.; **-beſchlag**, m. Sølvbeſlag, n.; **-blatt**, n. Sølvblad, n.; Maaneſkulpe, c. (Lunaria); **-blech**, n. Sølvblik, n.; **-blick**, m. fig. hurtig forbigaaende Glans; **-braut**, f. Sølvbrud, c.; **-bräutigam**, m. Sølvbrudgom, c.; **-diener**, m. Sølvkammerbetjent, c.; **-draht**, m. Sølvtraad, c.; **-erz**, n. Sølverts, c.; **-faden**, m. Sølvtraad, c.; **-farbe**, f. Sølvfarve, c.; **-farben**, **-farbig**, ſølvfarvet; **-flotte**, f. Sølvflaade, c.; **-fuchs**, m. hvid Ræv, c.; **-gang**, m. Sølvaare, c.; **-gehalt**, m. Sølvgehalt, n.; **-geld**, n. Sølvpenge, pl.; **-gerät(h)**, n., **-geſchirr**, n. Sølvtøj, n.; **-glanz**, m. Sølvglans, c.; **-glänzend**, ſølvhvid; **-glätte**, f. Sølvglød, c.; **-grau**, ſølvgraa; **-groſchen**, m. Silbergroſchen, c. (9 Øre); **-grube**, f. Sølvgrube, c.; **-grund**, m. Sølvgrund, c.; **-haar**, n. ſølvgraat Haar; **-haltig**, ſølvholdig; **-handel**, m. Sølvhandel, c.; **-haupt**, n. ſølvgraat Hoved; **-hell**, ſølvklar; **-horn**, n. Sølvhorn, n.; **-kammer**, f. Sølvkammer, n.; **-kämmerer**, m. Sølvpop, c.; **-klang**, m. Sølvklang, c.; **-korn**, n. Sølvkorn, n.; **-kranz**, m. Sølvkrans, c.; **-krone**, f. Sølvkrone, Kronedaler, c.; **-lahn**, m. Sølvbort, c.; **-laut**, m. Sølvklang, c.; **-lacke**, f. ſølvhvid Løk; **-mine**, f. Sølvmine, c.; **-münze**, f. Sølvmønt, c.; **-papier**, n. Sølvpapir, n.; **-pappel**, f. Sølvpoppel, c. (Populus alba); **-platte**, f. Sølvplade, c.; **-probe**, f. Sølvprøve, c.; **-quelle**, f. ſølvklar Kilde, c.; **-reich**, ſølvrig, rig paa Sølv; **-rein**, ſølvklar; **-ſachen**, pl. Sølvſager, pl.; **-ſchaum**, m. Sølvſkum, n.; **-ſcheibe**, f. Sølvſkive, c.; **-ſchiff**, n. Sølvtib, n.; **-ſchmied**, m. Sølvſmed, Sølvarbejder, c.; **-ſchrank**, m. Sølvſkab, n.; **-ſpinner**, m. Sølvſpinder, c.; **-ſtimme**, f. ſølvklar Stemme, c.; **-ſtoff**, m. Sølvſtof, n.; **-ſtreifen**, m. Sølvſtribe, c.; **-ſtück**, n. Sølvſtykke; Sølvſtof, n.; **-thaler**, m. Sølvdaler, c.; **-ton**, m. Sølvklang, c.; **-verſchließer**, **-verwahrer**, **-verwalter**, m. Sølvpop, c.; **-waren**, pl. Sølvvarer; **-weide**, f. hvid Pil, c. (Salix alba); **-weiß**, ſølvhvid; **-wert(h)**, m. Sølvværdi, c.; **-werk**, n., **-zeug**, n. Sølvtøj, n.

Silberig, adj. ſølvagtig.

Silberling, m. **-s -e**. Sølvmønt, c.

Silbern, adj. Sølv-, af Sølv; **ein -er Teller**, en Sølvtallerken; **die -e Hochzeit**, Sølvbrylluppet; **das -e Weltalter**, Sølvalderen.

Silbern, v. i. 1. m. ḥ. indeholde Sølv, ſtinne ſom Sølv; v. t. forſølve.

Silge, f. ub. pl. Perſille, c.

Silhouette, f. **-n**. Silhouet, c.

Silikat, n. **-es -e**. Silikat, n.

Siluriſch, adj. ſiluriſt.

Simmer, n. **-s** pl. ſ. sg. Sæbmaal, Fjerdingkar, n.

Simonie, f. ub. pl. Simoni, c.

Simpel, adj. simpel, ukunstlet, ligefrem; enfoldig, dum.

Simpel, m. **-s** pl. ſ. sg. en enfoldig.

Simplifizi(e)ren, v. t. 1. simplificere.

Simplizität, f. **-en**. Simpelhed, c.

Simri, n. ſe **Simmer**.

Sims, m. (n.) **-es -e**. Karniſe, Geſims, c., Hylde, c.

Simſe, f. ſe **Binſe**.

Simulant, m. **-en -en**. Simulant, c.

Simuli(e)ren. v. t. 1. og i. m. h. ſimulere, foregive; **auf etw.** —, ponſe paa noget.

Simultanſchule, f. **-n**. Simultanſkole, c.

Sinau, m. **-s -e**. Løvefod, c. (Alchemilla).

Sindflut, f. ſe **Sündflut**.

Sinekure, f. **-n**. Sinekure, c.

Sineſe, m. † ſe **Chineſe**.

Singaleſe, m. **-n -n**. Singaleſer, c.

Singaleſiſch, adj. ſingaleſiſk.

Singbar, adj. ſyngelig, til at ſynge. — **Singbarkeit**, f. Syngelighed, c.

Singen, v. t. 2. og i. m. h. ſynge, ſjunge, kvæde; **vom Blatte (weg)** —, ſynge fra Bladet; **das ward mir nicht an der Wiege geſungen**, det blev ikke ſunget ved min Vugge; **das Lied ſingt ſich leicht**, denne Viſe er let at ſynge; **die Ohren — mir**, det ringer for mine Øren. | **Sing-chor**, m. Syngekor, n.; **-fertigkeit**, f. Syngefærdighed, c.; **-kunſt**, f. Syngekunſt, c.; **-lehrer**, m. Syngelærer, c.; **-meiſter**, m. Syngemeſter, c.; **-pult**, n. Syngepult, Nodeſtol, c. (at ſynge ved); **-ſchwan**, m. Sangſvane, c. (Cygnus musicus); **-ſpiel**, n. Syngeſpil, n.; **-ſtimme**, f. Syngeſtemme, c.; **-ſtück**, n. Syngeſtykke, n.; **-ſtunde**, f. Syngetime, c.; **-vogel**, m. Sangfugl, c.; **-weiſe**, f. Melodi, c.

Singer, m. **-s** pl. ſ. sg. Sanger, c.

Singerei, f. **-en**. Syngeri, n.

Singrün, n. **-s** ub. pl. Singrøn, n. (Vinca minor).

Singular, m. **-es -e**. Singularis, c., Enkeltallet.

Sinken, v. i. 2. m. ſ. ſynke, falde; **zur Erde** —, ſynke til Jorden; **der Nebel ſinkt**, Taagen falder; **in tiefen Schlaf** —, falde i en dyb Søvn; **die Sonne ſinkt**, Solen daler; fig. **den Kopf — laſſen**, hænge med Hovedet; **den Mut — laſſen**, tabe Modet; **er iſt tief geſunken**, han er falden dybt; **er möchte vor Scham in die Erde** —, han er nærved at gaa i Jorden af Skam; **im Preiſe** —, dale i Priſen; v. t. (Bjærgv.) grave i Dybden; **einen Schacht** —, uddybe en Skakt.

Sinn, m. **-es -e**. Sans, c.; **die fünf -e**, de fem Sanſer; **ſeine fünf -e haben**, være ved ſine fulde fem. Sans, Følelſe, c.; Sind, Sindelag, n.; Tanke, Forſtand; Attraa, Henſigt; Mening; Betydning, c.; — **für etw. haben**, have Sans for noget; **-etw. im -e haben**, have noget i Sinde; **ſich etw. in den — kommen laſſen**, faa noget i Sinde; **das iſt mir nicht in den — gekommen**, det er ikke faldet mig ind; **es will mir nicht in den — kommen**, det vil ikke falde mig ind; **aus den Augen, aus dem** —, ude af Øjnene, ude af Tankerne; **das will mir nicht aus dem** —, det kan jeg ikke faa ud af mine Tanker; **andern -s werden**, faa andre Tanker; **die -e vergehen, ſchwinden mir**, jeg taber Bevidstheden; **hier ſtehen mir die -e ſtill**, her ſtaar min Forſtand ſtille; **bei -en ſein**, være ved Samling; **von -en ſein**, gaa fra Forſtanden; **das iſt nicht nach meinem** —, det er ikke efter mit Hoved; **ſeinen — auf etw. richten, ſtellen**, rette ſine Tanker paa noget; **nach der Heimat ſteht mein** —, til Hjemmet ſtaar min Hu, min Attraa, min Længſel; **einerlei -es ſein**, være af ſamme Mening; **der — dieſes Satzes iſt nicht ſchwer zu verſtehen**, Meningen, Betydningen af denne Sætning er ikke vanſkelig at fatte. | **Sinn-bild**, n. Sindbillede, n.; **-bildern**, v. t. 1. allegoriſere; **-bildlich**, ſindbilledlig; **-gedicht**, n. Epigram, n.; **-grün**, n. Singrøn, n. (Vinca minor); **-los**, ſanſeløs; berøvet Fornuften, vanvittig; meningsløs; **-loſigkeit**, f. Sanſeløshed, Meningsløshed, c.; **-pflanze**, f. Mimoſa, c.; **-reich**, ſindrig, vittig; kunſtig, klogtig; **-ſchwer**, betydningsfuld; **-ſpruch**, m. Tankeſprog, n., Sentens, c.; **-verwandt**, ſom har beſlægtet Betydning, ensbydig, ſynonym; **-verwandtſchaft**, f. Synonymitet, c.; **-voll**, ſindrig, betydningsfuld; **-werkzeug**, n. Sanſeredſkab, n. — **Sinnen-eindruck**, m. Sanſeindtryk, n.; **-genuß**, m. Sanſenydelſe, c.; **-glück**, n. ſanſelig Lykke, c.; **-liebe**, f. ſanſelig Kjærlighed, c.; **-luſt**, f. Sanſelyſt, c.; **-menſch**, m. ſanſeligt Menneſke, n.; **-rauſch**, m. Sanſerus, c.; **-reiz**, m. ſanſelig Tillokkelſe, c.; **-ſklave**, m. Slave af ſine Sanſer, c.; **-taumel**, m. Sanſerus, c.; **-täuſchung**, f. Sanſebedrag, n.; **-trieb**, m. ſanſelig Drift, c.; **-trug**, m. Sanſebedrag, n.; **-welt**, f. Sanſeverden, c.; **-werkzeug**, n. ſe **Sinnwerkzeug**; **-weſen**, n ſanſeligt Væſen. — **Sinnes-änderung**, f. Sindsforandring, c.; **-art**, f. Tænkemaade, c., Sindelag, n.; **-empfindung**, f. Sanſefornemmelſe, c.; **-erſcheinung**, f. ſanſeligt Fænomen; **-genoſſe**, m. Meningsfælle, c.; **-täuſchung**, f. Sanſebedrag, n.; **-wechſel**, m. Sindsforandring, c.; **-werkzeug**, n. ſe **Sinnwerkzeug**.

Sinne, f. **-n**. × Justerkammer, n.

Sinnen, v. i. 2. m. h. og t. tænke, ponſe; **auf etw.** —, ponſe paa noget; **über etw.** —, tænke, gruble over noget; **Gefährliches** —, ponſe paa noget farligt, have noget farligt i Sinde; **geſonnen, geſinnt**, til Sinds, ſindet.

Sinnen, v. t. 1. × juſtere.

Sinnentum, n. **-s** ub. pl. Materialisme, c.

Sinner, m. **-s** pl. ſ. sg. × Juſtermeſter, c.

Sinnig, adj. betænkſom, forſtandig, ſindrig, klogtig; **ein -es Gedicht**, et ſindrigt Digt; ×

sindig, stille, rolig, langsom. — **Sinnigkeit**, f. Betænksomhed, Klogtighed, Forstandighed, Sindrighed, c.

Sinnlich, adj. sanselig. — **Sinnlichkeit**, f. Sanselighed, c.

Sinnling, m. **-s -e**. sanseligt Menneske, n.

Sint, † adv. siden efter; conj. efter at, i det, fordi; præp. med Dat. siden.

Sintemal, conj. † da, fordi, i det, for saa vidt.

Sinter, m. **-s** pl. ſ. sg. Sinner, Sinder, pl.; Dryppen, c.; Slutning i en Hvælving, c.

Sintern, v. i. 1. im. ſ. dryppe, sive; størkne. | **Sinter-kohle**, f. Cinders, pl.

Sippe, Sipp, m. **-n -n**. Slægtning, Paarørende, c.

Sippe, f. **-n**. Slægtskab, Familieskab, n., Familie, c.

Sippen, v. i. 1. m. h. være beslægtet.

Sippin, f. **-nen**. kvindelig Slægtning, c.

Sippschaft, f. **-en**. Slægtskab, Familieskab, n.; **die ganze —**, fig. det hele Slæng.

Sirene, f. **-n**. Sirene, c. | **Sirenen-gesang**, m. Sirenesang, c.

Sirokko, m. **-s -s**. Sirokkovind, c.

Sirup, m. **-es -e**. Sirup, c. | **Sirups-topf**, m. Sirupskrukke, c.

Sisti(c)ren, v. t. 1. sistere, standse. — **Sisti(c)rung**, f. Sistering, Standsning, c.

Sitte, f. **-n**. Skik, Sædvane, Brug, c.; **das ist bei uns nicht —**, det er ikke Skik hos os; **gute-n**. gode Sæder. | **Sitten-bild, -gemälde**, n. Skildring af Sæderne, c.; **-gesetz**, n. moralsk Lov; Sædelighedslov, c.; **-lehre**, f. Sædelære, Moral, c.; **-lehrer**, m. Sædelærer, Moralist, c.; **-los**, usædelig; **-losigkeit**, f. Usædelighed, c.; **-prediger**, m. Moralprædikant, c.; **-predigt**, f. Moralprædiken, c.; **-regel**, f. moralsk Regel, c.; **-rein**. meb rene Sæder; **-reinheit**, f. sædelig Renhed, c.; **-richter**, m. Moraldommer, c.; **-schilderung**, f. se **-gemälde**; **-spruch**, m. moralsk Læresætning, Sentens, c.; **-strenge**, f. Strænghed i Sæder, c.; **-verbesserung**, f. moralsk Forbedring, c.; **-verderbend**, demoraliserende; **-verderbnis**, f. moralsk Fordærvelse, c.; **-verfall**, m. Sædernes Forfald, n.; **-verfeinerung**, f. Forfinelse af Sæderne, c.; **-welt**, f. sædelig Verden, c.; **-zeugnis**, n. Vidnesbyrd for god Opførsel, n.

Sittich, m. **-es -e**. Papegøje, c. | **Sittich-grün**, papegøjegrøn.

Sittig, adj. sædelig, ærbar, stikkelig, anstændig, høflig, besteden. — **Sittigkeit**, f. Ærbarhed, Høflighed, Bestedenhed, c.

Sittigen, v. t. 1. civilisere. — **Sittigung**, f. Civilisation, c.

Sittlich, adj. sædelig, moralsk; **ländlich, sittlich**, hvert Land sin Skik; maadeholden, rolig.

Sittlichkeit, f. ub. pl. Sædelighed, Moralitet, c. | **Sittlichkeits-gefühl**, n. Sædelighedsfølelse, c.

Sittsam, adj. sædelig, besteden, ærbar, anstændig. — **Sittsamkeit**, f. Sædelighed, Bestedenhed, Ærbarhed, c.

Sittung, f. se **Gesittung**.

Situation, f. **-en**. Situation, c.

Situi(c)ren, v. t. 1. situere, stille, bringe i Stilling; **gut situi(e)rt**, godt situeret, stillet.

Sitz, m. **-es -e**. Sæde, n.; — **und Stimme haben**, have Sæde og Stemme; **Vopæl**, c.; Opholdssted, Sæde, n.; **seinen — an einem Orte aufschlagen**, opslaa sin Vopæl paa et Sted; Stolesæde, n.; Stol, Bænk, c. | **Sitz-arbeit**, f. siddende Arbejde, n.; **-bad**, n. Sædebad, n.; **-bank**, f. Bænk, Toste, c.; **-bein**, n. Sædeben, n.; **-fleisch**, n. Bagdel, c.; **kein — — haben**, ikke have Ubholdenhed, c.; **-kissen**, n. Pude til at sidde paa, Stolepude, c.; **-klappe**, f. Klapsæde, n.; **-leben**, n. stillesiddende Liv, n.; **-polster**, n. Pude, Hynde til at sidde paa.

Sitzbar, adj. til at sidde paa.

Sitzen, v. i. 2. m. h. sidde; **fest im Sattel —**, sidde fast i Sadelen; **wie auf Nadeln, Kohlen, Dornen —**, sidde som paa Naale; **der-de Bürgermeister**, den fungerende Borgermester; **-des Leben**, stillesiddende Liv; **Eim. auf dem Nacken, Halse —**, være en paa Nakken; **in der Patsche —**, være i Knibe; **im Gefängnisse —**, sidde i Fængsel; **über den Büchern —**, hænge, sidde over Bøgerne; **unter eim. —**, sidde under en; **zu Gericht —**, sidde til Doms; **gut —**, sidde godt, have det godt; **der Rat sitzt heute nicht**, Raadet holder ikke Møde i Dag; **— bleiben**, blive siddende, fig. ikke blive gift; **der Hieb sitzt**, Hugget rammer; **der Rock sitzt ihm gut**, Frakken klæber ham godt, sidder godt paa ham.

Sitzer, m. **-s** pl. ſ. sg. en siddende; Bagdel, c.

Sitzlings, adv. siddende.

Sitzung, f. **-en**. Forsamling, c., Møde, n.; Session, c. | **Sitzungs-bericht**, m. Beretning om et Møde, c.; **-gebäude**, n. Forsamlingsbygning, c.; **-saal**, m. Forsamlingssal, c.; **-tag**, m. Forsamlingsdag, c.

Sixtinisch, adj. sixtinsk.

Sizilianer, m. **-s** pl. ſ. sg. Sicilianer, c.

Sizilianisch, sizilisch, adj. sicilianſk.

Sizilien, n. **-s**. Sicilien.

Skabiose, f. **-n**. Skabiose, c. (Scabiosa).

Skala, f. **-s**. Skala, c.

Skalde, m. **-n -n**. Skjald, c.

Skaldentum, n. **-s** ub. pl. Skjaldevæsen, n.

Skalp, m. **-s -e**. Skalp, Hovedhud, c.

Skalpell, n. **-es -e**. Skalpel, n.

Skalpi(e)ren, v. t. 1. skalpere, flaa.

Skandal, m. **-s -e**. Skandale, Forargelse, c.; Spektakel, Larm, c. | **Skandal-chronik**, f. Chronique scandaleuse, c.

Skandalisi(e)ren, v. i. 1. m. h. skandalisere, gjøre Skandale, give Forargelse; v. r. skandaliseres, forarges.

Skandalös, adj. skandaløs, forargelig, anstødelig.

Skandi(e)ren, v. t. 1. skandere. — **Skandi(e)rung**, f. Skansion, c.

Skandinavien, n. -s. Skandinavien, n.

Skandinavier, m. -s pl. s. sg. Skandinavier, c.

Skandinavisch, adj. skandinavisk.

Skansion, f. -en. Skansion, c.

Skapulier, n. -s -e. Skapulær, n. (Del af en Munkedragt; Skulderklædning; Paternosterbaand.)

Skat, m. -s -e. Skarté, Skat (Slags Kortspil). | **Skat-spieler**, m. Skatspiller, c.

Skelett, n. -es -e. Skelet, n., Benrad, c. | **Skelett-artig**, skeletagtig.

Skeletti(e)ren, v. t. 1. skeletere.

Skeptik, f. ub. pl. Skeptik, Skepticisme, c.

Skeptiker, m. -s pl. s. sg. Skeptiker, c.

Skeptisch, adj. skeptisk.

Skepticismus, m. — ub. pl. Skepticisme, c.

Skizze, f. -n. Skitse, c. | **Skizzen-buch**, n. Skitsebog, c.

Skizzi(e)ren, v. t. 1. skitsere.

Sklave, m. -n -n. Slave, c. | **Sklaven-arbeit**, f. Slavearbejde, n.; **-dienst**, m. Slavetjeneste, c.; **--emanzipation**, f. Slaveemancipation, c.; **-handel**, m. Slavehandel, c.; **-händler**, m. Slavehandler, c.; **-kette**, f. Slavelænke, c.; **-leben**, n. Slavelib, n.; **-markt**, m. Slavemarked, n.; **-schiff**, n. Slaveskib, n.; **-seele**, f. Slavesjæl, c.; **-staat**, m. Slavestat, c.; **-stand**, m. Slavestand, c.

Sklavenschaft, f. ub. pl. (**Sklaventum**, n.) Slaveri, n., Slavevæsen, n.

Sklaverei, f. ub. pl. Slaveri, n.

Sklavin, f. -nen. Slavinde, c.

Sklavisch, adj. slavisk.

Skolion, n. -s -lien. Skolion, n., Bordsang, c.

Skonti(e)ren, v. t. 1. skontere. — **Skonti(e)rung**, f. Skontering, c.

Skonto, n. se **Diskonto**.

Skorbut, m. -s ub. pl. Skjørbug, c

Skorbutisch, adj. angreben af Skjørbug, skjørbugagtig.

Skorpion, m. -s -e. Skorpion, c. | **Skorpionen-stich**, m. Skorpionstik, n.

Skribent, m. -en -en. Skribent, c.

Skribler, m. -s pl. s. sg. daarlig Skribent, c.

Skrofel, f. -n. Skrofel, Kjertelsvulst, c.

Skrofulös, adj. skrofuløs, kjertelsvag.

Skrofulose, f. ub. pl. Kjertelsyge, c.

Skrupel, n. -s pl. s. sg. Skrupel, c. (20 Gran).

Skrupel, m. -s pl. s. sg. Skrupel, Tvivl, Betænkelighed, c.

Skrupulös, adj. skrupuløs, betænkelig, ængstelig, pinlig, forsigtig, nøjeregnende.

Skulptur, f. -en. Skulptur, Billedhuggerkunst, c.; Billedhuggerarbejde, n.

Skunk, m. se **Stinktier**.

Skurril, adj. skurril, naragtig, løjerlig.

Skythe, m. -n -n. Skyther, c.

Skythisch, adj. skythisk.

Slave, m. -n -n. Slaver, c.

Slavisch, adj. slavisk.

Slavone, m. -n -n. (**Slavonier**, m. -s pl. s. sg.) Slavonier, c.

Slowake, m. -n -n. Slovaker, c.

Slowakisch, adj. slovakisk.

Slowene, m. -n -n. Slovener, c.

Slowenisch, adj. slovenisk.

Smalte, f. se **Schmalte**.

Smaragd, m. -es -e. Smaragd, c. | **Smaragd-farben**, **-grün**, smaragdgrøn.

Smaragden, adj. af Smaragd; smaragdgrøn.

Smirgel, m. -s ub. pl. Smergel, c.

So, pron. relat. † som, der, hvilken; adv. saa, saaledes, paa denne Maade, i den Grad; —? saaledes? paa den Maade? er det muligt? **wie** —? hvorledes det? paa hvad Maade? —, —, saa, saa, nogenlunde, saamænd; **bald** —, **bald** —, snart paa den ene, snart paa den anden Maade; — **einer**, saadan en; — **etwas**, saadan noget; **ja, es ist** —, ja, det er saaledes; — **viel als**, saa meget som; — **bedeutend daß**, saa betydelig at; — **daß**, saa at; conj. naar, hvis, i Fald, dersom; — **jemand spricht: ich liebe Gott**, dersom nogen siger: jeg elsker Gud; **bist du gut**, — **wirst du glücklich sein**, er du god, vil du blive lykkelig; — **aber**, men. | **So-bald**, saa snart; **-dann**, derpaa, siden; **-eben**, lige i dette Øieblik, nylig; **-fern**, saafremt, dersom; **-fort**, strax, øjeblikkelig; **-fortig**, øjeblikkelig; **-gar**, endog, endogsaa; **-gleich**, strax, øjeblikkelig; **-hin**, **-mit**, **-nach**, altsaa, følgelig; **-than**, **thanig**, saaledes beskaffen, saadan; **-weit**, for saa vidt, dersom; **-wie**, saa snart som; **-wohl**, saa vel; — — **als auch**, baade — og.

Socialist, m. se **Sozialist**.

Societät, f. -en. Societet, Samfund, n.

Socke, f. -n. Sok, c.; **sich auf die -n machen**, bryde op; **auf den -n**, paa Solkerne.

Socken, v. t. 1. forsyne med Sokker.

Sockel, m. -s pl. s. sg. Sokkel, c.

Sod, m. -es -e (-öde, -öder). Kogning, c., Bryg, c.; Sauce, Dyppelse, c.; **aus einem -e sein**, være af samme Slags; **in seinem -e sein**, være i sit Es; **die Hand im -e haben, behalten**, have Haanden med i Spillet; **im heißen -e**, i et Nu, i Hast; Halsbrynde, c. | **Sod-brennen**, n. Halsbrynde, c.; **-brunnen**, m. gravet Brønd, c.

Soda, **Sode**, f. ub. pl. Soda, c. | **Soda-fabrik**, f. Sodafabrik, c.; **-haltig**, sodaholdig;

-pulver, n. Sodapulver, n.; **-salz**, n. Sodasalt, n.; **-wasser**, n. Sodavand, n.

Sode, f. **-n**. Græstørv, c.

Sode, f. **-n**. Dyppelse, Sauce, c.

Soden, v. i. 1. m. h. stikke Græstørv.

Sofa, n. (m.) **-s -s**. Sofa, c. | **Sofa-ecke**, f. Sofahjørne, n.; **-kissen**, n. Sofapude, c.

Soff, m. **-es** ub. pl. **Drikkeri**, n.; Svir, c.; Slurk, c.; Drik, c.

Soffel, m. **-s** pl. ſ. sg. **Dranker**, Svirebroder, c.

Soffig, adj. forſalden til Drik; drikkelig.

Soffite, f. **-n**. Soffite, c. (tavlet Loft; Loftkuliſſe).

Soffling, m. ſe **Soffel**.

Sohle, f. **-n**. Saal, Fodſaal, Ekſoaal, c.; Sandal, c.; Flynder, c.; Underlag, Fundament, n.; ſe **Sole**. | **Sohlen-gänger**, m. Saalegænger, c.; **-leder**, n. Saaleſæder, n. — **Sohl-leder**, n. Saaleſæder, n.; **-stück**, n. Underlag, Fodſtykke, Fundament, n.

Sohlen, v. t. 1. forſaale.

Söhlig, **söhlig**, adj. horiſontal.

Sohn, m. **-es -öhne**. (Dim. **Söhnchen**, **Söhnlein**, n.) Søn, c. | **Sohnes-frau**, f. Sønnekone, c.; **-liebe**, f. ſønlig Kjærlighed, c.; **-sohn**, m. Sønnesøn, c.

Söhne, f. **-n**. Soning, Udſoning, c.

Söhnen, v. t. 1. ſone, forſone, udſone. | **Söhn-opfer**, n. Synoffer, n.

Sohn(er)in, f. **-nen**. × Sønnekone, c.

Söhnlich, adj. ‡ mindelig, fredelig.

Sohnlich, adj. ſønlig.

Sohnſchaft, f. ub. pl. Sønne-Forhold, n.

Sohr, adj. vidſen, tør.

Sohr, m. **-s -e**. Diftheritis, c.

Solawechſel, m. **-s** pl. ſ. sg. Solavexel, c.

Solch, adj. ſaadan; ſlig; ſaa ſtor, ſaa megen; den. | **Solchen-falls**, i ſaa Fald. — **Solchergeſtalt**, ſaaledes, paa ſaadan Maade; **-lei**, ſaadant, af den Slags.

Sold, m. **-es** ub. pl. Sold, Lønning, Løn, c. | **Sold-los**, uden Sold.

Soldat, m. **-en -en**. Soldat, c. | **Soldaten-art**, f. Soldatermaner, c.; **-aushebung**, f. Udſkrivning af Soldater, c.; **-dienſt**, m. Soldattjeneſte, c.; **-eid**, m. Faneed, c.; **-geiſt**, m. Soldateraand, c.; **-handwerk**, n. Soldaterhaandværk, n.; **-haus**, n. Kaſerne, c.; **-hütte**, f. Barakke, c.; **-kind**, n. Soldaterbarn, n.; **-leben**, n. Soldaterliv, n.; **-lich**, n. Soldaterviſe, c.; **-mantel**, m. Soldaterkappe, c.; **-pferd**, n. Soldaterheſt, c.; **-rock**, m. Soldaterkjole, c.; **-ſchenke**, f. Soldaterkro, c.; **-ſprache**, f. Soldatersprog, n.; **-ſtand**, m. Soldaterſtand, c.; **-volk**, n. Krigerfolk, n.; Soldaterpak, n.; **-weib**, n. Soldaterkone, c.; **-weſen**, n. Soldatervæſen, n.; **-zucht**, f. Krigstugt, c.

Soldatenhaft, **ſoldatiſch**, adj. ſoldateragtig, paa Soldatermaner.

Soldatenſchaft, f. ſe **Soldatentum**.

Soldatentum, n. **-s** ub. pl. Soldatervæſen, n., Soldaterſtand, c.

Soldateske, f. ub. pl. Krigsfolk, pl.

Sölde, f. **-n**. Husmandsbolig, c.

Söldling, m. **-s -e**. Soldat, Krigsmand, Lejeſvend, c.

Söldner, m. **-s** pl. ſ. sg. Lejeſvend, Soldat, c.; pl. Lejetropper; × Husmand, c. | **Söldnerheer**, n. Hær af Lejetropper, c.

Sole, f. **-n**. Saltvand, n. | **Sol-bad**, n. Saltbad, n.; **-brunnen**, m. Saltkilde, c.; **-ei**, n. Æg, kogt i Saltvand, n.; **-faß**, n. Saltstande, c.; **-quelle**, f. Saltkilde, c.; **-ſalz**, n. Kildeſalt, n.

Solenn, adj. ſolen, feſtlig, højtidelig.

Solennität, f. **-en**. Solennitet, Feſtlighed, Højtidelighed, c.

Solidariſch, adj. ſolidariſt. — **Solidarität**, f. Solidaritet, Solidariſthed, c.

Solide, adj. ſolid, ſtærk, paalidelig. — **Solidität**, f. Soliditet, Paalidelighed, Vederhæftighed, c.

Soliſt, m. **-en -en**. Soliſt, Soloſanger, c.

Solitär, m. **-s -s** (**-e**). Solitær, c.

Soll, n. **-s** pl. ſ. sg. Bud, n. Beſaling, c.; (Kjøbm.) Debet, c. | **Soll-einnahme**, f. Bruttoindtægt, c.; **-poſten**, m. Debetpoſt, c.

Sollen, v. i. 1. m. h. ſkulle, være forpligtet, nødt til; **das hätteſt du thun** —, det ſkulde du have gjort; **was ſoll ich?** hvad ſkal jeg? **wozu ſoll das?** hvad ſkal det til? **wem ſoll dieſer Strauß**, hvem ſkal have denne Buket? **ſie ſoll reich ſein**, hun ſkal være rig, man ſiger, at hun er rig; **es hat nicht ſo ſein** —, det har nu ikke ſkullet være ſaaledes.

Söller, m. **-s** pl. ſ. sg. Loft, n.; Altan, Svale, c.; Vinduesforhøjning, c.; Forſtue i øverſte Etage, c.

Solo, n. **-s -s**. Solo, c. | **Solo-geiger**, m. Soliſpiller, c.; **-geſang**, m. Soloſang, c.; **-partie**, f. Soloparti, n.; **-ſänger**, m. Soloſanger, c.; **-ſpieler**, m. Soloſpiller, c.; **-tanz**, m. Solodans, c.; **-tänzer**, m. Solodanſer, c.; **-tänzerin**, f. Solodanſerinde, c.

Solſtitium, n. **-s -s**. Solhverv, n.

Sommer, m. **-s** pl. ſ. sg. Sommer, c.; **fliegender —**, ſlyvende Sommer. | **Sommerabend**, m. Sommeraften, c.; **-aufenthalt**, m. Sommerophold, n.; **-bau**, m. Sommerarbl, c., Sommerſæd, c.; **-birne**, f. Sommerpære, c.; **-faden**, m. ſlyvende Sommer, c.; **-fahrplan**, m. Sommerkjøreplan, c.; **-feld**, n. Mark, ſom beſaas meb Sommerſæd; **-flecken**, m. Fregne, c.; **-fleckig**, fregnet; **-flur**, f. Agerland meb Sommerſæd; **-friſche**, f. Sommeropholdsſted, Landſted, n.; **-frucht**, f. Sommerfrugt, c.; **-garten**, m. Sommerhave, c.; **-gaſt**, m. Sommergjæſt, c.; **-gerſte**, f. Sommerbyg, n.; **-getreide**, n. Sommerſæd, c.; **-gewächs**, n. Sommervæxt, c.;

-haus, n. Sommerhus, n.; **-hitze**, f. Sommerhede, c.; **-hut**, m. Sommerhat, c.; **-kartoffel**, f. Sommerkartoffel, c.; **-kleid**, n. Sommerkjole, Sommerdragt, c.; **-kleidung**, f. Sommerklædning, Sommerdragt, c.; **-könig**, m. gultoppet Fuglekonge, c. (Motacilla regulus); **-korn**, n. Sommerkjæd, c.; **-laden**, m. Jalousi, c.; **-laube**, f. Løvhytte, c., Sommerlysthus, n.; **-lehne**, f. Solsiden paa en Bakke; **-luft**, f. Sommerluft, c.; **-lust**, f. Sommerglæde, c.; **-monat**, m. Sommermaaned, c.; **-morgen**, m. Sommermorgen, c.; **-nacht**, f. Sommernat, c.; **-obst**, n. Sommerfrugt, c.; **-palast**, m. Sommerpalads, n.; **-roggen**, m. Sommerrug, c.; **-rock**, m. Sommerfrakke, c.; **-saat**, f. Sommersæd, c.; **-seite**, f. Solside, c.; **-semester**, n. Sommerhalvaar, n.; **-sitz**, m. Sommerbolig, c.; **-sonnenwende**, f. Sommersolhverv, n.; **-sprosse**, f. Fregne, c.; **-sprossig**, fregnet; **-tag**, m. Sommerdag, c.; **-theater**, n. Sommertheater, n.; **-vergnügen**, n. Sommerfornøjelse, c.; **-vogel**, m. Fugl, som kun om Sommeren lader sig se; Sommerfugl, c.; **-wärme**, f. Sommervarme, c.; **-weizen**, m. Sommerhvede, c.; **-wende**, f. Sommersolhverv, n.; **-wetter**, n. Sommervejr, n.; **-wohnung**, f. Sommerbolig, c.; **-wolle**, f. Sommeruld, c.; **-zeit**, f. Sommertid, c.

Sommerhaft, **sommerig**, **sommerlich**, adj. sommerlig.

Sommern, v. i. 1. m. h. blive Sommer; **es sommert**, det begynder at blive Sommer; **der Baum sommert**, Træet begynder at springe ud.

Sömmern, v. t. 1. sole, sætte, lægge ud i Solen; **die Betten** —, sole Sengklæderne; **die Bäume** —, udskære Grenene, for at Solstraalerne kunne trænge ind; **Vieh** —, holde Kvæg om Sommeren paa Græs; **ein Feld** —, bytte en Brakmark med Sommersæd; v. i. m. h. skygge, give Skygge. — **Sömmerung**, f. Solen, c.

Somnambul, adj. søvngængerisk.

Somnambulismus, m. — ub. pl. Somnambulisme, c.

Sonate, f. **-n**. Sonate, c.

Sonde, f. **-n**. Sonde, c., Søgejærn, n.

Sonder, adj. ✝ særskilt. | **Sonder-ausgabe**, f. Separatudgave, c.; **-bestrebung**, f. partikularistisk Bestræbelse, c.; **-bund**, m. Separatforbund, n.; **-bündler**, m. Deltager i et Separatforbund, c.; **-interesse**, n. særskilt Interesse, c.; **-politik**, f. særskilt Politik, Partikularisme, c.

Sonder, præp. med Acc. ✝ uden, foruden.

Sonderbar, adj. besynderlig, forunderlig, særlig, sær, særegen; sælsom. — **Sonderbarkeit**, f. Besynderlighed, Forunderlighed, Særhed, Sælsomhed, c.

Sonderheit, f. ub. pl. Særlighed, c.; **in** —, især.

Sonderlich, adj. synderlig; fortrinlig; særegen, særbeles; **das klingt nicht** —, det lyder just ikke godt; ✝ afsondret, alene; ✝ uden, foruden. — **Sonderlichkeit**, f. Synderlighed, c.

Sonderling, m. **-s -e**. Særling, c.

Sondern, v. t. 1. afsondre, adskille. — **Sonderung**, f. Afsondring, Adskillelse, c.

Sondern, conj. men; **nicht nur, nicht allein, — auch**, ikke alene . . . men ogsaa.

Sonders, adv. i: **sammt und** —, alle til Hobe, samtlige og hver især.

Sondertum, n. **-s** ub. pl. Partikularisme, c.

Sondertümlich, adj. partikularistisk. — **Sondertümlichkeit**, f. Partikularisme, c.

Sondi(e)ren, v. t. 1. sondere, undersøge. — **Sondi(e)rung**, f. Sondering, Undersøgelse, c.

Sonett, n. **-es -e**. Sonet, c.

Sonnabend, m. **-s -e**. Lørdag, c.; **-s, am** —, om Lørdagen. | **Sonnabend-abend**, m. Lørdagaften, c.

Sonne, f. **-n**. Sol, c.; **die — geht auf, geht unter**, Solen staar op, gaar ned; **die liebe** —, den kjære Sol; **unter der** —, under Solen. | **Sonn-abend**, m. se ovenfor; **-gebräunt**, brunet af Solen, solbrændt; **-tag**, m. se neden for. — **Sonnen-anbeter**, m. Soltilbeder, c.; **-aufgang**, m. Solopgang, c.; **Ost**, c.; **-bahn**, f. Solbane, c.; **-ball**, m. Solkugle, c.; **-beschienen**, solbestrinnet; **-bild**, n. Solbillede, n.; **-blick**, m. Solblink, Solglimt, n.; **-blume**, f. Solsikke, c. (Helianthus annuus); **-brand**, m. Solhede, c.; **-dach**, n. Soltag; Solsejl, n.; Markise, c.; **-fächer**, m. Vifte, Solviste, c.; **-faden**, m. flydende Sommer, c.; **-ferne**, f. Afstand fra Solen (Aphelium); **-finsternis**, f. Solformørkelse, c.; **-fleck**, m. Solplet, c.; Fregne, c.; **-flug**, m. Flugt mod Solen, c.; **-gebräunt**, solbrændt; **-glanz, -glast**, m. Solglans, c., Solskin, n.; **-glut**, f. Solhede, c.; **-gold**, n. Solens gyldne Glans, c.; **-gott**, m. Solgud, c.; **-hell**, solklar; **-helle**, f. Solens Klarhed, c.; **-hitze**, f. Solhede, c.; **-hof**, m. Solring, Solgaard, c.; **-höhe**, f. Solhøjde, c.; **-höhenmesser**, m. Solhøjdemaaler, c.; **-hut**, m. Solhat, c.; **-jahr**, n. Solaar, n.; **-käfer**, m. Mariehøne, c. (Coccinella); **-klar**, solklar; **-koller**, m. Solkuller, c.; **-lauf**, m. Solens Løb, n.; **-licht**, n. Sollys, Solens Lys, Solskin, n.; **-los**, uden Sol, uden Solskin; **-messer**, m. Solmaaler, Heliometer, c.; **-monat**, m. Solmaaned, c.; **-nähe**, f. Nærhed af Solen, c. (Perihelium); **-pferd**, n. Solhest, c.; **-pracht**, f. Solens Pragt, c.; **-priester**, m. Solens Præst, c.; **-rand**, m. Solrand, c.; **-rauch**, m. Brandtaage, c.; **-regen**, m. Regn, medens Solen skinner; **-reich**, solrig, som har megen Sol; **-ring**, m. Solring, c.; **-röschen**, n. alm. Soloje, n. (Cistus helianthemum); **-ross**, n. Solhest, c.; **-rot(h)**, rød som Solen; **-scheibe**, f. Solskive, c.; **-schein**, m. Solskin, n.; **-scheu**, lysskyg; **-schirm**, m. Solskjærm, Parasol, c.; **-schuß**, m. se **-koller**; **-segel**, n. Solsejl, n.; **-seite**, f. Solside, c.;

-spektrum, n. Solspektrum, n.; **-stand**, m. Solens Stilling, c.; **-staub**, m. Solstøv, n.; **-stich**, m. Solstik, n.; **-strahl**, m. Solstraale, c.; **-straße**, f. se **-zirkel**; **-system**, n. Solsystem, n.; **-tag**, m. Solbag, c.; solklar Dag, c.; **-tempel**, m. Solens Tempel, n.; **-thal**, n. solrig Dal, c.; **-t(h)au**, m. Solbug, c. (Drosera); **-uhr**, f. Solur, n. Solstive, Soloiser, c.; **-untergang**, m. Solnedgang, c.; **-verbrannt**, solbrændt, brændt af Solen; **-wagen**, m. Solvogn, c.; **-warm**, solvarm; **-wärme**, f. Solvarme, c.; **-weg**, m. se **-zirkel**; **-weiser**, m. se **-zeiger**; **-welt**, f. Solsystem, n.; **-wende**, f. Solvverv, n.; **-wendfeuer**, n. St. Hansblus, n.; **-zeiger**, m. se **-uhr**; **-zirkel**, m. Solcirkel, Solens Bane, c.

Sonnen, v. t. 1. sole, bestinne; v. i. m. h. stinne.

Sonnenhaft, adj. solagtig, sollignende.

Sonnett, n. **-es -e**. Sonnet, c.

Sonnig, adj. solbestinnet, solrig.

Sonntag, m. **-es -e**. Søndag, c. | **Sonntags-arbeit**, f. Søndagsarbejde, n.; **-besuch**, m. Søndagsbesøg, n.; **-buchstabe**, m. Søndagsbogstav, n.; **-feier**, f. Højtideligholdelse af Søndagen, c.; **-jäger**, m. Søndagsjæger, c.; **-kind**, n. Søndagsbarn, n.; **-kleid**, n. Søndagskjole, c.; **-ruhe**, f. Søndagshvile, c.; **-schule**, f. Søndagsskole, c.; **-staat**, m. Søndagsstads, c.

Sonntägig, adj. som er, sker om Søndagen.

Sonntäglich, adj. hørr Søndag, søndagsagtig, som er, sker om Søndagen; **-er Anzug**, Søndagsdragt; — **gekleidet**, søndagsklædt.

Sonst (≠ **sonsten**), adv. ellers, desuden; forresten; før, fordum; — **niemand**, ellers ingen; **wenn es — nichts ist**, naar det ellers ikke er noget, naar det ikke er andet.

Sonstig, adj. anden, øvrig; forrig, fordums.

Soole, f. se **Sole**.

Soor, m. se **Sohr**.

Sopha, n. se **Sofa**.

Sophist, m. **-en -en**. Sofist, c.

Sophisterei, f. **-en**. Sofisteri, n.

Sophistisch, adj. sofistisk.

Sopran, m. **-s -e**. Sopran, c.

Sorbett, m. **-es** ub. pl. Sorbet, Scherbet, c.

Sordine, f. **-n**. Sordine, Dæmper, c.

Sorge, f. **-n**. Sorg, Bekymring; Betænkelighed; Omsorg, Omhu, c.; **Dim. -n machen**, volde en Sorg; **außer -n sein**, være ubekymret; — **für etw. tragen**, bære Omsorg for noget; **lassen Sie das meine — sein**, lad det bare være min Sag. | **Sorgen-brecher**, m. Sorgfordriver, c.; **-frei**, sorgfri; **-freiheit**, f. Sorgfrihed, c.; **-gewühl**, n. Vrimmel af Sorger; **-last**, f. Sorgens Byrde, c.; **-los**, sorgløs, sorgfri; **-losigkeit**, f. Sorgløshed, c.; **-schwer**, sorgbetynget; **-stuhl**, m. Lænestol, c.; **-tö(d)ter**, m. se **-brecher**; **-voll**, sorgfuld, bedrøvet, bekymret. — **Sorg-falt**, f. Omsorg, Omhu, Omhyggelighed, c.; **-fältig**, omhyggelig; **-fältigkeit**, f. Omhyggelighed, c.; **-los**, ubekymret, ligegyldig, stjødesløs; **-losigkeit**, f. Ligegyldighed, Stjødesløshed, c.

Sorgen, v. i. 1. m. h. sørge, være bekymret, være bedrøvet; **um einen** —, sørge over en; sørge for, bære Omsorg for; **für einen** —, sørge for en; v. t. frygte, være bange for.

Sorger, m. **-s** pl. ſ. sg. en, der sørger for noget.

Sorghaft, adj. omhyggelig, betænksom.

Sorglich, adj. omhyggelig, betænksom; ængstelig, bekymret; ≠ farlig, sørgelig. — **Sorglichkeit**, f. Omhu, Betænksomhed, c.; Ængstelighed, Bekymrethed, c.

Sorgsal, n. **-es -e**. sørgelig Tilstand, c.

Sorgsam, adj. omhyggelig, betænksom; ≠ bange, frygtsom. — **Sorgsamkeit**, f. Omhyggelighed, Omhu, c.

Sorren, v. t. 1. surre fast. | **Sorr-tau**, n. Surreline, c., Surretov, n.

Sorrung, f. **-en**. Surring, c.

Sorte, f. **-n**. Sort, c., Slags, n.

Sortiment, n. **-es -e**. Sortiment, n. | **Sortiments-buchhandlung**, f. Sortimentsboghandel, c.; **-buchhändler**, m. Sortimentsboghandler, c.

Sorti(e)ren, v. t. 1. sortere. | **Sorti(e)r-kasten**, m. Sorterkasse, c.; **-maschine**, f. Sortermaskine, c.; **-sieb**, n. Sortersold, n.

Sorti(e)rer, m. **-s** pl. ſ. sg. Sorterer, c.

Sorti(e)rung, f. **-en**. Sortering, c.

Suttel, n. **-s** pl. ſ. sg. smal Ager, c.

Sottise, f. **-n**. Sottise, Dumhed, Taabelighed; Narrestreg; Grovhed, c.

Soufflleur, m. **-s -e**. Suflør, c. | **Soufflleur-kasten**, m. Suflørhul, n.

Souffli(e)ren, v. t. 1. suflere.

Soulagi(e)ren, v. t. 1. soulagere, lette, lindre, understøtte.

Souper, n. **-s -s**. Souper, c., Aftensmaaltid, n.

Soupi(e)ren, v. i. 1. m. h. soupere, spise til Aften

Souteni(e)ren, v. t. 1. soutenere, underholde, understøtte.

Souvenir, n. **-s -s**. Souvenir, Erindring, c., Minde, n.; Mindegave, c.

Souverän, m. **-s -e**. Suveræn, c.

Souverän, adj. suveræn, uindskrænket.

Souveränität, f. ub. pl. Suverænitet, c.

Sovereign, m. **-s -s**. Sovereign, c. (18,16 Kroner.)

Sozial, adj. social. | **Sozial-demokrat**, m. Socialdemokrat, Socialist, c.; **-demokratie**, f. Socialdemokrati, n.; **-demokratisch**, socialdemokratisk, socialistisk.

Sozialismus, m. — ub. pl. Socialisme, c.

Sozialist, m. **-en -en**. Socialist, c. | **Sozialisten-kongreß**, m. Socialistkongres, c.

Sozialistisch, adj. socialistisk.

Spach, m. **-en -en**. tyk Træspaan, c.

Spache(r)n, v. i. 1. m. h. tørre fra hinanden, revne, briste.

Spachtel, f. se **Spatel**.

Spachten, m. se **Spach**.

Spachten, v. i. se **spachen**.

Spack, adj. læk; brøstfældig.

Spade, f. se **Spate**.

Spadille, f. **-n**. Spadille, c.

Spagat, m. **-es -e**. Seglgarn, n.

Späg, adj. klog.

Spähe, f. ub. pl. Spejdning, c., Spioneri, n.

Spähen, v. t. 1. og i. m. h. spejde, spionere, se overalt omkring.

Späher, m. **-s** pl. ſ. sg. Spejder, Spion, c. | **Späher-auge**, n. Spejderøje, n.; **-blick**, m. Spejderblik, n.; **-tritt**, m. Spejdertrin, n.

Späherei, f. **-en**. Spejderi, n.

Spahn, m. se **Span**.

Spak, adj. se **spack**.

Spake, f. **-n**. (til Svs) Haandspage, c.; Rattnage, c.

Spalier, n. **-es -e**. Espalier, n. | **Spalierbaum**, m. Espaliertræ, n.; **-obſt**, n. Espalierfrugt, c.; **-wand**, f. Espaliervæg, c; **-werk**, n. Tremmeværk, n.

Spalt, m. **-es -e** (**-e**, f. **-n**). Spalte, Revne, Ridse, Sprække, Rift; Split, c.

Spalten, v. i. 1. m. h. (partic. **geſpalten**). ſpaltes, revne; v. t. ſpalte, kløve, flække; **ſich —**, ſpaltes, kloves, dele ſig, ſtilles ad. | **Spalt-axt**, f. Brændeøxe, c.; **-eiſen**, n. Spalteklinge, c.; **-fläche**, f. Spalteflade, c.; **-frucht**, f. Spaltfrugt, c.; **-füßig**, klovfodet; **-holz**, n. kløvet Brænde, n.; **-keil**, m. Kile til at kløve med; **-klinge**, f., **-meſſer**, n. Spalteklinge, c.; **-pfropfung**, f. Spaltpodning, c.; **-pilz**, m. Delingssvamp, c.

Spalter, m. **-s** pl. ſ. sg. en, der kløver; Spalteklinge, c.

Spaltig, adj. ſpaltet, revnet; ſom godt lader ſig ſpalte, kløve.

Spältling, m. **-s -e**. Spaan, c.

Spaltung, f. **-en**. Spaltning, Adſtillelſe, Revne, c.; Split, c., Brud, n., Uenighed, c.

Spatze, f. **-n**. Adne, c.

Span, m. **-es -äne**. (Dim. **Spänchen**, **Spänlein**, n). Spaan, c.; Splint, c.; **zubeißen und den Mund voll Späne kriegen**, blive ſtuffet; **nicht einen —**, ikke det mindſte; × **Späne haben**, have Grunker; × Bøtte, c.; × Strid, Uenighed, c. | **Span-bett**, n. Sengeſted af Træ, n.; **-neu**, ſplinterny.

Spänen, v. t. 1. ǂ die, patte. | **Span-ferkel**, n. Battegris, c.

Spange, f. **-n**. Spænde, n., Armbaand, Bryſtſmykke, n.; × Spand, n.; × Blik, n.; Spillepenge, pl.; Tværtræ, n.

Spängler, m. **-s** pl. ſ. sg. Blikkenſlager, c.; × Gab, n., Gaben, c.

Spanier, m. **-s** pl. ſ. sg. Spanier, c.

Spaniſch, adj. ſpanſk; **-es Rohr**, Spanſkrør, n.; **-e Fliege**, ſpanſk Flue; **-e Wand**, Skjærmbræt, n.; **-e Reiter**, ſpanſke Ryttere; **es kommt mir — vor**, det forekommer mig underligt, besynderligt.

Spann, m. **-es -e**. Vriſt, c.

Spann, n. **-es -e**. Spænd, n.

Spanne, f. **-n**. Spand, Spænd, n.; **eine kleine — Zeit**, meget kort Tid.

Spannen, v. t. 1. ſpænde; **einen Bogen —**, ſpænde en Bue; **Tiere —**, tøjre Dyr; **der Schuh ſpannt mich**, Skoen ſpænder, trykker mig; **einen Fluß —**, dæmme for en Flod; **die Pferde vor, an den Wagen —**, ſpænde Heſtene for Vognen; **die beiden — nicht mit einander**, de to ſpændes ikke; **auf die Folter —**, lægge paa Pinebænken; **auf einem geſpannten Fuße ſtehen**, ſtaa paa en ſpændt Fod; **zu hoch geſpannte Forderungen**, alt for overdrevne Fordringer; **ich kann nicht ſo weit —**, jeg kan ikke ſpænde ſaa langt; **der Roman ſpannt ſehr, iſt ſehr ſpannend**, Romanen er meget ſpændende; **mit geſpannter Aufmerkſamkeit**, med ſpændt Opmærkſomhed. | **Spann-ader**, f. Sene, c.; **-balken**, m. Stikbjælke, c.; **-dienſt**, m. Spanddagsarbejde, Spanddagshoveri, n.; **-dienſter**, m. en, der gjør Spanddagshoveri; **-feder**, f. Spændefjer, c.; **-frohne**, f. ſe **-dienſt**; **-haken**, m. Spændehage, Strammehage, c.; **-holz**, n. Spændetræ, n.; **-kette**, f. Spændetjæde, c.; **-kraft**, f. Spændkraft, Spændekraft, Elaſticitet, c.; **-nagel**, m. Slutnagle, c.; **-pflock**, m. Tøjrepæl, *Hæl, c.; **-riemen**, m. Spandrem, Knærem, c.; **-ring**, m. Klemmering, c.; **-ſtock**, m. ſe **-holz**; **-ſtrick**, m. Tøjr, *Kjør, n.; **-tag**, m. Spanddag, n.

Spanner, **Spänner**, m. **-s** pl. ſ. sg. Spænder, c.; Rækketræ, n.; hoveripligtig, c.; **en, der** læſſer af og paa; Maaler, c. (Geometra).

Spant, n. **-es -en**. Spant, n. | **Spanten-riß**, m. Spanteribs, n., Spanttegning, c.

Spannung, f. **-en**. Spænding, Stramning, c.; **in großer — ſein**, være i ſtor Spænding; **die — zwiſchen dieſen Familien**, det ſpændte Forhold imellem disſe Familjer.

Sparen, v. t. 1. ſpare; opſpare; **etw. nicht —**, ikke ſpare paa noget; opſætte, opbevare; **die (der) Wahrheit —**, lyve; **Etw. etw. —**, forſtaane en for noget; **Felle —**, lægge Skind i Kalklud. | **Spar-anſtalt**, f. Sparekaſſe, c.; **-brett**, n. Kalkbræt, n.; **-büchſe**, f. Sparebøſſe, c.; **-enbchen**, n. Profit, c.; **-geld**, **-gut**, n. Sparepenge, pl.; **-hafen**, m. Sparebøſſe, c.; **-herd**, m. Jærnkomfur, n.; **-kalk**, m. Bindekalk, c.; **-kaſſe**, f. Sparekaſſe, c.; **-kaſſenbuch**, n. Sparekaſſebog, c.; **-leuchter**, m. Profit, c.; **-marke**, f. Sparemærke, n.; **-markenverkauf**, m. Udſalg af Sparemærker, n.; **-ofen**, m. ſe **-herd**; **-pfennig**, m. Sparefkilling, c.; **-topf**, m. Sparebøſſe, c.

Sparer, m. **-s** pl. ſ. sg. Sparer, c.

Spargel, m. **-s** pl. ſ. sg. Asparges, c. |

Spargel-beet, n. Aspargesbed, n.; **-messer**, n. Aspargesknib, c.; **-pflanze**, f. Aspargesplante, c.; **-zeit**, f. Aspargestid, c.

Spark, m. **-es -e** Spergel, c. (Spergula).

Spärlich, adj. sparsom, ringe, knap, kneben; adv. næppe, med Nød og næppe, knebent. — **Spärlichkeit**, f. Sparsomhed, Knaphed, Knebenhed, c.

Sparre, m. (f.) se **Sparren**.

Sparren, m. **-s** pl. ſ. sg. Sparre, c., Spær, n., Spærre, c.; **einen — zu viel haben**, have en Skrue los. | **Sparren-kopf**, m. Spærhoved, n. — **Sparr-holz**, n. Spærtømmer, n.; **-latte**, f. Spærlægte, c.; **-nagel**, m. Spærsøm, n.; **-werk**, n. Sparreværk, Spærreværk, n.

Sparsam, adj. sparsom; husholderisk, sparsommelig; sjældent, ringe. — **Sparsamkeit**, f. Sparsomhed, Husholderisthed, Sparsommelighed, c.; Sjældenhed, c.

Spartaner, m. **-s** pl. ſ. sg. Spartaner, c.

Spartanisch, adj. spartansk.

Sparter, m. **-s** pl. ſ. sg. Spartaner, c.

Spaß, m. **-es -äße**. (Dim. **Späßchen**, **Späßlein**, n.) Spøg, Skjæmt, c.; **es macht mir —**, det morer mig; **zum —**, for Spøgs Skyld; **— bei Seite**, Spøg til Side; **das ist kein —**, det er ingen Spøg; **keinen — verstehen**, ikke forstaa Spøg; **seinen — mit eim. haben**, drive Løjer med en, spøge; **Eim. den — verderben**, ødelægge ens Fornøjelse. | **Spaß-macher**, **-vogel**, m. Spøgefugl, c.

Spaßen, v. i. 1. m. h. spøge, skjæmte; **er läßt nicht mit sich —**, han er ikke til at spøge med; **damit ist nicht zu —**, det er ikke til at spøge med.

Spaßer, m. **-s** pl. ſ. sg. Spøgefugl, c.

Spaßhaft, adj. spøgefuld, skjæmtefuld. — **Spaßhaftigkeit**, f. Spøgefuldhed, Skjæmtefuldhed, c.

Spaßig, adj. morsom.

Späßler, **Späßling**, m. se **Spaßer**.

Spat, m. **-es -e (-äte)**. Spat, **Kalkspat**, c.; Spat, c. (Sygdom hos Heste). | **Spat-lahm**, spatlam.

Spät, **spat**, adj. silde, silbig, sen; **wie — ist es**, hvad er Klokken? **früher oder -er**, tidligere eller senere; **besser — als nie**, bedre sent end aldrig; **— am Tage**, **im Jahre**, sent paa Dagen, paa Aaret. | **Spät-erbse**, f. silbig moden Ært; **-gerste**, f. silbig moden Byg; **-fährte**, f. kolbt Spor; **-frost**, m. silbig Frost, c.; **-herbst**, m. Efterhøst, Høstens Ende, c.; **-jahr**, n. Høst, c., Efteraar, n.; **-mahl**, n. Aftensmad, c.; **-obst**, n. Vinterfrugt, c., silbig moden Frugt; **-regen**, m. Efteraarsregn, c.; **-reif**, sent moden; **-sommer**, m. Eftersommer, c.

Späte, f. ub. pl. Silbighed, c.

Spate, f. (m.) se **Spaten**.

Spatel, m. **-s** pl. ſ. sg. Spabel, Spatel, Spade, c.

Spaten, m. **-s** pl. ſ. sg. Spade, c.; (Kort) Spader, Pique. | **Spaten-stich**, m. Spadestik, n.; **-tief**, et Spadestik dyb.

Spatig, **spätig**, adj. som har Spat; spatagtig, som ligner Spat.

Spatium, n. **-s -tien**. Spatium, Mellemrum, n.; Margen, c.

Spätling, m. **-s -e**. Sildefødning, Efternsler, c.; × Efteraar, n.

Spatz, m. **-en -en**. (Dim. **Spätzchen**, **Spätzlein**, n.) Spurv, c.; **das pfeifen die -en auf den Dächern**, det snakker alle Folk om; smaa faste Boller; Spat, c.

Spatzenhaft, adj. spurveagtig; gejl.

Spazieren, v. i. 1. m. ſ. spasere; — **fahren**, **gehen**, **reiten**, kjøre, gaa, ride en Tur. | **Spazier-fahrt**, f. Kjøretur, c.; **-gang**, m. Spaseregang, Promenade, c.; **-gänger**, m. en spaserende; **-platz**, m. Spasereplads, c.; **-reise**, f. Fornøjelsesreise, Lystfur, c.; **-ritt**, m. Ridetur, c.; **-stock**, m. Spaserestok, c.; **-weg**, m. Spaserevej, c.; **-wetter**, n. Spasereveir, n.

Specerei, f. se **Spezerei**.

Specht, m. **-es -e**. Spætte, Træpikker, c. (Picus). | **Specht-meise**, f. europæist Spætmejse, c. (Sitta europæa).

Speck, m. (n.) **-es** ub. pl. Flæsk, n.; Spæk, n.; **der — des Walfisches**, Hvalens Spæk; **im — sitzen**, lene i Overflødighed. | **Speck-artig**, flæskeagtig; **-bauch**, m. Tykvom, Tykkert, c.; **-bückling**, m. røget Flækkefisk, c.; **-fett**, smækfed, meget fed; **-griebe**, f. Fedtegreve, c.; **-handel**, m. Flæskehandel, c.; **-händler**, m. Spækhøker, c.; **-käfer**, m. Klaner, c. (Dermestes); **-kuchen**, m. Flæskelage, c.; **-lilie**, f. Gedeblad, n. (Lonicera); **-scheibe**, f. Skive Flæsk, c.; **-schneider**, m. Flænser, c.; **-schwarte**, f. Flæskesvær, c.; **-schnitte**, f. Skive Flæsk, c.; **-seite**, f. Flæskesidе, c. (især røget); **-stein**, m. Spækſten, c.; **-wanst**, m. Tykvom, c.; **-wurm**, m. Springer, c. (i Flæsk).

Speckicht, **speckig**, adj. flæskelignende, spæklignende, fed.

Spedi(e)ren, v. t. 1. spedere, forsende.

Spediteur, m. **-s -e**. Speditør, c.

Spedition, f. **-en**. Spedition, c. (Forsendelse af Varer for fremmed Regning). | **Speditions-bureau**, n. Speditionskontor, n.; **-geschäft**, n. Speditionsforretning, c.; **-handel**, m. Speditionshandel, c.

Speer, m. (n.) **-es -e**. Spyd, n., Lanse, c. | **Speer-artig**, spydbannet; **-distel**, f. lancetbladet Tidsel, c. (Carduus lanceolatus); **-kampf**, m. Spydkamp, c.; **-reiter**, m. Lanserytter, c.; **-schaft**, m. Spydstage, c., Lanseskaft, n.; **-tragend**, spydbærende; **-träger**, m. Spydbrager, c.; **-wurf**, m. Spydkast, n.

Speiche, f. **-n**. Hjulege, c.; Spoleben, n. (radius). | **Speichen-rad**, n. Hjul med Eger, n.; **-zapfen**, m. Egetap, c.

Speichel, m. **-s** ub. pl. Spyt, n. | **Speichel-absonderung**, f. Spytafsondring, c.; **-drüse**, f. Spytkjertel, c.; **-fluß**, m. Spytflaab, n.; **-lecken**, n. se **-leckerei**; **-lecker**, m. Spytslikker, c.; **-leckerei**, f. Spytslikkeri, n.

Speicheln, v. i. 1. m. h. spytte.

Speicher, m. **-s** pl. s. sg. Oplagshus, Pakhus, Vareloft, Magasin, n.

Speichern, v. t. 1. opstable, bringe i Pakhus.

Speien, v. t. 2. og i. m. h. spytte: spy, brække sig; **Gift und Galle** —, spy Gift og Galde. | **Spei-becken**, n. Spyttebakke, c.; **-gat**, n. Spygat, n. (til Sos); **-kasten**, m., **-napf**, m. Spyttebakke, c.; **-röhre**, f. Afledningsrør, n., Tagrendetud, c.; **-teufel**, m. Troldkæuling, c.

Speier, m. **-s** pl. s. sg. Spytter, c.

Speicrei, f. **-en**. Spytteri, Spyeri, n.

Speierling, m. **-s -e**. Ronnebær, n.

Speil, n. (m.) se **Speiler**.

Speiler, m. **-s** pl. s. sg. Spile, Spilke, c., Spid, n.

Speilern, v. t. 1. spile, udspile, spidde.

Speis, m. **-es** ub. pl. tilberedt Kalk, c.

Speise, f. **-n**. Spise, Mad, Føde, c.; — **und Trank**, Mad og Drikke; Næringsmiddel, n.; tillavet Mad, Ret, c.; flydende Metalblanding; tilberedt Kalk, c.; × Øst og Brød. | **Speise-anstalt**, f. Spiseanstalt, c.; **-apparat**, m. Fødeapparat, n.; **-bier**, n. Madøl, Bordøl, n.; **-brei**, m. Chymus, Mavevælling, c.; **-fisch**, m. spiselig Fisk; **-gewölbe**, n. Madkjælder, c.; **-haus**, n. Spisehus, Spiselvarter, n.; **-kammer**, f. Spisekammer, Fadebur, *Stabur, n.; **-karte**, f. Spiseseddel, c.; **-korb**, m. Madkurv, c.; **-kübel**, m. Kalktrug, n.; **-marke**, f. Spisetegn, n.; **-maschine**, f. Fødemaskine, c. (ved en Dampkjedel); **-meister**, m. Kokkenmester, c.; **-opfer**, n. Madoffer, n.; **-pumpe**, f. Fødepumpe, c.; **-röhre**, f. Spiserør, n., Madpibe, c.; **-saal**, m. Spisesal, c.; **-saft**, m. Mælkesaft, c. (Chylus); **-schrank**, m. Madskab, n.; **-tisch**, m. Spisebord, n.; **-verrichtung**, f. se **-apparat**; **-wärmer**, m. Indretning til at holde Maden varm, c.; **-wein**, m. Madvin, Bordvin, c.; **-wirt(h)**, m. Spisevært, c.; **-wirt(h)schaft**, f. Spiselvarter, Spisehus, n.; **-zettel**, m. Spiseseddel, c.; **-zimmer**, n. Spiseværelse, n.

Speisen, v. i. 1. m. h. og t. spise; nære, mætte; **wünsche wohl zu** —, god Appetit! **Einen** —, bespise en; **Einen mit leeren Worten** —, afspise en med tomme Ord; **einen Kranken** —, give Sakramentet til en syg; × **eine Stadt** —, forsyne en By med Proviant; × **etw.** —, række til Føde, forsyne. — **Speisung**, f. Bespisning, c.

Spektakel, m. **-s** pl. s. sg. Spektakel, n., Larm, Støj, c. | **Spektakel-macher**, m. Spektakelmager, c.; **-stück**, n. Spektakelstykke, n.

Spektakeln, v. i. 1. m. h. gjøre Spektakel.

Spektralanalyse, f. **-n**. Spektralanalyse, c.

Spektrum, n. **-s -tren**. Spektrum, n.

Spekulant, m. **-en -en**. Spekulant, c.

Spekulation, f. **-en**. Spekulation, c. | **Spekulations-geist**, m. Spekulationsaand, c.; **-handel**, m. Spekulationshandel, c.

Spekulativ, adj. spekulativ.

Spekuli(e)ren, v. i. 1. m. h. spekulere.

Spellen, v. t. 1. kløve.

Spelt, m. **-es** ub. pl. Spelt, c. (Triticum spelta).

Spelte, f. se **Spelze**.

Spelten, adj. af Spelt.

Spelunke, f. **-n**. Spelunke, Hule, Rede, c.

Spelz, m. se **Spelt**.

Spelze, f. **-n**. Avne, c.; Axestjæg, n.

Spendabel, adj. spendabel, gavmild, rundhaandet.

Spende, f. **-n**. Uddeling; Forære, Gave, c.

Spendel, f. **-n**. × Knappenaal, c.

Spenden, v. t. 1. give, uddele. — **Spendung**, f. Uddeling, c.

Spender, m. **-s** pl. s. sg. Giver, c.

Spendi(e)ren, v. t. 1. og i. m. h. spendere, uddele, forære, anvende paa.

Spengler, m. se **Spängler**.

Spenzer, m. **-s** pl. s. sg. Spencer, Overtrøje, c.

Sperbe, f. **-n**. Røn, c.

Sperber, m. **-s** pl. s. sg. Spurvehøg, c. (Falco nisus). | **Sperber-baum**, m. Røn, c., Rønnebærtræ, n.; **-beere**, f. Rønnebær, n.; **-ei**, n. Spurvehøgeæg, n.; **-eule**, f. Høgeugle, c. (Strix ulula); **-neſt**, n. Høgerede, c.; **-schnabel**, m. Høgenæb, n.

Spergel, m. se **Spark**.

Sperling, m. **-s -e**. Spurv, c. | **Sperlingschrot**, n. Spurvehagel, n. — **Sperlings-ei**, n. Spurveæg, n.; **-flügel**, m. Spurvevinge, c.; **-kopf**, m. Spurvehoved, n.; fig. Tosehoved, n.; **-neſt**, n. Spurverede, c.

Sperr, adj. trang, snæver; sprød; helt aaben.

Sperre, f. **-n**. Spærring, Standsning, c.; **zu** — **stehen**, rejse sig, staa til Vejrs; Slaa; Hemsko, c.; × Arrest, c.

Sperren, v. t. 1. spile, udspile, opspile, bringe vidt fra hinanden; spærre; **die Beine** —, sætte Benene fra hinanden; **die Straße durch eine Kette** —, spærre Gaden ved en Lænke; **gesperrte Sitze**, afsondrede Pladser; **Einen ins Gefängnis** —, sætte en i Fængsel; **sich** —, stritte imod, modsætte sig, vægre sig. | **Sperrangelweit**, paa vid Gab; **-baum**, m. Tværbom, Slagbom, c.; **-eisen**, n. Jærn til at udspile med, n.; **-feder**, f. Spærrefjer, c.; **-gesetz**, n. Prohibitorium, n.; **-geld**, n. Bompenge, Portpenge; **-haken**, m. Spærhage, c.; **-holz**, n. Spilebom, c.; **-kegel**, m. Spærkegle, c.; **-kette**, f. Spærrekjæde, c.; **-rad**, n. Spærhjul, n.; **-rut(h)e**, f. Spændtræ, n.; **-sitz**, m. afsondret Plads, c.;

-wage, f. Gaffelbrœt, c.; **-weit**, vid, aaben, paa vid Gab; **-zeit**, f. Spærretid, c.

Sperrig, adj. voluminøs, indtagende megen Plads

Sperrung, f. **-en**. Spærring, Lukning, c.; Spærhjul, n.

Spesen, pl. ud. sg. Omkostninger, Udlæg, Expeditionsgebyr.

Spezerei, f. **-en**. Krydderi, n. | **Spezereihändler**, m. Materialist, c.; **-waren**, pl. Krydderier, pl.

Spezial, adj. special, speciel, enkelt, særegen. | **Spezial-arzt**, m. Specialist, c.; **-bericht**, m. Specialberetning, c.; **-karte**, f. Specialkort, n.

Spezialien, pl. Specialier, pl.

Spezialisi(e)ren, v. t. 1. specialisere, anføre enkeltvis, fremstille særskilt.

Spezialist, m. **-en -en**. Specialist, c.

Spezialität, f. **-en**. Specialitet, en særegen Beskaffenhed, c.

Speziell, adj. speciel, enkelt, særskilt, særegen.

Species, f. pl. s. sg. (**-ien**). Species, Art, Beskaffenhed, c.; Regnemaade, c.; **die vier —**, de fire Species. | **Species-thaler**, m. Specie, c.

Spezifikation, f. **-en**. Specificering, Specifikation, c.

Spezifizi(e)ren, v. t. 1. specificere, optælle, opregne, optegne Stykke for Stykke.

Spezifisch, adj. specifisk, særegen, ejendommelig.

Spezimen, n. **-s -mina**. Specimen, Prøvestykke, Provearbejde, n.

Sphäre, f. **-n**. Sfære, Kreds, c. | **Sphärenharmonie**, f., **-musik**, f. Sfærernes Harmoni, Musik, c.

Sphärisch, adj. sfærisk.

Sphinx, f. (m. n.) **-e**. Sphinx, c.

Spicken, v. t. 1. spække; × aflure. | **Spick-aal**, m. røget Aal, c.; **-nadel**, f. Spækkenaal, c.; **-speck**, m. Spækkeflæsk, n.

Spiegel, m. **-s** pl. s. sg. (Dim. **Spiegelchen**, **Spieglein**, n.) Spejl, n.; **Cim. einen — vorhalten**, holde et Spejl frem for en; **das wird er nicht hinter den — stecken**, det vil han just ikke rose sig af; **der — des Meeres**, Havets Spejl, n.; **der — des Schiffes**, Stibets Spejl, Agterspejl; (Jagt.) Bagdel, c., Spejl, n. | **Spiegel-artig**, spejlagtig; **-becken**, n. Barberbækken, n.; **-beleg**, m., **-belegung**, f. Spejlbelægning, c.; **-bild**, n. Spejlbillede, n.; **-blank**, spejlblank; **-decke**, f. Spejlloft, n.; **-ei**, n. Spejlæg, n.; **-fabrik**, f. Spejlfabrik, c.; **-fechten**, n., **-fechterei**, f. Spilfægteri, Narreværk, n.; **-fenster**, n. Spejlglasvindue, n.; **-fläche**, f. Spejlflade, c.; **-gewölbe**, n. Hvælving. Gipsloft med et glat Parti i Midten; **-glas**, n. Spejlglas, n.; **-glatt**, spejlglat; **-glätte**, f. Spejlglathed, c.; **-hell**, spejlklar; **-hütte**, f. Spejlglashytte, c.; **-karpfen**, m. Spejlkarpe, c.; **-kasten**, m. Perspektivkasse, c.; **-klar**, spejlklar; **-lehre**, f. Spejllære, c.; **-macher**, m. Spejlmager, c.; **-pfeiler**, m. Spejlpille, c.; **-rahmen**, m. Spejlramme, c.; **-scheibe**, f. Glasstive til Spejl, c.; **-schleifer**, m. Spejlsliber, c.; **-tisch**, m. Pillebord, n.; Toiletbord, n.; **-wand**, f. Spejlvæg, c.; **-zimmer**, n. Spejlværelse, n.

Spiegelicht, **spiegelig**, adj. lignende et Spejl, glinsende, blank, jævn.

Spiegeln, v. i. 1. m. h. glimre, straale; v. t. spejle; afspejle; **in (an) etw. sich —**, spejle sig i noget; **eine Torte —**, glasere en Kage; × iagttage igjennem en Kikkert; bære til Skue; × sanke Ax. — **Spiegelung**, f. Spejling, c.; Spejlbillede, n.; † Fata Morgana.

Spieke, f. se **Spike**.

Spieker, m. se **Spiker**.

Spiel, n. **-es -e**. (Dim. **Spielchen**, n.) Spil, n.; Leg, c.; **es dünkt ihm ein —**, det synes ham en Leg; **sein — mit eim. treiben**, drive sit Spil med en; **das — der Räder**, **der Maschine**, Hjulenes, Maskinens Gang; **Glück im — haben**, have Held i Spil; **ein -chen machen**, faa sig et Slag Kort; **ein gewagtes — spielen**, fig. spille et højt Spil; **etw. steht auf dem -e**, noget staar paa Spil; **leichtes — haben**, have det nemt; **gewonnenes — haben**, have Spillet vundet; **er ist mit im -e**, han er med i Spillet; **seine Hand mit im -e haben**, have sin Haand med i Spillet; **lassen Sie mich bei dieser Sache aus dem —**, lad mig være udenfor denne Sag; **dem — ein Ende machen**, gjøre en Ende paa Legen; **ein — Karten**, et Spil Kort; **ein — Stricknadeln**, et Sæt Strikkepinde. | **Spiel-abend**, m. Spilleaften, c.; **-art**, f. Spillemaade, c.; Varietet, c.; **-ball**, m. Spillekugle, Spillebold, c.; **-bank**, f. Spillebank, c.; **-brett**, n. Dambrœt, Skakbrœt, n.; **-bruder**, m. Spillefugl, c.; **-bude**, f. Hasardspillehus, n.; **-dose**, f. Spilledaase, c.; **-gebrauch**, m. se **-regel**; **-geld**, n. Spillepenge, pl.; **-genoß**, **-geselle**, m. Medspiller, Legekammerat, c.; **-gesellschaft**, f. Spilleselskab, n.; **-glück**, n. Held i Spil, n.; **-hahn**, m. Urhane, *Orrhane, c. (Tetrao tetrix); **-haus**, m. Spillefugl, c.; **-haus**, n. Spillehus, n.; **-hölle**, f. Spillehule, c.; **-honorar**, n. Feu, c.; **-jacht**, f. Lystfartøi, n.; **-kahn**, m. Lystbaad, c.; **-karte**, f. Spillekort, n.; **-katze**, f. se **-ratte**; **-kränzchen**, n. Spilleselskab, n.; **-leuchter**, m. Spillestage, c.; **-leute**, pl. Spillemænd; **-mann**, m. Spillemand, c.; **-marke**, f. Jeton, Aal, c.; **-matz**, m. se **-hans**; **-ochs**, m. Springnøtr, c.; **-pächter**, m. Forpagter af en Spillebank, c.; **-papier**, n. Spekulationspapir, n.; **-platz**, m. Legeplads, c.; **-puppe**, f. Legebukke, c.; **-ratte**, f. Spillefugl, c.; **-raum**, m. Spillerum, Raaderum, n.; **-regel**, f. Spilleregel, c.; **-saal**, m. Spillesal, c.; **-sache**, f. Legetøi, n.; **-schuld**, f. Spillegjæld, c.; **-spelunke**, f. Spillehule, c.; **-stunde**, f.

Legetime; Spilletime, c.; **-sucht**, f. Spillesyge, c.; **-süchtig**, spillesyg; **-tisch**, m. Spillebord, n.; **-uhr**, f. Spilleur, n.; **-ware**, f. se **-sache**; **-werk**, n. Spilleværk, n.; **-wut(h)**, f. Spilleraseri, n.; **-zeug**, n. Legetøj, n.

Spielbar, adj. som kan spilles, spillelig.

Spiele, f. **-n**. se **Spiel**; Pinde, pl. (hos Fugle).

Spielen. v. t. 1. og i. m. h. spille; lege; **auf der Violine, die Violine** —, spille paa Violin; **zum Tanz** —, spille til Dans; **wo spielt das Stück**, hvor gaar Stykket for sig? **das Stück spielt lange**, Stykket varer længe; **eine Komödie** —, spille Komedie; **mit Worten** —, lege med Ord; **er spielte den Erstaunten**, han agerede forbavset, han gav den forbavsede; **den Herrn** —, give Herren; **-de Kinder**, legende Børn; **Räuber** —, lege Røvere; **sich auf der Nase — lassen**, lade sig spille paa Næsen; **seine Augen über etw. — lassen**, lade sine Øine streife hen over noget; **ins Violette** —, spille i det violette; **die Maschinen** —, Maskinerne ere i Gang; **die Kanonen — lassen**, lade Kanonerne spille; **Bankerott** —, spille Fallit; **Ein. einen Streich, Possen** —, spille en et Puds; **Betrug** —, udøve Bedrageri; **Ein. etw. aus der Hand** —, spille en noget ud af Haanden; **um Geld** —, spille om Penge; **das Sichre** —, sikre sig; **sich frei** —, trække sig fri.

Spieler, m. **-s** pl. ſ. sg. Spiller, c.

Spielerei, f. **-en**. Legeværk; Spilleværk, n.

Spielerisch, adj. legelysten, barnagtig.

Spier, n. **-s -e**. Spire, c.

Spiere, f. **-n**. (til Søs) Spir, n. | **Spierentorpedo**, m. Stangtorpedo. c.

Spiering. **Spierling**, m. **-s -e**. Ronnebærræ, n.; lille Fisk, c.

Spieß, m. **-es -e**. (Dim. **Spießchen, Spießlein**, n.) Spyd, Fagtspyd, n., Lanse, c.; Spids, Tak, c.; spids Stang, c.; Spid, Bradspid, n.; (Student) **-e**. Penge; en ung Hjorts første Hornspidser. | **Spieß-ampfer**, m. rød Skræppe, c.; **-bock**, m. (Jagt.) ung Raabuk, som har Horn uden Takker; **-bürger**, m. Spidsborger, c.; ‡ meb Spyd bevæbnet Borger; **-bürgerei**, f. Spidsborgerbræsen, n.; **-bürgerlich**, spidsborgerlig; **-bürgertum**, n. Spidsborgerbræsen. n.; **-eisen**, n. Spydsod, c.; **-ente**, f. Spidsand, c. (Anas acuta); **-förmig**, spydformet; **-gerte**, f. Spidsrod, Ridepisk, c.; **-gesell**, m Kammerat; Medhjælper, Ledtogsmand, c.; **-glanz**, m., **-glas**, n. Spydglans, c., Antimonium; **-haar**, n. Børste, c.; **-hirsch**, m. se **Spießer**; **-lerche**, f. Vandpiber, c. (Anthus spinoletta); **-rut(h)e**, f. Spidsrod, c.; **-schaft**, m., **-stange**, f. Spydstage, c.; **-träger**, m. Spyddrager, c.; **-wurzel**, f. Pælerod, c.; **-zahn**, m. Spidstand, c.

Spießen, v. t. 1. spidde.

Spießer, m. **-s** pl. ſ. sg. (Jagt.) Spidshjort, c.

Spießig, adj. spids, broddet; meb lang Spids; strubelig, stjær.

Spike, f. **-n**. Lavendel, c. | **Spiken-öl**, n. Lavendelolie, c.

Spiker, m. **-s** pl. ſ. sg. × Pakhus, Forraadshus, n.; Spiger, Svm, n. | **Spiker-haut**, f. Spigerhud, c.

Spikern, v. t. 1. spigre fast.

Spill, n. **-es -e**. (til Søs) Spil, Gangspil, n. | **Spill-baum**, m. Spilbom, c.; **-futter**, n. Spilhalv, c.; **-gatt**, n. Spilgat, n.; **-welle**, f. Spilstamme, c.

Spille, f. **-n**. Ten, c.; Spil, Gangspil, n.; Spile, Spilke, c.; Spilling, c.

Spillen, v. t. 1. spilde; spilke; v. i. sthde meb lang Stilk.

Spillerig, spillig, adj. tynd.

Spilling, m. **-s -e**. Spilling, c.

Spillmage, m. **-n -n**. Slægtning paa Spindesiden, c.

Spillseite, f. ub. pl. Spindeside, c.

Spinat, m. **-es** ub. pl. Spinat, c.

Spind, m. se **Spint**.

Spind, n. (m.) se **Spinde**.

Spinde, f. **-n**. Skab, n.; (Maal) ½ Fjerdingkar, n.

Spindel, f. **-n**. Ten, c.; Spoleben, n. (radius); Spir, n.; Stilk, Stengel, c.; **Tak**, c.; Axel, Valse, Spindel, c.; Spil, Gangspil, n.; Steile, c.; **die — einer Wendeltreppe**, Spindlen i en Vindeltrappe. | **Spindel-baum**, m. alm. Benved, c. (Euonymus); **-bein**, n. tyndt Ben, n.; **-beinig**, tyndbenet; **-dünn**, uhyre tynd; **-dürr**, pilmager; **-lappen**, pl. Spindellapper, pl. (Urmag.); **-lehen**, n. Len paa Kvindesiden, n.; **-pflaume**, f. Spilling, c.

Spindeln, v. i. 1. m. h. sthde meb lang Stilk; v. t. sno; **sich** —, sno sig, dreje sig.

Spinett, n. **-es -e**. Spinet, n.

Spinnbar, adj. som kan spindes. — **Spinnbarkeit**, f. Egenskab at kunne spindes.

Spinne, f. **-n**. Edderkop, c. | **Spinne-feind**, meget fiendsk; **-feindschaft**, f. dødeligt Fiendskab. — **Spinn(en)-gewebe**, n., **-netz**, n., **-webe**, f. Spindelvæv, n.

Spinnen, v. t. 2. spinde; **kein Gold, keine Seide bei etw.** —, ikke spinde Silke ved noget; **in die Länge** —, trække i Langdrag; **Intrigen, Betrug** —, opspinde Intriger, Bedrag; **über etw. sinnen und** —, pønse og gruble over noget; **die Katze spinnt**, Katten spinder. | **Spinn-frau**, f. Spindekone, c.; **-gesellschaft**, f. Spindestue, c.; **-gewebe**, n. Spindelvæv, n.; **-haar**, n. × Hør, c.; **-haus**, n. Spindehus, n.; **-jungfer**, f. Hore, c.; Libel, Guldsmed, c.; **-maschine**, f. Spindemaskine, c.; **-mühle**, f. Spindemaskine, c.; **-rad**, n. Spindehjul, Rokkehjul, n.; **-rocken**, m. Spinderok, c.; **-stube**, f. Spindestue, c.; **-stuhl**, m. Spindestol, c.; **-warze**, f. Spindevorte, c.;

-web, n. se **-gewebe**; **-wirtel**, m. Rokkebenstridse, c.; **-wocken**, m. se **-rocken**.

Spinner, m. -s pl. s. sg. Spinder, c. | **-lohn**, m. Spindelon, c.

Spinnerei, f. **-en**. Spindemaade, c.; Spinderi, n.

Spinnerin, f. **-nen**. Spinnerske, c.

Spinnicht, f. **-en**. Spindestue, c.

Spinnig, adj. ebderkoppeagtig.

Spinös, adj. ondstabsfuld, vanskelig.

Spint, m. **-es -e**. Fedt, Flæsk, n.; Splint, c., Veb, n.; se **Spindе**.

Spintisi(e)ren, v. i. 1. m. h. × gruble, spekulere.

Spion, m. **-s -e**. Spion, c.

Spioni(e)ren, v. i. 1. m. h. spejde, spionere. | **Spioni(e)r-spiegel**, m. Reflektionsspejl, n.

Spioni(e)rerei, f. **-en**. Spioneri, n.

Spiral, adj. snegledannet. | **Spiral-feder**, f. Spiralfjer, c.; **-förmig**, spiralformet; **-linie**, f. Spirallinje, c.; **-pumpe**, f. Spiralpumpe, c.

Spirale, f. **-n**. Spiral, Sneglelinje, Skruelinje, c.

Spiritismus, m. — ub. pl. Spiritisme, Aandemaningstro, c.

Spiritist, m. **-en -en**. Spiritist, c.

Spiritualismus, m. — ub. pl. Spiritualisme, Aandelære, c.

Spiritualist, m. **-en -en**. Spiritualist, c.

Spiritualistisch, adj. spiritualistisk.

Spirituosa, **Spirituosen**, pl. Spirituosa, pl.

Spiritus, m. — pl. s. sg. Spiritus, c. | **Spiritus-lampe**, f. Spritlampe, c.

Spissen, v. i. 1. m. h. lokke (Hjærpe).

Spital, n. (m.) **-es -äler**. Hospital, Fattighus, n. | **Spital-frau**, f. Hospitalslem, n.; **-kirche**, f. Hospitalskirke, c.; **-mutter**, f. Forstanderske for et Hospital, c.; **-schiff**, n. Hospitalsskib, n.; **-verwalter**, m. Hospitalsforstander, c.; **-zug**, m. Ambulancetog, n.

Spittel, n. se **Spital**.

Spittler, m. **-s** pl. s. sg. Hospitalslem, n.

Spitz, m. **-es -e**. Spids, c. (Hund); lille Rus, Pisk, c.

Spitz, adj. spids; **etw. — kriegen**, fatte noget; — **wiegen**, veje knap; **eine -e Antwort**, et spidst Svar. | **Spitz-ahorn**, m. tandbladet Ahorn, c. (Acer platanoides); **-amboß**, m. Kobbersmeddens Ambolt, c.; **-arbeiter**, m. Rebslager, som forfærdiger korte Reb; **-axt**, f. Spidshakke, c.; **-bart**, m. Fipskjæg, n.; **-beutel**, m. Spidspose, c.; **-blatter**, f. Spidsbyld, c.; **-bogen**, m. Spidsbue, c.; **-bogenstil**, m. Spidsbuestil, c.; **-bohrer**, m. Spidsbor, n.; **-bolzen**, m. Spidsbolt, c.; **-bube**, m. Gavtyv, c., en listig Bedrager; **-bubengesicht**, n. Gavtyvansigt, n.; **-bubenstreich**, m. Gavtyvestreg, c.; **-büberei**, f. Gavtyveri, listigt Bedrageri, n.; **-bübin**, f. Bedragerske, Gavtyv, c.; **-bübisch**, gavtyveagtig; **-eisen**, n. Spidsjærn, n.; **-feile**, f. Spidsfil, c.; **-findig**, spidsfindig; **-findigkeit**, f. Spidsfindighed, c.; **-glas**, n. Spidsglas, n.; **-granate**, f. Spidsgranat, c.; **-hacke**, f. Spidshakke, c.; **-hammer**, m. Spidshammer, c.; **-harfe**, f. Spidsharpe, c.; **-haue**, f. Spidshakke, c.; **-keil**, m. spids Kile, c.; **-kopf**, m. spidst Hoved; fig. listigt, spidsfindigt Menneske; **-köpfig**, spidshovedet; **-kugel**, f. Spidskugle, c.; **-mänlig**, med spids Snude; **-maus**, f. Spidsmus, c. (Sorex); **-meißel**, m. Spidsmejsel, c.; **-name**, m. Øgenavn, Slægnavn, n.; **-nase**, f. Spidsnæse, c.; **-nasig**, spidsnæset; **-pfahl**, m. Grundpæl, c.; **-säule**, f. Spidssøjle, Obelisk, c.; **-schnauzig**, spidssnudet; **-winkelig**, spidsvinklet; **-wort**, n. Sløse, Stikpille, c.; **-zahn**, m. Spidstand, c.

Spitze, f. **-n**. (Dim. **Spitzchen**, **Spitzlein**, n.) Spids; Top; Od, Tip, Pynt, c.; Knipling, c.; **an der —**, i Spidsen; **sich an die — stellen**, stille sig i Spidsen; **die -n der Behörden**, de øverste Øvrighedsperioner; **die — einer Heeresabteilung**, Teten af en Hærafdeling; **Em. die — bieten**, træde en i Møde, trodse en; **auf der — stehen**, staa paa Nippet; **alles auf die — treiben**, drive alt paa Spidsen; **auf die — stellen**, **setzen**, sætte paa Spidsen. | **Spitzenband**, n. Kniplingsbaand, n.; **-besatz**, m. Besætning af Kniplinger, c.; **-einsatz**, m. Kniplingsmellemværk, n.; **-fabrik**, f. Kniplingsfabrik, c.; **-grund**, m. Kniplingsgrund, c.; **-handel**, m. Kniplingshandel, c.; **-händler**, m. Kniplingshandler, c.; **-haube**, f. Kniplingskappe, c.; **-hut**, m. Kniplingshat, c.; **-kleid**, n. Kniplingskjole, c.; **-klöpplerin**, f. Kniplerske, Kniplepige, c.; **-kragen**, m. Kniplingskrave, c.; **-muster**, n. Kniplingsmønster, n.; **-schleier**, m. Kniplingsslør, n.; **-stich**, m. Kniplingssyning, c.

Spitzel, m. **-s** pl. s. sg. Spids, c. (Hund); fig. Politispion, c.

Spitzeln, v. t. 1. spidse lidt.

Spitzen, v. t. 1. spidse; **das Maul, den Mund —**, spidse Munden; **die Ohren —**, spidse Øren; **sich auf etw. —**, spidse Næsen efter noget; **das ist auf mich gespitzt**, det er møntet paa mig; børsøve Spidsen, afstubse, afstubbe; **die Pferde —**, stærpe Hestene.

Spitzer, m. **-s** pl. s. sg. en, der spidser.

Spitzheit, f. **-en**. Spidshed, c.

Spitzig, adj. spids; fig. spids, spydig, bidende. — **-spitzigkeit**, f. Spidshed, c.; fig. Spydighed, c.

Spleen, m. **-s** ub. pl. Splen, c., ondt Lune.

Spleiße, f. **-n**. Splint, Flise, c.

Spleißen, v. t. 2. (1.) og i. m. h. spalte, kløve, splitte.

Spleißig, adj. som let lader sig spalte.

Splendid, adj. splendid, glimrende, pragtfuld; rundhaandet.

Splint, m. **-es -e**. Splint, c., Veb, n.; (paa Træer); Splint, Flise, c.

Splinter, m. se **Splitter**.

Spliß, m. **-sses -sse**. Splint, c., Stykke, n.

Spliſſen, v. t. 1. splidse. — **Spliſſung**, f. Splidsning, c.

Splitt, m. **-es -e**. Splint, c.; Tagspaan, c.

Splitte, f. se **Splitt**.

Splitter, m. **-s** pl. ſ. sg. Splint, Fliſe, c. | **Splitter-holz**, n. Vindebrænde, n.; **-nackt**, splitternøgen; **-richten**, v. t. 1. vrage, kritisere, gjennemhegle; **-richter**, m. Gjennemhegler, Vrager, Kritiker, c.; **-richterei**, f. smaalig Kritik, c.

Splitterig, adj. som splintrer.

Splittern, v. i. 1. m. h. splintres; v. t. splintre.

Sponde, f. **-n**. Sengested, n.

Spons, m. **-en -en**. en forlovet.

Sponſi(e)ren, v. i. 1. m. h. gjøre Kur.

Sponſi(e)rer, m. **-s** pl. ſ. sg. Frier, c.

Spontan, adj. spontan, fribillig, utvungen. — **Spontaneität**, f. Spontaneitet, Selvbestemmelse, Vilkaarlighed, c.

Sporadiſch, adj. sporadiſt, adspredt, enkelt, spredt.

Spore, f. **-n**. Spore, c. (Botanik). | **Sporenbildend**, sporedannende; **-zelle**, f. Sporecelle, c.

Sporen, v. t. 1. spore; v. i. m. h. tørres, mugne; trækkes tilbage.

Sporer, m. **-s** pl. ſ. sg. Sporemager, c.

Sporn, m. **-es -en**. (**-oren**). Spore, c.; **ſeine Sporen verdienen**, tjene sine Sporer. | **Sporn-ammer**, f. Sporeværling, c. (Emberiza calcarata); **-blume**, f. Ridderspore, c.; **-halter**, m. Sporeknast, Sporeknægt, c.; **-leder**, n. Sporelæder, n.; **-rad**, n. Sporehjul, n.; **-riemen**, m. Sporerem, c., Sporelæder, n.; **-ſtätiſch**, sporestædig; **-ſtreichs**, lige strag, i fuld Galop, i Hui og Hast; **-träger**, m. Sporeknægt, c. — **Sporenſtreichs**, se **ſporn-**.

Spornen, v. t. 1. spore, give af Sporen; fig. anspore, drive frem; bespore, forsyne med Spore; **geſpornt**, med Sporer paa.

Sport, m. **-s -s**. Sport, c.

Sportel, f. **-n**. Sportel, c.; × lille Kurv, c. | **Sportel-kaſſe**, f. Sportelkasse, c.

Spott, m. **-es** ub. pl. Spot, Spe, Haan, c.; Skam, Vanære, c.; — **treiben, ſeinen — haben mit etw.**, drive Spot med noget; **zum -e ſein**, være til Spot; † Spøg, c. | **Spottbild**, n. Karikatur, c.: **-billig**, for en Spotpris; **-dichter**, m. Satiriker, c.; **-droſſel**, f. Spottedrossel, c. (Turdus mimus); **-gebot**, n. Skambud, n.; **-gedicht**, n. Spottedigt, n.; **-gelächter**, n. Haanlatter, c.; **-geld**, n. Spotpris, c.; **-kauf**, m. Røverkjøb, n.; **-lachen**, n. Haanlatter, c.; **-lied**, n. Nidvise, c.; **-luſt**, f. Spottelyst, c.; **-luſtig**, spottelysten; **-name**, m. Øgenavn, n.; **-preis**, m. se **-geld**; **-rede**, f. spottende, haanende Tale; **-ſchlecht**, jammerlig, ynkelig; **-ſchrift**, f. Spottestrift, n.; **-ſucht**, f. Spottesyge, c.; **-ſüchtig**, spottesyg; **-vogel**, m. fig. Spottefugl, Spottegjøg, Spotter, c.; **-weiſe**, ironiſt, for at gjøre Nar; **-wohlfeil**, for Røverkjøb.

Spöttelei, f. **-en**. Spotteglose, Spydighed, c., Spotteri, n.

Spötteln, v. i. 1. m. h. spotte lidt, drive Spot med.

Spotten, v. i. 1. m. h. spotte, gjøre Nar; **über einen, jemandes** —, spotte en; **mit etw.** —, drive sin Spot med noget; v. t. † forhaane, spotte; **Gott läßt ſich nicht** —, Gud lader sig spotte. | **Spotten-wert(h)**, værd at spottes.

Spötter, m. **-s** pl. ſ. sg. Spotter, Spottefugl, c.

Spötterei, f. **-en**. Bespottelse, Forhaanelse, c., Spotteord, n.

Spötterin, f. **-nen**. Spotterske, c.

Spöttiſch, spodst, spydig, ironiſt.

Spöttlich, adj. † spøgefuld, latterlig; spodst, spydig.

Sprache, f. **-n**. Sprog, Tungemaal, n.; Maal, Mæle, n.; Stemme, c.; † Samtale, Sammenkomst, c.; **frei mit der — herausgehen**, tale frit; **nicht recht mit der — heraus wollen**, ikke ville rykke ud med Sproget; **die — in ſeiner Gewalt haben**, have Sproget i sin Magt; **die — verlieren**, tabe Mælet; **die — wiederbekommen**, faa sit Mæle igjen; **eine ſchwere — haben**, have et tykt Mæle; **er ändert die** —, han nedstemmer Tonen, stikker Piben ind; **es kam zur** —, det kom paa Tale; **etw. zur — bringen**, bringe noget paa Tale. | **Sprach-ähnlichkeit**, f. Sprogligheb, Analogi, c.; **-art**, f. Dialekt, c.; **-bau**, m. Sprogbygning, c.; **-eigenheit**, **-eigentümlichkeit**, f. Sprogegenheb, c.; **-fehler**, m. Sprogfejl, c.; **-fenſter**, n. Talevindue, n.; **-fertig**, sprogdygtig; **-fertigkeit**, f. Sprogdygtigheb, c.; **-forſcher**, m. Sproggransker, c.; **-forſchung**, f. Sprograngskning, c.; **-gebiet**, n. Sproggebet, Sprogets Omraade, n.; **-gebrauch**, m. Sprogbrug, c.; **-gelehrſamkeit**, f. Sproglærdom, c.; **-gelehrter**, adj. Sproglærd, c.; **-gemenge**, n. Sprogblanding, c.; **-genie**, n. Sproggeni, n.; **-geſetz**, n. se **-regel**, **-gitter**, n. Talegitter, n.; **-karte**, f. Sprogkort, n.; **-kenner**, m. Sprogkjender, c.; **-kenntnis**, f. Sprogkundskab, c.; **-kunde**, f. Sprogkyndigheb, c.; **-kundig**, sprogkyndig; **-lehre**, f. Sproglære, c.; **-lehrer**, m. Sproglærer, c.; **-los**, maalløs, stum; **-loſigkeit**, f. Maalløsheb, Stumheb, c.; **-meiſter**, m. Sprogmester, Sproglærer, c.; **-mengerei**, f. Sprogforvirring, Sprogblanding, c.; **-regel**, f. Sprogregel, c.; **-reiniger**, m. Sprogrenser, c.; **-reinigung**, f. Sprogrenselse, c.; **-richtig**, sprogrigtig, grammatikalsk rigtig; **-richtigkeit**, f. Sprogrigtigheb, c.; **-rohr**, n. Talerør, n., Raaber, c.; **-ſchatz**, m. Sprogskat, c.; **-ſchnitzer**, m. Sprogfejl, Bommert, c.; **-ſtudium**, n. Sprogstudium, n.; **-ſtunde**, f. Sprogtime, c.; **-übung**,

f. Sprogsvelse, c.; **-unterricht**, m. Sprogundervisning, c.; **-verein**, m. Sprogforening, c.; **-vergleichung**, f. komparativ Filologi, c.; **-vermögen**, n. Mæle, n., Taleevne, c.; **-verwirrung**, f. Sprogforvirring, c.; **-werkzeug**, n. Taleorgan, n.; **-widrig**, sprogstridig; **-wissenschaft**, f. Sprogvidenskab, c.; **-wissenschaftlich**, sprogvidenskabelig; **-zimmer**, n. Taleværelse, n.

Sprachlich, adj. sproglig.

Sprasseln, **sprat̃e(l)n**, v. i. 1. m. h. sprutte, brase.

Sprechen, v. i. 2. m. h. tale, snakke; **mit einem von etwas** —, tale med en om noget; **groß** —, prale; **er läßt nicht mit sich** —, han er ikke til at tale med; **er ist nicht gut auf Sie zu** —, han er vred paa Dem; v. t. tale, sige; **ein Wort** —, sige et Ord; **eine Sprache** —, tale et Sprog; **Einen** —, tale med en; **den Segen** —, lyse Velsignelsen; **Einen heilig** —, erklære en for hellig; **ein Urteil** —, fælde, afsige en Dom; **hier hat er nichts zu** —, her har han intet at betale; **wir werden uns** —, vi tales ved. | **Sprech-art**, f. Talebrug, c.; **-gitter**, n. Talegitter, n.; **-ruhr**, f. Munddiarrhe, c.; **-saal**, m. Taleværelse, n.; **-stunde**, f. Konsultationstid, c.; **-übung**, f. Taleøvelse, c.; **-unterricht**, m. Taleundervisning, c.; **-weise**, f. se **-art**, **-zeit**, f. se **-stunde**; **-zimmer**, n. se **-saal**.

Sprecher, m. **-s** pl. ſ. sg. Taler; Ordfører, Præses, c.

Spree, **Spreh**, f. **-en**. Udslæt paa Hestens Fødder, c.; Stær, c.

Spreißel, **Spreißen**, m. **-s** pl. ſ. sg. Spile, Spilke, c.; Splint, Flise, c.

Spreißeln, **spreißen**, v. t. 1. spile, udspile; v. i. m. ſ. galopere afsted.

Spreite, f. **-n**. Lag; Skaar, n.

Spreiten, v. t. 1. sprede, udbrede.

Spreize, f. **-n**. Spile, Stive, Støtte, c.

Spreizen, v. t. 1. udspile, aabne bidt; støtte, afstive, sætte Støtte til; **sich mit etwas** —, gjøre sig til af, brøste sig af noget; **sich** —, striste imod; v. i. m. h. sprøjte, sprutte.

Sprengbar, adj. som kan sprænges.

Sprenge, f. **-n**. Stænkning, c.; Stænkevand, n.

Sprengel, m. **-s** pl. ſ. sg. Stænkekost, c.; Sogn, n.; Distrikt, n., Herred, n.

Sprengen, v. t. 1. sprænge; stænke; **ein Schiff in die Luft** —, sprænge et Skib i Luften; **ein Thor** —, sprænge en Port; **die Bank** —, sprænge Banken; **ein Pferd über einen Graben** —, lade en Hest springe over en Grøft; **Einen nach einem Ort hin** —, jage en hen til et Sted; **eine Brücke über ein Felsthal** —, kaste en Bro over en Klippedal; **die Blumen** —, stænke Blomsterne; **es hat nur gesprengt**, det har kun stænket, støvregnet; **gesprengt**, plettet, broget; v. i. m. ſ. galopere, fare afsted, jage afsted. | **Spreng-arbeit**, f. Minearbejde, n.; **-besen**, m. Stænkekost, c.; **-bombe**, f. Sprængbombe, c.; **-faß**, n. Vievandskar, n.; **-geschoß**, n. Sprængprojektil, n.; **-graben**, m., **-grube**, f. Mine, c.; **-kanne**, f. Vandkande, c.; **-kessel**, m. se **-faß**; **-kugel**, f. Sprængkugle, c.; **-ladung**, f. Sprængladning, c.; **-loch**, n. Minehul, n.; **-mittel**, n. Sprængstof, n.; **-öl**, n. Sprængolie, Nitroglycerin, c.; **-patrone**, f. Sprængpatron, c.; **pinsel**, m. Stænkekost, c.; **-pulver**, n. Sprængkrudt, n.; **-regen**, m. Støvregn, c.; **-schuß**, m. eksploderende Skud, n.; **-stoff**, m. Sprængstof, n., Sprængsats, c.; **-stück**, n. Granatstump, c.; **-tonne**, f. Sprængtønde, c.; **-wacht**, **-wage**, f. Vognhammel, c.; **-wagen**, m. Vandingsvogn, c.; **-wedel**, m. Stænkekost, c.; **-werk**, n. Sprinkelværk, n.; Sprængværk, n.; **-wisch**, m. Stænkevisk, c.

Sprengelig, adj. se **sprenkelig**.

Sprengsel, m. **-s** pl. ſ. sg. Græshoppe, c.; Fuglesnare, Done, c.

Sprengung, f. **-en**. Sprængning, c. | **Sprengungs-versuch**, m. Sprængningsforsøg, n.

Sprenkel, m. **-s** pl. ſ. sg. Fuglesnare, Done, c.; Spætte, Plet, Fregne, c.

Sprenkelicht, **sprenkelig**, adj. spættet, plettet, spraglet.

Sprenkeln, v. t. 1. gjøre plettet, overstænke, besprænge. — **Sprenkelung**, f. Overstænkning, Besprængning, c.

Sprenz, m. **-en -en**. (**-e**, f.) Spurvehøg, c.

Sprenzling, m. **-s -e**. Stolling, c. (i det første Aar.)

Spreu, f. ub. pl. Avner, pl. | **Spreu-boden**, m. Halmluft, n.; **-kammer**, f. Avnekammer, n.; **-kissen**, n. Pude, stoppet med Avner, c.; **-korb**, m. Avnekurv, c.; **-regen**, m. Støvregn, c.; **-sack**, m. Sæk til Avner, c.

Sprewen, v. t. 1. strø, udstrø.

Sprengig, adj. fuld af Avner.

Sprichwort, n. **-es -örter**. Ordsprog, n.

Sprichwörtlich, adj. ordsproglig, som et Ordsprog.

Sprickel, m. **-s** pl. ſ. sg. Stænk, n., Plet, c.

Sprickelig, adj. plettet, spættet.

Sprickeln, v. t. 1. gjøre plettet, stænke.

Spriegel, m. **-s** pl. ſ. sg. Skinne, Bøjle, Bue, c.; Tandebaand, n.

Spriegeln, v. t. 1. lægge Skinner paa; forsyne med Bøjler; gjøre Bue over.

Sprieße, f. se **Spießel**.

Spießel, m. **-s** pl. ſ. sg. Spile, Spilke, c.; Spire, c., Stub, n.

Spießelig, adj. se **sprenkelig**.

Spießen, v. i. 2. (**† 1.**) m. ſ. spire, stybe op; stybe frem.

Spriet, n. **-es -e**. Gaffelstang, c., Tværstang, c.; Bugspryd, n.

Spring, m. **-es -e**. Kilde, c., Kildevæld, Bæld, n.; Vandspring, n., Vandstraale, c.

Springen, v. i. 2. m. ſ. og h. springe; **über**

den Graben —, springe over Grøften; **ein paar Flaschen Wein — lassen**, lade et Par Flasker Vin springe; **es springt in die Augen**, det falder i Øinene; **die Bombe springt**, Bomben springer; v. t. springe, bedække. | **Spring-ball**, m. Gummibold, c.; **-becken**, n. Bassin ved et Springvand, n.; **-bock**, m. Springbuk, c.; **-brett**, n. Springbræt, n.; **-brunnen**, m. Springvand, n., Fontæne, c.; **-faden**, m. se **-glas**; **-feder**, f. Springfjer, c.; **-federmatratze**, f. Springfjermadras, Fjermadras, c.; **-flut**, f. Springflod, c.; **-fuß**, m. Springben, n.; **-glas**, n. Springglas, n.; **-hase**, m. Springhare, c. (Pededes); **-hengst**, m. Springhest, Stodhingst, c.; **-insfeld**, m Springfyr, rask Fyr, c.; **-käfer**, m. Smælder, c. (Elater); **-kolben**, m. se **-glas**; **-kraft**, f. Elasticitet, c.; **-kräftig**, elastisk; **-kraut**, n. Springbalsamine, c. (Impatiens); **-kresse**, f. Springklap, c. (Cardamine impatiens); **-kunst**, f. Kunsten at springe; **-lade**, f. Ventil, c.; **-maus**, f. Springmus, c. (Dipus); **-ochs**, m. Springtyr, c.; **-quell**, m., **-quelle**, f. Springvand, Vandspring, Kildevæld, n.; **-stange**, f., **-stock**, m. Springestok, c.; **-übung**, f. Springsøvelse, c.; **-wasser**, n. Springvand, n.; **-wurm**, m. Springer, c.; **-zeit**, f. Springetid, c.; Springtid, c.

Springer, m. s pl. s. sg. Springer, c.

Springerei, f. **-en**. Springeri, n.

Springs, m. se **Sprenz**.

Sprit, m. **-es -e**. Sprit, c. | **Sprit-maschine**, f. Spritfjedel, c.

Spritze, f. **-n**. Sprøjte, c.; **bei der — (thätig) sein**, fig. være virksom, være paa sin Post. | **Spritzen-haus**, n. Sprøjtehus, n.; **-leute**, pl. Brandfolk; **-mann**, m. Sprøjtemand, c.; **-meister**, m. Sprøjtemester, c.; **-röhre**, f., **-schlange**, f., **-schlauch**, m. Sprøjteslange, c.

Spritzeln, v. i. 1. m. h. sprøjte lidt.

Spritzen, v. t. 1. og i. m. h. sprøjte; sprutte; stænke. | **Spritz-arbeit**, f. Arbejde ved Sprøjten, n.; Marmorering, c.; **-bad**, n. Regnbad, n.; **-brett**, n. Bræt til at holde Stænkene borte; **-büchse**, f. Hyldebøsse, Hyldesprøjte, c.; **-fahrt**, f. (Student) fælles Fornøjelsestur, Skovtur, c.; **-fisch**, m. Sprøjtefisk, c. (Chætodon rostratus); **-gebackenes**, adj. Sprutbakkelse, c.; **-kanne**, f. Vandkande. Sprøjtekande, c.; **-kuchen**, m. se **-gebackenes**; **-leder**, n. Forlæder, * Stvætlær, n.; **-loch**, n. Sprøjtehul, n.; **-regen**, m. Stovregn, c.; **-wagen**, m. Vandingsvogn; Sprøjtevogn; Skovvogn, Kapervogn, c.

Sprock, adj. sprød, skjør. | **Sprock-aas**, n. Vaarfluens Larve, c.; **-holz**, n. Kvas, n.; **-weide**, f. skjør Pil, c. (Salix fragilis).

Sprock, m. **-es -e**. Vaarfluens Larve, c.; Strantning, c., magert Mennefke, n.

Spröde, adj. sprød, skjør; fig. ubøjelig, modstræbende; snerpet, spodsk, knibsk. — **Sprödigkeit**, f. Skjørhed, Sprødhed; Snerperi, Spodskhed, Knibskhed, c.

Sproll, m. **-es -e**. toaarig Karpe, c.

Sproß, m. **-ffes -ffe**. Spire, c., Skud, n. | **Sproß-bildung**, f. Knopstydning, c.; **-pilz**, m. Knopsvamp, c.

Sprosse, m. **-n -n**. Skud, n., Spire, c.

Sprosse, f. **-n**. (Dim. **Sprößchen**, **Sprößlein**, n.) Skud, n., Spire, c.; Sprosse, Vindussprosse, c.; Trin, Stigetrin, n.; Hjulege, c.; Tværpind paa Vognsjælene. | **Sprossen-bier**, n. Øl brygget paa Skud af den kanadiske Fyr, n.; **-fichte**, f. kanadisk Fyr, c. (Pinus canadensis).

Sprossen, v. i. 1. m. s. og h. spire, stybe; sætte Knop, sætte Spire.

Sprosser, m. **-s** pl. s. sg. stor Nattergal, c. (Luscinia Philomela).

Sprößling, m. **-s -e**. Spire, c., ungt Skud, n.; Afkom, n.

Sprott, m. se **Sprock**.

Sprotte, f. **-n**. Sprot, Brisling, c. (Clupea sprattus).

Spruch, m. **-es -üche**. (Dim. **Sprüchelchen**, **Sprüchlein**, n.) Sprog, Skriftsted, n., Sentens, c., Tankesprog, Mundheld, n.; Dom, Kjendelse, c. | **Spruch-buch**, n. Sprogbog, c.; **-fertig**, se **-reif**; **-reich**, fuld af Sentenser, sindrig, lærerig; **-reif**, moden til at paadømmes; **-sammlung**, f. Sprogsamling, c.; **-sprecher**, m. ‡ Lejlighedsdigter, c.

Spruchhaft, adj. sentensagtig.

Sprüchwort, n. se **Sprichwort**.

Sprudel, m. **-s** pl. s. sg. sprudlende Kilde, c. | **Sprudel-kopf**, m. Brushoved, n.; **-quell**, m. sprudlende Kilde, c.; **-salz**, n. Sprudelsalt, n.; **-stein**, m. Sprudelsten, c.; **-wasser**, n. Kildevand, n.

Sprudeln, v. i. 1. m. h. sprudle, sprøjte, sprutte, sprude, vælde frem; **die Katze sprudelt**, Katten hvæser; fig. bruse op, fnyse.

Sprühe, f. **-n**. Stænk, n.

Sprühen, v. t. 1. sprude, sprutte, slænge omkring, stænke; v. i. m. h. stænke, sprutte, *srase. | **Sprüh-auge**, n. gnistrende Øje, n.; **-feuer**, n. sprutlende Ild, c.; **-funke**, m. omkringfarende Gnist, c.; **-regen**, m. Støvregn, c.; **-welle**, f. skummende Bølge, c.

Sprung, m. **-es -ünge**. Spring, Sæt, n.; Rift, Ridse, Revne, c., Bræk, n.; **einen — nach Hause machen**, gjøre et lille Løb hjem; **es ist nur ein — bis dahin**, der er kun et lidet Løb derhen; **auf dem -e stehen**, staa i Begreb med, staa paa Springet; **keine großen Sprünge machen**, ikke gjøre store Spring; **Sprünge machen**, gjøre Knuder; **wieder auf seine alten Sprünge kommen**, komme tilbage til sine gamle Vaner; **hinter (auf) jemandes Sprünge kommen**, komme efter ens Kneb; Fodsteb, n.; Harens Bagben, n.; Springning, Bedækning, c. | **Sprungbein**, n. Fodleb, n.; **-brett**, n. Springbræt, n.;

-fertig, færdig til Spring; **-gelenk**, n. Springleb, n.; **-löfer**, m. Smælder, c.; **-lauf**, m. Galop, c.; **-riemen**, m. Springrem, c.; Strop, c.; Buxestrop, c.

Sprunghaft, adj. springende.

Sprützen, v. se **spritzen**.

Spuck, n. **-es** ub. pl. Spyt, n. | **Spuckkasten**, m. se **-napf**; **-locken**, pl. Spyttekroller, pl.; **-napf**, m. Spyttebakke, c.; **-näpfeln**, v. i. slikke Spyt, være Spytslikker.

Spucke, f. se **Spuck**.

Spucken, v. i. 1. m. h. og t. spytte.

Spuk, m. **-es -e**. Spøgelse, n., Gjengangere, c.; Larm, Støj, c.; gal Historie, c. | **Spuk-geist**, m. Gjengangere, c.; **-geschichte**, f., **-märchen**, n. Spøgelseshistorie, c.; **-stunde**, f. Aandetime, Spøgelsetime, c.

Spuken, v. i. 1. m. h. spøge, gaa igjen; larme, støje.

Spukerei, f. **-en**. Spøgeri, n.

Spukhaft, adj. spøgelsesagtig.

Spule, f. **-n**. Ten, Spole, c.; Pennepose, c. | **Spul-wurm**, m. Spolorm, c.

Spüle, f. **-n** Skyllested, n., Rendesten, c.

Spulen, v. t. 1. spole. | **Spul-draht**, m. Spolegarn, n.; **-maschine**, f. Spolemaskine, c.; **-rad**, n. Spolerok, c.

Spülen, v. i. 1. m. h. skylle, skvulpe; v. t. skylle. | **Spül-faß**, n., **-gelte**, f. Skyllekar, n.; **-kumm**, **-kumpf**, m. Spølkumme, c.; **-lappen**, **-lumpen**, m. Karklud, c.; **-magd**, f. Opvaskerpige, c.; **-napf**, m. Spølkumme, c.; **-stein**, m. Rendesten, c.; **-waſſer**, n. Skyllevand, n.

Spuler, m. **-s** pl. ſ. sg. Spoler, c.

Spüler, m. **-s** pl. ſ. sg. en, der skyller.

Spülicht, **Spülig**, n. **-s** ub. pl. Karvand, Skyllevand, Opvaskervand, n.; Spøl, n.

Spülung, f. **-en**. Skylning, c.

Spund, m. (n.) **-es -e** (**-unde**). Spuns, c.; Spunshul, n.; Rand, Rende, c.; Aabning, c., hult Rum, n. | **Spund-band**, n. Spunsbaand, n.; **-bohrer**, m. Spunsbor, n.; **-hefe**, f. Spunsgjær, c.; **-loch**, n. Spunshul, n.; **-fäge**, f. Spunsjav, c.; **-zicke**, f. Spunsdybde, c.; **-zapfen**, m. Spuns, c.

Spunden, **spünden**, v. t. 1. spunse, tilspunse; **Bretter** —, pløje, sammenpløje Brædder; panele. | **Spund-breit**, n. sammenpløjet Bræt, n.

Spur, f. **-en**. Spor, Fodspor, Hjulspor, n.; Spor, Mærke, Kjendemærke, n.; **Eim. auf der — ſein**, være paa Spor efter en; **auf die — kommen**, komme paa Spor; **keine** —, ikke Spor. | **Spur-breite**, f. se **-weite**; **-los**, sporløs; **-pferd**, n. Sporhest, c.; **-ſchnee**, m. Sportsne, c.; **-weite**, f. Sporvidde, c.

Spuren, v. i. 1. m. h. følge Sporet, passe til Sporet.

Spüren, v. t. 1. og i. m. h. opspore, gaa paa Spor; **nach etw.** —, opspore noget; spore, fornemme, føle; **keine Veränderung** —, ikke spore nogen Forandring. | **Spür-gang**, m. Inspektionsgang, Runde, c.; **-hund**, m. Sporhund, Støverhund, c.; **-naſe**, f. Spornæse, c.; **-ſchnee**, m. Sportsne, c.

Spürer, m. **-s** pl. ſ. sg. Sporhund, Støverhund, c.

Spürerei, f. **-en**. Spioneri, Snuseri, Spejderi, n.

Spurre, f. **-n**. Skjærmarve, c. (Holostuum).

Sputen, v. r. 1. ile, skynde sig.

Spützen, v. i. 1. m. h. spytte.

St! interj. tys! stille!

Staar, m. se **Star**.

Staat, m. **-es -en**. Stat, c.; pl. Stænder; Stads, Pragt, c.; **nur zum** —, kun til Stads; **mit (von) etw. großen — machen**, gjøre Stads med noget; † **auf etw. — machen**, forlade sig trygt paa noget. | **Staats-abgabe**, f. Statsafgift, c.; **-amt**, n. Statsembede, n.; **-angehöriger**, adj. Statsborger, Indfødt, c.; **-angehörigkeit**, f. Indfødsret, Borgerret, c.; **-angelegenheit**, f. Statsanliggende, n.; **-anleihe**, f. Statslaan, n.; **-anwalt**, m. Generalfiskal, c.; **-anweiſung**, f. Anviisning paa Statskassen, c.; **-anzeiger**, m. Statstidende, c.; **-ausgabe**, f. Statsudgift, c.; **-bahn**, f. Statsbane, c.; **-bankerott**, m. Statsbankerot, c.; **-beamter**, adj. Statsembedsmand, 'c.; **-behörde**, f. Statsmyndighed, c.; **-beſuch**, m. Stadsbesøg, n.; **-bürger**, m. Statsborger, c.; **-bürgerlich**, statsborgerlig; **-bürgerrecht**, n. Borgerret i Staten, Indfødsret, c.; **-dame**, f. Stadsdame, Stadsms, c.; **-degen**, m. Stadskaarde, c.; **-diener**, m. Statstjener, c.; **-dienſt**, m. Statstjeneste, c.; **-eigentum**, n. Statseejendom, c.; **-einkünfte**, pl. Statsindtægter, pl.; **-eiſenbahn**, f. Statsjærnbane, c.; **-gebäude**, n. offentlig Bygning, Statsbygning, c.; **-gefährlich**, statsfarlig, farlig for Staten; **-gefangener**, adj. Statsfange, c.; **-gefängnis**, n. Statsfængsel, n.; **-geheimnis**, n. Statshemmelighed, c.; **-geſchäft**, n. Statssag, c.; **-geſchichte**, f. Statshistorie, c.; **-geſetz**, n. Statslov, c.; **-grundgeſetz**, n. Statens Grundlov, Statsgrundlov, c.; **-gut**, n. Statsejendom, c.; **-handbuch**, n. Statskalender, c.; **-haushalt**, m. Statshusholdning, Statsøkonomi, c.; **-hoheit**, f. Statshøjhed, c.; **-kalender**, m. Statskalender, c.; **-kanzler**, m. Statskansler, c.; **-kaſſe**, f. Statskasse, c.; **-kirche**, f. Statskirke, c.; **-kleid**, n. Stadsklædning, Stadsdragt, c.; **-klug**, statsklog; **-klugheit**, f. Statsklogskab, c.; **-körper**, m. Statslegeme, n.; **-koſten**, pl. Statens Bekostning; **-kunde**, f. Statslære, c.; **-kunſt**, f. Statskunst, c.; **-kutſche**, f. Stadskarret, c.; **-lehre**, f. Statslære, c.; **-macht**, f. Statsmagt, c.; **-mann**, m. Statsmand, c.; **-männiſch**, adj. Statsmands-; **-miniſter**, m. Statsminister, c.; **-oberhaupt**, n. Statens Overhoved, n.; **-pächter**, m. en, der har forpagtet noget af Staten; **-papiere**, pl. Statspapirer; **-prokurator**, m. se **-anwalt**;

-puppe, f. Pyntedukke, c.; **-rat(h)**, m. Statsraad, n. (c.); **-recht**, n. Statsret, c.; **-rechtlich**, statsretlig; **-religion**, f. Statsreligion, c.; **-ruder**, n. Statsrov, n.; **-sache**, f. Statssag, c.; **-schatz**, m. Statskasse; Statsformue, c.; **-schiff**, n. Statsskib, n.; **-schrift**, f. Statsskrift, n.; **-schuld**, f. Statsgæld, c.; **-schuldschein**, m. Statspapir, n.; **-steuer**, f. Statsafgift, Skat, c.; **-streich**, m. Statskup, n.; **-umwälzung**, f. Statsomvæltning, Revolution, c.; **-verbrechen**, n. Statsforbrydelse, c.; **-verbrecher**, m. Statsforbryder, c.; **-verfassung**, f. Statsforfatning, c.; **-vermögen**, n. Statsformue, c.; **-verwaltung**, f. Statsstyrelse, c.; **-wagen**, m. Statsvogn, Gallavogn, c.; **-weise**, statslog; **-weisheit**, f. Statsklogskab, c.; **-wirt(h)**, m. Statsøkonom, c.; **-wirt(h)schaft**, f. Statshusholdning, Statsøkonomi, c.; **-wirt(h)schaftlich**, statsøkonomisk; **-wissenschaft**, f. Statsvidenskab, c.; **-zimmer**, n. Statsselue, c. — **Staaten-bund**, m. Statsforbund, n.; **-geschichte**, f. Statshistorie, c.; **-kunde**, f. Statistik, c.; **-recht**, n. Folkeret, c.

Staatisch, adj. statselig, pragtelskende.

Staatlich, adj. politisk.

Stab, m. **-es -äbe**. (Dim. **Stäbchen**, **Stäblein**, n.) Stav, Stok, Kjæp, c.; Stav, Stave, Stavr; Stang, c., Maalestok, (2 Alen), c.; (Krigsv.) Stab, c.; Ring, c. | **Stab-eisen**, n. Stangjærn, n.; **-gold**, n. Guldbarre, c.; **-holz**, n. Stavtræ, n.; **-lack**, m. Stanglak, c.; **-lehen**, n. Bispelen, n.; **-reim**, m. Bogstavrim, n.; **-wurz**, f. Ambra, c. (Artemisia abrotanum). — **Stabs-arzt**, m. Stabslæge, c.; **-offizier**, m. Stabsofficer, c.; **-quartier**, n. Stabskvarter, n.; **-trompeter**, m. Stabstrompeter, c.

Stäbel, n. **-s** pl. ſ. sg. Stang, Stage, c.

Stäbeln, v. t. 1. stænge, sætte Stang, Stage til.

Stabil, adj. stabil, varig, fast. — **Stabilität**, f. Stabilitet, Varighed, Fasthed, Bestand, c.

Stachel, m. **-s -n**. Brod, Pig, Torn, c.; **wider den — lecken**, stampe mod Brodden. | **Stachel-ähre**, f. Esparsette, c.; **-bauch**, m. Pindsvinefisk, c. (Tetrodon); **-beere**, f. Stikkelsbær, n.; **-beerstrauch**, m. Stikkelsbærbusk, c.; **-beerwein**, m. Stikkelsbærvin, c.; **-butte**, f. Skrubbe, c. (Pleuronectes flesus); **-fisch**, m. se **Seeigel**; **-flosse**, f. Pigfinne, c.; **-förmig**, pigdannet; **-gürtel**, m. Pigbælte, n.; **-halsband**, n. Pighalsbaand, n.; **-häuter**, pl. de pighudede; **-los**, uden Brod, brodløs, brodfri, c.; **-nuß**, f. Hornnød, c. (Trapa natans); **-rede**, f. bidende Tale, c.; **-rochе**, m. Pigrokke, c. (Trygon); **-schnecke**, f. Pigsnerle, c. (Murex); **-schrift**, f. Satire, c., bidende Skrift, n.; **-schwein**, n. Pindsvin, n.; **-stab**, **-stock**, m. Pigkjæp, Pigstav, Pigstok, c.; **-wurtz**, pl. bidende Ord.

Stachelicht, **stachelig**, adj. pigget, broddet, med Brod; fig. spydig, bidende, ophidsende.

Stacheln, v. t. 1., forsyne med Brod; tirre, spirre; drive frem; stikle paa.

Stacket, n. se **Staket**.

Stadel, m. **-s** pl. ſ. sg. (**-ädel**) (f. **-n**). Lo, Lade, c., Stur, n.

Stadium, n. **-s -dien**. Stadium, n.

Stadt, f. **-ädte**. (Dim. **Städtchen**, **Städtlein**, n.) Stad, By, Kjøbstad, Kjøbsted, c. | **Stadt-adel**, m. Byadel, c.; **-amt**, n. Byembede, n.; **-arrest**, m. Stadens Arrest; **-arzt**, m. Stadslæge, c.; **-bahn**, f. Bybane, c.; **-bann**, m. Byens Omraade, n., Bydistrikt, n.; **-baumeister**, m. Stadsbygmester, c.; **-beamter**, adj. kommunal Embedsmand, c.; **-bekannt**, se **-kundig**; **-bewohner**, m. Kjøbstadbeboer, c.; **-buch**, n. Fortegnelse over Byens Jorder, c.; **-bürger**, m. Borger, c.; **-diener**, m. Byfjend, Politibetjent, c.; **-flur**, f. Bymark, c.; **-gebiet**, n. Byens Gebet, n.; **-gefängnis**, n. Byens Fængsel, n.; **-gegend**, f. Egn af Byen, Bykant, c.; **-gemeinde**, f. Kjøbstadsmenighed, c.; **-gericht**, n. Stadsret, Kjøbstedsret, c., Byting, n.; **-gespräch**, n. Bysnak, Bysladder, c.; **-graben**, m. Stadsgrav, c.; **-hauptmann**, m. Stadshøvedsmand, c., Ansører for Borgerskabet; **-haus**, n. Raadhus, n.; **-keller**, m. Raadhuskjælder, c.; **-kind**, n. Kjøbstedbarn, n.; **-klatsche**, f. Stadderføster, Stadderkjælling, c.; **-knecht**, m. Byfjend, Raadstuetjener, Politibetjent, c.; **-kundig**, bykjendt, bekjendt i Staden; **-leben**, n. Livet i en Kjøbstad; **-leute**, pl. Kjøbstadfolk; **-mauer**, f. Stadsmur, c.; **-musikant**, m. Stadsmusikant, c.; **-neuigkeit**, f. Bynyt, n.; **-obrigkeit**, f. Stadsøvrighed, Magistrat, c.; **-pfarrer**, m. Kjøbstedpræst, c.; **-post**, f. Bypost, Fodpost, c.; **-rat(h)**, m. Byraad, n.; Borgerrepræsentant, c., Byraadsmedlem, n.; Raadmand, c.; **-recht**, n. Stadsret, Borgerret, c.; **-richter**, m. Byfoged, c.; **-schreiber**, m. Byskriver, Raadstuefriver, c.; **-schule**, f. Borgerskole, c.; **-steuer**, f. Bygtat, c.; **-t(h)eil**, m. Kvarter, n.; **-thor**, n. Byens Port, c.; **-uhr**, f. Taarnur, n.; **-verordneter**, adj. Byraadsmedlem, n., Borgerrepræsentant, c.; **-viertel**, n. Kvarter, n.; **-wage**, f. offentlig Vægt, Vejrbod, c.; **-wappen**, n. Stadsvaaben, Byens Vaaben, n. — **Städtebund**, m. Forbund af Byer, n.; **-ordnung**, f. Kjøbstadslov, c.; **-tag**, m. Forsamling af Deputerede fra Kjøbstæder.

Städter, m. **-s** pl. ſ. sg. Kjøbstedbeboer, Kjøbstedmand, *Bysant, c.

Städtisch, adj. Kjøbsteds-, paa Kjøbstedvis, kjøbstedagtig.

Städtlich, adj. stadlignende.

Stafette, f. **-n**. Stafet, c., Ilbud, n.

Staf(f)age, f. **-n**. Staffage, c.

Staffel, f. **-n**. Trin, n., Trappetrin, n.; Dørtrin, n.; Stammel, c.; Staffeli, n.; fig. Trin, n., Grad, c.

Staffelei, f. **-en**. Staffeli, n.

Staffeln, v. t. 1. forsyne med Trin, inddele trinvis.

Staffelig, adj. forsynet med Trin.

Staffi(e)ren, v. t. 1. staffere, besætte, pynte, kante. — **Staffi(e)rung**, f. Staffering, c.

Stag, n. **-es -e**. Stag, n. (til Sss); **über — wenden**, gaa over Stag. | **Stag-auge**, n. Stagøje, n.; **-fock**, f. Stagfok, c.; **-garnat**, **-genat**, n. Stagtakel, n.; **-segel**, n. Stagsejl, n.; **-welfe**, stagvis.

Stagni(e)ren, v. i. 1. m. h. stagnere, standse, staa stille.

Stahl, m. **-es -e** (**-ähle**, **-en**). Staal, n., Staalredskab, n.; ǂ Staalbue, c.; Vægt af 160 Pund; Prøve, c.; Stempel, n., Plombe, c.; (Farver.) Prøveklud, c. | **Stahl-ader**, f. haardt Sted i Jærn; **-arbeit**, f. Staalarbejde, n.; **-arbeiter**, m. Staalarbejder, c.; **-arzenei**, f. staalholdig Medicin, c.; **-bad**, n. Jærnbad, n.; **-bepanzert**, staalklædt; **-blau**, staalblaa; **-blech**, n. Staalblik, n.; **-brunnen**, m. jærnholdig Kilde, c; **-draht**, m. Staaltraad, c.; **-erz**, n. Staalerts, c.; **-farbe**, f. Staalfarve, c.; **-feder**, f. Staalpen, c.; **-federhalter**, m. Penneholder, c.; **-grau**, staalgraa; **-hammer**, m. Staalhammer, c.; **-handſchuh**, m. Staalhandske, c.; **-hart**, staalhaard; **-härte**, f. Staalets Haardhed, c.; **-hütte**, f. Staalhytte, c.; **-kette**, f. Staalkjæde, c.; **-knopf**, m. Staalknap, c.; **-kugel**, f. Staalkugle, c.; **-ofen**, m. Staalovn, c.; **-panzer**, m. Staalpanser, n.; **-quelle**, f. ſe **-brunnen**; **-rüſtung**, f. Staalrustning, c.; **-ſaite**, f. Staalstræng, c.; **-ſchießen**, n. ǂ Buesktydning, c.; **-ſchnalle**, f. Staalspænde, n.; **-ſchneider**, m. Stempelskærer, c; **-ſpiegel**, m. Staalspejl, n.; **-ſtecher**, m. Staalstikker, c.; **-ſtecherkunſt**, f. Staalstikkerkunst, c.; **-ſtich**, m. Staalstik, n.; **-trapfen**, pl. Jærndraaber, pl.; **-waſſer**, n. Staalvand, n., mineralsk Vand.

Stahlen, v. t. 1. stemple, sætte Plombe paa.

Stählen, v. t. 1. staalhærde, staalsætte, lægge Staal paa; (Farv.) prøve; gjøre jærnholdig; fig. staalhærde, hærde. — **Stählung**, f. Staalhærden, Staalsætten, c.

Stählen, **ſtählern**, adj. Staal-, af Staal.

Stahr, m. ſe **Star**.

Stähr, m. ſe **Stär**.

Stake, f. **-n**. Grundpæl, c.

Stalen, m. **-s** pl. ſ. sg. × Stang, Stage, **c.**

Stalet, n. **-es -e**. Stakit, n.

Stalaktit, m. **-en -en**. Stalaktit, Dryppsten, c.

Stall, m. **-es -älle**. Stald, c. | **Stall-baum**, m. Spile, c., Plankeværk mellem to Heste, n.; **-butter**, f. Vinterſmør, n.; **-dienſt**, m. Staldtjeneste, c.; **-fenſter**, n. Staldvindue, n.; **-füllen**, n. fig. forkjælet Barn, n.; **-fütterung**, f. Staldfodring, c.; **-gaſſe**, f. Gangen i en Stald; **-gebäude**, n. Staldbygning, c.; **-geld**, n. Staldpenge; **-junge**, m. Staldbreng, c.; **-knecht**, m. Staldkarl, c.; **-laterne**, f. Staldlygte, c.; **-maſt**, **-mäſtung**, f. Staldfodring, c.; **-meiſter**, m. Staldmester, c.; **-miet(h)e**, f. Staldleje, c.; **-ochs**, m. Staldoxe, c.; **-raum**, m. Staldrum, n.; **-thür**, f. Staldbør, c.; **-wache**, **-wacht**, f. Staldvagt, c.

Stallen, v. t. 1. og i. m. h. stalde, opstalde, sætte i Stald; stalle, (Heste, Væsler); ǂ stille. — **Stallung**, f. Stalden, Sætten paa Stald; Stald. c., Staldrum, n.; (Jagt.) med Jagttøjet indesluttet Plads i en Skov.

Stallen, v. i. 1. m. h. og r. passe sammen, forliges. | **Stall-bruder**, m. Stalbroder, c.

Stamin, m. **-s -s**. Sigtebug, c.

Stamm, m. **-es -ämme**. (Dim. **Stämmchen**, **Stämmlein**, n.) Stamme; Bul, c.; Stamme, Talon, (Kortspil); Hovedstol, Kapital, c.; (Spil) Pulje, Pot, c.; Besætning, c. | **Stamm-aktie**, f. Stamaktie, c.; **-bataillon**, n. Stambataillon, c.; **-baum**, m. Stamtræ; Slægtregister, n.; **-buch**, n. Stambog, c.; Slægtregister, n.; **-burg**, f. Stamslot, n.; **-eltern**, pl. Stammeforældre, pl.; **-ende**, n. Rodende, c.; **-erbe**, m. Stamherre, c.; **-form**, f. Stamform, Rodform, c.; **-gaſt**, m. Stamgjæst, c.; **-geld**, n. Hovedstol, c.; Pot, Pulje, c.; **-gut**, n. Stamgods, n.; **-halter**, m. Stamherre, c.; **-haus**, n. Stamhus, n.; **-holz**, n. Stammetræ, n.; storsiaaet Brænde, Favnebrænde, n.; Overslov, c.; **-kapital**, n. Grundskapitol, c.; **-karte**, f. Talon, Stamme, c.; **-kneipe**, f. Værtshus, hvor man stadig søger, n.; **-land**, n. ſe **Mutterland**; **-liſte**, f. Stamliste, c.; **-mutter**, f. Stammoder, c.; **-name**, m. Stammenavn, n.; **-ochſe**, m. Tyr, c.; **-regiſter**, n. Slægtregister, n.; **-rolle**, f. Stamrulle, c.; **-ſilbe**, f. Rodstavelse, c.; **-ſitz**, m. Stamsæde, n.; **-ſprache**, f. Stamsprog, n.; **-tafel**, f. Stamtavle, c.; **-vater**, m. Stamfader, c.; **-vermächtnis**, n. Familjelegat, n.; **-verwandt**, stammebeslægtet; **-verwandtſchaft**, f. Stamslægtskab, Stammefrændskab, n.; **-vieh**, n. Stambæg, n.; **-volk**, n. Stamfolk, n.; **-wort**, n. Stamord, n.

Stamm(e)ler, m. **-s** pl. ſ. sg. en stammende, c.

Stammeln, v. i. 1. m. h. stamme; v. t. fremstamme.

Stammen, v. i. 1. m. h. stamme fra, nedstamme; **er ſtammt aus Italien**, han stammer fra Italien.

Stämmen, v. t. ſe **ſtemmen**.

Stammhaft, adj. tyk, før, stærk; † gammel, adelig.

Stämmig, adj. stærk, haandfast, bygtig, kjærnefuld; tyk, før, undersætlig.

Stämmling, m. **-s -e**. ung Træstamme, c.

Stämpel, m. ſe **Stempel**.

Stampen, v. ſe **ſtampfen**.

Stampf, m. ſe **Stampfe**.

Stampfe, f. **-n**. Stampen, Stampning, c.;

Stamper, Stampe, Støder, c.; Stampejærn, n.; Frimurerglas, n.

Stampfen, v. t. 1. og i. m. h. († f.) stampe; **mit dem Fuße —**, stampe med Foden; **das Schiff stampft**, Skibet stamper; **aus dem Boden —**, stampe op af Jorden. | **Stampf-büchſe**, f. Knuser, c.; **-eiſen**, n. Stampejærn, n.; **-gang**, m. Stampeværk, n.; **-loch**, n. Stampehul, n.; **-mühle**, f. Stampemølle, c.; **-ſee**, f. Næseløs, c.; **-trog**, m. Stampetrug, n.; **-werk**, n. Stampeværk, n.

Stampfer, m. **-s** pl. ſ. sg. **en**, ſom stamper, Stamper, Støder, Stampe, c.

Stand, m. **-es -ände**. Stand, Stilling, c.; Tilstand, Forfatning, c.; Stand, Rang, c.; Stade, Sted, n.; Laas, c.; Baas, c.; Befæstning, c.; **ein — Betten**, en Sengs Klæder; Stolpe, Pille, c.; (Jagt.) Rovfuglefod, c.; Tønde, Standtønde, c.; **der hohe — der Sonne**, Solens høje Stilling; **der ſchlechte — der Papiere**, Papirernes daarlige Kurs; **in gutem, ſchlechtem -e ſein**, være i god, daarlig Stand, Forfatning; **etw. in den vorigen — ſetzen**, iſtandsætte noget; **— halten**, holde Stand; **einen ſchweren — haben**, have en vanskelig Stilling; **nach dem -e der Dinge**, efter Sagernes Stilling; **wieder in — ſetzen**, iſtandsætte; **zu -e kommen**, komme i Stand; **zu -e bringen**, bringe i Stand, udføre; **im -e ſein**, være i Stand til; **ich bin es nicht im -e**, jeg er ikke i Stand dertil; **außer -e**, ude af Stand til; **der dritte —**, den tredje Stand; **eine Dame von —**, en adelig Dame; **die Stände**, pl. Stænderne, Stænderforsamling, c. | **Stand-baum**, m. Spiltop, n.; Baas, c.; **-bild**, n. Standbillede, n., Billedstøtte, Statue, c.; **-büchſe**, f. Fugleſtyhningsbøsse, c.; **-feſt**, ſtandhaftig; **-geld**, n. Stadepenge; **-lager**, n. Standleje, c.; **-leiter**, f. Stige, der kan staa alene; **-linie**, f. Standlinje, c.; **-ort**, m. Plads, c., Standpunkt, n.; **-punkt**, m. Standpunkt, n.; **das iſt ein überwundener — —**, det er et overvundet Standpunkt; **-quartier**, n. Standkvarter, n.; **-recht**, n. Standret, c.; **-rede**, f. Tale, som holdes staaende; Ligtale, c.; **-riß**, m. Profiltegning, Façadetegning, c.; **-rohr**, n. se **-büchſe**; **-ſchiene**, f. fast Skive, c.; **-uhr**, f. Stueur, n.; **-vogel**, m. Standfugl, c.; **-wild**, n. Standvildt, n. — **Standes-amt**, n. Civilstandskontor, n.; **-beamter**, adj. Civilstandsembedsmand, c.; **-ehe**, f. passende Ægteskab, n.; **-erhöhung**, f. Ophøjelse, c.; **-gebühr**, f. Standsret, c.; **-gemäß**, standsmæssig; **-genoſſe**, m. en ligestillet; **-gleichheit**, f. Ligheb i Stand, c.; **-herr**, m. Herre af Stand, Standsperson, c.; **-mäßig**, standsmæssig; **-perſon**, f. Standsperson, c.; **-rückſicht**, f. Hensyn til Standen, n.; **-unterſchied**, m. Standsforskjel, c.; **-vorurt(h)eil**, n. Standsfordom, c. — **Stände-haus**, n. Stænderhus, n.; **-ſaal**, m. Stænderſal, c.; **-tag**, m., **-verſammlung**, f. Stænderforsamling, c.; **-zeitung**, f. Stænderstidende, c.

Standarte, f. **-n**. Standart, c., Banner, n.; Rævehale, Ulvehale, c. | **Standarten-ſchuh**, m. Standartsko, c.; **-ſtange**, f. Standartstang, c.

Ständchen, n. **-s** pl. ſ. sg. Serenade, c.

Stande, f. **-n**. Standtønde, c.

Ständer, m. **-s** pl. ſ. sg. Standtønde, c.; Staapult, c.; Pæl, Pille, Post, c.; Bikube, c.; Fiskebam, c.; staaende Afslobsrende, c.; opfigelig Kapital, c.; Baas, c.

Ständer, m. **-s** pl. ſ. sg. Stander, c. (til Søs.)

Ständerling, m. **-s -e**. Passiar, i det man staar, c.

Ständertum, n. **-s** ub. pl. Stænderbæsen, n.

Standhaft, adj. standhaftig, fast, urokkelig; † begrundet, sikker; (Bjærgv.) vedvarende, fortlobende. — **Standhaftigkeit**, f. Standhaftighed, c.

Ständig, adj. bestandig, fast, vedvarende; **eine -e Rubrik**, en staaende Rubrik. — **Ständigkeit**, f. Bestandighed, Fasthed, c.

Ständiſch, adj. Stænder-.

Stange, f. **-n**. (Dim. **Stängelchen**, **Stänglein**, n.) Stang, Stage, Stok, c., Skaft, n.; højt Glas, n., Stob, c.; **-n**, Hjortetakker, pl.; **Cim. dic — halten**, tage en i sin Beskyttelse, hjælpe en, eller: holde en Stangen; **bei der — bleiben**, **ſich an der — halten**, blive ved Sagen. | **Stangen-beſen**, m. Kost paa en lang Stang, c.; **-blei**, n. Stangbly, n.; **-bohne**, f. Stangbønne, c.; **-brille**, f. Stangbriller, pl.; **-eiſen**, n. Stangjærn, n.; (Jagt.) Rævesax, c.; **-erbſen**, pl. Stangærter, pl.; **-feder**, f. Stangfjer, c. (paa en Bøsse); **-gebiß**, n. Stangbidsel, n.; **-gitter**, n. Jærngitter, n.; **-gold**, n. Stanggulb, n.; **-grabe**, linje som en Stang; **-holz**, n. Stangtræ, n.; **-ſäfig**, m. Gitterbur, n.; **-kohle**, f. Stangkul, n.; **-kugel**, f. Stangkugle, c.; **-lack**, m. Stanglak, c.; **-laterne**, f. Stanglygte, c.; **-pferd**, n. Stanghest, c.; **-reiter**, m. Stangkusk, c.; **-ſchwefel**, m. Stangsvovl, n.; **-ſiegellack**, m. Stanglak, c.; **-ſilber**, n. Stangsølv, n.; **-ſpargel**, m. Slikasparges, c.; **-tabak**, Rulletobak, c.; **-werk**, n. Stænger, pl.; **-zaun**, m. Stangbidsel, n.; **-zaun**, m. Lægtegærde, n.; **-zirkel**, m. Stangpasser, c.

Stänge, f. **-n**. (til Søs) Stang, c.

Stängel, m. se **Stengel**.

Stank, m. **-es** ub. pl. se **Geſtank**; **— für Dank haben**, have Utak til Løn, Skam til Takke.

Stänker, m. **-s** pl. ſ. sg. stinkende Person; Ilder, c., Aadselgraber, c.; Tjære; gammel Ost; ildelugtende Pibe; Fjært; Rumpe, c.; en trættekjær, Skjændegjæst, c.; en næsvis.

Stänkerei, f. **-en**. Stank, c.; Næsvished, c.; Strid, c., Trætte, c.

Stänkern, v. i. 1. m. h. stinke, foraarsage

Stank; begynde Trætte; yppe Klammeri; drive omkring, snuse omkring.

Stankhart, m. **-s -e**. stinkende Person, c.

Stanne, f. **-n**. se **Stande**.

Stanniol, n. **-s** ub. pl. Stanniol, Bladtin, n.

Stanze, f. **-n**. Stanze, c.; Stampejærn, n.

Stanzen, v. t. 1. stampe, presse. — **Stanzung**, f. Stampning, Presning, c.

Stapel, m. **-s** pl. s. sg. Stabel; Bunke, c.; Underlag, Stillads, n.; Oplagssted, n., Pæl. Stive, Stotte, c.; Kvægbesætning, c.; **ein Schiff vom — laufen lassen**. lade et Skib løbe af Stabelen. | **Stapel-gerechtigkeit**, f. Stabelret, c.; **-gut**, n. Stabelvarer, pl.; **-ort**, m., **-platz**, m. Stabelplads, c.; **-recht**, n. Stabelret, c.; **-stadt**, f. Stabelstad, c.; **-ware**, f. se **-gut**.

Stapelbar, adj. underkastet Stabelretten.

Stapeln, v. t. 1. stable, opstable; v. i. m. s. sparke affted, stavre affted, spankulere, spanke afsted; m. h. tigge.

Stapf, m. **-en -en**. Fodspor, n.

Stapfe, f. (**-n**, m.) se **Stapf**.

Stapfen, **stappen**, **stapfen**, v. i. m. h. og s. stampe, trampe.

Star, m. **-es -e**. (Dim. **Stärchen**, **Stärlein**, n.) Stær, c. (Sturnus vulgaris); Stær, c. (Øjensygdom); **der graue —**, den graa Stær; **Einm. den — stechen**, operere for Stær, fig. aabne Øjnene paa en. | **Star-amsel**, f. Stærdrossel, c. (Graculus rosea); **-blind**, stærblind; **-blindheit**, f. Stærblindhed, c.; **-kasten**, m. Stærkasse, c.; **-matz**, m. × Stær, c.; **-nabel**, f. Stærnaal, c.; **-nest**, n. Stærrede, c.; **-operation**, f., **-stechen**, n. Stæroperation, c.

Stär, m. **-es (-en) -e (-en)**. Bædder, c.

Stären, v. i. 1. m. h. springe, bedække, være springst.

Stark, adj. stærk; haard, ubøjelig, ubevægelig, tyk, fer, fyldig; stor, talrig, betydelig; **eine -e Meile**, en stiv Mil; **das ist —**, det er et stærkt Stykke. | **Stark-beleibt**, fer. tyk; **-besetzt**, stærk besat; **-geist**, m. Fritænker, c.; **-geisterei**, f. Fritænkeri, n.; **-geistig**, **-geistisch**, **-gläubig**, fritænkerst; **-gliederig**, stærklemmet; **-knochig**, med stærke Knolter; **-leibig**, fer, svær; **-mut(h)**, m. Sindsstyrke, c.; **-müt(h)ig**, sindsstærk.

Starke, **Stärke**, f. **-n**. Kvie, c. | **Starkenkalb**, n. Kviekalv, c.

Stärke, f. ub. pl. Styrke, Kraft, c.; Forhed, Tykkelse; Stivelse, c. | **Stärke-artig**, stivelseagtig; **-fabrik**, f. Stivelsefabrik, c.; **-fabrikant**, m. Stivelsefabrikant, c.; **-grad**, m. Styrkegrad, c.; **-kleister**, m. Stivelse, c.; **-mehl**, n. Stivelsemel, n.; **-wasser**, n. Stivelsevand, n.; **-zucker**, m. Stivelsesukker, n.

Stärken, v. t. 1. stytke, give Kraft, Trøst; befæste; **die Wäsche —**, stive Tøjet.

Stärkung, f. ub. pl. Styrkning, Styrkelse, Forfriskning, c. | **Stärkungs-mittel**, n. styrkende Middel, n.; **-trank**, m. styrkende Drik, c.

Starnickel, **Starnickel**, m. **-s** pl. s. sg. Slag, n., Lusing, c.

Staroft, m. **-en -en**. Starost, c.

Staroftei, f. **-en**. Starosti, Statholderskab, n.

Starr, adj stiv, ubøjelig; — **werden**, blive stiv, stivne; **Einen — ansehen**, se stift paa, stirre paa en; **ein -er Sinn**, et stift, ubøjeligt Sind. | **Starr-äugig**, med stive Øjne; **-blind**, ganske blind, stærblind, stokblind; **-kopf**, m. Stivsind, n., Stivnakke, c.; **-köpfig**, stivsindet; **-krampf**, m. Stivkrampe, c.; **-sinn**, m. Stivsind, n., Stivsindethed; Paastaaelighed, c.; **-sinnig**, stivsindet; **-sucht**, f. Katalepsi, c.; **-süchtig**, kataleptisk.

Starre, f. ub. pl. Stivhed, c.

Starren, v. i. 1. m. h. stivne, være stiv, blive stiv; se stift paa, stirre paa; **von etw. —**, være træt besat med noget.

Starrheit, f. ub. pl. Stivhed, c.

Starrig, **stärrig**, adj. se **starr**.

Stät, adj. se **stet**.

Statik, f. ub. pl. Statik, c.

Station, f. **-en**. Station, c.; **freie — haben**, have fri Station. | **Stations-gebäude**, n. Stationsbygning, c.; **-schiff**, n. Stationsskib, n.; **-vorsteher**, m. Stationsforstander, Stationsforvalter, c.

Stationär, adj. stationær, fast, stillestaaende.

Statiös, adj. statiøs, stadselig.

Stätisch, adj. stædig.

Statist, m. **-en -en**. Statist, c.

Statistik, f. **-en**. Statistik, c.

Statistiker, m. **-s** pl. s. sg. Statistiker, c.

Statistisch, adj. statistisk.

Stativ, n. **-s -e**. Stativ, n.

Stäts, adv. se **stets**.

Statt, f. ub. pl. Sted, n.; — **haben**, — **finden**, finde Sted; **ein gutes Wort findet eine gute —**, et godt Ord finder et godt Sted, en god Modtagelse; **die Bitte — finden lassen**, **der Bitte — geben**, give efter for Bønnen; **an meiner —**, i mit Sted; **von st—n gehen**, gaa fra Haanden; **zu st-en kommen**. komme til Nytte, til gode, til Pas. | **Statt-finden**, v. i. 2. m. h., **-haben**, v. i. 1. m. h. finde Sted; **-halter**, m. Statholder, c.; Forvalter, c.; **-halterei**, f. Statholderens Bolig; Statholderens Gebet, n.; **-halterin**, f. Statholderinde, c.; **-haltern**, v. i. være Statholder; **-halterschaft**, f. Statholderskab, n.

Statt, præp. med Gen. i Stedet for; — **deiner**, i dit Sted; se **anstatt**.

Stätte, f. **-n**. Sted, n., Plads, c.; **die heiligen -n**, de hellige Steder.

Statthaft, adj. antagelig, som kan tillstaas; tilladelig, lovlig, retmæssig, gyldig. — **Statthaftigkeit**, f. Tilladelighed, Lovlighed, c.

Stattlich, adj. statelig, prægtig, kostbar; for-

træffelig, fortrinlig. — **Stattlichkeit**, f. Statelighed, Prægtighed, Fortræffelighed, c.

Statue, f. **-n**. Statue, Billedstøtte, c.

Statuette, f. **-n**. Statuette, c.

Statui(e)ren, v. t. 1. statuere; **ein Exempel** —, statuere et Exempel.

Statur, f. **-en**. Statur, Vækst, Skikkelse, Legemshøjde, c.

Status, m. — pl. s. sg. Status, Tilstand, Forfatning, Stilling, Beskaffenhed, c.

Statut, n. **-es -en**. Statut, Lov, Vedtægt, c. | **Statuten - mäßig**, i Følge Statuterne; **-widrig**, stridende imod Statuterne.

Stau, m. **-s** ub. pl. Stillestaaen, Ro, c.; **das Waſſer iſt im** —, Vandet staar stille; **es im — haben**, fig. lede i Velstand.

Staub, m. **-es** ub. pl. (Dim. **Stäubchen, Stäublein**, n.) Støv, n.; **ſich aus dem -e machen**, stikke af, smøre Hasen; **Ein.** — **in die Augen ſtreuen**, strø en Sand i Øjnene; **etw. in den — treten**, træde noget i Støvet; **etw. in den — ziehen**, drage noget ned i Snavset; **ſich vor eim. in den — werfen**, kaste sig i Støvet for en. | **Staub - artig**, støvagtig; **-bach**, m. Støvbæk, c.; **-beſen**, m. Støvekost, c.; **-beutel**, m. Støvpung, Støvknop, Støvknap, c.; **-blüte**, f. Støvblomst, c.; **-brille**, f. Støvbriller, pl.; **-bürſte**, f. Støvekost, c.; **-erde**, f. Støvjord, c.; **-faden**, m. Støvtraad, c.; **-fege**, f. Kornsold, n.; **-geboren**, født som Støv, forgængelig; **-gefäß**, n. Støvknap, Støvknop, c., Støvgjemme, n.; **-haar**, n. Flødefjæg, n.; **-hanf**, m. Galler, c.; **-kittel**, m., **-mantel**, m. Støvkappe, c.; **-mehl**, n. Meelstøv, n.; **-pilz**, m. se **-ſchwamm**; **-regen**, m. Støvregn, c., *Yr, n.; **-ſand**, m. Støvsand, n.; meget fint Sand; **-ſchwamm**, m. se **Boviſt**; **-ſteg**, n. Støvstigte, c.; **-weg**, m. Støvvej, c.; **-wedel**, m. Støvekost, c.; **-wolke**, f. Støvsky, c.; **-wirbel**, m. Støvhvirvel, c.

Stäubchen, n. **-s** pl. s. sg. Støvgran, n.

Stäube, f. **-n**. Støvbæk, c.; Vandfald, n.

Stauben, v. impers. 1. det støver, giver Støv fra sig.

Stäuben, v. i. 1. m. h. støve, foraarsage Støv; v. t. strø; rense for Støv.

Stäuber, m. **-s** pl. s. sg. Støver, Støverhund, c.; Afstøver, Fjerdinge; Støvekost, c.; Støvbold, c.

Stäubericht, adj. se **ſtöbericht**.

Stäubern, v. se **ſtöbern**.

Staubig, adj. støvet. — **Staubigkeit**, f. Støvethed, c.

Stäubling, m. se **Boviſt**.

Stauch, m. **-es -e**. Elør, n.; Hovedklæde, n.; Ærme, n.; Muffe, c.; Halvhandske, c.; se **Stau** og **Stauche**.

Stauche, f. **-n**. Stubning, Standsning, c.; Knippe, n., Stak, c.

Stauchen, v. t. 1. støde, trykke, stuve; **die Feder auf den Tiſch** —, støde Pennen mod Bordet; **Waren** —, stuve Varer hen; **geſtaucht**, kort og tyk; **den Fuchs** —, sætte Hæren i Stak; **das Waſſer** —, dæmme for Vandet. — **Stauchung**, f. Stuvning, Opdæmning, c.

Staude, f. **-n**. (Dim. **Stäudchen, Stäudlein**, n.) Buſt, Buskvæxt, c.; Post. Støtte, Pille, c. | **Stauden - apfel**, m. Paradisæble, n.; **-artig, -förmig**, buskagtig, busket; **-gewächs**, n. Buſt, Buskvæxt, c.; **-ſalat**, m. Kopsalat, c.

Stauden, v. i. 1. m. h. og ſ. voxe busket, brede sig.

Staudig, adj. busket, buskagtig.

Stauen, v. t. 1. dæmme for Vandet, standse; stuve; **die Laſt** —, stuve Lasten. — **Stauung**, f. Opdæmning; Stuvning, c.

Stauer, m. **-s** pl. s. sg. Stuver, c.

Stauf, m. **-es -e**. stort Bæger, Stob, Drikkekar, n.

Staunen, v. i. 1. m. h. undre, forundres, forbavses, studse; × falde i Tanker, i Drømme.

Staunens-wert(h), **-würdig**, forbavsende.

Staupe, **Stäupe**, f. **-n**. Kagstrygning, Udpisning, c.; **Einen zur — ſchlagen**, piske en til Kagen; smitsom Sygdom. | **Staup - beſen**, m. Bøddelris, n. — **Staupen-ſchlag**, m. Kagstrygning, c.

Stäupen, v. t. 1. kagstryge, kagpiske.

Stearin, n. (m.) **-s** ub. pl. Stearin, c. | **Stearin - fabrik**, f. Stearinfabrik, c.; **-licht**, n. Stearinlys, n.; **-ſäure**, f. Stearinsyre, c.

Stechen, v. t. 2. og i. m. h. stikke; **die Bienen** —, Bierne stikke; **Einen mit der Nadel** —, stikke en med Naalen; **in Kupfer** —, stikke, gravere i Kobber; **ein Kalb** —, stikke, slagte en Kalv; **Hechte** —, stange Gjedder; **nach einem Ringe** —, stikke til Ringen; **Raſen** —, stikke Græstørv; **eine Karte** —, stikke et Kort; **Wein** —, tappe Vin med Høverten; **die Sonne ſticht**, Solen stikker; **ein ſtechender Blick**, et stikkende Blik; **auf einen** —, stikke paa en; **es ſticht mich an ihm**, det stoder mig hos ham; **das iſt weder gehauen, noch geſtochen**, det er hverken hugget eller stukket; **der Hafer, der Kitzel ſticht ihn**, han er overgiven, overmodig; **Silben** —, være Ordløser; **das ſticht ihm in die Naſe, in die Augen**, det stikker ham i Næsen, i Øjnene; **Eim. eine (Maulſchelle, Ohrfeige, Bremſe)** —, give, stikke en en Lusing; **Eim. etw.** —, give en et Vink om noget; **nach etw.** —, fig. stræbe efter noget; **dieſe Farbe ſticht ins Rote**, denne Farve spiller i det røde; **das Schiff ſticht in die See**, Skibet stikker i Søen, staar ud efter. | **Stech-apfel**, m. giftigt Pigæble, n. (Datura Stramonium); **-bahn**, f. Turnerplads, c.; **-becken**, n. Stikbækken, n.; **-beitel, -heutel**, m. Stikmejsel, c.; **-bolzen**, m. Stikbolt, c. (til Svø); **-eiche**, f. se **-palme**; **-fliege**, f. Stikflue, c. (Conops); **-gabel**, f. Lyster, c.; **-ginſter**, m. Tornblad, n. (Ulex); **-handel**, m. Tuskhandel,

Byttehandel, c.; **-hause**, m. Hob Slagtekvæg, c.; **-heber**, m. Stikkævert, c.; **-karte**, f. Stikkort, n.; **-palme**, f. Kristtorn, c. (Ilex); **-pille**, f. Stikpille, c.; **-platz**, m. se **-bahn**; **-ring**, m. Ring til at stikke efter, c.; **-vieh**, n. Slagtekvæg, n.; **-zeug**, n. × Rustning, c.

Stecher, m. **-s** pl. ſ. sg. Stikker, Søger, c.; Stikflue, c.; Snudebille, c.; Stikkaarde, c.; Lorgnet, c.; Sneller, c.

Stechling, m. **-s -e**. Hundestejle, c. (Gasterosteus).

Stecken, m. **-s** pl. ſ. sg. Stok, Stav, c.; Stikke, Kjæp, c. | **Stecken-knecht**, m. Stokkeknægt, c.; **-pferd**, n. Kjæpheſt, c.; **-streich**, m. Stokkeslag, n.

Stecken, v. t. 1. stikke, putte, sætte; **den Degen in die Scheide** —, stikke Kaarden i Skeden; **die Nase in etw.** —, stikke sin Næse i noget; **etw. in die Tasche** —, putte noget i Lommen; **Einen ins Gefängnis** —, sætte en i Fængsel; **Erbsen** —, lægge Ærter; **Geld in etw.** —, sætte Penge i noget; **in Brand** —, stikke i Brand, antænde; **fest** —, stikke fast, sætte fast; **das Haar** —, sætte Haaret; **Hauben** —, lave Pynt; **Ein. etw.** —, give en et Vink om noget; **sich hinter einen** —, stikke sig bag ved en; v. i. 1. m. h. (≠ Imperf. **stak**). stikke, sidde, være stukket; **in Schulden** —, sidde i Gjæld; **zwischen Thür und Angel** —, være i slem Knibe; **etw. steckt, gerät ins Stecken**, noget gaar i Staa; **wo — Sie**, hvor er De henne? **in Geschäften bis über die Ohren** —, sidde i Forretninger til op over begge Øren; **in dem Kerl steckt etwas**, den Fyr kan blive til noget; **voll** —, være fuld af; **es steckt etw. dahinter**, der stikker noget under; **da steckt's**, det er Knuden; **es steckt mir in allen Gliedern**, jeg har det i alle Lemmer, det gjør ondt i alle mine Lemmer; **hier steckt es mir**, jeg har det her. | **Steck-amboß**, m. Stikambolt, c.; **-becken**, n. Stikbækken, n.; **-brief**, m. Stikbrev, n.; **-brieflich**, ved Stikbrev; **-fluß**, m. se **Stick-**; **-garn**, n. Hønsegarn, n.; **-muschel**, f. Stinkemusling, c. (Pinna); **-nadel**, f. Knappenaal, c.; **-nadelbüchse**, f. Knappenaalskæſte, c.; **-nadelkissen**, n. Knappenaalspude, c.; **-nadelkopf**, m. Knappenaalshoved, n.; **-nadelspitze**, f. Knappenaalsspids, c.; **-reis**, n. Stikling, c.; **-rübe**, f. Roe, ſom udplantes, c.; **-zwiebel**, f. Stikløg, Sættelag, n.

Steckling, m. **-s -e**. Stikling, Aflægger, c.

Steg, m. **-es -e**. Sti, Fodsti, Gangsti, c.; Stol, c. (paa Violin); Gangbro, c., Gangbræt, n.; (Bogtr.) Steg, c.; Strop, Bøjestrop, c. | **Steg-bereiter**, m. Vejopsynsmand, c.; **-fach**, n., **-kasten**, m. Stegkasse, c. (Bogtr.); **-lehne**, f. Rækværk, n.; **-rad**, n. Drev, n.; **-reif**, m. Stigbøjle, c.; **etw. aus dem — -e thun**, gjøre noget paa staaende Fod, uden lang Forberedelse, extemporere; **-reifdichter**, m. Improvisator, c.; **-reifhandwerk**, n. Stratenrøveri, n.; **-reifritter**, m. Stratenrøver, c.

Stege, f. **-n**. Stige, Trappe, c.

Stehen, v. i. 2. m. h. staa, stande; **auf seinen Füßen** —, staa paa sine Ben; **offen** —, staa aaben; **still** —, staa stille, standse; **-den Fußes**, paa staaende Fod, straks, paa Øjeblikket; **ein -der Wind**, en staaende Vind; **ein -der Ausdruck**, et staaende Udtryk; **es steht dahin**, det staar hen, er uvist; — **bleiben**, blive staaende; — **lassen**, lade staa; **es steht dir frei**, det staar dig frit for; **Ein.** —, staa for en, byde Spidsen, give Svar; **Ein. Rede** —, staa en til Ansvar; **Schildwache, Gevatter** —, staa Stildvagt, Fadder; **die Probe** —, holde Prøven, bestaa Prøven; **die Jahre bei eim.** —, udlære hos en; **ihm — die Haare zu Berge**, Haarene rejse sig paa hans Hoved; **hoch am Brette** —, være højt anstrevet, i Kridthuset; **auf dem Sprunge** —, staa paa Springet; **auf etw.** —, staa paa noget; **es steht bei ihm**, det staar til ham, beror paa ham; **für einen gut** —, indestaa for en; **ich muß selbst für alles** —, jeg maa selv staa for det hele; **in einem Amte** —, bekkædе et Embede; **bei eim. in Arbeit** —, staa i Arbejde hos en; **im Begriffe** —, staa i Begreb med; **Ein. nach dem Leben** —, tragte en efter Livet; **über eim.** —, staa over en; **unter eim.** —, staa under en; **Ein. zur Seite** —, staa ved ens Side; **sich gut** —, staa sig godt, være velhavende; **wie steht's mit ihm, mit der Gesundheit**, hvorledes gaar det med ham, med Helbreden; **teuer zu — kommen**, komme dyrt til at staa; **Ein. gut, schlecht** —, klæde en godt, ilde; **ein gestandener Mann**, en ældre Mand. | **Steh-tragen**, m. opstaaende Krave, c.; **-leiter**, f. Stige, der staar frit, c.; **-platz**, m. Staaplads, c.; **-pult**, n. Staapult, c.; **-seidel**, n. (m.) Glas Øl, ſom man drikker staaende.

Stehlbar, adj. ſom kan stjæles.

Stehlen, v. t. 2. stjæle; **sich** —, liste sig bort; **dem lieben Gott die Zeit** —, bovne, drive; **er kann mir gestohlen werden**, jeg bryder mig ikke en Dyjt om ham.

Stehler, m. **-s** pl. ſ. sg. i: **der Hehler ist so gut wie der** —, Hæleren er lige saa god ſom Stjæleren.

Steif, adj. stiv; ubevægelig, ubøjelig, fast, tvungen; — **werden**, blive stiv, stivne; **ein -er Grog**, en stiv Toddy; **ein -er Wind**, en stiv Kuling; — **und fest an etw. glauben**, tro fuldt og fast paa noget. | **Steif-leinen**, n., **-leinwand**, f. Stivgaze, c.; **-rock**, m. stivt Skjørt, n.; **-sinn**, m. Stivsind, n., Haardnakkethed, c.; **-sinnig**, stivsindet, haardnakket; **-stiefel**, m. stivstaftet Støvle, c.

Steife, f. **-n**. Stivhed, c.; Stivelse, c.; Stive, Stotte, c.

Steifen, v. t. 1. stive, gjøre stiv, afstive; støtte;

ſig auf etw. —, ſtøtte ſig paa noget; (ogſaa) holde haardnakket faſt ved noget.

Steifheit, Steifigkeit, f. **-en**. Stivhed, Faſthed; fig. Haardnakkethed, c.

Steifling, m. **-s -e**. Stivpind, c.

Steig, m. **-es -e**. Sti, Fodſti, Gangſti, c.

Steig, n. **-es -e**. Snes, c.

Steige, f. **-n**. Trappe, Stige, c.; Stænte, c.; Sti, Hønſeſti, c.; Snes, c.

Steigen, v. i. 2. m. ſ. ſtige; **auf das Dach** —, ſtige op paa Taget; **aus dem Bette** —, ſtige ud af Sengen; **über die Mauer** —, ſtige over Muren; **das Barometer ſteigt**, Barometret ſtiger; **das Pferd ſteigt**, Heſten ſtejler; **die Butter ſteigt**, Smørret ſtiger; **es ſteigt mir zu Kopfe**, det ſtiger (gaar) mig til Hovedet; **Eim. ein Glas** —, drikke et Glas forud for en. | **Steig-bohne**, f. Stangbønne, c.; **-bügel**, m. Stigbøjle, c.; **-bügeltrunk**, m. Drik paa Faldrebet, c.; **-bügelriemen**, m. Stigbøjlerem, c.; **-eiſen**, n. Spids paa Fodtøjet, c.; **-rad**, n. Stighjul, n.; **-riemen**, m. Stigrem, c.; **-rohr**, n., **-röhre**, f. Stigrør, n.

Steiger, m. **-s** pl. ſ. sg. Stiger, c., Opſynsmand i en Grube.

Steigern, v. t. 1. forhøje, drive højere; **den Ton** —, hæve Stemmen; **den Mieter** —, **einen mit der Miete** —, lægge paa Lejen for en; **ein Objektiv** —, komparere et Objektiv; **etw.** —, kjøbe noget paa Auktion; **auf etw.** —, byde paa noget; **ſich** —, ſtejle.

Steigerung, f. **-en**. Forhøjelſe; Auktion, c.; Komparation, c. | **Steigerungs-grad**, m., **-ſtufe**, f. Sammenligningsgrad, c.

Steiglitz, m. **-es -e** Stænte, c.

Steigung, f. **-en**. Stigning, c.

Steil, adj. ſtejl, brat.

Steile, f. **-n**. Steilhed, c.; ſtejl Flade, opretſtaaende Ting.

Steilen, v. i. 1. m. h. og r. hæve ſig ſtejlt, ſænke ſig brat.

Steilheit, f. ub. pl. Stejlhed, c.

Stein, m. **-es -e**. (Dim. **Steinchen, Steinlein**, n.) Sten, c.; Brik, c.; $^1/_5$ Centner; **edle -e**, Ædelſtene; **Mittel gegen den** —, Middel imod Sten; **zwei harte -e mahlen ſelten kleine**, to haarde Stene male ikke godt; **ein Herz von** —, et Hjærte af Sten; **es fällt mir (wie) ein — vom Herzen**, der falder mig en Sten fra Hjærtet; **es fällt mir (wie) ein — aufs Herz**, det ligger mig tungt paa Hjærtet; **-e im Wege**, Sten i Vejen; **über Stock und** —, over Stok og Sten; **das iſt ein Tropfen Waſſer auf einen heißen** —, det er ſom en Draabe Vand i Havet. | **Stein-abdruck**, m. Stenaftryk, n.; **-acker**, m. Stenager, c.; **-aber**, f. Stenaare, c.; **-adler**, m. Kongesørn, c. (Aquila fulva); **-alt**, ældgammel; **-art**, f. Stenart, c.; **-artig**, stenagtig; **-bank**, f. Stenbænk, c.; **-bau**, m. Stenbygning, c.; **-beißer**, m. Slags Smerling, c. (Cobitis tænia); **-beſchwerden**, pl. Stensmerter, pl.; **-bildung**, f. Stendannelſe, c.; **-block**, m. Stenblok, c.; **-bock**, m. Stenbuk, c. (Capra ibex); **-boden**, m. Stenbund, Stenjord, c.; **-bohrer**, m. Stenbor, n.; **-boller**, m. ſe **Schellfiſch**; **-böller**, m. Stenmortér, c.; **-brech**, m. Stenbræk, c. (Saxifraga); **-brecher**, m. Stenbryder, c.; **-bruch**, m. Stenbrud, n.; **-brücke**, f. Stenbro, c.; **-buche**, f. Avnbøg, Hvidbøg, c. (Carpinus Betulus); **-butte**, f. Pighvar, c. (Pleuronectes maximus); **-damm**, m. Stendige, Stengærde, n.; Stenbro, c.; **-druck**, m. Stentryk, n.; **-drucker**, m. Stentrykker, c.; **-druckerei**, f. Stentrykkeri, n.; **-eiche**, f. Steneg, c. (Quercus sessiliflora); **-erzeugung**, f. Stenbanneſe, c.; **-eſche**, f. Stenaſk, c. (Fraxinus excelsior); **-eſel**, m. Mølleræſel, n.; **-eule**, f. Stærugle, c. (Strix flammea); **-falke**, m. Dværgfalk, c. (Falco æsalon); **-fiſch**, m. Stenhør, c.; **-flechte**, f. Steumoſ, n.; **-forelle**, f. Bælørred, c. (Salmo Fario); **-förmig**, ſtenformet; **-frucht**, f. Stenfrugt, Kjærnefrugt, c.; **-fuchs**, m. Polarræv, c.; **-galle**, f. Stengalle, c.; **-geiß**, f. ſe **-ziege**; **-gerinne**, n. Stenrende, c.; **-gerölle**, n. Grus, n., Stenbrokker, pl.; **-geſchirr**, n. Stentøj, n.; **-gries**, m. Grus, n.; **-grube**, f. Stengrube, c., Stenbrud, n.; **-grund**, m. Stenbund, c.; **-gut**, n. Stengods, Stentøj, Fayence, n.; **-hammer**, m. Stenhammer, c.; **-häufling**, m. ſe **Häufling**; **-hart**, ſtenhaard; **-härte**, f. Stenhaardhed, c.; **-hau**, f. Stenhuggerens Hammer, c.; **-hauer**, m. Stenhugger, c.; **-haufe**, m. Stenhob, Stenbynge, Stenbunke, *Rvs. c.; **-hügel**, m. Stenhøj, c.; **-kalk**, m. Stenkalk, c.; **-kammer**, f. Stenbøſſe, c.; **-karren**, m. Stenkærre, c.; **-kauz**, m. Kirkeugle, c. (Strix noctua); **-kitt**, m. Stenkit, n.; **-klee**, m. Sneglebælg, c. (Medicago); **-klopfer**, m. Stenpikker, Stenhugger, c.; **-kluft**, f. Fjældkløft. c.; **-kohle**, ſe nedenfor; **-kolik**, f. Galdeſtenskolik, c.; **-krank**, libende af Sten; **-krankheit**, f. Stenſyge, c., Stensmerter, pl.; **-kreide**, f. ſtenet Kridt, n.; **-kreis**, m. Stenkreds, c.; **-krug**, m. Stenkrus, n., Stenkrukke, c.; **-kruſte**, f. Stenſkorpe, c.; **-kügelchen**, n. Stenkugle, c.; **-kunde**, f. Lithologi, c.; **-lage**, f. Stenlag, Lag Sten, n.; **-marder**, m. Stenmaar, Husmaar, c. (Mustela foina); **-mehl**, n. Stenmel, n.; **-meißel**, m. Stenmejſel, c.; **-meſſer**, n. Stenkniv, c.; **-metz**, m. Stenhugger, c.; **-moos**, n. Stenmos, n. (Lichen saxatilis); **-mörſer**, m. Stenmortér, c.; **-nuß**, f. Stennød, c.; **-obſt**, n. Stenfrugt, c.; **-öl**, n. Stenolie, c.; **-operation**, f. Stenoperation, c.; **-pappe**, f. Stenpap, c.; **-pfeffer**, m. Stenpeber, c. (Sedum acre); **-pflanze**, f. Stenplante, c.; **-pflaſter**, n. Stenbro, c.; **-platte**, f. Stenplade, c.; **-ramme**, f. Jomfru, c.; **-reich**, n. Stenrige, Mineralrige, n.; **-reich**, ſtenrig, ſom har mange Stene, rigt beſat med Stene; fig. hovedrig; **-rinde**, f. Stenſkorpe, c.; **-rinne**, f.

Stenrøde, c.; **-rite**, f. Stenrødne, Fjældrødne, c.; **-säge**, f. Stensav, c.; **-salz**, n. Stensalt, n.; **-same**, m. Stensrø, n. (Lithospermum); **-sarg**, m. Stenkiste, c.; **-schaf**, n. Muflon, c.; **-schicht**, f. Stenlag, n.; **-schleifer**, m. Stensliber, c.; **-schleuder**, f. Stenslynge, c.; **-schloß**, n. Stenlaas, c.; **-schloßgewehr**, n. Gevær med Stenlaas, n.; **-schmatz**, **-schmätzer**, m. graa Digesmutte, Stenpikker, *Stendolp, c. (Saxicola oenanthe); **-schmerzen**, pl. Stensmerter; **-schnalle**, f. Stenspænde, n., Spænde besat med Stene; **-schneider**, m. Stenskærer, c.; **-schnitt**, m. Stensnit, n.; **-schrift**, f. Stenskrift, c.; **-schutt**, m. Stjærver, pl.; **-schüttung**, f. Grusning, c.; **-schwalbe**, f. se **Mauerschwalbe**; **-seher**, m. Brolægger, c.; **-stecher**, m. Gravør, c.; **-stück**, n. stor Kanon, af hvilken der stydes Sten og Stenkugler; **-to(d)t**, stendød; **-topf**, m. Stenkrukke, Stenpotte, c.; **-wälzer**, m. Stenvender, c. (Strepsilas); **-wand**, f. Stenvæg, c.; **-ware**, f. Stentøj, n.; **-weg**, m. Stenvej, brolagt Vej, c.; **-wurf**, m. Stenkast, n.; **-zange**, f. Tang til Stenoperation, c.; **-zeichner**, m. Lithograf, c.; **-zeichnung**, f. Lithografi, n.; **-zermalmung**, f. Stenknusning, c.; **-zeug**, n. Stentøj, n.; **-ziege**, f. Stenged, c.

Steinen, v. t. 1. besætte med Sten; † stene.

Steinen, adj. se **steinern**.

Steinern, adj. Sten-, af Sten; haard som Sten, stenhaard.

Steinicht, adj. stenagtig, lignende Sten.

Steinig, n. -s -e. Sten, Stenmasse, c.

Steinig, adj. stenet, fuld af Sten; † stenagtig.

Steinigen, v. t. 1. stene. — **Steinigung**, f. Stening, c.

Steiniger, m. -s pl. ∫. sg. en, som stener.

Steiß, m. -es -e. Stjært, Rumpe, Gump, Bagdel, c. | **Steiß-bein** n. Rumpeben, n.; **-drüse**, f. Halekjertel, c.; **-flosse**, f. Halefinne, c.

Stele, f. -n. Stele, opretstaaende Søjle, Gravstøtte, c.

Stell, n. -es -e. (til Søs) Sæt, n.

Stellage, f. -n. Stillads, n.

Stellbar, adj. som kan stilles. — **Stellbarkeit**, f. den Egenskab, at kunne stilles.

Stelle, f. -n. Sted, n., Plads, c.; Tjeneste, c., Embede, Kald, n.; Sted af en Bog; Landejendom, c., Gods; × Kollegium, Departement, n.; **auf der** —, paa Stedet, paa Timen, straks; **nicht aus (von) der — kommen**, ikke komme ud af Stedet; **zur — schaffen, bringen**, tilvejebringe, skaffe til Stede; **an die — jemandes treten**, træde i ens Sted; **an deiner** —, i dit Sted; **zur ersten — eingetragen sein**, staa paa første Prioritet. | **Stellen-gesuch**, n. Ansøgning om et Embede, c.; **-jäger**, m. Embedsjæger, c.; **-sammlung**, f. Samling af Vedkjøbere, c.; **-weise**, paa enkelte Steder, hist og her.

Stellen, v. t. 1. stille, sætte; standse; **etw. an seinen Ort** —, stille noget paa sin Plads; **etw. dahin gestellt sein lassen**, lade noget staa ved sit Værd; **das Geschütz** —, rette Kanonen; **die Uhr** —, stille Uret; **ganz auf sich selbst gestellt**, ganske henvist til sig selv; **seine Sache auf nichts** —, ikke gjøre sig Forventning om noget; **etw. bei Seite** —, stille noget til Side; **etw. in Frage, in Zweifel** —, drage noget i Tvivl; **etw. in jemandes Belieben** —, overlade noget til ens Forgodtbefindende; **Eim. nach dem Leben** —, tragte en efter Livet; **etw. über (unter) etw. anderes** —, sætte noget over (under) noget andet; **vor Augen** —, stille for Øjnene; **zur Schau** —, stille til Skue; **zur Rede** —, drage til Ansvar; **Eim. etw. frei** —, overlade noget til en; **hoch** —, sætte højt; **die Sache stellt sich günstig**, Sagen stiller sig gunstig; **sich sicher** —, sikre sig; **sich krank** —, anstille sig syg; **sich — als ob**, lade som om; **das Räderwerk** —, standse Hjulene; **Wild** —, standse Vildtet; **Zeugen** —, stille, opstille Vidner; **sich mit etw. nicht — können**, ikke kunne ens med en; **Netze** —, opstille Net; **Eim. ein Bein** —, spænde Ben for en; **den Vögeln** —, efterstræbe Fuglene; **eine Bitte an einen** —, rette en Bøn til en; **einen Antrag** —, gjøre et Forslag; **Eim. eine Grenze (ein Ziel)** —, sætte en Grænse for en. | **Stell-bottich**, m. Bryggerkar, n.; **-dichsel**, n. Stævnemøde, n., rendez-vous; **-jagd**, f. Klapjagt, c.; **-macher**, m. Hjulmager, Hjulmand, c.; **-rad**, n. Stillehjul, n.; **-scheibe**, f. Stillestive, c.; **-schraube**, f. Stillestrue, c.; **-spiegel**, m. Toiletspejl, n.; **-vertreter**, m. Vikar, Stedfortræder, c.; Stillingsmand, c.; **-vertretung**, f. Træden i Stedet for en anden, c., Vikariat, n., Konstituering, c.; **in** — —, konstitueret, som Vikar; **-wagen**, m. Personvogn, Postvogn, Omnibus, c.; **-zeiger**, m. Stillestinens Viser, c.; **-zirkel**, m. Stillepasser, c.

Steller, m. -s pl. ∫. sg. Stiller, Regulator, c.

Stelling, f. -en. (til Søs) Stelling, c.

Stellung, f. -en. Stilling, c.; (til Søs) Stelling, c.; Stillehjul, n. | **Stellungs-befehl**, m. Indkaldelsesordre, c.; **-pflichtig**, militærpligtig.

Stelze, f. -n. Stylte, c.; Træfod, c., Træben, n.; Vipstjært, c. (Motacilla). | **Stelz-bein**, n. se **-fuß**; **-beinig**, med Træben; **-fuß**, m. Træben, n.; fig. Mand med et Træben. — **Stelzengang**, m. Gang paa Stylter, c.; **-läufer**, m. Styltegænger, c.

Stelzenartig, stelzenhaft, adj. styltegagtig.

Stelzer, m. -s pl. ∫. sg. Styltegænger, c.; Træben, n.

Stemme, f. -n. Støtte, c.

Stemmen, v. t. 1. stemme, dæmme for; **das Wasser** —, opdæmme Vandet; støtte imod; **die Füße an die Wand** —, sætte Fødderne mod Væggen; bearbejde med Stemmejærnet; hugge tværs over; **einen Baum** —, fælde et Træ;

sich gegen etw. —, sætte sig imod, modsætte sig noget. | **Stemm-brett**, n. Stigbord; n.; **-eisen**, n. Stemmejærn, n.; **-thor**, n. Sluseport, c.

Stemmig, adj. se **stämmig**.

Stempel, m. **-s** pl. ſ. sg. Stempel, n.; Stødvej, c. | **Stempel-abgabe**, f. Stempelafgift, c.; **-amt**, n. Stempelkontor, n.; **-axt**, f. Stødhammer, c.; **-bogen**, m. Ark Stempelpapir, n.; **-farbe**, f. Stempelfarve, c.; **-gebühr**, f., **-geld**, n. Stemplingspenge; **-hammer**, m. Stødhammer, c.; **-marke**, f. Stempelmærke, n.; **-papier**, n. Stempelpapir, n.; **-pflichtig**, stempelpligtig; **-schneider**, m. Stempelskærer, c.; **-stange**, f. Stempelstang, c.; **-steuer**, f. Stempelafgift, c.

Stempeln, v. t. 1. stemple. — **Stempelung**, f. Stempling, c.

Stempler, m. **-s** pl. ſ. sg. Stempler, c.

Stendel, m. se **Knabenkraut**.

Stenge, f. **-n**. (til Sø̈s) Stang, c.

Stengel, m. **-s** pl. ſ. sg. Stængel, Stilk, c. | **Stengel-artig**, stilkagtig; **-glas**, n. Glas med lang Stilk, n.; **-lampe**, f. Stanglampe, c.; **-los**, uden Stilk, uden Stængel.

Stengeln, v. i. 1. m. h. og ſ. sætte Stilk, stybe Stængel; **gestengelt**, rank som en Stilk.

Stenograph, m. **-en -en**. Stenograf, c.

Stenographie, f. ub. pl. Stenografi, c.

Stenographi(e)ren, v. t. 1. stenografere.

Stenographisch, adj. stenografiſk.

Stentorstimme, f. **-n**. Stentorrøst, c.

Steppe, f. **-n** Steppe, c., Hede, c., Hedeland, n. | **Steppen-bewohner**, m. Steppebeboer, c.; **-t(h)ier**, n. Steppedyr, n.

Steppen, v. t. 1. stikke, udsy. | **Stepp-bett**, n., **-decke**, f. stuffet Tæppe, n.; **-naht**, f. stuffen Søm, c.; **-rock**, m. stuffet Stjort, n., stuffen Frakke, c.; **-seide**, f. Stikningssilke, c.; **-stich**, m. Stikkesting, n.

Stepperei, f. **-en**. Stikning, c.

Steppung, f. **-en**. Stikning, c.

Sterb, m. **-es** (**-e**, f.) Smitsot, Pest, c.

Sterben, v. i. 2. m. ſ. dø; **an einer Krankheit, vor Alter, Hungers** —, dø af en Sygdom, af Alderdom, af Sult; **aus Gram** —, dø af Sorg; **vor Langeweile** —, dø af Kjedsomhed; **zum — verliebt**, dødelig forelsket; **über etw.** —, dø, førend man bliver færdig med noget; † v. t. 1. faa til at dø, dræbe. | **Sterbe-bett**, n. Dødsseng, c.; **-brüfe**, f. Pestbyld, c.; **-fall**, m. Dødsfald, n.; **-gesang**, m. Ligsalme, c.; **-gewand**, n. Ligskjorte, c.; **-glocke**, f. Ligklokke, c.; **-haus**, n. Lighus, Sorgehus, n.; **-hemd**, n. Ligskjorte, Ligskræ, c.; **-huhn**, n. se **Leichenhuhn**; **-jahr**, n. Dødsaar, n.; **-kasse**, f. Ligkasse, c.; **-kassenverein**, m. Ligkasseforening, c.; **-kleid**, n. Ligklæde, n., Ligdug, c.; **-lager**, n. Dødsleje, n.; **-lied**, n. Ligsang, c.; Ligsalme, c.; **-liste**, f. Dødsliste, c.; **-monat**, m. Dødsmaaned, c.; **-sakramente**, pl. Dødssakramente, n.; **-stunde**, f. Dødstime, c.; **-tag**, m. Dødsdag, c.; **-zimmer**, n. Dødsværelse, n. — **Sterbens-angst**, f. Dødsangest, c.; **-bange**, dødsangest; **-krank**, dødssyg; **-lang**, dræbende lang; **-langweilig**, dræbende kjedelig; **-läufte**, pl. Smitsot, c.; **-matt, -müde**, dødtræt; **-seele**, i: **keine — —**, ikke en levende Sjæl; **-wort**, n., **-wörtchen**, n. i: **kein — —**, ikke et levende Ord.

Sterben, n. **-s** ub. pl. smitsom Sygdom.

Sterblich, adj. dødelig, Døden underkastet; fig. forgængelig; **der -e**, den dødelige; **das -e**, det dødelige, Menneskets dødelige Legeme; — **verliebt**, dødelig forelsket.

Sterblichkeit, f. ub. pl. Dødelighed, c. | **Sterblichkeits-verhältnis**, n. Dødelighedsforhold, n.; **-ziffer**, f. Mortalitetstal, n.

Sterbling, m. **-s -e**. Skrantning, c.

Stereometrie, f. ub. pl. Stereometri, c.

Stereometrisch, adj. stereometriſk.

Stereoskop, n. **-s -e**. Stereoskop, n.

Stereoskopisch, adj. stereoskopiſk.

Stereotyp, adj. stereotyp, stereotypiſk; fig. uforanderlig.

Stereotypen, pl. Stereotyper, pl. | **Stereotypen-druck**, m. Stereotyptryk, n.; **-gießer**, m. Stereotypstøber, c.

Stereotypie, f. ub. pl. Stereotypi, c.

Stereotypi(e)ren, v. t. 1. stereotypere.

Sterling, m. **-es** ub. pl. Sterling.

Stern, m. **-es -e**. (Dim. **Sternchen, Sternlein**, n.) Stjærne, c.; **mein guter** —, min gode Stjærne; Pupil; Negleplet, c.; (til Sø̈s) Spejl, n., Bagstavn, c. | **Stern-achat**, m. Stjærneagat, c.; **-anbeter**, m. Stjærnedyrker, c.; **-anbetung**, f. Stjærnedyrkelse, c.; **-anis**, m. Stjærneanis, c.; **-besäet**, oversaaet med Stjærner; **-bild**, n. Stjærnebillede, n.; **-blume**, f. forskjellige Blomster: Asters, Klokkeblomst, Paasteliljе, Pinseliljе, Fladstjærne, o. a.; **-deuter**, m. Stjærnetyder, Astrolog, c.; **-deuterei**, f. Stjærnetyderi, n., Astrologi, c.; **-deutung**, f. Stjærnetydning, c.; **-dienst**, m. Stjærnedyrkelse, c.; **-distel**, f. Slags Knopurt, c. (Centaurea calcitrapa); **-fall**, m. Stjærneſtud, n.; **-förmig**, stjærnedannet; **-gewölbe**, n. Stjærnehvælving, c.; **-hell**, stjærneklar; **-himmel**, m. Stjærnehimmel, c.; **-gucker**, m. Stjærneliger, c.; **-hagelvoll**, dødbrutten; **-hell**, stjærneklar; **-haufe**, m. Stjærnegruppe, c.; **-jahr**, n. Stjærneaar, n.; **-karte**, f. Stjærnekort, n.; **-klar**, stjærneklar; **-koralle**, f. Stjærnekoral, c.; **-kraut**, n. alm. Skovstjærne, c. (Trientalis evropæa); **-kreuz**, n. Stjærnekors, n.; **-kunde**, f. Astronomi, c.; **-kundig**, stjærnekyndig; **-kundiger**, adj. Astronom, c.; **-miere**, f. Fladstjærne, c. (Stellaria); **-pute**, f. Stjærneſtud, n.; **-rad**, n. Stjærnehjul, n.; **-schanze**, f. Stjærneſanse, c.; **-schnuppe**, f., **-schuß**, m. Stjærneſtud, n.; **-seher**, m. Astronom; Stjærnekiger, c.; **-voll**, ganske fuld, stjærnefuld, aldeles beruset; **-wahrsager**, m. Stjærnetyder, c.; **-wahrsagerei**, f. Stjærnetyderi, n.;

-warte, f. astronomisk Taarn, Observatorium, n.; **-wissenschaft**, f. Stjærnevidenskab, c.; **-zelt**, f. Stjærnetid, c. — **Sternen-bahn**, f. Stjærnebane, c.; **-blick**, m. Stjærneglimt, n.; **-bogen**, m., **-decke**, f. Stjærnehvælving, c.; **-feld**, n. se **-gefild**; **-feste**, f. Stjærnehvælving, c.; **-gefild**, n. Stjærnehimmel, c.; **-gewölbe**, n. Stjærnehvælving, c.; **-heer**, n. Stjærnehær, c.; **-hell**, stjærneklar; **-himmel**, m. Stjærnehimmel, c.; **-klar**, se **-hell**; **-kranz**, m. Stjærnekrans, c.; **-krone**, f. Stjærnekrone, c.; **-lauf**, m. Stjærneløb, n.; **-licht**, n. Stjærnelys, n.; **-meer**, n. Stjærnevrimmel, c.; **-nacht**, f. stjærneklar Nat, c.; **-raum**, m. Stjærnerum, n.; **-schar**, f. Stjærneskare, c.; **-schein**, m. Stjærneskin, n.; **-voll**, stjærnefuld; **-zelt**, n. Stjærnetelt, n.

Sternig, adj. forsynet med Stjærner; stjærnefuld.

Sternickel, m. se **Staruickel**.

* **Sterz**, m. **-es -e** (**-e**, f. **-n**). Stjært, Hale, Rumpe, c.; Plovstjært, c.

Stet, adj. fast, ubevægelig; bestandig, stadig, vedvarende, uophørlig, uafbrudt; × stille, rolig; × stædig.

Stete, f. ub. pl. Vedholdenhed, Udholdenhed, c.

Stetig, adj. bestandig, vedvarende, vedholdende, uafbrudt; × stædig. — **Stetigkeit**, f. Bestandighed, Vedvarenhed, c.; × Stædighed, c.

Stets, adv. stedse, bestandig, altid.

Steuer, f. **-n**. Skat, Afgift, c.; Skattekollegium, Rentekammer, n.; Gave, Almisse, c.; ‡ Hjælp, Bistand, Understottelse, c.; **zur — der Wahrheit**, for at opklare Sandheden. | **Steuer-amt**, n. Skattekollegium, Rentekammer, n.; Skattekontor, n., Toldbod, c.; **-anschlag**, m. Skatteregalement, n.; **-aufseher**, m. Toldbetjent, c.; **-beamter**, adj. Finansembedsmand; Oppebørselsbetjent, c.; **-bewilligung**, f. Skattebevilling, c.; **-bewilligungsrecht**, n. Skattebevillingsret, c.; **-buch**, n. Skattebog, c.; **-einnehmer**, m. Skatteopkræver, Rodemester, Amtsforvalter, c.; **-einschätzungskommission**, f. Skatteligningskommission, c.; **-erheber**, m. Skatteopkræver, c.; **-erhebung**, f. Skatteopkrævning, c.; **-erlaß**, m. Skattelettelse, c.; **-frei**, skattefri; **-freiheit**, f. Skattefrihed, c.; **-geld**, n. Skattepenge, pl.; **-kasse**, f. Oppebørselskasse, c.; **-kraft**, f. Skatteevne, c.; **-nachlaß**, m. Skattelettelse, c.; **-pflicht**, f. Skattepligt, c.; **-pflichtig**, skattepligtig; **-sache**, f. Skattesag, c.; **-satz**, m. Skattefod, c.; **-schein**, m. Skattebevis, n.; **-verweigerung**, f. Skattenægtelse, c.; **-wesen**, n. Skattevæsen, n.; **-zahler**, m. Skatteyder, c.; **-zettel**, m. se **-schein**; **-zuschlag**, m. Skatteforhøjelse, c.

Steuer, n. **-s** pl. ſ. sg. Ror, Skibsror, n. | **Steuer-bord**, m. Styrbord, n.; **-bordskanone**, f. Styrbordskanon, c.; **-feder**, f. Styrefjer, c.; **-finne**, f. Rorpind, c.; **-mann**, m. Styrmand, c.; **-mannskunst**, f. Styrmandskunst, c.; **-pinne**, f. se **-finne**; **-rad**, n. Rat, n.; **-ruder**, n. Ror, Skibsror, n.; **-stange**, f. Rorpind, c.

Steuerbar, adj. skattepligtig; til at styre. — **Steuerbarkeit**, f. Skattepligtighed, c.; den Egenskab, at kunne styres.

Steuern, v. t. 1. og i. m. h. fihre, regere; **ein Schiff —**, styre et Skib; **mit vollen Segeln —**, sejle med fulde Sejl; **auf etw. —**, være forhippet paa noget; **einer S. —**, standse, afværge, hemme, forebygge noget; **den Armen —**, hjælpe, understotte de fattige: skatte til, svare Skat; † indbrive Skatter.

Steuen, m. **-s** pl. ſ. sg. Stævn, c.

Steuen, stevenen, v. i. 1. m. h. stævne, sejle, gjøre Fart.

Stibitzen, v. t. 1. og i. m. h. knibe, begaa Smaatyverier.

Stich, m. **-es -e**. Stik, Sting, n.; **der — einer Biene**, en Bis Stik; **ein — durchs Herz**, et Sting i Hjærtet; **— halten**, holde Stik, staa sin Prøve; **Einen im -e lassen**, lade en i Stikken, forlade; **nicht einen — sehen**, ikke se en Prik. ikke det ringeste; Stikleri, n.; lille Rus, c.; **das Bier hat einen —**, Ølket begynder at blive surt; **-e in der Seite fühlen**, have Sting i Siden; Stik, n. (Kortspil); Kobberstik, n.; Bytten, Tusthandel, c. | **Stich-axt**, f. Tværøxe, c.; **-balken**, m. Stikbjælke, c.; **-blatt**, n. Stikblad, n., Stikplade, Pararplade, c.; Stikkekort, n.; Skive for Drillerier, c.; **-dunkel**, bælgmørk; **-entscheid**, m. Præsidentens Afgjørelse, naar Stemmerne staa lige, c.; **-haltig**, hvad der holder Stik; **-haltigkeit**, f. den Egenskab at holde Stik; **-heber**, m. Stikhævert, c.; **-klinge**, f. Floret, c.; **-säge**, f. Stikſav, c.; **-tag**, m. Termin, c.; **-wahl**, f. bundet Omvalg, n.; **-wort**, n. Stikord, n.; **-wunde**, f. Stikſaar, n.

Stichel, m. **-s** pl. ſ. sg. Værktøj til at stikke med; Grabstik, c.

Stichelei, f. **-en**. Stikleri, n., pl. Stikpiller, Skoser, c.

Sticheln, v. t. 1. og i. m. h. stikke, stose, give Stikpiller; stikke, sy. | **Stichel-name**, m. se **Spitzname**; **-rede**, f. spydige Ord, Stikpiller; **-wort**, n. Stikpille, Stose, c.

Stichling, m. se **Stechling**.

Stickel, adj. stejl, brat.

Sticken, m. **-s** pl. ſ. sg. Vind, Strikkepind, c.

Sticken, v. t. 1. kvæle; v. i. 1. m. ſ. kvæles. | **Stick-dampf**, m. kvælende Damp, c.; **-fluß**, m. Stikſlaad, n.; **-husten**, m. kvælende Hoste, c.; **-luft**, f. kvælende Luft, c.; **-stoff**, m. Kvælstof, n.; **-stoffhaltig**, kvælstofholdig; **-stoffverbindung**, f. Kvælstofforbindelse, c.

Sticken, v. t. 1. brodere, balbyre, ubity. | **Stick-garn**, n. Brodergarn, n.; **-kunst**, f. Broderkunst, c.; **-muster**, n. Brodermønster, n.; **-nadel**, f. Broderenaal, c.; **-rahmen**, m. Bro-

derramme, Syramme, c.; **-seide**, f. Broderisilke, c.; **-werk**, n. Broderi, broderet Arbejde, n.; **-zeug**, n. Broderetøj, n.

Sticker, m. **-s** pl. ſ. sg. Broderer, c.

Stickerei, f. **-en**. Broderkunst, c.; broderet Arbejde, n.

Stickerin, f. **-nen**. Brodererſte, c.

Stickig, adj. kvælende.

Stieben, v. i. 2. m. ſ. fyge; fare afsted, ſtyde omkring, støve; **es stiebt**, det støvregner; **gestoben oder geflogen**, støjet eller fløjet; v. t. faa til at støve.

Stiefbruder, m. **-s -üder**. Halvbroder, c.

Stiefeltern, pl. Stiforældre, pl.

Stiefgeſchwiſter, pl. ub. sg. Halvsøſtende, pl.

Stiefkind, n. **-es -er**. Stifbarn, n.

Stiefmutter, f. **-ütter**. Stifmoder, c.

Stiefmütterchen, n. **-s** pl. ſ. sg. Stifmodersblomſt, c.

Stiefmütterlich, adj. stifmoderlig.

Stiefſchweſter, f. **-n**. Halvsøſter, c.

Stiefſohn, m. **-es -öhne**. Stifsøn, c.

Stieftochter, f. **-öchter**. Stifdatter, c.

Stiefvater, m. **-s -äter**. Stiffader, c.

Stiefväterlich, adj. stiffaderlig.

Stiefel, m. **-s** pl. ſ. sg. (**-n**). (Dim. **Stiefelchen**, **Stiefelein**, n.) Støvle, c.; **feinen (guten) — gehen**, gaa en ordentlig Marſch; **einen guten — trinken**, × suge godt; Svampbaase, c.; Rør, n. | **Stiefel-abſatz**, m. Støvlehæl, c.; **-anzieher**, m. Støvlekrog, c.; **-band**, n. Støvlebaand, n.; **-bürſte**, f. Støvlebørſte, c.; **-erbſe**, f. Stangært, c.; **-fuchs**, m. Støvlepudſer, c.; **-haken**, m. Støvlekrog, c.; **-holz**, n. Støvleblok, c.; **-knecht**, m. Støvleknægt, c.; **-putzer**, m. Støvlepudſer, c.; **-riemen**, m. Støvleſtrop, c.; **-röhre**, f. Støvleſkaft, n.; **-ſchaft**, m. Støvleſkaft, n.; **-ſtrippe**, f. Støvleſtrop, c.; **-wichſe**, f. Blankisværte, c.; **-wichſer**, m. Støvlepudſer, c.; **-zieher**, m. Støvlekrog, c.

Stiefeln, v. i. 1. m. ſ. ſkride; × tøſle af; v. t. give Støvler paa; ſætte Stager ved.

Stieg, m. se **Steig**.

Stiege, f. **-n**. Stige, Trappe, c.; Snes, c.

Stieglitz, m. **-es -e**. (**-n -n**.) Stillids, c. (Fringilla carduelis).

Stieglitze, f. **-n**. Stænte, c.

Stiel, m. **-es -e**. Skaft, n.; Stilk, Stængel, c.; Støtte, c. | **Stiel-loch**, n. Skaftehul, n.; **-los**, uden Skaft, uden Stilk.

Stielen, v. t. 1. ſkæfte, forsyne med Skaft.

Stier, adj. se **ſtarr**.

Stier, m. **-es -e**. Tyr, c.; **den — bei den Hörnern faſſen**, tage Tyren ved Hornene. | **Stier-fechter**, m. se **-kämpfer**; **-gefecht**, n. Tyrefægtning, c., Tyrekamp, c.; **-kalb**, n. Tyrekalv, c.; **-kampf**, m. Tyrekamp, c.; **-kämpfer**, m. Tyrekæmper, c.

Stieren, v. i. 1. m. h. ſtirre.

Stift, m. **-es -e**. Stift, c., Søm, n.; Blyant, c.; Rodſtump af en afbrækket Tand, c. | **Stift-halter**, m. Blyantsholder, c.

Stift, n. **-es -e (-er)**. Stift, n., Stiftelſe, Fundation, c. | **Stifts-amtmann**, m. Stiftamtmand, c.; **-brief**, m. Fundats, c.; **-fähig**, se **-mäßig**; **-frau**, f. Stiftsfrue, Kanoneſse, c.; **-fräulein**, n. Stiftsfrøken, Kloſterfrøken, c.; **-herr**, m. Stiftsherre, Domherre, Kanonikus, c.; **-hütte**, f. Tabernakel, n.; **-kirche**, f. Stiftskirke, c.; **-mäßig**, som kan optages i et Stift; **-pfründe**, f. Kanonikat, n.; **-propſt**, m. Stiftsprovſt, c.

Stift, f. **-en**. × Stiftelſe, c.

Stiften, v. t. 1. ſtære i Smaaſlykker; **punktere**.

Stiften, v. t. 1. ſtifte, anlægge, oprette; bevirke, foraarsage; **einen Orden —**, ſtifte en Orden; **Unglück, Schaden —**, gjøre Ulykke, Skade; **Streit —**, yppe Strid; **ein Schnürband —**, ſætte Dup paa et Snørebaand.

Stifter, m. **-s** pl. ſ. sg. Stifter, c.

Stifterin, f. **-nen**. Stifterinde, c.

Stiftiſch, adj. et Stift, en Stiftelſe tilhørende.

Stiftung, f. **-en**. Stiftelſe, Oprettelſe, Fundation, c. | **Stiftungs-brief**, m. Fundats, c., Indſtiftelsesbrev, Fundationsbrev, n.; **-feſt**, n. Stiftelsesfest, c.; **-tag**, m. Stiftelsesdag, c.

Stil, m. **-es -e**. Stil, c.; **im großen —**, i stor Stil. | **Stil-los**, uden Stil; **-lehre**, f. Læren om Stilen.

Stilett, n. **-es -e**. Stilet, Dolk, c.

Stiliſi(e)ren, v. t. 1. ſtilisere.

Stiliſt, m. **-en -en**. Stilist, c.

Stiliſtiſch, adj. ſtilistisk.

Still, adj. ſtille, ſagte, rolig, tavs; **— werden**, blive ſtille, *ſtilne, tyſne; **ein -er Teilnehmer**, en passiv Deltager; **ſtille!** ſtille! tys! **die -e Woche**, den ſtille Uge; **der -e Freitag**, Langfredag; **-e Waſſer ſind tief**, det ſtille Vand har den dybe Grund; **im -en**, i det ſtille, i Stilhed. | **Still-beglückt**, ſtille lykkelig; **-lager**, n. fast Lejr, c.; **-leben**, n. ſtille, roligt Liv, n.; **-meſſe**, f. ſtille Meſse, c.; **-ſchweigen**, n. Tavsheb, c.; **-ſchweigend**, tavs, ſtiltiende; **-ſtand**, m. Stillestaaen; Stilstand, Standsning, c.; Opbør, n.; Vaabenſtilſtand, c.; **-ſtehend**, ſtillestaaende; **-vergnügt**, ſtille glad.

Stille, f. ub. pl. Stilhed, c.; **in der —**, i Stilhed, hemmelig, ſtiltiende; **in aller —**, i al Stilhed.

Stillen, v. t. 1. standse, ſtille; berolige, dæmpe; **das Blut —**, standse Blodet; **einen Aufruhr —**, dæmpe et Oprør; **den Hunger, Durſt —**, ſtille, tilfredsſtille ſin Sult, Tørſt; **Einen —**, berolige en; **ein Kind —**, give et Barn Die, give Bryſt.

Stiller, m. **-s** pl. ſ. sg. En, ſom beroliger, standser.

Stillheit, f. ub. pl. Stilhed, c.

Stillung, f. **-en**. Standsning, Beroligelse, Dæmpning; Tilfredsstillelse; Diegivning, c.

Stimmbar, adj. som lader sig stemme; ‡ stemmeberettiget.

Stimme, f. **-n**. Stemme, Røst, c.; **seine — abgeben**, afgive sin Stemme; **-n sammeln**, samle Stemmer; **Sitz und — haben**, have Sæde og Stemme; **die — des Blutes**, Blodets Røst. | **Stimmen-anzahl**, f. Stemmeantal, n.; **-einheit**, **-einhelligkeit**, f. Enstemmighed, c.; **-gleichheit**, f. Stemmelighed, c.; **-mehrheit**, f. Stemmeflerhed, c.; **-minderheit**, f. Minoritet, c.; **-prüfung**, f. Undersøgelse af Stemmerne, c.; **-sammler**, m. Stemmesamler, c.; **-sammlung**, f. Stemmesamling, c.; **-zahl**, f. Stemmeantal, n.; **-zählung**, f. Stemmetælling, c.

Stimmen, v. i. 1. m. h. stemme, stemme sammen; give sin Stemme; v. t. stemme; **Einen für etw.** —, stemme en for noget, indtage en for noget; **er ist gut gestimmt**, han er i godt Humør; **seine Forderungen hoch** —, stemme sine Fordringer højt. | **Stimm-abgabe**, f. Stemmeafgivelse, Afstemning, c.; **-band**, n. Stemmebaand, n.; **-berechtigt**, stemmeberettiget; **-berechtigung**, f. Stemmeberettigelse, c.; **-fähig**, stemmeberettiget; **-führer**, m. Talsmand, Forer, Leder, c.; **-gabel**, f. Stemmegaffel, c.; **-geber**, m. en stemmegivende; **-gebung**, f. Stemmegivning, c.; **-hammer**, m. Stemmehammer, c.; **-holz**, n. Stemmestok, c.; **-los**, stemmeløs; **-mittel**, n. Stemmemiddel, n.; **-organ**, n. Stemmeredskab, n.; **-pfeife**, f. Stemmepibe, c.; **-recht**, n. Stemmeret, c.; **-ritze**, f. Stemmerids, c.; **-schlüssel**, m. Stemmenøgle, c.; **-wechsel**, m. Overgang i Stemmen, c.; **-zähler**, m. Stemmetæller, c.; **-zählung**, f. Stemmetælling, c.; **-zettel**, m. Stemmeseddel, c.

Stimmig, adj. klingende, tonende.

Stimmung, f. **-en**. Stemning, c.

Stimuli(e)ren, v. t. 1. stimulere.

Stinken, v. i. 2. m. h. stinke; **nach etw.** —, stinke af noget. | **Stink-baum**, m. tvekjønnet Brietorn, c. (Rhamnus Frangulus); **-beere**, f. Frugt af Brietornen; **-blume**, f. Fløjelsblomst, c. (Tagetes); stinkende Gaasefurt, c. (Anthemis cotula); **-fisch**, m. Smelt, c. (Salmo eperlanus); **-käfer**, m. Praatbille, c. (Buprestes); **-ratz**, m. Ilder, c.; **-t(h)ier**, n. Stinkdyr, n. (Mephitis); **-topf**, m. Stinkpotte, c.

Stinkerei, f. se **Stänkerei**.

Stinklicht, **stinkig**, adj. stinkende.

Stint, **Stinz**, m. **-es -e**. Smelt, c. (Salmo eperlanus).

Stipendiat, m. **-en -en**. Stipendiat, c.

Stipendium, n. **-s -dien**. Stipendium, n.

Stippe, f. **-n**. × Plet, Prik, c.; Dyprelse, c.

Stippen, v. t. 1. prikke, dyppe.

Stirn, f. **-en**. Pande, c.; **die — haben etw. zu thun**, have den Frækhed at gjøre noget; **dem Feinde die — bieten**, holde Stand mod Fjenden. | **Stirn-ader**, f. Aare i Panden, c.; **-band**, n. Pandebaand, n.; **-bein**, n. Pandeben, n.; **-binde**, f. Pandebaand, Hovedbaand, Diadem, n.; **-falte**, f. Rynke i Panden, c.; **-haar**, n. Pandehaar, n.; **-haut**, f. Pandehud, c.; **-locke**, f. Pandelok, c.; **-rad**, n. Kamhjul, n.; **-riemen**, m. Panderem, c.; **-runzeln**, n. n. Panderynkning, c.; **-wunde**, f. Pandesaar, n.

Stöbern, v. t. 1. støve.

Stöber, m. **-s** pl. ſ. sg. Støver, Støverhund, c.

Stöbericht, adj. støvende; **-es Wetter**, Snefog, n.

Stöbern, v. i. 1. m. h. støve, flyve omkring som Støv, fyge; v. t. opsnuse, søge. | **Stöberhund**, m. Støverhund, Støver, c.; **-wetter**, n. Fygevejr, n.

Stocheln, v. se **stochern**.

Stochern, v. i. 1. m. h. purre, stikke, stange.

Stocher, m. **-s** pl. ſ. sg. et Redskab at stange med; Tandstikker, c.

Stochern, v. t. 1. stikke, stange; **die Zähne** —, stange Tænderne; v. i. stikke; **auf einen** —, stikke paa en. | **Stocher-eisen**, n. Ildrage, c.

Stock, m. **-es -öcke**. (Dim. **Stöckchen**, **Stöcklein**, n.) Stok, Stamme, c.; Stub, Træstub, c.; Stok, Kjæp; Knippel, Prygl, c.; Stotte, Bjælke, Pille, c.; Stang, c., Skaft, n., Klods, c.; **mit — und Stiel**, med Rub og Stub; **über — und Stein**, over Stok og Sten; **wie ein — da stehen**, staa som en Klods; **Ärmel und —**, Ærmer og Bul; Kapital, Hovedstol, c.; Høstak, c.; Etage, Sal, c., Stokværk, n. (pl. -e); (Wien) Rangloge, c.; × Baaningshus, n.; Blok, c.; Fængsel, n.; Bistade, n. | **Stock-aar**, **-adler**, m. Duehøg, c. (Falco Palumbarius); **-amboß**, m. Stikambolt, c.; **-ameise**, f. Stokmyre, c. (Formica vaga); **-amsel**, f. se **Ringamsel**; **-band**, n. Stokkebaand, n.; **-blind**, stokblind; **-degen**, m. Stokkaarde, c.; **-dick**, frygtelig tyk; **-dumm**, ærkedum; **-dunkel**, bælgmørk; **-dürr**, tør som en Stang; **-ente**, f. Skoand, c. (Anas clypeata); **-eule**, f. Slags Ugle, c. (Strix scops); **-falke**, m. Slags Falk, c. (Falco sacer); **-faule**, **-fäulung**, f. Druernes Raadnen paa Vinstokken; **-feder**, f. Stokfjer, c.; **-fiedel**, f. se **-geige**; **-finster**, bælgmørk; **-fisch**, m. Stokfisk, c.; fig. enfoldigt Menneske; **-fleck**, m. Fugtighedsplet, c.; Jordslag, n.; **-fleckig**, plettet af Fugtighed, jordslaaet; **-freund**, ganske fremmed; **-geige**, f. lille Violin, Stokviolin, c.; **-gelehrt**, pedantisk; **-glaube**, m. blind Tro, c.; **-gläubig**, blindt troende; **-haus**, n. Stokhus, Fængsel, n.; **-heiser**, albeles hæs; **-holz**, n. Knudebrænde, n.; **-jude**, m. ægte Jøde, c.; **-knecht**, m. Stokknægt, Stokkeknægt, Profos, c.; **-knopf**, m. Stokkeknop, c.; **-laterne**, **-leuchte**, f. Stanglygte, c.; **-meister**, m. Stokmester, c.; **-messer**, n. Beskæreknib, c.; **-narr**, m. Urkenar, c.; **-prügel**, pl. Stokkeprygl; **-raum**, m. Ryddeland, n.; **-rose**, f. Stokrose,

c.; **-scheit**, n. Rodbrænde, Knudebrænde, n.; **-schere**, f. Stoklax, c.; **-schilling**, m. fig. Stokkeprygl, pl., Pisfning, Hudfletning, c; **-schlag**, m. fig. Stokkeprygl, Slag af en Stok; **-schnupfen**, m. Stokinue, c.; **-steif**, stiv som en Pind; **-stille**, blikstille, domstille; **-taub**, stokdøv, aldeles døv; **-taube**, f. se **Holztaube**; **-uhr**, f. Tafselur, n.; **-viole**, f. Levkøje, c.; **-wache**, f. Stokhusvagt, Arrestvagt, c.; **-werk**, n. Stokværk, n., Sal, Etage, c.; **im ersten — -e**, i Stuen; **im zweiten — -e**, paa første Sal; **-zahn**, m. Kindtand, c.; **-zwinge**, f. Dup, Dupsko, c.

Stocken, v. i. 1. m. h. standse, gaa i Staa, ophøre at bevæge sig, staa stille, holde inde; **der Handel stockt**, Handelen standser; **es stockt mit dieser Sache**, denne Sag er gaaet i Staa; **m.** s. størkne, løbe sammen, blive tyk; blive jordslaaet, stimle; v. t. oprulle; **sich —**, drive Sideskud; **den Wein —**, stænge, sætte Stænger til Vinen.

Stocken, n. **-s** ub. pl. Standsning, c.; **in's — geraten**, gaa i Staa.

Stücken, v. t. 1. lægge i Blokken.

Stöcker, m. **-s** pl. s. sg. Stokmester, Fangevogter, c.

Stöckerig, adj. tør, mager; afbrudt, stammende.

Stöckig, stuckig, adj. jordslaaet; stiv som en Pind; forstokket, haardnakket.

Stöckisch, adj. forstokket, haardnakket, egensindig, trær.

Stockung, f. **-en**. Standsning, c.

Stoff, m. **-es -e**. Stof, Materiale, n.; fig. Aarsag, Anledning, Lejlighed, c.; — **zum Lachen geben**, give Stof til Latter; Stof, Silkestof, n.; (Student) Øl, n. | **Stoff-artig**, stofagtig, legemlig, materiel; **-halter**, m. Tøjholder, c.; **-los**, immateriel; **-reich**, rig paa Stof; **-wechsel**, m. Stofskifte, n.

Stoffen, adj. Stoffes-, forfærdiget af Stof.

Stofflich, adj. materiel.

Stöhnen, v. i. 1. m. h. stønne, give sig, vaande sig.

Stoiker, m. **-s** pl. s. sg. Stoiker, c.

Stoisch, adj. stoisk.

Stoizismus, m. — ub. pl. Stoicisme, c.

Stolle, f. **-n**. Julekage, c.; Stykke Smørrebrød, n.

Stollen, m. **-s** pl. s. sg. Stolpe, c., Fodstykke, n.; Hesteskoens ombøjede Ende, c.; Stang, c.; Julekage, c.; fig. Klods, c.; (Mesterfang) Strofe, c.

Stollen, m. **-s** pl. s. sg. (Bjærgv.) Stolle, c., Grubegang, c. | **Stollen-arbeit**, f. Grubearbejde, n.; **-hauer, -häuer**, m. Grubearbejder, Bjærgmand, c.; **-wasser**, n. Grubevand, n.

Stollner, m. **-s** pl. s. sg. Grubearbejder, c.

Stolpe, f. se **Stulpe**.

Stolperer, m. se **Stolperer**.

Stolperei, f. **-en**. Snubleri, Fejltrin, n.

Stolperer, m. **-s** pl. s. sg. en, som snubler.

Stolperig, adj. som let snubler; ujævn, knudret.

Stolpern, v. i. 1. m. s. snuble, tabe Ligevægten; stavre; fig. snuble, fejle, forse sig.

Stolz, adj. stolt; **auf etw. — sein**, være stolt af noget.

Stolz, m. **-es** ub. pl. Stolthed, c., Hovmod, n.; **seinen — in eine Sache setzen**, sætte sin Stolthed i noget; **er ist der — seines Vaters**, han er sin Faders Stolthed.

Stolzen, stolzi(e)ren, v. i. 1. m. h. være stolt, brøste sig, gaa stolt; **mit etw. —**, prange, prunke, bramme med noget.

Stopf, m. **-es -e**. Stopning, c.

Stöpfel, m. se **Stöpsel**.

Stopfen, v. t. 1. stoppe, propve; **eine Pfeife —**, stoppe en Pibe; **Eim. den Mund —**, stoppe Munden paa en; **Gänse —**, stoppe Gæs; **Strümpfe —**, stoppe Strømper; **die Speise stopft**, denne Ret stopper; **sich —**, propve sig sammen, trænge sig sammen; **gestopft voll**, propfuld; **eine Maschine —**, stoppe, standse en Maskine. | **Stopf-arzenei**, f. Medicin, som stopper, c.; **-büchse**, f. Stoppebøsse, c.; **-eis**, n. Sjapis, c.; **-garn**, n. Stoppegarn, n.; **-haar**, n. Stopphaar, n.; **-nadel**, f. Stoppenaal, *Stemnaal, c.; **-teig**, m. Stoppebej, c.; **-wachs**, n. Forvox, Limvox, n.; **-werg**, n. Stoppeblaar, n.

Stopfer, m. **-s** pl. s. sg. Stopper, c.

Stopferin, f. **-nen**. Stoppekone, c.

Stopfung, f. **-en**. Stopning, c.

Stopp, interj. (til Søs) stop.

Stoppel, f. **-n**. Stub, c.; Vævre, n.; Fjerpose, som sidder fast i Huden. | **Stoppel-acker**, m. se **-feld**; **-bart**, m. langt stikkende Skjæg, n.; **-butter**, f. Vævresmør, n.; **-feld**, n. Stubmark, Stubbejord, c.; **-fieber**, n. Andendagsfeber, c.; **-gans**, f. Stubgaas, c.; **-korn**, n. Sommersæd, c.; **-mast**, f. Stubbegræsning, c.; **-sense**, f. Le til Stubber, c.; **-weide**, f. Græsgang paa en Stubmark, c.; **-werk**, n. sammenstikket Arbejde, n.; **-zeit**, f. Høsttid, c., Efteraar, n.

Stoppeln, v. t. 1. eftersamle, eftersanke, sanke Ax; efterplukke; brakpløje; fig. samle og søge møjsommelig, uden Valg; komplere.

Stoppen, v. t. 1. (til Søs) stoppe, standse.

Stoppine, f. **-n**. Stoppine, Lunte, c.

Stoppler, m. **-s** pl. s. sg. Kompilator, c.

Stöpsel, m. **-s** pl. s. sg. Prop, Tol, c., Spuns, c.

Stöpseln, v. t. 1. proppe.

Stör, m. **-es -e**. Stør, *Størje, c. (Acipenser). | **Stör-fang**, m. Størfangst, c.; **-rogen**, m. Kaviar, c.

Stör, f. ub. pl. × i: **in die — gehen**, arbejde hos Kunderne i Stedet for paa eget Værksted.

Storax, m. -es ub. pl. Storax, c. | **Storaxbaum**, m. Storaxtræ, n.

Storch, m. **-es -örche**. († **-en -en**). Stork, c. | **Storch-bein**, n. Storkeben, n.; **-beinig**, med Storkeben; **-blume**, f. hvid Anemone, c. (Anemone nemorosa); **-ei**, n. Storkeæg, n.; **-fuß**, m. se **-bein**; **-neſt**, n. Storkerede, c.; **-ſchnabel**, m. Storkenæb, n.; Geranium, c.; Kran, c.; Storkeſnabel, c.

Storcher, m. **-s** pl. ſ. sg. Biſſekræmmer, Landſtryger, c.

Störchin, f. **-nen**. Hunſtork, c.

Störchling, m. **-s -e**. Storkeunge, c.

Stören, v. t. 1. forſtyrre, afbryde; **Einen in ſeiner Arbeit** —, forſtyrre en ved hans Arbejde; **ſich nicht — laſſen**, ikke lade ſig forſtyrre; v. i. m. h. × drage ud paa Arbejde; frejſe omkring, ſtryge om. | **Stören-fried**, m. Freds-forſtyrrer, Uroſtifter, c. — **Stör-ſtange**, f. ſe **Plumpſtange**.

Störer, m. -s pl. ſ. sg. Forſtyrrer, c.; × Biſſekræmmer, Landſtryger, c.

Störerei, f. **-en**. Forſtyrrelſe, c.

Störerin, f. **-nen**. Forſtyrrerinde, c.

Storger, **Störger**, m. ſe **Storcher**.

Störniß, f. (n.) **-ſſe**. Forſtyrrelſe, c.

Storr, m. **-en -en**. Stub, Træſtub, Stump, c.

Storr, adj. ſe **ſtörrig**.

Störrig, **ſtörriſch**, adj. ubøjelig, haardnakket, ſtivſindet, halsſtarrig, gienſtridig. — **Störrigkeit**, f. Ubøjelighed, Haardnakkethed, Stivſindethed, Halsſtarrighed, Gjenſtridighed, c.

Störſam, adj. forſtyrrende.

Störung, f. **-en**. Forſtyrrelſe, c.

Störzer, m. -s pl. ſ. sg. × Landſtryger, c.

Stoß, m. **-es -ööße**. (Dim. **Stößchen**, **Stößlein**, n.) Stød, n.; **Eim. einen — verſetzen**, give en et Stød, et Skub; **ein — in die Trompete**, et Stød i Trompeten; fig. **ſeinem Herzen einen — geben**, paalægge ſig Tvang; **das giebt ſeiner Geſundheit einen —**, det giver hans Helbred et Stød, et Knæk; Hob, Dynge, Bunke, Stabel; Ende, c., Sted, hvor to Ting ſtøde ſammen; × Grænſe, c.; Skoning, c.; × Gump, c.; × Kalvekalle, Bedekalle; (Kanon) Stødbund, c. | **Stoß-bahn**, f. Slags Keglebane, c.; **-bank**, f. Fugbænk, Langhøvl, c.; **-bewegung**, f. Stød, n., ſtødende Bevægelſe, c.; **-begen**, m. Kaarde, Floret, c.; **-eiſen**, n. Stødjærn, n., Støder, c.; **-falke**, m. Slagfalk, Jagtfalk, c.; **-fuge**. f. Stødfuge, c.; **-garn**, n. (til Søs) Garn til Udbedring, n.; Slaggarn, n.; **-gebet**, n. Hjærteſuk, n., en kort Bøn; **-gewehr**, n. Stødvaaben, Stikvaaben, n.; **-klinge**, f. Floret, c.; **-kolben**, m. Billardqueue, c.; **-kraft**, f. Stødkraft, c.; **-naht**, f. Kaſteløm, c.; **-riemen**, m. Stødrem, c.; **-ſäge**, f. Haandſav, c.; **-ſchaufel**, f. Skovl paa et Hjul, c.; **-ſcheibe**, f. Stødſtive, c.; **-ſeufzer**, m. Hjærteſuk, n.; **-trog**, m. Hakketrug, Hakkebræt, n.; **-vogel**, m. Rovfugl, Slagfugl, c.; **-waffe**, f. ſe **-gewehr**; **-weiſe**, ſtødvis; **-wind**, m. Kaſtevind, c., Vindſtød, n.; **-zahn**, m. Stødtand, c.; **-zeug**, n. Juſterehøvl, c.

Stößel, m. -s pl. ſ. sg. Støder, c.; Plovkile, c.

Stoßen, v. t. 2. ſtøde; **Einen über den Haufen** —, ſtøde en over Ende; **Pfeffer** —, ſtøde Peber; **Einen ins Gefängnis** —, kaſte en i Fængſel; **einen Tiſch an den andern** —, ſtyde et Bord hen til et andet; **zwei Bretter** —, lime to Bræddet ſammen; **zwei Balnen an einander** —, kaſte to Bredder ſammen; **mit dem Ellbogen** —, ſtøde med Albuen; **ſich** —, ſtøde ſig, ſlaa ſig; **etw. von ſich** —, ſtøde noget fra ſig; **ſich an etw.** —, blive ſtødt over noget, fornærmet; **es ſtößt ſich noch an etw.**, der er endnu Vanſkeligheder; v. i. m. h. og ſ. ſtøde; **der Habicht ſtößt auf Tauben**, Høgen ſlaar ned paa Duer; **in das Horn, in die Trompete** —, ſtøde i Hornet, i Trompeten; **vom Lande** —, ſtøde fra Land; **auf den Grund** —, ſtøde paa Grund; **zu eim.** —, ſtøde til en; **auf einen** —, ſtøde paa, træffe en; **an etw.** —, ſtøde op til, grænſe til; **der Bock ſtößt, der Wagen ſtößt**, Bukken ſtøder, Vognen ſtøder.

Stößer, m. **-s** pl. ſ. sg. en, ſom ſtøder; Rovfugl, Slagfugl; Støder, c.; × Stodhingſt, Beſteler, c.

Stoßerei, f. **-en**. Støderi, n.

Stößig, adj. ſtangende, ſtangelyſten.

Stotterei, f. **-en**. ſtammende Tale, ſtammende Ytring, c.

Stotterer, m. **-s** pl. ſ. sg. en ſtammende.

Stotterig, adj. ſtammende.

Stottern, v. i. 1. m. h. og t. ſtamme, hakke, ſtøde i Talen; fremſtamme.

Stoß, m. **-en (-es) -en**. × Træſtamme, Bul, Træſtub, c.; kraftigt Ben; Kar, n.

Stoßig, adj. kraftig, klodſet; × brat, ſteil.

Stoßen, v. t. ſe **ſtoben**.

Strack, adj. udſtrakt, oprejſt, lige; ret; glat; faſt, beſtemt, reſolut; adv. ſtraks, paa Øieblikket; **-es Fußes**, paa ſtaaende Fod; **-es Weges**, ligefrem. — **Strackheit**, f. Udſtrakthed; Stramhed; Glathed; Faſthed, Beſtemthed, c.

Stracklich, **ſträcklich**, adj. faſt, beſtemt; øjeblikkelig; hurtig; nøjagtig.

Stracks, adv. lige, beſtemt; ſtraks, øjeblikkelig.

Strafbar, adj. ſtrafbar, ſtrafſtyldig. — **Strafbarkeit**, f. Strafbarhed, c.

Strafe, f. **-n**. Straf, Revſelſe, Tugtelſe, c.; Bøde, Mulkt, c.; **zur — für ſeine Sünden**, til Straf for hans Synder; **es iſt bei — verboten**, det er under Straf forbudt; **ſeine — abbüßen, erleiden**, lide ſin Straf; — **bezahlen**, betale Mulkt. | **Straf-amt**, n. Straffeembede, n.; **-änderung**, f. Forandring af Straf, c.; **-androhung**, f. Straffetruſel, c.; **-anſtalt**, f. Straffeanſtalt, c.; **-antrag**, m. Forſlag om Straf, n.;

-arbeit, f. Straffearbejde, n.; **-arrest**, m. Straffearrest, c.; **-bestimmung**, f. Straffebestemmelse, c.; **-buch**, n. Straffebog, c.; **-büchse**, f. Bøsse til Bøder, c.; **-engel**, m. Hævnens Engel, c.; **-erkenntnis**, n. Straffedom, c.; **-erlaß**, m., **-erlassung**, f. Eftergivelse af Straf, c.; **-fall**, m. strafværdig Handling, c.; **-fällig**, straffældig. strafskyldig; **-fälligkeit**, f. Straffskyldighed, c.; **-frei**, fri for Straf; **-freiheit**, f. Straffefrihed, Straffløshed, c.; **-gefangener**, adj. Straffefange, c.; **-geld**, n. Pengebøde, Mulkt, c.; **-gerechtigkeit**, f. straffende Retfærdighed, c.; **-gericht**, n. Straffedom, c.; **-gerichtsbarkeit**, f. Kriminalret, c.; **-gewalt**, f. straffende Myndighed; **-gesetz**, n. Straffelov, c.; **-gesetzbuch**, n. Straffelovbog, c.; **-gesetzgebung**, f. Straffelovgivning, c.; **-gewalt**, f. Straffemyndighed, c.; **-göttin**, f. Straffegudinde, c.; **-kammer**, f. kriminel Ret, Politiret, c.; **-kolonie**, f. Straffekoloni, c.; **-kompagnie**, f. Straffelompagni, n.; **-los**, straflos, straffri; **-losigkeit**, f. Straffløshed, c.; **-mittel**, n. Straffemiddel, n.; **-ort**, m. Straffested, n.; **-prediger**, m. Straffeprædikant, c.; **-predigt**, f. Straffeprædken, c.; **-prozeß**, m. Kriminalproces, c.; **-recht**, n. Straffemyndighed, c.; Kriminalret, c.; **-rechtlich**, kriminel; **-rede**, f. Straffetale, c.; **-richter**, m. Straffedommer, c.; **-rut(h)e**, f. Tugtens Ris, n.; **-urt(h)eil**, n. Straffedom, c.; **-verfahren**, n. kriminel Rettergang, c.; **-versetzung**, f. Forflyttelse til Straf, c.; **-vollstreckung**, f., **-vollzug**, m., **-vollziehung**, f. Straffefuldbyrdelse, c.; **-würdig**, strafværdig; **-würdigkeit**, f. Strafværdighed, c.

Strafen, v. t. 1. straffe; **Einen wegen eines Verbrechens** —, straffe en for en Forbrydelse; **Einen am Leben** —, straffe en paa Livet; ✝ bebrejde, irettesætte; **Einen mit Worten** —, irettesætte en; **Einen Lügen** —, bestyrde en for Løgn.

Straff, adj. stram. — **Straffheit**, f. Stramhed, c.

Straffen, v. t. 1. stramme. — **Straffung**, f. Stramning, c.

Sträflich, adj. lastværdig, straffældig, strafværdig; stræng. — **Sträflichkeit**, f. Lastværdighed, Strafværdighed; Strængbed, c.

Sträfling, m. **-s -e**. Straffefange, c. | **Sträflings-jacke**, f. Slavebragt, c.

Strahl, m. **-es -en (-e)**. Straale; Lysstraale, Vandstraale, c.; Glimt, Lyn, n., Lynstraale, c.; Hovstraale, c.; ✝ Pil, c. | **Strahl-bouche**, f. Straalebad, n.; **-stein**, m. Straalsten, c.; **-t(h)ier**, n. Straaledyr, n. (Radiata). — **Strahlen-angesicht**, **-antlitz**, n. straalende Ansigt, n.; **-auge**, n. straalende Øje, n.; **-blick**, m. Straaleblik, n.; **-blume**, f. Straaleblomst, c.; **-brechung**, f. Straalebrydning, Refraktion, c.; **-büschel**, m. Straalebundt, n.; **-glanz**, m. Straaleglans, c.; **-kegel**, m. Straalekegle, c.; **-kranz**, m. Straalekrans, c.; **-krone**, f. Straalekrone, Glorie, Nimbus, c.; **-los**, uden Straalen, glansløs; **-meer**, n. Straalehav, n.; **-pracht**, f. Straalepragt, c.; **-punkt**, m. Straalepunkt, n.; **-regen**, m. Straaleregn, c.; **-reich**, **-voll**, straalerig.

Strähl, m. **-es -e**. Kam, c.

Strählen, v. t. 1. kæmme.

Strahlen, v. i. 1. m. h. straale, skinne, tindre, glimre; (Heste) stalle.

Strahler, m. **-s** pl. ſ. sg. Bjærgkrystal, c.

Strahlig, adj. straalende, straalerig.

Strähn, m. **-es -e (-e**, f. **-n)**. Fed, n.; Haarstræng, Haarlok, c.

Stramin, m. **-s -e**. Stramin, Stramej, Kanevas, n.

Stramm, adj. stram; **Eim. die Hosen — ziehen**, give en Strambux. — **Strammheit**, f. Stramhed, c.

Strammen, v. t. 1. stramme.

Strampelig, adj. trampende, sprællende; × gal, tosset.

Strampeln, v. i. 1. m. h. sprælle.

Strampfen, v. i. 1. m. h. stampe, trampe.

Strand, m. **-es -e (-änder)**. Strand, Strandbred, c.; **auf den — gerat(h)en, laufen**, løbe paa Grund, strande. | **Strand-batterie**, f. Strandbatteri, n.; **-bauer**, **-bewohner**, m. Strandboer, c.; **-börs**, m. Strandaborre, c.; **-fisch**, m. Strandfisk, c.; **-fischerei**, f. Strandfisteri, n.; **-gerechtigkeit**, f. Strandrettighed, Forstrandret, c.; **-gras**, n. se **-hafer**; **-gut**, n. Strandingsgods, strandet Gods, n.; **-hafer**, m. Strandmarehalm, c. (Elymus arenarius); **-läufer**, m. Strandløber, Ryle; *Strandvibe, c. (Tringa); **-pfeifer**, m. Strandpiber, c. (Charadrius); **-räuber**, m. Strandrøver, c.; **-recht**, n. Strandret, Strandrettighed, c.; **-reiter**, m. Strandriver, c.; Stylteløber, c. (Himantopus); **-sand**, m. Strandsand, n.; **-vogel**, m. Strandfugl, c.; **-vogt**, m. Strandfoged, c.; **-wache**, f. Strandvagt, c.

Stranden, v. i. 1. m. ſ. strande. — **Strandung**, f. Stranding, c.

Strändling, m. **-s** pl. ſ. sg. liden Strandbo, c. (Litorella lacustris).

Strang, m. **-es -änge**. Strikke, Stræng, Skagle, c.; Del af en Haarfletning, c.; **zum -e verurteilt werden**, dømmes til at hænges, dømmes til Strikken; **über die Stränge schlagen**, slaa til Skaglerne, gjøre sig ud til Bens; **wenn alle Stränge reißen**, naar alt glipper; **alle Stränge anziehen**, opbyde alt, gjøre alt; **seinen — ziehen**, gjøre sit, gjøre hvad man kan. | **Strang-leder**, n. Skaglerem, c.; **-schleife**, f. Skaglekurre, c.

Strängel, f. (m.) se **Strengel**.

Strängen, v. t. 1. spænde for.

Stranguli(e)ren, v. t. 1. strangulere, kvæle med en Strikke. — **Stranguli(e)rung**, f. Strangulation, Kvælning, c.

Strapaze, f.-n. Strabads, Møje, c., Besvær, n.

Strapazi(e)ren, v. t. 1. ſtrabadſere.

Straße, f. -n. Vej, Landevej, Gade, c.; Strœde, n.; **auf offener —**, paa aaben Gade; **er liegt immer auf der —**, han driver altid paa Gaden; **ſeine'r) — ziehen**, gaa bort, drage afſted; **die — von Gibraltar**, Strædet ved Gibraltar. | **Straßen-anlage**, f. Gadeanlœg, n.; **-arbeit**, f. Vejarbejde, n., Brolœgning, c.; **-aufſeher**, m. Gadebetjent; Vejopſynsmand, c.; **-bau**, m. Vejanlœg, n., Brolœgning, c.; **-beleuchtung**, f. Gadebelysning, c.; **-bereiter**, m. Vejpatrol, c.; **-bube**, m. Gadebreng, c.; **-damm**, m. Chauſſé, c.; Stenbro, c.; **-dieb**, m. Gadetyv, c.; **-ecke**, f. Gabehjørne, n.; **-(eiſen)bahn**, f. Sporvej, c.; **-feger**, m. Gadefejer, c.; **-junge**, m. Gadebreng, c.; **-kampf**, m. Gadekamp, c.; **-kehricht**, n. Gadeſtarn, n.; **-kot(h)**, m. Gadeſnavs, n.; **-laterne**, f. Gadelygte, c.; **-läufer**, m. Landſtryger, c.; **-orgel**, f. Lirekaſſe, c.; **-pflaſter**, n. Stenbro, c.; **-raub**, m. Stratenrøveri, n.; **-räuber**, m. Stratenrøver, Stimand, c.; **-räuberei**, f. Stratenrøveri, n.; **-räuberiſch**, ſtratenrøveragtig; **-recht**, n. Fortovsret, c.; — — **zur See**, Lov for at undgaa Paaſejling, c.; **-reinigung**, f. Gadefejning, Gaderenovation, c.; **-ſäule**, f. Milepæl, c.; **-ſperrung**, f. Spærring af Gaderne, c.; **-thür**, f. Gadedør, c.

Strategе, m. **-n -n**. Strategiker, c.

Strategie, f. ub. pl. Strategi, c.

Strategiker, m. ſe **Strategе**.

Strategiſch, adj. ſtrategiſk.

Straub, adj. ru, ujævn, ſtrid. | **Straubkopf**, m. Hoved med ſtridt Haar; fig. Stivnakke, c.; **-rad**, n. Underfaldshjul, n.

Straube, f. **-n**. ujævn, forhakket Ting; ru Overflade; ſtridt Haar; Slags Kage; **Sträublein**, n. † fin Perſon, c.

Strauben, v. i. 1. m. h. og r. ſtaa ſtridt, reiſe ſig; fig. ſtritte imod, ſætte ſig til Modværge.

Sträuben, v. t. 1. reiſe i Vejret; **die Haare — ſich**, Haarene reiſe ſig paa ens Hoved; fig. **ſich wider etw. —**, ſtritte imod, modſætte ſig, være ſig, krympe ſig ved noget.

Straubig, ſträubig, adj. ſtridt, ſom ſtaar i Vejret ſom Børſter; fig. modſtrœbende, gjenſtridig.

Strauch, m. **-es -äuche (-äucher)**. (Dim. **Sträuchelchen, Sträuchlein**, n.) Buſk, Buſkvœxt, c. | **Strauch-artig**, buſkagtig; **-dieb**, m. Stratenrøver, Stimand, c.; **-holz**, n. Buſktrœ, n.; **-werk**, n. Buſkværk, n.

Strauch, m. **-es** ub. pl. Fejltrin, n.

Strauchеln, v. i. 1. m. ſ. ſnuble.

Strauchler, m. **-s** pl. ſ. sg. en, der ſnubler; Fejltrin, n.

Strauß, m. **-es (-en) -e (-en)**. Struds, c. | **Strauß(en)-ei**, n. Strudsœg, n.; **-feder**, f. Strudsfjer, c.; **-magen**, m. Strudsmave, c.; **-vogel**, m. Struds, Strudsfugl, c.

Strauß, m. **-es -äuße (-äußer)**. Buſt, c.; Krat, n.; Buket; Fjerbuſt, Duſt, Top, c. | **Strauß-beere**, f. Fjælbribs, n. (Ribes Alpinum); **-ente**, f. Topand, c.; **-gras**, n. Hvene, c. (Agrostis); **-händlerin**, f. Bukethandlerſke, Blomſterpige, c.; **-mädchen**, n. Blomſterpige, c.

Strauß, m. **-es -e (-äuße)**. Kamp, Dyſt, Strid, c.; **ein harter —**, en haard Dyſt. | **Strauß-hahn**, m. Brushane, c. (Tringa pugnax).

Sträußen, v. t. 1. reiſe, reiſe i Vejret.

Strazze, f. **-n**. Strazze, Kladdebog, c.

Strebe, f **-n**. Støtte, Stiver, c.; Modſtand, c.; **ſich zur — ſetzen**, ſætte ſig til Modværge, ſtritte imod.

Streben, v. i. 1. m. h. ſtræbe, *ſtræve; **wider etw. —**, modſtræbe, ſætte ſig imod noget; **nach etw. —**, tragte, ſtræbe efter noget; × ſtritte, reiſe ſig. | **Strebe-balken**, m. Afſtivningsbjælke, c.; **-bogen**, m. Støttebue, c.; **-mauer**, f. Støttevœrk, n.; **-pfahl**, m Afſtivningspæl, c.; **-pfeiler**, m. Stivningspille, Støttepille, c.; **-ſtange**, f. Støttejtang, c.

Streber m. **-s** pl. ſ. sg. en, ſom ſtræber.

Strebnis, n. (f.) **-ſes -ſe**. Strœben, Tragten, c.; Beſtrœbelſe, c.

Strebſam, adj. ſtrœbſom, *ſtrœvſom, driftig. — **Strebſamkeit**, f. Strœbſomhed, c.

Strebung, f. **-en**. Beſtrœbelſe, c.

Streckbar, ſom lader ſig udſtrœkke, ſtrœkkelig, ſtrœkbar. — **Streckbarkeit**, f. Strœkkelighed, c.

Strecke, f. **-n**. Strœkning, c., Rum, n.; **eine — Weges**, et Stykke Vej; (Geom.) lige Linje, c.; Skinnevej, c.; Redſtab til at ſtrœkke med, n.

Strecken, v. t. 1. ſtrœkke, rœkke; fig. ſtrœkke, laſte; **die Hände zum Himmel —**, løfte Hænderne mod Himlen; **Einen zu Boden —**, laſte en til Jorden; **das Gewehr —**, ſtrœkke Gevœr; **alle Viere von ſich —**, ſtrœkke alle fire fra ſig; **geſtreckter Galopp**, ſtrakt Karriere; **Metall —**, udvalſe Metal. | **Streck-balken**, m. Strœkkebjælke, c.; **-bank**, f. Strœkkebœnk, c.; **-eiſen**, n. Strœkkejærn, n.; **-geſchwindigkeit**, f. Farthaſtighed, c.; **-hammer**, m. Strœkhammer, c.; **-muſkel**, m. Strœkkemuſkel, c.; **-verkehr**, m. Lokaltrafik, c.; **-walze**, f. Strœkvalſe, c.; **-wärter**, m. Banevogter, c.; **-weiſe**, hiſt og her; **-werk**, n. Strœkværk, n.

Strecker, m. **-s** pl. ſ. sg. Strœkkemuſkel, c.

Streich, m. **-es -e**. Strøg, Slag, Hug, n.; Streg, c., Puds, n.; **von einem -e fällt keine Eiche**, Rom blev ikke bygget paa en Dag; **auf einen —**, med et Slag, paa en Gang; **erſten -s**, ſtraks, paa Øjeblikket; **Eim. einen — ſpielen**, ſpille en et Puds; **tolle -e machen**, gjøre gale Streger; **einen — haben**, være lidt forſtyrret.

Streiche, f. **-n**. Penſel, c.; (Fæſtning) Flanke, c.; Net med ſmaa Maſter, n.; Karte, Uldkarte, c.

Streicheln, v. t. 1. strøge, klappe.

Streichen, v. t. 2. strøge; **die Segel** —, strøge Seilene; **sich den Bart** —, strøge sig om Skjægget; **Messer** —, strøge Knive; **Einen** —, klappe en; **Butter auf das Brot** —, smøre Smør paa Brødet; **eins auf der Geige** —, spille et Stykke paa Fiolinen; **grün gestrichen**, grønt malet; **Wolle** —, karte Uld; **etw.** —, strøge, udslette, slaa en Streg over noget; **Lerchen** —, fange Lærker med et Garn; **mit Ruten** —, riise; **etw. heraus** —, udhøve, roose, udbasune noget; v. i. m. h. og m. s. strøge, bevæge sig hurtig, trække, drage, flyve; **auf den Raub** —, strøge ud paa Rov; streife omkring; strække sig; (Jagt) løbe, parre sig; (Fisk) lege; v. r. stikke af, pille af. | **Streich-bank**, f. Strygebænk, c.; **-blech**, n. Strygemaal, Strygmaal, n.; **-bogen**, m. Violinbue, c.; **-brett**, n. Muldbræt, n., Muldbjæl, c.; **-eisen**, n. Strygejærn, n.; Strygemaal, n.; **-fisch**, m. Rognfisk, c.; **-form**, f. Teglform, c.; **-garn**, n. Slæbenet, n.; **-holz**, n. Svovlstik, c.; Strygespaan, c.; **-instrument**, n. Strygeinstrument, n.; **-käse**, m. blød Ost; **-leder**, n. Strygerem, c.; **-maß**, n. Strygemaal, n.; **-nadel**, f. Strygenaal. Prøvernaal, c.; **-orchester**, n. Strygeorkester, n.; **-quartett**, n. Strygekvartet, c.; **-riemen**, m. Strygerem, c.; **-stein**, m. Strygesten, Prøversten, c.; **-vogel**, m. Trækfugl, c.; **-zeit**, f. Løbetid, Parringstid, Legetid, c.; Trækketid, c.; **-wolle**, f. Kradsuld, c.

Streicher, m. -s pl. ſ. sg. Stryger, c.; Rognfisk, c.; Strygespaan, Strygerem, c.; Strygetræ, n.

Streif, m. **-es -e.** Strejftog, n.; Stribe; Strimmel, c., *Strejf, n.; Streg, Fure, c. | **Streif-band**, n. Korsbaand, n.; **-hieb**, m. Hug, som streifer, n.; **-jagd**, f. Strejfjagt, c.; **-korps**, n. Strejfkorps, n.; **-kugel**, f. Strejfkugle, c.; **-licht**, n. Strejflys, n.; **-partei**, f. Strejfparti, n.; **-schuß**, m. Strejfskud, n.; **-wache**, f. Patrouille, c.; **-wunde**, f. Streifsaar, n.; **-zug**, m. Strejftog, n.

Streife, f. ſe **Streif.**

Streifeln, v. t. 1. forsyne med Striber; strøge Løvet af.

Streifen, m. ſe **Streif.**

Streifen, v. i. 1. m. h. og ſ. strejfe, strøjfe; streife om, strøge omkring; **an das Unglaubliche** —, grænse til det utrolige; **durch das Land** —, strejfe igiennem Landet; v. t. strejfe, berøre; strabe; forsyne med Striber; aftrænge Huden, slaa; **die Armel in die Höhe** —, smøge Ærmerne op; **einen Hasen** —, slaa en Hare; strøge af, trække af; **die Blätter von einem Zweige** —, rive Bladene af en Green.

Streifer, m. -s pl. ſ. sg. en, der strejfer omkring.

Streiferei, f. **-en.** Streiftog, n.

Streifig, adj. stribet.

Streimen, m. ſe **Striemen.**

Streinen, v. i. 1. m. h. × strøge omkring.

Streiner, m. -s pl. ſ. sg. Landstryger, c.

Streit, m. **-es -e.** Strid, Tvist, Uenighed, Trætte, c.; Klammeri, Slagsmaal, n.; **in — geraten**, komme i Klammeri; **mit eim. im -e liegen**, ligge i Strid med en. | **Streit-art**, f. Stridsøxe, c.; **-begier**, f. Stridslyst, Kamplyst, c.; **-begierig**, stridslysten; **-erfahren**, stridsvant; **-fertig**, kampberedt; **-frage**, f. Stridsspørgsmaal, n.; **-gegenstand**, m. Stridens Gjenstand, c.; **-genoß**, m. Vaabenbroder, Krigskammerat, c.; **-hahn**, m. Kamphane, Brushane, c.; **-hammel**, m. Slagsbroder, c.; **-hammer**, m. Stridshammer, c.; **-handel**, m. Strid, c.; **-handschuh**, m. Stridshandske, c.; **-hengst**, m. ſe **-roß**; **-kolben**, m. Stridskolle, c.; **-kräfte**, pl. Stridskræfter; **-lust**, f. Stridslyst, c.; **-punkt**, m. Stridspunkt, n.; **-roß**, n. Stridshest, c.; **-sache**, f. Stridens Gjenstand; **-satz**, m. Thesis, c.; **-schlichter**, m. Fredsmægler, c.; **-schrift**, f. Stridsskrift, n.; **-sucht**, f. Trættelyst, Disputeresyge, c.; **-süchtig**, trættelysten, disputeresyg; **-übung**, f. Disputersøvelse, c.; **-wagen**, m. Stridsvogn, c.

Streitbar, adj. stridbar, modig. — **Streitbarkeit**, f. Stridbarhed, c., Mod, n.

Streiten, v. i. 2. m. h. stride, kæmpe, slaas; **für das Vaterland** —, kæmpe for Fædrelandet; **über etw.** —, stride, tviste, disputere om noget; **das streitet für uns**, det taler for os; **gegen die gesunde Vernunft streiten**, stride mod den sunde Fornuft; **wider die Natur** —, stride mod Naturen; **sich** —, klamres, trættes.

Streiter, m. -s pl. ſ. sg. Stridsmand, c.

Streiterei, f. **-en.** Klammeri, n., Stridighed, c.

Streithaft, adj. ſe **streitbar.**

Streitig, adj. stridende; stridig, omtvistet; **mit eim.** — **sein**, ligge i Strid med en; **Eim. etw.** — **machen**, gjøre en noget stridigt; **der -e Gegenstand**, den omtvistede Gjenstand. — **Streitigkeit**, f. Stridighed, c.

Streng, adj. streng, haard; skarp; — **gegen einen sein**, være streng imod en; **-e Herren regieren nicht lange**, strænge Herrer regere kun kort; — **genommen**, strængt taget; ǂ stærk, kraftig. | **Streng-flüssig**, strængflydende; **-flüssigkeit**, f. den Egenskab at være strængflydende; **-gläubig**, orthodox; **-gläubigkeit**, f. Orthodoxi, c.

Strenge, f. ub. pl. Strængehed, Haardhed, Skarphed, c.; Snue, c. (Hest).

Strengel, f. (m.) ub. pl. Strængel, Snue, c. (Hestesygd.).

Strengen, v. t. 1. stramme.

Strengheit, Strengigkeit, f. ub. pl. Strængehed, c.

Strengiglich, adv. strængt, strængelig.

Strengling, m. **-s -e.** Rigorist, c.

Strensel, Strenzel, m. **-s** pl. ſ. sg. alm. Skovalderkaal, c. (Ægopodium).

Streu, f. **-en**. Strøelse, c.; Straaleje, n.

Streuen, v. t. 1. ſtrø, bryſſe; **den Weg mit Blumen —**, ſtrø Blomſter paa Vejen; **dem Vieh —**, ſtrø for Kvæget. | **Streu-büchſe**, f. Strøbøsſe, Sukkerbøsſe, Peberbøsſe, c.; **-ſandhus**, n.; **-gabel**, f. Strøgaffel, c.; **-pulver**, n. Strøpulver, n.; **-ſand**, m. Strøſand, n.; **-ſandbüchſe**, f. Sandhus, n.; **-zucker**, m. Strøſukker, n.

Streuling, m. **-s -e**. Strøelse, c.

Streunen, v. i. ſe **ſtreinen**.

Streuſel, n. (m.) **-s** pl. ſ. sg. (f. **-n.**) ſtaarne Mandler o. ſ. v. til at ſtrø med.

Strich, m. **-es -e**. Streg, Linje, Stribe, c.; Strøg, Pennestrøg, n.; Strøg, n.; **einen — ins Feld hinein machen**, gjøre et Slag ind over Marken; Fuglenes Træk; Doneſti, c.; (Fiſt) Legen og den unge Yngel; **ein — mit der Bürſte**, et Strøg med Børſten; **ein — auf der Violine**, et Strøg paa Fiolinen; **einen — unter etw. machen**, ſætte en Streg under noget; **ein — durch etw.**, en Streg over noget; **einen — durch die Rechnung machen**, gjøre en Streg i Regningen; **ein weißer geſtärkter —**, en hvid ſtivet Strimmel; **ein — Weideland**, en Strækning Græsjord; Diſtrikt, Omraade, n.; Sæt Teglſten, n.; Potte, c.; **einen — haben**, have en lille Rus; **Einen auf dem -e haben**, have et godt Øje til en; **in einem -e**, i et træk. | **Strich-heuſchrecke**, f. Vandregræshoppe, c. (Acridium migratorium); **-naht**, f. Søm med Kjædeſting, c.; **-regen**, m. Bygeregn, c.; **-vogel**, m. Strøgfugl, c.; **-weiſe**, ſtrøgvis; **-zeit**, f. Trækletid, Legetid, c.

Stricheln, v. t. 1. forſyne med fine Streger.

Strick, m. (n.) **-es -e**. Strikle, c.; Snare, c.; **Eim. -e legen**, lægge Snarer for en; fig. Strik, Gavſtrik, c. | **Strick-hund**, m. Hund, der føres i Line, c.; **-leiter**, f. Reblige, c.; **-ſchaukel**, f. Rebgynge, c.; **-werk**, n. Tovværk, n.

Stricken, v. t. 1. ſtrikke, binde; fig. † fængſle. | **Strick-beutel**, m. Strikkepung, Strikkepoſe, c.; **-garn**, n. Strikkegarn, n.; **-haken**, m. Strikkekrog, c.; **-maſche**, f. ſtrikket Maſſe, c.; **-muſter**, n. Strikkemønſter, n.; **-nadel**, f. Strikkepind, c.; **-ring**, m. Strikkering, c.; **-ſcheibe**, f. Strikkeſtede, Strikkeſte, c.; **-ſtrumpf**, m. Strikkeſtrømpe, c.; **-ſtunde**, f. Strikketime, c.; **-unterricht**, m. Undervisning i Strikning, c.; **-zeug**, n. Strikketøj, n.

Stricker, m. **-s** pl. ſ. sg. Strikker, c. | **Strickerlohn**, m. Strikkeløn, c.

Strickerei, f. **-en**. Strikning, c.; ſtrikkede Ting.

Strickerin, f. **-nen**. Strikkerſte, c.

Strieſe, f. **-n**. Strimmel, Stribe, c.

Striegel, f. (m.) **-n**. Strigle, c.

Striegeln, v. t. 1. ſtrigle; fig. **Einen —**, gjennemhegle en, prygle en. — **Striegelung**, f. Strigling, c.

Strieme, f. **-n**. Striime, Stribe, c.

Striemen, v. t. 1. ſlaa Strimer.

Striemen, m. ſe **Strieme**.

Striemig, adj. ſtrimet, ſtribet.

Striezel, m. (n.) **-s** pl. ſ. sg. (f. **-n.**) langagtigt Brød, n.

Strike, m. **-s -s**. Strejke, Skrue, c.

Striken, v. i. 1. m. h. ſtrejke, gjøre Strejke, gjøre Skrue.

Strippe, f. **-n**. Strop, Stroppe, c.

Strippen, v. t. 1. forſyne med Strop; banke, ſmække.

Strittig, adj. ſe **ſtreitig**.

Stroh, n. **-es** ub. pl. Halm, c., Straa, n.; **leeres — dreſchen**, tærſte Langhalm; **— im Kopf haben**, være dum; **Geld haben wie —**, have Penge i Overflod. | **Stroh-arbeit**, f. Straaarbejde, n.; **-band**, n. Halmbaand, n.; **-bett**, n. Straaleje, n.; **-blume**, f. Evighedsblomſt, c. (Gnaphalium); **-bund**, n. Halmknippe, Halmneg, n.; **-büſchel**, m. Halmviſt, Straaviſt, c.; **-butter**, f. Vinterſmør, n.; **-dach**, n. Straatag, n.; **-decke**, f. Straatæppe, n., Bordmaatte af Straa, c.; **-decker**, m. Tækkemand, c.; **-farbe**, f. Straafarve, c.; **-farben, -farbig**, ſtraafarvet; **-feuer**, n. Straaild, c.; **-fidel**, f. Straafiol, c.; **-flaſche**, f. Kurveflaſke, c.; **-flechter**, m. Straafletter, c.; **-geflecht**, n. Straafletning, c.; **-gelb**, ſtraagul; **-halm**, m. Halmſtraa, n.; **-hut**, m. Straahat, c.; **-hütte**, f. Straahytte, c.; **-junker**, m. Straajunker, Landjunker, c.; **-kopf**, m. Dumrian, c.; **-korb**, m. Straakurv, c.; **-kranz**, m. Straakrans, c.; **-lager**, n. Straaleje, n.; **-mann**, m. Straamand, c.; **Whiſt mit dem — -e ſpielen**, ſpille Whiſt med den blinde; **-matte**, f. Halmmaatte, Straamaatte, c.; **-papier**, n. Straapapir, n.; **-pfeife**, f. Rørfløjte, c.; **-puppe**, f. Straadukke, Straamand, c.; **-ſack**, m. Halmſæk, Halmbyne, c.; fig. Pjalt, c.; **-ſchaube**, f. Halmknippe, n.; **-ſchneider**, m. Hakkelſeſtærer, c.; **-ſeil**, n. Halmbaand, n.; **-ſpalter**, m. Haarkløver, c.; **-ſtuhl**, m. Rørſtol, c.; **-teller**, m. Straabrik, c.; **-wein**, m. Vin ſom presſes af Druer, der nogle Uger ligge udbredte paa Halm; **-wiepen, -wiſch**, m. Halmviſk, c.; **-wittwe**, f. Græsenke (Kone, hvis Mand er paa Rejſe), c.; **-witwer**, m. Mand, ſom en kort Tid er uden Ægtefælle: „Straaenkemand," c. (i Spøg).

Strohern, ſtrühern, adj. Straa-, af Straa; fig. aandløs, ſlov.

Strohig, adj. indeholdende Halm, Straa.

Strohmer, m. ſe **Stromer**.

Strolch, m. **-es -e**. Landſtryger, Landløber, Vagabond, c.

Strolchen, v. i. 1. m. h. og ſ. drive om, vagabondere.

Strom, m. **-es -öme**. Strøm, c.; **mit dem**

-e, wider den — ſchwimmen, ſvømme med, imod Strømmen. | **Strøm-ab**, nedad Strømmen; **-anker**, m. Strømanker, n.; **-auf**, opad Strømmen; **-aufſeher**, m. Opſynsmand ved en Flod, c.; **-bahn**, f. Strømløb, n.; **-bett**, n. Strømleje, n., Flodſeng, c.; **-enge**, f. Snævring i en Strøm, c.; **-gebiet**, n. Flodgebet, n.; **-karte**, f. Flodkort, n.; **-korb**, m. Strømkurv, c.; **-ſchiffer**, m. Flodſkipper, c.; **-ſchiffahrt**, f. Flodſejlads, c.; **-ſchnelle**, f. Vandfald i en Strøm, n., Strømhvirvel, c.; **-thal**, n. Flodbal, c.; **-ufer**, n. Flodbred, c.; **-waſſer**, n. Flodvand, n.; **-weiſe**, ſtrømmevis; **-wirbel**, m. Strømhvirvel, c.

Strömen, v. i. 1. m. h. og ſ. ſtrømme; ſtimle; **Thränen — aus ſeinen Augen**, Taarer ſtrømme ud af hans Øjne; **das Blut ſtrömt mir nach dem Kopfe**, Blodet ſtrømmer mig til Hovedet; v. t. lade ſtrømme, udgyde, ſtylle.

Strömer, m. -s pl. ſ. sg. Landſtryger, omſtreifende Haandværksſvend, c.; × Landvæsenselev, c.

Strömern, v. i. 1. ſe **ſtrolchen**.

Strömig, ſtrömig, adj. ſtrømmende; ſtrømrig.

Strömling, m. -s -e. Slags Sild, c.

Strömung, f. -en. Strømning, Strøm, c.

Strophe, f. -n. Strofe, c.

Stropp, m. -es -e (-en). (til Søs) Strop, c.

Stroſſe, f. -n. (Bjærgv.) Afſats i Ertsgangene, c.

Ströter, m. -s pl. ſ. sg. Stratenrøver, Stimand, c.

Strotzen, v. i. 1. m. h. ſtrutte, være ſpændt; havne, bugne; **von Hochmut —**, ſtrutte af Hovmod; fig. **mit etw. —**, prale med noget.

Strubbelig, ſtrubelig, adj. ſe **ſtruppig**.

Struck, m. -es ub. pl. let, ulbent Tøj.

Strudel, m. -s pl. ſ. sg. Hvirvel, Strudel, c., Havhvæl, n.; × Stang til at jage Fiſt ind i Nettet; × Tvære, *Tvare.

Strudelei, f. -en. Hvirvel, c.; Haſtværk, n., Overilelſe, c.

Strudeln, v. i. 1. m. h. hvirvle ſig, være meget urolig, ſættes i heftig Bevægelſe, være overilet. | **Strudel-kopf**, m. libenſkabeligt Menneſke, n.; Brushoved, n.; **-köpfig, -köpfiſch**, overilet, hidſig.

Struktur, f. -en. Struktur, Bygning, Byggningsmaade, c.

Strumpf, m. -es -ümpfe. Strømpe, Hoſe, c.; † Bul, Stamme, Krop, c.; **ſich auf die Strümpfe machen**, bryde op; **auf dem -e ſein**, være vel til Mode. | **Strumpf-arbeit**, f. Trikotage, c.; **-band**, n. Strømpebaand, Hoſebaand, n.; **-brett**, n. Strømpebræt, n.; **-garn**, n. Strømpegarn, n.; **-handel**, m. Uldvarehandel, c.; **-händler**, m. Uldvarehandler, Trikotagehandler, c.; **-ſtricker**, m. Strømpeſtrikker, c.; **-weber, -wirker**, m. Strømpevæver, c.; **-wirkerei**, f. Strømpevæveri, n.

Strümpfling, m. -s -e. Strømpeſtaft, n.; Sok, c.

Strunk, m. -es -ünke. Stilk, Stok, Stamme, c.

Strunkig, adj. ſtolignende, ſtilket.

Strunſe, f. -n. en Art Karpefiſk (Cyprinus bipunctatus).

Strunſel, f. -n. Kvindemenneſke, n.

Strunz, f. ſe **Strunſel**.

Struppf, m. -es -e. Strop, Stroppe, c.

Struppbart, m. -es -ärte. ſtridt Skjæg, n.

Struppe, f. ſe **Strippe**.

Struppig, adj. ſtrid, pjuſket. — **Struppigkeit**, f. Stridhed, c.

Struſel, f. ſe **Strunſel**.

Struwwelkopf, m. -es -öpfe (**Struwwelpeter**). pjuſket, uredt Hoved.

Strychnin, n. -s ub. pl. Strykkin, c.

Stübchen, n. -s pl. ſ. sg. Stob, n. (Maal paa to Kander).

Stubbe, f. -n. (-n, m. -s pl. ſ. sg.) Stub, c.

Stube, f. -n. (Dim. **Stübchen, Stüblein**, n.) Stue, c. | **Stuben-arreſt**, m. Stuearreſt, c.; **-burſch**, m. Stuekammerat, Kontubernal, c.; **-gefangener**, adj. Stuefange, c.; **-gelehrter**, adj. Stuelærd, c.; **-genoß, -geſell**, m. ſe **-burſch**; **-heizer**, m. Fyrbøder, c.; **-hocker**, m. Hjemmeſidder, Stuegris, c.; **-luft**, f. Stueluft, c.; **-hündchen**, n. Stuehund, c.; **-mädchen**, n., **-magd**, f. Stuepige, c.; **-ofen**, m. Kakkelovn, c.; **-orgel**, f. Stueorgel, n.; **-ſchlüſſel**, m. Stuenøgle, c.; **-ſiech**, ſyg af for megen Indeſidden; **-ſitzer**, m. ſe **-hocker**; **-thür**, f. Stuedør, c.; **-uhr**, f. Stueur, n.; **-vogel**, m. Stuefugl, c.

Stubete, f. -n. Spindeſtue, c.

Stüber, m. -s pl. ſ. sg. Næſeſtyver, c.; Styver, Toſtilling, c.; Rus, c.

Stubich, Stübich, m. -es -e. Pakſad, n., Pakkonde, c.

Stuck, m. -es ub. pl. Stuk, c., Stukkatur, n. | **Stuck-arbeit**, f. Stukkaturarbejde, n.; **-arbeiter**, m. Stukkaturarbejder, c.

Stück, n. -es -e († -en) (Dim. **Stückchen, Stücklein**, n.) Stykke, n.; **aus einem -e beſtehen**, beſtaa af et Stykke; **ein — Brot**, et Stykke Brød; — **für —**, Stykke for Stykke; **ein gut(es) — Arbeit**, et godt Stykke Arbejde; **acht —**, otte Stykker; **in -e zerbrechen**, bryde i Stykker, ſønderbryde; **ein — von einem Gelehrten**, et Stykke af en lærd; **ein hübſches — Geld**, en ſmuk Sum Penge; **in einem —**, uafbrudt, i et bæk; Tonde, c.; Kanon, c.; **die -e losbrennen**, affyre Kanonerne; **es wird ein neues — gegeben**, der gives, ſpilles et nyt Stykke; **ein komiſches — iſt mir paſſi(e)rt**, der er hændt mig en morſom Hiſtorie; **in allen -en**, i hver Henſeende; **von (aus) freien -en**, af egen Drift; **er hält große Stücke auf ihn**, han ſætter

stor Pris paa ham; **sich große -e einbilden**, være meget indbildsk. | **Stück-arbeit**, f. Arbejde i Stykkevis; **-arbeiter**, m. Akkordarbejder, Stykarbejder, c.; **-bohrer**, m. Stykbor, n.; **-faß**, n. Stykfad, stort Vinfad, n.; **-fracht**, f. se **-gut**; **-gießer**, m. Kanonstøber, c.; **-gießerei**, f. Kanonstøberi, n.; **-gut**, n. Stykgods, n.; Kanonmetal, n.; **-junker**, m. Stykjunker, c.; **-karren**, m. Blokvogn, c.; **-knecht**, m. Stykknægt, Stykkusk, c.; **-kugel**, f. Stykkugle, Kanonkugle, c.; **-lader**, m. Stykslader, c.; **-ladung**, f. Kanonladning, c.; **-messing**, n. Stykmessing, n.; **-pferd**, n. Stykhest, Artillerihest, c.; **-pforte**, f. Stykport, Kanonport, c.; **-probe**, f. Kanonprøve, c.; **-pulver**, n. Kanonkrudt, n.; **-schuß**, m. Kanonskud, n.; **-verkauf**, m. Salg i Stykkevis, n.; **-weise**, stykkevis; Stykke for Stykke; **-werk**, n. Stykkeværk, n.; **-wischer**, m. Kanonviser, c.; **-zapfen**, m. Kanonprop, c.; **-zucker**, m. Sukker i Stykker, n.; **-zug**, m. Artilleritræn, n.

Stuckatour, m. **-s -e**. Stukkaturarbejder, c.

Stückeln, v. t. 1. udstykke, dele i smaa Stykker; sammenflikke, sammensætte af smaa Stykker.

Stücken, v. t. 1. udstykke, dele i Stykker; stykke sammen, sammensætte af Stykker.

Stückerei, f. **-en**. Lapperi, n.

Student, m. **-en -en**. Student, c. | **Studentenjahre**, pl. Studenteraar; **-leben**, n. Studenterliv, n.; **-mütze**, f. Studenterhue, c.; **-streich**, m. Studenterstreg, c.

Studentenhaft, studentisch, adj. studentagtig.

Studentenschaft, f. **-en**. Studenterliv, n.; Studentersamfund, n.

Studie, f. **-n**. Studie, c. | **Studien-kopf**, m. Studiehoved, n.; **-zeichnung**, f. Studietegning, Studie, c.

Studi(e)ren, v. t. 1. og i. m. h. studere. | **Studi(e)r-lampe**, f. Studerelampe, c.; **-stube**, f., **-zimmer**, n. Studereværelse, n.

Studium, n. **-s -dien**. Studium, n.; (Kunst) Atelier, n.

Stufe, f. **-n**. Trin, Trappetrin, n.; fig. Trin, n., Grad; Nuance, c.; (Bjærgv.) Stuf(f)e, c. (afhugget Stykke Malm). | **Stufen-erz**, n. udhugget Malm; **-fällig**, trinvis; **-folge**, f. Trinfølge, c.; **-förmig**, trinvis; **-gang**, m. Trinfølge, c; gradvis Fremskriden, c.; **-jahr**, n. hvert syvende Aar af et Menneskes Levealder; Vexelaar, n.; **-land**, n. terrasseformigt Land, n.; **-leiter**, f. Trappestige, c.; Trinfølge, c.; **-mäßig**, trinvis; lidt efter lidt; **-weise**, trinvis, gradvis; lidt efter lidt, efterhaanden.

Stufig, adj. forsynet med Trin.

Stuhl, m. **-es -ühle**. (Dim. **Stühlchen, Stühlein**, n.) Stol, c., Sæde, n.; Natstol, c., Natsterin, n.; Stolgang, c.; fyrsteligt Sæde, Dommersæde, n.; Kirkestol, c.; Stolestade, n.; Kapital, Hovedstol, c.; Pille, Støtte, c.; **zwischen zwei Stühlen sitzen**, sidde imellem to Stole; **Einen den — vor die Thür setzen**, sætte en Stolen for Døren. | **Stuhl-bein**, n. Stoleben, n.; **-drang**, m. Trang til Stolegang, c.; **-entleerung**, f. Aabning, c.; **-feier**, f. Fest til Ære for Pavestolens Grundlæggelse, c. (den 22de Febr.); **-feste**, f. × Forlovelse, c.; **-gang**, m. Stolgang, Aabning, c.; **-geld**, n. Stoleleje, c.; **-gericht**, n. hemmelig Ret, c.; **-herr**, m. Dommer, c.; **-kappe**, f. Stolebetræk, n.; **-kissen**, n. Stolehynde, c.; **-lehne**, f. Stoleryg, c.; **-meister**, m. Mester af Stolen, ordførende Mester, c.; **-richter**, m. Dommer; Herredsfoged, c.; **-schlitten**, m. Kane, c.; **-vermiet(h)erin**, f. Stolekone, c.; **-wagen**, m. holstensk Vogn, c.; **-zapfen**, m. Stolgangspille, Purgerpille, Stikpille, c.; **-zwang**, m. haardt Liv, Forstoppelse, Obstruktion, c.

Stulle, f. **-n**. × Stykke Smørrebrød.

Stulp, Stülp, m. se **Stulpe**.

Stülpe, Stulpe, f. **-n**. Dæksel, Laag, n.; Halsefygge; Stovlekrave, c. | **Stulp(en)-handschuh**, m. Stridshandske, c.; **-stiefel**, m. Kravestøvle, c.

Stülpen, v. t. 1. bedække med Laag, lægge Dæksel paa; omvende, omstyrte, vende op og ned, endevende; slaa om, slaa op. | **Stülp-nase**, f. Opstoppernæse, Braknæse, c.

Stumm, adj. stum, maalløs; **ein -er Diener**, en stum Tjener, et lille Bord. — **Stummheit**, f. Stumhed, Maallosshed, c.

Stummel, Stümmel, m. **-s** pl. s. sg. Stump, c., et lille Stykke; Træstub, c. | **Stummel-pfeife**, f. kort Pibe, c.

Stummelhaft, adj. stumpet.

Stümmeln, v. t. 1. afstumpe, studse. — **Stümmelung**, f. Afstumpning, c.

Stumpf, m. se **Stumpf**.

Stümper, m. **-s** pl. s. sg. Stymper, Fuster, c. | **Stümper mäßig**, stymperagtig.

Stümperei, f. **-en**. Stymperagtighed, c., Fusteri, n.

Stümperhaft, adj. stymperagtig.

Stümpern, v. t. 1. og i. m. h. fuske.

Stumpf, adj. stumpet, afstumpet; stump, slov; **ein -er Winkel**, en stump Vinkel; **ein -es Messer**, en slov Kniv; fig. **er wird —**, han bliver slov, affældig; **-er Wein**, slov, mat Vin; **-e Augen**, slove Øjne. — **Stumpfheit**, f. Stumphed, Slovhed, c.

Stumpf, m. **-es -ümpfe**. (Dim. **Stümpfchen, Stümpflein**, n.) Stump, c., et kort Stykke; Træstub, c. | **Stumpf-fuß**, m. Klumpfod, c.; **-nase**, f. Stumpnæse, Braknæse, c.; **-näsig**, stumpnæset, braknæset; **-schwanz**, m. Stumphale, Stumprumpe, c.; **-schwänzig**, stumphalet, stumprumpet; **-sinn**, m. Slovhed, Dumhed, c.; **-sinnig**, slov, dum, stupid; **-sinnigkeit**, f. Slovhed, c.;

-winkel, m. stump Vinkel, c.; **-winkelig**, stumpvinklet.

Stumpfen, m. se **Stumpf**.

Stümpfen, stumpfen, v. t. 1. sløve, gjøre sløv; gjøre stumpet, kappe.

Stumpfheit, f. ub. pl. Stumphed; Sløvhed, c.

Stümpfler, m. se **Stümper**.

Stümpfling, m. **-s -e**, en afstumpet Ting.

Stunde, f. **-n**. (Dim. **Stündchen, Stündlein**, n.) Time, c.; **von — zu —**, fra Time til Time; **vor einer —**, for en Time siden: Øieblik, n., Stund, c.; **keine ruhige — haben**, ikke have et roligt Øieblik; **von Stund' an (ab)**, fra det Øieblik af; **zur —**, for Tiden, for Øieblikket; **all(e) Stund**, altid; **zu keiner —**, aldrig; **zur gewöhnlichen —**, til sædvanlig Tid; **sobald die — schlägt**, saa snart Klokken slaar; **eine — Weges**, en halv Mils Vej: 4 Kilometer; **-n geben**, give Timer. | **Stunden-geber**, m. Timelærer, c.; **-gebet**, n. Timebøn, c.; **-geld**, n. Timebetaling, c.; **-glas**, n. Timeglas, n.; **-glocke**, f. Timeklokke, c.; **-kreis**, m. Timecirkel, c.; **-kreuz**, n. Solstive i Form af et Kors, c.; **-lang**, som varer en eller flere Timer; **-lehrer**, m. Timelærer, c.; **-plan**, m. Timetabel, c., Skema, n.; **-rad**, n. Timehjul, n.; **-rufer**, m. Natvægter, c.; **-säule**, f. Milepæl, c.; **-schlag**, m. Timeslag, n.; **-tabelle**, f. Skema, n.; **-weise**, timevis; **-weiser, -zeiger**, m. Timeviser, c.; **-zettel**, m. Timetabel, c.

Stunden, stünden, stündigen, v. t. 1. give Henstand, give Frist. — **Stundung**, f. Henstand, c.

Stundler, m. **-s** pl. ſ. sg. × Pietist, c.

Stundlerin, f. **-nen**. × Bedesøster, c.

Stündlich, adj. bestandig, til enhver Time; fra Time til Time.

Stunze, f. **-n**. Kar, n., Balje, Strippe, c.

Stupf, m. **-es -e**. Stød, Puf, n.

Stupfen, v. t. 1. støde, puffe.

Stupſ, m. se **Stupf**.

Stur, adj. × stiv, stirrende.

Sturen, v. i. 1. m. h. stirre.

Sturm, m. **-es -ürme**. Storm, c.; **ein starker —**, en stærk Storm; **— laufen**, løbe Storm. | **Sturm-anlauf**, m. Stormløb, n.; **-bolken**, m. Stormbjælke, c.; **-band**, n. Stormbaand, n.; **-block**, m. Stormvalse, c.; **-bock**, m. Stormbuk, c.; **-brücke**, f. Stormbro, c.; **-dach**, n. Stormtag, n.; **-egge**, f. Faldgitter, n.; **-fahne**, f. Stormfane, c.; **-faß**, n. Brandtønde, c.; **-fest**, stormfast; **-finke**, m. se **-vogel**; **-flut**, f. Stormflod, c.; **-gemölk**, n. Stormfyker, pl.; **-glocke**, f. Stormklokke, c.; **-hafen**, m. Stormpotte, c.; **-haken**, m. Stormkrog, c.; **-haube**, f. Stormhue, c.; **-hut**, m. Stormhat, c.; **-lauf**, m. Stormløb, n.; **-läuten**, n. Ringning med Stormklokken, c.; **-leiter**, f. Stormstige; Brandstige, c.; **-lücke**, f. Stormhul, n., Bresche, c.; **-marſch**, m. Stormmarsch, c.; **-möwe**, f. Stormmaage, c. (Larus canus); **-nacht**, f. Stormnat, c.; **-pfahl**, m. Stormpæl, c.; **-riemen**, m. Stormbaand, n.; **-ſchritt**, m. Stormskridt, n.; **-ſchwalbe**, f. Stormsvale, c. (Thalassidroma pelagica); **-ſtagſegel**, n. Stormstagsejl, n.; **-vogel**, m. Stormfugl, c. (Procellaria); **-voll**, stormfuld; **-warnung**, f. Stormsignal, n.; **-wetter**, n. Stormvejr, n.; **-wind**, m. Stormvind, Storm, c.; **-zeit**, f. Stormtid, c.; fig. en meget urolig Tid.

Stürmbar, adj. hvad der kan stormes.

Stürmen, v. i. 1. m. h. storme; **es stürmt**, det stormer; løbe Storm, storme; **mit -der Hand erobern**, tage med Storm; **mit Bitten in einen —**, storme løs paa en med Bønner; **auf seine Gesundheit los —**, storme løs paa sit Helbred; **aus der Thür —**, storme ud af Døren; klemte, ringe med Stormklokken; v. t. storme, bestorme; **eine Festung —**, storme en Fæstning.

Stürmer, m. **-s** pl. ſ. sg. en, som løber Storm; Fusentast, c.; Storm, Stormvind, c.; Slags Hat, c.

Stürmerei, f. **-en**. Stormen, c., Stormeri, n.

Stürmerisch, stürmig, stürmiſch, adj. stormende, stormfuld; heftig, voldsom, fremfusende, urolig.

Sturr, adj. se **storr**.

Sturz, m. **-es -ürze**. Styrtning, c., Fald, Dump, n.; stejl Skrænt, c.; Voldsomhed, Heftighed, c.; **auf den —**, pludselig; (Bjærgv.) Udløsningsplads, c.; Laag, Dæksel, n.; Stump, c., Brudstykke, n.; (Jagt) kort Hale, Stumphale, c.; Forklæde, n.; Skjørt, n.; Sorgeslør, n.; Dortræ, n.; Færnblik, n. | **Sturz-bach**, m. Styrtebæk, Skyllebæk, c.; **-bad**, n. Styrtebad, n.; **-gut**, n. Styrtegods, n.; **-see**, f. Styrtesø, c.

Stürze, f. **-n**. Laag, Dæksel, n.; (Bjærgv. Udløsningsplads, c.

Stürzel, Sturzel, m. **-s** pl. ſ. sg. Stump, c.

Stürzen, adj. af Færnblik.

Stürzen, v. i. 1. m. ſ. styrte; **in das Zimmer —**, styrte ind i Værelset; v. r. styrte sig, styrte; v. t. styrte; **einen König von dem Throne —**, styrte en Konge fra Tronen; **Einen in Unglück —**, styrte en i Ulykke; styrte, nælte, kaste om; brakpløje; **Getreide —**, stoole Kornet; lægge Laag paa; dække, bedække. | **Stürz-acker**, m. Brakmark, c.; **-gut**, n. Styrtegods, n.; **-karren**, m. Styrtekarre, c.; **-platz**, m. Udløsningsplads, c. (Bjærgv.).

Stürzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Blikkenslager, c.

Stute, f. **-n**. Hoppe, c. | **Stuten-füllen**, n. Hoppefoal, n.; **-milch**, f. Hoppemælk, c.; **-meister**, m. Stutmester, c.

Stuterei, f. **-en**. Stutteri, n.

Stutz, m. **-es -e**. Stump, c., stumpet Ting, c.; Stød, Puf, n.; Riffel, *Rifle, c.; Taffelur,

n.; **Strompeskaft**, n.; Spand, c.; Bægerglas, n.; **auf den** —, i en Stubs, Haandevending. | **Stutz-armel**, m. Halværme, n.; **-bart**, m. Knevelsbart, c., Overlæg, n.; **-büchse**, f. Riffel, *Rifle, c.; **-glas**, n. Bægerglas, n.; **-handschuh**, m. Halvhandske, c.; **-kopf**, m. Hoved med kort afklippet Haar, n.; **-nase**, f. Stumpnæse, c.; **-ohr**, n. Dyr med afstubset Øre, n.; **-perücke**, f. kort, rund Paryk; **-rohr**, n. se **-büchse**; **-säbel**, m. kort Sabel, c.; **-schere**, f. Havesax, c.; **-schwanz**, m. Dyr med afstubset Hale, n.; **-uhr**, f. Taffelur, n.

Stütze, f. **-n**. Støtte, Stive, c.; Slags Spand, c.; Bægerglas, n.

Stutzen, m. **-s** pl. ſ. sg. Riffel, *Rifle, c.; Halværme, n.; Strømpeskaft, n.; Bægerglas, n.

Stutzen, v. t. 1. stubse, stække, styne, afkappe; **einen Baum** —, stubse et Træ; tilstubse; × puffe, støde, dunke; × bytte, tuske; v. i. m. h. stubse, forbavses, blive forundret; **bei (über) etw.** —, stubse over noget; ǂ prange, glimre.

Stützen, v. t. 1. støtte, understøtte, sætte Stiver til; fig. **sich auf etw.** —, støtte sig til, stole paa, forlade sig paa noget. | **Stütz-balken**, m. Støttebjælke, c.; **-mauer**, f. Støttemur, c.; **-pfahl**, m. Støttepæl, c.; **-pfeiler**, m. Støttepille, c.; **-punkt**, m. Støttepunkt, n.

Stutzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Modenar, Laps, Spradebasse, c.; Riffel, c.; Taffelur, n.; Bægerglas, n.

Stutzerhaft, stutzerlich, adj. lapset. — **Stutzerhaftigkeit**, f. Lapsethed, c.

Stutzig, stützig adj. haarbnakket, stædig, stubs; stubsende, forbavset; — **machen**, gjøre sky, forstrække; — **werden**, stubse, blive sky, blive betænkelig.

Styl, m. se **Stil**.

Suade, f. ub. pl. Suada, c.

Subaltern, m. **-en -en**. Subaltern, c.

Subel, f. **-n**. Syl, c.

Subjekt, n. **-es -e**. Subjekt, n.

Subjektiv, adj. subjektiv.

Subjektivität, f. ub. pl. Subjektivitet, c.

Sublim, adj. sublim, ophøjet.

Sublimat, n. (m.) **-es -e**. Sublimat, n.

Sublimi(e)ren, v. t. 1. sublimere.

Submission, f. **-en**. Licitation, c. | **Submissions-bedingung**, f. Licitationsbetingelse, c.; **-weg**, m. i: **im** — **-e**, ved Licitation.

Subordination, f. ub. pl. Subordination, c.

Subordini(e)ren, v. t. 1. underordne.

Subsidiarisch, adj. subsidiarisk, subsidiær.

Subsidien, pl. ub. sg. Subsidier, Hjælpevenge. pl. | **Subsidien-vertrag**, m. Subsidietraktat, c.

Subsistenz, f. ub. pl. Subsistens, c., Underhold, Udkomme. Livsophold, n.; Bestand, Varighed, c. | **Subsistenz-mittel**, n. Subsistensmiddel, n.

Subsisti(e)ren, v. i. 1. m. h. subsistere, bestaa, leve, have sit Udkomme.

Substribent, m. **-en -en**. Substribent, c.

Substribi(e)ren, v. i. 1. m. h. substribere.

Subskription, f. **-en**. Subskription, c. | **Subskriptions-anzeige**, f. Subskriptionsindbydelse, c.; **-liste**, f. Subskriptionsliste, c.

Substantiell, adj. substantiel, væsentlig, selvstændig; kraftig, nærende.

Substantiv, n. **-es -e**. Substantiv, Hovedord. n.

Substantivisch, adj. substantivisk.

Substanz, f. **-en**. Substans, c.

Substitui(e)ren, v. t. 1. substituere, erstatte, sætte i en andens Sted. — **Substitui(e)rung**, f. Substitution, c.

Substitut, m. **-en -en**. Substitut, c.

Substrat, n. **-es -e**. Substrat, Grundlag, Stof, Ymne, n.

Subsumi(e)ren, v. t. 1. subsumere, antage, forudsætte; underordne, indbefatte.

Subtil, adj. subtil, spidsfindig. — **Subtilität**, f. Subtilitet, c.

Subtrahend, m. **-en -en**. Subtrahend, c.

Subtrahi(e)ren, v. t. 1. subtrahere.

Subtraktion, f. **-en**. Subtraktion, c.

Subtraktor, m. **-s -en**. Subtraktor, c.

Subveni(e)ren, v. i. 1. m. h. subvenere, hjælpe, understøtte.

Succedi(e)ren, v. i. 1. m. h. succedere.

Succession, f. **-en**. Succession, c. | **Successions-berechtigt**, arveberettiget; **-krieg**, m. Arvefølgekrig, c.

Successiv, adv. successiv, lidt efter lidt, efterhaanden.

Successor, m. **-s -en**. Successor, c.

Succurs, m. **-es** ub. pl. Succurs, c.

Suche, f. ub. pl. (Jagt) Støverhundenes Opsnusen; Hundesnude, c.; **auf der** — **sein**, være paa Spor.

Suchen, v. t. 1. søge, lede efter; søge, anjøge om; **ein Amt** —, ansøge om et Embede; **was hast du hier zu** —? hvad har du her at gjøre, at bestille? **etw. darunter** —, have en Hensigt med, have noget under; **er sucht etw. darin**, han søger noget deri, sætter Fortrin i; **ein gesuchter Arzt**, en søgt Læge; **ein gesuchter Witz**, en søgt Vittighed. | **Suche-hier, -trunk**, m. Snyltegjæst, c. — **Such-eisen**, n., **-nadel**, f. Sonde, c.

Sucher, m. **-s** pl. ſ. sg. Søger, c.; en som søger; Søgejærn, n., Sonde, c.

Sucht, f. **-en** (**-üchte**). Sygdom, c.; Syge, c.; heftig Begjærlighed, Mani, c.; **die fallende** —, Epilepsi, c.

Süchtig, adj. usund; **eine -e Haut**, en Hud, som er sen til at læges.

Süchtling, m. **-s -e**. Skrantning, c.

Süd, m. **-es -e** (**-üde**). Kog, n.; Kogning, Bryg, c. | **Sud-hütte**, f. Kogehytte, c., Syderi, n.

Süd, m. **-es** ub. pl. Syd, Sønden, Sønder;

Sydvind, Sønden-vind, c.; **nach —, gegen —,** mod Syd, syd efter. | **Süd-amerika**, n. Sydamerika, n.; **-amerikanisch**, sydamerikansk; **-deutsch**, sydtysk; **-deutschland**, n. Sydtyskland, n.; **-frucht**, f. Sydfrugt, c.; **-gegend**, f. sydlig Egn; **-küste**, f. Sydkyst, c.; **-land**, n. Sydland, n.; **-länder**, m. Sydlænder, Sydbo, c.; **-ost**, sydøst; **-östlich**, sydøstlig; **-ostwind**, m. Sydøstvind, c.; **-pol**, m. Sydpol, c.; **-see**, f. Sydhavet, det stille Hav; **-seeinsel**, f. Sydhavsø, c.; **-seite**, f. Sydside, søndre Side, c.; **-staaten**, pl. Sydstaterne; **-südost**, m. Sydsydøst, c.; **-wärts**, mod Syd, mod Sønden, ad Sønder til; **-west**, sydvest; **-wester**, m. Sydvest, c. (Hat); **-westlich**, sydvestlig; **-westwind**, m. Sydvestvind, c.; **-wind**, m. Sønvind, c. — **Süder-breite**, f. sydlig Bredde, n.; **-kreuz**, n. Sydkors, n.; **-mannland**, n. Sødermannland, n.; **-sonne**, f. Syd, c.; **-thor**, n. Sønderport, c.

Sudel, m. -s pl. ſ. sg. Pyt, Pøl, c.; Kladde, c. | **Sudel-buch**, n. Kladde, Kladdebog, c.; **-koch**, m. sjusk, urenlig Kok; Svinepels; Stymper, Fusker, c.; **-küche**, f. daarligt Køkken, n.; fig. Fusleri, Fuskerarbejde, n.; **-magd**, f. Opvasserpige, c.; **-papier**, n. Klatpapir, n.; **-wetter**, n. Sølevejr, n.; **-werk**, n. Svineri, Fuskerarbejde, n.

Sudelei, f. **-en**. Svineri, Jasleri, n.; Fuskerarbejde, n.

Sudeler, m. -s pl. ſ. sg. Svinepels, c.; Smører, Stymper, Fusker, c.

Sudelhaft, sudelig, adj. sjusk, uren; stymperagtig, fuskeragtig.

Sudeln, v. t. 1. og i. m. h. svine; jaske, fuske; † koge som Kok.

Süden, m. se **Süd**.

Sudeten, pl. Sudeterne, pl. (Bjærg).

Südlich, adj. sydlig.

Südling, m. -s -e. Sydbo, c.

Suezkanal, m. -s ub. pl. Suezkanal, c.

Suff, m. se **Soff**.

Suhle, f. **-n**. Pøl, c., Søle, n.; fig. Skidenso, c.

Sühlen, suhlen, v. t. 1. søle; **sich —**, søle sig, vælte sig i Snavset. | **Sühl-lache**, f. Søle, n., Pøl, c.

Suhlung, f. se **Suhle**.

Sühnbar, adj. affonelig, udsonelig. — **Sühnbarkeit**, f. Affoneligheb, Udsoneligheb, c.

Sühne, f. **-n**. Soning, Udsoning, Affoning, Bod, c.

Sühnen, v. t. 1. sone, affone. | **Sühn-altar**, m. Offeralter, n.; **-bock**, m. Syndebuk, c.; **-geld**, n. Mandebod, c.; **-opfer**, n. Sonoffer, n.

Suite, f. **-n**. Suite, c.

Sulphat, n. -es -e. Sulfat, n., svovlsurt Salt.

Sultan, m. -s -e. Sultan, c. | **Sultanslaune**, f. Sultanslune, c.; **-roſine**, f. Rosin uden Kjærne, c.; **-würde**, f. Sultansværdighed, c.

Sultanat, n. -s -e. Sultanat, n.; Sultansværdighed, c.

Sultane, Sultanin, f. **-nen**. Sultaninde, c.

Sulze, Sülze, f. **-n**. Syltе, Gelé, Sauce, c.; Lage, Saltlage, c.; Saltværk, n. | **Sulz(Sülz)fleiſch**, n. Syltе, c.; **-milch**, f. tyk Mælk.

Sulzen, ſülzen, v. t. 1. koge i Gelé; **geſülzte Gans**, Gaas i Gelé.

Sulzig, adj. geléagtig.

Sumach, m. se **Schmack**.

Summarien, pl. ſummariſt Indhold.

Summariſch, adj. ſummariſt.

Summe, f. **-n**. Sum, c.

Summen, v. i. 1. m. h. og t. surre; brumme; **ein Lied —**, nynne en Viſe.

Summen, ſummi(e)ren, v. t. 1. ſummere, addere; v. i. m. h. og r. ſumme ſig op, blive til en Sum. — **Summi(e)rung**, f. Opſummering, Sammentælling, c.

Sumpf, m. **-es -ümpfe**. Sump, Mose. *Myr, Pøl, Pyt, c., Kær, n.; × Vandbeholdning, c. | **Sumpf-beere**, f. se **Moosbeere**; **-boden**, m. Sumpgrund, Mosebund, c.; **-eiſenſtein**, m. Myremalm, c.; **-fieber**, n. Sumpfeber, c.; **-gegend**, f. Sumpegn, c.; **-geſchmack**, m. mudret Smag, c.; **-lache**, f. Pøl, Pyt, c.; **-loch**, n. Mosepyt, c.; **-luft**, f. Sumpluft, c.; **-meiſe**, f. Sumpmejse, c. (Parus palustris); **-pflanze**, f. Sumpplante, Sumpurt, c.; **-ſchildkröte**, f. Sumpſtildpadde, c. (Emys); **-ſchnepfe**, f. Dobbelt Vekkasin, c. (Scolopax gallinago); **-vogel**, m. Sumpfugl, c.; **-waſſer**, n. Mosevand, Sumpvand, n.; **-weih**, m. rødbrun Kærhøg, c. (Falco rufus).

Sumpfen, v. i. 1. m. ſ. stagnere; være sumpet.

Sumpfig, adj. sumpet, dyndet.

Sumſen, v. i. 1. m. h. surre, brumme; v. t. nynne.

Sund, m. **-es -e**. Sund, n. | **Sund-zoll**, m. Sundtold, c.

Sünde, f. **-n**. Synd, Overtrædelse, c.; **es iſt — und Schande**, det er Synd og Skam. | **Sünden-bahn**, f. Syndevej, c.; **-bekenntnis**, n. Syndsbekjendelse, c.; **-bock**, m. Syndebuk, c.; **-erlaß**, m., **-erlaſſung**, f. Syndsforladelse, Absolution, c.; **-fall**, m. Syndefald, n.; **-frei**, syndfri, brødefri; **-geld**, n. Penge, erhvervede ved Synd, pl.; **-knecht**, m. Syndetræl, c.; **-laſt**, f. Syndebyrde, c.; **-leben**, n. Syndeliv, n.; **-lohn**, m. Syndeløn, c.; **-los**, syndfri; **-loſigkeit**, f. Syndfrihed, c.; **-luſt**, f. Syndelyst, c.; **-maß**, n. Maalet for ens Synd; **-regiſter**, n. Syndsregister, n.; **-ſchuld**, f. Syndsskyld, c.; **-tilgung, -vergebung**, f. se **-erlaſſung**; **-voll**, fuld af Synd, brødefuld. — **Sünd-flut**, f. Syndflod, c.; **-los**, uden Synd, syndfri; **-loſigkeit**, f. Syndfrihed, c.; **-opfer**, n. Syndoffer, n.

Sünder, m. **-s** pl. ſ. sg. Synder, c..
Sünderin, f. **-nen**. Synderinde, c.
Sündhaft, adj. ſyndig. — **Sündhaftigkeit**, f. Syndighed, Syndefuldhed, c.
Sündig, adj. ſyndig, ſyndefuld, brødefuld. — **Sündigkeit**, f. Syndighed, Syndefuldhed, c.
Sündigen, v. i. 1. m. h. ſyndе.
Sündlich, adj. ſyndig. — **Sündlichkeit**, f. Syndighed, c.
Sunk, m. **-es -ünke**. Sænkning, Lavning, c.
Sunnit, m. **-en -en**. Sunnit, c. (muhameb. Sekterer).
Superfein, adj. ſuperfin.
Superintendent, m. **-en -en**. Superintendent, c.
Superior, m. **-s -en**. Superior, Prior, c.
Superklug, adj. ſuperklog, alt for klog.
Superlativ, m. **-s -e**. Superlativ, n.
Superlativiſch, adj. ſuperlativiſk.
Supernaturalismus, m. — ub. pl. Supernaturalisme, c.
Supernaturaliſt, m. **-en -en**. Supernaturaliſt, c.
Supernaturaliſtiſch, adj. ſupernaturaliſtiſk.
Supernumerar, m. **-s -e**. Supernumerær, overtallig Embedsmand, c.
Supinum, n. **-s -s**. Supinum, n.
Suppe, f. **-n**. (Dim. **Süppchen**, **Süpplein**, n.) Suppe, c.; **Einen in die — bringen**, bringe en i Knibe; **Ein. die — verſalzen**, ødelægge ens Glæde; **eine — eſſen, die man ſich ſelbſt eingebrockt hat**, ſøbe ſin egen Kaal; **das macht die — nicht fett**, det gjør ikke Kaalen fed. i **Suppen-fleiſch**, n. Suppekjød, n.; **-freſſer**, m. fig. Snyltegjæſt, c.; **-kloß**, m. Bolle, c.; **-kraut**, n. Suppeurter, pl.; **-löffel**, m. Suppeſke, c.; **-ſchüſſel**, f. Suppeſkaal, Terrin, c.; **-tafel**, f. Bouillonkage, c.; **-teller**, m. Suppetallerken, c.; **-topf**, m. Suppegryde, c.
Suppen, v. t. 1. ſpiſe Suppe.
Suppig, adj. ſuppeagtig, ſom ligner Suppe.
Supplement, n. **-es -e**. Supplement, n.
Supplik, f. **-en**. Supplik, c.
Supplikant, m. **-en -en**. Supplikant, c.
Suppli(e)ren, v. t. 1. ſupplere.
Supponi(e)ren, v. t. 1. ſupponere.
Supremat, n. (m.) **-s** ub. pl. Supremati, Overherredomme, n.
Sürfeln, v. t. 1. ſlubre, drikke, labe.
Surren, v. i. 1. m. h. ſurre.
Surrogat, n. **-es -e**. Surrogat n.
Suſpendi(e)ren, v. t. 1. ſuſpendere. — **Suſpendi(e)rung**, f. Suſpenſion, c.
Süß, adj. ſød; **-es Waſſer**, ferſt Vand; **den -en bei eim. ſpielen**, gjøre ſig behagelig for en. | **Süß-baſt**, m. Pebertræ, n., Kjælderhals, c. (Daphne Mezereum); **-brot**, n. uſyret Brød, n.; **-brötchen**, n. Biſkuit, c.; **-gras**, n. Sødgræs, n. (Glyceria); **-holz**, n. Lakritsrod, c., Lakritstræ, n.; — **— raſpeln**, ſige Komplimenter; **-kirſche**, f. Fuglekirſebær, n.; **-kirſchenbaum**, m. Fuglekirſebærtræ, n. (Prunus avium); **-liebchen**, n. den elſkede; **-maul**, n. Slikmund, c.; **-milchkäſe**, m. Sødmælksoſt, c.; **-ſauer**, ſurſød; **-waſſer**, n. ferſt Vand, n.; **-waſſerfiſch**, m. Ferſtvandsfiſk, c.; **-wurzel**, f. alm. Engelſød, c. (Polypodium vulgare).
Süße, f. ub. pl. Sødhed, c.
Süßelei, f. **-en**. ſøde Ord, pl., Smiger, Sleſthed, c.
Süßeln, v. i. 1. m. h. ſnakke ſødt, være ſød.
Süßen, v. i. 1. m. h. og t. ſøde.
Süßheit, **Süßigkeit**, f. **-en**. Sødhed, c.; Smigreri, n.
Süßiglich, adv. † ſødt.
Süßlich, adj. ſødagtig, ſødlig.
Süßling, m. **-s -e**. ſød Perſon, c.; Eng. Gedeſkjæg. n. (Tragopogon pratense).
Sybarit, m. **-en -en**. Sybarit, c.
Sybaritiſch, adj. ſybaritiſk.
Sykomore, f. **-n**. Sykomore, c.
Sylbe, f. ſe **Silbe**.
Syllogismus, m. — **-men**. Syllogisme, c.
Syllogiſtiſch, adj. ſyllogiſtiſk.
Sylphe, m. **-n -n**. Sylfe, c.; Sommerfugl, c.
Sylphide, f. **-n**. Sylfide, c.
Sylveſterabend, m. **-s -e**. Nytaarsaften, c.
Symbol, n. **-es -e**. Symbol, n.
Symboliſch, adj. ſymbolſk.
Symboliſi(e)ren, v. t. 1. ſymboliſere. — **Symboliſi(e)rung**, f. Symboliſering, c.
Symmetrie, f. ub. pl. Symmetri, c.
Symmetriſch, adj ſymmetriſk.
Sympathetiſch, adj. ſympathetiſk.
Sympathie, f. **-n**. Sympathi, c.
Sympathiſch, adj. ſe **ſympathetiſch**.
Sympathiſi(e)ren, v. i. 1. m. h. ſympathiſere.
Symphonie, f. **-n**. Symfoni, c.
Symptom, n. **-s -e**. Symptom, n.
Synagoge, f. **-n** Synagoge, c.
Syndikat, n. **-es -e**. Syndikat, n.
Syndikus, m. **-ſes -ſe**. Syndikus, c.
Synedrium, n. **-s** ub. pl. Synedrium, Sanhedrin, n.
Synode, f. **-n**. Synode, c.
Synonym, **ſynonymiſch**, adj. ſynonym.
Synonym, n. **-es -e**. Synonym, n.
Synonymik, f. ub. pl. Synonymik, c.
Synoptiker, m. **-s** pl. ſ. sg. Synoptiker, c.
Synoptiſch, adj. ſynoptiſk.
Syntaktiſch, adj. ſyntaktiſk.
Syntax, f. **-en**. Syntax, c.
Syntaxiſch, adj. ſyntaktiſk.
Syntheſe, f. **-n**. Syntheſe, c.
Synthetiſch, adj. ſynthetiſk.
Syphilis, f. ub. pl. Syfilis, c.
Syfilitiſch, adj. ſyfilitiſk.
Syrier, m. **-s** pl. ſ. sg. Syrier, c.

Syrisch, adj. syrisk.
Syrte, f. **-n**. Syrte, c.
Syrup, m. se **Sirup**.
System, n. **-es -e**. System, n.
Systematiker, m. **-s** pl. ſ. sg. Systematiker, c.
Systematiſch, adj. systematisk.
Systematiſi(e)ren, v. t. 1. systematisere. — **Systematiſi(e)rung**, f. Systematisering, c.
Szene, f. **-n**. Scene, c. | **Szenen-führung**, f. Scenearrangement, n.
Szeneric, f. **-n**. Sceneri, n.
Szeniſch, adj. scenisk.
Szepter, n. se **Zepter**.

T.

Taba(c)k, m. **-es -e**. Tobak, c. | **Taba(c)k(s)-aſche**, f. Tobaksaske, c.; **-bau**, m. Tobaksdyrkning, c.; **-beize**, f. Tobakssaft, c.; **-beutel**, m. Tobakspung, c.; **-blaſe**, f. Tobaksblære, c.; **-blatt**, n. Tobaksblad, n.; **-dampf**, m. Tobaksdamp, c.; **-doſe**, f. Tobaksdaase, c.; **-feld**, n. Tobaksmark, c.; **-geſellſchaft**, f. Tobaksselskab, n.; **-handel**, m. Tobakshandel, c.; **-händler**, m. Tobakshandler, c.; **-laſten**, m. Tobakskasse, c.; **-lauer**, m. en, der straar; **-lorb**, m. Tobakskurv, c.; **-pfeife**, f. Tobakspibe, c.; **-pflanze**, f. Tobaksplante, c.; **-pflanzung**, f. Tobaksplantage, c.; **-qualm**, **-rauch**, m. Tobaksrøg, c.; **-raucher**, m. Tobaksrøger, c.; **-regie**, f. se **-verwaltung**; **-rohr**, n. Piberør, n.; **-rolle**, f. Tobaksrulle, c.; **-ſchnupfer**, m. Tobaksnuser, c.; **-ſeifer**, m. Tobakssaus, c.; **-ſpinner**, m. Tobaksspinder, c.; **-ſpinnerei**, f. Tobaksspinderi, n.; **-ſtube**, f. Rygestue, c.; **-verwaltung**, f. Tobaksforvaltning, Tobaksregie, c.

Tabagie, f. **-n**. Tabagi, c. (Kaffehus, hvor der ryges).

Tabellariſch, adj. bestaaende af Tabeller.

Tabelle, f. **-n**. Tabel, c.

Tabernakel, n. **-s** pl. ſ. sg. Tabernakel, n.

Taberne, f. **-n**. Værtshus, n., Kro, c.

Tableau, n. **-s -s**. Tableau, n.

Tabulatur, f. **-en**. Tabulatur, c.

Tabulett, n. **-es -e**. Tabulet, c. | **Tabulett-kram**, m. Bissekram, c.; **-krämer**, m. Bisekræmmer, c.; **-krämerei**, f. Bisekræmmeri, n.

Tachtel, f. **-n**. Dast, Prefigen, n., Slag med Haanden, n.

Tact, m. se **Takt**.

Tadel, m. **-s** pl. ſ. sg. Dadel; Fretteſættelse, c.; ✝ Ufuldkommenhed, Fejl, Mangel, Bræk, Lyde, c.; **ohne** —, uden Dadel, uden Fejl. | **Tadel-frei**, **-los**, dadelfri, ulastelig; **-loſigkeit**, f. Ulastelighed, c.; **-luſt**, f. Dadelsyst, c.; **-luſtig**, dadelsyksten; **-rede**, f. dadlende Tale, c.; **-ſucht**, f. Dadelsyge, Dadelsyst, c.; **-ſüchtig**, dadelsyg, dadelsyksten; **-wort**, n. Dadelord, n.

Tadelbar, adj. se **tadelhaft**.

Tadelei, f. **-en**. Dadel, c., Dadelord, n.

Tadeler, m. **-s** pl. ſ. sg. Dadler, c., dadlesyge Menneske, n.

Tadelhaft, adj. dadelværdig; × dadlesyg. — **Tadelhaftigkeit**, f. Dadelværdighed, c.

Tadeln, v. t. 1. dadle, laste; irettesætte. | **Tadelns-wert(h)**, **-würdig**, dadelværdig, lastværdig.

Tafel, f. **-n**. (Dim. **Täfelchen**, **Täfelein**, n.) Tavle, Blade, c.; Bræt, n.; Rude, c.; Skive; Kage, c.; Højslette, c.; Skrivetavle, Regnetavle, c.; Tabel, c.; Fortegnelse, c.; Maleri, n.; Bord, Spiseborð; Tassel; Maaltid, n.; **die — aufheben**, hæve Tasset. | **Tafel-apfel**, m. Bordæble, n.; **-aufſatz**, m. Bordopsats, c.; **-bier**, n. Bordøl, Madøl, n.; **-blei**, n. Tavleblý, n.; **-becker**, m. Tasseldækker, c.; **-diener**, m. Tjener, der opvarter ved Bordet; **-fürmig**, i Form af en Tavle; **-freuden**, pl. Bordets Glæder; **-gelder**, pl. Tasselpenge; **-geſchirr**, n. Bordtøj, n.; **-glas**, n. Tavleglas, n.; **-gut**, n. Taffelgods, n. (hvis Indkomster ere bestemte til Tassel); **-muſik**, f. Tasselmusik, c.; **-obſt**, n. Bordfrugt, c.; **-roſinen**, pl. Konfektrosiner, pl.; **-runde**, f. et om et Bord sidbende Selskab; især Ridderne ved Kong Artus's Hof; **-ſaal**, m. Spisesal, c.; **-ſchiefer**, m. Tavlestifer, c.; **-ſchneider**, m. Tilstærer, c.; **-tuch**, n. Bordbug, c.; **-uhr**, f. Tasselur, n.; **-wein**, m. Bordvin, c.; **-zeug**, n. Bordtøj, Dækketøj, n.; **-zimmer**, n. Spiseværelse, n.

Tafeln, v. i. 1. m. h. holde Tassel, spise; v. t. stille paa Bordet; panele.

Täfeln, v. t. 1. panele, beklæde med Brædder. — **Täfelung**, f. Paneling, c.; Panel, n.

Täfelwerk, n. **-es -e**. Panelværk, n.

Taffe(u)t, **Taft**, m. **-es -e**. Taft, n. | **Taft-band**, n. Taftes Baand, n.; **-kleid**, n. Taftes Kjole, c.

Taffeten, **taffien**, adj. Taftes-, af Taft.

Tag, m. **-es -e**. Dag, c.; Døgn, n.; **heller**, **lichter** —, høj lys Dag; **des -es**, om Dagen; **bei -e**, om Dagen; **eines -es**, en Dag; **den — vorher**, Dagen i Forvejen; **den — nachher**, Dagen efter; **geſtrigen -es**, i Gaar; **morgenden -es**, i Morgen, den Dag i Morgen; **heute über**

acht -e, i Dag om otte Dage; **von -e zu -e**, fra Dag til Dag; **dieser -e**, i disse Dage, en af Dagene; **nächster -e**, med det første; **heutigen -es, heut zu -e**, i vore Dage; **gute -e haben**, have gode Dage; **sich einen guten — machen**, gjøre sig en glad Dag; **auf seine alten -e**, for sine gamle Dage; **zu seinen -n kommen**, blive til Mars, blive myndig; **mein' -e**, i mine Lebedage; **der jüngste —**, Dommedagen; **in den — hinein leben**, leve ubekymret; **in den — hinein reden, schwatzen**, snakke hen i Vejret; **etw. an den — bringen**, bringe noget for Lyset; **es liegt am -e**, det er aabenbart, tydeligt; **es liegt offen am -e**, det er soleklart, ligger for alles Øine; **an den — legen**, lægge for Dagen; † Sammenkomst, c., Møde, n.; Underhandling, c. | **Tag-arbeit**, f. Dagarbejde, n.; **-arbeiter**, m. Dagarbejder, c.; **-blind**, dagblind; **-dienst**, m. Dagtjeneste, c.; **-falter**, m. Dagsværmer, c.; **-gehalt**, n. daglig Løn; Dagpenge; **-gelder**, pl. Diæter, pl.; **-hell**, klar som Dagen; **-scheu**, dagsky, lysky; **-schreiber**, m. Extraskriver, c.; **-täglich**, daglig, dagligdags; **-wache**, f. Dagvagt, c.; **-weise**, dagvis. — **Tage-arbeit**, f. Dagarbejde, Dagværk, n.; **-blatt**, n. Dagblad, n.; **-buch**, n. Dagbog, Journal, c.; **-dieb**, m. Dagdriver, Ledighænger, c.; **-fahrt**, f. Frist, Termin, c.; Dagreise, c.; **-lang**, som varer hele Dagen; **-lohn**, m. (n.) Daglon, c.; **-löhner**, m. Daglønner, Daglejer, c.; **-löhnern**, v. i. 1. gaa paa Daglan; **-marsch**, m. Dagmarsch, c.; **-reise**, f. Dagreise, c.; **-runde**, f. Dagronde, c.; **-satzung**, f. Fastsættelse af et Møde, c.; Forsamling, c.; **-schicht**, f. Dags Arbejde i en Grube, c.; **-vogel**, m. Dagfugl, c.; **-wähler**, m. ǂ Astrolog, c.; **-wasser**, n. Overfladevand, n. (Bjærgv.); **-werk**, n. Dagværk, n.; Dagarbeide, n.; **-werken**, v. i. arbejde for Daglon; **-werker**, m. Daglejer, c.; **-zeit**, f. Dagstid, Dag, c.; bestemt Tid, Termin, Frist, c. — **Tages-anbruch**, m. Dagens Frembud, n.; Dagbrænning. c.; **-angabe**, f. Angivelse af Dagen, c., Datum, n.; **-arbeit**, f. Dagarbejde, n.; **-befehl**, m. Dagsbefaling, c.; **-bericht**, m. Dagsberetning, Bulletin, c.; **-frage**, f. Dagens Spørgsmaal, n.; **-geschichte**, f. Dagens Historie, c.; **-glanz**, m., **-grauen**, n. Daggry, n.; **-helle**, f. Dagslysning, c.; **-kauf**, m. kontant Kjøb, n.; **-kurs**, m. Dagens Kurs, c.; **-länge**, f. Dagens Længde, c.; **-licht**, n. Dagslys, n.; **-neuigkeit**, f. Dagens Nyhed, c.; **-ordnung**, f. Dagsorden, c.; **-post**, f. Dagens Post, c.; **-zeit**, f. Dagstid, c.

Tagen, v. i. 1. m. h. dages, blive Dag; holde Møde, raadslaa; v. t. beslutte; stævne.

Taghaft, adj. klar som Dagen.

Täglich, adj. daglig.

Taille, f. **-n**. Talje, c.

Tajo, interj. Udraab ved Synet af Vildtet: pubs, paa'en (Jagt).

Takel, n. **-s** pl. ſ. sg. Stibsblok, Talje, c.; Takkel, n. | **Takel-meister**, m. Takkelmester, c.; **-werk**, n. Takkelværk, n., Takelage, Takelads, Rigning, *Rigg, c.; **-zeug**, n. se **-werk**; × Pak, Kram, n.

Takelage, f. **-n**. se **Takelwerk**.

Takeler, m. **-s** pl. ſ. sg. Takkelmester, c.

Takeln, v. t. 1. takle, tiltakle. — **Takelung**, f. Tiltakling, c.

Takt, m. **-es -e**. Takt, c.; **den — schlagen**, slaa Takt; **aus dem -e kommen**, komme ud af Takt; **— haben**, have Takt. | **Takt-art**, f. Taktart, c.; **-bezeichnung**, f. Taktbetegnelse, c.; **-fest**, taktfast; **-festigkeit**, f. Taktfasthed, c.; **-führer**, m. Orkesterdirigent, c.; **-los**, taktløs; **-losigkeit**, f. Taktløshed, c.; **-mäßig**, taktmæssig; **-messer**, m. Taktmaaler, c.; **-schritt**, m. taktfast Skridt, n.; **-strich**, m. Taktstreg, c.; **-stock**, m. Taktstok, c.; **-voll**, taktfuld.

Taktierstab, m. (**-stock**) **-es -äbe**. Taktstok, c.

Taktik, f. ub. pl. Taktik, c.

Taktiker, m. **-s** pl. ſ. sg. Taktiker, c.

Taktisch, adj. taktisk.

Talar, m. **-es -e**. Talar, c.

Talent, n. **-es -e**. Talent, n. | **Talent-begabt, -voll**, talentfuld.

Talg, m. (n.) **-es** ub. pl. Talg, c. | **Talgartig**, talgagtig; **-baum**, m., **-beere**, f. Talgtræ, n. (Stillingia cebifera); **-boden**, m. Skive Talg, c.; **-fett**, n. Stearin, c.; **-grieben**, pl. Talggreber; **-kerze**, f., **-licht**, n. Talglys, Tællelys, n.; **-pfanne**, f. Bande til Smeltning af Talg, c.; **-trog**, m. Talgtrug, n.

Talgen, adj. bestaaende af Talg.

Talgen, v. t. 1. m. h. gibe Talg; blive tællet; v. t. smøre med Talg.

Talgicht, talgig, adj. fuld af Talg, smurt med Talg, talgagtig, tællet.

Talisman, m. **-s -e**. Talisman, c.

Talje, f. **-n**. Talje, c. | **Talje-reep**, n. Taljereb, n.

Talk, m. **-es -e**. Talk, Talksten, c. | **Talkerde**, f. Talkjord, c,; **-haltig**, talkholdig; **-stein**, m. Talksten, c.

Talkig, adj. talkholdig, talkagtig.

Talkum, n. **-s** ub. pl. Talkum, n.

Talmigold, n. **-es** ub. pl. Talmiguld, n.

Talpatsch, m. se **Tolpatsch**.

Talmud, m. **-s** ub. pl. Talmud, c.

Talmudisch, adj. talmudisk.

Talmudist, m. **-en -en**. Talmudist, c.

Tamarinde, f. **-n**. Tamarinde, c. | **Tamarinden-baum**, m. Tamarindetræ, n.; **-wasser**, n. Tamarindevand, n.

Tamarisk, f. **-n**. Tamarisk, c.

Tambour, m. **-s -s**. Tambur, c.

Tambouri(e)ren, v. t. 1. tamburere. | **Tambouri(e)r-nadel**, f. Tamburernaal, c.; **-rahmen**, m. Tamburerramme, c.; **-stich**, m. Tamburersting, n.

Tambourin, n. **-s -e**. Tamburin, c. | **Tambourin-slåger**, m. Tamburinspiller, c.

Tand, m. **-es** ub. pl. Tant, Forfængelighed, Fjas, c.; Sjæmt, c.; Sladder, c.

Tåndelei, f. **-en**. Fjas, c., Legeværk, Børneværk, Narreri, n.; Nøleri, n., Tøven, c.

Tåndeler, m. **-s** pl. ſ. sg. Fjante, c., en, som fjaser; Nøler, Nøleper, c.; Marſchandiſer, c.

Tåndelhaft, adj. fjaſende, naragtig, fjantet, legende; nølevorn. — **Tåndelhaftigkeit**, f. Naragtighed, Fjantethed, c.

Tåndelig, adj. ſe **tåndelhaft**.

Tåndeln, v. i. 1. m. h. fjaſe, ſpøge, lege; nøle, tøve; handle med gammelt Tøj. | **Tåndelkram**, m. gammelt Tøj, Skrammel, n.; **-markt**, m. Kludetorv, n.; **-ſchürze**, f. lille Forklæde, n.; **-werk**, n. Børneværk, Legeværk, n.; **-wochen**, pl. Hvedebrødsdage, pl.

Tang, m. **-es** ub. pl. Tang, c., Havgræs, n. | **Tang-art**, f. Tangart, c.; **-aſche**, f. Tangaſke, c.

Tangel, f. **-n**. Granbar, n., Naal, c. | **Tangel-holz**, n. Naaletræ, n.

Tangent, m. **-en -en**. Tangent, c. (Klaver).

Tangente, f. **-n**. Tangent, c.

Tangi(e)ren, v. t. 1. tangere.

Tann, m. **-es -e**. ſtor Skov, c.

Tanne, f. **-n**. Ædelgran, c. (Abies pectinata). | **Tannen-apfel**, m. ſe **-zapfen**; **-baum**, m. Grantræ, n.; **-brett**, n. Granbræt, n.; **-gehölz**, n. Granlund, Granſkov, c.; **-harz**, n. Granharpix, c.; **-hirſch**, m. Daahjort, c.; **-holz**, n. Granſtov, c.; **-marder**, m. ſe **Baummarder**; **-meiſe**, f. Sortmejſe, c. (Parus ater); **-nadel**, f. Granbar, n., Grannaal, c.; **-wald**, m. Granſtov, c.; **-wild**, n. Daavildt, n.; **-zapfen**, m. Granæble, n., Grankogle, c.

Tannen, adj. Gran-. af Gran.

Tannicht, n. **-es -e**. Granſkov, c.

Tannig, adj. bevoxet med Gran.

Tantaliſch, adj. tantaliſt.

Tante, f. **-n**. Tante, c.; × Hasardſpil, n.

Tanz, m. **-es -änze**. (Dim. **Tänzchen**, **Tänzlein**, **Tänzel**, n.) Dans, c.; **einen — mit einm. wagen**, fig. vove en Dyſt med en. | **Tanz-bär**, m. Danſebjørn, c.; **-beluſtigung**, f. lille Dans, c.; **-bild**, n. Tur, c.; **-boden**, m. Danſebod, Danſeſal, c.; **-feſt**, n. Dans, c.; **-geſellſchaft**, f. Selſkab med Dans, n.; **-karte**, f. Balkort, n.; **-kneipe**, f. Danſebod, Danſebule, c.; **-kränzchen**, n. ſe **-geſellſchaft**; **-kunſt**, f. Danſekunſt, c.; **-lehrer**, m. Danſelærer, c.; **-luſt**, f. Danſelyſt, c.; **-luſtig**, danſelyſten; **-meiſter**, m. Danſemeſter, c.; **-muſik**, f. Danſemuſik, c.; **-plan**, **-platz**, m. Danſeplads, c.; **-ſaal**, m. Danſeſal, c.; **-ſchritt**, m. Danſetrin, n.; **-ſchuh**, m. Danſeſko, c.; **-ſchule**, f. Danſeſkole, c.; **-ſpelunke**, f. Danſebule, c.; **-ſtunde**, f. Danſetime, c.; **-übung**, f. Danſeøvelſe, c.; **-unterricht**, m. Danſeundervisning, c.; **-vergnügen**, n. lille Dans, c.

Tänzeln, v. i. 1. m. h. **og** ſ. gaa med Danſetrin; v. t. gynge, ſvinge.

Tanzen, v. t. 1. og i. m. h. danſe; **wer geru tanzt, dem iſt leicht geigen**, den er let at lokke, hvo gjærne vil hoppe; **es tanzt ſich gut hier**, her er godt at danſe.

Tänzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Danſer, c.

Tänzerei, f. **-en**. Danſeri, n.

Tänzerhaft, adj. danſeragtig.

Tänzerin, f. **-nen**. Danſerinde, c.; **meine —**, min Dame.

Tänzerlich, adj. danſeagtig; **mir iſt es —**, jeg har Lyſt til at danſe.

Tapet, n. (m.) **-s -e**. Tæppe, n.; **etw. auf's — bringen**, bringe noget paa Tapetet; **auf's — kommen**, komme paa Tapetet; **auf dem -e ſein**, være paa Tapetet.

Tapete, f. **-n**. Tapet, n. | **Tapeten-fabrik**, f. Tapetfabrik, c.; **-fabrikant**, m. Tapetfabrikant, c.; **-handel**, m. Tapethandel, c.; **-händler**, m. Tapethandler, c.; **-papier**, n. Tapetpapir, n.; **-rahmen**, m. Tapetramme, c.; **-thür**, f. Tapetdør, c.; **-weber**, **-wirker**, m. Tapetvæver, c.

Tapezerei, f. **-en**. Tapetſeri, Betræk, n.

Tapezi(e)ren, v. t. 1. tapetſere, betrække. — **Tapezi(e)rung**, f. Tapetſering, c.

Tapezi(e)r(er), m. **-s** pl. ſ. sg. Tapetmager, Tapetſerer, c. | **Tapezi(e)r-arbeit**, f. Tapetſerarbejde, n.; **-geſchäft**, n. Tapetſererforretning, c.; **-geſell**, m. Tapetſererſvend, c.

Tapfer, adj. tapper, gjæv; dygtig, ordentlig; alvorlig, vigtig. — **Tapferkeit**, f. Tapperhed, Gjævhed, c.

Tapioka, f. **-s**. Tapioka, c. (Slags Mel).

Tapir, m. **-s -e**. Tapir, c.

Tapp, interj. klap.

Tapp, m. **-es -e**. Daſt, n.; Fodſpor, n.; Tølper, Klodrian, c.

Tappe, f. **-n**. Lab, c.; bred, plump Haand; bred Fod; Fodſpor, n.

Tappeln, v. i. 1. m. h. trippe.

Tappen, v. i. 1. m. h. klunte, gaa klodſet; rave omkring, famle; gribe kluntet, føle kluntet, famle paa.

Tappig, **täppiſch**, adj. kluntet, plump, ubehovlet.

Tap(p)s, m. **-es -e**. Tølper, Klodrian, c.

Tap(p)ſen, v. i. 1. m. h. og ſ. ſe **tappen**.

Tap(p)ſig, adj. ſe **tappig**.

Tara, **Tare**, f. ub. pl. Tara, c. | **Tara-gewicht**, n. Taravægt, c.; **-rechnung**, f. Tareberegning, c.

Tarantel, f. **-n**. Tarantel, c. (Lycosa tarentula).

Tarentella, f. **-s**. Tarantella, c. (Dans).

Tarif, m. **-es -e**. Tarif, c. | **Tarif-ſatz**, m. Tarifſats, c.

Tarlatan, m. **-s -s**. Tarlatan, n.

Tarnhelm, m. **-s -e.** Dølgehjælm, c.
Tarnkappe, f. **-n.** Tryllehue, Taagehue, c.
Tarok, m. (n.) **-es -e.** Tarok, c., Tarokspil, n. | **Tarok-karte**, f. Tarokkort, n.; **-spiel**, n. Tarokspil, n.
Tarpejisch, adj. tarpejisk.
Tartane, f. **-n.** Tartana, c. (Skib).
Tartar, m. **-en -en.** Tartar, c. | **Tartarendorf**, n. Tartarby, c.; **-horde**, f. Tartarhorde, c.
Tartarei, f. ub. pl. Tartarier.
Tartarisch, adj. tartarisk.
Tartsche, f. **-n.** † Skjold, n.
Tasche, f. **-n.** (Dim. **Täschchen, Täschlein**, Täschel, n.) Lomme, Taske, c.; × Taske, c. (Fruentimmer); × Dask, n.; Smække, c.; **das muß ich aus meiner — bezahlen**, det maa jeg betale af min egen Lomme; **aus jemandes — leben**, leve paa ens Bekostning; **Einen in die — stecken**, have en i sin Lomme. | **Taschenausgabe**, f. Lommeudgave, c.; **-buch**, n. Lommebog, c.; **-dieb**, m. Lommetyv, c.; **-dieberei**, f., **-diebstahl**, m. Lommetyveri, n.; **-format**, n. Lommeformat, n.; **-geld**, n. Lommepenge; **-gucker**, m. Lommekikkert, c.; **-lamm**, m. Lommekam, c.; **-krebs**, m. Taskekrabbe, c.; **-kunst**, f. se **Paternosterwerk**; **-messer**, n. Lommekniv, c.; **-puffer**, m. Lommepistol, c.; **-spiegel**, m. Lommespejl, n.; **-spiel**, n. Taskenspil, n.; **-spieler**, m. Taskenspiller, c.; **-spielerei**, f. Taskenspillerkunst, c.; **-spielerkunst**, f., **-streich**, m., **-stück**, n. Taskenspillerkunst, c.; **-tuch**, n. Lommetørklæde, n.; **-uhr**, f. Lommeur, n.; **-wörterbuch**, n. Lommeordbog, c.
Täschner, m. **-s** pl. ſ. sg. Sadelmager, c.
Tasse, m. **-sses -sse.** Hob, Bunke, c.; Gulv, n. (i en Lade).
Tasse, f. **-n.** (Dim. **Täßchen, Täßlein**, n.) Kop, c. | **Tassen-kopf**, m. † Overkop, c.
Tassen, v. t. 1. lægge i Lo.
Tast, m. se **Tast**.
Tastatur, f. **-en.** Tastatur, Klaviatur, c.
Tastbar, adj. følelig.
Taste, f. **-n.** Tangent, c. | **Tasten-brett**, n., **-reihe**, f. Klaviatur, c.
Tasten, v. t. 1. og i. m. h. berøre, tage fat paa, føle paa; famle. | **Tast-empfindung**, f., **-sinn**, m. Følelse, c.; **-werkzeug**, n. Følereblad, n.
Taster, m. **-s** pl. ſ. sg. en, der føler; Følehorn, n.; Slags Vasker, c.
Tatar, m. se **Tartar**.
Tatsche, f. **-n.** Pote, c.; Dask, Mundbask, n.
Tatschen, v. t. 1. og i. daske.
Tätscheln, v. t. 1. klappe, kjærtegne.
Tätschelei, f. **-en** Klappen, c., Klapperi, n.
Tät(t)owi(e)ren, v. t. 1. tatovere. — **Tät(t)owi(e)rung**, f. Tatovering, c.
Tatze, f. **-n.** (Dim. **Tätzchen, Tätzlein**, n.) Lap, Pote, c.; Nævling, c.; Manchet, c. | **Tatzen-hieb**, m. Hug med Poten, n.
Tatzen, v. t. 1. gribe med Poterne.
Tau, n. († m.) **-es -e.** Tov, Reb, n. | **Taubrücke**, f. Tovbro, c.; **-werk**, n. Tøvværk, n.
Tau, m. **-es** ub. pl. Dug, c.; **vor — und Tage**, før Daggry. | **Tau-beere**, f. Multebær, n. (Rubus chamæmorus); **-benetzt**, dugvædet; **-feucht, -naß**, dugvædet; **-messer**, m. Dugmaaler, c.; **-perle**, f. Dugperle, c.; **-regen**, m. Ruskregn, c.; **-schlag**, m. Spor i Duggen, n.; **-schnarre**, f. Vagtelkonge, c.; **-tropfen**, m. Dugdraabe, c.
Taub, adj. døv; ufølsom; kraftløs; tom, gold; **— sein bei (für, gegen, zu) jemandes Bitten**, være døv mod ens Bønner; **-en Ohren predigen**, prædke for døve Øren; **eine -e Nuß**, en tom Nød; **-e Berge**, Bjærge uden Ærts; **-e Nessel**, Nælde, som ikke brænder. | **Taub-gerste**, f. gold Byg, c. (Hordeum murinum); **-nessel**, f. Tvetand, c. (Lamium); **-stumm**, døvstum; **-stummenanstalt**, f., **-stummeninstitut**, n. Døvstummeinstitut, n.; **-stummenlehrer**, m. Døvstummelærer, c.; **-stummheit**, f. Døvstumhed, c.
Taube, f. **-n.** (Dim. **Täubchen, Täublein**, n.) Due, c.; **er meint, die -n werden ihm gebraten ins Maul fliegen**, han tror, at de stegte Duer flyve ham i Munden; **wo -n sind, fliegen -n hin**, Krage søger Mage. | **Taubenapfel**, m. Pigeon, c.; **-auge**, n. Duøje, n.; **-ausstellung**, f. Duendstilling, c.; **-blick**, m. Dueblik, n.; **-braten**, m. Duesteg, c.; **-ei**, n. Dueæg, n.; **-einfalt**, f. Duens Enfoldighed, c.; **-falke**, m. Duehøg, c. (Falco palumbarius); **-fuß**, m. Duefod, c.; **-geier, -habicht**, m. se **-falke**; **-haus**, n. Duehus, n.; **-mist**, m. Duemøg, n.; **-nest**, n. Duerede, c.; **-paar**, n. Duepar, n.; **-post**, f. Duepost, c.; **-schlag**, m. Dueslag, n.; **-schnabel**, m. Duenæb, n.; **-schwanz**, m. Duehale, c.; **-stößer**, m. se **-falke**; **-unschuld**, f. Dueuskyld, c.; **-zucht**, f. Dueavl, c.; **-züchter**, m. Dueopdrætter, c.
Tauben, v. t. 1. se **betäuben**.
Tauber, Täuber, m. **-s** pl. ſ. sg. Durik, Hanbue, c.
Täuberich, Täubert, m. se **Tauber**.
Taubheit, f. ub. pl. Døvhed, c.
Täubin, f. **-nen.** Hundue, c.
Täubler, Täubner, m. **-s** pl. ſ. sg. Dueavler, c.
Täubling, m. **-s -e.** Art spiselig Champignon.
Tauchen, v. t. 1. og i. m. h. dykke, dukke; fig. dyppe ned; **sich —**, dukke i Vandet. | **Tauchente**, f. Skallesluger, c. (Mergus); **-käfer**, m. Vandkalv, c. (Dytiscus).
Taucher, m. **-s** pl. ſ. sg. Dykker, c.; Lom, c. (Colymbus); Lappedykker, c. (Podiceps); Skallesluger, c. (Mergus). | **Taucher-anzug**, m. Dykkerdragt, c.; **-gans**, f. stor Skallesluger, c.

(Mergus merganser); **-glocke**, f. Dykkerklokke, c.; **-huhn**, n. langnæbbet Tejste, c. (Colymbus troile); **-könig**, m. Jösfugl, c. (Alcedo); **-taube**, f. alm. Tejste, c. (Colymbus grylle); **-vogel**, m. Dykkerfugl, c.

Tauen, v. t. 1. tove.

Tauen, v. i. 1. m. h. bugge; ts; **es taut**, der falder Dug; det tør. | **Tau-wetter**, n. Tøvejr, n.; **-wind**, m. Tøvind, c.

Tauerei, f. **-en** Sejlads op ad Floder ved Hjælp af Kjæder, c.

Taufe, f. **-n** Daab, c.; **ein Kind aus der — heben, über der — halten**, holde et Barn over Daaben, staa Fadder.

Taufen, v. t. 1. døbe; **den Wein —**, forfærske Vinen. | **Tauf-becken**, n. Døbebækken, n., Døbefont, c.; **-bund**, m. Daabspagt, c.; **-geschenk**, n. Faddergave, c.; **-handlung**, f. Daabshandling, Døbeakt, c.; **-hemd**, n. Daabsdragt, c.; **-mahl**, n. Barnedaab, c., Fadderstads, c.; **-name**, m. Døbenavn, n.; **-pat(h)e**, m. Fadder, c.; **-pat(h)in**, f. Gudmoder, c.; **-pfennig**, m. Faddergave, c.; **-rede**, f. Daabstale, c.; **-schein**, m. Døbesedbel, c.; **-schmaus**, m. se **-mahl**; **-stein**, m. Døbestøn, Døbefont, c.; **-tag**, m. Daabsdag, c.; **-wasser**, n. Daabsvand, n.; **-zeug**, n. Daabsdragt, c.; **-zeuge**, m. Fadder, c.; **-zeugin**, f. Gudmoder, Fadderste, c.; **-zeugnis**, n. Døbesedbel, c.

Täufer, m. **-s** pl. ſ. sg. Døberen.

Täufling, m. **-s -e**. Barn, som skal døbes.

Taugen, v. i. 1. m. h. due, være brugelig; nytte, være god; **zu nichts —**, ikke due til noget. | **Tauge-nichts**, m. Dagenigt, Slyngel, c.

Tauglich, adj. duelig, brugbar. — **Tauglichkeit**, f. Dueligheb, Brugbarheb, c.

Taugsam, adj. se **tauglich**.

Taucht, **taukt**, adj. bugget.

Taumel, m. **-s** ub. pl. Svimmel, Ørheb, Tummel, Rus, c.; Tummel, Hvirvel, c. | **Taumel-geist**, m. Svimmelhedens Aand, c.; **-lolch**, m. giftig Rajgræs, n. (Lolium temulentum); **-schritt**, m. vaklende Skridt, n.; **-taube**, f. Tumler, c.; **-wahn**, m. beruset Indbildning, c.

Taumelig, adj. fortumlet, svimmel, ør.

Taumeln, v. i. 1. m. h. vakle, rave, tumle, svimle.

Taumler, m. **-s** pl. ſ. sg. Tumler, c. (Due); **Taus**, m. se **Daus**.

Tausch, m. **-es -e (-äusche)**. Bytte, n.; Tushandel, c., Byttehandel, c., Magestifte, n.; **in — gegen**, til Bytte for. | **Tausch-geschäft**, n., **-handel**, m. Tushandel, c.; **-lust**, f. Lyst til at bytte; **-lustig**, begjærlig efter at bytte; **-mittel**, n. Byttemiddel, n; **-vertrag**, m. Byttekontrakt, c.; **-weise**, i Bytte; **-wert(h)**, m. Byttebærdi, c.

Tauschen, v. i. 1. m. h. tuste, bytte; **mit einem**, —, bytte med en; v. t. tilbytte sig.

Täuschen, v. t. 1. skuffe, narre, bedrage, føre bag Lyset; **in seinen Hoffnungen getäuscht**, skuffet i sine Forventninger; **sich durch etw.** — **lassen**, lade sig skuffe ved noget; **Einen um etw.** —, narre en for noget. — **Täuschung**, f. Skuffelse, Illusion, c.; Bedrageri, n.

Tauscher, m. **-s** pl. ſ. sg. en, der bytter.

Täuscher, m. **-s** pl. ſ. sg. Bedrager, c.

Tauscherei, f. **-en**. Bytte, n., Tushandel, c.

Täuscherei, f. **-en**. Bedrageri, Bedrag, n.

Täuscherin, f. **-nen**. Bedragerske, c.

Tauschi(e)ren, v. t. 1. damascere.

Tausend, n. **-es -e**. Tusende, n.; **zu -en**, i Tusendvis; **der —!** interj. for Pokker! hillemænd! **daß dich der —**, Pokker komme efter dig!

Tausend, num. tusend; **— Dank**, tusend Tak. | **Tausend-bein**, n. se **-fuß**; **-fach**, **-fältig**, tusendfold, baa tusende Maader, tusende Gange; **-fuß**, m. Tusendben, n. (Myriapoda); **-güldenkraut**, n. Slags Enstan, c. (Gentiana centaurea); **-jährig**, tusendaarig; **-künstler**, m. Tusendkunstner, c.; **-mal**, tusende Gange; **-malig**, som sker tusende Gange; **-sakrament**, interj. Dsb og Helvede; **-sakrmenter**, **-sasa**, m. Allerhelvedesskarl, c.; **-schön**, n. Amarant, c. (Amaranthus); Tusendfryd, c. (Bellis).

Tausender, m. **-s** pl. ſ. sg. Tusender, c. | **Tausender-lei**, tusend Slags.

Tausendst, num. den tusendste.

Tausendstel, n. **-s** pl. ſ. sg. Tusendedel, c.

Tausendstens, adv. for det tusende.

Tautologie, f. **-n**. Tautologi, c.

Tautologisch, adj. tautologist.

Taxe, m. **-es -e**. Tax, c., Taxustræ, n.

Taxation, f. **-en**. Taxation, c.

Taxator, m. **-s -en**. Taxerer, Vurderingsmand, c.

Taxe, f. **-n**. Taxt, c.; Vaaleæg, n., Afgift, Skat, c. | **Taxen-ermäßigung**, f. Nedsættelse af Taxten, c.

Taxi(e)ren, v. t. 1. taxere, vurdere. — **Taxi(e)rung**, f. Taxering, c.

Taxus, m. (f.) se **Taxe**. | **Taxus-hecke**, f. Hæk af Taxtræer, c.

Taxette, f. **-n**. Taxet, c. (Narcissus taxetta).

Teakholz, n. **-es** ub. pl. Teaktræ, n.

Technik, f. ub. pl. Teknik, c.

Techniker, m. **-s** pl. ſ. sg. Tekniker, c.

Technikum, n. **-s -s**. polyteknisk Skole, c.

Technisch, adj. teknisk.

Technologie, f. **-n**. Teknologi, c.

Technologisch, adj. teknologisk.

Teckel, m. **-s** pl. ſ. sg. Grænlingehund, c.

Teer, m. (n.) **-es -e**. Tjære, c. | **Teerbrenner**, m. Tjærebrænder, c.; **-brennerei**, f. Tjærekogeri, n.; **-büchse**, **-bütte**, f. Tjærekande, c.; **-farben**, pl. Tjærefarver, Anilinfarver, pl.; **-galle**, f. Tjæregalle, c.; **-hütte**, f. Tjærehytte, c.; **-jacke**, f. Ulk, c.; **-kessel**, m. Tjærekjedel, c.; **-pappe**, f. Tagpap, c.; **-pinsel**, m., **-quast**, m.

Tjærekost, c.; **-quelle**, f. Tjærevæld, n.; **-schweler**, m. Tjæresyder, c.; **-schwelerei**, f. Tjæresyderi, n.; **-tonne**, f. Tjæretønde, c.; **-wasser**, n. Tjærevand, n.

Teeren, v. t. 1. tjære.

Teerer, m. **-s** pl. ſ. sg. Tjærer, c.

Teerig, adj. tjæret.

Teich, m. **-es -e**. Dam, Park, c. | **Teich-aufseher**, m. Opsynsmand over Damme, c.; **-binse**, f. Siv, n.; **-fisch**, m. Damfisk, Ferskvandsfisk, c.; **-fischerei**, f. Ferskvandsfiskeri, n.; **-gräber**, m. Damgraver, Parkgraver, c.; **-linse**, f. Andemad, c. (Lemna); **-rohrsänger**, m. Rørsanger, c. (Sylvia arundinacea); **-schilf**, n. Siv, n.; **-schleuse**, f. Damsluse, c.; **-zapfen**, m. Damrende, c., Damløb, n.

Teifun, m. **-s -s**. Tyfon, c. (Orkan).

Teig, m. **-es -e**. Dej, c. | **Teig-decke**, f. Dejstorpe, c.; **-kratze**, f. Dejskrabe, c.; **-mulde**, f. Dejtrug, n.; **-rad**, **-rädchen**, n. Kagehjul, n.; **-rolle**, f. Dejrulle, c.; *Kjæble, n.; **-scharre**, f. Dejskrabe, c.; **-schüssel**, f. Dejtrug, n.

Teig, adj. raadden.

Teigig, adj. dejet, dejagtig.

Teil, m. (n.) **-es -e**. Del, Part, c.; fig. Andel; **etw. in vier -e teilen**, dele noget i fire Dele; — **an etw. haben, nehmen**, have, tage Del i noget; **ich dachte mein** —, jeg tænkte min Del; **ich habe ihm sein — gegeben**, fig. jeg har sagt ham Sandheden; **er hat sein — bekommen**, fig. han har faaet, hvad han har godt af; Part, c., Parti, n.; **ich an meinem -e**, el. **meines Teils**, jeg for min Del, hvad mig angaar; **es wird mir zu** —, det bliver mig til Del; **zum** —, til Dels, for en Del. | **Teil-genoß**, m. se **-haber**; **-haben**, v. i. 1. m. h. have Del; **-haber**, m. Delhaver, Deltager, Participant, c.; **-haberschaft**, f. Delagtighed c.; **-nahme**, f. Deltagelse, Medfølelse, c., Delagtighed, c.; **-nahmlos**, ubeltagende; **-nahmlosigkeit**, f. Mangel paa Deltagelse, c.; **-nehmen**, v. i. 1. m. h. deltage; **-nehmer**, m. Deltager, c.; **-nehmung**, f. Deltagelse, c.; **-weise**, delvis; **-zahl**, f. Kvotient, c.; **-zahlung**, f. delvis Betaling, c.

Teilbar, adj. delelig, til at dele. — **Teilbarkeit**, f. Deleligheb, c.

Teilen, v. t. 1. dele; **etw. in mehrere Teile** —, dele noget i flere Dele; **unter sich** —, dele imellem sig; **sich in etw.** —, dele sig i noget.

Teiler, m. **-s** pl. ſ. sg. Deler, c.; Delingstal, n., Divisor, c.

Teilhaft, adj. delagtig; **eines Dinges — sein**, være delagtig i noget; × delelig.

Teilhaftig, adj. delagtig. — **Teilhaftigkeit**, f. Delagtighed, c.

Teils, adv. dels, til Dels, for en Del; —, —, dels, dels.

Teilsam, adj. delagtig.

Teilung, f. **-en**. Deling, c.; Skifte, n. | **Teilungs-artikel**, m. Delingsartikel, c.; **-glied**, n. Delingsled, n.; **-punkt**, m. Delingspunkt, n.; **-recht**, n. Delingsret, c.; **-zahl**, f. Delingstal, n.; **-zeichen**, n. Delingstegn, n.

Telegramm, n. **-es -e**. Telegram, n.

Telegraph, m. **-en -en**. Telegraf, c. | **Telegraphen-amt**, n. Telegrafstation, c.; **-beamter**, adj. Telegrafembedsmand, c.; **-bote**, m. Telegrafbud, n.; **-büreau**, n. Telegrafkontor, n.; **-kabel**, n. Telegrafkabel, n.; **-linie**, f. Telegraflinje, c.; **-station**, f. Telegrafstation, c.; **-verbindung**, f. Telegrafforbindelse, c.; **-wesen**, n. Telegrafvæsen, n.

Telegraphie, f. ub. pl. Telegrafi, c.

Telegraphi(e)ren, v. t. 1. telegrafere. — **Telegraphi(e)rung**, f. Telegrafering, c.

Telegraphisch, adj. telegrafisk; **-e Depesche**, Telegram, n.

Telegraphist, m. **-en -en**. Telegrafist, c.

Teleologie, f. ub. pl. Teleologi, c.

Teleologisch, adj. teleologisk.

Telephon, n. (m.) **-s -s**. Telefon, c.

Telephoni(e)ren, v. t. 1. telefonere.

Telephonisch, adj. telefonisk.

Teleskop, n. (m.) **-s -e**. Teleskop, n.

Teleskopisch, adj. teleskopisk.

Telle, f. **-n**. Fordybning, Rende, c.; × Skat, Afgift, c.

Teller, m. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Tellerchen, Tellerlein**, n.) Tallerken, c.; Præsenterbakke, c.; Lyseplade, c. | **Teller-brett**, n. Tallerkenrække, c.; **-eisen**, n. Ræveſax, c.; **-förmig**, fladdannet; **-korb**, m. Tallerkenkurv, c.; **-lecker**, m. Tallerkenslikker, Snyltegjæst, c.; **-leckerei**, f. Snylteri, n.; **-mütze**, f. flad Hue, c.; **-ring**, m. Bordmaatte, c.; **-schrank**, m., **-spind**, n. Tallerkenskab, n.; **-tuch**, n. Serviet, c.; **-wärmer**, m. Tallerkenrist, c.

Tellur, n. **-s** ub. pl. Tellur, n. | **Tellursäure**, f. Tellursyre, c.

Tellurisch, adj. tellurisk.

Tempel, m. **-s** pl. ſ. sg. Tempel, Gudshus, n.; Slags Hasardspil. | **Tempel-bau**, m. Tempelbygning, c.; **-diener**, m. Tempeltjener, c.; **-dienst**, m. Tempeltjeneste, c.; **-herr**, m. Tempelherre, c.; **-huf**, m. Bolig for Tempelherrernes Stormester, c.; Tempelgaard, c.; **-orden**, m. Tempelherrernes Orden, c.; **-raub**, m. Tempelrov, Kirkeran, n.; **-räuber**, m. Kirkerøver, c.; **-ritter**, m. Tempelridder, c.; **-schänder**, m. Tempelskjænder, Kirkeraner, c.; **-schatz**, m. Tempelskat, c.; **-weihe**, f. Tempelindvielse, c.

Tempeln, v. i. 1. m. h. spille Hasard; v. t. × optaarne.

Temperament, n. **-es -e**. Temperament, n.

Temperatur, f. **-en**. Temperatur, c. | **Temperatur-abfall**, m. Temperaturfald, n.; **-erhöhung**, f. Temperaturforhøjelse, c.; **-unterschied**, m. Temperaturforskjel, c.; **-veränderung**,

f. Temperaturforandring, c.; **-wechsel**, m. Temperaturskifte, n.

Temperi(e)ren, v. t. l. temperere.

Templer, m. **-s** pl. s. sg. Tempelherre, c. | **Templer-orden**, m. Tempelherrernes Orden, c.

Tempo, n. **-s -s**. Tempo, n.

Temporär, adj. temporær, midlertidig, kortvarig, forbigaaende.

Temporis(e)ren, v. i. l. m. h. temporisere, forhale Tiden, se Tiden an.

Tempus, n. — **-pora**. Tempus, n.

Tenakel, n. **-s** pl. s. sg. Tenakel, Manuskript-Klemme, c.

Tendenz, f. **-en**. Tendens, c. | **Tendenzschrift**, f. Tendensskrift, n.

Tendenziös, adj. tendentiøs.

Tender, m. **-s -s**. Tender, c.

Tengeln, v. t. se **dengeln**.

Tenn, m. (n.) se **Tenne**.

Tenne, f. **-n**. Lo, c., Loguly, n.

Tenor, m. **-s -e**. Tenor, c. | **Tenor-partie**, f. Tenorparti, n.; **-sänger**, m. Tenorsanger, c.; **-stimme**, f. Tenorstemme, c.

Tenorist, m. **-en -en**. Tenorist, c.

Teppich, m. **-s -e**. Tæppe; Dække, Betræk, n. | **Teppich-weber**, m. Tæppevæver, c.; **-weberei**, **-wirkerei**, f. Tæppevæveri, n.

Termin, m. **-s -e**. Termin, c. | **Termingeschäft**, n. Terminsforretning, c.; **-weise**, terminvis; **-zahlung**, f. Betaling i Terminer, c.

Terminologie, f. **-n**. Terminologie, c.

Terminologisch, adj. terminologisk.

Termite, f. **-n**. (**Termit**, m.) Termit, c.

Terne, f. **-n**. Terne, c. (Lotteri).

Terpentin, m. **-s -e**. Terpentin, c. | **Terpentin-geist**, m. Terpentinspiritus, c.; **-haltig**, terpentinholdig; **-öl**, n. Terpentinolje, c.

Terrain, n. **-s -s**. Terrain, n.

Terrasse, f. **-n**. Terrasse, c. | **Terrassenförmig**, terrasseformig; **-land**, n. terrasseformigt Land, n.

Terrestrisch, adj. terrestrisk.

Terrine, f. **-n**. Terrin, c.

Territorium, n. **-s -rien**. Territorium, n.

Terrorisi(e)ren, v. t. l. terrorisere.

Terrorismus, m. — ub. pl. Terrorisme, Rædselsregering, c.

Terrorist, m. **-en. -en**. Terrorist, Rædselsmand, c.

Terroristisch, adj. terroristisk.

Tertie, **Terz**, f. **-n**. Terts, c.

Terzerol, n. **-es -e**. Terzerol, c.

Terzett, n. **-es -e**. Tercet, c.

Test, m. **-es -e**. Skaar, n., Prøve, c.

Testament, n. **-es -e**. Testament, n. | **Testaments-erbe**, m. Testamentarving, c.; **-eröffnung**, f. Aabning af Testamentet, c.; **-nachtrag**, m. Tilsætning til et Testamente, c.; **-vollstrecker**, m. Testamentsfuldbyrder, c.; **-zusatz**, m. se **nachtrag**.

Testamentarisch, **testamentlich**, adj. testamentarisk, Testaments-.

Testamenti(e)ren, v. t. l. testamentere.

Testat, n. **-es -e**. Vidnesbyrd, n.

Testator, m. **-s -en**. Testator, c.

Testi(e)ren, v. t. l. og i. m. h. testamentere; attestere.

Testikel, m. **-s** pl. s. sg. Testikel, c.

Testimonium, n. **-s -monien**. Testimonium, Vidnesbyrd, n.

Tetraeder, n. (m.) **-s** pl. s. sg. Tetraeder, n.

Tetrarch, m. **-en -en**. Tetrark, Fjerdingsfyrste, c.

Teuer, adj. dyr; dyrebar; **-e Zeit**, Dyrtid, c.; **er ist —**, han er dyr, har høje Priser; **wie — ist das?** hvad koster det? **das wird Ihnen — zu stehen kommen**, det vil komme Dem dyrt til at staa; **sein Leben — verkaufen**, sælge sit Liv dyrt; **hoch und — versichern**, forsikre højt og bellig; † udmærket, tapper; † sjælden, knap. — **Teuerheit**, **Teuerkeit**, f. Dyrhed, c.

Teuere, **Teure**, f. ub. pl. Dyrhed, c.

Teuerung, **Teurung**, f. **-en**. Dyrhed, Kostbarhed, c.; dyr Tid, Dyrtid, c.

Teufe, f. **-n**. (Bjærgv.) Dybde, c.

Teufel, m. **-s** pl. s. sg. (Dim. **Teufelchen**, **Teufelein**, n.) Djævel, Fanden, c.; **ein armer —**, en stakkels Djævel; **des -s werden**, fortvivle; **zum — noch einmal**, for Fanden endnu engang; **zum — sein**, **gehen**, være, gaa Fanden i Vold; **ich will des -s sein**, jeg vil være forbandet; **das wäre des —**, det var Fandens; **das weiß der —**, det maa Fanden vide; **den — auch**, Fanden heller; **man soll nicht den — rufen**, **an die Wand malen**, man skal ikke male Fanden paa Væggen. | **Teufels-abbiß**, m. afbidt Skabiose, c. (Scabiosa succisa); **-arbeit**, f. Fandens Arbejde, n.; **-banner**, m., **-beschwörer**, m. Djævlemaner, c.; **-braten**, m. Djævlelunge, c.; **-brücke**, f. Djævlebroen; **-brut**, f. Fandens Unger, Djævlelunger, pl.; **-bursche**, m. Fandens Karl, c.; **-dreck**, m. Dyvelsbræk, c.; **-finger**, m. Tordenkile, Bælemnit, c.; **-gezücht**, n. se **-brut**; **-glück**, n. Svinehelb, n.; **-junge**, m. Fandens Unge, c.; **-kerl**, m. Fandens Karl, c.; **-kirsche**, f. bunct Gedeblad, n. (Lonicera xylosteum); Enbo Galdebær, n. (Bryonia alba); **-klaue**, f. Djævleklo, c.; **-kunst**, f. Djævelskunst, c.; **-lärm**, m. Helvedes Spektakel, c.; **-list**, f. djævelst List, c.; **-pferd**, n. Gulbsmed, c.; **-rotte**, f. djævelst Bande, c.; **-weib**, n. forbandet Kælling, c.; **-werk**, n. Djævelsstab, n.

Teufelei, f. **-en**. Djævelsstab, n.; forbandet Historie, c.

Teufelhaft, adj. se **teuflisch**.

Teufelin, f. **-nen**. Hundjævel, c.

Teufeln, v. i. l. m. h. bære sig djævelst ad.

Teufen, v. t. l. † udbybe.

Teuflisch, adj. djævelst.

Teuker, m. **-s** pl. s. sg. Djævel, Fanden, c.

Teurung, f. se **Teuerung.**
Teute, f. se **Düte.**
Teutone, m. **-n -n.** Teuton, c.
Teutonisch, adj. teutonisk.
Teutsch, adj. se **deutsch.**
Texaner, m. **-s** pl. ſ. sg. Texaner, c.
Texanisch, adj. texansk.
Textilindustrie, f. ub. pl. den textile Industri, Tøjtilvirkning, c.
Text, m. **-es -e.** Text, c.; **Eim. den — lesen**, fig. læse en Texten; **aus dem — kommen**, gaa fra Koncepterne; **weiter im —**, videre i Texten. | **Text-ausgabe**, Textudgave, c.; **-gemäß**, overensſtemmende med Texten.
Thal, n. **-es -äler (-e).** (Dim. **Thälchen**, n.) Dal, c.; **zu — fahren**, drage ned i Dalen; **zu Tod und — segeln**, gaa til Grunde. | **Thalbach**, m. Aa i en Dal, c.; **-bewohner**, m. Dalbo, Dalbygger, *Dal. c.; **-buche**, f. Rødbøg, c.; **-fluß**, m. Dalelv, c.; **-gehänge**, n., **-gelände**, n., **-hänge**, f. Skrænt, Skraaning, c.; **-lilie**, f. Liljekonval, c.; **-niederung**, f. Dalfordybning, c.; **-see**, m. Sø i en Dal, c.; **-sohle**, f. Dalbund, c.; **-stadt**, f. By i en Dal, c.; **-strom**, m. Dalelv, c.; **-wärts**, ned mod Dalen, nedad; **-weg**, m. Vej igjennem en Dal, Hulvej, c.
Thaler, m. **-s** pl. ſ. sg. Daler, c.; **ein — achtzig**, omtrent 80 Daler.
Thalschaft, Thalung, f. **-en.** Dalstrækning, c.; By i en Dal, c.
That, f. **-en.** Daad, Gjerning, Handling, Idræt, Bedrift, c.; **Einen auf (in, bei, über) der — ergreifen, ertappen**, gribe en paa ferſk Gjerning; **in der —**, virkelig, sandelig, i Sandhed. | **That-bestand**, m. Omſtændighedernes Beskaffenhed, c.; **-beweis**, m. Bevis i Gjerning, n.; **-handlung**, f. Gjerning, Voldsdaad, c.; **-kraft**, f. Daadskraft, Virkekraft, c.; **-kräftig**, virkſom, energiſk, c.; **-kundig**, alminbelig bekjendt; **-los**, ørkesløs, uvirksom; **-losigkeit**, f. Uvirksomhed, c.; **-ort**, m. Aasted, n.; **-sache**, f. Kjendsgjerning, c., Faktum, n.; **-sächlich**, faktiſk. — **Thatendrang, -durst**, m. Virkelyst, Energi, c.; **-kraft**, f. Virkekraft, c.; **-los**, daadløs; uvirksom; **-reich**, daadrig, rig paa Bedrifter; **-sturm**, m. ſtor Virkelyst, c.
Thätelei, f. **-en.** ſmaalig Virksomhed, c.
Thaten, v. i. l. m. h. udføre, virke.
Thäter, m. **-s** pl. ſ. sg. Gjerningsmand, Ophavsmand, c.
Thäterschaft, f. ub. pl. det at være Gjerningsmand.
Thätig, adj. virksom; driftig, arbejdsom.
Thätigkeit, f. **-en.** Virksomhed, Driftighed, Arbejdsomhed, c. | **Thätigkeits-kreis**, m. Virkekreds, c.; **-trieb**, m. Arbejdsdrift, c.
Thätlich, adj. haandgribelig, voldsom, voldelig; aktiv. — **Thätlichkeit**, f. Haandgribelighed, c.
Thau, m. se **Tau.**
Thauen, v. i. se **tauen.**
Theater, n. **-s** pl. ſ. sg. Theater, n.; **ins — gehen**, gaa i Theatret; **zum (aufs) — gehen**, gaa til Theatret. | **Theater-bericht**, m. Theateranmeldelse, c.; **-besuch**, m. Theaterbesøg, n.; **-billet**, n. Theaterbillet, c.; **-dichter**, m. Theaterdigter, c.; **-kasse**, f. Theaterkasse, c.; **-maler**, m. Theatermaler, c.; **-schule**, f. Theaterskole, c.; **-stück**, n. Theaterstykke, n.; **-wesen**, n. Theatervæsen, n.; **-zettel**, m. Theaterplakat, c.
Theatralisch, adj. theatralsk.
Thebaner, m. **-s** pl. ſ. sg. Thebaner, c.
Thebanisch, adj. thebansk.
Thee, m. **-s -e.** Te, c.; **Einen zum — einladen**, indbyde en til Te; **sich in — bei eim. setzen**, sætte sig i Gunst hos en. | **Thee-baum**, m. Tebusk, c.; **-brett**, n. Tebakke, c., Tebræt, n.; **-brötchen**, n. Tebrød, n.; **-büchse**, f. Tedaase, c.; **-gesellschaft**, f. Teselskab, n.; **-kanne**, f. Tekande, c.; **-kessel**, m. Tekjedel, c.; fig. Tosehoved, n.; **-kiste**, f. Tekiste, c.; **-kuchen**, m. Tekage, c.; **-löffel**, m. Teske, c.; **-rose**, f. Terose, c.; **-schale**, f. Tekop, c.; **-seiher**, m., **-sieb**, n. Tesi, c.; **-staude**, f. Tebusk, c.; **-strauch**, m. se **-staude**; **-tasse**, f. Tekop, c.; **-tisch**, m. Tebord, n.; **-topf**, m. Tepotte, c.; **-wasser**, n. Tevand, n.; **-zeug**, n. Tetøj, n.
Theer, m. se **Teer.**
Theeren, v. t. l. se **teeren.**
Theidung, Theiding, f. **-en.** ✝ Frist, Termin, c.; Forlig, n.; Forsvarstale, c.
Theil, m. (n.) se **Teil.**
Theilen, v. t. l. se **teilen.**
Theismus, m. — ub. pl. Theisme, c.
Theist, m. **-en -en.** Theist, c.
Theistisch, adj. theistisk.
Thema, n. **-s -ta (-men).** Thema, n.
Themse, f. Themsen.
Theodolit, m. **-en -en.** Theodolit, c.
Theokrat, m. **-en -en.** Theokrat, c.
Theokratie, f. **-n.** Theokrati, n.
Theokratisch, adj. theokratisk.
Theolog, m. **-en -en.** Theolog, c.
Theologie, f ub. pl. Theologi, c.
Theologisch, adj. theologisk.
Theorem, n. **-s -e.** Theorem, n.
Theoretiker, m. **-s** pl. ſ. sg. Theoretiker, c.
Theoretisch, adj. theoretisk.
Theorie, f. **-n.** Theori, c.
Theosoph, m. **-en -en.** Theosof, c.
Theosophisch, adj. theosofisk.
Therapie, f. ub. pl. Therapi, c.
Theriak, m. **-es** ub. pl. Theriak, c.
Thermalquelle, f. **-n.** varm Kilde, c.
Therme, f. **-n.** varm Kilde, c.; varmt Bad, n.
Thermometer, n. (m.) **-s** pl. ſ. sg. Thermometer, n.
These, f. **-n.** Thesis, c.

Theſſalier, m. **-s** pl. ſ. sg. Theſſalier, c.
Theſſaliſch, adj. theſſaliſk.
Theſſaloni(ch)er, m. **-s** pl. ſ. sg. Theſſalonicenſer, c.
Theſſaloniſch, adj. theſſaloniſk.
Theuer, adj. ſe **teuer**.
Thier, n. ſe **Tier**.
Thöle, f **-n**. × Hund, Kater, c.
Thon, m. **-es -e**. Ler, n. | **Thon-art**, f. Lerart, c.; **-artig**, leragtig; **-boden**, m. Lerbund, Lerjord, c.; **-erde**, f. Lerjord, c.; **-gefäß**, **-geſchirr**, n. Lerkar, n.; **-grube**, f. Lergrav, c.; **-haltig**, lerholdig; **-kugel**, f. Lerkugle, c.; **-lage**, f., **-lager**, n. Lerleje, n.; **-mühle**, f. Lerœlſemaſtine, c.; **-pfeife**, f. Kridtpibe, c.; **-röhre**, f. Lerrør, n.; **-ſchiefer**, m. Lerſkifer, c.; **-waren**, pl. Pottemagerarbejde, n.
Thönern, adj. Ler-, af Ler.
Thonicht, **thonig**, adj. leragtig, leret, lerholdig.
Thor, n. **-es -e**. Port, c. | **Thor-angel**, f. Portarel, Portſtabel, c.; **-band**, n. Porthængſel, c.; **-einnehmer**, m. Portſkriver, c.; **-fahrt**, f. ſe **-weg**; **-flügel**, m. Portfløj, c.; **-geld**, n. Portvenge; **-glocke**, f. Portklokke, c.; **-halle**, f. Porthvœlving, c.; **-hüter**, m. Portner, Dorvogter, c.; **-pförtchen**, n. Portlaage, c.; **-riegel**, m. Portſlaa, c.; **-ſchließer**, m. Portner, c.; **-ſchluß**, m. Portens Lukning; Tiden, naar Porten lukkes; **-ſchlüſſel**, m. Portnogle, c.; **-ſchreiber**, m. Portſkriver, Acciſeſkriver, c.; **-ſperre**, f. ſe **-ſchluß**; **-wache**, f. Portvagt, c.; **-wart**, **-wärter**, m. Portner, c.; **-weg**, m. Indkjørſel, Port, c.; **-zettel**, m. Portſeddel, c.; **-zoll**, m. Porttold, Acciſe, c.
Thor, m. **-en -en**. Daare, Taabe, c.
Thören, v. i. 1. m. h. handle taabelig.
Thorhaft, adj. ſe **thöricht**.
Thorheit, f. **-en**. Daarſkab, c.
Thöricht, adj. taabelig, naragtig, gal, lig en Daare. | **Thörichter-weiſe**, paa taabelig Vis, taabelig nok.
Thörin, f. **-nen**. Daare, c., taabeligt Fruentimmer.
Thraker, m. **-s** pl. ſ. sg. Thraker, c.
Thrakiſch, adj. thrakiſk.
Thram, **Thramen**, m. ſe **Tram**.
Thran, m. **-es -e**. Tran, c.; × **im -e ſein**, **in — getreten haben**, bœre fuld. | **Thranbrennerei**, f. Trankogeri, n.; **-geruch**, m. Tranlugt, c.; **-lampe**, f. Tranlampe, c.; **-ſiederei**, f. Trankogeri, n.; **-tonne**, f. Trantønde, c.
Thräne, f. **-n**. Taare, c.; × Drone, Vandbi, c. | **Thränen-bach**, m. Taareſtrøm, c.; **-bein**, n. Taareben, n.; **-benetzt**, taarevædet; **-blick**, m. taarefyldt Blik, n.; **-brüſe**, f. Taarekjertel, c.; **-feucht**, taarevædet; **-fiſtel**, f. Taarefiſtel, c.; **-fluß**, m., **-flut**, f. Taareſlod, c.; **-gang**, m. Taaregang, c.; **-guß**, m. Taareſtrøm, c.; **-los**, m. Gravurne, c.; **-los**, taarelos; **-punkt**, m. Taarepunkt, n., Taareprik, c.; **-quelle**, f., **-quell**, m. Taarekilde, c.; **-ſack**, m. Taareſæk, c.; **-ſchwer**, tung af Taarer; **-ſtrom**, m. Taareſtrøm, c., Taarevæld, n.; **-urne**, f. ſe **-krug**; **-voll**, taarefuld; **-warze**, f. Taareprik, c.; **-weide**, f. Sorgepil, c.; **-werth**, begrædelſesværdig.
Thränen, v. i. 1. m. h. rinde, dryppe; ſælde Taarer.
Thranicht, **thranig**, adj. trannet.
Thron, m. **-es -e** (**-en**). Trone, c.; **den — beſteigen**, beſtige Tronen; **Einen vom — ſtoßen**, ſtøde en fra Tronen. | **Thron-beſteigung**, f. Tronbeſtigelſe, c.; **-bewerber**, m. Kronprætendent, c.; **-entſagung**, f. Afkald paa Tronen, n.; **-erbe**, m. Tronarving, c.; **-fähig**, tronberettiget; **-folge**, f. Tronfølge, c.; **-folger**, m. Tronfølger, c.; **-himmel**, m. Tronhimmel, c.; **-räuber**, m. Tronrøver, c.; **-rede**, f. Trontale, c.; **-ſaal**, m. Tronſal, c.; **-ſeſſel**, m. Tronſtol, c.; **-ſitz**, m. Trone, Tronſtol, c.
Thronen, v. i. 1. m. h. trone, ſidde paa Tronen, herſke.
Thuer, m. **-s** pl. ſ. sg. Gjerningsmand, c.
Thuia, f. **-s**. Thuja, c.
Thulich, adj. ſe **thunlich**.
Thun, v. t. 2. sg i. m. h. gjøre, handle, forrette, beſtille; lade, anſtille ſig; **ſeine Arbeit —**, gjøre ſit Arbejde; **den ganzen Tag nichts —**, ikke beſtille noget den hele Dag; **eins — und das andere nicht laſſen**, gjøre det ene og ikke forſømme det andet; **nichts — als ſchlafen**, ikke gjøre andet end ſove; **ſo an eim. —**, handle ſaaledes imod en; **Eim. etw. kund —**, **eim. etw. zu wiſſen —**, lade en vide noget; **eine Bitte —**, forebringe en Bøn; **eine Heirat —**, gjøre et Giftermaal; **eine Frage —**, gjøre et Spørgsmaal; **eim. zu — haben**, have noget at beſtille; **mit eim. zu — haben'**, have at gjøre med en; **es iſt mir darum zu —**, det er mig magtpaaliggende, det er mig om at gjøre; **es iſt darum zu —**, det kommer derpaa an; **es iſt darum (damit) gethan**, det er ude, det er tabt; **Waſſer in den Wein —**, komme, hælde Vand i Vinen; **thu' mir das Brot her**, ræk mig Brødet! **bekannt —**, lade, anſtille ſig bekjendt; **böſe —**, lade vred; **er thut, als ob er böſe wäre**, han lader, ſom om han er vred; **langſam —**, give ſig Tid; **geſchwind —**, haſte; **thuts ihm ſo eilig**, han har ſaadant Haſtværk; **es thut not**, det er nødvendigt; **es thut mir gut**, det gjorde mig godt; **Eim. zu nah —**, trœde en for nær; **Eim. etw. gut —**, erſtatte en noget; **es eim. gleich —**, gjøre det ſamme ſom en anden, naa en; **ſich bloß —**, blotte ſig; **Eim. nichts —**, gjøre en intet ondt, ingen Skade; **Eim. etw. zu Liebe —**, gjøre noget for ens Skyld; **das thut nichts**, det gjør ikke noget; **etw. zur Sache (dazu) —**, gjøre noget til Sagen; **ich kann nichts dagegen —**, jeg kan

ikke gjøre noget derfor; **des Guten zu viel** —, nyde for meget. | **Thunicht-gut**, m. Døgenigt, c.

Thun, m. **-es -e.** Thunfisk, c. (Scomber thynnus). | **Thun-fisch**, m. se **Thun**; **-fischerei**, f. Thunfiskefangst, c.

Thunlich, adj. gjørlig, mulig. — **Thunlichkeit**, f. Gjørlighed, Mulighed, c.

Thunn, m. se **Thun**.

Thür, f. **-en** (Dim. **Thürchen**, **Thürlein**, n.) Dør, c.; **vor der** —, for Døren; **unter der** —, i Døren; **die — suchen**, søge Udgangen, søge at slippe bort. | **Thür-angel**, f. Dørhængsel, c.; **-beschlag**, m. Dørbeslag, n.; **-feld**, n. Dørfyldning, c; **-flügel**, m. Dørfløj, c.; **-futter**, n. Dørkarm, c.; **-gericht**, **-gerüst**, **-gestell**, n. Dørkarm, c.; **-gewicht**, n. Dørvægt, c.; **-hüter**, m. Dørvogter, c.; **-kette**, f. Sikkerhedskjede, c.; **-klinke**, f. Dørklinke, c.; **-klopfer**, m. Dørhammer, c.; **-öffnung**, f. Dørhul, n.; **-pfosten**, m. Dørpost, Dørstolpe, c.; **-riegel**, m. Slaa, c.; **-schloß**, n. Dørlaas, c.; **-schlüssel**, m. Dørnøgle, c.; **-schwelle**, f. Dørtærskel, c.; **-steher**, m. Dørvogter, c.; **-stück**, n. Dørstykke, n.; **-verkleidung**, f. Dørklædning, c.; **-vorhang**, m. Dørtæppe, n., Portière, c.; **-wärter**, m. Dørvogter, c.

Thüringer, m. **-s** pl. ſ. sg. Thüringer, c.

Thüringisch, adj. thüringſk.

Thurm, m. se **Turm**.

Thurn, m. † se **Turm**.

Thymian, m. **-s** ub. pl. Timian, c.

Thyrsus, m. ubøjel. Thyrsus, c. | **Thyrsusſtab**, m. Thyrsusſtav, c.

Tiber, m. (f.) Tiberen.

Tibetaner, m. **-s** pl. ſ. sg. Tibetaner, c.

Tibetaniſch, adj. tibetanſk.

Tichten, v. i. 1. m. h. **vonſe paa.**

Tick, m. **-s -s.** × Prik, c.; Plet, Beskadigelse, c.; **einen — haben**, fig. være forstyrret i Hovedet, være indbildsk; **einen — auf einen haben**, have et Horn i Siden paa en.

Tick, n. **-s -s.** Helle, c. (i Leg).

Ticken, v. i. 1. m. h. dikke; prikke.

Tide, f. **-n.** × Tidvande, n.

Tie, m. **-s -s.** × Forſamlingsplads, c.

Tief, adj. dyb; **ſechs Zoll** —, sex Tommer dyb; **ein -er Teller**, en dyb Tallerken; **es kränkt mich** —, det krænker mig dybt; **ein -es Geheimnis**, en dyb Hemmelighed; **in -en Gedanken ſtehen**, staa i dybe Tanker; **-e Trauer**, dyb Sorg; — **in die Nacht hinein**, langt ud paa Natten; — **in den Sechzigern ſtehen**, være høit op i Tredserne. | **Tief-äugig**, huløjet; **-bewegt**, dybt bevæget; **-blau**, mørkeblaa; **-blick**, m. ſtarpt Blik, n., Skarpſynethed, c.; **-denker**, m. dybſindig Tænker, c.; **-ebene**, f. Lavſlette, c.; **-ernſt**, meget alvorlig; **-gang**, m. Dybgaaende, n.; **-gehend**, dybgaaende; **-hammer**, m. Dybhammer, c.; **-land**, n. Lavland, n.; **-liegend**, dybt liggende; **-lot(h)**, n. Dybdelod, n.; **-meſſer**, m. Dybdemaaler, c.; **-ſee**, f. det dybe Hav, Dybet; **-ſinn**, m. Dybſindighed; Tungſindighed, c.; **-ſinnig**, dybſindig; tungſindig, melankolſk; **-ſinnigkeit**, f. Dybſindighed, c.; Tungſindighed, c.; **-ton**, m. Bitone, c.

Tiefe, f. **-n.** Dybde, Dybhed, c.; Dyb, n. | **Tiefen-meſſung**, f. Dybdemaaling, c.

Tiefen, v. t. 1. uddybe; maale Dybden.

Tiegel, m. **-s** pl. ſ. sg. Digel, trebenet Lerpotte, c.; Jærnplade beb en Bogtrykkerpresse, c.

Tiene, f. **-n.** Strippe, Balje, Tønde, c.

Tier, n. **-es -e.** (Dim. **Tierchen**, **Tierlein**, n.) Dyr, n. | **Tier-anbeter**, m. Dyretilbeder, c.; **-anbetung**, f. Dyretilbedelse, c.; **-art**, f. Dyreart, c.; **-arzneiſchule**, f. Veterinærſkole, c.; **-arzt**, m. Dyrlæge, Veterinær, c.; **-bude**, f. Menageri, n.; **-epos**, n. Dyreepos, n.; **-fell**, n. Dyreſkind, n.; **-garten**, m. Dyrehave, c.; **-gefecht**, n. Dyreſægtning, c.; **-geſchichte**, f. Dyrenes Naturhiſtorie, c.; **-geſchlecht**, n. Dyreſlægt, c.; **-haut**, f. Dyrehud, c.; **-heilkunde**, f. Veterinærvidenſkab, c.; **-kampf**, m. Dyrekamp, c.; **-kämpfer**, m. Dyrekæmper, c.; **-kreis**, m. Dyrekredsen; **-kunde**, f. Zoologi, c.; **-kundiger**, adj. Zoolog, c.; **-leben**, n. Dyreliv, n.; **-maler**, m. Dyremaler, c.; **-malerei**, f. Dyremaleri, n.; **-menſch**, m. Dyremenneſke, n.; **-pflanze**, f. Plantedyr, n. (Zoophytum); **-quälerei**, f. Dyrplageri, n.; **-reich**, n. Dyrerige, n.; **-ſchau**, f. Dyrſkue, n.; **-ſchutz**, m. Dyrebeſkyttelſe, c.; **-ſchutzverein**, m. Forening til Dyrenes Beſkyttelſe, c.; **-ſeele**, f. Dyreſjæl, c.; **-ſtimme**, f. Dyreſtemme, c.; **-ſtück**, n. Dyreſtykke, n.; **-wärter**, m. Dyrevogter, c.; **-welt**, f. Dyreverden, c.

Tierheit, f. ub. pl. Dyriſkhed, c.

Tieriſch, adj. dyriſk, animalſk, beſtialſk.

Tifteln, v. i. 1. m. h. være nøjagtig, dybſindig.

Tiger, m. **-s** pl. ſ. sg. Tiger, c.; × Liberitjener, c. | **Tiger-blick**, m Tigerblik, n.; **-decke**, f. Tigerſkind, n.; **-fell**, n. Tigerſkind, n.; **-fleckig**, tigerplettet, tigret; **-haut**, f. se **-fell**; **-herz**, n. Tigerhjærte, n.; **-hund**, m. Tigerhund, c.; **-katze**, f. Tigerkat, c.; **-pferd**, n. Tigerheſt, c.; **-t(h)ier**, n. Tiger, c., Tigerdyr, n.; **-wut(h)**, f. en Tigers Raseri, n.

Tigerin, f. **-nen.** Tigerinde, c.

Tigern, v. t. 1. tigre; **getigert**, plettet.

Tilgbar, adj. udſlettelig, tilt at udſlette. — **Tilgbarkeit**, f. Udſlettelighed, c.

Tilgen, v. t. 1. udryddе, ødelægge; **eine Schuld** —, udſlette en Gjæld, afgjøre en Gjæld. — **Tilgung**, f. Udryddelſe, Ødelæggelſe; Afgjørelſe, c.

Tilliri(e)ren, v. i. 1. m. h. ſlaa Triller; kvinkelere.

Tille, f. se **Dille**.

Timotheusgras, n. **-es** ub. pl. Timotheigræs, n. (Phleum pratense).

Tinktur, f. **-en**. Tinktur, c.

Tinte, f. **-n**. Blæk, n.; **— gesoffen haben**, ikke være rigtig klog; **in der — sein, sitzen**, være i Fedtefadet, i Knibe; **in die — bringen, führen**, bringe en i Knibe; (Maler) Tinte, c. | **Tinten-faß**, n. Blækhus, n.; **-fisch**, m. Blæksprutte, c. (Sepia); **-flasche**, f. Blækflaske, c.; **-fleck**, m., **-flecks**, m. Blækklat, c.; **-fleckser**, m. Blæksmører, c.; en, som skriver meget; **-pulver**, n. Blækpulver, n.; **-schwarz**, sort som Blæk; **-wein**, m. Slags mørkerød, spansk Vin; **-wischer**, m. Pennevisker, c.; **-wurm**, m. se **-fisch**.

Tintiert, tintig, adj. blækket, blækagtig.

Tipp, m. **-es -e**. Prik, c., Punkt, n.; Spids, c.

Tippel, m. (n.) **-s** pl. s. sg. lille Prik, c.; **bis aufs -chen**, til Punkt og Prikke.

Tippeln, v. t. 1. prikke.

Tippen, v. t. 1. og i. m. h. **prikke**.

Tirade, f. **-n**. Tirade, c.

Tirailli(e)ren, v. i. 1 m. h. være ud i Kjæde, blænke, slaas i spredt Fægtning.

Tirili(e)ren, v. i. se **tiliri(e)ren**.

Tiroler, m. **-s** pl. s. sg. Tyroler, c.

Tirolerin, f. **-nen**. Tyrolerinde, c.

Tirolisch, adj. tyrolsk.

Tisch, m. **-es -e**. Bord, n.; Maaltid, n.; Mad, c.; **einen guten — führen**, leve godt; **reinen — machen**, gjøre rent Bord; **bei (über) —**, ved Bordet; **zu — gehen**, gaa til Bords; **freien — haben**, have fri Middagsmad. | **Tisch-auffatz**, m. Bordopsats, c.; **-bein**, n. Bordben, n.; **-besteck**, n. Kuvert, c.; **-bier**, n. Bordøl, n.; **-blatt**, n. Bordplade, c.; **-decke**, f. Bordtæppe, n.; **-ecke**, f. Bordhjørne, n.; **-freund**, m. Snyltegjæst, c.; **-gänger**, m. Kostgænger, c.; **-gebet**, n. Bordbøn. c.; **-gedeck**, n. Dækketøj, n.; Bordstel, n.; **-geld**, n. Kostpenge, pl.; **-genoß**, m. se **-gesell**; **-gerät(h)**, **-geschirr**, n. Bordstel, Bordtøj, n.; **-gesell**, m. Bordkammerat, c.; **-gesellschaft**, f. Bordselskab, n.; **-gespräch**, n. Samtale ved Bordet, c.; **-glocke**, f. Bordklokke, c.; **-kasten**, m. Bordstuffe, c.; **-klopfen**, n. Borddans, c.; **-korb**, m. Dækkekurv, c.; **-lade**, f. Bordstuffe, c.; **-messer**, n. Bordknib, c.; **-nachbar**, m. Sidemand ved Bordet, c.; **-platte**, f. Bordplade, c.; **-rede**, f. Tale ved Bordet, Skaaltale, c.; **-rücken**, n., **-rückerei**, f. Borddans, c.; **-segen**, m. Bordbøn, c.; **-trunk**, m. Borddrik, c.; **-tuch**, n. Borddug, c.; **-wein**, m. Borddvin, c.; **-zeit**, f. Spisetid, c.; **-zeug**, n. Bordtøj, n.; **-zucht**, f. Bordstik, c.

Tischen, v. i. 1. m. h. dække Bordet; spise, sidde til Bords; se ogsaa **tuschen**.

Tischler, m. **-s** pl. s. sg. Snedker, c. | **Tischler-arbeit**, f. Snedkerarbejde, n.; **-bursche**, m. Snedkerdreng, c.; **-gesell**, m. Snedkersvend, c.; **-gewerk**, n. Snedkerlav, n.; **-handwerk**, n. Snedkerhaandværk, n.; **-junge**, m. Snedkerdreng, c.; **-meister**, m. Snedkermester, c.; **-werkstatt**, f. Snedkerværksted, n.; **-zunft**, f. Snedkerlav, n.

Tischlerei, f. **-en**. Snedkeri, n.; Snedkerværksted, n.

Tischlern, v. i. 1. m. h. snedkre.

Titel, m. **-s** pl. s. sg. Titel, c.; Løbdel, c. | **Titel-auflage, -ausgabe**, f. (Bogh.) Bog, hvor kun Titelen er optrykt, c.; **-bild**, n. Titelbillede, n.; **-blatt**, n. Titelblad, n.; **-bogen**, m. Titelark, n.; **-kupfer**, n. Titelkobber, n.; **-sucht**, f. Titelsyge, c.; **-wesen**, n. Titelvæsen, n.

Titsche, f. **-n**. × Dyppelse, Sauce, c.

Tittel, m. se **Tüttel**.

Titulatur, f. **-en**. Titulatur, c.

Tituli(e)ren, v. t. 1. titulere.

Toast, m. **-es -e**. Toast, Skaal, c.

Toasten, toasti(e)ren, v. i. 1. m. h. udbringe en Skaal.

Toback, m. se **Tabak**.

Tobel, n. (m.) **-s** pl. s. sg. × snæver Bjærgdal, Kløft, c.

Toben, v. i. 1. m. h. raje, bruse, støje. | **Tob-sucht**, f. Raseri, n., Galskab, c.; **-süchtig**, rasende, gal.

Tobig, adj. rasende.

Tochter, f. **-chter**. (Dim. **Töchterchen, Töchterlein**, n.) Datter, c. | **Tochter-kind**, n. Datterbarn, n.; **-land**, n. Koloni, c.; **-liebe**, f. Datterfærlighed, c.; **-luge**, f. Datterloge, c.; **-mann**, m. Dattermand, Svigersøn, c.; **-recht**, n. Datterret, c.; **-sohn**, m. Dattersøn, c.; **-sprache**, f. afledet Sprog, n.; **-staat**, m., **-stadt**, f. Koloni, c. — **Töchter-schule**, f. Døreskole, c.

Töchterlich, adj. datterlig.

Tod, m. **-es -e**. Død, c.; **mit -e abgehen**, afgaa ved Døden; **eines natürlichen -es, einen natürlichen — sterben**, dø en naturlig Død; **ich bin des -es, ich bin ein Kind (ein Mann) des -s**, jeg er Dødens; **auf den —, zu -e verwundet**, dødelig saaret; **sich den — geben**, dræbe sig selv; **ich hätte den — davon**, jeg havde strax; **auf den (am) — liegen**, ligge for Døden; **bis zum -e betrübt**, bedrøvet til Døden; **es ist mir in den — zuwider**, det er mig i højeste Grad imod; **zu -e ärgern**, ærgre ihjel. | **Tod-bange**, dødelig forskrækket; **-bett**, n. Dødsseng, c.; **-bringend**, dødelig, dræbende; **-fall**, m. Dødsfald, n.; **-feind**, m. Dødsfjende, dødelig Fjende, c.; **-feindschaft**, f. Dødsfjendskab, n.; dødeligt Fjendskab; **-krank**, dødssyg, dødelig syg; **-matt, -müde**, dødstræt; **-sünde**, f. Dødssynd, c. — **Todes-ahnung**, f. Dødsanelse, c.; **-angst**, f. Dødsangest, c.; **-anzeige**, f. Dødsanmeldelse, c.; **-art**, f. Dødsmaade, c.; **-bange**, dødelig forskrækket; **-bangigkeit**, f. Dødsangest, c.; **-becher**, m. Dødsbæger, n.; **-bett**, n. Dødsleje, n.; **-blaß**, ligbleg, dødbleg; **-blässe**, f. Dødens Blegghed, c.; **-bleich**, se **-blaß**; **-block**,

m. Skarpretterblok, c.; **-bote**, m. Dødsbud, n.; **-botschaft**, f. Dødsbudskab, n.; **-engel**, m. Dødsengel, c.; **-fall**, m. Dødsfald, n.; **-furcht**, f. Dødsfrygt, Dødsangest, c.; **-gang**, m. Gang til Døden, c.; **-gedanke**, m. Dødstanke, c.; **-gefahr**, f. Dødsfare, c.; **-glut**, f. Dødskamp, Dødskval, c.; **-grauen**, n., **-graus**, m. Dødsskræk, Dødsangest, c.; **-jahr**, n. Dødsaar, n.; **-kälte**, f. Dødskulde, c.; **-kampf**, m. Dødskamp, c.; **-kandidat**, m. Dødens Kandidat, c.; **-matt**, **-müde**, dødstræt; **-müdigkeit**, f. Dødstrætheð, c.; **-not(h)**, f. Dødsfare, Dødsnød, c.; **-opfer**, n. Dødens Offer, n.; **-pein**, f., **-qual**, f. Dødskval, c.; **-röcheln**, n. Dødsrallen, c.; **-schauer**, m. Dødskval, Dødskamp, c.; **-schlaf**, m. Dødssøvn, c.; **-schrecken**, m. Dødsangest, c.; **-schweigen**, n. Dødsstilheð, c.; **-schweiß**, m. Dødssved, c.; **-stoß**, m. Dødsstød, n.; **-strafe**, f. Dødsstraf, c.; **-streich**, m. se **-stoß**; **-stunde**, f. Dødstime, c.; **-tag**, m. Dødsdag, c.; **-urt(h)eil**, n. Dødsdom, c; **-verbrechen**, n. Forbrydelse, som straffes med Døden, c.; **-weh**, n. se **-qual**; **-wunde**, f. Dødssaar, n.; **-würdig**, værdig til at dø; **-zeichen**, n. Dødstegn, n.

Tödlich, adj. dødelig, dræbende. — **Tödlichkeit**, f. Dødelighed, c.

Todt, **tödten**, **Tödtung**, o. s. v. se **tot**, **töten**, **Tötung**, o. s. v.

Toff, m. se **Tuff**.

Toffel, m. se **Pantoffel** og **Kartoffel**.

Töffel, m. -s pl. s. sg. Kristoffer; fig. Tosehoved, n.

Toga, f. -s. Toga, c.

Toilette, f. -n. Toilette, c.; — **machen**, gjøre Toilette. | **Toiletten-tisch**, m. Toiletbord, n.

Tokaier, m. -s ub. pl. Tokayer, c.

Tolerant, adj. tolerant, taalsom.

Toleranz, f. ub. pl. Tolerance, Taalsomheð, c. | **Toleranz-edikt**, n. Toleranceedikt, n.

Toleri(e)ren, v. t. 1. tolerere, taale.

Toll, adj. rasende, afsindig, gal; **ein -er Hund**, en gal Hund; gal, vred; ufornuftig, urimelig; **das ist zu —**, det er for galt; — **und voll**, fuld og gal. | **Toll-apfel**, m. Ratshygge, c. (Solanum); **-beere**, f., **-blatt**, n. giftig Galnebær, n. (Atropa belladonna); **-dreist**, dumdristig; **-dreistigkeit**, f. Dumdristigheð, c.; **-haus**, n. Daarekiste, c. *Dolhus, n.; **-häusler**, m. Daarekistelem, n.; **-kerbel**, m. knudret Hulsvøb, n. (Chærophyllum temulum); **-kirsche**, f. se **-beere**; **-kopf**, m. Brushoved, n.; gal Menneste, n.; **-korn**, n. giftigt Rajgræs, n.; **-kraut**, n. se **-beere**; **-kühn**, dumdristig; **-kühnheit**, f. Dumdristigheð, c.; **-sinn**, m. Galskab, c.; **-sinnig**, gal; **-sinnigkeit**, f., **-wut(h)**, f. Galskab, c.

Tolle, f. -n. Galskab, c.; Hætte, Top, Fjerdusk, c.; Krølle, Pibe, c.

Tollen, v. i. 1. m. h. være gal, rase, handle som en gal.

Tollen, v. t. 1. krølle, pibe. | **Toll-eisen**, n. se **-schere**; **-falte**, f. Pibe, c.; **-schere**, f. Pibejærn, c., Pibejærn, Krøllejærn, n.

Tollerei, f. -en. Galskab, Affindigheð, Daarskab, c.; Raseri, n.

Tollpatsch, m. -es -e. Tølper, c.; stor Hund, c.; klodset Galosche, c.

Tölpel, m. -s pl. s. sg. Klods, Tølper, c.; Havsule, Tosefugl, c. (Sula Bassana); Hæg, c. (Prunus padus); Hjærnebetændelse, c.

Tölpelei, f. -en. Tølperagtigheð, c.

Tölpelhaft, adj. tølperagtig, klodset. — **Tölpelhaftigkeit**, f. Tølperagtigheð, c.

Tölpelisch, adj. tølperagtig.

Tölpeln, v. i. 1. m. h. og s. være tølperagtig.

Tombak, m. -es ub. pl. Tombak, n.

Tombaken, adj. af Tombak, Tombaks-.

Tombola, f. -s. Tombola, c.

Ton, m. -es -öne. Tone, Klang, Lyd; Betoning, c.; (Farve) Tone, c.; **ein feiner** —, en fin Tone; **in einem hohen -e reden**, tale i høje Toner; **einen andern — anschlagen**, ifremme en anden Tone; Melodi, Vise, c. | **Tonangeber**, m. den toneangivende; **-art**, f. Tonearт, c.; **-bild**, n. Tonemaleri, n.; **-dichter**, m. Tonedigter, c.; **-dichtung**, f. Tonedigtning, c.; **-druck**, m. Tontryk, n.; **-fall**, m. Tonefald, n.; **-folge**, f. Tonefølge, c.; **-führung**, f. Modulation, c.; **-gemälde**, n. se **-bild**; **-halle**, f. Koncertsal, Musikhal, c.; **-kunst**, f. Tonekunst, c.; **-künstler**, m. Tonekunstner, c.; **-leiter**, f. Tonestige, c.; **-los**, tonløs, ubetonet; **-losigkeit**, f. Ubetonetheð, c.; **-malerei**, f. Tonemaleri, n.; **-maß**, n. Takt, c.; **-messer**, m. Tonemaaler, c.; **-reich**, rig paa Toner; **-satz**, m. Sats i Musikken, c.; **-setzer**, m. Komponist, c.; **-setzkunst**, **-setzung**, f. Komponering, c.; **-silbe**, f. betonet Stavelse; **-stück**, n. Musikstykke, n.; **-stufe**, f. Tonetrin, n.; **-veränderung**, f. Tonestiste, n., Tonevegel, c.; **-weise**, f. Melodi, c.; **-zeichen**, n. Tonetegn, n., Node, c.

Tönen, v. i. 1. m. h. tone, lyde; v. t. forkynde.

Tonne, f. -n. (Dim. **Tönnchen**, **Tönnlein**, n.) Tønde, c.; **eine — Goldes**, en Tønde Guld; (til Sos) $\frac{1}{2}$ Læst; tykt Person, c.; Slags Puppe, c. | **Tonnen-abfuhrwesen**, n. Tøndesystem, n.; **-band**, n. Tøndebaand, n.; **-gehalt**, n. Tøndemaal, n.; **-geld**, n. Tøndepenge; **-gewölbe**, n. Tøndehvælving, c.; **-last**, f. Drægtigheð, c. (et Skibs); **-maß**, n. Tøndemaal, n.; **-reif**, m. se **-band**; **-stab**, m. Tøndestav, c.; **-weise**, tøndevis.

Tonsur, f. -en. Tonsur, Kronragning, c.

Tontine, f. -n. Tontine, c.

Top, m se **Topp**.

Topas, m. -es -e. Topas, c. | **Topas-fluß**, m. ægte Topas.

Topf, m. -es -öpfe. (Dim. **Töpfchen**, **Töpflein**, n.) Potte, c.; Krukke, c.; **ein Töpfchen**

Øier, et Glas Øl; **alles in einen — werfen**, lefte alt i en Grybe. | **Töpf-aſche**, f. Potaſke, c.; **-blume**, f. Potteplante, c.; **-deckel**, m. Pottelaag, n.; **-form**, f. Potteform, c.; **-gewölbe**, n. Pottehvælving, c.; **-gewächs**, n. Pottevæxt, Potteplante, c.; **-gucker**, m. Potteliger, c.; **-gucferei**, f. Potteligeri, n.; **-haken**, m. Kjedelkrog, c.; **-läſe**, m. Pottoſt, c.; **-kuchen**, m. Soſterkage, c.; **-lecker**, m. Pottefliffer, c.; Gourmand, c.; **-markt**, m. Pottemarked, n.; **-pflanze**, f. ſe **-gewächs**; **-ſchlagen**, n. den Leg, at ſlaa til Potten; **-ſtein**, m. Kleberſten, Grydeſten, *Grøtſten, c.; **-ſtürze**, f. ſe **-deckel**.

Töpfer, m. -s pl. ſ. sg. Pottemager, c. | **Töpfer-arbeit**, f. Pottemagerarbejde, n.; **-burſche**, m. Pottemagerdreng, c.; **-erde**, f. Pottemagerjord, c.; **-geſchirr**, n. Pottemagervarer, pl.; **-handwerk**, n. Pottemagerhaandværk, n.; **-ofen**, m. Pottemagerovn, c.; **-rad**, n. Pottemagerhjul, n.; **-ſcheibe**, f. Pottemagerſtive, c.; **-thon**, m. Pottemagerler, n.; **-werkſtatt**, f. Pottemagerværkſted, n.; **-zeug**, n. Pottemagerarbejde, n.

Töpferei, f. **-en**. Pottemagerhaandværk, n.; Pottemagerværkſted, n.; Pottemagerarbejde, n.

Töpfern, adj. Ler-, af Ler.

Töpfern, v. i. 1. m. h. gjøre Pottemagerarbejde; ſlaa Potter itu.

Topograph, m. **-en -en**. Topograf, c.

Topographie, f. **-n**. Topografi, c.

Topographiſch, adj. topografiſk.

Topp! interj. top! nu velan! velan! — **machen**, blive enige; — **halten**, holde Stand.

Topp, m. **-es -e**. Top, c.; **vor — und Takel treiben**, lænſe for Takel og Top. | **Topp-ſegel**, n. Topſejl, n.

Töppel, m. -s pl. ſ. sg. Top, Hætte, c. | **Töppel-ente**, f. Topand, c.; **-lerche**, f. Toplærke, c.

Toppenant, f. **-en**. Toplent, c. (til Søs).

Torf, m. **-es -e**. (**Törfe**). Tørv, c.; Tørvejord, c. | **Torf-aſche**, f. Tørveaſke, c.; **-boden**, m. Tørvebund, c.; **-bruch**, m. Tørvemoſe, c.; **-erde**, f. Tørvejord, c.; **-feuer**, n. Tørveild, c.; **-gräber**, m. Tørvegraver, c.; **-grube**, f. Tørvegrav, c.; **-grus**, m. Tørvemuld, n.; **-kohle**, f. Tørveglød, c.; **-korb**, m. Tørvekurv, c.; **-miete**, f. Tørvehtak, c.; **-moor**, n. Tørvemoſe, c.; **-ſode**, f. enkelt Tørv, c.; **-ſtaub**, m. ſe **-grus**; **-ſtecher**, m. Tørvegraver, c.

Torkel, m. -s pl. ſ. sg. (f. **-n**.) Vinperſe, Frugtperſe, c.; Fortumletheb, Bedøvelſe, c.; bedøvende Slag, n.

Torkeln, v. i. 1. m. h. rave om, tumle.

Torniſter, m. -s pl. ſ. sg. Torniſter, n.

Torpeder, m. -s pl. ſ. sg. Torpedobaad, c.

Torpedo, m. -s -s. Torpedo, c. | **Torpedoboot**, n., **-dampfer**, m. Torpedobaad, c.; **-weſen**, n. Torpedovæſen, n.

Torſche, f. **-n**. × Kaalrabi, c.; Kaalſtok; Fakkel, c.

Torſo, m. -s -s. Torſo, c.

Tort, m. **-es** ub. pl. Tort, Skam, Vanære, Skade, Uret, c.; **Sim. einen — anthun**, gjøre en Tort; **Sim. etw. zum -e thun**, gjøre noget for at ærgre en.

Torte, f. **-n**. (Dim. **Törtchen**, **Törtlein**, n.) Tærte, Kage, c. | **Torten-bäcker**, m. Tærtebager, Konditor, c.; **-form**, f. Tærteform, Kageform, c.; **-pfanne**, f. Tærtepande, c.; **-teig**, m. Tærtedej, Kagedej, c.

Tortur, f. **-en**. Tortur, c.; **Einen auf die — ſpannen**, lægge en paa Pinebænken.

Toſ, m. **-es -e**. Larm, Støj, Bruſen, c.

Toſen, v. i. 1. m. h. larme, ſuſe, bruſe, ſtøje.

Toſtaner, m. -s pl. ſ. sg. Toſkaner, c.

Toſtaniſch, adj. toſkanſk.

Toſſen, m. -s pl. ſ. sg. × Klippetinde, c.

Toſt, m. **-es -e**. Top, c.; Haartot, c.; Hjælmbuſk, c.

Tot, adj. død; **ein -er**, en død; **Einen — ſchießen, ſchlagen**, ſtyde, ſlaa en ihjel; **ſich halb — ſchreien**, ſtrige ſig halvt fordærvet; **ſich — ſchämen**, ſtamme ſig ſom en Hund; **eine Geſchichte — ſchweigen**, tie en Hiſtorie til Døde; **-e Zeit**, den døde Tid; **die -e Hand**, den døde Haand; **eine -e Sprache**, et dødt Sprog; **ein -es Kapital**, en død Kapital; **ein -er Glaube**, en død Tro. | **Tot-blaß, -bleich**, dødbleg, ligbleg; **-geboren**, dødfødt; **-geburt**, f. Dødfødſel, c.; **-lachen**, n. i: **es iſt zum — —**, det er til at le ſig ihjel; **-öde**, fuldſtændig øde; **-ſchlag**, m. Mord, Drab, n.; **-ſchläger**, m. Morder, Drabsmand, c. — **Toten-acker**, m. Kirkegaard, c.; **-amt**, n. Sjælemeſſe, c.; **-bahre**, f. Ligbaare, Baare, c.; **-bein**, n. Dødningeben, n.; **-beſchauer**, m. Ligſynsmand, c.; **-beſchwörer**, m. Aandemaner, c.; **-beſchwörung**, f. Aandebeſværgelſe, c.; **-bett**, n. Dødsleje, n.; **-blaß**, dødbleg, ligbleg; **-bläſſe**, f. Dødblegheb, c.; **-blume**, f. Flojelsblomſt. c. (Tagetes); Morgenfrue, c. (Calendula officinalis); **-eule**, f. Minervas Ugle, c. (Athene noctua); **-farbe**, f. Ligfarve, Dødsfarbe, c.; **-farbig**, ligfarvet, dødbleg, **-feier**, f., **-feſt**, n. Gravøl, n.; **-fleck**, m. Ligplet, Forraadnelsesplet, c.; **-frau**, f. Begravelseskone, c.; **-gebein**, n. Dødningeben, n.; **-gebet**, n. Bøn for de Døde, c.; **-geläut**, n. Klokkeringning ved Begravelſe, c.; **-gelcit**, n. Ligfølge. n.; **-gerippe**, n. Benrad, c.; **-geruch**, m. Liglugt, c.; **-geſpräch**, n. Samtale i de dødes Rige; **-gewölbe**, n. Gravhvælving, c.; **-glocke**, f. Ligklokke, c.; **-gräber**, m. Graver, c.; Aadselgraver, (Silpha vespillo); **-gruft**, f. Grav, c.; **-grün**, n. Singrøn, n. (Vinca); **-haus**, n. Ligbus. n.; **-hemd**, n. Ligſtjorte, c.; **-käfer**, m. ſe **-gräber**; **-klage**, f. Klage over en afdød, c.; **-knochen**, m. Dødningeben, n.; **-kopf**, m. Dødningehoved, n. (Sphinx Atropos); **-kranz**, m., **-krone**, f. Lig-

krans, c.; **-kreuz**, n. Gravkors, n.; **-lade**, f. Ligkiste, c.; **-lied**, n. Ligsang, Gravsang, c., Gravvers, n.; **-liste**, f. Dødsliste, Dødeliste, c.; **-mahl**, n. Gravøl, Begravelsesgilde, n.; **-mal**, n. Mindesmærke, n.; **-opfer**, n. Gravoffer, n.; **-reich**, n. de dødes Rige, n.; **-sang**, m. se **-lied**; **-sarg**, m. Ligkiste, c.; **-schau**, f. Ligsyn, n.; **-schauer**, m. Ligsynsmand, c.; **-schein**, m. Dødsattest, c.; **-schlaf**, m. Dødssøvn, c.; **-schweigen**, n. Dødsstilhed, c.; **-still**, dødsstille; **-stille**, f. Dødsstilhed, c.; **-tanz**, m. Dødningedans, c.; **-topf**, m. Urne, c.; **-uhr**, f. Dødningeur, n. (Anobium striatum); **-verbrennung**, f. se **Leichen-**; **-vogel**, m. se **-eule**.

Total, adj. total, ganske. | **Total-betrag**, m. Totalbeløb, n.; **-summe**, f. Totalsum, c.

Totalität, f. **-en**. Totalitet, c.

Tötbar, adj. til at dræbe.

Töten, v. i. 1. dræbe, slaa ihjel; undertrykke, dæmpe, slukke, bøde; **das Fleisch** —, spæde, døde Kjødet.

Totenhaft, adj. dødlignende, død.

Tötlich, adj. dødelig, dræbende. — **Tötlichkeit**, f. Dødelighed, c.

Tötung, f. **-en**. Dræben, Myrden, c.; Drab, Mord, n.; Døden, Spægelse, Undertrykkelse, c.

Touch(e)ren, v. t. 1. touchere.

Toupet, n. **-s -e**. Toupet, c.

Tour, f. **-en**. Tur, c.

Tourist, m. **-en -en**. Turist, c.

Tournüre, f. **-n**. Tournure, c.

Trab, m. **-es -e**. Trav, n.; **werde dich auf den — bringen**, vent, jeg skal give dig Ben at gaa paa. | **Trab-gänger**, m. Traver, c.; **-reiten**, n., **-rennen**, n. Travløb, n.

Trabant, m. **-en -en**. Drabant, c.

Traben, v. i. 1. m. h. og s. trave, gaa i Trav.

Traber, m. **-s** pl. ſ. sg. Traver, c.

Träber, f. **-n**. Mask, c.; Kvas, Druekvas, n.

Tracht, f. **-en**. Dragt, Klædedragt, c.; Dragt, Byrde. *Trægt, c.; Anretning, c.; **eine — Prügel**, en Dragt Prygl; **eine — Hunde, Ferkel**, et Kast Hvalpe, Grise; Drægtighed, c.; Moder, Livmoder, c.; Aag, n.; Hoveritjeneste, c.; Tiden, naar Bierne samle Honning; Udbytte, n.; Dybgaaende, n.

Trachten, v. i. 1. m. h. og t. tragte efter, bestræbe sig for; **Einen nach dem Leben** —, tragte, staa en efter Livet.

Trächtig, adj. drægtig (Skibe, Dyr); frugtbar. — **Trächtigkeit**, f. Drægtighed, c.

Trachyt, m. **-es -e**. Trakyt, c.

Tradition, f. **-en**. Tradition, Overlevering, c.

Traditionell, adj. traditionel.

Tragant(h), m. **-es -e**. Tragant, c. | **Tragant(h)-gummi**, n. Tragantgummi, c.

Tragbar, adj. til at bære; frugtbærende, frugtbar; drægtig. — **Tragbarkeit**, f. den Egenskab at kunne bæres; Frugtbarhed, c.

Trage, f. **-n**. Bør, Bærebør, Baare, c.; Stillads, n.; Aag, n.; Livmoder, c.

Träge, adj. doven, lad, dorsk, dvask, treven.

Träge, f. se **Trägheit**.

Tragen, v. t. 2. og i. m. h. bære: **etw. in der Hand** —, bære noget i Haanden; **Holz zum Feuer** —, lægge Brænde til Ilden; fig. puste til Ilden; **Einen auf Händen** —, bære en paa Hænderne; **etw. in ein Buch, eine Rechnung** —, indføre noget i en Bog, en Regning: **einen Mantel, eine Brille** —, gaa med Kappe, med Briller; **einen Orden** —, bære en Orden; **die Stiefel schief** —, gaa Støvlerne stjæve; **den Kopf grade** —, holde Hovedet lige; **die Nase hoch** —, sætte Næsen i Sky; **Bedenken** —, nære Betænkeligheder; **Feindschaft, Freundschaft, Zweifel** —, nære, have Fjendskab, Venskab, Tvivl; **Rechnung** —, tage Hensyn til; **die Verantwortung** —, bære Ansvaret: **einen Namen** —, bære et Navn; **die Büchse trägt nicht weit**, Bøssen rækker ikke langt; **das Eis trägt**, Isen kan bære; **Früchte, Zinsen** —, bære Frugt, Renter: **trag dich nach Hause**, forsøj dig hjem! **sich mit etw.** —, slæbe paa noget; **sich mit wunderlichen Reden** —, føre underlig Tale; **sich mit einem Plan** —, bære paa en Plan; **sich sauber** —, føre sig pænt, klæbe sig pænt; **getragene Stimmung**, løftet Stemning. | **Trag-altar**, m. Alter til at bære, n.; **-auge**, n. Frugtknop, c.; **-bahre**, f. Bærebør, c.; **-balken**, m. Slagbjælke, c.; **-band**, n. Bærereb, n., Bærerem, Sele, c.; **-bett**, n. Bæreseng, Bærestol, c.; **-bock**, m. Buk, c., Lad, n.; **-buche**, f. alm. Bøg, c.; **-butte**, f. Kurv (paa Ryggen), c.; **-fähig**, i Stand til at bære; **-fähigkeit**, f. Bæreevne, c.; Drægtighed, c. (Slibs); **-hebel**, m. enarmet Løftestang, c.; **-himmel**, m. Bærehimmel, Baldakin, c.; **-kleid**, n. lang Barnekjole, c.; **-knospe**, f. Frugtknop, c.; **-korb**, m. Bærekurv, c.; **-kraft**, f. se **-fähigkeit**; **-kranz**, m., **-kringe**, f. Bærekrans, Malkekrans, c.; **-pfeiler**, m. Bærepille, c.; **-riemen**, m. Bærerem, c.; **-sack**, m. Livmoder, c.; **-sattel**, m. Pakjabbel, c.; **-schaf**, n. Moderfaar, n.; **-seil**, n. Kjæde ved en Hængebro, c.; **-sessel**, m. Bærestol, Portechaise, c.; **-stange**, f. Bærestang, c.; **-stein**, m. se **Krag-**; **-stuhl**, m. se **-sessel**; **-vermögen**, n. Bæreevne, c.; **-weite**, f. Rækkevidde, c.

Träger, m. **-s** pl. ſ. sg. Drager, Bærer, c.; Ligbærer, c.; Bissekræmmer, c.; Bjælke, Dragebjælke, Slagbjælke, c.; Ringhvirvel, c. (atlas); Støvtraad, c. | **Träger-lohn**, m. Dragerløn, c.; **-tarif**, f. Dragertarif, c.

Trägheit, f. ub. pl. Ladhed, Dorenstab, Dorskhed, c. | **Trägheits-kraft**, f. Inerti, c.

Trägig, adj. drægtig.

Tragiker, m. **-s** pl. ſ. sg. Tragiker, c.

Tragisch, adj. tragisk.
Trägler, m. -s pl. ſ. sg. Bissekræmmer, c.
Träglich, adj. † taalelig.
Tragödie, f. -n. Tragedie, c., Sørgespil, n. | **Tragödien-dichter**, m. Tragiker, c.
Tragödin, f. -nen. tragisk Skuespillerinde, c.
Train, m. -s -s. Træn, n. | **Train-wesen**, n. Trænvæsen, n.
Trainer, m. -s pl. ſ. sg. (**Traineur**) Trænør, c.
Train(e)ren, v. t. 1. trænere. — **Train(e)rung**, f. Trænering, c.
Trakt, m. -es -e. Trakt, c., Strøg, Drag, n., Strækning, Landstrækning, Egn, c.
Traktament, n. -es -e. Traktament, n., Behandling, Medfart, c.; Beværtning, c., Gjæstebud, n.
Traktat, m. -es -e. Traktat, c.; Overenskomst, c., Forlig, n.; Afhandling, c., lille Skrift, n.
Traktätchen, n. -s pl. ſ. sg. religiøs Afhandling, Traktat, c.
Trakti(e)ren, v. t. 1. traktere; beværte; behandle; afhandle.
Tralge (**Tralje**), f. -n. Tralværk, Tremmeværk, Gitterværk, n.
Tralle, f. -n. × fikkeligt Skrog.
Trallen, **trällen**, **trällern**, v. t. 1. og i. m. h. tralle, smaanynne.
Tram, m. -es -äme. × Bjælke, c.
Tram-bahn, f. Sporvej, c.; **-wagen**, m. Sporvogn, c.; **-way**, m. se **-bahn**.
Trampe, f. -n. Rorestang, Plumrestang, c.; Roajærn, n.
Trampel, m. -s pl. ſ. sg. Klods, Klump, Tølper, c. | **Trampel-t(h)ier**, n. Dromedar, c.; fig. Klods, Tølper, c.
Trampeln, **trampen**, **trampfen**, v. i. 1. m. h. trampe, stampe.
Trampolin, m. -s -e. (**Trampoline**, f. -n.) Tremplin, Tramplin, c. | **Trampolin-sprung**, m. Tremplinspring, n.
Tranchee, f. -n. se **Laufgraben**.
Tranchi(e)ren, v. t. 1. tranchere, flære for. | **Tranchi(e)r-meſſer**, n. Forflærerkniv, c.
Trändeln, v. i. 1. m. h. nøle, smøle, dvæle.
Trank, m. -es -änke. (Dim. **Tränkchen**, **Tränklein**, n.) Drik, c.; Spsl, n., Dronk, c.; Medicin, c. | **Trank-faß**, n. se **-tonne**; **-geld**, n. Drikkepenge, pl.; **-kübel**, m. se **-tonne**; **-opfer**, n. Drikoffer, n.; **-ſteuer**, f. Skat af Drikkevarer, c.; **-tonne**, f. Spsltønde, c.
Tränke, f. -n. Vandested, Drikkested, n.; Vandingstrug, n.; Spsl, n. | **Tränk-faß**, n. Spsltønde, c.; **-rinne**, f., **-trog**, m. Vandingstrug, n.
Tränken, v. t. 1. vande, give at drikke; give Die, die; fugte, lade gjennemtrække. — **Tränkung**, f. Vanding, c.
Transalpinisch, adj. transalpinsk.
Transatlantisch, adj. transatlantisk.
Transcendent, **transcendental**, adj. transcendent, transcendental.
Tranſch, m. -es ub. pl. × Bebrejdelse, c.; **einen — bekommen**, faa en Irettesættelse, faa paa Hovedet; **Eim. einen — machen**, give en paa Hovedet.
Tranſit, m. -s ub. pl. Transit, Gjennemgang. Gjennemførsel, c. | **Tranſit-güter**, pl. Transitgods, n.; **-handel**, **-verkehr**, m. Transithandel, Mellemhandel, c.
Tranſitiv, adj. transitiv.
Tranſitoriſch, adj. transitorisk, forbigaaende, flygtig, fortvarig.
Transleithaniſch, adj. transleithansk.
Translokation, f. -en. Translokation, c.
Transparent, n. -es -e. Transparent, n.
Tranſpiri(e)ren, v. i. 1. m. h. transpirere, svede.
Transponi(e)ren, v. t. 1. transponere, omsætte, overføre. — **Transponi(e)rung**, f. Transposition, Omsætning, Overførsel, c.
Transport, m. -es -e. Transport, c. | **Transport-kosten**, pl. Transportomkostninger; **-mittel**, n. Transportmiddel, n.; **-ſchiff**, n. Transportſkib, n.
Transportabel, adj. transportabel.
Transporteur, m. -s -e. Transportør, c.
Transporti(e)ren, v. t. 1. transportere.
Trapez, n. -es -e. Trapez, n.
Trapp, m. -es -e. Trin, Skridt, n.; Drueſtilk, Drueſtængel, c.
Trappe, m. -n -n. Klods, Tølper, c.; Drueſtilk, Drueſtængel, c.; Trapgaas, c. (Otis tarda).
Trappe, f. -n. Trin, Fodspor, n.; Drueſtilk, c.; Trapgaas, c.; † Fælde, c.
Trappeln, **träppeln**, v. i. 1. m. h. trippe.
Trappen, v. i. 1. m. h. trampe, træde haardt.
Trapper, m. -s pl. ſ. sg. en, der tramper; (Nordamerika) Pelsjæger, c.
Trappiſt, m. -en -en. Trappist, c. | **Trappiſten-kloſter**, n. Trappistkloster, n.
Trappſen, v. i. 1. m. h. trampe stærkt.
Traß, m. -ſſes ub. pl. Tras, Tarras, c.
Traſſant, m. -en -en. Trasant, c.
Traſſat, m. -en -en. Trasat, Acceptant, c.
Traſſi(e)ren, v. t. 1. og i. m. h. trasere, trække.
Trätſchen, v. i. 1. m. h. og t. vaase, vrøvle, sludre.
Trätſcherei, f. -en. Vaas, Vrøvl, n., Sludder, c.
Tratte, f. -n. Tratte, Vegel, c.
Trau, f. se **Trauung**.
Traube, f. -n. (Dim. **Träubchen**, **Träublein**, **Träubel**, n.) Drue, Vindrue, Klase, c.; (Kanon) Drue, c.; **die -n ſind ſauer, ſagt der Fuchs**, de ere sure, sagde Ræven om Nønnebærrene. | **Trauben-abfall**, m. Druekvas, n.;

-artig, drueagtig; **-beere**, f. Vindruebær, n.; Ravbær, n. (Rubus cæsius); **-blut**, n. Druesblod, n., Druesaft, c.; **-bohrer**, m. Druebor, n.; **-förmig**, drueformig; **-geländer**, n. Vinespalier, n.; **-holunder**, m. klaseblomstret Hyld, c. (Sambucus racemosa); **-hügel**, m. Vinhøj, c.; **-hülse**, f. Druebælg, c.; **-kamm**, m. Druekam, c.; **-kern**, m. Druekjærne, c.; **-kirsche**, f. Hæg, c. (Prunus Padus); **-krankheit**, f. Druesygdom, c.; **-kur**, f. Druekur, c.; **-lese**, f. Vinhøst, c.; **-reich**, druefuld; **-rosinen**, pl. Konfektrusiner; **-saft**, m. Druesaft, c.; **-säure**, f. Druesyre, c.; **-schuß**, m. Druestud, n.; **-stengel**, m. Druestilk, c.; **-stock**, m. Vinstok, c.; **-treter**, m. Druestamper, c.; **-weise**, druevis; **-zeit**, f. Druetid, c.; **-zucker**, m. Druesukker, n.

Traubig, adj. indeholdende Druer, drueagtig.

Trauen, v. t. l. vie, kopulere; × ægte; v. i. m. h. tro; forlade sig paa, stole paa, lide paa; **ich traue ihm nicht um die Ecke, über die Gasse, über den Weg**, jeg har ikke Spor af Tillid til ham; **ich traue mir**, jeg drister, understaar mig til; **ich traue mich nicht hin**, jeg vover ikke at begive mig derhen; † **Einen wohin** —, lade en gaa et Sted hen. | **Traualtar**, m. Vielsesalter, n.; **-gebühr**, f., **-geld**, n. Betaling for Vielse, c.; **-handlung**, f. Vielse, Vielsesakt, c.; **-rede**, f. Brudetale, c.; **-register**, n. Vielsesprotokol, c.; **-ring**, m. Fæstensring, c.; **-schein**, m. Vielsesattest, c.; **-schleier**, m. Brudeslør, n.

Trauer, f. ub. pl. Sorg; Sørgmodighed, Kummer, c.; Sorg, Sørgedragt, c.; — **bekommen, haben**, faa, have Sorg; **tiefe** —, dyb Sorg. | **Trauer-anzeige**, f. Dødsanmeldelse, c.; **-anzug**, m. Sørgedragt, c.; **-bachstelze**, f. hvid Vipstjært, c. (Motacilla lugubris); **-binde**, f. Sørgeslor, n.; **-birke**, f. Hængebirk, c.; **-botschaft**, f. Sørgebudskab, n.; **-brief**, m. Sørgebrev, n.; **-ente**, f. Sortand, *Søorre, c. (Anas nigra); **-fahne**, f. Sørgefane, c.; **-fall**, m. sørgeligt Tilfælde, Dødsfald, n.; **-flor**, m. Sørgeflor, n.; **-gedicht**, n. Sørgedigt, n.; **-gefolge**, n. Ligfølge, n.; **-geläute**, n. Klokkeringning ved Ligfærd, c.; **-gelcit**, n. se **-gefolge**; **-gerüst**, n. Katafalk, c.; **-geschichte**, f. sørgelig Historie, sørgelig Tildragelse; **-geschrei**, n. Sørgestrig, n.; **-gestalt**, f. sørgelig Skikkelse, c.; **-gewand**, n. Sørgedragt, c.; **-gottesdienst**, m. Sørgegudstjeneste, c.; **-haus**, n. Sørgehus, Lighus, n.; **-jahr**, n. Sørgeaar, n.; **-kleid**, n., **-kleidung**, f. Sørgedragt, c.; **-kutsche**, f. Sørgekaret, c.; **-loge**, f. Sørgeloge, c.; **-mahl**, n. Gravøl, n.; **-mantel**, m. Sørgekappe, c.; **-marsch**, m. Sørgemarsch, c.; **-musik**, f. Sørgemusik, c.; **-nachricht**, **-post**, f. Sørgebudskab, Sørgehud, n.; **-rand**, m. Sørgerand, c.; **-rede**, f. Sørgetale, c.; **-schleier**, m. Sørgeslør, n.; **-spiel**, n. Sørgespil, n.; **-stimme**, f. sørgelig Stemme, c.; **-stück**, n. Sørgestykke, n.; **-tag**, m. Sørgedag, c.; **-ton**, m. sørgelig Tone, c.; **-tuch**, n. Sørgeklæde, n.; **-voll**, fuld af Sorg, meget sørgelig; **-wagen**, m. Ligvogn, c.; **-weide**, f. Sørgepil, c.; **-zeit**, f. Sørgetid, c.; **-zug**, m. Sørgetog, Ligtog, n.

Trauern, v. i. l. m. h. sørge, være sørgfuld; **um einen** —, sørge for, over en; have Sorg, bære Sørgeklæder; **tief** —, gaa i dyb Sorg.

Traufe, f. -n. Tagdryp, n.; Tagrende, c.; Skovrand, Skovgrænse, c.; **aus dem Regen in die — kommen**, komme af Asken i Ilden, af Dynen i Halmen. | **Trauf-faß**, n. Dryppekar, Kar til Regnband, n.; **-halen**, m. Krog til at bære Tagrenden, c.; **-naß**, dribvaad; **-recht**, n. Tagret, Tagdrypsret, c.; **-rinne**, f. Tagrende, c.; **-wasser**, n. Vand, som drypper ned.

Träufeln, v. t. l. og i. m. h. og s. drysse, falde draabevis ned.

Träufen, traufen, v. t. l. og i. m. h. og s. drysse, falde draabevis.

Traulich, adj. hyggelig, hjemlig. — **Traulichkeit**, f. Hyggelighed, Hygge, c.

Traum, m. **-es -äume**. Drøm, c.; **im -e**, i Drømme; **es fällt mir nicht im -e ein**, det falder mig ikke ind i Drømme; **du sprichst im -e**, du drømmer; **Träume sind Schäume**, Drømme ere ikke til at lide paa. | **Traum-ausleger**, m. Drømmetyder, c.; **-befangen**, hildet i en Drøm; **-bild**, n. Drømmebillede, n.; **-buch**, n. Drømmebog, c.; **-deuter**, m. Drømmetyder, c.; **-deuterei**, **-deutung**, f. Drømmetydning, c.; **-gesicht**, n. Drømmesyn, n.; **-gott**, m. Drømmegud, c. **-verloren**, hensunken i Drømme; **-welt**, f. Drømmeverden, c.

Träumeln, v. i. l. m. h drømme, medens man stadse være vaagen.

Träumen, v. t. l. og i. m. h. drømme; **ich träumte, es träumte mir**, jeg drømte; **von etw.** —, **sich etw.** — **lassen**, drømme om noget; **das hätte ich mir nicht — lassen**, det var ikke faldet mig ind i Drømme, det havde jeg aldrig drømt om.

Träumer, m. -s pl. s. sg. Drømmer, c.

Träumerei, f. **-en**. Drømmeri, n.

Träumerin, f. **-nen**. Drømmerske, c.

Träumerisch, adj. drømmende, i Drømme.

Traumhaft, adj drømmeagtig.

Träumig, adj. se **träumerisch**.

Traun, adv. sandelig, visselig, i Sandhed.

Traurig, adj. sørgmodig, sorrigfuld, bedrøvet, bekymret; sørgelig, ødelvelig. — **Traurigkeit**, f. Sørgmodighed, Sorgfuldhed, Bedrøvelse, Bekymring; Sørgelighed, c.

Traufam, adj. lettroende.

Träufche, f. **-n**. Knobbe, *Lake, c. (Gadus lota).

Träufchen, v. i. l. m. h. plaskregne, plaske; plubre, snakke.

Traut, adj. meget kjær, dyrebar, elskel; **mein -es Mädchen**, min elskede Pige.

Trautin, f. **-nen**. den elskede.

Trauung, f. **-en**. Vielse, Kopulation, c. | **Trauungs-feierlichkeit**, f. Vielsesh\u00f8jtideligh\u00e6d, c.; **-rede**, f. Brudetale, c.; **-tag**, m. Bryllupsdag, c.

Travailleschaluppe, f. **-n**. Travailleslup, c.

Travestie, f. **-n**. Travesti, c.

Travesti(e)ren, v. t. l. travestere. — **Travesti(e)rung**, f. Travestering, c.

Trebel, m. **-s** pl. ſ. sg. Fiſterbaad, c.

Treber, f. ſe **Träber**.

Trecken, v. t. l. og i. m. h. × trække. | **Treckbank**, f. Valsemaſtine, c.; **-ſeil**, n. Halereb, n.; **-ſchute**, f. Trækſtib, n.

Treff, m. **-es -e**. drøjt Slag, n.; ſlaaende Bemærkning, c.; **einen — haben**, ikke være rigtig i Hovedet; Træf, Kløver, c. (i Kort). **Treff-aß**, n. Træf Es, n.; **-bube**, m. Træf Knægt, Kløver Knægt, c.; **-ſchuß**, m. Træffer, c.; **-ſicherheit**, f. Træfſikkerhed, c.

Treffen, v. t. 2. og i. træffe, ramme; **das Ziel —**, træffe Maalet; **ins Schwarze —**, ramme Centrum; **auf einen —**, træffe, ſtøde paa en; **mein Geburtstag trifft auf einen Montag**, min Fødſelsdag falder paa en Mandag; **ſich getroffen fühlen**, føle ſig truffen; **den richtigen Ton —**, træffe den rette Tone; **getroffen**, truffet, rigtig; **Einen zu Hauſe —**, træffe en hjemme; **Anſtalten, Beſtimmungen —**, træffe Anſtalter, Beſtemmelſer; **die Reihe trifft mich**, Turen kommer til mig; **dieſer Vorwurf trifft mich nicht**, denne Bebrejdelſe rammer mig ikke; **wen trifft die Schuld**, hvem bærer Skylden? **das trifft ſich gut**, det træffer ſig heldig; **eine -de Antwort**, et træffende Svar.

Treffen, n. **-s** pl. ſ. sg. Træfning, Fægtning, c., Slag, n.; Slaglinje, c.

Treffer, m. **-s** pl. ſ. sg. En, ſom træffer; Træffer, c.; Gevinſt, c.; **einen guten — haben**, have Held.

Treffſich, adj. fortræffelig, ypperlig, fortrinlig. — **Treffſichkeit**, f. Fortræffelighed, Ypperlighed, c.

Treibel, m. ſe **Triebel**.

Treiben, v. t. 2. drive; **das Vieh aus dem Stalle —**, drive Kvæget ud af Stalden; **etw. auf die Spitze —**, drive noget paa Spidſen; **in die Flucht —**, jage, drive paa Flugt; **in die Höhe —**, drive i Vejret; **die Leute zur Arbeit —**, drive Folkene til Arbejdet; **Einen zur Verzweiflung —**, drive en til Fortvivlelſe; **ſo weit möchte ich es doch nicht —**, ſaa vidt vilde jeg dog ikke gjærne drive det; **wie man's treibt, ſo geht's**, ſom man reder, ſaa ligger man; **der Dampf treibt die Maſchine**, Dampen driver Maſtinen; **der Baum treibt Blätter**, Træet ſyder Blade; **gut getriebenes Land**, godt drevne Jorder; **den Teig —**, rulle Dejen; **getriebene Arbeit**, drevet Arbejde; **Wild —**, drive Vildtet ſammen; (Bjærgv.) drive, bearbejde; **ein Gewerbe —**, drive en Forretning; **Wiſſenſchaften —**, dyrke Videnſkaberne; **Mißbrauch —**, drive Misbrug; **Spaß —**, gjøre Løier; **Spott —**, drive Spot; v. i. m. h. drive, drives; **das Boot treibt**, Baaden er i Drift; **das Bier treibt**, Øllet gjærer; **ich treibe von Straße zu Straße**, jeg driver om fra Gade til Gade; **ſein Thun und —**, hans Gjøren og Laden; **das — dieſer Heuchler**, disſe HyklereS Adfærd. | **Treibarbeit**, f. drevet Arbejde, n.; **-beet**, n. Drivkaſſe, Drivbænk, c.; **-blatt**, n. Harekluver, c. (Trifolium arvense); **-bunzen**, m. Drivpunſel, c.; **-eis**, n. Drivis, c.; **-hammer**, m. Drivhammer, c.; **-haus**, n. Drivhus, n.; **-hauspflanze**, f. Drivhusplante, c.; **-herd**, m. Drivovn, c.; **-holz**, n. Drivtømmer, n.; **-hütte**, f. Drivovn, c.; **-jagd**, f., **-jagen**, n. Klapjagt, c.; **-kraft**, f. Drivkraft, c.; **-leute**, pl. Klappere; **-netz**, n. Drivgarn, Drivvaad, n.; **-ofen**, m. ſe **-herd**; **-rad**, n. Drivhjul, n.; **-reis**, n. nyt Skud; **-riemen**, m. Drivrem, c.; **-ſand**, m. Flydeſand, n.; **-ſchacht**, m. (Bjærgv.) Skakt, af hvilken Ertſen bringes ved Hjælp af Hefte, c.; **-ſchnur**, f. Smælb i en Piſkeſnor, c.; **-werk**, n. Drivværk, n.; **-zeug**, n. (Jagt.) Drivetøi, n.

Treiber, m. **-s** pl. ſ. sg. Driver, c.; Tilſtynder, c.; Klapper, c.; Drivholt, n.

Treiberei, f. **-en**. Driveri, n.

Treidel, m. **-s** pl. ſ. sg. Ret til at trække Baade op ad en Flod, c.

Treideln, v. t. l. trække en Baad op ad en Flod.

Treiſche, f. ſe **Träuſche**.

Tremel, m. **-s** pl. ſ. sg. × Knippel, Haandſpage, c.

Tremſe, f. **-n**. blaa Kornblomſt, c.

Tremulant, m. **-en -en**. Tremulant, c.

Tremuli(e)ren, v. i. l. m. h. tremulere.

Trendel, m. **-s** pl. ſ. sg. Top, c.; Nøleper, c.

Trendeln, v. t. l. ſtalle til Gryn; v. i. m. h. nøle, tøve, tære ſen.

Trennbar, adj. adſtillelig. — **Trennbarkeit**, f. Adſtilleligheb, c.

Trennen, adj. ſtille, adſtille; ſprætte op; **ſich —**, ſtilles, gaa fra hinanden, opløſes. | **Trennmeſſer**, n. Opſprætterkniv, c.

Trennung, f. **-en**. Adſtillelſe; Skilsmiſſe; Opſprætten, c. | **Trennungs-ſtunde**, f. Afſtedstime, c.; **-tag**, m. Afſtedsdag, c.; **-zeichen**, n. Adſtillelſestegn, n.

Trenſe, f. **-n**. Trenſe, c.; × Snor, Lidſe, c.

Trenſeln, v. t. l. dreje, tvinde.

Treuſen, v. i. l. m. h. ſtrige kort og ikke højt (Hjort).

Trepan, m. **-es -e**. Trepan, c., Hjærnebor, n.

Trepani(e)ren, v. t. l. trepanere. — **Trepani(e)rung**, f. Trepanering, c.

Treppe, f. **-n**. Trappe, c.; **Trepp ab**, ned ad Trappen; **Trepp auf**, op ad Trappen; **eine — hoch wohnen**, bo paa første Sal. | **Treppen-absatz**, m. Afsats paa en Trappe, c.; **-baum**, m. Trappespindel, c.; **-geländer**, n. Rælværk paa en Trappe, n.; **-haus**, n. Trappehus, n.; **-loch**, n. Trappeaabning, c., Trappehul, n.; **-spindel**, f. se **-baum**; **-stufe**, f. Trappetrin, n.; **-t(h)urm**, m. Trappetaarn, n.; **-wange**, f. Sidestykke af en Trappe, n.

Treppen, v. t. 1. bygge trinvis.

Tresen, m. **-s** pl. ſ. sg. Dist med Pengelaasen, c.

Tresor, m. **-s -e**. Tresor, c. | **Tresor-schein**, m. Sedbel, c. (Penge).

Trespe, f. **-n**. alm. Hejre, c. (Bromus secalinus).

Trespig, adj. fuld af Hejre.

Tresse, f. **-n**. Tresse, Snor, Galon, c. | **Tressen-besatz**, m. Besætning af Tresser, c.; **-hut**, m. Tresehat, c., galoneret Hat; **-kleid**, n. galoneret Klædning, c.

Trester, **Trestern**, pl. Druebas, n. | **Trester-wein**, m. Estervin, c.

Treten, v. i. 2. m. h. og ſ. træde, trine; **ans Fenster —**, træde hen til Vinduet; **Einen. nahe —**, komme en nær; **Einen. zu nahe —**, træde en for nær; **auf die Füße —**, staa op; **in ein Amt —**, tiltræde et Embede; **in einen Orden —**, indtræde i en Orden; **ins Mittel —**, lægge ſig imellem; **Einen. in den Weg —**, træde i Vejen for en; **unter Waffen —**, træde under Vaaben; **wenn nichts dazwischen tritt**, dersom der ikke kommer noget i Vejen; **aus einander —**, træde fra hinanden, adſtilles; v. t. træde; **etw. mit Füßen —**, træde under Fødder; (Student) **Einen —**, gaa ind paa Livet af en; **das Pflaster —**, slide Stenbroen; **Trauben —**, stampe Druer; **etw. entzwei —**, træde noget i Stykker; (Fugle) træde. | **Tret-brett**, n. Trædebræt, n., Trædelad, n.; **-faß**, n., **-kufe**, f. Trædekar, n.; **-mühle**, f. Trædemølle, c.; **-rad**, n. Trædehjul, Ganghjul, n.; **-schemel**, m. Trædelad, n.

Treter, m. **-s** pl. ſ. sg. en, der træder.

Treu, adj. tro, trofast, trolig. | **Treu-ergeben**, trofast hengiven; **-fleißig**, vedholdende flittig; **-gehorsam**, vedholdende lydig; **-gesinnt**, trofast, med et trofast Sindelag.

Treue, f ub. pl. Trofasthed, Trostab, c.; **auf Treu und Glauben**, paa Tro og Love; **bei meiner Treu, meiner Treu, auf meine —**, paa min Ære; **die — einer Abschrift**, Nøjagtigheden af en Afskrift. | **Treu-bruch**, m. Troskabsbrud, n.; **-brüchig**, som begaar Troskabsbrud, troløs; **-bünder**, m. Forvalter, Bestyrer, Kurator, c.; **-herzig**, trohjærtet, troſtyldig; **-herzigkeit**, f. Trohjærtethed, Troſtyldighed, c.; **-los**, troløs; **-losigkeit**, f. Troløsheb, c.; **-ring**, m. Troskabsring, Fæstensring, c.

Treufeln, v. i. se **träufeln**.

Treuge, adj. se **trocken**.

Treulich, adv. trolig.

Triangel, m. **-s** pl. ſ. sg. Triangel, c.

Triangulär, adj. triangulær, trekantet, trevinklet.

Trianguli'e)ren, v. t. 1. triangulere. — **Trianguli(e)rung**, f. Triangulering, Triangulation, c.

Trias, f. ub. pl. Trias, c. | **Trias-formation**, f. Triasdannelse, c.; **-periode**, f. Triasperiode, c.

Tribuli'e)ren, v. t. 1. pine, plage, drille, ængste.

Tribun, m. **-en (-s) -en**. Tribun, c.

Tribunal, n. **-es -e (-äle)**. Tribunal, n., Domstol, c.

Tribüne, f. **-n**. Tribune, c.

Tribut, m. **-es -e**. Tribut, c. | **Tribut-frei**, tributfri; **-pflichtig**, tributpligtig; **-zahlung**, f. Udrebelse af Tribut, c.

Trichine, f. **-n**. Trikin, c.

Trichinisch, **trichinig**, **trichinös**, adj. trikinholdig.

Trichter, m. **-s** pl. ſ. sg. Tragt, c. | **Trichter-förmig**, tragtformig; **-öffnung**, f. tragtformig Aabning, c.

Trichtern, v. t. 1. tragte.

Trick, n. **-s -s**. Trik, n.

Trieb, m. **-es -e**. Skud, n., Spire, c.; Drev, n.; Drift, c.; Rettighed at drive sit Kvæg; **ein — Ochsen**, en Drift Stude; Driven, c.; Drift, Naturdrift, Tilbøjelighed, c.; **ein innerer —**, en indre Drift. | **Trieb-feder**, f. Drivfjer, c.; **-holz**, n. Drivholt, n., Sæthammer, c.; **-kraft**, f. Drivkraft, c.; **-rad**, n. Drivhjul, n.; **-sand**, m. Drivsand, Flydesand, n.; **-werk**, n. Drev, n., Drivværk, n.

Triebel, m. **-s** pl. ſ. sg. Drivholt, n., Baandbriver, Sæthammer, c.

Triebsam, adj. drivende, frugtbar; driftig.

Triefeln, v. t. 1. dreje, hvirvle, svinde; v. i. dryppe.

Triefen, v. i. 2. (1.) m. h. dryppe, rinde, flyde, salde i Draaber; **das Blut trieft aus der Wunde**, Blodet rinder ud af Saaret; **der Hut trieft von Wasser**, Hatten driver af Vand; **-nde Augen**, rindende Øjne. | **Trief-auge**, n. rindende Øje, n.; **-äugig**, med rindende Øjne, surøjet; **-nase**, f. Dryppnæse, c.; **-nasig**, med en Dryppnæse; **-naß**, drivvaad.

Triefig, adj. dryppende, rindende, drivende.

Triegen, v. t. se **trügen**.

Triel, m. **-s. -e**. evropæiſt Triel, c. (Charadrius Edicnemus); Døglæp, c.; Mund, Kjæft, c.

Trieze, f. **-n**. Vinde, Tribse, c.

Triezen, v. t. 1. hejse op, vinde op; drille, plage, pine.

Trift, f. **-en**. Græsningsret, c.; Drift, Drive-

vej, Vej for Kvæget, c.; Græsgang, Mark, c., Overdrev, n.; Drift, Hjord, c.; alt, hvad der driver paa Havet. | **Trift-gerechtigkeit**, f. se **-recht**; **-netz**, n. se **Treibnetz**; **-recht**, n. Græsningsret, c.; **-strömung**, f. lold Strømning i Havet.

Triften, v. i. 1. m. ſ. drive paa Vandet; v. t. flaade.

Triftig, adj. ſtærk, vigtig, vægtig, gyldig; **-e Gründe**, vægtige Grunde; virkſom, driftig, flittig; hvori der er Trivſel, uppig, frugtbar; drivende paa Vandet; **das Schiff iſt** —, Skibet er i Drift. — **Triftigkeit**, f. Vægtighed, Gyldighed, c.; Driftighed, c.; Trivſel, c.

Trigonometrie, f. ub. pl. Trigonometri, c.

Trigonometriſch, adj. trigonometriſk.

Trikolore, f. **-n**. Trikolore, trefarvet Fane, c.

Trikot, m. (n.) **-s -s**. Trikot, c.

Trill, m. ſe **Triel** og **Drill**.

Triller, m. **-s** pl. ſ. sg. Trille, c.

Trillern, v. i. 1. m. h. ſlaa Trille.

Trillion, f. **-en**. Trillion, c.

Trilogie, f. **-n**. Trilogi, c.

Trimeſter, n. **-s** pl. ſ. sg. Fjerdingaar, n.

Trinkbar, adj. drikkelig. — **Trinkbarkeit**, f. Drikkelighed, c.

Trinken, v. t. 2. og i. m. h. drikke; **über den Durſt** —, drikke over Tørſten; **Wein** —, drikke Vin; **aus einem Glaſe** —, drikke af et Glas; **ſich einen Rauſch** —, drikke ſig en Rus; **er trinkt**, han er fordrukken, han drikker. | **Trink-becher**, m. Drikkebæger, n.; **-bruder**, m. Drikkebroder, c.; **-gefäß**, n., Drikkekar, n.; **-gelag**, n. Drikkegilde, n.; **-geld**, n. Drikkepenge; **-geſchirr**, n. Drikkekar, n.; **-geſellſchaft**, f. Drikkeſelſkab, n.; **-glas**, n. Drikkeglas, n.; **-haus**, n. Kro, c.; **-horn**, n. Drikkehorn, n.; **-lied**, n. Drikkeſang, Drikkeviſe, c.; **-luſt**, f. Drikkelyſt, c.; **-napf**, m. Drikkeglas, n. (ved et Fuglebur); **-ſchale**, f. Drikkeſkaal, c.; **-ſpruch**, m. Skaaltale, Toaſt, c.; **-ſtube**, f. Skjænkeſtue, c.; **-waſſer**, n. Drikkevand, n.

Trinker, m. **-s** pl. ſ. sg. Drikker, Dranker, c.

Trio, n. **-s -s**. Trio, c.

Triole, f. **-n**. Triole, c.

Tripel, m. **-s** ub. pl. Trippelſe, c.

Tripeln, v. t. 1. polere med Trippelſe.

Tripp, m. **-es -e**. Slags Uldtøj, n.; Turmalin, c.

Trippeln, **trippen**, v. i. 1. m. h. trippe; dryppe.

Tripper, m. **-s** pl. ſ. sg. Dryppert, c.

Trireme, f. **-n**. Trirem, c. (trerabaaret Fartøj).

Tritt, m. **-es -e**. Trin; Skridt; Spark, n.; Spor, Fodſpor, n.; Trin, Trædebræt, Trædelab, n.; Stillads, n.; Skammel, Forhøjning, c.; — **halten**, holde Trit. | **Tritt-brett**, n. Trædebræt, Trædelab, Trin, n.; **-rad**, n. Trædehjul, n.; **-ſchemel**, m. Trædelab, n.; **-ſtein**, m. Fliſe, c., Fortov, n.

Trittling, m. **-s -e**. nedtraadt Sko, Slæbe, c.; Trappetrin, n.

Triumph, m. **-es -e**. Triumf, c. | **Triumph-bogen**, m. Triumfbue, c.; **-marſch**, m. Triumfmarſch, c.; **-ſäule**, f. Triumfſøjle, c.; **-wagen**, m. Triumfvogn, c.; **-zug**, m. Triumftog, n.

Triumphator, m. **-s -en**. Triumfator, c.

Triumphi(e)ren, v. i. 1. m. h. triumfere.

Triumvir, m. **-s -en**. Triumvir, c.

Triumvirat, n. **-s -e**. Triumvirat, n.

Trivial, adj. trivial, triviel, forſlidt, fortærſtet, kjedelig.

Trivialität, f. **-en**. Trivialitet, c.

Trochäiſch, adj. trokæiſk.

Trocken, adj. tør; **-es Wetter**, tørt Vejr; — **legen**, udtørre; **mit -em Munde ſitzen**, ſidde med tør Mund; **Einen aufs T-e ſetzen**, ſætte en i en ubehagelig Stilling; **auf dem Trockenen ſein**, være i Knibe; **im Trockenen ſitzen**, ſidde tørt; **in (auf) dem Trockenen ſein**, have ſit paa det tørre; **ein -er Scherz**, en tør Spøg; **-es Brot**, tørt, bart Brød; **-en Fußes**, tørfodet; **ein -er Huſten**, en tør Hoſte; **die Kuh iſt** —, Koen er golb. | **Trocken-beerwein**, m. bedſte Vin, lavet af tørre Bær, c.; **-boden**, m. Tørreloft, n.; **-brett**, n. Tørrebræt, n.; **-bock**, n. (m.) Tørbok, c.; **-futter**, n tørt Foder, n.; **-gerüſt**, **-geſtell**, n. Tørreſtillads, n.; **-haus**, n. Tørrehus, n.; **-hefe**, f. tør Gjær, c.; **-herd**, m. Tørreovn, c.; **-kammer**, f. Tørreſtue, c.; **-legung**, f. Udtørring, Tørlægning, c.; **-leine**, f. Tøjſnor, c.; **-ofen**, m. Tørreovn, c.; **-platte**, f. Tørreplade, c.; **-platz**, m. Tørreplads, c.; **-ſchnur**, f. Tøjſnor, c.; **-ſtube**, f. Tørreſtue, c.; **-tuch**, n. Tørreklud, c.; **-verfahren**, n. tør Be, handling, c.; **-wein**, m. ſe **-beerwein**.

Trockenheit, f. ub. pl. Tørhed, c.

Trockne, f. ub. pl. Tørhed, c.; det tørre Land.

Trocknen, v. t. 1. tørre; v. i. m. ſ. tørres. — **Trocknung**, f. Tørring, Tørren, c.

Trocknis, f. ub. pl. Tørhed, Tørke; Tørring, c.

Troddel, f. **-n**. Duſk, Kvaſt, c. | **Troddelmütze**, f. Hue med Kvaſt, c.

Tröbel, m. **-s** pl. ſ. sg. gammelt Husgeraab; gamle Klæder; Skrammel, Kram, n.; Kludetorv, Marſchandiſertorv, n.; (Student) Liv, Munterhed, c.; **es macht mir** —, det morer mig. | **Tröbel-bude**, f. Marſchandiſerbutik, c.; **-frau**, f. Kone, der handler med gamle Klæder, gammelt Husgeraab, Marſchandiſerkone, Sælgekone, c.; **-geſchäft**, n., **-handel**, m. Marſchandiſerhandel, c.; **-jude**, m. Skaberjøde, c.; **-kram**, m. gamle Klæder, gammelt Husgeraab; Kram, Skrammel, n.; **-mann**, m. Kludekræmmer, Marſchandiſer, c.; **-markt**, m. Torv, hvor gamle Sager ſælges, Kludetorv, n.; **-ware**, f. ſe **-kram**; **-weib**, n. ſe **-frau**.

Tröbelei, f. **-en**. Marskhandiserhandel, c.; Nøleri, Smøleri, n.

Tröbelhaft, adj. marskhandiseragtig; nølevorn, sendrægtig, langsom.

Tröbeln, v. i. 1. m. h. handle med gamle Klæder, gammelt Husgeraad; nøle, være sendrægtig, være langsom; gjøre gale Streger, være lystig; v. t. trække et Skib op ad Strømmen.

Tröbler, m. **-s** pl. ſ. sg. Marskhandiser, c.; Nøler, Nøleper, c.

Tröblerin, f. **-nen**. Kone, der handler med gamle Klæder og Møbler; Sælgekone, Sælgekælling, Marskhandiserkone, c.

Troer, m. ſe **Trojaner**.

Trog, m. **-es -øge**. (Dim. **Tröglein**, **Trögelchen**, n.) Trug, n.; † Kaſſe, Kiſte, c., Skab, n. | **Trog-ſcharre**, f. Dejſkrabe, c.

Troiſch, adj. ſe **trojaniſch**.

Trojaner, m. **-s** pl. ſ. sg. Trojaner, c.

Trojaniſch, adj. trojanſk.

Troll, m. **-en -en** (**-e**, f. **-n**.) Klunte, Klods, Tølper, c.

Trollen, v. i. 1. m. ſ. trave med tunge Skridt; ſjokke; v. r. begive ſig bort, ſlikke af.

Trommel, f. **-n**. Tromme, c. | **Trommel-fell**, n. Trommeſkind, n.; **Trommehinde**, c.; **-gehäuſe**, n. Trommeſoder, n.; **-häutchen**, n. Trommehinde, c.; **-höhle**, f. Trommehule, c.; **-kaſten**, m. ſe **-gehäuſe**; **-klöppel**, m. Trommeſtok, Trommeſtikke, c.; **-rad**, n. Trædehjul, Vandhjul, n.; **-ſchlag**, m. Trommeſlag, n.; **-ſchlägel**, m. Trommeſtok, Trommeſtikke, c.; **-ſchläger**, m. Trommeſlager, Tambur, c.; **-ſtock**, m. ſe **-ſchlägel**; **-ſucht**, f. Trommeſyge, c.; **-taube**, f. Trommedue, Maanedsdue, c.; **-wirbel**, m. Trommehvirvel, c.

Trommelei, f. **-en**. Trommeſlag, Trommeri, n.

Trommeln, v. i. 1. m. h. og t. tromme, ſlaa paa Tromme.

Trommete, f. ſe **Trompete**.

Trommler, m. **-s** pl. ſ. sg. Trommeſlager, Tambur, c.

Trompete, f. **-n**. Trompet, c.; **in die — ſtoßen**, ſtøde i Trompeten; bet eustachiſke Rør; Trompetfugl, c. (Agami); Trompetfiſk, c.; Skypumpe, c. | **Trompeten-baum**, m. Trompettræ, n. (Cecropia); **-bläſer**, m. Trompeter, c.; **-fiſch**, m. Trompetfiſk, c. (Centriscus); **-ſchall**, m. Trompetſkrald, n.; **-ſtoß**, m. Trompetſtød, n.; **-tuſch**, m. Trompetfanfare, c.; **-vogel**, m. Trompetfugl, c.

Trompeten, v. t. 1. og i. m. h. trompete, blæſe i Trompet.

Trompeter, m. **-s** pl. ſ. sg. Trompeter, c. | **Trompeter-gang**, m. Trompetergang, c.; **-pferd**, n. Trompeterheſt, c.

Trope, f. **-n**. Talefigur, Trope, c.

Tropen, pl. Troperne, pl. | **Tropen-gegend**, f. Tropeegn, c.; **-pflanze**, f. tropiſk Plante, c.; **-welt**, f. Tropeverden, c.

Tropf, m. **-es -öpfe**. Taabe, Toſſe, Idiot, c.; **armer —**, ſtakkels Djævel; † Draabe; † Slagſlaad, Slag, n.

Tröpfeln, v. i. 1. m. h. falde ned i ſmaa Draaber, dryppe; v. t. lade falde i ſmaa Draaber, dryppe.

Tropfen, m. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Tröpfchen**, **Tröpflein**, n.) Draabe, c.; *Skvett, c.; **ſo ähnlich wie ein — Waſſer dem andern**, de ligne hinanden ſom to Draaber Vand; **es war nur ein — auf den heißen Stein**, det var ſom en Draabe i Havet; —, pl. Draaber, Medicin. | **Tropfen-fall**, m. Tagdryp, n.; **-förmig**, draabeagtig, draabelignende, i Draaber; **-weiſe**, draabevis.

Tropfen, v. i. 1. m. h. og t. dryppe; **es tropft**, det drypper. | **Tropf-bad**, n. Dryppebad, n.; **-fäßchen**, n. Dryppekar, n.; **-hahn**, m. Dryphane, c. (Saltværk); **-naß**, drivvaad, dyngvaad; **-pfanne**, f. Dryppefad, n.; **-rinne**, f. Dryprende, c.; **-ſtein**, m. Drypſten, c.; **-ſteinbildung**, f. Drypſtensdannelſe, c.; **-ſteinhöhle**, f. Drypſtenshule, c.; **-trog**, m. Drypkar, n.

Tropfenhaft, **tropfig**, adj. draabelignende, draabeagtig.

Trophee, **Trophäe**, f. **-n**. Troſæ, c.

Tropiſch, adj. tropiſk.

Tröſeln, v. i. ſe **drüſeln**.

Troß, m. **-ſſes -ſſe**. Troß, Bagage, c.; Hob, Mængde, c. | **Troß-bube**, m., **-junge**, m., **-knecht**, m. Trosknægt, Stykknægt, c.; **-pferd**, n. Stykheſt, c.; **-wagen**, m. Trosvogn, Bagagevogn, c.

Troß, n. **-ſſes -ſſe** (**Troſſe**, f. **-n**.) Trosſe, c.

Troſt, m. **-es** ub. pl. Troſt, c.; **biſt du bei —**, er du rigtig klog? | **Troſt-bedürftig**, trængende til Troſt; **-brief**, m. Troſtebrev, n.; **-bringend**, troſtende; **-bringer**, m., **-geber**, m. Troſter, c.; **-grund**, m. Troſtegrund, c.; **-leer**, **-los**, troſtløs, troſtesløs; **-loſigkeit**, f. Troſtløshed, Troſtesløshed, c.; **-rede**, f. troſtende Tale, c.; **-reich**, troſterig, troſtefuld; **-ſchreiben**, n. Troſtebrev, n.; **-ſchrift**, f. Troſteſkrift, n.; **-voll**, troſtefuld; **-wort**, n. Troſteord, n.

Troſtbar, adj. troſtende.

Tröſtbar, adj. ſom lader ſig troſte.

Tröſten, v. t. 1. troſte; **ſich über**, **wegen**, **um etw.** —, troſte ſig over noget; **ſich mit etw.** —, troſte ſig med noget; **ſich einer Sache** —, ſlaa ſig til Taals med noget. | **Tröſt-einſamkeit**, f. noget, hvormed man troſter ſig i Enſomheden; **-winter**, m. × Kalkelovn, c.

Tröſter, m. **-s** pl. ſ. sg. Troſter, c.; × gammel Bog, c.; × Riš, n.

Tröſtlich, adj. troſtelig, troſtende, opmuntrende.

Troſtſam, adj. troſtende.

Tröſtung, f. **-en**. Troſt, c.

Trott, m. **-es -e**. Trav, c.; Drift Kvæg, c.

Trotte, f. **-n**. Preſſe, Vinperſe, c.

Trottel, m. **-s** pl. ſ. sg. Kretiner, Idiot, e.
Trottel, f. **-n**. Kvaſt, Dusk, c.
Trotteln, v. i. 1. m. h. og ſ. ſmaatrave, unte.
Trotten, v. t. 1. perſe; v. i. m. h. og ſ. rave; tærſke i Takt. | **Trott-baum**, m. Perſe-om, c.; **-gänger**, m. Traver, c.
Trotter, m. **-s** pl. ſ. sg. Traver, c.; Slags)ans, c.
Trotti(e)ren, v. i. 1. m. h. trave.
Trottoir, n. **-s** **-s**. Trottoir, Fortov, n.
Trotz, m. **-es** ub. pl. Trods, Trodſighed, ijenſtridighed, c.; **Eim.** — **bieten**, byde en :rods; **zum** —, til Trods, † omkap. | **Trotz-opf**, m. Trodſighed, c.; trodſigt Sind, n.; rodſigt Menneſte, n.; **-köpfig**, trodſig, med rodſigt Sind; **-wort**, n. trodſigt Ord, n.
Trotz, præp. med Gen. og Dat. trods, uagtet; ted Gen.: — **aller Einwendungen**; med Dat. rods, lige ſaa godt ſom; **er läuft** — **einem äufer**. | **Trotz-alledem**, **-dem**, desuagtet.
Trotzen, v. i. 1. m. h. trodſe; **Eim.** —, rodſe en; **mit eim.** —, være vred paa en; **auf ine Sache** —, pukke paa noget; være gnaven; ære haard; kneiſe; † v. t. udfordre, haane, be-otte.
Trotzer, m. **-s** pl. ſ. sg. en, ſom trodſer.
Trotzerhaft, adj. trodſig.
Trotzhaft, adj. trodſig. — **Trotzhaftigkeit**, f. rodſighed, c.
Trotzig, **trötzig**, adj. trodſig, gjenſtridig. — **rotzigkeit**, f. Trodſighed, Gjenſtridighed, c.
Trotziglich, adv. trodſig; driftig, modig.
Troubadour, m. **-s** **-s**. Troubadour, c.
Trüb, adj. uklar, tyk, mudret; grumſet; mørk; rgmodig, bedrøvet; **im -en fischen**, fiske i op-ørt Vand; **-es Wetter**, mørkt Vejr; **der Him-el wird** —, Himlen bliver overtrukken. | **Trüb-ugig**, mørkøjet; **-selig**, bedrøvelig, kummerlig, rgelig; **-seligkeit**, f. Bedrøvelſe, Sorg, Kum-er, c.; **-sinn**, m. Sørgmodighed, Bedrøvelſe, ungſindighed, c.; **-sinnig**, ſørgmodig, tungſin-ig; **-sinnigkeit**, f. ſe **Trübsinn**.
Trübe, f. ub. pl. Bedrøvelſe, Sorg, c.; det ørke; Atmoſphære, c.
Trübel, m. **-s** pl. ſ. sg. Tummel, Forvirring, umult, c.
Trüben, v. t. 1. gjøre tyk, gjøre grumſet, umre; formørke; bedrøve; **kein Waſſer** —, fig. ke gjøre en Kat Fortræd.
Trübheit, **Trübigkeit**, f. ub. pl. Plumret-eb, Formørkelſe, Mørkhed, c.
Trüblich, adj. lidt mørk, lidt bedrøvet, be-rvelig.
Trübnis, f. (n.) **-ſe**. Bedrøvelſe, Sorg, Kum-er, c.
Trübſal, f. (n.) **-e** (**-en**). Bekymring, Æng-eligheb, c.; Libelſe, Kummer, Sorg, c.
Trübſam, adj. plumret; mørk, bedrøvet.
Trübung, f. **-en**. Plumring, Formørkelſe, c.
Truche, f. ſe **Truhe**.
Truchſeß, m. **-ſſen** **-ſſen**. Overkokkenmeſter, c.
Truckſyſtem, n. **-s** ub. pl. Syſtem, hvorefter man lønner ſine Arbejdere ikke med Penge men med Varer.
Trude, f. **-n**. Hex, c.
Trudel, m. **-s** pl. ſ. sg. gamle Klæder, gamle Møbler; Kram, Skrammel, n.; Løs, Lojte, c.
Trudel, f. **-n**. Trunte, tyk Kvinde, c.
Trudeln, v. t. 1. og i. m. ſ. trille, rulle, vælte.
Trüffel, f. **-n**. Treffel, c. | **Trüffel-brut**, f. unge Trøffler, pl.; **-hund**, m. Trøffelhund, c.; **-jagd**, f. Trøffeljagt, c.; **-jäger**, **-ſucher**, m. Trøffeljæger, c.; **-zucht**, f. Trøffelavl, c.
Trüffeln, v. t. 1. garnere med Trøffler.
Trug, m. **-es** ub. pl. Svig, Falſkhed, Skuffelſe, c., Bedrageri. n.; **Lug und** —, Svig og Bedrageri; Biernes Skarn, n. | **Trug-bild**, n. Luftbillede, ſkuffende Billede, Fantom, n.; **-erfüllt**, ſvigefuld, falſk, lumſk; **-gebilde**, n. ſkuffende Stikkeſe, c.; **-geſtalt**, f. ſe **gebilde**; **-gewebe**, n. Væv af Løgn, af Bedrageri, c.; **-los**, uden Svig; **-ſchluß**, m. falſk Slutning, c.; **-voll**, ſvigefuld, fuld af Svig, falſk, lumſk; **-werk**, n. Bedrageri, n., Svig, c.
Trügen, v. i. 2. m. h. bedrage, ſkuffe; **der Schein trügt**, Skinnet bedrager; v. t. narre, bedrage; **ſich** —, ſkuffe ſig, tage fejl; **alles müßte mich** —, jeg maatte tage meget fejl; † **ſich auf etw.** —, ſtole paa noget.
Trüger, m. **-s** pl. ſ. sg. Bedrager, c.
Trügerei, f. **-en**. Bedrageri, n.
Trügerin, f. **-nen**. Bedragerſke, c.
Trügeriſch, adj. bedragerſk, bedrageriſt, ſkuffende.
Trughaft, adj. ſe **trüglich**.
Trüglich, adj. bedragerſk, bedragelig, ſkuffende. — **Trüglichkeit**, f. Bedrageligheb, c.
Trugnis, f. (n.) **-ſe**. Svig, Falſkheb, c., Bedrageri, n.
Trugſal, n. ſe **Truguls**.
Truhe, f. **-n**. Kaſſe, Kiſte, Kuffert, c., Skrin, n.; (Bjærgv.) Vogn til at transportere Ertſen; Pengekaſſe, c.; **etw. in die lange — bringen, legen**, trække noget i Langbrag. | **Truhen-laufer**, m. (Bjærgv.) Arbejder, der ſtyber Ertsvognen, c.
Trulle, f. **-n**. Pubs, n., Streg, c.; **Løs**, c., Kvindemenneſte, n.
Trumm, n. (m.) **-es** **-ümmer**. Brudſtykke, n., Stump, Ruin, c.; **die Trümmer eines Glaſes**, Skaarene af et Glas; **die Trümmer einer Burg**, Ruinerne af en Borg; — **eines Schiffes**, Braget af et Skib; **das — eines Fadens**, Enden af en Traab; **den — verlieren**, tabe Traaben; **in einem — fort**, uafbrudt; **ſein** —, hans Part; **ein — von Kerl**, en Kæmpekarl; **ein gutes** —, et godt Stykke Vej; (Bjærgv.) en ſig i Længden ſtrækkende Jord- el. Stenart.

Trümmer, f. **-n**. (m. n. pl. ſ. sg.) Levning, c., Brudſtykke, n. | **Trümmer-beſået**, bedækket med Ruiner; **-fald**, **-hauſe**, m. Hob Ruiner, Ruinhob, c.; **-weiſe**, i Ruiner, i Stumper.

Trümmerhaft, adj. ruinagtig.

Trümmern, v. i. l. m. ſ. falde i Ruiner; v. t. ødelægge.

Trumpf, m. **-es -ümpfe**. (Dim. **Trümpfchen**, **Trümpfnein**, n.) Trumf, c.; **eine Karte zum — machen**, gjøre et Kort til Trumf; **ſeine Trümpfe ausſpielen**, ſpille ſine Trumfer bort; **der letzte —**, den ſidſte Trumf; **zeigen, was — iſt**, viſe, hvad der er Trumf; **einen — darauffetzen**, ſætte en Trumf derpaa; † Stikpille, Skoje, c.; † Tværtræ, n. | **Trumpf-aß**, n. Trumf Es, n.; **-bube**, m. Trumf Knægt, c.; **-dame**, f. Trumf Dame, c.; **-farbe**, f. Kulør, c.; **-karte**, f. Trumfkort, n.

Trumpfen, v. t. l. og i. m. h. trumfe, ſpille Trumf ud; **Einen —**, give en et drøjt Svar, bide kort af.

Trunk, m. **-es -ünke**. Drik, Slurk, c.; Drikkelag, Gilde, n.; Drikfældighed, c.; **einen — thun**, drikke engang; **auf einen —**, paa et Drag; **dem -e ergeben ſein**, være forfalden til Drik. | **Trunk-ſucht**, f. Drikfældighed, Drik, c.; **-ſüchtig**, fordrukken.

Trunken, adj. drukken, beruſet, beſtjænket; fig. **vor (von) Freude —**, beruſet af Glæde. — **Trunkenheit**, f. Drukkenſkab, Fuldſkab, Rus, c.; Fylderi, n.

Trunkenbold, m. **-es -e**. Drukkenbold, Dranker, c.

Trupp, m. **-es -e**. (Dim. **Trüppchen**, **Trüpplein**, **Trüppel**, n.) Flok, Hob, Trop, c. | **Truppweiſe**, flokkevis, i Skarer.

Truppe, f. **-n**. Trup, c., Skuespillerſelſkab, n.

Truppen, pl. ub. sg. Tropper. | **Truppenaushebung**, f. Udſtrivning af Soldater, c.; **-einſchiffung**, f. Indſtibning af Soldater, c.; **-gattung**, f. Vaabenart, c.; **-körper**, m. Troppekorps, n.; **-nachſchub**, m. Forſtærkning, c.; **-ſchau**, f. Hærſtue, n., Revue, c.; **-t(h)eil**, m. Hærafdeling, c.

Truſche, **Trüſche**. f. ſe **Träuſche**.

Trut, m. **-en -en**. Kalkun, c. | **Trut-hahn**, m. kalkunſt Hane, c.; **-henne**, f., **-huhn**, n. kalkunſt Høne, c.

Trute, f. **-n**. kalkunſt Høne, c.

Trutſchel, f. **-n**. Trunte, tyk Kælling, c.

Trutte, f. **-n**. Forelle, c.

Trutz, m. **-es** ub. pl. ſe **Trotz**; **Schutz und —**, Sikkerhed og Forſvar, Modſtand og Angreb. | **Trutz-bündnis**, n. Forbund til Angreb, n., Offenſivalliance, c.; **-lied**, n. udfordrende Sang, c.

Tſchako, m. **-s -s**. Schako, c.

Tſcheche, m. **-n -n**. Czecher, c.

Tſchechiſch, adj. czechiſk.

Tſcherkeſſe, m. **-n -n**. Tſcherkesſer, c.

Tſcherkeſſiſch, adj. tſcherkesſiſk.

Tſchibuk, m. **-s -s**. Tſchibuk, c. (Pibe.)

Tſchuktſche, m. **-n -n**. Tſchuktſcher, c.

Tuareg, m. **-s -s**. Tuareg, c.

Tuba, f. **-ben**. Tuba, Trompet, c.

Tubbe, f. **-n**. Balje, c., Kar, n.

Tuberkel, f. **-n**. Tuberkel, c. | **Tuberkelbildung**, f. Tuberkeldannelſe, c.

Tuberkulös, adj. tuberkuløs.

Tuberkuloſe, f. ub. pl. Tuberkuloſe, c.

Tuberoſe, f. **-n**. Tuberoſe, c. (Polyanthes tuberosa.)

Tubus, m. — **-ben** (**-buſſe**). Tubus, Kikkert c.; Rør, n.

Tuch, n. **-es -ücher**. (Dim. **Tüchlein**, **Tüchel Tüchelchen**, n.) Tørklæde, n., Dug, c.; Shawl n.; (pl. **-e**.) Klæde, n., Klædeſort, c., Tøj, n. (til Sss) Sejl, n. | **Tuch-artig**, klædeagtig; **-bereiter**, m. Dekartør, Overſtærer, c.; **-bereitung** f. Dekartering, c.; **-fabrik**, f. Klædefabrik, c. **-fabrikant**, m. Klædefabrikant, c.; **-färber**, m Klædefarver, c.; **-geſchäft**, n. Klædeforretning c.; **-gewölbe**, n., **-halle**, f. ſe **-laden**; **-handel** m. Klædehandel, c.; **-händler**, m. Klædehandler Klædekræmmer, c.; **-haus**, n. Klædemagaſin Klædeoplag, n.; **-hoſe**, f. Klædesbuxer, pl. **-kleid**, n. Klædesſkjole, c.; **-knappe**, m. Dug magerſvend, c.; **-laden**, m. Klædehandel, Klæde butik, c.; **-macher**, m. Tøjmager, Dugmager, c. **-mantel**, m. Klædeskappe, c.; **-motte**, f Klædemøl, n.; **-nadel**, f. Brynſtnaal, c.; **-nieder lage**, f. Klædeoplag, n.; **-preſſe**, f. Klædepreſſe c.; **-rahmen**, m. Klæderamme, c.; **-raſch**, m Klæderaſt, n.; **-reſt**, m. Reſt Klæde, c.; **-rock** m. Klædesfrakke, c.; **-ſchere**, f. Klædeſax, c. **-ſcherer**, m. ſe **-bereiter**; **-walker**, m. Klædevalker, c.; **-walkerei**, f. Klædevalkning, c. **-waren**, pl. Klædevarer, pl.; **-weber**, m. Klæde væver, c.; **-weberei**, f. Klædevæveri, n.; **-weſte** f. Klædesvest, c.

Tuchen, adj. Klædes-, af Klæde.

Tüchtig, adj. dygtig; duelig, vel ſikket; adv til Gavns, overmaade meget. — **Tüchtigkeit**, f Dygtighed, Dueligheb, c.

Tüchtigen, v. t. l. gjøre dygtig.

Tuck, **Tück**, m. **-es -ücke**. Streg, c., Puds n.; Lumſtheb, Ondſkab, c. | **Tuck-mäuſer**, m Hykler, c.

Tücke, f. **-n**. Lumſkhed, Ondſkab, Træſthed Ræenke, Liſt, Underfundighed, c. | **Tücke-bold -bote**, m. Lygtemand, c.

Tucken, v. i. l m. h. lokke (Høns); banke, dikke; v. r. bøje ſig, bukke ſig.

Tücken, v. r. l. bøje ſig, bukke ſig; v. t. ſpille en et Puds, drille.

Tückiſch, adj. lumſk, træſt, underfundig, liſtig **auf einen — ſein**, være vred paa en, bære Nag til en.

Tüder, m. **-s**. pl. ſ. sg. Tøjr, n. | **Tüder-pfahl**, **-pflock**, m. Tøjrepæl, *Hæl, c.

Tüdern, v. t. l. tøjre.

Tuff, m. **-es -e.** Tuf, c. | **Tuff-erde**, f. Tuf-jord, c.; **-kalk**, m. Tufkalk, c.; **-stein**, m. Tuf-ſten, c.

Tüfteln, v. i. ſe **düfteln.**

Tugend, f. **-en.** Dyd, c.; × Dueligheb, Dyg-tigheb, c.; Kyſtheb, c.; **Jugend hat keine —**, Ungdom og Visdom følges ſjælden ad. | **Tugend-bild**, n. Dydsmønſter, n.; **-bold**, m. Hykler, c.; **-freund**, m. Ven af Dyden, c.; **-held**, m. Dydshelt, c.; **-heuchler**, m. Hykler, c.; **-leben**, n. dydigt Liv; **-lehre**, f. Sædelære, c.; **-lehrer**, m. Dydslærer, Moraliſt, c.; **-liebe**, f. Kjærlig-heb til Dyden, c.; **-los**, udydig; **-muſter**, n. Dydsmønſter, n.; **-prediger**, m. Dydsprædikant, c.; **-reich**, rig paa Dyd; **-ſchwätzer**, m. en, der ſtadig ſnakker om Dyd; **-ſpiegel**, m. Dydsmøn-ſter, n.; **-ſtolz**, ſtolt af ſin Dyd; **-ſtolz**, m. Stolthed over ſin Dyd, c.; **-voll**, ſe **-reich**; **-wandel**, m. dydig Vandel, c.; **-weg**, m. Dydens Vej, c.

Tugendhaft, adj. dydig. — **Tugendhaftigkeit**, f. Dydigheb, c.

Tugendlich, adj. dydig, ærbar, from.

Tugendſam, adj. ſe **tugendlich.**

Tuilerien, pl. Tuilerierne.

Tüll, m. **-es -e.** Tyl, n. | **Tüll-gardine**, f. Tylsgardin, c.; **-fabrikant**, m. Tylfabrikant, c.; **-haube**, f. Tylskappe, c.; **-kragen**, m. Tyls-krave, c.

Tülle, f. ſe **Dille.**

Tulpe, f. **-n.** Tulipan, c.; × preuſſiſt Hjælm, c.; (Berlin) mindre Øiglaſ, n. | **Tulpen-baum**, m. Tulipantræ, n.; **-beet**, n. Tulipanbed, n.; **-flor**, m. Tulipanflor, n.; **-zucht**, f. Tulipanavl, c.; **-zwiebel**, f. Tulipanløg, n.

Tummel, m. **-s** ub. pl. (Dim. **Tümmelchen**, n.) Svimmel, Hovedſvimmel, Ørhed; Tummel, Larm, c.; Tumling, c. | **Tummel-baum**, m. (Bjærgv.) lodret Vinde, c.; **-becher**, m. Tum-ling, c.; **-platz**, m. Tumleplads, c.; **-ſattel**, m. Skoleſabel, c.; **-taube**, f. Tumler, c.

Tummelhaft, adj. raſt ſig tumlende; raſk.

Tummelig, adj. ſvimmel, ør.

Tummeln, v. t. 1. tumle, omtumle; **ſich mit eim.** —, brydes med en; **ſich —**, ſtynde ſig, ile, rappe ſig; v. i. m. h. × rave, ſvimle; tumle, støje, larme.

Tummler, Tümmler, m. **-s** pl. ſ. sg. Tum-ler, c.; Danſer, c.; Spirebroder, Bumler, c.; Delfin; Tumler (Due); Tumling, c.

Tümpel, Tümpfel, m. **-s** pl. ſ. sg. Pyt, Pøl, Sump, c.; dybt Sted i en Flod el. Sø; Hvirvel, c.

Tumult, m. **-es -e.** Tumult, Tummel, Støj, c.; Opløb, Oprør, n.

Tumultuant, m. **-en -en.** Tumultuant, Uro-ſtifter, c.

Tumultuariſch, adj. tumultuariſt, oprørſt, larmende, støjende.

Tulmultui(e)ren, v. i. 1. m. h. larme, støje, gjøre Oprør.

Tünch, m. ſe **Tünche.**

Tünche, f. **-n.** Hvitning, c.; Hvittekalk, c.; fig. Anſtrøg, n. | **Tünch-farbe**, f. Kalkfarve, c.; **-kalk**, m. Hvittekalk, c.; **-pinſel**, m. Hvitteloſt, c.; **-topf**, m. Kalkſpand, c.

Tünchen, v. t. 1. hvitte.

Tüncher, Tünchner, m. **-s** pl. ſ. sg. Hvit-ter, c.

Tüncherei, f. **-en.** Hvitning, c.; Hvitte-kalk, c.

Tuneſe, m. **-n -n.** Tuneſer, c.

Tuneſiſch, adj. tuneſiſt.

Tungſtein, Tungſten, m. **-s -e.** Tungſten, c.

Tunguſe, m. **-n -n.** Tunguſer, c.

Tunguſiſch, adj. tunguſiſt.

Tunika, f. **-s.** Tunika, c.

Tunke, f. **-n.** Dyppelſe, Sauce, *Duppe, c.; noget til at dyppe i Saucen. | **Tunk-näpfchen**, n., **-ſchale**, f. Sauceſaal, c.

Tunken, v. t. 1. dyppe, nedbyppe; **eine Taſſe Kaffee —**, opbyppe en Kop Kaffe.

Tunnel, m. **-s** pl. ſ. sg. Tunnel, c.

Tunneli(e)ren, v. t. 1. lægge en Tunnel igjennem.

Tupf, m. **-es -e.** Prik, c., Punkt, n.

Tüpfel, m. (n.) **-s** pl. ſ. sg. Punkt, n., Prik, c.

Tüpfelig, adj. prikket, med Punkter.

Tüpfeln, v. t. 1. prikke, forſyne med Prikker, punktere.

Tupfen, m. ſe **Tupf.**

Tüpfen, tupfen, v. t. 1. prikke fint, berøre med Spidſen af en Ting; røre løſelig ved; ſtikke paa; vaccinere, pode; × træffe ved Skud. | **Tupf-bällchen**, n., **-ballen**, m. Tot Bomuld, Tot Charpi, Filtballe, Puderkoſt, c.

Tupfer, m. **-s** pl. ſ. sg. Klat, c., Punkt, n., Prik, c.

Turban, m. **-s -e.** Turban, c.

Turbine, f. **-n.** Turbine, c.

Türke, m. **-n -n.** Tyrk, c.; Majs, c. | **Türken-blau**, tyrkeblaa; **-bund**, m. Turban, c.; Turbanlilje, c. (Lilium martagon); **-freund**, m. Tyrkeven, c.; **-glaube**, m. Tyrketro, c.; **-kopf**, m. Tyrkehoved, n.; Turban, c.; **-korn**, n. Majs, c.; **-mus**, n. Majsgrød, c.; **-ſäbel**, m. Tyrkeſabel, c.; **-ſteuer**, f. Tyrkeſkat, c.; **-zug**, m. Tyrketog, n.

Türkei, f. ub. pl. Tyrkiet.

Türkin, f. **-nen.** Tyrkinde, c.

Türkis, m. **-es -e.** Tyrkis, c.

Türkiſch, adj. tyrkiſt. | **Türkiſch-korn**, n. tyr-kiſt Hoede, Majs, c.

Turkmane, Turkmene, m. ſe **Turkomane.**

Turko, m. **-s -s.** Turko, c.

Turkomane, m. **-n -n.** Turkoman, c.

Turkomaniſch, adj. turkomanſt.

Turmalin, m. **-s** ub. pl. Turmalin, c.

Turnei, n. (m.) se **Turnier**.
Turneien, v. i. 1. m. h. turnere.

Turnen, v. i. 1. m. h. gymnasticere, drive gymnastiske Øvelser. | **Turn-anstalt**, f. Gymnastikanstalt, c.; **-anzug**, m. Gymnastikdragt, c.; **-fest**, n. Turnerfest, c.; **-gerät(h)**, n. Gymnastikredskaber, pl.; **-halle**, f. Gymnastiksal, c.; **-kunst**, f. Gymnastik, c.; **-lehrer**, m. Gymnastiklærer, c.; **-platz**, m. Gymnastikplads, c.; **-saal**, m. Gymnastiksal, c.; **-übung**, f. Gymnastiskøvelse, Legemsøvelse, c.; **-verein**, m. Gymnastikforening, c.; **-wart**, m. Gymnastikforstander, c.; **-wesen**, n. Turnervæsen, n.

Turner, m. **-s** pl. ſ. sg. Turner, Gymnastiker, c.

Turnerei, f. ub. pl. gymnastiske Øvelse, c.; Turnervæsen, n.

Turnerisch, adj. som en Turner; turneragtig.

Turnerschaft, f. **-en**. Turnerforening, c.

Turnertum, n. se **Turnerei**.

Turnier, n. **-es -e**. Turnering, c.; Turnérspil, Ridderspil, n. | **Turnier-bahn**, f. Turnérplads, c.; **-bank**, m. Kampprís, c.; **-platz**, m. se **-bahn**; **-rennen**, n. Dyrtløb, n.; **-richter**, m. Kampdommer, c.; **-spiel**, n. Turnérspil, n.

Turni(e)ren, v. i. 1. m. h. deltage i en Turnering.

Turnip, m. **-s -s**. Turnips, c.

Turtel, f. **-n**. Turteldue, c. | **Turtel-taube**, f. Turteldue, c.

Turteln, v. i. 1. m. h. kurre som en Turteldue.

Tusch, m. **-es -e**. Fanfare, c.; Trompetstød, n.; (Student) Fornærmelse, c.; se også **Tusche**.

Tusche, f. **-n**. Tusk, n. | **Tusch-kasten**, m. Tuskkasse, c.; **-muschel**, f. Muslingeskal med Tusk, c.; **-näpfchen**, n. Tuskkop, c.; **-pinsel**, m. Tuskpensel, c.; **-schwarz**, sort som Tusk; **-zeichnung**, f. Tusktegning, c.

Tuscheln, v. i. 1. m. h. og t. hviske, tyske.

Tuschen, v. i. 1. m. h. og t. tyske, tyske paa; dæmpe, undertrykke, slukke; male med Tusk.

Tuschi(e)ren, v. t. 1. touchere, berøre, røre ved; fornærme (Student).

Tute, **Tüte**, f. se **Düte**.

Tuten, v. i. 1. m. h. × tude (i et Horn).

Tütsche, f. se **Tunke**.

Tüttel, m. (n.) **-s** pl. ſ. sg. Tøddel, c.; lille Dorte, c.

Twalch, m. **-es** ub. pl. Rajgræs; n. (Lolium).

Twall, n. **-es -e**. × Asen, Kræ, n.

Twing, m. **-es -e**. Borg, c.; Jurisdiktion, c.

Twist, m. **-es -e**. Tvist, c., Bomuldsgarn, n.

Tyne, f. se **Tiene**.

Type, f. **-n**. Type, c. (Bogtryk). | **Typenmetall**, n. Typemetal, n.

Typhon, m. se **Teifun**.

Typhös, adj. tyfoid.

Typhus, m. — pl. ſ. sg. Tyfus, c. | **Typhusartig**, tyfusagtig; **-fieber**, n. tyfoid Feber, c.; **-kranker**, adj. Tyfuspatient, c.

Typisch, adj. typisk.

Typograph, m. **-en -en**. Typograf, Bogtrykker, c.

Typographie, f. ub. pl. Typografi, c.

Typographisch, adj. typografisk.

Typus, m. — **-pen**. Typus, Grundform, c.

Tyrann, m. **-en -en**. Tyran, c. | **Tyrannenherrschaft**, f. Tyranherredømme, n.; **-joch**, n. Tyranaag, n.; **-laune**, f. Tyranlune, n.; **-mord**, m. Tyrannmord, n.

Tyrannei, f. **-en**. Tyranni, n.

Tyrannen, v. t. 1. tyrannisere.

Tyrannentum, n. **-s** ub. pl. Tyranni, n.

Tyrannin, f. **-nen**. tyrannisk Kvinde, c.

Tyrannisch, adj. tyrannisk.

Tyranni(e)ren, v. t. 1. tyrannisere.

Tyrier, m. **-s** pl. ſ. sg. Tyrier, c.

Tyrisch, adj. tyrisk.

Tyrol, n. se **Tirol**.

Tzako, m. se **Tschako**.

U.

Übel, adj. ilde; slet; slem; ond; **nicht —**, ikke ilde; **das wäre nicht —**, det var ikke saa ilde; **ich habe nicht — Lust dazu**, jeg kunde nok have Lyst dertil; **Einen — schelten**, skjænde meget paa en; **sich — freuen**, more sig baarlig; **— aussehen**, se baarlig ud; **es sieht — mit ihm aus**, det ser ilde ud for ham; **ich befinde mich —**, jeg befinder mig ilde, har ondt, har Kvalme; **mir wird —**, jeg faar ondt; **mir ist — zu Mute**, jeg er ilde til Mode; **er ist — daran**, han er ilde faren, ilde stedt, det er galt fat med ham; **— deuten**, ublægge vrangt, uretlig, forkert; **— auf einen zu sprechen sein**, tale ilde om en, være vred paa en; **etw. — nehmen**, tage noget ilde, fortrydelig op; **— ärger machen**, gjøre ondt værre; **wohl oder —**, med det gode el. onde. | **Übel-befinden**, n. Ildebefindende, n.; **-berüchtigt**, ilde berygtet; **-gelaunt**, i daarligt Humør; **-gelaunt heit**, f. daarligt Humør; **-gesinnt**, ildesindet; **-gesinnt heit**,

f. Ildesindethed, c.; **-klang**, m. Misklang, Skurren, c.; **-klingend**, ilde lydende; **-laune**, f. daarligt Humør; **-launig**, i daarligt Humør, knarvorn; **-laut**, m. Mislyd, c.; **-lautend**, ilde lydende; **-nehmerisch**, smtaalig; **-stand**, m. en slem Sag, mislig Omstændighed; **-that**, f. Udaad, Misgjerning, Forbrydelse, c.; **-thäter**, m. Ubaadsmand, Misdæder, Forbryder, Misgjerningsmand, c.; **-thäterisch**, forbryderst; **-wollen**, n. Misstemning, ond Vilje, Ildesindethed, c.; **-wollend**, ilde sindet.

Übel, n. -s pl. ſ. sg. Ondt, Onde, n.; Skade, Brøst, c.; **von zwei -n das kleinere wählen**, af to Onder vælge det mindste.

Übelkeit, f. **-en**. Ondt, n., Kvalme, c.

Üben, adj. paa den anden Side, hist ovre.

Üben, v. t. 1. øve, udøve; **Rache an einm. —**, hævne sig paa en; **eine Kunst —**, drive, udøve en Kunst; **sich —**, øve sig.

Über, m. -s pl. ſ. sg. Udøver, c.

Über, 1) præp. a) med Dat. over: **das Schwert schwebt — seinem Haupte, das Bild hängt — der Thür, er vergißt das eine — dem andern, — den Büchern liegen, — Tische**; hinsides, paa den anden Side: **— den Bergen wohnen auch Leute**. b) med Acc. over: **er ging — die Brücke, er warf das Tuch — den Kopf, das Unglück stürzt — ihn, das geht — meinen Horizont, ein Glas — den Durst trinken, der Sieg — die Aufrührer, es dauert — 8 Tage, er lacht über alles, — etw. weinen, sich freuen, froh sein, traurig sein, — den Haufen werfen**, kaste over Ende; om: **— etw. schreiben, reden, sprechen, streiten, sich verständigen, — ein Jahr**: **heute — 8 Tage**, i Dag 8 Dage; **— Nacht**, i Nat, om Natten; fig. pludselig. 2) adv. over: **den Vormittag —**, hele Formiddagen; **es geht alles bunt —**, alt gaar broget til, forvirret og uordentlig; **— und —**, allehelst, overalt, helt igjennem; **— und — naß**, gjennemvaad; **es ist — und — voll**, det er saa fuldt, at det løber over.

Überackern, v. t. 1. ins. overpløje; v. r. overanstrænge sig ved Pløjning.

Überall, adv. overalt, alle Vegne; **nicht —**, ikke alle Vegne; **— nicht**, allehelst ikke; **wenn — davon die Rede sein kann**, dersom der i det hele kan være Tale derom; (til Sms) **— —**, alle Mand op!

Überaltern, v. i. 1. m. ſ. sep. -blive for gammel.

Überanstrengen, v. t. 1. ins. overanstrænge. **— Überanstrengung**, f. Overanstrængelse, c.

Überantworten, v. t. 1. ins. overantvorde, overlevere. **— Überantwortung**, f. Overantvordelse, Overgivelse, c.

Überarbeiten, v. t. 1. ins. bearbejde endnu en Gang; **sich —**, arbejde over sine Kræfter; **überarbeitet**, overanstrængt; sep. ved Arbejde skaffe over. **— Überarbeitung**, f. Overanstrængelse, c.

Überärmel, m. -s pl. ſ. sg. Overærme, Halværme, n.

Überaus, adv. overmaade, overdættes.

Überbau, m. **-es -e**. Etage paa en Bygning, som rager frem over den underste; Overbygning, c.

Überbauen, v. t. 1. ins. bygge over, bygge oven over; overlæsse; **sich —**, bygge over Evne, forbygge sig; sep. bygge ud over.

Überbefriedigen, v. t. 1. ins. tilfredsstille rigelig.

Überbehalten, v. t. 2. sep. beholde over; beholde tilovers.

Überbein, n. **-es -e**. Seneknude paa Hænder eller Fødder, c.

Überbessern, v. t. 1. ins. forbedre endnu en Gang; rette for meget paa.

Überbett, n. **-es -en**. Overdyne, c.

Überbeugen, v. t. 1. og r. sep. bøje hen over.

Überbiegen, v. t. 2. sep. se **überbeugen**.

Überbieten, v. t. 2. sep. byde mere; **er bot zwei Thaler über**, han bød to Daler mere; ins. overbyde; fig. overgaa; **sich —**, byde mere, end man vilde, fig. overgaa sig selv. **— Überbietung**, f. Overbud, n.

Überbilden, v. t. 1. ins. uddanne for meget, gjøre forstruet. **— Überbildung**, f. Overkultur, Overforfinelse, c.

Überbinde, f. **-n**. Yderbind, n.

Überbinden, v. t. 2. sep. binde over; ins. overbinde.

Überblättern, v. t. 1. ins. blade over, overse ved Gjennembladning; bedække med Blade; sep. og ins. gjennemblade flygtig.

Überblauen, überbläuen, v. t. 1. ins. overtrække med blaat; farve alt for blaa.

Überblechen, v. t. 1. ins. bedække med Blik.

Überbleiben, v. i. 2. m. ſ. sep. blive tilovers.

Überbleibsel, n. (m.) -s pl. ſ. sg. Levning, Rest, c.

Überblick, m. **-es** ub. pl. Overblik, n.

Überblicken, v. t. 1. ins. overskue, overse.

Überblühen, v. t. 1. ins. bedække med Blomster; v. r. blomstre for stærkt, afblomstre.

Überbot, n. (m.) **-es -e**. Overbud, n.

Überbrausen, v. t. 1. ins. bruse hen over; overdøve.

Überbreiten, v. t. 1. sep. brede over; **eine Decke —**, lægge et Tæppe over; ins. bedække, tildække.

Überbringen, v. t. 1. (**-brachte, -bracht**) ins. overbringe; sep. bringe over til den anden Side. — **Überbringung**, f. Overbringelse, c.

Überbringer, m. **-s** pl. ſ. sg. Overbringer, c.

Überbrücken, v. t. 1. ins. ſlaa en Bro over. — **Überbrückung**, f. Læggen Bro over, c.

Überbrüllen, v. t. 1. ins. overdøve ved Brøl.

Überbunt, adj. alt for broget, alt for ſpraglet.

Überbürden, v. t. 1. ins. overlæsſe, overbebyrde. — **Überbürdung**, f. Overlæsſelſe, Overbebyrdelſe, c.

Überdach, n. **-es -ächer**. Tag til Beſtyttelſe, n.

Überdachen, v. t. 1. ins. bygge et Tag over. — **Überdachung**, f. Læggen Tag over, c.

Überdauern, v. t. 1. ins. overleve.

Überdecke, f. **-n**. Dække, Laag, n.

Überdecken, v. t. 1. sep. dække over, lægge over; ins. tildække, overdække, tilhylle. — **Überdeckung**, f. Tildækning, c.

Überdem, adv. desuden.

Überdenken, v. t. 1. (**-dachte, -dacht**) ins. overtænke, overveje.

Überdies, adv. desuden.

Überdrang, m. **-es** ub. pl. alt for ſtor Trang, c.

Überdrängen, v. t. 1. ins. trænge for ſtærkt; sep. trænge over.

Überdreſchen, v. t. 2. ins. tærſte let; **ſich —**, tærſte over ſine Kræfter.

Überdringen, v. i. 2. m. ſ. sep. trænge over; v. t. ins. overvælde.

Überdruß, m. **-ſſes** ub. pl. Lede, Kjedſommelighed, c.

Überdrüſſig, adj. led, kjed af; **eines Dinges — ſein**, være kjed af noget.

Überdüngen, v. t. 1. ins. ubbrede Gødning paa; gøde for ſtærkt.

Überdunkeln, v. t. 1. ins. formørke.

Übereck(s), adv. diagonal, tværs over.

Übereifer, m. **-s** ub. pl. overdreven Iver, c.

Übereile, f. ub. pl. alt for ſtor Haſt.

Übereilen, v. t. 1. ins. indhente, overraſke, komme bag paa; overile; † ile forbi; **etwas —**, gjøre noget altfor haſtig; **ſich —**, overile ſig, forhaſte ſig; **übereilt**, overilet, fremfuſende, i Overilelſe. — **Übereilung**, f. Overilelſe, Overraſkelſe, c.

Überein, adv. overens, ens. | **Überein-klang**, m. Harmoni, c.; **-kommen**, v. i. 2. m. ſ. komme overens; **-kömmlich**, ſe **-künftlich**; **-kunft**, f. Overenskomſt, c.; **-künftlich**, ſom kommer overens; konventionel; **-ſtimmen**, v. i. 1. m. h. ſtemme overens; — **-d**, overensſtemmende; **-ſtimmung**, f. Overensſtemmelſe, c.; **-treffen**, v. i. 2. m. ſ. blive enig.

Übereinander, adv. over hinanden.

Übereilen, v. t. 1. ins. bedække med Is.

Übereſſen, v. r. 2. ins. forſpiſe ſig.

Überfahren, v. i. 2. m. ſ. sep. fare over, kjøre over, ſejle over; v. t. ins. overfare, overkjøre; **das Kind iſt — worden**, Barnet er blevet overkjørt; kjøre til Skamme, ødelægge; overſtryge.

Überfahrt, f. **-en**. Overfart, Overkjørſel, c.; Færgeſted, n., Stedet, hvor man ſætter over, kjører over.

Überfall, m. **-es -älle**. Overfald, pludſeligt Anfald, n.

Überfallen, v. t. 2. ins. overfalde, overrumple, overraſke.

Überfeilen, v. t. 1. sep. file over, gjennemfile; ins. bearbejde med Filen.

Überfein, adj. alt for fin, ſuperfin. — **Überfeinheit**, f. alt for ſtor Finhed, c.

Überfeinern, v. t. 1. ins. gjøre alt for fin.

Überfirniſſen, v. t. 1. ins. overſtryge med Fernis, fernisere.

Überflammen, v. t. 1. ins. overſtraale; overflamme; v. i. sep. bluſſe hen over.

Überflattern, v. i. 1. m. ſ. sep. flagre over; v. t. ins. vaje over, overflyve.

Überflechten, v. t. 2. ins. overtrække, omflette; sep. flette over, flette uden om.

Überfleiß, m. **-es** ub. pl. alt for ſtor Flid, c.

Überfleißig, adj. alt for flittig, overdreven flittig.

Überfliegen, v. i. 2. m. ſ. sep. flyve over; v. t. ins. flyve over, overflyve, overgaa, overtræffe.

Überfließen, v. i. 2. m. ſ. sep. flyde over, ſtrømme over; v. t. ins. overſtrømme.

Überflittern, v. t. 1. ins. bedække med Flitterſtads.

Überfloren, v. t. 1. ins. overtrække med Flor.

Überflug, m. **-es** ub. pl. let Overtræk, Anſtrøg, n.; alt for høj Flugt, c.

Überflügeln, v. t. 1. ins. overfløje; bedække med Vingerne. — **Überflügelung**, f. Overfløjning, c.

Überfluß, m. **-ſſes** ub. pl. Overflod, n., Overflødighed, c.; — **an etw. haben**, have Overflødighed af noget.

Überflüſſig, adj. overflødig, rundelig; unødvendig. — **Überflüſſigkeit**, f. Overflødighed, Unødvendighed, c.

Überfluten, v. ſe **überſtrömen**.

Überfordern, v. t. 1. ins. fordre for meget. — **Überforderung**, f. overdreven Fordring, c.

Überfracht, f. **-en**. Overfragt, Overvægt, c.

Überfrachten, v. t. 1. ins. overfragte, overlæſſe, overlade.

Überfrech, adj. alt for fræk.

Überfreſſen, v. r. 2. ins. forſluge ſig, forſpiſe ſig.

Überfrieren, v. i. 2. m. ſ. ins. overfryſe, bedækkes med Is.

Überfromm, adj. alt for from.

Überfuhre, f. **-n** Overkjørſel, c.

Überführen, v. t. 1. sep. føre over; fig. ins. overbevise, overtyde; **eines Verbrechens** —, overbevise om en Forbrydelse; **mit Waren überführt**, overfyldt med Varer. — **Überführung**, f. Overbevisning, Overtydning, c.

Überfülle, f. ub. pl. alt for ſtor Fylde, c.

Überfüllen, v. t. 1. ins. overfylde. — **Überfüllung**, f. Overfyldelse, c.

Überfunkeln, v. t. 1. ins. overſtraale.

Überfüttern, v. t. ins. fodre for ſtærkt. — **Überfütterung**, f. alt for ſtærk Fodring, c.

Übergabe, f. **-n**. Overgivelſe, Udlevering, Overdragelſe, c.

Übergang, m. **-es -änge**. Overgang, c.; — **zum Feinde**, Overgang til Fjenden; **unmerklicher** —, umærkelig Overgang; **alles hat einen** —, **bemerkte der Fuchs, als man ihm das Fell über die Ohren zog**, det er kun en Overgang, ſagde Ræven, da trak Bælgen af ham. | **Übergangs-brücke**, f. Bro for Fodgængere over en Jærnbane, c.; **-punkt**, m. Overgangspunkt, n.

Übergar, adj. forſtegt, forkogt.

Übergären, v. i. 2. sep. m. h. løbe over ved Gjæringen; v. r. ins. gjære alt for meget.

Übergattern, v. t. 1. ins. overgitre.

Übergeben, v. t. 2. ins. overgive, overlevere, udlevere, overdrage; **ſich** —, kaſte op. — **Übergebung**, f. Overgivelſe, Overlevering, c.; Optaſtning, c.

Übergebot, n. **-es -e**. Overbud, n.

Übergebührlich, adj. overdreven, utilbørlig.

Übergehen, v. i. 2. m. ſ. sep. løbe over, flyde over; **der Ballaſt geht über**, Ballaſten forſtyder ſig; **die Augen gingen ihm über**, Taarer traadte i hans Øine; **zum Feinde** —, gaa over til Fjenden; **in Fäulnis** —, gaa i Forraadnelſe; **es geht ſchon über**, det gaar nok over; v. t. ins. † overgaa, overſtride, overtræde; gaa hen over, ikke bemærke, forbigaa; underſøge over det hele; bearbejde paa Overfladen; gjennemgaa, gjennemſe; v. r. anſtrænge ſig for meget ved at gaa. — **Übergehung**, f. Forbigaaelſe, Udelukkelſe, c.

Übergelehrt, adj. alt for lærd.

Übergellen, v. t. 1. ins. overſtingre, overbøde.

Übergenug, adv. mere end nok, for meget.

Übergewalt, f. ub. pl. Overmagt, c.

Übergewaltig, adj. overmægtig.

Übergewicht, n. **-es** ub. pl. Overvægt, c.; **das — bekommen**, faa Overvægt.

Übergewichtig, adj. overvægtig.

Übergießen, v. t. 2. ins. overgyde, overøſe; sep. gyde over, øſe over; **es übergoß ſie purpurrot**, hun blev blusſende rød.

Übergipſen, v. t. 1. ins. overgipſe. — **Übergipſung**, f. Overgipsning, c.

Übergittern, v. t. 1. ins. ſætte et Gitter over. — **Übergitterung**, f. det at ſætte et Gitter over.

Überglänzen, v. t. 1. ins. overſtraale, forbunkle.

Überglaſen, v. t. 1. ins. glaſere.

Überglaube, m. **-ns** ub. pl. † Overtro, c.

Übergläubig, adj. † overtroiſk.

Übergleißen, v. t. 1. ins. overſtraale.

Übergletſchern, v. t. 1. ins. danne en Gletſcher hen over.

Überglücklich, adj. overordentlig lykkelig.

Überglühen, v. t. 1. ins. overſtraale; overtrække med blusſende Rødme.

Übergolden, v. t. 1. ins. forgylde.

Übergrasen, v. t. 1. ins. bedække med Græs; v. r. blive bedækket med Græs, blive grøn.

Übergreifen, v. i. 2. m. h. sep. gribe over, gjøre Overgreb.

Übergriff, m. **-es -e**. Overgreb, n.

Übergroß, adj. overvættes ſtor, alt for ſtor.

Übergröße, f. ub. pl. overdreven Størrelſe, c.

Übergrünen, v. t. 1. ins. bedække med Grønt.

Übergruß, m. **-ſſes -üſſe**. Overøsning, c.

Übergut, adj. altfor god.

Überhaben, v. t. 1. sep. have oven over.

Überhalb, præp. † ſe **oberhalb**.

Überhalten, v. t. 2. sep. holde over.

Überhand, adv. overhaand; — **nehmen**, tage Overhaand. — **Überhandnehmen**, n. Overhaandtagelſe, c.

Überhang, m. **-es -änge.** Overhængen, c.; Karnap, c.; overhængende Fjæld, n.; Frugt, som hænger over i Naboens Have, c.; alt for stor Tilbøjelighed, Hang, c.; Tæppe, Forhæng, n.

Überhangen, v. i. 2. m. h. sep. hænge over, hænge ud over, lude ud over; hælde over.

Überhängen, v. t. 1. sep. hænge over; ins. hænge til, bedække.

Überharken, v. t. 1. sep. rive hen over.

Überharschen, v. t. 1. ins. overdrage med en Skorpe, sætte Skorpe.

Überhart, adj. alt for haard.

Überhärten, v. t. 1. ins. gjøre haard over det hele; gjøre alt for haard.

Überhasten, v. r. 1. ins. forhaste sig. — **Überhastung**, f. Forhastelse, Overilelse, c.

Überhau, m. **-s** ub. pl. tilovers bleven Hugst, c.

Überhauchen, v. t. 1. ins. aande paa, puste paa.

Überhauen, v. t. 2. sep. hugge over; v. r. ins. hugge for stærkt.

Überhauig, adj. se **überständig**.

Überhäufen, v. t. 1. ins. overøse, overvælde, overbænge, overlæsse; **mit Arbeit überhäuft**, overlæsset med Arbejde. — **Überhäufung**, f. Overøselse, Overvældelse, Overbængelse, Overlæsselse, c.

Überhaupt, adv. overhovedet, alt tilsammentaget, i det hele taget.

Überheben, v. t. 2. sep. løfte over; ins. fritage for; **Einen des Mitgehens** —, fritage en for at gaa med; v. r. forløfte sig, løfte for meget; **sich** —, hovmode sig, gjøre sig til af. — **Überhebung**, f. Hovmod, n., Storagtighed, c., Pralen, n.; Fritagelse, c.

Überheiß, adj. alt for heb.

Überheizen, v. t. 1. ins. overhede. — **Überheizung**, f. Overhedning, c.

Überhelfen, v. i. 2. m. h. sep. (ins.) hjælpe over noget; hjælpe til rette, hjælpe igjennem.

Überhemd, n. **-es -en.** Mansketskjorte, c.

Überher, adv. × besuden.

Überherren, v. t. 1. ins. overvælde.

Überherrschen, v. t. 1. ins. beherske; overgaa.

Überhin, adv. løselig, flygtig, let; ✝ over, forbi; × hen over noget; × besuden.

Überhitzen, v. t. 1. ins. overhede.

Überhirnt, adj. tungsindig; vanvittig, gal.

Überhobeln, v. t. 1. ins. overhøvle.

Überhoch, adj. alt for høj, overordentlig høj.

Überholen, v. t. 1. sep. hente over; (til Søs) **die Segel** —, vende Sejlene; v. t. ins. komme forud for, faa Forspring.

Überhorchen, v. t. 1. ins. overhøre.

Überhören, v. t. 1. ins. overhøre, ikke høre; × **Einen (eim. etw.)** —, overhøre, examinere en i noget. — **Überhörung**, f. Overhøring, Examination, c.

Überhose, f. **-n.** Overbuxer, pl.

Überhulen, v. t. 1. ins. smutte hen over.

Überhüllen, v. t. 1. sep. lægge over, dække over; ins. tilhække.

Überhüpfen, v. i. 1. m. s. sep. hoppe over; v. t. ins. springe over, forbigaa.

Überirdisch, adj. overjordisk.

Überjagen, v. t. 1. sep. jage over; ins. jage Livet af, jage utilbørlig; jage forbi, overrumple.

Überjahren, v. i. 1. m. s. ins. blive for gammel.

Überjährig, adj. ældre end et Aar; alt for gammel.

Überkalken, v. t. 1. ins. overkalke.

Überkaufen, v. r. 1. ins. forkjøbe sig, kjøbe for dyrt; kjøbe mere, end man kan betale.

Überkehr, f. se **Überkehricht**.

Überkehren, v. t. 1. sep. feje over; ins. feje paa hele Overfladen; feje den tærskede Sæd bort fra Stroet.

Überkehricht, n. **-es** ub. pl. Avner og Halm, som fejes bort.

Überkippen, v. sep. i. 1. m. s. vippe for over; v. t. faa til at vippe over, vælte.

Überkitten, v. t. 1. ins. overkitte, overstryge med Kit.

Überklafterig, adj. som indeholder mere end en Favn.

Überkleben, v. t. 1. sep. klæbe over; ins. overklæbe, overtrække.

Überklecken, v. t. 1. ins. overklatte.

Überkleid, n. **-es -er.** Overklædning; Overtjole, c.

Überkleiden, v. t. 1. ins. beklæbe. — **Überkleidung**, f. Beklædning, c.

Überkleistern, v. t. 1. ins. overklistre, beklæbe; sep. klistre over.

Überklettern, v. i. 1. m. s. sep. klatre over; v. t. ins. overstige, klatre over.

Überklimmen, v. 2. se **überklettern**.

Überklingen, v. i. 2. m. h. sep. klinge over; v. t. ins. overdøve.

Überklug, adj. alt for klog, superklog. — **Überklugheit**, f. alt for stor Klogskab, c.

Überknallen, v. t. 1. ins. overdøve.

Überknöpfen, v. t. 1. sep. knappe over.

Überknorpeln, v. r. 1. ins. overtrækkes med Brusk.

Überkochen, v. i. 1. m. ſ. sep. koge over; —, n. Overkogning, c.

Überkommen, v. i. 2. m. ſ. sep. komme over; blive overſendt; v. t. ins. faa, erholde; overvinde; overfalde.

Überkraft, f. ub. pl. alt for ſtor Kraft.

Überkräftig, adj. alt for kraftig.

Überkreiden, v. t. 1. ins. overkridte.

Überkriechen, v. i. 2. m. ſ. sep. krybe over.

Überkritzeln, v. t. 1. ins. overkradſe, overſmøre.

Überkrusten, v. t. 1. ins. overtrække med en Skorpe.

Überkugeln, v. i. 1. m. ſ. og r. ins. trille om, ſlaa en Kolbøtte.

Überkunſt, f. ub. pl. Overkommen over et Mellemrum.

Überkünſteln, v. t. 1. ins. anvende for megen Kunſt paa.

Überladen, v. t. 2. ins. overlæſſe; fig. **ſich** —, forſpiſe ſig. — **Überladung**, f. Overlæſſelſe, c.

Überlandspoſt, f. **-en**. Overlandspoſt, c.

Überlang, adj. alt for lang.

Überlangen, v. t. 1. sep. række over, overrække.

Überlaß, m. ſ. **Überbleibſel**.

Überlaſſen, v. t. 2. ins. overlade; sep. lade tilovers; lade komme over, lade ſlippe over; v. r. ins. overlade ſig, hengive ſig. — **Überlaſſung**, f. Overladelſe, c.

Überlaſſer, m. **-s** pl. ſ. sg. den, der overlader noget.

Überlaſt, f. ub. pl. Overlaſt, c.; det, ſom er over tilborlig Laſt; fig. × Beſværlighed, c., Betryk, n.

Überlaſten, v. t. 1. ins. overlæſſe.

Überlaſtig, adj. overlæſſet, med altfor ſtor Ladning.

Überläſtig, adj. beſværlig.

Überläſtigen, v. t. 1. ins. gjøre Overlaſt, beſvære meget.

Überlauben, v. t. 1. ins. bekkæbe med Løv.

Überlauf, m. **-es -äufe**. Overløb, Overhæng, n., Overſtud, n.; øverſte Dæk, n.

Überlaufen, v. i. 2. m. ſ. sep. løbe over; **zum Feinde** —, løbe over til Fjenden; **die Augen liefen ihm über**, Taarer traadte i hans Øine; v. t. anløbe, bugges; ins. løbe omkuld; overfalde, anfalde; fig. **Einen** —, overløbe, overhænge, løbe en paa Dørene; **es überläuft mich ein Schauer**, en Gyſen farer hen over mig; **eine Rechnung** —, gjennemløbe, flygtig gjennemſe en Regning; løbe forbi, løbe hurtigere; v. r. løbe for ſtærkt.

Überläufer, m. **-s** pl. ſ. sg. Overløber, Deſertør, c.

Überlauſchen, v. t. 1. ins. overliſte.

Überlaut, adj. overlydt, alt for højt.

Überleben, v. t. 1. ins. overleve; **ſich** —, overleve ſig, leve for længe; **das hat ſich überlebt**, det har overlevet ſig ſelv; **überlebt**, udlevet; † vedblive at leve; † gjennemleve.

Überlegen, v. t. 1. sep. lægge over; ins. belægge for ſtærk, lægge for meget paa; overlægge, overtænke, overveje; **alles wohl überlegt**, alt vel overvejet. — **Überlegung**, f. Overlæg, n., Overvejelſe, c.

Überlegen, adj. overlegen. — **Überlegenheit**, f. Overlegenhed, c.

Überlegſam, adj. betænkſom. — **Überlegſamkeit**, f. Betænkſomhed, c.

Überlegt, adj. overlagt, nøje overtænkt.

Überlei, adv. tilovers, overflødig.

Überleiten, v. t. 1. sep. lede over. — **Überleitung**, f. Overførelſe, c.

Überlenken, v. t. 1. sep. ſtyre over, lede over.

Überlernen, v. t. 1. sep. lære over paa.

Überleſen, v. t. 2. ins. gjennemlæſe flygtig; overſe; v. r. ſtade ſig ved alt for megen Læſen; **überleſen**, forlæſt.

Überleuchten, v. t. 1. ins. overſtraale.

Überliefern, v. t. 1. ins. overlevere.

Überlieferung, f. **-en**. Overlevering, c.; fig. Sagn, n., Tradition, Overlevering, c.

Überliſten, v. t. 1. ins. overliſte, føre bag Lyſet, ſnuffe, beſnære ved Liſt. — **Überliſtung**, f. Overliſtelſe, c., Bedrageri, n.

Überlodern, v. t. ſe **überflammen**.

Übermachen, v. t. 1. ins. overſende. — **Übermachung**, f. Overſendelſe, c.

Übermacht, adj. alt for mægtig; meget.

Übermacht, f. ub. pl. Overmagt, c.; **der — weichen**, vige for Overmagten.

Übermächtig, adj. overmægtig, overlegen.

Übermalen, v. t. 1. ins. overmale; sep. male over, ſmøre over. — **Übermalung**, f. Overmal(n)ing, c.

Übermannen, v. t. 1. ins. overmande. — **Übermannung**, f. Overmandelſe, c.

Übermaß, n. **-es** ub. pl. Overmaal, n.; **zum -e, im -e**, til Overmaal.

Übermäßig, adj. umaadelig, overmaade.

Übermauern, v. t. 1. ins. tilmure.

Übermehren, v. t. 1. ins. × faa flere Stemmer.

Übermeiſtern, v. t. 1. ins. være Meſter over, overbinde; **Einen** —, være en overlegen.

Übermenſch, m. **-en -en**. overmenneſteligt Væſen, n.

übermenſchlich, adj. overmenneſtelig; overordentlig, utrolig.

Übermeſſen, v. t. 2. sep. give Overmaal, maale rigelig; maale fra et Sted over til et andet; ins. gjøre et Overſlag over; overſe, overſkue.

Übermitteln, v. t. 1. ins. oversende. — **Übermittelung**, f. Oversendelſe, c.

Übermögen, v. t. 1. ins. (**-mag, -mochte, -mocht**), overbinde, være overlegen.

Übermoosen, v. i. 1. m. ſ. og r. ins. overgros med Mos.

Übermorgen, adv. i Overmorgen.

übermorgend, adj. hvad der ſker i Overmorgen; **der -e Tag**, den Dag i Overmorgen.

Übermüde, adj. overtræt, alt for træt.

Übermüden, v. t. 1. ins. gjøre alt for træt; v. r. blive overtræt. — **Übermüdung**, f. Overtrætheb, c.

Übermut(h), m. **-es** ub. pl. Overmod, n.; † et overmodigt Menneſte.

übermüt(h)ig, adj. overmodig.

übermut(h)ig, adj. alt for modig.

Übernachten, v. i. 1. m. h. ins. overnatte, blive Natten over.

Übernachter, m. **-s** pl. ſ. sg. en, der overnatter.

übernächtig, adj. natgammel, ſom har ſtaaet Natten over; ikke i Seng „hele Natten, udmattet, forſviret, medtaget. — **Übernächtigkeit**, f. Forſviretheb, Medtagetheb, c.

Übernähen, v. t. 1. sep. ſy over; ins. overſy.

Übernahme, f. **-n**. Overtagelſe, Modtaaelſe, Paatagelſe, c.; **bei — der Erbſchaft**, ved Overtagelſen af Arven. | **Übernahme-bedingung**, f. Betingelſe ved Overtagelſen, c.; **-ſchein**, m. Bevis for Overtagelſen, n.; **-vertrag**, m. Overenskomſt, Kontrakt om Overtagelſen, c.

Übernaht, f. **-nähte**. Overſøm, c.

Übername, m. **-ns -n**. Øgenavn, n.

übernarbt, adj. arret, bedækket med Ar.

übernatürlich, adj. overnaturlig.

Übernehmen, v. t. 2. sep. tage over, tage om; (Kort) ſtikke; ins. overtage; **eine Arbeit** —, overtage, paatage ſig et Arbejde; overmande, overvælde; **von etw. ganz übernommen ſein**, være ganſke betaget af noget; **ſich** —, overanſtrænge ſig, gjøre for meget af noget. — **Übernehmung**, f. ſe **Übernahme**.

Übernehmer, m. **-s** pl. ſ. sg. den, der overtager noget; Entreprenør, c.

Überneigen, v. r. 1. sep. bøje ſig over.

Überölen, v. t. 1. ins. overſmøre med Olie.

Überordnen, v. t. 1. sep. overordne, ſtille over. — **Überordnung**, f. Overordning, c.

Überpacken, v. t. 1. sep. pakke oven over; pakke fra et Sted over til et andet; ins. bedække med noget; overlæſſe.

Überpanzern, v. t. 1. ins. bepanſre.

Überpfeffern, v. t. 1. ins. pebre for ſtærkt.

Überpflanzen, v. t. 1. sep. plante om, omplante; ins. bedække med Planter, beplante.

Überpflaſtern, v. t. 1. ins. brolægge; bedække med Plaſter.

Überpflügen, v. t. 1. sep. og ins. ſe **überackern**.

Überpichen, v. t. 1. ins. overſmøre med Beg, bege.

Überpinſeln, v. t. 1. ins. overſmøre, overmale; sep. ſtryge over, male over.

Überplätten, v. t. 1. ins. overſtryge (med Strygejærn).

Überproduktion, f. **-en**. Overproduktion, c.

Überpurpurn, v. t. 1. ins. overtrække med Purpur.

Überpurzeln, v. r. 1. ins. og i. m. ſ. sep. ſlaa en Kolbotte.

Überquellen, v. 2. ſe **überfließen**.

Überquer, adv. tværs over.

Überragen, v. t. 1. ins. rage op over.

Überranken, v. t. 1. ins. bedække med Ranker; ſno ſig hen over.

Überrappen, v. t. 1. ins. udſpække.

Überraſchen, v. t. 1. ins. overraſke, overrumple. — **Überraſchung**, f. Overraſkelſe, Overrumpling, c.

Überraſen, v. t. 1. ins. bedække med Grønſvær.

Überraſpeln, v. t. 1. ins. overraſpe.

Überrauſchen, v. t. 1. ins. bruſe hen over; overdøve.

Überrechen, v. t. 1. sep. rive over med en Rive.

Überrechnen, v. t. 1. ins. overregne, gjennemregne. — **Überrechnung**, f. Overregning, c.

Überreden, v. t. 1. ins. overtale; **sich zu etw. — lassen**, lade sig overtale til noget.

Überredung, f. **-en**. Overtalelse, c. | **Überredungs-gabe**, f. Overtalelsesgave, Overtalelsesevne, c.; **-kunst**, f. Overtalelseskunst, c.

Überreich, adj. overmaade rig, hovedrig.

Überreichen, v. t. 1. ins. overrække, overlevere; v. i. m. h. sep. række over, naa over. — **Überreichung**, f. Overrækkelse, Overlevering, c.

Überreichlich, adj. alt for rigelig.

Überreif, adj. overmoden, alt for moden.

Überreife, f. ub. pl. alt for stor Modenhed, c.

Überreifen, v. i. 1. m. s. ins. blive alt for moden; v. t. bedække med Rim; overspænde med Tøndebaand.

Überreisen, v. i. 1. m. s. sep. rejse over.

Überreiten, v. i. 2. m. s. sep. ride over noget; v. t. ins. ride over Ende, ride omkuld; **Einen —**, ride en forbi; **ein Pferd —**, forride en Hest, ride fordærvet; **einen Weg —**, × beride en Vej, bese til Hest.

Überreiter, m. **-s** pl. s. sg. Gendarm, c.

Überreiz, m. **-es -e**. alt for stærk Pirring.

Überreizen, v. t. 1. ins. pirre for stærkt.

Überreiztheit, f. ub. pl. alt for stærk Pirring; Exaltation, overspændt Tilstand, c.

Überrennen, v. t. 1. ins. (**-rannte, -rannt**). rende over Ende, rende omkuld; rende forbi, rende hurtigere; v. i. m. s. sep. løbe over.

Überrest, m. **-es -e**. Rest, Levning, c.

Überrheinisch, adj. paa hin Side Rhinen.

Überrieseln, v. t. 1. ins. overrisle.

Überrinden, v. t. 1. ins. overtrække med en Skorpe, med Bark.

Überrinnen, v. i. 2. m. s. sep. flyde over; løbe over.

Überrock, m. **-es -öcke**. Frakke, c.; Overkjole, Overfrakke, c.

Überrumpeln, v. t. 1. ins. overrumple, overraske. — **Überrumpelung**, f. Overrumpling, Overraskelse, c.

Übersäen, v. t. 1. ins. oversaa, besaa; **den Acker —**, saa for meget, for tykt, for tæt.

Übersalzen, v. t. 1. ins. salte for stærkt.

Übersatt, adj. overmæt.

Übersättigen, v. t. 1. ins. overmætte. — **Übersättigung**, f. Overmættelse, c.

Übersatz, m. **-es -ätze**. det, som sættes over en anden Ting.

Übersäuern, v. t. 1. ins. gjøre alt for sur, syre for stærkt.

Überschaffen, v. r. 1. ins. overanstrænge sig; v. t. sep. skaffe over.

Überschallen, v. t. 1. ins. overdøve.

Überscharf, adj. alt for skarp.

Überschatten, v. t. 1. ins. overskygge. — **Überschattung**, f. Overskygning, c.

Überschätzen, v. t. 1. ins. overvurdere, sætte for højt, vurdere for højt. — **Überschätzung**, f. Overvurdering, c.

Überschau, f. **-en**. Overblik, n.

Überschauen, v. i. 1. m. h. sep. skue over; v. t. ins. overskue. — **Überschauung**, f. Overskuen, c.

Überschauern, v. t. 1. ins. fremkalde en Gysen hos.

Überschäumen, v. i. 1. m. h. sep. skumme over; v. t. ins. bedække med Skum.

Überscheinen, v. i. 2. m. h. sep. skinne over; v. t. ins. overstraale.

Überschicken, v. t. 1. ins. se **übersenden**.

Überschieben, v. t. 2. sep. skyde over, skubbe over.

Überschießen, v. i. 2. m. s. og h. sep. skyde over noget; falde over, styrte over, flyde over; være til Stede som Overskud; **der Ballast schießt über**, Ballasten forskyder sig; v. t. ins. skyde over, skyde hen over noget; skyde ud over; fare ud over; beregne efter et Overslag; **sich —**, slaa Kolbøtte.

Überschiffen, v. i. 1. m. s. sep. sejle over; v. t. sep. skibe over, sætte over; ins. **ein Wasser —**, sejle over et Vand. — **Überschiffung**, f. Oversejling, c.; Overskibning, Transport, c.

Überschimmern, v. t. 1. ins. overstraale; v. i. sep. spille over i.

Überschlafen, v. t. 2. ins. sove paa noget; sove bort fra noget; v. r. sove over sig.

Überschlag, m. **-es -äge**. Overbøjning, Ombøjning, c.; Opslag, Overslag, n., Krave, c.; Omslag, n.; fig. Overslag, n., Overregning, Kalkule, c. | **Überschlag(s)-kragen**, m. nedslaaet Krave, c.; **-rechnung**, f. Overslag, n.

Überschlagen, sep. v. i. 2. m. s. slaa over, falde bag over; **in etw. anderes —**, slaa over til noget andet; v. t. slaa over, slaa om, lægge om; lægge over, dække over; ins. v. i. m. s. overtrækkes; **mit Schimmel —**, stimle; slaa sig, blive kuldslaaet; v. t. slaa alt for meget; **einen Hund —**, forslaa en Hund; gaa over, blade over, forbigaa, overspringe; tildække, bedække; overregne, kalkulere, gjøre et Overslag over; **sich —**, slaa baglængs over, vælte. — **Überschlagung**, f. Overslaaen, c.

Überſchleichen, v. t. 2. ins. ſnige ſig til, overraske.

Überſchleiern, v. t. 1. ins. tilſløre, bedække med et Slør.

Überſchleppen, v. t. 1. sep. ſlæbe over.

Überſchleudern, v. t. 1. sep. ſlynge over, kaſte over.

Überſchlingen, v. t. 2. sep. kaſte over.

Überſchlucken, v. r. 1. ins. forſluge ſig.

Überſchlüpfen, v. i. 1. m. ſ. sep. ſmutte over.

Überſchmieren, v. t. 1. sep. ſmøre over; ins. overſmøre. — **Überſchmierung**, f. Overſmøring, c.

Überſchnappen, v. i. 1. m. ſ. sep. ſmække over, ſpringe over; gaa i Baglaas; fig. have en Skrue løs, blive forrykt; **übergeſchnappt**, forſtyrret, ikke klog.

Überſchneien, v. t. 1. ins. overſne, tilſne.

Überſchnellen, v. t. 1. sep. ſtøde over, kaſte over; ins. narre, bedrage.

Überſchnüren, v. t. 1. ins. binde over, overtrække med Snore; maale med Snor.

Überſchrauben, v. t. 2. (1.) ins. ſtrue over; **überſchroben**, **überſchraubt**, overſpændt, forſtruet.

Überſchreiben, v. t. 2. sep. ſkrive oven over; overføre; ins. overſtrive, forſyne med Vaaſtrift. Overſtrift; **Eim. etw.** —, berette, lade en vide ſkriftlig; **ſich** —, ſtrive for meget, blive for gammel ſom Skribent. — **Überſchreibung**, f. Overſtriven, c.

Überſchreiten, v. t. 2. ins. overſtrige, overbøve, overſtraale; **ſich** —, forſtrige ſig, ſtrige ſig fordærvet.

Überſchreiten, v. i. 2. m. ſ. sep. ſkride over; v. t. ins. overſkride, overtræde. — **Überſchreitung**, f. Overſkridelſe, Overtrædelſe, c.

Überſchrift, f. **-en**. Overſtrift; Paaſtrift, c.

Überſchritt, m. ſe **Übergang**.

Überſchroben, adj. overſpændt, forſtruet. — **Überſchrobenheit**, f. Overſpændthed, Forſtruethed, c.

Überſchuh, m. **-es -e**. Overſko, Galoche, c.

Überſchuldet, adj. forgjældet.

Überſchuß, m. **-ſſes -üſſe**. Overſkud, n.

Überſchüſſig, adj. overflydende.

Überſchütten, v. t. 1. sep. øſe over, hælde over; ins. overøſe, overbænge. — **Überſchüttung**, f. Overøsning, c.

Überſchwall, m. **-es** ub. pl. ſtor Overflod, c.

Überſchwang, m. **-es** ub. pl. Overmaal, n.

Überſchwängern, v. t. 1. ins. overfylde.

Überſchwänglich, adj. ſe **überſchwenglich**.

Überſchwanken, v. i. 1. m. h. sep. ſtvulpe over; bingle, ſvaje hen over.

Überſchwappen, v. i. 1. m. ſ. sep. ſvuppe over.

Überſchweben, v. i. 1. m. ſ. sep. ſvæve over; v. t. ins. ſvæve hen over.

Überſchwelle, f. ſe **Oberſchwelle**.

Überſchwemmen, v. t. 1. ins. overſvømme; ſætte under Vand. — **Überſchwemmung**, f. Overſvømmelſe, c.

Überſchwenglich, adj. overflødig, overdrevet; fig. egalteret. — **Überſchwenglichkeit**, f. Overflod, c., Umaadelighed; Egalteretheb, c.

Überſchwer, adj. overmaade tung, alt for tung.

Überſchwimmen, v. i. 2. m. ſ. sep. ſvømme over; v. t. ins. ſvømme hen over.

Überſchwingen, v. r. 2. sep. ſvinge ſig over.

Überſchwung, m. **-es** ub. pl. Overdrivelſe, c., Overmaal, n.

Überſeeiſch, adj. overſøiſk.

Überſegeln, v. i. 1. m. h. og ſ. sep. ſejle over; v. t. ins. overſejle, gjennemſejle, befare; **ein Schiff** —, overſejle et Skib, (ogſaa) ſeile forbi. — **Überſegelung**, f. Overſejling, c.

Überſehbar, adj. overſkuelig. — **Überſehbarkeit**, f. Overſkueligheb, c.

Überſehen, v. t. 2. ins. overſe; **eine Gegend** —, overſtue en Egn; **im Leſen ein Wort** —, overſe et Ord ved Læsningen; fig. **eine Schrift** —, gjennemſe, gjennemgaa et Skrift; **Einen** —, overſe en, ſe en over Skuldrene; **etw.** —, overſe noget, bære over meb noget. — **Überſehung**, f. Overſeen, c.

Überſein, v. i. 2. m. ſ. sep. være tiloverø; være forbi, være gaaet over; **die Feſtung iſt über**, Fæſtningen har overgivet ſig.

Überſeit, adv. affides.

Überſelig, adj. overvættes lykkelig, alt for lykkelig

Überſenden, v. t. 1. ins. (**-ſandte, -ſandt**). overſende; sep. ſende over. — **Überſendung**, f. Overſendelſe, c.

Überſender, m. **-s** pl. ſ. sg. Overſender, c.

Überſetzbar, adj. overſættelig; **das iſt nicht** —, det er ikke til at overſætte.

Überſetzen, sep. v. i. 1. m. h. og ſ. ſejle, ſpringe, ſætte over; v. t. ſætte over; **Truppen** —, ſætte Tropper over; ins. v. t. beſætte; **einen Ort mit Truppen** —, beſætte en By meb Tropper; **Einen** —, trække op, ſnyde, tage Ager af en; **ein Haus** —, overtrække et Hus meb Kalk; **ein Buch** —, overſætte en Bog.

Überſetzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Overſætter, c.

Øversættelse, f. **-en**. Oversættelse, c. | **Øversættelses-opgave**, f. Opgave til Oversættelse, c.; **-fejler**, m. Oversættelsesfejl, c.; **-kunst**, f. Oversættelseskunst, c.

Øversigt, f. ub. pl. Oversigt, c.; Overblik; Oversyn, n.; Gjennemsyn, n. | **Øversigts-kort**, f. Oversigtskort, n.; **-plan**, m. Plan, der giver en Oversigt, c.

Øversigtig, adj. starblind. — **Øversigtighed**, f. Starblindhed, c.

Øversigtlig, adj. som giver en Oversigt; oversigtlig, overskuelig. — **Øversigtlighed**, f. Overskuelighed, c.

Øversildre, v. t. 1. og i. sep. og ins. flytte over. — **Øversildring**, f. Flytning, c.

Øversjede, v. t. 2. ins. koge alt for meget; v. i. m. s. sep. koge over.

Øversjege, v. t. 1. ins. besejre, overvinde.

Øversølve, v. t. 1. ins. forsølve. — **Øversølvelse**, f. Forsølvning, c.

Øversynge, v. t. 2. ins. synge igjennem til Prøve.

Øvertænke, v. t. 2. ins. overtænke, overveje.

Øvertænkelig, adj. overtænkelig. — **Øvertænkelighed**, f. Overtænkelighed, c.

Øvertage, v. t. 1. sep. og ins. overtage.

Øvertale, v. t. 1. sep. og ins. overtale.

Øvertalelse, f. Overtalelse, c.

Øvertalelsesevne, f. Overtalelsesevne, c.

Øvertalelsesmiddel, n. Overtalelsesmiddel, c.

Øvertalelsesmåde, f. Overtalelsesmaade

Überstürzen, v. i. 1. m. ſ. sep. ſtyrte over, falde over; **nach hinten** —, falde baglænds over; v. t. sep. ſtyrte over, ſætte over; ins. bedække; **ſich** —, ſlaa Kolbøtte, fig. forhaſte ſig. — **Überſtürzung**, f. Overilelſe, c.

Überſudeln, v. t. 1. ins. tilſøle, tilſnavſe, tilſmudſe, overſmøre.

Überſüß, adj. alt for ſød.

Überſüßen, v. t. 1. ins. gjøre for ſød.

Übertäfeln, v. t. 1. ins. panele, beklæde med Panel.

Übertasten, v. t. 1. ins. overſamle, beſøle overalt.

Übertäuben, v. t. 1. ins. overdøve. — **Übertäubung**, f. Overdøvelſe, c.

Übert(h)auen, v. t. 1. ins. bedugge.

Übert(h)euer, adj. alt for dyr.

Übert(h)euern, v. t. 1. ins. gjøre alt for dyr; **Einen** —, forlange for meget, tage for meget af en. — **Übert(h)euerung**, f. alt for ublu Forbring, for høj Pris, c.

Überthätig, adj. alt for virkſom, alt for ivrig.

Übertiſchen, v. t. 1. ins. beſætte med for mange Retter.

Übertoben, v. t. 1. ins. overdøve.

Übertölpeln, v. t. 1. ins. tage ved Næſen, bedrage, ſnyde.

Übertönen, v. t. 1. ins. overtone, overdøve.

Übertoſen, v. t. 1. ins. overdøve.

Übertrag, m. **-es -äge**. Overdragelſe, c.

Übertragbar, adj. overdragelig, transportabel. — **Übertragbarkeit**, f. Overdrageligheb, c.

Übertragen, v. t. 2. sep. bære, føre, flytte over, transportere, bære oven over; ins. overdrage; **Eim. etw.** —, overdrage noget til en; **ein Buch** —, overføre, overſætte en Bog; taale, bære, udholde; **ſich** —, bære for meget.

Übertragung, f. **-en**. Overdragen, Overdragelſe, Transportering; Overbæreiſe; Overſættelſe, Overføreiſe, c. — **Übertragungs-arbeit**, f. f. Overſættelſesarbejde, Overføreiſesarbejde, n.; **-urkunde**, f. Overdragelſesdokument, n.

Überträger, m. **-s** pl. ſ. sg. Overdrager, c.; Angiver, c.

Übertrager, m. **-s** pl. ſ. sg. Overſætter, c.

Überträufeln, v. t. 1. ins. overdryppe, overſtænke; sep. dryppe over, ſtænke over.

Übertreffbar, übertrefflich, adj. overtræffelig.

Übertreffen, v. t. 2. ins. overtræffe, overgaa; **ſich ſelbſt** —, overgaa ſig ſelv.

Übertreiben, v. t. 2. sep. drive over; v. i. m. ſ. sep. flyde over; v. t. ins. drive for ſtærkt, overanſtrænge, udmatte; **etw.** —, overdrive noget. — **Übertreibung**, f. Overdrivelſe c.

Übertreiber, m. **-s** pl. ſ. sg. en, der overdriver.

Übertreten, v. i. 2. m. ſ. sep. træde over; **zu eim.** —, træde over, gaa over til en; **zum Katholizismus** —, gaa over til Katholicismen; v. t. ins. **das Bein** —, **ſich** —, forſtuve ſin Fod; overtræde; **ein Geſetz** —, overtræde en Lov. — **Übertretung**, f. Overtrædelſe, c.

Übertreter, m. **-s** pl. ſ. sg. Overtræder, c.

Übertrieben, adj. overdrevet.

Übertrift, f. **-en**. Kvægets Drift over en andens Mark, Rettigheden dertil; Vejen, hvorpaa Kvæget drives over en Mark.

Übertrinken, v. r. 2. ins. drikke for meget.

Übertritt, m. **-es -e**. Overgang, c.

Überträufeln, v. t. ſe **überträufeln**.

Übertrumpfen, v. t. 1. ins. overtrumfe.

Übertünchen, v. t. 1. ins. overhvidte, overkalke. — **Übertünchung**, f. Overhvidning, Overkalkning, c.

Überverbindlich, adj. alt for forbindtlig.

Überverdienſt, m. **-es** ub. pl. Extrafortjeneſte, c.

Überverfeinerung, f. ub. pl. Overforfineiſe, c.

Übervölkern, v. t. 1. ins. overbefolke. — **Übervölkerung**, f. Overbefolkning, c.

Übervoll, adj. alt for fuld, overfuld, mer end fuld.

Übervort(h)eilen, v. t. 1. ins. forfordele, bevige, bedrage. — **Übervort(h)eilung**, f. Forforbeling, c.

Überwachen, v. t. 1. ins. vaage over, føre Tilſyn med, paſſe paa; **ſich** —, vaage for meget; **überwacht**, forvaaget. — **Überwachung**, f. Tilſyn, Opſyn, n.; Forvaagethed, c.

Überwachſen, v. i. 2. m. ſ. sep. voxe over, ſvulme over, ſtrømme over; v. t. ins. overvoxe, overgro; **Einen** —, voxe ſtørre end en; **etw.** —, overgaa noget; **ſich** —, voxe for ſtærkt.

Überwallen, v. i. 1. m. ſ. sep. løbe over; ſtrømme over; v. t. ins. overſtylle. — **Überwallung**, f. Strømmen over, c.

Überwältigen, v. t. 1. ins. overvælde, overmande, overvinde. — **Überwältigung**, f. Overvældelſe, c.

Überwältiger, m. **-s** pl. ſ. sg. Overvinder, c.

Überwälzen, v. t. 1. sep. vælte over.

Überwärts, adv. ✝ opad.

Überwäſſern, v. t. 1. ins. vande.

Überwaten, v. i. 1. m. ſ. sep. vade over.

Überweben, v. t. 2. (1.) ins. overtrække med en Væv.

Überweg, m. **-es -e**. Overkjørsel, c.

überwelnen, v. r. 1. ins. nydе for megen Vin; græbe for meget; **überweint**, fuld, berust; forgræbt.

Überweise, adj. superklog, alt for klog.

überweisen, v. t. 2. sep. anvise, assignere; ins. overbevise, overtyde; **Einen des Diebstahls —**, overbevise en om et Tyveri. — **Überweisung**, f. Anvisning, Henvisning, Overbevisning, c.

überweißen, v. t. 1. ins. overhvitte, overkalke. — **Überweißung**, f. Overhvitning, c.

überweltlich, adj. overjordisk.

überwendlich, adj. i: **-e Naht**, Kastesøm, n.; Kastning, c.

überwendlingsnaht, f. **-ähte**. Kastesøm, n.

überwerfen, v. t. 2. sep. kaste over; **einen Mantel —**, kaste en Kappe om, over; ins. bedække, tildække; overgaa i at kaste; kaste omkuld; **sich mit eim. —**, lægge sig ud med en, blive Uvenner med en.

überwichtig, adj. overvægtig. — **Überwichtigkeit**, f. Overvægtighed, c.

überwickeln, v. t. 1. ins. bevikle paa Overfladen; sep. vikle over, om, omkring.

überwiegen, v. t. 2. ins. veje over, være vægtigere, veje mere end; fig. overveje, overgaa; **-d**, overvejende; ǂ overvælde, overvinde; ǂ overveje, overlægge.

überwind, m. **-es -e**. Læ, n., Læside, c.

überwinden, v. t. 2. sep. vinde over, vinde om; ins. omvikle, omsno; overvinde, vinde Sejr over, besejre; **Einen —**, overvinde en; **etw. —**, forvinde noget.

überwinder, m. **-s** pl. ſ. sg. Overvinder, Sejerherre, c.

überwindlich, adj. overvindelig. — **Überwindlichkeit**, f. Overvindelighed, c.

überwindung, f. **-en**. Overvindelse, c.; **es gehört viel — dazu**, der hører stor Overvindelse dertil.

überwintern, v. i. 1. m. h. ins. overvintre; v. t. overvintre, bevare Vintereu over. — **Überwinterung**, f. Overvintring, c.

überwischen, v. t. 1. ins. viske over, tørre over.

überwitzig, adj. alt for vittig; superklog.

überwogen, v. t. 1. ins. overstylle, oversvømme.

überwölben, v. t. 1. ins. og sep. overhvælve, hvælve over.

überwölken, v. t. 1. ins. overtrække med Skyer; **ein überwölkter Himmel**, en bedækket, skyfuld Himmel.

überwuchern, v. t. 1. ins. overgro.

überwuchs, m. **-es** ub. pl. alt for rigelig Vært, c.

überwucht, f. ub. pl. tyngende Overvægt, c.

überwurf, m. **-es -ürfe**. Overstykke, n., Kaabe, c.

überwürzen, v. t. 1. ins. krydre for meget.

überzahl, f. ub. pl. Overtal, n.

überzahlen, v. t. 1. ins. sende Betaling; betale for dyrt.

überzählen, v. t. 1. ins. overtælle; **sich —**, fortælle sig, tælle galt. — **überzählung**, f. Overtælling, c.

überzählig, adj. overtallig. — **überzähligkeit**, f. Overtalligheb, c.

überzahn, m. **-es -zähne**. Dobbeltand, c.

überzart, adj. alt for fin.

überzärtlich, adj. alt for øm.

überzeichnen, v. t. 1. ins. overtegne. — **Überzeichnung**, f. Overtegning, c.

überzeugen, v. t. 1. ins. overbevise, overtyde; **Einen von einer Wahrheit —**, overtyde en om en Sandheb; **Einen des Diebstahls —**, ǂ overbevise en om et Tyveri.

überzeugung, f. **-en**. Overbevisning, c. | **überzeugungs-kraft**, f. Overbevisningens Kraft, c.; **-treue**, f. Troskab mod sin Overbevisning, c.

überziehen, v. i. 2. m. ſ. sep. drage, rejse over, igjennem et Sted; drage, trække forbi; v. t. sep. trække over; **ich habe einen Rock übergezogen**, jeg har taget en Frakke over; **Eim. eins —**, give en en over Ryggen; ins. overtrække, beklæde; **einen Stuhl —**, overtrække en Stol; **ein Land —**, overdysmme et Land; **ein Land mit Krieg —**, paaføre et Land Krig; **der Himmel überzieht sich**, Himlen bliver overtrukken.

überzieher, m. **-s** pl. ſ. sg. Overfrakke, Vinterfrakke, c., *Overplag, n.

überzinnen, v. t. 1. ins. fortinne. — **Überzinnung**, f. Fortinning, c.

überzuckern, v. t. 1. ins. oversukre, overtrække med Sukker, glasere; fig. forsøde. — **Überzuckerung**, f. fig. Forsødelse, c.

überzug, m. **-es -üge**. Overtræk, Betræk, n., Overgang, c.; Flytning, c.

überzwerch, adv. over tværs.

üblich, adj. brugelig, sædvanlig, gængs; **das -e**, det sædvanlige. — **üblichkeit**, f. Brugelighed, c.

üblichkeit, f. **-en**. × Ondt, n., Kvalme, c.

Übrig, adj. øvrig, tilovers, til Rest, tilbage; unødvendig, overflødig; **Ihre Reden sind —**, Deres Tale er overflødig, unødvendig; **ein -es thun**, gjøre mere end fornødent; **im -en**, i øvrigt, for Resten.

Übrigen, v. i. 1. m. ſ. være tilovers, staa tilbage; v. t. 1. fritage for.

Übrigens, adv. i øvrigt, for øvrigt, desuden, for Resten.

Übung, f. **-en**. Øvelſe, Udøvelſe; Skik, c. | **Übungs-aufgabe**, f. Opgave til Øvelſe, c.; **-beiſpiel**, n. Øvelſeseksempel, n.; **-geſchwader**, n. Øvelſeseskadre, c.; **-lager**, n. Øvelſesleir, c.; **-platz**, m. Øvelſesplads, c.; **-ſtunde**, f. Øvelſestime, c.; **-ſtück**, n. Øvelſesſtykke, n.; **-zeit**, f. Øvelſestid, c.

Ufer, n. **-s** pl. ſ. sg. Bred, Strand, Strandbred, c. | **Ufer-bahn**, f. Jærnbane langs med Bredden, c.; **-bewohner**, m. Beboer af en Flodbred, c.; **-los**, uden Bred, uendelig; **-ſchwalbe**, f. Digeſvale, Strandſvale, c. (Hirundo riparia); **-ſtadt**, f. By, ſom ligger ved Bredden, c.

Uhlan, m. ſe **Ulan**.

Uhle, f. **-n**. lang Støvekaſt, c.

Uhlen, v. i. 1. m. h. støve af.

Uhr, m. ſe **Ur**.

Uhr, f. **-en** Ur, n.; Klokke, Time, c.; **es hat neun — geſchlagen**, Klokken er ni; **was iſt die —?** **wie viel — iſt es?** hvad er Klokken? **es iſt ſechs —**, Klokken er ſex; **drei Viertel auf neun —**, tre Kvarter til ni. | **Uhr-band**, n. Urbaand, n.; **-feder**, f. Urfjer, c.; **-futter**, n. Uretui, n.; **-gehäuſe**, n. Urkaſſe, Urkaſte, c.; **-gewicht**, n. Urvægt, c.; **-glas**, n. Urglas, n.; **-kette**, f. Urkjæde, c.; **-macher**, m. Urmager, c.; **-rad**, n. Hjul i et Ur, n.; **-ſchlüſſel**, m. Urnøgle, c.; **-taſche**, f. Urlomme, c.; **-weiſer**, m. Viſer, c.; **-werk**, n. Urværk, n.; **-zeiger**, m. Viſer, c. — **Uhren-fabrik**, f. Urfabrik, c.; **-handel**, m. Urhandel, c.; **-händler**, m. Urhandler, c.; **-richter, -ſteller**, m. en, der ſtiller Ure.

Uhu, m. **-s** pl. ſ. sg. (**-s -e -en**). Bjærgugle, ſtor Hornugle, *Hubro, c. (Bubo maximus).

U(u)z, m. **-es -e**. Drilleri, n.; Drillepind, c.

U(h)zen, v. t. 1. drille.

U(h)zerei, f. **-en**. Drilleri, n.

Ukas, m. — **-e**. Ukas, c.

Ukelei, f. **-en**. Hvidſtalle, Hvidfiſt, Hvideling, c.

Ulan, m. **-en -en**. Ulan, Lanſener, c. | **Ulanen-pferd**, n. Ulanheſt, c.; **-rock**, m. Ulanfrakke, c.

Ulk, m. **-es -e**. gal Streg, Marſtab, c.

Ulken, v. i. 1. m. h. gjøre gale Streger, være kaad.

Ulkig, adj. kaad.

Ulm, m. **-es** ub. pl. forraadnet Træ, n.

Ulm, f. ſe **Ulme**.

Ulm, f. **-en**. (Bjærgv.) Sidevæg i en Grube, c.

Ulme, f. **-n**. Ælm, Alm, c. (Ulmus). | **Ulmenblatt**, n. Ælmeblad, n.; **-baum**, m. Ælmetræ, Almetræ, n.; **-holz**, n. Ælmeved, n.

Ulmen, adj. af Ælmetræ, Ælmetræs-.

Ulmen, v. i. 1. m. ſ. raabne.

Ulmig, adj. raabden.

Ultimatum, n. **-s -s**. Ultimatum, n.

Ultimo, m. indecl. Ultimo. | **Ultimo-regulí(e)rung**, f. Ultimoregulering, c.

Ultra, adv. ultra. | **Ultra-konſervativ**, ultrakonſervativ; **-liberal**, ultraliberal; **-marin**, ultramarin; **-montan**, ultramontan; **-montanismus**, m. Ultramontanisme, c.

Um, 1) præp. med Acc. om, omkring: **— die Stadt gehen**; ofte med **her**: **ſie ſtanden alle — ihn her**, trindt om, rundt omkring; hos, ved Siden af: **— einen ſein**; omtrent ved, henved: **— Mittag kommen ſie**; ved Dagstimerne en nøiagtigere Beſtemmelſe: **— vier Uhr**, Klokken fire; for: **— Lohn arbeiten, — Gottes willen**; efter: **eins — das andere**, det ene efter det andet; om: **wiſſen Sie — die Sache?** af: **er brachte mich — mein Geld**, ſtilte mig af med, **er hat ſich — das Vaterland verdient gemacht, das habe ich nicht — dich verdient**; med: **es iſt ein liebliches Ding — das Lob, ich weiß — ſeine Geheimniſſe**, Beſted med; **wie ſteht es — euch**, hvorledes ſtaar det til med eder? Ved en Sammenligning betegner **um** Grader: **— 4 Thaler teurer**, 4 Daler dyrere; **— ſo viel beſſer**, saa meget desto bedre; **es iſt ein häßliches Ding — die Trunkenheit**, Drukkenſkab er en hæslig Ting; **— etw. kommen**, miſte, blive af med, gaa glip af; **— etw. bringen**, ſtille ved. 2) conj. foran infinit. med **zu**. **— es zu thun, muß man u. ſ. w.**, for at gjøre det o. ſ. v. 3) adv. omkring, af Vejen: **dieſer Weg führt —**; til Ende, ude, forbi: **die Woche iſt —**; **— und —**, rundt om, paa alle Sider.

Umackern, v. t. 1. sep. omploje, vende; omrive ved Plojningen; ploje anderledes. — **Umackerung**, f. Omplojning, c.

Umändern, v. t. 1. sep. forandre, ændre. — **Umänderung**, f. Forandring, c.

Umarbeiten, v. t. 1. sep. omarbejde, bearbejde paa ny. — **Umarbeitung**, f. Omarbejdelſe, c.

Umarmen, v. t. 1. ins. omarme, omfavne. — **Umarmung**, f. Omarmelſe, Omfavnelſe, c., Favntag, n.

Umarten, v. i. 1. m. ſ. sep. forandre ſig, arte ſig anderledes.

Umat(h)men, v. t. 1. ins. omgive med ſin Aande; omſvæve.

Umbacken, v. t. 1. (2) sep. bage om igjen.

Umbau, m. **-es -e**. Nybygning, c.; omſluttende Bygning, c.; Ombygning, c.

Umbauen, v. t. 1. ins. bygge omkring; sep. ombygge, bygge anderledes.

Umbeben, v. t. 1. ins. bæve omkring, omhølge.

Umbehalten, v. t. 2. sep. beholde om sig.

Umbekommen, v. t. 2. sep. faa om.

Umbellen, v. t. 1. ins. gø rundt omkring.

Umber, m. **-s** ub. pl. Umbra, mørkebrun Malerfarve, c. | **Umber-erde**, f. Umbrajord, c.

Umbessern, v. t. 1. sep. forbedre.

Umbetten, v. t. 1. sep. lægge paa et andet Leje. — **Umbettung**, f. Forandring af Lejet, af Sengen.

Umbeugen, v. t. 1. sep. ombøje.

Umbiegen, v. t. 2. og i. m. ſ. sep. ombøje. — **Umbiegung**, f. Ombøjning, c.

Umbilden, v. t. 1. sep. ombanne. — **Umbildung**, f. Ombannelſe, c.

Umbinden, v. t. 2. sep. binde omkring; **die Schürze** —, binde Forklædet om; binde anderledes; ins. ombinde, ombikle, omſnø. — **Umbindung**, f. Ombinding, c.

Umblaſen, v. t. 2. sep. blæſe om; ins. blæſe rundt om, omſuſe.

Umblättern, v. t. 1. sep. blade om, omblade.

Umblick, m. **-es -e**. Blik omkring, Blik bag om, n.; **ohne** —. uden at vende ſig om.

Umblicken, v. i. 1. m. h. sep. ſe ſig omkring; ſe tilbage.

Umblinken, v. t. 1. ins. omſtraale.

Umblitzen, v. t. 1. ins. omlyne, omgive med Lyn, omſtraale.

Umblocken, v. t. 1. ins. omgive med Blokke.

Umblöcken, v. t. 1. ins. bræge rundt omkring.

Umblühen, v. t. 1. ins. blomſtre rundt omkring.

Umblümen, v. t. 1. ins. omgive med Blomſter.

Umbollwerken, v. t. 1. ins. omgive med et Bulværk.

Umbrachen, v. t. 1. sep. brakpløje.

Umbraſſen, v. t. 1. sep. braſe om.

Umbrauſen, v. t. 1. ins. omſuſe.

Umbrechen, v. t. 2. sep. brække om, bryde op, rode om; afbryde, bryde anderledes; v. i. m. ſ. ſtyrte om ved at brække.

Umbrier, m. **-s** pl. ſ. sg. Umbrier, c.

Umbringen, v. t. 1. sep. (**brachte, gebracht**) ombringe, berøve Livet, dræbe. — **Umbringung**, f. Drab, n.

Umbriſch, adj. umbriſk.

Umbruch, m. **-es -üche**. Brakjord, c.

Umbrüllen, v. t. 1. ins. brøle rundt omkring.

Umbuhlen, v. t. 1. ins. bejle til.

Umbuſchen, umbüſchen, v. t. 1. ins. omgive med Krat.

Umdämmen, v. t. 1. ins. omgive med en Dæmning.

Umdämmern, v. t. 1. ins. omgive med et dæmrende Lys.

Umdampfen, v. t. 1. ins. dampe omkring.

Umdecken, v. t. 1. sep. dække om igjen, dække anderledes, omgive med et Dække, indhylle, indsvøbe. — **Umdeckung**, f. Omdækning, c.

Umdeichen, v. t. 1. ins. ombige.

Umdeuten, v. t. 1. sep. tyde anderledes.

Umdeutſchen, v. t. 1. forthyſte. — **Umdeutſchung**, f. Forthyſtning, c.

Umdichten, v. t. 1. sep. ombigte, digte om igjen, omarbejde. — **Umdichtung**, f. Ombigtning, c.

Umdonnern, v. t. 1. ins. omtordne, tordne rundt omkring.

Umdornen, v. t. 1. ins. omgive med Torne.

Umdrängen, v. t. 1. ins. trænge ind paa fra alle Sider.

Umdrehen, v. t. 1. sep. ombreje, vende om, dreje omkring; dreje om.

Umdrehung, f. **-en**. Ombrejning, c. | **Umdrehungs-achſe**, f. Ombrejningsaxe, c.; **-geſchwindigkeit**, f. Ombrejningshaſtighed, c.; **-punkt**, m. Ombrejningspunkt, n.

Umdrohen, v. t. 1. ins. true rundt omkring.

Umdruck, m. **-es** ub. pl. Omtrykning, c.

Umdrucken, v. t. 1. sep. omtrykke, trykke om, trykke anderledes. — **Umdruckung**, f. Omtrykning, c.

Umduften, v. t. 1. ins. omdufte.

Umdunkeln, v. t. 1. ins. gjøre mørkt rundt omkring.

Umdunſten, v. t. 1. ins. omgive med Dunſt.

Umdüſtern, v. t. 1. ins. gjøre mørkt, ſtummelt rundt omkring. — **Umdüſterung**, f. Formørkelſe, c.

Umeilen, v. t. 1. ins. ile omkring.

Umeiſen, v. t. 1. ins. omgive med Is.

Umenden, v. t. 1. ins. ombøje; bøje, bekjænere.

Umfächeln, umfachen, v. t. 1. ins. ombifte, omluſte.

Umfahen, v. t. ſe **umfangen**.

Umfahren, v. i. 2. m. ſ. sep. fare om; kjøre omkring, kjøre en Omvej; v. t. sep. kjøre omkuld, kjøre over Ende; ins. kjøre rundt omkring; omfare; omſejle. — **Umfahrung**, f. Omkjørſel, Omſejling, c.

Umfahrt, f. **-en**. Omſejling, c.

Umfall, m. **-es** ub. pl. Fald, n., Omſtyrtning, Omfalden, c.

Umfallen, v. i. 2. m. ſ. sep. falde om, vælte; ſtyrte.

Umfällen, v. t. 1. sep. fælde.

Umfalten, v. t. 1. ins. omfolde, omgive med Folder; sep. folde om. — **Umfaltung**, f. Omfoldning, c.

Umfalzen, v. t. 1. sep. falſe om.

Umfang, m. **-es -änge**. Omfang, n., Om-

kreds, c.; Udstrækning, c. | **Umfang-reich**, omfangsrig, voluminøs.

Umfangen, v. t. 2. ins. omfatte, omringe, indeslutte, omfavne.

Umfänglich, adj. efter hele Omfanget; som har betydeligt Omfang, omfangsrig.

Umfärben, v. t. 1. sep. farve om igjen, farve anderledes; ins. farve paa alle Sider. — **Umfärbung**, f. Omfarvning, c.

Umfassen, v. t. 1. sep. fatte om, indfatte anderledes; ins. omfatte, omslutte, omspænde, omfavne; omgive, indeslutte.

Umfassend, adj. omfattende, indholdsrig.

Umfaßlich, adj. hvad der kan omsluttes, omspændes, omspændelig.

Umfassung, f. **-en**. Omslutning, c. | **Umfassungs-mauer**, f. Ringmur, c.

Umfesseln, v. t. 1. ins. omgive med Lænker.

Umflackern, v. t. 1. ins. omflagre, omlue.

Umflammen, v. t. 1. ins. omlue, lue omkring.

Umflattern, v. t. 1. ins. **omflagre**.

Umflechten, v. t. 2. ins. omflette; sep. flette omkring, flette om. — **Umflechtung**, f. Omfletning, c.

Umfliegen, v. t. 2. ins. omflyve; sep. flyve omkuld.

Umfließen, v. t. 2. ins. omflyde.

Umflimmern, v. t. 1. ins. omglimte, glimte omkring.

Umflören, v. t. 1. sep. omgive med Flor; tilflore. — **Umflorung**, f. Beklædning med Flor, Tilflöring, c.

Umflöten, v. t. 1. ins. fløjte rundt omkring.

Umflug, m. **-es -üge**. Omflyvning, c.

Umfluten, v. t. 1. ins. ombølge, omflyde.

Umformen, v. t. 1. sep. omforme, ombanne. — **Umformung**, f. Ombannelse, c.

Umfrage, f. ub. pl. Spørgsmaal, som gaar omkring til flere; — **halten**, erkyndige sig, søge Oplysninger.

Umfragen, v. i. 1. m. h. sep. forespørge hos den ene efter den anden, søge Oplysninger.

Umfried(ig)en, v. t. 1. ins. indhegne. — **Umfriedigung**, f. Indhegning, c.

Umführen, v. t. 1. sep. føre omkring, føre gjennem en Omvej.

Umfüllen, v. t. 1. sep. omfylde; omfade, fylde anderledes, paa et andet Fad. — **Umfüllung**, f. Omfyldning, c.

Umfunkeln, v. t. 1. ins. omstraale, funkle rundt omkring.

Umgaffen, v. i. 1. m. h. sep. gabe, glo omkring.

Umgang, m. **-es -änge**. Omgang, c.; Procession, c.; Tog, n.; Omdrejning, c.; — **von etw. nehmen**, **haben**, undgaa noget, sky noget; — **mit einem haben**, omgaas med en. | **Umgangs-kreis**, m. Omgangskreds, c.; **-sprache**, f. Omgangssprog, n.; **-ton**, m. Omgangstone, c.

Umgänglich, adj. omgængelig, medgjørlig; selskabelig. — **Umgänglichkeit**, f. Omgængelighed, Selskabelighed, c.

Umgarnen, v. t. 1. ins. omgive med et Garn; omsnøre; fig. besnære. — **Umgarnung**, f. Besnærelse, c.

Umgattern, v. t. 1. ins. se **umgittern**.

Umgaukeln, v. t. 1. ins. omgjøgle, omsnøre.

Umgeben, v. t. 2. sep. give om igjen, give anderledes; give om, hænge om; **Einem den Mantel** —, give en Kappen om; ins. omgive, omringe. — **Umgebung**, f. Omgivning, Omgivelse, c.; **meine -en**, mine Omgivelser.

Umgegend, f. **-en**. Omegn, c., den omliggende Egn.

Umgehen, v. i. 2. m. s. sep. gaa om, dreje sig om; gaa rundt; gaa omkring; **mit umgehender Post**, med omgaaende Post; **es geht hier um**, det spøger her; **er geht um**, han gaar igjen; gaa en Omvej; fig. **mit etw.** —, omgaas, beskæftige sig med noget; **mit (+ auf) etw.** —, have noget for, have noget i Sinde; **mit einem**, —, omgaas, have Omgang med en; **mit einem gelinde**, **hart** —, behandle en mildt, haardt; v. t. ins. **einen Ort** —, gaa omkring en By; **ein Gesetz** —, omgaa en Lov; **das läßt sich nicht** —, det er uundgaaeligt; **etw.** — undgaa noget. — **Umgehung**, f. Omgaaelse, Forbigaaelse, c.

Umgestalten, v. t. 1. sep. omforme, ombanne. — **Umgestaltung**, f. Ombannelse, c.

Umgießen, v. t. 2. sep. omstøbe, støbe om igjen; støbe anderledes; hælde om, omgyde; ins. øse, gyde omkring. — **Umgießung**, f. Omstøbning; Omhældning, c.

Umgittern, v. t. 1. ins. omgive med et Gitter, indhegne, indespærre.

Umglänzen, v. t. 1. ins. omstraale, omskinne.

Umgleiten, v. i. 2. m. s. sep. glide omkring, glide om.

Umglühen, v. t. 1. ins. gløde rundt omkring, omstraale.

Umgolden, v. t. 1. ins. forgylde rundt omkring.

Umgraben, v. t. 2. sep. omgrave, kulgrave; ins. omgrave, grave omkring. — **Umgrabung**, f. Omgravning, c.

Umgrausen, v. t. 1. ins. omgive med Gru, med Mørke.

Umgreifen, v. t. 2. ins. gribe om, omfatte; v. i. m. h. og r. sep. gribe om sig.

Umgrenzen, v. t. 1. ins. omgrænse; begrænse. — **Umgrenzung**, f. Omgrænsning, c.

Umgrinsen, v. t. 1. ins. grine rundt omkring.

Umgürten, v. t. 1. sep. omgjorde; spænde om, binde om, spænde anderledes; ins. omgjorde, omspænde. — **Umgürtung**, f. Omgjordning, c.

Umguß, m. **-ſſes -üſſe**. Omſtøbning, c.

Umhaben, v. t. 1. sep. have om, have paa.

Umhacken, v. t. 1. sep. hakke om; omarbejde med Hakke; ins. omhakke, hakke paa alle Sider.

Umhallen, v. t. 1. ins. omtone.

Umhalſen, v. t. 1. ins. omfavne, falde om Halſen. — **Umhalſung**, f. Omfarnelſe, c.

Umhang, m. **-eš -änge**. Omhæng, Forhæng, Gardin, n.; Overſtykke, n. (for Damer).

Umhangen, v. i. 2. m. h. sep. hænge om noget.

Umhängen, v. t. 1. sep. hænge en Ting om; hænge anderledes; ins. omhænge, behænge paa alle Sider.

Umhauchen, v. t. 1. ins. omvifte, omluſte; sep. puſte om.

Umhauen, v. t. 2. sep. omhugge, afhugge. — **Umhauung**, f. Omhugning, c.

Umheften, v. t. 1. sep. hæfte om, binde om.

Umher, adv. om, omkring, hiſt og her. | **Umher-ängeln**, ſpejde omkring; **-blicken**, ſtue omkring; **-fahren**, fare omkring; kjøre omkring; ſejle omkring; **-flattern**, flagre omkring; **-fliegen**, flyve omkring; **-führen**, føre omkring; **-forſchen**, forſke omkring; **-gehen**, gaa omkring; **-irren**, flakke omkring; **-jagen**, jage omkring; **-laufen**, løbe omkring; **-leiten**, lede omkring; **-leuchten**, lyſe omkring; **-liegen**, ligge omkring; **-reiſen**, rejſe omkring; **-rennen**, rende omkring; **-rollen**, rulle omkring; **-ſchlendern**, drive omkring; **-ſitzen**, ſidde omkring; **-ſtreifen**, ſtrejfe omkring; **-treiben**, drive omkring; **-werfen**, kaſte omkring, o. ſ. v.

Umheulen, v. t. 1. ins. hyle rundt omkring.

Umhin, adv. i: **nicht — können**, ikke kunne undgaa, ſlippe for, være fri for, ikke kunne andet end.

Umhören, v. r. 1. sep. erkyndige ſig, forespørge ſig.

Umhüllen, v. t. 1. omhylle, indhylle, tildække. — **Umhüllung**, f. Omhylling, c.; Hylſter, n., Dække, n., Kappe, c.

Umhüpfen, v. t. 1. ins. hoppe rundt omkring.

Umirren, v. i. 1. m. ſ. sep. flakke omkring.

Umjammern, v. t. 1. ins. jamre rundt omkring.

Umjauchzen, umjubeln, v. t. 1. ins. juble rundt omkring.

Umkehr, f. ub. pl. Venden om, Tilbagereiſe, Hjemreiſe, c.; fig. Omvendelſe, c.

Umkehren, v. i. 1. m. ſ. sep. vende om, vende tilbage; fig. forbedre, omvende ſig; v. t. sep. vende om, breje om; **den Wagen —**, vende Vognen om; **wie man eine Hand umkehrt**, i en Haandevending; fig. **Einen —**, omvende en; **es kehrt ſich um**, det modſatte finder Sted; **alles kehrt ſich in elm. um**, alt vender ſig i en; **alles —**, vende op og ned paa alt, ende-vende, bringe i yderſte Forvirring; **ich habe das ganze Haus umgekehrt**, jeg har vendt op og ned paa hele Huſet; **ein Land —**, ødelægge et Land i Bund og Grund. — **Umkehrung**, f. Omvendelſe, Venden om, Venden op og ned paa.

Umkentern, v. i. ℸ. m. ſ. sep. kæntre.

Umketten, v. t. 1. ins. omgive med Lænker, lænke, fængsle.

Umkippen, v. t. 1. og i. m. ſ. sep. vippe om, kæntre, vælte.

Umklaftern, v. t. 1. ins. favne, omfavne med udbredte Arme.

Umklammern, v. t. 1. ins. omklamre, omfavne, klynge ſig til, holde faſt om.

Umklappen, v. t. 1. sep. ſlaa om, vende om.

Umkleiden, v. t. 1. sep. omklæde, klæde om; **ſich —**, klæde ſig om; ins. beklæde paa alle Sider. — **Umkleidung**, f. Omklædning, c.

Umklingen, v. t. 2. ins. omtone.

Umklirren, v. t. 1. ins. klirre rundt omkring.

Umknicken, v. t. 1. sep. knække om.

Umknieen, v. t. 1. ins. knæle rundt omkring.

Umknüpfen, v. t. 1. sep. knytte om; ins. ombinde, omvikle.

Umkommen, v. i. 2. m. ſ. sep. omkomme; fordærve, gaa tabt; komme omkring; **wenn es um und umkommt**, i Grunden, til ſyvende og ſidſt.

Umkrachen, v. t. 1. ins. ombuldre.

Umkrämpe(l)n, v. t. 1. sep. ombøje, ſlaa tilbage.

Umkränzen, v. t. 1. ins. omkranſe. — **Umkränzung**, f. Omkransning, c.

Umkreis, m. **-eš -e**. Omkreds, c., Omfang, n.; **in einem -e von zehn Meilen**, i ti Miles Omkreds.

Umkreiſen, v. t. 1. ins. omkredſe.

Umkriechen, v. i. 2. m. ſ. sep. krybe om; v. t. ins. krybe omkring; **-d**, omkrybende.

Umkriegen, v. t. 1. sep. faa om, faa omkring, faa omkuld.

Umkrümmen, v. t. 1. sep. krumme om.

Umlächeln, v. t. 1. ins. ſmile rundt omkring.

Umladen, v. t. 2. sep. omlade, omlæſſe; omloſſe. — **Umladung**, f. Omladning, Omlæſſning, Omloſning, c.

Umlage, f. **-n**. Forbeling af en Sum, der ſkal ſtaffes til Veje; † Omegn, c.

Umlagern, v. t. 1. sep. lejre anderledes; ins. omlejre, omgive med Lejr, indeſlutte. — **Umlagerung**, f. Omlejring, Indeſlutning, c.; **am zehnten Tage der —**, paa den tiende Dag, efter at Byen var bleven indeſluttet.

Umland, n. **-eš** ub. pl. Omegn, c., Opland, n.

Umlärmen, v. t. 1. ins. støje rundt omkring.

Umlauben, v. t. 1. ins. omgive med Løv, omkranse.

Umlauern, v. t. 1. ins. lure rundt omkring.

Umlauf, m. **-es -äufe** Omløb, Kredsløb, n.; omløbende Brev, n., Cirkulær-Skrivelse, c.; **in — bringen**, **setzen**, bringe, sætte i Omløb; **im -e sein**, være i Omløb. | **Umlauf(s)-bewegung**, f. Omløbsbane, c.; **-schreiben**, n. Cirkulære, n.; **-zeit**, f. Omløbstid, c.

Umlaufen, v. i. 2. m. ſ. sep. løbe om, løbe rundt, løbe i en Kreds; cirkulere; **wir ſind eine Meile umgelaufen**, vi have gjort en Omvei paa en Mil; **der Wind läuft um**, Vinden ſpringer om; v. t. sep. løbe om, løbe omkuld; ins. løbe omkring noget.

Umlaut, m. **-es -e**. Omlyd, c.

Umlauten, v. i. 1. m. n. sep. faa Omlyd; v. t. give Omlyd.

Umlecken, v. t. 1. ins. ſlikke rundt omkring.

Umlegen, v. t. 1. sep. lægge om paa Siden, lægge ned; omlægge, lægge anderledes; lægge omkring; folde om, bøje om; **das Schiff —**, dreje, vende Skibet; ins. lægge rundt omkring; v. i. m. h. sep. vende ſig, dreje ſig. — **Umlegung**, f. Omlægning, c.

Umleiten, v. t. 1. sep. lede en anden Vei, lede om. — **Umleitung**, f. Omledning, c.

Umlenken, v. t. 1. og i. m. h. sep. vende om, dreje om. — **Umlenkung**, f. Omdrejning, c.

Umlernen, v. t. 1. sep. lære om igjen.

Umleuchten, v. t. 1. ins. omlyſe, omſtinne, omgive med et Lys.

Umliegen, v. i. 2. m. h. sep. ligge omkring; ligge paa Jorden; **-d**, omliggende.

Umlocken, v. t. 1. ins. omgive med Krøller; omgive med Friſtelſer.

Umlodern, **umlohen**, v. t. 1. ins. omlue, lue rundt omkring, omſtinne.

Ummachen, v. t. 1. sep. gjøre om igjen, gjøre anderledes; ins. omgive.

Ummalen, v. t. 1. sep. male om igjen; ins. male rundt omkring.

Ummauern, v. t. 1. ins. ommure, mure rundt omkring, omgive med Mur.

Ummeſſen, v. t. 2. sep. ommaale, maale om igjen, maale anderledes. — **Ummeſſung**, f. Ommaaling, c.

Ummodeln, v. t. 1. sep. omforme, ombanne.

Ummünzen, v. t. 1. sep. ommønte, mønte om igjen, mønte paa ny. — **Ummünzung**, f. Ommøntning, c.

Umnachten, v. t. 1. ins. omgive med Mørke, omtaage, formørke.

Umnähen, v. t. 1. sep. omſy, ſy om, ſy anderledes; ins. ſy rundt om.

Umnebeln, v. t. 1. ins. omtaage; **ſeine Sinne waren umnebelt**, hans Sanſer vare omtaagede.

Umnehmen, v. t. 2. sep. tage om, hænge om.

Umnieten, v. t. 1. sep. nelte, ombøje en Tings fremragende Spids.

Umordnen, v. t. 1. sep. omordne, ordne anderledes. — **Umordnung**, f. Omordning, c.

Umpacken, v. t. 1. sep. ompakke, pakke om igjen, pakke anderledes; ins. indpakke paa alle Sider. — **Umpackung**, f. Ompakning, c.

Umpanzern, v. t. 1. ins. ompandre, omgive med Panſer paa alle Sider.

Umpfählen, v. t. 1. ins. ompæle, omgive med Pæle.

Umpflanzen, v. t. 1. sep. omplante, plante anderledes; ins. beplante rundt omkring. — **Umpflanzung**, f. Omplantning, c.

Umpflaſtern, v. t. 1. sep. brolægge paa ny. — **Umpflaſterung**, f. Fornyelſe af Brolægningen, c.

Umpflügen, v. t. 1. sep. ſe **umackern**.

Umprägen, v. t. 1. sep. omprøge, præge anderledes. — **Umprägung**, f. Omprægning, c.

Umpurzeln, v. i. 1. m. ſ. sep. falde omkuld, bøjſe om.

Umqualmen, v. t. 1. ins. oſe rundt omkring.

Umquartiſ(e)ren, v. t. 1. sep. omkvartere. — **Umquartiſ(e)rung**, f. Omkvartering, c.

Umquellen, v. t. 2. ins. omſtrømme, ombølge.

Umquirlen, v. t. 1. sep. omrøre, røre om, røre rundt.

Umragen, v. t. 1. ins. indeſlutte, omgive, kneiſe rundt omkring.

Umrahmen, v. t. 1. ins. indfatte i en Ramme, ſætte i Ramme. — **Umrahmung**, f. Indfættelſe i Ramme, c.

Umränbeln, **umranden**, **umrändern**, v. t. 1. ins. forſyne med Rand, omkante.

Umranken, v. t. 1. ins. omſno, omſlynge.

Umrafen, v. t. 1. ins. omgive med Grønſær; raſe rundt omkring; sep. ſtøde raſende omkuld; v. i. m. h. sep. raſe omkring.

Umrauchen, **umräuchern**, v. t. 1. ins. omgive med Røg.

Umräumen, v. t. 1. sep. omordne.

Umrauſchen, v. t. 1. ins. omſuſe, ſuſe omkring.

Umreichen, v. t. 1. og i. m. h. sep. række om, naa om; v. t. ins. omfatte helt.

Umreiſen, v. t. 1. ins. reiſe omkring; v. i. m. ſ. sep. reiſe om.

Umreißen, v. t. 2. sep. omrive, omrykke, rive omkuld, rive over Ende; bryde op, pløje op; rive op; ins. omridſe, gjøre Omridſ.

Umreiten, v. t. 2. sep. ride omkuld, nedride; v. i. m. ſ. sep. ride om, ride en Omvei; v. t. ins. omride, ride omkring.

Umrennen, v. t. 1. sep. (**rannte**, **gerannt**)

rende omkuld, over Ende; ins. lobe omkring; v. i. m. ſ. sep. rende om.

Umrieſeln, v. t. 1. ins. risle rundt omkring.

Umrinden, v. t. 1. ins. omgive med Skorpe, med Bark.

Umringelu, v. t. 1. ins. omſno.

Umringen, v. t. 1. ins. omringe, omgive, omſlutte, indeſlutte. — **Umringung**, f. Omringen, c.

Umrinnen, v. t. 2. ins. omflyde.

Umriß, m. **-ſſes -ſſe**. Omrids, n., Kontur, c.

Umritt, m. **-es -e**. Proceſſion til Heſt, c.

Umrollen, v. t. 1. sep. rulle om, vælte; rulle omkring.

Umrudern, v. t. 1. ins. ro rundt omkring.

Umrühren, v. t. 1. sep. røre rundt; omrøre. — **Umrührung**, f. Omrøring, c.

Umrütteln, v. t. 1. sep. omryſte. — **Umrüttelung**, f. Omryſtning, c.

Umſacken, v. t. 1. sep. komme af en Sæk i en anden.

Umſagen, v. t. 1. sep. ſige rundt, ſige Nækken om.

Umſägen, v. t. 1. sep. omſave, ſave om; ins. ſave rundt om.

Umſalzen, v. t. 1. sep. (partic. **geſalzen**) omſalte, ſalte anderledes.

Umſatteln, v. t. 1. sep. omſadle, ſadle anderledes; lægge Sadlen fra en Heſt paa en anden; v. i. m. h. fig. ſadle -om, forandre ſin Beſlutning, ſin Levemaade. — **Umſattelung**, f. Omſadling, c.

Umſatz, m. **-es -ätze**. Omſætning, Omvexling, Omtuſkning, c.

Umſauſen, v. t. 1. ins. omſuſe, ſuſe omkring.

Umſäuſeln, v. t. 1. ins. omluſte, omvifte.

Umſchaffen, v. t. 2. sep. omſkabe. — **Umſchaffung**, f. Omſkabning, c.

Umſchanzen, v. t. 1. ins. omſkanſe. — **Umſchanzung**, f. Omſkanſning, c.

Umſcharren, v. t. 1. sep. ſtrabe omkuld; ins. ſtrabe rundt om.

Umſchatten, v. t. 1. ins. omſtygge, ſtygge omkring. — **Umſchattung**, f. Omſtygning, c.

Umſchau, f. **-en**. det, at ſe ſig om; Mønſtring, Revue, c.

Umſchauen, v. r. 1. sep. ſe ſig om. — **Umſchauung**, f. Omkringſluen, c.

Umſchaufeln, v. t. 1. sep. omſkovle, ſtuffe, ſkovle om, vende med Skuffen.

Umſchäumen, v. t. 1. ins. ſtumme omkring, fraade omkring.

Umſcheinen, v. t. 2. ins. omſtinne, beſtinne paa alle Sider.

Umſcheren, v. t. 2. sep. klippe om igjen, klippe anderledes; ins. beklippe rundt omkring.

Umſcherzen, v. t. 1. ins. ſpøge rundt omkring.

Umſchichten, v. t. 1. sep. omſtable. — **Umſchichtung**, f. Omſtabling, c.

Umſchichtig, adj. afvexlende.

Umſchicken, v. t. 1. sep. omſende, omſtikke, ſende omkring.

Umſchießen, v. t. 2. sep. -ſtyde ned; ins. beſtyde paa alle Sider; v. i. m. ſ. sep. ſlaa om; ſtifte om.

Umſchiffbar, adj. ſom kan omſejles.

Umſchiffen, v. i. 1. m. ſ. sep. ſejle om; v. t. sep. omloſſe, bringe fra et Skib over i et andet; ins. omſejle. — **Umſchiffung**, f. Omſejling, c.

Umſchimmern, v. t. 1. ins. omſtraale.

Umſchirmen, v. t. 1. ins. beſtjærme paa alle Sider.

Umſchlag, m. **-es -äge**. Omſlag, n., Forandring, Omſtiftelſe, c.; Abort, c.; Konvolut, c., Bind, n.; Forbinding, c.; **ein — von Brei**, et Grødomſlag; Omſætning, c.; † Fortjeneſte, c., Renter, pl.

Umſchlagen, v. t. 2. ins. beſlaa rundt om; sep. omforme, ombanne; ſlaa omkring; lægge om; vende om; bøje om; omſætte; **ein Tuch —**, kaſte et Tørklæde om; **die Ärmel —**, ſmøge Ærmerne op; **Münzen —**, ompræge Mønter; v. i. m. ſ. sep. ſlaa om; falde omkuld; falde over Ende; forandre ſig; **das Wetter ſchlägt um**, Veiret ſlaar om; **die Stimme ſchlägt um**, Stemmen er i Overgang; **das Boot ſchlägt um**, Baaden tæntrer; **das Glück ſchlägt um**, Lykken ſtifter, forandrer ſig; **Bier, Wein ſchlägt um**, Øllet, Vinen bliver ſur; **der Handel ſchlägt um**, Handelen gaar tilbage. | **Umſchlag-bohrer**, m. Vimmelbor, n.; **-deckel**, m. Bind paa en Bog, n.; **-kragen**, m. Krave, der kan ſlaas ned, c.; **-(e) tuch**, n. Shawl, n.

Umſchlängeln, v. t. 1. ins. omſno.

Umſchleichen, v. t. 2. ins. ſnige omkring; v. i. m. ſ. sep. ſnige om.

Umſchleiern, v. t. 1. ins. omſløre, tilſløre.

Umſchleifen, v. t. 2. sep. omſlibe, ſlibe paa ny; v. t. 1. sep. ſlæbe omkring.

Umſchließen, v. t. 2. ins. omſlutte, indeſlutte. — **Umſchließung**, f. Omſlutning, c.

Umſchlingen, v. t. 2. ins. omſlynge, omfavne, ſno ſig om noget; sep. ſlynge, vikle om. — **Umſchlingung**, f. Omſlyngning, Omfavnelſe, c.

Umſchmeicheln, v. t. 1. ins. ſmigrende liſte ſig omkring.

Umſchmeißen, v. t. 2. ſe **umwerfen**.

Umſchmelzen, v. t. 1. og 2. sep. omſmelte, ſmelte om igjen; forandre, omarbejde. — **Umſchmelzung**, f. Omſmeltning, c.

Umſchmieden, v. t. 1. sep. omſmedde, ſmedde anderledes, ſmedde om igjen; ins. ſmedde omkring, ſmedde Jærn om noget. — **Umſchmiedung**, Omſmedning, c.

Umſchmiegen, v. t. 1. ins. omſlynge, omfavne.

Umſchmieren, v. t. 1. sep. ſmøre om noget, ſmøre om igjen; ins. ſmøre rundt om.

Umſchnauen, v. t. 1. sep. omſpænde; ſpænde omkring; ſpænde om noget; ſpænde anderledes; ins. omſpænde, omſno, omvikle.

Umſchnauben, umſchnaufen, v. t. ſe **umſchnobern**.

Umſchneiden, v. t. 2. ins. beſtære rundt omkring.

Umſchnobern, umſchnüffeln, v. t. 1. ins. ſnuſe omkring.

Umſchnüren, v. t. 1. sep. omſnøre, ſnøre anderledes, ſnøre om igjen; ſnøre omkring; ins. omſnøre, omvinde med Snor.

Umſchränken, v. t. 1. ins. omgive med Skranker; begrænſe, indſtrænke.

Umſchreiben, v. t. 2. sep. **omſtribe**, ſtribe anderledes, ſtribe om igjen; ſtribe paa et andet Navn; ins. ſtribe omkring noget; omſtribe noget. — **Umſchreibung**, f. Omſtrivning, c.

Umſchreiten, v. t. 2. ins. ſtride omkring.

Umſchrift, f. **-en**. Omſkrift, c.

Umſchüren, v. t. 1. sep. rode op i.

Umſchürzen, v. t. 1. ins. binde et Forklæde om.

Umſchütteln, v. t. 1. sep. omryſte, ryſte om. — **Umſchüttelung**, f. Omryſtning, c.

Umſchütten, v. t. 1. sep. øſe paa nv, øſe om igjen; øſe om; ſlaa, ſtøbe omkuld, vælte, ryſte om; ins. beſtænke, vande rundt omkring.

Umſchwärmen, v. i. 1. m. ſ. sep. ſværme om; v. t. ins. omſværme.

Umſchweben, v. t. 1. ins. omſvæve.

Umſchweif, m. **-es -e**. Omvej, c.; flg. Omſvøb, n., Vidtløftighed, c.

Umſchweifen, v. i. 1. m. h. sep. ſlakke, vanke omkring; v. t. ins. ſtrejfe omkring noget.

Umſchwellen, v. t. 2. ins. ombølge.

Umſchwenken, v. t. 1. sep. ſvinge om.

Umſchwimmen, v. t. 2. ins. ſvømme rundt omkring

Umſchwingen, v. t. 2. sep. omſvinge, ſvinge om; ins. omgive ſvingende. — **Umſchwingung**, f. Omvivgning, c.

Umſchwirren, v. t. 1. ins. ſurre omkring; omſvæve, omſværme.

Umſchwung, m. **-es** ub. pl. Omſving, n., pludſelig Forandring, c.

Umſegeln, v. t. 1. sep. ſejle i Grund, overſejle; ins. omſejle, ſejle omkring; v. i. m. ſ. sep. ſejle om. — **Umſegelung**, f. Omſejling, c.

Umſehen, v. r. 2. sep. ſe om, ſe tilbage; ſe ſig omkring; **ſich in der Stadt** —, ſe ſig om i Byen; **ehe man ſich umſieht**, førend man venter det, førend man ſer ſig for; v. i. m. h. sep. ſe om, ſe tilbage.

Umſetzbar, adj. omſættelig. — **Umſetzbarkeit**, f. Omſættelighed, c.

Umſetzen, v. t. 1. sep. ſætte omkring, ſætte anderledes; omſætte; **Bäume** —, omplante Træer; **in eine andre Sprache** —, overſætte i et anbet Sprog; **Waren** —, omſætte Varer; v. i. forandres; **das Wetter ſetzt um**, Vejret ſlaar om, forandrer ſig; **der Wind hat umgeſetzt**, Vinden er gaaet om; v. t. ins. beſætte rundt omkring, omſætte, omgive. — **Umſetzung**, f. Omſætning, c.

Umſicht, f. ub. pl. Omkringſeen, c.; fig. Forſigtighed, Betænkſomhed, Agtſomhed, Agtpagivenhed, Varſomhed, c.

Umſichtig, adj. forſigtig, betænkſom, agtſom. — **Umſichtigkeit**, f. Forſigtighed, Betænkſomhed, Agtſomhed, c.

Umſinken, v. i. 2. m. ſ. sep. ſegne om, ſynke ned.

Umſonſt, adv. gratis, for intet; uden Løn, uden Betaling, uden Gudtgjørelſe; forgjæves, uden Nytte; — **reiſen**, reiſe frit; **das ſoll er nicht — gethan haben**, det ſkal han nok faa betalt.

Umſorgen, v. t. 1. ins. pleje.

Umſpähen, v. t. 1. ins. udſpejde paa alle Sider; v. i. m. h. sep. ſpejde omkring.

Umſpannen, v. t. 1. sep. ſpænde anderledes, ſpænde om; ſtifte; ins. omgive med en udſpændt Snor; omſpænde, omfatte. — **Umſpannung**, f. Omſpænding, c.; Skifte af Heſte, n.

Umſpielen, v. t. 1. ins. lege omkring.

Umſpinnen, v. t. 2. ins. omſpinde, ſpinde rundt omkring; sep. ſpinde om, ſpinde anderledes, ſpinde paa nv.

Umſpringen, v. i. 2. m. ſ. sep. ſpringe om; **das Wetter ſprang um**, Vejret flog om; **mit einer Perſon** —, behandle en Perſon overlegent; **damit werde ich bald** —, det ſkal ikke vare længe; v. t. sep. ſpringe om, ſpringe omkuld, omſtøde i Springet; ins. ſpringe omkring.

Umſproſſen, v. t. 1. ins. omſpire.

Umſprudeln, v. t. 1. ins. omſprudle.

Umſprühen, v. t. 1. ins. ombølge, omſprudle.

Umſpülen, v. t. 1. sep. ſtylle paa nv; ſtylle om; ins. omſtylle, omſtrømme, omflode.

Umſtalten, v. t. 1. ombanne. — **Umſtaltung**, f. Ombannelſe, c.

Umſtand, m. **-es -ände**. Omſtændighed, Enkelthed, c., Forhold, n.; **die näheren Umſtände**, de nærmere Omſtændigheder; Stand, Tilſtand, c.; **unter allen Umſtänden**, under alle Omſtændigheder, i hvert Tilfælde; **nicht viele Umſtände machen**, ikke gjøre mange Omſtændigheder; **in andern (geſegneten) Umſtänden ſein**, vare i Omſtændigheder; × de omſtaaende Perſoner. | **Umſtands-krämer**, m. Pedant, c.; **-wort**, n. Adverbium, n.

Umſtändlich, adj. omſtændelig, vidtløftig, udførlig. — **Umſtändlichkeit**, f. Omſtændelighed, Vidtløftighed, c.

Umſtarren, v. t. 1. ins. ſtirre rundt omkring; omgive, kneiſe rundt omkring.

Umstauen, v. t. 1. sep. omstuve.

Umstechen, v. t. 2. sep. omstikke; vende, omgrave; **das Getreide** —, omskovle Kornet; ins. stikke rundt om. — **Umstechung**, f. Omstikning, c.

Umstecken, v. t. 1. sep. stikke anderledes, stikke om igjen; **eine Haube** —, sætte en Kappe om; ins. stikke rundt omkring.

Umstehen, v. t. 2. staa omkring, omgive staaende; **-d**, omstaaende.

Umsteigen, v. i. 2. m. s. sep. stige om.

Umstellen, v. t. 1. sep. stille om, stille anderledes; ins. omstille, omringe, besætte rundt omkring. — **Umstellung**, f. Omstilling, c.; Indestutning, Omringelse, c.

Umstempeln, v. t. 1. sep. omstemple; fig. omstemme.

Umsteuern, v. t. 1. ins. omsejle.

Umstimmen, v. i. 1. m. s. sep. stemme rundt; v. t. omstemme. — **Umstimmung**, f. Omstiftelse af Mening, Meningsforandring, c.

Umstöbern, v. t. 1. ins. omsnuse.

Umstopfen, v. t. 1. sep. omstoppe, stoppe paa ny.

Umstören, v. t. 1. sep. omrode, vende op og ned paa.

Umstoßen, v. t. 2. sep. støde omkuld, støde om, støde over Ende; fig. **ein Testament** —, omstøde, kuldkaste et Testamente. — **Umstoßung**, f. Omstødelse, Kuldkastelse, Ophævelse, c

Umstößlich, adj. hvad der kan omstødes, kuldkastes.

Umstrahlen, v. t. 1. ins. omstraale. — **Umstrahlung**, f. Omstraaling, c.

Umstreichen, v. t. 2. sep. stryge omkring; v. t. stryge om, stryge anderledes; v. i. sep. stryge om, strejfe om; v. t. ins. bestryge rundt omkring.

Umstreuen, v. t. 1. ins. omstrø, strø rundt omkring; sep. strø rundt. — **Umstreuung**, f. Omstrøning, c.

Umstricken, v. t. 1. sep. strikke om, strikke anderledes; ins. strikke omkring; besnære, omgive med Snarer.

Umströmen, v. t. 1. ins. omstrømme, omflyde, strømme omkring. — **Umströmung**, f. Omstrømning, c.

Umstülpen, v. t. 1. sep. omkrænge, omvende, slaa om.

Umstürmen, v. t. 1. ins. storme rundt omkring.

Umsturz, m. **-es -ürze**. Omstyrtning, Omvæltning, c.; fig. **der — eines Reiches**, et Riges Undergang. | **Umsturz-bestrebung**, f. revolutionær Bestræbelse, c.; **-idee**, f. revolutionær Idé, c.; **-partei**, f. revolutionært Parti, Omvæltningsparti, n.

Umstürzen, v. i. 1. m. s. sep. styrte om, vælte, falde om, styrte ned; v. t. sep. omstyrte, styrte omkuld, nedstyrte; **ein Gefäß** —, vende et Fad om. — **Umstürzung**, f. Omstyrtning, c.

Umsummen, umsumsen, v. t. 1. ins. summe rundt omkring.

Umtanzen, v. t. 1. ins. ombanse.

Umtaufe, f. **-n**. Gjendaab, c.

Umtaufen, v. t. 1. sep. ombabe.

Umtaumeln, v. i. 1. m. s. sep. rave om, styrte omkuld.

Umtausch, m. **-es** ub. pl. Omtuskning, Ombytning, c., Mageskifte, n.

Umtauschen, v. t. 1. sep. omtuske, ombytte, mageskifte.

Umthun, v. t. 2. sep. lægge om, tage om; gjøre om igjen; **sich** —, se sig om, være om sig; erkundige sig, forespørge sig.

Umthürmen, v. t. se **umtürmen**.

Umtoben, v. t. 1. ins. larme omkring, rase rundt omkring.

Umtönen, v. t. 1. ins. omtone.

Umtosen, v. t. 1. omjuse, ombruse.

Umtragen, v. t. 2. sep. ombære.

Umtreiben, v. t. 2. sep. ombrive, drive rundt; drive omkring, ombreje; v. i. sep. drive om.

Umtreten, v. t. 2. sep. træde om, træde ned; v. i. m. s. sep. fig. træde over, sadle om.

Umtrieb, m. **-es -e**. Omløb, Kredsløb, n.; pl. Bevægelse, Ænker, Oprørsforsøg; **heimliche -e**, hemmelige Intriger.

Umtritt, m. **-es** ub. pl. Menings Forandring, c.

Umtrunk, m. **-es -e**. Runddrik, Omgang, c.

Umwachen, v. t. 1. ins. bevogte paa alle Sider.

Umwachsen, v. t. 2. ins. bevoxe rundt omkring; v. i. m. s. sep. voxe om.

Umwalden, v. t. 1. ins. omgive med Skov.

Umwallen, v. t. 1. ins. omvalge, omflyde; omgive med en Vold. — **Umwallung**, f. Opførelse af en Vold omkring en By, c.

Umwälzen, v. t. 1. sep. omvælte, vælte over Ende, omstyrte; **sich** —, dreje sig om. — **Umwälzung**, f. Omvæltning, c.

Umwandeln, v. i. 1. m. s. sep. vandre omkring; v. t. sep. forvandle, forandre; konjugere; ins. omvandre, gaa rundt omkring. — **Umwandelung**, f. Forvandling, Omskiftelse, c.

Umwandern, v. i. 1. m. h. sep. omvandre, vandre om; v. t. ins. omvandre.

Umweben, v. t. 2. (1.) sep. væve om, væve paa ny; ins. omsvæve.

Umwechseln, v. i. 1. m. h. sep. ombytte, skiftes; v. t. sep. omskifte, ombytte; **die Stelle** —, bytte Pladsen om. — **Umwechslung**, f. Omverling, Ombytning, c.

Umweg, m. **-es -e**. Omvej, c.; fig. Omsvøb, n., Vidtløftighed, c.

Umwehen, v. t. 1. sep. omblæse; ins. blæse paa alle Sider, omblæse, omsuse.

Umwelt, f. ub. pl. Omverden, c.

Umwenden, v. i. 1. m. ſ. sep. (**wandte, gewandt**) vende om; v. t. sep. omvende; **wie man eine Hand umwendet**, i en Haandevending. — **Umwendung**, f. Omvending, Vending, c.

Umwerben, v. t. 2. ins. bejle til fra alle Sider; **ſie iſt viel umworben**, hun har mange Beundrere, Bejlere.

Umwerfen, v. t. 2. og i. m. h. kaſte om, tage om; **einen Mantel —**, kaſte en Kappe om ſig; kaſte omkuld, kaſte over Ende, omkaſte, vælte; kæntre, ſtrande; ſpille Fallit; v. t. ins. kaſte rundt omkring. — **Umwerfung**, f. Omkaſtning, c.

Umwettern, v. t. 1. ins. omtordne.

Umwickeln, v. t. 1. sep. ſvøbe om, anderledes; vikle omkring; ins. omſvøbe, omvikle. — **Umwickelung**, f. Omvikling, Omſvøbning, c.

Umwimmeln, v. t. 1. ins. vrimle rundt omkring.

Umwimmern, v. t. 1. ins. klynke rundt omkring.

Umwinden, v. t. 2. sep. vinde om, vinde anderledes; vinde omkring, ſno omkring; ins. ombinde, omſno, omſlynge.

Umwirbeln, v. t. 1. og i. m. ſ. sep. hvirble rundt; v. t. ins. omhvirble.

Umwittern, v. t. 1. ins. omſvæve.

Umwogen, v. t. 1. ins. ombölge.

Umwohnen, v. i. 1. m. h. sep. bo rundt omkring; **die -den**, de omkringboende, Naboerne.

Umwohner, m. **-s** pl. ſ. sg. en omboende.

Umwölben, v. t. 1. sep. omhvælve.

Umwölken, v. t. 1. ins. omgive med Skyer, bedække med Skyer, formørke.

Umwühlen, v. t. 1. sep. og ins. omrode, rode om; fig. vende op og ned paa.

Umwurf, m. **-es -ürfe**. Overkaſt, n.

Umzählen, v. t. 1. sep. omtælle, tælle endnu en Gang; tælle rundt.

Umzapfen, v. t. 1. sep. omtappe.

Umzaubern, v. t. 1. sep. forvandle ved Troldbom.

Umzäunen, v. t. 1. ins. omgærde, omhegne, indhegne. — **Umzäunung**, f. Omgærdning, Indhegning, c.; Hegn, n.

Umzechig, adj. afvexlende.

Umzeichnen, v. t. 1. sep. tegne om, tegne anderledes; ins. mærke, betegne rundt omkring.

Umzerren, v. t. 1. sep. trække omkuld.

Umziehen, v. i. 2. m. ſ sep. flytte, forandre Bopæl; ſkifte; trække, vandre omkring; v. t. sep. trække om; bytte, ſkifte Klæder; **Schuhe —**, ſkifte Sko; **ein Kind —**, klæde et Barn om; **ſich —**, klæde ſig om; ins. trække om, omſpænde, omgive; **einen Wald mit Netzen —**, omſpænde en Skov med Net; **der Himmel umzieht ſich**, Himlen bliver overtrukken.

Umzingeln, v. t. 1. ins. omringe, omgive. — **Umzingelung**, f. Omringelſe, Indeſlutning, c.

Umzirkeln, umzirken, v. t. 1. ins. indeſlutte i en Kreds.

Umziſchen, v. t. 1. ins. hvisle rundt omkring.

Umzittern, v. t. 1. ins. ſkjælve rundt omkring.

Umzucken, v. t. 1. ins. bæve rundt omkring, fare omkring en.

Umzug, m. **-es -üge**. Omrejſe, Omvandring; Flytning, c.; — **halten**, flytte; Tog, n.; Skiftetid, c.; Trækken om, Dragen over Ende; Omhæng; † Omrids, n. | **Umzugs-koſten**, pl. Flytteomkoſtninger, pl.; **-termin**, m., **-zeit**, f. Flyttetid; Skiftetid, c.

Unabänderlich, adj. uforanderlig. — **Unabänderlichkeit**, f. Uforanderlighed, c.

Unabbüßlich, adj. uafſonelig.

Unabgelöſcht, adj. ulæſket.

Unabgemacht, adj. uafgjort.

Unabgerechnet, adj. uden at fraregne.

Unabgeſetzt, adj. ikke vænnet fra.

Unabhängig, adj. uafhængig. — **Unabhängigkeit**, f. Uafhængighed, c.

Unabkömmlich, adj. uundværlig, ſom ikke kan fritages. — **Unabkömmlichkeit**, f. Uundværlighed, c.

Unabläſſig, unabläßlich, adj. uafladelig. — **Unabläſſigkeit**, f. Uafladelighed, Uſortrødenhed, c.

Unablegbar, unableglich, adj. ikke til at aflægge.

Unablösbar, unablöslich, adj. ſom ikke kan afløſes; **eine -e Anleihe**, et uopſigeligt Laan.

Unabſehbar, unabſehlich, adj. uoverſelig, uoverſtuelig. — **Unabſehbarkeit**, f. Uoverſeligheb, Uoverſtueligheb, c.

Unabſetzbar, unabſetzlich, adj. uafſættelig. — **Unabſetzbarkeit**, f. Uafſættelighed, c.

Unabſichtlich, adj. uforſætlig. — **Unabſichtlichkeit**, f. Uforſætlighed, c.

Unabſtellbar, adj. uforbederlig, uforanderlig. — **Unabſtellbarkeit**, f. Uafſtaffelighed, Uforanderlighed, c.

Unabtrennbar, unabtrennlich, adj. ikke til at fraſtille.

Unabtretbar, adj. ikke til at afſtaa. — **Unabtretbarkeit**, f. Uafſtaaelighed, c.

Unabweisbar, unabweislich, adj. uafviſelig. — **Unabweisbarkeit**, f. Uafviſelighed, c.

Unabwendbar, unabwendlich, adj. uafvendelig, uomgængelig; uundgaaelig. — **Unabwendbarkeit**, f. Uafvendelighed, Uundgaaelighed, c.

Unächt, adj. ſe **unecht**.

Unachtſam, adj. uagtſom, uopmærkſom. —

Unachtſamkeit, f. Uagtſomhed, Uagtpaagivenhed, c.
Unadelig, adj. uadelig.
Unähnlich, adj. ulig. — **Unähnlichkeit**, f. Uligheb, c.
Unanbächtig, adj. ikke andægtig.
Unanfechtbar, adj. uangribelig, uanfægtelig. — **Unanfechtbarkeit**, f. Uangribelighed, Uanfægtelighed, c.
Unangebaut, adj. ubyrket, øde.
Unangefochten, adj. uanfægtet, ufristet; **laß mich** —, lad mig i Ro!
Unangekleidet, adj. upaaklædt.
Unangemeldet, adj. uanmeldt.
Unangemeſſen, adj. uſtikket, upassende, ikke svarende til Hensigten. — **Unangemeſſenheit**, f. Uſtikkethed, c.
Unangenehm, adj. ubehagelig.
Unangerührt, adj. urørt.
Unangeſehen, adj. uanset, uden Anseelse; uagtet; uden Hensyn til; — **ſeines Alters**, uden Hensyn til hans Alder.
Unangeſeſſen, adj. ubosat.
Unangeſtellt, adj. uansat.
Unangetaſtet, adj. urørt, uangreben.
Unangezündet, adj. uantændt.
Unangreifbar, adj. uangribelig. — **Unangreifbarkeit**, f. Uangribelighed, c.
Unannehmbar, adj. uantagelig. — **Unannehmbarkeit**, f. Uantagelighed, c.
Unannehmlich, adj. uantagelig; ubehagelig. — **Unannehmlichkeit**, f. Uantagelighed, Ubehagelighed, c.
Unanſäſſig, adj. ikke bosat.
Unanſehnlich, adj. uanselig, ringe; ubetydelig. — **Unanſehnlichkeit**, f. Uanseligheb, Ringheb, Ubetydelighed, c.
Unanſtändig, adj. uanstændig, usømmelig. — **Unanſtändigkeit**, f. Uanstændighed, Usømmelighed, c.
Unanſtellig, adj. uduelig, ubygtig. — **Unanſtelligkeit**, f. Ubuelighed, Ubygtighed, c.
Unanſtößig, adj. uanstødelig.
Unantaſtbar, adj. urørlig. — **Unantaſtbarkeit**, f. Urørlighed, c.
Unanwendbar, adj. uanvendelig. — **Unanwendbarkeit**, f. Uanvendelighed, c.
Unappetitlich, adj. uappetitlig.
Unart, f. **-en**. Vanart, ond Natur, c.; Usædelighed. Uskik, Unode, c.
Unart, m. **-s -e**. uartigt Menneske, n.
Unartig, adj. uartig. — **Unartigkeit**, f. Uartighed, c.
Unartikul(e)rt, adj. uartikuleret, utydelig, uforstaaelig.
Unäſthetiſch, adj. uæsthetisk.
Unat(h)embar, adj. ikke til at indaande.
Unaufbringlich, adj. som ikke kan tilvejebringes.
Unauffindbar, adj. som ikke kan findes, uopdagelig.
Unaufgefordert, adj. uopfordret.
Unaufgeklärt, adj. uoplyst.
Unaufgelöſt, adj. uopløst.
Unaufgeräumt, adj. urydelig; i daarligt Humør.
Unaufhaltbar, unaufhaltſam, adj. uopholdelig, uslandselig; strax. — **Unaufhaltſamkeit**, f. Uslandselighed, c.
Unaufhebbar, adj. uomstødelig.
Unaufhörlich, adj. uophørlig. — **Unaufhörlichkeit**, f. Uophørlighed, c.
Unauflösbar, unauflöslich, adj. uopløselig. — **Unauflösbarkeit, Unauflöslichkeit**, f. Uopløselighed, c.
Unaufmerkſam, adj. uopmærksom. — **Unaufmerkſamkeit**, f. Uopmærksomhed, c.
Unaufrichtig, adj. ikke oprigtig, falsk. — **Unaufrichtigkeit**, f. Falskhed, c.
Unaufſchiebbar, unaufſchieblich, adj. uopsættelig. — **Unaufſchiebbarkeit**, f. Uopsættelighed, c.
Unauftreibbar, unauftreiblich, adj. ikke til at opdrive.
Unausbleiblich, adj. uundgaaelig, uudbliveelig. — **Unausbleiblichkeit**, f. Uundgaaelighed, c.
Unausdehnbar, adj. som ikke kan udvides, udstrækkes. — **Unausdehnbarkeit**, f. Udstrækkelighed, c.
Unausforſchlich, adj. se **unerforſchlich**.
Unausführbar, adj. udførlig. — **Unausführbarkeit**, f. Udførlighed, c.
Unausführlich, adj. udførlig.
Unausgebildet, adj. uudbannet.
Unausgefertigt, adj. ikke expederet.
Unausgeführt, adj. udført, ugjort.
Unausgefüllt, adj. ikke udfyldt.
Unausgelöſcht, adj. udslukt.
Unausgemacht, adj. uafgjort.
Unausgenommen, adv. uden Undtagelse.
Unausgeſchöpft, adj. ikke udtømt.
Unausgeſetzt, adj. uafladelig, uafbrudt.
Unausgleichbar, adj. ikke til at udjævne.
Unausklagbar, adj. som ikke kan indbrives ved Retten.
Unauslöſchbar, unauslöſchlich, adj. uudslukkelig. — **Unauslöſchbarkeit, Unauslöſchlichkeit**, Uudslukkelighed, c.
Unausrottbar, adj. uudryddelig.
Unausſprechbar, adj. ikke til at udtale.
Unausſprechlich, adj. uudsigelig; fig. meget, overordentlig. — **Unausſprechlichkeit**, f. Uudsigelighed, c.
Unausſtehlich, adj. utaalelig. — **Unausſtehlichkeit**, f. Utaalelighed, c.
Unaustilgbar, adj. uudslettelig. — **Unaustilgbarkeit**, f. Uudsletteligheb, c.

Unausweichbar, unausweichlich, adj. uundgaaelig.

Unband, m. **-es -e.** Galning, c.

Unbändig, adj. ubændig, ustyrlig, balstyrig. — **Unbändigkeit**, f. Ubændighed, Ustyrlighed, Balstyrighed, c.

Unbarmherzig, adj. ubarmhjærtig. — **Unbarmherzigkeit**, f. Ubarmhjærtighed, c.

Unbärtig, adj. ustjægget, stjægløs. — **Unbärtigkeit**, f. Stjæglsløshed, c.

Unbeabsichtigt, adj. uforsætlig, uoverlagt.

Unbeachtet, adj. uænset, ikke ænset, forsømt.

Unbeanstandet, adj. uhindret, uimodsagt; adv. uden Betænkning, uden Indvending.

Unbeantwortet, adj. ubesvaret.

Unbeantwortbar, unbeantwortlich, adj. som ikke lader sig besvare.

Unbearbeitet, adj. ubyrket, raa.

Unbebaubar, adj. uopdyrkelig; ikke til at bebygge.

Unbebaut, adj. udyrket, ubeboet, ubebygget, øde.

Unbedacht, adj. ubetænkt, ikke betænkt, ubetænksom.

Unbedächtig, unbedachtsam, adj. ubetænksom, overilet. — **Unbedachtsamkeit**, f. Ubetænksomhed, Overilethed, c.

Unbedeckt, adj. ubedækket.

Unbedenklich, adj. uden Betænkning.

Unbedeutend, adj. ubetydelig, intet betydende; fig. uvigtig. — **Unbedeutendheit**, f. Ubetydelighed, Uvigtighed, c.

Unbedingt, adj. ubetinget; fig. uindstrænket. — **Unbedingtheit**, f. Ubetingethed, Uindstrænkethed, c.

Unbeeidigt, adj. ikke edsfæstet.

Unbeeinträchtigt, adj. uforncermet, uforment, ubehindret.

Unbeendigt, adj. ufuldendt, ikke færdig

Unbeerbt, adj. uden Arvinger, som er uden retmæssige Livsarvinger.

Unbeerdigt, adj. ubegravet.

Unbefähigt, adj. ustikket, ubuelig, ubegavet.

Unbefahrbar, adj. ufremkommelig.

Unbefahren, adj. ubefaren (Matros).

Unbefangen, adj. frejdig, frimodig, uhildet; troskyldig, naiv, utvungen, fordomsfri. — **Unbefangenheit**, f. Frejdighed, Uhildethed, Troskyldighed, c.; Uskyldighed, Fordomsfrihed, c.

Unbefestigt, adj. ubefæstet.

Unbefeuchtet, adj. ubædet.

Unbefiedert, adj. ikke forsynet med Fjer.

Unbefleckbar, adj. ubesmittelig. — **Unbefleckbarkeit**, f. Ubesmitteligheb, c.

Unbefleckt, adj. uplettet, ubesmittet. — **Unbefleckthеit**, f. Uplettethed, Ubesmittethed, c.

Unbefördert, adj. ubefordret.

Unbefolgt, adj. ikke fulgt.

Unbefrachtet, adj. ulastet, ufragtet.

Unbefragt, adj. uadspurgt.

Unbefriedigend, adj. utilfredsstillende.

Unbefriedigt, adj. utilfredsstillet. — **Unbefriedigtheit**, f. Utilfredsstillethed, c.

Unbefugnis, f. ub. pl. Ubesøjethed, c.

Unbefugt, adj. ubesøjet. — **Unbefugtheit**, f. Ubesøjethed, c.

Unbegabt, adj. uden Begavelse, ubegavet.

Unbegangen, adj. ubetraadt, lidet besøgt.

Unbegehrt, adj. ubegiæret.

Unbegeistert, adj. uden Begejstring.

Unbegleitet, adj. alene, uden Ledsagelse.

Unbegraben, adj. ubegravet.

Unbegreiflich, adj. ubegribelig. — **Unbegreiflichkeit**, f. Ubegribelighed, c.

Unbegrenzbar, adj. ikke til at begrænse.

Unbegrenzt, adj. ubegrænset, grænseløs. — **Unbegrenztheit**, f. Ubegrænsethed, Grænseløshed, c.

Unbegriffen, adj. uforstaaet.

Unbegründet, adj. ugrundet. — **Unbegründetheit**, f. Ugrundethed, c.

Unbegrüßt, adj. uhilset.

Unbegünstigt, adj. ubegunstiget.

Unbegütert, adj. ubemidlet.

Unbehaart, adj. ubehaaret, haarløs.

Unbehagen, n. **-s** ub. pl. Mishag, n.

Unbehaglich, adj. ubehagelig. — **Unbehaglichkeit**, f. Ubehagelighed, c.

Unbehauen, adj. ikke tilhuggen; fig. grov.

Unbehelligt, adj. uforstyrret, ukrænket, uanfægtet, i Fred.

Unbeherzigt, adj. uænset.

Unbehilflich, adj. utjenstfærdig; ubehjælpsom, ubehændig. — **Unbehilflichkeit**, f. Utjenstfærdighed, Ubehjælpsomhed, c.

Unbehilfen adj. ubehjælpsom, ubehændig. — **Unbehilfenheit**, f. Ubehjælpsomhed, Ubehændighed, c.

Unbehindert, adj. uhindret, uforstyrret.

Unbehutsam, adj. uvarsom, uagtsom. — **Unbehutsamkeit**, f. Uvarsomhed, Uagtsomhed, c.

Unbeikommend, adj. uvedkommende.

Unbeirrt, adj. uforstyrret.

Unbekannt, adj. ubekjendt. — **Unbekanntheit**, f. Ubekjendtstab, n.

Unbekanntschaft, f. ub. pl. Ubekjendtstab, n.

Unbelehrbar, adj. ikke til at omvende.

Unbekehrt, adj. uomvendt.

Unbekleidet, adj. upaaklædt.

Unbekümmert, adj. ubekymret. — **Unbekümmertheit**, f. Ubekymrethed, Sorgløshed, c.

Unbelebt, adj. uden Liv, livløs, død; fig. uopvakt, ikke munter. — **Unbelebtheit**, f. Livløshed, c.

Unbeleckt, adj. i: **von der Kultur** —, uberørt af Kulturen.

Unbelesen, adj. ubelæst. — **Unbelesenheit**, f. Ubelæsthed, c.

Unbelieben, n. **-s** ub. pl. Mishag, n.

Unbeliebig, adj. som mishager, ubehagelig.
Unbeliebt, adj. uelsket; ikke elsket, ikke afholdt. — **Unbeliebtheit**, f. den Egenskab ikke at være yndet, Upopularitet, c.
Unbelohnt, adj. ubelønnet.
Unbemannt, adj. ubemandet.
Unbemerkbar, unbemerklich, adj. ubemærkelig. — **Unbemerkbarkeit, Unbemerklichkeit**, f. Ubemærkelighed, c.
Unbemerkt, adj. ubemærket. — **Unbemerktheit**, f. Ubemærkethed, c.
Unbemittelt, adj. ubemidlet. — **Unbemitteltheit**, f. Uformuenhed, c.
Unbenamt, adj. ubenævnt.
Unbenannt, adj. ubenævnt.
Unbeneidet, adj. ikke misundt.
Unbenommen, adj. uforment, uhindret, ikke forbudt.
Unbenutzt, adj. ubenyttet.
Unbeobachtet, adj. ikke iagttaget, ubemærket.
Unbequem, adj. ubekvem. — **Unbequemheit**, f. Ubekvemhed, c.
Unbequemlich, adj. ubekvem. — **Unbequemlichkeit**, f. Ubekvemmelighed, c.
Unberat(h)en, adj. raadvild, uden Raad; som ikke tager mod Raad; uroklelig; ikke udstyret; ugift.
Unberechenbar, adj. uberegnelig. — **Unberechenbarkeit**, f. Uberegnelighed, c.
Unberechtigt, adj. uberettiget.
Unberedet, adj. uomtalt, ikke omtalt; ikke overtalt.
Unberedt, unberedtsam, adj. ikke veltalende. — **Unberedtsamkeit**, f. Mangel paa Veltalenhed, c.
Unbereist, adj. ubesøgt; som ikke har rejst.
Unbereitet, adj. uberedt.
Unbercut, adj. uangret.
Unberichtigt, adj. uberigtiget.
Unberitten, adj. ikke tilreden; uberedet.
Unberücksichtigt, adj. uænset.
Unberüchtigt, adj. uberygtet.
Unberufen, adj. ufaldet; — **und unbeschrieen**, bank under Bordet!
Unberühmt, adj. uberømt. — **Unberühmtheit**, f. Uberømthed, c.
Unberührt, adj. uberørt, urørt. — **Unberührtheit**, f. Uberørthed, c.
Unbeschadet, adj. ustadt, ubeskaaren; — **meiner Ehre, meiner Ehre —**, uden Skade for min Ære.
Unbeschädigt, adj. ubeskadiget.
Unbeschäftigt, adj. ubeskæftiget. — **Unbeschäftigtheit**, f. Ubirksomhed, Mangel paa Beskæftigelse, c.
Unbescheiden, adj. ubesteden. — **Unbescheidenheit**, f. Ubesfedenhed, c.
Unbescheinigt, adj. ikke attesteret.
Unbeschlagen, adj. ubeslaaet; fig. ubevidende om.
Unbeschnitten, adj. ubeskaaren, uomskaaren.
Unbescholten, adj. ulastelig, uden Plet, retslaffen, ren. — **Unbescholtenheit**, f. Retslaffenhed, Renhed, c.
Unbeschränkbar, adj. ikke til at begrænse, at indskrænke.
Unbeschränkt, adj. uindskrænket. — **Unbeschränktheit**, f. Uindskrænkethed, c.
Unbeschreiblich, adj. ubeskrivelig. — **Unbeschreiblichkeit**, f. Ubeskrivelighed, c.
Unbeschrieben, adj. ikke skriftlig fremstillet; ubeskrevet.
Unbeschrieen, adj. uberygtet; se **unberufen.**
Unbeschuht, adj. uden Sko.
Unbeschützt, adj. ubeskyttet, uden Forsvar, forsvarsløs.
Unbeschwert, adj. ubesværet, ubetynget; uden Ulejlighed; **geben Sie mir — das Buch**, giv mig Bogen, dersom det ikke gjør Dem Ulejlighed.
Unbeseelt, adj. ubesjælet, sjælløs. — **Unbeseeltheit**, f. Sjælløsheb, c.
Unbesehen, adj ubeset.
Unbesetzt, adj. ubesat. — **Unbesetztheit**, f. Ubesatheb, Vakance, c.
Unbesiegbar, unbesieglich, adj. uovervindelig. — **Unbesiegbarkeit, Unbesieglichkeit**, f. Uovervindelighed, c.
Unbesoldet, adj. ulønnet. — **Unbesoldetheit**, f. Ulønnetheb, c.
Unbesonnen, adj. ubesindig, uoverlagt, ubetænksom. — **Unbesonnenheit**, f. Ubesindighed, Ubetænksomhed, c.
Unbesorgt, adj. ubekymret.
Unbesprechbar, adj. som ikke kan drøftes. — **Unbesprechbarkeit**, f. den Egenskab ikke at kunne drøftes.
Unbesprochen, adj. uomtalt, ikke drøftet.
Unbestand, m. -es ub. pl. Ubestandighed, c.
Unbeständig, adj. ubestandig, ustadig. — **Unbeständigkeit**, f. Ubestandighed, Ustadighed, c.
Unbestechbar, unbestechlich, adj. ubestikkelig. — **Unbestechlichkeit**, f. Ubestikkelighed, c.
Unbesteigbar, adj. ubestigelig. — **Unbesteigbarkeit**, f. Ubestigelighed, c.
Unbestellbar, adj. som ikke kan blive besørget; udyrkelig.
Unbestellt, adj. ubesørget; udyrket.
Unbestimmbar, adj. ubestemmelig. — **Unbestimmbarkeit**, f. Ubestemmelighed, c.
Unbestimmt, adj. ubestemt. — **Unbestimmtheit**, f. Ubestemthed, c.
Unbestochen, adj. ikke bestukken, ikke underkjøbt. — **Unbestochenheit**, f. den Egenskab ikke at være bestukken.
Unbestreitbar, adj. ubestridelig, uomtvistelig, ustridig. — **Unbestreitbarkeit**, f. Ubestridelighed, Uomtvistelighed, c.
Unbestritten, adj. ubestridt, uomtvistet, afgjort. — **Unbestrittenheit**, f. Ubestridthed, Uomtvistethed, c.

Unbesucht, adj. ubesøgt.
Unbetastet, adj. ubesølt.
Unbet(h)eiligt, adj. ikke belagtig; **bei etw. — sein**, ikke have Del i noget, ikke have noget dermed at gjøre.
Unbetitelt, adj. ubetitlet.
Unbetont, adj. ubetonet. — **Unbetontheit**, f. Ubetonethed, Tonløshed, c.
Unbeträchtlich, adj. uvigtig, ubetydelig, ringe. — **Unbeträchtlichkeit**, f. Uvigtighed, Ubetydelighed, Ringhed, c.
Unbetreten, adj. ubetraadt; uforfærdet.
Unbetriebsam, adj. uvirksom. — **Unbetriebsamkeit**, f. Uvirksomhed, c.
Unbetroffen, adj. ikke bestyrtet.
Unbetrogen, adj. ubedragen.
Unbetrübt, adj. ikke bedrøvet.
Unbeugsam, adj. ubøjelig. — **Unbeugsamkeit**, f. Ubøjelighed, c.
Unbewachsen, adj. ikke bevoxet.
Unbewacht, adj. ubevogtet.
Unbewaffnet, adj. ubevæbnet.
Unbewährt, adj. ubevist, usikker, tvivlsom; uprøvet.
Unbewandert, adj. ubevandret, uøvet, uerfaren, ikke dreven i.
Unbeweglich, adj. ubevægelig; **-e Güter**, urørligt Gods; fig. haard, ubøjelig. — **Unbeweglichkeit**, f. Ubevægelighed, c.
Unbewegt, adj. ubevæget; uforstyrret.
Unbewehrt, adj. ubevæbnet. — **Unbewehrtheit**, f. Ubevæbnethed, c.
Unbeweibt, adj. ugift. — **Unbeweibtheit**, f. ugift Stand, c.
Unbeweint, adj. ubegrædt.
Unbeweisbar, unbeweislich, adj. ubevislig. — **Unbeweisbarkeit**, f. Ubevislighed, c.
Unbewiesen, adj. ubevist.
Unbewilligt, adj. ubevilliget.
Unbewohnbar, adj. ubeboelig. — **Unbewohnbarkeit**, f. Ubeboelighed, c.
Unbewohnt, adj ubeboet. — **Unbewohntheit**, f. Ubeboethed, c.
Unbewölkt, adj. uden Skyer, skyfri.
Unbewunden, adj. ikke omviklet, aaben, fri.
Unbewußt, adj. ubevidst; **es wird Ihnen nicht — sein**, det vil være Dem bekjendt; **einer Sache — sein**, være uvidende om noget.
Unbezahlbar, adj. ubetalelig.
Unbezahlt, adj. ubetalt.
Unbezähmbar, adj. utæmmelig. — **Unbezähmbarkeit**, f. Utæmmelighed, c.
Unbezähmt, adj. utæmmet.
Unbezeichnet, adj. ubetegnet.
Unbezeugt, adj. ubevist, uden Vidnesbyrd.
Unbezogen, adj. ikke overtrukken.
Unbezweifelt, adj. som ikke betvibles, afgjort, sikker, ubestridt.
Unbezwingbar, unbezwinglich, adj. ubetvingelig. — **Unbezwingbarkeit, Unbezwinglichkeit**, f. Ubetvingelighed, c.
Unbezwungen, adj. ubetvungen.
Unbiblisch, adj. ubibelsk.
Unbiegsam, adj. ubøjelig. — **Unbiegsamkeit**, f. Ubøjelighed, c.
Unbild, n. **-es -er**. Vanskabning, c.; Fantom, n.; se ogsaa **Unbill**.
Unbilde, f. se **Unbill**.
Unbildlich, adj. ubilledlig.
Unbildsam, adj. udannelig, som ikke lader sig forme.
Unbildung, f. ub. pl. Udannethed, Mangel paa Dannelse, Raahed, c.
Unbill, f. (m. n.) **-en**. Forurettelse, Uret, Ubilligheb, c.
Unbillig, adj. ubillig. — **Unbilligkeit**, f. Ubilligheb, c.
Unblutig, adj. ublodig.
Unbotmäßig, adj. ulydig. — **Unbotmäßigkeit**, f. Ulydighed, c.
Unbrauchbar, adj. ubrugbar, ubrugelig. — **Unbrauchbarkeit**, f. Ubrugelighed, c.
Unbrüderlich, adj. ubroderlig. — **Unbrüderlichkeit**, f. Ubroderlighed, c.
Unbündig, adj. ugyldig.
Unbürgerlich, adj. uborgerlig.
Unbußfertig, adj. ubodfærdig. — **Unbußfertigkeit**, f. Ubodfærdighed, c.
Unchrist, m. **-en -en**. Ikkekristen, c.
Unchristlich, adj. ukristelig. — **Unchristlichkeit**, f. Ukristelighed, c.
Und, conj. og.
Undank, m. **-s** ub. pl. Utak, Utaknemmelighed, c.
Undankbar, adj. utaknemmelig. — **Undankbarkeit**, f. Utaknemmelighed, c.
Undati(e)rt, adj. udateret.
Undefini(e)rbar, adj. ikke til at definere, ubestemmelig.
Undehnbar, adj. se **unausdehnbar**.
Undeklini(e)rbar, adj. indeklinabel, ubøjelig.
Undenkbar, adj. utænkelig, som ikke kan tænkes.
Undenklich, adj. umindelig, utænkelig.
Undeutlich, adj. utydelig. — **Undeutlichkeit**, f. Utydelighed, c.
Undeutsch, adj. ikke godt Tysk; × uforstaaelig, utydelig.
Undicht, adj. utæt. — **Undichtheit, Undichtigkeit**, f. Utæthed, c.
Undichterisch, adj. upoetisk.
Undienlich, undiensam, adj. utjenlig, unyttig. — **Undienlichkeit**, f. Utjenlighed, Unyttighed, c.
Undienst, m. **-es -e**, daarlig Tjeneste, c.
Undienstfertig, adj. utjenstfærdig. — **Undienstfertigkeit**, f. Utjenstfærdighed, c.
Undine, f. **-n**. Undine, c.

Unding, n. **-es -e.** Uting, c.; et Intet, en Umulighed.

Undisziplini(e)rbar, adj. ikke til at. disciplinere.

Undisziplini(e)rt, adj. udisciplineret.

Undramatisch, adj. udramatisk.

Unduldsam, adj. utaalsom, intolerant. — **Unduldsamkeit**, f. Utaalsomhed, Intolerance, c.

Unduli(e)ren, v. i. 1. m. h. bølge.

Undurchdringlich, adj. uigjennemtrængelig; fig. uudforskelig. — **Undurchdringlichkeit**, f. Uigjennemtrængelighed, Uudforskelighed, c.

Undurchforscht, adj. ikke gjennemforsket.

Undurchsichtig, adj. uigjennemsigtig. — **Undurchsichtigkeit**, f. Uigjennemsigtighed, c.

Uneben, adj. ulige, ujævn; fig. neffen; **das ist gar nicht** —, det er ikke saa ilde. — **Unebenheit**, f. Ujævnhed, c.

Unebenbürtig, adj. ikke jævnbyrdig.

Unebene, f. **-n.** † Ujævnhed, c.

Unecht, adj. uægte. — **Unechtheit**, f. Uægthed, c.

Unedel, adj. uædel, lav; uadelig.

Uneh(e)rt, adj. ikke udgiven.

Unehe, f. **-n.** Konkubinat, n.

Unehelich, adj. uægte; **ein -es Kind**, et uægte Barn, Slegfredbarn; **-e Beiwohnung**, Skjørlevned. — **Unehelichkeit**, f. Uægthed, c.

Unehrbar, adj. uærbar. — **Unehrbarkeit**, f. Uærbarhed, c.

Unehre, f. ub. pl. Vanære, Skam, c.

Unehren, v. t. 1. ikke holde i Ære.

Unehrerbietig, adj. uærbødig. — **Unehrerbietigkeit**, f. Uærbødighed, c.

Unehrlich, adj. uærlig. — **Unehrlichkeit**, f. Uærlighed, c.

Uneigennützig, adj. uegennyttig. — **Uneigennützigkeit**, f. Uegennyttighed, c.

Uneigentlich, adj. uegentlig.

Uneingebunden, adj. uindbunden.

Uneingedenk, adv. (meb Gen.) **einer S.** — **sein**, være uden Erindring om, ikke erindre noget.

Uneingehüllt, adj. ikke indhyllet.

Uneingeladen, adj. uindbudt.

Uneingenommen, adj. uindtaget; uhildet, fordomsfri, upartisk. — **Uneingenommenheit**, f. Uhildethed, Fordomsfrihed, Upartished, c.

Uneingeschränkt, adj. uindstrænket.

Uneingeschrieben, uneingetragen, adj. ikke indskrevet, ikke indført.

Uneingeweiht, adj. uindviet.

Uneinig, adj. uenig. — **Uneinigkeit**, f. Uenighed, Tvedragt, Strid, c.

Uneins, adv. uenig, uens.

Uneinträglich, adj. ikke indbringende.

Uneintreibbar, adj. ikke til at indbrive.

Unelastisch, adj. uelastisk.

Unempfänglich, adj. utilgængelig, uimodtagelig, ikke modtagelig for. — **Unempfänglichkeit**, f. Utilgængelighed, Uimodtagelighed, c.

Unempfindbar, adj. ufølelig, umærkelig.

Unempfindlich, adj. ufølsom, følesløs; ligegyldig, koldsindig. — **Unempfindlichkeit**, f. Ufølsomhed, Følesløshed, Ligegyldighed, Koldsindighed, c.

Unempfindsam, adj. ufølsom, følesløs.

Unendlich, adj. uendelig, uindstrænket, ubegrænset; overmaade meget. — **Unendlichkeit**, f. Uendelighed, c.

Unentbehrlich, adj. unndværlig. — **Unentbehrlichkeit**, f. Unndværlighed, c.

Unentdeckt, adj. uopdaget.

Unentfliehbar, unentfliehlich, adj. uundgaaelig.

Unentgeltlich, adv. uden Betaling, gratis, for intet. — **Unentgeltlichkeit**, f. det at være gratis.

Unenthaltsam, adj. uafholden. — **Unenthaltsamkeit**, f. Uafholdenhed, c.

Unentheiligt, adj. ikke vanhelliget.

Unenthüllt, adj. ikke afsløret, uopdaget, ubekjendt.

Unentleerbar, adj. ikke til at tømme, uudtømmelig.

Unentmut(h)igt, adj. ikke modløs, uforfærdet, uforsagt.

Unentrinnbar, adj. uundgaaelig.

Unentschieden, adj. uafgjort, uvis, upaadømt. — **Unentschiedenheit**, f. Uafgjorthed, Uvished, Upaadømthed, c.

Unentschlossen, adj. tvidraadig, ubestemt, vaklende. — **Unentschlossenheit**, f. Tvidraadighed, Ubestemthed, c.

Unentschuldbar, adj. ikke til at undskylde.

Unentschuldigt, adj. uundskyldt.

Unentsiegelt, adj. uaabnet.

Unentstellt, adj. uforandret, uforvendt.

Unentwaffnet, adj. ikke afvæbnet.

Unentwegbar, unentwegt, adj. uforstyrret, urokkelig; ufravigelig.

Unentweiht, adj. ikke vanhelliget.

Unentwickelt, adj. uudviklet. — **Unentwickeltheit**, f. Uudvikletheb, c.

Unentwirrbar, adj. uopløselig. — **Unentwirrbarkeit**, f. Uopløselighed, c.

Unentzifferbar, adj. ikke til at udtyde, uforstaaelig. — **Unentzifferbarkeit**, f. Utydelighed, Uforstaaelighed, c.

Unentzündbar, adj. ikke til at tænde, uantændelig. — **Unentzündbarkeit**, f. Uantændelighed, c.

Unentzündet, adj. uantændt.

Unerachtet, præp. se **ungeachtet**.

Unerbaulich, adj. uopbyggelig.

Unerbaut, adj. ikke opbygget; fig. uopbygget.

Unerbittlich, adj. ubøjelig, haard, ubønhørlig, ubevægelig. — **Unerbittlichkeit**, f. Ubøjelighed, Haardhed, c.

Unerbrochen, adj. ubrudt, uopbrudt.
Unerfahren, adj. uerfaren. — **Unerfahrenheit**, f. Uerfarenheb, c.
Unerforschbar, unerforschlich, adj. uudforfelig, uranfagelig. — **Unerforschlichkeit**, f. Uudforfeligheb, Uranfageligheb, c.
Unerfreulich, adj. ikke glædelig, bedrøvelig, forgelig. — **Unerfreulichkeit**, f. Bedrøveligheb, Forgeligheb, c.
Unerfüllbar, adj. uopfyldelig. — **Unerfüllbarkeit**, f. Uopfyldeligheb, c.
Unerfüllt, adj. uopfyldt.
Unerfunden, adj. uopfunden.
Unergänzlich, adj. hvad der ikke kan gjøres fuldstændig, ikke islandfættes.
Unergiebig, adj. som ikke giver af fig, ufrugtbar; frugtesløs. — **Unergiebigkeit**, f. Ufrugtbarheb, Frugtesløsheb, c.
Unergründet, adj. uudgrundet, ikke udgranfet.
Unergründbar, uneroründlich, adj. uudgrundelig, bundløs. — **Unergründlichkeit**, f. Uudgrundeligheb, c.
Unerheblich, adj. ubetydelig. — **Unerheblichkeit**, f. Ubetydeligheb, c.
Unerhört, adj. uhørt; ubønhørt; ufædvanlig, overordentlig; **eine -e Begebenheit**, en uhørt Begivenheb.
Unerinnerlich, adj. fom ikke kan erindres.
Unerinnert, adj. hvad der ikke huftes.
Unerkannt, adj. ukjendt.
Unerkennbar, adj. ukjendelig. — **Unerkennbarkeit**, f. Ukjendeligheb, c.
Unerkenntlich, adj. ukjendelig; uerkjendtlig, uftjønfom. — **Unerkenntlichkeit**, f. Ukjendeligheb; Uerkjendtligheb, Uftjønfomheb, c.
Unerklärbar, unerklärlich, adj. uforklarlig. — **Unerklärbarkeit, Unerklärlichkeit**, f. Uforklarligheb, c.
Unerkünftelt, adj. ukunftlet.
Unerläßlich, adj. uefterginelig, uundværlig, nødvendig. — **Unerläßlichkeit**, f. Ueftergineligheb, Nødvendigheb, c.
Unerlaubt, adj. utilladt, utilladelig. — **Unerlaubtheit**, f. Utilladeligheb, c.
Unerlöft, adj. fom ikke er forløft.
Unermeßlich, adj. umaadelig, overordentlig. — **Unermeßlichkeit**, f. Umaadeligheb, Overordentligheb, c.
Unermüdet, adj. utrættet, fom ikke er bleven træt.
Unermüdlich, adj. utrættelig, fom ikke lader fig trætte. — **Unermüdlichkeit**, f. Utrætteligheb, c.
Unerneuert, adj. ufornyet.
Unerobert, adj. uerobret.
Unerööffnet, adj. uaabnet.
Unerörtert, adj. ikke drøftet.
Unerprobt, adj. uprøvet, uforføgt.
Unerquicklich, adj. ubehagelig, uhyggelig. — **Unerquicklichkeit**, f. Ubehageligheb, Uhyggeligheb, c.
Unerrat(h)bar, adj. ikke til at gætte.
Unerreichbar, adj. uopnaaelig. — **Unerreichbarkeit**, f. Uopnaaeligheb, c.
Unerreicht, adj. uopnaaet.
Unerrichtet, adj. uopreift.
Unerfättlich, adj. umættelig. — **Unerfättlichkeit**, f. Umætteligheb, c.
Unerfchaffen, adj. uflabt.
Unerfchöpflich, adj. uudtømmelig. — **Unerfchöpflichkeit**, f. Uudtømmeligheb, c.
Unerfchöpft, adj. uudtømt.
Unerfchrocken, adj. uforfærdet. — **Unerfchrockenheit**, f. Uforfærdethed, c.
Unerfchütterlich, adj. urokkelig. — **Unerfchütterlichkeit**, f. Urokkeligheb, c.
Unerfchüttert, adj. urokket, urhftet.
Unerfchwinglich, adj. hvad der ikke kan tilvejebringes, uopnaaelig. — **Unerfchwinglichkeit**, f. Uopnaaeligheb, c.
Unerfetzbar, unerfetzlich, adj. uerftattelig, ubodelig. — **Unerfetzbarkeit, Unerfetzlichkeit**, f. Uerftatteligheb, c.
Unerfprießlich, adj. unyttig, uden Gavn.
Unerfteigbar, unerfteiglich, adj. ubeftigelig. — **Unerfteigbarkeit, Unerfteiglichkeit**, f. Ubeftigeligheb, c.
Unerftiegen, adj. ubeftegen.
Unerträglich, adj. utaaleleig. — **Unerträglichkeit**, f. Utaaleligheb, c.
Unerwachfen, adj. ikke vogen.
Unerwähnt, adj. uomtalt.
Unerwartet, adj. ubentet, uforventet, uformodet.
Unerwecklich, adj. uopvækkelig; uopbyggelig.
Unerweichbar, unerweichlich, adj. ikke til opblødе; fig. ubøjelig, haard.
Unerweisbar, unerweislich, adj. ubevislig. — **Unerweislichkeit**, f. Ubevisligheb, c.
Unerwiedert, adj. ubejvaret.
Unerwiefen, adj. ubevift.
Unerwogen, adj. uovervejet, uoverlagt.
Unerwünfcht, adj. ikke kjærkommen, ubelejlig, ubetimelig.
Unerzählbar, adj. ikke til at fortælle.
Unerzeugt, adj. ikke avlet.
Unerzogen, adj. uopdragen, endnu ikke opdragen, uforjørget.
Uneßbar, adj. uspiselig.
Unfähig, adj. ubueliq, **uftikket**, ikke i Stand til; **zu etw.** —, **eines Dinges** — **ſein**, være ude af Stand til noget. — **Unfähigkeit**, f. Ubueligheb, c.
Unfahrbar, adj. ufremkommelig, ufarbar.
Unfall, m. **-es -älle**. Uheld, n., ulykkeligt Tilfælde, n., Ulykke, c. | **Unfall-verſicherung**, f. Forſikring mod Ulykkestilfælde, c.
Unfarbig, adj. farveløs.

Unfaßbar, unfaßlich, adj. ufattelig, ubegribelig.

Unfehlbar, adj. ufejlbar; ufejlbarlig, bis. — **Unfehlbarkeit**, f. Ufejlbarhed, c.

Unfein, adj. ufin, ikke fin.

Unfern, adj. ikke fjærn, ikke langt fra; — **von seinem Zimmer**, ikke langt fra hans Værelse; præp. meb Gen. se **unweit**.

Unfertig, adj. ufærdig, ufuldendt. — **Unfertigkeit**, f. Ufuldendthed, c.

Unfigurlich, adj. ikke figurlig.

Unfindbar, adj. ikke til at finde.

Unflat(h), m. **-es -e**. Snavs, n., Uhumskhed, Smudsighed, Urenlighed, c.; fig. svinst, forfaldent Mennesle.

Unflät(h)er, m. **-s** pl. s. sg. fig. Svin, n.

Unflät(h)erei, f. **-en**. Svineri, n.; smudsig Handling; smudsige Ord.

Unflät(h)ig, adj. svinst, væmmelig, smudsig; uhyst; **-e Reden**, raabden Tale. — **Unflät(h)igkeit**, f. Svinsthed, c., Svineri, n.

Unfleiß, m. **-es** ub. pl. Uflid, c., Mangel paa Flid, Dovenstab, c.

Unfleißig, adj. ikke flittig, doven.

Unfolgsam, adj. ulydig. — **Unfolgsamkeit**, f. Ulydighed, c.

Unform, f. **-en**. Vanstabning, c., Misfoster, n.

Unförmlich, adj. uformelig. — **Unförmlichkeit**, f. Uformelighed, c.

Ufrankt(e)rt, adj. ufrankeret.

Unfrei, adj. ufri, slavisk.

Unfreigebig, adj. ikke gavmild.

Unfreisinnig, adj. ikke frisindet.

Unfreiwillig, adj. ufrivillig.

Unfreund, m. **-es -e**. Uven, c.

Unfreundlich, adj. uvenlig, ublid. — **Unfreundlichkeit**, f. Uvenlighed, Ublidhed, c.

Unfreundschaft, f. **-en**. Uvenstab, n.

Unfreundschaftlich, adj. uvenstabelig.

Unfriede, m. **-ns** ub. pl. Ufred, c.

Unfriedfertig, unfriedlich, unfriedsam, adj. ufredelig, trætteljær, ufredsom. — **Unfriedlichkeit**, f. Ufredelighed, Trætteljærhed, c.

Unfruchtbar, adj. ufrugtbar, gold. — **Unfruchtbarkeit**, f. Ufrugtbarhed, c.

Unfug, m. **-es** ub. pl. Uvæsen, n.; Støj, Spektatel, c.

Unfüglich, adj. upasselig, ubillig.

Unfügsam, adj. uføjelig, haardnakket, halsstarrig. — **Unfügsamkeit**, f. Uføjelighed, Haardnakkethed, Halsstarrighed, c.

Unfühlbar, adj. ufølelig.

Unfühlend, adj. følelsesløs, ufølsom.

Unfuhr, f. = se **Unfug**.

Unfurchtsam, adj. ufarsærdet.

Unfürstlich, adj. ikke fyrstelig.

Ungangbar, adj. ufremkommelig; ikke gangbar.

Unganz, adj. meb Revner (Jærn).

Ungar, adj. ikke kogt, raa.

Ungar, m. **-n -n**. Ungarer, c. | **Ungar-land**, n. Ungarn, n.; **-wein**, m. ungarsk Vin, c.

Ungarisch, adj. ungarsk.

Ungarn, n. **-s**. Ungarn, n.

Ungastlich, adj. ugjæstfri, uvenlig. — **Ungastlichkeit**, f. Ugjæstfrihed, Uvenlighed, c.

Ungeachtet, adj. ikke agtet, ikke flattet, ringeagtet.

Ungeachtet, præp. meb Gen. nagtet, uanset; **dessen** — (**dem** —), desuagtet; conj. om endstjønt.

Ungeackert, adj. upløjet.

Ungeahndet, adj. ustraffet, upaaanket.

Ungeahnt, adj. uanet, ikke anet.

Ungeändert, adj. uforandret.

Ungebahnt, adj. ubanet, ujævn.

Ungebändigt, adj. utæmmet.

Ungebärde (**Ungeberde**), f. **-n**. Umaner, c.; forvrænget Mine, c.

Ungebärdig (**ungeberdig**), adj. uregerlig; ustadig, fortrædelig, som gjør uanstændige Lader, Miner og Fagter, ter sig galt; **sich — stellen**, te sig ustyrlig.

Ungebaut, adj. ubygget, ubyrket.

Ungebessert, adj. uforbedret.

Ungeheten, adj. ubedt, uindbudt.

Ungebeugt, adj. ubøjet.

Ungebildet, adj. ubannet.

Ungebleicht, adj. ubleget.

Ungeblümt, adj. ikke blomstret.

Ungeboren, adj. ufødt.

Ungebraunt, adj. ubrændt; **-e Asche**, × Brygl, Bant, pl.

Ungebräuchlich, adj. ubrugelig. — **Ungebräuchlichkeit**, f. Ubrugelighed, c.

Ungebraucht, adj. ubrugt.

Ungebrochen, adj. ubrudt; ubændig.

Ungebühr, f. ub. pl. Uret, Overlast, Utilbørlighed, Usømmelighed, Uanstændighed, c.; **zur —**, paa en utilbørlig Maade.

Ungebührend, ungebührlich, adj. utilbørlig, ubillig; uanstændig. — **Ungebührlichkeit**, f., **Ungebührnis**, f. (n.) se **Ungebühr**.

Ungebunden, adj. ubunden; uindbunden; fig. ikke metrist, prosaisk; uindskrænket; tøjleløs, ubsvævende. — **Ungebundenheit**, f. Ubundenhed, Tøjleløshed, c.

Ungebämpft, adj. ubæmpet.

Ungedeckt, adj. ubækket, ikke bækket; ikke tildækket, uden Bedækning.

Ungedeihlich, adj. ikke gavnlig, uforbelagtig.

Ungedielt, adj. uden Gulv.

Ungedruckt, adj. utrykket.

Ungeduld, f. ub. pl. Utaalmodighed, c.; † et utaalmodigt Menneste.

Ungeduldig, adj. utaalmodig.

Ungeehrt, adj. uæret, ikke æret.

Ungeeignet, adj. ikke egnet, upasselig.

Ungefähr, adj. omtrentlig; uformodet, uven-

tet; adv. omtrent, tilfældigvis; næsten; **von —**, tilfældigvis.

Ungefähr, n. **-s** ub. pl. Hændelse, c., Tilfælde, Lykketræf, n., Skæbne, c.; **das — der Lage**, den tilfældige Stilling.

Ungefährdet, adj. uden Fare, farefri.

Ungefährlich, adj. uden Fare, farefri; ✝ omtrent.

Ungefällig, adj. ubehagelig, uvenlig; utjenstvillig, vrangvillig. — **Ungefälligkeit**, f. Ubehagelighed, Utjenstvilligheb, Vrangvilligheb, c.

Ungefärbt, adj. ufarvet; fig. uforstilt, uhyklet.

Ungefaßt, adj. ikke indfattet.

Ungefeilt, adj. ulænket; fig. ubunden.

Ungefiedert, adj. ufjeret.

Ungeflochten, adj. uflettet.

Ungeflügelt, adj. ubevinget.

Ungefochten, adj. uden at have fægtet.

Ungeformt, adj. uformet.

Ungefragt, adj. uspurgt.

Ungefreundet, adj. venneløs.

Ungefrierbar, adj. som ikke kan fryse.

Ungefrühstückt, adj. uden at have spist Frokost.

Ungefüge, ungefügig, adj. ikke føjelig. — **Ungefügigkeit**, f. Mangel paa Føjeligheb, c.

Ungefügt, adj. stædig, anmasende.

Ungefüttert, adj. ikke foorer.

Ungegessen, adj. ikke spist; uden at have spist, fastende.

Ungegliedert, adj. ikke ledet, uden Leb.

Ungegoren, adj. ugjæret.

Ungegründet, adj. ugrundet, ubegrundet, usand, urigtig.

Ungehalten, adj. ikke holdt, som ikke holdes paa; fig. ubillig, fortørnet, stødt, fortrydelig; **auf einen, über etw.** — **sein**, være fortrydelig paa en, over noget. — **Ungehaltenheit**, f. Fortørnetheb, Fortrydelighed, c.

Ungeheilt, adj. uhelbredet.

Ungeheißen, adj. uden Befaling, ukaldet, af sig selv, frivillig; ikke paabudt, ikke befalet.

Ungehelzt, adj. ikke opvarmet, kold.

Ungehemmt, adj. ustandset.

Ungeheuchelt, adj. uhyklet, ustrømtet.

Ungeheuer, adj. uhyre; overordentlig, vældig, uhørt, forskrækkelig; fig. vild, ubændig, afsindig.

Ungeheuer, n. **-s** pl. ſ. sg. Uhyre, n.

Ungeheuerlich, adj. uhyre, overmægtig; uhyggelig. — **Ungeheuerlichkeit**, f. Overmægtigheb, Uhyggelighed, c.

Ungehindert, adj. uhindret, fri.

Ungehobelt, adj. ikke høvlet; fig. ubehøvlet, plump, grov.

Ungehofft, adj. ikke haabet, uventet, uformodet.

Ungehöhnt, adj. uhaanet.

Ungehörig, adj. utilbørlig, upassende. — **Ungehörigkeit**, f. Utilbørlighed, c.

Ungehörnt, adj. kullet, uden Horn.

Ungehorsam, adj. ulydig.

Ungehorsam, m. **-s** ub. pl. Ulydighed, c.

Ungehorsamkeit, f. ub. pl. Ulydighed, c.

Ungehört, adj. uhørt.

Ungehudelt, adj. uplaget; **lassen Sie mich —**, lab mig være i Fred.

Ungeistig, adj. uaandelig, aandløs.

Ungeistlich, adj. ikke gejstlig; Lægmands-.

Ungekämmt, adj. ukæmmet, uredt.

Ungekannt, adj. ubekjendt, ukjendt.

Ungekaut, adj. uthygget.

Ungekocht, adj. ukogt.

Ungekräukt, adj. ukrænket.

Ungekünstelt, adj. ukunstlet. — **Ungekünsteltheit**, f. Ukunstletheb, Simpelheb, Ligefremheb, c.

Ungeladen, adj. uindbudt; ikke ladt, uladt, uladet.

Ungeläufig, adj. ikke flydende.

Ungeläutert, adj. urenset.

Ungeld, n. **-es -er.** Omkostninger, pl.; Afgift, Told, c.

Ungeleckt, adj. ustikket; fig. ubehøvlet, udannet, grov; **ein -er Bär**, fig. en grov Stub. — **Ungeleckтheit**, f. Ubehøvletheb, c.

Ungelegen, adj. ubelejlig; besværlig. — **Ungelegenheit**, f. Ubelejlighed, Ulejlighed, c.; Besvær, n., Besværlighed, Møje, c.; **Sie machen**, voldе en Ulejlighed.

Ungelegt, adj. ulagt.

Ungelehrig, adj. ulærvillig, tungnem. — **Ungelehrigkeit**, f. Ulærvilligheb, Tungnemheb, c.

Ungelehrt, adj. ulærd, læg. — **Ungelehrtheit**, f. Mangel paa Lærdom, Uvidenheb, c.

Ungeleimt, adj. ulimet.

Ungelenk, ungelenksam, adj. stiv, ubsjelig; ubehændig, tejet. — **Ungelenkheit**, f. Stivheb, Ubsjelighеb, Kejtetheb, c.

Ungelesen, adj. ulæst.

Ungeliebt, adj. ikke elsket.

Ungelobt, adj. urost.

Ungelöscht, adj. ulæsket; ikke slukket.

Ungemach, n. **-es** ub. pl. Besværlighеb, Byrde, Møje, Lidelse, Gjenvordighеb, c.

Ungemächlich, adj. umagelig, ubekvem, ubehagelig. — **Ungemächlichkeit**, f. Umagelighеb, c.

Ungemacht, adj. ugjort; (Seng) uredt.

Ungemahnt, adj. ukrævet.

Ungemäß, adj. uoverensstemmende.

Ungemästet, adj. ikke fedet, mager.

Ungemein, adj. ualmindelig, sjælden; særdeles, overmaabe; **er war — bewegt**, han var dybt rørt.

Ungemeldet, adj. uanmeldt.

Ungemengt, adj. ublandet.

Ungemessen, adj. umaalt, ubegrænset; fig. umaadelig, uindskrænket. — **Ungemessenheit**, f. Ubegrænsetheb, Umaadelighеb, c.

Ungemiſcht, adj. ublandet.
Ungemünzt, adj. umøntet.
Ungemüt(h)lich, adj. ugemøtlig. — **Ungemüt(h)lichkeit**, f. Ugemøtlighed, c.
Ungenannt, adj. unævnt, ubenævnt.
Ungenau, adj. unøjagtig, ubeſtemt. — **Ungenauigkeit**, f. Unøjagtighed, Ubeſtemthed, c.
Ungeneigt, adj. ubevaagen; utilbøjelig. — **Ungeneigtheit**, f. Ubevaagenhed, Utilbøjelighed, c.
Ungeni(e)rt, adj. ugeneret, ligefrem. — **Ungeni(e)rtheit**, f. Ugeneretheb, c.
Ungenießbar, adj. ſom ikke kan nydes, uſpiſelig; fig. utaalelig, uudſtaaelig. — **Ungenießbarkeit**, f. Uſpiſelighed, Utaalelighed, c.
Unaenoſſen, adj. unødt; **das wird ihm nicht — hingehen**, det vil ikke forblive uhævnet, ſtraffet.
Ungenöt(h)igt, adj. ikke nødt, utvungen.
Ungenügend, adj. utilſtrækkelig.
Ungenügſam, adj. unøjſom. — **Ungenügſamkeit**, f. Unøjſomheb, c.
Ungenützt, adj. ubenyttet.
Ungeöffnet, adj. uaabnet.
Ungeordnet, adj. uordnet.
Ungepaart, adj. ikke parret; umage.
Ungepflaſtert, adj. ikke brolagt.
Ungepflügt, adj. upløjet.
Ungeplündert, adj. uplyndret.
Ungeprägt, adj. uprægет.
Ungepreßt, adj. ikke preſſet, upreſſet.
Ungeprüft, adj. uprøvet.
Ungeputzt, adj. upyntet.
Ungerächt, adj. uhævnet.
Ungerade, adj. ulige, ujævn, krum.
Ungerat(h)en, adj. ikke belopbragen, vanartet; ikke gættet, ulyſt.
Ungerechnet, adj. uberegnet; **adv. ikke taget** meb i Beregning.
Ungerecht, adj. uretfærdig. — **Ungerechtigkeit**, f. Uretfærdighed, c.
Ungerechtfertigt, adj. ikke retfærdiggjort; uberettiget.
Ungeregelt, adj. uregelmæsſig, uordnet; uordentlig.
Ungereimt, adj. ikke rimet, rimfri; urimelig. — **Ungereimtheit**, f. Urimelighed, c.
Ungereinigt, adj. urenſet.
Ungeritten, adj. utilreben.
Ungern, adv. ugjærne, nødig; **gern oder —**, hvad enten en vil eller ej.
Ungerochen, adj. fig. uhævnet.
Ungerufen, adj. ukaldet.
Ungerügt, adj. uſtraffet, upaatalt, ubablet.
Ungerührt, adj. urørt.
Ungerupft, adj. uplukket.
Ungerüſtet, adj. urustet, uberedt; uden Vaaben.
Ungeſagt, adj. uſagt; **das werde ich — ſein laſſen**, bet ſkal jeg lade være uſagt.
Ungeſalzen, adj. uſaltet.
Ungeſattelt, adj. uſadlet.
Ungeſättigt, adj. ikke mættet, umættet.
Ungeſäuert, adj. uſyret.
Ungeſäumt, adj. uſømmet, uden Søm; ufortøvet, hurtig, uden Røien.
Ungeſchält, adj. uſtrællet.
Ungeſchehen, adj. uſket; **man kann das nicht — machen**, bet lader ſig ikke gjøre om igien, bet kan ikke gjøres uſket.
Ungeſcheut, adj. uden Sky; ugenert, uden Undſeelſe, uden Ærbødighed; ufornuftig, uklog.
Ungeſchichtlich, adj. uhiſtoriſt.
Ungeſchick, n. **-es** ub. pl. Ubehændighed, Kejtetheb, c.
Ungeſchick, m. **-es -e**. et ubehændigt, kejtet Menneſte.
Ungeſchicklich, adj. uſikket, ubuelig; upaſſende, uſømmelig. — **Ungeſchicklichkeit**, f. Ubehændighed, Kejtetheb, Ubehjælpſomhed; Uerfarenheb, c.
Ungeſchickt, adj. uſikket, ubuelig, upaſſende, uvibende; ubehændig, kejtet, plump; **zur -eſten Zeit**, til den meſt ubeleilige Tid.
Ungeſchlacht, adj. raa, vild, ubannet. — **Ungeſchlachtheit**, f. Raaheb, Vildheb, Ubannetheb, c.
Ungeſchlagen, adj. ikke ſlaaet; adv, uden Slag, uden Træfning, uden Duel.
Ungeſchliffen, adj. uſleben; fig. ubannet, ubehøvlet, grov. — **Ungeſchliffenheit**, f. Uſlebenheb, Ubehøvlethed, Ubannethеb, Grovheb, c.
Ungeſchmack, m. **-es** ub. pl. Smagsløsheb, c.; bæmmelig Smag, Uſſmag, c.
Ungeſchmackt, adj. ilde ſmagende, ſmagløs.
Ungeſchmälert, adj. ubeſkaaren.
Ungeſchmälzt, adj. uben Fedt, uben Smør.
Ungeſchmeidig, adj. ikke ſmibig, ubøjelig. — **Ungeſchmeidigkeit**, f. Ubøjeligheb, c.
Ungeſchminkt, adj. uſminket. — **Ungeſchminktheit**, f. Uſminkethеb, c.
Ungeſchmückt, adj. uſmykket.
Ungeſchnitten, adj. uſtaaret, ikke ſkaaret.
Ungeſchoren, adj. uſtaaret, uklippet, uraget; fig. **Einen — laſſen**, lade en være i Ro, lade en være i Freb.
Ungeſchrieben, adj. uſtrevet.
Ungeſchwächt, adj. uſvækket.
Ungeſchwänzt, adj. halesløs.
Ungeſchworen, adj. uden Eb, uden høitibelig Forſikring.
Ungeſegnet, adj. uden Velſignelſe, ulykkelig.
Ungeſehen, adj. uſet; **etw. — kaufen**, kjøbe noget ubeſet.
Ungeſellig, adj. uſelſkabelig. — **Ungeſelligkeit**, f. Uſelſkabeligheb, c.
Ungeſetzlich, adj. ulovlig, lovſtribig. — **Ungeſetzlichkeit**, f. Ulovlighеb, Lovſtribigheb, c.
Ungeſetzmäßig, adj. ulovlig; uægte. — **Ungeſetzmäßigkeit**, f. Ulovligheb, c.

Ungesittet, adj. ubannet. — **Ungesittetheit**, f. Ubannethed, c.
Ungesotten, adj. ukogt.
Ungespornt, adj. usporet, ikke besporet; ikke sporet.
Ungesprächig, adj. ordknap, ikke snaksom; tavs.
Ungestalt, **ungestaltet**, adj. vanskabt, ikke velskabt. — **Ungestaltetheit**, f. Vanskabthed, c.
Ungestalt, f. **-en**. Vanskabning, c.
Ungestärkt, adj. ikke styrket; (Wäsk) ustivet.
Ungestielt, adj. uden Skaft.
Ungestillt, adj. ikke stillet; ikke beroliget, (Barn) som ikke har patten.
Ungestimmt, adj. ustemmet.
Ungestört, adj. uforstyrret. — **Ungestörtheit**, f. Uforstyrrethed, Ro, c.
Ungestraft, adj. ustraffet, straflos. — **Ungestraftheit**, f. Ustraffethed, c.
Ungestüm, adj. heftig, voldsom, fremfusende, opfarende.
Ungestüm, m. (n. ǂ f.) ub. pl. Heftighed, Voldsomhed, Fremfusenhed; Larm, Støj, Grovhed, c.
Ungesucht, adj. usøgt; naturlig. — **Ungesuchtheit**, f. Naturlighed, c.
Ungesund, adj. usund, skadelig for Sundheden. — **Ungesundheit**, f. Usundhed, c.
Ungetadelt, adj. ubadlet.
Ungetauft, adj. ubøbt.
Ungeteert, adj. utjæret.
Ungeteilt, adj. udelt, ustiftet. — **Ungeteiltheit**, f. Udeltheд, c.
Ungethan, adj. ugjort.
Ungetheert, adj. se **ungeteert**.
Ungetheilt, adj. se **ungeteilt**.
Unget(h)ier, n. **-s -e**. Ubyr, Uhyre, n.
Ungethüm, n. se **Ungetüm**.
Ungetragen, adj. ubaaret.
Ungetrennt, adj. uadskilt.
Ungetreu, adj. utro.
Ungetrocknet, adj. ikke tørret.
Ungetröstet, adj. utrøstet.
Ungetrübt, adj. uforstyrret. — **Ungetrübtheit**, f. Uforstyrrethed, c.
Ungetüm, n. **-s -e**. Uhyre, Monstrum, n.; × Spøgelse, n., Gjenganger, c.
Ungetüm, adj. uhyre, umaadelig.
Ungeübt, adj. uøvet.
Ungewägt, adj. uvejet.
Ungewandt, adj. ubehændig, kejtet. — **Ungewandtheit**, f. Ubehændighed, Kejtethed, c.
Ungewarnt, adj. ikke advaret.
Ungewartet, adj. uventet.
Ungewaschen, adj. uvasket; **-es Maul**, skiden Mund.
Ungewässert, adj. ikke vandet; ikke udblødt, ikke fortyndet; ikke vatret.
Ungewebt, adj. ikke vævet.
Ungeweiht, adj. uindviet.
Ungewiegt, adj. uden at bugges.
Ungewiß, adj. uvis, usikker. — **Ungewißheit**, f. Uvished, Usikkerhed, c.
Ungewissenhaft, adj. ikke samvittighedsfuld.
Ungewitter, n. **-s** pl. ſ. sg. Uvejr, n.
Ungewitzigt, adj. ikke bleven klog ved Erfaring, ved Skade.
Ungewogen, adj. uvejet; ubevaagen.
Ungewöhnlich, adj. usædvanlig. — **Ungewöhnlichkeit**, f. Usædvanlighed, c.
Ungewohnt, adj. uvant, ikke vant til; **eines Dinges — sein**, være uvant til noget. — **Ungewohntheit**, f. Uvanthed, c.
Ungewölbt, adj. ikke hvælvet.
Ungewürzt, adj. ukrydret.
Ungezählt, adj. utalt.
Ungezähmt, adj. utæmmet, uregerlig. — **Ungezähmtheit**, f. Utæmmethed, Uregerlighed, c.
Ungezäumt, adj. ikke optømmet, uden Bidsel.
Ungeziefer, n. **-s** pl. ſ. sg. Utøj, Kryb, n.; fig. Asfalm, n.
Ungeziemend, adj. usømmelig, ustikkelig, upassende, utilbørlig.
Ungeziert, adj. ikke snerpet, ikke affekteret, ligefrem.
Ungezogen, adj. uopdragen; ikke velopdragen. — **Ungezogenheit**, f. Uopdragenhed, Unobe, c.
Ungezügelt, adj. tøjleløs.
Ungezweifelt, adj. ikke omtvivlet, hvorved ingen Tvivl finder Sted.
Ungezwirnt, adj. utvundet.
Ungezwungen, adj. utvungen; uden Tvang; fig. ukunstlet, naturlig. — **Ungezwungenheit**, f. Utvungenhed, Ukunstlethed, Naturlighed, c.
Unglaube, m. **-ns** ub. pl. Vantro, c.
Ungläubig, adj. vantro. — **Ungläubigkeit**, f. Vantroenhed, Vantro, c.
Unglaublich, adj. utrolig. — **Unglaublichkeit**, f. Utroligheд, c.
Unglaubwürdig, adj. utroværdig. — **Unglaubwürdigkeit**, f. Utroværdighed, c.
Ungleich, adj. trum, ikke lige; **-es Pflaster**, ujævn Stenbro; fig. ulig, ikke lig, ubillig, uretfærdig; adv. langt, ulige; — **größer**, ulige større. | **Ungleich-artig**, uensartet, uligeartet; **-artigkeit**, f. Uensartethed, c.; **-förmig**, uensformig; uligedannet; **-förmigkeit**, f. Uensformighed, c.; **-mäßig**, uensartet; **-mäßigkeit**, f. Uensartethed, c.; **-namig**, forskjellig i Navn; **-seitig**, ikke ligesidet, uligesidet.
Ungleichheit, f. **-en**. Uligheд, c.
Unglimpf m. **-es** ub. pl. Overlast, Uret, c.
Unglimpflich, adj. ikke lemfældig, haard; fornærmelig.
Unglück, n. **-es -e**. Ulykke, c., Uheld, n.; **zum —**, uheldigvis; **kein — so groß, es ist ein Glück dabei**, der er aldrig noget saa galt, uden der er noget godt derved; — **im Spiel**, Uheld i Spil. | **Unglücks-bote**, m. Ulykkesbud,

n.; **-botschaft**, f. Jobspost, c.; **-brief**, m. ulykkeligt Brev; **-fall**, m. Ulykkestilfælde, n.; **-gefährte**, **-genoß**, m. Ulykkesfælle, c.; **-kind**, n. Ulykkesbarn, n.; **-prophet**, m. Ulykkesprofet, c.; **-rabe**, m. fe **-prophet**; **-schwanger**, uheldsvanger, fæbnesvanger; **-schwer**, uheldbringende, fordærvelig; **-stifter**, m. Ulykkesstifter, c.; **-tag**, m. Ulykkesdag, c.; **-vogel**, m. Ulykkesfugl, c.; **-zeichen**, n. Ulykkestegn, ondt Varsel, n.

Unglücklich, adj. ulykkelig, uheldig. | **Unglücklicher-weise**, ulykkeligvis, uheldigvis.

Unglückselig, adj. ulykkalig. — **Unglückseligkeit**, f. Ulykkalighed, c.

Ungnade, f. ub. pl. Unaade, Ugunst, c.; **sich jemandes — zuziehen**, paadrage sig ens Unaade.

Ungnädig, adj. unaadig, ugunstig.

Ungott, m. **-es -ötter**. Dæmon, Djævel, c.

Ungöttlich, adj. ikke guddommelig; ugudelig.

Ungrade, adj. ulige, ueffen; utilbørlig.

Ungrammatisch, adj. ugrammatisk.

Ungrisch, adj. fe **ungarisch**.

Ungriechisch, adj. ugræsk.

Ungroßmüt(h)ig, adj. ikke højmodig.

Ungrund, m. **-es** ub. pl. Ugrund; Falskhed, Usandhed, c.

Ungründlich, adj. ikke grundig, overfladisk. — **Ungründlichkeit**, f. Overfladiskhed, c.

Ungültig, adj. ugyldig; **für — erklären**, erklære for ugyldig. — **Ungültigkeit**, f. Ugyldighed, c.

Ungunst, f. ub. pl. Ugunst, Unaade, c.

Ungünstig, adj. ugunstig; ufordelagtig; unaadig.

Ungut, adj. ikke god; **etw. für — nehmen, in -em vermerken**, tage noget ilde op; **nichts für —**, om Forladelse, med Forlov!

Ungütig, adj. umild, uvenlig, strænge; **etw. — aufnehmen**, optage noget ilde. — **Ungütigkeit**, f. Uvenlighed, Strængheb, c.

Unhaltbar, adj. uholdbar; **ein -es Versprechen**, et Løfte, som ikke kan opfyldes; **eine -e Stadt**, en By, som ikke kan forsvares; **ein -er Grund**, en Grund, som ikke holder Stik. — **Unhaltbarkeit**, f. Uholdbarhed, ringe Fasthed, Svagheb, c.

Unharmonisch, adj. uharmonisk.

Unhäuslich, adj. ikke huslig.

Unheil, n. **-s** ub. pl. Uheld, n., Ulykke, c.; **— anrichten, stiften**, gjøre en Ulykke. | **Unheilbringend**, uheldbringende; **-schwanger**, uheldsvanger; **-stifter**, m. Ulykkesstifter, c.; **-voll**, uheldig, ulykkelig, uheldbringende.

Unheilbar, adj. uhelbredelig, ulægelig. — **Unheilbarkeit**, f. Uhelbredelighed, c.

Unheilig, adj. uhellig, vanhellig. — **Unheiligkeit**, f. Uhelighed, Vanhelighed, c.

Unheilsam, adj. ikke tjenlig, ikke gavnlig, skadelig.

Unheimelig, adj. fe **unheimlich**.

Unheimisch, adj. uhjemlig, fremmed.

Unheimlich, adj. uhyggelig, skummel.

Unheizbar, adj. ikke til at opvarme.

Unhemmbar, adj. ustandselig.

Unhöflich, adj. uhøflig. — **Unhöflichkeit**, f. Uhøflighed, c.

Unhold, adj. ugunstig, ubevaagen.

Unhold, m. **-es -e**. Utyske, n., Trold, Nisse, c.; Djævel, c.

Unholdin, f. **-nen**. Utyske, n., Troldkvinde, Hex, c.

Unholdselig, adj. styg, modbydelig, ubehagelig.

Unhörbar, adj. uhørlig.

Unhuld, f. ub. pl. Unaade, c.

Unhuldig, adj. unaadig.

Uni(e)ren, v. t. l. unere.

Uniform, f. **-en**. Uniform, c.

Uniformi(e)ren, v. t. l. uniformere. — **Uniformi(e)rung**, f. Uniformering, c.

Uniformität, f. **-en**. Uniformitet, Ensformighed, Lighed, c.

Unikum, n. **-s -ka**. Unikum, n.

Uninteressant, adj. uinteressant.

Uninteressi(e)rt, adj. ikke interesseret, uinteresseret. — **Uninteressi(e)rtheit**, f. Uinteresseretheb, c.

Union, f. **-en**. Union, Forening, c., Forbund, n., Enhed, c.

Unionist, m. **-en -en**. Unionist, c.

Unionistisch, adj. unionistisk.

Unitarier, m. **-s** pl. s. sg. Unitarier, c.

Unitarisch, adj. unitarisk.

Universalerbe, m. **-n -n**. Universalarving, c.

Universalität, f. ub. pl. Universalitet, c.

Universell, adj. universel, universal.

Universität, f. **-en**. Universitet, n. | **Universitäts-freund**, m. Universitetsven, c.; **-gebäude**, n. Universitetsbygning, c.; **-jahre**, pl. Studenteraar; **-lehrer**, m. Universitetslærer, c.

Universum, n. **-s** ub. pl. Universum, n.

Unkatholisch, adj. ukatholsk.

Unkaufmännisch, adj. ikke kjøbmandsagtig.

Unke, f. **-n**. (**Unk**, m.) Snog, Slange; Tudsefrø, c. (Bombinator). | **Unken-gesang**, m., **-ruf**, m. Tudsesang, c.

Unken, v. i. l. m. h. kvække.

Unkennbar, adj. ukjendelig. — **Unkennbarkeit**, f. Ukjendelighed, c.

Unkenntlich, adj. ukjendelig. — **Unkenntlichkeit**, f. Ukjendelighed, c.

Unkenntnis, f. **-se**. Mangel paa Kundskab, c., Ubekjendtskab, n., Uvidenhed, c.

Unkeusch, adj. ukyst. — **Unkeuschheit**, f. Ukystheb, c.

Unkindlich, adj. ubarnlig, ikke barnlig. — **Unkindlichkeit**, f. Mangel paa Barnlighed, c.

Unkirchlich, adj. ukirkelig. — **Unkirchlichkeit**, f. Ukirkelighed, c.

Unklar, adj. uklar. — **Unklarheit**, f. Uklarhed, c.

Unklug, adj. uklog, ikke klog, gal. — **Unklugheit**, f. Uklogskab, c.

Unköniglich, adj. ukongelig.

Unkörperlich, adj. ulegemlig. — **Unkörperlichkeit**, f. Ulegemlighed, c.

Unkosten, pl. ub. sg. Omkostninger, Udgifter; **auf meine —**, paa min Bekostning.

Unkräftig, adj. kraftløs, kraftesløs, svag, uvirksom, ugyldig. — **Unkräftigkeit**, f. Kraftløshed, Kraftesløshed, Svaghed, Uvirksomhed, Ugyldighed, c.

Unkraut, n. **-es** ub. pl. Ukrudt, n.: — **vergeht nicht**, Ukrudt forgaar ikke.

Unkriegerisch, adj. ukrigersk.

Unkultur, f. ub. pl. Mangel paa Kultur, c.

Unkultivi(e)rt, adj. ukultiveret.

Unkündbar, adj. uopsigelig. — **Unkündbarkeit**, f. Uopsigelighed, c.

Unkunde, f. ub. pl. Ukyndighed, Uvidenhed, c.

Unkundig, adj. ukyndig, uvidende; **eines Dinges — sein**, være ufjendt med noget.

Unlandbar, adj. utilgængelig.

Unlängst, adv. nu nylig, for kort Tid siden, for ikke længe siden.

Unläugbar, adj. se **unleugbar**.

Unlauter, adj uren, ulkar. — **Unlauterkeit**, f. Urenhed, Ulkarhed, c.

Unleidlich, adj. ulidelig, utaalelig, ufordragelig. — **Unleidlichkeit**, f. Ulidelighed, Utaalelighed, Ufordragelighed, c.

Unlenkbar, unlenksam, adj. ustyrlig, uregerlig. — **Unlenksamkeit**, f. Ustyrlighed, c.

Unleserlich, adj. ulæselig. — **Unleserlichkeit**, f. Ulæselighed, Utydelighed, c.

Unleugbar, adj. unægtelig. — **Unleugbarkeit**, f. Unægtelighed, c.

Unlieb, adj. ukjær, ubehagelig.

Unlieblich, adj. ikke elskelig, ubehagelig. — **Unliebl ichkeit**, f. Ubehagelighed, c.

Unliebsam, adj. ubehagelig.

Unlöblich, adj. ikke rosværdig. — **Unlöblichkeit**, f. Urosværdighed, c.

Unlogisch, adj. ulogisk.

Unlösbar, unlöslich, adj. ulselig. — **Unlösbarkeit**, f. Ulselighed, c.

Unlöt(h)bar, adj. ikke til at lodde.

Unlust, f. ub. pl. Ulyst, Lede, Fortrædelighed, c.; ǂ Mangel paa Appetit.

Unlustig, adj. ikke lystig, ikke glad, fortrædelig; ulystelig, som vækker Ulyst.

Unmacht, f. ub. pl. Kraftløshed, Magtesløshed, c.; † Afmagt, c.

Unmächtig, adj. ikke mægtig, magtesløs, svag, kraftløs.

Unmalerisch, adj. ikke maleriſt, umaleriſt.

Unmanier, f. se **Unart**.

Unmanierlich, adj. umanerlig, ikke manerlig. — **Unmanierlichkeit**, f. Umanerlighed, c.

Unmann, m. **-es -änner**. en, ſom ikke er nogen Mand.

Unmannbar, adj. ikke mandbar.

Unmännlich, adj. umandig. — **Unmännlichkeit**, f. Umandighed, c.

Unmasse, f. **-n**. uhyre Mængde, tallos Mængde.

Unmaßgeblich, adj. uforgribelig.

Unmäßig, adj. umaadelig. — **Unmäßigkeit**, f. ub. pl. Umaadelighed, c.

Unmenge, f. se **Unmasse**.

Unmensch, m. **-en -en**. Umenneſke, n.

Unmenschlich, adj. umenneſkelig. — **Unmenschlichkeit**, f. Umenneſkelighed, c.

Unmerkbar, unmerklich, adj. umærkelig. — **Unmerkbarkeit, Unmerklichkeit**, f. Umærkelighed, c.

Unmeßbar, adj. umaalelig, umaadelig.

Unmethodisch, adj. umethodiſt.

Unmilde, adj. ublid.

Unmilitärisch, adj. umilitæriſt.

Unmischbar, adj. ikke til at blande.

Unmittelbar, adj. umiddelbar. — **Unmittelbarkeit**, f. Umiddelbarhed, c.

Unmitt(h)eilbar, adj. ikke meddelelig, umeddelelig. — **Unmitt(h)eilbarkeit**, f. Umeddelelighed, c.

Unmitt(h)eilsam, adj. umeddelſom, tilbageholden, tavs. — **Unmitt(h)eilsamkeit**, f. Umeddelſomhed, Tilbageholdenhed, Tavshed, c.

Unmöblir(e)rt, adj. umøbleret.

Unmodern, unmodisch, adj. umoderne.

Unmöglich, adj. umulig; **-es leisten**, udrette det umulige; **ganz —**, aldeles umulig. — **Unmöglichkeit**, f. Umulighed, c.

Unmonarchisch, adj. umonarkiſt.

Unmoralisch, adj. umoraliſt.

Unmündig, adj. umyndig. — **Unmündigkeit**, f. Umyndighed, c.

Unmusikalisch, adj. umuſikalſk.

Unmut(h), m **-es** ub. pl. Mismod, n., Uvilje, Fortrædelighed, Harme, c. | **Unmut(h)svoll**, mismodig, fortrædelig, uvillig.

Unmut(h)ig, adj. mismodig, uvillig, fortrædelig, harmfuld.

Unmütterlich, adj. umoderlig.

Unnachahmbar, unnachahmlich, adj. uefterlignelig, magelos. — **Unnachahmlichkeit**, f. Uefterlignelighed, c.

Unnachbarlich, adj. ikke ſom det ſømmer ſig for en Nabo; ikke nabovenlig.

Unnachgiebig, adj. ikke eftergivende, haard, ubøjelig. — **Unnachgiebigkeit**, f. Haardhed, Ubøjelighed, c.

Unnachläßlich, adj. uefterglvelig.

Unnachſichtig, adj. ikke overbærende, ſkaanſelsløs, haard.

Unnachſichtlich, adv. uden Skaanſel.

Unnacht(h)eilig, adj. uſkadelig. — **Unnacht(h)eiligkeit**, f. Uſkadeligheb, c.

Unnahbar, adj. utilgængelig. — **Unnahbarkeit**, f. Utilgængeligheb, c.

Unname, m. **-ns -n**. Øgenavn, *Slængnavn, n.

Unnatur, f. ub. pl. Unatur, c.

Unnatürlich, adj. unaturlig. — **Unnatürlichkeit**, f. Unaturligheb, c.

Unnennbar, adj. unævnelig. — **Unnennbarkeit**, f. Unævneligheb, c.

Unnöt(h)ig, adj. unødvendig. — **Unnöt(h)igkeit**, f. Unødvendigheb, c.

Unnütz, adj. unyttig; udueli, ſlet, ſkammelig; **den Namen Gottes — im Munde führen**, tage Guds Navn forfængelig.

Unnützlich, adj. unyttig. — **Unnützlichkeit**, f. Unyttigheb, c.

Unordentlich, adj. uordentlig. — **Unordentlichkeit**, f. Uordentligheb, c.

Unordnung, f. **-en**. Uorden, c.; **in — bringen**, bringe i Uorden; **in — geraten**, komme i Uorden.

Unorganiſch, adj. uorganiſk.

Unorthographiſch, adj. uorthografiſk.

Unpaar, adj. ueſſen, ulige, umage. — **Unpaarigkeit**, f. det at være umage.

Unparteiiſch, adj. upartiſk.

Unparteilich, adj. upartiſk. — **Unparteilichkeit**, f. Upartiſtheb, c.

Unpaß, unpäßlich, adj. upaſſelig, utilpas, ikke vel. — **Unpäßlichkeit**, f. Upaſſeligheb, c.

Unpaſſend, unpaßlich, adj. upaſſende.

Unpaſſi(e)rbar, adj. utilgængelig.

Unpatriotiſch, adj. upatriotiſk.

Unperſönlich, adj. uperſonlig. — **Unperſönlichkeit**, f. Uperſonligheb, c.

Unpflicht, f. **-en**. Skat, Afgift; alt for ſtor Afgift, c.

Unphiloſophiſch, adj. ufiloſofiſk.

Unpoetiſch, adj. upoetiſk.

Unpolitiſch, adj. upolitiſk.

Unpopulär, adj. upopulær. — **Unpopularität**, f. Upopularitet, c.

Unpraktiſch, adj. upraktiſk.

Unproportioni(e)rt, adj. uproportioneret.

Unpünktlich, adj. unøjagtig, uakkurat. — **Unpünktlichkeit**, f. Unøjagtigheb, Uakkuratesſe, c.

Unquitti(e)rt, adj. ukvitteret.

Unraſi(e)rt, adj. ubarberet.

Unrat(h), m. **-eß** ub. pl. Skarn, Snavs, n., Uhumſtheb, Urenligheb, c.; — **merken, wittern**, mærke Uraad, lugte Lunten; unyttig Ting, Ødſelhed, Overflødighed, Overdaadighed, c.

Unrät(h)lich, adj. ødſel, overdaadig, ikke ſparſom; ſom ikke holder til Raabe; utilraadelig.

Unrat(h)ſam, adj. unyttig, unødvendig; utilraadelig.

Unrationell, adj. urationel, irrationel.

Unrecht, adj. uret, urigtig, ikke rigtig, gal; uretmæssig, uretfærdig, ubillig; fig. **die -e Seite**, Vrangen, Vrangſiden; **die -e Kehle**, Vrangſtruben; **zur -en Zeit**, i urette Tid; **am -en Orte**, paa urette Sted; **an den -en geraten**, komme til den urette; — **haben**, have Uret.

Unrecht, n. **-es** ub. pl. Uret, c.; — **leiden, thun**, lide, gjøre Uret; **im — ſein**, have Uret.

Unrechtlich, adj. uret, uretmæssig; uretfærdig. — **Unrechtlichkeit**, f. Uretfærdigheb, c.

Unrechtmäßig, adj. uretmæssig; lovſtridig, ufortjent. — **Unrechtmäßigkeit**, f. Uretmæssigheb, Lovſtridighed, c.

Unredlich, adj. uredelig. — **Unredlichkeit**, f. Uredeligheb, c.

Unregelmäßig, adj. uregelmæssig; fejlagtig. — **Unregelmäßigkeit**, f. Uregelmæssigheb, Fejlagtigheb, c.

Unreif, adj. umoden.

Unreife, f. ub. pl. Umodenheb, c.

Unreimbar, adj. urimelig.

Unreimiſch, adj. urimelig, taabelig, abſurd, affindig.

Unrein, adj. uren.

Unreine, Unreinheit, f. **-en**. Urenheb, c.

Unreinigkeit, f. **-en**. Urenheb, c., Smuds, n.

Unreinlich, adj. urenlig, ſmudſig. — **Unreinlichkeit**, f. Urenligheb, Smudſigheb, c.

Unrettbar, adj. redningsløs, uden Redning. — **Unrettbarkeit**, f. Redningsløsheb, c.

Unrichtig, adj. urigtig, falſk. — **Unrichtigkeit**, f. Urigtigheb, Falſkheb, c.

Unritterlich, adj. uridderlig. — **Unritterlichkeit**, f. Uridderligheb, c.

Unruhe, f. **-n**. Uro, Urolighed, c. | **Unruhſtifter**, m. Rolighedsforſtyrrer, Fredsforſtyrrer, c.; **-voll**, fuld af Uro, urolig.

Unruhig, adj. urolig.

Unrühmlich, adj. ubersømmelig, urosværdig. — **Unrühmlichkeit**, f. Ubersømmeligheb, Urosværdigheb, c.

Unrüſtig, adj. × uordentlig.

Uns, pron. pers. os; **ſe ich**.

Unſacht, adj. ublid.

Unſanftig, adj. ſaftløs.

Unſagbar, unſaglich, unſäglich, adj. uſigelig, uudſigelig.

Unſanft, adj. umild, ublid, haard, ſtræng, ſlid; ubehøm, ubehagelig.

Unſättig, adj. umættelig.

Unſauber, adj. uren, ſnavſet, ſmudſig, ſtidenfærdig. — **Unſauberkeit**, f. Urenheb, Smudſigheb, Stidenfærdigheb, c.

Unſäuberlich, adj. ikke pæn, urenlig. — **Unſäuberlichkeit**, f. Urenligheb, c.

Unſchadhaft, adj. uſtadt, ubeſtadiget.

Unſchädlich, adj. uſkadelig. | **Unſchädlichmachung**, f. Uſkadeliggjørelſe, c.

Unſchädlichkeit, f. ub. pl. Uſkadeligheb, c.

Unſcham, f. ub. pl. Skamløsheb, c.

Unſchamhaft, adj. ſkamløs.

Unſchätzbar, adj. uvurderlig, uſkatterlig, meget kostbar; fortrinlig. — **Unſchätzbarkeit**, f. Uſkatterlighed, Fortrinlighed, c.

Unſcheinbar, adj. uanselig. — **Unſcheinbarkeit**, f. Uanselighed, c.

Unſchick, m. **-es** ub. pl. Uorden, c.

Unſchicklich, adj. upassende, usømmelig. — **Unſchicklichkeit**, f. Usømmelighed, c.

Unſchiffbar, adj. usejlbar. — **Unſchiffbarkeit**, f. Usejlbarhed, c.

Unſchlitt, m. **-es** ub. pl. Talg, Tælle, c.

Unſchlüſſig, adj. tvivlraadig, raadvild. — **Unſchlüſſigkeit**, f. Tvivlraadighed, Raadvildhed, c.

Unſchmack, m. **-es** ub. pl. Afsmag, c., Smagløshed, c.

Unſchmackhaft, adj. ikke velsmagende, smagløs. — **Unſchmackhaftigkeit**, f. Mangel paa Velsmag, Smagløshed, c.

Unſchmelzbar, adj. usmeltelig. — **Unſchmelzbarkeit**, f. Usmelteligheb, c.

Unſchmiedbar, adj. ikke til at smedde.

Unſchön, adj. ikke smuk, ustjen, styg.

Unſchuld, f. ub. pl. Uskyldighed, c. | **Unſchuld(s)-eid**, m. Renselsesed, c.; **-voll**, uskyldig.

Unſchuldig, adj. uskyldig; **an einer Sache** — **ſein**, være uskyldig i noget.

Unſchwer, adj. let, ikke vanskelig; uden stor Umage.

Unſchweſterlich, adj. usøsterlig.

Unſegen, m. **-s** pl. ſ. sg. Forbandelse, c.

Unſelbſtändig, adj. uselvstændig. — **Unſelbſtändigkeit**, f. Uselvstændighed, c.

Unſelig, adj. usalig; forbandet, fordømt; × kjedelig, uheldig. — **Unſeligkeit**, f. Usaligheb, c.

Unſer, pron. pers. os; se **ich**; — **einer**, — **eins**, en som vi.

Unſer, unſere, unſer, pron. poss. vor, vort; pl. vore.

Unſerige, unſere (**der, die, das** —), pron. poss. se **unſer**; **das** —, vor, vort (Ejendom, Formue, Skyldighed); **die -n**, vore (Slægtninge, Paarørende, Venner).

Unſerthalben, unſertwegen, um unſertwillen, adv. for vor Skyld.

Unſicher, adj. usikker, uvis; **mit -er Hand**, med usikker Haand. — **Unſicherheit**, f. Usikkerhed, Uvished, c.

Unſichtbar, adj. usynlig. — **Unſichtbarkeit**, f. Usynlighed, c.

Unſingbar, adj. ikke til at synge.

Unſinn, m. **-es** ub. pl. Uforstand, Assindighed; Dumhed, c.; Vaas, Vrøvl, n., Sludder, c.; **das iſt** (**barer**) —, det er noget Vrøvl.

Unſinnig, adj. assindig, gal, fra Vid og Forstand, usornuftig, dum, tosset. — **Unſinnigkeit**, f. Assindighed, Galskab, c.

Unſinnlich, adj. usanselig.

Unſitte, f. **-n**. **Uſtik**, c.

Unſittlich, adj. usædelig. — **Unſittlichkeit**, f. Usædelighed, c.

Unſittſam, adj. usædelig. — **Unſittſamkeit**, f. Usædelighed, c.

Unſoldatiſch, adj. umilitærisk.

Unſorgſam, adj. sorgløs, ubekymret.

Unſre, pron. se **unſer**. | **Unſrer-ſeits**, fra vor Side.

Unſrige, pron. se **unſerige**.

Unſtandhaft, adj. ikke standhaftig. — **Unſtandhaftigkeit**, f. Mangel paa Standhaftighed, c.

Unſtät, unſtätig, adj. se **unſtet**.

Unſtatten, pl. Ulejlighed, Ubehageligheb, c., Tab, n.

Unſtatthaft, adj. utilstedelig, utilladelig; ugyldig, ulovlig. — **Unſtatthaftigkeit**, f. Utilladelighed, Utilstedelighed, Usømmelighed, Ugyldighed, Ulovlighed, c.

Unſterblich, adj. udødelig. — **Unſterblichkeit**, f. Udødelighed, c.

Unſtern, m. **-es** ub. pl. fig. Ulykkesstjærne, ulykkelig Skæbne, Ulykke, c.; **zum -e**, uheldigvis.

Unſtet, unſtetig, adj. ustadig, uvolig, ubestandig. — **Unſtete, Unſtetigkeit**, f. Ustadighed, Uroliqhed, Ubestandighed, c.

Unſtillbar, adj. ustandselig.

Unſtörbar, adj. uforstyrrelig. — **Unſtörbarkeit**, f. Uforstyrrelighed, c.

Unſtraſbar, adj. ustraffelig. — **Unſtrafbarkeit**, f. Ustraffelighed, c.

Unſträflich, adj. ustraffelig, ulastelig. — **Unſträflichkeit**, f. Ustraffelighed, c.

Unſtreitbar, adj. bærgeløs; † ubestridelig.

Unſtreitig, adj. ubestridelig, unægtelig, uimodsigelig.

Unſtudi(e)rt, adj. ustuderet.

Unſühnbar, adj. ikke til at afsone; uforsonlig.

Unſumme, f. **-n**. umaadelig Sum, c.

Unſündig, unſündlich, adj. usyndig, uskyldig. — **Unſündigkeit, Unſündlichkeit**, f. Uskyldighed, c.

Unſymmetriſch, adj. usymmetrisk.

Untadelhaft, adj. ulastelig, ustraffelig, upaaklagelig. — **Untadelhaftigkeit**, f. Ulastelighed, Ustraffelighed, Upaaklagelighed, c.

Untadelig, adj. se **untadelhaft**.

Untauglich, adj. udueliq, ubygtig. — **Untauglichkeit**, f. Udueliqhed, Ubygtighed, c.

Unten, adv. neden, nede, neden under, neden til, neden for; **von — auf** nedenfra opad; **von oben bis** —, fra Top til Taa. | **Unten-an**, nedenfor; **-benannt**, nedenfor nævnt; **-hin**, ned ad; **-liegend**, nedenfor liggende; **-ſtehend**, nedenfor staaende; nedenfor omtalt.

Unter, 1. præp. a) med Dat. under: — **freiem Himmel ſchlafen, es geſchieht nichts Neues — der Sonne, er ſitzt — mir, der**

Fricde wurde — dieſer Bedingung geſchloſſen, — meiner Würde, — dem Eſſen, — der Predigt ſaß die Gemeinde mit der größten Andacht; iblandt, imellem: **er ſaß mitten — ihnen, der Brief lag — andern Papieren, — uns geſagt, es bleibt — uns**; af: **— zwei Übeln das kleinſte wählen**; ved: **was verſteht man — einem Kometen**. b) med Acc. under: **er kroch — den Tiſch, ich habe den Namen — den Brief geſchrieben, — Segel gehen**; inb imellem, blandt: **der Adjutant geriet — die Feinde, ich zähle Sie — meine Freunde, Geld — die Armen austeilen**; til: **dieſes Tier wird — die Säugetiere gerechnet**.

Unter, adj. lavere, nedre; fig. ringere; **die -n**, de ringere, Undergivne, Subalterne.

Unterabt(h)eilen, v. t. 1. sep. dele i Underafdelinger.

Unterabt(h)eilung, f. **-en**. Underafdeling, c.

Unteracfern, v. t. 1. sep. nedpløje.

Unteramt, n. **-es -ämter**. Underbetjening, c., underordnet Embede, n.

Unterarbeiten, v. t. 1. sep. ved Arbejde bringe under en anden Ting.

Unterarm, m. **-es -e**. Underarm, c.

Unterärmel, m. **-s** pl. ſ. sg. Underærme, n.

Unterart, f. **-en**. Underart, c.

Unterarzt, m. **-es -ärzte**. Underlæge, c.

Unteraufſeher, m. **-s** pl. ſ. sg. Underopſynsmand, c.

Unterbalken, m. **-s** pl. ſ. sg. Underbjælke, c.

Unterband, n. **-es** ub. pl. inderſte Forbinding, c.

Unterbau, m. **-es** ub. pl. Underbygning, c., Grundlag, n.; Grundmur, c.

Unterbauch, m. **-es -äuche**. nederſte Del af Bugen, c.

Unterbauen, v. t. 1. sep. og ins. bygge under. — **Unterbauung**, f. Underbygning, c.

Unterbaum, m. **-es -äume**. Underbom, c. (Vogn).

Unterbeamter, adj. underordnet Embedsmand, c.

Unterbedienter, adj. Underbetjent, c.

Unterbefehlshaber, m. **-s** pl. ſ. sg. Underbefalingsmand, c.

Unterbehörde, f. **-n**. Underøvrighed, c., underordnet Embedsmand, c.

Unterbeinkleid, n. **-es -er**. Underbenklæder, pl.

Unterbett, n. **-es -en**. Underdyne, c.

Unterbetten, v. t. 1. sep. lægge under som Leje.

Unterbiegen, v. t. 2. sep. bøje under.

Unterbilanz, f. **-en**. Underbalance, c.

Unterbinden, v. t. 2. sep. binde under; ins. underbinde. — **Unterbindung**, f. Underbinding, c.

Unterbleiben, v. i. 2. m. ſ. ins. blive ugjort, ikke finde Sted, blive opgivet, forblive, bero; ſtaa hen. — **Unterbleibung**, f. Forbliven, Beroen, Henſtaaen, c.

Unterbrechen, v. t. 2. ins. afbryde. — **Unterbrechung**, f. Afbrydelſe, c.

Unterbrecher, m. **-s** pl. ſ. sg. Afbryder, c.

Unterbreiten, v. t. 1. sep. brede under; ins. fig. forelægge.

Unterbringen, v. t. 1. (**brachte, gebracht**) sep. bringe under Tag, i Hus; anbringe; **ein Kapital** —, ſætte en Kapital paa Rente; **Einen** —, forſørge en. — **Unterbringung**, f. Anbringelſe, Forſørgelſe, c.

Unterdeck, n. **-es -e**. Underdæk, n.

Unterdecke, f. **-n**. Underdyne, c.

Unterderhand, adv. under Haanden.

Unterdeß, unterdeſſ, unterdeſſen, adv. og conj. imidlertid, imedens.

Unterdrücken, v. t. 1. sep. trykke ned, trykke under; ins. undertrykke; **ſeinen Ärger** —, undertrykke, betvinge ſin Ærgrelſe. — **Unterdrückung**, f. Undertrykkelſe, c.

Unterdrücker, m. **-s** pl. ſ. sg. Undertrykker, c.

Unterducken, v. t. 1. sep. bøje ned.

Untereggen, v. t. 1. sep. harve ned.

Untereinander, adv. imellem hinanden.

Untererdgeſchoß, n. **-ſſes -ſſe**. Kjælderetage, c.

Unterfahren, v. t. og i. 2. sep. kjøre ind, fare ind under; ins. afbryde.

Unterfangen, v. r. 2. ins. forbriſte ſig til, vove; **ſich eines Abenteuers** —, vove et Æventyr.

Unterfangen, n. **-s** pl. ſ. sg. Foretagende; iſær: Vovelyſte, n.

Unterfaſſen, v. t. 1. sep. tage fat under neden; tage under Armen.

Unterfaulen, v. i. 1. m. ſ. sep. raadne under neden.

Unterfeldherr, m. **-n -en**. Underfelttherre, c.

Unterfläche, f. **-n**. Underflade, c.

Unterflechten, v. t. 2. sep. flette ind imellem; ins. blande.

Unterfliegen, v. i. 2. m. ſ. sep. flyve under Tag.

Unterförſter, m. **-s** pl. ſ. sg. Underførſter, c.

Unterfreſſen, v. t. 2. ins. udhule ved at æde; undergrave.

Unterfuß, m. **-es -üße**. den nederſte Del af Benet.

Unterfutter, n. **-s** ub. pl. Foder, Underfoder, n.

Unterfuttern, v. t. 1. sep. ſætte under ſom Foder; ins. fodre, forſyne med Foder.

Untergang, m. **-es** ub. pl. Nedgang, c.; Undergang, Ruin, c., Forfald, n.

Untergärig, adj. undergjæret.

Untergärung, f. ub. pl. Undergjæring, c.

Untergattung, f. **-en**. Underart, c.

Untergeben, v. t. 2. sep. lægge neden under; anbringe; ins. undergive, underkaſte; **ein Unter-**

gebener, en undergiven, Subaltern, c. — **Untergebung**, f. Undergivelse, Underkastelse, c.

Untergehen, v. i. 2. m. s. gaa ned; synke, gaa under, forgaa, gaa til Grunde; v. t. ins. overtage, bestaa, vove; **ein Abenteuer** —, bestaa et Eventyr.

Untergehölz, n. **-es** ub. pl. Underskov, c.

Untergehülfe, m. **-n -n**. Medhjælper, c.

Untergericht, n. **-es -e**. Underret, c.

Untergeschoben, adj. uægte, falsk.

Untergeschoß, n. **-sses -sse**. Stueetage, c.

Untergewand, n. **-es -änder**. Underklædning, c.

Untergewehr, n. **-es -e**. Sidevaaben, n.

Untergewicht, n. **-es** ub. pl. Underbægt, c.

Unterglied, n. **-es -er**. Underlem, n.

Untergraben, v. t. 2. ins. undergrave, underminere; uddybe; sep. nedgrave. — **Untergrabung**, f. Undergravning, c.

Untergrund, m. **-es** ub. pl. Underbund, c. | **Untergrunds-eisenbahn**, f. underjordisk Jærnbane, c.

Unterhaben, v. t. 1. sep. have under sig.

Unterhalb, præp. med Gen. neden for; — **der Stadt**, neden for Staden.

Unterhalt, m. **-es** ub. pl. Underhold, Livsophold, n. | **Unterhalts-mittel**, n. Subsistensmiddel, n.

Unterhalten, v. t. 2. sep. holde under; ins. underholde, vedligeholde; **ein Gespräch** —, vedligeholde en Samtale; **Einen** —, underholde en; underholde, ophølde, ernære; **-d**, underholdende, morsom.

Unterhaltlich, adj. underholdende, morsom.

Unterhaltsam, adj. underholdende, morsom.

Unterhaltung, f. **-en**. Underhold, n.; Vedligeholdelse; Underholdning, Morstab, c. | **Unterhaltungs-blatt**, n. Morstabsblad, n.; **-gabe**, f. Evne til at underholde, c.; **-kosten**, pl. Omkostninger ved Underholdet; Vedligeholdelsesbekostning, c.; **-lektüre**, f. Morstabslæsning, c.

Unterhandeln, v. t. 1. og i. m. h. ins. underhandle. — **Unterhandlung**, f. Underhandling, c.

Unterhändler, m. **-s** pl. s. sg. Underhandler, Mellemmand, c.

Unterhaube, f. **-n**. Hatkappe, c.

Unterhauen, v. t. 2. sep. hugge ind under; ins. udhule ved at hugge.

Unterhaus, n. **-es -äuser**. Underhus, n.

Unterhefe, f. ub. pl. Bundgjær, c.

Unterhemde, n. **-s -n**. Underskjorte, c.

Unterhof, m. **-es -öfe**. indre Gaard, c.

Unterhofmeister, m. **-s** pl. s. sg. Underhofmester, c.

Unterhöhlen, v. t. 1. ins. udhule neden under, undergrave.

Unterholz, n. **-es -hölzer**. Underskov, c.; det nederste Stykke Træ.

Unterhose, f. **-n**. Underbuxer, pl.

Unterintendant, m. **-en -en**. Underintendant, c.

Unterirdisch, adj. underjordisk.

Unteritalien, n. **-s** ub. pl. Nedreitalien, c.

Unterjacke, f. **-n**. Undertrøje, c.

Unterjagd, f. ub. pl. Underjagt, lavere Jagt, c.

Unterjochen, v. t. 1. ins. bringe under Aaget, underkue, undertvinge. — **Unterjochung**, f. Underkuelse, Undertvingelse, c.

Unterkanzler, m. **-s** pl. s. sg. Underkansler, c.

Unterkehle, f. **-n**. dobbelt Hage, c.

Unterkellner, m. **-s** pl. s. sg. Underkellner, c.

Unterkiefer, m. **-s** pl. s. sg. Underkjæve, c.

Unterkinn, n. **-es -e**. dobbelt Hage, c.

Unterklasse, f. **-n**. lavere Klasse; Underklasse, c.

Unterkleid, n. **-es -er**. Underklædning, c.

Unterkoch, m. **-es -öche**. Underkok, c.

Unterkohlrübe, f. **-n**. Kaalrabi under Jorden, c.

Unterkommen, v. i. 2. m. s. sep. komme an, faa Hus, komme under Tag; finde sit Ophold, komme i Tjeneste; blive anbragt.

Unterkommen, n. **-s** pl. s. sg. Forsørgelse, c., Levebrød, n., Plads; Bopæl, c., Husly, Tag over Hovedet, n.

Unterkönig, m. **-es -e**. Underkonge, Vicekonge, c.

Unterkörper, m. **-s** pl. s. sg. Underkrop, c.

Unterlätlichkeit, adj. som har Materie neden under, indvendig raadden; **eine -e Geschichte**, en fæl Historie.

Unterkriechen, v. i. 2. m. s. sep. krybe under noget; **er sucht eine Stelle, wo er — kann**, han søger et Sjulested.

Unterkriegen, v. t. 1. overvinde, underkaste, betvinge.

Unterkunft, f. ub. pl. Husly, Tag over Hovedet, n. | **Unterkunfts-haus**, n., **-hütte**, f. Tilflugtssted, n.; **-los**, adj. en husvild.

Unterlage, f. **-n**. Underlag, n.

Unterland, n. **-es -e**. den lavtliggende Del af Landet, Lavland, n.

Unterländer, m. **-s** pl. s. sg. en fra den lavere Del af Landet; Lavlænder, c.

Unterländisch, adj. lavlandsk.

Unterlaß, m. **-sses** ub. pl. i: **ohne** —, uden Ophør, uafladelig.

Unterlassen, v. t. 2. sep. lade komme ind under; ins. unnlade, efterlade, forsømme; lade være, lade bero; **er unterließ es**, han unnlod det.

Unterlassung, f. **-en**. Eiterladelse, Forsømmelse, c. | **Unterlassungs-sünde**, f. Forsømmelsestilfælde, n.; **-sünde**, f. Efterladelsessynd, c.

Unterlast, f. ub. pl. Ballast, c.

Unterlastig, adj. for lidt lastet.

Unterlauf, m. **-s -äufe**. Underdæk, n.; nederste Del af et Fladløb.

Unterlaufen, v. i. 2. m. ſ. sep. løbe under noget; **mit —**, fig. løbe med, blive ubemærket; v. t. ins. løbe ind under en og tage Magten fra ham; v. i. ins. blive underløben; **die Haut unterläuft mit Blut**, Huden bliver underløben med Blod.

Unterleder, n. **-s** ub. pl. Underlæder, n.

Unterlefze, f. **-n**. Underlæbe, c.

Unterlegen, v. t. 1. sep. og ins. lægge under; **mit untergelegten Pferden reiſen**, rejſe med forud beſtilte Heſte. | **Unterlege-decke**, f. Sadeldækken, n.; **-keil**, m. Bremſeklods, c.

Unterlegung, f. **-en**. Underlæggelſe, c.

Unterlehen, n. **-s** pl. ſ. sg. Underlen, n.

Unterlehrer, m. **-s** pl. ſ. sg. Hjælpelærer, c.

Unterleib, m. **-es -er**. Underliv, n. | **Unterleibs-krankheit**, f. Underlivsſygdom, c.; **-leiden**, n. Mavelidelſe, c., Maveonde, n.

Unterleutnant, m. **-s -e**. Sekondløjtnant; c.

Unterliegen, v. i. 2. m. h. og ſ. sep. ligge under; ligge til Grund for; ins. ligge under, bukke under, overvindes; **der Kälte —**, bukke under for Kulden; **das unterliegt keinem Zweifel**, det er ingen Tvivl underkaſtet.

Unterlippe, f. **-n**. Underlæbe, c.

Unterluft, f. ub. pl. den lavere Luft.

Untermalen, v. t. 1. ins. grundere. — **Untermalung**, f. Grundering, c.

Untermann, m. **-es -änner**. Undermand, c.

Untermarſchall, m. **-es -älle**. Undermarſkal, c.

Untermaß, n. **-es** ub. pl. Undermaal, n.

Untermauern, v. t. 1. ins. forſyne med Mur neden under; sep. mure noget ind under. — **Untermauerung**, f. Underbygning, c.

Untermaul, n. **-es -äuler**. Undermund, c.

Untermeiſter, m. **-s** pl. ſ. sg. Undermeſter, c.

Untermengen, v. t. 1. ins. mænge, blande, ſammenblande; sep. blande ind imellem. — **Untermengung**, f. Iblanding, c.

Untermiet(h)er, m. **-s** pl. ſ. sg. Lejer paa anden Haand, c.

Untermini(e)ren, v. t. 1. ins. underminere, undergrave. — **Untermini(e)rung**, f. Underminering, Undergravning, c.

Untermiſchen, v. t. 1. ſe **untermengen**.

Untermütze, f. **-n**. Hue, ſom bæres under Hatten, c.

Unternagen, v. t. 1. ins. ubhule ved at gnave.

Unternähen, v. t. 1. sep. ſy neben til.

Unternehmen, v. t. 2. ins. foretage, paatage ſig; begynde paa.

Unternehmen, n. ſe **Unternehmung**.

Unternehmend, adj. driftig, virkſom, raſk.

Unternehmer, m. **-s** pl. ſ. sg. Entrepreneur, c.

Unternehmung, f. **-en**. Foretagende, n. | **Unternehmungs-geiſt**, m. Foretagelſesaand, c.; **-luſt**, f. Foretagelſeslyſt, Virkelyſt, c.; **-luſtig**, foretagſom, driftig, virkſom.

Unterobrigkeit, f. **-en**. Underøvrighed, c.

Unteroffizier, m. **-s -e**. Underofficer, c. | **Unteroffiziers-ſchule**, f. Underofficersſkole, c.; **-treſſe**, f. Underofficersdiſtinktion, c.

Unterordnen, v. t. 1. sep. underordne; **Ein. untergeordnet ſein**, være en underordnet. — **Unterordnung**, f. Underordnelſe, c.; underordnet Stilling, c.; Underafdeling, c.

Unteröſterreich, n. **-s** ub. pl. Nedreøſterrig, n.

Unterpacht, f. ub. pl. Forpagtning paa anden Haand, c.

Unterpächter, m. **-s** pl. ſ. sg. Forpagter paa anden Haand, c.

Unterparlament, n. **-es -e**. Underparlament, n.

Unterpfand, n. **-es -änder**. Pant, Underpant, n., Hypothek, c.

Unterpfändlich, adj. ſom Pant, ſom Underpant.

Unterpfarrer, m. **-s** pl. ſ. sg. Kapellan, c.

Unterpflügen, v. t. 1. sep. nedpløje.

Unterreden, v. r. 1. ins. have Samtale med, tales ved, ſamtale; **ſich mit ein. —**, ſamtale med en. — **Unterredung**, f. Samtale, c.

Unterrhein, m. **-s**. Nedrerhin, c.

Unterrheiniſch, adj. nedrerhinſk.

Unterricht, m. **-es** ub. pl. Undervisning. Information, c. | **Unterrichts-anſtalt**, f. Undervisningsanſtalt, c.; **-erlaubnisſchein**, m. Lov til at underviſe, c.; **-fach**, n. Undervisningsfag, n.; **-fähig**, dygtig til at underviſe; **-geſetz**, n. Undervisningslov, Skolelov, c.; **-lokal**, n. Undervisningslokale, n.; **-material**, n. Undervisningsmateriel, n.; **-methode**, f. Undervisningsmethode, c.; **-miniſterium**, n. Undervisningsminiſterium, n.; **-plan**, m. Undervisningsplan, c.; **-ſtunde**, f. Undervisningstime, c.; **-verwaltung**, f. Undervisningsinſpektion, c.; **-weſen**, n. Undervisningsvæſen, n.; **-zeit**, f. Undervisningstid, c.

Unterrichten, v. t. 1. ins. underviſe, informere; **Einen im Leſen —**, underviſe en i Læsning; **Einen von etw. —**, underrette en om noget, give en Efterretning om noget; **wohl unterrichtet ſein**, være vel underrettet.

Unterrichter, m. **-s** pl. ſ. sg. Underdommer, c.

Unterrinde, f. **-n**. Underbark, c.; den underſte Bark.

Unterrock, m. **-es -öcke**. Skjørt, n., Klokke, c.

Unterroßarzt, m. **-es -ärzte**. Underhyrlæge, c.

Unterſagen, v. t. 1. ins. forbyde. — **Unterſagung**, f. Forbud, n.

Unterſaß, m. **-ſſes -ſſen**. Underſaat, c.

Unterſatz, m. **-es -ätze**. Fodſtykke, Underlag, n.

Unterſchale, f. **-n**. Underſtal, Underkop, c.

Unterſcharren, v. t. 1. sep. nedgrave.

Unterſchätzen, v. t. 1. ins. undervurdere. — **Unterſchätzung**, f. Undervurdering, c.

Unterſchatzmeiſter, m. **-s** pl. ſ. sg. Underſkatmeſter, c.

Unterſcheid, m. ſe **Unterſchied**.

Unterſcheidbar, adj. til at adſtille, adſtillelig.

Unterſcheiden, v. t. 2. ins. adſtille, ſtjelne; diſtinguere; **Einen** —, udmærke en; **-d**, afgjørende, karakteriſtiſk; **-des Merkmal**, Skjelnemærke, n.

Unterſcheidung, f. **-en**. Adſtillelſe, Skjelnen, Diſtinktion, c. | **Unterſcheidungs-gabe**, **-kraft**, f. Skjelnekraft; **-merkmal**, n. Skjelnemærke, n.; **-vermögen**, n. ſe **-gabe**; **-zeichen**, n. Skjelnemærke; Adſtillelſestegn, n.

Unterſchenkel, m. **-s** pl. ſ. sg. nederſte Del af Laaret.

Unterſchicht, f. **-en**. Underlag, n.

Unterſchieben, v. t. 2. sep. ſtyde under; fig. ſtyde under, ſtikke under, indſtyde, indſmugle noget uægte; **ein Teſtament** —, indſtyde et falſkt Teſtamente. — **Unterſchiebung**, f. Indſtydelſe, c.; Indſmugling, Forfalſkning, c.

Unterſchied, m. **-es -e**. Skillerum, n., Skillebæg, c.; fig. Forſkjel, c.; **ohne** —, uden Forſkjel. | **Unterſchied-los**, ikke til at ſjelne, uden Forſkjel.

Unterſchieden, adj. forſkjellig. — **Unterſchiedenheit**, f. Forſkjel, c.

Unterſchiedlich, adj. adſtillelig, forſkjellig.

Unterſchlächtig, adj. (Vandmølle) Underfalds-.

Unterſchlagen, v. t. 2. sep. ſlaa ned; **mit untergeſchlagenen Beinen**, med korslagte Ben; **die Arme** —, lægge Armene over Kors; **Eim. ein Bein** —, ſpænde Ben for en; ins. (sep.) begaa Underſlæb, beholde hemmelig; **einen Brief** —, holde et Brev tilbage. — **Unterſchlagung**, f. Underſlæb, n.

Unterſchlägig, adj. ſe **unterſchlächtig**.

Unterſchleif, m. **-es -e**. Underſlæb, n., Snighandel, c.; Hæleri, n.; Huſly, Herberge, n.

Unterſchliefen, v. i. 2. m. ſ. sep. ſmutte ind.

Unterſchlupf, m. **-es -üpfe**. Huſly, n.; Smuthul, Skjulested, n.

Unterſchlüpfen, v. i. 1. m. ſ. sep. ſmutte ind.

Unterſchlürfen, v. t. 1. sep. ſlubre ned.

Unterſchneiden, v. t. 2. ins. beſtære under neden.

Unterſchreiben, v. t. 2. sep. ſtrive neden under; ins. underſtrive. — **Unterſchreibung**, f. Underſkrivning, c.

Unterſchreiber, m. **-s** pl. ſ. sg. Underſtriver, c.

Unterſchrift, f. **-en**. Underſkrift, c.

Unterſchule, f. **-n**. Forſkole, Elementarſkole, c.

Unterſchwären, v. i. 2. m. ſ. bulne under neden.

Unterſchwelle, f. **-n**. Tærſkel, Dørtærſkel, c.

Unterſeeiſch, adj. underſøiſt.

Unterſegel, n. **-s** pl. ſ. sg. Underſejl, n. | **Unterſegels-kühlte**, f. Underſejlskuling, c.; **ein (zwei, drei, dicht) gereffte** — —, enkelt (to, tre, tæt) rebet Underſejlskuling.

Unterſein, v. i. 2. m. ſ. være nede.

Unterſeite, f. **-n**. Underſide, c.

Unterſetzen, v. t. 1. sep. ſætte under; ins. ſtøtte, forſyne med noget, der ſættes under.

Unterſetzt, adj. underſætlig, tyk og lille. — **Unterſetztheit**, f. Underſætlighed, c.

Unterſiegeln, v. t. 1. ins. ſætte Segl under; **einen Vertrag** —, ſætte ſit Segl under et Forlig. — **Unterſiegelung**, f. Seglets Paatrykning, c.

Unterſinken, v. i. 2. m. ſ. sep. ſynke under.

Unterſpannen, v. t. 1. sep. ſpænde under noget.

Unterſpritzen, v. t. 1. sep. og ins. ſprøjte under.

Unterſpülen, v. t. 1. udhule ved at ſkylle, undergrave. — **Unterſpülung**, f. Udhulning, c.

Unterſt, adj. nederſt; **das -e zu oberſt kehren**, vende op og ned paa noget.

Unterſtaatsſekretär, m. **-s -e**. Underſtatsſekretær, c.

Unterſtadt, f. **-ädte**. den lavere liggende Del af Staden.

Unterſtallmeiſter, m. **-s** pl. ſ. sg. Underſtaldmeſter, c.

Unterſtand, m. **-es** ub. pl. Ly, Læ, n.

Unterſtändig, adj. underſæbig.

Unterſtatthalter, m. **-s** pl. ſ. sg. Underſtatholder, c.

Unterſtecher, m. **-s** pl. ſ. sg. Stikbækken, n.

Unterſtechen, v. t. 1. sep. ſtikke under; v. r. sep. ſtikke ſig ind under; v. i. sep. ſtikke under; **es ſteckt etw. mit unter**, der ſtikker noget under.

Unterſtehen, v. i. 2. m. h. sep. ſtaa under, ſtaa i Ly, træde hen under et Tag; insep. **es unterſteht keinem Zweifel**, der er ingen Tvivl underkaſtet; **Eim.** —, ſtaa under en; v. t. sep. + forebygge, forhindre; v. r. ins. underſtaa ſig, driſte ſig til, vove.

Unterſteiger, m. **-s** pl. ſ. sg. Underſtiger, c. (Bjærgv.)

Unterſtelle, f. **-n**. underordnet Stilling, underordnet Plads, c.

Unterſtellen, v. t. 1. sep. og ins. ſtille under en anden Ting; **Eim. unterſtellt ſein**, være en underordnet. — **Unterſtellung**, f. Hypotheſe, Formodning, Forudſætning, c.

Unterſteuermann, m. **-es -änner**. Underſtyrmand, c.

Unterſtoßen, v. t. 2. ſtøde under; blande ſammen ved at ſtøde.

Unterſtreichen, v. t. 2. ins. underſtrege. — **Unterſtreichung**, f. Underſtrægning, c.

Unterſtreuen, v. t. 1. sep. ſtrø under; **den Pferden Stroh** —, ſtrø Straaelſe under Heſtene.

Unterſtrich, m. **-es -e**. Komma, n.

Unterſtrom, m. **-es -öme**. Underſtrøm, c.

Unterſtrömung, f. **-en**. Underſtrømning, Underſtrøm, c.

Unterſtrumpf, m. **-es -ümpfe**. Underſtrømpe, c.

Unterſtube, f. **-n**. Værelſe i Stuen, n.

Unterſtützen, v. t. 1. sep. ſætte en Støtte under; ins. ſtøtte; underſtøtte; **Einen mit etw.** —, underſtøtte en med noget.

Unterſtützung, f. **-en**. Underſtøttelſe; Underſtøtning, c. | **Unterſtützungs-anſtalt**, f. Underſtøttelſesanſtalt, c.; **-bedürftig**, trængende til Underſtøttelſe; **-kaſſe**, f. Underſtøttelſeskaſſe, c.; **-mauer**, f. Støttemur, c.; **-verein**, m. Underſtøttelſesforening, c.

Unterſuchen, v. t. 1. ins. underſøge.

Unterſucher, m. **-s** pl. ſ. sg. Underſøger, c.

Unterſuchung, f. **-en**. Underſøgelſe, c.; **eine — über eine Sache anſtellen**, anſtille en Underſøgelſe om noget. | **Unterſuchungs-akten**, pl. Underſøgelſesakter, pl.; **-ausſchuß**, m. Underſøgelſeskommiſſion, c.; **-gefangener**, adj. Varetægtsfange, c.; **-gefängnis**, n., **-haft**, f. Varetægtsarreſt, c.; **-richter**, m. Underſøgelſesdommer, c.; **-verfahren**, n. Underſøgelſesmaade, c.

Untertaſſe, f. **-n**. Underkop, c.

Untertauchen, v. t. 1. og i. m. h. og ſ. sep. dukke under. — **Untertauchung**, f. Dukken under.

Unterteil, m. (n.) **-es -e**. Underdel, c.

Unterteilen, v. t. 1. sep. dele i Underafdelinger.

Unterthan, adj. underkaſtet, underdanig, afhængig; **Eim.** — **ſein**, være en underdanig.

Unterthan, m. **-es (-en) -en**. Undersaat, c. | **Unterthanen-verband**, m., **-verhältnis**, n. undersaatligt Forhold; **-verſtand**, m. undersaatlig Forſtand.

Unterthanenſchaft, f., **Unterthanentum**, n. ub. pl. undersaatligt Forhold, n.; alle Undersaatter tilſammen.

Unterthänig, adj. undergiven, underdanig; **-ſt**, underdanigſt. — **Unterthänigkeit**, f. Underdanighed, c.

Untertheil, m. ſe **Unterteil**.

Unterthun, v. t. 2. sep. ſætte under; bringe under Tag, anbringe.

Unterthür, f. **-en**. Underdør, c.

Untertreten, v. i. 2. m. ſ. sep. træde ind under; v. t. sep. træde ned; ins. fig. nedtræde, undertrykke. — **Untertretung**, f. Undertrædelſe. Nedtrædelſe, Undertrykkelſe, c.

Unterverband, m. **-es -ände**. Underafdeling, c.

Unterverdeck, n. **-es -e**. Underdæk, n.

Untervermiet(h)er, m. **-s** pl. ſ. sg. Fremlejer, c.

Unterverwalter, m. **-s** pl. ſ. sg. Underforvalter, c.

Untervogt, m. **-es -ögte**. Underfogeb, c.

Untervorſteher, m. **-s** pl. ſ. sg. Underbeſtyrer, c.

Unterwachſen, v. i. 2. m. ſ. ins. vokſe under; partic. **unterwachſen**, mellemvokſen, indvokſen; undervokſet, bevokſet neden til.

Unterwagen, m. **-s** pl. ſ. sg. Undervogn, c.

Unterwald, m. **-es** ub. pl. Underſkov, c.

Unterwärts, adv. neb ad, ned efter.

Unterwaſchen, v. t. 2. udvaſke, udhule, undergrave. — **Unterwaſchung**, f. Udvaſkning, Udhulning, Undergravning, c.

Unterweges, unterwegs, adv. undervejs, paa Vejen; fig. **etw.** — **laſſen**, undlade noget, lade fare, lade bero; — **bleiben**, ikke ſke, ikke finde Sted, blive opgivet.

Unterweil(en), adv. imiblertid, undertiden, imellem Stunder.

Unterweiſen, v. t. 2. ins. undervise, vejlede. — **Unterweiſung**, f. Undervisning, Vejledning, c.

Unterweiſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Lærer, Vejleder, c.

Unterwelt, f. ub. pl. Underverden, c.

Unterwerfen, v. t. 2. sep. kaſte ind under; ins. underkaſte, gjøre underdanig, afhængig; **ſich eim.** —, underkaſte ſig en. — **Unterwerfung**, f. Underkaſtelſe, c.

Unterwerk, n. **-s -e**. et underneben liggende Værk (Bjærgv.).

Unterwert(hig), adj. under Værdien.

Unterweſte, f. **-n**. Underveſt, c.

Unterwind, m. **-es -e**. Vind i de lavere Regioner, c.

Unterwinden, v. r. 2. ins. indlade ſig paa, briſte ſig til, underſtaa ſig til, vove; **ſich einer That** —, vove en Gjerning.

Unterwölben, v. t. 1. ins. hvælve neben under.

Unterwuchs, m. **-es** ub. pl. Underſkov, c.

Unterwühlen, v. t. 1. ins. rode under, undergrave; sep. rode noget ned under.

Unterwürfig, adj. underkaſtet, underdanig, undergiven. — **Unterwürfigkeit**, f. Underdanighed, c.

Unterzahn, m. **-es -ähne**. Undertand, c.

Unterzeichnen, v. t. 1. sep. tegne neden under; ins. undertegne, underſtrive; **Unterzeichneter**, Undertegnede, c. — **Unterzeichnung**, f. Undertegnelſe, c.

Unterzeichner, m. **-s** pl. ſ. sg. Undertegner, c.

Unterzeug, n. **-es** ub. pl. Undertøj, n.

Unterziehen, v. t. 2. sep. trække under; **einen Wagen** —, trække en Vogn under Tag; **Kleidungsstücke** —, tage Klædningsstykker under; **Futter** —, sætte Foder under; **das Haus mit Stützen** —, sætte Støtter under et Hus; v. r. 1. forbinde med noget under neden; **sich eim.** —, × underordne sig en; × **sich eines Dings** —, bemægtige sig noget; **sich einem Auftrage** († Genit.) —, paatage sig et Hverv, overtage et Hverv.

Unterzug, m. **-es -üge**. Understøttelse, c.; Støttebiælke, c.

Unteilbar, adj. ubeleelig. — **Unteilbarkeit**, f. Ubeleelighed, c.

Unteilhaft, adj. ubelagtig. — **Unteilhaftigkeit**, f. Ubelagtighed, c.

Unteilnahme, f. ub. pl. Mangel paa Deltagelse, c.

Unteilnehmend, adj. ikke deltagende, ubeltagende.

Unthat, f. **-en**. Ugjerning, Udaad, Misgjerning, Forbrydelse, c.

Unthätchen, n. **-s** pl. s. sg. Plet, Men, Lyde, Mangel, Fejl, c.

Unthätig, adj. uvirksom. — **Unthätigkeit**, f. Uvirksomhed, c.

Unteilbar, adj. se **unteilbar**.

Unthier, n. se **Untier**.

Unthunlich, adj. ugjørlig. — **Unthunlichkeit**, f. Ugjørlighed, c.

Untief, adj. ikke dyb, grundet.

Untiefe, f. **-n**. grundet Sted, n., Banke i Vandet, c.; Grund, c., Vadested, n.

Untier, n. **-es -e**. Udyr, Uhyre, n.

Untilgbar, adj. uudslettelig; ubetalelig.

Untü(d)tlich, adj. udsdelig, ikke dsdelig. — **Untü(d)tlichkeit**, f. Udsdelighed, c.

Untragbar, adj. som ikke kan bæres; ufrugtbar.

Unträglich, adj. se **unerträglich**.

Untrennbar, adj. uadskillelig. — **Untrennbarkeit**, f. Uadskillelighed, c.

Untreu, adj. utro; **seiner Pflicht** — **sein**, være sin Pligt utro.

Untreue, f. ub. pl. Utroskab, c.; — **schlägt ihren eigenen Herrn**, Falsk slaar sin Herre paa Hals.

Untrinkbar, adj. ubrikkelig. — **Untrinkbarkeit**, f. Ubrikkelighed, c.

Untröstbar, untröstlich, adj. utrøstelig. — **Untröstlichkeit**, f. Utrøstelighed, c.

Untrüglich, adj. ubedragelig, ufejlbar, tilforladelig. — **Untrüglichkeit**, f. Ubedragelighed, Ufejlbarlighed, Tilforladelighed, c.

Untüchtig, adj. udygtig. — **Untüchtigkeit**, f. Udygtighed, c.

Untugend, f. **-en**. Udyd, Lyde, Vanart, Unode, slem Vane, c.; Synd, Last, Forbrydelse, c.

Untugendhaft, adj. udydig.

Unüberdacht, adj. ubetænkt, uoverlagt, ubetænksom.

Unüberlegt, adj. uoverlagt, ubetænksom. — **Unüberlegtheit**, f. Uoverlagthed, Ubetænksomhed, c.

Unüberschreitbar, adj. uoverstridelig.

Unübersehbar, unübersehlich, adj. uoverskuelig, uoverselig. — **Unübersehbarkeit, Unübersehlichkeit**, f. Uoverskuelighed, c., Uoverseelighed, c.

Unübersetzbar, unübersetzlich, adj. uoversættelig. — **Unübersetzbarkeit**, f. Uoversættelighed, c.

Unübersetzt, adj. uoversat.

Unübersteigbar, unübersteiglich, adj. uoverstigelig. — **Unübersteigbarkeit, Unübersteiglichkeit**, f. Uoverstigelighed, c.

Unübertrefflich, unübertrefflich, adj. uovertræffelig, magelos.

Unübertroffen, adj. uovertruffen, ikke overtruffen, magelos.

Unüberwindbar, unüberwindlich, adj. uoverwindelig. — **Unüberwindlichkeit**, f. Uoverwindelighed, c.

Unüberwunden, adj. ubesejret, uoverwunden.

Unüberzeugt, adj. ikke overbevist.

Unüblich, adj. ikke brugelig, usædvanlig.

Unumgänglich, adj. ikke omgængelig, umedgjørlig, uselskabelig; uomgængelig, uundgaaelig. — **Unumgänglichkeit**, f. Uselskabelighed, Umedgjørlighed; Uomgængelighed, Uundgaaelighed, c.

Unumschränkt, adj. ubegrænset; uindskrænket. — **Unumschränktheit**, f. Ubegrænsethed; Uindskrænkethed.

Unumstößlich, adj. uomstødelig, uimodsigelig. — **Unumstößlichkeit**, f. Uomstødelighed, Uimodsigelighed, c.

Unumwunden, adj. uden Omstændigheder, ligefrem, aaben, fri. — **Unumwundenheit**, f. Ligefremhed, Aabenhed, c.

Ununterbrochen, adj. uafbrudt.

Ununterscheidbar, adj. ikke til at skjelne, uadskillelig.

Ununterschrieben, adj. ikke underskreven.

Ununtersucht, adj. ikke undersøgt.

Ununterwürfig, adj. uafhængig, fri, ikke underlnet.

Ununterzeichnet, adj. ikke undertegnet.

Unvaterländisch, adj. upatriotisk.

Unväterlich, adj. ufaderlig.

Unverächtlich, adj. ikke til at foragte.

Unveränderlich, adj. uforanderlig. — **Unveränderlichkeit**, f. Uforanderlighed, c.

Unverändert, adj. uforandret.

Unverantwortlich, adj. uansvarlig, ansvarsfri, uforsvarlig. — **Unverantwortlichkeit**, f. Uansvarlighed, Uforsvarlighed, c.

Unverarbeitet, adj. uforarbejdet.

Unveräußerlich, adj. uafhændelig. — **Unveräußerlichkeit**, f. Uafhændelighed, c.

Unveräußert, adj. uafhændet.
Unverbesserlich, adj. uforbederlig. — **Unverbesserlichkeit**, f. Uforbederlighed, c.
Unverbindlich, adj. ikke bindende; hvad der ikke forpligter; uhøflig. — **Unverbindlichkeit**, f. Mangel paa Forpligtelse, c.
Unverblümt, adj. uforblommet.
Unverborgen, adj. ikke stjult, bitterlig.
Unverboten, adj. ikke forbudt, uforment.
Unverbrannt, adj. ikke brændt.
Unverbrennbar, unverbrennlich, adj. uforbrændelig. — **Unverbrennlichkeit**, f. Uforbrændelighed, c.
Unverbrieft, adj. ikke sikret, ikke bevist.
Unverbrüchlich, adj. ubrødelig. — **Unverbrüchlichkeit**, f. Ubrødelighed, c.
Unverbunden, adj. ikke forbunden.
Unverbürgt, adj. utilforladelig, uefterrettelig, ikke authentisk.
Unverdächtig, adj. umistænkelig, umistænkt. — **Unverdächtigkeit**, f. Umistænkelighed, c.
Unverdammlich, adj. ikke fordømmelig.
Unverdaulich, adj. uforbøjelig. — **Unverdaulichkeit**, f. Uforbøjelighed, c.
Unverdaut, adj. uforbøjet.
Unverderblich, adj. uforbærvelig. — **Unverderblichkeit**, f. Uforbærvelighed, c.
Unverderbt, adj. uforbærvet.
Unverdient, adj. uforfjent.
Unverdorben, adj. uforbærvet. — **Unverdorbenheit**, f. Uforbærvethed, c.
Unverdrossen, adj. ufortrøden. — **Unverdrossenheit**, f. Uforstrødenhed, c.
Unvereehlicht, adj. ugift, enlig.
Unvereidet, unvereidigt, adj. ikke edfæstet.
Unvereinbar, adj. uforenelig, som ikke kan rummes sammen. — **Unvereinbarkeit**, f. Uforeneliged, c.
Unverfälschbar, unverfälschlich, adj. ikke til at forfalske.
Unverfälscht, adj. uforfalsket.
Unverfänglich, adj. ustadelig, usthldig. — **Unverfänglichkeit**, f. Ustadelighed, Usthldighed, c.
Unverfaulbar, adj. som ikke kan raadne.
Unverfault, adj. ikke forraadnet.
Unverfertigt, adj. ikke forfærdiget.
Unverfinstert, adj. ikke formørket.
Unverfolgt, adj. ikke forfulgt.
Unverfroren, adj. ikke forfrosten; fig. uforstyrrelig; dristig, frækt. — **Unverfrorenheit**, f. Uforstyrrelighed; Dristighed, Frækhed, c.
Unverfügbar, adj. urørlig, som der ikke kan disponeres over.
Unvergänglich, adj. uforgængelig. — **Unvergänglichkeit**, f. Uforgængelighed, c.
Unvergeben, adj. ikke bortgivet.
Unvergebbar, unvergeblich, adj. utilgivelig.
Unvergeltlich, adj. ubetalelig.
Unvergessen, adj. uforglemt.
Unvergeßlich, adj. uforglemmelig. — **Unvergeßlichkeit**, f. Uforglemmelighed, c.
Unvergleichbar, unvergleichlich, adj. uforlignelig; magelos, fortræffelig, fuldkommen. — **Unvergleichbarkeit, Unvergleichlichkeit**, f. Uforlignelighed, Fortræffelighed, Fuldkommenhed, c.
Unvergnügbar, unvergnüglich, adj. unøjsom.
Unvergnügt, adj. utilfreds, misfornøjet.
Unvergoldet, adj. ikke forgyldt.
Unvergolten, adj. ikke gjengjældt, ubelønnet.
Unvergrößert, adj. ikke forstørret.
Unverhalten, adj. uforbeholden, uforbulgt, ligefrem.
Unverhältnismäßig, adj. uforholdsmæssig. — **Unverhältnismäßigkeit**, f. Uforholdsmæssighed, c.
Unverheert, adj. ikke ødelagt.
Unverheirat(h)et, adj. ugift.
Unverhindert, adj. uforhindret.
Unverhofft, adj. uventet, ikke haabet, uformodet; **unverhofft kommt oft**, tit det sker, man mindst forudser.
Unverhohlen, adj. uforbulgt, ikke stjult, uforbeholden, aabenhjertet, ligefrem.
Unverhöhnt, adj. ikke forhaanet.
Unverhört, adj. ikke forhørt.
Unverhüllt, adj. utilhyllet.
Unverjährbar, unverjährlich, unverjährig, adj. ikke til at miste ved Hævd.
Unverjährt, adj. ikke tabt ved Hævd.
Unverkäuflich, adj. usælgelig, uafsættelig. — **Unverkäuflichkeit**, f. Usælgelighed, Uafsættelighed, c.
Unverkauft, adj. usolgt.
Unverkennbar, adj. umiskjendelig. — **Unverkennbarkeit**, f. Umiskjendelighed, c.
Unverkleinerlich, adj. hvad der ikke kan formindskes.
Unverkleinert, adj. uformindsket.
Unverkümmert, adj. uformindsket, uforbitret.
Unverkürzt, adj. ikke forkortet.
Unverlarvt, adj. ikke maskeret.
Unverlegen, adj. uforlegen, uforknyt, uden Forlegenhed.
Unverletzbar, unverletzlich, adj. usaarlig, ukrænkelig, uantastelig. — **Unverletzbarkeit, Unverletzlichkeit**, f. Usaarlighed, c.
Unverleumdet, adj. ikke bagtalt.
Unverletzt, adj. hel og holden, ustadt, usaaret, i god Stand, i god Behold, ukrænket. — **Unverletztheit**, f. Ustadtheb, c., god Behold.
Unverlierbar, adj. utabelig. — **Unverlierbarkeit**, f. Utabeligheb, c.
Unverlobt, adj. uforlovet.
Unverloren, adj. ikke tabt.
Unverlöschbar, adj. uudslukkelig.
Unvermacht, adj. ikke testamenteret.
Unvermählt, adj. uformælet.
Unvermauert, adj. ikke tilmuret.

Unvermehrt, adj. uformeret, uforøget.

Unvermeidbar, unvermeidlich, adj. uundgaaelig. — **Unvermeidlichkeit**, f. Uundgaaelighed, c.

Unvermerkt, adj. uformærkt, hemmelig, ubemærket.

Unvermiet(h)et, adj. ikke bortlejet.

Unvermindert, adj. uformindret.

Unvermischbar, adj. se **unmischbar**.

Unvermischt, adj. ublandet, ren.

Unvermögen, n. **-s** ub. pl. Uformuenhed, Svaghed, Skrøbelighed, Mangel paa Kræfter, c. | **Unvermögens-fall**, m. i: **im — —**, i Tilfælde af Uformuenhed.

Unvermögend, adj. uformuende, ikke i Stand til, svag, udygtig.

Unvermögenheit, f. ub. pl. Udygtighed, Skrøbelighed, Svaghed, c.

Unvermöglich, adj. se **unvermögend**.

Unvermut(h)et, unvermut(h)lich, adj. uformodet, uventet.

Unvernehmbar, unvernehmlich, adj. hvad der ikke kan fornemmes, føles, uhørlig, uforstaaelig. — **Unvernehmbarkeit, Unvernehmlichkeit**, f. Uforstaaelighed, c.

Unvernichtet, adj. ikke tilintetgjort, ustadt.

Unvernunft, f. ub. pl. Uformuft, c.

Unvernünftig, adj. uformuftig. — **Unvernünftigkeit**, f. Uformuftighed, Uforstandighed, c.

Unverpackt, adj. ikke indpakket.

Unverpfändet, adj. ikke pantsat.

Unverpflichtet, adj. ikke forpligtet.

Unverrichtet, adj. uforrettet, ubesørget, ugjort; **-er Sache**, med uforrettet Sag.

Unverrückbar, unverrücklich, unverrückt, adj. uforrykket, uforandret; uforanderlig, fast; ufravendt; uafbrudt.

Unverrufen, adj. uberygtet.

Unversagt, adj. uforment, ikke nægtet; ikke lovet bort.

Unversäumbar, adj. som ikke maa forsømmes.

Unverschämt, adj. uforstammet. — **Unverschämtheit**, f. Uforstammethed, c.

Unverschieblich, adj. uopsættelig. — **Unverschieblichkeit**, f. Uopsættelighed, c.

Unverschließbar, adj. ikke til at lukke.

Unverschlossen, adj. ikke tillukt.

Unverschont, adj. ikke forskaanet.

Unverschuldet, adj. uforskyldt, ufortjent; ikke forgjældet, gjældfri.

Unverschwiegen, adj. ikke tavs, aabenmundet; ikke fortiet, aabenbar. — **Unverschwiegenheit**, f. Aabenmundethed, Indiskretion, c.

Unversehen, adj. uforvarende, uformodet, uventet.

Unversehens, adv. se **unversehen**.

Unversehrbar, unversehrlich, adj. usaarlig, ukrænkelig. — **Unversehrlichkeit**, f. Usaarlighed, c.

Unversehrt, adj. uskadt.

Unversichert, adj. uforsikret, ikke forsikret.

Unversiegbar, unversieglich, adj. aldrig bortrørende. uudtømmelig.

Unversiegelt, adj. uforseglet.

Unversiegt, adj. ikke udtørret.

Unversilbert, adj. ikke forsølvet; fig. ikke solgt.

Unversöhnlich, unversöhnbar, adj. uforsonlig, *sangsint. — **Unversöhnlichkeit**, f. Uforsonlighed, c.

Unversöhnt, adj. uforsonet.

Unversorgt, adj. uforsørget.

Unversperrt, adj. ikke tilspærret.

Unversprochen, adj. ikke lovet, uforlovet.

Unverstand, m. **-es** ub. pl. Uforstand, c.

Unverstanden, adj. uforstaaet.

Unverständig, adj. uforstandig. — **Unverständigkeit**, f. Uforstandighed, c.

Unverständlich, adj. uforstaaelig. — **Unverständlichkeit**, f. Uforstaaelighed, c.

Unverständnis, n. **-se -se**. Mangel paa Forstaaelse, Misforstaaelse, c.

Unverstockt, adj. ikke stjult.

Unverstellt, adj. ikke forstilt, uden Forstillelse, oprigtig.

Unversteuert, adj. ufortoldet.

Unverstopft, adj. ikke tilstoppet.

Unverstümmelt, adj. ubeskaaren, hel og holden.

Unversucht, adj. uforsøgt; usmet, uprøvet.

Unvert(h)eidigt, adj. uforsvaret.

Unvert(h)eilt, adj. ikke fordelt.

Unvertilgbar, adj. uudslettelig, uudslukkelig, uforgængelig, hvad der ikke kan udryddes. — **Unvertilgbarkeit**, f. Uudslettelighed, Uforgængelighed, c.

Unverträglich, adj. uforbragelig; uforenelig. — **Unverträglichkeit**, f. Uforbragelighed, c.

Unverurt(h)eilt, adj. ikke dømt.

Unverwahrt, adj. ugjemt, ikke gjemt.

Unverwandt, adj. ufravendt; ikke beslægtet.

Unverwehrt, adj. uforhindret, uforment, fri.

Unverweigerlich, adj. uvægerlig.

Unverweilt, adv. uforsøvet, øjeblikkelig.

Unverwelklich, adj. uvisnelig, uforvisnelig. — **Unverwelklichkeit**, f. Uvisnelighed, c.

Unverwelkt, adj. ikke visnet.

Unverwerflich, adj. uforkastelig. — **Unverwerflichkeit**, f. Uforkastelighed, c.

Unverweslich, adj. uforkrænkelig. — **Unverweslichkeit**, f. Uforkrænkelighed, c.

Unverwindbar, unverwindlich, adj. hvad der ikke kan forvindes, ubodelig.

Unverwirrt, adj. uforvirret.

Unverwischbar, unverwischlich, adj. uudslettelig.

Unverworren, adj. ikke forvirret, ikke uordentlig, ikke i Vildrede.

Unverwundbar, unverwundlich, adj. usaarlig. — **Unverwundbarkeit**, f. Usaarlighed, c.
Unverwundet, adj. usaaret.
Unverwüstbar, adj. se **unverwüstlich**.
Unverwüstet, adj. ikke ødelagt.
Unverwüstlich, adj. uforstyrrelig, uopslidelig. — **Unverwüstlichkeit**, f. Uforstyrrelighed, Uopslidelighed, c.
Unverzagt, adj. uforsagt. — **Unverzagtheit**, f. Uforsagthed, c.
Unverzärtelt, adj. ikke forkjælet.
Unverzehrt, adj. uforteret.
Unverzeihlich, adj. utilgivelig. — **Unverzeihlichkeit**, f. Utilgivelighed, c.
Unverzerrt, adj. ikke fortrukken, ikke forbrejet.
Unverzinsbar, unverzinslich, adj. rentefri.
Unverzinst, adj. uforrentet; rentefri.
Unverzollt, adj. ufortoldet.
Unverzüglich, adj. ufortøvet.
Unvollbracht, adj. ufuldbragt.
Unvollendet, adj. ufuldendt. — **Unvollendetheit**, f. Ufuldendthed, c.
Unvollendung, f. **-en**. Ufuldendelse, Uudførelse, c.
Unvollkommen, adj. ufuldkommen. — **Unvollkommenheit**, f. Ufuldkommenhed, c.
Unvollständig, adj. ufuldstændig. — **Unvollständigkeit**, f. Ufuldstændighed, c.
Unvollstreckt, adj. ufuldbyrdet.
Unvollzählig, adj. ikke fuldtallig. — **Unvollzähligkeit**, f. Ufuldtalligheb, c.
Unvollziehbar, adj. ikke til at fuldbyrde.
Unvollzogen, adj. ufuldbyrdet.
Unvonnöt(h)en, adj. unødvendig.
Unvoraussehbar, adj. uforudselig.
Unvorbereitet, adj. uforberedt.
Unvordenklich, adj. umindelig.
Unvorgefaßt, adj. ikke forudfattet.
Unvorgreiflich, adj. uforgribelig.
Unvorhergesehen, adj. uforudset.
Unvorsätzlich, adj. uforsætlig. — **Unvorsätzlichkeit**, f. Uforsætlighed, c.
Unvorsichtig, adj. uforsigtig. — **Unvorsichtigkeit**, f. Uforsigtighed, c.
Unvort(h)eilhaft, adj. uforbelagtig. — **Unvort(h)eilhaftigkeit**, f. Uforbelagtighed, c.
Unwachsam, adj. ikke aarvaagen. — **Unwachsamkeit**, f. Uagtsomhed, c.
Unwägbar, adj. ikke til at veje. — **Unwägbarkeit**, f. den Egenskab ikke at kunne vejes.
Unwählbar, adj. ikke valgbar. — **Unwählbarkeit**, f. den Egenskab ikke at være valgbar.
Unwahr, adj. usand. — **Unwahrheit**, f. Usandhed, c.
Unwahrhaft, adj. ikke sanddru, usandfærdig. — **Unwahrhaftigkeit**, f. Usandfærdighed, c.
Unwahrnehmbar, adj. ikke til at opdage, umærkelig, usynlig. — **Unwahrnehmbarkeit**, f. Umærkelighed, c.
Unwahrscheinlich, adj. usandsynlig. — **Unwahrscheinlichkeit**, f. Usandsynlighed, c.
Unwandelbar, adj. uforanderlig. — **Unwandelbarkeit**, f. Uforanderlighed, c.
Unwankelbar, adj. stadig, fast, bestandig.
Unwankend, adj. se **unwankelbar**.
Unweg, m. **-es -e**. Uvej, c., Ufore, n., Afvej, gal Vej, c.
Unwegsam, adj. uvejsom, ufremkommelig. — **Unwegsamkeit**, f. Uvejsomhed, c.
Unwehrhaft, adj. forsvarsløs.
Unweib, n. **-es -er**. ukvindeligt Fruentimmer, n.
Unweiblich, adj. ukvindelig. — **Unweiblichkeit**, f. Ukvindelighed, c.
Unweigerlich, adj. uvægerlig.
Unweise, unweislich, adj. uvis, uforstandig, daarlig. — **Unweisheit**, f. Uforstand, Daarlighed, c.
Unweit, præp. med Genit. ikke langt fra; — **der Stadt**, ikke langt fra Byen.
Unwelkbar, unwelklich, adj. uvisnelig.
Unwert(h), adj. uværdig; **des Lobes — sein**, være uværdig til Ros.
Unwert(h), m. **-es** ub. pl. Uværd, n., Mangel paa Værd.
Unwesen, n. **-s** ub. pl. Uvæsen, n., Uorden, c.
Unwesenhaft, adj. immateriel.
Unwesentlich, adj. uvæsentlig. — **Unwesentlichkeit**, f. Uvæsentlighed, c.
Unwetter, n. **-s** pl. **-** sg. Uvejr, n.
Unwichtig, adj. uvigtig, ubetydelig. — **Unwichtigkeit**, f. Uvigtighed, Ubetydelighed, c.
Unwiderlegbar, unwiderleglich, adj. ugjendrivelig. — **Unwiderlegbarkeit, Unwiderleglichkeit**, f. Ugjendrivelighed, c.
Unwiderruflich, adj. ugjenkaldelig. — **Unwiderruflichkeit**, f. Ugjenkaldelighed, c.
Unwiderstehlich, adj. uimodstaaelig. — **Unwiderstehlichkeit**, f. Uimodstaaelighed, c.
Unwidersprechlich, adj. uimodsigelig. — **Unwidersprechlichkeit**, f. Uimodsigelighed, c.
Unwiderstehlich, adj. uimodstaaelig. — **Unwiderstehlichkeit**, f. Uimodstaaelighed, c.
Unwiderstreblich, adj. uimodstaaelig.
Unwidertreiblich, adj. ugjendrivelig.
Unwiederbringlich, adj. ugjenbringelig, ubodelig. — **Unwiederbringlichkeit**, f. Ubodelighed, c.
Unwiederkehrlich, adj. som ikke kan vende tilbage.
Unwille, m. **-ns** ub. pl. Uvilje, Fortrydelighed, Harme; † Utilbøjelighed, c.
Unwillentlich, adv. ikke med Vilje, uforsætlig.
Unwillfährig, adj. utjenstagtig, uføjelig. — **Unwillfährigkeit**, f. Utjenstagtighed, Uføjelighed, c.
Unwillig, adj. uvillig, vredladen, lidt vred; uvdig, ugjærne. — **Unwilligkeit**, f. Uvilighed, c.

Unwillkommen, adj. ikke velkommen.
Unwillkührlich, adj. uvilkaarlig. — **Unwillkührlichkeit**, f. Uvilkaarlighed, c.
Unwirklich, adj. uvirkelig. — **Unwirklichkeit**, f. Uvirkelighed, c.
Unwirksam, adj. uvirksom. — **Unwirksamkeit**, f. Uvirksomhed, c.
Unwirsch, adj. uvenlig, opbragt, vred, gnaven, mut. — **Unwirschheit**, f. Uvenlighed, Vrede, Mutheb, c.
Unwirt(h)bar, adj. ubeboelig, ufrugtbar, ugjæstfri. — **Unwirt(h)barkeit**, f. Ubeboelighed, c.
Unwirt(h)lich, adj. ugjæstfri; øbsel; ufrugtbar, øde.
Unwirt(h)sam, adj. se **unwirt(h)lich**.
Unwirt(h)schaftlich, adj. ikke sparsommelig, øbsel. — **Unwirt(h)schaftlichkeit**, f. Øbselhed, c.
Unwissend, adj. uvidende, ukyndig; adv. ubevidst, uden Bevidsthed; ikke vidende om; **das ist mir —, meiner —**, det er mig ubekjendt.
Unwissenheit, f. ub. pl. Uvidenhed, Vankundighed, c. | **Unwissenheits-sünde**, f. Uvidenhedssynd, c.
Unwissenschaftlich, adj. uvidenskabelig. — **Unwissenschaftlichkeit**, f. Uvidenskabelighed, c.
Unwissentlich, adv. uafvidende, ubevidst.
Unwitzig, adj. uvittig, enfoldig.
Unwohl, adv. ikke vel, upasselig; **mir ist —**, jeg er ikke vel; **sehr —**, meget ilde. | **Unwohlsein**, n. Upasselighed, c.
Unwohnbar, unwohnlich, adj. ubeboelig.
Unwürdig, adj. uværdig; **es ist deiner —**, det er dig uværdigt, ikke værdigt. — **Unwürdigkeit**, f. Uværdighed, c.
Unzahl, f. ub. pl. umaadeligt Antal, uhyre Mængde, c.
Unzahlbar, adj. uforfalden; som ikke er til at betale.
Unzählbar, unzählig, adj. utallig, talløs. — **Unzählbarkeit**, f. Utalighed, c.
Unzähmbar, adj. utæmmelig. — **Unzähmbarkeit**, f. Utæmmelighed, c.
Unzart, adj. usin, raa, grov. — **Unzartheit**, f. Mangel paa Finhed, Raahed, c.
Unzärtlich, adj. ufærlig, haard. — **Unzärtlichkeit**, f. Ufærlighed, Haardhed, c.
Unze, f. **-n**. Unse, c. (2 Lod); Unze, c. (Felis Uncia). | **Unzen-weise**, unsevis.
Unzeit, f. ub. pl. upasjende, ubelejlig Tid, c.; **zur —**, i Utide.
Unzeitgemäß, adj. ikke tidssvarende.
Unzeitig, adj. utidig; umoden. — **Unzeitigkeit**, f. Utidighed, Umodenhed, c.
Unzerbrechlich, adj. ubrydelig, som ikke kan sønderbrydes. — **Unzerbrechlichkeit**, f. Ubrydelighed, c.
Unzerbrochen, adj. ubrækket, ubrudt.
Unzergänglich, adj. uforgængelig.
Unzerlegbar, adj. uadskillelig, ubelelig.
Unzerreißbar, unzerreißlich, adj. ikke til at sønderrive.
Unzersetzbar, adj. se **unzerlegbar**.
Unzerstörbar, unzerstörlich, adj. uforstyrrelig, uforgængelig. — **Unzerstörbarkeit**, f. Uforstyrrelighed, Uforgængelighed, c.
Unzert(h)eilbar, adj. ubelelig. — **Unzert(h)eilbarkeit**, f. Ubelelighed, c.
Unzert(h)eilt, adj. ubelt.
Unzertrennbar, unzertrennlich, adj. uadskillelig. — **Unzertrennlichkeit**, f. Uadskilleligheb, c.
Unzialbuchstabe, m. **-ns -n**. Uncialbogstav, n.
Unziemend, unziemlich, adj. usømmelig, upasende. — **Unziemlichkeit**, f. Usømmelighed, c.
Unzier, Unzierde, f. ub. pl. Vanfir, c.
Unzierlich, adj. ufirlig, ikke pæn. — **Unzierlichkeit**, f. Ufirlighed, c.
Unzinsbar, adj. afgiftsfri, skattefri, rentefri. — **Unzinsbarkeit**, f. Afgiftsfribed, Skattefribed, Rentefriheb, c.
Unzivilisir(e)bar, adj. ikke til at civilisere.
Unzivilisir(e)t, adj. uciviliseret, ubannet.
Unzubereitet, adj. ikke tilberedt, raa.
Unzucht, f. ub. pl. Utugt, c.; ǂ Uopdragenheb; Ufit, c.
Unzüchtig, adj. utugtig, Løsagtig. — **Unzüchtigkeit**, f. Utugtighed, Løsagtighed, c.
Unzüchter, m. **-s** pl. ſ. sg. utugtig Person, c.
Unzufrieden, adj. utilfreds. — **Unzufriedenheit**, f. Utilfredshed, c.
Unzugangbar, unzugänglich, adj. utilgængelig. — **Unzugänglichkeit**, f. Utilgængelighed, c.
Unzukömmlichkeit, f. **-en**. Usømmelighed, c.
Unzulänglich, adj. utilstrækkelig. — **Unzulänglichkeit**, f. Utilstrækkelighed, c.
Unzuläſſig, adj. utilladelig. — **Unzuläſſigkeit**, f. Utilladelighed, c.
Unzünftig, adj. ikke lavsmæssig, uden for Lavet.
Unzurechnungsfähig, adj. utilregnelig. — **Unzurechnungsfähigkeit**, f. Utilregnelighed, c.
Unzureichend, adj. utilstrækkelig.
Unzurückſuchlich, adj. uigjenkalbelig.
Unzusammenhang, m. **-es** ub. pl. Mangel paa Sammenhæng, c.
Unzusammenhangend, adj. usammenhængende.
Unzuträglich, adj. skadelig. — **Unzuträglichkeit**, f. Skadelighed, c.
Unzuverläſſig, adj. utilforladelig, uefterrettelig. — **Unzuverläſſigkeit**, f. Utilforladelighed, Uefterrettelighed, c.
Unzuverſichtlich, adj. usikker.
Unzweckmäßig, adj. uhensigtsmæssig. — **Unzweckmäßigkeit**, f. Uhensigtmæssighed, c.

Unzweideutig, adj. utvetydig. — **Unzweideutigkeit**, f. Utvetydighed, c.

Unzweifelhaft, unzweifelig, adj. utvivlsom, upaatvivlelig. — **Unzweifelhaftigkeit**, f. Utvivlsomhed, c.

Üppig, adj. yppig, overdaadig; utugtig, vellystig. — **Üppigkeit**, f. Yppighed, Overdaadighed, Utugtighed, c.

Ur, m. **-s** (**-en**) **-e** (**-en**). Urokse, c.

Urahn, m. **-en -en**. Oldefader, c.

Urahne, f. **-n**. Oldemoder, c.

Urahnfrau, f. se **Urahne**.

Ural, m. **-s** ub. pl. Uralbjærgene.

Uralt, n. **-s** ub. pl. det evige Alt.

Uralt, adj. ældgammel.

Uralter, n. **-s** ub. pl. meget høj Alder, c.; Oldtid, c.; **von -s her**, fra ældgammel Tid.

Urältern, pl. se **Ureltern**.

Uraltertum, n. **-s** ub. pl. Urold, c.

Uraltertümlich, adj. ældgammel.

Uranfang, m. **-es -fänge**. første Begyndelse, c.

Uranfänglich, adj. oprindelig. — **Uranfänglichkeit**, f. Oprindelighed, c.

Uranlage, f. **-n**. oprindeligt Anlæg, n.

Urban, adj. urban, høflig, fin, belevet. — **Urbanität**, f. Urbanitet, Høflighed, Belevenhed, Finhed, c.

Urbar, n. (m.) **-es -e**. lenspligtigt Gods, n.

Urbar, adj. frugtbærende, frugtbringende; dyrket; ✝ lenspligtig, skattepligtig. | **Urbar-machung**, f. Opdyrkning, c.

Urbe, f. se **Orf**.

Urbedeutung, f. **-en**. Grundbetydning, c.

Urbegeisterung, f. ub. pl. oprindelig Begejstring, c.

Urbeginn, m. **-es** ub. pl. den første, oprindelige Begyndelse.

Urbegriff, m. **-es -e**. Grundbegreb, n.

Urbestandt(h)eil, m. **-es -e**. oprindelig Bestanddel, c.

Urbewohner, m. **-s** pl. ſ. sg. Urbeboer, første, oprindelige Beboer.

Urbild, n. **-es -er**. Urbillede, Grundbillede, n., Original, c., Ideal, n.

Urbildung, f. **-en**. oprindelig Dannelse, c.

Urborn, m. se **Urquell**.

Urchrift, m. **-en -en**. første Kristen.

Urchriſtentum, n. **-s** ub. pl. Urkristendom, oprindelig Kristendom, c.

Urdeutſch, adj. oprindelig tyſk; ægte tyſk.

Ureigen, adj. fuldstændig, ejendommelig. — **Ureigenheit**, f. Særpræg, Særejende, n.

Ureigentümlich, adj. fuldstændig ejendommelig. — **Ureigentümlichkeit**, f. fuldstændig Ejendommelighed, c.

Urcinwohner, m. **-s** pl. ſ. sg. Urindbaaner, oprindelig Beboer, c.

Ureltern, pl. Stammeforældre, pl.

Ureltermutter, f. **-ütter**. Oldemoder, c.

Ureltervater, m. **-s -äter**. Oldefader, c.

Urenkel, m. **-s** pl. ſ. sg. Barnebarnsbarn, n.

Urenkelin, f. **-nen**. Barnebarnsbarn, n.

Urerſt, adj. oprindelig, allerførſt.

Urevangelium, n. **-s** ub. pl. Urevangeliet.

Urewig, adj. evig.

Urfehde, f. **-n**. ædeligt Løfte, at man ikke vil hævne ſig for en lidt Fornærmelſe, c.

Urfeind, m. **-es -e**. Arvefjende, Urfejende, c.

Urfelſ, m. **-en -en**. oprindelig Klippe, c.

Urform, f. **-en**. oprindelig Form, c.

Urformation, f. **-en**. Urformation, c.

Urfreund, m. **-es -e**. gammel Ven, c.

Urfriede, m. se **Urfehde**.

Urgebirge, n. **-s** pl. ſ. sg. Urbjærgene, pl.

Urgeheimnis, n. **-ſes -ſe**. dyb til Grund liggende Hemmelighed, c.

Urgeiſt, m. **-es**. oprindelig Aand, c.

Urgepräge, n. **-s** pl. ſ. sg. oprindeligt Særpræg, n.

Urgeſchichte, f. **-n**. Verdens ældſte Hiſtorie.

Urgeſtalt, f. **-en**. oprindelig Skikkelſe, c.

Urgeſtein, n. se **Urfelſ**.

Urgewäſſer, n. **-s** pl. ſ. sg. oprindeligt Vand, n.

Urgi(e)ren, v. t. 1. urgere. — **Urgi(e)rung**, f. Urgering, c.

Urgneiß, m. **-es** ub. pl. Urgnejs, c.

Urgroßeltern, pl Forældrenes Bedſteforældre.

Urgroßmutter, f. **-mütter**. Oldemoder, c.

Urgroßvater, m. **-s -väter**. Oldefader, c.

Urgrund, m. **-es** ub. pl. den oprindelige Grund.

Urhahn, m. se **Auerhahn**.

Urheber, m. **-s** pl. ſ. sg. Ophavsmand, Stifter, c.

Urheberſchaft, f. ub. pl. Ophav, n.

Urheit, f. ub. pl. oprindelig Væren, c.

Urian, m. **-s -s**. Fanden, c.

Uriasbrief, m. **-es -e**. Uriasbrev, n.

Urin, m. **-es** ub. pl. Urin, c. | **Urin-blaſe**, f. Urinblære, c.; **-glas**, n. Uringlas, n.; **-röhre**, f. Urinrør, n.; **-ſtein**, m. Blæreſten, c.; **-treibend**, urindrivende.

Urini(e)ren, v. t. 1. og i. m. h. lade Vandet.

Urkanton, m. **-s -e**. Urkanton, c.

Urkeim, m. **-es -e**. oprindelig Spire, c.

Urkirche, f. ub. pl. Oldkirke, c.

Urkomiſch, adj. yderſt komiſt.

Urkraft, f. **-äfte**. Grundkraft, c.

Urkräftig, adj. ungdomskraftig.

Urkunde, f. **-n**. Dokument, Bevisſtrift, Diplom, n. | **Urkunden-bewahrer**, m. Arkivar, c.; **-fälſchung**, f. Dokumentforfalſkning, c.; **-gewölbe**, n., **-haus**, n. Arkiv, n.; **-ſammler**, m. Dokumentſamler, c.; **-ſammlung**, f. Dokument-

samling, c.; **-skrank**, m. Dokumentskab, n.; **-videnskab**, f. Diplomatik, c.

Urkunden, v. t. l. bevidne, bevise (ved Dokumenter).

Urkundlich, adj. bidnesast, authentisk; adv. til Bekræftelse, til Bevis; — **beweisen**, dokumentere.

Urlaub, m. **-es -e**. Forlov, Frihed, Orlov; Permission, c.; **auf — sein**, have Orlov.

Urlauber, m. **-s** pl. ſ. sg. permitteret Soldat, c.

Urlaut, m. **-es -e**. oprindelig Lyd, Urlyd, c.

Urlauter, adj. fuldstændig ren.

Urlicht, n. **-es** ub. pl. oprindeligt Lys, n.

Urmaß, n. **-es -e**. justeret Maal, n.

Urmensch, m. **-en -en**. Urmenneske, n.

Urmutter, f. **-ütter**. Stammemoder, c.

Urnacht, f. ub. pl. det oprindelige Mørke.

Urne, f. **-n**. Urne, Askekrukke, c.

Urochs, m. **-en -en**. Uroxe, c.

Urplötzlich, adj. meget pludselig.

Urquell, m. **-es** ub. pl. fig. første Udspring, Ophav, n., den oprindelige Kilde, Hovedkilde, c.

Urquelle, f. se **Urquell**.

Urrein, adj. se **urlauter**.

Urſache, f. **-n**. Aarsag; Grund; **aus welcher —**, af hvilken Aarsag; **keine —**, ingen Aarsag!

Urſachen, v. t. se **verurſachen**.

Urſachlich, **urſächlich**, adj. kausal. — **Urſächlichkeit**, f. Kausalitet, c.

Urſage, f. **-n**. Oldtidssagn, oprindeligt Sagn, n.

Urſatz, m. **-es -ätze**. Grundsætning, c.

Urſchleim, m. **-s** ub. pl. Urslim, c.

Urſchrift, f. **-en**. Original, Grundtext, c.

Urſchriftlich, adj. autografisk.

Urſelbſt, n. (m.) **-es** ub. pl. Original, c.

Urſitz, m. **-es -e**. Stammesæde, n.

Urſprache, f. **-n**. Grundsprog, n.

Urſprung, m. **-es -ünge**. Udspring, n., Kilde, første Oprindelse, c., Aarsag, c.

Urſprünglich, adj. oprindelig, fra først af. — **Urſprünglichkeit**, f. Oprindelighed, c.

Urſtamm, m. **-es -ämme**. oprindelig Stamme, c.

Urſtand, m. **-es** ub. pl. oprindelig Tilstand, c.

Urſtänd, f. ub. pl. ǂ Opstandelse, c.

Urſtoff, m. **-es -e**. Grundstof, n.

Urſtracks, adv. øjeblikkelig.

Urſtück, n. **-es -e**. oprindeligt Stykke.

Urte, **Ürte**, f. **-n**. × Fortæring, c.

Urteil, n. **-es -e**. Dom, c., Ombømme, Tykke, n., Mening, c.; **ein — über etw. fällen**, **ſprechen**, fælde en Dom over noget. | **Urteils-fähig**, i Stand til at dømme; **-kraft**, f. Dømmekraft, c.; **-los**, kritiklos; **-ſpruch**, m. Dom, Kjendelse, c.; **-tag**, m. Retsdag, c.; **-vermögen**, n. Dømmekraft, c.; **-vollſtreckung**, f. Fuldbyrdelse af Dommen, c.

Urteilen, v. t. l. og i. m. h. dømme, fælde Dom; **über einen, von eim.** —, dømme om en, bedømme, mene om, skjønne.

Urt(h)el, n. se **Urteil**.

Urteufel, m. **-s** pl. ſ. sg. Ærkedjævel, c.

Urtext, m. **-es -e**. Grundtext, c.

Urtheil, **urtheilen**, se **Urteil**, **urteilen**.

Urtum, n. **-s** ub. pl. Oprindelighed, c.

Urtümlich, adj. oprindelig. — **Urtümlichkeit**, f. Oprindelighed, c.

Urtypus, m. — **-pen**. Urtype, c.

Ururgroßmutter, f. **-ütter**. Tipoldemoder, c.

Ururgroßvater, m. **-äter**. Tipoldefader, c.

Urvater, m. **-s -äter**. Stamfader, c. | **Urväter-zeit**, f. den graa Oldtid.

Urväterlich, adj. stamfaderlig, oprindelig.

Urvernunft, f. ub. pl. oprindelig Fornuft, c.

Urverſammlung, f. se **Urwählerverſammlung**.

Urverwandtſchaft, f. ub. pl. oprindeligt Slægtskab.

Urvolk, n. **-es -ölker**. Urfolk, n.

Urvorſchlag, m. **-es -äge**. oprindeligt Forslag.

Urwahl, f. **-en**. alminderligt Valg, n.

Urwähler, m. **-s** pl. ſ. sg. alminderlig Vælger, c. | **Urwähler-verſammlung**, f. Valgmøde, Vælgermøde, n.

Urwald, m. **-es -älder**. Urskov, c.

Urwelt, f. ub. pl. første, ældste Verden.

Urweltlich, adj. hørende til den oprindelige Verden.

Urweſen, n. **-s** pl. ſ. sg. Grundvæsen, n., det første, oprindelige Væsen.

Urwüchſig, adj. original; fig. meget naturlig.

Urwort, n. **-es -örter**. Grundord, ældgammelt Ord; Stamord, n.

Urzeit, f. **-en**. Urtid, Urold, den allerfjerneste Tid; Hedenold, c.

Urzeitlich, adj. fra Hedenold.

Urzelle, f. **-n**. Urcelle, c.

Urzeugung, f. ub. pl. Generatio æquivoca.

Urzuſtand, m. **-es -ände**. oprindelig Tilstand, c.

Urzweck, m. **-es -e**. oprindelig Hensigt, c.

Uſurpation, f. **-en**. Usurpation, c.

Uſurpator, m. **-s -en**. Usurpator, c.

Uſurpi(e)ren, v. t. l. usurpere. — **Uſurpi(e)rung**, f. Usurpation, c.

Utenſilien, pl. Utensilier, Redskaber, pl., Husgeraad, n.

Utopie, f. **-n**. Utopi, c.

Utopiſch, adj. utopisk.

Uz, m. se **Utz**.

V.

Vaccination, f. ub. pl. Vaccination, c.
Vaccini(e)ren, v. t. 1. vaccinere.
Vag, adj. vag, ubeſtemt, tvetydig.
Vagabund, m. **-en -en**. Vagabond, Landſtryger, c.
Vagabundenſaft, adj. landſtrygeragtig.
Vagabundentum, n. **-s** ub. pl. Landſtrygervæſen, n.
Vagabundi(e)ren, v. i. 1. m. h. og ſ. vagabondere, ſlakte om.
Vakant, adj. vakant, ledig.
Vakanz, f. **-en**. Vakance, c.
Vakuum, n. **-s** ub. pl. Vakuum, n. | **Vakuum-pumpe**, f. Vakuumpumpe, c.
Valant, m. **-es -e**. Djævel, c.
Valentin, m. **-es -e**. Valentin, c.; **St. -s Tag**, den 14de Februar; **St. -s Krankheit**, f. Epilepſi, c.
Valet, n. **-s -s**. Farvel, n. | **Valet-ſagen**, n. Afſted, c.; **-ſchmaus**, m. Afſtedsgilde, n.
Validi(e)ren, v. t. 1. validere, gjøre gyldig, bekræfte, ſtadfæſte. — **Validi(e)rung**, f. Validation, Gyldighedserklæring, Stadfæſtelſe, c.
Valuta, f. **-ten**. Valuta, c.
Vampir, m. **-s -e (-en -en)**. Vamphr, Blodſuger, c.
Vanadin, n. **-s -s**. Vanadin, n. (Metal).
Vandale, m. **-n -n**. Vandal, c.
Vandaliſch, adj. vandalſk.
Vandalismus, m. — ub. pl. Vandalisme, c.
Vandiemensland, n. Vandiemensland, n.
Vanille, f. ub. pl. Vanille, c. | **Vanille(n)-ſchokolade**, f. Vanillechokolade, c.; **-ſahne**, f. Vanillecreme, c.
Varek, m. **-s** ub. pl. Varek, c.; Tangvrag, Søgræs, n.
Variabel, adj. variabel, foranderlig, uſtadig, afvexlende.
Variante, f. **-n**. Variant, c.
Variation, f. **-en**. Variation, Forandring, Afvexling, c. | **Variations-kompaß**, m. Variationskompas, n.
Varietät, f. **-en**. Varietet, Forſtjelligheb, Afart, c.
Varii(e)ren, v. t. 1. og i. m. h. variere, forandre, give Afvexling; afvexle, ſkifte.
Varinasknaſter, m. **-s** pl. ſ. sg. Varinas, c.
Vaſall, m. **-en -en**. Vaſal, c. | **Vaſallen-dienſt**, m. Vaſaltjeneſte, c.; **-eid**, m. Vaſaleb, c.; **-gefolge**, n. Følge af Vaſaller, n.; **-ſtaat**, m. Vaſalſtat, c.
Vaſallenſchaft, f. ub. pl. (**Vaſallentum**, n.) Vaſalforhold, n.
Vaſe, f. **-n**. Vaſe, c. | **Vaſen-förmig**, vaſeformet; **-maler**, m. Porcellænsmaler, c.
Vater, m. **-s -äter**. (Dim. **Väterchen**, **Väterlein**, n.) Fader, c.; **unſere Väter**, vore Fædre, Forfædre. | **Vater-arm**, m. Faderarm, c.; **-auge**, n. Faderøje, n.; **-blick**, m. Faderblik, n.; **-bruder**, m. Farbroder, c.; **-erbe**, f. fædrene Jord, c.; **-freude**, f. Faberglæde, c.; **-gefild**, n. fædrene Jord, c.; **-gefühl**, n. Faberfølelſe, c.; **-glück**, n. Faberlykke, c.; **-güte**, f. Fabergodhed, c.; **-hand**, f. Faberhaand, c.; **-haus**, n. fædrene Hus, Faberhus, Hjem, n.; **-herd**, m. fædrene Arne, c.; **-herz**, n. Faberhjærte, n.; **-land**, n. Fædreland, Fædreneland, n.; **-ländiſch**, fædrelandſk, Fædrelands-, patriotiſk; **-landseifer**, m. Patriotisme, c.; **-landsliebe**, f. Fædrelandshjærlighed, c.; **-liebe**, f. Faberkjærlighed, c.; **-los**, faberløs; **-loſigkeit**, f. Faberløshed, c.; **-mord**, m. Fabermord, n.; **-mörder**, m. Fabermorder, c.; pl. Flipper; **-mörderiſch**, fabermorderſk; **-name**, m. Fabernavn, n.; **-pflicht**, f. Faders Pligt, c.; **-ſchweſter**, f. Faders Søſter, Faſter, c.; **-ſegen**, m. Faders Velſignelſe, c.; **-ſorge**, f. Faderens Sorg, c.; **-ſtadt**, f. Fædrenebſtad, Fødeby, c.; **-ſtatt, -ſtelle**, f. Faders Sted, n.; — — **vertreten**, træde i Faders Sted; **-t(h)eil**, n. Fædrenearv, c.; **-treue**, f. Fabertroſtab, c.; **-unſer**, n. Fadervor, n., Herrens Bøn. — **Vaters-bruder**, m., **-ſchweſter**, f. ſe **Vater-**. — **Väter-ſitte**, f. Fædrenes Stik, c.; **-tugend**, f. Fædrenes Dyb, c.; **-zeit**, f. Fædrenes Tid, Fortid, c.
Väterlich, adj. fædrene-, Faders-; faderlig. — **Väterlichkeit**, f. Faderlighed, c.
Vätern, vatern, v. r. 1. ſlægte Faderen paa.
Vaterſchaft, f. ub. pl. Faderforhold, n., Paternitet, c. | **Vaterſchafts-klage**, f. Paternitetsklage, c.
Veda, m. **-s -s (-den)**. Veda, c.
Vegetabilien, pl. Vegetabilier.
Vegetabiliſch, adj. vegetabilſk.
Vegetarianer, m. **-s** pl. ſ. sg. Vegetarianer, Vegetarier, c.
Vegetation, f. ub. pl. Vegetation, c.; Plantelib, n., Plantevæxt, c.
Vegetativ, adj. vegetativ.
Vegeti(e)ren, v. i. 1. m. h. vegetere.
Vehm, f. ſe **Fehm**.
Vehikel, n. **-s** pl. ſ. sg. Vehikel, n.
Veil, m. (f.) ſe **Veilchen**.
Veilchen, n. **-s** pl. ſ. sg. Fiol, c, | **Veilchen-bekränzt**, bekranſet meb Fioler; **-blau**, fiolblaa; **-duft**, m., **-geruch**, m. Fioldust, Fiollugt, c.;

-strauß, m. Fiolbuket, c.; **-wurzel**, f. Fiolrod, c.

Veit, m. **-s**. Vejt, c. (Navn). | **Veits-tag**, m. St. Vejtsdag, c. (15. Juni); **-tanz**, m. St. Vejtsdans, c.

Velin, n. **-s -s**. Velin, n. | **Velin-form**, f. Velinform, c.; **-macherin**, f. Velinmagerske, c.; **-papier**, n. Velinpapir, n.; **-pergament**, n. Velinpergament, n.

Velours, m. — — Velours, Fløjel, n. | **Velours-teppich**, m. Fløjelstæppe, n.

Velozipéd, m. (n.) **-es (-en) -e (-en)**. Velocipede, c.

Velozipedist, m. **-en -en**. Velocipederyttер, c.

Vene, f. **-n**. Vene, Blodaare, c. | **Venenblut**, n. Venеblod, n.; **-entzündung**, f. Venebetændelse, c.

Venerisch, adj. venerisk.

Venetianer, m. **-s** pl. ſ. sg. Venetianer, c.

Venetianisch, adj. venetianſk.

Venös, adj. venøs.

Ventil, n. **-es -e**. Ventil, c. | **Ventil-klappe**, f. Ventilbækſel, n.; **-sitz**, m. Ventilſæde, n., Ventiltallerken, c.

Ventilation, f. **-en**. Ventilation, c., Luftfiſte, n. | **Ventilations-apparat**, m. Ventilationsapparat, n.

Ventilator, m. **-s -en**. Ventilator, c.

Ventili(e)ren, v. t. 1. ventilere, lufte; fig. underſøge, drøfte.

Venus, f. ub. pl. Venus, c. | **Venus-beule**, f. Bubon, c.; **-seuche**, f. veneriſk Syge, c.; **-stern**, m. Aftenſtjærne, c.; **-wagen**, m. Venusvogn, Stormhat, c. (Aconitum napellus).

Veraasen, v. i. 1. m. ſ. ødelægges, gaa til Grunde; v. t. ødelægge.

Verabfolgen, v. t. 1. afgive, aflevere, overlevere. — **Verabfolgung**, f. Afgivelſe, Overlevering, Aflevering, c.

Verabreden, v. t. 1. aftale, gjøre Aftale om. — **Verabredung**, f. Aftale, c.

Verabreichen, v. t. 1. overgive, overlevere, ublevere. — **Verabreichung**, f. Overlevering, c.

Verabſäumen, v. t. 1. forſømme. — **Verabſäumung**, f. Forſømmelſe, c.

Verabſcheuen, v. t. 1. afſky, have Afſky for. | **Verabſcheuens-wert(h)**, **-würdig**, ſom fortjener Afſky, afſkyelig.

Verabſcheuung, f. ub. pl. Afſky, c. | **Verabſcheuungs-wert(h)**, **-würdig**, ſe **verabſcheuens-**.

Verabſchieden, v. t. 1. afſkedige, give Afſked, afſkaffe; **ſich von eim.** —, tage Afſked med en. — **Verabſchiedung**, f. Afſkedigelſe, c.

Veraccíſen, v. t. 1. give Acciſe af, fortolde.

Verachtfachen, v. t. 1. gjøre otte Gange ſtørre.

Verachten, v. t. 1. foragte. | **Verachtens-wert(h)**, **-würdig**, foragtelig.

Verächter, m. **-s** pl. ſ. sg. Foragter, c.

Verächtlich, adj. foragtelig, haanlig. — **Verächtlichkeit**, f. Foragtelighed, c.

Verachtung, f. ub. pl. Foragt, c. | **Verachtungs-wert(h)**, **-würdig**, foragtelig.

Verächzen, v. t. 1. tilbringe med Stønnen, henſukke.

Veraccordi(e)ren, v. t. 1. blive enig om en Pris.

Verallgemeinen, **verallgemeinern**, v. t. 1. gjøre almindelig, udſtrække til det hele. — **Verallgemein(er)ung**, f. Almindeliggjørelſe, c.

Veralten, v. i. 1. m. ſ. forældes; gaa af Brug.

Veranda, f. **-s (-den)**. Veranda, c.

Veränderbar, adj. foranderlig.

Veränderlich, adj. foranderlig; ubeſtandig, uſtadig. — **Veränderlichkeit**, f. Foranderlighed, Ubeſtandighed, c.

Verändern, v. t. 1. forandre; **ſich —**, forandre (gifte) ſig. — **Veränderung**, f. Forandring, c.

Verankern, v. t. 1. forankre. — **Verankerung**, f. Forankring, c.

Veranlagen, v. t. 1. paaligne, repartere; indrette; **gut veranlagt**, godt begavet. — **Veranlagung**, f. Paaligning, Indretning; Begavelſe, c.

Veranlaſſen, v. t. 1. foranledige; **Einen zu etw.** —, bevæge en til noget. — **Veranlaſſung**, f. Foranledning, Anledning, c.

Veranlaſſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Ophavsmand, c.

Verannehmlichen, v. t. 1. gjøre behagelig.

Veranſchaulichen, v. t. 1. anſkueliggjøre. — **Veranſchaulichung**, f. Anſkueliggjørelſe, c.

Veranſchlagen, v. t. 1. vurdere, taxere, anſlaa til. — **Veranſchlagung**, f. Overſlag, n., Vurdering, c.

Veranſtalten, v. t. 1. foranſtalte. — **Veranſtaltung**, f. Foranſtaltning, c.

Veranſtalter, m. **-s** pl. ſ. sg. Arrangør, c.

Verantworten, v. t. 1. forſvare, ſvare for, være ansvarlig for; **ſich — gegen etw.**, forſvare ſig mod noget.

Verantwortlich, adj. ansvarlig; forſvarlig. — **Verantwortlichkeit**, f. Ansvarlighed, c., Ansvar, n.; Forſvarlighed, c.

Verantwortung, f. **-en**. Ansvar, Forſvar, n., Undſtyldning, c. | **Verantwortungs-los**, ansvarsløs, ansvarsfri; **-rede**, f. Forſvarstale, c.; **-ſchrift**, f. Forſvarsſkrift, n.; **-voll**, ansvarsfuld.

Verarbeiten, v. t. 1. forarbejde; bruge, opparbejde; **etw. (im Gemüt) —**, overvinde noget; **Einen —**, tage en ordentlig for. — **Verarbeitung**, f. Forarbejdelſe, Forarbejdning, c.

Verargen, v. t. 1. forarge, udlægge ilde, fortænke; **Eim. etw. —**, fortænke en i noget, tage en noget ilde op.

Verargwohnen, v. t. 1. kaſte Mistanke paa.

Verarmen, v. i. 1. m. ſ. forarmes, blive fat-

tig; v. t. gjøre fattig, forarme. — **Verarmung**, f. Forarmelse, c.

Verarrest(e)ren, v. t. 1. belægge med Arrest, tage i Beslag. — **Verarrest(e)rung**, f. Arrestering, c.

Verarten, v. i. 1. m. s. udarte, vanslægte.

Verarzenieren, v. t. 1. medicinere bort, forbruge i Lægemidler.

Veraschen, v. t. 1. lægge i Aske, brænde.

Veräste(l)n, v. t. 1. dele i Grene; **sich —**; forgrene sig. — **Verästelung**, f. Forgrening, c.

Verat(h)men, v. t. 1. udaande; v. i. m. h. faa Vejret igjen, puste ud; ↓ udaande.

Verauktioni(e)ren, v. t. 1. sælge ved Auktion. — **Verauktioni(e)rung**, f. Auktion, c.

Verausgaben, v. t. 1. give ud. — **Verausgabung**, f. Udgivelse, c.

Veräußerlich, adj. sælgelig, afsættelig.

Veräußern, v. t. 1. afhænde, sælge. — **Veräußerung**, f. Afhændelse, c., Salg, n.

Verb, n. se **Verbum**.

Verbacken, v. t. 1. forbage, bruge ved Bagning; v. i. m. s. mislykkes i Bagning.

Verballasten, v. t. 1. lade med Ballast.

Verballhornen, v. t. 1. gjøre baarligere, forringe. — **Verballhornung**, f. Forringelse, c.

Verband, m. **-es -ände**. Forbinding; Forbindelse, Forening, c. | **Verband-angelegenheit**, f. Foreningsanliggende, n.; **-mittel**, n. Forbindingsmiddel, n.; **-platz**, m. Forbindingsplads, c.; **-tasche**, f. Forbindtaske, c.; **-watte**, f. Forbindingsvat, n.; **-zeug**, n. Forbindingssager, pl. — **Verbands-kasse**, f. Foreningskasse, c.

Verbandeln, v. t. 1. forbinde.

Verbangen, v. t. 1. tilbringe i Angest.

Verbannen, v. t. 1. forvise, gjøre landflygtig; bandlyse; forjage, fordrive; sætte i Band; forbande; erklære for indviet; **die Verbannten**, de fredløse.

Verbannung, f. ub. pl. Forvisning; Landflygtighed, Bandlysning, Fordrivelse, c. | **Verbannungs-ort**, m. Forvisningssted, Exil, n.

Verbarrikadi(e)ren, v. t. 1. barrikadere.

Verbauen, v. t. 1. bygge for, tillukke, spærre, betage ved en Bygning; opbygge, anvende paa en Bygning; forbruge ved Bygning; † ombygge; **sich —**, forbygge sig. — **Verbauung**, f. Byggen for, c.

Verbauern, v. i. 1. m. s. blive bondeagtig, rustificeres. — **Verbauerung**, f. Rustifikation, c.

Verbeinern, v. i. se **verknöchern**.

Verbeißen, v. t. 1. afbide; **Silben —**, fluge Stavelser; undertrykke, holde tilbage, æde i sig; **das Lachen —**, undertrykke Latteren; **den Zorn —**, æde Vreden i sig; **verbissener Zorn**, indædt Vrede; **ein verbissener Splitterrichter**, en indædt Kritiker; **sich —**, bide sig fast. — **Verbeißung**, f. Undertrykkelse, Tilbageholdelse, c.

Verbene, f. **-n**. Verbena, c.

Verbergen, v. t. 2. skjule, dølge, holde hemmelig; **sich vor einem —**, skjule sig for en. — **Verbergung**, f. Fordølgelse, Fortielse, c.

Verbesserer, m. **-s** pl. s. sg. Forbedrer, Reformator, c.

Verbesserlich, adj. forbederlig.

Verbessern, v. t. 1. forbedre, reformere, rette.

Verbesserung, f. **-en**. Forbedring, c. | **Verbesserungs-antrag**, m. se **-vorschlag**; **-fähig**, forbederlig; **-vorschlag**, m. Forslag til Forbedring, n.

Verbeten, v. t. 1. afbede, gjøre godt igjen ved at bede; tilbringe bedende.

Verbeugen, v. r. 1. bukke, neje. — **Verbeugung**, f. Buk, n., Nejen, Kompliment, c.

Verbiegen, v. t. 2. forbøje, fordreje. — **Verbiegung**, f. Forbøjning, Fordrejelse, c.

Verbieten, v. t. 2. forbyde; **bei Strafe —**, forbyde under Straf; **Eim. das Haus —**, forbyde en Huset; × stævne.

Verbilden, v. t. 1. give en fejl Dannelse, misdanne, vanskabe. — **Verbildung**, f. Fejldannelse, Misdannelse, c.

Verbildlichen, v. t. 1. billedliggjøre, afbilde, fremstille, forestille.

Verbinden, v. t. 2. tilbinde, forbinde; **sich die Augen —**, binde sig for Øjnene; **eine Wunde —**, forbinde et Saar; binde galt; sammenbinde, binde sammen; **sich mit einem —**, forbinde sig med en; **die Verbundenen**, Forbundsfællerne; **sich zu etw. —**, forpligte sig til noget; **Einen —**, paalægge en noget som Pligt; **ich bin Ihnen dafür sehr verbunden**, jeg er Dem meget forbunden derfor; **-d**, forbindende, forpligtende. | **Verbinde-zelt**, n. Forbindingstelt, c.

Verbindlich, adj. forbindende, forpligtende; forbindtlig; artig, høflig; **Eim. —** sein, være en forbunden, Tak skyldig. — **Verbindlichkeit**, f. forbindende Kraft, c.; Forbindtlighed, Høflighed, Forpligtelse, c.

Verbindung, f. **-en**. Forbindelse, Forbinding, Tilbinding, Ombinding; Forbindelse, Forening, c.; Samkvem, Bekjendtskab, n. | **Verbindungs-bahn**, f. Forbindelsesbane, c.; **-damm**, m. Forbindelsesdæmning, c.; **-gang**, m. Forbindelsesgang, c.; **-geleise**, n. Forbindelsesspor, n.; **-glied**, n. Forbindelsesled, n.; **-mittel**, n. Forbindelsesmiddel, n.; **-rohr**, n., **-röhre**, f. Forbindelsesrør, n.; **-strich**, m. Bindetegn, n.; **-wort**, n. Bindeord, n.; **-zeichen**, n. Bindetegn, n.

Verbissen, adj. indædt, forbitret. — **Verbissenheit**, f. Forbitrelse, c.

Verbitten, v. t. 2. frabede sig; (**sich**) **einen Besuch —**, frabede sig et Besøg; † **sich bei einem —**, undskylde sig hos en.

Verbitter, m. **-s** pl. s. sg. Bestyrer, Værge, c.

Verbittern, v. t. 1. forbitre; v. i. m. s. blive bitter. — **Verbitterung**, f. Forbitrelse, c.

Verblasen, v. r. 2. puste ud, trække Vejret;

v. t. tilbringe blæsende; opbruge ved at blæse; blæse galt; (Maler) male mat.

Verblassen, v. i. 1. m. s. blive bleg; falme.

Verblättern, v. t. 1. blade forbi i en Bog.

Verblechen, v. t. 1. beslaa med Blik.

Verbleib, m. **-s** ub. pl. Forbliven, c.; **ich weiß nichts über den — dieser Papiere**, jeg veed ikke, hvor disse Papirer ere blevne af.

Verbleiben, v. i. 2. m. s. forblive; blive tilovers; ✝ blive borte; **ich verbleibe hochachtungsvoll**, jeg forbliver ærbødigst; **es hat sein Verbleiben**, det har sit Forblivende derved.

Verbleichen, v. i. 2. m. s. blegne; afblege, blive ganske bleg; **des Todes verbleichen**, dø; **der Verblichene**, den afdøde; blive ukjendelig; falme.

Verbleien, v. t. 1. plombere. — **Verbleiung**, f. Plombering, c.

Verblenden, v. t. 1. forblinde. — **Verblendung**, f. Forblinden, Forblindelse, c.; Skuffelse, Vildfarelse, c.

Verblinden, v. i. 1. m. s. blive blind; v. t. ✝ gjøre blind.

Verblüffen, v. t. 1. forbløffe, lyse, stræmme.

Verblüfft, adj. forbløffet. — **Verblüfftheit**, f. Forbløffethed, c.

Verblühen, v. i. 1. m. s. afblomstre, visne, falme, forgaa.

Verblümen, v. t. 1. stjule under Blomster; **etw. verblümt sagen**, sige noget forblommet, ikke ligefremt.

Verbluten, v. i. 1. m. h. og r. forblede; **die Wunde hat verblutet**, Saaret er holdt op at blede; **die Sache hat sich verblutet**, Sagen er død hen. | **Verblutung**, f. Forblødning, c.

Verbohren, v. t. 1. bore fejl; forbinde ved borede Huller og Trænagler; fig. **verbohrt**, ubrugelig; dum, idiotisk.

Verbollwerken, v. t. 1. forsyne med Bulværk.

Verborgen, v. t. 1. borge, laane ud; sælge paa Borg, paa Kredit.

Verborgen, adj. stjult, hemmelig, lønlig. | **Verborgener-weise**, paa en stjult Maade.

Verborgenheit, f. **-en**. Skjul, n., Hemmelighed, Løndom, c.

Verbösern, v. t. 1. se **verschlimmern**.

Verbot, n. **-es -e**. Forbud, n.

Verboten, v. t. 1. × stræbne.

Verbrämen, v. t. 1. bræmme, baldyre; besætte; pryde. — **Verbrämung**, f. Galonering, Baldyring, c.; Bræmme, Besætning, c.

Verbrand, m. **-es** ub. pl. Forbrug af Brændsel, n.; Brændsel, n.

Verbraten, v. t. 2. bruge ved at stege; v. t. og i. m. s. forstege.

Verbrauch, m. **-es** ub. pl. Forbrug, n. | **Verbrauchs-steuer**, f. Forbrugsskat, c.

Verbrauchen, v. t. 1. forbruge, opbruge.

Verbrauen, v. t. 1. forbrygge, forbruge til Brygning.

Verbraunen, v. i. 1. m. s. blive ganske brun.

Verbräunen, v. t. 1. gjøre ganske brun.

Verbrausen, v. i. 1. m. h. ophøre at bruse, udbruse; v. t. tilbringe i Sus og Dus.

Verbrechen, v. t. 2. afbrække; afbryde; ✝ sønderbryde; (Jagt) betegne ved afbrudte Ting, især ved Grene; forbryde, synde; **was hat er verbrochen**? hvad har han forbrudt? (Bjærgv.) **verbrochene Stelle**, opgivne Gruber.

Verbrechen, n. **-s** pl. s. sg. Forbrydelse, c.

Verbrecher, m. **-s** pl. s. sg. Forbryder, c. | **Verbrecher-kolonie**, f. Forbryderkoloni, c.; **-laufbahn**, f. Forbryderbane, c.; **-leben**, n. Forbryderliv, n.; **-physiognomie**, f. Forbryderfysiognomi, n.

Verbrecherin, f. **-nen**. Forbryderske, c.

Verbrecherisch, adj. forbrydersk.

Verbreiten, v. t. 1. udbrede, udsprede; v. r. udbrede sig; fig. **sich über etw.** —, udtale sig vidtløftig om noget. — **Verbreitung**, f. Udbredelse, c.

Verbrennbar, adj. forbrændelig. — **Verbrennbarkeit**, f. Forbrændelighed, c.

Verbrennen, v. i. 1. m. s. (**verbrannte, verbrannt**) opbrændes; v. t. brænde, opbrænde; forbrænde; **sich die Hand** —, brænde sin Haand; **von der Sonne verbrannt**, solbrændt.

Verbrennung, f. **-en**. Opbrændelse, Forbrænding, c. | **Verbrennungs-prozeß**, m. Forbrændingsproces, c.

Verbrennlich, adj. forbrændelig. — **Verbrennlichkeit**, f. Forbrændelighed, c.

Verbriefen, v. t. 1. bevidne, tilsikre ved Dokumenter. — **Verbriefung**, f. skriftlig Tilsikring, c.

Verbringen, v. t. 1. (**verbrachte, verbracht**) tilbringe, henbringe; forøde, sætte til; **die kostbare Zeit** —, spilde den kostbare Tid; **sein Vermögen** —, bortødsle sin Formue. — **Verbringung**, f. Tilbringelse, Forødelse, c.

Verbröckeln, v. t. 1. dele i Smaastykker, smulre; v. i. og r. smulre hen.

Verbrüdern, v. t. 1. forbinde nøje; broderlig forene. — **Verbrüderung**, f. broderlig Forening.

Verbrühen, v. t. 1. skolde, skolde fordærvet.

Verbuhlen, v. t. 1. sætte til ved Udsvævelser.

Verbuhlt, adj. udsvævende, liderlig, vellystig. — **Verbuhltheit**, f. Liderlighed, c.

Verbum, n. **-s -ben**. Verbum, Gjerningsord, n.

Verbummeln, v. t. 1. forøde, bortødsle, bortsvire; **verbummelt**, forsviret, liderlig.

Verbunden, adj. se **verbinden**.

Verbünden, v. t. 1. gjøre Forbund, forene

ved Forbund, alliere; **die Verbündeten**, de Allierede, Bundsforvandte.

Verbündnis, n. se **Bündnis**.

Verbürgen, v. t. 1. borge for, være Kaution for, indestaa for, svare for; **sich für einen —**, indestaa for en, gaa i Kavtion for en. — **Verbürgung**, f. Borgen, Kaveren for, Kavtion, c.

Verbürger, m. -s pl. ſ. sg. Kavtionist, c.

Verbüßen, v. t. 1. lide Straf, straffes for; **die Strafe —**, udstaa Straffen. — **Verbüßung**, f. Udstaaelse af Straf, c.

Verbutten, v. i. 1. m. ſ. forknyttes i Væxten, blive lille og uanselig.

Verdacht, m. -es -e. Mistanke, c.; **Einen wegen etw. in — haben**, have en mistænkt for noget. | **Verdachts-grund**, m. Grund til Mistanke, c. — **Verdacht-los**, umistænkelig; **-losigkeit**, f. Umistænkelighed, c.

Verdächtig, adj. mistænkelig; fordægtig; **er ist des Diebstahls —**, han er mistænkt for Tyveri. — **Verdächtigkeit**, f. Mistænkelighed, c.

Verdächtigen, v. t. 1. gjøre mistænkt; have mistænkt; **sich eines Verbrechens —**, gjøre sig mistænkt for en Forbrydelse. — **Verdächtigung**, f. Mistænkeliggjørelse, c.

Verdämmen, v. t. 1. dæmme for, tildæmme. — **Verdämmung**, f. Tildæmning, c.

Verdammen, v. t. 1. fælde Dom, domfælde, dømme; **Einen zum Tode —**, dømme en til Døde; fordømme; forbande; **verdammt**, fordømt, forbandet. | **Verdammens-wert(h)**, **-würdig**, fordømmelsesværdig.

Verdammer, m. -s pl. ſ. sg. en, som fordømmer.

Verdämmern, v. i. 1. m. ſ. svinde hen i Dæmring; v. t. formørke; bortdrømme, hendrømme.

Verdammlich, adj. fordømmelig, afskylig.

Verdammnis, f. (n.) ub. pl. Fordømmelse, c.

Verdammung, f. ub. pl. Fordømmen, Fordømmelse, c. | **Verdammungs-urt(h)eil**, n. Fordømmelsesdom, Straffedom, c.; **-würdig**, fordømmelsesværdig.

Verdampfen, v. i. 1. m. ſ. fordampe; v. t. lade fordampe, opbruge ved at dampe. — **Verdampfung**, f. Fordampning, c.

Verdämpfen, v. t. 1. lade fordampe.

Verdanken, v. t. 1. takke for, skylde; have at takke for; **Einm. sein Leben —**, have en at takke for, skylde en sit Liv.

Verdauen, v. t. 1. fordøje; **etw. nicht — können**, fig. ikke kunne døje noget, ikke kunne faa Bugt med noget.

Verdaulich, adj. fordøjelig. — **Verdaulichkeit**, f. Fordøjelighed, c.

Verdauung, f. ub. pl. Fordøjelse, c. | **Verdauungs-beschwerde**, f. Fordøjelsesbesværlighed, c.; **-kraft**, f. Fordøjelseskraft, c.; **-mittel**, n. Fordøjelsesmiddel, n.; **-saft**, m. Fordøjelsessaft, c.; **-störung**, f. Forstyrrelse i Fordøjelsen, c.; **-vorgang**, m. Fordøjelsesproces, c.; **-werkzeug**, n. Fordøjelsesredskab, n.

Verdeck, n. -es -e. Dæk, Skibsdæk, n.; **das — eines Wagens**, Læderet, Kaleschen paa en Vogn. | **Verdeck-planken**, pl. Dækplanker, pl.

Verdecken, v. t. 1. tildække, stjule. — **Verdeckung**, f. Tildækning, c.

Verdehnen, v. t. 1. i: **die Zeit —**, sløse Tiden bort.

Verdenken, v. t. 1. (**verdachte**, **verdacht**) fortænke; **einm. etw. —**, fortænke en i noget.

Verderb, m. (n.) -s ub. pl. Fordærv, n., Ødelæggelse, c.

Verderben, v. i. 2. m. ſ. fordærves, ødelægges, gaa til Grunde; blive ubrugelig; **an ihm ist ein Schauspieler verdorben**, i ham er en Skuespiller gaaet tabt; **er ist zum (als) Schauspieler verdorben**, han duer ikke til Skuespiller; v. t. 1. (2.) fordærve, ødelægge, ruinere, forstyrre; **sich den Magen —**, ødelægge sin Mave; **die Zeit —**, slaa Tiden ihjel; **es mit einm. —**, blive Uvenner med en. — **Verderbung**, f. Fordærvelse, Ødelæggelse, c.

Verderben, n. -s ub. pl. Fordærvelse, Ødelæggelse, Undergang, Ruin, c.; Fortabelse, Fordømmelse, c.; **ins — rennen**, styrte sig i Fordærvelse. | **Verderben-bringend**, ødelæggende.

Verderber, m. -s pl. ſ. sg. Fordærver, Ødelægger, c.

Verderberisch, adj. fordærvelig.

Verderblich, adj. fordærvelig, ødelæggende, skadelig; † som let fordærves, strøbelig. — **Verderblichkeit**, f. Fordærvelighed, c.

Verderbnis, n. (f.) -ſes ub. pl. Fordærvelse, fordærvet Tilstand, c.

Verderbtheit, f. ub. pl. Fordærvelse, c.

Verdeutlichen, v. t. 1. tydeliggjøre. — **Verdeutlichung**, f. Tydeliggjørelse, c.

Verdeutschen, v. t. 1. fortyske, overſætte paa det tyske Sprog. — **Verdeutschung**, f. Fortyskning, c.

Verdichtbar, adj. fortættelig. — **Verdichtbarkeit**, f. Fortættelighed, c.

Verdichten, v. t. 1. fortætte, tætte, gjøre tæt, kondensere; † tilbringe med at digte.

Verdichter, m. -s pl. ſ. sg. Fortætter, c.

Verdichtung, f. -en. Fortætning, c. | **Verdichtungs-apparat**, m. Fortætningsapparat, n.

Verdicken, v. t. 1. fortykke, gjøre tyk; v. r. blive tyk. — **Verdickung**, f. Fortykkelse, c.

Verdielen, v. t. 1. se **dielen**.

Verdienen, v. t. 1. fortjene, tjene, erhverve, vinde; **viel Geld —**, fortjene mange Penge; **man verdient dabei nicht das Salz zur Suppe**, man tjener ikke det tørre Brød derved; **Strafe, Lob —**, fortjene Straf, Ros; **die Militärzeit —**, × aftjene sin Værnepligt; **ich habe es nicht um ihn verdient**, jeg har ikke fortjent det af ham; **sich um einen —, verdient machen**,

gjøre sig fortjent af en; **ein verdienter Mann**, en fortjent, fortjenstfuld Mand.

Verdienst, m. **-es** ub. pl. Fortjeneste, c., Lon, c., Erhverv, n.; —, n. **-es -e**. Fortjeneste, c. (moralst); **die -e dieses Mannes um die Stadt**, denne Mands Fortjenester af Byen; **sein — anerkennen**, anerkjende hans Fortjeneste. | **Verdienst-medaille**, f. Fortjenstmedalje, c.; **-los**, uden Fortjeneste; **-orden**, m. Fortjenstorden, c.; **-voll**, fortjenstfuld.

Verdienstlich, adj. fortjenstlig. — **Verdienstlichkeit**, f. Fortjenstlighed, c.

Verding, n. **-es -e**. Tingen, Borttingelse, c.

Verdingen, v. t. 2. borttinge; leje bort, fæste bort; **sich als Knecht** —, fæste sig bort som Karl. — **Verdingung**, f. Borttingelse, Bortfæstelse, c.

Verdolmetschen, v. t. 1. fortolke, oversætte. — **Verdolmetschung**, f. Fortolkning, Oversættelse, c.

Verdolmetscher, m. **-s** pl. s. sg. Fortolker, c.

Verdonnern, v. i. 1. m. h. ophøre at tordne; partic. **verdonnert**, som lynslagen; **das ist ein verdonnerter Streich**, det er en forbandet Streg; v. t. × fordømme, domfælde.

Verdoppeln, v. t. 1. fordoble; forstærke, forøge, formere. — **Verdoppelung**, f. Fordobling, c.

Verdorben, adj. fordærvet. — **Verdorbenheit**, f. Fordærvelse; fordærvet Tilstand, c.

Verdorren, v. i. 1. m. s. fortørres, tørre bort, bisne; v. t. hentørre, udtørre.

Verdörren, v. t. 1. ødelægge ved Tørring.

Verdrängen, v. t. 1. fortrænge, jage bort. — **Verdrängung**, f. Fortrængelse, c.

Verdrehen, v. t. 1. fordreje, forvride; **die Augen** —, fordreje Øjnene; **sich den Arm** —, forvride Armen; **die Worte** —, fordreje Ordene; **das Recht** —, fordreje Retten; **Einem den Kopf** —, fordreje Hovedet paa en; **es ist verdreht**, det er galt. — **Verdrehung**, f. Fordrejelse, Forvridelse, c.

Verdreht, adj. forstruet, tosset, gal. — **Verdrehtheit**, f. Forstruethed, Tossethed, c.

Verdreifachen, v. t. 1. gjøre tre Gange større, triplere.

Verdrieß, m. se **Verdruß**.

Verdrießen, v. t. 2. og impers. fortryde; krænke, ærgre; **es verdrießt mich**, det ærgrer mig; † **es verdroß mich des Lebens**, jeg blev led af Livet; **ich lasse mich** († **mir**) **keine Mühe** —, jeg sparer ingen Ulejlighed.

Verdrießlich, adj. fortrædelig, ærgerlig, vranten, tvær, misfornøjet; ubehagelig. — **Verdrießlichkeit**, f. Fortrædelighed, c.; Ubehagelighed, c., Bryderi, n.

Verdringen, v. t. 2. † se **verdrängen**.

Verdrühnen, v. i. 1. m. s. dø hen, forsvinde; v. t. tyste; **die Zeit** —, sløse Tiden bort med Brøl.

Verdrossen, adj. tvær, mut, treven, med Ulyst. — **Verdrossenheit**, f. Tværhed, Trevenhed, Muthed, c.

Verdrucken, v. t. 1. trykke fejl: **viel Papier** —, optrykke, forbruge meget Papir til Trykning.

Verdrücken, v. t. 1. fortrykke, trykke ud af sin Plads; fig. undertrykke.

Verdruß, m. **-sses** ub. pl. Fortrædelighed, Fortrydelse, Bedrøvelse, c.; Ærgrelse, Ubehagelighed, c.; Bryderi, n.; **Einem — machen**, voldе en Ærgrelse; **Einem etw. zum — thun**, gjøre noget for at ærgre en.

Verdrüssig, adj. se **verdrießlich**.

Verdusten, v. i. 1. m. s. bortdufte, fordufte. — **Verdustung**, f. Bortdunstning, c.

Verdummen, v. i. 1. m. s. blive dum, fordummes; v. t. gjøre dum, fordumme. — **Verdummung**, f. Fordummelse, c.

Verdumpfen, v. i. 1. m. s. blive dæmpet, hensø; sløves, blive sløv; blive muggen. — **Verdumpfung**, f. Sløvhed, c.

Verdung, m. se **Verding**.

Verdunkeln, v. t. 1. fordunkle, formørke; v. r. formørkes; **seine Verdienste** —, fordunkle, stille hans Fortjenester i Skygge. — **Verdunkelung**, f. Formørkelse, Fordunkling, c.

Verdünnbar, adj. hvad der kan fortyndes. — **Verdünnbarkeit**, f. den Egenskab at kunne fortyndes.

Verdünnen, v. t. 1. fortynde, gjøre tyndere, gjøre svagere. — **Verdünnung**, f. Fortynde1se, c.

Verdunsten, v. i. 1. m. s. bortdunste; v. t. formørke, gjøre mørk. — **Verdunstung**, f. Bortdunstning, c.

Verdünsten, v. t. 1. lade dunste bort.

Verdursten, v. i. 1. m. s. omkomme, forgaa af Tørst; **verdurstet**, meget tørstig.

Verdüstern, v. i. 1. m. s. blive mørk; v. t. formørke, gjøre mørk. — **Verdüsterung**, f. Formørkelse, c.

Verdutzen, v. t. 1. forbløffe, forstrække, bringe ud af Fatning.

Verdutzt, adj. forbløffet. — **Verdutztheit**, f. Forbløffelse, c.

Verehenen, v. t. 1. jævne, udjævne.

Verecken, v. i. 1. m. h. i: **der Hirsch hat verecket**, Hjorten har faaet alle Takkerne paa sine Horn.

Veredeln, v. t. 1. forædle; **sich** —, forædles. — **Veredelung**, f. Forædling, c.

Verehelichen, v. r. 1. gifte sig. — **Verehelichung**, f. Giftermaal, n.

Verehren, v. t. 1. ære; tilbede, dyrke; have Ærbødighed for; **Einen etw.** († **einen mit etw.**) —, forære en noget; **verehrter Herr**, hjertærede Herre. | **Verehrens-wert(h)**, **-würdig**, ærværdig, tilbedelsesværdig.

Verehrer, m. **-s** pl. ſ. sg. Beundrer, Tilbeder, c.; Dyrker, c.

Verehrlich, adj. agtværdig, hæderlig, behagelig.

Verehrung, f. **-en.** Ærbødighed, Tilbedelse, Højagtelſe, c.; Forære, Gave, c. | **Verehrungs-wert(h)**, **-würdig**, ærværdig, tilbedelsesværdig.

Vereiden, **vereidigen**, v. t. 1. forbinde ved Ed, tage i Ed, edſæſte; **vereidet**, edsvoren. | **Vereidigung**, f. Edſæſtelſe, Edtagelſe, c.

Verein, m. **-es -e.** Forening, c.; Forbund, n. | **Vereins-geſetz**, n. Foreningslov, c.; **-kaſſe**, f. Foreningskaſſe, c.; **-mitglied**, n. Foreningsmedlem, n.; **-recht**, n. Foreningsret, Aſſociationsret, c.

Vereinbar, adj. forenelig. — **Vereinbarkeit**, f. Forenelighed, c.

Vereinbaren, v. t. 1. forene, rime ſammen; **ſich** —, blive enig; **etw.** —, **ſich über etw.** —, blive enig om noget.

Vereinbarlich, adj. forenelig, ſammenføjelig.

Vereinen, v. t. ſe **vereinigen**.

Vereinfachen, v. t. 1. gjøre ſimpel, ſimplificere. — **Vereinfachung**, f. Simplifikation, c.

Vereinigen, v. t. 1. forene, forbinde, ſammenføje; gjøre enig, forlige; rime ſammen; **die vereinigten Staaten**, de forenede Stater.

Vereinigung, f. **-en.** Forening, c. | **Vereinigungs-punkt**, m. Foreningspunkt, n.; **-recht**, n. Foreningsret, Aſſociationsret, c.

Vereinnahmen, v. t. 1. tage ind.

Vereinſamen, v. t. 1. gjøre enſom, iſolere. — **Vereinſamung**, f. Iſolering, Iſolation; Enſomhed, c.

Vereinzeln, v. t. 1. adſondre, adſtille, iſolere, udſtykke; **vereinzelt**, enkeltvis. — **Vereinzelung**, f. Udſtykning, Iſolering, c.

Vereiſen, v. i. 1. m. ſ. blive til Iſ; v. t. gjøre til Iſ, iſne.

Vereiteln, v. t. 1. forſtyrre, forpurre, kuldkaſte, omſtøde, tilintetgjøre; **eine Hoffnung** —, tilintetgjøre et Haab. — **Vereitelung**, f. Forſtyrrelſe, Kuldkaſtelſe, Omſtødelſe, Tilintetgjørelſe, c.

Vereitern, v. i. 1. m. ſ. og r. ſætte Edder; ſuppurere, bulne. — **Vereiterung**, f. Suppuration, c., Bullenſtab, n.

Verekeln, v. t. 1. gjøre ækel, væmmelig for; **Eim. etw.** —, gjøre en væmmelig ved noget. — **Verekelung**, f. Væmmeliggjørelſe, c.

Verenden, v. i. 1. m. ſ. dø (Jagt).

Verenge(r)n, v. t. 1. indknibe, gjøre ſnævrere; **ſich** —, blive ſnævrere, trække ſig ſammen. — **Vereng(er)ung**, f. Indknibelſe, Indſnævring, Forſnævring, c.

Vererben, v. t. 1. overlade ſom Arv, efterlade; **Eim. (auf einen) etw.** —, lade gaa i Arv til en; v. i. m. ſ. gaa i Arv. — **Vererbung**, f. Efterladelſe, c.

Vererbpachten, v. t. 1. give i Arvefæſte.

Vererbrechten, v. t. 1. give ſom Arvelen.

Vererden, v. t. 1. forvandle til Jord; v. i. m. ſ. blive til Jord. — **Vererdung**, f. Forvandling til Jord, c.

Vereſſen, v. t. 2. ſpiſe op, fortære; tilbringe ſpiſende; **ſich** —, forſpiſe ſig.

Verewigen, v. t. 1. forevige; gjøre udødelig; dø; **verewigt**, afdød. — **Verewigung**, f. Forevigelſe, c.

Verfahren, v. i. 2. m. ſ. og h. gaa frem, bære ſig ad; gaa til Værks; **ſtreng mit Eim.** —, behandle en ſtrængt, gaa ſtrængt frem mod en; † **Todes** —, afgaa ved Døden, fare heden, dø; v. t. kjøre bort, transportere; **den Zoll** —, kjøre forbi Toldhuſet; **den Weg** —, opkjøre Vejen; fig. **eine Sache** —, ødelægge en Sag, kjøre en Sag faſt; **ſich** —, kjøre feſt, kjøre galt; fig. kjøre faſt.

Verfahren, n. -s ub. pl. Adfærd, Fremgangsmaade, Medfart, Behandling, Opførſel, c., Forhold, n.

Verfahrung, f. **-en.** Transport, Udførſel; † Fremgangsmaade, c. | **Verfahrungs-art**, f. Fremgangsmaade, Behandlingsmaade, Methode, c.; **-lehre**, f. Methodologi, c.; **-weiſe**, f. ſe **-art**.

Verfalben, v. i. 1. m. ſ. og r. falme.

Verfall, m. **-es** ub. pl. Forfald, n.; **in — kommen**, **geraten**, komme i Forfald, forfalde; **der — eines Wechſels**, en Vexels Forfald. | **Verfall-friſt**, f. ſe **-tag**; **-recht**, n. Konfiſkationsret, c.; **-tag**, m. Forfaldsdag, c.; **-termin**, m., **-zeit**, f. Forfaldstid, c.

Verfallen, v. i. 2. m. ſ. forfalde; henfalde, forfalde til, hjemfalde; **das Haus verfällt**, Huſet forfalder; **in eine Krankheit** —, falde i en Sygdom; **in Sünde** —, henfalde til Synd; **in Strafe** —, hjemfalde til Straf; **auf etw.** —, falde paa noget, faa et Indfald; (til Søs) komme bort fra Vejen; **etw. verfällt Eim.**, noget hjemfalder til en; **der Wechſel verfällt**, Vexelen forfalder; **die Zeit iſt verfallen**, Tiden er forløben; × (**Todes**) —, dø; v. t. 1. i: **ein Glied** —, knuſe et Lem ved at falde.

Verfallen, adj. forfalden. — **Verfallenheit**, f. Forfaldenhed, c.

Verfälſchen, v. t. 1. forfalſke, forvanſke. — **Verfälſchung**, f. Forfalſkning, c.

Verfälſcher, m. **-s** pl. ſ. sg. Forfalſter, Falſkner, c.

Verfangen, v. r. 2. fanges; **-e Güter**, beſlaglagt Gods; **in Streit — ſein**, være indviklet i Strid; **ſich im Reden** —, modſige ſig; **man verfängt ſich**, man bliver ſtakaandet; **das Pferd iſt** —, Heſten er forfangen; v. i. m. h. hjælpe, nytte, ſlaa an, frugte.

Verfänglich, adj. liſtig, underfundig; ſtadelig, kompromitterende; betænkelig, mislig; **eine**

-e Frage, et underfundigt Spørgsmaal. — **Forfænglichkeit**, f. Listighed, Underfundighed, c.

Forfärben, v. t. 1. fordærve i Farvningen; bruge ved Farvningen; v. r. skifte Farve, blive bleg, blegne, blive rød. — **Verfärbung**, f. Forandring af Farven, Blegnen, c.

Verfaſſen, v. t. 1. forfatte, skrive.

Verfaſſer, m. **-s** pl. s. sg. Forfatter, c.

Verfaſſerin, f. **-nen**. Forfatterinde, c.

Verfaſſerſchaft, f. ub. pl. Forfatterskab, n.

Verfaſſung, f. **-en**. Affattelse, Ubarbejdelse, c.; Forfatning, Konstitution, c. | **Verfaſſungsbruch**, m. Forfatningsbrud, n.; **-los**. forfatningsløs; **-mäßig**, forfatningsmæssig; **-mäßigkeit**, f. Forfatningsmæssighed, c.; **-partei**, f. Forfatningsparti, n.; **-ſtreit**, m. Forfatningsstrid, c.; **-widrig**, forfatningsstridig; **-widrigkeit**, f. Forfatningsstridighed, c.

Verfaulbar, adj. hvad der kan raadne.

Verfaulen, v. i. 1. m. s. forraadne, raadne.

Verfaulenzen, v. t. 1. forspilde, tabe ved Dovenskab.

Verfechten, v. t. 2. forfægte, forsvare. — **Verfechtung**, f. Forsvar, n.

Verfechter, m. **-s** pl. s. sg. Forfægter, Forsvarer, c.

Verfehlen, v. t. 1. forfejle; **den Weg, des Weges** —, forfejle Vejen, tage fejl af Vejen; **Einen** —, forfejle, ikke træffe en; **ich werde nicht** —, jeg skal ikke undlade.

Verfehmen, v. t. 1. sætte i Band; bandlyse.

Verfeinden, v. t. 1. gjøre til Fjende; **ſich** —, blive Fjender, Uvenner. — **Verfeindung**, f. Uenighed, c., Uvenskab, n.

Verfeinen, v. t. 1. gjøre fin; **ſich** —, forfines.

Verfeinern, v. t. 1. forfine. — **Verfeinerung**, f. Forfinelse, c.

Verfertigen, v. t. 1. forfærdige, frembringe, lave. — **Verfertigung**, f. Forfærdigelse, Frembringelse, c.

Verfertiger, m. **-s** pl. s. sg. Forfærdiger, c.

Verfeuern, v. t. 1. opbrænde, opfyre; **alles Pulver** —, opfyrde alt Krudt.

Verfilzen, v. t. 1. forpjuske, filtre sammen; **ſich** —, filtre sig sammen, sammenfiltres. — **Verfilzung**, f. Sammenfiltring, c.

Verfinſterer, m. se **Finſterling**.

Verfinſtern, v. t. 1. formørke, forbunkle, gjøre mørkt; **ſich** —, blive mørkt. — **Verfinſterung**, f. Formørkelse, c.

Verfirſten, v. t. 1. tække Mønningen paa Taget; forsyne med Mønning.

Verfitzen, v. t. 1. forvirre, forvikle, bringe i Bilderede.

Verflachen, v. i. 1. m. s. og r. blive flad; v. t. gjøre flad. — **Verflachung**, f. Fladgjørelse, Udjævning, c.

Verflackern, v. i. 1. m. s. pustes ud.

Verflattern, v. i. 1. m. s. flagre bort; v. r. forvilde sig.

Verflechten, v. t. 2. flette i hinanden, sammenflette; indflette; opflette, forbruge til Fletning; flette fejl; fig. forvikle, hilde. — **Verflechtung**, f. Sammenfletning, Indfletning, c.

Verflecken, v. t. 1. plette, tilplette.

Verfleiſchen, v. r. 1. forvandle sig til Kjød, blive til Kjød.

Verflicken, v. t. 1. flikke op, lappe op, opbruge til Lapper.

Verfliegen, v. i. 2. m. s. flyve bort, forsvinde, fordampe; ile hurtig forbi; **ſich** —, flyve for langt; forvilde sig.

Verfließen, v. i. 2. m. s. flyde bort; flyde ud; gaa hen, gaa forbi, forløbe; **verfloſſenes Jahr**, forrige Aar. — **Verfließung**, f. Forløb, Henløb, n.

Verflitzt, verflixt, adj. fordømt, forbandet, bandsat.

Verflößen, v. t. 1. flaade bort. — **Verflößung**, f. Bortflaadning, c.

Verfluchen, v. t. 1. forbande; **verflucht**, forbandet, bandsat. — **Verfluchung**, f. Forbandelse, c.

Verflüchtigen, v. t. 1. forflygtige, opløse i Damp; v. r. forflygtiges, svinde bort, dunste bort. — **Verflüchtigung**, f. Forflygtigelse, c.

Verfließen, v. r. 1. blive flydende.

Verfluß, m. **-ſſes** ub. pl. Forløb, n.

Verfluten, v. i. se **verfließen**.

Verfolg, m. **-es** ub. pl. Forløb, n., Gang, Fortsættelse, c.

Verfolgbar, adj. som kan forfølges.

Verfolgen, v. t. 1. forfølge, sætte efter; **die Feinde** —, forfølge Fjenderne; **einen Weg** —, følge en Vej; **einen Zweck** —, forfølge et Maal.

Verfolger, m. **-s** pl. s. sg. Forfølger, c.

Verfolgung, f. **-en**. Forfølgelse, c. — **Verfolgungs-geiſt**, m. Forfølgelsesaand, c.; **-ſucht**, f. Forfølgelsessyge, Forfølgelseslyst, c.; **-ſüchtig**, forfølgelsessyg.

Verfrachten, v. t. 1. give Fragtpenge af noget; fragte bort, sende bort som Fragt. — **Verfrachtung**, f. Bortfragtning, c.

Verfrachter, m. **-s** pl. s. sg. Fragter, c.

Verfremden, v. i. 1. m. s. blive fremmed; v. t. gjøre fremmed.

Verfreſſen, v. t. 2. opæde, fraadse op; **ſich** —, forædе sig.

Verfreſſen, adj. forædt. — **Verfreſſenheit**, f. Forædthed, c.

Verfreunden, v. t. 1. gjøre til Ven; se **befreunden**.

Verfrieren, v. i. 2. m. s. fryse fordærvet, fryse ihjel.

Verfröhnen, v. t. 1. yde Høviditjeneste af.

Verfroren, adj. forfrossen, kuldstær.

Verfrühen, v. t. 1. lade komme for tidlig;

v. r. komme for tidlig; **eine verfrühte Nachricht**, en forhastet Efterretning. — **Verfrühung**, f. Forhastelse, c.

Verfügbar, adj. disponibel, som staar til Raadighed. — **Verfügbarkeit**, f. Disponibilitet, Disposition, Raadighed, c.

Verfügen, v. t. 1. anordne, befale; v. i. m. h. disponere; **über etw.** —, disponere, raade over noget; v. r. forføje sig; **sich an einen Ort** —, forføje sig, begive sig til et Sted. — **Verfügung**, f. Foranstaltning, Anordning, Anstalt, Disposition, c.; **Eim. etw. zur — stellen**, stille noget til ens Raadighed.

Verfüger, m. **-s** pl. ſ. sg. Disponent, den som raader over noget.

Verfüglich, adj. se **verfügbar**.

Verführbar, adj. transportabel; til at forføre.

Verführen, v. t. 1. føre vild, føre fra rette Vej; **Waren** —, føre Varer bort, transportere; forføre, forlede; **Einen zu etw.** —, forlede en til noget; **ein Mädchen** —, forføre en Pige; **einen Lärm** —, gjøre Spektakel; **wunderliche Reden** —, føre underlig Tale.

Verführer, m. **-s** pl. ſ. sg. Forfører, c.

Verführerin, f. **-nen**. Forførerſte, Forførerinde, c.

Verführerisch, adj. forførerisk, forførerſt.

Verführung, f. **-en**. Bortførelse, Transport, Forførelse, c. | **Verführungs-kunst**, f. Forførelſeskunſt, c.; **-mittel**, n. Forførelſesmiddel, n.

Verfüllen, v. t. 1. fylde fra et Fad over paa et andet, omtappe; fylde galt; ødelægge ved at fylde.

Verfumfeien, v. t. 1. bortſvire; øde bort; ødelægge; **ſich** —, forplumre sig.

Verfünffachen, v. t. 1. gjøre fem Gange større.

Verfüttern, v. t. 1. bruge op, forbruge til Foder, Underfoder.

Verfuttern, v. t. 1. bruge ſom Foder; fodre op; **ein Pferd** —, fodre en Hest for stærkt.

Vergaben, v. t. 1. bortgive, forære bort, ſtjænke. — **Vergabung**, f. Bortgivelse, c.

Vergaffen, v. r. 1. forgabe sig; **er iſt in ſie vergafft**, han er forgabet i hende.

Vergähnen, v. t. 1. tilbringe gabende.

Vergähren, v. i. ſe **vergären**.

Vergallen, v. i. 1. m. ſ. blive til Galde, blive bitter ſom Galde; **ein vergalltes Gemüt**, et bittert, hadſkt, hadefulbt Sind.

Vergällen, v. t. 1. gjøre bitter med Galde; **Eim. etw.** —, forbitre en noget.

Vergaloppi(e)ren, v. r. 1. forløbe sig, forſe sig.

Vergang, m. **-es** ub. pl. Forløb, Løb, n.; † Fortid, c.

Vergangen, adj. forgangen, henſvunden; **die -e Zeit**, den forbigangne Tid. — **Vergangenheit**, f. den forbigangne Tid, Fortid, c.

Vergänglich, adj. forgængelig, forſængelig, forkrænkelig; flygtig. — **Vergänglichkeit**, f. Forgængelighed, c.

Verganten, vergantern, v. t. 1. × sælge ved Auktion. — **Vergantung**, f. Salg ved Auktion, Bortauktionering, c.

Vergären, v. i. 2. m. h. udgjære; ophøre at gjære; gjære for meget.

Vergaſen, v. t. 1. omdanne til Gas; v. r. blive til Gas. — **Vergaſung**, f. Omdannelſe til Gas, c.

Vergatten, v. t. 1. ⁜ forbinde, ſammenføje; × burke.

Vergattern, v. t. 1. tillukke, forvare med et Gitter; (Soldat) tromme ſammen. — **Vergatterung**, f. Tillukning med Gitter, c.

Vergaukeln, v. t. 1. bortgjøgle.

Vergebbar, adj. tilgivelig.

Vergeben, v. t. 2. give fejl; forgive; bortgive; tilgive; **die Karten** —, **ſich** —, give fejl; **es iſt** —, der er givet fejl; **Einen** (× **eim.**) —, forgive en; **Ämter** —, give Embeder bort; **die Hand ſeiner Tochter** —, give ſin Datters Haand bort; **ſeiner Würde nichts** —, ikke give noget bort af ſin Værdighed, holde paa ſin Værdighed; **ich vergebe mir nichts dadurch**, derved træder jeg mig ikke selv for nær, holder paa mig selv; **Eim. ein Unrecht** —, forlade, tilgive en en Uret; × **Waren** —, fortolde Varer; **ein vergebener Wunſch**, et forgjævæs Ønske; **vergebene Worte**, unyttige Ord. — **Vergebung**, f. Fejlgivning; Bortgivelse; Forladelse, Tilgivelse, c.; **um** —, om Forladelse!

Vergebens, adv. forgjæves, uden Nytte.

Vergeber, m. **-s** pl. ſ. sg. Bortgiver, c.

Vergeblich, adj. tilgivelig; forgjæves, frugtesløs, unyttig. — **Vergeblichkeit**, f. Tilgivelighed; Frugtesløshed, c.

Vergegenwärtigen, v. t. 1. fremſtille ſom nærværende; foreſtille levende; kalde tilbage, gjøre anſkuelig. — **Vergegenwärtigung**, f. levende Foreſtilling, c.

Vergehe, f. ub. pl. Ubudsfæt, n.

Vergehen, v. i. 2. m. ſ. forgaa, forſvinde; **die Zeit vergeht**, Tiden gaar; **im vergangnen Jahr**, i forrige Aar; **vergangenen Freitag**, ſidſte Fredag; **vor Schmerz, Angſt** —, forgaa af Smerte, af Angſt; **der Atem vergeht mir**, jeg taber Vejret; **der Appetit vergeht mir**, min Appetit forſvinder; **die Luſt vergeht mir**, jeg taber Lysten; **ihm verging Hören und Sehen**, han tabte baade Høreſen og Synet, han tabte baade Næſe og Mund; **ſich etw.** — **laſſen**, opgive noget; v. r. gaa fejl, forvilde sig; forſe sig, begaa en Forſeelſe; **ſich gegen** (**wider**) **einen** († **an eim.**) **mit Worten** —, forſe sig i Ord imod en; v. t. tilbringe med at gaa; **ſich die Grillen** —, gaa Grillerne bort. — **Vergehung**, f. Forſeelſe, c.

Vergehen, n. **-s** pl. ſ. sg. Forſeelſe, c., Fejltrin, n.

Vergehren, v. t. 1. ſammenſøje efter Diagonalen.

Vergeigen, v. t. 1. tilbringe med at ſpille paa Violin; fordrive ved Spil.

Vergeilen, v. i. 1. m. ſ. blive fuldſtændig gejl.

Vergeiſten, v. t. 1. gjøre aandelig; v. i. m. ſ. fordampe.

Vergeiſtern, v. t. 1. gjøre til en Aand; ſætte en ud af ſig ſelv ved Angeſt; ſe ogſaa **vergeiſtigen**.

Vergeiſtigen, v. t. 1. gjøre aandelig. — **Vergeiſtigung**, f. Aandeliggjørelſe, c.

Vergeizen, v. i. 1. m. ſ. blive yderſt gjerrig.

Vergelben, v. i. ſe **vergilben**.

Vergelt, m. (n.) **-es -e**. Gjengjældelſe, Løn, c.

Vergeltbar, adj. gjengjældelig, til at gjengjælde, til at betale.

Vergelten, v. t. 2. gjengjælde, betale, belønne; **Gott vergelte es Ihnen**, Gud velſigne Dem! **Gutes mit Böſem** —, gjengjælde godt med ondt.

Vergelter, m. **-s** pl. ſ. sg. Gjengjælder, c.

Vergeltung, f. **-en**. Gjengjæld, Gjengjældelſe; Belønning, c. | **Vergeltungs-recht**, n. Gjengjældelſesret, c.; **-tag**, m. Gjengjældelſesdag, c.

Vergeringern, v. t. 1. forringe, formindſke.

Vergeſellſchaften, v. r. 1. træde i Forbindelſe med; gaa i Kompagni, aſſociere ſig. — **Vergeſellſchaftung**, f. Aſſociation, c.

Vergeßbar, adj. forglemmelig.

Vergeſſen, v. t. 2. glemme, forglemme; **Einen —, jemandes —**, glemme en; **ſich —**, glemme ſig, forſe ſig; **er vergißt darüber Eſſen und Trinken**, han glemmer baade at ſpiſe og drikke over det; **es vergißt ſich nicht leicht**, det glemmes ikke let. — **Vergeſſung**, f. Forglemmelſe, c.

Vergeſſen, adj. glemt; glemſom. — **Vergeſſenheit**, f. Forglemmelſe, Glemme; Glemſomhed, c.

Vergeßlich, adj. glemſom; † forglemmelig. — **Vergeßlichkeit**, f. Glemſomhed, c.

Vergeuden, v. t. 1. forøde, bortødſle, ſpilde. — **Vergeudung**, f. Forødelſe, Bortødſlen, c.

Vergeuder, m. **-s** pl. ſ. sg. Ødeland, c.

Vergeuderiſch, adj. ødſel.

Vergewaltigen, v. t. 1. overmande, øve Vold imod. — **Vergewaltigung**, f. Vold, c.

Vergewiſſe(r)n, v. t. 1. ſtadfæſte, bekræfte, gjøre viſt, ratificere; **ſich eines Dinges (von, über, wegen etw.)** —, forviſe, overtyde ſig om noget. — **Vergewiſſerung**, f. Stadfæſtelſe, Bekræftelſe, Forviſning, Overbevisning, c.

Vergießen, v. t. 2. udøſe; **Thränen** —, udgyde Taarer; **Blut** —, udgyde, udøſe Blod; **Pflanzen** —, vande Planter for meget; ødelægge i Stødningen; forbruge til Stødning; ſtøbe faſt; **ſich** —, øſe fejl. — **Vergießung**, f. Udgydelſe, Udøſen, c.

Vergiften, v. t. 1. forgifte, gjøre giftig, forgive. — **Vergiftung**, f. Forgiftelſe, c.

Vergifter, m. **-s** pl. ſ. sg. Giftblander, c.

Vergilben, v. i. 1. m. ſ. blive gul.

Vergißmeinnicht, n. **-es -e**. Forglemmigej, Forgjetmigej, c.

Vergittern, v. t. 1. tilgitre, forſyne med Gitter. — **Vergitterung**, f. Tilgitring, c.

Verglaſen, v. t. 1. forvandle til Glas; glaſere; forſyne, indfatte med Glas, ſætte Glas for; v. i. m. ſ. blive glasagtig. — **Verglaſung**, f. Glaſering, Glaſur, c.

Verglaſ(e)ren, v. t. 1. glaſere.

Vergleich, m. **-es -e**. Forlig, n., Overenskomſt; Sammenligning, c.; **einen — ſchließen**, ſlutte et Forlig; **ein — mit den Gläubigern**, en Akkord med Kreditorerne; **im — mit (zu)**, i Sammenligning med. | **Vergleichs-mäßig**, i Overensſtemmelſe med et Forlig; **-methode**, f. Sammenligningsmethode, c.; **-weiſe**, ſammenligneliſesvis.

Vergleichbar, adj. hvad der kan ſammenlignes, ſammenligning. — **Vergleichbarkeit**, f. Sammenligneligheb, c.

Vergleichbaren, v. t. 1. gjøre lige, jævne, ſlette; **ſich mit eim. wegen etw.** —, forliges, enes om, blive enig, komme til Forlig med en om noget.

Vergleichen, v. t. 2. ſammenligne, jævnføre; jævne, udjævne; **zwei Dinge mit einander** —, ſammenligne, jævnføre, ligne to Ting med hinanden; **die ſtreitigen Parteien** —, forſøne de ſtridende Parter; v. r. forſøne ſig.

Vergleichung, f. **-en**. Sammenligning, c.; Forlig, n. | **Vergleichungs-grad**, m. Sammenligningsgrad, c.; **-punkt**, m. Sammenligningspunkt, n.; **-ſtufe**, f. Sammenligningstrin, n.; **-weiſe**, ſammenligneliſesvis.

Vergleiten, v. i. 2. m. ſ. glide bort.

Verglimmen, v. i. 2. m. ſ. ophøre at ulme; gaa ud, ſlukkes.

Verglühen, v. i. 1. m. ſ. ophøre at gløde.

Vergnügen, v. t. 1. fornøje, glæde, more, forlyſte; † **Einen** —, fyldeſtgjøre, tilfredsſtille, betale en; **ſich an, mit etw.** —, forlyſte, more ſig ved noget.

Vergnügen, n. **-s** pl. ſ. sg. Fornøjelſe, Lyſt, Glæde, Forlyſtelſe, Morſtab, c.; **zum —**, for Fornøjelſens Skyld; **wenn es Ihnen — macht**, derſom det morer Dem.

Vergnüglich, adj. fornøjelig, morſom; **nøjſom**; adv. med Fornøjelſe. — **Vergnüglichkeit**, f. Fornøjeligheb, c.

Vergnügling, m. **-s -e**. en forlyſteſiesyg.

Vergnügſam, adj. nøjſom, tilfreds. — **Vergnügſamkeit**, f. Nøjſomheb, e.

Vergnügt, adj. fornøjet, glad, munter; tilfreds; behagelig, fornøjelig.

Vergnügung, f. **-en**. Fornøjelse, Morskab, c. | **Vergnügungs-lokal**, n. Forlystelseslokale, n.; **-reise**, f. Lystrejse, c.; **-reisender**, adj. Lystrejsende, c.; **-sucht**, f. Fornøjelsessyge, Forlystelsessyge, c.; **-süchtig**, fornøjelsessyg, forlystelsessyg.

Vergolden, v. t. 1. forgylde. — **Vergoldung**, f. Forgyldning, c.

Vergolder, m. **-s** pl. ſ. sg. Forgylder, c. | **Vergolder-kunst**, f. Forgylderkunst, c.

Vergönnen, v. t. 1. forunde, tillade, tilstaa; ✝ misunde.

Vergötterer, m. **-s** pl. ſ. sg. Forguder, c.

Vergöttern, v. t. 1. forgude. — **Vergötterung**, f. Forgudelse, c.

Vergöttlichen, v. t. 1. guddommeliggjøre.

Vergötzen, v. t. 1. gjøre til Afgud.

Vergraben, v. t. 2. nedgrave, begrave. — **Vergrabung**, f. Nedgravning, Begravelse, c.

Vergräme(l)n, v. t. 1. tilbringe i Sorg; **Einen —**, volde en Sorg; **sich —**, hentæres af Sorg; **vergrämt**, forgræmmet.

Vergrasen, v. t. 1. afstære; v. i. m. ſ. voxe til med Græs.

Vergrauen, v. i. 1. m. ſ. blive graa.

Vergreifen, v. t. 2. rive bort; **die Ware ist (hat sich) vergriffen**, Varen er udsolgt; **sich —**, gribe fejl; **sich die Hand —**, forvride Haanden; **sich an eim. —**, forgribe sig paa en; afslide ved at gribe paa. — **Vergreifung**, f. Forgribelse, c.

Vergrellen, v. t. 1. gjøre vred, forbitre.

Vergröbern, v. t. 1. gjøre grov; v. r. blive grovere. — **Vergröberung**, f. Handlingen at gjøre grovere.

Vergrößern, v. t. 1. forstørre; formere, forøge; fig. overdrive; **in vergrößertem Maßstabe**, i forstørret Maalestok.

Vergrößerung, f. **-en**. Forstørrelse; Forøgelse, Overdrivelse, c. | **Vergrößerungs-fähig**, i Stand til at forstørres; **-fähigkeit**, f. Evnen til at forstørres; **-glas**, n. Forstørrelsesglas, n.; **-linse**, f. Forstørrelseslinse, c.; **-spiegel**, m. Forstørrelsesspejl, n.

Vergrübeln, v. t. 1. tilbringe i Grublerier; **sich —**, fordybe sig i Grublerier.

Vergrünen, v. i. 1. m. ſ. blive grøn; tabe sin grønne Farve, visne.

Vergucken, v. r. 1. forgabe sig.

Vergunnt, adj. forundt (✝ partic. af **vergönnen**).

Vergunst, f. ub. pl. Tilladelse, c.

Vergünstigen, v. t. 1. ✝ tillade, forunde. — **Vergünstigung**, f. Tilladelse, Begunstigelse, c.

Vergüt(ig)en, v. t. 1. godtgjøre, erstatte. — **Vergüt(ig)ung**, f. Godtgjørelse, Erstatning, c.

Verhaaren, v. i. 1. m. h. (Jagt) fælde Haar, skifte Haar; ophøre at fælde.

Verhack, m. (n.) **-es -e**. Forhugning, c.

Verhacken, v. t. 1. hakle smaat; spærre ved en Forhugning.

Verhadern, v. t. 1. miste ved Proces.

Verhaft, m. **-es** ub. pl. Hæftelse, Arrest, c., Fængsling, c. | **Verhafts-befehl**, m., **-brief**, m. Arrestordre, c.

Verhaften, v. t. 1. hæfte, sætte fast, arrestere; **Eim. verhaftet sein**, være en ansvarlig, forpligtet; forskrive som Pant; gjøre fast ved Hægter. — **Verhaftung**, f. Hæftelse, Fængsling; Ansvarlighed, c.

Verhageln, v. t. 1. ødelægge ved Hagl; **ihm ist die Petersilie verhagelt**, han er gal i Kalotten; **verhagelt**, × forbandet, forbistret. — **Verhagelung**, f. Hagelskade, c.

Verhagern, v. i. 1. m. ſ. blive mager.

Verhäkeln, v. t. 1. hægte sammen, hægte til. — **Verhäkelung**, f. Sammenhægtning, c.

Verhallen, v. i. 1. m. ſ. ophøre at lyde, hendø.

Verhalt, m. **-es** ub. pl. Forhold, n., Adfærd, c.

Verhalten, v. t. 2. holde tilbage; **die Thränen —**, undertrykke Taarerne; holde stjult, stjule, fortie; **verhaltenen Athems**, med tilbageholdt Aandedræt; **mit verhaltenem Zügel**, med slap Tøjle; v. i. m. ſ. standse; **der Athem verhält**, Aandedrættet standser; v. r. forholde sig; **die Sache verhält sich so**, Sagen forholder sig saaledes; **sich unthätig —**, forholde sig uvirksom; **die Höhe verhält sich zur Breite wie zwei zu eins**, Højden forholder sig til Bredden, som 2 til 1.

Verhalten, n. **-s** pl. ſ. sg. Tilbageholdelse, Fortielse, c.; Forhold, n., Opførsel, Færd, Fremfærd, Adfærd, c.

Verhältnis, n. (f.) **-ses -se**. Forhold, n.; Proportion, c.; **im — zur Arbeit**, i Forhold til Arbejdet; **in — mit eim. stehen**, staa i Forhold til en; **er lebt in angenehmen -sen**, han lever under behagelige Forhold; **ein — haben**, have en Kjærlighedshistorie. | **Verhältnis-ansatz**, m. Reguladetri, c.; **-ant(h)eil**, m. Kvotabel, c.; **-gleichung**, f. Proportion, c.; **-mäßig**, forholdsmæssig, forholdsvarende; **-regel**, f. Reguladetri, c.; **-wort**, n. Forholdsord, n., Præposition, c.; **-zahl**, f. Forholdstal, n.

Verhaltung, f. **-en**. Tilbageholdelse, Fortielse, Forholdsregel, c.; Færd, Fremfærd, Adfærd, Opførsel, c. | **Verhaltungs-befehl**, m. Forholdsbefaling, Forholdsregel, c.; **-maßregel**, f. Instruktion, Forholdsregel, c.; **-weise**, f. Opførselsmaade, c.

Verhandeln, v. t. 1. og i. m. h. forhandle, afgjøre; **über etw. —**, forhandle om noget; **einen Frieden —**, underhandle om Fred; **etw. —**, sælge noget; miste ved Handelen.

Verhandlung, f. **-en**. Forhandling, Underhandling, c. | **Verhandlungs-buch**, n., **-protokoll**, n. Forhandlingsprotokol, c.; **-saal**, m. Forhandlingssal, Konferencesal, c.

Verhängen, v. t. 1. hænge til, tildække med Forhæng; hænge paa et galt Sted; **Schilder** —, slutte Skilte; lade hænge løs; **mit verhängtem Zügel**, med slappe Tøjler; † tilstede, tillade; tilstikke, bestikke; **die Todesstrafe über einen** —, dømme en til Døde; **Gott hat dieſes über ihn verhängt**, Gud har tilstikket ham dette.

Verhängnis, n. **-ſes -ſe**. Tilstikkelse; Skæbne, c. | **Verhängnis-glaube**, m. Fatalisme. c.; **-gläubiger**, adj. Fatalist, c.; **-voll**, skæbnesvanger.

Verhärmen, v. t. se **vergrämen**.

Verharren, v. i. 1. m. h. og ſ. blive, forblive; tøve, dvæle; vedblive, fremture.

Verharrlich, adj. se **beharrlich**.

Verharſchen, v. i. 1. m. ſ. blive haard, blive tør, sætte Skorpe. — **Verharſchung**, f. Sætten Skorpe.

Verharten, v. i. 1. m. ſ. hærdes, blive haard.

Verhärten, v. t. 1. hærde, forhærde, gjøre haard; gjøre uføleom. — **Verhärtung**, f. Forhærdelse; fig. Forhærdelse, Forstokkelse, c.

Verharzen, v. i. 1. m. ſ. og r. overtrækkes med Harpix.

Verhaſpeln, v. t. 1. haspe galt; **ſich beim Reden** —, løbe fast.

Verhaſpen, v. t. 1. tillukke med Krog.

Verhäßlichen, v. t. 1. gjøre styg.

Verhaßt, adj. forhadt.

Verhätſcheln, v. t. 1. forkjæle.

Verhau, m. (n.) **-es -e**. Forhugning, Forstansning, c.

Verhauchen, v. t. 1. udaande, udpuste, opgive Aanden.

Verhauen, v. t. 2. forhugge, hugge sønder og sammen, forbærve ved Hugning; gjøre Forhugning, spærre ved fældede Træer; v. r. forhugge, hugge fejl; **ſich im Reden** —, give sig Blottelser i sin Tale.

Verhauſen, v. t. 1. tilsætte ved slet Husholdning; øde.

Verhäuten, v. t. 1. forhude.

Verheben, v. t. 2. forløfte; **ſich den Arm** —, forløfte sin Arm; v. r. forløfte sig, løfte fejl, tage galt op.

Verheeren, v. t. 1. hærje, ødelægge. — **Verheerung**, f. Hærjen, Ødelæggelse, c.

Verheerer, m. **-s** pl. ſ. sg. Ødelægger, c.

Verheften, v. t. 1. hæfte sammen; hæfte fejl. — **Verheftung**, f. Sammenhæftning, c.

Verhehlen, v. t. 1. forbølge, skjule, hæle med; fortie. — **Verhehlung**, f. Forbølgelse, Fortielse, c.

Verhehler, m. **-s** pl. ſ. sg. Fortier, c.

Verheilen, v. t. 1. og i. m. ſ. hele, læge. — **Verheilung**, f. Helen, Lægen, c.

Verheilen, v. t. 1. gilde, kastrere.

Verheimlichen, v. t. 1. holde hemmelig, forbølge, fortie. — **Verheimlichung**, f. Hemmeligholdelse, c.

Verheirat(h)en, v. t. 1. gifte bort, gifte; **ſich** —, gifte sig. — **Verheirat(h)ung**, f. Giftermaal, n.

Verheißen, v. t. 2. forjætte, tilsige, love. — **Verheißung**, f. Forjættelse, c., Tilsagn, Løfte, n.

Verhelfen, v. i. 2. m. h. forhjælpe, hjælpe til; **Elm. zu etw.** —, hjælpe en til noget. — **Verhelfung**, f. Bistand, c.

Verhenkert, adj. Vokkers, Fandens, forbistret, bandsat.

Verherben, v. i. 1. m. ſ. blive bitter.

Verherrlichen, v. t. 1. forherlige. — **Verherrlichung**, f. Forherligelse, c.

Verhetzen, v. t. 1. opægge, ophidse; jage træt. — **Verhetzung**, f. Ophidsning, c.

Verhexen, v. t. 1. fortryllе. — **Verhexung**, f. Fortryllelse, c.

Verhimmeln, v. t. 1. gjøre himmelst; v. i. m. ſ. svæve bort, sværme, henrykkes; himle, bs. — **Verhimmelung**, f. Henrykkelse, c.

Verhinderlich, adj. hindrende.

Verhindern, v. t. 1. forhindre; **Einen an etw.** —, hindre en i noget. — **Verhinderung**, f. Forhindring, c.

Verhoffen, v. t. 1. og i. m. h. haabe, forvente; **wider alles V-**, mod al Forventning.

Verhoffentlich, adv. forhaabentlig.

Verhohlen, adj. skjult, hemmelig.

Verhöhnen, v. t. 1. forhaane. — **Verhöhnung**, f. Forhaanelse, c.

Verhöhner, m. **-s** pl. ſ. sg. Forhaaner, Bespotter, c.

Verhöken, **verhökern**, v. t. 1. udhøkre.

Verholzen, v. i. 1. m. ſ. blive træet, blive stiv.

Verhör, n. **-es -e**. Forhør, n.; **Einen ins — nehmen**, tage en i Forhør.

Verhören, v. t. 1. forhøre, tage i Forhør, overhøre; **die Schüler** —, overhøre Eleverne; ikke høre, overhøre; **ſich** —, høre fejl, misforstaa.

Verhudeln, v. t. 1. forhutle, forkludre; v. i. m. ſ. gaa til Grunde.

Verhüllen, v. t. 1. tilhylle, indhylle, tildække, skjule. — **Verhüllung**, f. Tilhyllelse, Skjulen, c.; Skjul, n.; Klædebon, n., Dragt, c.

Verhundertfachen, v. t. 1. forøge hundrede Gange.

Verhungern, v. i. 1. m. h. forhungre, sulte ihjel, omkomme af Hunger; **verhungert**, forsulten. meget sulten.

Verhunzen, v. t. 1. flamfere, lemlæste; forbærve, forhutle.

Verhüpfen, v. t. 1. tilbringe hoppende.

Verhuren, v. t. 1. høre bort; gjøre til Høre; **verhurt**, forhøret, hengiven til Høreri.

Verhüten, v. t. 1. forebygge, forhindre; **Gott verhüte es**, Gud forbyde det! ✝ bevogte, beskjærme; × vogte bagfra.

Verhütung, f. ub. pl. Forebyggelse, Forhindring, c. | **Verhütungs-maßregel**, f., **-mittel**, n. Forebyggelsesmiddel, n.

Verhütten, v. t. 1. forarbejde i en Smeltehytte.

Verifizi(e)ren, v. t. 1. verificere, bevidne, stadfæste. — **Verifizi(e)rung**, f. Verifikation, Bevidnelse, Stadfæstelse, c

Verinnerlichen, **verinnern**, v. t. 1. gjøre til noget indvortes.

Verinnigen, v. t. 1. gjøre inderlig; **sich** —, blive intim

Verinteressi(e)ren, v. t. 1. forrente, give Rente af. — **Verinteressi(e)rung**, f. Forrentning, c.

Verirren, v. i. 1. m. s. og r. forvildes, forvilde sig, fare vild; v. t. forvirre, forstyrre. — **Verirrung**, f. Forvildelse, Vildfarelse, c.

Verjagen, v. t. 1. forjage, fordrive, jage bort; tilbringe paa Jagt; v. r. forvilde sig paa Jagten. — **Verjagung**, f. Forjagelse, Fordrivelse, c.

Verjährbar, adj. underkastet Hævd, præstripelbel.

Verjähren, v. i. 1. m. s. faa Fasthed, faa Hævd; blive ugyldig, blive for gammel; v. t. erhverve ved Hævd, hævde; **verjährt**, forældet, hævdet.

Verjährlich, adj. se **verjährbar**.

Verjährung, f. **-en** Hævd, c. | **Verjährungsfrist**, f. Hævdstid, c.; **-gesetz**, n. Lov om Hævd, c.; **-recht**, n. Hævdsret, c.

Verjammern, v. t. 1. tilbringe i Jammer; v. i. m. s. gaa til Grunde i Jammer.

Verjauchen, v. t. 1. bringe til at raadne. — **Verjauchung**, f. Forraadnelse, c.

Verjauchzen, v. t. 1. tilbringe i Jubel.

Verjochen, v. t. 1. bringe fuldstændig under Aaget.

Verjubeln, v. t. 1. tilbringe i Spir; spire bort.

Verjuden, v. t. 1. gjøre til Jøde.

Verjuxeien, v. t. se **verjubeln**.

Verjüngen, v. t. 1. forynge, gjøre ung igjen; **sich** —, blive ung igjen; gjøre tyndere, formindste, fremstille i formindsket Maalestok; **der verjüngte Maßstab**, den formindskede Maalestok.

Verjüngung, f. ub. pl. Foryngelse, Formindskelse, c. | **Verjüngungs-maßstab**, m. formindsket Maalestok, c.; **-mittel**, n. Foryngelsesmiddel, n.; **-prozeß**, m. Foryngelsesproces, c.

Verjunkern(e)ren, **verjunkern**, v. t. 1. tilbringe i Ledighed, i Velleverd.

Verkalben, v. i. 1. m. h. kælve for tidlig.

Verkalkbar, adj. forkalkelig. — **Verkalkbarkeit**, f. Forkalkelighed, c.

Verkalken, v. t. 1. brænde til Kalk, forkalke. — **Verkalkung**, f. Forkalkning, c.

Verkalkuli(e)ren, v. r. 1. kalkulere fejt.

Verkälten, v. r. 1. forkøle sig. — **Verkältung**, f. Forkølelse, c.

Verkannt, adj. miskjendt.

Verkappen, v. t. 1. tilhylle, skjule med en Hætte; **verkappt**, maskeret, forklædt. — **Verkappung**, f. Tilhyllelse, Forklædning, c., Skjul, n.

Verkapseln, v. r. 1. indkapsle sig. — **Verkapselung**, f. Indkapsling, c.

Verkarsten, v. i. 1. m. s. blive ufrugtbar, blive øde.

Verkäsen, v. i. 1. m. s. oste, blive osteagtig. — **Verkäsung**, f. osteagtig Ombannelse, c.

Verkauf, m. **-es -äufe** Salg, n. | **Verkaufsbedingung**, f. Salgsbetingelse, c.; **-buch**, n. Kladdebog, c.; **-bude**, f. Kjøbmandsbod, c.; **-lokal**, n. Salgslokale, n.; **-preis**, m. Salgspris, c.

Verkaufen, v. t. 1. sælge; **wie verraten und verkauft sein**, ikke vide, om man er kjøbt eller solgt; v. r. forkjøbe sig.

Verkäufer, m. **-s** pl. s. sg. Sælger, c.

Verkäuferin, f. **-nen** Sælgerske, c.

Verkäuflich, adj. sælgelig. affættelig, til fals; adv. ved Salg. — **Verkäuflichkeit**, f. Sælgelighed, Affættelighed, c.

Verkegeln, v. t. 1. spille bort (ved Kegelspil).

Verkehr, m. (n.) **-es** ub. pl. Handel og Vandel, c.; Omgang, Forbindelse, c.; Søgning, c.; Samkvem, n., Færdsel, c.; Drift, c.; **mit eim. in — stehen**, staa i Forbindelse med en; **die Bahn dem — übergeben**, overgive Banen til Driften. | **Verkehrs-störung**, f. Forstyrrelse i Driften, i Samkvemmet, c.; **-straße**, f. Handelsvej, Forbindelsesvej, c.; **-wesen**, n. Driftsvæsen, n.

Verkehren, v. t. 1. vende om, vende fejl; vende anderledes; **die Augen** —, forvreje Øjnene; **die Worte jemandes** —, forvreje ens Ord; v. i. m. h. handle, drive Handel, afsætte Varer; **mit eim.** —, omgaas, have Omgang med en.

Verkehrt, adj. forkert, bagvendt, vrang, gal; ond; **die -e Seite**, Vrangsiden. | **Verkehrt-schnabel** m. Saxnæb, n. (Rhyncops).

Verkehrtheit, f. **-en** Forkertheb, Vrangheb, c.

Verkeilen, v. t. 1. forkile, sætte fast med Kile; (Student) sælge, afhænde; × banke, prygle. — **Verkeilung**, f. Forkiling, c.

Verkennbar, adj. ikke kjendelig, ugjenkjendelig, til at tage fejl af.

Verkennen, v. t. 1. (**verkannte**, **verkannt**). miskjende, tage fejl af; **ein verkanntes Genie**, et miskjendt Geni. — **Verkennung**, f. Miskjendelse, c.

Verketteln, v. t. 1. lænke fast, tillukke med Lænker. — **Verkettelung**, f. Fastlænkning, c.

Verketten, v. t. 1. sammenkjæde, sammenlænke, forbinde nøje. — **Verkettung**, f. Sammenkjædning, c.

Verketzerer, m. **-s** pl. s. sg. Forkjætterer, c.

Verketzern, v. t. 1. forkjætre; × ødelægge; v. i. m. s. blive en Kjætter. — **Verketzerung**, f. Forkjætring, c.

Verkielen, v. t. 1 forsyne med Kjøl.

Verkindeln, v. t. 1. × forkjæle.

Verkirchlichen, v. t. 1. underkaste Kirken, gjøre til Kirkens Ejendom.

Verklitten, v. t. 1. tilkitte. — **Verklittung**, f. Tilkitning, c.

Verklagbar, adj. som kan anklages.

Verklagen, v. t. 1. anklage; tilbringe klagende; **sein Geld —**, miste sine Penge ved Processer; **der Verklagte**, den anklagede. — **Verklagung**, f. Klage, c.

Verkläger, m. **-s** pl. s. sg. Anklager, c.

Verklammen, v. i. 1. m. s. stirne, blive stiv af Kulde.

Verklammern, v. t. 1. klamre til, befæste med Klamre.

Verklappern, v. t. 1. forjage ved at klapre; sludre bort; klatte bort.

Verklären, v. t. 1. opklare, oplyse; fig. forklare, herliggjøre; **ein verklärtes Aussehen haben**, have et forklaret Udseende. — **Verklärung**, f. Forklaring, Herliggjørelse; Forklarelse, Transfiguration, c.

Verklatschen, v. t. 1. bagtale, bringe i ondt Rygte ved Sladder; **verklatscht**, sluddervorn. — **Verklatschung**, f. Bagvaskelse, Udsladren, c.

Verklauseln, **verklausuli(e)ren**, v. t. 1. indstrænke ved Klausuler. — **Verklausuli(e)rung**, f. Indskrænkning ved Klausuler, c.

Verkleben, v. t. 1. tilkline, tilklistre, sammenklistre, tilklæbe, sammenkline. — **Verklebung**, f. Tilklining, Tilklistring, Sammenklining, c.

Verklecken, v. t. 1. klatte bort.

Verkleiben, v. t. 1. se **verkleben**.

Verkleiden, v. t. 1. forklæde; **sich in einen Bauer**, **als Bauer —**, klæde sig ud som Bonde; bruge til Klæder; beklæde, panele. — **Verkleidung**, f. Forklædning, Beklædning, c.

Verkleinerer, m. **-s** pl. s. sg. en, der nedsætter, forringer, forklejner.

Verkleinerlich, adj. fig. forklejnende, formindskende.

Verkleine(r)n, v. t. 1. forringe, forklejne, formindske, nedsætte; **einen Bruch —**, formindske en Brøk; **sein Verdienst —**, nedsætte hans Fortjeneste.

Verkleinerung, f. **-en**. Forringelse, Nedsættelse, Forklejnelse, Formindskelse, c. | **Verkleinerungs-endung**, f. Formindskelsesendelse, c.; **-glas**, n. Formindskelsesglas, n.; **-wort**, n. Formindskelsesord, n.

Verkleistern, v. t. 1. tilklistre. — **Verkleisterung**, f. Tilklistring, c.

Verklettern, v. r. 1. klatre fejl, forvilde sig ved at klatre; v. t. tilklatte.

Verklingen, v. i. 2. m. **ſ.** se **verhallen**.

Verklommen, **verklom(m)t**, adj. stivfrossen, forfrossen.

Verklopfen, v. t. 1. banke til; gjennembanke; **Geld —**, slaa Penge ihjel; (Student) sælge, pantsætte.

Verknallen, v. t. 1. knalde bort; v. i. 1. m. s. hendø.

Verknechten, v. t. 1. trælbinde.

Verkneifen, v. t. 2. knibe sammen; × **sich etw.** —, slaa sig noget ud af Hovedet.

Verkneipen, v. t. 1. tilbringe i Svir, bortsvire.

Verknicken, v. t. 1. ødelægge ved at knække.

Verknistern, v. i. 1. m. s. brænde knitrende.

Verknittern, v. t. 1. krølle.

Verknöchern, v. i. 1. m. s. forbene sig, blive til Ben, hærdes; fig. forhærdes, blive ufølsom. — **Verknöcherung**, f. Forbening; fig. Forhærdelse, Uimodtageligheb, c.

Verknöpfen, v. t. 1. tilknappe; knappe fejl.

Verknorpeln, v. i. 1. m. s. og r. blive til Brusk. — **Verknorpelung**, f. Forvandling til Brusk. c.

Verknot(ig)en, v. t. 1. binde i Knude; v. r. gaa i Knude.

Verknüpfen, v. t. 1. sammenknytte, forbinde. — **Verknüpfung**, f. Sammenknytning, Forbindelse, c.

Verkochen, v. t. 1. koge ind, koge bort, koge for meget; v. i. m. s. henkoges.

Verkohlen, v. t. 1. forkulle; v. i. m. s. og r. forkulles. — **Verkohlung**, f. Forkulling, c.

Verkoken, v. t. 1. forvandle til Koks. — **Verkokung**, f. Forvandling til **Koks**, c.

Verkommen, v. i. 2. m. s. lidt efter lidt gaa til Grunde; forgaa, blive reduceret, forsvinde, blive borte; gaa fra Koncepterne.

Verkommen, adj. forkommen, reduceret, forbørvet, ødelagt. — **Verkommenheit**, f. Forkommenheb, Forbærvelse, c.

Verkommnis, n. (f.) **-ſes -ſſe**. × Overenskomſt, c., Forlig, n.

Verkoppeln, v. t. 1. koble sammen. — **Verkoppelung**, f. Sammenkobling, c.

Verkorken, v. t. 1. tilproppe, sætte Tol i.

Verkörpern, v. t. 1. legemliggjøre, legemlig fremstille. — **Verkörperung**, f. Legemliggjørelse, Inkarnation, c.

Verkosen, v. t. 1. tilbringe i kjærlig Samtale.

Verkosten, v. t. 1. smage paa, prøve.

Verköstigen, v. t. 1. give Kost, bespise. — **Verköstigung**, f. Bespisning, c.

Verkramen, v. t. 1. forlægge ved Oprydning; sælge enkeltvis.

Verkranken, v. i. 1. m. s. syge hen.

Verkriechen, v. r. 2. krybe i Skjul, skjule sig; **sich vor (gegen einen) etw.** — **müssen**, fig. ikke kunne maale sig med en.

Verkröpfen, v. t. 1. forstoppe.

Verkrümeln, v. t. 1. smulre, spilde i Krummer; **sich** —, tabe sig lidt efter lidt.

Verkrummen, v. i. 1. m. s. krummes, kroges, blive krum.

Verkrümmen, v. t. 1. forbreje; v. r. blive krum, krumme sig. — **Verkrümmung**, f. Forbrejelse, Krumning, c.

Verkrüppeln, v. t. 1. lemlæste, gjøre til Krybling; v. i. m. s. forkrøbles, blive forkrøblet, forkuet (i Vækst) — **Verkrüppelung**, f. Forkrøblethed, Forkuelse, c.

Verkrusten, v. i. 1. m. s. blive til Skorpe.

Verkühlen, v. r. 1. og i. m. s. blive ganske afkølet; × blive forkølet.

Verkümmern, v. t. 1. forbitre; ødelægge, gjøre Uvræst, lægge Beslag paa; v. i. m. s. fortæres af Kummer; sygne hen, komme i kummerlig Tilstand; **verkümmert**, forkommen, usel, elendig, forkuet. — **Verkümmerung**, f. kummerlig Tilstand, Uselhed, Elendighed, Forkuelse, c.

Verkünd(ig)en, v. t. 1. forkynde, bebude. — **Verkündigung**, f. Forkyndelse, Bebudelse, c.; **Mariä** —, Marias Bebudelse, c.

Verkünd(ig)er, m. **-s** pl. s. sg. Forkynder, Bebuder, c.

Verkundschaften, v. t. 1. udspejde.

Verkünsteln, v. t. 1. forkunstle, fordærve ved Kunstleri. — **Verkünstelung**, f. Forkunstling, c.

Verkupfern, v. t. 1. forkobre, beklæde med Kobber, forhude med Kobber. — **Verkupferung**, f. Forhudning, c. (med Kobber).

Verkuppeln, v. t. 1. sammenkoble. — **Verkuppelung**, f. Sammenkobling, c.

Verkürzen, v. t. 1. forkorte; afkorte, formindste; **Eim. die Zeit** —, forkorte en Tiden. — **Verkürzung**, f. Forkortelse, Forkortning, Afkortning, Formindstelse, c.

Verlachen, v. t. 1. le af, hele, uble; tilbringe leende.

Verladen, v. t. 2. læsse paa for at sende bort; sende bort med et Skib, udskibe.

Verlader, m. **-s** pl. s. sg. Befragter, Afskiber, c.

Verladung, f. **-en**. Paalæsning, Befragtning, Udskibning, c. | **Verladungs-kosten**, pl. Befragtningsomkostninger; **-platz**, m. Udskibningsplads, c.; **-schein**, m. Fragtbrev, n.; **-wagen**, m. Transportvogn, Fragtvogn, c.

Verlag, m. **-es** ub. pl. Forlag, n.; Forskud, Udlæg, n.; Driftskapital, c. | **Verlags-buch**, n. Forlagsbog, c.; **-buchhändler**, m. Forlagsboghandler, c.; **-buchhandlung**, f. Forlagshandel, c.; **-katalog**, m. Forlagskatalog, n.; **-kosten**, pl. Forlagsomkostninger, pl.; **-lager**, n. Forlagslager, n.; **-recht**, n. Forlagsret, c.

Verlahmen, v. i. 1. m. s. blive lam.

Verlähmen, v. t. 1. gjøre lam.

Verlammen, v. i. 1. m. h. læmme med døde Lam.

Verlanden, v. i. 1. m. s. blive til tørt Land; v. t. gjøre til tørt Land.

Verlangen, v. t. 1. tragte efter, ville have, ønske, attraa; forlange, begjære, fordre; **das ist zu viel verlangt**, det er for meget forlangt; v. i. m. h. længes; **nach eim.** —, længes efter en; impers. **es verlangt mich zu wissen**, jeg længes efter, gad gjærne vide. | **Verlangenswert(h)**, attraaleværdig.

Verlangen, n. **-s** pl. s. sg. Forlangende, n., Fordring, Begjæring, Længsel, Attraa, c.; **auf** —, paa Forlangende.

Verlänge(r)n, v. t. 1. forlænge, fortsætte, udstrække. — **Verlängerung**, f. Forlængelse, c.

Verlangsamen, v. t. 1. sagtne; v. r. og i. m. s. blive langsommere, sagtnes. — **Verlangsamung**, f. Sagtning, c.

Verläppern, v. t. 1. klatte bort.

Verlarven, v. t. 1. maskere, forklæde, gjøre ukjendelig; v. r. forpuppe sig. — **Verlarvung**, f. Maskering, Forklædning, c.

Verlaß, m. **-sses -sse**. × Efterladenskab, n.; Aftale, Akkord, c.; Tilforladelighed, c.; **es ist kein — auf ihn**, man kan ikke stole paa ham; Sluse, c.

Verlassen, v. t. 2. forlade; **Eim. etw.** —, overlade en noget; † **etw. to** —, aftale, anordne noget saaledes; ∓ efterlade; ∓ **Eim. etw.** —, eftergive en noget; v. r. forlade sig paa, stole paa; **ich verlasse mich auf seine Treue**, jeg stoler paa hans Troskab. — **Verlassung**, f. Opgivelse, c.

Verlassen, adj. forladt. — **Verlassenheit**, f. Forladthed, c.

Verlassenschaft, f. **-en**. Efterladenskab, Bo, n. | **Verlassenschafts-masse**, f. Bo, n.

Verlässig, **verlässlich**, adj. paalidelig, sikker.

Verlästum, n. † se **Verlassenschaft**.

Verlästern, v. t. 1. bespotte, tale ilde om, skumle. — **Verlästerung**, f. Bespottelse, c., Skumleri, n.

Verlatten, v. t. 1. indeslutte med Lægter.

Verlaub, m. **-s** ub. pl. Tilladelse, c.; **mit** —, med Forlov.

Verlauf, m. **-es** ub. pl. Forløb, n., Gang, c.; — **einer Sache**, en Sags Gang, Fremgang; **nach — von drei Tagen**, efter tre Dages Forløb.

Verlaufen, v. t. 2. tilbringe med at løbe; forbrøde ved at løbe; (Bjærgv.) føre bort paa Trillebør; spærre Vejen, afskære; **Eim. den Weg** —, afskære en Vejen; ∓ forlade, opgive; v. r. løbe fejl, forløbe sig, forvilde sig; løbe bort, forsvinde, løbe fra hverandre; udbrede sig; sænke

sig; v. i. m. s. forløbe, hengaa; **wie ist die Sache** —, hvordan er den Sag laben af?

Verläufer, m. **-s** pl. s. sg. Forløber, c. (Billard).

Verläugnen, v. t. se **verleugnen**.

Verlaut, m. **-es** ub. pl. i: **dem -e nach**, efter Sigende, Forlydende, Rygte.

Verlautbaren, v. t. 1. kundgjøre, ytre; v. i. m. h. blive bekjendt, rygtes, siges; v. r. ytre sig, udtale sig.

Verlauten, v. i. 1. m. h. forlyde, blive bekjendt, rygtes; **sich — lassen**, lade sig forlyde med; **es verlautet**, man siger, det hedder, der fortælles.

Verläuten, v. se **ausläuten**.

Verleben, v. t. 1. henleve; **einen Tag** —, tilbringe en Dag; × overleve; † v. i. og r. holde op tilligemed Livet.

Verlebt, adj. udlevet, affældig. — **Verlebtheit**, f. Udlevethed, Affældighed, c.

Verlebendigen, v. t. 1. levendegjøre.

Verlechzen, v. i. 1. m. s. dø af Tørst, vansmægte.

Verleckert, adj. slikken, kræsen.

Verlegen, v. t. 1. forlægge, lægge et andet Sted hen; **einen Jahrmarkt** —, henlægge et Marked til en anden Tid; **etw.** —, forlægge noget; **Eim. den Weg** —, spærre Vejen for en; **ein Land mit Waren** —, forsyne et Land med Varer; **Eim. Geld** —, forstrække en med Penge; **ein Buch** —, forlægge en Bog; ✝ modbevise. — **Verlegung**, f. Forlæggelse, Henlæggelse, Spærring, Forstrækning, c.; **die — eines Buches**, Forlaget af en Bog.

Verlegen, adj. forgjemt, overgjemt; forlegen, raadvild, lejtet; **um etw.** — **sein**, være forlegen for noget; **er ist nie** —, han er aldrig forlegen. — **Verlegenheit**, f. Forlegenhed, c.

Verleger, m. **-s** pl. s. sg. en, der forstrækker med Penge; Forlægger, c.

Verlehnen, v. t. se **verleihen**.

Verleiben, v. t. 1. indlemme.

Verleiblichen, v. t. 1. legemliggjøre.

Verleiden, v. t. 1. gjøre modbydelig, gjøre kjed af; **Eim. etw.** —, gjøre en kjed af noget.

Verleihbar, adj. som kan laanes ud.

Verleihen, v. t. 2. laane ud, leje ud; forlene, overdrage som Len; forunde, tildele, skjænke, give. — **Verleihung**, f. Udlaan, n.; Forlening, Tildeling, c.

Verleiher, m. **-s** pl. s. sg. Udlaaner, Udlejer, **e**.

Verleimen, v. t. 1. lime til.

Verleiten, v. t. 1. lede fejl, mislede, forlede, forføre; **Einen zum Spiel** —, forlede en til Spil. — **Verleitung**, f. Forledelse, Forførelse, c.

Verlenken, v. t. 1. lede fejl, styre fejl; † styre forbi noget.

Verlernen, v. t. 1. forglemme, glemme. — **Verlernung**, f. Forglemmelse, c.

Verlesen, v. t. 2. oplæse offentlig, forelæse, **sich** —, læse galt; † udvælge. — **Verlesung**, f. Oplæsning, Fejllæsning, c.

Verlesen, adj. forlæst; × tabt.

Verletzbar, adj. saarlig. — **Verletzbarkeit**, f. Saarlighed, c.

Verletzen, v. t. 1. beskadige, saare; fig. saare, fornærme, krænke; **leicht verletzt**, let at saare, krænke. — **Verletzung**, f. Beskadigelse, Fornærmelse, Krænkelse, c.; Saar, n.

Verletzlich, adj. saarlig.

Verleugnen, v. t. 1. fornægte; **seinen Glauben** —, fornægte sin Tro; **sich** —, fornægte sig selv; **sich — lassen**, nægte sig hjemme. — **Verleugnung**, f. Fornægtelse, c.

Verleugner, m. **-s** pl. s. sg. Fornægter, c.

Verleumden, v. t. 1. bagtale, bagvaske, bringe i ondt Rygte.

Verleumder, m. **-s** pl. s. sg. Bagtaler, Bagvasker, c.

Verleumderin, f. **-nen**. Bagtalerske, c.

Verleumderisch, adj. bagtalersk.

Verleumdung, f. **-en**. Bagtalelse, Bagvaskelse, c. | **Verleumdungs-sucht**, f. Bagvaskelsessyge, c.

Verliebeln, v. t. 1. tilbringe med Elskeri.

Verlieben, v. r. 1. forelske sig; **sich in ein Mädchen** —, forelske sig i en Pige.

Verliebt, adj. forelsket, forlibt; **verliebte Augen machen**, sætte forelskede Øine op. — **Verliebtheit**, f. Forelskelse, c.

Verlieblichen, v. t. 1. gjøre yndig.

Verliederlichen, v. t. 1. bortsøde ved Liderlighed; v. i. m. s. gaa til Grunde ved Liderlighed.

Verliegen, v. t. 2. ligge hen; forsømme; v. i. m. s. ligge ubenyttet, blive overgjemt; blive daarlig; v. r. forligge, ligge forbærvet, blive ubrugbar.

Verlierbar, adj. som kan tabes. — **Verlierbarkeit**, f. Muligheden at kunne tabes.

Verlieren, v. t. 2. tabe, miste; **einen Freund** —, miste en Ven; **die Hoffnung** —, miste Haabet; **den Verstand** —, miste Forstanden; **ein Messer, einen Prozeß, eine Schlacht, im Spiele** —, tabe en Kniv, en Proces, et Slag, i Spil; **Geld an einer Ware** —, tabe Penge paa en Vare; **an einen** —, tabe til en; **die Zeit** —, spilde Tiden; **sich in Gedanken** —, falde hen i Tanker; **sich** —, forsvinde, tage af, forvilde sig; **verloren sein**, være tabt, uden Redning; **verlorene Mühe**, spildt Umagelighed; **der verlorene Sohn**, den fortabte Søn; **etw. für verloren achten**, anse noget for tabt; **verloren geben**, opgive noget; **verloren gehen**, gaa tabt; **an ihm ist ein Künstler verloren**, i ham er en Kunstner gaaet tabt; **ein verlorener Posten**,

en udsat Post; **etwas verloren machen**, gjøre noget overflødigt.

Verlierer, m. -s pl. ſ. sg. den tabende.

Verließ, Verließ, n. **-es -e.** Hule, Afgrund; Kjælder, c.; Borgfængſel, n.

Verloben, v. t. 1. forlove, trolove, fæſte; **ſich mit einer Perſon** —, forlove ſig med en Dame; **der, die Verlobte**, den forlovede; ‡ love bort; ‡ afſværge, forſværge; × roſe for meget.

Verlöbnis, n (ſ.) **-ſes -ſe.** Forlovelſe, Trolovelſe, c. | **Verlöbnis-ring**, m. Forlovelſesring, Trolovelſesring, c.; **-tag**, m. Forlovelſesdag, Trolovelſesdag, c.

Verlobung, f. **-en.** Forlovelſe, c. | **Verlobungsanzeige**, f. Bekjendtgjørelſe af en Forlovelſe, c.; **-feier**, f., **-feſt**, n. Forlovelſesfeſt, c.; **-karte**, f. Forlovelſeskort, n.; **-ring**, m. Forlovelſesring, c.; **-tag**, m. Forlovelſesdag, c.

Verlochen, v. t. 1. (Haandv.) gjøre Huller i, forſyne med Huller; kaſte, nedgrave i et Hul.

Verlocken, v. t. 1. forlokke, forføre. — **Verlockung**, f. Forlokkelſe, c.

Verlockern, v. t. 1. bortsmøltе.

Verlodern, v. i. 1. m. ſ. ophøre at flamme; fortæres af Flammeild, bluſſe bort.

Verlogen, adj. løgnagtig, fuld af Løgn. — **Verlogenheit**, f. Løgnagtighed, c.

Verlohen, v. i. ſe **verlodern**.

Verlohnen, v. impers. 1. lønne ſig; **es verlohnt ſich der Mühe (die Mühe) nicht, es verlohnt nicht die Mühe**, det er ikke Umagen værd.

Verloren, adj. ſe **verlieren**.

Verlöſchbar, adj. ſom kan ſlukkes.

Verlöſchen, v. t. 1. ſlukke; udſlette; v. i. 2. (‡ 1.) m. ſ. ſlukkes, gaa ud, **udſlukkes**, udſlettes, ſvinde bort. — **Verlöſchung**, f. Udſlukning, c.

Verloſen, v. t. 1. bortlodde. — **Verloſung**, f. Bortlodning, c.

Verlöt(h)en, v. t. 1. ſammenlodde; tillodde. — **Verlöt(h)ung**, f. Sammenlodning, Tillodning, c.

Verlottern, verludern, v. t. 1. ſe **verliederlichen**. — **Verlotterung, Verluderung**, f. Forsdelſe, c.

Verlüften, v. t. 1. udlufte.

Verlügen, v. t. 2. lyve for en.

Verlumpen, v. i. 1. m. ſ. falde hen i Pjalter, blive pjaltet; gaa til Grunde; **ein verlumpter Menſch**, et pjaltet Menneſke.

Verluſt, m. **-es -e (-üſte).** Tab, Forlis, n., Skade, c. | **Verluſt bringend**, voldende Tab; **-konto**, n. Tabskonto, c.; **-liſte**, f. Tabeliſte, c.

Verluſtiren, v. r. 1. more ſig.

Verluſtig, adv. i: — **gehen, werden**, miſte, tabe, blive af med; **er iſt ſeines Amtes — geworden**, han har miſtet, er kommen fra ſit Embede; **ſich einer Sache — machen**, gaa tabt af noget.

Vermachen, v. t. 1. tillukke, tilſpærre; **Sim. etw.** —, teſtamentere en noget. — **Vermachung**, f. Tillukkelſe, Tilſpærring; Teſtamentering, c.

Vermächtnis, n. **-ſes -ſe.** Teſtament, n.; teſtamenteret Gods, Legat, n., Gave, c. | **Vermächtnis-erbe**, m. Legatarius, Legatarving, c.; **-nahme**, f. Overtagelſe af et Legat, c.; **-nehmer**, m. ſe **-erbe**.

Vermagern, v. i. 1. m. ſ. blive mager.

Vermahlen, v. t. 1. (partic. **vermahlen**) opmale.

Vermählen, v. t. 1. formæle, gifte.

Vermählung, f. **-en.** Formæling, c. | **Vermählungs-feier**, f., **-feſt**, n. Formælingshøjtideligheb, c.; **-tag**, m. Formælingsdag, c.

Vermahnen, v. t. 1. formane. — **Vermahnung**, f. Formaning, c.

Vermaledeien, v. t. 1. forbande; **vermaledeit**, forbandet, forbiſtret, forbømt. — **Vermaledeiung**, f. Forbandelſe, c.

Vermalen, v. t. 1. opmale, forbruge til Malen; udmale, afbilde; **ſbdelægge ved at male.** — **Vermalung**, f. Opmaling, c.

Vermannigfachen, vermannigfaltigen, v. t. 1. mangfoldiggjøre.

Vermänteln, v. t. 1. tilhylle, ſøge at ſkjule, kaſte Kappen over.

Vermarken, v. t. 1. betegne med Grænſeſtene, indeſlutte, indgrænſe. — **Vermarkung**, f. Betegnelſe af Grænſen, Begrænſning, c.

Vermauern, v. t. 1. mure op, forbruge til Murarbejde; tilmure; indmure. — **Vermauerung**, f. Opmuren, Tilmuring, c.

Vermaut(h)en, v. t. 1. fortolde.

Vermehrbar, adj. ſom kan formeres. — **Vermehrbarkeit**, f. den Egenſkab at kunne formeres, foreges.

Vermehren, v. t. 1. formere, forøge; gjøre ſtørre, ſtærkere; **ſich** —, formere ſig, tiltage. — **Vermehrung**, f. Formerelſe, Forøgelſe, c.

Vermehrer, m. -s pl. ſ. sg. Formerer, Forøger, Udvider, c.

Vermeidbar, adj. undgaalig. — **Vermeidbarkeit**, f. Undgaaelighed, c.

Vermeiden, v. t. 2. ſty, undvige, undgaa. — **Vermeidung**, f. Undgaaelſe, c.

Vermeidlich, adj. undgaaelig. — **Vermeidlichkeit**, f. Undgaaelighed, c.

Vermeinen, v. t. 1. formene, holde for, tro. — **Vermeinung**, f. Formening, c.

Vermeint, adj. forment, indbildt.

Vermeintlich, adj. formentlig, formodentlig.

Vermelden, v. t. 1. formelde. — **Vermeldung**, f. Melding, c.

Vermengen, v. t. 1. mænge, blande; forvirre; **ſich mit etw.** —, give ſig af med. — **Vermengung**, f. Blanding, Sammenblanding, Forvirring, c.

Vermenſchen, vermenſchlichen, v. t. 1. menneſkeliggjøre; humaniſere.

Vermerk, m. (n.) **-es -e**. Notits, Anmærkning, c.

Vermerken, v. t. 1. mærke, spore, formærke, blive vaer; **etw. gut, übel —**, optage, udlægge noget vel, ilde. — **Vermerkung**, f. Mærken, Formærkelse, Optagelse, c.

Vermeßbar, adj. som kan maales.

Vermessen, v. t. 2. maale, udmaale; **sich —**, maale fejl: fig. **sich —**, hovmode sig af, være forvoven, formaste sig; sværge højt paa.

Vermessen, adj. formastelig, dumdristig, forvoven. — **Vermessenheit**, f. Formastelighed, Dumdristighed, Formastelse, Forvovenhed, c.

Vermessentlich, adj. formastelig, dumdristig.

Vermessung, f. **-en**. Maaling, Opmaaling, c. — **Vermessungs-arbeit**, f. Opmaalingsarbejde, n.; **-büreau**, n. Opmaalingskontor, n.

Vermetzen, v. t. 1. give Told af Kornet, tolde.

Vermiet(h)bar, adj. som kan udleies.

Vermiet(h)en, v. t. 1. bortleje; udleje; **sich —**, bortfæste sig.

Vermiet(h)er, m. **-s** pl. ſ. sg. Bortlejer, Ejer, Vært, c.; Fæstemand, c.

Vermiet(h)ung, f. **-en**. Bortlejen, Udlejen, c.; Bortfæstelse, c. | **Vermiet(h)ungs-büreau**, n. Fæstekontor, n.; **-zettel**, m. Sedbel med Paaskrift: Værelser til Leje, c.

Vermindern, v. t. 1. formindske; **sich —**, formindskes, aftage.

Verminderung, f. **-en**. Formindskelse, c. | **Verminderungs-wort**, n. Formindskelsesord, Diminutivum, n.

Vermischbar, adj. som lader sig blande.

Vermischen, v. t. 1. blande, sammenblande, mænge; **vermischt**, blandet; **vermischte Nachrichten**, blandede Efterretninger; **sich mit einer Person —**, have legemlig Omgang med en Person. — **Vermischung**, f. Blanding, c.; **fleischliche —**, legemlig Omgang.

Vermissen, v. t. 1. savne. — **Vermissung**, f. Savn, n.

Vermitteln, v. t. 1. mægle, bilægge; **eine Anleihe —**, slutte et Laan, bringe et Laan i Stand; **-d eintreten**, lægge sig imellem.

Vermittels, vermittelſt, præp. med Gen. ved Hjælp af.

Vermittler, m. **-s** pl. ſ. sg. Mellemmand, Mægler, Midler, c.

Vermittelung, f. **-en**. Mægling, Mellemkomst, Intervention, c. | **Vermittelungs-vorschlag**, m. Mæglingsforslag, n.

Vermöbeln, v. t. 1. møblere; sælge, stille sig ved; × **Einen —**, give en paa Hovedet.

Vermodern, v. i. 1. m. ſ. forraadne, hensmulre. — **Vermoderung**, f. Forraadnelse, c.

Vermöge, præp. med Gen. i Kraft af, i Følge, paa Grund af: — **unserer Abrede, des Befehls, der Urkunde**.

Vermögen, v. t. 1. (**vermag, vermochte, vermocht**) formaa; udrette, udføre, mægte, kunne; **viel bei einem. —**, formaa meget hos en; **Einen zu etw. —**, formaa, bevæge, overtale en til noget; **wenn er es über sich vermag**, dersom han kan bekvemme sig dertil; **ich vermochte ihn nicht zu retten**, jeg formaaede ikke, var ikke i Stand til at redde ham; **-d sein**, være i Stand til; **-d**, formuende, bemidlet.

Vermögen, n. **-s** pl. ſ. sg. Evne, Kraft, Styrke, c.; Formue, Ejendom, c.; **nach —**, efter Evne; **etw. in seinem — haben**, have noget i sit Eje.

Vermögens-absonderung, f. Ophævelse af Formuesfællesskabet, c.; **-aufnahme**, f. Vurdering af Formuen, c.; **-losigkeit**, f. Uformuenhed, c.; **-stand**, m. Formuestilstand, c.; **-steuer**, f. Formuesskat, c.; **-umstände**, pl. Formuesomstændigheder; **-verhältnisse**, pl. Formuesforhold, pl.

Vermögenheit, f. se **Vermögen**.

Vermöglich, vermögsam, adj. i Stand til; kraftig. stærk; formuende, velhavende.

Vermoosen, v. i. 1. m. ſ. overgro med Mos.

Vermorschen, v. i. 1. m. ſ. raadne.

Vermuckern, v. i. 1. m. ſ. blive et Hældøre.

Vermulschen, v. i. 1. m. ſ. raadne.

Vermummen, v. t. 1. formumme, maskere, forklæde. — **Vermummung**, f. Maskering, Forklædning, c.

Vermünzen, v. t. 1. munte op, munte, forbruge til Møntning.

Vermürben, v. i. 1. m. ſ. blive mør, raadne.

Vermut(h)en, v. t. 1. formode; **sich etw., etw. —, sich eines Dinges —**, formode noget; **Einen —**, vente ens Ankomst.

Vermut(h)lich, adj. formodentlig, sandsynlig, ventelig.

Vermut(h)ung, f. **-en**. Formodning, Gisning, Forventning, c. | **Vermut(h)ungs-grund**, m. Formodningsgrund, c.

Vernachlässigen, v. t. 1. forsømme, efterlade. — **Vernachlässigung**, f. Forsømmelse, Efterladelse, c.

Vernageln, v. t. 1. fornagle, tilnagle; fig. **vernagelt sein**, være dum, enfoldig. — **Vernaglung**, f. Fornagling, c.

Vernähen, v. t. 1. indsy; opsy, forbruge ved at sy; sy fejl.

Vernarben, v. i. 1. m. ſ. og r. gro til, læges.

Vernarren, v. t. 1. fjase bort, anvende unyttig; **sich in etw. —**, forgabe sig i, forelske sig i noget; v. i. m. ſ. fortrylles, forgjores, komme ud af sig selv.

Vernarrt, adj. forgabet. — **Vernarrtheit**, f. Forgabethed, c.

Vernaschen, v. t. 1. slikke bort, forøde paa Slikkeri; **vernascht sein**, være slikvorn.

Vernehmbar, adj. følelig, tydelig, hørlig.

Vernehmen, v. t. 2. fornemme, mærke; høre, agte paa; forstaa; erfare; faa at vide; **sich —**

laſſen, ſige, otre, lade ſig forlyde med; **ſich mit etw.** —, komme til Forſtaaelſe med en; **Einen** —, forhore en; † indſe, mærke, erkjende, forſtaa. — **Vernehmung**, f. Forhør, n., Underſøgelſe; † Forſtaaelſe, c.

Vernehmen, n. -s ub. pl. Forlydende, Sigende, Rygte, n.; **dem — nach**, efter Forlydende; Forſtaaelſe, c.; **mit einem. in gutem, ſchlechtem — ſtehen**, være i god, daarlig Forſtaaelſe med en.

Vernehmlich, adj. høj, tydelig, forſtaaelig. — **Vernehmlichkeit**, f. Forſtaaelighed; Tydelighed, c.

Verneigen, v. r. 1. bukke. — **Verneigung**, f. Bukken, c., Buk, n.

Verneinbar, adj. til at nægte.

Verneinen, v. t. 1. nægte, benægte; **-nd**, nægtende, negativ.

Verneiner, m. -s pl. ſ. sg. Nægter, Benægter, c.

Verneinung, f. **-en**. Nægtelſe, Benægtelſe, c. | **Verneinungs-ſall**, m. Nægtelſestilfælde, n.; **-weiſe**, nægtelſesvis; **-wort**, n. Nægtelſesord, n.

Verneuen. verneuern, v. t. 1. forny.

Vernichtbar, adj. ſom kan ødelægges.

Vernichten, † **vernichtigen**, v. t. 1. tilintetgjøre; forſtyrre, fordærve, ødelægge; † foragte.

Vernichter, m. -s pl. ſ. sg. Ødelægger, c.

Vernichtung, f. ub. pl. Tilintetgjørelſe, Forſtyrrelſe, Fordærvelſe, Ødelæggelſe, c. | **Vernichtungs-kampf**, **-krieg**, m. Udryddelseskamp, Udryddelseskrig, c.

Vernieten, v. t. 1. nette (nitte), nette faſt, nette ſammen. — **Vernietung**, f. Netning, Sammennetning, c.

Vernunft, f. ub. pl. Fornuft, Forſtand, Indſigt, c. | **Vernunft-begabt**, begavet med Fornuft; **-beweis**, m. Fornuftbevis, n.; **-begriff**, m. Fornuftbegreb, n.; **-gebot**, n. Fornuftbud, n.; **-gemäß**, overensſtemmende med Fornuften; **-glaube**, m. Fornuftro, c.; **-gläubiger**, adj. fornuftroende, c.; **-heirat(h)**, f. Fornuftgiftermaal, n.; **-lehre**, f. Logik, Tænkelære, c.; **-los**, ufornuftig, vanvittig, afſindig; **-loſigkeit**, f. Ufornuftighed, Vanvittighed, Afſindighed, c.; **-mäßig**, fornuftmæssig; **-mäßigkeit**, f. Fornuftmæssighed, c.; **-recht**, n. Fornuftret, c.; **-religion**, f. Fornuftreligion, c.; **-ſchluß**, m. Fornuftſlutning, Syllogisme, c.; **-widrig**, ſtridende mod Fornuften, fornuftſtridig; **-widrigkeit**, f. Fornuftſtridighed, c.

Vernünfteleі, f. **-en**. Spidsfindighed, c., Sofisteri, Haarkløveri, n.

Vernünfteln, v. i. 1 m. h. haarkløve, bruge Sofisteri.

Vernünftler, m. -s pl. ſ. sg. Haarkløver, Sofiſt, c.

Vernünftig, adj. fornuftig; forſtandig. — **Vernünftigkeit**, f. Fornuftighed, Forſtandighed, c.

Vernutzen, vernützen, v. t. 1. afbenytte, opſlide.

Veröden, v. i. 1. m. ſ. blive øde; v. t. gjøre øde, lægge øde.

Veroffenbaren, v. t. 1. aabenbare.

Veröffentlichen, v. t. 1. offentliggjøre. — **Veröffentlichung**, f. Offentliggjørelſe, c.

Veroneſer, m. -s pl. ſ. sg. Veroneſer, c.

Veroneſiſch, adj. veroneſiſk.

Veronika, f. -s. Veronika, Ærenpris, c.

Verordnen, v. t. 1. forordne, foreſkrive, befale, beramme, faſtſætte; **Eim. etw.** —, forordne en noget; **Einen zu etw.** —, beſtikke, udnævne, indſætte en til noget.

Verordner, m. -s pl. ſ. sg. en, der forordner, anordner, beſtemmer noget.

Verordnung, f. **-en**. Forordning, Anordning, Befaling, Beſtemmelſe, Forſkrift; Beſtikkelſe, Udnævnelſe, Indſættelſe, c. | **Verordnungs-blatt**, n. Lovtidende, c.; **-mäßig**, anordningsmæssig.

Verpachtbar, adj. ſom kan bortforpagtes.

Verpachten, v. t. 1. bortforpagte. — **Verpachtung**, f. Bortforpagtning, c.

Verpachter, Verpächter, m. -s pl. ſ. sg. Bortforpagter, c.

Verpacken, v. t. 1. indpakke, forbruge ved at pakke; pakke feil, forpakke.

Verpacker, m. -s pl. ſ. sg. Indpakker, c.

Verpackung, f. **-en**. Indpakning, c. | **Verpackungs-art**, f. Indpakningsmaade, c.; **-leinwand**, f. Pakkerred, n.

Verpalliſadi(e)ren, verpalliſadi(e)ren, v. t. 1. paliſadere, forſyne med Paliſader. — **Verpalliſadi(e)rung**, f. Paliſadering, c.

Verpanzern, v. t. 1. panſre. — **Verpanzerung**, f. Panſring, c.

Verpäppeln, v. t. 1. proppe med Barnemad, overlæsſe.

Verpaſſen, v. t. 1. gaa glip af, forſpilde; afvente, lade gaa over; paſſe bort (i Kort).

Verpeſten, v. t. 1. forpeſte. — **Verpeſtung**, f. Forpeſtelſe, c.

Verpetſchi(e)ren, verpetſchaften, v. t. 1. forſegle.

Verpfählen, v. t. 1. indpæle, omſlutte med Pæle. — **Verpfählung**, f. Indpæling, c.; Pæleværk, n.

Verpfänden, v. t. 1. pantſætte. — **Verpfändung**, f. Pantſættelſe, c.

Verpfeffern, v. t. 1. pebre for ſtærkt.

Verpflanzbar, adj. ſom kan omplantes.

Verpflanzen, v. t. 1. omplante. — **Verpflanzung**, f. Omplantning, c.

Verpflegen, v. t. 1. forpleje, pleje, røgte, forſørge.

Verpfleger, m. -s pl. ſ. sg. Forſørger, Plejefader, c.

Verpflegung, f. **-en**. Forplejning, Pleje, Forſørgelſe, c. | **Verpflegungs-anſtalt**, f. Plejeanſtalt, c.; **-geld**, n. Koſtpenge, pl.; **-haus**, n.

Plejchus, n.; **-mittel**, n. Proviant, c.; **-weſen**, n. Forpleiningsvæſen, n.

Verpflichten, v. t. 1. forpligte; **ſich zu etw.** —, forpligte ſig til noget. — **Verpflichtung**, f. Forpligtelſe, c.

Verpflöcken, v. t. 1. tilpiske. — **Verpflöckung**, f. Tilpiskning, c.

Verpfründen, v. t. 1. give Plads i en Stiftelſe, et Hoſpital.

Verpfuſchen, v. t. 1. forfuſke, forkludre. — **Verpfuſchung**, f. Forfuſkning, Forkludring, c.

Verpichen, v. t. 1. tilbege, tætte med Beg; **auf etw. verpicht ſein**, være forhippet paa noget. — **Verpichung**, f. Tilbegning, c.

Verpimpeln, v. t. 1. × blødagtiggjøre, overforfine.

Verplaffen, v. t. 1. plaffe bort.

Verplappern, v. t. ſe **verplaudern**.

Verplatzen, v. t. 1. plaſke bort.

Verplaudern, v. t. 1. ſladre bort; ſladre af Skole, bringe ud ved Sladder; v. r. røbe ſig, forſnakke ſig; **verplaudert**, ſnakkeſalig, ſludder-vorn.

Verplempern, v. t. 1. ſpilde; øde bort, ſætte over Styr; v. r. forplumre ſig, binde ſig paa en uheldig Maade.

Verpönen, v. t. 1. belægge med Straf, forbyde under Straf.

Verpraſſen, v. t. 1. forøde, bortødsle ved Fraadseri, bortſvire. — **Verpraſſung**, f. Forødelſe, c.

Verpraſſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Forøder, Ødelland, c.

Verproviantiſ(e)ren, v. t. 1. proviantere, forſyne med Levnedsmidler. — **Verproviantiſ(e)rung**, f. Proviantering, c.

Verprozeſſi(e)ren, v. t. 1. ſætte til ved Proceſſer, procedere bort.

Verp(r)uddeln, v. t. 1. forfuſke.

Verpuffen, v. i. 1. m. h. forpuffe; v. t. forpuffe med et Knald; × **ſich** —, forpuffe ſit Krudt, fig. ſætte alt over Styr; **ſich** —, × forſnakke ſig.

Verpuppen, v. r. 1. forpuppe ſig. — **Verpuppung**, f. Forpupning, c.

Verpuſten, v. r. 1. og i. puſte ud, faa Vejret igjen.

Verputzen, v. t. 1. bruge til Pynt; **ſein Geld** —, × ſætte ſine Penge over styr; **einen Schinken** —, × fortære en Skinke helt og holdent.

Verquälen, v. t. 1. plage til Skamme, ødelægge, plage til Døde.

Verqualmen, v. i. 1. m. ſ. forbunſte; v. t. lade forbunſte, lade gaa op i Røg.

Verquecken, v. i. 1. m. ſ. opfyldes med Græsrødder.

Verquellen, v. i. 2. m. ſ. give ſig ud, ſlaa ſig, bulne ud, blive trang; risle bort.

Verquicken, v. t. 1. banne en Kviksølvforbindelſe; røre forbinde; amalgamere. — **Verquickung**, f. Amalgamering, c.

Verquiſten, v. t. 1. ødelægge, ſætte over Styr.

Verrainen, v. t. 1. forſyne med Agerren.

Verrammen, verrammeln, v. t. 1. tilſpærre, afſpærre, barrikadere. — **Verrammelung**, f. Tilſpærring, Barrikadering, c.

Verrannt, adj. ſe **verrennen**. — **Verranntheit**, f. Dumhed, Idiotiſme, c.

Verraſen, v. i. 1. m. ſ. forgro, gro til med Græs; ſe ogſaa **ausraſen**.

Verrat(h), m. **-es** ub. pl. Forræderi, n.; — **an etw. begehen**, begaa Forræderi imod en.

Verrat(h)en, v. t. 2. forraade, røbe; **ſein Vaterland** —, forraade ſit Fædreland; **ein Geheimnis** —, røbe en Hemmelighed; **ſich** —, røbe ſig; **ich weiß nicht, ob ich — oder verkauft bin**, jeg véd ikke, om jeg er kjøbt eller ſolgt.

Verrät(h)er, m. **-s** pl. ſ. sg. Forræder, c.; **er iſt ein — an dem Könige**, han er en Forræder mod Kongen.

Verrät(h)erei, f. **-en**. Forræderi, n.

Verrät(h)erin, f. **-nen**. Forræderiſke, c.

Verrät(h)eriſch, adj. forræderiſk, troløs, falſk.

Verrauchen, v. i. 1. m. ſ. fordampe, holde op at ryge, dunſte bort; fig. **der Zorn verraucht**, Vreden lægger ſig, gaar over, beroliges; **etw. — laſſen**, lade en Sag falde bort af ſig ſelv; v. t. ryge, ryge op; tilbringe rygende; **verraucht**, tilrøget. — **Verrauchung**, f. Fordampning, Forduſtning, c.

Verräuchern, v. t. 1. opbruge ved at røge; tilrøge, forærve ved Røg.

Verräumen, v. t. 1. rydde til Side; forlægge.

Verrauſchen, v. i. 1. m. ſ. ſuſe bort, forſvinde ſuiende; ophøre at ſuſe.

Verrechnen, v. t. 1. beregne, tage med i Regningen; **ſich** —, forregne ſig, begaa Fejl i Regning. — **Verrechnung**, f. Medberegning; Forregning, Fejlregning, c.

Verrechten, v. t. ſe **verprozeſſi(e)ren**.

Verrecken, v. i. 1. m. ſ. ſtyrte, krepere, dø.

Verreden, v. t. 1. forlove, forſværge; bagtale; v. r. fortale ſig. — **Verredung**, f. Forſværgelſe, c., Affald. n.; Fortaleliſe, c.

Verregnen, v. t. 1. ødelægge ved Regn; gjennembløde.

Verreiben, v. t. 2. rive tilſtrækkelig; opbruge ved at rive; rive bort.

Verreiſen, v. i. 1. m. ſ. reiſe, reiſe bort; v. t. reiſe op, ſætte til ved Reiſer.

Verreißen, v. t. 2. rive itu; **die Ware wird verriſſen**, denne Vare har rivende Afſætning.

Verreiten, v. t. 2. ride op, forøde ved at ride; ødelægge ved at ride; ſpærre ridende; **ſich** —, ride ſig faſt, ride feil.

Verrenken, v. t. 1. forvride, forſtrække, faa

af Led. — **Verrenkung**, f. Forvridning, Forstrækkelse, c.

Verrennen, v. t. 1. (**verrannte**, **verrannt**) løbe i Vejen, spærre ved at rende; tilbringe ved at rende; **sich** —, løbe sig fast; **er ist verrannt**, han er løben fast.

Verrichten, v. t. 1. forrette, udrette, udføre, besørge, røgte; **seine Arbeit** —, forrette sit Arbejde; † rette fejl, give en falsk Retning. — **Verrichtung**, f. Forretning, Bestilling, Syssel, c.

Verriechen, v. i. 2. m. s. og r. tabe Lugt og Kraft.

Verriegeln, v. t. 1. lukke med Slaa; tilstænge; **im Kopfe verriegelt sein**, være dum.

Verrieseln, v. i. 1. m. s. risle bort.

Verringern, v. t. 1. forringe, formindske. — **Verringerung**, f. Forringelse, Forminbskelse, c.

Verrinnen, v. i. 2. m. s. rinde bort, udløbe, forsvinde.

Verröcheln, v. t. 1. udstønne, give rallende fra sig; v. i. m. h. stønne, ralle, dø.

Verrollen, v. i. 1. m. s. rulle bort, hendø; hensvinde, udløbe.

Verrosten, v. i. 1. m. s. forruste, rustne, forbærves af Rust. — **Verrostung**, f. Forrustning, c.

Verrotten, v. i. 1. m. s. raadne op.

Verrucht, adj. forvorpen, ryggesløs, høsft lastefuld. — **Verruchtheit**, f. Forvorpenhed, Ryggesløshed, c.

Verrückbar, adj. flyttelig, bevægelig.

Verrücken, v. t. 1. forrykke; rykke af Lave; fig. fornitre; **Eim. den Kopf** —, forstyrre Hovedet paa en. — **Verrückung**, f. Flytning; Forrykkelse, Forbirring, c.

Verrückt, adj. forrykt, gal. — **Verrücktheit**, f. Forrykthed, Sindsforvirring, Galskab, c.

Verruf, m. **-s** ub. pl. Ry, Vanrygte, onbt Rygte, n.; **in — kommen**, komme i Vanrygte; **in — sein**, have et ilde Ry paa sig.

Verrufen, v. t. 2. bringe i Vanrygte, bringe i onbt Rygte; **verrufen**, berygtet; **eine Münze** —, sætte en Mønt ub af Kurs. — **Verrufung**, f. se **Verruf**.

Verrühren, v. t. 1. røre sammen.

Verrunzeln, v. i. 1. m. s. blive rynket, strumpe ind.

Vers, m. **-es -e**. Vers, n.; **er kann sich keinen — daraus machen**, han kan ikke fatte det. | **Vers-art**, f. Versart, c.; **-bau**, m. Versbygning, c.; **-fuß**, m. Versfod, c.; **-künstler**, m. Verskunstner, c.; **-lehre**, f. Verslære, c.; **-machen**, n. Versdannelse, c.; **-macher**, m. Versemager, c.; **-maß**, n. Versemaal, n.; **-zeile**, f. Verslinje, c.

Versäen, v. t. 1. spærre ved at tilsaa; opbruge ved at saa.

Versacken, v. t. 1. fylde i Sække; v. i. m. s. synke ned.

Versagen, v. t. 1. love bort, tilstaa; **die Hand dieser Dame ist versagt**, denne Dames Haand er lovet bort; **Eim. etw.** —, afslaa, nægte en noget; v. i. 1. m. s. svigte; **das Gewehr versagt**, Geværet klikker; **die Stimme versagt mir**, Stemmen svigter mig; **das Gedächtnis versagt mir**, Hukommelsen svigter mig. — **Versagung**, f. Bortlovelse, c.; Afslag, n., Nægtelse, c.

Versalzen, v. t. 1. (partic. **versalzen**) salte alt for meget; fig. forbitre.

Versammeln, v. t. 1. forsamle; **sich** —, forsamles, komme sammen; **zu seinen Vätern versammelt werden**, samles med sine Fædre.

Versammlung, f. **-en**. Forsamling, Sammenkomst, c. | **Versammlungs-haus**, n. Forsamlingshus, n.; **-ort**, m. Forsamlingssted, n.; **-platz**, m. Forsamlingsplads, c.; **-recht**, n. Forsamlingsfriheb, c.; **-saal**, m. Forsamlingssal, c.; **-tag**, m. Forsamlingsdag, c.; **-zeit**, f. Forsamlingstib, c.

Versand, m. **-es -e**. Forsendelse, c. | **Versand-artikel**, m. Exportartikel, c.; **-bier**, n. Exportøl, n.; **-geschäft**, n. Exportforretning, c.; **-rechnung**, f. Forsendelsesomkostninger, pl.

Versanden, v. i. 1. m. s. tilsande. — **Versandung**, f. Tilsanding, c.

Versandt, m. se **Versand**.

Versatz, m. **-es -e**. Pantsættelse, c.; Tilsætning, c.; **etw. in — geben**, pantsætte noget. | **Versatz-amt**, n. Asfistenshus. n.

Versauen, v. t. 1. svine til, tilsøle, ødelægge ved Svineri.

Versauern, v. i. 1. m. s. blive sur, forbærves; fig. blive gammel, tabe Friskheden. — **Versauerung**, f. det at blive sur.

Versäuern, v. t. 1. sure for meget, gjøre for sur; fig. forbitre.

Versaufen, v. i. 2. m. s. drukne; v. t. drikke op; **versoffen**, fordrukken.

Versäumen, v. t. 1. forsømme; efterlade; **† Einen** —, opholde en, forsinke en; v. r. komme for sent. — **Versäumung**, f. Forsømmelse, c.

Versäumnis, f. (n.) **-se**. Forsømmelse, c. | **Versäumnis-liste**, f. Forsømmelsesliste, c.

Versäuseln, v. i. 1. m. s. suse bort, svinde bort.

Versaufen, v. i. 1. m. h. holde op at suse; m. s. forsvinde; v. t. tilbringe i Sus og Dus.

Verschaben, v. t. 1. afslide ved at strabe.

Verschachern, v. t. 1. skakre bort.

Verschaffen, v. t. 1. forskaffe, skaffe. — **Verschaffung**, f. Tilvejebringelse, c.

Verschaffen, v. t. 2. vanskabe.

Verschäkern, v. t. 1. sjase bort.

Verschalen, v. i. 1. m. s. blive slov, smaglos, kraftesløs; v. t. forskalle, beklæde med Bræder.

Verschallen, v. i. 2. m. s. ophøre at lyde, forsvinde, tabe sig, hendø.

Verschämt, adj. skamfuld; undselig, blufærdig, beskeden. — **Verschämtheit**, f. Skamfuldhed, Undseelighed, Blufærdighed, Beskedenhed, c.

Verschanzen, v. t. 1. forskanse. — **Verschanzung**, f. Forskanšning, c.

Verschärfen, v. t. 1. gjøre skarpere, skærpe. — **Verschärfung**, f. Skærpelse, c.

Verscharren, v. t. 1. bedække med Jord, nedgrave i Jorden, begrave. — **Verscharrung**, f. Nedgravning, c.

Verschatten, v. t. 1. overskygge; skattere.

Verschäumen, v. i. 1. m. h. og s. flyde skummende bort; v. t. skumme.

Verscheiden, v. i. 2. m. s. skilles herfra, hensove, dø.

Verscheinen, v. i. 2. m. s. holde op at skinne; forgaa, hengaa.

Verschenken, v. t. 1. forære bort; give bort; **Wein**, **Bier** —, udsælge, udskjænke Vin, Øl. — **Verschenkung**, f. Bortgivelse; Udskjænkning, c.

Verscheren, v. t. 2. skudse, beklippe; forklippe, forskære.

Verscherzen, v. t. 1. tilbringe spøgende, henspøge; fig. forspilde; **sein Glück** —, forspilde sin Lykke. — **Verscherzung**, f. Tab ved egen Skyld, n.

Verscheuchen, v. t. 1. bortstræmme, lyse bort; **verscheucht**, forstræmmet.

Verschicken, v. t. 1. forsende, sende bort. — **Verschickung**, f. Forsendelse, Bortsendelse, c.

Verschieben, v. t. 2. forskyde, forrykke; opsætte, udsætte. — **Verschiebung**, f. Forrykkelse, Opsættelse, Udsættelse, c.

Verschieden, adj. forskjellig, ulige; pl. adskillige, flere. | **Verschieden-artig**, forskjelligartet; **-artigkeit**, f. Forskjelligartethed, c.; **-farbig**, forskjelligfarvet. — **Verschiedener-lei**, forskjelligartet.

Verschiedenheit, f. **-en**. Forskjellighed, Ulighed; Forskjel, c.

Verschiedentlich, adv. paa adskillige Maader; flere Gange; mere end én Gang.

Verschiedlich, adj. forskjellig, adskillig.

Verschienen, v. t. 1. forsyne med Skinner.

Verschießen, v. t. 2. opskyde, skyde bort; **sich** —, skyde sig læns for Krudt, Kugler; skyde fejl; fig. tage fejl; **sich in eine Person** —, blive skudt i en Person; **die Kolumnen** —, forskyde Kolumnerne; **die Farben** —, gjøre Farverne snagere og snagere; v. i. m. s. skyde bort, fare hastig hen; falme, afbleges; m. h. fejle, forvildes.

Verschiffbar, adj. som kan udskibes.

Verschiffen, v. t. 1. udskibe. — **Verschiffung**, f. Udskibning, c.

Verschilfen, v. i. 1. m. s. tilgro, forstoppes af Siv.

Verschimmeln, v. i. 1. m. s. skimle, mugne. — **Verschimmelung**, f. Skimlen, c.

Verschimmern, v. i. 1. m. s. falme, blegne.

Verschimpfen, **verschimpf(e)ren**, v. t. 1. vanhelde, gjøre slig.

Verschiß, m. (Student) se **Verruf**.

Verschlacken, v. t. 1. gjøre til Slagger; v. i. m. s. blive fuld af Slagger. — **Verschlackung**, f. Opfuldning med Slagger, c.

Verschlafen, v. t. 2. hensove, sove bort; sove fra; **sich** —, sove over sig; *sonne af.

Verschlafen, adj. søvnagtig, søvnig, søvetyg. — **Verschlafenheit**, f. Søvnagtighed, Sovesyge, c.

Verschlag, m. **-es -äge**. Brædeskillerum, n.; Skjærm, c.; Aflukke, Lukaf, n.; Træklasse, c.; Forslag, Drøide, *Mon, c.; **es ist kein — darin**, det forslaar ikke noget, der er ingen Forslag (*Mon) deri.

Verschlagen, v. t. 2. forbruge ved at slaa ind; slaa til, slaa sammen; lukke; spærre, afspærre; afdele ved Brædeskillerum; **einen Hund** —, forslaa en Hund; **ein Pferd** —, beslaa en Hest galt; (til Søs) drive bort; **ein Schiff wird** —, et Skib bliver forsat af sin Kurs; fig. **sich etw.** —, forspilde noget; v. i. m. h. blive kuldslaaet; — **lassen**, kuldslaa; slaa an, virke, forslaa, batte, *mone; **das verschlägt nichts**, det forslaar intet; **was verschlägt dir das**, hvad kommer det dig ved; **das verschlägt dir nichts**, det er dig ligegyldigt; **ein Pferd verschlägt**, en Hest bliver stiv.

Verschlagen, adj. forslagen, listig, snu, snedig, *indful, *slu. — **Verschlagenheit**, f. Forslagenhed, Listighed, Snuhed, Snedighed, *Sluhed, c.

Verschlammen, v. i. 1. m. s. forslammes. — **Verschlammung**, f. Forslamning, c.

Verschlämmen, v. t. 1. fylde, tilstoppe med Mudder; se også **verschlemmen**. — **Verschlämmung**, f. Forslamning, c.

Verschlaudern, v. t. 1. sælge under Prisen, sælge for Spotpris.

Verschlechtern, v. t. 1. forværre, gjøre slettere. — **Verschlechterung**, f. Forværrelse, c.

Verschlecken, v. t. 1. slikke op; **verschleckt**, slikvorn.

Verschleichen, v. i. 2. m. s. og r. snige bort.

Verschleiern, v. t. 1. tilsløre, bedække med Slør. — **Verschleierung**, f. Tilsløring, c.

Verschleif, m. **-es** ub. pl. Afsætning af Varer, c., Udsalg, n.

Verschleifen, v. t. 2. ødelægge ved at slibe, slibe op; afslibe.

Verschleifen, v. t. 1. slæbe bort, stjæle; henslæbe, trække ud; **Waren** —, afsætte Varer; **Töne** —, sløjfe Toner.

Verschleimen, v. t. 1. forslime; **sich** —, forslimes. — **Verschleimung**, f. Forslimning, c.

Verschleiß, m. **-es -e**. Udsalg, n.

Verschleißen, v. i. 2. m. s. slides, forbruges, forgaa; v. t. slide op, tilbringe; afsætte, sælge. — **Verschleißung**, f. Opslidning, c.; Afsætning, c., Salg, n.

Verſchleißer, m. **-s** pl. ſ. sg. Sælger, c.

Verſchlemmen, v. t. 1. fraadſe op; tilbringe med Fraadſeri.

Verſchlendern, v. t. 1. drive bort.

Verſchleppen, v. t. 1. ſlæbe bort; hemmelig ſlaffe til Side; **Kleider** —, opſlide Klæder; **eine Krankheit irgendwohin** —, indføre, indbringe en Sygdom et Steds; **etwas** —, forhale noget, trække i Langdrag. — **Verſchleppung**, f. Bortſlæbelſe, c.; Indbringelſe, Indføriel, c.; Forhaling, c.

Verſchleuderer, m. **-s** pl. ſ. sg. Forøder, c.

Verſchleudern, v. t. 1. ſpilde, forſpilde, ſlænge bort; forøde, jætte over Styr; ſælge for Spotpris. — **Verſchleuderung**, f. Forſpilden, Forødelſe, c.

Verſchließ, m. **-es -e**. Afſætning, c., Salg, n.; Tillukning, c.; Afſlutte, n.

Verſchließbar, adj. hvad der kan lukkes.

Verſchließen, v. t. 2. tillukke, tillaaſe, laaſe, aflaaſe, indelukke, gjemme; afſætte, ſælge. — **Verſchließung**, f. Tillukkelſe, Tillaasning, c.

Verſchlimme(r)n, v. t. 1. forværre, gjøre ſlettere; **ſich** —, forværres. — **Verſchlimmerung**, f. Forværrelſe, c.

Verſchlingen, v. t. 2. ſlynge ſammen, ſno ſammen, ſammenflette; ſluge, nedſvælge; ſluge i ſig; **mit den Augen** —, ſluge med Øjnene; **verſchlungen**, ſammenſlynget, ſammenſnoet, bugtet. — **Verſchlingung**, f. Sammenſlyngning, Sammenſnoning; Bugt, Snoning; Nedſlugning, Slugning, c.

Verſchlinger, m. **-s** pl. ſ. sg. **en**, der opſluger.

Verſchloß, n. **-ſſes -ſſe**. Afſlutte, n., Lukning, c.

Verſchloſſen, adj. tillukket; fig. indeſluttet, tavs, tilbageholden. — **Verſchloſſenheit**, f. Indeſluttethed, Tavshed, Tilbageholdenhed, c.

Verſchlucken, v. t. 1. ſynke, ſluge, opſluge; fig. tvinge, holde tilbage; **das Weinen** —, undertrykke Graaden; **Vorwürfe** —, tage rolig imod Bebrejdelſer; v. r. forſluge ſig, faa noget i Vrangſtruben.

Verſchlummern, v. t. 1. bortſlumre, bortſove.

Verſchlürfen, v. t. 1. ſlubre i ſig, drikke.

Verſchluß, m. **-ſſes** ub. pl. Lukke, Afſlutte, n.; Lukning, c.; Afſætning, c.; **unter — haben**, have under Laas og Lukke.

Verſchmachten, v. i. 1. m. h. forſmægte, vanſmægte; **vor Hitze** —, forgaa af Hede; v. t. tilbringe ſmægtende. — **Verſchmachtung**, f. Forſmægtelſe, Vanſmægtelſe, c.

Verſchmähen, v. t. 1. forſmaa; vrage, kaſte Vrag paa. — **Verſchmähung**, f. Forſmaaen, Vragen, c.

Verſchmälern, v. t. 1. gjøre ſmallere.

Verſchmauchen, v. t. 1. oprøge.

Verſchmauſen, v. t. 1. æde op, fortære; tilbringe ved at holde Gilde.

Verſchmecken, v. t. 1. ſmage, nyde, nyde med Velbehag; × faa Smag for noget.

Verſchmeißen, v. t. 2. ſmide væk, forlægge.

Verſchmelzen, v. i. 2. m. ſ. ſmeltes; opløses; ſmelte over i hinanden, gaa over i hinanden; v. t. 1. († 2) ſammenſmelte; blande; ſmelte op; lade ſmelte. — **Verſchmelzung**, f. Smeltning, Sammenſmeltning, c.

Verſchmerzen, v. t. 1. forvinde; finde ſig i, bære taalmodig; **einen Verluſt** —, forvinde et Tab.

Verſchmieden, v. t. 1. ſmedde op, forbruge til Smedning; ſammenſmedde; ødelægge ved Smedning.

Verſchmieren, v. t. 1. ſmøre op, kline op; tilſtoppe, tillline; **viel Geld** —, × jætte mange Penge over Styr.

Verſchmitzt, adj. ſnu, liſtig, træſk, forſlagen. — **Verſchmitztheit**, f. Snuhed, Liſtighed, Forſlagenhed, c.

Verſchmoren, v. t. 1. ſlege op; v. i. m. ſ. ſtege op.

Verſchmutzen, v. i. 1. m. ſ. gaa til Grunde i Snavs.

Verſchnappen, v. t. 1. æde op; ſnappe feſt, gaa glip af; v. r. bide ſig faſt, fig. fortale ſig, løbe ſig.

Verſchnarchen, v. t. 1. bortſove, bortſnue.

Verſchnauben, **verſchnaufen**, v. i. 1. m. h. og r. puſle ud, faa Vejret igjen.

Verſchneiden, v. t. 2. opſkære; forſkære; beſkære; gilde, kaſtrere; ſkære; **den Wein** —, forſkære Vinen; udſkære, ſælge i ſmaa Partier; bagtale. bagvaſke. — **Verſchneidung**, f. Opſkæring, Forſkæring, Beſkæring, Kaſtrering, Udſkæring, c.

Verſchneien, v. i. 1. m. ſ. tilſne.

Verſchnieben, v. i. 2. m. h. puſte ud, faa Vejret igjen.

Verſchnitteuer, adj. Gilding, Kaſtrat, c.

Verſchnitzeln, v. t. 1. ſkære op i Strimler.

Verſchnupfen, v. t. 1. opſnuſe; forbruge ved at ſnuſe; **verſchnupft ſein**, have Snue; **das verſchnupft ihn**, det fornærmer, krænker ham.

Verſchnüren, v. t. 1. ombinde med Snore; beſætte med Snore; ſnøre til; ſnøre fordærvet; udmaale med Snore.

Verſchollen, adj. borte, fraværende uden at have ladet høre fra ſig. — **Verſchollenheit**, f. lang Fraværelſe uden at have ladet høre fra ſig.

Verſchonen, v. t. 1. forſtaane, ſpare for, fritage for; **Einen mit etw.** —, ſpare en for noget; — **Sie mich damit**, lad mig være fri derfor! — **Verſchonung**, f. Forſtaanelſe, c.

Verſchönen, **verſchönern**, v. t. 1. forſkjønne. — **Verſchönerung**, f. Forſkjønnelſe, c.

Verſchoſſen, v. t. 1. betale Skat af.

Verſchoſſen, adj. falmet, afbleget. — **Verſchoſſenheit**, f. Falmethed, c.

Verſchränken, v. t. 1. lukke, indeſlutte; lægge over Kors, ſno ſammen; **mit verſchränkten Armen**, med korslagte Arme. — **Verſchränkung**, f. Lukken inde, Sammenſnoning, c.

Verſchrauben, v. t. 2. ſtrue til, ſtrue faſt; forſtrue, fordreje. — **Verſchraubung**, f. Tilſtruning, c.

Verſchreiben, v. t. 2. opſkrive; opbruge ved at ſkrive; forſkrive, ſkrive fejl; **ſich** —, ſkrive fejl; **Eim. etw.** —, forſkrive, overdrage ſkriftlig til en; **ſich dem Teufel** —, forſkrive ſig til Fanden; **Waren** —, forſkrive Varer; **eine Arzenei** —, forordne, ordinere et Lægemiddel. — **Verſchreibung**; f. Forſkrivning, Forſkrivelſe, c.

Verſchreien, v. t. 2. udraabe, bringe i ondt Rygte; v. r. forſkrige ſig. — **Verſchreiung**, f. Vanrygte, ilde Rygte, n.

Verſchreiten, v. i. 2. m. ſ. ſtride til.

Verſchrosben, adj. forſtruet. — **Verſchrobenheit**, f. Forſtruethed, c.

Verſchroten, v. t. 1. ſtraa op, male groft.

Verſchrumpfen, v. i. 1. m. ſ. ſtrumpe ſammen, blive fuld af Rynker.

Verſchub, m. ſe **Aufſchub**.

Verſchüchtern, v. t. 1. forkyſe, forſtræmme.

Verſchulden, v. t. 1. forgjælde, bebyrde med Gjæld; **verſchuldet**, forgjældet; forſyndе ſig; **etw. an eim.** —, forſkylde noget imod en; † gjengjælde.

Verſchulden, n. **-s** pl. ſ. sg. Skyld, Brøde, Forſeelſe, c.; **ohne mein** —, uden min Skyld.

Verſchuldung, f. **-en**. Forſyndelſe, c.

Verſchuſtern, v. t. 1. × forfuſte.

Verſchütten, v. t. 1. kaſte til, fylde; ſpilde, lade falde, kaſte bort, hælde bort; **es bei (mit) eim.** —, lægge ſig ud med en. — **Verſchüttung**, f. Tilkaſtning, Opfyldning, Bortkaſtning, c.; Spild, n.

Verſchwägern, v. t. 1. beſvogre. — **Verſchwägerung**, f. Beſvogring, c.

Verſchwären, v. i. 2. m. ſ. bulne. — **Verſchwärung**, f. Bullenſtab, c.

Verſchwärmen, v. i. 1. m. h. ophøre at ſværme; v. t. tilbringe med Svir; **ſich** —, ſværme for meget, ſværme bort.

Verſchwarzen, v. i. 1. m. ſ. blive alt for ſort.

Verſchwärzen, v. t. 1. ſværte; fig. ſværte, bagtale.

Verſchwatzen, verſchwätzen, v. t. 1. tilbringe med Sludren, ſludre bort; **etw.** —, udpludre, røbe noget; **ſich** —, forſnakke ſig; **Einen** —, bagtale, bagvaſke en.

Verſchweben, v. i. 1. m. ſ. ſvæve bort.

Verſchweigen, v. t. 2. fortie. — **Verſchweigung**, f. Fortielſe, c.

Verſchwelgen, v. t. 1. ſvire bort, fraadſe op.

Verſchwelger, m. **-s** pl. ſ. sg. Fraadſer, Svirebroder, c.

Verſchwelgerei, f. **-en**. Fraadſeri, n.

Verſchwellen, v. t. 1. forſyne med Fodſtykke; **Waſſer** —, dæmme for Vandet; **Eim. die Augen** —, give en et Slag lige i Synet; × drikke paa; v. i. 2. m. ſ. ſvulme til, hovne til.

Verſchwemmen, v. t. 1. ſtylle til, tilſtoppe; bedække; ſtylle bort.

Verſchwenden, v. t. 1. forøde, bortødſle, ſætte over Styr; **ſeine Zeit** —, ſpilde ſin Tid. — **Verſchwendung**, f. Forødelſe, c., Ødſelhed, c.

Verſchwender, m. **-s** pl. ſ. sg. Forøder, Ødeland, c.

Verſchwenderin, f. **-nen**. Forøderſte, c.

Verſchwenderiſch, adj. ødſel, overdaadig.

Verſchwiegen, adj. tavs, diskret, ſom kan tie. — **Verſchwiegenheit**, f. Tavshed, c.

Verſchwielen, v. i. 1. m. ſ. blive haardhudet, blive barket.

Verſchwimmen, v. i. 2. m. ſ. flyde over i hinanden; flyde hen.

Verſchwinden, v. i. 2. m. ſ. forſvinde. | **Verſchwind-ſcheibe**, f. bevægelig Skive, c.

Verſchwindung, f. ub. pl. Forſvinden, Bortgang, Bortjærnelſe, c.

Verſchwiſtern, v. t. 1. gjøre til Søſtende; fig. forbinde paa det nøjeſte. — **Verſchwiſterung**, f. broderlig Forening, c.

Verſchwitzen, v. t. 1. fordærve ved Sved; ſvede bort, tilbringe i Sved; fig. udſvede, glemme; v. i. m. ſ. ſvede bort; m. h. ſvede af, ophøre at ſvede.

Verſchwommen, adj. uklar. — **Verſchwommenheit**, f. Uklarhed, Myſticisme, c.

Verſchwören, v. t. 2. forſværge, afſværge, ſammenſværge: forbande; **ſich** —, ſværge højt og dyrt paa; **ſich mit eim.** —, ſammenſværge ſig med en. — **Verſchwörung**, f. Sammenſværgelſe, c.; **eine — anzetteln**, indlede en Sammenſværgelſe, c.

Verſchworener, adj. ſe **Verſchwörer**.

Verſchwörer, m. **-s** pl. ſ. sg. en ſammenſvoren.

Verſechsfachen, v. t. 1. gjøre ſeg Gange ſaa ſtor.

Verſegeln, v. i. 1. m. ſ. ſegle bort.

Verſehen, v. t. 2. forſyne; **ſich mit etw** —, forſyne ſig med noget; **mit Accept** —, forſyne med Accept; **Einen** —, give en Dødsſakramenterne; beſtyre, røgte, paaſe: **ein Amt** —, røgte et Embede; **ſeine Geſchäfte** —, varetage ſine Forretninger; **die Küche** —, paaſe Køkkenet; **die Decke verſieht die Stelle des Mantels**, Tæppet træder i Kappens Sted; forſømme, gjøre galt; **etw.** —, gjøre noget galt; **er hat es bei ihm** —, han har i hans Øjne gjort noget galt; forſpilde; **eine Gelegenheit** —, forſpilde en Leilighed; v. r. forſe ſig; **ich habe mich** —, jeg har forſet mig; † forſe ſig i en, forgabe ſig; **ſich an etw.** —, forſe ſig paa noget; **ſich eines Dings zu**

eim. —, vente noget af en; **ehe ich mich dessen (es) versah**, førend jeg ventede det, formodede det, anede det; † **sich auf etw.** —, gjøre sig fattet paa noget. — **Versehung**, f. Forsyning, Forvaltning, Besørgelse, c.

Versehen, n. **-s** pl. ſ. sg. Forseelse, Fejl, c.; **aus** —, af en Fejltagelse.

Verseihren, v. t. 1. bestadige, saare let. — **Verseihrung**, f. Bestadigelse, c.

Verseichten, v. i. 1. m. ſ. blive grundet; v. t. gjøre grundet.

Verseifen, v. i. 1. m. ſ. og r. blive til Sæbe.

Verseigen, v. i. 1. (2.) m. ſ. sive bort.

Versendbar, adj. som kan sendes bort, transportabel.

Versenden, v. t. 1. (**versandte**, **versandt**) forsende. — **Versendung**, f. Forsendelse, c.

Versender, m. **-s** pl. ſ. sg. Afsender, c.

Versengen, v. t. 1. svie. — **Versengung**, f. Svien, c.

Versenken, v. t. 1. sænke ned, nedsænke. — **Versenkung**, f. Nedsænkelse, c.; (Theat.) Underrum under Scenen, n.

Versessen, adj. forhippet; **auf eine Sache — sein**, være forhippet paa noget. — **Versessenheit**, f. Forhippethed, c.

Versetzen, v. t. 1. forsætte; sætte fejl, sætte paa et galt Sted; omsætte, omflytte; **Grenzsteine** —, flytte Grænsestene; **Einen in eine schlimme Lage** —, hensætte, sætte, bringe en i en slem Stilling; **sich in Gedanken irgendwohin** —, i Tankerne hensætte sig etsteds; — **Sie sich in meine Lage** sæt Dem i min Stilling! **das versetzt mich in die Notwendigkeit**, det sætter mig i den Nødvendighed; **einen Beamten** —, forflytte, forsætte en Embedsmand; **einen Schüler in eine höhere Klasse** —, flytte en Elev op i en højere Klasse; × **etw.** —, forlægge noget; pantsætte, sætte: **seinen Mantel** —, pantsætte sin Kappe; vexle, bytte; spærre, afspærre; **eine Thür** —, spærre en Dør; **das versetzt mir den Atem**, det tager Vejret fra mig; **den Wein mit Wasser** —, forsætte, blande Vinen med Vand; **eine Farbe** —, blande en Farve; **Eim. einen Schlag, einen Hieb** —, give, bibringe en et Slag, et Hug; **Eim. eins** —, give en et Slag, Hug, Stik; gjenmæle, svare, „**stehe**" **versetzte die Frau**, „je" svarede Konen; v. i. m. h. (Dyr) kaste for tidlig.

Versetzung, f. **-en.** Fejlsættelse; Forsættelse, Forflytnelse, Omflytning, c.; Hensættelse, c.; Udsættelse, Pantsættelse; Spærring, c.; Tildeling; Blanding, c. | **Versetzungs-befehl**, m. Befaling til Forflyttelse, c.; **-examen**, n. Oprykningsexamen, c.; **-tag**, m. Omflytningsdag, c.

Versenfzen, v. t. 1. hensukke.

Versicherbar, adj. som kan forsikres.

Versichern, v. t. 1. forsikre; assurere; **sein Haus** —, assurere sit Hus; **sein Leben** —, forsikre sit Liv; sikre, tilsikre; **sich eines Gegenstandes** —, sikre sig, bemægtige sig noget; **das versichre ich dir (dich)**, det forsikrer jeg dig; **einer S. versichert sein**, være sikker paa, vis paa noget; **sich einer S.** el. **von einer S.** —, forsikre, forvisse sig om noget.

Versicherung, f. **-en.** Forsikring, Vished, Sikkerhed, Assurance, c. | **Versicherungs-agent**, m. Forsikringsagent, c.; **-anstalt**, f. Forsikringsanstalt, c.; **-gesellschaft**, f. Assurancekompagni, n.; **-prämie**, f. Forsikringspræmie, Assurancepræmie, c.; **-schein**, m. Assurancepolice, c., Forsikringsbevis, n.; **-summe**, f. Assurancesum, Forsikringssum, c.; **-wert(h)**, m. Forsikringsværdi, c.; **-wesen**, n. Forsikringsvæsen, Assurancevæsen, n.

Versichtbaren, v. t. 1. gjøre synlig.

Versickern, v. i. 1. m. ſ. sive bort.

Versiechen, v. i. 1. m. ſ. hensygne.

Versieden, v. i. 2. m. ſ. koge ind, koge bort, fordampe; v. t. bruge til Kogning, lade fordampe. — **Versiedung**, f. Fordampning, c.

Versiegbar, adj. som let hentørres, udtørres.

Versiegeln, v. t. 1. forsegle, sætte Segl under, bekræfte ved paatrykt Segl; **etw. mit seinem Blute** —, besegle, bekræfte, bevidne noget med sit Blod. — **Versiegelung**, f. Forsegling, Besegling, Bekræftelse, c.

Versiegen, v. i. 1. m. ſ. sive bort; hentørres, udtørres; fig. udtørres, udtømmes, standse. — **Versiegung**, f. Hentørring, Udtørring, c.

Versifizi(e)ren, v. t. 1. versificere. — **Versifizi(e)rung**, f. Versifikation, c.

Versilberer, m. **-s** pl. ſ. sg. Forsølver, c.

Versilbern, v. t. 1. forsølve; **Eim. die Hände** —, bestikke en; sælge, gjøre i Penge. — **Versilberung**, f. Forsølvning, c.

Versimpeln, v. i. 1. m. ſ. blive fjollet. — **Versimpelung**, f. det at blive fjollet.

Versingen, v. t. 2. synge bort; tilbringe syngende; v. i. m. h. holde op at synge; v. r. synge fejl.

Versinken, v. i. 2. m. ſ. synke ned, synke til Bunds; fig. **in seinem Elende** —, forgaa i sin Elendighed; **in tiefen Schlaf** —, synke hen i dyb Søvn. — **Versinkung**, f. Hensynken, Nedsynken, Undergang, c.

Versinnbilden, versinnbildlichen, v. t. 1. symbolisere.

Versinnen, v. r. 2. forbythe sig; **sich eines Dinges zu jemand** —, vente noget af en; † besinde sig.

Versinnlichen, v. t. 1. sanseliggjøre. — **Versinnlichung**, f. Sanseliggjørelse, c.

Versittlichen, v. t. 1. danne, kultivere.

Versitzen, v. t. 2. sidde bort, forsomme ved at sidde; **sich** —, sidde for længe, sidde sig forbærvet.

Versoffen, adj. fordrukken, drikfældig.

Versohlen, v. t. 1. forsaale; fig. **Einen** —,

gjennemprygle en. — **Versohlung**, f. Forsaaling, c.

Versöhnen, v. t. 1. forsone; **sich mit etw.** —, forsone sig. forlige sig med en; **Einen** —, gjøre en god igjen; **Jemandes Zorn** —, formilde ens Vrede; **die Sünde** —, udsone Synden.

Versöhner, m. **-s** pl. ſ. sg. Forsoner, c.

Versöhnlich, adj. forsonlig. — **Versöhnlichkeit**, f. Forsonlighed, c.

Versöhnung, f. **-en**. Forsoning, c. | **Versöhnungs-fest**, n. Forsoningsfest, Forsoningshøitid, c.; **-mittel**, n. Forsoningsmiddel, n.; **-opfer**, n. Forsoningsoffer, n.; **-tag**, m. Forsoningsdag, c.; **-tod**, m. Forsoningsdød, c.

Versorgen, v. t. 1. forsyne, forsørge; **sich mit etw.** —, forsyne sig med noget; **Einen** —, forsørge, underholde en; † **etw.** —, besørge noget; **sein Haus** —, passe sit Hus.

Versorger, m. **-s** pl. ſ. sg. Forsørger, c.

Versorgt, adj. forgræmmet.

Versorgung, f. **-en**. Forsyning, Forsørgelse, c. | **Versorgungs-anstalt**, f. Forsørgelsesanstalt, c.; **-berechtigt**, forsørgelsesberettiget; **-berechtigung**, f. Forsørgelsesberettigelse, c.; **-haus**, n. se **-anstalt**.

Verſparen, v. t. 1. spare, opspare, opsætte; **etw. auf bessere Zeiten** —, opsætte noget til bedre Tider. — **Verſparung**, f. Opsættelse, c.

Verſpäten, verſpätigen, v. t. 1. forhale, udsætte, opholde, forsinke; **sich** —, forsinke sig. — **Verſpätung**, f. Forhaling, Forsinkelse, c.

Verſpeien, v. t. 2. spytte ab, spytte paa, forhaane.

Verſpeisen, v. t. 1. spise op.

Verſpekuli(e)ren, v. r. 1. spekulere galt.

Verſpenden, v. t. 1. uddele.

Verſperren, v. t. 1. spærre, tilspærre, indespærre, tillukke. — **Verſperrung**, f. Spærring, Tilspærring, Indespærring, c.

Verſpickern, v. t. 1. fornagle, tilnagle.

Verſpielen, v. t. 1. og i. m. h. bortspille; tabe i Spil, spille bort.

Verſpielt, adj. spilleſyg.

Verſpillen, v. t. 1. × forspilde, klatte bort.

Verſpinnen, v. t. 2. spinde op; v. r. spinde sig ind.

Verſpitzen, v. r. 1. spidse sin Næse efter noget.

Verſplittern, v. t. 1. bortsplitte, forøde, klatte bort; † se **zerſplittern**. — **Verſplitterung**, f. Forødelse, c.

Verſpotten, v. t. 1. spotte over, bespotte. — **Verſpottung**, f. Bespottelse, c.

Verſpotter, m. **-s** pl. ſ. sg. Bespotter, c.

Verſprechen, v. t. 2. love, tilsige; **Eim. etw. mit Hand und Mund** —, love en noget med Haand og Mund; **sich mit einer Perſon** —, forlove sig. trolove sig med en, love, give Haab om; **sich viel von eim.** —, love sig meget af en; **sich** —, fortale sig, forsnakke sig; **die Zeit** —, snakke Tiden bort. — **Verſprechung**, f. Tilsagn, Løfte, n.; Fortalelse, c.

Verſprechen, n. **-s** pl. ſ. sg. Løfte, Tilsagn, n.; **Eim. das** — **abnehmen**, tage det Løfte af en.

Verſpreiten, v. t. 1. sprede langt bort; udsprede.

Verſpreizen, v. t. 1. forsyne med Stiver, afstive. — **Verſpreizung**, f. Afstivning, c.

Verſprengen, v. t. 1. sprænge fra hinanden, adsplitte; jage langt bort. — **Verſprengung**, f. Sprængning, Adsplittelse, c.

Verſpriegeln, v. t. 1. forsyne med Bøsle.

Verſpringen, v. t. 2. **sich den Fuß** —, forstuve sin Fod ved at springe; v. r. forspringe sig; fig. × tage fejl.

Verſpritzen, v. t. 1. sprøjte bort; **sein Blut** —, udgyde sit Blod. — **Verſpritzung**, f. Bortsprøjtning, Udgydelse, c.

Verſpruch, m. **-es -üche**. Forlovelse, c.; × Dom, c.

Verſprudeln, v. i. 1. m. ſ. sprudle bort.

Verſprühen, v. i. 1. m. ſ. fare bort i Gnister, sprøjte bort; v. t. bortsprøjte; sprede omkring.

Verſpülen, v. t. 1. bortskylle.

Verſpünden, verſpunden, v. t. 1. tilspunse. — **Verſpündung, Verſpundung**, f. Tilspunsning, c.

Verſpüren, v. t. 1. spore, føle. — **Verſpürung**, f. Sporen, c.

Verſpurloſen, v. r. 1. forsvinde sporløst.

Verſtaatlichen, v. t. 1. gjøre til Statens Ejendom, erhverve for Staten. — **Verſtaatlichung**, f. Overgang til Staten, Erhvervelse for Staten, c.

Verſtäben, v. t. 1. forsyne med Stave.

Verſtählen, v. t. 1. forstaale. — **Verſtählung**, f. Forstaaling, c.

Verſtalten, v. t. 1. omdanne, omforme.

Verſtampfen, v. t. 1. sønderstampe.

Verſtand, m. **-es** ub. pl. Forstand; Fornuft; Mening, Betydning, c.; **der** — **steht mir still**, min Forstand stagr stille; **zu -e kommen**, blive fornuftig; **den** — **verlieren**, miste Forstanden; **nicht bei -e sein**, være forstyrret, tale i Vildelse; **das geht über meinen** —, det gaar over min Forstand; **der** — **eines Wortes**, Meningen af et Ord. | **Verſtandes-begriff**, m. Forstandsbegreb, n.; **-gabe**, f. Forstandsevne, c.; **-kasten**, m. × Hjærne, c.; **-kraft**, f. Forstandsevne, c.; **-mäßig**, forstandig; **-menſch**, m. Forstandsmenneske, n.; **-schärfe**, f. skarp Forstand, c.; **-schwach**, svag paa Forstanden; **-schwäche**, f. Forstandssvaghed, c.; **-thätigkeit**, f. Forstandsvirksomhed, c.; **-übung**, f. Forstandsøvelse, c.; **-welt**, f. den intellectuelle Verden; **-weſen**, n. Forstandsvæsen, n. — **Verſtand-los**, uforstandig; **-reich, -voll**, rig paa Forstand.

Verständig, adj. forstandig; fornuftig; klog. — **Verständigkeit**, f. Forstandighed, c.

Verständigen, v. t. 1. gjøre forstaaelig; forklare, oplyse; tilkjendegive, underrette om; **Einen über etw.** —, gjøre en noget forstaaelig; **Einen von etw.** —, underrette en om noget; **sich mit Einem über etw.** —, blive enig, komme til en Forstaaelse med en om noget.

Verständlich, adj. forstaaelig, klar, tydelig; **sich — machen**, gjøre sig forstaaelig; **Einem etw. — machen**, gjøre en noget forstaaeligt. — **Verständlichkeit**, f. Forstaaelighed, c.

Verständlichen, v. t. 1. gjøre forstaaelig.

Verständnis, n. (f.) **-ses -se**. Forstaaelse, c.; Overensstemmelse, Enighed, c.; — **für etw. haben**, have Forstaaelse for noget; **in einem guten -se mit Einem leben**, leve i god Forstaaelse med en. | **Verständnis-innig**, som har en dyb Forstaaelse, c.; **-los**, uden Forstaaelse; **-losigkeit**, f. Mangel paa Forstaaelse, c.

Verstänkern, v. t. 1. gjøre stinkende.

Verstärken, v. t. 1. forstærke; formere, forøge; **die Stimme** —, hæve Stemmen.

Verstärkung, f. **-en**. Forstærkning, Formerelse, c. | **Verstärkungs-truppen**, pl. Forstærkningstropper, pl.

Verstarren, v. i. 1. m. s. bedøves, forstenes.

Verstatten, v. t. 1. tilstede, tilstaa, tillade, indrømme; forunde. — **Verstattung**, f. Tilstedelse, Tilstaaelse, Tilladelse, c.

Verstauben, v. i. 1. m. s. flyve bort som Støv, adspredes; v. r. blive støvet.

Verstäuben, v. t. 1. lade flyve bort som Støv; bortstøve; blive til Støv; tilstøve. — **Verstäubung**, f. Forvandling til Støv, c.; **Tilstøvning**, c.

Verstauchen, v. t. 1. forstuve, forstrække. — **Verstauchung**, f. Forstuvelse, c.

Verstechen, v. t. 2. stikke til, stikke sammen; stoppe; **Speere** —, bryde Spyd ved Turnering; **Waren** —, bytte Varer; **seine Trümpfe** —, stikke sine Trumfer bort; **Weine** —, blande Vine; × stikke ihjel; × stjule.

Versteck, n. (m.) **-es** ub. pl. Skjul, Skjulested, n.; — **spielen**, lege Skjul. | **Versteck-spiel**, n. Legen Skjul, c.

Verstecken, v. t. 1. stjule, putte bort; stikke for, spærre ved at stikke for. | **Versteckens-spielen**, n. Legen Stjul, c.

Versteckt, adj. stjult, lumsk, ikke ærlig. — **Verstecktheit**, f. Skjultheb, c.

Verstehen, v. t. 2. forstaa, fatte, indse, begribe; **Scherz** —, forstaa Spøg; **du redest, wie du es verstehst**, du taler, som du har Forstand til; **das — Sie nicht**, det forstaar De ikke; **falsch** —, **unrecht** —, misforstaa; **was versteht man darunter**, hvad forstaar man derved? **zu — geben**, give at forstaa; **wir verstehen uns**, vi forstaa hinanden; **verstanden?** har du forstaaet mig? **sich auf etw.** —, forstaa sig paa noget; **sich mit einander** —, blive, være enige med hinanden; **sich zu etw.** —, indlade sig paa noget, gaa ind paa noget; **es versteht sich von selbst**, det forstaar sig af sig selv; **sich** —, † staa sig stiv, staa sig fordærvet.

Verstehlen, v. t. 2. ǂ stjæle; v. r. liste sig bort.

Versteigen, v. r. 2. forstige sig, stige for vidt; fig. gaa for vidt.

Versteigerer, m. **-s** pl. ſ. sg. Auktionsholder, c.

Versteigern, v. t. 1. sælge ved Auktion. — **Versteigerung**, f. Auktion, c.

Versteinen, v. t. 1. afgræense ved Skjelsten.

Versteinern, v. t. 1. forstene. — **Versteinerung**, f. Forstenelse, Forstening, c.

Verstellbar, adj. bevægelig. — **Verstellbarkeit**, f. Bevægelighed, c.

Verstellen, v. t. 1. stille om, stille anderledes, stille galt; spærre; fordreje, forstille; fig. **das Gesicht** —, fordreje Ansigtet; **sich** —, forstille sig.

Verstellung, f. **-en**. Omstilling, c.; Forbrejelse, Forvanskning; Forstillelse, c., Hykleri, n. | **Verstellungs-kunst**, f. Forstillelseskunst, c.

Verstellt, adj. forstilt, forbrejet. | **Verstelltheit**, f. Forstillelse, c.

Versterben, v. i. 2. m. ſ. dø.

Versteuern, v. t. 1. fortolde. — **Versteuerung**, f. Fortoldning, c.

Verstieben, v. i. 2. se **verstauben**.

Verstielen, v. t. 1. forsyne med Skaft, stæfte.

Verstimmen, v. t. 1. forstemme; fig. forstemme, sætte i daarligt Humør. — **Verstimmung**, f. Forstemthed; fig. Forstemthed, c., daarligt Humør, n.

Verstimmt, adj. forstemt. — **Verstimmtheit**, f. Forstemthed, c.

Verstäbern, v. t. 1. tilsyge med Sne.

Verstocken, v. t. 1. forstokke, forhærde, gjøre halsstarrig; v. i. m. ſ. stimle, mugne. — **Verstockung**, f. Forstokkelse, Forhærdelse, Halsstarrighed, c.

Verstockt, adj. forstokket. — **Verstocktheit**, f. Forstokkethed, c.

Verstohlen, adj. stjaalen, hemmelig, lønlig; tyvagtig.

Verstopfen, v. t. 1. tilstoppe, forstoppe; **verstopft**, forstoppet. — **Verstopfung**, f. Tilstoppelse, Forstoppelse, c.

Verstöpseln, v. t. 1. tilproppe.

Verstorben, adj. død, afdød.

Verstören, v. t. 1. forstyrre, adsprede; **die Diebe** —, kyse, stræmme Tyvene bort; ǂ ødelægge. — **Verstörung**, f. Forstyrrelse, Adspredthed, Vildelse, c.

Verstört, adj. forstyrret. — **Verstörtheit**, f. Forstyrrethed, c.

Verstoß, m. **-es -öße**. Fejl, Forseelse, For-

syndelse, Bud, c.; Misgreb, n.; **einen — gegen einen machen**, begaa en Fejl imod en.

Verſtoßen, v. i. 2. m. h. ſtøde an, begaa en Forſeelse; **gegen etw.** —, ſtøde an imod noget; **ſich in etw.** —, tage fejl af noget; afgjære, gjære nok; v. t. forſtøde, udſtøde; **Einen** —, forſtyde en, ſlaa Haanden af, udſtøde en; × ſtjule; ſælge af Trang. — **Verſtoßung**, f. Forſtødelse, Udſtødelse, Forſtydelse, c.

Verſtrahlen, v. i. 1. m. ſ. ophøre at ſtraale, gaa ud; v. t. udſtraale.

Verſtreichen, v. t. 2. ſtryge op, forbruge ved Strygen; tilſtryge, tilſtoppe, tilkline; udſlette; v. i. m. ſ. ſtryge, ile, fare forbi; (iſær om Tiden) forløbe, hengaa; v. r. fare vild, forvilde ſig. — **Verſtreichung**, f. Udløb, Forløb, n.

Verſtreiten, v. t. 2. tilbringe med Strid, med Kiv; **ſein Vermögen** —, ſætte ſin Formue over Styr ved Proceſſer.

Verſtreuen, v. t. 1. ſtrø op, opbruge til Strøelſe; ſtrø bort, ſpilde ved at ſtrø; adſprede. — **Verſtreuung**, f. Adſpredelſe, c.

Verſtricken, v. t. 1. ſtrikke op, forbruge til Strikning; indvikle i Snarer, hilde, beinære; **ſich in etw.** —, indvikle ſig i noget. — **Verſtrickung**, f. Beſnærelſe, Indvikling, Hilding, c.

Verſtrömen, v. t. 1. udgyde ſtrømmevis; v. i. m. ſ. fjærne, tabe ſig i en Strøm; henſtrømme.

Verſtudi(e)ren, v. t. 1. ſtudere bort, ſætte til ved Studering.

Verſtufen, v. t. 1. (Bjærgv.) mærke med indhuggede Tegn.

Verſtümmeln, v. t. 1. lemlæſte, ſtamfere, ſtamſtære, afſtumpe. — **Verſtümmelung**, f. Lemlæſtelſe, Skamfering, Skamſkæring, c.

Verſtummen, v. i. 1. m. ſ. forſtumme, blive ſtum; tabe Mælet, ſtandſe. — **Verſtummung**, f. Tavshed, c.

Verſtürzen, v. t. 1. ſtyrte til, ſylde, tildække. — **Verſtürzung**, f. Tilſtyrtning, c.

Verſtürzt, adj. ſe **beſtürzt**.

Verſtutzen, v. t. 1. ſe **ſtutzen**.

Verſtützen, v. t. 1. ſe **ſtützen**.

Verſuch, m. **-es -e**. Forſøg, n., Prøve, c.; **einen — mit etw. machen**, gjøre et Forſøg med noget, forſøge noget. | **Verſuchs-reihe**, f. Forſøgsrække, c.; **-ſtation**, f. Forſøgsſtation, c.; **-weiſe**, forſøgsvis.

Verſuchen, v. t. 1. forſøge; prøve, probere; image; friſte; **ſeine Kräfte** —, forſøge ſine Kræfter; **ſein Glück** —, prøve ſin Lykke; **ſich in (an, mit) etw.** —, gjøre Forſøg med noget; **Einen** —, friſte en; **Gott** —, friſte Gud; **verſucht**, forſøgt, forſaren.

Verſucher, m. **-s** pl. ſ. sg. Friſter, c.

Verſucherin, f. **-nen**. Friſterinde, c.

Verſuchung, f. **-en** Friſteſſe, c.; **in — kommen**, komme i Friſteſſe.

Verſudeln, v. t. 1. tilſøle, ødelægge. — **Verſudelung**, f. Tilſøling, c.

Verſumpfen, v. i. 1. m. ſ. blive til en Sump; fig. ſtagnere, forſumpe. — **Verſumpfung**, f. Forſumpning, c.

Verſündigen, v. t. 1. og r. forſynde ſig, forſe ſig; **ſich an eim.** —, forſynde ſig imod en. — **Verſündigung**, f. Forſyndelſe, c.

Verſüßen, v. t. 1. forſøde; formilde. — **Verſüßung**, f. Forſødelſe, c.

Vertäfeln, v. t. 1. panele. — **Vertäfelung**, f. Panel, n.

Vertagen, v. t. 1. opſætte, udſætte, ajournere; **vertagter Wechſel**, en forfalden Vexel; † ſtævne. — **Vertagung**, f. Udſættelſe, Opſættelſe, Ajournering, c.; † Stævning, c.

Vertändeln, v. t. 1. fjaſe bort; ſpilde, forſømme; **ſich —**, ſe **verplempern**.

Vertanzen, v. t. 1. danſe bort.

Vertaumeln, v. t. 1. tilbringe i Sus og Dus; forøde, bortſvire.

Vertauſchbar, adj. ſom kan ombyttes. — **Vertauſchbarkeit**, f. den Egenſtab at kunne ombyttes.

Vertauſchen, v. t. 1. byttø bort, ombytte. — **Vertauſchung**, f. Bortbytning, Ombytning, c.

Vertauſendfachen, vertauſendfältigen, v. t. 1. gjøre tuſendfoldig; gjentage tuſende Gange.

Verteidigen, v. t. 1. forſvare.

Verteidiger, m. **-s** pl. ſ. sg. Forſvarer, c.

Verteidigung, f. **-en**. Forſvar, n. | **Verteidigungs-anſtalt**, f. Forſvarsanſtalt, c.; **-bündnis**, n. Forſvarsforbund, n.; **-krieg**, m. Forſvarskrig, c.; **-linie**, f. Forſvarslinje, c.; **-los**, forſvarsløs; **-mittel**, n. Forſvarsmiddel, n.; **-rede**, f. Forſvarstale, c.; **-ſchrift**, f. Forſvarsſkrift, n.; **-ſtand**, m. Forſvarsſtand, c.; **in — ſetzen**, ſætte i Forſvarsſtand; **-waffe**, f. Forſvarsvaaben, n.; **-weiſe**, forſvarsvis; **-werk**, n. Forſvarsværk, n.

Verteilbar, adj. ſom kan fordeles.

Verteilen, v. t. 1. fordele, uddele; **ſich —**, fordele ſig. — **Verteilung**, f. Fordeling, c.

Verteiler, m. **-s** pl. ſ. sg. Uddeler, c.

Verteuern, v. t. 1. forhøre, opſtrue. — **Verteuerung**, f. Forhøreſſe, c.

Verteufelt, adj. djævelſk, djævleblændt; meget liſtig, forſlagen; bandſat, forbiſtret.

Verteutſchen, v. t. ſe **verdeutſchen**.

Vertheidigen, v. t. ſe **verteidigen**.

Vertheilen, v. t. ſe **verteilen**.

Vertheuern, v. t. ſe **verteuern**.

Verthieren, v. i. ſe **vertieren**.

Verthuer, m. **-s** pl. ſ. sg. Ødelønd, c.

Verthueriſch, adj. ſe **verthulich**.

Verthulich, adj. overdaadig, ødſel. — **Verthulichkeit**, f. Overdaadighed, c.

Verthun, v. t. 2. forøde, ſætte over Styr, forſpilde, forbruge; forødærve, gjøre ulykkelig; v. r. begive ſig bort; **ſich mit etw.** —, beſtjæftige ſig med noget; handle galt.

Vertiefen, v. t. 1. fordybe; gjøre dyb; **ſich**

in etw. —, forbybe ſig i noget. — **Vertiefung**, f. Forbybning, Hule; Forbybelſe, c.

Vertieren, v. i. 1. m. ſ. blive til et Dyr. — **Vertierung**, f. Brutaliſation, c.

Vertikal, adj. vertikal, lodret.

Vertilgbar, adj. udryddelig.

Vertilgen, v. t. 1. udrydde, ødelægge, udſlette; **die Speiſen** —, fortære Spiſerne.

Vertilger, m. **-s** pl. ſ. sg. Udrydder, c.

Vertilgung, f. **-en**. Udryddelſe, Ødelæggelſe, Udſlettelſe, c. | **Vertilgungs-krieg**, m. Udryddelſeskrig, c.

Vertoben, v. i. 1. m. ſ. og h. udraſe; v. t. tilbringe raſende.

Vertönen, v. i. 1. m. ſ. hendø.

Vertoſen, v. ſe **vertoben**.

Vertrackt, adj. fordrejet; fig. uheldig, forbiſtret, kjedelig.

Vertrag, m. **-es -äge**. Forlig, n., Overenskomſt, Traktat, c.; Forening, Pagt, Kontrakt, c. | **Vertrag(s)-mäßig**, kontraktsmæſſig; **-mäßigkeit**, f. kontraktsmæſſighed, c.; **-recht**, n. Kontraktsret, c.; **-widrig**, ſtridende mod Overenskomſten.

Vertragen, v. t. 2. bære bort; unddrage; opſlide; **Kleider** —, opſlide, opbruge Klæder; bære, fordrage, taale, udholde; **Hitze, Kälte** —, taale Hede, Kulde; forſone, udſone; **einen mit eim.** —, forſone en med en; v. r. forſone ſig, forliges; **ſich gut** —, forliges godt; **etw. verträgt ſich damit**, noget paaſer godt dertil.

Verträglich, adj. fordragelig, omgængelig, forſonlig. — **Verträglichkeit**, f. Fordragelighed, Omgængelighed, c.

Vertragſam, adj. ſe **verträglich**.

Verträllern, v. t. 1. tilbringe nynnende.

Vertrauen, v. i. 1. m. h. forlade ſig paa, ſtole paa; have Tillid til, have Tro til; **auf einen. eim.** —, ſtole paa en; v. t. betro, anbetro; **ſich eim.** —. betro ſig til, aabenbare ſig for en; ✝ forlove, trolove.

Vertrauen, n. **-s** ub. pl. Tiltro, Tro, Tillid, Fortrøſtning, c.; **kein — zu eim. haben**, ikke have Tillid til en; **im — auf deine Ehrlichkeit**, i Tillid til din Ærlighed; Fortrolighed, c.; **Eim. etw. im — ſagen**, ſige noget til en i Fortrolighed; **des -s ſein**, have den Overbevisning. | **Vertrauens-amt**, n. Tillidspoſt, c.; **-mann**, m. Tillidsmand, c.; **-poſten**, m. ſe **-amt**; **-ſelig**, tillidsfuld, tryg; **-ſeligkeit**, f. blind Tillid, Tillidsfuldhed, Tryghed, c.; **-voll**, tillidsfuld; **-votum**, n. Tillidsvotum, n.

Vertrauern, v. t. 1. ſørge hen, ſørge bort; v. r. hentæres af Sorg.

Vertraulich, adj. fortrolig; **mit etw.** — **werden**, blive fortrolig med en Sag; **er thut ſehr** —, han lader meget familiær. — **Vertraulichkeit**, f. Fortrolighed, c.

Verträumen, v. t. 1. hendrømme, drømme bort, døſe bort; v. r. fordybe ſig i Drømmerier; **verträumend**, drømmeriſt.

Vertraut, adj. fortrolig; **auf einem -en Fuße**, paa en fortrolig Fod; **ſich mit etw.** — **machen**, gjøre ſig fortrolig med noget. — **Vertrautheit**, f. Fortrolighed, c.

Vertreiben, v. t. 2. fordrive, jage bort, forjage; **Gewalt mit Gewalt** —, ſætte haardt mod haardt; udjage, uddrive; **Eim. die Zeit** —, fordrive Tiden for en; **Waren** —, afſætte, ſælge Varer; **die Farben** —, drive Farverne ud, gjøre ſvagere. — **Vertreibung**, f. Fordrivelſe, c.

Vertreten, v. t. 2. fortræde, træde fordærvet; **ſich den Fuß** —, forvride ſin Fod; **ſich die Füße** —, faa de ſtive Ben i Gang; **Eim. den Weg** —, træde i Vejen for, ſpærre Vejen for en; **Einen** —, indtage ens Plads, repræſentere en; **die Stelle jemandes** —, overtage eus Arbejde, træde i Stedet for en; **Einen** —, forſvare, gaa i Forbøn for, undſkylde en; **eine Meinung** —, forſvare, holde paa en Mening; nedtræde.

Vertreter, m. **-s** pl. ſ. sg. Stedfortræder; Stillingsmand, c.; Repræſentant, c.

Vertretung, f. **-en**. Repræſentation, c.; Forſvar, n.; Forbøn, Undſkyldning; Søndertrædelſe, c. | **Vertretungs-koſten**, pl. Repræſentationsomkoſtninger, pl.; **-körper**, m. Repræſentation, c.

Vertrieb, m. **-es** ub. pl. Afſætning, c., Salg, n.

Vertrinken, v. t. 2. tilbringe med at drikke, bortſvire; forſømme, medens man drikker; drikke op; fordrive ved Drikken.

Vertrocknen, v. i. 1. m. ſ. fortørres, bortørres, hentørres, henvisne. — **Vertrocknung**, f. Fortørrelſe, c.

Vertröbeln, v. t. 1. ſælge ſom gamle Sager; **die Zeit** —, ſjaſe Tiden bort.

Vertröpfeln, vertropfen, v. t. 1. bryppe bort.

Vertrösten, v. t. 1. fortrøſte; **Einen auf etw.** —, fortrøſte en til noget, ſpiſe en af med tomme Ord; ✝ **ſich einer Sache** —, ſtole paa noget, forlade ſig paa noget. — **Vertröſtung**, f. Fortrøſtning, c., Haab, n.

Vertuſchen, (vertuſcheln), v. t. 1. dølge, fordølge, fortie, neddyſſe. — **Vertuſchung**, f. Fordølgelſe, Neddyſſelſe, c.

Verübeln, v. t. 1. tage ilde op, fortænke; **Eim. etw.** —, tage en noget ilde op.

Verüben, v. t. 1. forøve, begaa. — **Verübung**, f. Forøvelſe, c.

Verüber, m. **-s** pl. ſ. sg. Udøver, Gjerningsmand, c.

Verumſtändlichen, v. t. 1. fortælle udførlig; detaillere.

Verunähnlichen, v. t. 1. gjøre ulige. — **Verunähnlichung**, f. det at gjøre ulig.

Verunedeln, v. t. 1. forringe, forvanske; **sich** —, forringes.

Verunehren, v. t. 1. vanære, nedbørdige. — **Verunehrung**, f. Vanærelse, c.

Veruneinigen, v. t. 1. gjøre uenige, bringe i Strid, gjøre til Fjender; **sich** —, blive uenige, blive Uvenner. — **Veruneinigung**, f. Uenighed, c.

Veruneint, adj. levende i Uenighed.

Verunglimpfen, v. t. 1. fornærme, forulempe, forklejne; bagvaske, bagtale. — **Verunglimpfung**, f. Fornærmelse, Forulempelse, Forklejnelse, Bagtalelse, c.

Verunglücken, v. i. 1. m. s. forulykkes; mislykkes. — **Verunglückung**, f. Død ved et Ulykkestilfælde, c.; Mislykken, c.

Verunnaden, v. t. 1. lade falde i Unaade.

Verunheiligen, v. t. 1. vanhellige. — **Verunheiligung**, f. Vanhelligelse, c.

Verunreinigen, v. t. 1. besmitte, gjøre uren, tilsøle, plette, besudle. — **Verunreinigung**, f. Besmittelse, Tilsøling, c.

Verunruhigen, v. t. 1. forurolige. — **Verunruhigung**, f. Forurolighed, c.

Verunstalten, v. t. 1. vanstabe; forvanske, fordreje. — **Verunstaltung**, f. Vanstabelse, Forvanskning, c.

Veruntiefen, v. t. 1. gjøre grundet, lave Vande.

Veruntreuen, v. t. 1. forvanske, lade komme bort; stjæle. — **Veruntreuung**, f. Forvanskning, Borttagelse, c., Underslæb, n.

Verunwilligen, v. r. 1. blive uenige, blive Uvenner.

Verunzieren, v. t. 1. vansire, stamstjænde.

Verursachen, v. t. 1. foraarsage, forvolde, voldе, foranledige. — **Verursachung**, f. Foraarsagelse, Forvoldelse, Foranledigelse, c.

Verursacher, m. -s pl. s. sg. Ophavsmand, c.

Verurt(h)eilen, v. t. 1. domfælde, dømme; **Einen zum Tode** —, dømme en til Døden. — **Verurt(h)eilung**, f. Domfældelse, Fordømmelse, Dom, c.

Vervielfachen, vervielfältigen, v. t. 1. mangfoldiggjøre, multiplicere; **sich** —, formere sig. — **Vervielfachung, Vervielfältigung**, f. Mangfoldiggjørelse, c., Multiplikation, c.

Vervielfältiger, m. -s pl. s. sg. Mangfoldiggører, c.

Vervollkommen, vervollkommnen, v. t. 1. fuldkommengjøre, gjøre fuldkommen, uddanne.

Vervollkommer, m. -s pl. s. sg. Fuldkommengører, c.

Vervollkommung, f. ub. pl. Fuldkommengjørelse, c. | **Vervollkommungs-fähig**, perfektibel; **-fähigkeit**, f. Perfektibilitet, c.

Vervollständigen, v. t. 1. fuldstændiggjøre. — **Vervollständigung**, f. Fuldstændiggjørelse, c.

Vervollzähligen, v. t. 1. gjøre fuldtallig.

Verwort(h)eilen, v. t. 1. forfordele, besvige, forurette. — **Verwort(h)eilung**, f. Forfordelelse, Besvigelse, Forurettelse, c.

Verwachen, v. t. 1. henvaage, tilbringe med at vaage; **sich** —, overanstrænge sig ved at vaage; **verwacht**, forvaaget.

Verwachsen, v. i. 2. m. s. forvoxe; voxe til; sammenvoxe, voxe vanskabt; **verwachsen**, forvoxen, skjæv, pukket; v. t. forvoxe, voxe bort; **seine Kleider** —, voxe fra sine Klæder; v. r. forvoxe sig. — **Verwachsung**, f. Forvoxning, c.

Verwachsen, adj. forvoxen, skjæv, pukkelrygget. — **Verwachsenheit**, f. Skjævhed, Pukkelryggethed, c.

Verwägen, v. se **verwiegen**.

Verwahr, m. -s ub. pl. Forvaring, c.

Verwahren, v. t. 1. forvare, bevare, gjemme, beskytte; **sich vor der Kälte** —, sikre sig imod Kulden; **sich gegen (vor) etw.** —, protestere imod noget.

Verwahrer, m. -s pl. s. sg. Opbevarer, c.

Verwahrlich, adv. i Forvaring.

Verwahrlosen, v. t. 1. forsømme, behandle skjødesløst; ikke passe paa, omgaas uagtsomt med; v. i. m. s. blive forsømt, gaa for Lud og koldt Vand. — **Verwahrlosung**, f. Forsømmelse, Uagtsomhed, c.

Verwahrsam, n. -s ub. pl. Forvaring, c.

Verwährt, adj. hævdet; ubleven.

Verwahrung, f. **-en**. Forvaring, Bevaring, Beskyttelse, c.; Gjemme, n.; **in — nehmen**, tage i Forvaring; Protest, c.; — **gegen etw. einlegen**, protestere, gjøre Indsigelse imod noget. | **Verwahrungs-gebäude**, n. Magasin, n.; **-haft**, f. Varetægtsarrest, c.; **-mittel**, n. Forebyggelsesmiddel, n.; **-ort**, m. Gjemmested, n.

Verwaisen, v. i. 1. m. s. blive fader- og moderløs; blive ene, forladt; **alles Trostes verwaist**, berøvet al Trøst. — **Verwaisung**, f. det at blive forældreløs.

Verwallen, v. i. 1. m. s. forgaa bølgende.

Verwällen, v. t. 1. lægge i kogende Vand.

Verwälschen, v. t. 1. se **verwelschen**.

Verwalten, v. t. 1. forvalte, bestyre.

Verwalter, m. -s pl. s. sg. Forvalter, Bestyrer, c.

Verwaltung, f. **-en**. Forvaltning, Bestyrelse, Drift, c. | **Verwaltungs-ausschuß**, m. Bestyrelseskomité, c.; **-beamter**, adj. Bestyrelsesmedlem, n.; **-behörde**, f. Bestyrelse, Direktion, c.; **-bericht**, m. Bestyrelsesberetning, Driftsberetning, c.; **-bezirk**, m. Forvaltningsdistrikt, n.; **-kosten**, pl. Forvaltningsomkostninger, pl.; **-rat(h)**, m. Repræsentantskab, n.; **-weg**, m. administrativ Vej, c.; **-wesen**, n. Administration, c.; **-zweig**, m. Bestyrelsesgren, c.

Verwandelbar, adj. foranderlig. — **Verwandelbarkeit**, f. Foranderlighed, c.

Verwandeln, v. t. 1. forvandle, omdanne, lave om, forandre; **sich in eine Sache** —, for-

vandle sig til noget. — **Verwand(e)lung**, f. Forvandling, Omdannelse, Forandring, c.

Verwandern, v. t. 1. tilbringe paa Vandring.

Verwandt, adj. beslægtet, paarørende; **mit eim.** — **sein**, være beslægtet med en; **die -en**, Slægtninge, Paarørende, *Skyldfolk, pl. | **Verwandten-besuch**, m. Besøg af Slægtninge, n.; **-mord**, m. Mord paa Slægtninge, n.

Verwandtschaft, f. **-en**. Slægtskab, Familiestab, n., Paarørende, pl.; **in meiner** —, i min Familie. **Verwandtschafts-grad**, m. Slægtskabsgrad, c.

Verwandtschaftlich, adj. Familie-, Slægtskabs-.

Verwarnen, v. t. 1. advare eftertrykkelig. — **Verwarnung**, f. eftertrykkelig Advarsel, c.

Verwaschen, v. t. 2. vaske op, forbruge til Vask; vaske bort; tilbringe med at vaske; fig sludre bort, tilbringe med at sludre.

Verwaschen, adj. falmet, ubestemt. — **Verwaschenheit**, f. Falmethed, Ubestemthed, c.

Verwässern, v. t. 1. spæde for stærkt med Vand, gjøre vandet.

Verweben, v. t. 2. væve op, forbruge til Vævning; sammenvæve, væve ind i; indflette i, slynge ind i; v. i. m. s. svinde hen. — **Verwebung**, f. Sammenvævning, c.

Verwechselbar, adj. som kan forveksles.

Verwechseln, v. t. 1. forvexle, forbytte; † **Geld** —, vexle Penge. — **Verwechslung**, f. Forvexling, Forbytning, c.; Omvexling, c.; Misforstaaelse, c.

Verwegen, adj. forvoven, dumdristig. — **Verwegenheit**, f. Forvovenhed, Dumdristighed, c.

Verwehen, v. t. 1. vifte bort, blæse bort; tilblæse; v. i. m. s. blæses bort, tilblæses.

Verwehren, v. t. 1. formene, forbyde, afværge; **Eim. etw.** —, hindre en i noget, forbyde en noget.

Verweichen, v. t. 1. udbløde for stærkt; v. i. m. s. blive altfor blød.

Verweichlichen, v. t. 1. blødagtiggjøre, gjøre kvindagtig, forkjæle. — **Verweichlichung**, f. Blødagtiggjørelse, Blødagtighed, Forkjælethed, c.

Verweigern, v. t. 1. nægte, afslaa, formene. — **Verweigerung**, f. Nægtelse, c., Afslag, n.

Verweilen, v. i. 1. m. h. og r. dvæle, tøve, bie, opholde sig.

Verweilen, n. -s ud. pl. Dvælen, Tøven, Bien, c., Ophold, n.

Verweinen, v. t. 1. tilbringe grædende; græde bort; udtømme ved Graad; lindre ved Graad; **verweint**, forgrædt.

Verweis, m. **-es -e**. Bebrejdelse, Irettesættelse, c.

Verweisen, v. t. 2. henvise; **Einen an den Richter** —, henvise en til Dommeren; forvise, jage i Landflygtighed; **Einen des Landes, aus dem Lande** —, landsforvise en; **Eim. etw.** —, bebrejde, foreholde en noget, irettesætte en for noget. — **Verweisung**, f. Henvisning; Forvisning; Bebrejdelse, Irettesættelse, c.

Verwelken, v. i. 1. m. s. visne, falme. — **Verwelkung**, f. Visnen, c.

Verwelklich, adj. visnelig.

Verwelschen, v. t. 1. gjøre vælsk, romanisere. — **Verwelschung**, f. Forvælskning, Romanisering, c.

Verweltlichen, v. i. 1. m. s. blive verdslig; v. t. sækularisere, ophæve. — **Verweltlichung**, f. Verdsliggjørelse, Sækularisation, c.

Verwendbar, adj. anvendelig. — **Verwendbarkeit**, f. Anvendelighed, c.

Verwenden, v. t. 1. (sædv. **verwandte**, **verwandt**) vende bort; **kein Auge von eim.** —, ikke vende et Øje fra en; vende om; **mit der verwendeten Hand**, med den bagvendte Haand; **sich in etw.** —, × forvandle sig til noget; anvende, forbruge; **sein Geld auf etw.** —, anvende sine Penge paa noget; **sich für eine Person** —, tale for, bede for, anbefale en. — **Verwendung**, f. Anvendelse; Forbøn, Anbefaling, Understøttelse, c.

Verwerfen, v. t. 2. forkaste; kaste fejl; kaste bort; **sich** —, kaste fejl, kaste sig, slaa sig; forkaste, bryde, forskyde; **die Meinung jemandes** —, forkaste ens Mening; v. i. m. h. kaste for tidlig. — **Verwerfung**, f. Forkastelse, c.

Verwerflich, adj. forkastelig; **ein -es Verhalten**, en lastværdig, forbømmelig Opførsel. — **Verwerflichkeit**, f. Forkastelighed, c.

Verwert(h)en, v. t. 1. gjøre frugtbringende, anvende; **Papiere** —, sælge Papirer. — **Verwert(h)ung**, f. Anvendelse, c.; Salg, n.

Verwesen, v. i. 1. m. s. raadne, forraadne, blive til Stov; v. t. bekkede. bestyre, forvalte.

Verweser, m. **-s** pl. s. sg. Forstander, Bestyrer, Forvalter, Vikarius, Fuldmægtig, c.

Verweslich, adj. forgængelig, forkrænkelig, forraadnelig. — **Verweslichkeit**, f. Forgængelighed, Forkrænkelighed, c.

Verwesung, f. **-en**. Forraadnelse, c.; Forvaltning. Bestyrelse, c., Vikariat, n. | **Verwesungs-prozeß**, m. Forraadnelsesproces, c.

Verwetten, v. t. 1. tabe i Vædbemaal, vædde bort; **ich will meinen Kopf** —, jeg vil sætte mit Hoved paa.

Verwettern, v. t. 1. × knuse, ødelægge; forbande; **verwettert**, forbandet, forbistret, Pokers; udsætte for Vejret; **verwettert**, vejrslaaet, ødelagt af Vejret.

Verwichen, adj. afvigt, forgangen, forleden; adv. nylig.

Verwichsen, v. t. 1. forjuble, sætte over Styr; × gjennembanke.

Verwickeln, v. t. 1. forvikle, indvikle, forbirre; **sich in etw.** —, indvikle sig i noget. — **Verwickelung**, f. Forvikling, Indvikling, Forvirring, c.

Verwiegen, v. t. 2. afveje, sælge efter Vægten, udveje; **ſich** —, forveje, tage fejl i Vægten; ‡ **ſich** —, fordriſte ſig til, vove.

Verwieſen, adj. forvist, landflygtig.;

Verwildern, v. i. 1. m. ſ. forvildes, blive vild; **einen Garten — laſſen**, lade en Have gro til, forfalde; v. t. gjøre vild, give et vildt Udſeende. — **Verwilderung**, f. Forvildelſe, c.; Tilgroning, c., Forfald, n.

Verwilligen, v. i. 1. m. ħ. ‡ ſamtykke, indvilge; v. t. bevilge, tilſtaa, indrømme. — **Verwilligung**, f. Bevilling, c.

Verwimmern, v. t. 1. tilbringe klynkende.

Verwinden, v. t. 2. flette, ſno, ſlynge i hinanden; forvinde, overbinde, overſtaa. — **Verwindung**, f. Fletning, Snoning, c.; Forvindelſe, Overſtaaelſe, c.

Verwirken, v. t. 1. forarbejde, forbruge; **ſein Leben** —, forbryde ſit Liv; **eine Strafe** —, fortjene en Straf; **etw.** —, begaa, bedrive, forſkylde noget; **ein Verbrechen** —, begaa en Forbrydelſe. — **Verwirkung**, f. Forbrug, n.; Forbrydelſe, Forſkyldning, c.

Verwirklichen, v. t. 1. virkeliggjøre, realiſere. — **Verwirklichung**, f. Virkeliggjørelſe, c.

Verwirren, v. t. 1. gjøre uredt; forvikle; forvirre; bringe i Uorden; × **ſich in, mit etw.** —, blande ſig i, befatte ſig med noget. — **Verwirrung**, f. Forvikling, Urede, Forvirring, c.

Verwirrt, adj. uordentlig; forvirret, forſtyrret; **Einen — machen**, forſtyrre en, gjøre forſtyrret, gjøre forvirret. — **Verwirrtheit**, f. Forvirrethed, Forſtyrrelſe, c.

Verwirrſal, n. -s -e. Forvirring, c.

Verwirt(h)ſchaften, v. t. 1. ſæfte over Styr ved daarlig Husholdning. — **Verwirt(h)ſchaftung**, f. Forsødelſe, c.

Verwiſchbar, adj. udſlettelig.

Verwiſchen, v. t. 1. udviſke, udſlette, ville bort; v. i. m. ſ. udſlettes. — **Verwiſchung**, f. Udviſkning, Udſlettelſe, c.

Verwittern, v. i. 1. m. ſ. forvitres, henſmulre, opløſes; v. t. forſyne med Lokkemad. — **Verwitterung**, f. Forvitring, Henſmuldren, c.

Verwit(t)wen, v. i. 1. m. ſ. blive Enke; **die verwitwete G.**, Enke efter G.; **die verwitwete Königin**, Enkedronningen; **die verwitwete Frau**, Enkefruen. — **Verwit(t)wung**, f. det at blive Enke.

Verwitzeln, v. t. 1. fordreje ved en Vittighed.

Verwogen, v. i. 1. m. ſ. bølge bort.

Verwogen, adj. † forvoven, dumdriſtig.

Verwohnen, v. t. 1. ødelægge ved at bo.

Verwöhnen, v. t. 1. forvænne, forkjæle; × glemme. — **Verwöhnung**, f. Forvænnelſe, Forkjælelſe, c.

Verwöhnt, adj. forvænt, forkjælet. — **Verwöhntheit**, f. Forvænthed, c.

Verwölben, v. t. 1. lukke med en Hvælving.

Verworfen, adj. forkaſtet, forſtødt; forvorpen, ryggesløs, nederdrægtig. — **Verworfenheit**, f. Forvorpenhed, Ryggesløshed, Nederdrægtighed, c.

Verworren, adj. forvirret. — **Verworrenheit**, f. Forvirrethed, Forvirring, c.

Verwühlen, v. t. 1. ødelægge ved at rode; v. r. rode ſig ind i noget.

Verwundbar, adj. ſaarlig, ſom kan ſaares. — **Verwundbarkeit**, f. Saarlighed, c.

Verwunden, v. t. 1. ſaare; fig. ſaare, krænke, fornærme. — **Verwundung**, f. Saar, n.; Krænkelſe, Beſtadigelſe, c.

Verwunderlich, adj. forunderlig, forbavſende. — **Verwunderlichkeit**, f. Forunderlighed, c.

Verwundern, v. t. 1. forundre, forbavſe; ‡ beundre; v. r. forundre ſig; **ſich über etw.** —, forundres, forbavſes over noget.

Verwunderung, f. **-en**. Forundring, Forbavſelſe, c. | **Verwunderungs-ausruf**, m. Forundringsudraab, n.; **-ſtuhl**, m. Forundringsſtol, c.; **-voll**, fuld af Forundring.

Verwünſchen, v. t. 1. forbande, ønſke Pokker i Vold; fortrylle, forhexe, forgjøre; **verwünſcht**, fortryllet, forbømt, forbiſtret, forbandet, bandſat. — **Verwünſchung**, f. Forbandelſe; Fortrylleſe, c.

Verwunſchen, adj. × fortryllet, forgjort.

Verwürfeln, v. t. 1. tilbringe med Tærningeſpil; tabe i Tærningeſpil.

Verwurzeln, v. i. 1. m. ſ. og r. forgrene ſig i Roden.

Verwürzen, v. t. 1. krydre for ſtærkt; bersve Krydderiet.

Verwüſten, v. t. 1. gjøre øde; ødelægge, forbærve. — **Verwüſtung**, f. Ødelæggelſe, Forbærvelſe, c.

Verwüſter, m. -s pl. ſ. sg. Ødelægger, Forbærver, c.

Verwüſteriſch, adj. ødelæggende.

Verwüt(h)en, v. i. 1. m. ħ. † udraſe, ophøre at raſe.

Verzagen, v. i. 1. m. ħ. forſage, blive forſagt, opgive Haabet, fortvivle. — **Verzagung**, f. Fortvivlelſe, c.

Verzagt, adj. forſagt, modfalden, modløs, mistrøſtig. — **Verzagtheit**, f. Forſagthed, Modfaldenhed, Modløshed, Mistrøſtighed, c.

Verzählen, v. r. 1. fortælle ſig, tælle feil; v. t. † fortælle. — **Verzählung**, f. Fortælleſe, c.

Verzahnen, v. i. 1. m. ħ. ophøre at faa Tænder; v. t. forſyne med de fornødne Tænder. — **Verzahnung**, f. Tænderne, pl., Tandværk, Tandhjul, n.

Verzanken, v. t. 1. tilbringe i Skjænderi; v. r. blive Uvenner ved et Skjænderi.

Verzapfen, v. t. 1. udtappe, aftappe, ſtjænke ud; ſammenføje ved Sinker, ſinke. — **Verzapfung**, f. Udtapning; Sammenføjning ved Tapper, (Sinker).

Verzappeln, v. i. l. m. h. og r. sprælle sig ihjel; **Einen in der Not — lassen**, lade en fortvivle, omkomme i Elendighed.

Verzärteln, v. t. l. forkjæle, forvœnne. — **Verzärtelung**, f. Forkjælelse, Forvœnnelse, c.

Verzaubern, v. t. l. fortrylle; trylle bort. — **Verzauberung**, f. Fortrylleise, c.

Verzaudern, v. t. l. hortnøle.

Verzäunen, v. t. l. omgærde, indeslutte med Gærde, indhegne. — **Verzäunung**, f. Omgærdning, c.; Gærde, Hegn, n.

Verzechen, v. t. l. svire op.

Verzehnfachen, v. t. l. gjøre ti Gange saa stor.

Verzehnten, v. t. l. give Tiende af, svare Tiende af.

Verzehr, m. **-s** ub. pl. Fortæring, c.; **freier —**, fri Fortæring.

Verzehrbar, adj. spiselig.

Verzehren, v. t. l. fortære, spise op; opbruge, forbrœnde; fortære, ødelægge; **von dem Feuer verzehrt werden**, fortæres af Ilden; v. r. hentæres. — **Verzehrung**, f. Fortæring, Forødelse; × Tæring, c.

Verzehrer, m. **-s** pl. ſ. sg. Fortærer, Forbruger, Ødelœnd, c.

Verzeichnen, v. t. l. fortegne, tegne fejl; **sich —**, fortegne sig; optegne, opskrive; **auf einer Liste verzeichnet sein**, være optegnet paa en Liste. — **Verzeichnung**, f. Fortegning, Optegning; Fortegnelse, Optegnelse, c.

Verzeichnis, n. **-ses -se**. Fortegnelse, c.

Verzeihbar, adj. tilgivelig.

Verzeihen, v. t. 2. tilgive, forlade; **bitte, verzeihen Sie!** om Forladelse! † **sich einer Sache —**, give Afkald paa noget.

Verzeihlich, adj. tilgivelig. — **Verzeihlichkeit**, f. Tilgivelighed, c.

Verzeihung, f. ub. pl. Tilgivelse, Forladelse, c.; **Einen um — bitten**, bede en om Forladelse. | **Verzeihungs-wert(h)**, **-würdig**, tilgivelig.

Verzerren, v. t. l. fordreje, forvrœnge, fortrœkke, brœnge. — **Verzerrung**, f. Fordrejelse, c., Brœngebillede, n.

Verzetteln, v. t. l. strø hist og her, spilde; **Geld —**, klatte Penge bort, bortødsle; forlœgge, kaste bort.

Verzicht, m. (f.) ub. pl. Afkald, Afstaaelse, c.; **— thun, leisten auf etw.**, opgive, give Afkald paa, afstaa fra, renoncere paa noget. | **Verzichtleistung**, f. Afkald, n.

Verzichten, v. i. l. m. h. give Afkald paa, renoncere paa, opgive; **auf etw. —**, give Afkald paa noget.

Verziehen, v. t. 2. forkjæle, opdrage galt; fortrœkke; trœkke galt; **ein Kind —**, forkjæle et Barn; **den Mund —**, fortrœkke, fordreje Munden; opholde, holde tilbage, opsœtte, forsinke, trœkke i Langdrag; v. r. fortrœkke sig, trœkke sig, kaste sig, staa sig; **die Wolken — sich**, Skyerne fordele sig; **es verzieht sich**, det trœkker i Langdrag; v. i. m. ſ. og h. drage bort; **in die Stadt —**, flytte ind i Byen; tøve, vente, bie, dvœle, opholde sig. — **Verziehung**, f. Forkjœlelse, Fordrielse, c.

Verzieren, v. t. l. udpynte, pryde, udsmykke, forstjønne. — **Verzierung**, f. Udpyntning, Udsmykning, Forstjønnelse, c.; Prydelse, c.

Verziert, adj. udsmykket, prydet. — **Verziertheit**, f. Udsmykning, c.

Verziffern, v. t. l. skrive med Cifre.

Verzimmern, v. t. l. fortœnke, forsyne med fornødent **Tømmerværk**. — **Verzimmerung**, f. Fortœnkning, c.

Verzinken, v. t. l. forzinke. — **Verzinkung**, f. Forzinkning, c.

Verzinnen, v. t. l. fortinne. — **Verzinnung**, f. Fortinning, c.

Verzinnen, m. **-s** pl. ſ. sg. Fortinner, c.

Verzinsen, v. t. l. forrente, betale Renter af; v. r. forrente sig. — **Verzinsung**, f. Forrentning, c.

Verzinslich, adj. til at forrente.

Verzischen, v. t. l. forhaane ved at pibe; v. i. m. ſ. gaa hvislende ud.

Verzittern, v. i. l. m. ſ. bortsvœve skrœnde, hendø.

Verzogen, adj. forkjœlet. — **Verzogenheit**, f. Forkjœlethed, c.

Verzögerlich, adj. forsinkende.

Verzögern, v. t. l. forhale, opholde, forsinke, trœkke ud, trœkke i Langdrag; **die Sache verzögert sich**, det trœkker ud med denne Sag. — **Verzögerung**, f. Forhaling, Sinkelse, Forsinkelse, c., Ophold, n.

Verzoll, m. **-es** ub. pl. † Fortoldning, c.

Verzollbar, adj. toldpligtig.

Verzollen, v. t. l. fortolde, give Told af. — **Verzollung**, f. Fortoldning, c.

Verzotteln, v. t. l. sammenfiltre.

Verzücken, v. t. l. henrykke. — **Verzückung**, f. Henrykkelse, c.

Verzucken, v. t. l. fortrœkke, fordreje. — **Verzuckung**, f. Konvulsion, Krampe, c.

Verzuckern, v. t. l. søde for meget.

Verzückt, adj. henrykt. — **Verzücktheit**, f. Henrykkelse, c.

Verzug, m. **-es** ub. pl. Forhaling, Forsinkelse, Opsœttelse, c., Ophold, n.; × Kjœledœgge, c. | **Verzugs-zinsen**, pl. Strafferenter, pl.

Verzupfen, v. t. l. plukke op.

Verzürnen, v. t. l. fortorne.

Verzwängen, v. t. l. tvinge tilbage, fordreje.

Verzweifeln, v. i. l. m. h. fortvivle; **an etw. —**, fortvivle, tvivle om noget; **verzweifelt**, fortvivlet, forbandet, gal; **es ist eine verzweifelte Sache um die Liebe**, det er en fortvivlet Sag med den Kjœrlighed.

Verzweiflung, f. **-en**. Fortvivlelse, c. | **Verzweiflungs-kampf**, m. Fortvivlelsens Kamp, c.;

-mut(h), m. Fortvivlelsens Mod, n.; **-that**, f. fortvivlet Daad, c.; **-tod**, m. Død i Fortvivlelse, c.; **-voll**, fuld af Fortvivlelse, fortvivlet.

Verzweigen, v. r. 1. forgrene sig. — **Verzweigung**, f. Forgrening, c.

Verzwergt, adj. dværgagtig.

Verzwicken, v. t. 1. knibe af, studse; **die Augen** —, knibe Øinene sammen; forvirre, fordreje, bringe i Vildrede. — **Verzwickung**, f. Studsning, c.

Verzwickt, adj. vanskelig, forbistret. — **Verzwicktheit**, f. Vanskelighed, c.

Verzwiefachen, v. t. 1. fordoble.

Verzwingen, v. t. 2. fordreje.

Vesper, f. **-n**. Midaften, c.; Aftensang, c. | **Vesper-brot**, n. Midaftensmad, *Eftasvær, c.; **-glocke**, f. Aftenklokke, c.; **-läuten**, n. Aftenringning, c.; **-prediger**, m. Aftensangspræst, c.; **-predigt**, f. Aftensang, c.; **-zeit**, f. Midaftenstid. Eftermiddagstid, c.

Vespern, v. i. 1. m. h. spise Midaftensmad.

Veſt, adj. † fast; mandhaftig.

Vestalin, (Vestale), f. **-nen**. Vestalinde, c.

Veſte, f. **-n**. Fæstning, Borg, c.

Veteran, m. **-en -en**. Veteran, c.

Veterinär, m. **-s -e**. Dyrlæge, c.

Veto, n. **-s** ud. pl. Veto, n.; **unbedingtes** —, absolut Veto.

Vettel, f. **-n**. Kælling, c.; **eine liederliche** —, en Taske, Tøjte, Mær.

Vettelhaft, vettelig, adj. kællingagtig.

Vetter, m. **-s -n**. (Dim. **Vetterchen, Vetterlein**, n.) Fætter, c.; Søstersendebarn, n.; Farbroder, c.; Slægtning, c.

Vetterlich, adj. fætterlig.

Vettern, v. t. 1. behandle som Fætter.

Vetterſchaft, f. ub. pl. Fætterskab, n.

Vetturin, m. **-s -e**. Vetturin, c.

Vezi(e)ren, v. t. 1. forurolige, bryde, gjøre Besvær, have til bedste, figere.

Vezi(e)rerei, f. **-en**. Foruroligelse, c., Bryderi, n., Besvær, n., Drilleri, n., Figeren, c.

Vezi(e)r, m. se **Wesir**.

Viadukt, m. **-es -e**. Viadukt, c.

Vibri(e)ren, v. i. 1. m. h. vibrere, dirre, svinge.

Vice-admiral, m. Viceadmiral, c.; **-kanzler**, m. Vicekansler, c.; **-könig**, m. Vicekonge, c.; **-wirt(h)**, m. Vicevært, c.

Vidimi(e)ren, v. t. 1. vidimere, sidemere, bevidne, bekræfte. — **Vidimi(e)rung**, f. Bevidnelse, Bekræftelse, c. !

Vieh, n. **-es** † **-e** (**-er**). (Dim. **Viehchen, Viehlein**, n.) Kvæg, Fæ, n.; **das große und kleine** —, stort og smaat Kvæg. | **Vieh-arzenei**, f. Lægemiddel for Kvægsygdom, n.; **-arzeneikunſt**, f. Veterinærvidenskab, c.; **-arzt**, m. Dyrlæge, c.; **-ausſtellung**, f. Kvægudstilling, c.; **-beſitzer**, m. Kvægejer, c.; **-beſtand**, m. Kvægbestand, Kvægbesætning, c.; **-bremſe**, f. Kvægbrems, Klæg, c. (Tabanus); **-dieb**, m. Kvægtyv, c.; **-dumm**, dum som et Kvæg; **-futter**, n. Kvægfoder, n.; **-handel**, m. Kvæghandel, c.; **-herde**, f. Kvæghjord, c.; **-hirt**, m. Kvæghyrde, Kvæter, c.; **-hof**, m. Kvægfold, c.; **-hüter**, m. Kvægvogter, Kvæghyrde, c.; **-knecht**, m. Røgter, c.; **-magd**, f. en Pige, som passer Kreaturerne, Malkepige, c.; **-markt**, m. Kvægmarked, n.; Kvægtorv, n.; **-maſt**, f. Fedning, Mæstning af Kvæg, c.; **-mäſter**, m. Kvægfeder, c.; **-ſchwemme**, f. Vandingssted, n.; **-ſeuche**, f. Kvægsyge, c.; **-ſtall**, m. Kvægstald, Kostald, c.; **-ſtand**, m. Kvægbesætning, c., Kvæghold, n.; **-ſterben**, n. Kvægsyge, c.; **-ſtapel**, m. Kvægbesætning, c.; **-ſteuer**, f. Kvægskat, c.; **-tränke**, f. Vandingssted, n.; **-weide**, f. Græsgang. Vang, c.; **-zucht**, f. Kvægavl, c., Kvæghold, n.; **-züchter**, m. Kvægopdrætter, c.

Viehiſch, adj. kvæglignende, kvægagtig.

Viehiſch, adj. brutal, bestialsk.

Viel, adj. megen, meget, pl. mange; **Eim.** — **Freude machen**, volde en megen Glæde; **es giebt der Leute** —, der gives mange Folk; **das will — ſagen**, det har meget at sige; **es fehlt — (daran) daß**, der mangler meget i at; **das iſt zu** —, det er for meget; **was zu — iſt, iſt zu** —, for meget er for meget; **beſſer zu** —, **als zu wenig**, bedre for meget end for lidt; adv. meget, langt: — **lieber**, langt hellere; — **beſſer**, meget bedre; **gleich** —, lige meget, ligegyldigt. | **Viel-ährig**, med mange Øre; **-armig**, mangearmet; **-artig**, mangeartet; mangehaandet; **-artigkeit**, f. Mangeartethed, c.; **-ästig**, fuld af Grene; **-äugig**, med mange Øjne; **-bändig**, bestaaende af mange Bind; **-bedeutend**, betydningsfuld, meget sigende; **-beinig**, mangefødet; **-beſchäftigt**, meget beskæftiget, meget optaget; **-blätterig**, mangebladet; **-blumig**, mangeblomstret; **-deutig**, flertydig, mangetydig; **-eck**, n. Mangekant, Polygon, c.; **-eckig**, mangekantet; **-chig**, polygam; **-erlei**, mange Slags, mange Haande; **-eſſer**, m. Ædder, c.; **-eſſerei**, f. Ædderi, n.; **-fach**, mange Gange, mangefold; **-fältig**, mange Gange, mangefold; hyppig, mangfoldig; **-fältigkeit**, f. Mangfoldighed, c.; **-farbig**, mangefarvet; **-farbigkeit**, f. Mangefarvethed, c.; **-fingerig**, med mange Fingre; **-flach**, n. se **-eck**; **-flächig**, med mange Flader; **-flächner**, m. Polyeder, n.; **-förmig**, mangeformet, flerformet; **-förmigkeit**, f. Flerformethed, c.; **-fraß**, m. Færd, c. (Gulo); Fraadser, c.; **-fräßig**, graadig, slugen; **-fräßigkeit**, f. Graadighed, Slugenhed, c.; **-freſſer**, m. Æder, c.; **-früchtig**, med mange Frugter; **-fuß**, m. Tusendben, n.; **-füßig**, mangefødet; **-gelenkig**, mangeleddet; **-geliebt**, højtelsket; **-genannt**, ofte omtalt; **-gereiſt**, bereist; **-geſchäftig**, meget optaget; **-geſtaltig**, se **-förmig**; **-gliederig**, mangeleddet; **-götterei**, f. Flerguderi, n., Polytheisme, c.; **-griffelig**, med mange Grifler; **-händig**, med mange Hænder; **-häutig**, med mange Skind,

Hinder; **-herrschaft**, f. Polykrati, n.; **-hufig**, flerhovet; **-jährig**, mangeaarig; **-kantig**, mangekantet; **-kapselig**, med mange Kapsler; **-kernig**, med mange Kjærner; **-klappig**, mangestillet; **-knotig**, med mange Knuder; **-köpfig**, med mange Hoveder; **-körnig**, med mange Korn; **-leicht**, maaske, muligvis; **-leichtig**, mulig; **-liebchen**, n. Filipine, c.; **-löcherig**, med mange Huller, gjennemhullet; **-mal**, **-mals**, mange Gange, ofte; **-malig**, ofte gjentagen, hyppig; **-männerei**, f. Polyandri, n.; **-männig**, mangehannet; **-mehr**, meget mere, tvært imod, langt hellere, snarere; **-namig**, med mange Navne; **-reder**, m. en meget snakkende Person; **-reihig**, med mange Rækker; **-sagend**, megetsigende, vigtig, betydningsfuld; **-saitig**, med mange Strænge, mangestrænget; **-samig**, adj. sædrig, polyspermatisk; **-seitig**, mangesidet, mangesidig; **-seitigkeit**, f. Mangesidethed, Mangesidighed, c.; **-silbig**, med mange Stavelser; **-spitzig**, med mange Spidser; **-sprachig**, polyglot; **-sprecher**, m. se **-reder**; **-stengelig**, med mange Stængler; **-stimmig**, med mange Stemmer; **-t(h)eilig**, som bestaar af mange Dele; **-thätigkeit**, f. stor Travlhed, c.; **-thuer**, m. en, der bestiller meget; **-tonig**, med mange Toner; **-umfassend**, meget omfattende; **-verheißend**, meget lovende; **-vermögend**, megetformaaende; **-versprechend**, meget lovende; **-weiberei**, f. Polygami, Flerkoneri, n.; **-weniger**, langt mindre, meget mindre; **-winkelig**, med mange Vinkler, mangekantet; **-wissen**, n. megen Viden, c.; **-wissend**, som véd meget, som har mange Kundskaber; sprænglærd; **-wisser**, m. en, der véd mange Ting; **-zahl**, f. Flertal, n.; **-züngig**, med mange Tunger; med mange Tungemaal.

Viele, f. ✝ se **Vielheit**.

Vielheit, f. ub. pl. Mangfoldighed, c.

Vier, f. **-en**. Fire, c.

Vier, num. fire; **mit -en fahren**, kjøre med fire Heste. **auf allen -en**, paa alle fire. | **Vierarmig**, med fire Arme; **-beinig**, firbenet; **-blätterig**, firbladet; — **-er Klee**, Firkløver, c.; **-blatt**, n. firbladet Etbær, n. (Paris quadrifolia); **-bund**, n. Kvadruppelalliance, c.; **-drähtig**, firtraadet, firtvundet; **-eck**, n. Firkant, c.; **-eckig**, firkantet, firstaaren; **-erlei**, fire Slags; **-fach**, **-fältig**, firefold, firedobbelt; **-fächig**, med fire Flader; **-fürst**, m. Fjerdingsfyrste, c.; **-füßig**, firføddet; **-füßler**, m. firføddet Dyr, n.; **-gesang**, m. firstemmig Sang, c.; **-gespann**, n. Firspand, n.; **-gestrichen**, firstreget; **-groschenstück**, n. Firgroschen, c.; **-händer**, m. Pattedyr med fire Hænder; **-händig**, firhændet, firhændig; **-herr**, **-herrscher**, m. Fjerdingsfyrste, Tetrarch, c.; **-herrschaft**, f. Tetrarkat, n.; **-hundert**, fire Hundrede; **-jährig**, fireaarig, fire Aars; **-kantig**, firkantet; **-klauig**, firklovet; **-mal**, fire Gange; **-malig**, som sker fire Gange, fire Gange gjentaget; **-pfünder**, m. Firepundiger, c.; **-pfündig**, firepundig; **-ruderig**, firaaret; firrabaaret; **-schrötig**, firkantet, spaltet i fire Dele; fig. firskaaren, stærk og plump af Lemmer; plump og grov; **-seitig**, firesidet; **-silbig**, Firstavelses-; **-sitzig**, firsædet; **-spaltig**, firspaltet; **-spännig**, med fire Heste for; **-spitzig**, med fire Spidser; **-stimmig**, firstemmig; **-tägig**, som varer fire Dage, fire Dages; **das — e Fieber**, Fjerdedagsfeberen; **-t(h)eil**, n. se **Viertel**; **-t(h)eilen**, v. t. dele i fire Dele; partere; **-t(h)eilig**, som bestaar af fire Dele; **-t(h)eilung**, f. Delen i fire Dele; Partering, c.; **-winkelig**, firvinklet; **-zahl**, f. Firtal, n.; **-zähnig**, firtandet; **-zehig**, firtaaet; **-zehn**, fjorten; **-zehner**, m. et Hele, bestaaende af 14 Ener; **-zehnte**, fjortende; **-zehntehalb**, halvfjortende; **-zeilig**, med fire Linjer; **-zöllig**, fire Tommer lang; — **-er Nagel**, Firtommersspiger, n.

Vierding, m. **-s -e**. Kvart, c.; lille Mønt, c.

Vieren, v. t. 1. kvadrere; (til Søs) fire.

Vierer, m. -s pl. ſ. sg. Helhed, bestaaende af fire Dele; 4-Penningstykke, n.

Vierling, m. **-s** pl. ſ. sg. Kvart; Helhed, bestaaende af 4 Dele.

Viert, num. fjerde.

Viertel, n. **-s** pl. ſ. sg. Fjerdepart, Kvart, Fjerding, c., Fjerdingkar, n.; $^1/_4$ Tønde; Kvarter, n.; **das erste — des Mondes**, Maanens første Kvarter; **die — einer Stadt**, en Bys Kvarterer; **drei — auf zwei**, tre Kvarter til to. | **Viertel-bogen**, m. Kvartark, n.; **-elle**, f. Kvarter, n. ($^1/_4$ Alen); **-faß**, n. Kvartfad, n.; **-hufe**, f. Bolsfod, n.; **-hundert**, n. Kvarthundrede, n.; **-jahr**, n. Fjerdingaar, Kvartal, n.; **-jährig**, Fjerdingaars-, et Fjerdingaar gammel; **-jährlich**, Fjerdingaars-, som sker hvert Fjerdingaar; **-jahrsschrift**, f. Kvartalsskrift, n.; **-meile**, f. Fjerdingmil, Fjerdingvei, c.; **-note**, f. Fjerdebelsnode, c.; **-pause**, f. Fjerdebelspause, c.; **-pfund**, n. Fjerdingspund, n., Fjerding, c.; **-pfündig**, Fjerdingpunds-, som vejer et Fjerdingspund; **-stunde**, f. Kvarter, n. ($^1/_4$ Time); Halvfjerdingvei, c.; **-stündig**, som varer et Kvarter; **-takt**, m. Fjerdebelstakt, c.; **-ton**, m. Krybs, n.; **-tonne**, f. Kvarttønde, c.; **-wendung**, f. en Drejning halvt omkring. | **Viertels-bauer**, m. Bolsmand, c.; **-herr**, **-meister**, m. Kvartermester, Rademester, c.

Vierteln, v. t. 1. dele i 4 Dele; partere; v. i. staa hvert Kvarter; give i Stjæppen.

Viertens, adv. for det fjerde.

Vierung, f. **-en**. Kvadratur, c.; Kvadrat, n.

Vierzig, num. fyrretyve; **V-er**, en fyrretyveaarig Mand; **in den V-en sein**, være i Fyrrerne. | **Vierzig-fach**, **-fältig**, fyrretyvefold; **-jährig**, fyretyveaarig; **-tägig**, varende i fyrretyve Dage.

Vierzigst, num. fyrretyvende.

Vigilie, f. **-n**. Vigilie, c.

Vigili(e)ren, v. i. 1. m. h. vigilere, være opmærksom paa.

Vignette, f. **-n**. Vignet, c.

Vigogne, f. **-n**. Vikunje, c. | **Vigogne-wolle**, f. Vikunjeuld, c.

Vikar, m. **-s -e**. Vikar, c.

Vikariat, n. **-s -e**. Vikariat, n.

Vikari(e)ren, v. i. 1. m. h. vikariere.

Viking, m. se **Wiking**.

Viktualien, pl. Viktualier, Fødevarer, pl., Fetalje, c. | **Viktualien-handlung**, f. Spækhøkerbod, c.; **-händler**, m. Spækhøker, c.

Vikana, n. se **Vigogne**.

Villa, f. **-len**. (**-s**). Villa, c. | **Villen-viertel**, n. Villakvarter, n.

Vindizi(e)ren, v. t. 1. vindicere, hævde, forsvare, kræve tilbage. — **Vindizi(e)rung**, f. Vindikation, Tilbagefordring, c.

Viole, f. **-n**. Violin, c.; Fiol, Martsfiol, c.

Violett, adj. violet. | **Violett-blau**, violetblaa.

Violine, f. **-n**. Fiolin, Violin, c.; **die erste — spielen**, fig. spille første Violin. | **Violinbogen**, m. Violinbue, c.; **-futteral**, n. Violinfoderal, Violinfutteral, n.; **-schlüssel**, m. Violinnøgle, c.; **-schule**, f. Violinskole, c.; **-spiel**, n. Violinspil, n.; **-spieler**, m. Violinspiller, c.; **-virtuose**, m. Violinvirtuos, c.

Violinist, m. **-en -en**. Violinspiller, Violinist, c.

Violon, m. **-s -s**. Bas, Basfiol, c.

Violoncell, n. (m.) **-es -e**. Violoncel, Basfiol, c.

Violoncellist, m. **-en -en**. Violoncellist, c.

Viper, f. **-n**. Hugorm, c.; fig. Ogle, c. | **Viper-biß**, m. Hugormebid, Slangebid, n.

Virginier, m. **-s** pl. ſ. sg. Virginier, c.

Virginisch, adj. virginsk.

Virtuose, m. **-n -n**. Virtuos, c.

Virtuosenhaft, virtuosisch, adj. virtuosagtig.

Virtuosität, f. ub. pl. Virtuositet, c.

Visa, n. **-s -s**. Visa, Paategning, c.

Visi(e)r, n. **-es -e**. Visir, n., Hjælmgitter, n.; Visir, n., Kornet paa et Skydegevær; × Synet, godt Sigte.

Visi(e)ren, v. t. 1. sigte; v. t. udmaale et Fads Indhold, justere, prøve, undersøge; **den Paß —**, visere, paategne Passet. | **Visier-einrichtung**, f. Viserindretning, c.; **-gebühr**, f., **-geld**, n. Maalepenge, pl.; **-kimme**, f. Viserindstrog, n.; **-korn**, n. Sigtekorn, n.; **-kosten**, pl. Betaling for Visa, c.; **-lineal**, n. Viserlineal, c.; **-linie**, f. Viserlinje, c.; **-schuß**, m. Viserskud, n.; **-stab, -stock**, m. Viserstok, c.

Visi(e)rer, m. **-s** pl. ſ. sg. Viserer, Justermester, c.

Visi(e)rung, f. **-en**. Visering, c.

Vision, f. **-en**. Vision, c., Syn, Drømmebillede, n.

Visionär, visionenhaft, adj. visionær.

Visitation, f. **-en**. Visitation, Visitats, Besigtelse, Undersøgelse, c.

Visite, f. **-en**. Visit, c., Besøg, n. | **Visitenkarte**, f. Visitkort, n.; **-kartentäschchen**, n. Visitkortbog, c.; **-tag**, m. Visitdag, c.; **-zeit**, f. Visittid, c.

Visiti(e)ren, v. t. 1. visitere, syne, undersøge, gjennemsøge.

Vispern, v. t. 1. se **flispern**.

Vitalianer, m. **-s** pl. ſ. sg. Fetaljebroder, c.

Vitalienbruder, m. se **Vitalianer**.

Vitriol, m. (n.) **-es -e**. Vitriol, c. | **Vitriolerde**, f. Vitrioljord, c.; **-erz**, n. Vitriolerts, c.; **-geist**, m. Vitriolspiritus, c.; **-hütte**, f. Vitriolhytte, c.; **-öl**, n. Vitriololie, c.; **-säure**, f. Vitriolsyre, c.; **-sieder**, m. Vitriolsyder, c.; **-siederei**, f. se **-hütte**; **-wasser**, n. Vitriolvand, n.; **-werk**, n. se **-hütte**.

Vitzdom, Vitztum, m. **-es -e**. † Viceregent, Viceherre, c.; Statholder; Bestyrer af et geistligt Gods.

Vivisektion, f. **-en**. Vivisektion, c.

Vizier, m. se **Wesir**.

Vließ, n. se **Fließ**.

Vogel, m. **-s -ögel**. (Dim. **Vögelchen, Vögelein**, n.) Fugl, c.; **ein arger (durchtriebener) —**, en stor Skjælm; **ein loser —**, en letsindig Fyr; **ein lustiger —**, en Spilopmager; **es ist ihm so wohl, wie dem — im Hanfsamen**, han har det saa godt, som en Bisp i en Gaaserede; × **einen — haben**, have en Skrue los. | **Vogel-art**, f. Fugleart, c.; **-artig**, fugleagtig; **-auge**, n. Fuglebøje, n.; Slags Primula; **-bauer**, n. Fuglebur, n.; **-beerbaum**, m. Rønnebærtræ, n., Røn, *Rogn, c. (Sorbus aucuparia); **-beere**, f. Rønnebær, n.; **-beize**, f. Fuglejagt med afrettede Rovfugle, c.; **-beuter**, m. Augur, c.; **-dunst**, m. Spurvehagel, c.; **-ei**, n. Fuglæg, n.; **-falke**, m. Spurvehøg, c.; **-fang**, m. Fuglefangst, c.; **-fänger**, m. se **-steller**; **-flinte**, f. Fuglestint, Hagelbøsse, c.; **-flug**, m. Fuglestugt, c.; **-frei**, fredløs; **-fuß**, m. Fuglefod, c.; liden Fugleklo, c. (Ornithopus); **-futter**, n. Fuglefoder, n.; **-garn**, n. Fuglegarn, Fuglenet, n.; **-gesang**, m. Fuglesang, c.; **-geschlecht**, n. Fuglestægt, c.; **-geschrei**, n. Fuglestrig, n.; **-handel**, m. Fuglehandel, c.; **-händler**, m. Fuglehandler, c.; **-haus**, n. Fuglehus, n.; **-hecke**, f. Hækkebur, n.; **-herd**, m. se **Herd**; **-hirse**, f. Læge-Stenfrø, n. (Lithospermum officinale); **-hütte**, f. Fugleføngerens Hytte, c.; **-kenner**, m. Ornitholog, Fuglekjender, c.; **-kirsche**, f. Fuglekirsebærtræ, n. (Prunus avium); Hæg, c. (Prunus Padus); **-klaue**, f. Fugleklo, c.; **-kraut**, n. se **-meier**; **-kunde**, f. Ornithologi, c.; **-kundig**, fuglekyndig; **-leicht**, let som en Fugl; **-leim**, m. Fuglelim, c.; **-meier**, m. Fuglegræs, n. (Alsine media); **-micre**, f. Fuglegræs-Fladstjærne, c. (Stellaria media); **-milch**, f. Fuglemælk, c. (Ornithogalum); **-mist**, m. Fuglegødning, c.; **-napf**, m. Fuglekop, c.; **-nest**, n. Fuglerede, c.; **-netz**, n. Fuglenet, n.; **-perspektive**, f. Fugleperspektiv, n.; **-pfeife**, f. Lokkepibe,

c.; **-pfiff**, m. Fuglekvidder, c.; **-schau**, f. Fuglesperspektiv, n.; Augurium, n.; **-schauer**, m. Augur, Fuglespaamand, c.; **-schcuche**, f. Fuglestræmsel, n.; **-schießen**, n. Fuglestydning, c.; **-schreck**, m., **-schrecke**, f. Fuglestræmsel, n.; **-schrot**, n. Spurvehagl, n.; **-schießen**, n., **-schuß**, m. Fuglestydning, c.; **-schutz**, m. Fuglebeskyttelse, c.; **-spieß**, m. Fuglespid, n.; **-stange**, f. Fuglestang, c.; **-stellen**, n. Fuglefangst, c.; **-steuer**, m. Fuglefænger, c.; **-strich**, m. Fuglestræt, n.; **-wahrsager**, m. Fuglespaamand, c.; **-wahrsageret**, f. Fuglespaadom, c.; **-wald**, f. se **-beize**; **-weibchen**, n. Hunfugl, c.; **-wicke**, f. Musevikke, c. (Vicia cracca); laadden Vikke, c. (Vicia hirsuta); **-wildbret**, n. Fuglevildt, n.; **-zucht**, f. Fugleavl, c.; **-züchter**, m. Fugleopdrætter, c.; **-zunge**, f. Fugletunge, c.; Snerle-Pileurt, c. (Polygonum convolvulus).

Vogesen, pl. Vogeserne.

Vogler, m. **-s** pl. ſ. sg. Fuglefænger, c.

Vogt, m. **-es -ögte**. Foged, c.; Formynder, Kurator; Statholder, Amtmand, Bestyrer, c., Præses i en Ret; Forvalter paa et Gods; Politibetjent; Markvogter, c.

Vogtei, f. **-en**. Fogderi, n.; en Fogeds Bolig, Embede, Værdighed.

Vogteilich, adj. som hører til en Fogeds Værdighed, Magt og Embedsdistrikt.

Vogten, v. t. 1. × beherske som Foged; være Formynder for.

Vokabel, f. **-n**. Vokabel, Gloſe, c. | **Vokabelbuch**, n. Glossarium, n.

Vokal, m. **-s -e**. Vokal, c. | **Vokal-anlaut**, m. Begyndelsesvokal, c.; **-auslaut**, m. Endevokal, c.; **-musik**, f. Vokalmusik, c.

Vokation, f. **-en**. Vokation, Kaldelse, c.

Vokativ, m. **-s -e**. Vokativ, c.

Voland, m. **-s** ub. pl. Djævelen, Fanden.

Volhynier, m. **-s** pl. ſ. sg. Volhynier, c.

Volk, n. **-es -ölker**. (Dim. **Völkchen**, **Völklein**, n.) Folk, n.; Folkefærd, n.; **das gemeine —**. Menigmand, c., Almuen; **ein — Rebhühner**, en Flok Agerhøns; × Folk, Tjenestefolk, pl.; Mandskab, n.; **die Pappenheimischen Völker**, Pappenheims Soldater. | **Volk-arm**, lidet befolket; **-gefällig**, behagelig for Folket, populær; **-gefälligkeit**, f. Popularitet, c.; **-leer**, folketom; **-mäßig**, forstaaelig for Folket; **-reich**, folkerig. — **Völker-beschreibung**, f. Ethnografi, c.; **-eigentümlichkeit**, f. Folkeejendommelighed, c.; **-hirt**, m. Folkenes Hyrde, c.; **-krieg**, m. Folkekrig, c.; **-kunde**, **-lehre**, f. Ethnologi, c.; **-recht**, n. Folkeret, c.; **-rechtlich**, efter Folkeretten; **-schlacht**, f. Folkeslag, n.: **-stamm**, m. Folkestamme, c.; **-wanderung**, f. Folkevandring, c. — **Volks-aberglaube**, m. Folkeovertro, c.; **-abstimmung**, f. Folkeafstemning, c.; **-anwalt**, m. Folkeværge, c.; **-auflauf**, m. Folkeoplsb, n.; **-aufruhr**, m. Folkeoprør, n.; **-ausdruck**, m. folkeligt Udtryk; **-beliebt**, folkelig, populær; **-beſchluß**, m. Folkebeslutning, c.; **-bewaffnung**, f. Folkebæbning, c.; **-bewegung**, f. Folkebevægelse, c.; **-blatt**, n. Folkeblad, n.; **-buch**, n. Folkebog, c.; **-dichter**, m. Folkedigter, c.; **-dichtung**, f. Folkedigtning, c.; **-feind**, m. Folkefjende, c.; **-feindlich**, folkefjendst; **-fest**, n. Folkefest, c.; **-freund**, m. Folkeven, c.; **-freundlich**, folkevenlig, folkelig; **-führer**, m. Folkeleder, c.; **-geist**, m. Folkeaand, c.; **-gewühl**, n. Folkevrimmel, c.; **-glaube**, m. Folketro, c.; **-gunst**, f. Folkegunst, c.; **-hauſe**, m. Folkehob, c.; **-heer**, n. Folkehær, c.; **-herrſchaft**, f. Folkeherredømme, n.; **-krieg**, m. Nationalkrig, c.; **-lehrer**, m. Almuelærer, c.; **-lied**, n. Folkesang, c.; **-mann**, m. folkelig Mand; **-märchen**, n. Folkeæventyr, n.; **-mäßig**, folkelig; **-meinung**, f. Folkemening, c.; **-menge**, f. Folkemængde, c.; **-redner**, m. Folketaler, c.; **-ſage**, f. Folkesagn, n.; **-ſchicht**, f. Folkelag, n.; **-ſchrift**, f. Folkeskrift, n.; **-ſchule**, f. Folkeskole, c.; **-ſchullehrer**, m. Almuelærer, c.; **-ſitte**, f. Folkeskik, c.; **-ſprache**, f. Folkesprog, n.; **-ſtamm**, m. Folkestamme, c.; **-ſtimme**, f. Folkets Stemme, c.; **-tracht**, f. Folkedragt, Nationaldragt, c.; **-tribun**, m. Almuetribun, Folketribun, c.; **-unterricht**, m. Folkeoplysning, c.; **-verſammlung**, f. Folkeforsamling, c.; **-vertreter**, m. Folkerepræsentant, c.; **-vertretung**, f. Folkerepræsentation, c.; **-wirt(h)**, m. Nationaløkonom, c.; **-wirt(h)ſchaft**, f. Statsøkonomi, c.; **-wirt(h)ſchaftsrat(h)**, m. nationaløkonomisk Raad, n.; **-wirt(h)ſchaftlich**, nationaløkonomisk; **-zählung**, f. Folketælling, c.

Völkerſchaft, f. **-en**. Folkeslag, Folkefærd, Folk, n.

Völkertum, n. **-s** ub. pl. Nationalitet, c.

Volklich, adj. folkelig.

Volkstum, n. **-s -tümer**. Folkets Ejendommelighed, c.

Volkstümlich, adj. folkelig, populær. — **Volkstümlichkeit**, f. Folkelighed, c.

Voll, adj. fuld; **ein -es Glas**, et fuldt Glas; **das Glas iſt — von Wein**, — **Wein**, Glasset er fuldt af Vin; — **ſüßen Weines**, fuld af sød Vin; **voller Sorgen**, fuld af Sorg; fyldig: **ein -er Buſen**, en fyldig Barm; **der Mond iſt —**, det er Fuldmaane; **im Vollen leben**, leve i Overflodighed; fuld, drukken, beſiænket, beruset; **er iſt — davon**, han er opfyldt deraf; **die -e Wahrheit**, den fulde Sandhed; **er iſt noch nicht -e zehn Jahr alt**, han har endnu ikke fyldt sit tiende Aar. | **Voll-ährig**, med fulde Ar; **-auf**, fuldt op, i Overflodighed; **-bad**, n. helt Bad, n.; **-bart**, m. helt Skjæg, n.; **-bauer**, m. Gaardmand, c.; **-berechtigt**, fuldt berettiget; **-beſitz**, m. den fulde Beſiddelse; **-blut**, n. Fuldblodshest, c.; **-blütig**, fuldblodig; **-blütigkeit**, f. Fuldblodighed, c.; **-bringen**, v. t. fuldbringe, fuldende, fuldføre; **-bringer**, m. Fuldbyrder, c.; **-bringung**, f. Fuldbringelse, Fuldendelse, Fuld-

føreſe, c.; **-bruder**, m. Helbroder, c.; **-brüſtig**, fuldbarmet; **-bürger**, m. Borger med fuld Borgerret, c.; **-bürtig**, i: — **-e Geſchwiſter**, Helſøſtende, kjødelige Søſtende; **-bürtigkeit**, f. Slægtſkab ſom Helſøſkende, n.; **-bufig**, fuldbarmet; **-dampf**, m. fuld Damp, c.; **-enden**, v. t. fuldende, bringe til Ende; fuldkomme; **-ender**, m. Fuldfører, Fuldbyrder, c.; **-endung**, f. Fuldendelſe, c.; **-führen**, v. t. fuldføre, fuldende, bringe i Stand; **-führung**, f. Fuldførelſe, c.; **-gefühl**, n. den fulde Følelſe; **-gehalt**, n. fuldt Gehalt, n.; **-gehaltig**, fuldvægtig; **-genuß**, m. fuld Nydelſe, c.; **-gepfropft**, fuldproppet; **-gerammt**, **-gerüttelt**, helt fuld, fuldproppet; **-geſicht**, n. Anſigtet en face; **-geſtopft**, fuldſtoppet; **-gewalt**, f. absolut Magt, c.; **-gewinn**, m. hel Gevinſt, c.; **-gewicht**, fuld Vægt, c.; **-gültig**, fuldgyldig; **-gültigkeit**, f. Fuldgyldighed, c.; **-hering**, m. uopſtaaren Sild, c.; **-hufe**, f. Gaard, c.; **-hüfner**, m. Gaardmand, c.; **-jährig**, myndig; **-jährigkeit**, f. Myndighed, c.; **-klang**, m. fuld Klang, c.; **-kommen**, fuldkommen; hel, uforkortet, ubeſkadiget; fuldſtændig, fuldtallig; fyldig, tyk, korpulent; **-kommenheit**, f. Fuldkommenhed, c.; **-körnig**, fuld af Korn; **-kraft**, f. fuld Kraft, c.; **-kräftig**, i ſin fulde Kraft, ujvæltet; **-kugel**, f. Fuldkugle, c.; **-lautend**, fuldtonende; **-leibig**, for; **-leibigkeit**, f. Forhed, c.; **-licht**, n. fuldt Lys, n.; Fuldmaane, c.; **-macht**, f. pl. **-en**. Fuldmagt, c.; **-matroſe**, m. en Helbefaren; **-mond**, m. Fuldmaane, c.; **-ſchiff**, n. fuldrigget Skib, n.; **-ſtändig**, fuldſtændig; **-ſtändigkeit**, f. Fuldſtændighed, c.; **-ſtimmig**, fuldſtemmig; **-ſtimmigkeit**, f. Fuldſtemmighed, c.; **-ſtrecken**, v. t. fuldbyrde, udføre; **-ſtrecker**, m. Fuldbyrder, c.; **-ſtreckung**, f. Fuldbyrdelſe, Udførelſe, c.; **-tönig**, fuldtonende; **-wangig**, rundkindet; **-wichtig**, fuldvægtig; **-wichtigkeit**, f. Fuldvægtighed, c.; **-wort**, n. Fuldmagt, Bevilling, c., Samtykke, n.; **-wuchs**, m. fuld Vækſt, c.; **-wüchſig**, fuldvoxen; **-zählig**, fuldtallig; **-zähligkeit**, f. Fuldtallighed, c.; **-ziehen**, v. t. fuldbyrde, iværkſætte, udrette; **-zieher**, m. Fuldbyrder, c.; **-ziehung**, f., **-zug**, m. Fuldbyrdelſe, Iværkſættelſe, c.

Völle, f. ſe **Vollheit**.

Vollends, adv. fuldkommen, aldeles fuldſtændig, endogſaa, desuden, endnu, oven i Kjøbet.

Völlerei, f. ub. pl. Fylderi, n.; umaadeligt Drikkeri.

Völler, m. -s pl. ſ. sg. Sviregaſt, Dranker, c.

Vollheit, f. ub. pl. Fylde, Overflødighed, c.; Fuldſtab, c.

Völlig, adj. fuld, hel, fuldſtændig, ganſke, aldeles; fyldig, tyk, korpulent. — **Völligkeit**, f. Fyldighed, c.

Volontär, m. -s -s (-e). Volontær, c.

Voltaiſch, adj. voltaiſk.

Volte, f. -n. Volte, Vending, c.

Voltigeur, m. -s -e. Voltigor, c.

Voltigi(e)ren, v. i. 1. m. h. voltigere.

Volumen, n. -s pl. ſ. sg. Volumen, Rumfang, n.

Voluminös, adj. voluminøs, omfangsrig, tyk, fvær.

Vomi(e)ren, v. i. 1. m. h. vomere, brække ſig, kaſte op.

Vomitiv, n. -es -e. Vomitiv, Brækmiddel, n.

Von, præp. meb Dat. af: **der Hund wird — ſeinem Herrn geſchlagen, nimm den Hut — dem Kopfe, ſich — einem Schrecken erholen, — ganzem Herzen**; fra: **ich komme — Flensburg, er fiel — dem Dache, — Tag zu Tag, — Morgen bis Abend**; for: **das Land — Feinden befreien, er fiel — meiner Hand, — einer Krankheit geheilt werden, nördlich — dieſer Stadt**; om: — **einer Sache ſprechen, reden, erzählen, was meinen, glauben, wiſſen Sie — ihm, wir haben noch keine Nachricht — ihm**; paa: **wir ſind — allen Seiten umringt, ein Mann — 30 Jahren, er gab Beweiſe — Mut und Ausdauer, führen Sie ein Beiſpiel da — an**; efter: — **einer Krankheit geneſen**, komme ſig efter en Sygdom; — **Amtswegen**, paa Embeds Vegne; — **Rechts wegen**, meb rette; — **alters her**, fra gammel Tid af; — **außen**, uden fra; — **dannen**, derfra, affted, bort; — **einander**, fra hinanden, hver for ſig; af hinanden; — **ferne**, langt fra, langt borte; **-hier**, adv. herfra; — **innen**, inden fra; — **neuem**, paa ny, fra ny af; — **nun an**, fra nu af; — **oben**, oven fra; — **unten**, neden fra; — **vorn**, for fra, paa ny.

Vonnöt(h)en, adv. fornøden, nødvendig, behov.

Vor, 1) præp. a) meb Dat. for: **das Buch liegt — deiner Naſe, — einer großen Verſammlung reden, — ein. aufſtehen, — Dieben ſicher ſein, ein Geheimnis — jemandem haben, — lauter Bäumen den Wald nicht ſehen, ſich — Geſpenſtern fürchten**; uden for: **die Taubſtummenanſtalt liegt — dem Thore**; fremfor: **der Menſch hat viele Vorzüge — den Tieren, — allen Dingen**; mod: **Alter ſchützt — Thorheit nicht**; af: — **Hunger ſterben, — Kälte zittern, — lauter Freude kein Wort ſagen**; for: **er ſtarb — ſeinem Vater, — ſeiner Abreiſe, — 5 Uhr**; for — ſiden: — **einigen Tagen, — kurzem**, for kort Tid ſiden; — **Zeiten**, tilforn. b) meb Acc. for, hen for: **die Pferde — den Wagen ſpannen, Perlen — die Säne werfen, — Gericht laden, er trat — den König**; ud af: — **das Thor gehen**. 2) adv. for, forud, forhen, fordum, tilforn, **nach wie —**, nu ſom altid.

Vorab, adv. forud; iſær, i Særdeleshed.

Vorabend, m. -es -e. Aftenen forud; Helligaften, c.

Vorächzen, v. t. 1. ſtønne for en.

Vorackern, v. t. 1. pløje for ens Øine, for at lære ham det; komme forud ved Pløjning.

Voradamitisch, adj. præadamitisk.

Vorahn, m. se **Vorfahr**.

Vorahnen, v. t. 1. ane forud. — **Vorahnung**, f. Forudfølelse, Anelse, c.

Voran, adv. foran, forud for. | **Voran-gehen, reiten, fahren**, gaa, ride, kjøre foran, forud.

Voranschlag, m. **-es -äge**. forudgaaende Overslag, n.

Voranstalt, f. **-en**. Forberedelse, c.

Voranzeige, f. **-n**. forudgaaende Anmeldelse, foreløbig Underretning, c.

Vorarbeit, f. **-en**. Forarbejde, forberedende Arbejde, n.

Vorarbeiten, v. t. 1. udføre et Forarbejde, forberede; **Eim.** —, arbejde hurtigere, komme foran ved Arbejde; give Exempel, Undervisning ved Arbejdet.

Vorarm, m. **-es -e**. Forarm, c.

Vorärmel, m. **-s** pl. ſ. sg. Halværme, n.

Vorauf, adv. foran, forud. | **Vorauf-gehen, -fahren, -reiten, -fegeln**, gaa, kjøre, ride, sejle forud.

Voraus, adv. forud; foran; i Forvejen, før den bestemte Tid; **etw.** — **haben**, have noget forud. | **Voraus-bedenken**, betænke i Forvejen; **-bedingen**, betinge forud; **-bestimmung**, f. Forudbestemmelse, c.; **-bezahlen**, betale forud; **-bezahlung**, f. Forudbetaling, c.; **-beziehung**, f. Optagelse forud, c.; **-eilen**, ile forud; **-empfangen**, modtage forud; **-empfinden**, føle forud; **-geben**, give forud; **-laufen**, løbe forud; **-nahme**, f. Modtagelse forud, c.; **-sage**, f. Forudsigelse, c.; **-sagen**, forudsige; **-sehen**, forudse; **-setzen**, forudsætte; **-setzung**, f. Forudsætning, c.; **-sicht**, f. Forudseen, c.; **-sichtlich**, som der er at forudse; **-verkündigen**, forkynde forud; **-zahlung**, f. Forudbetaling, c.

Voraus, n. ub. pl. Forlod, n.; Forspring, Fortrin, n.; **im, zum** —, i Forvejen.

Vorbau, m. **-s -e**. fremspringende Del af en Bygning; Forebyggelsesmiddel, Præservativ, n.

Vorbauen, v. t. 1. bygge foran; v. i. m. h. fig. forebygge, forhindre.

Vorbauung, f. **-en**. Forebyggelse, Forhindring, c. | **Vorbauungs-mittel**, n. Forebyggelsesmiddel, Præservativ, n.

Vorbedacht, m. **-es** ub. pl. Overlæg, n.; velberaad Hu, c.; **mit (gutem)** —, forsætlig, med Overlæg.

Vorbedächtig, adj. forsigtig, varsom.

Vorbedenken, v. t. 1. (**bedachte, bedacht**) forud betænke.

Vorbedeuten, v. t. 1. varsle. — **Vorbedeutung**, f. Forudbetydning, c., Forvarsel, n., Anelse, c.

Vorbedingen, v. t. 2. forbeholde, betinge sig forud. — **Vorbedingung**, f. Forudbetingelse, c., Forbehold, n.

Vorbehalt, m. **-es -e**. Forbehold, n., Undtagelse, Betingelse, c.

Vorbehalten, v. t. 2. forbeholde, reservere; † beholde for. — **Vorbehaltung**, f. Forbeholdelse, c.

Vorbehaltlich, adj. forbeholdende, med Forbehold.

Vorbei, adv. forbi; til Ende, ude, omme; **alles ist** —, alt er forbi. | **Vorbei-gehen**, gaa forbi; **bei, an einem -gehen**, gaa forbi en; **Einen -gehen**, forbigaa en; **-laufen**, løbe forbi; **im** — —, i Forbigaaende; **-reiten**, ride forbi; **-rennen**, løbe forbi; **-schiffen, -segeln**, sejle forbi; **-schießen**, flyde forbi; **-ziehen**, drage forbi.

Vorbekommen, v. t. 2. faa forud; faa for; faa frem.

Vorbemeldet, adj. forommeldt.

Vorbemerkung, f. **-en**. forudgaaende Bemærkning, c., Forord, n., Indledning, c.

Vorbenannt, adj. fornævnt, forommeldt, ovennævnt.

Vorberat(h)en, v. t. 2. behandle første Gang, raadslaa om i Forvejen. — **Vorberat(h)ung**, f. første Behandling, c.

Vorbereiten, v. t. 1. forberede, præparere.

Vorbereitung, f. **-en**. Forberedelse, c. | **Vorbereitungs-klasse**, f. Forberedelsesklasse, c.; **-schule**, f. Forberedelsesskole, c.; **-stunde**, f. Forberedelsestime, Time til Lektielæsning, c.; **-zimmer**, n. Forberedelsesværelse n.

Vorberge, pl. foranliggende Bjærge, pl.

Vorbericht, m. **-es -e**. Forerindring, c., Fortale, c.

Vorberührt, vorbesagt, adj. se **vorbenannt**.

Vorbescheid, m. **-es -e**. Varsel, n., Stævning, c.; foreløbig Besked, c.; Forbehold, n.

Vorbescheiden, v. t. 2. stævne, indkalde for Retten; give foreløbig Besked. — **Vorbescheidung**, f. Stævning, c.

Vorbesitzer, m. **-s** pl. ſ. sg. forrige Ejer, c.

Vorbestimmen, v. t. 1. bestemme forud, prædestinere. — **Vorbestimmung**, f. Forudbestemmelse, Prædestination, c.

Vorbestraft, adj. for straffet.

Vorbestrafung, f. **-en**. forrige Afstraffelse, c.

Vorbeten, v. t. 1. bede for; fig. forsige, hvad man vil, en anden skal sige efter.

Vorbeugen, v. t. 1. bøje for over; v. i. 1. m. h. fig. **einem Dinge** —, forebygge, forhindre noget.

Vorbeugung, f. **-en**. Foroverbøjning; Forebyggelse, c. | **Vorbeugungs-mittel**, n. forebyggende Middel, Præservativ, n.

Vorbewußt, m. **-es** ub. pl. Vidende, Forudvidende, n.

Vorbiegen, v. t. 2. bøje fremad.

Vorbieten, v. t. 2. stævne, citere.

Vorbild, n. **-es -er.** Forbillede, Monster, Exempel, n.

Vorbilden, v. t. 1. afbilde, foretegne; forestille, forud betegne; foregjøgle; danne i Forvejen.

Vorbildlich, adj. forbilledlig, tjenende til Forbillede.

Vorbildung, f. ub pl. Fordannelse, Forberedelse, c. | **Vorbildungs-anſtalt, -ſchule**, f. Forberedelsesſkole, c.

Vorbinden, v. t. 2. binde for ſig, tage for; **Eim.** —, binde Negene ved Hæstning hasligere end en anden; **Eim. etw.** —, binde i ens Nærværelse for at lære ham det; **ſich etw.** —, tage ſig noget alvorlig for.

Vorbitte, f. ſe **Fürbitte**.

Vorblaſen, v. t. 2. blæse for en; **Eim.** —, blæse hurtigere end en anden.

Vorbleiben, v. i. 2. m. ſ. blive forud.

Vorblenden, v. t. 1. foregjøgle.

Vorblick, m. **-es -e.** Blik forud, n.

Vorblicken, v. i. 1. m. h. titte frem, ſtue frem.

Vorblinken, v. i. 1. m. h. blinke frem, ſtinne frem.

Vorblitzen, v. i. 1. m. h. lyne frem, ſtinne frem.

Vorbohren, v. t. 1. bore for med et mindre Bor; **Eim.** —, bore hasligere end en anden.

Vorbörſe, f. **-n.** Forbørs, c.

Vorbote, m. **-n -n.** Forbud, Forvarsel, n.

Vorbrechen, v. i. 2. m. ſ. bryde frem.

Vorbrennen, v. i. 1. m. h. (**brannte, gebrannt**) flikke.

Vorbringen, v. t. 1. (**brachte, gebracht**). bringe frem; forebringe, foredrage, fremføre, ytre; ǂ frembringe. — **Vorbringung**, f. Forebringelse, Frembringelse, c.

Vorbruch, m. **-es -üche.** Frembrud, n.

Vorbuchſtabi(e)ren, v. t. 1. ſtave for en.

Vorbühne, f. **-n.** forreſte Del af Skuepladſen, c.; Proſcenium, n.

Vorburg, f. **-en.** de foran en Borg liggende Bygninger, pl.; fig. Formur, c.

Vorchriſtlich, adj. forkriſtelig.

Vordach, n. **-es -ächer.** Tagskjæg, n.

Vordati(e)ren, v. t. 1. datere forud.

Vordecke, f. **-n.** Forhæng, n.

Vordecken, v. t. 1. hænge for, tage for.

Vordeich, m. **-es -e.** Ydredige, n.

Vordem, adv. fordum, tilforn, i forrige Tider.

Vordemonſtri(e)ren, v. t. 1. fordemonſtrere.

Vorder, adj. For-, foran, forreſt, fremmeſt. | **Vorder-achſe**, f. Foraxel, c.; **-arm**, m. Forarm, c.; **-blatt**, n. Bovblad, n., Forbov, c.; **-bein**, n. Forben, *Fremben, n.; **-bruſt**, f. Forbryſt, n.; **-bug**, m. Forbov, c.; **-bühne**, f. ſe **Vorbühne**; **-deck**, n. Fordæk, n.; **-eck**, n. Forhjørne, n. (Kegleſp.); **-eiſen**, n. Heſteſto paa Forbenet, c.; **-fläche**, f. forreſte Flade, c.; **-flagge**, f. Flag paa Bugſprydet, n.; **-fleck**, m. Næse, c. (Skom.); **-fuß**, m. Forben, n.; **-gebäude**, n. Forbygning, c.; **-gebirge**, n. Forbjærg, n.; **-geſchirr**, n. Seletøj til Forløberne, n.; **-geſtell**, n. Forvogn, Forſtilling, c.; **-glied**, n. Forlem, forreſte Led, n.; **-grund**, m. Forgrund, c.; **-haar**, n. Forhaar, n.; **-hand**, f. den forreſte Del af Haanden; Forhaand, c.; **-haupt**, n. Forhoved, n.; **-haus**, n. Forhus, n.; **-hof**, m. Forgaard, c.; **-indien**, n. Forindien, n.; **-kopf**, m. Forhoved, n.; **-lader**, m. Forlader, c., Forladegeværer, n.; **-laderkanone**, f. Forladekanon, c.; **-lauf**, m. Forben, n.; **-leder**, n. Forlæder, n.; **-leib**, m. Forlegeme, n.; **-leute**, pl. Formænd, pl.; **-mann**, m. Formand, c.; **-maſt**, m. Formaſt, c.; **-mauer**, f. Formur, c.; **-pflug**, m. Forplov, c.; **-pfote**, f. Forpote, c.; **-rad**, n. Forhjul, n.; **-reihe**, f. forreſte Række, c.; **-ſatz**, m. Forſætning, c.; **-ſegel**, n. Forſejl, n.; **-ſeite**, f. Forſide, c.; **-ſitz**, m. Forſæde, n.; forreſte Sæde, n.; **-ſtelle**, f. forreſte Plads, c.; **-ſteven**, m. Forſtavn, c.; **-ſtück**, n. forreſte Stykke, n.; **-t(h)eil**, n. (m.) forreſte Del, c.; **-thür**, f. forreſte Dør, c.; **-treffen**, n. Avantgarde, c.; **-viertel**, n. Forfjerding, c.; **-wagen**, m. Forſtilling; Forvogn, c.; **-zahn**, m. Fortand, c.

Vorderſam, adj. ſe **fürderſam**.

Vordeſſen, adv. ſe **vordem**.

Vordeuten, v. t. 1. varsle.

Vordrängen, v. t. 1. trænge fremad, trykke frem, ſtubbe frem. — **Vordrängung**, f. Fremtrængen, c.

Vordringen, v. i. 2. m. ſ. trænge fremad. — **Vordringung**, f. Trængen fremad.

Vordringlich, adj. fremtrængende; næsvis.

Vordruck, m. **-es** ub. pl. forſte Tryk, n.

Vordrucken, v. t. 1. trykke foran.

Vordrücken, v. t. 1. trykke frem.

Vorebbe, f. **-n.** Begyndelsen af Ebben.

Voreilen, v. i. 1. m. ſ. ile fremad; **Eim.** —, ile forud for en, komme en i Forkjøbet.

Voreilig, adj. overilet, fremfusende, ubetænksom. — **Voreiligkeit**, f. Overiletheb, c.

Voreinnehmen, v. t. 2. forud indtage.

Voreingenommenheit, f. ub. pl. Forudindtagetheb, c.

Voreltern, pl. Forfædre, pl.

Vorempfinden, v. t. 2. fornemme forud, forudfole, ane, have Anelse om.

Vorende, n. **-s -n.** det nærmeſt Vejen liggende udyklede Stykke af en Mark.

Vorenthalten, v. t. 2. forholde, holde tilbage; **Eim. etw.** —, forholde en noget. — **Vorenthaltung**, f. Forholdelse, Tilbageholdelse, c.

Vorerinnern, v. t. 1. forerindre, minde forud. — **Vorerinnerung**, f. Forerindring, c.

Vorerklärung, f. **-en.** forudgaaende Erklæring; forudgaaende Forklaring, c.

Vorernte, f. ub. pl. Høstens Begyndelse, c.

Vorersehen, v. t. 2. forudse, forud bestemme. — **Vorersehung**, f. Forudseelse, c.

Vorerst, adv. allerførst, fremfor alt andet.

Vorerwählen, v. t. 1. udvælge forud. — **Vorerwählung**, f. Prædestination, c., Naadevalg, n.

Vorerwähnt, adj. forommeldt, ovennævnt.

Vorerzählen, v. t. 1. **Eim. etw.** —, fortælle en noget.

Voressen, v. i. 2. m. h. spise forud for, overgaa i at spise; v. t. spise forud.

Voressen, n. **-s** pl. ſ. sg. Formad; første Ret, c.

Vorexilisch, adj. forud for Exilet.

Vorfabeln, v. t. 1. **Eim. etw.** —, binde en noget paa Ærmet.

Vorfahr, m. **-en -en**. Formand, Forgænger, c.; pl. Fædre, Forfædre.

Vorfahren, v. t. 2. kjøre frem: **den Wagen — lassen**, lade Vognen kjøre for Døren; v. i. m. ſ. kjøre forbi.

Vorfahrer, m. se **Vorfahr**.

Vorfall, m. **-es -älle**. Hændelse, c., Tilfælde, n., Begivenhed, c.; Brok, Moderbrok, n.

Vorfallen, v. i. 2. m. ſ. falde foran; fig. forefalde, hænde sig, tildrage sig, ske, møde; **thun Sie, als ob nichts vorgefallen wäre**, lad som ingen Ting.

Vorfallenheit, Vorfälligkeit, f. **-en**. † Begivenhed, Hændelse, c., Tilfælde, n.

Vorfassen, v. t. 1. gribe, holde hen for; gribe ubeset; forudfatte; **eine vorgefaßte Meinung**, en forudfattet Mening.

Vorfechten, v. i. 2. m. h. fægte for en; overgaa i Fægtning.

Vorfechter, m. **-s** pl. ſ. sg. Fægtemester, c.

Vorfeier, f. **-n**. forudgaaende Fest, c.; Helligaften, c.

Vorfeile, f. **-n**. Grovfil, c.

Vorfenster, n. **-s** pl. ſ. sg. Forsatsvindue, n.

Vorfest, n. **-es -e**. Helligaften, c.

Vorfiedeln, v. t. 1. forespille paa Violin.

Vorfinden, v. t. 2. forefinde, træffe.

Vorfinger, m. **-s** pl. ſ. sg. Pegefinger, c.

Vorfliegen, v. i. 2. m. ſ. flyve frem; flyve forbi.

Vorfüße, f. ub. pl. Forfaadningsret, c.

Vorfunkern, v. t. 1. lyne for en.

Vorflut, f. **-en**. Vandets første Stigen i Flodtiden.

Vorfordern, v. t. 1. fordre for sig; indkalde, stævne. — **Vorforderung**, f. Indkaldelse, Stævning, c.

Vorfrage, f. **-n**. Forespørgsel, c.; **eine — stellen**, stille en Forespørgsel.

Vorfragen, v. i. 1. m. h. ipørge sig for.

Vorfreude, f. **-n**. Glæde i Forvejen, c.

Vorfrühling, m. **-s -e**. første Vaar, c.

Vorfühlen, v. t. 1. føle forud; føle fremfor noget andet.

Vorführen, v. t. 1. fremføre, føre frem. — **Vorführung**, f. Fremførelse, c.

Vorfund, m. **-es -e**. det forefundne, Fund, n.

Vorgabe, f. **-n**. forudgivet Gave, c.

Vorgang, m. **-es -änge**. Fortrin, n., Forrang, c.; **Eim. den — lassen**, lade en gaa foran, først; Exempel, Mønster, n.; Fremrykning, c.; Fordraaber, pl.; Begivenhed, Hændelse, c.; Korridor, c.

Vorgänger, m. **-s** pl. ſ. sg. Forgænger, c.; Vejviser, Vejleder; Formand, c.; † Anfører, c.

Vorgängig, adj. forudgaaende, forelobig.

Vorgarten, m. **-s -ärten**. Forhave, c.

Vorgaukeln, v. t. 1. foregjøgle.

Vorgebäude, n. **-s** pl. ſ. sg. Forbygning, c.

Vorgeben, v. t. 2. give først; give forud; give for, binde for; forelægge; forebringe, foregive; anføre som Aarsag, som Undskyldning, bruge til Paaskud.

Vorgeben, n. **-s** pl. ſ. sg. Foregivende, Paaskud, n.

Vorgebirge, n. **-s** pl. ſ. sg. Forbjærg, n.

Vorgeblich, adj. foregiven.

Vorgedacht, adj. forommeldt.

Vorgefaßt, adj. forudfattet.

Vorgefühl, n. **-es -e**. Forudfølelse, c.

Vorgehen, v. i. 2. m. ſ. gaa forud, gaa foran; have Fortrin, overtræffe; **Eim.** —, gaa hurtigere end en anden; **mit etw.** —, rykke frem med noget; **die Uhr geht vor**, Uret vinder, gaar alt for hurtig; **das geht mir vor**, det bæres mig for, staar mig for, aner mig; foregaa; **Eim. mit einem guten Beispiele** —, foregaa en med et godt Exempel; foregaa, ske, tildrage sig, hændes; **was geht hier vor**, hvad gaar her for sig?

Vorgehen, n. **-s** pl. ſ. sg. Fortrin, n., Forrang, c.; Fremrykning, c.; Fremgang, c.; Indskriden, c.

Vorgeigen, v. t. 1. **Eim. etw.** —, spille noget for en paa Violin.

Vorgeiß, f. **-en**. forreste Ged, c.

Vorgemach, n. **-es -ächer**. Forgemak, n.

Vorgemeldet, adj. forommeldt.

Vorgenannt, adj. forudnævnt.

Vorgenießen, v. t. 2. nyde forud.

Vorgenuß, m. **-ſſes -ſſe**. Forsmag, c.

Vorgericht, n. **-es -e**. Underret, c.; Formad, Forret, c.

Vorgeschichte, f. ub. pl. Forhistorie, c.

Vorgeschichtlich, adj. forhistorisk.

Vorgeschmack, m. **-es** ub. pl. Forsmag, c.

Vorgesetzter, adj. Foresat, c.

Vorgestern, adv. i Forgaars.

Vorgestrig, adj. hvad der er fra i Forgaars.

Vorgichel, m. **-s** pl. ſ. sg. Forgavl, c.

Vorglänzen, v. i. 1. m. h. kaste stærkere Glans, overstraale; skinne ved sit Exempel, lyse for.

Vorgraben, m. **-s -äben**. den yderste Grav.

Vorgreifen, v. i. 2. m. h. og t. gribe først;

das Pferd greift vor, Hesten tager store Skridt; **Eim.** —, foregribe en; gjøre Indgreb. — **Vorgreifung**, f. Foregribelse, c.

Vorgreiflich, adj. foregribende; paa en foregribende Maade.

Vorgriff, m. **-es -e**. Foregribelse, c.

Vorgrund, m. **-es** ub. pl. Forgrund, c.

Vorgucken, v. i. 1. m. h. titte frem.

Vorhaben, v. t. 2. have for; fig. **Einen** —, have en for sig, have i Stole, examinere en; **etw.** —, have noget for, have i Sinde, have besluttet; **ich habe es gut mit Ihnen vor**, jeg vil Dem vel; bestille, gjøre, beskæftige sig med.

Vorhaben, n. **-s** pl. ſ. sg. Forehavende, n.; Plan, c., Udkast, n.

Vorhafen, m. **-s -äfen**. Forhavn, c.

Vorhalle, f. **-n**. Forhal, Vestibule, c.

Vorhalt, m. **-es -e**. Foreſtilling, Bebrejdelse, c., Paastud, n.

Vorhalten, v. t. 2. holde for; **Eim. einen Spiegel** —, holde et Speil for en; **die Hand** —, holde Haanden for Ansigtet; **Eim. etw.** —, foreholde, foreſtille, forekaſte, bebrejde en noget; ǂ forholde; v. i. m. h. vare, forslaa; **dieſer Vorrat wird nicht lange** —, dette Forraad vil ikke holde længe for. — **Vorhaltung**, f. Foreholdelse, Bebrejdelse, c.

Vorhand, f. **-ände**. den forreſte Del af Haanden, Forhaand, c.; **die — haben**, have Forhaanden.

Vorhanden, adj. forhaanden; i Nærheden, tilſtede, nærværende; — **ſein**, være til, exiſtere; være aabenbar, være nær foreſtaaende, for Døren. | **Vorhanden-ſein**, n. Exiſtens, Tilværelse, c.

Vorhang, m. **-es -änge**. Forhæng, Tæppe, n.

Vorhangen, v. i. 2. m. h. hænge for, være hængt for; hænge frem, hænge for over.

Vorhängen, v. t. 1. hænge for. | **Vorhängeſchloß**, n. Hængelaas, c.

Vorhauen, v. t. 2. hugge for; hugge forreſt, hugge først; overgaa en i at hugge.

Vorhaupt, n. **-es -äupter**. Forhoved, n.

Vorhaus, n. **-es -äuſer**. Forſtue, c.; Forhus, n.

Vorhaut, f. **-äute**. Forhud, c.

Vorhelfen, v. i. 2. m. h. hjælpe fremad, hjælpe forud.

Vorhemd, n. **-es -en**. Krave, c.

Vorher, adv. forud; tilforn, forhen, for, i Forveien; **am Abende** —, Aftenen forud. | **Vorher-bedenken**, v. t. forud betænke; **-beſtimmen**, v. t. forud beſtemme; **-beſtimmung**, f. Forudbeſtemmelſe, c.; **-daſein**, n. Forudtilværelse, Præexiſtens, c.; **-empfinden**, v. t. forudfole; **-gehen**, v. i. m. ſ. gaa forud; **-gehend**, forudgaaende; **-geſchehen**, v. i. m. ſ. ſke forud; **-merken**, v. t. forudſnle; **-ſagen**, v. t. forudſige; **-ſagung**, f. Forudſigelſe, c.; **-ſehen**, v. t. forudſe; **-verkündigen**, v. t. forud forkynde, forudſige, ſpaa; **-verkündigung**, f. Forudforkyndelſe, Forudſigelſe, c.; **-wiſſen**, v. t. forudvide.

Vorherbſt, m. **-es -e**. Begyndelſen af Efteraaret.

Vorherig, adj. forudgaaende; forhenværende, forrig.

Vorherrſchen, v. i. 1. m. h. være fremherſtende; **eine -de Macht**, en fremherſtende Magt.

Vorheucheln, v. t. 1. foreſnyle.

Vorheulen, v. t. 1. foreſnyle.

Vorhimmel, m. **-s** ub. pl. Forhimmel, c.

Vorhin, adv. forhen, forbum, for nylig, for kort ſiden, nyss; forud, foran.

Vorhof, m. **-es -öfe**. Forgaard, c.; Vaabenhus, n.; Veſtibule, c.; forreſte Gaard, c.; Forkammer, n. (Hjærte).

Vorholen, v. t. 1. hente frem.

Vorhölle, f. ub. pl. Forhelvede, n.

Vorholz, n. **-es -ölzer**. Yderſtov, Forſtov, c.

Vorhören, v. i. 1. m. h. høre for, foreſporge, erkundige ſig; v. t. høre fremfor andre.

Vorhut, f. ub. pl. Ret til den første Græsning; Avantgarde, c.

Vorig, adj. forrige, forhenværende, ſidſtafvigte, forløben; **die -en**, de gamle, Forfædrene; **-es Jahr**, forrige Aar, i Fjor; **-en Freitag**, ſidſte Fredag, i Fredags.

Vorjagd, f. **-en**. Ret til først at jage, c.

Vorjagen, v. i. 1. m. h. turde benytte Jagtrettigheden før en anden; jage, ride hurtigere; v. t. jage fremad, drive fremad.

Vorjahr, n. **-es -e**. foregaaende Aar, forløbne Aar, n.; × Foraar, n.

Vorjährig, adj. i forrige Aar, forrige Aars.

Vorjammern, v. t. 1. jamre for en.

Vorjauchzen, v. t. 1. juble for en.

Vorjetzt, adv. ſe **jetzt**.

Vorkammer, f. **-n**. Forværelſe, n.; Forkammer, n. (atrium).

Vorkampf, m. **-es -ämpfe**. Kamp i forreſte Række; forudgaaende Kamp, c.

Vorkämpfen, v. i. 1. m. h. gaa foran i Kampen.

Vorkämpfer, m. **-s** pl. ſ. sg. en, der gaar foran i Kampen; Fægtemeſter, c.

Vorkauen, vorkäuen, v. t. 1. tygge for, tygge til; fig. **Eim. etw.** —, lægge en i Munden, hvad han ſkal ſige.

Vorkauf, m. **-s** ub. pl. Forkjøb, n., Forprang, c. | **Vorkaufs-recht**, n. Forkjøbsret, c.

Vorkaufen, v. i. 1. m. h. gaa i Forkjøb, opkjøbe.

Vorkäufer, m. **-s** pl. ſ. sg. Opkjøber, Forpranger, c.

Vorkehr, f. ſe **Vorkehrung**.

Vorkehren, v. t. 1. vende frem, vende for til; fig. anvende, træffe, forebygge, bruge; **alles Nötige** —, foranſtalte alt nødvendigt. — **Vorkehrung**, f. Foranſtaltning, c.; Forebyggelſes-

middel, Præservativ, n.; **-en treffen**, træffe de nødvendige Foranstaltninger.

Vorkenntnis, f. **-se**. Forkundskab, c.

Vorkette, f. **-n**. foranliggende Bjærgkjæde, c.

Vorkirche, f. **-n**. Vaabenhus, n.

Vorklage, f. **-n**. foreløbig Anklage, c.

Vorklagen, v. t. 1. indgive en foreløbig Klage; klage for en.

Vorklassisch, adj. forklassist.

Vorkleben, v. t. 2. klæbe for, klistre for.

Vorklingen, v. i. 2. m. h. klinge, lyde højest, være fremherstende.

Vorkommen, v i. 2. m. s. komme frem; se ind hos en; komme forud for; forekomme, hændes, tildrage sig, møde, forefalde; **Solches ist mir noch nie vorgekommen**, sligt har jeg aldrig oplevet; forebygge; **es kommt mir vor**, det forekommer, synes mig; komme foran, forud; v. t. × overvinde.

Vorkommenheit, f. se **Vorkommnis**.

Vorkommnis, f. **-se**. Begivenhed, Hændelse, Tildragelse, c.

Vorkonferenz, f. **-en**. Fortonference, c.

Vorkopf, m. **-es -öpfe**. Forhoved, n.

Vorkorrektur, f. **-en**. første Korrektur, c.

Vorkoſt, f. ub. pl. Mellemret, c.

Vorkoſten, v. t. 1. smage først.

Vorkratze, f. **-n**. grov Karte, c.

Vorkunde, f. ub. pl. Forudkjendskab, n., Forkundskab, c.

Vorkünſtein, v. t. 1. forkunstle, kunstle.

Vorladen, v. t. 2. lade, læse foran; indstævne for Retten, citere. | **Vorlade-gewehr**, n. Forladegevær, n.; **-kanone**, f. Forladekanon, c.

Vorlader, m. **-s** pl. ſ. sg. Forlader, c.

Vorladung, f. **-en**. Laden, Læsen foran; Forladning, c. (Gevær); Forladning, Indstævning, Citation, c. | **Vorladungs-ſchreiben**, n. Stævningsskrivelse, c.

Vorlage, f. **-n**. det, som lægges for; det forelagte; Forlegning, Forskrift, c., Manuskript, n.; Henstilling, c.

Vorlager, n. **-s** pl. ſ. sg. forreste Del af en Lejr, c.

Vorlagern, v. t. 1. lejre foran.

Vorlallen, v. t. 1. fremstamme for.

Vorland, n. **-es -e**. Forland, n., Forstrand, c.

Vorlangen, v. t. 1. lange frem, række frem.

Vorlängſt, adv. for længst, for længe siden.

Vorlaſt, m. **-ſſes** ub. pl. Indladelse, Afgang, Addiens, c.; Fordraaber, pl.; det, hvormed Jagtfalken lokkes tilbage.

Vorlaſſen, v. t. 2. lade komme frem, foran, lade komme for sig, give Afgang, Addiens. — **Vorlaſſung**, f. Indladelse, Afgang, c.

Vorlaſtig, adj. (til Søs) paa Næsen.

Vorlauf, m. **-es -äufe**. Forspring, n.; Fordraaber, pl.; Forløber, c.; Forbud, Varsel, n.

Vorlaufen, v. i. 2. m. ſ. løbe hurtigere, løbe foran, frem; overgaa i Løb; v. t. (Bjærgv.) trille frem til Smelteovnen.

Vorläufer, m. **-s** pl. ſ. sg. Forløber, c.; Forbud, n.; den som triller Malm til Smelteovnen.

Vorläufig, adj. foreløbig, indtil videre; forudgaaende, foregaaende.

Vorlaut, adj. overlet; næsvis. — **Vorlautheit**, f. Næsvished, c.

Vorleben, v. i. 1. m. h. leve forud, leve før; leve som Mønster.

Vorlegbar, adj. som kan forelægges; præsentabel.

Vorlegen, v. t. 1. lægge, hænge, sætte for; **ein Schloß** —, hænge en Laas for; **friſche Pferde** —, spænde nye Heste for; **Eim. eine Speiſe** —, sætte en Ret frem for en; **Speiſen** —, stære for, øse op, anrette Maden; **Eim. eine Frage** —, forelægge en et Spørgsmaal. | **Vorlege-blatt**, n. Fortegning, Forskrift, c.; **-gabel**, f. Forskærergaffel, c.; **-löffel**, m. Potageske, c.; **-meſſer**, n. Forskærerknib, c.; **-ſchloß**, n. Hængelaas, c.

Vorleger, m. **-s** pl. ſ. sg. Forskærer, c.

Vorlegung, f. **-en**. Forelægning, Forelæggelse, Fremlægning, c.

Vorlehnen, v. t. 1. læne for over.

Vorlehren, v. t. 1. docere for.

Vorleimen, v. t. 1. lime for en Aabning.

Vorlelern, v. t. 1. spille for en paa Lirekasse; spille baarlig for en.

Vorlesbar, adj. som kan forelæses.

Vorleſe, f. ub. pl. Begyndelsen af Vinhøsten; Rettigheden til at indhøste Vin før andre.

Vorleſen, v. t. 2. forelæse; **Eim. etw.** —, læse noget for en; høste tidligere end andre. — **Vorleſung**, f. Forelæsning, c.; — **über etw. halten**, holde Forelæsning over noget.

Vorleſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Forelæser, c.

Vorleſerin, f. **-nen**. Forelæserinde, c.

Vorletzt, adj. næstsidst.

Vorleuchten, v. i. 1. m. h. lyse klarest; **Eim.** —, lyse for en.

Vorleuchter, m. **-s** pl. ſ. sg. fig. lysende Exempel, n.

Vorlieb, adv. se **fürlieb**.

Vorliebe, f. ub. pl. Forkjærlighed, c.; — **für etw. hegen**, nære Forkjærlighed for, *lægge Elsk paa noget.

Vorliegen, v. i. 2. m. h. ligge foran, ligge for Dagen, ligge frem; foreligge, være til Stede; -d, hvad der ligger for, foreliggende; nærværende.

Vorlügen, v. t. 2. forelyve.

Vormachen, v. t. 1. gjøre for; **Eim. etw.** —, vise en, hvorledes noget skal gjøres; **Eim. etw.** —, sætte en Blaar i Øjnene, binde en noget paa Ærmet; **ein Brett** —, slaa et Bræt for; **eine Schürze** —, binde et Forklæde for; **einen Zaun** —, sætte et Gærde for.

Vormagen, m. **-s** pl. ſ. sg. Formave, Bladmave, c.

Vormähen, v. i. 1. m. h. meje forreſt; overgaa i at meje; meje for.

Vormäher, m. **-s** pl. ſ. sg. forreſte Mejer, c.

Vormalen, v. t. 1. male noget for; fig. forelyve en noget.

Vormalen, adv. ſe **vormals**.

Vormalig, adj. forhenværende, fordums.

Vormals, adv. før, forhen, fordum, i forrige Tider.

Vormann, m. **-es -änner**. Formand, Fører, c.; Formand, Forgænger, c.; (Spil) Forhaanden.

Vormarſch, m. **-es -ärſche**. Fremrykning, c.

Vormarſchi(e)ren, v. i. 1. m. ſ. marſchere frem, rykke frem.

Vormaſt, m. ſe **Fockmaſt**.

Vormauer, f. **-n**. Formur, c.; Værn, n.

Vormauern, v. t. 1. mure for.

Vormeiſter, m. **-s** pl. ſ. sg. Overmeſter, c.

Vormerken, v. t. 1. mærke forud; optegne, bemærke. — **Vormerkung**, f. Optegnelſe, Bemærkning, c.

Vormeſſen, v. t. 2. maale for.

Vormittag, m. **-es -e**. Formiddag, c.; **heute —**, i Formiddags, i Formiddag. | **Vormittags-predigt**, f. Formiddagspræken, c.; **-ſchule**, f. Formiddagsſkole, c.; **-ſtunde**, f. Formiddagstime, c.; **-zeit**, f. Formiddagstid, c.

Vormittägig, vormittäglich, adj. Formiddags-.

Vormittags, adv. om Formiddagen.

Vormitternacht, f. ub. pl. Tiden før Midnat.

Vormund, m. **-es -ünder**. († **-e, -ünde**) Formynder, c.

Vormünderin, f. **-nen**. Formynderſke, c.

Vormundſchaft, f. **-en**. Formynderſkab, Værgemaal, n. | **Vormundſchafts-amt**, n. Overformynderi, n.; **-rechnung**, f. Formynderregnſkab, n.

Vormundſchaftlich, adj. Formynder-, Værgemaals-.

Vorn, vorne, vornen, adv. foran, for, fortil; **nach — hinaus**, til Gaden; **von -e**, for fra; **recht von —**, ret forud (til Søs).

Vornächtig, adj. fra forrige Nat; forrige Nats.

Vornageln, v. t. 1. nagle for.

Vornahme, f. ub. pl. Foretagelſe, c.; Foretagende, n.

Vorname, m. **-ns -n**. Fornavn, Døbenavn, n.

Vorne, adv. ſe **vorn**.

Vornehm, adj. fornem, anſelig; **die -e Welt**, den fornemme Verden; — **thun**, lade fornemt; **-ſt**, fornemſt, vigtigſt, fortrinligſt, ſtørſt. | **Vornehmthuerei**, f. Fornemſaden, c.

Vornehmen, v. t. 2. tage for, binde for, ſætte for, holde for; **etw. —**, tage fat paa noget; **eine Perſon —**, tage en for ſig, examinere, tage i Skole; **ich habe mir das vorgenommen**, jeg har ſat mig det for, beſluttet det.

Vornehmen, n. **-s** pl. ſ. sg. Forehavende, Foretagende, n.; Beſlutning, c.

Vornehmheit, f. ub. pl. Fornemhed, c.

Vornehmigkeit, f. ſe **Vornehmheit**.

Vornehmlich, adv. fornemmelig, iſær, i Særdeleshed.

Vorneigen, v. i. 1. m. ſ. bøje ſig for over; hælde for over. — **Vorneigung**, f. Hældning for over; fig. Forkjærlighed, c.

Vorort, m. **-s -e**. den vigtigſte By.

Vorparlament, n. **-s -e**. Forparlament, n.

Vorpfeifen, v. t. 2. pibe for, fløjte for.

Vorplappern, v. t. 1. pludre for, ſnakke for.

Vorplatz, m. **-es -ätze**. Pladſen foran, Forgaard, c.

Vorplaudern, v. t. 1. pludre for, ſnakke for.

Vorpoſten, m. **-s** pl. ſ. sg. Forpoſt, c. | **Vorpoſten-dienſt**, m. Forpoſttjeneſte, c.

Vorprahlen, v. t. 1. **Eim. etw. —**, prale meb noget for en.

Vorpredigen, v. t. 1. præke for.

Vorprüfen, v. t. 1. prøve foreløbig. — **Vorprüfung**, f. foreløbig Prøve, c.

Vorquellen, v. i. 2. m. ſ. vælde frem; **-de Augen**, fremvældende Øine.

Vorragen, v. i. 1. m. h. rage frem.

Vorrang, m. **-es** ub. pl. Forrang, c.; **den — vor Eim. haben**, have Forrang for en.

Vorrat(h), m. **-es -ät(h)e**. Forraad, n.; **etw. im — haben**, have noget i Forraad; **große Vorrät(h)e von Lebensmitteln**, ſtore Forraad af Levnedsmidler. | **Vorrat(h)s-haus**, n. Forraadshus, Magaſin, n.; **-kammer**, f. Forraadskammer, n.; **-ſchrank**, m., **-ſpind**, n. Madſkab, n.; **-verzeichnis**, n. Forraadsfortegnelſe, c.

Vorrät(h)ig, adj. i Forraad værende, tilſtedeværende, forhaanden værende.

Vorrechnen, v. t. 1. regne for en; **Eim. etw. —**, opregne noget for en.

Vorrecht, n. **-es -e**. Forret, Forrettigheb, c., Fortrin, n.

Vorrecken, v. t. 1. række frem, fremrække.

Vorrede, f. **-n**. Fortale, c.; Forord, n.

Vorreden, v. i. 1. m. h. tale før, tale først; v. t. **Eim. etw. —**, foreſnakke en noget.

Vorredner, m. **-s** pl. ſ. sg. Forfatteren af en Fortale; foregaaende Taler, c.; † Talsmand, c.

Vorreiben, v. t. 2. rive før, rive forud; fig. **Eim. etw. —**, rive en noget i Næſen, bebrejde en noget.

Vorreichen, v. t. 1. række frem; v. i. m. h. rage frem.

Vorreif, adj. tiblig moden.

Vorreigen, Vorreihen, m. **-s** pl. ſ. sg. Fordans, c.; det første Par; **den — haben**, opføre Danſen.

Vorreißen, v. t. 2. ribſe, tegne for; gjøre de

første Omrids til en Figur, anlægge; **Eim. Witze** —, rive Vittigheder af sig til en.

Vorreiten, v. i. 2. m. s. ride frem; **Eim.** —, ride foran en; overgaa en i at ride; v. t. føre frem; **ein Pferd** —, ride en Hest frem; **einen Ball** —, (Bill.) lægge en Bal til rette.

Vorreiter, m. **-s** pl. s. sg. Forrider, c.

Vorrennen, v. i. 1. m. s. (**rannte, geranut**) løbe frem, rende frem; løbe forbi.

Vorrichten, v. t. 1. stille til rette; lægge i Lave; forberede. — **Vorrichtung**, f. Forberedelse, Foranstaltning, c.; Indretning, c., Apparat, n.

Vorriß, m. **-sses -sse**. første Udkast, n.

Vorritt, m. **-es -e**. Forriden, c.; Tilrettelægning af en Bal, c. (Bill.).

Vorrücken, v. i. 1. m. s. rykke frem; v. t. bringe ved et Ryk fremad; rykke for, rykke frem for; flytte frem; fig. **Eim. etw.** —, forekaste, bebrejde en noget. — **Vorrückung**, f. Fremrykning; Bebrejdelse, c.

Vorrufen, v. t. 2. fremkalde.

Vorrüsten, v. t. 1. forberede. — **Vorrüstung**, f. Forberedelse, c.

Vorsaal, m. **-es -säle**. Forsal, c., Forværelse, n.; Forstue, Gang, c.

Vorsabbat(h), m. se **Rüsttag**.

Vorsagen, v. t. 1. foresige, foresnakke; diktere; (Cleν) hviske.

Vorsager, m. **-s** pl. s. sg. Sufflør, c.

Vorsänger, m. **-s** pl. s. sg. Forsanger, c.

Vorsatz, m. **-es -sätze**. Forsæt, n.; Opbejning, c., Trin, n.; Forstavelse, c.; **mit** —, med Forsæt, med Vilje. | **Vorsatz-fenster**, n. Forsatsvindue, n.; **-laden**, m. Skodde, c.

Vorsätzlich, adj. forsætlig, med Vilje.

Vorschanze, f. **-n**. Forskanse, c.

Vorschauen, v. t. 1. se forud; se hen for sig; v. i. m. h. titte frem.

Vorschicht, f. **-en**. første Lag, n.

Vorschein, m. ub. pl. i: **zum -e kommen**, komme til Syne; **zum -e bringen**, bringe for Dagen, gjøre synlig.

Vorscheinen, v. i. 2. m. h. skinne frem.

Vorschicken, v. t. 1. sende frem, stikke forud.

Vorschieben, v. t. 2. skyde frem; skyde for, sætte for, skubbe for; **ein vorgeschobenes Fort**, et fremskudt Fort. — **Vorschiebung**, f. Fremskydning, c.

Vorschieber, m. **-s** pl. s. sg. Vindueslem, Slaa, c.; Bræt til at sætte for.

Vorschießen, v. i. 2. m. s. skyde frem, springe frem, rage frem; hurtig fremkomme; falde for; v. i. m. h. skyde for, skyde forud, skyde først, skyde bedre; v. t. skyde for, sætte hurtig for; **Eim. Geld** —, give en Forskud, forstrække en med Penge.

Vorschiff, n. **-es -e**. Forskib, n.

Vorschiffen, v. i. se **vorsegeln**.

Vorschimmern, v. i. 1. m. h. glimre, blinke frem.

Vorschlag, m. **-es -äge**. første Slag; Forslag, n. (Musik); Forladning, c.; Fordring, Vris, c.; Afslag, n., hvad en Kræmmer slaar af; Pisksnært, c.; Forslag, n., Proposition, c.; **etw. in — bringen**, bringe noget i Forslag, foreslaa noget. | **Vorschlags-liste**, f. Forfremmelsesliste, c.; **-note**, f. Forslag, n.; **-recht**, n. Forslagsret, c.

Vorschlagbar, adj. som kan foreslaas.

Vorschlagen, v. t. 2. slaa for, slaa foran; forlange for meget; foreslaa, proponere; **Eim. etw.** —, foreslaa en noget; v. i. m. h. springe frem; være fremherstende, gjøre sig gjældende.

Vorschleppen, v. t. 1. slæbe frem.

Vorschmack, m. **-es** ub. pl. Forsmag, c.

Vorschmecken, v. i. 1. m. h. smages fremfor andet; v. t. faa Forsmag af, smage forud.

Vorschmeicheln, v. t. 1. smigre med noget.

Vorschneiden, v. i. 2. m. h. skære for, skære forrest; meje forrest; skære i ens Nærværelse; v. t. skære for; **den Braten** —, skære Stegen for. | **Vorschneide-brett**, n. Spækkebræt, n.; **-messer**, n. Forskærerkniv, c.

Vorschneider, m. **-s** pl. s. sg. Forskærer, c.

Vorschnelligkeit, f. Overilethed, c.

Vorschnitt, m. **-es** ub. pl. Rettighed til i Høsten at begynde først at meje.

Vorschrauben, v. t. 2. (1.) skrue for.

Vorschreiben, v. t. 2. skrive foran; **einem Kinde etw.** —, skrive et Barn noget for; fig. foreskrive, befale; **ich lasse mir nichts** —, jeg lader mig ikke foreskrive noget.

Vorschreien, v. t. 2. og i. m. h. skrige for; **Eim.** —, skrige stærkere, skrige frem, høje st.

Vorschreiten, v. i. 2. m. s. skride fremad; **Eim.** —, skride forud for en.

Vorschrift, f. **-en**. Forskrift, c. | **Vorschriftsmäßig**, efter Forskriften, reglementeret; **-widrig**, skridende mod Forskriften, ureglementeret.

Vorschritt, m. **-es -e**. Fremskridt, n.

Vorschub, m. **-es** ub. pl. Skyden frem, Skubben frem; første Slag, Kast, n.; **den — haben**, lægge for; Hjælp, Understøttelse, c.; **Eim. — thun, leisten**, understøtte en, yde en Hjælp.

Vorschuh, m. **-es -e**. Fod paa en Støvle, c.

Vorschunden, v. t. 1. forsødde.

Vorschule, f. **-n**. Forstole; Forberedelsesskole, c.

Vorschürze, f. **-n**. Forklæde, n.

Vorschuß, m. **-sses -sse**. Forskud, n.; **im — sein**, staa i Forskud; **Sie haben den** —, De skyder først. | **Vorschuß-bewilligung**, f. Forskudsbevilling, c.; **-verein**, m. Laaneforening, c.; **-weise**, forskudsvis; **-zahlung**, f. Forudbetaling, c.

Vorschütten, v. t. 1. strø for; kaste for.

Vorschützen, v. t. 1. opfore som Værn; fig. foregive, bruge til Undskyldning, undskylde sig med.

Vorschwarm, m. **-es -ärme**. første Sværm, c.
Vorschwatzen, v. t. 1. foresnakke.
Vorschweben, v. i. 1. m. h. († f.) svæve for; fig. foresvæve.
Vorschwimmen, v. i. 2. m. s. komme forud ved at svømme; svømme forbi.
Vorschwindeln, v. t. 1. **Einn. etw.** —, svindle noget for en, bilde en noget ind.
Vorschwören, v. t. 2. og i. m. h. sværge for, sværge en til.
Vorsegel, n. **-s** pl. s. sg. Forsejl, n.
Vorsegeln, v. i. 1. m. s. sejle fremad; **Einn.** —. sejle forbi, sejle forud for en.
Vorsehen, v. t. 2. forudse; overveje, betænke; træffe Forberedelser; **sich** —, se sig for, tage sig i Agt, i Vare; **vorgesehen**! varsko! — **Vorsehung**, f. Forsyn, n.
Vorsein, v. i. 2. m. s. være forud; være for; **da sei Gott vor**, derfor bevare os Gud.
Vorsetzen, v. t. 1. sætte for; **Laden** —, sætte Skodder for; **Einn. zu essen, zu trinken** —, sætte Mad og Drikke frem for en; sætte foran; **eine Karte** —, sætte et Kort for; × **Pferde** —, spænde Heste for; **Einn. ein Muster** —, opstille et Mønster for en; **etw. einem Gegenstande** —, foretrække noget for noget; **sich etw.** —, tage sig noget for, foresætte sig noget; **Einen dem Heere** —, stille en i Spidsen for Hæren. | **Vorsetz-blatt**, n. hvidt Blad foran Titelbladet; **-fenster**, n. Forsatsvindue, n.; **-laden**, m. Skodde, c.
Vorsetzer, m. **-s** pl. s. sg. Forsatsvindue, n.
Vorsetzlich, adj. forsætlig. — **Vorsetzlichkeit**, f. Forsætlighed, c.
Vorsetzung, f. **-en**. Sætten for, Foresætten, c.
Vorseufzen, v. t. 1. sukke for.
Vorsicht, f. ub. pl. Forsigtighed, Varsomhed, c.; † Guds Forsyn, n. | **Vorsichts-maßregel**, f., **-regel**, f. Forsigtighedsregel, c.
Vorsichtig, adj. forsigtig, varsom. — **Vorsichtigkeit**, f. Forsigtighed, Varsomhed, c.
Vorsilbe, f. **-n**. Forstavelse, c.
Vorsingen, v. t. 2. forsynge.
Vorsinger, m. **-s** pl. s. sg. Forsanger, c.
Vorsitz, m. **-es** ub. pl. Forsæde, øverste Sæde, n.; **den — führen**, føre Forsædet, præsidere, være Præses.
Vorsitzen, v. i. 2. m. h. have Forsæde, præsidere; **der -de**, Præsidenten, Formanden; † have Sæde, Rang foran.
Vorsitzer, m. **-s** pl. s. sg. Formand, Præses, Præsident, c.
Vorsommer, m. **-s** pl. s. sg. Forsommer, c.
Vorsorge, f. ub. pl. forudgaaende Bekymring; Omsorg, Omhyggelighed, c.; — **tragen**, bære Omsorg; Forsyn, n.
Vorsorgen, v. i. 1. m. h. træffe Forsigtighedsforanstaltninger.
Vorsorglich, adj. omhyggelig, betænksom.
Vorspann, m. **-es** ub. pl. Forspænd, n.
Vorspannen, v. t. 1. spænde for; spænde foran; **Einn.** —, give en Forspænd. | **Vorspann-pferd**, n. Forspændshest, c.
Vorspannung, f. **-en**. Forspænden, c.
Vorsparen, v. t. 1. spare for Fremtiden.
Vorspiegeln, v. t. 1. foregjøgle, foresnakke, indbilde, bilde paa Nogen. — **Vorspiegelung**, f. falsk Forestilling, c.
Vorspiel, n. **-es -e**. Forspil, n.
Vorspielen, v. t. 1. spille for; fig. se **vorspiegeln**.
Vorspitzen, v. t. 1. tilspidse, gjøre spids fortil.
Vorsprache, f. se **Fürsprache**.
Vorsprechen, v. t. 2. sige, foresige; v. i. m. h. **bei Einn.** —, besøge, se ind hos en, tage ind hos en; stinne igjennem, tone igjennem, lyde igjennem.
Vorsprengen, v. i. 1. m. s. galopere frem.
Vorspringen, v. i. 2. m. h. springe for; m. s. komme foran ved at springe, springe forbi; springe frem, rage frem.
Vorsprung, m. **-es -ünge**. Forspring, n.; **einen — vor einem haben**, have et Forspring for en; det fremspringende; Forbraader, pl.
Vorspuk, m. **-es** ub. pl. Varsel, Forvarsel, n.
Vorspuken, v. i. 1. m. h. varsle forud.
Vorstadt, f. **-ädte**. Forstad, c.
Vorstädter, m. **-s** pl. s. sg. Forstadsbeboer, c.
Vorstand, m. **-es -ände**. Direktion, Bestyrelse, c.; Direktør, Bestyrer, c.; Skov, der beskytter mod Laviner, c.; Kaution, c.; Møde for Retten, n.; Termin, c.; × **zu jemandes — sprechen**, lægge et Ord ind for en. | **Vorstands-mitglied**, n. Bestyrelsesmedlem, n.; **-wahl**, f. Bestyrelsesvalg, n.
Vorstandschaft, f. **-en**. Direktion, Bestyrelse, c.
Vorstarren, v. i. 1. m. h. stirre frem, rage frem, stikke frem.
Vorstechen, v. i. 2. m. h. stikke frem, rage frem; træde frem, være fremtrædende; v. t. stikke for, stikke Hul.
Vorstecken, v. t. 1. stikke for, sætte for; **sich ein Ziel** —, sætte sig et Maal. | **Vorsteck-ärmel**, m. Manchet, c.; **-nadel**, f. Brystnaal, c.; **-pflock**, m. Pind at sætte for, c.
Vorstecker, m. **-s** pl. s. sg. Pind til at sætte for, c.; Brystsmække, n.
Vorstehen, v. i. 2. m. h. staa frem, rage frem; m. s. staa for, staa foran, spærre Vejen, staa i Vejen; forestaa, være forestaaende; **dem Hauswesen** —, forestaa, styre Husholdningen; møde for Retten; **einem Amte** —, bestyre et Embede; **es steht mir vor**, det bæres mig for, jeg aner. | **Vorsteh-hund**, m. Hønsehund, c.
Vorsteher, m. **-s** pl. s. sg. Forstander, c.

Vorsteherin, f. **-nen**. Forstanderske, Bestyrerinde, c.

Vorsteherschaft, f. **-en**. Forstanderskab, n., Bestyrelse, Direktion, c.

Vorstellbar, adj. præsentabel.

Vorstellen, v. t. 1. stille frem, stille for; **einen Stuhl** —, flytte en Stol frem; **sich** —, stille sig foran; **Eim. einen Freund** —, forestille, præsentere en Ven for en; **Eim. etw.** —, forestille en noget, fremstille noget for en; **eine Person** —, forestille, give en Person; **eine Rolle** —, spille en Rolle; **was soll das** —, hvad skal det forestille, sige, betyde? **sich etw.** —, forestille sig noget.

Vorstellig, adv. i: — **machen**, forestille, gjøre anstuelig, begribelig.

Vorstellung, f. **-en**. Fremstilling, Fremstillelse, c., Præsentation, c.; **eine — auf dem Theater**, en Forestilling paa Theatret; **Eim. -en machen**, gjøre en Forestillinger; **sich eine — von etw. machen**, gjøre sig en Forestilling, en Ide, en Tanke, et Begreb om noget. | **Vorstellungs-art**, f. Forestillingsmaade, c.; **-fähigkeit**, f. se **-vermögen**; **-kraft**, f. Forestillingskraft, c.; **-vermögen**, n. Forestillingsevne, c.; **-weise**, f. Forestillingsmaade, c.

Vorstenge, f. **-n**. Forstang, c.

Vorstopfen, v. t. 1. stoppe for.

Vorstoß, m. **-es -öße**. fremragende Del af noget; Skoning, c.; Fremrykning, c., Angreb, n.

Vorstoßen, v. i. 2. m. s. rage frem; møde uformodet, støde paa, træffe; rykke frem; v. t. støde frem; føje til foran.

Vorstrahlen, v. i. 1. m. h. straale frem, overstraale; lyse for.

Vorstrand, m. **-es** ub. pl. Forstrand, c.

Vorstreben, v. i. 1. m. h. stræbe fremad.

Vorstrecken, v. t. 1. strække frem, strække forud; **Eim. etw.** —, forstrække en med noget, laane en noget. — **Vorstreckung**, f. Strækken frem. Strækken forud; Forstrækning, c., Laan, n.

Vorstreichen, v. t. 2. stryge frem; **in einem Buche** —, bemærke i en Bog ved at sætte en Streg foran. — **Vorstreichung**, f. Fremstrygning, c.

Vorstreuen, v. t. 1. strø for.

Vorstricken, v. t. 1. forstødde.

Vorstrich, m. **-es -e**. Streg foran, c.

Vorstube, f. **-n**. Forværelse, n., Forstue, c.

Vorstück, n. **-es -e**. Forspil, n.

Vorstufe, f. **-n**. indledende Trin, n.

Vorstürmen, v. i. 1. m. s. storme frem.

Vorstürzen, v. i. 1. m. s. styrte frem.

Vorsuche, f. ub. pl. Opspøring, c.

Vorsuchen, v. t. 1. søge frem; v. i. m. h. (Jagt) spore, spore efter.

Vorsündflutlich, adj. antediluvianſk.

Vortag, m. **-es -e**. foregaaende Dag, c.

Vortanz, m. **-es** ub. pl. det at danse for.

Vortanzen, v. i. 1. m. h. danse forrest, danse først; **Eim.** —, danse for en, overgaa en i at danse.

Vortänzer, m. **-s** pl. s. sg. Fordanser, c.

Vort(h)eil, m. **-es -e**. Fordel, Nytte, Gavn, Profit, c.; **von großem** —, til stor Fordel; **alle -e gelten**, alle Kneb gjælde. | **Vort(h)eilbringend**, fordelagtig; **-suchend**, egennyttig.

Vort(h)eilen, v. t. 1. dele og lægge for; v. i. m. h bringe Fordel.

Vort(h)eilhaft, adj. fordelagtig, nyttig, belejlig; egennyttig, interesseret.

Vort(h)eilig, adj. fordelagtig.

Vort(h)eilisch, adj. egennyttig, betænkt paa sin Fordel.

Vort(h)ier, n. se **Vorgeiß**.

Vorthun, v. t. 2. sætte for, tage for. skyde for, spænde for; **es eim.** —, overgaa en; v. r. udmærke sig.

Vorthür, f. **-en**. dobbelt Dør, c.

Vortönen, v. i. 1. m. h. lyde for; lyde stærkere.

Vortrab, m. **-es** ub. pl. Fortrop, Avantgarde, c.

Vortraben, v. i. 1. m. s. trave forbi, ride forbi i Trav; trave for.

Vortrag, m. **-es -äge**. Foredrag, Referat, n.; Overførelse, c. (Kjøbm.); **einen schönen — haben**, have et smukt Foredrag; **den — beim Könige haben**, referere for Kongen. | **Vortrags-art**, f. Foredragsmaade, c.; **-kunst**, f. Kunsten at foredrage; **-weise**, f. se **-art**.

Vortragen, v. t. 2. bære foran; bringe for; sætte for; forebrage, referere; (Kjøbm.) overføre. — **Vortragung**, f. Bæren foran, c.; Foredrag, Referat, n.; Overførelse, c.

Vorträglich, adj. × gavnlig, nyttig.

Vortreffen, v. t. 2. og i. m. h. × overgaa.

Vortreffen, n. **-s** pl. s. sg. Fortrop, Avantgarde, c.

Vortrefflich, adj. fortræffelig, ypperlig, fortrinlig. — **Vortrefflichkeit**, f. Fortræffelighed, Ypperlighed, c.

Vortreiben, v. t. 2. drive frem; **sich das Vieh — lassen**, lade Kvæget drive frem for sig.

Vortreppe, f. se **Freitreppe**.

Vortreten, v. i. 2. m. s. træde frem; træde for; gaa foran; **bei eim.** —, se ind hos en.

Vortrieb, m., **Vortrift**, f. se **Vorhut**.

Vortrinken, v. t. 2. og i. m. h. drikke først; drikke til.

Vortritt, m. **-es** ub. pl. Fortrin, n.; første Plads, Rang, c.; Altan, c.

Vortruppe, f. ub. pl. Fortrop, Avantgarde, c.

Vortruppen, pl. ub. sg. Fortropper.

Vortuch, n. **-es -ücher**. Forklæde, n.

Vorturnen, v. i. 1. m. h. vise andre de gymnastiske Øvelser.

Vorturner, m. **-s** pl. ſ. sg. Anfører ved gymnastiske Øvelser, Turnerformand, c.

Vorüben, v. t. 1. øve forud, i Forvejen. — **Vorübung**, f. Forøvelse, forudgaaende Øvelse, c.

Vorüber, adv. forbi, over, omme. | **Vorüberbeugen**, bøje for over; **-fahren**, kjøre forbi; **-gang**, m. Forbigang, c.; **-gehen**, gaa forbi; **-gehend**, forbigaaende; **-kutſch(e)ren**, kjøre forbi; **-laufen**, løbe forbi; **-lehnen**, læne for over; **-reiten**, ride forbi; **-rennen**, rende forbi.

Voruntersuchung, f. **-en**. Forundersøgelse, c.

Vorurt(h)eil, n. **-es -e**. Fordom, forudfattet Mening c. | **Vorurt(h)eils-frei**, **-los**, fordomsfri; **-loſigkeit**, f. Fordomsfriheb, c.; **-voll**, fordomsfuld.

Vorvater, m. se **Vorfahr**.

Vorvergangenheit, f. ub. pl. Førdatid, Førfortid, c.

Vorverhör, n. **-s -e**. foreløbigt Forhør.

Vorverſammlung, f. **-en**. Indledningsmøde, foreløbigt Møde, n.

Vorvorgeſtern, adv. i Forforgaars.

Vorvorig, adj. næst foregaaende.

Vorvorletzt, adj. næst foran den næstſidſte.

Vorwache, f. **-n** Forpoſt, c.

Vorwachs, n. **-es** ub. pl. Forvox, Limvox, n.

Vorwagen, m. **-s** pl. ſ. sg. Forvogn, c.

Vorwagen, v. r. 1. vove ſig frem.

Vorwägen, v. t. 1. veje for.

Vorwahl, f. **-en**. Prøvevalg, n.

Vorwall, m. **-es -älle**. Udenværk, Bulværk, n.

Vorwallen, v. i. 1. m. ſ. bølge frem.

Vorwalten, v. i. 1. m. h. fremherſke, være fremherſtende; være kjendelig.

Vorwälzen, v. t. 1. vælte for.

Vorwand, f. **-ände**. Forvæg, Formur, c.

Vorwand, m. **-es -ände**. Paaſtud, n., Undſtyldning, Udflugt, c.

Vorwärts, adv. frem, fremad; for oven, for til; **ſich — helfen**, hjælpe ſig frem; **— kommen**, komme frem; **— ſtreben**, ſtræbe frem, arbejde ſig fremad.

Vorwaſchen, v. t. 2. × foreſnakke.

Vorweg, adv. forud, foran, i Forvejen; **etw. — nehmen**, tage noget forud, anticipere noget. | **Vorweg-nahme**, f. Tagen forud, Anticipation, c.

Vorwein, m. **-s -e**. Forbraaber, pl.

Vorweinen, v. t. 1. og i. m. h. græde for, græde i ens Nærværelſe.

Vorweiſen, v. t. 2. fremviſe, foreviſe, opviſe. — **Vorweiſung**, f. Forevisning, Fremvisning, c.

Vorweiſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Foreviſer, c.

Vorwelt, f. ub. pl. Forverden, c.

Vorweltlich, adj. tilhørende Forverdenen.

Vorwenden, v. t. 1. (**wandte**, **gewandt**) vende frem; fig. foregive, ſtyde Skylden paa, anføre til Undſtyldning. — **Vorwendung**, f. Udflugt, c.

Vorwerfen, v. t. 2. kaſte for; **dem Hunde einen Knochen —**, tilkaſte Hunden et Ben; fig. **Eim. etw. —**, foreklaſte, bebrejde en noget.

Vorwerk, n. **-es -e**. Labegaard, Avlsgaard, c.; Udenværk, n.

Vorweſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Formand, Forgænger, c.

Vorwiegen, v. t. 2. ſe **vorwägen**; v. i. m. h. veje mere end; fig. være fremherſtende, være overbevjende; **-d**, overbevjende.

Vorwimmern, v. t. 1. og i. m. h. klage for, klynke for, pibe for.

Vorwitz, m. **-es -e**. Medbør, c.

Vorwinſeln, v. ſe **vorwimmern**.

Vorwinter, m. **-s** pl. ſ. sg. Forvinter, c.; forrige Vinter, c.

Vorwiſſen, n. **-s** ub pl. Vidende, n.; **mit meinem —**, med mit Vidende; **ohne mein —**, uden mit Vidende; Forudviden, c.

Vorwitz, m. **-es** ub. pl. utidig Nysgjerrighed, c.; Nyfigenheb, Næsvisheb, c.; **was deines Amtes nicht iſt, da laſſe deinen —**, hold din Næſe fra de Ting, ſom ikke vedkomme dig.

Vorwitzerchen, n. **-s** pl. ſ. sg. Sneklokke, c.

Vorwitzig, adj. nyfigen, næsvis. — **Vorwitzigkeit**, f. Nyfigenheb, Næsvisheb, c.; **was deines Amtes nicht iſt, da laſſe deinen —**, hold din Næſe fra de Ting, ſom ikke vedkomme dig.

Vorwitzerchen, n. **-s** pl. ſ. sg. Sneklokke, c.

Vorwitzig, adj. nyfigen, næsvis. — **Vorwitzigkeit**, f. Nyfigenheb, Næsvisheb, c.

Vorwort, n. **-es -örter**. Forord, n., Fortale, c.; Forholdsord, n., Præpoſition, c.

Vorwurf, m. **-es -ürfe**. Bebrejdelſe; Gjenſtand, c., Objekt, Stof, n.; (Jagt) Aadſel, n., Lokkemad, c. | **Vorwurfs-frei**, **-los**, fri for Bebrejdelſer; **-voll**, bebrejdende, fuld af Bebrejdelſer.

Vorzählen, v. t. 1. tælle op for.

Vorzahn, m. **-es -ähne**. Fortand, c.

Vorzaubern, v. t. 1. fremtrylle for.

Vorzeichen, n. **-s** pl. ſ. sg. Tegn, Forvarſel, Omen, n.; (Muſik) Fortegn, n.

Vorzeichnen, v. t. 1. foretegne, tegne for; betegne, mærke foreløbig. — **Vorzeichnung**, f. Fortegning, c.; (Muſik) Fortegn, n., Nøgle, c.

Vorzeichner, m. **-s** pl. ſ. sg. Fortegner, c.

Vorzeige, f. ub. pl. Foreviſning, c.

Vorzeigen, v. t. 1. foreviſe, fremviſe. — **Vorzeigung**, f. Foreviſning, Fremviſning, c.

Vorzeiger, m. **-s** pl. ſ. sg. Foreviſer, Fremviſer, c.

Vorzeit, f. ub. pl. Fortid, c.

Vorzeiten, adv. i forrige Tider.

Vorzeitig, adj. for tidlig moden; fig. ubetimelig.

Vorzeitlich, adj. tilhørende Fortiden.

Vorziehbar, adj. ſom er at foretrække.

Vorziehen, v. t. 2. trække frem; trække for; fig. foretrække; **ſeinen Bruder allen andern —**, foretrække hans Broder for alle andre; v. i. m. ſ. drage forud.

Vorzimmer, n. **-s** pl. ſ. sg. Forværelſe, n.

Vorzug, m. **-es -üge**. Fortrin, n.; **den — vor einem haben**, have Fortrinnet for en. | **Vorzugs-recht**, n. Fortrinsret, c.; **-weiſe**, fortrinsvis.

Vorzüglich, adj. fortrinlig, fortræffelig, ypperlig, udmærket; adv. fornemmelig, iſær, beſynderlig. — **Vorzüglichkeit**, f. Fortrinlighed, Fortræffelighed, Ypperlighed, c.

Voti(e)ren, v. i. 1. m. h. votere, ſtemme.

Votivbild, n. ſe **-gemälde**.

Votivkirche, f. **-n**. Votivkirke, c.

Votivgemälde, n. **-s** pl. ſ. sg. (**Votivtafel**, f. **-n**.) Votivmaleri, n., Votivbillede, n., Votivtavle, c.

Votum, n. **-s -ta (-ten)**. Votum, n., Valgſtemme, c.

Vulgär, adj. vulgær, ſimpel.

Vulgo, adv. i Almindelighed.

Vulkan, m. **-s -e**. Vulkan, c.

Vulkaniſch, adj. vulkanſk.

Vulkaniſi(e)ren, v. t. 1. vulkaniſere. — **Vulkaniſi(e)rung**, f. Vulkaniſering, c.

W.

Waare, f. ſe **Ware**.

Wabbe, f. ſe **Wabe**.

Wabbelig, adj. bævrende, laſket, fed.

Wabbeln, v. i. 1. m. ſ. bævre.

Wabe, f. **-n**. Vokſkive, Vokkage, c. | **Wabenhonig**, m. Honning i Vokkager, c.

Waben, m. (n.) ſe **Wabe**.

Wabern, v. i. 1. m. h. bevæge ſig frem og tilbage.

Wach, adj. vaagen, aarvaagen; — **werden**, vaagne.

Wachbar, adj. aarvaagen.

Wache, f. **-n**. Vagt, c.; Skildvagt, c.; **über etw. — halten**, vaage over noget; **auf die — ziehen**, trække paa Vagt; — **haben, thun**, have Vagt; **auf — ſein**, være paa Vagt; — **ſtehen**, ſtaa Vagt. | **Wach-aufzug**, m. Vagtens Optrækken, c.; **-dienſt**, m. Vagttjeneſte, c.; **-feuer**, n. Vagtild, c.; **-frau**, f. Vaagekone, c.; **-frei**, vagtfri; **-freiheit**, f. Vagtfrihed, c.; **-geld**, n. Vagtpenge, Vaagepenge, pl.; **-habend**, vagthavende; **-halter**, m. ſe **Wächter**; **-haus**, n. Vagthus, n.; **-mannſchaft**, f. Vagtmandſkab, n.; **-loch**, n. Arreſtlokale paa Vagten, n.; **-meiſter**, m. Vagtmeſter, c.; **-parade**, f. Vagtparade, c.; **-poſten**, m. Poſt, Skildvagt, c.; **-ſchiff**, n. Vagtſkib, n.; **-ſchreiber**, m. Vagtſkriver, c.; **-ſtube**, f. Vagtſtue, c.; **-t(h)urm**, m. Vagttaarn, n.

Wächeln, v. t. 1. † viſte; v. i. m. h. ſvaje, vaje, birre.

Wachen, v. i. 1. m. h. vaage; **über etw.** —, vaage over noget.

Wach(h)older, m. **-s** pl. ſ. sg. Enebærbuſk, *Briſk, c. (Juniperus). | **Wach(h)older-baum**, m. Enebærbuſk, c.; **-beere**, f. Enebær, n.; **-branntwein**, m. Enebærbrændevin, Genever, c.; **-droſſel**, f. Sjagger, *Graatroſk, c. (Turdus pilaris); **-öl**, n. Enebærolie, c.

Wach(h)oldern, adj. af Enebærtræ.

Wachs, n. **-es** ub. pl. Vox, n. | **Wachsabdruck**, m. Voxaftryk, n.; **-artig**, voxagtig, voxlignende; **-bild**, n. Voxbillede, n.; **-bleiche**, f. Voxbleg, c.; Voxblegeri, n.; **-bleicher**, m. Voxbleger, c.; **-blume**, f. Voxblomſt, c.; **-draht**, m. Voxtraad, c.; **-fackel**, f. Voxfakkel, c.; **-farbe**, f. Voxfarve, c.; **-farbig**, voxfarvet, gul ſom Vox; **-figur**, f. Voxfigur, c.; **-figurenbude**, f., **-figurenkabinett**, n. Voxkabinet, n.; **-flecken**, m. Voxplet, c.; **-gelb**, gul ſom Vox; **-handel**, m. Voxhandel, c.; **-händler**, m. Voxhandler, c.; **-haut**, f. Voxhud, c.; **-kerze**, f. Voxlys, n.; **-tuchen**, m. Voxkage, c.; **-leinen**, n., **-leinwand**, f. Voxdug, c. (n.); **-licht**, n. Voxlys, n.; **-maſſe**, f. Voxmaſſe, c.; **-mehl**, n. Voxmel, n.; **-papier**, n. Voxpapir, n.; **-perle**, f. Voxperle, c.; **-pflaſter**, n. Voxplaſter, n.; **-puppe**, f. Voxfigur, c.; **-ſalbe**, f. Voxſalve, c.; **-ſcheibe**, f. Voxſkive, c.; **-ſchmelze**, f. Voxſmelteri, n.; **-ſtock**, m. Voxſtabel, c.; **-tafel**, f. Voxſkive, Voxkage; Voxtavle, c.; **-taffet**, m. Voxtaft, n.; **-tuch**, n. Voxdug, c. (n.); **-winde**, f. udpreſſet Voxſkive, c.; **-zelle**, f. Voxcelle, c.; **-zieher**, m. Voxſtabelmager, c.; **-zieherei**, f. Voxſtabelfabrik, c.

Wachs, m. **-es** ub. pl. Vækſt, c.

Wachſam, adj. aarvaagen, vagtſom. — **Wachſamkeit**, f. Aarvaagenhed, c.

Wachſen, v. i. 2. m. ſ. voxe, gro, ſpire, trives; **aus den Kleidern** —, voxe fra ſine Klæder; **das Waſſer wächſt**, Vandet ſtiger; **an Kenntniſſen** —, voxe, tage til i Kundſkaber; **Einem gewachſen ſein**, være en voxen; **er iſt dieſem Ante nicht gewachſen**, han er ikke dette Embede voxen.

Wächſen, v. t. 1. være.

Wächſern, adj. ſe **wächſern**.

Wächſern, adj. Vox-, af Vox.

Wachstum, n. (m.) **-es** ub. pl. Vækſt, Fremvækſt, c.

Wacht, f. ſe **Wache**; Skulderaag, n.; Hammel, c. | **Wacht-dienſt**, m. Vagttjeneſte, c.; **-frei**, vagtfri; **-feuer**, n. Vagtild, c.; **-habend**,

vagthavende; **-haus**, n. Vagthus, n.; **-kommandant**, m. Vagtkommandør, c.; **-lokal**, n. Vagtlokale, n.; **-mannschaft**, f. Vagtmandskab, n.; **-mantel**, m. Vagtkappe, c.; **-meister**, m. Vagtmester, c.; **-offizier**, m. Vagtofficer, c.; **-parade**, f. Vagtparade, c.; **-posten**, m. Vagtpost, c.; **-schiff**, n. Vagtskib, n.; **-stube**, f. Vagtstue, c.; **-t(h)urm**, m. Vagttaarn, n.

Wachtel, f. **-n**. Vagtel, c. (Tetrao coturnix); × Lusing, c. | **Wachtel-falk**, m. Jagtfalk, c. (Falco gyrfalco); **-fang**, m. Vagtelfangst, c.; **-fänger**, m. Vagtelfanger, c.; **-garn**, n. Vagtelgarn, n.; **-hund**, m. Vagtelfangerhund, c.; **-könig**, m. Vagtelkonge, c. (Rallus crex); **-netz**, n. Vagtelgarn, n.; **-pfeife**, f. Vagtelpibe, Vagtelfløjte, c.; **-ruf**, m. Vagtelraab, n.; **-schlag**, m. Vagtelslag, n.; **-streichen**, n., **-strich**, m. Vagtelstræk, n.; Vagtelfangst, c.; **-weizen**, m. Ager-Kofsbe, c. (Melampyrum arvense).

Wächter, m. **-s** pl. s. sg. Vægter, Vogter, c. | **Wächter-geld**, n. Vægterpenge, pl.; **-häuschen**, n. Vægterhus, n.; **-horn**, n. Vægterhorn, n.; **-lohn**, m. Vægterløn, c.; **-ruf**, m. Vægterraab, n.

Wacke, f. **-n**. Graasten, c. | **Wacken-stein**, m. Graasten, c.

Wacken, m. se **Wacke**.

Wackelhaft, **wackelig**, adj. vaklende, slingrende, løs, usikker, ustadig.

Wackeln, v. i. 1. m. h. vakle, slingre; tumle, rulle; v. t. × gjennembanke. | **Wackel-kopf**, m. Rokkehoved, n.; **-köpfig**, rystende paa Hovedet; **-sterz**, m. Vipstjært, c.

Wacker, adj. vakker, flink, brav, rask, dygtig; adv. dygtig, til Gavns, meget; ≠ vaagen, aarvaagen. — **Wackerheit**, **Wackerkeit**, f. Vakkerhed, Bravhed, c.

Waddicke, f. ub. pl. × Mælkevalle, c.

Wackler, m. **-s** pl. s. sg. en, der vakler.

Wade, f. **-n**. (Dim. **Wädchen**, **Wädlein**, n.) Læg, c. | **Waden-bein**, n. Læggeben, n.; **-krampf**, m. Krampe i Læggen.

Wadel, m. **-s** pl. s. sg. Viste; Stænkekost, c.

Waden, v. se **waten**.

Wafern, v. i. 1. m. h. varsle, spøge.

Waffe, f. **-n**. Vaaben, n.; Redskab, Værktøj, n. | **Waffen-arbeit**, f. Vaabensærd, c.; **-bruder**, m. Vaabenbroder, c.; **-dienst**, m. Vaabentjeneste, c.; **-entscheidung**, f. Afgjørelse ved Vaaben, c.; **-fabrik**, f. Vaabenfabrik, c.; **-fabrikant**, m. Vaabenfabrikant, c.; **-fähig**, vaabenfør; **-fähigkeit**, f. Vaabenførhed, c.; **-feld**, n. Valplads, c.; **-gattung**, f. Vaabenart, c.; **-gefährte**, m. Vaabenfælle, Vaabenbroder, c.; **-geklirr**, n. Vaabenbrag, n.; **-genoß**, m. se **-gefährte**; **-genossenschaft**, f. Vaabenbroderskab, n.; **-geübt**, vaabenøvet; **-geübtheit**, f. Vaabenfærdighed, c.; **-gewalt**, f. Vaabenmagt, c.; **-glück**, n. Vaabenlykke, Krigslykke, c.; **-halle**, f. Vaabenhal, c.; **-hammer**, m. Vaabenfabrik, c.; **-haus**, n. Vaabenhus, n.; **-kammer**, f. Rustkammer, n.; **-los**, vaabenløs; **-platz**, m. Vaabenplads, c.; **-recht**, n. Vaabnenes Ret, c.; **-rock**, m. Vaabenfrakke, c.; **-ruhe**, f. Vaabenhvile, c.; **-saal**, m. Vaabensal, c.; **-schmied**, m. Vaabensmed, Bøssesmed, c.; **-stillstand**, m. Vaabenstilstand, c.; **-stück**, n. Vaaben, n.; Vaabenbaad, c.; **-tanz**, m. Vaabenbans, c.; **-that**, f. Vaabenbaad, c.; **-träger**, m. Vaabendrager, c.; **-übung**, f. Vaabenøvelse, c.

Waffel, f. **-n**. Vaffel, c. | **Waffel-bäcker**, m. Vaffelbager, c.; **-eisen**, n. Vaffeljærn, n.; **-kuchen**, m. Vaffel, c.

Waffen, n. se **Waffe**.

Waffnen, v. t. 1. væbne, bevæbne, udruste.

Wägbar, adj. hvad der lader sig veje. — **Wägbarkeit**, f. den Egenskab at kunne vejes.

Wage, f. **-n**. Ligevægt, c.; **einander die — halten**, holde hinanden Stangen; Vægt, Vægtstaal, c.; Vejerbod, c.; Vognhammel, c.; Skulderaag, n.; Vægt for Jærn, c.; **etw. liegt auf der —**, noget staar paa Spil; **etw. auf die — setzen**, sætte noget paa Spil; Vovestykke, Vovespil, n.; **er macht die kühne —**, han gjør det dristige Vovestykke. | **Wag(e)-balken**, m. Vægtbjælke, c.; **-geld**, n. Vejerpenge, **-gericht**, n. se **-kloben**; **-hals**, m. Vovehals, c.; **-halsig**, dristig, halsbrækkende; **-haus**, n. Vejrbod, c.; **-kloben**, m. Del af en Vægt, hvori Tungen bevæger sig; **-meister**, m. Vejermester, c.; **-recht**, vandret, horizontal; **-schale**, f. Vægtstaal, c.; **-scheit**, n. Svingel, c.; **-stück**, n. Vovestykke, n.; **-zettel**, m. Vejerseddel, c.; **-zunge**, f. Vægttunge, c.

Wagen, m. **-s** pl. s. sg. (**Wägen**). (Dim. **Wägelchen**, **Wägelein**, n.) Vogn, c.; **das fünfte Rad am —**, det femte Hjul paa Vognen; **Ein an den — fahren**, komme en for nær. | **Wagen-achse**, f. Vognaxel, c.; **-bau**, m. Vognfabrikation, c.; **-bauer**, m. Vognmager, c.; **-baum**, m. Vognbom, c.; **-burg**, f. Vognborg, c.; **-decke**, f. Presenning, c., Vogndække, n.; **-deichsel**, f. Vognstang, c.; **-fabrikant**, m. Vognfabrikant, c.; **-fenster**, n. Karetvindue, Vognvindue, n.; **-flechte**, f. Kurvefasbing, c.; **-führer**, m. Vognstyrer, c.; **-gedränge**, n. Vognstrængsel, c.; **-geleise**, n. Hjulspor, n.; **-gerassel**, n. Vognrummel, c.; **-gestell**, n. Undervogn, c.; **-halter**, m. Stalbbetjent, som har Opsyn med Stadsvognene; **-haus**, n. Vognhus, Vognskur, n.; **-kasten**, m. Vognfading, c.; **-kämpfer**, m. Vognkæmper, c.; **-korb**, m. Vognkurv, c.; **-ladung**, f. Vognlæs, n.; **-leise**, f. Hjulspor, n.; **-leiste**, f. Vognkjæp, c.; **-leiter**, f. Vognstjæl, Vognhave, Vogniette, c.; **-lenker**, m. Vognstyrer, c.; **-macher**, m. Vognmager, Hjulmand, c.; **-meister**, m. Vognmester, c.; **-postirer**, c.; **-miet(h)e**, f. Vognieje, c.; **-pferd**, n. Kjørehest, Vognhest, c.; **-rad**, n. Vognhjul, n.; **-remise**, f. Vognremise, c., Vognskur, n.; **-rennen**, n. Væddekjørsel, c.;

-runge, f. Vognkjæp, c.; **-schauer**, m. Vognstur, n.; **-schlag**, m. Vogndør, Karetdør, c.; **-schmiere**, f. Vognsmørelse, c.; **-schuppen**, m. Vognstur, n.; **-sitz**, m. Vognsæde, n.; **-sperre**, f. Holdtjæde, c.; **-spur**, f. Vognspor, n.; **-straße**, f. Kjørevej, c.; **-treppe**, f. Vogntrappe, Vognstige, c.; **-wechsel**, m. Vognstifte, n.

Wagen, v. t. 1. vove, risikere; **wer nicht wagt, gewinnt nicht**, hvo intet vover, intet vinder; **frisch gewagt, ist halb gewonnen**, bristig vovet er halvt vundet; **gewagt**, vovelig; **ein gewagtes Spiel**, et voveligt Spil.

Wägen, v. t. 1. veje; nivellere; v. i. 2. m. h. veje. | **Wäge-stand**, m. Vægt, c. (ved Vædeløb).

Wagener, m. se **Wagner**.

Wager, m. **-s** pl. ſ. sg. Vovehals, c.

Wäger, m. **-s** pl. ſ. sg. Vejer, c.

Waggon, m. **-s -s**. Waggon, c.

Waghaft, adj. se **waglich**.

Waglich, adj. vovelig, farlig, bristig. — **Waglichkeit**, f. Vovelighed, Farlighed, c.

Wagling, m. **-s -e**. Vovehals, c.

Wagner, m. **-s** pl. ſ. sg. Vognmager, Hjulmand, c. | **Wagner-arbeit**, f. Vognmagerarbejde, n.

Wagnis, n. (f.) **-ſes -ſe**. Vovespil, Vovestykke, n., Vaag, n.

Wägung, f. **-en**. Vejning, c.

Wahl, f. **-en**. Valg, n.; **ſeine — treffen**, træffe sit Valg; **mir bleibt keine —**, jeg har intet Valg; **Sim. die — laſſen**, overlade Valget til en. | **Wahl-abſtimmung**, f. Afstemning, c.; **-akten**, pl. Valgbrev, n.; **-aufruf**, m. Valgopraab, n.; **-bedingung**, f. Valgbetingelse, c.; **-berechtigt**, valgberettiget; **-berechtigung**, f. Valgberettigelse, c.; **-bewegung**, f. Valgbevægelse, c.; **-bezirk**, m. Valgdistrikt, n.; **-fähig**, valgberettiget; valgbar; **-fähigkeit**, f. Valgrettighed, c.; **-fürſt**, m. Valgherre, c.; **-geſetz**, n. Valglov, c.; **-handlung**, f. Valghandling, c.; **-kaiſer**, m. Valgkejser, c.; **-kapitulation**, f. Valgkapitulation, Haandfæstning, c.; **-kind**, n. Adoptivbarn, n.; **-könig**, m. Valgkonge, c.; **-kreis**, m. Valgkreds, c.; **-kugel**, f. Afstemningskugle, c.; **-liſte**, f. Valgliste, c.; **-lokal**, n. Valglokale, n.; **-mann**, m. Valgmand, c.; **-männerwahl**, f. Valgmandsvalg, n.; **-ort**, **-platz**, m. Valgsted, n.; **-prüfung**, f. Prøvelse af Valgbrevene, c.; **-recht**, n. Valgret, c.; **-reich**, n. Valgrige, n.; **-ſpruch**, m. Valgsprog, n.; **-ſtadt**, f. Valgstad, c.; **-ſtatt**, f. Valgsted, n.; **-ſtimme**, f. Valgstemme, c.; **-tag**, m. Valgdag, c.; **-umtriebe**, pl. Valgintriger, pl.; **-urne**, f. Valgurne, c.; **-verhandlung**, f., **-verſammlung**, f. Valgforsamling, c., Valgmøde, n.; **-verwandſchaft**, f. Valgslægtskab, n., Affinitet, c.; **-zettel**, m. Stemmeſeddel, Valgſeddel, c.; **-zeuge**, m. Valgvidne, n.; **-zimmer**, n. Valgstue, c.

Wahl, n. se **Wal**.

Wähl, f. ub. pl. × Velbehag, Velbefindende, n.

Wählbar, adj. valgbar. — **Wählbarkeit**, f. Valgbarhed, c.

Wählen, v. t. 1. vælge; udvælge, udsøge, udkaare; **Einen zum König** —, vælge en til Konge.

Wähler, m. **-s** pl. ſ. 'sg. Vælger, c.

Wählerei, f. **-en**. Vælgeri, n.

Wähleriſch, adj. kræsen.

Wählerſchaft, f. **-en**. Vælgermasse, c., Vælgerfolk, n.; Valgret, c.

Wählig, adj. × velbehagelig, munter, livlig, vel tilpas; vælig; kræsen.

Wahn, adj. ≠ tom. | **Wahn-bett**, n. Vildtets forladte Leje; **-korn**, n. Goldkorn, n.

Wahn, m. **-es -e (-ähne)**. Vildfarelse, Illusion, vrang Tro, Indbildning, Stuffelse, c., Blændværk, n.; ugrundet, urigtig, falsk Mening, c. | **Wahnbegriff**, m. falsk Begreb, n.; **-bild**, n. Blændværk, n.; **-bürtig**, uægte født; **-ehre**, f. falsk Ære, c.; **-glaube**, m. falsk Tro, c.; **-hoffnung**, f. falsk Haab, n.; **-kante**, f. Vankant, c. (paa Brædder og Tømmer); **-kantig**, vankantet; **-macht**, f. Vanmagt, c.; **-milt(h)ig**, modløs, mismodig; se **-ſinnig**; **-ſchaffen**, v. t. × vanskabe; **-ſinn**, m. Vanvid, n., Galskab, Vanvittighed, Afsindighed, c.; **-ſinnig**, vanvittig, afsindig, gal; **-witz**, m. Vanvid, n.; **-witzig**, vanvittig, afsindig, gal.

Wahnhaft, adj. indbildt, falsk, urigtig.

Wähnen, v. i. 1. m. h. og t. indbilde sig; holde for, mene, tro, formene.

Wahr, adv. ≠ vaer.

Wahr, adj. sand, ægte, uforfalsket, uforstilt; sanddru; **ein -er Freund**, en sand Ven; **nicht** —? ikke sandt? **ſo — ich lebe**, saa sandt jeg lever; **— reden**, **— ſprechen**, tale Sandhed; **etw. als — halten**, holde noget for sandt; **es iſt nichts W-es daran**, der er ikke et sandt Ord deri; **— gegen einen ſein**, være sanddru imod en; **etw. — machen**, opfylde noget; **— werden**, indtræffe, gaa i Opfyldelse; **etw. nicht — haben wollen**, ikke ville lade noget gjælde, ikke indromme. | **Wahr-nehmbar**, mærkelig, tydelig, synlig; **-nehmbarkeit**, f. Tydelighed, Synlighed, c.; **-nehmen**, v. t. 2. blive vaer, se; **Einen** — —, iagttage, tage i Agt, bære Omsorg for en; **-nehmung**, f. Iagttagelse, Erkjendelse, c.; **-ſagen**, v. i. 1. m. h. spaa, sandsige; **-ſager**, m. Spaamand, Sandsiger, c.; **-ſagerei**, f. Spaadomskunst, c., Sandsigeri, n.; **-ſagerin**, f. Spaakvinde, Sandsigerske, c.; **-ſageriſch**, sandsigeragtig; **-ſagern**, v. i. 1. m. h. spaa; **-ſagung**, f. Spaaen, c.; **-ſchauen**, v. i. 1. m. h se i Fremtiden; v. t. varsle, advare; **-ſcheinlich**, sandsynlig, rimelig; **-ſcheinlichkeit**, f. Sandsynlighed, Rimelighed, c.; **-ſcheinlichkeitsrechnung**, f. Sandsynlighedsberegning, c.; **-ſpruch**, m. Dom,

c. (Edsvornerettens); **-zeichen**, n. Vartegn, Kjendetegn, n.; Jærtegn, n.

Wahren, v. t. 1. vogte, vare, værge; **ſich vor etw.** —, vogte ſig for noget, ſe ſig for.

Währen, v. i. 1. **m. h.** vare ved, vedblive, vare.

Während, præp. med Gen. medens, under: — **des Krieges**, under Krigen; conj. medens, imedens.

Wahrhaft, adj. ſand, ſandfærdig; ſanddru, paalidelig.

Wahrhaftig, adj. ſandfærdig, ſanddru, paalidelig; adv. ſandelig, i Sandhed; ved Gud. — **Wahrhaftigkeit**, f. Sandfærdighed, Sanddruhed, c.

Wahrheit, f. **-en**. Sandhed, c.; **Ein. die — ſagen**, ſige en Sandheden; **im Weine iſt —**, af Børn og fulde Folk hører man Sandheden. | **Wahrheits-eifer**, m. Sandhedsiver, c.; **-freund**, m. Sandhedsven, c.; **-gemäß**, **-treu**, i Overensſtemmelſe med Sandheden; **-liebe**, f. Sandhedskjærlighed, c.; **-liebend**, ſandhedskjærlig; **-ſtreben**, n. Stræben efter Sandhed, c.; **-widrig**, ſtridende mod Sandheden, uſand.

Wahrheitlich, adj. i Overensſtemmelſe med Sandheden.

Wahrlich, adv. ſandelig, viſſelig.

Wahrſchaft, adj. × varig, kraftig, ſtærk.

Wahrſchaft, f. **-en**. † Varighed, c.; Garanti, c.

Währung, f. **-en**. Varighed, c.; Mentſod, c.; Møntværdi, c.; Værdi, c.; Godsinventarium, n.

Waibel, m. ſe **Weibel**.

Waiblinger, m. **-s** pl. ſ. sg. G(h)ibelliner, c. (i Middelalderen den tyſte Kejſers Tilhængere i Italien).

Waid, m. **-es** ub. pl. Vaid, c. (Isatis tinctoria). | **Waid-aſche**, f. Vajdaſke, c.; **-bau**, m. Vajdavl, c.; **-färber**, m. Blaafarver, Vajdfarver, c.; **-kuchen**, m. Vajdkage, c.

Waidmann, m. ſe **Weidmann**.

Waiſe, f. **-n**. (m.) fader- og moderløſt Barn. | **Waiſen-geld**, pl. Umyndiges Midler, pl.; **-haus**, n. Vajſenhus, n.; **-häusler**, m. Beboer af et Vajſenhus, c.; **-kind**, n. Vajſenhusbarn, n.; **-knabe**, m. Vajſenhusdreng, c.; **-mädchen**, n. Vajſenhuspige, c.; **-mutter**, f. Plejemoder, c.; **-vater**, m. Plejefader, c.

Walzen, m. ſe **Weltzen**.

Wake, f. **-n**. Vaage, c., *Vaak, c. (n.); ſe ogſaa **Wacke**.

Wal, n. **-es -e**. Kamp; Valplads, c.; alle de ſaldne. | **Wal-ſeld**, n. ſe **-platz**; **-türe**, f. Valkprje, c.; **-platz**, m., **-ſtatt**, f. Val, Valplads, c.

Wal, m. **-es -e**. Hval, c. | **Wal-fiſch**, m. ſe neden for; **-rat(h)**, m. (n.) Hvalrav, c.; **-rat(h)-kerze**, f., **-rat(h)licht**, n. Spermacethys, n.; **-roſs**, n. Hvalros, c. (Trichecus rosmarus).

Walache, m. **-n -n**. Vallaker, c.

Wallachei, f. Vallakiet.

Wallachiſch, adj. vallakiſk.

Wald, m. **-es -älder**. (Dim. **Wäldchen**, **Wäldlein**, n.) Skov, c.; **wie es in den — hallt, wie man in den — ruft, ſo ſchallt es wieder heraus**, ſom man raaber i Skoven, ſaar man Svar. | **Wald-ameiſe**, f. Skovmyre, c.; **-apfel**, m. Skovabild, c. (Pyrus malus); **-ammer**, f. ſe **Goldammer**; **-anemone**, f. Hvid Anemone, *Simmer, c. (Anemone nemorosa); **-bach**, m. Skovbæk, c.; **-bart**, m. Slags Mjødurt, c. (Spiræa aruncus); **-bau**, m. Skovdrift, c.; **-bauer**, m. Skovbonde, c.; **-baum**, m. Skovtræ, n.; **-bedeckt**, bedækket med Skov; **-beere**, f. Blaabær, n.; **-bekränzt**, ſkovomkranſet; **-bewohner**, m. Skovbo, c.; **-biene**, f. Skovbi, c.; **-blöße**, f. Lysning i Skoven, c.; **-blume**, f. Skovblomſt, c.; **-boden**, m. Skovbund, c.; **-brand**, m. Skovbrand, c.; **-bruder**, m. Skovbroder, Eremit, c.; **-dunkel**, n. Skovens Mørke, n.; **-eber**, m. vild Orne, c.; **-ein**, **-einwärts**, ind i Skoven; **-einſamkeit**, f. Skovenſomhed, c.; **-erdbeere**, f. Skovjordbær, n.; **-eſel**, m. vildt Æſel, Skovæſel, n.; **-frevel**, m. Skovtyveri, n.; **-gebirge**, n. ſkovklædte Bjærge, pl.; **-gegend**, f. Skovegn, c.; **-geiſt**, m. Skovaand, Skovtrold, c.; **-geſchrei**, n. Jagtraab, n.; **-geſetz**, n. Forſtlov, c.; **-geſtrüpp**, n. Skovkrat, n.; **-glocke**, f. Slags Klokkeblomſt, c. (Campanula grandiflora); **-gott**, m. Skovgud, c.; **-göttin**, f. Skovgudinde, c.; **-grün**, n. den grønne Skov; **-haar**, n. Slags Star, c. (Carex brizoides); **-honig**, m. Skovhonning, c.; **-horn**, n. Valdhorn, n.; **-horniſt**, m. Valdhornиſt, c.; **-huhn**, n. Urhøne, c. (Tetrao); **-hüter**, m. Skovløber, c.; **-hütte**, f. Skovhytte, c.; **-kapelle**, f. Skovkapel, n.; **-kauz**, m. Natugle, c. (Strix aluco); **-kultur**, f. Skovkultur, c.; **-land**, n. Skovland, n.; **-lauch**, m. Ramsløg, n. (Allium ursinum); **-leute**, pl. Skovfolk; **-mann**, m. Skovbo; Skovmand, vildt Menneſke; **-männchen**, n. Skovaand, c.; **-maus**, f. Skovmus, c. (Mus sylvaticus); **-meiſe**, f. Skovmeiſe, c.; **-meiſter**, m. Skovrider, c.; Skovmærke, Bukar, (Asperula odorata); **-menſch**, m. Orang-Utang, c.; **-neſſel**, f. Skovgaltetand, c. (Stachys silvatica); **-nymphe**, f. Skovnymfe, c.; **-ordnung**, f. Forſtlov, c.; **-pflanze**, f. Skovplante, c.; **-rauch**, m. alm. Desmerurt, c. (Adoxa moschatellina); **-rebe**, f. Skovranke, c. (Clematis); **-recht**, n. Skovret, c.; **-reich**, ſkovrig; **-reiter**, m. ridende Skovbetjent, c.; **-ſchaden**, m. Skovtyveri, n.; **-ſchnepfe**, f. Skovſneppe, c. (Scolopax rusticola); **-ſee**, m. Skovſø, c.; **-ſtädte**, pl. Skovkantonerne, pl.; **-ſtrom**, m. Skovſtrøm, c.; **-taube**, f. ſe **Holztaube**; **-teufel**, m. Skovdjævel, Satyr, c.; **-vogel**, m. Skovfugl, c.; **-weg**, m. Skovvej, c.; **-weib**, n. Skovaand, c.; **-wieſe**, f. Skoveng, c.; **-wirt(h)ſchaft**, f. Skovdrift, Skovkultur, c.; **-wolle**, f. Skovuld,

c.; **-zeichen**, n. Skovmærke, Skovudvisningstegn, n.

Waldenſer, m. -s pl. ſ. sg. Valdenſer, c.

Waldenſiſch, adj. valdenſiſt.

Waldicht, n. -es -e. tæt Skov, c.

Waldig, adj. ſkovrig.

Waldrappe, f. -n. Skabrak, c.

Waldung, f. -en. Skovſtrækning, Skov, c.

Walen, v. i. 1. m. h. ſlingre, rulle, være ubeſtemt.

Walfiſch, m. -es -e. Hval, c. | **Walfiſchfahrer**, m. Hvalfangerſkib, n.; **-fang**, m. Hvalfangſt, c.; **-fänger**, m. Hvalfanger, c.; **-thran**, m. Hvalfiſketran, c.

Walgen, **walgern**, **wälgern**, v. t. 1. rulle, trille; v. i. faa ondt.

Walhalla, f. ub. pl. (**Walhall**, m.) Valhalla, c.

Walke, f. -n. Valkning; Valke, Valkemaskine, c.

Walken, v. t. 1. valke. | **Walk-erde**, f. Valkejord, c.; **-faß**, n. Valkekar, n.; **-hammer**, m. Valkehammer, c.; **-keſſel**, m. Valkekjedel, c.; **-meiſter**, m. Valker, c.; **-mühle**, f. Valkemølle, c.; **-müller**, m. Valkemøller, c.; **-thon**, m. Valkejord, c.; **-trog**, m. ſe **-faß**.

Walker, m. -s pl. ſ. sg. Valker, c. | **Walkererde**, f. Valkejord, c.

Walkerei, f. -en. Valkemølle, c., Valkeri, n.

Walkyr(i)e, f. -n. ſe **Wal-küre**.

Wall, m. -es -älle. Vold, Skanſe, c.; (til Søs) Kyſt, c.; Land, Landingsſted, n. | **Wallarbeit**, f. Voldarbejde, n.; **-arbeiter**, m. Voldarbejder, c.; **-bruch**, m. Voldbrud, n.; **-büchſe**, f. Voldbøſſe, c.; **-gang**, m. Voldgang, c.; **-graben**, m. Voldgrav, c.; **-keller**, m. Voldkjælder, c.; **-laffete**, f. Voldlavet, c.; **-lampe**, f. Voldlampe, c.; **-meiſter**, m. Voldmeſter, c.; **-wind**, m. Landvind, Fralandsvind, c.

Wall, m. ſe **Wal**. | **Wall-fiſch**, m. ſe **Walfiſch**.

Wall, m. -es ub. pl. Bobler, Sæben, c.

Wall, m. -es pl. ſ. sg. Ol, c. (80 Stykker).

Wallach, m. -es -e (-en). Vallak, c.

Wallache, m. ſe **Walache**.

Wallachen, v. t. 1. ſtære, gilde, gjøre til Vallak.

Wallacher, m. -s pl. ſ. sg. Heſtegilder, c.

Wallbirke, f. -n. Valbirk, c.

Wallen, v. i. 1. m. h. bølge, bruſe, ſyde; m. ſ. vandre, gaa. | **Wall-bruder**, m. Pilegrim, c.; **-fahren**, v. i. 1. m. ſ. gjøre Valfart; **-fahrer**, m. Pilegrim, c.; **-fahrt**, f. Valfart, c.; **-fahrten**, v. i. ſe **-fahren**; **-fahrter**, m. ſe **-fahrer**.

Wällen, v. t. 1. koge, give et Opkog.

Waller, m. -s pl. ſ. sg. Vandrer, Vandringsmand, Pilegrim, c.; Malle, c. (Silurus glanus).

Wallerin, f. -nen. valfartende Kvinde, c.

Walliſer, m. -s pl. ſ. sg. Walliſer, c.

Walliſiſch, adj. walliſiſt.

Wallnuß, f. ſe **Walnuß**.

Wallone, m. -n -n. Vallon, c.

Walloniſch, adj. vallonſk.

Wallung, f. -en. ſtærk Bevægelse, c.; **das Blut gerät in — bringen**, bringe, ſætte i Oprør; **in — bringen**, bringe, ſætte i Oprør.

Walm, m. -es -e. Valm, c.; Vandhvirvel, c.; Høſtak, c. | **Walm-dach**, n. Valmtag, n.

Walmen, v. t. 1. bygge valmformet.

Walnuß, f. -üſſe. Valnød, c. | **Walnußbaum**, m. Valnøddetræ, n.; **-ſchale**, f. Valnøddeſkal, c.

Walpurgisnacht, f. -nächte. Valpurgisnat, c.

Wälſch, adj. ſe **welſch**.

Walten, v. i. 1. m. h. raade, regere, herſke; **des (das) walte Gott**, **Gott walte es**, Gud give; **ſeines Amtes —**, paſſe ſit Embede; være virkſom; **ritterliches —**, ridderlig Færd.

Walter, m. -s pl. ſ. sg. Styrer, Herſker, c.

Walze, f. -n. Valſe, Cylinder, Tromle, Rullestok, c. | **Walzen-form**, f. Valſeform, c.; **-förmig**, valſeformet; **-tute**, f. Keglesnærke, c. (Conus); **-werk**, n. Valſeværk, n.

Walzen, v. t. 1. tromle; valſe, give Form af en Valſe; rulle; v. i. m. h. valſe, danſe en Vals.

Wälzen, v. t. 1. vælte, rulle, trille; **die Schuld von ſich —**, vælte Skylden fra ſig; **er wälzt ſich vor Lachen**, han er nær ved at dø af Latter. — **Wälzung**, f. Væltning, c.

Walzer, m. -s pl. ſ. sg. Vals, c.

Wälzer, m. -s pl. ſ. sg. Klump, c., plumpt, tungt Legeme; × ſtor, tyk Bog.

Walzig, adj. valſeformet.

Wamme, f. -n. Doglæp, c., Indvoldene af ſlagtede Dyr. Kallunet med Tilbehør; Bugſkind, n.; ✝ Moderliv, n.; Bug, c.

Wammer, f. -n. forvoxen Gren.

Wammig, adj. laſket.

Wamms, n. (m.) ſe **Wams**.

Wampe, f. -n. Vom; Bug, c., Underliv, n.; Doglæp, c.

Wampig, adj. laſket.

Wams, n. (m.) **-es -ämſer**. (Dim. **Wämschen**, **Wämslein**, n.) Vams, Kofte, c.; **Sim. das — ausklopfen**, give en en banket Trøje.

Wamſen, v. t. 1. banke, prygle.

Wand, f. -ände. Væg, c.; Klippevæg, c.; (til Søs) Vant, n.; **mit dem Kopfe durch die — rennen**, løbe med Hovedet mod Væggen. | **Wandbank**, f. op til en Væg ſtaaende Bænk; **-bekleidung**, f. Panel, n.; **-bewurf**, m. Kalkpuds, c.; **-feſt**, vægfaſt; **-gemälde**, n. Vægmaleri, n.; **-getäfel**, n. Panelværk, n.; **-haken**, m. Knage, Krog i Væggen, Tapetkrog, c.; **-karte**, f. Vægkort, n.; **-laus**, f. Væggelus, Sengetøge, c.; **-leuchter**, m. Lampet, c.; **-nachbar**, m. en, der bor Væg om Væg med en; **-pfeiler**, m. Pille, Murpille, c.; **-ſchmied**, m. Døbningeur, n.

(Termes pulsatorius); **-schrank**, m. Væggeskab, n., Skab i Væggen, n.; **-schraube**, f. Skrue i Væggen, Panelskrue, c.; **-spiegel**, m. Væggespejl, n.; **-tafel**, f. Væggetavle, c.; **-teppich**, m. Væggetæppe, n.; **-uhr**, f. Vægur, n.

Wand, n. **-es -ände**. † Klædebon, n.; × Uldtøj, n., Vadmel, c., Klæde, n. | **Wandrahmen**, m. Tøjramme, c.; **-rock**, m. Vadmelsfrakke, c.

Wandel, m. **-s** ub. pl. Gang, Vandring, c.; Vandel, c., Levned, n., Opførsel, c.; **Handel und** —, Handel og Vandel; Forandring, c.; Ophævelse af en Handel; † Mangel, Fejl, Lyde, c. | **Wandel-gang**, m. Spaseretur, c.; bedækket Spasseregang, c.; **-los**, uforanderlig; **-losigkeit**, f. Uforanderlighed, c.; **-mut(h)**, m. Vankelmodighed, c.; **-stern**, m. Planet, c.

Wandelbar, adj. ubestandig, foranderlig, omskiftelig; bvstfældig, strøbelig; † fejlagtig, fejlfuld; × fremkommelig; × vandrende, rejsende. — **Wandelbarkeit**, f. Ubestandighed, Foranderlighed, Omskifteligheb, c.

Wandelhaft, adj. se **wandelbar**.

Wandeln, v. t. 1. og i. m. h. og s. gaa, vandre, rejse; opføre sig; † erstatte, godtgjøre; † forandre; **handeln und** —, handle og tuske.

Wandelung, f. se **Wandlung**.

Wanderer, m. **-s** pl. s. sg. Vandrer, Vandringsmand, c.

Wandern, v. i. 1. m. s. vandre; × **es wandert**, det spøger. | **Wanders-mann**, m. Vandringsmand, c. — **Wander-buch**, n. Vandrebog, c.; **-block**, m. Vandreblok, c.; **-falke**, m. Vandrefalk, c.; **-heuschrecke**, f. Vandregræshoppe, c.; **-jahr**, n. Vandringsaar, n.; **-leben**, n. Vandreliv, n.; **-lehrer**, m. Lærer ved en Omgangsskole, c.; **-luft**, f. Vandrelyst, c.; **-lustig**, rejselysten; **-raupe**, f. Processionslarve, c.; **-stab**, m. Vandringsstav, c.; **-taube**, f. Vandrebue, c.; **-trieb**, m. Vandrebrift, c.; **-vogel**, m. Trækfugl, c.; **-zeit**, f. Vandretid, c.

Wanderschaft, f. **-en**. Vandring, c.

Wanderung, f. **-en**. Vandring, c.

Wandler, m. **-s** pl. s. sg. Vandringsmand, Pilegrim, c.

Wandlung, f. **-en**. Forvandling, c.

Wandung, f. **-en**. Væg, omsluttende Væg, c.

Wange, f. **-n**. Kind, c.; fig. Sidebræd, Vange, c., Sidestykke, n. | **Wangen-bein**, n. Kindben, n.; **-grübchen**, n. Smilehul, n.; **-rot(h)**, n. Kindens Rødme, c.

Wank, m. **-es -änke**. Vaklen, c.; × Skridt, n., Gang, c.; × Vink, n.

Wank, adj. se **wankel**.

Wankel, adj. vaklende, ikke fast. | **Wankelmut(h)**, m. Vankelmodighed, c.; **-müt(h)ig**, vankelmodig, vægelsindet, ubestandig; **-müt(h)igkeit**, f. Vankelmodighed, Vægelsindethed, Ubestandighed, c.

Wankelbar, adj. vaklende, ustabig.

Wankeln, v. i. 1. m. h. være vaklende.

Wanken, v. i. 1. m. h. vakle, rokke, tyste; fig. vakle; forandre sig, være raadvild; **in der Rede** —, modsige sig selv.

Wanker, m. **-s** pl. s. sg. Sidestud, n.

Wann, adv. naar; **komme — du willst**, kom, naar du vil; **dann und** —, nu og da, af og til, undertiden.

Wanne, f. **-n**. (Dim. **Wännchen**, **Männlein**, n.) Foderkurv, c.; aflang Balje, c., Trug, Kar, n.; Kastestovl, c.; × Svingfjer, Slagfjer, c. | **Wannen-bad**, n. Karbad, n.

Wannen, v. t. 1. kaste, rense ved Kastning; v. i. holde sig svævende paa et Sted. | **Wannenaar**, **-weher**, m. Taarnfalk, c. (Falco tinnunculus).

Wannen, adv. hvorfra.

Wanner, m. **-s** pl. s. sg. Taarnfalk, c.

Wanst, m. **-es -änste**. Vom, Bug, c.

Wanstig, adj. tykmavet.

Want, f. **-en**. (til Sss) Vant, n. | **Wantkloten**, pl. Vantkloder; **-knopf**, m. Vantknob, c.; **-stropp**, m. Vantstrop, c.; **-tau**, n. Hovedtov, n.

Wanze, f. **-n**. Væggelus, c. | **Wanzen-stich**, m. Væggelusbid, n.

Wanzig, adj. fuld af Væggelus.

Wappen, n. **-s** pl. s. sg. Vaaben, Skjoldmærke, n. | **Wappen-bild**, n. Vaabenmærke, n.; **-binde**, f. Vaabenbaand, n.; **-brief**, m. Vaabenbrev, Vaabenpatent, n.; **-buch**, n. Vaabenbog, c.; **-erklärung**, f. Vaabenforklaring, c.; **-feld**, n. Vaabenfelt, n.; **-halter**, m. Vaabenholder, c.; **-helm**, m. Vaabenhjælm, c.; **-herold**, m. Vaabenherold, c.; **-könig**, m. Vaabenkonge, c.; **-kunde**, f., **-kunst**, f. Vaabenkunst, Heraldik, c.; **-maler**, m. Vaabenmaler, c.; **-schild**, m. Vaabenskjold, n.; **-schneider**, m. Vaabensmærer, Vaabenstikker, c.; **-spruch**, m. Devise, c.; **-zeichen**, n. Vaabentegn, Vaabenmærke, n., Vaabenfigur, c.; **-zierde**, f. Vaabensmykke, n.

Wappnen, v. t. 1. væbne, ruste.

Wappner, m. **-s** pl. s. sg. Vaabenbrager, c.

Wardein, m. **-es -e**. Guardejn, Møntprøver, c.

Wardi(e)ren, v. t. 1. vurdere. — **Wardi(e)rung**, f. Vurdering, Prøve, c.

Ware, f. **-n**. Vare, Handelsvare, c. | **Warenabsender**, m. Vareafsender, Expeditør, c.; **-anschlag**, m. Vurdering af Varer, c.; **-artikel**, m. Vareartikel, c.; **-ausfuhr**, f. Vareudførsel, c.; **-bestand**, m. Varebeholdning, c.; **-bestellungsbuch**, n. Bestillingsbog, c.; **-empfänger**, m. Varemodtager, c.; **-gewölbe**, **-haus**, n. Varelager, Varedepot, n.; **-konto**, n. Varekonto, c.; **-kunde**, f. Vareknndskab, c.; **-lager**, n. Varelager, Vareoplag, n.; **-lieferant**, m. Varelevérandør, c.; **-mäkler**, m. Varemægler, c.; **-niederlage**, f. Vareoplag, n.; **-preis**, m. Vareprís, c.; **-probe**, f. Vareprøve, c.; **-rechnung**, f. Vare-

regning, c.; **-ſtempel**, m. Vareſtempel, n.; **-transport**, m. Varetransport, Vareforſel, c.; **-forſendung**, f. Vareforſendelſe, c.; **-overſkudſkib**, n. Vareforſtegnelſe, c.; **-overrat(h)**, m. Varebeholdning, c.; **-ſold**, m. Varetold, c.

Warm, adj. varm; **es iſt —**, det er varmt; **mir iſt —**, jeg er varm; **— werden**, blive varm; **— für etw. werden**, blive begejſtret for noget; **Eim. — machen**, give en paa Hovedet; **Eim den Kopf — machen**, gjøre en Hovedet hedt; **Einen — ſetzen**, indeſpærre en. | **Warm-bad**, n. varmt Bad; **-bier**, n. varmt Øl; **-blüter**, pl. varmblodige Dyr; **-blütig**, varmblodet; **-brunnen**, m. varm Kilde, c.; **-flaſche**, f. Varmedunk, c.; **-haus**, n. Drivhus, n.; **-herzig**, varmhjærtet; **-herzigkeit**, f. Varmhjærtethed, c.; **-luftheizung**, f. Opvarmning ved varm Luft, c.; **-waſſerheizung**, f. Opvarmning ved varmt Vand, c.

Wärme, f. ub. pl. Varme, c. | **Wärme-einheit**, f. Varmeenhed, c.; **-erzeugend**, varmefrembringende; **-grad**, m. Varmegrad, c.; **-kapazität**, f. Varmefylde, c.; **-lehre**, f. Varmelære, c.; **-leitend**, varmeledende; **-leiter**, m. Varmeleder, c.; **-leitung**, f. Varmeledning, c.; **-meſſer**, m. Varmemaaler, c., Thermometer, n.; **-meſſung**, f. Varmemaaling, c.; **-ſtoff**, m. Varmeſtof, n.; **-tragend**, varmeførende.

Wärmen, v. t. 1. varme, gjøre varm. | **Wärm-flaſche**, **-kruke**, f. Varmedunk, Varmeflaſke, c.; **-pfanne**, f. Ildfad, Fyrfad, n.; Saltpande, c.; **-ſtein**, m. Varmeſten, c.; **-teller**, m. Tallerkenvarmer, c.

Wärmer, m. **-s** pl. ſ. sg. Varmer, Sengevarmer, c.

Warmlich, adj. lunken.

Warnen, v. t. 1. advare, varſko; **Einen vor etw.** —, advare en mod noget. | **Warn-eidechſe**, f. Varsler, c. (Varanus); **-ruf**, m. Advarſelsraab, n.; **-ſtimme**, f. Advarſelsrøſt, c.; **-wort**, n. Advarſelsord, n.; **-zeichen**, n. advarende Tegn, n.

Warnung, f. **-en** Advarſel, c. | **Warnungstafel**, f. Tavle med en Advarſel, c.

Warpen, v. t. 1. varpe.

Warrelblock, m. **-es -öcke**. Hvirvelblok, c. (til Sø).

Wart, m. **-es -e**. † Vogter, Vægter, c.

Wart, f. ſe **Wartung**.

Warte, f. **-n** Varde, c., Vagttaarn, n.; Vagt, c., Opſyn, n.; Vogter, c.; Expektance, c.

Wärtel, m. **-s** pl. ſ. sg. Vogter, Vægter, c.

Warten, v. i. 1. m. h. bie, vente; **auf einen —, jemandes —**, vente paa en; **er kann —**, han kan vente; **mit etw. —**, vente med noget; **worauf — wir**? hvad vente vi paa? v. t. regte, paſſe; **ſeines Amtes, ſein Amt —**, paſſe ſit Embede; **Eim. auf den Dienſt —**, ſe en paa Fingrene. | **Wart-einwenig**, n. Drejekors, n., Tourniquet, c.; **-frau**, f. Opvartningskone, c.; **-geld**, n. Ventepenge, pl.; **-t(h)urm**, m. Varde, c., Vagttaarn, n. — **Wartesſaal**, m. Ventesal, c.; **-zimmer**, n. Ventekværelſe, n.

Wärter, m. **-s** pl. ſ. sg. Opvarter, Oppaſſer, Sygepaſſer, c.; Vogter, c. | **Wärter-haus**, n. Vogterhus, n.

Wärterin, f. **-nen** Oppaſſerſte, Sygevogterſte, c.

Wartung, f. **-en** Opvartning, Pleje, Røgt, c.

Warum, adv. hvorfor, hvi, af hvilken Aarſag.

Warze, f. **-n** (Dim. **Wärzchen, Wärzlein**, n.) Vorte, c. | **Warzen-artig**, vorteagtig; **-förmig**, vortedannet; **-fortſatz**, m. Vortetap, c.; **-ſchwein**, n. Vortesvin, n.

Warzig, adj. fuld af Vorter, beſat med Vorter.

Was, pron. interrog. hvad; **— iſt das**? hvad er det? pron. relat. ſom, der, hvad; **— du mir ſagſt**, hvad du ſiger mig; × noget; **merken Sie —**, mærker De noget?

Waſch, m. **-es** ub. pl. Sludder, c., Bræd, n.

Waſche, f. **-n**. Vaſk, c.; Vaskeſted, n.; Sladderhank, Sladdertaſke, c.

Wäſche, f. **-n**. Vaſk, Tøet, c.; Linned, Lintøj, n.; **große — halten**, holde ſtor Vaſk; **etw. in die — geben**, give noget til Vaſk; **ſchmutzige —, reine —**, ſmudſigt, rent Linned. | **Wäſch-beutel**, m. Sidentøjspoſe, c.; **-geſchäft**, n. Lingeriforretning, c.; **-kammer**, f. Linnedkammer, n.; **-rolle**, f. Rulle, c.; **-ſchrank**, m. Linnedſkab, n.; **-waren**, pl. Lingerivarer, pl.; **-zettel**, m. Vaſſeſeddel, c. — **Wäſche-boden**, m. Tørreloft, n.; **-leine**, f. Tøjſnor, c.

Waſchen, v. t. 2. og i. m. h. vaſte, tø, tvætte; **ſich die Hände —**, vaſke ſine Hænder; **die eine Hand wäſcht die andere**, den ene Haand vaſter den anden; **Eim. den Kopf —**, give en paa Hovedet; **das hat ſich gewaſchen**, det har vaſket ſig, er fortræffeligt, udmærket; **ſich die Gurgel —**, ſtylle Halſen, ſvire; ſludre, vaaſe, vrøvle. | **Waſch-anſtalt**, f. Vaſteanſtalt, c.; **-apparat**, m. Vaſtemaſtine, c.; **-balge**, f. Vaſtebalje, c.; **-bank**, f. Vaſterbænk, c.; **-bär**, m. Vaskebjørn, c. (Ursus lotor); **-becken**, n. Vaſtebækken, n.; **-bläuel**, m. Banketærſtel, c.; **-blaſe**, f. Vaſterkjedel, Deſtillerkjedel, c.; **-bütte**, f. Vaſtekar, n.; **-echt**, ægte i Farven; **-erz**, n. vaſket el. til Vaſkning beſtemt Ertz; **-faß**, n. Vaſtefad, n.; **-frau**, f. Vaſterkone, c.; **-geld**, n. Vaſterløn, c.; **-gerät(h)**, **-geſchirr**, n. Vaſtefad, Servanteſtel, n.; **-gold**, n. udvaſket Guld; **-handſchuh**, m. Vaſteſkindshandſke, c.; **-haus**, n. Vaſterhus, n.; **-holz**, n. ſe **-bläuel**; **-junge**, m. en Dreng, der bruges ved Ertstvætning; **-keſſel**, m. Vaſterkjedel, c.; **-korb**, m. Klædekurv, c.; **-kraut**, n. ſe **Seifenkraut**; **-kübel**, m. Vaſtebalje, c.; **-küche**, f. Vaſterhus, n.; **-lappen**, m. Karklud, c.; ogſaa fig.; **-lauge**, f. Lud, c.; **-leder**, n. Vaſteſkind, n.; **-ledern**, af Vaſteſkind; **— e Handſchuhe**, Vaſteſkindshandſker; **-leine**, f. Klædeſnor, c.; **-markt**, m. Sludderhul, n.; **-ma-**

ſchine, f. Vaſtemaſtine, c.; **-mittel**, n. Vaſtemiddel, n.; **-plaſ**, m. Vaſteplads, c.; **-maul**, n. Sluddermund, Sladdertaſke, c.; **-ſchüſſel**, f. Vaſteſad, n.; **-ſchwamm**, m. Vaſteſvamp, c.; **-ſeiſe**, f. Vaſteſæbe, c.; **-tiſch**, m., **-toilette**, f. Vaſſebord, n., Servante, c.; **-trog**, m. Vaſtetrug, n.; **-wanne**, f. ſe **-kübel**; **-waſſer**, n. Vaſkevand, n.; **-weib**, n. Vaſterkælling, c.; **-werk**, n. Anſtalt, hvor Erts vaſkes; vaſket Erts; **-zettel**, m. Vaſkeſeddel, c.; **-zuber**, m. ſe **-kübel**.

Wäſcher, m. **-s** pl. ſ. sg. Vaſter, Tvætter, c.; Vaſkemand, Blegmand, c.; fig. Sludrer, Vaaſer, Sluddermund, c. | **Wäſcher-lohn**, m. Vaſterlon, c.

Wäſcherei, f. **-en**. Vaſteri, n.; Sludder, c., Rodl, n.

Wäſcherin, f. **-nen**. Vaſterkone, c.; fig. Sladdertaſke, c.

Waſchhaft, **wäſchig**, adj. ſludbervorn, ſnakkeſalig. — **Waſchhaftigkeit**, f. Sluddervornhed, c.

Waſen, m. **-s** pl. ſ. sg. Græſtørv, c.; Grænſvær, n.; Faſtine, Skanſekurv, c. | **Waſen-knecht**, m. Rakkerknægt, c.; **-meiſter**, m. Rakker, c.; **-meiſterei**, f. Rakkerkuſe, c.

Waſſer, n. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Wäſſerchen**, **Wäſſerlein**, n.) Vand, *Vatn, n.; **ein Glas** —, et Glas Vand; **bei — und Brot ſitzen**, ſidde paa Vand og Brød; Sø, Flod, Dam, c.; Taare, c.; Sved; Blod; Urin, c.; Vatring, c.; **unter — ſetzen**, ſætte under Vand; **ſich mit Not über'm — halten**, med Nød og næppe holde ſig oven Vande; **etw. wird zu —**, det bliver til det bare Vand, gaar over Styr, bliver til intet; **etw. zu — machen**, forhindre, forpurre noget; **das iſt — auf ſeine Mühle**, det er Vand paa hans Mølle; **er muß doch kein — im Kopf gehabt haben**, han maa ikke være tabt bag af en Vogn; **der Mund ſteht, läuft ihm voll —, das — läuft ihm im Mund zuſammen**, hans Tænder løbe i Vand; **gebranntes —**, Brændevin, c.; **ein Diamant vom reinſten —**, en Diamant af det reneſte Vand; **ſtille — ſind tief**, det ſtille Vand har den dybe Grund; **er reicht ihm das — nicht**, han bærer ikke Vand mod ham; **er thut, als wenn er kein — trüben könnte**, han lader, ſom han ikke kunde gjøre noget Barn Fortræd; **tot —**, Niptid, c. | **Waſſerablauf**, m. Vandafløb, n.; **-ablaufrinne**, f. Vandafløbsrende, c.; **-ableitung**, f. Vandafledning, c.; **-ader**, f. Vandaare, c.; **-aloe**, f. aloeblodet Krebsklo, c. (Stratiotes aloides); **-ampfer**, m. Vandſkræppe, c. (Rumex hydrolapathum); **-amſel**, f. Brolfugl, c. (Charadrius); Vandſtær, c. (Sturnus cinclus); **-arm**, vandfattig; **-armut(h)**, f. Vandfattigdom, Vandmangel, c.; **-aſt**, m. Vandgren, c.; **-auge**, n. Vandblegn paa Øjet, c.; **-bad**, n. Vandbad, n.; **-bau**, m. Vandbygning, Sluſebygning, c.; Dæmning, c.; **-baukunſt**, f. Vandbygningskunſt, c.; **-baum**, m. Vandtræ, n., kunſtigt Vandſpring i Form af et Træ; Bom for en Flod, c.; **-baumeiſter**, m. Vandbygmeſter, c.; **-becken**, n. Vandbække, n.; Baſin, n.; **-behälter**, m., **-behältnis**, n. Vandbeholder, Vandkumme, Ciſterne, c.; **-berg**, m. Vandbjærg, n.; **-bett**, n. Vandſamling, c.; **-biene**, f. Vandbi, Hanbi, Drone, c.; **-blaſe**, f. Vandblegn, c.; Vandblære, Luftbobble, c.; **-blattern**, pl. Vandkopper, Skoldkopper; **-blau**, vandblaa; **-blei**, n. Blyant, c.; **-blume**, f. Vandblomſt, c.; **-braunwurz**, f. Vand-Brunrod, c. (Scrophularia aquatica) **-brei**, m. Vandgrød, c.; **-bruch**, m. Brænding, c.; Vandbrok, n.; **-damm**, m. Vanddige, n.; **-dampf**, m. Vanddamp, c.; **-dicht**, vandtæt; **-dichtheit**, **-dichtigkeit**, f. Vandtæthed, c.; **-doktor**, m. Vanddoktor, c.; **-druck**, m. Vandtryk, n.; **-eimer**, m. Vandſpand, c.; **-faden**, m. Vandhaar, n. (Conferva); **-fahrt**, f. Sejltur, c.; **-fall**, m. Vandfald, n., Fos, c.; **-fang**, m. Ciſterne, c.; **-farbe**, f. Vandfarve, c.; Vandets Farve; **-farbig**, ſom har Vandets Farbe; **-faß**, n. Vandfad, n., Vandtønde, c.; **-feder**, f. Vandrallike, c. (Hottonia palustris); **-fenchel**, m. Vand-Billebo, c. (Phellandrium aquaticum); **-feuerwerk**, n. Vandfyrværkeri, n.; **-fläche**, f. Vandflade, c.; **-flaſche**, f. Vandflaſke, c.; **-floh**, m. Vandloppe, c.; **-flut**, f. Vandflod, Overſømmelſe, c.; **-frei**, vandfri; **-froſch**, m. Vandfrø, Kilbefrø, c.; **-furche**, f. Vandfure, c.; **-galle**, f. ufuldkommen Regnbue; Vandpyt, c.; **-gallig**, ſumpig, morads; **-gang**, m. Vandgang, c.; **-garbe**, f. Krans-Tuſendblad, c. (Myriophyllum verticillatum); **-garn**, n. ſe **-garbe**; **-gefahr**, f. Vandnød, c.; **-gefäß**, n. Vandkar, n.; **-geflügel**, n. Vandfugl, c.; **-geiſt**, m. Vandmand, Havmand, c.; **-geſchwulſt**, f. Vandbyld, c.; **-gewächs**, n. Vandvæxt, Vandplante, c.; **-glas**, n. Vandglas, n.; **-gleich**, vandret; **-göttin**, f. Havfrue, c.; **-graben**, m. Vandgrav; Vandgræft, c.; **-grube**, f. Vandhul, n., Ciſterne, c.; **-guß**, m. Vandſtrøm, c.; **-halter**, m. Vandbeholder, Ciſterne, c.; **-haltig**, vandholdig; **-hart**, vindtør; **-hebemaſchine**, f. hydrauliſk Løftemaſtine, c.; **-heil**, m. tylbladet Ærenpris, c. (Veronica beccabunga); **-heilanſtalt**, f. Vandkuranſtalt, c.; **-heilmethode**, f. Vandkurmethode, c.; **-hell**, vandklar; **-höhe**, f. Vandhøjde, c.; **-holder**, m. alm. Kvalved, n. (Viburnum opulus); **-holen**, n. Vandhenten, c.; **-hoſe**, f. Vandhvirvel, c.; **-huhn**, n. Vandhøne, c. (Fulica); **-hund**, m. Vandhund, c.; **-jagd**, f. Vandfuglejagt, c.; **-jungfer**, f. Libel, Guldſmed, c.; **-käfer**, m. Vandkjær, c. (Hydrophilus); **-kanne**, f. Vandkande, c.; **-karaffe**, f. Vandkarafel, c.; **-karte**, f. Søkort, n.; **-kaſten**, m. Vandkaſſe, c.; **-keſſel**, m. Vandkjedel, c.; **-kitt**, m. Vandkit, n.; **-knöterich**, m. Vand-Pileurt, c. (Polygonum amphibium); **-kopf**, m. af Vand opſvulmet Hoved; **-kraft**, f. Vandkraft, c.; **-kran**, m. Vandkran, c.; **-krug**, m. Vandkrukke, c.; **-kunſt**,

f. kunſtig Vanddrift, c., **Vandſpring**, n.; **-lur**, f. Vandlur, c.; **-lache**, f. Vandpøl, c.; **-lauf**, m. Vandløb, n.; **-läufer**, m. Klire, *Strandſnipe, c. (Totanus); **Dammtæge**, c. (Hydrometa); **-leer**, vandtom; **-leitung**, f. Vandledning, c.; **-leitungsröhre**, f. Vandledningsrør, n.; **-lilie**, f. Nakande, c. (Nymphæa); **-linie**, f. Vandlinje, c.; **-linſe**, f. Andemad, c. (Lemna); **-loch**, n. Vandhul, n.; **-malerei**, f. Vandmaleri, n.; **-mangel**, m. Vandmangel, c.; **-mann**, m. Vandmand, c. (et Himmeltegn); Havmand, c.; Vandbærer, c.; Nakande, c. (Nymphæa); **-marke**, f. Vandmærke, n.; **-mauer**, f. Mur, opført i Vandet; **-melone**, f. Vandmelon, c.; **-menge**, f. Vandmængde, c.; **-merk**, m. Mærke, c. (Sium); **-meſſer**, m. Vandmaaler, c.; **-mühle**, f. Vandmølle, c.; **-müller**, m. Vandmøller, c.; **-münze**, f. Vandmynte, c. (Mentha aquatica); **-mus**, n. Vandſuppe, Vandvælling, c.; **-nixe**, f. Havfrue, c.; **-not(h)**, f. Vandnød, c.; **-nuß**, f. Hornnød, c. (Trapa natans); **-öde**, f. Vandørken, c.; **-orgel**, f. Vandorgel, c.; **-partie**, f. Sejltur, Rotur, c.; **-paß**, m. ſe **-wage**; **-paß**, horizontal, vandret; **-perle**, f. Vandperle, Glasperle, c.; **-peſt**, f. Vandpeſt, c. (Elodea canadensis); **-pfeffer**, m. bidende Pilurt, c. (Polygonum hydropiper); **-pflanze**, f. Vandplante, c.; **-pfuhl**, m. Vandpøl, c.; **-pieper**, m. Vandpiber, c. (Anthus aquaticus); **-platz**, m. Vandplads, c.; **-pocken**, pl. Vandkopper, Skoldkopper; **-polack**, m. polſk Schleſier, c.; **-polei**, m. pengebladet Fredløs, c. (Lysimachia nummularia); **-preſſe**, f. Vandpreſſe, c.; **-probe**, f. Vandprøve, c.; **-pumpe**, f. Vandpumpe, c.; **-quelle**, f. Vandkilde, c., Kildevæld, n.; **-rab**, m. Vandhjul, n.; **-ratze**, f. Vandrize, c. (Rallus aquaticus); **-ratte**, f. Vandrotte, c. (Hypodæus amphibius); **-recht**, vandret, horizontal; **-recht**, n. Vandrettighed, c.; **-reich**, vandrig; **-reich**, n. Vandriget; **-reichtum**, m. Vandrigdom, Vandrighed, c.; **-reis**, n. Vandkviſt, gold Kviſt, c.; **-reis**, m. Vandriſengrød, c.; **-riemen**, m. Bændeltang, c. (Zostera marina); **-rinne**, f. Vandrende, c.; **-röhre**, f. Vandrør, n.; **-roſe**, f. ſe **Seeroſe**; **-rübe**, f. Hvideroe, c.; **-ſack**, m. Vandſvulſt, c.; **-fäuget(h)ier**, n. Vandpattedyr, n.; **-ſchacht**, m. Brønd, c. (Bjærgv.); **-ſchaden**, m. Vandſkade, c.; **-ſchatz**, m. ſjort Vandforraad, n.; Vandkumme, c.; **-ſcheide**, f. Vandſkjel, n.; **-ſcheu**, vandſky; **-ſcheu**, f. Vandſkræk, c.; **-ſchierling**, m. Vandgiftkyde, c. (Cicuta virosa); **-ſchildkröte**, f. Vandſkildpadde, c.; **-ſchlange**, f. Vandſlange, c.; **-ſchlauch**, m. Vandlæderſlaſke, c.; **-ſchlund**, m. Vandſvælg, n.; **-ſchnecke**, f. Vandſnegl, c.; **-ſchöpfer**, m. Vandøſer, c.; **-ſchraube**, f. Vandſkrue, Vandſnegl, c.; **-ſemmel**, f. Vandfranskbrød, n.; **-ſpiegel**, m. Vandſpejl, n., Vandflade, Vandſtorpe, c.; **-ſpinne**, f. Vandedderkop, c.; **-ſpritze**, f. Vandſprøjte, c.; **-ſprudel**, m. Vandſpring, n.; **-ſtadt**, f. Havneſtad, c.; **-ſtand**, m. Vandſtand, Vandets Højde, c.; **-ſtänder**, m. Vandkumme, Vandbeholder, c.; **-ſtern**, m. Vandſtjærne, c. (Callitriche); **-ſteuer**, f. Vandſkat, c.; **-ſtiefel**, m. Vandſtøvle, c.; **-ſtoff**, m. Brint, c.; **-ſtoffrei**, brintfri; **-ſtoffhaltig**, brintholdig; **-ſtoffverbindung**, f. Brintforbindelſe, c.; **-ſtrahl**, m. Vandſtraale, c.; **-ſtraße**, f. Vandvej, c.; **-ſtreif**, m., **-ſtriefe**, **-ſtrieme**, f. Vandſtribe, c.; **-ſtreifig**, vandſtribet, bøbbagt; **-ſtrudel**, m. Vandhvirvel, c.; **-ſturz**, m. Vandfald, n.; **-ſucht**, f. Vattерſot, c.; **-ſüchtig**, vatterſottig; **-ſuppe**, f. Vandſuppe, c.; **-t(h)eilchen**, n. Vandpartikel, c.; **-teufel**, m. ſort Vandhøne, c. (Fulica atra); **-t(h)ier**, n. Vanddyr, Søndyr, n.; **-tonne**, f. Vandtønde, c.; **-topf**, m. Vandkrukke, Vandpotte, c.; **-träger**, m. Vandbærer, c.; **-treibend**, vanddrivende; **-treten**, n. det at træde Vande; **-treter**, m. Vandtræder, c. (Phalaropus); **-trinker**, m. Vanddrikker, c.; **-trog**, m. Vandtrug, n.; **-trombe**, **-trompete**, f. ſe **-hoſe**; **-tropfen**, m. Vanddraabe, c.; **-tümpel**, m. Vandpyt, c.; **-uhr**, f. Vandur, n.; **-verſchluß**, m. Vaandlaas, c.; **-verſorgung**, f. Vandforſyning, c.; **-vogel**, m. Vandfugl, c.; **-wage**, f. Vandvægt, c., Vaterpas, n.; **-wanze**, f. Vandtæge, c. (Hydrocarisa); **-weide**, f. Vandpil, c. (Salix cinerea); **-werk**, n. Vandværk, n.; Vandſpring, n.; **-wirbel**, m. Vandhvirvel, c.; **-wurz**, f. Eng-Nellikerod, c. (Geum rivale); **-wut(h)**, f. Vandſtræk, c.; **-zeichen**, n. Vandmærke, n.; **-zinken**, m. Slags Hornblad, n. (Ceratophyllum demersum); **-zoll**, m. Søtold, c. — **Waſſers-not(h)**, f. Vandnød, Vandfare, c.

Wäſſericht, adj. vandagtig, ſom ligner Vand.

Wäſſerig, adj. vandet; fig. vandet, mat. — **Wäſſerigkeit**, f. Vandethed, c.

Waſſerlen, v. 1. 1. m. h. lade Vandet.

Wäſſern, adj. vandet, beſtaaende af Vand.

Wäſſern, v. t. 1. vande, væde, fugte; **die Wieſen** —, ſætte Engene under Vand; **den Wein** —, blande Vinen med Vand; **Fleiſch** —, udvande Kjød; **das Zeug** —, vatre Tøjet; v. i. m. h. rinde; **die Augen** — **ihm**, hans Øjne rinde, løbe i Vand; **der Mund wäſſert ihm**, hans Tænder løbe i Vand; † lade Vandet. — **Wäſſerung**, f. Vanding, Vanden, Vatring, c.

Wat, f. **-en** † Klædebon, n. | **Wat-ſack**, m. Badſæk, c.

Wate, f. **-n**. Baad, n.

Waten, v. i. 1. m. ſ. vade. | **Wat-vogel**, m. Vadefugl, c.

Waterkloſett, n. **-s -s**. Waterkloſet, n.

Waterproof, m. **-s** ub. pl. Waterproof, c.

Watertwiſt, m. **-s -e**. Watertviſt, c.

Watſch, interj. klatſk!

Watſche, f. **-n**. Luſing, c., Ørefigen, n.

Watſchel, f. ſe **Watſche**.

Watſchelig, adj. vraltende.

Watſcheln, v. i. 1. m. h. vralte. | **Watſchelgang**, m. vraltende Gang, c.

Watt, n. (m.) **-es -en**. grundet Sted i Havet, som lægges tørt ved Ebbetid.

Watte, f. **-n**. Vat, n. | **Watten-artig**, vatagtig; **-fabrik**, f. Vatfabrik, c.; **-fabrikant**, m. Vatfabrikant, c.; **-felde**, f. Vatfilte, c.

Watti(e)ren, v. t. 1. vattere, lægge Vat under, fodre med Vat. — **Watti(e)rung**, f. Vattering, c.

Wau, interj. vov.

Wau, adj. (til Søs) stille.

Wau, m. **-es -e**. Svinehale, Vau, Farvevau, c. (Reseda luteola).

Webe, f. **-n**. Væbning, c., Stykke Lærred, n.; Spindelvæv, c.; Net, n.

Weben, v. t. 2. (1.) væve; v. i. 1. m. h. bevæge sig, røre sig. | **Web(e)-baum**, m. Væverbom, Væverbam, c.; **-leine**, f. Væving, c.; **-stuhl**, m. Væverstol, c.

Weber, m. **-s** pl. f. sg. Væver, c.; Væverfugl, c. (Textor alecto). | **Weber-arbeit**, f. Væverarbejde, n.; **-baum**, m. Væverbom, Væverstang, c.; **-einschlag**, **-eintrag**, m. Islæt, c.; **-gesell**, m. Væversvend, c.; **-lamm**, m. Væverlam, c.; **-knecht**, m. Væversvend, c.; Væverknægt, c. (Phalangium opilio); **-knoten**, m. Væverknude, c.; **-meister**, m. Vævermester, c.; **-schiff**, n., **-schlichte**, **-schütze**, f. Skyttel, Væverstykke, c.; **-spule**, f. Væverspole, c.; **-schemel**, m. Væverstrin, n.; **-vogel**, m. Væverfugl, c.

Weberei, f. **-en**. Væveri, Væverhaandværk, n.

Weberin, f. **-en**. Væverske, c.

Wechsel, m. **-s** pl. f. sg. Afvexling, Forandring, Omskiftelse, c.; Vexlen, Bytten, Tusken, c.; Afløsning, c.; Skifte, n.; Handel, c.; Forbindelse mellem 2 Kur, c.; Vildtets sædvanlige Vej, c. (Jagt). | **Wechsel-accept**, m. Vexelaccept, c.; **-agent**, m. Vexelagent, c.; **-balg**, m. Skifting, Bytting, c., vanartet Barn, n.; **-bank**, f. Vexelbank, c.; **-brief**, m. Vexelbrev, n.; **-bürge**, m. Vexelkautionist, c.; **-fall**, m. Tonefald, n.; **-farbe**, f. skiftende Farve, c.; **-fieber**, n. Koldfeber, c.; **-forderung**, f. Vexelfordring, c., Vexelkrav, n.; **-frist**, f. Vexelfrist, c.; **-gebühr**, f. Vexelgebyr, pl.; **-geld**, n. Vexelpenge; **-gericht**, n. Vexelbomstol, c.; **-gesang**, m. Vexelsang, c.; **-geschäft**, n. Vexelererforretning, c.; **-gespräch**, n. Dialog, c.; **-gläubiger**, m. Vexelkreditor, c.; **-glück**, n. skiftende Lykke, c.; **-handel**, m. Handel med Vexler, c.; **-händler**, m. Bankier, c.; **-inhaber**, m. Vexelhaver, c.; **-kind**, n. se **-balg**; **-klage**, f. Vexelklage, c.; **-klang**, m. vexlende Klang, c.; **-konto**, n. Vexelkonto, c.; **-kurs**, m. Vexelkurs, c.; **-laune**, f. Lunefuldhed, c.; **-liebe**, f. gjensidig Kjærlighed, c.; Lyst til Forandring, c.; **-los**, uforanderlig; **-mäßig**, efter Vexelretten; **-mord**, m. gjensidigt Mord, n.; **-ordnung**, f. Vexellov, c.; **-protest**, m. Vexelprotest, c.; **-provision**, f. Vexelprovision, c.; **-rechnung**, f. Vexelregning, c.; **-recht**, n. Vexelret, c.; **-reiter**, m. Vexelrytter, c.; **-reiterei**, f. Vexelrytteri, n.; **-schuld**, f. Vexelgjæld, c.; **-seitig**, gjensidig; **-seitigkeit**, f. Gjensidighed, c.; **-spiel**, n. afvexlende Spil, n.; **-station**, f. Vexelstation, c.; **-stempel**, m. Vexelstempel, c.; **-stempelsteuer**, f. Vexelstempelstat, c.; **-streit**, m. Vexelklage, c.; **-strom**, m. skiftende Strøm, c.; **-tag**, m. Skiftedag, c.; **-verhältnis**, n. gjensidigt Forhold, n.; **-verjährung**, f. Præskription, c.; **-voll**, omskiftende; **-weise**, vexelvis, skiftevis; **-wind**, m. ustadig Vind, c.; **-winkel**, m. Vexelvinkel, c.; **-wirkung**, f. Vexelvirkning, c.; **-wirt(h)-schaft**, f. Vexeldrift, c.; **-zahn**, m. Skiftetand, c.

Wechselbar, adj. omskiftelig, foranderlig; til at bytte.

Wechselei, f. **-en**. stadig Forandring, c.; Vexelforretning, c.

Wechselhaft, adj. se **wechselbar**.

Wechseling, m. **-s -e**. Skifting, c.

Wechseln, v. t. 1. vexle, bytte, skifte: **Briefe mit einem** —, vexle Breve med en; **Ringe** —, bytte Ringe; **Kleider** —, skifte Klæder; **Worte** —, skifte Ord; **Zähne** —, skifte Tænder; **Geld** —, bytte Penge; v. i. m. h. vexle, afvexle, omvexle, skifte; (Jagt) drage frem og tilbage. — **Wechselung**, f. Vexling, c.

Wechsler, m. **-s** pl. f. sg. Vexelerer, Bankier, c. | **Wechsler-laden**, m. Vexelerbutik, c.

Weck, m. **-es -e** (**-e**, f. **-n**). ✝ Kile; Strut, Hvedekage, c.; langagtigt Stykke Smør. | **Weckbrei**, m. Melgrød, c.

Wecken, m. se **Weck**.

Wecken, v. t. 1. vække, opvække. | **Weckglocke**, f. Vækkerklokke, c.; **-uhr**, f. Vækkerur, n.

Wecker, m. **-s** pl. f. sg. Vækker, c.; Vækkerur, n.; Vagtelpibe, c. | **Wecker-uhr**, f. Vækkerur, n.

Wedel, m. **-s** pl. f. sg. Viste, c.; Stænkekost, Hale, Stjært, c. | **Wedel-förmig**, vifteformet, viftedannet.

Wedeln, v. i. 1. m. h. og t. viste; logre med Halen.

Weder, conj. hverken.

Weg, m. **-es -e**. Vej, c.: **es hat gute -e**, det har gode Veje; **sich auf den — machen**, begive sig paa Vejen; **auf dem -e sein**, være paa Vejen; **das liegt aus (außer) meinem -e**, det ligger udenfor min Vej; **Einem im -e stehen**, staa en i Vejen; **sich selbst im -e stehen**, staa sig selv i Vejen; **Einem etw. in den — legen**, lægge en noget i Vejen; **Einem nicht über den — trauen**, ikke tro en over en lav Sko; **gerades -es**, ligefrem; **in alle —, alle -e**, i ethvert Tilfælde, fuldstændig, allid, alle Vegne, overalt; **auf (in) keine -e**, paa ingen Maade, aldeles ikke; **keinesw-es**, paa ingen Maade; **ruhig seines -es gehen**, gaa rolig sin Vej; **geh deiner -e!** gaa din Vej! gaa væk; × **gut bei -e sein**, være godt i Gang; **um den —, um die -e**, i Nærheden; **zu -e bringen**, tilvejebringe. | **Wege-amt**, n. Vejopsyn, n.; **-aufseher**, m.

Vejopsynsmand, c.; **-bau**, m. Vejanlæg, n.; **Vejforbedring**, **Vejreparation**, c.; **-bereiter**, m. **Vejpatrol**, c.; **Vejinspektør**, c.; **-besserer**, m. **Vejforbedrer**, c.; **-besserung**, f. **Vejforbedring**, c.; **-blatt**, n., **-breit**, m. **Vejbred**, c. (Plantago); **-distel**, f. **Marietidsel**, **Sempertin**, c. (Carduus marianus); **-dorn**, m. tvebo **Vrietorn**, c. (Rhamnus cathartica); **-fertig**, **rejsefærdig**; **-geld**, n. **Vejpenge**, **Bompenge**; **-genosse**, m. **Reisefælle**, c.; **-gerechtigkeit**, f. **Vejret**, c.; **-lagerer**, m. **Statenrøver**, **Stimand**, c.; **-lagern**, v. i. 1. m. h. være **Statenrøver**; **-lagerung**, f. **Røvertog**, n.; **-lerche**, f. **Toplærke**, c.; **-los**, **uvejsom**, **ufremkommelig**; **-messer**, m. **Vejmaaler**, c.; **-müde**, træt af **Vejen**; **-säule**, f. **Milepæl**, **Vejviser**, c.; **-scheide**, f. **Skillevej**, c.; **-schnecke**, f. **Slags Landsnegl**, c. (Limax); **-senf**, m. **vild Sennep**, c.; **-stein**, m. **Vejsten**, **Milesten**, c.; **-strecke**, f. **Vejstrækning**, c.; **-stroh**, n. **Snerre**, c. (Galium); **-stunde**, f. **Mil**, c.; **-tritt**, m. se **-blatt**; **-wart**, f. alm. **Cikorie**, c. (Cichorium intybus); **-zehrung**, f. **Rejsepenge**, pl.; **-zoll**, m. **Bompenge**, pl. — **Weg-übergang**, m. **Overkjørsel**, c.; **-weiser**, m. **Vejviser**, c.; **-zehrung**, f. **Rejsepenge**, **Diæter**, pl.; **-zeiger**, m. **Vejviser**, c.; **der städtische** — —, **Byens Vejviser**, c.; **-zwiesel**, f. **Skillevej**, c.

Weg, adv. borte, bort, væk; **ganz** — **sein**, være helt borte; **über etw.** — **sein**, være ud over noget; **darunter** — **sein**, ikke gjælde for noget; **Kopf** —, bort med Hovedet!

Wegarbeiten, v. t. 1. arbejde bort.

Wegäßen, v. t. 1. bortæde.

Wegbar, adj. fremkommelig.

Wegbannen, v. t. 1. bortmane.

Wegbegeben, v. r. 2. begive sig bort.

Wegbeißen, v. t. 2. bortbide; bide væk.

Wegbeizen, v. t. 1. bejtse bort.

Wegblasen, v. t. 2. bortblæse, blæse bort.

Wegbleiben, v. i. 2. m. s. blive borte, udeblive, ikke komme; flg. falde i Afmagt.

Wegblicken, v. i. 1. m. h. skue bort, se bort.

Wegbrennen, v. t. 1. (**brannte**, **gebrannt**) bortbrænde; v. i. m. s. opbrændes, lægges i Aske.

Wegbringen, v. t. 1. (**brachte**, **gebracht**) bortbringe; bringe med sig fra et Sted.

Wegbürsten, v. t. 1. børste bort.

Wegdrängen, v. t. 1. borttrænge, fortrænge.

Wegeilen, v. i. 1. m. s. ile bort.

Wegen, præp. med Gen. († Dativ) for, formedelst, paa Grund af, for (den, dets) Skyld: — **einer S.**, **einer S.** —.

Wegener, m. -s pl. s. sg. **Vejopsynsmand**, c.

Wegerich, m. se **Wege-blatt**.

Wegessen, v. t. 2. opspise; v. i. m. h. spise videre.

Wegfahren, v. i. 2. m. s. kjøre bort, sejle bort; kjøre sin Vej; fare bort, hurtig bortfjærne sig; v. t. bortkjøre, kjøre bort, staffe bort.

Wegfall, m. **-es** ub. pl. **Ophør**, n., **Afskaffelse**, c.; **in** — **bringen**, bringe til at holde op; **in** — **erklären**, erklære for bortfaldet, ophæve; **in** — **kommen**, falde bort.

Wegfallen, v. i. 2. m. s. falde bort; bortfalde, udelades, blive borte.

Wegfangen, v. t. 2. fange, bortsnappe, opsnappe.

Wegfaulen, v. i. 1. m. s. bortraadne.

Wegfeilen, v. t. 1. bortfile.

Wegfischen, v. t. 1. bortfiske; flg. fiske bort.

Wegfliegen, v. i. 2. m. s. flyve bort.

Wegfliehen, v. i. 2. m. s. flygte bort.

Wegfließen, v. i. 2. m. s. flyde bort.

Wegfressen, v. t. 2. bortæde, opæde.

Wegführen, v. t. 1. bortføre, føre bort. — **Wegführung**, f. **Bortførelse**, c.

Weggabeln, v. t. 1. fiske bort.

Weggang, m. **-es** ub. pl. **Bortgang**, c.

Weggeben, v. t. 2. bortgive, give bort.

Weggehen, v. i. 2. m. s. gaa bort, gaa sin Vej; gaa af, gaa fra Haanden.

Weggewöhnen, v. t. 1. vænne af med at komme efterfter.

Weggießen, v. t. 2. borthælde, hælde bort, bortøse, spilde.

Weghaben, v. t. 2. have faaet, have modtaget; **etw.** —, indse, forstaa noget; **er hat es bei mir weg**, han har lagt sig ud med mig, forspildt mit Venskab.

Weghalten, v. t. 2. holde borte, holde væk.

Weghängen, v. t. 1. borthænge, hænge bort.

Weghaschen, v. t. 1. bortsnappe.

Weghauen, v. t. 2. borthugge.

Wegheben, v. t. 2. løfte bort; flg. **sich** —, gaa bort, bortvige.

Weghelfen, v. i. 2. m. h. borthjælpe, hjælpe bort.

Wegholen, v. t. 1. borthente, hente bort.

Weghüpfen, v. i. 1. m. s. hoppe bort.

Wegjagen, v. t. 1. bortjage.

Wegkapern, v. t. 1. bortkapre, fiske bort.

Wegkehren, v. t. 1. vende bort; feje bort.

Wegkommen, v. i. 2. m. s. komme bort, blive borte; slippe fra; **übel** —, fare ilde, komme slemt ud af det.

Wegkönnen, v. i. 1. m. h. kunne komme bort.

Wegkratzen, v. t. 1. bortkradse.

Wegkriechen, v. i. 2. m. s. krybe bort.

Wegkriegen, v. t. 1. faa bort.

Wegküssen, v. t. 1. bortkysse.

Weglassen, v. t. 2. lade fra sig, lade slippe; stille sig ved, lade en anden faa; udelade, forbigaa, ikke berøre, ikke omtale. — **Weglassung**, f. **Udeladelse**, **Forbigaaelse**, c.

Weglaufen, v. i. 2. m. s. løbe bort.

Weglecken, v. t. 1. bortslikke.

Weglegen, v. t. 1. bortlægge, lægge bort.

Wegleihen, v. t. 2. leje ud, bortleje.

Wegleugnen, v. t. 1. nægte.

Weglocken, v. t. 1. bortlokke, lokke bort.
Wegmachen, v. t. 1. bortvifte, bortfeje, ubflette; **ſich —**, liſte ſig bort, gaa ſin Vej.
Wegmüſſen, v. i. 1. m. h. maatte bort; maatte bringes bort.
Wegnahme, f. ub. pl. Borttagelſe, c.
Wegnehmen, v. t. 2. borttage. — **Wegnehmung**, f. Borttagelſe, c.
Wegpacken, v. t. 1. pakke bort; **ſich —**, pakke ſig, gaa ſin Vej.
Wegparti(e)ren, v. t. 1. fraliſte.
Wegpeitſchen, v. t. 1. piſke bort.
Wegpraktiſi(e)ren, v. t. 1. praktiſere bort.
Wegprügeln, v. t. 1. prygle bort.
Wegputzen, v. t. 1. pudſe bort.
Wegradi(e)ren, v. t. 1. bortradere.
Wegraffen, v. t. 1. bortrive, bortſnappe.
Wegräumen, v. t. 1. bortryddе, ryddе af Vejen. — **Wegräumung**, f. Bortryddelſe, c.
Wegreiben, v. t. 2. bortgnide, gnide bort, ſtaffe bort ved at gnide.
Wegreiſe, f. **-n**. Bortreiſe, c.
Wegreiſen, v. i. 1. m. ſ. reiſe bort.
Wegreißen, v. t. 2. rive bort, bortrive, fraribe; **etw. —**, rive løs med Magt; nedbrive, nedbryde. — **Wegreißung**, f. Frariven, Nedriveliſe, Nedbrydelſe, c.
Wegreiten, v. i. 2. m. ſ. ride bort.
Wegrollen, v. t. 1. og i. m. ſ. bortrulle, rulle bort.
Wegrücken, v. i. 1. m. h. bortrykke, flytte bort; v. t. flytte bort.
Wegrudern, v. t. 1. og i. m. ſ. ro bort.
Wegrufen, v. t. 2. bortkalde.
Wegſam, adj. vejbar, fremkommelig.
Wegſchaffen, v. t. 1. ſtaffe bort. — **Wegſchaffung**, f. Bortſtaffelſe, c.
Wegſchaufeln, v. t. 1. ſluffe bort, ſkovle bort.
Wegſchenken, v. t. 1. bortſkjænke, give bort.
Wegſcheren, v. t. 1. bortklippe; **ſich —**, gaa ſin Vej, ſtikke af.
Wegſcherzen, v. t. 1. bortſpøge.
Wegſcheuchen, v. t. 1. bortkyſe, ſkræmme bort.
Wegſchicken, v. t. 1. bortſende.
Wegſchieben, v. t. 2. ſkyde bort.
Wegſchießen, v. t. 2. bortſkyde.
Wegſchiffen, v. i. 1. m. ſ. ſejle bort; v. t. forſende til Skibs.
Wegſchlagen, v. t. 2. ſlaa bort.
Wegſchleichen, v. i. 2. m. ſ. ſnige bort.
Wegſchleifen, v. t. 2., **wegſchleppen**, v. t. 1. ſlæbe bort, bortſlæbe.
Wegſchleudern, v. t. 1. bortſlynge, bortkaſte.
Wegſchlüpfen, v. i. 1. m. ſ. ſmutte bort.
Wegſchmeißen, v. t. 2. bortſmide, ſmide bort.
Wegſchnabuli(e)ren, v. t. 1. opſpiſe.
Wegſchnappen, v. t. 1. bortſnappe.
Wegſchneiden, v. t. 2. bortſkære.
Wegſchnellen, v. t. 1. bortkaſte, ſlynge bort.
Wegſchrecken, v. t. 1. bortſkræmme.
Wegſchütten, v. t. 1. hælde bort.
Wegſchwemmen, v. t. 1. bortſkylle, ſkylle bort.
Wegſchwimmen, v. i. 2. m. ſ. ſvømme bort.
Wegſegeln, v. i. 1. m. ſ. ſejle bort.
Wegſehen, v. i. 2. m. h. vende Øjnene bort, ſe andenſteds hen, ſe bort.
Wegſehnen, v. r. 1. længes bort.
Wegſenden, v. t. 1. (**ſandte**, **geſandt**) bortſende, ſende bort. — **Wegſendung**, f. Bortſendelſe, c.
Wegſein, v. i. 2. m. ſ. være fraværende, være borte; være tabt, forløben; **über etw. —**, være hævet over noget.
Wegſetzen, v. t. 1. bortſætte; **ein Kind —**, udſætte et Barn; **ſich über andere —**, hæve ſig over andre; **ſich über etw. —**, ſætte ſig ud over noget; v. i. m. ſ. ſætte over; **über einen Graben —**, ſætte over en Grøft. — **Wegſetzung**, f. Bortſættelſe, c.
Wegſollen, v. i. 1. m. h. ſkulle bort.
Wegſpielen, v. t. 1. bortſpille, ſpille bort.
Wegſprechen, v. i. 2. m. h. og t. tale væk, tale af Hjærtet; bortſnakke.
Wegſprengen, v. t. 1. bortſprænge; v. i. m. ſ. ſprænge bort, galopere bort.
Wegſpringen, v. i. 2. m. ſ. ſpringe bort.
Wegſpülen, v. t. 1. bortſkylle.
Wegſtechen, v. t. 2. ſtikke bort.
Wegſtecken, v. t. 1. ſtikke til Side, ſtikke bort, ſkjule.
Wegſtehlen, v. t. 2. bortſtjæle; **ſich —**, ſtjæle ſig bort, liſte bort.
Wegſtellen, v. t. 1. bortſtille, ſtille bort.
Wegſterben, v. i. 2. m. ſ. bortdø.
Wegſtoßen, v. t. 2. bortſtøde.
Wegſtreichen, v. i. 2. m. ſ. trække bort; v. t. ſtryge bort, udſtryge, udſlette.
Wegſtrömen, v. i. 1. m. ſ. ſtrømme bort.
Wegthun, v. t. 2. bortlægge, bortkaſſe; bortſende, bortgive.
Wegtragen, v. t. 2. bære bort.
Wegtreiben, v. t. 2. bortdrive, drive bort; v. i. m. ſ. drive bort.
Wegtreten, v. i. 2. m. ſ. træde bort; v. t. affilde ved at gaa.
Wegwälzen, v. t. 1. bortvælte, rulle bort.
Wegwandern, v. i. 1. m. ſ. vandre bort.
Wegwärts, adv. bort.
Wegwaſchen, v. t. 2. vaſke bort, afvaſke, bortſkylle.
Wegwehen, v. t. 1. bortblæſe, blæſe bort.
Wegweichen, v. i. 2. m. ſ. vige bort.
Wegweiſen, v. t. 2. bortvife.

Wegwenden, v. t. 1. (**wandte, gewandt**) bortvende, vende bort.

Wegwerfen, v. t. 2. bortkaste; **das Geld ist so gut wie weggeworfen**, Pengene ere saa godt som bortkastede; **sich** —, kaste sig bort; **-d**, foragtelig. — **Wegwerfung**, f. Bortkastelse, c.

Wegwischen, v. t. 1. borttørre, aftørre.

Wegwollen, v. i. 1. m. h. ville bort.

Wegwünschen, v. t. 1. ønske bort.

Wegzaubern, v. t. 1. skaffe bort ved Trolddom, bortmane.

Wegziehen, v. t. 2. bortdrage, trække bort; v. i. m. s. drage bort, flytte bort.

Wegzug, m. **-es** ub. pl. Bortdragen, Bortflytning, Bortgang, Afrejse, c.

Weh, interj. ve! **weh mir!** ve mig!

Weh, adj. smertefuld, ondt; **-e Augen**, daarlige Øjne; **es ist mir** —, jeg er bedrøvet; **mir ist — nach der Heimat**, jeg længes inderlig efter Hjemmet; **der Kopf thut mir** —, jeg har ondt i Hovedet; **etw. um so -er fühlen**, føle noget desto smerteligere.

Weh, n. **-es -e (-en)**. Smerte, Sorg, c.; Ulykke, c.; **dein Wohl und** —, dit Vel og Ve; **-en**, pl. Veer, Fødselssmerter. | **Weh-ausruf**, m. Veraab, n.; **-frau**, f. Jordemoder, c.; **-gefühl**, n. smertelig Følelse, c.; **-geheul**, n. Smertenshyl, n.; **-gesang**, m. Klagesang, c.; **-klage**, f. Veklage, c.; **-klagen**, v. i. 1. m. h. veklage; **-laut**, m. Smertenslyd, c.; **-leidig**, ømtindet, sart; medfølende, medlidende; **-mut(h)**, f. Vemod, c.; **-mut(h)voll**, vemodsfuld; **-mü t(h)ig**, vemodig; **-müt(h)igkeit**, f. Vemodighed, c.; **-mutter**, f. Jordemoder, c.; **-ruf**, m. Veraab. Klageraab, n.; **-stand**, m. sørgelig Tilstand, c.; **-tage**, pl. Sygdomsdage.

Wehe, f. **-n**. Snedrive, Snebunke, c.; Skaar, n.

Wehen, v. t. 1. og i. m. h. blæse; **die Fahnen** —, Fanerne vaje; **der Schnee weht**, Sneen fyger.

Wehl, n. **-es -e**. Dam, c.; Forbygning, udhulet af Vandet.

Wehle, f. se **Wehl**.

Wehne, f. **-n**. Bylд, Hævelse, c.

Wehr, m. **-en (-s) -en (-e)**. vaabenfør Mand, c.

Wehr, f. **-en**. Værge, Modværge, Forsvar, n.; **sich zur** — **setzen**, sætte sig til Modværge, gjøre Modstand; Værn, n.; Dæmning, c.; Medesnor af Metal, c. | **Wehr-bezirk**, m Udskrivningsdistrikt, n.; **-fähig**, vaabendygtig, vaabenfør; **-fähigkeit**, f. Vaabendygtighed, c.; **-gehänge**, **-gehenk**, n. Kaardegehæng, n.; **-geld**, n. se **Wergeld**; **-geschmeide**, n. Vaaben, n.; **-gesetz**, n. Værnepligtslov, c.; **-los**, værgeløs; **-losigkeit**, f. Værgeløshed, c.; **-losmachung**, f. Afvæbning, c.; **-mann**, m. Landeværnsmand, c.; **-ordnung**, f. militær Organisationslov, c.; **-pflicht**, f. Værnepligt, c.; **-pflichtig**, værnepligtig; **-stand**, m. Krigerstand, c.; **-verfassung**, f. militær Organisation, c.; **-wolf**, m. se **Werwolf**; **-zahn**, m. Huggetand, c.

Wehr, n. **-es -e**. Dæmning, c., Dige, n. | **Wehr-damm**, m. Dæmning, c.

Wehrbar, adj. vaabenfør, vaabendygtig; tapper.

Wehre, f. se **Wehr**, f.

Wehren, v. t. 1. forsvare, værne, beskytte; **sich** —, værge sig; **sich seiner Haut** —, forsvare sit Skind; **Einem etw.** —, forhindre en i noget, beskytte en mod noget; v. i. m. h. holde Styr paa; **den Knaben** —, holde Styr paa Drengene; **dem Bösen** —, forhindre det onde; **dem Feuer** —, standse Ilden; **wer will es** —, hvem vil forhindre det?

Wehrhaft, adj. vaabendygtig, vaabenfør. — **Wehrhaftigkeit**, f. Vaabendygtighed, c.

Wehsal, n. **-es -e**. Smerte, Sorg, c.

Wehtun, n. se **Wehsal**.

Weib, n. **-es -er**. (Dim. **Weibchen**, **Weiblein**, n.) Kvinde, c., Fruentimmer, n.; Kone, Hustru, Viv, c.; **ein altes** —, en gammel Kælling, c.; **-chen**, Hun (Fugl). | **Weibs-bild**, n. Kvindemenneske, Kvindfolk, Fruentimmer, n.; **-leute**, pl. Kvindfolk, pl.; **-person**, f. **-stück**, n. se **-bild**; **-volk**, n. se **-leute**. — **Weiber-adel**, m. Kvindeadel, c.; **-art**, f. Kvindeart, c.; **-brust**, f. Fruentimmerbryst, n.; **-feind**, m. Fruentimmerhader, c.; **-geklatsch**, n., **-geschwätz**, n. Kællingesnak, c.; **-gunst**, f. Kvindegunst, c.; **-haß**, m. Kvindehad, n.; Affix for Fruentimmer; **-jäger**, m. Kvindehader, c.; **-hemd**, n. Chemise, Særk, c.; **-herrschaft**, f. Kvinderegimente, n.; **-kenner**, m. Kvindekjender, c.; **-kenntnis**, f. Kvindekjendskab, n.; **-kleid**, n. Kvindekjole, c.; **-knecht**, m. Kvindenar, c.; **-kram**, m. Kvindekram, n.; **-krankheit**, f. Fruentimmersygdom, c.; **-lehn**, n. Kvindelen, n.; **-liebe**, f. Kvindekjærlighed, c.; **-list**, f. Kvindelist, c.; **-mann**, m. Kvindemand, c., kvindagtig Mand; Fruentimmernar, c.; **-name**, m. Fruentimmernavn, n.; **-narr**, m. Kvindenar, c.; **-putz**, m. Fruentimmerphynt, c.; **-ränke**, pl. Kvinderænker, pl.; **-raub**, m. Kvinderov, n.; **-regiment**, n., **-reich**, n. Kvinderegimente, n.; **-rock**, m. Fruentimmerkjole, c., Skjørt, n.; **-sattel**, m. Damesadel, c.; **-schule**, f. Fruentimmerskole, c.; **-stimme**, f. Kvindestemme, c.; **-süchtig**, kvindesyg; **-thräne**, f Kvindetaare, c.; **-treue**, f. Kvindetroskab, c.; **-volk**, n. Kvindfolk, pl.; **-zimmer**, n. Kvindeværelse, n.; **-zwinger**, m. Harem, n.

Weibel, m. **-s** pl. ∫. sg. × Retsbetjent, Politibetjent, c.; † Sergent, c.

Weibeln, v. i. 1. m. h. have travlt; hverve ivrig; være kvindagtig.

Weiben, v. t. 1. ægte; v. i. m. h. gifte sig.

Weiberhaft, adj. kvindagtig.

Weibheit, f. ub. pl. Kvindens Natur.

Weibisch, adj. kvindagtig, kællingagtig; fejg.

Weiblich, adj. kvindelig, Kvinde-, Fruentimmer-; **das -e Geſchlecht**, Kvindekjønnet; Hunkjønnet (femininum); **eine -e Pflanze**, Hunplante, c. — **Weiblichkeit**, f. Kvindelighed, kvindelig Natur, c.; kvindelig Svaghed, Fejl; ✝ vulva.

Weibling, m. -s -e. kvindagtig Mand, c.

Weibſen, n. -s pl. ſ. sg. Fruentimmer, n., Kvinde, c.

Weich, adj. blød; — **wie Wachs**, blød ſom Vox; **ſich — anfühlend**, blødt at føle paa; **-e Eier**, blødkogte Æg; **-es Wetter**, Solevejr, n.; **ein -es Herz**, et blødt Hjerte; **-e Stimme**, blød Stemme; **-es Getreide**, Havre; **-e Hirnhaut**, blød Hjærnehinde, c. (pia mater). | **Weichbild**, n. Byens Omraade, Gebet, n.; Enemærker; befæſtet Sted, n.; Byret, c.; **-buttich**, m. Bryggerkar, n.; **-fiſch**, m. Blødfiſk, c.; **-floſſer**, m. Blødfinnefiſk, c.; **-geſchaffen**, blødhjærtet, blød af Naturen; **-geſotten**, blødkogt, blødſaaden; **-haarig**, blødhaaret; **-haus**, n. faſt Hus, faſt Taarn, n.; **-herzig**, blødhjærtet, ømhjærtet; **-herzigkeit**, f. Blødhjærtethed, c.; **-huſig**, med bløde Hove; **-mäulig**, blødmundet, *løsmundet; **-mût(h)ig**, blødhjærtet, blødſindet; **-mût(h)igkeit**, f. Blødhjærtethed, Blødſindethed, c.; **-ſchalig**, blødſkallet; **-ſtock**, m. ſe **-buttich**; **-t(h)ier**, n. Bløddyr, n.

Weiche, f. -n. Blødhed, c.; Lyſte, c.; Blød, Indblødning, c.; Bugt, c.; Charpi, c. | **Weichenbruch**, m. Lyſtebrok, n.; **-drüſe**, f. Lyſtekjøvelſe, c.; **-gegend**, f. Lyſteparti, n.

Weiche, f. -n. Sporſtifte, n. | **Weichenſteller**, m. Sporſtifter, c.; **-ſtellung**, f. Sporſtifte, n.; **-wärter, -zieher**, m. Sporſtifter, c.

Weichen, v. t. 1. bløde, blødgjøre; v. i. m. h. ubblødes, ligge i Blød.

Weichen, v. i. 2. m. ſ. vige, give efter for; **von der Stelle** —, vige fra Stedet; **Einem an Gelehrſamkeit** —, ſtaa tilbage for en i Lærdom.

Weichheit, f. -en. Blødhed, c.; fig. Blødhed, Blødhjærtethed, c.

Weichlich, adj. blødagtig, kraftløs; forkjært, forkjælet. — **Weichlichkeit**, f. Blødagtighed, c.

Weichling, m. -s -e. blødagtigt Menneſte, n.; Vellyſtning, c.

Weichſel, f. -n. Weichſel, c. (Slags Kirſebærtræ). | **Weichſel-holz**, n. Weichſelved, n.; **-rohr**, n. Weichſelrør, n.; **-wein**, m. Kirſebærvin, c.

Weichſel, f. ub. pl. Weichſelflod, c. | **Weichſel-gegend**, f. Egnen ved Weichſel; **-zopf**, m. Marelok, c.

Weid, m. ſe **Waid**.

Weid, f. ub. pl. ✝ Fangſt, Jagt, c. | **Weidgerecht**, jagtkyndig, jagterfaren; **-geſchoß**, n. Jagtgevær, n.; **-geſell**, m., **-mann**, m. Jæger, c.; **-männiſch**, jægeragtig; **-meſſer**, n. Jagtkniv, c.; Hjortens Tunge, c.; **-ſack**, m. Jagttaſke, c.; Vildtets Mave, c.; **-ſpruch**, m. Jægerſprog, n.; **-taſche**, f. Jagttaſke, c.; **-werk**, n. Jagt, c.; Vildt, n.; **-wund**, saaret i Maven.

Weidbar, adj. hvad der kan græſſes paa.

Weide, f. -n. Pil, c., Piletræ, n. (Salix). | **Weiden-aſche**, f. Pileaſke, c.; **-bach**, m. med Pil omkranſet Bæk, c.; **-band**, n. Vidjebaand, n.; **-baum**, m. Piletræ, n.; **-blatt**, n. Pileblad, n.; Løjer, c. (Cyprinus alburnus); **-buſch**, m. Pilebuſk, c.; Pilekrat, n.; **-dorn**, m. Havtorn, Tidſe, c. (Hippophaë); **-gebüſch**, n., **-gehölz**, n. Pilekrat, n.; **-gerte**, f. Pilevaand, Vidje, c.; **-hahn**, m. Slags Guldbille, c. (Chrysomela vitellina); **-holz**, n. Pileved, n.; **-kätzchen**, n. Pilerakle, c.; **-korb**, m. Vidjekurv, c.; **-röschen**, n. Dueurt, c. (Epilobium); **-rut(h)e**, f. ſe **-gerte**; **-ſtock**, m. Pileſtok, Pileſtav, Pilekjæp, c.; **-ſtrauch**, m. Pilebuſk, c.; **-zeiſig**, m. Graasjanger, c. (Sylvia rufa); **-zweig**, m. Pilekviſt, c.

Weide, f. -n. Græsgang, c.; *Bejte, Bete, n., Græsjorde, pl.; Græsning, c.; Gaaen paa Græs, c.; (Jagt.) det i Dyrets Indvolde værende Græs, n.; fig. Føde, Næring; Fryd, Glæde, c. | **Weide-acker**, m. Græsmark, c.; **-harm**, m. Endetarm, c.; **-freiheit**, f. Græsningsret, c.; **-gang**, m. Græsning, Græsgang, c.; **-gerechtigkeit**, f. Græsningsret, c.; **-land**, n. Græsjord, c.; **-loch**, n. (Jagt.) Rumpehul, n.; **-platz**, m. Græsningsplads, c.; **-recht**, n. Græsningsret, c.

Weiden, adj. Pile-, af Pil.

Weiden, v. i. 1. m. h. græſſe, gaa paa Græs; v. t. vogte; gotte, glæde, forneje, fryde; **ſeine Augen an etw.** —, fryde ſine Øjne ved noget; **ſich in Hoffnungen** —, bugge ſig i Forhaabninger; (Jagt.) tage Indvoldene ud.

Weiderich, m. -es -e. Dueurt, c. (Epilobium); Kattehale, c. (Lythrum); Havefanger, c. (Sylvia hortensis).

Weidicht, n. -es -e. Pilekrat, n.

Weidlich, adj. brabelig, tapper, ſtærk, dygtig; til Gavns; meget.

Weidling, m. -s -e. Champignon, c. (Agaricus campestris); × Fiſkerbaad, c.

Weidner, m. -s pl. ſ. sg. Jæger, c.; Jagtkniv, c.

Weiſe, f. -n. Haſpe, Garnhaſpe, c.

Weiſen, v. t. 1. haſpe.

Weiſel, f. ſe **Wefel**.

Weigand, m. -es -e (-en). ✝ Helt, Kriger, c.

Weigern, v. t. 1. nægte, afſlaa; v. r. vægre ſig ved; **ſich — etw. zu thun, ſich eines Gegenſtandes** —, vægre ſig ved noget.

Weigerung, f. -en. Vægring, c., Afſlag, n. | **Weigerungs-fall**, m. Vægringstilfælde, n.

Weih, m. -es (-en) -en († -er). ſtor Skovfugl, c.; iſær rød Glente, c. (Falco milvus).

Weih, interj. ſe **weh**.

Weihe, f. ſe **Weih**.

Weihe, f. -n. Indvielſe, c.

Weihel, m. (n.) -s pl. ſ. sg. (f. -n.) Sløv, Nonneslør, n.

Weihen, v. t. 1. vie, indvie; ofre, hellige; **Einen zum Bischof** —, indvie en til Biskop; **ſich einer Sache** —, hellige ſig til noget. | **Weih-altar**, m. indviet Alter, n.; **-becken**, n. Vievandskar, n.; **-bild**, n. indviet, helligt Billede, n.; **-biſchof**, m. Lydbiskop, Viebiskop, c.; **-brot**, n. Hostie, c.; **-brunnen**, m. ſe **-waſſer**; **-gabe**, f. ſe **-geſchenk**; **-gelübde**, n. Indvielsesløfte, n.; **-geſchenk**, n. Offergave, c.; **-keſſel**, m. Vievandskar, n.; **-nacht**, f. ſe nedenfor; **-rauch**, m. Virak, c.; fig. Ros, Berømmelse, c.; **-rauchdampf**, m. Virakdamp, c.; **-rauchfaß**, n. Rogelsekar, n.; **-räuchern**, v. i. 1. m. h. røge med Virak; **-waſſer**, n. Vievand, n.; **-waſſerbaſſin**, n., **-waſſerbecken**, n., **-waſſerkeſſel**, m. ſe **-becken**; **-wedel**, m. Vievandskoſt, Stænkekoſt, c. — **Weihe-ſtunde**, f. hellig Time, c.; **-voll**, benandet, højtidelig.

Weiher, m. -s pl. ſ. sg. Stænkekoſt, c.; en, der indvier.

Weiher, m. -s pl. ſ. sg. Dam, Fiſkedam, c.

Weihling, m. -s -e. en, der indvies, Ordinand, c.

Weihnacht, f. ub. pl. Jul, c., Juleſeſt, c. | **Weihnachts-abend**, m. Juleaften, c.; **-baum**, m. Juletræ, n.; **-feſt**, n. Juleſeſt, c.; **-freude**, f. Juleglæde, c.; **-gabe**, f., **-geſchenk**, n. Julegave, Juleforæring, c.; **-lied**, n. Julesang, c.; **-markt**, m. Julemarked, n.; **-meſſe**, f. Julemeſſe, c.; **-nacht**, f. Julenat, c.; **-tag**, m. Juledag, c.; **-woche**, f. Juleuge, c.; **-zeit**, f. Juletid, c.

Weihnachten, f. (m. n.) ogſaa ſom pl. Jul, c.; (m. n.) Julepreſent, c.

Weihnis, n. -ſes -ſe. † Indvielſe, c.

Weihtum, n. ſe **Weihnis**.

Weihung, f. -en. Indvielſe, c.

Weil, conj. fordi, efterdi, ſiden; † ſaa længe ſom, medens.

Weiland, adv. † fordum, forhenværende; ſalig.

Weile, f. ub. pl. (Dim. **Weilchen**, n.) Tid, Stund, Tidlang, c.; **eine kleine (kurze)** —, en kort Stund; **über eine kleine** —, efter en kort Stund; **bei nächtlicher** —, ved Nattetid; **mit der** —, lidt efter lidt, med Tiden; **eile mit** —, far i Mag; Fritid, ledig Time, c.; **lange — haben**, føle Kjedſomhed; **damit hat es gute** —, det har ingen Haſt; **Zeit und — mit etw. verlieren**, ſpilde ſin Tid med noget; **wir ſind nicht für die lange — hier**, vi ere ikke her for at drive Tiden hen.

Weilen, v. i. 1. m. h. bvæle, opholde ſig, tøve, bie, vente.

Weiler, m. -s pl. ſ. sg. enkelt Gaard, c.; lille Landsby, Bondeby, Torp, c.

Wein, m. -es -e. Vin; Vindrue, Vinſtok, Vinranke, c.; **den — leſen**, høſte Vinen; **Elm. reinen — einſchenken**, ſige en Sandheden ligefrem. | **Wein-apfel**, m. Vineble, n.; **-arm**, vinfattig; **-artig**, vinagtig; **-bau**, m. Vinavl, c.; **-bauend**, vindyrkende; **-bauer**, m. Vinavler, c.; **-becher**, m. Vinbæger, n.; **-beere**, f. Vindruebær, n.; **-bekränzt**, vinbekranſet; **-bereitung**, f. Vintillavning, c.; **-berg**, m. Vinbjærg, n., Vingaard, c.; **-bergsbeſitzer**, m. Vinbjærgsejer, c.; **-birne**, f. Vinpære, c.; **-blatt**, n. Vinblad, n.; **-blume**, f. Vinbuket, c.; **-blüte**, f. Vinſtokkens Blomſt, c.; **-brühe**, f. Vinſuppe, Vinſauce, c.; **-butte**, f. Druebotte, c.; **-droſſel**, f. Vindroſſel, *Rødvingetroſt, c. (Turdus iliacus); **-dunſt**, m. Vindunſt, c.; **-ernte**, f. Vinhøſt, c.; **-eſſig**, m. Vineddike, c.; **-fälſcher**, m. Vinforfalſter, c.; **-fälſchung**, f. Vinforfalſkning, c.; **-farbe**, f. Vinfarve, Vinkulør, c.; **-faß**, n. Vinfad, n.; **-flaſche**, f. Vinflaſke, c.; **-garten**, m. Vingaard, c.; **-gärtner**, m. Vingaardsmand, c.; **-gärung**, f. Vingjæring, c.; **-gegend**, f. Vinegn, c.; **-gehalt**, m. Vinens Fyldе, c.; **-geiſt**, m. Vinaand, c. (Spiritus vini); **-gelag**, n. Vingilde, n.; **-geländer**, n. Vinespalier, n.; **-geruch**, m. Vinlugt, c.; **-geſchäft**, n. Vinforretning, c.; **-geſchmack**, m. Vinsmag, c.; **-glas**, n. Vinglas, n.; **-gott**, m. Vingud, c.; **-grün**, vingrøn (om Farve, hvori der allerede har været Vin); Singrøn, n. (Vinca); **-hacke**, f. Vinhakke, c.; **-handel**, m. Vinhandel, c.; **-händler**, m. Vinhandler, c.; **-handlung**, f. Vinhandel, c.; **-hänfling**, m. Tornirisk, c. (Fringilla cannabina); **-haue**, f. Vinhakke, c.; **-haus**, n. Vinhus, n.; **-heber**, m. Vinhøvert, c.; **-heſen**, pl. Vinbærme, c.; **-holz**, n. Vinſtokkens Ved, n.; **-hügel**, m. Vinhøj, c., Vindjærg, n.; **-jahr**, n. Vinaar, n.; **-kaltſchale**, f. Vinkoldſtaal, c.; **-kanne**, f. Vinkande, c.; **-kauf**, m. Likſjøb, n.; **-keller**, m. Vinkjælder, c.; **-kelter**, f. Vinpreſſe, c.; **-kenner**, m. Vinkjender, c.; **-kern**, m. Kjærne i Vindruer, c.; **-krankheit**, f. Druesygdom, c.; **-kranz**, m. Vindruekrans, c.; **-krug**, m. Vinkrus, n.; **-küfe**, f. Vintønde, c.; **-küfer**, m. Vinkyper, c.; **-kühler**, m. Vinkøler, c.; **-küper**, m. ſe **-küfer**; **-lager**, n. Vinoplag, Vinlager, n.; **-land**, n. Vinland, n.; **-laub**, n. Vinløv, n.; **-laube**, f. Vinlyſthus, n.; **-laune**, f. Vinſtemning, c.; **-leiter**, f. Kjældervinde, c.; **-leſe**, f. Vinhøſt, c.; **-leſer**, m. en, der høſter Druer; **-lieb**, n. Drikkeviſe, c.; **-mangel**, m. Vinmangel, c.; **-maß**, n. Vinmaal, n.; **-meſſer**, m. Vinmaaler, c.; **-met(h)**, m. Vinmjød, c.; **-monat**, m. Oktober Maaned; **-moſt**, m. Vinmoſt, c.; **-mus**, n. Vinkandel, c.; **-mutter**, f. Vinbærme, c.; **-palme**, f. Vinpalme, c.; **-pfahl**, m. Vinpæl, c.; **-preſſe**, f. Vinperſe, Druepersе, c.; **-probe**, f. Vinprøve, c.; **-ranke**, f. Vinranke, c.; **-rauſch**, m. Vinrus, c.; **-rebe**, f. Vinranke, c.; **-rechnung**, f. Vinregning, c.; **-reich**, vinrig; **-reis**, n. Vinkviſt, c.; **-rot(h)**, rød ſom Vin; **-ſauer**, **-ſäuerlich**, vinſur; **-ſäure**, f. Vinſyre, Vinſyrlighed, c.; **-ſchank**, m. Vinſtue, c.; **Ub.**

falg af Vin. n.; **-skjenk**, m. Vintapper, c.; **-skjenke**, f. Vinhus, n.; **-skjænk**, m. Læderflaske til Vin, c.; **-skjøtter**, m. Vinstuver, c.; Eghjort, c.; **-skuld**, f. Vingjæld, Vinregning, c.; **-stikker**, m. Vinhændvært, c.; **-stein**, m. Vinsten, c.; **-steinartig**, vinstenagtig; **-steinsyre**, f. Vinstensyre, c.; **-steuer**, f. Vinskat, c.; **-stock**, m. Vinstok, c.; Vintræ, n.; **-stube**, f. Vinstue, c.; **-suppe**, f. Vinsuppe, c.; **-träber**, pl. se **-treber**; **-tragend**, vinbærende; **-traube**, f. Vindrue, c.; **-treber**, **-trester**, pl. Vinmask, c.; **-trinker**, m. Vindrikker, c.; **-trunken**, beruset af Vin; **-verfälschung**, f. Vinforfalskning, c.; **-vorrat(h)**, m. Vinforraad, n.; **-wachs**, m. Vinvæxt, c.; **-wage**, f. Vinvægt, c.; **-wetter**, n. gunstigt Vejr for Vinen; **-wirt(h)**, m. Vintapper, c.; **-zecher**, m. Vindrikker, c.; **-zeichen**, n. Vintapperskilt, n.; **-zieher**, m. Vinavler, c.; **-zoll**, m. Vintold, c.

Weinen, v. t. 1. og i. m. h. græde, *graate; **bittere Thränen über etw.** —, græde bitre Taarer over noget; **um einen** —, græde for en; **vor Freude** —, græde af Glæde; **sich die Augen aus dem Kopfe weinen**, græde sig Øjnene ud af Hovedet. | **Wein-krampf**, m. Krampegraad, c.

Weinerei, f. ub. pl. Græderi, n.

Weinerlich, adj. græderfærdig, klynkende, flæbende, unkelig, bedrøvelig; **ihm ist — zu Mute**, han er græderfærdig. — **Weinerlichkeit**, f. Græderfærdighed, c.

Weinhaft, **weinicht**, **weinig**, adj. vinagtig.

Weinling, m. **-s -e.** vinsurt Æble, n.; Berberisse, c.

Weis, adj. vidende, kyndig, vær; **eines Dinges — werden**, bemærke noget; **Einen. etw. — machen**, binde en noget paa Ærmet, bilde ind. | **Weis-sager**, m. se neden for.

Weise, adj vis; ǂ erfaren, forstandig; × **die — Frau (Mutter)**, Jordemoderen; **eine — Frau**, × en klog Kone; **ein -er**, en Vismand; **die sieben W-n**, de syv vise.

Weise, f. **-n.** Vis, Maade; Skik, Sædvane; Melodi, c.; Vise, c.; **auf diese —**, paa denne Maade; **auf keine —, in keiner —**, paa ingen Maade; **in welcher —**, paa hvilken Maade? **jeder nach seiner —**, enhver paa sin Maade; **unglücklicher —**, uheldigvis.

Weisel, m. **-s** pl. ſ. sg. Viser, Bidronning, c.

Weisen, v. t. 2. vise; **an einen —**, henvise til en; **auf etw. —**, pege paa noget; **Einen aus der Stadt —**, vise en ud af Byen; **etw. von der Hand (von sich) —**, vise noget fra sig; **ich muß Euch —**, jeg maa irettesætte, bade eder; **sich — lassen**, lade sig sige; **der gewiesene Weg**, den faste, bestemte Vej.

Weiser, m. **-s** pl. ſ. sg. Viser, c.; Bidronning, c.

Weisheit, f. ub. pl. Visdom, c. | **Weisheits-dünkel**, m. Indbildthed, c.; **-freund**, m. Ven af Visdom, c.; **-lehre**, f. Visdomslære, c.; **-voll**, fuld af Visdom; **-zahn**, m. Visdomstand, c.

Weislich, adj. viselig.

Weiß, adj. hvid; **das -e Meer**, Hvidehavet; **die -e Fahne aufziehen**, overgive sig; **sich — brennen wollen**, ville gjøre sig ren; **Einen — waschen**, fig. vaske en ren; **das W-e im Ei**, Hviden i Æggret; **eine W-e**, et Glas Hvidtøl (Berlin). | **Weiß-anstreichen**, n. Hvitning, c.; **-armig**, med hvide Arme; **-äugig**, med hvide Øjne; **-bäcker**, m. Hvedebrødsbager, c.; **-bäckerei**, f. Hvedebrødsbageri, n.; **-bart**, m. Hvidskjæg, c.; **-bärtig**, hvidskjægget; **-baum**, m. Navr, c. (Acer campestris); **-bier**, n. Hvidtøl, n.; **-binder**, m. Bødker, c.; Maler, c.; **-birke**, f. Hvidbirk, c. (Betula alba); **-blätterig**, hvidbladet; **-blau**, hvidblaa; **-blech**, n. Hvidblik, n.; **-bleiche**, f. Blegeri, n.; **-brot**, n. Hvedebrød, n.; **-buche**, f. Hvidbøg, Avnbøg, c. (Carpinus Betulus); **-buchen**, Hvidbøgs-, af Hvidbøg; **-bunt**, hvidbroget; **-dorn**, m. Hvidtjørn, c.; **-erle**, f. Graael, c. (Alnus incana); **-fichte**, f. Hvidgran, c.; **-fisch**, m. Hvidling, Hvidstalle, c.; **-fleckig**, hvidplettet; **-fuchs**, m. Hvidfinz, c.; Hvidrød, c.; **-gar**, hvidgarvet; **-gefleckt**, hvidplettet; **-gekleidet**, hvidklædt; **-gelb**, hvidgul; **-gerber**, m. Felbereder, c.; **-glühend**, hvidglødende; **-glühhitze**, f. Hvidglødhede, c.; **-gold**, n. Platina, n.; **-grau**, hvidgraa; **-haarig**, hvidhaaret; **-kohl**, m. Hvidkaal, c.; **-kopf**, m. Myr eller Menneske med hvidt Hoved; **-köpfig**, hvidhovedet; **-kram**, m. Lingeri, n., hvide Varer, pl.; **-krämer**, m. Lingerihandler, c.; **-kraut**, n. Hvidkaal, c.; **-kümmel**, m. alm. Kommen, c. (Carum carvi); **-kupfer**, n. Nysølv, n.; **-näh(t)erei**, f. Linnedsyning, c.; **-näh(t)erin**, f. Linnedsyerske, c.; **-pappel**, f. Sølvpoppel, c. (Populus alba); **-pinsel**, m. Kalkekost, c.; **-rußland**, n. Hviderusland, n.; **-schimmel**, m. hvid Hest, c.; **-sieden**, n., **-sud**, m. Hvidkogning, c.; **-tanne**, f. Hvidgran, c. (Abies pectinata); **-tüncher**, m. Hvidter, c.; **-waren**, pl. hvide Varer, pl.; **-wein**, m. Hvidvin, c.; **-wurz**, f. kantet Konval, c. (Convallaria polygonatum); **-zeug**, n. Lintøj, n.

Weissagen, v. t. 1. spaa, forudsige.

Weissager, m. **-s** pl. ſ. sg. Spaamand, c.

Weissagerin, f. **-nen.** Spaakvinde, c.

Weissagung, f. **-en.** Spaadom, Forudsigelse, Forjættelse, c.

Weiße, f. ub. pl. Hvidhed, hvid Farve, c.

Weißen, v. t. 1. gjøre hvid; hvidte.

Weißer, m. **-s** pl. ſ. sg. Hvidter, c.

Weißlich, adj. hvidlig, hvidagtig.

Weißling, m. **-s -e.** Hvidsværmer, c. (Pieris); Hvidfisk, Hvidstalle, c.

Weistum, n. **-es -ümer.** ǂ Dom, c.

Weisung, f. **-en.** Anvisning; Befaling; Bested; Irettesættelse, c.; ǂ Dom, c.; × Melodi, c.

Weit, adj. vid, rummelig, udstrakt, stor, omfattende; **er ist —**, han er langt borte; **wie — von hier**, hvor langt her fra; **auf 2 Meilen —**, i to Miles Afstand; **mein Weg ist der -este**, min Vej er den længste; **etw. ist — im Felde**, **im -en Felde**, det har lange Udsigter dermed; **es ist nicht — her**, det har ikke meget at sige; **sehr — zurück sein**, være meget langt tilbage; **das W-e**, det fjærne, Afstanden; **das W-e suchen**, **gewinnen**, stikke af, løbe sin Vej; **im W-en sein**, være langt borte; **es steht, liegt im W-en**, det har lange Udsigter; **im -en bleiben**, ikke se; **ins W-e setzen**, udvide; **das geht ins W-e**, det er utroligt; **von -em**, i lang Afstand, langt borte; **bei -em**, langt; **bei -em nicht**, langt fra; **des -ten und breiten**, vidt og bredt, udførlig; **so —**, for saa vidt. | **Weit-äufig**, vidt forgrenet; **-aus**, langt borte; **-aussehend**, med lange Udsigter; **-berühmt**, vidt berømt; **-bewundert**, vidt beundret; **-blickend**, vidt skuende; **-feld**, n. Udmark, c.; **-gehend**, vidt gaaende; **-herzig**, ikke snæverhjærtet; **-läuftig**, **-läufig**, vidtløftig, langt ude, udstrakt, omfattende, udførlig; langtrukken; **-läuftigkeit**, **-läufigkeit**, f. Vidtløftighed, Udførlighed, Langtrukkenhed, c.; **-maschig**, med vide Masker; **-reichend**, vidtgaaende; **-schichtig**, udstrakt, omfattende, vidtgaaende; **-schichtigkeit**, f. Udstrakthed, c.; **-schiff**, n. Smakke, c.; **-schweifig**, vidtstrakt, vidtgaaende, omfattende; vidtløftig, langtrukken, udførlig; **-schweifigkeit**, f. Vidtløftighed, Langtrukkenhed, Udførlighed, c.; **-sichtig**, langsynet; langt skuende; **-sichtigkeit**, f. Langsynethed, c.; **-spurig**, bredsporet; **-tragend**, langt rækkende; **-umfassend**, omfangsrig, udstrakt; **-vorstehend**, langt fremstaaende.

Weite, f. **-n**. Afstand, Frastand, Længde, Strækning; Vidde, Rummelighed, c., Omfang, n.

Weiten, v. t. 1. gjøre vid; **sich —**, udvide sig.

Weiter, adj. videre. | **Weiter-beförderung**, f. videre Befordring, c.; **-bildung**, f. videre Uddannelse, c.; **-marsch**, m. fortsat Marsch, c.; **-reise**, f. fortsat Rejse, c.; **-schreiten**, n. videre Fremskriden, c.; **-umsichgreifen**, n. videre Udbredelse, c.

Weitern, v. t. 1. udvide, udstrække.

Weiterung, f. **-en**. Udvidelse, c.; Vidtløftighed, c.

Weit(l)ing, m. **-s -e**. flad Mælkebøtte, c.

Weitung, f. **-en**. Udvidelse, c.; fri Plads, c.

Weizen, m. **-s** ub. pl. Hvede, c.; **mein — blüht**, det er min gode Tid. | **Weizen-acker**, m. Hvedeager, c.; **-ähre**, f. Hvedeax, n.; **-bau**, m. Hvedeavl, c.; **-bier**, n. Hvidtøl, n.; **-boden**, m. Hvedejord, c.; **-brei**, m. Hvedegrød, c.; **-brot**, n. Hvedebrød, n.; **-ernte**, f. Hvedehøst, c.; **-feld**, n. Hvedemark, c.; **-grieß**, m. Semoulegryn, pl.; **-kleie**, f. Hvedeklid, n.; **-korn**, n. Hvedekorn, n.; **-mehl**, n. Hvedemel, n.; **-saat**, f. Hvedesaaning, c.; **-stroh**, n. Hvedehalm, c.

Welcher, **welche**, **welches**, 1) pron. relat. som, der, hvilken, hvilket; 2) pron. interrog. hvilken, hvillet; **welch' eine Liebe**, hvad for en Kjærlighed! 3) pron. indef. nogen, noget, pl. nogle; **irgend —**, en eller anden. | **Welcher-lei**, hvilket Slags, hvad Slags.

Welgern, v. se **wälgen**.

Welf, m. (n.) **-en (-es) -en (-e)**. Hundehvalp, Løvenunge, c.; Welf(er), c. (Kejserens Fjender, se **Waiblinger**).

Welfen, v. t. 1. og i. m. h. kaste, føde.

Welfisch, adj. welfisk.

Welk, adj. visken, falmet; tørret, tør; **-es Obst**, tørret Frugt. — **Welkheit**, f. Visenhed, c.

Welke, f. **-n**. Tørreovn, c., Tørreloft, n.

Welken, v. i. 1. m. s. visne, falme, hensvinde; v. t. tørre.

Welle, f. **-n**. Bølge, Bove, *Baare, c.; Valse, Hjulaxel, c.; Risknippe, Halmknippe, n. | **Wellbaum**, m. Axel, Valse, c.; **-ring**, m. Axelring, c. — **Wellen-at(h)mend**, badet i Bølgerne; **-bad**, n. Søbad, n.; **-berg**, m. Bølgebjærg, n.; **-bewegung**, f. Bølgebevægelse, c.; **-brecher**, m. Bølgebryder, c.; **-förmig**, bølgeformet; valseformet; slangeformet; **-gebirge**, n. Bølgebjærg, n.; **-grab**, n. Bølgegrav, c.; **-holz**, n. Kvas, n.; **-kreis**, m. Bølgekreds, c.; **-linie**, f. Bølgelinje, c.; **-reich**, n. Bølgerige, n.; **-schlag**, m. Bølgegang, c.; **-thal**, n. Bølgedal, c.

Wellenhaft, adj. bølgeagtig.

Weller, m. **-s** pl. ſ. sg. Klineler, n.; Klining, c. | **Weller-arbeit**, f. Klineværk, n.; **-decke**, f. klinet Loft, n.; **-wand**, f. Klinevæg, c.

Wellern, v. t. 1. og i. m. h. kline.

Wellig, adj. bølgeformet, bølgeagtig.

Welš, m. **-es -e**. Malle, c. (Silurus glanis).

Welsch, adj. vælsk, italiensk, fransk; fremmed, udenlandsk; **ein -er Hahn**, en kalkunsk Hane; **-e Bohnen**, vælske Bønner; **das kommt mir — vor**, det forekommer mig besynderligt. | **Welschkorn**, n. Majs, c.; **-land**, n. Vælskland, Italien, n.

Welschen, v. i. 1. m. h. vælske, tale uforstaaelig.

Welschtum, n. **-s** ub. pl. vælsk Væsen, udenlandsk Væsen.

Welt, f. **-en**. Verden, c.; **auf die —, zur — kommen**, komme til Verden; **die alte —**, den gamle Verden; **alle —**, al Verden, enhver; **wo in aller —**, hvor i al Verden; **in aller — nicht**, aldeles ikke, paa ingen Maade; **das ist der — Lauf**, det er Verdens Gang; **er hat —**, han har Levemaade. | **Welt-abgeschiedenheit**, f. Afsondring fra Verden, c.; **-achse**, f. Jordens Axe; **-all**, n. Verdensalt, Universum, n.; **-alter**, n. Verdensalder, c.; **-anschauung**, **-ansicht**, f. Verdens-

anſkuelſe, c.; **-apſel**, m. Jordklode, c.; Rigsæble, n.; **-ausſtellung**, f. Verdensudſtilling, c.; **-ball**, m. Verdenslegeme, n.; **-bau**, m. Verdensbygning, c., Verdensſyſtem, n.; **-begebenheit**, f. vigtig Begivenhed, Verdensbegivenhed, c.; **-beherrſcher**, m. Verdensherſker, c.; **-bekannt**, overalt bekjendt, verdensbekjendt; **-berufen**, **-berühmt**, meget berømt, verdensberømt; **-berühmtheit**, f. Verdensberømthed, c.; **-beſchreibung**, f. Verdensbeſkrivelſe, Kosmologi, c.; **-bezwinger**, m. Verdenserobrer, c.; **-blatt**, n. Verdensblad, n.; **-brand**, m. Verdensbrand, c.; **-bürger**, m. Verdensborger, c.; **-dame**, f. Verdensdame, c.; **-diener**, m. verdsligt Menneſke; **-ehre**, f. verdslig Ære, c.; **-eitelkeit**, f. verdslig Forfængelighed, c.; **-ende**, n. Verdens Ende, c.; **-entſtehung**, f. Verdens Oprindelſe, c.; **-erfahren**, verdensklog; **-erfahrung**, f. Verdenserfaring, c.; **-erhalter**, m. Verdens Opholder, c.; **-eroberer**, Verdenserobrer, c.; **-erſchaffer**, m. Verdens Skaber, c.; **-erſchütternd**, rystende Verdenen; **-fern**, fjærn fra Verden; **-fremd**, vildfremmed; **-gebäude**, n. Verdensbygning, c.; **-gegend**, f. Verdensegn, Verdenskant, c.; **-geiſt**, m. Verdensaand, c.; **-geiſtlicher**, adj. geiſtlig, ſom ikke hører til nogen Klosterorden; **-geiſtlichkeit**, f. Geiſtlighed, der ikke har aflagt Klosterløfte, c.; **-gericht**, n. Verdens Dom, Dommedag, c.; **-geſchichte**, f. Verdenshiſtorie, c.; **-geſchichtlich**, verdenshiſtoriſk; **-geſinnt**, verdslig ſindet; **-getöſe**, **-getriebe**, **-getümmel**, n. ſe **-gewirr**; **-gewandt**, verdensklog; **-gewandtheit**, f. Verdensklogſkab, c.; **-gewirr**, n. Verdenstummel, Verdenslarm, c.; **-handel**, m. Verdenshandel, c.; **-händel**, pl. politiſke Stridigheder, Begivenheder; **-herr**, m. Verdens Herre, c.; **-herrſchaft**, f. Verdensherredømme, n.; **-herrſcher**, m. Verdensherſker, c.; **-karte**, f. Verdenskort, n.; **-kenntnis**, f. Verdenskundſkab, c.; **-kind**, n. Verdensbarn, n.; **-klug**, verdensklog; **-klugheit**, f. Verdensklogſkab, c.; **-körper**, m. Verdenslegeme, n.; **-kreis**, m. Univerſum, n.; Jordkreds, c.; **-kugel**, f. Jordkugle, Globus, c.; Rigsæble, n.; **-kunde**, f. Kiendſkab til Verdensbegivenhederne, n.; **-kundig**, vidt og bredt bekjendt, bekjendt over hele Verden; **-lage**, f. politiſk Stilling, politiſk Situation, c.; **-lauf**, m. Verdens Løb, n., Verdens Gang, c.; **-läufig**, verdenserfaren, ſmidig; **-läufigkeit**, f. Verdenserfaring, c.; **-leben**, n. Verdenslib, n.; **-licht**, n. Verdens Lys, n.; **-liebe**, f. Kjærlighed til Verden, c.; **-literatur**, f. Verdenslitteratur, c.; **-luſt**, f. Verdenslyſt, c.; **-macht**, f. Verdensmagt, c.; **-mann**, m. Verdensmand, c.; **-männiſch**, ſvarende til en Verdensmand; **-meer**, n. Verdenshav, Ocean, n.; **-menſch**, m. Verdensbarn, n.; **-müde**, verdenstræt; **-ordnung**, f. Verdensorden, c.; **-poſtkarte**, f. Verdensbrevkort, n.; **-poſtverein**, m. Verdenspoſtforening, c.; **-poſtvertrag**, m. Verdenspoſtkonvention, c.; **-prieſter**, m. Præſt, ſom ikke hører til nogen Klosterorden, c.; **-raum**, m. Verdensrum, n.; **-regierer**, m. Verdens Styrer, c.; **-regierung**, Verdens Styrelſe, c.; **-reich**, n. Verdensrige, n.; **-richter**, m. Verdens Dommer, c.; **-ſcheu**, menneſkelyſt; **-ſchmerz**, m. Peſſimiſme, c.; **-ſchmerzler**, v. i. 1. m. h. agere Peſſimiſt; **-ſchmerzler**, m. Peſſimiſt, c.; **-ſchöpfer**, m. Verdens Skaber, c.; **-ſeele**, f. Verdensſjæl, c.; **-ſinn**, m. Verdensligt Sind, n.; **-ſitte**, f. Lebemaade, c.; **-ſprache**, f. Verdensſprog, n.; **-ſtadt**, f. Verdensſtad, c.; **-ſtellung**, f. verdslig Stilling, c.; **-ſtrich**, m. Verdenskant, c., Verdenshjørne, n.; **-ſyſtem**, n. Verdensſyſtem, n.; **-t(h)eil**, m. Verdensdel, c.; **-ton**, m. Verdenstone, c.; **-umſegler**, m. Verdensomſegler, c.; **-umſeglung**, f. Verdensomſegling, c.; **-untergang**, m. Verdens Undergang, c.; **-verkehr**, m. Verdenshandel, c.; internationalt Samkvem; **-verzicht**, m. Verdensforſagelſe, c.; **-weiſer**, adj. Verdsligvis, Filoſof, c.; **-weisheit**, f. verdslig Visdom, Filoſofi, c.; **-wunder**, n. Verdens Underværk, n.; **-zerſtörer**, m. Verdens Ødelægger, c. — **Welten-bildung**, f. Kosmogoni, c.; **-brand**, m. Verdensbrand, c.; **-lehre**, f. Kosmologi, c.; **-meer**, n. Verdensrum, n.

Weltlich, adj. verdslig. — **Weltlichkeit**, f. Verdsligheb, c.

Weltling, m. **-s -e.** Verdensbarn, n., Verdensmand, c.

Wende, m. **-n -n.** Vender, c.

Wende, f. **-n.** Vending, c.; Vendepunkt, n.; Hjørne, n.; Forandring, c. | **Wende-acker**, m. Agerſkjel, n., Agerren, c.; **-fahrt**, f. ſe **-acker**; **-hals**, m. Vendehals, c. (Yunx); **-kreis**, m. Vendekreds, c.; **-platz**, m. Plads til at vende paa, Vendeplads, c.; **-pflug**, m. Vendeplov, c.; **-punkt**, m. Vendepunkt, n.; **-zirkel**, m. ſe **-kreis**. — **Wendel-acker**, m. ſe **Wendeacker**; **-baum**, m. Agel, Valſe, c.; **-ſchnecke**, f., **-ſteig**, m., **-ſtiege**, f., **-treppe**, f. Vindeltrappe, c.

Wendel, f. **-n.** Epidendrum, c.

Wenden, v. t. 1. (ſædv. **wandte**, **gewandt**) vende, dreje; **den Wagen** —, vende Vognen; **das Schiff** —, vende Skibet; **ſich an einen** —, henvende ſig til en; **viel Zeit auf etw.** —, anvende megen Tid paa noget; **ſich gegen einen** —, vende ſig imod en; **ſich von einem** —, vende ſig bort fra en; **der Wind wendet ſich**, Vinden vender ſig; **Gott wende das**, Gud forandre det; **ſein Herz wandte ſich**, hans Hjærte forandrede ſig; **das Heu** —, vende Høet; **den Braten** —, vende Stegen; **den Acker** —, pløje Marken; **einen Rock** —, vende en Frakke; † **mit wendender Puſt**, omgaaende.

Wendiſch, adj. vendiſt.

Wendung, f. **-en.** Venden, Drejning; Krumning, c.; Vending, Retning, c.; **der Sache eine andere — geben**, give Sagen en anden Vending;

die Sache nimmt eine andere —, Sagen tager en anden Vending.

Wenig, adj. lidt, ringe, pl. faa; **er iſt — Butter**, han ſpiſer lidt Smør; **mit — Mühe**, med ringe Ulejlighed; **-e treue Freunde**, faa trofaſte Venner; **etwas -es**, en Smule; **ſein -es Geld**, hans faa Penge; **meine -e Hoffnung**, mit ringe Haab; **die wenigſten**, de færreſte; **mit ein — Vernunft**, med lidt Fornuft; **es ſind unſer nur -e**, vi ere kun faa; **nicht —**, ikke lidt, meget; **ſo, ebenſo — als**, lige saa lidt ſom; **viel -er**, meget mindre; **noch -er**, endnu mindre; **nichts deſto -er**, ikke deſto mindre; **nichts -er als**, alt andet end; **zum -en, aufs -ſte**, i det mindſte.

Wenige, f. ub. pl. † ringe Antal, n.

Wenigkeit, f. ub. pl. Lidenhed, Rinahed; Smaating, c., ringe Antal, n., Ubetydelighed, Bagatel, c.; **meine, ſeine —**, min, hans ringe Person.

Wenigſtens, adv. i det ringeſte, i det mindſte.

Wenken, v. i. 1. m. h. vaje, ſvaje, flagre, blinke.

Wenn, conj. naar, hvis, i Fald, dersom, om, saafremt; **als (wie) —**, ſom om; **— anders**, dersom ellers; **außer —**, undtagen naar; **— nur**, naar kun; **ſelbſt —**, ſelv om; **— gleich, — auch, — ſchon**, omendſtjønt.

Wenzel, m. -s pl. ſ. sg. Knægt, Bonde, c. (Kort); Rødhals, c. (Motacilla rubecula).

Wer, (Gen. **weſſen, wes**) pron. relat. og interrog. hvo, hvem, hvilken, hvo ſom, den ſom; nogen; **als hätt' er wen erſchlagen**, ſom om han havde ſlaaet nogen ihjel.

Werb, m. (n.) **-es -e**, † Hverv, Ærende, n.

Werbel, m. ſe **Wirbel**.

Werben, v. i. 2. m. h og t. bejle, hverve; **um ein Mädchen —**, bejle til en Pige; **nach etw. —**, tragte, ſtræbe efter noget; **Einen zum Soldaten —**, hverve en til Soldat; **Heu —**, høſte Hø; † have travlt, haandtere; † drive en Forretning, fortjene. | **Werbe-büreau**, n. Hvervekontor, n.; **-geld**, n. Hvervepenge, Haandpenge, pl.; **-hauptmann, -offizier**, m. Hverveofficer, c.; **-trommel**, f. Hververtromme, c.

Werber, m. -s pl. ſ. sg. Frier, Bejler; Hverver, c. | **Werber-liſt**, f. Hververliſt, c., Hververkneb, pl.; **-platz**, m. Hververplads, c.

Werberei, f. **-en**. Hververi, n.

Werbung, f. **-en**. Frieri, n.; Hvervning, c.

Werch, n. (m.) ſe **Werg**.

Werd, m. (n.) ſe **Werder**.

Werden, v. i. 2. m. ſ. blive, vorde; **Himmel und Erde iſt geworden**, Himmel og Jord er bleven til; **der Kranke wird wieder**, den ſyge kommer ſig; **die Sache wird**, det bliver til noget; **daraus wird nichts**, det bliver ikke til noget; **es wird ſchon —**, det bliver nok til noget, det giver ſig nok; **was wird mit dieſer Sache**, hvad bliver det til med denne Sag? **welche Antwort wurde dir**, hvilket Svar fik du? **Soldat —**, blive Soldat; **ich will Kaufmann —**, jeg vil være Kjøbmand; **reich —**, blive rig; **wie ward mir**, hvordan blev jeg til Mode? (Hjælpeverb.) ville, ſtulle, blive, vorde.

Werder, m. -s pl. ſ. sg. Holm, c.

Werf, n. ſe **Werft**.

Werfel, m. -s pl. ſ. sg. (f. **-n**). Haandgreb, n.; Hjulagel, c.

Werfen, v. t. 2. kaſte; **Eim. Steine an den Kopf —**, kaſte en Sten i Hovedet; **ſeine Gedanken auf das Papier —**, kaſte ſine Tanker paa Papiret; **ein Auge auf einen —**, kaſte ſine Øjne paa en; **Truppen in die Stadt —**, kaſte Tropper ind i Byen; **ſich in etw. —**, fig. kaſte ſig over noget; **ſich in die Bruſt —**, bryſte ſig; **mit Geld um ſich —**, kaſte om ſig med Penge; **Bomben —**, kaſte Bomber; **einen Wurf —**, gjøre et Kaſt; (om Dyr) kaſte, føde; **ſich —**, kaſte ſig, ſlaa ſig. | **Werf-pfeil**, m. Kaſtepil, c.; **-ſpieß**, m. Kaſtelyng, n.

Werfer, m. -s pl. ſ. sg. Kaſter, c.; Jagthund, c.

Werferei, f. **-en**. Kaſteri, n.

Werft, n. **-es -e**. Værft, Skibsværft, n.; Rending, c.; Kornrenſemaſtine, c. | **Werft-weide**, f. Skovpil, c. (Salix caprea).

Werfte, f. ſe **Werft**.

Werg, n. (m.) **-es** ub. pl. Værk, Blaar, n., *Drev, Strø, c. | **Werg-leinwand**, f. Blaarlærred, n.

Wergeld, n. **-es -er**. Mandebod, c.

Werk, n. **-es -e**. (Dim. **Werkchen, Werklein**, n.) Værk, n.; Gjerning, Daad, Dont, c.; Arbejde, Værk, n., Bog, c., Kunſtværk, Fæſtningsværk, n.; Fabrik, c.; **ein — beginnen**, begynde paa et Værk; **ans — gehen**, tage fat paa noget; **die Hand ans — legen**, lægge Haand paa Værket; **in's — ſetzen**, iværkſætte; **es iſt etw. im -e**, der er noget i Gjære; **die Sache iſt ſchon im -e**, Sagen er allerede i Gang; **zu -e gehen**, gaa frem; **viel Werk(s) aus etw. machen**, gjøre meget Væſen af, mange Opbevelſer af noget; Vokage, c.; Glasmaſſe, c.; Blaar, n.; Metalblanding, c. | **Werk-bank**, f. Værkbænk, c.; Arbejdsbord, n.; **-biene**, f. Arbejdsbi, c.; **-brett**, n. Arbejdsbræt, n.; **-führer**, m. Værkfører, Værkmeſter, Beſtyrer, Bygningskonduktør, c.; **-haus**, n. Arbeidshus, Tugthus, n.; **-heilig**, værkhellig; **-heiligkeit**, f. Værkhelligheb, c.; **-kunſt**, f. Mekanik, c.; **-künſtler**, m. Mekanikus, c.; **-leinwand**, f. Blaarlærred, n.; **-leute**, pl. Arbejdsfolk, pl.; **-los, ein — -er Glaube**, en død Tro; doven; **-leiter**, m. ſe **-führer**; **-mann**, m. Arbeider, Haandværker, c.; **-maurer**, m. virkelig Murer, c. (modſat Frimurer); **-meiſter**, m. Fabrikmeſter, Værkmeſter, c.; Meſterivend, c.; **-meſſer**, n. Tilſtærerkniv, c.; **-ſchuh**, m. Fod, c. ($^1/_2$ Alen); **-ſeide**, f. Værkſilke, c.; **-ſtatt**, f.,

-stätte, f. Værksted, n.; **-stätter**, m. Kobbersmed, c.; **-stein**, m. tilhugget Sten, c.; **-stelle**, f. Værksted, n.; **-stellig**, udført, iværksat; — — **machen**, udføre; **-stück**, n. Kvadersten, c.; **-stuhl**, m. Arbejdsstol, c.; **-tag**, m. Hverdag, Søgnedag. Arbejdsdag, c.; **-thätig**, arbejdsom, virksom, flittig; **-thätigkeit**, f. Arbejdsomhed, c.; **-tisch**, m. Arbejdsbord, n.; **-zeug**, n. Værktøj, Redskab, n.

Werkeln, v. i. 1. m. h. arbejde, virke.

Werkel-tag, m. Hverdag, Søgnedag, c.; **-tagskleidung**, f. daglig Klædning, c.

Werken, adj. Blaar-, af Blaar.

Werken, v. i. 1. m. h. arbejde, være virksom; v. t. bearbejde.

Werker, m. -s pl. ſ. sg. Arbejder, c.

Werklich, adj. ǂ kunstig; underlig, forunderlig; virksom, driftig.

Werkner, m. se **Werker**.

Wermut(h), m. (f.) **-es** ub. pl. Malurt, c. | **Wermut(h)-becher**, m. Malurtbæger, n.; **-bier**, n. Malurtøl, n.; **-bitter**, bitter som Malurt; **-trank**, m. Malurtdrik, c.

Werpen, v. i. 1. m. h. varpe.

Werrig, m. se **Werg**.

Werft, f. **-en**. Verft, c.

Wert, m. (n.) se **Werder**.

Wert(h), adj. værd; **das Haus iſt tauſend Thaler** —, Huſet er tusend Daler værdt; **das iſt Geld** —, fig. det er Penge værdt; **er iſt deiner Freundſchaft nicht** —, han er ikke dit Venskab værdig; **es iſt der Mühe nicht** —, det er ikke Umagen værdt; **es iſt nicht der Rede** —, det er ikke værdt at tale om; værdig, agtværdig, kjær, dyrebar; **mein -er Freund**, min dyrebare Ven; **er iſt mir lieb und** —, han er mig dyrebar; **Ihr -es Schreiben**, Deres ærede Skrivelse.

Wert(h), m. **-es** ub. pl. Værd, n., Værdi, Pris, c.; **eine Sache von** —, en værdifuld Ting; **hohen, großen — auf etw. legen**, sætte stor Pris paa noget; **keinen — auf etw. legen**, ikke sætte Pris paa noget. | **Wert(h)-achtung**, f. Agtelse, c.; **-angabe**, f. Værdiangivelse, c.; **-beſtimmung**, f. Værdibeſtemmelse, c.; **-betrag**, m. Værdibeløb, n.; **-brief**, m. Værdibrev, n.; **-declaration**, f. Værdiangivelse, c.; **-erſatz**, m. Erſtatning for Værdien, c.; **-geſchätzt**, højtæret, højagtet, dyrebar; **-haltig**, værdifuld; **-herabſetzung**, f. Værdiforringelse, c.; **-los**, værdiløs; **-loſigkeit**, f. Værdiløshed, c.; **-meſſer**, m. Værdimaaler, c.; **-papier**, n. Værdipapir, n.; **-ſachen**, pl. Værdiſager, pl.; **-ſchätzen**, v. t. 1. skatte, højagte; **-ſchätzung**, f. Taxation, c.; Højagtelse, c.; **-ſendung**, f. Værdiforſendelse, c.; **-verringerung**, f. Værdiforringelse, c.; **-verſicherung**, f. Værdiforſikring, c.; **-voll**, værdifuld.

Wert(h)en, v. t. 1. vurdere, taxere.

Wert(h)haft, adj. værdifuld.

Werwolf, m. **-es -ölfe**. Varulv, c.

Weſen, n. -s pl. ſ. sg. Tilværelſe, c.; Væſen, n.; Adfærd, Opførſel, c.; **das böſe** —, Epilepſi, c.; Slag, n.; **viel -s von etw. machen**, gjøre meget Væſen af, mange Ophævelſer over noget; **ſein — an einem Orte treiben**, × drive ſit Spil paa et Sted. | **Weſen-lehre**, f. Ontologi, c.; **-los**, uſelvſtændig; **-loſigkeit**, f. Uſelvſtændighed, c. — **Weſens-einheit**, f. Væſensenhed, c.; **-gleich**, identiſk; **-gleichheit**, f. Identitet, c.; **-unterſchied**, m. Væſensforſkjel, c.

Weſenhaft, adj. existerende, virkelig, værende. — **Weſenhaftigkeit**, f. Exiſtens, Tilværelſe, Virkelighed, c.

Weſenheit, f. ub. pl. Væſen, n., væſentlig Beſtaffenhed, c.

Weſentlich, adj, væſentlig; ſand, virkelig. — **Weſentlichkeit**, f. Væſentlighed, c.

Weſer, f. Weſeren (Flod).

Weshalb, adv. hvorfor, af hvilken Grund, formedelſt hvilket.

Weſir, m. -s -e. Veſir, c.

Weſpe, f. -n. Hveps, c. (Vespa); × Lusing, c. | **Weſpen-buſſart**, **-falk**, **-freſſer**, m. alm. Hvepſevaage, c. (Falco apivorus); **-neſt**, n. Hvepſerede, c.; **in ein — — ſtören**, gribe i en Hvepſerede; **-ſtich**, m. Hvepſeſtik, n.; **-taille**, f. meget tynd Taille.

Weſs, **weſſen**, pron. se **wer**.

Weßhalb, **weßwegen**, adv. se **weshalb**.

Weſt, m. -es -e. Veſt, c.; Veſtenvind, c. | **Weſt-got(h)e**, m. Veſtgother, c.; **-küſte**, f. Veſtkyſt, c.; **-wärts**, veſtlig, mod Veſt; **-wind**, m. Veſtenvind, c.

Weſte, f. -n. (Dim. **Weſtchen**, **Weſtlein**, n.) Veſt, c. | **Weſten-knopf**, m. Veſteknap, c.; **-kragen**, m. Veſtekrave, c.; **-taſche**, f. Veſtelomme, c.; **-zeug**, n. Veſtetøj, n.

Weſten, m. -s ub. pl. Veſt.

Weſter, f. -n (n. pl. ſ. sg.) Daabsdragt, c. | **Weſter-hemd**, n. Daabsdragt, Daabskiole, c.; **-hut**, m. Daabshat, c.; × Sejerſtjorte, c.

Weſtfale, m. -n -n. Weſtfaler, c.

Weſtfäliſch, adj. weſtfalſk.

Weſtlich, adj. veſtlig.

Weswegen, adv. se **weshalb**.

Wetſch(g)er, m. -s pl. ſ. sg. ǂ Vadſæk, c.

Wett, adv. kvit; **wir ſind** —, nu ere vi kvit; **etw. — machen**, gjengjælde, betale noget.

Wette, f. -n. Væddemaal, n.; **was gilt die** —, hvad ſkulle vi vædde om; **in (um) die** —, om Kap. | **Wett-eifer**, m. Kappelyſt, c.; **-eifern**, v. i. 1. m. h. kappes; **-fliegen**, v. i. 2. m. ſ. flyve om Kap; **-fliegen**, n. Kapflyvning, c.; **-fahren**, v. i. 2. m. ſ. kjøre om Kap; **-fahren**, n. Kapkjørſel, Væddekjørſel, c.; **-geſang**, m. Væddeſang, c.; **-kampf**, m. Væddekamp, Kappeſtrid, c.; **-kämpfen**, v. i 1. m. h. kappes; **-kämpfer**, m. Væddekæmper, c.; **-lauf**, m. Væddeløb, Kaplob, n.; **-laufen**, v. i. 2. m. ſ. løbe om Kap; **-läufer**,

m. Væddeløber, c.; **-rennen**, v. i. 1. m. ſ. løbe om Kap; **-rennen**, n. Væddeløb, n.; **-renner**, m. Væddeløber, c.; **-rudern**, v. i. 1. m. h. ro om Kap; **-rudern**, n. Kaproning, c.; **-ſchlagen**, v. i. 2. m. h. ſlaa om Kap; **-ſegeln**, v. i. 1. m. h. ſejle om Kap; **-ſegeln**, n. Kapſejlads, c.; **-ſingen**, v. i. 2. m. h. ſynge om Kap; **-ſingen**, n. Væddeſang, c.; **-ſtreit**, m. Kappeſtrid. Væddekamp, c.; **-ſtreiten**, v. i. 2. m. h. kappes.

Wetten, v. t. 1. og i. m. h. bædde, ſlaa til Vædš; **um zehn Kronen** —, bædde om ti Kroner; **ſo haben wir nicht gewettet**, det var ikke Meningen.

Wetter, m. -s pl. ſ. sg. en, ſom bædder.

Wetter, n. -s pl. ſ. sg. Vejr, Vejrlig, n.; Uvejr, Tordenvejr, n.; (Bjærgb.) Luft; **es iſt heute ſchönes** —, det er ſmukt Vejr i Dag; **böſe** —, daarlig Luft (Bjærgv.); **ſchlagende** —, Grubegas, c. (Bjærgv.); **wenn der Alte kommt, ſo iſt das** — løs, naar den gamle kommer, ſaa er Pokker løs; **wie ein** —, ſom et Lyn; — **noch einmal**, Død og Pine. | **Wetter-ableiter**, m. Lynafleder, c.; **-bach**, m. Skyllebæk, Bildbæk, c.; **-bank**, f. tyk Sky, ſom ſvaar Regn; **-beobachter**, m. Meteorolog, c.; **-beobachtung**, f. Vejrjagttagelſe, c.; **-bericht**, m. Vejrberetning, c.; **-braun**, vejrſlaaet; **-bach**, n. Brædetag, Tagſlur, n.; **-fahne**, f. Fløj, Vindfløj, c.; **-feſt**, hærdet mod Vejrliget; **-froſch**, m. Løvfrø, c.; **-gewölk**, n. Uvejrsſkyer, pl.; **-glas**, n. Vejrglas, n.; **-glocke**, f. Klokke, hvormed der ringes i Tordenvejr, c.; **-hahn**, m. Vejrhane, c.; fig. Vendekaabe, c.; **-haufe**, m. Høſtak, c.; **-haus**, n. Hygrometer, n.; **-herr**, m. Skytshelgen i Uvejr, c.; **-hut**, m. Stormhat, c.; **-karte**, f. Vejrkort, n.; **-keil**, m. Tordenkile, c.; **-kenner**, m. en vejrkyndig; **-kerl**, m. Pokkers Karl; **-klee**, m. Surkløver, c.; **-kluft**, f. ved Froſten fremkommen Renne i Træer, **-klüftig**, rennet ved Froſten; **-kühlen**, v. i. lyne uden Torden; **-kunde**, f. Meteorologi, c.; **-kundig**, vejrkyndig; **-launig**, **-launiſch**, foranderlig, lunefuld, ubeſtandig; **-läuten**, n. Klokkeringning i Tordenvejr, c.; **-leuchten**, v. impers. lyne uden Torden, ſmaalyne, lyne med Kornmod; **-leuchten**, n. Kornmod, n.; **-loch**, n. Vejrhul, n., Vindhul, n.; **-männchen**, n. Vejrmand, c.; **-nacht**, f. Uvejrsnat, Tordennat, c.; **-prophet**, m. Vejrprofet, c.; **-prophezeiung**, f. Vejrſpaadom, c.; **-regen**, m. Tordenregn, c.; **-roſe**, f. Storkroſe, c.; **-ſäule**, f. Skypumpe, c.; **-ſchaden**, m. Vejrſkade, c.; **-ſcheide**, f., **-ſcheidung**, f. Steb paa Jordoverfladen, hvor Tordenſtyer fordeles; **-ſchein**, m. Kornmod, n.; **-ſchlag**, m. Tordenſlag, n.; **-ſelte**, f. Nordſide, c.; **-ſtange**, f. Lynafleder, c.; **-ſtein**, m. Belemnit, c.; **-ſtrahl**, m. Lynſtraale, c.; **-ſturm**, m. Tordenſtorm, c.; **-tanne**, f. Stormgran, c.; **-wechſel**, m. Vejrſtifte, n.; **-wendiſch**, foranderlig, ubeſtandig, lunefuld, vægelſindet; **-wolke**, f. Tordenſky, c.; **-zeichen**, n. Vejrtegn, n.

Wettern, v. impers. 1. m. h. tordne og lyne; ſtorme og regne; v. i. m. h. bande, tordne; v. r. ſole ſig.

Wetzen, v. t. 1. ſkærpe, hvæſſe; ſlibe; *hene; × labe ſlæbe. | **Wetz-kiſte**, f. Slibetrug, n.; **-ſtahl**, m. Hvæſſeſtaal, n.; **-ſtein**, m. Hvæſſeſten, Slibeſten, *Hen, c.

Weymouthskiefer, f. **-n**. Weymouthsfyr, c.

Whig, m. **-s -s**. Whig, c. | **Whig-partei**, f. Whigparti, n.; **-zeitung**, f. Whigblad, n.

Whiskey, m. **-s -s**. Whiſky, c.

Whiſt, n. (m.) **-s -s**. Whiſt, c., Whiſtſpil, n. | **Whiſtkarten**, pl. Whiſtkort, pl.

Wibbeln, v. i. ſe **wiebeln**.

Wichs, m. **-es -e**. × Stads, c.; Prygl, Bank, pl.; **in vollem -e**, i fuld Stads.

Wichſe, f. ub. pl. Blankſværte, c.; fig. Prygl. | **Wichs-bürſte**, f. Støvleborſte, c.; **-ſtiefeln**, pl. Blankſtøvler, pl.

Wichſen, v. t. 1. blanke, borſte; være, ſtryge med Vox; × prygle, banke; **ein gewichſter Burſche**, en ſtatelig Knøs.

Wichſier, m. **-s -s**. Støvlepudſer, c. (Student).

Wicht, m. **-es -e**. (Dim. **Wichtchen**, **Wichtlein**, n.) Niøſe, Trold; Usling, Slyngel; Praas, c.; × **Knuß**, c.; **armer** —, ſtakkels Fyr! **kleiner** —, Usling, c.; × lille Finger, c.

Wichtel, m. (m.) **-s** pl. ſ. sg. Niøſe, c.; Marelok, c.; Lokleugle, c.; Lokkepibe, c. | **Wichtel-männchen**, n. Niøſe, c.; **-pfeife**, f. Lokkepibe, c.

Wichtig, adj. vægtig, tung, ſvær; fuldvægtig; fig. anſelig, vigtig, betydelig, indflydelsesrig; — **thun, ſich — machen**, gjøre ſig vigtig. | **Wichtig-macher**, **-thuer**, m. Vigtigmager, c.; **-macherei**, **-thuerei**, f. Vigtigmageri, n.

Wichtigkeit, f. **-en**. Vægtighed; fig. Vigtighed, c.

Wicke, f. **-n**. Vikke, c. (Vicia); **in die -n gehen**, gaa i Hundene. | **Wicken-ernte**, f. Vikkehøſt, c.

Wickel, m. **-s** pl. ſ. sg. Vindſel, n.; Papirrulle, c.; Svøbebaand, n.; Indlæg i en Cigar, n.; Kjødfars, c.; Bæge, c.; Paryk, c., Haar, n.; **Einen beim — kriegen**, faa fat i en; Burresnerre, c. (Galium aparine). | **Wickel-band**, n. Svøbebaand, n., Svøbeliſt, c.; **-blatt**, n. Dækblad, n.; **-kind**, n. Svøbebarn, Svøbeliebarn, *Vindebarn, n.; **-puppe**, f. Svøbedukke, c.; **-ſchnur**, f. Svøbeliſt, c.; **-ſchwanz**, m. Snohale, c.; **-zeug**, n. Svøbetøj, n.

Wickeln, v. t. 1. vikle, vinde, ſno; ſvøbe, *linde; **etw. in ein Tuch** —, ſvøbe noget ind i et Tørklæde; fig. **ſich aus etw.** —, ſno ſig fra, rede ſig ud af noget; **ſchief gewickelt ſein**, fig. tage feil, være i Vildfarelſe.

Wickler, m. **-s** pl. ſ. sg. Vikler, c. (Tortrix).

Widder, m. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Widderchen**, **Widderlein**, n.) Væder, c. | **Widder-fell**, n.

Bæverskind, n.; **-horn**, n. Bæverhorn, n.; **-kopf**, m. Bæverhoved, n.; **-lamm**, n. Bæverlam, n.; **-schiff**, n. Bæverskib, n.

Widem, n. **-s -e.** Dotation, c.

Wider, præp. med Acc. mod, imod: — **den Strom schwimmen**; — **einen streiten**; — **seine Pflicht handeln.**

Widerbellen, widerbellern, v. i. 1. m. h. sep. modsige, være gjenstridig.

Widerbellig, adj. gjenstridig.

Widerborstig, adj. stikkelhaaret; fig. gjenstridig.

Widerchrist, m. **-en -en.** Antikrist, c.

Widerdruck, m. **-es** ub. pl. Modtryk, n.

Widerfahren, v. i. 2. m. s. ins. vederfares, møde, hændes, ske.

Widerfechten, v. i. 2. m. h. ins. stride imod, kæmpe imod.

Widergang, m. **-es** ub. pl. Tilbagegang, c

Widergelt, m. **-es** ub. pl. † Erstatning, Godtgjørelse, c.

Widergesetzlich, adj. lovstridig.

Widergesinnt, adj. fjendtlig sindet.

Widerhaarig, adj. stikkelhaaret; fig. gjenstridig.

Widerhaken, m. **-s** pl. s. sg. (Dim. **Widerhäkchen, Widerhäklein**, n.) Modkrog, Modhage, c.

Widerhakig, adj. forsynet med Modhager.

Widerhall, m. **-es -e.** Gjenlyd, c., Ekko, n.

Widerhallen, v. i. 1. m. h. ins. gjenlyde.

Widerhalt, m. **-es** ub. pl. Modhold, Modtryk, n.; Modstand, Modvirkning, c.

Widerhalten, v. i. 2. m. h. sep. holde imod, staa imod, holde igjen.

Widerhaltig, adj. hvad der holder igjen.

Widerklage, f. **-n.** Modklage, Kontraklage, c.

Widerlager, n. **-s** pl. s. sg. Modpille, Pille under en Bue, c.

Widerlegbar, adj. gjendrivelig. — **Widerlegbarkeit**, f. Gjendrivelighed, c.

Widerlegen, v. t. 1. ins. gjendrive, modbevise. — **Widerlegung**, f. Gjendrivelse, c.

Widerleger, m. **-s** pl. s. sg. Gjendriver, c.

Widerleglich, adj. gjendrivelig, som kan modbevises.

Widerlich, adj. modbydelig, væmmelig, ækel; knarvorn, fortrædelig. — **Widerlichkeit**, f. Modbydelighed, c.

Widern, v. i. 1. m. h. opvække Modbydelighed, Væmmelse; staa imod; **es widert mir** († **mich**) **vor etw.**, jeg væmmes ved noget; v. r. bære sig.

Widernatürlich, adj. unaturlig, naturstridig, stridende mod Naturen. — **Widernatürlichkeit**, f. Unaturlighed, c.

Widerpart, m. (f.) **-es -e.** Modstander, Modpart; Modsigelse, Modstand, c.; Modsætning, c.; **Eim. — halten**, opponere imod en.

Widerprall, m. **-es -e.** Tilbageslag, Kontraslød, n.

Widerrat(h)en, v. t. 2. ins. fraraade, søge at hindre ved Raad.

Widerrechtlich, adj. lovstridig, retsstridig. — **Widerrechtlichkeit**, f. Lovstridighed, Retsstridighed, c.

Widerrede, f. **-n.** Modsigelse, Indvending, c.; † Svar, n.; **ohne —**, uden Modsigelse.

Widerreden, v. i. 1. m. h. ins. modsige, sige imod.

Widerrist, m. (n.) **-es -e.** øverste Del af Ryggen paa firfødtede Dyr.

Widerruf, m. **-es** ub. pl. Tilbagekaldelse, Gjenkaldelse, c.

Widerrufbar, adj. se **-ruflich.**

Widerrufen, v. t. 2. og i. m. h. tilbagekalde, gjenkalde. — **Widerrufung**, f. Tilbagekaldelse, Gjenkaldelse, c.

Widerruflich, adj. tilbagekaldelig. — **Widerruflichkeit**, f. Tilbagekaldelighed, c.

Widersacher, m. **-s** pl. s. sg. Modpart, Modstander, c.

Widersacherisch, adj. fjendtlig.

Widersagen, v. i. 1. m. s. ins. lossige sig fra; modsige, sige imod.

Widerschein, m. **-es -e.** Gjenskin, n., Reflex, c.

Widerscheinen, v. i. 2. m. h. ins. tilbagestraale, gjenspejles.

Widersetzen, v. r. 1. ins. modsætte sig, sætte sig til Modværge. — **Widersetzung**, f. Modstand, c.

Widersetzlich, adj. opsætsig, gjenstridig. — **Widersetzlichkeit**, f. Opsætsighed, Gjenstridighed, c.

Widersinn, m. **-es** ub. pl. modsat Betydning, modsat Mening; Urimelighed, c.; Usornuft, c.; Modbydelighed, c.

Widersinnig, adj urimelig, absurd, fornuftstridig, gjenstridig, opsætsig. — **Widersinnigkeit**, f. Urimelighed, Fornuftstridighed; Gjenstridighed, Opsætsighed, c.

Widerspenstig, adj. gjenstridig. — **Widerspenstigkeit**, f. Gjenstridighed, c.

Widerspiel, n. **-es -e.** det modsatte, Modsætning, c.

Widerspitze, f. **-n.** Modhage, c.

Widersprechen, v. i. 2. m. h. ins. modsige, modstride, sætte sig imod, gjøre Indsigelse imod; **sich —**, modsige sig selv.

Widersprecher, m. **-s** pl. s. sg. Modsiger, c.

Widersprechlich, adj. modsigelig.

Widerspruch, m. **-es -üche.** Modsigelse; Indsigelse, c.; **ohne —**, uden Modsigelse. | **Widerspruchs-geist**, m. Modsigelsesaand, c.

Widerstand, m. **-es** ub. pl. Modstand, c. | **Widerstand(s)-fähig**, i Stand til at gjøre Modstand; **-fähigkeit**, f. Modstandsevne, c.; **-los**, uden Modstand; **-partei**, f. Modparti, n.,

Opposition, c.; **-versuch**, m. Modstandsforsøg, n.

Widerstehen, v. i. 2. m. h. ins. modstaa, kæmpe imod, staa imod.

Widerstehlich, adj. modstaaelig.

Widerstoß, m. **-es -öße**. Kontrastød, Modstød, n.

Widerstoßen, v. t. 2. ins. støde igjen, ripostere.

Widerstrahlen, v. t. 1. og i. m. h. ins. tilbagestraale, tilbagekaste; gjenspejles, tilbagekastes.

Widerstreben, v. i. 1. m. h. ins. modstræbe, modsætte sig.

Widerstreit, m. **-es** ub. pl. Modstrid, Modsigelse, c.

Widerstreiten, v. i. 2. m. h. ins. modstride, modsige.

Widerstrom, m. **-es -öme**. Modstrøm, c.

Widerwärtig, adj. modbydelig, *ledsom; ubehagelig, uheldig; fjendtlig; **ein -er Wind**, Modvind, c. — **Widerwärtigkeit**, f. Modbydelighed, Ubehagelighed, c.; Modgang, c., Uheld, n.

Widerwille, m. **-ns** ub. pl. Modbydelighed, Lede; Modvilje, Aversion, Ulyst, Afsky, c.

Widerwillig, adj. modvillig, gjenstridig, uvillig, meget utilbøjelig.

Widerwind, m. **-es -e**. Modvind, c.

Widmen, v. t. 1. opofre, bestemme, tilegne, dedicere, hellige; **sich der Theologie** —, hellige sig til Theologien. — **Widmung**, f. Opofrelse, Helligelse, c.; Tilegnelse, Dedikation, c.

Widrig, adj. modsat, modstridende; ubehagelig, flem, ublid, uheldig; imod, modbydelig, ækel, væmmelig. | **Widrigen-falls**, i modsat Tilfælde.

Widrigkeit, f. ub. pl. Modstridighed, Uheldighed, Uoverensstemmelse, Modbydelighed, Ækelhed, c.

Wie, 1) adv. hvor, hvordan, hvorledes; — **so**? hvorledes det? 2) conj. som, ligesom; da, den Gang; siden, saasom; — **heißt er**? hvad hedder han? | **Wie-fern**, for saa vidt; **-viel**, hvor meget; **-wohl**, omendskjønt.

Wiebel, m. **-s** pl. ſ. sg. Snudebille, c. (Curculio).

Wiebeln, v. i. 1. m. h. × vrimle, myldre.

Wiede, f. **-n**. Vidjebaand, n.

Wiedehopf, m. **-es -e**. Hærfugl, c. (Upupa).

Wiedel, n. **-s** pl. ſ. sg. Vidjebaand, n.; Nøgle, Vindsel, n.

Wieder, adv. igjen, atter, paa ny, nok en Gang; tilbage.

Wiederabdruck, m. **-es -ücke**. gjentaget Aftryk, n.

Wiederabdrucken, v. t. 1. optrykke paa ny.

Wiederabfeuern, v. t. 1. affyre paa ny.

Wiederabgabe, f. **-n**. Tilbagelevering, c.

Wiederabgeben, v. t. 2. tilbagelevere.

Wiederabreiſen, v. i. 1. m. ſ. afreise igjen.

Wiederabſagen, v. t. 1. affige igjen.

Wiederabſchreiben, v. t. 2. afskrive paa ny.

Wiederabſenden, v. t. 1. (**ſandte, geſandt**) afsende igjen. — **Wiederabſendung**, f. Gjenafsendelse, c.

Wiederabt(h)eilen, v. t. 1. afdele igjen.

Wiederabtreten, v. t. 2. afstaa igjen. — **Wiederabtretung**, f. Gjenafstaaelse, c.

Wiederanfang, m. **-es -änge**. fornyet Begyndelse, c.

Wiederanfangen, v. t. 2. begynde igjen.

Wiederanfaſſen, v. t. 1. angribe paa ny, tage fat igjen.

Wiedergehen, v. i. 2. m. ſ. begynde igjen.

Wiederanknüpfen, v. t. 1. knytte til igjen, begynde paa ny. — **Wiederanknüpfung**, f. gjentagen Tilknytning, ny Begyndelse, c.

Wiederanmachen, v. t. 1. hæfte til paa ny; **Feuer** —, antænde Ilden paa ny.

Wiederannehmen, v. t. 2. antage igjen.

Wiederanſchaffen, v. t. 1. anskaffe igjen. — **Wiederanſchaffung**, f. fornyet Anskaffelse, c.

Wiederanſtellen, v. t. 1. ansætte igjen. — **Wiederanſtellung**, f. fornyet Ansættelse, Gjenansættelse, c.

Wiederanziehen, v. t. 2. tage paa igjen, trække paa igjen; trække til igjen. — **Wiederanziehung**, f. Gjenføreſe; Gjentiltrækning, c.

Wiederanzünden, v. t. 1. antænde igjen.

Wiederarbeiten, v. t. 1. oparbejde igjen. — **Wiederarbeitung**, f. fornyet Oparbejdelse, c.

Wiederaufbau, m. **-es** ub. pl. Gjenopbyggelse, Gjenopførelse, c.

Wiederaufbauen, v. t. 1. gjenopføre.

Wiederaufblühen, v. i. 1. m. ſ. gjenopblomstre.

Wiederauferſtehen, v. i. 2. m. ſ. gjenopstaa.

Wiederauferwecken, v. t. 1. gjenopvække.

Wiederauffinden, v. t. 2. finde igjen, gjenfinde. — **Wiederauffindung**, f. Gjenfindelse, c.

Wiederaufführen, v. t. 1. gjenopføre. — **Wiederaufführung**, f. Gjenopførelse, c.

Wiederaufgehen, v. i. 2. m. ſ. gaa op igjen, aabne sig igjen.

Wiederaufhängen, v. t. 1. hænge op igjen.

Wiederaufheben, v. t. 2. ophæve igjen. — **Wiederaufhebung**, f. Gjenophævelse, c.

Wiederaufkommen, v. i. 2. m. ſ. komme op igjen.

Wiederaufleben, v. i. 1. m. ſ. leve op igjen.

Wiederauflegen, v. t. 1. oplægge igjen, udgive igjen.

Wiederaufmachen, v. t. 1. oplukke igjen, aabne igjen.

Wiederaufnahme, f. **-n**. Gjenoptagelse, c.

Wiederaufnehmen, v. t. 2. gjenoptage. — **Wiederaufnehmung**, f. Gjenoptagelse, c.

Wiederaufrichten, v. t. 1. gjenoprette. — **Wiederaufrichtung**, f. Gjenoprettelse, c.

Wiederaufstehen, v. i. 2. m. ſ. ſtaa op igjen.
Wiederaufstellen, v. t. 1. gjenopſtille. — **Wiederaufstellung**, f. Gjenopſtilling, c.
Wiederaufthun, v. t. 2. ſe **-anfmachen**.
Wiederauftreten, v. i. 2. m. ſ. optræde igjen.
Wiederaufwachen, v. i. 1. m. j. vaagne igjen.
Wiederaufwärmen, v. t. 1. opvarme igjen.
Wiederausbrechen, v. i. 2. m. ſ. udbryde igjen.
Wiederausbruch, m. **-es -üche**. Gjenudbrud, n.
Wiederbauen, v. t. 1. gjenopbygge, gjenopføre.
Wiederbedecken, v. t. 1. bedække igjen.
Wiederbeißen, v. t. 2. bide igjen, bide atter, bide nok en Gang.
Wiederbekommen, v. t. 2. faa igjen, faa tilbage.
Wiederbeleben, v. t. 1. gjenoplive.
Wiederbelebung, f. **-en**. Gjenoplivelſe, c. | **Wiederbelebungs-verſuch**, m. Gjenoplivelſesforſøg, n.
Wiederbeſetzen, v. t. 1. beſætte igjen. — **Wiederbeſetzung**, f. Gjenbeſættelſe, c.
Wiederbeſinnen, v. r. 2. beſinde ſig igjen.
Wiederbefohlen, v. t. 1. forſaale igjen.
Wiederbetreten, v. t. 2. betræde igjen.
Wiederbezahlen, v. t. 1. tilbagebetale. — **Wiederbezahlung**, f. Tilbagebetaling, c.
Wiederbieten, v. t. 2. byde efter en anden.
Wiederbringen, v. t. 1. (**brachte**, **gebracht**) bringe igjen, bringe tilbage. — **Wiederbringung**, f. Bringen igjen, Iſtandſættelſe, c.; (Theol.) Apokataſtaſis, c.
Wiederdonnern, v. impers. 1. m. h. give Gjenſtraid.
Wiedereinführen, v. t. 1. gjenindføre. — **Wiedereinführung**, f. Gjenindførelſe, c.
Wiedereingehen, v. i. 2. m. ſ. gaa ind igjen; komme tilbage.
Wiedereinholen, v. t. 1. indhente igjen.
Wiedereinkaſſi(e)ren, v. t. 1. indkaſſere igjen.
Wiedereinlenken, v. t. 1. dreje ind igjen, ſætte i Led; v. i. m. ſ. dreje ind igjen, dreje af.
Wiedereinlöſen, v. t. 1. gjenindløſe. — **Wiedereinlöſung**, f. Gjenindløsning, c.
Wiedereinnahme, f. **-n**. Gjenindtagelſe, c.
Wiedereinnehmen, v. t. 2. gjenindtage.
Wiedereinpacken, v. t. 1. pakke ind igjen. — **Wiedereinpackung**, f. Gjenindpakning, c.
Wiedereinrenken, v. t. 1. ſætte igjen i Led.
Wiedereinrichten, v. t. 1. indrette igjen. — **Wiedereinrichtung**, f. Reorganiſation, c.
Wiedereinſchiffen, v. t. 1. indſkibe igjen. — **Wiedereinſchiffung**, f. Gjenindladning, Indſkibning igjen, c.
Wiedereinſchlafen, v. i. 2. m. ſ. ſove ind igjen.
Wiedereinſchließen, v. t. 2. indelukke igjen.
Wiedereinſetzen, v. t. 1. gjenindſætte. — **Wiedereinſetzung**, f. Gjenindſættelſe, c.
Wiedereintreten, v. i. 2. m. ſ. træde ind igjen. — **Wiedereintretung**, f. Gjenindtrædelſe, c.
Wiedereintritt, m. **-es** ub. pl. Gjenindtrædelſe, c.
Wiedereinziehen, v. t. 2. trække ind igjen; v. i. m. ſ. flytte ind igjen, drage ind igjen.
Wiedererhalten, v. t. 2. faa igjen, faa tilbage.
Wiedererinnern, v. t. 1. gjenerindre. — **Wiedererinnerung**, f. Gjenerindring, c.
Wiedererkennen, v. t. 1. (**erkannte**, **erkannt**) gjenkjende. — **Wiedererkennung**, f. Gjenkjendelſe, c.
Wiedererlangen, v. t. 1. faa igjen, faa tilbage, gjenerhverve. — **Wiedererlangung**, f. Gjenerhvervelſe, Gjenerholdelſe, c.
Wiedererobern, v. t. 1. gjenerobre. — **Wiedereroberung**, f. Gjenerobring, c.
Wiedereröffnen, v. t. 1. aabne igjen. — **Wiedereröffnung**, f. Gjenaabning, c.
Wiederrichten, v. t. 1. gjenoprette. — **Wiederrichtung**, f. Gjenopretteſe, c.
Wiedererſcheinen, v. i. 2. m. ſ. viſe ſig igjen, komme igjen. — **Wiedererſcheinung**, f. Gjenkomſt, c.
Wiedererſetzen, wiedererſtatten, v. t. 1. erſtatte. — **Wiedererſtattung**, f. Erſtatning, c.
Wiedererwecken, v. t. 1. gjenopvække. — **Wiedererweckung**, f. Gjenopvækkelſe, c.
Wiedererzählen, v. t. 1. gjenfortælle. — **Wiedererzählung**, f. Gjenfortælling, c.
Wiedererzeugen, v. t. 1. gjenfrembringe. — **Wiedererzeugung**, f. Gjenfrembringelſe, c.
Wiederfinden, v. t. 2. gjenfinde, finde det tabte igjen.
Wiederflug, m. **-es -üge**. (Jagt) Tilbagekomſt, c. (Trækfuglenes).
Wiederfordern, v. t. 1. tilbageforbre, fordre igjen.
Wiedergabe, f. **-n**. Tilbagegivelſe; Gjengivelſe, c.
Wiedergebären, v. t. 2. gjenføde; **wiedergeboren**, gjenfødt.
Wiedergeben, v. t. 2. tilbagegive, give igjen; gjengive.
Wiedergeburt, f. ub. pl. Gjenfødelſe, c.
Wiedergeneſen, v. i. 2. m. j. komme ſig igjen, helbredes. — **Wiedergeneſung**, f. Helbredelſe, c.
Wiedergewinn, m. **-es** ub. pl. Gjenerhvervelſe, c.
Wiedergewinnen, v. t. 2. gjenerhverve.
Wiederglanz, m. **-es** ub. pl. Gjenſkin, n.
Wiederglänzen, v. i. 1. m. h. gjenſkinne, kaſte Skinnet tilbage.

Wiedergrüßen, v. t. 1. hilse igjen, gjengjælde en Hilsen.
Wiedergutmachen, v. t. 1. gjøre godt igjen.
Wiederhaben, v. i. 2. m. h. have igjen.
Wiederhall, m. **-es -e**. Gjenlyd, c., Ekko, n.
Wiederhallen, v. i. 1. m. h. gjenlyde, give Ekko.
Wiederherabsteigen, v. i. 2. m. ſ. ſtige ned igjen.
Wiederheraufbringen, v. t. 1. (**brachte, gebracht**) bringe op igjen.
Wiederheraufſteigen, v. i. 2. m. ſ. ſtige op igjen.
Wiederherſtellbar, adj. ſom kan gjenoprettes, erſtattes, tilbagegives.
Wiederherſtellen, v. t. 1. bringe i Stand igjen, gjenoprette; **er iſt wiederhergeſtellt**, han er raſk igjen. — **Wiederherſtellung**, f. Gjenoprettelſe; Helbredelſe, c.
Wiederhervorbringen, v. t. 1. (**brachte, gebracht**) gjenfrembringe.
Wiederhervorſuchen, v. t. 1. ſøge frem igjen.
Wiederhineingehen, v. i. 2. m. ſ. gaa ind igjen.
Wiederhingehen, v. i. 2. m. ſ. gaa hen igjen.
Wiederholen, v. t. 1. sep. hente igjen, hente tilbage.
Wiederholen, v. t. 1. ins. gjentage, repetere; **wiederholt**, gjentagende, gjentagne Gange.
Wiederholentlich, adv. gjentagne Gange, gjentagende.
Wiederholung, f. **-en** Gjentagelſe, Repetition, c. | **Wiederholungs-zeichen**, n. Gjentagelſestegn, n.
Wiederkauen, wiederkäuen, v. t. 1. og i. m. h. drøvtygge, tygge Drøv.
Wiederkäuer, m. **-s** pl. ſ. sg. Drøvtygger, c.
Wiederkauf, m. **-es -äufe**. Tilbagekjøb, Gjenkjøb, n.
Wiederkaufen, v. t. 1. gjenkjøbe, kjøbe en ſolgt Ting tilbage.
Wiederkäufer, m. **-s** pl. ſ. sg. Gjenkjøber, c.
Wiederkäuflich, adj. gjentjøbelig.
Wiederkehr, f. ub. pl. Tilbagekomſt, c.
Wiederkehren, v. i. 1. m. ſ. vende tilbage.
Wiederklang, m. **-es -änge**. Gjenklang, c.
Wiederklingen, v. i. 2. m. ſ. gjenlyde, give Gjenklang.
Wiederkommen, v. i. 2. m. ſ. komme igjen, komme tilbage.
Wiederkunft, f. ub. pl. Gjenkomſt, Tilbagekomſt, Hjemkomſt, c.
Wiederlöſen, v. t. 1. indløſe igjen. — **Wiederlöſung**, f. Gjenindløsning, c.
Wiedermachen, v. t. 1. iſtandſætte, reparere.
Wiedernähen, v. t. 1. ſy igjen.
Wiedernahme, f. ub. pl. Tilbagetagelſe, c.
Wiedernehmen, v. t. 2. tage igjen, tage tilbage.
Wiederſagen, v. t. 1. ſige igjen, ſladre.
Wiederſammeln, v. t. 1. ſamle igjen.
Wiederſchaffen, v. t. 1. ſkaffe igjen, ſkaffe tilbage.
Wiederſchall, m. **-es -älle**. Gjenſtraald, n., Gjenlyd, c.
Wiederſchallen, v. i. 1. m. h. gjenlyde, give Gjenlyd, give Ekko.
Wiederſchein, m. **-es -e**. Gjenſkin, n.
Wiederſcheinen, v. i. 2. m. h. gjenſtraale.
Wiederſchelten, v. i. 2. m. h. ſkjælde igjen.
Wiederſchicken, v. t. 1. tilbageſende, ſende igjen.
Wiederſchießen, v. i. 2. m. h. ſkyde igjen.
Wiederſchimpfen, v. i. 1. m. h. ſkjænde igjen, ſkjælde igjen.
Wiederſchlag, m. **-es -äge**. Gjenſlag, Modſlag, n.; Reflex, c.
Wiederſchlagen, v. t. 2. og i. m. h. ſlaa igjen.
Wiederſchreiben, v. t. 2. og i. m. h. ſkrive igjen, ſkrive tilbage, beſvare.
Wiederſehen, v. t. 2. ſe igjen, gjenſe.
Wiederſetzen, n. **-s** ub. pl. Gjenſyn, n.; **bis aufs —**, til vi ſes igjen.
Wiederſtrahl, m. **-es** ub. pl. Gjenſkin, n.
Wiederſtrahlen, v. t. 1. og i. m. h. gjenſtraale, gjenſtraales.
Wiederſtrich, m. **-es -e**. (Jagt) Tilbagekomſt, c. (Trækfuglenes).
Wiederſuchen, v. t. 1. efterſøge, opſøge.
Wiedertaufe, f. ub. pl. gjentagen Daab, Gjendaab, c.
Wiedertaufen, v. t. 1. gjendøbe.
Wiedertäufer, m. **-s** pl. ſ. sg. Gjendøber, Anabaptiſt, c.
Wiederthun, v. t. 2. gjøre igjen.
Wiedertönen, v. i. 1. m. h. gjentone, gjenlyde, give Gjenlyd.
Wiedertrauen, v. t. 1. vie igjen. — **Wiedertrauung**, f. Vielſe igjen, c.
Wiederum, adv. igjen, atter, paa ny, dernæſt.
Wiederumkehren, v. i. 1. m. ſ. vende om igjen.
Wiedervereinigen, v. t. 1. gjenforene. — **Wiedervereinigung**, f. Gjenforening, c.
Wiedervergelten, v. t. 2. gjengjælde.
Wiedervergeltung, f. ub. pl. Gjengjældelſe, c. | **Wiedervergeltungs-recht**, n. Gjengjældelſesret, c.
Wiederverheirat(h)en, v. t. 1. gifte igjen. — **Wiederverheirat(h)ung**, f. nyt Gifteraal, n.
Wiederverkauf, m. **-es -äufe**. Gjenſalg, n.
Wiederverkaufen, v. t. 1. gjenſælge.
Wiederverkäufer, m. **-s** pl. ſ. sg. Gjenſælger, c.
Wiedervermiet(h)en, v. t. 1. bortleje igjen, fremleje. — **Wiedervermiet(h)ung**, f. Fremleje, c.

Wiederversichern, v. t. 1. gjenforsikre. — **Wiederversicherung**, f. Gjenforsikring, c.
Wiederversöhnen, v. t. 1. forsone igjen.
Wiederwachsen, v. i. 2. m. s. voxe igjen.
Wiederwahl, f. **-en**. Gjenvalg, n.
Wiederwählbar, adj. gjenvælgelig. — **Wiederwählbarkeit**, f. Gjenvælgelighed, c.
Wiederwählen, v. t. 1. gjenvælge.
Wiederwuchs, m. **-es** ub. pl. Gjenvæxt, c.
Wiederzahlen, v. t. 1. betale igjen, tilbagebetale.
Wiederzählen, v. t. 1. tælle igjen.
Wiederzulassen, v. t. 2. tillade igjen. — **Wiederzulassung**, f. fornyet Tilladelse, c.
Wiederzunahme, f. ub. pl. fornyet Tiltagen, c.
Wiederzunehmen, v. i. 2. m. h. tage til igjen.
Wiederzustellen, v. t. 1. tilbagelevere.
Wiege, f. **-n**. Vugge, c.; Hakkekniv, c. | **Wiegen-angebinde**, n. Vuggegave, Fødselsdagsforæring, c.; **-band**, n. Vuggebaand, n.; **-brett**, n. Hakkebræt, n.; **-fest**, n. Fødselsdag, c.; **-kind**, n. Vuggebarn, n.; **-lied**, n. Vuggevise, Vuggesang, c.; **-messer**, n. Hakkekniv, c.; **-pferd**, n. Gyngehest, c.; **-stuhl**, m. Gyngestol, c.
Wiegeln, v. t. 1. vugge sagte, gynge.
Wiegen, v. t. 1. vugge, gynge; halke; **in etw. gewiegt sein**, være erfaren, duelig i noget.
Wiegen, v. i. 2. m. h. veje. | **Wiege-geld**, n. Vejerpenge, pl.
Wieger, m. **-s** pl. s. sg. Vejer, c.
Wiehern, v. i. 1. m. h. vrinske.
Wiek, f. **-en**. Vig, c.
Wieke, f. **-n**. Linstav, n., Charpi, c.
Wiel, n. (m.) se **Wiedel**.
Wiel, n. (m.) **-es -e**. (til Sss) Hjul, n.
Wiem, m. **-es -e**. Lægte til at hænge røget Kjød paa; Hønsestige, c.
Wieme, f. se **Wiem**.
Wiemen, m. se **Wiem**.
Wiepe, f. **-n**. Hyben, c.
Wiesbaum, m. **-es -äume**. Læsstræe, n.
Wiese, f. **-n**. Eng, c. | **Wiesen-ampfer**, m. Syre, c. (Rumex acetosa); **-bach**, m. Engbæk, c.; **-ban**, m. Engbyrkning, c.; **-blume**, f. Engblomst, c.; Eng-Kabbeleje, Koblomme, c. (Caltha palustris); **-boden**, m. Engbund, c.; **-egge**, f. Engharve, c.; **-feld**, n. Græsmark, c.; **-fuchs**, m. vild Hør, c. (Linum cartharticum); **-glocke**, f. Klokkeblomst, c.; **-gras**, n. Enggræs, n.; især Rapgræs, n. (Poa); **-grün**, n. Engens grønne Farve. c.; **-grund**, m. Engbund, c.; **-hafer**, m. Enghavre, c. (Avena pratensis); **-klee**, m. Engkløver, c. (Trifolium pratense); **-knarrer**, m. Vagtelkonge, c.; **-kräuter**, pl. Engplanter; **-lerche**, f. Engleerke, c. (Anthus pratensis); **-pfad**, m. Engsti, c.; **-pflanze**, f. Engplante, c.; **-pieper**, m. se **lerche**; **-plan**, m. Eng, c.; **-ralle**, f., **-schnarre**, f., **-schnarrer**, m. se **-knarrer**; **-thal**, n. Engdal, c.
Wiesel, m. (n.) **-s** pl. s. sg. Væsel, c.
Wieselbaum, m. se **Wiesbaum**.
Wiesenhaft, **wiesig**, adj. engagtig.
Wieswachs, m. **-es** ub. pl. Græsvæxt, c.
Wieten, v. t. 1. luge.
Wiewohl, conj. hvorvel, omendskjønt.
Wiegand, m. se **Weigand**.
Wiking, m. **-s -e**. Viking, c. | **Wikingerhalk**, m. Vikingelov, c.
Wild, adj. vild; udyrket, utæmmet, ballstyrig; **-e Tiere**, vilde Dyr; **-e Rosen**, vilde Roser; **-es Fleisch**, bødt Kjød; **-e Ehe**, polsk Ugteskab; **ein W-er**, en Løsgænger, c. (parlamentarisk Spr.); ✝ uritig, lovstridig; ✝ broget; × fri for Svimmelheb. — **Wildheit**, f. Vildhed, Vildskab, c.
Wild, n. **-es** ub. pl. Vildt, n.; **rotes** —, Hjort, c., Raadyr, n.; **schwarzes** —, Vildsvin, n.; **das kleine** —, Harer, Fuglevildt. | **Wildacker**, m. Vildtmark, c. (som besaas til Føde for Vildtet); **-adel**, m. Slags Hvidtorn, c. (Crataegus aria); **-bach**, m. Vildbæk, Skyllebæk, c.; **-bad**, n. naturligt mineralsk Bad, n.; **-bahn**, f. Vildtbane, c.; Jagtdistrikt, n.; pløjet Vej i et Jagtdistrikt for at opspore Vildtets Gang; ubanet Vej ved Siden af Kjørevejen; **auf der — — gehen**, gaa som tredje Hest ved Siden af de andre; **-bann**, m. Jagtret, c.; Vildtbane, c.; **-braten**, m. Dyresteg, c.; **-bret**, n. se **-pret**; **-dieb**, m. Vildtthv, Krybskytte, c.; **-dieben**, v. i. 1. m. h. øve Krybskytteri; **-dieberei**, f., **diebstahl**, m. Vildtthveri, n.; **-elster**, f. stor Tornskade, c. (Lanius excubitor); **-ente**, f. Vildand, c.; **-fahre**, f. pløjet Jord i et Jagtdistrikt for at opspore Vildtets Gang; **-fang**, m. Vildtets Fangst; fig. en vild Ting; vild Krabat, vild Tøs, Vildkat, Vildbasse, c.; **-flachs**, m. vild Hør, c. (Linum carthartieum); **-forst**, m. Dyrehave, c.; **-fraß**, m. se **-schaden**; **-fremd**, vildfremmed, ganske fremmed; **-fuhre**, f. se **fahre**; **-gans**, f. Vildgaas, c.; **-garten**, m., **-gehege**, n. Dyrehave, c.; **-graf**, m. Navn paa nogle Grever ved Rhinen; **-geruch**, m. Vildtlugt, c.; **-hafer**, m. Flyvehavre, c. (Avena fatua); **-hüner**, m. se **-heuer**; **-haut**, f. Hud af vildt (amerikansk) Hornkvæg, c.; **-heu**, n. Hø paa utilgængelige Steder, n.; **-heuer**, m. Høsamler, c., der afmejer Hø paa de for Kvæget utilgængelige Steder i Alperne; **-hüter**, m. Skovløber, c.; **-kalb**, n. Hindkalv, ung Hind; **-meister**, m. Forster, Skovrider, c.; **-meisterei**, f. Forsterbolig, c.; **-obst**, n. vild Frugt, c.; **-park**, m. Dyrehave, c.; **-pret**, n. Dyrefjød, n.; Dyr, n., spiseligt Vildt; **-pretbraten**, m. Dyresteg, c.; **-prethändler**, m. Vildthandler, c.; **-reich**, vildtrig; **-schaden**, m. Vildtskade, c.; **-schuppen**, m. Skur i Skoven, hvor Vildtet om Vinteren fodres; **-schur**, f. laabden Pels, c.; Ulvestind, n.; **-schütz**, m. Jæger,

c.; **Wildtthv, Krybſtytte**, c.; **-ſchwein**, n. Vildſvin, n.; **-ſtand**, m. Vildtſtade, n.; **Vildtbeſtand**, Vildtſtand, c.; **-trage**, f. ſtort Net til at bære det ſkudte Vildt i; **-wachſend**, vildvoxende; **-wechſel**, m. Vildtets Vej, c.; **-weg**, m. ſe **-bahn**; **-zaun**, m. Vildtgærde, n.

Wilde, f. **-n**. Vildhed, Vildſkab, c.; vild, øde Egn, c.; Strømhvirvel, Malſtrøm, c.

Wildener, m. **-s** pl. ſ. sg. Krybſtytte, c.; × Beboer af en øde Egn.

Wildenzen, v. i. 1. m. h. ſmage af Vildt.

Wilderei, f. **-en**. Krybſtytteri, n.

Wilderer, m. **-s** pl. ſ. sg. Krybſtytte, c.

Wilderig, adj. vild, utæmmet, udyrket.

Wildern, v. i. 1. m. h. forvildes; øve Krybſtytteri; v. t. forvilde, gjøre vild.

Wildernis, f. ſe **Wildnis**.

Wildling, m. **-s -e**. vildt Træ, vild Buſk; vildt Dyr; vildt Menneſke.

Wildnis, f. (n.) **-ſe**. Vildnis, øde Egn; Vildhed, c.

Wildpret, n. ſe **Wildpret**.

Wil(d)pern, v. i. 1. m. h. ſmage af Vildt.

Wilhung, f. ſe **Wilhnis**.

Wilge, f. **-n** Pil, c. (Salix).

Wille, m. **-ns** ub. pl. Vilje, c.; **-ns ſein**, have i Sinde, agte, have beſluttet; **aus freiem -n**, frivillig; **bei (mit) dem beſten -n**, med min bedſte Vilje; **mit Wiſſen und -n**, med mit Vidende og Vilje; **um Willen, um willen**, for Skyld; **um Gottes -n**, for Guds Skyld; **wider meinen -n**, imod min Vilje; **den letzen -n eröffnen**, aabne Teſtamentet. | **Willen-los**, viljeløs; **-loſigkeit**, f. Viljeløsheb, c. — **Willens-änderung**, f. Forandring af Viljen, c.; **-äußerung**, f. Viljesytring, c.; **-beſtimmung**, f. Viljebeſtemmelſe, c.; **-erklärung**, f. Viljeserklæring, c.; **-freiheit**, f. Viljesfrihed, c.; **-kraft**, f. Viljeskraft, c.; **-meinung**, f. ren Mening, Hjærtens Mening, c.; **-ſtärke**, f. Viljeſtyrke, Viljefasthed, c.

Willentlich, adj. meb Vilje.

Willfahren, v. i. 1. m. h. føje, tjene, være til Tjeneſte; **Einem in etw.** —, føje ſig efter en i noget; **einer Bitte** —, opfylde en Bøn. — **Willfahrung**, f. ſe **Willfährigkeit**.

Willfährig, adj. føjelig, tjenſtagtig, berebvillig. — **Willfährigkeit**, f. Føjelighed, Tjenſtagtighed, Beredvilligheb, c.

Willig, adj. villig, redebon, gjærne; **der Geiſt iſt** —, Aanden er redebon. — **Willigkeit**, f. Villighed, Redebonhed, c.

Willigen, v. i. 1. m. h. indvilge, give ſit Samtykke til; v. t. † bevilge, tilſtaa. — **Willigung**, f. Samtykke, n.

Williglich, adv. villig, gjærne.

Willkomm, m. ſe **Willkommen**. | **Willkomm(s)-becher**, m. Velkomſtbæger, n.; **-gruß**, m. Velkomſthilſen, c.; **-trunk**, m. Velkomſtdrik, c.

Willkommen, adj. velkommen, kjær, behagelig; **Einen — heißen**, byde en velkommen.

Willkommen, m. **-s** pl. ſ. sg. Velkomſt, c.; Velkomſtbæger, n.

Willkür, f. ub. pl. Godtbefindende, Behag, Tykke, n.; × frit Valg. | **Willkür-herrſcher**, m. Despot, c.; **-herrſchaft**, f. Despoti, n.; **-verfahren**, n. vilkaarlig Fremgangsmaade, c.

Willkürlich, adj. vilkaarlig. — **Willkürlichkeit**, f. Vilkaarlighed, c.

Wimmelhaft, adj. vrimlende, myldrende.

Wimmeln, v. i. 1. m. h. vrimle, myldre; **es wimmelt hier von († mit) Menſchen**, bet vrimler her af Mennesker; × høſte Vin.

Wimmen, v. i. 1. m. h. × høſte Vin.

Wimmer, m. **-s** pl. ſ. sg. × Vingaardsmand, c.

Wimmer, f. **-n**. Knude, Knort, Knaft, c., haardt Sted, n.; Klippe, c.; Blegn, Vorte, c.; fig. Grobrian, Klods, c.

Wimmerer, m. ſe **Wimmerling**.

Wimmerling, m. **-s -e**. klynkende Skabning, c.

Wimmerig, adj. knortet, knudret; klynkende.

Wimmern, v. i. 1. m. h. klynke, pibe, jamre ſig; m. ſ. blive haard, blive knudret.

Wimpel, (m.) n. **-s** pl. ſ. sg. (f. **-n**.) Vimpel, c. | **Wimpel-fall**, m. Vimpelfalb, n.; **-ſtock**, m. Vimpelſtang, c.

Wimpeln, v. i. 1. m. h. baje, flagre.

Wimper, f. **-n**. Øjenhaar, n.

Wimperchen, n. **-s** pl. ſ. sg. Fjeletraad, c.

Wimperg, m. **-es -e**. Borgtinde, c.

Wimperig, adj. beſat meb Haar.

Wimpern, v. t. 1. blinke, glippe meb Øjnene.

Wind, m. **-es -e**. Vind, Blæſt, c.; **ein ſtarker** —, en ſtærk Blæſt; **vor dem — ſegeln**, ſejle meb gunſtig Vind; fig. — **machen**, prale, gjøre Blæſt; — **von etw. bekommen**, faa Nys om, faa Efterretning om; **in den — reden**, ſnakke hen i Vejret; **etw. in den — ſchlagen**, forkaſte, ikke bryde ſig om, ikke ænſe noget; Vind, Fjært, c. | **Wind-ball**, m. lille Ballon, c.; **-beſchädigung**, f. Vindſkade, c.; **-beutel**, m. Vindmager, Praler, Skryber, c., vindigt Menneſke; Slags oppuſtet Kage; **-beutelei**, f. Vindmageri, n.; **-beuteln**, v. i. gjøre Vind, prale, lyde; **-blaſe**, f. Vindblære, Luftblære, c.; **-blatter**, f. Vindblegn, c.; **-blume**, f. Anemone, c.; **-bruch**, m. Vindfælde, c.; Vindbrok, n.; **-büchſe**, f. Vindbøſſe, c.; **-drehung**, f. Vindforandring, c.; **-dürr**, tørret af Vinden, vindtør, ſtinbmager; **-ei**, n. Vindæg, n.; **-fackel**, f. Vegfakkel, c.; **-fahne**, f. Vindfløj, c.; **-fall**, m. ſe **-bruch**; (til Søs) et heftigt, uventet Vindſtub; **-fang**, m. Vindfang, n.; **-flügel**, m. Møllevinge, c.; **-frei**, beſtyttet mob Vinben; **-geſchwulſt**, f. Luftbævelſe, c., Emfyſem, n.; **-hafer**, m. vild Havre, c.; **-halm**, m. Hvene, c. (Agrostis); **-harfe**, f. Vindharpe, Æolsharpe, c.; **-hauch**, m. Vind-

puſt, n.; **-hetze**, f. Jagt med Vindſpillere, c.; **-hoſe**, f. Skyumpe, c.; **-hund**, m. Vindſpiller, Mynde, c.; fig. ſe **-beutel**; **-inſtrument**, n. Blæſeinſtrument, n.; **-kanal**, m. Vindkammer, n., Vindlade, c.; **-karte**, f. Vindkort, n.; **-keſſel**, m. Vindſjedel, c.; **-klappe**, f. Vindklap, Luftklap, Ventil, c.; **-kolik**, f. Vindkolik, c.; **-kunſt**, f. Vinddrift, c.; **-lade**, f. Vindkammer, n., Vindlade, c. (Orgel); **-laden**, m. Vinduesſtodde, c.; **-leicht**, let ſom en Fjer; **-licht**, n. Fakkel, c.; **-loch**, n. Træhul, n.; **-macher**, m. ſe **-beutel**; **-meſſer**, m. Vindmaaler, c.; **-meſſung**, f. Vindmaaling, c.; **-monat**, m. Vindmaaned, November Maaned; **-mühle**, f. Vejrmølle, Vindmølle, c.; **-mühlenflügel**, m. Møllevinge, c.; **-müller**, m. Vejrmøller, c.; **-ofen**, m. Vindovn, c.; **-pfeife**, f. Vindpibe, c.; **-propf**, m. Kanonprop, c.; **-piſtole**, f. Vindpiſtol, c.; **-pocken**, pl. Skolbkopper, pl.; **-rad**, n. Vindhjul, n.; **-richtung**, f. Vindretning, c.; **-riß**, m. ſe **-bruch**; **-rohr**, n., **-röhre**, f. Vindrør, n.; **-roſe**, f. Vindroſe, c.; Anemone, c.; **-ſchaden**, m. Vindſtade, c.; **-ſchief**, vindſkæv; **-ſchirm**, m. Vindſkjærm, c.; Skjærmbræt, n.; **-ſchlag**, m. ſe **-bruch**; **-ſchnell**, hurtig ſom Vinden, pilſnar; **-ſeite**, f. Vindſide, c.; **-ſpiel**, n. Vindſpiller, Mynde, c.; **-ſtille**, vindſtille, blikſtille; **-ſtille**, f. Vindſtille, c., Havblik, n.; **-ſtock**, m. lille Vindpoſe, c.; **-ſtoß**, m. Vindſtød, n.; *Guſs, Guſt, c.; **-ſtrich**, m. Vindſtrøg, n.; **-ſtrom**, m., **-ſtrömung**, f. Vindſtrøm, c.; **-ſturm**, m. Storm, c.; **-ſucht**, f. Trommeſyge, c.; **-trocken**, vindtør, tørret i fri Luft; **-vogel**, m. ſtor Regnſpove, c. (Scolopax arquata); **-wärts**, henimod Vinden; **-webe**, **-wehe**, f. Snedrive, c.; **-wirbel**, m. Hvirvelvind, Kaſtevind, c.; **-wurf**, m. ſe **-bruch**. — **Windes-eile**, f., **-ſchnelligkeit**, f. Vindens Haſtighed, c.; **-wehe**, f. Snedrive. — **Winds-braut**, f. Orkan, Storm, c.

Winde, f. -n. Garnvinde, c.; Spil, n., Vinde, c.; Snerle, c. (Convolvulus).

Windel, f. -n. Svøb, n., *Linde, c. | **Windel-band**, n. Svøbeliſte, c.; **-bohrer**, m. Vimmelbor, n.; **-kind**, n. Svøbelsebarn, n.; **-weich**, i: — — **ſchlagen**, mørbanke.

Windeln, v. t. 1. ſvøbe.

Winden, v. t. 2. ſno; **ſich** —, ſno ſig; ſlynge ſig; vinde, binde, vikle, ſvøbe; **Kränze** —, binde Kranſe; **ein Tuch um etw.** —, ſvøbe et Lærkæbe om noget; **Eim. etw. aus den Händen** —, vriſte en noget ud af Hænderne; vinde, hejſe.

Winden, v. i. 1. m. h. blæſe, luſte; **es windet**, det blæſer; v. t. ſnuſe, lugte, bejre.

Winderling, m -s -e. Snerle, c.

Windig, m. -s -e. Snerle, c.

Windig, adj. vindig, luftig; fig. vindig, upaalidelig; × ſammenſnoet. — **Windigkeit**, f. Vindighed, c.

Windling, m. -s -e. Snerle, c.; × Bor, n.

Windung, f. -en. Vinden, Omvikling, Krumning, Omdrejning, c.; Snoning, Bugtning, c.; Bugt, Sneglegang, Struegang, c.

Wink, m. -es -e. Vink, Nys, n.; **Eim. einen — geben**, give en et Vink; Øjeblik, Nu, n.; Smule, Kjende, c.

Winkel, m. -s pl. ſ. sg. Vinkel, c.; **ein rechter** —, en ret Vinkel; Broa, Krog, Afkrog, c.; Hjørne, n.; Smuthul, n.; **im** —, i Smug; × Krambod, c.; Værtſted, n. | **Winkel-advokat**, m. Vinkelſkriver, c.; **-band**, n. Hjørnebaand, n.; **-blatt**, n. lokal Avis, c.; **-bogen**, m. Vinkelbue, c.; **-dach**, n. Vinkeltag, n.; **-druckerei**, f. Smugtrykkeri, n.; **-ehe**, f. hemmeligt Ægteſtab; **-eiſen**, n. Vinkeljærn, n.; **-förmig**, vinkeldannet, vinkelformet; **-funktion**, f. Vinkelfunktion, c.; **-gaſſe**, f. Sidegade, Gyde, c.; **-haken**, m. Vinkelhage, c.; **-hölzer**, fig. Udſlugter, Undſkyldninger; **-kammer**, f. Vinkelhage, c.; **-kreuz**, n. vinkeleret Kors, n.; **-linie**, f. Diagonal, c.; **-maß**, n. Vinkelmaal, n.; **-meſſe**, f. Smugmesſe, c.; **-meſſer**, m. Vinkelmaaler, c.; **-meſſung**, f. Vinkelmaaling, c.; **-münze**, f. falſk Mønt, c.; **-paſſer**, m. Vinkelpasſer, c.; **-preſſe**, f. Smugpresſe, c.; **-recht**, retvinklet, vinkelret; **-ſchenke**, f. Smugkro, c.; **-ſchule**, f. Vogeſtole, Smugſkole, c.; **-treppe**, f. Løntrappe, c.; **-zahn**, m. Hjørnetand, c.; **-zirkel**, m. Vinkelpasſer, c.; **-zug**, m. fig. Finte, Ræнke, Udſlugt, Undſkyldning, c.

Winkelhaft, adj. ſe **winkelig**.

Winkelig, adj. vinklet, kroget.

Winkeln, v. t. 1. baje efter Vinkelen.

Winken, v. t. 1. og i. m. h. vinke, give et Vink, give et Tegn, vinke hen til ſig; **er winkte mir**, han vinkede ad mig; **Eim. mit den Augen** —, blinke med Øjnene til en.

Winker, m. -s pl. ſ. sg. × Vink, n.; en, ſom vinker.

Winſelei, f. -en. Klynkeri, Piberi, n.

Winſeler, m. -s pl. ſ. sg. en, ſom klynker, piber.

Winſeln, v. i. 1. m. h. klynke, pibe, flæbe. | **Winſel-ſtimme**, f. klynkende Stemme, c.

Winter, m. -s pl. ſ. sg. Vinter, c.; **des -s**, om Vinteren; **mitten im** —, midt om Vinteren; **dieſen** —, i Vinter; **vorigen** —, forrige Vinter. | **Winter-abend**, m. Vinteraften, c.; **-apfel**, m. Vinteræble, Gjemmeæble, n.; **-arbeit**, f. Vinterarbejde, n.; **-aufenthalt**, m. Vinteropholb, n.; **-beſtellung**, f. Vinterplojning, c.; **-birne**, f. Vinterpære, Gjemmepære, c.; **-blume**, f. Vinterblomſt, c.; **-butter**, f. Vinterſmør, n.; **-feld**, n. Vintermark, c.; **-feldzug**, m. Vinterfeldtog, n.; **-fenſter**, n. Dobbeltvindue, n.; **-frucht**, f. Vinterfrugt, c.; **-garten**, m. Vinterhave, c.; **-gerſte**, f. Vinterbyg, c.; **-getreide**, n. Vinterſæd, c.; **-gewächs**, n. Vintervæxt, c.; **-grün**, n. Singrøn, n. (Vinca); **-haar**, n. Vinterhaar, n.; **-hafen**, m. Vinterhavn, c.; **-haus**, n. Drivhus, n.; **-holz**, n. Vinterbrænde, n.; **-kälte**, f. Vin-

terkulde, c.; **-kleid**, n., **-kleidung**, f. Vinterklædning, Vinterdragt, c.; **-kohl**, m. Vinterkaal, c.; **-könig**, m. Gærdesmutte, c.; **-korn**, n. Vinterkorn, c.; **-lager**, n. Vinterleje, c.; Vinterleje, n., Hi, c.; **-luft**, f. Vinterluft, c.; **-mantel**, m. Vinterkappe, c.; **-mäßig**, vinteragtig; **-monat**, m. Vintermaaned, c.; **-morgen**, m. Vintermorgen, c.; **-nacht**, f. Vinternat, c.; **-obst**, n. Vinterfrugt, Gjemmefrugt, c.; **-quartier**, n. Vinterkvarter, n.; **-regen**, m. Vinterregn, c.; **-reise**, f. Vinterrejse, c.; **-roggen**, m. Vinterrug, c.; **-rock**, m. Vinterfrakke, c.; **-ruhe**, f. Vinterhvile, c.; **-saat**, f. Vintersæd, c.; **-schlaf**, m. Vintersøvn, Vinterdvale, c.; **-schein**, m. Nymaane i November, c.; **-seite**, f. nordlig Side, Nordside, c.; **-sonne**, f. Vintersol, c.; **-sonnenwende**, f. Vintersolhverv, n.; **-stoppel**, f. Stub, Vinterstub, c.; **Ver**, n.; **-tag**, m. Vinterdag, c.; **-vergnügen**, n. Vinterfornøjelse, c.; **-vorrat(h)**, m. Vinterforraad, n.; **-weizen**, m. Vinterhvede, c.; **-wende**, f. se **-sonnenwende**; **-wetter**, n. Vinterveir, n.; **-wohnung**, f. Vinterbolig, c.; **-wolle**, f. Vinteruld, c.; **-zeit**, f. Vintertid, c.

Winterhaft, **winterig**, **winterisch**, **winterlich**, adj. vinterlig, vinteragtig.

Winterling, m. **-s -e**. Sneværling, c. (Emberiza nivalis).

Wintern, v. impers. 1. m. h. blive Vinter; v. i. m. h. ✝ blive Vinteren over, overvintre; v. t. overvintre. — **Winterung**, f. Overvintren, Overvintring, c.; Drivhus, n.

Winze, **Winzel**, f. **-n**. Vindrossel, c. (Turdus iliacus).

Winzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Vingaardsmand, c. | **Winzer-hacke**, f. Vinhakke, c.

Winzerin, f. **-nen**. Vingaardskone, som passer en Vinhave, c.

Winzig, adj. meget lille, lille bitte, spinkel, usel. — **Winzigkeit**, f. Lidenhed, Ringhed, c.; Bagatel, c.

Wipfel, m. **-s** pl. ſ. sg. Top, Trætop, c.; **† auf dem — stehen**, staa paa Vippen. | **Wipfel-bruch**, m. Trætoppens Knækken af Sneens Tyngde; **-dürr**, tør, hentørret i Toppen; **-reich**, som har en stor, tyk Top.

Wipfeln, v. r. l. knejse, rage frem; v. t. kappe, berøve Toppen.

Wippe, f. **-n**. Vippen, c.; **auf der — stehen**, staa paa Vippen, staa paa Nippet, være i Fare for; Vippe, c., Gyngebræt, n.; Vippegalge, c.; Trillebør, c.; Pisk, c. | **Wipp-galgen**, m. Vippegalge, c.; **-sterz**, m. Vipstjært, c.

Wippen, v. t. l. vippe; **die Münzen —**, beklippe Monterne; v. i. m. h. og r. vippe, gynge.

Wipper, m. **-s** pl. ſ. sg. Møntforfalſker, c.

Wipperei, f. **-en**. Møntens Beklipning, c.

Wir, pron. pers. pl. vi, se **ich**.

Wirbel, m. **-s** pl. ſ. sg. Hvirvel, c.; Hvirvelslag paa Trommen, n.; Hvirvel, Vandhvirvel, Malstrøm, c.; Hvirvelvind, c.; Isse; **vom — bis zur Zeh**, fra Top til Taa; Lummel, Støj, c.; Svimmelhed, c.; × Rus, c.; Skrue, c. | **Wirbel-bein**, n. Hvirvelben, n.; **-brett**, n. Skruebræt, n. (paa Strængeinſt.); **-haar**, n. Hovedhaar, n.; **-knochen**, m. Hvirvelben, n.; **-kopf**, m. Brushoved, n.; **-los**, hvirvellos; **-punkt**, m. Isſepunkt, n.; **-rauch**, m. hvirvlende Røg, c.; **-säule**, f. Rygrad, c.; **-stoß**, m. Hvirvelvind, c.; **-strom**, m. Malstrøm, c.; **-sturm**, m. Hvirvelstorm, c.; **-t(h)ier**, n. Hvirveldyr, n.; **-wind**, m. Hvirvelvind, c.

Wirbelhaft, **wirbelig**, adj. hvirvlende; vild, heftig; svimmel, fuld; lunefuld, underlig.

Wirbeln, v. i. l. m. h. og t. hvirvle.

Wirken, v. i. l. m. h. virke, gjøre Virkning; **dieses Mittel wirkt beruhigend**, dette Middel virker beroligende; **an einer Schule —**, arbejde ved en Skole; **auf etw. —**, indvirke paa noget; **gegen etw. —**, virke imod noget; v. t. virke, tilvejebringe, iværksætte, gjøre; bearbejde; **den Teig —**, ælte Dejen; **den Huf eines Pferdes —**, udskære Hestens Hov med Virkejærnet; væve, knytte, strikke. | **Wirk-bank**, f., **-brett**, n. Dejbræt, n.; **-eisen**, **-messer**, n. Virkejærn, Hovjærn, n.; **-tafel**, f., **-tisch**, m. se **-bank**.

Wirker, m. **-s** pl. ſ. sg. en virkende; Bagersvend; Væver, c.

Wirkerei, f. **-en**. Væveri, n.

Wirklich, adj. virkelig; **ich weiß es — nicht**, jeg véd det virkelig ikke; tilforladelig, sand; × øjeblikkelig, nu, straks. — **Wirklichkeit**, f. Virkelighed, c.

Wirklichen, v. t. l. virkeliggjøre.

Wirksam, adj. virksom; arbejdsom, driftig, flittig. — **Wirksamkeit**, f. Virksomhed, Arbejdsomhed, Driftighed, c.; **in — sein**, være i Virksomhed.

Wirkung, f. **-en**. Virkning, c.; **eine — auf einen ausüben**, gjøre en Virkning paa en; **seine — thun**, gjøre sin Virkning. | **Wirkungs-art**, f. Virkemaade, c.; **-fähig**, virksom, i Stand til at frembringe Virkning; **-kraft**, f. Virkemaade, c.; **-kreis**, m. Virkekreds, c.; **-los**, virkningsløs; **-losigkeit**, f. Virkningsløshed, c.; **-voll**, virksom, fuld af Virkning, virkningsfuld.

Wirr, adj. forvirret, uordentlig, sammenfiltret, uredt; fig. forvirret, forstyrret; — **im Kopfe sein**, være forstyrret i Hovedet. — **Wirrheit**, f. Forvirrethed, Vilderede, c.

Wirre, f. **-n**. Vilderede, Forvirring, c.; fig. Forvirring, Uorsighed, Stridighed, c.

Wirren, v. t. l. forvirre, sammenfiltre, gjøre uredt, bringe i Vilderede; v. i. surre, svimle, vrimle. | **Wirr-bund**, n. Bundt ituknækket Halm; **-garn**, n. sammenfiltret, uredt Garn; **-haar**, n. uredt Haar, n.; **-kopf**, m. Menneske med uredt Haar; **-stroh**, n. se **Krumm-**; **-warr**, m. (n.) Virvar, Mistmast, n., forvirret Tøj.

Wirrig, adj. forvirret, konfus.

Wirrlich, adj. forstyrret, lunefuld.
Wirrnis, f. (n.) se **Wirrsal**.
Wirrsal, n. **-es -e**. Forvirring, Forstyrrelse, c.
Wirrsalen, v. i. 1. m. h. bevæge sig i Forvirring.
Wirrsam, adj. forvirret, forstyrret, konfus.
Wirrung, f. **-en**. Forvirring, c.
Wirsing, m **-es** ub. pl. (**Wirsingkohl**, m.) Savojkaal, c.; Tvære, c.
Wirt(h), m. **-es -e**. Vært, Kromand; Husholder; Husfader, Husbond, c. | **Wirt(h)s-haus**, n. Værtshus, n., Kro. Gjæstgivergaard, c.; **-hausleben**, n. Kroliv, n.; **-leute**, pl. Krofolk, pl.; **-stube**, f. Skjænkestue, c.; **-tafel**, f., **-tisch**, m. table d'hôte; **-wein**, m. Krovin, c.
Wirt(h)bar, adj. beboelig, beboet.
Wirt(h)en, v. i. 1. m. h. drive Krohold; v. t. † beværte.
Wirt(h)in, f. **-nen**. Værtinde, c.; Krokone, c. Husmoder, c.
Wirt(h)lich, adj. husholdersk, huslig; indbydende, hyggelig; gjæstfri. — **Wirt(h)lichkeit**, f. Husligheb; Gjæstfriheb, c.
Wirt(h)schaft, f. **-en**. Krohold, n.; Husholdning, Forvaltning, Bestyrelse, c., Landvæsen, n.; Haandtering; Bedrift; Tummel, Støj, c.; **die — lernen**, lære Husholdningen, lære Landvæsenet; **das ist eine —**, det er ordentlig Kommers. | **Wirt(h)schafts-amt**, n. Domænebestyrelse, c.; **-beamter**, adj. Domæneembedsmand, c.; **-aufseher**, m. Avlsforvalter, c.; **-betrieb**, m. Drift, c.; **-buch**, n. Husholdningsbog, c.; **-gebäude**, n. Avlsbygning, c., Udhus, n.; **-geld**, n. Husholdningspenge, pl.; **-inspektor**, m. Domæneinspektor, c.; **-jahr**, n. Driftsaar, n.; **-kunst**, f. Husholdningskunst, c.; **-politik**, f. Nationaløkonomi, c.; **-schrank**, m. Madskab, n.
Wirt(h)schaften, v. i. 1. m. h. føre Husholdning; holde Hus; haandtere; drive Krohold, have Værtshus; fig. huse re.
Wirt(h)schafter, m. **-s** pl. ſ. sg. Husholder, Forvalter, Avlsforvalter, c.
Wirt(h)schafterin, f. **-nen**. Husholderske, c.
Wirt(h)schaftlich, adj. husholdersk; Husholdnings-, Landhusholdnings-; huslig, sparsommelig. — **Wirt(h)schaftlichkeit**, f. Husligheb, Sparsommelighed, c.
Wisch, m. **-es -e**. Vist, Klub, c.; Halmvist, c.; fig. Kram, n.
Wischen, v. t. 1. viske, afviske, tørre, aftørre; **sich den Mund —**, tørre sig om Munden; v. i. m. ſ. smutte, liste. | **Wisch-gold**, n. Bladguld, n.; **-kolben**, m. Viſter, c.; **-lappen**, m. Viſteklub, Karklud, c.; **-tuch**, n. Viſteklæde, n.; **-wasch**, m. (n.) Vaas, n., Sludder, c.
Wischer, m. **-s** pl. ſ. sg. en, som viſker; Viſter, c.; fig. Viſter, Fretteſættelſe, c.
Wisent, m. **-es -e**. † Urokse, Beffel, c.
Wismut(h), m. **-es** ub. pl. Vismut, n.
Wispel, m. **-s** pl. ſ. sg. Kornmaal, n. (1000 Kilo).
Wispel, f. **-n**. Mispel, c.
Wispeln, v. i. se **wispern**.
Wispern, v. t. 1. og i. m. h. hviske, tiſke.
Wißbar, adj. ſom kan vides.
Wissen, v. t. 1. og i. m. h. (**weiß, wußte, gewußt**) vide; **ich weiß nichts davon**, jeg veb intet derom; **Bescheid von (mit, um) etw. —**, vide Beſked med noget; **ich weiß es von ihm**, jeg har erfaret det af ham; **sich viel mit etw. —**, være ſtolt af, prale med noget; **Einen etw. — lassen, sim. etw. zu — thun**, lade en vide noget; **es steht zu —**, det er et Spørgsmaal; **Sim. Dank —**, være en talnemmelig; **wisse**, du maa vide, maa lægge Mærke til; **weißt du was, — Sie was**, ſtal jeg ſige Dem noget, veb De hvad; **wer weiß**, hvem veb; **man kann nicht —**, man kan ikke vide, det er umuligt; **so viel ich weiß, daß ich wüßte**, ſaa vidt jeg veb; **was ich nicht weiß, macht mir nicht heiß**, det Øret ej hører, det Hjærtet ej rører; kunne, vide udenab; **er weiß nichts zu antworten**, han kan intet ſvare derpaa. | **Wiß-bedürfnis**, n. Videtrang, c.; **-begierde**, f. Videbegjærlighed, c.; **-begierig**, videbegjærlig; **-dünkel**, m. Indbildshed af ſin Viden, c.
Wissen, n. **-s** ub. pl. Kundſkab, Viden, Videnſkab, c.; Vidende, n.; **ohne mein —**, uden mit Vidende; **meines -s**, ſaa vidt jeg veb. | **Wissensdrang, -durst**, m. Videbegjærlighed, Videlyſt, c.; **-wert(h)**, **-würdig**, videværdig, ſom fortjener at vides; **-würdigkeit**, f. den Egenſkab, at noget er værdigt at vides.
Wissenschaft, f. **-en**. Videnſkab, c.; Kundſkab, c.; Vidende om; **ohne meine —**, uden mit Vidende.
Wissenschafter, m. **-s** pl. ſ. sg. Videnſkabsmand, c.
Wissenschaftler, m. **-s** pl. ſ. sg. Videnſkabsmand, Pedant, c.
Wissenschaftlich, adj. videnſkabelig. — **Wissenschaftlichkeit**, f. Videnſkabelighed, c.
Wissentlich, adj. meb Vidende og Vilje, forſætlig; † bekjendt.
Wist, adv. til venſtre.
Witsch, interj. vims.
Witsch, adj. dum, enfoldig.
Witschen, v. i. 1. m. h. ſmutte, liſte.
Witscherling, m. **-s -e**. Skarntyde, c.
Witterhaft, adj. ſulb af daarlig Luft.
Witterling, m. **-s -e**. Stenart, ſom let forbitrer.
Wittern, v. i. 1. m. h. tordne; være (godt, daarligt) Vejr; v. t. og i. lugte, vejre, ſpore, mærke; **nach etw. —**, ſnuſe efter noget; **sich — lassen**, × lade ſig ſpore, mærke; **sich —**, ſole ſig.
Witterung, f. **-en**. Vejr, Vejrlig, n.; (Jagt) Fært, Lugt, c.; Lokkemab, c. | **Witterungsanzeichen**, n. Vejrtegn, n.; **-beobachter**, m.

Meteorolog, c.; **-bericht**, m. Vejrberetning, c.; **-forſcher**, m. ſe **-beobachter**; **-kunde**, **-lehre**, f. Vejrlære, Meteorologi, c.; **-verhältniſſe**, pl. Vejrforhold, pl.

Wit(t)frau, f. ſe **Wittwe**.

Wit(t)ib, f. ſe **Wittwe**.

Wit(t)ling, m. ſe **Wittwer**; Hvidling, c.

Wit(t)mann, m. ſe **Wittwer**.

Wit(t)um, n. **-es -e**. Dotation, c.; Kirkegods, n.; Livgeding, c., Enkegods, Enkeſæde, n., Enkepenſion, c.

Wit(t)we, f. **-n**. Enke, c. | **Wit(t)wen-gehalt**, n., **-geld**, n. Enkepenſion, c.; **-jahr**, n. Enkeaar, Naadsensaar, n.; **-kaſſe**, f. Enkekaſſe, c.; **-leben**, n. Enkeſtand, c.; **-leid**, n. Enkeſorg, c.; **-ſchleier**, m. Enkeſlør, n.; **-ſitz**, m. Enkeſæde, n.; **-ſtand**, m. Enkeſtand, c.; **-tracht**, f. Enkedragt, c.

Wit(t)wenhaft, adj. enkeagtig.

Wit(t)wenſchaft, f., **Wit(t)wentum**, n. **-s** ub. pl. Enkeſtand, c.

Wit(t)wer, m. **-s** pl. ſ. sg. Enkemand, c. **Wit(t)wer-leben**, n. Enkemandslib, n.; **-ſtand**, m. Enkemandsſtand, c.

Wit(t)werhaft, adj. enkemandsagtig.

Wit(t)werſchaft, f. ub. pl. Enkemandslevneb, n.

Witz, m. **-es -e**. Vittighed, c.; Vid, Klogt, c.; × Sysg, Dumhed, c.; **-e machen**, **-e reißen**, ſige Vittigheder; **faule** —, daarlige Vittigheder; **das iſt (darin liegt) der (ganze)** —, det er netop Pointen. | **Witz-arm**, fattig paa Vittighed; **-blatt**, n. Vittighedsblad, n.; **-bold**, m. vittigt Mennefe; **-erfüllt**, fuld af Vittigheder; **-jäger**, m. Vittighedsjæger, c.; **-kopf**, m. vittigt Hoved, n.; **-los**, uden Vittighed; **-reich**, rig paa Vittighed; **-reißer**, m. ſe **-bold**; **-wort**, n. vittigt Ord, Vittighed, c.

Witzel, m. ſe **Witzling**.

Witzelei, f. **-en**. vittig Ytring, Vittighed, c.

Witzeler, m. **-s** pl. ſ. sg. en, der er vittig.

Witzeln, v. i. 1. m. h. ſøge at være vittig, ſige daarlige Vittigheder.

Witzig, adj. vittig, klogtig.

Witzigen, v. t. 1. gjøre klog, gjøre forſigtig. — **Witzigung**, f. Advarſel, c.

Witzling, m. **-s -e**. Vittighedskræmmer, Vittighedsjæger, c.

Wlache, m. **-n -n**. Vallaker, c.

Wo, 1) adv. hvor, paa hvilket Sted, hvor paa Lav; da; hvoraf, hvorfra, hvorledes; et eller andet Sted. 2) conj. hvis, om, derſom; — **anders**, derſom ellers; — **nicht**, hvis ikke.

Wobei, adv. hvorved, ved hvilket, hvorhos.

Woche, f. **-n**. Uge, c.; **heute über vier -n**, i Dag om fire Uger; **im Laufe der** —, i Ugens Løb; **in dieſer** —, **dieſe** —, i denne Uge; **alle -n**, hver Uge; **künftige** —, næſte Uge; **es iſt ihre** —, **ſie hat die** —, hun har Uge; **in die -n kommen**, komme i Barſelſeng; **aus den -n kommen**, komme op af Barſelſengen. | **Wochen-arbeit**, f. Ugearbejde, n.; **-beſuch**, m. Barſelbeſøg, n., Barſelvisit, c.; **-bett**, n. Barſelſeng, c.; **-blatt**, n. Ugeblad, n.; **-dienſt**, m. Ugetjeneſte, c.; **-einnahme**, f. Ugeindtægt, c.; **-fieber**, n. Barſelfeber, c.; **-geld**, n. Ugepenge, pl.; **-geſell**, m. Ugeſvend, c. (ſom arbejder for Ugeløn); **-kind**, n. Søbeſebarn, n.; **-kleid**, n. Dagligkjole, c.; **-lang**, en hel Uge; hele Uger; **-lohn**, n. (m.) Ugeløn, c.; **-markt**, m. Ugemarked, ugentligt Marked; **-prediger**, m. Ugedagsprædikant, c.; **-predigt**, f. Ugeprædken, c.; **-ſchrift**, f. Ugeſkrift, n.; **-ſtube**, f. Barſelſtue, c.; **-ſuppe**, f. Mad til en Barſelkone, c.; **-tag**, m. Ugedag, c.; Hverdag, Søgnedag, c.; **-viſite**, f. Barſelvisit, c.; **-weiſe**, ugevis; **-zettel**, m. Ugeſeddel, Ugeliſte, c.; **-zimmer**, n. ſe **-ſtube**.

Wöchentlich, adj. ugentlig, om Ugen.

Wochnen, v. i. 1. m. h. × have Uge.

Wöchner, m. **-s** pl. ſ. sg. Ugedagsmand, c.; den, der har Uge.

Wöchnerin, f. **-nen**. Barſelkone, c.

Wocken, m. **-s** pl. ſ. sg. Rok, Spinderok, c.

Woban, nom. propr. Odin.

Wodurch, adv. hvorigjennem, hvorved; ved hvilken, ved hvilket.

Wofern, conj. i Fald, ſaafremt, derſom, hvis.

Wofür, adv. hvorfor, for hvilken, for hvilket, for hvad.

Woge, f. **-n**. Bølge; Vove, Havbølge, c. | **Wogen-bad**, n. Søbad, n.; **-berg**, m. Bølgebjærg, n.; **-bruch**, m. Brænding, c.; **-drang**, m. ſtærk Bølgegang, c.; **-fahrt**, f. Søreiſe, c.; **-gebirge**, n. Bølgebjærg, n.; **-gefilde**, n. bølgende Mark, c.; **-geraunſch**, n., **-getöſe**, n., **-larm**, m. Bølgelarm, Bølgernes Bruſen, c.; **-ſchaum**, m. Bølgeſkum, n.; **-ſchlag**, m. Bølgeſlag, n.; **-weiſe**, i Bølger.

Wogen, v. i. 1. m. h. bølge; vugge, gynge; **der Buſen wogt**, Barmen bølger.

Wogenhaft, adj. ſe **wogig**.

Wogegen, adv. hvorimod, imod hvilket, hvorfor.

Wogig, adj. bølgefuld, bølgende.

Woher, adv. hvoraf, hvorfra; af hvilken Kilde, af hvad Aarſag.

Wohin, adv. hvorhen, til hvilket Sted; etſteds hen, et eller andet Sted hen.

Wohl, adv. vel, godt; til Gavns, behørig; ganſke vel, ret; — **bekomm's Ihnen**, velbekomme! **leben Sie** —, lev vel! **ſich's** — **ſein laſſen**, befinde ſig vel; **ja** —, ja vel, visſelig; tilſtrækkelig, nok; maaſte, omtrent, rigtig nok; **es iſt** — **drei Jahre, daß**, det er vel tre Aar ſiden, at; interj. vel, hil; — **dir**, vel dig!

Wohl, n. **-es** ub. pl. Vel, n., Velfærd, Gavn, c.; **auf Ihr** —, paa Deres Velgaaende. | **Wohl-achtbar**, velagtbar; **-an!** velan! **-anſtand**, m. Velanſtændighed, c.; **-anſtändig**, velanſtændig; **-anſtändigkeit**, f. Velanſtændighed, c.; **-auf!**

velan! — — **sein**, være vel, rast; **-bedacht**, m. Betænksomhed, c.; **-bedacht**, velbetænkt; **-bedächtig**, velbetænksom, med godt Overlæg, med velberaad Hu; **-befinden**, n. Velbefindende, n.; **-befugt**, vel beføjet; **-begabt**, vel begavet; **-begütert**, velhavende, velstaaende; holden; **-behagen**, n. Velbehag, n.; **-behalten**, hel og holden, ustadt. i god Behold; **-bekannt**, velbekjendt; **-belaubt**, styggefuld; **-beleibt**, trivelig, vel bed Magt, korpulent; **-beleibtheit**, f. Trivelighed, Førhed, c.; **-belesen**, godt belæst; **-berechnet**, vel beregnet; **-bestallt**, bestikket; **-betagt**, bedaget, alderstegen; **-bewußt**, vel bevidst; **-bieneret**, f. Djentjeneste, c.; **-duft**, m. Vellugt, c.; **-duftend**, vellugtende; **-edel**, velædel; **-edelgeboren**, velbyrdig; **-ehrwürden**, f. Velærværdighed, c.; **-ehrwürdig**, velærværdig; **-erfahren**, med megen Erfaring, forfaren; **-ergehen**, n. Velgaaende, n.; Medgang, c.; **-fahrt**, f. Velfærd, c., Vel, n.; **-fahrtsausschuß**, m. Velfærdskomité, c.; **-feil**, billig, for godt Kjøb, ikke dyr; **-feile**, **-feilheit**, f. godt Kjøb, n.; Billighed, c.; **-geartet**, velartet; **-gebaut**, velbygget; fig. velbannet; **-gebildet**, velbannet, velstabt; **-geboren**, velbaaren; **-gefallen**, n. Velbehag, n.; — — **an etw. finden**, finde Velbehag i noget; **-gefällig**, velbehagelig; **-gefälligkeit**, f. Velbehageligheb, c.; **-gefühl**, n. Velbehag, n.; **-gehen**, n. Velgaaende, n.; **-gelehrt**, vellærb; **-gelitten**, godt lidt, vel set, afholdt; **-gemeint**, velment; **-gemut(h)**, vel til Mode, oprømt, fornøjet; **-gemut(h)**, m. Merian, c. (Origanum); **-genährt**, velnæret; **-geneigt**, velvillig; **-geordnet**, velordnet; **-geraten**, velartet, somt sikker sig vel; **-geruch**, m. Vellugt, c.; **-geschmack**, m. Velsmag, c.; **-gesinnt**, velsindet, veltænkende; **-gestiftet**, sædelig, anstændig, velopdragen; **-gestalt**, f. smuk Skabning, c., godt Udseende, n.; **-gestalt(et)**, velstabt, velbannet; **-getroffen**, godt truffet, lig; **-gewachsen**, vel voxen; **-gewogen**, bevaagen, gunstig; **-gewogenheit**, f. Bevaagenheb, c.; **-gezogen**, velopdragen; **-habend**, velhavende, bemidlet, formuende, velstaaende; **-habenheit**, f. Velhavenheb, Formuenheb, c.; **-häbig**, velstaaende; **-häbigkeit**, f. Velstand, c.; **-klang**, m. Velklang, c.; **-klingend**, velklingende; **-laut**, m. Vellyd, c.; **-lautend**, vellydende; **-leben**, n. Velevnet, n.; **-löblich**, rosværdig, velædel; **-luft**, f. se **Wollust**; **-meinend**, velment, velmenende; **-meinung**, f. Forstaaelse, c.; **-nehmen**, n. Tiladelse, c., Samtykke, n.; **-redend**, veltalende; **-redenheit**, f. Veltalenheb, c.; **-riechend**, vellugtende; **-schmack**, m. Velsmag, c.; **-schmeckend**, velsmagende; **-sein**, n. Velgaaende, n., Sundhed, Helbred, c., Velbefindende, n.; **Velvære**, n.; **auf dein — —!** din Sundheb! din Skaal! **-stand**, m. Velstand, c.; † Velanstændigheb, c.; **-that**, f. Velgjerning, c.; **-thäter**, m. Velgjører, c.; **-thäterin**, f. Velgjørerinde, c.; **-thätig**, velgjørende, veldædig; fordelagtig, nyttig, heldbringende; **-thätigkeit**, f. Velgjørenheb, Veldædigheb, c.; **-thätigkeitsanstalt**, f. Velgjørenhedsanstalt, c.; **-thätigkeitsbazar**, m. Bazar i velgjørende Djemed, c.; **-thätigkeitsverein**, m. Velgjørenhedsforening, c.; **-thuend**, velgjørende; **-thun**, v. i. gjøre godt; **das thut mir —**, det gjør mig godt; **sich — —** gjøre sig til gode; **seinen Feinden — —** gjøre vel mod sine Fjender; **-verdient**, velfortjent; **-verhalten**, n. godt Forhold, n., god Opførsel, c.; **-verlei**, m. Bjærg-Guldblomme, Bolverlej, c. (Arnica montana); **-verstanden**, vel at forstaa, det vil sige; **-versucht**, velforsøgt; **-weise**, velvis; **-weislich**, klogelig, viselig; **-wollen**, v. i. m. h. ville vel; **-wollen**, n. Velvilje, Bevaagenheb, c.; **-wollend**, velvillig.

Wohlen, v. i. 1. m. h. gjøre godt.

Wohlig, adj. behagelig, hyggelig; fornøjet, glad. — **Wohligkeit**, f. Behagelighed, c.

Wohnbar, adj. beboelig. — **Wohnbarkeit**, f. Beboelighed, c.

Wohnen, v. i. 1. m. h. bo, være bosiddende; **es wohnt sich hier sehr angenehm**, her bor man meget behagelig. | **Wohn-gebäude**, n., **-haus**, n. Baaningshus, n., Bolig, c.; **-ort**, m., **-platz**, m. Bopæl, Bolig, c.; Opholdssted, n.; **-sitz**, m. Bopæl, Bolig, c.; **-statt**, f., **-stätte**, f. Bolig, Bopæl, Baaning, c., Opholdssted, n.; **-stube**, f. Dagligstue, c.; **-zimmer**, n. Dagligstue, c.

Wohner, m. -s pl. ſ. sg. Beboer, c.

Wohnhaft, adj. bosiddende, bosat.

Wohnlich, adj. hyggelig, beboelig; † bebvarende. — **Wohnlichkeit**, f. Beboelighed, Hyggelighed, c.; Stue, c., Værelse, n., Lejlighed, c.

Wohnsam, adj. se **wohnlich**.

Wohnung, f. -en. Bolig, Bopæl, Lejlighed, c. | **Wohnungs-los**, husvild; **-mangel**, m. Mangel paa Lejlighed, c.

Wölben, v. t. 1. hvælve, forsyne med Hvælving. — **Wölbung**, f. Hvælving, c.

Wolf, m. -es **-ölfe**. (Dim. **Wölfchen**, **Wölflein**, n.) Ulv, c.; **mit den Wölfen heulen**, tude med Ulvene; **wird der — genannt, so kommt er gleich gerannt**, naar man taler om Solen, saa skinner den; Foraarssne, c.; fugtig Luft, fremdragt ved at kold Luft trænger ind i et varmt Værelse; Ild, som slaar ud af Bagerovnen, c.; forstjellige Mastiner; Klods i en Pælebuk, c.; Ildsted ved en Maltkølle, n.; Slags Net, n.; Hammelbolt, c.; Hudsysheb, c.; **sich einen — gehen**, gaa sig hudløs. | **Wolf(s)-angel**, f. Ulvefax, Ulvefælde, c.; **-balg**, m. Ulvehud, c.; Engebefstjæg, n. (Tragopogon pratense); **-bast**, m. Peberrtræ, n., Kjælderhals, c. (Daphne mezereum); **-beere**, f. giftig Galnebær, n. (Atropa Belladonna); **-bohne**, f. se **Lupine**; **-brut**, f. Ulveyngel, c.; **-eisen**, n. Ulvefax, Ulvefælde, c.; **-falle**, f. Ulvefælde, c.; **-fang**, m. Ulvefangst, c.; Huggetand, c.; **-fuß**, m. alm. Sværtenæld, c. (Lycopus); **-garn**, n. Ulvenet, n.; **-gebiß**, n.

Ulvegab, n., **Ulveslab**, c.; **-grau**, ulvegraa; **-grube**, f. Ulvegrube, **Ulvegrav**, c.; **-hetze**, f. Ulvejagt, c.; **-hund**, m. Ulvehund, c.; **-hunger**, m. Ulvehunger, heftig Hunger; **-jäger**, m. Ulvejæger, c.; **-kirsche**, f. se **-beere**; **-klaue**, f. almindelig Ulvefod, c. (Lycopodium clavatum); **-magen**, m. Ulvemave, en Ulvs Mave; fig. umættelig Mave; **-milch**, f. Vortemælk, c. (Euphorbia); **-monat**, m. December, c.; **-netz**, n. Ulvegarn, n.; **-pelz**, m. Ulvestindspels, c.; Ulvebælg, c.; **-riß**, m. af Ulve dræbt Dyr; **-saite**, f. Ulvestræng, c.; **-schlucht**, f. Ulvesvælg, n.; **-schrot**, n. Ulvehagel, n.; **-schwanz**, m. Ulvehale, c.; Slags Fingerbøl (Digitalis purpurea); **-zahn**, m. Ulvetand, c.; **-zeug**, n. hvad der hører til Ulvejagt.

Wolfen. v. t. 1. give Ulden den første Behandling paa Mastinen.

Wölfen, v. i. 1. m. h. kaste, føde (store Rovdyr).

Wölfin, f. **-nen**. Ulvinde, c.

Wölfisch, adj. ulveagtig.

Wolga, f. Volga, c.

Wolke, f. **-n**. (Dim. **Wölkchen**, **Wölklein**, n.) Sky, c.; **eine — von Rauch**, en Røgsky; **aus den -en fallen**, falde ned fra Skyerne. | **Wolken-an**, mod Skyerne; **-artig**, skyagtig, i Form af en Sky; **-bahn**, f. Skyernes Bane, c.; **-bruch**, m. Skybrud, n.; **-flor**, m. Skyflor, n.; **-gebilde**, n. Skybannelse, c.; **-gebirge**, n. Skybanke, c.; **-himmel**, m. Skyhimmel, c.; **-kragen**, m. Præstekrave, c.; **-leer**, **-los**, skyfri, uden Skyer; **-meer**, n. Skyhav, n.; **-säule**, f. Skystøtte, c.; **-schleier**, m. Skyslør, n.; **-steg**, m. Sti gjennem Skyer, c.; **-zug**, m. Skyernes Træk, n.

Wölken, v. t. 1. overtrække med Skyer; mørkne; **sich —**, blive graa, mørknes; **gewölkt**, skyet.

Wölkig, adj. skyet, skyfuld, overtrukket med Skyer.

Wolle, f. **-n**. Uld, c.; **gut (weich, warm) in der — sitzen**, sidde godt i det. | **Woll-ähnlich**, uldagtig; **-arbeit**, f. Ulbarbejde, n.; uldent Arbejde; **-arbeiter**, m. Ulbarbejder, c.; **-bereiter**, m. Ulbbereder, Ulbkæmmer, c.; **-blume**, f. Rundbælg, c. (Anthyllis); Kongelys, n. (Verbascum); **-faser**, f. Ulbtrævl, c.; **-flocke**, f. Ulbtot, c.; **-gras**, n. Kæruld, c. (Eriophorum); **-haar**, n. Uldhaar, n.; **-handel**, m. Uldhandel, c.; **-händler**, m. Uldhandler, c.; **-industrie**, f. Ulbindustri, c.; **-kamm**, m. Uldkam, c.; **-kämmer**, m. Uldkæmmer, c.; **-kraut**, n. Kongelys, n. (Verbascum); **-kratze**, f. Uldkarde, c.; **-markt**, m. Uldmarked, n.; **-pelz**, m. laadden Pels, Lammepels, c.; **-rad**, n. Uldrok, Skotrok, c.; **-reich**, uldrig; **-sack**, m. Uldsæk, c.; **-same**, m. finbladet Vejsennep, c. (Sisymbrium sophia); **-scherer**, f. Uldsax, c.; **-schur**, f. Uldklipning, Faarеklipning, c.; **-spinner**, m. Uldspinner, c.; **-spinnerei**, f. Uldspinneri, n.; **-spinnerin**, f. Uldspinnerske, c.; **-streicher**, m. Uldkæmmer, c.; **-wage**, f. Uldvægt, c.; **-wäscher**, m. Uldvasker, c. — **Wollenfabrik**, f. Uldvarefabrik, c.; **-kleid**, n. Uldkjole, c.; **-(h)ier**, n. Faar, n.; **-ware**, f. Uldvarer, pl.; **-weber**, m. Uldvæver, c.; **-zeug**, n. Uldtøj, n.

Wollen, adj. ulden, Uld-, af Uld.

Wollen, v. t. 1. og i. m. h. (**will, wollte, gewollt**) ville; **ich habe es nicht gewollt**, jeg har ikke villet det; **ich habe es nicht thun —**, jeg har ikke villet gjøre det; **ich will es gethan haben**, jeg vil have det gjort; **Gott wolle, wollte Gott, daß**, Gud give; **das wolle Gott nicht**, Gud forbyde det! **er will es gesehen haben**, han paastaar, forsikrer at have set det; **das will ich meinen**, det vil jeg mene; **was will das werden**, hvad skal det blive til; **ich wollte, er schösse mich tot**, jeg vilde ønske, at han skød mig ihjel; **das Haus will einfallen**, Huset er i Begreb med at styrte; **wie sein Amt und seine Würde es will**, som hans Embede og Værdighed kræver; **das will nichts sagen**, det har intet at sige; **das will etw. sagen**, det har noget at betyde, det betyder noget; **dem sei, wie ihm wolle**, lad det nu være, som det vil; **das will mir nicht in den Sinn**, det kan jeg ikke faa i mit Hoved; **an einen —**, ville en til Livs.

Wollicht, **wollig**, adj. uldagtig, ulden.

Wolluft, f. **-üfte**. Vellyst, c. | **Wolluft-at(h)mend**, Vellyst aandende.

Wollüstig, adj. vellystig.

Wollüstling, m. **-s -e**. Vellystning, c., vellystigt Menneske, n.

Wombat, m. **-s -s**. Vombat, c. (Phascolomys).

Womit, adv. hvormed, med hvilken, med hvilket.

Wonach, adv. hvorefter, efter hvilken, efter hvilket.

Woneben, adv. ved Siden af hvilket.

Wonne, f. ub. pl. Glæde, Fryd, Henrykkelse, Saligheb, c. | **Wonne-berauscht**, glædebrudken; **-bebend**, bævende af Henrykkelse; **-dienst**, m. salig Tjeneste, c.; **-gefühl**, n. salig Følelse, c.; **-leben**, n. saligt Liv, n.; **-leer**, **-los**, uden Fryd, glædesløs; **-monat**, m. Maj Maaneb; **-rausch**, m. Glædesrus, c.; **-reich**, se **-voll**; **-schauer**, m. Glædesgysen, c.; **-taumel**, m. Glædesrus, c.; **-trunken**, glædebrudken; **-voll**, frydefuld, salig.

Wonnesam, adj. se **wonnig**.

Wonnig, **wonniglich**, adj. frydefuld, henrykkende, fortryllende.

Woran, adv. hvorved, hvori, hvorpaa, hvoraf.

Worauf, adv. hvorpaa, paa hvilken, paa hvilket.

Woraus, adv. hvoraf, af hvilken, af hvilket, hvorud af.

Worein, adv. hvori.

Worfel, f. **-n**. Skovl, Skuffe, c.

Worfeln, v. t. 1. kaste, skovle. | **Worf-schaufel**, f. Kastestovl, c.; **-tenne**, f. Loen, hvorpaa Sæden kastes.

Worgen, v. 1. se **würgen**.

Worin, adv. hvori, i hvilken, i hvilket.

Wort, n. **-es** 1) pl. **Wörter**, Ord, n., Gloje, c.; 2) pl. **-e**. Ord (i Sammenhæng); **ein — von etw. fallen lassen**, lade et Ord falde om noget; **sein — halten, brechen**, holde, bryde sit Ord; **ein Mann, ein —**, en Mand, et Ord; **ein Mann von —**, en ordholden Mand; **das ist ein —**, det er et Ord; **Einen beim -e nehmen**, tage en paa Ordet; **sich das — geben**, give hinanden det Løfte; **Ein. ins — fallen**, falde en i Talen; **das — nehmen**, tage Ordet; **mit einem -e**, med et Ord; **mit dürren -en**, med tørre Ord; **immer das große — haben**, altid føre det store Ord; **Ein. gute -e geben**, give en gode Ord; **kein sterbendes —**, ikke et levende Ord; **etw. nicht — haben wollen**, ikke ville indrømme, tilstaa noget, **Ein. das — reden**, lægge et godt Ord ind for en, tale ens Sag; **— für —**, Ord til andet; **nicht zu -e kommen**, ikke komme til Orde; **das eine — gibt das andere**, det ene Ord tager det andet. | **Wort-ableitung**, f. Ordafledning, c.; **-ähnlichkeit**, f. Ordlighed, c.; **-arm**, fattig paa Ord; **-armut(h)**, f. Ordfattigdom, c.; **-art**, f. Ordklasse, c.; **-bau**, m. Ordbygning, c.; **-biegung**, f. Ordbøjning, c.; **-brüchig**, som ikke holder, som bryder sit Ord, troløs; **-brüchigkeit**, f. Mangel paa Ordholdenhed, Troløshed, c.; **-erklärung**, f. Ordforklaring, c.; **-folge**, f. Ordfølge, c.; **-forscher**, m. Ordforsker, Etymolog, c.; **-forschung**, f. Ordforskning, Etymologi, c.; **-fügung**, f. Ordføjning, Ords Sammenføjning, c.; **-fügungslehre**, f. Ordføjningslære, Syntax, c.; **-führer**, m. Ordfører, c.; **-fülle**, f. Ordmængde, c.; Overflødighed af Ord; **-gefecht**, n. Ordstrid, c.; **-geklinge**, n., **-gepränge**, n. Ordbram, Ordprunk, c.; **-getreu**, ordret; **-gezänk**, n. Kjæbleri om Ord; **-habend**, havende Ordet; **-kampf**, m. Ordstrid, c.; **-karg**, ordnap, *saamælt; **-kargheit**, f. Ordknaphed, c.; **-klauber**, m. Ordklover, c.; **-klauberei**, f. Ordkloveri, n.; **-kram**, m. Ordgyderi, Vaas, n.; **-krämer**, m. Ordgyder, Vaaser, c.; **-krämerei**, f. Ordgyderi, Vaas, n.; **-laut**, m. Ordlyd, c.; **-los**, taus, stum; **-macher**, m. Ordgyder, c.; **-macherei**, f. Ordgyderi, n.; **-mangel**, m. Ordfattigdom, c.; **-mengerei**, f. Ordblanderi, n.; **-rät(h)sel**, n. Ordgaade, c.; **-realiter**, n. Ordregister, n.; **-reich**, ordrig; **-reichtum**, m. Ordrigdom, c.; **-schatz**, m. Ordstat, c.; **-schwall**, m. Ordstrøm, c.; **-schwulst**, m. Svulstighed i Ord, c.; **-sinn**, m. ordret Betydning, c.; **-spiel**, n. Ordspil, n.; **-stellung**, f. Ordføjning, c.; **-streit**, m. Ordstrid, c.; **-verbindung**, f. Ordforbindelse, c.; **-vergeudung**, f. Ordspilde, n.; **-verdreher**, m. Ordfordrejer, c.; **-verdrehung**, f. Ordfordrejelse, c.; **-versetzung**, f. Ordforstyrdning, Inversion, c.; **-verstand**, m. bogstavelig Forstand; **-verwechselung**, f. Ordforveksling, c.; **-verzeichnis**, n. Ordfortegnelse, c.; **-vorrat(h)**, m. Ordforraad, n.; **-wechsel**, m. Ordvexel, Ordstrid, c.; **-witz**, m. Ordspil, n. — **Wörter-bildung**, f. Ordbannelse, c.; **-buch**, n. Ordbog, c., Lexikon, n.; **-verzeichnis**, n. Ordfortegnelse, c.

Wörteln, v. i. 1. m. h. pludre, snakke, kjæveles; være Ordklover.

Wörtlich, adj. som bestaar af Ord; ordret, ordlydende, bogstavelig, lige efter Ordene; Ord for Ord. — **Wörtlichkeit**, f. Ordlyd, Ordrethed, c.

Worüber, adv. hvorover, hvorom, over hvilken, over hvilket.

Worum, adv. hvorom.

Worunter, adv. hvorunder, hvoriblandt; under hvilken, under hvilket.

Woselbst, adv. hvor, paa hvilket Sted.

Wovon, adv. hvoraf, hvorom, af hvilken; om noget, af noget.

Wovor, adv. hvorfor, hvorudover, for hvilket; for noget.

Wowider, adv. hvorimod, mod hvilket.

Wozu, adv. hvortil, til hvad Ende, i hvilken Henseende, til hvilket.

Wrack, adj. × ubrugelig.

Wrack, n. **-es -e**. Vrag, Stibsvrag, n.; Vraggods, n. | **Wrack-gut**, n. Vraggods, n.; **-recht**, n. Vragret, c.

Wrackeln, v. t. 1. vrikke; v. i. vakle, vrikke.

Wrange(l)n, v. i. 1. m. h. × brydes.

Wribbeln, v. t. 1. trille mellem Fingrene.

Wricken, v. t. 1. vrikke.

Wringen, v. t. 2. vride. | **Wring-maschine**, f. Vridemaskine, c.

Wruke, f. **-n**. Kaalrabi, c.

Wucher, m. **-s** ub. pl. Aager, ulovlig Rente, c.; Gevinst, Fordel, c., Indkomst af Formue; — **treiben**, drive Aager. | **Wucher-blume**, f. Ørneøje, n. (Chrysanthemum); **-geld**, n. Agerpenge, pl.; **-geschäft**, n. Agerforretning, c.; **-gesetz**, n. Agerlov, c.; **-handel**, m. Agerhandel, c.; **-jude**, m. Agerjøde, c.; **-pflanze**, f. Snylteplante, c.; **-zins**, m. Agerrente, c.

Wucherei, f. **-en**. Agter, c., Agreri, n.

Wucherer, m. **-s** pl. ſ. sg. Agrer, Agerkarl, c.

Wucherhaft, wucherig, wucherisch, wucherlich, adj. ageragtig, agermæssig; † yppig, rigelig.

Wuchern, v. t. 1. agre, drive Aager; **mit etw.** —, agre med noget; v. i. m. h. formere sig, brede sig.

Wuchs, m. **-es** ub. pl. Vækst, c.

Wucht, f. **-en**. Vægt, Tyngde, Byrde, Last, c. | **Wucht-hebel**, m. stærk Løftestang, c.

Wuchtel, f. **-n**. Slags Melspise, c.

Wuchten, v. i. m. h. være tung, tynge; v. t. løfte ved Hjælp af en Løftestang; veje, sætte i Bevægelse.

Wuchtig, adj. vægtig, tung.

Wudeln, v. i. l. m. h. vrimle; trives, formere sig.

Wuf, m. **-es -e**. højt Skrig, n.

Wuhle, f. se **Wuhne**.

Wühlen, v. t. l. og i. m. h. rode; **in alten Büchern** —, rode i gamle Bøger; fig. agitere.

Wühler, m. **-s** pl. ſ. sg. Agitator, c.

Wühlerei, f. **-en**. Agitation, c.

Wühlerhaft, wühleriſch, adj. agitatoriſt.

Wuhne, f. **-n**. Vaage. *Raak, c.; Dam, c.

Wuhr, n. **-es -e** (**-e**, f. **-n**.) Række af Klapvere. c. (Jagt).

Wulſt, m. (ſ.) **-es -ülſte**. Krans, Malkekrans, c.; Valt, Pude; Hoftepude; Polſe, c. | **Wulſtförmig**, valkformet; **-haar**, n. Valkhaar, n.

Wulſtig, adj. pudeagtig, polſeagtig, tyk.

Wund, m. **-es -e**. Bundt, Knippe, Vindſel, n.

Wund, adj. ſaaret, til Blods, beſtadiget; øm; **ſich — reiben**, gnide ſig hudløs. | **Wund-arzeneï**, f. Saarlægemiddel, n.; Saarlægekunſt, Chirurgi, c.; **-arzt**, m. Saarlæge, Chirurg, c.; **-balſam**, m. Saarbalſam, c.; **-baum**, m. Aſt, c.; **-behandlung**, f. Saarbehandling, c.; **-eiſen**, n. Saarjærn, n., Sonde, c.; **-fieber**, n. Saarfeber, c.; **-gedrückt**, trykket hudløs; **-gelaufen**, løbet hudløs; **-klee**, m., **-kraut**, n. gul Rundbælg, c. (Anthyllis vulneraria); **-liegen**, n. det at ligge ſig igjennem; **-mal**, n. Ar, Saarmærke, n.; **-mittel**, n. Saarmiddel, n.; **-pflaſter**, n. Saarpflaſter, n.; **-ſalbe**, f. Saarſalve, c.; **-waſſer**, n. Saarvand, n.

Wunde, f. **-n**. Saar, n. | **Wunden frei**, ſaarfri; **-mal**, n. Saarmærke, Ar, n.; **-voll**, fuld af Saar.

Wunder, n. **-s** pl. ſ. sg. Under, Vidunder, Mirakel, n.; Forundring, c.; **das iſt kein** —, det er intet Under; **-ſhalber**, for Kuriositetens Skyld; **ich dachte** —, **wo ſie wäre**, jeg kunde ikke begribe, hvor hun var; **er denkt** —, **was er thut**, han tror at gjøre noget ſtort; **es nimmt mich** —, det undrer mig. | **Wunder-alt**, overordentlig gammel; **-bau**, m. Vidunderbygning, c.; **-bild**, n. undergjørende Billede, Underbillede, n.; **-ding**, n. forunderlig, ſælſom Ting, c., Mirakel, n.; **-doktor**, m. Mirakeldoktor, c.; **-erſcheinung**, f. vidunderligt Fænomen, n.; **-gabe**, f. Gave til at gjøre Under; **-geburt**, f. underfuld Fødſel, c.; **-geſchichte**, f. forunderlig Hiſtorie, vidunderlig, ſælſom Tildragelſe; **-geſchöpf**, n. vidunderlig Skabning, c.; **-glaube**, m. Tro, ſom kan gjøre Under; forunderlig ſtærk Tro; Tro paa Undere, c.; **-groß**, overordentlig ſtor; **-hold**, henrivende yndig; **-hübſch**, overordentlig ſmuk; **-kind**, n. Underbarn, n.; **-klein**, overordentlig lille; **-kraft**, f. overordentlig Kraft; ſe **-gabe**; **-lampe**, f. Vidunderlampe, Tryllelampe, c.; **-land**, n. Vidunderland, n.; **-märe**, f. vidunderlig Efterretning, c.; **-regen**, m. ſælſom Regn; **-reich**, rig paa Vidundere; overordentlig rig; **-ſchön**, vidunderlig ſkjøn, vidunderſkjøn; henrivende, bejlig; **-ſpiegel**, m. Tryllespejl, n.; **-ſtern**, m. forunderlig, ualmindelig Stjærne; **-that**, f. overordentlig, ubegribelig Gjerning; Undergjerning, c., Mirakel, n.; **-thäter**, m. Mirakelmager, c.; **-thätig**, undergjørende, ſom gjør Underværker; **-t(h)ier**, n. beſynderligt, ualmindeligt Dyr; **-thuend**, undergjørende; **-voll**, underfuld; **-welt**, f. Vidunderverden. c.; **-werk**, n. Undergjerning. c.; Underværk, Mirakel, n.; **-zeichen**, n. Undertegn, Mirakel, Jærtegn, Under, forunderligt Tegn, n.

Wunderbar, adj. vidunderlig, forbavsende, ſælſom, beſynderlig. — **Wunderbarkeit**, f. Vidunderlighed, Sælſomhed, c.

Wunderbarlich, adj. ſe **wunderbar**.

Wunderhaft, adj. ſe **wunderbar**.

Wunderlich, adj. underlig, forunderlig, beſynderlig, ſælſom, † vidunderlig. — **Wunderlichkeit**, f. Underlighed, Forunderlighed, Beſynderlighed, c.

Wunderling, m. **-s -e**. Særling, c.

Wundern, v. t. l. undre; **es wundert mich**, det undrer mig; v. r. forundre ſig; **ſich über etw.** —, undre ſig over noget.

Wunderſam, adj. vidunderlig, forbavsende, beſynderlig, forunderlig.

Wundheit, f. ub. pl. ſaaret Tilſtand, c.

Wunniglich, adj. ſe **wonnig**.

Wunſch, m. **-es -ünſche**. Ønſte, n.; **es geht ihm nach** —, det gaar ham efter Ønſte; **es iſt lange mein — geweſen**, det har længe været mit Ønſke. | **Wunſch-erfüllung**, f. Opfyldelse af et Ønſke, c.; **-form**, f. Ønſkeform, Ønſkemaade, c.; **-partikel**, f. Ønſkepartikel, c.; **-weiſe**, f. Ønſkemaade, Optativ, c.; **-weiſe**, adv. i Form af et Ønſke; **-zettel**, m. Ønſkeſeddel, c.

Wünſchbar, adj. ønſkelig.

Wünſchelhut, m. **-es -üte**. Ønſkehat, c.

Wünſchelrut(h)e, f. **-n**. Ønſkekviſt, c.

Wünſchen, v. t. l. ønſke; **Eim. zu etw. Glück** —, lykønſke en til noget; **guten Morgen** —, ønſke, bede god Morgen. | **Wünſchenswert(h), -würdig**, ønſkelig. ønſkværdig; **-würdigkeit**, f. Ønſkelighed, Ønſkværdighed, c.

Wuppe, f. **-n**. Vippe, c.

Wupp(s), interj. vips.

Würde, f. **-n**. Værdighed; Rang; Poſt, c., Embede, n.; **es iſt unter meiner** —, det er under min Værdighed; **die Sache iſt unter aller** —, Sagen er under al Kritik; **ſeiner — etw. vergeben**, give noget bort af ſin Værdighed. | **Würde-los**, uden Værdighed; **-voll**, værdig, gravitetiſk, fuld af Værdighed. — **Würdenträger**, m. Dignitar, c.

Würden, v. t. ſe **würdern**.

Würdener, m. **-s** pl. ſ. sg. Dignitar, c.

Würdern, v. t. 1. † vurdere, skatte, tagere. — **Würderung**, f. † Vurdering, c.

Würdig, adj. værdig, værd; fortjent; **es ist deiner nicht** —, det er dig ikke værdigt. — **Würdigkeit**, f. Værdigheb, c., Værd, n.

Würdigen, v. t. 1. værdige, holde for værdig til; **Einen seines Vertrauens** —, værdige en sin Fortrolighed; vurdere, skatte, tagere. — **Würdigung**, f. Værdigelse; Vurdering, c.

Wurf, m. **-es -ürfe**. Kast, n.; Kuld, Drægt, n.; Dræt, n.; **alles auf einen** — **setzen**, sætte alt paa et Bræt; **einen guten** — **thun**, fig. gjøre en god Fangst; **der** — **ist geschehen**, Tærningen er kastet; **Ein** — **in den** — **kommen**, fig. støde paa en; **ein** — **Ferkel**, et Kuld Grise; (Jagt) Trøne; Vulva. | **Wurfanker**, m. Varpanker, n.; **-bewegung**, f. Kast, n., Kastebevægelse, c.; **-blei**, n. se **Senkblei**; **-erde**, f. udkastet Jord; **-garn**, n. Kastegarn, Slagnet, Kastenet, Kastevod, n.; **-geschoß**, n. Kastevaaben, n.; **-geschütz**, n. Kastestyts, n.; **-haube**, f. se **-garn**; **-kraft**, f. Kastekraft, c.; **-leine**, f. Kasteline, c.; **-linie**, f. Projektionslinje, c.; **-maschine**, f. Kastemaskine, c.; **-netz**, n. se **-garn**; **-pfeil**, m. Kastepil, c.; **-schaufel**, f. Kastestovl, c.; **-scheibe**, f. Kastestive, c.; **-speer**, **-spieß**, m. Kastespyd, n.; **-waffe**, f. Kastevaaben, n.; **-weise**, med Kast; **-weite**, f. Kastevidde, c.

Würfel, m. **-s** pl. ſ. sg. Tærning; Kubus, Rude, c.; **der** — **ist geworfen**, Tærningen er kastet. | **Würfel-becher**, m. Tærningbæger, n.; **-förmig**, tærningformet, tærnet, rudret, tavlet; **-fuß**, m. Kubikfod, c.; **-inhalt**, m. Kubikindhold, n.; **-meile**, f. Kubikmil, c.; **-pasch**, m. Tærningkast med lige mange Øjne paa alle Tærninger, n.; **-spiel**, n. Tærningspil, n.; **-spieler**, m. Tærningspiller, c.; **-zahl**, f. Kubiktal, n.; **-zoll**, m. Kubiktomme, c.

Würfelei, f. **-en**. Tærningspil, n.

Würfelhaft, adj. tærningagtig, tærnet; × tvivlsom.

Würfelig, adj. tærningformet, tærnet, rudret.

Würfeln, v. i. 1. m. h. spille med Tærninger; v. t. danne tærningformig, dele i Ruder; kaste, støde; **gewürfelt**, fig. behændig, × snu.

Würfler, m. **-s** pl. ſ. sg. Tærningspiller, c.

Würgen, v. t. 1. kvæle; myrde; dræbe; **sich** —, være nær ved at kvæles; **hinunter** —, nedsluge; × omfavne; × lykønske; anstrænge sig, slide, arbejde sig træt; **an einer Arbeit** —, slide i et Arbejde. | **Würg-arbeit**, f. anstrængende Arbejde, Slid, n.; **-engel**, m. Morderengel, c.; **-schwert**, n., **-stahl**, m. Mordsværd, Mordvaaben, n.

Würger, m. **-s** pl. ſ. sg. Morder, Drabsmand, c.; Tornskade, c. (Lanius); Kæmpeslange, c.; Gyvelkvæler, c. (Orobanche); × Slips, c.

Würgerei, f. **-en**. Myrderi, n.

Würgerisch, adj. kvælende, myrdende.

Würgig, adj. × bitter; × klæget; × knudret.

Würgung, f. **-en**. Kvælning, c.

Wurm, m. **-es -ürmer**. (Dim. **Würmchen**, **Würmlein**, n.) Orm, c.; **einen** — (**Würmer**) **im Kopfe haben**, have en Skrue løs; **das war der Kopf des -s**, det var det værste; **die armen Würmer**, de stakkels Unger. | **Wurm-abtreibend**, ormdrivende; **-ähnlich**, ormlignende; **-artig**, ormeagtig; **-arznei**, f. Ormemiddel, n.; **-arzt**, m. Ormedoktor, Markstriger, c.; **-doktor**, m. Ormedoktor, c.; **-essenz**, f. Ormeessens, c.; **-fieber**, n. Ormefeber, c.; **-förmig**, ormeformet, ormebonnet; **-fraß**, m. Ormegnav, n., Ormeslit, n.; **-fräßig**, ormstukken; **-krankheit**, f. Ormesyge, c.; **-kraut**, n. Ormesrø, n.; **-kuchen**, m. Ormekage, c.; **-loch**, n. Ormehul, n.; **-mehl**, n. Ormemel, n.; **-mittel**, n. Ormemiddel, n.; **-nest**, n. Ormerede, c.; **-pflaster**, n. Ormeplaster, n.; **-plätzchen**, n., **-pille**, f. Ormepille, c.; **-pulver**, n. Ormepulver, n.; **-röhre**, f. Rørorm, c. (Serpula); **-salbe**, f. Ormesalve, c.; **-same**, m. Ormefrø, n.; **-schneider**, m. Ormeskræer, c.; **-schokolade**, f. Ormechokolade, c.; **-stich**, m. Ormestik, n.; **-stichig**, ormstukken; **-tod**, m. se **Wermut**; **-treibend**, ormdrivende; **-zucker**, m. Ormesukker, n. — **Würmer-speise**, f. Ormesøde, c.

Würmeln, v. i. 1. m. h. nage lidt.

Wurmen, v. i. 1. m. h. blive ormstukken; gruble, ruge; krible, krable; **es wurmt im Magen**, det kniber i Maven; fig. nage, pine, plage, krænke; **es wurmt mich** (**mir**), det nager mig.

Wurmhaft, adj. ormagtig.

Wurmig, adj. fuld af Orm; gnaven, ærgerlig, utilfreds.

Wurmisch, adj. gnaven, ærgerlig.

Wurst, f. **-ürste**. (Dim. **Würstchen**, **Würstlein**, n.) Pølse, c.; Vogn med et smalt Sæde til at sidde over strøs paa; — **wider** —, lige for lige; **es ist mir** —, × det er mig lige febt. | **Wurst-band**, n. Pølsebaand, n.; **-bügel**, m. Pølsehorn, n.; **-darm**, m. Pølsepind, c.; **-darm**, m. Pølsetarm, c.; **-fleisch**, n. Pølsemad, c.; **-gift**, n. Pølsegift, c.; **-händler**, m. Pølsehandler, c.; **-hans**, m. Hanskvast, Nar, c.; **-horn**, n. Pølsehorn, n.; **-kessel**, m. Pølsekjedel, c.; **-lippe**, f. tyk Læbe, c.; **-macher**, m. Pølsemager, c.; **-maul**, n. Menneske med tykke Læber, n.; **-reiter**, m. Snyltegjæst, c.; **-schlitten**, m. se **-wagen**; **-schmaus**, m. Pølsegilde, n.; **-suppe**, f. Pølsesuppe, c.; **-wagen**, m. Jagtvogn med et smalt Sæde til at sidde over strøs paa.

Wurstel, m. **-s** pl. ſ. sg. Hanskvast, Nar, c.

Wursten, v. i. 1. m. h. lave Pølse.

Wurster, m. **-s** pl. ſ. sg. Pølsemager, c.

Wurstig, adj. se **wulstig**.

Würt(h)emberger, m. **-s** pl. ſ. sg. Wyrtemberger, c.

Würt(h)embergisch, adj. wyrtembergisk.

Wurz, f. ub. pl. Urt, Rod, c.; Krydderi, n.

Würze, f. **-n**. Krydderi, n.; (Brygger) Urt,

c.; † Urt, Plante, c. | **Würz-duft**, m. krydret Duft, c.; **-garten**, m. Urtehave, c.; **-handel**, m. Krydderihandel, c.; **-händler**, m. Krydderihandler, Materialist, c.; **-kochen**, n. Urtekogning, c. (Brygger); **-kram**, m. Urtekramhandel, c.; **-krämer**, m. Urtekræmmer, c.; **-laden**, m. Urtebod, c.; **-los**, ukrydret; **-nägelein**, n., **-nelke**, f. Krydbernellike, c.; **-reich**, krydret; **-weihe**, f. visse Urters Indvielse paa Mariæ Himmelfartsdag (15 August); **-wein**, m. Krydbervin, c.

Wurzel, f. **-n**. (Dim. **Würzelchen**, **Würzelein**, n.) Rod, c.; — **schlagen**, **treiben**, slyde Rod; **die — alles Übels**, Roden til alt ondt; **gelbe -n**, Gulerødder; **die — ziehen**, udtrække Roden. | **Wurzel-artig**, rodagtig; **-ausziehen**, n. Rodudtrækning, c.; **-ballen**, m. Rodknold, c.; **-bildung**, f. Rodbannelse, c.; **-blatt**, n. Rodblad, n.; **-buchstabe**, m. Rodbogstav, n.; **-faser**, f. Rodtræd, c.; **-echt**, rodægte; **-förmig**, rodformet; **-gewächs**, n. Rodvæxt, c.; **-keim**, m. Rodspire, c.; **-los**, rodløs, uden Rod; **-mann**, m. Mand, som indsamler Rødder til Apothekerne; **-reis**, n. Rodstud, n.; **-schoß**, m., **-schößling**, m. se **-reis**; **-silbe**, f. Grundstavelse, c.; **-ständig**, staaende paa Roden; **-stock**, m. Rodstok, c.; **-torf**, m. Rodtørv, c.; **-wort**, n. Rodord, Stamord, n.; **-zahl**, f. Rodtal, n.; **-zaser**, f. Rodtræd, c.

Wurzeln, v. i. 1. m. h. og s. være rodfæstet; søge Rødder, rode; fig. slide; v. r. rodfæstes, slaa Rødder.

Würzen, v. t. 1. krydre. — **Würzung**, f. Krydring, c.

Würzhaft, **würzig**, adj. krydret.

Würzling, **Wurzling**, m. **-s -e**. Afslægger, Stikling, c.

Wusch, interj. vims.

Wuschen, v. i. 1. m. s. smutte, liste.

Wuselig, adj. livlig, bevægelig; pæn, net; kriblende, krablende, kravlende, urolig.

Wuseln, v. i. 1. m. h. vrimle, kravle.

Wust, m. **-es** ub. pl. Smuds, Urenlighed, c.; Vrimmel, c.; Kram, Snavs, n.

Wüst, adj. øde, vild, ubebøet, udyrket; forvildet, forvirret, uordentlig; **der Kopf ist mir —**, jeg er fortumlet i Hovedet; smudsig, skiden, snavset; hæslig; **ein -es Leben führen**, føre et udsejende Liv. — **Wüstheit**, f. Øde, c.; Udsvævelse, c.; Ondskab, c.; Fortumlethed, c.

Wüste, f. **-n**. Ørk, Ubark, c.; Tomhed, Øde; † Lysten, c. | **Wüsten-bewohner**, m. Ørkenbeboer, c.; **-könig**, m. Ørkens Konge, c.; **-quelle**, f. Ørkentilde, c.; **-t(h)ier**, n. Ørkendyr, n.; **-vogel**, m. Ørkenfugl, c.

Wüsten, v. i. 1. m. h. ødsle, rutte; v. t. † ødelægge.

Wüstenei, f. se **Wüste**.

Wüstig, adj. smudsig, skiden, snavset; hæslig.

Wüstling, m. **-s -e**. Svirebroder, Vellystning, c.; udsvævende Menneske, n.; × Græssanger, c.

Wüstnis, f. **-se**. Ørken, c.

Wüstung, f. **-en**. øde Jord, Ørken, c.

Wut(h), f. ub. pl. Raseri, n., Galskab, c.; Forbitrelse, Harme, c.; Lidenskab, Begjærlighed, c.; **in — bringen**, **geraten**, sætte, komme i Raseri. | **Wut(h)-anfall**, m. Anfald af Raseri, n.; **-ausbruch**, m. Udbrud af Raseri, n.; **-beere**, f. Galnebær, n.; **-entbrannt**, rasende; **-erfüllt**, opfyldt af Raseri; **-gebrüll**, n. rasende Brøl, n.; **-geheul**, n. rasende Hyl, n.; **-geschrei**, n. rasende Skrig, n.; **-schäumend**, fuminende af Raseri; **-schierling**, m. plettet Skarntyde, c. (Conium maculatum); **-schnaubend**, rasende, fnysende af Raseri; **-voll**, rasende, fnysende.

Wüt(h)en, v. i. 1. m. h. rase, fnyse, tage afsted; **wüt(h)end**, rasende, gal.

Wüt(h)er, m. **-s** pl. s. sg. en rasende.

Wüt(h)erei, f. **-en**. Raseri, n.

Wüt(h)erich, m. **-es -e**. Tyran; plettet Skarntyde, c.

Wüt(h)erig, **wüt(h)erisch**, **wüt(h)ig**, adj. rasende, afsindig, gal.

Wutsch, interj. vims.

Wutschen, v. i. se **witschen**.

Wutscherling, (**Wützerling**), m. **-s** ub. pl. plettet Skarntyde, c. (Conium maculatum).

Wutzel, f. **-n**. urolig Tingest.

X.

Xantippe, f. **-n**. Xantippe, c.

Xyloglyph, m. **-en -en**. Træskærer, c.

Xyloglyptik, f. ub. pl Træskærerkunst, c.

Xylograph, m. **-en -en**. Xylograf, Træskærer, c.

Xylographie, f. ub. pl. Xylografi, c.

Y.

Yacht, f. se **Jacht**.
Yamswurzel, f. **-n**. Yamsrod, c.
Yankee, m. **-s -s**. Yankee, c.
Yankeetum, n. **-s** ub. pl. Yankeevæsen, n.
Yard, m. (f. n.) **-s -s**. Yard, c.
Yatagan, m. **-s -s**. Yatagan, c.
Yonke, f. **-n**. Dschonke, c.
Yſtlon, n. **-s -s**. det græske Navn paa **y**.
Yſop, m. **-s** ub. pl. Jsop, c.
Yttaerde, f. ub. pl. Yſtrium, n.

Z.

Zabbelig, adj. se **zappelig**.
Zabel, m. **-s** pl. ſ. sg. Skakbræt, Dambræt, n.
Zabeln, v. i. 1. m. **h**. ſpræle.
Zach, adj. × se **zähe**.
Zacke, f. se **Zacken**.
Zackel, n. **-s** pl. ſ. sg. Slags Faar, n. (Ovis strecipheros).
Zacken, m. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Zäckchen**, **Zäcklein**, n.) Takke, Tak, *Tagg, Spids, Tand, Gren, c. | **Zacken-blatt**, n. takket Blad, n.; **-fels**, m. takket Klippe, c.; **-krone**, f. takket Krone, c.; **-linie**, f. takket Linje, c.; **-werk**, n. Kniplinger, pl.
Zacken, v. t. 1. takke, gjøre takket, forſyne med Takker, udtunge.
Zackeri(e)ren, v. i. 1. m. **h**. × ſtjændes, kjævles.
Zackern, v. t. 1. pløje; v. i. trave i kort Trav.
Zackig, adj. takket.
Zage, adj. ængſtelig, forknyt, modfalden, frygtſom. | **Zag-herzig**, **-müt(h)ig**, forknyt, fejg; **-müt(h)igkeit**, f. Forknythed, Fejghed, c.
Zagel, m. **-s** pl. ſ. sg. Hale, Piſk, Top, c.
Zagen, v. i. 1. m. **h**. være bange, være modfalden, tabe Modet. | **Zag-los**, uforfærdet, uforknyt; **-loſigkeit**, f. Uforfærdethed, c.
Zaghaft, adj. bange, ængſtelig, frygtſom, ræd, modfalden. — **Zaghaftigkeit**, f. Banghed, Frygt, c.
Zagheit, f. ub. pl. Ængſteligheb, Forknythed, Modløshed, Fejghed, c.
Zaglich, adj. se **zag**.
Zagnis, f. (n.) se **Zagheit**.
Zäh, adj. ſej. | **Zäh-flüſſig**, tykflydende; **-lebig**, ſejlivet.
Zähe, **Zäheit**, **Zähigkeit**, f. ub. pl. Sejhed, c.
Zahl, f. **-en**. Tal, n.; Talfigur, c.; Antal, n. | **Zahl-amt**, n. Finanskaſſe, c.; **-bruch**, m. Broktal, n.; **-buchſtabe**, m. Talbogſtav, n.; **-fähig**, i Stand til at betale, ſolid, vederhæftig; **-figur**, f. Talfigur, c.; **-größe**, f. Talſtørrelſe, c.; **-kammer**, **-kaſſe**, f. se **-amt**; **-kellner**, m. Kellner, der tager mod Betaling, c.; **-los**, talløs, utallig; **-loſigkeit**, f. Tallsshed, c.; **-meiſter**, m. Kaſſemeſter, Kaſierer; (til Søs) Proviantforvalter, c.; **-muſchel**, f. Kavri, c.; **-perle**, f. ſtore Perler, ſom ſælges efter Tal; **-pfennig**, m. ſe **Rechen-**; **-reich**, talrig; **-tag**, m. Betalingsdag, Forfaldsdag, c.; **-tiſch**, m. Betalingsbriſt, c.; **-unfähig**, inſolvent; **-wert(h)**, m. Talværdi, c.; **-woche**, f. Betalingsuge, c. (den ſidſte Uge i Meſſen); **-wort**, n. Talord, n.; **-zeichen**, n. Taltegn, n. — **Zahlen-folge**, f. Talfølge, Talrække, c.; **-größe**, f. Talſtørrelſe, c.; **-kunſt**, **-lehre**, f. Arithmetik, c.; **-lotterie**, f., **-lotto**, n. Tallotteri, n.; **-menſch**, m. Talmenneſke, n.; **-ordnung**, f. Talorden, c.; **-reihe**, f. Talrække, c.; **-ſinn**, m. Talſans, c.; **-ſyſtem**, n. Talſyſtem, n.; **-verbindung**, f. Talforbindelſe, c.; **-verhältnis**, n. Talforhold, n.; **-wert(h)**, m. Talværdi, c.
Zahlbar, adj. forfalden.
Zählbar, adj. tællelig, til at tælle. — **Zählbarkeit**, f. Tællelighed, c.
Zahlen, v. t. 1. betale.
Zählen, v. t. 1. tælle; **Einen unter ſeine Freunde** —, regne en til ſine Venner; **auf einen** —, ſtole paa, gjøre Regning paa en. | **Zähl-apparat**, m. Tælleapparat, n.; **-blättchen**, ſe **-karte**; **-brett**, n. Tællebræt, n.; **-geld**, n. Tællepenge, pl.; **-karte**, f. Kort, ſom tæller noget, n.; **-methode**, f. Tællemethode, c.
Zahler, m. **-s** pl. ſ. sg. Betaler, c; **ein ſäumiger** —, en langſom Betaler.
Zähler, m. **-s** pl. ſ. sg. Tæller, c.; — **und Nenner**, Tæller og Nævner; Tælleapparat, n.; Marker, c.
Zählung, f. **-en**. Tælling, c.
Zahlung, f. **-en**. Betaling, c.; **eine — leiſten**,

gjøre en Udbetaling. | **Zahlungs-anweisung**, f. Anvisning til Udbetaling, c.; **-aufschub**, m. Opsættelse af Betalingen, c.; **-befehl**, m. Befaling til Udbetaling, c.; **-einstellung**, f. Insolvens, c., Opbud, n.; **-fähig**, solvent, vederhæftig; **-fähigkeit**, f. Solvens, Vederhæftighed, c.; **-frist**, f. Betalingsfrist, Betalingstermin, c.; Henstand med Betaling, c.; **-mittel**, n. Betalingsmiddel, n.; **-statt**, f. i: **an — —**, i Stedet for Betaling; **-schein**, m. Kvittering, c.; **-tag**, m. Betalingsdag, c.; **-termin**, m. se **-frist**; **-unfähig**, insolvent, ude af Stand til at betale; **-unfähigkeit**, f. Insolvens, c.; **-verbindlichkeit**, f. Forpligtelse til at betale, c.; **-vermögen**, n. se **-fähigkeit**.

Zahm, adj. tam; spagfærdig, fredelig; — **machen**, gjøre tam, tæmme; — **werden**, blive tam, ogsaa fig. — **Zahmheit**, f. Tamhed, c.

Zähmbar, adj. tæmmelig, til at tæmme. — **Zähmbarkeit**, f. Tæmmelighed, c.

Zähmen, v. t. l. tæmme; **seine Begierden —**, tæmme, tvinge, betvinge, styre sine Begjærligheder; × **sich etw. —**, gjøre sig tilgode med noget. — **Zähmung**, f. Tæmmen, Tæmning, c.

Zähmer, m. **-s** pl. ſ. sg. Tæmmer, c.

Zahn, m. **-es -ähne**. (Dim. **Zähnchen, Zähnlein**, n.) Tand, c.; Tak, c.; **Zähne bekommen**, faa Tænder; **die Zähne eines Rades, eines Kammes, einer Säge**, Tænderne paa et Hjul, en Kam, en Sav; **die Zähne werden mir lang**, jeg bliver sulten; **mir wässert der —**, mine Tænder løbe i Vand; **Ein. die Zähne zeigen**, vise Tænder imod en; **einen — auf einen haben**, bære Nag til en, have et Horn i Siden paa en; **bis an die Zähne gerüstet**, rustet indtil Tænderne; **Haare auf den Zähnen haben**, have Ben i Næsen; **Ein. auf den — fühlen**, føle en paa Tænderne; **nichts für seinen — finden**, ikke have noget at bide; **gerade in die Zähne**, lige i Ansigtet. | **Zahn-arm**, fattig paa Tænder; **-arzenei**, f. Tandmiddel, n.; **-arzeneikunde, -arzneikunſt**, f. Tandlægekunſt, c.; **-arzt**, m. Tandlæge, Tanddoktor, c.; **-balsam**, m. Tandbalsom, c.; **-bildung**, f. Tanddannelse, c.; **-brecher**, m. Tandtrækker, c.; **-buchstabe**, m. Tandbogstav, n.; **-bürste**, f. Tandbørste, c.; **-eisen**, n. Mejsel med smaa Tænder; i Rifler smeddet Stangjærn; **-feile**, f. Tandfil, c.; **-fieber**, n. Tandfeber, c.; **-fistel**, f. Tandfistel, c.; **-fleisch**, n. Tandkjød, n.; **-geschwür**, n. Tandbyld, c.; **-höhle**, f. Tandhule, c.; **-keim**, m. Tandkime, c.; **-kitt**, m. Tandkit, c.; **-kraut**, n. Tandrod, c. (Dentaria); **-krone**, f. Tandkrone, c.; **-künstler**, m. Tanddoktor, c.; **-los**, tandløs; **-losigkeit**, f. Tandløshed, c.; **-lücke**, f. Hul i Tandrækken, n.; **-lücker**, m. Gumler, c.; **-meißel**, m. Tandstraber, c.; **-mittel**, n. Tandmiddel, n.; **-nerv**, m. Tandnerve, c.; **-pulver**, n. Tandpulver, n.; **-rad**, n. Tandhjul, n.; **-reihe**, f. Tandrække, c.; Tandgærde, n.; **-schmerzen**, pl. Tandpine, c.; **-silber**, n. Stangsølv, n., Sølvbarre, c.; **-stocher**, m. Tandstikker, c.; **-stochern**, v. i. stange Tænder; **-stumpf**, m. Tandstump, c.; **-trost**, m. Mark-Rødtop, c. (Odontites); **-wasser**, n. Tandvand, n.; **-wechsel**, m. Tandskifte, n., Tandskiftning, Tandfældning, c.; **-weh**, n. Tandpine, c.; **-wurz**, f. se **-kraut**; **-wurzel**, f. Tandrod, c.; **-zange**, f. Tandtrækker, c. — **Zähn(e)fletschen**, n. Visen Tænder, c.; **-klappen, -klappern**, n. Tænders Gnidsel, c.

Zähneln, v. t. l. forsyne med Tænder.

Zahnen, v. i. l. m. h. faa Tænder; v. t. forsyne med Tænder.

Zahnig, adj. forsynet med Tænder.

Zahnung, f. **-en**. Tandrække paa Hjul, c.

Zähre, f. **-n**. Taare, c.

Zährling, m. **-s -e**. Bogfinke, c.

Zährte, f. se **Zärte**.

Zain, m. **-es -e**. Kvist, Vaand, c.; Metalstang, c. | **Zain-eisen**, n. Stangjærn, n.; **-hammer**, m. Værk, hvor Jærnet smeddes til Stænger, n.; **-silber**, n. Sølvstang, Sølvbarre, c.

Zainen, v. t. l. smedde Metal til Stænger.

Zainer, m. **-s** pl. ſ. sg. Stangjærnsmed, c.

Zander, m. se **Sander**.

Zange, f. **-n**. (Dim. **Zängelchen, Zänglein**, n.) Tang, c.; mellemste Skæretand, c. | **Zangen-käfer**, m. Drentvist, c.; **-werk**, n. Slags Fæstningsværk, n.; **-zahn**, m. mellemste Skæretand, c.

Zank, m. **-es** ub. pl. Trætte, Kiv, Tvist, *Krangel; Ordstrid, c.; — **mit einander suchen**, søge Klammeri med en. | **Zank-apfel**, m. Tvistens Æble, n.; **-geist**, m. en trættekjær; **-lust**, f. se **-sucht**; **-lustig**, trættekjær; **-sucht**, f. Trættesyge, Trættekjærhed, c.; **-süchtig**, trættekjær, trættesyg; **ein — -er**, *en Kraglefant; **-süchtigkeit**, f. Trættesyge, c.; **-teufel**, m. en trættekjær, *Kranglefant, c.

Zanke, f. se **Zinke**.

Zänkeln, v. i. l. m. h. klamres, lives saa smaat.

Zanken, v. l. l. m. h. og r. trættes, skjændes, lives, klamres; **sich um (über) etw.** —, skjændes om noget; **um des Kaisers Bart** —, strides om Kejserens Skjæg.

Zanken, m. se **Zinke**.

Zänker, m. **-s** pl. ſ. sg. Trættebrodder, Skjændegjæst, c.

Zänkerei, f. **-en**. Trætteri, Klammeri, n.

Zankhaft, zänkisch, adj. trættekjær.

Zannen, v. i. l. m. h. staa aaben, gabe.

Zapf, m. se **Zapfen**.

Zapfen, m. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Zäpfchen, Zäpflein**, n.) Tap, Knage, c.; Top, Dusk, c.; Kogle, c.; Tap, c. (uvula); Nubel; Jstap, c. | **Zapfen-beißer**, m. Korsnæb, n.; **-bier**, n. Øl, der tappes af Tønden, n.; Tapdrik, Lækkesl, n.; **-bohrer**, m. Tappebor, n.; **-brett**, n. Knagebræt, c.; **-faß**, n. Tappekar, n.; **-förmig**, tapformet; **-lager**, n. Tapleje, n.; **-feile**, f. Tapfil,

c.; **-loch**, n. Taphul, n.; **-streich**, m. Tappenstreg, c.; **-wein**, m. Vin, der tappes af Tønden; Lækkevin, c.; **-wurzel**, f. Taprod, Hjærterod, c.

Zapfen, v. t. 1. tappe, aftappe; forbinde ved en Tap.

Zapfer, Zapfler, m. **-s** pl. ſ. sg. Krovært, c.; Tapper, c.

Zapferei, Zapflerei, f. **-en**. Krv, c.

Zapp, m. **-es -e**. ſort Vandhøne, c. (Fulica atra).

Zappelhaft, zappelig, adj. ſprællende, urolig.

Zappeln, v. i. 1. m. h. og r. ſprælle; ſtjælve, ryſte, bæve; v. i. m. ſ. trippe. | **Zappel-fritze, -mann**, m. Sprællemand, c.

Zar, m. **-en -en**. Czar, c.

Zarge, f. **-n**. Indfatning, Rand, Karm, c.

Zarin, f. **-nen**. Czarinde, Czarevna, c.

Zart, adj. fin, tynd, blød, ſart; ſvag, ſpæd; **ein -es Kind**, et ſpædt Barn; øm, delikat, følſom. | **Zart-fühlend, -fühlig**, fintfølende; **-gefühl**, n. Finfølelſe, Delikatesſe, c.; **-gliederig**, finlemmet, ſpædlemmet; **-nervig**, med fine Nerver; **-ſinn**, m. ſe **-gefühl**; **-ſinnig**, fin, fintfølende.

Zärte, f. ſe **Zartheit**.

Zärtelei, f. **-en**. Kjæleri, n.

Zärteln, v. i. 1. m. h. kjæle, kjæle for.

Zartheit, f. ub. pl. Finhed, Spædhed, Følſomhed, c.

Zärtlich, adj. kjælen; øm, kjærlig; følſom. — **Zärtlichkeit**, f. Ømhed, Følſomhed, c.; **-en**, pl. Kjærtegn.

Zärtling, m. **-s -e**. Skrælling, Kjælebægge, c., forkjælet Barn, n.

Zaſe, Zaſel, f. ſe **Zaſer**.

Zaſel, m. **-s** pl. ſ. sg. Blomſterklaſe, c.; langſtilket Vindrue, c.

Zaſeln, v. t. 1. og r. og i. trævle.

Zaſer, f. **-n**. Trævl, Rodtrævl, c.

Zaſerig, adj. trævlet.

Zaſern, v. t. 1. trævle; **ſich —**, optrævles.

Zaſpel, f. **-n**. Haſpe, c.; Maal paa det haſpede Garn.

Zaſpeln, v. i. 1. m. h. tvinde; ſprælle.

Zäſcheln, v. t. 1. † forkjæle; leſke for.

Zauber, m. **-s** pl. ſ. sg. Trylleri, n.; Troldom, c., Tryllemiddel, n., Tryllebrik, c.; Ynde, fortryllende Skjønhed, c. | **Zauber-anblick**, m. fortryllende Syn, n.; **-apparat**, m. Trylleapparat, n.; **-becher**, m. Tryllebæger, n.; **-blick**, m. Trylleblik, n.; **-brunnen**, m. fortryllet Brønd, c.; **-buch**, n. Troldomsbog, c.; **-flöte**, f. Tryllefløjte, c.; **-formel**, f. Tryllеformular, c.; **-gehenk**, n. Amulet, c.; **-kraft**, f. Troldomskraft, Tryllekraft, c.; **-kraut**, n. Trylleurt, c.; **-kreis**, m. Tryllekreds, c.; **-kunſt**, f. Tryllekunſt, c.; **-laterne**, f. Tryllelygte, c. (laterna magica); **-lehrling**, m. Troldomslærling, c.; **-macht**, f. ſe **-kraft**; **-mittel**, n. Tryllemiddel, n.; **-poſſe**, f. Trylleopera, c., Feeri, n.; **-reich**, rig paa Troldom; **-reich**, n. Troldomsrige, n.; **-ring**, m. Tryllering, Troldomsring, magiſk Ring; **-rute(n)e**, f. ſe **-ſtab**; **-ſchlag**, m. Tryllеſlag, n.; **-ſegen**, m. ſe **-ſpruch**; **-ſpiegel**, m. Tryllеſpejl, n.; **-ſpruch**, m. Tryllеformel, c.; **-ſtab**, m. Tryllеſtav, Hexeſtav, c.; **-ſtück**, n. Tryllekunſt, c.; Trylleopera, c.; **-trank**, m. Tryllebrik, c.; **-welt**, f. Trylleverden, fortryllet Verden, c.; **-werk**, n. Trylleri, Troldomsværk, n.; **-wort**, n. Troldomsord, Tryllеord, n.; **-zeichen**, n. Troldomstegn, Tryllеtegn, n.

Zauberei, f. **-en**. Trylleri, n., Troldomskunſt, c.

Zauberer, m. **-s** pl. ſ. sg. Troldmand, Hexemeſter, c.

Zauberhaft, adj. ſe **zauberiſch**.

Zauberin, f. **-nen**. Troldkvinde, Hex, c.

Zauberiſch, adj. magiſk, Troldoms-, fortryllende.

Zaubern, v. t. 1. og i. m. h. øve Troldom; hexe; trylle, fortrylle.

Zauche, f. **-n**. × Tæve, Tiſpe, c.

Zauderer, m. **-s** pl. ſ. sg. Nøler, Nøleper, c.

Zauderhaft, adj. nølevorn, ſendrægtig. — **Zauderhaftigkeit**, f. Nølevornhed, Sendrægtighed, c.

Zauderig, zauderiſch, adj. ſe **zauderhaft**.

Zaudern, v. i. 1. m. h. nøle, tøve, dvæle, være ſen.

Zauderſam, adj. nølevorn.

Zauen, v. r. 1. ile, haſte, ſtynde ſig.

Zaum, m. **-es -äume**. (Dim. **Zäumchen, Zäumlein**, n.) Tømme, c., Bidſel, n.; fig. **ſeine Zunge im -e halten**, holde ſin Tunge i Tømme; **wiſſen, wo die Zäume hangen**, vide Beſked; × Lebebaand, n. | **Zaum-geld**, n. Grimepenge, pl.; **-los**, uden Bidſel; fig. utæmmet, tøjleløs; **-recht**, tilreden, tilkjørt; **-zeug**, n. Bidſeltøj, n.

Zäumen, v. t. 1. bidſle, optømme, lægge Tøjle paa; tæmme, holde i tilbørlige Skranker.

Zaun, m. **-es -äune**. (Dim. **Zäunchen, Zäunlein**, n.) Gærde, Hegn, n.; **ein lebendiger —**, et levende Hegn; **wo der — am niedrigſten iſt, da ſteigt man über**, klatre over, hvor Gærdet er laveſt; **durch den — ſtechen**, ſpille under Dække; **die Gelegenheit vom -e brechen**, tage den første den bedſte Anledning. | **Zaunblume**, f. Ebberkopurt, c. (Anthericum); **-buche**, f. Avnbøg, c.; **-dürr**, fuldſtændig tør; **-gerte**, f. Gærderis, n.; **-könig**, m. Gærdesmutte, c. (Motacilla troglodytes); **-pfahl**, m. Gærdepæl, Gærdeſtave, c.; **-rebe**, f. bitterſød Natſkygge, c. (Solanum dulcamara); **-recht**, n. Rettighed til at indgærde en Plads, c.; **-roſe**, f. Hunderoſe, c. (Rosa canina); **-rübe**, f. Galdebær, n. (Bryonica); **-rut(h)e**, f. Gærderis, n.; **-ſchlüpfer**, m. ſe **-könig**; **-weide**, f. alm. Liguſter, c.

(Ligustrum vulgare); **-winde**, f. Gærde-Snerle, c. (Convolvulus sepium).

Zäunen, v. t. 1. hegne, indhegne, indgærde.

Zausen, v. t. 1. rykke, trække, rive, ruske; **Einen an den Haaren** —, trække en i Haarene; **sie haben sich tüchtig gezaust**, de have været ordentlig op at slaas.

Zaustern, v. i. 1. m. h. pludre, sludre, snakke, vrøvle.

Zea, f. ub. pl. Spelt, c.

Zebra, n. **-s -s**. Zebra, c. | **Zebra-artig**, zebraagtig.

Zebu, m. (n.) **-s -s**. Zebu, Zebuoxe, c.

Zeche, f. **-n**. Sviregilde, Drikkelag, n.; Fortæring, Regning, c.; **die — bezahlen**, betale Gildet; **die — ohne den Wirt machen**, gjøre Regning uden Vært; Lav, Haandværkslav, n.; Kompagniskab, n.; Rækkefølge, c.; **nach der —**, efter Tur; (Bjærgv.) den til et Interessentskab overdragne Mark, c. | **Zech-bruder**, m. Svirebroder, c.; **-bote**, m. Lavsbud, n.; **-frei**, fri for at betale, gratis; **-gast**, m. Svirebroder, c.; **-gelage**, n. Drikkegilde, n.; **-genoß**, m. Deltager i et Gilde, c.; **-gesellschaft**, f. Drikkeselskab, n.; **-schuld**, f. Sviregjæld, c.; **-stein**, m. Zechsten, c.; **-um**, efter Tur. — **Zechen-haus**, n. Hus, hvor Bjærgmændene forsamle sig, n.; **-meister**, m. Opsynsmand ved et Bjærgværk, c.

Zechen, v. i. 1. m. h. svire, drikke.

Zecher, m. **-s** pl. ſ. sg. Svirer, Svirebroder, c.

Zecherei, f. **-en**. Svireri, Drikkeri, n.

Zechine, f. **-n**. Zekin, c. (Guldmønt).

Zecke, f. **-n**. Art Mide; Blodmide, c. (Ixodes).

Zecken, v. t. 1. drille.

Zeder, f. **-n**. Ceder, c. | **Zeder-baum**, m. Cedertræ, n.; **-wald**, m. Cederskov, c.

Zedern, adj. af Cedertræ.

Zeh, m. se **Zehe**.

Zehe, f. **-n**. Taa, c.; **auf den -n gehen**, gaa paa Tæerne. | **Zehen-gänger**, m. Taagænger, c.; **-spitze**, f. Taaspids, c.

Zehen, num. se **zehn**.

Zehend, n. **-es -e**. ti, Tier, c.

Zehente, m. **-n -n**. Tiende, c. | **Zehent-acker**, m. Tiendeager, c.; **-amt**, n. Tiendeamt, Tiendekollegium, n.; **-einnehmer**, m. Tiendetager, c.; **-flur**, f. Tiendemark, c.; **-frei**, tiendefri; **-fröhner**, m. en hoveripligtig, der maa arbejde for $^1/_{10}$ af Udbyttet; **-garbe**, f. Tiendeneg, n.; **-geld**, n. Tiendepenge; **-gericht**, n. Tienderet, c.; **-gerste**, f. Tiendebyg, c.; **-herr**, m. Tiendeherre, c.; **-holde**, m. en Tiendepligtig; **-korn**, n. Tiendekorn, n.; **-land**, n. tiendepligtigt Jord; **-mann**, m. Tiendeyder, c.; **-ordnung**, f. Tiendelov, c.; **-pflichtig**, tiendepligtig; **-rechnung**, f. Tiendeberegning, c.; **-recht**, n. Tienderet, c.; **-register**, n. Tiendeprotokol, c.; **-sammler**, m. Tiendetager, c.; **-schatz**, m. se **-geld**; **-schuldig**, tiendepligtig; **-zug**, m. Tiendetagen, c.

Zehn, num. ti. | **Zehn-eck**, n. Tikant, c.; **-eckig**, tikantet; **-ender**, m. Hjort med ti Takker; **-fach**, tifold; **-fältig**, tifold; **-füßig**, tifoddet; **-herrschaft**, f Decemvirat, Timandsherredomme, n.; **-jährig**, tiaarig; Tiaars-; **-mal**, ti Gange; **-malig**, som sker ti Gange; **-pfünder**, m. tipundig Kanon, c.; **-stündig**, ti Timers-; **-tägig**, ti Dages-; **-tausend**, ti Tusende; **-t(h)eilig**, sammensat af ti Dele; **-zeilig**, bestaaende af ti Linjer.

Zehne, f. **-n**. Tital, n.; Tieu.

Zehner, m. **-s** pl. ſ. sg. Tier, c.; ti Enere som et hele; Kollegium af ti Personer; Tipenningstykke, Tikreuzerstykke, n.; Hjort med ti Takker. | **Zehner-lei**, ti Slags.

Zehnt, num. den tiende.

Zehntel, n. **-s** pl. ſ. sg. tiende Del, c. | **Zehntel-meter**, m. (n.) Decimeter, n.

Zehnten, v. t. 1. tage Tiende; betale Tiende.

Zehntens, adv. for det tiende.

Zehnter, m. **-s** pl. ſ. sg. Tiendetager, c.

Zehnthaft, adj. tiendepligtig.

Zehntschaft, f. **-en**. Samfund af ti, n.

Zehren, v. t. 1. fortære, spise; v. i. m. h. tære; **die Seeluft zehrt**, Søluften tærer; **an etw.** —, tære paa noget; **von etw.** —, tære af noget. | **Zehr-fieber**, n. Tæring, c.; **-frei**, gratis, havende fri Fortæring; kostfri; **-freiheit**, f. Kostfriked, c.; **-garten**, m. † Spisekammer, n.; **-geld**, n. Tærepenge; Rejsepenge; **-pfennig**, m. Rejsepenge, pl.; **-wurzel**, f. dansk Ingefær, c. (Arum).

Zehrer, m. **-s** pl. ſ. sg. Fortærer, c.

Zehrling, m. **-s -e**. Fortærer, c.; se ogsaa **Zährling**.

Zehrung, f. **-en**. Fortæring, c.; Betaling for Fortæring; Rejsepenge; Smørelse, c.; Dødsakrament, n.; Tæring, Svindsot, c. | **Zehrungs-kosten**, pl. Fortæringsomkostninger; **-steuer**, f. Konsumtionsafgift, Accise, c.

Zeichen, n. **-s** pl. ſ. sg. Tegn, n.; Kjendetegn, Mærke, n.; Vink, Varsel; Kjendemærke, n.; Figur, c.; **ein — geben**, give et Tegn; **er ist seines -s ein Schmied**, han er af Haandværk en Smed; Tegn, Under, n. | **Zeichen-brett**, n. Tegnebræt, n.; **-buch**, n. Tegnebog, c.; **-deuter**, m. Tegnthder, c.; **-deuterei**, **-deutung**, f. Tegntyderi, n.; **-feder**, f. Tegnepen, c.; **-garn**, n. Mærkegarn, n.; **-hammer**, m. Mærkehammer, c.; **-heft**, n. Tegnebog, c.; **-kreide**, f. Tegnekridt, n.; **-kunst**, f. Tegnekunst, c.; **-lehrer**, **-meister**, m. Tegnelærer, Tegnemester, c.; **-papier**, n. Tegnepapir, n.; **-schiefer**, m. Sortkridt, n.; **-schrift**, f. Tegnskrift, c.; **-schule**, f. Tegneskole, c.; **-sprache**, f. Tegnsprog, n.; **-stempel**, m. Mærkestempel, n.; **-stift**, m. Blyant, c.; **-stunde**, f. Tegnetime, c.; **-unterricht**, m. Tegneundervisning, c.; **-vorlage**, f. Fortegning, c.

Zeichnen, v. t. 1. og i. m. h. tegne; betegne,

mærke; **Gott hat ihn gezeichnet**, Gud har mærket ham; **ich zeichne mich hochachtungsvoll**, jeg tegner mig med Højagtelse; **Aktien —**, tegne sig for Aktier.

Zeichner, m. -s pl. ſ. sg. Tegner, c.

Zeichnerei, f. -en. Tegneri, n.

Zeichnung, f. -en. Tegnekunst, Tegning. c.

Zeidel, n. -s pl. ſ. sg. Pebertræ, n., Kjælderhals, c. (Daphne mezereum). | **Zeidel-bast**, m. se **Zeidel**.

Zeideln, v. t. 1. høste Honning; beskære Bistaderne. | **Zeidel-bär**, m. Honningbjørn, c.; **-meister**, m. Birøgter, c.; **-recht**, n. Rettighed til at holde Bier; **-weide**, f. Skovstrækning til Biavl; Biavl i en Skov; **-zins**, m. Afgift til Skovejeren for Biavl.

Zeidler, m. -s pl. ſ. sg. Biavler, Birøgter, c.

Zeigen, v. t. 1. vise; pege; **sich —**, vise sig, lade sig se; **das wird sich bald —**, det vil snart vise sig; **mit Fingern auf einen —**, pege Fingre ad en. | **Zeige-finger**, m. Pegefinger, c.

Zeiger, m. -s pl. ſ. sg. Viser. c.; Foreviser, c.; Pegefinger, c.; Pegepind, c.; Artikel, c., Kiendeord, n.; Gravstik, c. | **Zeiger-stange**, f. Viser, Viserstift, c.; **-uhr**, f. Ur, som viser Timerne, men ikke slaar.

Zeihen, v. t. 2. bebrylde, sigte for, overbevise; **Einen eines Vergehens —**, sigte en for en Forseelse.

Zeiland, m. se **Zeidel**.

Zeile, f. -n. Linje, c.; **zwischen den -n lesen**, læse imellem Linjerne; Rad, Række, c. | **Zeilengerste**, f. firerabet Byg, c.; **-semmel**, f. Rœkke Simler; **-weise**, linjevis.

Zeiselbär, m. se **Zeidelbär**.

Zeiseln, v. t. 1. × lokke, tiltrœkke.

Zeisig, m. -es -e. (Dim. **Zeischen**, n.) Sisken; *Sisik, c. (Fringilla spinus); **ein lockerer —**, en løs Person, Udhaler, c. | **Zeisig-grün**, sisengrøn.

Zeist, m. se **Zeidel**.

Zeit, f. -en. Tid, c.; **der Zahn der —**, Tidens Tand; **die — geht**, Tiden gaar; **es ist nicht Haberns —**, det er ikke Tid til at stjændes; **die — wird es lehren**, Tiden vil vise det; **die — wird mir lang**, Tiden bliver mig lang; **— zur Arbeit haben**, have Tid til Arbejde; **es ist nicht mehr —**, der er ikke mere Tid; **sich in die — (-en) schicken**, rette sig efter Omstændighederne; **welche — ist es? wie viel ist es an der —?** hvad er Klokken? **es ist an der —, es ist hohe —**, det er paa Tide; **auf einige —**, for nogen Tid; **außer der —**, i Utide; **bei guter —**, i god Tid; **bei -en**, i Tide; **für alle -en**, for alle Tider, for bestandig; **in kurzer —**, i Løbet af kort Tid; **in der — von einer Stunde**, i Løbet af en Time; **mit der —**, med Tiden; **nach der —**, siden efter, herefter; **nach einiger —**, efter nogen Tid; **seit der —**, siden den Tid; **seit langer —**, i lang Tid; **über die —**, over Tiden; **um die —**, paa den Tid, ved den Tid; **unter der —**, imidlertid; **von — zu —**, fra Tid til anden, undertiden; **vor der —**, før den Tid; **vor kurzer —**, for kort Tid siden; **vor -en**, tilforn, i forrige Tider; **während der —**, i den Tid; **zu aller —, zu allen -en**, altid; **zur — des Cicero**, paa Ciceros Tid; **zu gleicher —**, paa samme Tid; **zu -en**, undertiden; **zu rechter —**, i rette Tid; **alles zu seiner —**, alt i sin Tid; **zur —**, nu for Tiden, nu; **— genug**, tids nok. tiblig nok; **andre -en, andre Sitten**, andre Tider, andre Sæder; **— ist Geld**, Tid er Penge; **— gewonnen, alles gewonnen, kommt —, kommt Rat**, kommer Tid, kommer Raad; **jedes Ding hat seine —**, hver Ting til sin Tid; **schwere -en**, tunge Tider; **die 4 Jahres -en**, de fire Aarstider; Termin, c.; Tidspunkt, n.; Menstruation, c.; Hora, c.; Maal, n., Takt, c.; Tid, c., Tempus, n.; (til Søs) Tidevande; **du meine —!** ak! min Gud. | **Zeit-abschnitt**, m. Tidsafsnit, n.; **-alter**, n. Tidsalder, c.; **-angabe**, f. Tidsangivelse, c.; **-anwendung**, f. Anvendelse af Tiden, c.; **-aufschub**, m. Opsættelse, Forhaling, c.; **-aufwand**, m. Tidsspilde, c.; **-beere**, f. Solbær, n. (Ribes nigrum); **-behelf**, m. forelsbig Udvej, c.; **-berechnung**, f. Tidsberegning, c.; **-beschreibung**, f. Tidsregning, Kronologi, c.; Tidsbestrivelse, c.; **-bestimmer**, m. Kronolog, c.; **-bestimmung**, f. Tidsbestemmelse, c.; **-bild**, n. Tidsbillede, n.; **-blick**, m. Øieblik, n.; **-buch**, n. Tidebog, Aarbog, Krønnike, c.; **-dauer**, f. Tidslængde, c.; **-droschke**, f. Droschke, man tager for en vis Tid, c.; **-einheit**, f. Tidsenhed, c.; **-ersparend**, tidssparende; **-ersparnis**, f. Tidsbesparelse, c.; **-fluß**, m. Tidens Strøm, c.; **-folge**, f. Tidsfølge, c.; **-forscher**, m. Tidsforsker, Tidsregner, Kronolog, c.; **-forschung**, f. Kronologi, c.; **-geist**, m. Tidsaand, c.; **-gemäß**, tidssvarende, overensstemmende med Tiden; **-genoß**, m. en samtidig; **-geschichte**, f. Tidshistorie, Aarbog, c.; **-geschmack**, m. Tidens Smag, c.; **-gewinn**, m. Tidsbesparelse, c.; **-hafen**, m. Tidhavn, c.; **-halter**, m. Kronometer, n.; **-her**, hidindtil, siden; **-herig**, hidtilværende; **-kauf**, m. Kjøb for en Tid; **-kunde**, f. Tidsregning, Kronologi, c.; **-kürzend**, underholdende, morsom; **-kürzung**, f. se **-vertreib**; **-lauf**, m. Tidsløb, n.; **-läufte**, pl. Tidsomstændigheder, Tidsforhold; **-lebens**, paa Livstid, hele Levetid; **-leihen**, n. Len paa bestemt Tid, n.; **-lose**, f. Tidsløs, c. (Colchicum autumnale); **-mangel**, m. Mangel paa Tid, c.; **-maß**, n. Tidsmaal, n.; Takt, c.; Stavelsernes Kvantitet; **-mäßig**, tidssvarende; **-messer**, m. Tidsmaaler, c.; **-ordnung**, f. Tidsorden, c.; **-pacht**, m. Forpagtning paa en vis Tid; **-punkt**, m. Tidspunkt, n.; **-raubend**, tidsspildende; **-raum**, m. Tidsrum, n.; **-rechner**, m. Tidsregner, Kronolog, c.; **-rechnung**, f. Tidsregning,

c.; **-ſchaf**, n. toaarigt Faar; **-ſchrift**, f. Tidsſkrift, n., Journal, c.; **-ſchrifter**, **-ſchriftler**, m. Journaliſt, c.; **-ſtrom**, m. Tidens Strom, c.; **-tafel**, f. Tidstavle, c.; kronologiſt Tabel, c.; **-üblich**, ſom er Brug en Tid; **-umſtand**, m. Tidsomſtændighed, c.; **-unterſchied**, m. Tidsforſkjel, c.; **-verderb**, m. Tidsſpilde, Tidens unyttige Anvendelſe; **-vergeudung**, f. ſe **-verſchwendung**; **-verhältniſſe**, pl. Tidsforhold, Tidsvilkaar, pl.; **-verkürzung**, f. Tidsfordriv, c.; **-verlauf**, m. Tidsforløb, n.; **-verluſt**, m. Tidsſpilde, c.; **ohne — —**, uden Opſættelſe, uden Udſættelſe, ſtrax; **-verſchwendung**, f. Tidsſpilde, c.; **-vertreib**, m. Tidsfordriv, c.; **-vertreibend**, underholdende, morſom; **-vertreiber**, m. en, ſom fordriver Tiden; **-verwandter**, adj. ſe **-genoß**; **-weilig**, midlertidig; **-weiſe**, af og til, til visſe Tider; **-wind**, m. periodiſt Vind, c.; **-wort**, n. Gjerningsord, Verbum, n.

Zeitig, adj. nuværende, øieblikkelig, temporær; passende, betimelig, betids; tidlig, moden; † timelig; × varende en Tid.

Zeitigen, v. i. 1. m. ſ. modnes, blive moden; v. t. modne. — **Zeitigung**, f. det at gjøre moden.

Zeitlich, adj. timelig, jordiſt; verdslig; **das -e ſegnen**, dø; † nærværende. — **Zeitlichkeit**, f. det timelige, jordiske; verdsligt Gods.

Zeitung, f. **-en**. Tidende, Avis, c.; Efterretning, c. | **Zeitungs anzeige**, f. Annonce, c., Avertisſement, n.; **-artikel**, m. Avisartikel, c.; **-blatt**, n. Avis, c.; **-bureau**, n. Avискontor, n.; **-expedition**, f. Aviseexpedition, c.; **-junge**, m. Avisbreng, c.; **-korreſpondent**, m. Avискorreſpondent, c.; **-leſer**, m. Avisløſer, c.; **-nachricht**, f. Aviseefterretning, c.; **-redakteur**, m. Avisredaktør, c.; **-ſchreiber**, m. Avisſkriver, c.; **-ſtempel**, m. Avisſtempel, n.; **-träger**, m. Avisbud, n.; **-weſen**, n. Avisvæſen, n.

Zelge, f. **-n**. Ugerſtifte, Sædſtifte, n.

Zelken, m. **-s** pl. ſ. sg. en lille Gren, Kviſt, c.

Zelle, f. **-n**. Celle, c., Munkecelle, Nonnecelle; Bicelle, c. | **Zell bruder**, m. Munk, c.; **-gewebe**, n. Cellevæv, c.; **-knoten**, m. Celleknude, c. — **Zellen-bildung**, f. Celledannelſe, c.; **-fäule**, f. Kartoffelſyge, c.; **-förmig**, celleformet; **-gefängnis**, n. Cellefængſel, n.; **-gewebe**, n. Cellevæv, n.

Zellig, adj. ſe **zellenförmig**.

Zelot, m. **-en -en**. Zelot, c.

Zelotentum, n. **-s** ub. pl. Zelotisme, c.

Zelotiſch, adj. zelotiſk.

Zelt, m. **-es** ub. pl. Pasgang, c.

Zelt, m. **-es -er**. (Dim. **Zeltchen**, **Zeltlein**, **Zeltel**, n.) Kage, Pavil, c.

Zelt, n. **-es -e** († **-er**). (Dim. **Zeltchen**, **Zeltlein**, n.) Telt, n.; **ein — aufſchlagen**, opslaa et Telt. | **Zelt-bett**, n. Teltſeng, c.; **-bewohner**, m. Teltbeboer, c.; **-bude**, f. Teltbod, c.; **-dach**, n. Telttag, n.; **-decke**, f. Teltdække, n.; **-genoß**, **-kamerad**, m. Teltkammerat, c.; **-knopf**, m. Teltknap, c.; **-lager**, n. Teltlejr, c.; **-leinwand**, f. Teltlærred, n.; **-pfahl**, m. Teltpæl, c.; **-pflock**, m. Teltpæl, c.; **-ſchneider**, m. Teltſtrædder, Teltmager, c.; **-ſeil**, n. Teltreb, n.; **-ſtange**, f. Teltſtang, c.; **-ſtuhl**, m. Feltſtol, c.; **-wagen**, m. Teltvogn, c.; **-wand**, f. Teltvæg, c.

Zelten, m. ſe **Zelt**.

Zelten, v. i. 1. m. h. gaa i Pasgang.

Zelter, m. **-s** pl. ſ. sg. Pasgænger, c.

Zend, n. **-s** ub. pl. (**Zendſprache**, f.) Zend, Zendſprog, n.

Zendel, m. ſe **Zindel**.

Zenith, m. (n.) **-es -e**. Zenith, c., Iſepunkt, n.

Zenſi(e)ren, v. t. 1. cenſurere, kritiſere, bedømme.

Zenſor, m. **-s -en**. Cenſor, c. | **Zenſor amt**, n., **-würde**, f. Cenſorembede, n.; Cenſorværdighed, c.

Zenſur, f. **-en**. Cenſur, c.; Bedømmelſe, Dom, c. | **Zenſur-buch**, n. Karakterbog, c.; **-konferenz**, f. Cenſurmøde, Lærermøde, n.; **-liſte**, f. Karakterliſte, c.; **-ſchere**, f. Cenſurſax, c.; **-vert(h)eilung**, f. Cenſur, c.

Zenſus, m. — — (**-ſe**). Cenſus, c.

Zentbuch, n. **-es -ücher**. Domsprotokol, c.

Zentrichter, m. **-s** pl. ſ. sg. Kriminaldommer, c.

Zentiliter, m. **-s** pl. ſ. sg. Centiliter, c.

Zentifolie, f. **-n**. Centifolie, c. (Rosa centifolia).

Zentner, m. **-s** pl. ſ. sg. Centner, n. | **Zentner-gewicht**, n. Centnervægt, c.; **-laſt**, f. Centnerbyrde, c.; **-ſchwer**, centnertung.

Zentral, adj. central. | **Zentral-afrika**, n. Centralafrika, n.; **-aſien**, n. Centralaſien, n.; **-bahn**, f. Centralbane, c.; **-punkt**, m. Centralpunkt, n.

Zentraliſation, f. **-en**. Centraliſation, c.

Zentraliſi(e)ren, v. t. 1. centraliſere.

Zentri(e)ren, v. t. 1. centrere.

Zentrifugal, adj. centrifugal. | **Zentrifugalkraft**, f. Centrifugalkraft, c.

Zentripetal, adj. centripetal. | **Zentripetalkraft**, f. Centripetalkraft, c.

Zentrum, n. **-s -s**. Centrum, Midtpunkt, n. | **Zentrum-bohrer**, m. Centrumbor, n.; **-(s)partei**, f. Centrumparti, n.; **-ſchuß**, m. Pletſkud, n.

Zenturie, f. **-n**. Centurie, c.

Zenturio, m. **-s -s**. Centurion, c.

Zeolith, m. **-s (-en) -e (-en)**. Zeolith, c. (Stenart).

Zephyr, m. **-s -e**. Zefyr, Veſtenvind, c. | **Zephyr-wolle**, f. Zefyruld, c.

Zepter, n. (m.) **-s** pl. ſ. sg. Scepter, n. | **Zepter-träger**, m. Scepterbærer, c.

Zerackern, v. t. 1. pløje ſønder og ſammen.

Zerarbeiten, v. t. 1. arbejde i Stykker; gjennembanke; v. r. ſlide ſig fordærvet.

Zerätzen, v. t. 1. ødelægge ved Ætsning.
Zerbeißen, v. t. 2. itubide; bide fordærvet, flambide.
Zerbeizen, v. t. 1. ødelægge ved Bejtsning.
Zerberſten, v. i. 2. m. ſ. briſte, revne.
Zerblaſen, v. t. 2. blæſe fra hinanden.
Zerblättern, v. t. 1. afblade.
Zerbläuen, v. t. 1. prygle bygtig af, mørbanke.
Zerbohren, v. t. 1. bore fordærvet.
Zerbraten, v. t. 2. forſtege; v. i. m. ſ. blive forſtegt.
Zerbrechbar, adj. ſom kan ſønderbrydes, ſkjør, ſtrøbelig. — **Zerbrechbarkeit**, f. Skjørhed, Strøbelighed, c.
Zerbrechen, v. t. 2. ſønderbryde, brække itu; fig. **ſich den Kopf über etw.** —, bryde Hovedet med noget, grunde paa; v. i. m. ſ. gaa itu, ſønderbrydes. — **Zerbrechung**, f. Sønderbrydelſe, c.
Zerbrecher, m. **-s** pl. ſ. sg. Sønderbryder, c.
Zerbrechlich, adj. ſkjør, ſprød, ſtrøbelig, ſom let gaar itu. — **Zerbrechlichkeit**, f. Skjørhed, Strøbelighed, c.
Zerbröckeln, v. t. 1. brække i ſmaa Stykker; ſmulre.
Zerbröſeln, v. t. 1. ſmulre.
Zerbreſchen, v. t. 2. tærſke itu; tærſke paa, prygle bygtig.
Zerdrücken, v. t. 1. trykke itu, knuſe.
Zerene, f. **-n**. Syren, c.
Zerfahren, v. t. 2. kjøre itu; **ein -er Weg**, en opkjørt Vej; v. i. m. ſ. fordele ſig, ſtilles ad, fare fra hinanden.
Zerfahren, adj. ſønderreven. — **Zerfahrenheit**, f. Sønderrevethed, c.
Zerfall, m. **-s** ub. pl. Forfald, n., Opløsning, c.
Zerfallen, v. t. 2. ſlaa itu ved at falde; v. i. m. ſ. falde fra hinanden, falde ſammen, forfalde, mistykke, ſtrande; fig. deles, dele ſig i; **mit einem** —, blive uenig med, blive Uvenner med en.
Zerfällen, v. t. 1. dele, ſtille ad.
Zerfallenheit, f. ub. pl. Forfaldenhed, c.; Uenighed, c.
Zerfaſern, v. t. 1. optrævle, trævle fra hinanden.
Zerfeilen, v. t. 1. file itu; file fordærvet.
Zerfetzen, v. t. 1. ſlænge itu; rive itu; ſtære fordærvet, ſemlæſte.
Zerflattern, v. i. 1. m. ſ. flyve fra hinanden.
Zerfleiſchen, v. t. 1. ſlænge itu, ſønderſlænge, ſønderrive. — **Zerfleiſchung**, f. Sønderſlængelſe, c.
Zerfliegen, v. i. 2. m. ſ. flyve fra hinanden.
Zerfließbar, adj. hvad der kan flyde fra hinanden.
Zerfließen, v. i. 2. m. ſ. henflyde; **in Thränen** —, flyde hen i Taarer; **in Wehmut, in Mitleiden** —, ſmelte hen i Vemod, i Medlidenhed. — **Zerfließung**, f. Henflyden, Henſmelten, c.
Zerflößen, v. t. 1. ſmelte.
Zerfloſſen, adj. opløſt, henflydt, ſmeltet. — **Zerfloſſenheit**, f. ſmeltet Tilſtand, flydende Tilſtand, Opløſthed, c.
Zerfoltern, v. t. 1. pine i høj Grad.
Zerfranzen, v. t. 1. lave til Frynder.
Zerfreſſen, v. t. 2. ſøndergnave, gnave fordærvet; opæde.
Zerfrieren, v. i. 2. m. ſ. fryſe i Stykker; ſpringe, briſte.
Zergänglich, adj. ſtrøbelig. — **Zergänglichkeit**, f. Skrøbelighed, c.
Zergehen, v. i. 2. m. ſ. ſmelte, opløſes, gaa i Stykker.
Zergeißeln, v. t. 1. hudſlette til Blods.
Zergen, v. t. 1. × tirre, drille.
Zergerben, v. t. 1. mørbanke.
Zergliedern, v. t. 1. ſønderlemme, anatomere; fig. analyſere, opløſe.
Zergliederer, m. **-s** pl. ſ. sg. Anatom, c.
Zergliederung, f. **-en**. Sønderlemmelſe, Anatomering, Analyſe, c.; — **lebendiger Tiere**, Viviſektion, c. | **Zergliederungs-kunſt**, f. Anatomi, c.; **-meſſer**, n. Diſſektionskniv, c.; **-ſaal**, m. Diſſektionsſal, c.
Zergrämen, v. r. 1. græmme ſig meget; **zergrämt**, forgræmmet.
Zerhacken, v. t. 1. ituhakke; hakke fordærvet.
Zerhadern, v. t. 1. ſønderſlænge; v. r. ſlænges, til man bliver træt.
Zerhämmern, v. t. 1. ituhamre.
Zerhärmen, v. r. ſe **zergrämen**.
Zerhauchen, v. t. 1. blæſe, puſte fra hinanden.
Zerhauen, v. t. 2. ituhugge, ſønderhugge, forhugge, hugge fordærvet; **den Knoten** —, overhugge Knuden.
Zerkämpfen, v. r. 1. kæmpe ſig træt.
Zerkauen, v. t. 1. tygge ſmaat.
Zerkeilen, v. t. 1. ſe **zerklopfen**
Zerkleinern, v. t. 1. gjøre ſmaat, ſmulre. — **Zerkleinerung**, f. Deling, Smulring, Formindſkelſe, c.
Zerklopfen, v. t. 1. banke itu; banke, ſlaa bygtig.
Zerklüftet, adj. ſønderrevet.
Zerknacken, v. t. 1. ituknække, knække.
Zerknallen, v. i. 1. m. ſ. ſpringe med et Knald, revne.
Zerknautſchen, v. t. 1. krølle, forkrølle.
Zerknicken, v. t. 1. ituknække.
Zerknirſchen, v. t. 1. knuſe, ſønderknuſe; fig. ſønderknuſe; **ein zerknirſchtes Herz**, et ſønderknuſt Hjærte. — **Zerknirſchung**, f. Sønderknuſelſe, c.
Zerknirſchtheit, f. ub. pl. Sønderknuſelſe, c.

Zerknittern, zerknüllen, v. t. 1. krølle, forkrølle. — **Zerknitterung**, f. Forkrølling, c.

Zerkochen, v. t. 1. koge ud. opløse ved at koge; forbærve ved at koge; v. i. m. s. koges forbærvet.

Zerkrachen, v. i. 1. m. s. gaa i Stykker med et Brag.

Zerkrallen, v. t. 1. sønderrive, sønderflænge.

Zerkratzen, v. t. 1. forkradse.

Zerkrümeln, v. t. 1. krumme, brække i Krummer. smulre.

Zerlappen, v. t. 1. lase, sønderrive.

Zerlassen, v. t. 2. smelte, gjøre flydende. — **Zerlassung**, f. Smeltning, c.

Zerlästern, v. t. 1. × skamfere, ilde tilrede, lemlæste, sønderrive.

Zerlaufen, v. t. 2. og i. m. h. løbe itu; forløbe; svinde bort.

Zerlechzen, v. i. 1. m. s. gaa fra hinanden, falde sammen; vansmægte.

Zerlegbar, adj. adstillelig, til at adstille.

Zerlegen, v. t. 1. lægge fra hinanden, adstille; sønderlemme, lægge for, skære itu; analysere. — **Zerlegung**, f. Adstillelse, Sønderlemmelse; Skæren for, c.

Zerleger, m. -s pl. s. sg. Forskærer, c.

Zerlesen, v. t. 2. opslide ved at læse.

Zerlöchern, v. t. 1. forbærve ved at gjøre Huller i, gjennemhulle.

Zerlumpt, adj. pjaltet, laset, sønderrevet. — **Zerlumptheit**, f. Pjaltethed, Lasethed, c.

Zermahlen, v. t. 1. (partic. **zermahlen**) male smaat, knuse.

Zermalmen, v. t. 1. knuse, sønderknuse. — **Zermalmung**, f. Sønderknuselse, c.

Zermartern, v. t. 1. martre meget; pine til Marv og Ben.

Zermetzeln, v. t. 1. flænge, sønderflænge.

Zernagen, v. t. 1. søndergnave, forgnave, gnave forbærvet.

Zernichten, v. t. 1. forstyrre, ødelægge; tilintetgjøre. — **Zernichtung**, f. Forstyrrelse, Ødelæggelse, Tilintetgjørelse, c.

Zerpeitschen, v. t. 1. gjennempiske.

Zerpflücken, v. t. 1. plukke itu.

Zerpflügen, v. t. 1. se **zerackern**.

Zerplagen, v. t. 1. plage meget.

Zerplatzen, v. i. 1. m. s. springe itu, briste.

Zerpolken, v. t. 1. se **zerpflücken**.

Zerprasseln, v. i. se **zerkrachen**.

Zerpressen, v. t. 1. itupresse; presse forbærvet.

Zerprügeln, v. t. 1. prygle sønder og sammen, forslaa.

Zerquälen, v. t. 1. pine til Blods, pine forbærvet.

Zerquetschen, v. t. 1. knuse, sønderknuse. — **Zerquetschung**, f. Sønderknuselse, c.

Zerraufen, v. t. 1. rive i Stykker, sønderrive, forrive, forruske.

Zerreiben, v. t. 2. rive smaat; rive itu, sønderrive. gnide itu.

Zerreißen, v. t. 2. iturive, sønderrive; v. i. m. s. springe itu, briste, gaa itu, rive itu. — **Zerreißung**, f. Sønderrivelse, c.

Zerren, v. t. 1. trække stærkt i, slide i, ruske, pine, plage, drille. **Einen die Kleider vom Körper** —, rive en Klæderne af Kroppen; **in den Kot** —, trække ned i Snavset. | **Zerr-bild**, n. Vrængebillede, n., Karikatur, c.; **-gemälde**, n. Karikatur, c.; **-gesicht**, n. fordrejet Ansigt, n.; **-gestalt**, f forvrænget Skikkelse, c., Vrængebillede, n., Karikatur, c.

Zerrennen, v. t. 1. rense (Jærnstøb.)

Zerringen, v. t. 2. forvride, vride itu, vride til Blods.

Zerrinnen, v. i. 2. m. s. smelte; bortsmelte, hensmelte; **wie gewonnen, so zerronnen**, som vundet, saa spundet.

Zerrissen, adj. sønderrevet. — **Zerrissenheit**, f. Sønderrevethed, c.

Zerritzen, v. t. 1. forridse, kradse itu.

Zerrollen, v. i. 1. m. s. rulle fra hinanden; rulle itu.

Zerrühren, v. t. 1. røre ud i hinanden.

Zerrupfen, v. t. 1. plukke itu, sønderplukke.

Zerrütten, v. t. 1. forstyrre, forvirre, bringe i Uorden. — **Zerrüttung**, f. Forstyrrelse, Forvirring, Uorden, c.

Zerrüttetheit, f. se **Zerrüttung**.

Zersägen, v. t. 1. itusave.

Zerschaben, v. t. 1. skrabe forbærvet.

Zerschäumen, v. i. 1. m. s. opløse sig i Skum.

Zerscheitern, v. i. 1. m. s. splittes ad; stilles ab, gaa itu, sønderslaas; v. t. splitte ab, faa til at strande.

Zerschellen, v. t. 1. slaa itu, sønderslaa; v. i. m. s. springe itu, briste, sønderslaas, knuses.

Zerscheuchen, v. t. 1. strømme fra hinanden, jage fra hinanden.

Zerschießen, v. t. 2. skyde itu; **zerschossen**, forstudt; v. i. m. s. gaa itu, opslæs.

Zerschlagen, v. t. 2. slaa forbærvet; ituslaa, sønderslaa; **sich** —, dele sig, ikke komme i Stand, gaa over Styr; **der Handel hat sich** —, Handelen er gaaet over Styr. — **Zerschlagung**, f. Ituslagning, Sønderslaaelse, c.

Zerschleifen, v. t. 2. ødelægge ved at slibe.

Zerschleißen, v. t. 2. slide itu.

Zerschlitzen, v. t. 1. sønderflænge, flænge forbærvet.

Zerschmeißen, v. t. 2. kaste itu, smide itu.

Zerschmelzen, v. t. 1. smelte; v. i. 2. m. s. hensmelte, bortsmelte.

Zerschmettern, v. t. 1. knuse, slaa i Stykker; v. i. m. s. knuses. — **Zerschmetterung**, f. Knusning, Sønderslaaelse, c.

Zerschneiden, v. t. 2. ituskære, sønderskære, flække; forskære, forbærve ved at skære; **es zer-**

ſchnitt mir das Herz, det ſtar mig i Hjærtet. — **Zerſchneidung**, f. Sønderſtærelſe, c.

Zerſchroten, v. t. 1. hugge i Stykker; gnave itu.

Zerſchütteln, v. t. 1. ryſte itu.

Zerſetzbar, adj. opløſelig.

Zerſetzen, v. t. 1. ituſlaa; opløſe, afſtille.

Zerſetzung, f. **-en**. Opløsning, c. | **Zerſetzungs-prozeß**, **-vorgang**, m. Opløsningsproces, c.

Zerſpalten, v. t. 1. (partic. **zerſpalten**) kløve.

Zerſpellen, v. t. 1. ſe **zerſpalten**.

Zerſpleißen, v. t. 2. ſe **zerſplittern**.

Zerſplittern, v. t. 1. og i. m. ſ. ſplintre, ſplintre itu. — **Zerſplitterung**, f. Splintring; Afſtillelſe, Opløsning, c.

Zerſprengen, v. t. 1. ſprænge, ituſprænge; jage fra hinanden.

Zerſpringen, v. i. 2. m. ſ. ſpringe itu, revne, briſte.

Zerſtampfen, v. t. 1. ſtampe itu, ſønderſtampe. — **Zerſtampfung**, f. Sønderſtampen, c.

Zerſtäuben, v. t. 1. forvandle til Støv, pulveriſere; v. i. m. ſ. fyge fra hinanden. — **Zerſtäubung**, f. Pulveriſering, c.

Zerſtäuber, m. **-s** pl. ſ. sg. Pulveriſator, c.

Zerſtechen, v. t. 2. forbærve ved at ſtikke, ſtikke itu.

Zerſtieben, v. i. 2. m. ſ. adſprede ſom Støv; fyge fra hinanden.

Zerſtörbar, adj. ſom kan ødelægges. — **Zerſtörbarkeit**, f. den Egenſtab at kunne ødelægges.

Zerſtören, v. t. 1. forſtyrre, ødelægge, tilintetgjøre.

Zerſtörer, m. **-s** pl. ſ. sg. Forſtyrrer, Ødelægger, c.

Zerſtörériſch, adj. ødelæggende.

Zerſtörnis, f. ſe **Zerſtörung**.

Zerſtörung, f. **-en**. Forſtyrrelſe, Ødelæggelſe, Tilintetgjørelſe, c. | **Zerſtörungs-geiſt**, m. Ødelæggelſesaand, c.; **-krieg**, m. Ødelæggelſeskrig, c.; **-wut(h)**, f. Ødelæggelſesraſeri, n.; **-werk**, n. Ødelæggelſesværk, n.

Zerſtoßen, v. t. 2. ſtøde i Stykker, ſtøde ſmaat; forſtøde, ſtøde forbærvet.

Zerſtreuen, v. t. 1. ſprede, adſprede; **in alle Winde** —, ſprede for alle Vinde; **die Geſellſchaft zerſtreute ſich**, Selſkabet gik fra hinanden; **die Furcht jemandes** —, forjage, fordrive ens Frygt; **Einen, ſich** —, adſprede, more, diſtrahere en, ſig; **zerſtreut ſein**, være diſtræt, adſprødt.

Zerſtreutheit, f. **-en**. Diſtraktion, c.; Adſpredthed, c.

Zerſtreuung, f. **-en**. Adſpredelſe, c.; Adſpredthed, Diſtraktion, c. — **Zerſtreuungs-luſt**, **-ſucht**, f. Forlyſtelſesſyge, c.; **-ſüchtig**, forlyſtelſesſyg.

Zerſtückeln, v. t. 1. dele i ſmaa Stykker, udſtykke, ſønderlemme. — **Zerſtückelung**, f. Sønderlemmelſe, c.

Zerſtücken, v. t. 1. dele i Stykker, udſtykke, ſønderlemme.

Zerſtufen, v. t. 1. ſønderbryde, brydе itu (Bjærgv.).

Zerſtümmeln, v. t. 1. lemlæſte.

Zertanzen, v. t. 1. danſe itu, danſe forbærvet.

Zert(h)eilbar, adj. delelig. — **Zert(h)eilbarkeit**, f. Deleligheb, c.

Zert(h)eilen, v. t. 1. dele, fordele; **ſich** —, dele ſig; forſvinde, gaa over. — **Zert(h)eilung**, f. Deling, Fordeling, c.

Zertrampe(l)n, **zertrappeln**, v. t. 1. ſøndertrampe, trampe itu.

Zertrennen, v. t. 1. adſtille. — **Zertrennung**, f. Adſtillelſe, c.

Zertrennlich, adj. adſtillelig.

Zertreten, v. t. 2. ſøndertræde, træde itu.

Zertrümmerer, m. **-s** pl. ſ. sg. Ødelægger, c.

Zertrümmern, v. t. 1. knuſe, ſønderſlaa, ſplitte ad, ødelægge. — **Zertrümmerung**, f. Ødelæggelſe, c.

Zerwehen, v. t. 1. blæſe fra hinanden; v. i. m. ſ. adſvredes, adſplittes.

Zerweichen, v. t. 1. ubbløde for meget; v. i. m. ſ. ubblødes for meget.

Zerwerfen, v. t. 2. kaſte itu; **ſich mit eim.** —, blive Uvenner meb en.

Zerwirken, v. t. 1. (Jagt) ſlaa, hugge ub.

Zerwühlen, v. t. 1. rode forbærvet, rode fra hinanden.

Zerwürfnis, n. (f.) **-ſes -ſe**. Uenighed, Strib, Splib, c.

Zerzauſen, v. t. 1. forruſe, forpjuſte.

Zerzerren, v. t. 1. ſlide itu, ruſte itu.

Zerziehen, v. t. 2. trække itu, trække over.

Zerzupfen, v. t. 1. udplukke, pille fra hinanden.

Zeſe, f. **-n**. × Slags Bod.

Zeter, n. **-s** ub. pl. høit Klageraab, Veraab, n. | **Zeter-gebrüll**, **-geſchrei**, n. Veraab, n.; ſtingrende Raab, n.; **-mordio**, ſe **Zeter**; **-ruf**, m. Angeſtraab, Veraab, ſtingrende Raab, n.; **-ſtimme**, f. ſtingrende Stemme, c.

Zetern, v. i. 1. m. h. udſtøde Angeſtraab, raabe Ve; raabe med ſtingrende Stemme.

Zettel, m. **-s** pl. ſ. sg. († f. n.) Seddel, Billet, Plakat, c.; Rending, c. | **Zettel-ankleber**, **-aufſchläger**, m. en, der kliſtrer Plakater paa Gadehjørner; **-bank**, f. Seddelbank, c.; **-ende**, n. (Væver) Enden paa et Stykke Tøj; **-träger**, m. Plakatbærer, c.

Zetteln, v. t. 1. udſtrø, adſprede; ſlaa Rendingen op; begynde, indlede; v. i. m. h. gaa, drive.

Zeug, n. († m.) **-es -e**. Tøj, n.; Redſkab, Værktøj, n.; Huſgeraab, n.; Materie, c., Stof, n.; Dej, c. (Bager); Jagtredſtaber, pl., Krigs-

redskaber, pl.; **er hat das — dazu**, han er stikket dertil, egner sig dertil; **alles, was das — hält**, alt hvad Remmer og Tøj kan holde; **Sim. etw. am -e flicken**, ville en til Livs; **ins — gehen, fahren, sich legen**, gaa i Tøjet; **gut auf dem -e sein**, være vel tilpas; **dummes —**, Brødl, Sludder! **was soll ich mit dem -e**, hvad skal jeg med det Tøjeri; **liederliches —**, liderligt Pak; **dummes —, albernes —**, Vaas, Brødl, n. | **Zeug-amt**, n. Artilleriintendantur, c.; **-baum**, m. Tøjbom, c.; **-drucker**, m. Tøjtrykker, c.; **-druckerei**, f. Tøjtrykkeri, n.; **-fabrik**, f. Tøjfabrik, c.; **-haus**, n. Tøjhus, Arsenal, n.; **-hausverwalter**, m. Tøjhusforvalter, c.; **-kammer**, f. Munderingskammer; Pulverkammer; Rustkammer, n.; **-kasten**, m. Tøjkasse, c.; **-kleid**, n. Klædning af let, uldent Tøj, c.; **-macher**, m. Tøjmager, c.; **-mantel**, m. Tøjkappe, c.; **-manufaktur**, f. Tøjfabrik, c.; **-meister**, m. Tøjmester, c.; **-rasch**, m. Tøjrask, n.; **-schmied**, m. Klejnsmed, Instrumentmager, c.; **-schneider**, m. Strædder, som forfærdiger og reparerer Jagttøj; **-schreiber**, m. Tøjhusskriver, c.; **-wagen**, m. Vogn, hvorpaa Jagttøjet kjøres, c.; **-walze**, f. Tøjvalse, c.; **-wärter**, m. se **-meister**; **-weber**, m. Tøjvæver, c.

Zeuge, m. **-n -n.** Vidne, n.; — **einer Begebenheit, von etw. sein**, være Vidne til noget. | **Zeugen-aussage**, f. Vidneudsagn, n., Vidneforklaring, c.; **-bestechung**, f. Bestikkelse af Vidner, c.; **-beweis**, m. Vidnebevis, n.; **-eid**, m. Vidneed, c.; **-führer**, m. Vidneforer, c.; **-gebühr**, f. Vidnepenge, pl.; **-verhör**, n., **-vernehmung**, f. Vidneforhør, n.

Zeugen, v. i. 1. m. h. vidne; **für, wider einen —**, vidne for, imod en; **Sim. —**, aflægge Vidnesbyrd i ens Sag; **von etw. —**, vidne om noget; v. t. avle; frembringe, virke, fremkalde; × anskaffe, tilvejebringe.

Zeugenschaft, f. **-en.** Vidneforhold, n.; Vidnesbyrd, n.

Zeuger, m. **-s** pl. ſ. sg. Faber, c.

Zeugin, f. **-nen.** kvindeligt Vidne, n.

Zeugnis, n. **-ses -se.** Vidnesbyrd, Bevis, n., Attest, c., Skudsmaal, n.; — **von etw. ablegen**, aflægge Vidnesbyrd om noget. | **Zeugnis-brief**, m. skriftligt Vidnesbyrd, n., Attest, c.

Zeugung, f. **-en.** Avling, c. | **Zeugungsfähig**, avledygtig; **-fähigkeit**, f. Avleddygtighed, c.; **-glied**, n. se **-t(h)eil**; **-kraft**, f. Avleevne, Avlekraft, c.; **-t(h)eil**, m. Avlelem, n.; **-trieb**, m. Avledrift, c.; **-unfähig**, avleudygtig, impotent; **-untüchtigkeit**, f. Avleudygtighed, Impotens, c.

Zibebe, f. **-n.** Slags store Rosiner.

Zibet(h), m. **-es** ub. pl. Desmer, c. | **Zibet(h)-katze**, f., **-t(h)ier**, n. Desmerkat, c., Desmerdyr, n.

Zicke, f. **-n.** (Dim. **Zicklein, Zickelchen**, n.) Kid, n., ung Geb.

Zickeln, v. i. 1. m. h. kaste Kid.

Zickzack, m. **-es -e.** Zigzag. | **Zickzack-hieb**, m. Zigzaglyn, n.; **-flug**, m. Zigzagflugt, c.; **-linie**, f. Zigzaglinje, c.

Zieche, f. **-n.** Overtræk, Betræk, Pudevaar, n.

Ziefer, n. **-s** pl. ſ. sg. Inſekt, n.

Ziege, f. **-n.** Geb, c.; × Fyr, c., Fyrretræ, n. | **Ziegen-bart**, m. Gedeſkjæg, n.; alm. Mjødurt, c. (Spiræa ulmaria); **-bock**, m. Gebebuk, c.; **-fell**, n. Gedeſtind, n.; **-fleisch**, n. Gedekjød, n.; **-fuß**, m. Gedefod, c.; **-haar**, n. Gedehaar, n.; **-hain**, n. By ved Jena; **-hainer**, m. Knortekjæp, c.; **-hirt**, m. Gedehyrde, c.; **-käse**, m. Gedeoſt, c.; **-melker**, m. Natravn, c. (Caprimulgus); **-milch**, f. Gedemælk, c.; **-peter**, m. Faareſyge, c.; **-stall**, m. Gedeſtald, c.

Ziegel, m. **-s** pl. ſ. sg. Tegl, Tegliſten; Tagſten, c. | **Ziegel-arbeit**, f. Teglarbejde, n.; **-arbeiter**, m. Teglarbejder, c.; **-ban**, m. Teglſtensbygning, c.; **-brenner**, m. Teglbrænder, c.; **-brennerei**, f. Teglbrænderi, n.; **-dach**, n. Tegltag, Teglſtenstag, n.; **-decker**, m. Tegltækker, c.; **-erde**, f. Tegljord, c.; **-farbe**, f. Teglſtensfarve, c.; **-farben, -farbig**, teglſtensfarvet, blegrød; **-hütte**, f. Teglhytte, c.; **-lehm**, m. Tegller, n.; **-mehl**, n. Teglmel, n.; **-ofen**, m. Teglovn, c.; **-rot(h)**, teglrød, **-stein**, m. Teglſten, c.; brændt Murſten; **-streichen**, n. Teglſtrygning, c.; **-streicher**, m. Teglſtryger, c.; **-werk**, n. Teglværk, n., Teglgaard, c.

Ziegelei, f. **-en.** Teglværk, n. | **Ziegelei-arbeiter**, m. Teglarbejder, Teglbrænder, c.; **-besitzer**, m. Teglværksejer, c.

Zieg(e)ler, m. **-s** pl. ſ. sg. Teglbrænder, c.

Ziegelig, adj. bestaaende af Teglſten.

Zieger, m. **-s** pl. ſ. sg. × den fra Oſtelavningen tiloversblevne Valle, c. | **Zieger-käse**, m. Valleoſt, c.

Ziehbar, adj. strækkelig. — **Ziehbarkeit**, f. Strækkelighed, c.

Ziehe, f. **-n.** se **Zieche**; Pleje, Opdragelſe, c.; **ein Kind in der — haben**, have et Barn i Pleje; **Einen zur — haben**, drive Spot med, narre, figere en.

Ziehen, f. pl. ſ. sg. × Fyrretræ, n.

Ziehen, v. t. 1. trække, drage; **die Pferde — den Wagen**, Hestene trække Vognen; **das Schiff ans Land —**, trække Skibet i Land; **den Degen —**, trække Kaarden; **den Beutel —**, trække Pungen; **den Hut —**, tage Hatten af; **Licht —**, støbe Lys; **Saiten auf ein Instrument —**, trække, sætte Strænge paa et Instrument; **den Lauf eines Geschützes —**, rifle et Kanonløb; **eine gezogene Büchse**, en Riffel; **einen Wechsel auf einen —**, trække en Veksel paa en; **auf einen —**, trække paa en; **den Wein auf Flaschen —**, tappe Vinen paa Flasker; **etw. auf sich —**, tyde, henføre noget til sig; **Nelken aus Samen —**, opelske Nelliker af Frø; **eine Folge aus etw. —**, drage en Slutning af noget; **Vorteil,**

Nutzen aus etw. —, drage Fordel, Nytte af noget; **etw. in Betrachtung, in Erwägung** —, tage noget i Betragtning, under Overvejelse; **etw. in die Länge** —, trække noget i Langdrag; **Einen zu Rate** —, tage en paa Raad; **sich etw. zu Gemüte** —, lægge sig noget paa Sinde; **ein Kind zu allem Guten** —, opdrage et Barn til alt godt; **Haustiere** —, opfælde Husdyr; **den kürzern** —, komme til kort; **sich** —, trække sig; **das Gebirge zieht sich nordwärts**, Bjærgkjæden strækker sig imod Nord; **sich aus etw.** —, trække sig ud af noget; **das Brett hat sich gezogen**, Brættet har trukket sig, lastet sig; **sich ins Kleine, in die Enge** —, indskrænke sig; v. i. m. s. drage, trække, flytte; **an etw.** —, trække i noget; **mit den Achseln** —, trække paa Skuldrene; **die Vögel** —, Fuglene trække; **auf die Wache** —, trække paa Vagt; **in den Krieg** —, drage i Krigen; **von Leipzig nach Berlin** —, drage, flytte fra Leipzig til Berlin; **aus einem Hause, in ein Haus, auf das Land** —, flytte ud af et Hus, ind i et Hus, paa Landet; **aus einem Dienste** —, forlade en Tjeneste, fiste; **seines Weges (seinen Weg)** —, drage sin Vej; impers. **es zieht**, det trækker. | **Ziehband**, n. Trækkebaand, n.; **-bank**, f. Trækkebænk, c.; **-brunnen**, m. Trækbrønd, Vindebrønd, c.; **-brücke**, f. Trækbro, Vindebro, c.; **-eisen**, n. Trækkejærn, n.; **-geld**, n. Kostpenge, pl.; **-haken**, m. Trækkrog, c.; **-harmonika**, f. Trækharmonika, c.; **-hund**, m. Hund, der bruges til at trække, c.; **-kind**, n. Plejebarn, n., Pensionær, c.; **-klinge**, f. Ziehklinge, Siklinge, c. (Snedk.); **-kloben**, m. Spændstrue, c.; **-kraft**, f. Trækkekraft, Attraktionskraft, c.; **-leine**, f. Trækline, c.; **-mutter**, f. Plejemoder, Fostermoder, c.; **-pflaster**, n. Trækplaster, n.; **-seil**, n. Trækline, c., Trættov, n., Haletov, n.; **-sohn**, m. Plejesøn, c.; **-schwester**, f. Plejesøster, c.; **-stange**, f. Trækstok, c.; **-wagen**, m. Trækvogn, Haandvogn, c.; **-weg**, m. Trækvej, c.

Zieher, m. **-s** pl. ſ. sg. Person, som trækker; en rejsende, Pilegrim, Vandringsmand, c.; Proptrækker, Støvletrog, c.

Ziehung, f. **-en**. Trækning, c. | **Ziehungsliste**, f. Trækningsliste, c.; **-tag**, m. Trækningsdag, c.

Ziel, n. **-es -e**. Maal, n., Ende, Grænse, c.; **vom Beginn bis zum** —, fra Begyndelsen til Enden; **Ein. ein** — **setzen**, sætte en Grænse for en; — **und Grenzen setzen**, sætte en Stopper for; Maal, Med, Øjemed, n., Hensigt, c.; **das** — **treffen**, ramme Maalet; **weit vom** —, langt fra Maalet; Termin, især: Betalingstermin, c. (pl. ogsaa **-er**). | **Ziel-büchse**, f. Fugleskydningsbøsse, c.; **-los**, uden Maal, uden Med, planløs; **-punkt**, m. Sigtepunkt, n.; **-scheibe**, f. Skive, c.; **eine** — — **seines Witzes**, en Skive for hans Vittigheder.

Zielen, v. i. 1. m. h. sigte; **auf etw.** —, sigte til noget; **nach etw.** —, sigte efter noget; × markere Skuddene; × stavne; × frembringe, avle, opelske.

Zieler, m. **-s** pl. ſ. sg. Markør, c. (ved Skiven).

Ziem, m. **-s** ub. pl. det passende, sømmelige.

Ziemen, v. i. 1. m. h. sømme sig, passe sig.

Ziementlich, adv. passende, sømmelig.

Ziemer, m. **-s** pl. ſ. sg. Misteldrossel, c.; Dyrerygg, c.; Rumpestykke, n.; de større Dyrs mandlige Lem; **der** — **eines Ochsen**, en Tyremie.

Ziemlich, adj. temmelig, middelmaadig; † sømmelig, anstændig; adv. næsten, temmelig, nogenlunde. — **Ziemlichkeit**, f. Sømmelighed, c.

Zieren, v. i. 1. m. h. plukke, ruste.

Zier, adj. smuk, fin, yndig.

Zier, f. **-en**. Prydelse, Pryd, c. | **Zier-affe**, m. Pyntenar, Laps, c.; **-bengel**, m. Spradebasse, c.; **-bengelei**, f. Spradevæsen, n.; **-blume**, f. Blomst til Pryd, c.; **-garten**, m. Blomsterhave, c.; **-gärtner**, m. Blomstergartner, c.; **-pflanze**, f. Sirplante, c.; **-puppe**, f. Pyntedukke, c.

Zierat(h), m. **-es -e** (f. **-en**). Pryd, Prydelse, c., Smykke, n.

Zierde, f. **-n**. Pryd, Prydelse, c.

Zieren, v. t. 1. pryde, smykke, forstjønne; pynte; **sich** —, stabe sig, være snerpet; **geziert**, pyntet, fig. snerpet, affekteret, forstruet.

Ziererei, f. **-en**. Pynteri, n., Snerperi, n., Affektation, c.

Ziererisch, zierhaft, adj. affekteret, forstruet, snerpet.

Zierheit, f. **-en**. Pryd, Prydelse, c.

Zierlich, adj. fin, elegant, pæn, yndig; sirlig; ‡ høitidelig. — **Zierlichkeit**, f. Finhed, Sirlighed, Pænhed, c.; ‡ Høitidelighed, c.

Zierling, m. **-s -e**. Sprabebasse, Laps, Pyntenar, c.

Ziese, f. **-n**. Skat paa Drikkevarer, c.

Ziffer, f. **-n**. Ciffer, n. | **Ziffer-blatt**, n. Urskive, c.; **-schrift**, f. Cifferskrift, c.

Ziffern, v. i. 1. m. h. skrive Tal, regne.

Zigarre, f. **-n**. Cigar, c. | **Zigarren-abfall**, m. Cigaraffald, n.; **-becher**, m. Cigarbæger, n.; **-etui**, n. Cigarfutteral, Cigarsderal, n.; **-kiste**, f. Cigarkasse, c.; **-spitze**, f. Cigarspids, c.; Cigarrør, n.; **-stummel**, m. Cigarstump, c.; **-tasche**, f. Cigartasse, c.

Zigar(r)ette, f. **-n**. Cigaret, c. | **Zigar(r)etten-maschine**, f. Cigaretmaskine, c.; **-tasche**, f. Cigarettasse, c.

Zigeuner, m. **-s** pl. ſ. sg. Zigøjner, Tater, *Fant, c. | **Zigeuner-bande**, f. Zigøjnerbande, c.; **-bube, -bursche, -knabe**, m. Zigøjnerdreng, c.; **-leben**, n. Zigøjnerliv, n.; **-mädchen**, n. Zigøjnerpige, c.; **-sprache**, f. Zigøjnersprog, n.; **-truppe**, f. Zigøjnertrop, c.; **-volk**, n. Zigøjner-

folk, n.; **-weib**, n. Zigøjnerkvinde, c.; **-zelt**, n. Zigøjnertelt, n.

Zigeunerhaft, **zigeunerisch**, adj. zigøjneragtig.

Zigeunerin, f. **-nen**. Zigøjnerpige, Zigøjnerkvinde, c.

Zigeunern, v. i. 1. m. h. drage om, flakke om.

Zigeunertum, n. **-s** ub. pl. Zigøjnervæsen, n.

Zikade, f. **-n**. Faarefyrling, c.

Zille, f. **-n**. Flodstib, n., Baad, c.

Zimbel, f. **-n**. Cimbal, c.

Zimmel. **Zimmer**, m. (n.) se **Ziemer**.

Zimmer, n. **-s** pl. ſ. sg. (Dim. **Zimmerchen**, **Zimmerlein**, n.) Værelse, n.; Stue, c., Kammer, n.; Zimmer, n. (40 Skind); Tømmer, Bygningstømmer, n.; × Bygning, c.; Materie, c., Stof, n. | **Zimmer-arbeit**, f. Tømmerarbejde, n.; **-axt**, f. Tømmerøxe, c.; **-beil**, n. Tømmerøxe, c.; **-bläſſe**, f. Bleghed af at sidde inde, c.; **-flöße**, f., **-floß**, n. Tømmerflaadning; Tømmerflaade, c.; **-geſell**, m. Tømmersvend, c.; **-handwerk**, n. Tømmerhaandværk, n.; **-häuer**, m. (Bjærgv.) Tømrer, c.; **-hof**, m. Tømmerplads, c.; **-holz**, n. Bygningstømmer, n.; **-jungfer**, f. Stuepige, c.; **-kunſt**, f. se **-handwerk**; **-mann**, m. Tømmermand, c.; **-mannskunſt**, f. se **-handwerk**; **-meiſter**, m. Tømmermester, c.; **-platz**, m. Tømmerplads, c.; **-parli(e)r**, **-poli(e)r**, **-poli(e)rer**, m. Stuepoler, c.; **-reihe**, f. Række af Værelser, c.; **-werk**, n. Tømmerarbejde, n.

Zimmerlich, adj. † henhørt til Værelset. — **Zimmerlichkeit**, f. Stuelærdom, c.

Zimmerling, m. **-s -e**. Tømrer, c. (Bjærgv.).

Zimmern, v. t. 1. tømre; fig. forfærdige, gjøre. — **Zimmerung**, f. Tømring, c.; Tømmerværk, n.

Zimmet, m. se **Zimt**.

Zimp, **zimper**, **zimperlich**, adj. tilbageholden, snerpet, affekteret. — **Zimperlichkeit**, f. Snerperi, n.

Zimpern, v. i. 1. m. h. være snerpet, være affekteret.

Zim(m)t, m. **-es** ub. pl. Kanel, c. | **Zim(m)tbaum**, m. Kaneltræ, n.; **-brezel**, f. Kanelkringle, c.; **-farbe**, f. Kanelfarve, brunrød Farve, c.; **-mandel**, f. brændt Mandel, c.; **-öl**, n. Kanelolie, c.; **-rinde**, f. Kanelbark, c.; **-roſe**, f. Kanelrose, c. (Rosa cinnamomea); **-waſſer**, n. Kanelvand, n., Kanalakvavit, c.

Zindel, m. **-s** pl. ſ. sg. Slags Silketøj, n.; Tøj til at fodre med; Aborre, c.

Zink, n. (m.) **-es -e**. Zink, c. | **Zink-arbeiter**, m. Zinkarbejder, c.; **-artig**, zinkagtig; **-aſche**, f. Zinkaske, c.; **-blech**, n. Zinkblik, n.; **-blumen**, pl. Zinkblomster, pl.; **-dach**, n. Zinktag, n.; **-erz**, n. Zinkerts, c.; **-gießer**, m. Zinkstøber, c.; **-haltig**, zinkholdig; **-kalk**, m. se **-aſche**; **-ſpat**, m. Zinkspat, c.; **-vitriol**, n. Zinkvitriol, c.

Zinke, f. **-n**. Spids, Tak, c.; Gren, c.; **die -n eines Rechens**, Tænderne paa en Rive; (Jagt.) Ende paa Hjortetakkerne; Sinke, c. (Blæsehorn); Jagthorn, n.; Pibe, c. (i Orgelet). | **Zinken-bläſer**, m. Sinkeblæser, c.

Zinken, m. se **Zinke**.

Zinkeniſt, m. **-en -en**. Sinkeblæser, Sinkeniſt, c.

Zinn, n. **-es -e**. Tin, n.; Tintøj, n. | **Zinnaſche**, f. Tinaske, c.; kalcineret Tin; **-blech**, n. Staniol, n.; **-bergwerk**, n. Tinhjærgværk, n.; **-erz**, n. Tinerts, c.; **-folie**, f. Tinfolie, c., Bladtin, n.; **-gerät(h)**, **-geſchirr**, n. Tinkar, n.; **-geſell**, m. se **Zinner**; **-gießer**, m. Tinstøber, c.; Kandestøber, c.; **-gießerei**, f. Kandestøberi, n.; **-graupe**, f. krystalliseret Tinerts; **-grube**, f. Tingrube, c.; **-haltig**, tinholdig; **-kies**, m. Tinkis, c.; **-knopf**, m. Tinknap, c.; **-lot(h)**, n. Tinlod, n.; **-ofen**, m. Tinovn, c.; **-pfanne**, f. Tinpande, c.; **-platte**, f. Tinplade, c.; **-ſäure**, f. Tinsyre, c.; **-teller**, m. Tintallerken, c.; **-verbindung**, f. Tinforbindelse, c.; **-werk**, n. Tingrube, c.

Zinne, f. **-n**. Tinde; Mønning, c. | **Zinnenhoch**, meget høj.

Zinnen, adj. se **zinnern**.

Zinner, m. **-s** pl. ſ. sg. Fortinner, c.

Zinnern, adj. Tin-, af Tin.

Zinnober, m. **-s** ub. pl. Zinnober, c. (n.) | **Zinnober-erz**, n. Zinnobererts, c.; **-farbe**, f. Zinnoberfarve, c.; **-rot(h)**, zinnoberrød.

Zins, m. **-es -e** (-e f. **-n**). Landgilde, Grundstar; Leje, c.; Skat, Afgift, c.; × lejet Bolig, c.; **-en**, pl. Renter, pl.; **Geld auf -n geben**, sætte Penge paa Rente; **etw. mit -en bezahlen**, betale noget med Renter. | **Zins-bauer**, m. Skattebonde, Fæstebonde, c.; **-brief**, m. Skattebrev, Fæstebrev, n.; **-buße**, f. Skattebøde, c.; **-ei**, n. Tiendeæg, Skatteæg, n.; **-fällig**, skatskyldig; **-frei**, skattefri; husfri; **-gans**, f. Skattegaas, Tiendegaas, c.; **-geber**, m. Skattebyder, Tiendeyder, c.; **-groſchen**, m. Skattens Mønt, c.; **-gut**, n. Fæstegods, n.; **-hahn**, m. Skattehane, Tiendehane, c.; **-haus**, n. Fæstehus, n.; **-henne**, f. Skattehøne, Tiendehøne, c.; **-herr**, m. Grundejer, Proprietær, Husbond, c.; **-hof**, m. Fæstegaard, c.; **-hufe**, f. Fæstegaard, c.; **-huhn**, n. Skattehøne, Tiendehøne, c.; **-korn**, n. Skattekorn, n.; **-kupon**, m. Rentekupon, c.; **-leute**, pl. Fæstefolk; **-mann**, m. se **-geber**; **-pflichtig**, skatskyldig; **-tag**, m. Skattedag, c. — **Zinſenberechnung**, f. Renteberegning, c.; **-zinſung**, f. Rentes Forrentning, c.; **-wucher**, m. Agerrente, c. — **Zinſes-zins**, m. Rentes Rente, c.

Zinsbar, adj. skatskyldig, skattepligtig. — **Zinsbarkeit**, f. Skatskyldighed, c.

Zinſe, f. se **Zins**.

Zinſen, v. i. 1. m. h. give Rente, indbringe; v. t. yde, erlægge Afgift, skatte.

Zinſer, m. **-s** pl. ſ. sg. Fæstebonde, Lejer, c.

Zionswächter, m. -s pl. ſ. sg. Zionsvægter. c.

Zipfel, m. -s pl. ſ. sg. Flig, Flip, Snip, c., Hjørne, n.; Liv, Spids, c. | **Zipfel-mütze**, f. Nathue, c., *Pikhue, Toplue, c.; **-pelz**, m. Pels af Lammehaler, c.; **-perücke**, f. Piſteparyk, c.; **-tuch**, n. Fichu, trekantet Tørklæde, n.

Zipfelig, adj. toppet.

Zipolle, f. -n. lille Svibel, c.

Zipperlich, adj. ſe **zimperlich**.

Zippe, f. -n. Miſteldroſſel, c.

Zippeln, v. i. 1. m. h. trippe.

Zippen, v. i. 1. m. h. pibe. | **Zipp-lerche**, f. Markiærke, c.

Zippern, v. i. ſe **zippeln**.

Zipperlein, n. (m.) -s ub. pl. Podagra, Chiragra, c.

Zirbel, m. -s pl. ſ. sg. (f. -n). Cembrafyr, c. (Pinus cembra). | **Zirbel-baum**, m., **-kiefer**, f. ſe **Zirbel**; **-drüse**, f. Pinealkjertel, c. (Kjertel i Hjærnen); **-nuß**, f. Cembranød, c.

Zirbeln, v. i. 1. m. h. hvirvle.

Zirk, m. † ſe **Bezirk**.

Zirke, f. ſe **Zirpe**.

Zirkel, m. -s pl. ſ. sg. Cirkel, Kreds; Paſſer, c.; fig. Kreds, Forſamling, c. | **Zirkel-abſchnitt**, m. Segment, n.; **-ausſchnitt**, m. Sektor, c.; **-bogen**, m. Cirkelbue, c.; **-brief**, m. Cirkulære, n.; **-figur**, f. Cirkelfigur, c.; **-fläche**, f. Cirkelflade, c.; **-förmig**, kredsformet; **-linie**, f. Cirkellinje, c.; **-punkt**, m. Cirkelpunkt, Centrum, n.; Cirkelens Midtpunkt; **-rund**, cirkelrund; **-ründe**, f. Cirkelrunding, c.; **-ſäge**, f. Cirkelſav, c.; **-ſchmied**, m. Inſtrumentmager, c.

Zirkeln, v. t. 1. maale med Paſſer; beſtrive med Paſſer; v. r. og 1. m. h. bevæge ſig i en Kreds.

Zirken, v. i. 1. m. h. pibe; gjøre Ronden, patrouillere.

Zirkular, n. -s -e. Cirkulær, n. | **Zirkular-ſchreiben**, n. Cirkulærſkrivelſe, c.

Zirkulation, f. -en. Cirkulation, c.

Zirkuli(e)ren, v. i. 1 m. h. cirkulere. — **Zirkuli(e)rung**, f. Cirkulation, c.

Zirkumflex, m. -es -e. Circumfleg, c.

Zirkus, m. — -ſe. Cirkus, c.

Zirm, **Zirn**, m. ſe **Zirbel**.

Zirpe, f. -n. Cikade, c. (Cicada).

Zirpen, v. i. 1. m. h. pibe.

Ziſch, m. -es -e. Hvisten, c.

Ziſchelei, f. -en. Hviſleri, Hviſkeri, n.

Ziſcheln, v. t. 1. og i. m. h. hviſte, tale ſagte.

Ziſchen, v. i. 1. m. h. hvisle, hvæſe, pibe; v. t. hviſte. | **Ziſch-laut**, **-ton**, m. Hvislelyd, Hviſletone, c.

Ziſcher, m. -s pl. ſ. sg. en, der hvisler, hviſter; (Theat.) Piber, c.

Ziſeleur, m. -s -e. Ciſelør, c.

Ziſeli(e)ren, v. t. 1. ciſelere. — **Ziſeli(e)rung**, f. Ciſelering, c.

Ziſpern, v. i. ſe **ziſcheln**.

Ziſterne, f. -n. Ciſterne, c.

Zitadelle, f. -n. Citadel, n.

Zitat, n. -es -e. Citat, n.

Zitation, f. -en. Stævning, c.

Zither, f. -n. Cithar, c. | **Zither-ring**, m. Citharring, c.; **-ſpiel**, n. Citharſpil, n.; **-ſpieler**, m. Citharſpiller, c.

Zitl(e)ren, v. t. 1. citere, anføre, jævnføre; ſtævne for Retten. — **Zitl(e)rung**, f. Citering, c.; Stævning, c.

Zitrone, f. -n. Citron, c. | **Zitronen-baum**, m. Citrontræ, n.; **-falter**, m. Citronſommerfugl, c. (Rhodocera Rhamni); **-farbe**, f. Citronfarve, c.; **-farbig**, **-gelb**, citrongul; **-öl**, n. Citronolie, c.; **-ſaft**, m. Citronſaft, c.; **-ſauer**, citronſur; **-ſäure**, f. Citronſyre, c.; **-ſchale**, f. Citronſtal, c.; **-ſcheibe**, f. Citronſkive, c.

Zitſchern, v. i. ſe **zwitſchern**.

Zitſcherling, m. -s -e. Graairiſt, c.

Zitterhaft, **zitterig**, adj. ſtjælvende, bævende, rystende.

Zitterling, m. -s -e. Kryſter, c., Skrantning, c.

Zittern, v. i. 1. m. h. ſtjælve, bæve, ryſte, ſitre; **vor Furcht** —, bæve af Frygt; **vor Kälte** —, ryſte af Kulde; **vor eim.** —, ſtjælve for en; **eine be Stimme**, en bævende, rystende Stemme. | **Zitter-aal**, m. elektriſk Aal, elektriſk Barrug, c. (Gymnotus electricus); **-eſche**, **-eſpe**, f. Bæverasp, c.; **-fiſch**, m. Krampefiſk, c.; **-gras**, n. Bævregræs, alm. Hjærtegræs, c. (Briza media); **-gold**, n. Flittergulv, n.; **-mal**, n. hurtig forſvindende Udſlet, c.; **-nadel**, f. Bævrenaal, c.; **-pappel**, f. ſe **-eſpe**; **-rochen**, m. elektriſk Rokke, c. (Torpedo); **-ſtimme**, f. bævende Stemme, ſtjælvende Røſt, c.; **-wels**, m. elektriſk Malle, c. (Silurus electricus).

Zitz, m. -es -e. Sirts, n. ſe **Zitze**.

Zitze, f. -n. Brystvorte, *Spæne, c.; Yver, n.; Patte, c. | **Zitzen-los**, uden Brystvorter.

Zitzen, v. i. 1. m. h. patte.

Zitzen, adj. af Sirts.

Zivil, adj. civil; borgerlig; beſteden; maadeholden. | **Zivil-amt**, n. borgerligt Embede, n.; **-anwärter**, m. Expektant til et borgerligt Embede, c.; **-ehe**, f. borgerligt Ægteſtab, n.; **-ſtandesamt**, n. Civilſtandsembede, n.; **-tracht**, f. Civilbragt, Civilklædning, c.

Zivilisation, f. ub. pl. Civiliſation, c. | **Zivilisations-beſtrebung**, f. Civiliſationsbeſtræbelſe, c.

Zivilisatoriſch, adj. civiliſatoriſk.

Zivilisi(e)ren, v. t. 1. civiliſere.

Zivilift, m. -en -en. Civiliſt, c.

Zivilifter, adv. i Civil.

Zobel, m. -s pl. ſ. sg. Zobel, c. (Mustela zibellina); Zobelpels, c. | **Zobel-balg**, m. Zobel-

skind, n.; **-fang**, m. Zobelfangst, c.; **-fanger**, m. Zobelfanger, c.; **-fell**, n. Zobelskind, n.; **-jager**, m. Zobeljæger, c.; **-pelz**, m. Zobelpels, c.; **-t(h)ier**, n. Zobeldyr, n.

Zober, m. se **Zuber**.

Zockeln, v. i. 1. m. s. gaa langsomt.

Zodiakallicht, n. **-es** ub. pl. Zodiakallys, n.

Zofe, f. **-n**. (Dim. **Zöfchen**, **Zöflein**, n.) Terne, Kammerpige, c. | **Zofen-rolle**, f. Soubretterolle, c.

Zögerer, m. **-s** pl. s. sg. Nøleper, c.

Zögerlich, adj. nølevorn.

Zögern, v. i. 1. m. h. nole, tove, dvæle, være sen. — **Zögerung**, f. Nøleri, n., Tøven, Forhaling, c.

Zögernis, n. **-ses -se**. Forhaling, Opsættelse, c.

Zögling, m. **-s -e**. Fosterbarn, Plejebarn, n., Lærling, Elev, c.

Zölibat, n. (m.) **-s** ub. pl. Celibat, n.

Zoll, m. **-es -e**. Tomme, c. | **Zoll-dick**, tommetyk; **-maß**, n. Tommemaal, n.; **-stab**, **-stock**, m. Tommestok, c.; **-weise**, tommevis.

Zoll, m. **-es -olle**. Told, c.; Toldhus, n., Toldbod, c. | **Zoll-abgabe**, f. Toldafgift, c.; **-amt**, n. Toldsted, Toldkammer, n., Toldbod, c.; **-angabe**, f. Toldangivelse, Toldopgjorelse, c.; **-anschlag**, m. Toldtarif, c.; **-anschluß**, m. Tilslutning til en Toldforening, c.; **-aufseher**, m. Toldopsynsmand, c.; **-bank**, f. Toldbod, c., Toldsted, n.; **-beamter**, adj. Toldembedsmand, c.; **-bedienter**, adj. Toldbetjent, c.; **-bereiter**, m. Toldrider, Grænsetoldrider, Strandrider, c.; **-bude**, f. Toldbod, c.; **-defraudation**, f. Toldsvig, c.; **-deklaration**, f. se **-angabe**; **-direktor**, m. Toldinspektor, c.; **-einnahme**, f. Toldindtægt, c.; **-einnehmer**, m. Toldembedsmand, Toldkasserer, c.; **-frei**, toldfri; **-freiheit**, f. Toldfrihed, c.; **-freischein**, m Toldklareringsbevis, n.; **-gebiet**, n. Toldgebet, n.; **-geleitschein**, m. Toldseddel, c.; **-gerechtigkeit**, f. Toldrettighed, c.; **-gesetz**, n. Toldlov, Toldanordning, c.; **-grenze**, f. Toldgrænse, c.; **-haus**, n. Toldsted, n., Toldbod, c., Toldhus, n.; **-herr**, m. Toldherre, c.; **-inspektor**, m. Toldinspektør, c.; **-kammer**, f. Toldkammer, n.; **-kontor**, n. Toldkontor, n.; **-kreuzer**, m. Toldkrydser, c.; **-maß**, n. Toldmaal, n.; **-ordnung**, f Toldanordning, c.; **-pacht**, m. Toldforpagtning, c.; **-pächter**, m. Toldforpagter, c.; **-paß(e)rzettel**, m. Toldpas, n., Toldpasserseddel, c.; **-personal**, n. Toldpersonale, n.; **-pflichtig**, toldpligtig; **-pflichtigkeit**, f. Toldpligtighed, c.; **-politik**, f. Toldpolitik, c.; **-quittung**, f. Toldkvittering, c.; **-revision**, f. Toldeftersyn, n.; **-rolle**, f. Toldrulle, c.; **-säule**, f. Toldstotte, c.; **-schein**, m. Toldseddel, c.; **-scheinschreiber**, m. Toldskriver, c.; **-schiff**, n Toldkrydser, c.; **-schreiber**, m. Toldskriver, c.; **-sicherheit**, f. Toldforsegling, c.; **-siegel**, n. Toldsegl, n.; **-speicher**, m. Toldoplagshus, n.; **-stadt**, f. Toldstad, c.; **-stätte**, **-stelle**, f. Toldsted, n.; **-stempel**, m. Toldstempel, n.; **-straße**, f. Vej, hvor der skal betales Told, c.; **-tafel**, f., **-tarif**, m. Toldtarif, c.; **-verband**, m., **-verein**, m. Toldforening, c.; **-vergütung**, f. Toldgodtgjørelse, c.; **-verschluß**, m. Toldlukke, n.; **-wache**, f. Toldvagt, c.; **-wächter**, m. Toldbetjent, c.; **-wesen**, n. Toldvæsen, n.; **-zettel**, m. Toldseddel, c.

Zollbar, adj. toldbar, toldpligtig. — **Zollbarkeit**, f. Toldpligtighed, c.

Zolle, f. **-n**. × Fiskerbaad, c.

Zollen, v. t. 1. fortolde, betale Told; fig. tolde.

Zoller, m. **-s** pl. s. sg. Tolder, c.

Zöllner, m. **-s** pl. s. sg. Tolder, Toldbetjent, Toldforvalter, c.

Zollner, m. **-s** pl. s. sg. × Fisker, c.

Zone, f. **-n**. Zone, c., Jordbælte, Jordstrøg, n.

Zoolog, m. **-en -en**. Zoolog, c.

Zoologie, f. ub. pl. Zoologi, c.

Zoologisch, adj. zoologisk.

Zopf, m. **-es -öpfe**. (Dim. **Zöpfchen**, **Zöpflein**, n.) Haarpisk, c.; Haarfletning, c.; **Eim. einen — drehen**, haane en; **Eim. auf den — kommen**, rykke en nær ind paa Livet; Spidsborgerlighed, c., Pedanteri, n.; Spidsborger, c.; (Botan.) Top, c.; × stovbevoret Bjærgtop, c. | **Zopf-band**, n. Haarbaand, n.; **-ende**, n. Topende, c., øverste Ende af Trætoppe; **-haar**, n. n. Nakkehaar, n.; **-holz**, n. Topbrænde, n.; **-lerche**, f. Toplærke, n.; **-mensch**, m. Spidsborger, c.; **-perücke**, f. Piskepark, c.; **-stil**, m. Parykstil, c.; **-taube**, f. Parykdue, c.; **-zeit**, f. Paryktiden.

Zöpfen, v. t. 1. frisere, flette; afhugge Toppen.

Zopfig, **zöpfig**, adj. toppet, forsynet med Haarpisk; **-er Geschmack**, Parykstil.

Zopftum, n. **-s** ub. pl. Parykvæsen, n.

Zorn, m. **-s** ub. pl. Vrede, Harme, c.; **seinen — an eim. auslassen**, lade sin Vrede gaa ud over en; **Einen in — bringen**, gjøre en vred, forturne en. | **Zorn-anfall**, m. Vredesanfald, n.; **-ausbruch**, m. Vredesudbrud, n.; **-blick**, m. vredt Blik, vredt Øjekast; **-entbrannt**, opflammet af Vrede; **-feuer**, n. Vredesild, c.; **-glühend**, glødende af Harme; **-glut**, f. Vredesflamme, c.; **-mut(h)**, m. Harme, Vrede, c.; **-mütig**, vredagtig, vredladen; **-rüt(h)e**, f. Vredesrødme, c.; **-rut(h)e**, f. Vredesris, n.; **-wort**, n. Vredesord, n.; **-wut(h)**, f. Vredes Raseri, n.

Zornig, adj. vred, harmfuld, forbitret.

Zote, f. **-n**. Smudsighed, Gemenhed, c. | **Zoten-lied**, n. gemen Vise, c.; **-reißen**, n. gemen Tale, smudsig Tale; **-reißer**, m. En, som taler gement.

Zoteln, v. i. 1. m. h. tale gement.

Zotenhaft, zotig, adj. smudsig, gemen, uanstændig.

Zotte, f. **-n**. Tot, Haartot, Uldtot, c.; Dusk, Kvast, c. | **Zotten-blume**, f. alm. Bukkeblad, n. (Menyanthes trifoliata).

Zottel, f. se **Zotte**. | **Zottel-bär**, m. laadden Bjørn, c.; **-bart**, m. pjusket, sammenfiltret Skjæg, n.

Zottelig, adj. se **zottig**.

Zotteln, v. i. 1. m. s. vralte, traste; v. t. sammenfiltre.

Zottig, adj. laadden, langhaaret, sammenfiltret.

Zu, 1) præp. med Dat. til: **-r Erde werfen, — Tische sitzen, — Lande reisen, -m Kaiser erwählen, von Tage — Tage**; i: **— Paris, das Schloß — Berlin, — Anfang, — Hunderten**, i Hundredvis; **— Hause**, hjemme; paa: **— der Zeit der Kreuzzüge, -m besten**; ved: **— meinen Füßen liegen**; hos: **sich — etw. setzen; -m ersten, zweiten**, osv. for det første, andet, osv. 2) adv. til; **die Thüre ist —**, Døren er lukket, er laaset; —! —! fremad! hurtig! afsted! **er lief auf mich —, er ritt nach der Stadt —**; ved infin., at: **es fängt an — regnen; es ist Zeit — gehen; ich habe — schreiben**; ved adj. og adv. for, alt for: **ein — hohes Haus; es ist — viel; es ist gar — wenig.**

Zuackern, v. t. 1. tilpløje.

Zuallererst, adv. allerførst.

Zuallerletzt, adv. allersidst.

Zuarbeiten, v. i. 1. m. h. arbejde løs; stræbe hen imod; v. t. tilføje.

Zuäugeln, v. i. 1. m. h. **etw.** —, give en Øjekast.

Zuäußerst, adv. yderst.

Zuave, m. **-n -n**. Zuav, c.

Zubau, m. **-es -e**. Tilbygning, c.

Zubauen, v. t. 1. tilbygge; **tillukke** ved at bygge; v. i. m. h. vedblive at bygge; blive færdig med Dyrkningen.

Zubehalten, v. t. 2. beholde lukket.

Zubehör, n. (m. f.) **-s** ub. pl. Tilbehør, n.

Zubeißen, v. i. 2. m. h. bide til, begynde at bide.

Zubekommen, v. t. 2. faa til, faa i Tilgift.

Zubenam(s)en, v. t. 1. give et Tilnavn.

Zubenannt, adj. med Tilnavn.

Zuber, m. **-s** pl. s. sg. Trælar, n., Balje, Bøtte, c.

Zubereiten, v. t. 1. tilberede, tillave. — **Zubereitung**, f. Tillavning, Tilberedelse, c.

Zubereiter, m. **-s** pl. s. sg. Tillaver, c.

Zubettegehen, n. **-s** ub. pl. Gaaen i Seng, c.

Zubetten, v. i. 1. m. h. rede en Seng; v. t. tilkaste.

Zubiegen, v. t. 2. tilbøje, tillukke ved at bøje; v. i. bøje, dreje hen imod.

Zubiß, m. **-sses -sse**. Paabid, c.

Zubilden, v. t. 1. føje til; danne efter, forme efter.

Zubilligen, v. t. 1. tilkjende; indrømme. — **Zubilligung**, f. Indrømmelse, c.

Zubinden, v. t. 2. tilbinde, binde for.

Zubiß, m. **-sses -sse**. Paabid, c.

Zublasen, v. i. 2. m. h. blæse til, begynde at blæse; v. t. blæse til, tillukke ved at blæse; **Eim etw.** —, blæse noget hen til en, fig. tilhviske en noget.

Zubläser, m. **-s** pl. s. sg. Hvisker, c.

Zubläserei, f. **-en**. Hvisken, n.

Zubleiben, v. i. 2. m. s. forblive lukket.

Zublinken, zublinzeln, v. i. 1. m. h. blinke i Mode; v. t. meddele ved at blinke.

Zubrennen, v. t. 1. (**brannte, gebrannt**) tilbrænde, lukke ved at brænde, rense ved at udbrænde.

Zubringen, v. t. 1. (**brachte, gebracht**) bringe hen til, medbringe; drikke en til; **die Zeit mit etw.** —, tilbringe, forbrive Tiden med noget; **die zugebrachten Kinder**, de medbragte Børn.

Zubringer, m. **-s** pl. s. sg. Sladderhank; Kobler, c.

Zubringerin, f. **-nen**. Sladdertaske; Koblerske, c.

Zubrocken, v. t. 1. koste paa, efterhaanden sætte paa, anvende paa.

Zubrot, n. se **Zukost**.

Zubrüllen, v. t. 1. tilbrøle.

Zubuße, f. **-n**. Tilstud, Efterskud, n. | **Zubußzettel**, m. Fortegnelse over Omkostningerne, c.

Zubüßen, v. t. 1. gjøre Tilstud, efterstyde; anvende paa, tilsætte paa, lægge til.

Zucht, f. **-üchte**. Dyrkning, Avl, Opelskning, c.; Tillæg, n., Avl, Forplantelse, c.; **gut zur — sein**, være god til Tillæg; Kuld, Race, Yngel; Tugt, Ave, Optugtelse, c.; Tugtighed, Sædelighed, Ærbarhed, c.; **in Züchten und Ehren, in aller —**, i Tugt og Ære; **an — und Ordnung gewöhnen**, vænne til Tugt og Orden; Plovtist, c. | **Zucht-bulle**, m. Tillægstyr, c.; **-eber**, m. Tillægsorne, c.; **-fähig**, avledygtig; **-füllen**, n. Tillægsføl, n.; **-haus**, n. Tugthus, Forbedringshus, n.; **-hausaufseher**, m. Opsynsmand i et Tugthus, c.; **-häusler, -häusling**, m. Tugthusfange, c.; **-hausstrafe**, f. Tugthusstraf, c.; **-hengst**, m. Beskeler, c.; **-kalb**, n. Tillægskalv, *Livkalv, c.; **-kette**, f. Plovtist, c.; **-kuh**, f. Tillægsko, c.; **-los**, vanartet, ryggesløs; tøjleløs; **-losigkeit**, f. Vanartethed, Ryggesløshed, c.; **-meister**, m. Tugthusforvalter, c.; Tugtemester, c.; **-mittel**, n. Tugtemiddel, n.; **-ochs**, m. Springtyr, c.; **-polizeigericht**, n. Politiret, c.; **-rut(h)e**, f. Ris, n.; fig. Tugtens Ris; **-sau**, f. Griseso, c.; **-stute**, f. Stutterihoppe, c.; **-t(h)ier**, n. Tillægsdyr, n.; **-vieh**, n. Tillægskvæg, n.; **-wahl**, f. Kvalitetsvalg, n.

Züchten, v. t. 1. opdrætte.

Züchter, m. **-s** pl. ſ. sg. Opdrætter, c.

Züchtig, adj. tugtig, anſtændig, ærbar. — **Züchtigkeit**, f. Tugtighed, Anſtændighed, Ærbarhed, c.

Züchtigen, v. t. 1. tugte; ſtraffe, revſe; ‡ opdrætte. — **Züchtigung**, f. Tugtelſe, Afſtraffelſe, Revſelſe, c.

Züchtiger, m. **-s** pl. ſ. sg. Tugter, Tugtemeſter, c.

Züchtling, m. **-s -e**. Tugthuslem, n.

Zuck, m. **-es -e**. lille Ryk, n.

Zucken, v. i. 1. m. h. bevæge ſig med ſmaa, korte Skridt. | **Zuckel-trab**, m. kort Trav, c.

Zucken, v. i. 1. m. h. trække, gjøre en krampagtig Bevægelſe, bæve; v. t. trække, drage; **den Degen —**, drage Kaarden; **die Achſeln —**, trække paa Skuldrene.

Zücken, v. t. ſe **zucken**, v. t.

Zucker, m. **-s** pl. ſ. sg. Sukker, n. | **Zuckerahorn**, m. Sukkerahorn, c. (Acer saccharinum); **-artig**, ſukkeragtig; **-bäcker**, m. Sukkerbager, Konditor, c.; **-bäckerei**, f. Sukkerbageri, Konditori, n.; **-bau**, m. Sukkeravl, c.; **-beſteuerung**, f. Sukkerbeſtatning, c.; **-bildung**, f. Sukkerdannelſe, c.; **-birne**, f. Sukkerpære, c.; **-bohne**, f. Sukkerbønne, c.; **-brezel**, f. Sukkerkringle, c.; **-brot**, n. Sukkerbrød, n.; **-büchſe**, f., **-doſe**, f. Sukkerdaaſe, c.; **-erbſe**, f. Sukkerært, c.; **-ernte**, f. Sukkerhøſt, c.; **-fabrik**, f. Sukkerfabrik, c.; **-feld**, n. Sukkermark, c.; **-faß**, n. Sukkertønde, c.; **-gebackenes**, adj. Sukkerbrød, Sukkerbagværk, n., Sukkerlager, pl.; **-gärung**, f. Sukkergjæring, c.; **-guß**, m. Sukkerglaſur, c.; **-haltig**, ſukkerholdig; **-handel**, m. Sukkerhandel, c.; **-händler**, m. Sukkerhandler, c.; **-handlung**, f. Sukkerhus, n.; **-harnruhr**, f. ſe **-krankheit**; **-honig**, m. Melaſſe, Sukkerhonning, c.; **-hut**, m. Sukkertop, c.; **-induſtrie**, f. Sukkerinduſtri, c.; **-kand**, m. Kandisſukker, n.; **-kind**, n. Kjæfebægge, c.; **-kiſte**, f. Sukkerkiſte, c.; **-korn**, n. Sukkerkugle, c.; **-krankheit**, f. Sukkerſyge, c.; **-kuchen**, m. Sukkertage, c.; **-löffel**, m. Sukkerſke, c.; **-mandel**, f. Sukkermandel, c.; **-mehl**, n. ſtødt Sukker, n.; **-melone**, f. Sukkermelon, c.; **-mühle**, f. Sukkermølle, c.; **-mund**, m. Sukkermund, c.; **-papier**, n. Sukkerpapir, n.; **-pflanzung**, f. Sukkerplantage, c.; **-plätzchen**, n. Sukkergodt, n.; **-puppe**, f. Sukkerunge, c.; **-raffinerie**, f. Sukkerraffinaderi, n.; **-rohr**, n. Sukkerrør, n.; **-rübe**, f. ſe **-wurzel**; **-ruhr**, f. ſe **-krankheit**; **-ſachen**, pl. Sukkergodt, n., Sukkerſager, pl.; **-ſaft**, m. Sukkerſaft, c.; **-ſack**, m. ſe **-honig**; **-ſchachtel**, f. Sukkerdaaſe, c.; **-ſchale**, f. Sukkerſtaal, c.; **-ſchote**, f. Sukkerært, c.; **-ſieder**, m. Sukkerkoger, c.; **-ſiederei**, f. Sukkerkogeri, Sukkerhus, n.; **-ſteuer**, f. Sukkerſtat, c.; **-ſtoff**, m. Sukkerſtof, n.; **-ſtreubüchſe**, f. Sukkerſtrøbøſſe, c.; **-ſtreulöffel**, m. Sukkerſtrøſke, c.; **-ſüß**, ſukkerſød; **-ware**, f. Sukkergodt, n.; **-waſſer**, n. Sukkervand, n.; **-werk**, n. Sukkergodt, Sukkertøj, n.; **-wurzel**, f. Sukkerrod, c.; **-zange**, f. Sukkertang, c.; **-zwieback**, m. Sukkertvebak, c.

Zuckerig, adj. ſukkerholdig.

Zuckern, adj. af Sukker.

Zuckern, v. t. 1. ſukre, ſøde, gjøre ſødt med Sukker.

Zuckig, zuckiſch, adj. krampagtig.

Zuckung, f. **-en**. Trækning, c., pl. Krampe.

Zudämmen, v. t. 1. tildæmme, dæmme for.

Zudecke, f. **-n**. Overdyne, c.

Zudecken, v. t. 1. tildække, ſkjule; **Einen mit Prügeln —**, tildænge en med Prygl; **Einen —**, × drikke en under Bordet.

Zudeichen, v. t. 1. ſe **zudämmen**.

Zudem, adv. desuden.

Zudenken, v. t. 1. (**dachte, gedacht**) tiltænke; **zugedacht**, tiltænkt.

Zudikti(e)ren, v. t. 1. diktere til.

Zudonnern, v. t. 1. tiltordne; ſlaa til med Tordenbrag.

Zudrang, m. **-es** ub. pl. Tilſtrømning, c., Tilløb, n.; Trængſel, c.

Zudrängen, v. r. 1. trænge ſig til.

Zudrehen, v. t. 1. tildreje, tillukke ved at dreje; **Einm. den Rücken —**, vende en Ryggen; v. i. m. h. dreje til, begynde at dreje.

Zudringen, v. i. 2. m. ſ. trænge hen til.

Zudringlich, adj. paatrængende, paahængende. — **Zudringlichkeit**, f. Paatrængenhed, Paahængenhed, c.

Zudrücken, v. t. 1. trykke til, trykke i; **ein Auge bei etw. —**, lukke et Øje til for noget.

Zuduften, v. t. 1. tildufte.

Zueignen, v. t. 1. tilegne; **ich habe es mir zugeeignet**, jeg har tilegnet mig det; **Einm. ein Buch —**, tilegne, dedicere en en Bog.

Zueignung, f. **-en**. Tilegnelſe, Dedikation, c. | **Zueignungs-ſchrift**, f. Tilegnelſesſkrift, n., Dedikation, c.

Zueilen, v. i. 1. m. ſ. ile til.

Zuentbieten, v. t. 2. kundgjøre, tilkjendegive.

Zuerkennen, v. t. 1. (**erkannte, erkannt**) tilkjende, tildømme. — **Zuerkennung**, f. Tilkjendelſe, c.

Zuerſt, adv. først, allerførſt; førſte Gang.

Zuert(h)eilen, v. t. 1. tildele. — **Zuert(h)eilung**, f. Tildeling, c.

Zufeſſen, v. t. 2. ſpiſe til.

Zufächeln, v. t. 1. tilvifte.

Zufahren, v. i. 2. m. ſ. kjøre til, begynde at kjøre; kjøre hurtig; **auf etw. —**, kjøre hen til noget, fare løs paa noget; **blind —**, handle uden Overlæg, løbe bus paa.

Zufahrt, f. **-en**. Tilkjørſel, c.

Zufall, m. **-es -älle**. Tilfælde, n.: Hændelſe, c., uventet Begivenhed, c.; Sygdomstilfælde, n.

Zufallen, v. i. 2. m. ſ. falde til, falde i; til-

falde, blive til Del; **es fällt mir alles zu**, alt tilfalder mig.

Zufällig, adj. tilfældig, ikke forudset; hændelsesvis; **-er Weise**, tilfældigvis; unødvendig, uvæsentlig; **-es Licht**, Lys, som falder ind fra en Sideaabning. — **Zufälligkeit**, f. Tilfældighed, c.

Zufalten, v. t. 1. folde til, folde i.

Zufertigen, v. t. 1. tilsende, tilstikke, tilstille.

Zuflattern, v. i. 1. m. s. flagre hen til.

Zuflechten, v. t. 2. tilflette, tillukke ved at flette.

Zufliden, v. t. 1. tilflikke.

Zufliegen, v. i. 2. m. s. flyve hen til; smække i, smække til.

Zufliehen, v. i. 2. m. s. flygte hen til.

Zufließen, v. i. 2. m. s. tilflyde, flyde hen til; fig. tilflyde; **Eim. viel Gutes — laffen**, lade en tilflyde meget godt.

Zuflößen, v. t. 1. tilflaade, flaade hen til.

Zuflucht, f. ub. pl. Tilflugt, c. | **Zufluchtshafen**, m. Nødhavn, c.; **-ort**, m., **-platz**, m., **-ftelle**, **-ftätte**, f. Tilflugtssted, n.

Zuflug, m. **-es** ub. pl. Tilflyden, c.

Zufluß, m. **-ffes -üffe**. Tilløb, n., Tilftrømning, c.; Hjælpemiddel, n.

Zuflüftern, **zuflüftern**, v. t. 1. tilhvifte.

Zufolge, præp. i Følge. efter; med Gen. — **ſeines Befehls**, el. med Dat. **ſeinem Befehle** —, i Følge hans Befaling.

Zuförderſt, adv. ſe **zuvörderſt**.

Zufragen, v. i. 1. m. h. foreſpørge.

Zufrieden, adj. tilfreds, fornøiet; **ich bin damit (es)** —, jeg er tilfreds dermed; **Einen — ſtellen**, ſtille en tilfreds, tilfredsſtille; **einen Zornigen — ſprechen**, berolige, tilfredsſtille en fortornet; **ſich — geben**, give ſig tilfreds, ſlaa ſig til Taals; **Einen — laſſen**, lade en i Fred. — **Zufriedenheit**, f. Tilfredshed, c.

Zufrieren, v. i. 2. m. ſ. tilfryſe.

Zufügen, v. t. 1. tilføje.

Zufühlen, v. i. 1. m. h. begynde at føle.

Zufuhr, f. ub. pl. Tilførſel, c.

Zuführen, v. t. 1. tilføre, lede til, føre til. — **Zuführung**, f. Tilførſel, c.

Zufüllen, v. t. 1. fylde til, fylde mere paa; fylde til, laſte til.

Zug, m. **-es -üge**. Tog, n.; Træk, n.; Ryk, Greb, Tag, n.; Drag, n.; **der — des Heeres**, Hærens Tog; **der — der Vögel**, Fuglenes Træk; **Züge von Heringen**, Sildeſtimer; **ein ſtarker —**, en ſtærk Træk; **einen — führen**, føre en Deling (Soldat); **der — wird gleich gehen**, Toget gaar ſtraks; **die Züge ſeiner Handſchrift**, Trækkene af hans Haandſkrift; **in kurzen Zügen**, i korte Træk; **die Züge eines Geſichts**, Anſigtstrækkene; **einen — thun**, gjøre et Træk (Spil), gjøre et Dræt (Fiſt); Gang; Drift, c.; **in — bringen**, bringe i Gang; **im -e ſein**, være i Gang; **er war in gutem -e ihn zu verraten**, han var godt paa Veje til at røbe ham; **mit einem -e**, paa en Gang; **in vollen Zügen**, i fulde Drag; **auf einen —**, i et Drag; **in den letzten Zügen liegen**, ligge paa det ſidſte, paa det yderſte; Spand, Kobbel, n.; Klokkeſtræng, c.; Proptrækker, c.; Plaſter, n.; Trækſnor, c. | **Zug-anker**, m. Murhage, c.; **-arbeit**, f. Slags uægt Arbejde; Damebræts Mønſter; **-artikel**, m. Artikel, ſom trækker, c.; **-band**, n. Trækkebaand, n.; **-baum**, m. Trækbom, c.; **-breite**, f. Peletonbredde, c.; **-brücke**, f. Trækbro, Vindebro, c.; **-fiſch**, m. Trækfiſk, c.; **-führer**, m. Togfører; Delingsfører, c.; **-garn**, n. ſe **-netz**; **-geſchirr**, n. Seletøi, n.; **-graben**, m. Afledningsgrøft, c.; **-heuſchrecke**, f. Vandregræshoppe, c.; **-kette**, f. Kjæde, ſom forbinder den ene Jærnbanevogn med den anden, c.; **-klappe**, f. Broklap, c.; **-kraft**, f. Trækkraft, c.; Tiltrækningskraft, c.; **-kräftig**, trækkraftig; **-leine**, f. Trækline, c.; **-loch**, n. Trækhul, n.; **-luft**, f. Træk, Trækluft, c.; **-maſchine**, f. Trækmaſtine, c.; **-material**, n. Togmateriale, n.; **-mittel**, n. Trækmiddel, n.; fig. Trækplaſter, n.; **-nabel**, f. Trækkenaal, c.; **-netz**, n. Trækregarn, n.; **-ochſe**, m. Trækokſe, Arbejdsokſe, c.; **-ofen**, m Trækovn, c.; **-perſonal**, n. Togperſonale, n.; **-pferd**, n. Arbejdsheſt, c.; **-pflaſter**, n. Trækplaſter, n.; **-recht**, n. Forkjøbsret, c.; **-riemen**, m. Trækrem, c.; **-ring**, m. Trækring, c.; **-rohr**, n., **-röhre**, f. Trækrør, n.; **-rolle**, f. Trækrulle, c.; **-ſchnur**, f. Trækſnor, c.; **-ſchraube**, f. Trækſkrue, c.; **-ſeil**, n. Trækkov, Hammelreb, n.; **-ſtange**, f. Pumpeſtang, c.; **-ſtück**, n. Kaſeſtykke, n.; **-t(h)ier**, n. Trækdyr, n.; **-thor**, n. Trækport, c.; **-vieh**, n. Trækdyr, n.; **-vogel**, m. Trækfugl, c.; **-vorhang**, m. Trækgardin, n.; **-weiſe**, i Drag; i Tog; ſtarevis; **-wind**, m. Trækvind, c.; **-zeit**, f. Trækketid, c.

Zugabe, f. **-n**. Tilgift, Tilſætning, c.

Zugang, m. **-es -änge**. Tilgang, Adgang, c.

Zugängerin, f. **-nen**. × Opvartningskone, c.

Zugängig, **zugänglich**, adj. tilgængelig. — **Zugänglichkeit**, f. Tilgængelighed, c.

Zügе, f. ſe **Zieche**.

Zugeben, v. t. 2. give til, give oven i Kjøbet; kaſte til, bekjende; **Eim. alles —**, indrømme, tilſtaa en alt; tillade, give ſit Samtykke til, tilſlebe.

Zugegen, adv. til Stede, nærværende. — **Zugegenheit**, f. † Nærværelſe, c.

Zugehen, v. i. 2. m. ſ. gaa til, gaa i, lukke ſig; **auf einen —**, gaa hen imod en; **ein Brief ging mir zu**, der kom et Brev til mig; gaa til, ſke; **es geht hier ordentlich zu**, det gaar her ordentlig til; **es müßte mit dem Teufel —**, det maatte dog gaa helt forbiſtret til; **nun geht es nach dem Abend zu**, nu lakker det ad Aften.

Zugeherin, f. ſe **Zugängerin**.

Zugehör, n. **-es** ub. pl. Tilbehør, n.

Zugehören, v. i. 1. m. h. tilhøre; **das gehört mir zu**, det tilhører mig; **es gehört auch Brot** —, der hører også Brød dertil.

Zugehörig, adj. tilhørende. — **Zugehörigkeit**, f. det, at høre til noget; Tilbehør, n.

Zügel, m. **-s** pl. ſ. sg. Tøjle, Tømme, c.; **die — der Regierung in Händen haben**, have Regeringens Tøjler i Hænderne. | **Zügel-hand**, f. Rytterens venstre Haand, c.; **-los**, tøjleløs, ryggesløs; **-losigkeit**, f. Tøjleløshed, Ryggesløshed, c.; **-schieber**, m. Tøjlering, c.

Zügeln, v. t. 1. lægge Tømme paa; tøjle, styre, tæmme. — **Zügelung**, f. Optømning, Tæmning, c.

Zugemüſe, n. **-s** pl. ſ. sg. Ret Grønt, c. (til Kjødet).

Zugenannt, adv. med Tilnavn.

Zugeordneter, adj. en tilforordnet.

Zugeſellen, v. t. 1. forene, give til Selskab; **ſich eim.** —, slutte ſig til, forene ſig med en.

Zugeſtändnis, n. **-ſes -ſe**. Indrømmelse, c.

Zugeſtehen, v. t. 2. tilstaa, indrømme, tillade, bevilge.

Zugethan, adj. gunstig, bevaagen, velvillig, hengiven.

Zugewandt, adj. tilvendt; tilhørende, afhængig.

Zugewöhnen, v. r. 1. vænne ſig til.

Zugießen, v. i. 2. m. h. øſe til, hælde til, begynde at hælde; v. t. øſe til, hælde mere i; tilstøbe, lukke ved Støbning.

Zugift, f. **-en**. ſe **Zugabe**.

Zugig, adj. fuld af Træk; **es iſt — hier**, det trækker her.

Zügig, adj. tjenlig til at trække; × mobil.

Zügig-machung, f. × Mobiliſering, c.

Zugittern, v. t. 1. tilgitre, tillukke med et Gitter.

Zuglauben, v. t. 1. tiltro.

Zugleich, adv. tillige, paa en Gang.

Zugleichen, v. t. 1. (2.) gjøre lige.

Zugleiten, v. i. 2. m. ſ. glide til, glide i.

Zugraben, v. t. 2. kaste til, tilkaste.

Zugraviren, v. i. 1. m. h. gribe til.

Zugreifen, v. i. 2. m. h. gribe til; tage fat, hjælpe; **mit allen fünf Fingern** —, gribe til med alle fem.

Zugrinſen, v. i. 1. m. h. grine til en.

Zugrundegehen, n. **-s** ub. pl. Undergang, Ødelæggelse, c.

Zugrundelegung, f. **-en**. Tilgrundlæggelse, c.

Zugucken, v. i. 1. m. h. ſige til.

Zugürten, v. t. 1. tilgjorde, lukke ved Gjord.

Zuguß, m. **-ſſes -üſſe**. Tilfyldning, c.; Tilsætning, c.

Zuguterletzt, adv. til ſidſt og ſidſt.

Zuhaben, v. t. 1. have til, faa ſom Tilgift; have lukket, holde lukket.

Zuhacken, v. i. 1. m. h. hakke til.

Zuhäkeln, v. t. 1. hægte til; hækle til.

Zuhalen, v. t. 1. lukke med Hager; tilhage, hægte til.

Zuhalten, v. t. 2. og i. m. h. holde til, lukke; **ſich die Ohren** —, holde ſig for Ørene; **auf etw.** —, ſtyre hen imod noget; **mit einem** —, holde til med en; **ſich** —, ſtynde ſig; × holde ſit Løfte, ſin Forpligtelse. — **Zuhaltung**, f. Holden til, Lukning, c.

Zuhalter, m. **-s** pl. ſ. sg. en, der ledſager offentlige Fruentimmere.

Zuhalterin, f. **-nen**. Mætresse, c.

Zuhämmern, v. i. 1. m. h. vedblive at hamre; v. t. hamre til.

Zuhand, adv. × ſtrax.

Zuhanden, adv. ved Haanden.

Zuhangen, v. i. 2. m. ſ. være ſtjult ved et Forhæng.

Zuhängen, v. t. 1. tilhænge, ſtjule ved et Forhæng.

Zuharſchen, v. i. 1. m. h. gro til.

Zuhauen, v. i. 2. m. h. hugge til, begynde at hugge; **auf einen** —, hugge løs paa en; v. t. tilhugge.

Zuhauf, adv. i hobevis.

Zuheften, v. t. 1. tilhægte, hægte til.

Zuheften, v. t. 1. tilhæfte.

Zuheilen, v. i. 1. m. ſ. læges; v. t. læge. — **Zuheilung**, f. Lukning af et Saar, c.

Zuherrſchen, v. t. 1. tilraabe i en bydende Tone.

Zuhinterſt, adv. bageſt.

Zuhorchen, v. i. 1. m. h. lytte til.

Zuhören, v. i. 1. m. h. høre til, høre paa, høre efter; **Eim. aufmerkſam** —, høre opmærkſomt paa en.

Zuhörer, m. **-s** pl. ſ. sg. Tilhører, c.

Zuhörerin, f. **-nen**. Tilhørerinde, c.

Zuhörerſchaft, f. **-en**. Auditorium, n., Tilhørerkreds, c.

Zuinnerſt, adv. inderſt.

Zujagen, v. i. 1. m. ſ. jage hen' imod, ſtynde ſig hen imod; v. t. tilsige.

Zujauchzen, zujubeln, v. t. 1. og i. m. h. tilsuble, tilraabe.

Zukaufen, v. t. 1. kjøbe til.

Zukehren, v. t. 1. vende hen til; **Eim. den Rücken** —, vende en Ryggen; × tage ind; × komme ſig.

Zukeilen, v. t. 1. tilkile.

Zuketteln, v. t. 1. tilkjæde, tillukke med en Kjæde.

Zukitten, v. t. 1. tilkitte, kitte til.

Zuklammern, v. t. 1. gjøre faſt, tillukke med Krampe.

Zuklappen, v. t. 1. lukke i, ſmække i.

Zuklatſchen, v. t. 1. og i. m. h. tilklappe.

Zukleben, zukleiben, v. t. 1. tilkline.

Zukleiſtern, v. t. 1. tilklistre.

Zuklemmen, v. t. 1. klemme til, trykke til.

Zuklettern, v. i. 1. m. ſ. klatre henimod.
Zuklimmen, v. i. 2. m. ſ. klavre henimod.
Zuklinken, v. t. 1. tilklinke, tillukke med Klinke.
Zuknöpfen, v. t. 1. tilknappe; **bis an den Hals zugeknöpft**, fig. tavs indtil Fingerſpidſerne.
Zuknüpfen, v. t. 1. tilknytte, binde til.
Zukochen, v. t. 1. koge til.
Zukommen, v. i. 2. m. ſ. nærme ſig, komme til; naa til; **die Nachricht iſt mir von Berlin zugekommen**, Efterretningen er naaet til mig fra Berlin; **Sim. etw. — laſſen**, lade noget blive en til Del, overlade, meddele noget til en; **das kommt mir zu**, det tilkommer mig; **mit etw. —**, komme ud af det med noget; **-d**, tilkommende.
Zukorken, v. t. 1. tilproppe.
Zukoſt, f. ſe **Zugemüſe**.
Zukratzen, v. t. 1. tilkradſe.
Zukriegen, v. t. 1. faa lukket; faa til.
Zukunft, f. ub. pl. Fremtid, c.; **in —**, i Fremtiden; ✝ Ankomſt, Advent, c. | **Zukunftsmuſik**, f. Fremtidsmuſik, c.
Zukünftig, adj. kommende, tilkommende.
Zulächeln, v. i. 1. m. h. ſmile til; v. t. tilſmile.
Zulachen, v. i. 1. m. h. le til.
Zulage, f. **-n**. Tillæg, n.; (Tømmer) Stillads; † Dække, Hylſter, n.
Zulangen, v. i. 1. m. h. lange hen til, række hen til, gribe til; ſtrække til, være tilſtrækkelig, forſlaa, *mone; v. t. række, ſty, lange.
Zulänglich, adj. tilſtrækkelig. — **Zulänglichkeit**, f. Tilſtrækkelighed, c.
Zulaß, m. **-ſſes -äſſe**. Adgang, c.; × Øxehoved, n.
Zulaſſen, v. t. 2. lade være tillukket; lade gaa ind, tilſtede Indgang; tilſtede, ikke hindre, tillade. — **Zulaſſung**, f. Indladelſe, Adgang, Tilladelſe, Tilſtedelſe, c.
Zuläſſig, adj. tilladelig. — **Zuläſſigkeit**, f. Tilladelighed, c.
Zulaſt, f. **-en**. × Øxehoved, n.
Zulauf, m. **-es** ub. pl. Tilløb, n., Tilſtrømning, c.; **großen — haben**, have ſtort Tilløb.
Zulaufen, v. i. 2. m. ſ. løbe til, begynde at løbe; løbe ſtærkt; løbe hen til; **auf einen —**, løbe hen imod en; **in eine Spitze, ſpitz —**, løbe ſammen i en Spids; løbe til, lukke ſig.
Zuläuten, v. t. 1. ringe ind.
Zulegen, v. t. 1. lægge til, bedække, tillukke; **eine Grube mit Brettern —**, lægge Bræder over en Grube; **Sim. etw. —**, tillægge en noget; **ſich einen neuen Rock —**, lægge ſig en ny Frakke til, anſkaffe; **ein Gebäude —**, gjøre Tømmerværket til en Bygning til rette; v. i. m. h. tage til, blive fed. | **Zulege-meſſer**, n. Fedeknив, c.
Zuleide, adv. til Fortræd; **Sim. etw. — thun**, gjøre en Fortræd.
Zuleimen, v. t. 1. tillime.
Zuleiten, **zulenken**, v. t. 1. lede hen, henlede, ſtyre hen til.
Zuleitung, f. **-en**. Henleduing; Tilførſel, c. | **Zuleitungs-graben**, m. Tilførſelsgrøft, c.; **-kanal**, m. Tilførſelskanal, c.; **-röhre**, f. Tilførſelsrør, n.
Zulernen, v. t. 1. lære til.
Zuletzt, adv. til ſidſt; for ſidſte Gang; ſidſt, bageſt; endelig; — **that er es doch**, tilſidſt gjorde han det dog; **ich kam —**, jeg kom ſidſt.
Zuliebe, adv. for ens Skyld; **Sim. etw. — thun**, gjøre noget for ens Skyld.
Zuliegen, v. r. 1. ✝ indſmigre ſig.
Zulispeln, v. t. 1. tilhviſke.
Zulöt(h)en, v. t. 1. tillodde.
Zult, **Zulp**, m. **-es -e**. Sut, c.
Zulten, **zulpen**, v. i. 1. m. h. ſutte, patte.
Zulter, **Zulper**, m. **-s** pl. ſ. sg. Sut, c.
Zulu, m. **-s -s**. Zulu, c. | **Zulu-frau**, f. Zulukvinde, c.; **-kaffer**, m. Zulukaffer, c.; **-ſprache**, f. Zuluſprog, n.
Zum, ſammentrukket af **zu dem**, ſe **zu**.
Zumachen, v. t. 1. lukke, tillukke; ſøje til; v. i. m. h. ile, ſkynde ſig.
Zumal, adv. tillige, paa en Gang; nu, for Øjeblikket; iſær, fornemmelig.
Zumaß, n. **-es** ub. pl. Tilgift, c.
Zumauern, v. t. 1. tilmure.
Zumeiſt, adv. meſt, for det meſte.
Zumeſſen, v. t. 2. tilmaale; ✝ tillægge, tilſtrive.
Zumiſchen, v. t. 1. tilblande, tilſætte.
Zumitteln, v. t. 1. × overſende, tilſtille.
Zumme, f. **-n**. × ſe **Zuber**.
Zummel, f. **-n**. Sut, c.
Zumurmeln, v. t. 1. tilmumle, tilhviſke.
Zumut(h)en, v. t. 1. forlange, anmode om; **Sim. etw. —**, forlange noget af en. — **Zumut(h)ung**, f. Forlangende, n., Anmodning, Begjæring, c.
Zunächſt, adv. nærmeſt, meget nær, tæt ved; forſt og fornemmelig, om kort Tid; præp. nærmeſt ved; — **des Meeres, dem Meere —**, nærmeſt ved Havet.
Zunageln, v. t. 1. tilnagle, tilſpigre.
Zunähen, v. t. 1. ſy til.
Zunahme, f. ub. pl. Tiltagende, Tilvæxt, Forøgelſe, c.
Zuname, m. **-ns -n**. Familienavn; Tilnavn, Binavn, n.
Zunamen, v. t. 1. give et Tilnavn.
Zündbar, adj. antændelig. — **Zündbarkeit**, f. Antændelighed, c.
Zunder, m. **-s** ub. pl. ſe **Zunder**. | **Zunderroſ(h)**, ildrød.
Zünden, v. i. 1. m. h. tændes, fænge; v. t. antænde, ſtikke i Brand. | **Zünd-boſe**, f. Fyr-

tænde, c.; **-fertig**, færdig til at tændes; **-holz**, **-hölzchen**, n. Tændstikke, Svovlstikke, c.; **-holzbüchse**, f. Tændstikæske, c.; **-hütchen**, n. Fænghætte, c.; **-hütchenfabrik**, f. Fænghættefabrik, c.; **-kanal**, m. Fængrør, n.; **-korn** n. se **-lochstollen**; **-kraut**, n. Fængkrudt, n.; **-kugel**, f. Brandkugle, Bombe, Granat, c.; **-leine**, f. Forladning, c. (til Sps); **-loch**, n. Fænghul, n.; **-lochaufräumer**, m., **-lochbohrer**, m. Fænghulsbor, n.; **-lochstollen**, m. Fænghulskorn, n.; **-maschine**, f. Tændmaskine, c.; **-mittel**, n. Tændemiddel, n.; **-nadel**, f. Fængnaal, c.; **-nadelgewehr**, n. Fængnaalsgevær, n.; **-papier**, n. Fidibus, c.; **-pfanne**, f. Fængpande, c.; **-pfannendeckel**, m. Pandedæksel, n.; **-pulver**, n. Fængkrudt, n.; **-röhre**, f. Fængrør, Brandrør, n.; **-rut(h)e**, f. Lunestok, c.; **-schwamm**, m. Fyrsvamp, c.; **-spiegel**, m. Tændspejl, n.; **-stoff**, m. Fængstof, n.; **-strick**, m. Lunte, c.; **-wurst**, f. Brandrør, n.

Zunder, m. **-s** pl. ſ. sg. Tønder, n., *Knust, c., Fyrsvamp, c., Tröske, c., Hammerskæl, pl. | **Zunder-büchse**, f. Fyrtønde, c.; **-schwamm**, m. Fyrsvamp, c.

Zünder, m. **-s** pl. ſ. sg. Tænder, c.; Hammerskæl, pl., ulændt Mile, c.; opslablet Brænde, n.; Brandrør, n.; Fidibus, c.

Zündung, f. **-en**. Antændelse, c.

Zunehmen, v. t. 2. m. h. tiltage, voxe, forøges; **an Kräften** —, tage til i Kræfter; **der Tag nimmt zu**, Dagen længes; tage ud (Strikning); v. t. tage til, føje til.

Zuneigen, v. t. 1. bøje hen imod; v. r. føle Hengivenhed, Tilbøjelighed. — **Zuneigung**, f. Hengivenhed, Tilbøjelighed, c.

Zunft, f. **-ünfte**. Lav, Haandværkslav, Amt, n. | **Zunft-brief**, m. Lavsbrev, n.; **-bruder**, m. Lavsbroder, c.; **-gemäß**, je **-mäßig**; **-geist**, m. Lavsaand, c.; **-genoß**, m. Lavsbroder, c.; **-gesetz**, n. Lavslov, Lavsforordning, c.; **-haus**, n. Lavshus, n.; **-herr**, m. se **-meister**; **-mahl**, n. Lavsgilde, n.; **-mäßig**, lavsmæssig; **-meister**, m. Oldermand, Lavsmester, c.; **-recht**, n. Lavsret, Lavsrettighed, c.; **-schreiber**, m. Lavsskriver, c.; **-verfassung**, f. Lavsforfatning, c.; **-verwandter**, adj. Lavsbroder, Lavsmester, c.; **-wesen**, n. Lavsvæsen, n.; **-zwang**, m. Lavstvang, c.

Zünftelei, f. **-en**. Lavsvæsen, n.

Zünften, v. t. 1. indelee i Lav.

Zünftler, m. **-s** pl. ſ. sg. Lavsbroder, Lavsmester, c.

Zünftig, adj. lavsberettiget, hørende til et Lav, lavsmæssig.

Zünftigen, v. t. 1. uddanne lavsmæssig.

Zünftler, m. **-s** pl. ſ. sg. Tilhænger af Lavsvæsenet, c.

Zunge, f. **-n**. (Dim. **Züngelchen**, **Zünglein**, n.) Tunge, c.; **eine feine — haben**, have en fin Tunge; **es schwebt mir auf der —**, det ligger mig paa Læberne; **das Herz auf der — haben**, være aabenhjærtet; **sich auf (in) die — beißen**, bide sig i Tungen; **eine giftige — haben**, have en giftig Tunge; **mit fremden -n reden**, tale med fremmede Tungemaal; **die — der Wage**, Tungen paa Vægten; Landtunge, c.; **die — einer Schnalle**, Tornen paa et Spænde; Tunge, c. (Pleuronectes solea). | **Zungen-ader**, f. Tungeaare, c.; **-band**, n. Tungebaand, n.; **-bein**, n. Tungeben, n.; **-buchstabe**, m. Tungebogstav, n.; **-drescher**, m. Lovtrækker, Rabulist, c.; **-drescherei**, f. Lovtrækkeri, n.; Brøvleri, n.; **-drüse**, f. Tungekjertel, c.; **-entzündung**, f. Tungebetændelse, c.; **-fehler**, m. Fejl ved Tungen, c.; **-fertig**, tungefærdig, tungerap; **-fertigkeit**, f. Tungefærdighed, Tungerapheb, c.; **-fisch**, m. Tunge, c.; **-förmig**, tungeformet; **-gedresch**, n. se **-drescherei**; **-gewandt**, godt staaret for Tungebaandet; **-häutchen**, n. Tungehinde, c.; **-held**, m. Storpraler, Skryder, c.; **-krebs**, m. Tungekræft, c.; **-riemchen**, n. se **-band**; **-schaber**, m. Tungestraber, c.; **-schlag**, m. Tungeslag, n.; **-spitze**, f. Tungespids, c.; **-wärzchen**, n. Tungevorte, c.; **-werk**, n. se **Maulwerk**.

Züngeln, v. i. 1. m. h. spille med Tungen; strække Tungen frem; fare i Sigzag; sikke; v. t. prøve med Tungen; **gezüngelt**, udtunget, tunget.

Zunichte, adv. til intet; — **machen**, tilintetgjøre.

Zunicken, v. i. 1. m. h. nikke til; v. t. tilnikke.

Zunöt(h)igen, v. t. 1. paanøde, paatvinge.

Zünsler, m. **-s** pl. ſ. sg. Møl, n.

Zunter, f. **-n**. Alperose, c.

Zunzel, f. **-n**. Kvindemenneske, Kvindfolk, n.

Zuoberst, adv. øverst.

Zuordnen, v. t. 1. tilforordne. — **Zuordnung**, f. Tilforordning, c.

Zupatschen, v. i. 1 m. h. gribe kluntet til.

Zupeitschen, v. i. 1. m. h. piske til.

Zupf, m. **-es -e**. Rykk, n.

Zupfeifen, v. i. 2. m. h. fløjte til; give Vink ved at fløjte.

Zupfen, v. t. 1. og i nappe, rykke, trække; plukke, pille; **sich am Barte** —, trække sig i Skjægget; **zupfe dich selbst bei der Nase**, tag dig først selv ved Næsen; **Scharpie** —, plukke Charpi. | **Zupf-leinwand**, f. Charpi, c.; **-seide**, f. Plukkesilke, c.

Zupflastern, v. t. 1. brolægge.

Zupflöcken, v. t. 1. tilplukke.

Zupflügen, v. t. 1. tilpløje.

Zupfropfen, v. t. 1. tilproppe.

Zupichen, v. t. 1. tilbege, tætte med Beg.

Zupilgern, v. i. 1. m. ſ. vandre hen imod.

Zuplatzen, zuplumpen, v. i. 1. m. ſ. fare til.

Zuppig, adj. uordentlig, forvirret.

Zupressen, v. t. 1. presse til, trykke til.

Zuprügeln, v. t. 1. m. h. prygle løs.

Zur, sammensat af **zu der**.

Zurammeln, v. t. 1. tilstænge.

Zurat(h), m. **-es** ub. pl. Tilraaden, c.

Zurat(h)eholtung, f. ub. pl. Holden til Raade, Sparsommelighed, c.

Zurat(h)en, v. t. 2. tilraade.

Zurat(h)eziehung, f. ub. pl. Tagen med paa Raad, Raadsforelse, c.

Zuraunen, v. t. 1. tilhviske.

Zurauschen, v. t. 1. tilbruse.

Zurechnen, v. t. 1. skrive paa ens Regning; tilregne, tilskrive.

Zurechnung, f. **-en**. Tilregning, Tilregnelse, c. | **Zurechnungs-fähig**, tilregnelig; **-fähigkeit**, f. Tilregnelighed, c.

Zurecht, adv. til rette, i Orden, i Stand, færdig; — **bringen**, bringe i Orden, faa i Stand; **sich — finden**, hitte Vej, hitte ud af det, finde Rede i, komme til rette med; **Etw. — helfen**, hjælpe en til rette; **mit etw. — kommen**, faa noget i Stand; **ich werde schon damit — kommen**, jeg skal nok klare mig; **— machen**, gjøre færdig, lave, tillave; **— rücken**, sætte i Orden; **Einem den Kopf — rücken**, **— setzen**, sige en ordentlig Besked; **— setzen**, sætte i Orden, irettesætte; **-stellen**, stille i Orden, ordne; **— weisen**, vise den rette Vej, fig. irettesætte | **Zurecht-legung**, f. Læggen til rette, Ordning, c.; Arrangement, n.; **-weisung**, f. Tilrettevisning, Irettesættelse, c.

Zurechten, v. t. 1. tilskjende.

Zurede, f. ub. pl. Tiltale, c.

Zureden, v. i. 1. m. h. opmuntre til, tilraade, tilskynde til: **er that es nach vielem Z.**, han gjorde det efter megen Opfordring.

Zureichen, v. t. 1. række hen, lange hen til; v. i. m. h. strække til, være tilstrækkelig.

Zureisen, v. i. 1. m. s. rejse til; **zugereist kommen**, komme tilrejsende.

Zureiten, v. i. 2. m. s. ride til, begynde at ride, ride hurtig; **auf einen —**, ride hen imod en; v. t. tilride.

Zurennen, v. i. 1. m. s. (**rannte**, **gerannt**) se **zulaufen**.

Zurichten, v. t. 1. tillave, tilberede; anrette, tilsmudste; **sich —**, rakke sig til; vanskabe, forbørve; **Einen übel —**, tilrede en ilde. — **Zurichtung**, f. Tillavning, Tilberedelse, c.

Zurichter, m. **-s** pl. s. sg. Tilbereder, c.

Zuriegeln, v. t. 1. tillukke med Slaa, skyde Slaaen for, stænge for.

Zurieseln, v. i. 1. m. s. risle hen imod.

Zurinnen, v. i. 2. m. s. flyde hen imod, rinde henimod.

Zurken, m. **-s** pl. s. sg. × Spids; Gren, c.

Zürnen, v. i. 1. m. h. vrede, blive vred; **auf einen**, (**ein.**, **mit ein**.) **über** (**um**, **wegen**) **etw.** —, være vred paa en for noget.

Zürner, m. **-s** pl. s. sg. en, der er vred.

Zurollen, v. i. 1. m. h. rulle til, rulle afsted, begynde at rulle; v. t. rulle hen til; rulle sammen.

Zurosten, v. i. 1. m. s. tilruste, **tillukkes** af Rust.

Zurschaustellung, f. **-en**. Udstilling, Fremstilling, c.

Zurück, adv. tilbage.

Zurückarbeiten, v. i. 1. m. h. arbejde tilbage.

Zurückbeben, v. i. 1. m. s. bæve tilbage.

Zurückbegeben, v. r. 2. begive sig tilbage.

Zurückbegehren, v. t. 1. tilbageforlange; v. i. m. h. forlange at komme tilbage.

Zurückbegleiten, v. t. 1. ledsage tilbage. — **Zurückbegleitung**, f. Ledsagelse paa Hjemvejen, c.

Zurückbehalten, v. t. 2. tilbageholde, tilbageholde. — **Zurückbehaltung**, f. Tilbageholdelse; Reserve, c.

Zurückbekommen, v. t. 2. faa tilbage.

Zurückberufen, v. t. 2. tilbagekalde. — **Zurückberufung**, f. Tilbagekaldelse, c.

Zurückbeugen, v. t. 1. bøje tilbage.

Zurückbezahlen, v. t. 1. tilbagebetale. — **Zurückbezahlung**, f. Tilbagebetaling, c.

Zurückbeziehen, v. r. 2. vise tilbage til.

Zurückbezüglich, adj. tilbagevisende, reflexiv.

Zurückbiegen, v. t. 2. bøje tilbage. — **Zurückbiegung**, f. Tilbagebøjning, c.

Zurückbleiben, v. i. 2. m. s. blive tilbage; **hinter andere —**, staa tilbage for andre; **meine Uhr bleibt zurück**, mit Ur taber.

Zurückblick, m. **-es -e**. Tilbageblik, n.

Zurückblicken, v. i. 1. m. h. se tilbage, skue tilbage.

Zurückbringen, v. t. 1. (**brachte**, **gebracht**) bringe tilbage; **zur Pflicht**, **zum Gehorsam —**, føre tilbage til Pligten, til Lydighed.

Zurückbugs(e)ren, v. t. 1. bugsere tilbage.

Zurückdat(e)ren, v. t. 1. datere tilbage, postdatere.

Zurückdenken, v. i. 1. m. h. (**dachte**, **gedacht**) tænke tilbage.

Zurückdrängen, v. t. 1. trænge tilbage.

Zurückdrehen, v. t. 1. dreje tilbage.

Zurückdürfen, v. i. 1. m. h. (**darf**, **durfte**, **gedurft**) turde komme tilbage.

Zurückeilen, v. i. 1. m. s. ile tilbage.

Zurückerbitten, v. t. 2. ubede tilbage.

Zurückerhalten, v. t. 2. erholde tilbage, faa tilbage.

Zurückerinnern, v. r. 1. og t. huske tilbage, kalde tilbage i Erindringen. — **Zurückerinnerung**, f. Erindring, Paamindelse, c.

Zurückerobern, v. t. 1. tilbageerobre. — **Zurückeroberung**, f. Tilbageerobring, c.

Zurückerstatten, v. t. 1. godtgjøre, erstatte. — **Zurückerstattung**, f. Erstatning, c.

Zurückfahren, v. t. 2. og i. m. s. kjøre tilbage; fare tilbage.

Zurückfahrt, f. **-en**. Tilbagefart, Hjemvej, Tilbagevej, c.

Zurückfall, m. **-es -älle**. Tilbagefald, n.

Zurückfallen, v. i. 2. m. ſ. falde tilbage.

Zurückfällig, adv. ſe **rückfällig**.

Zurückfinden, v. r. 2. og i. m. h. finde tilbage.

Zurückfliegen, v. i. 2. m. ſ. flyve tilbage.

Zurückfließen, v. i. 2. m. ſ. flyde tilbage, ſtrømme tilbage.

Zurückfordern, v. t. 1. fordre tilbage, kræve tilbage. — **Zurückforderung**, f. Tilbageforbring, c.

Zurückforderer, m. **-s** pl. ſ. sg. Tilbagefordrer, c.

Zurückführbar, adj. ſom kan føres tilbage, kan reduceres. — **Zurückführbarkeit**, f. det at kunne føres tilbage, reduceres.

Zurückführen, v. t. 1. føre tilbage. — **Zurückführung**, f. Tilbageførelſe, c.

Zurückgabe, f. ub. pl. Tilbagelevering, Tilbagegivelſe, c.

Zurückgeben, v. t. 2. tilbagegive, give tilbage.

Zurückgang, m. **-es** ub. pl. Tilbagegang, c.

Zurückgehen, v. i. 2. m. ſ. gaa tilbage.

Zurückgeleiten, v. t. 1. ledſage tilbage. — **Zurückgeleitung**, f. Ledſagelſe paa Tilbagevejen, c.

Zurückgezogen, adj. tilbagetrukken. — **Zurückgezogenheit**, f. Tilbagetruktenhed, Enſomhed, c.

Zurückgießen, v. t. 2. hælde tilbage.

Zurückgreifen, v. t. 2. gribe tilbage.

Zurückhaben, v. t. 1. (**hatte**, **gehabt**) have tilbage, have tilovers.

Zurückhalten, v. t. 2. tilbageholde, holde tilbage; **ſich** —, holde ſig tilbage; **-d**, tilbageholdende. — **Zurückhaltung**, f. Tilbageholdelſe, Tilbageholdenhed, c.

Zurückholen, v. t. 1. hente tilbage.

Zurückhüpfen, v. i. 1. m. ſ. hige tilbage.

Zurückjagen, v. t. 1. jage tilbage; v. i. m. ſ. jage tilbage, ile tilbage.

Zurückkämmen, v. t. 1. kæmme tilbage.

Zurückkauf, m. **-es** ub. pl. Tilbagekjøb, n.

Zurückkaufen, v. t. 1. kjøbe tilbage.

Zurückkehr, f. ub. pl. Tilbagevenden, Tilbagekomſt, c.

Zurückkehren, v. i. 1. m. ſ. vende tilbage, tilbagevende.

Zurückkommen, v. i. 2. m. ſ. komme tilbage, vende tilbage.

Zurückkönnen, v. i. 1. m. h. (**kann**, **konnte**, **gekount**) kunne komme tilbage.

Zurückkunft, f. ub. pl. Tilbagekomſt, c.

Zurücklaſſen, v. t. 2. lade tilbage, lade blive tilbage. — **Zurücklaſſung**, f. Tilbageladelſe, c.

Zurücklaufen, v. i. 2. m. ſ. løbe tilbage.

Zurücklegen, v. t. 1. tilbagelægge; lægge tilbage; **ſich** —, læne ſig tilbage; **Geld** —, lægge Penge op. — **Zurücklegung**, f. Tilbagelæggelſe, c.

Zurückleiten, v. t. 1. tilbageføre, lede tilbage.

Zurücklenken, v. t. 1. ſtyre tilbage.

Zurückleuchten, v. i. 1. m. h. lyſe tilbage.

Zurückliefern, v. t. 1. tilbagelevere.

Zurückmarſch, m. **-es -ärſche**. Tilbagemarſch, c.

Zurückmarſchi(e)ren, v. i. 1. m. ſ. marſchere tilbage.

Zurückmelden, v. r. 1. melde ſin Tilbagekomſt.

Zurückmögen, v. i. 1. m. h. (**mag**, **mochte**, **gemocht**) have Lyſt til at vende tilbage.

Zurückmüſſen, v. i. 1. m. h. (**muß**, **mußte**, **gemußt**) maatte gaa tilbage.

Zurücknahme, f. ub. pl. Tilbagetagelſe, c.

Zurücknehmen, v. t. 2. tage tilbage.

Zurücknět(h)igen, v. t. 1. nøde til at gaa tilbage.

Zurückpeitſchen, v. t. 1. piſke tilbage.

Zurückprallen, v. i. 1. m. ſ. kaſtes tilbage, fare tilbage.

Zurückrechnen, v. t. 1. og i. m. h. regne tilbage.

Zurückreiſe, f. ub. pl. Tilbagerejſe, c.

Zurückreiſen, v. i. 1. m. ſ. rejſe tilbage.

Zurückreiten, v. i. 2. m. ſ. ride tilbage.

Zurückrollen, v. t. 1. og i. m. ſ. rulle tilbage.

Zurückrücken, v. t. 1. flytte tilbage.

Zurückrudern, v. i. 1. m. ſ. og t. ro tilbage.

Zurückrufen, v. t. 2. tilbagekalde, kalde tilbage. — **Zurückrufung**, f. Tilbagekaldelſe, c.

Zurückſchaffen, v. t. 1. ſkaffe tilbage.

Zurückſchallen, v. i. 1. m. ſ. lyde tilbage, tone tilbage.

Zurückſchaudern, v. i. 1. m. ſ. gyſe tilbage.

Zurückſchauen, v. i. 1. m. h. ſkue tilbage.

Zurückſcheuchen, v. t. 1. ſkræmme tilbage.

Zurückſchicken, v. t. 1. tilbageſende. — **Zurückſchickung**, f. Tilbageſendelſe, c.

Zurückſchieben, v. t. 2. ſtyde tilbage, ſtubbe tilbage.

Zurückſchiffen, v. i. 1. m. ſ. ſejle tilbage; v. t. ſtibe tilbage, ſende tilbage med Skib.

Zurückſchlag, m. **-es -äge**. Tilbageſlag, n.

Zurückſchlagen, v. t. 2. ſlaa tilbage; v. i. m. ſ. gaa tilbage, falde.

Zurückſchleichen, v. i. 2. m. ſ. og r. liſte ſig tilbage, ſnige ſig tilbage.

Zurückſchleppen, v. t. 1. ſlæbe tilbage.

Zurückſchleudern, v. t. 1. ſlynge tilbage, tilbagekaſte.

Zurückſchließen, v. t. 2. ſlutte tilbage.

Zurückſchlüpfen, v. i. 1. **m** ſ. ſmutte tilbage.

Zurückſchluß, m. **-ſſes -üſſe**. Tilbageſlutning, c.

Zurückſchnellen, v. t. 1. kaſte tilbage; v. i. m. ſ. kaſtes tilbage. ſpringe tilbage.

Zurückſchrauben, v. t. 2. ſtrue tilbage, tilbageſtrue.

Zurückſchrecken, v. t. 1. ſtræmme tilbage; v. i. 2. m. ſ. fare forſtrækket tilbage.

Zurückſchreiben, v. t. 2. ſkrive tilbage.

Zurückſchreiten, v. i. 2. m. ſ. ſkride tilbage, gaa tilbage.

Zurückſchritt, m. **-es -e**. Tilbageſkridt, n.

Zurückſchwimmen, v. i. 2. m. ſ. ſvømme tilbage.

Zurückſegeln, v. i. 1. m. ſ. ſejle tilbage.

Zurückſehen, v. i. 2. m. h. ſe tilbage.

Zurückſehnen, v. r. 1. længes tilbage.

Zurückſein, v. i. 2. m. ſ. være tilbage; være tilovers.

Zurückſenden, v. t. 1. (**ſandte, geſandt**) ſende tilbage. — **Zurückſendung**, f. Tilbageſendelſe, c.

Zurückſetzen, v. t. 1. ſætte tilbage, tilſideſætte; v. i. m. ſ. ſpringe tilbage. — **Zurückſetzung**, f. Tilſideſættelſe, c.

Zurückſicht, f. ub. pl. Tilbageſyn, n.

Zurückſinken, v. i. 2. m. ſ. ſynke tilbage.

Zurückſollen, v. i. 1. m. h. (**ſoll, ſollte, geſollt**) ſkulle vende tilbage.

Zurückſpiegeln, v. t. 1. kaſte tilbage i et Spejlbillede.

Zurückſprengen, v. i. 1. m. ſ. galoppere tilbage.

Zurückſpringen, v. i. 2. m. ſ. ſpringe tilbage.

Zurückſprung, m. **-es -ünge**. Tilbageſpring, n.

Zurückſtecken, v. t. 1. ſætte tilbage.

Zurückſtehen, v. i. 2. m. h. ſtaa tilbage; **gegen (hinter) einen** —, ſtaa tilbage for en.

Zurückſtellen, v. t. 1. ſtille tilbage, ſætte tilbage. — **Zurückſtellung**, f. Stillen tilbage, c.

Zurückſtoßen, v. t. 2. ſtøde tilbage; **-d**, tilbageſtødende. — **Zurückſtoßung**, f. Tilbageſtød, n.

Zurückſtrahlen, v. t. 1. tilbageſtraale. — **Zurückſtrahlung**, f. Tilbageſtraaling, c., Gjenſkin, n.

Zurückſtreichen, v. t. 2. ſtryge tilbage; v. i. m. ſ. trække tilbage.

Zurückſtreifen, v. t. 1. ſmøge tilbage.

Zurückſtrömen, v. i. 1. m. ſ. ſtrømme tilbage.

Zurückſtürzen, v. t. 1. og i. m. ſ. ſtyrte tilbage.

Zurücktaumeln, v. i. 1. m. ſ. rave tilbage.

Zurücktelegraphi(e)ren, v. t. 1. telegrafere tilbage.

Zurücktönen, v. i. 1. m. ſ. tone tilbage.

Zurücktragen, v. t. 2. bære tilbage.

Zurücktreiben, v. t. 2. drive tilbage, tilbagedrive. — **Zurücktreibung**, f. Tilbagedrivelſe, c.

Zurücktreten, v. i. 2. m. ſ. træde tilbage.

Zurücktritt, m. **-es** ub. pl. Tilbagetrædelſe, c.

Zurückverlangen, v. i. 1. m. h. forlange at komme tilbage; v. t. tilbageforbre.

Zurückversetzen, v. t. 1. ſætte tilbage, ſlytte tilbage.

Zurückwälzen, v. t. 1. vælte tilbage.

Zurückwandern, v. i. 1. m. ſ. vandre tilbage. — **Zurückwanderung**, f. Tilbagereiſe, c.

Zurückweichen, v. i. 2. m. ſ. vige tilbage.

Zurückweiſen, v. t. 2. viſe tilbage, tilbageviſe. — **Zurückweiſung**, f. Tilbageviſning, c.

Zurückwenden, v. i. 1. m. ſ. og t. (**wandte, gewandt**) vende tilbage.

Zurückwerfen, v. t. 2. kaſte tilbage, tilbagekaſte. — **Zurückwerfung**, f. Tilbagekaſtning, c.

Zurückwirken, v. t. 1. tilbagevirke. — **Zurückwirkung**, f. Tilbagevirkning, c.

Zurückwollen, v. i. 1. m. h. (**will, wollte, gewollt**) ville vende tilbage.

Zurückwünſchen, v. t. 1. ønſke tilbage.

Zurückzählen, v. t. 1. tælle tilbage.

Zurückzahlen, v. t. 1. tilbagebetale. — **Zurückzahlung**, f. Tilbagebetaling, c.

Zurückziehen, v. t. 2. og i. m. ſ. trække tilbage, drage tilbage. — **Zurückziehung**, f. Tilbagetrækning, c.

Zurückzug, m. **-es -üge**. Tilbagetog, n.

Zurücken, v. i. 1. m. h. rykke til, ſlytte til, gjøre Plads.

Zurudern, v. i. 1. m. ſ. ro til, ro hen imod.

Zuruf, m. **-es** ub. pl. Tilraab, n.

Zurufen, v. i. 2. m. h. raabe paa, kalde paa; v. t. tilraabe.

Zurunden, v. t. 1. afrunde.

Zurüſten, v. t. 1. og i. m. h. ruſte til, lave til, gjøre færdig. — **Zurüſtung**, f. Tilberedelſe, Tilavning, c.

Zuſäen, v. t. 1. og i. m. h. tilſaa, fuldende Saaningen.

Zuſage, f. **-n**. Tilſagn, Løfte, n.

Zuſagen, v. i. 1. m. h. ſige til, give Skyld, dutte paa; være lige, ſtemme overens meb; **das ſagt ihm zu**, det behager ham, er ham behageligt, konvenerer ham; v. t. love, tilſige.

Zuſammen, adv. ſammen, tilſammen.

Zuſammenarbeiten, v. i. 1. m. h. arbejde ſammen; v. t. ſammenarbejde.

Zuſammenbacken, v. t. 1. ſammenbage; v. i. m. h. bage ſammen.

Zuſammenballen, v. t. 1. ſammenknytte, ſaminknuge.

Zuſammenbauen, v. t. 1. ſammenbygge.

Zuſammenbeben, v. i. 1. m. ſ. fare ſammen.

Zuſammenbegeben, v. r. 2. begive ſig ſammen, forene ſig.
Zuſammenbeißen, v. t. 2. ſammenbide.
Zuſammenberufen, v. t. 2. ſammenkalde. — **Zuſammenberufung**, f. Sammenkaldelſe, c.
Zuſamenbinden, v. t. 2. ſammenbinde.
Zuſammenbitten, v. t. 2. bede ſammen.
Zuſammenblaſen, v. t. 2. blæſe ſammen.
Zuſammenbleiben, v. i. 2. m. ſ. blive ſammen.
Zuſammenbrauen, v. t. 1. brygge ſammen.
Zuſammenborgen, v. t. 1. laane ſammen.
Zuſammenbrechen, v. i. 2. m. ſ. ſtyrte ſammen, ſynke ſammen, ſegne om. — **Zuſammenbrechung**, f. Sammenſtyrtning, c.
Zuſammenbringen, v. t. 1. (**brachte, gebracht**) bringe ſammen, føre ſammen.
Zuſammendrängen, v. t. 1. ſammentrænge.
Zuſammendrehen, v. t. 1. dreje ſammen, ſammendreje, ſammenſno. — **Zuſammendrehung**, f. Sammenſnoning, c.
Zuſammendrückbar, adj. ſammentrykkelig. — **Zuſammendrückbarkeit**, f. Sammentrykkelighed, c.
Zuſammendrucken, v. t. 1. trykke ſammen, ſammentrykke.
Zuſammendrücken, v. t. 1. ſammentrykke, ſammenknuge. — **Zuſammendrückung**, f. Sammentrykning, c.
Zuſammenellen, v. i. 1. m. ſ. ile ſammen.
Zuſammenfahren, v. t. 2. kjøre ſammen; v. i. m. ſ. fare ſammen.
Zuſammenfall, m. **-es** ub. pl. Nedſtyrtning, Sammenſtyrtning, c.
Zuſammenfallen, v. i. 2. m. ſ. falde ſammen, ſtyrte ſammen.
Zuſammenfalten, v. t. 1. ſammenfolde. — **Zuſammenfaltung**, f. Sammenfoldning, c.
Zuſammenfaſſen, v. t. 1. ſammenfatte. — **Zuſammenfaſſung**, f. Sammenfatning, c.
Zuſammenfegen, v. t. 1. ſammenfeje.
Zuſammenfinden, v. t. 2. finde ſammen.
Zuſammenflechten, v. t. 2. ſammenflette.
Zuſammenflicken, v. t. 1. ſammenflikke.
Zuſammenfliegen, v. i. 2. m. ſ. flyve ſammen.
Zuſammenfliehen, v. i. 2. m. ſ. flygte ſammen.
Zuſammenfließen, v. i. 2. m. ſ. flyde ſammen, ſtrømme ſammen.
Zuſammenfluß, m. **-ſſes** ub. pl. Sammenløb, n.; Forſamling, c., Samlingsſted, n., Forbindelſe, c.
Zuſammenfrieren, v. i. 2. m. ſ. ſammenfryſe. — **Zuſammenfrierung**, f. Sammenfrysning, c.
Zuſammenfügen, v. t. 1. ſammenføje. — **Zuſammenfügung**, f. Sammenføjelſe, c.
Zuſammenführen, v. t. 1. føre ſammen.
Zuſammengeben, v. t. 2. forene, ſammenføje.
Zuſammengehen, v. i. 2. m. ſ. gaa ſammen.
Zuſammengehören, v. i. 1. m. h. høre ſammen.
Zuſammengehörig, adj. ſammenhørende. — **Zuſammengehörigkeit**, f. det at være ſammenhørende.
Zuſammengerat(h)en, v. i. 2. m. ſ. ſtøde ſammen.
Zuſammengeſellen, v. t. 1. forene, ſlutte ſammen.
Zuſammengießen, v. t. 2. gyde ſammen, hælde ſammen.
Zuſammengrenzen, v. i. 1. m. h. grænſe til hinanden, ſtøde ſammen.
Zuſammenhaben, v. t. 1. (**hatte, gehabt**) have ſammen, eje ſammen.
Zuſammenhalt, m. **-es** ub. pl. Sammenhold, n.
Zuſammenhalten, v. t. 2. ſammenholde, ſammenligne; holde ſamlet; v. i. m. h. holde ſammen. — **Zuſammenhaltung**, f. Sammenholdning, c.; Sammenhold, n.
Zuſammenhang, m. **-es** ub. pl. Sammenhæng, n.; **ſind Sie im -e**, er De med? **keinen — haben mit**, ikke hænge ſammen med. | **Zuſammenhangs-los**, uden Sammenhæng; **-loſigkeit**, f. det at være uden Sammenhæng.
Zuſammenhangen, v. i. 2. m. h. hænge ſammen.
Zuſammenhängen, v. t. 1. hænge ſammen.
Zuſammenharken, v. t. 1. ſammenrive.
Zuſammenhauen, v. t. 2. hugge ſønder og ſammen.
Zuſammenhäufen, v. t. 1. ſammenhobe, ſammendynge. — **Zuſammenhäufung**, f. Sammenhobning, Sammendyngning, c.
Zuſammenheften, v. t. 1. ſammenhæfte.
Zuſammenheilen, v. i. 1. m. ſ. læges ſammen, ſammengro, gro ſammen; v. t. faa til at gro ſammen.
Zuſammenheben, v. t. 1. hidſe ſammen.
Zuſammenholen, v. t. 1. hente ſammen.
Zuſammenjagen, v. t. 1. jage ſammen.
Zuſammenjochen, v. t. 1. ſpænde ſammen.
Zuſammenkauern, v. r. 1. krybe ſammen.
Zuſammenkaufen, v. t. 1. ſammenkjøbe, opkjøbe.
Zuſammenketten, v. t. 1. ſammenkjæde, ſammenlænke.
Zuſammenkitten, v. t. 1. ſammenkitte.
Zuſammenklammern, v. t. 1. klamre ſammen.
Zuſammenklang, m. **-es** ub. pl. Samklang, Harmoni, c.
Zuſammenklappen, v. t. 1. ſlaa ſammen, klappe ſammen.
Zuſammenklauben, v. t. 1. pille ſammen.
Zuſammenkleben, v. t. 1. ſammenklæbe,

sammenkline. — **Zusammenklebung**, f. Sammenklæbning, Sammenklining, c.

Zusammenklemmen, v. t. 1. sammenklemme, sammentrykke, sammenknuge.

Zusammenklingen, v. i. 2. m. h. klinge sammen.

Zusammenkneten, v. t. 1. sammenælte.

Zusammenknöpfen, v. t. 1. sammenknappe.

Zusammenknüpfen, v. t. 1. sammenknytte. — **Zusammenknüpfung**, f. Sammenknytning, c.

Zusammenkommen, v. i. 2. m. f. komme sammen.

Zusammenkoppeln, v. t. 1. sammenkoble. — **Zusammenkoppelung**, f. Sammenkobling, c.

Zusammenkrampfen, v. r. 1. krympe sig sammen.

Zusammenkriechen, v. t. 2. krybe sammen; **zusammengekrochen**, sammenkrøben.

Zusammenkrümmen, v. r. 1. krumme sig sammen.

Zusammenkunft, f. **-ünfte**. Sammenkomst, c., Møde, n. | **Zusammenkunfts-ort**, m. Mødested, n.

Zusammenlassen, v. t. 2. lade komme sammen; lade blive sammen.

Zusammenlauf, m. **-es** ub. pl. Sammenløb, n.

Zusammenlaufen, v. i. 2. m. f. løbe sammen, sammenløbe; **in einen Punkt** —, løbe sammen i et Punkt; **die Milch läuft zusammen**, Mælken løber sammen.

Zusammenlaut, m. **-es -e**. Samlyd, Samklang, c.

Zusammenlauten, v. i. 1. m. h. samlyde.

Zusammenläuten, v. t. 1. ringe sammen.

Zusammenleben, v. i. 1. m. h. leve sammen; **das Z-**, Samlivet.

Zusammenlegen, v. t. 1. sammenlægge, lægge sammen. — **Zusammenlegung**, f. Sammenlægning, c.

Zusammenleihen, v. t. 2. laane sammen.

Zusammenleimen, v. t. 1. sammenlime.

Zusammenlesen, v. t. 2. samle sammen, sanke sammen; læse sammen.

Zusammenliegen, v. i. 2. m. h. ligge sammen.

Zusammenlöt(h)en, v. t. 1. sammenlodde. — **Zusammenlöt(h)ung**, f. Sammenlodning, c.

Zusammenmachen, v. t. 1. lave sammen; forene; udgjøre.

Zusammenmengen, zusammenmischen, v. t. 1. sammenblande. — **Zusammenmischung**, f. Sammenblanding, c.

Zusammennageln, v. t. 1. sømme sammen, sammenspigre, sammennagle.

Zusammennähen, v. t. 1. sammensy.

Zusammennehmen, v. t. 2. tage sammen, samle sammen; **seine Gedanken** —, samle sine Tanker; **alles zusammengenommen**, alt tilsammentaget, alt i alt; **sich** —, tage sig sammen.

Zusammennieten, v. t. 1. sammennitre.

Zusammenordnen, v. t. 1. ordne sammen; kombinere, sammenstille. — **Zusammenordnung**, f. Sammenstilling, c.

Zusammenpaaren, v. t. 1. sammenparre, parre sammen.

Zusammenpacken, v. t. 1. pakke sammen, sammenpakke.

Zusammenpappen, v. t. 1. sammenklistre.

Zusammenpassen, v. i. 1. m. h. passe sammen; v. t. sammenpasse. — **Zusammenpassung**, f. Sammenpasning, c.

Zusammenpfarren, v. t. 1. forene til et Sogn.

Zusammenpferchen, v. t. 1. sammenstuve.

Zusammenpfropfen, v. t. 1. sammenproppe, proppe sammen, sammenstuve.

Zusammenpressen, v. t. 1. sammenpresse, sammenknuge. — **Zusammenpressung**, f. Sammenpresning, c.

Zusammenraffen, v. t. 1. sammenstrabe, samle sammen; **sich** —, tage sig sammen.

Zusammenrechen, v. t. 1. sammenrive.

Zusammenrechnen, v. t. 1. regne sammen; **alles zusammengerechnet**, alt medregnet. — **Zusammenrechnung**, f. Sammenregning, c.

Zusammenreimen, v. t. 1. sammenrime, rime sammen.

Zusammenreisen, v. i. 1. m. f. rejse sammen.

Zusammenreißen, v. t. 2. nedrive, nedbryde.

Zusammenreiten, v. i. 2. m. f. ride sammen.

Zusammenrennen, v. i. 1. m. f. (**rannte, gerannt**) rende sammen, løbe sammen.

Zusammenringeln, v. t. 1. sammensno; **sich** —, sno sig sammen.

Zusammenrollen, v. t. 1. sammenrulle, rulle sammen. — **Zusammenrollung**, f. Sammenrulning, c.

Zusammenrotten, v. t. 1. og r. sammenrotte sig. — **Zusammenrottung**, f. Sammenrottelse, c.

Zusammenrücken, v. t. 1. flytte sammen, sammentrykke, sammenstille; v. i. m. f. trykke sammen, flytte sammen. — **Zusammenrückung**, f. Sammentrykning, c.

Zusammenruf, m. **-es -e**. Sammenkaldelse, c.

Zusammenrufen, v. t. 2. sammenkalde. — **Zusammenrufung**, f. Sammenkaldelse, c.

Zusammenrühren, v. t. 1. sammenrøre.

Zusammenrütteln, v. t. 1. sammenryste.

Zusammenschaffen, v. t. 1. skaffe sammen, samle.

Zusammenscharen, v. t. 1. og r. stolke sig sammen, sammenstimle.

Zusammenscharren, v. t. 1. sammenstrabe.

Zuſammenſchau(d)ern, v. i. 1. m. ſ. fare ſammen.

Zuſammenſchaufeln, v. t. 1. ſammenſkovle.

Zuſammenſchichten, v. t. 1. ſammenſtable, opſtable.

Zuſammenſchicken, v. r. 1. føje ſig efter hinanden, paſſe ſammen.

Zuſammenſchieben, v. t. 2. ſammenſkyde, ſkubbe ſammen.

Zuſammenſchießen, v. t. 2. ſkyde ned; **eine Summe** —, ſammenſkyde en Sum; v. i. m. h. ſkyde ſamtidig.

Zuſammenſchlagen, v. i. 2. m. ſ. ſlaa ſammen; v. t. ſammenſlaa; forene; ſammenfolde, ſammenlægge.

Zuſammenſchleppen, v. t. 1. ſammenſlæbe.

Zuſammenſchließen, v. t. 2. ſammenſlutte; ſammenlænke; v. i. m. h. ſlutte godt. — **Zuſammenſchließung**, f. Sammenſlutning, c.

Zuſammenſchlingen, v. t. 2. ſammenſlynge.

Zuſammenſchmelzen, v. t. 2. (1.) ſammenſmelte; v. i. 2. m. ſ. ſammenſmelte, ſmelte ſammen. — **Zuſammenſchmelzung**, f. Sammenſmeltning, c.

Zuſammenſchmieden, v. t. 1. ſammenſmedde.

Zuſammenſchmiegen, v. r. 1. trykke ſig ſammen, trykke ſig op til hinanden.

Zuſammenſchmieren, v. t. 1. ſammenſmøre. — **Zuſammenſchmierung**, f. Sammenſmøring, c.

Zuſammenſchnallen, v. t. 1. ſammenſpænde, ſpænde ſammen.

Zuſammenſchneiden, v. t. 2. ſkære ſammen.

Zuſammenſchnüren, v. t. 1. ſammenſnøre. — **Zuſammenſchnürung**, f. Sammenſnøring, c.

Zuſammenſchrauben, v. t. 2. ſammenſkrue.

Zuſammenſchrecken, v. i. 2. m. ſ. fare ſammen.

Zuſammenſchreiben, v. t. 2. ſammenſkrive.

Zuſammenſchreiber, m. **-s** pl. ſ. sg. Kompilator, c.

Zuſammenſchrumpfen, v. i. 1. m. ſ. ſkrumpe ſammen; **zuſammengeſchrumpft**, ſammenſkrumpet.

Zuſammenſchütteln, v. t. 1. ſammenryſte.

Zuſammenſchütten, v. t. 1. ſammenhælde.

Zuſammenſchweißen, v. t. 1. ſammenſveiſe.

Zuſammenſegeln, v. i. 1. m. ſ. ſejle ſammen.

Zuſammenſetzbar, adj. ſammenſættelig.

Zuſammenſetzen, v. t. 1. ſammenſætte, ſætte ſammen. — **Zuſammenſetzung**, f. Sammenſætning, c.

Zuſammenſetzer, m. **-s** pl. ſ. sg. Sammenſætter, c.

Zuſammenſingen, v. i. 2. m. h. ſynge ſammen; **das Z-**, Sammenſangen.

Zuſammenſinken, v. i. 2. m. ſ. ſynke ſammen.

Zuſammenſitzen, v. i. 2. m. h. ſidde ſammen.

Zuſammenſpannen, v. t. 1. ſammenſpænde.

Zuſammenſparen, v. t. 1. ſammenſpare.

Zuſammenſperren, v. t. 1. indeſpærre ſammen.

Zuſammenſpiel, n. **-es** ub. pl. Sammenſpil, n.

Zuſammenſpielen, v. i. 1. m. h. og t. ſpille ſammen; lege ſammen.

Zuſammenſprechen, v. i. 2. m. h. tale ſammen, ſamtale.

Zuſammenſprechung, f. ub. pl. Vielſe, c.

Zuſammenſtallen, v. t. 1. opſtalde ſammen.

Zuſammenſtecken, v. t. 1. ſammenſætte, ſammenføje; v. i. m. h. ſtikke ſammen.

Zuſammenſtehen, v. i. 2. m. h. ſtaa ſammen; holde ſammen; **das ſteht gut zuſammen**, det paſſer godt ſammen.

Zuſammenſtehlen, v. t. 2. ſammenſtjæle; v. r. liſte ſig ſammen, ſnige ſig ſammen.

Zuſammenſtellen, v. t. 1. ſammenſtille. — **Zuſammenſtellung**, f. Sammenſtilling, c.

Zuſammenſteuern, v. t. 1. ſkyde ſammen.

Zuſammenſtimmen, v. i. 1. m. h. ſamſtemme, ſammenſtemme, ſtemme ſammen, ſtemme overens. — **Zuſammenſtimmung**, f. Samſtemning, Sammenſtemning, Overensſtemmelſe, Samklang, Harmoni, c.

Zuſammenſtopfen, v. t. 1. ſammenſtoppe, ſammenproppe, ſammenſtube.

Zuſammenſtoppeln, v. t. 1. ſammenflikke, ſammenlappe.

Zuſammenſtoß, m. **-es -öße**. Sammenſtød, n., Kolliſion, c.

Zuſammenſtoßen, v. t. 2. ſammenſtøde, ſammenſætte, ſammenſy; v. i. m. ſ. ſtøde ſammen, træffe ſammen, mødes.

Zuſammenſtreichen, v. t. 2. ſtryge ſammen.

Zuſammenſtrömen, v. i. 1. m. ſ. ſtrømme ſammen.

Zuſammenſtücke(l)n, v. t. 1. ſammenſtykke.

Zuſammenſturz, m. **-es** ub. pl. Sammenſtyrtning, c.

Zuſammenſtürzen, v. i. 1. m. ſ. ſammenſtyrte, ſtyrte ſammen.

Zuſammenſuchen, v. t. 1. ſøge ſammen.

Zuſammenthun, v. r. 2. ſlutte ſig ſammen; v. t. lægge ſammen.

Zuſammentragen, v. t. 2. ſammenbære, bære ſammen.

Zuſammentreffen, v. i. 2. m. ſ. træffe ſammen, ſammentræffe.

Zuſammentreffen, n. **-s** pl. ſ. sg. Sammentræf, Sammenſtød, Møde, n.; **ein — von Umſtänden**, et Sammentræf af Omſtændigheder; **ein zufälliges** —, et tilfældigt Møde.

Zuſammentreiben, v. t. 2. ſammendrive.

Zuſammentreten, v. i. 2. m. ſ. træde ſammen, ſammentræde.

Zuſammentritt, m. **-es** ub. pl. Sammentræden, Sammentrædelſe, Forening, c.

Zuſammentrommeln, v. t. 1. ſammentromme, tromme ſammen.

Zuſammenwachſen, v. i. 2. m. ſ. ſammenvoxe.

Zuſammenwehen, v. t. 1. ſammenblæſe, blæſe ſammen.

Zuſammenwerfen, v. t. 2. kaſte ſammen.

Zuſammenwickeln, v. t. 1. ſammenvikle.

Zuſammenwinden, v. t. 2. ſammenſno, ſammenbinde.

Zuſammenwirken, v. i. 1. m. h. ſamnenvirke, ſamvirke; **das Z-**, Samvirken, c.

Zuſammenwohnen, v. i. 1. m. h. bo ſammen.

Zuſammenwürfeln, v. t. 1. ſamle paa maa og faa; **eine bunt zuſammengewürfelte Geſellſchaft**, et broget Selſkab.

Zuſammenzählen, v. t. 1. tælle ſammen, ſammentælle. — **Zuſammenzählung**, f. Sammentælling, c.

Zuſammenziehbar, adj. ſammentrækkelig. — **Zuſammenziehbarkeit**, f. Sammentrækkelighed, c.

Zuſammenziehen, v. t. 2. ſammentrække, trække ſammen; v. i. m. ſ. flytte ſammen. — **Zuſammenziehung**, f. Sammentrækning, Sammendragning, c.

Zuſammenzwängen, v. t. 1. ſammenpreſſe, ſammenknuge.

Zuſammenzwingen, v. t. 2. tvinge ſammen.

Zuſam(m)t, adv. tillige med.

Zuſanden, v. i. ſe **verſanden**.

Zuſatz, m. **-es -ätze**. Tilſætning, Tilſats, c. | **Zuſatz-artikel**, m. Tillægsartikel, c.; **-budget**, n. Tillægsbudget, n.

Zuſchanzen, v. t. 1. tilvende.

Zuſchärfen, v. t. 1. tilſpidſe. — **Zuſchärfung**, f. Tilſpidsning, c.

Zuſcharren, v. t. 1. tildække ved at ſtrabe; tiltaſte.

Zuſchauen, v. i. 1. m. h. ſe til.

Zuſchauer, m. **-s** pl. ſ. sg. Tilſkuer, c. | **Zuſchauer-kreis**, m. Tilſkuerkreds, c.; **-platz**, m. Tilſkuerplads, c.; **-raum**, m. Tilſkuerrum, n.

Zuſchauerin, f. **-nen**. Tilſkuerinde, c.

Zuſchauerſchaft, f. **-en**. alle Tilſkuere til Hobe, Publikum, n.

Zuſchaufeln, v. t. 1. tilſtuffe, ſtovle til.

Zuſchicken, v. t. 1. tilſende; tilſtikke; tilberede, gjøre Anſtalt til, foranſtalte. — **Zuſchickung**, f. Tilſendelſe, Tilſtikkelſe, Tilberedelſe, c.

Zuſchieben, v. i. 2. m. h. ſtyde til, begynde at ſtude; v. t. ſtyde hen til; tilſtyde, ſtyde i, lukke ved at ſtybe; fig. **Etw. etw.** —, tilvende en noget.

Zuſchielen, v. i. 1. m. h. ſkele til.

Zuſchießen, v. t. 2. tilſkyde, lægge til; v. i. m. ſ. fare til, fare henimod; ſtybe til.

Zuſchlag, m. **-es -äge**. Tilſlag, n.; Tilſætning, c.; Tillæg, n.; Indhegning, c. | **Zuſchlagprämie**, f. Tillægspræmie, c.

Zuſchlagen, v. i. 2. m. h. ſlaa til, begynde at ſlaa, ſlaa hurtig; ſlaa i, ſpringe i; bekomme vel; **das Reiſen will ihm nicht —**, at reiſe gaaner ham ikke noget; v. t. ſlaa til, lukke ved at ſlaa; **Etw. etw.** —, tilſlaa en noget, gibe en Hammerſlag paa noget; tilſætte. | **Zuſchlagemeſſer**, n. Folbeknib, c.

Zuſchläger, m. **-s** pl. ſ. sg. Smeddeſvend, c.

Zuſchlämmen, v. i. 1. m. ſ. fyldes med Mudder.

Zuſchleichen, v. i. 2. m. ſ. liſte hen imod, ſnige ſig hen imod.

Zuſchleifen, v. t. 2. tilſlibe.

Zuſchleifen, v. t. 1. binde med en Sløjfe.

Zuſchleppen, v. t. 1. ſlæbe til.

Zuſchleudern, v. t. 1. ſlynge hen til, kaſte hen til.

Zuſchließen, v. t. 2. tillukke.

Zuſchmeißen, v. i. 2. m. h. ſmide, kaſte, ſlænge til; begynde at kaſte; v. t. tilkaſte, tilſlaa.

Zuſchmelzen, v. t. 1. (2.) ſmelte til, lukke ved Smeltning.

Zuſchmieden, v. t. 1. ſmedde til.

Zuſchmiegen, v. r. 1. nærme ſig krybende; ſlynge ſig til; indſmigre ſig.

Zuſchmieren, v. t. 1. tilſmøre, tilſtoppe ved at ſmøre.

Zuſchnallen, v. t. 1. tilſpænde; lukke med Spænde.

Zuſchnappen, v. i. 1. m. ſ. fare til, ſpringe i; m. h. ſnappe til; v. t. ſmække i, ſlaa i.

Zuſchneiden, v. i. 2. m. h. ſkære til, begynde at ſkære; v. t. tilſkære. | **Zuſchneide-kunſt**, f. Tilſkærerkunſt, c.; **-meſſer**, n. Tilſkærerknib, c.; **-ſchere**, f. Tilſkærerſax, c.; **-tiſch**, m. Tilſkærerbord, n

Zuſchneider, m. **-s** pl. ſ. sg Tilſkærer, c.

Zuſchneiderei, f. **-en**. Tilſkærerkunſt, c.; Tilſkærerværkſted, n.

Zuſchneidung, f. ub. pl. Tilſkæring, c.

Zuſchneien, v. t. 1. tilſne.

Zuſchnitt, m. **-es** ub. pl. Tilſkæring, c., Tilſnit, n.

Zuſchnüren, v. t. 1. tilſnøre. — **Zuſchnürung**, f. Tilſnøring, c.

Zuſchrauben, v. i. 2. m. h. ſtrue til, begynde at ſtrue; v. t. tilſtrue, tillukke ved at ſtrue til.

Zuſchreiben, v. t. 2. ſtrive til en; tilegne, dedicere; **Etw. ein Buch** —, dedicere en en Bog; indføre paa ens Konto, godſtrive; tilſtrive, tillægge; **er hat ſich ſelbſt dieſes Unglück zuzuſchreiben**, han kan tilſtrive ſig ſelv dette Uheld; tilſtrive, ſtrive paa ens Navn. — **Zuſchreibung**, f. Tilſtrivning, c.; Tilſøjelſe, c.

Zuſchreien, v. i. 2. m. h. raabe, ſtrige paa; v. t. tilraabe, tilſtrige.

Zuſchreiten, v. i. 2. m. ſ. ſtride hen imod; **rüſtig** —, gaa raſt fremad.

Zuſchrift, f. **-en**. Brev, n.; Henvendelſe, c.; Tilegnelſe, Dedikation, c.; † Adreſſe, c.

Zuſchriftlich, adv. ſkriftlig, ved Brev.

Zuſchub, m. **-es** ub. pl. det at ſtikke noget til en.

Zuſchüren, v. i. 1. m. h. lægge Brænde til Ilden, puſte til Ilden.

Zuſchuß, m. **-ſſes -ſſe**. Tilſkud, n.; Tilſtrømning, c. | **Zuſchuß-bogen**, m. Tillægsark, n.; **-ſteuer**, f. Tillægsſkat, c.

Zuſchütten, v. i. 1. m. h. øſe til, kaſte til, hælde til; v. t. tilkaſte, fylde til. — **Zuſchüttung**, f. Tilkaſtning, c.

Zuſchwären, v. i. **2**. m. ſ. bulne til.

Zuſchwellen, v. i. 2. m. ſ. ſvulme til, hovne til.

Zuſchwimmen, v. i. 2. m. ſ. ſvømme hen imod.

Zuſchwören, v. t. 2. tilſværge.

Zuſegeln, v. i. 1. m. ſ. ſejle hen imod.

Zuſehen, v. i. 2. m. h. ſe til, være Tilſkuer ved; **Eim.** —, ſe til, medens en beſtiller noget; lade uſtraffet, ſe igjennem Fingre med; **ich kann dem Unweſen nicht länger** —, jeg kan ikke længere ſe paa dette Uvæſen; ſe til, ſe ab, bære Omſorg for; vogte ſig for; **ſiehe zu, daß**, ſe til, at.

Zuſehen(d)s, adv. kjendelig, mærkelig, øjenſynlig, tydelig.

Zuſeher, m. **-s** pl. ſ. sg. † Tilſkuer, c.

Zuſein, v. i. 2. m. ſ. være lukket.

Zuſenden, v. t. 1. (**ſandte, geſandt**) tilſende.

Zuſetzen, v. t. 1. ſætte hen til, hen paa; tilſætte, føje til; ſætte til, tabe; **ſein ganzes Vermögen** —, ſætte hele ſin Formue til; tillukke ved at ſætte noget for; (Sø) **die Segel** —, ſætte Sejlene til; v. i. m. h. trænge ind paa, preſſe, plage; **der Huſten ſetzt mir arg zu**, Hoſten plager mig ſlemt; **eim. ſcharf (hart, heiß)** —, gaa en haardt paa Klingen.

Zuſichern, v. t. 1. tilſikre, forſikre, love. — **Zuſicherung**, f. Tilſikring, Forſikring, c., Løfte, n.

Zuſiegeln, v. t. 1. forſegle. — **Zuſiegelung**, f. Forſegling, c.

Zuſinken, v. i. 2. m. ſ. ſynke hen imod.

Zuſpeiſe, f. ſe **Zugemüſe**.

Zuſperren, v. t. 1. tilſpærre, tillukke.

Zuſpielen, v. t. 1. ſpille noget i Hænderne paa en.

Zuſpitzen, v. t. 1. tilſpidſe. — **Zuſpitzung**, f. Tilſpidsning, c.

Zuſprache, f. ſe **Zuſpruch**.

Zuſprechen, v. t. 2. indgive, indgyde; **Eim. Mut** —, ſætte Mod i en; **Eim. Troſt** —, trøſte en; tildømme, tilkjende; † tilraabe; v. i. m. h. tiltale; ſøge at overtale; **bei eim.** —, tage ind hos en; **dem Glaſe ſtetßig** —, tage hyppig for ſig af Glaſſet; † **es ſpricht mir zu**, det tiltaler mig.

Zuſpringen, v. i. 2. m. ſ. ſpringe til; **auf einen** —, ſpringe henimod en.

Zuſpruch, m. **-es -üche**. Opmuntring, trøſtende Tiltale, Troſt, c.; Beſøg, n., Søgning, c., Tilløb, n.

Zuſpünden, v. t. 1. tilſpunſe.

Zuſtand, m. **-es -ände**. Tilſtand, c. | **Zuſtands-wort**, n. Biord, Adverbium, n.

Zuſtandebringen, v. t. 1. (**brachte, gebracht**) bringe i Stand.

Zuſtandekommen, v. i. 2. m. ſ. komme i Stand, iværkſættes, udføres.

Zuſtändig, adj. tilhørende; kompetent. — **Zuſtändigkeit**, f. det at tilhøre; Kompetence, c.

Zuſtatten, adv. til Paa; — **kommen**, komme til Paa.

Zuſtechen, v. i. 2. m. h. ſtikke til, begynde at ſtikke; v. t. ſtikke til, ſy til, ſtoppe til.

Zuſtecken, v. t. 1. ſtikke til, lukke ved at ſtikke, **Eim. etw.** —, ſtikke noget til en.

Zuſtehen, v. i. 2. m. h. tilkomme; **es ſteht dir zu**, det tilkommer dig; ſtille ſig paa ens Side; ∓ tilſtaa; × hændes, møde; × tilhøre.

Zuſtellen, v. t. 1. tillukke, lukke for ved at ſtille for; **Eim. etw.** —, tilſtille, tilſende en noget; **Eim. Glauben** —, ſætte Lid til en. — **Zuſtellung**, f. Overlevering, c.

Zuſterben, v. i. 2. m. ſ. tilfalde ved ens Død.

Zuſteuer, f. **-n**. Bidrag, n.

Zuſteuern, v. i. 1. m. h. give Bidrag; m. ſ. ſtyre hen imod.

Zuſtimmen, v. i. 1. m. h. ſamtykke, bifalde. — **Zuſtimmung**, f. Samtykke, Bifald, n.; **ſeine — erteilen**, give ſit Samtykke; **mit ſeiner** —, med hans Samtykke.

Zuſtopfen, v. t. 1. tilſtoppe.

Zuſtöpſeln, v. t. 1. tilproppe. — **Zuſtöpſelung**, f. Tilpropning, c.

Zuſtoßen, v. i. 2. m. h. ſtøde til, begynde at ſtøde; m. ſ. tilſtøde, hændes, møde, ramme; v. t. ſtøde til, lukke ved at ſtøde.

Zuſtrahlen, v. i. 1. m. h. ſtraale i Møde.

Zuſtreben, v. i. 1. m. h. ſtræbe hen imod.

Zuſtreichen, v. i. 2. m. h. ſtryge til, begynde at ſtryge; v. t. tilſtryge, tillline, udfylde ved at ſtryge i.

Zuſtricken, v. t. 1. lukke (ved Strikning).

Zuſtrom, m. **-es** ub. pl. Tilløb, n., Tilſtrømning, c.

Zuſtrömen, v. i. 1. m. ſ. tilſtrømme.

Zuſtülpen, v. t. 1. bedække med Laag.

Zuſtürmen, v. i. 1. m. ſ. ſtorme til.

Zuſtürzen, v. t. 1. ſtyrte til, kaſte til; v. i. m. ſ. ſtyrte hen imod.

Zustutzen, v. t. 1. tilstudse, danne; sætte Skif paa; pudse op.

Zutakeln, v. t. 1. tiltakle.

Zutappen, v. i. 1. m. h. gribe plumpt til; buse paa.

Zutäppisch, adj. plump, kejtet, kluntet.

Zuteilen, v. t. 1. tildele. — **Zuteilung**, f. Tildeling, c.

Zuthat, f. **-en**. Tillæg, n.; Tilsætning, c.

Zuthätig, adj. tjenstagtig, hjælpsom, imødekommende, indimigrende. — **Zuthätigkeit**, f. Tjenstagtighed, Hjælpsomhed, c.

Zutheilen, v. t. se **zuteilen**.

Zuthulich, adj. indimigrende, venlig. — **Zuthulichkeit**, f. Venlighed, c.

Zuthun, v. t. 2. tilføje; lukke; **die Augen** —, lukke Øjnene; **sich eim.** —, søge at gjøre sig elsket, insinuere sig hos en.

Zuthun, n. **-s** ub. pl. Medvirkning, Hjælp, c.

Zuthunlich, adj. se **zuthulich**.

Zutönen, v. i. 1. m. h. lyde til.

Zutraben, v. i. 1. m. s. trave hen imod.

Zutragen, v. t. 2. bære hen til; fig. bringe, fortælle; v. r. tildrage sig, ske.

Zuträger, m. **-s** pl. s. sg. Sladderhank, c.

Zuträgerei, f. **-en**. Sladder, Sludder, c.

Zuträglich, adj. gavnlig, nyttig, fordelaglig. — **Zuträglichkeit**, f. Gavnlighed, Nyttighed, Fordelagtighed, c.

Zutrauen, v. t. 1. tiltro.

Zutrauen, n. **-s** ub. pl. Tillid, Tiltro, c. | **Zutrauens-voll**, tillidsfuld.

Zutraulich, adj. tillidsfuld, troskyldig. — **Zutraulichkeit**, f. Tillidsfuldhed, Troskyldighed, c.

Zutreffen, v. i. 2. m. h. indtræffe, slaa til; **eine -de Bemerkung**, en træffende Bemærkning.

Zutreiben, v. i. 2. m. h. drive til, drive hen imod, begynde at drive; v. t. drive til, sammendrive.

Zutreten, v. i. 2. m. h. træde til; begynde at træde; v. t. træde til, udfylde, tilstoppe ved at træde.

Zutrift, f. **-en**. Tilførsel, c.

Zutrinken, v. t. 2. og i. m. h. drikke til.

Zutritt, m. **-es** ub. pl. Adgang, Tilgang; Tiltrædelse, c.; **freien — bei eim. haben**, have fri Adgang hos en.

Zutschen, v. i. 1. m. h. sutte.

Zutscher, m. **-s** pl. s. sg. Sut, c.

Zuunterst, adv. nederst.

Zuverlässig, adj. tilforladelig, vis, paalidelig. — **Zuverlässigkeit**, f. Tilforladelighed, Vished, Paalidelighed, c.

Zuversicht, f. ub. pl. fast Tillid, c.

Zuversichtig, adj. tillidsfuld.

Zuversichtlich, adj. tillidsfuld; tilforladelig, paalidelig. — **Zuversichtlichkeit**, f. Tillidsfuldhed, fast Tiltro, c.

Zuvertrauen, n. **-s** ub. pl. Tillid, c.

Zuvor, adv. forhen; først, forud, i Forvejen, i Forkjøbet; før, fordum, tilforn.

Zuvorbedenken, v. t. 1. (**bedachte, bedacht**) forudbetænke.

Zuvörderst, adv. fremfor alt, fortrinsvis, først, især.

Zuvorerwägen, v. t. 2. forud overveje.

Zuvoreinnehmen, v. t. 2. forud indtage.

Zuvorkommen, v. i. 2. m. s. forekomme, komme i Forkjøbet; **-d**, forekommende, opmærksom.

Zuvorkommenheit, f. ub. pl. Forekommenhed, Venlighed, c.

Zuvorlaufen, v. i. 2. m. s. løbe forud.

Zuvorsagen, v. t. 1. forudsige.

Zuvorsehen, v. t. 2. forudse.

Zuvorthun, v. i. 2. m. h. overgaa.

Zuwachs, m. **-es** ub. pl. Tilvæxt, c.; Forøgelse, Formerelse, c.; † Afgrøde, c.

Zuwachsen, v. i. 2. m. s. voxe til, gro til, tilukkes ved Væxten; fig. tilflyde.

Zuwage, f. ub. pl. Tilgift, c.

Zuwägen, v. t. 1. tilveje.

Zuwallen, v. i. 1. m. s. vandre henimod, valfarte til.

Zuwälzen, v. t. 1. vælte hen imod; vælte til; fig. **Eim. etw.** —, flyde noget over paa en.

Zuwandern, **zuwandeln**, v. i. 1. m. s. vandre hen imod.

Zuwanken, v. i. 1. m. s. vakle hen imod.

Zuwarten, v. i. 1. m. h. vente rolig.

Zuwege, adv. til Veje; — **bringen**, tilvejebringe.

Zuwegebringen, v. t. 1. (**brachte, gebracht**) tilvejebringe. — **Zuwegebringung**, f. Tilvejebringelse, c.

Zuwehen, v. t. 1. tilvifte, vifte hen til.

Zuweib, n. **-es -er**. Medhustru, Konkubine, c.

Zuweilen, adv. undertiden, somme Tider.

Zuweisen, v. t. 2. anvise; vise hen til.

Zuwelken, v. i. 1. m. s. visne hen imod.

Zuwenden, v. t. 1. (**wandte, gewandt**) vende til; **Eim den Rücken** —, vende Ryggen til en; **sich die Herzen** —, vinde Hjærterne; **Eim. etw.** —, tilvende, forskaffe en noget.

Zuwerfen, v. i. 2. m. h. kaste til, begynde at kaste; v. t. tilkaste, lukke ved at kaste; **Eim. etw.** —, kaste noget hen til en; slænge hen til.

Zuwickeln, v. t. 1. svøbe til, tilhylle.

Zuwider, præp. med Dat. imod; **dem Gesetze** —, imod Loven; adv. imod; **er ist mir** —, han er mig imod, ubehagelig, jeg kan ikke lide ham.

Zuwider-handeln, v. i. 1. m. h. handle imod; **-laufen**, v. i. 2. m. s. være i Modstrid til, modsige; **-sein**, v. i. 2. m. s. være imod; **-thun**, v. i. 2. m. h. gjøre imod, handle imod.

Zuwiegen, v. t. 2. se **zuwägen**.

Zuwiehern, v. i. 1. m. h. vrinske i Møde.

Zuwimmeln, v. i. 1. m. s. vrimle henimod.

Zuwinken, v. t. 1. og i. m. h. vinke ad, tilvinke.

Zuwintern, v. i. 1. m. s. tilbœlkes af Sø og Sne.

Zuwispeln, zuwispern, v. t. 1. tilhviske.

Zuwogen, v. i. 1. m. h. bølge hen imod.

Zuwölben, v. t. 1. tilhvælve, lukke ved en Hvælving.

Zuwühlen, v. t. 1. rode til.

Zuyderſee, m. -s. Zuyderſøen.

Zuzahlen, v. t. 1. betale til.

Zuzählen, v. t. 1. tilkælle.

Zuzäunen, v. t. 1. tilgærde, tillukke med et Gærde.

Zuzeiten, adv. til Tider, til visse Tider.

Zuziehen, v. t. 2. trække til, lukke ved at trække; lægge til, opklække; fig. **ſich eine Erkältung** —, paadrage ſig en Forkølelſe; trække til ſig, tage til Hjælp, tage med; **ſich eine Äußerung** —, henføre en Ytring til ſig ſelv; v. i. m. ſ. drage hen imod. — **Zuziehung**, f. Hjælp, Medvirkning, c.

Zuziſche(l)n, v. t. 1. tilhviske.

Zuzucht, f. ub. pl. Tillæg af Kvæg; Ungkvæg, n., Opdræt, c.

Zuzug, m. -es ub. pl. Tilſlytning, Indvandring, c.; Hjælpetropper, Sukkurs, c.

Zuzügler, m. -s pl. ſ. sg. frivillig Deltager, c.; Indvandrer, c.

Zuzwängen, v. t. 1. lukke med Tvang.

Zwack, m. -es -e. Kneb, Nap, n.

Zwacken, v. t. 1. knibe, nappe; fig. drille, pine; narre, bedrage.

Zwagen, zwahen, v. t. 1. × vaske.

Zwang, m. -es ub. pl. Tvang, c.; tvunget Væſen, n.; Jurisdiktion, c., Gebet, n.; Tvangsret, c.; × Løv, Gilde, n.; **Ein — anthun**, anvende Vold mod en; **ſich — anthun**, paalægge ſig Tvang. | **Zwang-anleihe**, f. Tvangslaan, n.; **-dienſt**, m. Tvangsarbejde, Pligtarbejde, n.; **-enteignung**, f. tvungen Expropriation, c.; **-frei**, tvangfri; **-gerechtigkeit**, f. Tvangsret, c.; **-geſetz**, n. Tvangslov, c.; **-geſinde**, n. Pligtarbejdere, pl.; **-los**, tvanglos, tvangfri; **-loſigkeit**, f. Tvanglosheb, c.; **-mühle**, f. Tvangsmølle, c.; **-ofen**, m. Tvangsbageri, n.; **-recht**, n. Tvangsret, Tvangsrettighed, c.; **-ſchenke**, f. Kro, ſom er forpligtet til at hjøbe Drikkevarer hos Grundejeren; **-verſteigerung**, f. Tvangsauktion, c.; **-weiſe**, tvunget, paa en tvungen Maade. — **Zwangs-anleihe**, f. Tvangslaan, n.; **-jacke**, f. Spændetrøje, c.; **-maßregel**, f. Tvangsmiddel, n.; **-mittel**, n. Tvangsmiddel, n.; **-paß**, m. Tvangspas, n.; **-pflicht**, f. Tvangspligt, c.; **-recht**, n. Tvangsret, c.; **-verfahren**, n. Tvang, c.; **-verkauf**, m. tvunget Salg, n.

Zwängen, v. t. 1. tvinge, presſe ſammen, med Magt trykke ſammen.

Zwanghaft, adj. tvingende.

Zwangſchaft, f. ub. pl. Tvang, c.

Zwanzig, f. -en. Tyvetallet.

Zwanzig, num. tyve. | **Zwanzig-fach, -fältig**, tyvefoldig; **-jährig**, tyveaarig, tyve Aars, paa tyve Aar; **-pfündig**, tyvepundig.

Zwanzigſt, num. tyvende.

Zwanzigſtel, n. -s pl. ſ. sg. Tyvendedel, c.

Zwanzigſterlei, adv. tyve Slags.

Zwar, conj. vel, viſinok, rigtig nok; **und —**, og det, og det endog, og hvad mere er, ydermere; nemlig.

Zwatſchern, v. i. 1. m. h. kvidre.

Zweck, m. -es -e. Maal, Øjemed, n.; Henſigt, c.; **zu welchem -e**, i hvilken Henſigt? **der — heiligt die Mittel**, Henſigten helliger Midlet; **Pløk**, c., et lille Sam med rundt Hoved; Centrum, n.; Maal, n. | **Zweck-dienlich**, henſigtsmæssig; **-dienlichkeit**, f. Henſigtsmæssighed, c.; **-entſprechend**, henſigtsmæssig; **-eſſen**, n. Festmaaltid, Gilde, n.; **-fall**, m. Henſynsfald, c.; **-gemäß**, henſigtsmæssig; **-hammer**, m. Pløkhammer, c.; **-holz**, n. alm. Vendeb, c. (Evonymus europæus); **-lehre**, f. Teleologi, c.; **-los**, henſigtsløs; **-loſigkeit**, f. Henſigtsløshed, c.; **-mäßig**, henſigtsmæssig; **-mäßigkeit**, f. Henſigtsmæssighed, c.; **-ſchuß**, m. Skud til Skiven, n.; **-tauglich, -voll**, henſigtsmæssig; **-widrig**, henſigtsſtridig, uhenſigtsmæssig; **-widrigkeit**, f. Henſigtsſtridighed, Uhenſigtsmæssighed, c.

Zwecke, f. ſe **Zweck**.

Zwecken, v. i. 1. m. h. ſigte til, have til Formaal; v. t. pløkke.

Zweckhaft, adj. henſigtsmæssig.

Zwecks, præp. med Gen. til Brug for.

Zween, num. ‡ to.

Zwehle, f. ſe **Quehle**.

Zwei, num. to, tvende. | **Zwei-armig**, toarmet; **-blatt**, n. Flueblomſt, c. (Ophrys); liben Kondal, c. (Convallaria bifolia); **-beinig**, tobenet; **-baſſich**, tobaſiſt; **-blätterig**, tobladet; **-becher**, m. Todækker, c.; **-beuteln**, v. i. tale tvetydig; **-beutelei**, f. Lyſt til at tale tvetydig, c.; **-deutig**, tvetydig; ikke beſtemt nok, uvis; **-deutigkeit**, f. Tvetydighed, Uvisheb, c.; **-doppelt**, dobbelt; **-drähtig**, totraadet; **-dritteltakt**, m. Totrebjedelstakt, c.; **-fach, -fältig**, dobbelt; **-falter**, m. Sommerfugl, c.; **-farbig**, tofarvet; **-flügelig**, tovinget; **-flügler**, pl. de tovingede; **-füßig**, tofodbet, tobenet; **-geſang**, m. Duet, c.; **-geſchlechtig**, tvekjønnet; **-geſpann**, n. Tospand, n.; **-geſpräch**, n. Dialog, c.; **-geſtirn**, n. Dobbeltſtjerne, c.; **-gliederig**, tobedet (Mathem.); **-händig**, tohændig; tohændet; **-herr**, m. Duumvir, c.; **-herrig**, ſom tilhører to Herrer; **-herrſchaft**, f. Duumvirat, n.; **-höcker**, m. topuklet Kamel, c.; **-hörnig**, tvehornet; **-hufig**, tvehovet, tveklovet; **-hundert**, to hundrede; **-jährig**, toaarig; **-jährlich**, hvert andet Aar tilbagevendende; **-kampf**, m. Tvekamp, Duel, c.; **-kämpfer**, m. Tvekæmper, Duellant, c.; **-lappig**, tofliget, tvefliget; **-lebig**, amfibiſt; **-löt(h)ig**

to Lods-; **-mal**, to Gange; **-malig**, som sker to Gange, gjentagen; **-männ(er)la**, tohannet; **-master**, m. Tomaster, c.; **-mastig**, tomastet; **-monatlich**, to Maaneders-; **-pfündig**, topundig; **-polig**, med to Poler; **-räderig**, tohjulet; **-reihig**, toradet; **-ruderig**, toradaaret; **-schalig**, tostallet; **-schattig**, tostygget; **-schläfrig**, i: **ein — es Bett**, en Dobbeltseng; **-schneidig**, tvæegget; **-schuhig**, to Fod lang; **-schürig**, som kan klippes, mejes to Gange; fig. lidt forstyrret; **-seitig**, tosidet; **-silbig**, to Stavelses-; **-sitzig**, tosædet; **-spalt**, m. Uenighed, c.; **-spaltig**, tvespaltet, tospaltet; **-spännig**, tospændig; **-spitzig**, tospidset; **-sprache**, f. Dialog, c.; **-spurig**, dobbelsporet; **-stimmig**, tostemmig; **-stündig**, to Timers-; **-tägig**, to Dages, som er to Dage gammel, som varer to Dage; **-tausend**, to Tusende; **-t(h)eilig**, tvedelt; **-t(h)eilung**, f. Tvedeling, c.; **-viertelnote**, f. Tofjerdedelsnode, c.; **-viertelpause**, f. Tofjerdedelspause, c.; **-vierteltakt**, m. Tofjerdedelstakt, c.; **-weiberei**, f. Bigami, c.; **-weiberisch**, bigamist; **-wuchs**, m. engelsk Syge, Rhachitis; **-wüchsig**, som har dobbelte Lebder, har den engelske Syge; **-zack**, m. Tvefork, c.; **-zackig**, totakket; togrenet; **-zahl**, f. Total, n.; **-zahn**, m. Narhval, c. (Monodon monoceros); Brandsel, c. (Bidens); **-zeil**, n. Distikon, n.; **-zeilig**, bestaaende af to Vers; **-züngeln**, v. i. være tvetunget; **-züngig**, tvetunget; falsk.

Zwei, f. **-en**. Total, n.

Zweien, v. r. l. dele sig i to Dele.

Zweier, m. **-s** pl. ſ. sg. Toer, c. | **Zweierlei**, to Slags.

Zweifel, m. **-s** pl. ſ. sg. Tvibl, Skrupel, c.; **ohne —**, uden Tvibl, visselig. | **Zweifel-fall**, m. tviblsomt Tilfælde, n.; **-frei**, fri for Tvibl, sikker; **-geist**, m. Tviblens Aand, Skepticisme, c.; **-grund**, m. Grund til Tvibl, c.; **-los**, uden Tvibl; **-mut(h)**, m. Tvibraadighed, Vankelmodighed, c.; **-müt(h)ig**, tvibraadig, vankelmodig; **-reich**, rig paa Tvibl; **-sinn**, m. se **-mut(h)**; **-sucht**, f. Tviblessyge, c.; **-süchtig**, tviblessyg; **-voll**, fuld af Tvibl. — **Zweifels-frei**, fri for Tvibl; **-grund**, m. Grund til at tvible, c.; **-ohne**, uden Tvibl.

Zweifelbar, adj. se **zweifelhaft**.

Zweifelei, f. **-en**. vedvarende Tviblen.

Zweifelhaft, adj. tviblende, tvibllsom; uvis, usikker. — **Zweifelhaftigkeit**, f. Tviblsomhed, c.

Zweifeln, v. i. l. m. h. tvible; **an einer Sache —**, tvible om noget.

Zweifler, m. **-s** pl. ſ. sg. Tvibler, c.

Zweiflerin, f. **-nen**. Tviblerske, c.

Zweig, m. **-es -e**. (Dim. **Zweiglein**, n.) Kvist, tynd Gren, Vaand, c. | **Zweig-abt(h)eilung**, f. Filialafdeling, c.; **-anstalt**, f. Hjælpeanstalt, Filial, c.; **-bahn**, f. Sidebane, c.; **-geschäft**, n. Filialforretning, c.; **-station**, f. Station, hvor en Bane deler sig, c.

Zweigen, v. t. l. pode; v. i. og r. forgrene sig.

Zweighaft, zweigig, adj. forgrenet.

Zweiheit, f. **-en**. Tohed, c.

Zweilig, adj. uenig.

Zweit, num. anden. | **Zweit-ältest**, se **-geboren**; **-best**, næstbest; **-geboren**, næstældst; **-jüngst**, næstyngst; **-letzt**, næstsidst.

Zweitel, n. **-s** pl. ſ. sg. † Halvdel, c.

Zweitens, adv. for det andet.

Zwerch, adv. tvært. | **Zwerch-axt**, f. Tværøxe, c.; **-fell**, n. Mellemgulv, n; **Eim. das — — erschüttern**, ryste ens Lunger; **-pfeife**, f. Tværfløjte, c.; **-sack**, m. Tværsæk, c.; **-sattel**, m. Tværsaddel, c.; **-stück**, n. Tværstykke, n.

Zwerg, m. **-es -e (-en -en)**. (Dim. **Zwergchen, Zwerglein**, n.) Dværg, c. | **Zwerg-apfel**, m. Paradisæble, n.; **-artig**, dværgagtig; **-baum**, m. Dværgtræ, n.; **-bildung**, f. Dværgform, c.; **-birke**, f. Dværgbirk, c.; **-bohne**, f. Krybbønne, c.; **-erbse**, f. Krybbært, c.; **-gestalt**, f. Dværgskikkelse, c.; **-maus**, f. Dværgmus, c.; **-mensch**, m. Dværg, c.; **-palme**, f. Dværgpalme, c.; **-seele**, f. Dværgsjæl, c.

Zwerg(en)haft, zwergig, adj. dværgagtig. — **Zwerghaftigkeit, Zwergheit**, f. Dværgagtighed, c.

Zwetsche, Zwetschge, Zwetschke, f. **-n**. Svetteblomme, Svetse, c. | **Zwetschen-mus**, n. Svettemos, c.

Zwick, m. **-es -e**. Plok, c.; Stift, c.; Kneb, Nap, n.; Blink, n.; Pistesnært, c. | **Zwickbohrer**, m. Svikbor, n.; **-mühle**, f. Svikmølle, c.; **-nagel**, m. Stift, c.; **-schnur**, f. Pistesnært, c.; **-zange, -zwänge**, f. Knibtang, c.

Zwickel, m. **-s** pl. ſ. sg. Svikkel, c., Kile, tilspidset Ting, c. | **Zwickel bart**, m. Knebelsbart, c.; **-strumpf**, m. Svikkelstrømpe, c.

Zwicken, v. t. l. knibe, nappe; studse, klippe; **mit den Augen —**, glippe med Øinene; × indsætte en Kile; snærte; (Kort) tage alle Stik; × bore; **es zwickt mir im Leibe**, det kniber i min Mave.

Zwicker, m. **-s** pl. ſ. sg. en, som kniber; Knibtang, c., Lorgnet, c.

Zwie, num. to. | **Zwie-back**, m. Tvebak, c.; **-brachen**, v. t. pløje anden Gang; **-fach, -fältig**, dobbelt; **-gefang**, m. Duet, c.; **-gespräch**, n. Dialog, Samtale mellem to, c.; **-gestirn**, n. Dobbeltstjærne, c.; **-licht**, n. Morgendæmring, Skumring, c.; Tusmørke, n.; **-spalt**, m. Tvedragt, Splid, Uenighed, Tvistighed, Usamdrægtighed, c.; **-spältig, -spältig**, uenig, splidagtig; **-sprache**, f. Dialog, c.; **-tracht**, f. se **-spalt**; **-trächtig**, splidagtig, uenig, usamdrægtig; **-wuchs**, m. se **Zweiwuchs**.

Zwiebel, f. **-n**. Svibel, c., Blomsterløg, Løg, n.; tykt Ur: Tvebak, c. | **Zwiebel-artig**, løgagtig; **-beet**, n. Løgbed, n.; **-brühe**, f. Løgsauce, c.; **-brut**, f. Løgyngel, c.; **-förmig**, løgformet;

-gewächs, n. Løgvæxt, c.; **-handel**, m. Handel med Løg, c.; **-knollen**, m. Løgknold, c.; **-same**, m. Løgfrø, n.; **-sauce**, f. se **-brühe**; **-schale**, f. Løgskal, c.; **-suppe**, f. Løgsuppe, c.; **-tragend**, løgbærende; **-wurzel**, f. Løgknold, c.

Zwiebelhaft, zwiebelig, adj. løgagtig.

Zwiebeln, v. t. 1. gnide med Løg; fig. **Einen —**, behandle en haardt, presse Taarer ud af en; v. i. m. h. lugte af Løg; smage af Løg.

Zwier, adv. ‡ to Gange.

Zwiesel, f. **-n.** (m. pl. ſ. sg.) Sted, hvor noget deler sig i to Grene, n.; Gaffel, c.

Zwieselig, adj. togrenet, gaffelformet.

Zwieseln, v. i. 1. m. h. og r. dele sig i to Grene.

Zwilch, Zwillich, m. **-es -e.** Dvæld, n. | **Zwilich-kittel**, m. Dvælgskittel, c.; **-rock**, m. Dvælgskrakke, c.

Zwilling, m. **-s -e.** Tvilling, c. | **Zwillingsapfel**, m. Tvillingæble, n.; **-bruder**, m. Tvillingbroder, c.; **-frucht**, f. Tvillingfrugt, c.; **-geburt**, f. Tvillingfødsel, c.; **-mandel**, f. Tvillingmandel, c.; **-nuß**, f. Tvillingnød, c.; **-schraube**, f. Tvillingskrue, c.; **-schwester**, f. Tvillingsøster, c.

Zwillinghaft, adj. tvillingagtig.

Zwing, m. **-es -e.** fast Borg, c.; Jurisdiktion, c.

Zwinge, f. **-n.** Tvinge, Skruetvinge, c.; Drev, n.; Jærnring, Dupsko, c.

Zwingen, v. t. 2. tvinge, nøde; betvinge; **ſich zu etw.** —, tvinge sig selv til noget; **das läßt ſich nicht** —, det lader sig ikke gjøre med Magt; **-de Umſtände**, tvingende Omstændigheder; **gezwungen**, fig. tvungen, kunstlet, unaturlig. | **Zwing-burg**, f. Tvangsborg, c.; **-herr**, m. Despot, Tyran, c.; **-herriſch**, despotisk, tyrannisk; **-herrſchaft**, f. Despoti, Tyranni, n.; **-ſchraube**, f., **-ſtock**, m. Klemstrue, c.

Zwinger, m. **-s** pl. ſ. sg. Betvinger, c.; indesluttet Rum, Fængsel, Bur, n.; fast Taarn, n. (i en Bys Mur); Plads mellem den ydre og indre Mur, mellem Muren og Stadsgraven.

Zwinglianer, m. **-s** pl. ſ. sg. Zwinglianer, c.

Zwingli(ani)ſch, adj. zwinglianſk.

Zwingnis, f. **-ſe.** Trang, c.

Zwink, m. **-es -e** Blink, Glip, n.

Zwinkeln, v. i. 1. m. h. blinke lidt, glippe lidt.

Zwinken, zwinkern, v. i. 1. m. h. blinke, glippe.

Zwinker, m. **-s** pl. ſ. sg. en, der blinker; Blink, Glip, n.; **kein -lein**, ikke en Smule.

Zwirbel, m. **-s** pl. ſ. sg. Hvirvel, Malstrøm, c.

Zwirbeln, v. t. 1. m. h. og t. hvirvle.

Zwirl, m. se **Quirl**.

Zwirn, m. **-es -e.** tvundet Traad, c. | **Zwirnfabrik**, f. Traadfabrik, c.; **-handel**, m. Traadhandel, c.; **-händler**, m. Traadhandler, c.; **-haſpel**, f. Traadhaspe, c.; **-knäuel**, m. Traadnøgle, n., Traadvindſel, n.; **-mühle**, f. Tvindemølle, c.; **-rad**, n. Tvinderok, c.; **-ſeide**, f. Traadſilke, c.; **-ſpitze**, f. Traadknipling, c.; **-ſtern**, m. Vindſel, n.; **-ſtrumpf**, m. Traadstrømpe, c.; **-winde**, f. Traadvinde, c. — **Zwirnsfaden**, m. Traad, c.

Zwirnen, v. t. 1. tvinde; spinde (Kat). — **Zwirnung**, f. Tvinding, c.

Zwirnen, adj. Traad-, af Traad.

Zwirnerei, f. **-en.** Traadfabrik, c.

Zwirren, v. i. 1. m. h. slimre, glimre, blinke; kvidre.

Zwiſchen, præp. imellem; 1) med Dat. **es iſt ein Unterſchied — mir und dir**. 2) med Acc. — **die Räder eines Wagens kommen**. | **Zwiſchen-akt**, m. Mellemakt, c.; **-balken**, m. Mellembjælke, c.; **-band**, n. Senebaand, n.; **-begriff**, m. Mellembegreb, n.; **-bemerkung**, f. indstudt Bemærkning, c.; **-deck**, n. Mellemdæk, n.; **-deckspaſſagier**, m. Mellemdækspassager, c.; **-ding**, n. Mellemting, c.; **-eſſen**, n. se **-gericht**; **-fall**, m. Hindring, c.; **-farbe**, f. Mellemfarve, c.; **-gebäude**, n. Mellembygning, c.; **-gericht**, n. Mellemret, c.; **-geſang**, m. indstudt Sang, c.; **-geſchäft**, n. Mellemforretning, c.; **-geſchoß**, n. Mezzanin, c.; **-glied**, n. Mellemled, n.; **-hafen**, m. Mellemhavn, c.; **-handel**, m. Mellemhandel, c.; **-händler**, m. Mellemhandler, c.; **-handlung**, f. Mellemhandling, c.; **-inne**, midt imellem; **-knochen**, m. Mellemben, n.; **-knorpel**, m. Mellembrusk, c.; **-latte**, f. mellemliggende Lægte, c.; **-mahl**, n., **-mahlzeit**, f. Mellemmaaltid, n.; **-mauer**, f. Mellemmur, c.; **-miſchung**, f. Indblanding, c.; **-ort**, m. Mellemſted, n.; **-pauſe**, f. Opholb; Fribvarter, n.; **-perſon**, f. Mellemmand, c.; **-pfeiler**, m. Mellempille, c.; **-pfoſten**, m. Mellemstolpe, c.; **-platz**, m. Mellemplads, c.; **-raum**, m. Mellemrum, n.; **-rede**, f. indstudt Tale, Afbrydelse, c.; **-regierung**, f., **-reich**, n. Mellemregering, c. (Interregnum); **-reihe**, f. mellemliggende Rælke, c.; **-ſatz**, m. Mellemsætning, c.; Mellemværk, n.; **-ſpeiſe**, f. se **-gericht**; **-ſpiel**, n. Mellemſpil, n.; **-ſtand**, m. Mellemſtilling; Mellemtilſtand, c.; **-ſtation**, f. Mellemſtation, c.; **-ſtellung**, f. Mellemſtilling, c.; **-ſtück**, m. Mezzanin, Entresol, c.; **-ſtreifen**, m. Mellemſtribe, c.; **-ſtück**, n. Mellemſtykke, n.; **-ſtunde**, f. Mellemtime, c.; **-ton**, m. Mellemtone, c.; **-träger**, m. Dretuber, c.; **-trägerei**, f. Dretuberi, n.; **-umſtand**, m. mellemtrædende Omstændighed, Hindring, c.; **-viertelſtunde**, f. Fribvarter, n.; **-vorfall**, m. Hindring, c.; **-wall**, m. Mellemvold, c.; **-wand**, f. Mellemvæg, c.; **-weile**, f. Mellemvidde, c.; **-wort**, n. Interjektion, c.; **-zaun**, m. Mellemgærde, n.; **-zeile**, f. Mellemlinje, c.; **-zeit**, f. Mellemtid, c.; **-zeitlich, -zeitig**, det, der sker i Mellemtiden. —

Zwiſch-zeit, f. Mellemtid, c.: **-gold**, n. Bladguld, ſom paa den ene Side er Sølv.

Zwiſt, m. **-es -e**. Tviſt, Trætte, Kiv, Splid, Uenighed, c.

Zwiſten, v. t. 1. m. h. tviſtes, trættes, tjæves, ſtrides.

Zwiſtig, adj. tviſtig, uenig, ſplidagtig. — **Zwiſtigkeit**, f. Tviſtighed, Uenighed, Splidagtighed, c.

Zwitſche, f. **-n**. Slags Hvid.

Zwitſcherling, m. ſe **Zitſcherling**.

Zwitſchern, v. t. 1. og i. m. h. kvidre; *ſippe; † ſlimre, glimre.

Zwitter, m. **-s** pl. ſ. sg. Tvetulle, Hermafrodit; Baſtard, Blanding, c. | **Zwitter-blume**, f. tvekjønnet Blomſt, c.; **-blütig**, tvekjønnet; **-geſchöpf**, n., **-geſtalt**, f. Tvetulle, c.; **-pflanze**, f. tvekjønnet Plante, c.; **-weſen**, n. ſe **-geſchöpf**.

Zwitterhaft, **zwitterig**, **zwitteriſch**, adj. tvekjønnet, tvetullet. — **Zwitterhaftigkeit**, **Zwitterſchaft**, f., **Zwittertum**, n. Tvekjønnethed, Tvetullethed, c.

Zwittern, v. i. 1. m. h. glimte, ſlimre, blinke.

Zwitzern, v. i. 1. m. h. ſlimre, glimre, blinke; dirre; kvidre.

Zwo, num. † ſe **zwei**.

Zwölf, num. tolv. | **Zwölf-bote**, m. Apoſtel, c.; **-eck**, n. Tolvkant, c., en tolvkantet Figur; **-eckig**, tolvkantet; **-fach**, **-fältig**, tolvdobbelt, tolvfold; **-fingerdarm**, m. Tolvfingertarm, c.; **-griffelig**, tolvhannet; **-jährig**, tolvaarig; tolv Aars; **-löt(h)ig**, tolvlødig; **-mal**, tolv Gange; **-malig**, tolv Gange gjentaget; **-männerig**, tolvhannet; **-pfünder**, m. Tolvpundiger, c.; **-ſeitig**, tolvſidet; **-ſtündig**, tolv Timers-; **-ſtündlich**, gjentaget hver tolvte Time; **-tägig**, tolv Dages-; **-t(h)eilig**, delt i tolv Dele; **-weiberig**, tolvhunnet.

Zwölfer, m. **-s** pl. ſ. sg. Tolver, c.; Duſin, n., Tylt, c. | **Zwölfer-lei**, tolv Slags.

Zwölft, num. tolvte.

Zwölftel, n. **-s** pl. ſ. sg. tolvte Del, c.

Zwölftens, adv. for det tolvte.

Zwölfter, m. **-s** pl. ſ. sg. Tylt, c.; Duſin, n.

Zwuder, interj. til venſtre.

Zyklus, m. — pl. ſ. sg. Cyklus, c.

Zylinder, m. **-s** pl. ſ. sg. Cylinder, c.

Zymbel, f. ſe **Zimbel**.

Zypreſſe, f. ſe **Cypreſſe**.

Tilføjelser og Rettelser.

Side 8, Sp. 1. under **Abkürzung** tilføj: **-weg**, m. Gjenvej, c.
— 16, — 1. tilføj: **Abſtrus**, adj. forvirret, mørk, uforſtaaelig.
— 17, — 2. tilføj: **Abwaſſer**, n. **-s** pl. ſ. sg. Spildevand, n.
— 21, — 1. tilføj: **Affrös**, adj. afſtyglig, gyſelig.
— 26, — 1. tilføj: **Anäugen**, v. t. 1. ſe paa.
— 28, — 1. under **Aneignung** tilføj: **-gabe**, f. Tilegnelſesevne, c.
— 29, — 2. tilføj: **Angängig**, adj. hvad der kan gaa an.
— 51, — 1. tilføj: **Aufheuung**, f. Opklaring, c.
— 63, — 1. tilføj: **Ausgaben-ſeite**, f. Udgiftsſide, c.
— 72, — 1. tilføj: **Ausſtellig**, adj. i: — **machen**, udſætte, kritiſere.
— 84, — 2. tilføj: **Begehbar**, adj. fremkommelig, til at paſſere. — **Begehbarkeit**, f. Fremkommelighed, c.
— 86, — 2. tilføj: **Beheißen**, v. t. 2. kalde, nævne.
— 95, — 1. under **Berufs** tilføj: **-parlamentarier**, m. en, der gjør Parlamentarismen til ſit Levebrød.
— 116, — 2. under **Bratenſpieß** i Stedet for Spid, c. læs: Spid, n.
— 142, — 2. under **Druck** tilføj: **-legung**, f. Trykning, c.
— 167, — 1. under **Einſegnung**, tilføj: **-kind**, n. Konfirmand, c.
— 170, — 1. under **Einzeln** tilføj: **-ſtaat**, m. Partikularſtat, c.
— 173, — 1. under **Empfangs** tilføj: **-abend**, m. Modtageleſesaften, c.
— 177, — 2. tilføj: **Entmündigen**, v. t. 1. gjøre umyndig.
— 191, — 1. tilføj: **Ertüchtigen**, v. t. 1. gjøre dygtig, gjøre ſtikket.
— 192, — 2. under **Etat** tilføj: Budget, n.; Normalſtatus, Normalforſyning, c.
— 192, — 2. tilføj: **Etatsmäßig**, adj. normeret, budgeteret.
— 201, — 2. under **Fehmſchöffe** i Stedet for Beſidder læs: Biſidder.
— 204, — 2. tilføj: **Feſch**, adj. × modern, flot, fiz.
— 207, — 2. under **Findig** tilføj: — **machen**, opdage. — **Findigkeit**, f. Opfindſomhed, c.
— 214, — 2. under **Folge** tilføj: **-geſchlecht**, n. Efterſlægt, c.
— 218, — 1. under **Fragen** tilføj: **-los**, utvivlſom, uomtviſtelig.
— 220, — 1. under **Fremd-** tilføj: **-ſprachig**, ſom taler fremmede Sprog.
— 226, — 1. under **Gabe** tilføj: **Gab-ſtock**, m. Fattigblok, c.
— 229, — 2. tilføj: **Gäſpe**, f. **-n**. hvad der kan rummes i begge Hænder tilſammen; Gjæve, Gjævn.
— 232, — 2. under **Gedenken** tilføj: **-tag**, m. Mindedag, c.
— 236, — 1. under **Gehaben** tilføj: —, n. Adfærd, Opførſel, c.
— 255, — 2. under **Gleich** tilføj: **-alterigkeit**, f. ſamme Alder.
— 277, — 2. under **Haus** tilføj: **-waſſer**, n. Spildevand, Skyllevand, n.
— 279, — 1. tilføj: **Hehlings**, adv. hemmelig, ſtjult.
— 306, — 2. under **Iſt** tilføj: **-beſtand**, m. virkelig Beholdning, c.
— 322, — 1. under **Ketten** tilføj: **-raucher**, m. en, der ryger uafbrudt.
— 327, — 2. tilføj: **Klet(h)e**, f. **-n**. Brudekammer, n.

Side 341, Sp. 1. efter **Krampfader** i Stedet for Krampaare læs: Aareknude, c.
— 342, — 1. under **Krank** tilføj: **-abſchub**, m. Sygetransport, c.
— 353, — 2. under **Land** tilføj: **-ſtorcher**, **-ſtorger**, m. ſe **-ſtreicher**.
— 383, — 1. tilføj: **Mauſchel**, m. **-s** pl. ſ. sg. Jødeſmavs, c. (Skjældsord mod Jøderne).
Mauſchelei, f. ub. pl. Jødeſprog, n.
Mauſcheln, v. i. l. m. h. tale i jødiſk Dialekt. | **Mauſchel-ſprache**, f. Jødeſprog, n.
— 388, — 2. tilføj: **Meute**, f. **-n**. Hundekobbel, n.
— 390, — 1. efter **Minder-ertrag**, m. tilføj: **-erträgnis**, n.
— 401, — 2. under **Mumps**, m. i Stedet for Drebetændelſe læs: Faareſyge, c.
— 416, — 1. tilføj: **Naturalverpflegung**, f. ub. pl. Naturalforpleining, c.
— 425, — 2. tilføj: **Ruſter**, n. **-s** pl. ſ. sg. Roſenkrans, c.; Halsbaand, n., Koralſnor, Perleſnor, c.
— 433, — 2. under **Packen** tilføj: **-b**, gribende.
— 453, — 2. under **Poſt** tilføj: **-einlauf**, m. indgaaende Poſt, c.
— 465, — 2. tilføj: **Rack**, adj. ſtram, ſtiv.
— 466, — 2. under **Rad** tilføj: **-kragen**, m. Præſtekrave, c.
— 468, — 2. under **Raſtel** tilføj: | **Raſtel-binder**, m. Traadfletter, c.
— 495, — 2. tilføj: **Salop(p)**, adj. ſlap, efterladende, uordenlig, ſvinſk.
— 507, — 1. under **Schein**, tilføj: **-größe**, f. tilſyneladende Størrelſe, c.
— 508, — 2. tilføj: **Schettern**, v. i. ſe **ſchättern**.
— 519, — 1. tilføj: **Schlurchen**, v. i. ſe **ſchlarfen**.
— 531, — 2. under **Schuld** tilføj: **-aufnahme**, f. Optagelſe af et Laan, c.
— 542, — 1. under **Seele** tilføj: **-gelaſſenheit**, f. Sjælero, c.
— 554, — 2. under **Soll** tilføj: **-beſtand**, m. Beſtand, Beholdning, ſom ſkal være tilſtede.
— 559, — 2. under **Sperr** tilføj: **-geſetz**, n. Prohibitivlov, c.
— 576, — 1. under **Steuer** tilføj: **-entlaſtung**, f. Skattelettelſe, c.
— 589, — 1. under **Sühne** tilføj: **-verſuch**, m. Forſøg paa et Forlig, n.
— 592, — 1. under **Tages** tilføj: **-ſchriftſteller**. m. Dagſkriver, c.; **-ſchriftſtellerei**, f. Dagſkriveri, n.
— 601, — 2. tilføj: **Tjoſt**, f. **-en**. ǂ Dyſtløb mellem to, n.
— 623, — 2. tilføj: **Überſteg**, m. **-es -e**. Stænte, c.
— 628, — 2. tilføj: **Umgeld**, n. **-es -er**. Omkoſtninger, pl.
— 641, — 1. tilføj: **Unfraglich**, adj. uomtviſtelig, utvivlſom.
— 695, — 1. tilføj: **Vielerorten**, adv. paa mange Steder.
— 703, — 2. tilføj: **Vorleben**, n. **-s** ub. pl. tidligere Liv, n.

2den forbedrede og forøgede Udgave

af

DANSK-NORSK-TYSK Haandordbog.

Ved

J. Kaper.

Indb. 4 Kr.

Tysk-dansk Parleur til Brug for begge Nationer. Af *Frederik Bresemann.* 6te forbedrede Udgave. Indb. 2 Kr.

Den tyske Sproglære for Dansktalende. Af *Peder Hjort.* 7de forbedrede Udgave. Indb. 2 Kr.

J. Kaper: Tyske Stiløvelser for Forberedelses- og Almueskoler. Indb. 50 Øre.

— **Tyske Stiløvelser** for Begyndere. 4de Udgave. Indb. 1 Kr.

— **Tyske Stiløvelser** for Mellemklasserne. 3die Udgave. Indb. 1 Kr.

— **Tyske Stiløvelser** for de højere Klasser. 2den Udgave. Indb. 1 Kr.

— **Kortfattet tysk Sproglære til Skolebrug.** 4de Oplag. Indb. 1 Kr.

— **Skema til den tyske Formlære.** 2den Udgave. 50 Øre.

Gyldendalske Boghandels Forlag.

Fuldstændig Vejledning

i

TYSK HANDELSKORRESPONDANCE.

Af

T. L. Simonsen,

Cand. phil.

Indhold: Begyndelses-Udtryk i Handelsbreve. — Slutnings-Udtryk i Handelsbreve. — Fortegnelse over nogle i Markedsberetninger forekommende Udtryk og Vendinger. — Circulairer. — Almindelig Handelskorrespondance. — Udførelse og Ikkeudførelse af Ordrer. — Breve i Commissions- og Consignationsforretninger. — Breve i en Bankforretning. — Brevvexling angaaende Assurancer. — Uenigheder, Udsættelser og Dispositioner. — Rykkerbreve. — Anmodninger om Henstand med Betaling. — Anmeldelse af Insolvens og Brevvexling angaaende samme. — Conto-Couranter. — Forespørgsler og Besvarelser. — Andragender om Ansættelser og Svar derpaa. — Sammenstilling af de i Tyskland brugelige Titulaturer. — Mønters Navne og Værdi i de vigtigste fremmede Lande. — Samling af de i Handelssproget hyppigst forekommende fremmede Ord og techniske Udtryk. — Sammenstilling og Forklaring af Vexelcours-Noteringerne paa de vigtigste Handelspladser.

Indb. 3 Kr.

Gyldendalske Boghandels Forlag.

TYSK LÆSEBOG

for de første Begyndere.

Af

J. Kaper og T. L. Simonsen.

5te Udgave. — Indb. 1 Kr. 60 Øre.

TYSK LÆSEBOG

for Mellemklasserne.

Af

J. Kaper.

4de Udgave. — Indb. 2 Kr. 50 Øre.

TYSK LÆSEBOG

for de lavere Klasser og Mellemklasserne.

Af

T. L. Simonsen.

3die Udgave. — Indb. 3 Kr.

Tillæg til samme 35 Øre.

TYSK LÆSEBOG

for de højere Klasser.

Af

J. Kaper og T. L. Simonsen.

3die Udgave. — Indb. 4 Kr.

FEM TYSKE NOVELLER.

Udgivne til Skole- og Privatbrug

ved

J. Kaper.

Indb. 2 Kr. 50 Øre.

Paa den **Gyldendalske Boghandels** Forlag er udkommet følgende

Ordbøger:

Svensk—dansk-norsk Ordbog af *A. Larsen.* 3 Kr. 75 Øre; indb. 4 Kr. 50 Øre.

Dansk-norsk—engelsk Ordbog af *A. Larsen.* Indb. 4 Kr. 50 Øre.

Engelsk-dansk Ordbog af *S. Rosing.* 5te forøgede Udgave. Indb. 5 Kr.

Latinsk-dansk Ordbog af *J. Th. Jensen.* 1ste Bind (A—L). 4 Kr. 50 Øre.

Real-Ordbog til Brug for Disciplene i de lærde Skoler, af Dr. *Ingerslev.* 1 Kr.

Græsk-dansk Ordbog til Skolebrug, af Dr. *Ingerslev.* 3 Kr.; indb. 4 Kr.

Dansk-norsk—tysk Haandordbog ved *J. Kaper.* 2den forbedrede og forøgede Udgave. Indb. 4 Kr.

Fransk-dansk Haand-Ordbog ved *L. S. Borring.* 2den forbedrede og forøgede Udgave. 2 Dele. 6 Kr.

Fransk—dansk-norsk Haandordbog ved *Chr. Sick.* 7 Kr. 50 Øre; indb. 8 Kr. 50 Øre.

Dansk-norsk—fransk Haand-Ordbog. Af *Thor Sundby* og *Euch. Barüel.* 2 Dele. 10 Kr.; indb. i 2 Bind 11 Kr. 50 Øre.

Dansk Synonymik eller **Forklaring af eenstydige danske Ord.** Ved *Peter Erasmus Müller.* 3die Udgave ved *F. P. J. Dahl.* 7 Kr.